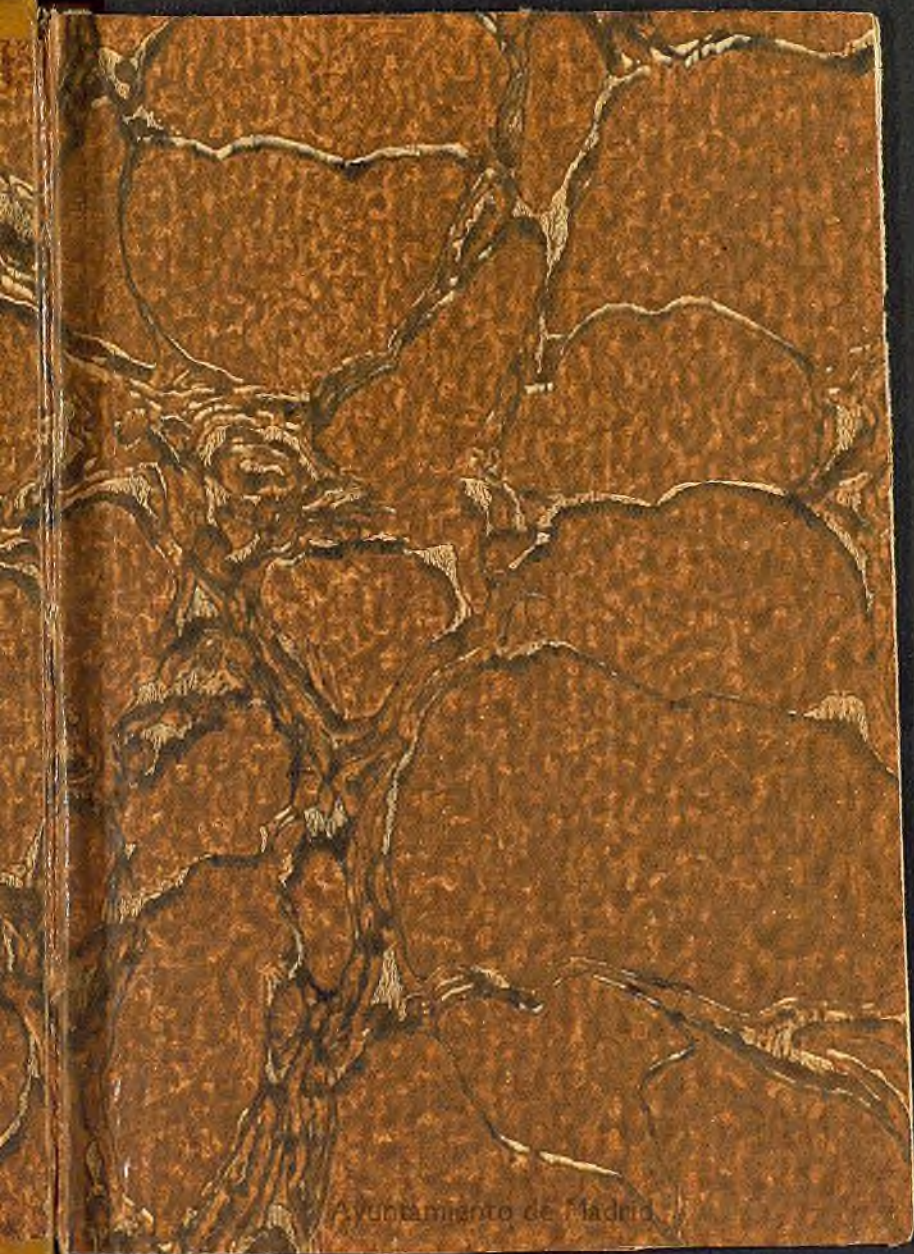

Ayuntamiento de Madrid

^c
I 181 9

Ayuntamiento de Madrid

Ayuntamiento de Madrid

Ayuntamiento de Madrid

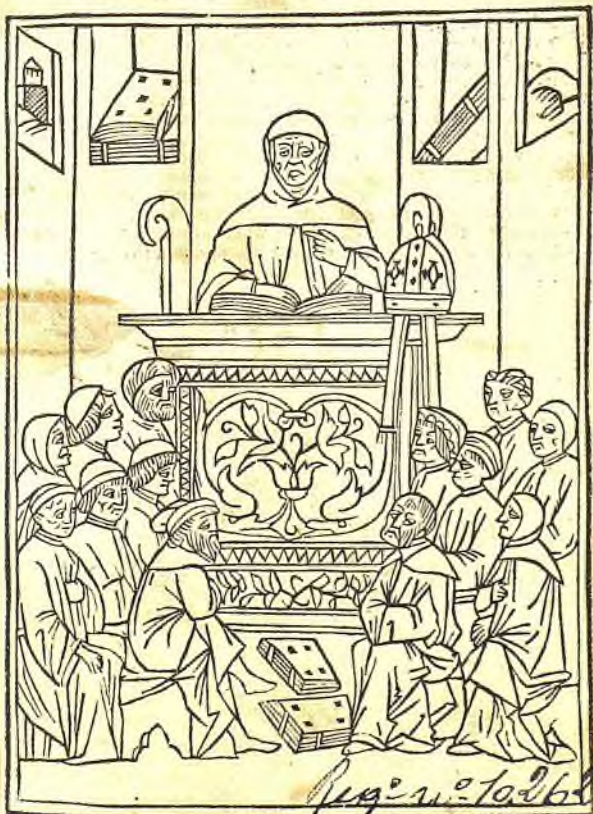
Ayuntamiento de Madrid

Ayuntamiento de Madrid

Se
n

Ayuntamiento de Madrid

Sermones oficiales de tpe 7 de scis p totuz an
 nū. eximij doctoris fris Jacobi o voragie
 ordis pdicator. quodā archiepi Ja
 nuēsis. cū registro eorūde i pñ.

Reg. n.º 10. 268

*Ex Greg. Gallego. nunc Ex. Mayor. D.
 P. Lugo. Ayuntamiento de Madrid*

es del p^o presenta do fray martin de cal
let for de theologia del tomo des catalina
martin de faen

Tu quicunqz es qui hec legis: siue p^odicator: seu philosoph^o:
ne ex sacro p^odicatorem ordine sum. qui vt singulari mea doctrina &
theologica & moralit: verbi dei preconibus sermochantum numerosita
te confusus prodesse valerem Jacob de paucis drapis de burgo franco meos auro
os sermones tam festiuos q^{uam} dominicales & quadragesimales imp^{er}ant curauit: &
quantuz sue sibi imbecilles attulerut vires conarus est: vt hoc meum vsuinu opus
omnes a se mendositate exuteret nec a castigatissimis & venerabilibus conectoru
bus quicq^{ue} pretermisus est quod vel integritate: & decorum: aut claritatem ipsi
possit asserre. Quare si me emes & leges: hoc tibi erit comodit: quod paruo ere com
paratus summa te legentes voluptate & utilitate afficiam. Cum mea doctrina cui
cunqz: aut mediocriter erudito: aut doctissimo placeat. Paree oro: si verum dicere
non pudet nec piget. Lege modo me: & fatebere non mentiri. sed si semel leges rur
sum releges: & ceteris confules: vt me emant & legant. Bene vale.

Dominicalis.

Leſtea. mediū.

car. 106

Judicare nō debemus corda hoīm. aut
intentionem. neq3 et futura. ibidem. f. iiii.

circa mediū.

car. 108

Maniſeſta ē aliquid excuſare debemus.
nō iudicare. ibidē.

car. 108

Jurādī modū alīū h3 deus: alīum h3.
Deus tres modos habuit. ſilr et homo

tres modos habuit. do. v. poſt paſcha. f.
i. circa finem.

car. 80

Jurauit nobis chriſtus triplr. d. xxiij.
ſer. ij. circa mediū.

car. 173

Juramentū h3 tribus de cauſis nō ſer-
uat. ibidem.

car. 173

Juſtitia nec amorem nec odio: nec timore:
nec p̄cepto rectū conſiliū derelinqr. de ſa

cta tri. f. ij. cir. p̄inci.

car. 92

Juſtitia ſcribarū et phariſeōū erat ſi-
mulatoſa mercedaria tepida et ſeuera.

do. vi. poſt tr. ſer. i. cir. p̄in.

car. 112

Juſtitia ſcribarū et phariſeōū erat di-
minuta. et nō cobibebat alium. f3 juſtitia

euāgelica ē perfecta. et oīa p̄cepit. ibi-
dē circa finē.

car. 113

Juſtitie p̄cepta ſigna. ibidē

car. 113

Juſtificatio impj. maſus opus q̄ crea-
re celū et terram. do. xix. ſermo. li. circa

mediū

car. 156

Laborā inſtāter quecuq3 pōt
facere manus tua. domi. xx. f.

ij. in fine.

car. 161

Laborādī rō in hoc tpe ē q̄
apud inferos: nec opus nec rō neq3 ſa-
pientia eſt. ibidem

Laudatio dei d3 fieri corde ore et ope:
do. i. aduētus. ſer. i. cir. fi.

car. 2

Laudatio ſeu digna laus plura regit
do. i. aduētus. f. iiii. in p̄in.

car. 3

Laudant deū illuſiati: ſ3 eeci blaſphe-
mar. do. li. iii. in p̄in.

car. 39

Laudant mediū vani hoīes p̄ diuerſos
ludos et leptaſ leſtitas. ibidē.

car. 39

Laudāt vani corpus ſuum p̄ diuerſas
epulas. ibidē cir. mediū.

car. 39

Laudāt vani diabolu diuerſas ducen-
do choros. ibidē.

car. 39

Laudare debemus deū ante cibū. inter
cibandū et poſt cibum. domi. iiii. i. xl. ſer.

ii. in fine

car. 49

Laudare ſe nullus h3. nec velle ab alio
laudari in hac vita. d. ii. poſt paſcha. ſer.

i. circa p̄incipium.

car. 69

Laudat ſcriptura aliter ab eo q̄ neſcit
lras. aliter ab eo qui nouit lras et ſenſum

do. xxv. ſer. i. cir. p̄inct.

car. 175

Lex moſayca diſſert ab euāgelica mul-
tipliciter. domi. iiii. poſt trin. ſermo. i.

circa p̄incipium.

car. 105

Zetiſſia magna occidit hominē ſubito.
et h3 oc pulchri exemplū. do. x. ſermo. i.

circa p̄incipium.

car. 124

Lepraſus h3 oēs ſenſus corporis com-
ptos. domi. ii. poſt octa. epi. ſermo. i. cir.

p̄incipium.

car. 21

Lepra ē morbus cōtagioſus et periculo-
ſus: ac ſetiſus. do. ii. poſt octa. epi. ſer. ii.

cir. p̄in.

car. 22

Lepra corpale qnq3 mōis curatā legi-
mus ibidē cir. fi.

car. 22

Lepra corpis magna egritudo: maior
lepra mētis. do. xiiii. f. i. in p̄in.

Lepra ſignificat peccatū triplici de cā.
ibidem.

car. 137

Lepra morbo ſetiſus. ſitibūdus. cōta-
gioſus. ibidē vſq3 ad finē

car. 138

Lepra morbus ſcurabilis ab hominabi-
lis et vſis. ſic et p̄ctm. do. xiiii. ſmo. ii. cir

ca p̄in. et mediū

car. 138

Lepra curat tribus mōis. ibidē circa
mediū. Et curatōis lepre effectus. circa

finem.

car. 139

Liberalitas dīna appet i tribus. P̄cio
i inuitādo nos ad petēdū. Scdo animā

do ad magna. Tertio aſſecurādo nos d
petitis. do. v. p̄ paſ. f. ii. cir. fi.

Ligati ſūt oēs i inferno. In celo at ſolu-
tōes. ſ3 in mūdo quidā ligati ex toto: q

dā ex toto ſoluti. qdā ex pte ſoluti: et ex
pte ligati. do. xx. f. i. cir. fi.

Lingua hebraica fuit p̄ima. et erit v-
tima. Dominica ſn. xl. ſermo tertius cir.

mediū.

car. 43

Linguam celeſtem h3 qui nō loquit ſur-
pta et ſcurrilia ibidem

Lingua de3 poſt dedit ad tria offādo. f
xl. f. ii. circa mediū.

car. 49

Lingue tres ſunt ſc3 dīna hūana et dīa
bolica ibidem

car. 49

Linguagium triplex reperitur ſm qd
deus fecit tres prouincias: celeſteſ terreſ-
ſtem et infernales. In die penthecoſtes

ſer. iiii. circa mediū.

car. 90

Tabula

Lingua pectā in aia punient. do. i. post
tri. ser. ij. circa. m. car. 96
Lingua cūcto dire debemus: et cauere a
multiloquo pp qtuor. dnica. xxiij. ser. ij.
circa principium. car. 17
Zitum agri indult veste candida. do.
xv. sermo. i. circa finem. car. 141
Loquendi ratio quadrupartita est: aut
eniz bonum beneat malū male: aut bo
nū male seu malū bene pfer. dnica. vi.
post tri. ser. ij. circa mediū. car. 115
Luna obscurabit in iudicio: et luna il
luminatur a sole dnica. ij. aduentus ser.
i. circa medium. car. 4
Zupi triplex officijz ponit: scz rapere:
dispergere et mactare dnica. ij. post pa
scha ser. i. circa medius. car. 69
Zupi: idest dyabolici officijz est oues oc
cidere: quas tripliciter occidit dnica. ij.
post pascha ser. ij. circa me. car. 71
Zupi vespertini: matutini: meridiani:
ibidem circa fi. car. 71
Luxuria desiccatur et cōsumit corpus: at
qz excecatur et facit cōto fenescere et mori:
dnica. i. ser. ij. circa me. car. 38
Luxuriosus est fetidior latrina: dnica
xij. sermo. ij. circa principijz car. 132
Agnum dicitur aliquid quatuor
m modis: dnica. vij. post tri. ser. ij.
circa principium car. 117
Bali conuāt triplici d cā: do. isra ocf.
natiuitatis dñi ser. ij. circa pn. car. 14
Bali bonos tripliciter psequunt scz p
odia cordius: per iniurias opoz et expro
bationes verborū: dnica. iij. post trinf.
ser. ij. circa medijz car. 108
De malis hoibz qtuor pcpue bona de
elicit: do. xv. f. ij. circa finē car. 143
Dāmna iniquitatis sūt diuitie pau
peribus erogade: dnica. ix. post tri. ser.
ij. circa medium. car. 124
Dāmna vero dicūt iniquitatis qua
tuor de causis: ibides car. 124
Danethetel: phares: domnica. xxiij.
ser. ij. circa finem car. 170
Dāna dei quō i decto pnie accipi pōt
do. in. xl. f. ij. circa pncipijz car. 41
Danus dei hz gngz dignos: idest esse
ctus. primus est poler. i. collatio virtutis
et. dnica. xij. f. i. circa mediū. 131. Et sifir
dnica. xxiij. f. i. circa finē car. 137

Dare signat mūdū tribus de cāis dnica.
xix. f. i. circa medium car. 154
Daris ofusio tribz mōis fiet i iudicio:
do. ij. aduentus ser. i. circa finē car. 5
Daris aqua tribus modis potest fieri
dulcis: ibidem car. 5
Sic in sanctis vīrs tribulationes dul
corant: ibidem car. 5
Bartha fuit liberata a sanguis fluxu
p xps: do. xxiij. ser. ij. in prin. car. 173
Datrez instruunt quō se habere debe
ant ad filios: dnica infra octa. epi. ser. i.
circa principijz car. 15
Datrez quomodo dolebit de negligē
tijs: ibidem car. 15
Matrimonij triplex est: scilz carnale:
spūale et medium: dnica. i. post octa. epi.
ser. ij. in principio car. 19
Simonio tribus modis qz vīr. In
die penthe. ser. ij. circa prin. car. 33
Simoniū i padiso institutū ē. Et regu
le viri atqz mulieris pulcherrime: dnica
ij. post trinita. f. ij. circa pn. car. 99
Vtruz melius sit castitatem seruare qz
matrimonijz contrahere: dnica. ix. post
trinita. ser. i. circa medijz car. 122
Matrimonijz habet tria bona: que sūt
pfoles: fides et sacramentuz: dnica. xvij.
ser. ij. circa principijz car. 149
Simoniū inter deus et animā sit per
fidem: et quō in illo tria bona repertū:
ibidem car. 149
Matrimonijz carnale habet triplices
vmonem: ibides car. 150
Matrimonijz debet in opere habere
puram intentionem propter prolem: do.
ix. ser. ij. cfr. medium car. 159
Matrimonialis actus aliquādo habz
culpaz mortalem: aliquādo culpā mor
talissimaz: ibidem car. 159
Vide plura i vbo Lōiugijz car. 159
Medic^o molestia morbi tribz modis scil
re pōt. v. vij. post tri. f. ij. cir. m. car. 117
Berer^o potest homo quatuor modis:
do. ij. post pas. ser. ij. cfr. fi. car. 74
Bercenarius pastor aliquis cognosci
tur per tria signa. dnica. ij. post pascha
ser. i. cir. principijz car. 69
Berces nauis religionis sūt tres: scz
obedientia: castitas et paupertas: dnica. v.
post tri. ser. ij. cir. medijz car. 110

Dominicalis

de cāte bñl
car. 154
t i iudicio:
car. 5.
potest fieri
car. 5
lonas dñi
car. 5
guis fluxu
car. 173
bere debe
epi. ser. i.
car. 15
de negligē
car. 15
s carnale:
octa. epi.
car. 19
s vñf. In
car. 55
ē. Et regu
me: dñica
car. 99
eruarē q̄
ca. f. post
car. 122
a: que sūt
ñica. xvij.
car. 149
nā fit per
pertunfi
car. 149
triplices
car. 150
e habere
elem: do.
car. 159
do habz
pā mou
car. 159
car. 159
no dñs fcl
car. 117
modi:
car. 74
ognofcl
pafcha
car. 69
tres: fcl
ñica. v.
car. 110

Beſſis eſt: conſumatio ſeculi. meſores
ſunt angeli: dñica. iij. poſt octa. epi. ſer.
i. circa finem car. 27
Meditatio mortis camerā aſe mūdāt:
do. iij. aduentus: f. iij. cir. me. car. 12
Meditatio paſſionis dñice: memoria
mortis. 2 meditatio celeſtis glorie parti.
unt bona opera: dñica. iij. poſt paſcha:
ſermo. ij. circa medium car. 74
Alius inſidiat aubus domeſticis 2
pullis 2 ſignificat ſuperbū: dñica. xlij.
ſermo. iij. cir. medium car. 175
Aſtracula 2 ſi ante xpm facta ſunt: ita
men xps in abūdantia fecit: dñica. iij. ad
uentus: ſer. i. cir. medium car. 7
Aſtracula ne publicarent xps tribus
de cauſis precipiebāt: dominica. xij. ſer.
i. circa finem car. 131
Aſtracula que faciebat xps aliquibus
fuerunt occaſio infirmitatis: aliquibus
occaſio ſanctitatis: hoc triplr: dominica
xix. ſer. ij. cir. prin. car. 155
Circa miraculum paralitici quem xps
ſanauit ponunt quinqz differentie per
ſonarū: ibidem car. 155
Miſericordia dei 2 mēdāt: dñica infra
oct. naſ. ſer. iij. in medio car. 15
Miſericordia xpi inquantuz deus eſt:
cauſatur in eo a tribus: dominica. ij. in
el. ſer. i. cir. principium car. 44
Miſericordia xpi inquantuz eſt homo
2 ſilius dāuid: cauſatur in eo etia3 a tri
bus: ibidem car. 44
Ad miſerēdūz tria in dūcūt: do. iij. poſt
tri. ſer. i. cir. finem car. 103
Miſericordia inducit homine3 in cele
ſtis regni eternā poſſeſſione3: dñica. iij.
poſt trini. ſer. i. cir. prin. car. 106
Dic tres ſunt ſpēs: ibidē car. 106
Miſericordia corporis oſiſit in elemo
ſynaz largitōe: ad quā i dūcimur verbo
pmilo 2 exēplo. Verbo triplr. pmiſio tri
plr 2 exēplo omniuz cecaturaz: dñica
iij. poſt trini. ſer. ii. cir. prin. car. 107
Miſericordie opus xps pſuſit: precipit
2 requirit: ibidem car. 107
Miſericordia dei oliz in celo tantū fuſe
deinde apud dñcos: poſtea in aula vir
ginis 2 tandem3 in toto mūdo: dñica. vii.
poſt trini. ſer. ii. in prin. car. 116
Miſericordia dei pmiſſitudo cauſa

motiua 2 effectus: 2 quomodo miſereri
propituz eſt dei: ibidem car. 116
Miſericordia. Quis eſt hō q nō deſide
rat miſericordiā dei. Rñſio: Tu qui per
manes in peccatis: ibidē car. 116
Quare deus punit 2 dñatūm eſt mi
ſericordiā: 2 quia eum inultum cogit dñm
nare: ibidem car. 116
Miſeria nra gnālis xps i dūcit ad mī
ſerēdū: do. xlii. f. iij. cir. finem car. 140
Miſericordia dei dicitur magna qua
tuor modis: dominica. vii. poſt trini. ſer.
iij. cir. principium car. 117
Miſericordia dei eſt quadra: i deſt qua
tuor angulos habet: dominica. xi. ſmo
il. circa medium car. 129
Miſericordie triplex effectus oñditur
dñica. xvij. ſer. i. cir. finem car. 145
Doneta multiplic emiſ regnū celoz.
dominica. xv. ſer. i. cir. finem car. 141
Doneta: imago 2 ſuperſcriptio in ho
mine in extremo iudicio examinantur:
dñica. xlii. ſer. ii. cir. mediu car. 170
Donumētrū triplex: ſm q triplex eſt
mors 2 triplices portatores: dñica. xvi.
ſer. i. circa principium car. 144
Dors xpi tribz vicibz itēta fuit: do.
in paſſione: ſer. ii. circa prin. car. 55
Donificatur caro noſtra triplr: dñica
palmarū ſer. i. circa prin. car. 55
Dortui apud aliquos cū tripludū ad
tumulū deſerunt. Sed qñ pueri naſcun
tur a parētibus deſcēt. de ſancta trini
tate ſer. ii. circa medium car. 192
Dors ſancroz hominū natale vocat:
quia egredientes in celo naſcunt: ibidē
circa finem car. 193
Dortui poſſunt ſcire ea que in mundo
geruntur triplr: dominica. i. poſt trini.
ſer. iij. circa finem car. 98
Dors triplex: ſc3 corporis 2 alie3 vñf
uſqz. f. gehēne. 2 ſm hoc monumentum
triplex 2 triplices portatores: dominica
xvi. ſer. i. circa principium car. 144
Dortuos tres ſuſcitauit xps: quid ſi
gnificēt illi tres: dominica. xlii. ſer. iij.
in principio car. 174
Dortis meditatio camerā anime mū
dat: dominica. iij. aduentus ſermo. iij.
circa medium car. 12
Dortui in alio ſeculo exiſtes non pñt
b

deo satisfaciere: nec per teſtunia: nec per ora
tiones: nec per elemoſynas. do. tr. poſt tri.
ſer. i. cir. ſi. z ſer. ſequit cir. prin. car. 122
Aorus eſt triplex. ſ. circularis: obli.
quus z rectus: ſic z viā: do. iiij. aduētus
ſer. ij. cir. finem car. 12
Aultloquiū vitare debem: z lingua
cuſtoſſre propter quatuor: dñica. xxiij.
ſer. ij. cir. principium car. 170
Aultiplicauit xps panes frangendo:
bñdicendo z gratias agendo in puluio
ybi q̄uor milia hoīum ſatiāuit: do. vij.
poſt trint. ſer. ij. circa mediu 117
Aulteruz regula matrimonialis h̄z
bet. v. pulchra capitula: dñica. ij. poſt tri
ni. ſer. ij. cir. finem car. 100
Aulter in gubernādo d̄z h̄ere ſapiāz:
diſſigētia z prudentia: ibides car. 100
Aulterez naturaliter magis paritūtur z
cōpatiunt q̄ viri. dominica. xvi. ſer. ij.
circa principium car. 146
Aulter mater magis diſſigēti filiū q̄
pater. certus enim ſcīt filiū ſuū eſſe
q̄ pater: ibidem car. 146
Aulter plures defectus habet q̄ viri:
ibidem car. 146
Aulterez naturaliter ſunt inuidē z ci
to mutantur: dñica. iij. poſt paſcha: ſer.
ij. circa mediu car. 75
Aulter pregnās z parturiēs: quadru
plicit̄ potēſ cōſiderari: dñica. iij. poſt
paſcha ſer. i. circa prin. car. 72
Aulterez anſeres dicte ſunt. z q̄ peri
cuſoſum eſt eas videre: dñica. i. poſt pa
ſcha: ſer. ij. circa mediu car. 67
Aulterez chananeam xps induxit ad
penitentiā. Unde illa petijt ſapienter: in
ſtanter: humiliter z ſeruent̄: dñica. ij.
in. xl. ſer. i. cir. prin. car. 44
Item filia ciuis vexabatur a dyabolo:
ibidem car. 44
Aulter chananea habuit tres inimicos
car. 44
Item habuit fidem magnam quatuor
modis: ibidem car. 44
Aulter emoiſſa: de qua tria dicunt:
dñica. xxiij. ſer. i. in prin. car. 172
Aūdus tria pmiſiſſe amatoribus ſuis
ſciz lōgeitātē: ſtēritatē z ſuauiatē: ſz tri
buit ſādē breuitatē: vacuitatē z acerbita
tē. do. iiij. poſt paſcha. f. ij. cir. ſi. car. 75

Aūdus vt falſus ppheta tria ſua dēti
p̄cupiſcentiā carnis: p̄cupiſcentiā ocu
lorum z ſuperbiam vite: dominica. viij.
poſt trint. ſer. ij. in ſi. car. 120
Aūdo reddē vdem? q̄ ſua ſūt z q̄ cēſa
ris cēſari: do. xxiij. ſer. ij. cir. ſi. car. 170
Aumus a corde: ab oīa manu: ab ob
ſequio: dominica. vi. poſt trint. ſer. ij. cir
ca mediu car. 133
Aurmuratto ex mltis cauſari poteſt:
do. in. lxx. ſer. i. cir. ſi. car. 50
Aurmurabāt p̄tra xpm iudei de duo
bus: dominica. iij. poſt trint. ſer. i. circa
mediu car. 103
Autus dicit̄ peccator: q̄ non laudat
deum: non orat: non p̄ſicitur: dominica
xij. ſer. ij. circa finem car. 132
Autuū eſt totus qd̄ a deo acceptum:
Scd de natura mutui eſt vti ad illū p̄ſuz
ad quem res mutuata eſt: dñica. xxiij. ſer.
ij. circa principium car. 136
Natiuitas triplex: ſciz natura
lis: ſpūalis z celeſtis. z quō
tria ſūt in natiuitate carnis
li que faciūt ad humilitatē:
de ſancta tri. ſer. ij. cir. me. car. 92
Nauis ſigna penitentiā p̄ quam hō
ad portū ſalutis deducit: dñica. iij. poſt
ocra. epiſp̄ie: ſer. i. in prin. car. 23
Nauis eccleſie deſcribitur quātum ad
ocro: dominica. iij. poſt ocra. epiſp̄ianet
ſer. ij. p̄c totum car. 25
Nauis crucis xpi: quē cauſa: qd̄ veluz
quis mercator z que merces: do. iij. poſt
ocra. epi. ſer. iij. circa prin. car. 25
Nauis d̄z p̄mā qd̄ duplici rōe: dñica. v.
poſt trint. ſer. ij. circa prin. car. 110
Nauis religionis h̄z merces triplicē. ſ.
caſtratis: obediētē z paupertatis: ibidē
circa mediu z finem car. 110
Nauis ſignat religionē ſiue penitentiā:
do. xij. ſer. i. circa prin. car. 154
Nauem illaz quatuor venti tentationū
impellūt: ibidem car. 154
Nequa ſeruus vocatus eſt p̄pter duas
nequitias quas habuit: dñica. xxiij. ſer.
ij. circa principium car. 167
Nox nāl̄ eſt obſcura: frigida z humida
do. t. ad nētus. f. i. cir. prin. car. 1
Nuptie p̄mēdabiles ſūt q̄ mltar: do. i.
poſt ocra. epiſp̄ie: ſer. i. cir. me. car. 13

Dominicalis

Nuptiæ qdā sunt spūales: qdā celestes;
dnica. xviij. ser. iij. cir. prin. car. 149

Preparatio ad nuptias consistit in tri-
bus: ibidem car. 150

Uta veniēdi ad nuptias spūales & cele-
stes ē humilitas: ibidē cir. finē car. 150

Nuptias fecit deus pater filio: domini-
ca. xx. ser. i. circa principium car. 157

Nuptie celestes in qbus multa secula
apponunt. plurimum vltia: que triplr cau-
sas. scōz sanitas: que causas a tribus. ter-
tus virtus. quartū copia diuinitas: qntū
gloria. sextū honor. septimū pax. octauū
oia bona: ibidē circa finem car. 158

Blatōes gūts sint volūtariē
m in duobus casibus necessa-
rio sunt soluēde: dominica
xxij. s. ij. in fine car. 171

Obedientia multiplex: dnica. iij. aduen-
tus: ser. ij. cir. finem car. 9

Obedientia q magni meriti & q multi-
plex: dominica. v. post trini. ser. ij. circa
finem car. 111

Obligati sum? deo ad qtuor: psoluēda
dnica. xxy. ser. ij. circa prin. car. 166

Occidunt hominē tria: scz letitia: tristi-
tia & ira: cum eplēsis: dominica. x. ser. i.
circa principium car. 124

Occisio triplex est: dominica. xviij. ser.
iij. circa medium car. 153

Occisio corporis nō est tmēda propter
xp̄m ex quatuor rōnibus: dnica isra oct.
ascēsiōis: ser. iij. in fine car. 86

Oculus dei multiplex & quomodo oliz
habuit claudos: dominica. iij. in. xl. ser.
ij. in prin. car. 52

Oculos alig hnt retro se: aligū ante se
alig a dextris: alig a sinistris: dnica. iij. in
xl. ser. ij. circa medium car. 49

Oculoz porte sunt claudēde: & circa il-
los quatuor atēdenda sūt: dnica. i. post
pascha: ser. ij. cir. medium car. 67

Oculos itellect? & affectus demones a
pctōibus effodunt: dnica. iij. post pa-
scha: ser. iij. circa medium car. 79

Oculi depedant animam: dnica. xliij.
ser. ij. circa finem car. 139

Oculi sibi erui voluit p? p filio vlex
seruare: do. xxiij. s. ii. cir. pn. car. 171

Oculos sibi eruit democritus pp tria:
dnica. xxy. ser. ii. circa prin. car. 177

Odū dimittere est mīa spūalis: do. iij.
post trini. ser. ii. circa mediū car. 107

Odium paraf somaci babylonis: ti-
nee & apl. ibidem car. 107

Officiuz omniū sanctor & angelorum
in celo est laudare deuz: dominica. xxy.
ser. iij. in fine car. 139

Omnis res p̄tinet trīa. s. substantiā: vir-
tutes & operationē. dominica. iij. adue-
tus. s. i. circa principium car. 10

Omnipotēs est deus: & tñ nīsl pōt fa-
cere inspicēter: nīsl crudēl: nīsl mīu-
ste: dnica. xxi. s. iij. circa prin. car. 163

Omnipotēs deus. & si omnia possit de
potentia absoluta: non tamen de poten-
tia ordinata: ibidem car. 163

Operarij alij boni: alij mali: dominica
in. lxx. ser. i. circa medium car. 39

Oparij in vinea mittunt pp tria: dnica
in. lxx. s. ij. circa medium car. 31

Operarijs merces promittit: & quomo-
do tres sunt differentie operariū: ibi-
dem circa finem car. 31

Opera de genere bonoz in pctō mor-
tali facta: sunt tanq sel acerrum & abin-
thum: dnica in. xl. s. ij. cir. me. car. 42

Opera de genere bonoz. s. elemosyne:
orōnes & sciuntia plus valent vntus diei
in penitētia q centum annoz facta in
peccato mortali: ibidem car. 42

Opus dei triplex: scz creatio: redēptio
& glorificatio: que omnia bene fecit: dnica.
xij. ser. iij. cir. prin. car. 133

Oratio est p̄ticio decentium: dnica. xl.
ser. i. circa prin. car. 127

Oratio ad deum peruenire non potest
nīsi habeat duos comites. s. fidem & hu-
militatez: dominica. ij. post octa. epipha-
nie: ser. iij. cir. mediū car. 23

Oratio clamosa quomodo fit & quomo-
do diuina miseratio eam sequit: domi-
nica. iij. post octauam epiphanie: ser. i.
circa medium car. 24

Oratio nra tres p̄ditiōes habere dē: do-
minica palmar: ser. i. cir. finem.

Oratio nra si exau dīri dē quatuor: sunt
necessaria. primo q petant digna. secun-
do q petat cum instantia. tertio habea-
mus innocētiā vite. quarto discretiōē
in pctōib: dominica. v. post pascha: ser.
i. circa principium & medium

Tabula

Oratores qui in pectus sunt tribus filios sunt
ibidem circa medium

Quidam quatuor sit oportet: tunc ecclesia tris
ipsa elegit scilicet ante ascensionem: inter ascensionem
ne et per beatitudinem et post pentecostem: ibi
dicitur: quoniam humana negligencia respicienda do-
c. post pascha. f. ij. cir. p. i.

Oratores sunt valde viles et fructuosi:
deo placite: angelis grates: diabolo in-
imice: et hoc necessarium. ibidem

Quidam est sine intermissione tribus motus ibi
de cir. finem

Oratores nescias tris impediunt ne exaudiantur
scilicet pusillanimitas: tepiditas: et temeritas
dominica. v. post pascha ser. iij. cir.
ca p. i.

Ordo est sicut incensus: do. vi. post tri. f. ij.
circa medium

Oratores nescias aliqui non exaudiantur tribus de
causis: et hoc oportet capla do. x. sermo. iij. cir.
ca medium

Quidam est alius per temporalibus et spiritualibus do.
xi. f. i. cir. p. i.

Quatuor tribus vicibus christus do. xi. ser. i.
cir. ca p. i.

Quatuor cum attritione: deuotione: et contritione
ne videbit deum dominica. xlij. ser. i. cir.
ca medium

Quanda seu petenda sunt priora spiritualia:
postremo temporalia dominica. xv. f. ij. in
fine

Per oratores sancti sepe deus dat gratias
propter unum modo quatuor in se habebat do-
minica. xix. f. ij. cir. p. i.

Quatuor per nobis scilicet do. xliij. f. ij. cir. ca
medium

Ordo in inferno triplex reperitur do.
quarta post octa. epiph. f. ij. cir. ca me-
dium

Ordo est non deus in inferno quantum ad
tria ibidem car. 28

Oratus nimis mulierum reprehensibilis
et quadruplici ratione. dominica. ii. post tri.
f. i. cir. p. i.

Oratio. l. obsecro salua ex corrupto et
integro dominica palmarum sermo. i. cir. ca
fine

Quatuor christi tris signa habuit do. ij. post pas-
cha. f. i. cir. ca medium et fine

Quibus operantur dei per sex que i om-
nibus reperiuntur do. ij. post pascha ser. tertius

cir. principium

Quatuor sunt pascens et discedens et fructificans
summe suauitatis: in eternitate perpetue
securitatis ibidem cir. h.

Patetia sunt foris: christi in morte
et in vita nunquam eum deferens
do. ij. in. xl. sermo secundus cir.
principium car. 45

Patetia consistit in tribus ibidem car. 45

Palmarum tris sunt genera do. in. lxx. f.
i. cir. ca p. i.

Panibus quatuor satiantur quatuor missa do.
minu do. iij. in. xl. f. i. cir. ca mediu. et do.
xxv. f. i. cir. ca mediu et quatuor isti panes signi-
ficant ibidem car. 51 176

Panes multiplicantur multiplex imant
bus christi in manibus discipulorum do. iij.
in. xl. f. ij. cir. ca mediu car. 52

Pantis pntialio: sacralis: malle: infer-
nalis: et celestis dominica. iij. in. xl. ser. iij. p.
totum car. 53

Pantis sacramentalis manducatur triplici-
ter do. iij. in. xl. f. ij. cir. ca p. i.

Pantis verbi dei confortat do. xliij. f. i.
cir. ca finem car. 173

Parentes instruunt se gerere erga fi-
lios dominica infra octauam natiuitatis f. i.
cir. ca finem car. 15

Parentes plus diligunt filios quam dili-
gant ab eis dominica. xvi. sermo tertius circa
medium car. 146

Paruit quidam monstrum: quidam tamen filia: quidam
solu masculus do. iij. post pascha f.
ij. cir. ca mediu car. 75

Parit ecclesia cum ad celum transmittit.
dominica. iij. post pascha sermo tertius per
totum car. 76

Parabola diffinit et quoniam dominus seplius in
pabulis locutus est dominica in. lx. ser. i. in
principio car. 36

Paralysis quid sit: et quid per paralysis
cum signat dominica. ij. post octauam epiph. f.
ij. cir. ca principium car. 23

Paralysis multiplur causas dominica. xix.
f. ij. cir. ca mediu car. 155

Paralysis grauis morbus quem tria
mala constant. dominica. xix. cir. p. i.
cipium f. ij. car. 156

Paralyticus sanatur dominica. xix. f. i. cir. ca
mediu et finem car. 155

Passione domini ipse christus longe ante pueri

cit: et tunc do. in. l. f.

Litica po-
traditio:

oculis: et
quotidiani

dem

Passionem f. i. cir.

Passionem reconcili-
circa mediu

Passio-
signa domini

circa p. i.

Passio-
et ipsi sunt

ij. cir. ca p.

Pater a-

manifestat-
circa p. i.

Peccat-
tore: et lu-

circa p. i.

Peccat-
sa ibidem

In pect-

obligatio-

xxij. f. ij. in.

Peccat-
dit virtut-

affectione-

obdurat-

octa. epi.

Peccat-
suppliciu-

circa fine

Pectus

l. aduent-

Et nota b-

Pectus a-

do. ij. adu-

In pect-

culpa et p-

circa fine

Pectus si-

ij. post oc-

In pect-

Pectus g-

ccitate d-

Pectus su-

Dñicalis.

git: et si discipuli intelligere nō poterāt
 do. in. l. f. i. in prin. car. 36
 Circa passionē dñi quinq; tradunt scz
 traditio: illutio: flagellatio: p̄sputio: et
 occisio: illa qnq; que passus ē a iudeis
 quotidie patit̄ a malis hominibus ibi
 dem car. 36
 Passiois cā fuit duplex do. in passio-
 ne f. i. circa p̄cipiū car. 54
 Passiois efficacia celū apuit et deum
 reconciliauit dñica in passione sermo. l.
 circa mediu car. 55
 Passio bonus ē xps cutus tria ponit
 signa dñica secunda post pascha ser. i.
 circa p̄cipiū car. 60
 Passiois officiū ē pasce verbo. exēplo:
 et ip̄s subditio dñica. ij. post pascha f.
 ij. circa p̄cipiū car. 70
 Pater amat nos: et hoc p̄ quinq; signa
 manifestauit dñica. v. post pascha f. iij.
 circa p̄cipiū car. 82
 Peccatū h̄z tres dñas scz in corde i sa-
 ctore p̄seruadine do. xxliij. fmo tertius
 circa p̄cipiū car. 174
 Peccatū assimilāt mortuo triplici cau-
 sa ibidem car. 174
 In pctō quinq; sunt scz actus: delecta-
 tio: macula: volūtas praua: et reatus siue
 obligatio ad penā eternā: et nota bñ do.
 xxij. f. iij. in fine car. 168
 Peccatū ipedit oēs virtutes aīe: clau-
 dit virtutē audituā: deordinat virtutes
 affectiuas: debilitat virtutē opatiuam: et
 obdurat virtutē memoriatiuā do. ij. post
 octa. ep̄i. f. i. p̄ totū car. 21.
 Peccator: p̄ cordā de sex filiis trahit ad
 suppliciu infernale do. iij. in. xl. f. tertio
 circa finem car. 54
 Pctōsū finis p̄fici ex multis filiis do.
 l. aduentus sermo secundus circa finem.
 Et nota bene car. 3
 Pctō: accusator: ea tres hēbit i iudicio
 do. ij. aduentus f. ij. circa finē car. 6
 In pctōe tria cōsideramus scz naturā
 culpā et penam: do. iij. aduentus ser. scōs
 circa finem car. 12
 Pctm̄ signat p̄ leprā triplici cā dñica
 f. post oct. ep̄i. f. ij. circa p̄m. car. 22
 Pctā quinq; sunt que inducūt spūales
 cecitate do. l. fmo scōs in p̄i. car. 37
 Pctā sunt colligata et vnus trahit ad

aliud et vnus nō remittit sine alio: qđ noi
 bñ do. xl. f. iij. ante mediu car. 43
 Pctā quattuor maxime ordem impedit
 unt quare ab ip̄s ē creūdū do. ij. in. xl. f.
 iij. circa p̄cipiū car. 46
 Pctā ipedit p̄solatio: spūs sci: et d̄ h̄
 tria pulchra exēpla. In die p̄thecostica
 fmo tertius cir. mediu car. 90
 In quolibet pctō pōt ēē gradus culpe
 filii et pene do. vi. post tri. sermo tertius
 circa p̄cipiū car. 114
 Pctm̄ i hoīe tria mala facit in famata
 deo elōgat et excecāt do. xi. f. ij. circa p̄m̄
 cipium car. 129
 Item illa nimia elongatio facit errare
 circa tria ibidē car. 129
 Pctōes et eorū edicta educunt i officio
 missē vt nullus despet do. in. lxx. fmo. iij.
 circa p̄cipiū car. 32
 Pctō: dī canis multiplici rōe do. scōa i
 xl. fmo tertius cir. p̄m. car. 46
 Pctōes sūt nociui subīp̄is multiplici
 do. iij. post pas. f. iij. cir. mediu car. 78
 Pctōes a deo longe sunt duplici mō.
 do. iij. post tri. f. i. cir. p̄m. car. 103
 Pctō: in monte circūdat: eo angustiat: et
 ad terrā p̄sernit: do. x. f. ij. c. m. car. 126
 Peccare dimittit alig solū pp̄ vrecun-
 diā humanam dominica. xl. f. ij. cir. p̄m̄
 cipium car. 129
 Peccare pōt quis p̄ se: sed non pōt p̄ se
 resurgē vt pulcherrime deducit quartus
 or̄ exēplis do. viij. post tri. fmo secundus
 circa mediu car. 132
 Itē dñica. xij. fmo scōs: cir. p̄i. car. 129
 Pctm̄ excecāt hoīem triplici rōne do.
 xi. f. ij. circa mediu car. 129
 Pctā non sufficit dimittere: nisi quis
 p̄ p̄titionē: p̄fessionē: et satisfactionē ea
 debeat: et hoc ostēdit tribus exēplis gre-
 gorij do. xvij. f. i. cir. f. i. car. 148
 Pctā h̄nt p̄tensionē et vnus trahit aliud
 quadruplici cā. do. xliij. f. i. cir. f. i. car. 138
 Item de hoc dñica in. xl. f. iij. ante me-
 dium car. 43
 Pctm̄ signat p̄ leprā et qđo curatur le-
 pra pcti: vide in verbo lepra car. 22
 In pctō tria sunt scz die offensa: macu-
 la: et obligatio ad eternā penā: do. xix.
 f. ij. circa finē car. 157
 Itē quātum ad illa tria deus remittit

Tabula

sed sacerdos quatuor ad alia tria remittit
ibidem car. 157
Pena dimissa redeunt rectitudinē nō quā
tū ad maculā vel reatu: s; quātū ad igrā
titudinē do. xxij. s. i. circa me. car. 165
Pena redire dicunt in quattuor casu
bus ibidem car. 165
Pctōū magna bīta ibidē car. 165
Pctōres quattuor accusatores hēbunt
in iudicio ibidem car. 165
Pctō: fluit de mala cogitacōe in malaz
delectationē: de mala delectatōe i p̄sen
sumi opus: in p̄suetudinē: in necessitate
et tandē in despōtione: qd nota bñ dñica
xxij. s. i. cir. p̄ceptū car. 172
Pctō: a quolibet plangi d; seu p̄lorari
do. xxij. s. i. circa finem car. 172
Pctō: cū sit infirmus nō p̄t p se acce
dere ad eum. et iō opz vt alioz meritis
adducat. d. xy. s. i. cir. p̄m. car. 171
Pctō: nō ē statim abyctē dñs s; curan
dus do. xij. s. iij. circa p̄m. car. 176
Pcti incōmoda seu incōueniēcia que
facit p̄ctm dispositiua ad p̄ctm: et que
dīa cōtra p̄ctm ibidē car. 176
Pctōes casus cōparat sagene p̄ctis:
fractōi vitri: et casui elephantis do. xij.
s. iij. cir. p̄m. car. 178
Pctō: p̄ mortuū intelligit eo q̄ instar
mortui ē frigidus: p̄derosus: et fetidus
do. xvi. ser. i. cir. p̄ncipi. car. 144
Pena triplex ē quā hñt xps. d. palma
rum. s. ij. cir. p̄m. car. 159 sine
Pena damni et pena sensus dñica. xxij
s. i. cir. mediū car. 165
Pena substantialis in inferno ē vna: q̄
uis alias diuersa. ibidē car. 165
Pena sensus et pena dñi et vitrag eter
na ibidē s. iij. cir. medi. car. 165
Pena eterna punit hō p̄ trāsitoria cul
pa quadruplici rōe: hoc ē bñ notā dñs
do. xxi. s. iij. cir. finē car. 168
Pena bz suū gradū quē admodū et cul
pa dñica. vi. post trini. sermo. iij. cir. p̄i.
cipium car. 114
P̄nic tres sunt ptes. s. p̄tritis: p̄fessor:
satisfactor: p̄ quibus remissio culpe: col
lato ḡre: p̄missio ḡle dñica. xl. ser. ii.
circa mediū car. 42
P̄nitētia dñtabula seu nauis quadru
plici rōe dñica. v. post tri. ser. ii. circa p̄i
cipium. car. 110
P̄nitētia seu satisfactor mīnor: tutius
ip̄onit q̄ maior: tribus de caus do. xxij. ser.
ij. circa finē car. 168
P̄nitētia p̄positionata valet ad dimiss
sionem culpe et pene do. xxi. s. iij. cir. si
nem car. 137
P̄niam assumptā sepe sege magna ten
tato do. iij. post octaua epiphantie ser. i.
circa p̄m. car. 23
P̄sionarius malus expellit de domo
cōducta do. iij. in. xl. ser. ij. circa p̄ncip
pium car. 48
P̄pones: p̄oni: cepe: et allia nobis in
mētē veniunt et quid signāt do. vij. post
tri. s. i. cir. mediū car. 115
P̄secutorū duo sunt genera scz vitu
p̄tū: et adulantiū: et q̄ adulatores vita
re debemus do. xxij. s. ij. cir. p̄i. car. 170
P̄errurbatio triplex ē do. iij. aduēt
s. iij. cir. mediū car. 12
P̄harisci dicunt diuisi a ceteris iude
is i quibusdā obseruantijs do. xi. ser. i. cir
ca p̄m. car. 127
P̄harisei q̄ ascēdit in tēplū hñt bonū
p̄ncipiū: malū p̄gressus: et p̄tor: et crētū
ibidem car. 127
P̄hariseus iste tria mala ceteris ip̄osu
it: cōtra dicebat se habere tria bona tñ
dem car. 128
P̄hariseorū malitia in tribus offēdit
dominica. xvij. sermo. i. cir. p̄ncip
um car. 147
P̄hariset et herodiani p̄siliuz inueni
p̄tra xpm̄ dominica. xxij. sermo. i. cir. p̄ncip
pium car. 168
P̄signus triplex dedit nobis xps ad as
secrandū nos dñica. xxij. ser. ij. cir. p̄ncip
pium car. 173
P̄scaiores aliquādo capiūt magnam
multitudinē pisciū: aliquando paucos:
multis de caus do. v. post tri. s. ij. cir. p̄ncip
pium car. 111
P̄slat serui dei p̄ quattuor domin
ica. iij. post pascha sermo p̄mū circa
mediū car. 73
P̄soluta vt bene et vtiliter regat debz
p̄ncipa quinq; habere ad vtiliter regē
dum dominica. xxlij. ser. iij. cir. p̄m.
et mediū car. 171
P̄ontifex d; xps quattuor de caus do.

Dominicalis.

minica in passione sermo. ij. circa principium
 car. 55
 Postea per quas extrahunt mortui sunt
 quique sensus dominica. xxi. sermo. i. circa me-
 dium car. 144
 Prælati frigoris et caloris ubi pascuntur
 oues infernales quorum pastor est dyabolus
 dominica. xxiij. sermo tertius circa me-
 dium car. 140
 Prebendas et beneficia christus in cruce dis-
 tribuit dominica in passione sermo. ij.
 circa finem car. 56
 Predicatorum vox et clamor: qualis debet
 esse dominica. liij. aduentus sermo. ij. cir-
 ca principium car. 11
 Predicantes semper totum id quod preceperunt
 seu perogitauerunt perscrutare grauant cor-
 da auditorum dominica. liij. in. xl. ser. i.
 in fine car. 51
 Predicantes dei vocant perscrutatores: ve-
 nificatores: et vindicatorum: do. v. post tri-
 ni. car. 111
 Predicantes seu perscrutatores: verba quod po-
 pulis predicant non seipsum: sed a deo se-
 habere recognoscant dominica. xxv. sermo. ij.
 circa medium car. 177
 Prælati aliqui debet esse maior: aliquan-
 do minor aliqui equalis suis subditis.
 dominica. liij. in. xl. f. ij. circa pri-
 m. car. 52
 Prælati plus curant de decimarum subtra-
 ctione et iniuriarum irrogatione quam de sub-
 ditorum perfectione dominica. xvij. sermo. i.
 circa medium car. 148
 Prælati informant ut debita forma in
 consensu de teneat dominica. xxv. ser. ij. circa
 medium car. 177
 Præcipi non debet a prælato nisi quod contra
 nec honorem dei dedicationem aut utilita-
 tem proximi dominica. v. post tri. ser. i. circa
 medium car. 109
 Preceptor verus est christus do. xxiij. f. liij. cir-
 ca medium car. 140
 De decem preceptis dei sermo bonum dominica
 xviij. f. ij. car. 133
 Predestinationis: de qua pulchre questio
 nis dominica. xv. ser. lii. circa principium et
 medium car. 143
 Præmissa temporalia: spiritualia: celestia dominica
 lii. post tri. sermo secundum do. circa principium
 in car. 107
 Præmissa solui debent secundum con-

suetudinem prouincie et indigentiam mi-
 nistrorum ecclesie dominica. xxiij. ser. ii.
 in fine car. 171
 Princeps capituli locum tenet alii me-
 bitorum locum diuersimode. Et autem
 princeps bene regat quinque requirunt
 tur dominica. xxiij. ser. lii. circa principium
 quod nota. car. 171
 Princeps a tribus vitiis debet esse immu-
 nis scilicet ira vino: et cupiditate: et hoc
 ostendit exemplis do. xxi. ser. i. circa principium
 in car. 161
 Processio triplex celebratur dominica
 palmarum sermo tertius circa principium
 in car. 61
 Propheta quidam dei: quidam dyabolus
 dominica. lii. aduentus sermo. ii. circa
 medium car. 7
 Propheta triplici accipi potest. domini-
 ca. lii. aduentus sermo. i. circa principium
 in car. 10
 Propheta falsus: require superius falsi
 sus prophetæ
 Prophetia triplex inuenitur dominica
 octaua post trinitatem ser. ii. in principi-
 car. 116
 prosperitas mundana hunc assimilatur
 quadruplici de causa do. xxiij. sermo. lii. cir-
 ca principium car. 136
 Prouidentia seu prudentia commendatur
 tri: et quod filii huius seculi sunt prouidentio-
 res dominica. ix. post trinitatem. ser. ii. circa
 finem car. 123
 Prudentia triplex ibidem car. 123
 Prescientia dei cum falli non possit
 dum prescient aliquid damnamum: virtus
 illum oportet damnamum do. xv. ser. li. circa
 principium et medium car. 143
 Pulchra responsio questione repellitur
 dum queritur. Quare deus creat vel
 nasci permittit quod scilicet esse damnum ibidem.
 Publicanus et typum peccatorum: peniten-
 tiam: et iustorum do. xi. ser. ii. circa pri-
 car. 129
 Publicanus saturatus habuit pharisæum
 autem sitiens rediit quadruplici causa
 ibidem circa finem car. 129
 Pueri instruuntur ut crescant in virtute
 domini. infra octauam. nat. sermo. i. prope fi-
 nem car. 14
 Pueri in utero postquam ad completum
 puenerint extra appetunt: quod non sument

Tabula

sufficiens nutrimentū sic et sancti viri in
celo cupiunt nasci cū ibi cupiunt satiari
do. iij. post pascha. f. iij. circa fi. car. 76
Psalteriū decē chorag triplici de cā
porat. do. iij. f. iij. circa me. car. 108

Quadragesimalis teinuitz ap
probatū fuit p legē moysaycā
ppheticā z nūc p euāgelicā
do. in. xl. f. iij. cir. pit. car. 42
Quadragesimario numero seruū deo
de opibus nris ibidē car. 43

Quadragesimali tpe generalē smonez
facere volens poterit pdicare smonē se
cundū de dominica. iij. post tri. Et etiam
smonē scdm de dominica. v. post trinita
tem car. 110

Quadraturam ciuitatis faciunt fides
spes charitas z bona opa do. iij. in. xl. f.
ij. cir. pzin. car. 49

Questio est aliquoties questione repe
lenda iuxta modū xpī in euangelio do.
xv. f. iij. cir. pzin. z me. car. 143

Et nota ibi pulchras questūculas Au
gu. de minime z manifestis de qbus z si
milibus si hoies curiosi ratiōez reddere
nesciunt desinant celestia z alia ingre
re.

Questiōes tres mouit vnus ad miche
am pphetam de obsego deo faciēdo. Et
respondit ppha. Indicabo tibi o hō qd
sit bonū vtiqz facere zc. do. xxii. f. iij. cir
ca finē car. 171

Ratiōem reddere opz de quat
tuor nobis pmissis. do. xxi. f.
mo. il. circa pīncipium z me
car. 166

Ratiōem reddere opz similr de malis a
nobis factis z de malis hominibus pp
deū nō dimissis ibidem car. 166

Rōne habita examinatos putneer z cīr
ca eos sententiam diffinitiuāz pferet ibi
dem car. 167

Rōnis districta regitio fit post mortem
vel in iudicio quat hō dispensauit res
corpūs z animā z quō ante illud exāme
incidit questiones tres que p interloqu
toriam suam dirimunt do. ix. post tri. f.
i. cir. me. car. 121

Raptores multi sunt. do. xl. f. i. c. medi
um car. 128

Recreat ppls festiūo satigatus tripli
ci remedio do. iiii. i. xl. f. i. c. pī. car. 31

Recreatio aliquoties dicta ē z exēpluz
de sancto Antonio ibidē car. 31
Rectitudinē piculosa ē do. iiii. in. xl. f. i.
cir. medium car. 43

Recōcillare fratri tuo iuxta modū offē
sionis. do. vi. post tri. fmo pīmus circa
finem car. 113

Reddere que sunt dei deo z q sunt cesa
ris cesari quō inquit a xpo do. xxiii. f.
i. circa medium z finem car. 169

Remedia tria pira vitia do. in. xl. fmo
ij. cir. pīncipium car. 41

Remedia quinqz osueuit xps hīc pira
tram ludēz. do. in passione fmo. iij. cir.
medium car. 57

Remittit deus totālī liberalī facili. do.
xxij. f. iij. cir. medium car. 167

Regnū celoz primo querendus z tunc
alta adiūctent do. xv. fmo pīmus circa
finem car. 141

Regnū celorum venale est z multiplici
moneta ppat ibidē car. 141

Regnū celoz aliqñ signat pīte ecclesi
am siue pgregatōez fidelīū do. xx. f. i. cir
ca pīncipium car. 157

Relique peccatorū sunt mala cogitatio
z delectatio que sunt dispēnde do. xxv.
f. i. cir. finem car. 177

Relique bonarū cogitationū sunt con
seruan de ibidem car. 177

Reliquie ciboz z diuitiaz sūt paupibz
erogande ibidem car. 177

Reprehēsiō ordinata tria regit. f. cul
pam discretōnem zc. do. iij. post pascha
f. iij. cir. pīncipiu car. 73

Resuscitatio multoz p xpm facta notat
do. xvi. f. ij. cir. pīncipium car. 145

Id spūalem resuscitatiōem tria dispo
nunt do. xxliij. f. iij. cir. me. car. 175

Resuscitatiōem esse verā tria ostendunt
ibidem car. 175

Resurget die tertia z q sint illi tres di
es z de letitia resurrectōis do. i. l. f. i. cir.
finem car. 37

Resurrectio xpī est figura nostre resur
rectōis spūalis die pasche fmo. ij. circa
medium car. 64

Resurrectōe xpī facta quadruplici tpe
est questus die pasche f. ij. in fi. car. 64

Resurrectio xpī sicut quadruplī facta
ē sic z resurrectio spūalis fit. i. cū veloci

Dominicalis

tate veritate p[ro]p[ri]e et integritate et quomodo
 x[ristu]s post resurrectionem comedeat quan-
 tum ad duo die pasche .f. iij. chr. p[ri]m. car. 64
 Resurgens x[ristu]s letificavit meliores p[ro]for-
 tauit timidos erroneos illuinauit do. i.
 post pascha .f. i. chr. p[ri]m. car. 65
 Rex x[ristu]s quattuor in se h[ab]uit. d. palmar[um]
 .f. ii. c. p[ri]ncipiu[m] car. 59
 Rex dicit deus do. xx. f. l. c. p[ri]m. car. 157
 Rex dicit qui regit p[ro]p[ri]um sapient[er] r[ati]o[n]e pu-
 blica humil[iter] et seip[su]m innocent do. xxi. f.
 i. in p[ri]ncipio car. 161
 Rex a tribus vitijs d[icitu]r esse immuns ibi-
 dem car. 161
 Regunt male seip[sos] corpus animas et
 res ip[s]ales et multi et isti venundantur do.
 xxij. f. l. c. p[ri]ncipiu[m] car. 165
 Rex dicit x[ristu]s et liberalis et debet dimis-
 sione ibidem car. 165
 Regere volens politia[m] quinq[ue] d[icitu]r habere
 do. xxij. f. iij. c. p[ri]m. car. 171
 Rosa artificialis tria continet do. iij. in
 p[ri]m. f. i. chr. p[ri]m. car. 51
Sabbatum nunc dicitur dominica
 et quare dicitur secunda se-
 ria tertia die pasche .f. i. chr. p[ri]m. car. 62
 Sabbatum triplex est. s[an]ctis peccatis
 et eternitatis dominica. xviij. f. iij. chr. me-
 dium car. 153
 Sacrificium matutinum meridianum
 et vespertinum dominica quinta post pa-
 scha .f. i. chr. p[ri]m. car. 51
 Satietas semiplena est in mundo ple-
 na in celo esuriet in inferno dominica
 iij. in quadragesima .f. i. chr. p[ri]m. car. 53
 Satiari non potest infernus terra siti-
 ens et ignis ardens Item tria alia insa-
 tiablia sunt oculus auris et cor domini
 ca tertia post pascha .f. i. chr. p[ri]m. car. 76
 Satietas plena semiplena plenissima
 dominica septima post trinitatem .f. i. chr. p[ri]m.
 car. 117
 Satietas magna in turbis ibidem chr.
 medium car. 117
 Satietas seu saturitas plena erit in pa-
 tria do. xvij. f. iij. c. finem car. 159
 Satiari non potest tria vide v[er]bu[m] tria
 Sacerdos bonus vocat angelus ma-

lus dyabolus dominica decima .f. i. chr. p[ri]m.
 mus. c. finem car. 125
 Sacerdotes hoies facti sunt p[ro]pter se.
 sed sacerdotes ordinati p[ro]pter te. id est p[ro]p[ri]a
 corum ipsos et ordinatio autem et doctri-
 na tua est dominica. iij. post tr[initatem]. f. iij. chr.
 principium car. 108
 Sacerdotiu[m] p[ro]p[ri]a stomacho quo laguit
 te omnia membra languent do. x. f. iij. c.
 p[ri]m. car. 126
 Salua hominis ieiunium est venenu[m] sp[iritu]s
 sicut et ieiunium dyabolo do. ij. in. xl. f. l. c.
 finem car. 45
 Salua sapientia signat dominica. xij. f.
 i. chr. medium car. 131
 Salua triplex dominica. xij. .f. i. chr. p[ri]m.
 finem car. 132
 Sancti de inferno educti vbi fuerat v[er]u[m]
 q[uo]d ad ascensionem die pasche. f. iij. c. mediu[m]
 um car. 64
 Sancti in frontibus h[ab]ent tria nota scri-
 pta. s[an]ctus eternus filius do. xix. .f. i. chr. p[ri]m.
 finem car. 155
 Sanctificat nos sp[iritu]s s[an]ctus in die pen-
 the. f. iij. c. finem car. 90
 Sanctificat nos sp[iritu]s s[an]ctus in die penthe. f.
 iij. chr. finem car. 90
 Sanguis x[risti] h[ab]uit duplicem v[ir]tutem in m[un]do
 do. in passione. f. l. c. me. car. 54 f. i.
 Sanguis x[risti] h[ab]uit v[ir]tutem in inferno ibi-
 dem. c. finem car. 55
 Sapia triplex distinguit nociva super
 flua necessaria domini. ix. post tr[initatem]. f. iij. c.
 finem car. 123
 Sapientia est in omnibus rebus pensare
 finem et de hoc pulchru[m] ex[em]plu[m] de sancta
 trinitate. f. iij. c. p[ri]m. car. 92
 Sapia dyabolica munda[m] et d[icitu]r do.
 xij. f. iij. c. finem car. 132
 Saluauit nos x[ristu]s a peccatis tribus modis.
 saluauit nos et a dyabolo et a p[ec]ca domini.
 xij. f. iij. c. p[ri]m. et medium car. 139
 Saluare vult deus s[er]u[m] et p[ro]p[ri]a do. xxi. f.
 iij. chr. p[ri]m. car. 163
 Scire vult q[uo]d est in summo q[uo]d in imo co-
 fusionem recipiet d[icitu]r s[an]cti tr[initatem]. f. iij. c. f. iij. c. car. 94
 Scientia omnis diuidit in naturalem
 moralem et rationalem dominica. xliij. f.
 iij. in p[ri]m. car. 135
 Scholartu[m] multiplex d[icitu]r do. vi. post
 tr[initatem]. f. i. chr. p[ri]m. car. 112

Tabula

Scorpiones z apes pungūt do. xxiij. f. h. cir. medium car. 170
 Scriptura sacra ē speculū z facies do. xij. f. i. cir. mediu car. 134
 Scriptura sacra duplicem h3 intellectum. f. salcm z mysticus domi. xxv. f. ii. in prin. car. 177
 Seminauit dyabolus ignorantia cul- pam z miseria do. iij. post epiphaniam f. i. cir. prin. car. 26
 Seminauit ecōtra celestis agricola sa- pientia grām z gloria ibidez car. 26
 Seminat deus bona f3 dyabolus zisa- nia supseminare pcurat do. iij. post octa. epl. f. ij. cir. finem car. 28
 Seminator boni q̄ttuor in se hie d3 do. in. lx. f. i. cir. prin. car. 33
 Semen triplex ex vtero egitns xps por- tauit ibidem car. 33
 Sensus corporales q̄ diligenter custodit quattuor magnas vitilitates acqrit do. iij. aduersus f. iij. cir. prin. car. 9
 Ad illos venit xps q̄ portas sensuū suo- ri claudūt do. i. post pascha fmo scōus cir. medium car. 67
 Sensus qnq3 sunt porte p quas extra- hūi moriūt do. xvi. f. i. cir. m. car. 144 f. ii.
 Sensus qnq3 plene satisfiūt in celo do. xxv. f. iij. cir. medium car. 178
 Sensualitatē rōi subicere debemus. z quō in domo aie deus posuit vtz z mu- licrē dñam z ancillā domi. vi. post tri. f. ij. in fine car. 114
 Sensualitas seu caro quādo dominat ratoni tunc est pax turpis z perversa. dominica. xx. f. ij. cir. prin. car. 159
 Sensualitas restringi debet vt subdit infōment dominica. xxv. fmo scōs. cir. medium car. 177
 Sensualitas ceca est. igit rō cā ducere d3 ibidem car. 177
 Senes instruunt in timore dominica i fra octauam natiuitatis domini sermo f. cir. mediu car. 13
 Senectus habet multas miseras ideo suuentus est deo danda do. viij. post tri. f. ij. cir. finem car. 120
 Sententia aliqua tribus modis dicit f iusta dominica infra octa. ascensio. f. iij. cir. prin. car. 86
 Sententia distinctus in iudicio q̄dru

plici auxilio subleuari potest dominica xxij. fmo. ij. cir. mediu z nota Non autē sic in extremo iudicio ibidē car. 167
 Securos nos reddit xps p vba z p in- strumenta quattuor euāgelista do. xxiij. f. ij. cir. medius car. 173
 Septima hora signat fidem trinitatis in quattuor pibus mundi p̄dicanda vt p timorē seu vñū donuz spūs sci do. xxi. f. ij. cir. finem car. 163
 Septuagies septies quō intelligit do. xxij. f. i. in prin. car. 164
 Serpēs nisi capite teneat totus statiz elabit z quomodo serpēs infernalis ha- bet corpus caput z caudam scilicet sig- gestionem consensum z opus do. in. xl. sermo. i. cir. finē car. 41
 Serpens p quattuor expellit do. ij. in xl. ser. iij. cir. prin. car. 50
 Serpentis astutas. vide in ver. asps. Scrure debemus deo de vocib⁹ nris d rebus nostris z exemplis cordibus. z operibus dominica palmarū sermo. iij. cir. principium car. 61
 Serui dei sunt in merore z ploiant pio- pter quattuor do. iij. post pascha f. i. cir. medium car. 73
 Serui dei hñt hic gaudium z solatio- nem semp̄lenam sed ista in tribus defi- cit ibidem. cir. finē car. 73
 Serui dei sup omnia in hac vita tria d siderant scilicet amorem dei confirmatō- nem eius z aliquem modū sciendū hoc in die penthe. f. i. in prin. car. 83
 Serui dei corpus valet in quadrupli- ci statu dominica. xxiij. fmo primus in principio car. 172
 Scrure debemus deo cum munditia cordis cum iusticia boni operis z cu3 re- ctitudine intentionis z cum longanimi- tate dominica sexta post trinita. f. ij. cir. finem car. 114
 Scrure duobus dominis nemo pōt. z scrure diutius est deum negare do. xv. f mo. i. cir. prin. car. 141
 Similitudo triplex est inter xps z nos dominica. xxiij. f. ij. cir. mediu car. 152
 Syrene dulces animas i peccatis doz- mire faciunt dominica. xxiij. sermo secu- dus circa medium car. 170
 Societas quā malis societatibus se

Dominicalis

sepat quattuor mala p hoc vstat do. xli. f. mo. i. circa prin. car. 131

Sol obducatur in aduētū iudicii do. ii. aduētus fmo. i. circa prin. car. 4

Sol p pora terre penetrat do. xlii. f. mo. i. circa medium car. 172

Sol dupl. d. f. eius z q. noie solis xps intelligit die pasche fmo. i. circa princl. pium car. 62

Sollicitudo multiplex do. xv. circa medium fmo. i. car. 141

Sollicitudinem supflam phibet dñs ibidem car. 141

Sollicite ambulare cum deo do. xlii. fmo. ii. in fine car. 172

Sonus triplex in celesti patria resonabit do. xxv. fmo. ii. circa finem car. 179

Spiritus diuinus humanus malignus angelicus dominica in xl. fmo. ii. circa principium car. 41

Spūs sanctus missus est in eruditione ptra ignorantia do. iij. post pascha fmo. ii. circa finem car. 78

Spūs sanctus pcedit a patre z filio. z quomodo causatus est error grecor dicētiū a solo patre pcedere q. d. error aucto ritatibus pctor doctoz z ratiōibus cōfutat do. infra octa. ascensionis fmo. ii. circa principium car. 84

Spūs sanctus ad nos mittit z quō ad eius aduētū nos pparare debemus ibidem 85 z et in die pentheco. sermo. i. in principio car. 87

Spūs sancti missio recolit duplici causa d. infra octa. ascensionis ser. ii. car. 85

z quomodo nūc hī spūs sancti pmissio. sed i die pēthecostes exhibitio ibidē car. 87

Spūs sanctus pfigurat p columbā ibidem circa mediū car. 88 z infra octauā ascensionis car. 285

Ad hoc q. spūm scūm ad nos venientē possumus recipere dispōdere z pparare nos debemus p tria in die penthe. fmo. i. in principio car. 87

Spūs sanctus maxime cū tribus peccatis nō pōt stare. i. duplicitate carnalitatis z elatōe ibidem car. 87

Spūs sanctus est ignis q. p tria conseruatur ibidem circa mediū car. 87

Spūs sci manifestatio ibidem car. 88

Spūs sanctus in triplici signo seu spē

appuit z quare hoc ibidē circa fi. car. 88

Spūs sanctus ad quosdā venit s. māfionem nō facit ad quosdā nunquam venit ad aliquos aut venit z mansione facit z hoc solū ad illos qui habent corda z corpora arida in die pēthecostes fmo. ii. circa principium car. 88

Spūs malignus simili modo mansione facit cum suis ibidē i fine car. 89

Spūs sanctus ē aduocatus noster consolator noster sanctificator z instructor i die penthecostes sermo. ii. circa principium car. 89

Status hominis in vita i morte z post mortem z in hoc triplici statu xps suos dilexit dominica. i. post pascha fmo. ii. circa principium car. 88. Nam in istum triplicē statū describit dñes z paup. do. i. post tri. ser. i. circa prin car. 94

Status triplex. i. incipientiū picientiū z perfectoz do. in. xl. sermo. ii. circa medium car. 36

Status triplex. i. pugaroz vidualium z virginum ibidem car. 36

Status hoīs est piculosus quosumq. q. nūm se vertit dolores z picula respici do. in. l. ser. ii. circa medium car. 39

Status iustificatiōis z puaricatiōis dominica. xlii. sermo. iii. circa principium car. 174

Stelle cadent de celo in iudicio dominica. ii. aduentus fmo. pñmus circa medium car. 4 in fine

Stoici dicunt iram z ceteras passiōes nō posse cadere in sapientem dominica sexta post trinitatem sermo. iii. circa principium car. 114

Stomachus anime purgandus est dominica. vii. post tri. sermo. tertius circa medium car. 118

Stultus tacere si pōt in die penthe. ser. iii. circa prin. car. 89

Surculus trunco insertus totam eius virtutem in suam trahit qualitatē dominica. viii. post tri. f. iii. circa fi. car. 121

Surdus mutus adducit ad xpm z ab eo curat do. xli. fmo. i. circa prin. car. 131

Surdus facit aliq. tria peccata. Itēz surdus sunt similes aspici qui dum sentit se incantari tres h3 astutias do. xli. fmo. ii. circa principium car. 132

Tabula

Surdus ē peccator: q̄ q̄ttuor magnas
voces audire nō pōt. do. xij. ser. iij. circa
mediū car. 133

Suscipimus libēter quattuor genera
psonarū scz dños p̄pinq̄uos bñficos. z
amicos dominica. i. aduēt^o sermo. i. cir-
ca mediū idest in fine

Suscipim^o p̄ncipē libēter pp̄ quinq̄3
do. i. aduētus ser. ii. in p̄in. car. 2.

Suscitat vīsus mortuū: z aliqñ mortu-
us mortuū: vīl pascbe ser. iij. cir. fi. 65
de supra. resuscitatio car. 65

Supbia totū genus hūanū occupauit:
do. i. s. li. circa p̄ncipiū car. 37

Superbie seu tūons quattuor spēs sūt
quarū quēlibet hūiliat: do. xl. sermo. iij.
circa p̄ncipiū car. 130

Tabula p̄ima moysi p̄tiet trā
p̄cepta de dilectōe dei: s3 ta-
bula scda p̄tinet septē que p̄t-
nēt ad dilectōē p̄imi: do.
xviii. ser. iij. circa p̄ncipiū car. 153

Tacere aliquādo ē bonū: aliqñ nō: do.
xvii. ser. i. circa p̄ncipiū car. 147

Tenebrē sup̄iores: inferiores: interiores
z exteriores z sūt isernales: ecōtra vero
in celo lux ē vbiq3. do. xx. post tri. ser. i.
circa finem car. 158

Tenebrē exteriores sūt extra oēm diē z
q̄ triplex est ordo dierū z noctiū: do. xx.
ser. i. circa finem car. 158

Tps quadrupl^r pōt cōsīderari. i. i mū/
do: in iudicio in celo z i iserno. do. iij. p^o
pascbe ser. ij. circa mediū car. 74

Templū: xps de tēplo expulit vendē-
tes z ementes. dominica decima sermo
i. circa finē car. 125

Itē cōsuetudo xpi sūt qñ intrauit hīc/
rufalez mox intrauit tēplū: do. x. ser. iij.
in p̄in. vīde domus car. 126

Terra magnā pressurā gentiū hēbit in
iudicio: do. ii. aduentus sermo. i. cir-
ca finem car. 3

Terra bona z terra mala triplex: do. in
lx. ser. iij. in p̄ncipio car. 35

Terra bona triplex: vna p̄fert fructū
tricesimū: alia sexagesimū: alia centesi-
mū: ibidem circa mediū car. 36

Terra cognoscit per sectiōem z reple-
tōem: per colorē z p̄ saporē: do. in lx. ser.
iij. in fine car. 36

Terra tota respectu celi ē quidā pun-
ct^o: d scā trī. ser. ij. circa finē car. 93

Terra vīcentiū peregrinātum monē-
tium: do. m. xxiij. sermo. iij. circa p̄in-
cipium car. 174

Tesles quattuor contra pctōes erūt i
su dīcto: dominica. ij. aduentus: sermo
ij. in fine car. 6

Teslis tres cōdīctōes hēre debet: z. quō
apostoli p̄hibuerūt testimoniū ch̄isti
dominica isra octa. ascensionis. sermo
ij. in fine. car. 85

Teslis falsus tres offendit: do. m. xvij.
sermo. iij. circa finem car. 154

Tentauit diabolus xpm: dñica in xl. k.
i. circa p̄ncipiū. car. 40

Tentatōes diaboli xps vīct tripliciter
z q̄ eius exemplo nos vincere debem^o:
ibidem car. 40

Tentationū quattuor sunt genera quib^{us}
etiam diabolus ch̄isti tentare vo-
luit sed nō valuit. do. m. xl. sermo. iij.
circa finem car. 43 in fine

Tentatoz quattuor sūt genera: dñica
iij. in xl. in p̄in. ser. i. car. 47

Tentat quis deū eius auxilio se submit-
tēdo qñ p̄ hūanū auxiliū euadere pōt. d.
xv. ser. i. circa mediū car. 141

Tentatōe in tempestate nauis im̄nēte
quattuor fieri debent: do. m. xix. sermo. i.
circa mediū car. 154

Timor virtus necessaria ad salutē. do.
xxij. ser. ii. cir. medi. car. 174

Timor plurimū valet. nā ad timoratos
xps venit. do. m. i. post pascbe sermo. ij.
circa finem car. 67

Timor multipl^r causaf. do. xij. ser. iij.
circa finem car. 137

Itum z vespasianū in iudeā misit im-
perator: dominica. xxij. sermo. i. in p̄in
cipio. car. 168

Tres sunt qui errare nō possunt scilicet
deus angelus z prophete: de scā trī. ser.
iij. circa p̄ncipio car. 93

Tres spēs odiuit anima mea: paup̄em
superbum: diuitem mēdaccem: z senē sa-
tuū. dominica in passiōe sermo. iij. cir-
ca mediū car. 57

Tribulatio quadruplex inuenit. p̄ima
tyrāoniū. secūda h̄rticoz. tertia hypocrī-
tarū. quarta antich̄risti. do. ij. aduentus

Dominicalis.

ser. l. in medio.

Tribulatio hois triplr pot pñderari
aut put pñs. aut purpñerita. aut put.
futura. domi. infra octa. ascen. sermo. ij.
circa finem.

Tributū triplex debemus deo s rebu
elemosynā: de ala ordinem: de corpore
mortificatōnem. do. v. post pascha. ser. ij.
circa principiu

Tributū ē vectigal dēmus cessari: do.
xij. ser. ij. pñ.

Tria expellūt hoīem de homo: sumus
mala vxor: stillitiduum: do. xv. sermo. ij.
circa pñ.

Tria sunt insatiabilia: oculus: auris:
cor: domi. ij. post pascha sermo. ij. circa
finem

Tria alia insatiabilia: isernus: terra si
tens: et ignis ar dens ibidē.

Tria alia insatiabilia scz isernus: os vul
ue: et terra: do. xij. sermo. i. cir. mediu
et etiam dominica. xvij. sermo. ij. cir. pñ

Tria sunt genera hoīus quos dñs odit.
dominica. xix. sermo. ij. cir. pñ.

Tristia exteriora hz ruborē: interiora cā
dorem. dominica. iij. post octa. epi. ser.
i. circa mediu.

Tristia dñi triplr pñderat. do. iij. post
octa. epi. ser. iij. circa finē

Tristitia occidit hoīem paulatim. do.
x. ser. i. circa pñ.

Turbē videntes miracula timuerūt tri
plicem causā: domi. xix. sermo. ij. circa
finem

Adit ad eum qui se misit xps
per multas vias et multos cir
cuitus. Item per carnem in
mūdū: de mūdō in patibulū

de cruce tumulū: in celū: ad iudiciū.
Itē in apostolos mittit spm scdm. Itē
quotidie ad scōs viros reuertit: domi.
iij. post pascha. s. i. p totū

Quia oia huius mūdi in morte euane
scunt vt pz per multa exempla: do. xij.
ser. ij. cir. pñ.

Ubiqz erūt angustie tpe iudicij. do. ij.
aduētus ser. ij. in med.

Ubiqzqz se vtrūqz hō videt sua picula:
sursus: de consumante: retro: do. in. l. ser.
ij. circa mediu

car. 5.

car. 55

car. 51

car. 171

car. 143

car. 76

car. 76

car. 138 et 148

car. 136

car. 27

car. 29

car. 124

car. 136

car. 76

car. 76

car. 138 et 148

car. 136

car. 27

car. 29

car. 124

car. 136

car. 76

car. 76

car. 138 et 148

car. 136

car. 27

car. 29

car. 124

car. 136

car. 76

car. 76

car. 138 et 148

car. 136

car. 27

car. 29

car. 124

car. 136

car. 76

car. 76

car. 138 et 148

car. 136

car. 27

car. 29

car. 124

car. 136

Ubiqz videre pot pñtō: cecus a ved fl
luminatus. s. a de xris: a finisris. añ. re
tro. do. iij. in. xl. ser. ij. cir. finē.

Ubiqz in celo nati magna lucē hēbunt
supra: infra et intra: de sancta trinit. ser.
ij. in fine

Ubiqz malleus pñtēs pñtā: do. xvij. f.
i. circa mediu

Uen dē dō nobis regnū celoz deus vi
mittit se a nobis decipi. de scā trinit. ser.
i. circa mediu

Ueter gulosi ē saccus stercoz: do. in. l.
ser. ij. circa mediu

Veritas odiū parit: odiosa ē superbia.
luxuriosa: auaritia: do. in passione sermo
i. circa pñ.

Verēcūdia virtus necessaria ad salutē
do. xxij. ser. ij. cir. med.

Uermiū tria genera que comodūt. do.
xxij. ser. iij. cir. pñ.

Uerbu det dñi semē multis rōnibz. do.
in. lx. ser. ij. in pñ.

Uerbum dei hz virtutē calefactuā: nu
tritūā et generatiuā. ibidē.

Circa verbu dei triplex piculū: ibidē in
medio.

Uerbu dei sanat spūales morbos et quō
auditoris verbi dei quattuor habere de
bent. dominica. v. post trinit. ser. i. circa
mediū et finē:

Uerbu in corde ē et manifestat p vocem
do. iij. aduētus ser. i. cir. me.

Uestimēta aie sūt bona opa. do. i. aduē
tus ser. i. circa finē

Uestis triplex. Itē ē antiqua et noua.
dominica prima aduentus ser. iij. in me
dio.

Uestes desert quis tribus de cāis: do.
iij. aduētus sermo. ii. cir. pñ.

Uestes pulchrias asserere dēmus spon
so similes: dominica. iij. aduētus. s. iij.
circa finem

Uestis nemo gñari v: do. i. post trinit.
i. circa mediu

Uestis preciosa pñtā: do. i. post trinit.
ser. ii. circa mediu

Uestes sordidas abijcere et pulchrias in
ducere: dominica prima aduentus. ser. i.
circa pñ.

Uestis ouina triplex ē. do. viij. post trinit.
ser. i. circa pñ.

Tabula.

Uestis nuptialis ē charitas. domi. xx.
ser. i. circa mediū. z sermo. iiii. circa mediū.
um. car. 155 z 160
Uexillus xp̄i debemus assumere. do. i. ad
uētus ser. i. cir. mediū car. 1
Uia ē triplex. s. circularis: obliqua. z re
cta. do. iij. aduēt⁹. ij. cir. fi. car. 12.
Uia dñi qua drupl⁹ pp̄at: do. iij. aduē
tus ser. iij. in p̄m. car. 12
Uia trij dñz ab egypto: do. iij. post tri.
ser. ij. cir. finē car. 104
Uictores fuerūt romani ppter tria. s.
fidē sciam z exercitadēm: do. xxiij. s. iij.
circa mediū car. 171
Uiduaris tria sunt genera: z quō istrū
unt exēpl⁹ ecclesie vidue: do. infra octa.
natiuitatis domini sermo. i. circa prin
cipium car. 13
Uidua a qua mortuus desietur dñ ec
clesia. dominica. xvi. sermo p̄m. cir.
finē car. 145
Uidemus nūc obscure tunc autē clare:
dominica. v. post pascha sermo. ij. circa
finem car. 82
Uillicus p̄or dicit quilibz hō. de isto vil
lico quartuos ponūtur: do. ix. post tri. s.
i. circa p̄m. car. 121
Uidue decipiūtur: molestātur. do. xvi.
ser. iij. circa mediū car. 147
Uidue debent tria vicia fugere: societa
tem: loquacitatē: z curiositatem. ibidem
nota. car. 147
Uiduis aliquādo expedit carere uiris
z pueris: ibidē car. 147
Uinu ex aqua miraculose factum opti
mū: do. i. post octa. ep̄p̄a. sermo. i. cir.
finem car. 18
Uinea est ecclesia seu vniuersitas fide
lum.
Uinea signat aiam seu cōsciam. z quō
in ea laboranduz: do. in. lxx. ser. ii. circa
principium car. 31
Uinea z n̄am vñdēmiare opz. z quō
tres sunt mali vñdēmiatores: ibidē cir.
ca finem car. 31
Uir regula matrimonialis habet qua
tuor capitula. do. ij. post tri. sermo. ij. cir.
principium car. 100
Uir z mulier inter se. vide vxor.
Uirginitas est p̄ciosus thesaurus: z
quomodo uirgines instrūtur. do. infra

octa. natiuitatis domini sermo. i. circa
mediū car. 13
Uirutes que profunt z necessarie sunt
ad salutem sunt quinqz. s. vercūdis: fi
des: timor. dilectio z humilitas. do. x.
iij. ser. ij. cir. mediū car. 174
Uisio dei sanctos letificat z in amore i
flāmat. dominica. vi. post trini. sermo. iij.
in fine car. 115
Uisio alia vic: alia patrie: do. xij. ser. i.
cir. prin. car. 134
Uisio patrie triplex: ibidē car. 134
Uita p̄sens nō hz veritatē sed falsita
tem: incertitū dinem: z imperfectōem. do.
infra octa. ascensionis sermo. i. cir. prin
cipium car. 33
Uita alia actiua: alia cōsēplatiua: alia
composita ex vtraqz. domi. xiiij. sermo. i.
circa mediū car. 134
Uite duo sunt signa. s. sensus z motus
do. xij. s. iij. cir. mediū car. 137
Uita n̄ra breuis z caduca ē: z vapor ap
parēs est: si adam adhuc vliueret: z ho
die morerē. quid ergo vite lōgitudō illi
profuit. do. xxi. s. i. cir. fi. car. 162
Utrum seruatum diu durat: s. vita hu
mana quantūcūqz seruatur durare nō
potest. In die penthecostes sermo. i. cir.
mediū car. 37
Unguētū triplex spūale: die pasche. s.
ij. cir. mediū car. 63
Uocati sumus a quinque. do. in. lxx. s.
ij. cir. mediu car. 72
Uocatiō tres sūt dñe: do. ij. post tri. s.
i. circa mediū car. 99
Uox dñi Joānes z quare. Itē vox postē
rior ē verbo: do. iij. aduentus. ser. i. circa
mediū car. 10
Uox alta clara z suauis est p̄fecta. do.
iij. aduētus ser. ij. circa prin. car. 11
Uox quō naturaliter p̄cedit verbum:
ibidem car. 11
Uox Joānis baptiste quomodo fuit p̄
fecta ibi dem car. 11
Uox predicatoris qualis debet esse. ibi
dem car. 11
Uox tube iudicialis tripliciter clama
bit. dominica. xiiij. sermo. iij. circa mediū
um car. 133
Uox xp̄i suauissima in celesti patria rē
sonabit. do. xxy. s. iij. cir. fi. car. 179

Uox triplex
audietur. ibi
Uxorarius
virginē z oē
ij. circa mediū
Uisus quō
utilis: de sa
cipium
Uulneribz
sacramentali
principium
Uulnera r
ter z aliter s
mo. iij. cir. m
Uulnerū
solidaunt. d
ij. cir. fi.
Uulnerū
causi: desce
flāmauit: ibi
Uulnera v
do. iij. post tri.
Uox dñi
p̄ma post
Uox qual
cognoscēda
cū dñe dñe
post octa. ep̄
Uoxi qua
eligēda: ibi
Uoxes tri
derūt quare
nuptias: ibi
Uox plus
gere q̄ pulc
principio
Uox dñi v
ibidem
Uoxi do
z rō ē vir. q
ē par turpi
ta: ibidem
Uoxi z vi
Uoxi seu i
hēta. s. tñm
z confusio
ibidem

Onicalis

Vox triplex seu sonus in celesti patria
audietur. ibidem car. 179

Uxorarius et auarus vendit dei: biaz
virginis et oes sanctos: dominica. xxi. ser.
ij. circa mediu car. 162

Uxoris quod iste mihi e: equi sibi met e in
utilis: de sancta trinitate ser. ij. cir. prin.
cipium car. 92

Uulneribus quinqz decoctus e panis
sacramentalis: domi. liij. in. xl. ser. ij. cir.
principium car. 53

Uulnera recetia suerata: putrida: ali
ter et aliter sanant: do. i. post pascha: ser.
mo. iij. cir. mediu car. 68

Uulneru ostensione xps thoma in fide
solidauit. dominica. i. post pascha: ser.
ij. cir. h. car. 68

Uulneru ostensione xps tribulatu letifi
cauit: desperatu certificaui: et tepidu in
flamauit: ibidem car. 68

Uulnera diuersa diuersimode sanant
do. iij. post tri. s. ij. cir. prin. car. 103

Uxor ducere pot qd qtuor casu. do.
prima post oct. epi. s. i. cir. h. car. 19

Uxor: qualis sit ducenda: qualiter bona
cognosceda: qualiter diligenda: qualiter
custodienda: qualiter castiganda: do. i.
post octa. epi. s. ij. p totu car. 20

Uxor: qualis vstra post mortem viri sit
eligenda: ibidem cir. fine car. 21

Uxores tres viduate pulcherrime ru
derunt quare no vellent pcedere ad scdas
nuptias: ibidem i fine car. 21

Uxor: plus d3 q9 bonitate i vxore dili
gere qd pulchritudine. do. xx. sermo. ij. i
principio car. 153

Uxor d3 vtro obedientia et subiectione
ibidem car. 153

Uxor i homo aie e caro seu sensualitas
et ro e vir. qui autem caro dñas ront tunc
e par turpis et pueris atqz cotectio mul
ta: ibidem car. 153

Uxor et vir sibi tria debet ibidem car. 153

Uxor seu mulier habet quatuor retra
henta. s. timorem: custodiã: verecundiam:
et confusionem: vir autem vnum solu h3:
ibidem car. 153

O hñstus icogruo vsu per x p
scribitur. sed sm recta orto
graphia p ch scribit d3.
Xps habuit veru corp: pe

ram animã et verã deitatz: do. ij. p octa:
epi. ser. i. cir. fine car. 21

Xps e dñs nř. ppñque: benefico et amf
cus. dominica prima aduentus ser. i. circa
mediu car. 2

Xpm regẽ nostrum suscipere debemus
propter quinqz. do. i. aduentus ser. ij. cir
ca prin. car. 2

Xps est frater noster: do. i. adneme. s. f.
ij. cir. mediu car. 2

Xps e psanguineus nř: et mansuetus
ibidem car. 2

In xpo sunt tria: diuinitas: sapientia:
et veritas: do. ij. aduentus. sermo. i. circa
principiu car. 4

Xps apparebit in forma humana cum
societate in iudicio et omnia examina bit
dominica secunda aduentus sermo. iij.
cir. principiu car. 6

Xps veniet cum potestate multa ad fẽ
tentandũ et cũ maiestate ad exequendũ:
ibidem car. 6

Xps illudatur a tribus generibus ho
minum: dominica in. i. sermone. i. circa
principium car. 37

Xps cõtra quinqz incõmoda portauit
quinqz remedia. ibidem sermo ij. circa
mediu car. 38

Xps quattuor vicibus esuriuit: do. i. xl.
ser. ij. cir. mediu car. 42

Xpus tentari voluit: ibidem per to
tum. car. 42

Xps ieiunauit quãdraginta diebus et de
ieiunio multa. domi. in. xl. sermo. iij. per
totum car. 43

Xps et diaboli sunt pñarij in volũta
te et operatione. do. iij. in. xl. ser. i. circa
mediu car. 43

Xps aliqui fugebat: aliqui occurrebat:
aliqui se occultabat. do. in. passione. s. iij.
cir. prin. car. 57

Xps p hec nobis deãt exẽplũ fugiẽdũ
honores: deãt derãdũ adu. rĩa: et vitandũ
furgũ. ibidem car. 57

Xps discipulos erroneos in fide pñr
mauit per omnes quinque sensus. domi
nica. i. post pascha sermo. i. cir. mediu et
finem. car. 66

Xps venit ad quinqz genera psonarũ
et illos reñcit. do. prima post pascha ser.
iij. cir. prin. car. 66

Tabula

Xpi familia triplices habuit differen-
 tias. Ab aliquibus enim recedit et nunquam
 redit. Ab aliquibus recedit et redit. Ab
 aliquibus nunquam recedit: dñica. iij. post pa-
 scha. ser. i. circa medium. car. 73
 Xps qui est verus sol multos circuitus
 et multas vias facit: dñica. iij. post pa-
 scha. ser. i. per totum car. 76
 Xps certificat nos de sua temporali et
 eterna generatioe: dñica. v. post pascha:
 ser. ij. circa medium car. 81
 Xps factus est speculū dei: dñica. v. post
 pascha. ser. ij. circa finem car. 83
 Xps dñi soli: medicus: iudex: dñica. iij.
 post trinit. s. i. circa mediū car. 103
 Xps est nobis oīa: dñica. iij. post trinit.
 ser. ij. circa principium car. 103
 Xpm accedere debemus: sicut vulnera-
 ti ad medicū: esuari ad refrigerantez:
 grauati ad reuelatores: mortui ad viuifi-
 catores: peregrini ad ductores: tenebrosi
 ad illuminatores: famelici ad cibatores:
 ibidem per totum car. 104
 Xps de oībus doctoribus hulus mundi
 non cepit nisi vnu. de oībus nobilibus
 nisi vnu. de potentibus nisi tres. de diui-
 sibus nisi vnus: dñica. v. post trinit.
 ser. ij. circa finem car. 112
 Xps frater: minister et dominus noster
 dominica. vi. post trinitatez: ser. ij. circa
 medium car. 114
 Xpi humilitas: pietas: liberalitas: pa-
 ter: dñica. vij. post trinit. ser. i. circa princi-
 pium et medium car. 115
 Xps habet potentia: sapientia et volun-
 tatem nos saluandi: dominica. xliij. ser.
 ij. circa principium car. 139
 Xps saluator: misericors et preceptor: in-
 uocat a decē leprosis: dñica. xliij. ser. ij.
 circa principium et medium car. 139
 Xpi magna misericordia: potentia et sa-
 pientia ostenditur: dominica. xix. ser. ij.
 circa finem car. 156
 Xps lignū vite sanauit per vīsum et ta-
 ctū: dñica. xxiij. ser. i. c. finē car. 172
 Xps quadruplicē gerit personā: dñica
 xxv. ser. i. in principio car. 176
 Bolatrie cultus. a summo rege
 asyrtor oīus habuit: do. ij.
 in. xl. ser. ij. in pn. car. 49
 Ydropicus h3 tres miseras

do. xvij. ser. i. circa mediū car. 143
 Ydropicum intelligere possumus sitis
 siue appetitum delictarū et honoīz ac
 diuitiarum: dominica. xvij. sermo. ij. cir-
 ca principium car. 143
 Ymago quadruplex fit in sensibilibus:
 et quomodo homo dicit ad imaginē dei
 factus tribus modis: dñica. v. post pa-
 scha. ser. ij. circa medium car. 82
 Ymago dei dicunt viri sancti per ipse-
 siones ibidem circa finem car. 83
 Ymagines dei et superscriptionē in no-
 bis custodiē istruimur: dñica. xxiij. ser.
 ij. circa medium car. 170
 Ymago moneta et superscriptio i iudi-
 cio examinabunt: ibidem car. 170
 Ymago triplex est. Una interior a deo
 impressa. Alia exterior supinducta. Tertia
 exterior transformata: ibidem car. 170
 Ymago trinitatis sū tres psonas ē me-
 moria: intelligētia et volūtas. Ut memo-
 ria sit camera patris. Intelligētia filij.
 Et volūtas spūs sancti: ibidem car. 170
 Ypocrite sunt falsi pphete: et isti eccle-
 sia periculose ipugnant: dñica. vij. post
 trinit. ser. i. circa medium car. 119
 Ypocrite cognoscunt per actū: per vo-
 cem: per cibū: ibidem car. 119
 Elus nimius et zelus tepidus
 et discretus: dñica. i. post octa.
 epi. ser. i. c. prin. car. 13
 Zelotipia reprehēsbilis est tā
 in vitro q̄ in vxore: ibidem car. 13
 Zizania habet vim acutā: ventosā et
 venenosā dñica. ij. post octauas epi.
 ser. i. circa medium car. 72
 Zizania oriuntur ex tribus causis: do-
 minica quarta post oct. epi. sermo. ij. cir-
 ca principium car. 127

Explicit Tabula Dominicalis

C Se-
 rius ser-
 p tonū
 cre tū
 voia
 archie

C In-
 cobi o
 pore se

ea opa
 seueret
 cibū qu
 Inpos
 ba tem
 euāgel
 circūcl
 nuz. E
 discuti
 genij t
 meū et
 inuabi
 sincera
 autē et
 ponā a
 glorio
 patris
 aduēti
 solue
 primo
 assump
 vi Xps
 hospit
 gratia
 dei suz
 Domi
 asurg
 exorari

Prologus   Dominica.i. aduentus domini   1

C Sermones aurei et pulcherrimi varis scripturarum doctrinis refert: de tpe p totū annū: ppilati et dñi ab eximio sacre theologie doctore fratre Jacobo de voragine ordinis frūz p̄dicatōni: quōdā archiepo Januensi: feliciter incipiunt.

C Incipit prologus eiusdēz fratris Jacobobi de voragine: in eisdem suis de tempore sermones.

Mane
labilis,
qz vite
dursus
salubri
eruditō
ne nos
admo
net. re
bus nō
incūbe
re perī
tur. s. f.

ea opari semp in terris quoz fructus p, seueret in cellis: dicēte dño. Opamini nō cibū qui perit s; q manet in vitā eternā. Importuna igit fratru inſtātia. nō iproba temeritatis audacia me iduxit vt de euāgelijs dñicilibus que legunt p anni circulū aliquā facere p̄pilationē sermo nis. Et quāuis vires meas iudiciū libra discutiēs inueniā me scētēte tenuis et ingeni tardioris. spero tñ q imperfectuz meū et supplebit diuina bonitas et coad iuuabit fraterna charitas. et excusabit sincera quā gero voluntas. De quolibet autē euāgelio dñicali tres sermones cōponā ad honores indiuidue trinitatis. gloriose virginis mris dei. et beati Bñici patris nostri. Quia vero in p̄ma dñica aduentus nō est idē euāgelii apud oēs s; diuersimode dñcis a diuersis. ideo in primo sermone ipsius dñice ppheticaz assumpti auctoritatē. per quā iducimur vt Xpo aduenient. et cordis pparemus hospitii et sibi occurramus p obsequia gratiaz. Et quonīs ordinē p̄dicatōni dei suz miseratiōe p̄pessus. ideo ad beati Dominici postulāda suffragia deuotus assurgō. vt ipse apud dei misericordiaz exorare dignetur quatinus p̄sēns opu

sculū et ad laudē suam dirigat et ad legē ritum utilitatē conuertat et mihi ad mērituz p̄uenire concedat. Amen.

C Explicit Prologus.

C Dominica prima aduentus domini Sermo primus.

Repa
ra
re in oc
cursū dei
tui isra
el. Amos
iiij. Quā
do rex vl
aliqu p̄
ceps ma
rie digni
tatis ad
ciuitates

aliqua est vēturus. diuersi nūc p̄mittūtur ipsius regis annūciātes aduentū vt ad ipm reuerētē suscipiendū oēs se p̄paret et disponāt. Rex iste magn⁹ est dñs noster iesus Xps qui isto tpe est vēturus in carnē scd̄s ecclesie rēp̄sentationē. et iō debemus nos p̄parare et reuerētē sibi occurrere iuxta verbū p̄missuz quo dñcis p̄parare in occursum dei tui israhel. Ideo sancta mater ecclesia hodie i missa tres solēnes nūcios et legatos mittit q ipsius regis aduentus nobis annūciat: et ad ipsius susceptionem sollicitē nos inuitent: videlicet

¶ Sanctū Paulū apostolū.
¶ Zachariāz prophetam.
¶ Et Mattheum euangelistam.
C Paulus nāq; in epistola sua legatio nales facit offendēs quales debēt esse illi qui istū regē debent suscipere annūciāz et proponēz q tria eos facere oportet.
¶ Primo. n. non debēt dormire sed vigi lare cū dñcis Roma. xij. Hora est itaq; nos de somno surgere. nox p̄cessit: dies ap propinquauit. Olim quidē fere oēs in peccatis dormiebant et a bono opere torpēbant. Nec mīrū q in nocte erant. In nocte quidē irisa sunt que dormire faci

Dominica prima aduentus domini

unt & somnū inducūt. s. obscuritas: frigiditas: & humiditas. Nox quidē natura liter est obscura: frigida & humida. Obscuritas quidē somnū inducūt. Unde homines dormire volētes loca obscura querunt. Frigiditas ē somnū inducūt. Un in hyeme & in frigida cōplexione somnū profundus laudabilis est: in p̄traria vero suspectus. Humiditas ē causat sonus. Nā scdm philosophū vapor humidus a cēbris resolutus onz ad cerebrū ascendit somnū inducūt. Hinc est q̄ pueri magis dormiūt q̄ senes: q̄ plus abūdant in humiditate. Nō fuit ergo mirū si antiq̄ dormiebāt: q̄ erant in obscuritate ignorantie. in frigiditate dilectōis diuine & humiditate carnalis cōcupiscentie. Blabius quidē in hīs tribus locis dormit. s. in loco obscuro: frigido & humido. & iō secus dormire ceteros faciebat. Job. xl. Sub ūbra dormit. ecce obscuritas ignorantie. In secreto calami. Ecce frigiditas dilectōis diuine. In locis humentibus. Ecce humiditas carnalis cōcupiscentie. Sed ista nox tā precessit & dies appropinquauit. & ideo tā nō est dormiēdū sed uigilandū. Aduenit. n. vera lux que obscuritatē ignorantie expulit & splendore sapientie adduxit. Ysa. ix. Populus qui ambulabat in tenebris uidit lū. mag. Aduenit uerus ignis q̄ frigiditatē fugauit: & totū mūdū in dei amore accēdit. Luc. xij. Ignē uenit mittere in terrā. & quid uolo nisi ut ardeat. Aduenit uerus sol qui omnē nebula carnalis cōcupiscentie in animo exsecauit & ab omni humore ipsius cōcupiscentie carnalis animā arefecit. Ecclē. xliij. Aperti sunt thesauri sapientie. s. solares radij. & auolauerūt nebule sicut aues. ¶ Secūdo apostolus annūciat q̄ debemus uestes sordidas abijcere & pulchras inducere: ostēdens q̄ debemus abijcere tria genera uestiū. s. sordidaz. s. uestem nigrā cuius dicit abijctimus opera tenebrarū. uestē imundā cum subdit: nō in cōmestatiōibus & ebrietatibus. nō in cubilibus & ipudicijs. Et uestem laceratā cum subdit: non in cōtentione & emulatiōe. uestē nigrā facit auaritia. Fluuius. n. nigredinē p̄trahit corporale ex eo q̄ sollicitudinē p̄trahit & spi-

rituale: q̄ cū pecunia sit lutū idē anima cō inquinat. & q̄ sic sit denigrat & fedat: ita deo minime cognoscūt. Thren. iij. Denigrata est sup carbonēs facies cōm & nō sunt cogniti in plateis. uestē imundā facit luxuria que est penitus odēnda. Un iudas in canonica sua: Dīctēs ea que est carnalis maculatā tunica. uestē laceratā facit supbia. Un dī Prouer. xij. Inter supbos semp iurgia sunt. Aliectis sordidis victorū uestibus mouet apostolus ut induamur uestes uirtutū & bonorū operū. Quas qdē uirtutes uocat indumēta: arma & lucē dicens: iduamur arma lucis. Bēcūt autē indumēta: q̄ uirtutes peccata operant. i. Pet. iij. Charitas opit multitudinē peccatorū. Dīcunt arma: q̄ animā ab istis deomonū custodiūt. Un de elemosyna Ecclē. xxx. Sup scūtū & super lanceaz aduersus inimicū tuū pugnabit. Dīcunt lux: q̄ lucidū & ornatū faciūt. Un dicit dī anima uirtutib⁹ ornata. ps. Assitit regina a dextris tuis. ¶ Tercio apostolus nūciat q̄ xpi ueritū debeam⁹ assumere dīcēs: Induimint dominū nostrū iesus xpm. Istud ueritū est xps in cruce affixus cuius memoriā in cordibus debem⁹ semper retinere. Basta istius ueritū ē lignū crucis. Velum est caro xpi cruci affixa. Que triplici colore fuit depicta. s. alborū rubor & nigro. Laro enim xpi & fuit albiſſima per innocentē puritatē. & fuit rubra per sanguinis asperſionē. & fuit nigra per mortis liuorē. Unde si ipsa caro loqūt posset dicere posset. Lant. i. Nigra sum ppter liuorē: sed foamola ppter innocentē decorē. Sicut pelles Salomonis ppter sanguis asperſionē. Ille pelles erat pelles arietū rubricata. ¶ Post q̄ ecclesia misit apostolū qui annūciat quales debēt esse illi qui debēt istū regē suscipere. Assitit scdm uincitū. s. Zacharia propheta qui nobis annūciat quare & ppter quid istū reges debeamus suscipere dīcēs: Dīcite filie syon. Ecce rex tuus uenit tibi in masetua. ¶ Litca hoc faciendum q̄ libenter suscipimus quattuor genera personarū. s. bonos p̄p̄nquos: & beneficos: & amicos. Libenter igit xpm suscipere debemus: q̄ ipse est dñs & rex

noſter quod notat cū dicit: ecce rex. De hoc ipſe ſibi perhibet teſtimoniū dicens Joā. xij. Vos vocatis me magiſter & do mine & bene dicitis. ſum rex. Ejuſdē xvij. Tu dicis quia rex ſus ego. Nec ſūt iſta verba ſuperbie: iactantie vel elatiōis ſed ſalutaris inſtructiōis. Deus enī ſu per bire nō potēſt. Super bire. n. eſt ſup alios ire. Homo igitur ſup bire poteſt: qz ſuper ſe alios habet. Eccl. v. Excelſo ex celſior eſt alius. Similiter & angelus ſu perbiuit: qz ſup ſe deū habuit. Deus au rez ſup bire nō poteſt quia ſuper oēs eſt. Secūdo eſt ppinquus & frater noſter cū dicit tuus. i. de tua ſtirpe pgenitus. Beñ. xxxvij. Frater enī & caro noſtra ē. Berni. Puto qz iam me deſpicere nō po terit os ex oſſibus meis & caro de carne mea. Humana igitur natura in magna pu ritate & reuerētia eſt habenda. Tū qz ad deū imaginē eſt facta: tu qz nature ange lice coequata: tu qz a filio dei aſſūpta. Tercio eſt biſſicus noſter cū dicit: ve niri tibi. i. ad viſitātē tuaz. Homo quidē amiſerat faciem dei: habitatiōē celſi & tenebatur in carcere lympi. Sz dicitur Job. xxxij. Si fuerit pio eo angelus lo quens. i. Chriſtus qui dicit magni con ſilij angelus deprecabit dominū & placa bilis ei fiet. & videbit faciē eius in ſubi lo. Ecce qz acquiſiuit homini faciē dei: liberauit animā ſuā vt non pergeret in interitū. Ecce qz eripuit eū a carcere in ſeruit. Sed viues lucez videret. Ecce qz ſibi acquiſiuit lucidū locū celi. Quarto eſt amīc noſter cum dicit: maſſuetus. Ipſe enī inter nos ſicut amicus inter amicos maſſuete & humiliter cōuerſatus fuit. Matth. xi. Diſſete a me qz mittis ſū & humilis corde. Qui enī oliz erat leo ſecurus modo fact⁹ eſt agnus maſſuēt⁹. Legit qz rhinoceros nulla violētia capi pōtis in ſinu virginis requieſcit & tota liter maſſueteſcit. Sic & deus leo ferociſ ſimus in ſinu virginis requieſcēſ factus eſt agn⁹. C Poſtqz apoſtolus nūciauit quales debet eſſe iſti a qbus rex iſſe ē ſu ſcīpiēdus. Et poſtqz ppheta ſubiunxit quare & ppter qd ſit ſuſcīpiēdus. mittit eccleſia tertiu nūciū. ſ. euāgelīſtā Mat theū qz annūciat qualr ſit ſuſcīpiēdus. &

hoc exēplo turbaz. C Primo igit ſuſcī piēdus eſt cū opib⁹ charitatis. qd notat p hoc qz veſtimēta ſua pſternebāt i via. veſtimēta anime ſpūalia ſūt bona ope ra. Apoc. xvi. Beat⁹ qui vigilat & cuſto dit veſtimēta ſua ne nudus abulet. Iſta veſtimēta in via pſternimus quādo no ſtra paupibus & viſitōib⁹ peregrinis cō municam⁹. Eccl. xi. Mitte panē tuū ſup tranſeūtes aquas & poſt multa tpa inue nies illū. Panē noſtrū ſuper tranſeūtes aquas mīrim⁹ quādo paupibus pēgrī natibus elemoſynas nras damus. Dicit tur qz ſerpēs in veſtitū inſiſit & nud⁹ ſu git. Sic & diabolus ē i illis diuitijs que nunq paupibus cōcitant. Ab illis autē fugit que paupibus diſtribuitur. C Se cundo cū puritate & mūditiā cordis. qd notat per hoc qz ſibi obuiauerūt eūz ra mis oliuaz. Sunt quidā tanq lignū pu tridū: quoz cōſciētia ſimūdiāz omniū eſt ſentina Jobel. i. Lōputruerūt tumē ta in ſtercore ſuo. Quidā tanq lignū ar dūz quoz cōſciētia omni humore deu otionis eſt vacua. ps. Aruit tāq reſta vir tus mea. Quidā tanq lignū viride iſtar oliuz quoz cōſciētia virore omniū vir tutū eſt amena. Prouer. xi. Juſti quaſi virens ſoliū germinabūt. C Tercio cūz trīſuphali victoria. qd ſignificat per hoc qz cū ramis palmarū ſibi obuiauerunt. Elij autē recte ramos portare poſſunt: qui vincūt diabolū eius ſuggeſtionibus reſiſtendo. Jac. iij. Reſiſtite diabolo & fugiet a vobis. Qui vincūt mūdūz fidē cum opibus ſeruādū. i. Joan. v. Dec eſt victoria que vincit mūdūz fides noſtra. Qui vincūt corpus ppiū ipſūz caſtigā do. i. Lōtin. ix. Caſtigo corpus meūz cē. C Quarto cū laude diuina. qd notatur per hoc qz Chriſtū laudabant dicentes: oſanna filio David cē. Iſta laudatio dz fieri ore: corde & opere. De laude cordis dicit Eph. v. Lantates & psallētes in cor dibus veſtris domino. Laudatio autēz oris non valet ſine laude cordis. Psā. xxix. Appropinquat populus ſiſte labijs ſuis: cor autē eorum longe eſt a me. Nec viraqz valet ſine tertia. i. laude operis. Matth. xij. Nō omnis q dicit mihi dñe dñe. quo ad laudem cordis & oris intra

bit in regnū celoz. s; q facit volūtātē pa-
tris mei qui t celis ē. quo ad laudē ope-
ris. ipse intrabit in regnū celoz.

¶ Sermo secundus.

Quæ rex tuus venit
tibi
māuerus sedēs sup asinas &
pullū filiū subiugalis. Mat.

xxi. Si alique p̄ncipē ad nos vēturū
scimus ipm p̄p quoz libētē & reuerētē
suscipe debemus. ¶ Primo p̄p statū qñ
f. ēē p̄sona sublimis. ¶ Scōdo p̄p affectū
qñ. f. ēē p̄p iniquus vel affinis. ¶ Tertio
p̄p bñficiū qñ. f. veniret vt nō rapet no-
stra s; retribueret sua. ¶ Quarto p̄p of-
ficiū. qñ sciremus q nō hz officiū seuerē
iusticie s; pie misericordie. ¶ Quinto p̄p
pter comitatū: qñ sciremus q nō ducit
secū exercitum grandē vel crudelē s; mi-
tē & clemētē. Istis quinq; de causis regē
n̄m dñs Iesus xpm in carnē scōz ecclie
representatiōe tpe isto vēturū reuerētē
suscipe nos opz. ¶ Primo p̄pter statū:
qñ iste rex ē valde excellēs & sublimis: qd
notat cū dī: Ecce rex. Apoc. xix. Dñs in
vestimēto & in femore suo scriptū rex re-
gū & dñs dñantū. Multi tñ negāt ipsū
ēē regē. Jo. xix. Nos nō habemus regē
nisi cesarē. Christus dī ch̄ismate vnē?
Cesar dī a ceden do. Lales igit respūit
Christū regē vngētē & eligūt sibi diabo-
lū cedentē. Iste rex triplex hz regnū. de
quo dī Phil. ij. In noīe Jesu oē ge. fle.
cele. ter. & infer. hz ē tres dñas militū
quoz qdā sunt decertātes. Istos ponit
in regno terrefrī. De quoz numero erat q
dicebat Eph. vi. Nō ē nobis colluctatio
aduersus car. & san. &c. Alij sunt milites
trīphantes. Istos ponit in regno cele.
sti quibus post victoriā dat coronam. ij.
Thimo. v. Nō coronabit nisi q legi. cer.
Alij sunt succēbētes & terga verrentes.
Istos collocat in carcere infernali. Ysa.
xliij. cōgregabunt in cōgregatiōe vnus
fascis in lacū & claudēt ibi in carcere.
¶ Scōz libētē debemus ipm suscipere
p̄pter affectū qñ ipse ē frater n̄r. qd notat
cūz dī. tuus. i. de tua origīe p̄creatus.
Noluit enīz xps parentelā cōtrahē cum
nā angelica: s; humana. Heb. ij. Nusquā
enīz angelos apphēdit. s; semē abrahā

apphēdit. ¶ Ex quo v̄ q̄ inter deū &
hoīem ē maior fraternitas q̄ inter deū
& angelū: maior affinitas: maior cōsan-
guinitas: maior cognatiōis firmitas.
Fraternitas quidē que tñ causat ex alte-
ro parentū firma ē: s; que ex vtroq; cau-
sat firmissima ē. Angelus ē frater Chri-
sti tñ ex pte p̄is eterni qui ē p̄ etiā xpi
s; p̄ eternaz gnatiōē. & angeloz: s; per
eternā creatiōē. Homo vero ē xpi fra-
ter & ex parte patris eterni qui ē xpi pa-
ter & eternaz gnatiōē. & hoīs p̄ creatio-
nem. & ex pte matris. q̄ virgo beata fuit
m̄r xpi & n̄ra. Tñ xps nusquā vocat an-
gelos fratres suos: sed hoīs. dicēte ps.
Narrabo nomē tuū fratribus meis. Le-
gitur Hei. xliij. Qd ioseph in suo cōi-
uio maiorē partē dedit Beniamin q̄ fra-
ter suus erat ex vtroq; parēte q̄ ceteris:
qui tñ fratres sui erant ex altero parē-
te: q̄ xps duplicē refectionē hōi dabit. i.
in sua diuinitate & in sua humanitate.
Angelos aut tñ in sua diuinitate reſcit
¶ Scōdo ē maior: affinitas. Magna qdē
affinitas p̄trahit quādo quis filiā suā
alicui dat vel accipit. S; maior quādo
vtrq; mō ē. Deus filiā suā. i. imaginē
suā & similitudinē suāz angelo dedit qñ
ipsa ad imaginē suāz creauit. Domini ye-
ro imaginē suā dedit & insup sororē n̄raz
i. humanāz nām filio suo accepit He-
re. ij. Recordatus sum tui miserās a dole-
ſcentiā tuā: & charitatē desp̄ſatiōis tue.
Eiusdē. xxxi. In charitate p̄petua dilexi-
te: id attraxi te miserās. Tñ dī in p̄sa:
Charitari noluit verbū dei altius mibē
non potuit caro gloriosius. ¶ Tertio est
maior: cōsanguinitas. Magna qdē con-
sanguinitas est qñ quis alteri attrinet ex
vna linea cōsanguinitatis. Maxima ve-
ro qñ ex duabus. An deus angelum ad
imaginē suāz creauit: tūc quodāmodo
de sua p̄genie eū fecit. Hoīem vero & de
suo genere fecit. Iuxta illud Act. xvj.
Ipsiū eim genus sumus. Senus ergo
cū sumus dei &c. & insup de n̄ro genere
fecit se. Roma. i. Qui factus ē ei ex semī-
ne Dauid scōm carnē. ¶ Quarto ē ma-
ior: cognatiōis firmitas. Cū enim triplex
sit cognatiō. i. legalis que ē per adoptiō-
nē spūalis que ē per baptisimū regenera-

beum z
inter dei
cōsan-
rmitas.
Ex alie
oqz cau-
er Lhi-
etia xpi
z: s per
xpi fra-
xpi pa-
creatio
cata fuit
ocat an-
cete ps.
ctis. Le-
o cōsi-
in g fra-
ceterio:
o parē-
dabit. s.
anitate.
ne reficit
ga qdē
ia suam
quādo
maginē
pedit qm
mini ve-
ore nra
vir hie-
s adole-
ōis tue.
a dilecti
in pfa:
is nubē
ertio est
decom-
rinet ex
cina ve-
lum ad
modo
ro z de
x. xvij.
ergo
genere
ex sem-
o ē ma-
triplex
doptio
genera

tionē carnalis que ē p carnis ppagatio-
nē. Angelus attrinet xpo cognatōe lega-
liq: deus eos i filios adoptauit. hō ve-
ro artit xpo cognatōe legalit: de eos
in filios sibi adoptauit. Eph. i. Pcedisti
naui nos in adoptōe filioz p iesu xps
Et spūali q: eos in baptismo in filios re-
generauit. Jo. iij. Nisi quis renat^o fuerit
denuo zē. Et carnali: q: xps ex p gente
hois nasci voluit: z carnē z sanguinē ac-
cepit. Heb. ij. Quia igit pueri cōcaue-
rūt carnē z sanguinē: ipe filii participa-
uit eis dē. Tercio debem^o ipz suscipere
pp bñficiū qd notat cū dīvenit tibi. i. ad
vilitatē tuā. Nō enim venit vt auferret
nostra: sed vt daret sua. Omnia eim que
habuit nobis dedit. s. regnū suū in pos-
sessionē. Matth. xxv. Possidete paratū
vobis regnū a cōstitū. inū. Corpus suum
in refectionē. Jo. vi. Caro mea vere ē ci-
bus. Sanguinē suum in ablutionē pec-
catorū. Apoc. i. Laui nos a peccatis no-
stris in sanguine suo. Animaz suā in re-
demptionē. Joan. x. Animaz meā po-
no p ouibus meis. Et diuinitatē suā in
fruitionē. Joā. xvij. Hec ē vita eterna vt
cognoscant te solū verū deū z quem mī.
Iesu xps. Quarto debemus ipsuz li-
beter suscipere ppter officium: q: non
habet officiū seuerē iusticie sed pie mi-
sericordie qd notat cū dicit: Māsuetus.
p Circa qd sciēdū q: que dā māsueto
ē a natura. Unde dicit pbs q: homo est
animal māsuētū a natura. Quedā a gra-
tia que ē que dāz virtus infusa. Prouer.
lij. Māsuetus aut dabit grām. Quedam
ab humana industria: siue in lōga expe-
rientia: sicut oīalia domestica dicimus
māsueta. i. manu assueta. Xps igit dicit
māsuetus a natura diuina: q: deus natu-
raliter ē mansuetus ē pius. ps. Tu aut to-
mine mansuetus ē mitis. Et a natura huīa-
na: q: de mansueto patre. s. Dauid nat^o
est. ps. Memeto dñe Dauid: z oīs man-
eus. p Secūdo fuit mansuetus a gra-
tia. Spiritus eīz sanctus a deo cū vixit
q: mansuetū eīz totaliter fecit. ysa. lxi.
Spiritus dñi super me eo q: vnxit me
ad annūciandū zē. Tercio factus ē mā-
suetus a magna experientia: q: longo tē-
pore nostras infirmitates ē expertus. z

i deo factus ē valde mansuetus. Et sicut
autē domestica statim currit ad offēsiō-
nem carnis: z ouis domestica ad offēsiō-
nem ramī virentis. Sic xps adeo ē to-
mesticus q: statim ad quodlibet deside-
rium cordis nostrī occurrir: deo moue-
mur Sophonie. ij. Querite iustū: queri-
te mansuetū. Quanto debemus ipsuz
libenter suscipere ppter comitatū. quia
ducit comitatū secū humiles quod nota-
tur cū dicit: sedens super asinaz z pullū
diero. Per asinam significat synagoga
iudeorū que iugū legis trahit. Per pul-
lum ecclesia gētūz que tāquā filia syna-
goge fuit centra. Christus igitur sup asi-
nam z pullū sedir: q: vtrūqz populū sibi
cōiunxit. Vtrūqz tamē ligatus erat funē
bus peccatorū. quia sicut dicit Rem. iij.
Non eim est distinctio: oēs enīz peccatē
runt. Iste funis sepe cōficiat ex multis fi-
lis. Naz mala cogitatio parit delectatio-
nem. Delectatio consensum. Consensus
operatio. Operatio cōsuetudinē. Lō.
suetudo cordis duritiaz: Duritia neces-
sitate. Necessitas desperationē. Despera-
tio mortē eternam. Sed dixit dominus
discipulis suis: soluite z adducite mihi.
Peccator enim soluit a deo per infusio-
nem gratie puenientis. ps. Dominus
soluit cōpeditō. Et a scripto merito cō-
tritionis. ysa. lviij. Solue fasciculos de-
primentes. Et a ministris dei potestate
iurisdictionis. Matth. xvi. Qdūqz sol-
ueris sup terram erit solutū z in celis.
Sermo tertius. Dominica eadez.

Benedict^o qui ve-
nit in noīe dñi. Iste turbe vi-
dentes magnalia z crebra mi-
racula que xps faciebat z maxime audi-
entes q: Lazarū quatrīduanū suscitauit
rat: prout habet Joā. xij. Sibi obuias p-
cesserunt. z ipm cūz ramis z frondibus
dignis laudibus extulerūt dicentes: Be-
nedictus qui venit in noīe dñi. In qui-
bus verbis tria ponunt. p Primo enim
ponit iparū turbā digna laudatō. cū
dicit Benedictus. p Secūdo ipsius lau-
dationis ratio. cum subdit. Qui venit.
p Tercio ipsius rationis explanatio. cū
cōcludit. In nomine dñi. C Laus autē

ista fuit digna ex parte laudantis. lau-
dati. rei laudande. & modi laudandi.
¶ Ex pre laudantis rúc laus ē digna. quā
do ille qui laudat dignus est laudare.
q̄ sicut dicit Eccl. v. Nō ē speciosa laus
in ore peccatoris. Tūc autē est idigna qm̄
nō est a deo missus. ps. Peccatori autē di-
xit deus. Quare tu enarras tē. Isti autē
erant digni laudare ex eo q̄ xpm̄ imita-
bantur fide & deuotione. Unde dicitur
Matth. xxi. Vidētes pueros clamātes:
Osanna tē. Isti enī dicebātur pueri. nō
tātum ppter etates sed maxime propter
inocētiā & puritatem. ¶ Secundo fu-
it digna ex parte laudati. Tunc enī est
digna ex parte laudati. quando ille qui
laudatur est dignus laudari. Unde dicit
tur de indignis laude. ps. Laudat pecca-
tor in desiderijs anime sue. Chyslus au-
tem nō tm̄ laude nostra ē dignus: s; etiā
omne laudes excedit angelicaz & huma-
nam. Eccl. xliij. Benedicētes deū exalta-
te cum quōtā potēs ē. maior est eīz om-
ni laude. ¶ Tercio fuit digna ex parte
rei laudade. Tunc enim ex parte rei lau-
daude laus est digna quādo quis lauda-
tur de re digna. Un̄ dē de his qui de ma-
lis laudabant. Ps. liij. Popule meus q̄
beatum te dicunt ipsi te decipiunt. Isti
autez christū laudabant de re que omni
laude digna erat. s. q̄ in nomie dñi vene-
rat. ¶ Quarto fuit digna ex parte mo-
di laudandi q̄ fiebat ab illis qui prebāt
& qui sequebant. & etiāz qui comitabant
Isti quidē qui p̄cesserunt. s. patriarche &
pp̄hete cū eīz magno desiderio expecta-
bat. Bernar. sup. Cant. Desideriū patrū
suspiratū xpi in carnē aduētum frequē-
tissime cogitās cōpungor & cōfundor in
memetipso. & nūc vix p̄tineo lachrymas
ita pudet corporis tēpōisq; miserabiliū
tēpōz horum. Qui naq; nostruz tantum
ingerat gaudiū gratie huius exhibitio;
quarum accēderat veteres desiderata p-
missio; Lōcomitantes. i. apostoli ei⁹ ver-
bis audissime pascēbant. mīracula ad-
mirabantur & exēpla imitabantur. Nos
autem qui sequimur debemus ipsū sem-
per habere in ore per gratiā actiones.
ps. Sēper laus ei⁹ i ore meo. Et in corpo-
re per mortificationē. i. Loā. vi. Empti

enim estis precio magno. Et i corde per
meditationē. Deut. vi. Meditaberis se-
dens in domo tua tē. Et in opere p̄ imi-
tationē. Quia scēdū Aug. Sūma chi-
stiane religionis ē hūc imitari quē colū-
mus. ¶ Secūdo ponit huius laudatio-
nis ratio. cū dicit: qui venit. Ideo enim
eum laudabant quia in mundū venerat
& nostraz redēptōez pcurabat. Ex quo
igitur ad nos venit per carnis susceptio-
nē scdm̄ ecclesie representationē debem⁹
nos ornare & sibi reuerēter occurrere al-
sumendo vestes albas. deauratas. siue
rubecas & varias. Vestis alba ē ipsa puri-
tas. de qua dicit Apoc. iij. Vestimētis al-
bis induaris vt nō appareat cōfusio mu-
ditatis tue. Vestis deaurata est ipsa cha-
ritas. Sicut enim aurum non potest
putrescere sic & charitas non potest de-
ficere. i. Loā. xliij. Charitas nunquāz
excidit. Est & charitas vestis rubeca quia
facit animam rubentem. idest igne amo-
ris feruentem. Vestis varia est virtutū
diuersitas. De hac triplici veste dicitur
in psal. Assistit regina tē. Beata est igitur
illa aīa que xpo adueniēti occurrat
cum veste alba puritatis. cū veste deau-
rata siue rubeca charitatis. & eīz veste va-
ria multiplicis virtutis. De tali ani-
ma dicitur Prover. xlii. Stragulatam ve-
stem fecit sibi. ecce vestis varia virtu-
tum. nam scēdū Isid. Stragulata ve-
stis ē vestis discolor sic dicta eo q̄ i sira-
tu vel amictu sit apta. Byssus ecce vestis
alba puritatis. Et purpura indumentū
etus. ecce vestis rubeca charitatis. Ve au-
tē illi & steruē ve qui sibi cōtrario occur-
reret cū veste nigra sanguinolēra & sordi-
da. Quis hō ē qui ferre posset si sibi de
vltramarinis partibus venērēt vxor: oc-
curreret habēs vestes nigras sanguino-
lentas & sordidas. Nōne eā calcibus tū-
deret. & tāquāz insanāz & adulterāz re-
pudiaret. Illa enim anima habz vestem
nigrāz que nō habz candorē puritatis:
sed nigredinē peccati mortalis. Non est
enim olla taz nigra q̄ anima in peccato
mortalē posita. Naum. ij. Facies oīum
sicut nigredo olle. Ideo sales atē qua-
do s̄ hac vita excut. nec a deo nec ab an-
gellis cognoscunt. s; tāquāz ignote abij-

clunf. Threnoz. liti. Benigrata ē sup car
bones facies eorū. nec sunt cogniti i pla
teis ſcilz hieruſalē celeſtis. Illa habz ve
ſtem ſanguinolētas que nō habz veſtem
aureā ſine rubeaz charitatis ſed habet
cor ſanguinolentū p odiū peruerſe volū
tatis. Tales cū ſua veſte igne infernali
cōburent. *Yſa. ix.* Veſtimētus mixtū ſan
guine erit in cōbuſtione ⁊ cibus ignis.
Illa habz veſte ſordidam ⁊ pannofam:
que non habet varietates virtutū ſz va
rietatem vitiorū. Illaz autē pānoſaz ve
ſtem apoſtolus adiucien daz admonet di
cens: *Romā. xii.* Abijciamus opera te.
rē. Sed poſſet aliquis dicere: Poſſum
habere vtrazq ſcilz veſtem nouaz virtu
tum ⁊ veterēz vitiorū. Ad quod domin⁹
reſpondet dicens *Matth. ix.* Nemo im
mittit cōmiſuraz pāni rudis in veſtimē
tum vetus rē. *¶* Tertio ponit huius ra
tionis explanatio. cūz dicitur. In nomi
ne domini. Et poſſet hoc intelligi de tri
plici aduentu. videlicet de aduentu in
carnem. quia tunc venit in nomine domi
ni i deſt ad notificandū nomē domini.
Joan. xvi. Pater manifeſtaui nomē tu
um rē. Vel de aduentu ad iudiciū. ⁊
tunc venit in nomine domini i deſt i po
teſtate domini. *Joan. v.* Potēſtate dedit
ei iudiciū facere. quia filius hominis ē
Vel de aduentu in mentē: qui eſt p pec
cati remiſſionem ⁊ virtutis inſuſionem.
⁊ tunc venit in nomine domini i deſt in
gloria domini. *ps.* Propter nomen tuū
domine ppitiaberis pecca. me. mul. rē.
Quia gloria virtutis eorū tu es. Ad iſtū
autē triplicēz aduentuz designandū ec
cleſia in primo reſpōſorio in matutinis
tres verſus decantat. *¶* Unus designat
aduentū xpi in carnez quo dicit: Quiqz
terrigene ⁊ filij ho. rē. Per terrigenas
intelligunt peccatores ſunt ſuam ſequi
tur origenez. quia ſicut ſunt genti d ter
ra ita affectant terrena. Per filios ho
minum intelliguntur iuſti qui ratiōales
ſunt: ⁊ rationabiliter viuunt. Utriqz
vile eſt audire aduentuz xpi in car
nem: ⁊ peccatoribus vt pnoctē ad ve
nitiam: ⁊ iuſtis vt animē ad gratiā. Di
cit ergo ppheta: Nos terrigene ⁊ filij ho
minū au dite iſtū magnū ⁊ grandē mi

raculū quia ſimul in vnum i deſt i ea
dem perſona diues ⁊ pauper. Chriſtus
enim quātū ad naturaz diuinaz ſuit val
de diues. quātū vero ad humanaz: val
de pauper. Iſtū tangit apoſtolus di
cens. *ij. Corinth. viij.* Scitis gratiaz do
mini noſtri iēſu xpi: qui cūz diues ēēt
ppter nos egenus factus eſt. *¶* Secun
dus verſus designat aduentū xpi in
mentē. quo dicit: Qui regis iſrael intē
de. Iſrael interpretat vir videns deum.
Quis eſt animal manuētū Joſeph in
terpretat augmentatio. Chriſtus igitur
veniens in animaz per gratiaz facit ip
ſam eſſe iſrael. i. ipaz videre deū per fidē
⁊ tandē per ſpeciez. i. *Corinth. xij.* Vide
mus nunc per ſpeculū in enigmate rē.
Facit ipſaz eſſe ouem per manuētaz cō
uerſationem. *Gal. v.* Fructus autēz ſpi
ritus manuētudo. fides rē. Facit ipſaz
eſſe Joſeph per operū bonorū augmē
tationem. *Ben. xlix.* Filius accreſces Jo
ſeph. *¶* Tertius verſus designat adue
tū xpi ad iudiciū quo dicit: Excita
domine potētiāz tuam ⁊ ve. vt ſal. ſa.
nos. Ad do eiz domit vel iuſticia. quia
peccatores non punit. Vigilat autē mi
ſericordia: quia omnes ad miſericordiā
recipit. *Yſa. xxx.* Expectat nos deus vt
miſereat noſtri. In iudicio autē domi
et eius miſericordia. *Matth. xxv.* Lau
ſa eſt ianua ſcilz miſericordie. Vigilabit
autem iuſticia. *ps.* Cum accepero temp⁹
ego rē.

¶ Dominica ſecūda aduentus domini.
Sermo primus.

Quoniam signa i so
le ⁊ luna ⁊ ſtellis. ⁊ in terris
preſſura gentiū rē. *Luc. xxi.*
In precedentī dominica actum eſt de
aduentu Chriſti in carnem qui eſt adue
tus amoris. In hac dominica agitur de
aduentu Chriſti ad iudiciū qui eſt ad
uentus timoris: vt amor ad bonum nos
iutet. ⁊ timor a malo nos renocet. Quā
do autem aliquis rex ad bellū eſt pro
ſecturus: omnes cōmouentur vt ſecum
proficiſcantur. Sic rege Chriſto ad iud
iciū veniēte oēs creature pariter pmo
uē: ⁊ ptra malos armant. In hoc igit

euangelio ponit q̄mōtio quadruplicis creature. s. Creature celestis: Terrestris: Rōnalis Et intellectualis. C̄. P̄mo nā q̄ ponit q̄mōtio creature celestis cū dī: Erunt signa in sole ⁊ luna ⁊ stellis. Que aut̄ sint ista signa hic s̄ exp̄m̄s: s̄. Dat. x̄ij. determinat vbi sic dī: Sol obscura bit: ⁊ luna nō dabit lumē suū: ⁊ stelle cadent de celo. Signū in sole: est obscuratio solis. Que quidē obscuratio quartu o: modis accipi p̄t. P̄mo quātū ad lucis p̄uationē. Tūc. n. fiet eclip̄sis vniuersalis que auferet lucē oībus p̄tibus terre qd̄ in nulla alia eclip̄si fieri cōsueuit. Illa. n. eclip̄sis ab alijs differet. tūz q̄erit vniuersalis. tū q̄ dīū durabit. tū q̄ nō fiet p̄ lūne it̄rpositionē: sed lucis sup̄ueniētis p̄ nimia v̄ritatē. ⁊ hoc faciet sol in signū meroris p̄ morte humani generis. Ch̄ys. Quolibet patrefamilias mouēte dom̄ eius turbat: famula plangit: ⁊ nigris vestib⁹ se induit. Sic humana genere p̄pter qd̄ facta sunt oīa deiciēt: celi miseria lugēt: cādore depositi tenebris induūt. S̄. Scdō quātū ad maioris lucis sup̄uentionē. Nā scd̄ Hiero. sol obscurabit nō diminutōe sue lucis: sed maiore luce sup̄ueniēte. Ch̄ys. Sicut in hoc seculo luna ⁊ sidera mor obscurātur orto sole: sic in gloriosa X̄pi apparitōe sol obtenebescet: ⁊ luna non dabit p̄p̄tū t̄bar. T̄rtio quātū ad metaphoricaz locutionem: sit sensus. Sol obscurabit. i. tā seuera erit vindicta iudicis q̄ et sol ipsaz respicere non audebit. Aug. De rōe dīci iudicij ⁊ tormentā peūntū: neq̄ sol: neq̄ luna: neq̄ astra cetera respicere poterūt. sed terra hēt splēdore suū. Non q̄ clemētiora sint dei iudicio: s̄ q̄ oēs creaturē in maloz vindicta. ⁊ dei sui iudicio pertimescāt. P̄ Quarto q̄rū ad mystica significatōes. Mystice. n. sol est X̄ps q̄ tunc erit valde obscurus: q̄ nec p̄dicatōe nec miraculis clarescet. Apoc. vi. Sol factus est niger: tanq̄ faccus cilicinus. Antix̄ps aut̄ erit valde clarus: q̄z v̄bz de eo p̄dicabit: ⁊ miracula facē videbit. In sole aut̄ scd̄m Aug. tria cōsiderant. s. qd̄ est: qd̄ lucet: ⁊ qd̄ caler. Similr ⁊ in X̄po tria sūt. s. diuinitas sua: sapiētia ⁊ veritas sua: boni-

tas ⁊ gr̄a sua. Quātū ad ista tria sol obscurabit: q̄ nullus audebit ip̄m cōstert eē deū: sed toīez pur. ip̄s nō fuisse docto rez veritatis: sed magistrū erroris. ip̄m nō habuisse sp̄m sanctum: sed ip̄m malignū. S̄. Scd̄m signū est obscuritas lune. Per lunā significat ecclesia: que tūc obscura erit. q̄ nec miraculis radiabit: nec doctrine splēdore fulgebit. Quāuis aut̄ deus potuerit lune lumē p̄p̄tū cōicare sicut ⁊ soli. Voluit tñ vt luna a sole illu minaret trib⁹ de causis: dīcīt Damas. li. ij. s. pp̄ pulchritudinez ordinis armonie. p̄pter mutua submīstratōez lucis ⁊ p̄pter humilē subiectōem. Alt. n. sic: si sole illuminat luna. nō vt ab ip̄otēte deo dare sibi p̄p̄tū lumen non possit: sed vt rithm⁹ ⁊ ordo seruet creatōis regētis. ⁊ vt erudiamur tribuere nobis inuicē: ⁊ vt erudiamur subici. p̄mo qd̄ dīcatō: r̄i ⁊ gubernatori oīum. Deinde his q̄ ab ip̄o ordinati sunt p̄ncipibus. Appellat aut̄ Damas. rithmū ⁊ ordinē p̄ch̄itudi nē quā dā ⁊ armonia que d̄s est in vniuerso. Est enīz quoddā corpus qd̄ a nullo lumē recipit: sed alteri infunditur: sicut sol. Est aliud qd̄ recipit: s̄ nō infundit: sicut terra. Et iō vt eēt Rithm⁹ ⁊ armonia oportuit q̄ esset t̄rtiū qd̄ recipiat ⁊ ifundat: sicut luna. Ista aut̄ superior: triplex ratio tūc remonebit. Et iō tūc luna ecclesie nō lmerito obscurabit. Tūc enīz remonebit oīs pulchritudo ⁊ ordinatio q̄n. s. antix̄ps exaltabit: ⁊ X̄ps humiliabit. Ecclē. x. Positū iustitū in dignitate sublimi: ⁊ diuītē sedere deozus. Tūc remonebit mutua submīstratio: q̄ oēs diligēt p̄p̄tā vtilitatē: ⁊ nō fraternā charitatē. y. Thimo. iij. In nouissimis diebus instabūt tēpora p̄culosa: erit boīnes seipsos amātes. Dat. x̄ij. Abundabit iniquitas ⁊ ref. cha. mu. Tūc remonebit subiectōe obediētē: q̄ tūc regna ⁊ ip̄eria recedent ab obediētia ecclesie ⁊ a fide. y. Thessa. ij. Nisi venerit discentio p̄mā. s. Thimo. iij. In nouissimis diebus discedēt quidā a fide. Ch̄ys. Sicut bō circa mortē multas patit fantasias: sic mūdus i exitu multos patiet errores. T̄rtiū signū est q̄ stelle cadēt de celo. Sed nō videt q̄ hoc posset esse: cū earuz

substantia sit corruptibilis. Et scdm Origenem multe eae sint maiores terra: et id eas terra capere non possit. Sed dicendum quod stelle tribus modis accipiunt. scilicet: ppter similitudinarie et transumptive. In quantum accipiunt ppter dicunt cadere dupliciter. Aut igneas comas emittendo: quia omnia sidera stationaria et erratica magnas de se comas emittunt ut vicini esse aduentus indicent. aut lumine retrahendo: quia per aliquot dies ante indicium retrahunt suum lumine: ut minime videantur. Iohannis. iiij. Stelle retraxerunt suum lumine. Stelle autem similitudinarie dicte sunt quodam prophetis et conuersionibus in aere generatis: quod tunc frequenter per aerem discurrunt ad terrores malorum. Sap. v. Ibi directe emissiones fulgur. stelle transumptive dicti sunt sancti. Multi. n. qui sancti esse videbant tunc de celo. i. de ecclesia cadent. Legimus autem stellas cecidisse per tria. scilicet: per caudam draconis ut habet Apoc. xij. p. terremoto tum ut habet eiusdem. vij. et per cornu hyrci ut habet Bas. vij. Antichristus. n. quosdam decipiet per miraculorum operationem et istos trahit per caudam draconis. Si cut. n. cauda operit bestie turpitudinem: sic falsa miraculorum operatio operiet Antichristi iniquitatem. Quosdam per bonorum largitionem: et istos decipiet per fremorem. Glosa super illud Bas. x. Terra diluetur grauitate. Quos. n. Antichristus suo terrore subjugare non poterit: auaritia subiugabit. Quosdam per penam et tormentorum illustrationem: et istos decipiet per cornu hyrci. Bre. Robustos quippe antichristus interficiet: dum eos qui mente iuncti sunt corporaliter vincit. C. Secundo ponitur promotio creaturæ terrestribus tam terre quam maris cum dicitur: Et in terris pressura gentium etc. Tunc. n. erit maior: pressura gentium quam unquam fuerit in terra. Quadruplex. n. tribulatio inuenitur. Prima. n. fuit tyrannorum. secunda hereticorum. tertia hypocristarum. quarta erit antichristi ceteris maior. Unde dicitur Bas. vij. Videbam in visione noctis: et ecce quatuor bestie magne ascendebant de mari. Prima quasi leona. Ista est crudelitas tyrannorum. Secunda similis est ursi. Ista est versutia hereticorum. Tertia quasi pardus. Ista est varietas et dolus hypocristarum.

Quarta est terribilis et fortis nimis. Ista significat antichristum. Confusio autem maris tribus modis accipi potest. Primo propter maris elevationem et depressionem. Nam sicut dicit Hieronymus. se inuenisse in annalibus Hebræorum mare. xv. cubitis super montes eleuabitur: et alio die sic depumet ut vix apparere possit. Ista autem talis eleuatio et depressio sine multa confusione et sensu fieri non valebit. C. Secundo propter nonam et laudam maris turbationem. Bre. Confusio maris et fluctuum necdum noua exorta est: sed dum tam multa prenuentata complera sunt. dubium non est quin sequatur pauca que restant. C. Tertio propter maris inuolutionem. Nam ab igne qui faciem iudicis precedet mare purgabitur et noua forma assumet. Apoc. xv. Uidi tamquam mare vitreum. Ista autem talis purgatio per ignem sine multo strepitu et sonitu fieri non valebit. C. Tertio ponitur commotio creature rationalis: cum dicitur: Arescibus hominibus etc. Quattuor autem de causis planta arescere consuevit. Aut propter modicam terre profunditatem. Barc. iij. Quia non habebat altitudinem terre etc. Aut propter radicem siccitatem: sicut per Jonam. iij. dederat. Aut propter sterilitatem: sicut per Isaiam. i. terra aruit. Aut propter ellum nimietatem. Jac. i. Exortus est sol cum ardore. et arescit fenum. Quattuor autem genera hominum reprobos antichristi arescent. Primum qui non erunt profundati in dei dilectione. ij. Thess. ij. Cuius aduentus etc. Et subdit eam eo quod charitate dei non receperunt. C. Secundi qui erunt siccati et vacui in fide quasi in radice. Luc. xviij. Filius hominis veniens putas suemet fide super terras. C. Tertij qui erunt steriles i bono opere. Mat. xxij. Si erit in diebus Noe etc. C. Quartij qui erunt eluati igne male concupiscentie. Unde de his qui tunc erunt dicitur. i. Thim. ij. Non erunt incontinentes. Et de antichristo dicitur Bas. xi. Quod erit in concupiscentia feminarum. C. Quarto ponitur commotio creature intellectualis: id est angelorum cum dicitur: Nam virtutes celorum mouebuntur. C. Ista autem commotio causabitur ex tribus. C. Primo ex timore cuiusdam reuerentie. Job. xliij. Soluunt celi cōtremiscent.

Beda. Quid faciūt tabule quādo cōtre-
mūcūt colūne. Quid igit virgula dēfert
parit cū cedrus paradisi timore cōcutit
C Secūdo ex pparatiōe pugne. Et quā-
tūz ad hoc sic loquit Chys. dicens: Si rex
pcessurus ad bellū cōtra aliquā expedi-
tiōē mādāt in populo dignitates om-
nes mouent & exercitus concitat. tota ci-
uitas feruet. quanto magis regi celesti
exurgente iudicare viuos & mortuos an-
gelice virtutes cōmouebūtur terribiles
ministri terribilē dñm precedētes. ante
ipsūz fulgura viua precedēt p cādelis.
honēda tonitrua p tubis. C Tertio ex
honore diuine vīdicte. Job. xli. Lū sub
latis fuerit timebūt angeli. Chys. Quā-
uis angeli conscj sibi nō sint videntes
tamen infinitas multitudines condēn-
nari nō intrepide illic stabunt.

C Sermo secūdus. Be eodem.

Tunc videbunt fi-
liū homis veniētem &c. Si-
cut dicit Jhs. in lib. de sum-
mo bono. In quolibet iudicio quattuor
psone requirūtur. s. iudex: reus: accusa-
tor: & testis. Et qd istud euāgelij de aduē-
tu xpi ad iudiciū loquit: ideo iste quat-
tuor psone in isto euāgelio expmūtur.
C Persona iudicis: cū dicit: Tūc vide-
fi. ho. &c. C Persona rei cū dicit: Are-
scentibus ho. pie. ti. & cō. C Persona ac-
cusatoris cū dicit. Erūt signa in sole & lu-
na. C Persona testis cū dicit: Nāz vir-
tutes celoz moue. C Primo igit perso-
na iudicis. idest xpi. qui in forma homis
iudicabit. vt bonis det p̄solationē: & ma-
lis turbatōēz. Bern. Jō p̄i misericordia,
rū & deus totius cōsolationis vult p homi-
nē hoies iudicare. vt in tāta pturbatiōe
maloz bonis fiduciaz p̄stet similitudo
nature. Jste autē iudex ita iuste iudica-
bit qd iudiciū suū nullo modo cōsumpt
poterit. C Quattuor naqz modis vt di-
cit Jhs. donis. cōsumpt iudiciūz p̄uenit. s.
timore: amore: odio: & munere. Corūp-
tū qd timore. Unde dī Ecē. vii. Noli que-
rere velle fieri iudex nisi virtute valeas
irrupere iniquitate: ne forte extimescas
faciē potētis. Jhs. donis. Qui metu potē-
tis veritatez occultat eiusdem veritatis

iraz sibi puocatū: plus ptimescit hoies
q̄ diuinaz trepidat maiestate. C Secūdo
corūp-
tū mūcere. Ecē. xx. Encenia & to-
na excecāt oculos iudicis. August. Vsqz
adeo cupiditatis inoleuit malū vt tam
ex cōsuetudine vendant leges: cōsumpt
iura. Inia ip̄a venalis sit. & nulla tam cā
possit eē sine cā. C Tertio corūp-
tū odio
C Quarto amore. De istis duobus dicit
Chys. Priuatus amor & priuati odij
rectū iudiciū nō cognoscūt. Diego. Ju-
dicare digne de subditis nequeūt qui i
subditorū causis odiū vel gratiaz sequū-
tur. Iudex aures eternū nullo istozum
corūmpti poterit. Non timore: quia po-
tētissimus est. Job. xxi. Nihilquid timens
arguet & veniet tecū ad iudiciū: immo
quāto potētior es erunt: tanto cōtra eos
seueriorē sentētiāz p̄ferret. Sap. vi. Po-
tentes potētior tōmēta patientur. Non
amor: quia iustissimus ē. ideo cōtra fra-
tres suos falsos scilz xpianos dura sen-
tentiam pmulgabit. vnde nihil valebit
ets fraternitas. ps. Frater nō redimet.
Nihil nature cōsominas. ideo subditur
redimet homo. Nihil peccū multiplici-
tas: ideo subdit. nō dabit deo placatio-
nem suāz. Nihil sanguinis xpi preciosi-
tas: ideo subdit. & p̄ciū redē. anime sue.
Nō munere. qd iustissimus ē. Prover. vi.
nō acquiescet cuiusquā precibus: nec vi-
scipiet p redēptiōe bona plurima. Ber-
nar. Veniet dies illa i qua valebūt plus
pura corda q̄ astuta verba. & consciētia
bona q̄ marcupia plena. Augu. Expe-
ctatur dies iudicij & aderit ille equissi-
mus iudex qui nullius potentis perso-
nam accipit cultus palatij nullus ep̄s:
vel abbas: vel comes: auro vel argento
cōmperere poterit. Chys. Tūc nec diuitie
p diuitibus vel parētes pio filijs inter-
cedent: nec agēli sicut solebat p homini-
bus faciēt verbū: quia verū iudiciū iudex
non recipit misericordia. Non odior: qd
optimus est. In eo eiz qui optimus est:
odium cadere nō potest. Ipse eim crea-
tor oīa diligit que creauit. Sap. xi. Bili-
gis omnia que sunt: & nihil odisti eorum
que fecisti. Et qd diligit: cū dolore & cō-
passione punit. Ps. i. Deu deu cōsola-
bor super hostibus meis: & vindicabor d

minis meis. C Secundo ponitur rei-
 idest peccatores damnandi. cū dicis. Alre-
 scētibz hominibz pē. ti. z cōsu. Ipi eiz
 tunc in timore z cōfusiōe erūt. sicut oīe
 dīc Grego. dicēs: D q̄ anguste erūt tūc
 vīe repoborū. Superius erit iudex ira-
 tus. iherius honēdū chaos a dextris pec-
 cata accusantia: a dextris infinita demo-
 nia ad suppliciu trahētia. inrus cōscie-
 tia morēs: foris mūdus ardēs. Qno su-
 glet igitur miser peccator. Nō enim po-
 terit ascēdere sursum: qz ibi iudex frat.
 de cuius ore pcedet gladius bis acutus.
 Alpoē. vi. Dicēt monitibus z collibus ca-
 dite super nos: z abscondite nos a facie
 sedentis super thronuz. Nec poterit fu-
 gere a dextris: quia ibi sūt peccata. Ber-
 nar. Tunc loquētia simul peccata dīcēt.
 Tu nos egisti: opera tua sumus. z nō te
 deseremus: sed tecū ad iudiciuz perge-
 mus. Nec a sinistris: quia ibi sunt demo-
 nes accusantes. Aug. Pnesto tūc erit dia-
 bolus recitās quicquid fecerimus. z in
 quo dīc. z in quo loco peccauimus. z qz
 quid omisimus quod facere debuimus.
 Nec poterit se abscondere intra se: qz ibi
 erit vermis cōscietie remordens. ysa. vi.
 Vermis eorum nō mouē. Nec poterit
 fugere ad mūdum: quia ibi erit ignis ar-
 dens. ps. Ignis ante ipsuz pcedet. Nō
 restat igit nisi vt in fornaces descendat.
 C Tercio ponitur accusatores: qd nota-
 tur cū dicitur. Erūt signa in sole zc. Om-
 nes enīsm creature peccatores accusabūt.
 C Scēdum autē qz tres accusatores cō-
 tra peccatores stabunt. C Primus erit
 totus mūdus omnia scilz elementa: z
 omnes creature. De elemēto aque dīcīs
 Exod. xv. Submersi sunt quasi plūbum
 in aquis vehemen. De tribus alijs ele-
 mentis dicitur Joan. xx. Beniorabit eos
 ignis qui non succendit. Reuelabūt ce-
 li iniquitates eius. idest celuz aerē qd
 obtenebrabit. Et terra cōsurgit aduer-
 sus enim: qz fortissime cōcutietur. De ali-
 is creaturis dicit Lhyf. super Barth.
 In illo die nīhil est quod respōdeamus
 vbi celum z terra. sol z luna. dīes z no-
 ctes. z totus mūdus stabit aduersus
 nos. in testimoniū peccatorum nostrorū
 C Secundus accusator erit propriū sce-

lus. Omnia enim peccata que modo sūt
 occulta extra pofiliēt: z suuz accusabūt
 actorem. Siquidēz tinea vestimentorūz
 accusabit vanagloriosum. erugo auri z
 argenti: accusabit avarū. iniquuz edifi-
 cium: accusabit vsurarium. De duobus
 primis dicitur Jac. v. Diuite vestre pu-
 trefacte sunt: z vestimēta vestra a tineis
 cōmetta sunt. auruz z argētum vestrum
 eruginauit z erugo zc. De tertio Alba-
 chuc. ij. Lapis de pariete clamabit: z li-
 gnum quod est inter functuras edificij
 respondebit. C Tertius accusator erit
 dyabolus. Aug. Dicturus est cōtra nos
 aduersarius noster. Equissime iudex in-
 dica hunc esse meum ob culpam: qui tu-
 us esse noluit per gratiaz. Tuus est per
 naturaz: meus per miseriaz. tuus ob pas-
 sionem: meus ob suasionē. tibi inobedi-
 ens a te accepit immortalitatis stolam: a
 me accepit hanc pannosaz qua indutus
 est tunicas: tuam vestē dimisit: cuz mea
 huc venit. Equissime iudex indica hunc
 meum eē: z mecū damnandus esse. Vbi si
 diligenter attēditur. dyabolus ponit
 quinqz allegationes per quas peccato-
 rem secuz danandū ostendit. Quattuor
 ponuntur testes. cum dicitur. Virtutes
 celorum mouebuntur. idest angeli no-
 bis ad custodiaz deputati. Tres autē te-
 stes tunc peccator habebit. C Unuz su-
 pra se scilz deus. Diere. xxix. Ego suz iu-
 dex z testis tuus dicit dominus. C Se-
 cundum intra se scilz cōscietiaz. Augu.
 Quisquis futuruz iudicium times: pē-
 sentem corripit cōscientiam. Sermo enīz
 cause: testimoniū cōscietie tue. C Tertiu
 iuxta se. scilz angelū ad custodiaz depu-
 tū. Job. xx. Reuelabūt celi. i. angeli iniq-
 tatē eius. id vī hic qz virtutes celorū mo-
 uebunt. i. angelice pates cōmoueant
 vt piores accūsant: z cōtra eos testimo-
 nium ferant.

C Sermo tertius vnde supra.

Tunc videbunt filium ho-
 minis veniēte in nu-
 be cū potestate magna z ma-
 iestate. Sapiēs iudex q̄drū-
 pliciter in iudicio suo procedit. Ipc eīm
 causas z culpas in iudicio diligētē exa-
 minat: examinatas ponderat. pōdera-

tas sententiati: in iustas executioi demandat. Taliter in extremo iudicio iudex eternus pcedet. Jō in verbis pmissis de ipso quatuoque iungit: *Scz qd appēbit i forma humana. Et nō veniet cūz societate decora. Et cū potestate multa. Et maiestate magna.* Apparebit igit i forma humana: ad examinādū. veniet cū societa te decora: ad pōderādū. cū potestate multa ad sentētiandū. et cū maiestate magna ad exequēdū. *C* Primo igit apparebit in forma humana ad examinādū: iō dicitur videbit filius hominis. Eius inquantū ē filius hoīs ppriū ē examinare. sicut habetur. *Matth. xxi. Cū venerit igit filius hominis in maiestate sua.* Deinde ponit examinatō ab ipso hēda. *E*surui inquit et nō dedistis mihi mādū. et c. De ista examinatōe dicit *Job. xix. Lausqz quas nesciebas. i. quas me nescire ostēdebas: dilacerāssime examinābā.* Examinabit qui dēi oīa cogitara. *Sap. i. In cogitatōibus impij interrogatio erit. Digenes.* In illa die cogitatōes accusabūt aīas vī defendēt. nō vīqz cogitatōes que tunc erūt: sed iste que nūc sunt in nobis. quarū note quedā et signacula in corde nō relinquantur velut in carta: que i occulto cordis posita in illa die revelari dicuntur. *C* Scōdo examinabit oīa verba non tñ maliciofa: sed etiaz ociosa. *Mat. xy. De omni verbo ocioso et c.* *T*ertio examinabit oīa facta. *Eccl. vlti. Lucta que fiunt adducet de? in iudiciū et c.* *Q*uarto oīa bona neglecta. *Berni. Dē rēp? nobis impēsuz requiret a nobis qualis sit expēsū.* *Q*uinto oīa crimina ignota. *U*bi rogat ppheta. *Ignorāntias meas ne memineris.* Scōdo veniet cum societa te decora ad pōderādū. cū potestate multa ad sentētiandū. cū dicitur: *Venietem in nūbe. i. cū sanctorū societate. qd dicuntur nubes: qd fuerūt a terrenis eleuati: et in celestibus cōuerfati.* De quib? nubi bus dicit *Apoc. i. Ecce venit cū nubi bus.* *I*udex eim principalis postquā cāz examināuit cōferre cūz suis assefforibus cōfueuit. que culpe sint graues. que leues. que mediocres. vt scūdū grauita tem vel leuitatē culpe: de? grauitas vel leuitas pene. Sic et xps postquā culpas examināuit. ipas de cōsilio scōroz pōde

rabit. nō q: nō habeat grauitatis vel leuitatis culpa et plena noticiā. s: vt in hoc scōis faciat honorē et gloriā. ps. *Gloria hē oībus sanctis eius.* Et iterum vt faciat in eis iudiciū et c. De ista pōderatōe hēda dicit. *Prouer. xvi. Pōdus et statera iudicia dei sunt.* Solēt capsores monetas in statera pōderare. et eas quas iuenerūt pōderis nullius. i. nullius valoris vel minoris pōderis in ignē pīciūt vel icidūt. *I*llas vero quas iuenerūt equalis vel maioris pōderis. i. thesauro. i. in archa reponūt. *D*ēs homines qui i iudicio extremo assistent. aut erūt oīo vacui: aut semipleni: aut pleni: aut suppleti. ille ē vacuus qui nullā opa meritoria secum portauit: et in peccatis vitā finit. *T*alis in statera diuini iudicij appēdet et sibi dicit illud. *Mat. v. Appēsus es in statera. et inuentus es nihil habens.* *I*ste pīciēt in fornacē inferni. *I*lle autē est semiplenus. q pēta quidē cōmilit: et ad penitētiā cōuerfari agere nō potuit. satisfactionē cōdignam agere nō potuit. vel etiaz penitētiā sibi iniunctāz sufficenter nō expleuit. *T*alis similiter appēdetur et sibi dicit. *Appēsus ē in statera: et inuentus es minus habens.* *I*ste pīciētur in fornacē purgatorij. *P*ost iudiciū aut qn purgatorij non erit. illi qui tales inuenient igne qui pcedet faciem iudicis purgabunt. *I*lle vero ē plen? qui quatū deliquit. tñ satisfecit. qui et si nō habuit magna pfectōis opera. habuit tñ ea que sufficiunt ad dimissionē culpe: et acquisitiōe glorie. *T*alis similiter appēdet et sibi dicit. *Appēsus es in statera: et inuentus es satis habens.* *I*lle vero ē suppleus qui opa pfectionis habuit. et qui sup satisfactionē multa merita cumulauit. *T*alis similiter appēdetur et sibi dicit. *Appēsus es in statera et inuentus es multum habēs.* *I*sti duo in celesti thesauro reponēt. *C* Tertio xps veniet et cū potestate multa ad sentētiandū. et hoc qd dicit: *Discedite a me male dicit i ignē eternū et c.* *E*x qua snia maiestēte colligit qd sit cōtra repobos implacabilis ira dei. *D*ato etiaz qd damnati sibi dicāt. *N*on sumus dñi digni regnū vestrum possidere: s: placeat vobis vt ad pedes

vestros possumus manere. Rñdebit. Bt. scedite a me &c. Bato etiam q sibi dicant Et si nos a vobis repellitis: saltē benedictionem vraz nobis detis. Ipe ets econterio sua male dictionē dabit dicens: Ite maledicti. Bato q sibi dicat. Saltē ad aliquē locū cōsolationis & refrigerij nos mittatis. Rñdebit. Ite in ignē. Bato q subiungant. Bñe saltē breuē terminum nobis pstituat. Respōdebit. Eternū. Bato q itē dicant: saltē dñe aliquē bonū dominū nobis ibi pficiatis q clementer nos regat. Respōdebit. Qui paratus ē diabolo. Bato q subiūgāt. Saltem aliquā bonā societate nobis detis cū quibus possumus cōsolari. Respōdebit. Et angelis eius. Quasi diceret. pro donis habeatis diaboli maiorem: pro socijs vestris habeatis demones infiores. Quarto xps venit cum maiestatem magna ad exequēdū. Postquā eiz sententiam dederit. ipe eaz executiōi dēma dabit. De qua executiōe dī Mat. xxv. Et ibunt hi in supplicij eternū: iusti autem in vitā eternā. Utrobiz aut taz in inferno q̄ i celo apparebit maiestas dei. magna & gloriosa iusticia dei. Apparet quidē & relucet in inferno. Tob. xij. Dñs dñt maiestatem suā in gēte peccatrice. ps. Deus maiestatis intonuit. Pulch⁹ eiz stat latro in patibulo q̄ staret in regis solio. Seruus in cloaca q̄ in camera picta. Porcus in luto q̄ in prato flouido. Zatro ē superbus qui illud qd est dei p pium scilz gloriā sibi auferre conatur Ysa. xliij. Gloriz mea alteri non dabo. Seruus est auarus: De quo dicit Ephe. v. Auaritia qd est idolōi seruitus. Porcus est luxuriosus. Prouer. xi. Circulus aureus in naribus suis. mulier pulchra & fatua. Magis igit relucet maiestas & iusticia dei in eo q̄ istos ponit in inferno q̄ si eos poneret in celo. Aug. Peccatores in supplicijs ordinantur. vt nūquā sit de decus culpe sine decore iusticie. Apparebit etiaz maiestas dei in celo. Gloria enim sanctorū maiestas vocat. Tum quia erit generaliter magna. ps. Replebitur maiestate eius omnis terra. Tum quia erit perpetua firmitas. Bicif eim maiestas quasi magnitudo stans. Tum

q̄ erit ineffabiliter laetitia. Baruth. v. Adducet deus israel cū iocunditate i lūmine maiestatis sue.

¶ Dominica tertia aduentus dñi. Sermo primus.

O Am audisset Joānes in vinculis opera christi &c. Mat. xi. Herodes antipas Joānes baptista in vinculis posuit triplici de causa. Primo ex eo q̄ ip̄s reprehēdebat q̄ philippo fratri suo herodiades vxorē abtulerat. & ideo ad suggestionem ip̄ius herodiadis ip̄m incarcerauit. sicut inuit. Marc. vi. Secundo ex eo q̄ sicut dicit iosephus: q̄ iusticiam & sobrietatē & baptisimūz predicabat. & ideo multus eū populus sequebatur. Herodes vero cum eēt alienigena. & populo odiosus: tumultū populi pertimescens. ip̄m in carcerē cōiecit. Tercio ex eo q̄ ioānes quēdāz magnū regem possē vcturū predicabat. Et cum romani ordinassent ne aliquis sine senatus auctoritate rex nominaretur: offensaz Cesaris timuit. & ideo ip̄m in carcerem vinculauit. De quibus vinculis cuz audisset miracula & opera christi: duos discipulos ad ip̄sum misit. In isto autem euangelio principaliter tria tanguntur scilz Joānis interrogatio. Chrsi respōsio. Et Joānis cōmendatio quāz. s. xps fecit. De interrogatiōe aut ioānis aliter sentit Greg. aliter Ambro. aliter Hilarius & Lys. Breg. eim dicere videt q̄ ioānes dubitauit vtrum xps in infernū per seipsum descensurus esset. & scire voluit vtrum sicut per se in mūdū venerat: ita per se ad infernū clausurā descenderet: vt ip̄m venturū inferno dēnuñciat quē tam venisse mūdū nūciauit. Sed scōuentis ē dicē q̄ Jo. d hoc dubitauerit q̄ vocē p̄is audiuit. q̄ sp̄m sc̄s sup ip̄s veniēte sperxit. q̄ cū digito demonstrauit. Nō ē ergo verisimile vt illū d ignorauerit qd minores pphete sciuerūt. Zacharias eiz cognouit hoc dicēs. ix. Tu quoq̄ in sanguine testamēti tui emisisti victos &c. Jo scōz Amb. nō fuit ista dubitatio incredulitatis qualem habuerunt iudei. Nec tarditatis quālē post resurrectionē

habuerit discipuli: sed pietatis. **Uñ** dicit Ambrosio. Joānes mon in fide sed pietate dubitauit: sicut et Petrus dices: Propterea tibi sis dñe non tibi fiet hoc. **Uñ** de Joānes dubitauit. i. ad modū dubitatis se habuit. Sicut et pater filio in peregrinatione pergenti. et in itinere constituto ex quodā pietatis affectu dicit: Nūquid fili charissime me relinques? Sic Joānes pietatis quādam affectu interrogabat: quod filius dei ad inferni claustra descendere: ideo non dubitabat: sed ad modum dubitantis se habebat. Hilarius autē et Chrysostomus dicit et verius videt: quod Joānes non dubitauit sed salutis discipulorum consilio. Sciens enim mortem suam vicinam: eos ad christum misit: ut ab eo certificarentur: et ab eo conuerterent. Habebat enim ipsi discipuli tres defectus. **¶** Primo: quod christo erat inuidi et multi pro magistro suo id secreta seclatē. Unde dixerunt Jo. iij. Rabbi qui erat tecum trans iordanem. ecce hic baptizat. **¶** Secundo erat rudes: et ad intelligentiam ignari: quod cum Joānes de christi sublimitate sepe eis predicasset: ipsi intellegere non valebant. Unde dicit ibidem: Ipsi vos mihi testimonium perhibetis quod dixi. Nō sum ego christus. et illi oportet credere. **¶** Tertio erat christi increduli: sicut pater Matt. ix. Vbi se phariseis contra christum allocuterentur dicentes: Quare nos et pharisei ieiunamus frequenter. discipuli autē tui non ieiunant. In christo autē tria quādamobrem erant. scilicet exempla vite: per quod iudos edificabat. verba sapientie per quod rudes instruebat. et miracula glorie per quod incredulos conuertebat. **¶** Misit ergo eos Joānes ad iherusalem ut videret exempla sue sanctitatis et vite per que iudi edificarentur. **¶** Audiret verba sue sapientie per que rudes instruerent. Et videret miracula glorie per que increduli conuerterent. **¶** Nō autē misit oēs: quod vbi multitudo ibi consilio. **¶** Misit vero duos ut in ore duorum testium staret omne verbum. et ut ostenderet christi capitis se esse verbum: quod discipulos suos binos mittebat. **¶** Secundo ponitur christi ratio cum dicit: Euntes renunciate Joāni que audistis et vidistis etc. Nō est intelligendum quod christus statim eis rñderit: sed quod prius in coram presentia multos infirmos curauit.

Uñ dicit Lucas viij. In ipsa hora multos curauit a languoribus suis et plagis et spiritibus malis: et cecis multis donauit visum. Et tunc dixit eis: Euntes renunciate Joāni etc. Hieronymus. Lesent verba et ventum ad facta. Chrysostomus. Misit Joānes discipulos ad christum ut miracula eius videret quod tot fecit ut paucorum alias lucraret: quod melius est apud deum vnum iustus quam totus mundus peccatoribus plenus. **¶** Hic autē miraculorum quādam fuerunt corporalia: quedam spiritalia. Ponit ergo primo corporalia dicens: **¶** Leci videt etc. Quāuis autē multi prophete fecisse legant miracula. per ista tamen certificatur quod ipse sit messias i lege promissus tripliciter. **¶** Primo ratione prophetie que dicit Ysa. xxxv. Deus ipse veniet et saluos faciet oculos cecorum: aures surdorum patebit: nunc saliet sicut ceruus claudus et apta erit lingua mutorum. **¶** Secundo ratione multitudine dñis et abundantie. Quāuis enim ante christum multa miracula facta fuerint: christus tamen in abundantia ipsa fecit. Joā. xij. Si opera non fecissem in eis: scilicet in abundantia que nullus alius fecit etc. **¶** Tertio ratione singularis potētie: quod christus solo ipso miracula faciebat. **¶** Misit autē Ambrosio. Si thobias lunam recepit hoc fuit angeli non hominis medicina. Si helias mortuum suscitauit: ipse rogauit. Si heliseus leprosus mundauit: valuit figura mysterii non auctoritas precepti. **¶** Misit autē he infirmitates spirituum intelligi. Leci. n. sunt qui peccat per ignorantiam: claudi qui per ignorantiam: leprosi qui per maliciam: surdi qui per suauitatem loquamur: mortui qui per finale penitentiam. **¶** Deinde ponit miracula spiritalia que sunt propria deo. **¶** Unum quod misit in quatuordecim a culpa cum dicit: paupes euangelizant. i. per euangelium illuminant et conuertunt. Ysa. lxi. Euangelizare pauperibus misit me. **¶** Sit autē potius metio de pauperibus quam de diuitibus: quod pauperes facilius conuertunt. **¶** Tunc quod diuites superbia et auidia. Et secundum Gregorium. Tunc metis est obsecrati veritatis. Tunc quod cor diuitis est plenum sollicitudinis seculi quod suffocatur verbum dei. Tunc quod diuites habent solatios temporales: et ideo pauperes diuites spiritalia. **¶** Secundo miraculum spirituale consistit in fide vera cum dicit: **¶** Brūis est quod non fuerit scadalatus in me. Est autē scadalum grece id quod

obex latine. Obex autē est lapillus in terra occultatus in quez ipso iudus viator ipugit. Lapis iste est xpi diuinitas in terra nostre mortalitatis abscondita. q̄ multis fuit occasio scādali: dū vidētes hoiez passibile si credebāt eius diuinitatē. Ex hoc autē verbo scōz glo. nūcios istos tangit q̄ i xpm nō credebāt: s̄ pur hoiez ipz eē purabāt. Ista at̄ miracula spūalia sūt maiora q̄ corpalia. Mar². e. n. scōz Aug. iustificare ipiuz q̄ creare celum et terrā. Plus ē viuificare aiām i eternū victurā q̄ suscitare carnē itez mortuā. Plus ē in aia reformare imaginē dei q̄ in coipe reparare materiā vilis limi. Tercio ponit qmēdatio ioānis cū dī: Illis autē ab eūtibz tē. Noluit autē xps ioannē excusare vel qmēdare in pñtia nūciorz triplici de causa. C. Primo q̄ nō erat necesse cū ipi scirēt q̄ ioānes illā q̄stionē nō fecerit dubitādo. sed in persona ipsoz interrogādo. C. Secundo q̄ discipuli credebant ioannē esse xpm. et ideo si tā magna p̄conia a xpo audiuisent in suo errore potius p̄firmati fuissent. C. Tercio ne videret in quādā adulationē loquitur Chyso. Blāditores in facie laudant vel corā domesticis. vir autē sapiēs qñ laudatur in facie flagellat in corde. Excusat autē ipm quadrupl. Quidā autē poterāt ioāni iponere incōstantiā et leuitatē q̄ modo quasi sciēs p̄dicaret: nō quasi nesciēs interrogaret. Contra hoc dicit q̄ nō est arūdo vt modo flectat vēto p̄spertatiz: modo ipellat vēto aduersitatiz. Bre gorius. Arūdo ioānes nō erat quē a statū sui rectitudie nulla rex varietas in flectebat. Alij poterāt sibi iponere adulationē q̄ in pñtia eū qmēdabat: et in absentia se eū nō cognoscere ostēdebat. Cōtra quod dicit ioannē nō mollibus vestiri. Adulatores enim in aula regum morant vt bene pascātur et vestiant. Vñ et ab aula adulatores dicti sunt. Ioānes autē de victu et vestitu nō curauit. et ideo adulatores nō fuit. Alij poterāt sibi iponere p̄phetie ip̄fectionē q̄. s̄ habuit tantū p̄phetie spūm de p̄senti non de futuro. Cōtra qd dicit p̄pheta: et dico vobis et plus q̄ p̄phetam. Quasi diceret. P̄phetie spūz habuit et de futuro et de

p̄terito et de p̄senti. Alij poterāt sibi opponere aliquā dubitationē. Cōtra qd angelū eū vocat. Angelus. n. dubitare nō potest. Tū q̄ est cōfirmatus in virtute dei. Tū q̄ videt semp facie dei. Tū q̄ audit semp veritatē a deo. Ioānes ergo similitas fuit angeloz q̄ in vtero matris sanctificatus fuit: et q̄ spūm sanctū vidit: et q̄ vocem patris audiuit.

C. Officialij. aduēt² dñi Sermo scōz.

Quid existis in deserto videre arūdinē vento agitatā et c. Cōmēdatio que fit ab aduersario est firma. que fit ab homine sancto et fide digna. que fit ab angelo et certa. que fit a deo est p̄bata. ij. Cori. x. Glō. n. q̄ sc̄ipm qmēdat ille p̄batus ē: sed quē deus qmēdat. Ioānes igit qmēdatus fuit ab herode aduersario: q̄ sicut dī Marci. vi. eū metuebāt: et eū virū sanctū et iustū sciebat esse. et ideo talis cōmēdatio fuit firma. Cōmēdatus ē ab hominibus bonis. q̄ sicut dī Matt. xxi. Dēs eū sicut p̄pheta habebāt. et ideo talis cōmēdatio fuit fide digna. Cōmēdatus fuit ab angelo q̄ dixit Luc. i. Erit enim magnus corā dño et c. Et ideo talis qmēdatio fuit certa. Cōmēdatus fuit a xpo vt in euāgelio hodierno habet: et ideo talis qmēdatio fuit probata. Volens autē xps ipm qmēdare duo de ipso negat. s̄ q̄ nō fuit arūdo nec mollibus vestitus. Duo autē affirmat. s̄ q̄ fuit p̄pheta et q̄ fuit angelus. Et ideo quattuor magnas virtutes ipm habuisse dicit. C. Prō nā q̄ habuit magnā in mēte firmitatē. ideo dicit ipm arūdinē nō fuisse. Arūdo qdē radices in arena h̄z. Illi igit sūt arūdo: q̄ radices amoris figūt in terrenis. Edi ficiū seu planta in arena fundata tria timent. s. ventū: pluuiā et flumen: vt habetur Matt. vii. Per ventū igitur qui ab aere venit. tētatio demonis intelligitur qui in aere cōmoratur. Per pluuiā que de celo descendit intelligitur aduersitas que a deo venit. Per flumē quod in terra fluit intelligitur persecutio quā terrēnus tyrānus infligit. Facile est igitur videre quis sit arūdo in arena: et quis sit firma colūna in petra. Si enim ventus

retationis aliquē frangit arūdo fuit. Si
retationi resisteret: colūna firma pmanit.
Sē pluuia diuine aīaduersionis aliquē
asperferit: et ille ipatēs extitit: arūdo fu
it. si patēs fuit: colūne firmitatē habuit
si ad flumē alicuius psecutōis aligs era
dicatur: arūdo fuit. si solidus pseuera
uerit: colūna extitit. Beat⁹ igit Joānes
nō fuit arūdo: s; firma colūna. Passus
est enīz ventū qñ iudei pio xpō ipm re
ctpe voluerūt: sed nō potuit flecti. Pas
sus est pluuia qñ deo pmittere fuit icar
ceratus: sed nō potuit pmoueri. Passus
est flumē qñ decapitat⁹ fuit: sed non po
tuit a soliditate iusticie eradīcari. Cē
cūdo habuit magnā in corpore asperita
tē: ideo dicit ipm mollib⁹ vestibus indu
tū nō esse. Sed; aut Lhyso. Tribus de
causis pōt q; vestes deferre. p̄. Primo p
pter ostētatōnē vaneglorie: sicut ille di
ues q; inducēbas purpura et bysso. p̄. Se
cūdo ppter infirmitatē necessitatē hu
mane. sicut patet Beñ. iij. Vbi deus Aīe
et vgoni sue tunicas pelliceas fecit: vi
rūditatē suā tegeret et frigus arcerent.
p̄. Tercio pp mortificationēz carnis nre
sicut legi. iij. Reg. i. De Hēsa qui zona
pellicea accinct⁹ erat. Joānes igit nō fe
rebat vestes suas pp ostētatōnē: q; non
erāt vestes vanitatis sed vilitatis. Sta
bat et i dīerto vbi a nemine videret. Ne
mo aut sicut dicit Grego. Pulchras ve
stes portare appetit: vbi a nemine vide
re se credit. Nec ferebat eas simplr pio
pter humanā necessitatē: q; vestes de pi
lis cameloz facte cū sint frigide ad fri
gus expellēdū nō iuentur idonee. Se
rebat aut eas pp carnis mortificationē:
et tñ mortificatōe nō indigebat q; in vte
ro sanctificat⁹ fuerat. q; nunq; pctm cō
miserat: q; angelicā vitā ducebat. Quid
ergo nos dicturi sumus q; imādī nasci
mur. q; pctā multa omittim⁹. q; sepe bu
talē vitā ducimus. et tñ nullā carnis mo
lestiaz pati volumus. C Tertio habuit
magnā in oīe veritatē: ideo dicit ipm fu
isse ppheta et plūsq; ppheta. Cū enīz q;
dā pphete fuerint de pterito: vt moy
ses. Quidā s; futuro: vt ysaias. Quidā
de p̄sentī occulto: vt Elīas et b. Joānes
aut oēs istas tres pphetias habuit. scilz

de p̄terito: q; xpī natiuitatē s; spūs sancto
factā eē nouit. Joā. iij. Qui de terra ē de
terra loquit. qui de celo venit sup. o. est.
De p̄tī: q; cognouit ipm eē filiū dei. Jo.
i. Ego vidi et testimoniu pphēbūt. q; hic ē
filius dei. Et de futuro cū dicit ip̄s i ara
crucis esse imolandū. Joā. i. Ecce agnus
dei. c. p̄. Circa hoc aut scēdū q; sūt q;
dā pphete dei. qdā dyaboli. qdā fuerūt
pmo pphete dyaboli: sed postea facti sūt
dei. Et qdā pphete dei: sed postea facti
sūt dyaboli. p̄. Prophe dei sūt q; istar
ioānis sūt pphete. quātū ad tps p̄ter
tū: p̄ns et futur. qui. s. rēpene p̄teritūz bñ
expēderunt. et p̄sens bene expēdūt. et fu
tur bene expēdere intēdūt. C Alij vero
sunt pphete dyaboli quātū ad tps p̄te
ritū: q; ipm in vanitatib⁹ p̄sumpserunt.
sed postmodū facti sunt pphete dei: q;
et p̄ns tps deo dant⁹ futura dare ppo
nūt. Bicit. n. Ber. q; vere penitēs de tpe
nihil p̄dit: q; p̄teritū recuperat p satisfā
ctiōnē. et p̄ns tenet p bonā opatiōnēz
et futur p imobiles volūtātē. C Alij sūt
pphete dyaboli: q; p̄teritū male cōsum
pserūt. et p̄ns male expēdūt. futur autē
q; oīno dubitū est deo dare volūt dīcen
tes: adhuc penitētia agā. Talis ppheta
fuit balas de quo dī Numeri. xxiij. q; ait:
Mortaf aīa mea morte iustoz: et hāt no
uissima mea hoz similia. Nō. n. dī dera
bat habuisse bonā vitā iustoz p̄teritaz
Nec habere bonā p̄tēz: sed tñ futuraz
C Quarto habuit magnā in vitā sancti
tatē. iō dicit eū fuisse angelū. In angelo
aut tria reperitū. s. essētie puritas: obe
diētē velocitas: et seruens charitas. ps.
Qui facis angelos spūs: ecce quāta pu
ritas. substantia. n. spūalis de se puriss
ma est. Et ministratos ignes. ecce q̄ra obe
diētie velocitas. Ignē vrētē. ecce q̄ ser
uēs charitas. Tā pur⁹ aut ē angelus q;
a dionysio speculū purū vocat. Sic ioā
nes tāte puritatē extitit q; oēs nostras
spuritates in eo possum⁹ speculari. Ibi
enīz auari speculati posunt deformita
tes cupiditatis sue: q; oīa terrena contē
pūt. Ibi supbi deformitatem elatōis sue:
q; p̄funde se humiliant. Ibi imādī de
formitatē cupisctie sue: q; virgo exti
tīt. Ibi gulosi deformitates voracitatis

Dominica
sue: q; abstīn
suaritātē ab
nī vestes po
nētē charit
Lant. viij. q;
domus sue. q;
ciet ea. Jdco
re. xij. Reliq
tē meade dī
inimicorū m
cerdotis et v
mī paternā
benda p̄p
aiam suā p
tio habuit p
da obedētī
bere aliq d
hec bz hēre
hec aliq d
de suo. Pre
gni honore
obediētia m
ter recusab
sancto quo
scz iocēs fu
hec obedētī
p̄otinus ob
quo dā qu
cultatem: s;
quidē et est
et est labo
cū sibi nol
gnū: et tñ n
laboriosum
luit: sed v
tunc deo p
Luc. iij. Sa
sacharie h
nē regionē
penitētē t
C Sermo
O
ba xpī et c
noluerūt. I
mo au dīr
derunt mī
fuit: quā
belezcybu

sue:qz abstīnēs fuit. Ibi vanigloriosi de-
formitatē abstrōs fuit:qz de pīis camelo
rū vesica portauit. CSecūdo habuit fer-
uentē charitatē: per quam oīa desperit.
Luc.xviii. Si dederit hō oīm substantiā
domus sue per dilectōē:quasi nihil despi-
ciet eā. Ideo quēire pōt sibi illud. Hic
re.xij. Relique domū meā: dīmisi heredita-
tē meā: dedit dilectā aīam meā in manus
inimicōz meōz. Luc.n. eēt filius sumi sa-
cerdotis: et vnicus patris sui: ipse tū do-
mū paternā deseruit: hereditatē sibi de-
bendā perspexit: et heremū strauit: tandē
aīam suā per iusticiā in mortē dedit. CTer-
tio habuit propterā obediētia. Est autē que-
dā obediētia in perspicis. et hec nō dicitur ha-
bere aliqd de suo. Quedā in aduersis: et
hec dicitur hēre de suo. Quedā in medijs: et
hec aliqd dicitur hēre de suo. et nihil dicitur hēre
de suo. Preceptū sibi fuit quoddam ma-
gni tononis: vt. sanctū xristum baptizaret. et hec
obediētia nihil habuit de suo: quia humili-
ter recusabat. Preceptum sibi fuit a spū
sancto quoddā magne difficultatis: vt
scilicet hōes fugeret: et desertum intraret. et
hec obediētia multū habet de suo: quia
protinus obediuit. Preceptum sibi fuit
quoddā quod habet dignitatē et veritatis
cultatem: scilicet officii predicādi quod
quidē et est dignissimū: quia fuit officii xristi
et est laboriosum. Ioanes autē illud offi-
ciū sibi noluit vsurpare: cū eēt officii di-
gnū: et tū noluit recusare cū esset officii
laboriosum. Nō enim seipsum mittere vo-
luit: sed vsque ad annū. xxx. expectauit: et
tunc deo precipiente obediuit. Unde dicitur
Zach.xij. Factū est verbū domini super Ioannē
zacharię filiū in deserto. et venit in om-
nē regionē iordanis predicās baptisimū
pernitēte in remissionē peccatōz.

CSecūdo Sermo tertius.

Az audisset Io-
annes in vinculis opa xristi.
fuit zē. Multi audierūt ver-
ba xristi et eis nō profuit: quia sibi credere
noluerūt. Debe. iij. Non profuit eis ser-
mo auditus non admixtus fidei. Alij vi-
derunt miracula xristi et eis non pro-
fuit: quia ea peruerterūt. Matth.xij. In
beelzebub principe demoniōz eiecit de-

monia. Alij viderunt sanctitatē et opera
xristi et eis non profuit: quia ea imitari
contēpserunt. Sapientia.ij. Graues est etiaz
nobis ad videndū: quoniam dissimilis est
alijs vita illius. Ioannes autē in carce-
re positus et verba xristi referri audie-
bat cum reuerētia. et miracula eius cum
admiratōe multa et sanctitatē et opera
eius cū deuotōe magna. et ideo sue icar-
natōis oblitus et de salute discipulōz
solicitus. discipulos ad eū misit vt au-
dirent verba eius quibus instruerent. vi.
derēt miracula eius quibus peruerterēt
et sanctitatē et opera eius quibus edificar-
rentur. CNotandum autem quod ioannes
in quadruplici carcere fuit in hoc mū-
do. CPrimum est carcer deserti: in quo
propter deū se multo tēpore icarcerauit
vt sensu suos mūdōs seruaret quos in
xristi obsequiū debebat suo tēpore manci-
pare. Sciebat enim quod in mūdo sensus
suos cōseruare nō potuisset mūdōs: quia
visus sibi sepe cōsumitur: vanitates vero
dēdo. Auditus: verba detractōis audi-
endo. Olfatus: yeros odores exhiben-
do. Os: vana sepe loquēdo. Et manus:
eas sepe ad illicita extēdendo. Voluit
igitur in desertū fugere vt mūdōs ser-
uaret oculos quibus spiritus sanctū in spe-
cie colūbe: et dei filius erat aspectus. Au-
res: quibus vocē patris erat auditurus
Os: quo xristi testimoniū erat platurus.
Olfatus: quo xristi odor erat persenturus
Et manus: quibus xristum erat baptizaturus
et digito ostensurus. Qui igitur sensus
suos corporeales diligētē custodit quat-
tuor magnas veritates idē acgrit: quas
ponit propterpheta dicens: Si mei nō fuerint
dominati. Vocat autē omnes sensus per-
propteros qui tūc nō dominātur quādo sub
rationis domīno coercētur. CPrima
veritas est preseruatio a maculis futu-
ris. Ideo dicit. Tūc imaculatur ero. Ideo
sanctus Job vt ab istis maculis futuris
se preseruaret dicebat Job. xxi. Depigi-
sedus cū oculis meis zē. Sicut enim dicitur
clat hie. ix. Ascēdit mors per fenestrā
nostrā: igressa est domū nostrā. CSecū-
da veritas est emūdatio a delictis pre-
teritis. nō tantū paruis et magnis sed et
maximis. ideo sub dicitur: et emūdabor a

b

fratris tui. **P** Secundo propter veritatem doctrine quam predicabat. Nam sanctus Josephus videns herodes populi multitudinem ipsum sequente eum in carcere posuit. **P** Tertio propter veritatem vite quam tenebat. Si cutem serpentis ad ore vinearum fugiunt. et nocte lucis solis non sustinet. Sic iudei vitam iohannis imitari non volentes. ipsam dyabolo ascribebant. **Matt. xi.** Venit iohannes non adducere neque bibere. et dicunt demonia habere. Ipsi autem carcere tyrannorum sancti viri pariter portant: scientes quod et tribulationibus presentis vite tria bona acquirunt. Primo dei misericordia expurgant. **Grego.** Quod lima ferro et flagellum grano: et fomaque auro. hoc facit tribulatio viro iusto etc. **P** Secundo dei gratia vulcorant. Unde ipsi persecutores apes vocant. **ps.** Circumdederunt me sicut apes. **ps. n.** Iste pugnanti mella componit. Sicetia quamvis caro tui tribulationibus crucietur: tamen eius anima dulcedine gratie saginat. **P** Tertio dei gloria letificantes. Unde Augustinus in libro quinquaginta homeliarum. persecutores vocat torcularia et molas. sanctos autem qui persecutionem patiuntur vocat vinum et oleum. Postmodum in fine concludit. Considera quod illi qui te persequeuntur apud deum. velut mole aut torcularia depuratur. Tu vero quasi oliva et quasi ruia legitima paruo tempore pressuraz molarum sustinere cogeris: sed postea vel sine fine remanebit opprobrium vel tu felici consumatione transibis ad regnum etc.

Consequenter quarta Sermo primus.

Miserunt iudei ab Hierosolymis sacerdotes et levitas ad iohannem ut interrogarent eum. **Lu. x. es.** **Joan. ij.** In isto euangelio plura per ordinem querenda occurrunt. **P** Primo quare iudei potius optinabant de iohanne quod esset christus quam de domino iesu christo. Ad hoc videtur **Lysys.** quod hoc fuit triplici de causa. Primo propter habitum asperitatis. **Apoc. n.** ferebat vestes communes. Iohannes autem vestes de pilis camelorum confectas. **P** Secundo propter vicium paritatis. quod christus panem et vinum cum peccatoribus commedebat et bibebat. Iohannes autem habuit

durissimum victum et vitabat consortia peccatorum. **P** Tertio propter genus illustre: quod christum de fabio progenitum esse credebant. et de paupere muliere natum esse sciebant. Iohannem vero filium suum facerdotis esse cognoscebant. **P** Secunda quoque est quare iohannes non genuit seque Heliam cum dominus dicat. **Matt. xi.** Et si vultis respice ipse est Helias. Ad quod dicendum quod secundum Dionysium omni re repetiunt tria. scilicet substantia: virtus et operatio. Iohannes igitur non fuit Helias quantum ad substantiam: fuit tamen Helias quantum ad virtutem et operationem. Habuerunt enim ambo easdem virtutes. scilicet temperantiam in abstinendo. fortitudinem in constanter reprehendendo. prudentiam in prophetizando. et iustitiam in veritate defendendo. Quia Iohannes iustitiam defendit usque ad mortem: et Helias usque ad mortis annihilationem. sicut **ps. liij. Reg. xix.** Quia domo Iezabel mortem sibi imminata est etc. **P** Habuerunt et ambo eandem operationem. scilicet officium: quod uterque fuit precursor. sed ille in secundo aduentu. ille in primo. **P** Tercia questio est quare negavit se esse prophetam cum dominus dicat eum non solum esse prophetam sed et plures prophetas. Ad quod dicendum quod propheta tripliciter accipi potest. aut generaliter: aut specialiter: aut singulariter. Primo potest accipi generaliter pro quolibet propheta. et tunc dicit se non esse prophetam. scilicet tantum: quod plures prophetas erat: tanquam si alius quis diceret de Imperatore quod non esset rex sed tantum: quod esset plures rex: quod Imperator. et tamen in veritate esset rex: quod omnis Imperator: sed non omnis rex Imperator. Sic Iohannes dicit se non esse prophetam: quod erat plures propheta. quod omnis plures propheta est propheta. sed non omnis qui est propheta est plures propheta. Secundo potest accipi propheta specialiter: scilicet pro propheta: id est pro messia in lege promissus. De quo dicitur **Deut. xlvij.** Prophetam suscitant vobis dominus de fratribus vestris ipsum tanquam me audieris. Et quantum ad hoc veritatem dixit quantum ad prophetam se non esse asseruit. Tercio potest hic accipi propheta singulariter. Et sic secundum **Eloham** accipitur pro Heliseo propheta: qui apud iudeos antinomasticus propheta dicebatur: et eximius prophetarum. propter plenitudinem

nem spūs sancti pphetā dīcē miracula facien-
di. quē in duplo acceperat ab helia
Ipe ē baptisma figurauit qñ Naaman
septies in iordāe lauare fecit. Credebat
igit iudei ioānez helisē cē. Tū q̄ bapti-
zabat. Tū q̄ tāta spūs sancti plenitudinē
habebat. Quātū ad hoc etiā ioānes ve-
rum dixit qñ pphetaz eē se negauit. Nō
erat igit ioānes helias vel heliseus. sed
vtrorq̄ maior. Nā in helia fuit spūs sim-
plex. in heliseo duplex. vt habet. iij. Re-
gū. ij. In ioāne vero triplex. q̄ ppheta-
uit in vtero qñ xpm agnouit. In mūdo
qñ xpm digito demonstrauit. In lytmo
quādo aduentū xpi sanctis pibus nū-
ciauit. Maior igit fuit q̄ helias et helise-
us: q̄ helias habuit spūm ppheticū tantū
in vita. heliseus in vita et morte: quando
scilz mortuus mortuū suscitauit iuxta il-
lud Eccl. xlvij. Mortuū pphetauit cor-
pus eius. Ioānes autē habuit et ante vitā
et in vita et post vitā. C. Quarta questio
ē quare ioānes vocat ppheta et plusquā
pphera. Ad quod dicēdū ē pphetarū
quidā habuerūt spūm ppheticū de p-
terito. quidā de pñti occulto. quidā d
futuro. Ioānes autē de omni tēpore ha-
buit spūm ppheticū. Unde dī Ioānis. i.
Ipse ē qñ post me vēturus ē. Ecce ppheti-
a dī futuro. Qui ante me factus ē. Ecce
pphetia dī pterito. Lulus non sum
dignus soluere corrigiaz calciamēti. Ec-
ce ppheta dī pñti occulto. Vel pōt dici
q̄ ioānes dī plusquā ppheta. q̄ ceteri p-
phete habuerūt spūm ppheticū in vita.
Iste autē vt supra dictū ē habuit et ante vi-
tā et in vita et post vitā. C. Quinta qō
ē quare appellauit se vocem. Lulus pā-
ma ratio ē: q̄ verbū in corpore ē. sz manife-
stat per vocē dicentis: et ponit in cor-
de audientis. Et sicut nihilominus ver-
bum adhuc remanet in corde dicentis et
audientis: et vox trāsit. Sic et xps qui est
verbū in corde patris ad nos venit. et io-
ānes ipm nobis manifestauit. Et sic xps
remanet in corde patris per eternā gene-
rationē. et in cordibus nr̄is per fidem. et
ioānes trāsiuit per mortē. Secūda ratio
ē. quia sicut verbū plus ē q̄ vox. et tamē
vox xp̄i et pñti verbū: sic xps fuit ante
ioānem. Unde ipse dixit Joā. i. Prior me

erat. tñ ioānes pcecessit xpm Luce. i. Ip-
se pcedet ante illū et. Tertia ratio est.
q̄ sicut vox cōiuncta ē verbo: nec tamen
ē verbum. sic ioānes multa sanctitate cō-
iunctus fuit xpo. nec tamē fuit xps. Nā
xps sponfus fuit. Ioānes amicus spōsi.
vt dī ioā. ij. Christus fuit sol. ioānes lu-
cifer: vt dī iob. xxxviii. Christus fuit ignis
ioānes facula: vt dī Ecclē. xviij. Ecce q̄
ta similitudo fuit ioānis ad xpm. et ta-
mē nō fuit xps. C. Sexta qō ē quare di-
xit ioānes de xpo: qui post me venturus
ē cū tñ iam venisset. Et quare dixit q̄ an-
te me factus ē. Aut enim hoc intelligitur
inquantū homo. et tūc nō vī eē verū. quia
xps nō ē factus hō ante ioānē: sz ecōuer-
so. Aut inquantū deus. et tunc similis nō ē
verū: q̄ deus nō ē factus. Dicēdū autē ē
xps post ioānē erat vēturus: q̄ post ipm
erat predicaturus et baptisaturus et mo-
riturus. Nō autē dī ante me factus ē. po-
tēst intelligi inquantū homo et inquantū de-
us. Nam inquantū homo factus ē ante cū nō
tēpore sed dignitate. vt dicat ante eum
factus ē. id est sibi platus. Inquantū autē
deus ē: ante eū factus ē. Et in tēpore: q̄
ab eterno. et dignitate. q̄ ē super oīa de-
us. imo et ē et ante abraā. Jo. viij. Ante
quā abraā nēter ego sum. imo et ante lu-
ciferū. ps. Ante luciferū genuit ē. Et tūc
factus ip̄oprie accepit. q̄ nō ē fact⁹ sed
genitus. C. Septima qō est: quare dixit
medius vestrū stetit et. Ad qō dicēdū ē
caro humana in nobis ē terra. Ecclē. iij.
De terra facta sunt oīa. et in terram pa-
riter reuertent. In xpo autē ē mediū ter-
re. ps. Deus autē rex noster ante secula
et. In medio terre. id est in carne huma-
na. Natura enim humana habuit duo
extrema. Unum quo fuit sub inocētia.
Aliud quo fuit sub miseria. Caro autem
xpi cū vtrorq̄ extremo picipit: et ideo
mediū terre fuit. Nā de p̄mo statu ac-
cepit inocētiā. De secūdo penalitātē et
miseriā. et id dixit stetit. q̄ nūquā cecidit
sed it vlt facit. La dit quis per peccatū:
sedet p oīum. facit p cōsuetudine lōgā
in malo. In xpo autē nō p̄st̄ istorū fuit. et id
semp stetit. C. Octaua questio ē: quāter
intelligit quod dixit: Non sum dignus
vt solui mihi corrigiaz calciamēti. Ad

quod dicitur quod potest intelligi ad litteram. quod propter christi sublimitatem et suam paritatem non reputabat se dignum christo et infirmum servitium exhibere. Vel per hoc voluit incarnationis mysterium designare. In christo quidem est divinitas. caro et anima. Per pedem signat divinitas. quia sicut pes totum corpus sustentat. sic et divinitas omnia verba portat. Hebr. i. Portasque omnia verbo virtutis sue. Per calcamentum intelligit carnis mortalitati subiecta quodammodo divinitati vestis effecta. Unde dicit Grego. Venit ad nos divinitas calcata. Per corrigiam signat eius alacritatem: sicut corrigia calcamenti pedem astrigitur sic meditante anima carnis divinitas sociatur. Qui igitur non cognoscit medietatem non cognoscit aliquod extremum. In hoc quod dixit se non esse virginum scilicet sufficientem cognoscere christi animam. dat intelligere quod non fuit sufficientis cognoscere nec carnem de virgine genitam: nec divinitatem eternam. Vel in hoc quod dixit se non esse dignum corrigiam calcamenti solvere: dat intelligere se non esse dignum christi sponsam. i. ecclesiam usurpare. Et istud videtur secundum morem legis. Quia ut habetur. Deut. xxv. Calcamentum detrahebatur ab illo qui sponsam ducere recusabat: et ille qui detrahebat: ipsam sibi in ipsam accipiebat.

¶ Sermo secundus. De eodem.

Quo vox clamantis in deserto: dirigite viam domini. Joa. i. Apud iudeos tres opiniones de Joane esse videbantur. Quidam enim dicebant ipsum esse christum: propter nomen eius sanctitatem et baptizandi auctoritatem. Alii dicebant ipsum esse Heliam propter habitationem deserti: abstinentiam cibis: asperitatem indumentorum et servorem zelus. Alii dicebant ipsum esse aliquem magnum prophetarum de prioribus suscitatum propter gratiam prophetan: sicut glossa innuere videtur. Ideo ad ipsum nuncios direxerunt: ut super his ab eo disceretur veritatem. Et cum respondisset se non esse christum: neque Heliam: neque prophetarum: dixit se esse vocem. Ego inquit vox clamantis in deserto etc. Ubi dicit se ad tria missus fuisse scilicet ad

precedendum: ad clamandum: et ad dirigendum. Primo ad precedendum cum dicit Ego vox. Sicut enim vox naturaliter precedit verbum: sic Joanes precedit christum. Cuius enim verbum est patris omnipotentis. Joa. i. In principio erat verbum. et verbum erat apud deum: deus erat. verbum Locus verbi Joanes se voce dixit: quia eius precursor et preceps erat. Secundo ad clamandum: cum subiungit: Clamatis in deserto. Tercio ad dirigendum cum subdit. Dirigite viam domini. Primo igitur dicit se missus esse ad precedendum: quia christum predicando et baptizando precessit. Ideo dixit: Ego vox. De voce autem sic dicit Isidorus in libro etymologiarum. Perfecta vox est alta: clara et suavis. Alta: ut clamare in sublimi sufficiat. Clara: ut aures audientium blandiat. Et subdit. Si aliquid ex his defuerit: perfecta vox non erit. Talis fuit vox predicationis Joannis. Fuit enim alta: quia primus de altis et celestibus predicavit. Cum dixit Matth. iii. Penitentiam agite: appropinquant enim regni celorum. Nulquam enim in tota sacra scriptura audistis fuerat nominare regnum celorum: nisi cum Joanes hoc ipsum primo nominavit. Secundo fuit clara. Illa predicatio est obscura que fit verbo: sed obscurat malo exemplo. Quicquid enim in Joane fuit: vox clara et predicatio sonora extitit scilicet doctrina eius. et conversatio eius: et passio eius. Nam tota vita eius predicabat fidei veritatem. conversatio magna sanctitatem: passio magna patientiam. Tercio fuit suavis et mansueta quando loquebatur cum bonis. Chrysostomus. Sermo Joannis severus fuit et lenis. Nam cum populo iudeorum vtriliter et feruenter. cum rege audacter. cum principibus discipulis leniter conferebat. Talis debet esse vox cuiuslibet predicatoris sancti. licet alta: quia non debet descendere ad terras. id est ad terrenum commodum: nec ad fauorem humanum: sed sursum eleuari ad deum. Talis erat vox apostoli quando dicebat. i. Thessa. ii. Non enim aliquando sumus inter vos in occasione avaritie: deus testis est. Ecce quia non descendebat ad terrenum commodum. Nec querentes ab eo

minibus gloria. Ecce q: non deſce debat
ad ſauos humanū. Sed facti ſum⁹ par
tuli in medio reſtri. Ecce quia non intē
debat niſi tantū honorē diuinū ⁊ fructū
animarū. ⁊ Secūdo debz eē vox ſuauis
vt p̄dicet feruētē: quo ad tepidos. Dul
citer quo ad deuotos. Et ſapiētē quo ad
oēs. ſcīdū. n. philoſophū. Voces ſunt
notē earū p̄ſonū que ſunt in animis.
Ex hoc enī ſignū ē q: cor ſūū ſuit inflā
tū in igne charitatis diuine. Bulcora
sū melle deuotionis interne. Et illuſtra
eum lumine ſapientie. Hinc eſt q: in ar
cha Moſi erant virga: māna: ⁊ tabule
Quia i p̄dicatores debet eē virga acris
correctōis: quo ad tepidos. Māna dul
cis exhortatōis: quo ad deuotos. Et ta
bule diſcretōis: quo ad omnes. Terc
tio debet eē clara. Partes enim vocis
ſunt vt ſyllabe: quia oīa que ſunt i p̄
dicatore debēt eē predicatā. Alias elus
vox ſue doctrina nō eſt clara. i. Thim.
ſty. Exemplum eſto fidelī in verbo. i. cō
uerſatione. in charitate zē. Hiero. ſuper
Exo. vbi loq: de veſte ſacer dotali. Om
nia inquit ſacer dotis debent eſſe voca
ta: vt veritatem qua mente cōcipit: bā
uſ reſonēt. vt quicquid agit. quicquid
loquit: de eternis ſit. T Secūdo Joan
nes ſuit miſſus ad clamandū. Ideo dī:
clauantur in deſerto. Dīcūt enī Remi
gius ⁊ Lhy. ſuper hunc locū. q: tribus
de cauſis clamamus. Equād loquimur
longe poſitis. aut quād loquimur ſur
dis. aut quād loquimur ex ira. Predi
catores igitur debent clamare. nō tantū
ore: ſed etiam maximo cordis feruore.
⁊ Primo quād loquuntur peccatorū
bus qui longe receſſerunt a deo. Et idē
poſt eā debēt clamare ⁊ dicere illis yſa.
elvi. Redite p̄cuaricatores ad cor zē. Et
licet dicat Prover. xv. Zongē dōmī
nus ad ſimpes. Deus tamē nūquā ſe clō
gat ab homīne: ſed homo a deo. Et ſip
hoc Dionīſius pontē exemplum dicens
Si enim nauis impingat in petram pe
tra videbit elongatā: tamen petra imo
bilis permanet: ⁊ nauis ſe elongat: q: o
rto fortis impingit: tanto magis ſe elon
gabī. Peccator contra deus ſe impigit:
quando peccatū mortale cōmittit. ⁊ tūc

a deo se elongat & deus inobis sitat. Quia
gratius peccat tanto simplicius se elon
gat. ps. Longe a peccatoribus salus. & ta
men peccator: elongando se a deo: appropin
quatur ad deum. Sicut homo volens se
elargere a celis: appropinquat ad celum: qui
elargit se ab ostiis: appropinquat ad occi
dentem. & si ab austro: appropinquat ad
aquilonem. q. ostens & occidentis in deo
sunt eius misericordia & iusticia: autem
& aquilo: eius gratia & potentia. Qui igitur
se elongat se ab eius misericordia: & ap
propinquat ad eius iusticia: & qui elon
gat se ab eius gratia: appropinquat ad
eius potentia. Sicut patuit in Iona qui
voluit fugere deum precipitem: & inuenit
deum punientem. ps. Quo ibo a spiritu tuo
& quo a facie tua fugia. Qui scilicet vult
redire ad deum: opz q. redat a deo ad de
um. i. a deo trator: ad deum placatur. Et so
puniente: ad deum miserantur. C. Scilicet
predicatores debent clamare: quia loquuntur
surdis. Anima tripliciter audit. aut
quando intelligit. aut quando intellecta
approbat & diligit. aut quando intellecta
opere perficit. Peccator: aut e. surdus.
quia nec verba dei vult intelligere. ps.
Noluit intelligere vi bene ageret. Surdus
intelligit non sibi placere: & displicere. Ec
cle. xxi. Audiet furiosus: & displicebit
ei. Aut audiendo non copletur: & reprehend
ditur. Esa. xlvij. Qui aptas habet au
res: nonne au dicit. Be talibus dicit psal
mista: Sicut aspiciens surdus. & obturans
aures suas. Aspiciens auditur incantans
tes. vnus aurez claudit cum terra. aliam
cum cauda. Alius claudit aurez suam
cum terra: terram nimis diligendo. Co
tra quod dicit Hier. xxij. Terra terra
terra: audi verbu domini. Et dicit terra
ter. q. alius h3 terras in ore de terre
nis loquendo. In corde de terrenis mudi
tando. & in manibus: ppter terram om
nia faciendo. Ac si dicat ppheta. Tu aua
re qui habes terram in ore: in corde. & in
manibus: terras sp3as pice: & verbu dei
ad cor: tuum intrare permittit. Claudit
etiam alia aure cum cauda. id est cum spe
longioris vite. Sed sepe decipitur: quia
vita sibi subito abbreviatur. Job. xxi. Bu
cuius in bonis dies fuor: in puncto ad

inferna descendunt. Tercio predica-
tores debent clamare: quia debent loqui
ex ira per zelum. Psalmista. Zelaui sup
iniquos &c. Debemus tamē ad peccato-
res habere amorē: odium: & cōpassionē.
In peccatore enim tria cōsiderant scilz
natura: culpa: & pena: cui ipseus anima ē
obligata. Cōsiderādo igitur naturā: debe-
mus ipsum diligere. Cōsiderādo eius
culpas debemus spm odire. Unde dicit
Augustinus. Cū dico homo malus. duo
dico. homo & malus. Inquātum homo
ē diligēdus. Inquātum malus: ē obe-
diēdus. Cōsiderādo enim eius pe-
nam cui est obligatus: & eius periculum
in quo est positus: debemus sibi compa-
ti & condolere. Psalmista. Audi p̄uari-
cam &c. Tercio Joānes dicit se missū
ad dirigēdū. cum ait. Dirigite viā do-
mini. Sicut autem dicit Hieronimus. Tri-
plex est motus scilz circularis: obliquus
& rectus. Eodem modo possumus dice-
re q̄ triplex est viā scilz circularis: obli-
qua: & recta. Per circularē viā vadunt
amatores mudi. Psalmista. In circuitu
supij ambulant. B̄lo. ibidem idest i cu-
piditate rerum temporalū. qui septem
dierū repetitione voluunt: & ideo nun-
quam perueniunt ad octauas. idest ad
gloriam que dabitur in octaua. Per viā
obliquā vadunt vanigloriosi: qui in
his que faciunt obliquas intentionē ge-
runt: volentes ab hominibus videri at-
q; laudari. Matth. xxiij. Omnia opera
sua faciunt: vt videantur ab hominib⁹.
Per viā rectā vadunt humiles & mā-
sueti. quia omnia a deo tāquā a p̄nci-
pio recognoscunt: & ad ipsū tanquam
ad finem cuncta reducunt. De quibus
hic dicitur: Dirigite viā domini &c. si-
cut habetur Esa. xl. Unde Joānes ista
verba assumpsit. Et subditur. Rectas fa-
cite in solitudine semitas tēl nostrī. Re-
ctum enim est cultus mediū non exiit ab
extremis. Deus est alpha & o p̄ncipiū &
finis. sicut dicitur Apocal. i. Ille igitur
ab illis extremis non exiit. qui sicut
omnia a deo habere se nouit. sic ad ip-
sum omnia opera sua dirigit & solummodo si
bi placere intendit.

¶ Sermo tertius.

Dirigite vias do-
mini &c. Quādo aliquā per-
sonā honorabile in primo
expectamus: quattuor facere cōsueuim⁹
scilz. Viā dirigere. Nos ipsū preparā-
re. Epulas ordinare. Et vestes pulchras
assumere. Et q̄ in primo expectam⁹ sal-
uatoris aduentus in carnē secūdu eccle-
sie representationē. Ideo ista quattuor
studemus sibi spūaliter exhibē. C̄ Pri-
mo namq; debemus sibi viā dirigere
& preparare. Qualiter autē ista viā sit
preparanda determinat. Esaie. xl. Vox
clamantis in deserto parate viā domi-
ni. Omnis vallis exaltabitur & omnis
mons & collis humiliabitur: & erūt pla-
ua in directā. & aspera in vias planas.
Ex quibus verbis habetur q̄ viā domi-
ni quadrupliciter preparatur. scilz de
fossa eleuando. tumentia spūalēdo. tor-
tuosa rectificando. & aspera remouēdo.
In anima nostra nimis timor aliquā-
do inducit magnam fossam & vallē de-
sperationis. Nimia vero spes & fiducia
inducit nimium tumorem presumptionis.
Per montem presumptionis & tu-
moris voluit se lucifer & cecidit. Per
vallē diffidentie & desperationis iuit
Layn & reprobatus fuit. Eleuandus est
igitur nimis timor ad spem. Deprimē-
da est nimia presumptio ad timorem.
Legitur de proprietatibus autem q̄ sūt
quidam accipitres qui aues non ca-
piunt nisi in aere. Et sunt quidam qui
non capiunt nisi in terra. Columba ve-
ro naturaliter hoc cognoscit. & ideo si
fugatur ab accipitre capiente in aere.
statim ad terram se deiecit. Si vero ab
accipitre capiente in terra. in aere se re-
net & sic euadit. Sic anima quando tē-
pratur ab accipitre infernali de nimia
fiducia vel presumptione. statim de-
bet se ad terram deicere per timorem
& humilitatem. ¶ Si autem tempra-
tur diffidentia. debet se subleuare ad
spem. Psalmus. Ascendunt vsque ad
celos & descendūt vsq; ad abyssum &c.
¶ Secūdo debemus vias p̄parare: vias
tortuosas rectificando vt scilz tortuo-

sanintentione nõ habeamus. sed ad re-
cti finē. i. ad dei oia dirigamus. Lollo.
ij. Omne quodcūq; facitis in verbo aut
in ope oia in noie dñi facite. **Tercio**
debemus viā preparare. oia praua i corde
remouēdo. s. lapides supbie. Superbū
cū istar lapidis cor: durz facit. Job. xli.
Cor eius i durabit q̄st lapis. Lurus luxu-
ric. Eccl. ix. Ois fornicatio quasi lutū in
via pculcabif. Et spinas auaricie q̄bñt
semē spūale in asa suffocare. Luc. viij.
Simul crotte spīne suffocauerūt illud.
Secdo debemus domū dignā e hospi-
tū pparare. s. cor nostrū. Ambrosius i li-
bro sermonū. Domos animaz vestrarū
ad omētis bonoz opex flouibus. eas re-
pleatis preciofo castitatis odore. In ista
domo sūt tres camere que debēt eē pure
e mūde. s. memoria: itelligētia e volun-
tas. In memoria habitat pater. In itel-
gētia filius. In volūtate spūsanct⁹. **De**
moia. n. scōz Augu. dicit mater. itelligen-
tia. n. nihīl cognosceret nisi memoria si-
bi isueret. Sili voluntas generat a me-
moia e itelligētia. Nemo. n. aliqd vult
nisi illud in memoria habeat: e nisi intel-
ligentia aliquid cognoscat. e sic memo-
ria est mater itelligētie. Itelligētia est
ples memorie. voluntas vero pcedit ab
utroq;. Et ideo p quādā appropationez
pater habitat in camera memorie. filius
in camera itelligētie. spūsanct⁹ in ca-
mera volūtatis. In camera igit memo-
rie pater habitat per bñficiōz dei conti-
nuā recordationē. ps. Admor sūt dei e
delectat⁹ suz. Maxime. n. tria in memo-
ria hēre debemus. s. dei bñficia ad regra-
tiandū. peccata nostra ad dolēdū. e mor-
tē nostrā ad pcutēdū. Deut. xxxij. Ut
nā saperent. i. cū sapore cognoscerēt dei
bñficia: e itelligerent sua perā. atq; no-
uissima pviderēt. i. mortē. Ista aut talis
meditatio camerā scopat e mundat. ps.
Adedit⁹ sum noc. cū cor. xē. In came-
ra itelligētie habitat filius p fidē verā e
sapiētiā diuinā. Eph. ij. Habitare xp̄s
p fidē i cordibus vestrīs. In hac autem
domo itelligētie nõ debemus ponere sa-
piētiā diabolicā que mors est aie. Ro-
ma. viij. Sapiētes carnalis mors ē aie. hie
re. iij. Sapiētes sunt vt faciāt malū. bñ

autē facere nescierūt. Nec sapiētiā mā-
danā. e vana est. Sap. xlii. Tani sūt oēs
hoies in qbus nõ est sapiētia siue sciētia
dei. Debemus aut ibi ponere sapiētiā
dei: q̄ vstra est aie. Que scōm Aug. i duo-
bus pñtit. i. in cognitōe dei e in cogni-
tione sui. Ut ait in libro soliloquiorū
cēs: Deus semp idē es si nouerim. te no-
uerim me. Ista aut sapiētia q̄ est p fidem
domū itelligētie purgat e mūdāt. Act.
xv. Fide purificas corda eoz. In canie-
ra volūtatis habitat spūsanct⁹ p amorē
Ut postq; dixit dñs Joā. xliij. Si qe di-
ligit me sermonē meū seruabit eē. sub-
dit: Et ad eū veniemus e māsiōnē apud
eū faciemus. s. per amorē. Ab ista aut ca-
mera volūtatis oēs prurbatio est tollen-
da: q̄ iste hospes nõ habitat nisi in do-
mo pacifica e geta: verūm cū triplex sit
prurbatio. Una meritoria a qua qe tur-
bat q̄ra vicia e perā. ps. Zelauī sup ini-
quos eē. Alia phibita. De qua dī. i. Joā.
ij. Qui odit fratrem suū homicida ē. Alia
pñtis: vbi subdit mor⁹ animi sine quo
pñs vltā nõ ducit. q̄ dicit Hiero. Qui
nulla animi pturbatōe mouet vt simplr
dicat aut deus aut lapis est. Ideo pñtis
pturbatōnē. s. meritoria in hac camera
volūtatis debemus seruare. Scōz. i. p
hibita debemus abycere. Tertia. s. pñtis
sam inquatū possumus tpare. **Tercio**
debem⁹ cibos preparare vidēz materialē:
spūales e celestē. p. Pñtis. s. materialēz
pparem⁹ in paupz refectionē. xps. n.
i paupz se reputat e sarire e pascel. Mat.
xxv. Esurim⁹ e dedit eē. p. Scōm cib⁹. s.
spūalem debem⁹ preparare in nři iustifica-
tionē. De quo dī. Joā. iij. Deus cib⁹ est
vt facta volūtate patris mei. Isti cib⁹
xps hostiatim vadit querēdo dicēs Alpo-
ca. iij. Ego sto ad ostiū e pulso. si q ap-
ruerit mihi ianuā intrabo ad illū e cena-
bo cū illo e ipse meū. In ista. n. cena pec-
cator: qz ponere tres pres. s. pñtionē: cō-
fessionē e satisfactionē. Deus aut tres
altas pres ponit. i. remissionē culpe: ius-
tificationē gratie e collationē glorie. Sz mul-
ti sūt similes iocularib⁹ q semp volunt
comedere de alieno e nunq; de suo. Sic
ē tales libēter vellēt q deas pres suas
apponeret e ipsi nihīl apponere vellēt.

Tertius cibū. s. celestē debemus spara-
re in dei laudatōe. ps. Nūquid māduca-
bis carnes thau. xē. Et dī cibis celestis:
q: sancti tali cibo in celo pascuntur. ps.
Beati q: habitāt in domo tua xē. Aug. in
li. de ci. dei. Ipse erit finis desiderior: no-
stroz. qui sine fine videbit: sine fastidio
amabit: sine fatione laudabit. Sigs
amicū suū libēter videret: illa visio qñ
q: finit. Sigs amat ille amor: qñq: in fasti-
dūz vertit. si quis laudat vel canit sepe
ex tali actu fatigat. S: tūc nec visio no-
stra habeoit finē: nec amor fastidū: nec
laus fatigatōe: sed continuū seruoē.
Quario obemus assumere vestes pul-
chras spōso cōsumiles. Xps. n. habuit q̄t
tuor: partā vestitū. s. vestes albas. Apoca.
ij. Ambulabāt meū in albis. Rubeas.
Ysa. lxiij. Quare rubrū est idumētū tuū
deauratū et variatū. ps. Altitū regina:
idest xpi aia que corpus suūz laudabit
recti in vestitū deauratū. circū. varietate.
Per hūc modū xpi spōsa. i. quelibet fide-
lis aia d: habere vestes albas per mūd-
tie cōseruatōe. Apoc. iij. Vestimentis
albis induaris vt nō ap. cōsu. nu. t. Ru-
beas p dñice passionis meditationē. ij.
Reg. i. Vestebat vos coctino in delictijs
deauratō per seruentē charitates. ps.
In fimbrijs au. circū. varic. Et varias p
virtutum multiplicitatē. Ezech. xvi. Ve-
stuit te discoloribus.

Cōtra ifra oct. natiuit. dñi Sermo .i.

Rant Joseph et
Maria mater Iesu admiran-
tes super his que dicebātur
de illo Luc. ij. Non solū verba xpi fue-
rūt nobis in documētū: et ea que fecit fu-
erunt nobis in exēplū. sed et ea que cir-
ca eū et ppter eū facta sūt magnū nobis
pserūt fidei mysteriū. sicut patet in euan-
gello hoc dīcno vbi plures psonē ponū-
tur que sūt nobis ad instructionē et ifor-
mationē. Ibi. n. instrunt p̄ngati vidue
virgines et senes et pueri parentes et filij
C Primo quidē ibi instruitur p̄ngati. et
hoc in Maria et Joseph inter quos fuit
vep matrimonij. tū sine p̄mixtione cor-
porum Maria quidē honorabat spon-
sum suū cū sibi p̄ponēdo. Luc. ij. Ecce

pater tu. xē. Et sibi obediens erat: sicut
qñ iam p̄gnas secū in bethleem iuit: et
postmodū in egyptū p̄perauit. Joseph
honorabat spōsam suā tanq̄ matrē dñi
sui. X: o: igit debet obedire viro suo. i.
Pef. ij. Mulieres subdite sint viris su-
is: sicut Sara obediebat Abrahā dñz cū
vocans. Viri autē debēt vxores suas ho-
norare. Ibdē. Viri sicut cohābitantes
scdm sciētā quasi s̄rmioi vasculo mu-
liebū ipartietes honoē. Ambo autēz. s.
vir et mulier debēt se inuicē p̄cordialit
amore diligere. Quod enim vir vxorem
suam diligere debeat p̄cordialit amore
ostenditur ex prima formatōe: quimulier
formata est de parte corporis viri iuxta
corad inuendū q vir debet vxorē dili-
gere p̄cordialit amore. Quod vero mu-
lier virū amore p̄cordialit diligere de-
beat: ostēditur ex ecclesie institutōe que
ordinauit vt in quarto digito spōse an-
nulus iponatur. Bicut enim naturalis
q queda vena a corde p̄cedit que in di-
gito quarto respōdet: ideo igit annulus
in quarto digito ponit: ad inuendū q
vxor virū suū diligere p̄cordialit amore
tenet. C Scōdo instrunt vidue. Et hoc p
annā viduā p̄phetissaz. Dicit autē Aug.
in li. de vita xpiana q sūt tria genera vi-
duaz. Trā inq̄t eē genera viduaz non
ignorare te credo. C Primo qdē est p̄se-
ctissimū et celestī p̄mio d̄stinatū: qd die ac
nocte deditū ē o: dñb: et ieiunijs. De q
bus apls. i. Thimo. v. Vīduas honora q
vere vidue sūt. Aliud qd itē dicit cure do-
mus. et filijs alēdis: nec tñ peccatis ob-
noxii. Aliud qd itē dicit epulis et delitijs:
quod eterne mori seruat et pene. De qui-
bus Apostolus. i. Thimo. v. Vīduas que
in delictijs est viciēs moriēs. C Et quāuis
ad oēs spectet oratōibus insistere: p̄cet
pue tamē hoc conuenit illis que vere vi-
due sunt. Sicut ostēdit Aug. triplici-
ter in epistola ad probā de orādo deum.
C Primo exēplo ipsius anne vidue de
qua dī q nō discedebat de tēplo leui. et
oio. seruit deo die ac nocte. C Scōdo exē-
plo alterius vidue iportune istantis cut
dā iudicē vt eam vīdicaret de aduersa-
rio suo. quā dñs cōmemorauit eum ad
semp orandū et nō desistēdū nos admo-

nuit vt habet Luc. xviij. Hoc et ostendit Aug. auctoritate apostoli qui ait. i. Thim. v. Que vere vidua e et desolata speret in dño et in seculis omnibus nocte ac die. Ideo aut apostolus dicit vidua desolata secundu Aug. ibide. Quia nodu apprehendit illam vita vbi e veru certag solatium. C Tertio instruitur virginis in hoc q ipsa ana virginitate vsq ad mñ moniu di cõseruasse. p qd dat intelligi q mulieres virginitate suam vsq ad matrimoniu corporale vel spirituale debet custodire. et tunc spõso carnali vel spirituali illibatam fidẽ seruare. Est eis vgnitas p̃ciosus thesaurus: et cū cautela et diligẽtia seruandus. Et hoc maxie pp vasis fragilitate. Nõ eũ e iste thesaurus i vase ferreo: sed dicitur. i. Cor. iij. Dẽmus thesauru istu in vasis fictilibus. Propter istius thesauri impreciabilitate: q non pot in equi vel in melius pmutari. Eccl. xvi. Nõ e digna pderatio cõst. animẽ. Propter istius thesauri irrecupabilitatem. Quãtis enim xps multa in fragula fecerit. et multos mortuos suscitauit. n̄ virginitate per dñt nulli ynqua restitueret voluit. H̄ero. Cũ oia possit deus: virginẽ tñ non p̄r suscitare possit lapsus. Illud aut sepe dñ homo nõ posse facere: quod n̄iquaz facit quãtis possit. sic de hoc facere non posse: q hoc n̄iquam voluit facere. C Quarto instruitur senes: et hoc per Symeonẽ senẽ. De quo i ter cetera dñ q erat timoratus. Illi enim qui in tota vita sua deo seruierũt: p̄r d deo multũ cõfiderẽ. Illi vero qui ratũ in senectute. p̄r de deo multũ timere. In veteri lege deus p̄cepit q sibi animal imaculatũ offerret quãtu ad caput: corpus: et caudã. Caput in homie est prima etas. s. adolesecẽtia. siue iuuentus. Lat. da e vltima etas. s. ipsa senectus. Corpus est etas inter has. s. etas virilis. Qui igitur dant deo suam iuuentutẽ virilem etatẽ et senectutem: isti offerũt deo caput: corpus: et caudã. Isti deo multũ possunt cõfiderẽ. Qui vero dant mundo suam iuuentutẽ: sed postmodũ deo etatem virilem et senectutẽ: isti auferũt caput. dant tamẽ corpus et caudam. Isti possunt timere et cõfiderẽ. Timere: quia

caput hostie detraxerunt. Consi dẽre: q corpus et caudã obtulerũt. Qui autem dant solũmodo deo caudã. isti possunt timere multũ. ps. Seruite deo in timore et exultate ei cū tremore. quasi dicat. Vos qui totam vitã deo dedistis: seruite domino in letitia. Vos qui etatẽ virilem et senectutem deo obtulistis exultate etis: cum tremore: q quieret sibi abstu litiã. Vos qui tñ senectutẽ deo dedistis: scrute ei cum timore. C Quinto instruitur pueri per hoc qd dñ. Puer aut accrescebat et. Sicut cū puer crescit p etatẽ sic debet crescere p virtutẽ. Si cū dñs post aurora non cresceret: inutilis esset. Quasi aurora ale e gra incipiens. Sicut igitur aurora crescit in lucem: et de luce in perfectũ diem. Sic anima de gra incipiente debz crescere in p̄scentẽ: et de p̄scentẽ in perfectã. Prouer. iij. Iustus semita quasi lux splendens. Ecce aurora gratie incipiens pcedit. Ecce lux gratie p̄scentis: et crescit vsq ad perfectum diẽ. Ecce dies gratie cõsumantis. C Sexto instruitur parẽtes qualiter erga filios debet se habere. in hoc. s. q parentes xpi spm puerũ ad tẽplũ pducunt. p quod ipsi parẽtes instruitur vñ filios suos a pueritia instruat vt ad ecclesiã vadãt: et dei mada custodiãt. Pueri enim taquãz molles cera de facili ad omne bonum adducunt. sed postquã in malitijs indurant: vix ad bonum reuocant. Prouer. xxi. Adolescẽs iuxta viã suã: etiã cū senuerit nõ recedet ab ea. Unde ppheta in p̄sona pueror et iuuenum dicit: Factũ e cor meũ tanquã cera li. S. in p̄sona illoz qui li indurati sunt: subdit. Aruit taquã testa virtus mea et. Tales enim ab omni humore gfe exsiccant. Jõ dicit: Aruit taquã testa et. Et q: nunquã aut raro cõfitem. iõ subdit. Et lingua mea adhe. faucibus meis. Et sepe suis malitijs moriũt. iõ subdit. In pul. mor. dedũ. me. C Septimo instruitur filij q ppter dolorem parentũ non dimittant quin deo seruant quod notat per hoc q Symeon dixit matri sue. Tu am ipsius animãz p̄trãssibit gladius. Filius enim dei nõ dimisit quin crucem ascẽderet. et qñ in ea vsq ad mortem

perfisse
loris m
te abfere
quãtis
mat. qñ
do. qñ
p nō d
parenti
et quĩ
ant. et
vilitat
ro. in e
pende
erine e
nutritu
ne pat
tre. m
vexillu
nus e
tenet h
lachrym
C Ser

E
etione
cõtra
transi
plenu
sione
beata
bus v
quod
gni tĩ
glorĩ
magn
ris. C
cussio
positu
it in
docu
Tale
ex o
Ist
C P
q qu
los de
egris
lis. T
lionc

peristeret: quāvis sciret q̄ gladius bo-
lois infem suam perforaret. A mīe autē
se absentant vt operibus dei insisteret:
quāvis sciret q̄ de sua absentia multus
mater doleret. Luc. ii. Pater tuus et ego
do. quere. te. Per hoc igit filij instruunt
q̄ nō debeant dimittere ppter dolorem
parentū quī penitētie crucē ascendat.
et quī in ea vsq; ad finē vite sue pmane-
ant. et quī spūalia et dei opera terrenis
vilitatibus parētū semper pponat. Hie-
ro. in epistolis: Licet paruulus ex collo
pendat nepos in gutture. licet sparso
crine et scissis vestibus vbera quibus te
nutriuerat mater ostendat. licet in limi-
ne pater laceat: per calcatum perge pa-
trem. cōtempta matre. Necesse est oculis ad
verillum crucis uolā. solus pietatis ge-
nus ē in hac re esse crudelem. Gladium
tenet hostis vt me pīnat: et ego de mīis
lachrymis cogitabo.

¶ Sermo secundus. Ee eodem.

Quid dixit symeō ad ma-
riam mīes etne. Ecce posuit
est hic in ruinā: et in resurre-
ctionem multos in israel. et in signū cui
cōtradicebat. Et tuam ipsius animā p-
transibit gladius. Symeon spiritu dei
plenus pphetizauit ista de christi pas-
sione et resurrectione: et de maximo quez
beata virgo habitura erat dolore. In q̄-
bus verbis quattuor tangunt. ¶ Unus
quod spectat ad nos scilicet in cūssio ma-
gni timoris. ¶ Tria que spectāt ad vīr-
ginem. s. titulus magni honoris: affectus
magni amoris: et gladius magni dolo-
ris. ¶ Primo ex parte nostri notatur in-
cussio magni timoris: cum dicitur. Ecce
positus est hic in ruinā. Christus enim su-
it in ruinā malis. qui suis salubribus
documentis ad suam perditionē vtunt.
Tales enim excecant ex luce. moriuntur
ex odore. et infirmantur ex medicamine.
Ista tria exempla adducuntur a sanctis
¶ Primum adducit Chrysostomus. dicens
q̄ quando lux splēdet et sol radiat: ocu-
los debiles conturbat. Elugisti. Oculis
egris: odiosa est lux: que sanis est amabi-
lis. Tales sunt sicut noctue et vesperti-
liones: que excecant a luce. ¶ Secundū

adducit ap̄la dicēs. ij. Cor. ij. Christi bo-
nus odor: sumus. his qui salui sunt. et his
q̄ percut. Alijs qdē odor mortis in mor-
tem. Alijs odor vite in vitam. Tali odo-
re moriebatur iudas qui ait Joā. xij. Aug-
re hoc vnguētū nō ve. et. Intelligat. Is-
te moris bono odore de quo alij vñunt
Tales sunt filios busonib⁹ et serpētibus.
q̄ odore vince ferre non pñt: s; fugiunt.
¶ Tertio exēplū adducit Greg. dicens:
Celestis medicus egros nō respicit quos
de medicamento deteriores fieri videt.
De talibus dicitur dicte. li. Lyrainius
babilonem et non est curata: dereliqua-
mus eam. Etusdē. xxx. Insanabilis ē fra-
ctura tua: pessima plaga tua. ¶ Secūdo
ex parte virginis ponit titulus magni
honoris in hoc q̄ mater xpī nominatur.
Magnus honor eūdem filiū habere cū
deo. Magnus honor matrem eē illius
in terris: cuius ē deus pater in celis. Ip-
se et filius eā tanquāz matrem charis-
simā honorauit in natiuitate sua: q̄ sal-
ua vīrginitate de ea nasci voluit: qd nū-
li aliteri cōcessum vīquaz fuit. Unde dē:
Sicut sidus radium pferit: sic vīrgo fil-
ium. Itē vt sol nō violat vitru per qd ta-
mē intrat. Sic de ple pia manet inacu-
lata Maria. In vita sua: q̄ sibi obediēs
fuit. Luc. ij. Erat subditus illis. In mor-
te sua: q̄ eā iōāni sollicitē cōmendauit.
vt habet Jo. xix. Post resurrectionē su-
am: quia sibi prius apparuit. Unde dē:
Sicut Sedulius. Semp virgo manēs se vi-
sibus affans luce palam omnibus domi-
nus prius se obtulit. Et post ascensionē
sua: q̄ in suā gloriā eā deduxit: et ad be-
xterā suā eā suscepit. In volūtate tua
deduxit et. ¶ Tertio ex parte virginis
ponit affectus magni amoris. cū dicit.
Tuā ipsius animā ptransibit gladi⁹. Quō
tribus modis intelligi potest. Priō sic
tuam ipsius animā. id est tuam ipsam
animā. vel animā ipsius que est tua. vel
animā tuā que est ipsius. Et hoc notatur
nō per naturam iduīdūe substantie: s; per
virtutē et vīnculum charitatis inuen-
se. De sola enī animā beate virginis vt
ci potest q̄ sit fili. et cōducit: q̄ nūquāz
fuerūt nec eē possunt due aīe tā singula-
ri amore cōiūctē. Erat eīa aīa virginis

sic filij sic per amorē vnita q̄ tota in filij
amore erat cōuerfa. Sicut enim ferrum
mīssum in ignē totū ignis efficit: sic ma-
rie anima charitate succēsa tota effecta
ē charitas: q̄ tota erat liquefacta. Sicut
enī aurū ad calorē ignis totum lique-
factū ē: sic eius anima igne amoris inflāma
tota erat liquefacta. Lant. v. Alia mea
liquefacta ē. Tota erat languida. Amor
enim spūalis facit aiām languidā z inhr-
mam: in amādo terrena. Sed fortē z re-
bustam in amādo celestia. h. Loxih. xij.
Cum eū inhrimōs tūc fortis sum z po-
tens. Et q̄ aiā virgīs tota ab amore mū-
di defecerat z dei amore plena erat: idē
se languidam ē dicebat. Lā. v. Nūciate
dilecto zē. Quarto ex parte virginis
ponit gladius magni doloris. cū dicit:
Pertransibit gladius. In hoc q̄ dī gla-
dius ostēdit q̄ dolor fuit magnus. In
eo q̄ dī aiām ostēdit q̄ dolor fuit itū?
In eo q̄ dī pertransibit: ostēdit q̄ fuit trā-
sitorius: q̄ in gau diū ē cōuersus. ps. Ad
vesperū demo. sic. zē. Et quōtā nō pōt
aliquid sine multo dolore amitti q̄ euz
multo fuerat amore possessum: nō videā-
mus quātus inris ad filiū fuit amor: z
tūc videre poterimus quātus etiam do-
lor fuit. Siquidē i xpo triplex fuit substā-
tia scilz caro: aiā: z diuinitas. Erat igit
inter mrem z filiū triplex cōiunctio scilz
carnis ad carnē se cū dū naturā. antine
ad aiām secū dū amicitia. spūs ad deitā
tem secū dū grām. Amabat igit virgo
beata xpm amore nature tāquam filiū
suū. amore amicitie: tāquam amīcū suū.
amore grē: tāquam creatore suū. Deseca-
bas igit caro virgīs vidēs carnē xpi tam
crudeliter laniari: vulnerabas eiūs aiā:
videns aiām xpi tā grauiter cōrrūptari:
laniabas spūs eiūs videns desatē xpi
tā ignominiose tracrari. Iste autē gla-
dius q̄ aiām eiūs pertransiuit. secundum
Ambrosiū. fuit gladius diuini sermonis.
De quo dī Heb. iij. vīgus ē sermo dei z
efficax z pene. omni gladio ancti. Isum
gladium pfundē inierim habuit. quia
dei mysteria pfundius ceteris penetra-
uit: z verba dei semp in corde medullis
portauit. Lu. ij. Maria autē cōser. zē. Se-
cū dū autē Bernar. Iste gladius fuit gla-

dius amoris. Unde ait sup. Lant. Est sagi-
ta electa amor xpi: qui aiām marie non
tm̄ ptransiuit: sed ita ptransiuit vt nullū
in pectore virginali particulam vacuā
amore dereliquerit. Secū dū autē Bedā.
Iste gladius fuit gladius doloris quem
dñice passionis tpe sustinuit. Unde ait
Gladius doloris dñice passionis ei? ani-
mā ptransiuit: q̄ nō potuit videre filij
crucifigi. sine affectu materni doloris: z
si speraret resurrecurū. Bernard. Tu
aiām aiām ptransiuit vis doloris: z deo te
plusquā martyre nō inierito predicam:
in qua nimirū sensum corporee passio-
is exēssit affectus purissimi doloris. Ba-
mafcenus. Dolores quos effugit pīs
pore passionis sustinuit.
Sermo tertius de eodem.

Ecce positus est
hic in ruinā z in resurrectionem multoz in israel: z in si-
gnū cui cōtra dicit. In deo duo sunt
scilz misericordia z iusticia. ps. Duo hec
audiuit. Quia prās dei ē: z tibi dñe mis-
ericordia. In hominibus autē pueris ē
multa malitia: q̄ nec iusticia dei forni-
dant: nec misericordia eius desiderat.
In verbis ergo premis. Primo po-
nitur dei iusticia cū dī: Ecce positus est
hic in ruinā. Secūdo cōmendatur
dei misericordia: cū subdit. Et in resur-
rectione multoz in israel. Tertio ostē-
ditur hoīs malitia. cū subdit. Et in si-
gnū cui cōtradicitur. Circa primū
notādū q̄ iustia ē vt hoīs mali ruant. z
corruat. Triplici de cā. Primo q̄ nō
mīs se onerant. s. onere diuitiaz: pecca-
toz: z turbationū. Quod eiz diuitie one-
rent z aggrauent: dī Abacuc. ij. Ne q̄
cōgregant nō sua: vsquequo aggrauant
cōtra se densus lutū. Quod peccata one-
rent: dī in psalmo. Iniquitates mee sup
gressē sunt caput meū. Quod turbationes
ire maloz sint graues. dī Prover. xxv.
Graue ē saxū z onerosa ē arena: z ira stultū
vt vtrosq̄ grauior. Istud triplex onus ad
deponē dū nos monet apostolus dicens
Heb. xij. Deponentes oē pōdus: quo ad
primū. z circūstantia nō peccatū: quo ad
secū dū. p patētias curramus ad p̄p̄

fiti nobis
Secū dū
se appo di
do: appo
assimilam
rimur: z
reuerunt
assimilam
Ecce cōfē
pō dīant
tur pariet
inclinatō
diat se de
at se petre
tē. ps. De
ris. hoc ē
ri fortissū
Turris fē
diat se m
Qui cōfē
iustia ē q̄
Lubrica
z lu. zē. T
q̄ interiū
Obscurat
di: stant
sploz ten
terius hī
lubrica. z
gia nostr
re. xxxvii
pedes m
pulsū m
dūi perse
hīit viri
Impulsū
sustulit n
tericordi
toz. Res
pessit. z
cecidit. z
ostēdit ē
surgere ē
trecedit n
re. ps. S
Dnylo.
sericord
mōtē i
Szmul
nīre. D
Eph. v.

siti nobis certamē ēē. quo ad tertium.
 CSecūdo iustū est q: ruantq: debiliter
 se appo diāt. Appo diant enim se mun
 do: appo diāt se rei fluxibili. Ideo ipsi
 assimilant fluito. ij. Regū. xij. Dēs mo
 rimur: et quasi aque dilabimur que non
 reuertunt. Appo diant se rei debilit: ideo
 assimilant baculo arū dīneo. Esa. xxxvi.
 Ecce cōsidio sup baculū arū dīneū. Ap
 po diant se rei expositi casu: iō assimilā
 tur parieti inclināto. ps. Tāquā parieti
 inclināto: et macerie depl. Qui aut appo
 diāt se deo cadere nō potest: q: appo di
 at se petre firmissime contra fluxibilita
 tē. ps. Petra refugiu herinacis. i. heri
 cis. hoc ē peccatoribus. Appo diāt se tur
 ri fortissime cōtra debilitatē. Prou. xvij.
 Turris fortissima nomē dñi ēē. Appo
 diāt se mōti cōtra casus facilitatē. psal.
 Qui cōsidunt in dño sicut ēē. C Tercio
 iustū ē q: ruant: q: per vsqz tenebrosam
 et lubricā ambulant. ps. Stāt vie eorū te.
 et lu. ēē. Non ē ergo mirū si tales coruāt.
 q: interius hūit cecitatē cordis. Rom. i.
 Obscuratū ē inspiens cor eorū ēē. Ideo
 dñ: Stāt vie illoz tene. Prouer. iij. Uia
 spioz tenebrosa: nesciūt vbi coruāt. Ex
 terius hūit lubricū carnis. Jo sub dis. Et
 lubricū. Thien. iij. Lubricauerūt vesti
 gia nostra: in itinere plateaz nfarū. Je
 re. xxxvij. Dimiserūt in ceno et lubrico
 pedes meos. Interius etiaz habent im
 pulsū tērationis. iō sub dis. Et āgelus
 dñi persequēs eos. Iō impulsū etiaz
 hūit viri sancti. s3 dñs eos defendit. ps.
 Impulsus euerfus sum vt caderē: et dñs
 sustulit me. CSecūdo cōmendat dei mē
 fericordia: cū dñ. Et i resurrectionē mul
 toz. Resurrectio aut dñi respectu casus q
 pcessit. Vud enim resurgit quod prius
 cecidit. Magna enim dei misericordia
 ostēdit qñ illū qui in peccatū cecidit re
 surgere facit. q: hō pōt per se in peccatū
 trefesed non potest per se a peccato redi
 re. ps. Spiritus vadens et non rediens.
 Lixio. Nisi dñs deus valida manu mi
 fericordie sue soluerit peccatorē vsqz ad
 mortē i pcoz suoz vñculis pmanebit.
 S3 multi sūt q semp volūt in pco doz
 mire. Quos apostolus increpat dicens:
 Eph. v. Surge qui dormis et exur. a mor

et illu. et xps. Alij sūt q semp volūt sedē.
 l. a bonis opibus torpē. et nūquā abula
 re. l. p bōa opa se exercitare. Jo. xij. Am
 bulate dñ lucē habetis ēē. Alij sunt qui
 semp volūt māducare et delitij vacare.
 Biere. xxxi. Viquequo delitij dissolue
 ris filia vaga. Ista tria genera hominū
 ppheta reprehēdit dicens: Surgite post
 quā sederitis: q māducatis panē dolo
 ris. Et si dīcat: Surgite postq satis tor
 muiistis i pcoz: postq diu sedistis vacā
 tes ab opibus bonis: postq satis mādu
 catis vacantes delitij. Et sic amodo vī
 gilare. qui tā diu dormiuitis. Amō am
 bulare. qui tam diu sedistis. Amodo ie
 iunare. qui tā diu manducauitis. Et dicit
 panē doloris: q delitij corporales q nūc
 delectabiles vident. in futurū: in dolorē
 et in amaritudinem cōuertent. Job. xx.
 Panis ei⁹ in vtero illi⁹ vertet in sel aspi
 dū intrinsecus. C Tercio ostēdit boiū
 malicia ēē. cū dñ. In signū cui cōtra dice
 tur. Vbi duo vidēda sunt. C Prio qd ē
 istō signū. p Sēdo quāt ei ptradictur.
 Istud aut signū ē xps. d quo dī Esa. xij.
 Sup mōrē caliginosū leuate signū. Vbos
 caliginosus ē mūdus: q errore excecāt
 pspira mūdi tāquā vera bōa appetebat
 et aduersa tāquā vera mala refugiebat.
 S3 sup illū mōrē caliginosū leuātū est
 signū i quo tria sunt scripta et depicta. s.
 hūilitas: paupitas: et carnis aspiras. De
 quo dī Luc. ij. Et hoc vobis signū. Inue
 nietis ifantē: ecce quāta hūilitas. Qui
 ei⁹ erat sine pncipio: ifans vnus diei ēē
 voluit. Esa. ix. Paruulus nobis natus
 ē. pānis iuoluit. Ecce quāta paupitas.
 Ber. Dei fili⁹ i cni⁹ arbitrio erat eligere.
 ipe elegit qd molestius ē pferitū puu
 lo et paupis mris filio. q vix pānos hūit
 ad iuoluedū. Ecce certe cū tanta neces
 sitas ēēt: nullaz audio fieri pelliū men
 tionē. Positū in pscipio. Ecce quāta
 carnis asperitas. Idē. Lixius qui non
 fallitur et si elegit qd carni molestius ē.
 id ergo melius id vtilius. id magis ad
 eligendum. Et si quis aliud doceat vel
 sentiat: ab eo tāquam a seductore cauen
 dum est. Et sic christus verbo et exēplo
 docuit bona transitoria. s. diuitias: deli
 tias: et honores non esse vera bona: nec

Dominica infra oct. epiphanie

esse amada: Paupertate vero molestias corporis et sui contemptu non esse vera mala nec esse timenda. Augu. sup illud Hebr. xij. Qui proposito sibi gaudio etc. dicit. Omnia terrena bona contempsit homo. Christus ut continentia demonstraret: et omnia terrena mala sustinuit. que sustinenda precipiebat: ut nec in illis quereret felicitas: nec in illis timeret infelicitas. p. Secundo videndum est qualiter istud signo contradicatur. Si quidem humilitari quod est in signo et vestigio Christi depicta contradicunt superbi. Ecce. xij. Sicut abominatio est superbo humilitas: sic execratio diviti paupertas. Carnis molestie contradicunt voluptuosis. Ecce. xxi. Audiet luxuriosus et displicebit ei. Paupertati contra dicunt avari. Mat. xix. Tu au disset adole scens verba b. tristes abiit. erat. n. habens multas possessiones.

C Dominica infra octavas epiphanie domini Sermo primus.

Quam factus est

Jesus annorum duodecim ascendens illis hierosolymam secundum consuetudinem diei festi etc. Luce. ii. secundum Aug. Non solum verba sunt nobis documenta. sed etiam verbi facta sunt nobis exempla. Et ideo ea que hic dicta et facta sunt verbo eterno et de ipso verbo non solum nobis sunt in documentum instructio: sed etiam exemplum imitandi. p. In precepto enim evangelio instruit mater matres. qualiter debeat se habere ad filios. p. Instruit filius filios quasi se debeant habere ad parentes. p. Instruit mater et filii omnes alios qualiter habere se debeant ad seipsos. p. Primum igitur mater instruit matres quod ad filios habeant discretum amorem: timorem et correctionem. Tunc amorem discretus est mater ad filium quando a pueritia cum imbuunt salutariis disciplinis. Sicut virgo beata filium imbuerebat: ut ipsum a sua pueritia ad dei festa duceret. Preceptum enim fuerat filiis israel. Exo. xxij. quod ter in anno. scilicet in aprilis: iunio et septembri. festa celebrarent. scilicet pascha: penthecoste et zeno. phagia. Et quatuor longe positi a duabus festiuitatibus pro minoribus causis possent remanere a festo tamen pasche nul-

lus poterat se excusare: nisi infirmus vel casus inevitabilis interueniret. Et quia ista erat paschalis sollemnitas. Jo. Iosephus et Maria hierosolymam ascenderunt et puerum secum ad templum dei duxerunt. Sed multe sunt matres sunt que filios suos vel filias citius ducunt ad choreas quam ad ecclesias. Vult eas potius ducere ad choreas quam ad ea que sunt in ecclesiis. p. Preueniunt principes coniuncti. p. In medio etc. Ducunt autem ipsas ad choreas mundi ubi puella saltant et Joannem decapitant fecit. Tandem ducuntur ad choreas inferni ubi de calore ad frigus: de frigore ad calorem perpetuo saltabunt. Job. xxij. Ad nimium calorem transierunt ab aquis nivium. Et nihilominus putabatur choreas ecclesie de quibus dicit: Qui pascis inter illia etc. Secundo mater de filio debet habere magnum timorem ne scilicet in potestate dyaboli deueniat. Beata est virgo sicut dicitur gl. timuit ne sicut herodes filium suum infantem occidere voluit: sic factum iam puerum alii occideret. Timebat ergo et volebat: ne forte in potestate archelai filij herodis deuenisset. Sed multe sunt matres que sciunt filios suos ab herode: id est a demone satan occisos. et parum timere ac dolere videtur. Doler mater si lupus asportat porcum suum: et non doler si lupus infernalis auferat filium suum. Doler si cadit asinus et non doler si cadit filius. Berni. Laus dicitur asinus et est qui subleuet. perit anima et non est qui curet. Sed tales multum dolent quando filios suos ad infernale patibulum coram suis oculis duci vident. Et tunc eis dicit poterit illud Luc. xxij. Sic hierusalem noli flere super me etc. Flebunt quidem super Christum ut inducant eum ad compassionem. Flebunt super seipsas quia non adhibuerunt erga filios suos debitas correctiones. Flebunt super filios quos videbunt traditos in eternam damnationem. Primum ergo lachrymas omnes remouet: ne scilicet super ipsos ploret quia non possunt eum ad misericordiam inclinare. Alias duas concedit: ut super seipsas et filios suos plorent. Alia si dicat dominus. Noli flere super me: quia nunquam me ad misericordiam filijs vestris inclinare poteritis. sed flere super vos: quia eos non concessistis et super

Allos vestros quos in tormentis perire vi
 scitis. **C** Tertio debet matres habere ad
 filios debitam correctionem. quod notatur
 in hoc qd beata virgo dixit filio suo. Fili
 quid fecisti nobis sic? Non. n. filium male.
 Hic nec confitetur: sed ratione facti que
 rit. Quod est contra multos parentes qui fi
 lios nimis exaspant: et sup eos nimis cla
 mant: et nimis eos vitupant. Eph. vi. Et
 vos patres nolite ad iracundiam voca
 re filios vestros etc. Basilius. n. filij sunt
 contumaces et lenitate mali cum severita
 te. Omnes autem cum matris tranquillitate et
 cum discretione. ij. Thimo. iij. Argue: ob
 tura: increpa etc. Basili. n. sunt arguendi
 increpandi: boni obsecrandi. Des autem
 in omni patientia tolerandi: et cum doctrina
 dei discretione moderandi. **C** Secundo fi
 lius instruit filios quales se habere debe
 nt ad parentes. Habet autem homo tres pa
 rentes. scilicet spirituales et carnales. **P**uer
 enim Jesus ad patrem celestem se habuit re
 verenter: quoniam et eius negocia parentibus
 carnalibus proponebat dicens. Quid est qd
 querebatis ne. etc. Aug. Amadus est ge
 nitor: is proponendus est creator. **C** Secundo
 ad patres spirituales. i. legis doctores
 habuit sapienter. Et hoc in tribus in qui
 bus volentes addiscere instruit et infor
 mat. Primo in eo qd tanquam nesciens
 audiebat. Eccl. vi. Si dilexeris audire
 sapiens eris. Secundo in eo qd tanquam discen
 s capiens eos interrogabat. Deut. xxxij.
 Interroga patrem tuum etc. Tertio in eo
 qd tanquam ex auditis et interrogatis infor
 matus sapienter respondebat. Eccl. v. Si
 st tibi intellectus responde proximo etc.
C Tertio ad carnales parentes se habu
 it obedienter cum dictis. Et erat subditus illis.
 Ber. Quid quibus: deus hominibus. Au
 gust. Homo erubescat esse subditus quibus
 illis factus est deus. Ex his instruitur qd
 ad patrem celestem debemus nos habere cum
 reverentia. Ad patres carnales bonos cum
 obedientia. Ad patres spirituales: id est
 ad platos cum subiectione. In hoc repre
 henduntur quidam scolastici: qui habentes pre
 ceptos minus peritos et subiecti designa
 tur. Petrus qui interpretatur agnoscens
 crucis pontificis amputavit auriculam: quia
 scientia in clerico et religioso sepe

auferit obedientiam. **C** Tertio mater et fi
 lius instruit nos omnes quales nos ha
 beamus ad nos ipsos. Et hoc in quinque.
C Primo ut ad ecclesiam libenter eamus.
 qd notat per hoc qd pater ad templum fuit edu
 ctus et in templo inuenitus. Libenter. n. filius
 in domo patris sui manebat. Unde et ve
 nientes hierusalem: primo ad templum ibat. Chry
 so. Proprium erat boni filij ut veniens hie
 rusalem: primo curreret ad domum patris sui.
 Ille igitur libenter stat in ecclesia: signus
 est qd sit filius dei qui stat in domo patris
 sui. Ille vero qd libenter stat in taberna: si
 gnus est qd sit filius dyaboli: qui in domo patris
 sui moratur. **C** Secundo qd vltus ad finem sacri
 ministerij in ecclesia persistamus. qd notat
 per hoc qd dicit. Consumatisque diebus etc. Sed
 multi sunt perituri facientes. Refert bier
 in dyalo. de quodam monacho qui in ora
 tione stare non poterat. quod sanctus Bona
 dictus phidras vidit dyabolum in for
 ma pueri mauri qd pueri fimbria vestimen
 ti de ecclesia extrahebat. Sicut. n. angelus
 de uotos ad ecclesias inducti: adduc
 tos custodit: et deductos ad propria redu
 cit. Iuxta illud Iudith. xij. Custodiuit
 me angelus dñi. et hinc eunt et ibi pmo
 rant et inde huc reuertentur. Sic dyabo
 lus quosdam ad ecclesiam adducit ut multes
 res conspiciat quosdam ibi detinet. ubi va
 nitas rumoribus. Iherusalem: quosdam recedens sa
 cit: ne offensus vltus ad presumptionem audiat.
C Tertio ut fugiamus turbas si Christus
 amittere nolumus. Beata. n. virgo in tur
 ba filium perdidit. Legit in vita patrum qd
 quidam sanctus in oratione quasi saluum
 fieri posset. Et audiuit. Sugerat: egredere.
 Dec. n. sunt radices non peccandi. Legit
 Luc. xix. qd Zacharias Ipm in turba vidit
 non poterat: sed in domo sua getus conspe
 xit. Interrogatus quidam pater qd esset ho
 mini magis inimicus? Respondit: alter homo
C Quarto ut verba dei in corde retinea
 mus. qd notat per hoc qd dicit. Maria au
 tem conseruabat omnia verba hec. Verba. n.
 dei in corde recordata a peccatis nos re
 trahunt. ps. In corde meo abscondi te lo
 quita etc. Ad velociter currendum et frequen
 ter opandus nos pugnant. Eccl. xij. Ver
 ba sapientum quasi flos etc. Ad amores dei
 accendunt. ps. Sagitte potent. acu. etc.

¶ Quanto ut semper de bono in melius proficiamus. quod notat per hoc quod dicitur quod Iesus proficiebat crasse et sapienter. Sicut et nos si curamus proficimus per erant debemus proficere et virtute in virtute. per. Ibi de virtute in virtute. Debemus et proficere in sapientia scilicet in sapientia scientia ut spiritualia nobis sapientia et terrena desipiat. Eccl. vi. Sapientia secundum nomen eius est. Debemus et proficere apud deum et homines in gratia. in gratia fama. Matt. v. dicitur. Lucet lux vestra etc. Et si erimus virtuosus quo ad nos sapientia si quo ad deum gratiosi quo ad proximum. C. Sermo secundus. Be eodem.

Remanavit puer iesus in hierusalem etc. Quidam mul-
ti sunt qui perdidit Iesus. Ioseph enim visum est scire eam per quam perdidit ut censerent. per. Sicut visum est scire eam per quam perdidit recuperatur per. Utilissimum est scire eam per quam recuperatur custodit. per. Sunt igitur quedam per que ille amittit. et illa sunt quatuor. per. Primo. n. amittit per incepta leticia quod notat per hoc quod beata virgo de terra sua expulsa in egypto fugata in tanta tribulatione posita filium non perdidit at postquam ad festivitatem suam ipsius amittit. per quod dicitur intelligi quod Iesus sepe in adversitate custodit. in prosperitate perdidit. Ecce David a Saul persecutus: deus non deseruit. Postmodum autem in regno positus: in adulterium et homicidium cecidit. Prosperitas. n. mundana est sicut vinum purum quod cito inebriat: sed adversitas mixta est sicut vinum mixtum quod sobrietatem generat. Ad litteram est in magnis festivitatibus sepe Iesus perdidit. Cum. n. in festivitate fuerint festivitates ad utilitatem animarum: vani homines eas convertunt ad voluptatem corporis. Tales. n. festivitates a deo reprobantur. Amos. v. Odiit et peccata festivitatum vestras. Quasi diceret: Vestre sunt et non mee. Imo ab ipso deo in quadam abhominacione habent. Mal. i. Disperga super vultum vestrum stercorem solennitatum vestrarum a demonibus vertentem. Thren. i. Audierunt cum hostes: et deriserunt sabbata eius. per. Secundo amittit per desidius et distractionem nimiam. quod notat per hoc quod parentes eius amiserunt: ex eo quod a hierusalem recesserunt et se turbis immiscuerunt. Qui eis recessit a tranquillitate cordis: et dat se

tumultui mundane turbationis: de facili Iesus perdidit. Legit. iij. Reg. xvij. Quod belias manens in solitudine delicate a bos pascebat. sed ad turbas se transferens: vix aqua et bucella panis obtinuit. quia quamdiu homo est in gente interna delectacione per se. sed manens in turbacione tali visitacione privatur. Hinc est et quod filij israel manna recipere non poterunt: nisi postquam mare transierant: quia nullus potest recipere spiritalem consolationem et dulcedinem: nisi transierit mentis turbacionem. per. Tertio amittit per vanam fiduciam. Viri. n. ad festivitates habent seorsus: mulieres seorsus. Pueri autem poterant ire cum viros parerem. Ioseph enim credebat quod esset cum Ioseph. Et sic ipsum ex tali fiducia amiserunt. Quidam. n. nimis perdidit in suo sensu et sapientia. sed nemo Salomone sapientior: qui in deceptus fuit. Quidam perdidit in nimis in fortitudine sua et periculis: sed nemo Sansone fortior: nec Petro periculator: qui dixit Mat. xxvi. Domine tecum paratus sum et in carcere et in morte ire: et tamen uterque cecidit. Quidam nimis perdidit in divitiarum temporalium et spiritualium opulentia: sed nemo divitior illo qui induebatur purpura et hyssopaliter divitior: et nemo David spiritualiter locupletior: tamen uterque cecidit. Quidam nimis perdidit in dei misericordia: nihil cogitantes de iusticia. Tales sub spe venie multa peccata committunt: sicut Adas qui pensavit uxori sue sub spe venie obtinende. Deos tales dominus alloquitur dicens. Hier. ix. Non glorietur fortis in fortitudine sua: quo ad secundum deos. Et non glorietur dives in divitiis suis: quo ad tertios. Sed in hoc glorietur qui glorias sue et nosse meret: ego sum dominus et factio iudicium et iusticia in terra. quo ad quatuor: qui debet ipsum cognoscere non tamen misericordie: sed et iustitiam iudicis per. Quarto amittit per ignorantiam: quod notat per hoc quod dicitur: Et non cognoverunt parentes eius. Si. n. cognovissent: nunquam ipsum amississent. Sic peccator: ipsum sepe amittit: qui periculum suum non cognoscit. Esa. v. Proptererea captivus ductus est populus meus: quia non habuit scientiam. Nulla piculosis infortunas: quia illa que non sentit. Peccator. n. est infirmus usque ad mortem: sed tamen non

cognoscit egritudinē suā. Dis. n. peccato: ignoras ē & excecatus tenebris pctō: rui: is medicū nō qrit. Est. n. sicut freneticus q ridet & parētes plorat. Sic peccato: letat & angelus lachrymatur. Ysa. xxxij. Angeli pacis amare sēbunt. Et si cit litar gicus qui suus sōnus videt dulcis: tamē est mortalis. Job. xx. Cū enīz dulce fuerit in ore eius malū abscondit al lum ēē. Tales sunt similes illi de quo le gētur in hystoria Balaaz qui ad ramū arboris pēdēns & subitus se baratrū hīs: & comessatōi faui & mellis de ramo pēdētis se dabat: & de suo piculo non cogitabat. C. Secūdo sunt quedā p que Iesus amissus recuperat. Et illa sunt qttuor: qsi qtraria qttuor: p dicitis. C. Prio. n. recuperat p mundani gaudij exclusionē: qd notat p hoc qd dī: Volētes qrebam? te. Sicut. n. incepta letitia xpm facit pdere: sic salubris tristitia ipsum facit iuenire. Ber. Quō iuentā te bone iesu in gaudio quē maf dolēs vix iuenit. Joā. xx. Maria stabat ad monumētū foris plorās: & q plorant ideo inuenit. Hier. vi. Luctū vnigeniti: fac tibi placū amare. Nullus ergo speret se posse iuenire xpm gaudēdo: quē mater inuenit dolēdo. Mag. dalena lachrymādo: oēs tāq vnigenitū lugēdo. C. Secdo recuperatur p cordis pacificationē: qd notat p hec qd in hierusa/lez: quē interpretat vssio pacis redierunt. Qui enim xpm amissit per cordisurbationē: recuperare pōt per mētis pacificationē. Deus enīz sū sit amator: pacis: nō habitat nisi in corde pacifico. ps. Factus est in pace locus eius. Videmus q ima/go hominis nō cōspicit in aqua turbida vel cōmota: sed in aqua limpida & tranquilla. Sic deus nō vī a corde turbido: sed pacifico & quieto. Hinc ē q etiā apostoli receperūt spm sanctum sedētes. i. a tumultibus quiescētes. C. Tertio recuperat p deuotaz orationē: qd notatur p hoc qd Maria filiūz recuperat in tēplo: qd erat domus orationis. Unde Matt. xxi. Domus mea domus oratōis vocabitur. Deus enīz alīq amittit p pctm: qd sit pignorantia. Sic amissit enī Paulus qui dicit. i. Thimo. i. Ignorans feci: & in incredulitate. Aliq per peccatū: qd sit

per infirmitatē humanā. Sic amissit cuz Petrus qui dū mori timuit xps negauit Aliq per peccatū: qd sit p certam malitā Sic amissit cum Bauid: qui a dulterū & homicidū cōmisit. Sed oēs isti p orationem ipm recuperauerunt. Nā Paulus tribus dieb: & noctibus orauit. Unde dixit dñs Anante Act. ix. Ecce. n. orat. De Petro dicit Matt. xxvi. Egredus foris fleuit amare. Bauid orationē triū syllabarū fecit: & misericordiā pmeruit dicens ij. Regū. xij. Peccavi. C. Quarto recuperatur per completam satisfactionē: qd notatur p hoc qd Iesus post triū inuenerunt. Prima dies est cōtrictio. Secūda confessio. Tertia satisfactio. Exo. ij. Ibimus viam triū dierum: vt sacrificemus domino deo nostro. C. Tertio sunt quedā per que Iesus recuperatus custoditur: vt semp nobiscū habitare dignetur. Ipse autem habitat in descensu in nazareth cum Maria & Ioseph. Unde dicitur. Et descendit cum eis & venit nazareth & habitat quidē in dscēsu: id est in valle humilitatis. ps. Valles. i. humiles: abundabunt frumēto: illo scz frumento: de quo dicit Joā. xij. Nisi granū frumētī cadens in terrā & habitat in nazareth. i. in flore puritatis. ps. Tu autēz in sancto habitas. Sanctus enīz idē est qd pur. Cant. ij. Ego flos cāpi. Ecce qz diligit florē puritatis. Et filiū conuallū Ecce qz diligit vallē humilitatis. Habitat cū Ioseph. i. cum illis in quibus est augmentus sanctitatis. ps. Ibunt de virtute in virtutē & habitat cū Maria. i. cum illis qui habēt lucē fulgide purificationis: quia Maria illuminata interpretatur. Matt. v. Sic luceat lux vestra coram hominibus & c. i. Joā. i. Deus lux est: & tenebre in eo nō sunt ylle. Idē nō habitat cū tenebrosis: quia lux cuz tenebris stare nō potest. y. Loxi. vi. Que so cietas lucis ad tenebras.

C Sermo tertius vt supra.

Pater tuus & ego
volentes qrebamus te. Multisunt qui Iesus qruunt: s; nō inueniūt: q nō querūt eū suo tpe & loco & mō. C. Est eis pmo qredus suo tpe: quia

post tri dñū est inuentus. p̄ Prima dies fuit tps ante legē: tūc patriarche eum q̄sierūt: sed eū inuenire nō potuerūt. Tñ dicebat vnus eoz. Ego. iiii. Obsecro dñe mitte quē missurus es. p̄ Secda dies fuit tps sub legē: tūc p̄phete eū q̄sierūt: tūc inuenire nō potuerūt. Tñ dicebat vnus eoz. Esa. lxiiij. Utinā dirūperes celos: tūc dēscēderes. p̄ Tertia dies tps ē p̄s. Et in ista die Iesus inuenit. Esa. lv. Querite dominū dñs inueniet p̄r. inuocate eū. p̄ Quarta dies ē p̄s p̄ hāc vitā: tūc dñati eū inuenire nō p̄nt. quātūcūqz eū q̄rāt. Sic ut. n. ille q̄ sicus vel vuas extra tps q̄reret nō inueniret. Sic illi qui extra tps p̄s deū q̄rūt: inuenire nō p̄nt. Joā. viij. Queritis me: et non inuenietis. Dñati gđ deū inueniet et nō inueniet. Inueniet gđ tanq̄ iudicē torquēre: sed nō inueniet tanq̄ patrē miseratē. Legit ij. Reg. xliij. Absalon vsqz ad annus ter. tū regē Dauid videre nō potuit. In q̄rto aut tpe. i. post hāc vitā mali deū nō inueniet ad penitētiā: sed tñ ad penā. Qui tūc etiā tribus lancetis vulnerabuntur. Una lācea est vermis p̄sciētie. Secda est ignis gehēne. Esa. lxvi. Vermis eoz nō moriet: et ignis eoz nō extinguet. Tertia lācea est puatio visionis diuine. Esa. ij. Scdm alia trāslationē. Tollat ip̄s ne videat gloriā dei. C Scdo Iesus querēdus est suo loco. Ioseph autē et Maria nō potuerūt ip̄m inuenire apud seip̄s: nec in comitatu hoiūz mūdanoz: nec inter cognatos et notos: sed solum in tēplo dei. Est. n. quadruPLEX amor. i. p̄sua tus: mundanus: domesticus et diuinus. Nō poterāt igitur Ioseph et Maria Iesus inuenire apud seip̄s: q̄ nō inueniuntur in amore p̄p̄io et p̄uato. Talis eim amor. i. fuit est amor valde p̄culosus: q̄ maliciā maloz est effectiuius. ij. Tbi. mo. liij. Instabit tēpora p̄culosā: et erūt hōies seip̄s amantes eu. ela. xē. p̄ Scdo nō inuenitur in comitatu hominū mūdanoz: quia nō inuenitur in amore mūdano sed potius mūdus nō inuenia-

tur impedit Joā. xij. Spiritus veritatis quem mūdus nō potest accipere. xē. Et inuētum perdere facit. quia est sicut faciens pertusus. Aggei. i. Qui merces cōgregauit milit eas in sacco pertusus. p̄ Tercio nō inuenitur inter cognatos et notos: q̄ nō inuenit in amore domesticū: cor id est in amore paritū. Bernar. Quo modo bone Iesu iter cognatos meos te inuenia: qui iter tuos minime est inuētus Deuterono. xxxij. Qui dixit patri suo et matri suē: nescio vos. et fratribus suis ignoro vos et nescio. xē. p̄ Quarto aut inuenit in tēplo dei: id est in amore sp̄uali et diuino. Joā. xliij. Si q̄ diligat me sermone meū seruabit. xē. Et pater meū diliget eū. et ad vēntem me: et mōiōnem apud deū faciet. p̄. Primos aut tres amores relinque dōs: et quartū retine dñi amonē dñs. Luce. xliij. Si quis venit ad me et nō odit patrē suū. Hoc refertur ad amorē domesticū. Parētes enīz odidi sūt: quādo sūt mali. vel q̄ filios a seruatio dei auertit: q̄ sicut dicit Matt. x. Intimici hominis domesticū eius. Sequitur. Adhuc autē et animā suā. hoc refert ad amorē p̄p̄iū et p̄uātū. Nullus enim dō diligere animā suā. i. animalitatem et carnalē vitā suā sed eam odire. Joā. xij. Qui odit aīaz suā. Et sequit. Et q̄ nō balulat crucē suā. hoc refert ad amorē mūdani. Ille eīz crucē suā balulat qui crucifixus est mūdo et mūdus sibi. Gal. vi. Nihil mūdus crucifixus ē. xē. Sequit. Et venit post me. hoc refert ad amorē sp̄ualē et diuinū. Venit inq̄ post me. nō amādo terrena s̄ desiderādo celestia. sicut ego amo et desidero. Nō sicut Adāq̄ terrena dilexit et celestia deseruit. i. Log. xv. Prīm⁹ hō. f. Adā de terra terrenus. Scdo hō. f. xps d celo celestis. C Tercio querēdus ē suo mō. Qui qđ mūdus m̄plex ē. Primo. n. dō q̄ri socialr. qđ notat in eo qđ dī. Pater tuus et ego. Ioseph i terperat augmētū et significat opa bona que semp debet augeri. Maria interpretat illuminatā et significat fidē qđ illuminatio mētis. Interpretat etiā stella maris: et significat charitatē. Sicut. n. ceteris stellis occidētibus illa nō occidit: nec ceteris virtutib⁹ deficiētib⁹ charitas nō

deficit. i. loz. xij. Charitas non excidit. Et tali igitur societate iustus est quædus. et tunc inuenit. i. cum fide vera. operatio sollicita et charitate successa. Si. n. alter istum defuerit: inueniri non poterit. Nam sine fide opera deo non sunt accepta. Debe. xi. Sine fide impossibile est placere deo. Si. ne opibus aut fides est mortua. Jac. ij. Fides sine opibus mortua est. Fides autem et opera sine charitate inutilia sunt. i. loz. xij. Si distribuero in cibos pauperum et. Secundo dicitur queri lachrymabili: quod notat ex eo quod beata virgo dixit volentes querebamus te. Triplex de causa sic beata virgo volebat. Primo quia secundum dicitur. timebat ne ipsam descenderet ad celos rediret. et. Secundo timebat secundum aliquos ne longe ad partes remotas abisset ut alijs natiuitatis predicaret. et Tertio timebat secundum gloriam. ne in manus successoris heredis decerneret. His tribus de causis sancti sepe lachrymabili eum querunt. et Primo cum lachrymis deuotionis quas fundunt per sollicitudinem deuotionis: quando se ad tempus eis subtrahit. et quodammodo eos descenderens in celum ascendit. Cuius reuerentia desiderat dicere eum prophetam: Redde mihi letitiam salutatis tue. et Secundo eum querunt cum lachrymis contritionis: quas fundunt propter peccata que aliquando commiserunt propter que se ab eis tunc totaliter elongauit. Prouer. xv. Locus est dominus ab impijs. ps. Locus a peccatoribus salus. et Tertio querunt eum cum lachrymis compassionis: quas fundunt propter miseria et malitias peccatorum qui seculum in manu herodis. i. demonis tradit. et quantum est eis occidit. Heb. vi. Rursus crucifigere. submergitur in mari. Tertio dicitur queri desiderabili. quod notat in eo quod dicitur. Querebamus te. et nihil aliud extra. Ipsus. n. habet in ipso omnia possidemus. Sap. vij. Tulerunt mihi omnia bona etc. Sed illi qui volunt sine ipso habere diuitias et delicias et honores: eum non inueniunt sed potius amittunt. Job. xxvij. Non inueniuntur in terra: suauiter viuunt in carnalium et delictuorum. Abysus dicitur: Non est in me. i. humana cupiditas que fundus non habet. quia sicut dicitur Eccles. v. Aluarus non impletur pecunia. Et mare loquitur:

Non est mecum id est tumens superbia. Superbus cum instat maris semper contra alios fertur. semper intumescit. semper est in motu turbationis. Esa. lvij. Loz. ipij quasi mare feruens quod quiescere non potest.

Quinta prima post octauas epiphaniæ Sermo primus.

Nuptie facte sunt

in chana galilee. et erat mater iesu ibi etc. Joa. ij. Secundum Bedam. Dominus interesse voluit nuptijs: ut statum matrimoniale sua presentia approbaret. Approbauerat prius statum virginalis: in eo quod de interfecta virgine nasci voluit. Approbauerat statum vidualis: in eo quod ab Anna vidua benedicti dignatus fuit. Non restabat nisi ut statum coniugalis sibi approbaret: ut per hoc daret intelligi quod in quolibet istorum statuum poterit homo saluari. Est tamen gradus in his tribus statibus secundum Bedam. Bona est inquit castitas coniugalis. melior continentia vidualis. optima perfectio virginalis. Nuptie autem ille de quibus in isto euangelio agit quadruplex commendabiles sunt. et Comendant. n. a loco: a conuiuio: a puivis et a ministris. Siquidem in loco notat magna mysterij congruitas. in puivis magna vini preciositas. in puivantibus magna nobilitas. in seruicibus magna strenuitas. et Primo enim commendatur a loco: in quo notatur magna mysterij congruitas quod notatur in eo quod dicuntur facta fuisse in chana galilee. Chana enim est nomen ville in puincia galilee. Chana autem zelus interpretatur. Ex quo nobis mysterium commendatur. Ex hoc enim innuitur quod vir et vxor debent mutuo se zelare. Est autem triplex zelus. scilicet nimius: tepidus et discretus. et Zelus nimius est zelotipia. et talis reprehensibilis est: in viro. Eccles. ix. Non zeles mulierem sinus tui quod in vxore. Eccles. xxvij. Dolor cordis et luctus: mulier zelotipa. Refert Hieronimus in libro contra Iovinianum. quod quidam nobilis romanus vxorem habebat a foris gratiosam sed itus cum viro nimis litigiosam atque zelotipam. quam vir a se expulit et eiecit. Eius respondit benedictus quod vxorem sic gratiosam expulisti: ille pedem prædixit dicens: Videris hoc calciam mentem a foris quidem est multum pulchram:

tamē intus me premit. **Calciāmeti** qui dem videtis somnositatē exteriorē: s; nō videtis meā mole stia interiorē. Refert **Seneca** q; **socrates** habuit duas vxores nimis zelotipas & cōtentosās. adeo q; quādā die in ipm impetū facietes ad terram eū delecerūt. **Alia** ē vice cū vna illarum multa in eū intulisset tonitrua pñ nationū ille vssimulās abiit. & iuxta murū domus sedere cepit. Illa vxo aquaz imūdā sup caput eius fudit. Sed **socrates** nihil ex hoc exasperatus caput tergere cepit dicens: **Sic** bā q; post tonitrua pluuia sequeretur. Lū autē amici ei cōsulerent vt eas expelleret. Respōdit. **Disco** in domo qualis sim in foro. hoc ē. **Disco** in domo patiētia vt ipsam in foro expubeam. **Secū** dū ē zelus tepidus quādo. s. vxor scit virū suū somnicantē. & tamē sustinet. dissimulat; & tacet. Et iste zelus tam tepidus ē valde noctuus. **De** bent enim vxores viros suos fornicatōs quattuor modis coercere vt dicit **Aug. i. l. omel.** **C** Primo eos amonēdo. **C** Secūdo obiurgando. & si nō pñnt cōparitate amonitiōes faciunt duras obiurgationes. **C** Tercio ecclesiā interpellando. Si enim nec p amonitiōes vult respicere. nec per obiurgationes abstinere: debet vxor ecclesie vel cpi auxiliū interpellare maxime si peccatū notoriū ē. **C** Quarto ad deū recurrēdo. Si enim nihil horum valet. & ille in duritia sua pmanet: debet vxor ad viros spūales & ad orationē cōfugere. **Quedā** aut sunt que tacent triplici de cā. vt ibidē **Aug.** ostēdit. s. aut timore pterrite: quia a viris flagellari timent. sed plus debent timere deū precipientē q; virū flagellantē. **Periculosa** enim ē incidere in manus dei viuētis. & in ipotētis: qui pōt corpus & aīam mittere in gehēnā ignis: q; incidē in manus hoīs mortalis. & ipotētis. qui tantū habet pñtem in corpus & nō in aīam. Aut blandis a dulatōibus emollite. q; eas viri laudant q; patietē eas portant. **Quē** tñ patiētia ē mala & saluti vtroz cōtraria. Aut falsa rōe seducte. **C** Tercio enim rōibus vt ibidē **Aug.** ostēdit. viri vxores ad tacēdū inducere conant. **Vna** ē qua dñt. Nos sumus viri & vos semie. Et

ridet **Aug.** **Impat** semie vt ferat adulterū virū: qui nō vult fere adulterā vxorē. **Ego** inquit q; sum vir. si vir es vince libidinē tuam. **Alia** ē qua dñt. Nos sumus dñi & vos ancille. Ad quod respondet **Aug.** In ceteris ancille cōtore viroz vestroz: sed vbi ventū fuerit ad hoc qd dicit apostolus. Vir nō h; pñtē sui corporis sed mulier. **Llamate** p re vestra. **C** Tercia ē qua dñt. Nos sumus capita & vos mēbra. Ad qd respondet **Aug.** Si caput es duc sed vide quo eas. **Nō** ite quo nō vis vt sequat te pedissequa tua. Et q; possent alique vxores dicē ex quo vir mibi fidem non seruauit. nec ego libi seruabo. Respōdet **Aug.** **Nolite** pudicissime femine imitari viros vestros. aut vobiscū viuāt. aut soli pereāt. **Impudico** viro nō d; mulier seruare pudicitias h; xpo. **C** Tercius zelus ordinatus & discretus qñ scilz vir & vxor ordinatē se diligit. **Eph. v.** Vir diligite vxores vestrās: sicut & xps dilexit ecclesiā. **Ibidē.** Viri debēt diligere vxores suas. vt corpora sua. **Ibidē.** Unusquisq; vxorē suāz vt seipm diligit. **D; igit** vir diligit vxorem suāz. sicut xps dilexit ecclesiā. vt si qñ fornicat & penitet: ipam recipiat. sic & xps aīam penitētē recipit & grāz sibi redat. Sicut corpus suū vt nunquam corpori alteri diuidat. Sicut seipm vt pccordia si amore eaz diligit. **C** Secūdo iste nuprie cōmendabiles sunt a cōstituto i quo fuit vinū magna pccositas. **Credit** enim q; illud vinū magis fuerit pccosius q; vnquā fuerit ab aliqua vite pductū. **Sic** cit eim **Chrys.** q; miracula que fecit xps semp ad melius terminant q; natura facere possit. **Unde** si xps panes multiplicauit. si visum restituit. si aquā in vinū mutauit & huiusmodi. melius semp fecit q; natura facere potuerat. **Ad** urata ē igit aqua in vinū quātū ad substantiam saporē. colorē. & odorē. **Aqua** putrida ē carnalis imūditia. in qua viri porcint cōmorant. **ij. Per. ij.** Sus lota in voluptu bro luti. Lū quidā lasciuus iuuentis pythagore dicit se malle cū mulieribus q; cū philosphis cōuersari. Et fues inquit libentius in ceno qm in aqua pura morat. **Vinum** aut deo gratū: ē matrimonii le

glitine seruati. Si igit ista aqua putr-
da aliquis erat insectus postquam in ma-
trimonio ē cōiunctus. mutet aquas car-
nalis inmunditie in vinus mīfimonialis
pudicitie. Mutet aqua quātū ad substā-
tiā vt tam iā nō hēat in ope. Mutet quā-
tū ad sapore. vt tam eā nō habeat in vo-
luntate nec in delectatōe. Cōtra hoc fa-
ciebant illi qui quāuis de egypto pecca-
ti recessissent quātū ad opationē. tamen
adhuc videbant illud retinē quantum
ad volūtātē. Num. xi. In mentē nobis
ueniūt cucumeres pepōes ponti & cepe &
alicia. Mutet q̄tū ad calore vt non habe-
at eam in mala specie habendo. scilicet ali-
qua suspectam familiaritatē. i. Thes. v.
Ab omni specie mala abstinete vos. Mu-
tet quātū ad odore. vt vitet mali occa-
sionem. i. malos societates. Sicut enim
malus odor inhect: sic mala societas mo-
res corumpit. i. Cor. xv. Corūpūnt bo-
nos mores colloquia mala. Certe iste
nuptie cōmēdabiles sunt a cōiuantib⁹
i quibus fuit magna nobilitas. Fuerūt
cū ibi Iesus & Maria & discipuli. Circa
quod sciendum: q̄ quattuor d̄ causis po-
test quis vxorem ducere. Prīa est ppter
officiū. i. prolis p̄pagatōem. & sic ma-
trimonium fuit institutum i paradiso
ante peccatū quādo dixit domin⁹ Bēn.
i. Crescite & multiplicamini &c. Secūda
ē ppter solaciū & rei familiaris adiū-
torium sine aliqua cōmixtione corporū
& tale mīfimonium fuit inter Ioseph &
Mariam. Tertia est ppter remediū.
Unde dicit apostolus. i. Cor. vii. Me-
lius ē nubere q̄ viri. Quarta est ppter
viciū voluptatis. ps. Comparatus est
tumē. insi. &c. Quādo ergo quis matri-
monium cōtrahit ppter officium inter
eos est iesus qui fuit virginis ples. Qñ
ppter solaciū. inter eos ē Maria que
similiter ppter eandem causā post ma-
trimoniū contraxit. Quādo ppter re-
mediū. inter eos sunt discipuli qui sub
disciplina mīfimoniali seipsos coerce-
bant. i. Cor. vii. Propter fornicatio-
nem vnusquisq̄ suā m vxorem habeat.
Quādo vero ppter carnalem volupta-
tem. inter eos est dyabolus qui dicitur
asmodeus. Tob. vi. In eos qui coniugia

ita suscipiunt vt sue libidini vacent. si-
cut equus & mulus habet potestātē de-
monium. Quarto iste nuptie cōmēda-
biles sunt a seruitoribus in quibus fuit
magna nobilitas & maxime in archi-
trōum. Triclinium dicitur domus ha-
bens tres ordines mensarum. Voluit
enim domin⁹ vt de isto vino tria sciren-
tur. C. Primum q̄ non erat naturale sed
miraculose factum. Et quātū ad hoc
habuit testes ministrōs qui hydrias aq̄
impleuerunt. & vinum effuderūt. C. Se-
cundo q̄ erat vinum verum. sed aqua colora-
ta. C. Tertio q̄ esset vinum bonū. & quā-
tum ad hoc voluit habere testem archi-
trōinum qui erat selunus & sobrius. &
ideo de sapore vint melius poterat iudī-
care.

C Sermo secundus de eodē.

Nuptie facte sūt
in chana galilee &c. Quan-
tus heretici miseri inētant
carnale mīfimonii cēllicitū. eoz tamen
falsitas manifeste apparet. Si enim illi-
cītum ēē. nec deus ipm in paradiso in-
stituisset. nec de vīrgine matre despōsa-
ta nasci voluisset. nec ipm sua & matris
sue & discipulorum suoz presentia & mi-
raculo decorasset. C. Notandū autē cir-
ca hoc q̄ ē triplex mīfimonii. Primum
ē carnale qd ē inter virum & vxorē: qd ē
humano generi valde vtile si modo de-
bito quis eo vtatur. Per hoc eīz homo
a pctō cōseruatur. i. Cor. vii. Propter
fornicationē vnusquisq̄ suā vxorē ha-
beat. Per hoc legitima ples suscipitur
que alias illegitima cēfere. Bēn. i. Cre-
scite & multiplicamini &c. Per hoc bo-
mini obsequiū exhibet. q̄ sicut d̄ Eccl.
xxxvii. Vbi nō ē mulier ingemisset eger
Per hoc bona hominis fideliter cōser-
uant. Ibidem. Qui possidet mulierem
bona sēchoat posse sione bonā. Iisd autē
mīfimonii celebratū ē in chana galilee.

q: ipi plures debet iucce se diligere et iucce se zelare. Ad quide ostendit p auctoritate et p roem et p quada significatione. Per auctoritate quide qua dicitur Eccl. xxy. In tribus bñplacitu e spiritui meo: que sunt pbata cora deo et hoibus. Concordia fratru: amor proximor. vir et mulier sibi bene consentientes. Ista aut tria inter eos requirunt. s. amor intertus in corde: concordia exterius in pacifica cohabitatione. et consensus taz intertus q exterius in bona opatione. Secundo hoc id e ostendit ratione. Maioris enim ad minore debz ee conuentio et disciplina. minoris ad maiore obedientia et reuerentia. equalis ad equalem amicitia mutua. Si igit facta fuisset mulier de capite hois. videret q deberet ee maior. et vir minor et q ad ipam spectaret viru corrigere. Si de pede videret q viri debet ee ancilla. et q vtro taqua ancilla debet in osibus obedire. Sed facta e de latere taqua equalis et soror: vt inter eos dilectio et amicitia plexeret. Ista tam e equalitate per peccatu ex parte mulier amittit qñ deus sibi dixit: sub viri potestate eris. Tercio hoc ostendit p quada significatione. s. per anul subarratione. Ille eim anulus significat cōunctione viri et vxoris per veru amorem. Debet aut ille anulus ee aureus. rotundus. et i quarto digito positus. et tñ vnus. Aureus qd ee vt ostendat q amor ille dñe excellens et maiortate. Sic eim aur excellit oia metalla: sic et amor ille ceteros amores. Be. ne. ij. Hoc nūc es ex offibus meis et c. quā obre derelinquet et c. Rotundus at vt ostendatur q ille amor dñe hie ppetuatur. vt nūqua finiat nisi per morte. In quarto vero digito positus vt ostendatur q ille amor dñe hie p cordialitate. Dñt eis medietas quada vena a corde pcedit q i digito quarto rñdet. Un aut tñ a spōso ponit et nō duo vt ostendat amorem singularet. In ceteris eis hō vult hie sociu nisi i amado vxore. Ist aut mīmoniu scōz flu. triplex e bonū. s. fides quā sibi mulier seruare tenet. ples q dñs suscipi et religiose educari et sacry. i. sepabilitas et fideliduitas quo ad ppetuā cohabitatione. Lōra pñmū bonū faciūt ad dūlerantes q debita fide sibi nō seruat. Lōra se

cū dñs faciūt aborsus sibi pcurates q homicide sūt cēsen de. Lōra tertiu faciunt traciūdi et supbia. Propriu eis hois vltu e supbia. mulieris traciūdia. Eccl. x. Nō e creata hoib supbia neqz traciūdia natōi mulier. Qñ igit vir e supb et mulier traciūdia. pacificari nō pnt. et sō sepe abinuice sepan. T Scōz mīmoniu est spūale. qd e iter deu et aiaz. Et istud mīmoniu iustitiat: ratificat et cōsumatur. T Initiat aut p spōsione et fide. Osee. ij. Spōsabo te mihi in fide. Ista aut initiatio fit in baptismo. vbi e spōsio ex parte spōse q diabolo et pōpis ei abnuiciare pmitit. et e fidei datio ex pte spōsi. i. xpi q: ibi pcpit xpiana fides. Multa autz fragū spōsione ista quā fecerūt cū deo. et faciūt pacti cū diabolo. Osee. x. Serieritis sedus cū mēdario. i. cū diabolo q e mēdax et p ei. T Scōz istud mīmoniu spūale ratificat. que ratificatio fit in pñtia p verba de pñti qd e cōtra pcrasimantes. q volūt q semp durēt spōsalia nō futuro. Proue. ij. Ne dicas amico. i. xpo vade et reuertē et cras dabo tibi: cū istaz possis dare. Amb. Si aux tibi offerā nō mto dicis cras veniā: sed tā exis. Nemo differt. nō nullus excusat. redēptio aie pmitit. et nemo festinat. De ista de spōsatoe dicit Osee. ij. Spōsabo te mihi iusticia et iudicio et misericordia et misericordiis. Iusticia et iudiciu debent ee ex pte penitētis. vt qñtū deu offēdit in pccis tñ de se iudiciu et iusticia faciāt in pñie lamētis. Ad Ro. vi. Sicut exhibuistis mēbra vīa seruire inuiditie: et inigrati ad inigratē ita nūc exhibē mēbra vīa seruire iusticie in scificationem. Misericordia et miserationes sūt ex parte dei q aiaz peccatrice recipit: et grāz suaz sibi restituit. Legit Numeri. xij. q Moy ses ethiopissaz qdā habuit vxore: s. Be q sic dicit Ber. Moy ses qdā ethiopissā duxit vxore: s. nō potuit ei mutare colorem. Lhūst? vero quā adamauit adhuc ignobilē et sedā glosaz sibi exhibuit nō hñt maculā et c. T Tertio mīmoniu spūale psumat p grāz pfecta. Et sicut in mīmonio psumato e bonū fidei pñs et sacry: sic i isto spūali mīmonio dñs ee bonū fidei ne aia diabolu ynq suscipiat.

Sz de multo dicitur Esa. lviij. Juxta me. i. me
scire et videte discopuisti re. i. voluntate
et sensus apuisti. et suscepisti aduiter. i.
diaboli. Boni plures vt bona opera se
exerceat. i. Thim. ij. Saluabit mulier p
filiorum gnatione si permanserit in fide. i. p
bonorum operum multiplicandis et fide. Un
et in veteri lege maledicte erant steriles
Nō a carnalibus filiis. sed ab opibus bo
nis. Boni sacri vt aia nūquā a xpo se di
uidat. Lpist. eiz ab aia nūquā sepat: ut
si prius ab ipso aia diuidat. Dic. ij. Quid
inuenierit in me p̄s v̄l inq̄tatis: q̄ elō
gauerūt se a me et. Immo si aia ab ipso
sepat: mor a deo recōclat. Eiusdē. iij.
Vulgo dicitur. Si dimiserit vir uxorem. et re
cedens ab ea duxerit alterā nūquid re
uertetur ad eā. vlt. Tu aut fornicata es
cum amato. et. C Tertio infmonitus ē
quasi mediū qd ē inter deū et humanam
nāz. Et sicut infmonio carnali ē triplex
vniō. vna qd ē sedz p̄s aior. Scda qd ē
sedz p̄mixtionē corporis. Tertia que ē p
i diuinitatis habitationē aboz. sic et in isto
spūali infmonio ista triplex vniō repit.
Est eim xps copulatus ecclesie p̄perpe
tuam charitatē. Hier. xxxi. In charita
te perpetua dilexit te: iō et. Per nāe cō
finitatē. Heb. ij. Nūquā eiz angelos ap.
Et inseparabilitatē. Mat. vi. Ecce ego vo
biscū in zc. Nūquāz etiam natura diu
na sepatā ē ab humana. imo et in morte
diuinitas erat cōiuncta carni in sepul
chro: et aīe in symbo.

C Sermo tertius. De eodem.

Muptie facte sūt
in chana galilee. Querit
archolus Theophylast. p̄s
virū sapiēs ducere debeat uxore. Et cu
z dissimulz si pulchra eēt. si bene morigera
ta. si nata ex honestis parētibus: si et ipa
sana et diues. Si aliqui sapientē posse in
re infmonitū: statim intulit. Deceiz raro
in nuptiis vniuersis cōcordat. Nō ē igit
uxor ducēda sapiēt. Ex his ergo habet
q̄ sapiēs nō debet ducere uxore: aut de
bet ipsam ducere bonam et honestā. Lit
ca hoc ergo sex sunt vidēda. C Prio
qualis vxor sit ducēda. C Secūdo qua
liter bona vxor sit cognoscēda. C Tertio

qualiter diligēda. C Quarto qualiter
custodiēda. C Quinto qualiter casti
ganda. C Sexto qualis vita post mor
tem viri sit ab ipa eligēda. C Circa pri
mum notandum qd illorum qui uxores
accepturi sunt quidam sunt lasciuī et va
ni. quidam cupidī et auari. quidam sapi
entes et discreti. Lasciuī et vani non que
runt in vxore nisi pulchritudinem. Que
tamē pulchritudo in muliere est pericu
losa. Prouer. xi. Circulus aureus in na
ribus suis: mulier pulchra et fatua. Est
deceptor et vana. Prouer. vlti. Gallax
grā et vana ē pulchra. et. Querit supradit
ctus archolus p̄s put refert Hiero. cō
tra Iovinianū. Si vir debeat ducē vxorē
rempulchram aut turpē. Et responderet.
Pulchra cito adamat: sed facile cōtēt
tur. Difficile est custodire quā oēs amat
Molestū ē possidere: quā nemo dignat
hic. Minoi tū miseria desomnis hī q̄
fornosa seruet. Legit Hester. xv. qd ipsa
roseo colore et micatibus oculis ad regē
intrauit credēs ex hoc regē placare et ip
sum inclinare: sed rex eaz videns in furo
rem maximū eī mortis. Tūc regina tū
mens corruit: et in palore color ille muta
tus fuit. Rex vero vidēs tam sic pallidā
deposuit iram et ipsam recepit in gratias
Per qd dāc intelligi qd mulieres que se
colorat deo displicēt. Que aut ex abstine
tia efficiunt pallide deo placēt. Cupidī
aut et auari non querūt in vxore nisi di
uitias. Lp̄. sup. Mat. Tu iuuenis qm
uxorē ducere vis noli quere diuitē sz bñ
morigerata: qd boni mores diuitias sem
per acquirunt. diuitie aut bonos mores
nūquam fecerunt et gloriofior est paup
tas fidelium: qd diuitie peccatorum. In
terrogauit quidam Themistū p̄m. cui
nā libentius filiam suam traderet vxorē
rem. An pauper: sed scia de moribus or
nato. an locuplet: par p̄bato. Qui re
spondit. Salo inquit hoīem indigētē
pecunia qd pecunia indigētes viro. Que
rit supradict. archolus p̄s quid sit me
lius. An ducē vxorē pauperē pacifica:
an diuitē ltrigiosam. Et respondit. Pau
perem inquit alere difficile ē: diuites fer
re tormentum. Et quāuis non determi
net quid sit melius. Salomon tamen

determinat qui dicit. **N**ō melius est ducere vxorē pauperē & pacificā q̄ diuitē & litigiosā. **P**rouer. xxi. **M**elius ē sedere in angulo domatibz q̄ cū muliere litigiosa & i domo p̄muni. **S**apientes autē respiciūt in vxore ad sapientia ciuē: sciētēs illud **P**rouer. xxiij. **S**apies mulier edificat domū suā: insipies quozq; extructam manibz destruet. **E**tusdē. xix. **D**omus & diuitie dant q̄ parētibus. **A**dñō autē p̄prie vxorē p̄uidēs. **R**espiciūt ēt ad bonitātē eius. **E**ccl. xvi. **M**ulieris bone beatus vir. **N**ō dixit mulieris pulchre: nec mulieris diuitis: s; mulieris bone. **S**e cūdo vidēdū est quātr vxor bona sit cognoscēda. **I**stō ostēdit **L**hyf. sup. **A**bat. dices: **N**ō ille q̄ vult vxorē accipe d; cōsiderare si hz amboz parētes bonos vel amboz malos: vel vnū bonū & alter malū. **S**i ambo sunt boni secure eā accipiat. **S**i autē ambo mali: oīno deuter. **S**i vero alter bonus & alter malus quid facturus sit timeat. **V**erū si pater est bonus & mater mala: magis cōuenit timē. si vero eōuerfo: minus. **E**t rō ē q; puel. le magis p̄sueuerūt p̄uocari cū matribz q̄ cū patribz. & ideo magis p̄sueuerūt imitari mores maternos q̄ paternos. **T**ertio vidēdū est quātr sit diligēda. **L**auēdus ē enī amor nimius & iordidus. **S**eneca. **A**lmo: nīmī formose mulieris ratiois obliuio est: & infanie p̄limus. **T**urbat consilia: altos & generosos spūs frangit. a magnis cogitatōibz ad humillimas detrahit. **R**efert idēz **S**eneca cognouisse se quēdā bonorātū virē q̄ certurus in publicū cū facta vxoris sue se colligabat. & nec p̄uero qdē hore p̄stita ei carere poterat: portionēq; nullā nisi alterius tacta labijs vir & vxor hauriebāt. **E**t subdit **S**eneca: **O**rgo qdēz amoris honesta erat: sed magnitudo deformat. **N**ihil autē interest cū ex honesta cū quis insantat. **U**nī scitus in sententijs. **A**dulter quidē est in suaz vxorē amator ardētior. **I**n alienā qdē vxorē oīs amaro: turpis est: in suā nimius. **N**ihil turpius q̄ amare vxorē tanquāz adulterā. **Q**uarto vidēdū est quātr sit custodiēda. **Q**uērti supradictus **a**rcolus. si vxor sit custodiēda vel nō. **E**t r̄ndet: **Q**uid p̄

dest diligēs vxoris custodia cūz seruari ipudica nō possit. **P**udica non debeat. **T**ertū est autē q; vxor pudica & pbata nō indiget custodia. **R**efert **H**ieronym⁹ in libro p̄tra **J**ouinianū q̄ duellius q̄ p̄m⁹ rome nauale certamine triūphauit cū tā senex eēt audiuit exp̄probari sibi os fectū. **L**ūg vxorē p̄questus eēt quare nūq; se monuiss; vt hūc vicio mederetur. **S**c̄ctsz ingt illa nisi putas; oībz bonis nō sic os olere. **I**n hoc magna sua pudicitia monstrat quē nūq; sic alicui boni cū facie appropinquāt: vt discernē posset status odorē. **T**alis nō indigebat custodia. **R**efert ibidē de quādā virgine thebana: quē dū a quodā violata fuisset ingulauit ipm postea dormiētē & postea se interfecit. **N**arrat ēt **A**ug. in libro de ciuitate dei: de **L**ucretia quā **S**ext⁹ tarquinius filius regis romanorū violauit. quā cū vir flētē inuenisset & eā salutasset. **R**ndit. **Q**uid salutis ē m̄liri amissa pudicitia. **V**erūti corp⁹ ē violatū nō aius **E**t ne vlla ipudica exemplo **L**ucretie vt uat cultellū arripuit & se interfecit. **T**ales igit que sic habebāt firmū p̄positum castitatis: custodia de nō sunt. **I**lle autē q; suspecte sunt custodia de sūt. **E**t quāuis ipudice oīno non possint custo diri: p̄nt tñ a multis malicjs ipēdiri. **U**nī oīs dicit mulieri fornicarie **O**see. ij. **E**cce ego septā vias tuas spinis: & semitas suas nō inueniet: & sequet amatores suos: & non apphēdet eos. **I**lle qdēz ipudice vxoris vias spinis sc̄pit: qui multas cautelas & ipedimēta sibi opponit. **E**ccl. xvi. **I**n si ha nō aduertere se firma custodia: ne in nēta occasione abutaf se. **Q**uinto vidēdū est quātr sit castigāda. **I**stū d; doct **L**hyf. sup. **A**bat. dices: **T**ribus ingt modis vxor male mougerata castigari d; **P**rimo docēdo secūdū deū. **S**i autē timorē dei nō sentit ipropando vt vel hōmines erubescat. **S**i autē nec pudorē sentit frequēter p̄fusa: faciat illi qdē precipit **S**alomō. **L**or dūz in baculo p̄cite. **P**rio ergo ingt **L**hyf. **A**mmone: q; sepe p̄hicit doctrina iusticie. **B**einde p̄fundet: q; frequēter pudor est frenū vicioz. **T**ertio lūstū est vt castiget tanq; ancilla q̄ erubescere nescit vt libera. **S**exto vidēdū ē

qualis vita sit ab ipsa post mortem viri eligenda. Ad qd dicitur qd tutius est ut vi tam eligat viduale. Adhuc .n. viro mulier dicit se semimortua reputare: cu ambo fuerint vna caro: et ideo tanq semimortua amplius nubere no dicit. In aliquibus et auius hoc inuenisse: ut postq vna mortis reliqua alteri si socia. Ber. Pudeat ad negotiu honestatis ratione no posse inuenire in hoie: qd natura pot i voluere. Sup hoc Hiero. ptra Iouinianu adducit exēplū de tribus matronis romanis que post amissus virū accipe noluerunt scdm. Quaru vna dicebat marcia cathonis: que interrogata quare scdm no acciperet virū? Rndit se no inuenire virū q velit ea ppter se: sed pp sua. forte q erat turpis et diues. Secūda dicebat valeria q cu interrogaret quare scdm no acciperet virū. Rndit se hoc facere no posse q: vir suus no erat mortuus: sed viuus. q: diu enim ipsa viucret vir suus secum in corde pariter viueret. Tertia dicebatur amica: que cu a parētibus vrgeret ut secundū acciperet virū qd inueniret et diues eēt. Rndit se hoc non posse facere: qd bonum habuerat virū: ideo si scd acciperet aut ille eēt bonus aut malus. Si bonus se np esset in timore ne ipsū perderet. si malus semp esset in dolore eo q post bonum virū malus inuenisset.

Domnica .ii. post oct. epiphie. Sermo .i.

Ecce leprosus venies a doctabat cu dicens: Domine si vis potes me mūdare. Mat. viij. Per istū leprosus s mūdatus intelligere possum? quēlibet pctōem s iustificatū. Circa cuius curatōes tria ponunt. s. spēs morbi: modus curatōis: et pēritia medici. Spēs morbi fuit lepra: per quā pctm intelligit. Leprosus. n. hz oēs sensus corpis victatos atq corruptos. hz .n. vltz caliginosus: odoratus obtusus: auditu clausus: palatu iordmanu: in flata et debile manu. Sicut. n. lepra corripit oēs sensus corporales: sic et pctm ipedit oēs virtutes aie spūales. Primo eim pctm corripit oēs virtutē intellectus q ē vltus aie. Sap. ij. Eccecauit eos malicia cor. Sides eis ē oculus dexter aie: q p

pctm excecat. Legit. i. Reg. xl. q Naas amonites dixit filiis iabes galaath. In hoc seria vobiscū sedus: ut eruam oium vrm oculos dextros. Habes enim oculū dextrū erutu no est aptus ad pugnandū q: nec pot videre oculū dextro cu sit erutus. nec sinistro cu sit clipeo tectus. Sed si sinistro oculū erutum haberet adhuc posset pugnare: q: cu dextro oculo posset videre. Oculū dexter aie ut dicitur est fides est. sinister vero sunt opa bona. Ipa aut opa bona sine fide inutilia sūt. Heb. xi. Sine fide ipossibile ē placere deo. Sides aut sine opibus in casu valere pot: qn scz deest opandi facultas est tū opandi volūtas. Cū fide igit sine opibus pot aliqui hō ptra dyabolū pugnare. Cū operibus autem sine fide pugnare no pot. Unde apls nos ammonet ut cōtra dyabolū assumamus opera: sed pncipaliter fides. Eph. vi. In oibus sumētes scutu fidei in quo possitis omnia tela neqsimi ignea exingere. Scdō peccatū claudit in aia virtutē auditū: ut vocē dei pēpientis vel amonētis audire no possit. Sicut enī aia dicitur videre qn aliqd per se intelligit: sic et dicit audire qn aliqd ab alio cognoscit. auditus eis in hoie aliqd ipedit ab iterio: sicut qn nerui auditibiles opilatur. aliqd ab exteriori: sicut qn aliqd obstaculū in aure ponit. aliqd partim ab exteriori: partim ab iterio: sicut qn ex aere exteriori corrupto in infiro auditus aliqd corruptio generat. Supbia igit in aia ipedit spūales auditū ab iterio: q: est in mēte. Supbus eis no vult audire vocē dei nisi a tergo. Hiero. ij. Verterit ad me tergū et no faciē. Ysa. xxx. Audiet vocē post tergū monētis. Avaritia ipedit ab exteriori: q: pot sibi terrā cupit ditatis. Ista terrā remouēda ammonet dñs deus dicens Hiere. xxi. Terra terra audi sermonē dñi. Luxuria ipedit partim ab iterio: et partim ab exteriori. Ipfa enī concupiscētia iterius radicatur in anima: sed foris apparet p signa impudica. Eccl. xxvi. Somicatio multieris in extollētia oculorū et in palpebris illius cognoscit. Tales. n. vocē dei audire cōtēnunt. Eccl. xxi. Audiet luxuriosus et displicebit ei. Tertio peccatū obturat

virtutē memoratiua: q̄ est quasi olfactus
aie. Lū eim debet odorare diuinas sua-
uitates: odorare fetētes carnalitates. ysa.
liij. Er̄is p̄ suauit odore fetor. Lū debet ha-
bere in memoria bñficia dei. bz in memo-
ria iniurias p̄imi. Lū tñ dī Eccl. x. Om-
nis infortē p̄imi tui ne memineris. Lū
deberet cōmemorare suoz peccatoz ad do-
lendu. iuxta illud ysa. xxxvij. Recogi-
tabo tibi oēs anōs meos &c. memor ē po-
tius ad declarandū. Quarto peccatum
deordinat virtutē affectiuā: que ē quasi
palatū aie: q̄ non sapit sibi spūalia sed
terrena. Prouer. xxiij. Anima saturata
l. amore terrenoz repleta calcabit fauiz
l. dulcē amorē celestium. ysa. v. Uē q̄ di-
citis bonū malū: malū bonū. ponētes
tenebras lucē: & lucē tenebras. ponētes
amarū in dulce: & dulce in amarum. Il-
li dicunt malū ē bonum: & bonū malū.
qui dicūt diuitias ē bonas. que multo-
rum maloz sunt cause. & paupertatē ē
malā quam xps docuit & seruauit. vñ se-
cundus pbs interrogatus qd ēēt paup-
tas. R̄spondit o dibile bonū. Illi dicūt tene-
bras ē lucē: & lucē tenebras. qui opa vi-
tiosa laudant: & virtuosa vituperāt. cū
tñ dicat Roma. xliij. Abſtineamus opa te-
ne. & indu. ar. lucis. Illi ponūt amarū in
dulce: & dulce in amarum. qui malū ha-
bere p̄sciam turbida q̄ geta. Reg. Nīce-
nus. Mala p̄scia seq̄ se. imo nō recedet
a se. vit pōt foris aliquid ē remediū qñ
intus ē vulnus ielofum. Quinto p̄ctm
debilitat virtutē opatiuā que ē quasi ma-
nus aie. Sacti eim ipam ēē pigra ad ope-
randū. Prouer. xxi. Abſcōdit piger ma-
nus suas sub asella sua &c. Et iudem. xi.
Manus in manu nō erit inocēs malus.
Sancti viri h̄nt manus ab inuicē sepa-
tas. cū vna manu cōtra diabolu p̄lantes.
cū alla bñ opantes. Neemie. liij. Una ma-
nu faciebant op: & altera tenebāt gladi-
um. P̄sari aut h̄nt eas cōiunctas: q̄ nec
volūt p̄sari nec opari. In futuro aut ha-
bebūt eas ligatas. Matth. xxij. Ligatis
manibus & pedib. &c. Seco ponit mo-
dus curadi cū d̄: extēdes manus tetigit
eū dicens: Uolo mū dare. Ubi notatur q̄
xps h̄nt vix corpus: verā aiam: & veram
deitatē. Tria aut circa istū leprosz offē-

dit. l. tactū. Tetigit igit eū. Affectū dolo-
ris dicens: Uolo. Et p̄tatiū effectū dicens
Mū dare. In tactu notat q̄ h̄nt verum
corp. Lōtactus eim nō ē nisi duoz cor-
por. In effectū notat q̄ h̄nt verā aiam
Affectus eiz & p̄passio tñ sunt in aia nō
in corpore nec in deitate. Uñ dicit Anſ.
Qñ nobis cōpateris nos sentimus cō-
passionis effectū. tu vero sentis affectū.
In p̄tatiuo aut effectū notat q̄ habuit
verā deitatē ex eo q̄ in instati ipm mun-
dauit. qd nulla virt. creata facē potuit/
fer. Ista aut tria. i. corp. aiaz: & deitatez:
secū portauit vt de his tria remedia facē
p̄ que tres homis infirmitates sanaret.
Hō qdē patiebat tumorē supbie: vulnera
tionē mortalis culpe: & fetorē cōsuetudī-
nis prauē. ysa. l. Uulnus. Ecce vuln. cul-
pe mortalis. Et liuor. Ecce putredo con-
suetudinis. Et plaga tumens. Ecce tu-
mor etaridis. Nō sunt circūligata &c. Sct
igit xps de carne sua ep̄lastrū quo tumorē
& supbie frangēt & maturaret. Empla-
strū eim sit de herbis & floribus. Et caro
xpi sicut & nra fuit herba & flos. ysa. xl.
Dis cras semū &c. Augu. Ecce hēs hūili-
tatis exēplū: supbie medicamentū. De sua
aia fecit vas vnguentariū in quo oia ge-
nera vnguentoz reposuit. vt vulnera nō
stra sanaret. ps. Unxit te deus &c. Ecclē.
xxxvij. Unguentarius faciet pigmenta
suauitatis. Deitatez vero habuit tāquā
balsamū p̄ciosum: vt suo odore oēm fetorē
repelleret. Eccl. xxiij. Sicut cynamo-
mū & balsamū &c. Istū odorē in sua pas-
sione mortui & putridi sentiētes cōtinuo
surrexerūt. Tertio ponit peritū medicū
In hoc eim cōsistit peritū medicū vt in-
firmū tam sanatu instruat q̄ caueat sibi
a cōtrariis. & vta cōseruatus. Lōtrari-
um sanitatis spūali ē humanū saniorē ap-
petere. Istud xps ab isto infirmo sanato
phibet dicens. Vt de nemini dixeris. Lō
seruatiū sanitatis ē oia deo attribue. &
sacrificiū laudis sibi offerre. Istud p̄e-
cepit dicens: Offer munus tuū. i. sacrificiū.
Istud. i. sacrificiū de quo dī in ps.
Sacrificiū laudis honore. Nihil enim
nobis p̄ vanā gloriā debemus attribue-
re. s. oia deo offerre. De oibus eim ope-
ribus n̄ris deus vult vt habeamus totū

meriti.
ip̄e vult
deus re-
cōdicare
mea alio
d̄i p̄
ciarias
gloriā
q̄bus dī
q̄ gloriā
sibi aut
r̄is sibi
dicat. L
a d̄io n
scriunt
occulit
cū dica-
re quon-
ma. fa.
C Ser-
tatis b
infirm
primet
infirm
diuini
p̄cto
cra tri
sinuat
D̄ie si
sum. S
p̄ctm
lepra
Sicut
raliter
sp̄ritu
nos n
sanit
cōseru
lepro
quo m
nē con-
p̄ inf
multū
culosi
culum
boni
uocā

meriti. Proxim? hēat bonū exēplū. Et ip̄e vult p̄te laudē & gloriā. Tria cū sibi deus reservauit. & nulli creature vnquā cōicare voluit. s. glia. ysa. xlvij. Eiam meā alteri nō dabo. Vindicta. Rom. xij. Vbi vindicta & ego rē. Et ptatē iudiciariā. Jo. v. Ptatē dedit et tu. sa. xē. Gloria aut sibi auferūt vanigloriosi. De gbus dī Jo. v. Nūo potestis vō credere q gloriā ab inuicē accipitis &c. Vindicta sibi auferūt supbi & tracū dī qut de insu. rīs sibi illatis vindicare se volūt: cū tū dicat. Eccl. xxvij. Qui vindicare se vult a dño inueniet vindictā. Iudiciū sibi auferunt temerarij & p̄sumptuosi: qut de occultis aliorū cordiū iudicare volunt: cū dicat. i. Cor. iij. Nolite an̄ tps iudicare quousqz veniat dñs q il. abscon. te. & ma. sa. cōfi. cor.

¶ Sermo scōs vt supra.

Omine si vis potes me mūdare &c. Ad infirmū p̄tinet medicus ap̄ire morbū & petere sanitatē infictū. Ad medicū p̄tinet liberare infirmo exhibere suffragiū. Ad vtrūqz p̄tinet cagere recidū: vt scilz & medicū infirmo. & infirmo sibi ip̄i caueat ne recidū incurrat. Per istū igit leprosum p̄tor significat. ad cultus curationē facia tria fuerūt: vnū ex pte sua. s. morbi i. sinuatō: & sanitatis postulatio: cū dicit. Dñe si vis potes me mūdare. me. s. leprosum. Sanatis i. formatio. Significat aut p̄tor p̄ lepra triplici de cā. Primo quia lepra ē morbus p̄tagiosus. sic ē peccatū Sicut enim leprosus gnāt leprosus corporaliter. Sic vn? peccator generat aliū spiritualiter. i. Cor. xv. Corumpunt bonos mores colloquia p̄uaua. Quando sanitant cū sanisū sanitate mutua se cōseruat. Quādo vero leprosi stāt cum leprosis magis ac magis se viciant. De quo modū est curādum. Qñ vero sanit com leprosis stāt vel cōuerso: sanit sepe inficiunt a leprosis. Leprosi autē in multis adiūantur a sanis: Jo nō ē periculosum leprosis stare cū sanis: sed periculum ē sanis stare cū leprosis. Sic qñ boni stāt cū bonis: mutuo ad bonū se p̄uocat. Vñus eiz ab alio addit humilita

tem: & ab alio pietatē: ab alio patientiā: ab alio obediētā. Prover. xxvij. Serrū ferro acuit. & hō exacuit faciē amici sui. Qñ aut mali stāt cum malis: mutuo se ad malū incitat. ps. Bies diei eru. verb. i. bonus bono dat bonū documētum. Et nox no. i. i. dī. s. i. malus malo dat malā doctrinā: sic peiores efficiunt. Qñ quidē iustū ē postquā sanari cōtēnuūt. Apoc. xij. Qui nocet noceat adhuc. & q in sordibus ē &c. Qñ vero boni stāt cū malis vel cōuerso: nō ē piculū malis s. viles: q sepe meliorant. Est aut piculum bonis: q sepe viciātur. Prover. iij. Qui cū sapientibus gradit sapiēs erit. amic? stultorū &c. Jo nō dixit dñs babilonis & chaldētis vt recederēt de medio populi sui. sed dixit populo suo vt recederet de medio babilonis & de terra chaldeorū. Hiere. i. Recedite de medio babilonis &c. Scō p̄tm significat p lepra: quia lepra ē morbus piculosus. Eteri eiz morbi corumpūt pte corpis. Iste at inficit totum corpus: & iō ab omnibus valde timetur. Sz peccatū ē periculosius: q corpus & animā inficit & corumpit & iō valde ē timēdū & fugiēdū. Eccl. xxi. Quasi a facie colubī fuge p̄tm. Dētes leonis dentes eius interficiēt aīas hoīum: quasi rōphea bis acuta oīs inigtas. Et a simi las hoc p̄tm colubior: & dentibus ledīs & rōphee bis acute. Per colubū luxuria designat. Bī enim coluber quasi colens vmbra vel coluber qst lubricus. Luxuriosus eim vmbra. i. tenebras amat. Job xxij. Oculis adulteri obseruat calig. nem dicēs: Nō me videbit oculus. Et de p̄to in p̄tm lubrici. Thien. iij. Lubal cauerūt vestigia n̄ra in itinere platearū n̄rarum. Per dētes leonis intelligitur auarus. Istud enim qd est in ore leonis nūquā excutit. Sic illud qd rapit auar? vel vsurarius vix aut nūquā restituitur. Notādū aut qd dētes p̄mi dñr p̄iores seqntes dñr canin. vltimi dñr molares sūt. n. q bōa paupz p̄cidūt. n̄ tū oīa auferūt: s. pte dimittūt & pte tollūt. Isti sē dētes p̄iores. Alii sūt q p̄ pecunia p̄ra iusticiā & veritatē latrāt sicut mali aduocati. Isti dñr dētes canin. Alii sūt q v̄t uersa p̄minuūt & p̄molūt: sic tirāni & vsu

rarij. Isti dñr dētes mollarēs: qui oīa at
terit & cōmoluit. ysa. iij. Quare atteritis
populū meū: & faciē pauperū cōmolitis
zē. Sz certe sicut dñ in ps. Dentes eoz &
molas leonū cōfringēt dñs zē. Per rom
pream bis acutā intelligit supbia q̄ dñ
bis acuta: siue q̄ affligit hōiem in corpo
re opprimēdo. & in rebus spoliādo. siue
q̄ odiosa ē deo & hōibus. Ecē. x. Dñs bi
lis corā deo & hōibus ē superbia: siue q̄
occidit aīam morte culpe & morte gebē
ne. Tercio peccatū significat p lepra: q̄
ē morbus fetidus & abominabilis. Et
iō leprosi ab alijs separant. & q̄ abhomi
nabiles sunt. q̄ fetentes. Sic & pecca
tores sunt abominabiles & fetentes. z
iō separāt a bōis. & quo ad locū & quo ad
meritū. & quo ad cōsōrtium. Quo ad lo
cū qdē: q̄ deus quattuor loca fecit. s.
celū. terrēstrē paradīsum. mūdū. & infer
num. In celo salis leprosi stare nō po
tuit: q̄ q̄cto lepra superbie in p̄lo an
gelo inuēta fuit: de celo electus ē. Nec i
paradīso terrēstrē: q̄ q̄cto in adāz fuit
inuēta lepra peccati inobediētie de para
dīso fuit expulsus. Nec ē in mūdō isto
tales leprosi stare p̄mittunt: sed tandem
oēs eiciēnt. ps. Ut lu. pla. dele. Et ideo
non restat nisi vt in inferno q̄est eoz le
proforia includant. ysa. xliij. Congre
gabunt i cōgregatōe vntus fascis in la
cum: & claudēt ibi in carcē. Secundo
separati sunt a bonis quātū ad meritū: q̄
nullā p̄cipitationē h̄nt meritoriam: que
sunt a sanctis in ecclā militante. Et iō
nec dyabolo p̄nt resistē. & si cadūt si p̄nt
resurgere: nec in bonū p̄nt se mutuo cō
fouere. Ecē. iij. Velius ē duos simul
cē q̄ vnū. Si vnus ceciderit ab alio sul
cietur. Et si quis p̄t p̄ualuerit a duersus
alīū: duo resistēt ei. Et si domuerint duo
fouebunt mutuo. Tercio sepabunt a bo
nis quātū ad cōsōrtiū. In hac enīz vita
lz sunt separati quātū ad meritū: nō tamen
quātū ad cōsōrtiū: q̄ mixti sunt boni &
mali. sed in futuro fiet separatio. & quātū
ad cōsōrtiū: & quātū ad locū: & quātū
ad p̄mū. Mathei. xij. Exibunt angeli
& sc. ma. zē. Ecce separatio quātū ad p̄for
tium. Et mittēt eos in carminū ignis. Ec
ce separatio quātū ad locū. Ibi erit fiet

z stridor dētiū. Ecce separatio quātū ad
p̄m iū. Illi eīz erūt semp in luctu. sancti
autē semp in gaudio. Secūdo ex p̄te me
dici fuit benigna curatio: cum dñ. Et ē
dens manū tetigit eū dicens zē. Vñ no
tandum q̄ lepiam copales quinqs mo
dis curata legimus. Primo p̄ ablutōz
sicut p3. iij. Reg. v. i naaman. Et signat
lachrymarū effusione. ps. Lauabo p̄ sin
gulas noctes zē. Secūdo p̄ offēsiōe si
cut p3. Luc. xviij. in decem leprosis qbus
dñs dixit: Ite & offēdite vos sacerdoti
bus. Et sic eūdo mūdāti fuit: & significat
cōfessionē. ps. Cōfitebor a duersus me zē.
Tercio per separationē: sic p3. Numeri. xij.
in maria sorore moysi: que septē diebus
sepata fuit. Et significat excoicationē
q̄ instar cauterij dñ ē medicinalis: sicut
p3. i. chor. v. De illo fornicario quē apo
stolus excoicauit. Quarto p̄ inclusionē:
sicut p3. Exo. iij. in manu moysi que de
sinu extracta leprosa apparuit: sed in si
num reposita mūda fuit. Sic multi qui
in seculo spūali leprosi erāt: mūdantur
spūaliter qñ claustrū ingrediantur. Quin
to p̄ tactum sicut p3. hic. Est autē triplex
tactus. Unus ē pure copalis: quādo. s. z
qd̄ tangit & qd̄ tangit ē corpus. Et iste fu
it in xpo valde virtuosus. Luc. viij. Omi
nis turba querebat eū tangē zē. Secun
dus ē p̄m copalis & p̄m spūalis. in
quo qd̄ tangit ē corpus: & qd̄ tangit ē spi
ritus. Et iste ē tactus tribulatiōis in
flicte. Job. ij. Tange os eius & carnem zē.
Tercius ē pure spūalis. in quo qd̄ tan
git & qd̄ tangit ē spūs. Et iste tactus ē in
spiratiōis interne. i. Reg. x. Abijt cū saul
pars exercitus quoz tetigit deus corda
Iste igit leprosus tactus p̄m spūalis. &
p̄m copali fuit tactus. qñ ad sui cor
reptionē fuit a deo lepra percussus. Ta
ctu pure copali quādo manus xpi eius
carnē tetigit & mūdauit. Tactu pure spi
rituali quādo deus salubre p̄positū sibi
infudit & sanitatē copis & aīe impetra
uit. Tercio ex parte medici & infirmi dñ
ē cauta puisione in recidiuū peccati la
bas. Et ad hoc etia sunt necessaria. Unū
ē humane laudis vitatio. iō dñ. Vide ne
mini dixeris. Aliud ē pura cōfessio. Iō
subdit. Vide offēdē sacerdoti. Tertium

et elemosynarū largitio: id subditur. Et offer munus etc. Si quis dē cōtēptus laudis aiam cōseruat i merito. Mat. vi. Pater tuus q videri i absco so red. ti. Lōfes. sio aiam custo dit a dyabolo. ps. Ne tra. be. aias. cōf. Elemosyna grām cōseruat in corde iusto. Eccl. xvij. Elemosyna virtū tāquā sacculus cū ipō. etc.

¶ Sermo tertius.

Pater meus facit paraliticus in domo etc. Sicut p leprosum. ita p paraliticū peccator: significat. Circa curationē aut istius paralitici tria notant. Nam ex pte infirmi notat magna miseria. Ex pte mediatoris magna orōis inflātia. Ex parte medici magna curatōis potētia. ¶ Primo igit notat ex parte infirmi magna miseria: q: erat Paraliticus. Est aut paralitici dissolutio mēbroz pūas ipā mēbra: aliqñ quātū ad sensū trā aliqñ ad motū trā: aliqñ quātū ad utrūq. Et tō p paraliticū recte peccator: designat. sunt enī qdā palitici quātum ad sensū quāuis nō quātū ad motū. sicut heretici q dēo qdem recte nō sentiūt p fidē veram: z mouēt trā ad aliquā opatōem simulatam. De quib⁹ dī Roma. i. Tradidit illi deus in reprobū sensum. Sap. xij. Vanī sunt sensus hominis etc. Alij sunt paralitici quātū ad motū: lz non quātū ad sensū. sicut mali xpiani: qui de deo sentiunt recta: sed nō mouēt se per bona opera. Tales sunt similes simulachris: que pedes hnt: lz nō mouent. ps. Pedes habēt z nō ambulabūt. ysa. xl. Querit quō statuāt simulachrū qd non moueat Alij sunt paralitici quātū ad utrūq: qui nec fidē habēt nec opa. Ili sunt tāquā arbores autuāles infructuose. bis mori. ut dī Jude. i. Tūc igit paraliticus pfecte sanat qñ sensus mēbroz restituit motus. reddīt: z in sanitatē pfecta pfirmat. Sic ē peccator: qui ē paraliticus: pfecte sanat quando habet sensum fidē rectū. motū done opatōis sollicitū: z in his pseuerantiā z finē debitū. De his tribus dī Acl. xvij. In ipō viuimus mouemur z sumus. Ecce q: a deo habemus vitam trā z cētām. Ili habent vi-

tam qñ hnt fidē rectā. q: sicut dī Rom. i. Iustus ex fide uiuit. Ili hnt motus: q hnt opationē sollicitā. Ili hnt cōspuale quē in vtroq cōseruant p firmā constantiam. ¶ Secūdo ex pte mediatoris. i. Centurionis notat magna orōis inflātia. Ista aut eius oratio habuit anexam fidē. Vñ dixit dñs de eo. Non inueni tātam fidē in israel. Hoc aut dī secūdū cōmūnē vsum loquēdi. ut si quis intrat domū aliquāz cū societate si nullū tbi inuenit dicit: Non inueni aliqñ in domo ista. In tali mō loquēdi nō 2 numerat se cū uisentes. Sic z dñs dicens. Non inueni tantā fidem in israel: nō cōprehendit discipulos se sequentes. Item habuit humilitatem. Unde p nīmā humilitate dixit se non ē dignū vt chylus sub eius tectum intraret. Augu. dicendo se ēē indignum: prestūit se dignum non in cuius parietes: sed in cuius cor: xps intraret. Chryl. Quia indignum se fecit suscipiendo xpī in domo. dignus factus est in regno. Oratio enī ē sicut nuncius celestis: quē ad deum destinamus. ps. Intrēt in conspectu tuo oratio mea. El. ibi dem. Magna virtus orationis. que quāsi quedā persona ad deū intrat z mandatum peragit quo caro nequit puenire Oratio eim ad deū peruenire non pōt ni si habeat duos comites supra dictos. i. si deim a dextris. Marci. xi. Omnia quecūqz orantes petieritis credite q: accipietis etc. Et humilitatem a sinistris Eccl. xxxv. Oratio humilitatis se nubes penetrat. Oratio igit hereticorum ad deum non ascēdit. quia non habent fidem catholicam. Nec oratio superboz: quia nō habēt humilitatem verāz. Nec orō malo ruz xpianoz. quia non habent fidē formatam. Oratio vero istius centurionis meruit exaudiri. z ppter altantē fidēz. z assidētēz humilitatē: z ipellentēz charitatem: quia caz effundebat p fraternā salute. Chry. sup Matth. Pro se orare nature ē: p alijs gratie. Pro se orare necessitas rei cogit. Pro altero aut charitas fraternitatis orat. Bulcor ē aut aī deū orō nō quā necessitas rei transmittit: lz quāz charitas fraternitatis orat. ¶ Tertio ex pte medici notat magna curatōis

potētia: q̄ solo verbo curauit. Tria enī
verba xps dixit: quē fuerūt cū curatiōis.
Unū fuit verbū humilitatis ⁊ bēnivolē
tie cū dixit: Ego veni ⁊ curabo eū. Bre.
Magna humilitas q̄ feruū dignatus ē
visitare. Ad filiū regū nōluit venire ne
diuitias honorare videret. Ad seruū
morē p̄sentit: ne seruile p̄ditionē sper
nere videret. Seneca. Quēadmodū stul
tus est q̄ equū emptur? nō ipm aspiciat. s;
stratū ⁊ frenos: sic stultissim⁹ est q̄ hoīes
aut ex veste aut ex p̄ditiōe estimat. Scōs
verbū fuit veritatis ⁊ sapientie cū dixit:
Multi veniēt ab oriētē ⁊ occidentē: ⁊ re
cubēt cū Abrahā ⁊ c. Ista fuit magna et
sapientia q̄ vidit ⁊ p̄uidit multos saluan
dos ab oriētē ⁊ occidentē: et ab aglone ⁊
meridie. Ab oriētē qdē veniūt q̄ pensen
tia agūt in sua inuēture. Ab occidentē q̄ i
sua senectute. Ab austro q̄ sūt iter. p̄spe
rare ⁊ tñ ibi seruāt t̄pantia. Ab aglone q̄
sūt iter aduersa: ⁊ tñ ibi seruāt patētia.
Tñ sub typo ecclesie fuit dictus Jacob.
Ben. xviij. Dilataberis ad oriētē ⁊ se
ptētrionē: ⁊ occidentē ⁊ meridie. Tertius
fuit verbū virtutis ⁊ potētie cum dixit.
Vade ⁊ sicut credidisti fiat tibi: ⁊ sanā.
ē puer ex illa hora Ecc. viij. Sermo illi⁹
p̄tate plenus ē. Deus. n. facit oīa verbo
suo. ps. Dixit ⁊ fac. sunt. ipse mā. ⁊ c. Vo
lūtatē sua. ps. Oīa q̄cūq; voluit dñs fe
cit ⁊ c. Differt aut multū in opatiōe sua
creator ⁊ creatura. Agens. n. creatū. aut
opaf euz mori mora ⁊ labore sicut hō ⁊
cetera aīalia. Aut cū mora ⁊ sine labore.
sicut sol ⁊ cetera luminaria. Deus autē
opaf sine mora ⁊ sine labore ⁊ motu: q̄
solo suo verbo ⁊ volūtatē. Qd solo ver
bo ipse opaf testat ipse centurio dicens:
Dic tñ verbo ⁊ sanabit puer meus. Qd
sola volūtatē testatur lep: osus dicens: Si
vis potes me mūdare. Nos aut nō sana
mur: q̄ verba sue potētie non timemus:
cū tñ dicat Hier. x. Quis nō timebit te
o rex gētiū. Nec ad sapientia eius erube
scim⁹: cū tñ oēs nros cogitatus ⁊ opa vi
det. Heb. iij. Oīa nuda ⁊ apta sūt oculis
eius. Et ei⁹ benignitatē p̄tētimus. Ro. ij.
An diuitias bonitatis eius ⁊ patētie
⁊ lōganimitatis eius p̄tētimus. Iste autē
cēturio iuste meruit exaudiri a Xpo: q̄

⁊ verba sue potētie habuit in timore. ⁊
verba sue sapientie habuit in honore: ⁊ ver
ba sue benignitatis habuit in amore.
Cōnica tertia. Sermo primus.

Ascendēte Jēsu
in nauiculā secuti sunt eū vt
scipuli eius. Matth. viij. Se
pe p̄tingit q̄ qñ quis penitētia inchoat.
grauis tēratio eū pulsāt: nec deus ip̄suz
statz liberat. Ideo recurrere d; ad deu
p̄ seruētē orationē ⁊ taz p̄seuerātē in
stare donec ip̄etret dei misericordiē. Ta
ta aut grātia sepe cū p̄sequit q̄ ip̄sē etiā
in admirationē excitat. Ista oīa in isto
euāgelio p̄ ordinē exp̄imunt. ⁊ Primo
enī ponit penitētie assūptio cū dī: Alce
dēte Jēsu in nauiculā. Tūc. n. deus i na
uiculā ascēdit qñ q̄s fuit salutis auidus
pniam facere incipit. Per nauiculā qdē
pnia designat: q̄ p̄ ipsam hō ad portū sa
lutis deducitur. Et quicūq; extra istam
nauem inueniuntur ad portum salutis nō
perueniunt: sed ip̄suz vnda infernalis in
uoluet. Ideo significatā est per archam
Noe: q̄ illi qui in eā ascēderāt fuerūt sal
uati. Qui vero nō ascēderāt fuerūt sal
uati. In hoc tñ distat illa archa ab ista
scōs mīaz Ch. y. i. li. d. laudib⁹ pauli. q̄ i
illa archa lup⁹ itrauit ⁊ lup⁹ exiuit. leo
itrauit ⁊ leo exiuit. coru⁹ itrauit ⁊ coru⁹
exiuit. hoīes itrauerūt ⁊ hoīes exierunt:
q̄ nec lup⁹ potuit auferre suā rapacita
tē: nec leon⁹ suā ferocitatē: nec coru⁹ suā
voracitatē: nec hoīb⁹ suā mutare huma
nitatē. Sz q̄cūq; scōs cūde Ch. y. itrat i
hanc archā p̄ntē: si erat lup⁹ mutaf in
agnū: q̄ si erat raptor vel auarus: dñit
tit rapinā ⁊ in dñit innocētiā: q̄ nulli no
cet: sz oībus p̄dest. Si erat leo: mutaf in
ouē: q̄ si erat elatus ⁊ sup̄bia: efficit mā
suetus p̄humilitatē verā. Si erat coru⁹
mutaf in colūbam: q̄ si appetebat p̄sus
carnes: inō pura grana appetit. i. si ap
petebat carnales voluptates: modo ap
petit spirituales refectiones. Si instat
coru⁹ differebat suam conuersionē pio
crastinādo. iuxta illō Soph. ij. Tor can
tantis in fenestra corus in sup̄limari
modo facit eā genitibus ad deu clama
do. Juxta illud ysa. lix. Quasi colibe

meditates gememus. Aug. Ista res est q̄ multos occidit. vñ dicunt semper cras & cras & clau di ostiū. & manet foris cū vo ce conuina: q̄ noluerūt habere gemitum colubini. Itē hoies scōz eūdē Chrys. in ista nauī pñie mutant in āgelos. Ange li. n. ex nā hñt excellētē puritatē. ex offi cio aut deo hñt assistere: & nobis mīstra re. Sic & seruit dei in nauē pñie ingressi: ad similitudinē angeloz puritatē mētis & corporis seruāt hñtes p gratiā qd̄ ha bēt angelī p naturāz. In sup deo assistūt p excellēz p̄emplarōis & p̄ximo mīni strāt p descēdēdo eis p sobrietatē discere: tōis. ij. Lor. v. Siue mētē excedim⁹ deo: siue sobriū sumus vobis. ¶ Scdo pñiam assistit sepe sequit magna tētatio: qd̄ no rat cū dī: Et ecce mortus magn⁹ ē factus i mari. Ecc. ij. Nisi accēdes ad seruītu rez dei: ista in timore dei rē. Lōmotio autem maris triplici de cā accidere consuevit. Aliqñ a cā supiori hoc est a stellis: & ma xime erratis scōm Zlugu. in li. de vita beata. Ista ē cā inuīt in epistola Jude. Gluc⁹ sēut maris dispūmātes suas p̄si fiones fidēra errāta: gbus pcella tene bray ē p̄seruata. Aliqñ accidit a cā infe riori: hoc est ab ipso fundo maris: qñ ni mis seruet & bullit. Ista causa tāgīf Job glī. Vbi dī de leuitathā. Seruescere faciet qñ olla p̄fundū maris: & ponet qñ cum vnguēta bulliūt. Aliqñ accidit a cā me dia. i. a vēto ab aere veniēte & yndas ma ris pcutiēte. Ista aut cā tangit Dan. vij. Vnde bā i vñsōe ma. nocte & c. iij. vē. ce. rē. Turbatio igit tētatio in seruīs dei aliqñ accidit a cā supiori. i. a deo pmit tēte ad ipsoz humiliatōnē & grē cōserua tōez sicut accidit i paulo: q dixit. ij. Lor. xij. Ne magnitudo reuelatōnū extollat me: datus est mīhi st. car. mee rē. Aliqñ ab inferiori cā. i. a tyrāno aliquo psequē te. Dat. xxiij. Ex illis occidētis & crueli gētis rē. Aliqñ a cā media. i. a demone sculēte: qui in aere caliginoso morat. si cut p̄z in Job quē pcutit vlcere pessimo Ista sunt illa trīa de gbus dicit Dat. vj. Descendit pluuia & rē. & flu. rē. p̄ pluuia que de celo descēdit: intelligit a d ueritas a deo imissa. Per flumē qd̄ per terra fluit: intelligit p̄secutio a tyrāno

terreno inflīcta. Per ventū q ab aere ve nit: intelligit tētatio a dyabolo destina ta. Ista aut turbatio maris tā seua fuit: vt ēt nauicula opiret fluctib⁹. Remig⁹ in homē. His pcellis tētatiōnū & tribu latōnū solet concuti fides: spes & char tas. Quas pcellas sic deus pmittit i sur gere: vt pene splēdor fidē obtenebescat spei celsitudo p̄stabit fides: spes & char tas frigeat. ¶ Tercio i ipsa tribulatiōe & tētatiōe sepe fit auxiliū diuini subtra ctio. qd̄ notat cū dicit. Ipse vero dormie bat. Vbi notandū q̄ deus alicubi semp dormit: alicubi semp vigilat: alicubi quā doqz dormit: quandoqz vigilat. In iher. no quidē semp dormit: q̄ dānatos ppe tue obliuioni tradit. Job. xxiij. Oblit⁹ scāt elus misericordiā. In celo semp vi gilat: q̄ sanctos semp custodit & coronat Dan. iij. Ecce vigil & sanct⁹ descēdit de celo rē. In pñti aut qñqz vigilat seruos suos a tribulatiōib⁹ & tētatiōib⁹ cu shodiendo. Ideo dixit p̄pheta: Ecce nōs domi. neqz dor. rē. Aliquando dormit eos a tribulatiōib⁹ exponēdo. Ideo dicit ibidē p̄pheta. Surge quare obdor. vñe rē. ¶ Quarto p ipsa tētatiōe & auxiliū diuini subtracōe dī fieri clamosa ora tio. qd̄ notat p hoc q̄ accesserūt & suscita uerūt cū dicētes. Dñe salua nos p̄rim⁹ Scdm Chrys. Xps fecit in mari magnaz turbatiōnē vt magna turbatio magnuz discipulis icuteret timorē: & magnus ti mor i duceret eos ad clamosaz orōnez: & clamosa oratio induceret Xpm ad ma gnam miraculi opatiōnez: & magnū mi raculū induceret hoies ad fidem & amil rationē. Est igit xps tēpore tētatiōis cla mosis precib⁹ excit adus. Augustin⁹. Ex cita Xpm in corde tuo. vigilet fides tua. tranquillē conscientia tua: & liberabitur nauis tua: Idē. Ideo p̄sumunt iusti in ecclesia vt p̄ssi clamēt clamātes exau dian tur: exau diti gloriācēt deū. Iste autēz clamor non dī fieri voce tñ. iuxta il lud. Voce mea ad dñm clamaui. Nō tñ corde. iuxta illud. Clamauit in toto cor de meo: exaudi me dñe. Sz ēt opē: vt in sistat teum⁹: elemosynis & maceratiōi co: poris. Ione. iij. Domines & iumenta & boues & pecora non gulent quicqz rē.

Et clamat ad deū in fortitudine. Cū autē
to post clamorū orationē sequit diuina
miseratio. qđ notat cū dicit. Tūc surgēs
impauit vēris et mari: et facta ē tranqui-
tas magna. Ipsa. n. tribulatio ē sicut qđ
dā tēpestas qđ mētē turbat. Est sicut qđ
dā pluuia: qđ multas lachrymas generat
Est sicut quoddā nubilū qđ mētē obscu-
rat. Sed xps nris oībus excitatus ex-
pellit oēm tēpestatē: et succedit mīra trā-
qllitas. Expellit oēm pluuiā lachrymarū
et remanet mīra iocūditas. de hīs duobus
dī Thob. iij. Post tēpestatē traquillū fa-
cis et post rē. Expellit oē nubilū et rema-
net mīra serenitas. Mat. xvi. Scđ vespē
dictis serenū erit. rubicūdū ē. n. celum.
Per vespē pñs vīta. p mane autē inchoa-
tio vite eterne figurat. In vespē igit pñ-
tis vite in sanctis vīris ē celū rubicūdū
idēst vīre in multis tribulatiōibus laceratū
Sed in mane vite eterne hēbūt serenitātē. i.
cor iocūditatibus exhalatū. C Sexto
de tanta mētis traquillatōe causat ma-
gna ammiratio. qđ notat p hoc qđ dī: Po-
ro hoies illi mirati sūt rē. Ammirat. n.
hō d tāta facilitate. Eccl. xliij. In sermo-
ne eius siluit vērus. ps. Tu dñaris prāti
maris rē. Ammirat d pñsina tāta ama-
ritudine et subsecuta tāta dulcedine. ps.
Scđm multitudine dolor me. rē. Am-
mirat de pñsina difficultate et subsecu-
ta facilitate. Ber. in sermo. Turbat ali-
quis vehemēter: seu corpali quousa ico-
modo seu tribulatōe aliq seculari: seu ac-
cidia spūs et animi quā dā defectōe lan-
guescēs: tā tēari incipit supra quā vale-
at sustinere. arbitror sane velut gbusdā
manib⁹ huiusmodi hoies iter dū ab an-
gelis supportari: vt quodā mō nō sentie-
tes trāscāt: que tāto tpe soānidabāt nec
par mīrent postmodū: tā sup posteriore
facilitate. qđ sup priore difficultate.
C Sermo secūduus. De eodē.

Ascendere Iesu

In nauiculā rē. Oliz deus se-
cerat nauē inocētē in qđ po-
deret: illa nauis naufragiū pūlit qđ
Adā peccauit. Dein de fecit nauēz sy-
nagoge quaz terrenis mercibus onerauit:

q: iudeis tñm terrena pmisit. Sed ista na-
uis etiā naufragiū pūlit: qñ gubernato-
rez eius. i. xpm iudeus occidit. Jō fecit
tertiā nauē. i. sanctā ecclesiā qđ admodū
nauis in pñcipio fuit arcta: quia paucos
habuit credētes. In fine ē. i. tpe antixpi
erit angusta: quia tñc pauci erūt fideles.
In medio autē est lata: qmō hīdes ē mul-
tū dilatata. De ista autē nauē ecclesie dī-
cit Chrys. sup Mat. Nauigat ecclesia in
structa fidelī gubernaculo felici cursu.
p huius seculi mare hīs deū gubernato-
rez. angelos remiges. portās choros om-
nū sanctoz erecta in medio ipsa saluta-
ri arbore crucis i aqua agēlice fidet ve-
la suspēsa: flante spūs sancto ad portū pa-
radisi et securitatis getis eterne deducit.
Ubi Chrys. describit nauē ecclesie qñtūz
ad octo. Primo qñtūz ad mare qđ hz tra-
sire cū dicit. Quia nauigat p huius secu-
li mare. Adū dus. n. iste dī mare. et mare
pculosūz dī: qñ in eo multi naufragium
pariunt. In mari sicilie vbi ē scilla et ca-
ribdis vix de cētū nauibus pñt vna. In
istio mari vix de qñtuor aiabus liberatur
vna. Aug. Amas seculum absorbebit te.
amatores suos vocare nouit nō potare.
Jō rogat ppheta dīcēs: Nō me dmergat
tēpestas aque rē. Tria rogat. i. aut qđ nō
demergat: aut qđ nō absorbeat: aut qđ nō
includat. Illi demergunt in aquā tēpe-
stuosāz qđ cadūt in mortālē culpā sed tñ
adhuc pñt liberari. Illi absorbeant a p-
fundis: qđ p longā consuetudinē sunt pñm-
dati i pctō. Est itā aliqñ ex maria dēi mī-
sericordia liberant. ps. Bxlt dñs ex ba-
san: querrā querr. rē. Sed tūc puteus os
suū viger et claudat. qđ pfunditas pctōz
aiāz in despatōez delecerit. Dicit tamen
Aug. verbo alludēs. Non vrgēbit sup te
puteus os suū: si tu nō claueris qñtēdo
os tñū. Scđo describit nauē qñtūz ad gu-
bernatorē cū dicit: Hīs deū gubernato-
rē. Jō nō pōt naufragiū sustinere. Non
eiz timēda est tēpestas quā pater miseri-
cordiaz hz in manu sua cohēbēs eā cum
videret expēdire. Job. xxxviij. Quis ēz
qđ cludit hostiis mare rē. Ber. Quātrū-
qđ sentiat tribulationē. non putes te dereli-
ctū: sed memineris scriptū rē. Lum ipso
suz in tribulatōe. ysa. xliij. Luz trāscieris

per aquas
ta pmitit
opirine h
timeat: et
sermonib⁹
in celo ne
mido. In
diuinitati
pratis. iud
tois. dīscit
tia saluati
ecclesie hz
tuor virtut
ab anterior
pculis vti
a puppi. q
vñ et cāe q
audiant et
tia a dextr
rā se redd
stis ne fr
Tertio de
qñtūz ipse
miges. Re
cūt cū trib
gatiua: ill
Biony. an
mare et phe
clie versū
ordibus re
a culpa. al
os pñciūti
tant dēct.
ibi qđ ange
sultit: et cat
dīcēs: surg
minat hab
dē irradiā
xus pctōz
tat qñ ad l
de describi
re cū dī: J
ait choi i
in tribus
scs vir gñi
ē in aliqu
clie qñtū
mergit. In
rū signific
pñebant
eius et boi

per aquas tecū ero &c. Aliqñ tñ iste nau
rapmicit hac nauē tērationū fluctibus
opirine hō securz se reddat. s; semp d se
timeat: spēs suā in deo ponat. Bern. in
sermonib⁹. Nusq̃ est securitas frēs: neq; in
celo neq; in paradiso: multomin⁹ in
mūdo. In celo āgelus cecidit sub pñtia
diuinitatis. Adā in paradiso de loco volu
ptatis. iudas in mūdo de schola salua
toris. discipuli ē fuerūt in piculo in pñ
tia saluatoris. Pōt ē dici q̃ ista nauis
ecclesie h; q̃ruor: gubernatores. s. quat
uor virtutes. Nā pūdetia ipsam regit
ab anteriori q̃ti a p̃a. q̃tius ē cauere a
piculis ṽtutis. Iusticia a posteriori q̃ti
a puppi. q̃tius ē satisfaccere de p̃eritiis.
vñ ē cāc q̃ alioq̃ emergūt in nauī cernūt
audiunt & iudicant in puppi. Tēperan
tia a dextris ne nimis resoluat vel secu
ra se reddat in p̃p̃eris. Fortitudo a fini
stris ne frangat & succubat in aduersis.
Tertio describit ipsam q̃tū ad remiges
q̃hūt ipsas deducere dicēs: Angelos re
miges. Remigāt. n. āgeli & ecclesia deducit
cū tribus ordinib⁹ remoz. s. cū pur
gatiua: illuminatiua & p̃fectiua. Nā scdm
Bion. āngeli q̃tū nos purgare: illumi
nare & p̃ficere. Tūc igit āngeli nauez ec
clesie versus portū paradisi cū hīs trib⁹
ordinibus remoz trahūt. q̃n alios purgāt
a culpa. alios illumināt in fide vera. ali
os p̃ficiūt i op̃atōe sollicita. Ista tria no
tant Eccl. xii. in liberatōe petri. B̃ enim
sbi q̃ āngelus q̃tū lūmē in habitaculo re
fulsit: catenas fregit: & spm excitauit
dicēs: surge velociter. Tūc āngelus illu
minat habitaculū q̃n cor nrm p̃ verā fi
dē irradiat. Tūc catenas frāgit q̃n ne
xus p̃etoz dissoluit. Tūc velociter exci
tat q̃n ad bene op̃andū sollicitat. Quar
to describit ea q̃tū ad onus: qd h; defer
re cū dī: Pontas choiros oīum scōz. Isti
aut choiri scōz q̃ a nauī ecclesie p̃stātur
in tribus gradib⁹ & statibus distinguūt
scz virginali: viduali & m̃rimoniali: q̃ n
ē in aliquo istoz statuū. nō ē in nauī ec
clesie q̃tū ad meritū s; extra. & ideo sub
mergit. Isti tres choiri & status saluādo
rū significant p̃ illos q̃ in ista nauicula
p̃m̃ebant. Iob. n. erat q̃elus & discipuli
eius & boies ammirātes. Per iesuz intelli

gunt illi q̃ hñt virginalē inocētiā. Per
discipulos illi q̃ seruāt p̃m̃etiā vidualē
Per ceteros boies illi q̃ seruāt m̃rimo
nialē mūdiciā. Isti sunt tres viri de qd
dī Ezech. xliij. Si fuerint tres viri isti in
medio eius noe Bantel & iob ipsi iusti
cia sua &c. Per noe q̃ cū timore rexit ar
chā intelligunt p̃iugari q̃ suā regunt fa
milia. Per Banielē intelligunt q̃ virgina
lē seruāt mūdiciā. Per Iob significatur
penitētes q̃ seruāt p̃m̃etiā. Quinto de
scribit ea q̃tū ad arborē: q̃ in nauī erigit
dicēs: Ereca in medio ipsa saluati ar
bore crucis. De ista arbore dī Eze. xxvij.
Cedrus de libano tulerūt vt facerent tibi
malū. Sunt aut duo genera cedroz. s. q̃
nascit in libano q̃ ē valde alta & odorife
ra. Et significat crucē q̃ adeo alta fuit q̃
ei virtus ad celū ascēdit: adeo odorife
ra q̃ patrē recōcliauit. Est alta cedrus
maritima q̃ poma pducit triplicē substā
tiā hñtia. Quaz p̃ma ē calida. media tē
perata. vltima frigida. Ista igit cedrus
maritima est crux sancta q̃ pulit p̃mū
idest xpm̃ in quo fuit triplex substātia. s.
deitas: aīa & caro. P̃ma. s. deitas fuit
valde calida: q̃ oīum victoz p̃sup̃tūa: &
oīuz cordiū t̃hamatiua. Heb. xij. De⁹ n̄
ignis p̃sumēs ē. Media. s. aīa fuit valde
t̃pata: q̃ oēs virtutes in ea suuz tenuere
m̃diū: nec vnq̃ aliq̃ ad suuz declinauit
extremū. Vltima. s. caro fuit frigida: q̃
ab oī p̃cupiscentia penit⁹ aliena. Sexto
describit ea q̃tū ad velū qd ea suspēdit
cū dicet. In q̃ euāgelice fidei vela suspē
sa. Velū igit i hac arbore suspēsus: ē ip̃a
doctrina euāgelica. Sed q̃ vela regalia
p̃luenerūt esse diuersoz color: id q̃tū oz
euāgeliste istō velū texerūt & diuersos
colores apposuerūt. Marti⁹. n. ap̃tius
egit de xpi carnatōe: q̃ facta ē ex īnita
vel charitate. Hier. xxxi. In charitate
p̃petua dilect te &c. Et iō Martheus ap
posuit sibi colorē rubē. q̃ p̃ colorem ru
bēū ignita charitas designat. Lucas ap
t⁹ egit d xpi passioē i q̃ fuit xps denigra
tus. Apo. vi. Sol fac⁹ ē niger tāq̃ sacc⁹
cilicī. Et iō Lucas apposuit sibi colorem
nigrū. Marc⁹ ap̃t⁹ egit de xpi resurre
ctōe: q̃ xps fuit cādid⁹ & fulgidus. Iesū
& āgelus q̃ ei⁹ resurrectōez nūciare venit

Dominica. iiii. post oct. epi.

In cādidā veste appuit. Et tō marcus ibi
apposuit colorē albu. Joānes ap̄t̄ egit
d̄ xpi diuinitate q̄ ē aurea. iuxta illō Lanf.
v. Caput eius auz optimū. Caput xpi est
de: vt dī. i. Lor. xi. Et tō ioānes ibi posu
it colorē aureū. Septio describit eā q̄tū
ad vētū q̄ ipellit cū dicit. Glante spūs sc̄s
zē. ps. Spūs tuus bonus zē. de isto vēto
spūs dī. iij. Reg. xix. Ecce spūs grādīs z
fortis subuertēs mōtes z petras: n̄ i spū
dīs z p̄ spm̄ p̄morto. nō i p̄mortōe dīs:
z post p̄mortōez ignis. nō in igne dīs. z
post ignē sibilus auretenuis. z ibi dīs.
Est. n. qdā spūs malus q̄ p̄cessit sup̄bie. s.
lucifer. Et iste ē d̄ q̄ spūs grādīs z for
tis zē. Est ali? q̄ p̄st auaricie. s. māmona
Et iste. s. de q̄ sub dī. Et post spm̄ p̄mo
tio. s. terrenoz. Est ali? q̄ p̄st carnali cō
cupiscētia. s. asino deus. Et iste ē de quo
sub dī. Et post p̄motionē ignis. s. luxu
ris. Byabolus. n. p̄mo mētē occupat p
sup̄bia: de dē ipsam illaq̄at p avaritiaz.
Tādē ipsas inflamat p malā p̄cupiscētia.
h̄z igit byabolus naues suas. Una ē na
uis sup̄bioz: q̄ ducit a lucifero. Alia aua
roz: q̄ ducit a māmona. Alia luxurioso
rū: que ducit ab asino deo. In nulla ista
rū ē dīs. Sz deus h̄z nauē humilitū pau
per z mūdōz: q̄ ducit a spūs sc̄s q̄ est sibi
lus aure tenuis. Ipse enīz delectat: cum
sit sibilus. z refrigerat cū sit aura: z trā
quillat cū sit tenuis. p̄ Octauo describit
eam quātū ad portū ad quē deducit euz
dicit: Ad portū paradisi: z securitatē ge
tis eterne d̄ducit. In portu. n. naue sūt
securi a piratis z vētis. Sūt q̄eti: a labo
rib? p̄stinis. Sūt opulenti ex mercib? de
portatis. An post? a portatis mercibus
nomē accepit. Sic ē illi q̄ sūt i portu ce
lestis patrie sūt securi a tētationibus
hostis: quieti a laboribus p̄stinis: z opu
lenti ex mercibus bonis. Ysa. xxxij. Se
debit populus meus in pulchritudine
pacis. Ecce q̄ quieti. In tabernaculis fi
ducie. Ecce q̄ securi. Et in requie opu
lenti. Ecce q̄ opulenti.

¶ Sermo tertius.

Ascendere Jesu
in nauticulā zē. Scdm̄ beatū
Dīcro. in origiali sup̄ Matt.

Quotiescūq̄ turba dñm̄ p̄mebat: ipe
tria refugia habebat. s. desertū: montē z
nauē. De refugio deserti dī. Marci. vi.
Venite secus in desertū: z regescite pu
silli. Erāt. n. q̄ ventebāt z redibāt multi
z nec spaciū mādūcadi habebāt. De re
fugio montis dī. Matt. v. Videns iesus
turbas ascēdit in montē. De refugio na
uis dicit Luc. v. Luz turbe irrurent in
eum zē. Et sequitur. Ascendit autem in
vnam nauē que erat symonis zē. Quo
tiens ergo opp̄rimimur a tumultibus
cogitationum: tētationum vel sollicitu
dinum. debemus refugere ad desertum
penitētie: q̄ ibi inuenimus quietē z re
fectionē. Joan. xvij. In mūdō pressuras
habebitis: in me autē paxēz. Matt. xi.
Venite ad me oēs q̄ laboratis z onerati
estis: z ego reficiā vos. Ad montem ha
bitationis superne. De quo monte dicit
in ps. Dñs q̄s habitabit in tabernaculo
tuo zē. Ad illū mōtem debemus refu
ge desiderio z conuersatōe. Psal. lxx. No
stra puerfatio in celis est. Ad nauez cru
cis dīce: de qua dī mystice hic. Ascēde
te iesu in nauticulā. i. in crucē suā: p quā
mare p̄nīs seculi transiit. Discipuli ē
oēs fideles d̄bet cū seq̄. Juxta illō Mar.
xvi. Sī q̄s vult post me venire abneget
zē. De ista aut nauticula crucis q̄q̄s sūt
vidēda. Primo q̄ fuerit elus cā. Scdō q̄
fuerit elus arbor. Tercio q̄ fuerit elus
veluz. Quarto q̄s fuerit elus mercator.
Et q̄nto que fuerint elus merces. C. Lit
ca p̄mā notādū q̄ elus cā fuit quadru
plex. s. efficiēs: materialis: formalis z fi
nalis. Efficiēs cā fuit ipsa beata trīnitas
sez pat q̄ ibi p̄sult sua potētia iquātuz
p baculū crucis hostē potēter percussit.
Ysa. xxx. Al voce dñi p̄auebit assur vīrga
p̄cussus. Numeri. xxxij. Exurge vīrga
ex israel: z p̄cutiet oēs du. zē. Sil? ibi po
sūt sua sapiētia: iquātū diaboli astutia
p crucis muscipula decepti. Aug. Venit
redēptor: hostis: z vicus est deceptor. Et
qd̄ fecit redēptor captiuator nro. Tē
dit muscipula. s. crucē suā: z posuit i ca
escā sez sanguinē suū. Ille aut voluit ra
pere sanguinē nostri debitoris: pp q̄ re
cessit a debitoribus. Spūs sanctus ibi po
sūt suā misericordiā. ad Titū. iij. Nō q̄

opibus iusticie que fecimus etc. La mate-
rialis fuit aduerfitas lignorum: quod de quat-
tuor differentijs lignorum p[ro]paginata fuit
crux. Pes. n. siue truncus q[ui] in terra fige-
bas fuit de cedro. Stipes q[ui] in altu[m] erige-
bas fuit de cypresso. Brachia siue lignus
transuersale fuit de palma. Tabula super
posita fuit oliua. Per ista quattuor li-
gna significant quadruplex crucis effi-
cacia. Prima est q[uod] malas cogitantes
fugat. q[uod] significat per cedru[m]: cui[us] odor
fugat serpentes. Secunda est q[uod] in tribu-
latione p[ro]sternit p[re]sentes. q[uod] significat per cy-
pressu[m]: que nullus veteri impulsu comam
amittit. Tertia est q[uod] de hoste trium-
phat. q[uod] significat per palma[m]: qua victo-
res coronabant. Quarta est q[uod] amari-
tudine penitentie temperat. q[uod] significat p[er]
oliua[m] cuius liquor dolores vulneru[m] dul-
corat. In his quattuor casibus consue-
mus nos crucis signaculo p[ro]munire: vel
cu[m] aliqua turpis cogitatio se ingerit: vel
cu[m] aliquod periculum subito emergit: vel cu[m]
aliquod fantasma dyabolicu[m] sensibus no-
stris se obijcit: vel cu[m] aliquis dolus nos ar-
ripuit: vel cu[m] aliquis timor nos inuadit. La-
formalis est q[uod] ad instar nauis in p[ri]ncipio
fuit angusta: in medio lata in fine stricta
Sic fuit angusta in p[ri]ncipio: vt caput ibi
locu[m] no[n] haberet vbi sustentaret. Sic fuit
arta in fine: vt pes sup[er] pedem poneretur.
Sic fuit lata in medio: vt brachia in loquu-
tione extenderent. La finalis fuit: vt genus hu-
manu[m] p[er] mare huius seculi secure transi-
ret. Iste. n. mundus est mare: vallis et flu-
uius. id parauit nobis cruce[m] tanq[uam] na-
uicula: scala et pontem. Quia. n. mundus
est mare in quo multi p[er]iclitant[ur]: ideo de-
dit nobis cruce[m] tanq[uam] nauicula: vt p[er] eaz[um]
securi transeamus: et saluari possimus.
Sup[er] xliij. Exiguo ligno credunt homines
animas suas: et transientes mare p[er] ratem libera-
ti sunt. Quia est vallis dedit nobis cruce[m]
tanq[uam] scala: vt de valle miserie possimus
ascendere ad montem habitaculis eterne.
Ista scala significata est Gen[esis]. xviij. Ubi
dicitur q[uod] Jacob vidit scalam stantem su-
per terra et cacumene eius tangens celum.
Quia est fluuius: dedit nobis cruce[m] tan-
q[uam] pontem siue baculu[m] quo securi transca-
mus: siue transuadare possimus. Heb. ix.

Xps assistens p[ro]phetes etc. Sunt eni[m] pon-
tifer scz pontem faciens: in quo ponte ipsa
crux fuit p[er] trabeculo xpi suspensa p[er] ta-
bula apposita: quattuor clauis firmata.
Est etia[m] baculus iuxta illud Gen[esis]. xxxij.
In baculo meo transiit iordanis istius etc.
Secundu[m] videndu[m] est q[uod] fuerit arbor in
ista nauicula. Arbor quide[m] eius fuit xps
Sicut. n. in nauti arbor stat erecta: sic in
cruce caro xpi fuit erecta. de ista arbore
dicit Ezech. xxvij. Cedru[m] de libano tute-
runt: vt faceret tibi malu[m]. Assimilat[ur] etia[m]
xps cedro. no[n] tatus p[ro]pter sui sublimita-
tem: sed et p[ro]pter fructus qualitate[m]. Po-
ma eni[m] cedri in aliqua sui parte sunt dul-
cia: in alia acerba. In alia inter dulce et
acerbosu[m] sit medietas: que significat tres
in xpo substantie. Eius. n. diuinitas fuit
dulcissima. Eius caro fuit amaritudo
plena. Ysa. i. A plura pedis vsq[ue] ad ver-
tice[m]: no[n] est in eo sanitas. Eius anima etia[m]
fuit dolore plena. in qua[m] carne relicta
partiebat. et fuit dulcedine repleta: qua-
rum diuinitate fruebatur. ps. Consecisti
saccu[m] meum. Ecce amaritudo. Et circu[m]-
me leti. Ecce fructus. Tercio videndu[m]
est q[uod] fuerit velu[m]. De isto velo dicit Ezech.
xxvij. Byssus varia de egypto conrepta
est tibi in velu[m]. Istud igit velu[m] de fuisse
variu[m]: q[uod] contextu de colore albo rubeo et
aureo. Color albus est eius caro mundissi-
ma. Color rubens est eius anima in chari-
tate seruicilissima. Color aure[us] est eius di-
uinitas p[re]ciosisissima. Lati. v. Bsect[ur] me-
us candidus et rubicundus. Candidus p[ro]
carnis puritate. Rubicundus p[ro]pie car-
nitate. Electus ex milib[us]: p[ro]pter diuina[m]
maiestate[m]. Quarto est videndu[m] q[uod] in
ista nauicula fuit mercator. Ipse. scz xps.
De quo dicit Prover. vi. Facta est q[ui] na-
uis institutio de longe portus panis suus.
In ista autem nauis iste mercator: portauit
panes suum. i. seipsum qui dicit Ioan. vi.
Ego sum panis vitus etc. Et portauit de
longe. Istud autem de longe dicit distanti-
a locoru[m]: de celo in terram. Vel dicit di-
stantiam naturaru[m]: q[uod] iste panis constat
ex natura diuina et humana: que in istu[m]
tum distat. Vel dicit distantia meritoru[m]: q[uod]
nulla nostra merita meruerunt vt deus
ad nos veniret et ho[n]eretur. De isto autem

pante dñi Hiere. xi. Mittamus lignū i panem eius. i. mittamus panē celestē in lignū eius. i. in crucē. C. Quinto vidēdū ē que sint merces quas iste mercator portauit. De quibus mercibus sic dicit Augustinus. super illud Heb. ij. Et liberaret eos qui timore mortis erant. In isto enim seculo maligno qd abū dat nisi nascit laborare et mori. De sunt merces religionis no strez ad tales merces mercator ille descendit. Et qz oīs mercator dat et accipit dat qd habet et accipit quod non habet. Christus in ista mercatura dedit et accepit. Accipit a nobis qd hic abūdat. s. nascit laborare et mori. Dedit renascit et surgē et in eternū regnare. Ex his pz qz xps a nobis tres merces accepit. s. nascit laborare et mori. De prima merce dñi Ysa. ix. Paruulus natus ē nobis et. De secunda. ps. Paup sum ego et in labor. et. De tertia Phil. ij. Factus est obediens vsqz ad mortē et. Nobis autē dedit tres suas merces. s. renascit et surgere et in eternū regnare. De prima Jo. i. Dedit eis patrē fi. et. Joa. iij. Nisi quis renatus fuerit ex aqua et spū et. De secunda Jo. v. Ego resuscitabo euz i nouissimo die. De tertia Luc. xij. Nolite timere pusillus grex et. C. Dñica quarta.

Simile est regnū celouz hominū qui seminauit bonū semen in agro suo. Adat thei. xij. p istā parabolam de seminante bonū semen et supseminante zizania domū p semetipm exposuit. secundū cuius expositionē in isto euangelio plura vidēda occurrunt. p. Primo vidēdum ē quis ē iste qui seminat: qz filius hominis dyabolus quidē in mūdo seminauerat tria semina pestifera. s. ignorātia: culpā et miserā. Ideo d celo venit celestis agri cola portans tria semina illis contraria. s. sapientia: gratia et gloria. De quibus dñi Jo. i. Vidimus gloriā eius et. Ecce semen glorie. Plenum gratie. Ecce semen gentie. Et veritatis. Ecce semen sapientie. Primo igitur dyabolus seminauerat ignorātia et ob hoc mūdos erat tenebrosus. Ideo christus portauit sapientiam illuminatē. Joa. i. Lux in tenebris

lucet et. Roma. xij. Non precessit dies autē appropinquauit. Secūdo dyabolus seminauerat culpam et ob hoc mūdos erat frigidus. Hiere. vi. Sicut frigidam facit eterna aquam suam. sic frigidam facit malicia aīam suam. Ideo xps portauit gratiam inflamantes. Luc. xij. Ignē veni mittere in terrā et. Tertio dyabolus seminauerat miserias et ob hoc mūdos erat ignominiosus. Ad tantas quidem miseriam et ignominia homo deuenit qz iumentis similis factus erat. Ideo xps portauit gloriā exaltantem. Adeo quidē hoies exaltauit qz erat iumentis similis. fecit eum fratrem suum. angelis sociū. regē celestem. Istā tanguntur in ps. Quid est homo qz memores eius et. Ac si dicat. Licet homo esset vilis cōditōis. tamē tu memor eius fuisti: et euz visitasti quādo cū ipso parētelam cōtraixisti. et quāuis eum paulonius ab angelis misueris ppter naturā corruptibilem. tamē cū ad equāli eis per gloriā cōsimiles. ps. Gloria et bono coronasti eū. quia fecisti eū regē celestem. et cōstituiisti eū super opera manū tuarū qz fecisti eū omnibus creaturis prelatū et principē. C. Secundo vidēdū ē quis sit ager: quia mūdos. In isto tamē agro sunt sepe pruriginēs malarū cōcupiscentiarum punctōes seculariū sollicitudinū. et destructa sepes quinqz sensū. De istis tribus dñi Prover. xlij. Per agrū hōis pigri transiit: et p vineā viri stulti. et ecce totū repleuerat vitice et. Ut ergo cor nrm sit ager aptus ad seminādū debemus euellere vitices male cōcupiscentie et plātare mirtū tpantie. Ysa. lv. Pro vitice crescet mirtus. Vitice autē vocata ē ex eo qz tactu adurit. et ē ignee nature et pruriginē generat. et iō cōcupiscentias carnalē designat. Virtus scdm Jhs. dñi a mari ex eo qz in terris maritimis nascitur. Et ē nature tpantissime. et significat cōtinentiam. Tā igit p vitice crescit mirtus: qz in carne in qua oriebatur puritus cōcupiscentie: oīs nitor pudicitie. Debemus et eradicare spinas pungentiū sollicitudinū et facē cor nouum. Plere. iij. Nouate nobis nouale: et noll

te ferere si edificare et. Ecclē. x. et coluber ē quid sit enim excremen. Pan admittus Sic et seru charitatē. et. Cōfide del. infini Dilectus crux et m rubicundus bus pp tā denū ē qz Bizantia et venenolificanti qd acuti a la acuta et ducta p carna sua si implcipit. Inq toiam signitū mēd aues volā is a dulatū. Uēr? subito del tudine ven quif aues cim scdm nō pz certe discurrūt. discurrūt. quātū aut significat aspiciū int gēdo. qz volū qui s qd dñi infā cantatores allas cū caquare sepe qz hñt cor materia li terram fici gā pta. Et

te ferere super spinas. Bebemus etiam edificare circa sensus corporis sepē custo-
dite. Eccle. xxvij. Sepe aures tuas spīs
cē. Eccl. x. Qui dissipat sepē mordebit
cū coluber. s. infernalis. Tercio vidēdū
ē quid sit triticū. qz silij regni. Triticum
enim exterius hz ruborē interius cado-
reni. Panes enim de tritico mille cibis
admixtus mille sapoz crit receptivus.
Sic z serui dei exterius ad pximūz hnt
charitatē. Interius in corde hnt purita-
tē. Cōsiderādo ē infinita opz z bñficia
dei. Inñitū idē hauriūt sapozē. Can. v.
Electus me⁹ cādidus z rubicūdus ele-
ctus ex milibus. Cādidus pp puritates.
rubicūdus pp charitatē. Electus ex mili-
bus pp rā multiplicē sapozē. Quarto vi-
dendū ē que sint zizania: qz silij nequaz.
Zizania eiz tria hnt. s. vim acutā. vētosā
z venenosā. Inquātū hnt vim acutā si-
gnificant auaritiā. Auari enim sunt val-
de acuti ad dēcipiēdū. ps. Sicut nouacu-
la acuta zc. Sicut enīz nouacula acuta
ducta p caput cito z totalr radit. sic aua-
rus simplices cito z totalr spoliat z de-
cipit. Inquātū aut zizania hnt vim ven-
tosā significat superbiam. Prouer. x. Qui
nitit mēdacijs hic pacit vētos. idē seqt
aues volātes. Supbus eiz nitit mēdaci-
is adulationū. z seqt vētos suaz abittio-
nū. Uēr⁹ eiz dē eo qd violētus venit. z tñ
subito desinit. Sic abittioes sepe i magni-
tudine veniūt: z cito deficiūt. Talis ē se-
quit aues volātes suoz dñiderioz. Auis
cū scdm Jhd. dē ab a qd ē sine z via: qz
nō hz certam viam. s. per acra vagādo
discurrit. Sic z supbi p varia dñideria
discurrūt. z nihilo stabile i mēte figūt. In-
quātū aut zizania hnt vim venenosā
significat luxuriā. Deut. xxxij. Venenū
aspitū insanabile. Aspīs cū dē ab asp-
gēdo. qz venenū spargit. z significat dia-
bolū qui semp venenum spargit luxurie
qd dē insanabile. Aspīs aut ne audiat i-
cantatozēs vocē vnaz aurē in terrā figit.
altaz cū cauda claudt. Dec ē duplex cā-
quare sepe luxuriosi non sanant. Una ē
qz hnt copā dñitiaz terrenari que sūt
materia luxurie. Et hoc ē aurē cordis in
terram fidere. Alia qz promittūt sibi lon-
gā vitā. Et hoc ē caudā in aure ponere.

Quanto vidē dñm ē qui sint hoīes do-
miētes. qz plati negligētes. Tria aut sūt
genera hoīūz qb⁹ periculosus ē domi-
re. s. pastores. gregis gubernatores na-
uis. ianitores obfesse vrbis. Periculosū
igit ē qñ prelāt domit. Prio qz sūt dñi
cī gregis pastores. vñ dicebat iacob qz fue-
rat pastor dei. xxiij. Fugiebat somn⁹ ab
oculis meis. Luc. ij. Pastores erāt in re-
glone eadē vigilātes zc. Secdo qz sūt na-
uis ecclesie gubernatores. Prouer. xxij.
Eris sicut dormies in medio maris zc.
Tercio qz sūt vrbis ecclesie ianitores.
Ecclesia eiz ē mō obfessa a demonibus z
tyrānis. z iō piculum cēt si illi ianitores
dormirēt. Un⁹ pūmus ianito: reprehēdit
tur. Mar. xij. Simō dormis zc. Hoc si-
gnificatū ē. ij. Reg. iij. Vbi dī qz oīiaria
purgās triticū ob dormiūt: sic interfe-
ctus ē isboeth. Sexto vidēdū ē quid sit
inimicus hō. qz diabolus. Sedz eiz Bre.
Inter malos z caput eoz tanta ē vñitas
z cōfomitas qz aliqñ mēbra appellātur
noīe capitis. Jo. vi. Un⁹ ex vobis dia-
bolus ē. aliqñ caput noīe mēbroz. sicut
hic vbi diabolus vocatus ē hō. Silr. In-
ter bonos z xpm caput. scdm Aug. tanta
ē vñitas qz aliqñ mēbra vocat noīe capi-
tis. ps. No lre tagē xps meos zc. Aliqñ
caput assumit psonā mēbroz. Act. ix.
Saul saule quid mē psequeris zc. Se-
prio vidēdū ē quid sit messis. qz cōsu-
matio seculi. Sancti enim viri modo se
minant cum labore qui labor ē tantus qz
aliqñ fletus inducit. ps. Eūtes ibāt z fle-
bant zc. Expectant aut cū patiētia z ti-
more. Be patiētia dī Ja. v. Ecce agrico-
la expectat pfectosum fructus terre zc.
Sunt in timore. qz multa picula semini-
bus iminent. Joel. i. Residuum eruce co-
medit locusta. z residuum locuste come-
dit bruchus zc. Adertunt vero cūz gaudio
z exultatione. ps. Qui seminat in lachry-
mis zc. Alii aut metent in dolore. Job
iij. Vidi eos qui opant migratē z semi-
nant dolores z metunt eos zc. Octauo vi-
dendum est qui sint mēsores: qz angeli.
Ad quos tria expectabant sicut ex pñst
euangelio colligit. s. mēso. collectio. z
ligatio. Mēsoio erit in separatione maloz
q bonis transitorijs. que secūdū Aug. cū

tanto amore dilexerunt q̄ membra sua
ea fecerūt. Et sic sicut dolet hō in mēbri
abscissione. sic dolebit in eorū separatione.
Collectio erit in seegregatōe reproborū
a bonis. Mat. xiiij. Exhibuit angelī & sepa-
ravit malos de medio iustorū &c. Alliga-
tio erit in associatōe reproborū cū repro-
bis. Reg. Sic i domo p̄is maledēs mul-
te sunt. p̄ diversitate virtutis. sic dāna-
tes diverso supplicio gēhēne ignis su-
biicit disparitas criminis.

Sermo secundus.

Omine nōne ^{bo-}
^{nuz}
semē seminasti in agro tuo
&c. Agger iste sunt corda fide-
liū q̄ sūt agger alchedemach. h̄ ē agger san-
guinis ex eo q̄ xp̄s eorū aīas suo sangui-
ne ppavit. In isto agro diabolus sepe se-
mina mala spargit. Nō eīm tēprat ma-
los sed bonos: q̄ scōm Reg. Illos pulsa-
re negligit quos geto iure possidē se sen-
tit. Bonos autē sicut alibi dicit idē Reg.
assidua tēptatione impugnāt vt saltem
tedio vincat. Serui igit patrīfamilias
sunt sicut plati. & doctores sciētes agrus
istū tā care a xp̄o eptū: tā bene semina-
tū: tñ vidētes in eo semē p̄trarium.
querūt & dicūt. Vñe nōne bonū semē se-
minasti in agro tuo &c. Vbi tria tāgun-
tur. P̄lo tagit p̄posita q̄d cū dī: Vñe nō-
ne bonū semen &c. Scdo p̄posite q̄ntas
amiratio cū dī. Vñ ergo h̄z zizania. Ter-
tio ip̄i q̄ntas & amiratiois d̄terminatio. cū
dī. Inimic⁹ hō hoc fecit. Circa p̄mū notā-
dū q̄ ager dei sic xp̄s expōit ē mūdus. i.
serui dei q̄ sunt de mūdo quātū ad habi-
tationē. Iuxta illud Jo. xvij. Et p̄i i mū-
do sunt. s̄z tñ sunt in celo quātū ad con-
uersationē. Iuxta illud Phil. iij. Nostra
cōuersatio in celis ē. Iste ē ille ager de
quo dī Iosue. xv. Qd̄ ara suasa ē a vi-
ro vt perēt a p̄e suo agrū: & dicit: Terrā
austrālē & arētē dedisti mihi. Iūge & irri-
guam. Deditq̄ ei irriguā superius & in-
ferius. Ista sunt illa tria. s. corpus. aīa.
& sp̄ritus que ponit apostolus dicēs
i. Thessal. v. Ip̄se autē deus pacis sancti-
fiet nos p̄ oīa vt iteger &c. Ista autē tria
a dño cū suspirijs petē debem⁹. Illi h̄nt
terraz austrālē & arētē q̄ h̄nt corp⁹ aridū

idest ab omni carnali p̄cupiscentia exco-
catum. Ben. i. Congregentur aque idest
carnales concupiscentie in locum vñi
idest in matrimonio. Et in virginibus &
in continentibus. appareat arida idest
caro ab omni libidine exficcata. Illi ha-
bent irriguum inferius. quorum anima
sepe pro nimia tribulatōe afflicta emit-
tit lachrymas doloris. Ioan. xvi. Amen
amen dico vobis quia plorabitis & flebi-
tis &c. Illi habent irriguum superius
quorum sp̄ritus p̄ desiderio celestium
sepe emittit lachrymas deuotionis. Sue-
runt mihi lachryme mee &c. Talis igit
ager sic aridus in corpore. sic irriguus i
ferius in anima. sic irriguus sup̄ i sp̄-
ritu. aptus ē ad p̄ducēdū liliū rosam &
violam. Nā in corpore arido. i. mortifica-
to crescit liliū castitatis & pudicitie. Et
aut p̄ciosior talis ariditas q̄ cōstugalīs
fecunditas. Ysa. lvi. Nō dicat eunuchus.
Ego lignum aridū. Nomē sempiternū
dabo eis. Illud nomen sempiternū ē il-
lud de quo dī Sap. iij. Quā pulchra ē
casta generatio cum claritate &c. In aīa
irrigua per amaritudinē nascit rosa pa-
tientie. quā sicut dicit Grego. Abel ager
eē non valet quēz Layn malitia nō ex-
cer. Au. Nis malus aut idē viuit vt con-
gat aut idē viuit vt p̄ ip̄s hōi exerceat. In
sp̄u irriguo p̄ deuotionē nascit viola cō-
templationis superne. Ysa. xxvi. Sp̄ritus
meus in p̄cordijs meis &c. C Secun-
do ponit p̄posite q̄ntas amiratio cuz dī.
Unde ergo h̄z zizania. Ad istā questioē
pōt respondēti q̄ p̄ter cām quā pōt vo-
minus dicens. Inimicus hō hoc fecit.
Sunt alie tres cause ex quibus zizania
oriuntur. C Primo ex cultorum negli-
gentia: quādo agrū purgare negligunt.
Lū tritico enīz cōsueuerūt crescere ziza-
nia sicut dī hic. Palee que tñ nō sunt re-
cōdēde cū tritico. Dicit. xxij. Quid pa-
leis ad triticū dicit dñs. Et spine. Mat.
viij. Simul exorte spine suffocauerunt
illud. hec autē inrer se ita differunt. quā
zizania non sunt de semine tritici. In
herba tamen assimilantur tritico. Pa-
lee vero sunt de semine tritici: in fructu
tamen tritico nō assimilant. Spine autē
nō sunt de semine tritici: nec in aliquo af-

similant
del. Ex qu
p̄stici su
mine tri
tritico. i.
satione n
falsis pp
talia ziza
hic. Pale
nascant
tñ h̄nt fr
lee plin
reo cū tri
bonis nō
cremabu
retigit
bus dī
sebolet
leth q̄d
hoies in
opa. & in
sonis v
aut in v
ti. Talc
Spine c
cundo n
pela. &
nos cor
nosa. f. h
in celo
consotti
Lauda
stellaru
loium q
deco mīn
lucunt
ptem tr
no. Naz
honore
super ei
rum fac
vt frate
ei dolor
omnitu
rem. ysa
sumit
mund
alios ir
picem
bioli. i.
vi. Qu

similant sed nocent. Semē tritici ē fides dei. Ex qua oīa bona opa nra nascuntur. Tritici sunt zizanīa. q. nō nascunt ex semine tritici. i. ex fide dei. Assimilant tñ tritico. i. catholicis in herba. i. in cōuer- satione simulata. Mat. vii. Attendite a falsis pphetis q veniūt ad vos zc. Ista talia zizanīa sunt cōburenda sicut dicit hic. Palee vero sunt falsi xpiani qui lz nascant ex semine tritici. i. ex fide dei. nō tñ hnt fructū boni opis. Et quāuis palee pñnt tritico. tñ nō recōdunt in her- reo cū tritico. Sic ē tales quāuis pñnt bonis tñ q non sunt boni in igne eterno cremabunt. Mat. iij. Paleas aut cōbu- rer igni zc. Isti sunt similes illis de qui- bus dr Judē. xij. q nō poterant dicere seboletū quod iterptat spica. sz chebo- leth qō iterptat palea. Spine vō sunt hoīes impij qui nec fidē vident hīc nec opa. z insup bonos psequūtur. aut in p- sonis vt tyrānt. aut in rebus vt vsurarij aut in vira p malū exēplū. sicut mali pla- ti. Tales ēt spine cōburent. ysa. xxij. Spine cōgregate igni cōburent. C Se- cundo nascunt z zīania ex acris conu- pulsa. z signat maloz societatē. que bo- nos corripit. Et vbiq ē periculosa z dā- nosa. i. in celo: in mūdō: z in inferno. Nā in celo mala societas luciferi fecit alijs consortijs perdere regnū celi. Apoc. xij. Lauda dracontis trahebat tertiā partem stellarum. Una pars angelozum fuit il- lorum qui deo assistunt. Alia illoz qui deo ministrant. Tertiū illoz qui deo no- luerunt assistere nec ministrare. Et istaz prem traxit. C Secūdo dānosa ē in ifer- no. Nā societas demonū dānatis facit bonorem. Job. x. Vident z venient super cū homibz. Societas ppinquo- rum facit eis dolores. Jō omnes volebat vt fratres sut ad infernū descēderēt. ne ei dolorem augerent. Societas autem omnium z singulorum facit eis stupe- rem. ysa. xij. Unusquisqz ad proximum suum stupebit zc. C Tertiū est nociua i mundo. Nā enīz sunt imundi z ideo alios inquinant. Ecē. xij. Qui tetigerit picem inquinabitur ab ea. Sunt tene- brosi. ideo alios obscurant. ij. Corinib. vi. Que societas lucis ad tenebras. Sūt

corrupti: ideo alios corumpunt z victat i. Corinib. xv. Corumpūt bonos mores colloquia mala. C Tertiū nascunt zīa- nia ex terre malicia. Proceedit quidem ex terra aliqui humores venenosus: aliqua do grossius. aliqui subtilis: aliqua subtilis- simus. atqz purissimus. C Quēda igit femina nascunt ex humore venenato si- cut zizanīa. Isti sunt luxuriosi. Unde di- citur de veneno per quod luxuria desi- gnatur. Prover. xxij. Quasi regulus ve- nena diffundet. Venenum dicitur a ve- na: quia per venas vsqz ad cor discurret. Vene autem anime sunt quinqz sensus corporis. Una est visus in quo tunc ve- nemū ponitur quādo ex impudico aspe- ctu cōcupiscentia generat. Alia vena est auditus qui tūc venemū haurit: qñ collo- quū mulieris ipm inficit. Et sic p tales venas istud venemū ad cor vadit z ipsuz extinguit. Alia generat ex humore grosso sicut mirica. Isti sunt supbi q na- scuntur ex humore grosso. i. ex spū inflā- te. De quibus dicit Apostolus Col. ij. Inflatus sensu carnis sue. Aug. O pel- lē inflata quō tēdis. O sanctes fetida qd inflaris. Sed ista pellis inflata in morte detumescet z dirumpet. Sap. iij. Vini- pet eos inflatos sine voce. Alia generā- tur ex humore subtili sicut mliū. qd licz sit vile tñ ē subtile ac tenue. Isti sūt ana- ri qui sunt valde subtiles ad decipiēdū simplices. Dicit. iij. Sapīētes sunt vt fa- ciā mala: bene aut facere nescierūt. Ta- les tā subtiles in morte susci apparebūt ysa. xix. Cōfundent plectētes z tēdētes subtilia. Alia generat ex humore sub- tilissimo z purissimo sicut tritico. Isti sunt sancti vtri qui a mundo suscipiunt subtilissimū humorē. i. purissimū amo- rē. amātes mūdū non ad supfluitatē: sz ad necessitatē. i. Thimo. vi. Hīntes alimē- ta z quibz tegamur zc. C Tertiū ponit questionis z amirationis determinā- tio. cum dicitur. Inimicus homo hoc fe- cit. Ubicūqz deus seminat: diabolus zi- zanīa supereminare pcurat. Nam sem- naut deus in agro supremo idēst in ce- lo naturam angelicam. Mox ibi luci- fer supereminat superbiām. seminauit deus in agro medio. idēst in terrestri

para dīso naturā humanā. mox ibi dyabolus superfeminavit inobediētā. Seminauit deus in agro iūmo. i. in mūdo pacē & fraternā charitatē. mox ibi dyabolus superfeminavit iūdiciā & malā volūtātē: sicut pz i Lham & Abel. Seminat deus quotidie in agro ierisoi. i. in mente bona populi: dyabolus superfeminat carnalia desideria. Seminat deus & agro exteriori. i. in corpore munditiā & puritatē: superfeminat dyabolus imūditā & carnalitātē. Et iō bene dī de eo Prouer. vi. Homo apostata vir inutilis gradif ore puerfor: in op tpe surgit seminat. Dyabolus hō dī: q; hoies vicit. Sicut ap affrica dī Scipio africanus: q; deuicit affricā. Et est apostata: q; a deo apostatauit. Et ē in utilis imo valde noctiuus. Et gradif ore puerfor: mēdax ē & pater elius.

CSermo tertius. De eodem.

Colligite primū
zizania ⁊ alligate ea in fasci-
culos ad oburdū zc. Nolu-
it dñs vt zizania ante messē eradicā-
rēt: qđ de qđruplici eradicatorē intellē-
gūt. Aut de eradicatorē vniuersali ⁊ oī
moda que fiēda est tpe messis. In fine
seculi. Jō dñ: Sinite viraqz crescere vsqz
ad messē. Aut de eradicatorē pēpitata
⁊ dubia: vt qñ non est certū de aliquo qđ
sit zizania. Quis aliquibz signis appeat
An dicit glō. ibidē. Hoc vt p̄trariū ver-
bo apostoli qđ auferre malū ex vobis.
S; sicut solū ⁊ tritici quādū in herba
vlt paz obstat: ita monet dñs ne de ambi-
guo iudicemus. Aut de eradicatorē picu-
losa: vt qñ nō p̄nt eradicari zizania sine
piculo tritici. Jō dicit dñs: Ne forte zc.
Aut de eradicatorē libidinosā: vt qñ ex li-
bidine vindictē vel mortuō patiētiē vel
let qđ malos auferre: qđ tūc patiētiā ei
seruāda. Jac. v. Patiētes estote fratres
mei zc. Quisqz igit zizania simul cū tri-
tico crescit in agro: non tñ cū illo simul
reco dñt in bono. S; tritici in bono re-
cōdit: zizania igni p̄burent. In verbis
igit p̄missis duo ponūtur. s. pena repro-
bor ⁊ gloria beator. Pena reprobor po-
nit cū oī: Colligē primū zizania zc. Glo-
ria beator cum oī: Tritici aut colligite

te. Circa impioꝝ auteꝝ pena dñs tris
ponit. ſeparationē a bonis: ordinatio:
nē in ſupplicijs: & diuerſitates in penis.
ſeparatio a bonis tangit cū dicitur:
Colligite. i. tollite & auferite eos de me
diome cū ſanctis ſocietate habeant & ne
videat facie dei. Utꝛuꝝ autē ē magna pe
na. ſanctitate dei viſionē ſocietate au
gelicā & ſanctoꝝ in qbus oſtat tota bea
tudo ipſoꝝ ſanctoꝝ. Dicit autē Aug. ſu
per Gen. ad Iſram qꝝ ſancti habebunt tri
plici viſionē. ſ. corporale: qꝝ videbūt Ipi
humantate: & ſanctos in corpibus gloꝛi
ficatis: & celū nouū & terrā nouā. Spīa
lez qꝝ videbūt angelos & aīas beatoꝝ. Et
intellectuale: qua videbūt ipſz dei. Bāna
ti autē iſta tripliꝝ viſione carebūt. Loco
ti elus habebūt viſionē corporeā: qua vi
debūt corpora dānatoꝝ denigrata: totū
da & cōbūta. Et talis viſio faciet in eis
magnū ſupꝛōꝝ. Viſionē quo dāmo ſpi
rituale habebūt: qua videbūt homines &
terꝛimones demones. Et talis viſio fa
ciet in eis magnā & horribilē iracūdia &
furoꝝ. Viſionē vt ita dicā intellectualem
qꝝ videbūt luciferꝝ qꝝ eſt quaſi deus & dñs
infernalis. Et talis ē viſio faciet in eis
magnū & horribilē dentis ſtridoꝝ. Vidē
do. n. tā horribilē atqꝝ terribilē dñz ſtri
debūt dentibus pꝛe pauore. ps. Peccatoꝝ
videbit. tria. i. pꝛedictat: ex hoc irasce
t. Ecce quātus furor. Dentibꝝ ſuis frenet
Ecce quātus ſtridoꝝ dentū. Et abſce
t. Ecce quātus ſupꝛōꝝ. C. Scdo dānati ba
tebūt cū ordinatiōē in ſupplicijs. qꝝ no
tabat cū di: Alligate ea in faſciculos. Bu
in moral. Si nullus in ſupplicijs ordo
ſeruāduſ eſt: cur pꝛuēda zizania in fa
ſciculos ligat. Sz nimirū faſciculos ad
pꝛuēdū ligat: cū hoſ qꝝ eternō igni tra
dēdi ſūt pares paribꝝ ceteroꝝ: vt quos ſi
milis culpa ingnat: par ē pena pſtim
gat. Et ſic videt qꝝ in inferno erit ordo.
Sz pꝛatꝛi videt qꝝ dꝛ Job. x. Ubi nul
lus ordo ſed ſempiternꝝ horꝛor: ubi ordo
Sz vidēdū qꝝ eſt ibi ordo: & nō ē ibi ordo
Et. n. triplex ordo. Pꝛimꝝ diuine iuſti
cie. Aug. Peccatoꝝ in ſupplicijs ordi
nant: vt nunqꝝ ſit deꝛecꝝ culpe ſine deco
re iuſticie. Et hoc oſtēdit Aug. tripliꝝ
exēplo. Pulchꝛe. n. relucet gēma in ali

nulo incarcerationata, pulchre latro appet in
furca, pulchre seru? manet in cloaca. Sic
diuina iusticia pulchre lucet in carcere
sternali. Pulchre pctos: qd latro aie sue:
stat in patibulo dyaboli. Pulchre idem
pctos: qd seru? dyaboli manet in cloaca
gehénali. **P** Secus est ibi ordo supplicio/
rum: qd oēs equali puniūt: sicutur mē/
suram pcti dat mēsurā supplicij. Deut.
xxx. Pro mēsurā peccati erit plagarū
modus. **T**ertius est ibi ordo peccatū:
quill q fuerūt siles in culpa sociabūtur
in pena. **Sac. xij.** Plāget terra. s. inferna
lis familie: familie seorsuz. Nā seorsuz
plāciū faciet familia supboz: seorsum fa
milia luxuriosoz: seorsuz familia auaro
rum. Bilef aut ibi nō ē ordo qtu ad tria.
Primo q elementa & cetera creature
ibi nō seruāt distinctōes suas: sed oia sunt
pmixta & confusa. **ps.** Ignis sulphur & spi
ritus pcellaz pars calicis eoz. Ideo in
seruū vocat chaos **Luce. xvi.** **P** Secdo
q: dñati nō seruāt ibi locū suū. **Res. n.**
v. iordinati qñ frequēter mutat locum.
De dñatis aut dñ **Job. xliij.** Ad nimis
calore: transibūt ab aq̄ nīuū. **P** Tertio
q: ibi elemēta nō seruāt ppetates suas.
Nā ppetas ignis est glaciē & niuē resol
uere. Tūc aut nō resoluet. **Sap. vi.** Nix &
glacies sustinebat virtutē ignis: & nō ta
becebat. Propetas aque est ignē extin
guere: tūc aut nō extinguet. **Sap. xix.**
Ignis in aqua valebat supra virtutē suā
& aq̄ extinguitis nāe obliuiscēbat. **Pro.**
ppetas aeris ē lūmē recipere. Tūc aut nul
lo mō recipiet. **Eccl. xviij.** Nec syderū
lūpidissime flāme illuminare poterāt
illa noctē horēdā. Propetas terre ē in
mū locū tenere. Tūc autē peccator habe
bit terrā sursum & deorsum: a dextris & a
sinistris. **Inferno. n.** credis eē in cētro
terre. vbi vndiqz terra vallatus erit pec
cator. **Job. xx.** Reuelabūt celī iniquitatē
eius &c. Tūc terra aduersus pctōis p̄sur
get: qñ vñquā euadat eum custo diet.
P Tertio dñati habebūt diuersitatē in
pena: qñ nō equali sed p fasciculos pu
niēnt. In inferno. n. ē calix ire dei plen?
Apoc. xvi. Babylon magna venit in me
morā ante deū dare illi calicē ire indi
gnatōis eius. Et est ibi flūuius igneus

Bab. vij. Flūu? igneus rapidusqz egre
diens a facie eius. In calice igit ire dei
qdā bibūt m in sup̄ficie q. s. nō sic graui
ter peccauerūt. Alij vsqz ad mediū: qui
grauius deliquerūt. Alij vsqz ad pfundū
dū & vsqz ad feces q. s. fuerūt pfundati
in fecibus peccatoz. **Ysa. li.** Usqz ad fun
dū calicis soporis bibisti &c. Est etiā ibi
flūuius igneus: i quo nō oēs equali pu
niunt. Qd significatū ē **Ezech. xlvij.** vbi
dñ: Mēsus est mille cubitos: & traduxit
me p aquā vsqz ad talos. Rursus mēsus
est mille: & traduxit me p aquas vsqz ad
genua. Rursus mēsus est mille: & traduxit
me p aquā vsqz ad renes. Et mēsus ē
mille p torrentē quē non potui p̄transire.
qñ itumuerūt aque pfundi torrentis q
nō potuit trasuadare. Ecce p̄beta po
nit in isto flūuio qdruplicē mēsuratō/
nē. Alicubi attingit vsqz ad talos: alicu
bi vsqz ad genua: alicubi vsqz ad renes:
alicubi vsqz ad caput & sup caput. In ta
lis aut est pncipiū & inchoatio. In genu
bus deabulario. In renibus carnalis de
lectatio. In pfunditate submersio. Sūt
igit qdā qui de nouo peccare ceperūt: &
sine pnia recesserūt. Isti ponent in isto
flūuio vsqz ad talos. Alij sūt qui de ma
lo in petus abulauerūt & p̄fecerunt. Isti
ponent vsqz ad genua. Alij sūt q preter
pctā spūalia: vt est supbia & inuidia. & pre
ter pctā ētpalia: vt ē vsura. addiderūt
pctā carnalia. Isti ponent vsqz ad renes
Alij sunt q in oia pctā p longa p̄suetudi
nē se imerserūt. Isti ponent in pfundo
habētes istū flūuū vsqz ad caput & sup
caput. Nūta. n. pctā sup capita eoz ascē
derūt. Juxta illud **ps.** Iniquitates mee su
pgresse sunt &c. Iustus est vt ē pena sup
eoz caput ascēdat. **C** Secdo ponit glo
ria beatoz cū dñ: Triticū aut cōgregate
in horēū meū. **C** Notādū aut q triticū
dei tripl p̄t p̄siderari. **P**rimo p̄t ē
in agro: & significat electos q dei seruāt
p̄cepta. Triticū. n. in agro fructus facit.
aliud tricesimū. aliud sexagesimū. aliud
centesimū: vt habet **Marci. iij.** Tūc aut
tales fructū tricesimū generāt. qñ cū fi
de trinitatis decē p̄cepta dei obseruant.
Tūc faciunt fructū sexagesimū qñ ser
uant dei p̄cepta & sex misericordia opa

Domica in septuagesima.

dei. Tūc faciūt fructum cētesimū qñ oīa
ista faciūt: nō p laude mūdī. s; p gloria
dei. Centesimus enim numerus de sunt.
Ira transit ad dexterā. C Sēdo cōside-
rat triticū put ē in area: et signat vīros
pfectos q dei seruāt cōsilia. area cūm reli-
gione signat. Triticū aut in area a trib^o
purgat. s. a paleis: ab astris: et a p̄mixtio-
ne pulueris. Adulti sunt religiosi q hñt
cū secularibus nimia societate. Et hoc ē
triticū cē cū paleis: id sunt purgādi. Dic
re. xxiij. Quid paleis ad triticū dicit do-
minus. Alij hñt nimia inoy leuitatem: et
hoc ē triticū cē cū astris que sunt leues
et aride. q tales in motibus hñt leuitatē
et i affectib^{us} ariditatē: id sunt purgādi.
Luc. iij. Lutus vētilabū i manu eius et
purgabit areā suā. Alij hñt nimia ter-
renoy cupiditatē. et hoc ē triticū cē cum
pulue. Et id purgādi sunt: alias diabo-
lus eos cribat. i. rotat. et currere facit d
cupiditatē i cupiditatē. Luc. xxiij. Ecce
sathanas expetuit vos vt cribaret sicut
triticū. Tribū i eiz a currēdo nomē acce-
pit: eo q triticū currat p ipm. C Tercio
p̄siderat triticū put ē in bōneo. et signat
scōs put sunt in galla: vbi sunt isimul cō-
iuncti: et a vētis tērationē et tēpestatibus
psecutionū securi. Tria aut sunt necessa-
ria vīte hūane. s. triticū vinū et oleū. Ista
eria dabunt scōis i glā. ps. Al fructu fru-
mētī vini et olei multiplicati sūt. Frumē-
tū h; refecit oleū delectare: vinū iocūda-
re. Scōi igit reficiēt i vīfide hūanitatē
delectabūt i p̄tēplacōe diuinitatē: et io-
cū dabunt i p̄nitā tā bīe societatis.

C Dñica i septuagesima. Sermo p̄m^o.

Simile ē regnū celoy ho-
mini p̄familias q
cū p̄p̄io mane p̄ducē opari.
os i vinea suā. Mat. xx.
Dñs n̄r sepe ad turbas in pabolis loq-
bat: vt boni et hñiles itelligerēt: mali at
et supbi itelligē nō possent. Ad itelligen-
tiā aut istius pabole plura p ordine sunt
vidēda. C P̄io q sit ista vinea. Et dicē-
dū ē q vinea signat ecclesiam: siue vniuer-
sitate fidelū. ysa. v. Vineā domini saba-
oth domus israel est. Ista autem vinea
tor palmites p̄orūit quot sanctos ha-
buit. C Distinguit autē dñs tria genera

palmitū. vt h; Jo. xv. Quidā enī sūt vt
ti. i. xpo adherēt: p fidē: s; nō ferēntes
fructū p opationē. De qb^o dicit: Dēz pal-
mitē in me. s. manētē p fidē. nō ferētē
fructū per operationē. tollēt eū. s. p̄ me
us de cōsortio b̄roz et ponet eū in cōsor-
tū dānatoz. de talibus d; Sap̄iē. iij.
adulterine plātationes nō dabūt radi-
ces altas. Vocant aut adulterine plan-
tationes palmites ad radicem vitis cre-
scentes: qui sunt infructuosi et innatura-
les. C Sēcūdi palmites sunt qui nec vi-
ti adherēt per fidē: nec fructificant per
opationē. De quibus subdit. Siquis in
me nō manserit mittet foras sicut pal-
mes. et colligent eum sc̄licet angeli: et in
ignē mittēt et ardet. Isti sunt heretici et
scismatici qui ab ecclesia sunt p̄cisi. Tā-
p̄mū palmites. s. infructuosi. q̄ sēcūdi.
s. p̄cisi ad nihil sunt apti: nisi ad ignem
Ezech. xv. Sili hominis quid fiet de ligno
vitis ex oībus signis nemoy. Nunquid
tollat de ea lignū vt fiat opus. aut fabi-
cabitur ex ea parillus vt dependeat ex
eo qd cūq; vas. Ecce igni datum ē in ecclā
In talibus enīm hoībus nō ē lignum
alicuius virtutis per qd fieri possēt ali-
quod opus meritorū: nec parillus. i. vi-
ta emineat: a quam vasa sub dītoz pos-
sunt pēdē p exēplū. Et id ex quo sibi non
sunt viles per opa meritoria: nec alijs per
exēpla: nō sunt apti nisi ad icē dīa. Ter-
tij palmites sunt q viti semp adherēt: et
fructū faciūt. De qb^o d; Qui manet in
me et ego i eo. hic fert fructū multū. Ta-
les cūm multū fructificant. Tum quia a
patre qui est agricola purgant. Idem
oīm qui fert fructum purgabit eum sc̄-
licet pater meus vt fructū plus afferat.
Tum q a filio qui est vitis vera humos
ifundit. Diere. xvj. Erūt tāquā lignum
qd trāsp̄lantat super aquas: qd ad hu-
morem mittit radices. Tū q a spūsan-
cto q est solaris radius vne maturant et
excoquuntur. Lā. i. Botrus cypri dilect^o
meus in zē. Ad istam enī d; q sol ra-
dio recto locū illū engādā respicit: id
vitas excoquit. et p̄ctosum vinum facit.
C Sēdo vidēdū ē quis sit iste pater fami-
lias. Et vidēdū ē q deus trinitas q habz
tria palacia. in qbus h; tres familias.

Primū ē celū: vbi ē familia ſilitorū. ps. Si-
lii ſicut nouelle &c. Secūdu ē mūdus
vbi ē familia militatū. Job. vij. Milita
ē vira hoīs ſup terra. Tertiu ē iſernū
vbi ē familia i carceratorū. ysa. xxiij. Lo-
gregabunt in cōgregatōe vniūſ ſaſcis i
lacūre claudēt ibi i carce. Vel pōt dicit
q̄ iſte tres familie ſūt tres ſtatus ſaluati-
dōrum. ſ. cōiugati. cōtinētes. & virgines.
Qui nō ē i aliquo iſtorū trū ſtatū: non
ē de familia dei ſed diaboli. Tercio vi-
dendū ē qui ſunt iſti oparij. Et dicendū
eſt q̄ ſunt fideles. Hoz tamen tria ſunt
genera: de quibus dī Apoc. iij. Unam
frigidū eſſe: aliu calidū: ſ. q̄ tepidū
eſt. Quidam eim operant̄ fideliter &
ſeruenter: iſti ſunt calidi & boni operarij.
Ponit autem Lhy. ſuper Barib. tria
ſigna per que boni operarij diſcernunt̄
q̄ malis. C. Primū eſt: quia bonus ope-
rarij pius aſpicit opus: & poſtea cibū.
malus autem pius habet oculum ad ci-
bū q̄ ad op̄ intancū. Sic & ſerui dei
in opibus ſuis pius ſe dunt dei gloriā:
& poſtmodū vtilitatē ſuam. mali autem
econuerſo. Secūdu ē q̄ bonus operarij
iſtorū diem expēdit circa opus ſien-
dū modicū autē temporis circa cibū.
Malus autem parum vult operari: & to-
ta die comedere & ſeſari. Sic & ſerui
dei totum tempus debent expendere cir-
ca ſpūalia procuranda: modicus autem
circa ſpūalia acgrenda. mali autē econuerſo
faciunt. Terciu eſt: q̄ bonus operarij
iſt ſi forte opus non pōt perficere: erube-
ſcit mercedem petere vel corā dño appa-
rere. malus autē ſiue perficiat: ſiue non: i
pudenter ſe ingerit: mercedem petit.
Sic etiam ſerui dei ſi forte aliqua carnis
fragilitate ipediti aliq̄ opus dei nō fa-
ciunt apparere corā deo i oībus erube-
ſcunt nec p illo opere mercedem a deo
ſperare pſumūt. mali autē ſi nihil boni
faciūt: audacter ſe ingerūt. & de dei patia
& longanimitate nimis pſumunt. Alij
opant̄ negre. Iſti ſunt frigidi & mali ope-
rarij. de quibus ſic dicit. Aug. ſup ps. Bē-
hō miſer nolo me cōtinere a malo: & vo-
lo videre dñs bonos. Si operarij tu-
ribi dſceret. En paſſo iſta vineam addu-
xiſti me ad vineam vt faciam ea & putez.

& pēda oīa ligna vtilia: vt ſi qd colligas
hēas: & cū fecero iſtū reddatur: es mihi
labori meū. Nōne iſtanū illū diceret: & d
domo tua illi expellēs aſquā ad ſalcē
manū mittēt. Tales ſunt hoīes q̄ & facē
volut̄ mala: & dñs bonos vidē. Alij ſunt q̄
opant̄ negligēt. Iſti ſūt tepidi oparij q̄ ſe
pe ſt peiores q̄ frigidi. Aug. n. calida q̄ cō-
gelat fontē? q̄ gelat q̄ frida. ex eo q̄ frig-
maiorē reſiſtētia ſibi iuenit. & iō virtutē
ſua ibi fortius i pmit. Silr & ferruz du-
rum & fridū pp eandē cām fortius ignis
q̄ ſtipula. Eodēz modo q̄ boni cōſtitūti
mali: peiores ſūt ceteris: quia dyabolus
i eis fortius imp̄mit ſuam maliciā p
pter maiorē quā ibi inuenit reſiſtētiam.
Mali autē q̄ cōuertunt̄ ſeruētiōes ſunt
tepidi: q̄ deus fortius in eis ſua imp̄-
mit gram. Ideo dī Ecclē. xlij. Adſor: ē
iniquitas viri q̄ benefaciēs mulier: q̄
puerit vir iniquus ſeruētiōis operatur
q̄ mollis & tepidus. C. Quarto vidēdū
ē que ſint iſte hoz. Et dicēdū q̄ ſi vinea
accipiat allegorice p eccleſia. tunc ſecūdu
Breg. mane ſuit ab Adam vſq̄ ad Noe.
Tertia a Noe vſq̄ ad Abiaā. Sexta ab
Abiaā vſq̄ ad Moyſen. Nona a Moy-
ſe vſq̄ ad aduentū dñi. Undecima ab
aduentū dñi vſq̄ ad finē mundi. Si ve-
ro vinea accipiat̄ moralē p animā: tunc
ſecūdu Brego. mane ē intelligēda pue-
ritia que pax clareſcit ſicut lux maturi-
na. Tertia ē intelligēda a adoleſcentia: q̄
pſicit in calore etatis & ſplendore cog-
nitiōis. Sexta ē intelligēda a iuuetūs: que
plene calēt & lucet ſicut ſol in meridie.
Nona ē intelligēda a ſenectus ppter ex-
p̄ientiam multam quā inuenit ſenectus
que incipit decreſcere in calore & cog-
nitiōe. Undecima ē intelligēda a etas de-
crepitorum que iuxta occaſū eſt. Quia
igitur deus ad bonam vitam alios in
pueritia: alios in adoleſcentia: alios in
iuuentute: alios in ſenectute: alios in de-
crepita etate pducit. Iō diuerſis hozis
oparij i vineā vocat̄. C. Quito vidēdū ē
q̄ ſi iſte denarij. Et dicēdū q̄ ſcōz Re-
migiū. Iſte vn⁹ denarij q̄ oībus dñs ſi-
gnat vñā beatā vitā que ab oīb⁹ p̄cipiet̄
i qua nō vñet vn⁹ alio min⁹ vel plūti⁹
& tñ ibi erūt multe diuerſitates meritōz

Domínica in septuagesima.

Bí aut denarius q̄duplici rōe. p̄ Prio
rōne nois. Denarius cūm dī a decē ex eo
q̄ olim decē vñuales valebat. Et iō vita
illa bñ denarius dī. q̄ p̄ obseruatione
decalogi dat. Dat. xix. Si vñs ad vitas
ingredi serua m̄adata. p̄ Scdo rōe ima
gīnis. Imago enim dei in beatis impri
met p̄ a similitudē ad dei: z trāsforma
tione in ips. ij. Loz. iij. Nos aut reuelata
facie glām dñi specularēs: in eadē ima
gīnē transformamur zc. Tertio rōe scri
pturē q̄ ibi erit plena sciētia z cognitō
veritatis. i. Loz. xij. Nunc cognosco ex
pte tūc aut cognosca sicut z cognitō suz
C Quarto rōe figure sperice. q̄ ibi erit
plena possessio eternitatis. Joā. x. Ego
vitā eternā do eis. C Sexto vidēdū est
q̄s sit ille pcurator. Et dicēdū q̄ est xps
iquatū hō: nā inquātū deus ē: p̄famili
as isti vinee ē cū pte. Est ipse pcurator:
q̄ ipse sicut dicit glosa iter linearis. P̄
oia dedit sibi i manus. Oia scilz celestia
terrestria z infernalīa. Nā celestibus p
curat iusta remunerationē. Dat. xcv.
Venite bñdicti p̄ies mei zc. Terrestrib⁹
pcurat p̄ina p̄pitationē. i. Jo. ij. Aduo
catū habemus apud patrē Iesum xpm
iustū: z ipse ē p̄piciatio zc. Infernalibus
pcurat eterna p̄mitionē. ps. Rege eos i
virgā ferrea zc. C Septimo vidēdū ē q̄
sit ista murmuratio. Et dicēdū q̄ mur
muratio ex multis causari p̄t. C Prio
ex motu impatiētie. de qua dī. i. Loz. x.
Neq̄ murmurauerūt. z perierūt ab extermi
tate. Ista talis murmuratio nō erit iter
sc̄os. Sic. Regnū celoz nullus murmu
rans accepit: nullus q̄ accipit murmu
rare p̄t. C Scdo cārī p̄t ex magna de
siderij intēse. Est eiz magna desiderij i
tentio quedā cordis murmuratio. Et ta
lis murmuratio erat i antiquis p̄fīb⁹ qui
nimis intēte suā liberationē affectabāt.
Uñ dicebat vnus eoz. Ysa. lxiij. Utinaz
dirūperes ce. z de. Ista talē murmuratō
nē hñt aīe sc̄oz: q̄ dicunt Apoc. vi. Uñ
quequo dñe sc̄us: z verax. nō iudicas z
vindicas sanguinē nrm. C Tertio cārī
p̄t ex lōga expectatōe z cordis suspēsi
ōe. Et ista ē fuit i antiquis p̄fīb⁹. Sic.
Accipietes murmurabāt: quia ātq̄ p̄ies

in iernū descēdētes a gloria vñlati sunt
Quasi ergo post murmuratōes denariū
accipiūt: q̄ post lōga iernū tpa ad regnū
gaudīa pueniūt. C Quarto cārī p̄t ex
amiratōe diuine clemētie. Et ista murmu
ratio ē aliqñ iter sc̄os vños. q̄ videntes
q̄ deus tam copiose z citius remunerat
tar de veniētes q̄ sibi lōgo tpe seruīctes
quo dāmō murmurāt: dei sup hoc libera
litate z misericordia amirātes. Uñ z pe
trus murmurare potuisset q̄ satro ipso
citius ad regnū puenit. Et tali ē mur
muratio itelligi p̄t qd dī b. C Quin
to cārī p̄t ex amiratione diuine patien
tie. Et hanc ē hñt sancti viri q̄ vidētes
males in hac vita florere quo dāmō mur
murant: dei sup hoc patiētiā amiran
tes. Hier. xij. Iustus qdē tu es dñe si dī
spūte recū: quare via ipsoz p̄sperat: bñ
est oibus qui p̄uaricant z inique agunt.
Abacuch. i. Quare respicis cōtēptores
z taces cōculcāte ipio iustos se. Uel sit
accipi ista murmuratio p̄ quā dā suppo
sitionē. quasi dicēt. Bato q̄ sic murmu
rant. rati rīderet eis. Et qd iustu fue
rit dabo vobis.

p̄ Sermo secūdus. De eodem.

Te et vos in vineam
meaz: q̄
iustu fuerit dabo zc. Ista ver
ba dixit dñs vinee illis q̄ sta
bant ociosi in foro. Magnū qdē piculū ē
ociū sectari. q̄ dīat vñs quos ociosos in
uenit in mor ad opus suū assumit. Unde
monet Hiero. Sēp aliqd boni facito vt
te dyabolus inueniat occupatū. Aliqñ tñ
dyabolū puenit. z ociosos ad laborā dūm
mittit. sicut hic qñ dixit: Ite z vos in vi
neā meā zc. Et in hoc oñ dī magna dei
misericordia. Labor cūm fuit inflit⁹ hō
mīn pp p̄ctm. Ben. iij. In sudore vult⁹
tut zc. Et tñ ipm laborē nobis p̄uertit in
meritū. ps. Labores manū tuaz q̄ mā
du. zc. Aug. dī ciuitate dei. Ineffabili dei
misericordia ipa pena vitioz trāsfit in ar
ma virtutū. z fit iustu meritū supplicium
peccatoz. In verbis igit̄ p̄missis tria
sunt vidēda. C Prio quid p̄ vineā signi
ficet. C Scdo pp qd opari in vineā m̄i
tant. qd notat cū dī. Ite z vos zc. C Ter
tio que merces eis p̄mittit. qd notat cū

Et qđ iustu fuerit dabo vobis. C. Cir
ca pñm nōrā dū qđ p vineā scđm Bern.
aia siue cōfēctā significat. In vinea igit
tur aie nre laborandū ēvrt apurem³ pal
mites luxuriantes carnalis ꝑcupiscētie
Lan. ij. Eps putatōis aduenit. Profecta
mus lapides supbie. ysa. v. Lapides ele
git ex ea. z extirpemus spñas auaritie.
Unde ibidē de vinea maloz. Ascendent
sup ea repes z spine. In tali igit vinea
sic purgata nascunt bone gēme. boni flo
res. bone vñe. z bonū vñū. de quib³ dici
tur Bern. xl. Videbā corā me vñe in qua
erāt tres ppāgines z crescere paulatim
in gēmas. z post flores vñas maturesce
re. Tuli ergo vñas z expressi in calices.
z tradidi poculū pharaont. Gēme bone
sunt cogitatōes bone. Sicut eūm gēme
sunt pñcipia z origo oīum fructū in vi
neā sic bōe cogitatōes sunt pñcipiū z
origo oīum bonoz opes in aia. Pñcipiū
enīz hō aliqd bonū faciat illud cogita
tione pñciat. Eccl. ij. Cogitauit a vino
abstrahē carnē meā. Et tñ illud pñci
piū a nobis hēre nō possumus. s; a deo
petē debemus. ij. Cor. iij. Nō qđ sufficiē
tes sumus cogitare aliqd a nobis: quasi
ex nobis zc. Flores aut boni sunt bone
volūtates. Lbry. Bōe volūtates sic sunt
apud deū suauēs: quēdamodū odorifē
ri flores. Sicut aut ex gēmis nascuntur
flores: sic ex bonis cogitatōibus bōe vo
lūtates. Et sicut flores scđs Lbry. nō pñt
pcedere nisi pñus pcedant gēme. sic nec
quis pōt habere bonā volūtate: nisi pñ
hēat bonā cogitatōē. Dicunt aut flo
res a fauonō. qui ē vētus qui greco no
mine zephyrus appellat. qui flores gene
rat z cōseruat. z venit ab occidēte: ideo
mortē z occasūz hōis repñrat. Vel dicit
tur flores scđm Jñd. quasi fluuīd ex eo
qđ citorē soluuñt. z maxime ab austrop.
pñer aquaz abundātia. Tñ auster: quasi
hauriens aquas vocat. p qđ daf intellē
gi qđ bone volūtates generant z cōseruā
tur p mortis memoriā: resolūtur aut z
dissipant a nūmā rerū abundātia. Que
aut bone sunt fructus bonoz operum.
Sicut enim vñe nascunt ex floribus: sic
bona opera nascunt ex bonis volunta
tibus. Eccl. xxij. Flores mei fructus.

honoris z honestatis. Dicunt autē vñe
scđm Jñd. quasi humidē ex eo qđ intrin
secus humore sunt plene. Sic opera ser
uorū dei debēt ēē humida. i. humore de
uotionis z charitatis plena. Dicre. xxi.
Inebriabo aias sacerdotū pinguedine.
Vñū aut significat gaudū cordis: qđ in
pñti ex bonis operibus gnātur. Bō autē
vñū scđs Jñd. a vñe: ex eo qđ vñas san
guine replet. Vñe aut sunt potētē aie.
Ademonia enim replet aaudio qñ reco
lit: bona que fecit. Intelligētia qñ i sta
tu salutis se ēē cognoscit. Volūtas quā
do in bonis opibus semp pseruare intē
dit. De isto gaudio qđ i pñti ex bonis
opibus gnātur dicit glō. sup illud ps.
In custodiendis illis retributio multa.
Nō tñ p eis in futuro reddet pñm: sed
etā hīc in eoz custodiā ē magnū gaudi
um. C. Circa scđs. i. pp qđ oparij i vineā
mittantur. C. Notandum qđ oparij in
vineam mitti cōsueuerunt ad tria. s. ad
putandum: ad fodiendum: z ad vinde
miandum. Sic z nos vineam cōscientie
nostre debemus putare omnia vitia refe
cādo. Dicit autē Amb. ad simpliciā
num. Vineā rectis fructificat. semiputa
ta frondefcit: neglecta luxuriat. Vineā
igitur anime nostre bene recita z puta
ta ab omnibus vitiis z peccatis: fructifi
cat per bona opera. Jo. xv. Omnem pal
mitem qui fert fructum purgabit eū vt
fructum plus afferat. Ofce. x. Vitis frō
dosa israel: fructus adequatus ē ei. Illa
est optima vinea in qua fructus folijs z
folia fructibus adequantur. Et illa est
optima anima in qua opa verbis: z ver
ba operibus assimilantur. Ite autē fru
ctus attenditur z foris per bonaz famā
z intus per bonam cōscientiaz. Prover.
xxij. Para foris opus tuum: z diligen
ter exerce agrum tuum. Sicut enim di
cit Lefarius. Quid enim prodest si exte
riora nostra possidet serenitas: z interio
ra nostra tēpestas. Vineā autem semipu
tata. i. anima negligenter purgata fron
descit: quā multa verba sed pauca ope
ra gignit. Talis vinea ē maledicta. hoc
significatum est Matth. xxi. Ubi domi
nus ficulnē habenti solā folia maledi
xit. Immo talis vinea est eradicanda z

oburenda Luce. iij. Ois arbor que nō facit fructū bonū excidēt & in ignē mittetur. Vineā vero neglecta luxuriat i palmites degeneres & siluestres: & isup ouunt ibi spine & vepres. An dī Ysa. v. Nō putabīs & non fodiet: & ascēdēt sup eā vepres & spine. Vepres scōm Isido. dicitur quasi vi pēdentes. Spine dicitur a spica: ppter acuitatē. An igit pscientia non purgatur ouitur ibi tētatōes carnales animā vi pēdētēs. i. violētē capientes. Ouitur etiā ibi tētatōes spūales acute animā perforatēs. Talis ē vinea efficiē siluestris qnō pferit vvas sed labruscas. Ysa. v. Expectant vt faceret vvas: & fecit labruscas. Bī autē labrusca a labris viat: q̄ tales anime efficiuntur siluestres vt nihil spūale sapiant. i. Lor. ij. Animalis homo nō percipit ea quē sunt spūs dei. Et efficiuntur demonibus pte: vt per eas scēdant. Job. xij. Venerūt latrones: & fecerūt sibi viā per me. Secundo debemus ipsas vineā nostrā fodere. Sūt autē huius vinee foliores quattuor: p̄ Primus est pudor qui habet terrā cor dīs mollificare. Quādo eīz peccator cogitat sui status horribilitatē inde concipit magnū ruborē. Ro. vi. Quē ergo fructum habuistis tūc illis in quibus nūc erubescitis. Talis ergo rubor terrā animē durā habet emollire. Job. xij. Deamolluit cor meū: & omnipotēs cōturbauit me. p̄ Deinde accedit secundus foliorū dolor qui cor emollitū habet scindere. Postq̄ enim terra dura emollita fuerit facilius scidit. Job. ii. Scidite corda vestra & nō vestimēta vestra sciz tātum. Qui eīm scidit corda scindit & vestimēta: id est exteriora opera: sed nō eō uerso. p̄ Deinde accedit tertius foliorū timor qui oēs lapides id est oīa peccatā que in corde scisso & defosso inuenit habet extra p̄gere. Ecclē. i. Timor dñi expellit peccatū. p̄ Deinde accedit quartus foliorū famor dei q̄ omnes palmites infructuosos ad radicē vitis subortos. i. omnes amores mūdānos habz euellere & eradicare. Aug. Nūc maior est oceanus paradisi cuius gutta maior est oceanus: restat vt in eo sitis mīdi penitus extincta sit. Tercio debemus vineā nostrā

vindemiare. i. opera nostra colligere & deo offerre. Sed idē sunt tres nulli vindemiatores. s. auaritia: luxuria superbia. ps. Vindemiāt cam oēs q̄ ptergerē dñat viā: exterminauit eā aper de silua: & singularis ferus depastus est eam. Ambulātes per viā sunt auari qui non cessant discurrere vt diuitias possint auerere. Et est mirabilis: q̄ in viā pedū spio q̄s senior: tāto debiliōr est. In viā autē lucroz quāto quis senior tāto ardentior. Aper de silua porcus ē siluestris: & significat luxuriosus qui efficiē homo potest nūc & imūds. Singularis ferus est lupus per se hēre. Et est ferus. i. crudelis: q̄ ceteros vult opprimere & humiliare. Ite tres vindemiāt istā vineā: ita q̄ xps vīe in ea pōt aliquē repire racemū. Michē vii. Ne mibi q̄ factus sum: sicut q̄ colligit in autūno racemes vindemic. C. Lr ca tertius. s. mercedē que oparijs pmittit p̄ Nota dū q̄ tres ponunt differēcie operariōr. Quidā. n. sunt qbus dñs pmittit denariū diurnū: illis. s. q̄ mane. i. in pueritia deo seruierāt & semp pseruauerūt Denarius. n. diurnus dī merces q̄ debet p̄ labore diurno. i. p̄ totā diē: hoc est per totā etatē exphibit. Est. n. labor matutinus illoz. s. q̄ in sua pueritia vel iuuentute deo scrute scipitū: s̄ postea deficiunt. Osē. vi. Misericordia vestra quasi nubes matutina: & q̄i ros mane p̄transiēs. Est labor vespertinus eoz. s. q̄ in sua senectute cū toto corde ad deū redierūt: s̄m seruitiū deus hz acceptus. ps. Eleuatio manū meaz sacrificiū vespertinū. Est labor nocturnus eoz. s. q̄ male agūt. Job. iij. Ois q̄ male agit odit lucez &c. Taba opa nocturna sūt abscēda. Roma. xij. Abijcimus opera tenebrarū &c. Est enī labor diurnus eoz: sciz qui totā vitā habent clarā & lucidā. i. Theol. v. Omnes vos filij lucis &c. p̄ Secūda differētia est illoz operariōr qbus dñs p̄mittit qd iustum est sicut illis qui tertia sexta & nona hora venerūt: quos deus remunerat vt iusticia regit cōsiderando multitudinē operis. ps. Secūdū multū mercedem operū meārū re. m. Radices charitatis: q̄ deus nō respicit quātū sed q̄

quato: sicut p[er] in vidua que plus dedit: q[uia] cum maiori affectu dedit: vt habetur Luc. xxi. Biuturnitatem laboris. Unde isti p[er]quirebatur dicitur: Pares illos nobis fecisti qui portauimus pondus tui et eius. Sap. xi. Omnia in numero et in mensura et in pondere disposuisti. Deus enim in remuneratōe non attendit mēsurā tēporis: nec numerū operis. sed pondus amoris. Tertia differētia est illorū quibus dñs nihil pmisit. illorū scz qui in hora vndecima. hoc est in etate decrepita veniunt. Tales enim nihil ex debito petere p[oss]unt: sed quicquid eis dñs donat ex gratia donat. Sufficit enī talibus senectus q[uod] a deo regnat. iuxta illud. Senex puer portabat: puer autē senex regēbat. Ad a deo nō derelinquant. ps. Alq[ui] in senectam et senū deus ne derelinquas me. Ad a deo nō p[er]iciant. ps. Ne p[er]icias me in tēpore senectutis.

¶ Sermo tertius de eodem

¶ Am sero factus

Effect dixit dñs vinee p[er]cura. totū suo. Per istā vineā intelligere possum[us] penitentiā: in q[uod] p[er] diuersas horas operari p[er]ducunt: vñ alij in pueritia: alij in iuuentute: alij in senectute conuertunt. Ad istā autē p[er]nitiā assumēda ecclesia hodie in officio misse nos iudicat verbis exēplis et p[er]missis. Nā in eplā nos verbis exhortat ad currēdū p[er] p[er]nitiā op[er]a: ad certādū p[er] diaboli rētamētā. In euāgelio autē ad laborādū in vinea. i. in p[er]icietia. Sēdo iudicat nos in exēplis: adducēs nobis in exēplū tres magnos peccatores qui totum officiū misse p[er]p[er]uerunt: scz dāuid qui p[er]p[er]uit itrologizine q[uod] desperet p[ro]pter peccatū luxurie. Pauli qui cōposuit epistolā: ne q[uod] desperet p[ro]pter peccatū sup[er]bie. Et matthei qui p[er]p[er]uit euāgelia ne q[uod] desperet p[ro]pter peccatū auaritiē. Tercio ecclesia iudicat nos ad penitentiā p[er]missis. Pro mittit enim laborātī denariū. Lurrenti denariū. Et pugnari coronā. Istud autē tēpus septuagesime rep[er]nat tēpus p[er]uicaritatis ad e[um] tēpus nostre p[er]nitiē. Quia enim rep[er]nat tēpus p[er]uicaritatis ad ecclesia deponit cāntica letitiē. s. Alia. Alia

in excelsis. Te deū laudam[us]. Alia q[uod] d[icitur] ē cānticu[m] celestis patrie. Thobie. xiiij. Per oēs vicos tuos: scz h[ic] p[er]terez Alia cāntab[ile] Alia in excelsis deo est cānticu[m] letitiē angelice: q[uod] illud angeli i xpī natiuitate decantauerunt. Te deū laudam[us] est cānticu[m] vniuersalis creature: q[uod] oēs creature ad laudādū deū illic itroducunt. Ideo illa tria cāntica subiticiē ad osledēdū q[uod] hō p[er] p[er]ctm p[er]uicatus est celesti patriā: so. cietate angelica: et laude diuina. Istud ē t[em]p[us] rep[er]nat t[em]p[us] nostre penitentiē: in qua q[uod] debem[us] mutare letitiā in salub[em] tristitiā. Eccē. iij. T[em]p[us] s[er]uēdi et t[em]p[us] ridendi. Viri enim p[er]fecti h[ab]ent tres letitias: que p[er] illa tria cāntica superius posita designantur. H[ab]ent enim corda letitiosa verba: letitia opa. Sed viri penitētes debent letitias cordis p[er]uicere in amarā p[er]tritionē. Letitia oīs: in peccatorū p[er]fessionē. Letitias op[er]is in laboriosas satisfactionē. Ip[s]i autē tēp[or]es penitētes p[er] laborē penitentiē: a deo recipiunt mercedē salutis eterne. De qua intelligit verbū superius positū: scz Cum sero facti esset. Ubi sero ponitur. T[em]p[us] p[er] mo tēp[or]is opportunitas cū d[icitur] Cum sero facti esset. Per sero intelligit finis seculi vel mors cuiuslibet. In sero enim d[icitur] es finis: homo in domū suā ingredit[ur] et ab op[er]ibus getat. Sic ē tunc finis m[er]itabilis. Deut. xxxij. Adesse festinant t[em]p[or]a. Dicunt autē scdm istud. t[em]p[or]a a tependo. Vocatur ē curriculum: q[uod] nunq[uam] stat. Nam in p[er]niti sunt hoies: p[er] p[er]niti in charitate fraterna: et currētes ad vicia et peccata. Mat. xxij. Abū dabit iniquitas. Ecce q[uod] currētes sunt ad vicia. Et refrigescet charitas m[er]ito[rum]. Ecce q[uod] p[er] p[er]niti i charitate fraterna. Tūc autē t[em]p[or]a festinat ad esse: q[uod] tūc sancti viri erūt stabiles i eternitate: et seruētes in amore. Tūc ē homo ingredit[ur] in domum sue eternitatis. Eccē xij. Ibit homo in domū eternitatis sue: tūc ē homo getat a labore cūstulib[us] op[er]is. Apoca. xij. Almo dō tā dicit sp[iritus] s[an]ctus. T[em]p[us] Sēdo ponit vocatū curialitas cū dicit voca. Quasi dicat. Non expectes q[uod] ip[s]i mercedē petant: sed tu eos voca ad quietiā ad eam et ad mercedē. Ad ista eiz tria op[er]a p[er]p[er]uerunt vocari. Na scōz Ber. tria erūt i sanctis. i. Reges a la-

bore. et hoc est vocari ad requiem. *psa.*
xxxij. Sedebit *pp̃s* meus in pulchritu-
dine pacis: in tabernaculis fiducie: i re-
quie opulenta. Iocunditas de eternitate.
et hoc est vocari ad cenam: quia nova et
tota iocunda. *Apoc. xij.* Beati qui ad cenam
ptiaz agni vocati sunt. Securitas de eter-
nitate. et hoc est vocari ad mercedem. i. ad
denarium. In quo ratione iocunditatis eter-
nitas designat. *Tertio* ponit remune-
ratio dignitas cum dicitur oparios. Ideo enim
dignus fuit eterna remuneratio: quia non fue-
runt ociosi: sed in continuo labore. Ociosis
enim non oportet habere remunerationem suam
nisi in inferno. *Nó. n.* oportet eis esse in ma-
do: quia locus est laboris. *Job. v.* Non nascitur
ad laborem. Nec est in celo: quia dicitur laborati-
bus sicut *ps* hic *Prover. vii.* Laudetur ea
in portis opera eius. Nec est in terrestri pa-
radiso: quia hoc ibi positum fuit ad opandum
Ben. y. Ut oparetur custodia dicit illi. Nec
est in purgatorio: quia ibi non purgant nisi
laborantes. *ps.* In labore totum non sunt.
Relinquit ergo quod erit in inferno: non est
locus ad operandum sed ad recipiendum. *Ecc̃s.*
ix. Quodcumque potest manus tua facere in-
stater operare: quia nec opus est. *Quarto*
ponit debiti pietas cum dicitur reddere illis
mercedem. s. denarium. i. vitam beatam quam de-
narium significat. *Primo* quia ibi erit ap-
ta claritas. Ideo dicitur diurnus a dyano quod
est clarus. *ij. Cor. iij.* In eadem imagine trans-
formamur de claritate in claritate. Nam
de clara visione humanitatis transibimus
ad clara contemplationem divinitatis: et de
clara contemplatione divinitatis transibimus
ad clara visionem humanitatis. *Secundo*
significat per denarium: quia ibi erit dulcis
suavitas. In hac enim vita nihil dulcius
amat ab avaris: quam munus. Et in vita bea-
ta nihil dulcius amabitur quam deus. *Augu.*
de disciplina christiana. Video sic vos ama-
re pecuniam ut iubente amore pecunie la-
bores suscipiatis: ieiunia toleretis: ma-
re transitis: ventris et fluctibus vos imi-
tatis. Sic me amate. plus volo amari a
vobis. in puerbis loquor: avaris loquor.
Tertio designat per denarium: quia ibi est ple-
na copiositas. Nam secundum opinionem vulgi ha-
bita pecunia habetur universa: quia in pe-
cunia omnia continentur: et ipsa habita omnia ha-

bentur. Sic et in deo omnia continentur: et ipso
habito omnia habent. *Ego. xxxij.* Ego ostē-
dā tibi omne bonum. *Ansel.* Alma vni bonum
in quo est omne bonum: sufficit tibi. *Ite autem*
denarius? dicitur fuisse vnus: quia omnes habebunt
idem celum ad habitandum: sed tamen ibi sunt di-
uerse mansiones. *Joā. xlij.* In domo pa-
tris mei multa sunt. Omnes habebunt ean-
dem claritatem ad contemplandum sicut tamen stella
differt in claritate a stella. Sic et resurre-
ctio mortuorum: ut dicitur. *1. Cor. xv.* Omnes habebunt
eandem suavitatem et dulcedinem ad fruē-
dum: sed tamen alia est dulcedo rosis: alia la-
ctis: alia mellis. *Ita tripliciter differētia*
tagit ecclesia cum dicitur: In illa die stillabunt
mores dulcedinem. i. rorem dulcedis: et colles
fluēt lac et mel. Et est sumptus *Joelis vi.*
Sicut enim in illis tribus est gradus dul-
cedinis: sic et in beatis gradus erit indi-
uina suauitate. Quia ponit penitentium
magna consolatio cum dicitur: Sicut enim nouissi-
mi sumus. Sepe enim illi qui ad penitentiam tarde
veniunt citius remunerantur quam illi qui sepe
statim veniunt: quia citius de corpore exeunt. Et
tunc enim latro est remuneratus quam petrus.
Vel illi qui sunt nouissimi in oculis suis:
sunt primi in oculis dei. *1. Reg. xv.* Nonne cum
parvulus essem in oculis tuis: caput in
tribus? *Israhel* factus es. Vel illi qui sunt no-
uissimi iudicio bonis sepe sunt primi iudicio
dei: quia deus non considerat exteriora cor-
poris sed interiora cordis. *1. Reg. xvi.* Dominus
enim videt ea que pariter: deus autem intuetur cor.
Vel potest dici quod erunt nouissimi primi: et
primi nouissimi: quia sepe illi qui tarde ad peni-
tentiam veniunt tempore: precipue dunt alios i seruare.
Seneca. Faciamus quod aliqui in itinere hie-
ri consuevit: ut qui tardius exierunt veloci-
tate prestant moras. *Bedā.* Erunt primi et
ulti prius feruentes: postea torpent.
ulti prius frigidi: postea inardescunt.
ulti in seculo despecti. in futuro sunt
glorificandi. *Alij* apud bonos glorificandi:
in futurum sunt beatificandi. *Tercio* ponit
summum magnam immortalis iussu cum dicitur:
ulti sunt vocati et. Ad quos enim sumus
vocati? *Primo* ut i celestes reges et episcopi
elegamur. i. *Petri. ij.* Vos estis gentes electe:
regale sacerdotium. Videmus autem quod
ad electos regum et episcoporum multi vocantur:
tamen vnus solus eligitur: sic et multi vocantur

ad fidē: sed pauci eligunt ad regalē & celestem dignitatē. ¶ Secūdo sumus vocati vt in stadio ecclesie militātis: viā mada- tor dei curramus. Videmus autē qd multi vocant ad stadiū: sed tñ vnus accipit brauiū: vt dī. i. Cor. ix. Sic et multi sunt vocati vt p viā fidei & mada tor dei velociter currāt: sed tñ pauci pseuerāt. Un⁹ enī. i. pseuerās scdm glo. accipit brauiū suū passū celestis victorie & dignitatis eterne. ¶ Tertio sumus vocati vt i arca militātis ecclesie purgemur & emunde- mur. Luc. ij. Lū? vtilitabū i manu ei⁹ & purgabit arca sua. Videmus autē qd multi de palea relinq: & paz de tritico in hōneo recōdāt. Sic et sunt multi qd bonis opibz vacat existētes reliquunt & pburunt: pauci vero in dei hōneo recōdant. Luc. ij. Cōgregabit triticū i hō: reū suū &c. Quarto sum⁹ vocat⁹ vt in domo celestī tanq viui lapides edificē. mur. i. Petri. ij. Ip̄i tanq viui lapides supēdificamint domos spūales. Dom⁹ aut celestis nō edificat nisi de lapidibz p̄ciosis. Thobie. xij. Ex lapidibz p̄ciosis ois circuit⁹ muro: eius. Videm⁹ autē qd multi sūt lapides cōes: sed pauci sunt lapides p̄ciosi. Sic ad edificā dū celestē domū multi sūt vocati: sed tñ lapides cōmunes sunt qd hnt tñ fidē & nō opa q re- linquunt. & de eis dom⁹ ifernalis edifi- cat. Pauci aut sūt lapides p̄ciosi q fides hnt & opa: hnt celestē edificū assumunt. ¶ Quinto sum⁹ vocat⁹: vt celestē patriāz itrocam⁹. Videmus autē qd multi filioi israhel ad terrā p̄m̄issōis fuerūt vocati: sed pauci ad itradū electi. Fuerūt enīm vocati ex egypto: hoc est & ducti sex milia p̄ter puulos & familiā quoz nō est numerus: sed tñ duo electi ad itrandū. Et rō est qd viā q ducit ad p̄ditionē nimis ē la- ta. que aut ducit ad vitā est nimis angu- sta. Mart. vij. Lata porta & spatiosa viā q ducit ad p̄ditionē: & multi sūt q intrāt p eā: angusta porta & arcta viā q ducit ad vitā & pauci sūt q iueniūt eā &c.

¶ Dñica in sexagesima. Sermo p̄mus.

Exist qui seminat
seminare semen suum. Luc.
xviij. Cōsuetudo dñi fuit se-

pe in parabolis loqui ad turbas: vt mo- rez palestinoz vbi p̄dicabat gereret: vt diuina mysteria idgnis nō paderet: vt bonis & humilib⁹ exercitādē se occasio- nē pberet: vt qd dicebat memorie melius ipsineret. Est aut pabola sicut Hiero. di- cit. Rex genere siue nā discrepantiū sub aliq similitudine facta pparatio. Et sub- dīt Hiero. Parabola grece similitudo lati- ne dñr vt qd itelligere volumus p ali- quā pparatōez id dicamus: vt ferro aliq dūz: velocē vētis pparam⁹ & aut⁹. In ista aut parabola mētio fit de tribus. i. de seminatore: de semine & de terre varie- tate. ¶ In hoc aut pmo sermone ageſ de seminatore. ¶ In scdo de semine. ¶ In tertio de terre varietate. Seminatore aut p̄p̄ie xps est. P̄dicator: n. potius ē cō- phimus seminatorez q seminatore. Aug. in li. de doctrina xp̄iana sic ait: Per quē ille seminat qd sum ego nisi coplin⁹ se- minatus. Ille in me ponere dignat⁹ est qd vobis spargo. nolite attrēdere ad vili- tatē coplin⁹: sed ad charitatem semis & p̄rātē seminatorez. ¶ Ad bonū aut semi- natorē q̄tuor: regunt q fuerunt in xpo. Et in p̄m̄ euāgelio denotant. ¶ P̄mū est magna diligētia qd notat cū dī. Exyt Bonus. n. seminator: nō dz ois torpēs: sed ad agros seminādos frequenter exi- re. Sic xps tanq bonus seminator exiit. ¶ P̄mo de sinu patris & venit in agrū vteri virgialis. Et ibi tria semina semi- nauit. i. semē eternū: antiquoz & nouū. i. diuinitatē suā q est eterna. Larnē suāz q est antiq. i. ab adam trāducta. Et aiāz su- am q de nouo fuit creata. De his tribus semibz tanq ex tribus fartnis: scz eter- na: antiq & noua. factus ē ille panis cele- stis q dicit Joā. vi. Ego sum panis vſu⁹ q de celo descēdit. Qd significatiū ē. Sēc. xviij. Accelera tria sata sile p̄m̄ice: & fac subcinericios panes. Tūc eīz sara. i. bfa virgo tria sata farine cōm̄iscuit: qñ xpm̄ exītes in his tribus substātijs de suis vi- scrib⁹ generauit. ¶ Secdo exiit de vte- ro virgīs & venit in mūdū portās secum tria semina. i. semē doctrine: gratie & mi- sericordie. Quidus qdē erat multo ex- roab⁹ circūdatus: dei inimicus: & dyabo- li seru⁹. iō xps de paradiso attulit semē

doctrinæ: vt oēs errores diaboli dissolu-
ret. i. Jo. iij. In hoc appuit filius dei vt
dissoluat opa dyaboli. Propter hoc eim
offm venit in mūdū vt. i. semē doctrine
p mūdū spargeret. Luc. iij. Aljs ciui-
tatib⁹ opz me euāgelizare regnūz deiqz
ad hoc missus suz. C Scdō attulit semē
gratie: vt mūdūz dei inimicū iustificaret
z recōdillaret. Eph. iij. Gra. n. cōtis salua-
ti p fidē. Ad Titū. iij. Iustificati grā ipsi
us heredes sumus. C Tercio attulit se-
men misericordie vt mūdūz de seruitute
dyaboli redimeret. ps. Apud dñm mise-
ricordia z copiosa apud eū re. Ad Titū
iij. Scd⁹ suā misericordiā saluos nos fe-
cit. De his tribus dī. i. Cor. i. Qui fact⁹
ē nobis a deo sapiētia z iustitiar: sancti-
ficatio z redēptio. Sapiētia iquātū mū-
dū illuminauit. Iustitia z sanctificatio:
inquātū mūdū iustificauit z recōdillauit
Redēptio iquātū mūdū redemit. In bu-
tus significationē de xpi corpore dū esset
in cruce tres fontes emanauerunt. i. aqz
sanguis z lachryme. Per aquā itelligit
eius sapiētia siue doctrina qua mūdum
ab errorib⁹ abluit. Eze. xxxvi. Effundaz
sup vos aquā mūdā. Effluxit sanguis
quo nos redemit. Apoca. v. Redemisti
nos deo in sanguine tuo. Effluxerūt la-
chryme qb⁹ nos patri recōdillauit. Heb.
v. Lū clamore valido z lachrymis offe-
rēs exauditus ē p sua reuerētia. C Ter-
tio post suā resurrectionē exiuit de mun-
do z venit in celū. Et licet in agro celesti
plantasset tm lilia angeloz: post ascēsiō-
nem tñ ibi plātauit rosas martyz. Eccl.
xxiij. Quasi plātatio rose ibiherico. Uto
las z felloz z lilia virginūz. Lañ. ij. Ego
flos capī: quo ad primos. Lilia qualliū:
quo ad scdōs. Uel pōt dici qz deus habz
quattuor agros: scz celūz: terrāz para-
disūz: mūdū z vīrginitē vterū. In celo se-
minauit naturā angelicā. Sed aliqz eorū
facti sunt tanq⁹ terra secus vīa. dūz sup-
be cogitatōes p eos trāsītū fecerūt. z sic
male volueris. i. supbia illud semē deuo-
rauit. In terrēstri paradiso seminauit pri-
mos parētes: sed qz nōdum habebat alti-
tudinē terre. i. plenitudinē gracie cōsu-
mate. orto sole tentatōis dyabolice arue-
runt. In agro mūdī seminauit genus

humanū: sed fere oēs a spīs dūcti
z sollicitudinū suffocant. In agro vici
virginalis seminauit scipm: in quo vici
clausura oimode custodit. Altitudo tor-
re. i. plūmatio gracie: in qua nulle spīs
sollicitudinē fuerūt mundane. Et iō clau-
terra fecit fructū tricesimū inquātū mo-
trimonio iuncta. Sexagesimū iquātū
fuit postmodū vīdua derelicta: z tamen
semp erat virgo icorrupta. z cētesimū lo-
quātū fuit vīrgo ppetua. C Scdō regni-
tur in bono seminatore magna peritū.
qd notat cū dī: Seminare semē suū. Pa-
ritū autēz seminādū nō acquirit ex mo-
actu seminādū: sed ex frequēti vīu semi-
nādū. Ips. n. a pncipio mūdī seminā-
icepit. Nā seminauit pmo patriarchas
postea pphetas: deinde apostolos: deinde
de martyres: deinde pfectores: deinde vi-
gines. Insup in ipis semina semina-
uit. Nā in patriarchis seminauit magnā
fidē z misericordiā. In pphetis magnā
sapiētia. In martyribus magnā plūm-
tū. In cōfessoribus magnā tēperantiā.
In vīrgibus magnā puritā. Ista sēmi-
ficant Ysa. xxvij. Nūqd tota die arā-
rans vt feret pferet et faciet humi-
sua. Nōne cū a degauerit facies eius
ret gith: z cymīnū sparget: z ponet tri-
cū p ordinē z horūz z milūz z vīrtutū
sinibus suis. Gith scdm glo. est genuū
gumints simile cymīno in quātitate
nigri coloris: z in parte dulcorādo spu-
gū. Cymīnū est semen aromaticū et
dichale. Triticū scdm Jsidō. dī a tri-
ra eo qz in area terit z purum in horo
collocat. Vītia scdm eū dēz dī a vīctō-
eo qz tunc victores ide coronabant. de-
liū scdm eū dēz dī a multitudine. vel scdm
quosdā a millē: eo qz vñ granū semina-
tū sepe in mille cōsurgat. Hōden dī
ariāz. Tunc igit deus seminauit gith:
qn patriarchas deit qz mūdū mīlūz
sua fide dulcorauerūt. Tūc seminauit
cymīnū qn pphetas pduxit qz medicā
verba habētes multos sanauerūt. Tūc
seminat triticū quādo apostolos de
qz tribulatōibus triti reponit i horo
lecti purissimū meruerūt. Tūc semina-
uit vītia qn martyres pūit qz victores

stentes coronā vite acq̄sierūt. Tūc seminauit multū: q̄m p̄fessor multitudinē adduxit: que est tanta vt numerari nō possit. Apoc. vii. Vidi turbā magnā quā dī numerare nemo poterat. Tūc seminauit hordeū q̄m virgines protulit: que ab oī humore cupiscētie sua corpora desiccauerūt & arida fecerūt. Quotidie etia istē seminator corda nostra scindere non cessat: & sancta desideria seminat. Vñ p̄misit ysa. xxvii. Nunq̄d tota die arabit arans &c. Tercio regit in seminato: re bono magna puidētia: vt scz terrā diligenter colat. q̄s notat cū dī: Aliud cecidit in terrā bonā: & totū fecit fructum centuplū. Tres enim agros deus nobis dedit. i. corpus: aiām & pauperes: vt scz corpus seminemus puritate & mūditiā. Aiām suauitate & duos de eterna. Pauperes pietate & misericordia. Esti isti agricolæ tuerint feminati: ceterū fructū reddēt. Ecce simus enī fructus debetur virgibus: que corpus suū diligēter excoluerūt. Sicut enī numerus ceterariū de lena ad dexterā transit: circuli facit. Sic virgines toties de conditōe humana transire faciūt in dignitatē angelicā & celestē acq̄rit coronā. Debet et cōtēplatiuis. Vñ dī bñ. xvi. Seniuit autē ysaac in terra illa: & genuit in illo anno centuplū. Ysaac qui interpretat risus significat vir p̄tēplatiuū q̄ facit risus deo: gaudū angelicū: ipse et gaudet i corde suo Debet et pauperibus xp̄i: qui oīa ppter deū reliquerunt & paup̄ibus dederunt. Mat. xix. Dis qui reliquit domū &c. centuplū accipiet & vitā eterna possidebit. Sicut dicit Lp̄y. Nō videt fuisse puidētia scus ysā: vel supra petrā: vel inter spinas seminale. Et ad hoc triplex rō assignat. P̄ma est: q̄ dicit ille qui seminat: sine dīlūdicatōe mittit semina: sic p̄dicator nō debet dīlūdicare ciuitē: vel pauperē: studiosus vel desidē. Roma. i. Grece ac barbaris: sapiētibz & insipientibz debitor sum. P̄ Seda rō: q̄ quātū ad seminatores materialē scōm eundem Lp̄y. Nō ēēt puidētia in tali terra seminare: vbi frequēs ēēt via: q̄ nō ē possibīlē via nō ēē via: petrā fieri terrā: vel spinas sic spinas. Quātū ad seminatoem

spūales: puidētia est: q̄ ille qui erat via pōt nō pculcarī: ille qui erat petra potest terra p̄guia fieri: & in illo i quo erat spine pnt ipse spine eradīcarī. P̄ Tercia rō est ob p̄dicatōis cōsolatōē: vt non contristent si semē suū in multis perire p̄siderāt: & in xp̄o sile accēdissē vidēt. Mat. x. Nō est oīscipulus v̄s magnistrū. Quarto regit in bono seminato: magna patiētia: q̄s notat cum dī: Et fructū asserūt in patiētia. Jac. v. Ecce agricola expectat p̄ciosus fructū terre &c. Sepe deus alicut imittit aliq̄ bonū ppositū: vel per suū p̄dicatōrē aliq̄ bonū verbum: & tū patiēter expectat donec fructū accipiat: aut tēporale in tūetute: aut serotinu in senectute. Hoc significatū est Luce. xlii. in ficulnea que per tres ānos fructū non ferebat: & cum p̄cidēda ēēt: rogauit agricola vt quart⁹ annus expectaret. P̄m⁹ annus est p̄terita. Seda iūctus. Tertius matura eras. Quart⁹ senectus. Ysa. xli. Vsq̄ ad senectā ego ipse fere: & vsq̄ ad canos ego portabo. Deus enī portat peccatores vsq̄ ad canos. i. vsq̄ ad maturitatē: & vsq̄ ad senectatē. i. vsq̄ ad senectatem.

¶ Sermo secundus vnde supra.

Semen est verbum
dei. Postq̄ dictū de seminato: re: dicēdus est hīc de semē. Est autē semen verbum dei: q̄s xp̄s de celo attulit: in terras seminauit. Nisi enim hoc semen xp̄s attulisset: totus mūdus in suis sceleribus permānisset. Ysa. i. Nisi dominus exercitū reliquisset nobis semen: quasi sōdama fuisset. Est autē duplex semen mūdo necessariū. C. Minus est q̄s seminauit xp̄s scilz verbum suū. C. Aliud quod seminare debet homo: scilz largitio elemosynarū. Sed p̄mo vidēdū est: quare verbum dei semen dicit. Et postmodū quare elemosina semen vocatur. C. Dicit autē verbum dei semē: q̄ in semine est calor: naturalis quo planta sonet. Et humor: nutritiū quo planta nutrit. Et est rō feminilis qua vñ semē ex alio generat. Dicit verbum dei semē: ex eo q̄ habet virtutē calefactiua: nutritiua & generatiua. Ihs quidē virtutē calefactiua

ua & inflammatiua. Prouer. xxx. Dis sermo
dei ignitus. ps. Ignitū eloquium tuum
vehementer. Sed si sermo dei ē ignitus &
peccatores sunt frigidī. Hier. vi. Sicut
frigidam facit eterna aquam suam: sic
frigidā fecit malicia suam. quare ex ver
bo dei nō p̄tinuam inflamant. Ad hoc vi
cendū q̄ hoc accidit tribus de causis.
C̄ Prima quia ad istū ignē nō appropin
quant sed aut corpe aut corde se elōgant.
Qui aut appropinquant corpore attēte
audiendo & corde deuoto intelligendo
isti illuminant & inflamantur. ps. Accedit
te ad eum & illuminamini. Deut. xxxij.
Qui appropinquant pedibus eius: acci
pient de doctrina illius. Jō duo discipu
li qui appropinquauerūt inflammati erant
dicētes Luc. vltimo. Nōne cor n̄m ar
dēs erat in tē. C̄ Secūda cā ē quia inter
se & istū ignē ponūt magnū obstaculum
& murū ferreū. i. mortale peccatū. Thie.
ij. Opposuisisti nubem tibi ne trāseat ora
tio. Ezech. iij. Sume tibi sartaginē fer
ream. & pones eā in murum ferreū inter te
& ciuitatē. Peccatū enim mortale dī mu
rus: quia facit aīam tenebrosam. Et dicit
murus murus ferreus: q̄ facit aīam obstā
tam. Et dī sartago: q̄ facit aīam igne
male cōcupiscēte inflamatā. C̄ Tertia
causa est per longā cōsuetudinē peccan
di sunt cōgelati. Et iō liquefieri p̄nt per
mōre corp̄is. calefieri aut nō p̄nt per
ignē gratie sp̄ualis Eccl. xliij. Frigidus
ventus aquilo flauit & cōgelauit cristāl
lus ab aqua. Aquilo dī quasi aquas li
gans. & vētus ē gelidus & siccus. Cristāl
lus aut grece glacies latine dī. Per ven
tum igit aquilonarē itelligit diabolus a
quo oē malū p̄cedit. Hier. i. Ab aquilo
ne p̄ndet omne malū. Et qui dicit ysa.
xliij. Sedebō in lateribus aquilōis. Iste
igit aglo ligat aquas ḡrarum ne fluāt i
aīam. Sicut ēt ipam aīam ab omni hu
more deuotionis sicca. & insup dei amo
re extinguit: sicut eam totam gelidā.
Et dicit Jhd. q̄ terra maiori gelu cōstri
gitur in sereno q̄ in nubo: q̄ bonus cū
incipit cōgelari forti⁹ cōgelat q̄ malus
C̄ Secūdo verbū dei dī semen: q̄ habet
virtutē nutritiuam. Matth. iij. Non in
olo p̄nt vixit homo: sed in ol verbo q̄

p̄cedit &c. Est aut triplex periculum cir
ca istū cibū. C̄ Unū quādo quis cibū nō
sumit. id est verba dei falsidit. ps. Om̄
escaz abhoiata ē anima cor̄ &c. Si tales
portis mortis sunt vicini caueant ne fi
ant intranei. C̄ Secūdu ē quādo quis ci
bū retinere nō p̄t. Breg. Eterne mor
tis periculum formidat si cibū sancte
exhortatiōis accipiat: & in vētre memo
rie nō tenetis. C̄ Tertiū ē quādo iste ci
bū nō digerit. Lucēntm verbū dei nō
digerit sed in stomacho memorie crudi
morat q̄n p̄ opa nō implet. Jaco. i. Esto
te factores verbū &c. C̄ Tertiū verbū dei
dī semē q̄ h̄z virtutē gnātūam. Jaco. i.
Volūtariē enī genuit nos verbo veni
tatis. Est aut quintuplex gnātio q̄ nō
p̄t fieri nisi per verbum. C̄ Una ē natu
ralis: que habet fieri per carnis p̄paga
tionē. Nullus enim filius p̄t legitime
generari nisi per verbū. i. nisi inter gene
rantes prius iterueniat cōsensus. verū
vt cum dicit viri accipio te in m̄mulo
et accipio te i mē. C̄ Secūda ē legalis
que ē per adoptionē. Et ista similr bap
tismi fieri per verbum. i. per principis ipe
rit vel rescriptū. Eodē modo generatō qua
in dei filios adopratur h̄z fieri p̄ verbum
i. Log. iij. In xpo eiz iesu p̄ euāgeliū ego
vos gēnt. C̄ Tertia ē sp̄ual: q̄ fit p̄ bap
tismi regitacionē. Et ista filr h̄z fieri p̄
vt cū dī: Ego baptizo te i nōe p̄ris & filij
& sp̄s sc̄s. Amē. Ali. Accedit vbi ad ele
mētū & fit factz. Jo. iij. Nisi qs renat⁹
rit ex aq̄ & sp̄s sc̄o &c. Et posuit hic p̄
illō qd h̄z se p̄ modū m̄is. C̄ aqua p̄
crata. & illō qd h̄z se p̄ modū p̄is. i. sp̄s
sc̄s. p̄ modū at̄ semis se h̄z vbi. C̄ Quarta
ē sacramentalis q̄ panis trāsubstantiā
i corp⁹ xpi. Et ista filr h̄z fieri p̄ verbum
cum dicitur. Hoc est enim corpus meū
Euseb. Inuisibilis facer dos visibilis
creaturas verbo dei secreta potestate cō
mutat. C̄ Quinta est sp̄sstantialis: quia
filius dei generat a patre. Et ista similr
ter habet fieri per verbum patris. p̄
Eructauit com eū verbū bonū. Tunc
enim pater verbum bonum eructauit
quando filium de sua substantia genera
uit. Circa istud autem semē verbi tri
plex periculum est cauēdum. C̄

num ne quis seminet semen bonū ⁊ re-
colligat malum. Tales sunt predicator/
res quatuor qui seminant verbū verita-
tis: ⁊ recolligūt spinas cupiditatis. Be-
re. xij. Seminauerunt triticū: ⁊ spinas
miserunt. ¶ Secundū ē ne alius sem-
net: ⁊ alius metat. Tales sunt predicator/
res yaeu gloriofi qui verba seminat ex
huius alij cosequuntur vtilitatem ⁊ ip-
si incurrunt sterilitatem. Ipsi sunt sicut
cymbalum quod alijs piodest ⁊ sibi no-
cet. Adhebe. vi. Tu seminabis ⁊ nō me-
tes. ¶ Tertium ē quando quis seminat
multū ⁊ recolligit parum. Tales sūt pie-
dicatores verbosi qui seminat alijs ver-
ba multa ⁊ ipsi recolligunt parua opera
⁊ ideo recolligēt parua pnia. Aggei. i. Se-
minastis multum: ⁊ intulistis parū. ysa.
v. Trīginta modij sementi faciunt mo-
dos tres. Tales enim in auditoribus
seminant trīginta modos: monētes vt
seruent fidem trinitatis cū decalogo p-
ceptor ⁊ ipsi vix fidem trinitatis seruāt
Secūdo vidēdū est quare elemosyna se-
men dicatur. Assimilaf autem largitio
elemosynarum seminationi: ratio ē semi-
nantis ⁊ seminis ⁊ terre seminandē. Ra-
tione quidem seminantis: quia debz se-
minare sapienter: si deliter: ⁊ persecrā-
ter. Insuper seminator eēt: qui post ter-
gum semen faceret. ¶ Sapienter autē
seminat qui ante facit semē iactat. Est
enim elemosyna instar candele lumē p-
bentis: ⁊ ideo aīas in tenebras ire non
paritur. Thobie. iij. Ubi loquitur d ele-
mosyna. Nō pariet aīam ire in tenebras
Est instar pupille aīam dirigentis. Ecē.
xxx. Ubi loquit de elemosyna. Bratiam
hoīs quasi pupillā cōseruabit. Est instar
seminis cētēsimum fructū reddentis: sicut
bi hic. Qui igit m post mortē elemosy-
nas vult facere eius aīa cum de corpore
egredif lumen habet post tergū suū. ⁊
ideo viam qua itur in celū non potest
clare videre. Oculos hz post caput suūz
⁊ ideo sepe cōtingit in foueā purgatorij
ipm incidere. Seminant post doctū suū
⁊ ideo non poterit taz copiosum fructū
recolligere. ¶ Secundo debet seminare
fideliter. Ille fideliter seminat qui ⁊ sibi
qđ suū ē accipit: ⁊ dño suo tributū red-

dit. Legit Beñ. xlvj. g. ioseph dixit egyptijs. Accipite semina ⁊ serite agrōs qn-
tam ptem regl dabitis: ⁊ reliquas quattu-
or pmitto vobis. De nris enim bōis ope-
ribus vult deus: vt quattuor ptes habea-
mus. Prima ē locūditas consciētē. ps.
Iusticie dñi recte letificantes corda. Se-
cūda est remissio culpe. Tertia ē vitatio
mortis eterne. Quarta ē acquisitio glo-
rie. De his tribus dī Thobie. xj. Elemo-
syna a morte liberat: ⁊ ipsa ē que purgat
peccata: ⁊ facit inuenire vitaz eternam.
Quinta aut pars est gloria. Illam autē
nō nobis: sed deo dare debemus. ps. Nō
nobis dñe nō nobis: sed nomini tuo da
gloriam. Verū. Si semen factū in terraz
bonā fructū attulisse vi: illius ē gloria q
dat semē ferēt. fecūditatē terrē: ⁊ semi-
ni incrementū. ¶ Tercio dz seminare pfe-
ueranter. Ecēs. xi. Adane semina semet
tuum ⁊ vespere nō cess manus tua. hoc
ē in iuuentute ⁊ senectute: in pperita-
te: ⁊ aduersitate. ¶ Secūdo assimilatur
elemosyna seminationi ratio ē seminis.
Debet enim instar seminis esse occulta:
puraz irrigua. Occulta quidem ab om-
ni laude humana. Ecē. xxx. Conclu de
elemosynam in sinu pauperū. Mat. vi.
Te aut faciente elemosynaz: nesciat sint-
stra tua quid faciat dextera tua. Pura
sine admixtione zizanī. i. rei aliene. Ec-
cle. xxxij. Qui offert sacrificiū ex glori-
stantia pauperū: quasi qui victimat. fili-
um in cōspectu patris sui. Item irrigua
scilz ex interna compassiōe. ps. Euntes
ibant ⁊ flebant: mit. semia sua. Job. xxx.
Fleba super eum qui afflictus erat: ⁊ aīa
mea cōpartiebat pauperi. ¶ Tercio ele-
mosyna cōparat seminationi ratio ē ter-
re seminandē: quia non debz cōmitti ter-
re perue ⁊ cōcalcate. i. malis ⁊ scelera-
tis. qui sunt demonibus peruij: malis
tentationibus pculari. Nec terre petro
se. i. superbis ⁊ in malo induratis. Nec
terre spinose id est mundanis vicijs lo-
cupletatis. Sed debet cōmitti terrē bo-
ne id est bonis mansuetis: ⁊ gentis. ysa.
xxxij. Beati qui seminatis super omnes
aqđ inmitteres pedē bouis ⁊ asini. Pau-
peres enim dicuntur aque transientes
oci: inquantum discurrūt ppter necessi-

Dominica in quinquagesima:

tatem vste. Et dicuntur boues dei in qua-
tum possit iugum penitentie. Et dicuntur
asini et iumenta dei inquantum habz ma-
suetudines et simplicitate inocentie. Qui
igit sup tales seminat sunt beati.

¶ Sermo tertius de codē.

Quod autez ceci-
dit in terras bonas, hi sunt
q i corde bono et optimo au-
dientes verbum dei et. Postquaz visus
est de seminare et semine videnduz est
hic terre qstitate et varietate. Terra aut
ista duplex ē. Una ē mala. alia bda. Ter-
ra mala triplex ē. Una ē sec? via. alia pe-
trofa. tertia ē spiofa. Terra sec? via si
claudis efficit via. Terra petrofa si non
ppluit efficit aridaz et modū petre dura
Terra spiofa si nō colit efficit spiofa v?
spis plena. Et aut pia terra q efficit
via. et significat luxuriosos q nulla clau-
sura hnt nec oculis suis: q libet viridet
illicita nec aurib? suis: q libet audire
carnalia nec i ore suo q libet loqui
tur vba scurrila. nec i corde suo: q libet
cogitare imūda. Et q nulla hnt clausura
iō demones eoz corda frequē pambulat
Job. xix. Tenebāt latrōes et fecerūt sibi
via p me et. Libet ea demones pculcat.
Eccl. ix. Ois mulier q ē fornicaria: qst iter
eius i via pculcabit. Libet i ea hitant.
Sūt eiz dmones porci: et iō libet? stāt in
corde imūdo q flouido. q. Pe. ij. Sus lo-
ca i voluprabo luti. Sūt corni. et iō libe-
tius stāt i cadauē q i flore. Sic pzi cor-
uo quē Noe d arca misit: q deuoratiōf
cadauē se dedit. Sūt serpētes ifernales
et iō libet? stāt i squamis spurcicie q in
flore mūdite. Serpētes eiz fugiūt odore
vineaz. et delectant i squamis suaz imū-
ditiaz. In cordib? eiz luxuriosoz nullū
bonū semē cresce pōt. q volucres. i. de-
mones q eoz corda pculcat: q ea pambu-
lat. q ea libatitōia a sportat. Dicit aut
demonēs volucres celi. siue pp aeris in-
habitatoez: siue pp nām celestē: siue pp
velocitate ad malū q aut luxuriosi nul-
lū bonū spūale appetē pnt. ondit Chry.
sup Abat. p tale exēplū. Si leoni ondas
eapū viret: et? appetit? nō excitat: q nō
ē in iā sua comedere herbas: s; carnes.

Sic et aia luxuriosi nō inctat ad bēde-
rādū celestes amenitates. s; carnales vo-
luprantes. i. Loz. ij. Aialis hō nō pcepit ea
q sūt spūs dei. Et Secda ē terra petrofa et
significat supbos. Supbia eim facit cor
pōderosuz: fridū et durū. Et pōderosum
vt celū sps nō potuerit sustinē. Lu. x. Vi-
deba sathana quali fulgur de celo cadē-
tē. Tam frigidū vt nullus ignis diuini
amoris sps possit calefacē. Pe. Ante fac-
em frigidis ei? q sustinebit. Et durum
vt nullus malic? diuini timoris sps pos-
sit frāgē: nulla vnctio diuini amoris sps
possit emollire. Ber. Loz durū ē q nō necō
pūctōe scidis. nec pietate mollit. nec mo-
uet pēib? minis nō cedit. flagellis nō do-
mat. In corde igit supboz sic pōderoso.
sic frigidū. sic duro: nullū bonū semē cre-
scere pōt. Hui? exēplū ponit Chry. vii
supra. Si pluuia ingit sup lapidē dēscē-
dat. lapis a foris balneat. itus aut sic?
existit. Si ei i pluuia verbū dei vel inspi-
ratiois diuine cor supbi attigerit. sors q
dē remanet. it? aut irare nō pōt. Et Ter-
tia ē terra spiofa. Et significat auaros.
Dimitte eim spūe dēcunt: siue q sūt la-
tibulū serpētū ifernaliū. i. Tbū. vi.
Qui volūt vitiūse fieri icidūt i laqueos
dyaboli. Siue q sūt mā ignis ifernalis.
Ysa. xxxij. Spie cōgregare igni dūret
Siue spie q sub flore mūdane glie pun-
gūt labore acgre dūtimore pseruandū
dolore p dēdi. In corde igit sic spiofo.
sic latibulū dmonū affecto. sic mā ignis
ifernalis pleno. sic laborib? timoribus et
doloub? lacerato: semē dei fructificare
nō pōt. Hui? exēplū ponit Chry. vii su-
pra. Si eim vasi aceto pleno guttū mel-
lis ifūdās et mel pdis: et acētū nō imūta-
bis. Abēl sūt vba dulcia dei. ps. Quam
dulcia faucib? meis eloga tua sup mel
ori meo. Sūt spūs scī ispirata pposita.
Masa acetosa sūt auaroz corda arietat
bus plena. i. gb? et doctrina celestis pūf
et ispiratio suffocat. Et Secda autē terra
s. bona sūt triplex ē. Una eiz ē q pfect
fructū tricesimū. Alia ē iō sexagesimū.
Alia q pfect fructū cētesimū. An vult
Abat. xij. Et facit aliud quidē tricesi-
mū. Aliud sexagesimū. Pono a bōd
centesimū. Ista autē triplex differt

tia fructuum tripliciter potest conside-
rari. C. Primo quatum ad tres status si-
delium: qui sunt incipientes p̄ficientes
et perfecti. Incipientes sunt taquam terra
que p̄fert fructum tricesimum. quia suffi-
cit illis ut habeant fidem trinitatis cum
impletione decalogi. Proficientes sunt
taquam terra que p̄fert fructum sexage-
simum. quoniam non tamen habent fidem trinitatis: et
seruat decem precepta. Et etiam exhibent
se ad opera misericordie. Perfecti sunt ta-
quam terra optima que profert fructus
centesimum: quia habent duplicem per-
fectionem: seruantes veteris legis piece-
pta et euangelica consilia. Isti triplex
gradus. s. incipientium. p̄ficientium. et
perfectorum tangit. Marc. iij. vbi dicit.
Alio enim terra fructificat. Primo her-
bam. deinde fructum. deinde plenus fru-
ctum in spica. Que verba exponens Be-
go. super Ezech. dicit. Cum desideria bo-
na concipimus semen in terram mitti-
mus. Cum vero recta opera incipimus
herba sumus. Cum autem ad profectus
boni operis crescimus ad spicam perue-
nimus. Cum in eiusdem operationis p̄-
fectione solidamus plenum fructum in
spica p̄ferimus. C. Secundo potest conside-
rari quatum ad tres status saluandorum
scilicet coniugatos: viduas: et virgines. Isti
rationem assignat Augu. in questionibus
euangelij dicens: Tricesimus fru-
ctus pertinet ad coniugatos. nam et ip-
sa digitorum coniunctio: quasi molli se
oculo complectens et confederans iua-
ritum pingit et coniungit. Sexagesim⁹
ad viduas que in tribulatione et angus-
tia sunt posite vnde et in inferiori digi-
to deprimunt. Centesimus ad virgines.
qui numerus de sinistra transiens ad de-
xeram: et circumlum faciens exprimit vir-
ginitatis consonantiam. C. Tercio potest con-
siderari quantum ad triplicem victorie
modum. Istam rationem assignat Au-
gu. ibidem. Quidam enim sic pugnant
cum amore mundi: ut eos amor mundi
non vincat. Isti habent tricesimus. Alij
sic pugnant: sic superant: ut si denovo re-
surrexerit facile repulsa. Isti habent se-
xagesimum. Alij sic extinguunt. amoris
mundi ut se olo nulla ex parte commoue-

at. Isti h̄nt centesimū. Vel potest dici sc̄d̄
Virgiliū et Palladiū q̄ terra bona per
tria cognoscit. C. P̄mo p̄fessione et re-
pletionē. Si ciz defecerit: erit reproba. si
adequata fuerit: erit mediocriter bona.
si superabundauerit erit optima. Isti defici-
unt q̄ multa mala committunt: et pauca bo-
na faciunt. Isti sunt terra reproba. Deb-
et. p̄ferēs terra spinas et tribulos repro-
ba ē. Talibus dicit Bas. v. Appellus
es in statera. et inuētus es minus habēs.
Isti adequant qui quātus deo peccau-
runt: tantum satisfaciunt. Roma. vi. Si
cut exphibuitis membra vestra seruire i-
mūditati et iniquitati ad iniquitatem. ita
nunc exhibere mēbra vestra seruire iusti-
cie in sc̄rificationē. Isti dicit. Appellus
es in statera: et inuētus es satis h̄ns. Isti
superabundat qui opa p̄fectōis faciunt serui-
tes mandata et cōsilia. Lu. x. Quodcūq̄
superogaueris ego cū reddidero reddam
tibi. Isti dicit. Appellus es in statera: et
inuētus es multū h̄ns. C. Secūdo cogno-
scit p̄ colore. q̄ nigredo pinguedine t̄-
re atterat. Isti sunt igit bona terra qui
se denigrat. i. se despiciūt et humiliat. Ni-
ger autem color visum congregat. albus
iuxta se positum magis cōmēdat. et pu-
pillam oculi illuminat. Magis enim lu-
cet pupilla quādo est nigra q̄ si esset al-
ba. Sic et humilitas animam intra se cō-
gregat: ut supra se vel extra se non efflu-
at. ps. Non est exaltatum cor meus neq̄
elati sunt oculi mei. Dignitati adiuncta
ipam magis exornat. Eccl. iij. Quāto ma-
gnus es tanto humilia te in omnibus: et
coram deo inuenies gratiam. Ber. Non
est magnum in abiectioe esse humile:
magna prius virtus ē humilitas bono-
rata: humilitas etiam in cōspectu dei fa-
cit animam clarioem: quia quanto ali-
quis est nigrior. i. humilior: in conspe-
ctu sui. tanto maior: in conspectu dei. i.
Regum. xv. Nonne cum paruulus es-
ses in oculis tuis. caput in tribus isra-
el factus es. C. Tercio cognoscitur p̄ sa-
porē: quia debet gleba terre aqua asp-
gi et si fuerit saporis amari vel salis ma-
la erit sed si dulcis bona. Amaritudo
animē ira est. Jacob. tertio quod si
zelum amarum habetis et contentio

Dominica in quinquagesima

nes sunt in cordibus vestris etc. Salsugo aie est auaritia. ps. Terra fructifera est in salugine etc. Salsugo enis est salsus humor terre q ipas sterilē reddidit. Nihil aut magis aiam sterile facit q auaritia. Tūcigit ē terra mala aie. qñ vel est amara p ira vel falsa p auaritia. Illi aut sūt bona terra q sunt dulces. i. q hñt dulcia corda. Prouer. xvi. Dulcedo aie est sanitas ossiū. Qui hñt dulcia verba. Ecce. vi. Verbum dulce multiplicat amicos et mitigat inimicos. Qui hñt dulcia et malsucta opa. Ecce. xl. Bienen in volatilib⁹ est ap⁹ et inittū dulcoris hz fruct⁹ eius. Eiusdē. iij. In malsuetudine opa tua pñcez sup solum gloriā diligēris.

Dominica in quinquagesima. Sermo pñ⁹

Assumpsit iesus duo decim discipulos suos et ait illis: Ecce ascendimus hie ierosolimā et consumabunt oia que scripta sunt de filio hois. Tradet enis gētib⁹ et illudēt et flagellēt et pñ. Et postq flagella uerint occident eū et tertia die resurget. Luce. xviij. Sicut dicit Greg. Redēptor nñ pñdēs ex passione sua discipulorū aios pturbādos: eis lōge ante passionis sue pena et resurrectōis sue gloriā predictat: cū moriētē cerneret: et resurrecturū eū nō dubitaret: tñ ipsaz xpī passio nē intelligere nō poterāt. Qd trib⁹ d cau sis accidit: vt dicit Beda. Prima ē: q eū nimis amabāt: et iō mortē eius audire nō poterāt. Sicut mater que filiū diligīt nī mīs tenere nō pōt audire verbū de eius sepārde. Secda est: q credebāt ipm verū deū eēt⁹ suspicari nō poterāt ipm mort possē. Tertia: q credebāt ipm pabolice loq: sicut eis sepe taliter loquebat. Duo igit xps discipulis pñdēt. s. suam passionē et suā resurrectōē. Circa passionē autē quinqz ponūt: scz traditio: illusio: flagellatio: pspūto et occisio. Tradit enim ille q est virtus paterna. Illudēt aut q ē dei sapia. Flagellat qui est inocētia vera. Cōspuit q est dei gloria. Et occidit q est vita. Ita aut qnqz que xps passus est a iudeis quorū dñs patit ab hoib⁹ malis. C. Primi nāqz est traditio. Fuit aut traditus a iuda qui eū tradidit salutando:

amplexādo et osculādo et secū comedendo. Sic et multi in ista qdragesima xpm salutabūt cū orationē dñica frequentabūt. Quorū enī pater nñ digne oscimus: tottēs deū salutamus. Multi enī xps amplexabūt brachio amois et brachio timoris. Signū aut q hō xps amplectit brachio timoris est: qñ vitat pctā. Prouer. xv. Per timorē dñi declinat ois hō a malo. Signū q hō xpm amplectit brachio amois est qñ facit bona opa et deservat madata. Joan. xij. Sigs diligit me sermonē meūz seruabit. Multi et in ista qdragesima xpm osculabunt et xps eos iuxta illud ps. Misericordia et veritas obfauerūt sibi. Iusticia et pax osculate sunt. Veritas enis dñs esse ex pte peccatoris: misericordia ex pte dei. Si pñs de se dicit veritatē: pctā sua veraciter cōfitēdo: mox misericordia xpi sibi obfuit idulgēdo. Sif ex parte peccōis dñs cōfiteatur: ex parte dei pax. Si enim peccō de se facti iustitia: se p pñiam pñitēdo mox deus ipm osculat: cū in amicitia recipiēdo. Multi et cū xpo comedēt qñ corpus xpi recipiēt et tñ ad similitudinē iude xpm sic salutāt: sic amplectatū: sic osculatur: sic in mēsa associatū p pñtōre tradūt: vñ a d pctā redēūt: et xpm de corde expellēt et dyabolū itro ducūt. Fuit aut xps a trib⁹ traditus. s. a iuda q eū tradidit per auaritiā. Vñ dñs Mat. xxvi. Quid vultis mihi dare et ego vobis eū tradā. A iudeis q eū tradiderūt p inuidiā et malitiam. Mat. xxvij. Sciebat enis q p inuidiam tradidissent eū. Et a pilato qui eū tradidit ad crucifigendū pp timorē et pusillanimitatē humanā. Nam sicut habet Jo. xix. Lū iudei dixissent pilato. Si hoc volumitis nō es amicus celsaris. Pilat⁹ vultus timorē eū tradidit. Omne eis pñm aut fit per cupiditatē male iāmāntē. i. Thimo. vi. Radix oīum malorū est cupiditas. Isti tradunt xpm cum iuda. Tales sunt symoniaci vsurary et auari. Aut fit per malitiā supernam gratiam perlequētē. Isti tradūt eum cū iudeis. Tales sūt iudēi et maligni q dona spūs sancti alijs psequunt. Aut fit per inimitatē humanā aliquētenus iducentē. Isti tradūt eū cū pilato. Tales aut sunt timidi et pusilli

Iam tunc q plus timet hostem mortale q
dei viuius. Secundo aut est illusio. Illu-
dit aut xps et irridet maxime a tribus ge-
neribus hominum. Primo a duris et ob-
stinatis. Proverb. i. Vocauit et renuisti-
st. Et ideo sine deus eos irridet. Unde et
subdit: Ego quocumque in itinere vestro ride-
bo. Proverb. ij. Illufores ipse deludet.
Dico. En putatis fratres q locado p dicit
pphetice: ridebo loquantur apostoli: xps ifanti-
liter pminet. Sed loci non sunt ubi totum
ta itercedat. Ysaia serra secata. Daniel
leonibus deuoratus exponit. Petrus in
cruce dei exemplo suspedit. Si locado sunt
passi: credo q et locado sunt locuti. Sz ti-
meo ne fides vestra potius sit iocabilis
q ipsoz. Timeo ne locado non saluemur
et rideat ipse de nobis que ad modum scri-
pti est. Qui habitant in celis irridebit eos.
Secundo a recidivis. Iudo. Irri-fores et non
penitentes q adhuc agunt qd penitent. Cum tali-
bus enim ludit dyabolus: sicut cattus cum
mure: que aliquantulum abscedere permittit:
sed mox super eum ruit. Sic dyabolus pec-
catores aliquando permittit penitere sz postmo-
dum facit eum ad peccata redire. Proverb.
xij. Stultus illud dicit. i. dyabolus q
fuit iuctor peccati. Tercio a tepidis et
ociosis. Thien. i. Viderunt ea hostes et de-
riserunt sabbata eius. Et dicit sabbata in
plurali. Tales enim faciunt sabbatum quo
ad deum vacantes a oratione. Faciunt et quo
ad seipsos vacantes a virtutum mortificatio-
ne. Faciunt super quo ad proximum vacantes a
bono opere. Et q tales xpo illud dantes
sibi aqua tepida ad bibendum. id hostes. i.
demoni sabbata eorum derident. Notandum
aut q xpo quattuor victibus fuit illusio.
Primo in domo caphpe sacerdotis cum
velamine capitis: vt habetur Luce. xxij.
Secundo in domo herodis cum veste alba:
vt habetur Luce. xxij. Tercio a mili-
tibus i atrio pietoris indutus purpura:
vt habetur Mat. xxvij. Quarto a iudeis
in cruce q eius verba puerbebant dicentes
Mat. xxvij. Uah q destruis templum dei.
Et eius fide deridebant dicentes ibide. Si
rex israel est discende de cruce et credimus
ei. Bis quattuor modis sacerdotis mali vi-
dent xpo illudere. Primo cum caphpe
p amictu capitis: cum ipse amictu in capi-

te assumunt qui designat spem celestium.
Eph. vi. Bales salutis assumite. Ipsi aut
non seruunt in ecclesia p celesti retributio-
ne sed pro terrena cupiditate. Secundo sibi
illudat in veste alba cum herode cum ip-
so albam induit: que significat mundicia
luxuria illud p. Lauabis me et super nimen
dealabor. Ipsi aut non sunt mundicia: sz me-
te et corpe impuri. Tercio i purpura cum
militibus: cum induunt casula purpuream q
significat latitudines et seruos charita-
tis. Ipsi aut non habent vestem purpuream cha-
ritatis sz sanguinolenta racoris. Quarto
cum in deis in cruce q eius verba puer-
rent et fide deridebant. Ipsi verba dei co-
tenent cum sola q significat gladii. i. ver-
bum dei idigne assumunt: et scuti fidei que
significat p manipulum despiciunt. Eph.
vi. In oibus sumetes scuti fidei. Tercio
est flagellatio: in qua flagellatio san-
guis de oibus membris xpi exiit. Glau-
rat puer oculus: sed tunc fleunt oibus mem-
bris. Ipsi. n. quadrupli in passione fleuit
scilicet corde p inensitatem doloris. Thien. i.
O vos oes q transitis per viam. Orelachy-
mosis verbis. Mat. xxvij. Deus meus de-
us meus vt quid dereliquisti me. Oculis:
per lachrymarum effusione. Heb. v. Cum cla-
ua. Et tadem cum oibus membris. p san-
guis effusione vel emanato: qn scilicet fu-
it tunc crudelis flagellatus. Notandum aut
q quattuor victibus iudei xpm flagellau-
runt. Primo in capite ipsum aridine p-
cutiendo: vt habetur Mat. xxvij. Secundo i
facie eam velantes p putientes: vt habetur
Luce. xxij. Tercio in collo colaphis
eum cedentes vt habetur Mat. xxvi. Quarto
in toto corpore ipsum flagellantes: vt ha-
betur Joa. xix. Flagellat aut idem homo die in
capite q psequuntur plures ecclesie. Flagel-
lant in facie qui contemplantur qui sunt
pulschri: pars ecclesie perturbant in sua
gete. Flagellant in collo qui predicatorum
ipcediunt a diuino sermone. Flagellant in
corpore qui actiuos istius mundi molestiant in
sua operatioe. Sed de tali flagellatioe vi-
dit Aug. Quid superbit ipius si de ipso
flagellu facit pater meus. pater flagellu
suum corripit: postea flagellu ad obur-
dum in igne mittit. Quarto est spiritus.
Significat aut spiritus magna vilipen-

Dominica in quinquagesima

fiōne. *Un sup illud Job. xxx. Faciē meā
spuere nō verent. Bicit glo. Faciē con
spuere est iustos ēt in pñtia pñtare: et in
eorum cōtūmēlias verba fluxa. i. suētes
saluare mittere. Ista autē cōspuitio. i. vi
lipensio aliquibus ad suffocatōes et cō
turbatōes ē: sicut legist de vr viro marie
sororis moysi q iudeor spūris fuit suffo
catus. Aliqbus ē ad cōnectōes. qd signi
ficatū est deus. xxv. q qñ hō nolebat ac
cipe vxorē fratris sui: in faciē illius con
spuebat. Et q est vxor fratris nrī nisi pe
nitētia quā xps frater noster p nobis su
scēpit: quā pñiam cum hō accipe renuit
deus ipm duris flagellis affligit: ex qb
ille sepe cōrectionē accipit. Aliqbus ve
ro est ad humilitatōes. Sicut legist q dō
genes philosophus initatus a quodam
hñte turpē faciē: s; domū pulchrā: in fa
ciē eius spuit dices se nō vidisse in tota
domo aliqd turpius i quo spūere posset
Hoc aut fecit pbs vr se recognoscere: et
de pulchritudine domus nō supbire: s; de
turpitudine psonē humilitatē hēret.
Aliqbus est ad illuminatōes et pfectum
virtutū: sicut i ceco nato: vi habet Joā.
ix. Tales erant apli. de qbus dī Eccl. v.
Jbāt apli gaudētēs a conspe. conel. cē.
Quintū est occisio. Habuit autēz xps
quedā vulnera que fuerunt sibi occasio
mortis. Primo. n. fuit flagellat⁹ itantuz
vt iter illa flagella aliū expirasset. De
inde fuit in pedib⁹ et manib⁹ pforatus
et tandē cū laz cēt mortuus in latere vul
neratus. Per corp⁹ xpi igit itelligunt il
li de ecclesia q adhuc sunt infirmī et tpali
bus dediti. Isti occidūt qñ eis tpalia
auferunt. Eccl. xxxiij. Qui auferit in su
dore panē quasi q occidit prīmū suū.
Per manus itelligunt actus. Isti occi
dunt cū in suis opatōib⁹ ipediunt. Pro
uerb. iij. Noli phibere eū bñfacere q pōt
si vales et ipse bñfac. Per pedes itelligū
tur pñplati q suis ordib⁹ totā eccle
sia sustinent. Istos illi occidūt q ordines
ne in iphis effectū habeat ipediūt. Sunt
et in ecclesia quidā mortui sicut viri pse
cti. Col. iij. Mortui enīz estis et vita ve
stra abscondita est cē. Istos illi occidunt
qui eos perturbare nō desinūt. Secūdo
ponit notitia resurrectionis cū dī: Et ter*

tia dīe resurget. Ille igit qui ē mortuus
per peccatus tertia dīe resurgat. Prima
dies est pñitio. secūda pñessio. tertia sa
tisfactio. Vel tres dies sūt delectatō: s;
sensus et opus. Qui igit non resurgit a
delectatōe: resurgit a pñessu. et qui non
resurgit a pñessu: resurgit ab opere. Si
enīz quarta dīe addēderit: s; pñessu dī
nem resurgere vix valebit. Hoc significa
tū est in lazaro quatrīduano. Leteros q
dem mortuos resuscitauit xps simplici
iussione. Istū autē suscitauit: orādo: cla
mando et lachrymando: vt dare itelligi
q illi q sūt in peccatis iueterati idigent
multor orōnib⁹ magnis cordis clamo
rib⁹: s; lōgis et diuturnis fletibus.

Sermo secūdus vnde sup. a.

Alcus sedebat se
cus vias medicas. Per istū
cecu significat genus huma
nū qd magnā icurrat cecitatē: sed illu
minari nō meruit nisi p xpi passionem.
Et id i isto euāgelio duo ponunt. s; in
firmitas cecitatis et remediūz passionis
xpi. Circa pñm notādūm q sūt quoz
pctā q spūalē cecitatē iducit. Prima
tumor supbie. Reg. Tumor metis est ob
staculū veritatis. Et iste tumor totuz ge
nus humanū occupauit. Primo. n. ha
buit ortū in celo: qñ lucifer ptra deū in
turnuit. Jō supbia ē nature celestia: tō
viros celestes aliqñ inuadit. Deinde de pa
celo veniēs in padisuz fuit: et ibi primos
parētes iuasit q supia seipos se eleuaue
rūt et ptra deū itumuerūt. Deinde de pa
radiso venit in mūdū: et mō p totū mun
dū iste morib⁹ supbie ē diffusus. Supbi
re. n. dī qñ sup alios ire. Lucifer supbi
uit q sup deū ire voluit. Adaz supbiuit
q sup seipm iuit dñ scētia dei appetit.
Hoies supbiunt: q sup alios volunt ire.
Deus aut supbie nō pōt: q sup aliū ire
nō valet: eo q sup se nullū hēat. Scōs
est pulvis auaritie. Auarus. n. temp por
tat terrā in oculis. ps. Oculos suos sta
declī. Un dī de talib⁹ q sūt nimia cupi
ditate cecī. Et sicut supbia totū gen⁹ oc
cupauit humanū: sic et auaritia. Biete.
vi. Alitno: e vltz a d maiorēz oēs auari
tie studēt. Inter maiores et minores sunt

mediocres. Per minores intelligunt laici, per mediocres intelligunt clerici, per maiores intelligunt plati. Auaritia igit a minore vsq; ad mediocres & maiores: q; iuncti in laicis: viget in clericis regnat in platis. Vel pot' dici q; i domo aie sūt tres familie: sc; minores, & iste sūt cogitantes. Ad mediocres peror: & iste sūt intentos. Maiores: & iste sūt affectidos. Sūt igit qdā quorū auaritia ē in cogitatōib; q; dē acetiaz nocte cogitare nō cessant: qualr. s. lucra possint acquirere & pecuniā augere suas. Ecclesiastes. ij. Lūct dies eius laborib; plent sūt & crūnis: nec per noctē mēte regescit. Alij sūt quorū auaritia ē in intēctōibus: q; in oibus q; dicūt & faciūt semp aliqd lucrū vel emolumentū tpale intēctūt. Prouer. xvij. Oculi sulto rū in finib; terre. Oculi sultoz sūt intēctōes cor; q; sibi semp sūt pēdūt tpale lucri. Alij sunt quorū auaritia ē in affectōibus q; tpalis ardēt diligunt & spūalia pūpendūt. Bñ igit dē a minore vsq; ad mediocres & maiore oēs auaritie student Bñ alij terrena lucra cogitare non desinūt. Alij in oibus q; agūt in tpale merce, dē intēctāt. Alij terrena ardēt diligūt & spūalia pūmūt. Tertij ē ignis iracūdiē. ps. Supercidit ignis & nō viderit solem. Cesarī. Sue mētis lumē iracūdius excecatur. Sicut. n. visus excecatur ad pelutim ardētē: sic hō excecatur p iracūdiā in flāmātē. Scōz. n. Damascē. Ira ē ebullitio sanguis circa cor. Ex illa aut ebullitōe fumositates ascedūt q; oculos mētis obnubilāt: q; ipedit irā aium ne possit cernere verū. Qñ aut vas ad ignē intmis ebullit trib; remedijs subuenit: aut p vas ab igne depositum: aut p aq; frigidē infusionē: aut p lignoz subtractionem. Sic et qñ alius per irāz ptra alū nimis ebullit ille ptra quē irascit: aut debet se totālē ab alio tuidere. Prouer. xx. Non est homini q; sepat se a pntentiōibus: oēs aut sulti miscent pumelijs. Aut d; verba refrigeratiua & dulcia respondere. Prouer. xv. Risio mollis fragit irā. sermo durus excitat furorē. Aut saltē d; tacere & nihil rēdere. Verba eniz q; iracūdo rident sūt ligna quib; ignis iracūdie amplius inflāmat. Eccl. xxvij. Scōm

ligna silue sic ignis exardescet. Quādo aut ligna verboz subtrahunt: tūc ignis ille extinguit. Prouer. xvi. Lū deccerit ligna extinguet ignis. & Quartū est sector luxurie. Hoc significat luxuria: quia nullū peccatū magis desiccatur q; luxuria. Homo qdē quattuor habet: scilz corpus animā: famā & tēporalē substantiā. Est igitur quoddā peccatū qd desiccatur corpus scilz nimia tristitia. Prouer. xviij. Spiritus tristis exccatur ossa. Est aliud qd desiccatur animā: scilz inuidia. Nā inuidia si cur dicat alibi rebus optimis marcescit. Prouer. xliij. Ultra carniū sanitas cordis: putredo ossū inuidia. Est aliud qd desiccatur famā: scilz superbia. Eccl. x. Dā bilis deo & hominib; supbia. Est aliud qd desiccatur terrenā substantiā: sc; p dīgaltas & etiā vitius gule. Prouer. xxi. Qui diligit epulas in egestate erit. Et similiter Qui amat vinū & pinguiā non ditabitur. Luxuria desiccatur & psumit corpus: q; facit ipm cito venire in senectutes vel mortē. i. loz. vi. Qui autē fornicatur i corpus suū peccat. i. i corporis sui consumptionē & dūminutōē. Cōsumit autē animā: q; oia bona pposita & desideria annihilat & dissipat. i. loz. ij. Alialis hō nō pcepit ea q; sunt spūs dei. Cōsumit bonā famā. Cū d; Salomone Eccl. xlvij. Inclinauit femora tua mulieribus: & dedisti maculā in gloriā tuā. Cōsumit terrenā substantiā. Luc. xv. Dissipauit substantiaz suā viuēdo luxuriose. & Quid ē nimia abūdātia & crassitudo terrene substantiē. Job. xv. Opuit facie ei crassitudo. Dñe ē q; Sedechias excecatur est in reblata: q; scriptas multa hec. sicut hētur. iij. Reg. xxv. Q; multitudo sioz tpaliū facit hominē cecū. Dñe ē q; effraim & manasses fuerūt frēs. Effraiz. n. scriptas fertilitas manasses obliuiofus: q; nimia fertilitas seculi dūcit obliuione dei. Sicut. n. pisces aliqui ex nimia piguedine excecantur. Et sicut in ascribus oculi cōsumunt ex multitudine reze vifaz ab ipingua tōibus retrahantur. Sic boies ex nimia abūdātia reze in aia excecant. & Possit

Dominica in quinquagesima.

visum ē de infirmitate cecitatis: vidēdū ē de remedio passionis: de quo in p̄ncipio euāgelij fit mētio spectatis. Chūstus eim contra ista quinqz in cōmoda porta: uult quinqz remedia. s. corpus: sanguinē: aīam: spūm humanū: et diuinitatē. Nam de corpore fecit emplastrū quo tumor superbie sanaretur. Sic autē emplastrum d̄ herbis medicinalibus que incidunt: cōteruntur et decoquuntur: et liquore p̄funduntur aliquo. Herba medicinalis ē caro xpi q̄ sicut d̄ ysa. xl. d̄s ca. se. Ista herba in cruce fuit incisa. Deinde in mortuoso crucis pistillo passionis attrita. De his duobus. ysa. li. Tulneratus est ppter iniquitates nostras. Attritus est ppter scelera n̄ra. Deinde in furno crucis triplici igne fuit decocta: scilicet igne amoris. Jo. xv. Matorem hanc dilectio: nē nemo habz zc. Igne doloris. Thren. i. d̄ vos oēs qui zc. Igne passionis. ps. Ossa mea si. cre. arue. zc. Deinde sanguine p̄cioso fuit aspera. ysa. lxij. Quare rubrum ē indumentum tuum. Istud igitur emplastrum factū ē de xpi carne: sic incisa: sic attrita: sic decocta: sic perfusa. si sup̄ apostema superbie ponat d̄z spūm statim: maturare: mollificare: et frangere. Augu. Ecce habes humilitatis exemplū. sup̄bie medicamentum. Jd. Quē sup̄bia sanari nō pōt si humilitate filij dei n̄ sanat. C. Secūdo de sanguine fecit colliriū quo ignis iracūdiē tēperare debet q̄ cōsiderare q̄ sanguis xpi pro suis crucifixoribus sic orauit. Siquidē xps orauit p eis verbis dicens: Luc. xxiij. Pater dimitte illis: q̄ nesciunt quid faciunt. Orauit lachrymis. Heb. v. Lum. clamore valido et lachrymis offerens: et auditis est pro sua reuerentia. Orauit sanguine. Heb. xij. Accēstis ad sanguis aspersio: nem melius loquentem q̄ Abel. Orauit morte. Heb. ix. Noui testamenti mediator: est vt morte intercedente zc. Tale igitur colliriū tāte pietatis et charitatis i nobis refrigerare debet oēm ignē rancoris. Quis enī de cetero cōtra inimicos suos odium tenebit q̄ xps p suis inimicis verbis: lachrymis: sanguine et morte orauit. C. Tercio de aīa fecit vas vngue

tarium: quo puluis auaritie expiet. In isto eim vas tria vnguetū purgatiua cōtinentur. De quibus d̄ Jo. i. Vidimus glo. eius glo. quasi vnt. a pa. ple. Ibi cū gloria ē. i. gloriofa dei misericordia. Ibi eim ē ḡra. Ibi ē veritas. Ibi sapia. Auarus igit qui habet oculos plenos pulueris auaritie: vadat ad istud vas vnguentarium et vngat oculos vnguetō misericordie et ḡre et sapie. Tūc autē vngit vnguetō misericordie quando inclinat ad cōpassionē fraternel misericordie. Tūc vnguetō ḡre quādo incipit tepescere ab amore terrenor: et inardescere in amore celestium. Tūc vnguetō sapie q̄ scit sapienter acquirere: sapiēter retinere: et sapiēter expēdere. C. Quarto de spū suo humano fecit cibū mellissimum: quo crassitudo terrena cōtēneret. Eccl. xxiij. Spūs meus super mel dulcis. Abel ē dulce in superficie: dulcis i medio dulcissimū i fundo. In xpo quidem ē triplex substantia. s. caro que ē quasi superficialis. Dēitas que ē pfundat: et aīa que ē quasi mēdia. Igitur ē dulce in superficie: q̄ sancti ex cōsideratione carnis xpi hauriūt delectationes suas. Est dulcius i medio: q̄ ex cōsideratōe aīe hauriūt delectatōes suas. Est dulcissimū i fundo: q̄ ex cōtemplatōe diuinitatis auris delectatōes suauissimas. Talis igit dulce ē do omnes dulcedinē humanā facit insipidam. Lheyso. Vere nō h̄z sup̄ terram qd̄ amē: qd̄ nū celeste i veritate gustauerit. C. Quinto de diuitate fecit balsamū quo fetor luxurie pelleret. Eccl. xxiij. Quasi balsamū nō mixtū odor meus. Odor autē istius balsami rātus ē q̄ nō tñ infirmis tantū mortuū: nō tñ corruptis: sed et feridū sentire debent. Hoc significatū ē in lazaro q̄ triduo et ferido q̄ spm̄ odorē sensit et reuēsit. Prima dies ē delectatio et tunc aīa ē infirma. Secda ē cōsensu: et tunc est mortua. Tertia ē malū opus: et tunc est corrupta. Quarta ē mala pfuctio: et tunc ē ferida. Qui autē odorem istuz nō sentit ē iūmo piculofior: mortuo insensibilior: corrupto marcidior: ferenti abhominabilior.

C Sermo tertius de eodem.

Omnis plebs vt vidit d
dit laudes deo.
Postquā dñs cecū illumina
uit. oīs plebs que ibi aderat
laudē dedit deo. Ex quo dat itelligi q il
le est illuminatus q deū laudat. Ille cecū
ē q per verba vel mala vitas deum blas
phemat. In istis aut dñebus homines va
ni nō tm̄ in laudant deū. s̄ et per suas ya
nitates blasphemāt deū. et laudāt inimi
cos deī. s. mūdū: carnē: et diabolu. Ideo
i isto euāgelio de xpī passioe fit mentio:
vt ex cōsideratōe passiōis dñice homines
abstineant a tāta vanitate. **C** Laudant
qdem et honorāt mūdū exercēdo diuer
sos ludos et ineptas leuitias. **C** Laudāt
et et honorāt corpus ppriū pascēdo ipz
p diuersas epulas. **C** Laudat et honorat
dyabolū ducendo diuersas choreas. In
his eīm tribus vanitatibus expēdūt ho
mines dies istos: et cū isto ceco nō sunt
illuminati: sed cecitate inuoluti. **P**rimo
igit vani homines cū deberēt lau dare de
um. ipsi tm̄ laudāt mūdum per diuersos
ludos: et ineptas leuitias. Letitia eiz mū
di est sicut vinū purū qz cito sebiat nisi
salubri tristitia tēperet. Juxta illud Ec
cle. vii. Melius ē ire ad domū luctus q
ad domū cōtūij. Refert Tullius q qñ
aliqui cōsules Romani redibant victores
triplex honor eis fiebat. Primus qz oīs
populus sibi cū letitia obuiabat. Scōs
qz oēs captiui quos ceperāt eius currus
iunctis manibus sequebātur. Tertius qz
ipse victor: indutus tunica iouis i curru
sedebat: quem quattuor eq albi vsqz ad
capitolij deducebant. Ne vero supra se
nimis eleuaret. Istum honorē triplē tē
perabant. **P**rio qz vnus homo serui
lis cōditōis secū i curru ponebat: vt cut
libz spes daret pueniēdi ad talē honorē
si pbitaseius mereret. **S**ecūdo qz il
le seruus eū colapsus sedebat dicēs: co
gnosce teipm. **T**ertio qz cuiuslibet lice
bat illa die iipm ierre oia opprobria q
volebat. Si igit pagani suas sic leuitias
tēperabat: multo fortius nos xpīant eas
reprimere et tēperare debemus. et maxie
triplicet de cā. **P**rio qz hoc nō compe
tit loco. Sumus eiz i exilio q deberem⁹
esse i celoz: tō nobis ē flendū et nō gau

dendū. Aug. In valle sumus miserie
vbi eo magis flendū ē quominus flēm⁹.
ps. Quō cantabimus cāticū dñi i terra
aliena. Si viris sanctis duruz ē i exilijs
cantica cantare dei: qd dicendū est de
illis q cantant cantica dyabolī. **Q**u igit
tur sumus i exilio. tō oīs mundana leui
tia debet nobis ēē iposituna. Ecclē. xxi.
Musica i luctu iposituna narratō est.
Secundo non competit tpi. Tempus
eīm vite pūtis nō est nisi cursus ad mor
tem. Aug. Nichil aliud ē tempus huius
vite nisi cursus ad mortē. i quo nemo vl
paululum stare vel tardius irre permit
titur. sed omnes pari motu vrgentur.
Stultus autēz escit ille qui ad mortis sup
plicium cum gaudio et solatio ire vel du
ci velle. Tales sunt similes cygno qui
dum moritur suauiter cantare perhibe
tur. **T**ertio non cōpetit statui. Status
eīm hoīs est periculosus et dolorosus. qz
quocūqz se ventit periculū et dolorem i
uenit. Nam si sursum respicit: videt ce
lum quod amittit. Si deorsum: videt in
fernum qui omnes deuorare appetit. Si
a sinistris aduersitatis: videt q vnus de
mille non eua dit qui non cadat per im
patientiam. Si a dextris prosperitatis:
videt q de decem milibus vnus nō eua
dit qui non cadat per itemperantiam.
Juxta illud psal. Cadent a latere tuo
mille et c. Si post se: videt peccatoz mul
titudinem que cōmisit. Si ante se: videt
terribile dei iudiciū: in quo districtam
rationem eum reddere oportebit. Un
de legitur in vitas patrum q cum qui
dam sanctus pater quēdam vane riden
tes videret dixit est: Red diturei sumus ra
tionem de vita nostra coram deo et omni
terra et tu rides. **S**ecundo vani ho
mines cum deberent laudare deum: lau
dant et honorant corpus suum. pascēdo
ipsum per diuersas epulas. Istud autēz
vritum gule: et homini facit magnam ia
cturam et deo magnam iniuriam. Boni
ni qui dem triplicē iacturaz facit. **P**ri
ma est quia in corpore inducit magnam
deformitatem: ex eo qz facit ventre nimis
tumētē. Bī aut venter a vēto: ex eo qz sit
plerūqz venter plenus. Stultus igit quā
to maiore ventrem hūerit: tanto maiore

vesica vëto plenaz: et maiorë saccu ster
coribus plenu: et repleti possidebit. Sic
et vesica vëto plena: et repleta acu pucta
cito detumescit: sic et vëter gulosi pucti:
acu sebilli cito p morte enascit. Stul
t^{us} quoq; eët mercator: ille q auz cu mul
to labore acquisitū in cista iponēt: in q
in lutū quertēdū eē putaret: et effimaret.
Et qm vëter gulosi eē sicut saccus stercoz
Stult^{us} ē eo q ea q cū multo labore acq
uiti: vëtrē pmitit: quo vëtrē i lutū ferridū
quertēda eē cognoscit. C Secūda autē
iactura ē: q inducit sibi multā infirmita
tem: et aliquādo mortem. Eccl. xxxvij. In
multis scīs erit infirmitas. Ibidē. Pro
pter crapulā multi perierūt. Qui autē
abstinens est adiciet vitaz. Pinguitas eīs
corpa sunt modici sanguinis que est cau
sa vite. Calor quippe nālis sepe p nimia
pinguedine suffocat. Uia ē spūm ad
membra a nimia pinguedine impedit: et
sic mors sequit. C Tercia est quia iudu
est insaturabilitatem. Prouer. xij. Ven
ter impiorum insaturabilis. ps. Samen
patientur vt canes. Lantis eim postquaz
pfecta sibi deuorauit: mox ad alia deuo
randa suspensus anhelat. Sic gulofus
postquam multa fercula deuorauerit ad
huc alta pcupiscit. imo et insaturabilior ē
q canis: et quā cetera fere: q oīa spoliat
elemēta. Nā a terra aufert gressibilia. ab
aq natabilia. ab aere volatilia. Pie. Tau
ri paucor iuger pascuis alūt. Unica fili
na plurib^{us} sufficit elephātib^{us}. homo ve
ro terra et mari pascit. Ambro. in libro d
iesunio. Quid insatabilis ventre: ho
die suscipit: cras exigit. cū ipletus fuerit
disputat de cōtinētia. cū diglserit vale
virtutibus dicit et querit luxurias. In
epulas pbta p dicitur. Inter phos vīna
laudant. C Scdo facit deo iniuria: et eo
q gulofus vëtrē suū desecat. Phil. iij.
Quoz deus vëtr ē. Vbi dicit Aug. hoc
ab homine colit qd pcceris adamaf.
Vnius rationē assignat Hugo de sancto
victore: dicens per similitudinem. Ven
ter deo comparatur. Solent enim dīs
templa construi: altaria erigi: ministri
ad seruendū o: dīnari: pecudes imo
lari: thura concremari. Deo si quidem
ventri templum est coquina: altare men

sa: ministri cocti: imolate pecudes coctę ear
nes fumus scēloz o dōr sapor. Ista autē
idolatria quo ad aliqd peior ē q idola
tria paganor: q illi a dozabant aurum
et argētū. Gulofus vero a dozat saccu ster
corū. C Tercio vanti hoīes cū oberēt lau
dare deū laudāt diabolu diuerfas buccē
do choreas qd valde fatuū ē quātruo: ra
tionib^{us}. C Prīa q: tales choree mūdi se
pe ducūt ad choreas inferni. In inferno
qdē sunt multe pcellōes peccatoz. i. cō
gregatōes supboz: auaroz: luxurioso
rū: q semp per cātum lugubē decātabūt
Zach. xij. Planget terra. s. infernalis fa
mille: et familie scēorum. Lantant autem
vnā cantationē sex versus lugubres cō
tinēt. Bicut eim. Ne q deū offendi: ve
q diabolo cōfendi: ve q natus sūt: ve q
male torqueor: ve q mori nō valeo: ve q
nūquam liberabor. Ad istas choreas in
fernales iste choree mūdiales sepe pdu
cunt. Job. xxi. Tenēt tympanū et citha
ram: et gaudēt ad sonitū organi. Bicut
in bonis dies luoz: in pñcto ad serna
desce dūt. Butis signū ē: q iste choree tē
dunt ad sinistrā. Prouer. iij. vias que a
dextris sunt nouit dñs. Peruerse autē
sunt que a sinistris sunt. C Scda fatui
tas est: quia pīuant choreis celi. Ibi eīs
sunt choree sanctorum deo sublantius.
Hymnus qui pascit inter līla sep. cho.
vir. Istis choreis celi pīuantur qui cho
reis delectant mundū. Unde resert Eze
go. in dialogo de quadā puella nobilit
romana: que cum locis et cantilentis do
dita nimis eēt. Beata virgo cum multis
speciosis puellis indutis albis sibi appa
ruit. Et cum illa tam decoze pcc fīdō al
society se vellet: phibuit beata virgo ob
cēs q donec eēt sic vaga tali pcellōe eēt
indigna. Precepit igitur ei vt a sociis et
leuitatibus se abstineret: et sic die tricesi
ma ad illam pcellōnem veniret. Quo
subito cunctis hoībus mirantibus muta
ta sūt: et sic die tricesima beato et felici
ne quieuit. C Tercia aut fatuitas est: et
eo q tales choree cedunt in iniurias del
tum q pactū in baptismo inuitū fragit
quo abrenūciare se diabolo et pōpis ei^{us}
oibus pmiserunt. Tū q maiorē pmitit
pceptū q nō opī feruili incūderet. Augu.

Melius est in diebus dñicis arare et fo-
dere q̄ choreas ducē. Tum q̄ festa san-
ctorum suis vanitatibus polluit. Ma-
gnam enim iniuriā choree deo fecerunt.
Quia ppham suū charissimū. s. Joānez
baptista occiderūt. Iniuria cū que sit
sanctis redndat in decum. Luce. x. Qui
vos audit me audit: et qui vos spernit
me spernit. Quarta fatuitas ē ex eo
q̄ ille choree sunt arma diaboli que in
hoc seculo exercent. Tribus enim mōis
diabolus in peccatum luxurie facit cor-
rumpere. modo per visum. mō p colloquū.
mō per tactum. In choreis aut ista om-
nia cōcurrunt. Nam ibi sunt verba lubi-
ca et modulatiōes cantuum. Ibi est fixa
visio facierū. Ibi ē tactus manū ignita-
rum. Et isē tali vicinitate et appropin-
quatiōe mō p colloquū. mō p visum. mō
p tactū sepe ignis accendit: et mala cōcu-
piscētia inflāmat. Et quātūcūq; hō sit
fortis et durus tāquā ferrū. vel sit nālis
frigidus tāquā lapis. vel sit cādūsus tā-
quā murus dealbarus tū nō cōfidat nec
d̄ sua fortitudine nec d̄ sua frigiditate nec
de sua sanctitate. Sigdē ferrum in igne
positum emollescit: sic hoies firmos in
suo pposito cōcupiscētie ignis emolle-
scere facit. Hiero. Ferreas mētes libido
domat. Ex cōcussione etiam duorū lapi-
dum frigidorū ignis excutitur: sic ex ni-
mīa familiaritate viroz et mulierum: lz
a principio videātur frigidū: sepe per cō-
cupiscētia inflāmant. Quis igit frī-
gidior ē potior: q̄ qui in extremis labo-
rat. Unde refert Greg. in dialogo d̄ quo-
dam sacerdote agēte in extremis: cui cū
quedā mulier facie appropinquaret vt
sciret si adhuc spiraret. Ille voce qua po-
tuit exclamauit. Recede mulier recede: tol-
le paleam adhuc vultu igniculus. Au-
rus etiam dealbatus quāuis ex candē-
la non comburat: tamē denigratur. Sic
etiam quāuis aliqui non cōburant ex cō-
cupiscētia. tamē ex nimīa mulieris fa-
miliaritate denigrant: si fama vel aliquo
modo in psciētia: quā nō hnt apud deū
sinceram. Hiero. Crede mihi nō pōt cūz
deo toto corde abulare qui feminaz ac-
cessibus copulat.

Et sic in quadragesima. Sermo p̄m^o.

O Actus ē Iesus in deser-
tū a spū vt tēta-
ret a diabolo. Dat. iiij. Sic
xps voluit mori vt p suā mor-
tē nras destrueret: sic voluit tētari vt
nras tētatiōes superaret. Voluit enim tēta-
ri in iudea post baptismū: vt tētatis da-
ret cōsolatiōis remediū. Fuit etz tētatus
statim qñ fuit baptizatus. qñ a p̄e filius
fuit appellat. qñ spūs sc̄s in specie co-
lūbe sup eū māsit. qñ celos aptos vidit.
qñ quadraginta diebus et quadraginta
noctibus ieiunauit. vtp hoc def intelli-
gi q̄ si aliquis tentat nō ē minus a pec-
catis mundatus. non est minus dei filia-
tione dignus. nō ē minus spū sc̄o dign^o
nō ē min^o celo dign^o. nō ē min^o in sua pe-
nitētia deo acceptus. Tētari ergo voluit
xps vt nostras tentationes vinceret: vt
tentatis consolamen preberet: et vt oya-
bolo q̄ ipse cēt filius dei occultaret. Scie-
bat quippe dyabolus p scripturas et p
phetias dei filiū in mundū eē vēturū
et suū sibi vñtū ablatū. Audis aut se-
cūdu Lhy. in xpi natiuitate angelū pa-
storibus annūciāte: angelorū multitudine
iubilātē. Joānez digito demonstrātē: p̄ez
in baptismate testificantē: spūm sanctūz
in specie colūbe descendētē. et nunc qua-
draginta diebus et quadraginta nocti-
bus: ipm ieiunantē eū eē dei filium suspi-
catus ē. Sed postmodū vidēs eū esurire
ipm esse dei filium plurimum dubitauit
Non enim credebat dei filium posse esu-
rire. Tolens igitur experiri vtrum esset
dei filius an homo purus et sciens quia
primū hoies tribus relictis p̄stauit: cogi-
tauit etz dēs relictis ipm aggredi. Et sigdē
vinci poterit homo purus appebit. Si
autē vinci nō poterit: dei filius eē videbit
Et sic ut dicit Greg. in omel. Diabo-
lus primū hoīem de tribus peccatis ten-
tauit et vicit. s. de gula: cum de fructu li-
gni vetiti ipsum manducare fuisse. De
vana gloria: cum dixit. Eritis sicut dii.
Et de auaritia cum dixit. Sciētes bo-
num et malum. Sicut enim auaritia est
appetitus immoderatus pecunie: sic
est et imoderatus appetitus scientie. Eo-
dem modo tentauit christum. Et primū

de gula dicēs: Si filius dei es dic vt lapi
des isti panes fiat. Logitabat enī intra
se dicēs: Si lapides i panes querere po
terit: dei fili⁹ erit. Si aut non poterit hō
purus appebit. Sed xps scdm glosas re
spōsus taliter tēperauit: qd ipm dei filiū
esse nō cognouit cuz ait: Scriptū est. Nō
in solo pane uiuit hō: sed in oi verbo qd
procedit de ore dei. Et sic dicat scdm glo
sam. Cū hō pset ex duplici substantia scz
aia tanq supioris corpore tanq inferio
ri: et cibus aie sit verbum dei: et cibus cor
poris sit panis materialis: et ru suades
mht tñ de cibo substantie iseriors et nō
supioris: paret qd tua suasio tentatio est.
Sed q: sic cū dyabolus vincere nō potu
it: cogitauit apud se dicēs sicut ait Lhy
so. Hō iste sanctus esse videt. Sancti
enīz viri et hō vincant de vitio gula: se
pe tñ vincunt de aliquo motu vane glo
rie. Et ideo ipm assūpsit: et cū supra pīna
culū tēpli statuit. Nec mirz fuit secūduz
Heg. Si pmisit se tra assūm qpmisit se
crucifigi. Et alia glo. dicit. Qd eim per
misit se assumi nō fuit ismritatis: s; pa
tētie eius. In dyabolo aut nō fuit virt⁹
sed in eo fuit magna superbia. Vel ipsa
assūptio pōt intelligi deductio. Dicit aut
alia glo. qd verisimile est dyabolū in hu
mana specie appuisse: sed tñ xps sic egit
vt ipse a nemine videret. Erat eis pīna
culuz loc⁹ eminēs: vbi scz erat cathedra
doctoz. Et ideo ipse dyabolus scōz glo
sam putauit ipm in se de doctoz positus
inani gloria posse extollī vbi multos se
cerat cleuari. Dixit aut ei: Si fili⁹ dei es
mitte te deorsus. Xps sic tēperauit
cipitatioē et nulla secuta lesioe iactatiam
icurreret. Vel vt ex hoc dyabolus suam
pīates agnosceret. Sz xps sic tēperauit
rīsum vt cū reliqueret dubiū dicēs: Nō
tentabis dñm deū tuū. Vbi dicit glosa.
Suggererat vt aliquo signo explo:aret
quātū apud deū posset: sed nemo dz ten
tare deū: qñ ex humana rōne h; qd faci
at. Nūc aut poterat aliter de tēplo descē
dere qd per iactatiam se pīcipitare: postq
aut deñcit humana rō: pmeder se deo nō
rētan do: sed deuore supplicādo. C. Vez
postq nec per pīma nec p scdm tēratōez
cū potuit cognoscere: trāsiit ad tertiā vt

salte ipm posset de auaritia supare. Bu
xit enīz cū sup montē excelsum valde: et
ostēdit illi oīa regna mūdi. Nō autē ista
ostēdit corā eius oculis hūlusmodi ad
ducēdo: vel vīsum ampliādo: vel ea que
nesciebat sibi indicādo. Sed vt ostēdisse
tribus modis. Primo scdm Lhyso. ostē
dit ac si aligs in loco excelso positus ma
nū extēderet dicēs: Ecce ex illa pte ē ita
lia. et ex illa grecia: et ex illa africa. Vel
secūduz Rabanū ostēdit qd vanitatem
pōpe mūdane quā ipse dyabolus dilige
bat quā speciosā sit et desiderabilis ver
bis demonstrauit vt ad amādūz illā ipm
i duceret. Vel scdm glo. ostēdit qñ re
gnabat in mūdante p viciosa vitia. In
qbusdā p supbia: in qbusdā p auaritas:
in qbusdā per luxuriā vt p exēplū mul
titudinis posset ad pntien dā cū facile
iclinare. Cū aut oīa regna mūdi et gloriā
ostēdisset dixit ei: Hec oīa tibi dabo et.
Luc. itū. Oīa mihi tradita sunt: et cui vo
lo et. Plane mētus est: qd dei sūt oīa et
ipse retribuet vniuersa. Et qd istud d pñe
bat iniuriā p ditoris qui solus dz adora
rē: id dyabolū repulsi dicēs: Ua de satpa
na nō tētabis dñm deū tuū et. Glo. Id est
vade tñ infernū qui paratus ē tibi et ange
lis tuis. Et hīs p; qd dyabolus in tētan
do icipit a minimis: pcedit ad maiora
Mīnima tēratio vt debet tērare de pane
in magna fame. Maior fuit tēratio de
vana gloria. Maxima de auaritia. Hoc
significatū est Ysa. i. vbi dī: Et planta po
dis vsq; ad verticē nō est in eo sanitas.
Dyabolus nāq icipit a planta pedis. i.
a minimis peccatis: et pcedit ad verticē
id est vsq; ad pñsum rōnis. Supradice
aut tēratōes facte sunt in xpo tñ exte
rius et nō iterius. Vñ ait Hrego. i. homi.
Tribus modis tēratio oīs: suggestione:
delectatōe et cōsensu. Et nos cū tētamur
plerūq; in delectationē et pñsum labi
mur. Xps igit tēptari p suggestionē po
tuit: sed eius mētē peccati delectatio nō
momo: dit. Atq; ideo oīs illa dyabolica
tēratio foris: nō itus fuit. C. Nota dū aut
qd supradictas tēratōes xps trip līr vici
scz sapiēter mādēdo: fortiter resistēdo
et pncipis obutādo. C. Sapiēter qd em
rñdit cuz tria scripture testimonia alle

gausit. Hoc significatur est. i. Reg. xvij. in victoria quæ David hñit de Golia. Ubi dicitur glossa. David interfect Golia tribus lapidib⁹ de iocūc: et xps dyabolū trib⁹ testimonij ex lege pstravit. Dyabolus suavit ut xps lapides i panes quæteret. Sed xps cōuerso panes sacre scripture quærit in lapidib⁹ quos ptra dyabolus fecit et prostravit. Exēplo igit xpñi iuri/as nras debem⁹ vincere p sapiētia: p patientia: nō p potentia vel vindictā. Ille vincit p sapiam q in iuriatū scit sapiēter et rōnablr mēdere. Sap. vi. Melior ē s/a plectā q vitæ: et vir pū dēs melior q fortis. Prover. xxvi. Rōde stulto iuxta stultitia sua. s. sapiēter nō sapiēs sibi videat. Ille vincit p patientia q scit dissimulare et iras suas refrigerare. Eiusdē. xvi. Delictor ē patiens viro forti: et qui dñat aīo suo expugnatore viriū. Eiusdē. xvi. Ne rñdās stulto iuxta stultitia sua. s. ipatien/ter ne efficiaris eis similis. Ille vincit p potentia q nō attēdit ad iustitia: s; tñ ad potentia p quā in iuste opprimit innocentes. Sap. li. Sit aut fortitudo nra lex iustitie. Qd. n. infirmū est iustie iuent. Ille vincit p vindictā q effundit trā suam. Et talis potius vincit q vincat. Uñ legit de Alexander q h fuerit victor orbis terra tñ: tñ a tribus pmissit se vinct. s. a pcupi/scētia: a violentia et ab ira. Et quia in p pñis iniurijs patientē esse sit laudabile in iniurijs tñ del est vitupabile. Uñ sup illud: Uade satanas dicit Chrys. Exēplo xpi vscamus nras iniurias equanimiter sustinere. Del aut iniurias nec vsq ad auditū sufferre: q in pñis iniurias esse quēq patientē laudabile est. In iurias aut del dissimulare nimis ipsum est. Cēdo xps vicit tētarēs fortiter resistēdo. Sic et nos fortiter resistere debemus. Nā scdm Greg. Dyabolus cū et resistit est debilis vt formica. Luz vero eius suggestio recipit: est fortis sicut leo. Jac. iij. Resistite dyabolo et fugiet a vobis. Dyabolus dī a dia qd ē dyo et bolus qd est motus: qd de homie vult facere duos bolos. s. corpus et aīam deuotiādo. Et bñ dicitur fugiet a vobis. Ab gbusdā. n. dyabolus nō exiit: s; ibi regēsit et dormit. s. in avaritiā in supbia et i luxuriosis. Job. xl.

Sub ymbra dormit. Ecce ymbra avaritit. In secreto calami. Ecce vacuitas supbia. Supbus. n. h; exterius videatur tumidus et inflatus: tñ iterius ē vacuus. In locis humētibus. Ecce turpitudine luxurie. Ab aliqb⁹ vero exiit s; nō recedit: sed ibi de ppe expectat. sicut ab illis q sepe patiunt reciditū: ad quos se scit cito reuerfuz. Luc. xi. Revertar in domū meā et. Ab aliqb⁹ vero exiit et recedit: sed nō fugit: s; lēto passu tēdit: sicut a tepidīs quos nō plene deserit. Ab aliqb⁹ vero exiit fugit et recedit: sicut a viris pfectis: qui scuto fidet: galea spei: lorica iustitie: gladio verbi dei muniti fortiter resistit illi: ipm in fuga quertunt. ps. Persequimini meos et apprehendā. C. Tercio xps vicit tētarēs eis i suis initijs obuiando. Nā mox vt dyabolus ei tentatōes iferebat: eas repellebat. Sic et hō qñ sentit prauas suggestiōes mox in suo initio eas d; repellere: et nullū locū in aīo eis dare. Eph. iij. Nolite locū dare dyabolo. Hiero. Lubricus est antiqu⁹ serpens et nisi in capite teneat: totus statim illabit. Serpens. n. infernalis h; caput. s. suggestiōe. h; et corpus. s. pñsuz. h; et caudā. s. pñmarōz opīs. Abi at ponit suggestiōis caput: statim ponit corp⁹ pñsuz et caudā opīs: et iō in suo capite ē pte redus. In aliqb⁹. n. est iste serpens qñ ad caput corp⁹ et caudaz: q. s. hñt malas cogitatōes: pñsuz et opa. Aliq vero dī mītrūt mala opa in ista q dragelima: sed tñ post pcepta ad eadē redire intendūt. Isti amputat serpēti caudaz et tñ adhuc viuūt in corp⁹ cordib⁹ qñ ad corpus et caput. i. qñ ad suggestiōē et pñsuz. Alii q pñm deserūt qñ ad pñsuz et opus. Isti aut amputat corpus et caudā: viuūt tñ adhuc in capite p malā suggestiōē. Qñ aut suggestiōi resistit: tūc caput amputat: et tunc nocere nō pōt. nec qñ ad ad caudā. i. opus malū. nec qñ ad corpus. i. ad pñsuz. nec qñ ad caput. i. suggestiōē: q ex toto pñtus est. Jō dē Eccl. iij. Ipsa pteret caput tuū. i. suggestiōē tuā qua dī caput. nō tñ: q ē pñcipij pñtis: ē dī caput a capiēdo: q dīa: bolus p suā suggestiōē oēs caput. Et tu iñ diaberis calcaneo eius. i. morti eius q

Dominica in quadra gesima

de calcaneis. nō tñ qñ est sintis hoīs: s; ēt qñ calcaneū dī a calcādo. p qñ intelligit mors bonorum. q calcaverunt terrena. Vel dī a callo qui est durities pedū. per quod intelligit mors malorū q fuerūt durī in peccatis. Diabolus eīm in fine istius et malis: vt eos rapiat: et bonis si forte aliqd ius in eis iueniat.

Sermo secundus.

Actus ē iesus in desertū rē. In pñti euāgelio qtuor spūs expmunt. s. spūs ritus diuinus: humanus: malignus: et angelicus. Spūs diuinus xpm in desertū deduxit. Spūs humanus ipm elurte fecit. Spūs malignus ipm tentauit. Spūs angelicus sibi mīstrauit. C. Pñmus igit spūs scs diuinus xpm in desertū deduxit. Unde dī: Ductus ē iesus rē. Eodē modo spūs diuinus in desertum nos deducit: dñi pñiam nos inchoare facit. Istud desertū significat per illud de ferū in qd deus filios israel deduxit dñi eos de egypto e duxit. In quo qdē deser- to habuerūt qdā aspa scz itineris fatiga- tionē: et quedā suauias scz māne relectio- nem. Sic ēt serui dei exēcutes de egypto peccati vntre dicunt in desertū pñie sa- lutaris: in qua exterius debēt hēre aspe- ritatem: interius tñ hñt diuine solatio- nis suauitatem. Pñmo nāq; dñi hēre pñias asperas: ex eo q talis pñia melius curat pñia. sicut dicit Lhry. sup Matth. tripli- ce xēplo: scz exemplo medicī corruptos humores curātis: exēplo agricolē: vitio- sas herbas vel radices eradictis. exem- plo artificis: nodos lapidū pēdētis. Bi- cit enī q aspa medicina humores cor- ruptos melius euacuat. rastri ferrēū vitio- sas radices melius eradicat. ferrē durū nodos lapidū melius resecat. Pñtō. n. aliqñ plenius est humorib; corruptis lu- xurie. ps. Putruerūt et corrupte sunt ei- catrices mee. Aliqñ habz malas radices cupiditatis et auaritie. i. Thimo. vi. Ra- dix omnīz malorū est cupiditas. Aliqñ habet nodos tumentis supbie. Job. xv. Quid tūmet cōtra deū spūs tuus. Lon- tra ista tria vicia sūt tria remedia. p. Pñ- mū est carnīs mortificatio que est tanq̃

medicina amara purgās et euacuās oīs corruptos humores luxurie. Eccl. xi. Au- litia vntus hore obliuione facit luxurie magnē. Saluta aut ibi vocat pena que vere videtur et mala. De hac medicīna amara dī Ysa. xliij. Amara erit potio bibētibus illā. p. Scdm est omnīū terro- roz despectio: que ē tanq̃ rastri ferrēū euellēs radices malorū cupiditatu. An- enīz vult cupiditates abscondere et vici- tias retinere: cū rastri de palea hoc nō- tur facere. S; qui ex toto eas abijctis reum rastri apponit. Istū modū doc- bat dñs Mat. xij. Si vīs pñct? ē vnde et vnde oīa que hēs et da paupib; p. La- tium est mortis meditatio: et istud dñs tan- q̃ malleus ferreus pñct dñs oīm tūmo- rez supbie. Ferrū enim a ferēdo vel a fer- mitate nomē recepit. Mors enim dñi rea: siue quia omnia vicia ferit et domat. Eccl. vij. Demolare nouissima tuarū. Sicut qñ ē dura et inflexibilis: ex eo q nō- li parcat. ps. Quis est homo qui vinit et nō videbit mortē. Quāuis aut ferat nō habeat asperitatem pñie exterioris: itus tñ in isto deserto penitētie recipiūt dulces solatio- nis suauitatem. Osee. ij. Būca casu- solitu dñi: et loquar ad eos etus. Hoc s- gnificatū est vt dñi est de filijs israel q- lz in deserto habuerūt laborē durissimū habuerūt tñ māna dulcissimū. Ip̃m tñ māna recipe nō potuerūt donec desce- eis farina egypti et donec trāsierūt mare egypti. Per egyptū: que tenebra iterpe- tat. aīa per pñm tenebrosa et nigra tēd- gitur. p. Qui igit vult recipe māna vob- cedinis iternē: exeat de peccati tenebro- sitate. Un sup illud ps. Qui dat iumen- tis escā ip̃s. dicit glo. q quādū pulli coruorū hñt plumas albas a parentibus relinquitur: et tñ corā celestī pascitur. Qñ autē nigrescere incipiunt: tunc corā eos pascere incipiūt. Sicut et corui isernu- les pascūt animā q nigredie peccati et- ifecta. Deus aut ea pascit qñ est puritate et mūdita cādida. p. Scdm nō potest q- māna dei in deserto pñie accipe nisi ob- ciat farina egypti: que ē delectatio et ob- sensus peccati. Tales erāt illi et qbus dñs Numeri. xi. q flagrabant desiderio car- nū: id est carnalitatu et quorū mētes sepe

venise
poni a
ge exte
qñ et
ab olē
ritia: a
re. vi. l.
ritie fi
que ef
Intitu
gū lux
hier qu
ocula
prim
qui ad
pñia:
lectan
celeste
mare
et tur
test fa
qñ aq
quiera
illa aī
tat in
turbat
uat h
lxi. scē
scet sp
sermo
facit i
quillit
ta illu
C. Se
esurire
bus ef
non h
vt hic
ri qui
frigidū
infirm
possum
tales n
dyabo
des sib
durab
e nihil
patet i
xpi. Et
dura:
pduc

veniebāt pon cepe et allia. Dicunt autē
poni a ponigēdo: eo q̄ ponigunt. i. lon-
ge extēdunt. Cepe autē dicunt q̄ cephas:
q̄d est caput. Allia vero dicunt q̄n olida
ab olēdo. Per poros igit significat aua-
ritia: que lōge extēdit. Juxta illud Pie-
re. vi. Oēs. n. a minore vsq̄ ad maiore aua-
ritie suadēt. Per cepas itelligit supbia:
que est caput et initū peccatorū. Eccl. ix.
Initiū oīs pēti supbia. Per allia itelli-
git luxuria: q̄ fetida est. Eccl. ix. Oīs mu-
lier que est fornicaria: quasi steruus i via
pēculabit. Illi igit volūt redire in egi-
ptum vt comedāt poros cepas et allia:
qui adhuc mūdū diligētes: diuicias ap-
petūt: honores ambīt: et carnalibus de-
lectant. 7 Tertio nō pōt q̄ illud māna
celēste in deserto pnie recipere nisi trāsare
mare egypti. i. nisi abiciat fluctuatōes
et turbatōes animi. Hinc est q̄ hō nō pōt
test faciem suam in aqua speculari. Aut
q̄n aqua est turbida. Aut q̄n aqua est in-
quāta. Aut q̄n hō se nō iclīnat. Sic etiā
illa aia deū pēplari nō pōt. vel q̄n agi-
tat ingētu sine luxurie: vel q̄n est plena
turbatōe per auaritiā. vel q̄n se nō icur-
uat humilitate. Ita tria tangunt ysa.
lxi. scdm aliā trāslationē. Sup quē rege-
ret spūs meus: nisi sup humilē et gētū:
sermōes meos tremēt. Nā humilitas
facit in aia icuruationē. Quies facit trā-
quillitatē. Timor adducit puritatē. Jux-
ta illud Eccl. i. Timor dñi expellit pētiū.
C Scōs est spūs humanus q̄ xpm fecit
esurire. Notādum q̄ xps quattuor vice-
bus esurijt. 7 Qma hāq̄ vice esuriuit et
nō habuit q̄d comederet nisi lapides
vt hic. Per lapides itelligunt hoīes du-
ri qui nō pnt ad pñiam frangi. Hoīes
frigidī qui nō pnt igne diuini amoris
inflāmari. Homines aridi et siccī qui nō
possunt rore diuine doctrīne humectari
tales nō possunt icorporari a xpo sed a
dyabolo. Ipse enim cū sit lapideus lapi-
des sibi incorporat. Job. xij. Cor eius in-
durabit q̄n lapis. 7 Allia vice esuriuit
et nihil habuit comedere nisi folia sicut
patet in ficulnea: de qua habet Mattb.
xxi. Et sicut nō comedit lapides. i. corda
dura: ita nec folia. i. verba. Arbor q̄dem
pducit folia: gemmas flores et fructus.

Folia sunt bona verba. Sēme sunt bone
cogitatōes. Flores sunt bone volūtates.
Fructus sunt bona opera. Sicut igitur
homo nō pascit de gemis floribus et fo-
lijs sed de fructibus. Sic nec deus pasci-
tur de bonis verbis: nec de bonis cogita-
tionibus si nō est ibi aliud: nec de bonis
volūtatibus q̄n opere nō iplentur si pnt
ope ipleri. Sed de bonis fructibus. i. bo-
nis opibus. Lat. ij. Fructus eius dulcis
guttur meo. 7 Tertia vice esuriuit scz i
cruce. Et tūc data sunt sibi felicietatem et
abstīntiā. Tali cibo cū pascūt qui ope-
ra de genere bonorū i mortali peccato fa-
ciunt. Tres enī sunt pree satisfactōis
scz elemosyne: orōnes et ieiunia. Elemo-
sine facit in pnia sūt tanq̄ mel. facit in
mortali peccato sūt tanq̄ sel. Oratōes ve-
ro facit in pnia sunt tanq̄ vinū optimū
facit vero in pēto mortali sūt tanq̄ ace-
tus. Ieiunia facta in pnia sunt tanq̄ bal-
samū. Facta vero in pēto mortali sūt tan-
q̄ abstīntiā. Hec autē itelligenda sūt cō-
paratiue. Plus eis valēt elemosyne: ora-
tiones: et ieiunia vnius diei facta in pnia
q̄ centū annorū in pēto mortali exhibi-
ta. Quarto xps esurit quotidie nram
salutē et quēstionē. Chrys. Sicut pēpuli
scibile est nobis comedere sic xpo salua-
re. Istū cibū intātū xps desiderat q̄ etiā
hostiatim ipm mēdicat. Apoc. iij. Ego
sto ad ostiū et. vsq̄ ibi et ipse mecū. i. po-
nemus ad scotū suū ad symbolū. In ista
enī cena debet peccator penitēs ponere
tres ptes ex pte sua. i. pēitionē: pēssio-
nē et satisfactōnē. Deus autē ponit tres
alias ptes ex parte sua. i. remissionē cul-
pe: collationē gratie et pmissionē glorie.
Sed multi sūt de nā ioculator q̄ semper
volūt comedere de alieno et nūq̄ de suo:
q̄ vellēt q̄ deus eis pēctā sua remitteret
et gratiā pferret et gloriā exhiberet. Ipse
autē nec volūt contritiōes habere: nec cō-
fessionē facere: nec satisfactōnē iplere.
Tertius ē spūs malign⁹ qui xpm ten-
tauit. Voluit autē xps tētari trib⁹ de cau-
sis. C Prio vt tētatis pōlationē daret.
Fuit enī tētatus statim q̄ fuit baptiza-
tus: q̄n a patre fili⁹ ē appellat⁹. q̄n spūs
scūs in specte colūbe super eū māsīt. q̄n
celū sibi aptū fuit. q̄n. xl. dieb⁹ et noctib⁹

Dñica in quadragesima.

ietunauit vt def intelligi q si aliqui teta-
tur. pp hoc nō ē minus a pctō mādatus
nec ē mīn⁹ deliātōe dign⁹: nec mīnus
spūs scō plenus: nec ē mīnus celo dign⁹:
nec ē mīn⁹ in pñia acta acceptus. C Se-
cūdo voluit tentari vt de pugna spūali
certos nos redderet. Periculū ē eim ho-
siē iuxta se hēre a ignorare. Hiero. Tunc
maxime ipugnaris euz te ipugnari ne-
scis. Possumus autē hoc certi ēē tripli-
prio p scripture assertōes. Job. viij. Mi-
litta ē vita hoīs sup terrā. Eph. vi. Non
ē nobis colluc. aduer. car. zc. Scdo p co-
muni tētationē: q si tēat dñs: tentatur z
seruus. Jo. xliij. Non ē seruus maior do-
mino suo. Tercio p tēatores frequentē
apparitionē. Nam beato Martinō i for-
ma cruenta desite apparuit. Beato anto-
nio in specte pueri nigerrimi visus fuit.
Cuidam ēctō parri in specie medici se
manifestauit ferens diuersas ampulas
dicēs: Siquis noluierit de vna ppinabo
sibi de alia. C Tercio tentari voluit vt
tentatis i tribulatis melius misereri z
cōpati sciret. Nemo eiz pōt moueri ad
cōpassionē ē miser cordia nisi alioz co-
gnoscat miserā. Que quidem cognosci
pōraut audiedō: aut vidēdo: aut expē-
do. Si eim audio vici q passio illata sit
magna pena: scio z cognosco illud p
audistū. Si aut videro aliquē dictā pas-
sionē patiētē z in magna agonia cōsistē-
se horribiliter ac terribiliter agitare: z que-
rulosius vocibus cōclamare: scio z cogno-
sco illud p visus. Si igit illā passionē in
cope meo patior: scio illud z cognosco
p expientia. Et ista cognitio certior ē q
due p dicit. Humanū eiz genus multas
olim tētationes z miseras patiebat. z
tō ad deū clamabat: z totū celū gemitib⁹
z clamoribus ipebat. z tūc deus miseri-
as eius quodāmodo se scuit per audistū.
Exo. ij. Ingerim scētes filiū israel pp opa
vo. sunt. z acē. cla. eoz ad dñm z au. ge.
eoz. Dñs igit clamoribus eoz exēctatus
descēdit. z. xxxij. anis nobiscā moratus
fuit: z sic nfas miseras vidit. ita q illō
qō pū sciebat audiedō postea scuit vt
dēdo. Exo. iij. Vidi afflictōz ppli mei q
ē in egypto z cla. eoz au. z descē. li. eum
de manib⁹ egyptioz. Tādē nfas tētatio

nes z miseras scuit p expientia: q tas
assumpsit in se. Heb. xliij. Nō eiz hēmus
pōtēscē qui nō possit cōpati miseriā zc.
Assumpsit autē paupratē tētationē: tristi-
tia: dolorē: mortē: vt sic filis nobis he-
ret. z nfas miseras melius cognosceret
z nobis meli⁹ misereri sciret. Heb. ij. Do-
buit eiz per oia fratribus similari vt mi-
fieret zc. Ibidē in eo eiz in quo passus ē
ipse z tētatus: potēs ē z eis qui tentat au-
piliari. C Quartus ē spūs angelicus q
xpo ministravit. Intelligit autē angel
triplicē sibi cibum misraste. C Prio ci-
bum mālēs qui consistit i corporalī reso-
ctōe quas xpo esuriēti misraste credunt
quas ēt helye misrauerunt. vt habetur
ij. Regū. xix. C Secundo cibū spūale q
consistit i puritatis delectatōe. Si enim
xps passus ē delectat i puritate hominū
iuxta illud Lān. ij. Qui passus iter lilas
multo fortius i puritate angeloz. C Ter-
tio cibū celestes qui consistit i deī lauda-
tione. iuxta illud ps. Nūqđ mā ducabo
car. ta. zc. Immo la deo sacrificiū laudis
Ihu cibū angeli deo semp misrat. iuxta
illud Job. xxxvij. Tibi eras euz me lau-
darent astra matutina z tubilaret oia
filij dei.

Sermo tertius de eodez.

Quā ietunasset qua-
draginta diebus
z quadraginta noctib⁹ postea
esuriuit. In isto euāgelio mō-
tio fit de tribus. s. de xpo ietunāte. s. de
bolo tētante. z de angelo misrante. Xps
nāqz. xl. diebus z. xl. noctibus ietunauit
Ieiunū. eiz quadagesimale approbati
fuit p legē inosaycā z pphetica. z xps iij
approbauit per euāgelicā legē. C Dicitur
eiz legislator z helyas eximius pphetas
in isto numero ietunauerūt. 70 isti duo
soli in transfiguratiōe sibi apparuerūt.
Christus autē ietunare plūquam
illine de⁹ a diabolo putaret. Nec mīn⁹
q illine pur⁹ hō videret. Et q fecidūm
Breg. Dis xpi actio nra ē istructio. Ideo
z nos istrumur vt exēplo xpi in isto nu-
mero sibi ietunem⁹. De quo ietunio tria
sunt vidēda. C Prio de numero diebus
ietunij ihus. C Scdo de poia z spē ietun-
nij. C Tercio de efficacia z vtilitate ietun-

nij. Circa pñmū notandū qd istud
 ieiunij numero quadragenario obser-
 uamus multiplici rōe. Quaz vna sumit
 a pte xpi. alie a pte nra. Christus eiz istū
 numerū quadragenariū multiplē cōse-
 crauit. s. sua cōceptione q. xl. septimāis
 fuit in vtero virgīe. Sua pñdicatorē q.
 xl. mēibus pñdauit in mūdo. Sua ieiū-
 nij obseruatōe q. xl. diebus ieiunauit in
 deserto. Sua passiōe q. xl. hōis tacuit i
 sepulchro. Sua resurrectiōe quā. xl. die
 bus post resurrectiōem fuit cū discipulis
 in mūdo. Alie ratōes sumunt a pte no-
 stra Nos eiz seruire debemus deo de cor-
 poris nro de aīa nra de tpe nro de ope-
 ribus nostris. Sed q. de his sepe deo ne-
 gligenter seruimus. nō per hunc numerū
 ieiunij sibi satisficere debemus. C. Pñio
 nāq. per hunc numerū deo seruimus de
 corpore nro. Istam rōem assignat Grego. i
 omel. dicens: In hoc mortali corpore ex
 quattuor elementis subsistimus per cuius
 volūtate pceptis dñicis cōtrahimus; q.
 per decalogū sunt accepta. Quia igit
 per carnis dñdria decalogi mā data cō-
 repimus: dignum ē vt eandē carnē qua
 terdecies affligamus. C. Secūdo p hūc
 numerū deo de aīa nra seruimus. Nam l
 aīa nra sunt septē virtutes: tres scilicet
 theologice. quattuor cardinales: p quas
 dñi trīnū & vñū cognoscere & amare de-
 bemus. Quaternarius aut ppter quat-
 tuor tpa aīe pñt vītraz designat q. ergo
 nostro seipenario aīe deo trīnitati i ro-
 ta nostra vītrā nō seruimus: iō dignus ē
 vt hoc quadragenario numero ieiune-
 mus. C. Tertio per hunc numerū deo ser-
 uimus de tpe nro. Istā rationē assignat
 Grego. dicens: A prima dñica quadagesi-
 me vsq. ad pachā sex hebdomade veni-
 unt quaz dies. xliij. sunt. Ex quibus duz
 sex dies dñici sine abstīnētia abstrahunt
 xxxvi. in abstīnētia remanēt. Dñi vero p
 cccxvi. dies annus ducit quasi aīi decē
 mā deo dāmus. C. Quarto per hunc nu-
 merum seruimus deo de operibus no-
 stris. Opera enim nostra debent esse
 circa obseruatōē decem mandatorum
 dei & cōp̄tionem quattuor euangelioz
 Istam rationem assignat Grego. dicens:
 Cur in abstīnētia quadragenarius nu-

merus custoditur: nisi q. virtus decallo-
 gi p libros quattuor sancti euangelij im-
 plet. C. Secūdo vidēdū ē de vītrā & spe-
 cie ieiunij. Que quidē sunt sex. C. Pñia
 enim abstīnētia est ab his que in se & se-
 cūdū se sunt mala. s. a vitijs & peccatis.
 Ysa. lviij. Nōne hoc ē magis ieiunij qd
 elegi dissolue rē. Peccata eiz quod dānō
 sunt colligata: quia vñm trahit ad ali-
 ud & vñm non remittitur sine alio. iō
 vi: Dissolue colligatōes impietatis. Quot
 etiam homo habet genera peccatoz: tot
 habet diuersitates fasciculozum que mē-
 tem opprimūt: deo subdit. Solue fasci-
 culos depīlmētes. Peccata enim in di-
 versas partes cor frangūt & in seruitutē
 dyaboli redigūt. iō subdit. Dimittite eos
 qui cōfracti sunt liberōs Parus igit hō
 mīni pdest abstīnere a cibis nisi & abstī-
 neat a peccatis. Hiero. Tūc p̄clara est
 apud deū abstīnētia corporis: cū anim⁹
 ieiunat a vitijs. Quā enim pdest corp⁹
 attenuare abstīnētia: cū alius intumescit
 supbia. Jhō. Qui a cibis abstīnēt & ma-
 la agunt demones imitant. quibus eīca
 semp abest: culpa semp adest. C. Secūda
 abstīnētia est abstīnere ab his que sūt oc-
 casio mali. s. a lascīua sensuum. De hoc
 dicit Ber. in sermone quadagesime: Si
 sola gula peccauit: sola ieiunet. si autēz
 peccauerunt cetera mēbra: cur nō iētu-
 nēt & tpa. Beinde subdit. Ieiunet ocu-
 lus a curiosis aspectibus. Ieiunet auris
 a fabulis & rumoribus. Ieiunet lingua
 a detractōe & murmuratōe. Ieiunet ma-
 nus a malis opibus. Ieiunet aīma a vi-
 tijs & p̄p̄ia volūtate. C. Tertia abstīnē-
 tia ē ab his que hñt spēm mali. i. Thef.
 v. Ab oī spē mala abstīnere vō. & hoc ma-
 xime p̄p̄ scādalum p̄ximoz. Spēm mali
 hñt verba scurilla sepe dicē & imūdiatias
 nominare. Lingua hebraica secūdū Jhō.
 fuit prima: & erit vltima. Et dicit Rabbi
 Moyses q. in illa lingua nullū vocabulū
 ē ad nominādū aliquid inhonestum. Ex
 quo tria notabilia eliciunt. Vñm q. vo-
 cabula iurpitu dñi non fuerūt ab insti-
 tutiōe diuina: sed ab inuentiōe huma-
 na. Secūdū q. multū displicent deo ver-
 ba scurilla: q. ca ponere noluit in lingua
 quā hōi cōcreauit. Tertū q. ille hōi iur-

quā celestem fuit a talibus se seruāt imū
nē. *¶* Quarta abstinentia ē ab his q̄ sūt si
mul: ē spēs mali & occasio mali: sic ē va
nus ornat⁹ & suspecta familiaritas mu
lier. Vanus ei⁹ ornatus & h̄z spēm mali:
q̄ v̄i q̄ tales mulieres nō sunt pudice sz
lasciue. Et ē occasio mali: q̄ sepe incau
t⁹ decipiūt. Suspecta ē familiaritas
mulier & h̄z spēm mali & ē occasio mali.
Ber. Lū mulieribus sepe p̄sistē & se imū
nē seruare: matus ē q̄ mortuū suscitare.
Dñm̄us ē nō potes: q̄ matus ē vis
credam. tibi. *¶* Quinta abstinentia ē ab
his q̄ se licita sunt. Licetū qdē ē ad vxo
rē accedē: debitores repetē. aliquas p̄o
lationes recipere: venatōi vacare. Sed nū
tū in quadregesima tpe debem⁹ a talibus
abstinē. De p̄io dicit Amb. Nullus oīo
i quadregesima vxorē suē ante octauā pa
sche iungat. Aug. i sermone d̄ quadrega
sima. Efferte hīs dieb⁹ crebri⁹ ieiunantes
& paupib⁹ largius tribuētes & vobismet
ipsis ip̄edētes & a iugali copula absti
nentes. De scdo dicit Grego. exponēs il
lud verbū. ysa. lviij. Ecce in die ieiunij
vestri inueni⁹ voluntas v̄ra: & debi. vesti
re. Neq; eim qui debitor ē suū hoc qd̄ de
bet repetit aliqui inuistiū facit: sed dignū
ē vt qsq; se in p̄ntia macerat: ēt qd̄ iuste
sibi cōpetit interdicat. De tertio dicit p.
p̄b̄eta. Renut p̄solari aīa mea. Bernar.
Belicata est diuisa p̄solatio: & nō vaf ad
mittētib⁹ alienaz. De quarto dicit Am
bro. An illum ieiunare putas qui p̄mo
disulculo vigilans ad ecclesiā non vadit
sed surgēs seruos p̄gregat: recta dispōit:
canes p̄ducit saltusq; plustrat. *¶* Sexta
abstinentia ē a cibo & potu. De qua sic di
cit Amb. Non eo & cōestor: vos vt nul
lus vestrum nisi forte ifans & infirmus sit
vsq; i pascha dñi nisi i dominicis dieb⁹
ante nonam māducet aut bibat. Augu.
Alijs diebus ieiunare aut remediūz est
aut premiū. In quadregesima non ietu
nare peccatū ē. Alio tpe qui ieiunare ac
cipiet in dulgetiam. In quadregesima q̄
pōt ieiunare & non ieiunat: sentiet pena
Tales qui ieiunare cōtēnunt: in futuro
sane & sūt deicient. ysa. lvi. Ecce serui
mei comedent & vos esuriētis: ecce serui
mei bibent & vos sitietis. Verū ē tamē q̄

p̄ vino hēbūt sel draconū & venenū ser
pētū. Deut. xxxij. sel draconū vinū eorū:
& ve. aspi. insa. P̄io pane hēbūt ignit⁹
calculi. Prouer. xx. Suauis est hōi pa
nis mēdacij: & postea ipebit os eius cal
culo. Talis panis nō poterit masticari:
q̄ durus lapis ē: nec in ore poterit tole
rari: q̄ ignitus ē. nec ab ore poterit rey
ci: q̄ oris ipletur. P̄io pitātia vero ha
bēbūt sempiternū iteritū. ps. Adia pec
catorum pessima. Itē mors depascet eos.
¶ Tertio vidē dū est de vilitate ieiunij:
que triplex ē. *¶* Prima ē: q̄ hoc deus re
cōsiliat. Intus crepū hēmus Jone. iij.
i nintivitis. Vbi dī. Voces & iumenta bo
nes & pecora nō gustēt quāq;. Vbi dīc Am
bro. Quale ē hoc xp̄ianū nō facere quod
pecudes fecerūt nisi q̄ solidior ē pecu
de q̄ idico sibi ieiunio a sacerdotē non
ieiunat: pecus qdē declinat fouē: cauet
sc̄p̄itū. Tu aut non vis ieiunando pe
riculū declinare qd̄ cernis. Desperatio
nis genus ē tūc manducare cum ieiuna
re debeas: tūc gaudere cū debeas plo
rare. *¶* Scda ē: q̄ p hoc hō ad p̄iam cele
stem ducit. Hiero. cōtra iouinianū. Quā
dū adā ieiunauit: in paradiso stetit. hic
oñditur per ieiunio ad paradysum nos
posse reuertī: a quo p̄ saturitatē fueram⁹
eieci. Grego. in omel. A paradisi gaudi
is per culpam gule cecidimus: ad hec
abstinentiam resurgamus. *¶* Tertia est:
q̄ per hoc diabolus sup̄at. Diabolus ei⁹
ē serpens: est piscis: est lupus: & est canis.
Sicut eim scdm̄ Amb. Sputum hominis
ieiuni serpētem interficit: sic ieiunio oīa
bolum occidit. Et sicut piscis natat i flu
uijs & moritur in sicco: sic dyabolus de
lectatur i ags delictaz & moritur i sicco
abstinentie. Et sicut fames expellit lupum
a nemore: sic ieiunio expellit dyabolū
a corde. Et sicut aqua bulliens expellit
canem de cognatis: oīo seruens dyabo
lū fugat de asa. Mar. ix. hoc genus te
monioz in nullo pōt exire nisi i oratōe
& ieiunio. *¶* Secundo in euangelio sit
mentio de dyabolo tentante. Distinquit
aut Augu. sup̄ ps. Quib⁹at. quattuor
genera tētatōis. *¶* Una ē lenis & ocul
ra: que notat cum dī. Non timebis a ti
more nocturno: *¶* Alia leuis & apta: que

notat cū dicit: A sagitta volāte i dte. p. Ter
tia grauitas: et occulta: que notat cū subdi
tue. Al negotio pambulante in tenebris.
Quarta grauitas: et apta: q notat cū sub
dit. Ab incurſu i demonio meridiano.
Istis q̄tuo modis diabolus xpm tēta
re voluit: s; nō pualuit. C Prio tētatōe
leui: et apta: cū dicit: Dic at lapides isti
panes sūt. Ista cīm tētatō fuit leuis: q̄
de cibo corpali et necessario. Et fuit apta
eo q̄ cibo spūali nullā faciebat mētiōē
Secūdo tētatōe leui et occulta qñ statuit
eū sup pinaculū tēplī. Tūc elz s aliquo
motu vane glōe eū tentare voluit: s; fū
it tētatō leuis. s; tñ p hoc suā prātē co
gnoscere itēdebat: et ideo fuit occulta.
Tertio tētatōe graui et occulta: qñ
eū tētauit de auaritia. Talis enī tētra
tio et fuit grauis: q̄ de graui peccato: et
fuit occulta: q̄ aliud p tēdebat et aliud i
tēdebat. Per tēdebat eius sublimatiōē
s; intēdebat eius pperuā deiectionem.
Quarto tētatōe graui et manifesta:
qñ tētauit eū de idolatria dicens: Hec
oīa tibi dabo si cadens adoraueris me.
Tertio i euāgelio fit mētiō de angelis
ministratibus. Hec aut ministratio tripli
pōt itelligi scdm tres nās quē sunt i xpo
vel de adoratiōe. vel de cōgratulatiōe: vel
de tpali subuētiōe. Nā āgelī ministra
bāt. i. supplicia adorabāt et hoc respectu
destratis. Vel ministrabāt. i. ei pugnati cō
gaudebāt: hoc respectu aīe q̄ sic pugna
bāt et vincebat. Vel ministrabāt. i. sibi esu
rienti in cibo mālī subuēnebat: hoc re
spectu carnis. Sicut ēt olim āgelī he
lye ministrauerūt: vt habetur. iij. Reg. xij.
S; tñ helye ministrauerunt ad suū q̄dra
genariū pñciēdū. Chusio vero ministrave
runt post suū quadragenariū celebratū.
Cūta secūda. Sermo p̄imū.

Gressus iesus se
cessit i ptes tyri et sydois. mat
th. xv. Dñs iesus xps multos
vires ad penitētiā adduxerat: multos in
suis petitiōib; exauiderat multos i cope
et aīa curauerat: deoq; ne mulieres a su
is bñficijs viderent exclusē: istas mulie
rem chananeā ad pñias adduxit. Unde
cantat ecclesia. Qui chananeā et publi

canā vocasti ad pñias. Ipaz in sua peti
tione exaudivit. et filia eius i cope et aīa
sanauit: vt p hoc barec itelligi q̄ aduen
tus suus nō tñ fuit pp saluē vīro: sed
ē mulier. In isto aut totali euāgelio de
gnq; pñiōis fit mētiō. s; de xpo in quo
erat magna miseratō. C De muliere cha
naneā: in qua fuit instans petitiō. C De
filia eius in qua erat magna vcratio. De
diabolo in quo erat malitiosa oppressio
C Et de discipulis xpi: in qbus erat ma
gna cōpassio. C Prio igit ponit pso
na xpi in quo erat magna miseratio. Jō
dicit mulier. Misere mei dñe fili dauid.
Quāuis cīm sciret eum esse potentem sa
pientem et iustum: tñ non recurtebat ad
eius potentiam: vel sapiam nec ad eius
iusticiā: sed ad eius misericordiā āq; scie
bat ipm ad misericordiā eē p̄mptū. Quā
gdem p̄mptitudinē misericordie hūit: et
inquātū deus: et inquātū hō. Tñ ista mu
lier vtrāq; misericordiā petiit: quā hz
inquātū deus cū dicit. Misere mei co.
et quā hz inquātū hō. cū dicit. Fili dauid
Inquātū igit ē deus causat in eo miseri
cordia a tribus. C Prio a natura diuina
cuius p̄mptū ē miseriē semp et parē. Si
cut enim ignis naturaliter calōē habz:
sic deus naturalr habet misericordiā et
bonitatem. Unde dicit glo. Jō. ij. Deus
a natura misericors p̄s et saluare per
clemētiā quos nō pōt saluare per iustici
am. C Secūdo causat a cōsuetudine sō
ga. q̄ a p̄ncipio mūdī vīq; ad finē nō
cessauit nec cessabit miseriē ps. In eter
num misericors: dñs etus. Idē. Aut in finē
misericordiā suā abstinēdet: quasi diceret
nō. Et q̄ lōga cōsuetudo veritē i necessi
tatē. sicut dicimus de aliquo qui semper
p̄sueuit eē liberalis: iste nescit aliter facē
Sic deo miseriē versum ē quo dāmodo
in necessitatē inēmutabilis volūtatis.
C Tertio causat ab oīpōtētia. Ex eo eīz
q̄ de oīpōtētia ē inuenit misericors. Q̄
quātō q̄ ē magna intimo: tāto ad miseri
cordiam p̄mptior. Amb. Procul ē a ma
gnanimitas cupiditas vltionis: Quanto
aut quis ē infirmior: tanto ad vindictāz
p̄mptior. Unde mulier magis appetit
vindictam q̄ vir. Quia igitur deus tam
magnanimus et potēs ē: sō tarā? ad vin

dicta: et pñus ad misericordiā vel ad veniā. Sap. xi. Misericors oñum q̄ ola potes. Dio. Deus q̄ opotentia sua pendo maxime et miserādo manifestas. Inquā tū aut est hō z filius dauid h̄z pñpñitu dñe miserēdi a tribus. p̄. Primo ab vnctōe interna. ps. Vñct. te deus deus tuus. Sicut. n. res rigida vnctōe efficitur māsuetas: sic deus q̄ pñus erat durus factus ē ex tali vnctōe māsuetus. Ps. lxi. Spiritus dñi sup me eo q̄ vnxit me. p̄. Secō causat a pgenie pñia q̄ fuit d̄ stirpe dauid q̄ fuit hō magne misericordiē z māsuetudinis. i. Mach. ij. Dauid in sua misericordia p̄secut⁹ ē sedē regni in secula. p̄. Tercio causat ab expñtia: q̄ ex seipso didicit alijs misereri. Eccl. xxxi. Intellige q̄ sūt pñmi tui ex teipso. Heb. v. Didicit ex his q̄ passus ē obedire. C. Secō fit mēto de chanaana in q̄ fuit istans petitiō. p̄. Petiti. n. sapienter: insister: humilr z seruiter. C. Sapiēter qdē petijt petēdo. i. qdē erat sibi necessariū z deo gratū. Nō. n. petijt diuitias: h̄z bonis oibus expoliata ēēt a iudeis. Nec vindictā inimicoy h̄z de terra sua ēēt expulsa. Nec libertatē h̄z cū ceteris chananais in seruitutē a iudeis ēēt subugata sed petijt demonis expulsiōē: a quo filia sua tenebat obsessa. S̄z multe mulieres sūt que pax curat de expulsiōe demonis: multū aut de hñdis diutius. De vindictāis iniurijs. De nobilitate generis. C. Secō petijt pseueratē: q̄ repulsa sepe nō desistit. z iō qdē petebat obtinuit. Chrys. Vide q̄ta ē instātia orōnis. q̄ qd ap̄li nō obtinuerūt ipsa obtinuit. Necessaria qdē in orōne est pseuerantia: sicut p̄z per exēplū mulieris vidue. Luc. viij. Deus. n. aliqñ differt dare triplici de cā sc̄z vt dñderia seruētus augeant: vt habitū carius possideant z vt pollesta cautius custodiānt. Grego. Sācta desideria dilatōe crescūt. si aut dilatōe desiciūt de sideria nō fuerūt. Aug. Si aliqñ de⁹ tardius dat. p̄mēdat bona nō negat. desiderata diu dulcius obtinent. cito aut data vilescūt: seruat tibi deus qd nō cito vult tibi dare: vt oñsas magna magis desiderare. C. Tercio petijt humilr. ps. Responde in orōne humilr. Humilitas est oia

tionū pñcta tria bona facit. p̄. Vñct⁹ est q̄ ipsaz in celū leuat z deduct. p̄. Sc̄z est q̄ vsqz ad deū eaz appropinqre facit. p̄. Tercio est q̄ donec deus p̄pleat illud qd peti nō recedit. Ista tria notat. Eccl. xxxv. Dñs humiliat⁹ se nubes penetrat ecce pñmū. Et donec appropinqre nō p̄folabit. ecce sc̄z. Et nō discedet donec aspiciat altissimus. ecce terciū. C. Quarta petijt desideratē: qd notat in clamore: nō tñ oris sed et cordis. Iste est autē clamor cordis: de quo dixit dñs moysi. Exo. xliij. Quid clamas ad me. De illo clamore dicit propheta: Clamaui in toto corde meo. Et dñs dicit in toto corde. Cū enīz in corde sint duo. s. intellectus z affectus. Illi clamant in toto corde q̄ in sua orōne hñt deuotiōem z attētiōem. i. Cor. xliij. Orabo spū orabo z mente. Illi clamat cū medio corde qui hñt attētiōem sed nō sentiūt deuotiōes. Osce. x. Dñs illic est cor eoz iō interibit. Illi clamat cum nullo corde q̄ nec ibi hñt intellectū p attētiōē nec affectū p deuotiōes. Mar. viij. P̄p̄s hic labijs me honorat. cor aut eoz longe est a me. Tales sūt de natura rana q̄ clamat ozi: sed nō sunt in palude inuāditē. C. Tercio fit mēto de filia in qua erat magna vexatō diaboli cū vñ: filia mea male a demonio vexat. Ista tota est filia dei per creatōes. sed diabolus vexat eā p tentatōes. male aut vexat per malā opationē: z sic q̄ erat filia dei efficit filia diaboli. Maxime aut qñ h̄z in se supbiā auaritiā z luxuriā: que tres filie dyaboli nuncupant. Diabolus. n. tres hñt vices: s. uice p̄cubinas. s. vanitatē cupiditatē z carnalitātē. Et de his tribus tres filias p̄mogenitas generauit. Nā de vanitate genuit supbiā. De cupiditate auaritiā. De carnalitate luxuriā. Has aut tres filias maritauit. Nā supbiā maritauit p̄ rāntis pñcipibus z platīs. Auaritiā maritauit mercatorib⁹: senib⁹ z aduocatis. Luxuriā mulierib⁹ z iuuentibus petulātib⁹ z vtris porcinis. Istos aut tres suos generos. s. supbos: auaros z luxuriosos. diabolus vexat in p̄sentī p diuersa vitiā: z in futuro male vexabit p diuersa supplicia. Clamet igit p̄corē z dicat. Filia mea male a demonio vexat. Diabo

lus tamē ab eorū vexitōe non cessat: nī si prius tres supradictas filias suas primogenitas occidat. Occidat igitur superbus supbia. auarus auaritas. luxuriosus luxuria. et sic a demonio liberabitur hoc signatus ē in Exod. xij. Vbi dicitur quod pharaon populum israel dimittere noluit donec primogenita sunt occisa. Percussit igitur omnes primogenitus: a primogenito pharaonis vsque ad primogenitum caprue. Et de primogenitis iumentorum. Per primogenitum pharaonis notat superbia. Per primogenitum caprue notat auaritia que facit homines seruos pecunie. Per primogenitum iumentorum significat luxuria que facit hominem bestialē. Quarto fit mentio de diabolo i quo erat multiformis opressio. Diabolus enim opprimit corpus: vnde veniat ad opprēssionē aīe. Ad quod et vititur per iaculis. i. suggestiōes: delectatiōes: p̄sentis: op̄e: p̄sentis: dīne et necessitate. Sed ista sex iacula fideles debet vincere per sex arma. Primo per orationem que ē sagitta dei. ij. Regū. i. Sagitta ionathe nūquā abiit retro: i. hūc sagitta orōnis retro: i. sum vadit q̄si a debili et tepido corde exiit: quia talis orō debilitat diabolum pcutit. iuxta illud ps. Sagitte puulorū sacre sunt plaga eorū. Secundo per ieiunium quod est tyriaca dei. Sicut ei⁹ scōm Ambr. Salua hoīs ieiunū ē venenū serpēt. Sic ieiunū ē venenū diabolorū: tyriaca hoīs ieiunanti. Dat. xvij. Hoc genus demoniorū nō est: nisi in orōne et ieiunio. Tercio vincit p̄ fidē que ē scūtū dei. Eph. vi. Sumētes scūtū fidei etc. Et bñ dicit extinguere fides cin dat et nutrit i aq̄s baptisimi. Et iō in ipsa oīa tela ignea exstinguunt. Quarto vincit p̄ p̄fessionē que ē q̄si i. catatio dei. Quā ei⁹ sacerdos p̄ctōres ab soluit. hic diaboli scātare videt. Sed de multis dī ips. Sicut aspidēs surde et obtu. au. su. Quinto vincit p̄ elemosinā quod ē lācea dei. Vñ dī elemosyna Eccl. xxx. Sup̄ scūtū et lanceā aduersus inimicū tuū pugnabit. Sexto vincit p̄ humilitatē que ē gladius dei qui ipm su perba humiliat et vulnerat. ps. Tu humilitasti sicut vul. super. Quinto fit mentio de oscipulis i quibus fuit magna cōpassio. et iō rogabāt p̄ ea dicētes. Dimitte

te eā quod clamat post nos. Ex quo sperare debemus quod sancti orant p̄ nobis si eorū suffragia deuote petamus. Ad quod ostendit auctoritate: rōne et reuelatione. Per auctoritate que habet. ij. Mach. xv. hic est quod multū orat p̄ populo et vniuersa sancta ciuitate hierusalem. hic ē fratrum amator: et populi israel. Orat. n. sancti p̄ populo. ideo dī: hic est quod multū orat p̄ populo. Orat p̄ clero. iō subdit: Et vniuersa sancta ciuitate hierusalem. i. sancta ecclesia. Orat p̄ religiosis. iō subdit: hic est fratrum amator. Orat p̄ p̄replatinis. ideo subdit: Et populi israel. Secundo hoc ostendit rōne. Si. n. sancti tamē fuerūt charitatis quod p̄ nobis orabāt dum eēnt in mīseria: manifestū est quod modo p̄ nobis orāt dū sunt in gloria: cū eorū charitas nō sit diminuta sed augmentata. In p̄senti est igniculus amoris. In futuro autē erit caminus charitatis. ysa. xxxi. Ignis est in syon et caminus in hierusalem. Tercio hoc ostendit reuelatiōe. Nā in festo oīum sanctorū qdā vir sanctus p̄ reuelationē vidit quod beata virgo et oēs ordines scōrū ad deū p̄fessionaliter accedebāt: et ipm p̄ humano genere suppliciter adorabāt.

¶ Sermo secundus de eodem.

Ecce mulier chanaanica a finib⁹ illis egressa clamauit dicens: Misere mei fili dauid. Quā aliq̄s ad aliquem regem debet accedere libere secus ducit in sua societate quos amicos regis esse cognoscit. Ista igitur mulier ad xpm volēs accedere et sanitatē p̄ filia obtinere. illas se cum virtutes assūpsit quod xpo magis esse gratas cognoscit. i. humilitatē: patētiam fidē et p̄fessionē. Significat humilitas fuit mater xpi: patientia soror xpi: fides filia xpi. cōpassio socia et familiaris christi. Primo igitur accessit cum humilitate quod fuit mater xpi. Et de humilitas nī xpi: quicquid dicit Berni. Beata maria ex vīrginitate p̄placuit: sed ex humilitate accipit. Quātiūq̄ enim vīrgo fuisset: si humilis nō fuisset xpm nō p̄cepisset. Iam igitur humilitatē ista mulier habuit quāz facto et verbo ostendit. Facto ipm adorando. verbo catellis se comparando:

micas postulando: fideles vñcos suos vocando: se in digna mensa filiorum reputando. Humilitas autem multum valet ad obtinendum quod petit. ps. Resperget in oronem humilium. Dñus autem mulieris humilitas multum commendabilis fuit. q. s. cum ipsa esset alienigena et iudei superbi: scilicet conuersa fuit humilis cum iudeis superbiis: et humilis cum christo humili. Duo quidem humiles ad inuicem pacificari possunt. Unus humilis et vnus superbus pacificari possunt. Duo autem superbi pacificari non possunt. Duo enim corpora plana possunt ad inuicem applicari. Locus superbi et corpus cōcauum possunt applicari ad inuicem: sed cōcauum recipit intra se spericū. Duo autem corpora sperica non possunt applicari nisi in puncto. Sic etiam duo humiles et mansueti possunt ad inuicem pacificari. ps. Audiat mansueti et letentur. vnus humilis et vnus superbus possunt ad inuicem pacificari. q. humilis intra humilitatem suam recipit et supportat illius tumiditatem. ps. Luz his qui oderunt pacem eras pacificus. Duo superbi ad inuicem pacificari non possunt. Pungere figdem possunt pacificari non possunt. Propter. xij. Inter superbos semper iurgia sunt. Secundo assumpsit secus patientiam que fuit soror christi: quia ipsum nunquam deseruit: sed in ysa et in monte ei sociata fuit. ysa. xliij. Tacui semper sicut patiens fui. Ista autem patientia in tribus consistit. Primum autem iniuria hosti irrogari. aliquando in spali substantia: sic faciunt raptores: et est illa patientia magna. Aliquando in fama: sic faciunt criatores: et ista est patientia maior. Aliquando in personarum: ista est patientia maxima sicut faciunt oppressores. Ista autem triplicem iniuriam non ferendam docet. Ioannes baptista dicens Luce. iij. Neminem cōcursatis. i. non sitis oppressores in persona. Neque calūniam faciatis. i. non sitis criminales in fama. Et cōtenti estote stipendijs vestris. i. non sitis raptores in temporalibus substantiis. Ista autem triplicem patientiam ista mulier habuit. Vnde debatur enim habere tres inimicos. s. christum: iudeos: et dyabolus. Christus enim quoddam verbum sibi dixit: quod quo ad apparentiam videbatur sonare in infamiam quando tempore sam canem vocauit. Sed etiam ipsa sta-

lem iniuriam ipsa libenter audiuit quia sciebat christum hoc dixisse non causam irrandi sed probandi. Unde etiam amplius se humiliter quia se catellum appellauit. Secundo autem habuit iudeos inimicos qui sibi maxime iniuriati sunt in terra. nam substantiaque eorum sibi dñs bñs spoliauerunt. Unde dicit hyllarius quod chana nei terras in quibus iudei sunt prius incoluerunt quod vltimo bello cōsumpti vel in loca vicina dispersi vel in seruitutem subiecti nomine tñ suum seruauerunt. Ex illis autem ista chanaea fuit que iudeis amixta credidit cognouisse ex lege christum ex semine dauid nasciturum esse. Marci autem vij. legitur quod erat syrophoenissa genere. i. ex syris et phoenicibus orta. Ista autem iniuriarum. s. bonorum suorum ablatione patienter portabat exemplo illoz de quibus heb. x. dicitur. Rapienam bonorum vestrorum cum gaudio suscepistis. Tercio habuit ipsum dyabolum inimicum qui sibi in persona iniuriam inferebat vocando filiam suam male verbat: quare reparationem suam propriam reputabat. Sicut istam talem iniuriam nec libenter sicut ipsam: nec pariter sicut secundam sed valde moleste ferebat. Sed quod christus eam reprehendit de hoc habuit magnam letitiam. Si homo bona sua rapuit de hoc habuit patientiam. Sicut dyabolus in domo sua hiteret: de hoc patientiam habere non poterat: ideo ad christum clamabat: misere mei etc. Hoc est contra multos qui in aduersitatibus dei murmurant. in persecutoribus hominum blasphemant: sed si dyabolus in domo aie sue hiteret de hoc non curaret: nec ad deum clamaret. Quia vero ista mulier fuit sic patientis: id obtinere meruit quod petiuit. Eccl. i. Vbi in temporibus sustinebit patientis etc. Tercio assumpsit fidem que est filia christi. Fides enim filia christi dicitur: ab ipso in cordibus nostris generatur. Ista autem fides ista mulier habuit magnam. Vnde dicit ei: Domine mulier magna est fides tua. Tunc autem est magna quoniam est cum obtinenda fiducia: quando est operibus cōiuncta: quando est charitati admixta: et quando est perseverans et firma. Fides enim si non est cum obtinenda fiducia habet dubietatem. Et ista est fides debilius. de qua dicitur.

Mat. xij. Hodie fidei quare dubita-
 sit. de hac fide q̄ sit magna sic dī. Mat.
 xxi. Si habueritis fidem et non hesitaue-
 ritis. Si non ē operibus coniuncta ha-
 bet ociositatem. Et ista ē fides malorum
 xpianorum. Jaco. ij. Fides sine operib⁹
 mortua est. Si non ē charitati admixta
 habet inutilitatem. Unde dī. i. l. oint.
 xij. Si habueris fidē ita vt montes tras-
 feram etc. Et ista ē fides demonum qui
 charitatem habere non p̄t. De qua dī
 Jaco. ij. Demones credunt et cōtremiscunt
 Si non ē persuecans et firma habet pu-
 sillanimitatem. Et ista ē fides instabilis
 De qua dī Luce. viij. Ad tempus credūt
 et in tpe tentatōis recedunt. Istā aut mu-
 ller habuit fidem magnā hīs quattu-
 or modis. Fuit enim cū obtrimenti fidu-
 cia: quia firmiter credidit et spauit q̄ fili-
 am suam sanare posset. Fuit opibus cō-
 iuncta: q̄ vacabat et operibus misericor-
 dię corporalibus in quantum firme filie sue
 seruiebat. et spūalibus in quantum ora-
 tōibus iussit. Fuit charitati admixta
 Tantam enim charitatē habebat q̄ iheru-
 sitatē sūc p̄pam reputabat. Fuit p̄se-
 uerans et firma: q̄ sepe repulsa fuit et tñ
 semp̄ p̄seuerauit. C. Quarto assumpsit
 secum cōpassionē que fuit socia et famili-
 aris xpi. Contraxit enim secum familia-
 ritatem i vtero et extra vterū. Job. xxxi.
 Ab infantia creuit mecum miseria etc.
 Istā autem cōpassio debet radicari i
 corde per desiderium et affectionē. et de-
 bet offendī i ore per affabile exhortatio-
 nem. et debet impendī i opere per mis-
 rationis exhibitiōem. Istā triplex cō-
 passio ostenditur. ysa. lvij. Lum effu-
 ris esurienti aiam tuam. ecce cōpassio
 cordis. Et aiam afflicta repleueris: scilz
 verbis bonis et cōsolatorijs: ecce cōpas-
 sio oculis. frange esurienti panem tuum.
 ecce cōpassio operis. Istam triplicem
 cōpassionem ista mulier habuit. Ada-
 gnā quidem cōpassionē habuit i cor-
 de quādo filie miseriam suam p̄piaz re-
 putabat. Bagnam i ore quādo ipsā a
 oratōe vexari querulosis vocibus cla-
 mabat. Bagnam ē in opere quādo
 eius curatiōem tā sponte vocibus ex-
 petebat.

Sermo tertius de codē.

Miserere mei do-
 mine silt dauid filia mea ma-
 le a demonio vexat. Si de-
 pponeret viris i exēplū scōs que p̄cesse-
 runt forsitan se excusarent et diceret. Nō
 possumus sanctos imitari qui tot donis
 spūs sancti sunt p̄uenit. Rursus si p-
 poneret semis i exemplū aliquos virōs
 deo fortiter seruientes se forsitan excusa-
 rent et dicerent. Nos cū sumus fragiles
 viros imitari non possumus. Nunc autē
 ablata est excusatio vtriusq̄: vtrius et femi-
 nis: dum istam mulierem asienigenā de-
 bilem et ihermam i exemplum tantarum
 virtutum adducit. Et i exemplum orōis
 sincere: humilitatis profundē: fidei ma-
 gne: firmitatis atq̄ constātie. C. Primo
 igitur pponit eam i exemplum orōis
 sincere. Tunc autem oratio est sincera
 quando effunditur ab anima que nullo
 peccato mortali est infecta. Talis erat
 oratio istius mulieris. De qua dicitur q̄
 egressa est a sinibus tyri et sydenias. Ty-
 rus interpeccatur angustia. Sydon ve-
 natio tristitia. q̄ peccatum et facit angus-
 tiam consciētiae: et ducit ad tristitiam pe-
 ne eterne. Sinus vero peccati sunt occa-
 siones peccati: sicut malorū familiarita-
 tes: loci oportunitates: respectus inconti-
 nēpulationes cōtinuę: et huiusmodi a q̄-
 bus ēt exundū ē. Sunt autem maxime
 quattuor peccata que maxime orationē
 impediūt: tā ab ipsa q̄ cop sinib⁹ exē-
 dum ē. C. Primū est imunditia luxurie.
 Sicut enī aliquis oculos auertit ab ali-
 quibus spurcijs: sic deus oculos auertit
 ab orōibus factis ab imundis. ysa. i. Lū-
 excideritis manus vestras auertaz ocu-
 los meos a vobis. Dan⁹ eis viē sangui-
 ne plene sunt. i. imunditia luxurie. C. Se-
 cū dū ēt i cōpassio auaritię. Sicut enim
 auarus auertit aures suas a peritiōibus
 pauperum: sic deus auertit aures suas
 ab oratōibus auarorū. Prover. xxi. Qui
 obtin. au. ad cla. paup̄. et tpe cla. et n̄ ex.
 Unde dicit Lhyss. q̄ ideo pauperes stāt
 ante fores ecclesiarum. ac si dicant: Si
 vultis q̄ de⁹ exaudiat vos i orōib⁹ vris:
 exaudite nos i peritiōibus nostris.

Dominica. ii. in quadragesima.

Tertius ē rancor odiū. Qui enim cor suū claudit ab aliquo nollēs eū diligere: de-
auctit ab ipso cor suum nō infundens
sibi medelā grē. Eccl. xxvij. hō hominē
seruat irā: a deo querit medelam. Jhs.
Sicut nullū pfcit in vulnere medicamē-
tum. si adhuc in eo sit ferrū. ita nihil p-
ficiat oratio eius qui hanc seruat in pe-
ctore. **Q**uartus ē cōtempnus verbi dei.
Qui enim a verbo dei auertit aures cor
poris vel cordis ad audiendū vel intel-
ligendū: deus auertit ab ipso autem: a
cor ad exaudiēdū. Prouer. xxvij. Qui
declinat aurem suam ne audiat legem:
orō ei⁹ erit execrabilis. **S**ecundo ppo-
nitur in exemplum humilitatis pfun-
da. Magna enim humilitas in ista mu-
liere apparuit. in hoc q non tantū canē
sed catellū se nominat peccatricē se eē
recognouit que catellum se eē asseruit.
Unde postquam fuit iustificata xps eam
non canē sed mulierē vocauit. Aug. Psi-
us negauit et postea concessit q: cordis i
spectat: mutatā eam vidit quam munda-
uit. Et ideo non ait. O canis magna est
fides tua: sed o mulier. Mutauit voca-
bulum: quia mutatū vidit affectū. dicit
autē peccatorem canis multiplici ratione.
Primo ppter suam impudiciā. Si-
cut enim canis etiam coram rege nō eru-
bescit facere seditratē suam. sic nec pec-
cator coram deo erubescit perpetrare iniq-
tatem: cum tamen deus omnia videat et
cernat. Eccl. xxiii. Deull dñi multo luci-
diores super solem circūspicientes vias
hominū. **S**ecundo pp tracū diam. La-
nis enim si aures trahitur statim ira-
scitur. Prouer. xvi. Sicut qui appie-
hendit canem aures: sic qui irascitur
et impatiens cōmiscet rixē alterius. Si
quis vero cani blandit: mor. cauda ap-
plaudit. Si autē baculo vel lapide ei mi-
nerit: territus fugit. Sic et stultus ho-
mo in reprehendētem se irascitur: et ipm
odit. Amos. v. Osio habuerunt in por-
ta coaripientem. Sed blam diemem et ap-
plaudentem diligit. qñ dī. Ps. lxx. Po-
pule meus qui beatum te dicunt ipsi te
decepiunt. Lōminantē et flagellantes ti-
met: te saltem timore compescit. Pro-
uer. x. Virga in dorso eius qui indiget

corde. **T**ertio ppter infaturabilitatē.
ps. Samē patiens vt canes. Peccator: eis
nūquam satiat. sz ybiq samē parit. Nas
supbus parit samē ambitionū. Auarus
samē diuitiar: luxuriosus samē delitiaz.
Quarto ppter mordacitatē. **D**icit
eis et detrabit. **O**scini detractores ē sat-
dum: q alioz sinū ditias semp ponat in
ore. ps. Sepulchri patens est guttur et.
Jē ē nocuū: q ore cantis rabidū offun-
ditur venenū. ps. Venenum aspidū sub
labijs eoz. **Q**uinto ppter reiectum
deuotionē. Peccator: enim ea que rele-
cit per cōfessionē: iterū resumit p itera-
tionē. Prouer. xvi. Sicut canis qui re-
uertit ad vomitū suū: sic impudēs qui
iterat stultitiā suam. ij. Ps. ij. Lani re-
uersus ad vomitum suum. Tales canes
ab omnibus viis cauendi. Ps. lxx. Mi-
dete canes: videte malos oparios. Tales
canes a societate bonoz sunt penitus
amouēdi. Eccl. xij. Que cōcatio homis
sancti ad canē. Immo tales a ciuitate ce-
lesti penitus sunt excluēdi. Apoc. xxi.
Foris canes et impudē et venefici. **T**er-
tio nobis pponit in exēplū magne fidei.
Quia eis magnā fidē habuit: is q peti-
it impetrauit. Unde dixit ei dñs: O mu-
lier magna ē fides tua. fiat tibi sicut vis.
Immo plus obtinuit q petiuit. Nam fi-
se sue sanitatē petiuit corpis. et nō solus
obtinuit filie corporis sanitatē: sed et ius
mētis iustificationē et sibi ipsi plenā con-
uersionē. Sepe enim ppter fidē magnam
petētis plus deus exaudit: et plus cōce-
dit q petat. **S**ed notādū q aliquan-
do deus exaudit ad volūtātē: sed nō ad
vtilitatē. Sicut medicus infirmos respe-
ratos ad volūtātē exaudit: q quicqd vo-
lunt cōcedit. Per istum modū xps exau-
diuit demones petentes mīti in porcos.
Marc. v. habuerūt qd suam volūtātē
sed nullā assecutū sunt ex hoc vtilitatē.
Taliter et deus exaudit aliquos in hac
vita de quoz salute desperat: dāns eis cū-
cta que volūt. Et iō timēdū ē qñ hominē
oīa ad nūrus succedant: ne hoc sit eterne
reprobatiōis signum. **D**ixit. Lōtinus
succellus ipaliū: euidenti sinū ē repro-
bationis indicium. **A**liquādo vero de-
us exaudit ad vtilitatē: sed nō ad volū-

tatem. Si-
centi de cr-
cedit. In
tenelz sus-
stū modū
stimulū at-
ē exaudit
luntatē: q
aut exau-
uationē h-
f Aliqñ a
ad volūtā-
infirmū: q
carnes e-
hoc enim
curat vtili-
vitalē et car-
de aplos
oībū: v-
reut. In
eas: mul-
quādo vo-
tatem et vo-
Et sic exau-
tebat sapi-
et sapiētia
riam cum
Aliqñ ver-
quātū ad
renūciat
de quo dī.
lamtati
rent: ver-
rent. Unde
a quo non
Quarto
firme cōfite-
se habuit
dit ac si eē
durius: q
det: quā-
li. Detn dī
eam canē
tam partē
quis ei tā-
ca ouē dī-
nem dī-
se lateat e-
a deo talis
uit. non m-
reprehē-

tatem. Sicut medicus infirmo vinū pe-
tenti de culis salute non despat: nō con-
cedit. In hoc enim pcurat suam vtilita-
tem: s; suam nō cōpleat voluntatē. Per
istū modū exauduit dñs paulū petētes
stimulū amoueri. Est etiam exauditus ⁊ nō
ē exauditus. Non estis exauditus ad vo-
luntatē: q; nō ē factum qd volebat. Est
aut exauditus ad vtilitatē: q; ad obser-
uationē humilitatis hoc vtile sibi erat.
⁊ Aliqñ aut deus exauduit vtroq; mō. s.
ad voluntatē ⁊ vtilitatē. Sicut medicus
infirmū: q; tam cōualuit petentē vīnum
⁊ carnes exauduit. ⁊ sibi ista cōcedit. In
hoc enim ⁊ suā voluntatē cōplet ⁊ suā p-
curat vtilitatē. q; sibi vtile ē vt aīno vīno
vīat ⁊ carnis vīcia reficiat. Sic exauduit
de aplos q; ista ascēsiōne ⁊ pēthecostem
omnibus vacabat: vt eis spūs sc̄s mitte-
reut. In hoc eis ⁊ cor cōpleta ē volun-
tas: ⁊ multiplex pcurata vtilitas. ⁊ Ali-
quādo vō de⁹ exaudit ⁊ quātū ad vtili-
tatem ⁊ voluntatē: ⁊ ēt sup̄a postulatōes.
Et sic exauduit salomonē. Ipse enī pe-
tebat sapiētiā: ⁊ deus sibi respondit q;
ē sapiētiā dabat. ⁊ insup diuitias ⁊ glo-
riam cumulabat: vt habet. iij. Regū. iij.
Aliqñ vero de⁹ neutro mō exaudit: nec
quātū ad voluntatē: nec quātū ad vtilita-
tem: sicut p; in antiocho sceleratissimo.
de quo dī. ij. Macha. ix. Qui tantam ca-
lamitatem incidit vt carnes eius efflue-
rent: vermes de eius corpore scaturi-
rent. Unde sub dī. Quabat se se s̄ deum
a quo non ē misericō: aliaz cōsecuturus.
C. Quarto pponitur nobis in exemplū
firme cōstātie. Christus cū pulmo ad cā-
se habuit vire: quādo nihil sibi respon-
dit ac si eēt excōicata. Deinde se habuit
durius: qñ dixit q; non erat de omnibus
dī: et quo relinquit q; erat omīs blabo-
li. Deinde se habuit durissime: quando
eam canē appellauit. Que autē ē mulier
tam paries que non plurimū turbaret si
quis el rāq; excōicate loqui nollet. s; q;
cā ouē diaboli appellaret si quis eam ca-
nem diceret. Breuo. Quālis quisq; ap̄s
se lateat cōnumelia illata pbat. Ista autē
a deo taliter reprehensa non murmura-
uit. non turbationē offēdit: sed potius
reprehēdenti cōfessit dicens: Etiam do-

mine. Nā ⁊ catellī edūt ⁊ ē. Sūt enim
qdā qui qñ reprehendunt sunt tanquā
cera mollis. Alij tāquā lapides: alij tan-
quam spine. Cera mollis quādo tangit
statim cedit. ⁊ se duci pmitit. Sic multē
sūt adeo māsueri q; si tāgūt. i. rephēdūt
statim obedūt ⁊ ad oē bonū se duci pmit-
tūt. In quoz psona dicit ppha. Factū ē
cor meū tāquā cera li. ⁊ Alij sūt sic lapi-
des. Lapis eis si tāgūt nō cedit: s; tñ tan-
gētē nō ledit. Sic ēt multi qñ rephēdūt
nō cedūt. i. se nō corrigūt: s; i sua duritia
cōstāt. Iuxta illud Job. xli. Cor ei⁹ in-
durabit sicut lapis. Tñ tñ bonū habet
q; se rephēdētes nō ledūt. i. verba male
dictionis in eos nō inferūt. ⁊ Alij sunt
sic spine q; si tangunt nō cedunt: insup
tāgētes pūgūt. Sic sunt multi tam duri
⁊ tā ipatiētes q; si rephēdunt nō se co-
rigunt ⁊ insup verba cōtumēlie in se re-
phēdētes iferūt. Et iō oportet q; rephe-
dētes armēt se forti patiētiā: passiōe dñi
carē charitate ignita. Ista autē triplex ar-
matura ptra vīos spinosos. tāgēt. ij. Re-
gū. xliij. Preuicatorēs autē quāsi spīe
euellent vīluerūt. que nō tollunt man-
ibus: si quis eas tangere voluerit arma-
bitur ferro ⁊ ligno lanceato: quicq; suc-
cense comburent vsq; ad nihilū. Tales
enī viri spinosi nō tollunt manibus. i.
nō sustinēt q; rephēdant ab aliq;⁹. Et si
qs eos voluerit tangē. i. rephēdē oportet
q; armēt se lorica ferrea. i. forti patientia
Ideo vī armabit ferro. Oportet ēt q; ar-
met se dñice passiōis memoria: iō sub-
ditur. Et ligno laceato. Istud eis lignū
ē xps: de quo dī i ps. Erūt tāquā lignū
qd plantatū ē secus decur. ⁊ ē. Istud lignū
fuit lanceatū. i. in cruce lancea pforatū.
Oportet ēt q; armēt se charitate succen-
sa. per quam cōburent ⁊ ānihilent om-
nia verba maledictionis q; illis vīris
spinosis platur: iō subditur. Ignisq;
succēse cōburent vsq; ad nihilū. Ista igitur
mulier tante fuit patientie atq; con-
stantie q; s; sepe fuerit exasperata ⁊ re-
pulsata: tamen nec ad modū spine verba
maledictōis pūlit: nec ad modū lapi-
dis dura extitit: s; ad modū cere a xpo
se duci pmitit.

Dominica. iiii. in quadragesima

De Dominica tertia. Sermo primus.

Rat iefuse eijciēs

demoniū: et illud erat mutū.
Zuc. xi. Quia dyabolus et ma-
xime illo ipse fideles tētare non desinit:
ideo in his tribus officiis ecclesia sollici-
tos et attētos eos reddat: ut ab eis insi-
dijs et astutijs caueat. Eorū autē quos ten-
tar quatuor sunt genera. Quosdā nāq; tē-
tat sed nequaquā supat. sicut sūt viri spūa-
les et fortes quorū tentatio significat per-
tentatōes xpī quē quidē dyabolus tēta-
uit: sed nequaquā supare potuit. Alios tē-
tat et supat et p diuersa vitia vexat: sicut
sunt in pccō exstētes: quorū tētatio signi-
ficat per filiā mulieris chanance: de qua
dicit: Filia mea male a demonio vexat. Ali-
os tētat et supat et vincit. sed tū per ptes-
sionē et contritōes electus fugit. sicut sūt
viri penitētes. horū tētatio significat per
istum demoniacū: de quo dicit: Erat se-
sus eijciēs demoniū. Alios tentat et su-
perat et vincit et ab eis postmodū eijcit:
sed tamē ad eos adhuc redit. sicut sunt
recidiuates. horū tētatio significat per
illud qd dicit. Lū imū dūs spūs exte. ab ho.
Circā istud autē miraculū quatuor tan-
gunt. scilicet demonis electio: calūniatorū cō-
futatō: piculosa recidiuatorū: et nostra in-
structio siue isomatio. C. Circa primū
notādū qd iste demoniacus non tū erat
mutus s; ēt erat cecus: ut dicit Matth. xxi.
Et scdm Chrys. sicut erat surdus: qd scdm
eūdē oīs mutus nāliter surdus ē. Et sa-
cit dyabolus ad modū latronis q aliquā
domū spoliare desideras ipsaz domū si-
lēter ingredit: neq; eū audiāt. lūmē extin-
guit: neq; eū videat. et os obstruit: neq;
clamet vel auxiliū petat. Sic dyabolus
in domū aīe ingredit claudit auditū cor-
dis ne audiāt verbū dei. extinguit lūmē
fidei et obstruit os ne emittat ptesiones
peccati. Et sic iste sur ingredit intus et tu-
rat in aīa oīa bona pposita et egredit
extra et surat omnia bona opa in corpore.
Osee. vii. Sur ingreditur est spoliā intus.
latrūculus foris. C. Circa secūdū. scilicet
futatōes calūniatorū qui dicebāt xpī
in beelzebub principe demoniorū eijcere
demonia. C. Notādū qd xps ostendit

per quattuor rōnes nō esse vera que dice-
bant. C. Prima sumit a pte demoniū. Et
est talis. Si in aliqua familia vel ciuita-
te vel regno diuisio oritur: oportet q cadat
et ad nihilū redigat. Si igit demones se
mutuo expellūt sibiipsis ptrarij sunt:
cū iā fuerint plusq; qnz milia annorū
q sūt creati: iā debuissent eē destructi
ad nihilū redacti. Sed videm? q tūc
i malis suis regnāt: sūt igit sibiipsis
ptrarij nec mutuo se expellūt. Ista rō ad-
iuuat p illud qd dicit Hiero. Concordia
pue res crescit: discorsia dē marie dissolu-
tur. C. Secūda rō sumit a parte aplos et
deorū. Et est talis. Filij vestri. i. apli mei
de vobis pgeniti demones expellūt vir-
tute nomis mei. Filij ēt vestri. i. exorciste
vestri demones expellūt virtute exorcis-
mi. Ego autē eydo in digito dei. i. vtrū-
te spūs sancti. Si igit illos eiecedēs do-
tribuitis: meā quoq; sūt deo attribui-
re debetis. Ista rō adiuuat per illud qd
dicit magister in hypstola scholastica: per
Salomon fecit quosdā exorcismos per
quos exorciste iudeorū demones expellū-
bāt. Tūc refert Iosephus se vidisse quorū-
dā exorcistā iudē captū et ad Vespasianū
nū iperatore dū esset in obsidione in hie-
rusalē adductū: et quēdā demonem ad-
cisse. Et ut hoc pprobaret pelum aqua
plena adduci fecit: precipies demoni q
dū erret euerteret eā. qd et factū ē. Ido
inquīt xps. Ipsi filij vestri iudices vestri
erūt. Na apli eorū erūt iudices p senten-
tie approbatōes et exorciste p meliorē
te pparatōes. Sed si vos crederetis
ego in digito dei. i. spū sancto eydo de-
monia: pfecto talis fides esset vobis
per quā ad regnū dei pueniretis. Eius-
dem autē spūs sanctus digitus: q in tole-
coipnis et brachiū cū manu et digitis. Lo-
pus autē est per se. brachiū vero cū ma-
nu pcedit a corpore. Digitus vero p-
cedit ab ytroq; et tamē oīa sunt eiusdē
nature. Pater igit est tanq; corpūs: qz et
lo est. Filius est tanq; brachiū et manus
patris: qz ab illo pcedit: pater p illū
oīa operat. Spūs sanctus est tanq; digitus
qui pcedit a patre et filio: a quo et oīa
bona vānt: et tū oēs sunt eiusdē essen-
tie. Tertia rō sumit a pte xpi et ipsius

hols. Et est talis. **D**yabolus enim tanquam fortis armatus munus tanquam castrum tenebat et pacifice possidebat: quod nullus poterat, certe sibi poterat. Sed ego fortior illo ipsum superavit: castrum cepit: demonem alligavit: arma sua. i. tentamenta precepit: spolia. i. sanctos patres qui erant in limbo eripuit et distribuit in mansionibus eos distribuit. Ex quo igitur sum eo fortior et eum vincens et ligatum teneo: eius auxilio vel favore non indigeo. **I**lla ratio inuavat pillud. ii. Petri. ii. A quo enim quis superatus est huius et seruus est. Ite per illud Hier. xlv. Fortis ipse, gressu in fortibus et ambo pariter ceciderunt. Cecidit Christus sed mox resurrexit. dyabolus cecidit sed resurgere nunquam valebit. **Q**uarta ratio sumit finem ex parte ipsius dyaboli. Et est talis. Ego et dyabolus habemus contrarias voluntates et contraria operatione. Habemus quidem voluntatem contrariam: qui non est mecum contra me est. Ipse enim mecum in nullo in voluntate convenit sed contraria vult eorum que ego volo. Ego enim volo omne bonum. Ille omne malum. Ego amo humilitatem. Ille superbiam. Ego diligo castitatem. Ille luxuriam. Habemus etiam contraria operatione: qui non colligit mecum dispergit. Ego colligo et congrego homines ad fidei unitatem. Ille dispergit per errorem et scismatum varietatem. Ego congrego ad vinculum charitatis. Ille dispergit per odium rancoris et litis. Ego congrego ad virtutes. Ille dispergit ad vitia. Illa ratio adiuuat per illud quod dicitur 2. Thimo. vi. Nemo potest duobus dominis servire: scilicet contrariis sibi ipsis et contraria precipientibus. **T**ertio ponit quod sit periculosa recidivatio cum dicitur. Cum imundus spiritus exierit ab homine etc. Et potest intelligi de iudeis. Et continuatur ad superiora ut sit sensus. Vos dicitis quod ego eicio demonia in virtute demonum: sed ego possem de vobis dicere quod vos pitius habebatis unum demonem: scilicet ante legem qui vos faciebat isolatrare. modo autem habetis septem. scilicet omnes qui vobis suadent ut me debeatis persequi et occidere. Vel potest intelligi de recidivariis ut sit sensus: quantum dyabolus vicerim tamen nullus de se confidat: quia multa adhuc habet potentia quia

quando imundus spiritus exierit ab homine aliquo penitente: vadit ad aliquos peccatores: et iuvenies eos sine humore vitio: rursus dicit ad pinos quos iuvenit mundatos iterum per pravitates: et ornatos exterius per satisfactiones: tunc assumit omnes modos tentandi: et tanquam negit eos tunc quod sepe vincit et superat. Dicunt autem demones spiritus imundi. vel affectus quia diligunt invidia. vel persuasionem: quod suadet invidia. vel habitationem: quod inhabitat invidia corda. **Q**uarto circa istud miraculum ponit nostra instructio. Instruimur. n. quod sicut demon tunc cecidit: est corporalis: sic ipse a nobis eijciatur spiritualiter. Periculum. n. est quod penitens demonem in cordibus nostris habitare. Sicut eis dicit. Innocenti quibus in quibus decernit: ubi loquitur de iudeis et sarracenis. Erant sicut mala exhibet remuneratores hostibus suis. scilicet in peram: ignis in sinu et serpens in gremio. Per mare significatur peccatum superbie. Item mus superbie ascendit in celum et angelus: sic oia bona corripit quod demones eos fecit. Percipit autem superbia tres filias. scilicet vanam gloriam: accidit in iudiciam. **P**rima. scilicet vanam gloriam misit in padium ad pinos penes. et sic eos corripit quod nihil boni in eis dimisit. **A**lia. scilicet accidit in iudiciam misit in mundum iter duos fratres: sic in cayn omnem fratrum amorem corripit quod fratres occidit. Tade mure et filie sic totum mundum occupat et corripit quod residuum superbie corripit vana gloria. et residuum vane glorie corripit invidia. et residuum invidie corripit negligetia. **J**ob. i. Residuum eruce comedit locusta. residuum locuste comedit buccus. et residuum bucci comedit rubigo. Eruca nascitur de oleribus et ea comedit: et significat superbia que nascitur de bonis operibus et ea consumit. Locusta scilicet significat vanam gloriam que nascitur de bonis operibus et ea consumit. Buccus est fetus locuste antequam deat alas et est grantior quam locusta: quod facies in vno loco radicitus oia consumit: et significat invidia: quod facies in corde invidi et si foris se non exte dat vel ostendat ipsum corripit. Rubigo significat accidit quod alius hominis dum non exercet rubiginem

Dominica. iiii. in quadragesima

sus efficit. Per ignē in sinu intelligitur peccatū auaritie. Ignis. n. si ligna apponunt semper auget. si subtrahunt diminuit. si tota auferant extinguit. Sic ē de auaritia. Quāto enīz q̄s diuitias magis multiplicat: tāto auaritia magis inflamat. Eccl. xviij. i. cōm lingua filie sic ignis exardescit: q̄i aut q̄s paupib⁹ largiēdo diminiuit: tūc ignis auaritie refri gescit. Istā diminiutōē dñs docebat sa. ciēdā Luc. xi. Qd̄ superfluit elemosynā ē ecce oīa mūda sunt vobis. Qñ aut q̄s ex toto diuitias abiicit ē p̄stitit: tunc ille ignis penitus deicit. Prover. xvi. Luz defecerint ligna extinguetur ignis. Per serpentē in gremio significat peccatū luxurie q̄ venenū diffundit. Fugienda est igitur vicinitas serpētis. i. familiaritas mulieris. Hiero. Nulla securitas ē vicini serpēte dormire. pōt enīz fieri vt aliquādo non mordeat. ē pōt fieri vt aliqui mordeat. Idē. Quis vnq̄ iuxta serpentem securus domiuit. Nā ē si aliqui non mordeat: timore tñ sollicitat. Salus autē est perire nō posse q̄ iuxta piculū non perissit. Tūc igitur iste serpēs venenū diffundit: qñ malā p̄cupiscētā accēdit. Est aut venenū frigidū: amarū ē calorē extinguit. Sic luxuria dī frigida q̄ ignē diuinitatis amonē extinguit. Bicit amara: q̄ in p̄sciētia amaritudinē facit. Bicit calorē extinguit: q̄ antmā occidit. Qui autē taliter venenatus ēz facere sicut ceruus qui postq̄ cū serpente pugnavit: ē venenū hausit ad fontē subito currit. Sic talis ēz currere ad fontē lachrymarū. Per lachrymas. n. deponet oē venenū. ps. Sicut ceru⁹ deherat ad fontes aquarū.

C Sermo secundus.

Quā cū eiecisset de montū loquit^r ē mut⁹. Vbi cūq̄ abundat demonis malitia: ibi abundat demonis malitia. In isto enīz demoniaco multum abundauit malitia demonis: q̄ cū tenebat obfessum: ipm fecerat mutū ē cecū. Et ē scdm Chy. surdū. p̄ Sed dei misericordia intā in ipso abundauit q̄ demoniū de obfesso eiecit: loquēlā sibi restituit: lūmē recuperauit: auditū reserauit. Per hūc

igitur boiem sic curatū intelligere possum⁹ p̄ctōēz iustificatum. Lut deus spūaliter q̄tuor supradicta bñficia p̄cedit. p̄ p̄mū est q̄ dyabolus ab eo expellit. P̄ctōēz dyabolū in domū aīe sue p̄ducit. Sz xps ipm tanq̄ malū p̄sonariū expellit. Sunt aut q̄tuor cause scdm iura p̄pter q̄s pōt q̄s de domo conductā expelli. n. delz aut qñ p̄sonē nō soluit. aut qñ domū in prauā officinā p̄uertit. aut qñ domus ruinas minat: ē repatione indiget. aut qñ dñs domus habitatiōē caret. pp̄ istas quattuor cās dyabolus iussit de domo dei pōt expelli. C. Primo q̄ p̄ctōēz p̄hibet ne p̄soluat p̄sones. Deus enim dedit homini trias: de qbus vult p̄sonē hēre. s. corpus ē aīz ē res tpales. Nā de corpe vult hēre ieiuniū. de aīa deuotio nōnes. de rebus elemosynarū largitiōē. Dyabolus aut p̄hibet ieiuniū: q̄ sibi est venenū. Sic ē dicit Amb. Spūitus uolens ieiunū est venenū serpētis. Prohibet orationes: q̄ sibi sunt icendū. Thob. vi. Locū dñs cuius p̄culū si sup carbonē iponā sum⁹ eius extricat oē genus demoniorū. Prohibet elemosynas: q̄ est laicea ē laculū. Vñ dī de elemosyna Eccl. xxix. Superfluit potētis ē sup lanceas aduersus inimicū pugnabit. Qui aut nō pōt soluere istas tres p̄sones saltē soluat duas. Vñ dicit Aug. in lib. homel. Nō dicat xpianus comedam⁹ ē bibam⁹. cras enīz moriemur. Sz dicat ieiunem⁹ ē donem⁹ ē oremus. cras. n. moriemur. Qui aut nō pōt dicere ieiunemus: saltē dicat donemus ē oremus. Ipsa enīz duo. s. elemosynas ē ieiuniū orōnes deducūt in celū. Vñ eīc ipse Aug. sup ps. Cū ad deū volare cōtione tua: fac illi duas alas. s. ieiunius ē elemosynā. C. Scdo ēz expellit: q̄ domū dei in turpē officinā p̄uertit. Facit enim de ea stabulū dū ponit in ipsa imā dñtas oīum p̄ctōēz. Iuxta illud Apoc. xviij. Facta ē babiloni habitatio demoniorū: i. quo ad p̄ctm auaritie. Sicut enim demoni nō cessant alas deceptice nec auari pauperes de fraudare. Et cūstō dñs oīs ipm imundū: quo ad p̄ctm luxurie. Et cūstō dñs oīs volucris imūde: quo ad p̄ctm p̄rbie. Istud ē signat Act. xi. Vbi dīz petrus vidit limpēū i quo q̄drupediā

serpē
q̄drup
corpō
p̄pon
catū
cūbut
supbia
volūt
destru
cauit
q̄dro
dñs l
Clusa
catū
opa. E
tū cre
z spās
dratur
de spu
aufer
a regi
domi
cere s
tū fid
rica. I
ritati
xpī dī
infigi
firā te
nostr
deus ē
domi
supius
ē terti
largo
sancti
fler: z
tu dñi
in sup
se spās
cū ven
xviij. A
faciem
aīa qñ
rōi. S
sancta
q̄ mū
in corp
tendit
Qui a
cum v

serpētia terre & volucres celi erant. Per
quādrupedia itelligit. pēn luxurie qd in
corpore exercet: qd ex q̄tuor elementis
pponit. Per serpētia terre itelligit pec
catū auaritie: q̄ auari semp terrenis in
cūbut. Per volatilia celi itelligit pēn
supbia: q̄ supbi sup alios semp volare
volūt. C Tercio d̄ expellit: q̄ domū dei
destruit. & op̄z q̄ reparet. Deus. n. edifi
cauit domū aie de lapidibus q̄dris & in
q̄dro. ysa. ix. Lateres ceciderūt: s̄z qua
dris lapidibz edificabimur. Apoc. xxi.
Cluitas in q̄dro posita est. Ista q̄dratu
raz faciūt fides: spes & charitas & bona
opa. Eieg. Quātū credis tñ sp̄as. quan
tū credis & sp̄as tñ diligis. q̄ruz credis
z sp̄as z diligis: tñ bñ op̄aris. Ista qua
dratura dyabolus nūit destructe: dñ si
de: sp̄z charitate & bona opera laborat
auferre. Iuxta illd̄ Job. i. Tētus veniēs
a regione deserti p̄cussit q̄tuor angulos
domi. S̄z d̄z glibet reſistere: & de h̄de fa
cere scuti. Eſt. vi. In oibz sumētes scu
tū h̄dei. De spe galeaz: & de charitate lo
rica. i. Theſ. v. In duri lorica fidei & cha
ritatis & galeaz sp̄em salutis. Opera autē
xp̄i d̄z ponere sup oia armat: tanq̄ regis
insignia. Roma. xliij. In dūmīnū dñz no
strū iesum xp̄m. i. quērationē & opa dñi
nostri iesu xp̄i. C Quarto d̄z expellit: q̄
deus domū ipsam anime vult inhabitare
Domus autē anime h̄z tria solarīa. Unū
superius. s. sp̄m. aliud inferius s̄z corp̄.
& tertium mediū. s. animā. De his tribus so
laris d̄z. i. Theſ. v. Ipse autē deus pacis
sanctificet vos per oia: vt iteger sp̄us ve
ſter: & aia & corpus sine querela in adue
tu dñi nostri iesu xp̄i seruet. Deus enim
in supiori solarīo. i. in sp̄u habitat qñ ip
se sp̄us vacat supne p̄tēplatoī. Tunc ad
eū venit: & māſionē apud eūz facit. Joā.
xliij. Ad eū veniemus & māſionē ap̄d eū
faciemus. Habitat in solarīo medio. i. in
aia qñ ipsa aia intendit interne munda
tā. Sapien. viij. Per narōes in animas
sanctas se trāſſet. Sancrū enim idē est
qd mūdū. Habitat in solarīo inferioī. i.
in corpore qñ ipm corpus exercitātū in
tendit mortificatōi. Iuxta illud Gal. v.
Qui autē sunt xp̄i carne suā crucifixerūt
cum vitijs & cōcupiscētijs. Eiusdem. vi.

Ego enim signata dñi iesu in corpore
meo porto. i. Louit. vi. Glorificate & por
tate deū in corpore vestro. Propter ista
tria d̄z in ps. Adedatū sum nocte eūz
corde meo: ecce sp̄us superna p̄tēplatio.
Et exercitabar: ecce compos maceratio.
Et scopeba sp̄m meum: ecce anime in
terna mūdatio. C Scdm̄ beneficiūz est:
q̄ deus peccatorū linguaz aperit. Deus
q̄dēz dedit hominī linguā ad tria offi
cia: s̄z vt deū laudaret. ysa. xliij. Popu
lus istū formauit mihi laudē meā narra
bit. Ut p̄p̄etia sp̄m meum edificaret. Eiusdem. i.
Dñs dedit mihi linguā eruditā vt scirē
suscitare eūz qui lapsus est verbo. Et vt
coram deo se rephēderet & accusaret.
Job. xliij. Idcirco me rephēdo & ago pe
nitentia. Peccator autē lingua sua ad il
la tria officia non vti: & ideo recte mu
tus vocat. P̄ Primo enim deū non lau
dat: sed per mala opa ipm blasphemāt.
Unde p̄phetā: omnes creaturas iustas
ad laudandū deum. Inter ceteras inui
tat dracones: infernū & serpētes dicēs:
Laudate dñm de terra: dracones. & oēs
abyssi. Itē: Serpētes & omnes volucres
pēnate. Nūsq̄ autē inuitat peccatores
ad laudandū deū: nec sup̄bos: nec ana
ros: nec luxuriosos: q̄ tales deū nō lau
dant sed blasphemāt. Et ideo videntur
eē peiores q̄ serpētes: q̄ dracones: q̄ tu
fermus. P̄ Secūdo est mutus q̄ p̄ximū
nō edificat: sed potius scādalizat. Ecē.
xxviij. Lingua tertia multos cōmouit &
disperſit illos de gēte in gēte. Tres eīz
sunt lingue: s̄z diuina: cuius est loq̄ ca
que ad salutē eternā spectāt. Unde dixit
Petrus Joā. vi. Verba vite eterne ha
bes: & ista est lingua perfectōz vīroꝝum.
Secūda est lingua humana: cuius ē lo
qui de mūdo & de his que regit mūda
na necessitas. i. Joā. iij. Ipsi de mūdo
sunt: & ideo de mūdo loquūtur: & mun
dus eos audīt: & ista est lingua imperfecto
rum. Tertia est lingua dyabolica: cuius
est detrahēre & mendacia dicere. Joā.
viiij. Cum loquit̄ mendacium ex p̄p̄ijs lo
quitur. Huius etiā lingue est discordias
seminare. Ipse enim dyabolus discordi
as seminauit inter se & deū: & deinde inter
deū & hominē. Quotidie autēz seminat

inter hominem et hominem. Et ista est lingua de tractor et malignarum. Illi igitur loquuntur lingua prima. scilicet lingua. q. primum edificat. Illi loquuntur lingua secunda id est humana: qui negotia humana et secularia de tractant. Illi lingua tertia. id est dyabolica: q. discordias seminant. Illa autem lingua tertia non solum proximos perturbat: sed etiam sepe matrimonium separat. Eccl. xxvii. Lingua tertia mulieres viratas delectat: et persuasit eas laboribus suis. p. Tercio peccator est murus: q. de suis peccatis in conspectu se non accusat. cum tamen debeat. Prover. xvij. secundum aliam litteram. Iustus in principio accusator est sui. Peccator enim huius principis: scilicet mala delectatione et cogitatione. huius et medius: scilicet malu pensus. Habet et finis: scilicet malu opus. Iustus autem non tamen confitetur mala opera: sed etiam malu confitetur pensus: malas delectationes et cogitationes. Terciu beneficiu est: q. deus peccatori lumen restituit. Signu autem q. ipse sit illuminatus: est: q. non videt ante et retro. a dextris et a sinistris: sicut dicit Apoc. iij. o sanctis aialibus q. plena erat oculis ante et retro: et in circuitu. id est a dextris et a sinistris. Ille huius oculos retro qui penderit et recogitat peccata sua que fecit: inde huius dolore. Ysa. xxxviij. Recogitabo tibi omnes annos meos etc. Ille huius ante se q. videt et cogitat di iudicia: et inde huius timore. ps. A iudicijs eius ruis timui. Ille huius a dextris q. videt et cogitat mundi ppa q. sunt caduca et vana: et ad ea non afficit per amore: sed a resistit per aspersionem. Naum. iij. Omnis q. viderit te resiliat a te. Ille huius a sinistris q. videt mundi aduersa q. sunt breuia et vilia et ideo in eis non frangit per impatientiam vel desperationem. Quid autem sunt breuia et vilia dicitur. Loz. iij. Id enim quod in presenti est momentaneu etc. Hinc est q. filij israel: ut habet Exo. xxxiiij. cum egypcios fugaret habebat retro se nubes condens: ante se coluna lucida. a dextris et a sinistris manebat tanquam muru. Qui igitur vult eua dere persecutores egypcios: demonum habeat post se nubem tenebrarum: et per omnia suos pderatione primu. Peccator enim et sunt tenebre: q. anima obscura facit. Et sunt nubes: q. orationes nostras ne ad deum perueniant impediunt. Thren. iij.

Opposuit nubem tibi ne transeat oratio. Habet ante se coluna ignea: id est iudiciorum diuinorum pderatione a sinistram. Illa enim coluna et erat altissima: a celo usque ad terram ptebatur. Et erat recta. Sic dei iudicia et sunt profunda. ps. Iudicia tua abyssus multa. Et sunt iusta et recta. Apoc. xix. Uera et iusta sunt iudicia eius. Habet a dextris et a sinistris mare tanquam muru. Mare significat mundu qui tunc est tanquam murus a dextris qui non potest per prospera animu mouere ad inperitiam. Tunc est tanquam murus a sinistris: q. non potest per aduersa frangere animu p patientiam. Sic et munus docebat apostolus. 1 Cor. vi. Per arma iustitie a dextris et a sinistris. Quartu beneficiu est: q. peccator a diu restituit. Peccator autem est surdus: q. non audit deum admonentem: nec deum beneficientem: nec deum pminantem: nec deum inspirantem. Propter ista quatuor pque rit omnes Prover. i. Vocauit et renouit: sed ecce q. non audit deum admonentem. Et extendi manu mea: multa feci beneficia: ptingendo. et non fuit q. aspiceret: ecce q. non audit deum beneficientem. Desperasti oculus filij mei: quod feci vobis inspirabo. ecce q. non audit deum inspirantem. Et increpabo meos in glexistis: ecce q. non audit deum pminantem. Tunc autem iste surdus auditu recipit: q. deum sic loquentem audit fortaliter ps. Audiam quid loquar in meo minibus deus etc.

Sermo tertius.

Tha beelzebub princeps demoniorum ejcit demonia. Propriu est hominis inuidiam semper propter vitam infamare aut verba peruertere: aut opa denigrare. Is isti pharisaei q. christo inuidebat: nitebatur etiam vitam infamare dicentes Joan. ix. Nos scimus q. hic homo peccator est. Laborabat eius verborum nectere sicut per Mattheu. xxij. qui ei dicebat. Magister scimus quia verax es etc. Studebat eius opa denigrare: sicut patet hic ubi eiecit oves demonum quia christus virtute dei faciebat beelzebub attritus: bat quem princeps demoniorum appellabat. Notandu autem q. cultus idolatrie secundum Iuda a nino rege asyriorum ortu habuit

demonte B. q. in honorem suos ponere: ostendit ad imitrem eos. sicut dicitur in ps. ponere latrunculi cultu. Ita glubet non dicitur: ubi autem non dei vnius et acharonitis. Et sonat latrunculi sanguis: sequuntur idolo habi. deduxit et tunc inter demonia. q. primi ne fia valde demon q. p quod dicitur. lo lucifer q. huius in cordis alia celi ex supbia. Et tunc. Et n. patet q. oves. q. oves filii luxurie. Et habet Theodosius sarre aut demon odis per huc me. et ad formam poterat legem in formam huius stellit: huius subiecto. dicitur multi mundus in. huius concup. avaritie: et porcelis de. na autem sic. nis qui p. tione posit. pcedum. Et qui cum tu. ros sup qu.

de morte Belī patris sui intātum voluit
q̄ in honore suū statua erigi fecit: et diui
nos honores sibi exhiberi iussit: ac oēs
offensas ad ipsam statua fugiētibus re-
mittere cōsuevit. Ad huius similitudinē
diuersi diuersas statuas erigebāt. et diui
nos honores eis impēdebat. Et sic ido-
latric cult⁹ exerceuit: et scōm sua ideoma-
ta gl'ibet noīa bat suū idolū. Nā babylo-
ni dicebant bel. Palestini baal. Beelze-
bub aut nullius idoli nomē erat. Sz iu-
dei vnus dei cultores victmū sibi. idoli
acharonitay derliōis causa sic nomina-
bāt. Et sonat vir muscay ob fozdes imo-
latis sanguinis aialū in tēplo: quē mu-
sic sequunt. Afferebāt autē iudei in hoc
idolo habitare demonioꝝ pncipē. ¶ U-
tēdū est igit circa hec qui sint pncipes
inter omnes: et quali expellant. ¶ C. Lr-
ca pñmū notādū q̄ demones hnt sua of-
ficia valde ordinata in malū. Est. n. vn⁹
demon q̄ pest supbie. Et vocat lucifer de
quo dicit Ysa. xliij. Qñ cecidisti de ce-
lo lucifer qui mane oriebaris. Qui dice-
bas in corde tuo. In celus pcedam: sup
astra celi exaltabo foliū meū. Ecce g̃ra
supbia. Et iste hz multos satellites q̄ euz
iungit. Et multos subditos q̄bus pñci-
pal sz oēs supbos. Job. xli. Ipse est rex
sup oēs filios supbie. ¶ Alius ē qui pest
luxurie. Et ille vocat asmodens: de quo
habet Thobie. iij. Qui iterfecit septē vi-
ros sarre anteq̄ ad ea accederēt. Iste et
demon odit legitimū matrimoniu: et iō
per hūc modū volebat trahere hāc puel-
lā ad fornicatōis vitiiū: vt scz postq̄ nō
poterat legitimo iūctamento vti cogere
fornicatōes labi. Et iste demō multos
hz satellites qui sibi afflūt. Et multos
hz subiectos: oēs sz luxuriosos. Qui q̄-
dā multi sūt. q̄ sicut dī. l. Joā. v. Torus
mūdu in maligno posit⁹ est: idē mal-
ohe cōcupiscēt. ¶ Tertius est q̄ pñst
auaritie: vocat māmona. Mat. vi. Nō
potestis deo seruire et māmonē. Māmo-
na autē sicut dicit glo. nomen est demo-
nis qui pñst diuitiis. Non q̄ in eius or-
tione possit iūctē d q̄ eis vitur ad deci-
piēdum. Et iste multos habet satellites
qui eum iungit. Et multos habet subdi-
tos sup quos regnat: oēs scilicet auaros

q̄ multi sūt. iuxta illud Hiere. vi. Ama-
tore vsq̄ ad minore omnes auaritie stu-
dēt. ¶ Quartus est q̄ pñst inuidis cogi-
tatōibus: oēs sz rācoib⁹: inuidys et ma-
lis affectōibus. Et vocatur beelzebub. l.
vir muscay. Beel enī dī vir: zebub mu-
sic interpretat. Immittit enī muscas. l.
malas cogitatōes et inuidias: dia et vo-
lūtates malas: que dicunt musce que et
ad animā cito volāt: et ipsas cōmaculāt.
Iste autē demon multos hz satellites q̄
eum adiungit. Et multos subditos q̄bus
pñst. q̄ sicut dī Prover. xx. Quis pōt
dicere mūdū est cor incui: pur⁹ hz a pñs
¶ Secūdo vidēdū est quali istī pncipes et
pñst cū suis satellitibus expellantur.
Circa qd̄ est sciēdū q̄ dyabolus sc̄pēs
vocat vt dī Gen. iij. Sc̄pēs aut natura-
lis per quattuor expellit. ¶ Pñmo per
odorē vinee florētis. Naturaliter. n. odit
odorē vinee et ab ipsa fugit. Un quādā
sunt vinee florētis: vit aut nūq̄ aliqui
ibi reperiūt sc̄pēs. ¶ Secūdo expellit
per spūm hōis ieiūni. Un dicit Amb. in
exameron. Tātā est vis ieiūni vt moriat
sc̄pēs si gustauerit spūm hōis ieiūni.
¶ Tertio expellit per vēnū dōis et ex-
poliatōis hōis. Nam sicut dī in hystoria
scholastica. Sc̄pēs in hōis veltitū in-
lit: nudū fugit. Et rō assignat ibi dem: q̄
qñ deus in inicitias iter sc̄pētē et mulie-
rē et semē eius statuit: tūc hō nudus erat
et iō hōies nudū fugit tanq̄ sibi inimicū
¶ Quarto expellit per carmina ab inca-
tatōibus. Un dī q̄ qñ incantatores sentit
vnā aurē in terrā figit: alia vero euz cau-
da claudit ne vocem audiat incantantis.
Iuxta illd̄ ps. Sicut aspēdis surde et ob-
turatis aures suas et c. ¶ Per ista aures
q̄tuor spūalr sic intellecta supra dicti q̄
tuor demones expellunt. ¶ Pñm⁹. s. lu-
cifer q̄ pest supbie expellit per odorē vi-
nee florētis. l. per verā humilitatē mētis
humilitas. n. adeo ē odorifera q̄ deū at-
trahit et demonē expellit. Lañ. l. Kū esset
res in accubitu suo: nardus mea dedit
odorē suū. Nardus est herba odorifera
callida et parua. Et significat hūilitatez:
que facit cor odoriferū corā deo. Un de⁹
senties odorē hūilitatis bñe marie: mox
in viciū eius descēdit. Legit de viticoꝝ.

ne q̄ sit aial valde seroz: a nemine ca-
pi possit: sed in sinu puelle virgis caput
inclinat: et dormit: sic capis: et habetur.
Sic et deus adeo dur⁹ erat q̄ a nullo san-
cto ad misericordiam poterat inclinari: s̄
tractus humilitate virginis i eā descen-
dit: et venit. Est etiā nar dūs herba calli-
da: q̄ humilitas facit cor seruū: et calli-
dū corā dyabolo. q̄ ipm totū incendit: et
adurit atq̄ expellit. Un⁹ legi i vitas pa-
trum q̄ diabolus dixit beato antonio.
Si tu vigilas: ego somnū nō capio. Si
ieiunias: ego cibū nō sumo. Si diuitias
cōtēnis: ego nihil terrenū possideo. Unū
ē qd me valde terret: scilz humilitas tua
p̄ quas aduersus te nō valeo pualē. Est
etiā nar dūs herba pua q̄ humilitas fa-
cit cor puū coram seipso. Un⁹ dī. i. Regū.
xv. Nōne cū paruulus eēs in oculis tu-
is tē. Ac si dicat dñs: Lū paruus eras co-
ram te: magnus fustis corā me. Ad autē
q̄ magnus es tu in oculis tuis pu⁹ a me
reputaris. De hoc ponit exēplū Greg. in
pupilla oculi: que quātō ē nigrior: et mi-
nor: tanto ē lucidior. Sic hō quātō coras
se ē despectior: tāto corā deo est sublimi-
or. C. Secundus demon. s. asino deus qui
pest luxurie expellit per spūtū hoīs ieiun-
antis. I. p̄ ieiuniū et mortificationē cor-
poris. Mar. ix. Hoc genus demoniorū
in nullo pōt exire nisi in orde et ieiunio.
Faciendū ē igit de coipe nro sicut fit de
equo: agroz apibus. Equus eiz si nimis
bellicare pascit recalcitrāt. si pabulū ne-
cessariū subtrahit nō laborat. si prout ne-
cesse ē pascit: tūc recalcitrātōne dimittit
et labori intēdit. Silr et ager si nimis im-
pinguat vitiosas herbas pducit. si nihil
impinguat fructū nō facit. si put expe-
dit impinguat bonū fructum reddīt. Silr
de apibus legi q̄ si nimis de melle eis
dimittit dant se impinguatōi. si nimis pa-
rum tūc quasi indignate dat se inerte et
vacatōi: si vtro rēperare opatiōi se dant.
Eodē mō de corpore nro est dicēdū. Du-
go de sancto victore. Qui carnē suāz su-
pra modū affligit: tuem suū occidit. Si
plus q̄ oportet elemētis reficit: hostem
suū nutrit. Sic ergo nutritiā ēvī seru-
at: sic domāda vt non supbiat. C. Ter-
tius demon. s. māmona qui pest avari-

tie expellitur p̄ venū dārionē. i. per tēpo-
raliū abiectiōne. Jst autē venūdārionē au-
totalr fit: sicut ea faciunt viri perfecti.
De quibus dī Mar. xix. Si vis perfect⁹
ēē vade et vde oīa que habes et. Aut si
particularit sicut ea faciunt illi qui de stu-
abundantia diuidūt et pauperibus largi-
untur. de quibus dī Luc. xi. Quod sup-
est date elemosynā. Aut nullo mō hīc
sunt illi qui nihil pauperibus dare volūt.
Au. Quid ē qd dicit ego diues. ille p̄
per. nisi ego oneratus: ille lentus. Sarcō-
nam tuā cōmencioas: pōdus tuūz lau-
das. O onerate. o ligate. qd te laudas
qd te iactas. solue vincula tua. misne
sarcina tua. da comiti tuo et illū adiuua
et te releua. Tales igit sic diuites subtra-
cinatos serpēs infernalis inuadit. i. Del-
mo. vi. Qui volunt diuites fieri ieiun-
i tēratōes: et i laqueū dyaboli. Totaliter
autē venūdatos totalr fugit. Ab illis et
particulariter se venūdant et de superfluis
elemosynas dant: silr fugit. Elemosyna
eīm expellit demonē i vitas: q̄ expellit de
pctm expellit demonē. Eccl. iij. Ignis
dentem extinguit aqua: et elemosyna res-
sit peccatis. Expellit ēr in morte: q̄
aiam plenaz operibus misericordie tu-
nit ab ea cōfusus recedit: sicut pater
beato Martino. Expellit eīm post mor-
tem: q̄ elemosyna ē scūtū et lācea con-
eū. Eccl. xix. Super scūtū potētis et su-
per lācea a duersus inimicū tuū pugna-
bit. C. Quartus demon. s. beelzebub qui
terpetaf vtr muscar: qui pest o dīgo et
coribus et cogitatōibus inuadit: expel-
litur p̄ ieiunātōes. s. per cōfessionē. Ab-
sec eīm super carbones mortuos resed-
Sup tepidos aut volstat. Ignitos veni-
fugiūt. Quia eīm male cogitatōes res-
dent sup cori dei amore frigidum. Tol-
rant autē circa tepidū. Sed fugiunt cori
dei amore inflammati. Jste eiz demon n-
dicum ē expellit p̄ ieiunātōes. i. p̄ fac-
dotalet abolutōem. Incantatores eiz
dei sunt ipsi cōfessores. Qui serpētē in-
fernalem incantant. qñ super caput pe-
catōis abolutōes et vñdētōem dāt. Et
q̄ diabolus scit per cōfessionē se expel-
lit: tō ipam cōfessionē nō itit impēdire. Et
similitudinē eīm lupi qui nō captrouit

nasam p pedē: s; dimittit eā ad ecclesiā
sre. Nec per aurē: s; dimittit eā verba dei
audire. Nec per manū: s; dimittit eam ad
pauperes manum extēdere. Sed capit
eam p gulā: q; impe dīe ne possit cōfessio
nem emittē: scies q; p ipam cōfessionem
expellit. Inno ē vulnerat: Aug. Neq;
cū diabolo acriter dolores affligim?
q; cū plagas peccatorū nroꝝ cōfitemdo ⁊
penitēdo sanamus.

¶ Dñica quarta. Sermo priuus.

Hijit iesus trās
mare galilee qdē riberia dis
Joā. vi. Itnd cū gēliū bīs i
ano reat in ecclesia. f. vltima dñica añ
aductū xpi. Et hoc ppter finē euangelij
vbi dicit: Dic ē ppha qui vtrūq; ē in mun
dum. Et in illa quarta dñica quadrage
sime. Et hoc pp pncipiū euāgelij vbi dicit:
Erāt aut pncipiū pascha dies festus iu
deorum. ⁊ Vocat aut dñica illa dupl.
f. dñica de rosarū dñica de panibus. Lā
aut pime appellatōis ē: q; in hac dñica
sue die summus pontifex per vibē por
tat rosam aureā musco ⁊ balsamo intus
plena: quā postmodū dat prefecto vr
bis. Quare autem illa rosa portat tri
plex pōt rō assignari. ⁊ Una sralis. alia
spūalis. tertia moralis. ¶ Ratio autem
sralis put dicit Innocētiū tertius in
quo dām sermone ē. Quia corruptibile
corpus nostrū ex nimio labore ⁊ fatiga
tione deficeret: nisi ipm quādoq; aliqd
recreatōis remediū releuare. Unde dicit:
Interpone tuis iterdum gaudia curis.
Quod caret alterna requie durabile nō
ē. Unde ē sanctus Antonius frēs post
longū laborē solitus erat inducere ad
aliquā recreationē. Et cū hoc cūda sa
gittario displicuisset: docuit eū sanctus
Antonius p arcus nimīa extensionem:
quia oportet iterdū relaxare rigorem.
Ecclesia igit populū seiuuū fatigatum
triplici remedio nūc hodie releuare.
Primo verbo letificatōis. oīa enim q; sunt
i hodierna mīsa tā in introitu q; i epla
q; t in toto officio sunt gaudiofosa. Et iō
eos q; in penitentia laborant letificant.
Sunt ē fortificantia. quia delect. tō fo
tificat operantem. vt dicit in Ethicis. Sc.

cūdo cibo cōfortante: sicut p3 in euan
gelio. Illud eiz miraculū de gñq; pan
bus sicut tūc refect corpā: sic nūc debz
nos reficere spūaliter. Tertiū quodam
solatio recreatē. i. rosē deputatione. Vñ
dicit idē Inno. Ne pp is ppter aspītatē
qua dragēfimalis obseruatē sub pūuo
labore deficeret. in hac mediana domi
nica rosē solatiū interponit vt anxietas
tēperata melius sufferat. ¶ Secūda rō
ē spūalis: Per rosam enim tā per illam
artificialē q; nālem xps significatur. In
illa eim rosa artificiali tria sunt. f. aurū:
muscus: ⁊ balsamum. Sitr ⁊ in xpo tres
sunt substantie. f. caro: oīum virtutū
⁊ gfarum. Lā. i. Trahe me post te cur
remus in odore vnguetōꝝ tuorū. Et vi
uinitas quē significat per balsamū. Ecē.
xliij. Balsamū nō mixtū odor me. Vñ
tas eiz sūt carni vnita: non mixta. Qui
igit vult laborem leniter ferre. debet
hanc rosam in corde portare. Significa
tur ē ppter rosam nālem quē pte cere
ris floribus magis delectat visum suo
colore. magis recreat olfactum suo odo
re. magis cōfortat gustū suo sapore. Sic
ē xps est delectabilis ad intue dūm. i.
Pef. i. In quē desiderant angeli pspice
re. Est suauis ad odorandū. Lā. i. Tra
he me post te curre. in odore vng. tu. Est
dulcis ad pinguēdū. i. Pef. ij. St tamē
gustatis q; dulcis est dñs. Non debēt igit
fideles fatigari labore pnie. cōfide
rando hanc rosam in qua recepturi sūt
visionem tante claritatis. odorē tante
suauitatis: ⁊ gustum tante dulcedinis.
¶ Tertia rō est moralis. Per hoc enim
significat q; per pniām spine nroū vi
tiorum cōuertunt in rosas virtutū. Un
de dicit Almb. in sermonibus q; per ab
stinētiām spine cōuertunt in rosas vir
tutum. Pro dicit eiz inquit p seiuuū
libido castimōti. Superbia humilita
tem. Ebrietas sobrietatē. Nec ē intelligē
dum q; vitia per se pducant virtutes: cū
cōtraria non sint ē aliterutris. sed q; p
seiuuū sit vt qui prius erat libidinosus
efficiatur castus. Qui prius superbus erat

efficiat humilis et mansuetus. Qui prius ebriosus efficiatur sobrius. ysa. lv. Pro saluica ascendet abies: et p. vitica crescit myrtus. Saluicha est herba spinosa dicta a saliendo: eo quod se calcantes salire facit. Abies dicitur ab eundo eo quod per ceteris arboribus crescendo longe eat: et in excelsum pminat. Per saluica igitur intelligit amor mundi qui est spinosus. Iuxta illud Matthei. vii. Nungd colligit de spiritus vvas. Eius enim consideratio facit resalire hominem ab eius amore. Nau. iij. Dis qui videt rectiliter a re. Per abiem intelligit amor dei qui fecit animam ascendere usque ad celum. Vitica facit puriginem. Myrtus vero habet frigiditatem. Est igitur sensus quod per puritatem amor mundi vertit in amorem dei. Et purigo carnalis concupiscentie in refrigerium caritativitatis. ysa. xxxv. In cubilibus i quibus prius dracones habitabant orietur viros calami et lunci. Los enim auarorum quod prius erat cubile demonum: efficit per penitentiam humile et flexibile ad oem bonum et ibi nascit viros virtutum. C. Secundo hec dñica vocat dñica de panibus. Et hoc propter quod panes quibus dñs quinq. milia hominum satiauit. Notandum autem quod illi homines erant multi: et erant famelici quod inde colligit quod transierat hora prandendi. Unde dicit Matthei. xiiij. Desertus est locus et hora iam preterijt. Panes autem illi erant pauci: quod tñ quinq. erant et erat asperi et stipidi: quod ordeacei. C. Christus autem tam multos et tam famelicos sic satiauit ut pleni fierent. Unde dicit sibi. Ut autem impleti sunt etc. C. Panes paucos sic multiplicauit ut et supfluerent. C. Panes asperos sic dulcos: autem ut dulces et suaves saporem haberent. C. Primo igitur totos multos et famelicos sic satiauit ut pleni essent. Iam autem eos sic satiauit: quod prius esurierat. Serui enim dei qui hic sunt in esurie: in futuro erunt in satietate. Alii autem qui hic nolunt abstineri nec ieiunare erunt in perpetua esurie. ysa. lxxv. Ecce serui mei comedent et vos esurietis. Excusant enim se tales a ieiunando multis modis. Quidam sub ratione temporis. Contra quos sic dicit Ambrosius. Estius mensibus sic dicunt. Bona longa et tunc et tunc: sol est: po-

lis nos refrigerare debemus. Hyems vero tempore dicunt. Bona frigus est: rigores pessimi sunt: effcis calcheri nos oportet. Qui dum se a ieiunijs excusant etiam totis rationibus. Non fallat te ista excusatio: quod non te excusabit: sed potius accusabit. Alii se excusant sub ratione qualitatis ciborum. Contra quos sic dicit Bernardus super Lamentationes. Legumina inquit veta sunt: porus aque non sustinet pectus: caules nutrant morbo: lancoitiam: porus coleram accendunt. Pisces de stagno vel pisces de luto: aqua mee penitus non coueniunt complexioni. Quid dicitis ciborum observatores: morum neglectores: non de euangelij vel prophetarum habetis etiam legistis. Alii se excusant sub ratione complexionis. Contra quos sic dicit Bernardus. Multo melius est morbo dolere quam mentem. Impare compari quam seruire. gressu vacillare quam pudicitiam amittere. Bernardus. Epicurus atque poetas aliter corporis voluptate: alii bonam habitudinem preffert. magister meus vtriusque rei preceptum predicat. Alii se excusant sub ratione laboris. Contra quos dicit Ambrosius. Dicunt plerique. Non possumus laborare et ieiunare. Idcirco non possunt quia nolunt. Saltem laborem eo minus ut ieiunare possint. Secundo vero panes paucos sic multiplicauit ut etiam superfluerent. Qui enim multiplicat semina in terra: ipse multiplicauit panes quibus quibus manu sua. Terra autem bona facit fructum centesimum. ut dicit Matthei. xxiij. Fructus autem centesimus debetur virginis martyris predicatori. Cum igitur ipse fuerit virgo martyr et predicator: non mirum si panes instanti multiplicauit. Instanti autem multiplicati fuerunt: quod duo decim coppini supfluerunt: iuxta numerum duo decim apostolorum. Voluit autem dominus ut fragmenta recolligerent triplici de causa. C. Prima vero est litteralis: quam ponit Lix. dicens quod christus fragmenta colligere precepit non ontario supfluit fuit sed ut ne sanctissimam reputarent quod facti essent. Propter quod etiam ex subiecta materia miraculus fecit etc. C. Secunda vero causa est spualis: quam ponit Augustinus dicens quod fragmenta que populus non potuit manducare sunt secretiora intellectu

gēie que multitudo cape nō pōt: que illis sunt cōmēdāda qui idonei sunt alios docere. Tertia ē moralis q̄ enim multē reliquie sunt collectē ē cōtra multos qui de suis sermonibus nullas volūt reliquias facere: sed totum q̄ cognauerūt volunt effundere: grauiantes corda auditorū p̄lixitate sermonum. Pro. xix. Torum spūm suū p̄fert fatuus. sapiens differt: et reseruat in posterū. Tercio ipsos panes aspos sic dulcorauit: vt dulcē sapore haberent. Lreden dñi ē cūm q̄ nūquam fuerunt panes vel pisces melioris saporis. Et rō pōt eē: qm̄ quādo aliqd fit pōt fieri tribus modis: aut per naturā: aut p̄ artem: aut p̄ miraculum. Illud qd fit p̄ naturā ē melius in eodē genere: et eadē specie qd fit illud qd fit p̄ artificiu. Illud aut qd fit p̄ miraculum multo melius est q̄ illud qd fit p̄ naturā et p̄ artem. Aurū quidē alchimici p̄ artē hominis factum vt ē p̄ciosum. Sed aurū naturaliter radijs solaribus in terre visceribus generatū est p̄ciosius. Si vero aliquis sanctus miraculo se aliqua materiā cōuerteret in aurū: illud eē p̄ciosissimum. sicut Joānes euangelista legit scribere. Vinum ē artificiosē factum vt esse bonū: sed in vite generatū naturaliter ē melius. Vinū vero miraculose factum ex aqua ē optimū: sic fuit vinū in nuptijs quod fecit xps. Panis igitur quem quotidie comedimus: et opus nature in quātum grana ex terra naturaliter sunt p̄ducta: et est opus artis in quātum grana conerunt et redigunt in farinā. Farina fermentat: panis efficit et decoquit. Luz igitur sūt panes fuerunt p̄ducti miraculose: et panes quos comedimus partiz sunt opus nature: p̄m sūt opus artis. Et opus miraculi ē supra naturā et artem: manifestū ē qd sūt panes et pisces melioris saporis fuerunt q̄ aliq̄a vnaquā fuerunt maducati.

C. Sermo secundus de codē.

O Am subleuassz Iesus oculos eē. In isto euangelio de tribus personis fit mentio. s. de xpo: de discipulis: et de turbis. In xpo aut tria cōmendabilla inue-

niunt. C. Primo enim in ipso cōmendat pietas in cōpassione: cum dī. Cum subleuasset Iesus oculos. Deus enim habz duos oculos. s. oculū sapientie. Ecclē. xxiij. Omnia videt oculus illius. Et oculum misericordie. Sap. iij. Gratia dei et misericordia ē in sanctos eius: et respectus i electos illius. Istos duos oculos deus videbat habere clausos. Et oculū sapientie: quia nullus viā salutis cognoscebat p̄s. Viam ciuitatis habitaculi non inuenit. Et oculū misericordie: quia sibi nullum reconciliare volebat. Jō cōquebat Job dicens. xxx. Sto et non respicio me: mutatus es mihi in crudelem. Tandē oculum sapientie aperuit quādo populo iudeorum legem dedit. Oculū autē misericordie eis non apuit: quia nullum ad se recipiebat: sed oēs ad infernū descendeant. Ad oē autē abos oculos aperuit: scilicet oculū sapientie: per quem nobis viā salutis ostēdit. et oculū misericordie: per quem ad suam gloriā nos admittit. Joā. i. Lex per Moysen data est. Ecce quia tunc apuit eis oculū sapientie. Gratia et veritas per seipsum xpm̄ facta ē. Ecce quia nobis apuit oculum misericordie et gr̄e. ideo dī. Cum subleuasset oculos. Beatus. Quod subleuasset oculos Iesus et venientem ad se multitudinē vidisse phibetur. diuine pietatis indicij est: quia cunctis ad se venire querentibus gratia misericordie celestis occurrere consuevit. C. Secūdo cōmendat in xpo humilitas in collatione. cū dī. Dixit ad philippū. Unde eminus panes vt manducent hi? Magna bonitas et humilitas dei qui de his que facturus erat cum seruis suis contrebatur. Christus enim in sua familiaritate. i. inter apostolos aliquando exibat: se superiore dicens. Joā. xij. Vos vocatis me magister et dōmic et bene dicitis: Sum etenim. Aliquādo inferiorum. Luc. xxiij. Ego aut in medio vestrum suz sicut qui ministrat. Aliquando equalem dicens Joā. xv. Jaz non dicaz vos seruos sed amicos. Amicitia enim non ē nisi equalium. In hoc autem dat exemplum cuiuslibet prelato q̄ inter suos subditos aliquando debet esse maior. Aliquando minor. Aliquādo vero equalis.

Maio: quantū ad conceptionē. Tū dicit apls cūda plato. Ad Titū. ij. Argue euz qd iperio. Minor: quantū ad humilitatis reputatōem: per quā d3 hīs qbus pfecti reputant inferiōrē. Taliter se reputabat: inferiōrē vel minōrē apls q dicebat. i. Thesal. ij. Facti sum⁹ paruuli in medio vestrū. Equalis qū ad amicabilē queratōnē. Ecē. xxxij. Rectores te posuerūt noli extollitē in eis qñ vnus ex illis. Ista tria tagit Aug. dicens: Honore coras vobis platus sit. Ecce reuerētia auctoritatis. Timore corā deo plstratus sit pedibus vestris. Ecce reputatio humilitatis. Circa oēs scīp3 bonoz opoz pbeant exēplum. Ecce conuersatio amicitatis. ¶ Tercio in xpo pmentad potētia i miraculū opatōe per quā gngs panes multiplicauit. Multiplicabāt aut gngs panes in manib⁹ xpi bz frāgerent. in manibus discipuloz dū apponerent. in veltibus edentib⁹ dū comederent. Illud at miraculū quotidie fit: et tñ nemo miraf. Aug. Tñ enī multiplicat d paucis granis segetes: in de multiplicauit in manibus suis gngs panes. ¶ Ideo notandum q sūt quedā miracula que tñ hnt vtilitatē sed nō admiratōez: ex eo q ex frequēti vsu vsuerūt. de qbus dicit Aug. Ma ius miraculū est gubernatio totius mū. dī q saturatio gngs mltū hominum de qnq panibus: et tñ hoc nemo miraf. illud mirant hoies: nō q: matius est: s3 q: rarū est. Quedā aut miracula sunt q hnt tñ admiratōez sed nullā vtilitatē: hnt tñ miracula magoz et antīxpī. Uolare cūm per aerē sicut fecit symō magus. statuas facere log: ignē descendere de celo: et huiusmodi que facit antīxpīs admiratōez quādā hnt: sed nō vtilitatē. Quedā aut sunt miracula q hnt habeat aliqua admiratōez et aliqua vtilitatē: tñ nō hnt necessitatē. Et talia scdm Lhyfo. sunt miracula maloz hominum xpianoz qui dicēt Barth. vij. Dñe nōne in noīe tuo pphetauimus: et in noīe tuo demonia multa eiecimus zc. Nō enī faciūt illa propter necessitatē: vt. f. i. fideles querant vel fideles pferment. sed ppter ostētatōez: vt ipsi sancti reputent. Quedā sūt que hnt admiratōez: q sūt pter ordinē cursūq

nature. et hnt vtilitatē: q sūt ppter vtilitatē pūmoz: sicut ē illuminare cecos: infirmos curare et huiusmodi. Et hnt necessitatē: q sūt qñ iminet necessitas: sicut dei vel alicuius piculū. Et talia fuerunt miracula xpi et apostoloz. Et talia sunt miracula que faciūt sancti viri in virtutibus noīs xpi. ¶ Scdo fit mēto de discipulis. Inter quos vident fuisse tres differtē. Quidā enim eoz adhuc habebant fidē tardā. De quoz numero erat Phylippus. Unde dicit Augustinus. Si perfecte de creatore philippus intelligeret: de eo potēte largitate nō dubitaret. Alij habebant fidē impetrā. De quoz numero erat andreas: de quo dicit Lhyfo. Memoro andreas q heliscus ppheta paut centum hoies de viginti panibus: credidit q istos quinqs panes posset multiplicare. Sed in hoc fides sua vix impetrat: aqua credidit q de pluribus pluraz de paucioribus pauciora fieri posset. Et iō dicit. Sed qd hec inter rātos. Alij aut erat q habebāt deuotōez sollicitā et opozati: ceteri discipuli qui panes a xpo receptos distribuēbat turbe sollicitē: sicut ē dicit. xliij. Nō est igit mirandū si in aliq pgregatōe iuentant aliqui nimis tardā aliq iperfecti: aliq magis pfecti aut duo tñ. Nā tardi sūt de nouo incipientes. Impfecti sūt de bono in melius picientes. Benoti sunt pfectoz apphēdetes. Propter. iij. Iustoz semina qñ lux splēdens. hoc respicit statū pfectiū. Et crescit vlt q ad pfectū dī: hoc respicit statū perfectoz. ¶ Tercio fit mēto de turbis: in quibus tria fuisse dicunt. 1. Primo in sedēdo magna pgruittas: q sēderūt sup senu. Erat inq in loco multū senu. Qui ergo refici vult pane gratie celestis: pgruittas vult sedcat sup senu: id est dīet corpī suoz: et mortificet carnē suā. Nā sicut dī. ysa. xl. Dīs caro senu. De ista mortificatōe dī. Col. iij. Mortificate mēbra vestra: q sūt sup terrā. Nō. n. dixit q sūt sup fra veli terraz: s3 sup frā. Sub fra ē hō in monte. In terra aut ē hō i fenecure. Tñ ē hō nēz dicere psequit. Ego sūz in terra. Super terrā est hō in iuuentute. Tñ de aliq fortī iuuenē dicere psequimur. Jñ ē hō

per se. Sedere igitur sup. senū. i. morti-
ficare corpus suū dū est sub terra: est im-
possibile. dū est in terra: est vtile. dū ē su-
per terrā ē meritorium ⁊ salubre. ⁊ Secūdo
in edēdo magna satietas. Vñ dicitur autē
impleti sūt ⁊c. In inferno qdē est esurire
magna. Tā magna qdē q linguas suas
māducabūt. Apoca. xvi. Cōmanducaue-
runt linguas suas. Et brachia sua ⁊ bra-
chia aliorū deuorabūt. Ysa. lx. Unusquisq
carnē brachij sui deuorabit. manasse et
fratres effraiz manasse. Et ppe nūmā
fame deū blasphemabūt. Ideo subdit:
Simul ipsi pira iudā. Iudas interpretat
pfitens: ⁊ significat sanctos q semp deus
laudabūt. Bānati autē erūt pira deū con-
fiteutes: q deū non laudabūt: sed blas-
phemabūt. Ysa. viij. Lū esurierit irasces
⁊ maledicet regi suo ⁊ deo suo. In celo
autē est satietas plena. ps. Satiabor euz
apparuerit gloria tua. In mūdo vero ē
satietas semiplena. Sancti enim viri ⁊
reclūnt per celestij pte gustationē: ⁊ tñ
pēdiunt p corporis corruptionē. Ysa.
l. Vñi vñi mētū est aqua. ps. Calix in
manu dñi vñt meri. Ecce plena satietas
celi. Plenus mētro. Ecce semiplena sa-
tietas mūdi. Vñm fex eius nō est ext-
nāntia. bi. o. p. ter. Ecce misera fames in
ferni. ⁊ Tercio in laudādo magna locū
ditas: quod notat cū dicit: Illi autē homi-
nes cū vidissent qd fecerat signū dicebat
q: hīc est vere ppheta. Ante qdē resectio
nē pmitit q xps gratias egit. Post rese-
ctionē dī q turba deū laudauit. In quo
instruimur q an refectionē bz pcedere
bndictio ad cibi sanctificationē. i. Thi.
mo. iij. Oīs creatura dei bona: ⁊ nihil
reclūdu qd cum gratiaz actiōe pcpit.
Sanctificat enim p verbū dei ⁊ orationē
Thy. sup. illud. Bās egit. Erudit nos
sūt nō pñus tabe mēsam donec grās
egerimus et q cibū dedit. Vñ dyabolus
fraust in sanctimonialē q lactucaz sine
bndictiōe comedit. Secūdo bz cōcomitari
lectio ad spiritalē refectionē. Aug. Cum
acceditis ad mēsam donec inde surgat
qz vobis scdm pfectudinē legat sine
tumultu ⁊ cōtentione audite: ne sole fau-
ces cibū sumat: sed ⁊ aures esuriant ver-
bū dei. Tercio bz subseqt laus ad gra-

tiarū actionē. i. Log. x. Siue ergo mādu-
catis siue bibitis vel aliud quid facitis
omnia in dei gloria facite.

¶ Tercio tertius de eodem.

Est puer vn⁹ hic

qui hz quinqz panes ordeace
os ⁊c. Dicit Aug. Nō est ma-
gnū pascere vctres itez montuosos. Sz
magnū est pascere aias in eterno victu-
ras. Cōsūtū igit istō qnqz milia toium
exceptis paruulis ⁊ mulierib⁹ tūc refe-
cit. sed puiuiū spūale qd p istud signifi-
cat multo plures pascit. ¶ Sicut aures
tūc in illo puiuiō qnqz panes fuerūt: sic
i nro spūali puiuiō qnqz panes distigui
pnt. ¶ Primus est panis pñalis. De q
dī in ps. Libabis nos pane la. ⁊ po. d. a.
no. in lachry. in mē. Panis. n. ⁊ pot. la-
chrymaz dāt nobis i mēsurā ⁊ ista mē-
surā ⁊ supra mēsurā. In mēsurā qdē p
portōis: q quātū hō ē delectat⁹ in pñis
tū bz se affligere in pñie lamentis. Dāt
autē infra mēsurā duratōis: q panis la-
chrymatōis est transitorius. Panis vero
psolatōis qui inde causat erit ppetuus.
Dāt vero supra mēsurā moderatōis: q
ille panis lachrymatōis moderate ⁊ mē-
surate suscipit. Panis vero eterne pso-
latōis supra mēsurā dāt. ⁊ de illo pane
dī sūt in ps. Surgite postq sederitis q
mā. pa. do. Et si dicat propheta. Vos q
diu dormiuitis somno culpe: q diu se dī
stis corpore negligētē: qui diu māduca-
stis vocacitate gule. amodo surgite ⁊ mā-
ducate panē bolōis ⁊ penitētē. Iste au-
tez panis penitētē pñit qñ peccata mi-
nuratim pterunt. ex grano enim integro
panis nō pñit. de grano autē fracto ⁊ si
cōficiat sed nō delicatus habet. Ex gra-
no vero minuratim pñit ⁊ in farinam
redacto panis pñit delicatus. Sic etiā
dicendū est de corde humano. Quidam
enim habēt cor integrū ⁊ bux q per pe-
nitentiā cor scindit non pōt. Ex tali cin-
corde nō efficit panis dei: sed panis dy-
boli. ⁊ tale qd hīc nō sūt fractū per vo-
lorē: in futuro frangit per demonū mal-
lectionē. Prouer. xix. Parata enī sunt
derisoribus iudicia ⁊ mallei pcutientes
stultoz corpibus ⁊c. alij sūt qui cor suoz

frangunt et pectus sua vulneribus plagantur: quodam superficiali contritione in corde gerunt. Tales et si de corde suo panem dei faciunt non tamen delectantur concipiunt. De quibus dicit Jobelis. *ij.* Scindite corda vestra et non vestimentis vestris. Alii sunt qui peccata sua sigillatim plangunt et minutatim conterunt et omnes circumstantias peccatorum: et et peccata minuta in confessione dicunt, et tales de corde suo delectantur deo panem faciunt. De quibus dicit in ps. *lxi.* contritum est hu. deus non despicit. Minus dicitur plus significat. i. multum acceptabis. et de hoc multum gaudebis. Simile est videre in specie aromatica. Species enim aromatica dum est integra non redolere: contrita parum odorem reddit. minutatim autem contractum magnum odorem emittit. Porro et ad ducit tertium exemplum in terra. Nazareth integra et nullo vomere scissa nullum fructum facit. terra autem in grossas partes scissa paruum fructum reddit. minutatim vero contrita et culta magnus fructum facit sic et de corde humano est dicendum. Et secundus est panis sacramentalis qui est panis eucharistie quo fideles in festo pasche reficiendi sunt. De quo dicit Joan. *vi.* Ego sum panis verus qui de celo descendit. Ille panis in archa veteri figuratus fuit formatus de tribus farinae sicut dicit Bernardus. scilicet farina eterna. i. deitate eterna. antequam: id est carne ab adam tracta et novata. i. anima de novo creata. Ille panis sic factus tripliciter igne fuit coctus. scilicet igne deitatis quo ad farinam eternam. De quo igne dicit Bernardus. *De?* noster ignis consumens est. Igne passionis quo ad farinam antiquam. ps. *ixviii.* Ignem examinasti et igne amoris: quo ad farinam novam. quod est anima tota fuit igne amoris inflamata. De quo igne dicit Lucas. *xv.* Ignem veni mittere in terram etc. Ille panis sic factus et sic coctus per quinque frustra. scilicet quinque vulnera sunt incisus. ut primum vulnus reconciliaret patrem. Ro. *v.* Quia enim inimici essemus reconciliati sumus deo per mortem filii eius. Secundum vulnus ut celestem sanguinem aperiret. *Deb. ix.*

Per primum sanguinem introiit semel in sancta etc. Hiero. Sanguis christi sanguis est paratissimus. Tertium vulnus ut ruina angelicam repararet. *Col. i.* Pacificus per sanguinem crucis que in celis sunt et que in terris. Quartum vulnus ut sanctos patres de limbo educeret. *zach. ix.* Tu quoque in sanguine testamenti tui emisisti vinctos tuos etc. Quintum vulnus ut omnes homines ad amorem suum totaliter inflammaret hoc significat *1. Mach. vi.* ubi dicitur quod elephas ostenderit sanguinem vultus et morti ad accedendum eos in plium. Ille factus et excoctus et sic incisus non relictur nisi ut manducetur. Manducat autem tripliciter. Aliquando, scilicet ritualiter tantum sic manducat cum quotidie boni per fidem et amorem de qua manducatione dicit Augustinus. ut quid paras dicens et ventrem. Crede et manducasti. Aliquando sacramentaliter tamen sicut manducant eius mali de qua manducatio dicitur *1. Cor. xi.* Qui manducat et bibit in digne iudicium sibi manducat et bibit. Aliquando sacramentaliter et spiritualiter sicut manducant cum viri perfecti. de qua manducatione dicit Joan. *vi.* Qui manducat meam carnem et bibit meum sanguinem habet vitam eternam. Tertius est panis materialis quem quotidie in ordine petimus de ceteris. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie. Ille panis est pauperibus coadunatus alias enim ieiunia nostra deo non placeant nisi elemosynis ornata sunt. Unde postquam dicitur *ysa. lviii.* Nonne hoc est ieiunium quod elegi dicit dominus. Et subdit. Frange esurienti panem tuum. Dicit enim Petrus Rave. quod elemosyna est ieiunium sicut oleum est lucerna sicut sol dicitur et sicut anima corpori. Sic enim lucerna exstinguitur cum oleum defecerit: sic ieiunium suum meritum perdit cum elemosyna non fuerit. Unde dicit Bernardus. Talia sunt sine charitate nostra ieiunia qualis est sine oleo lucerna. Summare quidem et ferere sine oleo lucerna potest lucere dare non potest. Est et elemosyna ieiunium sicut sol dicitur. Sic et sol tenebras et nubes expellit et glacies dissolvit: sic elemosyna iuncta ieiunio omnia peccata excludit. *Eccl. ij.* Elemosyna pauperis non erit in oblivione: sicut in sereno glacies solvens peccata tua. Est et elemosyna ieiunium sicut anima corpori. sicut enim corpus pupae movetur cum anima recedat: sic ieiunium meri

tū pñt cū elemosyna dñecerit. & sicut re
deunte aīa corpīs rñificat: sic ieiunio
adstuncra elemosyna ipm ieiunū scñfi
cat. Jobella. ii. Sanctificat ieiunū. Ille
qdē scñficat ieiunū q elemosyns ipsūz
ornat. Si igit volumus vt ieiunū nrm
ad celū alcēdat: duas alas faciam? el
dē scdm Brego. due ale sunt elemosyna
& orō scdm pē. rauen. f. due ale sunt ele
mosyna & veritas. vt. f. hō & elemosynas
faciat & de seipō in cōfessione veritatem
dicat. ps. Misericordia & veritas obuia
uerūt sibi. Tale ergo ieiunū elemosyna
& orō & cōfessione sic ornātū. facit hōiem
dignū padīso. Cōseruat a peccatorū dñ
lunio & ptegit a cōcupiscēte incendio.
Nūqñ aut gule cōtrariū opat. Ita tāgit
pē. rauen. dñcs adā quādiu ieiunare
voluit in padīso mansit: sed gula ide cū
expulit. Noc ieiunās i archa a fluctibus
pseruatus fuit: quē postmodūz ebrietas
dnu dāuit. Lōth p ieiunū incēdū sodo
mitarū euasit: qui inebriatus incēdio in
celus a iustis fuit. ¶ Quartus ē panis
infernalis. de quo dī Prouer. iiii. Lome
derunt panē i pietatis & vinūz iniquitatis
biberūt. Ipsi panē peccati pētrētes de
bent fugē & abponē. Pax cū p dñs ie
iunare a cibis nūi hō abstineat a pecca
tis. Mī dñs oñ dens ieiunū sibi acceptū
dicit p̄sa. lviij. Nōne hoc ē ieiunū quod
elegit: dissolue colligatōes i pietatis: sol
ue fasciculos depīmetes. Quidā ciz ha
bēt i pietatis colligatas de gbus pñcif
vna chorda cū ser filijs: p quas diabolus
aiam trahit ad supplicū infernale. Pri
mūz ciz filiū ē mala cogitatio. Secundū
ē mala delectatio. Tertium malus con
sensus. Quartū mala opatio. Quintum
mala cōseruatio. Sextum necessitas pec
candi. Debet etiam fasciculos depīmen
tes solue. i. peccata abicē. Sed sunt q
dam qui cū deberēt dīsto fasce dīminuē
semp volūt pcta peccat. rñs addē. Legit in
vitas patrum q angelus dixit Arsenio:
Nē & offēdā tibi opa hominum: & vi
dēt quēdā ligna in nemore incidēte & fa
scē faciētem & cū eleuare nō possz iteruz
ligna incidēbat & ad fasce addēbat. De
inde vidēt quēdam de puteo aquā hau
rētē & in cisternā pforatā refundē

tē. Deinde vidēt duos hōies volētes tra
hem in ecclīaz intro ducē nō in lōgū sed
in trāuersum. Et exposuit angelus vi
dens. Prii i sunt q peccatis pcta addūt
& tā magnū fasce faciūt q ipm ferre nō
pñt cū tñ nō debet ēt ad dē sed minūere.
Eccl. xviij. Cōuerit ad dñm & relique pec
care aī facit dñi & minue offendicula.
Scōt ff q hñtes aīas suas p diuersa cri
mina pforatas qui si de genere bonoz
aliqua faciūt oīa amittūt. Elggci. i. Qui
mercedes cōgregauit misit eas in saccū
ptusum. Tertij sunt supbi. Cum cū por
ta padīsi sit angusta ipi tñ nolūt incēdē
recti sed trāuersi. Nec volunt se incur
uare sed eleuare. & iō intrare nō pñt i tē
plum dei s; foris manent exclusi. Adat.
viij. q angusta porta & arcta via que ducit
ad vitam. ¶ Quintus panis ē celestis d
quo dī Luce. xiiij. Beatus qui manduca
bit panem in regno dei. Beilla mandu
catione dī claudm. xxiij. Et ego dispono
vobis sicut disposuit mīsi pater meus
regnum vt edatis & bibatis super men
sam meā in regno meo. ¶ Et quibz ver
bis habet q illud cōiunū habebit mīnī
strantis sublimitatē cū dicit: Ego. Non
aliquis angelus. nō petrus ap̄ls. nō ali
quis sanctus sed ipse xps. Luce. xy. Amē
dico vobis q ptinget se & faciet illos dī
scipulos & trāsies ministrabit illis. ¶ Se
cūdo habebit cōiunū ordinabilita
tem. cū dī dispono. i. diuersis mēsis po
no. Nam in vna mensa crum p̄faret. f
alia mensa p̄p̄e. in alia apostoli. & sic d
alijs. Jo. xliij. In domo p̄is mei multe
mansiones sūt. ¶ Tertio habebit cibi
& potus dulcē suauitatē cū dicit: vt eda
tis & bibatis. Eccl. xxiij. Qui edunt me
adhuc efuriēt. ¶ Quarto habebit men
se p̄ciositatē: q comedet in eadem mensa
cum deo cum dī. Sup mēsam meā. ps.
Filij tui sicut nouelle oliuarum in circui
tu mēse tue. ¶ Quinto hēbit loci ame
nitatem: cum dī: In regno meo. Illa ciz
domus dei erit pulchra & amena. Nume
ri. xxiij. q pulchra tabernacula tua Ja
cob & tentoria tua israel. Erit magna &
lata. Baruth. iij. O israel quam magna
est domus dei & in gñs locus possessio
nis eius.

Enica in passione dñi. Sermo primus.

Quis ex vobis arguet me de peccato. Si veritatem dico vobis quare non creditis mihi. Jo. viij. Ista enica vocat enica in passione dñi. Non tamē q̄ talis die xps sit passus: sed vocat enica in passione: q̄ post lazari suscitacionē fuit ad mortē sentētiatus vt habet Jo. xi. Istud autē miraculum de resuscitacōe lazari legitur feria sexta pcedēte ista enica. Ista eiz resuscitatio credis facta fuisse prima luna martir: cuius luna quinta decima crucifixus ē dñs. et q̄ post illam sniam firmam ista enica prima occurrat: tō ecclesia in ista enica officii de passione incipit. Secūdu autē Augu. duo sunt que cōmendant martyriū. s. pena et cā. Alii enim i libro de patientia. Quādo videris aliquē grauiā pati noli continuo laudare patientiam quā nō ondit nisi cā patiēdi: q̄ illa bona est: tunc ista vera est. C In euangelio igit hodierno ponit cā passionis. C In cplā autē ponit pena et effusio sanguinis. Causa autē passionis quare. s. iu dei xpm occiderunt fuit duplex. s. sanctitas vite et veritas doctrine. C Sanctitas q̄dem vite xpi iudeos incitabat ad inuidiam: cuius sanctitas notat cum dñs. Quis ex vobis arguet me de peccato. Cum enim quinqz modis fiat peccatum. s. cor: de ore: opere: omissione et origine. Nullo istorum modoz xps peccauit. Non corde: q̄ semp habuit cogitationes mūdas. Apoc. i. Laput autē eius et capilli erant candidi rāq̄ am lana alba. Capilli capitis sunt cogitacōes mentis: q̄ illo fuerunt cā dīde atqz purissime. Non ore: quia habuit locutiones discretas et vtilissimas. Non opere: q̄ habuit opatōes sanctissimas. De his duobus dicitur. i. Petri. ij. Peccatum non fecit nec inuētus ē dolus in ore eius. Non omissione: quia nullū bonū omisit qd facere debuit. ysa. vi. Quid ē quod vltra facere debui vince me et non feci. Non origine: q̄ nullum peccatū originale cōtraxit sed sanctus fuit in cōceptu et sanctus in ortu. Luce. i. Ideoz q̄ natus ē ex te sanctum. C Secūda cā fuit veritas doctrine: que iude

os et incitabat ad inimicitias: q̄ veritas odii parit: qd notat cū dñs. Ego veritatem dico quare nō creditis mihi. Cōtingit eis de veritate sicut cōtingit de luce: odor et sapore. Lux eim ē amabilis puris oculis: sicut huiusmodi oculos lippos odibilis. Augu. Oculis egris odiosa lux ē que puris ē amabilis. Odor ē hoi gratia qm recreat et cōfortat. sed odiosus ē serpenti. quia ipm occidit et fugat. Panis palato sano ē saporosus. Augu. Palato nō sano pena ē panis qui sano ē suauis. Veritas igitur odiosa ē superbi sicut lux odiosa ē oculis lippis. Si eim predicat superbis d veritate hūilitatis: talis veritas tā fulgens et clara ē eis odiosa. Eccl. xij. Abominatio ē superbo humilitas. Causa autē ē lippitudo superbie que obstitit ne ista lux fulgeat in oculis aie. Beg. Tu mori mētis obstatulū ē veritatis. Idem. Eam quippe quā nō inuenit humilē veritas fugit mentes. C Secūdo ē odiosa luxuriosis sicut odor serpenti. Si enim predicat eis d odor puritatis et mundicie talis odor ei displicet. Eccl. xxi. Audier luxuriosus et displicebit ei. Cā autē ē q̄ instat serpenti et porcos malunt stare in fetore luxurie q̄ in odore mundicie. Unde cū quidā lasciuus audiret pythagorā diceret se malle cū mulieribus q̄ cum philosophis cōuersari. Et sues ingit libentius in ceno q̄ in aqua clara morant. C Tercio est odiosa avaris sicut panis palato corrupto. Si eniz eis predicatur cōreptus terrenoz et appetitus celestis: talis panis doctrine lz si se sit suavis et tñ ē execrabilis. Eccl. xij. Execratio est diuitū paup. Cā enim ē q̄ habent palatum corruptū: nō possunt sentire sapores celestis. i. Cor. ij. Animalis homo non percipit ea que sunt spūs dei. Augu. Palatum febrecitatis habet cui mel celeste insipidū ē. De habentibus autem palatum sanū dicit Chrys. Vere nō habz super terrā qd amet qui domū celeste in veritate gustauerit. C In epistola autē hodierna ponit pena et effusio sanguinis et sanguis iesu xpi vbi ondit qd sanguis xpi habuit efficaciam et virtutem in celo et in mundo: et in inferno. In celo autē habuit

duplicē efficacā. C Prima ē: q̄ celum
apuit. q̄ notat cū dī: p p̄p̄tū sanguis
nem introiuit semel in sancta. Celū eim
clausum erat: cūctus clausura figurata ē
in clausura vte para dīi terrestis. Que
a tribus clausa erat: vt dicitur Gene. iij.
scilz angelica custo dīa. flāma appositā
romphea bis acuta. vt custo dīa angeli
ca ostium clausum teneret. flāma appo
sita hoīem ab ingressu arceret. ⁊ rom
phea bis acuta hoīem deterret. Tō san
guis xp̄i fuit clausus dei: aqua dei: ⁊ etā
precū dei. Inquātus aut fuit clausus dei
ostium aperuit: vt dī p̄sa. xxiij. Dabo cla
uem dauid sup humerū eius apiet ⁊ nō
erit qui claudat eē. Quod secūdu glo. d
cruce accepit quaz xp̄s suis humeris ba
lāuit. Ideo sanguis xp̄i clausus padisi
ē. Inquātum fuit aqua dei ignē interna
lem quo ad bonos extitit. Eccl. iij. Ignē
ardetem extinguit aqua. In huius signū
aqua de xp̄i latere emanauit. Ista duo tā
git dīcro. dicens. Glāma illa romphea
⁊ fons bibens p̄sentia cherubin in xp̄i ex
tincta ⁊ referata sunt sanguie. Inquā
tum fuit p̄cū dei rōp̄heam bis acutam
abstulit. Per illā eim romphea iusticia
dei figurabat que bis acuta erat: q̄ cor
pus ⁊ aliam occidebat. vel quia regebat
satisfactionem de commissis ⁊ omisiss.
Istaz satisfactōem xp̄s fecit quando suū
sanguinem i p̄cū patri dedit. Unde can
tatur. Qui p nobis eterno p̄t ade debi
tum soluit. C Secūda efficacā fuit q̄
deum reconciliāuit: quod notat cum dī:
Et ideo noui testamēti mediator ē. Erat
quidem guerra iter dei ⁊ hoīem. Ideo
xp̄s mediator ē: fecit. i. Thimo. ij. Un
⁊ eim mediator dei ⁊ hoīm homo xp̄s
scilz qui dedit semetip̄s p nobis. Se
pe eim cōtingit q̄ quādo quis iter duos
rēantes se iterponit ab vtroq; vulnus
accipit: sic xp̄s vulneratus fuit ab hoīe.
zacha. xxiij. h̄is plagatus sum in domo
eom qui diligebant me. Et a deo patre
p̄sa. xliij. Propter scelus populī mei p
cussi eum. Ibi dē. Disciplina pacis nre
sup eum. Homo gdem debebat discipli
nari: sed xp̄s ipsam disciplinam recepit:
⁊ sic patrem pacificauit. Ista autē disci
plina fuit multum fortis ⁊ dura. Ista au

tem disciplina que fit cum virgis ē for
tis: quia carnem frangit. Ista que fit cū
sp̄s est fortior: q̄ vsq; ad ossa p̄forando
pertingit. Ista que fit cum ferreis instru
mentis est fortissima: q̄ aiām de corpore
excudit. Ista triplici disciplina xp̄ianus
fuit disciplinatus. C P̄mo cum virgis
quando ad colūnam fuit flagellatus ⁊
illa disciplina totum corpus suum vul
nerauit ⁊ sanguie repleuit. C Secūdo
cum sp̄s fuit coronatus. Et illa discipli
na secūdu Bego. os capitis p̄forauit
⁊ vsq; ad cerebrum puenit. Nec aliqs di
cat hoc esse possibile q̄ sp̄ie fragiles os
durum capitis poterant p̄forare. q̄ ois
cedit natura vbi adest voluntas diuina
Tum eim xp̄s voluerit sustinere durissi
mū cruciatum voluit vt sp̄ie p̄tēgeret
vsq; ad cerebrum. Nec ē cōtrarium ei q̄
dī Joāns. xxiij. Os non cōminuetis ex
eo: q̄ illud os capitis non fuit cōminu
tum lz fuerit perforatū. C Tertio cum i
strumentis ferreis. i. cum clauis acutis.
Et illa disciplina animā eius a corpore
excussit. Ioan. xix. Inclinato capite tra
didit sp̄m. C Secūdo sanguis xp̄i
habuit virtutem in mundo. Et ista est
dup lex. C Homo gdem erat seruus ⁊ i
mundus. Quia ergo erat seruus: ideo
xp̄s sanguine effudit in p̄cium redem
ptōnis: quod notat cum dī. Eterna re
dēptōe facta. Et fecit xp̄s i ista redēptōe
sicut liberalis mercator: facere cōsueuit:
qui inuenit quē diu dei seruauit lapsē
precioso sacculum pecunie studiose liga
tum non dissoluit sed lacerat. pecuniam
non numerat: non ponderat: non men
surat: sed venditor exponit vt accipiat
quantum velit. Chastus gdem habuit
sacculum pecunie: id est corpus p̄p̄ium
plenum precioso sanguine. Prover. viij.
Sacculum pecunie secum tulit. Non au
tem expectauit vt iste sacculus dissolu
retur: id est cōmuni morte finiretur. sed
quinq; partibus sp̄m lacerari voluit vt
p̄cium largiret egrediretur ⁊ homo ei
to redimeretur. Cetera quidem deus se
cit in numero ponderē ⁊ mensura. vt ha
betur Sapē. xi. Excepto opere non stro
redemptionis. Ibi enim non seruauit
numerus: vt scilicet vnaz vel duas gut

Dominica in passione

tas sanguinis sui daret: cum una sola sufficeret. Non seruauit potius: ut scilicet una uincula vel libra effunderet. Non seruauit mensuram: ut scilicet unum calicem mensuraret: sed totum dedit totum effudit. *ps. Lo-*
piosa apud eum redemptio. Berni. Prior: sua copiosa: quoniam non gutta sanguinis sed unda fluminis per quatuor partes corporis emanauit. *¶* Secundo homo erat immundus: ideo christi sanguine suum effudit in lauacrum emundationis. quod notatur cum dicit. Sanguis christi emundauit peccentias nostras. Non solum autem peccentias nostras emundauit: sed etiam omnia elementa purgauit. Erat enim infectus: ac ex ideo latravit iurificatio. Infecta terra ex in nocentis sanguine effusione. Infecta aqua ex hostiarum lotione. Infectus ignis: ex sacrificiorum concrematione. Ideo enim christus in aere pati uoluit: ut aer sanctificaret. Sanguis eius in terra cecidit: ut terram mundaret. Aqua etiam de latere eius exiit: ut aqua purificaret. Tandes spiritus sanctus in igne apparuit: ut igne sanctificaret. *¶* Tercio sanguis christi habuit uirtutem in inferno: quoniam ipsum perfregit et sanctos patres inde eduxit. Nam propter preuaricationes primorum parentum que adhuc durabant in veteri testamento omnes ad leuibus deesse debant: sed christus per suam mortem eos inde eripuit. quod notatur cum dicitur: Ut morte intercedere in redemptionem earum preuaricationum que erat sub priorum testamento. *¶* Legit in hystoria scholastica quod Salomon habebat instructionem huiusmodi pullos: quem pullos Salomon in cauea vitrea inclusit. Cum uero pater filium habere non posset uermem de deserto attulit: de sanguine eius cauea ipsa liminis: et primo fracta fuit: et sic pullus suus inde eduxit. Ille uermis est christus: qui dicit in *ps. Ego autem sum uermis et non homo. Uermis enim nascitur de humore terre uirtute caloris solaris. Et sicut iste uermis patrem habet in celo scilicet sole: et matrem in terra scilicet terre humore. Sic etiam christus in celo habet patrem sine matre: et in terra habet matrem sine patre. Pullos inclusit in cauea erant sancti patres inclusi in cauea infernalis: de uenit iste uermiculus et uirtute sui sanguinis cauea illam confregit:*

et filios suos uidelicet sanctos patres inde eduxit. *ps. Contriuit portas ereas et rectes ferreos perfregit. Zach. ix. Tu quoniam in sanguine testamenti tui emisisti victos de lacu in quo non erat aqua etc.*

¶ Sermo secundus de eodem.

Tulerunt ergo lapides ad eum: ut faceret in eum. Adus pens erat tamquam mare tepidius: et tamquam fluminis rapidus et profundus in quo omnes piscitabatur: ideo deus quemdam pontem ibi posuit: per quem omnes ad patriam celestem securi transirent. Est autem consuetudo quod quando pons destruitur primo lapides iaciunt et pile fundant: deinde super pilas pons ipse constructus. *¶* In euangelio igitur hoc dictum agitur de pilas fundatione cum dicit: Tulerunt lapides iudei. *¶* In epistola uero agitur de ipsius pontis fabricatore cum dicit: Christus assilens pontifex. id est pontem faciens. *¶* Circa primum sciendum quod iudei christum morte intertulerunt: cum ipsum lapidare uoluerunt. Tribus enim uicibus christus pro morte intertuleretur. Primo per herodes qui ipsum uoluit occidere cum isaias occidit: ut habetur *Mat. ix. ¶* Secundo per suos patriotas qui ipsum uolebant precipitare: ut habetur *Luc. xix. ¶* Tercio per iudeos: qui ipsum uoluerunt lapidare. Adulter et adhuc hodie ipsum lapidare uidentur. De quibus sic dicit *Beata. Quotquot malas cogitationes quas alii sumunt: quasi tot lapides in christum mittunt. Ac deinde quantum ad se pertinet si ad deliberationem transiit resumet inquit. ¶* Circa secundum notandum quod christus dicitur pontifex propter quattuor causas: scilicet propter uocabulum: propter habitum: propter uenerabilem ministerium: propter officium. *¶* Primo igitur dicitur: pontifex dicitur quasi pontifex faciens. In mari enim huius mundi fecerunt omnes periclitabatur et naufragium patiebatur: ideo deus contra istud naufragium triplex dedit adiutorium: scilicet nauis: tabula: et pontem. Nauis est innocentia in qua positus fuit adam: sed ista nauis fracta fuit quando peccauit. In hac naui fuit uirgo beata: que nauis integra ad portum paradisi peruenit. In hac naui sunt omnes baptizati quando seruati in nocentia

tiam b
gunt r
secund
tie. Na
da tab
la pen
cum ill
Immo
in nau
ritu e
us no
inocen
ambu
pisciu
tertiu
passio
crus el
die fut
tuor e
yna fu
tia de
quattu
has tu
purifi
claustr
huc p
2 CSe
Dabu
Ellba
datus
dutus
nam f
manif
quadr
passio
manif
3 buit f
ser p
pofiti
igit f
dalen
vinctu
ria ve
te de
ribus
durus
est fle
xit re
do fac
ritie.
largu

tiam baptismale. Sed q: fere oēs fran-
gunt nauē innocētie: ideo deus parauit
secū dum a diutoris: scilz tabula penitē-
tie. Nam scdm Hiero. penitētia est secū-
da tabula post naufragiū. In hac tabu-
la penitētia fuit maria magdalene. que
cū ista tabula ad portū paradisi puenit.
Immo ē multas alias virgines q: erant
in nauti innocētie trāscēdit: & gtrū ad me-
ritū & quātū ad premiū. Berni. Sicut de
us nō ptiuauit bonis eos q: ambulāt in
innocētia: ita nec ptiuauit bonis eos qui
ambulāt in pnia. Quia vero sūt multi q:
p:ciēt tabulas pnie: ideo deus parauit
tertiā a diutoris scilz pontē: id est meritū
passionis dnice. Tunc enīz xps pone fa-
ctus est nobis: cuius p:le vt dicitū est ho-
die sūt fundate. In parascue aut quat-
tuor trabes fuerūt supinducte. Quarūz
vna fuit de palma. Scda de oliua. Ter-
tia de cedro. Quarta de cyppo. De his
quattuor crux xpi facta fuit. Deinde sup
has trabes strata ē tabula: id est caro xpi
purissima: que quattuor clauis ibi dē fuit
clauata: ideo nō restat nisi vt homo sup
hic pontē ascēdat: & ad patriāz pergat.
2 C Scdo dicit pontifex ppter habitum.
Habitū enīz amictū quādo fuit velatus.
Alba q: ab h:ro de veste alba fuit circū-
datus. Planetā: quādo purpura fuit in-
dutus. Cingulū & stolā: quādo ad colū-
nam fuit ligatus. Mani puli: quādo in
manibus fuit clauis pforatus. Vitraz:
quādo spūs fuit coronatus. Bacculūz
pastoralē: quādo arido fuit sibi dātā in
manibus. Sandalia: quādo clauos ha-
buit in pedibus. 3 Tercio dicit ponti-
fex ppter vinctiōis mysteriū. Solē enīz
pōntificis quādo cōsecrans inungit. Xps
igif fuit vinctus a patre: a matre: a mag-
dalena & a iudeis. 4 A patre quidē fuit
vinctus vinctiōe charitatis: id est gra-
tia vel pōnis spiritus sancti. ps. Unxit
te deus deus tuus oleo letitię p:re cōfor-
tibus tuis. Olim enīz deus erat hominū
durus sed modo est vinctus: & ideo facit
est flexibilis & mīluctus. ideo dicit: Un-
xit te deus deus tuus. Erat iratus: sed mo-
do factus est lenis. ideo sub diff: Oleo le-
titie. Erat auarus: sed modo factus est
largus. ideo sub diff: P:re cōfortib: tuis.

Bedit enim xpo spm sine mēsurā: de cu-
ius plenitudine accipiūt vniuersi. 5 Se-
cūdo fuit vinctus a matre vinctiōe lachry-
marū: quādo scilz eius corpus de patribus
lo fuit depositū. Unde pōr dicit de ea qd
dicit de anna Thobie. x. Flebat igif ma-
ter eius irremediabilibus lachrymis: at
q: dicebat. Deu me fili mi lumē oculorū
meorū: solatiūz vstre mee: bacculus sene-
ctutis mee. Erat enim lumē oculorū suo-
rū: q: oculuz intellectus eius soluminauit
diuina sapiētia: & oculuz affectus celestis
gratia. Erat solatiūz vite sue: q: totū gau-
diū suū erat stare cū filio suo: loqui cum
eone cū eo & videre eū. Erat etiā baccu-
lus senectutis sue. q: cū tūc esset fere qn-
quagenaria: ideo auxilio filij sui idige-
bat. Xps tñ loco sui dimisit sibi iōanem
euāgelistaz qui respectu sui erat baccu-
lus ariditudois & ihermus. 6 Tercio fuit
vinctus a magdalena que ipsū inunxit in
capite & in pedibz. Etiā in toto corpore in-
ungere voluit: q: ad monumētū citaro-
maribus fuit. Per qd datur itelligi q: il-
li xpm vngūt in capite quē ex deuotione
afficiunt in sua diuinitate. Illi vngūt in
corpore: q: afficiūt in sua humanitate siue
passiōe. Illi vngūt in pedibz: q: misericor-
dia sunt paupibus. 7 Quarto fuit vn-
ctus a iudeis: q: spm in toto corpore vn-
xerūt q: totū corp⁹ sanguine repleuerūt.
Vñ angeli admirātes cū sic inuncti di-
xerunt. 7 sa. Ixi. Quis est iste q: venit de
edomitinctis vestibz de bosira. 8 Idem.
Quare rubri est idamētū suū: & vestimē-
ta tua sicut calcitrū i torculari. 9 Quar-
to dicit pōntifex ppter offm pōntificis. Est autē
offm pōntificis triplex. 1. Vñ ē p pplo
orare. Leut. v. Rogabit p eo sacerdos &
pro peccato eius & dimittet ei. Xps igif
orauit p nobis multipl. Nā orauit ver-
bis. Joā. xvij. Nō p eis rogo tm: sed & p
his q: credituri sunt p verba illorū me.
Orauit lachrymis. Debeorūz. v. Qui in
diebus carnis fuit: id est moralitatis sue
preces supplicatōesq: ad illū q: possit eū
saluū facere a morte euz clamore valido
& lachrymis offerēs exau dītus est p sua
ruerētia. Orauit sanguine. Heb. xy. Ele-
cessitis ad sanguinis asperione melius
loqūtē q: abel. Sanguis enīz abel pte-

bat vindicta: sed sanguis xpi petebat misericordiam. erat quorundam per cicatricum resurrectionem. Heb. ix. Introiuit in ipsum celum ut appareret vultui dei pro nobis. ps. Respice in faciem xpi tui. Ubi dicit sanctus Angel. Si non vis o pater respicere nos propter nos: saltem respice in faciem xpi tui propter nos alapis celsis: putis illam morte pallidam. Deus ergo in faciem filii sui respiciens: et propter carum xpm nos emerit videns in nos respicit et nobis parcit. Bernar. Securum accessum habes o homo ad deum ubi stat mater ante filium. filius ante patrem. mater ostendit filio pectus et verba. filii patris cicatrices et vulnera. Nulla ergo poterit replicari ubi tor occurrunt charitatis insignia. Per secundum officium pontificis et sacrificii offerre. Heb. v. Dis pontifex ex hominibus constituitur in his qui sunt ad deum ut offerat dona et sacrificia pro peccatis. Xps igitur dei pontifex: qui seipsum obrulit deo sacrificium. Heb. ix. Per ipsum sanctum semetipsum obrulit immaculatum deo. Non solum autem sacrificium sed et in holocaustum. Heb. x. Holocaustum est in peccato non tibi placuerit: tunc dixi. Ecce venio. supple ut de me facias holocaustum. Dixit autem holocaustus totum incensum ab holone quod est totum: cauimus quod est incendium. xps enim in passione sua totus fuit incensus et inflamatus. Quod per quatuor signa. Per primum est quod valde sudavit. Luce. xxij. Factus est sudor eius quasi gutte sanguinis decurrentes in terram. Quando stat ad parvum ignem sudat in facie. Quando vero stat iuxta fornacem sudat in toto corpore. Magna igitur ignis amoris in christi pectore erat quando in toto corpore sudabat. quando sudor in terram decurrebat. quando humor hegmaticus in humore sanguineus quiescerat. Secundum signum est quod valde sitit. Joa. xix. Sitio. Homo enim valde sitit in matius constituitur et valde sitibundus. Bernar. Sitio autem christi non deo. O domine quid sitis? Sides vestra: salutem vestram: gaudium vestrum plus aiam vestram quam corpus meum cruciatum me tenet. et non meum saltem vestri mihi feremini. Per tertium signum est quod totus in corpore rubuit ex eo quod totus sanguine plenus fuit. Homo stans ad parvum ignem rubet in facie. Sed stans ad fornacem rubet in toto corpore. Ex quo videtur quod magnus ignis

amoris in corde christi fernebat qui ipsum sic rubere in toto corpore faciebat. Corpus quod est eius quod fuerat album et candidum per munditiam et puritatem postmodum factum est rubrum cum sanguinis effusione: et tamen non minus propter mortis pallorem. De his tribus dicit Luce. v. Diligit meum candidum et rubicundum electus et milibus. In hoc enim quod electus ex milibus notat nigredo sue mortis: quod ipsa eius nigredo fuit nostra speciositas et pulchritudo. Quartum signum est quod vestes in cruce ferre non potuit: sed nudus ascendit: ac si ipso facto diceret. Tanto igne charitatis ardeo quod vestes aliquid ferre non valeo. Hoc signatum est. Reguli. ubi ubi dei david nudus iudebat ante arcam domini. Per arcam crucis christi significatur in qua profunda mysteria continentur. Quia quia xps lustratus cum multo gaudio crucis sustinuit. Et nudus lustratus: quia nudus crucis ascendit. Tertium officium pontificis est prebendas et beneficia distribuere. Sic christus in cruce extensus prebendas diuersas distribuit. De quibus sic dicit Ambrosius. Auctor humani generis in cruce christi pietatis officia distribuere: persecutionem apostolis: pacem discipulis: corpus iudeis: patri spiritum: virginem parvum: mulierem latroni paradysum: penitentibus infernum: christianis penitentibus crucem penitentem delegavit. Prebenda igitur qua ille pontifex dedit apostolis fuit mors et persecutio. Joa. xv. Si me persecuti sunt et vos persequentur. Prebenda qua dedit aliis discipulis quod non erant adeo fortes: fuit pax et tranquillitas mentis. Joa. xxiij. Pax vobis relinquo vobis: pacem meam do vobis. Prebenda qua dedit iudeis fuit corpus propter ut ipsum crucifigeret: vulneraret et penitus afficeret: ut sic nostra redemptio placeret Job. ix. Terra enim caro christi de nostra terra assumpta data est in manum impij. scilicet iudei. Prebenda qua dedit patri celesti fuit spiritus suus quem in suis manibus commendavit Luce. xxij. Pater in manus tuas commendo spiritum meum. Prebenda qua dedit latroni fuit Joannes euangelista quem sibi in parvum nuptium et custodiam dimisit. Joa. xix. Mulier ecce filius tuus. Prebenda qua dedit latroni fuit paradysus. Luce. xxij. Amen dico tibi hodie mecum eris in paradiso. Ecce quanta securitas: quia sibi hoc

turavit. Quia hodie. Ecce igitur celeritas
quod non dicit usque ad menses vel annum expe-
cta. Quia mecum eris. Ecce igitur beata socie-
tas. In paradiso. Ecce quanta loci ame-
nitas. Per prebenda quas dedit peccatoribus
penitentibus fuit iterum. Matthei. xxv.
Biscedite a me male dicit in igne eternum
per prebenda quas dedit peccatoribus penite-
ntibus fuit crux penitentiae. Luce. ix. Si quis
vult post me venire abneget semetipsum et
tollat crucem suam et sequatur me.

C Sermo tertius unde supra.

TESUS autem abscondit se et exiit de templo. His
nosmet ipsos christus si aliqui dice-
bat verba: hec ordinabat ad nostram instru-
ctionem. Si aliqui faciebat miracula: hec
ordinabat ad nostram confirmationem. Si ali-
qui sustinebat aduersa: hec ordinabat ad
nostram glorificationem. Quia dicit Berni. Vi-
dentes angustias domini nostri iesu christi leuius
nostras portabimus. Si faciebat aliqua fa-
cta hec ordinabat ad nostram informationem.
Unde in hoc facto quod. christus se abscondit
informamur ut nos a furoribus subtra-
hamus. Per Notandum autem quod dicit aliqui su-
stinebat. Aliqui occurrebat. Aliqui se occu-
tabat. Sustinebat quod honores sicut patet
Joan. vi. vbi dicit. Iesus autem cum cognouisset
quod venturi essent ut raperent eum et facerent
eum regem fugit in montem ipse solus. Occu-
rrebat autem suis crucifixoribus sicut patet
Matthei. xxvi. vbi dicit. Surgite eam. scilicet
obutamus eis. Ecce appropinquabit qui me
trahet. Abscondere vero se a iudeis su-
stentibus ut. ab ipsis subtraheret occa-
sionem furendi. sicut patet hic. Per ista
igitur tria exempla dat nobis tria salutis
secreta documeta. scilicet ut fugiamus mundum propter
vitiis desideremus pro christo pati aduersa: et
vitemus iurgiam. Nos autem contrarium faci-
mus quod honores appetimus et procuramus:
aduersa fugimus et vitamus: et litigamus in-
miseremus. C Primo igitur christus fugit ho-
norem ut doceret nos mundanos hono-
res esse fugiendos. Ita est enim de honori-
bus mundanis sicut de ymbria. Si enim
homo ymbrias percedente vult insequi: ip-
sam non apprehendet. et si ymbria subsequen-
tem vultingere ipsas non euadet. Sic et

honores mundani fugiunt suos appetito-
res. Eccl. xi. Si secutus fueris non apprehen-
des et non effugies si percurueris. In hoc
non sunt pares. scilicet honor procurat et honor
ipetrat: quod istar ymbrie cito transiit et de-
ficiunt. Sapient. v. Transierunt omnia tanquam
ymbria. Nec simpliciter transiunt. sed cum per-
iculo ipsos habentium transiunt. Quanto enim
est maior ascensus: tanto est periculosior casus
Qui enim de plano et infimo loco cadit ci-
to resurgit. Qui autem de alto surgere ne-
quit. Rami etiam arboris sicut dicit Ezechiel
so. qui sunt in summitate citro a vi ventorum
franguntur. Qui autem sunt ad radicem per-
uuant. Unde et ait Quintus Curtius quod
dixit Alexadros: quod si arbor magna
crescat diutius una hora extirpatur. Et licet
leo sit talis supbens: paruus tamen autem cibum
quicquid efficit. C Secundo per hoc quod christus
crucifixoribus suis obutauit dat nobis
exemplum quod aduersa non debemus fugere
sed pro ipso ea pati. Debemus etiam deinde
rare. et hoc ipse nobis persuluit: a verbo et
exemplo. Verbo cum dixit Luce. ix. Si quis
vult post me venire abneget se. et tollat
crucem suam et sequatur me. Et exemplo quia
ipse carni sue semper molesta elegit: et in na-
tuitate et in vita et in morte. Aug. Dicit ter-
rena contemplit homo deus ut continen-
da monstraret: et omnia aduersa sustinuit
ut sustinenda doceret: ut nec in illis pone-
ret felicitas: nec in illis timeret aduersi-
tas. Tali igitur consiliario. scilicet christo credendum
est quod nec fallere potest nec falli. Sunt au-
tem tres alij stulti consiliarij quibus pnumi-
ter homines magis credunt. scilicet dyabolus: mun-
dus et caro. Dyabolus enim consiliat ut ap-
petamus honores et sublimitates. Mun-
dus vero consiliat ut appetamus terrenas
cupiditates. Caro autem consiliat ut ap-
petamus carnales voluptates. De his
tribus consiliariis dicit Eccl. xxv. Tres
species odiuit anima mea: pauperem super-
biam: diuitem mendacem et senem fatuum et inen-
satum. Pauper superbus est caro: que est pau-
per in naturitate: quod nuda nascitur. Pau-
per in vita: quod aliunde indumentis et aliunde
tis confortatur. Pauper in morte: quod cum vili
cilio sepelitur. Pauper enim diuasi pa-
rum potes vel paru imperas vel paru
portas. Est igitur caro in naturitate paup

b

et pax potes. q: puer qñ nascit est parus potes et infirmus. In vita aut pz ee pax imperas: q: nō debet impare rōnī: sed sibi subijci. In morte aut est pax portans: q: de oibus diuitijs suis nihil secū afferre potest. Sed qñs caro sit paup semp tñ superbit qñ rōnī contradiscit. Biles mēdax est mūdus. Est enīz diues inquā tū oia tpalia possidet. Sed est mendax: q: nō attēdit qđ promittit. Nam in diuitijs pmittit satietatez: et dat magnā esuriē. Eccl. v. Auarus nō implebit pecunia. In delitijs pmittit delectationē: et dat amaritū dñiē. Unde dī de carnali voluptate. Prover. v. Nouissima eius amara quasi absinthiū. In bonoibz pmittit sublimitatē: et dat subitam delectationē. Job. xxx. Eleuasti me et quasi supra ventum ponēs allisisti me valide. Senex fatuus et insensatus est dyabolus. Differūt autē fatuus et stultus. Fatuus enīz dicit a fando. qñ. f. fando et loquēdo suā stultitiā manifestat. Stultus aut dī ecōuer: so quasi stolidus. Vel stult⁹ dī quasi stupidus: q. f. ad oia que videt et audit stupet et dicere et respondere nescit. Senex aut scōz. Jñs. dī quasi sine sensu. Et subdit: Nam phisic⁹ dicit stultos ēē homines frigidioris sanguinis. pūdētes vero calidioris. Un⁹ senex in qbus iā friget sanguis et pueri in qbus nōdū calerimus sapiūt. Pueri igit nōdū sapiūt: q: nōdū in eis sanguis icaluit. Senes. n. desipiūt: q: i eis iā friguit. Iuuenes vero et etate viriles acutē sapiunt et memorie ipmūt: q: sanguis in ipsis iuuenib⁹ incalēscit. Antiqui vero hñt sensus matuz: q: eoz sanguis nec ē frigidus nec calidus: sed ē tepērat⁹ sanguis. Ideoq: dī Job. xij. In antiquo est sapiētia: et in multo tpe pūdētia. Est igit dyabolus senex fatuus et insensatus. Senex ppter antiquitatē: q: sicut dī Job. xl. Ipse est pncipiū viar dei. Fatu⁹: q: fando suā stultitiā manifestauit: qñ dicit. Jñ. xliij. In celis pscēda: sup astra celi exaltabo solū me. Insensat⁹: q: bona que a deo accepit seruare nesciuit. Tercio p hoc q: xps se abscondit dat nobis exemplū q: a furētib⁹ nos debem⁹ subtrahere ne pñt gat eoz ira nos amplius inflāmare. Nā

pra furorē et irā tu deoz xps qñq: remedia p̄suevit hēre. C. Prīmū ē patiētiam verā seruando. Ira nāq: qñtuor gradus hz. C. Prīmus est qñ ē in i aīo. P. Scōs est qñ est manifestata in exteriori signo. P. Tertius qñ ostēdit in insurioso verbo. P. Quart⁹ qñ exercec in pumelioso facto. Jñs qñtuor gradus ponunt. Matt. v. Audistis q: dictū est antiqz. Non occides. Ecce ira in facto. Omnis q: frascit fratri suo. Ecce ira in aīo. Qui autē dicit rixā. Ecce ira in signo. Qui dixerit fatue. Ecce ira in verbo. Nullo autē illorū modoz xps vnq: fuit p̄morus. Unde dī Jñs. xlij. Nō erit tristis neq: turbulētus. Nō. n. habuit ipācentiā in aīo. Jñs dī: Nō erit tristis. Nec in exteriori signo. Ideo dī: Neq: turbulētus. Nec in verbo. Ideo dī: Non clamabit. Nec i facto. Ideo subdit: Calamū quassatū nō conteret: et limū fumigans non extinguet. Jñs dī: qui sunt cōquassati diueris rērationib⁹ non cōterit sed reparat. Jñs in qbus ē fere extinctus ignis diuini amoris non extinguit: sed reaccēdit et inflāmat. C. Scū dū remediū qđ habuit xps p̄ra tu deos furētes fuit oīno tacendo. Sicut paret q: corā herode et pilato et alijs iudeis tpe passionis sue tacebat: scētes q: ex hoc amplius fuissent inflāmati. Jñs. xlij. Taciuit: semp filij: patēs sui. Et iste est optimus modus extinguedi ignem furoris qñ. f. furētī nihil respōdet. Sicut ignis in se deficit qñ ligna nō apponuntur. Sic ira furētis euānescit qñ verba nō respōdentur. Prover. xvi. Lū defecerint ligna extinguet ignis: et suffurione subtercto iurgia cōgescent. Quādo vero q: litigar: tūc ligna parat et furētis iram inflāmat. Ecclesiastici. viij. Nō litiges cum homine linguato: et nō struas in ignē illius ligna. Dicit. n. Chrys. qđ qñ aliq: iactat. si resistēs iuenerit valde cōcutit. Si aut nō iuenit per aerē dissoluit. Sic etiam iracūdius si resistētem inuenit amplius inflāmat. si nō inuenit tranquillat. Ecclesiastici. xxvij. Scōz ligna silicis ignis erat deficit. Et scōm virtutē bonis sic iracūdia illius erit. Brego. Imitatōis tenēs dei gloriofus est ira: et tacēdo fugiet qđ respōdēdo superare. C. Tertium

remediū qđ xps habuit fuit verba pacifi-
ca respondēdo: sicut patet hic. Eū enim
verbū p̄m̄eliosus tag insuriosus iudei
sibi dicitur: f. demoniū haberet: ille
humilr & pacifice respondit dicens: Ego
demoniū nō habeo. Et vidē qđ sibi duo
iponebat. Unū in quo nō erat magna in-
famia: poterat n̄h̄lomin? sustineri. f.
qđ esset samaritanus: qđ custos interpretat.
Et ipse est custos. Iuxta illud ps. Nisi
dñs custodierit ciuitatē: frustra vigilat
qđ custodit eā rē. Illud qđ p̄tinebat infa-
mia & nō poterat sustineri. f. qđ demoniū
haberet. Ideo dñs ad p̄m̄ū n̄h̄l respo-
dit. De secūdo aut̄ humilr se excusauit.
In hoc dñs exēplū nobis ne ad omnia
que de nobis dicunt respondēamus. sed
si talia sunt que tolerari possūt dissimu-
lemus. Si aut̄ infamia iporāt: nos h̄i
milr excusē? Beda. Duo xpo illata su-
erūt. Unū negauit: r aliud tacēdo p̄sen-
sit. Dic igit dñs in semetipso p̄buit exem-
plum patētie: vt eo tpe quo a p̄m̄is ex-
salutē p̄m̄elias accipim? eoz ēt ve-
ra mala taceamus. Et ille ē optim? mo-
dus extinguedi irā furētis: verba. f. pa-
cifica respondēdo. Cor enim tracūdi illar
olle ebullire consuevit. Prouer. xv. Os
stulti ebullit stultitiā. Sicut igitur cessat
ebullitio olle qñ aqua frigida apponit:
sic cessat ebullitio ire qñ verba pacifica
respondent. Ecclē. ix. Responsio mollis
fragit iram. Sermo durus suscitāt furo-
res. C. Quartū remediū qđ habuit xps
p̄tra iudeos furētes fuit ab eis receden-
do sicut patet hic. Ego. Exēplo nobis
dñs loquit: vt cū ēt resistere possim? irā
superbiētū declinemus. Et ille est alius
modus extinguedi ignē furētis: vt. f. illi
p̄tra quez furit ab eius p̄sentia recedat.
Sicut enim vas qñ fortiter ebullit: si ab
igne eleuet cessat ire ebullitio. Sic qñ
ille p̄tra que furit recedit & elongat: cef-
sat illius ire inflammaro. Prouer. xx. Ho-
noris ē homin? qđ separat se a p̄tentio-
nibus. Dēs aut̄ stulti miscent p̄m̄elias
vel rēis. C. Quintū remediū qđ habuit
xps p̄tra iudeos furētes: fuit bñficia lar-
giendo. Un p̄tē iudei ei dixerunt: de-
moniū habes. Propter talia ip̄peria
nō cessauit eis ipendere salutaria docu-

menta dicēs: Amē amen dico vobis: siqs
sermonē meū seruauerit: mortē nō gu-
stabit in eternū. Blosa. Hic dīscat homo
lesus nō malū reddere: sed bonū. Et ta-
libus tñ bñficijs petioris sūt effecti dī-
cēs: Nūc cognouimus qđ demoniū ha-
bes. Beda. Sicut accepta p̄m̄elia bo-
nus melior fit. Ita mali de bñficijs sunt
deteriores. Aliqui tñ ex bñficijs melio-
res sunt. Unde dī Rom. xij. Si elurrit
inimicus tuus ciba illi. si sitit potus da
illi. hoc enim facies carbonēs ignis cō-
geres sup caput eius. Carbonēs isti scōz
Blosa: sūt vel feruor charitatis ad quā
amplius incitant: vel amor spūs sancti
ad quem inflamātur: vel ardor pēnitē-
tiē ad quam prouocātur.

C Bñficia palmar. Sermo p̄mus.

O Am appropin-
quasset iesus hierosolymis
& venisset bēthphage ad mon-
tem oliuēt rē. Bar. xxi. Appropiquāte
de passidīs appropinquē voluit xps lo-
co passidōis: vt volūtariē se pati oñderet.
Et quāuis sepe hierkz ascēderet: nunq̄
tñ aliquē honore sibi voluit exhiberi: n̄
si mō cū ad passionē ibat: vt ex hoc def-
itelligi qđ in morte sanctoz viroz nō est
dolēdū sed poti? gaudēdū. & qđ sua pas-
sio erat sibi in gaudiū & magnus festum
agendū. & qđ p̄secutōes p̄pter xpm̄ debe-
mus gaudēter appetere. inūdanos autē
honores vitare: sicut fecit xps qui regiū
honore fugit: vt habet Joa. vi. Ad locū
autem passionis hodie gaudēter: accessit.
f. C. In hoc euāgalio quantum ad tria
instruimur & informamur. C. P̄m̄o vt
carnem nostrā mortificemus & eius vi-
tīs dominemur. qđ notat p hoc qđ xps
super asinā ascēdit. Asina ē caro nostra
super quā tunc ascēdimus cū eam ratōi
subijcimus & eam mortificamus. Et ista
mortificatio h̄z triplicē gradus. f. Quā-
dā enim sic mortificant qđ cū p̄ius viue-
rent scōm appetituz sensualitatis tanq̄
bestiales: postmodū viuere incipiūt scōz
imperii rationis tanq̄ hominēs ratioā-
les. Et ista mortificatio ē magna. f. Alij
sic mortificant qđ omnē actum carnalem
cōtēnunt & inquatū possibile ē puritatē

Dominica palmarum.

angelice se cōiungūt: ista ē maior. Alij sic oēs passīōes vincūt & oīa carnalia & terrena p̄tēnūt & sola spūalia p̄cupiscūt et deo p̄ amorē se vniunt & inīma charitate se cōiungūt: ista est maxima. Et hīs patet q̄ quadruplex ē homo. s. brutalls rationalis: angelicus: & diuinus. C. Bruta lis est: qui viuūt more bestiar. Bestia cūm semp ad terram respicit. Tales sunt auari qui semp terrena p̄cupiscunt. ps. Oculos suos statuerunt declinare in terraz. Bestia vna femina non est contenta sed plures inuadit. Tales sunt luxuriosi q̄ vxores p̄opria nō sunt cōtēti. Hieremie v. Uniuersiq̄ ad vxores proximi sui hīniebat. Ibidem. Et qui amatores in feminas & emillarij faciunt. Bestia igitur non regitur ratōe: sed fertur impetu sue nature. Tales sunt superbi qui nō reguntur ratōe: sed p̄pria volūtate dicentes: Sic volo sic lubo sit p̄ ratōe voluntas. Bernar. An non tibi videtur bestia bestialis: esse homo ratōe vicens & ratio ne nō vrens. C. Homo rationalis est: qui viuūt secūdum imperiū ratōis: qui tam inter cōiugia q̄ inter diuitias & honores discrete se habet. De talibus dicit. l. Corinth. vi. Qui habet vxores tāquam non habetēs sint: & qui vruntur hoc mūdo tāquam nō vtant: & qui gaudēt tāquam non gaudeēs. Ille habet vxorē tāquam nō habeat qui ea vtitur non ad voluptatē expletionē: sed ad liberorū p̄creatio nem. Ille vtitur hoc mūdo tāquam nō vtatur qui diuitias retinet non ad voluptatem: sed ad necessitatem: & pauperū sustentationē. Ille gaudet tāquam non gaudeat qui inter p̄spera non effert p̄lationes: sed humiliter recognoscit sue infirmitatis impfectionē. C. Homo angelicus est qui ab omni actu carnali abstrahitur. Juxta illud Luce. xx. Filij huius seculi nubunt & tradunt ad nuptias. Illi autem qui digni habebunt illo seculo nec nubunt: nec ducēt vxores. Eq̄les enim angelis sunt. Ille est etiaz homo angelicus qui cuncta inferiora despicit solo amore dei pascitur. Juxta illud Thob. xy. Et enim cum essem vobiscum videbar quidem manducare & bibere: sed ego cōdo inuisibilis & potui qui ab

hominibus nō potest videri vtor. C. Homo diuinus est qui totaliter est conuersus in deum. Deus quidē est charitas. & est ignis: & est amor. Ille igitur est homo diuinus qui totus est cōuersus i charitatem. Unde dicit Chyso. de scō paulo. Ut cū ferrum missum in ignem totū efficitur ignis: sic paulus charitate succensus totus effectus est charitas. Ille est homo diuinus qui totū seruet per ardorem dei. Quem ardore p̄tebat. Augusti. vicens: O amor qui semper ardes & nūquāz extingueris: deus meus accende me. Ille est homo diuinus qui totū se quiescit per amorem. Cant. v. Nūciatē dilecto quia amore languet. C. Secundo i euāgelio crudimur vt operibus bonis & officiis que nobis magis competunt insistamus. Nō cūm omnibus omnia competūt. Ambro. in lib. de officiis. Sepe quod alterū deest alterū nō deest. aliud iuuent aprius. aliud sent. aliud in periculis. aliud in rebus secundis. Unde secūdum philosophū verecūdia in iuvene est laudabilis nō in sene. Silentiū etiam laudabile est i muliere: magis q̄ in viro. Et timor: secūdū Augu. in nobis est laudabilis: quē tamē in deo ponere est blasphemia rep̄ehensibilis. Et ideo i ista p̄cessiōe xpi nō vnus omnia faciebat: s̄ alij asinas ad dūcebant. Alij vestimēta i via p̄sternebat. Alij ramos oluarū & palmarum cedeat. Alij fumento vestimēta imponebat. Alij iubilabat. Unusquisq̄ illud officium debet assumere ad qd̄ videri idoneus magis se esse. C. Quidam sunt quibus magis competit assumere opera penitētiē sicut sunt penitētes viri. De quibus Luce. iij. Facite fructus dignos penitētiē. Ille fructus dignos penitētiē facit: qui in corpore habet macerationē: & in corde cōrritiōes. Illi significant per illos qui asinum & pullum ad xpm deducebāt. Sicut per asinas carnes: sic per pullum aīa designat. Ille igitur asinas & pullus ad christū adducit qui & carnes suas daret per mortificationē & animas per cōrritiōes. ps. Lorum meum & ca. exul. in deus vi. Tunc caro exultat quādo puritate iduit. Tūc cor exultat quādo gaudēs conteritur. Juxta illud

Aug. Verus penitēs semper doleat: et dolore gaudcat. Alij sūt quibus magis cōpetit alluere opera virtutū: orationū: gratificati sūt viri perfecti. Isti significant per illos qui vestimēta sua in via sternebat. Vestimēta anime diuerso, rū colorū: sunt varietates diuersarū virtutū. De quibus dicit in ps. Assitit regi na a dextris tuis i vesti. deau. circū. varietate. Charitas enim facit colorem aureū. humilitas nigrū. puritas albū: mediatio passionis xpi rubeū: cōtemplatio celestiu viridem. Ista vestimenta virtutū rūt in via sternimus: quādo ea in excipili alijs pēbimus. Ecce. Benedicta illa deo aia cui? humilitas alteri? cōfundit superbiam. cuius patētia pxtim extinguit iracūdiā. cuius obediētia pigritiam alterius tacite increpat. cuius seruos incertam alient corporis suscitāt. qui pxtimū turbatum pie ira oculū cordis gratia cōsolatiōis atq; edificatiōis illuminat. Alij sunt quibus magis cōpetit exercitare se circa opa misericordie. Isti significant per illos qui ramos oliue ferebant. Oliua signum est pacis. Unde Romant quādo pacē dabant ramum oliue mitebant. Oliu fomentum ē lumis: et supeminet liquoribus vniuersis. Ex quibus pater q; ipsa misericordia valet homini in vita: q; deū sibi pacificat. Hoc signatū ē Beñ. viij. Ubi colūba attulit ramū oliue in signū diuine clementie. Ualet in morte: quia instat lucerne vias illi: ne aia in tenebris cadat. Thob. iij. Elemosyna ab omni peccato et a morte liberat: et nō patiet aiam ire i tenebras. Ualet post mortē: quia aiam in celū subleuat. Unde dñs de monte oluerti i celū ascēdit: q; ipsa misericordia in celū deducit. Alij sunt quibus magis cōpetit intēdere circa victoriam tēstationum: si cur sunt de nouo cōuerſi qui multas patiuntur tentationes. Et ideo oportet q; sint parati ne ex improuiso seriant. et habeant timorē dei tāquam scutum: et iusticiam bonorū operū tāquam gladius. Ista tria tangunt Eccl. ij. Sili accedens ad seruitutem dei ista in iusticia et timore preparat aiam tuam ad tentationes. Isti significant per illos qui ramos palmarum

ferebant. Palma sicut dicit Isido. a fulmine non ferri phibet: q; tales a fulmine diaboliſce tentatiōis ferri non possunt. Unde dicit de martyribus Apoca. vij. Palme in manibus eorum. Alij sunt quibus magis cōpetit intēdere circa expositiones scripturarū sicut sunt pēdicatores deuoti. Isti significant per apostolos qui vestimenta sua iumento impoſuerunt. Unde dicit Hiero. ibidem vestimenta que iumento supponuntur est doctrina virtutum. vel per vestimenta discretio scripturarum intelligi potest: siue ecclesiasticorū dogmatum varietates: quibus nisi aia istructa fuerit et ornata sessore habere dñm nō meret. Isti igit vestimenta iumento supponit qui per suas exhortatiōes animā erudit a peccatis: abstrahit virtutibus ornāt et cōponunt ut sic ibi christus sedeat et quiescat. Alij sunt quibus magis cōpetit attēdere circa deuotionē orationū: sicut viri cōtemplatiui. Isti significant per illos qui clamabant dēctes: Osanna filio dauid etc. Ubi notat q; in nris oratiōibus triplex cōfessio esse debet. Prima est magna desiderij intēctio: qd nota ē in hoc q; clamabant. Intēctum eiz desiderij animi ē quod si magnus clamor in auribus dei: sicut dixit dñs moysi nihil loquenti. Exodi. xij. Quid clamas ad me. Secunda ē magna spei cōceptio: quod notat in eo q; dicit: filio dauid. Multū enim sperare debemus q; nostras orōnes exaudiat: tum q; pater misericordias habuit. De quo d. i. Adacha. ij. Dauid in sua misericordia cōsecutus est sedem regni in secula. Tū q; frater noster et voluit: dum de stirpe dauid carne assumpsit. Berna. Puto me tāz spernere nō poterit os ex ossib? meis: et caro de carne mea. Tertia est magna discretio. qd notat cū dicitur: Osanna in excelsis. Et ē osanna secundū Remigiu ppositū ex corrupto et itegro: quasi osi anna. i. obsecro salua. Ost enim sonat salua. Anna ē iteriectio obsecratiōis: sicut pape admiratiōis. Discretio eiz orantis notat in hoc qd dicit. osanna in excelsis. Qui enim petit salutē corporalem petit in infimis. et ideo non petit discretē. Qui autē petit celestē: petit in ex-

Domenica palmarū.

celsis. **B**atthet. vi. Querite palmarū re-
gnū dei. **T**ertio erudimur vt pspert-
tatem mūdā salubri tristitia tempere-
mus: qđ notat p hoc qđ dñs tanto hono-
ri ē letitie lachrymas imiscuit qñ vidēs
ciuitatē sup illam fleuit. **L**uc. xix. **M**un-
dana eiz pspitas ē sicut vinū pur qđ ci-
to inebriat ē isanire facit: nisi ex cōside-
ratōe aduersitatis alicuius ipse. **E**cclē.
vij. **C**or sapiēs vbi tristitia ē ē cor stultoz
vbi letitia. **R**efert Lactantius qđ poete
tres furias ē dixerūt. **L**ibidinitas: cupidi-
tas ē ira. **S**ed deus istas certos terminos
dedit vt hō vtat cōcupiscētia ad filioz p
creationē: cupiditate ad necessarios p-
uisionē: ira ad subditoz correctionem.
hec ille. **I**ō aut vocat furie: qđ nisi repri-
mant tāquā furiose ē isane se hñt. **N**ā
libido adeo isant qđ trahit aiam ad vo-
luptates illicitas. **S**ap. ij. **V**ino p̄cioso ē
vnguētis nos ipleam⁹: ē nō p̄tereat nos
flos ip̄is. **N**emo n̄ ē sit exoris luxurie no-
stre. **C**upiditas trahit ad rapinas. ē
vsuras. ē fraudulētias. **S**ap. xv. **E**xisti-
mauerūt lulum ē vitā ē quersationem
vite cōpositā ad lucrū: ē oportere vnde-
cūq; ē ex malo acgrē. **I**ra trahit ad
vindictas: ē inimicitias: ē iniurias mul-
tas. **S**ap. ij. **O**pprimamus paupem iustū
ē nō parcamus vidue nec veterano: nec
recreamur canos multi t̄p̄is: sit aut for-
titudo n̄ra lex iusticie. **R**eprimēde sunt
īgit iste furie. **P**rima furia. **L**ibidinitas
reprimēbat qui dicebat **T**hob. viij. **L**u-
scis dñe qđ nō luxurie causa accipio so-
rorem meā: sed sola posteritatis dilectio
ne. **E**cclē. xxv. **A** carnis vīs tuis abscinde
illā ne semp aburat te. **S**ecūda furia
s. cupiditate reprimēbat ap̄ls qui dice-
bat. **I** Thimo. vi. **M**ites alimēta ē qbus
tegamur h̄is cōtenti sumus. **T**ertia fu-
ria. **I**ra reprimēda docebat. **J**ob. xxxvi.
Non te supet ira vt aliquid opprimas.
Prouer. x. **S**atius statim indicat iram
suā qđ arstimulat iniuriā calidus ē cē.

C Sermo secundus.

Quē rex tuus ve-
nit tibi mansuet⁹. **D**ñs nos-
ter iesus x̄ps in h̄ic mūdū veni-
ens semp ē vbiq; dilexit paup̄atē ē hu-

milstatem. s. in natiuitate. in vltia. i. mo-
te. ē post mortē. **N**am in natiuitate habu-
it humilē ē paup̄em infem. in vita pau-
perem sociatē. in morte paup̄em lectū
s. crucē qui adeo fuit strictus qđ duo po-
des sibi quiescere si potuerūt: sed vñ sup
altū fuit cōhūsus. **P**ost mortē aut habuit
paup̄em sepulturā qđ nō in p̄p̄io s. alle-
no sepulchro posit⁹ fuit. **I**ta ē nūc pau-
perem habuit equitaturā. s. asinas ē pul-
lus: id dicit p̄pheta: **E**cce rex tuus venit
tibi mansuetus. vbi dicit quattuor i isto
rege fuisse. **P**rimo fuit in eo sublimi-
tas diuina cū humana infirmitate. cum
dicit: **E**cce rex tuus. fuit enim rex inquantū
deus sum⁹. **S**z tuus inquantū factus est
hō infirmus. **E**x quo habet quātū descen-
derit qñ de diuina sublimitate vñq; ad
humanā infirmitatē. **N**ō eim descendē ma-
gis potuit qđ inde manifestat. **Q**uō infra
nām diuinā ē natura angelica. **I**nfra
naturā angelicā ē natura humana. **I**n-
fra naturā humanā ē pena. **I**nfra pe-
nam ē culpa. **I**nfra culpam vero nihil ē
qđ nihil inferius ē peccato. **C**hristus
ergo descendit infra naturā diuinā qđ
minor seipso factus est. **P**hil. ij. **S**emet-
ipsum exinanuit forma seruī accipiens
Secūdo descendit infra naturā ange-
licā. qđ paulomin⁹ ab angelis mīoratus. in
q̄tū. s. angelū h̄ic nāz ip̄a sibi ē ip̄e hñt
passibilē. **P**s. **M**inisti cū paulomin⁹ ab
angelis. **T**ertio descendit infra natu-
rā humanā inquantū opprobriū hoīus
factus. **P**s. **E**go aut sum vermis ē hō ho-
mo. vt debat enī ē minor omni alio bo-
mine qui sic fuit despectus. sic fuit con-
sputus. sic deturpat⁹. sic humiliatus.
Ysa. liij. **N**on ē ei sp̄s neq; decor ē vidi-
mus eū ē nō erat aspectus. vnde nec re-
putauimus eū. **Q**uarto descendit vñq;
ad penā. **L**itica penā aut triplex est gra-
dus. **E**st enim quedāz pena multū igno-
miniosa sicut ē suspēssio in patibulo vbi
latrones puniūtur. **E**st quedā multus
dolorosa sicut est excoitatio quam fuit
passus sanctus **B**artholomēus: ē adu-
sio quam fuit passus sanctus **L**aurenti-
us. **E**st quedāz qđ vtrūq; habet sicut ē
crucifixio. **E**rat enim ignominiosa quia
erat pena latronum. **E**t dolorosa. **T**um

pp̄ter neu-
rosos ē m-
rostatē. q-
tine aug-
qđ nō stat-
feriunt. **C**-
Tū qđ deu-
poterat. **P**-
peccatū. **C**-
ta. **C**Sec-
cū magis
ad viliū
nita ciui-
vt per su-
lurem. **D**e-
idem hac
mā suam
n̄tur hic
per quare
per verba
tunc os re-
Lucē. vi.
tur. **C**S-
ematus g-
da vel am-
de rebis
nis exhibi-
sequia pe-
ius. **S**ul-
sua qui n-
ne. **X**ix.
anis. **C**L-
vltimū v-
Sulsi ei
videndum
ad moue-
Dolant. **S**-
superim-
stis. **I**ta
deus hu-
re enim l-
amorem
cument
n̄re poti-
ges mea
mo vider-
israeliqu-
na nobis
rem futu-
ante legē
re beneh-

propter nervositate: quia fit in locis ner-
uosis et maxie sensibilib⁹. Tu pp pōde-
roitate. q: ip̄s corp̄s pōdus pēdētis cō-
tinue auget dolorē. Tu pp dīurnitatē
q: nō hīatiz moriunt sicut illi qui gladio
feriunt. Usq: ad culpā aut nō descendit.
Tu q: deus erat in quē peccatū cadē nō
poterat. Tu q: decebat vt nullū haberet
peccatū: quia nra veniebat auferre pecca-
ta. C Secūdo fuit in eo inēsa charitas
cū magna nra vtilitate. cū dī: Venit tibi
ad vtilitatē tuā. In hoc eiz ostēdit infi-
nitā eius charitā. q: idco ad nos venit
vt per suā passiōē nram procuraret sa-
lutem. De qua charitate dī Jo. xv. Sa-
tis hac dilectionē nemo habet vt ani-
mā suā ponat quis p amīcis suis. et po-
nitur hic vltimū signū amoris. Almoz eiz
per quattuor signa manifestat. C Prio
per verba. quādo eim cor ē plenū amore
tunc cō redūdāt vel abūdāt in sermone.
Luc. vi. Et abūdāti cordis cō loqui-
tur. C Secūdo p collata beneficia et istō
ē maius q: pūm. Multū eim bona ver-
ba vel amatoria dicerēt qui non seruīrēt
de rebus suis. Sego. Probatio dilectio-
nis exhibitio est operis. C Tercio p ob-
sequia personalia. et istud adhuc ē ma-
ius. Multū enim seruīrent de substantia
sua qui non seruīrēt de persona sua. Se-
ne. xxi. Seruīst iacob p rachel septē
ānis. C Quarto per aduersa. et istud est
vltimū vltia quod aliud nō inuenitur.
Multū eim darent personā suā ad ser-
uīdum qui non darent animā suā
ad moriendū. De isto signo dicitur. ij.
Joan. xij. Tibi vltimū impendā et
superimpendā ego ipse p animā v⁹
suis. Ista autē quattuor signa amoris
deus humano generi ostendit. Tempo-
re enim legis et pphetarū ostendit suū
amorem per verba: quia tunc hominī do-
cumenta dedit per que ad vitam pue-
nire pōtuit. Leuiti. xxvij. Custodite le-
ges meas atq: iudicia que faciens ho-
mo viuet in eis. Baruch. iij. Beati sum⁹
israhel: quia que deo placent sunt manife-
sta nobis. Deinde ostendit nobis amo-
rem suū per beneficia. Et hoc in lege
ante legem post legē: quia omni tēpo-
re beneficia sua dedit. s. bñficia tēpora

lia: corporalia et spūalia. et pmissit etiā da-
re celestia. Matt. vi. Nōne aīa plus ē
q: escha. et corpus plus q: vestimentū.
Querite ergo pūmū regnū dei. Nomi-
ne autem time intelligunt bona spiri-
tualia. Nōne corp̄s bōa corporalia Nōne ve-
stimentū bōa spūalia. Nōne regnū dei bona
celestia. Est ergo sēsus. Nō sitis solliciti
q̄rere nisi bona celestia: quia pat vester
qui vult vobis dare bona celestia: dabit
spūalia. et si dabit bona spūalia dabit et
corporalia. et si dabit bona corporalia da-
bit et tēporalia. Quia qui dat maiora da-
bit et minora. Tandēz christus ad nos ve-
nit et signū amoris quod ē per obsequia
personalia nobis ostendit quādo p tri-
gintrates ānos personaliter nobis ser-
uīst infirmos sanando. mortuōs susci-
tando. demones expellēdo. Ect. x. Qui
pertransiuit benēfaciēdo et sanando
oēs opprēssos a diabolo quoniam cecus
erat cum illo. Vltimo ostendit signum
amoris quod est per aduersa. q: secūdū
Bernar. Pro nobis passus est dura ver-
ba. duriora vbera. durissima crucis tor-
menta. C Tercio in isto rege fuit mansue-
tudo cum benignitate. cum dicitur mā-
suetus. Dī aut māsfuctus quasi manu af-
fuctus: sicut autē domestica dī mansue-
ta: q: ad ostensionē frustū carnū statim
venit ad manū. Deus eim oīm erat val-
de durus. q: quātūcūq: vocaret non ve-
niebat. s. in carnem. sed modo sic factus
est mansuetus q: ad modicū desiderū
nostrū venit ad cor nrm. Sap. vi. Prece-
cupauit qui se concupiscit vt illis se pū-
o ostendat. Multū autem sunt tāquam
aues contumaces et siluestres: quia lz te-
nus ad eos veniat bona propōita in spūā
do. ip̄i tamen ad eum ire nolūt suis in-
spirationibus obediendo. Job. xxiij. Ip̄i
si fuerunt rebelles luminī. C Notandū
autem q: aues tribus de causis ad co-
minos suos non reuertunt: aut quādo
sunt nimis replete: aut quādo sunt i de-
uoratiōne p̄de occupati: aut quādo nō
sunt bene domesticati. Sunt autem qui
dam qui ad xpm non veniūt: quia diu-
tius sunt nimis repleti. Deut. xxiij. In-
crassatus ē dilectus et recalcitrauit. Elij
qui spurcitū peccatorum sunt ple-

nt: similes coruo q ad arcas nō redijt: qz deuorati cā daucep se ddit. Alij q adhuc nō sūt bene domesticati. Alia aut siue aues multipi domesticant. Quēdaz ex flagellatōe vel aliena vel ppia. Alia sicut leo q domesticat qñ carulus coram eo flagellat. Vel ppia sicut catulus q domesticat qñ sepius verberat. Quēdā domesticant ex lōga cohabitatiōe cū hominib⁹ vel domesticis animalibus. Quēdā ex vni sup̄pōe: sicut pueri dāt aubus vt nū bibere qñ ad loquendū volūt eas docere. Quēdā ex beneficiorū ip̄sione. Nō enim est aliqd aial ita siluestre qd ex bñi cū n fiat lene. Et tñ aliq adeo sūt siluestres q domesticari nō pnt. Nec ex p̄sidiē ratiōe flagellati leontes. i. xpi. Luc. xxiij. Si viri di ligno hoc faciūt: in arido qd fiet. Nec ex imissioe alicui⁹ aduersitatis. Dicit. vi. Frustra p̄lauit p̄latus. Daniel. n. eoz nō sūt p̄supte. Nec ex lōga cōuersatiōe cū viris sanctis. imo qd deterior est aliqd bonos p̄maculant. Dicit. vi. In domo israel vidi ponēdum. Ibi fornica tōe efrāim p̄taminat⁹ est israel. Nec ex portu dñici sanguinis quē nobis dimisit ad bibēdū. Deut. xxxij. Sanguis vne dīberēt meracissimū. Nec ex assiduis bñificijs. Dicit. xxxij. Seriam cū eis pacū sempiternū z nō dīnā eis bñfacere. Quarto in isto rege fuit humilitas. cū lenitate cū dī. Sedens super asinā. Magna humilitas fuit q sup asinaz sedere voluit talis actus. Quod trib⁹ de causis fecit. Primo vt supbia p̄elatorum multos pfunderet q dīlectant in multis z magnis equis: in frenis argēteis: i. selis depectis: calcarib⁹ deauratis: z alijs p̄p̄is. Vñ post illud. Sedēs sup asinaz sub dīc zach. ix. Et dispergā qdrigaz de efrāim z equū de hierusalē. Bern. Adī. nīstri xpi sunt: z seruūt antīp̄o. honora tī incedūt de bonis dñi q deo honorē nō deferūt. In his quoqz qndie viget meretricis nitor. Iūstronicus habet. regi⁹ apparatus. plus calcaria q altaria fulget. Idē. Adīro: de clericis q aliud esse volūt z aliū videri: habitu militis: qñ rustici: acru neutri exhibēt: q nec vt milites pugnāt: nec vt rustici laborant: nec vt clerici euāgelizant: z dū vtrūqz appe-

tunt: vtrūqz pfundit. Secō vt super māfuetos se gescere demonstraret. Nā. n. gescit sup dectarios. i. supbos nec sup palefros. i. vanagloriosos: sed sup nā. i. aiaz mansuetos. Lxxij. Nō sedet in curru aureo p̄ciosā purpura fulgens. Nec ascendit sup ferūdū equū discordie amatoriē z litis sed sup asinā tranquillitatis z pacis amicā. Tercio vt in quo sit tu hō erat ostēderet: qz sillis erat bestia z iumentis. Hoc signatu est Daniel. liij. vñ dī de nabuchodonosor. Ejciēt te ab hominib⁹ z cū bestiis atqz feris erit habitatio tua. fenuz vt bos comedēs. Septimo quoqz tpa mutabunt sup re. Sicut autē dī in hysto. schol. Ista nō ē passus scdm corpis imutatiōē. sed scdm mētis alienatiōē. Et sublimis est ei sensus z vsus lingue. Et videbat sibi q ēēt bos siue taur⁹ in anteriorib⁹. in posterioribus aut leo. Daniel quoqz p eo orabat ita q septimo tpa. i. septē anni ad p̄ces suas in septem mēses redacti sūt. In gbus septē mētib⁹ p qdraginta dies instantia p̄tebat. per alios vero qdraginta ad cor: reuertens fiebat z orabat: qz ex magna fletibus oculi etus vt caro facit sunt. Daniel autē ad eū exhibat z eūz videbat. Cōpletis autē septē mētib⁹ reuocat⁹ est. Noluit. n. statim regnare: vsqz ad septem annos p̄nāz egit. panē z carnes nō comedō z vinū nō bibēs. Et hac hystoria quattuor eliciunt. Primo q̄s ē hō in statu p̄tati: qz similis bestiis. ps. hō cū in honore ēēt nō intellexit: pparat⁹ est iumentis in p̄p̄itib⁹ z sillis sac⁹ est illis. Bern. Et ce quo de grege bestiarū facta ē nobis creatura: puto iumenta dicerēt: si loq fas ēēt. Ecce adā quasi vnus ex nobis factus ēst. Secō q sint illa p̄ta que atam assumulāt bestiis: que qdē sunt luxuria z ferocitas nimia. hoc signat ex hoc q sibi videbat q ēēt bos siue taur⁹ in anterioribus z leo in posteriorib⁹. Nā in tauro ferus luxuria: in leone effrenata supbia significat. Tercio giber hō dī esse in statu p̄nē: qz dī orōnibus z sillis. Insistere: z alioz sanctorū suffragia implorare. Quāte virtutis sint p̄s: qz Daniel per suas orōnes septē annos mutauit i septē mēses. Jaco. vlti. Multū. n. valet depectio

Domi
lusi affidus
debat bōre
femp timere
opibus p̄fens
p̄cios nolle
Ne verearis
qñ merces
C. Sermo
Pda
vi
sua tpa fami
p̄bos hūm
bus potētib⁹
iurib⁹ nō i
soluz. i. zach.
Et de obibus
turionē. De
obibus sapie
mū. De quo
dīerna die q
tes. i. scribe
Daniel. par
turbe xpm h
in hierusalē
q in hac dī
C. Prima et
qz in pierle
De qua p̄ce
erno. In qu
plex obsequi
a iumento cū
iumenta in vi
gramos de
mus etiā ad
tum a pueri
qñ signific
obsequiū ex
vel circa no
vi. Iocū lau
pueris qui
quā est deo
cū laudis
iū lau dāt
in li. homel
cius lau d
his oīnib⁹
aut qdam q
Daniel. xv.
notatio: ai

Iustitiam affluat. *¶* Quarto quasi homo se debeat habere post pacta pnia: q. f. debet semp tuncere z vsqz ad mortem in bonis opibus pseruare. Eccl. v. De ppietatu pceio nollet sine metu. Eiusdem. xviij. Ne verearis vsqz ad mortem iustificari: qm merces dei manet in eternu zc.

¶ Sermo tertius de eodem.

Purima autē tur

Pba strauerūt vestimenta sua in via zc. *¶* Maiores semper i vita sua xpa familiaritate habuit cū pauperibus humilibz z simplicibz: qm cū diuiti bus poterit z sapientibus: imo de oibz diuitibz nō puit aliquē amicu nisi vnus solus. s. zachari. de quo habet Luce. xix. Et de oibus poterit nisi vnū solū. f. cē. turionē. De quo habet Mat. viij. Et de oibus sapientibz nisi vnū solū. f. nichode mū. De quo habet Jos. iij. Hinc ē q ho aliena die qm diuites potētes z sapientes. s. scribe z pharisei montē xpī tracta bāt: paupes humiles z simplices. i. turbe xpm honorabāt z ipm pcessiona ltr in hierusalē deducebāt. *¶* Notadū autē q in hac die triplex pcessio celebratur. *¶* Prima est quā xps de mōte oliueti vsqz in hierlem honorabilr fuit associat. De qua pcessione agit in euāgelio hodierno. In qua pcessione scdm Bern. triplex obsequiū xpo fuit exhibitū. Prīmū a iunioro cui insēdit. Scdm ab hīs q vestimēta in via psternebat. Tertiū ab hīs q ramos de arboribus cedebāt. Possū mus etiā addere quartū qd fuit exhibi tum a pueris qui eū laudabāt. *¶* Per ista igit significat q debemus deo seruire z obsequiū exhibere de oibus q in nobis vel circa nos sūt. *¶* Priō de vocibz nris vt. scilicet laudemus. Istud signabat in pueris qui xpm laudabāt. Et istud obsequiū est deo valde acceptū. ps. Sacrifi cū laudis honorificabit me. Debet autē ista laudatio fieri corde: ore z ope. Aug. in li. homel. Qui nō pualet laudare vo cibus laudet bonis opibus assidue: bonis oibz: bonis cogitatōibus. Sūt autē qdam qui laudāt ore sed non corde. *¶* Mat. xv. Populus hic labijs me ho norat: cor autē eoz longe est a me. Alij sūt

qui laudāt ore sed non ope. Aug. vbi su pra. Si male viuis z bona dicis non me laudas. si ceperis bene viuere z meritis tuis tribuis nō me laudas. Rursus si fueris qm iustus z de iustitia tua inflat in celsis z alios in tui cōpatē pteperis non me laudas. *¶* Scdo debemz seruire deo de rebz nris vt. f. misericordie opa faciamz z oīdamz. qd significat i illis q ramos oliuaz ferebāt. *¶* Per oliuā eīz misericordia significat q sex ramos hz: q sex misericordie opa pntet: q sūt veltio: potio: cibo: tectū do: vīfio: solio. Quot ergo misericordie opa facimz qm tot ramos de hac arbore icidimus. Quilibet autē ramus huius arboris deū ad miseri cordiā iclinat. *¶* Mat. xv. Beati misericordes: qm ipm misericordiā cōsequuntur. *¶* Tercio debemz deo seruire de exēplis nris: vt bona exēpla primis pbeamus. Istud significat in illis q sua vestimēta in via psternebat. Vestimēta autē aīe sūt ipsa bona opa. *¶* Apoc. xvi. Bēs q vīgila t z custodit vestimēta sua ne nudus abu let. Illi igit vestimēta sua i via sternūt q p bona sua opa exēplū bñ viuēdi pxi mis tribuūt. Sūt qdā qui ista vestimēta nolūt in via sternere s; semp i dorso tenē nolētes aliq bona opa corāz alijs facere timētes tanis glie motū scurrere. Lū tū bicat. *¶* Mat. v. Sic luceat lux vīa eo. x. zc. Aug. si times inspectatores non hēbīs imitatores. Debēt igit i iteri tenere sin cerā stentōez: exteri bona opa ostēdere ad edificatōez. Bern. Sic sit op i publi co vt tū intērio remaneat i occulto. Alij sūt q nō sternūt vestimēta sua s; aliena: q s. hnt mala opa s; bona vba. De qbus dē *¶* Mat. xxiij. Quēcūqz dixerint vobis ser uate z facite. scōz opa eoz nolite facere. Alij sūt q nō ponūt in via vestimēta sua sed laqueos z retia. sicut plati q hnt ma laz vitā z pculosam doctrinā q sūt alijs in scādalu z ruinā. *¶* Ofec. v. Laqueus fa ctus estis speculariōi z rethē expansus zc. *¶* Quarto debemz seruire deo de cordi bus nris: vt. f. corda vīrida z florīda sem per geramz: qd significat i illis q ramos palmarū ferebāt. *¶* Palma. n. floret i vere: autūno: estate z hyeme. Per ver signifi cat iuuetus vbi oīa florēt: per autūnum

senectus ubi folia cadunt. per eflatē pſpe-
ritas. p hyemē aduerſitas. Illi igit ſūt
ſicut palma quoz cō: nūquā areſcit. ſed
ſemp viret. ⁊ in iuuetute p ſeruorē. ⁊ in
ſenectute p pſeueratiē vigore: inter p-
ſpera p paſſiōis. Juſtus vt pal. ſo.
cē. Cūto debemus ſeruire deo de
corporibus niſis: vt. ſ. xpm in corpore no-
ſtro per mortificationē portemus. Iſt
tales ſignificant per ſumētū cui xps inſe-
dit: qui dicūt cū ppheta. Ut iumentum
factus ſum apud te. De talibus dicitur
ſ. 1. Cor. vi. Gloſificate ⁊ portate dominū i
corpore vſtro. Col. iij. Mortificate mē-
bra vſra que ſunt ſuper terrā. Non dixit
vitiſicare vel occidite. ſed mortificate.
Illi vitiſicat qui corpus ſuū in delictis
nutrit. ⁊ in mēbris ſuis vitia regnare
pmittunt. De quib⁹ dī. i. Thimo. v. Ut
dua que i delictis ē viues mortua ē. Illi
occidunt qui pē nīmā abſtinētia ſic ſe
debilitat qd cū vitioſa natura necant. Jō
monet apłs iudē. Noli adhuc aqua bi-
bere: ſz modico vino vitē pp ſtomachū ⁊
frequētes tuas infirmitates. Illi morti-
ficant qui natura nutrit ⁊ vitia extin-
guūt. De quibus dī Roma. xij. Exhibea-
tis corpora vſtra hoſtiā viuētē ⁊ c. vt di-
cit. Bie. hoſtia quippe imolaſ ⁊ viuā eſt
quādo ab hac vita hō non deſcit. ⁊ tñ ſe
carnaliſ dīderijs occidit. Scda pceſſio
fuit qua a hierlīm vſqz ad caluarie locū
ignominioſe ē deductus. De qua legiſ i
paſſione que in miſſa hodie recitaſ. Ab
iſta pceſſione quidam reſceſerunt ſed po-
ſtea redierunt. ſicut apoſtoli qui reſecto
eo fugerunt ⁊ fidē amiſerūt: ſed poſtmo-
dum ſi dem recypantes redierūt ad xps
Quidam reſceſerunt ⁊ nūquā redierūt
ſicut iudas qui abiens laqueo ſe ſuſpen-
dit. Quidā nūquam reſceſerunt ſic vir-
go beata ⁊ cetera mulieres q iuxta cru-
cem teſu ſemper ſteterunt. Sed cū pzi-
ma pceſſio fuerit magne letitiē ⁊ iſta
ſit magne trititiē: quare eccleſia vitan-
qz cōiungit. ſ. letitiā ⁊ trititiā: legēs euā-
gelii qd ē tanti gaudiū ⁊ honoris. ⁊ paſ-
ſionem que fuit tanti laboris ⁊ doloris.
Pōt vici q hoc fit trib⁹ de cauſis. p. Pri-
ma ē vt oftendat quāta in vſitate hu-
mana ⁊ dignitate imundana ſit inſtabili-

tas ⁊ breuitas. Berni. Ab eodē populo ē
in eodē loco ⁊ iſpo tpe pacis dēbus iter
poſitis: pio cō: tanto triūpho ſuſcepit:
⁊ poſtea crucifixus ē. Q quā diſſimile eſt
tolle tolle crucifige eū: ⁊ bene dicitur qui
venit in noie dñi. Q quā diſſimile eſt: rex
iſrael: ⁊ nō habemus regē niſi ceſarem.
q diſſimile ē rami virentes ⁊ crux: flo-
res ⁊ ſpine. Luit pſtinebant veſtimenta
aliena: ecce ſuis exult ⁊ ſois mitit ſup
ea. Cui dixerūt. Danna. i. ſaluā obſcro-
tūc dixerūt alios ſaluos fecit ſeipm ſal-
uum facere nō pōt. C. Secūda ē vt oſtē-
datur qd tēperandā ē mūdāna pſperi-
tas mēditarde. ſ. mortis vel alicuius ad-
uerſitatis de facili cōſtingentis. Jō enim
nīmā pſperitas ſalomon inſatuaui-
t: ipam tēperare nesciuit. Iſta pſperita-
tem ⁊ mūdāna letitiā hodie xps ⁊ eccleſia
tēperauit. Chriſtus dupl. p. pmo hoc
qd honore ſibi exhibitū in tanta humili-
tate ſuſcepit qñ nō ſup paleſtredū ſz ſup
aſinam ſedere voluit. Secūdo in hoc qd
tanto honori lachrymas admixcuit vſ
ſup hierlīm ſcui: vt habet Luc. xix. Ec-
cleſia ē mūdāna pſperitate tēperada
docet dū letitiē pceſſionis adiungit tri-
ſtitiā paſſionis. Ber. Optime pceſſionis
paſſio eſt coniuncta vt diſcamus in mul-
ta letitiā huius ſeculi ſiduciam habere:
ſcientes quia extrema gaudiū luctus oc-
cupat. C. Tertia ē vt oſtendat quanta i
his qui honore appetunt ſit fatuitas. Sa-
tuus enim eēt qui cum honore ad mo-
tem deducti veller. Fugit xps in vita ho-
norem regū: vt habet Joā. vi. Nūc autē
ad mortē vadens ſuſcepit honorem im-
penſum vt oſtendat qd cum hac vita qdā
ſit curſus ad mortē: tale ē in vita hac ho-
norem appetere quale eēt a mortem cū
honore velle pperare. Heg. Mui preſen-
ti ſuauidate capiſ quaſi p amena prata
ad interitū duciſ. Mors igit adueniens
oſtendit fatuitatē eē in hac vita pſperita-
tē vel honores querere. Satuum enim ē
tot diuitias cōgregare cū non poſſit hō
niſi ſaccū ⁊ ciliciū ſecū portare. Job. xvi.
Saccū cōſui ſup cutē meā ⁊ c. Satuum ē
corpus in delictis enutrire qd poſtmodū
vermes in eibz debent habere. Eutrd
xviij. Putredini dixi pater me⁹ ⁊ ma-

ter mea & soror mea verimibus. Satuum
 ē sup alios velle exaltari quem in breui
 cōtingit a bestiis cōculcari. Eccle. x. Quā
 enim mori homo hereditabit bestiis:
 serpēs & vermes. C. Tertia pcessio est
 quā hodie facit ecclesia in qua plura no
 tant mysteria. C. Primū ē qz ordiate de
 bent incedere. Si enim aliquis subsiste
 ret vt retro rediret vel nimis curreret p
 cessionem turbaret. Subsistunt tepidi &
 negligentes. Apoc. iij. Utināz frigidus
 es aut calidus: sed qz tepidus es cē.
 Retro redunt recediuantes. Luc. ix. Ne
 mo mittens manū suam ad aratru & re
 spiciens retro cē. Currūt presumentes.
 Prou. xij. Substantia festinata minue
 tur cē. C. Secūdu ē qz cito rami olusqz
 & palmyz vbi haberi possunt debent de
 fecti. per oliuam misericordiā designat
 Amb. in libro sermonum. Sine causa ra
 mi olus portat qui opera misericordie
 non amat. Per palma significat victo
 ria. Cū qz arbor illa dedicata erat marti
 Tum qz victores inde coronabant. Am.
 bro. vbi supra. Sine virtute palma por
 tat quem diabolus decipiendo superat.
 C. Tertius ē qz crucez portant & capane
 pulsantur. vt demones videant vexilla
 dei & audiant tubas dei: & sic territi fugi
 ant. Propter hac canz pulsant campane
 & crucez exaltant quādo tēpestates con
 trahuntur. C. Quartū ē qz versiculi clau
 sis ianuis decantant. Quod fit duplici
 de cā C. Quartū vna ē l'fals ex eo qz fue
 runt a claufo primitus decantati. Theo
 dulpbus enim aurelianensis epus false
 apud Ludouicū imperatorē ab inimicis
 occisus: ab ipo est in custodia andega
 tis mandatus qui in ramis palmarū
 illos versus a se editos presente impera
 tore & pessione clausus in carcere: apta
 rāmen fenestra decantauit. Qui intatus
 imperator placuit qz mox a vinculis
 ipm absoluit. C. Secūda ratō ē mystica.
 Tempus enim illud signat tēpus vete
 ris testamenti in quo adhuc tanua re
 gni celestis clausa erat. & velamē legalū
 adhuc positum erat. sed in pasceue &
 tanua fuit aperta quātum ad precij solu
 tionem: & velamina remota quātum ad
 mysteriū expositionē. Et tūc iō vsus

agyo in aperto decantatur & continue
 que velabant altare penitus remouen
 tur.

C. In die sanctō pasche. Sermo primus.

Maria magdale
 ne & maria iacobi & salome
 emerūt aromata cē. Mar. vi.
 Pauci sunt qui amici diligāt in vita: qz
 fere oēs amici diligūt ppter sua nō p
 pter se. Eccle. vi. Est amicus socius men
 te & non permanebit in die necessitatis.
 Pauciores qui diligāt in morte. imo se
 pe filij parentibus aduersant quādo in
 morte volūt aliqua ordinare. Paucissi
 mi qz diligāt post mortē: qz post modicū
 tps amici obliuiscunt. ps. Obluioni da
 tus suz tāqnā mortuus a corde. Iste aut
 sancte mulieres xpm dilexerūt in vita:
 qz sequebant eū predicantē. Lu. viij. Se
 quebat eū maria magdalena & ioanna
 vxor chuze procuratoris herodis & alie
 multe que ministrabāt ei de facultatibz
 suis. Dilexerūt in morte qz sociauerūt se
 eū in cruce pēdēt. Jo. xij. Strabā iuxta
 cruce iesu mater eius cē. Dilexerūt post
 mortē: iō vnguēta parauerūt vt corpus
 ei inuēret. Et hoc ē qz dī maria magda
 lena & iacobi & salome cē. In hocigitur
 euāgelio de tribus fit mētō. C. Primo d
 scitaz muliez deuotioē. Quaz deuotio
 ostēdit quātum ad tria. C. Primo quā
 tū ad numcrū personaz. Describunt ciz
 tres. s. maria magdalena: & maria mater
 iacobi. s. minoris. & maria filia salome.
 Prima xpo nihil attinebat nisi fide & de
 uotione. Due sequētes erat eius mater
 tere. Unde dī. Ex ioachim cleopha salo
 me tres āna maras quas habuit iuxte
 ioseph alphēo zebedeo. Unius hec mē
 hec qtuor illa duoz. Jūcta. n. ioseph. s.
 bsa virgo fuit mē vnus. s. xpi. Jūcta al
 phēo fuit mē qtuor. s. iacobi minoris: si
 montes & iudez ioseph. Jūcta zebedeo
 fuit mē duoz. s. iacobi maioris & ioanis
 euāgeliste. C. Secūdo ostēdit eaz deuo
 tio quātum ad opus deuoti. cū dī. Ene
 runt aromata. i. vnguēta aromatica. Lō
 suetudo enim erat iudeoz vngē corpō
 mortuoz vt seruareēt a fetore: ab icine
 ratōe: & a vermū cōditiōe. Sz ille mu

lieres erat decepte: q̄ cū corpus xpi deli-
tate eēt imballamatu s̄ per mille ānos i
terra iacuisset nō potuisset putrefieri nec
incinerari nec i de venies generari. ps.
Nō dabis sanctū tuū videre cor. Ter-
tio ostendit eaz deuotio quātūz ad op̄
festinū. cū dī. Et valde mane. S̄z si erat
valde mane quō iam ortus erat sol. dicē
dum q̄ ille mulieres in ciuitate habita-
bant. sepulchrū aut̄ extra ciuitatem erat
z sic valde mane venerūt. i. venire incepe-
runt: sed iaz ortus erat sol quādo perue-
nerunt. Vel sol dupl̄r dicitur ortus vel
quātū ad fulgorē suū qui dī auroz. v̄l
quātū ad speram suam. Primo modo
ortus erat sol. Unde dicit Augu. Otto iā
sole. i. cum celū ab orientis pte iam albe-
fecer. Vel nōmē solis xps intelligit qui
dupl̄r fuit ortus. s. de matris vtero p̄ na-
tiuitatem p̄nosaz. z de sepulchro p̄ re-
surrectionēz gloriosam. Est ergo sensus
valde mane veniunt. sed tamē verus sol
i. xps qui prius fuerat ortus natiuitate
carnalis iam erat ortus natiuitate celesti
Quod aut̄ dī vna sabbatoz intelligēdū
ē prima die a sabbato que nūc dīca dicit
tur: Dica eim alr a iudeis. alr a romāis.
alr noiant ab ecclesia. Iudei enim no-
mīnant ip̄os a sabbato dicētes. p̄ia sab-
bati. secūda sabbati. z sic de alijs. Et hoc
ppter reuerētiam sabbati in quo de⁹ re-
quiescunt: in quo opa sua perfecit: z quem
p̄re oibus sanctificauit. Romani noiant
dies a planetis z maxime ab illo qui p̄i-
me hore illius dicit dīatur. Et q̄ sol dīa-
tar prime hore dicit dīice. ideo illū diem
vocabant diē solis. z sic de alijs. Diē au-
tem sabbati vocabant diē saturni: q̄ p̄se
hore illius dicit dīas saturnus. Ecclesia
nominat dies a ferijs dicētes: feria secū-
da. feria tertia. z sic de alijs. Et ē idem
feria q̄ cessatio. Unde antīquī diēz so-
lēm feriam appellabāt: q̄ ab op̄e ser-
uili cessabant. Vel diē feria a feriēdis vi-
ctimis: q̄ in diebus festis sacrificia of-
ferebant. Hodo aut̄ ecclesia oēm diem
appellat feriā. q̄ oīmt tpe a vīijs ē ces-
sandum. Vel diē feriā a ferijs: oēs dies
facti sunt. per h̄at z factum ē ps. Dixit z
facta sunt. Scī. i. Fiat lux z facta ē lux. z
factū ē vespere ēē. Sed quare beata vir

go cū istis mulieribus ad monumētum
nō venit. dicit pōt q̄ triplici de cā. C. p̄i-
ma ē q̄ nō potuisset sustinere vīdē sepul-
chrū filij quin gladiis doloris anīmi
eius p̄forasset. C. Secūda ē q̄ in paralit-
ue z sabbato tāntū se macerauerat z fleue-
rat q̄ p̄e nimia debilitate sustinē se non
valebat. Unde secūda Bernar. Dp̄ortu-
it q̄ de loco passionis inter manus dīci
puloz tāquam semitina ad domū p̄p̄i
am deferret. C. Tercia illa op̄e pia mu-
ter imani colore eiulans z peccatoz deli-
cata cōtūdens: ita ip̄a viscera oīa fatiga-
uerat z mēbra vī iam sensu deficiēs vī-
puenire potuisset ad xpi funus. C. Ter-
tia ē q̄ sciebat q̄ christus resurrexerat z
q̄ in monumēto corpus nō erat. Et p̄i-
credēdū ē q̄ ante oēs sibi iam apparui-
rat. q̄ triplic̄ ostēdi pōt. C. p̄i. mōlō au-
ctoitatē. Sedulus eim agēs de xpi ap-
paritione dicit: Semp virgo manēs cor-
pus se vīvisus affans. Lucē palaz cor-
nus p̄isus obtulit. C. Secūdo per romā-
ne ecclesie approbatāz cōsuetudinē. Sa-
mus enim pontifex in diē pasche ad fan-
ctam Mariā maiorē p̄līmā facit statio-
nem: per hoc inuēs beate marie p̄māz
factam fuisse apparitionē. C. Tercio p̄i-
quādam morālē rōem. Christus eim p̄i-
pit honora patrē tuū z matrē tuam. S̄z
qualis honor eēt si aliquis de vītra ma-
re veniēs p̄sonas extraneas primo vīsit-
ret z matrē de sua abītia desolatā vīsit-
vīsitandā accēder. Sic xps matrē nō-
multū honorasset si prius alios dī sua re-
surrectionē letificasset z tandem matrē de-
solatē apparuisset. C. Secūdo fit mīch-
de monumēti clausione z ap̄tione cum
dicit: Quis reuoluet nobis lapidēz oī-
Bonumētū enīz tripliciter clausū ē
s. grādis lapidēz ad hostiū aduolūtūz
figillī appōnēdēz militū depurationē.
Et tōmulieres non spabant se posse in-
trare: q̄ z lapidē tam grādē remouē nō
poscūt. z milites eas fugarent. z figillū
phidīs frāgere non auderēt. Christus au-
tem qui exiuit de clauso vtero matris
qui intrauit ad discipulos famulus clau-
sis ip̄e de sepulchro exiuit salus figillū
Dicit in hystoria scholastica q̄ ano-
mini. Dext. cuidā monacho sancti iu-

perij extra muros miranti d' cingulo suo
 d' quo cinctus erat in soluto & p'ecto an
 ei vox in aere facta est. sic potuit christus
 clauso p'dire sepulchro. Tercio fit me
 dio de angelica visione: cu' dicit: Viderunt iu
 uenon etc. Ubi describit quatu' ad quat
 tuor. Primo quatu' ad firmum: cu' dicit
 Sedentes in dextris. Sec. Quid p' sint.
 stram nisi vita p'ris. Quid p' dextera nisi
 v'ra ppetua designat. Quia ergo redde
 p'ior noster ia p'itis v'lte corruptione tra
 s'ierat recte angelus q' nunciare eius p'hen
 e' v'ram venerat in dextera sedebat. p' Se
 cundo quatu' ad hitu' cu' dicit. Cooptus flo
 la candida. Sen. Stola ista no' e' ex mor
 tali vell' sed ex vitali v'rtute splēdēs ce
 lesti lumine non terreno colore: dicite p'
 p'eta. Amicus lumine sicut vestimen
 to. Et de iustis dicit: Tūc iusti fulgebūt s'
 cut sol. Ec. Stola candida coop' apa
 ruit: q' festiuitatis n're gaudia nūciauit.
 Tercio in v'ltis splēdore deuiciat no
 stre festiuitatis. Dathanus aut dicit q'
 ap'tus eius erat sicut fulgur. & v'lti
 meta e' sicut nix. Fulgur ē de celo nix d'
 terra. Per q' daf intelligi q' in xpi re
 surrectione terrenis celestia sūt p'ucta. Se
 cūdu aut dicit. In fulgure terror timoris
 & in nixe blādmētū candoris. per quod
 daf intelligi q' xpi i iudicio terribil' erit
 peccatoribus: & blādus iustis. Tercio
 quatu' ad etatem cu' dicit. Viderūt iuuenē.
 a d' innēdu q' oēs in etate iuuenili resur
 gemus. Scierimus. Viderūt iuuenē vt
 cernerēt n're resurrectionis etatē. q' nescit
 resurrectio senectutē. & vbi nasci & mori
 nescit sibi etas nec admittit detrimēta:
 nec indiget incrementis. Unde iuuenem
 nō senē nō infantē sed iocūdas viderūt
 etatē. Quarto quatu' ad locutionem.
 Allocutus ē eim mulieres triplr. Nam
 primo eas cōfortauit dicens: Nolite expa
 uescere. Sicut dicit. ij. Cor. xi. Sathanas
 trāfigurat se in angelū luctu. In hoc tñ
 bonus angelus a malo discernit: q' bo
 nus angelus in principio terret ex suo ful
 go: eim in medio cōfortat ex sua allocutōe
 in fine lētificat ex sua locūda v'ltōe. Pro
 p'rio vero mali angel' ē in principio ex sua
 app'itione terrē multū. in medio ex sua
 allocutōe terrē magis. in fine ex sua hor

ribilitate & v'ltōe terrere maxime. T Se
 cūdo ipas cōfortatas & de resurrectione
 certificatas ad ap'los destinauit dicens:
 Ite dicite discipulis eius & petro etc. Pe
 trum autē solūmodo nominauit triplicē
 de causa. Unum assignat E' ego. dicens:
 Petru' vocat ex nōmīne despect ex nega
 tōe. Si eim nōmīatiz cū nō exprimer q'
 magistrū negauerat: venire iter discipu
 los nō audēt. Alia ratio. Idco spāl' di
 cit Petro. q' idignū se iudicabat disci
 pulatu dū ter negauit magistrum. s' p'ce
 catu nō nocēt q' nō placēt. T Secūda
 cā est vt angelus sibi tāquā summo pōti
 fici deferret. Si eim quis pape & colle
 gio cardinaliū s'ras mittit: papam no
 minatim exprimeret. cardiales in gnāl'
 p'ferret. Angelus igit nōiatiz expr'it pe
 trum tāquā pontificē sūmū. Discipulos
 autē gnāl'iter tāquā collegiū. T Tercia
 cā est q' petrus interpretat agnoscens. per
 q' daf intelligi q' illi xpm inueniūt qui
 deum & se veraciter agnoscūt. T Tercio
 xpi app'itionē & v'ltōe p' cas ap'lis p'
 dicitum ait: Precedet vos in galileam
 App'itio aut facta in galilea lz fuerit ex
 culta. tñ ppter mysteriū p'sal'ter nōmī
 natur. Galilea vero interpretat trāsmigra
 tio. Ch'ist'us dū esset in hac vita mortale
 triplicē defectum patiebat. Unum qua
 tum ad corpus. s. mortalitatē. Aliū q'ntū
 ad aīam. s. passibilitatē. Tertiū quārum
 ad vtrūq'. s. multiplicē miserā & penāl
 tatē. s. in resurrectione facta ē trāsmi
 gratio. Si quidē trāsmigrauit corpus d'
 mortalitatē ad immortalitatem. Anima d'
 passibilitatē ad impassibilitatem. Cor
 pus & anima de miseria & penaltate ad
 eternam glorie felicitatem. De his trib'
 dicit Leo papa. Post passionem christi
 ruptis vinculis mortis: infirmitas i v'ir
 tutem: mortalitas in eternitatem: & cōtu
 melia trāsiuit in gloria etc.

Ergo fecidus.
T Esus queritis na
 zarenum crucifixum. resurre
 xit non est hic. Ch'ist'us in vi
 ta sua nobilem societatez habuit scilicet
 ap'los & quasdam sanctas mulieres.
 Idoum autem tempore passionis qui.

In die pasche

dam ab eo recesserūt. ⁊ quātū ad corpō-
rale associatiōē. ⁊ quātū ad fidē. ⁊ quā-
tum ad amorē sicut iudas. Alij quātū
ad corporale associatiōē ē fidēs: sed non
quātū ad amorē sicut ceteri apostoli
q̄ eo relicto fingerūt fidem perdidērūt s̄
nō amorē. Alij quātū ad fidēs sed nō ad
associatiōē nec amorē: sicut sancte mu-
licres que iuxta crucē stabant ⁊ ip̄m etiā
desunxerūt amabāt. Virgo autē beata a fi-
llo nunq̄ recessit. nec quō ad associatiōē
neq̄: q̄ iuxta crucem imobilis stetit. Nec
quō ad fidē: q̄ ipsam retinuit. Nec quō
ad amorē: q̄ ip̄s perpetuo amorē dilexit.
Ih̄ud rep̄sentat in quēdāz cādels que
in matutinis paularim extinguitur. Et
rep̄sentat. xij. apostolos ⁊ tres marias
qui oēs in passiōe xp̄i quo ad lumen fi-
dei fuerūt extincti. Una tamē candela
seruat inextincta que rep̄sentat v̄rginē
mariā in qua lux fidei nunq̄ fuit extin-
cta. Quis autē mulieres iste fidē amissis-
sent. p̄pter amorēz tū ⁊ deuotiōē ip̄m
querēbāt ⁊ corpus eius viderē volebāt.
Ideo dixit eis angelus. Jesum queritis
nasarene? ⁊c. In quibz verbis tria offen-
dūt. ¶ Primo q̄ in mulieribz fuit ma-
gna stu diositas cū dī: Jesū queritis. Cir-
ca q̄ tria sunt vidēda. ¶ Primo: quare
p̄ter ceteris mulieribus iste solē venerūt.
Et dicēdum q̄ p̄pter multa beneficia il-
le xp̄o plus ceteris tenebāt. Nam: de
magdalena septez demonia eiecimur:
thā tororē suā a fluxu sanguinis libera-
uit: fratrē suū lazāz quātriduam susci-
tauit: ⁊ cā semper vultet excusari. s̄
apud phariseū q̄ dicebat eā imūdam: ⁊
apud tororē que dicebat ip̄sā ociosā: ⁊
apud iudā qui dicebat eā p̄gā. Secū-
da maria. s̄ mater iacobi minoris ⁊ mul-
tū tenebat. Tum q̄ nepos suus erat. Tū
q̄ tres filios suos. s̄ iacobū: symeon ⁊
iudā cardinales. s̄ apostolos fecerat.
Tertia. s̄ filia salomē ⁊ similit̄ multū te-
nebat. Tum q̄ nepos suus erat. Tū q̄
duos filios suos. s̄ iacobū ⁊ ioannē apo-
stolos fecerat. ¶ Secūdo vidēdū est quare
simul tres venerūt. Et dicēdū q̄ p̄pter
q̄ttuor causas. ¶ Primo p̄pter maiorez
testimonij firmatē vt in ore duoz vel
triū testū starec oē verū. ¶ Secūdo p̄pter

decentia ⁊ honestate. Beceat enīz matro-
nas ire bñ associatas. Et Tertio p̃ my-
stica significatōes: vt ex hoc det illūgi-
tū illud xpm veniūt q̃ hñt fidē charita-
tē ⁊ bona opa. ¶ Quarto p̃ omēdā dē
gregationē. Lūius Enīz scrūtē dēp
in focerate bona q̃ singularitate. Ecce
iū. Delius ē duos simul esse q̃ vñt et.
Tales enīz merito foceratis aliquāsi
rāt a malo culpe ppetrate. ¶ Subd.
Si vñs ceciderit ab alio sulcet. Aliq̃
a malo culpe ppetrate. ¶ Subd. Si
quisq̃ pualuerit a duersis alii duos rē-
stet cū. Aliq̃ mutuo se accēdāt in amō-
dei. ¶ Subd. Si dormierint duo fove-
bunt mutuo. Vñus q̃uo calefit. Aliq̃
pregnāt a tētorib⁹ dyabolū. vñt et Ec-
cē. iū. Funiculus triplex difficile rumpit.
Dyabolus n. nō pōt rūpe seruos dei. ¶
mul gregatos q. nō pōt iūde niti fō-
los. Iuxta illō. i. Reg. viij. Eligite vobis
vīz ⁊ descendāt ad singularē certamen.
¶ Tertio vidēdū est ppter q̃ venerūt
vt. s. vngerēt eius corpus. Jā pus ma-
dalena vinxerat pedes eius: vt habet Lu-
ca. xij. Vñxerat caput eius: vt habetur
Mat. xvi. Adodo ipsa cuz alie volūt
vngere corp⁹ eius. p̃ q̃ significat triplex
vnguētū spūale q̃s distigūt. Vcr. volūt
San. i. p̃ritōis: deuotiōis ⁊ p̃passiōis.
Spēs vnguētū p̃ritōis vt idē dicit fūm-
pctā p̃p̃ia. spēs vnguētū deuotiōis fūm-
dei bñficiā. Spēs vnguētū p̃passiōis fūm-
p̃rimoz calamitates ⁊ t̃rogata supplicia.
Tūc igit cum magdalena pedes eius
vngit ⁊ lachrymas fundimus cuz ⁊
peccatis n̄ris dolemus. Tūc caput inu-
ngimus q̃i de eius bñficijs sibi gr̃as agi-
benns. Bratay. n. actio ip̃m seruitur ⁊
quodāmo ip̃m gnat. ps. Impinguati in
oleo caput meū. Tūc corpus ei⁹ mortuū
inungit q̃ afflicto ⁊ pene mortuo
oleo p̃passiōis ⁊ misericordie delinim.
¶ Secūdo in xpo fuit festiua locūden-
ciū dē Nazarenū. qui interp̃at flōridū
In sua eius resurrectioe alia flōrē ⁊ ga-
dent. Juxta illud. Dies vñt magni
quia rēstōrēt oīa. ¶ Bāntē sunt oīs crea-
ture. s. sup̃eriores. sicut sol qui maior
est resplendit dē. Axtimus. In refecti-
ctōe n̄ri elemēta omnia gloriānt.

e foloz lpm a
 rrouen. Necce
 surrexit qd
 doluit. Am
 habuit pallid
 lictuq; ceru
 edyplis. 75
 claritate in l
 tri creatur
 limbo. Cial
 garracono q
 fuit qn
 nobiso vbi
 car boue d
 bat. Be car
 na lacu car
 multa mult
 rrr. Hau d
 ei dolo a g
 q; aficte fu
 buerit letic
 tibus. Fug
 locu in igno
 bebap; car
 querat vbi
 tri vlog a
 g eos edu
 in extremis
 nes obis. 7
 estri vbi m
 lo gaulle f
 Doim ad
 Ihs fuit r
 Dabrit. 7
 que domit
 fentes a v
 Ro. llij. Tr
 surrexit pp
 futuri z n
 natione. 7
 veniet in t
 ne de resur
 que a vltio
 ficat z vlt
 angelus in
 tificu. ad
 gloria cru
 agnu cu
 rit. e effice
 mellis pod
 ueneru.

et soles (sicut arbitror) in hac die solito clario-
riorem. Necessario enim est ut sol in eius re-
surrectione gaudeat: quia in eius passione co-
doluit. Qui aut tunc sol maior est quam unquam
habuit: passus est obscuritate in signum tri-
sticie: quod credis quod tunc fuerit universalis
eclipse. Iohannes nunc maior debet recte
claritate in signum leticie. Secundo gaudisse
sit creature scilicet. id est patres qui erant in
limbo. Unde gauderet signis de carcere
sarraceno: quod eaderet. Multum igitur gau-
diis fuerit qui fuerunt educti de carcere te-
nebroso ubi diuina visio carebat. De car-
cere bonedo ubi demonum societate habebat.
De carcere in omni mundo: qui sub ter-
ra in lacu facebat. De carcere in loco qui per
multa multa annorum ibi remanserant. Ipsi
enim. Ipsi diuini leticia obtinebunt et fugi-
et dolor et gemitus. Habuerunt enim gaudium:
quia aliter sunt diuine visionis aspectum. Ha-
buerunt letitiam: quia euaserunt tam horribile co-
luntium. Fugit ab eis dolor: quia habebat per
locum tam ignominiosum: et gemitus quem ha-
bebat per carcerem tam durum. Si autem
querat ubi sancti de inferno educti fue-
runt: vult ad ascensionem dicit: ipse deus nouit
et eos eduxit. Vel sic dicit: ubi fuerunt
in extremis maris. id est super amplissimos fi-
nes orbis. Vel forte fuerunt in paradiso ter-
restri ubi nunc est enoch et helyas. Tertio
gausse sunt creature medie. id est homines.
Dicitur autem quidam erat pteriti. id est mortui.
Istis fuit resurrectio in viuificationem.
Bartholomeus. Multa sanctorum corpora
que dormierant resurrexerunt. Alii erant p-
sentis et viui. Istis fuit in iustificationem.
Romulus. Traditus est per delicta nostra et re-
surrexit per iustificationem nostram. Alii sunt
futuri et nascituri. Istis fuit ad illumina-
tionem. Iohannes. Illuminat omnem hominem
venientem in hunc mundum. Barthelemy in sermo-
ne de resurrectione. Letemur in hac die
que et viuos circumtulit et mortuos viuifi-
cat et venturos illuminat. Solungit autem
angelus ista duo nomina. Nazarenus et cru-
cifixus. ad innuendum quod qui vult florere in
gloria crucifigat se in penam. Si quis enim ista
dignum qui lactu agrestibus comede-
rit. et discipuli christi plices assum cum maris in
mellesederunt: et magis christum cum maris in
ueniunt. Qui enim vult peruenire ad eius

agni celestis assumat lactucas amare co-
tritionis. Qui vult peruenire celesti dulcedine
assuet igne penae. Qui inuenire letis vult
in gloria: beat secum penam amarum. Tertio
ponit resurrectionis felicitas cum dicitur
Resurrexit non est hic. Non erat enim ibi tam
quam mortuus: quia iam resurrexerat gloriosus.
Notandum autem quod eius resurrectio est si-
gura nostre resurrectionis spiritualis: quia sicut
christus velociter resurrexit: sic et nos ad ve-
lum velociter perueniamus. Debemus autem
ad deum peruenire in iuuetute: quia talis per-
ficio habet felicitatem. Tales enim sunt sicut
mollis cera: quia de facili ad bonum deduci-
tur. Ipsi. Factus est cor meum tanquam cera li-
quescens. Sicut sicut reces testis: quia in bono odo-
re vultus in seculum perueniant. Propter
enim. Adolescentes iuxta viam suam: et cum senue-
rit non recedet ab ea. Sunt sicut gracilis
virgula: quod de facili ad bonum flectunt. Ipsi.
Quorum filii sicut nouelle plantationes a tu-
mescunt sua. Non debemus autem nostram
perfectionem differre: nec vultus ad senectutem
tenere: nec vultus ad mortem: nec vultus post mor-
tem. Primo non debemus eam differre vultus
ad senectutem: quia talis perfectio habet difficul-
tatem. Difficile enim. Quierit qui in peccato inue-
nerat. Unde postquam propheta dixit in psal-
mo. Inueniui. Factus est cor meum tanquam cera
liquescens. Subdit in persona senum. Erruit
tanquam testis virtus mea. Tales enim in
malo indurantur: et ab humore gratie ex-
siccant. Iohannes. Dicit. Erruit tanquam testis vir-
tus mea. Et vultus autem nunquam vere perueniunt.
Ideo subdit. Et lingua mea adhesit fau-
cibus meis. Et sepe in peccatis suis mori-
untur. Iohannes etiam subdit. Et in puluerem mor-
tis deduxisti me. Secundo enim non debe-
mus nostram conversionem differre vultus ad
mortem: quia talis perfectio habet dubietatem. Au-
gustinus. In libro. homel. Si delis bene viues se-
curus hinc eris: baptizatus ad bonam secu-
ritatem hinc exitus: agens penam ad ultimum
et reconciliatus. In securus hinc eris: ego non
suis securus. penam dare postquam securus: securus
res dare non postquam. Nunquam dico damna-
bit sed non dico saluabit. Vis de dubio libe-
rari age penitentiam dum sanus es et securus
es: quia penam egisti eo tempore quo peccare po-
tuisti. Si autem vis agere penam qui pecca-
re non potes peccata te dimiserunt et non.

tu illa: ergo tene certū et dimittit incertū
 Iō aut scūs Aug. dubitat de pnia illorū
 q penitēt in extremis: q tūc qdā peni
 fēt tm timore pene. qdā amore iustitie. qdā
 pñderatōe vtriusq; causē. Et tales in
 extremis pñtuti vident potius penite
 re timore pene q amore iustitie. ideo eorū
 pnia dubia ēē dī. p Tercio nō debemus
 differre nraz quēstionē post mortē: q ta
 lis quēstio hz ipossibilitatē. Talibz etiā
 dicit dñs Prouer. i. Vocauī et renuistis.
 Et infra. Ego quoq; in iteritū vfo rīde
 bo et subsanabo: cū vobis q timebatis
 aduenerit. Tūc inuocabūt me et nō exau
 diā: mane pñsurgēt et nō inueniēt me etc.
 Inuentē quidē vānat deū: et nō inueni
 ent. Deus enim est in mūdo p misericor
 diā: in celo p gloriā: et in inferno p iustitiā
 Nō poterūt igit ipm inuenire vt misera
 torē: q hoc mō inueniūt in mūdo. nec vt
 gloriātorē: q hoc mō inueniūt in celo:
 sed vt iudicē et tortorē: q hoc mō ē in infer
 no. ¶ In hōz pñficationē xp̄s post re
 surrectionēz qdruplici tpe est quēstus.
 p Primo in mane ab istis mulieribus q
 de facili cū inuenerūt. per mane autē iu
 uctus significat. p Secdo in vespē a duo
 bus discipulis cūtibz in emaus qtar
 de et difficulter inueniūt. vnde dixit eis:
 Ostendi et tardē corde ad credendūz etc.
 Per vespē aut senectus accipit. p Ter
 tio in iero a discipulis pgregatis q dubi
 tauerūt credētes ipm esse spm: vt dicit
 Luc. vlti. Per sero autē q est vltima pars
 vici mois intelligit. p Quarto a militibz
 ad custodiā noctis deputatis q nūq; in
 uenire poterūt. Per noctē autē signa
 tur obscuritas infernalis.

¶ Sermo tertius de eodem.

Te dicite discipu
 lis etus et petro q pcedet vos
 in galilea. Prima mulier fuit
 media inter serpētē et hoīem trahēs ipz
 ad pñtionez. Scda mulier. f. beata vir
 go fuit media inter deū et genus huma
 nū facies nostrā recōcillationē. Iste aut
 mulieres fuerūt medie inter angelum et
 aplos annūciātes eis nostrā saluatiōēz.
 Ia nō pōt hō queri de muliere: q si pā
 ma vānauit. scda saluauit. tertia nūcia

uit. Si prima fuit causa mortis nre. Sc
 cūda fuit causa vltē. Tertia fuit nūcia
 trix salutis eterne. Et ideo angelus istas
 mulieres fecit nūcias resurrectiōis dñice
 dicēs: Ite dicite discipulis eius et petro
 etc. ¶ Circa istā aut resurrectionē xp̄i q
 tuor pñderare possum? quē ēē circa spū
 rituale resurrectiōē nri pñderare vale
 mus. s. velocitatē: veracitatē: pñtēz et in
 regitatē. ¶ Primo nāq; resurrectiō vō
 lociter: q die tertia sic et nos saltē die ter
 tia resurgamus. Tres dies sūt: pñtia de
 lectatio: pñsensus et opus. Qui nō resur
 git a delectatōe vel pñsensus: saltē resur
 gat ab opē: et hoc est resurgere tertia die.
 Quarta ē pñuetudo: et ab ista cū difficul
 tate resurgit. Illud significatūz est ēē in
 tribus mortuis qz xp̄s resuscitauit. Nāz
 de facili resuscitauit puellā in domo: vt
 habet Mat. ix. De facili resuscitauit ado
 lescentē de larā extra domū: vt habetur
 Luc. vii. Lazāz aut quadriuanū cū vlti
 mū fuit in domo: cū sūt turbu
 ratiōē: cū orōne: cū lachrymarōē: cū clamo
 re: vt habet Joā. xi. Tūc mortuus ē in
 domo qñ pñm adhuc est in alio: aut per
 delectationē: aut p pñsensus. Tūc mortu
 s de fere extra domū: qñ pñm exteri? qñ
 in actū. Tales igit de facili suscitari pñt
 Tūc mortuus ē quadriuan? qñ p lōqz
 pñuetudinē i pñtō est inueterat? Tales
 vix aut nūq; suscitāt: nisi deus manus
 sue pietatis apponat. ¶ Secdo resurre
 xit veraciter: in cope. s. et in aia. q hō re
 raciter vīuat duo sūt signa. s. sensus et
 motus. Spūs qdēz pñtūngit compos: alio
 qñ quātū ad motū: sed nō quātū ad sensū
 sum: sicut qñ spūs mouet ipm de loco ad
 locū et mēbra ipsius compis: sed nō quātū
 ad sensum: q p illud corpus nō videt nec
 audit: nec odoriat: nec sapit: nec sentit:
 vere illud corpus nō est viuū. Aliqñ cō
 tungit qñ ad sensū: et nō qñ ad motū
 sicut dicit Aug. q spūs mali sūt pñtūngit
 igni infernali: nō dantes illi motū s. recu
 piētēs ab illo igne sensū: et illud corp
 simlī nō est viuū. Aliqñ pñtūngit qñ ad
 sensū et motū. sicut aia pñtūra est corpo
 ri organico: quod quidē mouet ad suas

opatione
 porcos et
 qd corpus
 cut lapis
 ab alio m
 corpus n
 vni pñtū
 bat ipm m
 parēdo m
 emans. m
 hierkm. m
 mō de gal
 a mōte ol
 erat qñ r
 et comede
 fur. s. m
 uatio. Ma
 sionē vere
 aut come
 cibū m
 sed nō qu
 bñ in stom
 dñabat.
 pñtūngit
 sicut aut
 qñ dicit q
 tēstare nō
 aqua terr
 dēs. Illa f
 igit vult s
 et veraciter
 mortū. Sū
 de deo sen
 bona opa
 Iñ nō fūit
 Jaco. ij. S
 f. Alij sūt
 et nō sent
 aliq de gen
 et. Iñ sūt
 onē vīuū.
 mēbz q
 quibz sen
 zōis bone
 ter surre
 iuste et pie
 vīuūt pñt
 ipsos mūlt
 nec bñt sen
 qz g falso m
 futura vīta

epationes et in eo sentit per sensus cor-
poris: tale corpus est viuū. Est tñ al-
qđ corpus qđ oīno caret sensu et motu: si-
cut lapis qđ nec sentit nec se mouet nisi
ab alio moueat. Sic tñ xps offendit qđ
corpus suū vere viuēbat: qđ spūs su^o cor-
pori pñctus erat qđ ad motū: qđ moue-
bat ipm nō vsqđ ad monumentū. mō ap-
paredo mulieribus. mō vsqđ in castellū
emans. mō vsqđ ad discipulos clausos i
hierlm. mō de hierlez vsqđ in galileaz.
mō de galilea vsqđ in montē oliueti. mō
a mōte oliueti vsqđ in celus. Solūctus ē
erat qđ ad sensus: qđ videbat audiebat
et comedebat. In comestione tñ qđtuor
sūt. In malicio: In raiectione: In digestio: In
uatio. Quātū ad ista qđtuor: xps añ pas-
sione vere comedebat: post resurrectionē
autē comedebat qđ ad duo. Primo qđ et
cū masticabat et in corpus traieciēbat:
sed nō quātū ad duo sequētia: qđ nec cū
bū in stomacho digerebat: nec ad mēbra
distribuat. Quid ergo dō illo cibo fiebat:
pōt dici qđ virtute deitatis absūmebat:
sicut aqđ iustitia in igne absūmit ab igne.
Vñ dicit glo. Luce. vlti. Adūcauit po-
telle: nō necessitate. Aliter. n. absorbet
aqua terra sūt: aliter radius solis can-
des. Illa indigētia: ille prāte. Si quis
igit vult scire vtrū a pctō sit resuscitat^o
et veraciter viuat: videat si hēat sensus et
motū. Sūt. n. qđ hñt sensus. i. fidem recte
de deo sentiens: sed nō hñt motū. s. se per
bona opa exercitātes: sicut mali xpīant.
Isti nō sūt viuī sed mortui: qđ sicut dicit
Iaco. ij. fides sine operibus mortua est.
Illi sūt qđ nō hñt sensum: qđ de deo re-
cte nō sentiūt. vident tñ hēre motum: qđ
alig de genere bonorū faciūt: sicut hereti-
ci. Isti sūt mortui: qđ aligbus vide-
ant viuī. Apoc. ij. Scio opera tua: qđ nō
mēbes qđ viuas et mortu^o es. Illi sūt
qđ hñt sensus fidei rectū et motū opera-
tōis bonē: sicut boni xpīant. Isti veraci-
ter resurrexerūt et viuūt. I trā. ij. Sobrie et
iuste et pie viuam^o in hoc seculo. Isti. n.
viuūt pie qđ ad deū: sobrie quātū ad se
iplos: iuste qđ ad pñmos. Illi sūt qđ
nec hñt sensus nec motū: sicut sūt plerū-
qđ a falso noie dicunt xpīant: qui nec de
futura vita hñt fidē nec p bona opera se

mouent similes lapidibus et statuis que
nec sentiūt nec se mouēt. ps. Simulacra
gētiū argūt et auz. Da hñt et nō loquē-
tur et. Terno resurrexit potēter vir-
tute ppia. Immenū aliqđ qđ viuas su-
scitat mortuū: sicut petr^o thabāt vi ha-
bēt Act. ix. Aliqđ mortu^o suscitauit mor-
tuū: sicut corpus helisel suscitauit quen-
da defunctus in sepulchro suo: vt habēt
itē. Reg. xij. Sed nusqđ inuenit qđ aliqđ
suscitauerit seipm. Xps aut viuas susci-
tauit mortuū: sicut lazaz. Et mortu^o su-
scitauit mortuos: qđ in sua passiōe mul-
ta corpora scōz qđ dormierāt surrexerunt: et
mortuus suscitauit seipm. Iuxta illud
Joā. ij. Soluite tēplū hoc: et in trib^o die-
bus excitabo illud. Per hoc dat intelligi
qđ facti vtrū qđ sūt viuī pñt suscitare mor-
tuos in pctis. Mortui autē nec se nec ali-
os suscitare pñt. Si. n. carbonēs viuī po-
nant cū viuis: mutuo se inflāmāt āplius.
Si aut carbonēs viuī ponant cū mortui-
s: eos accēdūt et viuificāt. Si aut mortui
ponant cū mortuis āplius se denigrāt.
Nā si boni moriūt cum bonis in amore
et amplius se inflāmāt. Vnus enī ab
alio discit pietētia. ab alio tēperatiā. ab
alio humilitatē. ab alio pietatē. et sic de
alijs. Prouer. xxvj. Ferrū ferro acuit et
hō exacuit facie amīcī sui. Si vero boni
moriūt cū malis ipsos sepe viuificāt et
inflāmāt. mō p ignita verba. mō p igni-
ta exēpla. mō per ignita merita. mō per
ignita desideria. ps. Carbonēs succēsi
sunt ab eis. Ro. xij. Si esurierit inimic^o
tuus ciba illū. si sitit potū da illi. hoc. n.
faciēs carbonēs ogres sup caput eius.
Inimicus nñ est pctō: inqđtu pctō: quē
tūc pascimus qđ sacra doctrina ipz reñ-
cimus. Tūc potamus qđ p nras ordōes
vinū sancti spūs sibi ppinamus. Et tūc
carbonēs super caput eius cōgerimus:
quādo ip sum in det amore accēdimus.
Si vero mali moriūt cum malis: tūc
āplius se dīpauāt. Osce. iij. Sanguis san-
guinē terīg. Tūc. n. sanguis san. tāgit
qđ vnus pctō: altū thicit. Quarto sur-
rexit integrā. quare integrā: qđ depōsi-
ta omni miseria. Nihil enī in eo fuit qđ
glo: thicatū nō fuerit. Sic et nos integra-
līter resurgamus vt nihil i nobis rema-

Dominica .i. post pascha

neat qđ a peccato non resurgat. In hoc
quidē sunt potētia intellectiua: memoriā
ua: affectiua et opatiua. Sunt igit qui in
lectiua dant deo: memoriā uā pecca
to: affectiua mūdo et opatiua dyabolo.
In talibus tres ptes sunt mortue. quar
ta uiua: et ideo integrat non resurgunt.
Uiuūt enī quātū ad intellectiua: qđ ip
saz dāt deo per fidē. Taliter etiā uiuūt
demonēs. Jac. ij. Tu credis qm vn^o est
deus et bñfacti. et hoc demonēs credūt
et cōremiscūt. Sūt autē mortui qui me
moratiua dāt peccatis de aliquib⁹ imū
ditijs et inuis et carnalitatib⁹ sepi⁹ me
morātes: similes illis qui dixerūt Nume
ri. xi. Recordamur pisciū quos comede
bam⁹ in egypto. In mentē nobis ueni
unt cucumeres et pepones: ponticepe et
allia. Affectiua etiā dant mūdo. aman
tes diuitias: delicias et honores: cū dicat
t. Joan. ij. Nolite diligere mūdu neqz ea
que in mūdo sūt. Operatiua etiā dāt
dyabolo: qđ faciūt opera dyabolo plac
ta et grata. Jo. viij. Vos facitis opa pa
tris uestri. Ille homicida erat ab initio:
et in ueritate nō stetit qđ ueritas nō est in
eo. Lū loquit mēdaciū ex pprio loquit.
Sap. ij. Inuidia dyaboli mors introiit
in orbē terraz. Job. xli. Ipse rex est sup
oēs filios supbie. Ex qbus uerbis habet
qđ opa dyaboli sūt occidere: mēdacia di
cere: inuidere et suppire. et iō q talia opera
agūt: opa dyabolica faciūt. Ut ergo hō
integrat resurgat oportet qđ deo totū
cor suū tribuat: ut s. uiuat in intellectuā
in deū ueraciter credēdo. Uiuat in me
moratiua xpī passionem et dei beneficia
memoriter reuiscendo. Uiuat in ope
ratiua pietatis opetā faciēdo et sic inte
graliter resurgat. cē.

Uenica pma p pascha. Sermo pmo.

O Am eēt sero die
illa vna sabbatorum et fores
eēt clausē. Joā. xi. Post
passionē xpī discipuli remaserāt in mul
to merore. Iuxta illud Joā. xvi. Plora
bitis et flebitis uos. An de catat. Tristes
erāt apli de nece sui dñi. In multo timo
re ideo tenebant fores clausē pp metum

iudeorū. In multo errore qđ xpi resurre
ctionē apli nō sperabāt. Tñ dicit vnus
ex eis Luc. xli. Nos autē sperabamus qđ
ipse eēt redēptur⁹ israel. Sed xps resur
gēs et eis appens mēstos letificauit. Jo
an. xvi. Ite autē uidebo uos et gaudebit
cor uestru. Timidos pforauit. Luc. xli.
Ego sūz nolite timē. Erroneos illumi
nauit. Ibidē. Tūc apuit illis sensus ut
telligerēt scripturas. In hoc ergo eu
gelio tria pponunt. Primo quasi me
stos letificauit cū dī. Venit iesus et stetit
in medio eē. Et sequit. Gaussi sunt eos
discipuli uiso dño. Iō in ipso die resur
rectionis quique appuit illis. s. q mēstos
turbati erāt et q solatiōe pēpue indige
bāt. Nā pmo appuit magdalenē q
fletibus macerabat: ut habetur Joā. xi.
Secūdo ipsi et alteri marie q anxie mul
tū erāt: ut habet Mat. xli. Tercio pe
tro q ppter negationē in tribunalē tra
uit habet Lucē xli. Ubi autē sibi appui
nō legi nisi forte tūc qñ ad monumentū
currerit: ut habet ibidē. In hystoria
scholastica legi q petrus qñ xps negat
in quādā fouea q gallicat⁹ dī fugit: et
p tres dies in lachrymis fuit et ibi
sibi appuit. Quarto duob⁹ discipulis
cūtib⁹ in emaus q mul⁹ū tristes erāt
ut habet ibidē. Quinto discipulis
gregatis et i multo timore positis: ut ha
bet hic. Due pme et due uirgine appui
nos fuerūt manifeste media iter eas
appuit petro fuit occulta. Hoc repit
sacerdos in milla q quique se ppro
nifestat: ita nū q due pme et due uirgine
manifestatiōes fuit uoce apta. media
uoce submissa. nihilominus nū et i
thome appuit qui in errore erat in quo
magna xpī pietas demonstrat quip
per vnū solum uenit. Chryso. Cōfiden
tiatoris clemētiā quā p vna aia eē
dit se vulnera hñtez: et accēdit ut salu
uim. Ex his patet q xps iō deponit
passionē: nō tñ p passionē: et tñ honore
qñuo: mala inducē pauerūt. s. p
lūndez. sicut legitur Gen. xl. q pincē
succedēt⁹ p spīs oblit⁹ est scriptura
Secūdo elationē. Greg. Plerūqz si ad
gūmīs culmē qz erigūt in elationē
nus pmutat. Un saul q indignus p

Si refurro
dicit vnu
bamus q
xps refur
cavit. Jo
gan dicit
Luc. vii.
os illu
ensu vti
ergo cu
quali me
sus et fletu
i sunt ero
de refur
f. q. marti
pue indig
talene q
ur Joa
auxie m
Tertio po
nlatore
ibi appu
monum
hyflood
ps negat
fugit. et
et ibi flet
discipuli
thico crat
discipuli
fletit: vt
ne appu
ter eas gl
oc repu
se p plos
due vltio
a media
s m e b
erat in q
tur quip
o. Lofid
aia e
dit vt f
deposu
tst bono
ut. f. q. p
q pncip
fcriptis
rugs p
latione
ignus p

le pñderas fingerat: mox vt regni guber
nacula suscepit trumuit. ¶ Tertio moni
muratione. Tñ dñ p bonores mutat mo
res. Qui enis prius habebat mores ma
fuetos icipit hñre pñpaticos. ¶ Quarto
incompañone. De his duob⁹ dñ Amos
vi. Optimates capita populoz ingreditē
tes pñpatice domū vñt: nihil pñatebā
tur sup pñtice dom⁹ ioseph. Xps autē
exaltat⁹ nec fuoz pauper oblitus fuit:
fz eos benigne vñtauit. Nec sup eos cla
rus sed eos frēs appellauit. Joa. xx. Na
de aut ad frēs meos zc. Nec in moribus
imutat⁹ sed humilit cū eis comedit z bi
bit. Nec durus fz pñpassibilis fact⁹: ideo
discipulos in merore timore z errore po
ñtos vñtauit z dulciter consolat⁹ fuit.
¶ Secdo ponit quali timidos pñtauit
Adg dē multipñ fecit. ¶ Pñto exhiben
do verbū pñlatōis cū dixit: pax vobis.
Eccl. viij. Nōne ardorē refrigerabit ro
fiet verbū meli⁹ q⁹ datū optimū. Et po
ñit bic tribus vñcib⁹ pax ad inuendū q
triplex pax a xpo nobis datur. f. tps: pe
ccatis z eternitatis. In hui⁹ significatio
ne in mīssa pontificat⁹ pax noiat. Sed
pñma vice noiat cā vertēdo se ad populū
q⁹ pax tps aliquid dat in ministerio scōz
vñroz. Scda viceñ se vertēdo: q⁹ pax pe
ccatis nō agrif tumultib⁹ pñroz se imi
scēdo sed sibi soli vacando. Tertia vice
a toto clero cantat⁹ q⁹ pax eternitatis ab
oibus desiderat. ¶ Secdo eos pñtauit
ostēdēdo eis grāde miraculū z exēplū
cuz dñ. Ostēdit eis manus z pedes. Mul
tū enis mīles animari z quādo regem
fomter dñmicanē vñdet. Sic discipuli
multū animari debebāt vidētes xpm tā
fomter dñmicanē z vicissē. Sigs ergo est
frigidus in amādo: videat latus xpi iux
ta ex perforatū z inflāmabili ad amorē.
Lati. viij. Pone me vt signaculū sup cor
tuum zc. Si est tepidus in operādo: vi
deat manus eius perforatas z incitabi
tur ad laborem. Ysa. xlix. Ecce in mani
bus meis descripsi te. Si est iñrmus in
aduersa sustinēdo. videat eius pedes p
foratos z animabili ad sustinēdū. ps. In
tingat pñtus in sanguine. ¶ Tertio
pñtauit eos pñmittēdo grāde auxiliuz
cuz dñmicanē mīlit me pater z ego mī

to vos. f. sicut pater me ad patiendū mī
fite: tñ semp mecus fuit. Joan. viij. Qui
me mīlit meci est: sic ego ad patiendū
vos mīto: z tñ semp vobiscū ero. Adat.
vltimo. Ecce ego vobiscū suz oibus die
bus vsq⁹ ad pñsumationē seculi. ps. Cum
ipso suz in tribulatōe. Deus. n. tribula
tōes nostras supponat. z iō dicit cū ipso
sum in tribulatōe. Ad ipsos nos liberat:
iō dicit cripiā cū. Et p ipsos remunerat:
ideo dicit glorificabo eis. ¶ Quarto eos
pñtauit dādo grande solatiū cū dixit:
Accipite spm sanctū: vos. f. pñsolantē. iō
vocat paraclytus. i. cōsolator. ps. Scū
duz multitudinē dolorū meoz in corde
meo confo. lert. animā meā. Immo mul
to magis consolatōes diuine superat tri
bulatōes mūdanas: sicut linea pñcutz
hora momētū: vides hora: annus diē. De
duobus pñtis Ysa. liij. Ad pñcutz in
modico derelict⁹ te: in miseratōib⁹ ma
gnis cōgregabo te. In momēto idigna
tionis absco dñ facie meā parūper a te z
in misericordia sempiterna misert⁹ sum
tu. Tertiu⁹ patet p hoc q⁹ dicit Aug. q⁹
dñs. xl. horis mortuus lacuit. q⁹ fuit tñ
fiste: z. xl. diebus resurgēs cū discipulis
māst. q⁹ fuit letitiae. De quarto dñ Ysa.
lxi. Predicāre annū placabilē dñō z diē
vltiōis deo nostro. Ecce p diē vltionis
red dñt annū placatōis. ¶ Quinto eos
pñtauit dādo eis sup alios grāde dñuz
cū dixit: Quoniam remisistis peccata zc.
Sicut enis alius rex mittit aliquē pñ
cipem dat ei pñates in carcerē mittēdi z
liberādi. Sic est q⁹ dicit dñs. Quoz re
misistis pñtā zc. Breuo. Ecce nō solū de
semitipis securi sūt: sed z pñcipatū su
perni iudicij fortissim vt vice dei gbusdā
pñtā retineat gbusdā relaxet. Hoc locuz
tenet epi. Bradis hono: fz graue pōdus
ionous. Durū quippe ē vt qui nescit te
nere moderamina vite succidat vite fi
at aliene. Chrys. Sacerdos z si pñtā be
ne dispñsauerit vitam aliorū vero nō cū
diligētia curā habuerit: cuz pñtiosis in
gehēnā vadit. ¶ Sexto eos pñtauit pro
mittēdo grande premiū. cuz dixit: Beat⁹
qui nō viderūt z crediderūt. Et itelligit
de fide formata. q⁹ hz secū charitates z
opa. Est enis necessaria fides: vt opa sint

Dominica. i. post pascha

deo accepta. Heb. xi. Sine fide impossibile
 ē placere deo. Charitas cū fide: ne fides
 sit vacua. i. 1. Cor. xliij. Si habuero fidem:
 charitatē autē non habebam: nihil sum. Ope-
 ra cū fide: ne fides sit mortua. Jac. ij. Fi-
 des sine operibus mortua ē. Terilo ponit
 quasi xps discipulos erroneos in fide cō-
 firmavit. Quod quidē fecit per omnes
 quinq; co:positis sensus. C. Primo p au-
 ditum cū dixit: Pax vobis. per hoc dās
 nobis exēplum vt semp habeamus ver-
 ba pacis non diuisionis. quod d de mul-
 tis dī Eccl. xxviii. Lingua tertia multos
 cōmouit: d disperfit illos de gente in gē-
 tem. Contingit aliquādo magnū monstrū
 q vnus homo tres linguas habeat. Vna
 ē adulationis que blādit in facie. Secū-
 da detractōis: que mordet i abfritia. Ter-
 tia diuisionis: que seminat iurgia. Oēs
 iste lingue sunt abscondēde. Prima quā-
 decipit. ysa. iij. Popule meus quis bea-
 tum te dicūt: ipi te decipiūt. Secūda: q
 infamat. Unde Saptens a dīne nec nos
 ne cū talibus assidui sumus. Eccl. xxliij.
 Ne forte assiduitate tua infatuatus im-
 propriū patiaris: et maluisse nō nasci
 rē. Tertia: q cōturbat. Eccl. viij. Calum-
 nia perturbat sapiētes. C. Secūdo p vi-
 sum cum dī. Ostēdit ei manus et pedes.
 Quidā eim ex eis credebant ipm eē spi-
 ritum: sō dixit: Paspate et videte rē. Alij
 ipm corpus alienū assumpsisse et nō suū:
 sō dixit: Videte manus et pedes meos rē.
 Alij ipm credebant assumpsisse corp^u suū
 sed nō vere: sed fantastice. Jo dixit: Ha-
 betis hīc aliquid quod mādūceat rē. Ter-
 tio per olfatū: per hoc q in eos insuffla-
 uit. Glarus enim ille valde odoriferus
 erat: ab illo pectorē pcedebat qd qua-
 si apotheca oīum carismatū erat. Nam
 erat quasi odor myrrhe in quātū pcede-
 bat a carne mortificata: quasi odor thu-
 ris: quātū ab anima deuota: quasi odor
 balsami in quātū a deitate pcedio. C.
 Quarto per gustū in quātū manduca-
 uit pīscē assus et saūū mellis. In sauo. n.
 est cera luminosa et mel saporosum. In
 xpo vero sunt tres nature. scilicet: caro: et
 deitas. Illi ergo comedūt pīscē assum: q
 delectant circa eius carnē crucifixā. Illi
 mel cū cera: qui delectant circa glaz ei⁹

luctā. Illi saūū: qui circa deitātē bulcī-
 simā. C. Quinto p tactū. cū dixit: Infer
 digītū tuū huc rē. In hoc dat nobis cō-
 plū vt vulnera peccatōz nřoz dīm ita-
 mus tangi. i. repēhēdi. Sed sūt quedā
 aīalia que nō pmitunt se tangi q: sup-
 ba sunt: sicut leo per quem supbi signan-
 tur. Quedam q: bīspīda sunt: sicut cri-
 cius. Quedā q: siluestria sunt: sicut lup⁹
 Supbientim nō pmitūt se tangi. i. repē-
 hēdi pp suā arrogantiā. Tales eim vident
 pati illud apostema qd dī. Noli me tīgē
 Ero. xix. Oīs qui tetigerit montē: monte
 moriat. Auarī qui sunt i bīspīdi et spīritus
 diuitiarū pleni. nō sustinent se repēhēdi
 ij. Reg. xxiij. Sigs spīas tīgere voluerit
 armabit ferro et signo lanceato. Dicit
 ergo q sit munitus armis a d ptegēdus
 s. lōrica ferrea. i. pēnetrabili patētia: et
 ad ferendū. i. lancea. i. oburgatōe scie-
 ra. Luxuriosi autē nō sustinēt se repēhē-
 di: q: siluestres sunt et nīhil qd sit dei et
 salutis pcepit pnt. i. 1. Cor. ij. Animalis hō
 nō pcepit ea que sunt spūs dei.

C. Sermo secūdus vnde sup^a.

O Enit iesus et ste-
 tit in medio rē. Magna di-
 gnatio est qn deus ad seruos
 suos venire dignat. Maior qn cū eis ēt
 comorāt. Joā. xxiij. Ad eum veniemus et
 mansionē apud eū faciemus. Maxima
 qn cū eis ēt conuiuat. Apoc. iij. Cenabo
 cum illo et ille mecum. Siquis igit vult re-
 cipere deū venientē et manentē et reficē-
 tem: seipm disponat. Non eim ad oēs re-
 nit nec cū omnibus mansionē facit: nec
 oēs reficit: sed nū quinq; gentia perso-
 narum que in pnti euangelio norantur.
 C. Primo enim venit ad pseruantes:
 qd notat cū dī. Lum esset sero die illa. su-
 cut enim pcr mane pncipiū opīs: p me-
 ridiem mediū opīs: sic et per sero finē
 opīs intelligimur. Hora eim serotina est
 hora terminatū labōis et recipiēde mer-
 cedis. vt habet Matthei. xx. Unde dicit
 Prouer. iij. Iustorum semina quasi lux
 splēdens pcedit et crescit vsq; ad per-
 fectum diē. Lux splēdens ē opus iusti p-
 nt et ichoatōe. Lux pcedens: put ē in p-
 secutione perfecta: dies put ē in cōsumma-

stone. **I**n lege pceptum erat vt deo to-
ta hostia offerret. scilicet caput: corpus: et cau-
da. Per caput intelligē possumus iuue-
tutē: quē ē prima etas. per corpus virilē
etate. per caudā senectutē. Sed sunt q-
dam qui dant diabolo suā iuuentutem:
isti auferūt de hostia de caput. Alij qui
dant similitur diabolo suam virilē eta-
tem et volūt deo dare solummodo senectu-
tem. isti auferunt caput et corpus: et deo
offerunt solū caudā. Nos autē deo totū
offeramus: et nram iuuentutem bene in-
cipiendo: et nram virilē etatem viriliter
psequendo: et nram senectutē feliciter cō-
sumādo. De vnguento aaron dicit pphā
Sicut vnguentum in capite qd descēdit i
barbā barbā aaron et c. Per caput inuē-
tū p barbā etas virilis: p oīā vestimētū sene-
ctus intelligit: q vinctōz spūs sancti dē
hō hēre in iuuetute et virilitate: et cōser-
uare in senectute. **S**ecundo venit ad quē
scētes: qd notat: cū dī: Una sabbatorum.
Sabbatū enim quies interpretat. Hinc est
q apli receperūt spūm sanctū sedentes
i a curijs nostris geseētes. Et filij israel sī
receptūt mānā nisi postquā ptransierūt
marē: q nullus pōt recipe mentis dulce-
dinē nisi hēat mētis gētē. Sūt tñ quidā
q gescūt mētē sī nō corpe: sicut seruī dei
qui carnē suā crucifigūt: mētē tñ cūz eo
gescūt. **M**atthē. xi. Inuentis requies
aiabus vris. Istud ē sabbatū. de quo le-
uiti. xvi. Sabbatū reuerētis dñi ē: et as-
sigeris aias vras religione ppetua. Alij
sunt q gescūt corpe: sī nō mētē sicut pec-
catores. **M**erē. xlvij. Requirit moab in se-
cibus suis. Luc. xij. Alia mea habes mul-
ta bona regesce comedē et c. Istud tale
sabbatū a demonibus sri det. **T**hien. i.
Uiderūt eā hostes: et deriserūt sabbata-
tius. Nō eiz pōt hēre verā gētē in mētē
et in corpe. Juxta illud. **Y**sa. lviij. Cor im-
pij: quāli mare seruēs: qd quiescē nō po-
rēt. Alij sunt q quiescūt mētē et corpe:
sicut beati. **Y**sa. xxxij. Sedebit pplis me-
in pulchritudine pacis: in tabernaculis
fidei: in requie opulenta. Istud ē illō
sabbatū de quo dī **Y**sa. vlti. Erīt sabbā-
tum ex sabbato: qz ex requie mentis pue-
nit ad quietem eternitatis. Alij sunt qui
nec gescūt mētē nec corpe: sicut dānati

Hiere. v. Seruietis sibi dñs alienis die ac
nocte qui non dabūt vobis reges. **T**er-
tio venit ad clausos qd notat cūz dī. Et
fores eēt clausē. q aut dñs corp suum
clausis ianuis introduxit: hoc fuit diui-
nū miraculū. **A**ugu. Quidā sic dīspu-
tant. si corpus erat quō p hostia clausa i-
trare potuit: si cōprehēdis modū nō est
miraculū vbi defecit rō ibi ē fides edifi-
catio. hoc eim fuit diuine pātis idicū.
Idē. Queritis a me et dicitis. si p hostia
clausa intravit: vbi est moles corporis.
Et ego respondebo. Si super mare am-
bulauit vbi est corporis pondus: sed fe-
cit illud dñs tāquam dñs. Nunquid er-
go q resurrexit dicitur ēē dñs. Hoc etiā
attestat q corpus habuit gloriosius. cui?
natura ē vt corpus nō gloriosum sibi re-
sistere non possit. **B**rego. Quid mirū est
si sanis clausis post resurrexerēt intra-
uit quāntea non aperto vtero virginis
exiuit. In hoc ergo q ad clausos venit:
dāc intelligi q venit ad illos qui portas
sensuū suoz claudūt. Spālter autē porte
oculoz sunt claudēdē: q sunt magis pe-
riculose. **D**avid eiz q non clausit: i adul-
terū et hominē dñi cecidit. **C**irca has
autē portas quattuor sūt attēdēda. **P**ri-
mo vt i semias oculos nō figamus. **A**ugu.
Oculi nri et si tactunt in aliquā femina/
rum in nullaz figant. **L**egit in vitā pa-
trū q qdā abbas frēm quēdā a puericia
in heremo nutritū in ciuitatē duxit: cū
quasdā formosas mulieres vidisset et ocu-
los in eas fixisset interrogauit cuiusmo-
di res eēt. **L**us abbas: anseres fili sunt.
Cum ergo ad monasteriū redissent ille
flens dixit abbati: Pater da mihi de an-
seribus illis vnaz: qz anim⁹ meus i amo-
rē caruz exarhit. Tunc abbas fratres ad-
monuit vt a spectaculis mulierū caue-
rent. **N**az hīc inquit puer qui nūquā mu-
lierē viderat: qz semel aspexit incaute: ec-
ce in quātā cōcupiscētia cecidit. **C**ecū-
do vt formosas mulieres maxime fugia-
mus. **U**nū legit q cū paris helenas duxit
set. Philosophi quidā ad eas vidēdū p-
gētes et eius pulchritudinē vidētes vul-
tum opuerunt dicētes: fugiamus fugia-
mus. Sicut enim naturaliter magis no-
cet oculis videre rem valde albaz q nī-

gram: sic magis nocet aie respicere mulierem pulchram q̄ fedas. Eccle. ix. Alter te facit tua a muliere cōpta. C. Tercio vt vidēdo pulchras q̄ sint fede interius cogremus. Animalia que linceos vocantur visus sui subtilitate corpora opaca penetrare dicunt. In vidēdo igit mulieres formosas linceos oculos hēamus: q̄ se de sint interius cogitemus. Quid enim aliud ē corp⁹ pulcherrime mulieris: nisi pulcher saccus stercoris. Quis autē tentari possit: si stercoza vidēt. Cañ. iij. Pulchra es amica mea: absq̄ eo quod i. trīnsecus latet. i. pulchra es exterior: s; feda interior. C. Quarto vt a muliere libidinosa aspici deuitemus. Probabile enim vī q̄ qm mulier virum libidinose aspiciat: sumus libidinis ab eius oculis ascēdens aer inficit: aer similis isect⁹: similiter inficit oculos viri: s; sic infectio ad cor ascēdit. Si enim suo visu speculum inficit mulier mēstruosa scōs p̄bm. nō ē mirū si aiam inficit mulier libidinosa. Sicut enim basiliscus visu ignito aues volantes occidit: sic aspect⁹ mulieris igne concupiscentie inflammatus aiam interficit. Eccle. xxvi. Fornicatio mulieris ex tollētia oculorū. Et dī fornicatio quasi fortis necatio: q; fortiter necat virum. C. Quarto venit ad cōgregatos: qd notatur cū dicit: Ubi erant discipuli congregati &c. Matthei. xviij. Ubi duo vel tres sunt congregati in nomine meo ibi sum in medio eorum. Ex cōgregatione enim multiplex utilitas acquirit. C. Prima est: quia tales non possunt extinguī a dei gratia. Videmus enim q̄ vna candela cito extinguitur: sed multe cōiuncte extingui nō p̄nt. Serui dei sunt lux mundi. Matthei. v. Vos estis lux mundi. Sunt carbonēs accēsi. ps. Carbones succēsi sunt ab eo. Sūt lapides igniti. Ezechiel. xxvij. In medio lapidum ignito rum abulasti. Sicut ergo lux siue ignis non melius accendit q̄ ignem igni applicando: sic serui dei non melius inflāmantur q̄ in simulum habitando. Et sicut carbonēs mutuo se accendunt: sic illi mutuo se calefaciunt. Et sicut ex mutua collisiōe lapidū ignis excutit: sic ex mutua exhortatione spūs sancti ignis auge

tur. Ecc. iij. Si dormierint duo soubūtur mutuo: vnus q̄no calefiat. C. Secunda utilitas ē: q̄ nō p̄nt vincit a tentatiōe diaboli. Videmus enim q̄ acies pugnatium multū cōiuncte vinci nō p̄nt. s; si quis de acie egredis cito capis. Sic & de seruis dei. Iuxta illud Cañ. vi. Terribilis vt castrorū acies ordinata. Id eis thomas a diabolo victus fuit: q̄ ab acie apostolorū receffit. Diabolus eim nō vult nisi singulare certamē. Sicut dixit Solas i. Reg. xvij. Eligis ex vobis virū & descendat ad singulare certamē. C. Tertia utilitas est: q̄ non p̄nt frangi a mundo per aduersa. Videmus enim q̄ vna virga cito frangitur: sed plures infimul frangi nō possunt. Legit q̄ quidā habens tres filios dū morti appropiaret dedit eis vna virgam vt frangerent: & cōtinuo fracta fuit. Dedit eis duas & vix frangerunt. Dedit eis tres & frangere nō potuerunt. Et ait. Sic erit de vobis. Si enim diuisi fueritis: cito ab inimicis superabimini. Si autē vniti non poteritis supari. Eccle. iij. Suniculus triplex difficile rumpitur. C. Quarta utilitas est: q̄ non p̄nt seduci a mundo per p̄spera. Videmus enim q̄ quādū oves sunt in grege sunt secure: sed si aliqua sepat se a grege cito errat. Sic & serui dei a blādimentis mundi decipi nō p̄nt. Tū q̄ manu pastoris i. prelari regunt. Tū q̄ latraru canus. i. doctrina p̄dicatorū munijunt. Tū quā exēplis eorum cū quibus sunt fulciunt. Ille autē qui solus ē cito decipit. Unde clamat p̄pha. Errauit sicut oves que perierunt &c. C. Quinto venit ad timorē atōis: qd notat cū dī: Propter metū tu deorū. Ber. sup. cañ. In veritate dīdici nihil tā efficacē ad grām p̄merendam: retinendam: recuperandā: q̄ si omni tēpore coram deo inueniaris non alitū sapere sed timere. C. Timor igit p̄mo valet ad gratias p̄merendam. q̄ sicut dī Eccle. i. Qui sine timore ē non poterit iustificari. C. Secundo ad grām cōseruandam. Eusdē. xxvij. Si non in timore domini tenueris te instanter. cito subuertet dom⁹ tua. C. Tertio ad grām perditam recuperandam. Recupat enim per sancta desideria: p̄fecta suspirat: per bona opa. Ysa. xxvij. Si

cūdam alias Isam. A timore tuo conce-
pinus: et parturimus et peperimus spūm
salutis. Excepit respicit fetū dū ē in vē-
tre. parturit dū ē in dolore mulier prius
dū fetū emisit. Virtute ergo timoris
dei cōcipimus facta desideria parturimus
dei suspiria. et partimus bona opa.

¶ Sermo tertius.

Insere digitum tu

um huc: et vide manus et. Se-
cūdū beatū Aug. triplex ē sta-
tus hoīs. Un⁹ sup ē in vita. Alius put
ē in morte. Tertius put considerat post
mortē. Jō hoc triplici statu xps discipu-
los suos disceperat. i. in vita sua eis secre-
ta manifestādo et amicos vocando. Jo.
xv. Vos dixi amicos qz oīa que a patre
meo audistis nota feci vobis. In morte
sua p eis oīaz suā ponēdo. Jbidē. Ma-
iorē hac dilectiōe nemo hz. Post mortē
suā eis sepe appendo. Primo duo signa
amoris ostēderat bō thome sicut et cete-
ris. Tertiu aut nōdum sibi ostēderat: qz
nōdū sibi appuerat: iō hōdie sibi appa-
ruit: et tā p vīsum q̄ p tactū cū ad fidē re-
duxit dicens: Insere digitū tuū et. Circa
antīstā appitiōne tria notabilia videri
pnt. C. Unū qz xps qui cicatrice vulne-
rū i carne seruauit. Alia tñ de cā seruauit
eas post resurrectiōē i mundo. Alia
nūc seruauit i celo. Alia seruabit in iudi-
cio. Alia post iudiciū. C. Post resurrectiōē
nēqdē eas seruauit vt in discipulis et i
nobis fidē resurrectiōis astrueret. Elo.
Ad dubitatiū corda sanāda vulnēz sūt
seruata vestigia. Bz. in omē. Egīt nāqz
mīro mō diuina supnaqz clemētia vt di-
scipulus dubitās: dū i magro palparet
vulnera carnis: in nobis vulnera sana-
ret i fidelitatis. Plus eiz nobis thome i
fidelitas ad fidē cōtulit q̄ fides creden-
tiū discipuloy pfuit: i qz dū ille ad fidem
palpādo reducissimā mēs oī dubitatiōe
postposita in fidē solidat. C. Secūdo eas
seruauit nūc in celo et hoc vt pteas repre-
senter et nobis eiz recōciliat. Cicatricum
eiz repñitiō ē qdā apud piem p nobis
aduocatio. Sicut miles tacēs ab ipato-
re iperat qñ vulnera que p eo pultit si
bi omōstrat. Exēplū legit i hīsto. scol. qz

antipater idumeus p: magni herodis i
quodā seruitio impatoris multis vulne-
ribus ē cōfossus. Qui tādē ab emul ac-
cusatus reiectis velsib⁹ dixit. Ego cesar
nolo me verbis excusare apud te: s; ista
vulnera q̄ suscepī p te loquant p me si
ego diligo te. Tūc cesar ipm in graz suā
suscepit. Sic ēt xps vulnera pī ostēdit
vt insinuet qñ nos dilexit. Bz. Secūdū
accessus hēs o hō apud pfez vbi mī ate
filii et filius an pīez. Ad ostēdit filio pe-
ctus et vbera. Fili⁹ ostēdit pī latus et vul-
nera. Nulla ergo poterit ēē repulsa vbi
rot occurrit charitatis iignia. C. Tertio
seruabit eas in iudicio vt mali videant
q̄ iuste sint pdenati. Un⁹ diceris i hec v-
ba. vt dicit Lhy. sup. Mar. Ego pp vos
hō fact⁹ suz. pp vos alligat⁹ sum et delu-
sus et cecus et crucifixus: vbi ē tāta mea
rū iustitiaz fructus. Ecce pēiū sanguis
mei quē dedi in redēptiōē aīaz vīaz. vbi
ē seruit⁹ mīhi spēs qua p pēiō sanguis
mei mīhi deditis. Ego sup gliaz meam
vos habui cū eīm deus appens hōz: et vi-
liorē olbus rebus vīis me fecissis. Naz
oīm rē vīssimā terre aplūs dilexistis:
q̄ iusticiā meā et fidē. C. Quarto seruauit
eas ē post iudiciū in celo. Et hoc
pp se et pp scōs. Propt se qdē vt semp se
cū deferat i signia sue victorie gloriose. Be-
da sup. Lucā. Miles i pīlo fortiter agēs
et victoriā obtinens multis vulneribus
cōfossus si dat et medic⁹ et dicit. Vis sa-
nari sine oī cicatrice vel cū cicatricibus
sine oī deformitate: puto qz in signū sue
victorie cicatrices seruaret. Ille eīm ci-
catrices in xpo sunt nō in deformitate
s; ad magnam pulchritudinē. Un⁹ dicit
Lhy. qz sup radios solis erunt lucidior
res. Sicut eīm honor ē mīliti de pīlo re-
uertētī deferre scutū fractū sic ē xpo ho-
nor scēi deferre victorie sue gloriose triū-
phū. Elo. sup. Lucā. Nō ex ipotētia cu-
radi cicatrice seruauit: s; vt ppetuū vi-
ctorie sue circūferat triūphū. Seruabit
etiā eas propter sanctos: vt videntes
q̄ misericorditer sint redēpti cantent in
eternū misericordias dñi. Juxta illd. Lō-
fitemini dño qm bonus: qm in secula mi-
sericordia eius. Dicit nūc qui redēpti
sunt a domino et. Nō solum autem dicit

ca cicatrices xp̄iſ; et laz circa cicatrices
martyrꝝ ſancti efficienſ. Aug. de ciuitate
dei. Neſcio quō ſic aſſimur amore mar
tyrꝝ bꝛoz vt velimus in illo regno vidē
vulnerum cicatrices que p xp̄i nomie p
tulerūt ⁊ fortaſſe videbimus. Nō eim de
ſormitas in eis: ſed dignitas ⁊ pulchritu
do erit. C Sēdm notabile ē q xp̄s cica
trices thome palpadas exhibuit: vt per
illaꝝ palpationē auferret illius dubita
tionē. Un mox certificat⁹ dixit: dñs me⁹
⁊ deus meus. Per qd̄ baſ itelligi q vul
nera pꝛoz nꝛoz nō debemus abſcōdere
ſed ea p cōfeſſionē manifeſtare. C S no
tandū q vulnera aliqui ſunt recēta: ali
qui inueterata. aliqui putrida. Recēta ſa
nant vinctōe ſue ēplaſtri appoſitiōe. In
ueterata aduſtōe. Putrida icuſiōe. Tūc
vulnera pꝛoz nꝛoz ſunt recēta qñ ad
huc ſunt in vōlūtate vel in recēti ope: ⁊
tūc ſanari pñt per vinctiōē. i. pñs ſan
cti inſpirationē. Vel ēplaſtri. i. leuſi pe
nitētiē poſitionē. Ec̄. x. Lāguoꝝ plixioꝝ
grauat medicū bicuē lāguoꝝ pelidit me
dicus. Etuſdē. xxxviij. Anguētariuſ pa
ciet pigmēta ſua uitatis: ⁊ vinctōes cōfici
et ſanitat. Tūc ſunt inueterata quādo
per lōga cōſuetudinē ſunt iterata. ps.
Inueteratū inter oēs inimicos meos. Et
tūc indigent aduſtione. i. aduſtina car
nis maceratione. ps. Ure renes meos ⁊
cor meū: Sacha. xij. Per ignē vram eos
ſicut vris argētū. Tūc ſunt putrida quā
do tādiu ſtat hō in pꝛcis q feret coram
deo ⁊ hoibus. Ioh̄elis. i. Lūputruerunt
ſumēta iſtercoris ſuo. In quoz plona di
cit ppheta putruerūt ⁊ corrupte ſunt ci
catrices mee ⁊c. Et tūc indigēt incuſiōe.
i. incuſina tribulatiōe. Tūc eim ſepe car
nes putride auferunt ⁊ tñ ad deū cōuer
tunt. ps. Multiplicate ſunt inſirmita
tes eoz poſtea accelerauerūt. De illa in
cuiſione dī Job. xvi. Eōc idit me vulnē ſu
per vulnus. C Tertū notabile ē q xp̄s
per oſeſionē vulnez thoma in fide ſoli
dauit. Ip̄e qd̄ erat tribulatus d xp̄i paſ
ſione. deſpatuſ de eius reſurrectōe ⁊ te
piduſ factuſ in eius amore. Sed xp̄s p
oſeſionem vulnerū tribulatum letifica
uit. deſpatū certificauit. ⁊ repidū inſi
mauit. Jñ ſa trīa ē in xp̄i vulneribus in

uenimus. C Pꝛio nāqꝝ tribulatiōib; ſue
niunt ꝑſolationē. Bꝛeg. Si paſſio xp̄i ad
memoriā reducat niſibi ē a deo durū qd̄
nō equo aīo toleret. Hoc ſignificatum ē
Exo. xv. Vbi ſignū miſuſ in aquas ama
ras eas dulcorauit: quia memoria crucis
oēs tribulatiōes in dulcedinē conuertit.
Reſert aut̄ Aſtiſto. qñ vas cere noue vi
diqꝝ clauſum in mari ponat: aqua que
ſubintrat in dulcedinē conuertit. Jñud
vas factū de cera noua eſt corpus xp̄i fa
ctū de carne virginea qd̄ vndiqꝝ ſunt clau
ſuſ: qd̄ nulli vnquā ſetationi ſuit puſuſ
Si igit mittimus aquas amaras. i. tri
bulationes nꝛas in poros. i. in vulnera
iſtius vaſis oēs in dulcedinē cōuerterent
Ber. Tua dulcedo dñe lapides tonētes
ſtephano dulcorauit. Tua dulcedo cra
niculā Laurētiū dulcorauit. pꝛ tua dul
cedine ibat apoſtoli gaudētes a cōſuſe
ctu cōciliij. C Sēdo in xp̄i vulneribus de
ſperati inueniunt ſpet cōſolatoriōes. In
paſſiōe eiꝝ ſua pactū firmatū. p qd̄ oib⁹
veniaꝝ dare pmiſit. Pactū aut̄ oib⁹ trib⁹
modis firmabat. aut manuū ꝑcuſſione.
aut ſigni erectiōe. aut aque effuſione. De
duob⁹ pñmis habet Joſue vi. De tertio
i. Regū. vij. Sicut enim in aque effuſio
ne niſi de aqua remanet nec quantum
ad ſubſtātiā: nec quātū ad ſaporē. ſic
illis qui pactū illud frāgerent nullū de
bebat veſtigiuſ remanere. Lūiſtus igit
vt pactū nobiſcū firmaret quo oib⁹ ven
iam daret: ſuit nō tñ in manibus ſz et
in pedibus: et i latē ⁊ toto corpe ꝑꝛcuſ
ſus. Yſa. liij. Propter ſceluſ ppli mei ꝑ
cuſſi eū. Fuit in cruce exaltatus. Jo. ij.
Sicut exaltauit moꝝes ſerpētē in deſer
to. Etuſdē. xij. Si exaltatuſ fuero a ter
ra oīa trahā ad meipm. Fuit ſicut aqua
effuſuſ q niſi et remaſit. Nec aſa que
in morte depoſuit. Nec caro q tota attri
ta fuit. Nec ſanguis q totū effudit. Nec
familiā q eū dereliquit. Nec veſteſ quia
eis ſpoliatuſ fuit. Et iſ poterat dicē qd̄
ppheta ſicut aqua effuſuſ ſū ⁊c. C Ter
tio in xp̄i vulneribus frigidi inueniunt
inflammationē. Hoc ſignificatū ē. ij. Aba
cha. i. vbi dī q ligna aſperſa aqua craſſa
ſuerunt vehemēter accēſa. Et que ē iſta
aqua craſſa niſi ſanguis dñi ſpūſ ſancti

pinguedine perfusus. Quo si lingua, i. corda nra arida aspersa fuerint continuo inflamant. Istud et significatū ē. i. Sa- cha. vi. vbi dicit qd elephātis ostēderūt san- guinem vne: et mox ad acū dū eos ad p- lium. Fructus mox scdm Amb. primo ē albus: postea rubeus: postremus niger. Sic xps primo fuit albus et purus in to- ta sua cōuersatōe. rubeus in cruce. niger in morte. Datus mox sanguinis dō nos accēdere: et cor nrm ad bellū cōtra vltia totaliter inflamare.

¶ Dominica secūda. Sermo primus.

Quo sum pastor bonus. Jo. x. In pñti vita nul- lus dō scipm laudare: nec vel le laudari ab alio. Et rō ē qd si cogitat re- pus suū pteritū videbit qd multa fecit vñ dō dolere. Si futurū vidēbit iminē mul- ta vñ dō timere. Si pñs inueniet multos in se defectus p quibus dō erubescē et se humiliare. Quō igit hō debet se lauda- re et velle laudari: quī hō tam tanti dolo- ris et timoris et ruboris siue humiliatio- nis. In xpo aut nō sic ē: qd de nullo tran- sactō qd fecit voluit: qd fuit sanctissim⁹. De nullo futuro euz timere oportuit: qd erat oīpotētissimus. De nullo defectu p- senti vitioso erubescē debuit: qd erat pfe- ctissimus. Si igit sedus petiit a nobis lau- dari, hoc nō ē pp se sed ppter nos. Aug. sup ps. Laudari se a te vult deus: et hoc vt tu pñctas: nō vt ille sublimet. Nō a te amat qd illū augeat: s; qd te ad illū pdu- cas. Sicut qñ se laudat hoc nō facit pp se sed ppter nos. Sic. in morat. Deus qui nos pñbet ne pprio ore laudemur per scripturas sacras laudes suas loquitur nō qd ipse eis indiget qui pñficere laudib⁹ nescit: sed dū suam nobis magnitudinē narrat. nostrā ad se impittiaz subleuat. et bona sua loquēdō nos edocet. que oīno hō nō cognoscēt si de se tacere voluissēt. Beinde subdit. Accirco igit laudes su- as indicat vt valeamus cū audietes co- gnoscere cognoscētes amare. amātes se qui sequētes adipsi. ad ipse cōtes vero eius vñsione perfrui. Propter nos igitur nō pp se xps in euāgello se cōmēdat et cōmēdat. Ego sum pastor bonus. In isto igit

euāgello dō quattuor: sit mētiō. s. de pasto- re: mercenario: lupo: et ouib⁹. ¶ Pastor bonus ē christus cuius tria ponit signa. C. Primū ē qd p ouibus aiam ponit. S; cū hō hēat tria. s. res ppinquos. psonas ppiā. Ista tria p ouibus sunt ponēda. Ber. sup. Lani. Nec ociose toties repetitū ē: petre amas me in cōmissiōe ouū. Alē si dicat iesus. Nisi me valde et pfecte amas hoc est plus qd tua plus qd tuos: plus qd te. nequaquā suscipias curā hanc. Nec te itromittas de ouibus meis p quibus sanguis meus fusus ē. Sua aut p ouib⁹ nō ponit qui tpalia eis non tribuunt. i. Jo. iij. Qui habuerit substantias hui⁹ mū- di: et viderit fratrem suum necessitatē ha- bere. et clausit viscera sua ab eo quō charitas dei ē in eo. suos nō ponit qd co- sanguineos insufficiētēs pmoueri faci- unt. sepe aut qd carnali intrat carnali vi- ut. Jo. iij. Quōd natū ē ex carne caro ē. Petrus introductus in atriu pontificis p ancilla xpm negauit. qd sepe ques caro que ē ancilla aie introducit: xpm nō co- gnoscit. Personā non ponit qd malis nō resistunt. Ezech. xij. Nō opposuisti vos murū p domo israel et c. Christus autē ista tria p ouib⁹ posuit. Hier. xij. Reli- quā domū meā. i. familiā meā. fangelos. di- misi hēditare meā. i. toraz celestē substan- tiam meā. Bedi dilectā aiam meā i ma- nus mimicoz meoz. ¶ Secūdū signum ē qd oues cognoscit. Unde dicit cogno- sco oues meas et c. Cognoscit autē eas p imaginē suā quā eis implit. ps. Signa- tū ē sup nos lumen vultus tui dñe. Per arma et vestimēta virtutū quib⁹ fideles ornauit. Ro. xij. In duamur arma lucis Et infra. Induimnt dñs iesus xps. Per signa bonoz opoz qd eos decorauit. ij. Thimo. ij. Sirmū fundamētū dei stat hñs signaculū hoc: cognouit dñs qd sunt eius. et discēdat ab imigatē oīs qui inuo- cat nomē dñi. Quasi dicat. hoc ē signus qd sunt dñi qñ a malis discēdūt et bōa fa- ciunt. Per doctrinaz suā quā eos infor- mauit. Jo. xij. In hoc cognoscēt oēs: qd mei estis discipuli. si dilectionem ha- bueritis adinuicem. Nota vero mali ista non habuerūt: deo in iudicio a chri- sto non cognoscēnt. Unde Lpys. super

Mattheu loquens in persona xpi dicit. Pater enim cognoscit filios suos ppri- os per imagine suam. rex vero milites suos per arma sua. pastor oues per si- gna sua. magister autem cognoscit disci- pulos suos per doctrina suam. Ego autem non cognosco vos tanquam pater filios meos: quia meam imaginem non habetis. Nec tanquam rex milites meos: quia mea arma abiecitis. Nec ego cognosco vos tanquam pastor oues meas: quia mea signa non portastis. Nec cognosco vos tanquam magister discipulos meos: quia mea doctrinam contempnistis. ¶ Tertium signum est quod oues ad ouilem deducit. Idcirco dicit alias oues habeo que non sunt ex hoc ouili etc. Notandum autem quod sunt quidam qui sunt totaliter intra ouilem sicut sunt boni christiani qui sunt de ecclesia et numero et merito. Quidam totaliter extra: sicut heretici et nec fide habent nec opem. Quidam partim intra et partem extra sicut mali christiani. Nam iniquum habent fidem intra: iniquum autem mala opera sunt extra. Preclarum igitur oues quod sunt intra de fouere. moribus vero que sunt extra de effugare. Illas vero que sunt partim intra et partem extra debet excitare. Istud triplex officium representat baculus pastoralis: cuius principium habet reflectionem. ad innuendum ut ea que aliquis predicat ad se reflectat: ut sic oues que sunt intra per bonum exemplum nutriantur. Ad id autem habet rectitudinem et est aptus ad percutiendum: ut scilicet oues moribus expellat. In fine habet stimulum et percutiendum: ut scilicet pigros in ecclesia introducat. Eccl. xij. Verba sapientium quasi stimulus etc. ¶ Secundo fit mentio de mercenario quod autem aliquis sit mercenarius tria signa ponit. ¶ Unum est quod de ouibus nullam curam gerit. quod notat cum dicit. Mercenarius vidit lupum venientem et dimittit oues. Aug. Mercenarius si ouis oberat non reuocat. si infirmus non medetur. si deuoratus non lachrymas. si subterfugit temporalia que ipse amauit fugit. ¶ Secundum signum est quod fugit. Unde subdit. Mercenarius autem fugit: quia mercenarius est. Aug. O mercenarius lupum vidisti et fugisti. Scire dices. Ecce hic sum non fugi. Fugisti quia tacuisti. Corpore hic fuisti spi-

ritu fugisti. Beg. Lupus veniens indicat quo quisque animo super gregis custodiam stabat. Aliqui tamen plures potest fugere quoniam. ipse solus querit. sicut fugit paulus: ut habet. y. Cor. xi. quod secundum Aug. cessit precutioni ut seruaret se aliorum utilitati. Alii quoniam de se opponere. quoniam. sicut in ecclesia inducit. Alii quoniam de se fugere nec se opponere sed patienter expectare quoniam. sicut in lana. i. tpalia diripiunt. Mat. v. Qui vult tecum in iudicio contendere et tunicam tollere: dimitte ei et pallium. ¶ Tertium signum est quoniam tamen lana. i. tpalia gerit. Aug. Sunt in ecclesia quidam propostum non propter deum: qui sunt deique rebus sed tpalia comoda secretates honores ab hominibus appetentes. quibus talis est mercenarius est. Legit Gen. xxxi. quod quoniam laban iuit ad totidem oues iacob fugit: quoniam quoniam platus in subditis tamen tpalia gerit: ipse ab eo rececit. ¶ Tertio fit mentio de lupo: cuius triplex officium ponit. scilicet rapere dissipare et mactare. De duobus primis dicit hic. De tertio dicit supra Joa. x. Qui non venit nisi ut faciat et mactet et perdat. Lupus igitur infernalis alias dissipat: dispersas rapit: raptas occidit. ¶ Primo igitur dissipat. i. per diuersa vitia spargit. Nam lucifer spargit per superbiam. Sathana per auaritiam. Asmodeus per luxuriam. Lato autem spargit crudelius quoniam totum se habere tempus bene uitus. Dicit in li. de animalibus: quoniam quoniam lupus senescit et non potest predare: vadit de nocte iuxta ciuitates et ouibus insidiat. Sic diabolus sciens tempus suum esse breue iam de hominibus bestialibus non curat: sed bonos deuorare festinat. Jhd. de summo bono. Tunc diabolus contra eum quem possidet acriter seuit: quoniam se diuina virtute ab eo expellendum cognoscit. Apoc. xij. Et terre et mari: quod dicitur ad vos diabolus huius itra magnam: scies quod modicum tempus habet. ¶ Secundo alias dispersas rapit ad penam et hoc quidam cathena annulos multos habent. Loficif. n. ex mala suggestione: delectatione: sensu: opere: suetudine et necessitate. Prover. v. Sunib? pctor? suor? pstringit. Quamuis autem elemosine sint laquei in corde demonis et sagitte: et orationes sint lapides: tamen postquam diabolus sic cum cathena uirum expellit potest sine per sagittas elemosinarum: sicut per lapides orationum. Job. xli. Non

fugabit eū vtr sagittarius: in stipulam
versū sūt et lapides funde. **P** Tercio ani-
mas sic raptas occidit morte eterna. ps.
Abois peior pessima. Est enim mala: qz
anima deualtat e pascit. ps. Abois depa-
scit eos. flo. hoc dicit ad similitudinez
umetoz que nō radicitus herbas eucl-
lunt: sed similitates carpūt vt itez herbe
mascant ad pasū. Sic ē illi morte depa-
scit reuoluit: qz nō desclūt. Et ē peior qz
nō pūt mori. Aug. de ciuitate dei. Nulla
gippe maior e peior e mors: qz vbi nō mo-
rit mors. Est pessima qz virūqz occidit:
scz corpus e aiaz. Idē ibidē. Abois ate
fit cū ea deserit deus. Abois corpus cū il-
lud deserit aia. Abois virūsqz cū aia a
deo sepata deserit corpus. Ita. n. nec ex
deo viuūt aia: nec corp^s ex ipsa. **Q**uarto
fit mēto de ouibus xpī: de qbus tria
signa ponunt. **P** Prīmū est: qz pastorē re-
cognoscūt. **U**ñ dicit: Lognoscut me mee
boni enī cognoscūt deum nō tm cogni-
tiōe innata: qe ē p infinctū nālem. De
qua Job. xxi. dēs boies vidēt eū. Nō
tm cognitiōe speculatiua: que est p fidez.
De qua. i. loz. xij. Videmus nūc p spe-
culū in enigmatē. Sz maxime cognitiōe
practica que est p mādator dei obserua-
tiōe. ps. A mandātis tuis itellexi. De q
tandē puenit ad cognatiōez que ē apta.
De qua ibidē. Tūc autē facie ad faciem.
P Scdm est: qz vocē eius audiūt. **U**ñ dī
isra. Oues mee vocē meo audiūt. **U**ñ su-
pra dī: Nō nouerūt voces alienoz. Tres
enī voces sunt alienoz e qra veri pa-
stoz. **P** Prīma ē vt vox lupi. i. dmonis
q vocat oues ad occidēdū. **B**reg. Lup^s
est malign^s spūs q caulas fidelū insidi-
as circuit: e moites aiaz qrit. **P** Scda
est vox furis. i. carnis q vocat ad pēdā-
dū. De quo fure dī supra. Fur non venit
nisi vt furez cē. Laro cū p visū e alios
sensūs corpīs aiaz depēdat. **T**ercū. iij.
Oculus meus depātus est aiaz meam.
P Tercia vox est mercenarij. i. mūdī: qui
eas vocat ad tōdēdū. Licet mūdus dī-
utias pmitat tū in morte oues suas tō-
deret attonas ipsas extra mūdū mittit.
Job. xxiij. Bīues cū dormierit nihil se-
cū afferet. **P** Quarta vox est veri pasto-
ris. i. xpī: q eas vocat ad pascēdū. **J**ean.

x. In grediet e egrediet e pasqua inuent
et. De his qtuor vocibus dicit Ber. No-
cat mūdus: vocat caro: vocat dyabolus:
vocat xps. Mūdus dicit ego deficio. ca-
ro ego inficio. dyabolus ego interficio.
xps ego reficio: vide quē sequeris. **P** Ter-
tiū signū est qz pastorē sequunt e post eū
vadunt. **U**ñ postq dīxit dūs. Oues mee
vocē meo audiūt. Subiūxit: e sequūtur
me. Ideo xps assimilāt se galline. **D**at.
xrij. Quoties voluit gregare filios tu-
os. quē admodū gallina gregat pullos
suos sub alas. Instar enī galline fouet
bona nra pposita donec pncipiamus per
bona opaz tūc debemus xps segrega-
tiōe e cognoscēdo eius dona. **L**egit d
ppietatib^s autē qz gallina interdū fo-
uct oua anetaz e pauonū e ppa. Scd
cū oēs creuerint veri pulli mri adherēt.
anete in ago se imergūt. pauones de sua
pulchritudine gloriāntes: nutritē relin-
quūt. Sic ē deus bona pposita fouet e
nutrit: sed qdā sibi adherēt q ipm sequi-
tur p imitationē e gratiaz actionē. **A**lij
vero cū deserētes in aquis voluptatū se
immergunt. **A**lij vero de sua superbia glo-
riāntes: ingrati crīstunt.

C Sermo secundus vnde supra.

Bonus pastor ani-
mā suam dat p ouibus suis.
Mercenarius autē qui nō ē
pastor videt lupū venientē e. Sicut est
differētia inter regē e tyrānū qz rex intē-
dīt vtilitatē populū: nō suā: tyrānus autē
villitatē suā nō populū. Sic differētia ē
inter pastorē e mercenariū e lupū. **C**of-
ficiū enīz pastozis ē oues pascere. e mer-
cenarij oues tōderet lupi oues occide-
re. **D**icit autē Augu. de verbis dñi: qz pa-
stor est diligēdus: mercenarius ē tolerā-
dus: qz tādū est vtilis qdū nō videt lu-
pū venientē: tūc enīz fugit. **L**atro siue lu-
pus ē vitā dūs. **C** Est igit offīū pastozis
pascere verbo. i. e exēplo: e ipali subli-
dio. **V**erbo qdē p illustrationē e correctio-
nē. **D**icre. iij. Dabo vobis pastozes iuxta
cor meū q pascet vos sciētia e doctrina.
ij. **T**himo. iij. **A**rgue: obsecra: increpa: in
oī patiētia e doctrina. **B**oni. n. sūt obse-
crati: mali arguēdi e increpādi. **D**ēs au

Dominica.ii. post pascha

te cū dīseretōe z patiētīa tolerādī. Hīnc est q̄ i arca moysi erat māna: virga z tabule testamētū: vt habet Heb. ix. q̄ in prelato q̄ est arca dei dī esse māna dulcis exhortatōis quo ad bonos: z virga seuerē correctōis quo ad duos: z tabule dīseretōis quo ad oēs. Hīnc ē q̄ Salomon fecit sculpi in basib⁹ tēplū boues z leones z cherubim. vt habet. iij. Reg. vij. In bone māsuertū dī suē maturitas. In leone ferocitas. In cherubin sciētīa designat. Prelatus ēim q̄ dī esse basīs. i. sustentat. mētū ecclesie: dī q̄nū ad bonos ēē mansuetus. q̄nū ad duos seuerus. q̄nū ad oēs sapiēs z dīseret⁹. ¶ Scō dī pasce exēplo p bone vīte īformatōes. Ad Titū iij. In oibus tēpib⁹ prebe exēplū bonorū opor. Legit. i. Reg. x. q̄ saul fuit altior oī p pso ab humero z sursum: q̄ platus fuit pīe alijs eminet officio sic dī emine. re exēplo. Greg. nō dī totūz ducātū suscipere q̄ nescit hōies viuēdo pīre. S3 hō dīe multū pīr vocē iacob p bonā doctri nā: sed man⁹ esau p opatōnē malāz. De talib⁹ dī Job. xl. Ossa behemoth velut fī stule eris. Sūt. n. ossa dyabolū īgnatūz carēt sensu bñ viuēdī: s3 vident ēē fīstule dei īgnatūz pīr sonū bñ docēdī. Tales nō viuīfīcat aīas: sed occidūt. ¶ Triplī enīz pōt dīcī pastor ēē occīsor: oīū suaz ēē sine īnīectōe manū. ¶ Uno modo q̄n dat eis pabulū venenatū. ¶ Scō modo q̄n subtrahīt eis pabulum necessariūz. ¶ Tertiō mō q̄n vīdet q̄ herbā venenatā comedūt: z tñ nō arcet. Sic z prelatus subditos occidit. ¶ Primo malū exēplū pōdō. Osee. vi. Particeps sacerdotū ī via īnīficiētū pātes de sīchē ī hieru salē. Interf. Falsī sacerdotes abscondunt vīā z occidūt hōies malīs opibus: ne puenīāt īn hierlem. ¶ Scō bona tpsalia auferēdo. Eccl. xxxij. Panis egētū vīta pauper est. q̄ defraudat eū hō san. ē. Ibi dī. Qui auferit īn sudore panē: q̄n g occidit. pīmū. ¶ Tertiō vītia dīssimulādo. Ezech. xxxij. Si dīcīte me ad īpīū morte morietis: z nō fueris et locut⁹ vt se custo dīat a vīa sua mala. īpse īn īnīq̄tate sua morietis: sanguīnē autē eius de manu tua requīrā. Tñ dīcīt negligēs plar⁹ Zach. xi. Nō pascat vos. Nō mouēt mo-

riaturz qd succidit succidat. Greg. Tot occidimus quos ad morē quotī dīe tēpt dī z tacētes ire vīdemus. Tūc subditus moīf sine re q̄n ī causa mortis pīradī cētē pīulētī te. ¶ Tertiō dī pasce tpsali subīdīo p subīmitratōnē. Aug. Tāllā dōbet ēē rector q̄ pponat verbū doctīne īgnoratībus: z mēsam suā cōīcet ī dīgītībus. Libētē audīt eius līngua loquētēz cuius expectat dextera pōīgentē. Sic. Qui nō dat p ouibus subīlīatīā suā: q̄nō p hīs daturus est aīaz suā. S3 multī sūt q̄ sua subditīs nō tribuūt: sed portus ab eis bona sua auferūt. Tales vīdent ēē peiores dyabolo. Lū. n. hō trīa habet. s. res tpsales: corpus z aīaz. Dyabolus nō curat de rebus: nec de corpē: sed tātū de aīa occīdēda. Bene. xliij. Bā mībī aīas: cetera tolle tibi. Quāuis autē alīq̄n res auferat z corpus ledat. hoc nō facīt nīllī ppter aīaz: vt. s. p rez ablatōnē z corpō rīs lēhōnē aīaz trahat īn dēspatōnē. Prelat⁹ aut avarus z res auferīt īndēbēte rapēdo. Ezech. xxxij. Ue pastoribus israel q̄ pascūt semetīpsos. Et corpus ledāt īnīuste oppīnēdo: vt ex talī oppīnē ne possint pecunīā extorquere. Adīcīt tñ. Sīs nō dederīt īn ore eoz q̄ppīā san ctīfīcat sup eū plū. Aīas occīdīt prauoz exēplū pīcēdo. Zacha. xi. Pasce pecora occīssionis. Elo. Quīcūq̄ doctores mīnī mos scādālzāt tpsī pccōa occīssōis nū trītūt. ¶ Sequīt vīdere de officio mercē narij qd ētōdere. z tñ xps pīmo pastor nūq̄ dīxit tōdere: q̄ nō erat mercēnarij. nec dīxit occīde: q̄ nō erat lupus. sed dī xīt pasce: q̄ erat pastor verus. Semel tñ sībī dīxit occīde. Nā sicut dī Act. x. Lūz petrus vīdīssēt līntheū de celo dēscēdere īn quo erat q̄drupē dīa z serpētia ter re z volatīlia celi. facta est vox a dī vī cēs: Surge petre occīde z māduca. Ist enīz nō erat oues: q̄ nō dīxīssēt et occīde sed pasce. sed erat volatīlia p que īntell gōtur supbī. Et repīlīa terre p que ītel ligūtur auarī. Et q̄drupē dīa īmūda per que ītelīgunt luxurīosī. Luxuria. n. īn corpore agīt qd ē q̄ttuor elemētīs ppo nīt. Vel signat luxuria p q̄drupē dīa q̄ luxurīosus vadīt īn īfernū cū q̄ttuor pē dībūs. Auarus aut vadīt cum duobus.

Unus est q̄ male acgrit. Alius q̄ male
rictet. Supbus enim vadit cū tribus.
Unus ē q̄ bona que h̄z suis meritis rece-
pisse se credit. Alius autē est q̄ falso de se
sentit: multa se credit h̄ere que nō h̄z.
Tertius autē est q̄ in suis pparatiōe cete-
ros parūpēdit. Luxuriosus vadit cum
q̄ntus. Unus est vitū gulostatis. Vult
eiz laute comedere vt possit suā libidinē
exercere. Scōs autē ē vitū libidinose vo-
luptatis: vt dicit Hiero. Vēter mero estu-
ana cito desumpat i luxuriā. Tertius autē
est vitū pdigalitatē. Sicut pz in filio p
digo q̄ dissipauit vniuersā substantiā suā
vivēdo luxuriose: vt habetur Luce. xv.
Quartus est vitū rapacitatis: q̄ postq̄
p̄sperit ppia querit se ad rapiēdum
allena. Des igit tales plar? dz occidere:
vt vidēs occidit supbiāz supbis: avari-
tā in avaris. luxuriā i luxuriosis. C Se-
quit videre de officio lupi. i. dyaboli: qd
est oues occidere. quas qdē triplē occi-
dit. C. Primo decipiēdo p astutiā. Legit
eniz q̄ lupus aliqñ voces hūanas emit-
tit: & aliqñ latratu canus fingit vt sic pa-
stores & oues decipiat. Aliqñ eniz diabo-
lus aliqñ suggestiōe imittit q̄ h̄z spēs
boni: vt sic hoies decipiat. y. Loy. xi. Et
mco autē ne sicut serpes eū seduxit astu-
tia sua: ita corūpanē sensus vestri. Ibi
qd. Ipe. n. sathanas trāfigurāt se i an-
gelū lucis. Tūc se in angelū lucis trāfi-
gurat: qñ ea videt suggerere q̄ boni an-
geli p̄suadere p̄sueuerūt. C. Scōdo fran-
gēdo per ipatiētā. Legit q̄ qñ lup⁹ ad
ouile vadit ne carnes eius odorēz sentiat
p̄tra vētū vadit. Sicut autē p vētū p̄spe-
rū p̄spertat: sic per vētū p̄trātū aduer-
sitas designat. Tūc igit dyabolus cōtra
vētū vadit qñ hoiem in aduersitatib⁹
existēte itēz retādo inuadit. sepe eiz dei
iustitia p̄mittit de homini tribulatio ex ab-
latiōe terrene substantie addit afflictioēz
in corp⁹: & in de tentationē in mēte vt sic
ad ipatiētā & desperationē inducat. Si-
cut patet in Job: cui primo res abstulit.
Deinde filios extinxit. Deinde graui vl-
cere eū pcussit: tan dē per vxorē & amicos
graves tētatiōes in cor eius misit: sz ille
enī in oibus supauit. Talis eiz ē natura
dyaboli q̄ in p̄ncipio et recessu debi-

lis efficit. Chryso. sup Matth. In p̄mis
grauis & intolerabilis est ipetus dyabo-
li: quē siqs fortiter sustinuerit in secūdo
inueniet cū infirmiorē. Quanto. n. plus
repulsus fuerit: tāto magis refrigerat
& desit. C. Tertio alludēdo p spem va-
nā. Legit in libro de alalibus q̄ lup⁹ dī
ligit valde ludere: & si pōt rapere puerū
cū eo ludit & postea cū comedit. Qualr
aut dyabolus cū peccatore ludat ostēdit
Breg. i. pastoralē dīcēs: Dyabolus modo
aliorū facta grauiora alleuiat. mō nihl
eē qd p̄petratū ē affirmat. mō misericor-
dē deus loquit. mō adhuc tps subseqns
ad p̄ntiam pollicet: vt dū p̄ hęc decepta
mens diuti⁹ ab iccepta itēzōe p̄nie suspē-
dat. Prover. xiiij. Sult⁹ illud et p̄cni:
i. deest dyabolus q̄ fuit cā peccati. Postq̄
aut cū p̄cōre sic luserit eū comedit. Am-
bro. in sermonib⁹. Dyabolus filios suos
non diligit sed odit. Sic. n. eos amat vt
pdat sicut amat gluto porcellū vt come-
dat. Vel per lupos intelligi p̄nt tyrānī.
Grego. Lupus sup oues venit: cū glibet
infusus raptō: fideles & humiles oppri-
mit. De istis lupis dī Sopho. iij. Judi-
ces eius lupi vespe nō relinqbāt in ma-
ne. Abachuc. i. Velociores lupis vespri-
nis. Sūt eiz lupi vespertini: matutini &
meridiani. Lupi matutini: qz adhuc nō
esuriūt multū: p̄cōis comedūt & par-
tē relinqunt. Tales sūt multi tyrānī qui
bona pauperū rapiūt: sed partē tñ eis di-
mittūt. Lupi vero meridiani. i. qui vsqz
ad meridiē nō comedūt: & q̄ multum
esuriūt: & q̄ p̄per estū multū h̄tiūt. totā
ouem comedūt & sanguinē bibūt. Tales
sūt q̄ totā supellectilē auferūt. & insuper
possessōes q̄s cū multo sudore acqui-
rūt diripiūt. Iñd. Judices prauī lupoz
more cūcta diripiūt & vix pauca pauperū
rib⁹ derelinquūt. Lupi aut vespertini. i. q̄
vsqz ad vespē nō comedūt: adeo esu-
riūt q̄ & carnes ouis comedūt & sangui-
nē bibūt: & pellē scindūt: & ossa frangūt.
Sic sūt multi tyrānī q̄ a paupib⁹ pecu-
nias exhauriūt: possessōes diripiūt: do-
mos tollūt: vestes auferūt: p̄sonas oppri-
mūt. Hiero. li. Lomedit me & deuorauit
me Nabuchodonosor rex babilōis: hoc
quo ad lupos matutinos q̄ p̄ez carniū

Domenica .ii. post pascha.

comedunt. Absorbuit me sicut draco. hoc quo ad lupos meridianos qui tota oues comedunt et sanguine bibunt: ut supius dicit. Iste nouissimus exossauit me. Nabucho donosor. hoc quo ad lupos yspirinos qui oia comedunt et sanguine bibunt et ossa frangunt. Prouer. xxvii. Leo enim vigiliat et versus esuriens princeps impius super populum pauperem.

¶ Sermo tertius vnde sup. a.

Animam meam pono pro ouibus meis. Serui dei per quibus christus animam suam posuit. et quod pretioso sanguine redemit. operatur ouibus propter se in ouibus reputatur. ¶ Primum de ouis animam multa simplicitate praeditum. Sic serui dei debent esse simplices. id est sine plica duplictatis. Bequa simplicitate dicit Gregorius in moralibus quod ab hominibus egyptiis hoc israelite deo offerunt. quia simplicitate et maiestati domini deo imolant. quam abholantes egyptii. fatuitate putant. Et ista simplicitas consistit quantum ad aspectum simplicitatis. scilicet ut ipsi ad deum tantum dirigant. et tunc totum corpus. id est cogerent operemur: erit lucidum. id est deo gratum. Mat. vi. Si oculus tuus fuerit simplex totum corpus tuum lucidum erit. Ista simplicitate aspectus non habent illi qui cum uno oculo volunt respicere in celum et cum alio in terram id est qui volunt simul diligere deum et mundum. Contra quos dicit Mattheus. vi. Non potestis deo seruire et mammonae. Tales non habent simplicitatem aquilinam. Aquilla enim pullos quos videt in celum aspiciere tamquam proprios nutrit: quos autem ad terram tamquam degeneres abiicit. ¶ Secundo debet habere simplicem affectum. ut scilicet simplici corde non duplici periculum diligant. I. Pet. i. Simpliciter ex corde inuicem diligite affectus. Ista simplicitatem affectus non habent illi qui in ore habent dilectionem sed in corde seruant rancorem. Eccl. xii. In labijs suis in dulcat inimicus et in corde suo insidiat ut subuertat te in foueam. Isti non habent simplicitatem columbinam que caret selle amaritudinis et rancoris. Mat. x. Elote prouidentes sicut serpentes et simplices sicut columbae. ¶ Tertio debet habere simplicitatem actum ut simplici in-

tentione primo seruiat. Ro. xii. Qui trinitatem in simplicitate. Ista simplicitatem non habent illi qui totum aliquod tributum aliquam ut subripiat sua. Eccl. xii. Subridet spiritus dabit narrare tibi oia bona. et dicit quid opus est tibi: et fundit te in cibis suis et nec extinguit te bis et ter. Isti non habent simplicitatem ouium. Ouis enim nullum ledit et nescit mala inferre: sed illata patienter tolerare. Ovis seruit: quia pascit et induit. Ipsi dicit Augustinus quod ovis ipse preceptum euangelicum. quod de duabus tunicis dat unam non habent. ¶ Secundo de ouis anima quod naturaliter fugit lupum sic quilibet debet fugere peccatum. Eccl. xxi. Quasi a facie colubini fuge peccatum. imo multo amplius. Nam inter ea que sunt infra terram nihil est peius inferno. Inter ea que sunt in terra nihil est peius serpente et colubro. Inter ea que sunt super terram. id est in aere nihil est peius dracone. Et in ista terra inuitant a propheta ut laudent deum. Laudate inquit dominum de terra dracones et oes abyssi: serpentes et volucres penate. Nusquam autem propheta dicit quod superbi avari vel luxuriosi laudent deum. Ex quo sequitur quod peccatum est peius dracone inferno et serpente. Nec mirum quod istud laudat deum iustitia. sicut latro in patibulo iudicem laudat: quia ipsum iustum esse demonstrat. Draco pro sui magnitudine laudat deum potentiam. Est enim maximus olum animalium super terras. Serpens laudat deum sapientiam. Ipse enim caput abscondit et corpus percussioni exponit. Et in hoc deum laudat qui tantam sapientiam sibi dedit. Peccator enim deum non laudat sed blasphematur. Ro. ii. Nomen dei per vos blasphematur. ¶ Tertio ouis est animal vtile et fecundum. Necesse est autem quod quando oues sunt fete pastores eas custodiat et potest. ysaie xl. Fetas spiritus portabit. ¶ Tribus autem de causis ouis aliquando abortum patitur. ¶ Primum secundum Plinium quod est sola. Tunc enim pro nimio timore sepe abortit quod timore in eis lupi deueniat. ¶ Secundo propter contrarium sicut idem dicit. ¶ Tertio quando comedunt herbas venenatas. ¶ Alii autem ponit quantum quod maxime eas ab hoste facit. scilicet sumus extincte candele. Ista tunc est pregnantis quod habet multa bona proposita. Tunc parit quod ea propter bona opera.

Sz peccator ē solus qñ nō hz deū secū & p dicit picipatōes meritoꝝ eccle. Et qz ē solus nō hz qui euz adiūuet vel subleuet. Jō eim fetū boni ppositi nec etiam in corde pōt nutrire: nec ipm per bona opa parere. & sic necesse ē q patiat aborūm. Eccl̃s. iij. Ne soli qz si ceciderit nō hz subleuanti. Auarus i corde suo multa hz tonitrua. Unū ē anxietas in acqui rēdo. Aliud timor in custo diēdo. Aliud dolor in p dēdo. Et ista tonitrua boni ppositi fetū extingunt. Inter tot eim anxietates timores & dolores bona pposita crescere non pñt. Sicut pz in semine q ipine suffocauerūt. Luce. viij. Luxuria ē herba venenata que corpus & aiam inficit & cōūpit & boni ppositi fetū extinguit. Semē enim nō pōt crescere i terra cōculcata. v. habet ibidē. Anima eim luxuriosa & demonibus cōculcat. Eccl̃e. ix. Dis mulier que ē fornicaria quasi ster cus in via cōculcabit. Superbia est fumus qui in altum ascendit & subito eua nescit. Ite fumus ferum boni ppositi extinguit. Semen enim non pōt crescere in terra petrosa. i. in mente dura que ad penitētiā resēdi non pōt. v. habetur ibidē de semine qd supia perra cecidit. C Quarto ouis ē animal obediens & mansuetū. Illi aut pastor oues secure obediēte pñt qui eas cognoscit vlligit & defendit. Sic & verus pastor xps circa eas habz scētam cognoscēdi. Jo. x. Cognosco oues meas. Potentia defendēdi. Ibidē. Non rapier eas quisquam de manu mea. Et volūtate saluandi. Ibidē. Animā meā p ouibus meis pono. Ber. Huc secure me credo qui saluare me velit. nouit & possit. Bieff in lib. de alalibz: q pastores docent oues festine ambulare ad auditū alicui⁹ vocis. Sic & viri religiosi debēt ēē veloces multuz ad obediēdus ad vocē platī sui. Bz aut ista obediētia hie tres comites. i. simplicitatē. charitatē & cōcordē volūtātē. Istū significat ē Job. xlij. Vbi dī q iob amicit dederūt sibi ouē vnā. & inaurē aureaz vnā. Per inaurē intelligit obediētia. ps. In auditu auris obediuit mihi. ista obediētia bz hie ouē anēaz: qz fieri cū huiusmodi simplici corde. Et bz ēē aureaz: qz

bz fieri ex vnanimitate & cōcordi voluntate. Quidā enim obediūt nō simpliciter sed fictē. Isti nō hñt ouē anēaz. Alij obediunt nō ex charitate sz necessitate. Boni iauris nō ē aurea. Alij prudētes apud se metipsos suā volūtātē nolunt vnire cū voluntate platī. Hoz inauris nō est vnā. C Quinto ouis ē atal sobitū & modestū qz puls pascuis ē cōtēta. & expēta modicis sustēt. Sic & serui dei modicis debent ēē contenti. Seneca. Vicius sit tibi ex re facili nec ad voluptatē sed ad cibū attēde. Palatū tuū fames excitet nō sapores. Desideria tua paruo redime: qz hoc tantū curare debes vt desinant. Litus aut istaz ouū in futuro erit ille. de quo dī Ezech. xlij. In pascuis vberit. mis pascua oues meas. & in modib⁹ excel sis erūt pascua eaz. Ibi requiescēt in herbis virētibz & pascuis pinguibz pascēt sup montes israel. Ex quibus verbis habet qz pascua beatoꝝ erūt vberima: pingua & virētia. C Pascēt enim in cognitiōe summe veritatis. Et ista pascua erūt vberima: qz siue ingrediantur ad cōtēplāda deitatis: siue ingrediantur ad cōtēplāda humanitatis: vbiz inueni ent plenā satietatē. Jo. x. Ingre dieur & egrediet & pascua inueniet. Eiusdē. xvij. Dec ē vita eterna vt cogoscāt te solū verū deū & quē misisti iesum xpm. C Secūdo pascēt in delectatōe & fructib⁹ sume suauitatis. Et ista erūt pascua pingua. ps. Ex adipe frumētī satiat te. Istud frumētū ē ille qui de se dicit Jo. xij. Nisi grā nū frumētī cadēs in terrā monū fuerit ipz solū ma. &c. Adeps istius frumētī est suauitas & delectatio que causat ex amore dei. ps. Sicut adipe & pinguedine repleat aia mea. C Tercio pascēt i eternitate ppetue securitatis. Et ista tūcerūt pascua virētia. Nūquam eis illa pascua ascēdēt vel marcescēt sed semp ipa vire scēt & ppetua erunt. C Sexto aut ouis ē animal multū pacificū mansuetū & gētū. Sic & serui dei laborare debēt vt quieti sint. i. Des. iij. Rogamus aut vos fratres vt abū detis magis & opam detio vt quieti sitis. istam aut quietē hñt illi qui terrena despiciūt & in deo amorē suū pñt. Jo. xvj. Dec eim locutus sum vobis

Dominica. iiii. post pascha

ut in me pacē hēatis. In mūdo aut pssu
ra habebitis. Reg. Quid. n. getus q̄ ni
hil in hoc mūdo appetē. qd laboriosius
q̄ terrens dēderis cōsuare. Hinc est q̄
israhel sabbatū accepit i munere: egypti
pcutit in muscarū multitudīne. Lū. cni
tria sint que naturalr qerē appetāt. f. cor
pus: sensus: z aīus. In hoib⁹ terrenis de
siderijs de dēis gescere ista nō pōt. Cor
pus enīz semp ē in labore z fatigatione.
Eccl. xxi. Laborauit diues in pgrega
tione substatie. Sensus nō pōt hēre som
nū nec quietē. Lū. n. ges sensuū sit som
nus a talib⁹ somn⁹ fugit. Eccl. xxi. Su
giebat somnus ab oculis meis. Eccl. v.
Saturitas diuitis. f. abūdāria diuitiarū
nō sinit eū dormire. Aīus enim ei⁹ semp
est in sollicitudine. Hiere. xlix. Turbat
sūt in mare pie sollicitudine gescere nō
potuerūt. Et q̄ ista tria i auarīs quietē
non pōt hēre. Ideo dicit Aug. Diuitias
inuenisti: requiē pdidisti. Lū. uigilas de
his cogitas. cū dormis latroneas sentas.
In die sollicitus: in nocte pauidus: sem
per autem mēdicus.

Cōnica tertia. Sermo p̄lm⁹.

Modici⁹ z nō vide
bitis me. Item modici⁹ z vide
bitis me. Joā. xvi. Naturale ē
inter amicos q̄ cupiūt mutua uisōe p
frui. mutua locutiōe reſci z corpali pie
sentia p̄olari. Idcoq̄ discipuli deſide
rabat semp xpm̄ uiderē: eius uerba audī
re z p̄ntia retinere: z ideo nīmīs trista
bant q̄ xps d̄ suo recessu mētionē facie
bat: sicut dixit in uerbis p̄missis. Modici
cū z nō videbitis me. Circa qd sciēduz q̄
ap̄l fuerūt in q̄druplici statu. Cū p̄m⁹
est in quo fuerūt in multo timore z hoc
aī passionē. Timebāt enim semp ne xps
p̄ntia pderēt. z hoc p̄tinet ad hoc qd dī
xit p̄p̄ supra. Hec aut ab initio nō dixi
t q̄ uobiscū erā. z nūc uado ad eū qui me
misit. Istū. n. timorē i eis generabat uer
ba tristia q̄ sup hoc sepe eis replicabat.
Joā. xliij. Filii mei adhuc modici⁹ vo
biscū sum. Eiusdē. xliij. Adhuc modici⁹
z mūdus me scā nō uidet. Cū scōs status
est in quo fuerūt i multa tristitia z dolo
re. Et hoc i passiōe z in toto illo triduo

in quo ipm̄ nō uiderūt. Et ad hoc perti
net illud qd dicit. Modici⁹ z nō videbi
tis me. Et illud qd sequit. Amē amē vō
co uobis: q̄ plorabitis z flebitis uos zc.
Cū Tertius stat⁹ est i quo habuerūt gau
diū sed semiplenū. z hoc post xpi resur
rectiōē. Gaudebāt. n. de hoc q̄ xpm̄ sibi
apparētē videbāt sz plene gaude
rāt: q̄ sciebāt q̄ modico tpe. f. tñ q̄dra
ginta dieb⁹ cū eis moratur⁹ erat. Et ad
hoc p̄tinet illud. Et itēz modici⁹ z vide
bitis me. Et illud. Uos aut p̄tristabimini
nēz tristitia uestra uertet in gaudium.
Quo aut p̄dicta uerba sint itelligēda dī
cit Alcuinus. Modici⁹ tps fuit q̄ nō vi
derūt eū. i. illud tridūū quo i sepulchro
geuit. z itēz modici⁹ quo eū uiderūt. i. ill
q̄draginta dies in qbus sepi⁹ post resur
rectiōē suā eis apparuit. Hec aut uerba in
tñ eis erat obscura q̄ ea itelligē nō uo
lebāt. Id dīcebat. Quid ē qd dicit nobis
modici⁹. Dū aut triplex erat cā. p̄. p̄
ma scdm̄ Chyso. p̄pter cor tristitiā que
amouebat a mēte cor ea que dicebātur.
p̄. Alia erat scdm̄ eū dē p̄tristitias q̄ uide
bat eē i uerbis dñi dicētis: uidebitis me
z nō videbitis. p̄. Tertia erat q̄ credebāt
q̄ eis pabolice loqrē sicut sepe facē cō
sueuit. Cū quart⁹ status ē in quo habue
rūt gaudiū plenus z p̄petuū yr̄ in beata
uel uisione in qua mō sūt. Et ad hoc p̄ti
net illud. Itēz aut uidebo uos z gaude
bit cor uestrū z gaudiū uestrū nemo tol
let a uobis. Scdm̄ aut Aug. istud itellī
git de gaudio illius bñ uisōis. De qua
dī. i. Joā. iij. Luz appuerit: ei similes erū
mus: q̄ uidebim⁹ eū sicut i. Istud enim
gaudiū nūq̄ tollit nec finit. Aug. ibidē.
Ibi finit erit q̄ sufficit nobis. Etern⁹ i
tur erit. Necq̄. n. sufficit nobis finit: mū
cuius nullus ē finis. Istū aut q̄druplicē
statū ap̄loz ostēdit dñs p̄ silitiū dñe mu
lieris pregnātis z parturētis. Talis. n.
mulier q̄drupl p̄t p̄siderari. p̄. Primo
pur ē pregnas: z tūc est in multo timore.
Semp. n. timet ne fet⁹ dispareat. Et bu
ic r̄ndet p̄mus status ap̄loz i quo semp
timebant ne xps ab eis recederet. p̄. Scō
put ē in partu: z tūc ē in multo dolore p̄
pter uentris cruciationē. Et hūc r̄ndet
scōs status ap̄loz in quo fuerūt i multa

tristitia ppter xpi passionē. **P** Tertio p
ut ē post partū. & hoc duplx. **P** Uno mō
put pepit filiā: & hz gaudiū semiplenū
Et huc rīdet terti^o statū aplox i quo
fuerūt aliquātulū i letitia ppter xpi re
surrectionē: & tūc semiplenū habuerunt
gaudiū. **P** Scōdo put pepit masculinū:
tūc hz gaudiū plenū. Et huc rīdet q̄r
tus statū aplox: in quo mō sūt vbi hnt
plenū gaudiū & pfectū. **U**nī dicit Augu.
ibidē. Parturitio tristitie. part^o at gau
dio pparaf. qđ nūc maius esse cōsuevit:
qđ nō puella: sed puer nascit. **I**stū qđru
plēc statū hnt et serut dei. Sunt enī in
timore & merore. In gaudio semipleno &
in gaudio pfecto. **C** In timore qđc sūt
ne deū amittat: sicut ppheta pquerēbas
se amittē dices: Red de mibi i letitiaz sa
lutaris tui. **S**ed notādūz qđ ab aliqb^o
recedit & nunq̄ redit. Ab aliqb^o recedit
z redit: ab aliqb^o nūq̄ recedit: & iō opor
tet qđ redeat. Et ista triplex differētia su
at in xpi familia: quā habuit in hac vita
P Sūt. n. vnus. s. iudas a quo xps recel
lit qđ ipz tradidit & nūq̄ rediit: qđ despe
rauit cum dixit: Peccaui tradēs sangui
nes iustū. & plenū malitia & oi iniquitate
spz exalauit. **I**bidē. Et i fine laq̄o se su
spēdit. **P** Scōs sūt petrus a quo xps re
cessit qđ ipm negauit: sed statiz rediit qđ
amare scēuit. **P** Tertia sūt beata virgo
maria a qua xps nūq̄ recessit: & iō redire
nō oportuit. **I**sta triplex differētia quo
tidie in hac vita iuenit: & p similitudinē in
sole p̄derat. Sol enī aliq̄s p̄as mūdi
nunq̄ illuminat. s. regionē infernalem.
Aliq̄s aliq̄s illuminat: aliq̄s nō sicut no
strā habitabilē. Aliq̄s autē semp illumi
nat: sicut ea qđ supra sūt: vt dicit Diony
sius. Sistr & in hōibus qđā sūt a qb^o sol
iustitie recedit & nūq̄ redit: sicut sūt du
rī & obstinati: qđ deū a se expellūt: & ne ad
eos redeat malis opib^o p̄radicit. **J**ob
xii. **D**ixerūt deo recede a nobis. Ecce qđ
expellit deū. Scētiam viāz tuāz nolu
mus. Ecce qđ ne redeat p̄radicit. **E**ius
dē. xxiij. **I**psi fuerunt rebelles lūmint.
Isti sūt qui dicūt **P**sa. xxx. **A**ufer te a me
viā declinate a me semitaz: cesset a facie
nra sanct^o iust^o. **N**olūt eiz qđ deus ad eos
redeat nec p viā madatoz: nec p semitaz

qđ silioz: nec qđ illuminet p inspirationē
faciē mētis eorū. **P** Alii sūt a qbus deus
recedit & postea redit. **S**icut sūt penitē
tes a qbus deus recessit p culpā: s. redit
p pniām. **H**iere. xviij. **S**i pniām gēs illa
egerit a malo suo. qđ locutus sūz a dūer
sus carāgā & ego pniām sup malo qđ co
gitauit vt facerē ei. **S**ach. i. **L**ouertimini
ad me & ego conuertar ad vos: dicit dñs
exercitū. **T**ales ē sūt viri sancti a qb^o
ad modicū locūditas p̄cēplatois subtra
bit. & hoc vt seruētus regat & forti^o te
neat. **B**erū. super **L**an. **S**ubtrahit se ad
tps ab eis qđ audius reuocet & forti^o te
neat. **P**eteries vult teneri. **A**lbēs reuo
cat. **E**t tñ illud modicūz qđ se subtrahit
valde videtis lōgū. **I**dē. **O** modicum
nō modicū: o modicū lōgū. **P**te vñe mo
dicū dicitis qđ nō videamus tē. **S**aluū sit
verbū dñi mei. **T**ñ lōgūz est multū & val
de nimis. **A**erūm vtrūq̄ vez & modicū
meritis nō modicum vortis. **C** Alii vero
sunt a qbus nunq̄ recedit: sed qđ violē
ter eū tenet. **L**an. iij. **T**enui eū nec dñmē
tā. **A**mb. **U**nū facim^o vñō nō p̄pellēdo:
sed sēdo. nō puocādo in iustis: s. lachry
mis exorādo. **N**ō blasphemādo p supbi
as: s. p humilitatē viuēdo. **O** beata vio
lētā que nō indignatōe pcutitur s. misē
ricordiā pdonat. **C** Scōdo serui dei sūt
in merore. **E**t hoc qđruplici de causa qđ
significat **J**osue. xv. **S**uspirauit axa vt
sedebat asino & dixit patri suo. **T**erraz
australē & arētē dedisti mibi iuge & irri
guā. **B**edictz ei irriugu supius & iseri^o.
sedēs asino est aīa p̄dens corpi suo que
plorat. **C** **P**rimo qđ sepe hz mētēz aridā
aque humore deuotiōis interne. **H**oc est
hēre terrā arētē. **P**sa. **A**īa mea sicut ter
ra sine aqua tibi. **E**ccl. i. **A**īe nfe sūt iute
vehēmētē. **C** Scōdo plorat qđ adhuc hz
corpus iāmātū ignē cupiscitē: & hoc
ē hēre terrā australē. ppter qđ dicit apo
stolus **R**o. viij. **I**n felix ego hō qđ me libe
rabit d morte corpis hui^o. **C** **T**ertio plo
rat p dilatoē supne patrie: & hoc ē hēre
irrigu supius. **P**sa. **S**up flumina baby
lonis illic sedim^o & fleuim^o &c. **C** **Q**uar
to plorat p incolatu p̄ntis miserie: & hoc
est hēre irriguiz inferius. **P**sa. **D**eu mibi
qđ icolat^o &c. **C** **T**ertio serui dei hnt hic

Dominica.iii. post pascha

gaudiu et solatioz semiplena. qd signi-
ficatu est. iij. Regu. xviij. Ubi dicitur qd deus p
coru miscebat helye mane et vespere
pane et carnes: et bibebat de fonte. Ille
pane et carne vescit qui celesti solatio
nutrit: que maxime ex meditando diuini
ratis et humanitatis percipit. Sed ista so-
lacio in tribus deficit. P. Primo qd hz im-
perfectio: qd notat p hoc qd dabat ta-
tu mane et vespere: et no meridie. In ma-
ne et vespere est lux et calor: sed imperfectus.
in meridie vero pfectus. Beati q pascat
in meridie. i. in pfecta dei cognoscio et di-
lectione. Cassi. i. Indica mihi vbi pascas
vbi cubas in meridie. In presenti autes
pascat mane et vespere: q imperfecte deum
diligat et cognoscit. i. Cor. xiiij. Nunc co-
gnosco ex parte et c. P. Secdo hz admixtio
nez que admixtio causat: vel ex corporis
compunctio: vel dyaboli retatione: vel mu-
di psecutione. qd notat p hoc qd bibebat
de fonte. ysa. i. Unu tuu mixtu est
aqua. P. Tertio habet terminatione. qd
notat per hoc qd deus illa cibum sibi sub-
traxit intantiu q vadens in sapientia lido
ntoz bucellas panis vix habere potuit:
qd deus vris scis sepe cosolatioz spua-
les subtrahit. Adeo vt etia modicu bere
no sinat. et hoc facit deus: siue vt in hu-
mitate pseruent. ij. Cor. xij. Ne magnitu-
do reuelationu extollar me et c. siue vt in
cauta securitas vitet que est inf neglige-
tie. Greg. Bimens secura reddidit: in tor-
por relaxat. C. Quarto seruit dei habet
gaudiu plenu: et hoc putat in beata vi-
ta qd qd ex dei visione causat. Et id vi-
dit: Item aut videbo vos et gaudebit cor
vrm et c. De qua visione dicit Job. xxxij. Vi-
debit facie eius in iubilo. i. Pet. i. In que
desiderat angeli prospicere. Mat. xvij.
Angelus cor semp videt facie patris mei.
Sed facit hie Greg. questione in moral.
Quare si videt qo videre desiderant. et
si videre desiderat qo videt. Et videt.
Desideriu inq anxietaz hz. Anxietas
pena. Saretas vero fastidius. Ne sit er-
go in desiderio anxietas desideratus sa-
tiant. Ne sit in saretate fastidium saria-
ti desiderat. Erunt igitur nobis delectabi-
liter impia sitis simul atqz saretas. Sz
luge aberit a siti necessitas. Luge a sate

tate fastidiu: q sitietes satiabimur et sa-
tiati sitiemus. Patet ergo q ois defectus
ibi supplet et gaudiu plenu inuenit: ad
quod nos perducit dominus.

Sermo secundus.

Mulier cu parit tri-
stitia hz: q venit hora ei et c.
Inter malos et bonos hoc vi-
sita volentes nunc gaudere tpaliter: et ideo
in futuro faciet vigilia q flebit eterna-
liter. Aliqui et sunt q vellent venire de se-
sto ad festu. i. de gaudio pientis vite ad
gaudiu felicitatis eterne. Contra quos vi-
dit hieo. Difficile imo ipossibile est vt
pntibus qz futuris fruatur bonis vt de-
delitis traseat ad delicias vt hic vteret
ibi mere ipleat: et in vtroqz seculo sit pa-
mus: et in vtroqz appeat gloriosus. Boni
vero faciunt hic vigilia in luctu pnie
et lo pueniunt ad festu loci ditatis eterne.
Et hoc e qd dicitur sub methaphora mu-
lieris. Mulier cu parit: tristitia hz. Ecce
vigilam pnie. Beinde subdit. Tristitia
vra vertet in gaudiu. Ecce festiuitas loci
cuditis eterne. In verbis pmissis ista
ponunt. C. Primu est sistrudo mulieris
parietis cu dicitur. Mulier cu parit. Ista mu-
lier significat ecclesia vel qualibet fidele
aias que pcepit p bona pposita: sed pa-
rit per bona opa. De qua dicit Apoca. xij.
Mulier amicta sole et luna sub pedibus
eius: et in capite eius corona stellaru
deciz: et in vtero hns: et clamabat partu-
ries et cruciat vt pariat. Tunc ista mulier
est amicta sole qsi iuducta est xpi querta-
tate. i. pietate: humilitate: patientia et obe-
dientia. Ro. xiiij. In diuini osim scdm
xpm. Per luna significat mutabilitatem
ru tpaliu. Sicut eis luna mutat: q nunc
plena nunc semiplena: modo vacua. Sic
mudus aliqui est plenus: qsi alieu dat ple-
na solatione. Aliqui semiplenus: qsi ce-
yna parte dat solatione: ex alia tribu-
latione. Aliqui vacuus qsi dat osmodis
desolatione. Ista luna sancti hnt sub pe-
dibus: q tpalia hnt sub affectibus. Auaritia
aut hnt ista luna in capite: qsi hnt cupi-
ditate in mente. Almos. ix. Auaritia et a-
prie oium. Debent et habere coronam duos

decis shellarq; debet imitari doctrinaz
 & exēpla duo decim apłoz. Parit autē p
 bona opa sed cū cruciatur: qz in bñ opā
 do multa sustinet aduersa. Roma. viij.
 Dis creatura ingemiscit: & parturit vsq;
 adhuc. Sūt autē alij mulieres q nollent
 parere: q nollunt dolosē ptus sustinere.
 Sic ēr sunt multi q nollunt facere opera
 pñis: q timēt aduersa sustinere. Sed in
 ter ceteras pprietates illij legis q succē
 eius pñit mulieri ad parēdū. Lctua ē
 comēdit quādā herba vel radicē que dē
 dragātes: que parere cā facit. Est quoq;
 plinius q agla in nido suo ponit quē
 dā lapidē pñosus q ipsam iuuat ad pa
 rendū. Ita dñs illū xp̄s q dicit Lant.
 h. Ego flos capē & illū quallū. Nō dñs
 est flos out: sed capti: q odor sue miseri
 cordie nō est clausus: sed apertus. Et nō ē
 illū mōius: sed vallū: q nō plantat in
 mōibus: sed in cordib⁹ superboz: sed
 humilū. Succus hui⁹ illy est sanguis
 xp̄i. Per herba significat humana fragi
 litas sue mortalitas. Ysa. xl. Omnis ca
 ro fenu. Sicut enī herba virefcit: deide
 arefcit: postea putrefcit. Sic hō viret in
 iuēntute arefcit i senectute: putrefcit in
 morte. Per lapidē pñosū significat glo
 ria sanctorū. Que & lapis ē in quātū ē so
 lida & eterna. Et pñosa est in quātū ē in
 effabilis & supra merita. Et lucida ē in
 quātū illuminat mētes & corda. ps. Po
 suisti in captiue ei⁹ coronā de lapide pre
 cioso. Ita igit trīa faciūt: vt hō non di
 mittat ppter aduersa quā parat p bo
 na opa. p. Primū est meditatio passio
 nis dñicę. Hebręoz. xij. Recognitate eū q
 talē sustinuit a peccatorib⁹ aduersus se.
 metipm ptra ditionē vt nō fatigemini
 animis vestris deficiētes. Diego. Si pas
 sio xp̄i ad memoriā reducī nūllū ē q nō
 equo aio toleretur. p. Scdm ē memoria
 mortis pprie. Idē: valde se sollicitat in
 dono ope qui semp cogitat de extremo fi
 ne. p. Tertū est meditatio celestis glorie
 Glo. sup illud Jac. i. Omne gaudiū ext
 imitate ēc. Ne indignemini fili mali i mū
 do florēt si & vos patimini: qz nō xp̄iane
 dignitatis in tpalibus exaltari: s; poti⁹
 deprimi. Ad aliū nūllū habet in celo & vos
 nūllū in mūdo sed spe illius boni ad qd

tedistis placē qd in vta cōtingat gaudere
 debetis. C. Scdo ponit huius mulieris
 tristitia salubris cū dñ. Tristitia hz. Que
 quidē tristitia causat ex qd duplici cā vt
 dicit Greg. i. moral. f. qñ qd pñiderat: vbi
 fuit: vbi erit: & vbi est: & vbi nō est. Vbi fu
 it inq; in pctō. Vbi erit in iudicio. Vbi
 est in miseria: & vbi nō ē in gloria. p. Pri
 mo ergo tristari dñ: qz fuit in pctō ex eo
 qz pñ dñt deū & omne meritū suū. Ad
 chee. i. Facia eis plāctū velut draconū: &
 luctū quasi strutionum. Latulus draco
 nis i iudicio posit⁹ caput cū plāta pterit:
 tūc draco plāctū magnū emittit. Stru
 tio oua in puluere relinquit eoz obli
 uiscit que aliqñ a bestiis pculcat. Tāde
 strutio rediēs & fracta oua inueniēs la
 crū facit. Pctō igit debet luctū facere &
 debet plagere instar draconis: qz caput
 suū. i. deū pñ dñt. & instar strutione luge
 re: qz pñ dñt oua sua. i. oia merita sua &
 bona opa. p. Scdū debet habere tristi
 tiam & timorē pñderado qz erit in iudicio
 ps. A iudicijs eim tuus timor. Naz scdm
 Bernar. Super⁹ erit iudex itatus infe
 ritus infernus accēsus. A dextis pecca
 ta accusantia. a sinistris dñmonia ad sup
 plicū trahētia. p. Tertio dñ habere tri
 stitiā pñderado qz est in miseria. ps. Deu
 mihi qz scolarus meus plōgatus ē. Nec
 mirū: qz sicut dicit Lhyso. super Matt.
 Anima in hac vta est potēs sed peregrī
 na. caro autē infirma. sed in domo pro
 pria est. Caro igit qz hic est domestica: se
 pe anime dominat. Anima vero qz ē po
 tens resistit & sepe carnē ad bonum tra
 hit. In futuro autē erit anima potēs: qz
 in domo ppria caro vero infirma & pere
 grina. & ideo tūcata carnē totālē domi
 nabit. & qd voluerit spūs mox cōsen
 tiet corp⁹. Et ponit exēplū Lhy. yf. Si. n.
 aligs potēs in domo pauperis hospita
 tur. paup ibi subet qz in domo sua ē. B.
 ues autē aliqui ibi habet agēdū fiducias:
 qz potēs est. Sed si paup i domo diuitis
 intrauerit nō est ausus os aperire. Tum
 qz peregrinus ē. Tū qz paup est p. Quar
 to debet habere tristitiā considerado qz
 nō ē in gloria. ideo suspirabat propheta
 dicēs: Sicut cernua desiderat ad fontes
 aquarū. &c. Lctus. qñ senescit grauaf in

comibus: inueterant pñt: caligat oculi. tñc pugnat cū serpēte ⁊ cū occidit: hau-
stoz veneno ardet sñne sitit ⁊ in flumē
se pñcīs totus renouatus erit. Sic viri
sancti pugnat cū diabolo. carne. ⁊ mun-
do. ⁊ ardentē sitit ad fontē vite perue-
nire. vbi renouant in comibus. i. in vī-
rutibus. qz mō habent eas imperfectas
tūc aut pfectas. i. Loz. xij. Lū venerit q
pfectū ē uia cuabit qd ex parte ē. Reno-
uant in pelle. i. in corpore qd efficitur i.
mortale subtile clarū ⁊ agile. Renouant
in oculis qmāc vident in enigmate. tñc
aut facie ad facie. vt oz. i. Corinth. xij.
C Tercio ponit oportunitas temporis:
cū dñqz venit hora eius. In presenti cū
vita ē tempus sñdi peccata. In futuro
aut erit tēpus letitū in gloria. Eccle. iij.
Tēpus sñdi ⁊ tēpus ridendi. Ado ē
tēpus pugnādi contra vīta. Tunc erit
tēpus quiescēdi in pace perpetua. Adō ē
tēpus bellitūc vero tēpus pacis. Adō ē
tēpus pp deū pdēdi modicu. Tūc erit tēps
acquirēdi in cētuplū. Aug. in li. i. comē.
Quasi senus traiecitū cum deo factis:
hic bas: ibi recipis. hic bas res peritu-
ras: ibi recipies res sine fine mansuras.
C Notādū qz tēps quadruplū pōt cōsi-
derari. i. in mūdo: in iudicio: in celo: ⁊ in in-
ferno. C In mūdo ē tēpe ē magna copia
⁊ iō ipso vti debemus ad bonū opandū.
Gal. vi. Bū tēpus habemus opemur bo-
num ad oēs. Ad malū vīandū. Eccle.
xij. Lōserua tēpus ⁊ deuota malū. Et ad
salutē pcurandam. ij. Loz. vi. Ecce nūc
tēpus acceptabile: ecce nūc dies salutis
In hoc igit tēpoie bz quilibet beneface-
re. priusquā tēps pīereat. priusquāz mors
suppēniat. priusquā oīa derelinquat.
Eccle. xi. Nescit q tēps pīereat ⁊ mors ap-
propinquet ⁊ relinquat oīa alijs. C In
iudicio aut erit ē tēpe ratō dīstīcta. Tūc
enīm deus oē tēpus nostrum accipiet. ⁊
secūdum illud nos examīnabit ⁊ iudica-
bit. ps. Lū accēpero tēpus ego iusti. lu-
di. Bernar. Oē tēpus nobis impēlus re-
quiret a nobis qualiter sit expēsus. Idē
Sicut n peribit capillus a capite sic nec
momētum a tēpe. Idē sancti virt dīstīge-
ter cauēt ne de tēpe modicu quid amit-
tant. ne de eo in iudicio rōem reddant.

Unde Aug. in li. cōfēs. accusat se coram
deo de hoc qz araneas muscas capiētes
aliquādo libēter asperit. ⁊ de hoc qz per
via trāsēs canes lepōrē insequētes al-
quādo libēter vidit. Id aut de his se ex-
cusat. nō qz in his peccatus sit sed qz tēps
qd ibi occupauit in bonis mēditatōibus
expēdere debebat. C In celo autē erit
tēps pfectio plena. Beut. xxxij. Adesse se
sīnant tēpa. i. ad perfectionē. Sed mō
tēps pīeritū. mō pñs. mōdo futurū. Tunc
nullus erit pīeritū: nullum futurum
nullus anus. nullus mensis. nulla heb-
domada. sed tm vna dies. Ja cha. xlij.
Erit dies vna que nota ē dñō: nō dies ne-
qz nox. ⁊ in tēpe vespe erit lux. C In ier-
no autē erit de tēpe magna carīstia. Apo.
x. Angelus iurauit p vīuentē qz tempus
amplius non erit. i. ad penitendū. Si
enīm dānati possent habere aliquod tē-
poris momētum: carius ēēt eis qz si totū
lucrarent mūdū: qz tunc possēt penite-
re ⁊ misericordias pmereri. Unde dñs
sanctus Bartholomaeus diabolo. Si tu mī-
ser ab hominibz infestatiōe deristeres: b
malis tuis peniteres: ego de deo confite-
r tibi venias pollicerer. Sed qz diabolus
ē extra tēpus merendi: qz in malo confis-
matus: iō penitere nō pōt. Seruandū
est igit qd dī. Eccle. ix. Quod deus pōt
manus tua instanter opare: qz nec opus
nec rō: nec sciētia. nec sapiētia erit apud
inferos quo tu pperas. Homo enīz quic-
tuor: modis mereri pōt. C Primo boni
opera faciēdo: sed hoc ibi non erit. Idē
bz qz non erit ibi opus. Bannati enīm
manus ligatas habebunt: ⁊ iō nō pōt
nt operari poterunt. Mat. xxij. Ligatis
manibus ⁊ pedibus ⁊ c. C Secundo po-
tēst quis mereri carnē suā mortificandā
⁊ rōni subijcendō: sed hoc ibi non erit.
Idē dicit qz ibi non erit ratio que sensu
litari dñē. Non enīm vīuent secūdum
rōem sed sēdm furiosam sensu alitatem:
qz semp erunt i turbatōe. ps. Pctō: vīde-
bit ⁊ trāscet. Sēpti despātiōe. hīet. x. vīp.
Despauimus post cogitatōes nīas iust-
mus. C Tercio pōt quis mereri p hīet
deus credēdo. sed hoc ibi nō erit. iō nō
non erit ibi sciētia vīdels scōz quā p
dem deus cognoscunt. In hac enīz pūa

fideles hñt de deo verā fidē. In bñā autē
vira hñbunt aptas visionē sed vñant hñ
bebunt obubritatē. **Mat. xxi.** **Admittite**
euz inirenebras exteriores. **Quarto** pñ
qñ mereri deū diligēdo, sed hoc ibi non
erit. **Thi. vi.** qñ nō erit ibi sapia. i. sapida
scia: quā cū sapore deus diligit. **Vñant**
autē deū non diligēt sed odio habebūt.
Unde ps. **Supbia** eoz qñ te oderūt ascen
dit semper.

Sermo tertius.

Quam autes peperit puerus
tam nō meminit pñlure p.
pñer gaudiū: qñ natus ē hō
in mñ dñi: quātus penitētia sanctorū viro
rum multa vidēat hñre aspītatē tñ leul
gari bñ cōsiderādo tatē glorie imēstra.
tem. **Et illud** ostēdit **Diero.** quā druplici
exēpla dēces: **Almaria** dñiē radicis vūl
cedo pñm cōpensat: pñcula maris spes
portus delectat. **Dolores** medicine spes
salutis mitigat. **Qui** eim nucleū deli de
rat nec frangat. **Ergo** pñlam agat qui
eterno vult adherere bono. **Quintū** autē
exēpli ponit dñs hñc: qñ dolore parturic
tis alleuat natiuitas opate plis. **Ideo**
dicit: **Cū** autē peperit puerū tā nō memi
nit pñlure zc. **Per** hñc mulierē designat
ecclesia siue quēlibet fidelis aia: quā qui
dē xps desponsauit: quē desponsata cō
cipit et parit. **Desponsat** autē eā chulitus
anulo fidelis **Osee. ij.** **Sponsato** te mihi i
fide. **Thi.** dixit agnes. **Anulo** suo sub
arrauit me zc. **Designat** autē fides pñ anu
lum: qñ sicut anulus gēmis ornat. sic fi
des duodeciz articulis quasi duodeciz
lapiābus pñctosis distinguit et decorat.
Quod signat pñ duodecim lapides pñc
ciosos qui erāt in altariū summi sacerdo
tis ierē bñ **Exodi. xxviij.** **Ista** autē fides zc
hñre ānciam bonā opationē et spē et cha
ritatē quē et in anulo significant. **Nam**
in quātū in manu deferit bona opera ex
plumant. **Luc. xv.** **Dare** anulū in manu
eius. **Multū** etim sponsus pñ malo habe
ret si sponsa sua anuluz in archa vel in
burfa teneret et non in manu portaret.
Sic xpo fides grata nō ē quē tantum est
in corde et nō manifestat in ope. **In quā**
tū autē ē figure perice quē finem nō ha.

bet signat spem quē ē de inuisibilibus et
eternis. **Ro. viij.** **Spes** quē vi nō ē spes.
nā qñ videt quis quid spāt. **Si** autē qñ nō
videmus spamus pñ pariaz expectamus.
In quātū autē anulus ponit in quarto di
gito signat charitatē. **Dicit** eim pñfici
qñ a corde quē dā vena pñcedit quē i quar
to digito rñdet. pñ qñ significat qñ spōsa
zō amare xpm spōsum suum amore pñe
cordiali. **Mat. xxij.** **Diligēs** vñz deū tuū
ex toto corde tuo. **Ponit** autē tñ in vno
digito: ad inuēdū qñ zō amare eū amore
singulari. **In ceteris** eim bñ vult habē
sociū nñi in amādo vxorē. **Sic** et xps nō
vult vt mñdū cum ipō amemus. **Ja. iij.**
Quicūqz voluerit amicus eē hñulus mñ
dñi inimicus dei cōstituet. **Dz** autē anulus
aureus esse: ad inuēdū qñ debet cū dis
gere amore insupabilī. **Sicut** enim aurū
sua pñctōitate omnia metalla excellit: sic
amor sponi et sponse oēs alios amores
vincit. **Unde** vñ et vxor pñem et matrem
relinquit: et inuicē sibi adperēt. **Ben. ij.**
Relinquet hō patres et matrē et adhēbit
vxori sue. **Sic** et amor quo xps diligit: pñ
ceteros amores excellere debet. **Mat. x.**
Qui amat pñem et matrē plusquā me
nō ē me dignus. **Secūdo** anima post
quāz xpo desponsata fuerit concipere et
parere debz. **Se** culus conceptu et partu
dicit **Aug.** in epistola ad pbā et iulianā.
Hec est vberior fecundiorqz fertilitas non
ventre grauescere: sed mente grādescere
non lascere pñctoies: sed corde candescere.
nō visceribus terram: sed celum ora
tionibus parturire. **Sunt** quedam mu
lieres quē cōcipiunt: sed nūquāz pariūt.
Quēdaz quē pariūt. **Et** hñrū quēdā pa
riūt mōstra. quēdā pariūt tñ feminas.
quēdā tñ masculos. **Ista** autē moraliter
pñsequamur. **Sūt** enim quēdā aie quē
cōcipiūt bona pñstita: bñz nūquāz pariunt
ea per bona opa. **Ysa. xxviij.** **Venerūt** fi
lij vsqz ad ptū et virtus nō erat paritēdi.
Pro talibz dñ **Mat. xxiij.** **Ue** pregnāti
bus et nutritibus in illis diebus. **Orate**
autē ne fiat fuga vñ hñme vel sabbato.
Scdm **Almb.** loquū hñc dñs dñc vel su
ga quē ē in die iudicij: siue i morte cuius
libet morietis. **Pregnantes** autem sunt
scdm eundem qui des timores et bona pñ.

posita cōceptū: et per bona opa nō pe-
perūt. Nutriētes paruulos scdm cūdes
sunt: qui opa infirma et debilia habue-
runt. Vel aliter scdm Augu. Pregnātes
sunt qui iniquos cōcept? in corde gerūt
Nutriētes puulos sunt: qui diabolicas
suggestiōes pualis delectatiōis? nutriūt
Qui dicunt puuli: q non pnt vincē nisi
volētes. ps. Sagitte puulorū facte sunt
plage eorū. Idē. Beatus q timebit et ali-
det puulos suos a pētra. Glo. Bt qui
puulos qui ex carne nascunt. i. mor? pra-
uos et malos ante q crescant retinent ne
fiant liberti: et allidūt ad petram xpm vt
cōfracti dispeant. Est ergo sensus. Ne
illis qui in die mortis sue inuenient tū-
morē dei et bona pposita cōcepisse et per
bona opa non pepisse: opa et infirma
et pua fecisse. Itē ve illis qui iniqua desi-
deria habuerūt: et qui diaboli suggestio-
nes pua delectatiōe cōsensu et ope nu-
trierūt. Deinde subdit dñs. Oate ne fu-
ga via fiat hyeme vel sabbato. Bt autem
mors fugas: q aia tunc fugat a deo vt si-
bi rōem reddat. A diabolo: vt eā ad tar-
tarū rapiat. Caro fugat a vermis: vt
eā comedat. Diuitie fugant a parētibus?
vt eas diripiat. Illi igit sim hylarū fu-
gant hyeme vel sabbato: qui moriūtur:
aut in frigore pētorū: aut in ocio bonorū
operū. Lxxij. aut dicit. Qui nō hz illum
ignē de quo dicit dñs. Ignē veni mittē
in terrā. in hyeme ē et si fuerit in media
estate. Est igit necesse ut oremus deū ne
mors nra fiat in frigore peccati: vel cuz
extinctione ignis diuini: nec cū ocio in
opibus bonis. C Scdo quedā sunt que
pariūt mōstrā. Unde reserit Augu. de ci-
uitate dei. q tptbus suis natus ē homo
duplex in supioribus: simplex in inferio-
ribus. Habebat enim duo capita: duo pe-
ctora: quattuor manus: tñ vñū vētre:
et duos pedes. Illi igit mōstrā partunt:
qui faciunt peccata. Peccatū cū facit
hōiem mōstruosum. Denstrū ēēt hōies
faciē retro et tergū ante haberet. Talis
ē quilibet peccator: qui habet faciē re-
tro: mūdū per amorē respiciēdo. tergū
autē ante: deū. s. obliuiscēdo. Mt. ij. Ver-
terunt ad me tergū et non faciem. Ma-
nus mōstrū ēēt sigs oculos et os in pedi-

bus hēret. Talis ē auarus qui ad terre-
na semp respicit. ps. Oculos suos sta. de-
ch. in terrā. Et de terrenis semp loquit.
ysa. xxxix. De humo eloquiū tuū missi-
tabit. Martmū monstrū ēēt sigs caput
deorsum et pedes sursum hēret. Talis est
auarus supbus q hz caput deorsus ter-
rena auare amado. Amos. ix. Aluaritia
in capite oium et pedes sursum hz con-
tra deus p supbias recalcitrado. Deut.
xxxij. Incrassatus ē dilectus et recalcit-
trauit. Simult martmū mōstrū ēēt sigs
celus deorsum et terrā sursum vidēt. Ta-
lis ē hō carnalis et luxuriosus: i. quo car-
nalitas et sensualitas rōi dñat. Facit est
celus. i. rōes deorsum descēdēt. et terrā.
sensualitatē sursum ascēdere: cuz tñ ob-
caf. Prouer. xxv. Celus sursum et terra
deorsum. C Tercio sunt quedā que tñ
pariunt filias. Illi feminas piunt q que-
dā vitia feminea faciunt. Ille parit filiā
qui hz iracundia que ē vitium femininū:
q mulieres de facili irascunt. Eccl. xxv.
Nō ē ira sup irā mulieris. Sicut enim p-
piūm vitiū ē hōis supbia: ita ppiūm vi-
tium mulieris ē ira. Eccl. x. Nō ē creata
hōib? supbia: nec iracundia natiōi mu-
licū. Quasi dicat. Illa vitia nō hnt a na-
tura cōdita: sed a natura corrupta. Et q
iracundia ē ppiūm vitiū mulieris: sō-
citr? apparet i faciē mulieris q viri. Et
sicut irus ad pelum excecā: sic ei? an-
mus ab ira obnublat. Et sicut facē ap-
tus qd hz intus effundit: sic elus animus
iratus et ap? ipropria dicit. Eccl. xxv. Me-
grā mulieris imutat faciē eius et obce-
cat vultus suum tā qd irus et quasi fac-
cus aptus effundit irā suā in medio p-
rimorū. C Ille parit aliā filiā q hz emula-
tione et inuidia que ē vitiū femininū: q
cto mulieres ad inuidia cōmouentur.
Uñ dicit Aug. q mulieres nātr sunt in-
uide. Eccl. xxxvij. Lūz muliere tracta de
his que emulat. Ille parit aliā filiā qui
hz mēris scōlariā que ē virtus femininū:
q mulieres et sepe et cito mūtāt. Mt. m.
bñ cōstās vix de mille vnus iuuenis: d mul-
lieribus autē nulla. Eccl. vij. Virum de
mille vnū repperit: mlierē nulla ex ob-
iuent. Jō sim iura testimoniū mulieris
in cāis nō recipit. q sim Jnd. auarū et in-

Stabile testimoniumque semina perfert. C. Ille parit aliam huius qui in factis suis huius in prouidentia. que sibi est vitium semine: quod propter defectum discretiois mulieres de facili decipiunt. Iohannes serpens non iuit ad virum. s. ad adam: sed ad mulierem. s. eum: scies quod mulier decipi possit. I. Thimo. ii. Mulier se ducta est in vtr. I. Ite cum ille parit aliam huius qui huius rixu et loquacitate nuntiam: que vitium semine: quod mulieres sunt verborum et rixosae. Prouer. xxvii. Lecta iugis pillaria in die frigoris et litigiosa mulier coparant. Eccl. xxv. Sicut enim ascensus arenosus in pedibus veterant: sic mulier ligata huius quieto. Istas malas filias diaboli libenter nutrit. Aug. super ps. Pharaon masculos occidebat: feminas reseruabat. i. virtutes profecabat. concupiscere nutrebat. C. Quarto sunt quidam qui plerumque masculos. Ista mulier ut videtur et signat ecclesiam que omnes fideles filios putat in hac vita in vtero gerit: sed eos parit cum ad celos eos transmittit. Aug. Sicut mulier nato in hoc mundo homine hereditaria ecclesia nato in vita eterna ad celum populo exultatione replet. Una autem de matribus ceteris propter quas puer extra vterum exire appetit postquam ad debitum proplemmentum venit: quod in vtero non inuenit sufficientem nutrimentum. Ideo exire desiderat ut sufficientem cibum inueniat. Ideo igitur sancti viri in celo cupiunt nasci: ut ibi possint refecti et satiari. In hoc enim mundo non est satietas aliqua sed esurientes itaque in vris mudantis quod in concupiscentiis vris. Voices enim mudantis appetunt diuitias: delicias: et honores. et in his nulla est satietas. Unde dicit Prouer. xxx. Tristia sunt insatiabilia. s. infernus: terra sitiens: et ignis ardens. Infernus non satiat animabus. Et signat superbam qui non potest satiari ambitione et odio hominum. Unus refert Valerius quod Alexander audiuisset ab Amarato comite suo ex auctoritate sui preceptoris innumerabiles esse mundos: suspicauit Alexander et dixit: Deum me miserum quod nec adhuc vno potitus sum mundo. Et tunc ille qui volebat totum mundum possidere postmodum sepultura visit quinq. pedum esse ceteros. Tunc quidam philosophus ad eius sepulcrum veniens dixit: Peri non sufficit.

bat isti totus mundus: hodie sepultura quinq. pedum esse ceteros. C. Terra sitiens non potest satiari aqua. Et signat auarus quod ad instar hydropici: quanto plus bibit tanto plus sitit. Eccl. v. Auarus non implet pecunia. C. Ignis non satiat appositione lignorum. Et signat luxuriosum: qui quanto plus delictis occupat: tanto amplius inflammas. Eccl. xxvii. Secundum signa silue sic ignis exar descendit. Sicut spirituales viri et concupiscentiis tristia desiderant. s. amare deum: cognoscere deum: et summe delectari in deo. Sed in istis satietatem in presenti habere non possunt. Item sunt tristitia insatiabilia que ponit salomon. s. oculus: auris: et cor. Eccl. i. Non satiat oculus visum: nec auris impletur auditu. Quid est quod fuit: ipsum quod futurum est. Quid est quod factum est: ipsum quod faciendum est. Oculum enim non potest satiari in videndo pulchros colores. Auris in audiendo sonos ruumores. Cor in cogitando motu preterita motu presentia motu futura. Ideo dicit. Quid est quod fuit et. In vris igitur spiritualibus oculis non potest satiari hic in videndo pulchritudinem dei. Nec auris in audiendo dulcem inspirationem dei. Nec cor in afficiendo se circa dulcedinem dei. In futuro autem ista tristitia satiabunt: propter quod dicitur. I. Cor. ii. quod oculus non vidit: nec auris audiuit: nec in cor hominis ascendit. que prepaui de illis qui diligunt illud etc.

C. Bona quarta. Sermo primus.

Aldo ad eum qui misit me et nemo ex vobis interrogat me quo vadis. Ioan. xvi. Quia aliquis per familias aliquo est loci perfectionem: illis qui sunt sua familiaria hoc primo predicat. et si viderit eos perfructuari tripliciter eos consolatur: vel dicendo quod in deum reuerteretur: vel quod mittet eis aliam raquam se qui eos consolabitur: vel quod occasione sui itineris magna utilitas eis procurabitur. Sic dominus noster ascensus in celum. Primo discipulis suis suum recessum predicauit: et ait: Vado ad eum qui me misit. Et qui vidit eos ex hoc tristari consolatur eos. C. Primo promittendo eis suam celerem reuersionem: hoc recolit ecclesia in euangelio dominice precedentis. Aldo.

dicā inq̄t z nō videb̄tis me rē. C Scōo p̄mittēdo aliūz p̄solatorē tāq̄ sc̄ipm̄ euz ait. Si entz nō abiero p̄actus nō veni et ad vos rē. C Tercio p̄mittēdo q̄ ex suo recessu vtilitas magna erit sc̄z mūdi arguitio euz dixit. Arguet mundum de peccato. Ip̄soz ap̄loz instructio cum dī. Docēbit vos oēm veritatē. Et xp̄i clarificatio cū dicit. Ille me clarificabit. C Si cit̄ ergo vado ad euz q̄ me misit. Ad aut̄em subdit. Et nemo ex vobis iterrogat me quo vadis. Pōt dīci q̄ hoc erat vel p̄pter ascēsiōis euidētia qua fuerat certificādi. Vñ dicit q̄. Ita palā vñ nemo iterrogat qd̄ vīsu corporali fieri cerneret. Vel p̄p̄m̄ia tristitia; cuius occasione sui recessus fuerant ab̄sorp̄ti. Vel p̄p̄e. Nam tolerātia qbus fuerat exterrit. Dix̄erat. n. sup̄ia. Dis q̄ interficit vos arb̄itrat̄ obsequiz se p̄itare deo. z sō dicit. Nemo ex vobis iterrogat me quo vadis. Xps̄ aut̄ q̄ erat in celestibus triūphator. Regū. xv. Pono triūphatos in israel nō parcer̄ factus ē in terrestribz viator. Hierc. xiiij. Quare qñ colonus fact⁹ es in terra z qñ viator declinās ad manendū. Jste aut̄ viator n̄p̄s habuit de planis: tota via sua fuit ascēsus vel descēsus. Nā p̄mo descēdit de celo in mundū. Deinde ascēdit de mūdo in patibulū. postmo dū descēdit de patibulo in limbū. Deinde resurgēs ascēdit in celū. ideo dicit. Vado ad eū q̄ me misit. C Notandūz aut̄ q̄ xps̄ q̄ verus sol multos circūf⁹ z multas vias fecit. De qbus dicit Eccl̄s. i. Qui sol z occidit z ad locū suūz reuertit̄ sibiq̄ renascēs gyrat p̄ meridiē z flectit ad aglonez: iustitias vntuerſas in circuitu pergit sp̄us: z in circulos suos reuertit̄. C Palma igit̄ via fuit q̄ natiuitatē carnis venit in mūdū. Et hoc notat cū dī. Qui sol. Venit aut̄ p̄ scalā habentē tres gradus. s. humilitatis: paupertatis z acerbittatis. Luce. ij. Inuenietis infantē: ecce g̃ta humilitatis. Pantis inuoluti: ecce g̃ta paupertas. Postū in p̄cie pio: ecce g̃ta acerbittas. Per istos aut̄ez cosdē gradus: postmo dū rediit in celū. Phil. ij. Semetipm̄ exinanivit: ecce gradus inopie z paupertatis. Formā serui accipiens: ecce gradus humilitatis. Factus

obediens vsq̄ ad mortem: ecce gradus acerbittatis. S. quo duxit euz ista scala. Seq̄t entz. Propter qd̄ z deus exal. illū z dedit illi nomē rē. Struit igit̄ sum̄z volūt in celū ascēdere p̄ scalā piratā. s. p̄ diuitias: delicias z honores: q̄ ista scala duxit ad infernū: sicut p̄dicta duxit ad celū. De hoc hēmus exēplam Luce. xvi. Erat inq̄t qdā hō diues: ecce diuitiarūz abūdātia. Qui i duebat purpura z byssos. ecce superbīa z vana gloria. Et epulabā quotidiē sp̄lēdide: ecce delicias alfluētia. Sed q̄ duxit cū ista scala. Seq̄t entz. Mortuus ē diues z sepul⁹ ē in inferno. Lazarus aut̄ erexit sibi ista scalā contrarios gradus hñtes. Jacobat inq̄t ad ianuā eius: ecce gradus humilitatis. Erat inq̄t qdā mēdicus vlcisibz plenus: ecce gradus acerbittatis. Lupiēs saturari de micis: ecce gradus paupertatis. Sed quo duxit cū ista scala. Seq̄t. Factū ē aut̄ vt moreret mēdicus z portaret ab angelis i sinuz abrahe. C Scōa via qua fecit xps̄ fuit de mūdo in patibulū vbi occubuit. Vñ postq̄ dixit. Qui sol. Statiz subinquit: z occidit. Et ista via fuit excellētiſſime charitatis. Vñ eius passio vocat̄ excellus. Luc. viij. Dicebat excessum eius: quē p̄pleturus erat in hierlem. Excellit̄ enim oēs alioz passiones in trib⁹. s. i amore. Joā. xv. Matore. n. hac dilectione nemo h̄z rē. In dolore. Thren. i. Attēdit z videt̄ si ē dolor sicut dolor meus. Et i valore. Joā. xij. Si exaltat⁹ fuero a terra oia trahā ad meip̄s. C Tertia via fuit q̄ fuit de cruce in tumulūz. Et notat sibi p̄ hoc qd̄ dī. Et occidit. Sicut. n. mortuus fuit in patibulo: sic z mortuus iacuit in sepulchro. Et ista via fuit imagine paupertatis: q̄ nō potuit hēre moniamētū p̄p̄iū. Mat. viij. Vulpes foueas hñt rē. Ac si dicat. Paup̄ fuit in hac vitā: q̄ non habuit n̄dū. s. domū vbi posset habitare sicut hñt volucres. Paup̄ior fuit in morte: q̄ in cruce nō habuit ceruicā vbi caput posset reclinare. Paup̄im⁹ fuit post mortē: q̄ nō habuit foueā p̄p̄iā in q̄ corpus meū posset regere: sicut hñt vulp̄es. C Quarta via fuit qua iuit in celū: z notat cum dī. Et ad locū suū reuertit̄. Et ista via fuit imagine locū diratis. Cum

enij sonus letitie z melodia fiat tribus modis vt dicit Aug. sup ps. f. voce flatu z pulsu. Xps ascedit in celu cu melodia vocis. ps. Iubilate deo i voce exultationis. Cu melodia flatu. ps. Ascedit deus in iubilatoe quo ad patris. Et dñs in voce tube quo ad scdm. Luz melodia pulsu. ps. Laudate eu in psalterio z cythara quo ad tertiu. Quinta aut via e q ad iudiciu est vturus. Et hoc cu dñs. Ibi qrenascens gyrat p meridiu z fleuit ad aglonu. Tunc eniz p meridiu gyrauit: qñ bona illoz q erat a dextris enumerabit vices. Mar. xxy. Esuriui z de dñis mibi manducare zc. Et dñs sancti merides: q sunt in plena luce cognitionis z calore amoris. In quoz cordibus flauit auster sancti spūs. Est. n. auster vtus calidus hūidus z fecundatius. Sic spūs sanctus est vtus calidus iquatus glariē petōuz dissoluit. Eccl. liij. Sicut i sereno glacies soluent petra tua. ps. Soluerit dñe captiuitates nras. i. noli psoz q a dyabolo tene mur captiui: sicut torres in austro. Aug. in glo. pcta nos ligat ne bñ opemur vel ad pñiam curram: sic frigus vel glacies ligat aqua ne currat. Qñ aut fiat calidus vtus auster lqscit glacies z i plenē z currit tonētes: sic flate spū scro solui mur a pctis z currimus ad pñiam. Est et hūidus in quātū in lachrymas nos dissoluit. ps. Glauit spūs eius z fluēt aq. Roma. viij. Ipse spūs postulat p nobis gentilibz inenarrabilibz. Est et fecundatius in quātū germinare nos facit p bona opa. Cant. liij. Veni auster pñia ortuz meū zc. Deide fleuit se ad aglonē qñ cōuerit se ad illos q sūt in iustitiis z dñcet. Discedite a me male dñcti zc. Signatur aut mali p aglonē: qz e frigidus z siccus z pluit retētus: sic dyabolus ifrigidat coz corda frigore malitie. Eccl. xliij. Vt us frigidus aglo flauit z p gellauit christu. Christu illu ab aq generat. desiccatur ab humore gratie. Hier. liij. Vt us vtus in via deserti zc. Et ipedit ne fluat pluita lachrymar. Prouer. xxy. Vt us aglo dissipat pluitas. Sexta via est q in apōs misit spūm scñ z nphlominus ipse cu eo venit. Juxta illud Joan. xliij. Nō relinqua vos ophanos: veniam ad

vos. Ista via notat cu dñs: Iustrans vniuersa in circuitu pergit spūs. Vniuersa eniz itima aploz spūs scñs iustrado circūuit: ita q nihil vacuū in eis de detest quit. Et hoc quadrupl. p. Primo ifundēdo se eis ad iustificationem: z hoc qñ pmo xps eos ad se vocauit. Roma. viij. Quos vocauit: hos z iustificauit. p. Secundo ifundēdo se eis ad miraculoz operationē. Luce. ix. Dedit illis virtutem z pates sup oia demonia. p. Tertio se eis ifundēdo ad pctōz remissionē. Joā. xx. Accipite spūm scñ: quoz remis. pcc. remitt. eis zc. p. Quarto ifundēdo se eis ad corroboratōes: sicut in pctōz. ps. Spiritu ois eius ois virtus eoz. p. Septima via est qua qñ dñs ad scōs viros reuertit grās ifundēdo. qñ notat cu dñs: Et in circuitos suos reuertit. Dicunt autē sancti viri circularis figure. p. Primo qz vñ dñs sūt clausi ne dyabolus ad cor eoz intrare possit p illicita cogitationē. Econtrā in pñia maloz dñs Job. xxx. Quasi rupto muro z apta ianua irruerunt sup me. p. Secdo qz sūt veloces per sollicitas operationē. Sic forma sperica velociter currit. Prouer. xxiij. Uldisti boies velocē in ope suo corā regibz stabit. p. Tertio qz mouent circulariter: a deo. f. in deuz. Dia. n. a deo recognoscūt: z p gratiaruz actionē cūcta ad ipm referūt. Eccl. i. Ad locū vñ exēit flumina reuertunt vt itez fluat. In istos igit tales circulos xps reuertit vñ gratia spūs sancti eis largit. Joā. xliij. Ad eū veniemus z mātionē apō eū faciem. Venit igit p: nostrā spōtētiā roborat. venit filiuz: nostra ignorātia illustrat. venit spūs scñs: nostra tepiditate z negligētia iflamando.

¶ Sermo secundus.

Expedi vobis vt ego vadā. Si enim nō abiero pacificus nō veniet ad vos zc. Scdm Chrys. sup Mar. tria sūt q ipe dñs ne qz spūalia capere possit. f. amor carnalis duritia cordis z perturbatio mētis. Ista tria fuerūt i discipulis. Primo amor carnalis: qz nimis copiale de pcc sentia dñsgebāt z cō ad succēptōes spūs sancti mñz idonei erāt. Vñ sup verbis

premissis dicit Aug. Si carni adheſeritis capaces spūs nō eritis. Scđo duritia cordis. Mat. vl. Exprobrauit icre dūlſita tē rē. Tertio p̄turbatio mētis de eo. f. q̄ xps eos relinquebat. Augu. Cōtristabat human⁹ affectus; q̄ carnalis deſolabat aspect⁹. Ista tria in aplīs impediebant ne itelligerēt qđ expēdiebat q̄ xps ad celū. ac ēdēt. iō dicit: Expēdit vobis rē. Aplī qđ de xpi recessu. dolebat ex eo q̄ erat eorū cōsolator. Iuxta illud Jo. xliij. Non turbet cor vrm: creditis in deū & in me credere. Eorū deſenſor & excusator. Dat. ix. Nūquid p̄nt filij spōn luge rē. Item erat eorū iſtructor. Jo. xv. Oīa que audivi a p̄e meo nota feci rē. Sz xps i p̄nt euagēlio cōsolat eos p̄mittēs q̄ mittet eis spūs. in cōsolatorē. In deſenſorē. & in eruditōrē. C In cōsolatorē cōtra omnē tristiſitiā: cū dicit. Si nō abiero paclitus i. p̄solator: nō veniet ad vos rē. Serui. n. dei de tribus h̄nt tristiſitiā. f. de aliqua p̄petrata culpa. ps. Exitus aqua. dedux. oculi mei: q̄ nō custo diut legē tuaz. De eo q̄ sunt i miseria. ps. Neui mihi q̄ ico. latus me⁹ p̄lōgatus ē. Et de eo q̄ nō sūt in p̄ia. ps. Fuerunt mihi lachryme mee pa. die ac nocte rē. Sed spūs sc̄s cōsolat eos. cōtra p̄mū dādo remissionem p̄ctor. Bre. in omel. Cōsolator: spūs vocat: q̄ de peccatis p̄petratōe merētib⁹ dū spē venit p̄parat ab afflictione tristiſitie mentē leuat. Contra scōm̄dando in tribulationibus internā cōsolationē. ps. Scōz multitudinē dolor meorū i corde meo p̄solatōes tue letificauerūt aīas meam. Beda i omel. paclitus cōsolator: interpretat. q̄ corda fidelisū ne inter hui⁹ seculi a duersa deficiāt: celestis vite desiderio subleuat ac reficit. Bre. i moral. Qui supna degustat: iſteriora eq̄ba nimis tolerat. Cōtra terribū dādo celestis dulcedinis p̄gustationē. Illa enim dulcedo q̄ hic daf dī gustus. arra. & gutta: fuit q̄ dēz dī smp̄s. Gustate & videte qm suavis est dñs. Lp̄ij. Vere nō h̄z sup terrā qđ amet qđ donuz celeste in veritate gustauerit. Si aut tāta ē dulcedo in gustu: quanta erit in pleno potu. ps. Inebriabuntur i veritate domus tue. Bē etiam arra siue pignus. Ep̄i. i. Signati estis spū p̄misi

ſionis sc̄o qđ ē pignus hēditatis vſe. Si aut ē tanta ſecuritas & iocūditas i arre datōe quāta erit in p̄mū & mercedis plenā solutōe. De qua dī Bēti. xv. Ego p̄tor tu⁹ & merces tua magna nimis. Bē ē gutta. Aug. Qui biberit de fluuio paradisi cuius gutta maior ē oceano rehat vt in eo sitis mūdi penitus extincta sit. Si igit ē tanta suauitas in gutta quāta erit in fluuiali abundantia. ps. Tonente volap̄ratōis tue potabis eos. C Secūdo miſit spūm sc̄m in deſenſorē & reſp̄enſorē cōtra mūdī malitias: cū dī. Ille arguet mēdū de p̄cto. f. quod fecit. C Secūdo bonorū operū quam non habet. & dei iudicio qđ nō timet. Et sic illi qui sunt spū dei pleni debēt tria gñā hōiū arguere. f. peccātes. nō opantes. & dei iudiciū nō timētes. p̄ Arguēdus ē igit peccator: ſicut argueret ille qui potius vellet eſſe inter spinas lacerantes q̄ inter flores redolentes. Talis ē auarus. Job. xxx. Aſſe ſub ſentibus delitias cōputabit. Arguēdus ē et ſicut ille qui potius cē vellet in loco fetido q̄ in prato ameno. Talis eſt luxurioſus. Ecclē. ix. Oīs mulier fornicaria quaſi ſtercus in via cōculcabitur. Arguēdus ē ſicut ille qui potius cē vellet in ventro valido q̄ in loco tranquillo. Et talis ē ſuperbus. & iō cito deſiſcit. Job. xxx. Quaſi ſupra vētū ponēs aſiſi. ſi me valide. C Scđo arguēdi ſunt nō opantes. Iuxta illud Mat̄. xx. Quid hic ſtatis tota die ocioſi. Iſte cū munus nō ē datus ad octiandū ſed ad laborandū. C Notandū aut q̄ ſunt quidam qui tranſeunt de labore ad laborē. ſicut auari qui die ac nocte laborant in cōgelandis pecunijs. Ecclē. xxxi. Laborauit diues in cōgregatiōe ſubſtātie: poſt modū aut laborabit die ac nocte in infernalibus penis. Diere. xvi. Seruictus ibi ſ. in inferno dñs alienis. t. demonib⁹ die ac nocte qui nō dabunt vobis requiem. p̄ Alij ſunt q̄ de quiete tranſeūt ad laborē. ſicut ſunt deſtitoſi qui quaſeſcūt hic in deſtitijs: ſed poſtmodū laborabūt i p̄petuis tormētis. Job. xxi. Tenēt tympanū & cytharā & gaudent ad ſonitū organorum: ducunt in bonis dies ſuos. Ecce quāta quietes in deſtitijs. Et in puncto ad m.

sermo de descēdū: ecce quat' labor i tormē-
tis. Luc. xij. Alia mea hēs multa bona re-
quiesce bibe comedē epulare. ecce quāta
quies delitaz. S. segē. Stulte hac no-
cte repetēt aiaz tuā a te. s. demones. ecce
quat' labor penay. p. Alij sunt q dō labo-
re pñe trāsūt ad qetm celestis glorie.
Apoc. xij. Almodo iam dicit spūs vt re-
quiescat a laboribus suis. Opa enim il-
lor sequūt illos. Mat. iij. Agite pñiam.
ecce labor. Appropinquabit eis regnum
celoz. ecce ges. Jñm ordīnē seruabat de-
p pñus sex diebus laborauit z postmo-
dū septia die quiesuit. Jñm ordīnē puer-
ti lucifer q pñus voluit qscē q labora-
re dīcēs. Ysa. xlij. Sedebō in mōte testa-
mēt in lateribus aglonts. C. Quartaz
dīcam ipossibile ē eē. s. illoz qui de qere
trāsūt ad quēdē de delitūs ad delitās.
imo datō ipossibile q tales celestes nu-
ptias intrarēt: deus eos idē expellēt. Hoc
significatū ē Mat. xxij. In illo q ad nu-
ptias venitis velle nuptialem nō hūt.
Per velle nuptiale bñ glo. significat f-
des cōpēctibus charitatē. Tales etī
hñt hāc in non habēt opa charitatis s-
frigatis z carnalitatis. Et idē expellēt
tur etiam si ingrederent. C. Tertio ar-
guē dī sunt iudicia dei cōdēntes z nō
timētes. Luz dīcat ppha. A iudicys. n-
tuls timet. Timor: cīm dei valde necessa-
rius ē ad salutē: q incitat ad bonū: con-
seruat in bono. z pseruat a malo. Et iō f-
edificio spūali tenet locū fundamēti. ce-
menti z tecti. Nā iquātū ē pñcipiū oīs
boni. tenet locū fundamēti. Proue. i. Ti-
mor dñi pñcipiū sapiētie. Inquātūz cō-
seruat z fringit in bono. tenet locū ce-
menti. Eccl. xxvij. Si nō in timore dñi te-
nueris te instāter cito subuertēt domus
tua. Inquātūz pseruat a malo. tenet locū
tecti. Eccl. xxvij. Timor: dñi sup oīs se su-
perponit. Sic enim rectū pseruat habi-
tationē in domo ab estu a vento z a plu-
uia. Sic timor dñi pseruat hoīem ne ca-
dat ab estu cōcupiscētie inflāmatus. Aut
vērō diaboli tētatōis impulsus. Aut
pluuia examinatōis celestis z diuine p-
batus. Ysa. lxxij. Tabernaculū crīti i im-
braculo dīci ab estu z in securitatē z ab-
scōtione a turbine z pluuia. Alia enim q

ē tabernaculū dei qñ hñt in se timorē dei
tūc hñt vmbraclum refrigeratū cōtra
estū cōcupiscētie. tūc abscōdit a turbine
tētatōis diaboli. z a pluuia pbatōis
diuine. cē. C. Tertio mñt scēm spūm in
eruditōne cōtra ignoratā. qd notat cū
dī. Lū aut venerit ille spūs veritatis do-
cebit vos oēm veritatē. Scēm Augu. ve-
ritas opponit falsitatē. vanitatē. z dupli-
citatē. Illud eīm qd verū ē non ē falsūz.
nō est duplex. nō ē vanum. Est itē spūs
scētus spūs veritatis. q: excludit falsa va-
na z duplicia. s. amorē terrenoz. que quī
de terrēna sunt falsa vana z mendacia.
C. Primo hec terrena sunt falsa. Dicere.
xvi. Vere mēdaciū possederūt pīa nñi.
Dīcro. Si mūdus cullelo veritatis ap-
pērit nīhil i eo appēret aliud. q falsitas
q: qēd i mūdo ē aut ēpēritū z iaz non
ē. Aut futurū z incertū ē. Aut pñs ē z in-
stabile: aut momētaneū ē. C. Secōdo hec
terrena sunt vana z ex pte pñcipij: qz
desunt facta. z ex parte mediij q: muta-
bilitati sunt subiecta. z ex pte finis: quia
cōtra trāsitura. Eccl. ij. Luncta subiacēt
vanitati quo ad mediū. De terra facta
sunt oīs quo ad pñcipiū. Et in terram
pster reuertēt. quo ad finem vltimū.
C. Tertio hec terrena hñt duplicitatē
Ille ē duplex qui allūd pñmitit z aliud
facit. Sūndus trīa pñmitit amatorib-
suis. s. lōgeitatē satietatē z suauitatē.
Ista trīa pñmiserat sñt qui dicebat Luc.
xij. Alia mea hēs multa bona reposita i
anos plurimos. ecce qta lōgeitas. Bi-
be z comedē. ecce quāta satietas. Requite
sce z epulare. ecce quāta suauitas. Sed
male attēdit qd sibi pñmiserat. q: dedit
sibi breuitatē. vacuitatē. z accerbitatem.
Un sequit. Stulte ac nocte repetēt. ecce
quāta breuitas. Anima tuā a te. s. demo-
nes ad pñitēdum. ecce quāta accerbitas
Que aut cōgregasti culūs erunt tua nō
q: nīhil inde portabis: ecce quanta va-
cuitas.

C Sermo tertius.

O Am venerit pa-
racltus ille arguet mūdū
de pēto: z de iusticiā: d iu-
dicio tē. Ad hoc qz repēssio ordiat fiat

Dominica. iiii. post pascha

aria regunt. *¶* Unū ex pte rephēdētis
f. eius irrephēdibilis vita. Aug. Iudex i
nullo eoz sit iudicandus que i alio iudi
care ē pīptus. *¶* Scōz ē ex pte rephē
ētus. Irrephēdibilis culpa. q̄ sicut dicit
Aug. Si ea in me rephēdis que rephē
dēda nō sunt: eipm potius ledīs q̄ me.
¶ Tertū ē ex pte modi rephēdēdi scilz
discretio pūda. De discretōe dicit Bie. i
morat. Subiectoz vitia aliqui sunt pu
deuter dissimulāda. aliqui subtr̄ inue
stigan da. aliqui leuiter puniēda. aliqua
do rehemēter obliurgāda. Ista tria apo
stoli habuerūt. z iō mūdū dignē arguē
potuerūt. Habuerūt eīz vitā sanctā. Job
xxxi. Spūs ei⁹ ornauit celos. i. aplos su
os conīs z virtutibus suis. Habuerūt ē
in arguēdo discretōez pūda. De qua vi
cretōe vi. i. Thessa. v. Compite inquietos
cōsolamini pusillanimes. suscipite infir
mos. patietes eīz de ad oēs. Inuenerūt
ē in mūdo triplīe culpa: de qua vi in
verbis pmissis. Ille. i. spūs sc̄s arguet
mūdū d. v. de p̄cto. z de iusticia. z d. iu
dicio. Ad quoz verborū intelligētiaz no
randū q̄ tu dei z ceteri hoīes qui erāt in
mūdo ita vitia hēbāt. Erāt eim in iude
les iniusti z temerarij. Quia eimerāt in
fideles iō spūs sc̄s p aplos z aplicos vi
ros eos arguit de p̄cto in iudicatis: q̄
nō crediderūt in xpm. Hoc eim peccatū
vr dicit Aug. quasi solū p ceteris posuit:
q̄ hoc manēt cetera detinēt. z hoc dīce
dente cetera dimittunt. Erāt ē iniusti.
z iō arguēdi sunt de iusticia quā hnt tu
stiquā ipi nō imitant. Que in iūto ē lau
dabilior quāto credūt. z sperant in xpm
quē nō viderūt: q̄ ad p̄m suū. Jo. xx.
Beati q̄ nō viderūt z crediderūt. Erant
ē temerarij. q̄ p̄nceps huius mūdi. i.
diabolus qui ē p̄nceps mūdanoz iam
tu dicatus ē. Magna temeritas ē non ti
mere quādo vident tantū p̄ncipē iudi
cātū eē. ij. Petri. ij. Si eim angelis nō
peccit eē. Ista ex pōz Aug. breuiter re
colligit dīcēs: Erāt itaqz oēs i x̄p̄z ne
arguant de p̄cto in iudicatis. Et tran
seant in numerū fidelīū ne arguant de
iusticia illoz: quoz iusticiaz nō imitant.
Laueāt tūtz iudiciū ne eū mūdī p̄nci
pe iudicēt quē iudicātū imitant. Ista at

q̄r nobis quētiāt videam⁹. *¶* Illi eīz q̄
sūt spūs dei pleni debēt arguē mūdanoz
de p̄cto: de iusticia: z de iudicio. *¶* De
p̄cto qdē q̄ hnt. Ephe. v. Nolite cōica
re opibus infructuosis tenebray: magis
autē redarguite. Vbi dicit Aug. Duo b⁹
modis nō te maculat malus. si nō cōsen
tis z si redarguis. Tales autē qui opa te
nebray faciūt rephēdi nō sūt. Jo. iij. Dis
q̄ male agit odit lucē. i. correctionē. Que
dā eim aīalia sunt q̄ dilīgūt tenebras q̄
sunt odiosa: sicut bubo. quē cetere auēs
odit. Quēdā q̄ sunt nocturni: sicut lupi
qui oues rape conant. Quēdā q̄ sunt i
visu debiles: sicut noctue. In hoc igit q̄
mali tenebras p̄cto dilīgūt ostendunt
q̄ deo sunt odiosi z noctui sibi sibi z ad
cognoscēdū deū debiles z infirmi. *¶* Sūt
eim odiosi deo. Sap. xliij. Odio sūt deo
ipius z impietas sua. Tria sūt ḡia hoīū
q̄ nālī dilīgūt cōsueuerunt. i. filij: amice
frēs. Deus autē in iūto p̄cto odit: e p̄ ip
sum destrūcū filiū suū. occidit permittit
Si alicui diceret nō posuisti occidē inimi
cū tuū nisi cū illo occidā simul z filiū tu
um: z ille hoc cōcedēt multūz in iūto
odit. Hoc fecit deus filij qui vī peccatū
occideret: filiū occidit permittit. Lot. ij. De
lens q̄ aduer sum nos ē cirographū de
licitū: ipm tulit de medio affigens illū
cruci. Vbi dicit Amb. Bn̄ innocens occidit
tur: p̄ctm crucifigis. Ro. viij. Proprio fi
lio nō peccit de⁹ zē. Ber. Qui nō peccat
cit filio: nūquid p̄ct figmēto. Nūqd par
cet seruo nequā. In iūto de⁹ peccatum
odit q̄ amicos suos si inuent in eis p̄ctm
eternali punit sicut p̄z in lucifero. Luc.
x. Videbā sathānā quasi fulgur de celo
cadētē. imo ē petru aplm eternali pu
niuisset si in p̄cto negatōis mortuus hnt
pn̄ia suis. In iūto p̄ctm odit q̄ ē frēs
suos. i. xpianos si mali sunt non redimit
sed eternali punit. ps. Erāt nō redimit
redi. lo. zē. *¶* Secūdo ipi peccatores sūt
noctui sibi sibi. *¶* P̄mo q̄ auferūt son
itū deum. Psere. ij. De dereliquerūt son
itū aque viue zē. Et istud magnū p̄ctu
lum tāgit Aug. dīcena in ft. lo. Deū de
relinquere. hoc ē perire. Quibz igitur
debz dīcē hoc q̄ dicit Albi Aug. Bn̄
si vis vr recedā a te da mihi altū teralio

quin nō dīmittā te. C Sēdo peccator au-
fert a deo semetipsum. Augu. de ciuit. dei.
Qui funduz aufert et a quo emptus est
tradit et qui nihil iuris habet in su-
us. Et qui seipsum aufert dominā
totā a quo factus ēz tradit se inalignis
spiritibus inuoluitus. C Tercio peccator
amittit oē merita sua: qz vulnerat in na-
turalibus z spoliat in gratiis. Et mi-
nus malū ēē pde vitā corpis: qz merita
et virtutes mētis Berni. qz in istius me pri-
uaret amara mors vite vsu qz fructu. Nā
vita sine fructu grauior mors. Deniqz
duplex malū ligno paraf instructuosos:
securus z ignis. Amittit et participatio
nē meritoz ofum sanctorz. Peccado eim
efficit canis: sicut dī Ecclē. xij. Que cō-
cilio hoi sancto ad canē. C Tercio ipse
peccoz bz debilis oculū intellectus ad deū
agnoscēdū: oculū affectus ad deū vīst-
gēdū. Istos duos oculos demones a pec-
catoribz effodiūt. z per oia pēpita pec-
catorz eos ducūt. Prouer. xxx. Oculū q
sublatat piem z despiciat pū mris sue.
effodiet eū coruz d tonitribus. Peccoz pa-
trē suū deū subannat: qz cū pēpita
pēnit. Partū et mris sue. i. ecclē que eū
p pniām pūruit despiciat: vñ ad pecca-
ta lēz redit. Istos igit oculos. i. intellectū
z affectū effodiūt corū. i. demones qui
sunt nigri p ignis adustione. qui sunt i
gluise dediti p insatiabilē deuorationē:
z faciūt nos perastinare p tardā cōuer-
sionem. Isti corū hītant in tonitribus. i.
in inferno vbi gnz sunt torrentes. i. tor-
rens odij: obliuiois: ignis: z fletus: z tri-
stie. quos et poete p pūis noibus appel-
larunt. C Primus torēs dī stix qz inter-
pretat odiū: demones z dānati deum
odiūt z a deo in ppetuū odiunt. Hugo
de sancto victore. Qui cū deī odio d hac
vita decessit: sub eodē odio in eternum
tabefcet. C Sēdo dī lēthē: qz interpretat ob-
liuio. Deus. n. ppetuā obliuioē eoz ha-
bebit: eo qz nūquā eos liberabit. Jō et
infernus vocat a ppha terra obliuiois.
C Tercio dī flegeton qz interpretat ardē:
qz sit i ppetuo igne. Ysa. vi. Vermis eo-
rū nō moriet z ignis nō extinguetur.
C Quarto dī tartar qz interpretat luctus:
qz ibi erit fletus z stridor: dētiū: vt habet

Mat. xv. C Quinto dī acharō qz interpretat tri-
stia. i. qz sunt i ppetuo vñ Jo. xvi. Tristi-
tia impleuit cor: vñm. C Sēdo illi qz sunt
spū dei pleni debēt mūdū arguē: z mun-
danos d iusticia quā nō hnt vt iusticia
large accipiat p oī. i. bono. vñ sup illud
ps. Dilexisti iusticia. dicit gl. i. oē bonū.
Dīa eiz dōa z merita nra ex qtuor cāse
s. ex fide vera: spe certa: charitate ignita:
z opatōe sollicita. Tāto magis at hoies
mādanī arguē dī sūt: qz istā talē iusticia
nō hnt. qto cā nō nisi i hac vita hē vi-
debit. Eccl. xij. Nō obitū opare iusticia
qm nō ē apud iheros iuenerit cibū. Ite ē
ille quadrās: de quo dī Mat. v. Nō cxi-
es ide. s. de carcē infernali: donec reddas
nouissimū quadrātē. Illa. n. qtuor: dīct
tur qz dras. qz scōz hē. Quātū credis tū
spēras. Quātū credis z spās tū diligis.
Quātū credis z spās z diligis: tū bene
oparis. Nō poterūt ergo dānati mereri
p cognitiōes dei qz ē p hē: qz erūt cecita-
tis tenebris iuolūt. Vñ Job. x. Vocaf i-
fernus terra tenebrosa z opta mortis ca-
ligine. Nō poterūt mereri p spē: qz crunt
in baratro dēspatiōis inmersi. Dīere. xviij.
Despauim: post cogitāōes nras ibim.
Nō poterūt mereri p charitatē: qz in ppe-
tuo dei odio erunt inclusi. ps. Supbia
eoz qz te ode. ascē. semp. Nō poterūt me-
reri p aliqz bonū op: qz ibi nō poterūt
opari. Jo. ix. Venit nox. i. infernalis ob-
scuritas. qd nemo pōt opari. Quia igit
istū quadrātē nūquā solue poterūt: sō d
illo carcē nūquā exibit. Ista qtuor si-
gnificānt. Mat. xxij. Ligatis manibus
z pedibz mīr. eū in te. exte. zc. Non pote-
rūt aliqz bonū facē: qz hēbāt ligatas ma-
nus. Nō poterūt deū diligē: qz hēbāt li-
gatos pedes. Nā scōz Aug. Pes aīe est
affectus aīe. Nec poterūt deū p fidē cognos-
cere: qz erūt i tenebris. Nec poterūt i de-
um spāre: qz ille tenebre erunt exteriores.
I. extra abīnū dīuine misericordie. C Ter-
tio illi qz sunt spū dei pleni debēt arguē
mādanos de extremo iudicio qd nō tū
mētē: cū tū oēs illud debeant tīmē. Nam
scōm Aug. Dēs qui de hac vita decessit
aut sunt valde boni: aut valde mali: aut
mediocriter boni: aut mediocriter mali.
Vnde boni sunt iusti qui etiā tūc bunt

Dominica. v. post pascha

ex eo qd humana iustitia diuine iustitie
pparata iniustitia esse videt. Et hoc ostē
dit Beag. triplici exēplo. s. lucerne regu
le et sigilli. Opera qdē nostra qnqz vidē
tur eē lucida: qnqz recta: aliqñ et pfecta.
Sed si opa nra diuine luci cōparantia
que videbant lucida appēbūt obscura.
Et hoc ostēdit et Beag. in moral. exēplo
lucerne dicēs. Iustitia nra diuine iusti
tie cōparata iniustitia est: qd lucerna in
tenebris fulgere cernit: sed i solis radijs
posita tenebat. Aliqñ et opa nostra vi
dent esse recta: sed si regule diuine recti
tudis pūcta fuerit vīdebunt tortuosa.
Et istud ostēdit exēplo regule dicēs: Se
pe ligmi credit recti: si ad regulā nō du
cit. sed tñ si regule ptingit per quādam
tortuositatē vbi timeat tueri. Aliqñ
opa nostra vident esse pfecta: sed in ocu
lis deī sunt valde ipfecta. Et istud ostē
dit exēplo sigilli dicēs: Sepe. n. imago
sigilli vīdet pfecta in oculis tueri: et
tñ multū est ipfecta in oculis artificis.
Vñ idē in moral. Sepe sordet in discre
tione iudicis: qd in estimatōe fulget ope
rantis. Valde mali tūc multuz timebūt:
qd iplacabilē iraz dei sup se hēbūt. Vul
tu vīdet pater iratus eē filio: qñ ipm ma
ledicit. Plus qñ ipm a se expellit. Plus
qñ sps i carcere teneboso retrūdīt. plus
qñ eum nunqñ inde educere statuit. plus
qñ carnifices q pūno cū cruciēt sibi ap
ponit. Ista talē iram dei reprobis ostē
det i nra quā pira eos feret: vt habetur
Abat. xcy. Nazippos maledicit cū dicit:
Ite maledicit. Eos a se expellit cum di
cit: Discedite a me. In penoso carcē eos
retrūdīt cū dicit: In ignē. Eos idē nun
quā educet cū dicit: Eternū. Carnifices
vero torquētes eis apponit. Dabit eim
eis tyrānū sperantē. s. dyabolū lucife
rum. et carnifices obsequētes. i. alios de
mones cū dicit: Qui paratus est dyabo
lo et angelis et. Adē dicitur boni et me
diocriter mali sūt: qñ parua merita cō
gregauerūt. Isti valde ibi tūere pore
rūt. De hoc sic dicit Beago. Ecce in ma
festate terribili et irer angeloz et archan
geloz choros: quid vnusqz sit opatus
ostēdit. Ibi petrus cū iudea pueria ap
parebit quam post se traxit. Ibi paulus

querens vt ita dixerim totū mūdum bu
cens appebit. Ibi andreas achaiā. Phil
lippus azotū. Ioānes asiā. Thomas in
dia: in ppectu sūmū iudicis ducēt puer
sos. Quid nos dicuri sumus iusseri: q
ad deū nostrū vacui venimus. ij. Loc. v.
Dēs nos manifestari oportet ante tribu
nal xpī: vt referat vnusqz ppta corpo
ris put gessit: siue boni siue mali.
Cōfiteā gnta. Sermo pūmus.

Aden amē dico
vobis: si qd petieritis patrē
in nōie meo dabit vobis. Jo
an. xvi. Siquis in curia speratoris habe
ret aliqñ sapiētē aduocatū vel auxiliā
torē sollicitū vel fratrē vterinū: multuz
gauderet et multū securus eēt. Alscēdēte
xpo in celū incepimus habere in curiare
gis celestis: sapientē aduocatū. i. Joā. ij.
Aduocatū habemus apud patrē lesūm
xpī iustum auxiliatōrē sollicitū. Deut.
xxxij. Alscēsor celli auxiliator tuus. Et fra
trē vterinū. Unde dixit marie magdale
ne: Na de ad frēs meos et dic eis: Alscēdo
ad patrē meū et patrē vestrū et. Bebenus
ergo isto tēpore petitiōes nostras forma
ret: eas aduocato nro dare vt eas summo
regi offerat. Philip. iij. Petitiōes vře
inotescāt apud deū. Bebenus nuncios
oratiōnū nostraz ad auxiliatōrē nostrū
mittere: vt ad illicrē manū nobis ponā
gat. ps. Emitte manū tuā de alto: et libe
ra me de ags multis et. Bebenus eosdē
nuncios ad fratrē nostrū dirigere: vt post
se nos trahat. Laus. i. Trabe me polite.
Xps igit q est dicator: noster dicerat peti
tiōes nostras qd sibi aduocato auxiliā
tori et fratri ponigere debemus: vt eas pa
tri offerat dicēs: Alnc amē dico vobis: si
qd petieritis patrē i nōie meo dabit vo
bis et. C Sūt aut qnto: necessaria si vo
lum? q nre oīes dbeat exaudiri. C Pat
mo. n. q petant digna. qd notat curi:
Si qd. Intellige q si aliqd vez vt et cter
nū et nihil trāsitōiū. Circa qd notat scōs
Aug. q tria sūt genera bonoz. i. iustitia:
mediā et suprema. et Bona iustia sūt tem
poralia que qñ nihil sūt. Merc. iij. Alspe
ctū terrā: et ecce quasi vacua erat et nihil.
Ista autē tā vilis aut nō debemus a deo

petere: aut cū moderamine & cū p̄dīde:
q̄ nō decet deū tāz vilia dare. Un̄ refert
Seneca sicq̄ Alexander cū dā petēti de-
nariū dedit vrbē. Et cū ille rīderet: tū
donū sibi sī querēre. dixit Alexander: Nō
q̄ro qd te deceat accipere s̄ qd me deceat
dare. Lxxi. sup̄. Mat. Illud pete a deo
qđ tibi expediat accipere. & illū deceat pre-
stare. Si autē petis terrena: aut difficile
ipetras: aut forte nō ipetras. Qūo enim
nūquid libet nō habēt: que si habes
admonet vt p̄tēnas. Si autēz tēporalia
petimus debemus illa petere cū mode-
ramine & p̄dīde. De moderamine dicit
Bernar. in quodā sermone. In petendo
sp̄alia cauēda sūt & superfluitas & volu-
ptas. Prouer. xxx. Bendictrāt & dū-
tias ne dōderis: sed tū victut meo tribue
necessaria. i. Thimo. vi. Habētes alimē-
ta & qbus tegamur his contenti sumus.
De cōdīde apponēda dicit Aug. Quā-
do a deo petitis tēporalia cū modo peti-
te & cū moderamine & cū timore illi om̄i-
te vt si p̄sint pet. & si sciat obesse nō det.
quid obit vel p̄sint nouit medicus non
egrotus. & Bona mēsa sunt sp̄alia: &
illa petēda sūt cū attentōe & seruiore. Cō-
tra illos qui nō habēt attentōe dicitur
Matth. xv. Populus hic labijs me lo-
quatur: cor autē ipsorū lōge est a me. Aug.
Sicut vox sine imōdulationē est quasi vox
picarū: sic oratio sine deuotiōe quasi mu-
gitus boū. Idē. Ecce qđ iniurie deo fa-
cta si aliquē su dicē interpellas. & subito
cū loqueris ad eum illū duntaxat: & cum
alio fabulari incipias: quō te tolerabit &
tamē tolerat de? corā p̄cātū & diuer-
sas res cogitātū. Lxxi. ianūs. Quomo-
do audist te a deo postulas cū teipm nō
audias. Bēn tui memorē esse vis cūz tui
memor nō sis. De desiderio autē & serui-
re dī hīere. xxix. Cū quesieritis me in to-
to corde vestro inueniat a vobis. Un̄ vi-
cū fuit Apos̄lī tacētī se dī corde clamātī.
Ego. xxiij. quid clamas ad me. Diego. in
moral. Eternā vitā si oīc petimus nec tā
mē corde desideram? clamātes tacem?.
Signū autē desiderij interioris est abū-
dantia fletus exterioris. Aug. Quanto
q̄s & sanctior & sancti desiderij plenior
tāto sit eius in orōne flet? yberioi. Diego.

vbi supra. Character orare est amarus cō-
punctiois gemitus & nō cōposita verba
resonare. & Bona suprema sunt bona ce-
lestia. & illa nō tū petēda sunt cū atten-
tione & seruiore: sicut sp̄alia: sed etia cūz
humilitate & sine p̄sumptiōe. Cū humil-
tate petit qui de suis meritis nō p̄hūit.
Bernar. In petēda beatitudine elatio ē
cauēda ne tamq̄ ex p̄p̄torū meritorū fidu-
cia exultat. Stultus est ille paup̄ qui
manibus plenis elemosinā peteret. Sic
stultus est ille qui ex meritis p̄p̄is bea-
titudinē obtinere vellet. Cū tamē beatus
Luce. xviij. Cū feceritis oīa que p̄cepta
sunt vobis dicite serui inutiles sumus:
qđ facere debuim? fecimus. Cauēda est
etia ibi p̄sūptio ne sine nostro labore glo-
riā velim? habere. De tali p̄sūptiōe re-
prehēdunt filij zebedei a dño. q̄ sine la-
bore & passiōe volebat cum xp̄o regnare
Matth. xx. Nescitis qđ petatis. Et Se-
cūdo oportet qđ petitiōes nostre fiat cum
instātia & p̄seuerātia. qđ notat p̄ verbum
subiunctū cū dī petieritis. Jac. vi. Mul-
tū valet deprecatio iusti afflicta. Ro. xij.
Oratōi instātes. Illi nō instāt nec perse-
uerāt qui p̄mo orāt seruēter: postea te-
pidi: postmodū frigide. Aug. super ps.
Multi in nouitate sue p̄uerhōis seruē-
ter orāt: postea languides: deinde frigide
q̄si securi fiat. S; tū cū videris deprecā-
tōez tuā nō amota a te secur? esto q̄ nō ē
amota misericordia eius a te. Idē dicit
Eccl. viij. Abellor est finis orōnis qđ p̄nct-
piū. Oratio h; principij: mediū & finem.
p̄ principij d; fieri in diocrit. mediū
seruēter. finis p̄seuerāter. Sed multi
sunt qui orōines p̄uertūt qui seruēter
inchoāt. septē de mediāt & sine frigide cō-
sumāt. Isti sunt similes chimere cul? p̄i
ma pars ē leo qđ animal calidū. media
est capra que ē animal tēperatū. finis est
serpens qui ē animal frigidū. Tercio opor-
tet qđ illi q̄ petūt habeāt innocētā vitē.
qđ notat cum dī: Patrē. qđ. d. Ille qui pe-
tit nō d; esse filius dyaboli p̄ imitationē
malitiē: sed filius dei p̄ imitationē per-
fectōis gratie. Matth. v. Estote p̄seci si
cut & p̄i vester cē. Deus. n. illos nō exau-
diret qui in peccatis cēnt. Ioan. ix. Sci-
mus qđ peccatores deus nō exaudit. Ta

les enis q a deo aliquid petunt semper in
peto existunt tribus siles sūt. p. Primo si
miles sūt illi q vellet sanari & pferet ferz
in vulnere. Jns. Sicut nullū phitit i vul
nere medicamentū si adhuc in eo sit ferz
ita nihil phitit oratio illius cui adhuc
petū in mēte velp odii manet i pectore
p. Secdo siles sūt illi q aliquid orat & cum
vitupat. Chyso. super Mat. Qui orat &
peccat nō orat deū s; deludit. Jnsunt si
miles militib; q xpo genia flecebant &
alapas babāt. Talsia est fenerator qui ex
vna pte orat & ex alia fenerare nō cessat.
p. Tertio siles sūt aut q vult volare inui
scata: vel mole corporis aggrauata: sicut
est structio. vel laqueis trectata. Alia qdē
inulscat p auaritia. Ambro. in lib. de bo
no mortis. Dū aut petim; stragulamur
Buz argemū qrtimus: visco eius adhere
mus. Dū pālia inuadimus alligamur. In
stat aut ala per supbia. Sap. iij. Virum
per illos inflatos malleo. s. sine finalis.
Et hoc sine voce excusatoris vel defensio
nis. Jllaq; aut aia p luxuria. Eccl. vij.
Inuenti amatores: velux mulerē que la
queus venator est: & sagena cor ei. Ut
cula sūt man; eius. Laq; capiunt aues
sagena pisces: vinculis ligant homines.
Mulier ergo cepit auct qū decepti dauid
celestia penetratē. Lepit vites rōnalem
qū decepit salomonē: taz sapientē. Lepit
maximū piscē qū decepit sampsonē taz
fortē. Quarto oportet q illi q petunt
habeat discretionē i petitis: vt. i. illa pe
tat q sūt ad salutē. qd notat cū dī: In no
mine meo. Aug. Nō petis in noie salua
toris qcquid petis ptra rationē salutis.
Ideo q scdm Aug. mali qūq; petūt bo
na: s; q; mali sūt exaudiri nō merentur.
Aut cui; deū ptenūt in pceptis suis ex
audiiri nō merent in orōnibus suis. Pro
uer. xx vij. Qui delinat auro suas ne au
diat legē: oratio ei; erit execrabilis. Ali
q; mali petūt mala: & tūc aliqui exaudi
tur: aliqui nō. Qui aut nō exaudiunt: tūc
est signū; magne misericordie. Jac. iij.
Petitis & nō accipitis eo q male petatis.
Nū vero exaudiunt tūc est signū ire sicut
exaudit; fuit dyabolus q petūt vt Job
tēaret. Exaudit; n. fuit ad volūtates s;
nō ad vilitates: q; maiore sibi acquisiuit

dānationē. Aliqñ vero boni petūt bona
& tunc aliqui exaudiunt. Juxta illud ps.
Clamauit ad me & ego exaudiā eū. Ali
qñ vero nō exaudiunt. & hoc est: q aut p
malignis velp i dignis petūt. Msc. vij.
Noli orare p populo isto neq; affluas
p eis laudē nec orānes & ne oblitus mi
hi. q; nō exaudiā te. Aut q; alio tpe ma
gis pgruo accipiūt qd petūt. Aug. Qui
a deo aliquid petit accipit qd petit: aut qñ
bz accipe accipit. Que dā aut nō negant
s; vt pgruo tpe bent differunt. Un; & ec
clesia quotidie petit. Adueniat regnum
tuū. & nō statiz aduenit: s; iudicio finito
aduient. Aliqñ vero boni petūt nō bo
na: sicut apłs petūt stimulū amoueri. J
la. n. amorio stimuli apłs bona nō fultis
q; ad humilitatis custodiā sibi dat; fue
rat. Beda. Apłs nō in noie saluatoris pe
tūt vt tentatōe careret quā ob humilita
tis custodiā acceperat. qñ hac caruisset
salu; eē nō potuisset. Aug. Exaudif bya
bolus petens Job tērandū: nō exaudif
apłs petēs stimulū amouēdū. Exaudi
uit deus quē dīposuerat dānare: nō
exaudiuit quē volebat saluare. Nā eger
petit vinū a medico & nō dat. Medicus
nō exaudit ad volūtātē vt exaudit ad
sanitatē. Qñ igit aliq; hec qrtor: q p dū
cta sunt in orōne sua obseruat: q; vigna
petit: & p fenerator petit: & sine peto exis
petit: & ea q sūt ad salutem petit: manife
stū ē q ipetrat illū qd petit. Et dñs hoc
nō tm pmittit qd euz subligit dabit vo
bis: s; p iuramentū pmittit dicēs: Amen
amē dico vobis &c. Et ē modus iurandi
ipñ; xpi. Hō aut bz suū modū iurādie
deus suū. Hō autē tres modos habuit p
quos iurauit. C. i. fuit in veteri lege
scz vinct dñs. ij. Reg. vi. Utuit dñs: q lu
dā & villor: hiaz ante dñm q elegit me &c.
C. alii fuit tpe ecclesie primitiue. s. testis
est mibi dñs. Ad Roma. i. Testis ē mibi
deus cui serulo &c. C. Tertius ē moder
no tpe quo iuraf p deū sanctū & p facta
euāgelia: p sanctā Mariā & hmoī. Sūt
deus tres modos iurandi habuit. Unus
aut legē. s. p semetipz. Deb. vi. Abrahe nā
q; pmittēs deus qm neminē habuit per
quē iuraret maiorez: iurauit p semetipm
&c. Scds fuit i lege. s. viuo ego. Numeri

xitij. Utuo ego implebit gloria dei vni-
uersa terra. Tertius tpe gratie. s. Amen
amen dico vobis et est idē qd vere. Semi-
nario autē dictionis est ad confirmatio-
nem pmissiōis etc.

¶ Sermo secundus vnde supra.

Osqz modo non
petistis qd in noie meo peti-
te et accipietis vt gaudū vřz
sit pleniū. Quāuis oī tpe sit orādū tñ hīs
diebus tria tpa elegit ecclesia. p. Prīmū
orāfessionē in quo letante iſtute sunt:
vbi. i. a duocato suo ad curiā eunt peti-
tōes suas porrigat. p. Scdm inter ascen-
dētē. Exēplo apłoz qui tūc orōnt in-
ſtabat vt spūm sanctū acciperent. Act. i.
Erāt oēs pſeuerātes etc. qñ. n. regnū re-
gno suo recupato larga munera militū
bus largiūt. Et tō ecclesia orat post ascē-
ſionē vt ab ipso xpō in regno suo confir-
mato munera gratiā accipiat. ps. Ab-
ſcrauit dñs sanctū suū. p. Tertio ē post
pēthe. vñ tūc orōnes et ieiunia sūt iſtitu-
ta. Cōſuetudo. n. est q regē coronato q
se et ſuaregie custodiē milites recōmen-
dāt. Ideo igit orat ecclesia post pēthe. vt
munera gratiā sibi collata deus custo-
diat. ps. Cōfirma hoc deus etc. Xps igit
ad petēdū et rogādū nos i ducēs ait: vř
qz mō nō petistis quicqz in noie etc. In q
bus verbis duo ponunt. p. Prīmū. n. re-
pēdēt dñs pūana negligētia cum dē vřz
modo nō ē. p. Scdo pñendat liberali-
tas pūana. Cū subdisi: Petite et accipie-
te. C. Circa prīmū notādū q negligētia
in orādo est valde repēhensibilis ex eo q
tpe orōnes sunt valde vřles et fructuo-
sē. p. Sūt enīz deo placite: Angelo grate
dyabolo inimice: Et homini necessarie.
C. De qdēs sūt plache tripliē ratione.
Sūt eis tributū dei et sacrificiū dei et mu-
rus dei. p. Tributū qdē sunt qd deo pſol-
uimus. cū eis hō a deo tria recipit. s. res
corpus et aīaz. vult deus vt de rebus de-
mus sibi in tributū elemosynāz elargi-
tionē. de aīa orationē. de corpe mortifica-
tionē. Sz prīmū tributū est de hīs q hō
māis sūt extra. Scdm de hīs q sūt intra.
Tertio de hīs q sūt iſtima. et iō illud est
magis gratū. Chyso. sup. Mat. de orōe

est nobis sermo quā solā qñ spūale tribu-
tū aīa offert deo de vřceribz suis. C. Se-
cūdo sunt sacrificiū quo deo odorē faci-
mus. ps. Dirigat oratio mea sicut icēfuz
in oſpectu tuo. Eleuatio manū mearū
sacrificiū vřspiniū. Illi offerunt deo sa-
crificiū matutiniū q deo grās agūt de eo
q dedit eis bñ incipe. Illi meridianū q
deco grās agūt de eo q dedit eis pce de-
re. Illi vřspiniū qui deo gratias agūt de
eo q dedit eis bñ finire. Vel illi offerūt
deco sacrificiū matutiniū qui offerūt deo
suā iuuentutē. Illi meridianū q offerunt
deco suā virilitē etatē. Illi vřspiniū q offe-
rūt deo suā ſenectutēz. De iſto sacrificio
dicit Chyso. sup. Mat. Nō ſcīre q pce-
ciosa ſit orō: nulla iustitia thymiamat
pparat niſi ſola orō. Sicut eīm thymia-
ma bñ oſpectū delectat totiem odorāt: ſic
orō iusti ſuauis est aīi deū. C. Tertio sūt
murus quo tre dei reſiſtit. Hiero. super
Eze. Sicut hoſtimurus opponit: et ad-
uerſario ex aduerſo veniēt occurrīt. Ita
dei ira ſcōz pēibus fragit. Vñ et Abay-
ſi dē Exo. xxxij. Dimitte me vt irascatur
furo: meus cōtra eos. Et q pauci sunt
qui ſe ſic vt murū opponāt et deū teneāt
iō dē Eze. xij. Nō aſcendisti ex aduerſo
neqz oppoſuiſti vos murū p domo iſra-
el vt ſtaretis in plio in die dñi. ysa. lxvij.
Nlon ex qd iuocet nomē tuū qui conſur-
gat et teneat te. C. Secūdo orōes sunt an-
gelo grate. Chy. Nō ſcīre dignitatem
orationis mox vt de ore tuo pceſſerit ſu-
ſcipiūt eā angeli in manibus ſuis et offe-
runt ante deū. ps. Preuenerūt pñcep-
es cōiuncti pſallētibz in medio iu. tpa.
Iſti pñcipēs sunt angeli qui cōiungūt
ſe illis pſallētibz. de quibus dē Ephe.
v. Cantātes et pſallentes in corāibz vřis
dño. Et eos pñentiat q orōibus ſpōrum
occurrūt. et in manibus ſuſcipiūt. Et sūt
in medio iuēculaz. i. aīaz que i orādo
et pſallendo debēt ēē iuēcule. i. alacres
ſeruētes et iſtigabiles. Et debēt ēē tym-
paniſtrie. i. xpi memorā in corde retine-
re. Chyſtuſ eīm dē ēē timpānū: qz in eo
ſuit figura ſperica. i. deitas eterna. et pē-
lis extenſa. i. caro crucifixa. et meloſa
anima omni ſubſtatione et gaudio ple-
na. C. Tertio orationes sunt dyabolo ſu-

nd meret grām: s; potius meret offen-
sam. Tales sunt ordines eorū qui de suis
meritis itumescūt sicut fuit oīs pharisei
De quo dī Luce. xviij. Phariseus stans
hec apud se orabat. Deus grās tibi ago:
q; non sum sicut ceteri hoīum etc. Ut er-
go oīs nra exaudiri mereat sicut dicit
idē Ber. Oportet q; sit fidelis: seruēs: et
hūilis. Si dēlis cōtra ordē timida. Ser-
uens cōtra tepida. Humilis cōtra teime-
raria. C Sēdo nōs certificat de pīna er-
ga nos dilectiōe: cū dicit. Ipse eūm pater
amat vōs. Ad aut pī diligat nōs p qnq;
signa manifestat. C Prio p hoc q; oīa vi-
sibilia dedit nobis: vel in dominūz vel
i vsuz. ps. Constituiti cum super omnia
opa manū tuaz. omnia subiecisti sub
pedibus eius etc. C Sēdo per hoc q;
oīa celestia. i. angelos nobis dedit i mi-
nistēriū. Heb. i. Dēa sunt admiūstrato-
rē spūs in ministēriū missi ppter eos q;
here. cap. salutis. C Tercio per hoc q;
filiū suū dedit nobis in pēti nōstre redē-
ptiōis. i. Joā. iij. In hoc apparuit cha-
ritas dei in nobis: q; filium suum vnige-
nitū misit in mūdū vt vtuamus per ipm
C Quarto per hoc q; dedit nobis spūz
sanctum in hereditatē nōstre adoptiō-
nis. i. Joā. iij. Cognoscimus q; in ipso
manemus et ipse in nobis: qm de spīritu
suo dedit nobis. Ro. viij. Acceptis spī-
ritum adoptiōis filiorū in quo clama-
mus abba pī. C Quinto per hoc q; seip-
sum seruat in hereditatē adoptiōis.
Ezech. xliij. Nōn erit eis hereditas: ego
dominus hereditas eorū. Deut. xviij.
Dominus ipse hereditas eorū ē. Ista
quinque signa amoris tangit Bernar. di-
cens: Domine quid ē homo q; memor es
eius: aut filius hūmānis qm vstas euz.
oīa subiecisti sub pedibus eius etc. Veni
q; mittis et vngentium tuum: imittis
spūm tuū. pmitte etiam vultū tuū.
et ne quicquā vacet in celestibus ab ope-
re sollicitudinis etiaz beatos illos spūs
ppter nos mittis in ministēriū nostrūz.
C Tercio nōs certificat de sua tēporali
et eterna generatiōe: cum dicit. Exiit a
patre. s. per eternā de patre pcessiōe: et
venit in mūdum per tēporalē de matre
generatiōē. Quantum ad primā natio-

nē ē imago dei. quātū ad scēas factus ē
speculū dei. Est igit imago dei quātū
ad primā natiōē. C Sēd nō adūz q; in
ipsis sensibilib; quāduplīter sit ima-
go. C Primo per generatiōē sicut in fi-
lio. Gen. v. Venit adā filiū ad imaginē
et similitudinē suā. C Sēdo p impōsi-
tiōē: sicut in nūmo. Mar. xxiij. Lū? ē ima-
go hec et supscriptio. C Tercio p icōis
ut sicut in lapide vel in ligno. Sap. xij.
Artifex faber sculpsit lignū diligenter
vt a similes imaginē hominis. quarto p
colorū suppositiōē: sicut in pariete p-
cto. Ezech. viij. Vniuersa idola domus
israel depicta erāt in circuitu i pariete
torū. C Hūilis ē imago dei per eternā
generatiōē. Lōk. i. Qui ē imago dei in-
uisibilis. Glosa. i. plene similis pī et
patre. Joā. xliij. Qui videt me videt
patrem. Et iudē. x. Ego et pī vnū sumus
Hō aut dī imago siue ad imaginē dei fa-
ctus: alijs tribus modis sequentibus.
C Primo per impressiōē: quia vōs in
ipm imaginē suam impōit. Gen. i. Factus
mus hominē ad imaginē et similitudinē
nram. Vñ sup illud Lōk. i. Qui ē imago
dei inuisibilis: dicit Bō. Alia ē imago
regis in nūmo. alia in filio. Nōs sumus
nūmus in quibus imago dei ē. C Hūilis
ē filius qui ē hoc qd pater ē. qd subdifi-
glosa. Nulla imago collit d; nllī illa que
est qd ipse non illa qd ille: sed cum illo.
C Sēdo mō homo dī imago dei per co-
lōrōnē. Corpus eūm nostrum modo po-
nitur multas supfluitates victorū et pō-
litatum. Sed in beata resurrectiōe oīa
mortalitas et vtiōsitas a corpore decē-
tur. et intantūz reformabit q; corpū glī
glorioso cōfigurabit. Phil. iij. Saluato-
rem expectamus dñm nrm iesum xpū
qui reformabit corpus humilitatis nre
cōfiguratiōi corpori claritatis sue. C Ter-
tio dī homo igno dei per colorū appo-
sitiōem. Anima eūm nra mō habet de-
fectum multorū colorū. i. diuersarū virtu-
tum. S; in patriā colorabit et depingit
quattuor coloribus. De quibus dicitur
Exo. xxvij. Facies velū de hyacintheo et
purpura coccoq; bis tincto et bysso re-
torta. Hyacinthus ē coloris aeris siue ce-
lestis. Purpura sanguinei. Loccus au-

az factus ē
et quāto
tā dūz gñ
ter fit ima
ē ficut in fu
dē imaginē
o p impūfio
lū? ē ima
to p icilio
o. Sap. xij.
diligenter
s. quanto p
pariete pl
ola domus
i parietē p
per eternas
ago delū
is pil z ee
ne videt e
mū fumus
gñē del fa
rentibus.
ita deus in
cēt. i. fāda
militer dū
ut ē imago
ē imago
los fumus
ē. Chylus
hū fubdū
ffī illa que
cum illa
dei per vo
modo p
foz z pna
rectioe oit
ore decide
o comp xpi
j. Saluato
efum xpm
itatis nre
fue. C. La
florū appo
habet de
fay virtu
z depingit
us dicitur
cēnibeo ē
e byffo rē
erec fūe te
occus flū

uet. Byffus nūet. C. Tingit igit aia co
lorie hyacinthino fūe celeſti per celeſtiū
dulcedinē z fūauitātē. ps. Delectatōes i
dextera tua vīgs ad finē. C. Tingit colo
re purpurco ſine ſanguineo p mūditiā
z puritatē. z cūtz ſanguis alioz homi
nū inicitatūz ſanguis xpi hz virtutem
purificatiuā: p quā aias ſanctoz purifi
cat z dealbat. Apoc. vij. Lauerūt ſcolas
ſuas: z dealbauerūt eas in ſanguie agni
C. Tingit colore coccineo ſiue ſtauto p
ſtēſam dilectionē z charitatē. Adodo
enim igniculus dilectōis: tūc autēz erit
ſonaz charitatē z amoris. ysa. xxxi. Id
xit dominus cxi. ignis ē in ſyon: z camē
nus ei? in hierl. C. Tingit colore byffo
no: per lucidaz z apertam viſionē. Ad
enim videmus obſcurel: tūc clare z lu
cidē. Loz. xij. Videmus nunc per ſpe
culū: z in enigmate: tūc autē facile ad fact
em. Poſſet nīhilominus vici q ſcī virt
etia in pūti imago dei dīcunt eē per im
pēſionē: quia imago dei ē in eis impila
z per deſionē q a ſe refleſcant oia viſta.
z per colorum ſuperpoſitionē: qz colo
res virtutum plingunt in aia. z per gene
rationē: quia a deo generant in gra
tia. Juxta illud Jo. i. dedit eis potēſta
tem filios dei fieri his qui credūt in no
mine eius. C. Secūdo quātum ad nati
uitatem ipſalem xps factus eſt ſpeculum
dei. Sap. vij. Landoz ē lūcis eternez ſpe
culum ſine macula. Speculum fit ex cō
lūctione vitri cū plumbo. Quātūcūqz
enim homo ſpeculeſt in vitro tū: vel in
plumbo tū imaginem ſuam videre non
poterit. Sed quādo fit cōiunctio vtriuſ
qz tūc ipam vidēbit: per vitrū significa
tur deitas fulgida. per plūbū caro terre
na. per plūbū qd habet colorē terrenum
humanitas figurat. Idō igit nō poterit
ſe ſpeculari in ſua deo ppter nimitā ſua: cla
ritatē. i. Tūmo. vi. Lucem inhabitat i
acceſſibile. Nec in hoic aliquo pter ſua
tenebroſitatē. Job. xxxvij. Nos quippe
ſuoluimur tenebris. Ideoz vitrū ſue
deſtatō cū plumbo noſtre humanitatis
eſt cōiunctum. z hīc nūc ſpeculū ē eſſe
etum in quo quilibet deſectus ſuos ſpe
culari z reformare pōt. Nam ſuperbus
potēſt ſpeculari humilitatē. Matth. xi.

Diſcite a me qz mitis ſum z humilis co
de. Auar? paupertatē. Mat. vij. Culpes
ſoucas hñt. Bulloſus ſobrietatē. qz qua
draginta olebus z quadraginta nocti
bus ſetinauit z nūquā carnes comedit.
ſe legiſ niſi de agno paſchali propter le
gis pceptum. Triftis locūditatem. ysa.
xlij. Non erit triftis neqz turbulentus.
Tracūdus paſſiōtē z taciturnitatē. Job.
dc. Tacuit ſemp filius patēs ſui. p. Auar
to nos certificat de ſua glorioſa ad pſam
reuerſiōe: cū dī. Iterū relinquo mūdum
z vado ad pſam. Marci. xlij. Būs qdēz
iclus poſſitūa locutus ē: cū aſſumptus ē
in celū: ſed et a dextris dei. Dextera at
dei ē equalitas dei. Sūt potiora bōa dei
z ē virtus dei: z potēſtas dei. Chylus
autē ē deus nſ: frater nſ: iudex nſ. In
quātū igit deus nſ ſed et a dextris dei.
i. i. equalitate dei. ps. Dixit oſis dño meo.
Ingñū ē frat nſ. i. hō ver? ſed et a dextris.
et. i. in potiorib? bōis dei: z potiori mō.
Act. vij. Ecce vīdeo celos apēz z filium
homis ſtātē a dextris virtutis dei. In
quātū ē iudex nſ ſed et a dextris dei. i. i
potētia dei: qd dedit ei deus oēm potētem
iudiciū faciēdi. Joā. v. Patēz de dī et iu
diciū faciē qz filius hoīs ē.

C. Bñca ifra octauā aſcēſiōis domini.
Sermo pſimus.

Quam venerit pa
raclytus quē ego mittā vo
bis a pie zc. Jo. xvj. Scīēs
benignus dñs de ſuo reſcūſiſ diſcipuloy
aios cōturbatō: eis benigne cōpattē
cōſolatorē mittē pollicet. Itē cōdo cō
ſolatoriū: vī dicit Bēgo. ſimulat. Ut ſi
aliquē afflictiū volumus cōſolari: prius
debemus ei cōpattē z emolliri. Et illud
oſendit triplēxi exēplo dicēs: Necqz cū
ferro ferro zingit ſi nō vtriūqz ignis exu
ſtione liqueſcit. Et durū molli nō adhē nſ
ſi prius puritā tpta molleſcat. Sz nec
iacētēs erigitur niſi a rigore nſi ſtatus
nos ſclenim? Bñs igit diſcipulis tribu
latis benigne cōdeſcendēs: z ſcīēs: qz re
manebāt deſolati: ſignari: z iudiciū: cō
tripli cōſolatur. pmitten do. i. qz mittet
eis ſpūm ſanctum ad cōſolandum ipſos
deſolatos. z ad inſtrudum tptos igna

res. et ad roborandum ipsos timidos.
C Primum igitur promittit eis sanctus spiritum
 ad consolandum ipsos desolatos: cuius dicit.
 Cum venerit paracletus. Paracletus enim
 consolator interpretatur. Ipse enim consolatur in
 hoc mundo lugentes. Mat. v. Beati qui lu-
 gent quia ipsi consolabuntur. Et potest hoc in-
 telligi de triplici luctu. Vel de luctu de
 uotionis qui fit pro absentia visionis di-
 uine. ps. Fugerunt mihi lachryme mee pa-
 nes die ac nocte etc. Vel de luctu cotri-
 tionis: qui fit propter perpetracionem cul-
 pe. ps. Exitus aquarum de duxerunt oculi
 mei: quia non custodiuerunt legem tuam domine.
 Vel de luctu lamentationis qui fit pro ali-
 qua graui tribulatione. ps. Intrare in co-
 spectu tuo gemitus cōpeditoꝝ. Omnes
 isti luctus per spiritum sanctum consolatoꝝem
 vertuntur in gaudium. Videmus enim
 quod post pluuiam sequitur magna serenitas
 post nubillum magna claritas. Et post
 tempestatē magna tranquillitas. Eodem
 modo post pluuia lachrymarum deuotio-
 nis sequitur magna seruitas cōtemplatio-
 nis. Sic. Mens lachrymis baptizata in
 cōtemplatione videt seipsum. Post
 nubem lachrymarum cōtritionis sequitur
 magna claritas exultationis. Sic. super
 illud Eccl. xxxij. Audi domini facie ad faciem.
 Pilius inquit esurgens tristitia caligo
 detergitur. et sic resplendente raptim scri-
 ptiscripto lumine mens illustratur. Pro-
 uer. xij. Loquor huius amaritudinem alicui
 sue in gaudio eius non miscebit alienus.
 Post tēpestatem lachrymarum lamentatio
 nis sequitur magna tranquillitas et exul-
 tatio mentis. Thob. iij. Post tēpestates
 tranquillitas facis. et post lachrymationes
 et fletum exultatione infundis. ps. Secūdu
 multam diuinam dolorum meoꝝ etc. Hiero. su-
 per psal. Quot vulnera patimur: tot co-
 solationes meremur. Una fudit lachry-
 mam: vnā cōsolatione meruit. Decem la-
 chrymas fudit: decem cōsolationes me-
 ruit. Sicut autem consolatur in mundo lu-
 gentes: sic non consolatur in mundo hoc
 gaudentes. imo dicitur eis. Luc. vi. Ne
 vobis diuitibus qui habetis hic cōso-
 lationem vestram. Sicut enim sponsa quę
 recipit alienum non meretur consolari
 sed flagellari. Sic et anima non meretur

cōsolationē diuinā que recipit alienam.
 Berni. Delicata ē diuina cōsolatio et non
 datur admittentibus alienam. Idem
 hēta refugiebat eam dicens: Remittē cō-
 solari aia etc. C. Secundo promittit xpus quod
 mitteret discipulis suis spiritum sanctum
 ad instruendum ipsos ignaros: cui dicit.
 Spiritum veritatis. Dicit autem spiritus verita-
 tis: quia instruit veritate de qualibet re. et
 maxime de mundo: ostēdes quod nulla veri-
 tas ē in mundo. Nam sicut dicit Hieronimus.
 Veritas nihil habet falsum: nihil incertum:
 nihil imperfectum. In presenti igitur
 tur vita non est veritas: quia ibi est falsitas
 incertitudo: et imperfectio. Est enim falsitas:
 quia oia que in mundo sunt: falsa et menda-
 cia sunt. hēre. xvi. Vere mendacia pos-
 sederunt patres nostri: vanitatem: que eis
 non profuit. Est enim mendacium significa-
 tio false vocis cū intētionē fallēdi. Ita
 terrena et mundana sunt bonis signifi-
 catio vera. et malis significatio falsa.
 Qualiter autem bonis sint significatio ve-
 ra ostendit Chrysostomus. sup. Mattheum dicens.
 Cōsidera quod deus non creatur bona dele-
 ctabilia in hoc mundo ut eis fruamur:
 sed ut per hoc intelligamus quod si tā bo-
 na sunt delectabilia terrena: quod bona sit
 ipsa celestia putas. scis quod bonum est gau-
 dere carnaliter. per hoc debes intelligere
 re quod melius est gaudium anime. Gaudi-
 um carnis cum carne finitur. Gaudium
 anime cum anima perseverat. Scis quia
 bonum est gloriari in terris: per hoc in-
 tellige quod melius est gloriari in celis.
 Quanto clarior est celum quam terra: ratio
 gloriosior est gloria ista quam ista. De ista
 in significatione dicit Hieronimus. Sicut sa-
 crificia in figura instituta sunt ita tem-
 poralia tantum fuere promissa et data in
 figura eternorum. Et sicut deus permisit
 sibi immolari hostias ne demonibus
 immolarentur. Sic et diuitias dāt ut po-
 tius ab ipso quam a demonibus possintur.
 Malis autem sunt significatio falsa. Di-
 uitie enim habent apparentem sanctita-
 tem sed veram efuriscem. Ysa. xlix. Sicut
 somniat cursans et comedit: cum autem
 fuerit exprobratus: vacua est anima
 eius. Belitiae enim habent apparentem
 dulcedinem: sed veram amaritudinem.

Prove-
 ritas:
 sublim-
 ationes
 per
 statos
 dit app-
 lum.
 tionem
 cundo
 hic ne-
 tas. qu-
 mo vi-
 intelli-
 ter dig-
 men vi-
 nisi ho-
 Abat-
 quibus
 tria su-
 las. C
 lis sui
 fuis. S
 bebat
 ad deu-
 uicta v-
 as qua
 ardeb-
 pflata
 cūq se
 ibi ēē
 istas si
 bz q b
 di Eze-
 cādē
 sancto
 sine po-
 aeries i
 tia. Et
 rem in
 bent in
 cogno
 ps. Bu-
 tibi di-
 cogno
 nfrater
 lit a
 scipio

pauer. v. Gaudis distillans labia mere,
 eris: nouissima illius amara quasi ab-
 simbium. Donores habent apparentem
 sublimitatem sed veram & subitam de-
 ceptiones. Job. xxx. Eleuasti me & quasi su-
 per ventum ponens allisisti me valide.
 Et abolus igitur in omnibus istis osten-
 dit apprensus bonum: & celat verum ma-
 lum. Et ideo per talem falsam signifi-
 cationem decepti animas stultorum. Se-
 cundo in hac vita non est veritas: quia
 hic non est aliqua certitudo neque securi-
 tas. quia sicut dicitur Eccles. ix. Nescit ho-
 mo virum odio aut amore dignus sit. Et
 intelligendum est quod nescit utrum finali-
 ter dignus sit odio vel amore. Potest ta-
 men dici quod nescit scientia certitudinis
 nisi hoc habeat per gratiam reuelatio-
 nis. Potest tamen hoc cognoscere ex ali-
 quibus signis. Videndum est igitur quod
 tria sunt signa sicut dicit Chrysostomus super
 Matth. Sicut ignis cognoscitur scintil-
 lis suis: sol radijs suis: & rosa odoribus
 suis. Si viri sancti habent tres scintil-
 las. Primo feruentia desideria quod ha-
 bebat propheta dicens: Sitiuit anima mea
 ad decum fontem viuum. Secundo fer-
 uentia verba. Eccles. xlvij. Surrexit hely-
 as quasi ignis & verba eius quasi facula
 ardebant. Tercio seruientia opera. Job
 xxvj. Nunc vestimenta tua callida sunt cum
 pilata fuerit terra austro. Sic ergo vbi
 est scintilla videmus presupponimus
 ibi esse ignem materiale. Sic quicunque habet
 istas supradictas scintillas presupponere
 debet quod beat igne celeste. De istis scintillis
 dicit Ezechiel. Scintille quasi aspectus aeris
 cadentes. Desideria enim & verba & opera
 sanctorum virorum & sunt scintille quantum
 sine pondere terrenorum sunt leuia. Et sunt
 aeris inquam sunt auribus dei sonan-
 tia. Et candentia inquam sunt per amo-
 rem inflammata. Secundo sancti viri ha-
 bent tres radios. Primo est scientia quod
 cognoscunt deum & eius iustitiam & bonitatem
 per. Duo hec audiui quod potestas dei est &
 tibi dicit misericordia. Secundo quo
 cognoscunt mundum & eius miseria & va-
 rietatem. Tertius qui vidit te resi-
 stet tunc. Tertius est qui cognoscunt
 sapientiam. I. miseria suam & vilitatem.

Dich. vi. Humillatio tua in medio tui.
 Et sicut quod videmus radios presupponi-
 mus esse ortu sole materialis: sic quod istos ra-
 dios in nobis sentimus debemus presupponere
 in nobis sole sup substatiale. De his
 tribus radijs dicit Eccles. xliij. Triplex sol
 currens moriens radios igneos effulsans
 etc. Tercio sancti viri habent tres odores
 per. Unus est deuote odoris. Apoc. v. Habet
 tres singuli cytharas & psalteria plenas
 odoramentorum que sunt odores sanctorum.
 Secundo est fame placere. y. Cor. ij. Christi
 bonus odor sumus in omni loco. Tercio
 est conscientie floride. Cassi. i. Lectulus non
 floridus. Et sicut quod sentimus odorem ro-
 sarum ibi rosas esse presupponimus etiam
 si eas minime videmus: sic quod in nobis
 istos odores sentimus: rosas gratiarum &
 virtutum in nobis esse presupponimus debemus
 De quo odore dicit Eccles. xliij. Quasi pla-
 tatio rose in hierico. Tercio in hac vi-
 ta non est veritas quod hic non est perfectio aliqua
 sed omnino imperfectio. Pauci enim sunt
 qui conueniunt ad perfectionem: & multi sunt qui
 tendunt ad inspectionem: & instanti defici-
 unt quod ad nihilum deveniunt. Isti similes
 sunt statue nabuchodonosor: de qua le-
 gitur Dan. ij. quod caput erat aureum. pectus
 & brachia de argenteo. venter & femora de
 ere tibi ferree. pedum quedam pars erat
 ferrea. quedam scissilis. Multi enim sunt
 qui in primo anno sue conuersationis sunt
 aurei. I. ignis & valde feruentes. In secu-
 do argentei efficiunt: id est repidi & ne-
 gligentes. Argentum enim deficit ab au-
 ro: & quantum ad valorem: & quantum ad
 fulgorem: quia tales non tamen valent in secu-
 do anno quantum ad meritum: nec tantum ful-
 gent quantum ad exemplum. In ter-
 tio anno efficiunt erei. I. impatientes &
 murmurantes. Es enim si tangis statim
 resonat. In quarto anno efficiunt ferrei
 I. importabiles & verbis & iniurijs ceteris
 reserentes. Ferrum enim ponderosius
 est: & cetera metalla domat & ferit. Sepe
 autem contingit quod ferrum domat fer-
 rum: quia vnus tyrannus sepe alium bu-
 ntilat. In quinto anno efficiunt ter-
 rei id est fragiles & omni tentationi ce-
 dentes. Per sed sicut lapis statum in
 pedibus scissilibus percutiens ipsam

cōstantē ppeffionē: ideo apparuit in specie ignis sup apostolor collegiū cōgregariū. Sicut enī vas terrenū est fragile: sed igne excoctū efficitur solidum. Sic et apostoli ante aduentū spūs sancti erant fragiles et tanq̃ mollis cera siue terra: sed igne spūs sancti excocti facti sunt sicut testa fortis. Unde poterat quislibet eorū dicere cum pphā. Factum est cor meum tanq̃ cera liquefēns. s. ante aduentum spūs sancti. sed postea aruit tanq̃ testa virtutis mea. Quarto ponunt persone apostolorū qui fuerūt idonei in testimonijs pphēndis: eūz dicit. Et vos testimoniū pphēbitis. Sicut autēz dicit Ihs. Testis tribus modis cōsiderat. s. natura vt sit vir nō mulier: q̃ variūz et instabile testimoniūz femina pferit. Cōditione: vt sit liber nō seruus: q̃ seruus metu pfectis testimoniūz supprimit veritatis. Vltā vt sit inocēs nō infamis: q̃ iusticia cum homine sceleratū nescit habere cōmerciū. Apostoli igitur fuerunt idonei testes. p̃mo q̃ fuerunt viriles non femine neq̃ molles. ideo nullis psecutionibus cedebant. Unde cum flagellarentur dicebat Act. v. Obedire deo oportet: magis q̃ hominibus. p̃mo q̃ fuerūt liberi nō serui: ideo sine timore veritatem p̃dicabant. Act. iij. Virtute magna reddebant apostoli testimoniūz resurrectionis dñi nostri iesu xpi. p̃mo quia fuerunt inocētes et sancte vite et ideo a testificatione repellī nō poterāt. Nō eīm poterat eis dici illud Ro. h. In quo eis iudicas alium: teipsum p̃denas. Ista tria tangit Augustinus. dicens. Talis est gratia spūs sancti que si tristitiam inuenit dissoluit. si desiderij p̃ciosos: cōsumit. si trepidationē abicit. In hoc q̃ dissoluit tristitiaz: dat cordis firmitatem. In hoc q̃ desiderij p̃ciosos cōsumit: dat vitē sanctitatem. In hoc q̃ trepidationem abicit: dat cōstantiam et animi libertatē.

C Sermo tertius.

Absq̃ synagoga faciet vos: sed venit hora vt omnis qui iterfecit vos arbitret̃ obsequiū se prestare deo. Quia discipuli multa aduersa erāt passuri: ideo xps eis illa p̃dicit: huc vt ex

hoc verum deū esse cognoscāt: q̃ ita scit futura sicut p̃nta. Huc vt in illis p̃culis cautius ipsi p̃videre valeāt. Huc vt p̃tra ista clypeos paciētie se muniāt. p̃mo dixit aut̃ tria eos cēpassuros. p̃mo a synagoga separationem: eūz dicit. Absq̃ synagoga faciet vos. p̃mo dissimulationem. p̃mo occasionē. Ista duo tangit cum dicit. Venit hora vt omnis qui iterfecit vos etc. Ac si dicat. Ideo malos vos reputabūt: vt quicunq̃ vos occiderit deo seruire crederet. Circa primum notandū q̃ sicut dicit Hugo de sancto viatore. Tunc tēpore fuit graue apostolis eijci a synagoga: q̃ nōdum erant ecclesie. et ipsi adhuc ad templū causa orationis ibant. Act. iij. Petrus et iohāes ascēdebant in templū ad horam orationis nām. Tamen fm veritates vt dicit Augustinus. nullum malum fuit eis excludi a synagoga iudeorū qui inde exituri erāt etiā si nullus eos expelleret. Ista autē sententia qua iudei apostolos ab ingressu templi separauerant iniusta erat. p̃mo Tribus enim modis sententia aliqua iniusta ē potest. videlicet ex animo quādo scilicet p̃fertur ex odio vel ira. Ex causa: quādo s. causa rationabilis nō subest. Ex ordine quādo scilicet p̃mittitur ordo iuris. Ista tria tangit cōcilium sacerdotū vt habetur in decretis ybi dicitur. Si episcopus forte iracundus q̃ non debet esse citro et asperē cōmoneatur: p̃videndū est ne inocēs cōdenetur. q̃ dicit iracundus refertur ad animū. q̃ dicit citro: refertur ad ordinem. q̃ dicit asperē: refertur ad causam. fuit igitur illa iudeorū sententia iniusta ex animo: q̃ ipsam ex odio ptulerunt. Matth. x. Eritis odio omnibus hominib⁹ p̃pter nomen meū. p̃mo ex causa: q̃ ex eo q̃ in xpi credebant et eum p̃dicabant. Ioan. ix. Jam enim cōspirauerunt iudei vt si quis cōfiteretur eum esse xpm extra synagogam fieret. p̃mo ex ordine. Unde dicit paulus Act. xxiij. Si hominem romanūz indēnatū licet vobis flagellare. Intericidat. Indēnatū. id est ordine iudiciali de nullo reatu cōdictū. Tales sententias ex cōmunicationis sic iniustas p̃clat i nostri temporis sepe ferunt. Et tamen

talis sententia excommunicacionis a pla-
tis fulminata quis sit iniusta & iniqua:
tamen est timenda & seruanda & patien-
ter ferenda. Tunc enim non nocet: sed pdest.
Beretur enim in hoc talis quod veretur
aliam sustinet in hoc quod superiorem hono-
rem exhibet: & in hoc quod primo exemplum
patet: & debet. Quando autem quis su-
se excommunicatur tunc illa sententia val-
de est timenda: propter periculum: dñi:
& obprobrium. C. Periculus autem triplex
est. Primum quod in potestatem demonis
traditur. Sicut enim patet. i. Loz. v. de
illo fornicario publico: quem apostolus
excommunicauit: & mox in ipsum satha-
nas potestatem accepit. Aug. Dñs christia-
nus qui a sacerdote excommunicat satha-
ne traditur. Extra ecclesiam enim est dia-
bolus: sicut in ecclesia christus: & propterea
diabolo traditur: quod ab ecclesiastica com-
munionem remouet. Secundum pericu-
lum est quod de gratia & protectio ab eis
subtrahitur: & sibi ipsis relinquatur. ut li-
berum sit eis ruere in peccati precipitium
quo exire non valent cum sint soli. Eccl.
iij. Ne soli quod si ceciderit non habet sub-
leuantem. Tertium periculum est: quod
communicatio est moribus contagiosus. Si
enim participans leprosis incurrit
leprosum: sic participans excommunicatis in-
currit excommunicaciones. Unde legitur
quod quidam sanctus quendam demonem
qui hominem inuaserat adiurauit: ut sibi
diceret quod esset illud peccatum per quod
diabolus plures lucraretur. Qui respo-
dit quod excommunicatio: quia excommunica-
tus homines tota die peccare facit: dum
eos ad participandum secum inducit.
Secundo timenda est propter dñum:
quod est triplex. Primum est: quia tales
suffragis: orationibus: & beneficijs eccle-
sie priuantur. Quorum participationem
propheta optabat dicens. Particeps me
fac deus omnium timentium te &c. Sec-
undum est: quia a spiritu sancto non viuifi-
cantur. Sicut enim ignis non inflamat
ligna bluis: nec spiritus humanus viuifi-
cat membra a corpore separata. Sic nec
spiritus sanctus inflamat nec viuificat
excommunicatos: id est a corpore ecclesie se-
paratos. Aug. super iohannem. Nihil sic for-

midare debet christianus: sicut separari a
corpore christi. Jam enim non est membrum
eius: iam non vegetatur spiritu eius. Ter-
tium dñum est: quod a suis infirmitatibus
non curantur. Non enim curari possunt:
quod portiones medicinas: & remedia pde-
derunt. Que quidem sunt ecclesie sacra-
menta: que istar vini sanie vulnera mor-
tificant. Instar olei dolorem vulnrum
dulcorant. Ista duo notatur Luce. x. in
homine sanctato. Et instar vnguentorum
vulnera sanant. Eccl. xxxvij. Unguentum
ritus conficit pigmenta suauitatis. Ter-
tio timenda est propter obprobrium siue
infamiam. Infamia enim in tribus ap-
paret. Primum quia tanquam canes de ec-
clesia expelluntur. Apoca. vii. Foris ca-
nes. Non enim sunt digni videre dei my-
steria. Math. vij. Nolite sanctum dare ca-
nibus. i. hereticis oblatribus & dilace-
rantibus: & neque porcis. i. ebriosis. Nec sit
digni fidelibus admisceri. Eccl. xij. Que
communicatio homini sancto ad canem.
Secunda infamia siue obprobrium est:
quia magis quam faraceni vel iudei vitan-
tur: vel aliqui alij peccatores. Propter enim
homo loquitur alicui saraceno vel infura-
to: nec propter hoc aliquam excommuni-
cationem incurrit. i. Loquens. v. Si quis
frater nominatur inter vos fornicator
aut auarus &c. Cum eiusmodi nec cibum
sumere. Augustinus. Excommunicationem
intelligi voluit apostolus que fit contra
quosque: cum sententia ordine iudiciali:
& integritate profertur. Item super
illud Mat. xviij. Sit tibi sicut ethnicus
& publicanus. dicit glossa. Detestabilior
est qui sub nomine fidelium agit opera
infidelium: quam aperte infidelis. Ideo pro-
pter talem detestationem ecclesia in pa-
rasceue cum orat pro iudeis & paganis:
non orat pro excommunicatis. Tertia
infamia est: quia excommunicatus vide-
tur esse sine omni lege. Iudei enim leges
suas habent: licet non sufficientem. Sa-
raceni suam. Christiani suam. Sed cum
excommunicatus sit extra christianita-
tem: non erit iudeus nec saracenus nec
christianus. De tali dicitur Proverbio.
vi. Homo apostata vir inutilis &c. Al-
li autem qui cum excommunicato par-

Dominica infra oct. ascensionis domi. Sermo. iiii.

ticipat peccatū ex cōdicatore cuius aucto-
ritatē prēnū: et p pñs peccat in deum.
Iuxta illud Luc. x. Qui vos spñit me
spñit. Peccat in ex cōdicatū cuius sancta-
tē impediūt: dū verēdūā et pñsionē q
aliquādo ē cā salutis ab eis auferūt. Ec-
cle. iiii. Est cōfissio ad ducēs grām et glo-
riā. Peccant in seipos: qz moribz pñgio
suz vitare prēnūt. Peccat in illū cui? oc-
cassione ex cōdicatū sunt qz p hoc satisfactō-
nem sibi fiendā impediūt. C. Secundum
malū qd apli passuri erāt fuit infamatio.
Nō ē in ista infamatio timēda qñ a tur-
pibus hoibus ē orta. Tunc. n. potius vī-
desse ad pñdationē q ad vitupationē.
Breg. sup Ezech. Peruersorū derogatio
vitare ē approbatio qz iā ostēduntur lu-
sitare aliqd nos hēre si illis displicere in-
cipimus qui nō placēt deo. Et hoc ostēd-
it pōt quadruplici exēplo. I. lucis: o dōis:
coloris et medici. P. Prio exēplo lucis:
qz nō ē derogatio sed cōmēdatio lucis si
eā fugiūt et o dūt vespillationes. Sacti. n.
viri sunt lux. qz habēt lucidā famam. I.
Thessa. v. Dēs vos filij lucis estis et filij
diei. Peccatores autem sunt tanquam
vespillationes qui obliuunt opera tene-
brarū et o dūt opa virtutis. Et ideo cūz
viris lucidis quēntire nō pñt. ij. Cor. vi.
Que societas lucis ad tenebras. Nō ē er-
go derogatio vris lucidis si infamatur
ab hoibus tenebrosis. Lū quidā su? am-
icus Diogeni philosopho dixisset. Lūcti
te vitupant: ait. Oportet sapiētā ab inis-
piētibus feriri. Et meliorē indicat cōlin-
gua mala vñm quē caput. P. Scdo hoc
ostēdit exēplo odoris. Nō ē. n. derogatio
sz pñdatio odoris si eā fugiūt serpētes
Serūt. n. dei sunt odoriferi i fama. ij. Co-
rinth. ij. Odorē notitię sue manifestant
p nos i os loco. Peccatores aut sunt fer-
pētini. qz virus detractōis semp portant
et venenū in lingua. Ps. Venenū aspidis
sub labijs eōi. Sic ut aut odor virtutis
bonos recreat: sic malos pñrbat. ij. Co-
rinth. ij. Alijs. n. sumus odor mortis in
mortem. alijs odor vite in vitam. Nou ē
ergo derogatio vris odoriferis si infa-
matur ab hominibus fetidis. Unde Ari-
sto. plūs cum quidā diceret. Voies te cō-
temnūt: ait. Et illos aīnit: sed nec illi aī-

nos. nec ego curo illos. P. Tertio hoc ostē-
ditur exemplo coloris: qz nō ē derogatio
sed pñdatio coloris si cecī de illis sal-
sa iudicat quos nūquā viderūt. Sancti
enīz vñri colorati sunt albo puritatis. nī
gro humilitatis. rubro charitatis. aereo
celestis pñtemplationis. et vñri amabilis
puerfationis. Peccatores aut sunt cecī.
Sap. ij. Excecauit illos malitia eorū. Nō
ē igit derogatio quādo peccatores cecī d
coloribus virtutum male iudicare vo-
lunt. imo a talibus laudari et diligē ē vi-
tuperatio et odiri ē pñdatio. Tñ cum
quidā iuuenis speciosus diceret. Demo-
sthenē pbo. Si homines me o dīrēt sicut
te suspēdit me perimere. Rñdit. Et ego
me pñmēre si me quēdamo dū te amaret.
P. Quarto vero hoc ostēditur exemplo
medici: qz nō ē derogatio medicorū: sz cō-
mēdatio si fructus eos prēnant. Ad dī-
ci sunt ferri dei ab hoibus honorandi.
Eccl. xxxviii. Honora medicū ppter ne-
cessitatē. Fructusci sunt peccatores qui
manus sibi iniungunt. Sap. xvi. Occidit
hō per maliciā animā suā. Si igit fren-
tici seruos dei infamāt: nō debēt curare
sed eorū blasphemā deridere. Legit de ve-
spasiano imperatore q cū ēēt auarus et
fener: et quidā impopandō sibi diceret:
vulpē pellem posse mutare non animū.
Rñdit. Nutumōi hoibus debemus risū:
nobis cōrectōnē: penā crīmiosis. C. Ter-
tium malū q apli erant passuri ē occasio
corporis. Nō est tamē timēda occasio pro-
pter xpm ppter quattuor rōnes. P. Pila-
rō est qui miles nō timet exponere mortē
rūcinum pigrum quādo sperat accēpe a
rege detractiū velocē. Piger rūcinus ē
corpus nostrum ad oē opus bonū tardū
et pigrum: post cuius mortem accipiem⁹
velocem detractiū. I. corpus spsum glo-
rificatum quātū ad dorē agilitatis. De
qua agilitate dī Sap. iij. Solgebūt iusti
et tanquā scintille in arāmeto discū-
rent. C. Scda rō est qz libenter sustinet
quis lacerationē grossi facci: vt hēat in-
dumentum byssini subtilissimi. Saccus
grossus ē corpus nostrū. post cuius lacer-
ationem in ducemur vestimēto byssino.
Id est ipluz corpus glorificatū quāuis ad
dotem subtilitatis. Apoc. xix. Barum est

et vt cooplat se bysino splendēti ⁊ cādī-
do. ⁊ Tertia rō ē qd libēter pmittit ho-
mo frangi carcerem tenebrosū qm spe-
rat venire ad palatium lucidū. Carcer
tenebrosus anime ē ipsum corpus: post
cuius fractiōē respiciemus palaciū lu-
cidum. i. corpus gloriificatū quantūz ad
dorem claritatis. Matth. xij. Tūc ful-
gebunt iusti sicut sol in regno patris co-
rum. ⁊ Quarta rō ē qd libenter pmittit
homo destrui domū luteam ⁊ casurā vt
possit recuperare domū aureā ⁊ eternā.
Domus lutea ⁊ casura ē corpus nostrū d-
luto factum ⁊ mortū additum. post cui⁹
destructionē recipiemus domū eternam
id est ad ipsius corpus gloriificatū quantūz
ad dorē immortalitatis. ij. Cor. v. Scim⁹
enim quoniā si terrestris domus nra bu-
ius habitatiōis dissoluatur ⁊ edificatio-
nem ex deo habemus domū nō manufa-
ctā se d eternam in celis: quam nobis p-
stare etc.

¶ Sinit ps hyemalis.

¶ Incipit ps ctualis. In die sancto pē
thecofices Sermo primus.

Ins

quit
me imo-
ne meuz
suabit etc
Jo. xij.
Scrutōi
in ha cū
ta super
oiatris d
siderant.
¶ Pūo

habere amores dei. ⁊ Secūdo pfirmari
vltz in finem in ipso amore dei. ⁊ Ter-
tio per aliquē modū scire se esse in amo-
re dei. Ita tria a dño hic tangunt. Spi-
ritus enim sanctus vt dicit Grego. amor
est. ⁊ Primo igitur potest spūs sancti i
corda sanctorū missio cum dicit. Ad euz
veniemus. ⁊ Secūdo spūs sancti missi cō-
firmatio: cum subdit. Et mansione apd
eum faciemus. ⁊ Tercio ipsius missi ⁊
pfirmati manifestatio: cū premittit. Si
quis diligit me sermonē in eū seruabit
¶ Circa primū notandū: qd sicut dicit

Aug. Veniunt ad nos pater ⁊ fili⁹ ⁊ spi-
ritus sanctus. veniūt subueniendo. ve-
niamus obediendo. veniūt illuminando.
veniamus intuendo. veniūt amando. ve-
niamus imitando. Ad hoc autē qd spūm
sanctum ad nos veniētem possim⁹ re-
cipere: pebemus nos dispoñere ⁊ prepa-
rare. Sunt autē tria que nos preparāt ⁊
dispoñūt. Primo. n. necessaria ē cor-
dis purificatio. nullus. n. sapiēs pone-
ret balsamū in vase impuro. sic nec de⁹
balsamū spūs sancti mittet in corde im-
mūdo. Unde ppheta prius petit vasis
mundificationē. cū dicit. Cor mundum
crea in me deus. Deinde balsamū imis-
sione. cum subdit. Et spūm rectū inona
in visceribus meis. Libēter hospitāt ho-
mo in domo mūda. sic ⁊ spūs sanctus i
pūctiōis pura. Grego. i. omē. Certe si do-
mū vestrā quisqz diues aut pōtēs amī-
cus intraret. omni festinatione domus
tota mundaret: me quicquā forte eēt qd
oculos amīci intratīs offēderet. Ter-
gat ergo sordes prauī opīs qui deo ppa-
rat domū mentis. A tribus autē peccatis
maxime oportet cor purgari. qz spūritus
scīs cum illis stare non pōt. De quib⁹ dē
Sap. i. Spūs sanctus discipline effugit
et fictū. ⁊ auferet se a cogitationibus q
sunt sine intellectu. ⁊ corripit a supus
niēte iniquitate. ⁊ Primo igit ē peccatū
dupliciter. Ideo dē qd spūs sanct⁹ effu-
git discipline fictū. i. illum qui fingit se
habere morū confectionē. ⁊ morū pposi-
tionē nō hz. Ipse est. n. spūs veritatis
Jo. vi. Cum autē venerit spūs veritatis
etc. Veritas autē integra ⁊ pura cum du-
plicitate vel fictione stare nō pōt. ⁊ Se-
cūdū peccatum ē carnalitatis. i. sub-
ditur. Et auferet se a cogitationibus q
sunt sine intellectu. Carnalis. n. imūdi-
cia facit hominē esse bestialē ⁊ sine intel-
lectu. ps. Nolite fieri sicut equus ⁊ mu-
lus quibus nō est intellectus. Spūs. n.
sanctus ē spūs sanctitatis. Jo. xij. Pa-
ractus autē spūs sanctus etc. Sanctitas
autē cum imūditia stare non pōt. ⁊ Ter-
tium autē peccatū ē elationis. Ideo subdi-
tur. Et corripit. i. expellet a supueniēte
iniquitate. Iniquitas dē quasi icquali-
tas. Nullus autē magis inequalis ē qd

In die penthecostes.

perbus. q. nullum vult habere equales. imo sicut dicit Plautus poeta. Matura supbi ē miores despiciere. maioribus iui dēre. ab equalib⁹ dissentire. Cū tali igit supbo spūs scūs habitare nō pōt cū sit charitas. Jo. iij. Deus charitas ē. spūritus aut charitatis nō pōt stare cū spū diuisionis. Cōdō necessaria ē pfun da humiliatio. Libenter. n. hō venit ad illud hospitii vbi honorari se credit. Hūilitas aut spū scō honorē facit. Eccl. iij. Magna potētia del solius & ab hūmilibus honorat. Et qm spūs scūs aq dī ideo nō fluit in mōtib⁹ supborū sed in vallibus humilitū. ps. Qui emittit rōtes in pualibus inter medū montium ptransibit aque. Duo mōtes sūt due species supbie. Una que nascit ex re spūali. Alia que nascit ex re tpall. In medio istoz duorum montiū trāsīt humilitas que semp mediū dīderat. nec ad aliqū illorū declinat. & iō in tali medio aq gratiā ptranscūt. q. eū spūs scūs nō habet nisi cū humilib⁹ & mansuetis significatū ē. Beati. i. Vbi dicit q. spūs dñi ferebatur sup aquas. Itē. n. fct sup terrā q. nō requiescit in corde terreno. Nec sup aerē. q. nō requiescit in corde ductili & mansuetō. Nec sup ignē. q. nō requiescit in corde igne cōcupiscētē inflāmato s; sup aquā. q. requiescit in corde ductili & mansuetō. Ecōtra spūs malignus requiescit super terrā. q. data ē sibi ad manducādū. q. dyabolus terrenos hoīes sibi incorporat. Genes. iij. Terrā comedēs cūctis diebus vite tue. Super aerē q. datus ē sibi ad habstandū. q. dyabolus supbos iha bitat. Eph. ij. Scdm pncipē potestatis acris huius. Super ignē. q. hēnciq. datus est sibi ad pburendū. Mat. xxv. Discedite a me male dicit in ignem eternū qui paratus ē dyabolo & angelis ei⁹. Et super ignē cūcupiscētē qui datus ē sibi ad succedendū. Osee. vii. Dēs adulterātes quasi elsbant⁹ succūs a coquente Super aquam autē nō fertur q. in corde ductili & mansuetō nō moratur. imo ibi contribulat. ps. Contribulasti capita diaconum in aquis. Ibi submergit. Eccl. x. Submersi sunt quasi plūbz i aquis vehemētibus. Tercio necessaria ē inē

tis trāquilla vacatio. Libenter elin hō mo ad illud hospitium dūertit vbi qētem se habere credit. Vñ dicit ysa. lvi. Sim aliam trāslationē. Super quē regesct spūs meus nisi super humilē & qētē In huius significationē hly israel non potuerunt recipere mānā qdū fuerunt in egypto. nec qdū habuerunt scū rīnam egypti. qdū non trāsērūt mare egypti. quia in egypto non est quies. nec cum farina egypti ē quies. nec cōtra mare egypti est quies. Illi sunt in egypto qui adhuc sunt in pēdō. In istis non est quies. ysa. xlvij. Nō ē pax impis dicit dñs. Illi retinēt farinam egypti. qui adhuc habet cogitatōes & delectatōes peccati. Nec in istis ē quies. Job. xvj. Cogitationes mee dissipate sunt torquētes cor meum. Illi nōdum pētrāsērūt mare egypti. qui adhuc pēmittit vāgā pstris & sollicitudinibus seculi. Nec i istis est quies. Jo. xvi. In mundo pēstram habebitis. in me autē pacem. C. Secūdo pōt spūs sancti pseruatio. cū vī. Et mōtionem apud eum faciemus. Spūs sanctus ignis ē qui per trā pseruat. sicut & ignis materialis. p. Pmo per cineris suppositōem. i. mortis meditationē. Eccl. x. Quid superbis terra & cinis. Illo modo pseruabat apls qui dicebat. h. Corinth. iij. Habemus thesaurum. i. spūm sanctum in vasis ficti lib⁹. Vās fictile ē corpus mortale. Non enim est vās ferreū. sed tanquam fragile fenum q. cito secatur. ysaic. xl. Omnis caro fenus. Tāquam vās terrenum quod cito frangit. ps. tanquāz vās figuli confringēa eos. Tanquāz vitreum quod cito cōminuit. Aug. in lib. i. omel. Fragiliores sumus q. si vitres essemus. Vitrum enim & si fragile est tamē seruatum diu durat. & inuēntes tales calices ab auit & proauis factos. in quibus bibunt nepotes & pronepotes. Vita autē humana quātūcūq. seruetur. durare non potest. Igno enim nōdo olim imperatores istum ignem cōseruabant. Sicut enim legitur in vita sancti Joānis & lemosynarij. Illa die qua i perator coronabatur. edificatores mōnumētōū eum interrogabant dicētes. De quali marmore iubet imperiū tuū

tibi fabricaret sepulchrum. Et sic ea die qua sibi imponebatur corona sibi etiam fabricabatur sepulchrum: ut sic mortalem se esse cognosceret et semper se in humilitate teneret, quia sicut dicitur Eccle. x. Omnis potestatus brevis vita. p. Secundo conseruatur per signorum. i. bonorum operum appositionem. Si enim ipsa ligna bonorum operum multiplicantur, ignis. i. spiritus sancti augetur. Eccl. xxvii. Scdm ligna silue sic ignis exardescit. Sic continuatur semper conseruatur. Zenti. vi. Ignis in altari meo semper ardebit quem nutrit sacerdos subiiciens ligna per singulos dies. Si diminuitur tunc ipsa charitas quantum ad seruiciem diminuitur. Unde quidam de hoc reprehendit apoc. y. Dabo aduersum te pauca: quia primam charitatem tuam reliquisti etc. Si autem penitus auferunt: tunc iste ignis extinguit. Prover. xvi. Cum defecerint ligna extinguet ignis. p. Tertio conseruatur ignis per sufflationem. Snt autem istius ignis tres sufflatores. p. Primus est ipse homo qui debet in ipsum sufflare feruorem desideria et suspiria concipiendo. Eccl. xxvii. Si sufflaueris quasi ignis exardabit. p. Secundus est christus: qui in illum ignem sufflat ipsum amplius inflammando. Job. xx. Insufflauit et dixit: Accipite spiritum sanctum etc. p. Tertius est dyabolus qui in illum ignem sufflat malam concupiscentiam inflammando. ysaie. lviij. Ecce ego creavi fabrum sufflantem in ignem pinas. C. Tertio ponitur sancti spiritus manifestatio cui dicitur. Si quis diligit me sermonem meum seruabit. Manifestum est signum spiritus sancti obseruatio diuini mandati. Preter istud autem signum snt alia tria signa p que quis potest conijcere se spiritum sanctum habere. Ideo spiritus sanctus in triplici signo apparuit scilicet in specie nubes: super christum transfiguratum. In specie columbe super christum baptizatum. In specie ignis: super apostolorum collegium congregatum. p. Primum igitur signum est abundantia lachrymarum. Et ideo apparuit in specie nubes. Sicut enim ad ueniēte auro nubes resoluitur in plu-

uias: sic adueniente spiritu sancto mentes resoluitur in lachrymas. Unde sps sa petir dicens Lano. iij. Surge aquilo et uent auster. ps. Flauit spiritus eius et fluent aque. Roma. viij. Ipse spiritus posulat pro nobis. i. posulare nos facit gemitibus inenarrabilibus. p. Secundum signum est dimissio insularum. ideo apparuit in specie columbe que felle caret. Odium quidem animam inflammat, indurat et amaricat. sed spiritus sanctus describitur nomine rosis: vnctionis et mellis. Nam in quantum cor odio inflammatum spiritus sanctus refrigerat dicitur ros. Eccl. xviij. Nonne ardorem refrigerabit ros. Dio. Sui rosis intima asphersione secundat. In quantum cor odio induratum mollescit dicitur vnctio. i. Jo. ij. Vnctionem habetis a sancto et nolitis omnia. In quantum cor odio amaricat dulcorat dicitur mel. Eccl. xxiiij. Spiritus meus super mel dulcis. p. Tertium signum est desiderium supernorum: ideo apparuit in specie ignis. Sicut. n. ignis semper sursum tendit: sic spiritus sanctus corda sursum eleuare facit. Ezecch. viij. Eleuauit me spiritus inter celum et terram. Non dixit posuit me in terra: quia ibi sunt auari. Non dixit posuit me in celo: quia ibi sunt tristi deati. sed dixit. Eleuauit me inter celum et terram: quia ibi debent esse fideles christiani. qui aliquando debent ascendere in celum celestia contemplando. aliquando descendere in terram: proximorum utilitatibus prouidendo.

C. Sermo secundus.

Non cum veniemus. et mansionem apud eum faciemus. Secundum Grego. Spus scus ad quosdam venit. h. mansionem non facit: quia p. conspiciōne respectu dei p. ciunt: h. retatōis tpe hoc ipsum qd. p. p. cti fuerint obliuiscunt. Ad alios autem venit et mansionem facit: quoniam cor sic amor diuinitatis penetrat: ut ab hoc amore retatōis tpe non recedat. Snt tñ qdā sic durati ad quos nec venit nec mōiōz facit nec aliqui pnt p. p. ctiōz aliquā: et vicinā a qualibet retatōe. De bonis autē et deuotis dicit dominus. Ad eum uenimus et

mansione in apud eū facimus &c. Nō tñ
ad omnes venit: nec apud oēs mansio-
nem facit. Videmus igit ad quos ve-
nit spūs scūs. Deinde ad quos venit spi-
ritus malignus. Spūs autē sanctus non
ad oēs venit nec mansione facit: sed tñ
ad bonos p̄tinentes: & bonos p̄ligatos: &
viros p̄emplarios. Istud significatur
ē Bēn. viij. Tibi dicit q̄ nec tribus vic-
ibus emisit colūbam. P̄. Primo nāq; eas
emissit. & cū inuenisset terrā adhuc palu-
dosam & nō aridā ibi nō misit. Si enim
aridam inuenisset ibi mansisset. P̄. Secū-
do eā emisit: & tunc sup arborē oliue vi-
rentis mansit. P̄. Tercio emisit eā: & tunc
p̄ diuersas arbores viresces & flores redo-
lectes discurrit & spaciata fuit. C. Ex hīs
igit habetur q̄ spūs sanctus p̄ colūbam
designatus venit ad illos qui habēt cor-
da & corpora arida. i. ab omni humore
concupiscentie desiccata: sicut sunt bo-
ni continentēs: & hoc significat per p̄-
miam emissionē. de quibus dicit Ysaie.
lvi. Nō dicat eunuchus. ecce ego sum li-
gnum aridū. q̄ dabo eis in domo mea
locū: & nomē melius a filiis & a filiabus
Ista corda sic arida spūs sanctus viuifi-
cat. Eze. xxxvij. Ossa arida audite ver-
bum dñi: ecce ego intro mittā in vos spi-
ritum & viuetis. De talibus Bēn. i. Lon-
gēgetur aque que sub celo sunt in locū
vni & appareat arida. Aque iste sunt flu-
xus carnales: qui sunt tñ sub celo. q̄
sicut dicit Mat. xxij. In resurrectio-
ne nec nubent nec nubent &c. Iste aque
cōgregare sunt in vni locū. i. in mari-
monū. Si. n. cetera locū istum fluxerint
aque putride sunt dicende. De quibus
dī Bēn. xlix. Effusus es sicut aqua. non
crefcas q̄ ascēdisti cubile patris tui. Nī
p̄solutus & ipse aque matrimoniales
possunt esse clare. possunt esse putride.
possunt esse nec plene clare: nec plene
putride. Tribus. n. de cāis pōt quis cō-
iugio vi. P̄. Primo p̄pter plis p̄pagā-
tōem. ad dei. i. cultum nutriti dunt: tñ
ille sunt clare aque. De quibus dicitur
Prouer. v. Bibe aquā de cisterna tua: ha-
bet o eam solus ne sint alieni p̄ticipes
tui. Loquit. n. tñ salomon ad litteram
de istis aquis quibus alieni. i. demones

p̄ticipes non sunt: quādo ipsi cōiuges
honore dei intēdunt. P̄. Secūdo p̄pter
solā voluptatis expletionē: & tunc ille
aque putride sunt. Thobie. vi. In eos
qui p̄iugiu ita suscipiunt vt deū a se & a
sua mente excludant. & sue libidini ita
vacent vt equus & mulus quibus non ē
intellectus: habet super eos potestatem
demoniū. Ideo dicitur sextus in suis sen-
tentijs. Adult er ē i suā vxorē amato: ar-
dentior. P̄. Tercio p̄pter infirmitatis suā ca-
sus p̄seruationē: & tñ iste aq̄ sunt nec ple-
ne clare nec plene putride. De quibz. n.
Corinth. vij. Propter fornicationē. Cui
tandam: vnusq; s; vxores suam hēat. Et
subdit. Hoc at dico s; indulgentiā non
s; impetrit. Glosa. Paratus est medicū
ne ecclesiis apostolus. Nō enī tam sanle
insistent: q̄ infirmis medicamēta mōstra-
uit. Istis igit aquis sic in vnum cōgre-
gatis apparet arida. i. castitas pura. q̄
in tribus locis apparet. s. virginibus
viduis & p̄tinentibus. C. Secūdo sp̄i-
tus sanctus venit & mansione facit ap̄
illos qui habent corda pia & viridi: sicut
sunt boni coniugati: & misericordie
opera exerceōtes. Quod significat p̄
eundam missionē colūbe. i. quādo super
oliuā sedit. Oliua quidem in folijs ha-
bet virore. In liquore habet dulcedi-
nem. P̄. Quātu ad primum signatur q̄
boni coniugati actui debēt habere vi-
rore bone vite. De quo virore dicitur
Bēn. i. Germinet terra herbā virentes. i.
vita gratia & deo placentē. Tunc autē
vita cōiū deo ē placita: quādo habēt
more quātu ad deū. carnis mortifica-
tionē quātu ad seipsos. & charitatem
quātu ad proximos. De istis tribz. dī
Mat. iij. Ultro. n. terra fructificat p̄
mā herbam. Deinde spica. Deinde fructū
pleni in spica. i. s; glo. timorē. p̄nam.
& charitatē. Per herbā. n. intelligitur ti-
mor. q̄ sicut herbā ē principiu spicę: sic
timor ē principiu nouę vite. Prouer.
i. Timor domini principiu sapiētie. Per
spicā que ē aspera significat p̄nia dura.
Job. xlij. Ipse me rep̄chēdo: & ergo p̄-
nitētis ago in fauilla & cinere. Per ple-
num fructum in spica signat charitas.
q̄ sicut dicit Roma. xij. Placitudo lo-

gla ē dilectio. Qui enim h3 charitatem
h3 opcrū plenitudinē q3 sicut dicit Bieg.
Tū quam est amor dei oculos. Opas ei3
magna si ēst aut opas definit amor non
ē. p3 Secūdo oliua in liquore h3 dulce dī
nemre quātus ad hoc signat opa p3cta
ris que boni actūs ē cōiugati habere de
bent. Oleū enim habet virtutem pene
ratiua. p3. Intravit sicut oleū in osib3
meis. Impinguatiua. p3. Impinguasti
in oleo caput meū. Letificasti u3. p3. Ut
exultaret faciē in oleo. Et eleuatiua. q3
sup3 ceteros liquores eleuat. Per qd3 dat
intelligi q3 ipsa elemosyna diabolū pe
netrando vulnerat cū sit lancea dei. Un
d3 de elemosyna. Eccl. xix. Sup3 scutus
potētis ē sup3 lancea aduersus inimicū3
tuū pugnabit. Anīma impinguando
delectat cum sit adeps dei. p3. Et a dipe
frumentū satiat te. Unde dicit oliua. Ju
diciu3. ix. Nunquid possum deferre pin
guedinem meam quia dñi vtunt3 et hoīes
et venire et inter lingua3 pmoilear. Con
scientiam letificat cū sit vinum dei. p3.
Unū letificat cor hominis. Unde dicit
viris Iudici. ix. Nunquid possum dese
rere vinum meū quod letificat denm et
homines et. Anīmam ad celestia suble
uat cum sit virtus dei. Hinc est q3 xps d
monte oliueti ascendit in celum. ad inu
endum q3 ipsa opa misericordie animas
in celū deducunt. i. Timoth. iij. Pietas
ad oīa vtilis ē. p3missionē habens vite
que nūc ē et future. Tercio spūs sc3tus
venit et mātionē facit apud illos qui ha
bent corda florida. i. diuersis virtutibus
adornata: sicut sunt viri p3p3latiui. Qd3
significat p3tertiam emīssionē columbe.
De h3a diuersis florib3 dicit Eccl. xxxix.
Quasi rose plantate super riuos aquarū
fructificare. quasi libanus odorē suauit
atis habere. Florete flores quasi liliū.
Date odorē et frōdete in gratia. Secūdu
Ihs. Rosa dī eo q3 rustlanti colore rube
at. Libanus vno modo p3 thure accipit.
et candidatio interpretatur. Flores ha
bent gratum colorē et odorem. Lilia fm
Ihs. dicuntur quasi lactea. In cordib3
igitur sanctorum crescit rosa rubentis
charitatis. Liliū lacte puritatis. Li
banus. i. suaves ordines et candida affe

ctiones. Flores. i. odoriferē voluntates.
Et frōdes. i. sermones virentes. Unō in
quibus spūs sanctus mātionē facit. v.
deamus in quibus spūs malignus simit
liter mātionē facit. C. Circa q3 scit dñs q3
diabolus vocat serpēs et coruus et por
cus. p3 Inquātū ē serpēs habitāt i homi
nibus spinosis. i. in auarīs. Diuitie enī3
spine vocant. Luce. viij. Aliud cecidit i
ter spinas et simul ex ore spie suffocauit
runt illud. Inter tales spinas serpēs la
titat infernalis. i. Timoth. vi. Nam qui
volūt diuites fieri incidunt in tērationes
diaboli et desideria multa et. p3 Secun
do inquātus diabolus ē coruus habitat
in cadaueribus. i. in mūdē honoribus.
Cadauer cū videt ē homo et non est: s3
si ei anīma cōiūgrete: tūc vere homo dī
ceretur. Sic et honores mūdī non sunt
veri honores quāuis videant. Antm ve
ro honorē ipsa charitas que ipam viuifi
cat. Tunc igitur sunt veri honores qñ
ad ipsos suscipiendos inducit fraternā
charitas nō aliqua ambītio vel vanitas
p3 Tercio inquātum diabolus porcus ē
habitāt in luto. i. in omnibus inmundis
et luxuriosis. ij. Petri. ij. Sus lota in vo
lutabro luti. Et non tñ tale lutum inha
bitat: sed etiam cōculcat. Naum. iij. In
tra in lutum et calca. Tales debet ēt cla
mare cū p3pheta et dicere. Discrece mei
dñe quonīa cōculcatit me homo. Et q3
mēbra diaboli sepe a suo capite denomi
nantur. Ideo ex quo diabolus ē serpēs.
coruus et porcus possunt et ipsi vocari
serpēntini. coruini. et porcini. Et q3 sunt
serpēntini. ideo a deo male dicunt. Gen.
ij. Dixit deus serpēti. Male dictus eris
inter oīa aīantia et bestias terre. Et tādē
maledicent male dīctōe perpetua. Mat
th. xxv. Maledīte a me maledīcti i signē
eternū. Quia coruini sunt. ideo vix aut
nūquam ad arcem. i. ad sanctam eccle
siam per penitentiam reuertunt. Bene.
viij. Speriens noe fenestram emisit cor
uum qui egrediebāt et nō reuertebatur.
Tales cū suā cōuersionē p3crastinādo.
differunt. Augu. Remanēt foris cū vo
ce coruina. qñ noluerūt habere gemitum
columbinū. Soph. ij. Vox cantātis i fe
nestra. coruus in superliminari. q3 por

In die penthecostes.

ctus ideo in barathrum inferni demergent.
Matth. viij. In petra abiit totus grex
porcorum per precepta in mare. et mortui sunt
in aquis. Ista tria loca in quibus diabo-
lus manhone facit ponit Job. xl. Sub
ymbria dormit. in secreto calami. i. locis
humiditibus. Quiescit enim in hominibus
vmbrosus. i. in auaritia. Ideo dicit. Sub
ymbria dormit. Bivertit enim aqua vmbre
citro transiit. Sap. v. Transierunt enim oia
taquam vmbra. Quiescit enim i hoib?
superbis et vane gloriois. Jo subditur.
In secreto calami. Superbi enim exteri-
us vident esse nitidi: sed interius sunt va-
cut. In quibus diabolus quiescit. Job
xli. Ipse enim est rex super oes filios super-
bie. Quiescit in hominibus delitiosus ideo
subditur. In locis humiditibus. In locis
enim aridis. i. in sanctis viris ab huius
mundi delitijs extercatis quiescere non
pot. Matt. ij. Ambulat per loca arida que-
rens requiem et non inuenit.

¶ Secundo tertius vnde supra.

Paracletus autem
spiritus sanctus quies pat' mittet
in nomine meo ille vos docebit
oia etc. Magnum donum deus pat' no-
bis dedit quando filium suum nobis misit
ad nostra redemptionem. magnum etiam
superaddidit. quando hodierna die spi-
ritum sanctum nobis exhibuit ad nostras fi-
lialem adoptionem. Maxime nobis re-
seruat. s. vultum suum ad nosse beatitu-
dinis consumationem. Nos igitur festus ce-
lebrauimus de nostra redemptione: hodie fe-
stum agimus de nostra adoptione. In
futuro autem festum faciemus de beata visio-
ne. Festum igitur quod hodie agimus de no-
stra adoptione exprimitur in verbis promissis:
cum dicit. Paracletus autem spiritus sanctus
etc. Ubi de sancto spiritu quatuor tangunt
per primo quod est aduocatus noster. per se-
cundo quod est consolator noster. Ista duo no-
tant in hoc verbo quod dicit: paracletus.
nam in Reg. circa lingua paracletus
latina aduocatus sine consolator dicitur
per tertio quod est sanctificator noster: cui dicitur.
Spiritus sanctus. per quarto quod est
instructor noster sine informator noster:
cum dicitur. Ille vos docebit omnia.

¶ Circa primum notandum quod sicut dicit
Bregio. Spiritus sanctus ideo aduo-
catus dicitur. quia pro errore delinquentium
apud iustitiam patris interuenit.
dum eos quos repleuerit exorantes fa-
cit. Spiritus igitur sanctus in eo quod ap-
stolos repleuit exoratores et nostros ad-
uocatos eos fecit. Ille est bonus aduo-
catus qui et iudicet sed luculenter perlua-
dere. et clientulo sapienter consulere. et
aduersarium potenter confutare. Etiam
in bono aduocato tria requirunt scilicet
eloquentia: sapientia: et constantia. Ista
tria apostoli lucidenter receperunt a
spiritu sancto. Luc. xxi. Ego enim da-
bo vobis os et sapientiam cui non pote-
rant resistere et contra dicere omnes ad-
uersarii vestri. Pulchra promissio: eloquen-
tie cum sapientia et constantia. Sapientia. n. sine
eloquentia huius inutilitatem. Eccl. xliij. Sapien-
tia abscondita et thesaurus inuisus: qui vili-
tatis in versibus. Eloquentia sine sapientia
huius garrulitas est. qui. n. minus sunt sapien-
tes sepe sunt magis loquaces. Unde cum
Solon prius alijs loquentibus taceret.
interrogat? et si taceret propter inopiam ver-
borum vel quod stultus esset. Qui respondit. Nullus
stultus tacere potest. Sapientia et eloquentia
sine constantia habent timiditatem. Jo tales timidi
monentur. Eccl. viij. Noli querere fieri
iudex nisi virtute valeas irruere iniqui-
tatem ne forte extimescas faciem potentis etc.
Dicit ergo dominus. Ego dabo vobis os. i. elo-
quentiam: ne sitis inutiles et infructuosi. da-
bo vobis sapientiam cum eloquentia ne sitis timi-
di garruli et verbosi. Et cum his dabo con-
stantiam: cui non poterunt resistere et perad-
dere omnes aduersarii vestri. ne sitis timidi
et formidulosi. Jo et apostoli receperunt spiritum
sanctum in lingua et in igne. In lingua
quod dedit eis facultatem. In igne qui lucet et
ardet quod dedit eis lucidam sapientiam et feruorem
constantiam. Sed multi sunt qui non
habent linguam inflammata igne illo. s. spiritus
sancti sed potius ignem infernalis. Iaco.
ij. Lingua constituit in membris nostris que
maculat totum corpus: et inflammata rota
conturbat nosse. inflammata a gehenna. Et
tota ad linguam potest homo cognosci. si est in
fernalis vel celestis vel terrestris. Deus
quidem tres provincias fecit: et i qualibet

proprium linguagium. Posuit scilicet proprium linguagium celestem terrestrem et infernale. **P**ro linguagium provincie celestis est deum laudare et benedicere. ps. Beati qui habitant in domo tua domine in secula seculorum laudabunt te. **P**ro linguagium provincie terrestris est de terrenis tractare. Joannis. iii. Qui de terra est de terra loquitur. **P**ro linguagium infernalis provincie est deum maledicere et blasphemare. Unde dicitur de damnato. Male viij. Luz elurritit irascetur et maledicet regi suo et deo suo. Cognoscitur igitur quis de qua provincia sit ad loquelam suam. Unde dictum fuit petro. Matth. xvi. Baltheus etiam et loquela tua te manifestum facit. Qui igitur loquitur verba laudis dei et edificationis proximi signum est quod spectat ad provinciam celestem. Unde dicebat dominus qui linguagium celeste habebat. Joannis. viij. Quare loquelam meam non cognoscitis. Qui loquitur verba terrena et mundana signum est quod spectat ad provinciam mundi. i. Joannis. iij. Ipsi de mundo sunt ideo de mundo loquuntur et mundus eos audit. Qui vero loquitur verba male, dictionis et mendacii signum est quod spectat ad provinciam infernale quod illud est proprium linguagium infernalis. Joa. viij. Luz loquitur mendacium ex proprijs loquitur: quia mendax est pater eius. **T**erminus spiritus sanctus est consolator noster. Act. ix. Ecclesia quidem creata et habebat pacem et edificabatur ambulans in timore domini et consolatione spiritus sancti replebat. Acta. n. consolatio non est nisi in deo et de deo loqui. Et ista consolatio divina non possunt recipere illi qui habent consolationem mundanam. Joa. xij. Spiritum veritatis quem mundus non potest accipere: quoniam non videt eum nec sciit eum. In mundo enim tria sunt iuxta illud. i. Joa. ij. Omne quod in mundo est aut est concupiscentia carnis: aut concupiscentia oculorum: aut superbia vite. Ista tria peccata. Luxuria: avaritia: et superbia vite: consolationem sancti spiritus impediunt. sicut ostendit Chrysostomus super Mattheum. **P**rima exempla. **P**rimum exemplum est: quod ostendit leoni primum virens non excitatur

eius appetitus: quoniam non est in natura sua comedere herbas viuentes: sed carnes. **P**ro secundum est quod si pluvius super lapidem deorsum debet: lapis a foris balneatur: intus autem siccus remanet. **T**ertium est quod si vasti plethra aceto gutta mellis infundit et melle dicitur et aceto non dulcoratur. **P**ro primo igitur consolationem et visitationem spiritus sancti non possunt recipere illi qui habent cor aiale per carnis lasciviam. Tales enim instar leonis non appetunt herbas viuentes. i. spirituales et celestes amenitates: sed carnales voluptates. i. Lascivias. **S**ecundo. **S**ecundus homo non percipit ea que sunt spiritus dei. Isti circa cor suum faciunt fossatam plenum aqua turbida et fetida. i. carnali concupiscentia. et ideo ad cor suum intrare non possunt inspiratio divina. **T**ercio. **T**ercius. **T**ertius tibi visus in terra egypti per vitas aqua turbida. **P**ro secundo consolationem et visitationem spiritus sancti non possunt recipere illi qui habent cor durum per superbiam. **C**or enim superbi est durum sic lapis. et ideo si pluvius distinet inspirationis cor eius asperit: a foris quidem tangere poterit. intus autem cor siccum remanebit. **I**uxta illud. ps. Anima mea sicut terra sine aqua tibi. Isti faciunt circa se murum lapideum. i. animi obliuio ut divina inspiratio transire non possit. **J**ob. xli. Cor eius indurabitur quasi lapis. **T**ertio consolationem et visitationem spiritus sancti recipere non possunt illi qui habent cor acerbum per avaritiam. Avarus enim habet cor suum plenum aceto: quia multas parit acerbitates siue in congregando: siue in custodiendo: siue in perdendo. Isti tales non possunt sentire melleam dulcedinem spiritus sancti pre nimia acerbitate amoris mundi. **A**ug. super illud ps. Diligite dominum omnes sancti eius. Disce non diligere mundum: ut discas diligere deum. **A**verte ut avertaris: unde de ut implearis. Isti faciunt circa cor suum acervum lutum et ideo non potest transire ad altum quod bonum propositum. **A**bachuc. ij. **U**t qui congregat et multiplicat non sua pluvio et aggravat contra se densius lutum. **T**ertio spiritus sanctus est sanctificator noster. Est autem sanctus idem quod mundus. **T**unc autem nos sanctificat qui per aqua gratie sue nos mundat. **E**zech. xxxvi.

De sancta trinitate.

Effundā sup vos aquā mundā & mūdā
būmī ab oībus inquinamētis vestris.
Ista ē aqua grē de qua dī Eze. xlvij. Ad
sus ē mille cubitos & traduxit mē p aquā
vsqz ad talos. Rursus mēsus ē mille &
traduxit mē per aquam vsqz ad genua.
Rursus mēsus ē mille & traduxit mē p
aquā vsqz ad renes. Et mēsus ē mille p
torēt quē non potuit transire: qm̄ intū
muerūt aque p̄funde torētis qui nō po
tuit trasuadari. Cā aut quare nō potuit
trāsire forte ē illa quē ponis. Ysaie. xxx.
Spūs eius velut torēs inūdas vsqz ad
medīū collī. In talis aut ē tota corporis
suppositio. in genubus ē decambulatio:
i renibus ē fomes & p̄cupiscētia. a collo
p̄cedit verborum affluētia. Ap̄li igit in
flumē spūs sancti introducti fuerunt vs
qz ad talos: q̄ facti sunt fontes ad susti
nēdum pōdus oīum p̄ssionū. ps. Ego
confirma. co. eius. Usqz ad genua q̄ fa
cti sunt magnanimes ad p̄grediēdus &
aggrediēdū opa virtutū. ps. Ibūt d̄ vir
tute in virtutē. Usqz ad renes: q̄ debili
tanti & extirpit i eis oēs fomētē & p̄cupiscē
tiā. ps. Inflammati ē cor meū & renes mei
p̄mutati sunt. Usqz ad collū q̄ dedit eis
oīum linguarū peritiā. Sap. i. Spūs v̄nī
repleuit orbem terrarū. & hoc qd̄ p̄tinet
oīa. i. ipse hō qui h̄z p̄ticipationē cū om
nibus: sciam h̄z vocis. Illi igit q̄ aduer
sitatibus nō sunt fontes s̄z sp̄atīlēs nō
dū sunt introducti i flumē spūs sci vsqz
ad talos. Illi qui in melius nō p̄ficiūt s̄z
aut dēficiūt aut subsistūt nō sūt introdu
cti vsqz ad genua. Illi vero qui nō h̄z
cordis mūdiciā s̄z carnalibus desiderijs
agitatūr nō sunt introducti vsqz ad renes
Illi q̄ linguas suas nō refrenāt sed cas
ad verba iordinata relaxant nō sunt in
troducti vsqz ad collū. C. Quarto spūs
scūs ē instructor: noster. Nisi eīm ipse do
ceat interius frustra oīs alius magister
laborat exterior. Greg. in oīel. Nisi spi
ritus sanctus cordi assit audietis inua
cūū laborat lingua docētis. Nemo ergo
docenti hominī tribuat quod ex ore in
telligit docentis. quia nisi intus sit q̄ do
ceat: doctoris lingua exterior inuacūū
laborat. Nō est ergo attribuendum do
ctōi sed spiritui scō. si aliquādo quis b̄s

doceat vel fructū faciat. Qd̄ offēdit Ber
nar. sup. Lasi. triplici exēplo. p̄. Primus
ē q̄ aqua non fuit a fonte ad hortos: s̄z
per canālē siue aqueductū. Si igit i hor
to auditor fiat germinatio virtutū non
est gloria canālīs sed fontis. De quo son
te dī Lasi. iij. Fons hortorū pute aquarū
viventū ē. p̄. Scdm̄ exēplū ēiqz mens
hominis format verba sua per linguē:
aut dētū instrumenta. Si ergo in aure
audietis inferunt verba p̄ dētū non ē
laus plectri lingue s̄z momētis animi.
Matth. v. Non eīz vos estis qui loqm̄
ntis: s̄z spūs p̄ies vestri qui loquit i vobis
p̄. Tertiū exēplū est q̄ manus figurat
pulchrā sculpturā vel picturam: sed per
calamū. Si ergo per aliquē doctorez in
corde alicuius scribunt dei p̄cepta vel
p̄tingunt virtutū ornamenta: non ē p̄mē
datis calamū scribentis: sed manus scri
be per calamū opantis. ps. Lingua mea
calamus scribe velociter scribētis.

De sancta trinitate. Sermo p̄mus.

Quāt homo ex pha
risaico nō
cho demus noīe princeps lu
deor. Ioan. iij. Festus de tri
nitate oīm ab ecclesia non habet. sed q̄
circa ipam trinitatē multe hereses su
crescebant. Ideo charolus xp̄ianissim⁹
īperator rogauit aliquū magistru suū
vt hystoria de trinitate cōponeret: p̄ quā
errores eliminaret & fidē catholicā edo
ceret. Qua cōposita ordinatū ē vt festus
istud solēnter celebraret. Sunt tamen
quidā qui festus istud solēnter celebrāt
in octaua pēthecostes que ē principium
dūicaz subsequētū. ad innēdū q̄ ipa tri
nitas ē p̄ma cā oīum. Illi in vltima il
lay dūicaz que ē ante aduentū. ad innē
dū q̄ ē finis oīum. Illi nūquā celebrant
cōrenti illa laude p̄tinua trinitatis: qua
dī. Gloria p̄i & filio & spūs sancto. Illi
aut qui istud festū celebrāt in octaua pē
thecostes rōnabiliter facere videntur.
Celebrant enim festū de filio & de
spūs sancto. Celebraturū sumus i patrā
festum de patre eterno. Hodie vero ce
lebamus in simul festum oīmū trium
personarum: ne videretur inter eos esse
diuisa maiestas q̄ om̄i est in diuisa vni

tas. Supradictū autē euangelū hodie le-
gitur in quo quelibet persona apte ex-
p[re]mit. Nam persona filij ē que loquit[ur].
Persona patris exp[re]mit. cū d[icitur]: Scim[us]
quia a deo venisti. Persona spūs sancti
cū d[icitur]: Nisi quis renatus fuerit ex aqua
et spū sancto nō ē illud. Spiritus vbi
vult spirat &c. Exp[re]munt autē persone
diuine cū suis appropriatis. Cum enim
attribuas potētia patri. filio sapiētia. et
spiritui sancto bonitas. Exp[re]mit p[er]so-
na patris cum sua potētia: cū d[icitur]: Ne-
mo enim potest hec signa facere que tu
facisti nisi fuerit deus cum eo. Miracu-
la enim facere diuine potentie ē. Exp[re]mit
p[er]sona filij cū sua sapiētia: cū d[icitur]:
Scimus q[uia] a deo venisti magister. Ad
magistrum enim spectat sapiētiam do-
cere. Exp[re]mit p[er]sona spūs sancti cū sua
bonitate: cū d[icitur]: Spūs vbi vult spirat &c.
Non enim ex nostris meritis sed ex sua
gratuita bonitate se nobis infundit.
Quātis enim pater et filius et spiritus
sanctus habeant eādem potētiam: sapi-
entiam et bonitatem: quā apud nos nō
nomen patris p[ro]pter antiquitates impo-
nat impotētias. Ne simplices hoc crede-
rent de patre celesti: attribuit sibi poten-
tia. Similiter nōmē filij apud nos p[ro]-
pter iuuentutem impōnat imperitia: iō
ne filio rei hoc credat sibi attribuit sapi-
entia. Similiter nōmē spūs sancti
apud nos impōnat quādam spumositā-
tem et furorē. Iuxta illud ysaie. y. Quie-
scite ab hoīe cuius spiritus in naribus
est. Iō ne de spū sancto hoc credat:
attribuit sibi bonitas. Primo igitur
patri attribuit potentia. Est autē omni-
potēs: q[uia] p[ro]t oīa que vult. ps. Dia que-
cūq[ue] voluit dñs fecit in celo et in terra: i
mar et in omnibus abyssis. Celum enī
cum suis sideribus obedit sue voci. Ba-
ruch. iiij. Stelle vocate sunt et dixerunt:
assumus &c. Terra etiam tremē et obe-
dit: suorespectu. ps. Qui respicit terrā
et facit ea tremere. Adare obedit sue or-
dinationi. de qua d[icitur] Job. xxxvij. Huc
ulq[ue] venies et nō p[re]cedes amplius et hic
confringes tumētes fluctus tuos. Abyss
s. i. demones obediunt sue cussioni. Si-
cut patet in legione demonū cui xps im-

parauit vt de homine extrēet et porcos in-
trarent: et prius obediērūt vt habetur.
Mat. viij. Solus autē homo nec sue vo-
ci obedit. Prover. i. Vocauit et renuisti.
Nec ad eius aspectū peccare crubescit.
Cū tamen dicat Eccl. xvj. Vile cor nō
sunt abscondite ab oculis spūs. Nec ei
ordinationē custodit qua ordinauit vt
ratio sit sensualitatis: sed in hoīe pest
sensualitas rōni. Nec eius p[re]cepta facit.
ps. Nō custodierūt testimonia eius et in
lege eius noluerūt ambulare. Quātis
autē deus sit omnipotēs: duo tñ sunt in
ipso et duo in nobis que ipm vincē vt
dēntur. Primo ē sua pietas viscerosa.
Diere. xxi. Cōtributa sunt viscera mea
sup[er] eū miserans miserebor eius. Augu-
stinus. Promptio quidē vt deus peccatorū ve-
niam tradere q[uod] ipse accipere. Sic enim
festinat rei absoluerē a tōmēto p[re]sen-
tie sue: quasi cū plus cruetet cōpassio mi-
seri q[uam] ipm miserū passio sui. Secūdu
ē sua charitas affectuosa que ipm de ce-
lo ad terram deposuit. Aug. O charitas
q[uod] magnas vires habes: deus de celo ad
terras deposuisti. Ip̄m etiam in cruce
ascēdere coegisti. Luc. xij. Baptisma ha-
beo baptizari et quō coartor donec perfrē-
ctatur. Nihil autē cū cēt omnipotēs coar-
tare cū poterat nisi charitas qua plen-
erat. Tertiū ē nostra oratio lachrymo-
sa. Vñ dicit de Jacob. Gen. xxxij. Si cō-
tra deū fortis fuisti quātō magis contra
hōies pieualebis. Preualuit autē per la-
chrymas vt d[icitur] Osee. xij. Inualuit ad an-
gelū: et cōfortatus fletu et rogauit eum.
Ber. O humilis lachryma: tuū et regnū
tua ē potentia: ante cōspectū iudicis in-
trare nō vereris: sola si intraueris nūq[ue]
sola redibis: quicquid patieris obtine-
bis: vincis inuincibilē et ligas omulpo-
tentem. Hoc ē inuit. iij. Reg. xx. S. Eze-
chie regē cuius lachryme decem vicerūt.
Quartū ē nostra humilitas gratiosa.
Istū d[icitur] inuit. iij. Regū. xxi. vbi dixit do-
minus helye. Nōne vides achab humi-
liatum coram me. Quia igitur humilia-
tus est mei causa: non in ducam malum
in debus eius. Hoc etiam patet in inui-
uitis quoz humilitas deus vicit. Cū de-
cūdo sapiētia attribuit filio. De cuius

sapiētia dicit Leo papa. Ista ē scientia
summi iudicis. Ille tremēdus aspectus
cui pūti ē oē qđ solidū ē: et apertū omne
secretū. cui obscura clarēt. muta respō-
dent. silentiū cōstet. et sine voce mēs lo-
quit. Quāvis aut sit sapiētissimus tamē
scīlēt pmitit se decipi a nobis in ven-
ditiōe. epīdē. et cōmūtatione. p. In vē-
ditiōe quidē: qđ vidēdo nobis regnū
celorum dimittit se a nobis decipi infra
vini diā forē iusti precij. Uēdā dicit enim
ipm apls p retibus et parua nauticula.
Sachō p vini diā substantia. Vidue pro
duobus minutis. Quibusdā p calice
aque frigide vt habet. Matth. x. Qui-
busdā p sola bona voluntate. Hiero.
Que offeruntur nō sui pondere: s; offe-
rentium voluntate pensant. Augu. Re-
gnū celorum tantū valet quātūz ha-
bes. Nihil vilius cum emittitur: nihil cari-
us cum possidet. p. Secūdo dimittit se
decipi a nobis in emptione: qđ vilia no-
stra caro precio emit. Nam corpus nrm
emit precio sui sanguinis. i. Cor. vi. Em-
pti cūm estis precio magno xē. Anīmā
nrām emit positione aie sue. i. Joan. iij.
Ille pro nobis aīam suam posuit. Res
nostras emit ad cūplum vt habetur.
Matth. xix. Lentuplus accipietis. Pe-
nitentiam nrām emit regno celorum.
Mat. iij. Penitā agite xē. p. Tertio di-
mitit se decipi a nobis in cōmūtatione
Cōmutat enim nobiscū aurū sue gratie
in lutū nre culpe. Celū sue glorie in ter-
ram nre tpalis substantie. Aceruū gau-
diorū in femina lachrymarū. Nā ac-
cipit nostra peccata et ea destruxit. Ps.
xliij. Belui vt aubem iniquitatem tuā
Accipit nostras elemosynas et eas secus
recōdit. Matt. vi. Thesaurizate vobis
thesauros in celo vbi nec erugo nec ti-
de. xē. Accipit nostras lachrymas et eas
coram se ponit. ps. Posuisti lachrymas
meas in cōspectu tuo. Pro his autē dat
nobis aurum grē. Celum glorie. ps. Sta-
tiam et gloriā dabit dñs. Et aceruū in
finitē letitie infundit. ps. Eūtes ibant et
stebant xē. vsqz ibi. Manspulos suo s.
C. Tertio bonitas attribuit spiritui san-
cto que quidē tāta est vt ab ea nullus ab

scōdere se possit: Juxta illud ps. Nō est
qui se abscondat a calore eius. Nam ce-
lo est eius misericordia saluās. ps. Dñe
in celo misericordia tua. In purgatorio
ē misericordia liberans. Eccl. ii. Libe-
rasti me a pressura flāme que circūcedit
me. In inferno ē misericordia mitigās:
qđ ēt ibi deus punit citra cōdignū. ps.
Aut obliuiscet misericorditer deus: aut contri-
nebit in ira misericordias suas. In mū-
do vero ē modo misericordia cōseruās
quātūm ad iustos. Adodo misericordia
expectans quātūm ad malos. Adō mī-
sericordia trahens quātūm ad duros: q
per beneficia et flagella trahunt. Adodo
misericordia suscipiens quātūm ad re-
uertentes: vt possit dici illud ps. Misē-
ricordia dñi plena ē terra. Ista autē bo-
nitas et misericordia spūs sancto ē pro-
pita et innata. Juxta illud. Deus cui p-
pitum ē misereri semp et parcere. Puni-
re aut ē sibi aliē et contra naturā. Il-
lud aut qđ homo contra naturam habz
inuite et tarde facit: et iō deus inuite pu-
nit et tarde. Quod enim inuite punit
dē Ps. i. Deu consolabor super hostibz
meis: et vindicabor de inimicis meis. In-
te. Affectu pñ patris eos lz inimicos plā-
git et percutit. Chrys. super Mat. Deus
inuite et cum magno dolore compellitur
peccatores dānare. Non enim sic vult
qđ ipse ab eis offendatur: sed quia violē-
ter cogitur aliquem perdere qui oēs cu-
pit saluare. Quod aut sit tardus ad pu-
niendum habetur per illud Gen. iij. Lū
audisset vocē dñi deambulātis in para-
diso ad aurā post meridiem: abscondit
se adam et vxor eius. Ecce deus vadens
ad puniendum transgressorē non curre-
bat: sed deambulabat. i. lento passu incede-
bat. Vadens vero ad recipiendū ad mī-
sericordiam filiū pāgum non ambula-
uit sed recurrebat: qđ accurrens cecidit su-
per collum eius vt habetur Lu. xv. Per
qđ datur intelligi qđ ipse ē tardus ad pu-
niendum et pmpius ad miserandū. Et
dē qđ deambulabat post meridiem: Adā
creditur peccasse hora sexta: et tamen ex-
pectauit punire post meridiē qđ penam
differebat: ipsum ad misericordiam expe-

etabatur. Et iterum quod deambulabat ad auram. Et auram. Homo vadens contra auram ab itinere retardatur. et que est ista auram nisi refrigerans dei misericordia. Quando enim deus aliquem punire debet rationem eius misericordia sibi obuiat: et quodammodo in faciem sibi contrahit: et ad parcendum et ad miserandum inducit.

¶ Sermo secundus.

Aden amen di
cor tibi nisi quis natus fuerit
et denuo non potest videre regnum dei. Sanctus nichodemus de salutem sue volens consilium accipere ad primum accessit: quod sapientissimum esse cognouit. Solum enim homo de sollicitus esse ut consiliarius sapientem inueniat a quo consilium petat. Duo igitur in isto euangelio ponuntur. Primum est ex parte nichodemum magna discretio inquirendo. Secundum est ex parte ipsius magna sapientia in respondendo. Circa primum notandum quod quilibet debet esse valde sollicitus et desiderans ut possit bonum consiliarium inuenire cui secure possit se committere. Ad bonum autem consiliarium pertinet tria habere et tria vitare. Primum enim debet habere magnam sapientiam. Ambrosius in libro de officiis. Quis se committat ei quem non putat plus sapere quam ipse sapiat qui querit consilium. Necessario igitur ut presantior sit a quo consilium petitur quam ipse qui petit. Et tali igitur consiliario sapiente secure de bonis consilium petere. Thob. iij. Locus filium semper a sapiente perquire. Ecce tra dicitur Eccle. viij. Cum fatuus ne habeas consilium. Non enim poterunt diligere nisi que ipsis placent. Ista enim est differentia inter sapientem consiliarium et fatuum: quia fatuus non respicit nisi principium facti. Sapientem autem respicit finem et ea que sunt ad finem. Unde legitur de quodam philosopho qui in foro in loco eminenti residens dixit se velle vendere sensum. quod quidam princeps regionis illius audiens nuncios et aurum misit ut ab eo sensum emerent. Ille vero in cedula scripsit dicens: In

omnibus que facturus es semper cogita quid tibi possit accidere. Quod cum nuncios dederent et cedulam vellent proicere ait. portate secure ad dominum vestrum: quia bene valet precium. Quod cum princeps accepisset: literis aureis in ostio sui palatii istud scribi fecit. Post multum vero temporis: quidam etus inimici cum barbario ordinauerunt ut ipsum principem iugularer. qui cum per ostium intraret et scripturam istam legeret eo quod legere sciebat. cepit tremere et pallere. Quo viso princeps cum capi fecit: et minis et tormentis veritatem extorquebat sibi pepercit sed actores sceleris interfecit. Per quod patet quod sit vtile in omnibus finem pensare. Secundum est iusticia: ut scilicet nec amore nec odio nec timore nec precio rectum consilium derelinquat. Ambrosius ubi supra. Illi vero salutem nostram committimus qui sit iustus et prudens. Facit enim iusticia ut nullus sit fraudis metus. Facit prudentia ut nulla erroris suspitio sit. Tutius tamen viro iusto quam prudenti nos committamus: quia consilium viri iusti frequenter sapientissimi ingenium preponderat. Tertium est innocentia siue bona vita. Ambrosius ubi supra. Aduertimus quod in querendis consiliis plurimum adlungat vite probitas: virtutum prerogatiua: benevolentie usus. Quis enim in ceno fontem requirat. Quis ex turbida aqua potum petat. Itaque ubi iniusticia: ubi intemperantia: ubi vitiorum confusio. Quid inde sibi aliquis hauriendum estimet. Quis vitem anime sue iudicet quem videt inutilem vite sue. Quomodo potest iudicare consilio superiorem quem videt inferiorem moribus. Supra me debet esse cui me committere volo vel paro. Aut quomodo idoneum cum puro qui mihi dat consilium quod non dat sibi. Et mihi vacare credam qui sibi non vacat. Tria autem sunt a bono consiliario vitanda. Primum enim vitanda est festinantia subita. Prover. xix. Qui festinus est pedibus offendet. Secundo. Consilium in

digente pascit duz rōne animus imbuēs
pibet et precipit. Socrates. Celoz cō
silii seg. ut pnia. Ideo libro de duode
cim cesaribz. Aug. dicebat qd festinatio et
temeritas male in duce cōueniūt dicēs.
Satis celeriter fit qd qd bñ fit. Ideo etiā
dicit Varro: Impetie lignū est qd difficil
limū est extirpare cito fieri. p Scōp vītā da
et turbatio siue ira. qz impedit ira auz
ne possit cernere verū. Grego. i registro.
Ira si semel mētē possideret cepit iustum
esse deputat qd etiā crudeliter fit. Chryl.
Nō pōt pacifice loqui qui cor habet tur
batum. Ideo dixit Socrates: q in consi
lio duo maxime sunt cōtraria. s. festina
tio et ira. p Tercio vītā da est crudelitas
nīma. Sepe enīz ptingit qd illi qui dant
cōsilia crudelia eōra alios: qz super eos
deuolūtūtur. Sup. xxvij. Faciēti cōsiliū
nequissimū sup eū deuolūt: et nō cogno
scer unde adueniat illi. Refert Orosius
q dum Valerius tyrānus multos inno
centes dānaret pītus argētarius volens
sibi placere aurū creū fecit: cui ex latere
ianuā cōposuit: per quāz dānati possent
includi. deditqz eū tyrāno vt quos exo
sos haberet ignibz suppositis introclu
deret: et cum gemitus emitterent non ge
mitus hoīs sed mugitū pēcūdis viderē
tur. Sed tyrānus factus et crudele ex
crans dixit vt pīm qz intraret: vt sic qua
liter per costauri mugitū emitteret scire
posset: et sic eū includit et punit. Xps
igif fuit verus pīlartusiqz in ipso fuit
sapientia et iustitia. Dicit. xxij. Regnabit
rex et sapiēs erit et faciet iudiciū et iusti
tiam in terra. Fuit in eo vite inocētia. t.
Pct. y. Peccatū nō fecit nec inuētus est
dolus in ore eius. Fuit in examinando
maturitas. Joan. y. Sicut audio. i. sicut
examinō sic iudico et. Fuit in iudicādo
magna tranquillitas. Sap. xij. Tu autē do
minator virtutis cū trāqllitate iudicas:
Fuit i parcēdo magna pietas. Mat. ix.
Misericordia volo et nō sacrificiū. C Se
cūdo ponit magna sapiētia ex pter xpi cū
ridit. Nisi qz natus fuerit de nouo et. Lir
ca qd notāduz qd triplex est natiuitas. s.
naturalis: spūalis: et celestis. p Nō igit q
est natus natiuitate nāli nō pōt intrare in
regnū dei nisi itez nascat natiuitate spi

rituali que fit in baptismo. Quācūqz
etiā sit renat natiuitate spūalia adhuc in
intrare nō poterit in regnū celoz nisi ite
rum nascat natiuitate tertia. s. natiuita
te celesti q fit in morte cuiuslibet sci viri.
p Prima natiuitas est hoī ad humilita
tem. Scōa ad iustificationem. Tertia ad
britudinē. Puer qd nascens natiuitate
carnali tria facit que sunt nobis ad hu
militatis exēplū. p Prīmū est qz non na
scit ridēdo sed flēdo. Sap. vij. Prīmaz
voce similes oibz emittit plorās. Aug. de
cīni. dei. Puer qui nascit a ploratu inci
pit. nesciēs pphetizat qd maloz passur
sit. Solū qn nat est rītūse ferūt zoroastē.
et in ille rītus mōstruosus parū pfuit si
bi. Fuit enīz inuētō: artū magiciari. Et
cū eēt rex byzānoz a nīno rege assyrioz
interfect est in bello. Hiero. etiā dicit ad
tfrasiū qd vñs fleuit qñ lazari suscitauit
ex eo q amicū charissimū ppter allos
saluādos ad hostiē vitā renocare scōm
cogebat. Vñ etiā apud multos est pue
ritudo vt dicit Solinus: qz puer nascit
a parētibz et ppingis desit. Nū sō quis
mōit ad tumulū cū tripudiū deportat.
p Scdm est qz puer mox bestiar. s. cur
uus et qñ i qrtuoz pedibz nascit. ad inuē
dum qd cōparat est tumētis insipieribz
et similibz fact est illis. Propriū enīz iu
mētū est oculos ad terrā hīe. Et quātū
ad hoc bestialis est auarus pēs. Oculos
suos ita decli. in ter. Propriū iumētū
vna semina pētū nō esse. Et quantū ad
hoc bestialis est luxuriosus. Dicit. v. Eg
amatores i feminas et emissarij facti sūt:
vnuqzqz ad vxorē pūmū sūt pinnicbat.
Propriū iumētū est nō regi rōne fed ferri
nature sue iperū. Et qntū ad hoc bestia
lis est supbus qui dicit Sap. ij. Sit autē
fortitudo nostra lex iustitie et. p Tertiū
est qz mox puer manū ad os ponit ad in
nuēdū qd ad tantas deuēnit misērias p
pter penū ore facti pmoz parētū. Nam
mulier peccauit ore per malā suasionē
qñ. s. viro vt d potmo comedere pfualit.
Vir peccauit ore per fatuā excusationē.
Alterqz peccauit ore per illicitā comestio
nez. Multi autē hodie ore suo taliter pec
cant: aut mala pīlia dādo: aut male ex
culando: aut nimis se ingurgitando.

Secunda natiuitas est spūalis que fit in baptismo ubi spūs scūs tenet locū pīs. aq̄ scificata tenet locū mīis. verbū est tanq̄ semē diuini. De quo dicit Aug. Ecce dicit verbū ad clemētū et fit sacramētū. Eph. v. Mūdus lauacro aque in verbo vite. In baptismo aut puer ter in aqua mergitur. siue ad respirationē triduanā sepulcrū. siue ad inuēdū q̄ ibi remittit peccatū originale. veniale. et mortale. siue ad inuēdū q̄ ibi tota trinitas opaf. siue ad inuēdū q̄ in baptismo xpī tota trinitas se manifestat. s. pater in voce. fili⁹ in carne. spūs scūs in colūbe specie. Tertia natiuitas est celestis. aqua sci viri de pterro matris ecclesie per mortē egrediētes in celo nascitur. ideo mors sanctorū natiue vocat. Ratio autē est. q̄ infans in pterro existens dum ad debitu cōplemen tum venierit de pterro exte appetit. ex eo q̄ requirit ampliorē locū ad manendū. vberiorē cibū ad vescendū. libtorem aerē ad respirandū. et maiorē lucem ad videndū. Similiter et sci viri appetūt in celo nasci. q̄ ibi recipiūt ampliorē locū ad manendū. Maiorē enī sunt i loco arto. q̄ tota terra respectu celi est q̄dā punct⁹. De amplitudine autē celi dicitur Baruch. iij. O israel q̄ magna est dom⁹ dei. Illa enī dom⁹ infinita hz amplitudinē. id ē. q̄ magna ē domus dei. Infinita lōgitudinē. id ē. subdīf. Magn⁹ et nō hīs finē. Infinita altitudinē. id ē. subdīf. Immēsus et excelsus. Est. n. lōgior q̄ oculus possit cōspicē. Est latior q̄ auris possit audire. Est altior q̄ cor valeat cōgitare. i. lōg. ij. Qd oculus nō vidit nec auris audiuit. et. Secūdo tunc recipient vberiorē cibū ad vescendū. q̄ erūt in pfecta satietate. que satietas erit enī de hiderio ne ibi sit fastidium. Eccl. xxiij. Qui edunt me ad ppe esuriēt. Desideri⁹ erit cum satietate. ne ibi sit pena. pō. Satiabonē apparuerit gloria tua. Et vtrūq̄ cum securitate erit. ne ibi sit timor. Proverb. xv. Secura mens quasi iuge cōuiui⁹. Tercio tunc recipiēt liberiorē aerē ad respirandū. Qdō enī sci viri vt respire pnt. i. multo dolore de pfecto multo labore afflicti. multo timore anxi. Job. x. Et si iustus fuero non timebo

caput. ecce q̄to dolore depressus. Saturatus afflictiōe. ecce q̄to labore afflicti⁹. Et infertia. ecce q̄to timore pstrati. Sed tunc libere respirabūt q̄ nullus hēbuit dolorem. Ysa. xxxv. Fugiet dolor et gemit⁹. Nullū laborem. Apoc. xij. Amodo itaq̄ dicit spūs vt regescat a laborib⁹ suis. Nullū timorem. Proverb. i. Qui autē me audierit abōis timore quiescet. et Quarto tūc habebūt maiorē lucē ad videndū. Nam supra se habebāt oclū tam lucidū. Apoc. xxi. Claritas dei illuminabit illā. Infra se locū itaq̄ luminosū. Thob. xij. Luce splendida fulgebis. Infra se atq̄ tam illustratū. Ysa. lxvij. Implebit splendorib⁹ aiām tuā. Extra se corpus itaq̄ glorificatum. Mat. xij. Tūc iustū fulgebūt sicut sol in regno patris cori.

¶ Sermo tertius.

Amen amen dico tibi. quod scimus loquimur. et quod vidimus testamur. et testimonium nostrū nō accipitis. Sicut dicit Hiero. ad hellodōz. Brades materias igētas parua nō sufficūt. Nulla materia grandior et piculiosior loqui de pundo mysterio trinitatis. Idē enī Aug. in libro de trinitate. Vbi queritur vnitas trinitatis patris et filij et spūs sancti. Nec piculosius alticubi erratur. nec laborios⁹ aliq̄ querit. nec fructuosius aliquid inuenit. Nos igit alia sapientib⁹ relinquentes. humiliter et plana dicam⁹. In verbis igitur pmissis tria ponunt. s. p̄ fides recta. p̄ testificatio vera. et ingratitudo humana. Est autē fides recta vt credam⁹ q̄ in deo sit psonarū pluralitas et essentie vnitas. Igitur psonarū pluralitas insinuat p hoc q̄ dicitur plurali. Qd scimus loquimur et quod vidimus testamur. Vnitas essentie in hoc q̄ non dicit testimonium nostrū. sed testimonium nostrū. Hoc igit veraciter est credendum et nō est aliq̄ aliud inquirendum. Bern. ad Eugeniū. Dicim⁹ tres psonas. sed nō ad p̄iudiciū vnitatis. Dicimus vniū sed nō ad cōfusionē trinitatis. Queris quō possit hoc esse. sufficiat tibi credere sic esse. scrutari hoc temeritatis est. sed credere pietatis. nosse vita est et vita eterna. Nilomin⁹ nō brā trinitas et in

De sancta trinitate.

diuidua unitas quadruplè ostendit pòt.
C. Primo scripturarum testimonijs. Et ta-
libus testimonijs in qb^o error vlt falstas
nò pòt cadere. Tres. n. sunt qui mensuri
vel falli non pòt. s. de^o qui est ipsa prima
et summa veritas. Jo. xiiij. Ego sum via ve-
ritas et vita. Angelus qui oia videt i ipsa
veritate. Bar. xviij. Angeli eor temp^o vt
dem fa. p. a. mei qui in celis est. Et pphe-
te qui receperunt influentia ab ipsa prima
veritate. ij. Pet. i. Spù scdò inspiratilo-
cuti sunt sci dei hoies. Quia aut pio-
phete poruissent fallè et falli inqñtū crāt
hoies puri tñ nō inqñtū imedlate a deo
fuerūt cdocti. P. Prio igit ostēdit testio-
nio dei Bñ. i. faciam^o hoiem ad imagi-
nem et similitudinē nostrā. Nō potuit autē
esse hoc vbi ad angelos: q. ipsi homines
nō sunt. Qd igit dī. faciam^o. et ad nram
pluralitatē indicat psonarū: si ibi non
est pluralitas in psonis nō diceret fa-
ciam^o. sed faciā. nec nram sed meaz. Qd
dō dī. ad imaginē et similitudinē: pñter ad
unitatē substantie. que. s. unitas si nō esset
nō diceret ad imaginē: sed ad imagines.
nec ad similitudinē: sed ad similitudines.
P. Scdò hoc ostēdit testimonio angelorū.
Nam sicut habet ysa. vi. Angeli quoti-
die clamāt et dicūt. Scdūs scdūs scdūs do-
mīn^o de^o exercitūz. plena est ois terra
gloria eius. q. enīz ter dicunt scdūs scdūs
scdūs: respicit trinitatē psonarū. q. semel
dicūt dñs de^o: respicit unitatē substantie.
P. Tertio hoc ostendit auctoritate pphe-
dicētis. Bñdicat nos de^o de^o nō bñdicat
nos de^o rē. In hoc q. dī. ter de^o ostēdit
psonarū trinitas. In hoc q. in singulari
subinfert. eū ostēdit essentie unitas. Et
q. apłl eodē quo et ppbete spūs fuerūt in-
spirati. Ideo etiā ostēdit aplicā auctori-
tate cū dī. i. Joā. v. Tres sunt qui testio-
niū dant in celo: p. f. vbi. et spūs scdūs. et
hi tres vnus sunt. C. Scdò ipsa trinitas
et unitas ostēdit creaturaz vestigijs. Nō
est tñ aliq creatura que sibi valeat assimi-
lari: q. nec vmbra assimilaf corpi cui^o est
vmbra. nec vestigiū pedī cuius est vestigi-
um. nec imago eius cuius est imago. Po-
test tñ aliq sūmido renuiss iuenerit hoc
in creaturis supiorib^o: medijs et inferiori-
bus. P. In creaturis supiorib^o: sic i sole.

Nam fm Aug. trīa in solē pñderant. s. q.
est. et q. lucet. et q. caler. i. substantia solis.
radi^o. et calor. Radius ergo de sole nasci-
tur: q. fili^o de pñe generat. Calor ab vtro-
q. p. gredit: q. spūs scdūs ab vtroq. spira-
tur. Ipse aut sol a nullo pcedit: q. pñs
est facit^o nec creat^o nec gent^o nec pcedēs.
et oia trīa sunt vn^o sol: q. oēs tres plone
sūt vnus deus. P. Scdò inuenit in crea-
turis inferiorib^o: sicut i elemēto aq. Fons
enīz generat riuū. sic pater generat filiū
fons et riuus faciūt stagnū: sic pater et fi-
lius spirāt spūm scdū. Fons aut a nullo
pcedit: q. pater a nullo existit: et tñ i fon-
te riuo et stagno est eadē aqua: q. in pñe et
filio et spū scdō est eadē substantia. P. Ter-
tio inuenit in creaturis medijs: sic i hoie.
Istud ostēdit Aug. in li. de trinitate vi-
dens. Deus et notitia ei^o et amor: trīa q.
dāz sūt. Deus. n. nouit se et amat semet
eum posset se amare nisi se noscēt. ipsa aut
mēs est qñ pateris. notitia eius qñ ples.
terti^o est amor: qui de ipsa mēte et notitia
pcedit dū mēs coanoscens se diligit se.
nō enīz posset se diligē nisi se cognoscēt.
C. Tertio ipsa trinitas et unitas demon-
strat ostēsis figuris. P. Quārā vna pon-
tur Bñ. xviij. vbi abiahā vtdit tres vīras
et vnū adorauit. Vbi fm Bñ. trinitatis et
unitatis mysteriū declaraf. P. Scdò figu-
ra ponit Bñ. xl. vbi dī q. pīcerina regia
pharaonis vidit tres ppaginez in vna
vīte: per qd significant tres plone in vna
deitate. P. Tertia figura ponit Bñ. v.
vbi dī q. apparuerūt tres digitī qñ ma-
nus hois scribētis appēdit. numerauit.
et diuisit. Manu ista est ipse deus q. oia
creauit. In qua manu sunt tres digitī. i.
tres plone. de qbus dī ysa. xl. Quis ap-
pēdit molē terre tribus digitīs. Quāuis
igit oēs isti tres digitī bñt appēdere:
numerare et diuidere. pater tñ per suam
potētā oia appēdit. i. ponit et custodit.
Fili^o per suā sapientiā oia numerat. i. co-
gnoscit et vñstgat. Spūs scdūs per suā
bonitatē oia diuidit. i. per dona sua ol-
bus distribuit. C. Quarto ipsa trinitas
et unitas demōstratur ostēsis miraculis.
Quoz tria tñ ponamus. P. Legit in bi-
bliota scolastica. Et Eusebius idēz testat
q. circa natūtatē xpī tres soles i ouēre

apparue
pinqūatē
q. figurā
tas del to
culū est q
facere do
fomā trī
te in noīe
ex hoc of
equale n
baptizan
git. P. Te
gibertus
enīz intr
larenque
tre a sūm
nariū cui
Nam dī
tas in vib
vrbis mī
clarissim
lo sup al
app. opie
effec. vñ
cis auree
tantā ex
cecidēti
lis videb
pīa ama
dabat sa
augebat
sis ponit
scimus l
In hoc a
nobis it
cari nīp
nam scri
uelator
nobis est
que nost
ostēdit
qd legi
ipse eld
z boni d
secrera
posset in
dixit. Si
sua statu
si dicat.
pñden d
ualebis

apparuerūt. qui paulatim ad se appropinquantes in vñ solē redacti sunt. per qđ figurabat qđ cognitio trinitatis et vñtas dei toti inliniebat oibz. **P** Scđm miraculū est qđ narrat eutropius. Lū. n. qđ daz sacerdos arrianus quē daz baptizaret. et formā trinitatis mutaret dicens. Baptizo te in noīe pīs cuz filio in spū scđo. volēs ex hoc offendere filiū et spūm scđm patri equalē non esse. subito aqua disparuit et baptizandus ad eccliam catholicā cōfugit. **P** Tertiu miraculū est qđ narrat Sigbertus: in quadā ebionica legss. Lū enīz intra gallias arriana heresis pālluaret: que filiū et spūm sanctū minores patre affirmat: vñtas substantiē trīū personarū euidēt miraculū demonstrabat. Nam circa annos dñi gñgētos gñgētin: tatiū vide vasacens. Dum epūs eiusdem vñtis missas celebraret: vidit tres guttas clarissimas equalēs magnitudinis de celo sup altare emissas. que sibi paulatim appropinquantes vñs gēma pulcherrimā et cōcentricā cuz in medio cuiusdā crucis auree posuissēt. alie gēme q̄ sibi crant tantā excellentiā eius nō serētes subito ceciderūt. Inmūdis aut hoībus terribilis videbat et obscura. Mundis autē et pijs amabilis et clara. Infirmis multis dabat sanitatē: et doctōribz ipsaz crucē augebat virtutē. **C** Scđo in vñtis pñis. sis ponit certificatio vera: cuz dicit. Nō scimus loquimur: et qđ vidimus testamur. In hoc aut qđ dñs qđ scimus loquimur. dat nobis intelligere qđ de eo loqui vel testificari nō debemus nisi aut qđ per dñm nam scripturā scimus: aut qđ per dei reuelationē cognoscimus. alio enīz piculū nobis esset si ea vellentus curiose ingre: que nostrū intellectū excedunt. Et istud ostēditur per tria exēpla. **P** Primū est qđ legit in apocryphis scđre. Luz enim ipse cōtras miraretur cur malis sic florēt et boni depauperent: necnō et alia qđam secreta dei vellent inquirere nec rationēz posset inuenire. Angelus sibi apparens dicit. Si vales flāma ignis pōdera. mēsurā statū veni: et dīpserita reuoca. Alī dicit. Si ea que tecū sunt nō vales cōprehendere: quō ad ea que supra te sunt valebis attingere. **P** Scđm exēplū est

qđ ponit rabbi moyses. Attēniz qđ thalmutiste dixerunt qđ quicūqz posuerit ingeniū suū circa q̄tuor recipiet p̄sionē qđ. s. vult scire quid est in fumo. qđ est in imo. et quid fuit in p̄mo. et quid erit in vltimo. Summū et p̄mū vocat ip̄s deus inq̄ntū est p̄ncipiū oīus. Imū aut et vltimū inq̄ntū est finis oīus. et hoc nō debemus curiose inuestigare. Ea vō que sunt inter p̄mū et vltimū. i. diuinos effectus possumus inquirere vt ex his possumus ip̄s intelligere et eū laudare. **C** Tertiu exēplū est in bñs Augustino. Eo enīz tpe quod libū de trinitate cōponebat cuz per litus maris socie a longēsequentibus quēdā de trinitate meditādo discurrēt: puerū quēdā in litore maris inuenit. qui cuz quodā cocleari argenteo in quādāz quā fecerat foueā aquā de mari effundebat dicens se totū velle mare in illaz foueā sic haurire. Lū Aug. in risuz puocatus ait. Quid fili hoc facere posses cuz mare sit magnū. coclear modicūz. fouea parua. Et ille. Facilius est hoc mihi agē qđ tibi qđ cogitas adimplere. Logitas eim in libro tuo mysteriū trinitatis comprehendere cum liber tuus sit parua fouea ad recipiēdū. ignitū tuū parū coclear ad inquirēdūz et trinitas ip̄a inēsum pelagus ad exhauriēdū. Statqz puer disparuit. et Augu. deo grās agens qđ sit verū qđ puer dixerat cognouit. **C** Tertio ponitur magna ingrātudo humana cum dicitur. Et testimōniū nostruz non accipitis. Pater enīz et filius et spīritus sanctus fidem trinitatis nos docuerunt: et ideo eoz testimōniūz fideliter est admittendū. Maxime autem xps hāc fidem nos docuit dicens. **A**t. vlti. Baptizantes eos in nomīne patris et filij et spīritus sancti. Ista autem fides et cōfessio si eam deuote receperimus maxie ad tria valet. **P** Primo ad demonuz expulsiōem. qđ significatur in quodāz fidelī notario apō p̄lārinopolis. De q̄ legē qđ cū qđā mag? ad quēdā locū eū duxisset vbi mīstrudo dmonū fidebat. vñ eoz i throno sedēs interrogauit eū si sup eē veller. At ille signauit se dicens. Ego sū sup scđe trinitatis. Audito aut noīe trinitatis x̄p̄o signo crucis oēs dmonēs ausu

gerūt. Lū igit ad ecclesiaz scē sophie tuis
fer imago xpi que ibi erat oculos ad ip-
sum quocūqz p ecclesia pgeret querte-
bat. Nch ipso facto diceret sibi xps quia
cōfessus me fuisti corā deomonibus i ter-
ris: ego te ptebor corā patre meo i ce-
lis. p Secūdo valet ad tribulationū ppul-
satōē. Nā sicut ait Jo. Bama. li. iij. Lū
apud qstātinopolim pestilentia grauis
cēt: quidā puer d medio ppli in celū ra-
pūs canticū scē trinitatis. s. scē deus
scē fortis scē i immortalis z misericors
saluator: miserere nobis: ab angelis est
edoctus. Nūc cū rediēs corā pplo decā-
tasset: mox oīs pestilentia ē fugata. p Ter-
tio valz ad maloz pcuratōē z quersio-
nē. Sicur. n. refert Bonifio in libro quem
scripsit ad comitissam Deceptilā. Lū
ep̄s Eburgūnenf simoniacus cēt z oēs
rectes pecunia corrupisset quidā legatus
vir scūs ei pcepit vt versum scē trinita-
tis. s. Gloria patri z filio z sp̄i scō. diceret
rogans deū vt si simoniacus cēt: sp̄m sa-
ctū cui iniuriā fecerat notare nō posset
qđ z factū ē. Et sic ille deprehēsus p̄cām
suā humiliter cōfessus fuit z p̄niam egit.
Illū aut versuz. s. Gloria patri z filio z sp̄i
ritu scō zc. synodus nicēna edidit. Sz
scūs Hieronymus in fine psalmodia: ipm
decanādū instituit.

C Dominica prima post festū trini-
tatis Sermo primus.

Homo quidam
erat diues z induebat pur-
pura z bysso zc. Luce. xvi.
Sepe dñs illud qđ docebat verbo: post-
modū qfirmabat exēplo. Supius qdem
ab appetitu diuitiarū hoies retraxerat
z ad faciendum elemosynas i dicebat.
Pharisei aut qui erāt auari euz deride-
bāt. iō istud exēplū p̄ra eos addidit: vbi
verificabat qđ ei dbat. vij. q lata ē via
que ducit ad pditionē: z arcta ē via q du-
cit ad vitam. Diues qdē iuit p viā latā: z
iō pditionē incurrit. Lazarus p viā arctā
z iō vitam inuenit. Scdm Aug. Status
hominis triplicr p̄siderat. scz in vita. in
morte z post mortē. Quātū igit ad istuz
triplicē statū describit hic diues z paup-
l. P̄lo. n. oñ dicitur q status diuitis i vi-

ta fuit valde gloriosus qz fuit in magnis
diuitijs. delitiz z bonoribus. C̄ P̄mo
igit fuit in magnis diuitijs. Est aut di-
uitē non ē culpabile. Deus. n. diuites z
potētes nō abicit: cū ipse sit diues z po-
tens vt dicit Job. xxiij. Et multi sancti
diuites fuerunt qui deo placuerūt. Sicut
Abrahā z ceteri patriarche. Sed notan-
dum qz circa diuitias quattuor: mōis qz
culpam incidere potest. aut auare retine-
do. aut indebite expēdēdo. aut minus ar-
dēter amādo. aut iniuste acquirēdo. Et
quātū ad istos quattuor: modos quat-
tuor diuites reprehēsbiles in euāgelio i
uenimus. Et saltem cum his tribus p̄-
sitis iste diues reprehēsbilis fuisse videt.
C̄ Primus diues fuit qui auare retine-
bat. ille. s. qui dixit Luc. xij. Anima mea
habet multa bona posita i annos pluri-
mos zc. Talis erat iste diues qui auare
libi oīa retinebat z nihil mēdico cōdicare
volebat. Legit qz cū alexāder per quādā
siluā pergeret z ipse cum suo exercitu se-
re siti dēiceret: quidā p magno munere
ciphū aque sibi dedit quē ille. prim⁹ cū
dī mandauit. Noluit enim solus bibere
postquā suis militibus nō potuit cōmu-
nicare. E contra dicit auarus Ecclē. xi.
Inueni requiēm i mibi: nūc māducabo d
bonis meis solus. p Secūdos diues fuit
qui vane expēdebat. filius. s. p̄dignus: q
acceptam substantiā in vanitatibus con-
sumpsit. vt habet Luce. xy. Talis fuit
iste diues qui expēdebat in vestibus cu-
riosis z epulis delicatis. Et tamen sicut
dicit Ephraim. Deum dīspensatōis
diuitiaz suarū nos esse voluit: nō dños.
Per quod p̄z q diuitie non sunt nostre
pprie sz nobis accōmodate. z iō nō de-
bemus eas expendere ad nostrā volu-
ptatē sz ad pauperū necessitatē. Qđ cum
non sunt nostre pprie p̄z in morte. Si
mācatis duos homines sequitur: cuius sit
ignorat: sz cum ab iniuce sepratur: cu-
ius dominiū suū sequit. Quasi dūeplo-
ne sunt homo z mādus. sz cuius diuitie
sint hominis an mādi nō videt. sz i mor-
te diuitie remanēt in mādo: z homo nū-
dus recedit a mādo. p Tertius diues fuit
ille qui iniuste colligebat diuitias. ille. s.
cui dixit dñs Luce. xviij. Omnia que p̄a

his vede et da pauperibus etc. Et sequit
 Dis auditis contristatus est qz diues erat
 valde. Talis iste diues fuit qui diuitias
 nimis amauit. Contra tales dicit. **Thi.**
mo. vi. Qui uoluit diuitias fieri incidit i
 tentatōes et laqueū dyaboli. et desideria
 multa et inutilia et nocua que mergunt
 hominē in interitū. Et ideo nos porius
 eas mergere debemus. Sicut refert **Hie**
ro. de Erate thebano philosopho. Qui
 collecto magno auri pondere in mare
 ptecit dicēs: abite male cupiditates in
 pfundum: ego uos mergaz ne ipse mer
 gara uobis. **¶ Quartus diues fuit qui**
inutile acquirebat. iste fuit villicus inig
 ratis qui de bonis dñi sui ditatus fuit:
 ut **hi. Luce. xvi.** Contra tales dicit **Augu.**
Nes quā capis muscipula ē. dū capis ca
pere. teneas alienū: teneas a dyabolo.
Idco dicit. vij. Factus ē effraus quasi
columba seducta nō habēs cor. Bñ dicit
 seducta: qz cū auarus granum aliene sub
 stantie uult capere a laqueo dyaboli capi
 tur. Et bene nō habēs cor: qz auarus nō
 hz cor in corpore sed in arca. **¶ Secūdo**
iste diues fuit in magnis honoribus: qz i
 duebatur purpura ad ostentationē: et bys
 so ad delectationē. Nō deberet tñ hō de
 uestibus gloriari respiciēdo ad pccm suū
 ad subiectum suū et ad finem suum.
Peccatū. n. fuit cū uestiū: qz homo ante
 peccatum nudus erat nec ueste indige
 bat qz indutus erat ueste innocentie et de
 core. **¶ Videmus. n. qz sol non indiget uesti**
mentis: qz indutus ē suo splendore. **ps.**
Amictus lumine sicut uestimēto. Nec li
 lum qz indutū ē cādere. **2. Bat. vi.** Consi
 derate lsta agri etc. Et sequit. **Nec salo**
mon in omni gloria sua cooptus ē sicut
ymum ex istis. Nec ager: qz idutus ē suo
 virore. **Luce. xij.** Si autem fenū agri qd
 hodie ē et cras in clibanū mittit: deus sic
 uestit etc. Homo enim nō indigebat ante
 peccatū uestimēto: qz p̄supponēdo qz
 creatus fuit in gloria: ipse instar solis in
 durus erat luce gratie. Instar filij cādo
 re innocentie. Instar agri virore virtutū.
 Sed p̄dita innocentia aduenit vercun
 dia et tūc deus hominē uestes pelliceas
 fecit. hō. quidē per peccatū fuerat vul
 neratus et excatus et in furto dephesus.

et ideo tanq̄ vulnerato ligaturus adhū
 buit. tanq̄ am excato velamē apposuit
 et tanq̄ furti cauterium impsit. Tale est
 igitur de pulchritudine uestiū gloriari q̄
 le esset si aliquis vulneratus gloriaretur d
 eo qz hz ligamē scrici. vel excatus de
 eo qz habet velamē deauratū. vel sur de
 eo qz hz pulchrum cauterium. **Bernar.**
 Qui gloriatur de veste similis ē furi qz de
 cauterio gloriatur. **¶ Secūdo nō dicit hō gloriari**
de uestibus respiciēdo ad subiectū suū:
 hō quidē ē tanq̄a pomū in quo sūt tria.
 scz cortex exterior. substantia media. et gra
 num interius. Per corticē exteriorē itel
 ligitur hitus exterior. Sicut. **n. cortex**
pomi ē alba et rubra: sicut hō in diuersis
 coloribus uestiū delectat et gloriatur. Per
 substantiā pomi intelligit ipsum corpus
 per granū interius intelligit aīa. Unde
 et vulgariter ip̄s granū animā pomi
 vocat. **¶ Scilicet autē cēt ille qui totū pō**
mū alteri daret. et sibi solā corticē retine
 ret. Tales sunt vanagloriosi qui dant oya
 bolo corpus et aīam. et sibi tñ retinēt ve
 stimētoz vanaz gloriā. **¶ S3 aliqui accidit**
qz hō pomū ex corias corticē p̄icit. sub
 stantiā comedit et granū disp̄git. Sic ē et
 qñ hō superbus mouit uestibus delecta
 tur. caro a vermibus comedit et aīa per
 diuersas penas disp̄git. **¶ Tercio nō dicit**
homo in uestibus gloriari respiciēdo
ad finē suū. Qui. **n. induebatur uestimē**
to purpureo cito inducē sacco viliissimo.
Job. xvi. Saccum p̄ sui sap cutem meaz
 Qui induebat molli byssino cito induc
 tur aspero cilicio. **ps.** Posuit uestimētoz
 meū cilici etc. Qui capitia tunicaz suaz
 ornabat fixis hincin de margaritis: cito
 deuorat a vermibus in finitiss. **Job. xxx.**
 Qui me comedūt. s. vermes nō domi
 unt a multitudine eoz p̄sumit uestimen
 tum meū. i. corpus meū. et quasi capitio
 tunice succiderūt me. **¶ Tercio iste diues**
fuit in magnis delitijs. quod notat cū
 dicit. **Epulabatur quotidie splendide.** Etus
 cim p̄uolū fuerunt lauta: tō dicit epulaba
 tur. **Epule. n. ab opulencia sunt dicte:** et
 talia quinia ducit ad sopiam. **Prover.**
xxi. Qui diligit epulas in eschate erit.
 fuerit p̄tinua tō dicit quotidie. Et talia
 p̄dere faciūt tēperantiā. **Prover. xxij.**

Dominica prima post festū trini.

Noli ēē in puluīs peccatorū vel porato-
rum. Fuerunt nimis delicata iō dī splē-
dide. Et talia generant luxuriā. Grego.
Celebriari cōstituta sine culpa vir pūi be-
ne. n. semper epulas comitaf voluptas.
Nā dū corpus i relectōis delectatōe re-
soluit: cor ad iane gaudū relaxaf. Sta-
tus aut paupis fuit statui diuitis oīno
pīrari? Ille. n. fuit in diuitiarū vberta-
te: hic in extrema paupate. Ille purpu-
ra et bysso amict: iste vlceribus circūda-
tus. Ille abūdabatur delicijs: iste i digebat
mīcis. Et ex hīs pattebat graue tētatōez
cordis. Ista. n. tria pattebat. f. extremas
paupatē, vlcerosas infirmitatem. et gra-
uē tētatōem. Et tū quodlibet istōū a d
penā sibi sufficiebat. aut paupas sine i-
firmitate. aut infirmitas sine paupate.
aut grauis tētatio sine vtroqz. Ista tria
tagit Aug. dīcēs. Quātus putamus fra-
tres charissimū iūc i corde pauperis tu-
multus tētationis fuit: cui certe poterat
ad penā sufficere paupas vel egritudo
sz vt p̄baref amplius simul hūc et paup-
tas et egritudo tabescit. Jō. Quātus hūc
egenū et vulneribus obfessus tētatōes cre-
ditis i sua cogitatōe tollerasse cum ipse
egeret pane et nō hēret et salutē atqz aī-
se diuitē cerneret salutē et diuitias habe-
re cū voluptate. Lazarus. n. erat aurum
dei. margarita dei. et stella dei. Ut ergo
p̄baref positū ē illud aurū in capō pau-
pertatis et nō potuit corripī. Posita est
ista margarita in sterquilinio vlcrose i-
firmitatis et nō potuit infici. Posita est
ista stella in nebula tētatōis et nō potuit
obscurari. Sz mō extractu ē istud aurū
de camino et positū ē in celesti thesauro.
Leuata ē margarita i sterquilinio: et po-
sita est in regis ornamēto. Purgata ē
stella ab oī nebula et data ē nobis i exē-
plo. Posito statu vtriusqz in vita ponit
status vtriusqz i morte. Uterqz quidem
ē mortuū et raptus sz differēter. Diues
quidē ē mortuus triplici morte. f. morte
culpe dū ēēt in mūdo qua sepat aīa a
deo. A morte nature qua sepat aīa a
corpe ppīo. Et morte gehēne qua sepat
aīa a visione dei et beatorz p̄sortio. Laza-
rus aut mortuus ē vīca morte. f. natu-
re. Fuit aut viuus et in mūdo p grām. et

mō viuus corā deo p grām. Uterqz ē fu-
it de hoc mūdo raptus sz differēter. Nā
lazarus in sinū abrahe ab angelis ē por-
tatus. Ista aut portatio ab angelis scā ē
in tutamentū custodie. ps. Angelis suis
deus mādauit de te. In signū reuerētie
sicut epī i manibus portant qū itronīa-
tur. ps. In manibus portabit te. Et in si-
gnū leticie. Chri. Sufficiebat ad portā-
dū pauperē vnus angelus. Sz ppter ea
plures veniūt vt chor letitie faciāt. Bl-
ues. n. tāquā diaboli pochtan? ad cū-
teris infernale a demonibus ē deduct: et
ibi sepultus. De qua sepultura dī hīc
re. xxi. Sepultura alunt sepeliet. Sepul-
tura aīni talis ē: qz excoīat. et pellis a
vīo possidet: carnes a cōtibus lacerant
ossa pluuijs et gradinibus relinquitur.
Sic qū aliquis diues huiusqz mortur
parētes possidet substātia tēnēt: vermes
lacerāt carnē suā. Supplicia infernali-
a torquēt aīam suā: qz naturas ossa hēbit:
qz psumi nūquā poterit. Eccl. x. Lū mon-
tur hō hīdabitur spēs. f. infernales qū
ad aīam. et bestias. i. pētes vastates ter-
renā substātia. Bestia. n. quasi vastia dī.
Et vīces corodētes carnē ppīa. Ter-
tio vidēdū ē de statu vtriusqz post mor-
tē q valde ē dissimilis: qz diues ē i tōmē-
tis et paup i loco getis. vñ dī. Eleuāt ē
diues oculos suos cū ēēt in tormento.
Dī aut tormētū quasi torquēs mētē. Tor-
quebat aut diues de glia lazari quā vi-
debat: et de sua pena quā sentiebat: et de
ipossibilitate remedij p quo despatat.
ps. Pctor videbit et irascet quo ad pmi
Bētibz suis fremet et tabescet: quo ad
scdm. Desideriū pctor pibit: quo ad ter-
tiū. Paup aut erat in loco getis. f. i sinu
abrahe. Dī aut sinus abrahe locus su-
perio: inferni habēs aliquātā lucem. Et
dīcī sinus ppter quierē et trāqllitatem
sicut sinū maris dīcimus locū a vētis et
tēpestatibus quietū. Et dīcitur a sinu si-
nis: quia a ventis finitur esse quietus.
vel quia finitur esse tūc in tranqlli-
tate a tempestate. Abrahe autem sinus
dīcitur eo q abraham fuit prima via cre-
dēdi: et primus aperte predicauit fidem
vīni dei.

¶ Secundo secundus.

Homo quidā erat diues et. Verificatus est in istis vobis qd dicitur. Pro. uer. xxiij. Diues et paup oblitauerunt sibi. et vtriusq opator est dñs. Dñi diues egrediens pauperē ante sanuā suēnebat et paup diuitie egrediēte et regredientē sepe videbat. quodamō sibi obutabāt. sed de vtroqz ē dñs infra iudicia opatus. qz diues ad extrēmā venit in opā et paup ad oīum bonoz abundantiā. Describens aut dñs istius diuitis vitāz mor adūxit eius penā vt oēs pñderātes eius penā nō imitarent vitā. p. Pro. er. go describit eius vitā culpabilē cū dicit: Hō quidā erat diues. p. Secdo eius penā horribilē cū subdit. Adortus ē aut diues. C. Circa pñm notādū qz pñm diuitis fuit quadruplex. s. auaritia. vana gloria. gula. et inuisceridia. p. Auaritia eius notat cū dñs. Hō quidā erat diues. Nō dicit aut diues qz diuitias hēbat. s. qz auare retinebat et illicite expēdebat. et ideo nō noīat tāquā si a deo nō cognoscat. iō caret notā qd deū nō hūit cognoscere i paupere: qui dñs. Mar. xvj. Quādiū vñt ex inimicis meis nō fecistis. Hic ē qz virgines fatue: qz nō hūerāt oleum misericordie a deo nō fuerunt cognite. Mar. xvj. Amē dico vobis nescio vos. Sunt aut alie tres rōnes quare xps nōmē diuitis nō posuit et nōmē paupis dixit. p. Vna rō ē qz nomen ē qd significat subtilitā cū qualitate et casu. Iste diues pñderat subtilitā. s. verū ē grē et glie. Retinebat aut qualitatē diuitiaz et tādē incurrit casum penaz. qz igit verū ē pñdāt. iō nō dñs noīat nolē pñto. qz vero qualitatē diuitiaz retinuerat: ab ipis diuitijs debuit notari. et iō vocat. quidā diues. qz vero penaz casum incurrit obuit denoiat cū ad dicto penaz. et iō vocatur diues in inferno sepultus: et diues in tormentis positus. Lazarus vero subtilitaz pñseruabat qz habuit verū ē grē: et post modū verū ē glie. qualitatē tribulationis patietē portauit et casum mortis copalis incurrit. et iō tripliciter describit. s. noīe pñto qd ē lazarus ppter verū esse qd habuit. et mēdie ppter qualitatē aduerlitate quas sustinuit. et mortuus pro

pter casum mortis quē incurrit: s. mor ab angelis subiugatus fuit. p. Secda rō ē qz noīa maloz sunt delecta de libro dei. ps. Delectatur de libro viuētium. Sunt scripta in libro diaboli. Hiere. xvj. Peccati iude scriptū ē itilo serreo in yngue adamatino. Et sunt scripta in palatio inferni. Eiusdē. xvj. Recedentes a te in terra scribentur in terra. s. infernali qm dereliquerūt venā aquarū viuētū dñm. Et ppter illa deus sciētia approbātōis noīa maloz non cognoscit. Noīa aut scōrū cognoscit qz hēca scripta i lā vite. Ps. vlt. Quom noīa scripta sunt i libro vite. In palacio suo Luce. x. Gaudeat quoniam mina vestra scripta sunt in celo. Et i manibus suis. Ps. xlix. Ecce in manibz meis descripsi te. p. Tertia rō ē qz nullū hō honestus in ore suo poneret potest imūdū et putridū vel a porcis comosū. peccatoz igit noīa sunt imūda qz ponāt ca in terra que plena ē multiplici imūdicia ps. Nocauerunt noīa sua in terris suis. Sunt et putrida: qz omnia que sunt in peccatoz putrida putrida cēsent. Pro. uerb. x. nomē impiorū putrescet. Sūt et p ora hominū porcinorū trāsēnta corosata a quibus sepe laudātur. Prover. xvj. Qui dereliquerūt legē laudat ipsū et qui custodiunt succēdēt contra eū. Et ideo non esset pñtēs qz nomina talium per os xpi trāsiret. ps. Nō inmemorētur noīa corū p labia mea. C. Secūduz peccatum istius diuitis fuit vana gloria quam habuit in portando vestes preciosas. Quattuor autem modis potest esse reprehensio circa vestes. p. Primo quando sunt nimis preciosae. Brego. Si cultus preciosaz vestīū culpa non esset: sermo dei non tā vigilāter expūmeret qz diues qui bysso et purpura induebat apud infēros torqueretur. Bateria vestis pñe fuit multum vilis. s. pellis cum lana. Gen. iij. Scit deus ade et vroi sue tunicas pelliceas. s. de pellibus animalium mortuoz. et inde processum est ad lanaz purā. deinde ad lanam multiplici colore infectam. deinde ad sericū de quo pure fiunt. deinde ad aurum simul et sericum de quo fiunt pñt deaurati. deinde ad aurificia et lapides preciosos.

Legit in historia romanorū q̄ ille qui p̄
mis apud eos purpura ē indurus a ful
mine percussus interijt. p̄ Secūdo quā
do ipse vestes nimis sunt curiosae. Greg.
Nemo existimet in fluxu & studio p̄ciosā
rum vestitū peccatū deesse. q̄ si hoc pecca
tum nō esset nullo mō dñs iohāe de vesti
menti sui asperitate laudasset. Nā q̄ p̄
sola inani gl̄ia vestitū p̄ciosum que
ratur res ipsa testat̄ q̄ nemo vult ibi p̄
ciosis vestibus indui vbi ab alijs non
posset videri. p̄ Tercio q̄n ipsa vestimen
ta non sunt statui suo cōuenientia sicut
quādo clericus vult habere vestem mili
tarem: vel monachus vestem nimis secu
larem vel vir habitū muliebrem: vel ecō
uerso. Sophonie. i. Visitabo super oēs
qui induit sunt vestem pegrinā. Vestis pe
grina ē que nō ē fm statū p̄one. Beuf.
xxij. Non in duet mulier veste virili: nec
vir vettur veste feminea. p̄ Quarto q̄n
quis habet diuersa mutatoria ita q̄ a ri
neis demoliunt. x̄p̄s in pauperib⁹ nu
dus relinquit. Jac. v. Agite nūc diuites
et. Et sequit̄. Vestimenta vestra a tineis
comesta sunt. Bern. Clamant nudī. cla
māt famelici. nobis iquitū fame & frigo
re miserabiliter laborantibus quid cōse
runt tot mutatoria eccl̄sa in p̄cijs. vel
plicata in matrice: n̄m est qd̄ effunditis
nobis crudeliter subtrahit qd̄ inaniter
expēditis. p̄ Tertiū p̄m̄ ei⁹ fuit gula:
q̄ epulabatur quotidie splēdide. Sāc autē
gulosus iniuriā trib⁹. p̄ Primo nature.
nam sicut dī in libro de aialibus. Nulli
aialt tam magnū corpus h̄m̄i dedit na
tura tam paruos & colluz sicut hoi: vt
per hoc ad cibū & potus p̄citātē & expan
tiā nos moueret. Bern. Voluptas gut
tursis que hodie tanti emittit vir duoz
obtinēt latitudinē digitoz. p̄ Secōdo iu
riā facit cōsuetudini humane que est vt
veter cūgulo restringat. qd̄ in alijs aial
bus nō inuenit: vt per hoc offendatur q̄
veter a nimia cibi & potus sumptide est
restringēdus. Eccl̄. xxij. Ausus a me ven
tes loco aialū numerem⁹ nō hominū.
p̄ Tercio iniuriā facit ordinatōi diuine
que est hoc qd̄ os sursum h̄at: vt per hoc
significet q̄ non tū epulas corpales sed

maxime celestes appetat. & iō gulosus q̄
circa epulas corpales tota se effundit
& os suū versus terrā vertit bestialis vo
caf. ps. Lōparatus est iumentis insipiet
bus et. p̄ Quartū p̄m̄ istius diuitis
fuit im̄ericordia: q̄ mēdici nullā m̄se
ricordiaz h̄ere voluit. Aug. de reb⁹ dñi.
Inexplebilis est auaritia diuitū: semper
rapit & nunq̄ satiat. nō parit patri: nec
matrē agnoscit. nō patri obtemperat aim
co fidē nō seruatur. viduā opprimat. pupū
luminaudit. Talis fuit auaritia istī di
uitis paupis vlcerosi noluit miserī. Pe
trus rauen. Aurib⁹ diuitis obturatis ni
hil ēēt vox vni⁹ clamātis. Unde dñs ad
aperiendū cor ei⁹ totū corp⁹ paupis vul
nerib⁹ aperuit. vt quot erat vulnera tot
ēēt ora clamātia. Nō potuit autē aliqua
excusationē h̄ere vel q̄ ēēt multi: quia
tm̄ vn⁹ erat. vel q̄ sibi ipsi sufficiebant
erat mēdici. vñ q̄ ēēt sibi ignot⁹: q̄ ante
ianuā posuit. vel q̄ laborare poterat: q̄
vlcerib⁹ plen⁹. vel q̄ nimis delicata po
tebat: q̄ micis erat cōtētus. vel q̄ fami
lia sua sibi subuenebat: q̄ nemo illi da
bat. Ite igit̄ diues vt ait Grego. non est
punit⁹ q̄ aliena rapuit: s̄ q̄ p̄pria nō de
dit. Et subdit. Hinc ergo colligēdus est
qua pena mulctādus sit qui aliena diu
pit si infernali dānatōe p̄curit qui p̄pria
nō largit̄. Dicit autē Bern. Quantos ho
die lazarus videtis & plus de equoz sa
leris q̄ de primoz miseria cogitantes.
p̄ Secōdo describit hui⁹ diuitis pena hor
ribilis: cū dī. Mortuus est autē diues et.
Quia dō scriptū est Sap. xi. Per q̄ pec
cat ḡs: per hēc & torquet. p̄ Ideo m̄edi
ues qui peccauerat p̄cio auaritie: p̄mi
tus est extrema paupertas. Job. xxvij.
Diues cū dormierit nihil secum afferet:
apiet oculos suos & nihil inueniet. appie
p̄ndet eū q̄n aqua inopia. Nō est aliq̄
ita miser qui nō possit aliqd̄ recuperare
autē p̄cio aut mutuo aut saltē mēdicado
sed iste nihil recuperare potuit p̄cio: quia
nullū p̄ciū secū attulit iō dī. Diues cum
dormierit nihil secū afferet. Nec aliq̄s
sibi mutuantēz inueniet: iō subdit. Apiet
oculos suos & nihil inueniet: nec ēēt iue
niet q̄ dēt sibi modicus aq̄. Et iō subdit.
Apprehēdet eū q̄n aqua inopia. p̄ Secō

peccauit peccato vane glorie: vestes va-
rias deferēdo. Et sicut peccauit in va-
rietate vestiu: sic punit i varietate tormē-
torum. Habuerat quidē duo mutatoria
vestiu. s. purpurā et byssum: et is mō ha-
ber duo mutatoria penarum. De quibus
dī Job. xxxij. Ad calorē nīmīū transeūt
ab aquis nīuīū. Qui enim tunc induē-
bat purpurā: nunc induit veste ignita. et
qui tunc induebat bysso nūc induit ve-
stimento nīueo. Purpura eim h3 calorē
ignis: byssus colorē nīui. ¶ Tertio pec-
cauerat peccato gula. Sicut igit fuerat
pfundatus in delictis: sic mō pfundat⁹
ē in tormētis. ideo dicit q sepultus ē in
inferno. i. fm flo. in pfunditate penarū.
Est enim infernus tāquam puteus hīs
superficie in qua sunt peccatores mino-
res. habēs mediū in quo sunt peccato-
res maiores. habens pfundū in quo sūt
peccatores maximi. ps. Non me demer-
gat tēpestas aque. quātum ad illos qui
sunt in medio. Neq abso: beat me pfun-
dum. quātū ad illos qui sunt in pfundo.
Neq: vrget super me puteus os suum:
quātum ad illos qui sunt in superficie.
Et sūt in superficie: tamē in de nūq
exibunt: q: puteus vrget et claudit super
eos os suū. ¶ Quarto peccauerat pecca-
to in misericordia: dīc: sō punit in dicio in mi-
sericordia. Iaco. ij. Iudiciū sine misericor-
dia fiet illi qui nō fecit misericordiā. Vi-
ues iste non petebat situlā aque: nec ma-
num plenam aqua: sed digitum maiorē
infusum aqua: sed minimū et extremū.
Nec petebat guttam balsamī: sed aque.
et nō potuit obtrine. Plusquā mille an-
ni sunt q istud petijt nec adhuc obtrui-
it: nec in ppetuū obtrinebit. Vocabat autē
extremū digitū lazari modicū suffragiū
meriti sui. Et vocabat guttā aque: modū
cum quid refrigerātes misericordie. Bre-
go. Diues qui pauperi in mente sue mini-
ma dare noluit in inferno positus vsq
ad minima peruenit petēda. Nam gut-
tam aque petijt q micās panis negauit.

¶ Sermo tertius.

Mortuus est autē
diues: et sepultus ē in inferno
Juxta dictū sapientis. Nō qd

situm ē ante oculos sufficit intueri: rerū
exitus pudentia meritis: sed illud qd sitū
erat ante oculos si fuissent intuiū q nūc
erant. s. diuitis sic epulante et lazari sic
mendicante: potius affectassent statum
diuitis q pauperis: sed si finē et exitū at-
tenderent: statū diuitis refugerēt et statū
pauperis affectarent. finis enī paue-
ris sūt eterna cōsolatio. finis diuitis p-
petua cruciatio. finis igit diuitis deserti-
bitur in verbis piemissis et sequētib:
cū dicis. Mortuus est autē diues. Deseri-
bitur autē quātum ad quaduplicē penā
¶ Primo enim offendit qualis sit eius
pena ab inferori quātum ad pfundita-
tem suppliciorum cū dicitur. Et sepul-
t⁹ ē in inferno. Sicut enim ille qui ē sepul-
tus supra et infra a dextris et a sinistris ter-
ram possidet: sic quilibet dānatus supra
et infra a dextris et a sinistris penā habz
¶ In inferno autē nō ē tñ vnum sepulchrū
sed multa. Ibi enim sepulchrū habet su-
perbi: luxuriosi et auari. De quibus dicit
Ezech. xxxij. Ibi assur et ois multitudo
eius in circuitu illi: sepulchra eius. In
mosoch et ois multitudo eius in circui-
tu illius sepulchra eius. qui descēderūt
in infernū cum armis suis. Ibi elā et om-
nis multitudo eius per gyrum sepul-
chri sui: qui descēderunt ad terras vlti-
mā. Ponantur autē hic demones picipa-
les. s. Assur. Mosoch. et Elam. i. Adāmo-
na. Alimo deus et Lucifer. Assur autē in-
terpretat diues: et significat māmonam
qui ē demon super auaros. Iste habz in
inferno sepulchrū altissimū: in circui-
tu eius sunt sepulchra auarorū omniū.
Mosoch interpretat capturā: et signifi-
cat asmodē. i. demones qui ē sup luxu-
riosos: quos ipse capit et illaqueat. De q-
bus laqueis dī. ij. Tim. ij. Respicit a
diaboli laqueis: a quo captiui tenentur
ad ipsius volūtate. Iste habet in inferno
sepulchrū maximū: in circuitu eius sūt
sepulchra omniū luxuriosorū. Elam in-
terpretat subliminare. et significat luci-
ferum qui est sup supbos: qui semp vult
alijs eminare. Iste habet sepulchrū in in-
ferno altissimū: et in circuitu eius sunt
sepulchra oīum superbiorū. Sicut autē
sup mortuū sūt tres planctus. Unus

n

Dominica prima post festū trīni.

in domo. Alius quādo fert extra domū
Tertius quādo portat ad tumulū. Sic
sūt tres demones supradicti sup auares
luxoriosos et superbos faciunt tres ma-
gnos nō planctus: sed plausus. ¶ Unū
quādo aiā peccatoris deus adhuc ē i
domo. i. in corpore pprio ad peccandū
inducit. ¶ Secundū quādo animā pec-
catoris extra corpus suū quasi extra do-
mū exire faciunt. ¶ Tertiu quādo ip-
sam animā ad sepulchru infernale de-
ducunt. ¶ Secūdo describit eius pena
qualis sit a supriori quātum ad visionē
beatorum: cū dicit. Vidit abrahā et la-
zarū in sinu eius. Vidēdo enī lazari
et abrahā in tanta requie: augebat i ipso
cruciatu pene. Chyso. sup illud. Inter
nos et vos magnū chaos firmatū est. cē.
Videre possumus: trāsire non possumus.
et nos videmus qd fugimus et vos vide-
tis quod perdidistis et nostra gaudia ac-
cumulant vā tormentā: vā commenta
accumulant nra gaudia. Sicut dīc Bre-
go. vsqz ad iudiciū et boni malos: et ma-
li vident bonos. Post iudiciū autē mali
non vident bonos. boni autē semper vi-
dent malos: vti cōtū gaudiū semp cre-
scat: qz malū cōspiciūt qd miserico: dīter
euaserūt. Et ista autē visionē quāqz ma-
nifeste colligunt. ¶ Unū ē q post hanc
vitā boni cognoscūt bonos: qz abrahā
cognouit lazari: et lazarus cognouit
abrahā. ¶ Secūdu q mali cognoscunt
malos. Un de diues sciens q fratres su-
os cognosceret si in infernū descēderet:
et ex hoc et pena amplius cresceret no-
lebat q illuc venirent. ¶ Tertiu q boni
cognoscūt malos qz abrahā et lazarus vi-
tētem cognouerūt. ¶ Quartū q malico-
gnoscent bonos: quia diues cognouit
abrahā et lazari. ¶ Quintū q non tātu
cognoscent illos quos in hac vita vide-
rūt: s; et quos nūquā viderūt. Nā diues
cognouit lazari quē in hac vita viderat
et abrahā cognouit lazari et diuē quos
nūquā viderat in hac vita. ¶ Tertio
describit eius pena qualis sit ab interio-
ri quātum ad remediū desperationem.
Duo enim remedia perierat. ¶ Unū
vt abrahā lazari ad se mitteret. Sz
ad hoc nō dīc q nō posset ad se venire pī

cēs. Inter nos et vos chaos magnū fir-
matū ē. Illud autē chaos multiplex pōt
telligi. ¶ Primo distantia et differentia
duorū dīnorū. i. xpi et diaboli. cui ad eo in-
ter se differūt q xps semp vult oē bonus
et diabolus oē malū. Et iō nūquā possit
adinuicē cōuenire. ij. Loz. vi. Que con-
uentio xpi ad belial. Sicut igit istī domi-
ni nūquā cōuenire pnt: sic nec serui ipso-
rum. ¶ Secūdo pōt intelligi illud chaos di-
ferētia meritorū. Amb. Inter diuitem et
pauperē chaos magnū firmatū ē q post
mortē nequeat merita imitari. Illi dī
tāquā peccatores remunerat morte eter-
na. Illi tāquā iusti beata vitā: et iō nō pos-
sunt adinuicē cōicare. Eccl. xij. Si cōi-
cabit lupus agno aliquid: sic peccator
iusto. ¶ Tertio pōt intelligi differētia
volūtātū. Boni cū hnt volūtātē firma-
tā in bono: mali autē obduratā i malo
et iō boni sunt iusti et mali iniqui: et iō
nō pnt adinuicē participare. ij. Loz. vi.
Que participatio iusticie ad iniquitatē
¶ Quarto pōt intelligi vna affectiō
Boni cū sunt in ppetuo amore dei. Ab-
li aut sunt in ppetuo odio dei. Nam do-
ni tāquāz fideles amici deo semp adhe-
serunt. Mali autē tāquā infideles deum
dereliquerūt: et iō nō pnt adinuicē parti-
cipes eē. ij. Loz. vi. Que ps fidei ad infi-
delem. ¶ Quinto pōt intelligi differētia
cōsciētāz. Boni enim hnt cōsciētāz
redolētēz. Lant. i. Lectulus nū flosidus
¶ Mali cōsciētā remordētē. ysa. vi. Uer-
mis eoz nō moriet. Et iō boni hnt cōsci-
ētāz bonā et mūdā: mali autē cōsciētā
capinā et lacerātēz. Et iō nō pnt adinuicē
cōicare. Eccl. xij. Que cōuētio hoi san-
cto ad canē. ¶ Sexto pōt trellegi diffē-
rētia aīaz. Boni enim hnt aīas lucidas
ysa. lvij. Implebit domū splendori-
bus alām tuam. Mali autē hnt aīas tene-
brosas. Threnoz. iij. Benigratē sunt su-
per carbonē facies eoz: et iō nō pnt ad-
inuicē societatē habere. ij. Loz. vi. Que
societas luci ad tenebras. ¶ Septimo
intelligi distantia et differētia mali onum
¶ Mali enim hnt misionē in infimā: bo-
ni autē in excelsis. Thcophtus. Chaos
magnū signat iustorū a peccatoribus di-
stantia. Nam sicut affectius eozum va-

nij fuerunt: sic ⁊ mansiones non modicu
distiterunt. Abasio igit bonoz ē replu ce-
lesse. Abasio maloz ē habitaculu infer-
nale. Et iō nō pōt aliquis consensus in-
teruenire. ij. loq. vi. Quis aut cōsensu
tēplo dei cū idolis. ¶ Scū dū remediū
qđ prebat erat: vt lazarus lingua suam
sibi refrigeraret. Nō eim ē dicēdū qđ di-
ues lingua habuit corpale. sed dī cructa
ri in lingua. I. in aia que p peccato lin-
que amplius torquebat. Tripli enī in
lingua peccauerat vel paupē irriden-
do. vel nimis voluptuose edēdo. vel in-
ter cōsulā ad detractionē linguam la-
zando. De duobus primis dicit Petrus
raueñ. Lingua magis ardet que paupe-
ri insultrauit. qđ primo degustat cruciatu
que preciosos cibos ⁊ odorata pocula de-
gustauit. De tertio dicit Lbry. Quis cō-
uiuando magis in loquacitate peccauit
rat. in lingua atrocius ardebat. Nullas
aut potuit habere refrigerationē: quia
nulla voluit pauperi impedere misera-
tionem. Prouer. xxi. Qui obturat aure
suam a clamore pauperis ipse clamabit
⁊ non exaudiet. Multi igitur sunt qui
pro isto triplici peccato lingue in aīna
punientur. qui ⁊ de pauperibus irrisio-
nes faciūt. ⁊ laute. ⁊ nimis voluptuose
comedunt: ⁊ bonis detrabere non desi-
stunt. ¶ Quarto describit elus pena qđ
illis est ab exteriori quantū ad dānationē
amicorum: cū dicit: Rogo te ergo pater
vt mittas eū in domū eē. Ista aut petitiō
⁊ ex parte fuit iniqua: ⁊ ex parte fatua:
⁊ ex pre pūda est. Iniqua fuit enī: quia
lazarum quē sic miserū viderat: iterū vo-
lebat miserū facere dum cū iterūz vole-
bat ad vitam miserā destinare. Fleuit do-
minus super lazaru quē suscitauit ex eo
qđ sicut dicit Hiero. ipm ad hulus mūdi
miseriam iterūz reuocabat. Petrus raue.
Petit lazaru mitti ad fratres suos sic
vult vexare paupē sicut diuites i hoc
seculo vexare cōsueuerūt. ¶ Secūdo ista
petitiō diuitis qua petijt lazaru mitti
fuit fatua ex eo qđ plus mortuus qđ feri-
pturis credēdū eē putauit. qđ aut hoc
sit fatuum asserere. ostēdit Lbry. triplici
ratione. ¶ Vna est qđ lazarus resurrexit
⁊ multi cum xpo resurrexerunt: ⁊ tamē

tu dei eis credere noluerūt. Imo lazarus
occidere cogitauerūt. ¶ Scda rō ē quia
magis credēdū ē deo qđ alicui hoi viuo
vel mortuo vel et angelo. Scripture aut
sunt a deo: qđ illud qđ dicitur scripture dī
est deus. iō credēdū ē magis scripturis
qđ alicui hoi viuo vel mortuo vel et āge-
lo. Unde dato per ipōssibile qđ abiahas
vel lazarus resurgens vel angelus dī ce-
lo venies aliquid diceret qđ cōtra scri-
pturam esset: magis scripture qđ eis esset
credēdū. ¶ Tertia ē: quia si eēt consue-
tudo qđ mortui resurgerēt ⁊ homines eis
credērēt. diabolus aliquādo alijs san-
tissime suscitaret: qui multa falsa possent
dicere ⁊ multos mittere in erroē. ¶ Ter-
tio fuit ista petitiō pūda. Sciebat enīz
qđ ex dānatione fratru suorum cresceret
suum supplicium. ⁊ iō pūde faciebat si
hoc ipē diceret. Brego. Ut peccatores in
supplicio āplius puniātur ⁊ eorum vl-
dent gloria quos cōtemserunt. ⁊ de illo-
rum pena torquent quos inutiliter dī-
lexerunt. Rogabat igit vt ad fratres su-
os lazaru mitteret: qđ adhuc sciebat eos
eē in mūdo. ex eo qđ nec videbat eos i si-
ni abiahe cū lazaro: nec feci in inferno
pter hūc aut modū scēdū sunt tres alij
modi quibus mortui ea que in mūdo ge-
runtur scire possunt. vt dicit Augu. in li-
bro de cura p mortuis agenda. ¶ Prio
alijs atabus de mūdo veniētibus ea refe-
rentibus: sicut forsitan abiaha scuit la-
zarum fuisse in tot doloribus ⁊ diuitem
in tot diuitijs ipso lazaro idicāte. ¶ Se-
cūdo pnt scire ab angelis qui presentes
sunt omnibus que aguntur. ¶ Tercio
pnt scire aliqua que necessaria sunt eos
scire: nō solū pntia s; ⁊ et preterita ⁊ futu-
ra dei spū reuelāte.

¶ Bñica secūda. Sermo pīmus.

Homo quidaz se
cit cenam magnā ⁊ vocauit
multos. Luc. xiiij. Lum hō
ad imaginē dei sit factus. nō ē incōgruū
si deus noīe sue imaginis appellet: vt. f.
homo dicat. Et sicut dicit Brego. Quā-
do deus vult in dicare sua possessariuz
ērit dī leo. qñ vero suā misericordia dī
hō. Per istū igit hōīz dē itelligit. Per

n :

Enica.ii. post festū trini.

ista vero cenā s3 Bre. satietas eterne dulcedinis significat: que dicitur cenā & non prādiū. Nā prādiū ē resectio sanctorū in via. Cena vero in patria: q3 post prādiū adhuc cenā restat: post cenā vero conuiuium nullū restat. post prandiu3 adhuc restat labor. post cenam vero non restat nisi quies. Circa istā autē cenam tria notantur. s. inuitantis magna liberalitas. nunciū magna fidelitas. & vocatorū magna diuersitas. C. Liberalitas autē inuitantis in duobus apparet. & in hoc q3 cenam magnam preparauit. & in hoc q3 multos vocauit. Cena autē dicitur magna: quia magna sunt fercula que ibi apponuntur: & quia magni sunt fructus q3 ibi dantur. De magnitudine ferculorū dicitur. Ysa. xxi. Faciet dñs exercitūz omnibus populis in monte hoc cōsiliū pinguium. cōsiliū vindemie desecate. cōsiliū pinguiū mediātorum. Ex quibus verbis habet q3 oīa que dantur in ista cenā sunt pinguis medullata & desecata. In pstri enim vita anima nostra subiacer multis doloribus: corpus nrm multis passionibus. & utrūq3 multis timoribus. Sed anima que nunc subiacer doloribus tunc implebit pinguedine. s. dulcedine & suauitate. ps. Sicut adipe & pinguedine repleat anima mea. Dier. xxxi. Consolabor eos & letificabo a dolore suo. & inebriabo animas sacerdotum pinguedine. Corpus quod sic nūc subiacet passionibus tūc gaudebit desiccatione s. omnium malorū ablatiōe. Corpus enīz mō ē tenebrosū: grossū: ponderosū & mortalitati subiectū. Sed tunc desecabitur & depurabitur: & remanebit in corpore vinū purū & claritas: subtilitas: agilitas: & immortalitas. Et in infernū pñcientur feces: q3 corpora dānatorum erunt tenebrosa vt nūquam lucē videāt. Erunt grossa & spissa vt ignis in ea fustas agat. Erunt ponderosa vt nūquam resurgāt & de pena in penam cadant. Erunt semper in morte vt tamē nūquam deficiant. De isto vino sanctorū & fece dānatorum dicitur in ps. Calix in manu domini vini meri. Et subdit. Uerū tamen fex eius non ē exinanita &c. Utrūq3 autē. s. corp3 & aīa que mō sunt subiecta timorib3 tūc

replebuntur medulla. s. securitate plenā. Ysa. xxxij. Sedebit populus meus in plenitudine pacis. Sicut enim medulla intra ossa abscondit. Sic sancti a timore omnium abscondent. ps. Abscondēs eos in abscondito faciet tūe a cōturbatione hominū. Fructus autē quib3 dñs figurati sunt. Numeri. xij. In illis fructibus quos de terra pmissionis exploratores detulerunt q3 fuerunt ficus: vna & malagranata. Per sicū intelligit dūcedo que causat ex cōtemplatione delectatis. Sicut enim ceteri fructus vident insipidi respectu dulcedinis ficū. sic respectu diuine dulcedinis omnis alia dulcedo videt amaritudinem. Bernar. Reuera illud ē verum & solum gaudiū quod nō de creatura sed de creatore concipitur. Cui cōparata omnis alia iocunditas: rorē. omnis suauitas dolor. omne dulce amarū. omne decorū sedū. oē postremo qd cūq3 aliud delectare possit molestus. Per vna significat dulcedo que causat ex visione humanitatis xpī. que quidē vna fuit de vite virginea nata. Eccl. xxx. iij. Ego quasi vitis fructificauī suauitatem odoris. fuit igne charitatis excocta. Cā. i. Botrus cyprī dilectus meus mihi in vineis engadi. Ad litteram enim ille vitne radus solaribus dicitur adurī fuit in torculari crucis cōculcata. Eccl. l. xij. Quare ruberū est indumentū tuū: & vestimentū tuum sicut cal. i. tor. Per malagranata intelligit letitia que causatur ex sanctorū societate. Cā. i. iij. Sic fragmen malipunci ita gene tue. Sicut autē ibi dicit glo. Adāpuncū habet candorem & ruborem. habet & in grātis magnam ordinabilitatē. Sancti igitur qui sunt gene dei: per similitudinē erunt in corpore candidi & lucidi ppter nīmiam claritatem. Erunt in aīa rubicūdi ppter nīmiaz claritatem. Erunt inter se valde ordinati per sociādam societates. C. Secūdo ostendit liberalitas inuitantis ex eo q3 vocauit multos. Vocauit autē eos per quattuor modos. scilicet p exteriora documenta. per collata beneficia. per interna consilia. per irrogata flagella. Sed sicut dicit Biego. Vocat multos: sed pauci veniunt: q3 nō nūquam ip

si quis et per fidem subiecti sunt eterno eius consilio male viuendo corradicunt. De hoc ipse consequitur dicens. *Proder. i.* Vocauit. *i. p. legē & pphetas & aliorū doctorum exteriora docimētā: & tenuistis. Extēdit manū meā dādo vobis multa beneficia & non fuit qui aspiceret. De spectatū oē cōsiliū meū quod vobis sepius inspirauit. Et increpationes meas idēst flagella mea que aliquādo vobis insit neglexistis. Ideo subdit. ego quoq; in meritis vestro ridebo. C. Secūdo ponit nūcū magna fidelitās: cū dicit. *Abiit seruum suū. i. sūm Grego. ordinē predicatorum dicere inuitatis vt veniret quia parata sunt omnia. Quia parat? ē locus. Joan. xiiij. Tanto parare vobis locum. Parate sunt mense. Luce. xxiij. Ut edatis & bibatis super mēsam meā in regno meo. Paratus ē panis. Sap. xvi. Paratum de celo panem p̄stinitis illis. Parata sunt percula. Mat. xxiij. Tauri mei & altilia occisa sunt & omnia parata sunt venite ad nuptias. Paratū est vinum. Luc. iij. Bibite & inebiamini charissim. Parati sunt seruatores. i. angel. Heb. i. Omnes sunt administratores spūs in ministeriū missi. Paratus ē ipse p̄ncerna. i. xps. Luce. xij. Precipiet se & faciet illos discumbere & transire mēsis. Non restat ergo nisi vt manus laueamus. i. corda mōdemus. ps. Secundum puritatē manū mearum retribuet mihi. C. Tercio notat vocatorū diuersitas magna. Nam sūm Grego. tres fuerūt differentie vocatorum. C. Quidam enim vocant & venire cōtēnunt. Alij vocantur & veniunt. Alij cōpellunt vt intrēt. C. Illorū autē qui vocant & venire cōtēnunt. tres sunt differentie sūm Augu. de verbis domini. i. superbi. avari. & luxuriosi. C. Excusatio igit p̄tini pertinet ad superbos qui dicit. *Nullam em. i. dñatū terrenum multo labore acquisiui vel in felici cōmercio. sp̄cio anime siue regni celestis cōparauit rogo te habere excusatum. Grego. Humilitas ē in voce sed dum venire cōtēnit. superbia ē in actio. ne. Satiatus autem istius notatur non tantum in hoc qd dominatum tam careant: sed & etiam in hoc quod dixit. Necesse***

se habeo exire & videre illam. *Per? enīz debuit videre qd emere. Nullus autem dominatū terrenū tam care emeret si bene videret & consideraret. P̄tino ipsi us breuitatē. Eccl. x. Omnis potentat? breuis vita. P̄tino etiam periculū & angustiam. Rami enim arborū qd sunt in imo sunt in quiete. qui autem sunt in vertice semper sunt in agitatione. Refert Valerius qd cum quidam rex debebat coronari. coronam in manu tenens dixit. O nobissem magis qd felicem coronam. quā si quis cognosceret qd multis periculis & sollicitudinibus sis plena nec humi iacentem tollere vellet. P̄tino etiam precipitiū immanitatem: quia quāto altior ascensus: tanto grauior casus. Cecidit petrus sed de infimo: ideo statim resurrexit. Cecidit dauid sed de plano: qd se in altū non extulit. Intra illud ps. Domine non est exaltatū cor meū. & idē cito surrexit. Cecidit adā s; de alto quia de paradiso. & ideo cum difficultate surrexit: qd cum morte xpi. Cecidit lucifer s; de altissimo celo. iō nūquam surgere potuit. P̄ Excusatio secundū p̄tinet ad avaros. qui dicit. Iuga boum emi. quinq; s; de alio iugo boum intelliguntur quinq; sensus corporis. Et dicitur iuga qd sūm Aug. Instrumenta sensuū cōbinantur. Duo enim sunt oculi. due aures. due narces. duo instrumenta. gustus. lingua. scilicet & palatum. due manus cū quibus fit maxime tactus. Sicut igitur boves terram versant. sic sensus auari circa terrena delectantur. Magis enim delectatur eius oculi in videndo massas auri qd corpus xpi. Eccl. xiiij. Insatiabilē oculus cupidi. Plus delectatur eius aures in audiendo aurū qd vbius dei. Nō erat talis p̄pha qui dicebat. Bonūz mihi lex oris tui sup milia auri & argenti. Narces eius semp vellēt a remotis mūdinas odorare: vt illuc posset currere. Tales sunt similes vulturi qui a remotis odorato fetore cadauerū & illuc currūt. Et que sunt ista cadauerū nisi aurū & argentū quorū vni sūm Bern. est lutū rubcū. aliū lutū albu. Lūtiū autē currūt avarus ad mūdinas qd ad massas: citius ad mercationes: qd ad p̄dicationes. In ore autē avari dulcor ē*

Dominica.i. post festū trinita.

noiatto aurt q̄ noiatto ſibi dei. Nō crāt talis ppheta qui dicebat q̄ dūcis fauct bus meis eloquia tua zc. Danus etiam auari libentius tangunt aurū z argētūz q̄ ſanctū euangelū. Et tū diuitie ſp̄ne ſunt: z magis delectant in tāgēdo illas ſp̄as q̄ lilia vſ roſas. Job. xxi. Eſſe ſub ſentibus delectas cōputabāt. ꝑ Excusa tio tertij p̄tner ad luxurioſos qui dixit. Uxorē duxi: z ideo nō poſſuz venire. Si vxor hīc accipit ꝑprie falſū dixit. Si aut accipit ꝑ carnali voluptate: verū dixit. Breg. Nōnulli in plugio nō ſcūditatez plis ſed deſideria expectunt voluptatis. Et idcirco per rem iuſtam figurari pōt nō ſmerito res iniuſtas. Nō igit voluptuo ſus ad celeſtē cenā venire nō pōt. nō de bet. nō eſt dignus. Nō pōt: q̄ eſt cōpēdi bus alligat. Eccl. vii. Inueni amariores morte mulierē: que laqueus venato: um eſt zc. non debet: q̄ eſt fetidus. Jobel. i. Cōputruerūt iumēta in ſtercore ſuo. Nō eſt dignus: q̄ eſt ſordida veſte indutus. Jude. i. Dientes eā que carnalis eſt ma cularā tunicā. Si enīz indign⁹ fuit flare in nuptijs qui nō habuit veſtē nuptialē. vñ dī Mar. xxiij. Multo ſortius qui hūit veſtem vltupabilē. ¶ Beinde ponit ſcda differētia vocatoz Aloz. i. qui vocant z veniunt. Unde dicit Pauperes ac debi les: cecoz z claudoz ſtro duchuc. Et p̄nt intelligi litterali: q̄ ſm Brego. Infirmi gōz z in hoc mūdo diſpecti: plerūqz tāto celerius vocē dei audiūt: quanto in hoc mūdo nō h̄nt vñ delectent. Vel poſſunt intelligi ſpūaliter vt dicit gloria. Sicut peccatores fuerunt qui venire voluerūt: ita z peccatores ſunt iſti qui veniūt. ſed peccatores ſuperbi reſpūunt z humiles eligunt. Hoz aut quattuor ſunt genera. ꝑ Quidaz autē peccāt per torpore z ne gligentia. Iſti ſunt paupes quaſi paruz opantes. ꝑ Alij per fragilitatē humanā. Iſti ſunt debiles ſicut fuit petrus: qui ti more mortis chriſtus negauit. ꝑ Alij per ignorantia. Iſti ſunt ceci talis fuit pau lus qui dicit. i. Timoth. i. Ignorans feci in incredulitate. ꝑ Alij ꝑ certā malitia. Iſti ſunt claudu: qui vñ pedem volunt habere in celo z alterū in terra. Omnes iſti aliqui reatu ſuū cognoscūt z ad deuz

veniūt. ¶ Beinde ponit tertia differē tia vocatoz illoz. ſ. qui cōpellunt: cū vñ. Eri in vias z ſepes z cōpelle iurare. Iſti ſunt qui per longā pſuerudinē in pecca tis indurant qui dicunt morari in viis: q̄ demonibz ſunt puii. Job. xxi. Tādē z veniēt ſup euz horribiles. Et dicuntur morari in ſepibus: q̄ ſp̄nas pctōz coll gunt in quibz cōburunt: z in quibz ſer pentes iſternales morant. Tales vix aut nunq̄ cōuertunt niſi cōpellant. Iſta aut cōpuliōe facit aduerſitas. Breg. Ba la que nos hīc premunt. ad deuz nos ire compellūt. Aug. Felix neceſſitas que ad meliora nos cōpellit. Idē. Si ſolis inue niatur neceſſitas naſcit intus volūtas. Seneca. Infirmittat mee gratias ago: q̄ cogit me non poſſe que nō debeo velle.

¶ C Seno ſcūdus.

A uxorem duxi z iō
nō poſſum venire. Non dixit iſte: virginitatē noui aut cōt nētam pmiſi: z iō nō poſſum venire ſ dixit: Uxorē duxi zc. Certū ē aut q̄ qui vxorē ducit ad celeſtes cenaz venire po ſunt: ſed iō dicitur non poſſe q̄ non ita libere: nec ita expedite poſſunt venire cō iuges ſicut virgines vel cōtinentes ex co q̄ plura habēt in ducētia ad malū. z plu ra retrahētia a bono. i. Eoz. vii. Qui ſi ne vxorē ē ſollicit⁹ ē q̄ ſunt domini: quō placeat deo. qui autem cum vxore ē ſol licitus ē que ſunt mundi quomodo pla ceat vxori z diuſus eſt zc. Niſi hominuz tamē vt dictum eſt venire poſſunt ſi ordi nem matrimonialē ſeruare volūt. Be us enim matrimonium in paradifo in ſtituit quādo dixit Scī. i. Eſcete z mul tiplicamini zc. Si igit grauitur peccat qui frangit ordinē quez inſtituit Augu. vel Benedictus. Multo grauius peccāt qui ordinē frangunt quem inſtituit ipe deus. Et quia quilibet ordo habet regu lam ſuam: ideo in iſto ordine matrimo niali data ē regula z vitis per ſe z vxoribus per ſe. Quia enim ſunt diuerſarū conditiozū mozum z voluntatum. ideo oportuit q̄ cuiſlibet daretur ſua regula ſpecialis. ¶ Regulam autem virozū ſecit z dicitur paulus apoſtolus z ha

bet quattuor capitula. C Primum ē qd viri vxores suas debent instruere & regere. Istud capitulum ponit. Eph. v. dicens Mulieres vtrius sub dīte sint sicut domi-
nos quoniam vir caput ē mulieris. sicut xps caput est ecclesie. Ex quo igitur vir caput est mulieris debet eam instruere & regere leges et imponendo put videtur tpe dire. Quedam enim sunt matrone probate. Istis non sunt legis imponende sed sue libertati sunt penitus relinquende. Sed quedam mulieres sunt probate & honeste & fortes ad resistendum viris. Talium enim vita virum nō sollicitat sed delectat. Ecce. xvi. Mulier fortis oblectat virum suum. Queda sunt suspecte. Iste legibus sunt artate & sub manu viri arcende. alias magnum periculum est. Unde dicitur de muliere suspecta. Ecce. xxv. Si non ambulauerit ad manum tuā cōfundit te in conspectu inimicorum tuorum. Quedam sunt medie que adhuc non sunt bene probate. Iste nec nimis sunt artate nec nimis relaxandae sunt prius probandae. Si enim amicus antequam homo de eo confidat est probandus: multo fortius vxor. Ecce. vi. Si possides amicum in tentatione posside eum ne facile ei teipsum credas. C Secūdum capitulum est quia vir debet vxori suam discrete diligere. Istud capitulum apostolus ponit ibidem dicens: Viri diligite vxores vestras sic Christus dilexit ecclesiam. i. diligite eas amore discreto & ordinato. Quod quid sit quādo seruat qd dicit. i. Cor. vii. Qui hnt vxores rāgnā non habētes sint. Ille hnt vxorē & nō hnt qd debito scit opī coniugali intēdere. & tpe debito abstinere. d quo tpe dicit Christus. super Mattheum. Abstinete a mēstruata. abstinete a pgnāte quādo et dies sextus est & dies ieiunij. Ex his habet qd quattuor tpebus ē abstinēdū. i. tpe mēstrui. qd sicut dicit Hiero. Tunc pēpiscitur pueri mēbris dānati. i. claudis. cecis. leprosis. elephāticis. tunc cunctis patēbunt pēta pēni. Abstinēdū est et tpe pgnarōis qd ē bestie obseruat. Bf elin in lib. de natura animalū qd elephas femina sua pgnatē nō tangit. Abstinēdū ē et tpe festo & ieiunior. Aug. Tpe p

cessionis & teiuniorū nō hnt pugnibus cōuenire qd tunc a licitis abstinēdū ē vt facile impetret. quod postulat. C Tertium capitulum ē qd viri debent vxoribus in necessarijs puidere. Istud capitulum ponit ibidem dicens. Qui suam vxorem diligit semetipsum diligit. Nemo enim carnes suā vnquā odio habuit sicut nutrit. Libo & potu. Et fouet. Glo. Cellinētis. Non tamen debent viri permitttere qd vxores sue nimis vane se omēt. Talis enim ornatus rēpēhēibilis est quadru-
plici ratione. Una sumitur ex parte ipsius mulieris quantum ad animā. qd christum in anima sua induere non potest. Unde super illud. i. Petri. iij. Quarum sit capillatura dicit gloria. sicut Lepidus ait. Serico & purpura indute. xpm induere non possunt. argento auro molibus & margaritis exornate. ornata cordis & pectoris piderunt. quod de illis intelligit dū est que se ornant ad animas capiendas. & Secūda sumitur ex parte eiusdē. quantum ad corpus qd est cinis & puluis. Stultus autē cēt ille qd cinerem & puluerē velleret in facto serico custodire. Christo. super illud luce. xvi. Induebat purpura & bysso dicit. Puluerem & cinerē purpura & bysso tegebat. & Tertia ratio sumit ex parte xpi. quia christus tales non cognoscit. Cum enim per diuersos colores facie sua transmittent. xps nō cognoscit quod ibi nō creauit Hiero. Qua fiducia erigis ad celos vulnus quos conditor non cognoscit. & Quarta sumit ex parte proximi que mulier cito recipit & ad pēpiscētā trahit. Christus. sup. Mat. Si se mulier decoraauerit vt oculos hominū ad se traxerit & vocauerit. & si plagā nō trulerit extre-
mam tamē vinctā dabit. venenū. n. obtulit. & si nullus qui bēbat inuentus sit. C Quartum capitulum est. quia nō debet vxoribus suis nimis rigidi & duri esse. Istud ponitur Col. iij. viri diligite vxores vestras & nolite amari esse ad illas. Talis enim amaritudo est causa rēscordie inter illos que multum deo displicet. Sicut & concordia multum placet. Ecclesiastici. xxi. In tribus beneplacitum est spiritui meo. Et sequitur.

Vir et mulier bñ sibi p̄sentētes. q̄ enim nō bñ cōueniāt: culpa aliqui est ex parte viri. aliqui ex parte vxoris. aliqui ex parte vtriusq̄. Et sup hoc pōt poni tale exem. plū. Siquis enīz ferruz ferro vult iūgere: oportet q̄ vtrūq̄ per ignis exustionem mollescat. Si enīz vtrūq̄ fuerit duruz vel alterū istoz: nō poterūt cōiungi. Quī igit vir est nimis seuerus: et vxor: nimis aspera: tūc ambo sunt duriz: ideo nō poterūt pacificari. Quī vir est benignus et vxor supba. vel ecōuerso vxor māsuetā et vir seuerus non poterūt bene puenire. Oportet ergo q̄ vterq̄ mollescat: q̄ scilz vir habeat benignitatē et vxor: māsuetudinē. et tūc fiet qd̄ dicit scriptura. q̄ multum placet deo vir et mulier sibi bñ p̄sentētes. **S**ecūda regula est ipsaz mulier: quē tradit **Thob. x.** Dimiserūt filia ire. mouētes eam honorare soceros diligere maritū: regere familiā: gubernare domū et scipsaz irrep̄hensibilē exhibere. Et habet ista regula quāq̄ capitula: et iō est maior q̄ regula viroz que habet tñ q̄ttuor. Quia. n. mulier magis dehiēt in discre. tiōe: ideo maior iūdisget eruditōe. **P**rimum caplin est: q̄ debet soceros honora. re. Iustū est. n. vt tanq̄ patrē et matrē so. ceros honoret: cū ipsi eā sibi in filia asso. ciēt. Unde et socer a sociādo nomē acce. pit. Sed sepe p̄trarius fit. Unde hiero. p̄tra iouiniānū. In quadā regione. con. fuerudo ē vt nurus altera die postq̄ tra. ducta est a focru olla mutuo petat. cū il la statim negat: vt cōprobet illō Terētū verū esse. oēs socrus oderūt nū? **S**ecundū caplin est: q̄ debet viroz diligere et hoc amore casto et singulari. De q̄ amo. re dicit **Lxxi. sup. Mat.** Ecce si vir hēat vxorēz quō cognoscit plena vxoris dile. ctio. Uxor: neminē debet putare sapien. tiore q̄ virū suuz. et si alter sit sapientior: tñ illa sapientiorē itelligere non d̄z. Uxor: neminē fortiorē d̄z putare q̄ virū suuz. et si alter sit fortior: tñ illa itelligere nō d̄z alterum fortiorē. Uxor: neminē d̄z pu. tare formosiorē q̄ virum suū et si alter sit formosior: nō tñ debet sibi apparere. Per. sectū. n. odis et p̄fect? amor verū ferū iū. dictū nō cognoscit. virputa si p̄fecte odi. as aliquē: quāliaciūq̄ fuerint apud illuz

oīa tibi displicent siue que deit siue que agit. et si vere bona sunt: tñ tibi displicēt et mala vident. Sic et si perfecte aliquem amas: quēcūq̄ sunt apud eum placēt tñ bi. siue que loquit siue que agit. et si vere mala sunt: tñ tibi bona vident. **T**ertium caplin est: q̄ debet familiā suā regē. Sicut. n. vi. l. Timō. v. Qui suoz et mar. me domesticoz curā nō habet fidē nega. uit. **Blo.** Operibus est nō verbis: q̄ pro. ximū non diligit. Et est infideli deterior. **Blo.** q̄ hic: veritatē nondū cognouit vel p̄misit. Sed de multis mulieribz potest dici illō **Thren. iij.** Filia populi mei cru. delis: quasi strutto i deserto. Strutto oua sua terrā coopit: abiens ea derelinquit que sepe a bestiis cōculcant. Sic sūt mul. re que p̄mittunt filios suos terrenis affe. ctibus iuoluit: et demonibz cōculcant: ipse nō curant. In hoc tñ sunt strutioni. bus crudeliores: q̄ illi super oua cōcul. cata faciunt magnū plancū. **Ite** autē super filios a demonibus cōculcatos nō plangunt. De hoc filij in iudicio cōque. rentur. **Eccl. xli.** De patre impio cōque. runt filij: q̄ ppter illū sunt in obpro. briū. **Q**uartū caplin est: q̄ debet do. mum suam gubernare. et iō oportet ip̄z tria habere. s. sapientiā: vt omnia sapien. ter disponat. **Prouer. xliij.** Sapiēs mu. lier edificat domū suā. Insipientis quoq̄ extructā manibus destruit. Diligētiam: vt sollicite cuncta pmoueāt **Prouer. xij.** Mulier diligēs corona est viro suo. **E**t prudentiam: vt suo tempore necessa. ria cunctis pvideat. **P**ropter ista tria di. ctur **Prouer. vlti. d.** muliere forti. Opata est cōsilio manū suarū: ecce q̄ sapiens. Et de nocte surrexit: ecce q̄ sollicita. Et dedit p̄edā domesticis suis: ecce q̄ pio. uida. **Q**uintū capitulū est: q̄ debet se irrep̄hensibilē exhibere: vt scilz nullā maculā habeat nec in vita: nec in fama: nec in cōscientia. Et istas maculas suas in triplici speculo debet videre. **P**ri. mum speculum est sacra scriptura siue dei p̄cepta. **G**rego. Specula sūt dei p̄ce. pia in quibus anime sancte semp aspici. unt: vt si que in eis sunt feditates depe. hendant. **S**ecūm speculus est vita xp̄i ad cuius potentiam huiuslitate: et pie

tatem se debet speculari. Berni. sup. Lasi.
Utrūq; mihi es dominus: et speculū patie
di et pectum redimendi. Tertium spe
culum est exemplum ancillarū xpī. Si
enim mulier dicat se nō posse imitari vi
tam sanctoz viroz: saltem imitetur vitā
suāz soroz. scilicet Magdalenę. Agne
tis. Ecclesie: ceterarū. Omnes autē ma
culas quas mulieres deprehēderint ad
ista specula lauare debēt in cōfessione ve
ra. In huius significatione: in lauatorio
tēplū erant specula: vt dicit Exo. xxxviij.
Berni. Alma p̄fessionē si affectas deco
rē. Cōfessionē enim iungitur decor. ps. Lon
fessio et pulchritudo in aspectu ei⁹. Sed
multe sunt que libentius viderēt facies
carnis sue in speculo vanitatis: q̄ facies
mētis sue i supradictis speculis. Hiero.
Mulier ad speculum pingitur. et in con
tumeliam artificis conatur pulchrior eē
q̄ nata est.

C Sermo tertius.

O Ico autem vobis: q̄ nemo
illoz viroz qui vocati sūt gu
stabit cenam meam. Ex eo
q̄ dicit dominus. Nemo viroz illoz qui
vocati sunt gustabit cenam meā: dat in
telligere q̄ gustabunt altam cenam que
non est sua. Ideo notandū q̄ est qua
druplex cena. sc. corporalis: spiritualis: i
fernalis: et celestis. In cena corporali
debent refici pauperes. Luce. xiiij. Cum
facis cenam vel prandium: voca paupe
res ac debiles: cecos et claudos. Scien
dum est autem q̄ antiqui comedebāt tm̄
semel in die: et in loco cōmuni: et cōmuni
ter. Et q̄ tm̄ semel in die comedebāt: iō
cenam appellabant. q̄ post cenam nulla
comestio restat. Quia etiā comedebant
in loco cōmuni: et cōmuniter: ideo cena
similiter dicebatur. a cenon q̄ est cōmu
ne. Ex primo igitur offēdebant suāz
frugalitatem. Tante enim erant abstine
tie q̄ cōrenti erant vna cōmestione i die.
Ex secundo offēdebant suam honesta
tem. Ideo enī in loco cōmuni et euidēti
comedebāt. ne occasiōe fecerit soci lasci
ui fierent: vel verba detractoria resona
rent. Ex tertio offēdebant suam libe
ralitatem: q̄ nō singulariter sed cōmuni

ter comedere volebant. et ideo pegrinos
et hospites ad sua cōiunia aduocabant.
Exemplo igitur antiquoz et nos ista
tria in nostris cōiuijs habeam⁹. Primo
temperantiam et frugalitatem. Eccl.
xxxi. Utere quasi homo frugi his que tē
bi apponuntur. Luce. xxiij. In mul
tis cōcis erit infirmitas. Et infra. Pro
pter crapulam multi pierunt: qui autē
abstinens est: adiiciet vitas. Unde refert
Augu. tria documenta se a beato Amb.
vididisse. Primum est ne officium militā
di aliquibus suadeat: ne forte ipsi calū
nias et expoliationes exercent. Secū
dum ne vxorem alicui perat: ne forte ipi
conjuges male inter se cōuentant: et tibi
maledicant. Tertiū ne ad cōiuiū nō
inuistatus accedat: ne forte ibi temperan
tie modum perdat. Secundo debem⁹
habere honestatem. ne. sc. in nostris con
iuijs hāc lasciuia solatia. Ysa. v. Cytha
ra et lyra et tympanum in conuiuijs ve
stris etc. Et ne ibi dicantur verba detra
ctoria. Proverb. xxiij. Nolite esse in conui
uijs potatoz: nec in cōmestationibus co
rum qui carnes ad vescendum cōferūt.
Illi carnes ad vescendum conferunt sin
glo. qui in locutione vicissim proximoz
vitia dicunt. Ideo Aug. contra pestem
detractationis hos versus in mensa sua
habebar inscriptos. Quisquis amat vi
ctis absentium rodere vitam. Hanc men
sam indignaz nouerit esse sibi. Tertio
debemus habere pietatem: vt peregrinos
et pauperes in nostris cōiuijs habeam⁹
Job. xxxi. Si comedi vnicellam meaz so
lus et non comedī pupillus ex ea. Econ
tra dicit avarus Eccl. xi. Inueni regem
mihī: nunc manducabo de bonis meis
solus. et nescit q̄ tempus p̄tereat et relin
quat omnia alijs et ipse moriatur. C Se
cunda est cena spiritualis quas deus fa
cit cum anima. Elpoc. i. Ego sto ad ostiū
et pulso. si quis aperuerit mihi ianuam
ibit ad illum et cenabo cum illo et il
le mecum. hoc est ponemus ad symbo
lum. Peccator enim penitens debet in
ista cena ponere tria seruicia. sc. contritio
nem: cōfessionem: et satisfactiones. Be
tautem tria alia penit. sc. misericordiam:
gratiam: et gloriam. De ista cena vi Jos.

xij. Fecerūt ei cenā ibi. i. xpo. s. martha & maria. Lazarus vō erat vn⁹ ex discipulib⁹. Per marthā significat actiui. per mariā cōtemplatiui. per lazaru de nouo a peccato resuscitari. Lenat igit xps euz actiuis: q; delectat in eoz opatione. Lenat cum cōtemplatiuis: q; delectat i eorum deuotione. Lenat cū pensētibus & de nouo cōuersis: q; delectat in eoz conuersione. ps. Myrrha & gutta & casia a vestimentis tuis a domibus eburneis. ex quibus delectauerūt te filie regū in honore tuo. Per myrrhā que amara ē in intelligit cōtritiō. Per guttas que sū glo sam expellit tumore: intelligitur humilitas. Per casias que sū glo. nutrit i aq; intelligit fides que datur in baptismo. Filie igit regum. i. anime sanctorū que se bene regunt: que sunt domus eburnee. i. pure & caste & quoz vestimenta. i. opa aro matibus virtutū sunt plena xpm multū delectant. Delectat. n. in cōtritiōe penitentū. in humilitate cōtemplatiuoz. & i fide formata actiuoz. Sicut. n. cōtritiō necessaria est de nouo conuersis. & fides formata necessaria est actiuis. sic humilitas necessaria est cōtemplatiuis. Nemo enim pōt ascendere ad vnz nisi hēat humilitatis gradum. Aug. Tutā securāq; viā sibi molitur hūilitas leuans cor ad deū nō ptra deum. Tertia cena est infernalis. De qua dicit Apoc. xix. Venite cōgregamini ad cenā magnā de: vt māducais carnes regū &c. In ista cena dabitur duplex panis. Vn⁹ durissimus q nūq; poterit digeri. s. mors eterna. ps. Mors depascet eos. p. ouerb. xx. Suius est homini panis mendacū. Et post sequitur. Implebis os eius calculo. Stant enim calculus nō potest masticari nec digerit sic mors eos depascet. & nūq; poterit hñiri. p. Alius panis erit amarissimus. s. cōscientia amara. Job. xi. Panis eoz vertetur in sel aspidum intrinsecus. Breg. Nicen⁹. Mala cōscientia seget se. imo nō recedit a se. vir potest foris aliquid esse remediū quando intus est vultus inclusum. p. Secūdo in cena ista dabitur duplex vinum. s. rubeum quod est sel draconum: & album qd est venenum aspidum & serpentum. Beut. xxxij. sel

draconum vinum eorum & venenum aspidum insinabile. p. Tercio in ista cena apponentur carnes fixę & asse. Sicut enim dicitur Apoc. xvi. Cōmanducauerūt linguas suas pie dolore. Bānati quidē trāibunt ab aquis niuiū ad calorem niuiū. vt dicitur Job. xxiij. Quando igit erit in aquis niuiū tunc pie nimio dolore manducabunt linguas suas cōgelatas & sic quodāmodo comedēt carnes lixas. Quando vero erunt in igne tunc pie nimio dolore manducabunt linguas suas adustas. & sic quodāmodo comedēt carnes assas. Quātūcūq; autem & quōtūcūq; lingua comedatur subito relinquetur: vt iterum comedatur. Et qm in magnis cōtuitijs cōsueuerunt sonare diuersa musicorū genera. Ideo in illa cena resonabunt tria genera musicorum. p. Prīmū est stridor dentium. Mat. viij. Ibi erit fletus & stridor dentium. p. Secundū est ululatus demonū. Ysa. xli. Ululabit moab ad moab vniuersus ululabit. Moab interpretatur ex patre. & significat illum de quo dicitur Jo. viij. Ex patre diabolo estis. Moab igitur ululabit: q; dmones maiores ululabūt ad moab. Similiter vniuersus ululabit: q; ceteri demones eis respondebūt. & ad eos similiter ululabunt. p. Tertium est planctus cōmuniter omnium. Zach. xij. Plangent terra. s. infernalis familie. & familie scorum. Nam scorum plangent familia superboz. scorum familia luxuriosoz. scorum familia auaroz. Quarta cena est celestis. de qua dicitur Apoc. xix. Beati qui ad cenā nuptiarū agniti vocati sunt. Circa istam autem cenam duo sunt videnda. p. Prīmo quis eam preparauit. p. Secūdo propter qd eam pparauit. p. Circa primum notandum qd cenam istam preparauit tota trinitas: ita qd pater sua fercula ibi ponit: filius spiritus sanctus sua. Pater enim posuit ibi tria fercula. p. Prīmo sue facie clarā visionem. i. Ioan. iij. Scim⁹ qm cum apparuerit similes ei erimus: quia videbimus eum sicuti est. p. Secūdo eorum bonorū plenam possessionem. Tunc enim erit deus omnia in omnibus: vt dicitur. i. Cor. xv. Sap. vij. Venerunt mihi

omnia bona pariter cum illa. **P** Tertio omnium voluntatum desideriorum plenam completionem et quiescentiam. **J**oa. xliij. Domine ostende nobis patrem et sufficit nobis. Propter ista tria dicitur. **L**og. ii. Quod oculus non vidit nec auris audiuit etc. Oculum enim non sufficit videre tantam visionis claritatem. Nec auris audire tantam bonorum omnium uberitatem. Nec cor cogitare tantam voluntatum impletionem et tranquillitates. **S**ecundo autem in illa cena ponit tria fercula. **P**rimo panem vite. De quo dicitur **J**oa. vi. Ego sum panis vite. **S**ecundo satietatem in sua humanitate. **U**bi dicitur **J**oa. vi. Qui venit ad me non esuriat. **T**ertio satietatem in sua deitate. **J**oa. x. Ingredietur. **S**ed consideranda divinitatem. et egredietur ad considerandum humanitatem et passivam invenerit. **S**piritus sanctus in cena tria fercula ponit. **P**rimo ignem quo fercula decoquent. **P**salm. cxi. Dixit dominus cuius ignis in syon et canticum in iherusalem. **S**ecundo vinum quo sancti inebriabunt. **P**salm. xlv. Inebriabuntur ab ubertate domus tue. **T**ertio fructus quibus delectentur. **S**alm. v. Fructus autem spiritus charitas gaudium pax etc. Quibus autem tam delitiosa cibaria ista cena dantur: aliqui tamen ventre contemperunt: ex eo quod sibi de vultu cedentis experientiam non habuerunt. **B**rege. in omel. Corporeales delitiae cum non habentur graue in se desiderium accedunt. **L**um autem habite eduntur: comedentes protinus in fastidium per fastiditatem veniunt. **A**t contra spirituales delitiae cum non habentur in fastidio sunt. **L**uz vero eduntur in desiderio sunt. **A**ugustinus enim spirituales delitiae desiderium humilitatem fatiant: quanto magis sapor earum percipitur: eo amplius cognoscitur eo quod auditus ametur. et propterea non habite amari non possunt: quia earum sapor ignoratur. **Q**uibus enim amare valeat quod ignorat. **C**irca secundum. scilicet propter quod deus istam cenam preparavit et tam multos vocavit. **S**ciendum quod propter hoc fecit ut scilicet celestis civitas suis civibus impleatur. **U**nde dicitur. **L**ompelle intrare ut impleatur do-

mus mea. **S**lo. Numero predestinatorum fidelium qui numerus impletus non remanebit. **A**nne ascensionem quidem christi in celum domus dei quantum ad homines omnino erat vacua: quia nullus adhuc ibi fuerat. **T**unc autem est semiplena. **T**unc quod numerus sanctorum adhuc non est impletus. **T**uz quia anime sanctorum adhuc non habent suam beatitudinem completam: ex eo quod eorum corpora adhuc non sunt glorificata. **P**ost iudicium autem totaliter domus dei erit plena. quia et numerus electorum erit impletus. et quilibet sanctus in corpore et anima erit glorificatus. **U**nde dicitur de christo **P**roverb. xvij. In die plene lune reuerfatus est in domum suam. **S**icut enim luna aliquando est vacua. aliquando plena. aliquando semiplena. **S**ic domus dei ante christi ascensionem de animabus sanctorum omnino erat vacua. post ascensionem vero fuit semiplena: quando post iudicium christus in domum suam celestem reuerfetur: tunc totaliter erit plena.

Confitec tertia. Sermo primus.

Erant appropinquantes ad iesum publicani et peccatores ut audirent illum. et murmurabant in dei scriba dicentes: quia hic peccatores recipit et manducat cum illis. **L**uce. xv. **S**icut dicit **A**ugustinus super **J**oanem. **Q**uidam sunt infirmi: sed sanabiles. quidam infirmi sed insanabiles. quidam autem perfecte sani. **I**sta triplex differentia tangitur in hoc euangelio. **P**rimo infirmi sanabiles erant publicani et peccatores. **I**nfirmi insanabiles erant scribae et pharisaei. **P**erfecte autem sani sunt iusti qui non indigent penitentia. **I**n medio autem horum erat medicus constitutus. **P**rimo igitur ponuntur infirmi sanabiles. scilicet publicani et peccatores. **D**e quibus duo dicuntur. scilicet quod ad christum appropinquabant. et quod eius verba audire affectabant. **I**n hoc autem quod dicitur appropinquabant offenditur quod prius longe erant. **P**salm. lxxviii. Longe a peccatoribus salus. **A**ppropinquanti autem deo per gratias. **J**oc. iij. **A**ppro-

pinquate deo et appropinquabit vobis. Ita autē elongatio et appropinquatio nō fit loco s; similitudinē vel dissimilitudinē. Aug. super ps. Deo qui ubiq; ē neq; p loca appropinquamus neq; ab illo p loca remouemur. Appropinquare illi ē simile illi fieri. Recedere ab illo dissimile fieri. Et subdit Aug. Nōne cum vides duas res ppe sibi similes dicta appropinquat hec illi. Quando autē dissimiles q̄ ut vna manu teneatur. dicis longe est hec ab illa. Si ergo vis appropinquare similis ei esto si nō vis ēē similis elongaberis. Dec Aug. Boni igitur sunt xpo p; pinquit et a xpo longinqui. Propinquat ad similitudinē vitę. Ipse. n. est misericors et ipsi misericordes. Luc. vi. Estote misericordes sicut et pater vester misericors ē. Ipse pfectus ē et ipsi pfecti. Mat thei. v. Estote perfecti sicut et pater vester pfectus ē. Ipse sanctus ē et ipsi sancti. Le. ut. xix. Sancti estote q; ego sanctus sū. Sūt autē longe a deo tñ vno mō. s. quātū ad statum miserie sinquem et dissimiles sūt Christus enim est in statu felicitatis et ipse in statu penalitatis. Quidē christus similis eis fuit quando in corpore habuit mortalitatem in anima passibilitatem. in vtroq; multiplicem miseriam et penalitatem. Sed post resurrectionē corpus eius in dūit immortalitatem. anima in passibilitatem et vtrūq; omnino dā felicitatem. Et ideo sancti viri modo sibi dissimiles sunt cum sint mortales. passibiles et multas penalitates habentes. Peccatores autem a deo longe sunt et dissimiles duplici modo. p̄. Primo quātum ad statum miserie q; sunt mortales et corruptibiles sicut boni. p̄. Secūdo quātū ad dissimilitudinē vitę. Unde dicit Ysa. ly. Sicut exaltantur celi a terra: sic exaltate sunt vie mee a vīs vstris et cogitationes mee cogitationibus vstris. Ue quibus christus ad nos venit: fuerūt humilitas et pietas. Cogitationes autē ei⁹ fuerunt pure imo ipsa puritas. Superbus igitur non assimilatur ei in sua humilitate: nec auarus in sua pietate. nec luxuriosus in sua puritate. Dammati autem sunt lōge a deo triplicif. p̄. Prio quātū ad statum miserie. Licet enim habeant

corpus imortale a deo tamē erit passibile et tot miseris subiectum q; subsistere vix valebit. ps. In miseris non subistat. p̄. Secūdo quātum ad dissimilitudinē vitę. Et quātū ad hoc nō trahuntur dissimiles deo s; et sanctis. Valde enim dissimile ē ēē in fatietate et esurie: i vlulatu et in cantu: in gaudio et in dolore. Ita notatur Ysa. lxx. Ecce serui mei comedent et vos esuriētis. p̄. Tercio q; erunt extra ambitū diuine misericordie et ideo dēcentur proiecti in tenebras exteriores. vt habet Matthei. viij. Peccata enim sunt tenebre sed put sunt in p̄sentia sunt tenebre interiores: quia adhuc sūt itra ambitū diuine misericordie. Propter aut sunt in inferno sūt tenebre exteriores: q; extra ambitū diuine misericordie cōputantur. p̄. Secūdo publicani et peccatores christi verba audire affectabāt. Peccatores sunt sed i. tenebrosi et frigidī. Verba autem dei sūt Ambrosio. super. Beati sima culat. habet mūdare illuminare et accendere. Utile igitur est peccatores ad verba dei accendere: q; si sunt fedi mūdantur. Jo. xv. Jam vos mundi estis propter sermonem quem loquutus sum vobis. Si sūt tenebrosi illuminantur. ps. Lucerna pedibus meis verbum tuū et lumen semitis meis. Si sunt frigidī infuānt. ps. Ignitum eloquū tuum vehemēter. Orige. super Josue. Scriptum ē qui appropinquat mihi appropinquat igni. Si autem aurum vel argētum fueris multo rutilatior per ignem effulgebis. Si autē fueris fenem vel stipula consumeris. Et cū dō ponūtur infirmi insanabiles. s. seribe et pharisei. qui sū g lo. dupliciter errabant: quia et se iustos putabāt cū ēēt superbi et illos reos cū ēēt penitentes. p̄. Primus error eorum erat quia se iustos putabant cū ēēt superbi. et ideo nulla compassione ad peccatores mouebantur: sed contra eos potius indignabatur. In peccatore enim penitēte tria considerantur. s. vera penitētia culpa perterrita et iustificatio assecuta. Secundum autem Grego. nature debemus compassionem siue dilectionem. culpe vultu etionem. i. dilectionem correctionem. Unde ait. Opone vt sollicitē discernamus:

quia distinctionem debemus vitis com
passionem nature. Si enim sciendus
est peccator nutriendus est proximus.
Augu. Sic diligendi sunt homines vt eo
rum non diligant errores. Iustificatio
ni autem assecute debemus congratula
tionem. Iuxta illud Luc. xv. Epulari
autem et gaudere oportebat qd frater tu
us fuerat et reuixit &c. Isti autem nec de
natura curabant vt diligeret: vel com
pateretur. nec de iustificatione assequuta
vt congratularetur: sed tñ de culpa pre
terita vt indignaretur. Grego. in omel.
Vera iustitia compassionem hñt. falsa de
dignationem. quauis et iusti soleant re
cte peccatoribus indignari. Sed aliud ē
quod agit typus superbie aliud quod
zelo discipline. p Secūdus error istoz
erat qd illos peccatores reputabant cum
essent penitētes. Et ideo contra christum
de duobus murmurabāt. p Primo de
eo qd eos recipiebat. p Secundo de eo
q cum eis comedeat. Ex eo enī qd eos
recipiebat: credebat ipsum cōsequina
ri. Sicut et pharisei ex accessu peccatō
cis magdalene christus inquit inquit
credebat. Petrus rauerit. Erras pharisee lutū
tangit sol. sed lutum non inficit solem.
Adicus tangit vulnera sed ipsum pu
redo non consumpit. Reus tñgit iustus
iudicem sed ipsum maculare non pōt.
Et vocat hic christum solē medicum et
iudicem. Peccatorem autem vocat lu
tum vulneratum et reum. Christus igit
qui est verus sol lutum rangebat cū pec
catores recipiebat. sed tamē ipsius lutus
solem non inficiebat: sed potius sol lutū
in aurum mutabat: cum peccatores iusti
ficabat. Christus etiam qui est verus me
dicus vulnera peccatorum curabat et fe
torem non sentiebat: sed fetorem fuga
bat cum culpam remittebat. Christus ē
qui est iustus iudex. reos admittebat: et
ipsos per iustam sententiā absoluebat
dicens. Haud dūm est coram angelis dei
super vno peccatore penitentiā agente.
p Secundo contra christū murmurabāt
qd cum peccatoribus comedeat. Hoc
autem christus ex magna dispensatione
facebat. Inter iudeos enim quidā erat
superstitiosi qui diligebant in alijs ma

quam vite austeritatem. Alij erant terre
nis astricti qui magis diligebant quan
dam vite cōmunitates. Alij erant curio
si qui requirebant miraculosa potestate
fecit igitur christus sñm Jo. Lhuso. sicut
faciunt venatores qui per duas vias co
rrarias aliquē animal insequuntur vt
in alteram incidat. Vixit enim Joāne
baptistam cum vita austera: vt sic cōuer
teret supstitiosos. Venit ipse cum com
muni vita manducās et bibens cū pec
catoribus vt sic conuerteret terrenis af
fectos. Venit cum miraculosis potētia
vt sic conuerteret duos et curiosos. Sz
cōquiritur dicens Matthei. xi. Vēit io
annes nō manducās nec bibens et dicit
demonium habet &c. Tertio erat qui
dam perfecte sani. s. iusti qui non indi
gebant penitentiā. Grego. Sunt pleriqz
iusti in quorum vita tantū est studium:
vt cīs quelibet peccatorum penitentiā p
ponit nullatenus possit. Hinc ergo collī
gendum est quantum deo gaudij colla
tū: quādo humiliter plangit iustus. si sic fa
cit in celo gaudium quādo in se qd ma
le gesserat per penitentiā damnat iniu
stus. Tales igitur penitentiā indigēt et nō
indigent. Est enim penitentiā purgās: si
cut fuit penitentiā magdalene. Est pe
nitentiā oīmans: sicut fuit penitentiā Joā
nis baptiste. Bernar. Confessio peccato
rem purgat et iustum oīat. Est penitē
tia cōseruās que iustum cōseruat a cāu
Iuxta illud Loeinth. ix. Castigo corpus
meum et in seruitutem redigo &c. Perfe
cti igitur viri et si non indigēt penitentiā
purgante: indigent tamē penitentiā oīma
te et cōseruātē. p Quarto in istoz me
dico erat iudex et medicus constitutus. q
infirmos sanabiles. i. peccatores penitē
tes recipiēdos et ostendit. Et super hoc
tres parabolas adduxit. Vnam de oue p
dita. Aliam de diagina amissa. Tertiam
de filio prodigo reuertēte: que post istas
duas ponitur immediate. p Tria enī sūt
que hominem ad miserēdum inducere
conseruerūt. s. simplicitas. propingtas.
et necessitas. Ista tria similiter deum ad
miserēdum inducūt. p Primo nra sim
plicitas. Et ad hoc pertinet prima para
bola de oue errante. Dō. n. ē simplex re

pectu hostis tam astuti. s. diaboli. & is cito decipit. Unde clamat. ps. Errant sicut ovis que p̄stregre feruū. &c. p̄. Secūdo nostra p̄pinq̄uitas quā nobiscū contraxit. Hebr. y. Nūquā angelos appie. hēdit. &c. Et ad hoc p̄rner scūda parabola de dragma amissa in qua ē imago cesaris vel regis & sup̄scriptio nomis. Sic & homo ē ad imaginē dei formatus & h̄z sup̄scriptiōz xp̄i q̄i a xp̄o d̄i xp̄ian⁹: & iō xp̄s d̄z nostri misereri. Juxta illud Eph. v. Nemo carnē suā vnquā odio habuit. &c. Tercio nostra necessitas & paupertas. Et ad hoc p̄rner tertia parabola d̄ filio p̄digo reuertēte qui dixit. Quanti mercenarij in domo patris mei abūdāt panibus. ego aut̄ hic fame perco. Ali enim hō cognoscit suā miseriam & infirmitatē. tūc deus sibi exhibet suā pietatem. Unde dicit ibidē q̄ pater vidēs cum misericordia motus ē sup̄ eū. & cecidit super collū eius & osculatus ē eum.

C Sermo secundus.
Appropinquant ad ierusalem publicani & peccatores. &c. Libenter debēt oēs ad xp̄m appropinquare: q̄ oīa remedia in ipso poterūt inueniri. De quibus sic dicit Ambrosio. in li. de virginib⁹. Omnis anima accedat ad christū: q̄ oīa xp̄s est nobis. Si vulnera curare desideras medicus ē. Si febribus estuas fons ē. Si grauario iniquitate: iustitia ē. Si auxilio indiges: virtus ē. Si morte times: vita ē. Si celum desideras: via ē. Si tenebras fugis: lux ē. Si cibum queris alimētum ē. Ex h̄is verbis habetur q̄ debemus ad xp̄m accedere & appropinquare. p̄. Primo sicut vulnerati ad medicū & sanatoz. iō dicit. Si vulnera curare desideras medicus ē. Sūtaut̄ quedā peccata que vulnerāt corpus sicut gula. Eccle. xxxvij. In multis escis erit infirmitas. Quedam que vulnerant animā: sicut supbia qua primus angelus vulneratus fuit. Unde alij angeli q̄ cum eo ceciderunt sibi insulāt dicētes ysa. xliij. Et tu vulneratus sicut & nos nostri similis factus ē. Quedā que vulnerant virtutē sicut luxuria. Que quidē vulnerat corpus mala concupiscētia. Job.

xvi. Cōmūnerauit lumbos. &c. Et anima amara p̄scietia. Prouer. viij. Statim es scz mulierē sequi: sicut bos ductus ad victimam donec transfigat sagitta securus eius. Ista sagitta ē p̄scia amara. Et quoniam sunt quedā vulnera que sanantur per incisionē. quedam p̄ aduersionē. quedam per emplastri appositionē. p̄. Ideo iste medicus vulnera gule sanādum docet per incisionē. q̄i iōdinatus gule appetitus ē penitus resecādus. Unde dicitur Prouer. xxiij. Quādo sederis vt comedas cum principe diligētē attēde: q̄ posita sunt ante faciem tuā & statue cultrum in gutture tuo. Ille in gutture suo cultrū statuit qui iōdinatus gule appetitū abscidit. p̄. Tūnus supbie p̄emplastri appositionē. i. per passionis christi meditationē sanari d̄z. Aug. super illud Psal. ij. Factus ē obediēs vsq̄ ad mortem. ecce habes humilitatis exēplū supbie medicamentū. Quid igit itumescis o homo: o pellis morticina qd̄ rēderis. o sanies fetida quid̄ inflaris. Princeps tuus humilis & tu supbus. p̄. Tūnus luxurie p̄aduersionē. i. p̄aduersionem carnis mortificationē: sicut petebat propheta dicens. Tere renes meos & cor meū. Cūdo debemus ad christū accedere: sicut estuati ad refrigerantem. Ideo subdit. Si febribus estuas fons ē. In p̄niti vita boni & mali estus multipliciter partuntur. Nā boni actiui & zglugati patiuntur estum tribulationū. i. Cōmūb. viij. Tribulationē carnis habebunt huiusmodi. In ter. f. comugati p̄o necessarijs rebus. Contemplatiui patiūtur estum tentationū: q̄ ob humilitatis custodia aliquādo a deo molestari p̄mittuntur sicut patet in apostolo vsq̄ ad tertium celum raptus. vt habet. ij. Cor. xij. Salū autem illi quādo patiuntur estum auaritie. aliquādo carnalis concupiscētie. aliquādo furis supbie. Omnes aut̄ h̄st ad christum fontem accedant: & ibi refrigeriū inueniēt. Zach. xliij. Erit fons patēs domui dauid & habitantibus hierusalē in ablutione peccatoris & mēstruate. Per uirū qui interpretatur manu fortis: itelligitur actiui. Per hierusalēq̄ interpretatur visio pacis itelligitur p̄templatiui. Noīe

ad peccatores signatur avari & supbi.
Nunc vero mēstruatur luxuriosi. In isto
igitur fonte actiui inueniunt refrigeriū
patientie: preemplatiui refrigeriū deu-
otionis interne. Ceteri peccatores refrigeriū
misericordie. Hic. vi. Inuenietis re-
frigeriū a labus vris. Tercio debem⁹
ad xpm accedere sicut grauati ad iustus
releuatores. Ideo sub dicit. Si grauatis ini-
quitate iustitia ē. Ad idus grauatur nram
trasctibilem trahēdo ad ipatiētiam. Diabo-
lus nram rōnalem decipiēdo p fraudu-
lentiā. Caro nostra cupiscibile. Isīman-
do p malā cupiscētiā. S; tales sic gra-
uati ad xpm accedant. & ipse de talibus
iustitiam faciet. s. de psequutoribus mū-
di: q; ad nihil eorum deducet. De diabo-
lo qui eius fallacias detegit. Et de carne
queam rōni subijciēt. Jo. xij. Nūc iudici-
um ē mundi: quo ad primū. Nunc pū-
cepit huius mūdi efficiēt foras: quo ad se-
cūdu. Et ego si exaltatus fuero a terra
oia trahā ad meipsum: quo ad tertiū. Tūc
xps via que sunt in hoīe ad se trahit qñ
corpus & anima sibi subijciūt vt tam caro
anime non resistat: sed vtrūq; deo serui-
at. Juxta illud. ps. Cor meum & caro mea
exultauerunt in de. vi. Quarto debe-
mus ad xpm accedere sicut fatigati ad
auxiliatores. Ideo sub dicit. Si auxilio in-
diges virtus ē. In digemus. n. auxilio
xpi & in vita & in morte & post mortē. Et
ideo ad xpm accedamus vt nobis ferat
auxilium in vita conseruādo a casu pec-
cati. In morte: custodiēdo a laqueis dia-
boli. Et post mortē: deducēdo ad gliaz
celi. ps. Tenuisti ma. dexte. mea a pecca-
tis. s. me in vita pseruādo. Et in volūta-
te tua deduxisti me. In morte. s. a laqueis
diaboli me custodiēdo. Et cū gloria su-
scipisti me post mortē. s. i celū me dedu-
cēdo. Quinto debemus ad xpm acce-
dere sicut mortui ad viuificatores. Is sub
dicit. Si mortem times vita ē. Est autem
triplex mors. s. nature. culpe & gehēne.
Ad id igit ad christum accedit non debet
timere mortem nature. quia corpora su-
scitabit. i. Cor. xv. Per hominem mors.
& per hominē resurrectio mortuorum. Ne-
q; mortem culpe. q; omnem culpam de-
bit. ysa. xliij. Ego sum ipse qui deleo

iniquitates tuas propter merz peccator:
tuorum vltra nō recordabor. Nec mortē
gehēne: quia ipsam precipitabit. Eius-
dem. xxv. Precipitabit dominus mortē
in sempiternum: & auferet omnes lachry-
mam ab omni facie. Sexto debemus
ad christum accedere sicut pegrini & er-
rabundi ad ductorem. Ideo sub dicit. Si
celum desideras viā ē. Ipse enim viā ē:
& ductor vię & terminus vię. Juxta illud
Jo. xij. Ego sum viā veritas & vita. Ista
viā est penitētia. De qua dicitur. ysaie.
xxx. Hec est viā ambulatē in ea neq; ad
dexterā neq; ad sinistram declinabitis
A penitentia enim nō debemus declina-
re neq; per aduersa neq; per prospera.
Ista viā est multum breuis quia tantum
continet tres dietas. Prima dietam fa-
cit contritio. Secundam confessio. Ter-
tiā satisfactio. Ista est viā trium die-
rum qua ab egypto id est peccato rēdi-
tur ut deo gratum sacrificius offeratur.
vt habetur Exodi. v. Eodem modo viā
que ducit ad infernum habet similiter
tres dietas. Primam facit malis cōsen-
sus. Secundam malum opus. Tertiā ma-
la consuetudo. Ductor autem in viā pe-
nitentię ē christus qui est veritas. Ideo
anima errare non poterit in hac viā.
Licet enim vna sit viā que ducit ad in-
fernum. alia que ad lybnum. alia que
ad purgatorium. Alia que ad celus. Iste
tamen ductor omnes vias nouit: & deo
animas sanctorum per bonam viām de-
ducit. ps. Deduxit eos per viām rectaz
vt irent in ciuitatem habitationis. Ter-
minus huius vię est vita beata. Juxta
illud Mathei. iij. Agite penitētiā:
appropinquabit enim regnum celorum
Libenter igitur per hanc viām ire debe-
mus: & propter vie breuitatem: & prop-
ter ductoris talis societatem: & propter ter-
mini tantam vtilitatem. C Septimo de-
bemus ad christum accedere sicut tene-
brosi ad illuminatores. Is sub dicit. Si te-
nebras fugis lux ē. Iste at tenebrę q̄a de-
bemus fugere sunt tenebrę infernales.
vbi sunt tenebrę superiores que causan-
tur ex absentia visionis diuine. Tenebrę
inferiores quia ipsa infernalis regio est
tota de se tenebrosa. & Tenebrę interio-

laudarent astra matutina hoc spectat
ad laudem angelorum. Et iubilarent oēs
filij dei hoc spectat ad laudem hominum.
¶ Secundo de cōuersione peccatoris gau
det et festi facit tota trinitas. scilicet pater et fi
lius et spūs sanctus. ¶ Ex primo pater.
Abulius quidem gaudet rex terrenus
quādo filius sibi accipit. Sicut letatus
est abrahā sēcepti sarre. Abulius gaudet
quādo nascit. sicut gauisi sunt zachari
as et helisabeth i ortu precursoris. Abul
ius gaudet quādo filius ablactat. Unde
abrahā facit magnū cōmuniū in ablactio
ne ysaac filiū suū. v. habet Ben. xxi. Abul
ius gaudet quādo filius grādis effectus
ad mēsam suā receptus. Pater igit cele
stis de filio spūaliter cōcepto nato: abla
ctator ad mēsam recepto multū gaudet
cōceptio aut attendit in cōuersione siue
in boni pōssit cōceptione. Ysa. xxvij. Ga
det uosne concepimus et parturimus
spūsaliter. Natiuitas attendit in con
fessione vel bono operū ostensione. Sz
de multis pōt dici illud Ysa. xxxvij. Ue
nerunt filij vsqz ad partū: et virtus parit
et non ē. Ablactatio attendit in vite p
fectione quādo. s. homo intātum pñcit
qz iam nō indiget lacte paruulorū sz et
bo solido perfectorū. Heb. v. Perfectiō
ē solidus cibū. Ad mēsam recepto at
tendit in celesti refectione. Juxta illud
Luce. xxij. Edatis et bibatis super mēsam
meam in regno meo. ps. filij tui sicut no
uelle oliuaz in circuitu mēse tue. ¶ Se
cūdo de cōuersione peccatoris gaudet
filius. Et hoc triplici de causa. ¶ Primo
qz hoc videt effectū sue passionis. qd
totat in prima parabola de oue p̄dita
inuenta. Bego. Una ouis perijt quan
do homo peccādo vite pascua dereliquit.
In humero aut posuit qz peccata nostra
in corpore suo portauit ipse. de hoc sic di
xit Aug. in li. cōtra quinqz hereses. Ho
mo cū cēs inimicus patri meo recōcilia
uit per mecum inier montes et siluas
errare quesiuit te: humeris meis porta
uit: patri meo reddidit et laborauit: su
dauit caput meū spūis opposuit. Man
meas clausi obseci: lancea latus meum
apuit. Tot vt ita dicā inturys: aspersi stani
bus laceratus sum sanguine meū fudi.

aiam meam posuit vt cōiungerē te mihi
et tu diuideris a me. Tantum autē dei de
ritum de oue inuenienda habuit qz de
sertum. i. celū dereliquit. quod dixit de
sertum. i. derelictū quia fuit derelictum
ab angelo in quo fuerat creatus. Tū qz
fuit derelictus ab homine qui ipse fuit
erat habiturus. Tum qz ad instar deserti
in eo sunt dulces cantus autū. i. angelo
rum. Ibi sunt rose martyrum viole con
fessionum: et lilia virginum. ¶ Secundo
gaudet filius quia in peccatore cōuerso
videt reformationē sue imaginis. quod
notatur in secūda parabola de diagma
perdita et inuenta. In qua imago regis
resurget. Deceet enim diagme sunt nouē
ordines angelorum: decimus hominū
qui ad imaginem sunt creati. Sed deci
ma diagma per dita fuit: quādo homo
peccauit: sed xps ipsam quesiuit et suāz
imaginem repaui. ¶ Tertio gaudet ex
eo qz videt resurrectionem sui fratris:
quod notatur in tertia parabola dō filio
p̄digo de quo dixit: Epulari et gaudere
oportebat: quia frater tuus perierat et re
uixit. ¶ Tertio de cōuersione peccato
ris gaudet spiritus sanctus triplici de
causa. ¶ Primo quia recuperat templū
suum quod debet inhabitare. Juxta il
lud. i. Loz. iij. Nescitis quia templū dei
estis: et spūitus dei habitat in vobis. Ha
bitare autem non posset nisi spūitus? ma
lignus recederet. ij. Loz. vi. Que autem
conuentio xpi ad belial. Quis autē con
sensus templo dei cum idolo. ¶ Secun
do gaudet quia recuperat membrū suū
quod debet viuificare. i. Loz. vi. Eū ne
scitis quoniam mēbra vestra templū sunt
spūitus sancti cē. Videmus enim qz mē
brium p̄cissum vel putridum vel para
lyticū non viuificat a spūitu humano.
Eodem mō nec peccator a spūitu diuio
Tum quia diuisus est ab eo. Ysa. lix. In
quitates vestre diuiserunt inter vos et
deum. Tū qz putrefactus ē in peccato.
Johannis. i. cōputruerūt iumenta in ster
core suo. Tum qz paralyticus ē et motu
inordinato. Non enim habet sensu m
amoris dei. de quo. dicit Sap. i. Sentire dō
domino in bonitate. Nec habet motum
ordinatum operis boni: sed inordinatū

Dominica. iiii. post festū trīni.

operis mali. po. Turbati sunt et moti sūt
sicut ebrius. p. Tercio gaudet: q. recupe-
rat vas suū quod d. implere. Oportet
autē q. illud vas sit vacuum ab amore
mūdi si d. impleri amore dei. Aug. sup.
ioannē. Vas es si plenus es fūde qd
habes vt recipias quod nō habes. fun-
de amorem seculi vt implearis amore
dei. Hoc signatū ē. iij. regum. iij. In he-
liseo qui vasa vacua impleuit. De isto fe-
sto et gaudio quod facit deus dicit Ori-
ge. super illud Numeri. xxvij. Oblatio
nemineā et panes et incensum odoris sua-
uissimi offerre per tpa sua. Littera autē
Orige. h.3. In diebus festis vestris. h.3. in
quib. sua festa deus. Est. n. magna festi-
tas salus humana. puta p singulos fide-
les qui conuertuntur ad deū et in fide pro-
ficiunt. Festiuitas dicit quādo iustificat
cum impudicus si sit castus: et iniustus qū
iustitia querit. T Secūdo ponit hui. le-
titie materia. cum dicit. Super vno pec-
catore. Et supra dicit q. supra non agita-
nouē iustis. Quod quidē intelligi pōt
aut de reprobis iustis: aut de seruētib. Si
primo modo tunc verum ē q. hic di-
cit. Et sup hoc ponit Greg. duo exēpla.
dicēs. Valis de peccatore cōuerso q. d.
stare iusto gaudū sit in celo: q. et dicit i pre-
lito plus illa miltre diligit qui post fugā
reuersus hostē fortiter pmit q. illū q. nū
q. terga vertit et nunq. aliqd fortiter fe-
cit. sic agricola illā terram magis amat:
que post spinas vberes fruges pfert q.
eam que nunq. spinas habuit: et nunq.
fertilem mellein pduxit. De hoc ē sic di-
cit Aug. in libro cōtra faustum. Agrico-
le pl. placet agri q. spinis magnis eradi-
catis ceterūm pferūt q. q. nullas spinas
vnq. habuerunt et vix ad tricesimum p.
uenerunt. p. Si autem intelligitur de iu-
stis seruētib. tunc distinguendum est in-
ter affectum et effectū. Nam sū Bernar-
meliori maior est tribuendus effectus.
magis enī indigēti maior est tribuen-
dus affectus. Videmus enī q. si aliq.
mater habeat decem filios si vnus infir-
matur et postea sanatur: maius gaudū
ostendit de sanitate istius recuperata q.
de sanitate in alijs conseruata. Sup hoc
etiam Aug. in libro confes. tria exēpla

ponit dicens. triumphat iperatore et vni-
cst: sed nisi pugnaſſet non viciſſet. Et q.
to maſus periculum fuerit in preliant
to maſus eſt gaudium in triumpho. Ja-
ctat tempeſtas nauigantes minaturq.
naufragium: omnes futura morte palle-
ſcunt: tranquillatur celum et mare et ex-
ultant nimis qui timuerūt nimis. p. La-
rus aliquis infirmatur: omnes animo
egrotant cum eo. poſtq. vero cōualuerit
ſit ei et omnibus tale gaudium recte qua-
le ante nō fuerat. Tercio ponitur leti-
tie et materie cauſa: cum dicitur. Penitē-
tiam agente: Non dixit penitētiā cogi-
tante que eſt penitētia per aſſinatum.
Prouer. iij. Ne dicas amico. i. chriſto va-
de et reuertere et cras dabo tibi: cum ſta-
tim poſſis dare. Nec dicit: penitētiā
docēte que eſt pnia verboſoꝝ p̄dicatoꝝ.
Mat. xxiij. Dicat. n. et ſi faciūt cē. Nec ol-
xit pniā oſtendēte que eſt pnia hypo-
critay et ſimulatoꝝ. Mat. vij. Veniūt ad
vos in veſtimētis ouis cē. Sed dixit pe-
nitētiā agente q. eſt pnia deuotoꝝ. de q.
b. d. Luc. iij. Facite dignos fruct. p̄nie
C Bñica quarta. Sermo primus.

Estote misericordes sic et
pater vester miles
rcoꝝ eſt. Luc. vi. Inter leges
moſaycas et euangelicam illa
differētia eſt videt. q. in illa p̄dicabatur
ſeuera iuſtitia in illa dulcoras miſericor-
dia. ideo ſub diſ. Eſtote miſericordes cē.
Ibi deus vocabat ſe dñm metuentū dñ. hic
vocat ſe patrē benēgnū. ideo ſub diſ. Sic
et pater vester miſericors eſt. Ibi p̄mitte-
bantur carnalia et terrena: hic ſp̄alia et
eterna. ideo pater iſte ſepe vocat pater
celeſtis. i. dator celeſtiū. In ſerſe iſtū hui-
us euangelij tria tangunt. p. Primo. m.
xps exēplo dei ad miſericordia nos idu-
cit. p. Secūdo iſtū miſericordie tres ſpecies
ponit. p. Tercio rōnes et cauſas ſpecieꝝ
oſtendit. C Primo notat cū d. Eſtote mi-
ſericordes ſicut et pater vester miſericors
eſt. Circa qd notandū q. l.3 deus hēat po-
tentia. ſapientia. et bonitatem. vultuque co-
piam et miſericordia. tñ nō dicit. Eſtote
potentes ſicut et pater vester potens eſt.
Nec eſtote ſapientes nec locupletes: ſ. mi-
ſericordes. Ratio huius eſt: q. appetitus

potentia habet delectionem. ps. Delectasti
eos dei allelaurent. Hoc patet in lucifero
qui dei potentia apperitur: ideo i aby-
sum delectus fuit. Apperitus sapientie h3
inflammationes. i. loz. viij. Scientia inflat
Col. ij. Inflatur sensus carnis sue. Diuinitas
inducunt obliuionem dei. Ben. xl. Succe-
dentibus pspertis ppositus pncernaruz
obliuio est interpecta sui. Deut. xxxij. In
crassatus est dilectus et recalcit. Et sequit
Dereliquit deum factorem suuz. Miseri-
cordia autem inducit homines in celestis
regni eterna possessione. Unde dicit xps
misericordibus. Mat. xxv. Venite bene-
dicti patris mei possidere paratum etc.
Non enim dicit. Venite potentes: sed ve
vobis qui potentes fuistis ad bibendum
vinum: et viri fortes ad miscendam cibie
tationem: vt dicit ysa. v. Nec dicit. Venite
sapientes: sed ve vobis qui sapientes fui-
stis i oculis vestris: et cora vobismetipsis
pudentes. vt dicit ibidem. Nec dicit. Ve-
nite diuites: sed ve vobis diuitibus qui
habuistis pccosolationem vestraz: sed di-
cet. Venite misericordes: q3 esuriui et de-
distis mihi manducare etc. C Seco ponit
tur huius misericordie tres spes. C Pri-
ma consistit in non iudicando: cum dici-
tur. Nolite iudicare et non iudicabimini
Iher. Non tñ in largitate beneficio-
rum sitis misericordes sed etiam in iudi-
cando. Notandum autem q3 secundum
Augustinum de sermone domini. Que-
dam sunt manifesta: quedam occulta:
quedam media. De manifestis autem pos-
sumus iudicare. Unde dicit ibidem. De
apertis que bono animo fieri non pos-
sunt. vt sunt supia. blasphemie. et huius
modi. permittitur nobis iudicare. Alia
sunt occulta. Et de his iudicare periculo-
sum e. Unde super illud. i. loz. iij. iij.
Nec meipsum iudico. dicit Augu. Peri-
culu est nobis de ignotis cordibus alioz
iudicare. Tanta enim pfunditas credē-
da esse in homine q3 lateat ipsuz homi-
ne in quo est. In peiro. pfunda infirmi-
tas latebat cui3 se cu3 domio moriturum
pmittibat. Lnz ergo quisq3 de se aut nō
omno aut vix possit veras ferre sententias: quō-
pore de alijs iudicare cum nemo sciat qd
agatur in homine nisi spsritus hominis

qui est in ipso. Adedia autem sunt que bo-
no et malo aio fieri possunt. De quib3 nō
debemus certaz sententias dare: sed debe-
mus ea in meliore parte cōuertere. Unde
de super illud. i. loz. iij. Nolite ante te-
pus iudicare. dicit Augu. Et si spsritus
nec vitare non possumus: q3 homines su-
mus. tamē iudicia. i. diuinitas firmas
q3 sententias cōtinere debemus. Si ergo
suspiciamur qd ē humana tentatio: salte3
nonnu dicemus. Hoc enim ad humanam
tentationē pertinet: sine qua vita ista nō
ducitur. Item super illud Ro. xliij. Sta-
bit autem etc. dicit Augu. Hic inuit apo-
stolus q3 ambigua debemus in meliores
partes vertere: et in futuro spem boni ha-
bere: etiam si aliter sit in present. Adan-
festa igitur sunt iudicada. Occulta sunt
diuino iudicio relinquenda. Adedia autem
non sunt diuinitue iudicada: sed in
meliozem partem vertenda. C Secunda
species misericordie consistit in dimi-
tendo: cui3 dicit: Dimittite sc3 iniurias et
dimittet vobis. i. peccata3 vestruz. Alia
vero littera habet dimittite et dimittenti-
ni. Homo quidē aliquādo doctus in pec-
cato quādo. i. enormitas peccati non di-
mittit ipm cōfiteri. I3 tñ a peccato dimi-
titur: quādo ipse p cōfessionē peccata di-
mittit. Prover. xxviij. Qui abscondit sce-
lra sua non diriget. Qui aut confessus
fuerit ea et reliquerit misericordiam con-
sequet. Legit Zacharie. v. q3 missa ē mas-
sa plumbea in os amphore. Quando q3
massam plūbeaz in ore suo vel in guttu-
re tenet: suffocatur. Si deglutit extinguit:
si rejicit liberatur. Ista massa plūbea ē pec-
catuz ponderosum: qd hoi claudit os qñ
phibet cōfiteri. Tūc aut deglutit: quan-
do delectatio peccati in corde habet. I3
tñc rejicit qñ hō cōfiteat. Aliquādo pccor
tenet a diabolo qñ. i. mala ablata non
vult restituere. Tmo. vi. Qui voluit di-
uites fieri incidit in tētarde3 et in laque-
um diaboli. Tūc aut a diabolo dimittit:
qñ ipa mala ablata dimittunt: vel restitui-
untur. Dulciusmodi enim homines tenet
diabolus per capillos. Capillos enim na-
scuntur ex superfluitate humoru: et signi-
ficant superfluitatem malaz diuitiaruz:
qñ homo illos capillos cadit: tunc dia-

Dominica. iiii. post festū tri.

bolus spm dimittit. Aliquādo tenetur a deo: qñ. s. iniurias non vult remittere. Mat. vi. Si non dimiseritis hominib⁹ nec pater vester dimittet vobis peccata vestra. Quādo autē hō dimittit iniurias tūc de⁹ n⁹as dimittit offensas. Et ibidē. Si dimiseritis hominib⁹ peccata eorū: dimittet vobis p⁹ celestis peccata vestra. Aug. sup ps. Hic tibi deus. aliquid cōtra te teneo. aliquid tu cōtra aliū tenes: dimitte & dimittā. **C** Tertia species misericordie cōsistit in elemosinarū largitione: cū d⁹. Date & dabit vobis. Interf. Date bñficia: & dabit vobis vitā eterna. Qui enim d⁹at tp⁹alia: deus dat sibi & tēp⁹oralia ad sustentationē. & corporalia ad cōsolationē. & spūalia ad iustificationē. & celestia ad glorificationē. ysa. lviij. Gran geesuriēt panē tuū. Et sequit. Et sanitas tua citius oclatur: hoc refert ad bona corporalia. Et antebit faciē tuam iusticia tua: hoc refert ad bona spūalia. Et gloria dñi colliget te: hoc ad bona celestia. Et eris quasi ortus irriguus cui⁹ non deficient aquę: hoc quo ad tēp⁹oralia. **C** Tercio xps ponit rōnes & causas p quas inducit nos ad supradictas tres species misericordie. **C** Primo enim inducit nos ne alios indicemus ex cōsideratione maioris defectus pprii: cū dicit. Quid autē vides festucam in oculo fris ec. Per festucā peccata minima. per trabē peccata magna intelligunt. Sunt enim multi qui non vident sua gravia: & vident aliorū levia pēta. Ante peccatum in p⁹mis parentibus oculus erat aptus ad videndum opa dei. Post peccatum vero aptus ē ad vidēdū defectū & miseriam suā. q⁹ tūc apti sunt oculi eorū & cognouerunt se nudos. Ad autē ecōtra est: q⁹ oculus n⁹ nō ē aptus ad vidēdū & cōsiderādū opera dei nec ad vidēdū defectus & miseria n⁹as: sed ē apertus ad vidēdū defectū pprios. Ber. Egreglum instm corpis ēet oculus si sicut cetera videntis etiam post seip⁹ cognoscē. **C** Legitur i vitis parū q⁹ qdaz frater portabat autē se sacculos puros & pestes saccos magnos arena plenos. Et sup hoc iterrogatus rñdit. Sacculi pui sunt pēta pua aliorū que ante oculos meos semper ha-

beo. Isti magni sunt peccata mēa magna que post dorsum meū p⁹icio. Lxxij. Suli sunt q⁹ cū viderint monachū supflūū vestimentū habētem ac copiosū cibō portū amarū sunt accusatores quod tūc ipsi rapientes & crapulā patētes. **C** Secūdo nos inducit vt iniurias remittamus ex cōsideratione magni periculi & magni exēpli. **P**rimo ponit periculum dicēs: Si cecus ceco ducatur p⁹beat &c. Aliqñ cōtingit q⁹ ille qui facit iustitiam & ille qui recipit ambo sunt videntes. qñ. s. ille qui fecit iniuriā humiliter recognoscit. & ille qui recipit liberaliter dimittit: & tūc nullū ē periculum. Aliqñ vero cōtingit q⁹ alter ē cecus & alter vidēs: qñ. s. ille qui fecit vult satisfaccere: sed ille qui recipit nō vult remittere vel econtrario. Et tūc nō ē magnū periculum: q⁹ sepe benignitas vnus cōvertit cor alterius. Rom. xij. Si esurierit inimic⁹ tuus ciba illi. si sitit potū da illi. hoc enim faciēs carbonēs ignis & geres sup caput eius. hoc ē inducēs eū ad amorem tuū. **P** Aliquādo cōtingit q⁹ ambo sunt cecū. s. nec ille qui iniuriā fecit vult satisfaccere: sed nec ille qui recipit vult parcerē. & tūc ē magnū periculum: q⁹ ambo cadunt in foueā peccatorū. **P** Deinde inducit ad iniurias remittendas ex cōsideratione magni exēpli qñ dicit. Nō ē desolatus sup magnū. Dag⁹ etz n⁹ iniurias oēs sic remisit: q⁹ nec seruauit turbationē in corde: nec dixit ipsopti ore. nec fecit aliqua iniuriā in ope. ysa. xlij. Non erit tristis neq⁹ turbulētus: quo ad p⁹miū. Nō clamabit neq⁹ au diēt foris vox eius: quo ad secūdū. Calamū quāstatum nō pteret. & linū fumigās non extinguetur. minima iniuriā nō inferet: quo ad tertium. **C** Tertio inducit nos dā dū ad elemosinas ex cōsideratione magni p⁹mi: cū dicit. Mēsurā bonā rē. Sinus autē aie ē intellectus q⁹ i plebis glia vñdis apte. & defectus q⁹ i plebis glia dilectiōis inimicū. Est autē mēsurā bona in aie bñficatione. Cōferta in corpis glificatione: q⁹ ad bñficationē aie pferet & addet glificationē corpis: & tūc ē mēsurā cōferta. Longitudo erit in focūda & inordinata sanctorū societate. Sicut enim in cogitatione vñdis

gratia adititue ordinant & associant: sic
societas scilicet erit ordinata & iocunda.
Supplues erit in apta dei visione. ysa. lx.
Tunc videbis & affluas: quo ad mensuram
superfluere que erit in dei visione. Et mi-
rabis & dilatabis cor tuum. quo ad mensuram
bona que erit in mirabili & leta anime glori-
ficatione. Quia conuersa fuerit ad te mul-
titudine maris: quo ad mensuram confortis que
erit in corporis glorificatione. Corpus enim
maris anime fuit: quam multas amaritudines
tibi dedist. Sed tunc conuertet. i. anime totaliter
subiiciet. Fortitudo gentium uenerit tibi.
quo ad mensuram cogitata que erit in san-
ctorum societate iocunda que ex omnibus gen-
tibus & collecta: & per tuam in carne & oia
bolum fuit fortis & robusta.

¶ Sermo secundus.

Quote misericordes sic
cois. Nusqua legist quod deus
voce per potentia: nec per scientia
per misericordiam ad inuentionem illi qui
sunt eius filij non debent in potentia: nec in
scientia in misericordia cum imitari. Deus
habuit tres filios. scilicet luciferum: & dicitur per
per. Sed primus apperit suam potentiam: & ideo
tanta filius degener fuit exheredatus.
per. Secundus appetit eius scientiam: & ideo fuit
imit exheredatus. per. Tertius secutus est
misericordiam: & ideo eterna est assecutus be-
neditatem. per. Postula a me & dabo tibi
genes hereditatem tuam. Si igitur volumus
esse filij legitimi & non exheredari imite-
mur patri noster. non in potentia nec in scientia:
sed in misericordia. Aug. super illud. Ego
te misericors deus. Inuenisti patrem. imi-
tare patrem. Si enim imitari non vis: exhe-
redari disponis. Dicit ergo: Ego te mise-
ricors deus. Tui spiritus nos inducit ad dupli-
cem misericordiam: scilicet corporalem & spiritalem.
¶ Misericordia corporalis consistit in ele-
mosynarum largitione: ad quam nos indu-
cit uerbo: premiorum & exemplum. ¶ Verbo tri-
plex est: quod ipsi misericordie opus precipit
consulit: requirit. Siquis habet unum aliquid
precipit: & sapienter aduocatum idem consulere
& collectum amicum idem volere & requirere:
debet illud cum omni desiderio adimplere.
Deus autem misericordie opus precipit
tanta dominus: sicut per hunc cum dicit. Ego te mi-

sericordes deus. Consulit tanta sapienter ad-
uocatus. Mat. xix. Si vis perfectus esse va-
de & vende oia que habes. Tunc & requi-
rit tanta dilectus amicus. Eiusdem. Mat. xix.
¶ Misericordia volo & non sacrificium. Nos igitur
debemus implere preceptum domini: & potestatem.
audire consilium aduocati: & sapienter per-
ficere voluntatem amici: & dilecti. ¶ Secun-
do inducit nos ad misericordie opus per
monitum: videlicet spiritalem: & celestem. per. Pre-
mum spiritale consistit in reparatione multorum
peccatorum. Propter. iij. honora dnm de tua
substantia: & de primitiis frugum tuarum
da pauperibus: & implebunt horrea tua sa-
turitate. Legit in cesario: cum frater cu-
tusdam monasterij multum abundaret: &
multis ad pauperes liberales essent: tande-
elemosynas dimiserunt & ipsi egere cepe-
runt. quod cum eiusdem viro sancto referret
ait. Duo socij in isto monasterio habue-
runt habitare. scilicet frater date & frater dabitur
vobis. Vos expulsi estis primitiis: & socij sine
eo noluit remanere. per. Primum spiritale con-
sistit in tribus. Primo in peccatorum re-
missione. Eccle. iij. Elemosina pauperis non
erit in oblivione. Et sicut in sereno glaci-
es soluentur peccata tua. Eiusdem. iij.
Ignis ardet & extinguit aqua: & elemosy-
na resistit peccatis. glo. super illud. Mat.
xix. Extende manum tuam. Grulla per pecca-
tis manum ad deum expedit qui eas ad
pauperes iuxta potestatem suam non extendit.
per. Secundo in diuine gratie collatione. n.
Luce. ix. Qui seminant in benedictione de benedi-
ctione gratia. in presenti & gloria in futuro.
per. Tertio in gratie conseruatione. Eccle. xix.
Elemosyna viri quasi sacculus cum ipso. &
gratia hominis quasi pupilla conseruabit. Si enim
manus opponit ut pupilla conseruet. Sic
elemosyna temptationi diaboli se iterponit
& animam a peccato custodit. per. Primum autem
celeste pontifex hunc cum dicit. Aduersus bonam &
perferat. Sunt enim qui dant pauperibus
preceptum superfluum & preceptum retinent. De quo dicit.
Luce. xi. Non superfluum date elemosynas: ce-
ce oia multa sunt vobis. Illi sunt mensuras
bona. Alii sunt qui dant oia superflua: &
retinent necessaria. De quibus dicit Luce. iij.
Qui habet duas tunicas det unam non habenti.
Prima tunica est necessaria. Secunda
superfluitas. Illi sunt mensura perferat. Alii

Dominica. iiii. post festū trinitatis.

sūt q bāt pte necessarior & pte retinēt. sic
fec Barti. cū clamā dē dīuīfī. Isti hnt
mēsurā coagitatā. Alij sunt q oīa neces
saria bāt & nīlīl sibi retinēt sicut sūt virt
spūales q relīquūt oīa pp deū. Barti.
xix. Ecce nos relīquimus oīa & secutī
sumus te. Isti hnt mēsurā supēssuētē.
¶ Tercio inducit nos ad opus mīserī
cordīe exēplo oīum creaturā. Unī scīs
iob ad ipas creaturas hoīes mīserīcor
des mītrī dīcēs. Job. xij. Interroga tu
menta & docebūt te volatīlia celī: & indi
cabunt tibi loquere terre & rēdebt tibi:
& narrabūt tibi pīscā maris. ¶ Primo
īglī nos mītrī ad iūctā. Et istud patet
ī elephātibus: q si vñ cadīt ceterī cur
runt ad subleuādū illū. Patet & ī equ
bus: q si mater vniū pullī mōīfī alīe su
scīpūt filiū ad nutrīdū. Patet ī leo
nibus: q aīalīb² paruis & humīlītatis co
rā cīs & puerīs parūt nīhī magna fame
vrgēant. ¶ Deīde mītrī ad volatīlia
Istud patet ī cīconīs que parentes se
nēs ī nīdo collocāt & nutriunt. Patet ī
aquila que p dā sola nō comedīt: s; aut
bus se sequētibus pte dīmīttīt. Patet ī
chobar. de quo dīcīt Ari. ī nī. de aīalīb²
q aquila qñ tres pullos h; nīmīs graua
tur ī pascēdo. & ī vñū a nīdo reīcīt. &
autē que arabīe dī chobar eūp suscipīt
ad nutrīdū. ¶ Deīde mītrī ad tēraz.
Ambro. Nōlī cē dēterior īsensībīlī ele
mento Terra illos fructus quos affert:
nō suis vībus vēdicāt sed tuis mīnī
strat obsequīs. tu vero fructus illius so
lus īnuadīs & tibi solī cōcludīs. ¶ Deīde
mītrī ad pīscēs. Istud patet ī dēlphī
nīs qui hoīes mortuos ī marī ad lītus
portant. Patet ī cōchīs marīnīs q sem
per sūt clausē. Quidā aut pīscīs ad eas
pastum dēfert: ad cuius tactū ille se ape
riunt qui pastum ī eas pīcīt & recedīt.
¶ Secūdo inducit nos ad mīserīcordīā
spūalem que ī duobus cōsīstīt. ¶ Pri
mo ī īnīuriā & odī dīmīssīōe: cū dī
cīt. dīmīttīte & dīmīttet vobīs. Periculū
est enī īnī cor de odī retīnere. q; ē sicut
īgnīs: tīnca & apīs. Cīcut enī īgnīs
ppīā de qua nutrītur cōsīcut enī mātīā
Sic odīum mētem que nutrīt īpsū cō
sumīt: & omīa mēta ad nīlīlū redīgīt

¶ Ideo comparat fornicī bābylōnīs que
cōbuīst mīnīstros qui eas īncēdāt vt
habet Bāntel. iij. ¶ Secūdo odīus affī
mīlatur tūc que sicut veltīmenta cōgo
dīt & cōsumīt oīa de quibus nascīt. Sic
tra oīa mēta que sūt ī aīa cōsumīt d
qua orīt. Gal. v. q si īnuīcēs mōrdēs &
comedītīs vīdere nē ab īnuīcēs cōsuma
mīnī. ¶ Tercio odīus āssīmīlat apīque
dū alīū pūgīt aculēum dīmīttīt: & vltī
mīlīficare nō pōtīmo & vltī vīuere
nō pōt. Sic & coraculēo odī alīū pūgēs.
& dūlcēdīnē grātīe dēī pēdīt & seīpsū
occīdīt. i. Jo. iij. Quid odīt frēm suū ho
mīcīdā ē. i. sūīpsū. ¶ Secūdo mīserī
cordīā spūālīs cōsīstīt īn dēlīnquētī cor
rectīōe. B; tamē ille qui alios vult cor
rīgīre & īudīcare: pīmo dēfectus suos re
spīcere. Unde. B. ca. Turpe est doctōr
cū culpa redarguīt īpsū. ¶ Ideo dī.
Quid autē vīdes festīcāz īn oculo frīs
tūi &c. Et vt īstā cōnecīōnē ordīnāt
pōssīt facere quīq; cōsīderatōes dēbet
habere. Quarum tres ponīt Aug. sup
illud Barti. vj. hys pōcīta eīcē pīma
trabē de oculo tuo &c. Relīquas duas po
nīt Bēgo. īn mōra. ¶ Primo nāq; q al
uī vult cōtīgēre & īudīcare dēbet cōsī
derare sī est etī sīmīlīs vel equalīs vel ma
ior. i. sī est īn sīmīlī culpa: vel equalī vel
maior: & tūc nō dēbet īpsū cōtīgēre:
sed ambo super se dēbet gēmere: & ad bo
num cōnārī parītē & cōmōnere. Istas
pōssēt sibi dīcī illud Ro. ij. Qui alīus vo
cēs seīpsūz nō docēs: qut pīdīcas nō
furandū furarīs. Bēgo. Būrrī ē vt quī
necīt tēnere mōderamīna vītē sūe su
dex fiat vītē alīenē. Sī nō ē sīmīlīs: tūc
dēbet trāsfīre ad cōsīderatīōnē secūdas
& vīdere sī alīquādo sūt sīmīlīs. Et īdeo
sicut tūc vōlebat sibi mīserīcordīas exī
berī: sic īpsē dēbet eaz alīerī exībere.
Eccl. viij. Ne dēspīcīas homīnēs aūerīrē
tē se a peccatōe: nec īmpīperēs etī. Bē
mēto quōtām omīes īn cōrupīōnē
sumus. Eīsdē. xxxi. Intēllīge que sūt
pīnī tūī ex teīplo. Sī vero nō est etī
sīmīlīs: nec alīquādo fuit sīmīlīs: tūc
dēbet cōtīgēre quā ad hūc pōssēt esse sī
mīlīs: & īdeo ratiōe talīs dūbī nō cō
bet supēbīre: sed dēlīnquētībus cōndē

scēdere. i. Lxxviii. x. Qui se existimat sta-
re videat ne cadat. It. Regū. xx. Ne glo-
rietur accinctus equo vt discinctus. Au-
gu. Nemo ē qui securus ēē possit in hac
vita que tota tentatio nominat: vtinam
qui potuit fieri ex deterio: melior: non
possit fieri ex meliori deterio: Si autem
non est similis nec vnquāz fuit similis ē
de dei bonitate cōsidit q nūquam erit si-
milis: tunc debet transire ad quartāz cō-
siderationem: & videre si ille qui est ita re-
prehensibilis in aliquo cōmendabilis sit
Et si habet aliquos defectus videre de-
bet si habet aliquos profectus: & tūc ra-
tione corū bonorū que habet suppoitan-
dus ē in hīs que minus habet. Itam cō-
siderationem docet dominus. Apoc. ij.
Volens enim reprehendere epm ephesi.
Primo ponit quōdāz malū quōd ha-
bet dicens: habeo aduersū te pauca. quia
charitatem tuāz primas reliquisti. Sed
statim ponit quōdāz bonum qd habet
dicens: Sed hoc habes bonum: quia
odisti facta nicolaitarū que ego similiter
odi. Similiter volens reprehendere epi-
s sardis. Primo ponit quēdam suū de-
fectum dicens: Non inuenio opera tua
plena coram deo. Sed statim ponit quē-
dam suū bonū pfectum dicens: Sed ha-
bes pauca nomina in sardis. quia nō in-
quinhauerunt pfectūta sua &c. Ecce do-
minus postquā posuit illa in quibus isti
epi erant reprehensibiles: statim posuit il-
la in quibus erant cōmendabiles. ad inu-
endum q si ppter aliquē defectus aliq-
s ē reprehēdendus: si tamē habeat aliquod
bonū ē suppoitandus. Si vero quis oīo
videt ēē malus nec aliquod bonum ha-
bere ppter qd sit tolerandus: tunc debz
transire ad quintāz cōsiderationē. qz ille
qui sic videt alicui esse malus: forte i cō-
spectu dei ē sibi in merito proferendus.
Et ponit exēplūz Bre. in stephano & pau-
lo. Nam cū stephanus cōsentiente & adiu-
uante paulo lapidaret: stephanus oīno
erat bonus. Paulus vero oīno videbat
ēē malus. & tamē in cōspectu dei paulus
erat stephano in merito & premio prefe-
rendus.

¶ Sermo tertius.

Nanquid potest
ecceus cecū ducere: nōne am-
bo in foueas cadūt &c. In
isto euāgēlio dñs instruit quales debent
ēē prelati. quales subditi. quales omnes
¶ Prelati quidē non debēt ēē cecī sed vī-
dentes. In celo eīm sunt oēs vidētes &
sapientes & dei cognoscētes. Ideo non in-
digent aliquo instructore. Hier. xxxi. Nō
docebit vltia vir proximus suū: & vir
fratrē suū dicens: Lognosce dñm: oēs
enīz cognoscēt me a minimo vsq ad ma-
ximū aī dñs. In inferno aut sunt oēs ce-
ci: Ideo cadunt in foueas idēst in pfun-
ditatem penarū. Isa. xxliij. Formido &
fouea & laqueus super te qui habitator
es terre: scilicet infernalis. Et erit qui su-
glerit a facie formidinis cadet in foueas
& qui se explicuerit de fouea tenebitur la-
queo. Damnati enim semper formidant
pari supplicia grauiora. Et volentes fu-
gere a tali formidine: cadunt in foueam
i. in pfunditatem penarū. Volentes
autē exire de illa fouea: & non valentes
tenētur laqueo desperationis perpetuo
colligati. In presenti autem sunt quidā
ceci. i. subditi & illiterati qui non habent
cognitionē dñi noīz. & quidāz viden-
tes. i. prelati qui debent habere dūcē ocu-
los. i. doctrināz fulgidāz: & vitāz precla-
ram vt illuminēt & ducant subditos ver-
bo pariter & exēplo. Sed quādo isti du-
ctores sunt cecī: ducunt subditos cecos
tunc ambo in foueam cadunt. Subditi
quidēz cadunt in foueas peccatorū. Pre-
lati autēz in foueas supplicior. Aditus
autem periculū ē ceco ductore cecus ha-
bere q nullū ductorem habere. Si enim
ecceus ductorē nō habet vitā baculo p-
quiri. Si autē cecū ductorē habeat: se cū
illo in foueas precipitat. Formica lēz sit
animal cecutēns: tamē dūcē sibi non p-
ficit. sed habet velut quēdāz baculūz a
natura per quēz viāz perquirat. Sic ē
frequēter accidit q simplices homines
quodam instinctu nature simpliciter &
innocenter viuunt: sed quādo habent
malum passioem tunc ambo in foueam
peccatorū cadūt. Quia sicut dicit Bre. Lū-
pastor: per abrupta graditur: necesse est

vt ad p̄cipitūz grex sequatur. Legit. ij. Reg. v. q. febusai posuerunt sup muros hierusalē in p̄cipitū dauid cecos ⁊ claudos. Et p̄cipitū est ei. Nō ingredieris huc nisi abstuleris cecos ⁊ claudos. Isti cecus ⁊ clauds sup muros hierusalē positi sūt mali p̄lati in culmine ecclesie cōstituti: q. sunt cecus per ignorantia. ⁊ clauds per vitiorā vitam. nisi igit istī fuerint amoti: xps in ecclesia nō poterit dñari. C. Scdo ostendit xps quales debēt esse sub diti: q. debēt esse ad p̄latos valde reuerentes ⁊ obediētes. qd notat cū dicit. Nō est dīcti pulvis sup magnitū. Nō enī debēt sub diti sup p̄latos se efferre: sed eis potius subiacere. Et hoc ppter dignitatem reuerētieminiſterius diligētē: ⁊ piculum rōnis reddende. Ita tria tangunt Heb. xij. Obediēt p̄positis vestrīs ⁊ subiacete eis. ecce dignitas reuerētiē. Ipsi. n. p̄t. ḡlant ecce ministerius diligētē. Quasi p̄s atabus vestrīs rōnez reddidit. ecce piculū rōnis reddēde. St aut p̄lati sūt mali ad huc nīdōmin⁹ in reuerētia sūt habēdi. sicut ostēdit Lp̄yso. sup. Abat. tribus rōnib⁹. ⁊ De p̄ma sic dicit. Hominēs ab initio creati sunt ppter se. p̄. s̄ta aut sacerdores ordinati sunt ppter te: ergo vita eoz ipsoz est ordinatio aut eoz vestra. Si bñ vserit lucrū eoz est si bene docuerit vestrū erit. Accipite ergo qd vestrū est ⁊ nolite discutere qd alioz est. ⁊ De scda sic dicit. Frequēt de hoīe malo bona pcedit doctrina. Ecce enī in vltis terra p̄ciosus aurū pducit. Nūqd ppter terra vltē p̄ciosus aurū pducit. Nūqd ppter terras vltēz p̄ciosus aurūz cōrēnit: s̄ aurū eligitur ⁊ terra relinqt. Sic ⁊ vos doctrinā accipite ⁊ mores relinqite. ⁊ De tertia sic dicit. Nam ⁊ api bus herbe necessarie non sunt sed flores herbaz. Flores aut colligit ⁊ herbas relinqit. Sic ⁊ vos florem doctrine colligit ⁊ cōnērationez relinqit. C. Tercio ostendit xps quales debēt esse oēs. De quib⁹ ista tria dicit. ⁊ Primo q. nō debent esse alioz cordis iudices: cum ait. Nolite iudicare vt nō iudicemini. Non enī debem⁹ iudicare de occultis: nec d̄ futuris: nec semp de oib⁹ manifestis. ⁊ De occultis quidē sicut de intentioni-

bus cordis iudicare nō debemus: q. hoc est soli⁹ dei. i. Regum. xvi. Idē videt ea q. parent. deus aut intruct cor. Ideo ap̄lus non curabat de iudicio humano. nec de iudicio p̄prio cōfidebat. Timebat autē multū de iudicio diuino. i. Corinth. iij. Adhī enīz p̄o minimo est vt a vobis iudicer. aut ab humano dīc. i. ab humano intellectu: sed neq. metipsus iudico. Qui aut tu dicat me dñs est. ⁊ Scdo nō habemus iudicare d̄ futuris: q. hoc similiter solius est dei. ysa. xli. Annūciate que v̄tura sunt in futura: ⁊ sciem⁹: q. vñ elis vos. In hoc peccant multi vani hoīes ⁊ mulieres volentes de futuris conijcere. Unde refert Augu. in libro de vita xp̄iana. q. cū quidā auguria obseruaret. ⁊ futuri mali magnū iudiciū crederet si mures in domo aliquid conoderēt. Ille euz semel mures eius caligas conofissent si per hoc interrogauit Latonē qui cū d̄ r̄dens ait. Nō est mtrū si mures caligas conofērūt: s̄ hoc fuisset futuri mali magnū iudiciū si mures ⁊ caligis fuissent conofsi. ⁊ Tercio nō debemus semp iudicare de hīs que vident manifestas: q. sic dicit Bern⁹. Debem⁹ si possumus excusare opus. qd si nō possum⁹: saltez debem⁹ excusare intētionē. q. i. illud fecerit ex ignorantia: ex surreptione: v̄lex casu. q. si neutrū possum⁹: saltez debemus illud alleuiare ppter grauē tērationē ⁊ vici. Q. q. vehemēs fuit illa tentatio. quid de me fecisset si accepisset de me potestatz. ⁊ Scdo dicit q. debēt esse adiuturas remittēdas faciles: euz ait. Dimittre ⁊ dimittet vobis. In v̄ris aut p̄fectis nō hñ exigūt vt iniurias remittat sed etiam vt inimicos diligant. Iuxta illud ⁊ Bat. v. Diligite inimicos vestros. bñfacite hīs qui oderūt vos. ⁊ orate pro p̄sequētib⁹ ⁊ calūniatib⁹ vos. Adhī enīz sanctos viros tripliciter p̄sequuntur. i. per odia cordiū. per iniurias operū: ⁊ per exprobrationes verboz. Vult igitur dñs vt cōtra odia cordiū opponamus cordis dilectionē. Ideo dicit. Diligite inimicos vestros. Cōtra iniurias operūz opponam⁹ beneficiorū exhibitionē. ideo subdit. Bñfacite hīs qui oderūt vos. Contra exprobrationes verboz opponam⁹ orationes.

ideo dicit. Orate pro psequētib⁹ ⁊ calū
niatib⁹ vos. ⁊ Tertio dicit qd ad elemo
synas dandas debent esse liberales: cum
dicit. Date ⁊ dabit vobis. Vbi tria de ele
mosyna notant. Primo debet esse gra
tuita: dicit. Date nō vēdite. Tertio. n.
modis elemosyna vendi potest. Primo
qñ datur cum spe retributionis future.
Secundo. ad nepotiam. Sunt qui parum
paupibus tribuunt vt amplius accipiant.
⁊ sub elemosyne preterit diuitias querunt:
que magis appellanda est venatio q̃ ele
mosyna. ⁊ Secundo. qñ fit cū appetitu lau
dis humane. Dat. vi. Lū facis elemosy
nam noli tuda canere ⁊c. Tertio qñ fit
cum quadam violentia ⁊ extorsione. Ecce.
illij. Lo in opib⁹ ne affligeris ⁊ ne protra
has datum angustiant. Augu. Qui dat
vt careat tedio interpellatis nō vt rehet
at vscera in digēti⁹ ⁊ rez p̃dit ⁊ meritiū.
⁊ Secundo debet fieri in vita. Unde dicit.
date in presenti: nō dabit⁹ in futuro. Ele
mosyna enim que fit in vita vtilior est q̃
que fit post mortē. Unde versus. Nunc
ra que donat morib⁹ hec munera nō sūt
Ista enim aiā custo dīt ne in foueā pur
gatorij cadat. Ista vero adiuvat vt a fo
uita resurgat. Dat. vi. aut est in foueā nō
cadere q̃ inde resurgere. Ista custodit
aiām ne in carcere purgatorij includat.
Ista adiuvat vt inde educatur. Meli⁹
est aut nō incarcerari q̃ inde educi. Ista
custodit aiām ne in igne purgatorij co
buratur. Ista vero adiuvat vt post com
bustionē ab igne eripiat. Melius est aut
nō comburi q̃ post combustionē ab igne li
berari. Tertio elemosyna est multum
vtilis ⁊ fructuosa. ideo dicit. Et dabitur
vobis. s. regnū celoz. Per tria aut q̃s cō
suecit aliqd a rege obtinere. Aut per al
legationes aduocatorū: aut per preces
amicorū: aut per munus oblatū. ⁊ Ele
mosynarij autem in iudicio pro se ⁊ pro
suis allegabūt. Iuxta illud ps. Iocundus
homo qui miseret ⁊ comodat: disponet
sermone suos in iudicio ⁊c. ⁊ Secundo
sūt paupes facti amici pro ip̃is orabūt.
Luce. xvi. Facite vobis amicos de ma
nna iniquitatis: vt cum defeceritis recipi
ent vos ⁊c. Nihilomin⁹ ⁊ ipsa elemosyna
ouabit pro eo qui eaz fecit. Eccl. xix. Lō

clude elemosynam in sinu paupis. ⁊ hec
p te exorabit vt eruaris ab omni malo.
⁊ Tertio per munus oblatū. Ipse enim
elemosyne sunt munera que deo offerre
debemus per que iras dei extinguimus
⁊ regnū obtinebimus. Prover. xxi. Mu
nus absconditū extinguit iras: ⁊ donū
in sinu indignationē maximā mitigat.
Et dicit elemosyna munus absconditū:
q̃ a laude humana debet abscondi. Vti
litas etiā elemosyne notat: cū dicit. Ad
surā bonā ⁊ cōsertā ⁊c. Beatitudo enim
nostra erit in dei cognitio⁹ ⁊ visione ⁊ in
tuitio⁹. ⁊ ista est mensura bona. In dei
cognitiō dilectio⁹ ⁊ ista est mensura p̃serta.
Et in dei cognitio⁹ ⁊ dilectio⁹ eterna possit
fieri. ⁊ ista est mensura coactata. Inco
gnitiō ⁊ dilectio⁹ ⁊ possessio delectabili frui
tione. ista est mensura superflua. De hac
qduplici mensura dicit Aug. Facta est
creatura rationalis: vt sumū bonū intelli
geret. intelligēdo amaret. amado posside
ret: ⁊ possidēdo frueret.
Cōnica quinta. Sermo primus.

Quā turbe irrurent
ad iesum
vt audiret verbus dei ⁊ ipse
stabat secus flagnū geneza
reth ⁊c. Luce. v. Sicut dicit Chrysostomus
Dat. Signū studiosi agricolę ē messis
secūda. Signū boni negotiatoris est the
ca referta. Signū gratiosi p̃dicatoris est
ecclesia plena hoī⁹. Unde ergo q̃ xps
gratiosissim⁹ p̃dicator erat. q̃ tāta mul
titudine populī ad ip̃us cōfluebat. Dicit
autē idem Chrysostomus. ibidē q̃ tribus de cau
sis sic ad eum veniebat ⁊ irruebat. s. pro
pter verba gratiosa que p̃dicabat p̃pter
faciē amabilem qua cunctos attrahebat. ⁊
p̃pter miracula crebra q̃ faciebat. Jōz
naue ascendit: vt oēs eius verba possent
audire. ⁊ oēs eius faciē possent inspicere:
⁊ miracula possent videre. Sicut omnes
videbat miraculū qd factū est in capti
ra pisciū. Dicit ergo. Luz turbe irrurent
ad iesum ⁊c. In isto ergo euāgelio illustrā
tur auditores verbi dei q̃les esse debeāt.
In quib⁹ quidē q̃tuor esse debet. ⁊ Pri
mum aut ditas in audiciō. qd notat euz
dicit. Luz turbe irrurent. i. euz quodam
impetu frent. Sicut paupes in distribu

tionē elemosynarū tpe famis irruere cō-
fuerunt. In p̄m̄stiaua. n. ecclesia fuit ma-
gna fames ad dīcēdū vbius dei. iuxta illud
Ezras. viij. Aditā famē in terrā nō famē
parietis: nec sitis aque. s. audiēdū vbius dei.
Talis fames attestat sanitati mentis. sic
fames corporalis attestat sanitati corporis.
In fine ē ecclesie sicut ista fames reuocabi-
tur. iuxta illud ps. Conuertent ad vesp̄as
et famē patient v̄t canes. Naz̄ singlo. ip̄i
iudei et alij de gētib⁹ conuertent ad vesp̄e-
ram. i. in fine mudi. et famē patient. i. ma-
gnū desiderū habebūt alios. conuertēdū
erūt v̄t canes: q̄ cōtra incredulos latta-
būt. et circuibūt ciuitatē. i. muniēt ecclesiā
p̄tra hereticorū ipugnationes. et disp̄gent
vbiq̄ ad manducandū v̄t. s. alios lucent
tur xpo et incorporēt. Et si non fuerint sa-
turati fide. s. et cōuersione populorū mur-
murabūt. i. dolebūt. vel murmurabunt
cōtra nolētes credere eos. s. grauit̄ ar-
guēdo. In medio autē ecclesie. i. moderno
tpe. nō est fames. s. magna copia vbi dei.
ysa. xl. Repleta est terra scia dñi. sic aque
maris operietis. Tanta autē est copia q̄
sepe multis uertit in fastidiū: qd̄ est ma-
gnū piculus. Sicut. n. fames verbi dei si-
gnū est salutis sic fastidiū signū est mor-
tis. ps. Omnē escā abhominata est aia eo-
rum: et appropinquauerūt vsq̄ ad portas
mortis. Dicit autē sermo dei ois escā: quia
replet et satiat oēm famē diuitiarū: hono-
ris et delictarū. Ostēdit. n. in deo veras esse sa-
tietatē. Nam auarus ibi inuenit veras di-
uitias. Sup̄bus veros honores. Belitio-
sus verā delectationē. De duob⁹ p̄m̄is
Prouer. viij. Becuz sūt diuitie et gloria.
De tercio ps. Delectatiōes in dextera tua
vsq̄ in finē. Et dixit appropinquauerūt
vsq̄ ad portas mortis. Illi. n. qui libēt̄
verba dei audiūt: a portis inferni sūt oi-
no remoti. Illi q̄o qui fastidiūt sunt pro-
p̄inqui. Illi qui deridēt et nō credūt: iam
vidēt esse inclui. C̄ Secdo in auditōi-
bus debet esse velocitas in obediendo: qd̄
signatur i petro qui mox dño obediuit.
Precepit. n. sibi dñs duo. Unū qd̄ vide-
bat p̄tinere obsequiū xp̄i et p̄olationē
populi qm̄ rogauit eum a terra reducere
pusillum. ne. s. turba ipsuz cōp̄imeret: et

vt populus eum cōmōd⁹ audire et vide-
re posset. Aliud qd̄ videbat p̄tinere vili-
tatem ipsius petri: cū ait. Duc in altum
et laxate retia vestra in capturas. Ex quo
datur intelligi qd̄ plarus nihil debet p̄-
cipere nisi qd̄ cōtineat: aut honorem dei:
aut edificatiōē p̄m̄i: aut vilitatē ip̄i
subditi. In hoc aut appet magna hūili-
tas et obediētia petri: q̄ cū xp̄s sibi dicit
set. duc i altū et. nō se excusauit: s. hūili-
ter obediuit. Trib⁹ enī de causis cōue-
nit quis se ab iniuncto opere excusare.
p̄ Aut quando alias esset valde fatigat⁹
et veller q̄scere. p̄ Aut quando illud qd̄
intūgit vidēte nimis arduū et difficile.
p̄ Aut quando videt esse infructuosum
sine vilitate. Petrus quidē per totā no-
ctem laborauerat: et ideo valde fatigat⁹
erat. Illud etiā qd̄ p̄cipiebat videbat ēē
difficile. s. in altū nauē ducere et retia la-
rare. Difficilius est enim piscari in mari
alto q̄ in infumo. Poterat etiā rōnabili-
ter timere inutilitatē opis futuræ: ex fru-
ctuositatē opis p̄teriti. Et tñ petrus non
attēdit ad suā fatigatiōē. Nec ad labo-
ris difficultatē. Nec infructuositatē: sed
simp̄l̄ dixit. In verbo autē tuo laxabo re-
te. Ex quo datur intelligi qd̄ qm̄ p̄elatus
aliquid p̄cipit qd̄ videt cōtinere honorem
dei. vel edificatiōē p̄m̄i. vel meritum
ip̄i subditi nō debet se excusare. Nec p̄-
pter fatigatiōē corporis. Nec p̄pter diffi-
cultatē opis. Nec p̄pter apparentē inuti-
litatē laboris: sed debet deo se cōmitē et
simpliciter obedire. Habet autē aia duas
aures. s. intellectū et affectū. Luz aure in-
tellectus audit qm̄ illud qd̄ p̄dicat intel-
ligit. Cum aure affectus audit qm̄ illud
sibi placet et diligit. Sed parū prodessit
quis aliquid verbus intelligat et diligat: nisi
hoc per aliqua opa ostēdat. Tunc igitur
auditores sunt vere obediētes qm̄ et ea q̄
p̄dicant intelligūt: et intellecta diligūt:
et dilecta per opera ostēdunt. Luc. x.
Beati qui audiūt verba dei: intelligūt
et amādō. et custodiūt illd̄: ope. s. ad im-
plēdo. C̄ Terrio in auditōibus debet
esse modestia in amando terrena. qd̄ no-
tatur cū dicit. Rogauit autē euz a terra
reducere pusillum. Non rogauit eum vt

stet in terra. Nec vt penitus se elonget a terra sed vt pusillum se reducat a terra. Quidam enim penitus sunt in terra: sicut auari. Alij penitus sunt reducti a terra: sicut viri perfecti. Alij sunt reducti pusillum a terra: sicut boni layci et perfecti: qui non debent esse in terra per inordinatam amorem terrenorum. Nec omnino requirunt ab eis quod omnino retrahat se a terra per omnino dum contemptum terrenorum: sed quod pusillum reducat se a terra per amorem inordinatum. In terra penitus erat qui dicebat Luc. xij. Anima mea multa bona habes: regesce: comedere bibere: epulare etc. Et terra penitus se elongauerunt qui dicebant. Mat. xix. Ecce nos reliquimus omnia etc. Pusillum a terra docebat apostolus reduci dicens. i. Cor. vij. Qui habent uxores tanquam non habentes sint: et qui vtuntur hoc mundo tanquam non vtantur. Ille habet uxorem tanquam non habens qui ea vtitur non ad libidinis expletionem: sed propter proles procreationem vel saltem propter casus vite lubricae vitationes. Ille vtitur mundo tanquam non vtatur qui rebus mundi vtitur non ad supfluitatem: sed ad necessitates. Quarta in auditoribus debet esse reuerentia in audiendo verba diuina. quod innuit cum dicitur. Ut cessant autem loqui. Etus enim predicatione non interrumpatur: sed quousque cessauit narrare intus audierunt. Verba quidem dei cum multa reuerentia sunt audienda: quia sunt medicine dei. gēne dei. et reliquie dei. Quibusdam sunt medicine purgatiue: sicut penitentibus a quibus purgantur malos humores peccati. Sap. xvi. neque herba neque malagma sanauit eos: sed tu domine sermo qui sanat omnia. Quibusdam sunt medicine melioratiue: sicut proficiētibus quos ad melius sollicitat. Eccl. xij. Verba sapientum quasi stimuli et quasi clauis in alui dextri: que per magistrorum consilium data sunt a pastore vno. Alijsque autem sunt medicina cōseruatiua. Juxta illud ps. In corde meo abscondi eloquia tua: vt non peccem tibi. Si quis tale medicinam doceret que morbos purgaret: sanitates augeret et in sanitate cōseruaret: libentissime audiret. Secundo sunt gēne dei. Illas gēmas sancti diligunt. ps. Vi-

lexi mandata tua super aurum et topacionem. Domines autem ponunt precium. Mat. vij. Nec mittatis margaritas vestras ante porcos. Sed tamen poma putrida. i. verba carnalia. tales ponit cum auaritate suscipiunt. Si quis gēmas haberet quam Christus in ore portasset: cum magna reuerentia eas seruaret. Cum magna igitur reuerentia verba sancti euangelij sunt habenda que in corde Christi fuerunt: et ab eius ore precesserunt. Tertio sunt reliquie dei. Verba et scilicet euangelij sunt reliquie Christi. Verba et aliorum sanctorum sunt reliquie ipsorum. Reliquie autem corporales aliorum sanctorum: aliqui sanant morbos corporales. Verba autem dei sanant spirituales. Nam asiam cecam illuminant. ps. Precepit vbi lucidum illuminans oculos. Animam mortuam viuificant. Joā. v. Omnes qui in monimentis sunt. i. in fetore peccatorum audiunt vocem filij dei: qui audierint viuunt. Anima febrili calore inflamata refrigerant. Eccl. xviij. Nonne ardorem refrigerabit ros: sic et verbum melius quam vatium animam male infrigidatam inflamat. ps. Ignitus eloquij tuum vehementer etc. Si igitur medicina corporalis vel spiritalis pericuperemus cum attentione diligere remus cum deuotione. Si gēmas que fuerunt in ore Christi cōseruarem cum deuotione: et reliquias sanctorum a dorarem cum reuerentia exhibitione. manifestus est quod verba dei debemus cum attentione intelligere: et cum deuotione suscipere. et cum multa reuerentia retinere.

¶ Sermo secundus.

Ascendens autem in vnam nauim que erat simonius: rogauit eum a terra reducere pusillum. Quando deus primū homines creauit: ipsum in nauim innocentie posuit. Sed fracta nauis innocentie tabulam penitentis preparauit: quia inter dum amissa misericordie pontem erexit. Qui enim perdit innocentiam et penitentiam: saluari non potest vltimus nisi per dei misericordiam. Quāuis autem penitentia dicatur tabula: tamen quando prece agitur homini innocentiam restituit. et ideo non inuito nauis potest appellari.

Dominga .v. post festū trinitatis.

ri. Circa hoc aut duo sunt vidēda. Prīo quare pnia sunt religio dicat nauts. Sc cūdo que sūnt merces istius nauts. Dicitur aut nauts quadruplici rōne. Cū pmo rōe matērie. Nauts. n. construit ex tabulis cū clauis firmatis et bitumine linitis. Ad cōstructionē aut nauts pnie materia. His multe tabule requiruntur. Ad cōstructionē aut nauts pnie pertinet tñ tres tabule. sc. cōstritio. confessio et satisfactio. Clausus ē timor dñi. ps. Conſige timore tuo carnes meas etc. Iſto clauo timoris dñi nñi penitēs firmet cito nauts pnie dissoluif. Eccl. xxvij. Nō in timore domini tenueris te instat cito subuerſet domus tua. Maxime aut iste clauus timoris domini necessarius ē incipiētibus Aug. tanto minor sit timor: quāto paritē ad quam rēdimus sit p̄pinq̄uor. Max. for. n. timor dñi ē p̄p̄p̄grinārium. Dicit p̄p̄p̄grinārium. Nullus pueniētū. Bitumen est ipsa charitas que aiam p̄iungit deo: cordi suo et p̄ximo. Qui enim nō habet vinculum charitatis ē diuisus a deo diuisus ē a corde suo. diuisus ē a p̄prio. Sed charitas ista oīa cōiungit. Loc. iij. Super omnia habet charitatē quod ē vinculum perfectionis. C. Secūdo dicitur nauts rōne forme. Nauts. n. in principio et in fine est stricta: et in medio lata. Est etiam superius aperta: inferius clausa. Pnia. n. in principio p̄uersionis videtur esse angusta. p̄pter inexpientias et tentationū frequentiam. Eccl. ij. Sili accedens ad feruitutem dei. sta in iustitia: et timore: et p̄para aiam tuam ad cōtationē In fine finaliter erit stricta. p̄pter districam rōne reddēdas. ij. Loc. v. Dēs nos manifestari oportet ante tribunal christi vt referat vnusquisq̄ p̄p̄ia corporis put gessit. In medio autē ē lata p̄pter charitatem diffusam. Ro. v. Charitas dei diffusa ē in cordibus nostris. ps. Nam mandatorum tuorū cucurri cū etc. Debz etiam verus penitēs hēre cor apertus a superiori vt dilatat celestia. et clausus ab inferiori vt nō amet terrena. Jo. cor hominis superius ē latum. inferius strictū ad innūdum q̄ dñi ē latū ad supiora. et strictum ad inferiora. Sed de multis p̄p̄p̄t illud Thron. i. Submersum est

cor meum in me metipso. C. Tertio dicit nauts rōne finis. Nauts. n. scā ē p̄p̄p̄ finem vt hominē p̄ pelagus ad portum deducat. Sic et pnia data ē homini vt pelagus mundi ad portū paradisi ipsa deducere pueniat. Et sicut hō in navi existens dormiēdo. comedēdo et quiescēdo semper vadit ad portū. Sic et verus penitēs et religiosus dormiēdo vadit ad celum. Nam s̄m Grego. Somnus sanctorum nō vacat a merito. Ideo. n. dormiūt vt ad laudādū deū fortiores exurgāt. imo et ipsa sanctorū somnia aliquando sunt meritoria. ps. Reliquie cogitationū sunt somnia que sanctis viris accidunt ex bonis meditatōibus quas vigilādo habuerunt. que quidem deo faciunt magnum festum. Similiter comedēdo vadunt in celū. Ideo. n. comedūt vt sint fortiores ad seruīdū deo. i. Loc. x. Sicut māducatis hie bibitis. omnia i gloria dei facite. Similiter quiescēdo vadunt in celum. Ideo. n. quiescunt vt fortiores sint ad laborādū. Sicut. n. mālit vtūtur sua fortitudine ad malū. iuxta illud ysa. v. Ne qui potētes estis ad bibēdū vini etc. Sic et bonica vtūtur ad bonum. Jo dicebat p̄pheta. Fortitudinem meā ad te custo dīs. C. Quarto dicit nauts rōne regimētis. Nauem. n. regit naut clerus a posteriori. Pare posteriori hōis ē ipsa mors. Nā clerus ē meditato mortis. Clamat igit iste nauclerus ad auiros ne ament dñstias q̄ nō postabunt inde nisi viliſsimū sacculū. Jo. xvi. Sicut cum p̄sui super cutem meā. Clamat ad voluptuosos vt dimittāt delicias. q̄ corum caro cito erit cibis verminū. Job. xxi. Simul in puluere dormiēt: et vermes operient eos. Clamat ad superbos vt dimittāt ambitiones suas. q̄ illi qui volūt eleuari super alios p̄ elationem. cito bestie sup eos ascendent per p̄culationem. Eccl. x. Lum. n. moritur hō hēreditabit serpētes et bestias et vermes. C. Secūdo vidēdū ē que sint merces istius nauis. i. religionis. que quidem sunt tres. castitas. obediētia et paupertas. Et notatur i verbis p̄missis. Nā votū castitatis notat p̄ hoc quod dicit. Ascēdēs iesus i vnam

nauem. Per castitatem enim maxime virginalem homo ascendit usque ad angelicam similitudinem. Mar. xii. In resurrectione neque nubetur neque nubetur sed erunt sicut angeli dei in celo. Ascendit usque ad angelicam equalitatem. Luc. xx. Filii huius seculi nubunt etc. Et infra. Equales enim angelis sunt. Transcendit angelicam fortitudinem. Ambro. Transcendit fortitudinem humane nature suppremitur angelica dignitas per quam homines angelis assimilantur. Dauid. Non est victoria virginitatis quam angelorum. angelicis sine carne vivunt. homines vero virgines in carne triumphat. Ascendit usque ad beatitudinem cognitionem. Sap. vi. incorruptio proximi facit deo. Secunda merces est voti obedientie. quod notatur per hoc quod dicitur quod illa navis erat simonis. Ubi notandum quod hic petrus fuerat trinominis. scilicet cephas. petrus et simon. tamen non dicitur quod ascendit in navem cephe nec petri sed symonis. Cephas enim interpretatur caput. et signat prelatos sublimes qui in ecclesia capitulis locum tenent. Petrus interpretatur agnoscere et significat illos qui vident habere magnam perfectionem scientie. Interpretatur et discalceatus et significat illos qui videtur habere magnam austeritatem vite. Simon autem interpretatur obediens. Non igitur dicitur quod christus ascendit in navem cephe vel petri sed symonis quod non habitat cum aliquibus propter suam potentiam vel suam sapientiam. nec propter suam austeram vitam. sed tamen habitat cum illis qui habent sapientiam et humilem obediencia. Iohannes autem dixit. sapientem et humilem quod est quedam obedientia humilis qua quis obediens sue sensualitati. De qua dicitur ad Romanos. vi. Non regnet peccatum in vestro mortali corpore ut obediatis concupiscentiis eius. Istud enim valde stultum quod hoc est hominem sed dare in manibus demonum. Eccl. xvi. Post concupiscentias tuas non eas. etc. usque ibi. faciet te in gaudia inimicis tuis. Et est tamen alia obediencia superba qua quis vult quod prelati sue obediatur voluntati. Et ista est obediencia cecorum cui dicitur Luc. xviii. Quid tibi vis ut facias. Sic oportet ut prelati talibus dicant. Quid officium vel quales obediencias vultis vobis committere. et ista nullius est meriti. Et alia obediencia humilis et deuota:

quando quis voluntatem suam voluntati prelati totaliter committit. Et ista fuit pauli quod dicitur Act. ix. Domine quid me vis facere. Et ista magni est meriti. Tertia est merces paupertatis. quod notatur cum dicitur. Rogavit eum a terra reducere pusillum: non dixit reducere penitus. Sancti enim viri quidam sunt in hoc mundo non possunt penitus elongari a mundo. sed oportet quod cor possit pudeant et necessitatibus proximorum satisfaciatur. Ideo dicitur. Ezech. vii. Eleuauit me spiritus inter celum et terram. Non dixit posuit me in terram: ibi sunt auari. nec posuit me in celo quod ibi sunt beati. Sed eleuauit me inter celum et terram: aqua ibi sunt sancti viri in hoc mundo positi qui et ascendunt in celum per amorem. et quandoque descendunt in terram per necessarios provisionem. Et hinc est quod cor hominis habet situm in sinistris: tamen respicit ad dexteram. Sic sancti viri quibus sunt in mundo per corporalem habitationem. tamen suspirant in celum per ardorem amoris. Sicque suspirabat propheta dicens. Sitiuit anima mea ad deum fontem viuum.

C Sermo tertius.

Preceptor per totam notam laboratores nihil cepimus etc. Predicatores dei vocantur piscatores et venatores et vindemiatores. Sed predicatorum primitiu fuerunt piscatores: quod vno tractu retis. id est predicationis aliquam magnam multitudinem hominum pervertebat. Predicatores autem moderni sunt venatores. qui cum multis fatigantibus clamoribus vires alii qui poterunt capere vnam feram. id est pervertere vnam animam. Hier. xvi. Ecce ego mittam piscatores multos et piscabuntur eos. Et post hoc mittam eis multos venatores et venabuntur eos. Predicatores autem vltimi siue ipsi angeli erunt vindemiatores. qui cum falce diuisi eloquii vvas maturas a putridis separabunt: et maturas reponent in cellaria dei: putridas in torculara inferni. apoc. xiiij. Misit angelus falcem suam in terram et vindemiat vineam terre. Modo diabolus videtur esse vindemiator terre: quia omnes magnas vvas colligit. Christus autem est racemum collector: quod vix aliquos pauperes conuertit. Ad hec.

Domica. v. post festū trinitatis.

vij. **U**e mihi q: factus sum sicut qui colli-
git in autūno facemos. Quāvis aut p:
militū predicatorēs vt dictū ē: fuerūt p:
scatores: nihil otamen minus ē: moder-
ni possunt vocari piscatores. Nā piscato-
res alii capiūt magnaz piscum multitu-
dinem: tales fuerunt predicatorēs pri-
mitiui. aliquādo paucos: tales sunt p:
dicatores moderni. q: aut p:ces non ca-
pian potest esse causa. aut ex parte p:ca-
torum. aut ex parte piscum. **E**x par-
te piscatorum potest esse quadruplex cā
E Prima est quādo piscatur in tempore
non debito. Unde dicit Petrus in ver-
bo premisso. Per totam noctem laboran-
tes nihil cepimus. Illi piscatur in nocte
qui non habent lumē sacre scripture sed
sunt in tenebris ignorantie. Tales alios
non conuertūt sed in errorem mittant. i.
Thimo. i. Volentes esse legis doctores:
non intelligētes neq: q: loquūt: ne-
q: de quibus affirmant. Grego. nazan-
zenus. Mundari prius oportet: sic ali-
os mundare. Sapienter prius fieri: et
sic alios facere sapientes. Lumen effici:
et ita alios illuminare. Accedere ad deū:
et sic alios adducere ad deum. Vel illi p:
scantur i nocte qui aliqua de genere bo-
norum faciunt in peccato mortali. Ta-
les nihil capiunt: quia nullum merituz
vite sibi acquirunt. Aug. i. Qui mer-
ces congregauit misit eas in saccum p-
ruium. Saccus cōsutus est anim? i gra-
tia stabilitus. Saccus pertusus est animus
peccati gladio lacerat. Talis nulla me-
rita tenere potest sed omnia effundūt
Vel illi piscantur in nocte qui expectāt
penitere in morte. Tales nihil capiunt:
quia vltērius aliquid boni facere non
possunt. Jo. ix. Venit nox quādo nemo
potest operari. Tales etiam potius vidē-
tur penitere tiorē mortis et pene q: amo-
re sustinere. Ideo dicit Aug. Agens pe-
nitentiam in extre mis si secur? hic exte-
ego non sum securus. **E** Secunda causa
est quādo piscatur in loco vel in fundo
infimo. Ideo dicit christus petro. Duc
in altum et. Locus infimus est terra.
Locus medius est aer. Locus altus ē cel-
lum. Illi igitur piscatur in loco infimo
qui laborant in acquisitione terrenoruz

Tales nihil capiunt nisi lutuz. Abachue
ij. Ue qui congregat non sua vsq: quo-
etiam aggrauat contra se densum lutū
Illi piscatur in medio. i. in aere qui la-
borant in acquisitione superborum ho-
norum. Tales non capiunt nisi muscas
Sicut enim aranea se cuiuscūq: vt mu-
scas capiat. Sic superbi interiora sua
dammificat vt aliquos honores acqui-
rant: qui musce sunt. Tum quia mentes
multis tribulationibus pungūt. Tum
quia multis anxietatibus animā insti-
bilem reddūt. Tum q: mentē sedant. Tū
quia cito euolant. Illi piscatur in alto
qui laborant in acquisitione celestium.
Tales multum capiunt. i. regnum celo-
rum. Barthel. i. Regnus celoz vsq: pa-
titur et violenti rapiunt illud. **E** Tertia
cā est quādo piscatur cum instrumento
nō cōgruo. i. cum rebus fractis. Ideo
dicit. Mat. iij. Reficientes retia sua. Illi
retia sua frangunt qui ea que verbo p:
dicant male viuēdo lacerāt. Grego. Ad
verbis predicant moribus impugnant.
Illi retia reficiunt qui vitā suam bonis
actibus componūt. Greg. Ad hoc vt ser-
uetur veritas predicādi necesse est vt ser-
uetur vita bene viuēdi. **E** Quarta cā ē
quādo piscatur in loco non debito. Vbi
dixit dñs. Jo. xli. Mittite in dexteram
nauis recte et inuenietis. Illentim qui
piscatur in sinistra pntis vite. i. in dñi-
tius. delitijs et honoribus nihil capiunt:
q: hec nihil sunt respectu eternor. Hie-
re. iij. Asperit terrā et vacua erat et nihil
et. Illi vero qui piscatur in dextera. i.
vite eterne multuz capiunt: quia sicut d:
i. Cor. ij. Qd oculis nō vidit nec auris
auduit nec in cor hominis ascendit et.
In presenti enim vita non satias ocul?
in vidēdo: nec auris in audiedo: nec cor
in diligēdo Sz i futuro satias off oculus
in dei visione. auris i angelica sublatōe
et cor i dulci dei dilectōe. Dicit aut vita bta
dextera et p:rens sinistra: q: ps dextera i
hoie ē honorabilior: fortior et calidior q:
sinistra. Sic et vita bta ē honorabilior: q:
sicut dicit Aug. Ibi ē vera dignitas que
nulli dat i dignor: et nulli negatur digno.
In pnti aut sepe digni despiciuntur i idē-
gini exaltantur. Est etia fortior q: ibi ē ve-

ra eternitas. *Ysa. xliij.* Oculi tui videbunt
tabernaculum quod nequaquam transierit poterit
In pñti autē et labilitas. *i. Jo. ij.* Mūdus
transit et p̄cupiscentia eius. Est et calidior quod
ibi est inmensa charitas. Unde sancti vocant
carbonem ardentes et lampades fulgētes.
Ezech. i. Similitudo aialini et aspectus eo
rus quasi carbonum ignis ardētius et qua
si aspectus lapidarius. In pñti autē quo ad
bonos et inspecta charitas: quo ad malos
et frigiditas: quo ad p̄gros et repiditas.
Apoca. iij. Urina frigidus es aut cal
dus: si quod tepidus es etc. Secunda causa
re pisces non capiuntur potest ex parte pi
scium: hoc quod dicitur. *C. P̄tia* causa est quod si
nimis sunt astuti et cauēt sibi a retibus et
ab hamo. *Adulter. n.* ex quadam astutia dia
bolica vitat intrare predicationis retia:
timētes ne sua ibidem tagant victa. Nam
supbus non vult audire verba humilitatis
nec luxuriosus verba castitatis: nec au
rus verba liberalitatis. Sic sicut dicitur *Job*
v. Apprehēdit sapientes in astutia eorum
Quatus. n. non modo mittit se capit in
more capitur a deo: a diabolo et a pec
cato. Deus. n. eos capiet et diabolo tra
det. diabolus ipsos carceri infernali in
cludet. peccatum autē ipsos seclusos sic alli
gabit et inuoluet: quod nunquam inde exient.
Matth. v. Eslo consentiens aduersa
rio tuo. i. diuino sermoni qui aduersus
tibi peccati vel peccare volēt. Ne forte
tradat te iudici. xpo et sit tibi causa quare
tradaris. Et iudex tradat te ministro. i.
diabolo et in carcerē mittaris. Amē dico
tibi non exies inde donec reddas nouis
simi quadratē. i. donec exsoluas penam
non tamen per peccatis magnis sed et minimis
Et quod hoc facere non poteris: ideo nunquam
exibis. Secunda causa est quod sunt nimis
magni: quod tunc recta frangunt. Sic et ma
gister in seculo dei precepta p̄tinent. Un
de dicitur de optimatibus. *Matth. v.* Hi
simul magis confregērunt iugum: rupe
runt vincula. Tales enim ad penitētiam
se capi non permittunt. Unde christus
in hoc mundo de omnibus sapientibus
non cepit nisi vnum. scilicet gamalielem le
gis doctorem. Nec de omnibus nobilibus
nisi vnum. i. paulum: qui dicitur fuisse
nobilis ciuis romanus. Nec de omnibus

diuitibus nisi vnum. scilicet zachēum. Nec de
omnibus principibus et potentibus nisi
tres. scilicet nichodemus. centurionē et he
gulum. De infimis autem et simplicibus
et ignobilibus et pauperibus multos ce
pit. *i. Luc. i.* Videte vocationem vestram
fratres: quod non multi poteritis etc. Terc
tia causa est quod sancti sunt nimis lubrici
sicut patet in angustis que postquam capte
fuerint de manibus lubricat. Sic sunt
multi lubrici qui lubricat de culpa in cul
pam. *Themo. iij.* Lubricauerunt vestigia
nostra etc. Hec. Peccatum quod per penam non de
luit mortis suo potest ad aliud trahit. Lu
bricat de culpa in penam. *Job. xxi.* In
cunt in bonis vires suos. ecce culpa. In
puncto ad inferna descendunt. Ecce pe
na. Lubricat de pena in penam. *Job. xliij.*
Ad nimium calorem transiunt ab aquis
niuium. Quarta causa est quod sunt ni
mis parui: quod de rete profiliunt. Isti sunt
qui paruum cor habentes timent aggre
di quod libet arduum. Si serui dei non de
bent timere bona agere propter aliquid ad
uersa que possunt contingere. Sic ostendit *Chri
stus. sup. Mat. v.* per exempla. Dicit. n. quod
sunt tria genera personarum quod propter aduersa
non timent agere opera sua. scilicet miles. agricola
et negociator. Non debent igitur timere serui
dei propter aliquid certare: cum sint milites christi
ij. *Tim. ij.* Labora sicut bonus miles christi
iesu. Nec debent timere bona opera semina
re cum sint agricole dei: quod sicut dicitur *Eccl. xi.*
Qui obseruat ventum non seminat etc. Nec
debent timere talia. i. gratias sibi datas
ad lucrandas animas exponere: cum sint
negociatores regis. *Luc. xxi.* Negocia
mini dum venio etc.

Domínica sexta Sermo pinus.

Nisi abundauerit
iustitia vestra plusquam scribarum et
phariseorum non irabitis et re
gnū celorum. *Mat. v.* Solent magister scolari
um tres ordines habere scoliarum: quo
rum quidam sunt incipientes qui indi
gent primis litterarum elementis. Istos
magister non docet per se: sed per allos
minus eruditos. Alij sunt proficientes
qui adhuc indigent instructionibus le
uibus et planis. Istos similiter non do

et per se sed per alios magis doctos. Terrū sunt pfecti qui tā apri sunt sensib? p fundis. illos magister p seipsum docet & instruit. Magister verus ē christus. Unde dicit **Matth. xxiij.** Unus enī ē magister vester. ps. **Scola eius est totus mundus.** Habuit enim tres ordines scolarum. Quorum quidā fuerūt tpe legi nature. Ili oīo erant rudes & incipiētes & per elemēta & creaturas mundi instruebant. legētes in iplis dei potētia ex sui magnitudine. dei sapientia & ex ordine. dei bonitate ex vilitate. **Roma. i.** Inul fibilla dei a creatura mūdī per ea que facta sunt intellecta cōspiciuntur. Alij fuerūt magis pfecti: qui s. christiani. Istos xps docuit per seipm sublimiora māda. iō oportet qd corū iustitia magis abundet qd iustitia ceterorum. Et ideo dixit. Nisi abundauerit iustitia vestra &c. In hoc igitur euāgelio christus nos inuitat ad perfectā iustitiam. p. Deinde ostēdit que sūt ista iustitia. p. Ultimo que sunt signa. Cād per sectam aut iustitiam nos inuitat dicens. Nisi abundauerit iustitia vestra &c. Iustitia. n. scribarū & phariseorum erat simulatoria & mercenaria. teptā & seuerā. Cābebant. n. iustitia simulata in quo ad deum: quo ad p̄imos & quoad seip̄os. Nam quo ad deum simulabant se habere deuotas orōnes **Mat. vi.** Lum oratis non eritis sicut hypocritae qui amant in synagoga & in angulis platearum stātes orare vt videātur &c. Quo ad proximiū simulabāt se dare elemosinas ppter deum: cum tamē darēt eas propter fauorem humanū. Ibidem. Lum facis elemosinā noli tuba canere ante te &c. Quo ad se simulabant se magna seruare ieiunia. Ibidem. Lū ieiunatis noli līte fieri sicut hypocrite tristes &c. Iustitia aut christianoꝝ dī ab ista abundare: quia eorū orōnes debēt fieri cum cordis attētiōe. Unde ait ibidem. Tu autem cum oraueris intra cubiculū tuū in secretum cordis tui. Et clauso hostio scz. exteriorum sensuum: ora patrem tuū &c. Elemosyne debēt fieri cum recta in-

tentione. Ibidē. Te aut faciente elemosynā nesciat sinistra tua qd faciat dextera tua. Ieiunū debet fieri cum cordis & vultus exhilaratione. Ibidē. Tu aut ieiunas vige caput tuū. Cōdo eorū iustitia erat mercenaria: qd seruabant se magis & mādata ppter t̄palia assequenda. Tria enī seruatiōibus pmittebant. laudem tātō substatie t̄pali. ysa. i. Si volueritis & audieritis mercedem terre como detis. Prolongatio vite corporalis. **Leut. xviij.** Custodite leges meas atq; iudicia que faciēt homo viuet in eis. Et par tēpois **Abich. iij.** Cōuertunt gladios suos in vomeres: & hastas suas i ligones. Iustitia enī xpianoꝝ magis abundat: qd seruatiōib? euāgelicā pfectionē pmittitur regnū celoz. **Mat. iij.** Priam agite &c. Promittit vitā eternā. Eiusdē. Centupli accipietis: & vitā eternā possidebitis. Promittit pax t̄pale & eternitatis. **Joā. xliij.** Pacem relinquo vobis: paces meā do vobis. Multi nū hodie sunt scribe & pharisei inter xpianos qui plus curant de t̄pali cōmodo qd de celesti regno. plus de vitā corporali qd de vitā eterna. pl? de pace t̄pali qd eternitatis. Cōtō eorū iustitia erat teptā & remissa. Scribe. n. qd debāt in sua sciētia. Pharisei aut in sua vita. Et ideo nō curabant amplius acgrere scitatis merita. Iustitia. n. xpianoꝝ debet abundare: qd de sua sciētia & trāsacta vitā nō debēt p̄dēre sed semper ad maiora p̄ficere. **psalm. iij.** Nūcquidē retro sunt obliuiscēs: ad ea vero que sunt priora extendēs me. Sed multi sunt qui nō p̄ficiūt: sed desiciunt. hodie. n. aliqd faciūt: cras parum: post cras min? postea nihil. Tales sunt lunatici. **Ecc. xxvij.** Stult? vt luna mutatur. Luna modo est plena: modo est semiple na: modo est semiuacua: modo tota vacua. Luz. n. tot sunt ptes satisfactoris. s. orationes: ieiunia: & elemosyne. Sūt qui dam qui orōnes multas faciunt: ieiunia custodiūt: & elemosynas tribuūt. Ili sūt luna plena. Postea dimittunt orōnes: sic sūt luna semiple na. Postea dimittunt orōnes & ieiunia: sic sunt luna semiuacua. Tandē totū dimittūt: sic sūt luna tota vacua. **Prover. x.** Egredietur operta

est manus remissa: manus autē fortis di-
uitias parat. Adanus remissa opas ege-
stat in mudo: qz puiat in ecclesia oibus
suffragijs. Egestatē in iudicio: qz nō po-
terūt habere modica stilla olei cōpassio-
nis: sicut patet in virginibz fatuis. Ege-
stat in ierno: qz nō poterūt habere mo-
dica gutta aque refrigerantis: vt patet in
diuite pulone. Sed sancti viri q fuerūt
fontes ptra mundū: carnē ē dyabolū: pa-
rauerūt in mudo diuitias gratiarū. In
iudicio diuitias meritorū. In celo diui-
tias pmoiz. C Quarto eoz iustitia erat
nimis seuera. Dat. v. Audistis qz dicitū
est antiquis: oculi pro oculo: dentes pro
dente. Tūc enīz deus hēbat duos officia
lee valde seueros. v. veritatē que culpas
stricate discutebat: ē iustitiaz que culpas
seuere puniebat. Iustitia autē euāgēlica
habet pietatē. Nā istis duobus officiali-
bus deus dedit duos p̄siliarios. s. miseri-
cordia veritatē: p̄ce iustitiā. Si igit ve-
ritas hz culpas ingreret misericordia si-
bi cōsultat vt videat si fuerit tibi aliq̄ igno-
rantia vel ihermitas humana vel rētorio
pyabolica. Per ista enīz culpe alleuari
conlucuerūt. Lū vero iustitia debet cul-
pas punire: pag sibi p̄sultat vt nō intēdat
p̄suntionē: sed tū intēdat vt hominē recō-
ciliat deo: pacificet proximo ē trāquillet
in corde suo. Hiere. xxi. Ego cogito eo-
gitationes pacis ē nō afflictionis. Et sic ve-
rificat qd dicit in ps. Misericordia ē ve-
ritas obuiauerūt sibi ēē. C Secūdo xps
ostendit que sit perfecta iustitia: cū ait.
Audistis qz dicitū est antiquis. Iustitia enīz
scribatz ē phariseorū erat diminuta quā-
tūz ad verāqz partē iustitiē: que ē decli-
nare a malo ē facere bonū. C Quantum
enim ad primā partē diminuta erat: qz
non cōspicebat anīmū ab odio: nec lin-
guam a simplici mēdacio: sed nec a per-
iurio. Nec manū a vindicta: vt pz Exod.
xxi. in lege talionis. Iustitia autē euāgē-
lica est perfecta: qz cōspicit anīmū ab ira:
sicut patet hīc. Et oculū a concupiscen-
tia. Athy. v. Qui viderit mulierem ad
concupiscendū eaz sam ēē. Et cor a cogi-
tatione mala. Athy. ix. Ut quid cogi-
tatis mala in cordibus vestris. Lohibet
etiā linguam non tantūz a verbo iniu-

rioso: sicut patet hīc. Nec tantū a simplici
mēdacio. Athy. v. Sit autē sermo: veler
est est: nō non. Sed etiā a verbo ocioso
Athy. xii. De omni verbo ocioso quod
locuti fuerit homines: red dēt rationem
de eo in die iudicij. Lohibet etiā manū a
vindicta: vt. s. homo nō vindicet iniuriā
p̄sonalē. Athy. v. Sigs te perculserit in
dextera maxilla ēē. Nec iniuriā realē.
Unde segtur. Et qui vult recū in iudicio
p̄tendere ēē. Nec violentā extorsionem.
Unde segtur. Et quicūqz te angustauerit
mille passus ēē. C Erat etiā diminuta
quātū ad secundā partē iustitiē que ē fa-
cere bonū: qz non tenebātur inimicos dī-
ligere nec pro eis orare nec eis beneface-
re. Iustitia autē euāgēlica oīa ista p̄cipit
Athy. v. Diligite inimicos vestros: bñfa-
cite his qui oderūt vos: ē orate pro perse-
quētibz ē calūniātibz vos. C Tertio
xps manifestat que sint signa p̄fecte iusti-
cie cū ait. Tūc prius reconciliari fratri
tuo. Qualiter autē ista recōciliatio sit fa-
cienda ostendit Chyso. dicēs: Si cogita-
tu offendisti: cogitatio ē recōcilia. Si ver-
bis offendisti: verbis recōcilia. Si opēri-
bus offendisti: opēribz recōcilia. Logi-
tatu igit siue corde offendit qui aliquē
odit: sed tūc eum recōciliat quādō odū
deponit ē ipsūz diligit. Alitis enīz deus
munera nō reciperet: sigs odium corde
retineret. Nāz sicut dicit Chyso. Nemo
inter duos inimicos pōt esse fidelis ami-
cus amboz. Ideo ē deus non vult esse
amicus aliquorū quādiu inter se fuerint
inimici. Nos autēz iquit fidem deo non
seruamus si inimicos eius diligimus ē
amicos eius odimus. Si offendit verbo
detrahēdo: debet recōciliare. samā resti-
tuēdo: cūz precioso sit fama q̄ tēpo-
lis substantia vel corpus. Si tenet satisfac-
tere raptorez restituen- do: si persecutor
emēda offerēdo: multo fortius ifamator
samā restituēdo. Si offendit factis: debz
reconciliare factis. Aliter enīm fm Chy-
so. Nisi quem factis lesisti factis placave-
ris: sine causa oras deū: sine causa elemo-
synam facis de rebus quibus alios spo-
liasti. Quid enim tibi prodest si vnus p
te orat ē alius aduersum te deum inter-
pellat.

¶ Sermo secundus.

Offers munus tuum ante altare et tibi recorda-
tus fueris quod frater tuus habet
aliquid aduersum te. Lū in omni opere
nostro tria attendere debeamus. scilicet hono-
rez deificatione proximi et meriti no-
stri. Deus tū est tante bonitatis quod plus
respicit ad nostrā utilitatē et proximi edifi-
cationē quam ad suū honorē. Offerre enim
munus ad altare potest ad honorē dei.
sed quod illud offertur cum odio proximi non ha-
bet meritū: sed scandalizat proximum. Multū
igitur deus ut homo suū intermitat hono-
rem ut sic primo reconciliatus meritoria
offerat oblationē. Chrysostomus. Unde miseri-
cordia dei: que respicit plus hominū uti-
litatē quam suū honorē. Plus enim diligit co-
cordia fidelium quam munera sua. Bicit ergo
si offers munus tuū. Notanda autem quod
quadruplex munus: scilicet munus a cor-
de: munus ab ore: munus a manu:
et munus ab obsequio. Munus a cor-
de est munus amoris: quod intantum est deo
acceptū ut sine illo nullus alius munus
sibi placeat. Nihil enim valet offerre deo
verba nostra per gratiarum actionē. nec
corpora nostra per mortificationem. Nec
res nostras per elemosinā largitionē
nisi sibi offeramus cor: da nostra pro amore
Istud patet Lucē. xviij. i phariseo qui vi-
debat offerre deo verba sua gratias refe-
rēdo dicens: Deus gratias ago tibi. Corpus
suū macerādo dicens: Ieiuno bis i sab-
bato. Res suas ministris dei largiendo
dicens: Decimas do omnium que possideo.
Sed nihil sibi profuit: quod non offerebat deo
cor suum ipsius deū et proximum diligēdo.
Non enim deum diligere poterat quod om-
nes proximos contenebat dicens: Non sum
sic ceteri hominū raptores: iniustus: adul-
ter: velut etiam hic publicanus. Publica-
nus autem a longe stans percussit se pec-
tus suum. Altare super quod debe-
mus offerre deo munus amoris: est altitudo trinitatis. De quo dicit Exod. xx.
Non ascendes ad altare meum per gra-
dus: ne reveletur turpitudō tua. In tri-
nitate enim non sunt gradus inquiren-
di: ut pater maior filio: vel filius minor

patre: vel spūs sanctus minor utroque
dat. Unde Hieronimus. Istos gradus facere vo-
luit: ideo sua turpitudō reuelata fuit: quod
per os blasphemū omnia sua interiora mani-
festavit. Istud igitur munus amoris debemus
offerre super altare sancte trinitatis: ut
scilicet diligamus patrē qui per suam pote-
statem nos creavit. Filium: qui per suā mi-
sericordiā nos redēmit. Et spūm sanctū
qui per suā gratiā nos in filios adopta-
uit. Frater autem noster est quilibet christia-
nus: quē si offendimus reconciliare debemus:
alias munus dilectionis deo offerre non
possumus. Quia sicut dicitur. Joan. iij. Si
quis dixerit quoniam diligo deū et fratres
suos odit: mēdax est. Dicunt autem omnes
christiani fratres: quod omnes sunt ab vno patre
creati: vno precio redēpti: vno scilicet rege
nati: et ad eādem hereditatem vocati.
¶ Secundum est munus ab ore: quod est mu-
nus orationis. quod est deo valde odoriferū.
ps. Virgāt oratio mea sicut incensum. Et
Summus incensū est leuis calidus et odorife-
rus. Hic igitur oratio est sicut incensum: quia
est leuis: calida et odorifera. Tūc autem
est leuis quādo huiusmodi humilitatē: que
sic facit eam leuē quod versus ad celū ipsa se
ducit. Eccl. xxxv. Oratio humilitatis se nu-
bes penetrabit. Tūc est calida quā habet
secum seruientē charitatē. Eccl. i. Quasi
ignis effulgēs et tū ardeas igne. Tūc
quod ardet in igne quā oratio fundit a ser-
uienti corde. Tūc est et odorifera quā ha-
bet secū puritatē. Apoca. v. Dites singu-
li citharas et psalteria aureas plenas odo-
ramentorum: que sunt orationes sanctorum. Of-
fere autem super quod ordines nostras deprecamur
est ipse christus: quod per ipsum omnes orationes offerri
mus dicentes. Per dñm nostrū iesum christum
filium tuum. Sicut enim a sole propter ni-
miam distantiam non possumus habere lūmē
vel ignē nisi mediante chrystallo vel ali-
quo simili. Sic nec a patre propter suam
nimiam excellentiam aliqua gratia possumus
percipere nisi intercedente mediatore. Bi-
cit autem christus altare terreum: eucum et au-
reū. De primo dicitur Exo. xx. Altare de ter-
ra facietis mihi. De secundo. iij. Reg. xvi.
Altare enim quod erat cotas domino. De
tertio Apocal. viij. Data sunt ei incensum
multa ut daret de orationibus sanctorum

super altare aureum. In xpo quidem tres sunt substantie. scilicet caro mortalitati subiecta: quatuor ad hoc fuit altare terrenum. Anima spiritus sancti: quatuor ad hoc fuit altare celi. Et deitas personissima: et quatuor ad hoc fuit altare aureum. Frater noster sicut est ipse xps, quod si per peccatum offendimus per veram confessionem reconciliamur deo. Si autem xps dominus noster frater noster et mater noster. Dominus autem dei per sublimitatem. Frater per equalitatem. Dominus per inferioritatem. Ipse igitur vocat se dominum nostrum: ut ostendat quod sit maior nobis ratione nature obsequio. Ios. xlii. Vos vocatis me magister et dicit et dicitis: sum et eius. Vocat se fratrem nostrum: ut ostendat quod sit equalis nobis ratione nature humane. Heb. xii. Non confundit eos fratres vocare dicens. Nihilabo fratribus meis nomen tuum. Vocat se ministrum nostrum: ut ostendat quod sit minor nobis ratione humilitatis personae. Luc. xxi. Ego autem in medio vestrum sum sicut qui ministrat. Et certum est munus a manu quod ministrum largitor elemosinam. Alio de muliere forti prouerb. ultimo. Manu suam aperuit in opem: et palmas suas credidit ad pauperes. Frustra autem mulier fortis manu pauperi aperit et extendit: si ea vacua haberet. Ideo dicit intelligi quod homo misericors debet ad pauperes habere manum apertam: extensam et plenam. Aperta ut det cito et facilliter. Eccl. iiii. Cor iopsis ne amiseris: ne perahas datum angustiam. Extensam ut det celeriter. Sunt enim quidam qui vident habere manum ad se et ad suos propinquos tantum reflexam: sed etiam debent ad alios habere extensam. Luc. vi. Dimisi petiti te tribue. Plena ergo ut det abundanter. Thob. iiii. Si multum tibi fuerit abundanter tribue. Altare enim est cor nostrum super quo elemosine nostre immolantur: quod eas facimus cum cordis humilitate. Ios. ix. Dilatatores diligit deus. Cum cordis compassione. Job. xxx. Compatiabamur anima mea pauperi. Cum cordis recta intentione. Mat. vi. Nesciat in sinistra tua quid faciat dextera tua. De isto altari cordis nostri de Exod. xxxvii. Fecit altare thymum, mater de lignis sethim. Lignum sethim est leuiter cremabile et ignisibile: quia cor nostrum non debet aliquo peccati potestate pre-

grauari. nec aliquo igne tribulationis consumi: nec aliquo fetore peccati corruptioni. Fratres nostri angelus sit quos tunc offendimus quod corum inspiratibus non obedimus. Tunc autem eos reconciliamus quod eorum inspiratibus recipimus. Et tunc ipsas elemosinas deferat ante deum. Ipsi autem fratres nostri: quod eundem habemus patrem: et ad eadem facti sumus imaginem. et ad eadem vocati hereditatem. Quartum est munus ab obsequio: quod. Hic cor nostrum non sit in tota vita nostra in delobsequio manemus iuxta illud Ios. i. Scruiamus domino in sanctitate et iustitia coram ipso oib' debemus nostris. Debemus enim scribere deo cum modum cordis: cum iustitia boni operis: cum rectitudine intentionis: et cum logarithmitate finalis intentionis et consumationis. Altare est si deus nostrum: nisi opera nostra. In fide offeratur in iustitia reputant. Heb. xi. Sine fide impossibile est placere deo. Frater noster est spiritus noster quod tunc offendimus quod sensu alitate sibi preponimus. Tunc autem eum reconciliamus quando sensualitate sibi subijcimus. Deus quidem in domo aie nostre posuit fratrem et sororem: virum et uxorem: dicitur ancilla. scilicet rationem et sensualitatem: ut scilicet ratio sensualitatem instruat tanquam frater sororem suam: et eam corrigat tanquam vir uxorem suam: et eam sibi subijciat tanquam domina ancilla suam: ut in oibus sibi obediat.

Et Sermo tertius vnde supra.

Omnis qui irascitur fratri suo reus erit iudicio. Scilicet beatus Augustinus de ciuitate dei. Alteri trahe de cetera aie passiones cadat in sapientem. aliter sentiunt stoici. aliter peripatetici. aliter christiani. Stoici. nunc dicat humilissimo di passiones non cadere in sapientem. quoniam cum quibus aliqua sustineat aduersari in ipsis retinet firmum animus et potestatem. Alii refert Seneca de socrate: quod portione veneni sibi iniussu oblata tanquam medicamentum immortalitatis bibiit. de dea immortalitate diu disputas: portione illas letus et liber hauserit. Peripatetici vero dicunt has passiones in sapientem cadere: sed moderatas rationis subiectas. Et ponit exemplum Seneca de xenophonte rege: qui audita filii morte dolens cor-

Dominica. vii. post festū trini.

rona d capite depofuit. Sz audito q for
titer pugnado occubuit: depofitaz coro
naz reafumpfit: dices fe magis gaudere
de filij virtute q de morte dolere. In di
fciplina aut xpiana vt in codē li. Aug. de
ciui. dei dicit. Nō queris vrū pius ani
mus irafciſi aut trifeſi fed vnde. Naz vt
idē dicit in li. retractationū. Alio ē ira
ſci fratri. aliud culpe fris. Non eiz fratri
irafciſi: nec fine cā irafciſi qui pcto fris
irafciſi. Dicit ergo. ois qui irafciſi fratri
ſuo zc. Sicut i quolibz pcto pōt eē gra
dus culpe: ita z pene. Nā codē genē pec
cati pōt qd aliqñ peccare grauit. aliqñ
grauit. aliqñ grauiffime. Sillis gradus
ē ē in pena. Et illud ofidit vñs i pcto ire
qd hz tres gradus. p. Primus ē qñ ira tñ
ē in corde vel in aio: qd notat cū dē. Dis
qui irafciſi fratri ſuo. C. Scōdē qñ mant
feſtat in exteriori ſigno: qd notat cū dē.
Qui aut dixerit fratri ſuo racha ec. Eſt
aut racha ſm remigū hebraicū: ē inte
riccio indignatis: velut cum diceretur
a dolēte heu. ab irafcente hem. a cadente
ha. p. Tertius qñ manifeſtat i pumelio
ſo verbo: qd notat cū dē. Qui aut dixerit
fratri ſuo ſatne. C. De iſto triplici gradu
ſic dicit Aug. z Beda. In primo ē vñum
ſ. ira ſola. In ſcōdo ſunt duo. ſ. ira z vox:
que iram ſignificant. In tertio ſunt tria
ſ. ira vox z in voce vtutatis expreſſio.
Sicut aut ē gradus in culpa. ita z in pe
na. qd expūmſi noie iudicij: cōclūſi ge
hēne. Per que tria pena infernalis intel
ligit. Sed nomie iudicij intelligit pena
grauis que debet pime ire. In iudicio
emm cauſa diſcutit. z adhuc locus ē de
ſenſioni. z ideo tunc reus ē in periculo
grauit. Noie cōclūſi intelligit pena grauior
que debet ſecūde ire. In cōclūſio eiz cau
ſe ſnia diſſiniſi adhuc iſtā pena diſſerſi: z
locū habz dilatior tūc reus ē in piculo
grauiori. Noie gehēne ignis intelligitur
pena grauiffima que debet tertie ire. Tūc
eiz dā ſnia diſſiniſtitia: nec locū hz de
ſenſio vel dilatio. z tunc reus ē in piculo
grauiffimo. Iſtud aut totū intelligit de
ira deliberata que odiū nūcupat. C. Eſt
igif primus gradus ire qñ ē in animo. Se
cūdu aut Damafcen. Ira eſt accēſio ſan
guinis circa cor. Iſta autē accenſio qua

druplicter fit. In aliqb eiz ignis iraci
die cito accēdit z cito extinguit. Iſti ſm
Biego. ſunt ſimiles ſiccis arū diſtributis
quibus ignis cito accēdit z cito extinguit
In alijs ignis iracundie cito accēdit z
tarde extinguit. Iſti ſunt cetis ſteriores. Et
ſimiles telle q vū adhuc recēs ē facilis
ē ad rectipiēdū: ſz igne aduſta difficilis
ad pōdēdū. In alijs tarde accēdit z tarde
refrigerat. Iſti ſm Biego. ſimiles ſunt li
gnis groſſioribus in quibus ignis tardū
us accēdit z tardius extinguit. In alijs
vero ignis iracundie tardius accenditur
z cito refrigerat. Iſti ſunt ceteris melio
res. De quibus dicit ppha. Iracundini
z nolite peccare. p. Pena huius ire put
ē in aio ē iudiciū. Talis eim ad iudiciū
ctabit. Et quali illud pceptū. Diliges p
ximū tuū ſicut teipm. ſeruauerit require
tur: z lueniet q viderit eū minus q ſua
q bona ſua ſibi nō cōcant. minus q ſu
os: q ppingis ſuis tñ benefecit. z minus
q ſe: q corpus ſuū ſaluti aie fratris pte
poſuit. C. Scūdu gradus ē qñ ira ē in
ſigno. Signa aut odiū ſunt locutionem
ſubtrahere ſaciē auertere z huiusmodi.
Qñ aut vexillū tyrant occulte habetur i
caſtro: ſz caſtrū ſit tam captū. nō tam ap
paret captio niſi quādo erigif. Sic etia
quādo odiū latet i animo captus ē hō
a dyabolo. Sed tamē eiz captio non vt
datur niſi quādo ſigna odiū manifeſtant
p. Pena huius ire ē cōclūſio: q contra
tales in cōclūſio ſete trinitatis ſnia dicta
biſ: q ſicut fecit alijs ſic fiat ſibi. Qñ eiz
cōtra ipm ſigna ire ſue ofidet deus: z to
tus angeloz exercitus z ſanctorz certat
Signū magnū ire dei erit: q tales d tot
mentis nō liberabunt. Imo ſi oēs ſancti
p eis oraret illi nō liberarent. Dicit. vñ.
Noli orare p populo hoc: ne aſſumat
p eis laudē z odem: z nō obſiſſas mihi:
q nō exaudia te. Signū magne ire ange
lorū erit: q ipſos igni ceno irader. Aut
th. xij. Dicit filius hois angelos ſuos
z colliget de regno ei oia ſcādala z mit
tent eos in caminū ignis. Signū ire ma
gne ſanctorū erit: q modicū ſuffragiū
eis nō impēdet. ſicut pz in vltiſte epulo
ne. C. Tertius gradus ē quādo ira eſt in

cōtūmelioso verbo vocādo. s. fatūū frēs
suū. Adde aut qd xps a apls cōtra hoc te
cerunt. Lysistius enim discipulos suos
multos vocat dices Luce vlti. O stulti &
tardi corde cē. Apls ēt Gal. iij. O insensa
ti galathę. Sed scie dū qd sicut dicit Iud.
In li. de sumo bono quadripartita ē loqn
di rō. vel qd bonū bñ vel malūz male: seu
bonū male: seu malū bene proferit. Bonū
quippe bñ loquitur quā ea que recta sunt
humiliter amicare videt. Malūz male
loquitur quā quodlibet flagitium suadere
conat. Bonū male loquitur quā rectū aliqd
arroganter predicare sentit. Malū bene
loquitur quā aliquod narrādo vitium de
testatur: vt ab eo hoīes auertant. Chriſt⁹
igit a apls vocauerūt illos stultos: non
vt cōfundērēt sed vt conigerēt. p. Pena
que debet huic ire ē gehēna ignis. Dicit
aut gehēna a geos qd ē terra & hēnos qd
ē p fundūq: infernus ē in p fundo. i. in
cētro terre. Et talis locus cōpetit pecca
toribus ppter elongationē: obscuritatē:
& frigiditatē. p. Nullus eim locus tantū
distat a celo quātum mediū terre. Iō di
gnū ē vt sicut homo elōgauit se a deo per
pēnā. sic ēt elonget a celo p nouissimum
locū. p. Nullus locus ē obscurior qm me
diū terre. iō dignū ē vt qui dilexerunt
opera obscura tenebarum teneant i lo
cis obscuris penarum. p. Nullus locus
ē frigidior qm mediū terre. iō dignum est
vt piores qui fuerūt frigidī in dei amo
re semp frideat dentibus pē nimio fri
gore. C. Pōt autē addi quartus gradus
ire quādo. s. est p iniurioso facto vel ver
bo. qd notat cū dī: Audistis qd dictum ē
antiquis. Non occides. Istud aut homi
cidium multis modis cōmittit. hō qui
dē hō res suas: corpus aiām & famā. Lō
mittit igit quis homicidium quantū ad
res ipsas in recipiēdo. Eccl. xxxij. Pa
nis egētiū vita paupis ē: qui defraudat
illum hō sanguinis ē. p. Quantū ad cor
pus non tñm glā dīo necando: sed ēt ne
cessitatis tpe non subueniēdo. Ambro.
Pace fame morietur si nō paulit occidi
li. p. Quantū ad aiām triplē. Aut malūz
exēplā pbeādo. Ro. xliij. Noli cibo tuo
illū pdere p quo xps mortuus est. Aut
veritatē vitē facēdo. Eccl. Tot occidimus

quot ad mortē ire tepidat tacetēsq: vide
mus. Aut peccatū morale cōmittēdo.
Sap. xvi. Occidit hō per malitiā animā.
p. Quantū ad famā detrahēdo. Eccl. xx
vij. Flagelli plaga liuorē facit. Plaga lit
que cōmūit ossa. p. Pena huius ire est
iudiciū illud de quo dī: Mat. xxvi. Oīs
qui accipit gladiū gladio pibit. Ille autē
gladius faciet in dānatīs triplicē mortē.
Iuxta illud Ezech. xxi. Duplicetur ac tri
plicetur gladius interfectoz. p. Primo
mors erit qd igne inextinguibili crema
bunt. & ista erit mala. p. Secda qd a beato
rū cōsortio sepabuntur: ista erit pēior.
p. Tertia qd dei vīsio priuabunt: & ista
erit pessima. Mat. xij. Exibunt angeli &
sepabūt cē. Istud respicit sepationē a cō
sortio beatoz. Et mittet eos in caninū
ignis. Illud respicit ignis inextinguibi
lis cruciatus eternos. Ibi erit sctus &
stridor dentū. Illud respicit dñine vī
sionis perperuū dānū. Vīso enim dei san
ctos lētificat: in amorē inflāmbit. Et
qd dānatī vīsio dei carebunt: iō semp in
fctū erūt & semp dēbitus stridēbūt.
C. Bñcia. xij. post festus trinitatis. Sero
mo pñmus.

Quam turba multa eēt euz
iesu: nec hēret quod
māducarēt cē. Mat. viij.
Sicut dicit Chryso. Non est
credēdum qd turbe sine viatīco ad dñm i
solitudinē venerint sed pñma & secunda
vie oīa cōsumperūt. Et iō xps tertia vie
oībus tam cōsumptis miraculum fecit.
Iō autē tādū secū manebat: siue ppter su
os infirmos quos sanari affectabat. Un
de dī: Mat. xv. vbi de isto miraculo agit
Accesserūt ad eū turbe multe hñtes ce
cos & claudos cē. siue pp documēta salu
taria que ab eo audiebāt. Siue ppter ex
pla sanctitatis que in ipso videbant. Ille
due cause vltime ponunt in glo. Mat.
xv. Quia igit turbe iam triduo cū eo fue
rant & altmēta non habebāt: xps illō cō
uiuium eis fecit. Quod quidem cōtut
um cōmēdabile ē. ex parte xpi facietis.
ex parte cōuiuatū. & ex parte ministran
tium. Ex parte igitur xpi tria cōmēda
bilia fuerunt. C. Primo humilitas in cō
ferēdo: cum dī: Conuocatis discipulis

ad dñm se in ope in locutione et cogitatione cōuertit. De primo Roma. vi. Si cur exhabuistis membra vestra seruire inmunditie et iniquitati ad iniquitatem etc. De secundo. i. Reg. ii. Recedant vetera de ore vestro. De tercio. Eph. iij. Renouamini spiritu mentis vestre etc. C. Secundo qd xpm ad misericordiam induxit fuit labor in uentulo cum dicit: Quidā aut ex ipso de longe uenerunt. Secundo glosam. Ad seruitutē dei quidāz uenit de prope. quidā de minus ppe. quidā de longe. Quoniam integritatē mentis et corporis seruant de ppe: ad deū festināt. Qui uero confugio uirtutis nullis tamen alijs flagitijs inquinat: de minus prope uenire cognoscit. Qui aut post multa flagitia cōuertit: de longe uenire pbat. Eph. ij. Veniens euāgelizauit pacem uobis q longe fuistis: pax hīs qui ppe. Secundo hoc iōh de ppe uenit uirgo beata: q mentis et corporis integritatē seruauit. De minus ppe helisabeth cōiugata: q i suo cōiugio honeste uixit. De lōge magdalena: que post multa flagitia ad deum totaliter se cōuertit. C. Tertio qd xps ad misericordiam induxit fuit victus de clementia in redeundo: cū dicit. Si dñm sero eos ieiunios in domū suam deherent i via. Circa quod notandum q sunt quatuor genera hominū qui difficulter ieiunia serpere possunt. scilicet a magna egitudine cōualescentes. itinerantes. pueri. et senes. Tales sunt qui de nouo ad penitentiam ueniūt. Ideo cibo uerbi dei indigent: q ipsi cōualuerūt de magna infirmitate peccati. Ipsi aggressi sunt uiam paradisi. iij. Reg. xix. Surge comede. grādis enim tibi restat uia. Glosa sup Mat. xv. Perit qui sine celestī pane ad patriā tendit. Ipsi tāquā pueri sunt recenter in gratia renati. i. Petri. ij. Quasi modo geniti infantes sine dolo lac concupiscite. Ipsi quādoqz fuerūt in peccatis inueterati. ps. Inueteraui inter oēs inimicos meos. C. Tertio istud cōsiliū fuit cōmendabile ex parte ministrantiū. i. ex parte discipulor. C. Fuit tamē in eis quoddā reprehensibile. quoddā tollerabile: et quoddā cōmendabile. C. Fuit reprehē-

sibile in eis istud qd dixerunt. Tñ istos quis poterit saturare panibus in solitudine. Non enim de hoc debuerūt dubitare: cū paulo ante xps quinqz milia hominum de quinqz panibus saturauit. vt habetur supra Jos. vi. Ipse aut dñs nō eos in laudauit: sed leniter interrogauit. dicens: Quot panes habetis. Mat. vi. Vos qui spūales estis instruite hōmō in spiritu lenitatis. Non dixit in sermone lenitatis: nec in disciplina lenitatis: sed i spiritu lenitatis. Quidāz enī conigendi sunt in sermone asperitatis. alij in disciplina seueritatis. Dēs aut in spū lenitatis: q quaticūqz sonet in uoce aspitatis: in correptione seueritatis: semp debet eē i corde tranquillus. Qñ aut aliq quāda simplicitate ducunt. sicut erat ist discipulistic tales conigendi sunt cū sermone lenitatis et cū spū lenitatis. C. Secundo fuit in eis quoddā tollerabile. i. q: nec ministranti uite pē panes reseruabāt. Sed contrariū uidet qd dicit Mat. xij. Nolite solliciti esse in crastinū. Sed aliud est habere sollicitudinē nimiam: per quāz celsita spualibus possunt que ē phibita. Unde dicit Lu. xij. Primū querite regnum dei. Aliud ē habere prudentiā quā laborando uite necessaria acquiruntur: q ē cōcessa. ps. Labores manū tuarum qz manducabis etc. Ideo labor est exercendus: sollicitudo tollenda. p. Aliud ē seruare ordinatōē diuinā quā deus ordinauit ut pcedat oribus uerbi dei a subditis ministrantibus necessaria. i. Lozinf. ix. Deus ordinauit his qui euāgelium annūciant de euāgelio uiuere. Unde de Luce. x. Dignus est enim operarius mercede sua. C. Tertio fuit in eis quoddā cōmendabile: q in distribuēdo panes xpo reuerēter assistebant. Propter q instrui mur: q prelati debemus subicere in aīo eos nobis humiliter pponēdo: et in corpore eis assurgēdo et genua flectēdo: in ope eis uelociter obediēdo. Heb. xij. Obedite. ecce obediētia operis. Prepositi uestris. ecce humilitas corporis: quia debent reputare eos sibi in omnibus esse prelatos. Et subiacet eis. ecce reuerētia cum signo cordis.

Bñica. vii. post festū trinitatis.

Sermo secundus.

Miserere: sup turbā: quia
ecce iaz triduo
sustinet me etc. Oim misercor-
dia tñ erat in celo. Unde ps.
Bñe in celo misericordia tua. Deinde de
scēdes de celo inclusit se in quodā angu-
lo. i. in iudeorū populo. ps. Notus in iu-
dea de. Deinde de eisdē se in gēnīs vte-
ruz. ps. Suscepim⁹ de misericordiā tuā.
Tandē diffusa est in vniuerso mūdo. ps.
Misericordia dñi plena ē terra. Et sic de⁹
qui tñ videbat esse misericors sup turbā
angelorū: et postmodū sup turbā iudeorū.
Ado est misercors sup turbā oīz fidē-
liūz. Ideo dicit. Miserere super turbam.
De illa autē misericordiā tria dicunt. p. Pri-
mo pōit promptitudo misericordie. p. Se-
cundo causa motiua misericordie. p. Ter-
tio effectus misericordie. Promptitudo
diuine misericordie notat in hoc q. dicit.
Miserere: sup turbāz. C. Primo ponitur
promptitudo diuine misericordie quam
quidēz promptitudo dñe tria faciūt. s. pio-
pietas naturalis. potentia vniuersalis.
et experiētia singularis. C. Sicut eis na-
turalis ppietas ignis est calefacere. Sic
ppriū est dei semp misereri et parcē. Dio-
nyh. Neg. n. ppius ignis est infirigidā
re: neq. boni nō bona pducere. q. igitur
misereri est deo ppius. id punire est deo
alienū: inuolūtariū: et etiāz tardū. q. enīz
sit alienū dicit ysa. xxvij. Alienus ē op⁹
etius ab eo. Et loquitur de opere punitio-
nis. apīs enīz habet mellificare. et hoc est
suoz officiz ppius. habet etiāz pūgere
qn. s. molestare. et hoc est sibi alienū. Sic z
de⁹ qñ dat mel sue misericordie facit of-
ficiū sibi ppius. Quando vero adhi-
bet stimulū iustitie facit officiū sibi alie-
num. Est etiāz inuolūtariūz: q. inuite pu-
nit. ysa. i. Deu cōsolabor super hostibus
meis: et vindicabor d inimicis meis. Ubi
dicit glo. more pī patris eos lz inimicos
plangit et pcurit. Est etiāz tardū q. sicut
dicit Chyso. Illud qd homo sm naturā
facit cito facit. Illud autē qd ptra naturā
facit tarde facit. Sic z de⁹ cito facit op⁹
misericordie quia est sm naturam suam.
Tarde opus iustitie: q. est cōtra naturāz
suam. Ro. ij. An diuinitas bonitatis eius

et patientie et longanimitatis cōtēptis.
Sigit opus iustitie est deo alienūz iuo-
luntariūz et tardūz querit Chyso. super
Mat. Quare ergo punit. Et respondet.
q. compellit. Unde ait. Deus enīz inuit⁹
et cūz magno dolore cōpellit peccatores
dānare. Non enīz sic dolet q. ipse ab eis
offendat. sed q. violēter cogitur aliquis
pdere: qui omnes cupit saluare. Deinde
querit dices. Lūz in potestate sua de⁹ ha-
beat pdere et saluare: quīz cūz inuit⁹ cō-
pellit. Et respōdet. Tu qui nō desideras
misericordiā dei. Nā sicut qui desiderat
misericordiā denegat crudelis est. Sic q.
nō desiderat misericordiā pstat iniustus
est. Deinde tertio querit dices. Quis est
homo qui nō desiderat misericordiā dei.
Et respondet. Tu qui pmanes in pecca-
tis. Desiderare enīz misericordiāz dei est
cōuerit ad deūz. Ille enīz desiderat misē-
ricordiā dei qui timet irāz eius. Qui autē
nō timet nō desiderat misericordiāz dei
tēnit. C. Scōm qd facit deūz promptum
ad misericordiā est eius potētia vniuer-
salis. Quāto enī quis est magnanimior
tanto ad indulgendū est pntior. Hoc vide-
mus in aīalib⁹ et in hoib⁹. Nāz inter aīa-
lia ea que sunt nobiliora ad indulgendū
sunt magis prona. et cōuerso. Un leo a
catulo puocatus se non vindicat ppter
suā magnanimitatē et catuli vilitatem.
Sed si catulus mordet catulū: statiz mu-
tuis morib⁹ se lacerat: q. vilia animalia
sunt. Similiter videm⁹ q. homines ma-
gnanimes sunt ad indulgentiāz faciles.
Amb. Procul a magnanimitis cupiditas
vilitatis. iij. Regū. xx. Reges dom⁹ israel
clemētes sunt. Cōuerso autēz mulieres:
q. sunt viles et fragiles. Ideo sunt ad irāz
et ad vindictā faciles. Eccl. xxv. Non est
ira sup irā mulieris. Deus igitur cum sit
oīpotens: et nos viles et inutiles hūcūll⁹
nostras iniurias pūpendit. Et si eas re-
cognoscimus: statim remittit: et hoc ppo-
pter suā maiestatem et nostrā vilitatē. ps.
Excelsus domin⁹ et humilia respicit. Ac
si dicat: q. ipse est excelsus per potentia
maiestatis. Ideo humiles respicit oculo
pietatis. Sap. xi. Miseris oīz: quia oīa
pores. Ac si dicat: q. tu habes potentiam
vniuersalem: ideo habes misericordiam

generales. Et in isto sensu loquuntur ecclesia. Deus qui omnipotentia tua parcendo maxime a miserando manifestas. Tertium quoque factum deum promptum ad misericordiam est experientia singularis. Solebat enim morbi medicus tribus modis scire potest. Aliqui per suam scientiam theoreticam. tunc est infirmo multus medicus. Aliquando per quandam practica et exercitationem longam. tunc est magis medicus. Aliquando per experientiam quando in propria persona infirmitates plurimas expertus est. tunc est maxime medicus. ideo boni est ut aliqui infirmes: ut infirmis melius coparentur. Sed si esset aliquis medicus qui esset bonus theoreticus et bonus practicus et infirmitates esset expertus ille adhuc esset magnus medicus. De igitur ante incarnationem infirmitates nostras corporales et spirituales cognoscebat per eternam sapientiam quasi per quandam theoreticam. Et ideo tanquam pater benignissimus multum erat medicus. Quia misericors pater filiorum misericors est dominus. timentium se. quoniam ipse cognovit signum nostrum. Recordatus est quoniam pulvis sumus et homo sicut fenix etc. Post incarnationem autem scivit per quandam practica et exercitationem longam: quoniam xxxij. annis circa nostras infirmitates sanandas tam corporales quam spirituales practicauit et se exercitavit. et sic fuit magis medicus. Act. 1. Qui per transijt benedicens et sanando omnes opprimitos a diabolo etc. Et sicut medicus multum commisit qui circa aliquem infirmum cum se exercitasset et nihil proficeret. Ita Christus. per contristatus sum in exercitatione mea: et commotus sum a voce inimici et a tribulatione peccatorum. Et si dicat. de tribus doleo et contristor. scilicet quando mea exercitatio nihil valet. et quando vox inimici id est suggestio diaboli plus valet quam mea ipsi ratio. et quando ego peccatore tribulo. id est punio. Tandem scivit per experientiam quod expertus est temptationes: fames: dolores: et mortem: ideo facit esse maxime medicus. Heb. iij. Non enim habemus pontifices qui non possint copari infirmitatibus nostris etc. Heb. v. Vidit et huius que passus est obediens etc. Secundo ponitur causa mortua butus misericordie que quidem fuit deuo

tio turbare: que in duobus appetit. Primo in hoc quod de longe veniebat. Ipsi de longe ad Christum veniunt qui de peccatis multis et magnis ad deum se convertunt. Sunt autem quidam qui timore peccati per infirmitates humanas. sicut petrus qui timore mortis Christum negavit. Ipsi veniunt de longe. Alii per ignorantiam sicut paulus. i. Tim. i. Ignorans feci in incredulitate. Ipsi veniunt magis de longe maxime quando est affecta ignorantia. Alii per certam malitiam sicut dicitur qui adulterum et homicidam commisit. Ipsi adhuc veniunt magis de longe. Secundo apparet eorum deuotio: in hoc quod tri-duo seculis manebat. Prima dies est cognitio veri. Secunda dies detestatio mali. Tertia amor boni. Sunt autem quidam qui cum Christo nolunt stare nisi per dies sicut mali christiani qui habent cognitionem veri. id est de veritate: sed in his malum odium nec bonum faciunt. Ad Titum. i. Constaten se nosse deum: factis autem negat. Alii autem sunt qui stant secum tamen bi-duo: sicut delinquentes et ociosi: qui habent cognitionem veri et detestationem malum: non habent amorem et operationes boni. de quibus dicit Lucas. iij. Omnis arbor non faciens fructum bonum excidetur etc. Boni autem stant cum deo tri-duo: quoniam deum per fidem cognoscunt et malum fugiunt et bonum faciunt. De isto tri-duo dicit Bernardus. xl. Tres enim dies sunt post quos recordabitur pharaon in iustis tui. et restituet te in gradum pristinum dabisque et calicem etc. Ex his verbis habet quod isti tres dies accidunt nobis de memoria: ratione eternam: et deo faciunt magnam letitiam. Tertio ponit magnam efficaciam misericordie qua fit saturatio turbis. Distinguit autem gloriam super David. xv. quod tuos tpa. scilicet ante legem: sub lege: sub gratia: et in gloria. In primo fuit satietas nulla nec in intellectu: quod deum non cognoscebant: nec in affectu quod iustificari non poterant. Ephe. iij. Tenebris obscurati habentes intellectum: quo ad primum. Alienati a via dei: quo ad secundum. In secundo tempore fuit satietas semiplena: quoniam intellectus erat resocillatus per legem quo ad cognitionem. Sed affectus remansit vacuus quo ad iustificationem. Ro. iij. Per legem cognitio peccati: quo ad primum. Nunc autem sine lege iustificatio: quo ad secundum. In tertio

tpe est satietas plena: q; satietas est intel-
lectus cognitione: et affectus gratie ple-
nitudine. Joā. i. Gratia et veritas p̄ iesū
xp̄m facta est. In futuro erit satietas ple-
nissima: q; totus homo saturabitur: in
terior: q; intellectus saturabit in apta dei
visione: et affectus in p̄fecta dei dilectione:
q; exterior: q; saturabit oculus in viden-
do oculo ad oculū facie xp̄i. auris in au-
diendo vocē eius. olfactus in sentiendo
odorē xp̄i. Os in loquēdo ore ad os cum
ore xp̄i. Adan^o i amplexado vestigia xp̄i.

¶ Sermo tertius.

Accipiens. dñs septe-
z panes gra-
tias agens fregit &c. Cum hō
tripliciter cōsideret. s. q̄ntūz
ad corp^o q̄ntū ad aiam. et q̄ntū ad vtrūq;
cōiunctū. ideo deus triplicet cibum sibi
pparavit. s. corpalem quo corpus reficit.
spūale quo anima nutrit. et celestem quo
totus homo beatificat. Cōsumit aut cor-
porale tñ xp̄s in hac vita fecit. s. hic de
septe panibus. et supra Joā. vi. de quinque
panibus. Cōsumit aut spūale multoties
fecit. nam quotiens predicavit: totiens
alimēta spūalia attribuebat. Aug. Non
est magnū pascere ventres cito morietes
vel morituros. Sed magnū est pascere
animas in eternū victuras. Cōsumit aut
celeste tñ semel facit: qd tñ nunq̄ finem
accipiet. De quo dicit Luce. xxi. Edatis
et bibatis sup mēsam meā in regno meo.
Istud igit cōsumitum corpale signare pōt
spūale et celeste. In isto igit cōsumitio po-
nunt tres differētie psonarū. s. xp̄s. turbe.
et discipuli. ¶ In xp̄o aut duo fuerunt. s.
magna misericordia: cū dicit. Misereor
sup turbā. Et magna potentia: q; panes
multiplicavit. ¶ Misericordia autē dei
dicit magna quattuor modis. Magnūz
eniz aliqd qd dupliciter dici pōt. Aut al-
titudine sicut arbor: p̄cera dicit magna.
Aut pfunditate: sicut puteus pfundus
dicit magnus. Aut latitudine: sicut pla-
tea lata dicit magna. Aut longitudine:
sicut vīa longa dicit magna. Et de mo-
dis misericordiā dei magna vocatur. Est
eniz tam alta q; in celū ascendit: et scdōs
sup merita remunerari facit. ps. Magni-
ficata est vīa ad celos misericordiā tua.

Et tam pfunda q; vsq; in infernū descē-
dit: et sanctos patres ideo eduxit. ps. Mis-
ericordia tua magna est sup me. et crul-
si animā meā ex inferno inferōi. Est tā-
lata: q; in totū mundum se expandit. ps.
Misericordia dñi plena est terra. Est tāz
longa q; ab eterno incepit: et vsq; in eter-
num durabit. ps. Misericordia dñi ab
eterno et vsq; in eternū sup timētes eum.
¶ Scdō in xp̄o fuit magna potentia per
quā septe panes sic multiplicavit: q; q̄-
tuor milia hominū ideo satiauit: et nullo
minus etiā septe spote suffecerūt. Que-
rit aut Chrys. cūz plures panes fuerint
hic et pauciores comedētes se ex p̄riori mi-
raculo: quid est q; pauciores reliquie re-
manerūt. Et respōdet: qm̄ aut hoc fuit:
q; spote sunt maiores q; copiam: aut vt
ex diuersitate rememorent: et illius et istū
miraculū. et ppter hoc tunc septe cophi-
nos reliquit: equales discipulis. Nunc
autes spotas equales panibus. Multū
plicavit autēz bñdicendo: frangendoz
gratias agendo: per que iuratur q; ci-
bum bñdicere debemus. Illa eniz bñdi-
ctio cibum sanctificat. i. Timo. iiii. dicit
de cibo. Sanctificat per verbū dei et ora-
tionē. Diabolū ne se immisceat fugat: sicut
patet in sanctimontali: in quā diabolus
intrauit: q; lacrucam sine bñdictione co-
medit: vt ait Grego. in dial. Et salubrem
vsum rei p̄stat. Non enim est magnū
habere rem sed vsum rei. Unde Seneca.
Stulto nulla re opus est. nulla. n. re scit
vri. ¶ Scdō multiplicavit frangēdo. ad
inuēdū q; in nostris cōsumijs panē pau-
peribus frangere debemus. vt dicit ysa.
lviii. Frange esurietī panē tuū. ¶ Tercio
multiplicavit gratias agēdo. ad inuē-
dū q; in nostris refectionibus gratias
deo agere debemus. i. Timo. iiii. Nihil re-
ficiendū qd cūz gratiarū actione percipit.
¶ Scdō in isto cōsumitio fuerūt turbe. In
quibus duo fuerūt. s. magna humilitas.
et saturitas. ¶ In humilitate qd notatur in
hoc q; super terrā sederūt: per qd signifi-
catur cōtemptus terrenoz: quē debēt illi
habere qui a dño volunt pasci. Quidāz
autem stant infra terram. sicut auari qui
habent terram sup caput suū. Amos. ix.
Auaritia in capite oīz. Alij stant super

terram sicut pfecti qui terrenis omnibus
viant. Iuxta illud **Mat. xix.** Si vis pfe-
ctus esse vade et vende oia et. Alij nec sūt
infra terrā per cupiditatem: nec sup ter-
ram per omnimodā paupertatē: s; sicut
in terra per terrenoz admiñstrationes.
Tales fuerunt patres beate marie: qui
res suas in tres partes diuidebant. Una
scrutoribus templi dabant. Aliam pau-
peribus distribuebāt. Tertiā sibi et fami-
līe sue vsibus reservabant. **C**Secūdo in
turbis fuit magna sarietas. Unde dicit.
Mat. x. Manducaverūt et saturati sunt. habue-
runt enīz trā per que saturari merito de-
buerūt. **P**rimo habuerūt stomachum
vacuū qđ notat per hoc qđ dicit. Non ha-
bent qđ manducet. Stomachus enīz ple-
nus falsū ē. vacuū appetit. Sic et qñ sto-
machus anime plenus est siligo porcorū
falsū ē. vultu ē celestium. **Proverb.**
xxv. Anima saturata calcabit faenum.
Quando enīz homo vacuat amore mun-
di: implet amore dēi. **Aug.** Uas ca. s; ple-
nus est: funde qđ habes vt recipias qđ nō
habes. funde amorē: scilicet vt implearis
amore dēi. **P**rimo habuerūt stomachus
a noxijs humoribus expurgatū qđ nota-
tur per hoc qđ p̄iusq; eos pasceret ipsos
sanavit. vt habet **Mat. xv.** **Elo.** ibidem.
Primo dñs aufert infirmitatē et postea ci-
bat: qđ p̄ius peccata sunt remouenda: et
verbis dēi postea anima nutrienda. Que
autē sūt infirmitates dicit ibidē. Ac-
cesserunt ad eum turbe multe habentes
claudos: cecos: debiles: mutos: et curavit
eos. Ab istis infirmitatibus tanq; a ma-
lis humoribus stomachus anime est pur-
gandus: que sunt claudicatio per deuitia
vitiōz. cecitas ad cognoscendū deum.
debilitas ad faciendū bonū. mutitas ad
laudandū deū. Dicit in glo. super illud
ps. Pulli comor inſcantibus cum. qđ
qđ dñi pulli comor sunt albi pascunt ro-
re celesti. quando vero nigrescere incipi-
unt com̄ parentes eos pascunt. Sic etiā
anima alba per puritatem pascit a deo.
Nigra per iniquitatem pascit a diabolo.
Tertio habuerūt palatū lapidū. Inſatū
enīz verba xpi eis sapiebant qđ ab eo rece-
derent: sed tam triduo euz co mā-
serant. Unde poterāt dicere cū **ps.** Quā

dulcia faucibus meis elo. et. **Xps** ergo
nō pascit illos qui habent palatū inſipi-
dum celestia nō sapiēdo. vel amarū di-
ligendo terrena. sed qui habent lapidū
diligēdo celestia. Unde in huius signifi-
cationē dicit de agla qđ nō pascit pullos
illos qui respiciunt versus terram sed qđ
respiciunt versus celus. **C**Tertio in isto
cōsulto fuerunt discipuli: in quib; duo
fuerūt. s. mediatio pia. et sollicitudo p-
uidā. **D**iscipuli enīz fuerunt mediato-
res inter xpm et populū: qđ xps nō dabat
panes turbe s; discipulis: et discipuli tur-
be dabant. Et sic patet qđ ibi fuerūt tria.
s. dās et nō recipies. s. xps. recipies et dās
sicut discipuli. recipies tñ et nō dās. s.
turba. Per qđ datur intelligit ille ordo
in ecclesia militanti debet seruari. Est elm
ecclesia spūale celum et corpus mysticū.
In celo autē est quoddā corpus qđ illu-
minat. s; nō illuminat sicut sol. Et signi-
ficat xpm qui lumen sapientie a nullo re-
cipit sed alijs infundit. Aliud qđ illumi-
nat et illuminat: sicut luna que recipit lu-
men suū a sole et illuminat ista inferiora.
Et significat prelatos qui illuminantur
a xpo et illuminat subditos. Aliud qđ il-
luminat et nō illuminat sicut firmamentū
qđ de se nō illuminat s; a sole luna et stel-
lis illuminatur. Et significat subditos et
laicos quorū est a prelatīs lumen recipe-
re et illuminari. Est etiam ecclesia corp; my-
sticū. In corpore autē humano fm **Luc.**
est quoddā mēbrū qđ influit sed non re-
cipit sicut caput. et signat xpm. Quoddā
qđ influit et recipit: sicut venter signat
platos. Quoddā qđ recipit sed nō influit
sicut caro et designat subditos. **C**Secūdo
fuit in discipulis sollicitudo prouida in
hoc qđ fragmenta collegerūt vt pauperi-
bus darent. Voluit autē xps vt colligerē-
tur triplici de causa. **P**rimo ppter my-
steriū qđ dē tangit in glo. sup **Mat. xv.**
Propter altitōra inquit mysteria que nō
capit cōmunis turba apostoli sustollunt
et implent septem sporas. id est perfectio-
rū corda septiformi sancti spiritus gra-
tia ad intelligendū illustrata. **P**Secūdo
cūdo ppter exemplum. In hoc enīz
datur nobis exemplum vt ea que no-
bis supersunt: vel que scilicet nobis

subtrahimus pauperibus erogem? Augu. De tuo ieiunio fames paupis satiet. aut si ieiunare nō potes: magis pascas pauperē cui? saturitate tibi venia cōcedat. Illud qđ māducaturus eras si non ieiunas. da pauperibus vt ieiunius tuus sit saturitas aienī mar sup̄ lucrū. ¶ Tercio ppter documētū vt ex hoc instrua- mur qđ illis qui sunt pauperibus miseri- cordes bona tpaia multiplicātur. Pro- uer. xi. Alij diuidūt pp̄ia et ditiores sūt Brego. in dial. Terrene substātie p hoc qđ pauperibus distribuitur multiplicātur Sicut ps. iij. Regū. xvij. In vidua qđ he- lyam paut: cui dñs farina et oleum mul- tiplicauit. Per qđ dñs intelligi qđ pau- peres magis pascunt elemosynarios qđ ecōuerso. Vel spūaliter eis veniam ipe- trādo vel tpaaliter bona tēporalia multi- plicando.

¶ Dominica octaua Sermo primus.

Atendite a falsis pro- phetis qui veniūt ad vos in vestimētis ouium etc. Mat. vij. Scdm leges humanas puniēdi sunt falsarij lit- terarū regalū et bullaz. falsarij moneta- riū: falsarij ponderū et mēsurarū. Falsa- rijs lras regalū sunt heretici qui lras sū- munt regis. i. sacram scripturā falsificant. Quātū filius dei per quinqz bullas. i. p- quinqz vulnera roborauit. quas bullas heretici falsificat: duz xpm nō vere passū s; fantassice fuisse affirmāt. Falsarij mo- netarū sunt hypocrite. Moneta. n. re- gis celestis sunt orōnes ieiunia et elemo- syne. que ipsi falsa faciunt quia i his nō intendūt honorem dei: sed fauorem po- puli. Falsarij ponderū sunt mali p̄la- ti. De quibus dicit Matthei. xxiij. Alli- gant onera grauia et importabilia: et im- ponūt in humeros hominum etc. Falsa- rijs mēsurarū sunt mali subditi qui cū deo male mēsurant: qđ dāt sibi res rem- piales: et diabolo scipios. Heretici igit sunt falsarij literarū et bullarū dei. Hy- pocrite monete dei. Mali christiani: siue liat p̄lati siue subditi ponderum et mē- surarum dei. Ab istis tribus falsarijs do- minus nos attendere admonet dicens. Attendite a falsis prophetis etc. Primo

igitur falsi prophete sunt heretici. De quibus trīa tangūtur. C. Primo conz frau- dulētia cum dicūt. Veniunt ad vos ipe- stimentis ouibus. Ista autem vestis ouis na triplex est. simulata locutio. simula- ta quersatio. et simulata operatio. C. Pd- ma igitur est simulata locutio. Lupus qui- dem vt dī in libro de animalibus. Aliqñ fingit vocem canis vt nō lupus s; canis esse credatur. Lanes dei sunt p̄dicatores qui habēt linguā medicinalem. ps. Lm- gua canis tuorū etc. Heretici aliquādo fingunt se habere verba p̄dicatozū: di- centes aliqua vera vt sic rapāt ad falsa. Roma. xvi. Per dulces sermones et bene- dictōes seducūt corda innocētiū. Jo- Apoca. ix. Assimilatur scorpionibus qđ in facie. i. in principio dicunt verba bla- da: sed in cauda pungūt: qđ in fine dicūt verba venenata. Aug. Vltimētia ouibus sunt blanda verba. Blo. Heretici quadi- pietatis velle recti venenato animo ra- paces sunt vt lupi. C. Secūda vestis est simulata conuersatio: qđ p̄tēdunt ma- gnam mansuetudinē. Bt in libro de ani- malibus. qđ lupus aliquādo emittit vo- ces humanas vt nō lupus sed hō videat. Sic heretici p̄tēdūt se hēre cōuersatō- nem hūanā. i. humilē et mīasuetam. Hō enim naturaliter ē animal mansuetum rōnale et mortale. Nūta heretici simulāt se habere mansuetā discretionē. et qđ habe- ant desiderium moriēdi. Ideo assimilant sepulchris dealbatis: vt dī Math. xxij. quia exterius vidētur esse depicti decore vstrutū: sed intus sūt pleni spurcicia pec- catoz et victoz. C. Tercia vestis ē simu- lata opatio: sicut sūt ieiunia: orōes et ele- mosyne sub quibus malitiā suā tegunt. Tegiūt qđ lupus subz folia virētia se ab- scōdit vt oues veniētes ad carpēdū rap- at et occidat. Folia virētia sūt scōz viro- rū opa i charitate facta. sub quibus hēti- se absōdūt vū hec eadē faciūt vt simpli- ces decipiat. ij. Tīmo. iij. Hōtes quidem spēm pietatis: virtutē autē eius abnegan- tes. Jo assimilatur venēticis qui dā vene- na offerūt melle inuolūtū. C. Scōdo po- nit eoz seuitia: cū dī. Intrinsicus autēz sūt lupi rapaces. Vel fm gl. spūaliter cor- rūpēdo. vel si p̄nt corpālī psequēdo: vt

uz in Arrio cuius phiso oēs epi catholici in xplū sunt missi vt vsq tres inueniretur qdē defendere. Act. xx. Scio q in trahūt post discēsus meū lupi rapaces i vos ēē. Lōra tales lupos necessarij sūt canes latrātes. Refert petrus māducatōr q vū Philippus rex macedo obfideret athenas. dicit eis. Bate mihi decem oratores quos ex vobis elegero et pfe deratus recedā. Rndit demostenes pitissimus orator. Lupi dixerūt pastorib. Lo ta cū discordie inter nos et vos sūt canes h date nobis canes et erimus amici. Nō cū fecissent dormiētibus pastorib. lupi in gregē ad libitū defuerūt. Ex quo p q magnū periculū ē qñ canes. i. p dicator es gregē dēserūt vel latrare negligunt. Ysa. lvi. Canes muti nō valētes latrare. Sicut enim mansuetudo in hoīe est laudabilis et ira vituperabilis: sic ecōuerso in canē. Dionysius. Māfuctus in oibus factus canis facti nō ē canis. Tercio ponitur eorū horritia cū dī. A fructibus eorū cognoscetis eos. Non enim cognoscitur a vestimentis simulatis: sed a fructibus apertis qui sunt tres. P. Pri mus est doctrina pestifera. qz dicūt diabolum esse creatorem omniū visibiliū et multa talia diabólica et peruersa. Job. xii. Ostendam vos fabricatores et mendaces et cultores peruersorum dogmatū. P. Secundus est simulata vita. Multum cōmīnēdunt illis per que possunt reputari sancti. Sicut exterminatōi faciei et p ligatī orationū. Matth. vi. Exterminat enim facies suas et. Eiusdem. xxiij. Deuorant domos viduarū sub obtentu plure oratōis. P. Tertius est proles ipsa: qz omnes credētes ab eis genti sūt vī rarij. per sūt. et multis scelēribus pleni. Sap. iij. Ex iniquis omnes filij qui nascuntur testes sum nequitie aduersus parentes suos. T. Secūdo falsi prophete sunt hypocrite. Et isti ecclesiā periculo se impugnat. Oīm. n. passa est bellū tyrānotum: sed illud vicit per patiētia. patitur quotidie bellū hereticorū. sed illud vincit per sapiām. Bellum aut hypocritarū vincere non pōt. qz occultū qz domesticū et qz inestitū. ideo premisit dominus. Attendite. Lpīs. Vires cer

ta est aspicitur. vbi autē incerta ē attenditur. i. caute consideratur. Induit enim se vestit. ouium. i. scilicet. et ora. et elemosinas autem sunt lu. rapa. qz malo animo hoc faciunt. Vel pōt dici q fideles sunt vestimentū xpi. ps. Myr. et gut. et ca. a vestit. et. Ab istis enī vestimentis fluit gutta. i. lachryma compunctōis. Gutta enim ē species aromatica que lachrymas stillat. Fluit casta. i. pudor p fcl. casta. n. h3 folia purpurea et significat pudorē p fclionis fluit myrrha. i. labor satisfactōis: vbi multū plex amaritudo notatur. Et qz hypocrite fingūt se aliquando lachrymas fundere. confessiōē p mēre. satisfactōē assumere. ideo difficile cognoscūt. Bicit tamē Chyso. super Mat. q lupus et cū pelle ouina p tria cognoscit. i. per actū: qz dentibus mordet. ouis vero neminē morsibus ledit. Per vlulatum: qz versus celum vlulat. ouis vero versus terram balat. Per cibū: qz carnibus delectatur. ouis vero herbis pascit. Eodem mō ipsi hypocrite cognoscūt. P. Prius per actum: qz bonos mordet et eis detrā hūnt. Bal. v. qz si inuicē mordētis et comedētis: videte ne ab inuicē psumamint Ille qui mordet partem subtrahit et partem relinquit: sic aliquando detractor in parte laudat et in pte vituperat. Ille vero qui comedit cibū masticat et incorporat: sic et multi contra aliorū vicia murmurāt. et tamē eadē faciē dō sibi incorporant. Ille autem qui psumit nec de pelle nec de carne nec de ossē aliqd dimittit: qz pleriqz sunt qui p dēnnat vītaz famā et consciam aliorū. T. Secūdo cognoscūt per vocē. Chyso. Qui vocem humilitatis et vere confessiōis emittit ouis est. qui vero cōtra veritatem blasphemans vlulat contra deum: lupus est. ps. Anigmatem in excello loquuntur sunt. T. Tertio cognoscūt per cibum: qz boni pascunt herbis virētib. i. celestibus amenitatibus. Ezec. xxiij. Requiescent in herbis virētib. Malti autem carnalibus voluptatibus. Roma. viij. Qui sūt i carne: que carnis sunt sapiunt. T. Tertio pphete falsi sunt mali chysiani. Testimēta ouium quibus se induunt sunt opera que de genere bonorum faciūt. tamen

Dominica. viii. post festū trīnī.

q̄ in mortali hec faciunt: nihil sibi ad salu-
tē proficiunt. Sunt enim respectu
operum que sunt in charitate. sicut ho-
mo pictus respectu veri. Sapiēs. Apud
sapientē omnia sunt honesta. Apud vul-
gus simulachra sunt rerum honestarū.
Sunt sicut lignum putridū in nocte lu-
cidum respectu vere lucis que tamen in
die iudicij putrida apparebunt. i. Lox-
itij. Illuminabit abscondita tenebrarū.
Sunt sicut auriscalcum et plumbum re-
spectu veri auri. Verū. Melius ē pal-
lens aurum q̄ fulgens auriscalcum. Sūt
sicut flores respectu fructuum. Et sicut
homo de omnibus floribus vnus. virtū-
darū non posset semel refici: sic de gbus
cūq; talibus operibus non possz ad mo-
mentū paradii dulcedine satiari. Sicut
autē flores fructus produciūt: sic talia ope-
ra sepe ad grām disponūt. Et sicut flo-
res vinearū bonos fuggant et dñz vnice
recreant. sic talia opera iniquitatum dispo-
nūt ad gratiā diabolo displicēt: et deo et
angelis multū placent.

¶ Sermo secundus vnde supra.

Atendite a falsis p̄-
phetis. Triplex inuenit̄ prophetia.
Vna de p̄terito: sicut illa.
In p̄ncipio creauit deus celū et terram.
Alia de futuro: sicut illa ysa. viij. Ecce vir-
go concipiet et pariet filiū. Alia de p̄nti oc-
culto sicut illa Jo. i. Ecce agn⁹ dei. ¶ Se-
cūdu hūc modū accipit̄ triplex falsus p̄-
pheta. s. diabolus: mādus et caro. Diabo-
lus ē falsus p̄pheta d̄ p̄terito. Suadet
eiz hoi stare i p̄cto supbie: luxurie et aua-
ritie: adducens in exēplū quosdā p̄ter-
itos q̄ peccauerūt: et tñ multū a deo exal-
tati fuerūt. Sicut Paulū q̄ peccauit pec-
cato supbie et tñ fact⁹ ē apls. Dauid qui
peccauit p̄cto luxurie et tñ fact⁹ ē p̄phe-
tarū eximius. Et mattheū qui peccauit
p̄cto auaritie: et tamē factus est dei euan-
gelista electus. Et ex his diabolus argu-
it i corde peccatoris q̄ et talia p̄cta leuia
sunt: q̄ deus ea leuiter punit. Sed ista
p̄phetia p̄tinet trīs falsa. ¶ Vnum est
q̄: p̄dicti viri non sunt nobis datti exē-
plū vt peccem⁹: s. si peccauerimus vt de
dei misericordia cōfidam⁹. Legit i hīsto-

ria tripartita q̄ cū Theodosius impator
quēdā excessus p̄miseret: in sui excusa-
tionē dauid q̄ peccauerat ad duxisset di-
xit ei Ambrosio. Qui secutus es errantē: se-
quere penitētē. Refert Aug. in eplā ad
Hierō. q̄ cū quidā in puteum ceciideret
alius supueniens. quō illuc ceciiderat iter
rogaret att. Nō queso queras quātū huc
ceci derā: s. inquire qualiter liberare me
possis. Sic nullus sz iterrogare qualiter
ceci derit talis sed qualiter resurrexit.
¶ Secūdu similiter falsum. s. q̄ peccata
leuia sunt: cum sint grauissima et ponde-
rosa. Quod patet per hoc quoniam trīs
sunt fortissima ac robustissima. s. celum.
terra et deus. Celi enim habet fortissima
soliditatem. Job. xxvij. Tu fortitan eūz
illo fabricatus es celos qui solidissimi q̄
si ere fusi sunt. Terra habet p̄petuam sta-
bilitatem. Eccle. i. Terra autē in eternum
stat. Deus habet infinitā fortitudinē
quam totum mundū sustētat. Debe. i.
Portans omnia verbo virtutis sue. et tñ
peccatum est ita ponderosum q̄ celū fre-
git. Luce. x. Videbā sat̄panam quasi ful-
gur de celo cadentem. Et terraz aperuit
sicut patet i nimeri. xvi. quādo sub pedi-
bus peccatorum dirupta ē terra. Et deū
fatigari facti ita q̄ peccatores portare
nequit. Hiero. xliij. Vos estis onus p̄p̄i
am vos quippe dicit dñs. ¶ Tertium si-
militer ē falsum q̄. s. talia peccata deus
leuiter punit cum cōtārtius videamus
Nam peccatum superbie in angelis pu-
niuit infernali incarcerationē. ysa. xliij.
In celus p̄cedā. Et sequit̄. Verūtamen
ad infernūz detraheris. Peccatū auari-
tie puniuit p̄petua mēdicatōe: sicut pa-
tet Luce. xvi. In diuitis qui guttā aque
mēdicauit et hēre nō potuit. Peccatū luxu-
rie puniuit fetēt odore. Sicut p̄z Eccl.
xix. In fo domitis. ¶ Sed falsus p̄pheta
et caro q̄ ē p̄pheta de futuro. Suadet
eīm hoi vt i carnalib⁹ delictis p̄gescat: et
alio tpe poterit penitere et i sua senectū-
te deo viuere. Sz ista p̄phetia p̄tinet trīs
falsa. ¶ Vnum q̄ quiescat i delictis cū nec
i delictis sit quies. q̄ p̄gūt aiam nimis
amaritudinē. Prover. v. Nouissima ei⁹
amara quasi absinthius. Nec i diuitijs:
q̄ p̄gūt nimis sollicitudinē. Is. lvi. Sal-

xij. Stulticie spine vocat. Nec in honorib⁹
q³ p³ugit multiplici anxietate et timore.
Job. xv. Sonit⁹ terroris semp i auribus
e³ e³. Refert Tullius de tusculanis q³
nib⁹, q³ d³ quida Dionysiu tyrannu i tot
diutius delictis et honoribus p³stitutu vi
deret et diceret e³ beatu. Ille eni i thronu
aureu insit eleuari et m³esaz cu oibus de
litis asi cu appoi gladiu aut acutissimu
cu sera equina sup caput e³ appedi. Cu
vero ille no comedere s³ i timore maxi
mo eet. Dixit ei dionysius. Talis e vita
mea q³ tu beata putabas. C³ Scdm simi
liter e falsus q³. I. alio tpe penitebit. Ho
cim p se pot in petru ire s³ no redire. q³
p quatuor ex³pla o³idi pot. C³ Primu e
anelm qui dicit q³ ho in fouea vel i pu
tai p se pot p³ceptari s³ non pot p se exi
re. Et istud ex³plu c³uenit auaris. Ysa.
xxij. Formido et fouea et laqueus super
te q³ habitator es terre. Auarus. n. qui in
habitat terra p amor³ e in formidine ne
diutius p³dat. Est i fouea cupiditatis q³
ipm no latat. Est a diabolo illaqueat⁹
vt nunq³ aliena restituat. C³ Scdm exem
plu e Christo. qui dicit. Sicut nauis fra
cro gubernaculo illuc vbi tepestas vo
lucit ducit. Sic ho p³ditto auxilio gra
tiae vel non facit q³ vult s³ q³ diabolus.
Et istud ex³plu p³uenit luxuriosis. Pro
uer. xxij. Dormit tui videbunt extraneas et
cor tui loquet⁹ pueris. et eris sicut domi
cus i medio mari. et quasi sopit⁹ guber
nator amisso clauo. Dare e p³funditas
p³cupiscetia et q³bus ho dormit cu i ipis
voluptatibus p³quiescit vbi gubernacu
lum. i. auxilium gre dei p³dit: et io quociq³
v³na tepelatis. i. etat³is cu ducit illuc
vadit. C³ Tertiu ex³plu similis e Christo.
qui dicit. Anteq³ peccemus liberi sum⁹
s³ si semel opibus diaboli nos obligau
rimus ia nostra virtute no possum⁹ libe
rari. Sicut. n. reg³ facit populus: eu iaz
factum deponere non pot: quia i sua po
testate fuit facere: sed ia in sua p³ate non
e expellere. Sic postq³ hoies thronu dia
boli in suis cordibus posuerunt. ia null⁹
pot eos costringere nisi deus. Et istud ex³
plu c³uenit superbis qui p rege diabolum
hnt. Job. xli. Ipse e rex sup omnes filios
superbie. C³ Quartum exemplum pot

Aug. dicens q³ homo pot seipm vulnera
re s³ no pot seipsuz curare. Et istud ex³
plum c³uenit omnibus peccatorib⁹. q³
quo alibet peccatu mortale vulner e aut
me. sicut patet Luce. x. De illo qui incidit
in latrones. i. demones qui vulneraue
runt eum. C³ Tertiu simili⁹ e falsu q³
se³ sufficit dare deo suam senectute. Est
enim iuuetus sicut vinum purum. Se
nectus vero sicut vinum mixtu. q³ sene
ctus multas miseras h³ admixtas. qui
ergo deo sua iuuetute dant. vinu puru si
bi p³pinant: qui vero senectute vinu mix
tum. Peccatores aut in suis fecibus rege
scnt. Hier. xlvij. Requiesit in fecibus
suis. Deus aut habet tres calices. Unus
e plenus vino mero. Alius e plenus mi
xto. Tertius plenus fece. ps. Lxix i ma
nu domini plenus e³. Illis igitur q³ deo
vederunt suam senectutem: dat bibere
in calice vini meri quia dat eis puru glo
riam et nullam purgatoij penam. Illis
qui deo viderunt suam senectutem: dat
bibere de calice mixto. quia non dat eis
puram gloriam sed prius patiuntur pur
gatoij penam. Peccatoribus aut³ dat
bibere de fece isernali. ysaie. lx. Usq³ ad
fundu saporis calicis bibisti et potasti vs
q³ ad feces. Iste. n. calix h³ sup³icit. me
diu et fundu q³ in inferno quida multum
quidam plus quida plurimu patiuntur
C³ Tertius falsus propheta e mudus q³
est ppheta de priu. Lum. n. mudus habz
tria in se. i. concupiscetia carnis. p³cupi
scetia oculoru et superbiaz vite. Sua
det homini vt ita diligat q³ diu viuat.
Sed est falsa suasio quia cito deficit ho
mini quantu ad ita. Istud signatum est
Naum. ij. vbi dicit. State state et non est
qui reuertatur. vsq³ ibi nigredo olle. Al
loquitur propheta primo sup³pos moie
tes dicens. State state idest vos qui con
suecistis tam potenter stare: modo sta
te. i. statum et spm p³tinete et de mun do
nolite exire. Et resp³dat ppheta. Et no
e qui reuertatur. quasi diceret. Quam
sic alloquar tame non est qui ad vitam
possit redire. Deinde alloquitur aua
ros moientes dicens. Diripite arg³rum
diripite auru: quasi diceret. Ad regione
ignotam pergitis de vestro auro et ar

gento vobiscū portetis. Et rīdet. Nō est finis diuitiarū ex oībus vāis desiderabilibus. i. moīs que ē finis. Iōis nō ē deputata ad diuitias deferendas: nec ad vasa aurea vel argētea asportāda. Quid autē fiet de ipso auaro subdit. Dissipata est. s. eius substantia a parētibus. Scīlīc. ē. s. ei? aīa a demonibz. Bilacerata est. s. eius caro a vermibz. Deī de alloquī delitiosos dīcēs: Lor tabescēs et dissolutio geniculo rū et defectio in cūctis renibz. hoc est: vos delitiosi qui habuistis cor tā lētū: habebitis illud acerbitate penarū plenū: a quibus erit tabescēs et stupidiū. Et q habuistis genua nō infirmata a seīunio: sed īpinquata pē nimio cibo. habebitis ea lasa et dissoluta pē nimia fame et esurie in inferno. Et qui habuistis renes infirmatos igne male pēpiscētie habebitis eos cōsumptos igne gehēne. Deīde ponit qd hī et de oībus: tā supbis qz auaris qz delitiosis dīcēs: Facies eoz quasi nigredo olīe. Dēs enī habebūt facies nīgras pē nimia ignis adustione. Nigriores pē nimia famis attenuatōe. Nigerrimas pē nimia infernalis sunt obfuscatōe. Dēs istī pēpēte supius nominati sunt falsi et stulti. Thēn. ij. Prophete tui viderūt tibi falsa et stulta. nec acriebāt iniquitatez tuam vt te ad pniām prouocaret.

¶ Sermo tertius vnde supra.

Omnis arbor bona fructus bonos facit. et. hō latine. grece autē dī antropos id est arbor: euerfa. Habet enim radices: id est capillos supius: ad inuēdū qz debz plātari in celo. Habet ramos. i. brachia et manus īferius: ad inuēdū qz opari in mūdo. In arbore autē tria pīderamus. i. radices que hauriūt humore. et Stipitē qui hz rectitudinē. et Ramos q debēt habere fructuū vbertatē. Radices autē arboris sūt sicut os aīales: quo humores attrahūt vnde arborē nutriūt et fructus pducūt. Radices īgī hōis sunt affectiōes mētīs. Tūc autē iste radices bonū vel malū humore attrahūt put in bono vel in malo loco fixē sūt. et Sunt. n. qdā qui habēt radices fixas in terra p amorē terrenez. Isti hauriūt humore corruptū. ps.

Oculos suos statuerūt declinare i terrā. et Alij in aquis delitāz. Isti hauriūt bu more aquaticū. Apoc. xviij. Veni et occidā tibi dānatōem meretricis magne q sedet sup aquas multas. et Alij in aere p amorē ambitōis. Isti hauriūt humore ventosū. Dīcē. xij. Effraim pascit ventum. et Alij i igne frādicie per odiū. Isti hauriūt humore ignitū. Eccl. xij. Alia callida qst tanis ardēs non exstinguet donec aliquid gluriat et. Alij in celo per amorē celestī. Isti hauriūt humore dulcē et salutiferū. Talis erat a plz q dicebat Phil. ij. Nōstra puerfatio in celis est. Sedo arbor hz in stipite rectitudinē. Homo. n. dē esse rectus: aliter deū diligere nō pōt. Lant. i. Recti dissigūt te. Est. n. recti cui mediū nō exit ab extremis. Duo extrema in hōie sunt. i. natiuitas et mors. Adēdū iter has est vīta. Illa autē extrema. i. natiuitas et mors sunt extreme paupertatis. Job. i. Nudus egressus suz de vtero matris mee: et nudus reuertar illuc. Illi igitur q hnt natiuitatē pauperē et mortem pauperē: volūt habere vīta locupletē nō sunt recti: qz eoz mediū discordat a suis extremis. Mar. xij. Facillus est camelū p foramē acus trāsire et. Camelus ē auarus q in pncipio et in fine. i. in natiuitate et morte est deplussus. i. mēdicus. In medio aut. i. in vīta est gibbosus. i. diuitis onustus. Natiuitas et mors sūt multe vilitatis et abiectōis qz vīlīter nascit et vīlīter hō morit. Et hoc oībus est cōc. Sap. vij. Unus est oībus introitus ad vīta sūt et exitus. Illi ergo q hnt natiuitatē abiectā et mortē: et volūt habere vīta elatā nō sūt recti. Cōtra quos dī Eccl. x. Quid supbis terra et cinis: qst diceret. mōstrū est qz cū sis de terra formatus et in cinere redigēdus: adhuc tū vīs cē supbus. Natiuitas et mors sunt cū sicut qz sicut qz nascunt et sūt vel saltē desent q moriūt. Illi igit q hnt natiuitatē flebilē et mortē flebilē et volūt hīc vīta rīlibilē nō sūt recti. De gbus dī Job. xxi. Tenent tympanū et cytharā et gaudēt ad sonitū organū. nūcūt in bonis dies suos: et in pncio ad inferna defcendūt. Tercio arbor: v3 habet in ramis fructuū vbertatē. Dissignat autē hic dñs triplicē differētā arborū. Est. n.

quedā que facit fructus bonos. quedā q̄
facit fructus malos. q̄daz que est sterilis.
Arbor igit bona est hō bonus vel volun-
tas bona. Nō pōt aut arbor bona fructus
malos facere etc. Nec cōuerso. s. manēs
talles. Sicut ponit Aug. exēplū de nīne
que nō pōt calefieri manēs nix. pōt tñ in
aq̄ liquēre: tūc pōt calefieri. Arbor igit
bona potest fieri mala & cōuerso: sicut
Saulus factus est Paulus. Et iudas qui
erat ap̄ls factus fuit p̄ditor: tūc ille bo-
nū fructū & iste malū fructū p̄duxit. Est
igit p̄tima arbor q̄ facit fructus bonos.
Uñ dicit Phisio. sup. Mat. q̄ sicut de ra-
mis nascunt gēme & de gēmis flores. & de
floribus poma. Sic de sensibus bonis aīe
nascunt bone cogitatōes que sunt corāz
deo velut gēme. De bonis cogitatōibus
nascunt bone volūtates que sunt coram
deo odorifere sicut flores. De bonis vo-
lūtātibus nascunt bona opa: que sunt si-
cut poma dulcia corā deo. Et dicit idem
Phisio. q̄ aliqui de ista arbore vētus ten-
tationis excutit gēmas: qñ aufert bonas
cogitatōes. Aliqñ flores: qñ aufert bo-
nas volūtates. Aliqñ poma: qñ aufert
bona opa. Hābz aut ista arbor. i. homo
ramos inferius ad inuendū q̄ opera mi-
sericordie nō sunt faciēda in celo sed in
mundo: sicut ostēdit Aug. in lib. i. homil.
dicens: Nemo in celo est qui dicat pascē
vel pota me: qñ inuēntes ibi esurientē
nec sitientē. Nec vesti nudos: vbi vestis
imortalis est. Nec suscipe peregrinū: vbi
oēs in patria sua sunt. Nec visita iherimū
vbi est sanitas sempiterna. Nec sepeli mor-
tuū: vbi mors moris. Et sicut arbor nō
fructificat tñ in vno ramo sed in pluri-
bus: sic & homo de oībus sensib⁹ suis de-
bet deo seruire. Sicut ostēdit Phisio.
ita homil. quā fecit de vltimo. ps. Oculis
inquit deo p̄fatis obsequium si turpia &
vana delectat aspicere. Lingua meretur
piemū suū: quādo dei laudibus occu-
pat. Auditus placebit deo: si se detracto-
ribus non imiscet. Pedes deum lauda-
bunt: si cursus suū ab omni malitia reuo-
care festināt. Manūs benedicūt: si rapti-
nis renūciāt & ad misericordiā p̄poe-
rent. Sicut autem rami quāto plus sunt
onustati tanto magis inclinant. Sic & vīr

sancti quāto bonis operibus plus replē-
tur: tanto magis humiliātur. C. Alia ar-
bor est que facit fructus malos. Mala in-
quit arbor fructus malos facit. Ad hoc
autes q̄ a sua malitia cōuertat & bonos
fructus faciat quattuor sūt necessaria. s.
labor: locus: tēpus & surculus. C. Est. n.
necessarius labor. Naz sicut dicit Aristot.
Arbores siluestres per culturā debitam
efficiuntur potentes. Et ponit exēplū de
amigdalos: que per culturā ex amara effi-
ciuntur dulcis. Sic & homo debet cor suum
excolere & purgare: tūc bonos fructus
faciet. p̄lime Lozinth. ij. Dei. n. agricul-
tura estis. Et tunc deus etiā ip̄sū simili-
ter plus purgabit. Joā. xv. Eūz qui fert
fructū purgabit: vt fructū plus afferat.
C. Secundo necessarius est locus. Dicit
enim Aristot. q̄ quedā plante in vno lo-
co faciunt fructū perniciosū: que trans-
plantate faciunt bonū. Et ponit exem-
plum in quibusdam plantis egypti: que
ibi faciunt fructū malū: sed alibi bonū.
Sic etiā aliquādo p̄dest homini muta-
tio loci. Nihil tñ p̄dest nisi sequat mu-
tatio animi. Quia sicut dicit Bern. Nec
lucifero p̄fuit locus celi. nec Adē locus
paradisī. nec Loth locus mōtis excelis.
nec filijs israel locus deserti. Interroga-
tus Socrates a quodāz: cur mutatio lo-
corum nihil sibi p̄deset ad mutationem
vitiōz. Respondit. Nō est mte si mutando
locū nō mutas vitiūz qui semp circūfers
teip̄suz. C. Tertio necessarius est tempus.
Dicit enim Aristot. q̄ plures plante plā-
tantur in vere. paucē in autūno. paucio-
res in hyeme. paucissime in estate. Plan-
tatio enim spiritualis cōueniētius fit in
vere iuuentutis q̄ in autūno mature eta-
tis: vel in hyeme senectutis: vel in estate
id est in feruore male consuetudinis: vbi
totus humor gratie desiccatur. C. Quar-
to necessarius est surculus qui trunco in-
sertus toram eius virtutē in suam trahit
qualitatē. Et signat verbum dei. qd̄ aut
mā sic imitatur q̄ que p̄ius fert fructus
p̄oīs infernalibus comestibiles: possi-
modum fert fructus deo & angelis dele-
ctabiles. C. Tertio est arbor sterilis que
bonos fructus non facit. De qua dicit.
Omnis arbor que non facit fructum bo-

Domica. ix. post festū tri.

num et. q. autem aliq. arbores bonos fructus non faciunt: possunt esse quattuor cause. 1. Una est quādo sunt nimis frondosi: q. humores qui deberent trāfire ad fructus puerit ad folia. Isti sunt q. tūc delectant in folijs verborum: qui signantur per ficulneam cui dñs malē dixit: vt habetur Mat. xxi. 7. Scda causa est q. sūt nimis pccre. Humores enim a radice ascēdens ppter arboris altitudinē et latitudinem se diffundit: ad ramos trāfrens paulatim euāescit. Sic magni viri et prelati aliq. sunt infructuosi: q. ea q. deberet dare pauperibus expēdunt in suis vanitatibus. Ambrosio. Quis se associat aui? piscis piscibus: pecus pecorib. Solus tu hō confortē excludis. scras icludis. parietē vestis auro. et pauper nudas vestimēto. pa nē petit paup. et non accipit: et equ? tuus aut sub dentibus mādīt. 3. Tertia causa est q. sūt nimis vetustē. Dicit Aristot. q. si amigdalu vetus pforat humores in mēdulla depurabit et fertilio: efficiet. Quēntim q. est vetustus in petō tria foramina in corde suo facere debet: tūc bonus fructu pro ducet. Primū est dolor contritionis. Scdm p. dō: p. sionis. Tertius est labor satisfactoris. 4. Quarta causa ē quādo nō sunt domesticē sed sunt siluestres. Nā sicut dicit Aristot. Arbores siluestres magis fructificāt q. hortēses: s. fructus hortensiu sunt meliores. Sic homo in suis opationibus plus debet attendere ad bonitātē q. ad multiplicatē. ps. Secundus puritatē manuū mearū retribuē mihi. Non dicit s. multitudine sed s. puritatē: quia ipsa opera quātūcūq. sint multa non sūt deo accepta nisi sint munda. Lati. ij. Qui pascat inter lilia. i. delectat inter opa pura.

Et Dñica nona Sermo p. mus.

Homo quidā ues q. habebat villicū et. Luc. xvi. Sicut dicit. Inter. Spualit. hō ille deus omnis est. Per villicū aut in telligī potest quilibet homo cui dñs oia spalia dispēdenda pmissit. Juxta illd ps. Oia subiecisti sub pedibus eius. S. sepe illa dissipat vel iniuste congregādo: vel indebite retinēdo: vel illicitē expēdēdo.

Et ideo talis apud deū nō imerito diffamatus. Diffamatio aut aliq. causat a psonis grauib. et tūc facit violentia psonis. Aliq. a psonis leuib. et tūc facit lenē suspitio nē. Aliq. ab infantib. et tūc potius in diffamato facit pmedatio nē. Infamia igitur peccatoris causat ab angelis q. sunt fide digni: q. nobis ministrat: oia opera nra deo annūciat. Et lō dñs in morte cuiuslibet vel in iudicio rōnem regit. C. De isto igit villico q. tuos ponunt. 1. Primū est collaris potestatis cui d. Homo q. dā erat diues q. hēbat villicū. Sicut aut dicit glosa. Villicus est p. p. custos ville: sed hic ponit p. p. conmo. i. dispēdator: qui tñuerat substantia domus dispēdat. Et ideo bene signat quēlibet hoīem q. tria a deo dispēdando recipit: s. res tpales: corpus. p. p. et animā. Ut d. rebus reddat sibi elemosinas. de corpore: casta scitūia. de aia orationes deuotas. Ista sunt tria munera que magis offerēbat dño. i. aurū substantie tēporalis. Thob. iij. Ex substantia tua fac elemosinā. Thus deuote oratōis. ps. Bifrag oratio mea in p. p. tuo. Myrrha mortificationis carnis. Coll. iij. Justificate mēbra vestra et. C. Scdo ponit diffamatio criminis: cum dicit. Et hic diffamatus est apud illū. Peccator enim dissipat res tēporales: dum eas illicite expēdit. Dissipat corpus: dñi ipsum in voluptatibus nutrit. Dissipat aiam: dum nō deuotas orōnes effundit. sed imūdas cogitationes in eas mltit. Talis significat et p. p. filii prodigii. Luc. xv. qui totā substantia suā dissipauit quādo corpus suū in voluptatibus de dñs: qui animā imūdis cogitatōib. impleuit. que significatur per siliquas porcorū quibus saturari cupiebat. Tales enim cogitatōes sunt cū bi porcorū. i. demonū. C. Tertio ponitur districta requisitio rationis cum d. Redde rationes villicatōis. Requirit et dñs omnis post mortē vel in quicquid qualiter hō dispēdauit illa tria sibi cōmissa. s. res: corpus et animā. Sed tamen ante illud districtū examē vbi dabitur diffinitiuā sententia: tres interim super illis tribus faciunt quēstiones que per sententiam interlocutoriam dirimuntur. C. Prima

questio incidit quātum ad res temporales inter viros religiosos et mundanos: virū scilicet melius sit diuitias cōtinere q̄ eas retinere. Et dicūt viri religiosi q̄ melius est eas cōtinere. Et adducūt p̄ parte sua duas leges. Unam euangelicam. Mat. xix. Ma de et vde omnia que habes et da pauperibus: et habebis thesaurū in celo. Alia apostolica. i. Thimo. vi. Qui volūt diuitias fieri incidunt in tentatōes et laqueos dyaboli: et desideria multa: et inutilia que mergūt hominē in interitū. Contra religiosos homines mūdani dicunt q̄ melius est diuitias retinere: quia multē elemosyne inde fieri possunt. Et adducūt p̄ parte sua duas leges. Unā euangelicā que hic ponit. Facite vobis amicos de mamona iniquitatē. Aliam apostolicā. ij. Cor. ix. Qui seminant in benedictōibus de benedictōibus et merent vitam eternā. Iudex autē noster auditis allegatōibus hinc et inde dat sententiā interlocutoria dicens. Mat. xix. Plus difficile intrabit in regnū celorum. Facilius est camelū per forāme acus trāsire. Et intelligitur de illis diuitibus q̄ totum cor suū in diuitiis posuerūt. Ideo monet propheta: Diuitie si affluāt nolite cor apponere. Et secūda questio incidit quātum ad corpus inter viros spūales et carnales: virū scilicet melius castitatē seruare vel matrimoniū prahere. Et dicūt viri spūales q̄ melius est cōtinentiā obseruare. Et adducūt p̄ parte sua duas leges. Unā euangelicā per quā suadet vt matrimoniū dimittat: castitas seruatur. Mat. xix. Omnis q̄ reliquerit domū aut fratres: aut vxoꝝ p̄pter nomē meū. Alia apostolica. i. Cor. vij. Qui matrimonio iungit virginitē suā bene facit: et q̄ nō iungit melius facit. E contra homines carnales dicūt q̄ est melius i matrimonio viuere. Et adducūt p̄ parte sua duas leges. Unam diuinā per quam deus matrimoniū instituit dicens. Gen. i. Crescite et multiplicamini. Alia apostolica. i. Thimo. v. Volo at timore nubere et filios p̄creare. Iudex autē super hoc dat sententiā interlocutoria dicens. Luce xx. Siliij vultus seculi nubūt et tradunt ad nuptias. Illi vero q̄ digni habebunt se,

culo illo in resurrectiōe ex mortuis: neq̄ nubent: neq̄ nubent: neq̄ ducēt vxores. Ac si bicat: illi qui volūt habere suas consolatōes in mūdo vxores ducāt. Illi vero q̄ volunt tantū placere deo nō accipiunt. Tertia questio incidit inter fideles quātum ad animā: virū. i. melius sit habere fidem magnā: an opera magna. Et dicūt qdam q̄ melius est habere fides magnā. Et adducūt p̄ parte sua duas leges. Unam euangelicā. Mat. xvij. Si habueritis fides sicut granū synapis. Alia apostolica. Heb. ix. Sine fide impossibile ē placere deo. E contra alij dicūt q̄ melius est habere opa magna. Et adducūt p̄ duas leges. Unā apostolicā. Iaco. ij. Nis autē scire homo inanis qm̄ fides sine operibus mortua est. Alia pater noster nōne ex opib⁹ iustificat⁹ ē. Alia p̄phetica ps. Labores manū tuarū q̄man. et. Iudex autē dat sententiā interlocutoria dicens. Mat. vij. Non omnis qui dicit mihi dñe dñe intrabit in regnū celorū. Illi dñe dicunt bis dñe qui credunt corde et p̄sentent ore. Illi nō intrabunt nisi dicāt ter. i. opere. Ideo sequitur. Sed q̄ fecerit volūntas patris mei. Deinde iudex pcedet ad inquisitionē cā principalis: cū dicit. Esuriui et nō dedistis mihi māducare. Post modū fert sententiā diffinitiuā dicens. Bī sedite a me maledicti. Et ista sententiā datur p̄ribus puocatis. Mat. xxv. Cōgre gabūtur ante eū oēs gentes: et separabūt eos. Dabit in scripturis. ps. Ut faciat in eis iudiciū scriptū. Dan. vij. Ad iudiciū sedet et libri ap̄ti sunt. Dabit sedēdo. Mat. xxv. Sedebit super sedē iudicantis. Dabit in die. Roma. ij. In die cū iudicabit dñs occulta hominū. Dabit i loco culdenti et honesto: q̄ in aere et in valle sospat. i. Thes. iij. Rapsemur in nubibus obuiam xp̄o i aera. Iohel. iij. Congregabo oēs gentes et deducā eas i vālem saphat. Quarto ponitur impossibilitas excedēdi laboris cum dicit. Jam eim vltra non poteris villicare. In inferno enim non poterūt satisfacere deo de corpore ieiunia q̄uis eis semper ieiunabūt: tamē hoc sibi non erat ad meritū sed ad suppli cū. Dicit. xij. Cū ieiunauerint nō grauiam p̄cor corū: qm̄ gladio peste et fame

ego cōsumaz eos. p. Secūdo non poterūt satisfaccere deo de aia per orōes. Tūq; a deo non exaudīunt. Prouer. i. Tūc inuocabūt & nō exaudīā. Tūq; in pēnīs eis reputabīs. ps. Dñs eius fiat in pēnī. Tūq; & si oēs sanctī p cōs orarēt adhuc non exaudīrēt. Piere. vii. Noli orare p populo hoc: qm nō exaudīā te. p. Tercio nō poterūt satisfaccere deo p elemosynas de rebus. Nō eim poterūt aliquid iduere q; ipserūt totalr denudati. Ecce. xvi. Eris nuda & cōsuetio plena. Nō eibz vel potū alicui porrigere q; erūt ppetua fame & siti afflicti. ysaie. lxx. Ecce serui mei comedēt: & vos esuriētis &c. Necho spicio aliquos recipere q; erūt a ciuitate dei in ppetuū bāniti. Apoca. xxi. Fōis canes & uenefici &c. Nec infirmos uisita: re: q; iacebāt ppetuis doloribus cruciatī. ysa. i. In uolontibus dormietis &c. Nec ad incarcerationes fre: q; erunt in ppetuis uinculis & pediti. Sap. xvi. Vinculis te nebiat & longe noctis cōpedit &c. Nec aliquos sepelire: q; ipsi erunt in inferno sepulti. Luce. xvi. Mortuus ē diues & sepultus ē in inferno.

¶ Sermo secūdus.

Quid faciāz q uia dñs meus aufert a me villi catōne &c. Post hanc vitam nullus poterit aliqō bonū opus facere. Jo. ix. Venit nox in qua nemo pōt opari. Nullus audebit deo de suis meritis rñdere. Job. xxxi. Quid faciā cū surrexerit ad iudiciū dñs: & cū quēserit: qd rñdebo ei. Nullus manū dei poterit euadere. ps. Quō ibo a spū tuo &c. In pñtī igit vīta hō debet sibi puidere vthic se exerceat p opationē sollicitā. hīc deo rē spondeat p obediētāz. hīc fugiat ad dei misericordiā: lō quilibet debet intra se dicē. Quid faciā q; dñs aufert a me villi catōne fodere non &c. In quibus verbis quattuor ponunt. ¶ Primo sui discusio: cū dī. Quid faciā &c. Eccle. xviij. Ante iudiciū interroga teipsum. i. Cor. xi. Si nosmetipsos iudicaremus &c. In isto aut iudicio qd intra nos ē faciēdū: ratio rāquā in dex & aiam rāquā reaz ad iudiciū cōuocare. Cogitationes debēt ipsum

accusare. Cōsciētia testimoniū phibere. Timor tāquam carnifex eam torquere: & a pñtina peccati cōuersatōe occidere: vthic inde fa nguis exeat lachrymar. Aug. in li. de pñia. Alēdat hō aduersus se trūbunal mentis sue. cōstituat se ante faciē suam. atq; ita cōstituto in corde suo iudicio. assit accusatrix cogitatio. testis cōsciētia: carnifex timor: vt sic inde quidaz sanguis quali cōtēntis per lachrymas cōfluat. ¶ Secūdo ponit impotētie rēcōgnitio: cum dicit. Fodere non valeo &c. Dupliciter hō pōt sibi puidere indigēs. Aut laborādo. Cōtra qd dicit. Fodē non valeo. Aut bonū siue mutuū mēdicādo. Contra qd subdit. mendicare erubescō. Post mortē igit vel in die iudicij nullus poterit laborare. Eccl. ix. Quodcūq; pōt manus tua inhātere opare: q; nec opus nec rō &c. Jō salomon pīgrum qui non vult hīc laborare mittit ad formicā dīcēs. Prouer. vi. Vade ad formicā: & piger & discē sapiētā. que cū non habeat vīces nec pceptōrē: nec principē. parat in estate cibum sibi: & cōgregat in messe qd cōmedit in hyeme. Legit q; formica grana pforat ne germinēt. Vnde formica nō solum dicit feres micās: sed etiāz foras micās. Grana ēt decoctat. vel pp eandem cām: vel vt mūdus ea comedat. Si forte ēt fuerit balneata extrahit & ad solē calefacit & exponit. ne forte putrefiant. In quattuor igit q̄sistit sapiētia formice. Quā grana in estate & in messe cōgregat: p̄regata pforat: pforat a decoctat: & decoctata exsiccat. ¶ Primo igit dī homo bona opa in estate & in messe cōgregare. Glo sa ibidē. Nec vīta mēsi cōparat & cōstat: q; nūc inter ardores tentationū tēpus ē colligendi futuro merita p̄mōz. Dīcs iudicij hyemē: q; nulla reliquit facultas laborādi pro vīta eterna: sed tñ cogitur quīq; de bono p̄sice actōis quod rēcōdidit pferre. ¶ Secūdo dī hō ipa bona opa pforare gladio verbi dei. Heb. iij. Vīuus ē sermo dei & effīcax: & penetrabit lior omni gladio ancipiti. Et illa pforatio impedit germinationē peccati. Heb. xij. Ne qua radix amaritudinis sursum germinans impediāt. ps. In corde meo abscondi eloquia tua: vt non peccē tibi.

Tertio homo dicitur ab ipis suis opibus
omni peccati cortice remouere: vt sic xps
in eoz puritate pascat. **Lant. ij.** Qui pa-
scit inter lilia. vt sic et hō dei familiarita-
te fruatur. **Idiere. xv.** Si sepaueris p̄ciosuz
a vili quasi os meū eris. **Quarto** si ali-
qua opa sint humida humore vtiouum
erigenda sunt ad ardore veri solis. i. xpi:
qui sūt siccus in natiuitate. **ysa. lly.** Ascē-
dit sicut viturgultū corā cor: sicut radix d̄
terra sursū. **Siccor. in vita. ps.** Aluit tā
quā testa virtus meg. **Siccissimus** i mor-
te. **ps.** Ossa mea sicut cremis aruerūt. **Ni-**
hil enim hō post hanc vitā poterit mēdi-
care. **Sancti hoies** qui sunt in patria sūt
valde misericordes. Et sancte mulieres
naturaliter debent esse misericordiores.
Epulius autē ē sōns misericordie: et tū mē-
dicatū fuit ad ostiū sanctoz vīroz abra-
he. **s. et lazari:** nec vnam guttā aque vo-
luerunt pōnere. **Dedicatū** fuit ad ostiū
vni sanctaz virginū: nec vllā stillā olei
voluerūt impēdere. **Dedicatū** fuit ad
ostīū xp̄i q̄i dixerūt. **Bñe dñe** apertū no-
bis. Et xps non solū aliquā elemosynam
eis nō pōnerit. sed nec ostiū etiā eis ape-
ruit: imo turpiter eas licētiauit dicens:
Amen dico vobis nescio vos. **Tertio**
ponit discreta p̄missio: cū dicit: **Scio qd**
faciam. puidet enim sibi debitoribus gra-
tiam faciēdo. Sic et nos pauperibus ele-
mosynas largiēdo. **Bonus** enim elemosy-
narius puidet sibi i vitā: in morte: et post
mortē. **In vitā:** qz elemosyna expellit fra-
gus culpe cū sit ignis dei. **Eccē. ij.** Sicut
in sereno glaciēs soluent peccata tua.
Generat bñdictionē gratie dei cū sit semē
dei. **ij. Loz. ix.** Qui seminat in bñdictio-
nibus de bñdictōnibus et metet. **Facit cu-**
stodiam in vīroz cū sit sacculus et palpe-
bra dei. **Eccē. xxxix.** Elemosyna viri quasi
sacculus euz ēo. Et gratiam hois quasi
pupillā oculi cōseruabit. **Secūdo** pui-
det sibi in morte: qz elemosyna aiam deo
associat. **Almb.** Non sunt hois bona que
secū ferre non pōt. Sola misericordia
comes ē defunctor. hostes fugat. **Unde**
dicit de elemosyna. **Eccē. xxix.** Sup̄ scu-
tum pōnētis. et super lanceā aduersum
humicā pugnabit. **Viam** demonstrat.
Prover. xvij. Bonum hominis dilatat

viam eius. **Tertio** puidet sibi post mor-
tē: qz elemosyna aiam ab inferno liberat.
Thob. iij. Elemosyna nō patit alas ire i
tenebris. **A purgatorio** saluat. **Prover.**
xij. Redēptio aie virtū diuitie sue. **Vitam**
eterna donat. **Almb.** Ars artū potissima
ē elemosyna. **Non enim** nobis domas sa-
bucāt luteas: sed vitā p̄henem impendit.
Quarto ponit puidēte illius p̄mi-
ssio: cū dicit. **Et laudauit dñs vīllicuz**
Iniquitatis: qz prudēt fecisset et. **Non**
laudauit cū de fraude sed de p̄udentia.
Et ē similis dō a cōtrario sensu s. **Aug.**
Quia si ille laudatus ē qui sibi p̄uidet
de re illicita. multo fortius a deo lauda-
bitur ille qui sibi p̄uidet de re iusta. **Ut**
dēndū ē aut quāliter filij huius seculi.
homines mūdant dicant p̄udentiores
q̄ filij lucis. i. q̄ filij dei. **Ad quod** sciēdū
ē qz **Aug.** in libro de quāritate aie distin-
guit triplicē sapiētiaz. **scilicet noctuaz.** super
fluam. et necessariā. **Et hoc** ostendit p̄ si-
mile in corpore humano. **Cum enim** spi-
ritualiter aia discēdo dicatur crescere. et
discēdo deefcere. **Et sicut** in corpore
ē triplex augmentū. **Unū** nociū quod
humor vocat. **Alterū** qd vocat supflu-
um cū quis senis digitis et manibus et pe-
dibus nascit. **Tertiū** necessarium quo
naturalis cōueniētia implet in mēbris.
sic et in aia triplex ē sapiētia. **Prima** ē
nociua que ē de impediētibus ad salutē
Et ista nō det incrementū corpis qd ē noci-
uum. **Ista autē** ē sapiētia carnalis quā ba-
bent auari in acquirēdo diuitias. **Sup-**
bi in acquirēdo honores. **Luxuriosi** in
acquirēdo delicias. **Be ista** sapiētia dicit
Roma. vij. Sapiētia carnis mors est.
Quantū autē ad istam sapiētiam veruz
ē qz filij huius seculi sint p̄udentiores si-
līs lucis. qz filij lucis eam abhominant
et fugiūt. cū nō sit diuina sed diabólica.
Ja. ij. Non ē ista sapiētia defursum de
scendens. sed terrena quo ad auaros ani-
malis quo ad luxuriosos. diabólica quo
ad superbos. **Secūda** ē sapiētia sup-
flua que ē de impertinētibus ad salutem
Et ista respondet incremento corporis qd
ē superfluum. **Ista autē** sapiētia ē mundana
et secularis siue sit philosophica: siue phi-
sica: siue scētia legum: siue decretalium

que p tanto dicunt supflue: q; sine illis
pōt ee salus. De ista dicit apls loquēs de
pbis ad Roma. i. dicētes enim se ee sap
ientes: stultī facti sunt. Unde Arist. i mor
te stultus factus fuit: q; totā sapiētia suā
pōdidit. Un cūdas suo discipulo appuit
dicēs: q; nihil amplius sciebat nisi penā
quā sentiebat. quātū ēt ad istaz sapiētiaz
filiū huius seculi sepe sunt puidētiōes q;
filiū lucis. q; viri spūales de talibus scien
tijs parū curant. vñ of. i. Cor. ij. Loquimur
non in doctis humane sapiētie ver
bis zc. Tertia sapiētia ē necessaria: q;
ē de expēdiētibz ad salutē: ista rñdet
īncrēmēto corpōis qd est necessariū. Et
ista ē sapiētia diuina quē cōsistit in vera
dei cognitiōe. De qua dī Dier. ix. In hoc
gloriet qui gloriet seire z nosse mē. Quā
tū ad istam sapiētiā filiū lucis sunt puidē
tiores q; filiū huius seculi. imo in rebz
diuinis filiū huius seculi vident ee stulti.
filiū autem lucis sunt valde sapiētes z p
uidi. i. Cor. ij. Alia hō non pcipit ea q;
sunt spūs dei. Sultitia etm ē illi z nō po
test intelligē. Spūalis aut dīiudicat oia:
z ipe a nemine iudicaf.

¶ Sermo tertius vñ supra.

Facite vobis amicos de
māmona iniquitatis
zc. Scdm dictū cūfūdā pbi
qlibz obēt hēre vñū amicu: z
vñū inimicu vt amicus veritatē sibi dice
ret. z inimicus vias eius obseruaret. vt
amicus eū cōiugēt. z inimicus psecutio
nibus exerceat. Nūc aut quilibet hō
hābz angelū bonū vt ad bonum pmoue
at: z malū vt rētatōibz exerceat. Sz q;
nomē inimici ē odiosum. z nullus vult
hēre inimicos. Videamus saltē qualr pos
simus hēre amicos. Istud dñs nos docet
dicēs: facite vobis amicos de māmona
iniquitatis zc. Ubi tria ostēdit. scilicet amici
tia sit faciēda. qualr. z pp quid. C. Pri
mū notat cū dicī: facite vobis amicos
de māmona zc. Amicitia aut aliqñ ē to
noz cū bonis. Aliqñ bonoz cū malis vel
econtrario. Aliquando maloz cū mal.
Amicitia aut q est bonoz cū bonis ē ami
citia vera. q; nō pōt ee vera amicitia nisi
inter bonos. Tullius. hoc primū sentio:
nisi in bonis amicitia ē non posse. Dicūt

naturales q; qñ aurī dz argēto per mal
leationē īncōpari oporet a tribus pie
caueri. s. a vēto. puluere. z humore. q; si
aliqd istoz se iter ponit: pfecta vno fieri
nō potest. Si igit aliq volūt p amicitia
fungi: oporet vt caueant ne inter eos sit
aliquis vērūs supbie vel puluis auaritie
vel humor luxuric: q; inter suppos auar
ros: z luxuriosos vera amicitia ē nō pōt
Non eis pōt ee alcui amicus qui sibi ē
inimicus. Eccl. xliij. Qui sibi nequaz est
cui alij bonus erit. Ad idē versus. Qui
sibi nō parit mibi vñ tibi quō pariet. De
veris aut amicis Tullius dicit. Qui vñ
amicū intuet tāquā exēplar aliq sui in
tuet: quo circa z absentes assunt z ege
tens abundant z imbecilli valēt. Et qd dī
ctū ē difficiliss. mortui viuūt. Veri enī
amici z si sint absentes corpore: tñ sunt p
sentes mēte. Et si vnus meritis ē egenus
in alio ē abundans z plenus. z si vnus ad
resistēdiū diabolo ē debilis: in alio ē for
tis. Et si vnus ē mortuus: in alio in his
que spectāt ad ordinatiōē domus z aie
ē viuus. C. Scda amicitia ē bonoz
cum malis z econtrario. Et ista bonis aliqñ est
piculosa: quāuis malis aliqñ inueniatur
fructuosa. Boni eis ex maloz familiari
tate aliqñ corumpunt in vtra. Inquinan
tur in psciētia: z ob fuscant i fama. De
primo ponit exēplū Chrys. super Matt.
Quia si vinū admiscet acetū: vñū non
corumpit acetū sed acetū vinū. Acetū
sunt mali: q; deum in suis operibus et
acerbant. ps. Exacerbauerūt deū exel
sum. Vinū sunt boni qui deū letificant p
bonaz cōsciētiā z primū edificāt pbo
nam famā. Iudicū. fr. Nūquid deſerere
possum vinū meū qd letificat deū z boni
nes. Qñ igit boni mīscēt cū malis: quā
uis mali aliqñ meliorēnt bonū tñ sepe i
vtra corumpunt. i. Cor. xv. Corumpūt
bonos mores colloquia mala. C. De se
cundo ponit exēplū Lhy. vbi supra.
Quia si admiscet farina cū luto. Farina
nō cōinquinat lutū: sed lutū farinā. Bo
ni sunt farina qui mola timoris z amor
is se cōterunt: ad cādore cor suū deduc
unt z deo suauē panē faciūt. Lutū sunt
mali in cōspectu dei fedi. pēditus vo
monū cōsulcadi. z in cloacā infernalem

pōtēdū. Qñ igit boni miscēt cū malis
quāuis mali quādoq; dealbent. tñ boni
sepe in cōscientia inqñat. i. *Log. v. Ado.*
dicunt fermentū totā massā corrumpit
p̄. De tertio pōnit exēplū *Eccl. vi.* q; si aur̄ ar
gēto misceat. argētū ad auri claritatem
exurgit: aurū vero pallefcit. Aur̄ sunt vi
ri sancti fulgidi in fama: p̄ciōsi in vita
Argētū sunt mali q; tactu suo alios deni
grant. Qñ igit boni miscēt cū malis:
quāuis mali videant lucē tamē boni in
fama vident pallefcere. Sepe aut̄ p̄tū
git q; boni cū malis miscēt: z tñ nec bo
ni malos cōuertit: nec mali bonos cor
rumpunt. Qd̄ p̄ tria exēpla videri pōt. p̄. *U*
nū. n. cū fecer: tñ sex: nec aufert vīno su
am dulcedinē. nec vīnū fecit suam accē
dē. p̄. *Sir.* rose moriant q; spīnis: tamē
nec spīne auferre pōt rose quin redole
ant: nec rose spīnis qñ pūgant. p̄. Simili
ter aurū qñ occultat a luto z tñ lutum
nō pōt auferre auro suū fulgorē. nec au
rū luto suū fetorē. Sic sepe boni mō
cū malis: z tñ mali nō pōt auferre bonis
suā sanctitatē. nec boni malis suā iniqui
tātē. Tertia amicitia ē maloz cū malis:
Et ista ē nimis periculosa. Abali enim
sunt igne cōcupiscētie inflāmati. z iō am
plius inflāmant. *Prou. vi.* Nūquid pōt
quis abscondere ignē in sinu suo vt nō cō
burant vestimēta eius. Sūt luto auari
ric infecti. z iō amplius inficiunt. De q̄
luto vī *Abach. ij.* vt qui cōgregat n̄ sua.
vsquequo aggrauat cōtra se densum lu
tū. Sūt pice sup̄be inquitati. z iō āplius
mutuo inquant. *Eccl. xij.* Qui tetigerit
picē ingnabit ab ea. Assimilat aut̄ super
bia pici: q; tante ē adherētie vt ceteris vi
tijs sup̄atis adhuc ipā remaneat. CSe
cūdo dñs ostēdit quāst ista amicitia sit fa
cienda. cū ē de māmōna iniquitatis. i.
de vltimis paup̄ibus erogādis. Scdm̄
aut̄ Bedā māmōna lēgua syrtōz diuitie
vocat. Que dicunt iniquitatis sm̄ *Lu*
ga. tribus de causis. p̄. Primo q; sepe fa
ciunt hōiem iniquū. z sunt materia mul
tarū iniquitatū. vñ dicit q; oīs vsues: aut
ē iniquus. aut heres iniqui. p̄. Secundo
dicunt iniquitates ex eo q; hominē decl
pūnt: q; nec tenēt qd̄ p̄mittunt: p̄mittūt
enim securitatē z dant timorē. satietates

z dant esuriē. stabilitatē z dant subitam
delectionē. p̄. Tercio dicunt iniquitatis:
quia sepe p̄ rapinas z alios modos illici
tos acquirunt. p̄. Pōt ēr dīci quarto q;
dicunt iniquitatis. i. iniquitatis. q; sepe
luter habent. Nam vñus h̄z ad sup̄biā dā
tiam. alius ad sufficiētiaz. alius ad neces
sitatē extremā. alius h̄z totalē penuriāz.
C Tercio dñs ostēdit propter quid ista
amicitia sit cū paup̄ib; faciēda: cū dicit.
Vt cū defeceritis recipiat vos in eterna
tabern. *cc. Glosa.* Nō quoslibet pauperes
sed qui p̄sūt in eterna tabernacula vos re
cipere. *Idēo dicit. Eccl. xij.* Ad bono z
ne receperis peccatorē benefac humilis:
z ne de deris impio. Qd̄ tripliciter ē in
telligēda. p̄. Primo q; nō debet dare q;
impio si credit q; per donū iusticiā dēre
linquat. p̄. Secdo q; nō dāre quis im
pio intuitu prauitatis: vt factū illi q; dāt
h̄stironibus intuitu h̄stironatus. *Dic*
ro. *H̄stironib; dare: ē demonibus imo*
lāre. *Glo. sup̄ predictū locū dicit.* Qui at
dāt indignis peccatori nō q; peccator: sed
q; hō ē nō peccator: ēz iustū nutrit: quia
culpaz nō diligit s; naturā. p̄. Tercio in
telligit electiue: q; in dādo iustus ē ipso
p̄ponēdus. Prius ē cū subueniēdū ser
uis dei q; seruīs diaboli. p̄. Ista tñ eter
na tabernacula nos hic de elemosynis
edificamus. Sunt tñ quidāz que edificāt
sibi tabernaculū siue domū in inferno. q;
dā in purgatorio. q; dā in celo. p̄. Nā val
de mali edificāt sibi i domū in inferno
de triplici materia. s. de lapidibus sup̄
bie. iō cū istis lapidibus a demonibus la
pidabunt. *Eccl. xxij.* In lapide luteo lapi
datus ē piger. Nullus eim ad bñ operā
dum ē piger: q; sup̄bus. De luto luxu
ric inquitati. iō a demonibus tāquā lutū
vile cōculcabunt. *Ysa. x.* Pones illuz in
cōculcationē vt luxur; platearuz. De spī
nis auaritiē: iō de spīnis ip̄is cōburent.
Ysa. xxij. Spīne cōgregate igni cōbu
rentur. p̄. Mediocriter aut̄ boni edificāt
sibi domū in purgatorio de materia tri
plici. s. de ligno: feno: z stipula. vt dicit. *i.*
Log. iij. Lignū plus h̄z de humore q; fe
nū: iō rariū cōburi. Fenū plus ha
bet q; stipula: ideo rariū cōsumitur
Per ista tria intelligitur triplex amor.

f. carnalitatis. vt vxoils z filioz. vel cupiditatis. vt diuitiaz. vel ambitiois vt honorus. Qui igitur plus vel minus hz de humore carnalitatis vel cupiditatis vel ambitionis: diu vel citius vel citissime cōburetur. ¶ Valde autē boni edificant sibi domū in celo de triplici materia. f. de auro: argēto: z de lapidibus p̄ciosis vt dī. i. Lōz. iij. f. de amore dei z p̄miz bonis opibz. ¶ Per aurientz qd est incorruptibile intelligit amor dei: qui non corūpit nec finit. Fides enīz hic finitur: z ei succedit apra visio. Spes hic finit: z ei succedit plena possessio. Charitas autē nō finit: sed hic incipit z ibi cōpletur. qz nō est aliqd melius qd sibi succedere possit. ¶ Per argentū intelligit amor p̄miz. Sicut post aurū argētū est p̄ciosi⁹. sic post p̄ceptū de amore dei p̄ceptus de amore p̄miz est maius. sicut dī. Abar. xxi. ¶ Per lapides p̄ciosos itelliguntur bona opa. Nam quelibet elemosyna. quelibet ozo. qdlibet sciuntū: sūt lapides p̄ciosi. Paupes igit nos recipient in suas domos celestes: si nos eos recepimus in nostras domos terrestres. Aug. Omnia bona sua dñs dedit duobz hoibz. diuitiis terrena: paupibz celestia. Sed deus volens vtrūqz saluare p̄stituit vt hic diuites in sua hereditate recipiāt paupes: z paupes in sua hereditate diuites collocent vt in eterna hereditate vterqz per aliū collocetur.

¶ Dñica decima Sermo primus.

Am appropinquaret ierosolymā videns ciuitates fleuit sup. zc. Luc. xix. Sic dicit Eccl. xix. Ex visu cognoscit vir z ab occurſu faciei cognoscit sensatus. Amictus corpis z rīsus dentis z ingressus hoīs enūciant de illo. Ex istis q̄tuor in isto euangelio xps cognitus videt. ¶ Primo ex visu faciei quare fuerit mactatus: qz sicut dicit sci quidaz splendor mirabilis de eius facie p̄cedebat: ita q nullus in ei⁹ facie inueni nec sibi p̄tradere audebat. ¶ Secūdo ex amictu quante fuerit iustitie z equitatis: qz iustitia se induit qñ vendētes z ementes de templo eiecit. Job. xxix. Iustitia indutus suz z vestitus me sicut vestimēto.

¶ Tertio ex fletu non ex risu: q̄nt fuerit cōpassionis. ¶ Quarto ex ingressu: q̄nt fuerit deuotionis. Quā enīz homo liber ter gradit ad spectacula signū est vantar. quando vero libenter ad ecclesias signū est deuotionis. Xps autē qñcūqz hierusalē veniebat mor ad templū ibat. In p̄nti euangelio tria de xpo tanguntur. ¶ Primo q xps fleuit post honores sibi exhibitū. Supra enim imediate legistis cum appropinquasset ad descensū montis oliueti turbe sibi occurrerūt: z cū canticis z laudibz eū susceperūt: z cū appropinquaret hierosolymā fleuit sup. ea. Et qua re voluit ostēdere qz munda letitia cito in fletu cōuerterit. Proverb. xxiij. Rīsus dolore mīscet. Est aut letitia munda sicut visu purū qd cito sebiat nisi temperet vel meditatione mortis. vel recordatione alicuius aduersi p̄teriti vlti mox p̄sentis vel timore aduersi futuri. Eccl. xi. In die bonoz ne imemoris maloz. Tris enīz sunt que occidūt homines f. letitia. tristitia. z ira nisi temperentur. ¶ Nūma enīz letitia aliqui subito occidit qz cor tūc nimis dilatat: z calor ad exteriora transiit z a corde recedit: tō mox interuenit. Unde refert Valerius. qz cū cūda mulieri mox filij absentis ex errore fuisset nūciata. dum illa merens sederet subito filius aduenit. quē illa videns subito in amplexus ei⁹ iuit: mox exanimata corruit. Legit de Aristō. qz cum remearet ad ppria nūciavit matri sue aduentus suū dicens. Ne turberis cum p̄peris de infirmitate mea modica. statim vt cōcūit simulās se infirmari vt letitia matris rēperaret dolore: ne ei eueniret sicut euenit mulieri p̄habite que ruerat i amplexus filij ad se venētis. ¶ Tristitia aut nō occidit subito sed paulatim: in tristitia primo retrahit calor nālis ad interiora: z postea exhalat ad exteriora. Et talis exhalatio caloris p̄hibet nutrimentū in mēbris: z operat cōsumptionē in illis: z ideo per p̄cessum ipis sequit eibica. Prover. xviij. Spūs tristis efficit ossa zc. ¶ Ira vō nunq occidit: qz ira nō solū calefiūt mēbra interiora: sed et exteriora. z sic remanet calor in sua radice: ideo mox in hoie nō causatur ex ira. Et

bis datur intelligi qd nūntia letitia et tristitia aīam occidunt. Propter pūmūz dī prouer. i. pūpūpitas iūltorū pūet illos. Propter scōm dicit. ij. Cor. vii. Seculi tristitia mortē opat. In hoc tñ differunt: qd cūtus moritur anima in pspēritate qd in aduersitate. August. in libro. i. Omel. Adulti res aduersas timēt: pspas non timent. piculosior tñ est res pspēra. aīo qd aduersa corpi. Pūus entz cōmūpūt pspēra vt inueniant qd frangunt aduersa. Quando sanctus dauid saul inimicum patiebat: aīam nō cōcupiuit vxores. At vbi factus est securus tumor excreuit et i aduersū et homicidū cecidit. Ira vero que est per zelū nō occidit sed vinificat. et illuz qui sic trāscit: qd meritū inde acquirit. et illū cōtra quē trāscit: qd sepe ad vitā gēre dēdit. Ezēch. iij. Si tu annūciaueris iūltū vt nō peccet: ille nō peccauerit vt uia viuet: qd annūciauit ei. et tu aīas tuā liberauit. C. Sēdo tāgīt qd xps sicut sup. emittēs periculū: cūz dixit. Si cognouit ser mala tibi imminētia: et tu. i. feres. Qui quē aut viciō? xps legi sēuissē. C. Pūo ex infanti. necessitate. Sap. vii. Pūmā vocē emittit similes oībus plorans. Unde cantat ecclia. Tūgūt infans iter aīra zc. Et signat fletū quo flere debemus: quia i hac miseria positi sumus. Aug. Puer qd nascit incipit a ploratu. Lachryme testes sunt miserie: nō dū loquūt et iam pphētat. Ista aut miseria incipit a natiuitate. cōtinuat in vitā: et pēditur vīqz ad mortē: ideo vitā humanā fluuiū cōparat. Fluuius entz in principio et in fine habet amaritudinē: qd in mari orit et in mare pgrēditur. In medio aut habet labilitatē. Sic natiuitas nostra est aīara qd imunda. vitā amario: quia labilis et caduca. mors vō amarissima: qd piculosa. C. Sēcūdo sicut ex nūmia cōpassione: sicut pz bīc. Et signat fletū quo flere debem: sup calamitatibus miseroz. Job. xxx. Simile dam quondā sup eo qui afflicto erat zc. Ista aut cōpassio maior fuit in xpo qd i aliquo alio. Et rō est qd cōpassio aliqui causat ab amore naturali fm qd hō hoīez naturalr dīligit: ideo naturalr cōpariē bono homini afflicto. Immo non videt esse homo sed bestia crudelis qui hoī a f.

flicto non cōdolet. qd tamen iste amor: est paruus ideo parū mouet. P. Aliquī causa tur ab amore accidētali fm quēz hō dīligit alius qd hōz amicitia ipali. Et ex tali amore cōpariē amico dolēt nō tñ qd hō: sed qd amicus. et iste amor magis mouet qd pūmus amor. P. Aliquī causat ab amore spūali fm quē hō dīligit alterū in deo et fm deū. z est maior qd pūm? vel scōs: qd nō tantū facit duo corā deū. Aet. iij. Adulterūdinis credētū erat cor vnum et aīa vna zc. sed vt ambo sint vni? corpīs mystici mēbra: et sō si dolet vnu mēbru cōpariē aliud. Et iste amor magis mouet qd pūmus vel scōs. Et qd iste amor in xpo fuit maior qd in aliquo alio: sō in eo cōpariē maior fuit. Sed multi sūt qui hāc cōpassionē nō hnt. Aug. Sunt ne tñ re vitā scera cōpassionis xpiane qui plangis corpus a quo recessit aīa: et nō plangis aīam a qua recessit de? C. Tercio fletū ex im mēso amore sup lachrymā mortuū. Et significat fletū quo flere debem: sup illos qui mortui sunt in pcris. Hier. ix. Quis dabit capiti meo aquā et oculis meis fontē lachrymarū: p lora bo die ac nocte interfectos ppū nri. Aug. sup ps. Adulti male gemit. gemo et ego. qd cōpariē hīs qui male gemit. amittit nūmū minimū z gemit: amittit deū et nō gemit. Eccl. xxij. Sup mortuū plora: qd deficit lux ei? Et super fatuū plora: deficit enim sensus. Et infra. Luce? mortui septē dies. Fatuū aut et im pū oēs dies vite illoz. Ex qd? qd hīs habetur qd tres sunt plorandi. i. mortu? fatuū: et implus: sed differēt. Mortu? n. est plorandus: sed pūo tpe. Fatuū aut plorandus est toto tpe vite sue. Imp? autē plorandus est in tota vitā sua: et cūa post vitā suā. C. Quarto sicut xps ex viscero sa pietate sup casuz suū. Aug. in quēdā sermone. Bīs nosser delictū iude lachrymavit: vt entz ait euāgelista. Lum vidit. ser ei turbat? est: et dicit. Unus ex vobis me tradet. Quāta misericordia dei. trāditus ppter pūtoīez dolet. pūtoīez pro pūtoīez turbat. Per qd datur intelligi qd debem? flere plātoz et clericoz qui cadunt. qd corūz casus est valde piculosus. Sicut entz bonus sacerdos vocat angelus. vt dicit Salach. ij. sic malus vocat

Dominica. x. post festū trinitatis.

diabolus. Joan. vi. Nōne duodecim res
elegi. et vn̄ ex vobis diabolus est. Lxxij.
Nihil instantū destruit ecclesiā dei sicut
clericos laicos esse deteriores. Isa. xliij.
Erit sicut pp̄lus sic sacerdos. Bern. Vti-
naz sic et nō p̄lor: pp̄lo sacerdos. Qui
to sicut ex intimo dolore. et hoc in cruce:
v̄t habet heb. v. Et signat fletū cōpūctio
nis quē debēt hēre illi qui sunt in cruce
penitente. ps. Lauabo per singulas no-
ces lectū rē. Aug. Sciat se culpablt̄ du-
rum qui desit mortē amicti vel vana rei
spalis. et dolore p̄cti nō ostēdit in lachry-
mis. De isto fletu dicit glo. super Thob.
Dio deum lenit. lachryma cogit. hec vn̄
git. illa pungit. Quavis igit xps tot vici-
bus fletuerit. r̄isse tñ n̄ legit. Bern. Xpm
fletuisse: r̄isse v̄o aut leuiter iocasse nunq̄
legimus. Lxxij. Frequenter iuenis dñm
fletentē: nūq̄ aut r̄identē. nec saltez leuiter
subridētē. Nec hoc dico vt r̄isus penitē
abscondat: sed vt dissolutionē extinguat.
C Tercio ostēdit in euāgelio q̄ xps post
fletū assumptū magnū zeluz: q̄ de tēplo
expulit vēdētes et emētes. Dicit. n. Joā.
ij. q̄ expulit de tēplo oues et boues et nū-
mularios et vēdētes colubas: q̄ p̄elatus
debet cōstāter rep̄imere hypocritas pel-
lem ouinā simulātes: tyrānos conu sue
potētē bonos v̄tilitē. vsurarios et si-
moniacos dona sancti spūs que per co-
lumbā itelligunt vēdētes. De zelo aut et
p̄stātā p̄elati dī Ezech. iij. Ut adamātē
et vt silicē dedit faciē tuā. Dicit. i. Ego q̄
pe dedit te in collinā ferreā: et in murum
eneū sup om̄ē terrā. Et quib⁹ v̄bis hī q̄
p̄stātā p̄elati debet esse instar adamā-
tis: silicis: ferre: et eris. Adamas sicut di-
cit glo. est in honores. Et q̄uis cuz auro
ponat tñ nō extollit. Silix est in cōcul-
cationem et tamen non frangitur. Ferrū
omnia domat. Es repercussum resonat.
Tunc igitur p̄elatus est sicut adamas
quando impensus honoris ip̄sum non ex-
tollit. Tunc est sicut silix quando nulla
aduersitas ip̄sum frangit. Tunc est sicut
ferrum quando colla tyrānorum poten-
ter premit. Tunc est sicut es quando ad-
uersitatibus p̄elatus dei laudē depromit.

¶ Sermo secundus de eodem.

Quenient dies in te et cir-
cūdabūt te ins-
mies tui vallo rē. Sicut legit̄
in libro qui dī mitralis. Jñs
euāgelii ideo in mēse augusti decantat.
q̄ ciuitas hierusalē in illo mēse p̄mo a
nabuchodonosor: deinde a romanis de-
structa fuisse inuenit. Supradicta autē
v̄ba que de ciuitatis destructione dīcuntur
itelligit p̄nt litteralr et moralr. Quātum
enī ad litterā v̄x fuit q̄ romani p̄nci-
pes. s. Vespasianus et Titus hierusalē
obsederūt. et circa cam fecerūt tres agge-
res: et sup aggeres fecerunt vallū. i. cōca-
thē naturā de vallīs hoc est de palis. La-
pīctes aut ciuitatē eā destruxerūt. Iudei
aut qui in siluis et in spelūcis latitauerāt
redierūt: et ciuitatē rehedificare ceperūt.
Tunc romani illuc miserūt Helmū adra-
num qui ciuitatē funditus euertit: ita q̄
lapis sup lapidē nō remāsit. Juxta locū
tñ illū quādā ciuitatē eis rehedificauit:
et suo noīe eā Helyam nōlauit. Et longo
tēp̄e vocata fuit. q̄ aut illa ciuitas non
fuit modo vt p̄t⁹ erat pater. q̄ sepulchuz
xpi tūc erat extra muros. Adodo autē in
mediū ciuitatis est. Jñs aut victorias vt
dicit Aug. sup ps. Romani a deo habue-
runt: itz ip̄i dñs suis ascriberēt. Et dicit
Aug. ibidē q̄ in hoc romani sacri sunt
instrumētū irati nō regnū placati. Sacri
sūt securis dei qua iudei sunt ex cisi. et vir-
ga dei: qua sunt pro meritis flagellati.
Et subdit Aug. q̄ pater qñ filiū verberat
virgā p̄icit tñ ignē: et filio seruat heredi-
tatē. Sic romani illi perierūt et multi ex
iudeis ere diderūt. et in fine mūdī credi-
turi sunt. Noluit enim deus vt iudei peni-
tus consumant sed disp̄gant p̄pter tres
causas p̄pter quas etiā ecclia non p̄legit
iudeos q̄uis p̄sequat hereticos. p̄ p̄mo
q̄ in fine mūdī oēs debēt cōuertī. Juxta
ps. Cōuertent ad vesp̄erā rē. p̄ Scdo vt
sint nobis memoriāle dñice passionis.
Quoties enim iudeos videmus tortens
passiōis dñi recordamur. ps. Ne occidas
eos ne qñ obliuiscantur populi mei rē.
p̄ Tercio qñ ip̄i sunt libarē n̄si. Aug.
sup ps. Ne forte pagani dicāt nobis. Vos
xpiani litteras istas cōposuistis. p̄ferit-
mus cōdices a iudeis inimicis vt cōsum-

damus alios inimicos. Lo dicem portat
iudeus vt inde credat xpianus. Librarij
nostri facit sunt:quo ferut post dños co/
dicē ferre solēt. Causa aut hui⁹ euer/
sione ponit cū dicit. Ex eo q nō cogno/
uisti tempus visitationis tue. Hiere. viij.
Abiit in celo cognouit tēpus suum.
turtur z hyrudo z cyconia custodiētur
tēpus aduētus sui: populus autē meus
nō cognouit iudiciū dñi. Glo. Aues sua
nouerūt tpa vt sciāt qñ ad calida festinā/
tes loca rigore hyemis declinare debeāt.
z veris pncipio ad solitas redire regio/
nes. De miluo aut vñ verbuz moraliter
videamus. Bicit autē q pñmo anno est
multus audax z multe magnanimitatis
z magnas capit aues. In secundo anno
efficit pusillanimitis z ad capiēdos pul/
los z passerēs se cōuertit. In tertio timi/
dior efficit: ita q muscas z vermes sibi
querit. In quarto sic est timidus q nihil
vnius auder inuadere: sed ad cadauera
bestiarū se cōuertit. In gñto fit sic miser
q nihil rāgere auder: z sic fame moritur
Sic itaz sunt multi qui pñmo anno cō/
uersionis opa fortia faciūt. In scdo effi/
cunt tepiditate q vix parua facere vo/
lunt. In tertio cogitationes volatiles z i/
mūdas recipiūt. In quarto ad imund/
tias peccatorū redeūt. In gñto tantas fa/
mē semp inueniūt. q in tali fame miseri
morunt. C Scdo pñt verba illa exponi
moraliter. Peccator: qdē in morte cir/
cūdatur coangustat z ad terras pñmif
z lapsus sup lapidē nō relinquit. Circū/
datur a demonib⁹. Venit quidēz diabo/
lus ad xpm morientēz. venit ad bonos.
venit ad malos: sed differēt. Venit ad
xpm quidē: sed nñl in eo inuenit suuz.
Joā. xiiij. Venit enīz pñnceps hui⁹ mun/
di z in me nō hz quicq. Brego. in omel.
Quia. n. hūc mortale hoīem vldit: suuz
aliquid inuenire in ipso posse se credidit.
sed sine illo pctō a mūdī corruptōe exiit
qui sine pctō in mūdū venit. Ad bonos
etiā venit: z suū aliquid in eis inuenit s; tñ
eos rāpe negit: xps pio eis debitus sol/
uit. Brego. Venit inquit pñnceps mūdī
hui⁹. Ecce dicitur nō sumpñt petrus
clauiger celestis. nec paulus ad celū ra/
ptus. nec Joānes in suū xpi recept⁹: q

sine culpa in mūdū esse nō potuit: qui in
mūdū eius culpa venit. Venit etiāz ad
reprobos z sua multa in eis iucunt. z eos
ad tartara rapit. Brego. Aaligni spūs
ab aia egrediētes opa requirūt: mala que
sua ferūt replicāt: vt secū ad tomēta tra/
hant. Specia liter aut diabolus ad mo/
rientes venit: vt de articulis hī dei cos tē/
tare possit. Nō enīz tūc diabolus homi/
ni moriēti imittit suggestiōē diuiscaruz
vel honoz vel deliciarū: q possēt sibi mo/
riens rīdere: ad qd mibi diuiscit: q eas
mecū nō possum portare. Ad qd delitit:
qz vermes statim corp⁹ meū debēt come/
dere. Ad qd honores: q statim in pulue/
rem debeo redire. Et ideo imittit sugge/
stiones de fide que est fundamētū vt illo
destructo totū edificū destruat. Ideo in
ordine nostro est laudabilis cōsuetudo:
vt cū aliquis frater in extremis laborat: fa/
cto aliquo signo: fratres vbicūq; sint: si/
ue in lectis siue in mēsa surgūt z ad mo/
riēte dicēdo symbolū fidei currūt. C Se/
cūdo pctō: in morte coangustat a pctis.
Demonēs. n. oia pctā ad memoriā sibi
reuocat: vt ad despationē trahāt. Brego.
Aaligni spūs aiam vndiq; angustant.
qñ ei nō solū opis: vern z locutiōis z co/
gitatiōis iniquitates replicāt. vt qui pñus
se p multa dilatauit in scelere. ad exte/
mūz d oib⁹ angustet i retributiōe. Pctā
enīz illa aia nō pōt negare: nec illa effu/
gere: nec ea cōmēdare. z iō in angustū z
in arcto multū posita erit. Ber. Tunc lo/
quētia simul ei⁹ opa dicēt. Tu nos egisti
opa tua sum⁹: nec te deseremus: s; semp
tecū erim⁹: itecū ad iudiciū pgem⁹. Ideo
nō est tutū hoīez in extremis laborantes
iducē ad recordatiōē suoz pctōz s; po/
tius ad spēs diuine misericordiē. ad memo/
riā dñice passiōis. z ad recordatiōē suo/
rū bonoz meritorū q i vita fecit x p gbus
de dei misericordia spāre pōt. C Tertio
hō i morte ad terrā pñmif: qz corp⁹ icl/
nerat. Eccl. iij. De terra facta sūt oia: z in
terrā pariter reuertent. Noliūt aut dñs
hoīez facē de aq nē cēt nimis delitiosus.
Nec d aere necēt nimis supb⁹. nec d igne
nē cēt nimis iracū d. S; de terra que est
elemētū frigidū z sicū z infimū: vt p h va/
res intelligi: q hō dz cēt frigidus ab igne

tractū dñe. sicut ab humore lasciuie. et in-
finus a timore supbie quāuis aut deus.
hominē fecerit corpus terreſtre. animas
tamē fecit celeſtem. Unde sancti viſi ſz
in terra habitauerint corpeſu in celo tam
habitāt mēte. Dicit igit deus in iudicio
auariorū terra es et in terra infernali ſepe
lieris. Luce. xvi. Dicitur et diues et se-
pultus est in inferno. Dicit iracūdiſ: ignis
es et in igne gehēne cōbureſ. Job. xxx.
i. Ignis ē viſus ad cōſumationē deuorās
Dicit delitioſiſ. aqua es et in aquis iſer-
nalibus demergetur. Exo. xv. Submerſi
ſunt quaſi plūbū in ags yehemētib⁹. Di-
cet ſupbis. ventus es: et iō grauiter alli-
deris. Job. xxx. Eleuaſti me et quaſi ſup
uentū ponēs alluſiſti me valide. Bonis
aut qui habuerūt animā celeſtem dicit.
ecclum es et ideo in celo regnabis in eter-
num. Mat. xxv. Poſſidete paratum vo-
bis reg. et c. Quarto lapis ſuper lapi-
dem non relinquetur. quod q̄liter ſit in
telligēdum Grego. oſtēdit in omē. di-
cēs. Peruerſa mēs cum peruerſe cogi-
taſſi adhuc pueriorē adijcit. quid aliud
q̄ lapidē ſuper lapidē ponit. Sed cum
adulſionem ſua animā ducitur oīs illa
cogitationū ſuarum cōſtructio diſſipat
Iuxta illud p̄s. In illa die peribunt oēs
cogi. eo. nec mirū ſi anima ſic diſſipat in
morte que prius fuerat diſſipata in vita
ſicut oſtēdit Orige. dicens. Tēras chri-
ſti cultor templū ē dei integrus et perfe-
ctum. ſed ſi ſident teneat et opera deſerat
templū ē ex parte conſiſtēs et ex parte d-
ſtructus. Si aut in peccato pmaneat ſic
paulatim minuiſ donec in eo lapis ſup
lapidē mādatorū dei nō remaneat q
non deſtruatur.

Sermo tertius.

Domus mea dom⁹ ora-
tionis vocabit⁹
et. Conſuetudo chriſti erat
q̄ quādo veniebat hieruſa-
lem mox ad templū currebat. qd facie-
bat duplici de cā. vt dicit Euiſo. Cui
mo vt in hoc exemplū nobis daret. An-
te dicit. Proprium erat boni filij venie-
tis hieruſalem vt ad domū curreret pa-
tris. Tu aut imitator chriſti factus cum
aliquā ingreſſus fueris ciuitatem. prio

ante omnes actum ad eccliam debes cur-
rere. C Secūdo vt ſacerdori ſanaret.
Dicit enim q̄ ſacer dotium ē ſicut ſtomā-
chus in corpore. q̄ ſicut ſtomaco languē-
te oīa alta mēbra languēt. Sic qñ ſacer-
dotium languēt languēt omnia mēbra
ſubditōū. Ideo chriſtus ouenē ſue paſ-
ſionis curare volēs ad templū venit: et
vendentē et emētē eiecit. Sacerdotes
enim in atrio templi boues et oues tene-
bant ne ex defectu hoſtie ſe aliquis exui-
faret. Lampſores et ibi ſtabant vt nō ha-
bētibus vnde emerent pecuniā mutua-
rent. Iſi autē tanta auaritia ſacerdotū
fuit magna cā deſtructōis iudeorū. vnde
dicit Beda. Poſt numerata mala ingreſ-
ſus in templū vendētes et emētē eiecit.
Jo hoc innuēs q̄ ruina populī maxime
ſacerdotū culpa fuit. Bz. n. vendētes
et emētē pauci oſtēdit. vnde radix per-
ditionis pceſſit. Exponēs aut ſupra dictū
verbum dixit ab initio. Bonus mea do-
mus orōnis vocabit⁹. Bonus aut dei ad
quaduplex officiū ē facta: ſicut ex p̄-
ſenti euangelio colligitur. C Primo. m.
facta eſt deo ad habitādum. quod notaſ
cum dī. Bonus mea. i. mihi ad habitā-
dū electa. Epoca. xxi. Ecce tabernaculū
dei cum hominib⁹. et habitā. et c. ij. Pa-
ra. vij. Elegi locū ſitum vt ſit nōmē me-
um ibi in ſempiternū et pmaneat oculi
mei et cor meū ibi cūctis diebus. Ex qui-
bus verbis habet q̄ deus in ecclia po-
nit oculos ſuos nōmē ſuum et cor ſuū.
Oculos ſuos ibi bz quibus videt orōnes
genu ſectiōes et lachrimas bonorū. qui-
bus et videt vanitates omāmētōr. Am-
bio. ſuper primā epiſtolā ad Timo. qui
in orōne vult exaudiri amota a ſe pom-
pa inclinare ſe bz vt dei miſericordia p-
uocet. Habitus nāqz ſuperbus non ipe-
trat qd orat. nec de ſe recta facit credi-
tū quāto magis hominib⁹ mulier ſplende-
ſcere videt: tanto magis deo diſplicet.
Videt et illos et illas qui verba vana et
detractoria in ecclia loquūtur. Legit
de ſancto Sixto epo ianuēſi. q̄ ſemel in
ecclia conſiſtēs in riſu et maxīmū pro-
uocatus: aſſerēs ſe vidīſſe demonē loquē-
tē in ecclia ſcribentē: et cum carta dī-
ficeret et ille cum dētib⁹ ece elōgarē vel

let: subito carta fracta caput eius valido
ictu murū impetigrit: ut sonitus collisio
nis & vulnus capitis sequeret: & sic ille
evanuit. Videt et illos qui ecclesia pol-
lunt p aliqua illicita vel secularia que
sibi faciunt. Legit q pompilius equos i
porticu templi salomonis stabulari fecit
& cum vsqz ad die illam fuisset fortuna
tissimus nunq postea pugnavit qn sem-
per ab hostibus vincebat. Secūdo ibi
h3 nome suū qz domus dei vocatur. Do-
mus aut a domo domas appellari p sue-
vit qz domatur. i. humilant in ea habi-
tantes. & ex hoc humiles & boni sūt dom-
dei. Superbi aut debet vocari domus lu-
clerit. Et fm hoc poterit derivari a do-
ma: que eleuat super oēm structurā do-
mus. Et popitine hoc nome supbis com-
petit talibus qui gloriatur & vtunt ea cū
et hoc derivetur a sup & beo beas. qz ta-
lis vult super oēs esse beatus & eleuatus.
Auarit & furari domus maimone debet
appellari. Luxuriosi & imūdi dom? as-
mo dei. Instabiles & qruosi dom? beelze-
bub qui dicit deus mufcarus. Tercio
vires habet ibi coisū. Bf enim Matth.
vi. Ubi est thesaurus tuus ibi & cor tuū.
Thesaurus dei ē corpus christi quod in
ecclesia pñctur. Sunt sacramēta eccle-
sie que ibi ministrant. Suspiria & orōes
sanctorū que ibi fundātur. Thesaurus
etiā dei est christi meritū infinitum & ex-
cellētia & supabundātia merita sanctorū
viroz. De quibus thesauris ecclesia idūl-
gentias facere cōstituit. Secūdo eccle-
sia facta ē ad orādum. Unde subditur.
Domus orōnis vo. ij. Paral. vi. Quicūqz
oraverit in loco isto exaudiet. de habi-
ta. r. Tribus autē de causis ptingit vt di-
cit Beda. Quare orōnes nostre aliquan-
do nō exaudiriūtur. P. Primo quādo pe-
timus indigna & nobis nociva. sicut tē-
poralia & terrena. Legit in fabulis poe-
tarū qz mīda rex petiit ab appolline vt
quicquid tangeret aurum fieret. & cōces-
sum ē ei. Cum igitur cibum vel potū ma-
nibus vel labijs tangeret mox verbebat
in aurum. & sic fame mortuus est. Sic et
abundātia diuitiarū facit avarum fame-
lion & ipsuz trahit ad interitū. i. Tmo.
vi. Qui volūt diuites fieri tē. Et subdis

Qui mergunt hominē in interitū. C Se-
cūdo quādo petimus indigne. i. exisen-
tes in aliquo crimine. Ysa. i. Cum mul-
tiplicaueritis orōnes non exaudia. ma-
nus enī vestre sanguie plene sūt. Thien.
ij. Opposui nūbem tibi ne trāseat ora-
tio. Zach. v. Misit massam plumbaz in
os amphore. i. anime. & dixit hoc est ini-
quitas. Et ex his habet q peccatus tan-
q sanguinis oratōem maculat & ideo nō
audet coram dei oculis apparere. Tan-
q nubes cam obtenebrat. & ideo nescit
per vias incedere. Tangit plumbuz cam
pregnavit. & ideo nō potest in celū ascen-
dere. Tercio quādo petimus pro in-
dignis. Hier. xv. Si steterint Moyses
& Samuel coram me. nō ē anima mea ad
populū istum. Legitur in vitas patrum
qz cū quidā frater tentaret. & quidā san-
ctus pater pro eo oraret & tēratio nō re-
cederet. vidit deo sibi renelante spirituz
fornicatoris otueris foras mulierū co-
ram illo fratre ludēz & ipsi applauden-
tem. vidit etiā angelū ipsum increpantē
quare se non iuuaret. Et dicit et senior.
Impossibile est qz tu sanctis nisi te adū-
ues orōnibus inistēdo & tentatōib? dia-
bolis viriliter resistēdoz corpus ieiū-
nūz macerādo. qd cum ille fecisset libera-
tus est. Si etiā de aliquibus constaret
qz pñcti essent ad pdenationē non plus
pro ipsis qz p demonibus eēt orandū.
Augu. de ciui. dei. Si ecclesia certa esset
de aliquibus qz pñcti essent ad ignē
eternū cū diabolo tam p eis nō oraret.
qz nec p ipso diabolo. Sed qz de nullis
certa est: orat p omnibus dūtaxat homi-
nibus in hoc corpore cōstitutis. Terc-
tio ecclesia facta ē ad deum laudādum.
Unde cum pueri christū laudaret: vt dē-
parum supra. & pharisei hoc repheude-
rent. dixit christus. Dico vobis q si bēta
cuerint lapides clamabūt. Iste enīz lau-
des puerozū sacre fuerunt in templo.
vt dicit Mathei. xxi. Iste autēz laudes
in septem hois canonicis sunt fiende.
P. In matutinis enim deus laudat: qz il-
la hora xps fuit natus. a iuda traditus
a iudeis captus & illusus. & ad iudiciū
credidit esse vēturus. Juxta illud Mat-
th. xxv. Media nocte clamor factus ē tē.

Dominica. xl. post festū trīni.

In hora prima deus laudatur: q̄ tūc celum & terra ad nostrū sernitū creauit. Ad tēplū psonaliter xps ire cōsueuit. Iuxta illud Luc. xxi. Dis populus mane: cabar. i. mane festinabat ad ipm in templo. s. existentem. Mulieribus ē post resurrectionē in hac hora apparuit. p̄ In hora tertia laudat: q̄ tūc xp̄s ad colūnam flagellatus fuit. inuiam sue mortis accepit: & spūm sanctū misit. p̄ In sexta hora laudat: q̄ tunc xp̄s in cruce fuit cōfixus: sol fuit obscuratus: & xps volēs in celum ascendere fuit cum discipulis p̄natus. p̄ In nona laudat: q̄ tunc xp̄s in cruce spūm emisit: vulnus in latere accepit: & celos ascendit. p̄ In vespertis laudatur: q̄ tunc sacramētum corporis & sanguinis instituit. discipulo: um pedes lauit: & in habitu peregrini resurgēs apparuit. p̄ In completorio laudat: quia tūc xp̄stus sanguineas guttas sudauit. De cruce depositus: in monumētō clausus fuit. Et post resurrectionē clausus ianuis ad discipulos introiit. Quarto ecclesia facta est ad docēdum. Unde subdit. Et erat quotidie docens in templo ec̄. Ille autem qui docet salubriter debet docere & d̄ habere vitam perfectam: doctrinam clarā & sonoriā: charitatem succensam: & in his omnibus finalem perseuerantiā. Ista quatuor signata sūt Exo. xxxix. vbi dicit q̄ in parte inferiori p̄ cutum tunice sacerdotalis erant mala granata: & tintinnabula aurea. p̄ Per mala granata que habēt in cortice amaritudinem: & intus dulce dinē significatur perfecta vita doctoris q̄ debet hēre aspiratē vite in corpore: s̄ dulce dinē deuotionis i mēte. De quib⁹ dicit Ber. Multi vidēt crucē n̄rā: qui nō vidēt vncionē n̄rā. p̄ Per tintinnabula significatur doctrina q̄ d̄ ē clara & sonora. q̄ sicut dicit. i. Log. x. lxi. Si incerta vocem dederit tuba quis preparabit se ad bellum. p̄ Per hoc asit q̄ tintinnabula erant aurea significatur charitas succesa. p̄ Per auris. n. seruator charitatis accipit: q̄ satus d̄ ē i p̄dicatione vt nō dimittat eum tacē. Hier. xx. Facit ē s̄mo dei i corde meo q̄ signis estuans claususq̄ i ossib⁹ meis: & detecti ferre nō sustinēs. p̄ Per hoc aut q̄ tintinnabu

la erat in fine tunice: signat finalis p̄uocationē sine qua nulla bona sūt deo accepta. Ber. in ep̄la ad ianuariū. Tolle p̄uocationē: nec obsequiū mercedē h̄z. nec beneficium grām nec laudē fortitudo.

O Dominica vnde decima Sermo primus hoies ascēderāt in tēplū vt orarēt. vñ phariseus & alter publicanus. Luc. xviij. sicut d̄ i historia scotistica pharisei dicunt diuisi q̄ a ceteris iudeis i gubsdā obseruatiōis diuini erāt. Nā in frōre & in manib⁹ mēbranas portabant: gbus decalogus script⁹ erat ad inuendū q̄ dei p̄cepta añ oculos cordis hēre debebāt p̄ iugē meditationē & manib⁹ p̄ impletionem. In simbris etiā pallior spinas alligabat vt icēderēs p̄gererūt: & sic mādatorū dei memorēs reddererūt. De hōz nūcro erat ille phariseus d̄ quo i p̄stito euāgelio agit & cū publicano in tēplū ascendit. Et quātis ex solietate publicant debuisset hūiliari: magis tamē inde intumuit. Vñ super illud Velut ē hic publicanus. Dicit Inter. Ecce ex vicino publicano maior tumoris occasio. Superbus enim ex malis & ex bonis proximi semp facit damniū suū Si habet iuxta se miserum inde magis i flatur. si scilicet liuore torquetur. Ecce humilis vbiq̄ lucrat. Si h̄z iuxta se miserum p̄patis misero. si scilicet i de magis humiliat. Habuit autē iste phariseus bonū p̄ncipiū: sed malum p̄gressum: & peiorem exitū. C̄ habuit quidem bonus p̄ncipiū q̄ ascendit in templū vt oraret: Propter hoc enim quilibet ad ecclesiā ire debet vt ibidem oriet: nō vt se ostēdat sicut vane faciūt mulieres. Est autē oratio vt dicit Damascenus petitio de cētum. A deo enim debemus petere ea que decet eum dare: & nobis expediat accipere. Que autem sint ista dicit glo. super illud Matthei. xvi. Orauit terro eundem sermonem dicens. Trib⁹ iquit vicibus orauit vt nobis a preteritis peccatis veniā: & a p̄nitibus malis tutelam: a futuris periculis cautela impetraret. p̄ De primo Eccl. xxxviij. Fisi in infirmitate tua ne despicias teipsum: s̄ ora deū & ipse curabit te. p̄ De scōo Mat. xx

vi. Vigilate et orate vt non iniretis in tē
 ratōem. *¶* De terto luce. xxi. Vigilate
 omni tēpore oīates vt digni habeamini
 fugere quē ventura sunt. Decet etiā deū
 nobis dare celestia ad fructuōē et tēpo
 ralia ad iustitiam. Sed ista duo dis
 ferēt petēda sunt. Bona eim celestia
 sunt simpliciter bona: magna et eterna
 Quia igitur sunt simpliciter bona peten
 da sunt sine conditōe: qz magna peten
 da sunt cū magno desiderio et seruiore.
 qz eterna petēda sunt cum perseverantia
 et cōtinuatōe. Bona autē reimpōrاليا nō
 sunt simpliciter bona et ideo petēda sūt
 cum dīctōe. Sunt bona parua: et iō pe
 tendā sunt cum paruo desiderio et affe
 ctione. Sunt transitoria: ideo petēda
 sunt sine iustitia et replicatōe. *¶* Secun
 do iste phariscus habuit malū pgressū.
 Ascendit enim vt oraret: sed nihil ora
 uit: sed seipsum laudauit. publicano iust
 tant et ceteros homines pdenauit. *¶* Tria
 quidē mala ceteris imponebat. s. rapi
 nam. adulteriū. et iniustitiā. Sed cōtra
 ista tria mala dicebat se habere tria bo
 na. Nam contra rapinā dicebat se hēre
 decimarum solutōem: quia non tñ alie
 na nō rapiebat sed et sua dabat. *¶* Con
 tra adulteriū dicebat se hēre sue carnis
 maceratōis dicens. Ieiuno bis in sabba
 to. *¶* Contra iniustitiā hēbat publica
 num in aspernatōē quasi diceret. adeo
 sum iustus qz omniū peccatorū cōfortia fi
 cut et isti publicā abhorreo. et tñ i verita
 te ipse erat raptor: qz gloriā qē ppria dei
 sibi usurpabat. ysa. xliij. gl'iaz meā alēi nō
 dabo. Ipse erat adulter: qz deū quē spūs
 animē relinquebat et cū mūdo amicitia
 fecerat. Iaco. iij. Adulteri ne scitis quia
 amicitia huius mūdi inimica ē deo. Ipse
 erat iniustus. quāuis. n. redderet sibi ip
 sū qd debebat in eo qd teignabat. et deo in
 eo qd decimas dabat. pximo tamē ius
 suum non reddebat qz ipse temere iu
 dicabat. Zauit sic se iustificaret duplex
 tamē peccatū in eo fuit. s. iustitia simula
 ta et timēs supbia. *¶* Simulabat eim se
 habere iustitiā quantū ad illam partem
 quē declinare a malo diceō. Non sum si
 cut ceteri hominū zc. Et quantū ad aliaz
 quē facere bonum diceō. Ieiuno bis in

sabbato zc. *¶* Fuit et in eo timēs super
 bia p quam publicanū despicebat dicēs
 Velut et hic publicanus. Quāuis autē
 phariscus ista verba supbia ptulerit: tñ
 verū dixit. qz in hoc mūdo sunt multi ra
 ptores inuisti et adulteri. pauci vero sūt
 qui ieiunēt et qz decias soluat. *¶* Raptor
 res quidem sunt multi. ysa. iij. Rapina
 pauperum in domo vestra. In huius si
 gnificatōe dicitur Leuit. xi. Accipitrem
 non comedes iuxta genus suū. i. raptor
 res non imitaberis in rapina. Et dicit iux
 ta genus suum qz tria sunt genera acci
 pitrum. *¶* Quidam enim sunt qui tantū
 rapiūt sibi et pullis suis sicut accipitres
 siluestres. *¶* Alij sunt qui tñ rapiūt do
 minis suis sicut sunt accipitres domesti
 ci. *¶* Alij sunt qui rapiūt sibi et dominis
 suis: sicut accipitres gulosi qui antequā
 dñs ad eos veniat partē pcede quam ce
 perant comedūt et ptem dñs dimittunt.
¶ Eodē mō sunt quidā qui rapiūt sibi et
 filiis suis sicut vsurarij et auari. *¶* Proue
 r. Semite oīs auari aīas possidētū rapi
 unt. *¶* Alij sunt qz rapiūt tñ dñis suis:
 sicut mali officiales et batuli. Abachuc.
 ij. Ne eim et qz multiplicat nō sua. *¶* Alij
 sūt qui rapiūt sibi et alijs sicut raptorū so
 cij. *¶* Proue. xxiij. Ne emuleris viros ma
 los nec desideres eū cū eis. qz rapias me
 dirat mens eorum et fraudes labia eorū
 loquūtur. *¶* Secūdo sunt et in hoc mun
 do multi iniusti. De quibus dī. Sap. xi.
 qz deus creauit omnia in pondere nume
 ro et mensura. Sunt igitur iniusti qui in
 iuste numerat: qz mala aliorū credūt esse
 multa: sua vero pauca vel nulla. De quo
 rū miero erat iste phariscus qz mala alio
 rū nūmerabat et sua tacebat. *¶* Alij sunt qz
 iniuste pōderat qz mala aliorū faciūt gra
 uia et sua leuia. Mat. vij. Quid autē vi
 des festucā i oculo fratris tui et trabem
 in oculo tuo non vides. *¶* Alij sunt qz in
 iuste mēsurat qui magna mēsurā pcece
 ptōū et penitētiarū alijs iponunt et ipsi
 sigro suo minimo ea tangere nolūt: vt
 dī. Matth. xxij. *¶* Terto sunt in mun
 do multi adulteri. Et dī adulter qz ad
 alter quē. s. ad alteri thoz accedit. Gen.
 xlix. Effusus es sicut aqua non crebas.
 quia ascēdisti cubile patris tui zc. *¶* Ibi

Dominica. xi. post festū tri.

th non tñ fuit adulteriu sed et incestus. **C** Legit in li. de naturis aialiu q came-
lus nunq̃ matri sociat vel iungit. Et cū
magis cameloz semel mris caput coope-
ruisset et camelus sup eā saltasset casu ve-
lamē cecidit: et cognita matre sup magi-
strū insurrexit: et ipm calcibus iterfecit.
Aulter aut adultera peccat in deū eius
pceptū trasgrediendo. Peccat in virum
ei fidē nō seruādo. Peccat in infamonū
heredes de adulterio statuendo. **B**e hys
dī Eccl. xxiij. Ois mulier relinques viruz
suū peccabit. **P**rimo enī in lege altis-
simū icredula fuit. **S**ecdo virz suū vere-
liquit. **T**ertio ex alio vtro heredes sibi
statuit. **P**auci et sunt q̃ bis ieiunēt i sab-
bato. i. in septimana. imo nec semel ieiū-
nāt: tñ libet ieiunare deberēt. **P**ri-
mo q̃ ieiuniū dyaboluz expellit: sicut sa-
mes lupū de nemore eicit. **S**ar. ix. Hoc
genus demoniorz nō eicit nisi in ordine et
ieiunio. **A**mb. Vide quāta sit virtus ieiū-
niū: q̃ ex spūto suo hō ieiunus serpētē oc-
cidit. **S**ecdo vitia extinguit et ad para-
ditum reducit. **A**ug. Eua q̃ diu abstinu-
it virgo fuit et in paradiso p̃māsit. q̃n autē
pceptū abstinētie violauit libidinis in-
centina sensit: et de paradiso electa fuit.
Tertio deus ad misericordiā cogit: si-
cut patet in nimis iis p̃ra quos deus cō-
minatus fuerat penā: sed ipsi mutauerūt
vitā: et statim deus mutauit s̃nias. **P**auci
et sunt q̃ decimas soluat: cū tñ sit pceptū
Sar. iij. Inferte oēm decimationē i hor-
reū meū et. **S**eruantes aut illud pceptum
qua d̃rupsi remunerant. **P**rimo remu-
neratōe spali que est abūdantia rerum.
Secdo remuneratōe corpali: q̃ sanitas
est corpor. **B**e hys duobus dicit **A**ug. Si
decimas dederis nō solū abūdantiaz fru-
ctū recipies: sed et sanitatē corpis cōse-
queris. **T**ertio remuneratōe spūali: q̃
est remissio peccōz. **Q**uarto remunera-
tōe celestī: q̃ est adeptio celestīū p̃mioruz
Be hys duobus dicit **A**ug. Qui vult sibi
p̃mīū eternū p̃parare ac peccōz veniā p-
mereri: decimas reddat. **Q**ui autē deci-
mas nō soluūt: tria mala icurrūt. **T**riū
est penuria rep. **A**ug. **A**doles nri i deo
copys oluz abūdabāt: q̃ decimas dabāt
Ado aut q̃ discessit deuotio dei accessit

vēdicatio fisci. **N**ā tollit fiscus: qd nō re-
cipit xps. **I**ō hec est vñ iustissima p̃u-
tudo vt si tu illi decimam nō dederis: ad
decimā reuocaris. **S**ecdm est eternum
suppliciu. **A**ug. **R**edde decimas: aliter de-
duceris ad partē decimā angeloz q̃ de
celo cecidit in fērnū. **T**ertiu ē q̃: hoc
est graue peccm: q̃ tales vident crucifige-
re xpm. **S**ar. iij. Si affiger hō deū quia
vos p̃figitis me. Et vñ istis in quo p̃figi-
mus te in decimis et primitijs. **I**nterl. **N**ō
reddēdo. s. decimas et primitias. **T**ertio
phariseus iste habuit maluz extitūq̃ de-
scēdit reprobatus. **S**ecit. n. sicut stultus
medicus: qui videt in se sanasse vulnus
lasciuit dīcēs: **I**eiuno bis i sabbato. vul-
nus auaritiē dīcēs: decimas do et. **I**ō nō
sanauit vulnus supbie. fecit et sicut stul-
tus nauta q̃ in navi cordis sui obstruxit
foramē luxurie et auaritiē: sed nō supbie.
Secit et sicut stultus p̃liator: qui oia ostia
castri claudit: vñ aptū dīmittit. **B**er.
in moral. Ecce phariseus ciuitatē cordis
sui in diatribus hostibz p̃ elationē apert
quā frustra per oīdnes et ieiunia clau-
rat. **I**ncassus munita sunt cetera cum lo-
cus vnius de quo hostibus patet aditus
munitus non est.

Sermo scđus vñ de supia.

Publicanus a lon-
ge stas nolebat nec oculos ad
celū leuare: s̃ p̃cutiebat pec-
tū suū et. **C**onsciētia hois est quod dā spe-
culū mētis: in quo gl̃sber suā pulchritu-
dinē et feditatē speculari pōt. **S**epe autē
p̃tingit q̃ ipm speculū p̃sciētie deprauiat
tumore supbie: tūc est speculū mendaci-
q̃ nō tu dicat hominē veritatē de se. **B**er.
p̃ in isto phariseo cnius p̃sciētia sibi mē-
tiebat tanq̃ si eēt mūdus cū esset fedus.
Iō bñ significat per naaman. iij. **R**egus
v. **Q**ui interpret decozus cū tñ eēt lepro-
sus. **C**ōsciētia aut publicani fuit speculū
ver: q̃ in eo videbat se eēt fedū. et iō suū
feditatē mūdare cupiebat dīcens: deus
p̃pitius esto mihi peccatorū. **U**terq̃ vñ
tuz enī est nobis in speculuz. s. pharisei
vt videamus q̃tū sit macula supbie de-
stāda. Et publicanus: vt videamus q̃tū
sit pulchritudo humilitatis et penitentię

dehderada. Tenet autē publicanus iste
 ppriū peccatū: pccatū et iustoz. Pec-
 catū qdē qdē qdē publicanus erat qd a
 lōge flabat et qd ad celū oculos nō leua-
 bat. Pccm. n. in hoie tria mala facit: qz
 spz itamata deo elōgat et excecāt. T In
 faniat aut dū facit ipm publicanū. i. pu-
 blicū canē. i. publicū peccatōre: qz publi-
 canus dī qm publicus canis. Tales. n.
 publici pccōres quo ad deū et quo ad ho-
 mines sunt itames. Hiere. iij. Grōa me-
 ritis mulieris facta est tibi et nolūsti
 erubescere. p Sū tū aliq q pte verecun-
 dia humana peccare dimittit. s. qm la-
 tere pnt: peccare nō desinit. Eccl. xix. Si
 meminerit tps male faciēdi malefaciet.
 p Alij sūt qui quātūcūqz laterāt: adhuc
 tū pccm vitat: sciētes se a deo latē nō
 posse. Eccl. xxiij. Oīa videt oculus eius.
 p Alij sūt q et si hoies scirent latē et deū
 ignoscē: adhuc tū pccm vitat. In qm
 psona dicit Seneca. Si scire hoies igno-
 rates et deos ignoscituros: adhuc tū pec-
 care dedignaret. Illi igit qui peccāt oc-
 culte sunt mali. Illi q publice sūt pessi-
 mi. Illi q nō peccarēt et si hoies laterēt
 sunt boni. Illi qui nō peccarēt: et si ho-
 mines laterēt et deus ignosceret: sūt opti-
 mi. De his duobus dicit Amb. in lib. de
 officiis. In terre hīstū gigas descēdisse
 atqz ibidē enū equū inuenisse a Plato-
 ne iducit q cū i lateribus suis fores ha-
 beret quas vt aperuit hoīem mortuū ibi
 reppit et anulū de eius manu sustulit.
 Qui cū ad ppatōres regionis redisset
 et anulū in dextera posuisset: ipse oēs
 vidēs a nullo videbat. Deinde p annu-
 li opportunitatē regine stupro potitus
 necē regi iulit: ceterisqz q sibi nocē po-
 terat īfectia: libere regnū obtinuit.
 Postea subdit Amb. Da hūc anulū sa-
 piētī vt bñficio eius possit latere cū de-
 lictū. non minus fugiet pccm qm si non
 possit latere. Nō. n. latebri sapiētī spes
 ipumtatis s. inocētia est. C Scōo pec-
 catū a deo hoīem elōgat. ps. Lōge a pec-
 catōibus salus. Et qz pccō longe est a
 deo. iō sepe errat de paradiso. Nīmīa eim
 elōgatio im Basiliū facit errare circa
 m. i. circa gñitatē. Et ponit exēplū in
 solē in iulū: qz sol cum sit salū octies

mator terra. tū ppter nīmīa elōgatiōez
 tā pius ēē vt. Insule et maris: cum sint
 magne pp nīmīa elōgatiōē vident esse
 pue colline. p Scōo circa gñitatē ponit
 exēplū de vello nauū q sūt alba. sed pp
 nīmīa distātia vidēt ēē nigra. p Tercio
 circa figuras ponit exēplū i turribz cuius
 tatis: que cū sint qdrate tū ppter nīmīa
 elōgatiōē vident esse rotunde. Eodē mō
 cū pccō: sit nīmīa a deo elōgatus: nō co-
 gnoscit deū qm sit. i. q potēs et q imē
 sues: qz si cognosceret cū timeret. Hiere.
 x. Quis nō timebit te o rex gentiū. Ti-
 ment eius potētia angelice potestates.
 Job. xxi. Colūne celi contremiscūt. Ti-
 ment ei potētia et demones. Iaco. ij.
 Demones credūt et cōremiscūt. Solus
 hō nō timeret: cū tū dicat Luce. xij. Time-
 te cū q possit occiderit corpus. h. p potē-
 statē mittere in gehennā. p Scōo nō co-
 gnoscit qm sit. i. q sapiētia et clarus. qz
 si cognosceret corā eo et ipso vidēte pec-
 care erubesceret. Eccl. xxiij. Oculi. dñi
 multo plus lucidiores sunt solē: circū-
 spicientes oēs vias hoīum et prūdum
 abyssi et hoīuz corda ituentes. Boetius
 Alia gna est vobis si dissimulare nō vul-
 tis idicēta necessitas pbitatis cū aī ocu-
 los agitis iudicis cūcta cernētis. p Ter-
 tio nō cognoscit qm figure sit. i. q ml-
 sericors et pius. qz si eius misericordiaz
 cognosceret nunq desperaret. Est eim
 eius misericordia qdra. i. qnto: angu-
 los habēs. p Primus est qz pccōez lon-
 ganimitate expectat. p Scōo est qz cū
 tenit statim recipit. p Tercius est qz om-
 nū pccōez pozum amplius nō recordat.
 p Quartus ē qz a casu custodit. C Ter-
 tio pccm hoīem excecāt vt ad celū ocu-
 los nō possit leuare. Et hoc triplici ra-
 tōe. p Prō qz hz oculos īfectos humo-
 re carnalis cupiscētie. Sicut eim ma-
 defactio et nīmīa pinguedo ipedunt ne
 cādela accendat. Sic nīmīe delitīe ipē-
 diunt ne gfa dei ab aīa recipiat. i. Loy.
 ij. Alialis hō nō pcpit ea q sūt spūs dei.
 p Scōo qz hz oculos asperos pulvere
 auaritiē. ps. Oculos suos statuerunt de-
 clinare in terra. Adota fuit questio iter
 quosdā sapiētes qd esset mēbz magis
 instabile in humano corpore. Et dixerūt

Domenica. xi. post festū tri.

q̄daz q̄ v̄eter qui satiari non p̄t epula
tionibus. Alij dixerūt q̄ corpus q̄d sa
tari nō potest p̄ciosis v̄stibus. Alij q̄
cor: q̄d satiari nō p̄t varijs cogitationi
bus. Alij q̄ oculi s̄ isti verius dixerunt:
q̄ oēs sup̄fluitates vellimētōz & d̄ficio;
rum: vasōz aureōz: argēteōz: & huius
modi s̄ūt vt oculi p̄fcanf. **P.** Tercio q̄
h̄it oculos istatos timore sup̄bie. **S.**
cū dū p̄m̄ in l. de aial. Oculis p̄cent
nēs est debilis v̄sus: p̄fundus vero est
boni v̄sus & fortis: & subtilis & distātia
melius videt. Sic & humiles clarius vt
dēt diuina q̄ sup̄bi. **Prouer. xi.** Ubi hu
militas: ibi sapia. Dicit ēt p̄bs q̄ h̄o ext
sēs in puteo p̄fundo stellās videbit in
die. Per q̄d dat stelligi q̄ h̄o humilita
te p̄ditus ad diuina suscipiēda magis ē
idoneus. **Mat. xi.** Cōfitebor tibi pater
dñe celi & terre: q̄ abscondisti hec a sapie
tibus & p̄uidentib: & reuelasti ea paruul
lis. **C.** Secō ille publican? tener typum
penitentia. Habuit eim contritiōē cor
dis: q̄ p̄cutiebat pectus suū sub quo est
cor. Est enī cor: h̄ois sicut rota p̄laustri
Ecclesi. xxiij. P̄cordia fatui sicut rota
carri: & q̄st axis verfacilis cogitat? illi.
Rota carri sup̄ q̄libet inūda trāsit sem
per vertit & ad finē nō puenit. onus por
tat & murmurat. Percutiat igit p̄cor:
penitēs pectus suū de co q̄ inūda cogi
tauit. Est. n. cor: sicut dicit Berni. tanq̄
molēdinū q̄ oīa molit q̄ recipit. Per
cutiat igit pectus de co q̄ bona p̄posita
habuit & ad finē opis boni non p̄dixit.
Percutiat de co q̄ si aliq̄ de genere bo
noz fecit euz murmuratōe & tedio fecit.
C. Secō habuit p̄fessionē oris: q̄ pecca
torē sc̄ipm̄ vocauit. **Ysa. xliij.** Secō aliaz
littera: dicit tu p̄ior iniquitates tuas vt iu
stificeris. **Ecclesi. liij.** Pro anima tua nō cō
fundaris dicere v̄z rē. Berni. O pueri
tas nō p̄deret maculari & p̄deret abluī.
Chyso. Bichomo q̄d p̄ctus ē facere ma
lū an dicere. Si ergo ante p̄spectuz dei
nō erubuiſſi malū facere: quō ante p̄spe
ctū h̄ois erubescis dicere: ad iracūdiam
eū excitare nō erubuiſſi & ad misericor
diā eū placare dubitas. **C.** Tercio h̄uit
satisfactiōē optis. **Alfo. n. meli** q̄ pha
riseus deo satisfecit. siue p̄iciūta quā

ille abstinebat a cibis: iste a p̄ctis. **Aug.**
Incaſus q̄ppe caro macerat si a p̄ctis
voluptatib: aſus n̄ refrēnat. **Isid.** Qui
a cibis abstinet & mala agunt demones
imitant q̄bus eſca ſemper abest & culpa
ſemp̄ adest. Siue p̄r clemosynas: q̄ ille
dabat ſua deo & ſe dyabolo. **Iſte** vero to
tuz ſe dabat deo. **Ubi** dicit **Chyso.** Qui
eſca aut veſtē paup̄ibus elargit: ſed euz
aſe aut corp̄s iniquitate polluit: q̄d min?
est offert ſuſtine: q̄d matus ē culpei: ſua
q̄ppe dat deo & ſe dyabolo. Siue p̄ ora
tiones: q̄ ille ſe laudabat: iſte humiliter
orabat dicens: **Deus p̄p̄ti?** esto mihi pec
catori. **C.** Tercio iſte publican? gerit ty
puz iuſtoz. ideo d̄r: p̄ſe d̄r hic iuſti. **cc.**
Alfo q̄dē ad fontē miſericordie v̄no
rūt phariſeus. ſ. & publican?: ſe d̄ ille ſi
tiēs redgit. iſte ad ſatietatē hauit. Et hu
ius q̄druplex ē cauſa. **P.** Una cā est: q̄ il
le venit cū vaſe tūmido elatōis. iſte ve
nit cū vaſe p̄cauo humilitatis. **p̄s.** Qui
emittit fontes in cōuallibus. **Ubi** dicit
Aug. Alia ſiccant: ima replent. **P.** Secō
cā est: q̄ ille venit cū vaſe pleno dicens.
Jetimo bis in ſabbato. **cc.** **Iſte** euz vaſe
vacuo: q̄ nihil boni ſe habere cōſtimabat
phariſeus enī impleuit vaſa vacuāre
habet. **iiij. Regū. iij.** Tercia cauſa eſt: q̄
ille ſterit ad fontē cū ore erecto: iſte cum
ore ad fontē inclinato. **Prouer. ij.** Inclina
cor tuum ad ſuſcipiēdam p̄uidentia.
P. Quarta cā est: q̄ ille ſterit ad fontē cū
ore clauſo. iſte cum ore ap̄to. **p̄s.** Os meū
aperui & attraxi ſp̄m̄.

Sermo tertius vnde ſupra.

Omnis qui ſe ex
altat hūiliabit: & q̄ ſe humi
rē. Si cōſideremus exitū rē
in lucifero ſuperbiēte: & in x̄po ſe humi
liante. In eua elata & virgine tā humi
liata. In dūite purpurato & lazaro v̄
cerato. In phariſeo ſe extollēte: & publi
cano penitēte. **Ubi** debemus manifeſte q̄
v̄z ſit q̄d h̄ic dicit dñs: q̄ oīs q̄ ſe exal
tu. **cc.** Sicut autē dicit **Breg.** i moral. e
habet i glo. Quattuor ſunt ſp̄s timor
is. **p̄** vel cū alijs bonū. q̄d h̄ia ſe habere
cōſtimat. **p̄** Aut ſi datū a deo pro meri
tis datū putat. **p̄** Aut euz tactat ſe h̄ere

etia. Ego.
si a paulo
Jnd. Aut
demonos
est culpa
nas: qd ille
fuit vero to
pyto. Qui
ist. Sed cus
t: qd min?
culpe: sua
fuit p oia
humilitate
misti pec
gert ry
e fult. c.
die vengo
red ille su
lit. Et hu
ca est: qd il
ps. ille ve
ps. Qui
ubi dicit
f. Secda
o dicens.
cus vafe
stimabat
vacuare
usa est: qd
iste cum
y. Incl
vni dicit
fontē cū
Ds mū
pra.
se ex
se humi
exitu rel
se humi
tā humi
zaro vū
re: publi
misse q
se cal.
moral. e
o tumo
se habe
oro mē
se hēu

qđ non hz. Aut cum despectis ceteris
appetit singulū videri habere hoc qđ
h. Omnes aut iste spēs tumoris habet
delectos. C Prima enī spēs humiliat
tōm vsq ad brutale vilitatē: sicut pa
ter Dauid. iij. In Nabuchodo. qui ait: Nō
ne hec est babilon ciuitas magna quas
edificauit in robore fortitudinis mee zc.
Et statim subdit: Eiciēt te ab hōibus z
cū bestijs z feris erit habitatio tua semū
quasi bos comedes. C Secda spēs humi
liat vsq ad infernale pfunditatem. Si
cut pater in lucifero q ex ppijs viribus
voluit sibi vltupare dei equalitatem vi
dens Ysa. xliij. In celum pscendā zc. Et
subdit: Veritatem ad infernū derrabe
ris in pfundū lacū. C Tertia spēs humi
liat vsq ad extremā paupertatē. qđ maxi
me in iudicio appetit: vbi multi q vide
bant ē meritū pleni recipiē vacui. Be
ghus dī Apoc. iij. Vides qz diues sum z
locupletar? z nullus eggo: z nescis qz tu
es miser z miserabilis z paup z cecus z
nudus. C Quarta spēs humiliat vsq
ad finā supedatationē. Iustus est enī
vt q se sup alios singulariter efferebat:
infra illos humiliati subiaceat. Nō pa
tuit in phariseo q super publicanū se ex
tulit: ideo reprobatur z publican⁹ iusti
ficatus fuit. Debemus ergo aliorū facta
semp maiora estimare q nra. Cū Greg.
Cernit est q humilitatis radio se illumi
nat q aliorū bona subit pēsar: qz duz
ea que ipse fecit facta ab alijs conspiciūt.
tūc timore supbie q intus de singulari
tate eripere nitit premitt. Idē. Sicut in
centiū est miserabilis pñderatio deterioris
sic z caute la respectu melioris. Vtso de
spēbus superbie: videamus de ipsa hu
militate. Be qua duo vidēda sūt. P Pri
mo que sint illa que nos ad humilitatez
inducit. C Secdo que bona ex humilita
te proueniāt. C Ad humilitatez aut nos
inducit pñderatio nōstri z cōsideratio
dei. Cū Aug. sic describit humilitatez.
Humilitas est ex itutu pprie cognitio
nis vel nostre conditōis cū sui conditio
nis voluntaria mētis inclinatio. Ex cōsi
deratōe autem pprie conditōis ad hu
militatez se reducebat qui dicebat Bēn.
xviij. Loquar ad dominū meū cum sim

pulsis z cinis. Bern. ad Eugēniū. Sa
lubris sit copulatio vt cogitas te sumūz
pontificē attēdas te pariter vlti sumū
cinere nō fuisse sz esse. Unde xerxes po
tētissim⁹ rex cuz infinitā multitudinē suā
exercitus ex alto cōspiceret fleuisse dī eo
q isra cēū annos tota illa multitudo f
cinere ellet pueritē da dices: Regē me vo
cat hōies exercit⁹ tā potētis. ego aut fa
teor: me ē regē pulueris. Diero. in eptā
Platonis snia est oīuz sapiētū vitā me
ditatōes eē mortis. Ad istā aut hūilitatē
reducimur Dichee. vi. Humiliatio tua
in medio tui. C Sedū autem psumponit
vtrūq extremū. Duo aut extrema i bōie
sūt: natiuitas z mors. C Sedū aut inter
hec est vitā. Hūilitari igit debem⁹ pñde
rādo nostrā natiuitatez: vitā z mortem.
Bern. Vnde vñ veneris: z erubescē. vbi
sū: igit misere. quo vadis: z cōremisce.
C Interrogauit qdē quēdā pñm dices:
Quid fuit: quid sum: z qd ero. Et rēdit.
Sperma feridū: vas siccū: z esca ver
minū. C Legit q cum Aristoteles mortē
appropinqret: discipuli eū rogauerunt
vt aliq verbū sentētiosūz p tēlamēto
eis relinqret. Qui igit misere ait: Hūi
liatus in hūc mūdū intrauit: anxius vixit:
z p̄turbatus egredit⁹: infelix z ignar⁹.
Vbi ostēdit suā natiuitatē fuisse misera
bilē cū dixit: Hūilitar. In hūc mūdū in
trauit. Nā intrauit cū pctō: cū sicut: paup
z nudus. Deinde ostēdit suā vitāz fuisse
penalē cū dixit: Anxius vixit. Est tñ que
dā laboris anxietas laudabilis. ps. La
borauit in gemitu meo. Quēdā culpabi
lis. dīere. ix. Vt inique agerēt laboraue
rūt. Quēdā indifferēs. Job. v. lds nasei
tur ad laborē. Anxietates aut quas iste
ptulit in scribēdo z docēdo nō fuerunt
sibi meritorie: qz eas nō ptulit ppter deū
sed ppter fauorē humanū. Deinde ostē
dit q habuit extī trīstabilē cum dixit:
Cōturbatus egredior. Peccatores enīz
cōturbati mōiuntur siue ppter terre
na que dimittūt. siue ppter demones
quos pspiciūt. siue ppter penā eternāz
quā expectant. Et ideo dixit: Infelix z
ignarus: qz sicut dī Eccl. ix. In inferno
nō est rōnē scīre: nec sapiā. C Secūdo
inducimur ad humilitatē ex pñderatōe

Dominica. xii. post festū trinitatis.

psl. Qui sū Ber. Humiliavit se vsq; ad carnē: vsq; ad crucē. & vsq; ad mortem. **Phil. ij.** Humiliavit semet. &c. Ubi dicit Aug. Ecce hēs humilitatis exēpli: supbie medicamentū. Quid igit inrumescis hō o pellicis morticina qd tē deris. o sanci es ferida qd infaris. pūnceps tuus humilis ē tu supbus. caput hūile ē mē bñ supbū. Ex quo igit ille q sic erat magnus sic ē humiliatus docet hoies quātūcūq; magnos hūiliari. Eccl. iij. Quātō magni es hūilia te in oibus. Prælatos eim corā deo se d; humiliare in oibus. vt illos quibus pceat reputet meliores. **Phil. ij.** In humilitate supiores sibi inuicē arbitres. Lo: a subditis vero alqñ debz se humiliare in oibus alqñ in aliquibus: alqñ in nullo. Sūt eim quidāz pusillanimes qut ducunt benignitate: s; frangunt seueritate. Circa hōs debet se humilitare in oibus. Sic. nazāzcnus. Alios curare lenitate dēmus: alios curare humilitate. Alj sunt psumptuosi qut ex plati benignitate supiores fiūt. Loriam istis in nullo d; se humiliare: s; eoz supbiam frāgere. Gal. ij. Quibus nec ad horam cessimus subiectōi &c. Alj sunt q in seueritate frangunt & lenitate soluantur. Lorā istis d; se humiliare in aliquibus faciēdo. s; tēperamētū. De quo dicit Sic. Faciēdū ē quoddā tēperamētum vt nec nimia asperitate frangant subditi nec nimia lenitate soluant. C Secūdo vidēdū ē que bona nobis ex humilitate pueniant. Ipsa eis humilitas multum deo placet: et ab o multū displicet: hōi multum pdest. Deo quidē multū placet Tū q; deū honorat. Eccl. iij. Magna dei potētia solius ē ab humilibus honorat Tū q; nobis eā xps multū cōmendauit. Mat. xi. Discrete a me: q mittis supz & humilis corde. Aug. Nō dixit discrete a me mūdū fabricare: aut mortuos suscitare: s; q mittis sum & humilis corde. Tū q; humilitas ad nos debz inclinā. Nō p; t publicano qui nō audebat appropinquare deo: s; satini sibi deus appropinquauit q; nō audebat ad celū respicere: mox ipsum deus clype sue misericordie respexit. q; de se penas exlegebat: mox sibi xps ppetit. q; de se peccatorem cognoscebat:

mox ipm peccatū deus ignoscebat. Unde dicit glo. ibidē. Sic humilis nō audet appropinquare vt deus appropinquet. nō aspiciet vt aspiciat: pcurit pēas & penas de se exigit vt deus pcat. cōitet & cognoscat: vt deus ignoscat. C Secūdo diabolū multū displicet. Tū q; eius caput cōterit. Caput serpētis infernalis supbia ē: qd tūc cōterimus qñ humilitatē sibi obijcimus. Ben. iij. Ipsa conteret caput tuū. Tū q; laqueos eius euadit. Unde cū Antonius mūdū laqueis plenū vidisset & interrogaret quis eos euadere posset: audiuit humilitas. Tū q; diabolu vincit. An dicit diabolus Satharilo. Si tu ieiunas: ego cibuz nō sumo: si vigilas: ego somnū nō capio. si paupz tē serues: ego nihil possum deo. vñ est qd me vincit. s. humilitas tua. C Tercio hōi multū pdest. Vt valet eim pio ad grāz infusionē: cum sit aque ductus dei. Ber. Jō suēta grē tanto tpe defuerunt q; nōdū interueniret aque ductus. & vocat aque ductū humilitatē sancte Marie. C Secūdo valet ad virtutū cōseruationē: cū sit balsamuz dei. Sicut eim balsamū fundū petit & a corruptione custodiū sic humilitas aiaz inclinat q virtutes cōseruat. Sic. Qui sine humilitate virtutes cōgregat: quasi q puluērē in vētrum portat. C Tercio valet ad diuinoz reuelationē: cū sit pupilla dei. Dicit eiz Sic. q pupilla nigra videt. & albuginē tolerans nō videt: q qñ hō se nigrū. i. hūilē recognoscat: diuina intelligit. ps. Intellectū dat puulis. Py dīmus pbs ad Alexandrū. Deus psto ē largiri tibi sapientia: s; nō habes vbi eā recipias. hoc dicebat q; Alexander supb⁹ erat. Ptholomē pbs inter sapientes sapiētiō: ē q; humilior ē. C Quarto valet ad iudicis placationē: cum sit recōciliatritz dei. Bernat. Apud deū fratres ius habere nō possumus: quonā in multis offendimus oēs S; nec fallere cū q; pōr: q nouit abscondita cordis: nec resistere viribus: q; cōmipotens ē. Quid ergo restat nisi ad humilitatis remedia tota mente confugere. Et quicquid in alijs minus habemus ea suppleamus.

C Dñica duo decima. Sermo primus.

Xp̄s iesus de fi

Quibus xpi venit per sydonē
 a mare galilee iter medicos
 fines decapoleos: et adducit ei surdus et
 mutus etc. Marci. viij. Jste due ciuitates
 syrus et sydon sunt iter medicos fines
 decapoleos. Est aut decapolis vt dic glo.
 regio decē vrbūz trans iordanē ad o:le
 tem. Ad duxerunt igit ad eū quēdāz ho
 minē surdū et mutū: cui diabolus instru
 menta abstulerat magis necessaria ad sa
 lutē. i. auditū ne verba salutis possz au
 dire: et loquētiā ne de his que salutis sūt
 possz cōsiliū petere. Per istū igit sur
 dum et mutū a dño curatū intelligē pos
 sumus pferre a dño iustificatū. ¶ Circa
 annū curatiōē vidēdā sunt quedā an
 tecedētia. quedā cōcomitantia. et que
 dam subsequētia. Antecedētia fuerunt
 tria. Ad duxerunt. deprecatio. et separatio
 ¶ Primo cū ipm ad xpm adduxerunt
 Peccator cū cū sit infirmus nō pōt p
 se ad deū accedere: sō oportet qd alioz
 meritis adducat. Et istud maxime spe
 ctat ad pietates. quibus nō sufficit ad de
 um venire: nisi et alios adducant. maxi
 me cū ipsi sint pastores: venatores. et p
 scatores. Quia enim sunt pastores dicet
 eis in iudicio. Mtere. xij. Vbi ē grex qui
 datus ē tibi. Qui sunt venatores dicunt
 eis. Gen. xxvij. Affert mihi de venatione
 tua vt comedā. Quia sunt piscatores di
 cetur eis Jo. xxi. Afferte de piscib⁹ quos
 pēdidistis nūc. ¶ Secundo cū rogaue
 runt vt ipm curaret. p qd. dāt intelligi
 qd aliqui pēctibus sanctorū salus alicui ipe
 tratur. Job vi. Seruus meus Job oia
 bit p vobis. Faciē eius suscipia vt non
 vobis imputet stultitia. Lutos ē vinee i
 petrauit de ficulnea ne succideret vt ha
 beretur Luce. xij. Peccator cū nō pōt ex
 meritis suis sibi obtinere salutē: cū sit
 infirmus: imū dus et dei inimicus. Quia
 cū sit infirmus nō pōt ad deū recōsiliari
 dā accedere. Quia ē imū dus nō audet
 corāz deo apparere. Quia ē dei inimic⁹
 nō pōt a deo aliquid obtinere. Ideo de
 bet ire ad sanctos viros suffragia: quia
 sunt fortes ad accedēdūz. Ysa. xl. Qui
 sperat in dño mutabūt fortitudinēz etc.

Pulchri ad cōparendū. ps. Ambulās in
 via imaculata: hic mihi instrabat. Bet
 amici: et iō digni ad imperiādū. Jo. xv.
 Jam nō dicā vos seruos sed amicos etc.
 ¶ Tercio xps ipm de turba separauit p
 qd dāt intelligi vt illi qui saluari deſide
 rant malas societates dimittant. Dicte/
 mē. li. Egredimini de medio babilonis
 popule meus: vt saluet vnusquisqz aiaz
 suam ab ira furoris dñi: et ne forte mel
 leſcat cor vestrūz et timeatis auditū qui
 audiet in terra. Ex quibus verbis ha
 beretur qd ille qui a malis societatibus se
 separat quattuor mala vitat. ¶ Primo
 vānationē eternā: ideo dicit vt saluet
 vnusqz aiaz suā. Bone etiam societates
 ad bonū se inducūt: male vero ad malū
 ¶ Prover. xij. Qui cū sapiētibus gradit
 sapiēs erit. amicus stultoz: similis effi
 ciet. ¶ Secō vitat indignationē diuinā
 ¶ Ad subdif. Ab ira furoris dñi. ¶ Para
 lip. xte. Impio prebes auxiliūz his qui
 oderūt dñm amicitia iūgeris etc. ¶ Ter
 tio vitat ignominia: sō subdif. Ne forte
 mollescat cor vestrū. Dāt etiam semp ad
 mollia. Boni vero ad fortia se inducūt.
 Prover. xxvij. Ferrum ferro acuit etc.
 ¶ Quarto vitat auditiōē malā: illā. i.
 de qua dicit Adatth. xxv. Biscidite a me
 maledicti in ignē eternum. Ideo subdi
 tur. Et timeatis auditū qui audiet iter
 ra. ps. Ab auditiōe mala non timebit.
 ¶ Cōcomitantia fuerunt quattuor. Pri
 mū est: quia digiti in auriculas eius po
 sunt. Per manūz eūm dei grā intelligit
 ps. Aperis tu manū tuam etc. Et ista ma
 nus habet quinqz digitos. i. quinqz effe
 ctus. Et quilibet preter primum hz tres
 effectus quasi tres functiones. ¶ Prim⁹
 effectus ē collatio virtutis et potentie.
 Et ille ē pollex: qui i deo sic dñz: inter ce
 teros pollet virtute. Et habet duas fun
 cturas: qz facit aiam potentē ad faciēdū
 bonū: et ad resistēdūz malo. Phil. iij.
 Omnia possum in eo qui me confortat.
 ¶ Secūdus ē infusus cognitiois et scien
 tie. Et ille est index quo oia in dicamus.
 Et habet tres effectus. Quia docet nos
 cognoscere deum tāquam creatore: et de
 pro: imit. gloriſicatore. Deut. xxxij. Vti
 nam saperent quo ad pām. et intellige

rent: quo ad secū dū. atq; nouissima putarent: quo ad tertiū. **P** Tertius ē benīgnitas queratōis. Et iste ē medius. Ex qua benignitate habemus ad superiores reuerētiā. ad equales p̄cordiā. ad inferiorē disciplinā. **Q**uartus ē infusio p̄nitētie salutaris. Et iste ē medicus. qui sic sic vocat: q; medicū ad tangēdū vult. nēra eo vtunt. P̄nitia autē ē medicina a seculis tres sunt p̄tes. s. cōtritiō. cōfessio et satisfactio. **Q**uintus est obedientia humilis. Iste ē auricularis. Et ista obedientia cōsistit in faciēdo p̄cepta. i. adimplēdo cōsilia. et i. vtrādo p̄hibita. **S**ecū dū cōcomitans ē: q; cū saluta ei^o linguam terigit. Salua est a capite fluxiva. sapores discretiva: et lingue humectiva. Per saluaz igit fin glo. diuina sapientia intelligit: que a xpo capite p̄cedit Ecclē. xxiij. Ego ex ore altissimi p̄dij. Que sapores discernit: q; munda amara: et spūalia dulcia eē ostēdit. que ad loquēdū de deo discretos facit. Slosa ibidē Expuens tāgit linguaz. cū ora diu clausa et mutata d. verba sapientie p̄ferenda cum tactu sue pietatis informat. **T**ertius cōcomitans ē: q; in celū suspexit. per quod datur itelligi nobis vt sepe ad celū respiciamus. Libenter enim hō respicere consuevit amicū suū. thesaurū suū. auxiliū suū. et palatiū suū. **P**ete mus ergo ad celū respicere: q; ibi habemus amicū nostrum. **P**rouer. xvij. Omni tpe diligit qui amicū ē. Et dicit omni tpe: q; in vita diligit a p̄cto custo diendo: et i morte a demonibus defendēdo: et post mortē ad gloriā d. ducendo. **P**s. Tenuisti manū meā dexterā: et in uoluntate tua deduxisti me etc. **S**ecūdo ibi habemus thesaurū nostrum. **B**at. vi. Ubi ē thesaurus tuus ibi ē et cor tuū. Et iste thesaurus vt habet. i. **L**oz. iij. Lō ficitur ex auro dilectōis tē: et ex argēto dilectōis p̄mitiz lapidibus p̄ctiois bonoz op̄z. **T**ertio inde speramus auxiliū nostrū. i. **P**aral. xx. Lū ignoemus quid agere debeamus hoc solū habeamus residui vt oculos n̄os dirigamus ad te. Slosa super illud **P**s. Firmabo super te oculos meos. Non auferam oculos meos a te: q; tu semper le

uas oculos tuos ad me. **Q**uarto ibi habemus palatiū nostrum. i. **L**oz. i. Edificatiōe habemus a deo: domū nō manufactaz sed eternaz in celis. **P**s. Lō capiscit et delectat anima mea in atria domini. **Q**uartū cōcomitans ē: q; ingemuit. Quod facere vult. **P**rimo vt ostēderet humane nature veritatem. Unde dicit **B**eda q; quasi homo ingemuit: sed quasi deus curauit. **S**ecūdo vt ostēderet peccati grauitatē: q; tam graue ē q; cuius dei gemitū ē curatum. **T**ertio vt ostēderet gemitū necessitatē. **B**eda Non opus erat sibi cū gemitu aliqd petere sed vt nobis gemitū daret exemplū cum p̄ nostris vel p̄ nostrorū p̄ximorū erratibus superne pietatis p̄cediū inuocamus. **Q**uarto vt ostēderet suam inatā pietatē: per quaz peccatoribus cōpattur et inuitē punit. **Y**sa. i. **H**eu consolaris super ossibus meis. **S**ubsequētia fuerūt tria. **P**rimū ē auris apertio Signū autē q; homo tene audit est q; percipit sonum qui sit a superiorē. i. d. dco p̄cipiēte. **A**llas enim deus ipsū in suis orōibus non audiret. **A**ug. **L**it^o exauditur vna obedientis oratio: q; decem milia p̄emptoz. Quādo percipit sonū qui sit ab inferiorē. i. pauperē vociferantem. Sed sicut dicit. **P**rouer. xxi. Qui obturat aurem suā a clamore patris: clamabit ipse et nō exaudiet. Quādo pepercit sonum qui sit ab equo. i. p̄ xlinū veniā postulantē. **E**ccl. xxvij. Relinque p̄ximo tuo nocenti re: tūc deprecanti tibi peccata soluent. **S**ecū dū ē vīculū lingue solutio. Quod tūc soluitur quādo lingua vtrā ad orationem ad p̄ximū instructionē: ad peccati cōfessionē: et ad dei laudē. **A**lls enim hō mutus dicit. **S**icut nāq; aialia dicitur mutus q; non h̄nt verba formata: sic homo ē mutus quādo nō h̄z verba rebita. **A**ug. in li. cōfessionū. **A**c facitibus de re: quā loquaces muti sunt. **T**ertius ē miraculi publicatio. quāuis eim xps sciret q; miracula publicarent euz: n̄ tribus de causis ne publicarent p̄cipiebat. **C** P̄mo vt vana gloriā fugiendā eē doceret. **S**ecūdo vt pigritiā n̄ram confunderet. **T**ū dicit **A**ug. q; p̄ to pigris volebat

esse dēre cū quāto seruōre predicare de-
beret quibus inbet vt predicet: qñ illi q
p̄hibet aut tacē nō poterant. Tercio vt
datis & recipiētis bñficijs differētiā
demonstraret. Vñ dicit Theophilus q̄ p
hoc instrumur q̄ bñficia dātes non de-
bent laudes appetere. Accipiētes vero
debēt suos bñfactores etia si nolint lau-
dare & predicare.

¶ Sermo secundus vnde supra.

Aducunt ei sur-
dū & mutū &c. Sic dicit theo-
philus. Via que in xp̄i corpo-
re fuerūt: sancta & diuina fuerūt: siue ve-
limenta & eius: siue digiti eius: siue sputū
eius. ¶ Et ideo aliquādo curabat p̄ ta-
cētū vclumētōr. aliquē per digitū. aliquē
p̄ sputū: sicut patet hic. ¶ Per istū igit
surdū & mutū peccator intelligit. Vñ de-
mus ergo qualiter ē surdus. & postea q̄-
liter ē mutus. Est enim surdus quia nō
audīt deū inspirantē: nec p̄cipiētem: nec
admonētē: nec comminantē. Sunt aut
maxime tria peccata que hōiem surdū
faciūt. i. supbia: auaritia: & luxuria. Vi-
demus cū q̄ tribus de causis hō aliquē
surditātē incurrit. aut quādo in aure i
statura nascit. aut qñ terra replet. aut
qñ putredie consumit. ¶ In aure igitur
aīe supbia ponit inflaturā. auarus ter-
ram. luxuriosus imunditiā. ¶ Superbia
cū quēda inflatura in auribus aīe ge-
nerata que impedit ne inspiratio diuina
vel aliq̄d verbū salutis ad cor trāsire pos-
sit. & tumor mētis ē obstaculū veritatis.
Aug. in libro cōfessionū. Nimis inflata
facies claudebat oculos mētis mee. Ista
aut inflatura supbie detumescit i morte:
sicut accidere solet in vesica vērō inflata
que acu p̄icta detumescit. Aug. O pel-
lis morticina quid rēderis. o facies feri-
da quid inflaris. Ista enim inflatura cō-
fringet in die iudicii. Sap. iij. Dirūpet
illos inflatos sine voce. Vñ leuabis aut
a demonibus in inferno. Prouer. xix.
Parata sunt derisoribus iudicia: & mal-
let p̄cceptores stultorū corporibus. Aua-
rus aut ponit terrā. i. cupiditatē terre-
norum: quibus dicit Hier. xxi. Terra
terra: terra. quid verbū dñi: dēst de au-

ribus aīe sue terrā cupiditatē remou-
ueas vt dei verba recipere valeas. Et
dicit ter terra: q̄ auarus habet terrā in
ore: q̄ libētius loquit de auro q̄ d̄ deo.
Ioa. iij. Qui de terra ē de terra loquitur
Habet terrā in oculis: q̄ libētius videt
aurū q̄ cēlū. Habet in auribus terrā: q̄
libētius audit notare aurū q̄ sanctum
euangelij. Eccl. i. Non saturat oculus
visū nec auris auditū implet. ¶ Luxu-
riosus ponit imunditiā: ideo nihil spi-
rituale ad cor eius potest ascendere. i.
Cōp. ij. Animalis homo non percipit ea
que sunt spiritus dei. Nec verba dei pos-
sunt placere. Eccl. xx. Audier luxurio-
sus & displicebit ei &c. Tales qui sic sunt
surdī similes sunt ap̄dī que dum fen-
tit se incantari tres h̄z astutias. ¶ Vñ
ē quia de caueria non egreditur. & quā-
uis illa caueria sit fetida: libētius ta-
men vult ibi morari q̄ foras egredi & in-
cantari. ¶ Secunda est: q̄ si foras egre-
ditur mox vnam aurem in terram figit
ne incantatorem audire possit. ¶ Ter-
tia est quia si incantator alta voce p̄ci-
nat: secundam aurem cum cauda obtu-
rat. Incantatores dei sunt predicator-
es qui incantant: serpentes infernales
vt de cordibus peccatorū creāt. ¶ Pri-
mam autem astutiam habet luxuriosus
qui potius vult stare in conscientia feti-
da q̄ inde exire. Nulla enim latrina est
sic fetida sicut luxuriosi conscientia.
¶ Legitur in vitis patrum: q̄ cū quis-
dam angelus in specie humana cum
quodam heremita pergeret: obuiaue-
runt cuiusdam iuuentis speciosus: statimq̄
angelus nares obturauit. Dein de mu-
nerunt quoddam cadauer putridum:
iuxta quod angel⁹ stabat aīose ac si eēt
odoriferum cūq̄ de his heremita mira-
retur: dixit ei angelus. Ille iuuentis spe-
ciosus tantus erat imunditiā luxu-
rie fetidus. Ille autem fuit quidam pe-
regrius innocenter occisus: cuius ani-
ma redoler coram deo. ¶ Secundam
astutiam habet auarus qui obturat au-
rem suam in terra. i. in cupiditatibus
terrenorum: ita q̄ nulla inspiratio diui-
na possit transire ad cor suum. ps. Infix⁹

Dominica. xii. po se festu trini.

sum in luno pfundt z nō est substantia. Tales. n. qui terrenis se infigūt: nullam i bono pposito subsistētā hēre pnt. ps. Eripe me de luto vt nō infigar. Pōt qdē hō per terrēna trāsire: sed cor suū nō debet ibi infigere. Ad cor etiā talū nō pōt transire memoria dñice passionis. Job. xvi. Terra ne operias sanguinē meū zc. Et vocat aiaz terrā: qz per amorē terre nōz terra efficit. Tertia astutiā habet supb? qui claudt aurē aīe sue cū cauda. i. cum longe vite vana ducta. Job. xv. Lūctis diebus vite sue impius supbit: z nūm? annoz incert? est tēranidīs ei? Lūz tali cauda longa clausit aurē suā qui dicitur Luc. xij. Aīa mea habes multa bona posita in annos plurimos. Sed ista cauda fuit multuz abbeuaria euz dictuz est el. Stulte hac nocere rap. ani. tu. zc. Cōsequēter videndū est de isto surdo quātr est sanatus. Est enīz sanatus per imillionē digitū in auriculaz. Per digituz intelligit spūs scūs. iuxta illud Luce. xi. Si in digito dei eicio de, monta zc. Nū igit iste digitus in corde peccatoris se ponit. statim frangit inflaturā supbie. Abicit terram auaritiē. Et mundat fetoz luxuriē. Nō per exēpla possum? videre. Paulus habebat inflaturā supbie: qz cōtra xpm z xpianos tumebat: sed mox vt xps istū digitū i aure cordis sui posuit eū ad terrā prostrauit. inflaturā fregit: z de lupo agnum fecit. Matthe? plenus erat terra auaritiē: qz lucris terrenis inhiabat. sed mox iste digitus omnē terrenā cupiditatez purga. uit. ita qz oīa terrenā dimisit: xpm in pauprate secutus fuit. Magdalēna plena fuit fetore luxuriē: sed mox iste digitus eam purgauit z mundā fecit. C. Secūdo peccator est mutus: qz deū nō laudat: siue qz deū nō orat: siue qz pxiimū nō edificat: siue qz peccata sua cōfiteri diffimulat. Iste mutus sanat per imillio. nem saluē in lingua eius. Per saluam sūm glo. intelligit sapiētia que a xpo capite descendit. Est aut salina mediū gust? que si corrupta fuerit decipit gustus in iudiciā de sapore cibi. licet patet in bectratib? qbus ppter amarū humorem quo palatū infectū est: cibis dulcis ama

rus videt. P Salua igit aliqñ ē amara: z tūc facit cibū amarū. P Aliqñ insipida: z tūc facit cibū insipidū. P Aliqñ ē dulcis z bene disposita: z tūc iudicat de sa ponb? put sunt. Per istā triplicē saluā intelligere possum? triplicē sapiētia. diabolica. mūdā. z diuinā. C. Sapia diabolica est qua hoīes sunt sapiētes in malo. Bere. iij. Sapiētes sunt vt faciāt mala. bñ aut facē nesciūt. Ista sapia significat p saluā amarā. Da lib. n. opa pietatis vident mala. Spūalia videntur amara. Vltia vident lucida. Ysa. v. Ue qui dicitis bonū malū: malū bonū: p nētes lucē tenebras: z tenebras lucē ponētes amarū in dulcē: dulce in amar. Tales salua loquela non apt s; magis claudt siue a cōfessioe pxi: siue a laude dei: siue a pxiimū instructioe: siue ab oratione. Dec. n. oīa fatua z amara a talib? reputant. C. Sēda sapia est mūdā qz qz est sapiēs in diuinis acqredit. siue qz est magn? phus vel physic? v? legitia. Ista significant p saluā insipidā. Iste enīz sciēt: z si nō sunt diabole in sunt insipide: qz nō hnt saporez amoris dei s; insipiditate amoris mūd. qz enīz aliqz sit sapiēs mercator vel magn? phus vel physic? vel iuder. ppter hoc non est maior in amore dei sed in amore mūd. Talis salua similiter loquela nō aperit: ibi nō docet qz hnt hō debear deū laudare vel orare. vel pxiimū edificare. vel peccata sua in cōfessioe dicē. Legas in oib? libris Aristot. Iustiniani. z hypocratis. ibi ista nō inuenies. Tertia sapia ē diuina que significat per saluā dulcē z sapidā. Est. n. sapia a sapore dicta Eccl. vi. Sapiētia docet me sūm nomē ei? est. Ista iudicat de sapoib? put sunt. f. carnalis est amara. spūalia dulcia. Ista muto loquela apt. Docet. n. deū laudare. Eccl. xlij. Bndicētes dñm exaltate eū qm potēstis: maior est. n. oī laude. Docet uos re Luce. xviij. Oportet semp orare z non deficē. Docet pxiā cōfiteri. Jac. v. Constatim alterutrū pxiā vā. Docet pxiimū errātes corrigere. desolatis consolātionē suspendere. in firmos suscipere. patientiaz in oib? exhibere. i. Thes. i. Rogau? vos fratres corripite ingētos

consolamini pusillanimes. suscipite infir-
mos. patientes estote ad omnes.

¶ Sermo tertius vnde supra.

Bene omnia fecit

Surdos scē audire: et mutos loqui. Ante aduentus filij dei in carnes homo deus factoris oīus rerū esse non credebatur: nec dei pcepta audire volebat. nec sua petā recognoscebat. sed veniens xps de hys tribus hoīem isoma- nū: q; modo deus factoris oīum credit. Ideo dicit. Bñ oīa fecit. modo pcepta dei audit. Ideo subdit. surdos fecit au- dire. et petā sua recognoscere. Ideo subdit Et mutos loqui. In vbiis pmissis homo de tribus bñficiis deo regratias. ¶ Pri- mus est de eo q; de^o oīa ppter homines creauit qđ notat euz dicit. Bñ oīa fecit. Sunt autē tria opa dei. s. op^o creationis redēptōis: et gloriūcatōis. Ista tria opa bñ fecit. ps. Oīa in sapia fecisti. ¶ Opus creatōis fecit potenter. ¶ Opus redēptōis sapiēter. ¶ Opus gloriūcatōis misericorditer. ¶ Opus qđ creatōis po- teret fecit. q; sola volūrate et solo verbo cūcta creauit. ps. Oīa quecūq; voluit do- min⁹ fecit. Idē. Ipse dixit et facta sūt et. Aug. in lib. de ciuit. dei dicit. De^o oīa pōt faciendo qđ vult et nō faciendo qđ nō vult. ppter ea quedā nō pōt: q; oīpotēs ē. In hoc etiā sua potētia appet: q; creaturas tam magnas creauit. Amb. Deus nāq; qđ natura inuisibilis est: vt etiā a visibi- libus possit sciri. opus fecit qđ opificem visibilitate sui manifestaret: vt p certuz incertū possit sciri. et ille de^o oīus ē cre- deret. qui hoc fecit qđ ab hoīe fieri ē im- possibile. Alcedat quecūq; vis creatura et factor tale celū et talē terrā: dicam qđ de^o est. ¶ Scdm op^o. s. redēptōis fecit sapiēter. Job. xvi. Paudētia ei⁹ pcutit supbū. i. diaboli. ¶ Erat enīz diabolus tanq; piscis qui in mari hui⁹ mūdi cete- ros deuorabat. ¶ Erat tanq; aīa que in altū per supbia se exaltabat. ¶ Erat tā- q; mus: quia merita nra oīa conodebat. ¶ Sed xps illuz piscē: aīe et murē: sapiē- ter cepit. Nāq; piscē cepit hamo sue diui- nitatis. Job. xl. An extrahē poteris le- uatū hui⁹ hamo. Iūdo. de summo bono.

Diabolus diu in xpo carnes inspicit q; patebat: qđ hamo diuinitatis ei⁹ captus est que larebat. Et subdit. Est cū in xpo ham⁹ diuinitatis esca caro. linea genea- logie que ex euāgēlo recitat. et ab abra- ham vsq; ad xpm extēdit. tenēs qđ hac lineā deus pater est. ¶ Scdo istaz aīem cepit laqueo sue potētatis. Job. xl. Nū- quid illud es et quasi aīa. aut fixabilis cū ancillis tuis. Iūd. vbi supra. Illud est diabolus in monte vbi qđ aīa. Nāq; sub sue carnis mortalitate abscondit di- uinitatē vt laqueū quo ei velut aīe im- prouidam prudētī irretiuit decipula. ¶ Tertio istū murē cepit muscipula sue crucis. Unde Aug. Venit redēptor: et vi- ctus est deceptor: et qđ fecit redēptor: a- ptuator nostrō. Terēdit muscipulā cru- cem suā. et posuit in ea esca sanguinē suū. Ille vero rapuit sanguinē nostrī debito- ris: ppter qđ recessit a sbotois. ¶ Ter- tiū opus. s. gloriūcatōis fecit misericor- diter: q; sicut dī. i. loz. ij. Qđ oculus nō vidit nec auris audiuit et in cor hoīs nō ascēdit: ne pparauit deus diligētib⁹ se. Sancti. n. viri passi sunt a malis odia cordiū: obprobria linguaz. Et facti sunt spectaculū in insipientiū oculor. Juxta illō i. loz. iij. Spectaculū facti sum⁹ mun- do et. Luce. vi. Beati eritis cū vos ode- rint hoīes. ecce odiū. Et exprobrauerit. ecce vituperiū. Et elegerint nomen vrm tanq; malū. ecce spectaculū. Quia igit passī sunt odia cordiū: recipiēt tantam mercedē quāta cor nō sufficeret cogitare. Quia passī sunt obprobria linguaz: rect- piēt tantā cōsolationē quāta auris nō suf- ficiet audire. Quia factī sūt spectaculū i oculis insipientiū: recipiēs tantā letitiā quāta oculus nō sufficeret videre. ¶ Scdo bñficiū cōsistit in pceptoz dei adimple- rione. qđ notat cum dicit. Surdos fecit audire. Tunc surdus audit qđ pcepta dei obedit. Peccator: autē vere surdus ē: q; q̄tmor magnas voces audire nō pōt. ¶ Prima est vox mīre pietatis. Ista est vox sanguinis xpi: tripliciter clamat ¶ Primo petēdo p nobis misericordiā Heb. xij. Alcedistis ad sanguinis asper- sionē melius loquentem q̄ abel. In ter- Quia iste veniam: ille vtn dicam peti t

Dominica. xii. post festū trīni.

¶ Secūdo petēdo a nobis sūt memoriā. Job. xvi. Terra ne operias sanguinem meū: neccigentat in te locū latēdi clamor meus. i. ne operias meū sanguinē p̄ terrenā cupiditatē: nec in te lateat per obliuionē. **¶** Tertio cōquerēdo q̄ in nobis parua habeat efficacā. ps. Que vtilitas in sanguine meo: dūz descēdero in corū prionē. Quasi diceret. parua ē modica. **¶** Scda ē vox toti vniuersitatis. vox. s. oīz creaturaz: que qdē tripliciter clamat. Sunt. n. magnē pulchrit̄ vtilēs. Earū magnitudo clamat dei potentiaz vt ipsū timeamus. Apoc. xlii. Time te sūm & adorāte eūz qui eūz fecit celūz et terrā &c. Earū pulchritudo clamat dei sapientiā vt ipsūz laudem. Eccl. xlii. Altitudo in sūmā mētūz pulch. eius &c. Et infra. Būdicēs dñm exaltāte illūz. Utilitas eoz clamat dei bonitatē vt ipsū amemus. Aug. in lib. cōfessionū. Celum ē terra & oīa que in eis sūt vndiqz mīhi dicūt vt amē. &c. Nec cessant hic oīb' dicere vt sint seculabiles. **¶** Tertia vox ē mīre sonozitatis. s. vox tube iudicialis q̄ tripliciter clamat. **¶** Primo vt oēs mortui resurgāt. i. Cor. xv. Lanet enīz tuba &c. **¶** Scdo vt coram iudice cōpareant. Dico. Siue comedā siue bibāz siue aliquid aliud faciā: semp videt sonare i auribus meis illa terribilis tuba. Syrgite mortui: venite ad iudiciū. **¶** Tertio vt d' omnib' suis opib' rōnē reddāt. ij. Cor. v. Dēs nos manifestari oportet ante tribunal xpi vt referat vniūsqz p̄p̄ia cor: penus put gessit siue bonū siue malum. **¶** Quarta vox est mīre magnitudinis & horribilitatis. s. vox tonitruū snie iudicis qua dicitur. Discedite a me maledicti &c. ps. Deus maiestatis itonuit. Job. xvi. Lū parua stilla sermonū ē? vīr audierim? quis poterit tonitruū magnitudinis eius intueri. Illa aut vox tria cōtinebit. Juxta illud Apoc. xvi. De throno p̄ce debāt fulgura & voces & tonitrua Voces examinationis. tonitrua snie terribilis: & fulgura gebēne ignis. Matth. xxv. Furius ē nō debitis mīhi māduca re. ecce vox examinationis. Discedite a me maledicti. ecce tonitruū snie terribilis. In ignē eternū. ecce fulgur ignis ge-

hēnalis. **¶** Tertioz beneficiū cōfessionū humilī cōfessione: qd notat eūz dicit. Ex mutos loquit. Unde dicit supra. Solutū est vīculū līngue ei'. Est aut q̄duplex vīculū qd hōiem a cōfessione īpedit. **¶** Primo est pudor peccati. Sed illud soluere debet pudor iudicij: vbi tres erūt qui p̄cta oīa reuelabunt. **¶** Primus erit deus. Naū. iij. Reuelabo pūdenda tuā i facie tua &c. **¶** Scda erit diaboli. Amō. sup ps. Iustus in p̄ncipio accusator: et sui vt delictū alleuet dum illud cōfiteat: vt itaqz nō hēat qd aduersarius criminē. Nō enīz accusator expectat sed puenit. & voces sibi surripit & dentes sibi peccatorū suoz cōfessione cōstringit. **¶** Tertio est ipm scelus qd seipm manifestabit vī ad collum appensum apparebit. Thū. no. i. Ugilauit lugū mīgtatū mearū in manu eius p̄uoluit eūz & īposuit collo meo. **¶** Scdm vīculū est spes vana alīa as penitēdi. & vere vana. Tū qz hō sepe subito morit. Eccl. v. Ne tardes cōuertī ad dñz: & ne differas de die in diē: subitō enīz venit ira illius &c. Tum qz p̄ctōz vsu cōtēnt. Aug. in lib. omel. Omne peccatū ex cōsuetudine vīlescit: & sic hō videtur qm nullū sit. dolorē perdit. qd pūtridū est nō dolet. qd nō dolet nō p̄o sūno habendū sed p̄o mortuo cōputādū. Tum qz hō in necessitatē & obliuionē sepe inducit. Brego. Iustus est vt qui nō luit penitere eūz potuit: eūz voluerit se ro nō possit. Idem. hac aīa duerhō peccatorū pcutit vt moriens obliuiscat. Sūz dum viueret obliuiscit deū. **¶** Tertium vīculū est timor grauis penitētiē. Sed cogitare debet p̄ctōz qz p̄nia aut est maior: aut equalis: aut mīnor. Si maior valet ad vīmissionēz culpe: ad augmētū glorie. Si equalis: valet tñ ad vīmissionē culpe. Si mīnor: deus supplebit in purgatorio de rigore sue iustitie. Tū ē tñ dare penitētias mīnores q̄ grauiōres tribus de causis vt dicit Chrysos. super Mat. **¶** P̄o nō illi penitētias reijciāt & scandalizari ad p̄cta redeant. **¶** Scdo qz melius est reddere rationēz de nītia misericordia q̄ de nītia iustitia. **¶** Tertio: qz paterfamilias est liberalis nō debet eē dispētor: auarus. **¶** Quat-

tum vinculum est despatio venie. Beati oculi. Dator est iniquitas mea q̄ vt venia merear. Scdm̄ Augustinū in libro pio onet. ¶ Quidam pereunt cōfiden do in vite diuturnitate: vt sunt procastina tes. ¶ Quidam sperando de dei boni ta te vt sunt presumptores. ¶ Quidam dōs fidendo pie peccati immanitate: vt sunt desperantes &c.

Domínica triadecima. Sermo prius.

Beati oculi qui vidēt a vos vi detis &c. Luc. x. Sicut dicit Amb. in libro de officijs. Beati dñm quidam posuerunt in corpo ris voluptate: sicut epycuri. Quidaz in animi virtute: sicut stoici. Quidam in animi virtute: & exteriori quadam bone state: sicut perypatetici. Quidam in dei cognitione & visione: sicut xpiani. Et ista opinionem dominus approbat cum vi cit. Beati oculi qui vident que vos vide tis. Apostoli quidem fuerunt beati qui viderunt xpm oculis cordis in eum cre dendo. & oculis corpore etus facies de siderabilem intruendo. Pharisei fuerūt miseri: q̄ ipsum non viderunt oculis p fidem veram. Viderunt tamen oculis corpore: sed innot ad inuidias. Juxta il lud Sap. ij. Graue est nobis etia ad vi dendum. Patriarche & pphete fuerunt beati qui viderunt xpm incarnandum sed a longe per speculuz & in enigmare. Moderni sunt beatiores: qui vident xpm incarnatum oculis cordis per fides. Il l vero qui sūt in patria sunt beatissimi: quia vident eum facie ad faciem. C̄ Cir ca istam visionem notandum q̄ est visio ple & visio patrie: iuxta illud. i. Loy. xij. Videmus nunc per speculuz in enigma te: tunc autem facie ad faciem. C̄ Visio autem vie consistit in vera fide & dei co gnitione. Quā cognitionem in lib. solt loquorū petebat. Augu. vbi ratio euz alloquitur dicens. Ora q̄ breui potes. Et respondere Augu. Deus semper idē nouerim te nouerim me. Homo nō sem per idē: sed modo vult vnum: modo aliud. hoc autem non est in deo. Licet enim dicatur penitere. Beati. vi. Penitet

me hominem fecisse. Penitere tamē pōt dicere mentis instabilitatem: & sic non est in deo. vel exterioris operis delectio nem: & sic est in deo. & est sensus. Penitet me fecisse hominē. i. faciam quod peni tens facere cōsuevit: quia delect quod se cit. Homo etiam non est semper idē: s̄ modo est letus: modo iratus. Deus aut semper est letus & tranquillus. Et quis qñq̄ dicitur iratus: hoc tamen nōmen tre nō est in deo. sicut dicit Augusti. Nō vsurpauit sibi turbulentos affectus: s̄ vindicantis effectus. Homo etiam non semper est idē: sed modo est pius: mo do seuerus. Deus autem semper est pius. Pietas tamen aliquando dicit passio nis affectum: & sic non est in deo. Aliqñ miserationis effectum: & sic est in deo. Enselmus. Cum nobis compateris nos sentimus miserationis effectum: tu non sentis miserie affectum. Est igitur deus semper idē. i. semper stabilis. semper tranquillus. semper letus. semper pius. Petit igitur a deo qui est semper idē vt cognoscat deum. & se. i. dei potentias. sapientiam. misericordiam. & sui miseri am. ¶ Cognitio potentie generat timo rem. Luc. xij. Time cum qui postq̄ oc ciderit: habet potestatem mittere in gehennam. ¶ Cognitio sapientie inducit ad cordis custodia & conseruatione: q̄ sicut dicitur Eccl. xij. Oculi dñi mul to plus lucidiores sunt super solem cir cūspicientes omnes vias hominum: et pfundum abyssi & hominū corda. ¶ Co gnitio misericordie generat humilitatem. Arbee. vi. Humiliatio tua in medio tui. Ex his ergo patet q̄ predicta oratio continet omnia que sunt necessaria ad salutem. Timor enim facit vitare malū. Proverbio. xv. Per timorem domini de clinat homo a malo. Custodia cordis fa cit cor purum. Proverbio. quarto. Om ni custodia serua cor tuum: quia ex ipso vita procedit. Amor sollicitat ad bo num. Gregorius. Nunquā est amor dei ociosus: opaf enim magna s̄ est. Si aut opari negligit: amor nō est. Hūilitas au

tem ē custos oīum predictōrū. Idēz. qui sine humilitate virtutes cōgregat: quā si qui in ventum puluēre portat. Scda vīdē ē patric. De qua sunt duo vidēda p̄. Primo p̄ qd acquiratur. p̄. Secundo in quo p̄sistat. Acquirat aut p̄ trīa sicut dicit Aug. in lib. de ordinē. p̄. Vt videbit i quiddeum qui bñ viuūt. bene studet. z bene orat. C̄. Primo igit videbit deum qui bñ vixerit. Vt igit aut idē Aug. in li. de ciuit. dei. triplex genus vite: actiua: p̄templatiua: z ex vtraqz composita. Ille igit qui habuit vitā actiua bñ vixit. Ille qui habuit p̄templatiua melius. Ille qui ex vtraqz p̄posita optime. Isti tales hēdificauerūt aurū z argentū z lapides preciosos: vt dī. i. Cor. iij. Argētum ē lucidū: aurū lucidius: lapis preciosus lucidissimus. Qui. n. habuit vitā actiua hēdificauit argētum. ille videbit clarē. Qui habuit vitā cōtemplatiua hēdificauit aurum. ille videbit clarī. Qui habet vitam ex vtraqz composita hēdificauit lapides preciosos. ille videbit clarissime. Oportet igitur vt mūde z sancte viuat: quisquis deus videre desiderat. Mar. v. Beati mundo corde quonā ipi zc. Aug. Errat quisqz veritatē agnosce re putat si adhuc nequiter viuat. p̄. Idē in li. soliloquior. Deus quē nemo amittit nisi deceptus: quē nemo querit nisi admonitus: quē nemo inuenit nisi purgatus. C̄. Secūdo videbit deus qui bene studuerit. ille bene studet qui ea q̄ legit memoriter retinet z opere complet. Iaco. i. Estote factores verbi z nō audistores tñ. q̄ si qz audistis ē verbi z non factores: p̄pabit viro p̄sideratū vultum natiuitatis sue in speculo. Nō respiciēs i speculo postmodū sue faciei obliuiscit. Respiciēs vero faciē alterius melius recordat: ex eo q̄ faciē illius directe p̄spicit: suā aut faciē nō p̄reterit in speculo vidit. p̄. Scriptura igit sacra z ē speculuz z ē facies. Speculi ē quādō quis in ea sciētiaz speculatiua tñ querit. Talis nō directe seā respicit. z iō denū cito obliuiscit. p̄. Facies ē qn nō solū sciētia speculatiua: maxime practica ibi q̄rit. qz tūc in ea directe p̄spicit quādō nō tñ sciāz sed ēt opationē in ea. inquit. z iō dei

cognitiōē z hoc retinet p̄ fidē. z in futuro hēbit p̄ spēm. Maxime aut plus ē studendū in libro p̄sciē q̄ in libro sciētiē. Iob. n. p̄fecit se hō videt z cognoscit: s̄ qui ibi nō studet se nō videt. Greg. i. moral. Quātō quisqz se minus videt: tā minus sibi displicet. z quanto maioris ḡie lumē recipit: tāto amplius rephēbīlem se ēē cognoscit. Augu. i. li. i. omel. tractās illud prophete. Arguā te z statuā p̄ra faciē tuā. Nō te nō vidēs: faciās vt videas te. q̄ si videres te z displiceres tibi placeres mihi. qz vero non te vides placuisti tibi. displicēs z mihi z tibi. Nibi cū iudicaberis: tibi cum ardebis. qd tu post doctus posuisti: ego aut faciē tuā ponā videbis feditatē tuā non vt corrigas s̄ vt erubescas. Fac ergo q̄ tibi minatur deus faceret: tolle te dō vultu tuo z cōstitue te ante te z dīc. Qm̄l quitatē meā ego cognosco zc. Nō ergo erat post reſtat ante te z p̄pugnat a te tuis p̄se adeo postea fias ante te z non sit quo fugias a te. C̄. Tercio videbit deus qui bene orauit. i. cū attritione: deuotōē: z p̄tinuatōē. i. Cor. xij. Orabo. Ecce cōtinuatio. Spiritu. Ecce deuotio. Et me te. ecce attritio. Io. iij. Vtri adoratores adorabunt patrē. hoc refert ad cōtinuationem. In spū. hoc refert ad spūale te uotōem. Et veritatē. hoc refert ad attritōem. Prouer. ii. Si querieris eā q̄i p̄cuntāz: quasi thesauros effoderis illas zc. Pecuniā queris i fatigabiliter. Tm̄ secūds phīs iterrogatus qd ē qd hominē fatigari n̄ sinit. Rēdit lucrū. Thesaurum queris desideratē vtraqz attritōē. Sic deus d̄z querit in ordīe z amari sine fatigatōē cum seruoze z cū attritōē. Aug. i. li. de disciplina xpiana. Improbis loquor: auaris loquor. Pecuniā dīcunt: tñ me diligit. Certe melior sum i compabili. Nolo a vobis p̄piorē amorē: quātū dīcigitur pecuniā: tātū me amate. C̄. Secūdo vidēdum ē i quo consistit vīsiō patrie. Istud ostēdit Augu. super Beñ. ad sram dicens q̄ beati habebunt triplēcem vīsiōē. i. spūalem: cōposalē: z intellectualem. p̄. Spūalis est qua vident angelos z aīas beatorū. Ex qua vīsiōne resultabit gaudium magnum. Si

E. et in futu
plus et hu
o sciente
gnoscit
reg. i. mo
vider rāo
maioris
a rephe
li. i. onel
ā re z ha
vidco: fa
te z disp
ro non le
s i mibi
bi cum ar
sti: ego an
ē tua non
c ergo q
te d vov
Qm m
Qd ergo
at a tene
z non sit
ebit deus
deuotio:
o. Ecce co
io. Et me
donato
A cōtinua
spūale de
ad attē
eris illas
ter. Unō
ē qd ho
cri. De
hiz attē
z amari
i attēctō.
Impro
cūmā dū
elio: sum
o:z amā
me ama
consilii
gu. super
abebunt
o:z poale
qua vide
q qua vi
mum. Si

et in fūto
plus et hu
o sciente
gnoscit
reg. i. mo
vider rāo
maioris
a rephe
li. i. onel
ā re z ha
vidco: fa
te z disp
ro non le
s i mibi
bi cum ar
sti: ego an
ē tua non
c ergo q
te d vov
Qm m
Qd ergo
at a tene
z non sit
ebit deus
deuotio:
o. Ecce co
io. Et me
donato
A cōtinua
spūale de
ad attē
eris illas
ter. Unō
ē qd ho
cri. De
hiz attē
z amari
i attēctō.
Impro
cūmā dū
elio: sum
o:z amā
me ama
consilii
gu. super
abebunt
o:z poale
qua vide
q qua vi
mum. Si

Olleges dñz deū tuū ex
oro corde tuo
et. Cum oīs scia diuidat in
tres. s. in physicā siue na
turalē. ethicā siue moralem. logicā siue
rōnalem. Oīs huius scie pfectio ē dei z
proximi vera dilectio. Unde Aug. in li.
de agone xpīano tractāo illud verbum.
Olleges dñm deū tuū. vicit hic physica.
qm oēs omniū naturarum cause in deo
creatore sunt. Hic ethica quonā vltā bo
na z honesta nō aliūde format q cū ea
que diligenda sunt diligūtur: quēdāmo
dum diligenda sunt deus. s. z proximus.
Hic logica quonā lumen anime ratio
nalis non est nisi ipse deus. Quia igit
dilectio dei z proximi est totius legis i
pletio z omnis scētie perfectio. ideo ad
vitā eternā ē pfecta introductio. Et iō
cum legīspīritus dñm interrogasset quid
faciēdo vitā eternā possideret. z domi
nus ad legem tenēdam ipsuz remisisset.
ille proposuit verbum respōdit. Diliges

dñm deū tuum et. Est igitur prima dile
ctio qua diligimus deū. p Secūda qua
diligimus primū. C. Circa dilectionē
autē dei tria sunt vidēda. s. causa. mo
dus z fructus. Cā autē diligēdi deū ē
ipse deus. q. in ipso inuenit omnis cā z
rō diligēdi. Triā eīm sunt que nos in
ducūt ad aliquem diligēdū. s. bonitas.
pulchritudo z amor. p De primo ait Au
gu. in li. de tri. Cum illa non diligat ni
si q. bona sunt pudeat illis inherēdo
nō amare bonum ipsuz vnde bona sunt
p De secūdo Dionysius. Dia inquit bo
nū z pulchrū deūderant. p De triō Am
bro. in lib. de officiis. quid tam institum
nature. quid tā impessuz hūanis affe
ctibus q vt diligas diligētem. Seneca.
Si vis amari ama. Est igit deus diligē
dus. C. Primo q. hz summa bonitates.
Bonitates eīm que sunt in creaturis sūt
accidentales. z ideo sepe eis priuamur.
Sunt particulares q. nulla creatura hz
omnes bonitates. Sūt mixte: q. nulla
habet puram bonitatem. z ideo affect^o
noster delectari nō pōt in creaturaz bo
nitatibus sic accidētālibus. sic particu
laribus. sic permixtis. In deo autē ē bo
nitas essentialis. z ideo dī Marc. x. Ne
mo bonus nisi solus deus. Est bonitas
vniuersalis. Sap. vii. Venerūt mibi oīs
bona pariter cum illa. Est bonitas pu
ra. Aug. de ciuit. dei. Quanta crit tibi se
licitas vbi nullū erit malum: nullum la
rebit bonū. C. Secūdo deus hz summa
pulchritudinē. Sap. vii. Lando est cū
lucis eterne et. Ista autē pulchritudo
attēdit quātum ad tria. p. Priō q. tum
ad sapiētie splendore: qui tantus est q
nostra sapiētia sic sapiētie compara
ta ignorātia ē. Sicut ponit exemplum
Chūsō. q. tanta ē claritas solis q. omne
lucidus sibi comparatū videt obscurum.
p Secūdo attēdit quātū ad eius puri
tatis nitorem qui tātus est q. oīs nostra
puritas sic puritati comparata imunditi
a est. Sicut ponit exemplum Chūsō.
in niue. in qua tanta est puritas q. om
ne aliud sibi comparatum videtur for
didus. Ysa. lxiii. Quasi pānus mēstrua
te oēs iustitie nostre. p Tercio attēditur
quātū ad eius sanctitatē que tanta ē q.

Domica. xiii. post festū trinitatis.

nra sanctitas el^o scitatt compata malitia
 ē. Luc. xi. Si vos cū sitis mali nostis bo
 na dare filiis vestris. Tercio de
 h3 ad nos sumū amorē. Qui quidē
 omnes alios amores excedit. P^o p^omo
 quidē amorē qui ē inter virū & vxorē. Si
 quis hēret vxorē que multas hēret ma
 culas & nō possent deleri nisi fieret col
 lūm ex sanguine viri. nullus vir hoc alit
 quatenus pateret. Xps autē hoc mō ec
 clesia dilexit. Eph. v. Vtri diligite vxorē
 res vras sicut xps ecclesiam. & tradidit se
 metipsum pro ea vt exhiberet sibi glorio
 sam ecclesiam nō habētes maculā neq3
 rugam. Aug. Vt xps spozas suā lauaret
 seipsum vulnerare pmisit. Si sic fieret in
 ter viros & vxores nemo iueneret qd
 ceret vxorē. Secūdo excedit amorē qd est
 inter patrē & filiū. Nullus. n. p^r vel maf
 ob amorē filij semp velle in manib^{us} vul
 nera deferre. vt his visis posset eius me
 moria hēre. Hoc it fecit xps yfale. xlix.
 Nūquid obliuisci pot^{est} mulier infantem
 suū vt nō misereatur. qm itū obliuiscatui
 Ecce in manib^{us} meis descripsi te. T^o Ter
 tio excellit amorē qui ē inter amicum &
 amicū. Jo. xv. maiorē charitatez nemo
 h3 q^{uam} vt aiam suam ponat rē. Ro. v. Vt
 eim p iusto quis mori. Nā p bono soli
 tan qd au deat mori. Cōmēdat autē deus
 suā charitatē in nobis: qm cū adhuc pec
 catōres essemus xps p nobis mortuus ē.
 Facit hic differētia apls inter iustum
 peccatōrē: & bonum. Pctōr ē qd libet sce
 leratus. Iustus ē homo in virtutib^{us} ex
 ercitatus. Bonus ē homo quadā simpli
 citate peditus. Nullus autē mori velle
 p suo inimico. Pro amico autē & iusto a
 virtutibus exercitatio vix aliquis mori
 velle. Pro aliquo autē simplici innocen
 ti aliquis quadam compassione cōmo
 tus sollicitan se mort^{is} exponeret. Nos au
 tem nec eramus iusti nec in virtutibus
 exercitati. sed multis vicijs pleni. Nec
 eramus boni. i. innocentes. s3 eram^{us} mul
 tum nocētes. Etia eramus simpj & sibi
 inimici: & tamē pro nobis christus mor
 tuus est. Quarto excellit amorē qui ē
 inter corpus & animā qd tantus ē qd ē in
 vris scis aia nōlit a suo corpore natura

liter separari. Unde super illud Jo. vlti
 mo. Ecce duces te quo tu non vis. Dicit
 glo. Affectum idcat firmitatis huma
 ne quo nemo velit mori. qd adeo est natu
 ralis vt cum a petro nec senectus expel
 leret. Unde & dñs dixit. Transcat a me
 calix iste. Sed quātuncunq3 sit molestia
 mors: vincit eam vis amoris. Chystl^{us} au
 tem in tñ nos dilexit qd aiam suā p no
 bis a suo corpore separauit. Jo. x. Aiam
 meam pono pro ouibus meis. Secūdo
 vidēdum ē qd sit modus diligēdi de
 um: qd em triplex est. T^o Est eim diligē
 dus super oia: ppter se: & sine mō. Su
 per oia quidem ipsum diligere debem^{us}
 idest plus q^{uam} nostra. plus q^{uam} nostros. &
 plus q^{uam} nos. De his tribus d^{icitur} Lu. xxiij.
 Qui non renūciauerit omnibus qd pos
 sident non potest meus esse discipulus qd
 ad palmū. Sigs venit ad me & nō odit
 patrem suū & matrem quo ad secundū
 Adhuc autez & aiam suam quo ad ter
 tium. Istō triplici modo christus ē nos
 dilexit. i. plus q^{uam} regnum suū: qz ipsum
 reliquit & ad nostrā miserā venit. Plus
 q^{uam} suos. i. angelos qz eos dimisit & nobis
 cum parentēla contraxit. Plus q^{uam} seip
 sum qz pro nobis i mortem se tradidit.
 De his tribus dicitur Hiere. xij. Reliqui
 domum meā: idest regnum meum. Bi
 mis hereditatem meā. i. angelos qd sit
 hereditas mea. Dedi dilectam animā
 meā i manibus inimicorū. T^o Secūdo
 diligendus est deus propter se. Aug. i.
 lib. de doctrina xpiana. Dis pctōrē: quā
 tū ē pctōr: nō ē diligēdus & ois homo in
 quātus homo est diligēdus propter deū
 deus vero propter seipsum. Multi sunt
 qui diligunt deū propter beneficia qd ab
 ipso recipiunt: quorum dilectio meret
 haria dici potest. Aug. Amicus est do
 mine amat qui tecum aliquid amat qd
 non propter te amat. De tali dilectōe di
 cit Seneca. Del musce sequitur. somi
 ce frumentū. cadauera lupi. sic quidē
 predicta sequitur tñra ista nō hominē
 Si enim deus aliquibus de dicit mel.
 aliquid temporale in quo suauiter reos
 scant mox spm sequitur sicut musce. sed
 si mel deficit mox auolat & recedat. Si
 aliquibus de dicit frumentū idest cor

porale cōmodum mox ipſus ſequit̃ vt
ſomice. ſed ſi frumētus deſicit: vermes
colligunt quā ſe ad turpia lucrā quer
unt. Si aliquibus dederit cadauera. ſ.
honores mox ipſum ſequūt̃ vt lupi.
Et aſſimulant̃ honores mundani ca
daveribus: ita quod a deo ſeruent. tūq;
vidēt̃ eſſe honores & non ſunt ſicut ca
daver vidēt̃ eſſe homo & non eſt. Si
autem iſta cadauera deſiciūt mox ver
ſus celum plulant. quia deum & ſanctos
blaſſemant. C. Tertio diligēdus eſt ſi
ne modo. Bernar. Lauſa diligēdi deus
deus eſt. Hodus eſt ſine modo dilige
re. In ceteris virtutibus eſt nūmerus vl
cioſa. Nam nūmā credulitas habet le
uitatem. Nūmā ſpes habet preſumptio
nem. Nūmā miſericordia fatuitates. Nū
mā iuſtitia credulitatem. Nūmā piū
tia curioſitatem. Nūmā fortitudo ſero
citatē. Nūmā abſtinētia debilitatē.
Si nūmā charitas habet beatitudinem
& ſelicitatem. Unde non tū ille beatus
dicitur qui nūmō diligit deum: ſed & etiā
qui nūmō diligit mandata dei. ps. Bea
tus vtr̃ qui timet dominū in mandatis
eius cupit nūmō. C. Tertio vidēdum
eſt quis ſit ſincerus diligēd̃ deum qui. ſ.
eſt totus trinitatis inhabitatio. Ioan.
xiii. Siquis diligit me ſermonem meū
ſeruiabit. & pater meus diliget eū. & ad
eum veniemus: & manſione apud eum
faciemus &c. Pater quidem manſiones
facit in memoria inhabitās ipſam per
ſui ingem recordationes. Filius in ſel
ligentia illuminans ipſas per veras co
gnitionem. Spiritus ſanctus in volun
tate inflammas ipſam ad amorem. C. Se
cundo agitur de dilectione proximī: cū
dicit. Et proximū tuum ſicut te metipſum
Quod tribus modis intelligi poteſt: vt
dicas ſicetis ad ſe ad qd̃ tēpus. ſ. ad
ſiāz pñti. & ad glāiā futuro. Vel ſi quo
teſpium. i. in deo. Augu. in libro cōfeſſ.
Beatus qui amat te. & amicos in te: in
micos propter te. Solus eim̃ ille nullū
eorum amittit cui omnes cari ſunt i il
lo qui nō amittit. Vel poteſt intelligi vt
homo faciat alteri quod ſibi vult fieri.
& non faciat quod ſibi non vult fieri. vt
duo precepta iuris naturalis ibi intel

ligāt̃. Unum affirmatiuū qd̃ ponitur
Abſci. vii. Aliud negatiuū quod ponit̃
tur. Thob. iij. Jñs. Duo ſunt erga diſle
ctionē proximī ſeruāda. ſ. vt beneficiū i
pſone ſoueat̃: & nulla malitia ledat̃
C. Sermo tertius vñ de ſupia.

Homo quidam deſcen
debat ab hieru
ſalem in hierico &c. Pecca
tor nō ē ſtatim abſciēdus
ſed curādus. Sicut traianus optimus
auguſtorum per tria exemplā oſtendē
bat ſicut legitur in policare. Oculi eim̃
lippi non ſunt ſtatim eruedi ſed curādi
Vngues acutiore non ſunt euellendū
ſed preſcindendi. corde in cybara nū
mis extenſe non ſunt frangēde ſed rez
mitrēde: Lippi ſunt luxurioſi qui ſunt i
mundi & excccati. vngues acutiore ſūt
ſuperbi qui multos ſcindūt & lacerant.
Chorde extenſe ſunt auari qui per ni
mā deſideria ſe extendunt. Tales non
ſunt ſtatim abſciēdi ſed benigne curan
di. Vult exemplum habemus in no
ſtro ſamaritano qui hominem vulnera
tum & expoliatum non abiecit: ſed beni
gne curauit. Per quem quelibet pecca
tor intelligi poteſt. Circa quem tria no
tantur. P. Primo diſpoſitio ad pecca
tum. P. Secūdo iſcōmoda. que faciūt pec
catum. P. Tertio remedia contra pecca
tum. C. Circa primūz notādum qd̃ illud
ad peccatūz diſponit quādo quis. ſ. trā
quilitem mentis deſerit: & ad mutabi
litatez rerum tēporaliū ſe conuerſit. qd̃
nōratur per hoc: qd̃ ille ab hieruſalem
que interpretatur viſio pacis: recessit. &
in hierico que interpretatur luna: vene
nit. Proſperitas. n. munda luna aſſi
milatur quādruplex de cauſa. C. Prio
eim̃ luna h̃z lucē eccl̃pſatā. qd̃ ſep̃ eccl̃
pſim patitur. Sic proſperitas mūdāna
hominē eccl̃pſat in vitāz in morte &
poſtmo: tem. Nam in vita ſepe ſubtrahit̃
tur. Job. xxi. Quotiens lucerna impio
rum extinguetur &c. In morte non ſuf
fragatur. Eccl̃. v. Noli attendere ad
poſſeſſiones iniquas. Niſiſſentis prode
runt in tempore vindictē & obductio
nis. Et dicitur mors obductio: qd̃ tunc
palpebre & labia obducunt̃. idēſt cōtra

se ducunt qñ claudunt. Eclipsat etiaz post mortē qñ mortuū non pcomstat. ps. Cū interierit nō sumet oīameqz descendet euz eo gloria eius. C. Secdo luna h3 lucē maculatā: sic mūdāna pspertitas ē in se multis amaritu dinibus est resp̃sa. Boetii in lib. de p̃solat. q̃ multis amariū dñib⁹ humane felicitatis dulcedo resp̃sa est. ysaie. i. Unū tuum mīxtū est aqua. Et alioz est maculatina. August. Amor īferioris pulchritudinis polluit mentē. Eccli. xij. Qui tetigerit picē in quīnabī ab ea. Et dī p̃x amor terren⁹: ē q̃ īgnat: ē q̃ nūmīs adheret. Augu. Quisqz es q̃ es in mūdo. ad te venit qui fecit mūdū: vt criptat te de mūdo. q̃ si adhuc aliq̃ delectatōe te retinet mūdus semp vis ē īmūdus. C. Tertio luna h3 lucē variatā: q̃ mō ē plena: mō semiple: na: mō vacua. Sic de mūdāna pspertita te accidit. Un dī ps. lxxiij. Calce in manu dñi ēē. ecce luna plena. Plenus mīxtō. ecce luna semiple. Verrūm fex cī nō ē exīnata. ecce luna vacua. Itē ps. Vidi ipiū super altatū ē eleuatū sup cedros libant. ecce luna plena. Trāsiūt. ē ecce nō erat intmī sc̃z exaltat⁹ ē eleuatus sicut p̃itus. ecce luna semiple. Quēsi: ut ē nō est inuētus locus eius. ecce luna vacua. C. Quarto luna h3 lucē mutuatā: q̃ nō a se lucet s3 a sole. Sic ē hō quē qd h3 nō a se s3 a deo h3. i. Corinib. iij. Quid habes qd nō accepisti. De lege at ē natura mutuū ē obligari ad obsequia mutuati. Cōtra hoc faciūt ingrati. hie. re. v. Nō dixerūt in corde suo: metuam⁹ dñm deū nrm qui dat nobis pluuiā temporalem ē serotinā ēē. De natura ē mutuū ē vti re mutuata ad illū vsuz ad quē mutuata ē. Deus mutuauit nobis tēporalia vt cis vtamur ad sustētationē non ad voluptuosas delectatōes. Cōtra hoc faciūt voluptuosi. Sap. ii. Vno p̃ciso ē vnguētis nos iplcam⁹ ēē. De natura ē mutuū ē rez mutuata reddere nō detorāta. Deus dāt hōi aīaz bonā. Sap. vij. Sortitus suz aīaz bonā. Sed cōtra hoc faciūt oēs malī q̃ aīaz occidūt. Sap. xvi. Occidit hō p̃ malitā aīaz suā. C. Secdo vidēdū est q̃ sint icōmoda q̃ faciunt homini p̃ctm: que qdē sūt trīa: q̃ hō

spoliat: vulnerat ē seminiuus relinq. C. Primo a dyabolo spoliat. Bicit autē Chrys. sup. Mat. q̃ dyabolus dī fur: q̃ furat hominē auz sapiētē: argētū elo: quētie: vestimēta virtutū ē lithcamina gr̃az. Primo igit furat auz sapiētē. Thib. n. est qd latro tñ odiat qñ lumē. Itud lumē est sapiētia diuina: quā sur res īternales multū odit. Joā. ij. Qui male agit odit lucē. Et iō libetē cāpti: gunt: qñ aut exrigere nō pnt territi su gūt. Job. xliij. Si subito appuerit aurora arbitrant vmbia mortis. Itud aurū demones furant qñ auferūt sapiētia diuinā ē imittūt sapiētiam terrenā. Baruch. ij. Sili agar qui exgesserūt sapiētia q̃ de terra est: vltā aut sciētia nescierūt. C. Secdo furant argētū eloquētie. i. p̃i catōis ē doctrine. Aulnū timent latrones qñ allqs clamat sic demones qñ allqs p̃dicat. Legit Iosue. vi. Ad clamorē filioz israel muri hiericho ceci derūt: sepe ad vocē p̃dicatois oīa arma dyaboli comūt. Itud argētū dyabolus furat: qñ argētū sanctorū eloquioz veritū in scōia fabulaz. Itā. i. Argētū tuū ver suz est in scōia. C. Tertio furant vestes virtutū. Facit igit dyabol⁹ sicut fur vō lētus ē malus q̃ oīa p̃ciosa tollit: vltā dimittit: mēdia aliqñ tollit: aliqñ dimittit. Preciosa aut sunt aīe. Itas tollit cū eas ad p̃ctm ducit. Bēti. xiiij. Ba mīst aīas: cetera tolle tibi. Vltia sūt peccata. Itā dimittit: q̃ nī vltia ēēt a p̃ciosa oīa separāda. Hiere. xv. Si sepaueris p̃cto: suza vill: qñ os meū eris. De dia sūt tēporalia: q̃ dyabolus aliqñ tollit vt in ducat hoīem ad erroē ē sp̃atentia. Aliqñ dimittit vt cū peccare faciat p̃ ītēperauitā. C. Quarto furat lithcamina gr̃az. Bratia dei dī lithcamen: qz facit aīam cadidā. ps. Lauabis me ē sup nīuē dealbabor. Facit eā subtile. i. p̃ficiētā. Eccli. xvi. In dui te subilibit⁹ ēē. Dyabolus aut furat ipsa lithcamina qñ facit aīaz nigrā. Thien. iij. Denigrate sūt sup car bonos facies eoz. Et facit eā in p̃ficiēta grossā. Mat. xxij. Excolātes calicē: melū autē glutificēs. C. Secdo p̃ctōz vulnerat. Sed norāduz q̃ vulnera p̃ctōz aliqñ sunt recēta: ē ista sanant vinctō

les spūs sancti in spiratōe: siue peniten-
tie leuis inpositōe. Eccl. x. Breue lagnio-
rem peccatōe medicus. Aliqñ sunt inue-
terata. Ista sanant aduisione. i. aduisti-
ua carnis maceratōe. ps. Ure renes me-
os z cor meum zc. Aliqñ sunt putrida.
Ista sanantur incisione. i. incisione tribu-
latōe. ps. Multiplicate sunt infirmitates
eor zc. Ideo xps fuit inunctus vt sana-
ret vulnera recentia. ps. Anxit te deus
deus tuus zc. Sūt igne passionis adu-
sus: vt sanaret vulnerata inueterata.
ps. Igne me examinasti zc. Sūt in qñ
qñ partibus scissus: vt sanaret vulnera
putrida. C. Tertio peccator semituuus
reliquit. Lū. n. duo sūt signa vite. s. sen-
sus z motus. Quidā sunt totalr viui: qñ
les de deo recte sentiūt p fides z mouent
per bona opa. Ad Roma. i. Iustus: ecce
opera. Ex fide viuificetur fides vera. Alij
totalr sunt mortui: qñ necruz hñt. De qñ
bñ dñ i epla Jude. Arbores autianales i.
fructuose bis mortui. Alij sūt semitui:
qñ hñt fidē sed nō opa. Titū. i. Lōstent se
hoste deū: factis autē negant. August. de
qñsombus euāgelij. Semituuus dñ q ex
parte qua pōt cognoscere deū vltius est.
Ex pte vero qua peccatis pñit mortuus
est. C. Tertio vidēdus est qñ sunt remedia
ptra peccatū. Ad sanandā. n. peccata tria
sunt necessaria. C. Prīmo vīnā morden-
tis timoris. p. Sed notādū qñ timor ali-
qñ causat ex consideratōe pene: z tūc est
quasi quoddā cauteriuz per qñ purgat
sanctis peccatoz. ps. Conhige timore tuo
carnes meas. Eccl. i. Timor dñi expellit
peccatū. Aliqñ causat ex consideratōe iu-
dicioz dei: z tūc est quasi seutēs fluctus
maris nauē mētis cōcutiens donec pon-
tus peccati abijciat. Job. xxi. Semper
quasi tumētēs sup me fluct timui dei:
z podus eius ferre nō potui. Aliqñ cau-
sat ex consideratōe glorie: z tūc est quasi
quoddā electuariū qñ animā fortificat.
Prouer. xxiij. In timore dñi fiducia for-
titudo. C. Secūdo necessaria est olee-
tāciō spei dulcorātis iussio. Spes instar
olei animā subleuat: vt de salute obtine-
da cōfidat. Prouer. xxij. Qui sperat in
dño subleuabit. Roma. viij. Spe eiz sal-
ui facit sumus. In aduersitatib⁹ dolore

mitigat. ps. In quo mihi spem deāstī:
hec me consolata est in humilitate mea.
Ignē grē pseruat. Vñ in cayn iste ignis
extinctus fuit: qñ olei spei caruit dicens
Señ. iij. Maior est iniquitas mea qñ vt ve-
niā merear. C. Tertio necessaria est alli-
gatura pñe salutaris. De qua dñ Eccl.
vi. Vincula illi⁹ alligatura salutis. Ista
alligatura si ē debito mō facta sanitates
inducit. si nimis laxa: fluxu nō refriguit.
si nimis stricta: lesione facit. Sic ē ē de
pñia iponienda: qñ si est culpe ppositio-
naria valet ad dimissionē culpe z pene.
Talē pñiaz assumēdā docet apłs Rom.
vi. Sicut exhibuistis mēbra vestra serui
re inūditie z iniquitati ad iniquitatem: ita
nūc exhibete mēbra vestra seruire iusti-
tie in sanctificationē. Sz si ē nimis laxa:
pctm nō refriguit nec remittit. Ideo dñ
Ezech. xvi. Al qua nō es lota in salutē:
nec sale salita: nec inoluta pñis. Si est
nimis dura potius nocet: qñ pctō: ipsā
pñiciet z ad pctm redit. Lhyf. Vis ap-
parere iustus vt scūs: circa vitā tuā esto
austerus. circa alioz autē esto benignus.
Audiat te hoies tua mēdātē: z grādia
videat faciētē. Sed de multis dñ Mat-
thē. xxij. Alligat onera grauiā z ipor-
tabilia z iponunt in humeros boiuz. vi-
gito aut suo nolunt ea mouere zc.

C. Bñca qñta decima Sermo pñmus.

O Am ingrederet
iesus quoddā castellum oc-
currerūt ei decē viri leprosi
zc. Luce. xviij. Sicut dicit Aug. de celo
venit magn⁹ medicus. qñ p totū mūdū
magn⁹ facebat egrotus. Magna egrit-
tudo est lepra corporis sed maior est lepra
mētis: que est pctm. Utraqz autē xps in
istis decē leprosis curauit: dñ ipsos cor-
porali z spūali sanauit. Significat au-
tē pctm lepra triplici de ca. p. Est. n. le-
pra morbi⁹ fetidus: z hñtū dñs: z conta-
giosus. Inqñtū ē morbi⁹ fetidus: signat
pctm luxurie. Inqñtū ē hñtū dñs: pctm
auaritie. Inqñtū ptagiosus: pctm sup-
bie. Inqñtū igit ē fetidus: designat luxu-
riā: qñ corā deo z hoibus fetet. Iohel. i.
Compuruerūt iumēta in stercore suo.
Breg. Iumēta autē in stercore suo cōpu-

Domica. xiiii. post festū tri.

transere: est carnalis hōies in feto: luxuri: vitā finire. Tūc autē aīus luxurio: suū ē fecidus: qñ est qñriduanus. Iuxta illud Joā. xi. Dñe ista feret qñriduan? est eim. p̄. Prīma dīca est mala cogitatio: & dilectatio: & tūc adhuc nō feret. p̄. Scōda est malus p̄sentis: & tūc adhuc nō feret. p̄. Tercia est malū opus: & tūc aīus h̄ sit mortu: p̄ vnico tñ actu n̄ feret. p̄. Quar: ta ē mala p̄suetudo: & tūc aīus ē mortu: us. & est fecidus: qñ est qñriduanus: & ma: xime qñ penitere nō vult. Ista sūt quat: tuor scēla damasci: de qbus dī Almos ī. Sup tribus scelerib? damascit: super q̄tuor non p̄uertit eū. Ubi dicit Blosa. p̄. Prīmū est malū cogitare. p̄. Scōm est p̄sentire. p̄. Tertiū ope implere. p̄. Quar: tū nō penitere. Et sub dīc Blos. Qui ī tri: bus p̄oribus peccat: si penitet conueritit eū deus ad vultū clemētie sue. Si vero nō penitet auertit ab eo vultus clemen: tie dēi. Et qñ aīus carnalis fetet in vita per culpā: o fetebit in inferno p̄ penam. Ysa. liij. Erit p̄suatū odor feto: Larna: lis volupras videri esse suauis & odorife: ra: sed talis odor suauitatis vertet in fe: torē infernalis fedtatis. Feto: autē ipse in inferno causabit a q̄tuor. p̄. Prīmo a fe: tenti p̄sorio. Demones eīz q̄ sunt dāna: torū socj sūt valde fetidi. Iohel. ij. Alce: der feto: eius & ascēdet p̄trede eius: qñ supbe egit. p̄. Scōdo a fetētī supplecio: qñ p̄cna fetētī. s. sulphura punient. ps. Ignis sulphur spūs pcellat. &c. In hu: ius significatōz dñs sup sōdomitas sul: phur & ignes pluit: vt habetur Beñ. xij. p̄. Tercio a fetētī corpē suoz: qñ corpā dā: natoz erūt fetida. Ysa. xxxiij. De cada: ueribus eoz ascēdet feto: p̄. Quarto a fetētī loco. Terra enīz infernalis tota est fetida: qñ osum feto:z & imūditiaz ē sen: tina. Sz in iudicio deus vinū de fecib? leuabit & in cloacā infernalē oēs feces la: ctabit. sicut patet in clemētis & rebus ce: teris. Sz p̄mo d̄ elemētis videam? Ter: ra eim est frigida sicca & obscura. deus autē in iudicio ab elemento terre sepabit q̄cqd ē frigiditatis & obscuritatis & sic: citatis: & totā frigiditatē: siccitatez & ob: scuritātē in cloacā p̄jdet infernalē: re: manebit splēda terra sicut aur. Job

xxvij. Elebe illius aur. Apoc. xxi. Ipsa ciuitas aur mundū &c. Elemētū aque & maris aliqñ est turbidū & gelidū & rēpo: stuosus. Sed tūc deus oīa ista ab aq̄ ma: rīs iudet & totā turbulentiā: rēpeltuo: sitatē & p̄gelatōz in infernū p̄uicet: & re: manebit mare fulgidū tanq̄ chistallus Apoc. iij. In p̄spectu ciuitas mare vitreū sifē chistallo. In aere generant nubes: grādines. fulgura & tonitrua. Tūc autē deus ab aere ista separabit: & oēs nubes grādines: fulgura & tonitrua in infernū factabit: & remanebit aer lucidus & sere: n? Ysa. lxx. Ecce ego creo celos novos. Tūc celū & aerē nouū creabit nō q̄ntū ad substantiā s̄ q̄ntū ad p̄stina formā. Ignis ē h̄z sumositatē: ar dorē & lucē. Tūc autē deus sumositatē & ar dorē mittet ad re: gionē dānatoz: totā autē lucē mittet ad reglones b̄toz. ps. Vox dñi iter cidentis flāmā ignis. Flāmā ignis iter cident qñ sumositatē & ar dorēz a luce diuidet. Nō solū autē deus in cloacā infernalis p̄jdet feces elemētōz s̄ etia aliāz rez. Sigdē: fer gaudiū est dolor: fer sapiētīa est fatul: tas & obliuio. Fer sanitatis est egritudo. Fer vite mors. Tūc ergo deus a gaudiō sepabit doloz. a sapiētia fatuitatem & obliuionē. a sanitate egritudines. a vita mortē. & oēm dolorem fatuitatē: infir: mitatē. & mortē in latrīnā p̄uicet infernalē. Sactis autē remanebit gaudiū sine dolo: re: sapia sine obliuio: sanitas sine egrī: tudine: & vita sine morte. Ex hīs patet q̄ elementa p̄nt triplē p̄siderari. p̄. Aut p̄ ut sunt mixta: & sic sunt in mundō: q̄bi multis ipuritatis sūt respsa. p̄. Aut p̄ ut sūt pura: & sic erūt post iudiciū: qñ tūc deus ea purgabit & oēm ipuritātē sepa: bit. p̄. Aut put sūt feculentia: & sic erūt in inferno: qñ oēs feces elementoz illuc p̄: cident. Similr & ceterē res triplē p̄nt p̄: siderari. p̄. Aut put sūt mixte: & sic sunt in hac vita in qua est gaudiū cū dolore: sa: pientia cū obliuione: sanitas cū infirmita: te: vita cū morte. p̄. Aut put sūt pure: & sic sūt in beata vita: vbi est gaudiū sine dolore: sapiētia sine obliuio: sanitas si: ne infirmitate: vita sine morte. p̄. Aut put sūt feculente: & sic erunt in inferno: vbi est oīs dolor: obliuio infirmitas & mors. ps.

Lalix in manu dñi vint meri et. ecce pu-
ritas q est in celo. Plen^o mixto. ecce mix-
tio que est in mudo. verumtñ sex eius nō
est exinanita et. ecce scelerata que est in
isferno. C Secō lepra est in oibus sitibū/
dus et qñ ad hoc designat pēni auar-
tie. Auarus. n. adeo sitit q satiari nō po-
test. Prouer. xxx. Tria sunt insatiabi-
lia. et qñz qñ nūq̄ dicit sufficit. Infe-
rus: os vulucri et terra q nūq̄ saturatur
aqua. P Ignis vero nūq̄ dicit sufficit.
C Primū igit isaturabile est isfernus: q
quis quotidiē aīas qñ infinitas deuo-
ret: satiari nō pōt. Tēpus vero veniet
qñ dicit sufficit. Iudicio. n. extremo ce-
lebrato oēs reprobi in isferno recludent:
et isfernus ipse replebit: et manu dei clau-
det: et tunc isfernus dicit sufficit. C Se-
cundū isaturabile est carnalis p̄cupiscen-
tia que adeo famelica est q satiari non
pōt: nī tēpus veniet in quo dicit sufficit
Nūc em hō valde senescit ita q calor na-
turalis in eo deficit: tūc p̄cupiscētia car-
nalis dicit sufficit: q senex velit nolit co-
git p̄uincere naturalē calorem in eo deficē-
te. C Tertiū isaturabile est terra sitiens
que semp aquā absorbē desiderat. Tem-
pus nī veniet qñ dicit sufficit. Nūc em
est magna inūdatio pluuiarū ita q aque
sunt supabūdātes: et per diuersa loca dis-
currūt: tunc terra dicit sufficit: q plus
absorbē nō pōt. Ignis vero et ē isatura-
bilior: nūq̄ dicit sufficit: q qñ plus
ligna apponunt: tāto magis accēdit: et
iō recte p ignem auaritia designat. Eccl.
xix. Aīa calida qñ ignis ardes nō exti-
guet donec aliqd gluat. Auarus igit
est isaturabilior q ista tria p̄dicta isatu-
rabilia. C Primo est isaturabilior q in
isfernus: q isfernus postq̄ plenus fuerit
dicit sufficit. Auarus aut qñ magis est
plenus: tāto magis ē cupidus. Prouer.
xxv. In infernus et p̄ditio nūq̄ replent:
supple in p̄nit. Sicut oculi hominis isatu-
rabiles. Eccl. v. Auarus non implebit pecu-
nia. C Secūdo auarus est isaturabilior
q carnalis p̄cupiscētia: q in hoīe sene
p̄cupiscētia carnalis dicit sufficit. Aua-
ritia vero in hoīe sene nō senescit: s3 am-
plus iuuenescit. Hiero. Lū oīa vitia se-
nescāt in p̄nit: sola auaritia iuuenescit.

Tullius in lib. de senectute: Auaritia se-
nis qd sibi velit nō intelligo. Quid. n. ab-
surdus est pōt q quo min^{us} restat vie eo
plus vitiosi qñre. C Tertiū auarus est
isaturabilior q terra sitiens q dicit suffi-
cit: qñ plena est qñ est magna inūdatio
aquarū. et qñ ipse aque supabūdātes per
diuersa loca discurrūt dicit sufficit. Aua-
rus aut si h3 magna inūdatiā diuitiarū
non tñ dicit sufficit. siue sue diuitie cur-
rāt in Franciā p diuersas nūdiāas: siue
vsqz vsqz in mare p diuersas mercationes
adhuc nō dicit sufficit. Iō s3 Seneca al-
similat cani q p̄iecta mox deuorat et rur-
sus ad alta deuorāda suspēsus anhelat.
Similiter hydropico q qñ plus bibit
tāto plus sitit. Iō. iij. Dīs q bibent ex
hac aq sitiet i eternū et. C Tertiū lepra
ē morbus cōtagiosus. Et qñ ad hoc si-
gnat pēni supbie qd ē p̄tagiosū. Iuxta
illō Eccl. xij. Qui cōcauerit supbō idu-
et supbia. Signat et omne aliō mortale
pēni qd de se est p̄tagiosū. ex eo q vñ
trahit ad aliud. Et hoc pōt et qdrupli-
decā. C Prima cā est p p̄ti p̄derosi-
tate. Uñ Bieg. Pēni qd p p̄nam nō os-
lunt: mox suo p̄dere ad aliud trahit: q
iusto iudicio deus cor p̄dōis obnubi-
lat vt p̄cedēns p̄ti merito et in aliō ca-
dat. C Secūda cā est ppter p̄dōis cecita-
tē. Et ponit exēplū Lhy. de sampsonē
cui cū capilli i gbus erat virtus sua am-
putati fuissent: mox p̄siliit ipm ligauē-
rūt et oculos eruerūt: et ipm et molere se
cerūt: qñ p̄dōis p̄dit robur suarū virtu-
tū mox demones funtibus diuersorū deli-
deriorū ipm ligāt in intellectu: et affectus
excecāt et de vīto in vītū ipm currē p̄cu-
rāt. C Tertiā cā est ppter demonū p̄fē-
destatē. Dicit. n. Lhy. q p̄dōis sūt eg-
diaboli quos exagitat p diuersa desertā
facinorū duz eos ducit de p̄cto in p̄ctm.
C Quarta causa est ppter quādā pecca-
torū p̄nerionē. Quedam. n. p̄cta sunt fin-
Bieg. que vident et p̄nera. Nā auaritia
trahit ad rapinā. ad furtum et ad multa
mēdacia. Bula trahit ad ebrietatē et lu-
xuriā. Hiero. Venter mero citians cito
despumat in libidine. Supbia trahit ad
multas iniurias inferēdas et ad multas
ambitiones appetendas.

¶ Sermo secundus. vii. supra.

Currerūt ei de

cem viri leprosi qui steterunt a longe &c. Sicut dicit phia Boet. Si curari desideras oportet vt vulnus detegas. Bi. Ecc. viiij. In tēpo re infirmitatis ostēde cōsuetudinē tuaz. Cōsuetudo dicit totā vitā peccatoris. s. cogitatōes: locutōes: & opa. Debet eim ostēdere medico spūali cogitatōes si fuerint imūde: locutōes si fuerint nocue. opa mala que fecit: & opa bona q̄ omisit. Jō isti leprosi sua vulnera & suas infirmitates nō abscondērūt: sed medico spūali xpo apuerūt & curari petierūt. Cū curationē aut ipoz trā cōsiderant. s. infirmitatis genus: curatōis modus: & curationis effectus. Cū vñ aut infirmitatis ē lepra qd ē morbus incurabilis & abhōiabilis: & vniuersalis: & sō merito peccatū signat. Est igit pmo morbus incurabilis. Sicut eim hō a lepra humano auxilio vix aut nūquā curat. sic nec peccatō curari pōt nīsi diuino auxilio adiuuet cū sit spūs per se vadēs in peccatum. s. p se non rediēs a peccato. Legitur. iij. Re. vi. q̄ tēplū dei fuit septem annis edificatū. Legit aut Jo. ij. q̄ quadraginta sex annis fuit repatū. Per qd dā intelligit q̄ hō antequā peccet de facili pōt fieri tēplū dei. sed si semel cadit difficile: imo nūquā per se resurgit. Jō casus peccatoris pōt cōparari sagene piscatoris in quā piscis per se exire non pōt. Cōparat ē casus elephātis q̄ postquā ceciderit p se resurgere nō pōt: nisi alij elephātes supuenerint qui ipm adiuuent. Cōparat ē fractiōis vas vitrei vel scilicet: qd vltius reintegrari non pōt. Cūm exēplū peccatorum vbi sunt multi laquei & sagene. Eccl. vii. Vidi amaroīe morte mulierē que laqueus venatorē ē: & sagena corci? Vñ cū quidā phs vidisset quēdā aucupem cū muliere locantē ait. Tu q̄ aues decipe niteris: vide ne quasi aucula factus: huius visco capiaris. Cū secundū exemplū pertinet ad supbos qui more elephantis nō flectunt: & iō qñ cadunt

n̄ resurgūt nisi ab alijs sanctis virtutibus adiuuent. ysa. lxiij. Cecidit: quā si solū vnuerst. Solū qñ cadit vlti ad arborē non resurgit. Cū tertiū exemplū pertinet ad auaros qui amādo terrēna efficiunt terrā. Aug. Talis ē vnusq̄ q̄ qualis ē dilectō sua. Si terrā diligas terra es. si deū diligas deus ē: & nō p naturā s. p grām. Et sō si tales franguntur nūquā p se reintegrant. ps. Tāquā vas figuli cōfringes eos. Iurant enim pterunt q̄ nec in eis igniculus pnt deheri: nec modicā aque lachrymā inueni. ysa. lxx. Lominuet sicut pteris la genā figuli pteritōe pualida: & nō inuentur de fragmentis eius testā in qua pterit igniculus de incendio: aut hauriatur parū aque d fovea. Cū scdo lepra ē morbus abhōiabilis: sic pccores abhōiabiles sūt apd deū. ps. Corrupti sūt abhominabiles facti sūt. Osee. ix. Facti sūt abhōiabiles sicut ea q̄ dilexerūt. Auari. n. diligūt lutū: nō sunt luto vltiores. Sap. xv. Luto vltior vita illius &c. Luxurio si diligūt imūda: & iō sūt spurcissimi seditiores. Job. i. Cōpulerūt iumētā i stercore suo. supbi diligūt vētosa & iō sūt vesica miserabiliores. sicut vesica acupuncta detumescit: sic eorum superbia & inflatio subito euāescit. Sap. iij. Dirupit eos inflatos sine voce. s. excusatiōis vel ordōis. Qualiter aut peccatores sint deo abhōiabiles dicit Lhy. sup illd Matt. xxv. Discedite a me &c. quasi n̄ sufferat pñtaz illoz. vel aspice sicut dicit. Nā sicut carnales oculi carnalē speciositatē vldēdo delectant. Si quā aut dissipata & deformata videam qñ vulnerat aspectus nr. Sic & de qñ scitate delectat aiaz peccatrices alas qñ grauat aspectus n̄ suffert. nāquā si dicat eis quasi putredo & spurcicia estis. Nec tandiu vos sustineo qdū statis in iudicio meo & iō discedit a me. Cū tertiū lepra ē morbus vniuersalis: sic & pccm totū corpus cōmpt. iuxta illd ysa. i. A pedis pedis vsq̄ ad verticē capitis nō ē sanitas in eo. Ex quo p̄ pccm hōiem: & p pedes ligat & capiti dñat. Ligat eim p pedes. Job. xviij. Immisit in rete pedes suos: & in maculis ei abulat. Ecce Qui pedes

In rete mittit: nō cū voluerit exiit. Sic q
in pctō se deiecit: nō mox cū voluerit tur
git. Et qui i maculis recto abulat: gres
sus suos abulādo iplicat. & cū se expedi
re ad abulādū nitit: ne abulet obligat.
Dñaf ēt capiti. Aug. Pctō seruus ē tot
remotioz quot vitiōz. C. Vñ legit de
biogēc pph. q cū Alexāder diceret se
dñator orbis. Ille ait. Nequaquā es do
minus: s; seruoz meoz seru⁹. Supbia
eiz ē dñā tua: & acilla mea. Te eiz ducit
ego autē eā suppeditaui. Carnalis ocu
piscia & gula & ira sunt dñe tue & ancille
mee: q; te ducūt & tibi dñant: ego autē
eas suppeditaui & vici. Et iō es seruozū
meoz seruus. Et cū serui alexādi vellēt
in ipm intrare & ipm occidere alexāder ait
Videte ne ipm cōtingatis: q; xre seru⁹
dei ē: & veritate dicit. C. Scōdo ponitur
curatiois modus: qui ē triplex. C. Prio
cū pctō curat p humilem sui recognitiō
nē qd notat qd dicit. Qui steterūt a lon
ge. Scdm eim legē nō audebant leprosi
stare cū sanis. & iō te lōge steterūt. Simi
liter & humilis pctōz ad appropinqua
re nō audeat. Sicut dī. Luc. xviij. Publi
canus a lōge stans cē. Et talis humili
tas deo appropinquare facit. Iuxta illō
ps. Respexit in ordēm humilū. J dē. Cor
cotritū & humilitatū deus nō despiciet.
Iaco. iij. Appropinquate deo & appropi
quabit vobis. Pctō: eim appropinquat
et p humilem sui recognitiōnē: & deus si
bi appropinquat p benignas exauditiō
nē. Nisi autē deus hoi p: appropinquat.
set: hō nullaten⁹ deo appropinquare potu
it. Aug. de vbiā dñi. Quid tā lōginquū
qd tā remotū qd deus ab hoibz. imo:
talīs a mortalibz. Iustus a pctōzibz: nō
loco s; dissimilitudine. Lū ergo deus in
se hēat duo bona. s. iusticiā & immortalitā
tē: & nos duo mala. s. iniquitatē & mortā
litatē. Si vniqz malū nrū suscepisset
par nobis fuisset. & liberari nobiscū op⁹
hēret. Ut ergo cēt nō hoc qd nos s; ppe
nos nō ē factus ille peccator qd tu. s; fa
ctus ē immortalis qd tu. suscipiēdo eim pe
nam & nō suscipiēdo culpā: culpā dele
uit & penā. C. Secūdo pctō: curat p asē
sum dei dēitū & clamorūz ordēm. qd no
tatur cū dī. Exauierunt vocē zc. Ille qd

deū clamat qui sua desideria ad deū le
uat. vt sicut pius desiderauit terrena:
sic postmodū desideret celestia. Aug. O
si possemus excitare hoies & cū illis pa
rister excitari: vt tales essemus amatores
vite pmanēris: quales sunt homines vite
fugitiuis. Lū tali desiderio clamabat p
pheta dices: Clamauit i toto corde meo
exaudi me dñe. Et bene dixit in toto cor
de. Quia enim clamāt cū toto corde. s.
qui in suis oibz hnt itellectū & effe
ctū. I. attētiōē & deuotiōē. I. Cor. xij.
Orabo spū: orabo & mēte. Alij orant euz
medio corde qui hnt attētiōē s; nullā
deuotiōē. Osee. x. Diuisus ē cor eorum.
Alij cū nullo corde q nulla hnt deuotiō
nē nec attētiōē. ysa. xxix. Populus hie
labijs me honorat: cor autē eoz longe est
a me. C. Tercio peccator: curat p puram
cōfessionē: qd notat in hoc qd xps dixit
leprosis. Ire ostēditē vos sacerdotibus
Sed tñ in via mudati sunt: q; deus vir
rute cōtritiōis peccatorū mundat. Inte
ritus priusquā a sacerdote absoluat ex
terius. Hoc ēt patet in lazaro quē domi
nus suscitauit priusquā a discipulis sol
ueretur. Hoc ēt p3 in leproso quē domi
nus tangēdo mudauit: & posita vt sa
cerdoti se repñret: & sacrificiū offerat p
cipit. vt habet Mat. viij. Tūc leprosus
a dño tangit qñ pctō: cōpungit. Tūc sa
cerdoti se repñrat: qñ peccator: sua pctā
cōfiteo manifestat. Tūc sacrificiū offert
quādo satisfactiōē pplet. ps. Dixi cōfi
tebor zc. Dixi. I. firmi statui. Aug. Ma
gna pietas dei vt ad solā pmissiōem
pctā dimittat nōdā pñciat oier: tñ de
us tam audit iu corde. C. Tercio ponit
curatiois effectus qui fuit in corpe & aia
pfecta sanatio: qd notat in illo qui redi
it. Lū dixit dñs. Fides tua te saluū fecit
Vbi notat qd priusquā leprosi sanarent
clamauerūt: post sanatiōē ēt iste clama
uit. Vñ dī. Reuersus ē cū magna voce.
ad inuēdi qd ad deū clamare debemus
& vt sanemur: vt in sanitate seruemur
& merito. C. Quattuor eim de causis hō
aliqui clamat. s. a facie ignis. & ydolentia
furis. & ab ipetu aquarū. & a terrore hosti
um. In nobis a dñic ignis cōcupiscē
tie. Job. xxxi. Ignis ē vsq; ad consuma

tionē deuorās. Sed felix qui dicere pōt
Eccl. li. In medio ignis nō sum estuatus
Lōtra hūc ignē debemus ad deū clamare
Job. l. Ad te dñe clamabo: qz ignis co
medit speciosa deservit. Debemus et pē
aqua lachrymarū que hūc ignē extinguit.
Eccl. iij. Ignē ardētē extinguit aqua. In
nobis et sunt fures. i. oculi lasciu. Ju
pta illud Thren. iij. Oculi mei depre
datus ē aīam meā. Jō debemus ad deū
clamare & petere oculorū custodiā. Ysa.
xli. Ad me clamat ex seyr. Custos qd de
nocte. Seyr interpretat hyrcus. Oculi autē
hirci ppter libidinē toruose aspiciunt.
Et tō per seyr intelligit ille cuius oculi
sunt lasciu. Talis debet ad deū clama
re qd custos in nocte aduersitātū & tēta
tionū. Sic clamabat ppha dicēs: Auerte
oculos meos ne videant vanitatē. In
nobis et sunt aque multarū tribulatio
num. ps. Saluū me fac deus rē. Et ideo
debemus clamare & dei cōsolationē pe
tere: sicut discipuli clamauerūt dicētes
Mat. viij. Dñe salua nos pñus & facta
ē tranquillitas magna. In nobis ē et cō
tinuum bellum. Job. vij. Dilata ē vīra
hoīs sup terrā. Jō debemus ad deū cla
mare & auxiliū petē: sicut clamauit moy
ses. Cui dñs dixit Exo. xliij. Quid cla
mas ad me. Et tunc dñs pharaonē cum
suo exercitū in mari submersit: quia ad
clamorē nrm dñs vīres diaboli & toti⁹
exercitus sui fragit.

Sermo tertius vñ supra.

Tesu pceptor: mi
serere nři. Sicut dicit Bern.
Illi me secure pmitto q salua
re me possit nouerit: & velit. Christus eīz
pōt saluare qz ē vīrtus dei. Nouerit sal
uare: qz ē sapiētia dei. Et vult saluare: qz
p nobis se fecit sacrificiū dei. Ista tria
tangunt. i. Cog. i. Predicamus xpm cru
cifixū: ecce qz sacrificiū dei. Et sequit de
duobus alijs. Predicamus xpm dei vīr
tutē & dei sapiētiaz. Isti igit leprosi scē
tes xpm habere potētiam sapiētiaz & vo
luntatē saluadi & miserendi ipm iuocat
& dicit. Jesu pceptor: miserere nři. In
quibus verbis vocant cū saluatore. pre
ceptorē. & miseratore. C Saluatore v

cant cū cū dicit. Jesu qui saluator inter
pretat. Jpe a tribus nos saluauit. i. a pe
ccato: a diabolo: & a pena: sicut dicit in li
bro tertio iñiaz. A peccato aut tribus
modis nos saluat: sicut ibi dē dī. C Pā
mo p charitatē inflāmant. Sicut enim
dicit ad Ro. v. Dñmē dat deus suā cha
ritatē in nobis. Am cū adhuc peccato
res essemus xps p nobis mortuus ē. Ex
hibita igit nobis arra rāte dilectiōis ac
cendimur ad diligēdiū deū qui p nobis
tanta fecit. & ex hoc iustificamur: & a pec
catis inūdamur. Et tōm Aug. i. Juerit
alius modus p nobis nō redēptiōis:
nullus tñ nre sanāde miserie fuit cōse
nserior: qz nullus alius in tantū nos in
flāmascit: sicut quādō cogitamus q dei
filius frater nr ēē voluit: & p nobis mo
ri dignatus fuit. C Secūdo soluiamur
a pctō per fidē iustificante. Sicut eīz dī
Ro. iij. Deus ipm posuit p pccatore pñi
dem in sanguine ipsius. i. per fidē passio
nis ipsius. Sicut enim aspiciētes ad ser
pentē enclū in palo erectū sanabantur a
mosibus serpētū. Sic & illi qui vērā fi
dē aspiciūt ad xpm in cruce exaltatum
sanant a vulneribus peccatorū. C Ter
tio saluiamur a pctō per satisfaciōē &
penā sufficēte. Penā enim que p nostris
pctis debebat ipse in corpe suo sustinuit
& sic nos absoluit & suo liuore sanauit. i.
Petri. ij. Pctā nra. i. penas p pctis no
stris ipse prulit in corpe suo sup lignum:
vt pctis mortui iusticie viuamus cuius
liuore sanati essem. C Scdo xps nos sal
uauit a diabolo. Diabolus enim toties nō
detinebat nisi peccatorū vinculis: & ideo
eō ipso q sum⁹ a pctis saluati. sum⁹ & a di
abolo liberati. Aug. In xpo vicūt inimi
ci nobis iustibiles prātes: vbi vicūt ius
tibiles cupiditates. Suso. n. sanguis xpi
sine culpa: oīz dīctorū chyrographa sē
dēta. Et quāuis diabolus adhuc nos tē
tet eisdē modis quibus antē: tñ iam vin
cere nō pōt sicut antē. qz xps fontē i sua
passione alligauit. i. prātē eius cōpēscit.
vt dī Mat. xij. Hābebat enim duas
manus. Unā attrahētē p quam & scōs
ad in feros attrahēbat. & illaz xps i cru
ce amputauit: & oēs sanctos deiceps ad
se trahit. Jo. xij. Si exaltat⁹ fuero a pter

ra: oia traham ad meipsum. Alsim im-
pellere per qua ad pcrim hoies impelle-
bat & vincebat. & ita xps in cruce sic vul-
neravit & debilitavit qd de cetero no po-
tessit vincere nisi volentes. Abachuc. iij.
Lionia in manibus ei. Präs eim & vir-
tus xpi apparuit in manibus olaboli:
q: vna amputauit & aliam vulnerauit.
C Tercio xps nos saluauit a pena & a
morte tpali: & hoc in gnali resurrectione
& a morte eterna que erat in oluie visio-
nis pnuatiode. Jo fm hie. Una die inte-
gra & duabus noctibus iacuit in sepul-
chro. ad inuadu qd lux vnice sue mortis
destruxit duplici nraz morte. In vana-
tis aut mors eterna no destruet: s; semp
vitiificat vt ho iterum moriat. ps. Sicut
oues in inferno positi sunt: mors de pa-
sect eos. p Bicorn aut pont in inferno
sicut oues: q: sicut oues herbam comedunt
& iterum reuoluit vt iterum comedat: sic &
mors videbat banatos occidere: & tamen
iterum reuoluit vt iterum occidant: & ita
dicit mors de pascet eos. Vel dicunt in
inferno pont sicut oues: quia sicut oues
postq pauerint in vno prato ducunt a
pastore ad aliud pratum: sic erit in infer-
no. Ibi eim sunt duo prata. s. pratu fr-
goris: & pratu caloris. Postquaz igitur
oues infernales pauerint in prato fr-
goris: pastor eaz. s. diabolus deducet eas
ad pratu caloris & sic alternatim erit in
ppetuu. Job. xxiij. Eld nimiu calore tra-
sunt ab aquis nituu. p Vel dicunt po-
ni in inferno sicut oues: q: sicut huius-
modi aialia distinguuntur per greges
q: oues sunt p ferz capre per felice etiaz
banati similiter per diuersos greges di-
stinguunt. Na superbi faciet vnu gregē
Luxuriosi alii: avari alii: zach. xij. Pla-
gent terre familie: & familie seorsum.
p Vel dicunt in inferno sicut oues: q:
sicut oues tendent qd sic tōse ad pascua
mittunt: sic peccatores hic dimittent la-
nam. i. diuitias. & sic attronfi ad pascua i-
fernalita transmittent. ps. Cū interierit
non sumet oia nec descēdet cū eo gloria
eius. C Vel dicunt pont in inferno si-
cut oues: q: sicut oues in calore stant cō-
pelle & vna super alia: in frigore autem
stāt segregatē. Sic & banati cū erunt in

igne infernali stabūt cōpelle: vt vn sup
aliū magis incēdat. Cū vero erūt in fr-
gore erūt sepati: vt quilibet p se stideat
Abat. viij. Ibi erit sietus & stridor dētiū.
C Scdo leprosi vocant xpm pceptoem.
Ipse eis & verus pceptor qui decē pcepta
nobis dēdit. que si aliqui transgredimur
ipm vt nfi misereat rogare debemus.
Vñ i isti leprosi dicunt fuisse decē. sicut
enim decē leprosi significant illos q de-
cem pcepta sunt transgressi: sic decē mun-
dati significant eos qui per xpm ad eo-
rum obseruantia sunt cōuersi. Iste deca-
logus pceptonū ē illud psalterium deca-
chordu. De quo dicit ppheta. In psal-
terio de chordio psallam tibi. qd verbū
tractans Aug. in libro de decē cordis di-
stinguit tres dilas. C Quidā entz istud
psalteriū portant sed in eo non cantant
qui. s. pcepta dei ex timore seruant. por-
tare entz psalteriū: s; nō cātare i eo on
qdē h;: s; dilectationē nō h;: q: timor pe-
nam h;: p Alij portant & cātant quī scz
mandata dei seruāt: ex amore seruant.
L; enim sit labor in portando: ē tñ dele-
ctatio in cātando. Iuxta illud ps. Lā-
biles mpsi erāt iustificationes tue. p Alij
nec portant nec cātāt sed pyciūt: qui. s.
mandata dei nō ex amore nec ex timore
seruat. Melius ē aut vt ibidem dicit Aug.
gu. psalteriū portare & cātare q tantū
portare. Rursus melius portare & nō cā-
tare q pycere: quia melius est pcepta
dei ex amore q ex timore facē. Rursus me-
lius ē facē ex timore q nullo mō facē. Pōt
ēt ad di quarta regula. Illor. s. qui non
portant sed cātant. Isti sunt qui dicūt
& non faciunt. In psalterio quidē de-
cem chordarū cantant qui pcepta dei
alijs predicant: sed non portant q: ea nō
seruant. De talibus dicitur Abat. xxiij.
Alligant onera grauiā & importabilia
& imponit ea i hñeros hoīū: vlgito at
suo nolūt ea mouere. C Tercio vocant
xpm miseratōre: cum dicunt. Abscrere
nostri. Eld misericordiā aut impēdendā
tria ipm inclinant. s. sua affectio pcor-
dial. nra deuotio filialis. & nra miseria
generalis. Eūm precor dialis ē quando
radical in corde. qm manifestat in opib;
exhibitione. quando ostendit i aduersi

Dominica.xv. post festū trīni.

ta tūm ppeffione: et qñ est cū pfeuerātia
et pīnariū. Istō mō xps in palliōe ad
nos affectionē habuit pccordālē: ipe enī
iuxta cor suū fuit pfeffus: ad innuēduz
q amor nī in eius corde est radicatus.
Ber. In quo enī clarus q in vulnerib⁹
tuis eluxisset: qu dñe suauis et mīlis et
multe misericordie. Ipse fuit in mani-
bus pfoatus: ad innuēdu q in bñficijs
est liberalis et largus. Sicut enī vas pfo-
ratū nihil retinet: sic xps nihil sibi ret-
nuit sed oīa nobis dedit. s. carnē in refe-
ctionē: sanguinē in ablutionē: aīaz in re-
dēptionē et deitātē dat i frustrationē. Ipse
enī in pedibus fuit pñsus. ad innuēduz
q pōdus pccōz nřoz portauit. Ysa. liij.
Vere lāguoreo nřos ipe tulit: et dolores
nřos ipe portauit. Ipse etiā fuit in cruce
totus extēsus. ad innuēdu q amor quo
nos dilexit vsqz in perpetuū se extendit
Matth. vlti. Ecce ego vobiscū sum oī-
bus diebus vsqz ad psumationē seculi.
Secūdo inclinat ipz ad miserādū nřa de-
uorū filialis. Hier. xxi. Si filius ho-
norabilis effraim. Si puer delicatus: qu
ex quo locutus sum de eo: adhuc recoz-
dabo: eius. Idcirco pñurbata sunt visce-
ra mea sup eū. Miseras miserabor eius.
Ac si dicat dñs: intarū viscera mea sup
eū cōmouent. Ac si ex eo mihi accresce-
ret magnus honor. et iō dicit. Si filius
honorabilis. Ac si ex eo mihi proueniat
magna vtilitas: et iō dicit effraim. q iter
pietatis fertilitas. vel ac si esset puulus et
etate imaturus. vñ ac si esset delicate nu-
trit⁹. et iō dicit. Si puer delicatus. Et
reuera scī viri sūt filij honorabiles dei:
q in ipis est imago dei quā in seipso ho-
norat. Eccl. x. Sili in mānitudine serua
aīaz tuā: et da illi honorē im meritū eius
Sunt et viles deo nō rōne dei: s; rōne
ipoz. Lhy. Sicut bñficiētes nō deo pie-
tati⁹ s; nobis. dñs aut gaudet nō de
suo lucro. sed de nřa salute. Sic peccan-
tes nō deo nocemus: s; nobis. deus aut
tristat aīo nō de sua iniuria sed de no-
stra pditionē. Sūt et puuli in dei cognitō-
ne et dilectionē: qdū sunt in pñti vīa. s.
Loy. xij. Lū cōfz puulus loquebar vt
puulus et. Sūt et a deo delicate nutriti
i pane angelico. i. seipo. ps. Panē ange-

lor māducabit hō. Tercio deū incli-
nat ad miserādū nostra miseria filialis.
Sūt tñ qdā q nullā hñt miseriā et nō in-
digēt misericordia. s. bñ in qbus nullā ē
miseria: nec qñ ad corpus. nec qñ ad aīam.
Apo. xxi. Absitget deus oēm la-
chrymā ab oculis scōz et. Aug. de ci.
dei. Erit in singulis isēpabilis volūtas
libera. ab oī malo liberata. et i plena of-
bono: fructus idēficiēter eternoz gaudio
rū iocūditate. obliata culpaz. obliata pe-
naz. nec tñ iō sue liberationis obliata: vt
liberatori suo nō sit iqrata. Alij sunt q
oēs hñt miseriā nec vllā pñte recipē misē-
ricordia. s. dñati. Eoz enī cor erit subie-
ctū oī pene et misē. Ysa. i. Ad plāta pedis
vsqz ad verticē nō est in eo sanitas. Eoz
enī aīa erit plena oī angustia qñrum ad
culpā pñtita. Sap. v. dīcēt itra se pñiaz
agētes et pñ angustia spūs gemētes et.
Erit plena oī dolore: qñ ad penā pñtē.
Ysa. xij. Tōtīdēs et dolores tenebūt et.
Erit plena oī tōtīdē imaginatiua et for-
midatiua. Sap. xvij. Timore pñu illi
us q nō videbat faciet cōstabant deterio-
ra et q videbant. Erit plena oī despario-
ne pñt ventā denegatā. Michē. i. De-
spara ē plaga eius. Alij sūt q nec oēs nec
nullas: s; tñ aliquas hñt miseriā: et iō
multiplici idigēt misericordia. Ali. s. q sūt
in via q multas hñt misēas qñ ad cor-
pus. Bern. hō natus de muliere: iō cum
reatu replet multis misēas: iō cū fletu. q
quasi flos egredīt et cōteritur: iō cū me-
tu. hēt etiā multas misēas in aīa. q sūt
Ber. Rō obnubilatur multiplici errore.
Admota p fundit multiplici obliuio.
Volūtas iactat multiplici pñurbatiōe.

Quinta decima. Sermo pñm.
Nemo pñt duobus dñis
seruire et. Mat.
vi. Sicut dīc Aug. deus lo-
minē fecit vt sūmū bonū in
telligeret. itelligēdo amaret. amādo pos-
sederet. et possidēdo frueret: iō xps i hoc
euāgelio iōdēt nos ab amore terrendo
ad amorē celestī i ducē. Et hoc quatuor
mōis. p. Prio dīssuadēdo dñstīaz sul-
tū: cū dicit. Nō pñt duobus dñis sul-
re. p. Secūdo iter dīcēdo nimīa sollicitudī
nez: cū dīc. Id dīco vobis ne solliciti sī

beo incli
ia glia
ia z no in
us nulla
grum ad
e oenla
ug. de ci
z volutas
z ipecta ol
z gau dio
oblitia pe
oblitia: vt
ly sunt q
cipe mife
erit suble
ata pedis
tas. Ex
ptum ad
se pniaz
metes z
na pnt
ebut sc
ua z for
pusti illi
dererio
despario
ce. i. Be
o es nec
tas: z lo
i. f. q fut
ia d cov
fetu. q
cu me
a. q: fm
errore
blitioe
batioe
o pm
ia vilia
E. Dat.
deus to
onu in
ado pos
s hoc
rendo
uatuor
z: fm
s: ful
ctudi
citi su

he. p. Tercio ostēdēdo ista per simili
tudine: cū dicit. Nōne aīa. pl^o ē q̄ eīca zc.
C Quarto iducēdo suā intētiōne: cū dī
cit. Querite ergo pīmū regnū dei. C Lir
ca pīmū notandūz q̄ nemo pōt seruire
duob^o dñis p̄traria p̄cipiētib^o. Ipsi duo
vñt sunt de^o z diabolus. vel deus z mū
dus. vel de^o z caro. C Pīmīs duob^o ne
mo pōt seruire: q̄ deus p̄cipit humilita
tem. Dat. xi. Biscite a me: q̄ mittis sum
z humilis corde. Diabolus supbia. Job
xli. Ipse est rex sup oēs filios superbie.
Prego. Luidēti sīmū signū reproboz est
supbia: hūilitas electoz. Cū ergo quam
glōz hēat cognoscit: sub quo rege mili
tet inuenit. C Scōis duob^o nemo pōt ser
uire: q̄ deus diligit pacē: mūdus turba
tione. Jos. xvij. In mūdo p̄sura habebit
statu me aut pacē. C Tercis duob^o ne
mo pōt seruire: q̄ deus p̄cipit puritatem.
Caro appetit voluptates. Iste sunt due
leges. De qb^o dī Roma. xv. Vīdeo altaz
legē in mēbris meis: repugnātē legi mē
tis mee. Ex carnis est carnalis cōcupi
scere. Ex mētis est mūditiā desiderare.
Gal. v. Caro z cupiscit aduersus spūm z
spūs aduersus carnē. Segf. n. Aut vñ
odio hēbit. f. diabolū: z alterū diligit. f.
deū. Aut vñ sustinebit. f. diabolū: non
qdē diligit. Aug. Nemo diabolū diligit
s̄ sua cupiditate simplicitas subdit ei: z
en diligit: sicut q̄ ancille altene cōluctus
est ppter zcupiscētia patit diurnā ser
uitutē. z si nō diligit cū cur^o ancillā dili
git: alicz cōtēner. f. deū. Nō qdēz odio
hēbit. Aug. Null^o z scia deū odisset. hoc
aut Aug. postmodū retractauit ppter il
lud ps. Supbia eoz q̄ te oderūt ascēdit
semp. Sz sine dubio nullus deū odit af
fectu: si effectum ēc diabolus ingrū
f. est oīuz gubernator: sz ingrū ē eoz pu
nitio: sic nec latro odit iudicē ingrū est
dō sz ingrū est iudex z tortor. P Post q̄
dicit i gñalt descēdit ad spale dicēs. Nō
potētia deo fuisse z mamone. glo. Mā
mona nomē ē demonis qui pēt diuitijs:
nō q̄ in ei^o ditioe sine: sz q̄ ip̄s vitior
ad deceptiōē irretitēdo laqueis diuitia
rūz. Nō alit. Nō potētia h̄re sz nō pote
stia fuisse. Licitē. n. h̄rēt pnt qñ bñ dispē
sant. Quidā. n. eas diligūt p̄tra deū: sic

auari q̄ sūt eaz fut. De qb^o dīc glo. Ser
uire diuitijs deus negare est. P Alij eas
diligūt: sz ira deū. sicut vīri impie q̄
adhuc terrenis p̄tē dedit. Ipsi sūt q̄ edī
ficat lignū feni z stipulā: q̄. i. treca plus
iusto yel minus vel mūine dilexerunt.
P Alij retinēt eas ppter deū vt. f. pau
perib^o inde subueniat. sic fuerūt patriar
che: sic fuit scūs Joānes p̄farcha ale
xadrin^o q̄ in orōne xpo dicebat. sic bone
iesu ego dīspēcādo tu subministrādo: vt
videam^o q̄ vincat. C Circa scōm notā
dūz q̄ xps iter dixit supflua curā mūda
noz. Diabolus. n. p̄io sollicitat hostem
vt q̄rat necia. Sicut de^o videt hōi pmi
fisse. Ben. iij. In sudore vult^u tui vsceris
pane tuo. Habitis necessarijs sollicitat:
vt q̄rat supflua: q̄ sollicitudo dissuadet
Phil. iij. Nihil solliciti sitis. Chrys. Sol
licitudo despiciōis est filia. Habitis ne
cessarijs z supfluis sollicitat vt q̄rat no
cia p vīras. f. z rapinas. Prouerb. i.
Seinite oīs auari alas possidetis rapi
unt. p̄cipiūsigit tētiōis in auaritia ē
nimia sollicitudo circa necia. pgressus
circa supflua. sz cōsumata malitia circa
nocua. Dñs igit sudat ampurare tēta
tione p̄cipiū qd est nimia sollicitudo
circa necia: cū dīc. ne solliciti sitis aīe ve
stre zc. Quo ablato p̄ dñs aufert. p̄gres
sus z finis. Qui. n. nō est sollicitus circa
necia: nec circa supflua z nocua. C No
randū tñ q̄ est qdā sollicitudo quā facit
charitas. De qua Roma. xij. Qui pēt in
sollicitudine. P Alia quā facit necessitas.
P Tercia quam facit cupiditas. De hac
duplici dicit glo. In sudore vult^u tui pa
rat panis: sz panis exercēdus ē. sollici
tudo tollēda q̄ mēte p̄rurba dū tmet
ne aut possēda dīspēat: aut elaborata nō
ptingat. C Prima p̄cipit. C Scda p̄mit
it. C Tercia phibet. C Circa tertiū no
randū q̄ dñs phibet hāc supflua sollici
tudine p̄ multiplicē silitudine. Et p̄io q̄
silitudine creature rōnalis. De q̄ ponit
duo exēpla. Unū cū diēmone aīa plus ē
q̄ escat corpus plus q̄ vestimētū. Qu
dit maiora. f. aīam. p̄l debet minora. i.
escā z velles. Et dñs ponit hic tria bo
na q̄ de^o hōi dīdit. f. corp^o. aīaz z res. Aīa
aut v3 subiect suo supiori. i. deo sibi obet

ruz actionē. cū strahit sūt ad pbatidēz.

¶ Sermo scōs vnde supia.

Nemo pōt duob⁹ dñis
seruire cē. Scōs
Aug. tria sūt gēa hominū. s.
valde boni sicut viri pfecti.
valde mali sic pēores & impij. Medio-
riter boni & mediocriter mali sicut
negligētes & tepidi qui volūt deū diligē-
re & mundū. Ista tria gēa hominū dñs dīscri-
bit in pñt euāgelio. ¶ Primo. n. descri-
bit mediocriter bonos & mediocriter ma-
los. cū dicit. Nemo pōt duob⁹ dñis ser-
uire. Isti duo dñi sūt mūdus & deus qui
simul diligat nō pñt sicut scī viri p mltā
exēpla offēderūt. Aug. sup Joānē hoc
offēdit exēplo vasis dicēs. Si hīter i te
amomūdū nō ē quo tēret amor dei. vas
ē s; plen⁹ es funde qd habes vt recipi-
as qd nō hēs. sūn dē amorē secult vt im-
pletis amore dei. De hoc eodēz idēz sic
dicit in libro līdē. Omel. l. Est amor vti-
lis & amor nox⁹. amor vtilis amore ipse
dīst. amor noxtus recedit: & amor vtilis
succēdit. plent sunt hoīes amore vtilis
secult. fundat & capiāt. vīs vt intret mel
vbi acētū infudit. Idē etia sup Joānē.
hoc offēdit exēplo man⁹ dicēns. nō pōt
quis amare qd eternū est: nisi subtrahat
amare qd tēporale ē. Amore hoīs sic pu-
tato qst manū alē: si aliqd tenet aliud tē-
nere nō pōt: vt aut possit tenere qd datur
dimittat qd tenet. Qui. n. amat seculūz:
deū amare nō pōt. q; occupatam h; ma-
nūz. Dicit illi dñs. Tene qd do. non vult
dimittē qd tenebat. nō pōt accipere qd of-
ferit. Si necessitate impedit⁹ possidē co-
gitur: possideat nō possideat. teneat nō
teneat. dñs sit ret sue: nō seruus auar-
tie sue. Epiphan⁹ in tractatu de. xij. abu-
sionibus seculari: offēdit hoc exēplo ocu-
loz dicēs. Abundū amorē dei pariter in
vno corpore habebat nō pñt: quēdamodū
oculi celū & terrā pariter nequaq; cōspi-
ciunt. Chrys. sup Mat. hoc offēdit exē-
plo p naturā celestīū & terrenoz dicēns.
Celestia & spūalia leuia sūt naturalr sur-
sum tendentia: terrena pōderosa sunt &
deorsuz trahentia. Si spūalia tenueris
sursum te ducit. Si terrena deorsuz te po-
nent. De hoc dicit et quedā glo. sup hūc

locus. Res inquit terrena vel deus si in
corde hoīs dñet ad gtraria ex vtraq; hō
trahit. Nā deus trahit ad superiora sibi
seruientē. Res vō terrena trahit ad in-
feriora. Raban⁹ sup Lucam offēdit hoc
exēplo vasis dicēs. Dissectio dei nō recti-
pū sectionē. Nā qñt dilectiōis in simitis
expēditis hoc tibi necessario a deo desi-
ciet. Sicut. n. in vase aliquo pleno liquo-
re inquatū emanauerit foras: intatū ne-
cessariū est in plentudine dnegare. Sic
et aia inquatū emanauerit ab ipsius di-
lectione ad illicita: intatū minuit necessa-
riū est a deo. Pōt aut hō & deo sūire & di-
uitias hīe sed nō eis seruire: q; nūc dñt
tarū pūis ēē & auaritia dñare eidem.
Juxta illud Amos. ix. Auaritia in capi-
te dñs. Auaritia. n. aliqñ occupat im-
mū: qñ. s. qd semp vult accipere & nō da-
re. Eccl. iij. Nō sit poncteta man⁹ tua ad
accipiēdū & ad dādū collecta. Aliqñ oī:
qñ. s. dē terrenis vult loq & tractare. Joā.
ij. Qui de terra est de terra loq. Aliqñ
oculos. Juxta illud ps. Oculos suos sta-
merūt deēt. in ter. Talū auaritia cura-
rī pōt: s; qñ alē dīt sup caput & dñā effi-
ciat vix curat. In seruis aut dēt auaritia
nō occupat caput: q; eis nō loquunt. Nec ocu-
los: q; in talib⁹ nō delectant. Nec man⁹
q; liberaliter paupibus largiunt. Sciūt
eniz q bona tpalia nō sunt ppaia: s; ac-
comodata. Non sunt secura sed transito-
ria. Nō sunt piosa: s; vilia. Elemosyna
aut facit vt sint propria. Petrus rauēti.
Da paup vt det tibi: q; qd paup de-
deris tu hēbis qd paup nō dederis alē
hēbit. Facit vt sint secura. Amb. Hēre dī-
tas in tuto ponit que deo custode suat.
Facit vt sint piosa: q; plūbū cōuertit in
aurū. Aug. Laudas mercatores si vēdit
plūbū & acgrit aurū & nō illū qui erogat
pecuniā & acgrit iustitia. ¶ Sēdo descri-
bit valde bonos: & hoc exēplo volatiliū
& līllog. Per volatilia eniz scī viri itelli-
gunt: ex eo q corde i celis morant. Phi-
lij. Nostra quersatio in celis est. Pericu-
lus est. n. istis volatilibus hītare i terra.
Juxta illud ys. xxij. Formido & fons
& loquens sup te q hītor es terre. Eluis
eiz q hītat in terra. Alut est in formidine

ne caplat. Aut cadit in fouea decipule que sibi preparatur. aut laqueis irretitur. In forma dñe sunt auari Job. xv. Sont tus terrores in auribus eius &c. In fouea cadit luxuriosus. Prover. xliij. Fouea pñda ē meretrix. Laqueis irretitū supbi quos superbi demones in terra abscondit. ps. In via hac qua ambula bam absconderūt superbi laqueū mihi. Et sabāt Ysa. Et erit oīs qui fugerit a facie formidinis cadet in fouea. & qui se explicuerit de fouea tenebit laqueos: q̄ sepe fit quādo q̄s desinit ardēter amare terrena trāssert se ad amādū carnalia. & quādo subiugauerit auaritiā & p̄cupiscētiē inde effert in superbia. Intelligūt ēt viri sci per hīa. Nam liliū extra ē candidū intrus ē aureus. intrus ē extra odoriferū. Sic viri sci in corpore sūt cādidī p puritatē. in corde aurei p charitatē. in pñcia & vita sunt odoriferi p scitātē: q̄ cōm̄ vita ē odorifera deo & p̄ximo. Eas. v. Bilectus meus cādidus: ppter puritatē. Rubicūdus: ppter charitatem. Electus ex milibus ppter vitē & conscie scitatem. Uix. n. de mille inuenitur vnus qui hanc duplicem habeat scitatem. Iphē. iij. Landidores nūc. nitiidiores lacte. rubicūdores ebo re antiquo. saphyro pulchiores. Sunt cīm cādidī & niriidī in corpore. rubicūdi in mente. fulgidi in cōscia & quersatōe. C Tercio dñs describit valde malos cum dicit. Si autē senum qd̄ hodie ē & cras in clibanū mittit &c. Per senum reprobi intelligūtur qui hic fuerunt ari dī i fide & in bono opere: & postmodum mittētr i clibanū infernalem per obustionē. C Quomō autē corpora dānatoz possint cōburi & nō cōsumi ostēdit Aug. de ciuit. dei multiplici exēplo. C Pri mo exēplo verminū dīcēs. Nonnullū genus verminū in aqua calida p̄scaturit: q̄ ne reperit. quomū feruorē nemo impu ne p̄trecat. Ille autē non solū ibi sunt si ne vlla lestone sed ē extra nō possunt vi uere. C Secūdo exēplo montū dīcēs qd̄a notissimi montes sicilie q̄ tanta tēporis vetustate vsq̄ nūc flāmis estuant & integri p̄seuerāt. satis idonei testes sūt nō omne qd̄ ardet cōsumi. C Tercio exē

plo carbonū qui ignis opatōe sic facti sunt incorruptibiles vt in terrā hūdas suffossi dum cēt ligna putrescerēt cor rumpi non pñt. C Quarto exēplo pa uonis dicens qd̄ deus dedit carni pau nis mortui ne putresceret. & narrat ibi qd̄ semel cū hec auis sibi cocta fuisset ob lata de pectore eius vsq̄ ad annū seruare fecit. & nullam lestone incurrit nisi qd̄ aliquātulū compulsiōe siccoris & contra ctōis fuit. C Quinto exēplo salamadre dīcēs sicut scripserūt qui d̄ naturis ani malū curiosus indagant. Salamadra in ignibus fuit noue. De cuius ēt pelli bus fiunt corrigie p̄ciose que quasi v̄tustate cōsumptē si p̄ponciātur in ignem ex veteribus fiunt noue. C Ultimo eo minus struit oēs. s. valde bonos & val de malos & mediocriter bonos & medio crites malos quādo cōcludit. Querit ergo primū regnū dei. In hoc qd̄ dicit p̄mum dat intelligere qd̄ primo & princī paliter spūalia sunt p̄ceda postremo tēporalia sunt querenda. Sed istum ordi nez peruertit auari. Contra quos dicit Augusti. in libro. i. omel. vsq̄ adeo ce citas mentia boniē occupauit vt oīa bona velit hēre p̄ter seip̄s. vlla v̄s habere bonā. v̄rorem bonā. domū bonā. Quid curra per singula. caligā non v̄s habere malā. & v̄s habere vitā malā. nūquid nocebit tibi plus mala caligā qd̄ mala vita. Lum. n. mala caliga cō stricta nocuerit. sed cōs discaltriās te abijctis. aut corrigis. aut mutas. Muta igit v̄s &c. Deī de subdit. sed plane viderē ynde falleris. Caliga nocēs dolorē facit. vita nocens voluptatē. illud nocet. istud liber. sed qd̄ ad tempus liber postea p̄ctus dolo. Quod autē ad rēpus salubriter dolo: postea i infinita voluptate & abundati gaudio letificat. Im illud. Qui semiant i lachrymis i gaudio me tent. Per hoc autē qd̄ dñs subdit. Et hoc oīa adiciētur vobis. dat intelligere qd̄ bona tēporalia debemus amare sicut accidētia. Accidens autē ē qd̄ adest & abest p̄ter subiecti corrupciōem. Sciri igit dei dīligit tēporalia sicut accidētia. Nā si assunt nō corrupit eoz aius p̄stēp̄bia. Si desunt nō corrupit per ip̄a.

scitaz. Talis erat q dicebat Phyl. iij. Scio hūillari scio z abūdare z penuriā pati. Auari aut diligunt diuitias z terrena tāquā substantia: q: si afflunt cōmputur per superbiam. vnde ostendit Aug. Radix diuitiaz ē superbia. Si de sunt frangūtur p ipatētia. Eccl. v. Būtile pseruare i malū dñi sūt: perierunt i afflictioe pessima.

¶ Sermo tertius vñ supra.

Scit enim pater vester celestis: q: his oibus indigetis zc. Magna nobis d deo nro debz ēē fiducia q i ipso ē magna beniuolētia: iō dñr. pater vester. In eo cū ē oium futuroz pscia. iō dñr. Scit. n. qualis in nobis sit magna indigentia. ppter qō dñr. his oibus indigetis. Circa pñmā notādum q magna dei beniuolētia i hoc exprimit q pñr nō vocatur. Deut. xxxij. Nōne ipse ē pñr tuus: qui possedit te z fecit z creauit te. Ipse enim nos fecit quātū ad corpus. creauit quātū ad animā: possidere nos debet quātū ad reā. Sza dñio corporis ipz expellit luxuriā si. a dominio aie superbia. dñio rerū auari. Ista sūt tria q in diēta salomonis hoīem de domo expellunt. f. furus. mala vxor. z stillicidiuz. Ista aut spūaliter intellecta deū ab homine expellūt. f. furus supbie q in altus ascedit hō cū auanescit. Mala vxor carnalis cupiscētia. z stillicidiū auaritiē q hoīem sollicitudinibz inquietat. Circa scdm. f. dei psciam. Quidā. n. curiosi duo maxie ingre res cōstuerūt. Pñmū q: cū pscia rei falli nō possit si pscit ali. quē damnadū oportet cū dānari. z iō nī bñ pdest agere bonū. z nīhil obest face, re malū. Pscdm ē quare deus creat vt nasci pmittit quos scit esse dānandos. Ad ista aut tribz modis rñderi potest. C Pñmū modus ē nram insufficiētia pñreō. cū dicit pbs. Intellect⁹ nñ hz se ad manifesta nature sicut ocul⁹ noctue ad solē. In tñ. n. cognitio nra ē obilis. q nullus phūs ponit vnq naturā vñt mase pfecte cognoscere. vñ igit q vñ phūs multis anis i solitudine stetit: vt naturā apū posset cognoscere. z tamē pfecte cognoscere nō valuit. Si ergo intel

lectus nñ non sufficere cognoscere manifeste nature create. quomōdō intelligere poterit occulta scie diuine. C Vnde narrat Tullius de natura deoz. q quidaz rex quesuit a quodā pbo qd esset deus. Et phūs ad respondēdū terminū postulat. cui rex triū dñrū terminū dedit. Quo expleto terminū iterū petijt: z trīum dñrū terminū adhuc recepit. Illo expleto adhuc maiorē terminū requisijt. Cui rex: vt video me deludis. Et ille nō facio dñe: sed deus ē hōi tā inmensus q hō de eo plus cogito: tāto plus in eo deficio. z i eo qd dñca nō inuenio. C Scūdus modus respōdēdi ē qōnem qōntibus repellēdo. z istū modū traditū habemus a dño. Mat. xxij. Qui ait phari seis ipm iterrogatibz. iterrogabo z ego vos vñū sermonē zc. Talibus igitur curiosis p qōnibus qō ē reddēda. vt dum nō possunt rñdere ad minima z manifesta desinat inuestigare profūda. De his aut minimis z manifestis aliqua exēpli gra pponamus que Aug. de ciuit. dñi dicit i mediū. C Pñio querit q cū tria sūt lucidissima. f. oleum. argēti. z ignis. z nīhil habeat i sentigrediniā: z si dēt q nō hñt. Quid ē q oleū lucidū maculas nī gras infundit. Argēti candidū lineas nī gras tingit. Et ignis fulgidus ligna z paleas nī gras facit. z oīa que laborit deterrima reddit. C Secūdo querit qd ē q palee tante sūt caliditatis q poma cruda maturat z tāte frigiditatis q nīves in media estate cōseruat ne finat. cū tñ calidū z frigidū sūt oīo contraria. z duo pñaria i eodē subiecto ēē non pñt. C Tertio querit d quādā ficu egyptia. ca que si ponat i aqua mox fundū petit vbi madefacta z aqua repleta ad superficiē redit z ibi consistit. C Quarto querit de calce i quo ignis latēs pñet. et cū naturalit aqua ignē extinguat z oleum nutriat. tñ siq aqua i calce infūdatur mox ignis latēs vrere incipit. z si oleum adhibeat mox illū ignē extinguit. P Qui tō querit d a damare q nullo ferro frāgitur: nullo igne cōsumit. z tñ bircio san guine frāgi phibet. Dñr aut q in ethio pia ē que dā calamitā que ferrū nō attrahit: sed repellit. z que dā alia q i vno an

Domica. xv. post festū trinitatis.

gulo ferrum attrahit & in alio repellit.
¶ Sexto querit d' duob' fontib'. quoz
vnu ē in egypto i quo facies extinguit
accēse. & rascē dunt extincit. Alius est
apud garamātes q in nocte ē tā calidus
vt nō tangat. in mane & i die tā frigidus
vt nō bibat. In fluit ē mīsa & stupēda
apparēt. Dī. n. lapillus ē modicus ad
modū sagitte figuratus: & i medio inter
fluito i modū aeris generatus. Hic aurū
& argētū in marsupio lanceo & scrinio li
quefacit. & marsupij & scriniū nō ledit
& multa alia stupēda facit. Si igit homi
nes cariosi istoz & similium nesciūt rōnez
red dere: desinat celestia id agare. ¶ Ter
tius modus rīdēdi ē rōnibus & exem
plis veritatē alitruēdo. ¶ P'ūmū igit q
d. n. ista p'ficia nullā necessitatē s'ferat
ostēd' s' Boetius rōne & exēp'o. Rō eius
ē qm' deus p'ficit futura. quē d' nō necessi
tate vt solē ostēd'. & quē d' ex libera volū
tate: sicut hoīem currere vel aliqd opari
Et id sol' necessario oīis q: deus sic p'fci
uit & ordinauit. & hō volūtate opat quia
deus sic p'fciuit & ordinauit. illa igitur
que sūt a cō naturalis operante. v'itura
sunt d' necessitate. Que vero a cō libere
opante v'itura sunt libere & nō de ne
cessitate: q: deus sic instituit & p'fciuit.
Exemplū aut tale ponit. sit alicui aliqd
triūm i quo hō sit paratus ad ambulā
dū. alius aut hō sibi sit super altā specu
lā p'ficus futurorū qui monet eū ne p' viā
sinist'ra iccedat: s; aut p' dextera aut saltē
per mediā vadat. & illi p'tēns sinist'raz
teneat & in latrones iccedat: nō fuit cul
pa speculatoris q: hoc p'fciuit & maxime
q: ammonuit s; illius qui p'tēpsit. Potest
igit dici q: viā dextera ē p'nia que ducit
ad celū. viā sinistra ē p'cm qd ducit ad
tartara. viā mediā ē p'nia inspectoz: q
ducit ad purgatorij. Deus igit scit qua
viā quislibet est facturū & monet ne per
sinist'ram incedat sed aut per dextera: &
aut saltē per mediā vadat. Siquis igit
viā p'ci eligit & ad tartara descēdit non
deo videntī & admonētī: s; sibi p'tēnti
imputat oz. ¶ Postea querit. q're vul
neratus medicinas regit cū deus scit
qm' ē monturus. & quare agricola terrā
serit & vineā colit. ex quo deus scit quos

fructus debeat p'ducere. sed si vulnera
tus medicina p'temnit mortē incurrit. Si
agricola terrā vel vineā nō colit sterles
fructus hēbit. q: sic dñs fructū esse insti
tuit & p'fciuit. ¶ Ad scdm querit quare.
s. deus creat & nasci p'mittit quos dānā
dos ē cognoscit. Rndit apls Ro. ix. an
nō hz p'tā tē figulus ex eadē massa fac
re aliud quidē vas in honore. aliud i cō
tumellā. Vbi dicit Aug. Jō nō vtriusq
i honore ne hoc meruisse cōtinet & nō vtrū
q: in p'tumellā: vt iudiciū misericordie dī
superaltet. Ac p' hoc ne dānatus ex debi
to d' supplicio suo iuste q'uerat. Nec li
beratus gratis supbe d' merito gloriē.
Aug. aut in enchyridion ad istā qōnem
rndit dices q: deus cū sit sūme bonus nō
sineret malū ēē in operib' suis nisi adeo
ēēt oīpotes q: de malis posset bona dī
cere. ¶ Quattuor igit bona d' malis ho
minibus maxime deus elicit. ¶ P'io q:
ex hoc boni meliores apparēt: sicut ē
albū iuxta nigrū magis relucet. Augu.
vbi supra. Illū qd malū d' bñ ordinatū
& suo loco positū emittitius p'mēdat bo
nū vt magis placeat & laudabilior fiat
bona dū p'parant malis. ¶ Secūdo q:
ex hoc dei iustitia cōmēdat. Lū. n. vni
uerse vīe dñi sunt misericordia & veritas
si oēs ex misericordia saluaret nō appa
reret eius iustitia. & si oēs ex iustitia dā
naret nō appareret eius misericordia:
velut si in dēx oībus malefactorib' par
ceret nō appareret iustus. & si nulli vn
q' p'ceret nō appareret pius. ¶ Tercio
q: p' malos boni exērcētur & maior eis
corona p'parat. Si enim malī nō fuissent
nec xps fuisset occisus & hō nō fuisset
dēptus. nec stephanus fuisset lapidat.
nec aliquis scūs p' martiriū fuisset coro
natus. Breg. q: lima ferro: foras au
ro. & tribula grano. hoc facit tribulatio
viro iusto. ¶ Quarto q: de malis sunt
sepe multi sancti generati. sicut de clau
malo natus ē scūs Job. De achaz malo
ezechias bon'. De amon malo iofias bo
nus. De hēricis petrus martyr egregi'.
Ex spinis. n. nascit rosa. s; si spina peni
tus p'cidere nulla rosa nasceret. sicut
igit interdū deus spinas vt inde electas
suscipiat rosas. ¶ Tercio ponit nra in

digētā: cum dē. q. hīs oībus īdīgētis. ex quo dāc inrelligi q nō debemus temporalia querere ad supfluitiā sed ad subleuandā īdīgētā: aut īn nobis aut ī alijs. Lōtra hoc faciūt gulōi q nō respiciūt ad necessitatē sed ad voluptatē cū hī dicat Seneca. Palatij tuū fames exstet et nō fapores. Legit q vario fugiēt a facie Alexandri et magna siti oppresso aqua turbida et cadaueribus inquit nata ē ei ad bibēdū oblara quā bibēs dixisse nūquā ībisse iocūdī. Lōtra hoc ēi faciūt auari q alioq īdīgētās nō lūt supplere sibi oīa retinere: cū tamē agra et leo pēdā soli nō comedāt: s; auidus et bestia a longe sequētib; partē relinquit. Legit q cū Alexander īp quā dā silua pergeret et ipse cū exercitu siti fere deficeret. et cypus aque sibi oblat^o fuisse ipam aquam effundī mandauit. Noluit. n. solus bibere postq militibus suis hoc nō poterat cōicare. Lōtra hoc ēi faciūt superbi qui nullo reputāt se īdīgere et tamē omnib; īdīgēt. Superbia emz oīa bona corodit et folia bonoz verborum et floes bonaz volūtātū et fructus bonoz operū. Juxta illud Ecclē. vi. Non te extollas īn cogitatōe anime tue velut taurus ne forte elidat vīrtus tua per stultitiā: et folia tua comedat. et fructus tuos pdat. et relinquantur velut lignū aridū īn heremo.

Et hīca deciasēxa Sermo primus.

Barthesus īn ciuitatē que vocat naym. Et ecce defunctus est: et erat cū. Luce. vii. Iste filius vidue defunctus erat et ad monumētus porrabatur et iā extra portā delatus erat et mater vidua cū sēbat. Per istum igitur defunctum peccator significatur. De quo qn q; per ordinem sunt videnda. P^o Priore quare peccatura per mortuū ītelligitur. P^o Secūdo quod ē monumētū ī quo īcluditur. P^o Tercio qui sunt portatores a quibus portatur. P^o Quarto que ē ista portā extra quā deferret. P^o Quinto q est vidua a qua deferret. P^o Circa pūmum notādum q peccator per mortuū ītelligitur ex eo q īstāt mortuū est frigidus. pondērosus. et fetidus. Frigiditas

autem ī eo causatur a tribus. P^o Priore causatur a frigida suggestiōe diaboli. De qua dicit Eccle. xliij. Frigidus ventus aquilo flauit et cōgelauit chrisalluz ab aqua. Iste ventus aquilonaris tentatio est illius qui dicit ysa. xliij. Sedebo ī lateribus aquilonis. Ex cuius rē ratione frigida anima que erat chrisallus īnquātum ad eū īmaginē ē creatar: tota efficit gelida. P^o Secūdo causat a frigida natura peccati. Peccatum em de se frigidū est et cum sit venenū serpentis īnfernalis vel q p se sui frigiditate exstinguit caloz cordis. De frigiditate peccati dicitur Hierē. vi. Sicut frigida facit cisterna aquam suaz. sic frigidam facit malitia animaz suaz. P^o Tercio causatur ab extinctiōe ignis diuini amoris. Amor enim dei ignis est. Luce. xij. ignē veni mittere īn terram et. Isum ignez pēdictus ventus aquilonaris exstinguit. et ideo animaz frigidam relinquit Chrysostomus. Qui non habet istum ignem: de quo dicit dominus. Ignem veni mittere īn terram. In hyeme est. etiam si fuerit ī media estate. Sicut autem frigus poros terre constringit ne aliquid germinare permittit. Sic tale frigus īn anima generatum siue a frigida suggestiōe diaboli siue a frigida natura peccati: siue ab extinctiōe ignis diuini: sic omnes bonas affectiones constringit q nullū bonum propostitū. nullum bonuz opus animaz pducere sinīt. Ideo dicit Ecclē. xliij. Belu sicut salem effundam super terrā. i. effundī permittā. Tale enim gelu habet naturam salis: q animaz q prius fructifera erat sterilem fecit. ps. Terram fructi et. P^o Secūdo peccator est ponderosus. Peccatum enim dicitur ponderosus. tum q vnus ad aliud trahit. Greg. Peccatū q; p penitētiaz si ostendit mort suo pondere ad aliud trahit. ysa. xxxiij. Pilosus clamabit alter ad alter. Glo. p peccata malitia ppetrada vocat. tū q laborare facit et pmit ysa. xliij. Seruite me fecistī īn petis tuis. p buisti mihi laborē ī īnquātib; tuis. tū q subito ad īfernū dīmergit. Job. xxi. ī pūcto. ad īferna descendit. Si omnes mōtes essent plūbei et sup aliquem iustū ca-

dirigat oculū ad aliquā illictā: et q̄ oculi
huius renūciat cordi aliq̄ vana. Un̄ Job
xxi. Peperi fedus cum oculis meis ne
cogitē qdē de virgine. Ad portā auditus
ponēda ē sepes spinea. l. rephēio dura.
Eccl. xviij. Sept̄ aures tuas spinis et no
li audire līngua nequā. Eiusdē. xxv. Uē
tus aquilo dissipat pluvias: et facies tri
stis līngua detrahēt. Hiero. ad rusticū
monachū. Sicut sagitta si mittit cōtra
durā materiā nōnq̄ in mitterē reuertit
et vulnerat vulnerat. Sic detractor cū
tristē faciē viderit audiet illico p̄abe
scit: pallet vultus: herēt labia: salina sic
cat. Itas tales spinas et philosophi ali
q̄i opponēbāt. C. Diogenes. n. cui dā re
ferebāt qdā malū ab amico de sp̄o platū
ait: Būbū vero est an amīc? hoc dixerit.
Cerni ē aut mīsi q̄ tu male dicis. Anti
stenes cui dā dicebat: ille de te malū hoc di
xit. attēdō m̄ hoc dixit s̄ de illo q̄ hoc
in se hīe recognoscit. Ad portā oīs po
nēdā ē ostiū vt q̄i expedit aptat. et q̄i nō
expedit clausus teneat. Ponēda ē state
ra vt verba pōderata p̄erant. Ponēdū
est frenū vt ab afflicto animi ligua rega
tur. Itā doctrina tra dīf Eccl. xxviij. Dū
tuo sacro ostia et vbi tuis sacro satera
et frenos oīs tuo rectos. C. Quinto vidē
dū ē q̄ sit ita vidua o q̄ mortu? deslet: s̄
glo. ita vidua est ecclia q̄ sp̄s sui p̄ntia
viduata filios suos p̄orat q̄s ad montē
ire sp̄p̄ct. Mat. ij. Rachel p̄orat filios
suos: sic p̄orat paulus dicēs Gal. iij.
Filii mei quos iter prurio donec for
met xps i vobis. C. Notā dū autē q̄ tres
plactus circa mortuum fieri p̄sueuerāt.
P. Un? sit cū adhuc mortu? est in domo.
P. Ali? dū fert extra domū. P. Tertio dū
deslet ad tumulū et sepelīf. Tūc mortu?
ē in domo q̄i p̄tū adhuc ē in aīo. Tūc
deslet extra domū q̄i p̄cedit i actū. Tūc
sepelīf q̄i mole terre. s̄ p̄suetudine pec
catorū p̄nit. Glēdus est igit p̄cto: q̄ est in
p̄cto male voluntatis. Glēdus est q̄ proce
dit in actū p̄auit operis. Glēdus est q̄ ē
in peccato male cōsuetudinis. Itē tres
differentie peccatorū et isti tres plactus
figurati sunt p̄ tres mortuos quos xps
suscitauit in gbus oīsbus fuit plactus.
Suscitauit enī p̄uellā in domo: et signū

ficat peccatū in anima: et ibi fuit plactus
Un̄ dī Matthei. v. Uidit tumulū et fle
tes et etulātes multū et. Suscitauit ad o
lescentē platū extra domū: vt habet hic
et hoc significat p̄ctū q̄ p̄cessit in actū:
et hic s̄it fuit fletus: q̄ m̄ flebat. Susci
tauit lazā iam sepulcū et fetidū: et signū
ficat p̄ctū p̄suetudinis: et ibi fuit magnus
fletus. nā fletit martha: fletit magdale
na: fletuerūt iudei: fletit et xps. Itē tales
maiores fletu idigent q̄ p̄mi vel secūdi.
P. Demones eīz cītra peccatorū mortuū
faciūt tresmō plactus sed plausus. Ca
ciūt cīm plausus magnū: q̄i peccat i do
mo hoc est in aīo suo. Matorē q̄i proce
dit in actū. Mximū q̄i p̄suetudine
sepelīf. Thēi. ij. Aperuerūt super te os
suū inimici tui. hoc p̄inet ad plausum
p̄ p̄cto cordis. Sibilauerūt et fremuerūt
dētibz suis. hoc p̄inet ad plausus pro
peccato opis. Et dixerūt deuorabimus
cū. En iste est dies q̄ expectabamus in
uiciniū et vidimus. hoc p̄inet ad plau
sum pro peccato p̄suetudinis.

C. Sermo secūdus vidē supra.

Adolesces tibi di
co surge et. Sicut per istū
defunctum significat misera
peccatoris p̄ditio: sic per istū suscitātū
intelligit salutaris penitentiis puerio.
Lulus suscitatoris et cōuerisionis quedā
sunt inductiua: quedā eī cōsecutua: quedā
ostēsiua et quedā cōsecutua. Inductiua
autē duo sunt. s̄ p̄passio vidue et p̄sen
tia turbe. C. P̄mū igit q̄ xpm̄ iduxit
ad istū resuscitādū fuit cōpassio vidue.
Unde dī: Quā cū vidisset dñs misericor
dia motus et. Itā p̄passio vidue signat
cōpassionez peccatricis anime quā xps
sup eā gerit. et tanq̄ pater benignus cō
solationē infundit. ij. Loy. i. Bñdictus
deus et p̄ dñi n̄i iesu xpi p̄i misericor
diaz et de tot? p̄solatiōis et. Et vocat
hic apls deū triplicē noīe. s̄ deū: dñm et
patrē. Itā s̄m triplicē t̄pis veritatē asse
curus est hāc triplicem deuotionē. In
statu enim legis nature vocat? ē deus.
Unde dicit. In p̄ncipio creauit de? et.
Et rō est: q̄ tūc erat sp̄s istruendū hoīes
in vniū veri dei cognitione. Deus enī

vt Damascenus dicit. dicit a theos qđ ē
deus tunc cognoscēs: quia seipm nos co
gnoscere facit. In statu legis scripte vo
catus est dñs. Tñ dicebat: Ego dñs &c.
Et rō etiā: tūc tps erat tenēdū boies in
timore. dñs enīz est nomen timoris. In
statu legis euāgelice sepe vocat pī. Tñ
in orōne dñica non dī deus nr: nec dñs
nr: sed pater nr. Et rō est: qmō est tps
p̄sonēdū filios in amore pīis. Pater. n.
nomē est amoris. Ro. viij. Nō enīz acce
pistis spūm seruitutis itēz in timore: s;
accepistis spūm adoptōis filioz. C. Se
cū dī i ductiū fuit pīta turbe. Nam i
cū ipso erat multitudo copiosa: & cū vi
da sūt turba multa. ideo sū glo. xps
i ductus fuit corā illis facē miraculū: vt
illi crederēt & iū? miraculū testes eēnt.
Sed norandū q̄ suscitatio filie archis;
nagogi facta ē: electa multitudo pīte.
Suscitatio vero istius & lazari in pīta
multitudis q̄ ē dī durauit & lōgo tpe
vixit: & lōga pñiaz egit. Per puellā igit
suscitātā in domo: intelligit p̄ctōr ocul
tus q̄ dē dēu offendit. Per puez extra
domū suscitātā p̄ctōr manifestus: q̄ dēu
offendit & p̄ctm scadalizauit. Per la
zar q̄ rīdū anū & fetidū p̄ctōr p̄suetud
narius intelligit: q̄ dēu offendit & p̄ctm
scadalizauit: & dēu a sententiā elōgauit.
P̄ctōr igit occult? d; facere pñiaz in oc
culto vt placet deus. P̄ctōr manifestus
d; facere pñiaz manifestā & diuturnā vt
plz dēu & edificet p̄ctm. P̄ctōr p̄suetu
dinari? d; facē pñiaz manifestā & diutur
nā vt plz dēu & edificet p̄ctm & paula
tīz possit appropinquē ad dēu. C. Scđo
ī ista resuscitatōe fuerūt qđā effectiua. q̄
qdē fuerūt duo. s. tactus loculi & iussio
p̄cepti. De p̄mo dī: accessit & tetigit locu
lū. Tūc dñs loculū tāgit qñ cor dñz pec
carioris ad pñiam emollit. Loculus eim
iste est p̄ciētia p̄ctōis: in quo tanq̄ i le
cto male p̄cie regeſcit. Est enīz loculus
iste spinosus: & tñ in ipso regeſcit auar
it dī Job. xxx. Est sub sentib? delitias
p̄putabā. Est lutosus: & tñ in ipso rege
ſcit voluptuosus: vt dī. Pet. ij. Sus lo
ra in volutabro luti. Est vētosus: & tamē
in ipso regeſcunt superbi: vt dicit Diere.
xxij. Omnes pastores tuos pascit vētus.

Ecce quāto cecitas regeſcere in lecto sp̄i
noso lutoso & ventoso. Sed accessit dñs
Et loculū tāgit dñz peccatōrē ad sui co
gnitiōē reducit. Et tunc ille loculus q̄
p̄lus erat spinosus per p̄ciētōē vīto
rū: efficit floridus p̄ amentatē virtutū.
Casi. i. Lectulus nr floridus. Qui p̄lus
erat fetidus per imūditā: efficit odor
ferus p̄ puritatē internā. Cafi. v. Vinet
florētes odorē dederūt. Odoi vineay bo
mines recreat: serpētes fugat. Sic odor
castitatis delecrat dēu & volēz fugat
serpētes infernales. Qui p̄lus erat vento
sus per inq̄tudinē: efficit gērus p̄ men
tis tranquillitates. Eccl. xliij. In sermone
cuius siluit vētus: cogitatōe sua. i. sapia
placuit abyssus. i. cor p̄ctōis cōsultum.
C. Scđm effectiū huius resuscitatōis
fuit iussio p̄cepti cū ait: Tibi dico surge.
Ista aut iussio est diuina inspiratio. De
qua dī Eph. v. Surge q̄ dormis & exur
ge a mortuis: & illuminabit te xps. Būi
na q̄ dēz ispiratio excitat dormiētē. ideo
dicit: Surge q̄ dormis: vt iustificat mortu
rē. ideo sub dī: Et illuminabit te xps. Est
enīz xps via veritas & vita: vt dī Joan.
xiiij. Est via per quā hō ad celū vadit.
Est veritas que hōiem ne erret deducit.
Est etiā vita per quā hō tanq̄ ad termi
nū puenit. Quia igit est via excitat dor
mientē vt surgat & p̄ viā vadat. Quia est
veritas deducit ignorētē nē p̄ deūa ieco
dat. Quia est vita viuificat mortuē vt
ad vitā eternā pueniat. C. Tertio ī ipsa
suscitatōe fuerūt quedā ostēsiua. i. que
dā p̄ que ostendit q̄ fuit vere suscitāt.
Et illa sūt duo. s. sessio & locutio. C. De
p̄mo dī: Resedit q̄ erat mortuus. Non
dī q̄ stetit nec q̄ tacuit: s; q̄ resedit. In
stā dō: totū corpus laborat. In facendō
totū gescit. In sedēdo: partim laborat &
partim gescit. Illi stant q̄ circa curas tē
poraliū mūnis laborāt. Illi facēt q̄ a bo
nis opibus nimis torpēt. Neuter s̄lorus
vere sunt suscitati. Illi sedēt qui bedm
sunt & labori actiōis & gētī p̄templatōis
illi sunt vere suscitati. Tales q̄ habent
vtrāq̄ vitā. s. actiua & p̄p̄latiua dāt le
deo p̄ deuotā orōnez. p̄mo: per miser
cordē subueniētē: & subīp̄sis p̄ humilem
recognitiōē. Et sic hñt officiū magda

lene: marthe & lazari. Berni. Opus est vt
maria pie & subtili sentiat de deo. Mar
tha misericorditer & benigne de primo.
Lazarus misere & humiliter de seipso.
C Secdo peccator: ostēdit suscitatus qñ
ille q pñeuit loqui verba mudi vel ver
ba peccatrici pñe loqui verba dei. Sicut
eiusc ostēdebat se esse ciuē babilonie:
sic mō ostēdit se esse ciuē hiersem etuira
tis supne. Ad linguagiu. n. qō qñ loquū
ostēdit ciuitatē quā pñet. An dicūz
fuit Petro Mat. xxvij. Vere & tu ex il
lis es. Na & loqū tua manifestū te facit.
Qui ergo loquū verba mudi: ostēdit qñ
sit pñessūs ciuitatē mudi. Joā. iij. Qui
de terra ē: de terra loquū. Qui loqū ver
ba pñeti dicat qñ sit pñessūs ciuitatē in
ferni. Jac. iij. Ligua nra ignis ē inflama
ta a gehēna. Qui loqū verba dei: idicat
qñ sit pñessūs ciuitatē padisi. An dñs
loquēs semp verba dei: querebat de iu
dēis dñs Joā. viij. Quare loqū meā nō
cognoscitis. C Quarto in ipa resuscita
tōe fuit qdā pñecutiua. i. qdā que ad ipā
miraculū fuit pñecutiua: que qdē fuit duo.
C Primū est dei laudatio. An dñs: Accē
pit aut oēs timor & magnificabāt deum.
Na sicut dicit Aug. Nemo donis dei est
beatus q donatū existit i gratus. Quale at
dñs laudat ostēdit in s. l. homi. in pso
na dei dicens. Si fueris iniquus nō me
laudas. Si fueris qñ iustus & de iustitia
istatus: nō me laudas. Si vīta cū lingua
plēnit me laudas. Et subdit: Delius ē
tacere & bñfacere: qñ laudare & pñm cō
mittere: ergo fratres toti laudate. Lan
ter vor: cante vīta: cātē facta. C Scdō
est xpi fides & cognitio cū dixerūt. Pro
pheta magnus surrexit in nobis. Et vo
cant xpm ppheta magnū & vīsitatorem
nostrū. Fuit aut xps ppheta magn⁹: qñ
habuit verba magne sapie. Jo. vij. Nun
qñ sic locutus est hō sicut hō iste. Hūit mī
racula magne potētie. Act. x. Qui pñra
syris faciēdo & sanādo oēs oppñs a
dyabolo. Habuit exēpla magne sanctita
tis & vite. Mat. xi. Discite a me qñ mitis
sūz & humilis corde. Luc. vlti. Qui fuit
vīr ppheta potens in opē: qñ ad miracu
la. & sermone: quo ad verba coram deo &
oi pñlo quo ad exēpla. Fuit ēt vīlita

tor: nē. Luc. i. Visitauit nos oīes ex al
to. In huius figura dicit Isai ad dauid
i. Reg. xvij. Frēs tuos vīstabis si recte
agāt. Et cū qñs ordinati sūt disce. Vi
sitoris cim oīcū est ingreire de vita.
ideo dñs: Si recte agāt. Ingredere d fama.
iō subdit: Lū qñ ordinati sūt disce. & illa
facē dñs ex charitate fraterna. iō pñmittit
frēs tuos. Xps igit ad nos vīstados ve
niēs & ingrens de vita: iuenit in nobis
mala opa. Joā. iij. Erāt aut eor opa ma
la. Ingrens de fama inuenit qñ eramus
demonibus associati. Job. xxi. Sicut
draconū: & focū strutionū. iō quise vi
sitaros opa mala dissoluit. Jo. vii. Joā.
iij. In hoc appuit filiū dei vt dissoluat
opa dyaboli. ipz dyabolū nobis associa
tū de mūdo eiecit. Joā. xij. Nūc iudiciū
est mudi: nunc pñceps huius mudi cū
cief soias. Jita aut non fecit tanqñ tyra
nus: sed tanqñ frater vterinus. ps. Nar
rabo nomen tuum &c.

C Sermo tertius vnde sup: a.

Et hec vidua erat
rē. Mulier ista de morte filij
sui multū dolebat: & iō lamē
tabili cū fiebat. Dolor aut ei⁹ qñ truo
causabat: videt ex eo qñ erat mulier: ex
eo qñ erat mī: & ex eo qñ erat vidua mī:
ex eo qñ erat vnicū mī. C Pūo igit cau
sabat dolor ex eo qñ erat mulier. Natu
rali. n. mulieres magis patūt & magis
ppartunt qñ vīr ex eo qñ hūit aīam ma
gis mollē. An mulier qñ mollis aer dī
cta est. Jo. iij. pñm in lī. de alalib⁹. In oī
genē aīallū femie sūt molliores qñ vīr:
pter vīlāz & leopar dā. Nūqñ inuenit
aliq mulier seuera & dura nō pōt dñt se
mīna: s; vīlā & leopar dā. Mulier qñ dñz
sūl est naturalr frīgida & humidā: & iō
de facili est passibilis & ppassibilis. Vir
aut naturalr est calidus & sic⁹. iō nec sic
de facili patit nec ppassit. iō i filij morte
& aduersitate naturalr plus dolet mī qñ
pater: ex eo qñ ē magis mollis & ppassibi
lis. In filij aut honore & sublimitate na
turalr plus gaudet pater qñ mī: qñ ē ma
gis magnanimus. Et istud apñ inuūit
Prover. x. Sūl sapiēs lēficat patrē: si
lius vero stult⁹ mēstia est mīris sue. De

filio autē sapiēte et bono hz pat letitiam et mī vanā gloriā. De filio at stulto et malo hz mī tristitiaz: pī vero irā. Prouer. xvj. Ira pīis filius stultus: et dolor mātris que genuit eū. C Sēdo causabat et dolor: ex eo q erat mī. Naturaliter enīz mī plus diligit q pater: et iō plus d morte eius tristat. De amissione eim eius rei quā maxime diligimus maxime trīsta mur. Quare autē mī plus diligit filiū q pī multe sunt cause. C Prima ē: q natu raliter plures hz defecti q vir. qui qdē defectus releuant qn ab ipa filij generat. Unde multe mulieres que a vīris odīr tur ppter filios quos generant diligunt. et iō multos scīes ppter filiorū gene rationē se in suis defectibus releuant: et a viro plus diligi vebemēter eos amat. C Sēda causa ē: q illud p quo plus la boramus plus diligimus. Mater autē plus laborat circa filios q pīras i portā dō q in patiēdo: q ē i educādo. C Ter tia causa ē: q illaz rē plus diligim? quā certitudinaliter nostrā eē scīmus. Ma ter aut certitudinaliter scit q filiū de se generauit. vīr autē nō sciret q filiū de se generauit. C Quarta cā est: q illaz rē plus di ligimus in qua maius ius nos habē scī mus. Scdm aut phz maior portio d sub stantia mīse ē in corpore filij q de sub stantia patris. C Quinta cā ē: q sicut dicit Aug. Amīctia trahit ex cōsuetu dine cohabitandū: colloquēdū: conuer sandū. Matres autē cū filiis magis con suenerūt habitare: colloquē et cōuersari quāuis autē mater plus diligit filiū q pater. tū filius naturaliter plus amat pīem q mīem. Et vna ratio ē: quia pa ter ē pīncipiū effectiū et formale i filij generatōe carnali. P Alia ē: q filius de bet patri in oībus bonis succedere. Ter tia ē: q partus sequit vērē quo ad li bertatem et seruīturē. ita q natus d an cilla matre et libero patre erit seru? Natus de seruo patre et libera matre erit li ber. In bono: ius aut et muneribus et dignitatibus partus sequit patrē. vī si rex cōtrahat cū aliqua plebeia filius q nascit dignitatē habebit regalē. Filius igit plus diligit patrē q matrē. tū quia

ab ipso recipit formationē. tū q ab ipso expectat osium bonoz successiōē. tū q ab ipso hz dignitatē et honore. Mater itē et mī plus naturaliter diligit filios q a lijs diligit. Et iō ē q parētes de natu ra sua pīria dederūt filiis corpus pio pīū. Filij autē parētibz in gnātōe nō hīl dederūt. et iō parētes filios vt opera sua: vt carnē suā: vt mēbra sua diligūt. Videmus eim q humor arboris fluit a radice in ramos nō econuerſo et amot a patre qui ē radix magis fluit in filium tāquā in ramū q econuerſo. C Tercio causabat etius dolor ex eo q erat vidua mater. vidue eim sepe decipiunt: q sūt sine viro cōsiliatore. Unde dī. Mat tū. xij. Deuorant tomē viduarū sub obrē tu plūce orōis. Sepe molestant: q sunt sine viro defensorē. ysa. x. Erūt viduē de corp. iō dicit. ysa. i. Defendite viduā. Sepe sunt in tristitia: q sūt sine viro cō solatore. et ideo graue ē peccatū cōtrista tas iterū cōtristari. Dicere. xij. Viduam nolite cōtristare. et magnū ē meritū eas cōsolari. Job. xxix. Eorū vidue cōsolatus sum. Iaco. i. Religio munda et imaculata apud deū et patrē. hec ē vīitare pupi los et viduas in tribulatiōe eorū. Quan do igit vidue filios suos amittūt multū dolere cōsueuerūt: q remanserāt eis lo co vīri cōsiliatōis: defēdentis: et cōsolā tis. Aliquādo tamē expe dūt viduas vi ro et filijs carere: q magis libere pnt dō seruire. Unde dicit Hierony. in epla ad paulā. Sancta melania caleſcēte ad huc martī corpusculo: necdū humato du os filios p dīdit que ad pedes xpī puo lura atr. Expe dīti tibi seruitura sum dūe. q tanto onere me liberaſti. Debēt autē ipse vidue tria vitia fugere. i. cōfio sū tatem: loquacitatē. et curiositatē. de quib? dicit. i. Timō. v. Sīlī et cōfioſe dīſcūt circūte tomos: nō solū octeſe sed et verbōse et curiosē loquētes que nō opor tet. C Primo igit nō debēt eē cōfioſe. hie ro. Sēp? aliquīd toni operis facto vt dīa bolus te inueniet occupatū. Ezech. xvi. Hec fuit iniquitas sodome sōfioſe tue supbia: saturitatis panis: cū in abundātia. i. Timoth. v. Vidua que in deli tijs ē: viuens mortua ē. hz enī sit vīdū

in corpore: tamē ē mortua in mente. Dicit Agellius q̄ corpus hominis ē sicut ferreū instrumentū qd si exercitatur h̄ cōte-
ratur tamē lucidū efficit. Si vō si exer-
citur rubigine cōsumit. Si enim cor-
pus nrm̄ seculū ē et vigilis exercemus
debilitat incurrit. si nō ro: p̄te marce-
scit. Melius ē aut ipm̄ laborando cōte-
rere q̄ inerta cōsumere. C. Secūdo nō
debent ēē verbosi. quāuis cūm verbosi-
tas reprehēdibilis sit in viris: tamen in
feminis magis ē reprehēdibilis et maxi-
me in feminis viduis. Nā fm̄ Lxxij. Mu-
lieres sunt incaute. molles et fragiles. et
quincant: cito decipiunt ex eo q̄ ea
que audiūt vōe nō discernunt vel dis-
currit. q̄ vero sunt molles: ideo ad bo-
num et ad malum cito flectuntur. quia
autē sunt fragiles: ideo de facili superā-
tur. Cū diabolus nō ē aggressus virum
sed mulierē: sciens q̄ mulier facilius de-
cipietur: ex eo q̄ sexus incautiōr ē. et ci-
tilius flecteret. ex eo q̄ ē sexus mollis: et
facilius vinceret. ex eo q̄ ē sexus fragi-
lis. C. Tercio non debet ēē curiosus: q̄
non debet de domo in domū circū ire:
sed in domo manere aut in ecclesia ora-
re. i. Tmo. v. Que vere vidua ē et deso-
lata speret in dño et insiet obsecrationi-
bus et orationibz us nocte et die. Legitur
de naturis animalium q̄ turtur amisso cō-
parit in hyeme in nido. in estate ve-
ro transit ad loca frigida. sic vidua in
hyeme. i. in vīra presenti in qua ē frig-
or peccati et carētie ignis diuini et sufflatō
mali vīti. i. tētatōis diaboli debet mo-
rari: vel in nido domus pp̄ie non dis-
currere: nec vagādo memor. Dine que
discurrit castitatē amisit. Vel in nido
sue cōsciētie ipsam. s. mūdando vt pos-
sit dicere. Lxxij. Lectulus noster floridus.
Vel in nido sancte ecclesie oratio-
nibus scilicet insistent. exemplo anne
vidue: de qua habet Luc. ij. Si vero sen-
sit in carne aliquem malum calozē tran-
seat ad loca frigida q̄ hoc est assumat re-
media refrigerantia. s. maceratiōē car-
nis carnalitatē exurentem. ps. Ure re-
neo meos et cor meū. abundātiā lacry-
marum cōcupiscentiā et extinguentem. et
tunc dicere poterit cū ppheta. Transi-

uimus per ignē et aquas: et eduxisti nos
in refrigeriū. nihilominus vadat frequen-
ter ad rosē verbi dei refrigerantiē. Eccl. i.
xviij. Nōne ardorē refrigerabit ros: sic
et verbū melius q̄ datus. C. Quarto cau-
sabatur eius dolor: ex eo q̄ erat vnicū ma-
ter. non enim alius filius sibi remanse-
rat qui ipsam aleret vel nutrirēt. hoc
quippe spectat ad filios parentes. s. hu-
trire et fouere ad quod inducimur ver-
bo siue p̄cepto. Exo. xx. Honora patrē
tuū et matrē. Et intellige non tñ de bo-
nore reuerētie sed etiam beneficētie. s.
q̄ plus mouēt exempla q̄ verba. id in-
ducimur exemplo dñi qui de matre cu-
ram habuit et in vīra sibi obediēdo. Lu-
ce. ij. Erat subditus illis. Et in morte ip-
sam iōānē cōmēdando: et post mortē
sibi apparendo. q̄ vero multo plus in-
ducunt pmissa q̄ exēpla vel verba. id
vñs nos pmissiōe inducit cū p̄cepto
supradicto pmissiōem addidit dicens:
Ut sis longeuus sup̄ terrā. et intelligit
nō tñ de terra mortētum sed etiā viuē-
tium. Sed quāq̄ aliqui sunt duri quos
plus mouent cōminata supplicia q̄ ver-
ba vel exēpla siue pmissa id vñs cōmin-
tationem facit dicens. Exo. xxi. Qui male-
dixerit patri vel matri morte morietur.
et intelligit non tñ de morte tpali s; et
de morte eterna. Sed dato q̄ deficiant
omnia verba: exēpla pmissiōes: et cō-
minationes adhuc inducimur insinuat
nature. Et super hoc Valerius tria
ponit exēpla. Cum enim quedam mul-
ier nobilis ob quoddā flagitium carcerē
mancipata ēēt vt ibi fame deficeret. filia
sua nupta delectāta iudicis ipam quo-
tidie visitabat. p̄ius tñ diligenter per-
scrutabant ne comestibiles ei dēferret. Al-
la vero extracto vbere singulis diebus
de lacte pp̄io matrem pp̄ia alebat. Cū
vero iudex miraret q̄ tanto tpe sup̄-
ueret rep̄rum et qd̄ hiebat. tūc iudex p̄-
tate motus infem̄ filie cōdonauit. Simi-
le fere per oīarefere Solinus d quodā
patre sene et grādeuo taliter a filia i car-
cere sustentato. p̄ Secūdū exemplū po-
nit dicens: q̄ qñ ciconie senescit filij pa-
rentes suos in nido ponūt et velut stam-
tes iuxta pectus suū collocant: fouent

et nutrit. soli vultures pētes suos mo-
ri pimitūt. Et tūc ex plū ponit q̄ cū
Darius rex p̄fay fines scytay inuasisset
miserūt ei scyte ifas q̄ depopulationez
agroz et vīncay equanimit toleraret. Is
h sepulchra parētū pringēt: tūc scytarū
potētiā et vīres sentiret: q̄ p̄ eoz defen-
sione monti se exponē sunt parati.

Deusca decimaseptia. Sermo p̄lm^o.

O Am Intraret iesus i do-
mū cuiusdā p̄nci-
pīs phariseoz sabbato mā-
ducare panē et. Luce. xliij.
Chail^o sm glo. sepe in sabbato docebat
et curabat siue vt plures qui ad sabbatū
conueniebāt lucristaceret. siue vt i sabbā
to celestis quietis oēs infirmitates curā-
das ēē ostēderet. siue vt iterdū a gete cō-
tēplatiōis ppter salutē aiay nos subtra-
hēdes ēē docēt. id ad māducandū sabbā
to cū isto p̄ncipe itrauit nō ppter cibū
sed ppter aiay lucrū. Vbi ēt hydropicū
istū in corpe et in mēte curauit. P̄ Circa
cuius curationem ex pte phariseoz fuit
magna malitia. P̄ Ex pte hydropici fu-
it magna miseria. P̄ Ex pte xpi magna
misericordia. Malitia aut phariseorū i
tribus fuit. C̄ P̄mo i hoc q̄ eū obserua-
bant si vidēz sabbato curaret: vt sic pos-
sent ei detrāhere q̄ sabbatū soluēt. Ma-
gna malitia eoz: q̄ eū pascebāt et sibi in-
sidias parabāt: cū eo comedebant et ipz
mordere volebant. Tales sunt multi q̄
alios pascūt cibis copalibus: et in vescu-
tur eoz carnibus. Prouer. xxiij. Noli ēē
in comestatiōibus eoz qui carnes ad ye-
scēdū cōferūt. S̄lo. Larnes ad vescēdū
cōferre ē in collocutōe vicissim vitia p̄-
rimoz dicē. Sal. v. q̄ si inuicē mordētis
et comeditis et. Ille mordet q̄ p̄res acci-
pit et p̄re religit. Ille comedit q̄ acci-
pit q̄ sibi sufficit et reliquū dimittit. ille cō-
sumit q̄ nihil religit. Pharisei ergo xpm
aliqui mordēbat ipm in aliquo laudādo
et aliquo rephēdēdo. Juxta illō Dat.
ix. Quare cū publicanis et p̄corib^{us} mā-
ducat magister vester et bibit. In hoc q̄
magistrū eū vocat laudāt eū. sed in hoc
eū rephēdūt q̄ cū p̄corib^{us} māduca-
bat. Aliquī ipm māducabāt: eius opa p̄-
uertendo. ex eo q̄ in sabbato ea faciebat

Jo. ix. Non ē hie homo a deo qui sabbā-
tum non culto dī. Aliquādo ipsum cō-
sumebant: totā vitā suāz cōdēnando.
Dat. xi. Ecce hō vorax et potator vini.
et peccatorū et publicanorū amicus. Sūt
etiam multi qui alios in parte laudant
et in pte vituperant: isti mordēt. Alii sūt
qui oia bona opa in alijs puerūt: isti co-
medūt. Alii sunt qui et op̄a iudicāt et i-
tētiōē cōdēnant: isti cōsumūt. C̄ Secū-
do eorum malitia in hoc erat q̄ tacebāt. cū
enim dñs eos interrogaret. Si i sabbā-
to curare: ipi tacuerūt. q̄ sicut dicit Be-
da quicquid dixissent: eōtra se dīcūt fuis-
set. Nam si i sabbato curare: quare xpm obser-
uant. Si non i sabbato peccata curant. q̄
igil tacebant cū eos dñs interrogaret: q̄
angustia pcedebat. Sed notandum q̄
aliqui bonū ē tacere: aliquādo bonū re-
spondere. Bonū quidē ē tacere. Alii p-
pter sapiētiam. Eccl. xx. Est tacēs qui i-
uēstur sapiēs et ē tacens sciens ip̄s ap-
ti ip̄s. Aliquādo tacēt rōne ignorantie.
Ibidē. Et tacēs nō habēs sensus loquē-
dū. Aliquī rōe partiētis. ps. Posui os mēo
custo. vū cōf. pec. a dūer. me. Aliquādo
vero bonū ē respondere. Prouer. xxvi.
Responde stulto iuxta stultitiā suā: ne
sibi sapiēs ēē videat. Et vī tamē ibidē.
Ne respondeas stulto iuxta suā stultē-
tiam: ne efficiaris ei similis. Non ē cim
stulto respōdendū stulte et impatiētē:
sed discretē et sapiētē. Unde ēt pbi ali-
quādo maledictiōibus respōdebāt s̄
patienter. Xenocrates enim cui dā ma-
ledicēti ait. Ut tu lingue tue sic ego au-
rium meū dñs sum. Et tūc scies et cul-
dam dicēti: hoies de te male loquūtur:
ait. Superioris est hoc pati: inferioris
dicere. Xenophon cui dā maledicēti
ait. Tu didicisti maledicere: ego resse cō-
scientia didici maledicta cōrēne. C̄ Ter-
tio malitia eoz in hoc erat q̄ plus dñi
malibus q̄ de aiabus curabant: q̄ no-
tatur cū dī. Lūius vestrū asinus aut bos
i puteū cadit. hic ēt sūt multi p̄lati q̄
minimis habēt curā magnā: de magnis
paruam vel nullam. Job passus est oia
rerum: mouit filioz: corpeis crucia-
tum: et tamen non scidit vestimenta sua
nisi in monte filiorum. Nam in bāno re-

in offedit patientias dicens: Dominus
reddidit vobis abstulit et. In cruciatu corpo
ris offedit non tantum patientia: sed et humili
tate magna. Ut dicitur: De testa sanie rade
bat sedes in sterquilino. In morte autem si
lior offedit magna tristitia. Sed platt
plus curat de decimarum subtractioe et i
lurariu irrogat: quod de subditor per di
tione. Lix. Si populus decimas non obtule
rit murmurat oes: sed si populus peccat
tem videtur: nemo murmurat. pro eo
Deus de honore suo sollicitus sunt: de ho
nore autem dei nullus. Ber. Lapidat asinus
et qui subleuet: propter aiaz non est qui recogit
ter. C. Secundo ex parte hydropici fuit ma
gna miseria. Hydropicus fuit Bedam
tres huius miseriae quae et tangunt in glofa.
Inflatione ventris. ardore sitis. et exha
lationem fetoris. C. Primo igitur huius infla
tione ventris per quam intelligitur supbia.
Sap. iij. Dirupit illos inflates sine vo
ca. excusatores vel de peccatiolo. et dicit
dirupit. i. in diuersis partibus rupit. Nam
a superiori rupit eos malleus diuine smie.
De qua dicitur. Ps. xxv. Discedite a me ma
ledicti etc. hie. xxij. Nonne verba mea
quasi malle? coteret petras. Ad inferio
ri malleus vorax gehenne. Job. xxi.
Ignis est visus ad consumptionem deuorans
et. Ab inferiori malleus remordens co
scientia. Ps. vlt. Vermis eorum non mor
iet. Ab exteriori malleus percussioe dia
bolice. Prover. xix. Parata sunt pecca
ta vobis iudicia. et malle percussioe stul
tor corporibus. Nimis igitur est durus qui non
fragit in consideratōe istorum malleorum. Au
gu. Ne miserabilis duritia ad quam con
frangenda leues sunt grades mallei. o i
sensibilis torpor: ad quem excitandū obtu
si sunt tā acuti aculei. o letalis sopor: ad
quem excitandū ratiō est tā terribile toni
truum. C. Secundo hydropicus huius ardore
sitis per quam intelligitur auaritia. Auarus
eis tā ardeat sicut pecunia quod pro plus
bibulato plas bibet cupit. Jo. iij. Dis
qui biberit ex hac aqua sitiet iter. Poc
ta. Secundo stimulat veter suffusus ab
vnda. Quo plus sunt pote: plus sistant
aque. Tā ardeat sicut per aqua turbida
vel furtiua. i. peccata iniuste acquisita dul
cis sibi sapit. Hie. ij. Quid tibi vis i

vis egypti ut bibas aqua turbida. Pro
uer. ix. Aque furtive dulciores sunt. Tā
ardenter sitit: quod et sanguine pauperū bi
bit. Ecc. xxxij. Panis egenū vita pau
peris: qui defraudat eum huius sanguinis
est. C. Tercio hydropicus patitur exhalato
ne fetoris: per quam intelligitur luxuria quae
fecit corā deo. Ioh. ij. Ascendit fetor: et
et ascendit putredo eius quia super egit.
Sap. xvij. Clamor sordomorum et gromorum
eorum multiplicatus est: per peccata eorum aggra
uatum est nimis. Ille autem clamor non est nisi
peccata fetor. Est autem fetor tolerabilis quoniam tamen
ex vna re fetida causatur. vel si ex diuersis
rebus: tamen leuis est fetor. vel si est grauis: tamen
cito deficit. quoniam vero causatur ex diuersis
rebus: fetidus est et fetor grauius et diutur
nus: tunc est intolerabilis. Fetor igitur illo
causatur ex multis peccatis: dicitur. Cla
mor eorum multiplicatus est. Erat grauius:
iō subdit. Et peccata eorum aggrauatum est.
Erat nimis. i. diuturnus. iō dicitur nimis
Talis fetor: deus de celo descendere fecit:
iō subdit. Descendat et videbo te. Tāquam
si aliquis diceret: Recessi a domo mea pro
pter fetorem quem sentiebam. Iste fetor: etiam
hodie in mundo est: qui quidam causatur
ex multis peccatis. Dicitur. iij. Maledictus
est mēdaciū et commisit dñi furtū et adulte
riū inuaduerūt. Causatur et ex corporibus
per luxuriam putridis. Ps. xxxij. De cada
ueribus eorum ascendit fetor. Est et diutur
nus: quoniam visus ad mortem in immundis pfeue
rant. Ioh. i. Coputruerunt iumenta in ster
core suo. Iumenta quidem in stercore suo
putrefecere: et carnales homines in fetore lu
xurie vitam finire. C. Tercio ex parte christi
fuit magna misericordia: quod notatur cum
dicitur. Ipse enim apprehendit sanauit eum ac
dimisit. Ubi ostendit triplex effectus mis
ericordiae. p. Primus est: quod ipsum apprehen
dit. peccator enim est in faucibus diaboli. Sz
tāc dñs ipsum apprehendit. quoniam et faucibus
trahit. Job. xxi. Cōtere bant molas in iug
et de oēibus illius auferēbā p̄dam. Et
istud maxime fit per contritionē. Ma
xilla enim diaboli est perforata: et ideo
quando peccator contritur: mors inde
egreditur. Hie. super illud. Job. xl. Al
nulla perforabit maxillas eius. Quis ore
illius semel rapuit: maxillas eius? non eius

deret si pforata nō eēt. p̄ Scōs effectus est: q̄ ipm̄ apphēsum sanauit. ⁊ hoc fit p̄ p̄fessionē in qua sanant̄ vulnera pctōz. Diere. xxx. Obducā cicatrices ⁊ sanabo te a vulneribus tuis. p̄ Tertius effectus est q̄ sanātū dimisit. ⁊ hoc fit per satisfactiōē. Mat. xvij. Miserus dñs serui illius: dimisit eū ⁊ debītū dimisit ei. Nō sufficit aut̄ q̄ q̄s pctā dimittat nisi cum hoc p̄ p̄titionē ⁊ p̄fessionē ⁊ satisfactiōē ea deat. sicut ostēdit Greg. i pastorali bus p̄ tria exēpla. C. Primum est q̄ siq̄ lras vel aliq̄d istrumētū falsum scribit nō sufficit q̄ vltorius nō scribat nisi etiam q̄d male scripsit deat. Pctā nra oia scripta sunt. Diere. xvij. Pctm̄ iuda scri p̄tū est in siffo serco in vngue ad amantino. Non sufficit ergo v̄ quis dimittat pctā nisi q̄d male fecit p̄ p̄titionē in la chymis deat. ps. Lauabo p̄ singulas noctes lectū meū rē. C. Scōm̄ exēplum est: q̄ si quis aliquid blasphemias dixerit: nō sufficit q̄ vltorius non dicat nisi de his q̄ male dixit peniteat pctōz: deū blasphemiat. Ro. ij. Nōmē dei p̄ vos blasphemat iter gētes. Nō sufficit igit̄ vt a talibus blasphemias desistat: nisi de his que fecit se in p̄fessione culpabilē recognoscat. Prouer. xviij. Iustus p̄tor accusator est sui. C. Tertiu exēplū est: q̄ debitor non absoluit a debitis q̄ p̄traxit. p̄ eo q̄ alia nō multiplicat nisi ea q̄ p̄traxit p̄soluat qñ peccamus debitores dñi sumus. de his aut̄ debitis absoluri nō sumus. p̄ eo q̄ alia nō sup̄ addimus. nisi de illis digne deo satisfactam. Ad Roma. iij. Et aut̄ qui operatur merces nō impuratur s̄m gratiam: sed s̄m debitum.

C Sermo scōs vnde sup̄a.

Quod dicitur de hydropicus erat ante illū rē. Si cut dicit Beda. Hydrops est morbus ab aquoso humore vocabulū trahēs. Grece enī hydrops: aq̄ latine vocat̄. Qui p̄p̄tū est q̄ quāto magis abūdat humore inordinato. tanto amplius sirit. Per hydropicū igit̄ in religere possumus sitim siue appetitū delictiāz. honoū maxie aut̄ diuitiarum. C Sed p̄mo videamus qualiter hec tria auarū signifiēt. Sicut enī d̄ P̄o.

uer. xxx. tria sunt isaturabiles. s. infernus: ⁊ os vulue. vel s̄ alia littera amor mulieris: ⁊ terra sitiēs. Per isernū intel ligit supbia. Tū q̄ p̄ supbia angeloz p̄mo fuit factus. Tū q̄ a supbiis angelis p̄io fuit p̄fessus. Tū q̄ p̄mū pctm̄ sibi puniū fuit. s. supbia. ⁊ iō isernus ē p̄p̄tus locus supbonū. sicut isernus nō sata tur aiabus. sic nec supbiis honoribus. Per amorē mulieris intelligit carnalis p̄cupiscētia: que nō satiat. Diere. 7. Libi do trasacta sp̄ sui reliquit putredinē v̄l penitēdinē nunq̄ satiatā ⁊ exicta reac cēdit. vsu crescit nec rōnt parer. impetu deducit. Per terra sitiētē intelligit auaritia. q̄ sicut illa nō satiat aqua: sic nec auarus pecunia. Ecē. v. Eluauis nō ipe b̄is pecunia. p̄ In morte aut̄ ostenditur q̄ sitis eorū sit vana. ⁊ noctua. ⁊ monti ro potu extinguit. C. Est enī vana. q̄ oia huius mūdi i morte euanesūt. hoc p̄ in morte alexandr. qui cū fuisset totius mūdi dñs cupidus ⁊ luxuriosus. ⁊ eius ossa in vase aureo fuissent recoctā illuc p̄hi a diuersis mūdi p̄tibz quere rūt. Unus igit̄ volēs ostēdere suū dñiū vanū fuisse: ait. Hec isti nō sufficiebat totus mūdus: hodie septē pedū sepul rura est p̄ctus. Alius volēs ostēdere vanū ē aurū ⁊ argētū p̄gregare: ait. Hec iste faciebat thesaurū de auro: hodie aurū thesaurū facit de sp̄o. Alius volēs ostēdere vanū ē corpus nutrire delictiis dixit. Hec iste corp̄ suū diuersis nutriti b̄at delictiis: hodie comedit a v̄mibz iūni tis. C. Scōo ista sitis ē nociua. Nā illi sūt i magnis honoribz hūiliant̄ vsq̄ ad ismā deiectionē. Hoc p̄ in p̄io angelo. de quo d̄ ysa. xliij. Extracta est ad inferos supbia tua. peidit cadaver tuū. sub tus te sternef tinea ⁊ opimētū tuū erunt vermes. Quō cecidi d̄ celo lucet̄ qui mane oriebaris. Corruisti in terrā qui vulnerabas gentes: qui dicebas i corde tuo. In celū p̄scēda rē. Et sequit̄. Verū tū ad isernū detraheris rē. Sic illi qui fuerūt i magnis diuitiis deuenerūt vsq̄ ad vltimā paupertatē. sic ps. Luce. xij. in illo diuitē qui volebat destruere hōrea sua ⁊ facē matoria. Illi qui pacebāt cor pus suū magnis delictiis deducēt v̄l s̄

ad extremā e suriē. sicut ps. **Zuē. xvi. in.**
 diluite epulone qui hēre nō potuit gut
 tam aque. **C**ertio ista sitis in inferno
 potu mortifero extinguet. Nam supbia et
 tyrānī bibēt sibi sanguinē humanū: q. s.
 de suis et aliorū corpib⁹. **A**poc. xvi.
 Sanguinē scōrū effuderūt. et sanguinez
 eis dediti bibere vt digni sunt. **L**egitur
 in cronicis q⁹ **T**heodora regina cum ce
 pisset **L**yrū regē p̄sarū caput eius ampu
 tari fecit: in vitrū plenū sanguine inier
 sit dicens. Sanguinē sistsit: sanguinez bi
 be. sic supbia et tyrānis dicit vt sangui
 nem bibat quē susterūt. **A**uari. n. ibi bi
 bent aurū liquefactū. **U**nde refert qdā
 p̄bus q⁹ nero impator viſus est in auro
 liquefacto se apud iferos balneare. et cū
 vidisset cunenā aduocatōz dixit eis. **V**e.
 nite venale gen⁹ hoīuz et mecu3 balnea
 mini hic: q⁹ vobis p̄tē optima refuauit.
Luxurioſi ibi bibent ſel draconū tanq̄
 vinū rubrū: et venenū aspīdū tanq̄ vinū
 albu3. **D**ent. xxxij. ſel draconū vinū eo
 rum: et venenū aspīdū inſanabile. **Q**d
 qdē vinū mīſcebat effuſione ppetua la
 cymanitū: q⁹ tori inebriant. **Y**sa. xvi.
Inebrabo te lachryma mea. **V**ocat autē
 deus lachrymas ipſoz ſuas: q⁹ eius iuſti
 tia puocat eas. **I**n ſeruis autē dei aq̄ ſcī
 ſpis iſta triſp̄lce ſtrim extinguit. **A**ugu.
 Qui biberit de fluuio paradī cui⁹ gutta
 maior est oceano: reſtat vt in eo ſitis hu
 ſus mundi penit⁹ extincta ſit. **I**n paulo
 enſ extingit oēm ſupbiā: q⁹ qui p̄a dīce
 batur ſaulus a ſaule rege ſupbo: poſtea
 dictus est paulus: q̄ſi puulus: qui pilus
 erat lupus. poſtea factus est agn⁹. q. p̄a
 ſcōs in carcerē trahebatur: poſtea pro ſcīs
 carceri et morti ſe exponebat. **I**n apls et
 zacheo extingit oēm auaritiā. **N**az apli
 reliquerūt habita et nō deſiderauerunt
 hūda. zacheus largit⁹ eſt p̄p̄ia et reſti
 tuit aliena. **I**n magdalena extingit oēs
 luxuria. **H**oc ps in qdā vaniſſima mu
 liere. **D**e q̄ legiſt in vitris patrū q⁹ cū p
 citatē qdā cū nimia ambitione proce
 deret: qdā ſcūs eps eā vidēs ad terrā p
 ſtrauit ſe et amariffime flere cepit ex eo
 q⁹ illa plus erat ſollicita placē mīdo q̄
 ſp̄e deo. et cū pro illa oraret viſus est ſibi
 q⁹ qdā comitula nigerrima ad eū venit:

quā ille accipies in aq̄ demerſit et mox i
 colūba cādidā puerſa fuit. **S**equēt iſt
 die illa lachrymis reſoluta ad pedes ei⁹
 p̄cidit. et q. p̄a peccādo nigerrima fuit:
 poſtmodū i lachrymis baptizata tota ſa
 cta ē cādidā. **V**iſo q̄ſi p̄ hydroſicū iſel
 ligiſ ſinis diluitari: deſtitari: et honoꝝ.
Vidēdū eſt q̄ſi ſp̄alr hydroſiſ ſignat
 auarū. **C**irca qd nō adū q⁹ iter p̄digū
 et auarū: et cupīdū vſa eſt. **P**ro digus
 eſt i expōnēdo q oīa ſua diſſipat et conſu
 mit iſte h3 man⁹ p̄foras et nihil retinē
 ſcit. **I**3 in epulie et luxurijs oīa cōſumit.
Jac. v. **E**pulati eſtis et i luxurijs enutri
 ſtis corda v̄ſa. **P**rius dīc epulati et poſtea
 luxuriati: q̄ ſic dīc h̄ero. **V**enter mero
 eſtuſus cito reſumpat i libidine. **E**t ſub
 dit. **E**nuritiſ corda v̄ſa. **Q**uidā. n. enu
 tritū corda q. ſ. h̄nt iſmādas cogitantes.
Quidā oīa q h̄nt laſciuas locationes.
Quidā copā q exercēt libidinoſas opa
 tiones. **N**ō debem⁹ iſt nec corda nec oīa
 neccopā i luxurijs enutrire: i3 poſſ⁹ et
 fugare. **L**oz. vi. **F**ugite fornicationes.
Luxuria. n. inel⁹ vincit fuga q reſiſten
 tia. **U**n dī p̄ſcitate. **I**uſt⁹ ceſare aſebat
 in bello copā gladijs in pace voluptate
 vulnerari. **E**t ſubdiſ. **S**enſerat gentius
 triūphator voluptatē nullo mō tā facile
 ſupari q fugare: eo q ipm q gētes domue
 rat: venēris nexibus inuolauit miſer im
 pudica. **P** **A**uar⁹ eſt i retinēdo: q. ſ. oīa
 retinet et nihil cōſcat. **I**ſte h3 man⁹ p̄ra
 ctas. **E**cē. xl. **E**ſt q locupletat p̄ce agēdo
 et p̄ce māducādo: et dīc. **N**ūc māducabo
 de bonis meis ſolus. **I**mmo ē aliquid in
 tātu ſūt auar⁹ q nec māducare audent.
Amb. in li. de vinea nabuthē. **N**ouit ego
 diuitē q nolebat obturari apire hōuē:
 ne qd de p̄dito minueret. **P**anis vnus
 diei deputabat q famē vix ſatiare poſſit
Lōperi et vera fide ſi qñ ouē eēt appoſi
 tus cōqueri. ſi qñ ouē tractū eēt q pull⁹
 eēt occiſus. **L**upidus eſt i acq̄rēdo q. ſ.
 nimis ar dēter cupit. **I**ſte h3 man⁹ aper
 tas: q ab oib⁹ vult accipere et oēs expōſita
 re. **L**ū tñ dīcat **E**cē. iij. **N**on ſit p̄uocata
 man⁹ tua ad accipēdū et ad dādū colle
 cta. **T**alis patit famē canina. **I**ps. **F**amē
 patient vt canes. **L**anis. n. c3 vidēt alī
 quē os corrodētē p̄ra cū latrat niſi ſibi

Domica. xvii. post festū trinitatis.

illud p̄ficiat. & postq̄ habuerit illud di-
mittit eū donec ad corrodēdū ibi iuene-
rit quo comesto statim ad alia suspēsus
anhelat. Sic sunt multi tyrāni q̄ cōtra
subditos ironāt vt oīa sibi exponāt. &
postq̄ expofuerint totalit̄ eos expoliāt
aut violēt̄ aut fraudulēt̄. q̄b̄ spolia-
tis mox ad alios spoliatos se quertunt.
Ec̄c. xliij. Dñes iniuste eget & fremet.
Paup̄ at̄ lefus tacebit. ecce cōminatio.
dei de subdit. Si hēs quīuet tecū & eua-
cuabit te. ecce euacuatio. Et subdit. Et
psundet te in cibis tuis donec extñant
at te bis &c. Ecce iterata expoliatio. Pa-
tet igit̄ q̄ auarus huc cupidus pecuniā
nō fatiat. Nō p̄ q̄tuor exēpl̄a oñdi pōt.
C̄ Primū ē tale. si aliq̄s valde sitiret &
tota aq̄ effūderet in dollo & nihil in isto
macho: ex hoc sitis c̄p̄ nō extingueret: s̄
augmētaret. Cupiditas auari est q̄dam
sitis c̄p̄. Sitis aq̄ sunt. ipse diuitie. sed
ista sitis sedari nō p̄t̄: q̄ cupiditas est in
aīa: & diuitie ponunt i arca. Joā. ii. Dis
q̄ biberit ex hac aq̄ sitiet itez. C̄ Scđm
exēplū est tale. Si ēēt aliq̄s magn⁹ ignis
q̄to plus ligna ibi ponunt: tāto magis
inflamat. & q̄to magis diuīnuūtur: tāto
magis remittit. Cupiditas auarē q̄dā
ignis: cuius ligna sunt ipse diuitie: quā
to igit̄ ampli⁹ diuitie multiplicant: tan-
to magis cupiditas auget: & q̄to plus
diuīnuūtur: tāto plus remittit. Ec̄c. xx
xij. Scđm ligna siluaz sic ignis exarde-
scet. Breg. in moral. Auaritia desiderā-
tis reb⁹ nō extinguit: s̄ auget. Naz more
ignis cū ligna que p̄sumit excipit exere-
scit. Tertiū exēplū est tale. Sigs veller
īplere situla sapia stultus esset. q̄ sapia
cū situla nulla hñt quēsentia: q̄ sapia
est res spūalis: & situla res material. Eo
dē mō est q̄ vult īplē aīaz pecūia: cū nul-
la adiutē quēntiā hēant: q̄ aīa est res
spūalis: & pecunia res mālta. S̄ aīa im-
pleri pōt sapia: & arca pecunia. & tūc hñ
quēntiū. y. Loz. vi. Quis at̄ p̄sensus re-
plo dei cū idolo. Tēplū dei est aīa. ij. ad
Loz. vi. Vos estis tēplū dei viui. Idolū
auari est nūmus Col. iij. Auaritia q̄ est
idolor virtutis. Ista igit̄ duo. s. aīa q̄ est
tēplū dei: & nūmus q̄ ē idolū auari pne-
nire nō pñt. C̄ Quartū exēplū est tale.

Sigs veller īplere hōrēū at̄ p̄lētissimū
cū vno grano milij stultus ēēt. Ampliū
mū hōrēū est aīe appetitus: cui tot⁹ mū-
dus est angustus & velut granū milij re-
putatus. Steni totū mundū posside-
ret adhuc alij mūdus peteret: quo ha-
bito: adhuc alij affectaret: sic q̄si in ī-
nitū appetitus se extēderet. Solus igit̄
deus q̄ maior oī aīe appetitu ip̄s appe-
titū īplere p̄t. Aug. in li. p̄f. fecisti nos
dñe ad te. & īgetum est cor nostrum nisi
requiescat in te. Et omnis repletio que
deus meus non est: egestas milij est pa-
ui replet in bonis desiderium tuum.

C Sermo tertius.

Quam vocatus fueris ad
nuptias &c. Dñs
hūilitatis sepe nos ad hūi-
litate reducit. Un̄ hic ostē-
dit q̄ nullus p̄t venire ad nuptias eter-
ne felicitatis: nisi discubāt in loco nouis-
simo hūilitatis. Qui enī vult discubē in
loco celestidinis: dat locū illi q̄ discu-
bit in loco hūilitatis. Nā lucifer po-
suit se in loco prioris dedit locū xpo qui
posuit se in loco nouissimo. Xpo posuit
se in loco alto: & s̄o dedit locū gēnti q̄ se
posuit in loco sumo. Dñes sedit in loco
purpureo: s̄o dedit locū lazaro sedē in
stergilinio. Jō dīc̄ dñs. Lū vocatus fue-
ris ad nuptias nō discubas in prio loco
&c. Vbi duo vidēda sunt. P̄ Prio q̄ sunt
ipse nuptie. P̄ Secūdo q̄ sit via veniēdi
ad istas nuptias. C̄ Circa p̄mū notādū
q̄ sunt quedā nuptie spūales: & quedā
celestes. Spūales sunt q̄s fac̄ deus i p̄hi-
ti cū aīa i thalamo p̄scētiē. De q̄bus dī
Apoc. xix. Venerūt nuptie agni & vxor
eius preparauit se. P̄ In hoc q̄ dī vxor
agni notat̄ felix p̄uictio. P̄ In hoc q̄ dī
pparauit se: notat̄ pambula dispositio.
P̄ In hoc q̄ dī nuptie notat̄ festus epu-
latio. C̄ Cōsuetū at̄ aīe cū xpo sit p̄ fidē
& dilectionē. Ex q̄ p̄uictio venit triplex
bonū. s. p̄ fidelē. p̄ plis. & p̄ sacri. C̄ Bo-
nū fidelē est in diabolo adultēz suscipiat
Lectus enī nr̄e p̄scētiē est angustus. &
s̄o deus & diabolus ibi nō p̄nt regēscē.
& palliū nr̄i amoris ē bene. & idō dñs
mūdū nō p̄t coop̄re. ysa. xxviii. Loan-
guinatū ē strātū ita vt alī decideret: & pal-

plurimum
et amplius
ut totus mundus
in illis re
bus posside
re: quia ba
sic in in
solus igit
in ipsi appe
fecit nos
strum nisi
letio que
ibi est pa
um tuum.

fueris ad
et. Adag
as ad hui
hic often
dunt et
oco noui
sistebat
q discu
ficier po
in xpo qui
as possunt
ginita se
it in loco
sedet in
tus sue
prio loco
tio q sunt
venit di
notanda
quedam
eius iphi
gibus dr
it et vxo
dr vxo
oc q dr
positio.
tua epu
it p hie
triplex
C. Bo
uscipiat
ultus. z
gessere.
eo deu z
Loan
re: pal

lū breue vtrūq; coopire nō pōt. S3 d m
tis dr ysa. lviij. Intra me coopuisti te. i.
plenus tuus: z suscepisti a dulced. C. Sc
cūdo d3 ibi ē bonū plis: vt. f. spōsa xpi
p bōa opa se exerceat. f. Tmo. ij. Salua
bit at mulier p filioz gñationē. i. bonoz
opoz p ductionē. Aug. ad pbā. Hec est
vberior fecundiorq; fertilitas non vētre
grauelē nō laetelē pectorē s3 corde cā
desere. nō vsscribō terrā s3 celū oiont
bus pcurare. C. Tercio ibi d3 ē bonū sa
cramentū: itē spōsus z spōsam diuīsi
nūq; nat. Sicut enī in mīmonio corpa
li est triplex unio. f. Una s3 sensus aīo
nū. f. Alia s3 pmiōne corpore. f. Ter
tia p iduīdua cohabitatiōē aboz. sic
z in isto mīmonio spūali xps nobis co
pulat. ē p charitatē. dicit. xxxi. In cha
ritate ppetua dilexite zc. Per naturē cō
semitatē. Heb. ij. Nūq; enī angelos ap
prehēdit s3 semē abraē. z p īscapabilitatē.
Mat. vlt. Ecce ego vobiscū sūz oib; die
bus. f. Scdo d3 ē pambula dispositio.
iōpparauit zc. Ista pparatio in trib;
pūit. Ite enī spōsus vult hēre spōsam
pulehā. ps. Lōcūpsit rex decorē tuuz.
Spōsa pacifica. q; sicut dr. Prover. xxi.
Bēdē ē sedere in agulo domatū q; cūz
muliere litigiosa i domo cōi. Isti litigio
si sunt supbi. Prover. xij. Inier supbos
spūargia sunt. Et vult hēre spōsaz totalit
amoz suo intentā. sicut z ipse sibi itēdit
Lan. ij. Dilectus meus mihi z ego illi.
Spōsa igit vel q; nō ē pulchra p pscien
tē puritatē. vlt nō ē pacifica p hūilitatē
vel nō ē sibi itēra p charitatē ad ei? nu
ptias nō meret admitti. Jō fatue gēico
nō sunt a dmissē: q; nō hūerūt oleū. f. nī
torē z suauitatē pscie vt hē. Mat. xxv. Il
li q; nolūt sedere in loco nouissimo s3 in
prio loco supbie expellunt cā rubore vt
dr hic. Illi q; nō hnt vestē nuptialē. i. dei
z primi charitatē sūt de nuptijs expel
lunt. sicut ps. Mat. xxij. vbi dicit dñs.
Emice quō huc irastī zc. C. Tercio in
isto mīmonio spūali ē festiua epulatio
s3 dr. venerūt nuptie agni. Et ista epula
tio hnt fieri p gratiā. Ito mī cibo grē nō
pascunt nisi illi q; hnt tria pda. q. f. sūt
puritate nīdī. corde trāglli. z amore ce
lestiū audī. hīc ē q; filij israel nō puerūt

recipe māna nisi pā? extrēt d egypto z nī
si pā? trāsrēt p mare egypti. z nisi pāus
dñcēt eis farina egypti. C. Quī igit vult
pasci māna dñuine grē o3 q; sit puritate
nīdī? z hoc ē exire d egypto z d tenebro
sitate petri. Bē. n. nī pascit aīaz tenebro
saz vlt nīgrat: s3 purā z cadidā. Vñ sup il
lud. ps. Pullis coruoz inuocātib; cū. Bē
xit remigi? q; q; dū pulli coruoz hnt plu
mas albas a coruis parētib; tagi dñe
res reliquūt z rozecelesti pascunt. Cū at
eor plume nīgrescē cepit tūc a coruis
cadaueribus nutriunt. Eodē mō deus
aīaz que hēt munditiā pscie pascit roze
grē. que at hnt nīgre dñe pctor pascit
a demoniis cadaueribus sūm dñtūz.
C. Scdo o3 q; si mēte trāquillus. z hoc
est trāsrē mare egypti. Mare eim semp
est in motu. z signat illos q; diuersis an
xietatibus z tribulatiōibus cōmouēt
ysa. lviij. Cor ipi q; mare seruās qd q;
escere nō pōt. In cordib; igit talis de
p grāz hitare nō pōt. Qd signatū est. ij.
Regū. xix. Ecce dñs trāsrēt z spūs gra
dis z fortis subuertēs mōtes z pterens
petras aī dñs. Non in spū dñs. Et post
spū cōmōto: nō in cōmōtōe dñs z post
cōmōtōne ignis: z nō i igne dñs. z post
ignē sibilus aure tenuis z sibi dñs. Non
est dñs in spū puertere: nec in cōmōtōe
psrepēte: nec in igne exurēte. s3 i sibilō
demulcēte. Tria enīz sunt que faciunt
coringerū. f. i. supbia. z ista est spūs grā
dis z fortis subuertēs mōtes z pterens
petras. f. Scdo ē auaritia z ista est cōm
mōto que mēte sollicitudinibus inge
tat. f. Tercū est iracūdia. z ista ē ignis.
Deus igit nō ē in corde supbo: nec qua
ro nec iracūdo: s3 in corde hūili vbi est hī
bilus aure tenuis. Sibilus hēt demulcē
re. aura hēt refrigerare. s3 aura tenuis
hēt alluare. Per sibilū igit intellēgīt
hūilitas: q; sibilus equos mitigat z ca
tulos iungat. sic hūilitas mentes elatas
trāquillat z demones irritat. p aurā si
gnificat māstudo que ignē iracūdie
refrigerat z extinguit. Per aurā tenuēz
significat paupras que aīaz alluat ab
oneribus sollicitudinū. Deus igit ha
bitat vbi est sibilus aure tenuis. i. vbi in
uenit hūilitatē: māstudo dñe z paup

Dominica. xvlii. post festū trinit.

tatē. **T**ertio oportet qd sit celestis amoris audis. hoc ē abicere farinā egypti. quādiu enim hō delectat circa terrā et mundanā nō pōt amare celestia. Farina inquantū ē farina ē alba. s; iquantū ē farina egypti ē tenebrosa: qd delectatio mūdi v; esse pulchra sed tñ mentē facit obscurā. **L**egit de naturis aviu qd a quib; pullos quos ad terram respice re pspicit: tāquā degeneres abicit. qd vero ad celū tāq; ppositos nutrit. qd de cibo gē sue non cibāt illos quos videt amare terrena: sed quos videt desiderare celestia. **B**erū. Bellicosa ē diuina pso latio et non vāf admittētib; alienam. **S**ecūdo sunt nuptie celestes. de quibus dicitur Apoc. xix. Beati qui ad cenā nuptiar; agni vocati sunt. Ille aut nuptie sunt reffectio vitionis diuine vbi erit plena satietas: nō dī nuptie. In nuptijs. n. consueuerūt oīa abundare. Erūt dulcis auditas. ideo dī. Agni qui h; carnes delectabiles. Erūt eterna saturitas. ideo dī: cena: quia nullū aliud cōiuius illi succedet. Satietas aut parit fastidium. fames siue auditas h; penam. dubitatio ne alimēta deficiāt h; timorē. Ideo dñs posuit famē siue auditatē in satietate: ne satietas faciat fastidium. Posuit satietatē in fame ne fames hēat penas. Posuit securitatē in viroq; ne dubitatio hēat timorē. Ecclē. xliiij. Qui edunt me ecce satietas. Adhuc esuriēt. ecce auditas. Qui audit me nō confundet. ecce securitas. **S**ecūdo vidēdū ē que sit via veniēdi ad istas nuptias. Et dicēdū qd ē hūilitas: quod notat cum dī. Uade et recube in nouissimo loco. Humilitas. n. meretur grām: qd ē venire ad nuptias spūales. meret et gloriā qd ē venire ad nuptias celestes. **Q**uāto enī; alijs humilio: tanto in grā et gloriā erit maior. hoc per quattuor exempla ostēdī pōt. **P**rimū ē in pupilla: qd sicut dicit Grego. Pupilla quāto ē nigrior tanto lucidior: sic hō quāto magis nigrescit in cōspectu sui tāto lucidior erit in cōspectu dei. et hic per grām et in futuro p gloriā. **S**ecūdū ē in candela que q̄to plus inclināf tanto maiori luce pfuldit. Sic hō quāto magis p humilitatez

inclināf tanto maiori lumine grē et glorie repletur. **T**ertū ē i aqua que q̄to magis descendit deorsum tāto magis ascendit sursum. sic et hō q̄to magis dēcēdit humilitatē seipsum tāto plus ascendit ad deū. cecidit ille. n. ascendendo p̄tra psum. **Q**uārtū est i corde. Alia enim hūilia cor magnū in quātitate sunt tñt da. sicut p; in ceruo et asino. Habentia cor mediocre sunt audacia. sicut p; i cane. Habēta paruū sunt audacissima. sicut p; in leone. **U**idem. n. qd ignis magna domū parū calefacit. mediocre magis. parua maxime. Sic et accēdit dī spū et calore in magno et mediocre a puo corde. sicut igit quāto ē minus i quātitate tāto ē fortius in virtute. sic et hō quāto fuit humilio: tanto in grā. et gloriā erit sublimior.

Cōnita decima octaua Sermo primus.

Adientes **P**harisei qd sēlus sū lentū imposuisset saduceis cōienerūt in vnu rē. **M**at. xxi. Sicut dicit in historia scholastica. Tres secte erant inter iudeos ab alijs dīcētes. s. pharisei. saducei. et esset. Pharisei ab alijs erant diuisi quātū ad habitum: qd in fronte et i brachijs echartas i quibus decalogus erat scriptus portabant que phylacteria dicebātur a phylaxe quod ē seruare. et thoth qd sonat legem. Habebant et in sinib; palliorum spinas alligatas quibus pūcti dum iecerēt mandatorū dei memores fierent et qd sic ab alijs diuisi erant. Pharisei a pharces qd ē diuisio dicebant. Alij erat saducei qd ab alijs differebant quātū ad doctrinā. ipsi. n. resurrexerōem negabant. Alias cum corpore interire credebant. quinq; libros moysi solūm dīcētebant. Alij erant esset qui a alijs dīcētebant in vīa et modo vīuēdi: qd secte monastica vīa ducebant. cōiugia vībāt. oīa in cōi habebāt. De vniuersis aut primis sectis mēto in isto euāgelio habetur. Notā dūm igit qd in presenti euāgelio tres qōnes ponūt. **P**rima est quā fecerūt saducei. **S**ecūda ē quā fecerūt pharisei. **T**ertia quā fecit xps

Cuestio qua fecerūt saducei: et si hic
 tota nō ponat. tamē hic tāgūt cū dī q
 xpus silētū iposūisset saducela. Jpī. n.
 saducei xpo volebāt pbare pēr mulierē
 et vīrū resurrectōem nō ēē: qī si resurre-
 ctio fieret tūc talis mulier septem vīros
 hēret. Sed xps pēr suā rīsiōne silētū
 eis iponebat et tria determinābat. C. Pri-
 mo qī in alia vīra nulla erūt iugia. vī
 alī. In resurrectōe neqz nubēt neqz nu-
 bent. Et rō hūius reddīt Luce. xx. Ne-
 qz cū vītra mortū poterūt: qī in hac vī-
 tra multi mortū sūt. id multi nascunt. Si
 cū nullus moreret non cēt necesse q
 aliquis nasceret. Est cū humana gene-
 ratio tāqz arbor. Ecclē. xiiij. Oīs caro
 sicut senum veterascet: sicut solū fru-
 ctificans in arbore vītrū alia generant
 et alia deiciūt. sic generatio carnis et
 sanguinis alia finit et alia nascit. Est et
 sicut murus. Unde dī i quadā glo. in fi-
 ne Ecclē. In muro quādo sit quidā lap-
 des latēssit ad extērius producit. q
 dam pminēt: illi ad intērius reducunt.
 et tēandē in muro omnia adēquāt.
 sic est in mūdo. Nam latēt homines aī
 q nascit: pdeunt cū nascūt. Homi-
 nes orti suo tempore moriūt: et tandē
 oīa adēquāt: q: oēs vno fine claudū-
 tur. C. Secūdo determināuit q homi-
 nes erūt angelis similes et etiā equales.
 Unde sub dī. Sed sunt sicut angeli dei
 in celo Luce. xx. Equales enim angelis
 sunt et. Hoīes enim respectu angelorū
 possunt dicti minores. equales. et maio-
 res. Minores in quātūz adhuc sūt i car-
 nemortali. Nam sicut dicit Aug. Sicut
 aurū corruptūz melius est q argentūz
 sic corruptūz et argētū corruptū melius
 q plūbū in corruptūz est et quilibet spī-
 ritus melior ē q corruptibile corpus. q
 diu aut sum? in carne corruptibilī ange-
 li nobis cōpartitūz et nobis ministrāt.
 Post resurrectōem aut homines angelis
 erunt equales in officio laudādū: quia i
 laudādō deus angelis cōiūgēt. ps.
 Preueniant principes cōiuncti psallē-
 tibus. Job. xxxvij. Tibi eras cū me lau-
 darent astra matutina. i. angeli. Et sub-
 larent oēs filij dei. i. sancti. Erunt autē
 homines angelis maiores in quātūz ha-

bebunt deus tanqz fratē suū: angelī ve-
 ro tāquāz dominū suū. Et in quātūz bea-
 titudinē habebūt in vīsiōne hūanitaria
 et in cōtemplatōe diuinitatis. angeli ve-
 ro tū i ptemplatōe diuinitatis. Ad ista
 significāda quattuor legūt de angelis
 quos salomon i ppciatōrio fecit. p. Pri-
 mo q erat de lignis oliuar. C. Secūdo
 q alas habebāt expāsas. pēr ista duo si-
 gnificabāt q in quātūz homines sunt eis
 minores et corruptibiles sunt eis cōpassi-
 biles. hoc significat q erāt de lignis olī-
 uarū: et parati sunt eis manifestare.
 hoc significat q alas habebāt: expā-
 sas. p. Tercio legīt q hēbant pedes ob-
 liquos et eleuatos ad inuicē sublantūz:
 ad innūdū q sunt socij hoībus ad lau-
 dādū deū. C. Quarto legīt q versis vul-
 tibus muruo se respiciebant. hoc signat
 q stupēt et mirātur naturā humanā cū
 diuina in vītare pōne cōvītā. p. Ter-
 tio determināuit q aī post mortē cor-
 poris vīuūt dicēs. Non ē deus mortuorū
 sed vīuētium. Istud ēt gēntiles pbi cre-
 diderūt. Unde ait Aug. in li. de ciuitate
 dei. Theodorius lecto Platonis libro:
 vbi de anime immortalitate disputat
 se precipitem dedīt de muro: vī ex hac
 vīra migraret ad illā quā credebat esse
 meliōrē. Sicut autē hic dicit glo. Probā-
 do xps eternitatē animarū psequer p
 bar resurrectōē corporū: quē cum aīa
 bus bona vel mala gesserūt. C. Secūda
 questio ē quā fecerūt pharisēi xpo. Nam
 multi quenerūt sed vnus tēdō ques-
 iit dicēs. Magister qd ē mādātum ma-
 gnū in lege. Christo. Cōueniūt pharisēi
 in vñū vī multitudīne vincerēt quē rō
 ne superare nō poterant. a vīrtate nū-
 dos se professi sunt quī multitudīne se
 armauerūt. Dicebant enim apud se. vñ
 loquat p omnibus et omnes loquamur
 p vñū. vī siquidē vicerit oēs vidēamur
 vicissē. Si aut vicus fuerit vī solus vī
 deat confusus. Idem. Magistru vocat
 cutus non vult esse discipulus. De ma-
 gno mandato interrogat qui nec mīn-
 tū obseruat. ille dī interrogare dī ma-
 ior iustitia quī iaz minora compleuit.
 Ad istā questōne dominus rīdīt dicēs.
 Diliges dominū deū tuūz. et. Lxxvj.

Dominica. xviii. post festū trini.

Non dicit time vel cognosce: sed dilige. Timere inquit ē seruoꝝ: diligere filioꝝ. Qui timet penā mercedē iustitie nō h̄z. Nō dicit. & cognosce sed dilige. Logno scere inquit deus p̄p̄tū ē nature hūa. ne. Diligere aut̄ religiosi cordis ē recti. In hoc aut̄ p̄cepto de dilectōe ostēdit dīs modū diligēdi deū & p̄ximū euz dī est. Ex toto corde tuo &c. In aīa cūm est memoria. intelligētia. & volūtas. Inigit Aug. debet diligi deus ex toto corde. i. intellectu sine errore. Sed q̄ fides sine operibus mortua ē debet diligi ex tota anima. i. voluntate sine p̄radictione vt in p̄ceptis dī voluntatē suam ponat & ei per opera nō p̄radicat. In his aut̄ duobus d̄s perseverare: iō subdit. Ex tota mente tua. i. memoria sine obliuione. In L̄p̄p̄o. Deū diligere ex toto corde est vt cor nostruz nō sit inclinatum ad alicuī? ret dilectionē magis q̄ dei. Pro quāta enī parte inquit coitū fuerit ad aliquā rem: pio tanta parte minus ē ad deum. Diligere ex tota anima ē animuz habere firmū in fide & veritate. Qui ergo de deo dubitare cepit vel incatationes vel ofuinationes aliquid valere crediderit: ille non in tota aīa diligit deus Diligere deus ex tota mente ē vt oēs sensus vacent in obsequiū dei. Unde subdit. Nam cuius intellectus deo mīstrat cuius sapiētia deo vacat: cuius scientia circa deum ē: cuius cogitatio ea que dei sunt tractat: cuius memoria q̄ bona sūt recordatur: tota mente diligit deus. De inde ponit modū diligēdi p̄ximū cum ait. Et p̄ximū tuū sicut teip̄s. Nō qua drupliciter debet seip̄sum diligere. p̄ p̄mo veraciter vt. s. diligit se propter virtutem. q̄ bonus est vel vt bon⁹ sit. Eodem modo d̄s diligere p̄ximū. Aug. de ciuī. dei. Qui amat homines aut q̄ sunt iusti aut vt iusti fiant amare d̄s. Sic eim̄ seip̄sum amare debet. aut q̄ iustus est aut q̄ iustus sit. p̄ Secūdo ordinatē vt. s. nihil diligit supra deū aut contra deū: sed diligit deum sup̄ oīa & postea animā suā: postea corpus suū: p̄tiores exteriōres. Sic & p̄ximū suū debet diligere non supra deū aut contra deū: sed diligit deum sup̄ oīa.

deū de debet diligere in ip̄so bona sp̄ia līa. deinde bona corporis. deinde bona exteriōra. Cant. ij. Ordinauit in me charitatem. p̄ Tercio efficaciter. Homo enī efficaciter se diligit q̄ bona sibi p̄curat & nociua deuīrat. Sic etiā d̄s diligit p̄ximū. i. Joannis. iij. Non diligam⁹ vobis nec lingua s̄z ope & veritate. Quarta perseverat. nullo enī tempore homo desinit se amare. Eodem modo debz p̄ximū diligere. i. tēpore p̄speritatis & aduersitatis. Prouer. xviij. Omni tempore diligit qui amicus est. Tercia q̄ stio est quāz facit christus phariseis dicens. Quid vobis videtur de christo cuius filius est. Pharisei enim credebant christuz esse puram creaturā. Sed cum dauid vocet euz dominū suū cōstat eū esse maiorem. Non aut̄ eos reprobant q̄ filius dauid euz credunt: sed q̄ filius dei esse non credūt. Ostendit h̄c duas fuisse in christo natiuitates. s. tēporelīz in quā dictus est filius dauid: & eternā in quā est filius dei. Christus enim erat filius dauid inquantū de sua stirpe in carnem erat natus. & erat oīs dauidi quātū ab eterno patre fuit genitus. Uterq̄ autem pater suus fuit miles & mansuetus. De dauid dicit. Asemento domine dauid & oīs mansuetudinis ei⁹ &c. De deo dicit in ps. Quoniam tu dñe suauis & mitis &c. Non ergo intrum si christus sic fuit miles & mansuetus q̄ patres habuit tam mansuetos: ideo vult filios habere mansuetos dicens. Mat. xi. Disce a me quia mitis sum & humilis corde. Sed multi sunt degeneres q̄ non sunt mansueti: sed instar ericij valde hispidi & pungituli. Ericius si tangitur statim interius se abscondit & exterius pungit. & dicit habere quinqz pedes. Sic multi quādo reprobantur per verba maledictionis pungūt & vici sua abscondūt. Quinqz autē dēta sūt quinqz modi excusandi s̄z Bernar. Ille enim qui peccauit quādo reprehēditur dicit: non feci si feci: non male feci. aut si male feci: non multum male. Aut si multum male: non mala intentiōe. aut si mala intentione. tamen aliena p̄ssione.

Sermo secundus.

O Aliges domini deum tuum ex toto corde tuo &c. Sicut dicit Aug. in libro de disciplina christiana ut nemo excusationem habeat voluit deus consummare & abbreviare verbum super terram quod etiam non obscurum esse voluit. Ideo bicue ne non vacaret legere. id aperit tum ne quis dicat non mihi licuit intelligere. thesaurus est magnus divinarum scripturarum. Si piger cras perscrutatio iesu non habet piger vna margarita ferre sub lingua. & quo vis securus ambula. Ihesus verbum abbreviat & ista margarita est preceptum de dilectione dei & proximi. De hac duplici dilectione agendum. scilicet de proximo. Circa primum autem sciendum quod sex sunt que movent ad diligendum que omnia sunt in deo. scilicet pulchritudo bonorum bonorum. simile. vtile & delectabile. Primum igitur quod movet ad diligendum est pulchritudo. Dionysius. Omnia bonum & pulchritudo desiderant. In christo autem est summa pulchritudo. & ideo summe est diligendum. Sap. ix. Candor est enim lucis crederet speculum sine macula: imago bonitatis illius. ubi tria ostenduntur. scilicet sit candor lucis eterne: speculum puritatis: & imago divine bonitatis. In christo quidem sunt tres substantie. scilicet caro. anima. & deitas. Caro enim eius fuit candida & lucida. quod purissima sanguinibus virginis generata. Anima eius fuit ad dei imaginem creata: & omni bonitate repleta. Deitas fuit speculum sine macula: quod in christo refulcent omnia & preterita & presentia & futura & verba & facta & corda. De ista pulchritudine dei dicit Aug. in libro de libero arbitrio. Tanta est pulchritudo iusti merita loci ditas lucis eterne. Et si non haberet in eo amplius vivere quam vni? dei hora. propter hoc soli innumerabiles antea huius vite pleni delictis & circumfluentibus bonorum temporalium recte meritoque committerent. Secundum quod movet ad diligendum est bonitas. sicut patet in superiorum auctoritate Dionysii. In deo autem est summa bonitas. & ideo est summe diligendum. Aug. de civitate dei. Cum ista si diligant nisi quia bona sunt: pudeat illis

illis inherendo non amare bonum ipsum. unde bona sunt. De cuius bonitate dicit Damascenus. Bonus & omni bonus & super bonus dominus totius ens bonitatis propter superabundantes divitias sue bonitatis non sustinuit solus esse quod bonum est sed in suis ipsius naturam a nullo participatam. Ista auctoritas est cum diligenter exponenda. Dico scilicet est bonus sed non omni bonus. scilicet ex omni parte bonus. quod multos habet defectus. Angelus est bonus & omni bonus: sed non super bonus: quod habet super se bonitatem consummatam. Homo autem & angelus licet sint boni non tamen sunt summa bonitas: quod non habet bonitatem essentialiter sed accidentaliter. quod possunt eam perdere. & tamen homo remanebit homo: & angelus remanebit angelus: sicut per in malis angelis. Bonitas autem sic est in deo essentialis: quod sicut ignis non potest perdere suam calorem sic nec deus suam bonitatem: quod igitur deus sic est bonus: & bonus est sui conspectus. id est suam bonitatem creaturis participavit quibusdam datus esse. alijs vivit. alijs sentire. alijs intelligere. Tertium quod movet ad diligendum est honestum. Est enim honestus quod sua vi attrahit & sua delectatione nos allicit. In deo autem est summa honestas & ideo summe est diligendum. Sap. vij. Innumera bilis honestas per manus illius. Est enim in deo summa delectatio que nos allicit. scilicet. Delectatio in dextera tua usque in finem. Et honestas in eo est vis que nos attrahit non voluntatem cogendo sed alliciendo. Joannis. vij. Nemo potest venire ad me nisi pater meus qui misit me traxerit eum. Et super hoc ponuntur tria exempla. Nam secundum Aug. Datus trahit ad ostensionem virge vel ramus viridis sic anima attrahit debet desiderio divine visionis. Iuxta illud ps. Sititit anima mea ad deum fontem vivum &c. Puer trahit ad ostensionem nutus: sic anima attrahit debet ad pmissum neminem celestium que intus habet dulce divine visionis divine sicut extra durum coram penitentie. Matth. vij. Penitentiam agite. ecce coram vobis. Propter quod dicitur. n. regnum celorum. Ecce mihi claviculus. Pellipari trahit eptore ad

emendū: per pellū extensionē nō cogen
do sed alliciendo. Sic et deus trahit aīaz
ostendēdo celū stellatū tanq̃ pelles va
riā et depictā. ps. Extēdēs celū sicut pel
les. C. Quartū qđ mouet ad diligēdū ē
silitudo. Eccli. xlii. Omne aīal diligit si
bi simile. Inier xpm̃ et nos triplex silitudo
p̃siderat. Xps. n. factus ē nobis filius ra
tione assūpre carnis. Philip. ij. In simi
litudine hominū factus ēē. Nos debem⁹
et esse filios rōne imitatiois. Eph. v. Ego
te imitatores mei sicut filij charissimi.
Ipse vero et nos sum⁹ filios rōne imagi
nis: s; tñ differēt: q; sicut gl. dicit sup
Col. i. Qui est imago dei inuisibilis. Al
ter imago regis est in nūmo. aliter in fi
lio. Nos sumus nūmus. xps vero filius.
C. Quintū qđ mouet nos ad diligēdū
est visio ēē. Homo. n. sepe amicū diligit
ppter utilitatē quā hēre se credit. Xps
igit tanq̃ verus amicus est diligēdus:
q; ab ipso utilitatē recipim⁹ in vita et in
morte et post mortē. nā in vita dilectores
suos dīcat spūalibus dīuitijs. Prouer.
viij. In vijs iustitie ambulo in medio se
mitarū iudicij vt eitem diligentes me et
thronos eorū repleaz. In morte custodi
at iudicij hostis. ps. Custodit dñs oēs di
ligētes se. C. Sextū qđ mouet ad dili
gēdū ē delectabile. Naturali. n. hō rez
diligit in q̃ aīus delectabilis cōquiescit.
In deo autē est sūma delectatio: iō est sū
me diligēdus. In pñti ciz vita delecta
tōes scōz q̃s hñt in deo hñt. imperfectōes
admixtiones et interrūptōes. hoc signatū
est. iij. Regū. xviij. vbi dī q; deus pasce
bat helyā mittēs ei carnes mane et vespē
rem bibebat de tonēre. Tāde illa refe
ctōem deus sibi subtraxit ita q; vix mo
dicū panis et aq̃ potuit hēre. C. Hñt igit
spūales p̃solatioēs scōz imperfectōes. qđ
notat p hoc q; illa refectio nō fiebat in
meridie s; mane et vespē. In meridie q;
dē est pfectio lucis et calor: s; signat re
fectōes beatorū q; sūt in plena luce cogni
tōis et pleno calore amoris. In mane at
et vespē ē lux et calor: s; imperfecte. et signi
ficat refectōes scōz in viā q; hñt imperfectas

cognitiōē et imperfectū amorē. i. Lom.
xij. Lū venerit qđ pfectū est euacuabit⁹
qđ ex pte ē. C. Sedo p̃solatioēs scōz hñt
admixtione q; sepe admiscēt: vel a cor
poris corruptōe: vel a dyaboli tentatioē:
vel a mundi psecutioē: hoc significat per
hoc q; bibebat de tonēre. ysa. i. Vinum
tuū mīxtū ē aq̃. C. Tercio p̃solatioēs san
ctorū hñt interrūptōes: q; sepe ab eis sub
trahunt. vel vt aplius humiliēt: vel vt
seruētus deherent: vel vt cautius cō
seruēt. hoc significat p hoc q; deus sūu
cibū helye subtraxit. Dicto de dilectōe
dei dīcēdū est de dilectōe p̃tmi. C. Cir
ca qđ notādū q; Aug. in li. i. homi. iqui
rēs q; sit ista dilectio: de qua dicitur est. Di
liges p̃tmi tui sicut te. C. Quattuor di
cōes distinguit. C. Prima est carnalis
q; est iter vīz et vxorē. et ista s; sit licita: nō
de se nō ē meritōia: q; et i bñtis aīalib⁹
inuenit. Passeres inq; iungla hñt: nidos
faciūt: oua p̃fouēt: pullos nutriūt. Quis
autē ista de se nō sit meritōia pōt tñ fieri
meritōia: qñ. s. vir diligit vxorē: q; bona
est vel vt bona sit: tñ. nō diligit vxorē
vt vxorē: s; deū diligit in vxore: et tñ re
ducit ad illud pceptū. Diliges p̃tmi
tuū ēē. i. ad grām in pñti et gloriā in fu
turo. Eph. v. Atq; diligite vxores vīas si
cut xps dilexit ecclesiā. C. Sedo est dile
ctio nālis q; pater diligit filiū: ista s; sit
licita: tñ de se nō ē meritōia. Tñ subdit
Aug. Pro magno laudatur⁹ s; i totis
qđ video et rigide. serpētes et lupi amāt
filios suos. Nō est laudādus q; amat fili
os sed detestādus q; non amat. Si filios
amas serpētib⁹ pparas. si nō amas a
serpētib⁹ viceris. Pōt autē hec dilectio
fieri meritōia qñ. s. pater filiū diligit: q;
bon⁹ est vel vt bonus sit. Tñ. n. nō dili
git filiū vt filiū: s; deū diligit in filio. Et
nūc reducit ad illud pceptū. Diliges p̃
tmi tuū ēē. Ad Eph. v. Vos patres no
lite ad iracundiā p̃uocare filios vīos: s;
educate illos in disciplina et timore dñi
C. Tercia ē dilectio socialis siue p̃fectu
dinis q; p̃trahit ex p̃fectitudine cohābita
dis colloquēdis et p̃uerlandis: q; sit licita
tñ nō est meritōia: q; est etiā iter aīala.
Tñ subdit Aug. Duo equi mādūcat fili
mul: deherat se videre ad aliam diem.

precedit vnus: festinat alter. vix regis a
scholere: tã diu iperu suo se prouocat do
nec ad amicu pueniat. Cũq; peruenierit:
qñ in loco suo regescit. Quis aut ista di
lectio de se non sit meritoria: pñ tñ fieri
meritoria qñ. f. q; diligat amicum: q; bo
nus est vel vt bonus sit. Tũc. n. non dili
git amicu vt amicu: sed deum diligit in
amicor: et tñ talis dilectio reducit ad
preceptũ de dilectõ pñm. De tali ami
co dicit Eccl. vi. Amic⁹ fidelis medicamẽ
tus vite et immortalitatis q metuiunt diũ
inueniunt illũ. ¶ Quarta est dilectio rō
nis: qua q; diligit aliu ppter fidẽ et veri
tatẽ et bonitatẽ. et ista nō pōt eẽ iter aia
lla que rōne caret: q; non diligunt alia
aialia ppter bonitatẽ et veritatẽ. et ista
dilectio est meritoria. de qua dicitur p̃ce
ptũ. Diliges pñm tuũ sicut teip̃s. Tul
lius: Nihil ē virtute amabilis: nihil qd
magis alligat ad diligẽdũ cũ pp verita
tẽ et pbitatẽ et eos quos nũq; viderim⁹
diligam⁹. Idẽ. Tãta est vis pbitatis vt
etiã eoz in his quos nunq; vidimus vel
qd maius est in hostie diligamus.

¶ Sermo tertius vnde supra.

In his duob⁹ mā
datis vniuersa lex p̃det et p
phete. Omnia diuina p̃cepta
quę decalogũ sunt accepta in his duo
bus p̃ceptis dep̃dent. f. in dilectiõ dei
et pñm. Ipsa enim deũ p̃cepta in dua
bus tabulis moysi fuerunt conscripta.
¶ Sed in prima tabula fuerũt p̃scripta
tria p̃cepta que p̃tinet ad dilectiõẽ dei.
¶ In secũda tabula fuerũt scripta septẽ
reliqua que p̃tinent ad dilectiõẽ pñm.
¶ P̃mũ p̃ceptũ est: Non habebis
deos alienos. et istud p̃tinet ad patrem
qui tanq; fontale p̃ncipiũ totius deita
tis est p̃ncipaliter adorãdus. S̃ctiles. n.
olim faciebãt deos alienos. f. quedãz si
mulacra in quibus demones habitabãt et
respõsa dabãt. sed tñ sapiẽtes inter eos
ea viridebãt et p̃tinebãt. Tñ dicit Almb.
in li. de virginib⁹: Cũ intrassẽt dionysius
templũ iouis amictũ aurum quo eius
op̃eriebãt simulacrũ detrabi iussit et im
poni lanẽ et vixit. aurum hyeme est fri
gidum: estate onerosus: deũ aut suũ sic

irrisit: vt nec onus ferre possẽt nec frig⁹
portare. Itẽ cũ esculapij vidisset barbas
aureas cũ apollo pater etus nō haberet
tollĩ iperaurũ incõgruũ esse appellas vt
filius barbã habebat quã pater nō habe
ret. Itẽ simulacris tenẽtib⁹ pateras au
reas ademit: allegas se accipere debere qd
dũ parat. Et subdit Almb. Fra lu diuio
habiti sũt vt neq; iuppiter vellẽ suã de
fendere potuerit nec barbã esculapius
nec apollo pubescẽ adhuc cepit: nec oēs
q dicunt dũ trahere potuerunt pateras
q; tenebat. Refert et Aug. in li. de vera
religione q; Socrates a p̃plo fuit occi
sus: q; noluit idola adorare. dicebat. n.
q; poti⁹ adorare canes q; erat opus na
ture q; idola q; erat opus hoĩũ. Abulti
aut hodie sũt q; faciũt sibi deos alienos.
Nã sicut dicit Augu. Hoc ab hoĩe p̃ deo
colit qd p̃re ceteris diligit. Sup̃bus er
go p̃ deo suo h̃z sup̃biaz: luxuriosus lu
xuria: auarus auaritia. Roma. i. Abuta
uerũt gloriã iconcupibilis dei in situ
dinẽ voluerũt et q; drupẽdũ et serpentũ.
¶ Per volucrẽ sup̃bia intelligit q; semp in
altũ volat. Per q; drupẽdẽ luxuria q; p
corpus explet qd q̃tuor elemẽtis cõpo
nit. Per sp̃etẽ auaritia q; semp terrens
icabit. Quis aut q̃libet istoz triũ habeat
suũ deũ sp̃ales: nihil omnis et h̃nt deũ
cõẽs. f. beelzebub et d̃ deus muscar. ma
sca. n. inquãtũ ē volatilis signat sup̃bia
q; sup̃ alios volat. inquãtũ est inũda si
gnat luxuria. inquãtũ ē p̃gustus signat
auaritia q; mentẽ elucris sollicitudib⁹
p̃gust. id diuinit sp̃ine vocant. ¶ Scdm
p̃ceptũ est: Nō assumes nomen dei tui in
vanũ: et istud p̃tinet ad filiũ q; ē nomẽ pa
tris. In vanũ aut nomẽ dei assumit q; tu
rat p̃ nihilo et frivolo: vel q; iurat falsũ
vel qui iurat qd iniquũ. Talis iniuriãz
facit deo et sibi et proximo. Deo qdẽm q;
cũ iurare aliqd nihil sit q; eius testimo
niũ inuocare. q; falsũ iurari supponit q;
deus mēdaciũ diligit cũ tñ dicat in ps.
Perdes oēs q; loquunt mendaciũ. Fa
cit et iniuriã sibi: q; in d̃icio dei punitiẽ
se obligat. Nihil. n. ē aliud dicere p̃ deũ
ita estãti deus me p̃dẽnet si non est ita.
facit et iniuriã p̃ximo: q; per falsas iura
tionẽ ipsum decipit et defraudat. Refert

Aug. In quodā sermone: qd cū qdā nega-
ret pecuniā creditorū: iuramētūz ex ipso
creditor: exegit. In ipsa aut nocte ad iu-
diciū raptus: audiuit iudicē sibi dicēte:
qre puocasti hoies ad iurandū quē scie-
bas falsū iuratur. rñ dī: q negauit nisi
hī pecuniā. Et iudex: mell^o erat vt pecu-
niā tuā pderes q aiāz ei^o falsa iuratioe
pmeres. pstrat^o igit tā grauē verbera-
t^o ē: vt i doiso vestigiātis plagaz vestigia
apperēt. C Tertiū ē vt diem sabbatū san-
ctifices. Istud refert ad spm scm in quo
reges vera habet. Lōra istud pceptū sa-
cit q cā cupiditatē i die sabbatū op^o ser-
uile facit. v. l. aliq^o pctm pmittit vel opa
mīe pmittit: q a bonis opib^o nō est va-
cādū. C Notādū est aut q ē triplex sab-
batū. P^o Primū ē sabbatū tpis. s. dies se-
ptim^o quē deus voluit obseruari in me-
moriā q oīa i sex dieb^o creauit: & i septi-
ma a nouis creaturis p dēdis regeuit.
Exo. xx. Sex dieb^o fecit deus celū & ter-
ram: & oīa q in eis sūt: regeuit i die
septio. P^o Scōm ē sabbatū pctoris & mē-
tis: qd nō habet nisi i deo. sicut. n. res nō
regeuit nisi i loco ppio: sic nec aīa rege-
uit nisi in deo q ē locus aīe. ps. Esto mi-
hi in deū ptec. xē. & in lo. xē. Joan. xvi.
hec locut^o sū vobis vt in me pacē habea-
tis: in mūdo p sūra habebitis. P^o Tertiū
ē sabbatū eternitatis. Pla. lxi. Erīt sab-
batū ex sabbato: qd rege mētis hō pue-
nit ad requiez eternitatis. Elusdē. lviij.
Vocaberis sabbatū dīcātū. plus ē dicē-
do ctū dīcātū q bonū vel sapdūm.
Primū igit sabbatū. s. qes ipis ē bonū.
Scōs. s. qes pctoris ē sapdū. ps. Sustā-
te & videre qm suauis est dñs. Tertiū. s.
eternitatis ē dīcātū. Job. xxij. Tūc sup
oīpōtētes delitēs affluēs. C Positis p-
ceptis pme tabule q pñēt ad dilectōez
dei. sequunt pcepta scōe tabule que per-
tinent ad dilectōez pmi. Ad dilectōez
pmi pñēt sibi dñs facere & ab offensis
cauere. Debemus autē pncipali benefa-
cere hīs q nobis magis cōvinci sunt. s.
patri & matri. P^o Et iō quartū pceptū ē:
Honora patrem & matrem. Et itelligit sibi
hōner nō tm in verbo vel signo. sed etiā
in obsequio. Debemus autem ipsos hono-
rare: q ab ipsis scīpñ^o & nutrimentū

& documētū: q: vero ab ipsis recipimus
eē: debemus eis magnā reuerentiā. Ecē.
vij. Honora pñez tm & genit^o mris tue
ne oolūiscaris. Admēto qm nisi pñ-
los natus nō fuisses. M: ab ipsis habui-
mus nutrimentū: debem^o eis magnā dñi
gētā: vt sicut nutrīerunt nos in iuuetu-
te: sic & nos nutriam^o eos in senectute.
Eccl. iij. Sili suscipe senectutes pñez tui
zē. Quia ab eis hēmus disciplinā & co-
mētū: debemus eis magnā obedētā.
Eph. vi. Sili obedite pñtib^o vñs i dño
hoc iustū est. C Quinū est: Nō occides.
ad dilectōez. n. pñm pñēt vt dñm est
nō tm dñs facere s; etiā ab offensis cauē:
offensa aut pōt fieri facto: verbo vel vo-
lūate. Facto aut vel in ppua psona: vel
in pñcia: vel in rebus. Offensa in ppua
psona phibet cū dī: Non occides. q bo-
nū dñi aliqñ sit corde per oīdūz paret
i. Joā. iij. Qui odit frēm suū homicida
est. Aliqñ oīez malūz pñtū vel verbus
detractorū. ps. Sili hoīum dentes cor-
arma & sagitte zē. Aliqñ oīez: & istud est
triplex. Quīdā enim occidunt corpus
tm: ista occisio nō est timēda: maxime
qm ppter iustitiā sustinet. Mat. xx. Nō
time re eos q occidūt corpus zē. Ali-
q occidūt aīaz tm qñ. s. cā ad pctm tra-
hūt. Unde dī de dyabolo Joā. viij. Ille
erat homicida ab initio: ex quo. s. pños
parentes ad pctm traxit. Alii occidunt
vtrūq; & hoc pōt fieri in duobus casib^o.
Unus qñ qā pcurat ab oīatū: q tūc pu-
er & in corpe & in aīa morit. Alius qñ qā
interfici seipm: vel alium in pctō mortali
existente. C Sextū est: Nō mechaaberis.
vbi phibet offensa in psona pñcia. Est
aut adulteriū graue pctm in vīro & mu-
liere: tū q vterq; pñēt dei pceptū. num
q: vterq; pmittit turm. Nā sicut dī. l.
Loy. vij. Adulter sul corporis pñez nō
h; sed vīr & ecōuerso. Qui ergo corpus
suū alteri tribuit furtū pmittit: sicut fer-
uus furtū pmitteret q aliter dño se da-
ret. tū q: vterq; facit pira dei s. cfm. Nā
sicut dī Eph. v. vbi agī d mīmonio sic
dicit. sacm hoc magnū est. ego autē dī
co in xpo & in ecclesia. Significat enim
vnionē nature dīuine cū humana q m-
sepabilis est. Qui igit carnē suā diuidit

factamēto scarnatōis dei iniuriā facit. Per hoc autē qd dī. Nō mechaberis. phibet oīs carnalis corruptio pter eaz qd est mirimōij. Et Septimū est. Nō furaberis. vbi phibet offensa i rebus. Per surtū intelligit oē malū ablatū: siue oculū te accipiendo: siue violēter rapiendo: siue fraude in mercatoribz pmittendo: siue mercede debita nō soluēdo. Est. n. surtū graue pēnā. Et pmo respectu dei: qd bona talia nimium excreant. Eccl. xxxij. Qui offert sacrificiū ex substantia pauperū qd victimam filiū in ppectu pīs. Et Secdo respectu pimi: qd hoc ē qd hominidū pmitit. Quidē: Panis egeritū vti paupis est. qd fraudat illū hō sanguinis est. Et Tercio respectu sui. De ceteris eīz peccatis hō cito penitet: sicut de hō. mēdiū cessante ira: et de fornicatōe cessante concupiscentia. De furto autē si hō aliqui peniteat nō vix satisfactat. Et Octauū est: Nō loqrīs aduersus pīmū tuū salūz testimoniū. vbi phibet offensa in verbo. Testis at salūz tres offendit. Si cur dicit. Iū. de sūmo bono dicens: Testis falsū ē: tribus psonis ē obnoxius. Pmo deo qd pīrādō pēnit. Secdo iudici quē mētiēdo fallit. Postremo ino: cti quē falso testimonio ledit. Et Nonū est. Nō concupisces rem pīmī tui. In isto autē pcepto et in sequit. phibet offensa in voluntate. Cupiditas igit phibet. Et pmo qd ē radix et cā oīs mali. i. Thim. vi. Radix oīz maloz ē cupiditas. Eiusdē vi. Qui volūt diuitias fieri iscidit in tēta tōcs et laqos dyaboli et desideria multa et inutilia et nociua. Et Secdo qd turbat qd rez aīe. iō diuitie spinis pparant. Augu. Diuitias iucilli: regez pdidisti. Lū vi. gilas de hīs cogitas. cum dormis: latro nes somnas. in die sollicit: in nocte pauidus semp mēdicus. Et Tercio qd facit diuitias ēē iuriles possessori. nihil. n. ex hīs hz nllū qd eas custodit et cernit. Eccl. xij. Cū cupidō et tenaci sine rōne est substantia ēē. Eccl. v. Cū pdest possessor nllū qd oculis audit diuitias suas. Et Declimū ē: Nō concupisces vxorē pīmī tui. Locupiscentia autē carnalis tres hz gradus. Et Unū ē put ē in corde male concupiscentia. Dat. v. Qui vidit mulierem

ad concupiscēdā eā iaz mechat? Eā in corde suo. Et Secdo put ē in ore verba carnalia pferre. Eph. iij. Oīs vīno malus ex ore vīno nō pcedat. Un poete oīs fingentes carnia amatoria expellebat de ciuitatibz. Et Tercius put est in ope malā concupiscentia pficiente. Roma. vi. Non rener pēnā in vīo mortali corpe: vt obediatis concupiscentijs eius. Est igit sensus Nō concupisces vxorē pīmī tui. i. nō concupisces eā in corde: nec eam per verba amatoria sollicitabis ore: nec concupiscentiam tuāz cōplebis opere.

Et hūc declinatio Sermo primus.

Ascendēs iesus

A i nauiculaz trāstretauit et venit in ciuitatē suā: et ecce offerebat ei paralyticū et. Dat. ix. De oīs elementa creauerat mūda. sed ex vīo habitarit facta sunt imūda. sed pīs ea mūdauit. Terra facta est imūda ex effusione sanguis inocētis: s; xps hāc mūdauit qm. xxxij. anīs sup eā iuit. Aer factus est imūdus ex fumo scēoz imolato idolis. S; xps hunc mūdauit qm sub te: cōs; ad aerē: pati voluit et qm p aera in celus ascendit. Ignis factus est imūdus ex idolo: hōis pcremat. S; hunc xps mūdauit qm spm scā in specie ignis misit. Aqua facta est imūda ex nefandis hostijs ablutis. S; xps hanc mūdauit qm i iō: dāne baptizat? fuit. et qm p mare abulauit: sicut hō die legis euz dī: Ascendēs iesus in nauiculā et. Per hāc nauē religio siue pnia intelligit: quā tūc iesus ascendit qm aliqis siue salutis auid? pniaz assumit. iō dī: Ascēdens iesus in nauiculā. Hec pnia duo bona facit. Et Unū qd in ciuitatē celestem deduct. iō sequitur: Et venit in ciuitatē suā. Et Aliud qd iherms ad sanitatē reducit. qd significatur in paralytico curato. Et pnia primūz quattuor: sunt vidēda. Et Primūz quare per nauē religio intelligit. Et Secdo qd in ventū qd ista nauis ipellit. Et Tercio qd sit faciēdū qm tēpestas tentatōis iminet. Et Quarto qd pmare significat. Et Et hūc pnia notādūz qd religio p nauē intelligit pp tria vocat. paupertatis: castitatis et obediētie. Et In nauī qdē non req.

Dominica. xix. post festū trīni.

ritur cib⁹ vel potus delicat⁹: s; necessari
us. nec. lata mēsa: s; arta. Quia in reli
gione nō debēt queri delicata s; necessa
ria. nō lata. s; arta. & hoc refert ad vortū
paupertatis. Ex quo eiz paupertatē vultm⁹:
tū necessariā z arta q̄rere debemus. i.
Timo. vlti. hñtes alimēta z quibus te
gamur: his cōfētī sumus. Dat. vij. Ar.
ta ē via que ducit ad vitā. C Scđo in na
ui sunt oēs gubernatori obedientes. z l; s;
sit aliquis ibi magn⁹: nō tñ ex dignatur
ad eius pedes sedere. sic z in religioe de
bēt oēs eē obedientes plato. Et si ē ibi all
quis magn⁹ genē vel sciainō d; dīgna
ri plato subiect. Heb. xiiij. Obedite pposi
tis vris z subiacere eis. Eccl. iij. Quan
to magnus est humilitas in oibus. Et
illud pñet ad vortū obedientie. C Tertio
navis si ē vacua vacillat. si nimis omi
lia submergit. si moderate stabiliat. Sic
z si quis carnē suā in nullo macerat effi
cit lasciva. Si nimis macerat: efficit in
firma. Si debito mō ē aīe vtilis z rōni
subiecta. Hugo. Qui carnem suā supra
modū affigit: cluē suū occidit. Si plus
q̄ expedit alimētis reficit. hostē nutrit.
Sic ergo ē nutritiā vt seruare: sic do
māda vt nō sup̄stat: z illud spectat ad
vortū castitatis que tūc seruatur qñ caro
macerat. C Circa scđm notādū q̄ istam
naue quattuor vērī tētatōnū īpellunt.
Nā q̄sdā religiosos exagitat vana glo
ria. z iste ē vētus qui stat ab oīēte. hñt
eīm vana gloriā. Aut q; sunt oīti de ma
gno genē. Aut q; hñt lumē magne sciē
tie. Quosdā exagitat carnalis cōcupi
scentia. z iste ē vētus q; stat ab occidente
i. a carne. q; quotidie tēdit ad occasum.
Quosdā exagitat auaritia. z iste ē vēr⁹
qui stat a meridie. i. auster terrene pro
speritatis. Quosdā exagitat accidia z
iste ē vētus q; stat a septētrione. i. a quo
frigiditatis. i. accidie et torporis. De his
quattuor vētis dī Bañ. vij. Ut debā i vi
sione noctie: ecce quattuor venti pu
gnabāt in mare magno. C Circa tertius
notādū q̄ imminēte repēhate tētatōis q̄
tuor facē debz. P̄ P̄lo d; onus pñcē. i.
on⁹ cupiditatis et pctōnī. Heb. xij. Depo
nētes oē pōdus z curisū nos peccatū
zē. Un dī Jone. i. Adlerūt vasa q̄ erāt i

mauit i mare vt alleuaret ab eis. P̄ Scđo
dō velū elatōis d; z ponē z i timo humi
litas d; manē: q; vērī cēsta exagitat z
istima nō iquietat. Un dicit Lxij. q; ra
mī q; in alio sunt: sepe a vētis frangunt.
qñt sunt i timo: securi cōstāt. C Tertio
āchōia spet d; in oēū figere. Heb. vi. Lō
fugimus ad tenēdā ppositā spē quam
sicut āchōia hēm tura z firmā. C Quar
to ad deū z ad lētos d; refuge. Sicut lo
gī. Dat. vij. Lūq; nauicula fluctibus
op̄ret dixerūt discipuli xpo. dñe salua
nos pñmus. C Circa quartū scēdū ē q̄
p mare significat mūdus triplici dēci.
P̄ P̄lo pp īngredidit xpo. dñe salua
mare seruēs qd̄ q̄scere nō pōt. C Sicut
eīm sepe q; i religioe vbi debent eē aque
siloe que vadūt cū silēto: vt dī ysa. viij.
Vbi iuenit mare: q; vbi d; ē silētiū. ibi
iuenit tumultus litigatiū. vbi d; ē trā
quillitas: ibi ē aīofitas. tales non vident
moie hoīuz: s; feraz. Sere eiz a dīuicēz
pugnāt. aut pp cibū aut pp dōcēllū. aut
qñ ad lēbī dñē cōcitant. Sic multi reli
giosi litigāt aut ppter cibū: q; nō de lēa
te nutriti: aut pp locū: q; s; in magnis
monasterijs nō collocant. aut ppter lē
bidinē dñandis: q; ad magnas abbatias
nō pmouent. P̄ Scđo dī mare pp īsta
biilitatē. Nā sicut dī Eccl. i. c. Dīa flu
mina intrāt in mare: z mare nō redūdāt.
Tria sunt flumina īferalia que hoc ma
re intrāt. De quibus dī. i. Jo. ij. Dē qd̄ ē
in mūdo aut ē cōcupiscentia carnis: aut
cōcupiscentia oculorū: aut supbia vite.
S; ista flumina mūdū non faciunt: quia
nec cōcupiscentia carnis satiat delitij:
nec cōcupiscentia oculorū dīuitijs: nec
supbia vite honoribus vanis. P̄ Tertio
mūdus dī mare ppter amaritudinē:
habz enim in semulatis amaritudines.
Nā dīuitie delitij z honores hoībz mū
danis vident dulcia: sed in veritate sūt
amara. Sicut eiz pñces nō sentiūt ama
ritudinē maris: q; ibi sunt nutriti: sic
nec hoīes mūdānt sentiūt hoīum ama
ritudines: quia sunt talibus afficti. Dat
ertā mūdus sanctis vīs multas amari
tudines: que tamen in eis dīsoluant p
diuinas cōsolationes. ps. Scđm multi
tudinem doloz meoz ēē. Tribus nanq;

els. p. Secū
i imo humil
eragitat &
Chy. q. ra
frangunt.
it. C. Tertio
deb. vi. l. d.
spē quam
na. C. Quar
it. Sicut lo
la fluctibus
e. dñe salua
scledū ē p
plic. de ci.
lyij. ipy qñ
ōr. L. dñe
ent ē aque
de vi. viij.
silētū. ibi
it. dñe trā
non vultut
a dñitēz
dñi. aut
multi rēli
qñ dñe lica
in magnā
r. p. p. p. l.
s. abbas
re pp. in
r. Dñi flu
r. dñi dñe
de hoc mu
ij. dñe qd ē
carnalitat
pbis. vlt.
stant. quia
at dñi p. p.
luctus. nec
p. Tertio
it. dñe me
rtu dñes
p. dñi mū
erit. r. sūt
it. dñi ama
it. dñi sic
um ama
it. dñi. Bat
tas amari
cestant p
dñi multi
bus hang

moda pñt fieri dulces aque marie. Aut
radius solaribus in nubibus eleuate. Aut
p. penas in intere viscerib⁹ depurate. Aut
p. p. a. subiles in cereus vas ingresse.
qñm p. b. m. Si fiat vas cereus & in mari
ponat. aque que per p. os ingrediantur
dulces reddunt. Sicut in sanctis virtus
tribulatioes dulcorant. p. p. dñe ex. p. m.
platione celestis glorie. Quoniam celestis
gloriaz cōtēplant. tunc in nubes quodā
modo eleuant. ex tali cōtēplatioe leuit.
gatur p. n. dñe. Cōsideratio p. m. m. i.
nuit vim flagelli. p. Seco ex recordatio
ne mortis p. p. e. Quādoqñz entz quis
habet in memoria q. cito erit sub terra.
cōtēnt oia mūdāna tam p. s. p. a. q. ad.
ueria. Mero. Facile cōtēnt oia q. se sem
per cogitat mortuū. p. Tertio ex medi
tatione passionis dñice. Christus enim
ē tāquā vas cereū. p. s. Sactū ē cor meū
tāquā cera liquefecit. P. s. sunt ei⁹ vul
nera in que nre tribulatioes misse. dul
ces reddunt. Sicut. Si xpi passio ad me
monia reducit. in p. s. ē adeo durū qd nō
equo gio toleret. C. Seco ponit bonum
qd assequimur q. naut penitētie. q. i. ce
lestē patriā nos inducit. Ideo dicit. Et
venit i ciuitate suā. Litteraliter ciuitas
ista xpi fuit capharnaū. sicut dicit. Bat
the. ij. Nā s. m. L. h. y. x. p. s. habuit tres ciui
tates. Una ē in qua fuit natus. s. bethleē
Scia in qua fuit nutritus. s. nazareth.
Tertia in que fuit cōuersatus. s. caphar
naum. Spūaliter aut ciuitas ista nra ē
ciuitas celestis que nra erit iure ciuita
tis p. p. t. u. e. habitatiois & filiationis. De
cuius facit nos ibi suos cōtēntes & perpe
tuos habitatores & filios siue heredes. &
de his nobis faciet instrumentū. Apoc.
ij. Scribā super eū nomē dei mei. i. s. m.
glo. hoc nomē qd ē eternū. Et nomē ciui
tatis noue hierlm. i. s. m. glo. hoc nomen
qd ē ciuitas & nomē meū nouū. qñ ē filius
dñi aut infra. xliij. Habebat nomē ei⁹
ē nomen patris eius scriptum in front
bus suis. Sancti igit in frontibus suis
hec tria nomina scripta habebunt. s. ci
uis. eternus. & filius. Dato enim per im
possibile q. deus alicui sancto diceret
egredere de ciuitate mea: quia peregrī
nus es. Rspōderet. Ecce dñe me in ea

scripsisti: quia elus sum. Si iterū diceret.
Si ciuis es mane in ciuitate mea. p. an
nos mille: & postea egredere. Rñderet.
Ecce dñe: quia scripsisti q. eternus sum.
Si iterū diceret. Mane ergo in ciuitate
tāquā ciuis & eternus: ad curiā tamen
& secreta mea nō venias. Rñderet. Ecce
dñe: quia scripsisti q. filius vester sum.
C. Tertio ponit aliud bonū qd a nauē
p. n. e. assequimur: q. ab oī infirmitate li
beramur: qd nōrā in curatioe palyticū.
Est aut palyticis morbus qui membra
reddat mollia & dissoluta & dissipata: &
iō paraliticos significat voluptuosos &
delictis assuetos. De quibus dicit p. s.
uer. xviij. Qui mollis & dissolutus est in
ope suo sup est sua opera dissipātis. Dis
serentia ē inter ista tria que ponit Salo
mon: Adolles: dissolutus: & dissipātus. Nāz
mollis ē quod cedit omni duro. Dissolu
tus est quod nullo vinculo ē colligatus.
Dissipātus ē quod totaliter est cōfractū.
Sicut patet in vase cōfracto. Tales igit
sunt molles qui omni duro & tentatioe
cedunt. Adat. xliij. Sacta aut tribulatio
ne & persecutioe p. p. t. u. e. verbū continuo
scandalsant. Tales igit non sunt ali
quo vinculo timoris vel amoris ligati:
Ideo sunt imundi. Numeri. xix. Vas qd
non hz operculū nec ligaturā innūdum
erit. Tales ē sunt cōfracti: quia nullū
bonū p. s. t. u. e. retinere possunt. Eccl.
xxi. Cor fatū quasi vas cōfractum & om
nem sapientiaz non tenebit. Sanas autē
ille paraliticus quādo ille qui erat mol
lis ad cedēdū efficit durus ad resistēdū
p. s. Sactū ē cor meum tāquā cera lique
fecit. ecce qñ mollis ad cedēdū. Eruit
tāquā testa virtus mea. ecce qñ durus
postea ad resistēdū. quando ille qui non
erat colligatus postmodū fortiter cum
deo ligat vinculo amoris. Col. iij. Sup
oia hec charitatē habentes qd ē vinculū
p. s. t. u. e. & vinculū timoris. q. sicut dicit
tur Eccl. xxvij. Nisi in timore dñi tenueris
testamētū: isto subuertef dom⁹ tua.
Quādo ille qui erat tāquā vas cōfra
ctum: postmodū efficit vas solidū & pre
ciosum. Eccl. i. Quasi vas auri solidūz
ornatum omni lapide p. s. t. u. e.
C. Sermo secundus ynde supra.

Asferebant ei pa
ralyticū lacēt in lector: vi.
dens iesus fidē illoꝝ ꝛꝛ. At
racula que fecit xps aliquibus fuerunt
ocasio infirmitatis spūalis. sicut phari
seis qui dicebat Jo. ix. Nō ē hic ho a dō
qui sabbatū nō custodit. ꝛ sicut scribis
illis qui dixerūt hic blasphemāt. Aliq
bus fuerūt cā sanitatis: hoc tripliciter
Vel sanitatis corpālis tñ sicut ceco na
to ꝛ mōdo in pñcipio. Jo. ix. Ille aut
dixit: q. ppheta ē. Glo. adhuc imūdus
ē in corde q. nō dū rei filiū cōfitef. Aliq
bus sanitatis spūalis tñ sicut illis que
ad hec miracula puerrebant. sicut illis que
turbis de quibus dī. Vidētes eū turbe
timuerūt ꝛꝛ. Aliquibus sanitatis corpa
lis ꝛ spūalis. sicut illi paralytico quem
diis in corpore ꝛ mēte sanauit. ꝛ Circa
istud aut miraculū ponunt quinqs dis
ferentie psonarū. C. Primo psonē offe
rētū in quibus fuit magna fidē cōstan
tia. vñ dī. Asferebant ei paralyticū ꝛ vi
dēs iesus fidē illoꝝ ꝛꝛ. Ex quo pz q. me
rito fidē illoꝝ xps hunc sanauit. Glo.
quātū valet apud deū fidēs ppā. apō
illū sic valuit fidēs aliena vt iustus ꝛ ex
tra sanaret hoīem. Per oīdes eim scōm
deus sepe dat pūmā grām peccatōi. dū
modo quattuor in se hēat q. ponit Dyo
nisiū i septe libris ecclīasticis hierar
chie dīcēs: Dico aut q. viles sunt oīdes
sanctoꝝ sñm hūc modū. Si aliquis san
cta desiderās dona ꝛ ad picipationes
ipsoꝝ habetū sanctū habens. sicut pprie
cognitor: pualtatis venēs ad aliquem
sanctoꝝ viroꝝ. rogat ipm fieri suscepto
rē ꝛ cohortato: dīsequit oīa que petit
diuinitissima dona. ꝛ Pūmū igit est de
sideriū rei hñdē. iō dicit. si aliquis san
cta desiderās dona. Deus enim nō dat
dona sua negligētī sꝛ desiderātī. ps. De
sideriū pauꝝ exaudivit dñs. Sap. vij.
Preoccupat qui se cōcupiscit ꝛꝛ. C. Se
cūdiū ē liminitas culpe. ꝛ iō dicit sanctū
habitū hñs. i. mūdū affectū gerens. si
enim i actu vel pposito peccatū eēt san
cti vñ p eo obtinere nō possent. Hiere.
xv. Si steterint moyses ꝛ samuel coram
me: nō ē aīa mea ad pplm istū. Peccatū

enim ponit obstaculū ne oīdes ad deū
po sint ascendere. Thren. iij. Opposui
nubē tibi ne trāscat oīs. Facit elōgatio
nē ne deus possit audire. Ysa. lix. Non
ē aggravata auris eius ꝛ nō exaudiet
sꝛ iniquitates vestre diuiserūt inter vos ꝛ
deū vestrū. ponit etiam ne possit eas vi
dere. Vñ sequit ꝛ petā vestra abscōde
runt faciem eius a vobis ne exaudiat.
ꝛ Tertiū ē recognitio pualtatis pprie.
Vñ dī. sicut pprie cognitor: pualtatis.
Legit. iij. Reg. ij. q. cū helyseus pallio
helye aquas iordanis pcutisset non sunt
diuise. q. de suo merito cōfideat vñ. Sed
postquam magi meritū ipsoꝝ ait dīcēs.
vbi ē deus helye. statim diuise sunt aque
C. Quartū ē postulatio rei digne. iō sub
dit. consequit oīa que petit. ꝛ si petit di
uinitissima dona. fuerūt eim qui petierūt
terrena ꝛ repulsi sunt. Ja. iij. Petitis
nō accipitis eo q. male petatis. Alij pe
tierunt carnalia ꝛ puniti sūt. Numc. x.
Quis dabit nobis ad pascēdūz carnes.
Et ponit ibi pūtiū ipsoꝝ. Alij petierūt
sublimia ꝛ repēsi sūt. sicut filij sebēde
vtpz Mat. xx. C. Secūdo ponit psonā iū
firmi in quo fuit magna miseria q. erat
paralyticus. Causas paliss qñq. ex frigiditate
cōstringēte. qñq. ex humore opo
lante qñq. ex vulnere nervis incidēte.
Ex hīs eim impedit trāitus spiritus
ad instā sensuū. ꝛ fit pūuario sensus ꝛ
motus. Alia ergo auari palissim incurrit
ex nimia frigiditate. Est enim sic cōgela
ta q. nullā sentit fraternā charitatem.
Mat. xxij. Abūdiāte iniquitatis ꝛ refri
gescet charitas multoꝝ. Alia luxuriosus
paralyticus incurrit ex nimia humiditate
que generat ex nimietate cibi ꝛ pot.
De cibo dī Ezec. xvi. Hec fuit singlas
sodomē sordis tue. saturatus panis ꝛ
abūdiātia ꝛꝛ. De potu dī. Eph. v. Noll
te inebriari vīno in quo ē luxuria. Alia
supbi palissim incurrit ex incisione ꝛ se
paratōe. Supbia eim separ aīam a deo.
Et iō spūs sanctus ad cor eius trāsiit
nō pōt. Eccl. x. Intitiū supbie hoīs apo
statare a deo: qm ab eo qui fecit illū re
cessit cor eius. C. Tertio ponitur psonē
scribarū in quibus fuit cogitatio teme
raria dīcēs intra se: hic blasphemāt.

dices ad beu
 tij. Opposui
 facti e logat
 ysa. ix. Non
 no exaudiu
 tit inter vos
 e po sile cas
 tra. abs odo
 re exaudire
 iustitiae ppie
 prauitatis
 yseus pallio
 isser non sunt
 dore vi. Sed
 orauit vices
 isse sunt aque
 digne. id sub
 e. si peti red
 qui petierit
 tij. Petitis e
 aris. Alij pe
 r. Numc. id
 edus carnes.
 Alij petierit
 hys sebede
 it psona in
 seria qe erat
 iqs qe frige
 timore eple
 s incidere
 o spiritus
 to sensus
 im incurrit
 in sic cogela
 paritatem
 itas z refri
 a luxuriosi
 humilita
 tibi z pot
 it innotas
 s pami: e
 hys. v. Noli
 uria. Ala
 siones z so
 iam a deo:
 s transire
 hois apo
 str illu re
 tur psona
 tio reme
 spenat.

Tribuunt modis blasphemiam in deum
 comitit. C. Primo quado deo negat qd
 sibi conuenit. C. Secundo quado sibi attri
 buit qd ei no conuenit. C. Tertio qm id
 qd dei e aliqz sibi attribuit. Et qz scribe
 xpm dei e no credebant: id ipm blasphe
 mare dicebat qz remissionem pcti qd e so
 lus dei sibi attribuebat. C. Quarta ista ter
 tia specie facit supbi qui sibi attribuunt
 gloria que e ppria dei. ysa. xlvij. Gloriam
 meam alteri no dabo. Faciunt iracundi qui
 sibi attribuunt vindictam que e ppria dei.
 Roma. xij. Vobis vindicta e ego retribu
 am. Faciunt qda temerarij qui volunt ce
 alioz coridibus iudicare cu hoc sit ppri
 um dei. i. loz. huj. Nolite an tepus iudicare
 re. C. Quarto ponit psona xpi in q
 apparuit magna misericordia: sapientia
 e potentia. C. Ad misericordiam in hoc qz di
 xit. Remittunt tibi peccata. Na sicut d
 ista pater hz filius hois in terra dimittit
 pcti. Et bñ dixit in terra: no super
 nec iustitiam. Remissio enim ista non hz
 locu sup terra. i. cele: qz ibi nulla sunt
 pcti. nec hz locu ista terra. i. in inferno:
 quibz sunt pcti ppetra. hz aut locus in
 terra. i. in mudo: qz ibi sunt pcti remis
 sibilis. C. Secundo apparuit eius sapia in
 hoc qz eoz cogitationes vidit: z i hoc qz ta
 sapienter eos cōsultauit dices qd e facili
 dicere. Dimittunt tibi pcti zc. Ista aut
 separatio pot fieri respectu opantis: z
 sicambo sunt ibi eque facillia. Vel respe
 ctu opio: z sic remittere pcti e difficilis
 qm Aug. Ad alius e deo ipm pñ face
 re qz celu z terra creare: qz de hz ibi re
 sistētiā. s. voluitat praua. In creatōne
 aut nihil resistens hñit. Vel pot fieri re
 spectu nre cognitōis z sic facilius e pec
 cata dimittere qz boiem sanare: qz illud
 no videmus: istud aut vidētes admira
 mur. Chry. Quāto aia corpe portor est:
 tanto curatio aie plus e qz corpe: hz qz
 illud occultū ē: ad dñt qd manifestum ē.
 Vel pot intelligi respectu locutionis ac
 si dicat. eque facile e dicere. Remittunt
 tibi pcti. vel dicere. Surge z ambula. si
 ergo videritis qz ad meū dicere. Surge
 z ambula. sequit curatio corpe. creda
 tis qz ad meū dicere. Remittunt tibi pec
 cata. sequit curatio mentis. quod autēz

subdit: vt aut sciatia zc. triplex pot expo
 ni. C. Primo vt cōtingat imediate ad il
 lud qd sequit. tolle lectum tuū. sub hoc
 sensu. Vt sciatia qm filius hois zc. qz at
 interponit tūc ait paralytico sit verbū euā
 geliste tūc postqua. si quiescerat ab eis: qd
 e facilius dicere zc. C. Secundo vt fiat sup
 pletio in hūmōdū. Vt aut sciatia: qm
 filius hois zc. Pictō facta vt surgat. Po
 stea subdit euāgelista. tūc ait paralytico
 zc. C. Tertio vt sit verbū euāgeliste ad
 nos. vt aut vobz posceri sciatia qm filius
 hois hz paterz in terra dimittit dī pecca
 ta. tūc ait paralytico zc. C. Tertio appuit
 eius potentia in hoc qd dicit. Surge tol
 le grabatū tuum. Tria incōmoda iste
 patiebatur. Non eis stare poterat. totis
 viribus resolutus erat. z cedere no va
 lebat. Sz verbuz xpi tante fuit potētie
 qz sibi dedit robur ad standūz. id dixit:
 surge. consuetudinē ad graue onus por
 tandūz. id dixit: tolle grabatū tuum: z
 facultatē ad ambulādūz. id dixit: Et va
 de in domū tuam. Moraliter lect⁹ pec
 catoris ē ipm peccatūz in quo male dele
 ctando gessit. Tūc ergo surgit qm pec
 catum deseruit. ps. Surge postqua sede
 ritis zc. Tūc lectus ponit qm peccatūz
 qd sibi erat quieti z delectatō incipit eē
 dolori z oneri. ps. Lano p singulas no
 ctes lectus meus zc. Tūc ergo in domū
 suam vadit quando in celum meditatō
 ne pergit. vel quado cōsciētiā suā discu
 tit. vel quado vtilitatē sui corpe quod
 domus est aie cōspicit. C. Quinto ponū
 tur turbe in quibus fuit lau datio diu
 na. Unde dī: videntes aut turbe timue
 runt. Christus tribus de causis miracu
 la faciebat. C. Primo ppter illoz circa
 quos bec faciebat vilitatē: qz eos in cor
 pore z aia curabat. C. Secundo ppter
 alioz conuersionem. qz multi videntes
 xpi miracula cōuertebant. C. Tertio p
 ter dei gloriā z bonoriem. sicut dicitur
 Joā. ix. Neqz hic peccauit neqz parētes
 eius: sed vt manifestent opera dei illi.
 Ista triplex causa ponitur. nam iste pa
 ralyticus in corpe z in aia fuit curatus
 Turbe fidē xpi receperunt: deum gloriā
 cauerūt.

C. Sermo tertius vnde supra.

p 4

Orit iesus paralitico. Lōnde fili remittunt tibi pctā tua. Sic dicit Beda. & hī in gl. quoz modis infirmitates cōtigūt. Vel vt iustis merita per patiētā augeant. vt Job. Vel ad custodiā virtutū ne supbia tētet. vt Paulo. Vel ad corrigendū pctā. sic marie leprosa. & sicut hūc paralitico. Vel ad glāz dei. vt ceco nato. & lazaro. Vel ad instigū pene. vt herodi. q̄ten? hic videat qd in inferno sequat. Uti dī. Viere. xvj. Duplicit p̄ritiōe p̄re eos. Hec igit infirmitas ideo paralitico accidit vt sua purgaret pctā. Uti xps sciēs peccatuz fuisse cām infirmitatis sue. Primo cāz sanatus dicit. Lōnde fili. remittunt tibi pctā tua. In verbis p̄dictis igit tria tāgunt. s. grauitas morbi. benignitas medicē. efficacā remediū. C. Primuz notat qd dicit. dixit iesus paralitico. Est enī paralitico grauis morbus quē tria mala cōcomitant. s. tremor. imobilitas. & infirmitas. Sicut aut paralitico pctōres vel quoslibet delictis affuetos in quibus est tremor. Timēt. n. aliq opus p̄nie assu mere. ps. Illic trepidauerūt timore vbi vō erat timor. Legit Bēn. iij. q. de po. fuit signū in cayn. & oleis ā hīstoria scē. & lastica. qd illud signū fuit tremore captis. per qd offēdebat qd de ipsuz abiecerat. Videt qd ille a deo sit reprobatus qui in bñ opando timet vel tremet. Legitur de nā a salū qd ceru? h3 cor timidū. s3 comedit herbas medicinales virtute q̄ruz cor p̄fortat & medicinale efficit. & ossuz cartilago in cl? corde generat. Iste herbe medicinales sūt memoria. discē passiois que fuerūt amare. Cañ. i. Sascēlus myrrhe dilectus meus mihi. S3 nobis sūt medicinales. Eccl. xliij. Adedici na osuz in festinatōe nebule. Laro cūm xpi fuit nebula. qz nullo vnq pcti ponere p̄grauata ab hac emanauit medicina sanguinis. & hoc in festinatōe sue iū uertit. Adediciatio igit istarū passionū xpi cōfortat cor ad aggrediēdū ardua. i. Sachab. vi. Elephātis ossēderunt sanguine vne & mori ad acueniēdū eos ad p̄stū. Cor medicinale facit. ad sananduz vulnera. Ber. Mirabilis passio tua dñe

iesu p̄pitata est oib? inq̄tatis? n̄fuit nulli vnq infirmitati inueniē infirmitas. Os. i. robur ḡiat in corde ad sufferēdū aduersa. Breg. Si passio xpi ad memorā reducit. n̄p̄l est qd nō equo oīo toleret. C. Scdm malū est imobilitas. qz caret motu. Si. n. paralitico ambulare voluerit. aut penit? subhsit. aut retrocedat. aut vnus passus ad dexterā & alium ad sinistram facit. Tales sūt hodie multi paralitici. De qb? dicit Aug. de cantico nouo. Trā sūt genera hoīuz quos deus odit. s. remanētes. retro abeūtes. & aberrantes. Qui nō p̄ficit remāsit. qui a bono p̄posito declinauit retro abiit. qui hīdem deseruit. a vīa veritatis errauit. Et subdit Aug. Remanētes ergo excidant sunt. retrocedētes reuecant. errātes in vīa reducēdi. P̄. Primi ergo sūt qui subhsitunt. s. tepidi & negligētes. Bēn. iij. vīa dei nō p̄gredit regredit ē. Amb. Aque stant. tūc putrefcunt. Aque stant. tūc sunt negligētes. qui ignaui & torpore marcescunt. Josue. xviij. Resqueque marotis ignaui. i. Cor. vi. Dormiamus vane in vacuū ḡiaz dei recipiat. Ille in vacuū ḡiaz recipit qui in ea non p̄ficit. Secūdi sūt qui retro ad pctā redeūt. Isti sūt siles vtrū loth. i. q. qd retro aspexit in statuā salis cōuersa fuit in vīa. vt hī Bēn. xix. Inquātū versa est in statuā amissit sensuz & morū. qz tales oīa merita p̄diderūt que acq̄sierāt. vī sensu fidelitate. vel motu opatōis bone. Inquamz versa est in statuā salis est alius in cōditiōe. ne ipsi retro respiciāt. Inquamz remāsit in vīa datur itelligit qd ipsi alius vīa demonstrare p̄nt. sed ad patriā ventū nō p̄nt. Tertiū sūt qui errāt. s. declinādo ad dexterā spci p̄sumptionē. mō ad sinistram timoris per pusillanimitatē. tertio ad dexterā p̄spicitatis p̄ntēperantia. mō ad sinistram aduersitatis p̄ntēperantia. Legit. i. Reg. vi. q. vacce que p̄ntabant arcā dñi ibant mugieres nō declinantes ad dexterā neqz ad sinistram donec venirent bethsames. Illi eīz qui tugū dei deserūt debēt de peccatis gere. & non debent amore alicuius p̄spici vel timore alicuius aduersi a vīa dei declinare. donec veniant bethsames. i. ad

tria sūt. i. scti offensa. deformis macula.
et obligatio ad penā eternā. Themo. ij.
Quo obiecti caligine: ecce deformis ma-
cula. In furore suo. dñs filiaz syon: ecce
dei offensa. Profecti de celo inclytā hie-
rusale. ecce obligatio ad penā eternā. 3.
Ista tria solus deus remittit: qđ signifi-
cat Luc. xij. In hlio pdigo de quo ista
tria dicūt. i. qđ p osculatus est eū: p
qđ significat remissio offense qđ iduit cū
sola pñ. p qđ significat munditia aie.
Et qđ ipse mortuus fuerat et reuixit. per
qđ significat dimissio pene eterne. Sa-
cerdos at quatū a dñs tria dñ remitte-
re pñ. p Prīmū est qđ pctorē absolutū
a deo eē demūciat. Aliter cñi p absolu-
to nō recipet. p Scđs ē qđ a pena purga-
toia eū deobligat: pēa pñalis eū ligat.
p Tertiū est qđ vñte clauis de ipsa pēa
ptē relaxat. Iuxta illud. ij. Loz. ij. Nā
ego qđ donauit qđ donauit pñ vos in p-
sona xpi. Ista tria notant. Joā. xi. in re-
suscitatōe lazari vbi dñs discipulis tria
comisit. i. vt lapidē tollerēt: vt ipm sol-
uerēt: libere abire pmitterēt. Tūc sacer-
dos lapidē tollit qñ ignē graue purga-
toia in leuē pena pñe querit. Tūc ipm
soluit qñ aliquā penā sibi dimittit. Tūc
libere abire pmitterit quando ipm p abso-
luto liberū recipiendū esse diffinit.

C Dñica vicesima Sermo pñmus.

Simile est regnū celoz ho-
mini regi qđ fecit.
Quia sumus sensibilibus af-
fecti: iō dñs sepe p sensibilis nos manu
ducit ad intellectuā et p intellectuā
ad diuinā. sicut p in sanctis magis
quos p sensibilē stellā manu duxit ad in-
telligibīle pphetiā. et intellectuāle pro-
phetiā ad xpi visionēz immediatā. Sic ē
hic p nuptias corpales xps nos mān du-
xit ad intelligendū spūales. et p spūales
ad intelligendū celestes. In ista ergo pa-
bola plura sunt vidēda. p Prīmū qđ si-
gnificat p regnū celoz. p Scđo qđ sit
iste homo rex. p Tertiū que sint iste nu-
ptie. p Quarto que sint iustitiae. p Quin-
to que sit ista vestis nuptialis. p Sexto
que sit ista ligatio pedū et manū. p Se-
ptio qđ sint iste tenebre exteriores. p Cir-

ca primū notandū qđ sūm Slo. per regnū
celoz pñsens ecclesia siue pgregatio
iustoz intelligit. Nō entis pōt intelligi de
cclesia triumphāte. Tūq; pñdū vocat.
et post pñdū adhuc rellat aliō pñdū.
Tūq; vnus eiecit cū inde nullus eiecit.
Et iō putatum de quo hñ. Luce. xxi. de
eterno intelligit. et qđ cena vocat: et quia
nullus inde eiecit fuisse phibet. p Dñt
ecclesia celū qđ in celo est quod dā corp-
celesse qđ illuminat et si illuminat. sicut
sol. Isti sunt plati maiores qđ nō debent
indigere aliena illuminatione: sē ipsi ver-
bo et exēplo dñi alios illuminare. De qđ
bō dñ. Mat. v. Vos estis lux mūdi. p Al-
ud est qđ illuminat et illuminat: sicut lu-
na et stelle. Isti sunt plati minores qđ
a supiorū lumē accipe et inferioribus illu-
minare. p Terno est qđ illuminat et nō illu-
minat. sicut firmamētū. Isti sunt boni
subditi qđ debēt a platis illuminari. s. illu-
minare alios illi nō reuertur. Dan. xij.
Qui docti fuerint fulgebūt sicut splen-
dor firmamētū. hoc refert ad subditos il-
luminatos: et qđ ad iusticiā cruditiū mul-
tos qñ stelle i ppetuas eternitates. hoc
refert ad platos miores illuminatos et
illuminates. C Circa scđm notādum qđ
iste hō rex est deus pī qđ dñ rex: qđ regit in
celo p gloriā. in mūdo p grāz. in inferno
p iusticiā. Dñt at hō p pñsomnitatem qđ
iter dñi et hoīem. Ex qua pñsomnitatem
cidit qđ hō aliqui accipit pñsonā dei. ps.
Ego dixi vij. et deus pñsonā hoīis. s.
cut p hñ: eodē mō tanta pñsomitas est
inter xps caput et mēbra qđ aliqui caput
accipit pñsonam mēbroz. Act. ix. Saul
saule qđ me psequeris et. Aliqñ mēbra
pñsonā capitis. ps. Noli tagere xps me-
os. Pari mō tāta confomitas est inter
diabolū qđ est caput maloz et eius mēbra
qđ aliqui caput accipit pñsonā mēbroz.
Mat. xij. Inimicus hō hoc fecit. Aliqñ
mēbra pñsonā sui capitis. Joā. vi. Vnus
ex vobis diabolus est. C Circa tertiū no-
tādū qđ sicut dicit Bre. Deus pñ filio suo
nuptias fecit qñ ipz nature hñane pñu-
xit. Et subdit. Nuptialis thesaurus est
verus vginis. ps. Ipse tāq; spūs pñ-
des de thalamo suo. Et qñ thalamū re-
gales sunt depicti: iō iste thalamus su-

Blo. per regni
que pgregatio
de illigibis
padiu vocat
at aliis quibus
nullus exilat.
Luce. xliij. de
vocat: q. quia
pibet. p. dicit
quodda comp
uminaf. ficut.
q. nō debent
ide: s. ipi per
minare. Be
g. nō mudi. p. dicit
minari: ficut. lu
t sunt boni
mionibus ihm
inat: nō illi
st sunt boni
umari. s. illi
tur. Bah. x.
t ficut splen
d subditost
erudit mal
nitate: hoc
luminatos e
notadum q
ex: q. regit in
az. in inferno
mitatem dē
formitate ac
pnā dei. p.
pnā hois. s.
formitas est
altit caput
et. i. Saul.
illi q. mēba
re ppos me
tas est inter
eius mēba
fecti. Aliq
ā. vi. Unus
ca tertiu nō
p filio suo
piane qum
claurus est
pōtus. p.
thalamu re
alamus su

Itē pictus colore nigro hūilitatis. albo
rūine puritatis. rubeo charitatis. pul
chra comitatio. s. nigri albi & rubei: quia
pulebra pūctio hūilitatis. puritatis: &
charitatis. Cant. i. Nigra fuz. ecce color
niger hūilitatis. Sed formosa. ecce co
lor albus puritatis. Sicut pelles sala
monis que erat rubicunda ecce color ru
beus charitatis. Circa quartū notan
dū q. illi inuitati sunt oēs fideles. Sed
fidelis qdā sunt bōi q. hnt fidē & opera.
Quidā mali q. hnt fidē sine opib. Un
dē. infra. Logregauit oēs quos inue
nit bonos & malos. Qdō enī boni
sunt mixti cū malis. q. sicut dē Blo. Ec
clesia est in medio iter celū ubi sunt tñ
boni & infernū ubi sunt tñ mali. Greg.
Bati mīsectur bonis: q. nequaquā pduct
tur seruū aīe ad subitititit acuminis. si
hoc nō abierit alienē linā prauitatis.
Idē. Bonus non fuit quā malos tolera
re recusauit. Inuitati ergo sunt omnes
fideles: s. hoīz qdāz veniūt. qui. s. hnt
fidem & charitatem: & opera. Alij non ve
niūt. qui. s. habent fidem tñ sine opibus
charitatis. Sūt autē quāque cause quare
nō veniūt. p. Quidā ppter eoz volūta
te puerfam. qdō notat cū dī. & nolēbāt ve
nīre. Nullū enī aliud impedimētū hnt q
q. nolūt. Tales nihil vident de sua salu
te curare. ps. Pro nihilo habuerūt ter
ra dēi derabīle. p. Alij nō veniūt pp suā
negligentiā. Jō subdit. Illi autē neglexe
rūt. Multi enīz sunt sic pigri q. euz aīa
habeat duos pedes. s. salutis ppositū &
opus bonū. Aliqñ pedē boni ppositi
ponūt in via iusticie. Reliquū autē ad mī
seros annos differūt ponere. sed sicut dē
Eccl. vii. Qui timet deūz nihil negligit.
p. Tertij nō veniūt ppter eoz supbiaz &
vanā gloriā. Jō subdit. Et abierūt alius
in villa suā. Per villā enīz terrena dīa
tio intelligit. Supbia enīz nō solū nō
venit: sed etiā deo ptra dicit. Job. xxliij.
Ipsi fuerūt rebelles. lumini. p. Quarto
nō veniūt ppter eoz avaritiā: & hoc est
qd subdit. Alius ad negociationē suam
Avarus enīz nō pōt ferre deo & mūdo
Mat. vi. Nō potestis seruire deo & mūdo
ne. p. Quinti nō veniūt ppter eoz aptā
malitiā. Et hoc est qd subdit. Reliq. ve

ro tenuerunt seruos eius: & pūmellig
affectos occiderūt. Tales sunt multi p
ueri q. illos q. se admovent & corrīgunt
odūt & psequuntur. Amos. v. Ad dō hūe
rūt in porta corripierūt loquētē pfecte
abominati sunt. Circa qntū notan
dū q. charitas dē veltis. Tñ q. opit deli
cta. Prover. x. Uniuersa delicta opuit
charitas. Tñ q. calefacit dēi dēia. Job.
xxvij. Nōne vestimenta tua calida sunt
cūmplata fuerit terra austro. Tñ. q. dē
nat opera nra. Sine charitate enim opa
nostra deo nō placēt. i. Loe. xliij. Si dī
scribucro in cibos paupz oēs facula
tes meas: charitate autē nō hūero nihil
mibi p dēi. Dicit autē veltis nuptialis: q.
matrimonio fuit pp amicitia refectio: madā
vel pñmadā. vel augēdā. In matrimo
nio ergo filij dei qd fecit cū natura hūa
na amicitia inter nos & deū est refectio.
ra. Eph. ij. Ipse enī est pax nostra &c. Est
ppetuo pñmata. Mere. xxxi. In chari
tate ppetua dilect te. Est augmētata: q.
filius dei q. erat dñs noster: factus est fra
ter & amicus noster. Berū. Hoc loco inge
nō p dīcatur magnus dñs & laudabilis
nūis: sed paruis rtiqz: q. natus est no
bis. Ex hoc enīz natura nostra intātum
est exaltata & etiā ab angelis in multa
reuerētia est habita. Un angelus nō su
stinuit se a iōāne adorari: vt habet Apo
cal. xliij. Eū in aī incarnationē suscine
ret. Circa sextū notadū q. in celo sūt
oēs soluti. Hnt enim soluti intellectū: q.
deū vidēt sine enīgmate. i. Loe. xliij. Vi
dem? eīz nūc p speculū in enīgmaticū
aut facie ad facie. Hnt soluti cogitatu
q. oēs cogitationes puerūt in deū sine
retardatione. Sap. v. Cogitatio illorūz
apud altissimū. Habent solum affe
ctum: quia totus transit in deum cum
dīcatione. Unde deus dīctur ignis
Deb. xij. Deus noster ignis consumens
est. Sancti dicuntur carbonēs succen
si: vt habetur Ezech. i. dicuntur lapides
igniti. Eiusdem. xxvij. In medio lapi
dum ignitorum ambulasti. Dicuntur ar
dores sempiterni. ysa. xxxij. Quis habi
tabit de vobiscum ar doibus sempiter
nis. In inferno autēz omnes sunt figa
ti. Habent enim ligataz potentia opati.

nam. q. nullū bonū opus possunt facere. Jo dr. Ligatis manibus. Per man⁹ etus potētia operatiua intelligit. Hnt ligatā potētiā affectiua q. deum dñi gere nō possunt. id dr. Ligatis pedibus. Nam sū Aug. Pedes aīe sunt affectus habēt ligatā potētiā intellectuā q. do minū nō pnt cognoscere cū sint ī terra obsecratis et obliuiois. Ideo dr. Eduti te cū ī tenebris. Hnt ligatā potētiā operatiua q. nunq. ad pñiam reparari possunt. id dr. Exteriores. Peccator enim ī hac vīa ē ī tenebris interiorib⁹ q. adhuc ē ī spē venie. In inferno autē erit ī tenebris exterioribus: q. erit extra ambitū diuine misericordiē. In mūdo aut sunt quidā ex toto ligati sic ī peccato mortali existētes: qui ligati sūt vinculo culpe et additi sunt pene etne. In cuius significatōe dicit. Iudic. xv. Ligauerunt samson duobus nouis funibus. Alij sunt ex toto soluti: sicut viri perfecti qui sicut dr. i. Lomth. ij. Edificant aurū et argētum et lapidi preciosos. Tales. n. nullū habēt vinculū culpe et nulli sunt obnoxij pene. Alij sunt ex parte soluti et ex parte ligati: sicut penitētes q. soluti quidē sūt a vinculo culpe. Ecclē. ij. Sicut a sereno glacies: ita soluent peccata tua. Sed nū ligati sunt funibus pene satisfactorie. In cuius significatōe dr. Diere. xxxvij. Extraxerunt hierennaz funibus et eduxerūt eū de lacu. De ista ligatōe et solutōe dicitur Mat. xvi. Quo dēuq. ligaueris sup terrā erit ligatū tē. C. Lira septimū notā dum q. tenebre infernales dēuū extēiores q. sunt extra oēm diē. Triplex ē ordo dierū et noctū. Unus quo dies pccēbant et noctes sequebātur. Et iste ordo post peccatū pñit hoīs currere īcepit ad īnuēdū q. de die gfe cecidit ī noctē culpe. Et durauit iste ordo vsque ad passiōē xpi. Tūc aut sū Beda mutatus ē ordo: q. noctes pccēdūt et dies sequuntur. ad īnuēdū q. hō pxi passiones de nocte culpe rediit ad diē gratie. Et iste ordo durabit vsq. ad diē iudicij. Tūc aut mirabitur terti⁹ ordo: q. tūc oēs dies erūt se et noctes p se. Deus. n. tūc sepabit noctes a dieb⁹ et oēs noctes pxi.

et ī infernū: et oēs dies misset ad celos. Noctes ergo nūc dēuū tenebre īternes q. sūt pñite cū diebus. Tūc autē erūt extēiores. quia tūc erunt separate ab om. nibus diebus.

Sermo secundus vñ de supia.

Simile est regnū celorum hoī regī q. sēc nū prias filio suo. In pñit vīa celebrant nuptie carnales q. sūt iter vīrū et vxorē. In futura edebatur nuptie eternales q. sūt iter oīū et curia celestē. C. Pile aut nuptie. s. carnales institute fuerūt a deo: cū dicit Beati. Crescite et multiplicamini. Et ad adā cū ait Eiusdē. g. Hoc nūc os ex ossib⁹ meo et caro de carne mea: hec vocat vīrū: quoniam d. viro sumpta ē: q. pñit relinquet hō patrē et matrē suā et adheret vxorī: sicut erunt duo ī carne vna. In qbus verbis ostendit adā q. lter vīr debet se hēre ad vxorē. et q. lter vxor ad vīrū: et qualiter ambo pariter. Vir aut d. vxorī sincerā dilectionē. id dr. Hoc nūc os ex ossib⁹ meis tē. Debet. n. eam diligere sicut os suū et carnē suā. I. scipz. Epō. v. Qui suā vxorē diligit scipz diligit. Se aut d. diligere q. ē bonus. vel vīr bonus. Tūc. n. vxorē suā sicut scipm diligit q. ē diligit q. ē bona vel vīr sit bona. Et quo p. q. hō plus d. diligere bonitātē ī vxorē q. pulchritūdīnē. quia sicut dr. Prouer. vlti. fallax gfa et vana est pulchritudo. Est. n. fallax q. decipit īnuēre. Unde Aug. Nulla ē mīscipula aīe. latro vite. suavis mors. blāda p. cūstio. pernīcies delicata. rosa scēs. mū libes. Secundus pñis pulchritudo ē flos marcidus. carnalis felicitas. p. piscencia humana. Unde Boetius. Si linceis oculis homīes pterent: vt eoz visus obstacula penetraret. Nō ē īrospēctis visceribus etiam pulcherrimū corpus turpissimū videret. non solū aut ista pulchritudo ē fallax īnuēti s. ē vana habent: quia sepe est sibi causa multiplicitas vanitatis. Prouer. xi. Circulus aureus ī naribus suis mulier pulchra et fatua. Quādo mulier est fatua et turpis nō ē periculum: quia nemo eam sollicitat. Quādo etiam ē pulchra et sapia

nitet ad celos
enebre iterio-
re. Tūc autē cōt-
e se parat ab

de supra.

gnū celomm
regū q̄ scē nu-
In pñit vitā
e carnales q̄
futura cōdō-
niant iter dōi
nuptie. s. car-
cū dicit Beñi-
ti. Et ad adā
ex ossib⁹ nec
e vocat virā
q̄ pōbit relin-
z ad pēdit
rne vna. In
er vir debet
cor ad vnu.
ir autē dē vxo-
hoc nunc co-
eam diligē-
scipz. Epī-
pluz diligit
ia. vel vñ sit
cut seipm dū
vel vñ sit bo-
diligere bo-
ditē. quia si
grā z vna
q̄ de capite
r ē inuiscipū-
za. blāda p-
sa sēctō. ma-
leptitudo ē
scitōs. q̄cu-
doctōs. Si-
nē: vt eoz
Nōne itro-
lecherrimuz
non solū aut
uēti s̄z ēt vā
causa mul-
tū. Circulo
ter pulchra
aria z rurs-
mo: z am-
zia z sapia

Similiter non ē periculus q̄ sapienter
scussio dicit. S̄z quādo ē pulchra z fatua
nec ē periculus q̄ tāquā sus lota immū dī
tice ēmergit. Atq̄ aut debet viro suo
subiectionē z obediētā. q̄ notat cū dī
pñit: de viro sumpta ē. Ex quo tūc dī vi-
ro est sumpta dē esse sibi subiecta in his
scz que nō sunt cōtra deum. sicut autē
alt Aug. supra psal. q̄ quādo vir z vxor
ad inuicē dissentit tunc in domo ē tur-
batio multa. Quādo vero vir subiecit
z vxor dominat tūc ē pax peruersa. Quā-
vero vir dñat z vxor subiecit tunc ē pax
recta. Pōt addi quartū quādo. s. vir z
vxor bene conueniūt: tūc est pax deo et
dominibus grata. Ista etiā ostēdit Au-
gu. in domo aie dñens q̄ caro ē vxor. z
rāno vir. Quādo ergo caro concupiscit
aduersus spūm: z conuerso: tunc in do-
mo antine magna ē pugna. Quādo autē
caro dominat rōni tūc est pax turpis z
peruersa. Quādo autē rō dñatur carnī tūc
ē pax recta. Quādo vero nec caro ad-
uersus spūm nec spūs aduersus carnē
pugnāt: tūc ē pax omnimoda que tātur
ex in patria. Ambo at. s. vir z vxor: pa-
tri mā sibi debent. C̄ Primo in dñi sibi
les habitātōem: q̄ notat cū dixit. Reli-
quer homo patrē suū z matrē zc. Jō pa-
trē matrē relinquit vt in simul habi-
tent. Et ista habitātio nō ē separatiō
s̄ ppter mortē corporalem vel spūalem.
s̄ ppter fornicatōes corporales vel spūales.
Tunc aut q̄s mortis spūaliter q̄n religio-
nē ingredit. Tūc spūaliter fornicat q̄n
in heresim labitur z ad errorē trahere
conatur. C̄ Secūdo sibi debet inuolabi-
le fides. q̄ sicut dicit. i. Loz. vij. Adulter
nō habet potestates sui corporis sed vir
z cōuerso. Istam tamē fidē melius ser-
uat vxor: q̄ vir. q̄ sicut dicit Aug. in en-
chiridion. Adulter quattuor h̄z retrabē-
tia que sunt timor domini. diligēs custo-
dia viri. verēcūdia z cōfessio mūdi. z ter-
ror legis publicanū que puniūt vxorē
fornicantem non virū fornicariū. Vir at
h̄z triū vñ retrabēs quod ē timor dei. z
subdit Aug. Jāco necessaria fuit mulie-
ri maior custodia: quia in ea est maior in-
firmetas. C̄ Tertio debent habere i ope-
re coniugalit puram intēctionem: vt. i. f. tū

gantur piopter pcreandas prolem. q̄d
noratur cum dicit. Et erunt duo in car-
ne vna. s. generāda. Ipsa entz carnalis
coniunctio aliquādo nullam habet cul-
pam: quādo. s. sit intentō proles pcrea-
de. Breg. tunc cōiuges in admixtione si
ne culpa sunt quādo pro percipiēda p-
lem miscētur. Aliquādo habet culpāz ve-
niale quādo. s. sit cā p̄cupiscētie exple-
de que tamē ita ē rōni subiecta q̄ cā nō
explet nisi cū vxore propria. Glo. sup̄
i. Loz. vij. Coniugalit cōcupiscit generā-
di gratia nō habet culpā. cōcupiscētie
vxo satiāde: sed tū cū piuge h̄z culpā
veniale q̄n sit rōni subiecta q̄ cā non ex-
plet nisi cum vxore propria. s̄z tūc mor-
tale quādo. s. concupiscētia sic ē imo de-
rata q̄ cū quecūq̄ explet. Aug. in lib.
Julianū. Intēperans in cōiugio quid
aliud nisi quidā adulter vxoris ē. Aliq̄n
h̄z culpā mortālissimā. Augu. in lib.
de bono coniugalit. Cum ille vñs qui p-
labitur vltra pacta nuptialia z vltra p-
paganda necessitatē venialis sit in vxorē
in meretrice dñabilis. Ille qui ē cō-
tra naturam execrabiliter sit in meretri-
ce: sed execrabilis in vxore. C̄ Secū-
de sunt nuptie celestes in quibus multa
sercula apponētur. De quibus dicit sic
Augu. de ciuitate dei. Quidēst aliō q̄d
dominus per prophetā dicit. Ero illoz
deus nisi ero vñ de sattenf. ero quecum-
q̄ ab hominib⁹ honeste considerant: z
vita z salus z victus z copiaz gloria z
honor: z pax z omnia bona. Ecce octo
sercula ponit que deus nuptijs suis da-
bit. C̄ Primum ē vita que tripliciter ca-
bitur. C̄ Primum q̄ sancti manducabūt
z bibent vitam. De mā ducatōe dicitur.
Jo. vi. Ego sum panis viuus qui de ce-
lo descendī. si quis māducauerit ex hoc
pane viuet in eternum. De potu Apoc.
vij. Agnus qui in medio throni ē reget
eos z de ducet eos ad vite fontes aquaz
C̄ Secūdo quia viuet cum vita. Deut.
xxx. Illi adheras. ipse enim ē vita tua.
Prouer. vij. Qui me inuenerit inuenit
et z vltam. C̄ Tertio quia tota mortali-
tas absorbebitur a vita. ii. Loz. v. Nolu-
mus ex polia sed supellexi vt absorbea-
tur q̄d mortale ē a vita. C̄ Secūduz fer-

culuz est sanctas que causabit a tribus.
 p. Primo q habebunt substantia tēpera
 rissimā. modo enī corpus nostrū ē dīfē
 peratū cū sit ex quattuor elemētis: z ex
 quattuor qualitatibus p trarijs cōposi
 tum. z iō dissolutiōis subiectū. Tūc aut
 ad summā temperatā oīa reducentur.
 Job. xxviii. Elebe illius. s. ciuitatis sup
 ne aurum. Elebe nostre scilz corpa sunt
 lutum s; tūc cōuertent in aurū q; erunt
 fulgida tempata z preciosa. p. Secūdo
 q; habebūt aerē sanissimū. ysa. lxi. De
 cupabit salus. i. aer sanissimus oēs mu
 ros tuos. Sed dānatis dīctis Deutero.
 xxviii. Percutiet te domīn⁹ aerē co:u
 pto. p. Tertio q; habebūt animū locū
 dissimū. ps. Sicut letatūz omniū habi
 tatio ē in te. ysa. li. Letitia sempiterna
 super capita eorū. Letitia enim sepe iū
 sanitate cōseruat. Propter. xxvii. Anim⁹
 gaudēs etatem floridā facit. p. Tertium
 ferculū est victus. i. quidā cibus pēce
 ris magis dulcis qui causabitur ex ap
 ta dei vīsiōne. qui quidē cibus erit co
 piosus. delitiosus. z eternus. q; copio
 sus dabit satietatem. p. Satisfabor cū ap
 paruerit gloria tua. Q; delitiosus pa
 riet esuriez z auiditatz. Ecclē. xliii. q
 edunt me adhuc esuriēt: q; eternus ex
 cludet omne timorē. Non eīz timere po
 terunt nec cibus ille deficiet: q; erūt in
 magna satietate: quādo dānati erunt in
 ppetua esurie. ps. In diebus famis satu
 rabūtur. ysa. lxi. Ecce serui mei come
 dent: z vos esuriētis. p. Quartū fercu
 lum ē copia diuitiarū z abūdātia. ps.
 Gloria z diuitie in domo eius. Diuitie
 nostre habēt laborē in acquirēdo. timo
 rem i custodiēdo. dolorē in perdendo.
 Ibi autē null⁹ labor. Apoca. xiiij. Almo
 do tā dīc spūs vt regescat a laborib⁹ suis
 Null⁹ timor. puer. i. q me audierit absque
 tiore gesserit. Null⁹ dolor. ysa. li. Sugiet
 dolor z gemitus. C. Quintū ferculū est
 gloria z pulchritudo gloriosa que cau
 sabitur a virtutū varietate. ps. Dis glo
 ria eius sicut regis ab intus in fimbrijs
 aureis zc. A dei resurgenti manifestare. i.
 Dacha. vi. Refulsi sol in clypeos au
 reos. idest in sanctos qui fuerūt clypei.
 idest triangulati ppter fidei trinitatis

z aurei ppter pcciositatem charita
 tis. z crei ppter firmitates speculz et cau
 sabitur a christi conformitate. p. Psal.
 Saluatorem expectemus dominū iō
 strū iesū christū qui reformabit corpus
 humilitatis nostre cōfigurātū corpori
 claritatis sue. C. Sextum ē honor. Enī
 enī sancti assessores dei. iudices iudiū
 z reges celi. Matth. xix. Sedebitis iū
 per sedes duodecim. ecce assessores. Judi
 cantes tribus israel. ecce iudices z om
 nes qui reliquerūt vīqz ibi: z vīqz eter
 nam possidebunt. ecce reges. C. Septi
 mus est pax. De qua dicit ysa. xxxii. So
 debit populus meus i pulchritudine pa
 cis. in tabernaculis hūducte. z in requie
 opulenta. Tunc quidē pax est pulchra:
 quādo sit hostibus suppeditatis. Tunc
 pax est secūra quādo sit hostibus lon
 ge exterminatis. Tunc est opulētia quā
 do sit hostibus spoliatis. Sancti eīz ha
 bebunt pacēz pulchram: quia habebūt
 omnes hostes suppeditatos. Malach.
 liij. Calcabis impios cum fuerint ei
 nis sub planta pedis vestroz. Habebūt
 pacem securā q; habebūt hostes exter
 minatos z in infernū pccipitatos. ysa.
 xrv. Precipitavit dñs mortem in sempi
 ternū. i. demones qui fuerūt nobis cau
 sa mortis. Habebūt pacē opulentā quia
 habebūt hostes spoliatis. Tūc enīz et
 pollabūtur egypti z ditabūtur hebrei.
 C. Octauū z vltimū ferculū ē oīa bo
 na. i. bona superiora que erūt in vīsiōe
 dei. Exod. xxviii. Ego ostēdam tibi om
 ne bonū. Jo. xiiij. Domine ostēde nobis
 patrē z misit nobis. Bona interiora
 que erūt domus dei in ordinatiōe vī
 spoliōe. ps. Videas bona hierusalem
 oibus diebus vite tue. Jre. Quā dilecta
 tabernacula tua dñe virtutū zc. Joā.
 xliij. In domo patris mei māsides vī
 te sunt. Bona interiora que erūt in an
 maruz illustratōe. ysa. lviij. Implebit
 dñs splēdoribus animi tua. Et bona ex
 teriora que erunt in corporis immortalita
 te z hominuz z angeloz iocunda locu
 tate. ps. Altit regna. i. triumphans
 ecclesia. a dextris tuis in vestitu decora
 to. i. cū corpore glificato. circūdata vario
 tate. i. hōinū z angeloz iocunda locutata.

Sermo tertius. unde supia.

Amicice quomodo huc itra,
 sit nō habēs ve-
 stem nuptiale zc. Per istuz
 qui nō habuit vestē nuptia-
 le significat vniuersitas maloz qui ha-
 buerūt hāc line operibus charitatis. de
 quibus dicitur Titu. i. Confringitur se nosse
 deū: factis autē negant. Sed nō videt
 quā iste debuerit ex hoc reprehēdi qz rex
 dicitur ferus suis. Ite ad exitus viarū: z
 quoscuqz inueneritis zc. In talibus at
 locis nō inueniunt nisi pānoli. Sed di-
 cendum qd dñs oibus quos inuitat ve-
 stem nuptiale offert. Aliqui autē recipi-
 unt sicut deuoti z humiles. Aliqui reci-
 pere conueniunt sicut in peccato pſeue-
 rantes. Aliqui accipiūt z postea pſcūt
 sicut ad vomitū redeñtes. Iste ergo reci-
 pere noluit. aut si recepit postea abiecit
 ideo merito fuit reprehēsus z de nu-
 ptijs electus. Ista autē reprehēsiō z abie-
 ctiō het in iudicio quādo christus ma-
 los christianos arguit. qui in militanti
 ecclesia existēs fidē tm habuerūt: sed
 charitatem nō habuerūt. Lxxv. Si ali-
 quis cui nigrā vestē inueniat in nuptijs
 sordidat nuptiaz gloriā. Ita qui ope-
 ra tenebrosa inter christianos agit: ipsi
 christiani facit iniuriā. Homo itaqz
 aut tm locū eligat vestem. aut tm vestē
 eligat locū. i. aut tm opera eligat perfe-
 ctionem. aut tm pfectionem faciat opera.
 Alioquin audiet. Amice quomodo huc in-
 trasti zc. In verbis ergo pmissis tria
 de isto ponūtur p que vniuersitas malo-
 rum xpianozū figurat. p. Prīo eius verba
 his dilectio cū dī. Amice. p. Scdo eius re-
 meraria psumptio cū dī. quō huc itra-
 sti zc. p. Tercio eius seuera punitio cū
 dī. Ligatis manibz z pedibz zc. Clir-
 ca pīmū notādū qd triplex ē dilectio. i.
 verbalis. precordialis z realis. De qua
 dī. i. Jo. ij. Nō diligamus verbo neque
 lingua tm. ecce verbalis. sed opere. ecce
 realis. z veritate. ecce precordialis. Ista
 ergo dilectio est vera que radicatur in
 corde. Ex parte ergo istius fuit tm dile-
 ctiō verbalis. quia dēū tm ore cōfessus
 fuit. sed nō fuit precordialis qz ipm ex cor-
 de nō dilexit. neqz realis: qz mīc opa nō

habuit. xps vera dilectōe nos dilexit z
 verbalit. s. nos vultit instruēdo. ysa. xlvij.
 y. Ego sum dñs de⁹ tuus docēs te vilita-
 Et pcordialis aiam suā pro nobis ponen-
 do. Jo. xv. Maiorē hac dilectōez nemo
 hz zc. Et reali bonis oibus nos dñs dñs
 Jaco. i. dē datum optimū z oē donum
 perfectus defursus ē zc. Est ergo sensus
 Amice q tm me dilexisti vbi nō p cordia
 liter nec reali quē tm ego dilexi. z verbo
 docēdo vtilit. Et corde diligēdo misert
 corditer. z ope dñs dñs mīscipr. quō huc
 intrasti. i. qua temeritate xpianitatis tibi
 nomē vīsupastit. nec corde me dilexe-
 ris. nec ope mibi seruieris: s. tm vboro-
 nus mibi mīstraueris. Notandū qd
 vera amicitia quattuor importat. C. Bi-
 est pīmo cōmunicatōem qz verī amici
 cuncta sibi cōmunicāt. Unde cum dice-
 retur Socrati de quodā paupere qui en-
 tusdam diuitis amicus erat ait. Cur er-
 go illo diuite iste pauper ē: amicus nō
 ē qui fortune participēs nō est. Sicut. mē-
 bria sibi nūc subseruiunt in vno
 corpore: sic z amici cum habeant vnum
 cor sibi debēt mutuo deseruire. Ananus
 enim seruī oī cibum apponēdo. os sto-
 macho cibū destinādo. stomachus mē-
 bris sibi cibum deriuandū. cor: pulmōi
 vitam z morū sibi tribuēdo. pulmō cor-
 di aērem sibi ad temperamētū calorīs
 tribuēdo. sic z amicus debet esse amicus.
 Ananus defendēdo ab inimicis. os do-
 cendo bonis consilijs. stomachus nutrī-
 endo beneficijs. cor vīuificādo bonis ex-
 emplis z pulmō refrigerando oīa ad
 uersa bonis verbis. Ista conditio scilz
 cōcatō ē amicitia quā habēt sancti cū
 deo qz bona que ab ipso receperūt et cō-
 municāt paupibus largiēdo. i. Paral.
 xxx. Tua sūt oīa: z qd manu tua accepti
 m⁹ dēdīm⁹ tibi. Ista at p dīto amicitia nō
 ē i malis qz bona sua pp deū paupibz nō
 cōcat s. sibi auare referāt. Eccl. xi. nūc
 māducabo dōbīs meis sol⁹. C. Scdo
 amicitia dicit affinitas. Amoz. n. affi-
 milat amātē amato. hug. d. scō victore.
 Scdo aīa mea qz qd diligis i cō siliū
 dinē trasformaris. An pp istā assumā-
 tiōem quidam pūs interrogatus quid
 esset amicus. Rēpondit. aliter ego. Ista

Aditio est in amicitia dei et sanctorum viro-
rum. Quia enim in domino deo per amorem assimilatur
quod dicitur appellatur. Ipsi. Ego dixi in conspectu
Augustini. Unusquisque talis est qualis est dilectio
sua. Si deum diligis: deus es. Si terram di-
ligis: terra es. Sicut enim amor facit ho-
mines deo similes: sic diuersa virtus facit ho-
mines esse brutales. Quod ostendit Boetius in
libro de consolatore dicens: Euenit ut quæ trans-
formati virtutis videamus: totum exstimare
non possis. Auaritia quæ seruet alienarum
operum violentis erectorum. hunc lupo similes
dixeris. feror atque inquietus lingua lit-
tigis exercet canibus? parabilis. Invidia
toti oculis furtiuis fraudibus gau-
det vulpeculis exequetur. Ira interperans
frenit leonem alius gestare credat. pau-
dus ac fugax non merceda fornicat cer-
uis suis habet. Segnis ac stupida? tor-
pet annu vitæ. leuis ac incostans stultitia
permutat: nescit ab ausibus differt. sedis
immodicis libidinibus? imergit sordide su-
is voluptate detinet. Ita fit ut quæ pbi-
te deserta homo de deserit cum in diuina co-
ditione trahere non possit veritas in beluina
Tertio amicitia dicit voluntatem idem
tatem. Nam in Tullio: vera amicitia est idem
velle et idem nolle. Ita fit ut quæ pbi-
tatem dei et sanctorum viro-
rum. Nam autem voluntatem non est in ma-
litis: quæ voluntatem dei non faciunt: sed sibi resi-
stunt. sed tamen resistere non valent: quæ volun-
tas dei aut in presenti fit ab homine. aut in futu-
ro fiet a demone. Ipsi. lxxvi. Consilium dei
stabit et omnis voluntas eius fiet. Quarto
amicitia dicit consuetudinem. Nam superioris ad-
ferioris est habere benivolentiam. Inferioris
ad superioris est habere reuerentiam. Equis ad
equos habet amicitiam. Hicero. super. xxi. propehe-
tas. Amicitia pares aut accipit aut fa-
cit. ubi autem equalitas est et alteri? amicitia
alterius subiecto ibi non tamen amicitia
est? adulatio. Ista aditio olim non erat
in amicitia dei et hominis: quæ deus erat su-
mus et homo infimus: sed ne aliquis in amicitia
de deo et hominis erat omnis nactus est
fratrem nostrum. Et sic facit? equis vocat se amicum
dicens Iosaphat. xx. Nos autem dixi amicos et

et scio ponit huius temeraria sum-
ptio cum dicit: Quomodo huc irasit non hominis vel
nuptialis. Vestis nuptialis est charitatis
que tribus de causis nuptialis vocatur.
Primo quia Christus in suis nuptiis eas pte-
xit. Nam in cruce nuptias fecit ubi carnis
per panem et sanguinem per vinum apposuit
refeceret angelos in celo eos reparando.
homines in mundo eos redimendo. patres in
limbo eos liberando. In istis nuptiis ve-
stes charitatis pte-
xit. non de corticibus herbarum. non de interio-
ribus vermibus: sed de interioribus suis vi-
sceribus. et hoc quod lateris apertum amoris cor-
dis patefecit. Berni. Clausus pene trans-
clausus referas factus est mihi ut videam
lutarum dñi. quod ut videas per foramen clamat
clausus: clamat vulnus: patet arcum cor-
dis per foramen corporis. Secundo de vestis
nuptialis: quia sine hac nullus in nuptiis
celestes intrare valet. Hoc significatus est
hester. iij. ubi dicitur quod non licebat intrare
illa assueri regis idem sacco. Saccus enim
mor ferulis cum quo nullus regnum cele-
strabit. Abijcitur dñs est ille ergo facinus
vestis nuptialis texenda. Tertia illa pro-
uer. vlt. Quæruit lana et linum: et opales
filio manuum suarum. Ipsi sunt agni? Ipsi
xvi. Emitte dñe agnum dominatorem terre
huius agni lana sunt eius benedicta. Ipsi
est herba rationis carnis. Ipsi. xl. Dis car-
necum. Huius herbe linum fuit cadaver: fuit
nocetia. Texenda est ergo ista vestis ex
lana et linum: quia charitate in se ipsum in amorem
beati christi benedicta et est innocens vita. Tercio
de vestis nuptialis: quia in magnis nup-
tiis. id est in die iudicii sole sponsæ christi
veste idem erunt. Apoc. xix. Venerunt nu-
ptie agni et propter eius preparavit se: dñs
est et ut corripat se per se. Adulatio
eius ale nuda erunt turpitudinem suam
videbunt. Unde de Apoc. xvi. Beatus qui
stodit vestimenta sua ne nudus abulet
videant homines turpitudinem suam. Tercio
ponit istius seuera punitionem cum dicit
gatis manibus et pedibus. In hoc quod
nati habebunt ligatas manus et pedes
intelligit quod nunquam ab illa pena poterunt
re. hoc quod super a dimissi in tenebras extra-
res dat intelligit quod nunquam ab illa pena
terunt venire. Dicunt. n. tenebre istas

le exterioriores: q̄ fū extra ambstrū diuie
misericordie. Er̄t ergo illa pena eterna
ppter duo. C. Primo q̄ nullū poterunt
solacgrē merstuz. Eccl̄. ix. Q̄cūq̄ pōt
fac̄ manus tua īstater opare: q̄ nec op̄
nec rōne scia: nec sapia erunt apud in
teros ēē. Adertum sancto puenit ex fi
dei ex op̄e: ex amore: ex rōne siue discre
tione. pp̄ q̄ dī Roma. xij. Rōnabile obse
quia vrm̄. ibi autē nō erit merstū p̄oue
nīs ex op̄e. Jō dī nec opus. Nec pueni
tis ex fide. iō dī: nec scia. Nec pueniens
ex amore: iō dī: nec sapia. i. sapida scia.
Nec puenīs ex discretōe. iō dī: nec rō.
Nō. ii. vident rōne vel discretōe s̄ furore
C. Secō non poterūt de illa pena exire:
q̄ nullū ibi poterit remitti penā. Ysa. i.
Iulius liuor & plaga tumēs nō ē circū
ligata nec curata medicamine: nec forā
oko. Tūln? luxurie circūligat ligatura
gē. Sap. vij. Nō possūz esse p̄nēs nisi
peus det. Liur avaritie curat medica
mēto elemosyne Luc. xi. Date elemosy
nā: ecce oīa mūda sūt vobis. Plaga tu
meno supbie souet vnguento passionis
vniue. Aug. Que supbia sanari pōt si hu
militate filij dei nō sanat. In īferno autē
nō est dei gr̄a. ideo ibi nō circūligat vul
nus luxurie. Nec ibi elemosyna: iō ibi nō
curat liuor avaritie. Nec ibi se extendit
meritis passionis vniue. ideo ibi nō fo
ratur apostema superbie.

Confitea vigeſima prima Sermo primus.

Rar quidā regu
lus cuius filius īfirmabat ea
pharauz. Joā. iij. Sicut vi
dit Theophylus. Ille regulus interfuit
miraculo scō in nuptijs qñ xps aquā in
vīnū mutauit: tūc credidit sed tñ diut
nitate xpi p̄fecte nō cognouit. Et ad hoc
inueniūdi euāgelista istū miraculū reme
morat dicens: Venit tēx̄ xesus in chana
galilee vbi fecit ex aq̄ vīnūz & erat qdaz
regulus ēē. Circa curatōes autē filij ist
ius reguli notant trā. Nām patre nota
tur magna nobilitas & credulitas. In fi
lio magna īfirmitas. In xpo magna pie
tas. Nobilitas notat in hoc q̄ dī regu
lus. q̄ in L̄hyto. Vel erat de genere re
gal. vel bēbat aliquēz p̄ncipatum. Ille

autē recte rex dici pōt qui regit populū
sapienter & repūblica vīlī & seipm̄ ino
center. C. Debet qui seipm̄ p̄lm̄ regere sa
pienter. Eccl̄. x. Iudex sapiens iudica
bit p̄lm̄ suū & p̄ncipatus sensati stabit
illa cr̄it. Eccl̄. x. dī ibidē: Rex īspēnsa p
det suū p̄lm̄ & ciuitates habitabitur
per sensūz prudentium. Prouer. xxvij.
Dux īdigēs sapiētia multos opprimet
p calūniā. Jō dicit Valerius q̄ plato tūc
seculū beatū fore dixit cū sapiētes regna
rent vel reges sape cepissent. Et Seneca
dicit q̄ seculū aureū dicebat cū sapiētes
regnaret. C. Secō dō regere repūlicas
vīlī quā tūc vīlī regit qñ nō p̄lm̄ sed
cōēs vīlītatē attēdit. Legit de romanis
q̄ olīz pugnabāt p gloriā acgrēda: pio
libertate askequēda: & pio repūblica con
seruāda: tunc semp vīncebat. s̄ postq̄
se ad avaritiā extēderūt semp vici fū
rūt. Qu dicit Aug. in eptis q̄ q̄ puden
ter attēdit plus dolēt paupratē q̄ opu
lentia perīsser romana. In pauprate cū
mox ītegritas suabif. opulētia autē men
tis hoīum oī peto: hoste corūptit. & Le
git in hyllonia romanorū: q̄ dum legatū
missi a sanittibus romā venissent inue
nerūt Sabitū p̄ncipez romanorū ī scam
no sedentē & ligno catinō enatēm. Cui
cū pio sua libertate multa auri pōdera
obtulissent. Ille nō ad propiā sed cōem
vīlītatē respiciens ait: abtē: & auz vīn
asportatē. q̄ Romani malūt vīari bīst
bus aurum q̄ auro. Et memētoze Sabi
tius: nec auro nec hospitiū vīci possē.
C. Tertio debet regere seipm̄ īnocenter
vr. i. īmunis sit ab illis vitijs que in alijs
reprehēdūt ne sibi dicatur Roma. ij. In
quo enū iudicas alterū teipsum condē
nas. & Legit q̄ dum magistratus athe
nīsum quēdā furem ad penā trahi se
cerunt. Xenocrates phs dixit: Magis
fures minores puniūt. maxime autē de
bet p̄ncipes a tribus vitijs esse īmunis
a quibus nec ipse p̄ncipes maxm̄ Ale
xander legitur īmunis fuisse: s̄ enim vi
etor: fuerit obis terraz: tamē ab ira: a vl
nolētia & cupiditate īmnia vīncebatur.
C. Abscīdenda est ergo a p̄ncipe ira.
quā sicut dicit Prouer. xxvij. Ira non
habet misericordiam nec erumpens ēē.

Thunq̄ eniz iudei iratus sentētia pferre
 ds. Un̄ refert Valerius q̄ cum Archita
 tarētius p̄tra seruū suū iratus ēēt ait:
 o infelix ia de te suppliciu sumere si ira-
 tus nō essem. **P** Legit in hysloria roma-
 norū q̄ cū Theodosius impator ad iussa
 seuerā n̄mis ēēt p̄cepit: qd̄ a saplēs cum
 admonuit: vt cū se irasci fentiret pulc̄
 aliqua suam pferret viginti q̄tuor lit-
 teras alphaberi intra se morosē diceret:
 vt sic refrigeratus qd̄ statū dū esset ma-
 turius videre posset. **C** Scdo abscondē
 da est vinolētia. Prouer. xxxi. Noli regi-
 bus dare vtnū o famule: q̄ nullū sece-
 tuz est vbi regnat ebrietas. **P** Refert Va-
 lerius q̄ cū philippus rex femulentus
 esset iniusta sniaz p̄tra vidua tulit: q̄ ad
 ipm̄ accedēs dixit se appellare a philip-
 po ad philippū sobriū: qui cum vinū di-
 gessisset sniam reuocauit. **C** Tertio ab-
 scō dēda est cupiditas n̄mis. Prouer.
 xxvii. Leo rugiēs z vsus esuriens p̄u-
 cepit iustus sup̄ p̄p̄s paupes. Refert Va-
 lerius q̄ Tiberius cesar iudices puicia
 rū raro inuabat ex eo q̄ noui q̄libet ad
 rapiendū intētū erāt. Ponēs exempluz
 de quo dā vulnerato quē cum multitu do
 mulcarū operuisset z qd̄ eas remouisset
 ait. Male fecisti q̄ iste plene erāt z fame
 lice veniēt: z amplius me affligēt. Noui
 qd̄ iudices maxime qm̄ sūt paupes vel
 auari semp̄ ad rectip̄dum sunt auidi.
P Un̄ dicit ibidē q̄ cū p̄sules in hyspa-
 niā mitti deberēt: z de duobus p̄sū ha-
 bere. Scipio dixit: Neuter mihi placet
 q̄ alter nihil h̄z alteri nihil satis est: eq̄
 malū in magnatibus iudicās inopiaz z
 auaritiā. **C** Scdo in patre fuit fides z
 crudelitas. Dicit tñ Be d̄: Ei⁹ fides tri-
 plicē h̄z graduz sicut ē q̄suet alia vtr⁹
 sc̄z insinū: ieremēnū z p̄fectionē. Habiūt
 entz insinū qm̄ ipm̄ rogauit vt descende-
 ret z filiū suū sanaret: tūc eim̄ z credidit
 z dubitauit. Credidit qd̄ q̄ filiū sanare
 posset: sed nō credidit q̄ posset eū sana-
 re nisi p̄ns ēēt z coepe. Deide fides eius
 accepit ieremēnū qm̄. f. credidit sermōni
 dñi dicens: Vade fili⁹ tuus vniūt. Ulti-
 mo p̄fecte credidit qm̄. f. seruū sanaret
 filij nūciauerūt: q̄ tūc credidit z domus
 eius tota. Hic autē duo notabilla sunt.

P Unū in dño: qd̄ ad filiū reguli ire no-
 luit ēt rogatus: q̄ tñ ad seruū cēturionis
 ventuz se dēstet: ēt non rogatus vt habet
 Mat. viij. In quo n̄f̄z sup̄bia rēpēn-
 dit. In hoc nō naturā qua ad imaginē
 dei factus est: sed diuitias honoramus.
 Seneca: Quēadmodū stultus ē q̄ equū
 emptur ipm̄ nō aspiciat: sed stragū z fre-
 nos: sic stultissim⁹ q̄ hominē ex veste esti-
 mat. **P** In regulo ēt notabile est q̄ licet
 eius fides fuerit dūminuta: n̄ salūtē filij
 ipetravit. Ex quo magna fidei virtus
 sinuat que etiā inspecta apud deū n̄
 meref. Un̄ Alexander. Per fidē infomē
 filioz israel iclusionē obtinuit. nā sicut
 ait Iosephus. Cū ad mōres caspios ve-
 niss̄: z filij captiuitatis decē tribū egre-
 dendi lūiam petissent. Ille cognita cau-
 sa iclusionis dixit q̄ aplius eos iclude-
 ret. z cū cepisset z videret q̄ opus huma-
 nū ad hoc nō sufficeret rogauit deū vti
 lo p̄pleret z subito p̄p̄tra montū ad se
 iuicē accesserūt z loc⁹ icōmeabilis fact⁹
 est. Et sub d̄t Ioseph⁹ qd̄ factur⁹ ē deua-
 p̄ fidelibus s̄m̄ p̄ fidelis fecit. **C** Scdo
 in filio notat magna infirmitas. Dicitur
 autē q̄ infirmabat capharnaū: z q̄ erat
 filiū reguli. Quātū ad p̄mū notat tria
 que sunt cā spūalis infirmitatis. Caphar-
 naū itēptat ager pignedinis vel villa
 solatōis. erat etiā ciuitas magni hono-
 ris. Intra illud Luce. x. Tu capharnaū
 ēē. Ex q̄bus verbis habet q̄ sepe causa
 spūalis infirmitatis est nūma abundātia.
 ps. Prodiit q̄s ex adipe int̄gras eorum.
 Nūma cōsolatio mūdāna. ideo d̄ Luce
 vi. Ne vobis diuitiis ēē. Et nūma exal-
 tatio terrena. q̄ ut sunt. in placōibus
 maiores: sepe sūt in trāsgressiōib⁹ p̄io-
 res. Hiēre. v. Ibo ad optimates z loq̄-
 eis: z ecce magis h̄t simul cōfregērūt in-
 guz ruperunt vnicula. In hoc q̄ erat fi-
 lius reguli dā itelligit q̄ nobilitas gene-
 ris sepe est causa infirmitatis spūalis filij
 nobiliū sepe effertur in superbiā. D̄f̄e-
 tx. Gloria cuius a partu z ab utero: a cō-
 ceptu. i. gloriānt de eo q̄ de magno ge-
 nere sunt cōcepti z nati. Sepe exerceat
 raptinam. Unde d̄ de leena Ezech. xlii.
 Eduxit vnum de leuiculis suis z leo h̄z
 ctus est: z didicit p̄c̄d̄z capere: p̄oic̄d̄z

reguli lre no
cū cū rionis
atus vt habet
pbā reppen
ad imagines
honoramus.
tus ē q equū
d strati z fre
ex veste effu
dit est q licet
nī salūtē filij
dei virus in
pud dūz mī
ndē informē
muit. nā sicut
caspioe vt
tribū egre
cognita cau
eos iclude
opus hūmā
auit deū ril
monitū ad le
tabilis fac
actur? ē dē
cit. C Scto
tas. Bictur
au: z q erat
nō pōmā mī
tis. Lapat
is vel villa
magnū bonū
capthamū
sepe causa
abundātia
itas eorum
deo dī lūce
mimā cal
platiōnis
fōmib? pto
ates z loq
fregērūt in
oc q erat
silicas gene
spālsā filij
erbiā. Dile
teroz: ad
magnū gū
exercent
Esēb. rīc.
tis z lco fū
re: pōitōg

concedere. Sepe inmergūt etiā se in lutū
luxurie: z in hoc de sua nobilitate dege
nerat. Pōitō enim morant in luto: s; an
milia nobilia in loco munito. filij ergo
nobilitū hīs tribus vitijs sepe laborāt. s;
superbia: rapina z lascīvia. sed illi qui sūt
in dei filios adoptati ista dīstant. p^o Le
gitur in hystoria schol. q; cum filia pha
raonis moysen in filiū adoptasset rex co
ronā in qua erat imago idoli capiti pue
ri posuit sed puer eam in terrā proiecit
ē cōmūta est. Et cūz sacerdos idolorū
diceret eum occidendū fore: ex eo q; per
ipm cultus idolorū euacuā dūz esset ad
suaionē sapiētis cuiusdā allate sūt pu
nē quas puer accipies in os posuit z os
cōbū sūt: z sic innocēs cōprobatus fuit.
filij ergo dei adoptati debent detestari
superbiā. q; significat p hoc q; coronaz
pōitō z pgregit. ysa. xxvij. Pedibus cō
culcabit corona supbie effraim. Debent
detestari auaritiā que significat p hoc q;
idolum cōmūit. Iuxta illud Eol. iij.
Auaritia q; est idolorū seruit. Debēt ri
more dei adurere z retinere lascīulas.
q; significat per hoc q; pūnas in os po
suit z os cōbū sūt. ps. Trementes me z
conmeti. Jē. Confige timore tuo carnes
meas. C Tertio i xpo notat magna pie
tascū dicit. Na de fili? tuus viuit. Non
dilectur? est: ad osidendū q; sū nām
mōbus ille erat ad morte. Neq; tū bz
stelligit de vitā nature sed ē de vitā grē
q; saluatus est in corpe z in mēte. Parūz
eniz fūssit dare sibi tū vitā nature eniz
sūt deus z cadauca. Iuxta illud Ja. iij.
Que est eniz vitā vīa nisi vapor ad mo
dicū parēs. Abi tria iplicanē. s; q; est va
por z vapor parēs z ad modicū parens.
Est eniz vitā vapor: q; sicut vapor a calo
re solis dissipit: sic vitā hūmana a modi
co calore sebiit extinguit. Sap. ij. Trā
sit vitā nostra tangē vestigiū nubis. z si
cur nebula dissipit q; fugata est a radijs
solis. Est etiā vapor nō exis sed appens
sicut etiā aurz somniatū nō est aurz sed
appārēs aurz. sic hūmana vitā nō est ve
ra vitā sed appārēs vitā. Job. xx. Velut
somniū anolās nō inuenit: trāhet sicut vi
sio nocturna. Est ē vapor: appārēs non
ad lōgū s; ad modicū. Aug. i li. l. homi.

Tota vitā hūmana ab infantia vsq; ad
decrepitiā senectutē brevis est. Et subdit
Si adhuc adā viucret z hodie morerē:
qd illi vite lōgū do pfūssit. nec mirū s;
vita est breuis: q; depēdet a scintilla: a su
moz: a flatu. Scintilla ē in corde. q; q; cō
to extinguit: tacto homo morit. Sum?
est in naribus. cultus si vitā itercipit vitā
finis. flatu ē in ore. q; q; q; impedit hā
pūne soffocat. De his tribus dī Sap.
ij. Sumus z flatu ē in naribus nris. z
sermo scitille ad pmoūdū cō nrm.

C Sermo secūdus vnde supra.

Ora septima re

H liget cum febuis. Joā. iij. Si
cut corpus febricitas inducit
laguorē ignis: sic mens pctis cūas idu
cit laguorē aie. Nam sicut febricitas mō
patit tremorē mō calorē: sic z pctō: mō
do timeri pati aduersa vel assumere pnie
opa: mō nimis amat bona terrena. Sic
eiz dicit Aug. sup illud ps. Incensa ignis
z suffossa. Dia pctā ducres faciunt. s; cu
piditas z timor. In verbis ergo pmissis
duo tāgunt. s; infirmitatis genus q; erat
febris: curatōis tps: cū dī. hora. septia.
C Circa pūmā notādū q; sicut sūt diuer
se spēs febrū sic sunt diuerse spēs pecca
torū. C Prima est febris quōtidiana. z si
gnificat pctm gule ppter quōtidianam
exactionē. ysa. lvi. Venite sumamus vi
nūz z ipleamur ebrietate: erit sicut bo
die sic z cras z mīto aplius. Jō cōparat
sanguisugę. Proverb. xxx. Sanguisugę
duc sūt filie dicētes. affer. affer. q; gulo
sus post vñū ferculuz dicit affer aliū. Et
sicut febris quōtidiana de facili mutat in
aliā: sic z gula cito trāsit in luxuriā. hie
ro. Vēter mero cūas cito despūnat in
libidinē. vel febris quōtidiana aie sunt
pctā venialia q; quōtidie agimus: q; sū
Aug. in li. l. homi. l. assimilant guttis aq
z arene z scabiet. Burtis aque q; feruorē
charitatis remittit. Arenę: q; sepe a bo
nis opib? aiaz sterilē faciūt. Scabiet: q;
decorē aie dimittit. Et dicit Aug. ibi
dē q; multe gurtē ipse fluit: z nauis fa
ciūt naufragiū. Multa grana arene fa
ciūt on? pōderosū. Multū dō scabiet cor
p? red dī corruptū: sic ē venialia q; pū.

Dominica .xpi. post festū trīns.

muant sepe sua multitudine. sua pōde
rofitate. & sua desormitate ad pcrim mor
tale disponunt. C Secūda febris ē cō
mra: que dī ab effimere pīce marino q
eodē die quo nascit mouit. & signat subī
tū motū ire qui dī finiri ante occasum.
Eph. iij. Sol nō occidat sup fraciūdiam
vraz. Bō. Ira nō dūret. Subitus enī
treimorus quasi nāls ē qz sicut dīc hīe
ro. Q: nulla animi p̄turbatōe mouetur
vt simplr dicā: aut deus ē: aut lapis est.
Id dicit Bieg. nazāzenus qd uo sunt in
celo que nō p̄st cōmoueri. s. deus & ange
lus. & terti⁹ in terra. s. xp̄ian⁹ p̄hs. Tz eis
deus aliqñ dīcat frascit. hoc nō dī p̄ ali
quē turbulētū affectū s. p̄ vīdīcatē et
sectū. Ip̄az eīm vīdīcatā nō facit cū ali
qua ai cōmōrōe: s. cū mētīs trāglītare.
Sap. xij. Cū trāglītare oīa iudīcas. An
gelī s. ē dī p̄dīcōe pcrōnū dīcat flere. ysa.
xxxij. Angeli pacis amare flebūt. tñ fle
tus vel p̄turbatio ī eis cadē n̄ pōt. Sz dī
cū flere. i. ad modū flētū se hēre. Xp̄ia
nus aut p̄hs quāuis aliqñ turbationez
parat ex hoc ī celus rō nō obnubilaf:
qr ea tenet sub dīno rōis. Vñ dīcat idē
nazāzenus. Xp̄ianus p̄hs ī terra cele
stis ē ī corruptīōe ip̄a s̄sibīls. In oībus
vīncīf p̄ter qm ī ai libertate. C Tertia
febris ē erratica: qz nō accidit certis ho
ris. & significat pcrim īuidīe que quā
do alīgo laudaf accedit: cū vīsuperatur
recedit. Nō eīm h̄z hora dētermināta: s.
qñcūqz renouat laudatēs renouāt
accessiones. hoc pz. i. Reg. xviij. Lepe
runt enim puelle cantare Saul p̄cussit
mille. & David decē milia. Et tunc Saul
hūit vñā accessiōē magnē īuidīe dī
cens: mībi dēderūt mille. & David decē
mīlia. Tādē Jonathan cū placauit: & sic
cessauit accessiō. Quotīscūqz vero Sa
ul audīebat de eius p̄bitate: totīes labo
rabat ista accessiōe. Ista aut febris nō na
scit nisi de felicitate alterius: qz sola mi
seria caret īuidīa. Vñ dīcat qdā. Oībus
īuidīas nemo tibi īuidet. Ideo si
gnificatur p̄ bellī sacerdotē. Bē quo dī
ctur. i. Reg. iij. q non poterat vīdere
lucernam vñl antequāz cētingeretur.
Lucerna accēsa lucet. extincta fetet. Lu
cerna accēsa sunt vīri sancti & virtuosī

extincta peccatores fetidī. Inīudus er
go nō pōt sustinere vel vīdere vīros vī
tuosos: sed libitius vīdet mīseros & abie
ctos. Ista febris multuz affligit hīem.
Vñ dīxit quīdā iūdus iūdīa cōbūrl
īntus & extra. s. dīcit Socrates. Vñ
iūdī i oībus clītatībus oculos & aures
haberēt: vt de cūctoz felicitatībus toq
rentur. C Quarta ē febris tertīana qua
labozant illī qui de malis que fecerunt
satisfacere nōlūt: habēt cōrrīctiōē & cō
fessiōē sed nō satisfactiōē. Bz vero q
quīdā demōniac⁹ ad quēdā vīrū sanctū
adductus ē qui p̄cepit demōni vt exi
ret & nomē suū diceret. & ille. Nos sum⁹
tres qui ī isto homīne habitam⁹. Ego
voco claudēs cor. Alius frater me⁹ clau
dens os. Tertius vocat claudēs marfu
pium. Officiū enim meū ē cor peccatois
īndurare ne pōst p̄rīctiōē habere. & si
forte p̄terīf labozat frat me⁹ vt a p̄fessiōe
īpedīaf. & si forte p̄terīf & p̄stet. alī⁹ frat
me⁹ labozat ne satisfactaf. Et p̄ hūc mo
dū fere oēs lucramur. Terti⁹ nī ff me⁹
s. claudēs marfupīū plures nobīs om
nibus acquīrit. C Quinta febris ē con
tinua. Ista febie labozant auari: & mar
me vsurarij. Leteri peccatores īnterpo
lationē faciūt ī peccatīs. Usurari⁹ ve
ro qualibet die qualibet nocte: & quali
bet hora: quolibet momentoz quoslibet
sesto peccat. Ideo vīdetur cē p̄tor qm
das. Ille enim tantū vendīdit xpm. Ille
autem vendīdit xpm & beatam vīrgīnē
& sanctos & sanctas: qz earum festiuita
tes computat ī vsuras. & quā simīls
fuit iude ī culpa: ideo simīls erit ei ī
pena. Judas enī ī aere qui est medī
īnter celū & terram īterīit. ad īuendū
qz neqz ī celo dēbebat stare cū angelīs
neqz ī mundo dēbebat stare cū angelīs
re cū demōnībus. P̄ Sic & vsurari⁹
non habitabit ī celo: qz deum & beatam
vīrgīnē: & sanctos & sanctas offēdit.
Nec ī mundo: quia homīnes cōturbā
uit: sed ī inferno cū demōnībz quoz
per auarītiāz adorauit. Tuxta illō Ec
lij. Auarītiā que ē idoloqz seruitus. Ista
febie cōtinua. s. auarītiā rīto accidit. qz
tollit tria que sunt causa vite. s. cibum
somnū: & quīetē. Auarus enī nō audet

Inuidus er
ere vira v
nileros et abie
ligit hñem
edda cõbuit
ates. Utina
ulos et aures
atibus toq
tertiaha qua
que fecerunt
ritione et cõ
n. Bz vero q
i vñrũ sanctũ
mont vt cri
e. Nos sum
ostam? Ego
ter me? clau
uãda mofu
or peccatis
e habere. et si
vt a pñfio
ntef. alio frã
e p hñc mo
ritũ fr me
s nobis om
febris e con
tariz masti
res interpo
Asurari? ve
ctez: et quali
oz quolibet
e peior q in
dit xpm. ite
am virginẽ
m festiua
quta similia
tis erit et in
at est medi
ad inuendu
cũ angelis
ibus: si i ac
e vsurarius
m et beatam
tis offendit.
s cõbuit
onib? quon
ta illõ Eccl.
utius. Ita
o occidit. q
e. s. cibum
z nõ audet

comedere. Eccl. xliij. Non satiabif pane
indigens: et in tristitia erit super mēsam
suam. Nec pōt dormire. Eccles. ij. Cuncti
dies eius doloribus et erant pleni sunt
Nec p nocte mens eius requiescit. Pro
uer. liij. Nō enim dormiūt nisi male fece
rint: non rapit ab eis somnus nisi sup
plātauerint. Nec pōt quierẽ hēre s; die
ac nocte et in labore et fatigatiōe: hñere.
pñr. Pie sollicitudine quiescere nō po
tuerunt. Quasi ergo parũ viuūt: sed fru
gales et liberales multũ. Prouer. xlvij.
Qui odit auaritiã lōgi hñent dies eius.
¶ Sexta febris ē quartana: et signat sup
blam ppter quattuor species superbie.
De quibus dicitur Eccl. Quattuor species
numeros sunt. Lũ vel aliquis bonum qd
hã se habere existimat. Vel p suis me
ritis obati sibi putat: vel cũ faciat se ha
bere qd nō habet. vel cũ despectus cete
ris appetit singulariter videri habẽ qd
nō habz. Vel pōt significare luxurias q
per corpus exples quod ex quattuor ele
mentis cõponit. Vel pōt significare cõ
suetudinẽ longã peccandi vt pñz dices
fit mala suggestio. scdã malus cõsensu
tertia malũ opus. quarta mala cõsuetu
do. Ista triplex species quartane diffi
cultur curat. Superbia eim difficulter
curat: q; semper e in ascẽsũ. Ps. Supbia
eor qui te oderūt ascendit semp. Hinc ē
q; omni hñit in celo. sed intantũ creuit
q; descēdit in terrẽ: parad̃suz. et ite.
sim sic creuit q; repleuit totũ mūdum.
¶ Alia species quartane. s. luxuria diffi
cultur curat. q; in aia et in carne nimis
radicat. Ipsa eim radicat in aia. i. i me
moria per turpũ imaginatiōẽ. in iel
lectina per turpũ mediatiōẽ. in volũ
tate per turpũ affectiōẽ. Radicat et i
corpore: q; ip̃m totũ inflamat. Job. xxxi.
Ignis ē vsq; ad cõsumatiōẽ deuorans
et oia erã dicans genimina. Ip̃sum totũ
cõuulberat. Eiusdẽ. xvi. Cõuulberatit
lũbos meos. Ip̃sum totũ cõrumpit et se
dat. Iob. i. Cõputruerũt iumẽta i ster
core suo. ¶ Tertia species quartane. s.
mala cõsuetudo difficulter curat. Ista
signatũ ē Jo. xi. in lazaro quatrĩduo
s sc̃do. Leteras quidẽ mortuis faciliẽ
suscitauit dñs. lazaru vero quatrĩdua.

nũ cũ quadã difficultate suscitare volu
it sc̃lz cũ oratiõẽ: cum clamore: cum sus
cõrũbatione: et cum lacrymarũ effusio
ne. ¶ Septima febris ē ethica: que est fe
bris radicata in mēbris in quibus natu
ralis humiditas cõsumit et signat tristi
tiam et maxime illas de qua dicitur. Loei.
vij. Seculi tristitia mortẽ operat. Ta
lis enim tristitia etiam exccat ossa. i. ani
me virtutes. Prouer. xviij. Sp̃s tristis
exccat ossa. Sunt tamẽ quedã ossa que
non tantũ sunt exccanda: sed etia inci
neranda. Amos. ij. Incendit ossa regis
s dumeẽ vsq; ad cinerẽ. Idumea inter
pretatur sanguinea: et signat dia bolum
qui sanguinem nostrum sicit. Eius ossa
sunt nostra peccata per que in nobis ro
bur sumis. Sunt ergo qui ista ossa hñt
itegra: qui sc̃lz de peccatis suis nō con
teruntur. Alij in gro sãas partes ea fra
gunt: qui sc̃lz superficialiter cõteruntur.
Alij ea incinerant: qui sc̃lz pccordialitẽ
cõterunt. et hanc cõtritiõem facit salu
bita tristitia. De qua dicitur. Loe. vij. Que
enim s̃m deũ tristitia et penitẽtia in sa
lurem stabilem operat. ¶ Secũdo p onẽ
rẽpus: cuius dicitur hora septima. Per horã
septimã s̃m dylariũ intelligit fides tri
nitatis in quattuor mundi partibus pre
dicanda. Vel intelligit timor qui est se
ptimum donũ sp̃s sancti. Vel intelligit
tur mor quia in hora septima sol decli
nat a meridie et vergit ad occasus. Vel
s̃m Origenes intelligit quies: q; septima
dies est requietõis. Ista ergo quattuor
sc̃z fides. timor. memoria mortis. et quies.
ad sanitates sp̃uales multum opant.
Nãz fides et timor morib; peccati expel
lunt. De fide dicitur. Act. xv. Fide purificans
corda eorum. De timore Eccle. i. Timor
domini expellit peccatũ. Memoria mor
tis preseruat ab infirmitate. Eccl. vij. In
oibus operibus tuis memore nouissĩ
ma tua et in eternũ non peccabis. Quies
mentis cõseruat in sanitate. Per ge
tem enim mentis homo a tumultu mun
danorum auertritur et deo vñtur. et iõ in
grã cõseruatur. Unde angelus dixit Ar
sento. Si vis saluus fieri fuge homines:
tace: et quiesce.

¶ Sermo tertius vñ sup̃a.

E 3

Quod credidit ipse et tota Per istā domū intelligit milltas ecclesia que nō p hī dē abulari nō p spēm. sicut dī. ij. Lox. v. Fundamētū huius domus ē xps. Juxta illud. i. Lox. ij. Fundamētū aliō nemo pōt ponē pter id qd positū ē qd ē iesus xps. i. fides xpi iesu. In fundamēto ergo huius domus dei: apłi posuerūt. xij. lapides p̄ciosos. i. xij. articulos fidei. Apł. xxi. Abusus ciuitatis hñs fundamēta xij. et in ip̄is noia. xij. apłor. Apłi namqz post missionē spūs sancti p mūdū disp̄gēdī insimul puenērūt: et simiboluz fidei xij. articuloz cōposuerūt. C Prīmū articulū posuit Petrus dicens. Credo i deūz patrē oipotētē creatōz celi et terre. Et quo p̄z qz deus saluare vult: qz ē p̄i. et potest: qz oipotēs. et scit: qz sapiēter scilicet creare celū et terrā. Dicit at oipotēs. Tū qz oia que vult facē pōt. Tū qz ad opandū nullo a dminiculo idiger. Tū qz euz nihil impedire pōt. Potētia trī elus ē oia dinata: qz h̄z secū ānerūt sapiētā. misert cordia. et iusticiā. Siquis eiz hēret potētias sed sine sapiētia: multa faceret insipietē. si sine misert cordia: multa faceret crudeliter. si sine iusticia: multa faceret iniuste. Deus aut nihil pōt facē insipietē nihil crudelē. nihil iniuste. quāuis ergo oia possit de potētia absoluta: tñ de potentia ordinata nō posset illud qd p̄ciu dicaret sue sapiētie sicut vere penitenti vniā dnegare. hoc eiz sue sapiētie et vritati p̄ciu dicaret: qz cōtra vritatē sue p̄missionis faceret. ij. Tmō. ij. Negare se ipsum nō pōt. Elo. Qui vritas ē quid faceret si dicta sua non impleret. imo si cut dicit Aug. Tardius sibi v̄z hōi peccatori venias tradere q̄ spātū peccatoz accipe. Nec possit illud quod p̄ciu dicaret sue misert cordie: sicut ab aliq vtro sancto grām suā violētē auferre. Cū enim voluntatē nrām pueniat et grām suāz obibus offerat: multum sue misert cordie p̄ciu dicaret si eā ab aliquo inuito auferret. Vñ dicit Amelms. Luz deus vclit qz hō hēat rectitudinē voluntatis si eam ab initio auferret. laz vcllet eū nolle qd vult cū velle. Nec illud qd p̄ciu dicaret

sue iusticie: sicut saluādū vānare. Unde dixit angelus qui gerebat psonam dei Lorb. Bēn. xix. Fessina et saluare idē qz nō potero facē quicquā donec igredis r̄is illuc. Nō est deus iuste vānare saluandū: qui ē euz tolore dānat p̄cittum. Chry. Deus inuitus et cū magno dolore cōpellit vānare peccatores. C Secūdu articulū ponit Andreas dicens. Et in te sum xpm filiū elus vnicū dñm nostrū. Credere eū de deumz qz xps lz sit filius vclit amē patri coequalis et coeternus. Jo. x. Ego et pater vnū sumus. Sed contrariū v̄z qz dī eiusdē. xij. Pater maior me ē. Ad hoc respondet Aug. ad feliciūm dicens. Maior et minor tribus modis dicit pōt. etate. forma. et potētia. Etate senior puero. forma longior puo: potentia fortior imbre celi. Et subdit Aug. Videamus vtrū aliquid horū accidat filio. Nam nec etate minor ē: quē de p̄ncipio patre cōstāt extitisse principium. Nec forma quē nō alius fas ē p̄dicare qz deū. Nec potētia per quē oia nouim̄ ēē facta. Idē super ps. Vñ qd dñs vclit euangelio. Ego et pater vnū sumus. hoc intelligit fm formā dei. Et pater maior me est. hoc intelligit fm formam seruū. C Tertiū posuit Joānes euāgelista dicens. Qui cōceptus ē de sp̄itu sancto natus: ex maria virgine. Per hoc quod dī: Conceptus de sp̄u sancto: ostendit qz nō peccato nō trī natus fuit: sed etiam cōceptus. qd nō ē inuentē in alijs in vtro sanctificationis. Beata eniz virgo fuit peccato cōcepta: sed sine peccato nata. Nos aut in p̄cis p̄cipimur et nascimur. Chūstus aut fuit sine peccato conceptus et natus. Istud v̄z insinuari Job. iij. cōloquitur de culpa originali dicens. Dū tenebent stelle caligine elus: expecta lucē et nō videat. nec ortum surgētis aurore. Per stellas viri sancti. per lucē p̄per auroz beatā virgo intelligit. Sancti viri culpa originali fuerunt obtemperati: qz in ea cōcepti et nati. Lucē autem i. xpm: non vidit. nec in cōceptu: nec in ortu. Auroz aut. i. virgine mariāz vclit qui dē quantū ad cōceptū: sed nō quantū ad ortum. Per hoc qd dī natus ēz maria virgine dat intelligi qz ille qui apud

pairē erat inuisibilis: nobis factus ē vi-
 sibilis. Verbum enīz hoīs triplē cōsidera-
 ri pōt. Aut put ē in corde: z sic ē inco-
 gnoscibile nisi ab ipso corde. Aut prout
 p vocē pieris: sic ē audibile. Aut put ē
 charta scribit: z sic ē visibile z tangibile.
 Eodē mō verbū patris put erat in ipso
 patre: nō cognoscēbat nisi ab ipso patre.
 Dat. xi. Nemo nouit filiū nisi pater. De-
 inde illud verbū i dūtū ē vocē. i. hūana
 carne. z sic hoībus se manifestauit. Ba-
 ruc. iij. Post hec in terris visus ē: z cū
 hoībus puerfatus ē. Tūc ēt fuit scriptū
 in charta. i. in carne hūmana. z sic non
 tantū porpit ad iudicē: sēd ēt videri z tangi
 f. Jo. i. Qd̄ audiuimus qd̄ vidimus oculis
 nris z manus nre contrectauerūt de
 verbo vite zc. Quartū posuit Jaco-
 bus maior dicens: Passus sub pontio pi-
 lato: crucifixus mortuus z sepult⁹. quā-
 tū aut mortu⁹ sit: et ex sua potētia glo-
 riose resurrexit: z nos similit̄ resurgē. fa-
 ct. Jo. a similit̄ fenicē. leonē. z pēllicā
 Sentit eim ē autē singularis trecētis vel
 quingētis ānis viues que i ignē a se pa-
 ratum spōte se pūcit: z tertia die de ei⁹
 cinere nouus sensē resurgit. Sic etiam
 christus sponte ad mortem se tradidit:
 z tertia die renouatus surrexit. Cum-
 vultus etiam in mortuus nascitur. sed die
 tertia pater clamorē emittit: z ille reui-
 nit. sic etia z die tertia pater clamauit
 dicens: Surge gl̄ia mea zc. Et statz xps
 surrexit. Serpens etiam pullos pellica-
 ni acclit. sed pater nostro se vulnerat: z
 illi sanguine aspersi resurgunt. Sic etia
 christus nos a serpente infernali mortu-
 os suo sanguine resuscitauit. C. Quin-
 tum posuit Thomas. Descendit ad in-
 ferna. Voluit quidē ad inferna descēde-
 re. p. Primo p̄ triumphum. Tunc enīz
 quis perfecte de hoste triumphat quan-
 do non solum in campo cum vincit: s; etiam
 ipsum expollat z in domo sua li-
 gat. Christus diabolum in cruce vincit:
 sed in inferno eum spoliavit z ligauit.
 Col. ij. Expollas principatus z pote-
 states zc. p. Secundo p̄pter remedium
 vti. sanctis patribus subueniret: z eos
 inde educeret. zach. ix. Tu quoq; i san-
 guine testamenti tui emisti vincetōs tu-
 os de lacu in quo nō erat aqua. p. Terti-
 o p̄pter exemplū vt erudiamur sepe i in-
 fernum mēte descendere. ps. Descēdēt
 in infernū viuētes. Ber. Si descēderēt
 viuētes non descēderēt mortētes. z i hoc
 etiam erudimur illis qui sunt in purga-
 torio subuenire: qd̄ sit fm̄. Ber. Per ordēs
 elemosynas missas z ieiunia. C. Sextus
 posuit Mat. dicens: Tertia die resurre-
 xit a mortuis. Ante tertiam diem resur-
 gere noluit p̄pter mortis p̄bationē. Si
 enim statim resurrexisset non fuisset cre-
 ditum qd̄ vere mortuus fuisset. S; sicut
 i ore duos vel triū testū stat p̄fectū oē v-
 bum. sic in tribus diebus experiri possū-
 mus omne factum. Ultra tres vero dies
 noluit differe p̄pter ap̄tōlōrū cōsola-
 tiōem qui remanserunt in errore: tē-
 more dolore. sed ipse resurgens eos cer-
 tificauit: p̄trauit: z letificauit. In ter-
 tia autē die voluit resurgere p̄pter signi-
 ficationem: vt per hoc significaretur qd̄
 lux sue mortis fugauit nram duplam
 mortem. Et tō fm̄ Grego. vna die itēgra
 z duabus noctibus iacuit in sepulchro.
 C. Septimū posuit Philīppus dicens:
 Ascēdit ad celos sedet ad dexteram del
 patris omnipotentis. Ascendit autē ad
 celos. primo vt celestem ianuā ap̄t̄ret.
 Heb. ix. Per p̄p̄s sanguinē introiuit
 semel in sancta. C. Secūdo vt nobis vi-
 am ostēderet z secū nos duceret. Mich.
 ij. Ascēdit pandēs iter ante eos: quo ad
 vte ostētionem. Transibūt portas z egre-
 diuntur per eam: quo ad ianue ap̄tione
 p. Tercio vt apud patrem p vobis iter
 pellaret. Heb. ix. Introiuit in ipsum ce-
 lum vt appareat vultui del pro nobis.
 C. Octauum posuit Iacobus minor di-
 cens: In de venturus ē iudicare vtuos z
 mortuos. Secūdo autē Grego. Quattuor
 erunt ordines iudicandoz: aut eiz erūt
 mali: aut boni. Malozum quidam non
 iudicabuntur z cōdēnabunt. sicut inhi-
 deles quozum facta non discutunt. Be-
 quibus dī Jo. ij. Qui non credit tā iu-
 dicatus ē. Alii iudicabunt z cōdēnabū-
 tur: sicut mali xpiani quoz facta exami-
 nabunt. Mat. xxv. Esuriūt z nō dāditis
 mihi manducare zc. Benoz autēz qui
 dam non iudicabuntur z saluabunt.

Dominica. xxi. post festū trini.

à fide. ppter cōtempnū p̄fessionis. et p̄o
pter dolōre de p̄nia habita. Un̄i versu
fratres odit apostata sit. spernitq; fate
ri. Penituisse piget: p̄stima culpa redit.
Secundo ponitur p̄fione seruoz: et
hoc triplici differētia. Primo ponit
seruus illiq; debebat decē milia talenta
Secō ille q; debebat cetū denarios. Ter
tio illi q; dñō anūctauerūt. Per illū ser
uum q; debebat decē milia talenta intelli
gunt illi q; offēdūt in deū. Per illū q; de
bebat cetū denarios: intelliguntur illi q;
offēdūt in p̄tini. vñ dicit L̄yso. Tā
ta est differētia p̄tōz que cōmittuntur
in deū et hoiez: quāta est differētia inter
decē milia talentorū et cetū denariorum
magis aut̄ et multo plus. Ipse enim cor
pus nobis fecit. aliam ipsi prauit. filiū mī
sit. celū apuit. nos in filios suos adopra
uit. Nūq; ergo si vnaquaq; die morere.
mur p̄o illo retribuere mus ei aliqd di
gnū. Nequaquā Augu. Nō possuz dicte ali
q; dissigere inimicū. Quidcūq; es atten
dis quid tibi fecerit hō: et nō attēdis qd
tu feceris deo. Quare nō dimittis homi
nē parū: vt tibi deus dignet̄ dimittē mī
tū. Seruū at̄ q; dñō anūctauerūt signat
angelos et glo. Qui p̄tōres deo accusa
bunt et nō solū boni angeli: sed etiā mali
ipsos accusabūt. uno etiā ip̄a p̄ctā et oīa
elemēta. Isti quatuor accusatores stabūt
in iudicio contra peccatores. C. Primi
erūt angeli. Job. xx. Reuelabūt celi: id est
angeli inīgratē eius. Quorū dā enīz inī
gratē reuelabūt: illoz scilicet q; fuerunt
valde mali scilicet qui vitā suā in inīqui
tatibus finterūt. Alioz occultabūt illoz
scilicet q; fuerūt valde boni: qui peccata
sua penitēdo deleuerūt. Alioz ex parte
reuelabūt. et ex parte occultabūt: illoz
scilicet qui fuerūt medioriter boni q; se
cū aliqua cremabilia portauerūt. Hoz
enīz peccata angeli deo reuelabūt vt de
ipsis pūrgetur et demōisbus occultabūt
ne ab ipsis accusentur. C. Secūdi accu
satores erūt demones. De quoz accusa
tione dicit Augu. Victurus est in iudi
cio a dieris. Equissime iudex iudi
ca istū meum esse ob culpā: q; noluit tu
esse per gratiā. tuus est p̄ naturā: meus
est per miseriā. tuus per passiōē: meus

per suasiōē. Tibi inobediēs: mihi obedi
ens. A te accepit p̄cā p̄niam qua indutus
est tunica. Tuam vēstē dimisit: cum mea
huc venit. Equissime iudex in dica illuz
meū esse: et mecum danandū esse. In q;
bus verbis ponitur quinque allegatio
nes qbus vult diabolus offēdere pecca
tozē secum esse danandū. P̄ Prima est ta
lis. Tu obrulisti sibi tuaz gratiā: ego me
am culpā. Tūā grām contēpist: meā cul
pā recepit. ergo debet̄ esse meus. P̄ Secū
da est talis. Tu creasti eū per naturā: iō de
beret esse tuus. sed fecit se meū per suam
magnā miseriā: iō dō esse meus. C. Ter
tia est talis. Tu sustinuiti ppter eū gra
uē passiōē: iō debet̄ eē tuus. ego vero ob
tuli sibi meā suasiōē. s; ip̄e se tuā passi
ōē p̄tēpist: s; meā suasiōē recepit: iō dō
debet̄ esse meus. C. Quarta est talis. Duo sūt
scilicet obediētia et inobediētia. quicūq;
aut̄ est tibi obediēs est tuus. quicūq;
vō est tibi inobediēs est meus. Sed iste fuit
tibi inobediēs sed mihi obediēs: ergo
debet̄ esse meus. P̄ Quinta est talis. Tu
um est facere hominē vēstē sūctāz vir
tutū. meum est facere sibi vēstē sordidāz
vitiōz. quicūq; aut̄ habet vēstem virtu
tum est tuus. qui vero habet vēstē viti
orum est meus. Sed iste tuā vēstē abiecit
et meam secuz portauit: ergo dō esse me.
C. Tertiū accusatores erunt p̄p̄ia pecca
ta. Sap. iij. traducent illos ex aduerso
iniquitates ipsoz. Istud offēditur Jaco
bi. v. vbi dicitur. Eligite nūc diuites plo
rate plulantes in miseris vestris que ad
uenient vobis diuitie vestre putreface
sunt. et vestimenta vestra a tineis con
sta sunt. aurum et argētū vestrū erugina
uit: et erugo eoz in testimoniū vobis erit.
Et infra. Ecce merces operarioz que de
fraudata est a vobis clamaret clamor eo
rum in aures dñi labatōz titotit. Tūc
offendit̄ Jacobus q; cōtra malos diui
tes tria clamabūt in iudicio. scilicet eru
go: tinea: et merces defraudata. Sūt enī
q; diuitias suas auare retinēt et recōdūt
contra hos clamabit erugo. Alij sunt q;
cas vane expēdunt et multa mutatoz
vestiū emūt: contra hos clamabit tinea.
Alij sunt qui bona pauperum rapiunt

Et eos expollant a mercatibus laborum
suorum eos defraudat. pro hos clama
bit merces iniuste detenta. **Quarti** ac
cusatores erunt oia elementa. **Itud** ostē
dit hugo de sancto victore. Cōtra pecca
torē in iudicio celū dicit. Ego lucēs sibi
ministravi ad salutē. **Ter** dicit. Ego oē
genus aulū sibi dedi ad obsequiū. **Aqua**
dicit. Ego diversa genera pisciū sibi de
di ad esum. **Terra** dicit. Ego panē et vi
nū sibi dedi ad nutrimentum. **Postq̃** vo
cā elementa recontraherūt oia bñficia: con
uertens pectus ad supplicia. sicut idēz
hugo ostēdit dicens. Nam ignis dicit. in
me comburaf. **Aqua** dicit. in me deimer
gas. **Aer** dicit. in me ventilef. **Terra** di
cet. a me absorbeat. **Infern⁹** dicit. a me
deglutias. **Sapient. v.** Armabit oēs crea
turā ad vltionem contra insensatos.

¶ Sermo scds vnde supra.

Oblatus est ei vnus q
cem milia talenta. **Secun**
dum beatus Bern. Obliga
ti sumus deo ad quatuor debita maria
pfoluenda. **Vnde** dicit. Q si cognouisses
q multa et q mltis debes. videres: q nī
hūc qō facis. **Pr̃o** debes xpo totā vl
tā tuā q̃ ipse p tua posuit suā. **Secdo**
debitū peccata tua futura vltā
tuā vt factas fructus dignos pñe: et re
cogites oēs ānos tuos in amaritudine
anime tue. **Quid** si tertiu debitorē
ostēda qui vendicet eā totā sibi: puta
q desideras gloriā quā oculus nō vidit
et. **Nōne** ad hāc emēda te totum: que
cūq̃ poteris dare oportebit: et cū oia cō
plueris dices. Non sunt condigne pas
siones huius seculi ad futuram gloriāz
que reuelabitur in nobis. **Quarto** cre
ditur debes q es a quo totū habes: q te
fecit. et benefecit. et cūcta ministrat. **Ista**
ergo tam maxima debita sunt decem mil
lia talenta. de gbus xps i iudicio a nobis
rationē requirit. qualiter. s. totā vltā no
strā dedimus ei qui nos creauit. et q
nos redēmit. et qui tot et tanta peccata
nobis dimisit. et qui tantā gloriā nobis
promisit. Ad istam autē rationē exigen
dam quā duplīcter procedet. **Pr̃o**
omnes ad suū iudiciū citabit. **hoc**

triplici ratione: scilicet monitoria. p̃ce
ptoria. et p̃emptoria. **¶ Citationēz** mo
nitoriam mittet per prophetā **Johel.**
ij. Conſurgant et ascendant omnes gē
tes in vallē iofaphat: quia ibi ſedebo vt
iudicēs omnes gentes in circuitu. **¶ Li**
tationem p̃ceptoriam mittet per da
uid prophetā qui dicit. **Exurge domi**
ne deus meus in p̃cepto quod manda
sti: et ſynagoga populorum circūdabit
te. Et propter hanc in altum regredere:
dominus iudicat populos. **¶ Citationē**
p̃emptoriam mittet per angelū. **Apoc.**
x. Angelum quem vidi ſtātem ſuper
mare leuauit manum ſuam ſuper celos
et iurauit per viuētem in ſecula ſeculo
rum: quia tempus amplius non erit.
ſed in diebus vocis ſep̃tū angeli cū
ceperit tuba canere conſumabitur my
ſterium dei. **De hac triplici citatione** vi
ditur. i. **Thelaf. iij.** Ipſe dominus in
iūſſu. ecce citatio p̃ceptoria. Et in voce
archangeli. ecce citatio monitoria. Et
in tuba dei deſcendit de celo: et mortui
qui in chriſto ſunt reſurgent primi. ec
ce citatio p̃emptoria. **¶ Secundo** ip
ſos citatos examinat. et maxime de
quatuor. **¶ Pr̃mo** de bonis commiſſis.
Quatuor enim bona nobis commiſit
ſcilicet corpus: et animā: et res tempo
rales: et tēpus. De quibus dicitur. **Ecc.**
xvij. Deus creauit hominem. hoc refer
tur ad corpus. Et ſm imaginem ſuam
fecit illum. hoc referitur ad animā.
Numerum dierum et tempus dedit il
li. hoc referitur ad tempus. Et poteſta
tem eorum que ſunt ſuper terram. hoc
referitur ad omnia temporalia quibus
ipſe homo eſt p̃clatus. **¶ Dedit ergo** do
minus homini corpus vt conſeruet il
lud in munditia et ſanctificatiōe. i. **Thel**
ſaf. iij. Sclat vnusquiſque veſtrum
ſuum vas poſſidere in ſanctificatione
et honore. **¶ Dedit animā** vt faciat ſi
bi magnū honorem. Si enim hono
ramus imaginem dei pictam multo for
tius debemus honorare imaginem eius
in anima noſtra creatam. **Ecc. x.** Sili in
manſuetudine ſerua aſam tuam: et da
illi honore ſm meritum ſuum. **¶ Dedit** et
deus oī tēporalia vt pauperibus ea di

spenset Chryso. Deus dispensatores nos
diuitiar suar ēē voluit nō dñs: et iō cui
voluerit dat eas: a quo voluerit tollit.
Illud pp̄le nrm ē q̄ in nra ptate ē ha
bere si volumus. Dedit ēē hoi tps vt id
cōseruet. Ecclē. iij. Sili pserua tempus.
Ber. Nihil p̄ciosius tēpore: s; heu ho
die nihil vilius reputat. Trāscunt dies
salutis et nemo recogitat et. Idē. Nemo
vestrū fratres pui estimet tps qd in ver
bis cōsumit oclosis. volat verbū irreuo
cabile. volat tēpus irremabile. nec ad
uertit inspicies quid amittat. Liber cōsa
bulari alunt donec hora pretereat. do
nec tempus transeat. donec hora p̄te
reat: scilicet quam ad agēdā penitētiā
ad obtinēdā veniā. ad acquirēdā grā.
ad promerēdā gloriā. misratio cōdito
ris indulget et. Si. n. diabolus vñā ho
rā tpls possit hēre cum illa et gehennaz
euaderet et gloriā obrineret. De his er
go quattuor nobis cōmissis nos rōnem
reddere oportebit. ¶ Sed d corpore ma
iā rōne reddēt luxuriosus illud in deli
tjs nutritur. Ia. v. Epulati estis et lu
xurijs enutristis corda vestra. ¶ De aīa
malam rōne reddēt superbi qui ant
maz in honoraucrūt: dū ipsam omnib
meritis per superbā expoliauerūt. Ec
cle. vi. Nō te extollas in cogitatōe ani
me tue velut taurus ne forte elidat vir
tus tua per stultitiā et solia tua comedat
et fructus tñō s pdat et. ¶ De rebus ma
iā rōne reddent avari: qui pauperi
bus nihil dare voluerūt. Unde dicitur
eis in iudicio. Esurtui et nō dedistis mi
hi manducare: sitiui et non et. ¶ De tpe
enīz malā rōnem reddent oclosi. q ipm
tps negligēter expenderūt. Unde Ber.
Omne tps nobis impēsus requirit et a no
bis qualiter sit expensus. sicut capillus
nō peribit de capite: sic nec momētū de
tempore. ¶ Secūdo rōne requirit d
bonis a nobis omissis. Istō parer Mat.
xxv. Ubi dñs seruū qui omisit lucrari i
talento accepto redarguit et in tenebras
mitti iussit. Per talentum intelligit do
num intelligētie qd quidam abscondunt
in terrā. Unde dicitur ibidē. Abiēs so
dit in terram et abscondit pecuniāz dñi
tui. Quid am enīz ponit in sudario. vñ

dicitur Luce. xix. Ecce mna tua quazha
bui reposita in sudario. Alij ponit ad
mēsam: sicut boni seruī. vnde dicitur
Et quare nō dedisti pecuniā meā ad mē
sam et. Pecunia autē abscondita in ter
ram rubiginēz cōtrahit. Reposita in su
dario non crescit: posita ad mētas fru
ctus facit. Illi in terra abscondit qd
nuz intelligētie i cupiditatibus terreno
rū ponunt. et hoc spe cōtrahūt rubigi
nem peccatorum. Illi ponūt in sudario
qui dant se torpori et ocio. tales nullum
fructum faciūt bonoꝝ operūz. Illi po
nūt ad mētam qui bona intelligētie
ponūt ad sacram scripturaz. tales sibi
acquirūt magnū cumulū meritorū. De
qua mensa dicit ps. Parasti in cōspectu
meo mētas et. ¶ Tertio requirit rōne
de malis a nobis cōmissis. Iudex terre
nus rōne non requirit de minimis
nec de alienis: nec de occultis. Iudex
eternus tante erit seueritatis q rōne
requirit de minimis sicut d verbis oclo
sis. Matthē. xij. De oi verbo ocloso qd
loquuti fuerint homines reddēt rōnem
in die iudicij. Rationē requirit de ma
lis alienis et maxime de p̄latis. Ecclē.
ij. Sanguine eius de manu tua requi
ram. Rōne regret de cogitatōibz oc
cultis. Sap. vi. Cogitantes nostras scri
tabis. Job. xxx. Nōne ipse cōsiderat vi
as meas. Glo. Sicut deus vniuersū
qz vias cōsiderat: sic et gressus dinū
rat. vt nec minutissime cogitādo: nec
verba tenuissime que apud nos vsu vi
luerūt. eius iudicio idēcula remaneat.
¶ Quarto rōnem requirit de mallo no
bis dimissis. sicut pz hic in seruo cui so
minus dimiserat decem milia talenta.
qui noluit cōseruo dimittere centū de
narios. Per decem milia talēta signāt
deces p̄cepta. que quidez qui transgre
ditur debet deo decē milia talenta idē
penā pro transgressiōe decē p̄ceptorūz
Per centū denarios intelligunt queli
bet minores offense que in p̄ximos co
mittūt. Mero. Vicimus sub exēplo.
Siquis nostrū cōmiserit adulteriū: po
nit idēz: sacrilegiū: maiora crimina: de
cem milia talenta rogant dimittuntur:
si et ipse minora dimittat. peccantibus.

a tua quazha
Alij ponit ad
de of idbz
la mea ad me
condita in ter
reposita in su
d mensas fru
condit qd
tibus terrano
rahut rubigi
ut in sudario
tales nullum
truz. Alij po
tutelligentie
az. tales sibi
meritoz. De
i in cōspectu
equitret rōne
Iudex terro
de infimie
tuz. Iudex
te qd ratiōis
verbis oco
no octofio qd
ddet rōnem
uirtet de ma
latis. Ezec.
tua requi
itratōis oc
nostras scri
biderat vi
yniusculu
lus binum
itratōes: nec
nos vsu vi
a remaneat.
de malitia
eruo cui do
e talentu
e centū bo
ta signatur
ui transire
alenta idest
receptioz
unt queli
ximus co
sub exēplo
alterius po
criminate
mittuntur
cantibus.

¶ Tertio iplos examinatos quincet. Et hoc per auctētica istrumēta. i. per san
ctā euāgelia. Roma. ii. In die qua dñs
iudicabit occulta hominū etc. Sunt cum
quēda opera que tñ sunt hoīs sicut est
opus peccati. ps. Non loquet os meum
opera hominū. Quēda que sūt tñ op
dei sicut ē opus creatōis. Job. ix. Exten
dit celos solus. Quēda que sunt opus
dei et homis sicut ē opus iustificatiōis.
1. Cor. iiij. Dei eiz sumus adiutores. Jo.
xv. Sine me nihil potestis facere. Op
ergo creatōis deus nō iudicabit nec cō
demnabit sed refozmabit in melius. si
cur celū et terrā et omnia elemēta. Simi
liter opus dei et hoīs nō p demnabit sz
remunerabit. Opus aut solius homis.
sz peccati iudicabit et p demnabit. ps.
In operibus manū suāz cōprehēsus
est peccator. ¶ Quarto cōtra iplos put
cos in las diffinitia pferet dices. Mat
thē. xxv. Discedite a me maledicti etc.
Illa aut snia nullo auxilio poterit sub
leuari. Quattuor. n. auxilys cōfueuit
snia subleuari. ¶ Primo p appellatōez
Secūdo p supplicatiōem. Cū. n. snia fer
tur ap pūncipe tunc nō lz appellare sed
lz supplicare. ¶ Tertio per querelā sal
ti vōcat qd sentētia lata sit per falsos
reos iudice circūueto. ¶ Quarto per
integram restitutōem. Est autē in inte
grum restituere. i. reducere in eū statuz
in quo erat ante lesiōem. Illa aut senten
tia non poterit releuari: pūmo per ap
pellatōem. Appellatio. n. ibi locū nō ha
debiz: erime cuiuslibet notoriū erit. et
hoc tripliciter. ¶ Primo p p fessione p
pūam. Cōscia. n. cuiuslibet pñtebit suū
scelus. Aug. Quisqz iudiciū futurorūz
timet pñtem pñciam cōiuge. Sermo. n.
cause tue testimoniū cōsciētē tue. ¶ Se
cūdo erit notoriū p facti euidētiā.
Diero. Alderit vles sñ in qua facta nra
quā in quadā tabula picta demōstra
bitur. ¶ Tertio erit notoriū p pñptio
nem violentā. in eo eim qd ponētur a si
nistris pñsumet qd sūt dānandi. Sicut
et iustus in eo qd ponētur a dextris pñsu
metur qd sint saluādi. ¶ Secūdo illa sen
tētia non poterit releuari per supplica
tiōem. Si enim omnes potentes celestis

curie. sicut beata virgo. apostoli. et mar
tyres et oēs sapiētes: sicut cōfessores. et
doctores. pñces ad supplicatū cōpone
rent: deus non exaudiret. Job. li. Non
parcā eis verbis potētibus et ad deprecā
dum cōpositis. imo si omnes sancti p
eis supplicaret et ipsi ieiunādo se afflige
rent et sacrificia deo offerret: deus eos
non exaudiret. Diero. xiiij. Noli oīare p
populo isto in bonum: cū ieiunauerint
non exaudia pñces eorum. Et si obtule
rint holocaustomata et victimas nō su
scipia ea: quonia gladio et fame et peste
consumā eos. ¶ Tertio non poterit re
leuari per querelā falsi. vt vōcat qd illa
snia sit lata p falsa istrumēta. vel p fal
sos testes iudice circūueto: qd ille iudex
nō poterit decipi nec circūuerti: cū sit
veritas et sapiētia dei. Job. xxi. Serua
tōē anime tue nihil fallit. Eiusdē. xij.
Ipse nouit decipientē et cum qui decipit
tur. Contra ipsius ergo sapiētiaz nihil
valebunt loquacitates aduocatoz: nec
sophismata pñoz: nec faciū dīa orato
rum: nec argutie versutiorūz. De his Die
rony. Quanti elingues et muti scēdo
res loquacibus erunt. quanti pastores
philosophis. quanti rustici oratoribus
quanti hebetes argutis preferendi sūt
ciceronis. ¶ Quarto non poterit illa
sentētia releuari per in integrum res
titutiōez. vt scilicet ad pñstium sta
tum restituatur. Debe. vi. Impossibile
enim est eos qui semel illuminati sunt
et. et plapli sunt scilicet per finales im
penitētiā rursus reuocari ad penitē
tiā. ps. Reges eos in virga ferrea: et tā
q vas figuli confringes eos. Ipsi enīz
non erant vas eneus sed terreum. quia
amando terrena facti sunt terra. Ideo
dicit tanq vas figuli. et non frangitur
ab aliquo angelo: sed a validissimo pu
gile deo. Ideo dicit confringes eos. Nec
franguntur cum virga lignea idest ciūz
flexibili misericordia: sed cum virga fer
rea. i. cum inflexibili iustitia. Ideo pre
mittit. Reges eos in virga ferrea. et pro
pterea tā valide frāgētur et nunq reu
tegrabitur. Diero. xx. Sic pñam popu
lum istū sicut cōteritur vas figuli quod
nō potest vltra restaurari.

Domica. xxi. post festū tri.

CSerino tertius.

Serue nequaz omne debi-
tū dimisi tibi &c. Secūdu Au-
gustinū. Habere odiū i corde
ē habere gladiū. scorpionēz ignē. p De
pismo sic dicit in sermone. Aut aliū no-
cere desiderat similis ē illi qui gladio se
transuerberat ut tunicaz alterius cedat.
p De scōo sic dicit in sermone. Refrena
te iram que vos stimulat ad vindictam.
Ira. n. scipio est si intertus flāmis exci-
tauerit. Si ergo te vis vindicare de ini-
mico tuo ad ipsaz irā tuā te cōuertere: qz
ipsa ē inimica tua que occidit animā tu-
am. p De tertio sic dicit sup ps. Sic pu-
ta malitiā esse quomō ignē. Si incēdere
vis aliquid illud qd apponit igni pu-
ar detinēsi eim ardeat nō incēdit. Verbi
grā. Lū saccula apponit igni pilus ar-
det ut aliud possit incēdere. Ita ergo
malitiā pcedet ex re. z quid vastat ante
q te malitia tua. vt alteri non noccat sic
ri pōt vt tibi non noccat fieri nō potest
Quia ergo ille qui odiū retinet scipis
occidit. venenat. z incēdit: ideo neq ap-
pellat. Et sic dī Ecclē. xliij. Qui sibi ne-
q est: aut aliū bonus erit. Unde & Chy-
so. Quādo seruus decē mīlla talēta de-
bebat non ē vocatus neq. sed qn fratri
remittere noluit: dñs eum neq vocauit
dicens. Serue neq. Vocat autem neq
ppter duas neqtias qz habuit. C Pri-
ma fuit neqtia magne crudelitatis. qd
notatur cum dicit. Tenēs suffocabat eū
Nō enim rogauit nec admonuit sed sta-
tim ad gulam cucurrit. Tales sunt mul-
tis furiosi qui ferūt ipetu sue ire. Pro-
uer. xxvij. ira nō habet misericordiā. nec
erumpēs furor: z impetū conctat spūs
ferre qz poterit. Prouer. xv. Lor fatuo-
rum ebullit stultitiā. Et bñ dicit ebul-
lit qz cor fatus ē iracūdi est sicut olla bul-
liens que sepe gētur mala facit. p Unū
q aqua feruētē extra picit z circūstan-
tes adiurit. p Scdm qz ignem extinguit.
p Tertium pinguedinem extra emittit.
p Quartū q ipsa olla sepe cōstringitur.
Olla ergo bullēs ē animus iracūdi: qz
sepe verba ignita z contumeliosa picit
ex quibus alios inflāmat. i. ad scandaluz

puocat. Ignem ē celi qui erat in ille q
cum ex charitate arguebant extinguit.
Nullus eim audet euz reprehēdere post
q videt ipsuz sic ad contumelias para-
tum ē. si ipse etiam hēat aliquā pingue-
dinē deuotiōis vel grē: tota effunditur.
ppter furorem ire. Eius ē cor sic fran-
gitur vt vix ad tranquillitates reitgre-
tur. Contra ergo istam ollā sic bullientē
tria sunt remedia. p Unū ē vt ollaz ab
igne remoueamus. i. ad talū presentiaz
nos subtrahamus. Prouer. xx. Honorē
homini qui separat se a pntiōibz. Dea
autē stulti miscēt contumelijs. p Se-
cūdm est vt ligna auferamus. i. verba
incentiua subtrahamus. Prouer. xxvj.
Lum defecerint ligna extinguet ignis ē
sufurrone subtracto iurgia cōquiescūt.
p Tertius ē vt aquaz frigidam appo-
namus. i. verba refrigeratiua responda-
mus. Prouer. xv. Responso mollis fra-
git iram: sermo durus suscitāt furorē.
Sicut enim ab ore duo procedūt: quo-
rum vnū ignem materiale accendit. s.
status. Aliud extinguit scilz spiritum. sic
ab ipso ore duo procedūt. quorum vnus
ignem iracūdiē accendit. s. verba dura.
Aliud extinguit scilz responso blanda
Ecclē. xxvij. Si sufflaueris quasi ignis
exardēbit. z si expueris super illam ex-
tinguetur: z vtraqz ex ore proficiscuntur
C Secūda nequitiā istius fuit peccatū
ingrati tudinis: Unde dicit ei dominus
Serue neq omne debitum dimisi tibi:
quonā rogasti me. Nōne ergo oportuit
z te misereri pserui tui &c. Quā dā nō di-
mittit offensas nisi semiplene: qz aliq
dimittit: aliquas non. alij non dimittit
nisi habeant magnā emendam. alij nō
diu rogent. Deus autem dimittit totā
ter sine exceptōe. Ideo dicit omne debi-
tum. i. omne penam qua. s. homo sibi ob-
ligatus ē pro peccato cordis. oris. z ope-
ris. Eodem mō debet quilibet inimico
reconciliari corde ipsum diligendo. ore
pro ipso orando: z opere sibi seruendo.
Ista tria notatū Luce. vi. Diligite in-
imicos vestros z benefacite his qui ode-
runt vos. z orate pro calumniātibz vris.
C Secūda dimittit liberaliter cum par-
ua satisfāctione. Ideo dicit. Dimisi in

blis. Ad hoc significā dū dñs nascens in mūdo pōit voluit in stabulo. Si autem tor pulchra: & delectabilis inueniunt in stabulo: qualis fuit illa q̄ fuit in palatio & in respectu illorū ista fuit fēda. Ne autē illi q̄ diligūt fētorē stabuli & nō curat venire ad odorē palatii. p̄ hospitale dei est purgatoriu in quo sanant̄ ih̄mi. quorū qdā habuerūt multū de humore. hoc mūdano amore. isti tardius cremabunt̄ vt lignū. Alii minus: isti citius purgabunt̄ vt fenū. Alii mīme: & isti citissime cremabunt̄ vt stipula. i. cor. iiij. Sigs̄ super dīficauerit lignū: fenū: stipula: vniūscuius q̄ opus manifestabit. vtrq; autē pena. s. dāni & sensus erit eterna. hoc notat cū dī: Quoadusq; reddat dñi vniūscuius. Remigius. C Nota quoadusq; ponit p̄ finitū. Et est sensus. Nunq̄ p̄soluet: sed p̄ pena luet. Sed nō videt q̄ dīuine iustitie p̄petat hōies p̄ culpa trāstoria punire pena eterna. Ad hoc dicēdū q̄ hoc diuine iustitie p̄petit q̄druplī ratione. p̄ Primo p̄pter īnitatē offēsi. Est. n. cōs animi ceptio: q̄ inūrosus tanto dignus ē maior pena: q̄to ille maior est cui īfert īiuria. vñ dī q̄ pena taxat s̄m dignitatē eius in quē fit offēsiō. Lū igitur maiestas dei sit īfinita: ille q̄ cū offēdit dignus ē pena īfinita. Nō pōt autē pena esse īfinita q̄rū ad ītensionē: q̄ nulla pura creatura capax est q̄lītatīs īfinitē: iō dī esse īfinita q̄rū ad duratīōnes. C Scō p̄p̄ eternitatē pabuli. In p̄ctō qdē sunt q̄ng. s. factus: delectatio: macula. volūtas praua: & reatus siue obligatio ad penā eternā. Duo autē p̄ma. s. act⁹ & delectatio aliqui trāseunt in mōmēto. Alia autē trā post mōtē remanēt: quorū duo. s. macula & volūtas praua sunt pabulū ignis īfernalis. nō. n. p̄it deleri nī si p̄ grātā. Post mōtē autē homo nō est susceptibilis grē. Sicut igit ignis materialis ēē eternus si ligna essent eterna: sic ignis īfernalis ēē eternus: q̄ eius pabulū. s. macula & volūtas praua sūt eterna. & iō remanet terrū. s. reatus. C Tertio p̄p̄ eternitatē mali p̄positi. Volūtas enim peccādī in eis non habuit finē: ergo nec pena eorū habebit finē. Sēgo. in moralibus. Alunt qdā q̄ sine fine nō debet

culpa puniri euz sine. Quibus eluare spōdemus q̄ recte dicerēt si tu dēx carnis nō corda bōium sed facta pēnsaret. Inq̄ enim ideo cū sine dellīq̄r: q̄cū sine vixerāt: voluissent qdē sine sine vire re: vt pōmissent sine sine in īnitatibus pmanere. Ad iudicis ergo dīsticti p̄tinet iustitiam vt nunq̄ careat sup̄ p̄ctōs quorū mens in vīta hac nunq̄ voluit cātere p̄ctōrē nō des īniquo terminus delatōis. q̄ dīu vixit noluit habere terminū crīmīs. C Quarto p̄p̄ imitātēz for. Videmus. n. q̄ vnū & idē furū in diuersis foris diuerhōde punit. Nā alicubi p̄ eodē furto fur cauerit: alicubi multat: alicubi suspēdit. Deus autē h̄z duplex for. vnū in p̄nti qdē est for ecclesiē misericordie: vbi culpe puniuntur pena trāstoria. Aliud in futuro qdē est for p̄re iustitie: vbi culpe puniuntur pena eterna. Vñ dicit Lxxij. q̄ q̄rūz dīstāt deus ab hōie: tū dīstāt dei iudiciū extremum a iudicio hōis. Nec recepit tunc natura iudicis misericordiaz: sicut nūc tempore misericordie iudicium.

C Bīta vīgesima tertia Sermo p̄mus

A Beuntes phari

sel pharī interūt vt caperent ielus rē. Mat. xxij. Eo tēpo re quo cesar augustus vniuersūz mūdū describi fecit: & census capitales ab omnibus solui iussit: vt habet Luce. ij. Iudea quoq; tributaria facta est. Abagathī scīssima erat in populo sup̄ hoc: q̄buldaz dīcētibus q̄ p̄ securitate & quiete bābenda: q̄ romani p̄ oibus militabant. deberēt soluere tributa. Pharisēi cōtrario asserētibus q̄ p̄p̄s dei & scīptas & p̄mīssas & alia in lege p̄cepta deo soluēbat. non tenebat hōi terreno tributa p̄soluere. Inm̄ autē īualuit p̄uasio pharīseorū q̄ tributū romanis est negari. p̄pter qdē duos īperatores. Iētū & Celsianū in iudea miserūt & eā euerterunt. quāuis pharīseorū malitia sepe fuerat x̄po p̄fusa. nō tū resrenata: q̄ affectata malitia aliqui rōne veritatis p̄mū dīstī nō emendat. Et iussit ostēdīt Lxxij. cēplo aque & ignis dīcēs: Quēadmodū si quis claudere voluerit aque currente

ibius eluare
si in dec et
acta pensare.
Uirum: qd cu
sine sine vlu
n iniquitatibus
o districti pti
cat sup plicio:
ang voluit ca
terminus di
habere termi
mitatōz soz.
fuit in diuer
f. Na alieubi
f: alieubi mu
se aut hz ou
foz ecclesie
suntur pna
qd est foz pu
nit pena et
hz distat deus
ad extremum
tunc natura
nunc tempo.

Sermo p'mus
s phari
vt capere
xij. Eo tēp
erfuz mōdū
ales ab om
Luce. ij. Ju
est. Magist
p hoc qbul
te & gēte bu
militabant.
parifetā cō
et q dōmā
pta deo sol
eno tributa
pūasio pba
fi negati p
tū & tēp
euerterunt.
pe fuerat
q affectata
pūm dīfīf
tēp. Et
admodum
ye currens

meatus aliu de sibi semita p'uenit. Sic
istoz malignitas ex vna parte cōfusa:
aliu sibi a dīrō adiuuent. Et sicut ignis
quāto amplius ligna susceperit: tanto
maior excrefcit. Sic animus malus q'to
magis veritatē audierit: eo amplius in
mālitiam excitat. Volentes ergo phari
sei iesus capere in sermone non fuerunt
p'sonaliter: sed miserūt discipulos suos
duplici de causa vt dicit Chryf. Abitūt
inquit discipulos suos quasi adhuc in
nus cognitos: ideo vt aut incogniti faci
le deciperēt: aut deprehēsi minus crube
scerēt. Et subdit Chryf. Discipuli autē
illi magistros suos erant etate minores:
malitia autē pares. Na & pulli serpentuz
natura viciofos sūt: veneno autē equa
les. Et caruli lupoz & si venationē tene
re nō possunt tū tamē in sanguine gau
dere inofibus iudat. Adiscrūt etiā euz
suis discipulis: & ipsos herodianos. Di
cebant autē herodiani mīlites qdā hero
dis ascalonite q adhuc suples erat. Vel
mīlites herodis tetrarche: q tūc ad hie
rusalē ad dīē festū venerat. Vel s'm hie
ro. pharisei illos iudeos de iudēdo he
rodianos vocabāt qui tributa romanis
soluebāt. Jō herodianos miserūt vt p il
los illi capere qd timore turbe cape
re audebāt. Dixit ergo: Abēites pharisei
&. In illo autē euāgelio tria ponunt ex
pte phariseoz & tria ex pte xpi. Na ex pte
phariseoz & discipulorū. C. P'mo fuit
malitia in p'stādō. qd notat euz dī: Ab
ēites pharisei p'siliū inierāt &. Isti autē
p'statores fuerūt pharisei & herodiani
pharisei at erāt xpo iudi. Mat. xxvj.
Sciebat. n. q p iudiā tradidissent euz.
herodiani erāt auarit: q exactiōes mul
tos i p'p'o faciebāt. Utriqz autē erāt xpo
inimici. Inuidās aut tūc dīē denigrare
soma. Auar' rāpe tpālē substantiā. Inimici
euz oppellmē p'sona. Lōra xpm ergo p'si
liū inierūt pharisei iudi: vt ei famā de
nigrarēt. Si. n. rñdisset q tributū cesari
et solue dū: ip's apud pplm ifamassent.
Inierūt autē p'siliū herodiani auarit: vt si
rñdisset q deberet tributū dari: tūc ma
iore occasione hūissent maiores exactio
nes faciēdi. Inierūt et tam sūt q illi: q
erāt inimici: vt si rñdisset q non liceret

dare. tū caperēt & occiderēt. Quia sicut
dicit Chryf. Multi ppter istos sermo
nes a romanis occisi fuerūt. Ecce quale
p'siliū & quales p'starij. s. pharisei iudi
q xpm volebāt ifamare. herodiani auar
ri q volebāt populūz spoliare. Et vtriqz
inimici q occidere xpm volebāt. Sed de
Job. v. q deus p'siliuz p'auoz diffipat.
Chryf. sup hūc locū. Dis colon' culus
terra possidet illi: auxilio opus hz. Co
lonus dicit: auxiliū dyaboli nō requirit.
Colonus dyaboli: auxilium dei. & si que
rat nō inuenit. Uidisti ne aliqui latronē
euntē ad furtū dei ozare vt prospere in
furto. Aut q vadit ad forniciandū nūq
nō sibi signūz crucis ipōnit in fronte vt
nō p'p'hecat. Quid tñ ideo nō adiuuā
sz tāto citius capis: q nescis iustitiā dei
patrocinū dare criminibz. C. Scdo fuit
in eis fraudulētia in lau dādo cū dīcūt:
Magister scimus q verax es &. Chryf.
Magistru cum vocant vt quasi honora
tus mysteriuz sui cordis simplicitē eis
aperiat. Nec est enim hypocritaz p'ma
potētia: cūmulata laudatio. q'us autē
adulādo sic eum lau dauerūt: veritatē
dixerūt. Pōt enim quis esse magister sal
utaris quattuor modis. P' p'mo men
daciū inserēdo. Ad Roma. i. Lōmutaue
rūt veritatem dei in mendaciū. P' Scdo
veritatem tacēdo. Aug. Uterqz reus est
apud deū & q veritatē occultat & q men
daciū dicit. Ille qz p deū nō vult: iste qz
desiderat nocere. P' Tercio veritatē per
uertendo: sicut faciūt mali iudices qui
amore munere vel timore: veritatē iusti
tie peruertūt. Prouer. xviij. Accipe per
sonā impij in iudicio nō est bonū vt de
clines & veritate iudicij. P' Quarto ver
tatē nō defendēdo: que tñ defendēda est
vsq ad mortē. Eccl. iij. vsq ad mortem
certa pro iustitia. Xps autem fuit magi
ster veritatis. P' P'mo: qz puraz verita
tem in ore suo habuit. Jō bñ dīcūt. Sci
mus qz verax es. Nō euz aliq mēdaciū
dicere poterat q deus erat. heb. vi. Im
possibile est deū mētiri. P' Scdo veritatē
nō tacuit. is dīcūt. Uiam dei in veritate
doces. Joā. viij. Si ego veritatē dico vo
bis: quare nō creditis mihi? P' Tercio ve
ritatē iustitię: nec amore: nec timore: nec

munere pmutabit in iudicio. id dicunt. Nō est tibi cura de aliquo. Job. xxi. Nū qd times arguet te: et veniet tecū in iudiciū. Prouer. vi. Nō recipiet p redēptiōe munera plurima. p Quarto veritate de fendit. id dicunt: Nō accipis psonaz ho minū. Defendit etz ipaz vsqz ad iniuria rū irrogationē: qz verbis inuictis fuit lace situs. Usqz ad spoliatiōem: qz vesti bus fuit denudatus. Usqz ad verberūz ppe lationē: qz ad colūna fuit flagellatus. Usqz ad mortē: qz morte turpissima fuit p dēnatus. C Tertio fuit in ipis versu ta in interrogatiōe qz obicitur: Licet cen sus cesari bare an nō. Legitauerūt eim. aut respōdebit p nobis: aut p cesare: aut oīno tacebit. Si rēdebit pro nobis. s. qz nō debemus soluere: tūc iurret cesaris idignationē. Si respōdebit p cesare qz debemus soluere: tūc iurret populi fu rore. Si oīno tacebit: tūc ipm rephe de mus qz veritate timer dicere. ppter timo rem humanū. In xpo vero tria notant. C Prio qz pīlta eoz praua p cognouit. Un dī: Cognita aut iesus neqta eoz vi xit zc. Ad hoc pōtēritas appellauit: qz sub simulato sermone neqta absconde bat. Sunt aut qdā qui abscondunt se sub simulato amore: fingentes se amare cele sta cū diligat terrena. ps. Posuerūt i ce lū os suū. Alī sub simulato timore: fingē tes se timere deū: cū potius timeant mū dū. cū tū dicat. Mat. x. Nolite time eos q occidūt zc. Alī q sub simulato sermo ne habētes mel in ore: s. veneni i corde. ps. Aboliti sūt sermones eius sup oleū. Alī sub simulata cōuersatiōe fingētes se habere puerfationē outū: cū habeāt mē rez lupinā. Mat. vii. Veniūt ad vos in vestimētis outūz. in infecus aut sunt lupi p rapaces. Diūm talū cogitantes z in tentōes diuina sapientia p cognoscit. Unde pphā: Si ascēdero in celū. i. finxero me amare celesta: tu illic es. i. cor me us vides. Si descēdero ad infernū. i. si fin xero me timere iudiciū tuū. adēs. i. ten tionē meā vides. Si suspēro pēnas me as diluculo zc. Sicut pēne scōum sunt virtutes: sic pēne hypocrītaz sūt simula ti sermones qz et vident hēre aliquā ap parētā veritatis. qd dī diluculo. i. si fin

xero me hēre celestes sermones veritatē aliquā pēndētes. Illuc man tua deducet me. i. falsitate meā offendet. Rursus. Si bitauero in extremis maris zc. Asa re est mūdus in cuius medio cōuersant hoīes mūdant. Sāct aut vtrī habitāt in extremis maris: qz i mūdo puerfant ad necessitatē: nō ad supfluitatē. Si igit fin xero me hēre puerfationē celestē: ptera tua tenebit me: z falsitatē meā cietis in iudicio dīmōstrabit. C Secdo qz xps eoz laudes respuit: z id eos dure rephe de dicēs: Quid me tētatis hypocrite. Non eis rēdit ad eoz verba blāda s. ad con cordia praua. Lxxv. Phariset blādēba tur vt pderēt: sed iesus p fundebat vt sal uaret: qz vilior est deus irat. qz hō ppli nus. In hoc aut qz xps laudes respuit: dat itelligere qz nullus dz velle laudari respiciēdo ad vitā suā pteritā pntez futūrā. Nā si respicit ad vitā pteritā: ueniet semalta pmissis: de qbus coram deo dz erubescere. Ro. vi. Quē ergo fru ctū habuistis tūc in illis i qbus nūc eru bescit. Si respicit ad pntētes: imne ner se esse in loco exilij: de quo multum dz dolere. Iuxta illud ps. Heu mihi qz inico. meus plon. est. Si respicit ad futu ram: ueniet super se iudicia dei: de qui bus multū debet timere. ps. Al iudicij eim tuis timui. Quō ergo qz in hac vi ta debet velle laudari qz habet causaz tā ti ruboris: doloris z timoris. Beati autē secure laudari pnt: qz nec de pterito hēre vnde possint erubescere: cū sint i plena felicitate. Nec de pnti vnde debeant do lere: cū sint i oīmoda locūditate. Nec de futuro vnde debeant timere: cū sint i eter na securitate. C Tertio xps eoz inter rogatōi sine alicuius pteductio respō dit dicēs: Reddite ergo que sunt cesaris cesari zc. Ex hoc eim soluit iura iperij iura dei. Et tū multa crant que xpm ad cōtrarium iducebant. Si eim attēdisset qz cesar erat alienigena z tūdet domici ci non dixisset vt aliquid cesari soluerent. Rursus si attēdisset qz per talem solutio nem pauperes grababatur. similiter nō dixisset vt soluerēt. Iterum si attēdisset qz ex solutōe talium tributozū populus poterat retrahi a solutōibus decim. nā

e obligationum dei: non dixisset etiam
ut soluerent. Si etiam attēdisset ad po-
tentia cesaris & tyrānorum nō dixisset q̄
deo decimas soluerēt: cum ipsi gentiles
& tyrāni in deum israel non crederent.
Sed noluit x̄ps alicui p̄iudicium fa-
ceret: nec p̄pter amorem p̄suarū: nec in
favore pauperum: nec etiā sub p̄teritu
cultus dei: nec p̄pter timorē alicuius ty-
ranni: dāns nobis exēplū vt & nos eadez
similiter faciamus.

¶ Sermo sc̄s vnde supra.

Beuntes phari

Alei consiliū inierunt vt cape-
rent iesuz x̄s. Scribe & pha-
risei sepe conati sunt capere iesuz in ali-
quo suo opere sed non potuerūt: q̄ sua
opera omnia erant sanctissima. Deinde
conati sunt euz cape in aliquo verbo sue
doctrinē: sed non potuerūt: q̄ doctrina
sua erat verissima. Ideo modo consiliū
fecerunt ne caperēt euz in aliquo sermo-
ne: Ignorant p̄to vnde reprehēdere eū
possint sed nō potuerūt: q̄ ipse est virt̄
dei & sapiētia dei. Serpens enīz Moysi
serpentis imago deuorauit vt dī Exo.
xij. Sic sapiētia dei vincit astutiā mun-
di. ¶ In p̄senti enīz euāgelio circa quat-
tuor doceamur. C̄ Primo vt lingua cu-
stodiamus pio eo qd̄ dī q̄ voluerūt testī
cape in sermone. Si enīz voluerūt illuz
cape in sermone q̄ est dei sapiētia: timen-
dū est ne nos in lingua aliquē offenda-
mus: q̄ sicut dī Jaco. iij. Siquis in ver-
bo nō offendit hīc p̄secutus ē vir. Qui er-
go nescit discretē loq̄: salte studeat sapi-
ter tacere. Job. xij. Utinam taceretis vt
putaretis esse sapiētes. Seneca. Taciturnitas homini stulto p̄ sapiētia ē. Ca-
uēdū est ergo cuiuslibet a multiloquo qua-
druplici de cā. ¶ Primo q̄ ē occasio cul-
pe. Proverb. x. In multiloquo nō deerit
p̄ctm. Socrates pbs euz iter multos ta-
ceret iter rogat? cur hoc faceret. Rēdit:
q̄ locutus me ēē aliqñ penituit: tacuisse
autē nunq̄. ¶ Secdo q̄ est signū stultitiē.
Eccl̄s. x. Stult? verba multiplicat. So-
lon pbs euz alijs loquētibz taceret. In
terrogat? vñ taceret p̄pter inopiā ver-
borū aut q̄ stult? ēēt rñ dīc. nullus stult?

tacere potest. ¶ Tertio est cā displicētiē.
Eccl̄. xx. Est tacēs q̄ lucit sapiēs. Et est
odibilis q̄ p̄cat ē ad loquēdū. Xenocra-
tes cuiādam verboso ait: si nostris auri-
bus te audires: taceres. ¶ Quarto ve-
ro est p̄tra ordinatiōē ipsi? nature. Na-
tura. n. imo auctor: nature ordinauit vt
hō vnū os & duas aures h̄z ad inuendū
q̄ dī multa audire & pauca loq̄. Jac. i.
Sit oīs hō velox ad audiēdū: tardus
autē ad loquēdū. Xenocrates cuiādam mul-
ta loquēti ait: os vnū & aures duas ad
audiēdū a natura recipimus: qñ diceret
pauca debem? dicē: multa audire. C̄ Se-
cūdo docemur vt adultores vitem? in
hoc q̄ x̄ps adultores suos itā dure rep̄-
hēdit: eos nō laudatores sed tētores
vocabat dicens. Quid me tētatis hypo-
crite. Si enīz dicit Aug. super ps. Duo
sūt genera p̄secutor. s. lingua adulatūz
& manus p̄secutōis seu vituperantiū. Et
plus p̄sequit lingua adulator q̄ man?
p̄secutor. Debet igit adultores rōne q̄
duplicit̄ vitari. C̄ Primo q̄ sūt sicut au-
cupes alas capientes. Proverb. xxix. Hō q̄
fictis blādisq̄ sermonib? amico loquit̄
rete expandit grege sibus eius. Sed debe-
mus ēē oculati vt fallactas tales p̄pēda-
mus. Proverb. i. Frustra facit rete ante
oculos pēnatorū. Unde qdāz pbs nepos
Platonis cuiādam adulari dixit: Desine
adulari nihil p̄ficiis eū te itelligā. C̄ Se-
cūdo sūt sicut syrene dulces: alas in pec-
catis dormire faciētes. Ysa. xlij. Syrene
i d̄lubis voluptatis. Syrene sūt p̄fices
maris h̄ntes spēm mulieris q̄ ita dulci-
ter cantāt q̄ nautas ob dormire faciūt: &
sic naufragiū patiunt. sed sapiētes nau-
te aures claudūt: & sic euadunt. Syrene
sūt adultores sūt q̄ p̄ctōes in p̄ctis dor-
mire faciunt. Ysa. iij. Popule meus q̄ te
bñm dīcūt ipsi te decipiūt. Sed debēt h̄-
bi claudere aures sp̄itis. i. rep̄hētiōib?
duriis. Eccl̄. xxvij. Septi aures tuas sp̄i-
tis. i. duriis rep̄hētiōibus. noli audire
linguā negi. Diero. Nos ergo ad patriā
festinales: mortiferos syrenaz cātus sur-
da debemus aures p̄trahere. C̄ Tertio
sunt sicut scopiones & apes. Scopio-
nis facie blanditur sed cauda pungit.
Apis mel portat in ore sed pungit a po-

sterior pte. Tales sūt q hoies i facie lau-
dant & in absētia vitupant. Jō rales scō-
piones & serpētes sunt expellendi. Die-
ro. in epla ad mfez & filiā. Quis vnquā
iuxta viperā securus somnū capit. q si nō
pcuriat certe sollicitat. Securi? ē pte nō
posse q iuxta piculū nō pisse. Seneca. h3
suū venenū blāda adulatio. C Quarto
sunt sicut frīgatores. fricāt cū sermōn-
bus blādis quē nō pnt vincē minis. Sic
ponit exēplū Chy. i tauro quē si nō pote-
rit qs vtrūq subingare fricat manibus
ei? cerutē? & sic cū apphēdit. S3 nō d33
algs sustinē vt qs cū fricat vel oleo ipm
guet & adulatiōis. ps. Conspicit me sustus
& misericordia & crepabit me. oleū autē
pctōis nō ipiguet caput meū. Sicut at
dī Prover. xlvii. Delicia sunt vulnera
diligētis q fraudulēta oscula odientis
C Tertio istruimur vt del imāginem &
supscriptiōē i nobis custodiā. p eo
qd dī: cuius ē imago hec & supscriptio.
hec cūm tria ponūt cē i homie. moneta:
imago & supscriptio. Bicit igit dñs i iu-
dicio: cuius ē imago & moneta & supscri-
ptio hec. Si dixerit cesaris. i. demonia
pūcti & fomacē inferni. Si dixerit dei
reponet in thesaurū celestē. Moneta bo-
na qua emitt regnū celestē sunt elemosy
ne: oīdes: & leuitia &c. Abeta qua emitt
suppliciiū ifernale sūt opa tenebray. De
hac duplice moneta dī Ba. vi. Qui se-
minat in carne de carne metet corruptio-
nē. q seminat in spū de spū metet vitam
eternā. Ista duplex moneta cū asa semp
ibit. Apoc. xliii. Opa illoz sequūt illos.
Imago aut triplex est. C Una iterior a
deo hoi ipressa sū q asa facta ē ad trini-
tatis imāginē sū tres potētias. s. memo-
ria: intelligētia: & volūtātē. vt. s. memoria
sit camera pīs i qua hīet p ptinuas re-
co: datioē. Intelligētia camera filij i q
habitet p verā fidē cognitōē. Volūtās
camera spūs scī i qua habitet p sincerū
amorē. Et iō ista imago i hoiē ē honorā-
da. Eccl. x. In māfuetudine serua aīam
tuā: & da illi honorē sū meritū suū.
C Scda imago ē interior: s3 supin dūcta
ps. facies pctōis summis. Boetius d cō-
sola. Qui virtute deserta hō esse desinit
cū in cōditiōē dūina trāsire nō possit

vertex in tellurā. Supbus ei3 hō faciem
h3 leoninā. Luxuriosus facie poicham
Bulosus vrsinā. Auarus serpentina: q
semp terrā comedit. raptō: facie lupinā
detractor facie caninā. C Tertia ē ima-
go exterior: s3 trāsformata. sicut p3i mu-
lieribus vanis que per varios colores
facies suas trāsformāt. Bicit ergo deus
cuius ē hec imago. Rīdebit. Tūa dñe.
Et dñs ad eā. Adērtis: q mea nō ē. ego
feci tibi pellē brunā: & tu habes albas. se-
ci tibi asbā: & tu habes rubicū. scilicet
bi grossas & tu habes subtile. feci tibi ca-
pur planū & tu habes cornutū. feci tibi
capillos nigros & tu habes flavos. feci tibi
supercilia depessa & tu habes elevata.
Et iō dicit illi & sibi similibus ill3 qd dī
cū fuit quīq virginitus saturs. Matt.
xxv. Am en amen dico vobis nescio vo-
biero. Quā fiducia tollis vulnus ad fi-
dera quos p dīto: nō cognoscit. Supsc-
ptio ē illa de qua dī Dan. v. Hanc che-
rel pphares. i. numeravit. appēdit & dī-
sit. D3 quilib3 peccata sua numeraret
scīat quot sunt: p dīto: vt scīat q gra-
uita sunt. & dīuidere. i. p pessione a se re-
mouere. In malis at diabolus hāc serui-
pturā falsificat opponēdo nō ad quali-
bet dīctiōē dīcēs: Non appēdas: nō nu-
meres: non dīuidas. C Quarto edocē-
mur vt mūdo & deo que sua sunt reddā-
mus p eo qd dī: Reddite que sunt cesā-
ris cesari &c. Debemus cūm mūdo reddē-
re suos honores eos respiciēdo. suas re-
littas eas abtōrēdo. & suas diuitias eas
cōtēdo. De his tribus dī Heb. xi. Glīde
Moyses grādis effectus: negavit se esse
filiū filie pharaonis: quo ad cōtēptū bo-
norum. Magis elgēs affligi cū populo
dei. & hoc quo ad cōtēptū telisrarum.
Malores diuitias elsimans thesauro
egyptioz ipioptū xpi: quo ad cōtēptū
diuitiarū. Deo aut debemus reddē sū
Hiero. decimas primitias: & oblatiōes.
C Solutio aut decimarū ptim a natura
li ē iure. eo q naturalis ratio dīcat vt
necessaria minūstremus eis qui nobis
spūalia submīstrāt. Partiz ē a dei auctē
Malach. ii. Inferte oēs decimas i hou-
reum meū: vt sit cibus in domo mea. Et
dato q ibi sit cibus. adhuc nō dī infertū

et eis hō faciem
facie potēnam
serpentinas qu
or: facie lupina
Tertia ē ima
sicut p̄si mu
varios colores
icet ergo dū
bit. Tūc dū
mea nō ē ego
abes albas se
p̄ciū dā. scilicet
tūc. fecit tibi ca
nura. fecit tibi
s flauos. fecit
abes eleuata.
dus illō q̄d
satius. Matt.
ois nescio vbi
vultus ad si
p̄ciū. Sup̄er
dane che
p̄p̄dit ē volū
numeraret
v̄t sciat q̄ gra
ffione ē a se
lus hac feri
nō ad quall
pēdas nō nu
uaro edocti
a sunt reddā
ne sunt celi
mūdo reddē
cēdo. suar
diuitias eis
Deo. xi. Side
regauit se esse
d cōtēptū ho
gi cū populo
delectarum
is thesauro
o ad cōtēptū
s reddē sunt
oblationes.
tim a natura
to dicit vt
qui nobis
ē a dei auct
cimos ihou
mo mea. Et
nō d̄ntem

pp̄ter pauperes quibus tenent de tali p
uidere. Partim ē ab eccle istitutioē q̄ or
dinauit q̄ sicut i veteri lege. sic ē i noua
tecum p̄soluant. Et q̄ decimaz solutio
primē ē ture naturalis prima dei aucto
ritate. et prim ab eccle in fide. id dicit Aug.
Becine ex debito requirunt. et q̄ eas va
re noluerit res alienas inuadit. C. Sc
cūdo debet deo dari primitie. i. de p̄cipu
is fructibus terre. Ille tñ primitie solui
debet sin cōsuetudinē patrie et indigen
tia ministror ecclesie. C. Tercio dari de
bent deo oblationes. et quāuis oblationes
sint volūtarie. tñ in duobus casib⁹ neces
sario sunt soluēde. Primo pp̄ necessita
tē q̄n. ministri eccle nō hñtēt vñ sustē
tarent. Secdo pp̄ approbatas cōsuetudi
nē. q̄n pochant cōsueuerūt certe festi
uitatibus oblationes facere. si illas vellēt
subtrahere possent cogi ad laudabiles
p̄suetudines obseruandas.

C Sermo tertius vñ sup̄ia.

Reddire ergo que sunt
cesaris cesari:
et que sunt dei deo. Ap̄ls di
cit Roñ. xiiij. Reddite oibus
debitū: cui tributū tributū. cui vectigal
vectigal. cui timorē timorē. cui honorem
honore. Ista sunt q̄ hic dicit x̄ps. Reddite
que sunt cesaris cesari et q̄ dei deo. Le
sari debemus reddē tributū et vectigal.
Deo aut timorē et honore. C. Principi
ergo terreno debemus tributū reddere:
maxime q̄n vīdemus ipm rez publicam
sirene gubernare. Est eim ad istar capi
tiaz cetera ad istar mēbroz. Vñ dīc plu
tarchus p̄ps instruat p̄ eplam tratanū.
Principes capitis obinet locū vñt tñ
subiectus deo. Lordis locū senatus t̄z. a
quo honoz et maloz initia. Denloz aut
um et lingue officia sibi vīdicant iudi
ces et p̄sides p̄uinciaz. Officiales vero
et milites manibus coaptant. Qui vero
semp̄ assitūt principi: lateribus assimila
tur. Pedibus aut solo adherētib⁹ agri
cole coaptant. q̄ ergo p̄iceps locū capi
tis t̄z. id totū corpus. i. vniuersum pplm
sibi subiectū vīlitar regē d̄z. Et autē
bene et vīlī regat quīq̄ hēre d̄z. C. Pri
mo eis d̄z pplō se cōm et amabile exhi
bere. Ec̄. xxxij. Rectore te posuerūt: no

li extollis: esto in illis quasi vultus ex illis.
Vñ d̄i Pollicrate q̄ Julius cesar nūq̄
dixit militibus suis sic s̄z venire. Dice
bat eim q̄ p̄ritus cū duce labo: vñ militi
bus minor. et dux q̄ nō laborat vñ militi
bus carus sit milites nescit amare. Vñ
et dicit Seneca. Nō est opus regat altas
edes cōstruere: nec inurris et turrib⁹ se se
pire. In expugnabile eim montimentūz
ē amor ciuū. C. Secdo rēpublicā d̄z zela
re. q̄ p̄munia p̄p̄is d̄z antepone. Vñ
dicit Seneca in laudē Augusti cesaris.
Ex quo cesar obiit terraz se dedicauit se
sibi t̄spuit. et s̄iderit moie q̄ curus suos
semp̄ explicat: iniquā licebat sibi substi
tere: nec q̄cuq̄ suū facere. oium domos
illi⁹ vigilla defendit. oīz oīz illi⁹ labor
oium delicias illi⁹ idustria. oīz vocatio
nū illius occupatio. Intātū ē rēpubl
cā d̄z zelare q̄ p̄ ea saluāda mont se d̄z
exponere. Vñ refert valerius q̄ cū Lo
drus rex atheniēsiū ab hostibus vrgere
tur. accepit ab Apolline r̄sūz q̄ exerci
tus suus victoriā obinēt si ab hostibus
suis se occidi p̄mīttēt. Qd̄ r̄sūm cū etiā
hostibus inouisset: p̄ceperūt ne q̄s co
drū tāgeret. Tūc ille mutato habitu ad
hostes p̄cessit: et quēdā sibi militē p̄cessit
qui p̄cussus mox i eū fruit et occidit. Lo
gnito vero corpe codri continuo hostes
oīaculi memores territi fugerūt. Intan
tū ē rēpublicā d̄z zelare q̄ nec filius pa
tri d̄z parcere si videt eū cōtra rēpubl
cā aliqd agē. Vñ Tull⁹ in li. de offi. In
quirit si p̄ p̄iam vult p̄dere vrrū filius
d̄z filere. Et n̄ det q̄ filius p̄lo d̄z roga
re p̄iem vt desistat. Si nō vult p̄ces audī
re d̄z minas addē q̄ ipm populo publi
cabit. Si nec p̄ces nec minas vult recipē
re: d̄z salutē patrie salutē p̄is antepone
C. Tercio leges quas p̄didit d̄z seruare.
Vñ refert valerius q̄ cū talē p̄iceps
legē statuit q̄ q̄cuq̄ thouū alteri⁹ vīo
laretur: oculos p̄deret. et cū fili⁹ eius
i adulterio dephēsus fuisset p̄z legē ser
uare volebat: nihilo minus filio p̄dole
bat: s̄z iuenit remediū p̄ q̄d legē p̄ser
uauit et filio vīsum reliquit. Nā sibi vñ
et filio aliu oculuz crui fecit. C. Quarto
cōtra hostes d̄z victoriosus exsistere. Bē
autin Pollicrate q̄ tria fecerūt roma

nos ēē victores. s. fides: sapiētia: et exerci-
tatio. Seruabāt eim fidē oibus illibatā
Un cū qdā ab hānibale captus romā ve-
nire fuit pmissus. et iurasset se reditu-
rū si pēiū hēre nō possz: et cū vltimus re-
dīre nollet senatus eū pphēdere fecit
et ad carcerē hānibalīs destinavit. Ute-
bant eim romani magna maturitate et
sapia. Un romulus cētū de ppo senio-
res elegit: quos et senatores appellavit.
quoz. s. philo respública regebat. Nam
vt dī in libro Ethicorū. Iuuenes nemo
eligat duces eo q nō cōstet eos ēē prudē-
tes. Hēbāt et romani exercitiūz ptiādi. et
iō plurimū docti erāt. Nā sicut dī Ecclē.
xxiiij. Ut in multis exptus cogitabit
multa. et qui multa didicit enarrabit in-
tellectū. Qui nō expt? recognoscit pau-
ca. Iudē. iij. Bereligt dñs gētes vt eru-
dīret in eis israel: vt postea docerēt fili-
os eoz certare cū hostibus: et hēret p sue-
tudine ptiandi. C Quinto iustū et hone-
stū semp vtili debet pponē. C Et super
hoc plura exēpla poni pōt. vñ ē quod
narrat Valerius et Amb. i lib. de offi. q
cū macedones ptra atheniēses classēm
magnā direxissent. venit quidā de exer-
citu ad eos dicēs q si clāculo clasēz adi-
rēt totā icēdē possēt. Sz illi nullaten? ac-
gescere volebant dicētes hmoi victoriā
et si vtili. tñ nō ēēt honestelacq̄hita. Amb.
Valuerūt min? posse honeste q pl? tur-
piter. C Aliud exēplū narrat Aug. i li.
de ciul. dei. q cū marcus regulus capti-
uus a chartaginēsiū? detineret. et roma-
ni multos o chartaginēsiū? iuuenes de-
tinerent. missus ē dicit? regulus romā p-
mutatōe fidē: iurās q rediret si pmu-
tatio fieri nō possz. Qui cū romā venissz
supradictā pmutationē dissuadēs fieri.
eo q ipse senex eēt et pax viuē possz. Illi
aut iuuenes et multa p̄sa mouē possent.
Et cū rogaret vt saltē ipse remanēt: nul-
latenus acquieuit. Rediēs at crudeli mor-
te interfegit. Utile gđ sibi remanē fuisset:
sed ppter iusturādū non fuisset honestū
C Tertiu exēplū legit in historijs roma-
noz. et recitat Amb. in li. de offi. q cum
medicus Pyrrhi regis ad fabiciū du-
cem romanorū venissz. asserēs q pyrrho

medictnā itoriscatā baret. et sic regemor-
tuo ipse victoriā obtineret. Iussit eū fa-
bicius ligari et ad dñm suū remitti. Et
subdit Amb. Reuera pelarū vt q vnu-
tis certamē suscepit nollet fraude vin-
cere. Tūc Pyrrh? dixisse fert. Jte ē fa-
bicius q difficilior a lealitate q sol a
suo cursu auertit possēt: et sic cū eo ad libi-
tū cōposuit. C Vñ qd debeamus red-
dere terreno picipi. vidēam? nūc qd de-
beamus reddē picipi deo. Super hoc
fuerūt tres opiniōes. Quidā. n. dixerūt
q sufficit deo dare obsequiū psonale q
p̄stīt in genuflexione. Alij dixerunt
q nō sufficit deo dare obsequiū psonale
se nisi et demus sibi obsequiū reale qd
cōsistit in elemosynarū largitiōe. Alij
dixerūt q nō sufficit obsequiū psonale
et reale nisi demus sibi obsequiū spūale
vt. s. nos vel aliqū nrm ad cultū dei p-
petuo deputemus. C Vñ quidā bonus
hō venit ad michicā ppheta. et super his
trib? optimis? interrogavit ipsum vt
habet Mich. vi. C Et p̄io interrogat. si
sufficit deo facē multas genuflexiōes et
cēs. Quid dignū offerā deo. Curuato ge-
nua deo excelso. Et ppheta nihil rñdit
Deinde interrogat si sufficit deo mltas
elemosynas dare dicēs. Nūqd offeram
deo holocausta pinguū? et vitulos amni-
culos. Nūquid placari pōt dñs i milib?
arsetū: aut in multis milibus hircorū?
Propheta nihil rñdit. Deinde interro-
gat. si sufficit ad ppetuā dei cultū filius
suū primogenitū in religiōe ponē ob-
cens. Nūquid dabo primogenitū meū
scelere meo fructū vētris mei i pecca-
to ale mee. Et tūc ppheta ad ista tria
retrograde rñdit sibi dicēs. Indicato
tibi o hō qd sit bonū: et qd dñs regnat a
te. vtiqz facere iudiciū. diligere miseri-
cordiā et sollicitū abulare cū deo tuo. Et
cit ergo: vtiqz facere iudiciū. ac si dicit
ppheta: Interrogasti si tibi sufficit ad
salutē filiū tuū in religiōe ponere. et ego
dico tibi q nō nisi iudiciū factas de temp-
so. vt sicut caro tua deleterata ē in pecca-
tis. sic iudiciū et affliget in pnie lamenti-
tis. Nō enim eēt equū q tu pcta faceres.
et fili? tu? penā portaret. Et iō oportet vt

et sic regem
Iustitiam
remitte. Et
rū vt g virtut
fraude vin
ferit. Jne ē fa
ritate qd sola
cū cō ad hōl
beamus red
mū nūc qd de
o. Super hoc
dā. n. dixerūt
iā psonale q
illj dixerunt
quon psona
tūz reale qd
gritōe. p. Alij
quon psonale
equitū spūale
cultū dei p
iudā domus
i. z super hōl
itū ipsū vt
interrogat. si
inflexibiles bi
Lurabo ge
nihil ridet
it deo mltas
iqd offeram
stulos animi
dōs i multo
s hīc corp. z
eī de ierro
culū filius
nē ponē v
entū meip
per p peccat
ad ista tria
Indicabō
re regat a
ere miseri
deo tuo. Et
ac si dicit
sufficit ad
tere. z ego
ctas de tēp
ē in pecca
nie lamēti
ā faceres.
oportet vt

carne tuā iudices. si nō vīs a dño iudici
cart. i. Loz. xi. Si nosmetipsos iudica
remus nō vtiq; a dño iudicamur. De
inde rīdet ad altā qdē dīcēs. Diligere
misericordiā: ac si dicat. Interrogasti si
tibi sufficit multas elemosynas facere.
z ego dico qd nō nisi cas pius tibi faci
as z aīe tue misericordiā impēdas nihil
valebit. Ecce. xxx. Misere aīe tue placēs
do. Prouer. xi. Benefacit aīe sue vir mi
sericors. Non eīm eēt cōueniēs vt alteri
sit pius z sibi ipius. Quia sicut dī. i. p. s.
Aut diligit iniquitātē odit aīam suā. De
inde rīdet ad altā qdē dīcēs. Et selli.
cū abulare cū deo: ac si dicat. Interro
gasti. si tibi sufficit multas genuflexiōes
facere. Ego dico tibi qd non: nisi p bona
opa studeas sollicitus eē. Ille aut cū dō
sollicite abulat q in sua iuētute deo ser
uire cepit. vel q bona opa seruēter facit
vel qui dō gtingētibus nihil omittit. ij.
Tim. ii. Sollicite cura teipm p babilēm
exhibere deo. opariū incōfusibile. recte
tractatē verbū veritatis. Sūt qui pigre
i. in senectute seipsos curant. i. seipsos
emēdāt. Jō dicit. Sollicite cura teipm
z. Alij sunt q psubibit. i. negligētē ope
rant. Jō subdit. Opariū incōfusibile. Alij
sunt q recta qdē faciūt z dicūt: s; nō re
creq; circūstātiās multas omittunt. Jō
dicit. recte tractatē verbum veritatis.
Cōsilia vigesimaquarta. Sermo pū
mo.

Doquente iesu ad
turbas. Ecce princeps vn^o ac
cessit z adorauit eū dīcēs. Do
mine filia mea mō defuncta ē z c. Batt.
it. Seruis dei valet corp^o suū i quadru
plici statu. s. qn ē sanū vel infirmū vī mor
tūū vel suscitātū. Valet eīz sanū: q aīa
mediatē corpe merita multa acqrit que
sine corpe acgrere nō valeret. sicut icu
nare: pēgrinationē facit: martyriū susti
nere. Valet ē infirmū qn. s. ipas infirm
tates patiēter portat. Juxta illd. y. Loz.
xij. Libetē gloriabor de i infirmitatibus
meis z c. Valet mortuū: q aīa desiderat
sibi vīri z in ipō remunerari. vnde cla
māt aīe. Apoc. vi. Usquequo dñe sancit^o

z verus nō vīndicas sanguinē nrm de
his qui habitāt i terra. Valet resuscitā
tū: q nūc hō beatificat. z in aīam pēpla
tione deitatis. z in corpe in vīdōe huma
nitatis. Jo. x. Ingrederet z egrediet z pa
seua inueniet. Illa patēt i istis duabus
mulieribus. s. i emoiōis z filia archy
synagogi. Cū Na prima corpus infirmūz
habuit: s; postea sanum. Valuit igit sibi
corp^o infirmū: q illa infirmitas corpus
sibi occasio sanitatis mētis. Valuit
corpus sanatū: q illa sanitas in corpe
fuit ad pseruādū sanitatē in mēte. p. Se
cūda. s. filia archy synagogi habuit cor
pus mortuū: s; postea resuscitatū. Va
let sibi corp^o mortuū: quia illa mors cor
poralis fuit sibi cū vite spūalis. Valuit
z resuscitatū: quia illa resuscitatio fuit
anime iustificatio. Per has autēz duas
ynam scilz grauitē infirmam. z aliam
mortuam peccator significatur. De pīa
enim tria dicuntur. s. q graui infirmā
te erat circumdata q miraculose fuit sa
nata. z q sanator nō fuit ingrata. Cū
firmitas quidē grauis erat: quia duo
decim annis fluxum sanguinis patieba
tur. Et sicut dicitur Marc. v. Omnis
bona sua in medicos erogauerat nec q
quā pccerat: sed magis deterius habebat.
Peccator enim sanguine fuit quā
do de peccato i peccatū cadit. Ofec. iij.
Sanguis sanguinē retigit. Tūc sanguis
sanguinē tangit qn qd pccō i pccm ca
dit z fluit. Pccō: eīz fluit d mala cogita
tōe in mala delectationē. de delectatiōe
in cōsensum de cōsensu in opus. d. ope
re in in cōsuetudinē. de cōsuetudinē in
necessitatē. de necessitatē in desperatio
nē. z tūc tāquā infirmus desperatus nul
lum cibum noctuūz: dēst nullum vitat
peccatum. Prouer. xviij. Impius cum
in pūndū pccōni venerit pccnt. Chy.
Sicut infirmus donec medocrē hz pas
sionem z sperat posse curari: seruat se a
noculis. Si autem intellexerit passio
nem esse insanabilem: tam non parct si
bi. Sic z homo donec mediocriter pec
cat z sperat salutem: obseruat se a malo
Si aut grauitē peccādo cepert despe
rare nūc iam dubitat facere. nesciens inf

fer q̄ sicut in bono grad⁹ sunt gloriay
sic i malo gradus sūt penay. Adici at
fallaces q̄ aliam deterī⁹ habere faciunt
sūt boniores: delitē: et diuitie. Nā bono
res pmitrūt exaltationē: et dat subitā de
lectionē. Vñ vita. Vñ dñ Job. xxx. Ele
uasti me: et q̄ sup vēnū ponēs elisisti me
valde. Vñ in morte salū. Eiusdē. xx. Si
ascēderit vsqz ad celū supbia eius: et ca
put ei⁹ nubes tetigerit q̄ si sterquilinū fe
cēs pdef. Diuitie pmitrūt satietatem: et
dat esuriē. sicut p̄ in diuitie epulse q̄ ad
tātā deuenit paupratē q̄ modicū aq̄ ha
bere nō potuit. Delitē pmitrūt delecta
tionē: et dat amaritudinē. Iñ dñ ostēdit
Salamō vbo: exemplo: et facto. Verbo.
Prouer. v. Sauius distillās labia mere
trici: nouissima at illi⁹ amara q̄ si ablin
thū. Exēplo suspitius dicēs. Eccl. y. Et
oīa q̄ desiderauerūt oculi mei nō bene
gaui eis: nec p̄hibuit cor meū qn oī volu
ptate frueret. Et. Ostēdit hoc idē facto.
Lū enī multis vacasset delitijs: tadē se
ips̄ exspoliavit vt dicit iudei. et vsqz ad
sanguinē se vberari fecit: et extē p̄ntaz
dura fecit. C Sēdo ista mulier miracu
lose fuit sanata p trīa. C P̄mo p visum
xp̄i. Vñ dñ. At iesus quersus vidit eam.
Ista visio fuit respectus diuine misericor
diē quo de⁹ petōis respicit. Quo etiā re
spexit Petri peccatū vt dñ Luc. xxiij.
Quo ē mulierē istā respexit et sanauit
Videmus enī q̄ sol poros terre pene
trat: et auz et lapides p̄ciosos in eius vi
scerib⁹ generat. Multo igit fort⁹ ocu
li misericor: diē dei sup solē lucidiores: p
funda petōy corda penetrat. Eccl. xxiij.
Oculi vñ sup solē lucidiores multū p̄
hominū corda intrūctis. absconditas pre
cordis penetrādo generāt auz grē: et la
pidē p̄ciosum misericordie. Sapientie.
istij. Bñ dei et misericordia ē in sanctos ei⁹
et respectus in electos illius. Tātus enī
fulgor de xp̄i facie procedebat q̄ ad se
petōies attrahebat. Vñ dicit Hieron.
Ecce fulgor maiestatis et diuinitatis
eius occul⁹: et i hūana facie relucebat
ex quo petōies ad se trahē poterat aspe
ctu. C Sēdo fuit sanata p vñū xp̄i qn dñ
xit. fides tua salua te fecit. ps. dabit vo
cis sue vocē vñtis. Pectus qdē xp̄i fuit

apotheca oīum carismarū. et iō vba que
inde pcedebat erat medicinalia et sana
tūa. Sap. xvi. Necqz herba. neqz mala
gma sanauit illos. s; sermo tuus dñe q̄
sanat oīa. Est enī xp̄s lignū vite. vt dicit
Apoc. xxiij. Lulus folia. f. vba sunt ad sa
nitatē generatiua. C Tercio sanata fuit
p tactū xp̄i: qn tetigit simbrā vestimēti
eius. Luc. vi. Oīa turba q̄rebat eū tāge
re: q̄ virtus de illo exibat et sanabat oīs
Si. n. magnes tactu suo attrahit ferrus
multo fortius qn xp̄s p fidē et deuotionē
tāgit trahit ad se ferreas mētes. Hiero.
Si in magnete lapide virtus esset dñ vt
anulos et festucas sibi copuler: quanto
magis dñs oīuz creaturay ad se trahē
re poterat quos volebat. C Tercio bec
mulier sanata nō fuit ingrata. Dicit
enī Eusebius in istoria ecclesiastica q̄ mu
lier emorotilla postq̄ a fluuiū sanguis
fuit sanata. in cesarea philippi vñ fue
rat orlūda: iussit fieri statuā in curia sua
ad imaginē xp̄i cū simbrīs vestimēti
ut viderat xp̄s hēre et ipsaz imaginē de
uotissime adorabat. Sēcit ē imaginem
suspitius statē an imaginē xp̄i genubus
flexis: et manibus cācellatis. Et dñ ibi
dē q̄ sub statuā xp̄i qdā herbe crescebat
que cū pius nullius essent virtutis post
q̄ simbrā xp̄i attingebat tāte virtutis
erāt q̄ oīs infirmitates curabāt. Dicit at
Hieronimus in istoria tripartita. q̄ lu
lianus apostata imaginē xp̄i remouit e
suā ibi collocauit: que tñ postea scru
mīs cōminuta fuit. C Per puellā et
am mortuā significat petōy. De qua sile
trīa dicunt. C P̄mo q̄ mortuā ploraba
tur. Vñ dñ Luc. viij. Elebat at omnes
et plāgebāt illā. Eodē mō petōy ab oīb⁹
plāgi deberet. C P̄mo enim plangit a
deo. Alsēce. viij. Ne mib⁹ q̄ factus sum
sicut q̄ colligit racemos i autumnio vin
demie. Voler ē xp̄s q̄ diaboli⁹ hoīes col
ligit magnos: et ip̄e vix p̄ hīe puos. ysa.
i. Deu cōsolabor sup hostib⁹ meis: et vidi
cabor de inimicis meis. Glosa. Vole p̄
patris eos. I. inimicos plangit et pcurit.
C Sēdo plorat ab age. Ihs. Sic. n. angeli
gaudēt d petōy pueritōis: sic volēt d cor
puaricariōe. ysaie. xxxij. Ecce vidētes
clamabūt foīs: angeli pacis amare se.

bunt. **T**ertio ploranda est a seipso. hic re. vi. Luctu vincti fac tibi placitum amarum. **D**icebat. i. facta placitum velut cruentum et luctum quasi strutionum. Draco plagit qui elephas caput suum conterit. Strutio vltima quando oua sua pdir. **D**z scilicet peccator flere. et q. diabolus caput suum. i. christum in eo extirp. et q. oua. i. merita sua pdir. **Q**uarto flendus est a quolibet christiano. **E**ccl. xxij. Luctus mortis septem dies: fatui autem et ipsi oibus diebus vite ipsorum. **A**ug. Sicut ne in te christiana viscera misericordie et plagis corpus a quo recessit aia:z non plangis aiam a qua recessit deus. **S**ecundo ista puella fuit resuscitata: hoc manu eius tagendo et eleuando. **M**anus autem dei quinq. digitos habet. **P**rimus est potentia dei. ille est pollex. **S**ecundus sapientia dei. ille est index. **T**ertius gratia dei. ille est medius. **Q**uartus charitas dei. ille est annulus. **P**aritas autem dei maxime apparet in christi passionibus: que est medicina oibus peccatorum. **Q**uintus est misericordia dei. ille est auricularis: qui maxime per misericordiam peccata purgant. **P**eccator autem est infirmus: ideo indiget potentia dei que ipsum faciat forte ad resistendum et opandam. **P**hil. iij. Oia possumus in eo qui me confortat. **E**st cecus. ideo indiget sapientia dei que sibi viam demonstrat. **P**s. Bedu. est eos in viam rectam viam in ciuitatem habitantibus. **E**st dei inimicus: ideo indiget gratia dei que ipsum reconciliet et saluet. **E**ph. ij. Qui gratia vos saluati estis. **E**st vulneratus: ideo indiget charitate et medicina dei que sunt in christi passione. **E**ccl. xxxvij. Alitissimum de terra. i. de carne sua creauit medicinam. **E**st timidus: ideo indiget misericordia dei que inimicitias peccatorum purget. **P**rouer. xv. Per misericordiam et fidem purgant peccata. **T**ertio ista puella post resurrectionem fuit nutrita. **V**nde dicit **M**arci. v. Iussit illi dare manducare. **P**ostquam peccator est resuscitatus indiget pane verbi dei qui ipsum confortet. **P**s. Panis cor hominis confortet. **I**ndiget cibo gratie dei que ipsum confortat et delectet. **E**ccl. xxij. Spiritus meus super mel dulcis. **I**ndiget vino amoris

quod ipsum confortat et delectat letificet. **P**s. Vinum letificat cor hominis. **I**psu vino hic aspergimur: sed in futuro ipsum in suo fonte bibemus. **A**ug. In regione illa intelligibilis beata vita in suo fonte bibis: in de huius humane vite aliquando aspergitur: in tentationibus huius seculi perant: fortiter: nunc: pro deo et gratia viuas.

Sermo secundus vnde supra.

Confide filia: hic est tua te salua fecit. **S**ecundum beatum Ambrosium in lib. d. sapientissimo salomone. **M**ulier ista fuit **M**artha. **E**st enim hic. **I**psa largum sanguinis fluxum siccauit in martha. **D**emonis expulsa de martha. **C**orpus rediit in spiritus calore costringit in lazaro. **I**sti ergo mulieri christus tria verba dixit. **P**rimus quod fuit imagine familiaritatis eius dixit: filia. **S**ecundum quod fuit magne securitatis eius dixit: confide. **T**ertium quod fuit magne letitie et locutionis eius ait. **F**ides tua te saluauit fecit. **I**sta tria verba similitur dicit christus cuiuslibet anime fidelis. **P**rimum verbum est magne familiaritatis eius notando filiam. **E**st. n. fidelis anima filia dei triplici tute. **P**rimo propter generationem. **D**eus. n. ipsas generauit generatione naturalis quando ad similitudinem suam eam fecit. **S**ed istas generationes primas homines deturpauit: ideo tota natura humana immunda fecit. **S**i enim massa est vitiatu et panis. **E**t sicut vinum purum si ponatur in vas vitiatu vinum corrumpit: sic anima creata et corrupta immunda in fusa vitiatu. **E**ph. ij. **E**ramus natura filij ire. **I**deo deus ipsas aiaz regenerauit generatione sacramentali: que fit in baptismo. **I**o. iij. **N**isi quis renatus fuerit renouatus non potest videre regnum dei. **I**n ista regeneratione spiritus sanctus est loco patris. aqua loco matris. verbum dei loco diuini seminis. **S**ed ab ista regeneratione multi degenerant qui baptismalem innocentiam sedant. **I**deo deus ipsas adhuc generauit generatione spiritali: que fit per penitentiam. **E**t sicut deus non abiect a sua filiatione illos qui seruant baptismalem innocentiam: sic nec illos qui redeunt ad penitentiam: sed tam illos quam illos generat tadez

quarta generatione. s. gñatione celesti.
De qua dñs Bñ. xv. Bñatione qñta reuer
teñ huc. Bēda. Non noui dñm videri si na
sci dicat q ex hac vita migraverit. Sic
enim pñete nasci dñs cū qñ de vtero ma
tris pcedēs in hac vitā ingredit. Ita pñ
natus appellat q solutus vñculis car
nis ad lucē sublimat eterna. C Secūdo
ait dñs filia dei pp imitationē. Nō debe
mus tñ ipm imitari in potētia qz ineffa
bilis ē. ps. Quis loqñ potētias dñi. Nec
in sapiētia: qz cōpñchēstibilis est. ps. Mi
rabilis facta est scia tua ex me. Sed in
mīa: qz i hac imitabilis ē. Lucē. vi. Es
te mīsericors sicut pñ vester mīsericors
est. In futuro at ecōuerſo scñ imitabun
tur dñi in potētia. ps. Introibo in potē
tias dñi. In sapia. ps. Existimabā vt co
gnoscerē. hic labor est aū me donec intrē
in sanctuariū dei. Nō at oportebit qz ip
sum imitent in mīa. Nec qñ ad bonos
qz in eis nulla erit mīseria. Nec qñ ad
malos: qz gaudēbūt dñi iustitia. C Ter
tio dñs filia dei pp hereditatis successiōes
Rom. viij. Si filij z heredes. hereditas
trāsīt ad heredes cū suo onere. Celestis
enī hereditas hēt annexū onus hūilita
tis z obediētie: z aduersitatis. Cū isto
onere eā habuit xps. Phil. ij. Hūilitauit
semetipm. quo ad pñm. Fact⁹ obediēs
vsqz ad mortē. quo ad scōs. Mortē autē
crucis. quo ad tertiu. Cū isto onē z nos
eā hēre debemus. vt. s. sim⁹ hūiles. Mat
th. xviij. Nisi cōuerſi fueritis z efficiami
ni sicut paruuli: nō intrabitis in regnū ce
lor. Sim⁹ mā dñs dei obediētes. Etus
dē. xix. Si vis ad vitā ingredi serua mā
data. Simus in aduersitatib⁹ patiētes
Matth. v. Beati q psecutionē patiunt
pp iustitiā: qñ ipsos est regnū celorum.
C Scdm verbū fuit in magne securitatis
cū dixit. Lōhēde. Valde enī de nra salu
te securi esse possumus. ex quo ad phidē
dñi sic animari sumus. Scit at xps dñs no
stra salūte nō securos p trā. Pñio p
iuramētū qd tripliciter nobis iurauit.
Primo p se oipotētē. Bñ. xxiij. Per me
meripsum iurauit dñs: qz benedicēs
bñdica tibi bñdictiōe. s. gñe i pñi: z glo
rie in futuro. C Scdo iurauit p se vñen
tē. Nūc. xliij. Alio ego dicit dñs. i plebif

gloria dñi vñuersa terra. i. terra vñēt
um: qz gloria dñi tñc i plebif qñ numer⁹
saluādoz erit cōpletus. P Tertio iura
uit p se veritatē. Matth. xix. Amē dico
vobis. qz vos qz relīgītis oia z secuti estis
me zc. Rō at quare deus filio triplici mō
iurauit pōt a signari. hō enim tribus de
causis iuramētū qñz nō seruat. aut pp
inpotētā qñ nō pōt seruare qd iurauit.
Aut pp mortē subitā qñ. i. morte pñctus
nō pōt seruare qd iurauit. Aut pp frau
dulētiā qñ. i. intēdit decipere cū cui iura
uit. Bē at iuramētū suū nō violat. Nec
pp inpotentiā qñz. s. omēs est iō iurat per
se oipotētē. Nec pppter mortē iterpositā
qz ipse est vñta iō iurat p se vñcētē. Nec
pppter aliqū fraudulētiā: qz ipse est ver
tas. ideo iurat p se veritatē. Veritas enī
nemine decipere pōt. C Scdo fecit nos se
curos p iustm qd scripserunt quatuor
euāgeliste. s. p quatuor euāgēlia. Tunc
autē iustm est autenticū qñ hēt sapien
tē dīcatōrē: testes veraces: z fidēle nota
riū. Dictator: hōz iustfōz fuit spūs san
ctus. ij. Pet. i. Spūs sancto inspirati lo
cuti sunt sancti dei hoies. Sūt et dīca
tor filius dei qui euāgēlia dīcāuit. Sūt
rūt testes duodecīz apostoli. Act. i. Cri
stis mīhi testes in hierusalē zc. Notarij
fuerūt quatuor euāgeliste. quoz lingua
spūs sanctus tanqz calamo vsus est. ps.
Lingua mea calam⁹ scribe velocitē scri
bi. Notarius fidelis fuit Marcus q oia
audiuit a petro. Sūt lucas q oia audi
uit a paulo i paradisi rāpto. Sūt Mat
theus qui oia audiuit a xpo. Sūt Joā
nes q sapiētā hausit de pectore dñico.
C Tertio fecit nos securos per pñm.
Dedit enim trā pñm. C Pñio corpa
sanctoz suoz que apd nos sepulta sunt.
Ecē. xliij. Corpa sanctoz in pace sepulta
sunt: z vñēt nomia eoz in eternū. Quis
enī deus vt ipsa corpa in pñm nō re
neamus: ne sine nobis resurgat. Deb. xij.
Hij oēs testimoniō fidei pñati inuenti
sunt: nō acceperūt reprimōnem. Deo
aliquā pro nobis mellius pñm dētere si
ne nobis consumaretur. C Scdo dedit
nobis corpus pñm. Matth. vltio. Ec
ce ego vobiscum sum oibus diebus vsqz
ad cōsumationē sculi. Et bene dicit vñ

f. terray vincti
 qñ numer?
 Tercio iura
 ix. Amē dico
 a e fecit illis
 to triplici mō
 nūm tribuere
 feruat. aut pp
 re qd furauit.
 morte pñctua
 Aut pp frau
 e cū. cui iura
 o violat. Nec
 si tō iurat per
 tē iterposita
 viuētē. Nec
 ipse est vti
 Tercitas cū
 o fecit nos se
 unt quatuor
 igella. Tunc
 si hēt sapie
 e fidele nota
 ut spūs san
 inspirat. S
 fuit et dicit
 dictauit. Sue
 t. Eccl. i. Eri
 zc. Notarij
 quoz lingua
 vsus est. pa
 velocit for
 chus q oia
 q oia audi
 o. Sūt Bat
 o. Sūt Joā
 crez dñco.
 per plenus.
 Prio corpa
 pultra sunt.
 ace sepulta
 ernū. Ante
 pignone se
 zar. Heb. xi.
 att inuenti
 ionem. deo
 id ētēne si
 Secdo dedit
 i vltio. Ec
 iebus vsq
 ne dicit v

q ad consumatione secutiq; postmo
 dum nobiscū nō erit sub forma panis:
 sed in apta gloria manifestato. Tercio
 dedit nobis spūm sanctū. Eph. i. Signa
 ti estis spū pmissiois sancto q ē pign^r
 hereditatis vestre. Tercij verbū fuit
 magnē cōdūctatis cū suā salutē sibi pro
 misit dicēs. Fides tua salua te fec. Ac
 cito ista mulier fuit sanata qñ oēs virtu
 tutes que erāt sibi cā salutis secū assum
 puit. i. verecūdiā. fidem timorē: dilectio
 nem: humilitatē. Verecūdiā eius ap
 paret in hoc q nō ante faciē: s; retro ac
 cessit. Fides in hoc q dicebat. Si terti
 gero tui similia vestimētī eius salua ero
 Timor in eo q retro stabat. De cuius
 timore dicit Bar. y. Mulier autē timēs z
 tremēs zc. P dilectio z fides i hoc q te
 giti. Fides enim cū dilectione deū tan
 git. Humilitas eius p in eo q nō re
 putauit se dignā tāgere pedes. nec etiā
 pleniū dīnē vestimētī. s; tñ similitudinem.
 Iste quoz virtutes sunt valde necessarie
 cūlibet per ordinē ad salutē. nā verecū
 diā h; co: peccatoris ad pñiam dispone
 re. Quā enim statū sue miserie cōsiderat:
 incipit de seipso erubescere: z de pecca
 to suo dolere. Sicut enim mala verecū
 diā ipedit pñionē: sic bona inducit do
 lorē. Eccl. iij. Est cōfūsiō adducēs pctm.
 z est pñsiō adducēs gloriā z gratiā. Ta
 lis cōfūsiō facit hominē puerū a culpa
 pñerita. ps. Dixit: dñs ex basan puerū
 basan interpretat cōfūsiō. Liberat a p
 fenti culpa. Mich. iij. Veniens vsq
 ad babilonē ibi liberaberis. ibi redimet
 te dñs de manu inimicor tuoz. Baby
 lon enim interpretat cōfūsiō. Cōseruat
 a culpa futura. Philosophus quidā di
 xit. Erubescētia salua res est. Nō tñ autē
 cōmēdabilis est verecūdiā in corde: sed
 etiā in facie: maxime i adolecēte. Am
 brosius in libro de officiis. Sicut in sent
 bus grauitas: z in iuuenibus hilaritas.
 sic in adolecētib; maxie verecūdiā cō
 mēdat. Sed multi sunt sic infruisti q
 nec de peccato pñerito volūt cōfiteri:
 nec pñens dmittere. nec de futuro ca
 uere. Cōtra quos dicit Hier. iij. Fron
 mulieris meretricis facta est tibi: noluit
 erubescere. C Secūdo aduenit fides

que cor sic dispositum h; purgare. Act.
 xv. Fide purificas corda eoz. Fides enī
 expellit oēm iordinatū amorē honoris:
 delitiaz: z diuitiaz. Heb. xi. Fide moy
 ses grādis effectus negauit se cōfiliū si
 lie pharaonis. ecce p fidē cōtemptus ho
 nor. Dagis eligēs se affigi cū populo
 dei zc. ecce cōtemptus delitiaz. maiores
 diuitias existimas thesauro egyptiorū
 impropetiū chisti. ecce cōtemptus diuit
 iaz. Tercio aduenit timor q cor sic di
 positū z sic purificatū h; munit ne vl
 terius alique imunditie ingrediant. est
 enim tanq; speculator q a longe infidias
 cōsiderat z vltat. Eccl. xxv. Timor dñi
 super oia se supposuit. Est tāq; ianitor
 q cōtra peccatū oīiū clausis tenet. Pro
 uer. xv. Per timorē dñi declinat ois hō
 a malo: timo si trauit statiz expellit. Eccl.
 i. Timor dñi expellit peccatū. Nā q sine
 timore est nō poterit iustificari. Est autē
 magnū piculum quādo iste ianitor dor
 mit. Valde illud. Eccl. vij. Si nō in timo
 re dñi tenueris te instanter: cito subuer
 tur domus tua. Iste timor etiā ciues cu
 stodit ne diuitio subintret. Aug. de ciui
 dei. Scipio volebat cartbaginē emulaz
 romani imperij dñi: z decernēti vt di
 rueretur contra dñi Latho. timens isir
 mus alius hostiū securitate: z idoneū tu
 torē videns esse terrorē. C Quarto accē
 dit dilectio que cor dispositū: purificatū
 z munitū h; gratificare. Sine hac enim
 ea que faceremus deo grata nō essent. vt
 br. i. Cor. xij. Nec ea que facerem^r quā
 tū ad deū: sicut deum laudare. Unde di
 cit. Si linguis hoīum loquar z angelo
 rū. i. si laudāro deū: sicut laudāt ange
 li z beati. charitate autē nō habeam: fa
 ctus sūz velut es sonās: aut cāmbalū tin
 niens. Nec ea que faceremus quo ad p
 rimum: sicut elemosynas dare. vnde sub
 dit. Est si distribuo in cibos pauperū
 omnes facultates meas: charitatē autē
 non habuero nihil mihi prodest. nec ea
 que faceremus quo ad nos. sicut corp^r
 mortificare vel morti exponere. vnde
 subdit. Est si tradidero corpus meū
 vt ardeam zc. C Quinto accedit humi
 litas que hēt omnia supradicta custodi
 re. quia sicut dicit Breg^s, qui ceteras

nd sciebat nisi penaz sua. Tercio pec-
cator assimilatur mortuo ppter vermitu
corrosionem. Hs. n. tris genera vermitu.
P. Primus e remorlus confecte qui et in
inferno non morit. Ysa. vlt. Vermitis eo-
rum no moriet. Ambro. Que pena gra-
uor q iterius vulnus cofecte. Nonne hoc
magis fuge dnm e q mors. q dispndt
um q ctilum. Alij vincti snt ipsa victa e
peccata. De quibus dr Ysaie. xxx. iij. Ibi
eubavit lamia: e iugnit sibi requiez. hoc
qritum ad luxuria. Lamia sicut dicit glo-
sa hz pedes caninos e cetera seminea.
Luxuriosus cim e i peccata currit: e se-
pe ad vomitu redit: e maxime quando
catulos suos. i. tentatōes suas diuersis
delitijs nutrit. Thieci. iij. Sed e lamie
nudauerūt mamas: lactauerūt catulos
suos. Sequitur. Ibi habuit fouea erici?
hoc quatū ad auaritia. Ericus est aial
spinofum e significat auarū ppter an-
xietates spinofas. C. Dicit aut i. Ido. q
ericus super vite ascēdit: e vias ad ter-
ram excutit. e postmodū descēdens su-
per eas se voluit. qe spinit vndiqz in-
figitur: e sic escam catulis suis portat.
Spine auarorū sunt astutie corū quibz
pauperes pungūt p quas et bona spōū
rapiunt: e filijs suis tribuūt. Sequit. Il-
lic congregati sunt inlicitatē ad alieqz
hoc quantū ad superbos. Diluus. n. in-
sidat aulbus domesticeis: e maxime pul-
lis paruulis. Sic superbus psequit me-
liores se e pauperū bōa rapit. Et vt pos-
sit aliqui melior rapere: eiusdē malitie
socios secū adūgit. Ideo dicit. Alter ad
alterum. p. Alij vermes sunt quedā pec-
cata que nullā hnt delectatōem: s. aiām
cruciat. sicut iracūdia. tristitia. e iuidia.
Nā iracūdia vitā diminuūt. Ecce. xxx.
Zelus e iracūdia diminuūt dies. Tristi-
tia ossi pssit. puer. xvij. spūs tristis exi-
cat ossa. Iuidia ossa patrefacit. puer.
xliij. Putredō ossū iuidia. C. Scdō pōit
istā iustificatōem q significat i. istā puel-
le resuscitatōe. Ad resuscitatōes autēz
spiritualem quedā cooperant. quedam
disponunt. e quedam offendūt. Loope-
rant quidem sanctorū oratōes: quod si
gnificatur per hoc quod dicit q pater
qui dicebatur Jayrus vt dicit Marc

v. p ipsa rogauit. Jayrus interpretatur
illuminans. e signat cetum sanctorū qui
a deo illuminati sunt e alios illumināt.
ps. Illuminans tu mirabiliter a moni-
bus eternis. Si. n. sancti pro peccatorū
bus orabant dum essent in miseria. mul-
to magis modo dum sunt in gloria. cuz
eorū charitas non sit diminuta s. aug-
mentata. Berni. Orant pro nobis scī pa-
tres: quia illa beata patria charitate eo-
rum non minuit sed augmētavit. Sācti
et dum erant i hac vita de sua adhuc sa-
lute erant solliciti: e tamē adhuc p pec-
catoribus orabāt. Nunc autē d. sua sa-
lute sunt securi: e ideo de nostra totali-
ter possunt esse solliciti. Iuxta illud. ij.
Petri. i. Bābo autē operari: e frequē-
ter habere vos post obitum meum cē.
Sunt etiam sancti iuxta speculum eter-
nitatis. in quo clare vident miseriam no-
stre penalitatis. e ideo mouētur ad esse-
cium pietatis. Berni. Si sancti dum ad-
huc viuerent miserī sunt peccatoribus:
quia pro eis orauerunt. nunc tanto am-
plius quāto vultus nostras agnoscat
miserias p nobis intercedūt. C. Secun-
do videndum ē que sint illa que dispo-
nūt ad spūalem resuscitatōem. Que q-
dam sunt trā. C. Primum ē vilitatem
sue originis recognoscere. quod notat p
hoc q christus ad illā resuscitatōem assū-
psit patrem e matrem. illos. f. d. quibus
dr Job. xvij. Putredini dixi: pater me-
es e mater mea. Talis. n. cōsideratio hu-
militatem iducit. Michae. vi. Humilia-
tio tua in medio tui. Ac si dicat. Nō so-
lum habes cām humilitatis ex his que
sunt supia te. vbi habes iudicia dei. ps.
Iudicia tua abyssus multa. Non solum
ex his que sunt infra te. vbi hēs roamen-
ta inferni. Ecce. vij. Humilia valde spi-
ritum tuum: quoniam vin dicta carnis i-
pignis e vermis. Non solum ex his q
sunt extra te vbi habes pericula mundi
i. Joan. v. Dum dus totus in maligno
positus est. Sed et ex his que sunt itra
te e in medio tui. Sap. ix. Corpus quod
corūpū aggrauat aiām. C. Secūdu vī
spōrituius est gaudū mūdi excludere.
qd notat per hoc q christus tibiēis cā-
tantes carmē lugubie inssit exire. Lar

inē lugubre ē gaudiū mūdī. Amos. viij.
Conuertam festiuitatem vestra in luctū.
tum: et gaudiū vestrū in luctū. Presens
cūm vita ē vigilia. exiliū. et stadiū. Ut sic
de vigilia veniat ad festū eterne solēni-
tatis. De exilio ad patriā celestis hī dī-
tatis. De stadio ad ociū eterne quietis. Sē
mali faciunt festū de vigilia. dē exilio pa-
triā de stadio ociū. Et tō in futuro sē-
per erūt i vigilia: qz semp erūt tristes et
iesuantes. Semp in exilio: qz a celesti
patriā semp erūt exiles. Semp i stadio
qz de pena in penā semp erūt currētes et
in tomētis laborantes. ps. Laborabunt
in eternū et viuēt adhuc i finē. Sed bea-
ti semp erūt in patriā. in letitia. et in ge-
te eterna. C Tertiu dispositiū ē turba-
rum tumultū vitare. cōsignat per hoc
p christū turbā eiecit. Seneca. Socra-
ti et scipioni et lēlio honestatē excuteret
dissimilis multitudo. Idē. Quoties cū
hominib⁹ habitauī mor hōie redij. In-
terrogatus quidā phīs quid ēēt homi-
ni inimicilij. n. r. dicit aliter hō. C In vi-
tis patrū dicit quidā senex. Nū mox
ses aurabat in nuben loquebat cū deo:
quādo exibat loquebat cū populo. Sic
monachus qñ ē in clauistro loquit cum
deo: qñ exit ad turbas loqz sepe cū dyā-
bolo. C Tertio vidēdū ē que sunt illa q
quid unū resuscitatōem ē verā. Que qui-
dē sunt trita. C Primū ē velox resuscita-
tio. Santastice. n. et magice resuscitati n
surgūt velocit: s. mō mouēt pedes: mo-
do manus: mō caput. Illi vero qui ve-
raciter suscitant p̄tino surgūt. Jō dī
dē illa puella Luce. viij. Surrexit conti-
nuo. Et de lazaro. Jo. xi. Statiz prodijt
quis erat mortuus. Peccatum habet ca-
put. s. malā suggestionē et consensum.
Habet manus scilz malum opus. Habz
pedes scilz malam consuetudinē. quan-
do quis de peccato in peccatum currit.
Prover. i. Pedes eorū ad malum cur-
runt. Sunt igitur quidā qui peccatū
dimittūt quantū ad consuetudinē. quia
nō ita sepe peccant illi resuscitant in pe-
dibus. Deinde dimittūt opus. illi susci-
tāt in manibus. Tādem dimittūt con-
sensum. illi suscitant in capite. Sed qui
veraciter suscitant statim dimittūt pec-

catū: et quātū ad p̄suetudinē et ḡtū ad
opus: et ḡtū ad p̄sensum et suggestionē.
C Scōm signū ē fortis ambulatorio. San-
tastice cūm suscitati nō p̄nt ire nisi palli-
quos passus. Dicit. n. petrus alp̄bōsus:
qz nō p̄nt ire nisi tantū ḡtū extendit vni-
bra corpis sui. Veraciter autē suscitati
vadūt libere sicut p̄lus. Ut autē ostēdā
qz ista puella fuit veraciter suscitata. dī
Marc. v. Cōfessis surrexit puella et am-
bulauit. De lazaro dīc dñs. Soluite cū
et finite abire. Sūt aliqui q aliquos pas-
sus tñ faciunt. Faciūt cūm vñ passum
cū faciūt aliqua opa dē genere bonoz. Fa-
ciūt aliū: dñ habet aliqua bona p̄posita
cordiū. Faciūt aliū: dñ p̄cta dimittunt
quātū ad opus extra infecū. Sed illi q
vere suscitant nō faciūt passus: sed vie-
tas. Una viera ē cōfessio cordis. alia cō-
fessio oris. tertia satisfactio opis. Exod.
iij. Ibiinus vias trīs dērit in desertū ve-
inolemus deo n̄ro. C Tertiu signū est
māducatio: qz sicut dicit marcus et lu-
cas xps fuit puelle dari māducare. Si-
cut. n. dicit Ambro. Santastice suscitati
māducare nō p̄nt. Magi cūm et nigro-
mātiē quosdā characteres sub axillis
mortuorū ponūt et faciūt eos aliḡtūlz
ambulare et aliqua verba dicere. s. non
p̄nt facere vt māducēt. Libus qñ mādu-
cat p̄rio masticat: deinde ad stomachus
dirigit. ibiqz digestus ad mēbra deriva-
tur et sic incorp̄at. Ille ergo ē vere suscita-
tus q mādata dei masticat p̄ mēditatio-
nē: et ea i stomacho memorie recōdit per
recor̄dationem: et sibi incorporat p̄ op̄e-
rationem.

C Dominica. xxv. Sermo primus.

O Am subleuasset oculos
iesus et vidisset q
multitudo maria venit ad
eū et c. Jo. vi. Sicut dīc Au-
gu. sup Jo. Trās pulchras et bñs tomm-
tas aliter laudar ille q nescit trās aliter
ille qui nouit. Nam primus laudat figu-
raz pulchritudinē. Alius sensus p̄sum-
ditatem. Sic etiam aliter laudat pictu-
ra: aliter scriptura. Nam tota laus pictu-
re est in decore exteriori. Laus autē scri-
pture maxime ē in sensu interiori. Eo-
dem modo miracula xpi aliud p̄ndūt

ne & gētum ad
suggestione.
bulario. Zan
tre nisi pall
us alpbolus
extendit vni
tute suscitati
t aut ondas
suscitata or
puella & am
Soluit cū
aliquos pat
vni passum
e bono. Sa
ona pposita
a vinitur
Sed illi q
lūs: sed die
edis. alia cō
pōis. Exot.
n. deserti v
tū signū est
arcus & lū
ducare. Si
ce suscitāt
n & nigro
sub agellis
aliquis
cere. s. non
s qm mādū
stomachus
ebra verma
vere suscita
me ditatio.
recōdir per
orat p cpe

himus.
let oculos
vidisset q
ia venit ad
ur dicit Aug.
bū somu
lras aliter
udat figu
sus psum
dat pteru
aus pteru
a aut scri
ticiū. Exo
d pēndit

exterius. aliud continet interius. Nam
exterius pietas dicitur admiratōem vni par
tūle dīscens. Interius continent myste
ria vnde pfecti exerceant. Habēt. n. ipsa
miracula vt ibidē dicit Aug. linguas su
as. Nam qd xps est dei verbū. s. ē factū
verbū ē nobis dēt verbū. Asylice ergo
loquēdo xps in hoc euangelio quadru
plice gerit personā. Primo gerit pso
nam patris misericōtia in hoc qui oculos
subleuauit & turbā respexit. Respectus
enī ille signat respectū paterne miseri
cordie. quē respectū ppheta petebat di
cens. Respice i me & miserere mei. Idē.
Quomō misereat p filiosū misertus est
dīs timētibus se. Et subdit triplicē cāz
quare sic misereat. Prima sumit ex par
te pncipij. qd vlti & fragilis materia fa
ci sum. Idē dicit. Qm ipse nouit signē
tū nostrū. Secūda ponit a parte finis
q. i. in cinerē redigēdi sumus. Et id sub
dit. Recordatus ē quōtā poluis sum.
Tertia sumit a parte mediij. q. i. instā
bile vitam habemus. Idē subdit. Idē sic
femū ēē. Nam ad instar femi & floris ho
mo nō virefcit i iuētute. mō arefcit in
senectute. mō floret in sanitate. mō aret i
infirmitate. modo putrefcit in morte.
Secūdo gerit psonam amici familiarit
colloquētis in hoc qd tam familiarit cū
philippo locutus fuit dicens. Vni emē
mus panes ēē. Jo. xv. Jam non dicam
vos seruos sed amicos: quia omnia que
audiuit a patre meo nota feci vobis. Qd
autem sequitur. Hoc autē dicebat tentās
eum. inuit q nullas secreta sua amico
cōmittere debet: nisi prius eum tenter. i.
probet. Ecce. xi. Non omnē hominē in
ducas in domū. i. in cor tuū. multe enī
infrādie sunt dolosi. Eiusdem. vi. Si pos
sides amicum in tentatōe posside illuz:
& non facile credas ei teipsum. Ante pro
bationem enim nō debet de facili seipm
sibi credere: sed postquā ipsum tentauit
idē probauit & fidelē inuenit debet se
cure sibi seipsum cōmittere. Unde le
gitur de Alexandro qd cum philippus
eius medicus & probatus amicus medi
cūa sibi dare deberet supuenerūt lre ab
emulis illius continētēs philippū i me
dicinā venenū admiscuisse. quas cū ale

xander legisset medicinā prius hausit: &
postea lras legēdas philippo dedit. ob
magnā. n. fiduciā quam de ipso habebat
malum dīllo suspicari non poterat. qd
etia dē tentans eum: vt ēē cōtrariū ei qd
dī. Jaco. i. Deus. n. neminē tentat. Sed
dicēdū qd aliter tentat diabolus. alit ho
mo: aliter deus. Diabolus. n. tentat vt
decipiat. i. Petri. vlti. Aduersarius ve
ster diabolus tanq̃ leo rugiēs circuit q̃
rens quē deuoret ēē. Idē tentat vt probet
& agnoscat. Ecce. xij. Et multa loquel
la tentabit te. Deus tentat vt tētatum &
a seipso & ab alijs cognosci faciat. Iuxta
illud Bēn. xxiij. Tentauit deus abrahā
ēē. Et sequit. Nunc cognoui. i. cognō
scere feci q timeas deum. Sed videt qd
de turba pascenda christus nō debuit re
quirere philippū sed iudā qui loculos
portabat. Sed dicēdū qd philippus
ostendū erat de patria illa. i. galilea. &
ideo notus fuerat turbis. & ppter hoc d
turbis pascēdis magis erat sollicitus.
Et cum dīcat. Matthei. xxiij. Vespē autē
facto accesserunt ad eum discipuli dicē
tes. Desertus est locus & sēs pderit ocu
ra. dimitte turbas vt euntes in castella
emant sibi escas. Redēdū est qd phi
lippus inter eos erat qui christum ma
gis sollicitabat: ideo christus philip
pum requisitū dicens. Vnde emem? pa
nes ēē. Tertio christus gerit personā
domini potenter operātis in hoc qd qu
qz panes sic multiplicauit: & qd quinqz
milia hominū idē satiauit. exceptis mi
lieribus & paruulis. vt dicit. Mat. xxiij.
Hoc enim fuit potens in finitē. Vultu
quidē deus vt dicit Aug. super Jo.
notitiam sui dare humano generi. sed
quia non poterat ab oibz videri ocu
lis corporalibus vultu se manifestare
ostēdit miraculis. Idē in prima creat
rōe miracula multa fecit: inter que vni
fecit qd terrā segetes pducere fecit. Sed
q ista miracula ex assidue vltuerunt
igif xps adueniēs multa alia miracula
fecit. pter vītatū cursus ordinēqz nati
re nō q sint maior: alij qz sunt magis in
solita. Et subdit Aug. Mat. n. miracu
lū ē gubernatio totius mūdi qz saturā
tio quinqz milium hominum d qnqz pa

nibus. et tamen hoc nemo mirat. Istud mirant homines: nō q̄ malus est: sed q̄ rarum est. Idēz. Unde enīz multiplicat de paucis granis segetes et cetera blada inde multiplicauit in manibus suis quibus panes. Potestas enim erat in manibus xp̄i: panes autēz illi quinqz quasi semina erant: nō quidēz terre mandata: sed ab ipso qui terraz fecit multiplicata. Quāuis autēz xp̄o tam facile fuisset panes de nouo creare sicut faz factos multiplicare. volebat tamen iam factos multiplicare vt confunderet hereticos quos sciebat esse dicturos: omnia visibilia a dyabolo esse creata. Lumen enīz dicitur. i. Joā. iij. In hoc apparuit filius dei vt dissoluat opera dyabolī. Sed si illi panes a dyabolo fuissent facti: ebant eos nō multiplicasset: sed potius destruxisset et alios de nouo creasset. Isti quinqz panes possunt intelligi quinqz considerationes que mentēz reficiūt. **P**rimum panūz quidā conficitur ex farina tota amara: quidāz ex amariori: quidāz ex amarissima: quidā ex farina tota dulci: quidāz ex farina partim dulci et partim amara. **E**t Primus est panis cōpassionis. Ille pficitur et efficitur de farina amara. i. ex miseris proximorū. De quo dicitur Thob. ij. Adducavit panes in lactu et tremore. memoras illuz sermonēz quez dixit dominus per Amos propheta. Dies festi vestri conuertētur in luctum. **E**t Secundus est panis afflictionis qui conficitur ex farina amariori. i. ex cōsideratione passionis xp̄i. De quo dicitur Deut. xvi. Septēz diebus comedas absqz fermento afflictōis panes. Ille panem afflictōis comedit qui cōsiderado dominū nostrī iesu xp̄i passionēz corde et corpore se affligit. corde condolēdo. corpore se mortificādo. Sed debet comedere sine fermento malitie et nequitie. Cum fermento nequie comedūt vt heretici: qui dicunt xp̄m non vere fuisse passūz. Cum fermento malitie comedūt mali christiani: qui fidēz habēt sed opera non habēt. Debet igitur comedere sine fermento. i. cuz fide vera et operatione bona. Et dicitur q̄ comedebat septēz diebus. quia septēz effusionibus sanguinis dñi nō

fieri iesu xp̄i debemus esse intenti. Quāque due fuerunt in duabus manibus: et alie due in duobus pedibus. Quinta in toto corpore quādo fuit flagellatus. Sexta in capite: quādo spiritus fuit coronatus. Septima in latere quādo fuit laccatus. **E**t Tertius est panis tremoris: qui conficitur ex farina amarissima. i. ex cōsideratione penarūz infernaliū. De quo dicitur Ezech. xij. Panes tuum in conturbatione comede. Dulcēz enim debet mēre et cōturbari qui cōsiderat penam inferni. Job. xxi. Cum recordatus fuero perterrituscor: et contrahit carnes meas tremor. ps. Tremor et tremor venerūt super me: et contēxerūt me tenebre. Nec mirus quia ibi comederat panis amarissimus et venenosus. Job. xx. Panis eius vertitur in vero illius: in fel aspiciūz intrinsecus. **E**t Quartus est panis deuotiōis: qui conficitur ex farina tota dulci. i. ex cōsideratione celestium gaudiōrū. De quo dicitur in ps. Suerūt mihi lachryme mee panes die ac nocte et c. Nihil enim sanctis viris in hac vita dulcius q̄ lachrymis deuotiōis pasci. Ysa. xvi. Inebriabo te lachryma mea et c. Sicut enīz ebrius dolorem non sentit dāna parupēdit: et verba cōtēnit: sic sancti viri talibus lachrymis inebriati parupēdunt dolores corporum: dāna rerum et iniurias verborū. **E**t Quintus vero est panis cōpunctionis: qui conficitur ex farina amara et dulci. i. ex cōsideratōe peccatorū nostrorū. Illa enīz cōpunctio habet amaritudinē ppter offensaz: et habet dulcedinē ppter spem et veniā. Unde dicit in ps. Liba bis nos pane lachrymarū. ecce amaritudo. Et potū dabis nobis i lachrymis in mensura. ecce cōsolatio. Illi autēz qui non habent spem venie debēt flere sinceramēsurā. sed illi qui sperant veniāz debent in flendo habere mensurā. Proverb. xij. Cor quod nouit amaritudinē aie sit acce amaritudo p culpa. In gaudio eius non miscbit extraneus. ecce gaudium pio venia. **E**t Quarto dñs. nosse festus xp̄s gerit personā magistri sapiēter cōsulentis: cui ait. Colligite que superauerunt et c. Voluit autēz dñs nosse festus xp̄s vt dicit Chrysostomus. fragmenta colligit nō

intendit. Quare
manibus: et alie
Quinta in to
gellanus. Sec
sunt coconar
o sunt laicatus.
moias: qui consi
a. i. ex confido
liu. De quo el
um in conur
entim debet
si derat penam
ordatus fuero
arnez incas ire
venerit super
re. Nec minus
amarissimas
nis eius vire
spidus intrin
nis deuotiois:
a dulci. i. ex co
dionu. De quo
yme mee pa
entim sanctis
q. lachrymis
mebius de la
ebus dolo
ipedit: et v
libus lachry
t dolores eor
rias verboni.
copunciois:
amara s. dolo
cop nostron.
amaritudinē
cedine pro
in pa. Liba
ecce amaritu
achrymis in
li autē q non
re sine mel
az debent in
rouerit. xij.
ne ate sine. et
gaudio eius
e gaudio
moher ielus
sapiet con
ue superat
moher ielus
a colligno

pppter ostētatōnem: sed vt cordibus o
scipulos q crāt in mūdo predicaturi m
raculū artus ingere. Et vt miraculū
nō fantastici: s. v. credere. Et vt tur
be discipulorū pauper mults diebus
de ipsis fragmētis sustēarent. P. Notā
dū est aut q qda relige pctorū sicut cogi
tarto mala et delectatio que aliqui rema
nēt post peccatū iste sunt dispergēde.
An d. ysa. xliij. Per dam babilonis nō
mē germē et reliqas. Nomina babiloni
ca sūt verba lasciuia. Bermia sunt opa.
Reliquie sunt cogitatōes male. Ista oīa
sunt dispergēda. C. Scdo sunt quedam
religē bonaz cogitatōis: iste sunt oser
uande. De quibus dicit in ps. Cogitatio
hoīs pntēbitur ribi. i. laudabit te. et reli
quie cogitatōis dīes festū agent tibi. Re
liquie cogitatōis sunt bona verba: q ex
abundantia cordis es loquit. Sunt etiā
bona opera: q illud qd cor concipit ma
nib⁹ opas. Deū igitur tria deus laudant
et magnū festum sibi faciūt scilicet bona co
gitatio: locutio et opatio. Berni. Puto q
per singulos fideles qui conuertunt ad
deū et in fide proficiūt: festiuitas eorū do
mino. C. Tercio sunt reliquie ciborū et vi
uitariarū que sunt paupibus erogande.
Luc. xi. Quod superflū date elemosynā et
ecce omnia mūda sunt vobis. Sed dicit
tur de auaro Job. xx. Non remāsit de ci
bis eius: p. p. rera. nihil remanebit de
bonis eius. ps. Saturatū sūt filijs. i. cum
filijs. et tamē reliqas nō dederūt egenis
sed dimiserūt eas parvulis suis. i. famu
lis suis. Vel deus saturauit eos filijs. i.
multis diuitijs. et in morte nihil dimisse
rūt egenis: s. reliqas suas. i. diuitias qd
bireliquit: secū portare nō pnt. dimisse
rūt pulvis suis. i. filijs et nepotib⁹ suis.

C. Sermo secundus.

Quam subleuassz
oculos ielus cē. Scriptura
sacra hz duplicē intellectū. i.
literales et mysticū. Et sō a similitas sūdo
mellis: spīce grani et ignito lapidi. De
duob⁹ pīmis dicit Aug. de verbis dñi.
Qñ possū⁹ de diuinis opibus q legissē
intellectū alicuius spūalis significatōis
excupere: qñ de obscuris fauorū cellis

mellis. p. ducimus: vel xpi discipulos simi
tāta spīcas manib⁹ p. fricamus: vt ad la
tentia grana. i. spūalia verba pueniam⁹
De tercio dicit Aug. in moral. Cum ver
bum sacri eloqui lapidi simile dixerim
i quo ignis latet q manu frigidus tenet
s. p. cussus ferro ignē emittit. Sic verba
sacri eloqui que p narrationē littere fri
gida tenent. si quis intēto intellectū pul
saucrit: de eius sensibus ignē p. ducit vt
in eius verbis eius ardeat q pīus p. lū
tera frigidā tenebat. Educain⁹ ergo de
pīst euāgelio mel quo dulcoremur: gra
nū quo nutriamur: et ignē quo accenda
mur. In hoc qd euāgelio multa gene
ra hōiū isomant. C. Pīmo p. teplatū
vt. i. oculos cordis ad deū erigat. qd nō
tas in hoc ielus oculos subleuauit. De
bēt. n. subleuare ad deū oculi intellectus
p meditationē et affectus p deuotionē.
Eccl. ij. Sapiētis oculi in capite eius.
Ili. n. q sūt celestia sapiētēs debēt hēre
in xpo capite oculi intellect⁹ et affectus.
C. Refert. A. gellius q democritus p
oculos sibi eruit. Et butus cā triplex ab
alijs philosophis assignat. P. Pīma q
visus ipm a meditatōis interioribus
ipediebat. P. Secunda q: multica sine
p. p. scēta videre nō poterat. P. Tercia
q: malos florere nimis ipatēter vide
bat. et sic a sua philosophia eū ipediebat
visio rerū sensibilium: visio rerū delecta
bilium: et visio rerū sublimium. Eodem mo
do ipeditur quis ne oculos subleuet ad
deū. P. Pīmo qñ qd nimis occupatur
circa sensibilia. i. circa terrenas diuiti
as. q tūc oculus sedat puluere auaritię
ps. Oculos suos statuerunt declinare in
terrā. P. Scdo qñ occupat circa delecta
bilia. i. circa carnales dīstias. q tūc ocu
lus excecatur igne p. p. scēte. ps. Supce
cidit ignis et non vidētur solē. P. Tercio
qñ occupat circa sublimia. i. circa ambi
tōes mūdanas: q tūc obscuratur fumo su
perbie. Apoc. ix. Ascendit fumus putei
abyssi et obscuratur: est sol et aer: et de fumo
puret extērat locuste. Iste fumus iferna
lis est supbia que pīmo ascendit in celū
et ibi obscuratur solē. i. angelū. Dein de
descendit in aerem. i. in paradysum ter
restre: et ibi obscuratur pīmos parētes.

Dominica. xxv. post festū trini.

Aer enim sicut dicit Ihs. p̄m ad celestē
p̄m ad naturam terrenā pertinet. Sic
para dñs terrestris mediū ē inter ce-
lestem ⁊ terrestrē regionē. Deinde ipse
sumus superbie descendit de paradiso
terrestris: venit in mōdū: ⁊ ibi genera-
uit locustas. i. lōgas hastas. i. supbas q
nō solum de ppe sed et de longe feriūt.
Secundo informant actui vt opib⁹ mī
sericordie insistant. In hoc. s. q. dñs tur-
bam pauit: dāns nobis exēplū vt opib⁹
misericordie insistant. Et h̄ hoc sit la-
toriosum: tñ multū fructuosum. Disti-
guis eim Bre. i. moral. sup illud Job. viij.
Dabit mēses vacuōs. ⁊ noctes laborio-
sas euineraui mīhi. q. sunt quedā opa
vacua ⁊ laboriosa. quedā vacua s; nō la-
toriosa. quedā laboriosa s; non vacua.
Pati eim aduersa p mūdo ē laboriosū
s; tamē vacuū. q. nulla retribuit de di-
gnum. Sap. v. Lassati sumus in via p di-
tioris ⁊ iniquitatis ⁊ ambulauimus vi-
as difficiles. Resoluit autē delictis ē qdes
vacuū sed nō laboriosum. Ibidē. Quid
nobis p̄fuit supbas: aut quid diuitiarū
sacrata cōtulit nobis. trāsierūt oīa tan-
quā vmbra. Pati vero ppter ch̄istū vel
pietatis opera exercere: quidē laborio-
sū sed nō vacuū. imo valde fructuosū
Sap. iij. Bonorū laborū gloriosus ē fru-
ctus. Tercio informant plati vt i cor
rigēdo debita formā teneat. in hoc scilz
q xps dedit turbis panes hoideaceos ⁊
piscis: ⁊ ipsos distulit. In panibus ho-
ideaceis asperitas. in piscibus dulcedo.
In distulōe discretio notat. Et p hoc dñs
irelligit q plati quosdā debet corrigē cū
seueritate. quosdā amonere cū amoris le-
nitate. oēs autē cum discretōe. Eccl̄s. xij.
Verba sapiētū quasi stimuli: ⁊ quasi cla-
ui in altū defixi. Stimulus supicialiter
pūgit. clauus defixus in altū id est in p-
fundū fortiter penetrat. vterq; adhū-
bendus ē sapiētē. Jō pmittit verba sa-
pientū. P̄lati eim quibusdā debet ad-
hibere supiciales connectōes sicut man-
fuetis. Quibusdā p̄fundas obiurga-
tiones sicut supbas. Oib⁹ tñ cū discretio-
ne: q. i. oīa sacra facia sal discretiōis offerf.
Quarto informant subdit: vt sensua-
litate restringat. qd notat i hoc q discū-

buerant sup senū. Per senū eīz caro ho-
irelligit. Ysa. xl. Ois caro senū. ē eīz sen-
sualitas ceca. id ē dicit aīam p viā p̄cu-
losam. Eccl̄. xviij. Si p̄tes aīe tue p̄cupi-
scētia eius faciet te venire in gaudū in-
micis tuis. Est aīe inimica. Bat. v. Caro
cōcupiscit aduersus spūm. Est in domi-
ta ⁊ lasciuia nisi a deo castigetur. Hiero.
xxxi. Castigasti me ⁊ eruditus sum quasi
vitulus vel iuueculas i domitus. q. i. gē
ē ceca d; ipam rō p viā rectā ducere. q. ē
aīe inimica d; ipam porēter ferire. q. ē
lasciuia d; ipam in seruitutē redigere. i.
Cor. ix. Ego autē sic curro nō quasi i tectū.
ecce q. sensualitate suā p viā certam
ducebat. Sic pugno nō quasi aerē ver-
berans. ecce q. ipam potenter feriebat.
Sed castigo corpus meū ⁊ c. ecce q. ipam
in seruitutē redigebat. Cūq; infor-
mas p̄dicatores vt verba que populis
dicant: nō a seipsis sed a deo se habē
cognoscant: qd notat p hoc qd d; Abat.
xliij. q. xps dedit discipulis panes ⁊ di-
scipuli turbis. Peccator qd ē vulnera-
tus: semilunus: ⁊ spoliatus vt h̄etur Lu-
ce. x. de illo qui incidit in latrones. P̄-
dicatores eīz debet aīam vulnerari sa-
nare medicinis orōnū. q. eim oīs sanct-
d; Jac. v. Infirmas quis in vobis indu-
cat. p̄byteros ecclesie vt orēt super eū. ⁊
oīs fidelē saluabit infirmū ⁊ c. Debēt anī-
maz semitūam nutrire pane doctrine.
Bat. iij. Non in solo pane viuit hō ⁊ c.
Debēt aīam spoliata induere vestimen-
tis virtutis. de quibus d; ad Rōm. xliij.
Abiciamus opa tenebrarū ⁊ induamur
arma lucis ⁊ c. Et tñ q. p̄dicatores vulne-
ratos sanant vel semitūas nutriūt vel
spoliatos induūt: nō a sede s; a xpo h̄nt.
Unde quilibet p̄dicator d; dicere. Ysa.
iij. Non sum medicus: quo ad primum.
Nec in domo mea ē panis: quo ad scdū.
Nec vestimētū: quo ad tertū. Cūq; i
formant auditores vt qñ aliqua audiat
que cape nō p̄nt non ea negligat s; i co-
phino memorie recōdāt. Hoc notatur i
hoc q. xps dixit: Colligite q supauerūt
fragmēta ne pereat. Sepe eim difficul-
tas i sacra scriptura accidit trib⁹ d; cāto.
Cū dicit Hiero. Ignosce obcuritatem
trib⁹ modis nascit: aut rex difficultate

est, caro in
h. e. eis sen
p. via pscu
t. gaudet in
Sak. v. Caro
est in domi
tur. Hicre.
s. sum quasi
itus. q. igi
ducere. q. e
ferire. q. e
redigeret. i.
quasi i. l. cer
v. a. certam
si acere r. r.
feriebat.
ecce q. ip. s.
uimo inloz
populis p
se habet. r.
q. d. i. d. bat.
panes e. vi
e. vulnera
h. b. tur. La
rones. p. e.
lnerati s. p.
o. o. s. sanct
obis indu
super eu. e.
Debet and
e doctrine.
tuit h. o. r.
e. v. l. m. m.
R. om. xliij.
in duam m
tores vuln
nutrit vel
e. x. p. o. h. i.
icere. p. la.
d. p. m. m.
no ad sc. s.
C. Sero i
qua auditi
gati s. i. co
ic notatur
s. sup. a. m. t.
im difficul
rib. p. d. c. a. s.
curita. t. i. q.
fficultate

ant magistri iperitit: aut discētis nimia
tarditate. Quando igit quis nō pōt ali
quid capere. siue q. illud i se ē nimis dis
ficile. siue ille qui docet nescit bñ expo
nere. siue ille qui audit ē ad intelligēdū
burus. nō tñ illud negligat sed in me
moria recōdat. et suo tēpore peritiores
cōsulat: sicut faciebat discipuli qui qñ
a xpo occultas parabolas audiebāt: ab
ipso postea requirebāt. Unde dixit ei Pe
trus. Mat. xv. Edissere nobis parabola
istā. C. Septimo informant beneficia cro
res ut beneficia sua maxime ipē dāt illis
qui sunt in maiori indigētia et necessita
te. q. d. notat p. hoc q. xps turbā satisfait:
que v. s. ad vesperā seculumauerat: et cibos
aliūde habē nō poterat. Nā s. m. Ambro.
in l. de offi. Beneficium debemus dare
pauperi indigēti potius q. diuiti tribus
de causis. C. Primo ppter maius meri
tū. Luc. xliij. Lū facis cōsulū noli voca
re diuites: ne forte et ipsi te reuolūt: et si
at tibi retributio ē. C. Secūdo pp ma
ius debiti. pauperes eim se obligatos
reputāt illis qui bene eis faciūt. Diuites
aut reputāt se prestare grām illis a qui
bus bñficia recipiūt. C. Tertio pp mai
pconitū. Pauperes eim laudāt illos q. bñ
cis fecerūt. Diuites vero nō laudant sed
nec grās agūt. imo reuolūt cōfiteri
se bñficiū recepisse. C. Octauo informan
tur bñficij receptores. ut scilz suis be
neficiozibus grās agant. q. d. notat p. r.
hoc q. d. illi aut homines cum vid. s.
sent quod fecerat signū dicebat. Nota
hic ē vere ppheta qui venturus ē in mū
dum. Quod ē contra illos qui beneficia
non recognoscūt nec grās agūt s. statiz
obliuiscunt. Beneficium enim aut po
test esse singulare: aut cōmune: aut datū
a paupere. P. Beneficium singulare ob
liuiscitur homo de facili. Simonides
philosophus interrogatus quid inter
homines facile cōfesceret. respondit
beneficium. Seneca. Demouia benefi
cium labilis: iniuriarū vero tenax ē. Be
neficiū vero cōe obliuiscit homo facili
q. scilicet dñi cōsequit. Qui seruit cō
munitati: seruit nulli. P. Beneficiū au
tem a paupere impendit. obliuiscitur
homo facillime. Unde dī Eccle. ix. p. il

lo paupere qui cōstulat ē obfessas p suam sa
pientia liberat: q. nullus deinceps re
cordatu ē hōis illius pauperis.

C. Sermo tertius vnde supra.

O autem ^{simplici} ^{per istā r.}
seccionē christi qua oēs sple
ti sunt intelligit celsitis rese
ctio vbi erit plena satietas atq. repletio
Tria autē sunt loca. s. mundus. infer
nus et celum. In mūdo nō ē satietas ali
qua. In inferno ē fames ppetua. In ce
lo ē satietas plena. In mūdo quidē ē ci
bus materialis et spūalis: et nō neut illo
rum satiat. Libi autem materialē et cor
poralē deus diuersimodo hōi pparauit:
s. m. diuersuz statuz ipsius. C. In pūmo
eim statu. s. ante pētm deus dedit homi
ni in cibum fructus arbor. Et iste cib
cōpetebat innocēte. Dedit autē tunc si
bi tria genera fructuū. Unū quo nutri
ret. Aliū quo in vita cōseruaret. Ter
tiū quo pbaret. De isto triplici fructu
dī Ben. ij. Produrit oīs deus d humo
omne lignum pulchrum vifu. et ad vscē
dum suauē: quo ad pūm. Lignū etiā
vite in medio paradisi: quo ad secūduz.
Lignū quoq. scientie boni ac mali: quo
ad tertiu. C. Secūdo homini in cibū de
dit olera herbaruz: et hoc post peccatū.
Nota enim pūmus homo dei pceptū
cōtempnit et cibum vetrici māducauit. s.
de paradiso in hūc mūdū tanq. i. exilij.
um deus cum misit vt de peccato suo pe
nitētiam ageret. et ideo dedit sibi in cibū
olera herbarū qui ē cibis penitētij. vñ
dixit ei dñs post peccatū. Ben. iij. Male
dicta terra in opere tuo. spinas et tribu
los germinabit tibi: et comedas herbas
terre. Et isto cibo homo vñs est vsq. ad
diluuiū. C. Tertio deus dedit hōi i. c.
bum esum carniū et pisciū: et hoc post dī
luuiū. Tunc. n. natura humana ē debi
litate. Olera herbarū nō habuerūt post
diluuiū tantā virtutem: nec terra tantā
fertilitatē. Et ideo deus humane infir
māti p descēdens esum carniū et pisciū si
bi cōcessit. Unō dñt post diluuiū noe
et filij suis Ben. ix. Terror vester et trēor
fir super cūcta animātia terre: et sup oēs
volucres et pisces maris: quasi olera vi.

Dominica. xxv. post festū tri.

reſta vobis de dī oſa. ſ. ad māducādus. In magnis tñ aialib⁹: ſicut in leonib⁹ hō perdidit dñum ſuū vt cognoscat ppter pccm dñmū eſſe ſuū dignitatez. In minime et ſicut in muſca & pullei buſ pdidit vt cognoscat ſuā miferiāz & vilitatez. In medijs aut ſicut in pecorib⁹ & iumētis retinuit ppter ſuā neceſſitate. Iſta aut cōceſſio de eſu carniūz & piſciūz poſt diſcūm adhuc durat. p In nullo aut iſtorū ſtatū hō homo ſatietatez ſuauit. Nam nec an pccm ſuauit ſatietate in fructib⁹ arborū. Nec poſt pccm in olerib⁹ herbarū. Nec poſt diſcūm vel modo in eſu carniū vel piſciū. Sz ſi hō hodie bene comedit & bibitecras melius vult comedere & bibere. yſaie. lvi. Venite ſumamus vinū & iplcamur ebrietate: & ſicut hodie: ſic erit & cras: & multo amplius. C Quarto vabit deus hōi paradifo cibū diſſimile ab iſtis. Nō fructū arboris materialis. ſz fructū vteri virginis. ps. Lū dederit dilectis ſuis ſonmū. ecce hō dicit dñi filij merces fructus ventris. Nō olera ſue herbas terrefz virentia paſcua vire. Jo. x. Ingreſſetur & egrediet & paſcua inueniet. Nō carnes animalū vel piſciū: ſed delicias angelorū. ps. Panē angelorū manducauit hō. C Secūdo mūdus hz cibū ſpiritualē. i. appetitū diuinitatū & honorum. Et cibus iſte etiā non ſatfat. Quo inō poſſet quis ſatari de vmbra: vento: & ſetore. Vmbra quidē nō pōt ſatfare: ſz inſtigāre. Vetus non poſſet ſatfare: ſed inſtare. ſetor non poſſet ſatfare: ſed inſicere. Vmbra ſignat diuitias: ex eo qd elto tranſcūt. Sap. v. Tranſierunt omnia ſicut vmbra. & ideo cor auari inſtigat. Ecce. xliij. Belu ſicut ſalem ſuper terram effundit. i. effundit permittit. Et dicit ſalem qd tale gelu facit cor auari cōſterile ab omni opere bono. Vetus ſignat honores. Job. xxx. Eleuaſti me & quaſi ſup ventū ponēs cliſti me valide Talis ventus cor ſupbi ſtat. Ad col. ij. Inſtat cor ſenſu carnis ſue. Tales inſtatōs dirumpit malitū diuine ſententie Mar. xxv. Diſcedite a me male dicit in ignem eternum &c. Sap. iij. Dirumpet illos inſtatōs ſine voce. Nō n. emittent

voce alicuius excuſatōis vel appellatōis. ſetor ſignat imūditias carnales. Iuxta illud yſaie. xxxij. De cadaueribus eorū aſcendet ſetor. Job. i. Lōpu truerūt iumēta in ſtercore ſuo. Iſte ſetor nō reſicit ſed totā terrā inſicit & conūpit. Ezech. xxxij. Rigabo. i. rigari pmitte terrā ſetore ſanguinis tui. C Secūdo locus eſt infernus vbi erit fames perpetua: tanta ſz qd pñimīa fame eorū caro erit cōſumpta. Threno. iij. Adheſit cutis eorū oſſibus: aruit & ſcā ē qua ſi lignum. Tanta qd pellis eorū erit aduſa. Thren. v. Pellis noſtra quaſi cūba nūc exuſta eſt a face tempeſtatis famis &c. Tanta qd fames intra coſtas cōmū erit inclufa: & ideo erit perpetua: qd & ſiſ eorū nunq̄ exire poterit. Job. xvij. Attenuet fame robur ei⁹: & ieda iūta: dat coſtas ei⁹. Tanta qd linguas ppias manducabunt. Epoca. xvi. Adudu cauerunt linguas ſuas. Tanta qd ſuo & aliorū brachia deuoabunt. yſaie. ix. Unuſquiſqz carnē brachij ſui vorabit. Mahalles effraim: & effraiz manafſen. Tanta qd pñimīa fame diabolū & deūz blaſphemabūt. yſaie. viij. Lam eſurient iraceſcet: & male dicit regi ſuo & deo ſuo C Tertius locus eſt celū: vbi ſatietas plena eſt. Jbi. n. totus homo in quinqz ſenſibus ſatiabit. Nam viſus ſatiabit in viſione chriſti. Viſus autem delectat in colore viridi qui eſt medius color conſtans ex albo & nigro. Color albus eſt deitas lucida. color niger eſt caro de terra formata. Iſte duplex color ideſt deitas clara & nigra humanitas in chriſto eſt cōiunctus & totus amicus & viridis eſt eſſectus. Unde vocat ſe viridez dicens Luce xxiij. Si i viridi ligno hoc faciūt. in ardo quid fiet. Jō quilibz ſcūs dicere pōt illō Deſter. xv. Valde mirabilis es dñe & facies tua plena ē gfa. Jō of. i. Pēt. i. In quē deſiderat ageli pſpicere. p Ol factus delectabit in redoleſcētia chriſti In ipſo. n. eſt baſamū diuine nature. ci hamonū deuote aie. & myrrha carnis mortificate. Ecce. xxiij. Sicut cinnamomum & baſamū aromatizans odorē vobis. quaſi myrrha electa vobis ſuauitatem odoris. p Ex his ergo tribus

speciebus aromaticis sciti tñi odorē sen-
tiēto clamabūt & dicerēt illō Lant. i. Tra-
he me post te curremus cē. & Bassus de
lectabit in gustādo dulcedine xpi. Un-
cārat ecclesia & sumit ex Jobel. iij. In il-
la die stillabūt mōres dīcedinē: & colles
fluēt lac & mel. Per lac itelligit caro xpi
mīdissima. Per mel aīa xpi dulcissima.
Per dulcedinē deitas xpi suauissima.
Dōtes igit & colles. i. magni & miores
sancti: & gust? habebūt dulcedinē a car-
ne xpi mīdissima: & ab aīa xpi dulcissi-
ma: a deitate xpi suauissima. & Tactus
delectabit in tāgēdo xps. multū delecta-
tur hō in tāgēdo amīcū. plus in ample-
ctēdo amīcū. multo plus in osculando
amīcū. Tūc ergo sancti xpm tāgēt & te-
nebūt fortiter. Lant. iij. Tenui illū nec
dimittā. Tūc amplexabūt hilarit. Pro-
uer. iij. Arripe illā. i. sapientiā q̄ est xps
& exaltabit te & glorificaberis cē. Et tūc
osculabunt dulcis Lant. viij. Quis mī-
bi det te fratrē meū sugēte vbera matris
meę vt inueniā te foris & deosculerē: iāz
me nemo despiciat. Christus ante incar-
nationē erat in sinu patris: s; foris ve-
nit qñ natura humana assūpsit. Et tūc
hō deū osculatus fuit qñ. i. natura diui-
na humana naturā in vnitate psonę sibi
vnitit. Et illud tale osculū petebat gen?
būanā dīcēs Lant. i. Osculef me osculo
hoīs sūt. Et sic cū nēo desperit. Nec de-
us: sed multū dīscit. Nec angelus: s; in
reuerētia habuit. Nec diabolus: s; deū
cep̄s multū eū timuit. & Auditus satī-
bit in audīēdo vocē xpi quē tā dulcis est
vt glibet sanctus clamet & dicat Lant. iij.
Sonet vox tua i auribus meis: vox enī
tua dulcis. Dicit Augu? q̄ sonus tripli-
citer fit. Aut pulsus: sicut i cythara & psal-
terio. Aut flatus: sicut i organo. Aut can-
tus: sicut in voce. Iste triplex sonus in ce-
lesti patriā resonabit. Sonus enīz q̄ fit
cū pulsus. sicut in cythara & psalterio: si-
gnat dulcissimā xpi allocutionē. Ipse q̄
dē est cythara & psalterius. Juxta illud
ps. Exurge gloria mea psalteriū & cytha-
ra. Psalteriū qdē sonat a sup̄io: i. cytha-
ra ab inferiō. Illa ergo vox xpi ē suauis-
sima q̄ pcedit a psalterio diuine nature q̄
est natura sup̄ior: & a cythara nature hu-

mane q̄ est inferior. Sonus q̄ fit cū flatu
sicut in organo signat sanctorū laudem
q̄ fuerūt organū spūs scī. q̄ spūs scūs p
ip̄os sicut p organū est locutus. ij. Pet.
i. Spiritu sancto ispirati locuti sunt san-
cti dei hoīes. Ip̄i ergo spiritu sancto
afflati in laudē & gratiarū actionē prout
pent. Juxta illud ps. li. Bandium & leti-
cia inuenietur in ea: gratiarum actio &
vox laudis. Sonus q̄ fit cum cantu
sicut in voce: significat angelicā iubilati-
onē. De qua dicitur Job. xxxviij. Ubi
eras cum me laudarent astra matutina:
& iubilaret oēs filij dei. Iste ergo triplex
sonus in celesti patriā audiet. Unus q̄
causat a voce xpi dulcissima. Alius q̄
causatur a iubilatiōe angelica. Tertius
q̄t causatur a gratiarum actione & laude
humana. Istud enīz erit om̄nium
sanctorū & angelorū cōtinue scilicet lau-
dare deum. Aug? in li. de ci. dei. Ibi va-
cābimus & videbimus. videbim? & ama-
bimus. amābimus & laudābimus. Ecce
quid erit in fine fine fine. Nā quis aliū
est noster finis: nisi peruenire ad regnū
cuius nullus est finis. In isto ergo fine
nostrū opus finiamus rogātes deum vt
sicut est finis nostrorum laborum: sic di-
gnetur esse finis nostrorū desideriorum.
Juxta illud qdē dē doctor in eodē libro
testat. Ip̄e inquit erit finis desideriorū
nostrorū qui fine fine videbit. fine fasti-
dio amabit. fine fatigatiōe laudabitur.
hoc munus. hic affectus. hic actus p̄se-
cto erit oibus cōis sicut ip̄a vīta erit cō-
muni. Ad illū beatū finem pducatur nos
ille q̄ est p̄ncipium & finis. Qui fine fi-
ne uiuit & regnat per infinita seculorum
secula. Amen.

Explicit sermones dñicales fratris
Jacobi de voragine ordinis predicatorū
quodam archiep̄i Januēsis p̄diligētissi-
me emēdati: ac cum magna sollicitudīe
conecti & castigati. Papie impressi cura
ac ip̄esis Jacob de paucis drapis de bur-
go franco. Die 14. nouēbris 1499 ad
laudē dei ac gloriose virginis. Amē.

Registrum

^a
Sermones aurei
noster quod
tionē carnalis
clatur. Threnoz

^b
fuerat abstīnēs
fratris tui.
quod dīcenduz
lūferna

^c
cognoscit
defecit. i.
glīme scruatū.
Sed de multī.

^d
per aquas
optibus iustitie
re ferere
similant

^e
ad fidē:
flentes coronā
mūz ne quis
tia fructūz

^f
gaut. hoc
veniebant.
lij. C. Circa
notat cū dī:

^g
serpentia
de monte
lanīnaz
gēne que

^h
surauit.
remediū
Aug. Uerus
propter

ⁱ
opationes
se cōsiderans
tione. Jo.
cūdum alīaz

^k
tristitia.
decz stellaz
fideles hñt
stabile testimoniū

^l
rītū. Uiuo
Baudū mūdi
uci. Byssus
Prouer. v.

^m
glō ē dilectio
proprium
ras supradictū
ciabat. dī

ⁿ
peccauit
rū fuerunt
si qui ei
bet quattuor

^o
laudarent
potentie
grana
scendere

^p
est manus
super altare
cōtumelioso
ad dñm

^q
quedaz que
questio incidit.
C. Tertio homo
proiciendi

^r
desiderāda
qd non hz
Exiens iesus
ostendere cū

^s
sellz spūs
Calix in manu
in rete mittit
ra:osa trahā

^t
dirigat oculū
lene: marthe
in corpore
rū ostendit

^v
pcedit
sacramento
modis pñt
Tribus autēz

^f
les exteriores
comedere. Scpe
comedere. Eccl.
patrē erat

^y
meatum
obligationuz
ppter paupes
carnē tuam

^z
propter
aut magistrī

cula
rhe
ne
lit

to
fir
lites

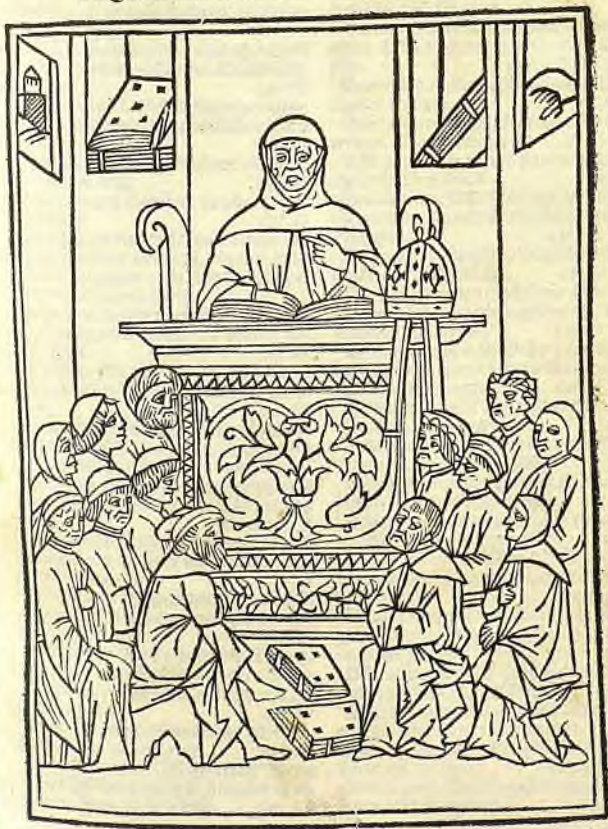
ores
e. Scpe
e. Ecc.
t

onug
upes
un

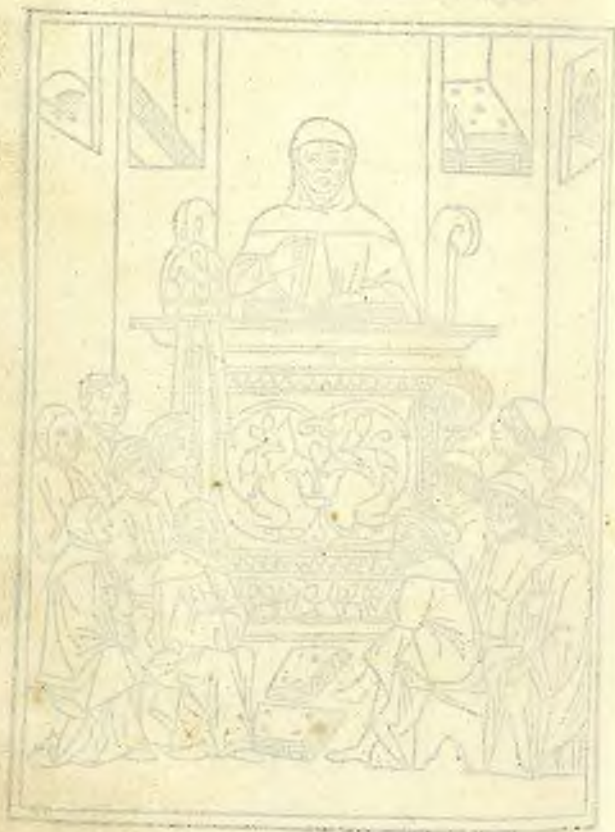
Art

Ayuntamiento de Madrid

Sermones quadragesimales fratris Jacobi
de voragine ordinis predicatorum. quon-
dam archiepiscopi Ianuensis. cum
registro eorūdem in principio.

Sanctus quatuordecim annis Jacobi
et regni ordinis predicatorem. quod
dam archiepiscopi Jacobi. cum
regibus concordem in principibus.

Circa tabulas immediate sequentes notandum quod primum numerus intelligendus est capitulo a quo sumptum est thema allegatum. Per secundum vero numerum datur intelligi ad quorum sermonem huius quadragesimalis sit recurrendum pro conuenientia materia predicanda diebus subsignatis consouenter ad aliquam dictionem vel clausulam in quouis rhemate hic inserto contentam.

Dñica prima aduentus Luz appropinquo scilicet iesus hierosolymis. Matth. xxi. ser. lxxix. car. 75

Dñica secunda Videbunt filius hominis uenientem in nube cuius potestate etc. Luc. xxi. ser. xxi. car. 11

Dñica tertia Leci uident. Matth. xxi. ser. lxxix. car. 55

Dñica quarta Gaudent in dño. Phil. iij. ser. xxv. car. 23

Item parate vias dñi. Joan. i. Nota de via. sermonibus. xxviij. lxx. car. 26. 2. 50
In die natiuitatis dñi appuit gra dei Altum. ij. ser. lxxij. lxxij.

Item Erat lux vera que illuminat omnem hominem etc. Joannis primo. ser. lxxij. lxx. l. car. 61

Dñica infra octauas Bratia dei erat in illo. Luc. y. Nota de gratia. ser. lxxij. lxxij. car. 65

In die epiphanie Per alia via reuerfi sunt in regionem suam. Mat. ij. Nota de via sermonibus. xxviij. lxx. car. 26. 2. 50

Dñica prima post octa. epiphanie Unum non habent. Joan. ij. ser. xxxij. lxxij. car. 30. 2. 31

Dñica secunda Leprosus adorabat eum. Matthei. viij. ser. xli. 2. ser. iij. de adoratione centurionis car. 4 2 34

Dñica tertia Ascendente iesu in nauiculam secuti sunt eum discipuli eius. Mat. viij. ser. vii. car. 5

Dñica in. lxx. Ite et vos in vinea meas. Mat. xx. ser. xxxij. lxxij. car. 30 2 31

Dñica in. lx. Semen est verbum dei. Luc. ce. viij. ser. xviij. car. 17

Dñica in. l. Ecce ascendimus hierosolymam. Luc. viij. ser. xxxix. car. 26

Dñica trinitate Nisi quis renatus fuerit ex aqua et spiritu sancto non potest introire in regnum dei. Joan. iij. ser. xlvij. car. 45

Dñica prima post festum trinitatis Homo quidam erat diues. Luc. xvi. ser. xxxi. car. 29

In festo corporis xpi Probet autem seipsum homo. i. Luc. xi. ser. lxxvij. car. 86

Dñica secunda Uxor et dux et tunc non possunt uenire. Luc. xxiij. ser. xxxv. car. 32

Dñica tertia Inueni oves meas que perierat. Luc. xv. ser. lxxij.

Dñica quarta Dimittite et dimitte minist. Luc. vi. sermonibus. v. vi. 2. xli. xliij. car. 5 6 38 2 39

Dñica quinta Secuti sunt illum. Luc. v. ser. lxxij. car. 61

Dñica sexta Uade prius reconciliari fratri tuo. Mat. v. ser. v. 2. vi. car. 5 2 6

Dñica septima Quot panes habetis. Matthei. viij. ser. ii. car. 49

Dñica octaua Veniunt in uestimentis ouium. Matthei. vii. sermonibus. xlii. xliiij. car. 40 2 41

Dñica nona Redde rationem uillicatidibus tuis. Luc. xvi. ser. xi. xli. car. 11 2 12

De beata maria magdalena Ecce mulier que erat in ciuitate peccatrix. Luc. viij. ser. lxxij. lxxij. car. 71 2 72

De beato iacobo apostolo Potestis bibere calicem quem ego bibiturus sum. Matthei. xx. ser. xxxix. xxx. car. 27 2 28

De transfiguratione Transfiguratus est ante eos. Mat. xvi. ser. xxi. car. 19

Dñica decima Bonus mea domus orationis est. Luc. xix. ser. xlii. car. 13

Dñica undecima Qui se exaltat humiliabit. Luc. xviij. ser. xxxviii. car. 25

Dñica duodecima Adducit eis surdum et mutum. Mat. vii. f. xxxvii. car. 34

Dñica tertia decima Diliges dominum tuum etc. et proximum etc. Luc. x. ser. v. 2. vi. car. 5 2 6

De assumptione et natiuitate beate virginis Beatus uenter qui te portauit. Luc. ce. xi. ser. xxxvii. car. 34

Dñica quarta decima Iesu redemptoris miserere nostri. Luc. xvij. ser. xl. car. 37

Dñica quinta decima Nonne anima plus quam esca etc. Matthei. vi. ser. xxxiii. car. 31

Dñica xvi. Adolescens tibi dico surge. Luc. vii. ser. li. lx. car. 56 2 60

Dñica xvii. Qui se exaltat humiliabit. Luc. xlii. ser. xxxviii. car. 25

Bñica. xviij. Bñlges primum tuu. **A**bat
thel. xxiij. f. v. z. vi. car. 5 z 6
Bñica. xix. Offerebant ei paralyticum.
Abat. xix. fer. iij. iij. car. 3 z 4
Ite cadē bñica. Alscēdens i nauī
culam. **A**bat. ix. f. viij. viij. car. 7 z 8
Bñica. xx. Nolite inebriari uino i quo
ē luxuria sed i pleamini spū scō. **E**ph. v.
fer. xxxv. xlvij. car. 32 z 48
In vitro g festo scē crucis inuentiōe. f.
z exaltatōe. Cū exaltaueritis filiū hoīs.
Io. viij. fer. xxv. xxvi. car. 23
Bñica. xxi. Rogabat cū yt sanaret filiū
elūs. **I**o. iij. fer. iij. iij. car. 3 z 4
Bñica. xxij. Nonne ergo oportuit z te
misereri pferui tui sicut z ego tui miser-
tus suz. **A**bat. xviij. f. v. vi. car. 3 z 4
Bñica. xxi. Cuius ē imago hec. **A**bat.
xli. fer. xi. xli. car. 12 z 12
Bñica. xxiiij. Bñc filia mea mō defun-
cta ē z c. **A**bat. ix. f. lvij. car. 56
Bñica. xxv. Accipit ergo iesus panes
z c. **I**o. vi. f. li. li. car. 49 z 50
In dedicatione ecclesie Bom^a mea do-
mus ordīs ē. **L**uc. xix. f. xliij. car. 14

Quadragesimalis

Incipit tabula in sermones quadra-
gesimales fr̃is Jacobi de Uoragine p al-
phaberi lras: vt eo factus m̃a sese offe-
rat notabiliter distincta.

Abcondere.

Abscōdūt quidaz
se simulo amore: quidā si-
mulato sermone: z quidā si-
mulata cōuersatione f. liij. B car. 51

Actus.

Quidā sunt icpiētes: quidā pficiētes:
quidā pfecti ser. xxxix. L. car. 36

Accusatio.

Accusatores tres stabūt cōtra peccato-
res. ser. xi. B. car. 11

Advocatus.

Advocatus ē bonus qui h̃z bonā dīl-
gentiam f. l. B. car. 43

Adulatio.

Adulatores sunt sicut scorpio ser. xlix.
E car. 46

Amaritudo.

Amaritudo quedam suspiciōis: qdaz
pccōdial: z qdā mixta f. lxxxviiij. E ca. 37

Amare.

Amare mun dū non debemus pp dīas
cōs ser. xvi. B. car. 95

Amor.

Amor cordis alqñ ē puus: alqñ dese-
ctius: alqñ iordinat: alqñ perfectus.

ser. v. A. car. 5

Amor illicit: ē triplex f. xlvij. L. car. 17

Amor mundanoz nō extinguit sitiz f.
xlvij. B. car. 44

Amor dei sitm extinguit oīum mūda-
norum f. xlvij. L. car. 45

Amor: mūdi nō ē aptus ad bibēdū qz ē
amarus ser. xlvij. B. car. 45

Amor spūs sci supbia expellit: auaritia
occidit: cupiscētia tollit sermo. xlvij.
L. car. 45

Amor carnalis habet fastidius sermo.
lxxvij. B. car. 76

Amor ostēdit in sermone: in ope: z i cor-
de f. lxxxij. B. car. 82

Amor: triplex quē xps nobis ostēdit ser.
lxxxix. B. car. 89

Amicos pauci dē amāt f. xcij. L. ca. 93

Amauerūt christum sancte mulieres f.
xcij. L. car. 93

Agnus.

Agnus xps triplici igne fuit assatus. f.
lxxxvij. L. car. 37

Agni caput ē dītras f. lxxxvij. B. car. 37

Angelus.

Angeloz ministeriū tripliciter accipi-
tur ser. x. B. car. 10

Angelus pōderat aīas in quattuor or-
dinibus ser. xij. L. car. 12

Angeloz custodia sepes vince. sermo.
xxxij. L. car. 30

Angelus apparens mulieribus quat-
tuor fecit ser. xcij. J. car. 93

Angelus bonus a malo cognoscit mul-
tipliciter f. xcij. K. car. 93

Angustia.

Angustia magnam patiet̃er damnati.
sermo. xi. B. car. 11

Anima.

Aīas angelus ponderat quattuor ordi-
nibus. ser. xij. L. car. 12

Anime motus p motū aque intelligit̃.
ser. xix. E. car. 18

Aīas deus plantauit in corpe propter
tria ser. xxxij. L. car. 31

In aīa sunt tres domus in quibus oīs
inhabitare vult f. xxxvij. B. car. 34

Aīe sunt tres potentie f. liij. A. car. 52

Anima sanctorz viroz habet tres stat⁹
ser. l. L. car. 47

Aīe cōsuncte corpi nō d̃z fieri festū pp
tria ser. lxx. B. car. 65

Aīe spūs in extremis pmedādus ē deo
pp tria f. lxxxij. L. car. 82

Anime in manu dei sunt secure sermo.
lxxxij. B. car. 83

Anime sunt quattuor opiniones vbi sic
ser. lxxxvij. S. car. 89

Aīam christi studet querētes videntur
illas opinioēs sciuisse f. lxxxix. B. car. 89

Aīa h̃z tria vbra f. xcij. E. car. 92

Appetitus.

Appetit ser nāl̃r hoies f. xxx. J. ca. 28

Appetit pāt tria f. lvi. E. car. 54

Aqua.

Aque motu intelligit̃ motus anime. f.
xix. E. car. 18

Aquarum sunt tres differentie sermo.
xlvij. A. car. 45

Aqua alit cōicāt puteus: alit fons: alit
fluuius ser. xlvij. B. car. 56

Ad aqua grē nos inuitat christus sermo
car. 65

Arbor.

Arbor: cedria nauis fuit s. viij. l. car. 8

Auarus.

Auarus ē insaturabilis inferno. p. cupi
rētia: terra s. xl. l. car. 37

Auaritia ē pia in accessu: p. tina in p.
gressu: vicia in p. cessu s. xl. l. car. 37

Auaritia cito extinguit: q. tollit tria q.
sunt cā vite s. xlv. l. car. 44

Auari oēs potēte studēt auaritie ser.
liij. l. car. 52

Auarus h3 auaritia in oib3 sensibus.
ser. liij. l. car. 52

Audire.

Audire nolūt clamorē christi tria gene
ra hoīu3 s. lxxvi. l. car. 75

Auis.

Aues triplici de cā ad dños redire no
lunt s. xxvi. l. car. 24

Baculus.

Acculo vtunt pegrini ppter
tria s. xc. l. car. 95

Benedictio.

Benedictio comestiones d3
precedere ser. li. l. car. 49

Bonum.

Bona spalia: spūalia: z gratuita: z na
turalia disputat luxuria s. xxxv. l. car. 32

Bonus.

Bonoz in genere sunt quattuor: dñe f.
xvi. l. car. 1

Boni sunt frater: soror: z mater christi.
ser. xvi. l. car. 1

Bonus hō iter bona: malus: inter ma
la: z aliqñ malus iter bona: aliqñ bono
iter mala ser. xxliij. l. car. 22

Bona spūalia hñt magnā delectatōez.
s. xliij. l. car. 41

Boni sunt vel in vita actiua vel p. tēpla
tiua vel in pnia s. xij. l. car. 18

Pio bonis quidā reddūt mala sermo.
lxxi. l. car. 69

Boni qdā z mali qdā fuerūt i p. cessio.
ne palmarū ser. lxxx. l. car. 80

Bonoz sūt tres dñe f. lxxx. l. car. 80

Brachium.

Brachia duo deus hab3. sermo. lxxxij.
l. car. 81

Ladere.

O Adit fortiter illud qd cadit
propter duas causas sermo
lxxliij. l. car. 30

Occiderūt ap. l. a fide chri.
sti passione s. l. l. car. 48

Calix.

Calix dñi passio christi s. xxx. l. car. 27

Calices tres hab3 deus in pñti. sermo.
lxxx. l. car. 27

Calice det qñ quis bibit cū eo cognosci
tur p tria s. xxx. l. car. 27

Calix vini mixti purgatoriu dñi ppter
multa ser. lxxx. l. car. 28

Calices tres h3 de3 christi s. lxxxix. l. car. 28

Lampara.

Lamparas duodecim habuit christus
ser. xc. l. car. 90

Laput.

Per caput intelligit intētio s. lxxxviij.
l. car. 87

Charitas.

Charitas seruus christi designat in ei3
siti ser. lxxxix. l. car. 88

Charitas christi oēm aliu3 amorem su
perat ser. lxxxviij. l. car. 87

Clamor.

Clamauit i cruce xp̄s s. xxvi. l. car. 26

Clamauit xp̄s fortiter vt audiretur ser
mo. lxxvi. l. car. 76

Clamorē crucis percussio tabule signifi
cat ser. xc. l. car. 90

Claritas.

Claritas ē pater z filius z spūs sanct3.
ser. lxxxvij. l. car. 76

Claritas ē triplex s. lxxxvij. l. car. 75

Lecus.

Lecitas trib3 mōia cā s. lviij. l. car. 54

Leci illuminati tria sunt signa. sermo.
lviij. l. car. 55

Lelum.

In celo oēs sunt soluti: in inferno oēs
ligati ser. xliij. l. car. 39

In celo sunt oia purati: mūdo mixtati
inferno oia cū lamēto s. lxxx. l. car. 79

Lena.

In cena pnie xp̄s ponit tria fercula. s.
x. l. car. 10

In cena xp̄s accepit psonā seruī: am.
ctepi ser. lxxxviij. l. car. 87

Lera.

Lera mollis qdā sūt: ali3 sūt lapidei

Quadragesimalis

alij sūt spīe pūgētes s. lxxvi. § car. 62
 Logitātes nre sepe i tres pres diuidū
 tur ser. lxxvii. § car. 73
 Cognitō dī ē vita bfa s. lxxviii. § ca. 76
 Cognitio i pūti ē serotina: i celo meri-
 dianā i inferno nocturna. s. vij. L car. 7
 Cognitio pūstī i duob⁹ s. lxxvii. § c. 56
 Cognita n erāt tria d pīe s. lxxv. § c. 61
 Logitātes sūt tres s. lxxviii. § car. 73
 Logregatio ipōtat qnqz s. xli. B c. 38
 Cōmissit de nobis q̄tuo: s. xij. B ca. 11
 Cōpatat xps amīco defuncto sorozib⁹
 z sibi s. lxi. B car. 59
 Cōriti sūt alig: alig attriti: z alig du-
 ri s. xlii. B car. 12
 Cōritio pōt ēē tāta q̄ sufficit ad dele-
 tionē peccati s. xlii. B car. 47
 Cordis potentie q̄tuo: p̄siderant ser.
 xvi. L car. 96
 Corditriplex saxū aduolūt debet ser.
 xci. § car. 91
 Cor cōtinet duo. s. intellectū z affectū.
 ser. xliii. § car. 22
 Corpus xpi dī tēplū multiplici ratōe.
 ser. liij. B car. 51
 Corpus xpi erat saccus diuinus. s. mo
 lxxvii. L car. 83
 Corpus christi erat saccus plen⁹ the-
 sauro s. lxxv. A car. 84
 Corpus xpi diuidit in tres pres ppter
 multa s. lxxvii. B car. 31
 Corpus xpi sūt vīrtuosuz z qeqd erat
 in eo sicut balsamo s. lxxv. L car. 84
 Corp⁹ xpi sūt caro tāquam herba. ibi.
 dem. B car. 84
 Corpus christi avarus p̄cīt in terram
 ser. lxxvii. L car. 86
 Corpus christi indigne suscipietes tri-
 plicē penā incurrit ibidē. E
 Corp⁹ christi sumētes cōsiderāt fru-
 ctū magne vilitatis. ibidē. E
 Circa corpus christi sensus decipiūtur
 ser. lxxvii. B car. 88
 Corp⁹ xpi sumētib⁹ p linteamina si-
 gnificat illa q̄ sūt necessaria s. xci. B c. 91
 Creatura ē mutabilis ex pte p̄ncipij
 medij z finis s. xxv. L car. 23
 In cruce xps voluit exaltari ser. xxv. z
 s. lxxi. A car. 23 z 80
 In cruce xps clamauit multipl. s. mo
 xvi. B car. 24

Cruce significat torcular in vinea s. mo
 xxvii. B
 Cruce supiducte sūt quattuor trabes.
 ser. lxxi. L car. 64
 Crux sūt vexillū pasta ser. lxxvi. § c. 75
 In cruce christi traxit ad se p̄ctores ser
 modis s. lxxvii. B car. 81
 In cruce christi inclinauit ad dexteram
 pīe ppter tria. ibidē. B car. 81
 In cruce xps hūit man⁹ aptas ibidē. §
 In cruce christi agnouit tria genera p
 sonarū ser. lxxviii. B car. 82
 In cruce xps emisit voces pīe p̄questio-
 nis ibidē. § car. 83
 In cruce xps opa p̄ctatis diuidit s. mo
 lxxvii. A car. 83
 Circa cruce ter genua flectimur ppter
 tria ser. xc. B car. 90
 Crux xpi itelligit p bacculum. sermo.
 xcv. B car. 95
 Luratiō dī h̄re tres colores s. lvi. § c. 34
 Lurauit christi sensus corporales z spī-
 rituales. ibidē. § car. 34
 Luratiōis perfecte tria sūt signa: ibi.
 dem. E
 Lurat christi velocit: facili: z corporali.
 ser. liij. E car. 4
 Luratiōe xps oñdit suā potētia: sapiē-
 tiam: z bonitatē ser. lxxvii. B car. 34
 Lurari licebat corporalia: fontē: spūalia.
 ser. lv. L car. 33
Omnati deū inueniūt z nō in-
 ueniunt. s. lxxv. B car. 65
 Dānati erūt in magna an-
 gustia ser. xi. B car. 11
 Dānatoz in inferno sūt diuersi ordi-
 nes ser. lxxij. E car. 70
 Detractō diuersimode fit s. lxxij. L c. 70
 Debalbat xpi sanguis s. lvi. do. lxxviii.
 J car. 87
 Dedit xps oia q̄ hūit s. lxxvii. B car. 82
 Dedicatio tēpli triplex s. lxxi. A c. 69
 In deo cōsiderat verbū. velle. z opus.
 ser. lvi. B car. 3
 De⁹ dī trib⁹ mōis s. lxxi. § car. 69
 Deus inplacabiliter trascessit cōtra re-
 probos ser. xij. B car. 12
 Inter deum z hoīem ē maior fraterni-
 tas: sanguis: z affinitas s. xvi. L c. 15
 De⁹ recipit peccatoriē velocit: dulciter:
 honorabiliter: letant. s. lxxv. E car. 32

Tabula

Deus fecit opa misericordie potencie et sapientie ser. xlv. A car. 42
Deus h3 duos oculos. f. sapientie et misericordie ser. li. B car. 48
Deus h3 in sua curia tres cancellarios ser. lxvij. L car. 61
Deus fuit christus hoc testat p^r filiis et sp^s sanctus ser. lxxi. B car. 69
Deus dicit trib⁹ m^ois ibid^e. f. car. 69
Deus cognoscit fideles p^r imaginē suā sermo. lxxij. R car. 71
Deus fecit nos de sua progenie sermo lxxvi. f. car. 75
Deus est ignis dulcedo et lux sermo. lxxvij. f. car. 77
Diabolus tribus telis xpm tentavit f. mo. viij. B car. 8
Diabolus tentans incipit a leuiorib⁹ ibidem. L car. 9
Diabolus est serpens piscis et lupus. sermo. x. L car. 15
Diabolus qnq3 allegatōib⁹ ondit peccatore eē damnadū ser. xl. L car. 11
Diabolus inhabitat in corde ymbroso. vacuo et lutofo ser. xv. B car. 15
Diabolus est pater iudeor⁹ qⁱ ipm i tribus imitant ser. xvij. L car. 16
Diaboli principes sunt tres sermo. xx. xij. B car. 20
Diabolus quē christus cecit d^r beelzebub et ondit q^rrupl^r f. xxxvij. B. car. 34
Inter dyabulos sunt quattuor p^rncipales ser. xxxvij. A car. 35
Diabolus serpens p^r quattuor expellit ibidem. B car. 35
A dyabolo qda sunt oppressi a carne et mundo ser. lxxvij. B car. 77
Diaboli opera sunt multa sermo. lxxx. xvi. E car. 96
Dies quattuor lazari sunt mala cogitatio delectatio opus p^rsuetudo et p^rsensus sermo. xl. A car. 37
Diem hore sequunt nō dies horam ser. mo. lxi. B car. 58
Dislegendi sunt inimici quadrupl^r sermo. v. E car. 5
Dislexit nos christus plus q^m sua sermo v. B car. 5
Dislegendi inimicos fructus est duplex sermo. vi. L car. 6
Dislegendi sunt inimici pp^r vitandū periculum sermo. vi. B car. 6

Disligit xps tripl^r ser. lxxij. L car. 59
Disligere mūdā est magnus labor sermo. xliij. B car. 41
Disligit christus p^rteplātes opantes et a peccato surgentes ser. lxxij. L car. 59
Discipulor⁹ sunt tres differēte sermo li. B car. 49
Discipulos xps misit b^rnos pp^r tria sermo. lxxx. B car. 73
Christus inter discipulos tria i v^rsu habuit sermo. xcviij. A car. 97
Discipuli manserūt in merore in timore et errore sermo. xcviij. f. car. 98
Discipuli diuersa sentiebāt d^r xpo post resurrectōem ser. xcviij. B car. 98
Diues circa diuitias tripl^r peccauit f. xxxi. B car. 23
Diues moit^r morte clpe f. 31. f. car. 29
Diues tripl^r in lingua peccauit. xxxi. B car. 29
Diuitis pena augetur ex multis sermo xxxij. A car. 29
Diues torquet in inferno multip^r ser. xxxij. B car. 29
Diuitis petisio fuit iniqua satua et improvida sermo. xxxij. E car. 30
Diuitie ipales nō sunt vere diuitie pp^r multa ser. lxxij. B car. 61
Diuites fugerūt christū paupes ipi ad herebat ser. lxxx. A car. 79
Christus in cruce docuit tres lectōes f. mo. xxvi. B car. 23
Doctrina platoz et malorum accipit d^r sermo. xxvij. B car. 24
Docuimta m^rsa xps ddit f. 89. A. cā. 83
Dñi cū suis hñt q^rtuor p^rmunia sermo iij. L car. 3
De domo quis expelli potest tribus de causis sermo. xxxvij. L car. 34
Splendor faciei christi significat quatuor dotes corpis f. xxi. E car. 19
Inter molle et durū ē magna differētia sermo. iij. B car. 4
Quattuor magnas duritias xps ostēdit chananee f. xxij. A car. 20
Oli erat q^rtuor dura et inflexibilia ser. xxij. B car. 21
Ecclesia ad duplex officium edificat ser. xij. A car. 19
In ecclesia pōit de^r cor suū nō me suū et oculos suos sermo

plū. B car. 13
 Uinea missica ē ecclesia i qua sūt disse-
 rentes palmities s'mo. xxvij. B car. 30
 Ecclia spafceue p oib⁹ orat f. xc. 7 c. 90
 Ecclesie in parascue visitant pp tria f
 mo. xc. k car. 90
 Elemosyna ualet in vita i morte z post
 mortem ser. vi. E car. 6
 Elemosyna expellit dyabolū in vita f.
 xxvij. E car. 35
 Qui dat bona spalia deus dat ei mul-
 ta s'mo. xxvij. B car. 36
 Elemosyna ē sicut oleū i lucerna sicut
 sol dicit z aia corpi f. li. B car. 50
 Elemosyne q's elemosynaria uirgo b'ra
 dat sūt multe f. lxvij. k car. 77
 Elemosyna ē vitilis in vita z in morte z
 post mortē ser. lxvij. f. car. 78
 Esurijt xpo trib⁹ v'clib⁹ f. xxix. B car. 26
 Eternitate ostendit Augustinus exem-
 plo dupliet ser. xx v. B car. 23
 Eucharistia diuidit in tres ptes q' cor-
 pus chisti missicu h'z tres partes sermo
 lxvij. B car. 31
 Eucharistia sumētes tria debēt pbare
 ser. lxvij. A car. 86
 In eucharistia cibo dz os eē mūdū a d
 traciōe z gula f. lxvii. B car. 86
 Aluarus eucharistia p'icit in terras lu-
 curiosus in lutū supbus in ventus s'mo
 lxvij. E car. 86
 Eucharistia sumētes indigne incurrūt
 triplicē penā ser. lxvij. E car. 86
 Circa eucharistia sensus decipiunt ser-
 mo. lxvij. A car. 88
 Expelli de domo q's pōt in tribus cas-
 bus ser. xxvij. E car. 34
R It aliqn aliqd aurt naturā
 aut p artē ser. li. f. car. 49
 Deus p'familias tres h'z
 famillas ser. xxvij. A car. 31
 Febilis significat peccatus mortale s'mo
 xl. B car. 42
 Febilis quartana significat supbia ser.
 xlvi. E car. 44
 Gemina circū dabūt viz tripliciter expo-
 nit sermo. xxij. B car. 20
 Setor in inferno causat a quattuor ser.
 xl. B car. 34
 Mūdant sp in festo uolūt eē z nūquaz
 in vigilia ser. lxvij. J. car. 68

festū triplex est diuersimode celebran-
 dum ser. lxx. A car. 68
 Festū dyabolicū nō ē facendū triplicet
 de cā ser. lxx. B car. 68
 Festū nō dz fieri de aia plūcta corpi pp
 tria ser. lxx. E car. 68
 Festū fit de sanctis tribus de causis f.
 lxx. E car. 68
 Festiuis n' sūt imponēda tristia nec for-
 tia infirmis ser. lxxvij. B car. 83
 Glēdi seu ploia di sunt tres sermo. lxx.
 B car. 57
 Gletus vidue causabat ex quattuor ser-
 mo. lx. A car. 57
 Tres sunt fletus seu luctus dolorosi f.
 lx. E car. 57
 Fides ē magna qn ē adiūcta tribus ser-
 mo. xxij. B car. 21
 Turris vice ē fides f. xxij. E car. 31
 Fideles ipugnant p p'spa z aduersa f.
 xxij. f. car. 31
 Deus n' delitū suoz obliuisci nō pōt ser.
 xvi. B car. 97
 Per silia significat peccator sermo. xx.
 ili. B car. 22
 Silius dei cognoscit p tria signa iter n'
 hum seruū z mercenariū est differentia
 f. xxv. B car. 32
 Silius dei tria hūit. f. carnē aliam z dei-
 tatē ser. xxvi. f. car. 33
 Silius de patre in mūdo tria māifesta-
 uit ser. lxvij. B car. 76
 Uxor fornicaria lapidabat nō vir s'mo
 xli. f. car. 47
 Quidā fugerūt a christo corde z corpe
 ser. lxxx. B car. 80
 Triā sūt q' plātā instructuofaz sepe fru-
 ctificare faciūt ser. xliij. B car. 42
Gaudet de⁹ gaudēt angeli gau-
 dent sancti de puerione pec-
 catoris ser. xxv. f. car. 33
 Ad aquā grē christus nos f.
 ultat ser. lxvij. E car. 65
 Gratie potentia receptuaz hūit boni z
 mali ser. lxvij. A car. 66
 Gratie gustū dat dñs seruīs suis s'mo.
 lxvij. E car. 66
 Gratie gustus supplicia vertit in dul-
 cedinem ser. lxvij. B car. 66
 Gloria sanctorū a quattuor describit f.
 xxi. A car. 19

Tabula

In gloriosa trāffiguratōe tota trinitas
apparuit. ser. xxi. B car. 19
Heredes post mortē sūt q̄tuor
sc̄s parentes bestie vermes z
demonēs. ser. ij. B car. 3
Hō inter elementa plus h̄z
de terra. ser. ij. B car. 2
Hō h̄z mutabilitatē in corpe mente: et
operatōe ser. ij. L car. 2
Hō quādo ē bonus inter bona: malus
inter mala: bon⁹ inter mala: z mal⁹ iter
bona. ser. xxiij. J car. 22
Hōis stat⁹ tripl̄r cōsiderat i v̄ita i mor
te z post mortem. s. xxi. A car. 23
Hō ē arbor cuersa. s. xliij. A car. 41
Hō erat insipidus supbus z imūdus. s.
lvi. B car. 55
Hō erat mortuus quadruplici morte.
ser. lxxvi. B car. 74
Hō debet ch̄stus compati propter tria
ser. lxxvi. k car. 75
Hō erat exclusus a celo: clusus in iser
no. ser. lxxvi. A car. 85
Hōsem tria impediebāt: ne rediret ad
celū. ser. lxxvi. B car. 85
De corpe hūano ita ē sicut o piato z in
strumēto ferreo. s. lxxij. L car. 72
Hūanū genus mortuū erat p̄ditū z di
spersū. ser. lxxvi. B car. 74
Honores tria mala inducunt. Sermo
xvi. B car. 97
Inter hostiā z victoriā est differentia.
ser. lxxviii. B car. 83
Hostia ch̄stus fuit quadruplici igne in
flamar⁹. ser. lxxij. B car. 83
Humilitas offenditur vero exēplo z fa
cto. ser. xxiij. L car. 21
Humilitas orationis cōiūcta tria bōa fa
cit. ser. xxiij. B car. 22
Per viā hūilitatis fuit ch̄stus a brā
virgo z sc̄l. ser. xxviii. B car. 26
Hūilitatis finis duplex ē. Sermo. xxvi
ij. E car. 26
Humilitas meretur quinque bona. ser
mo. xxviii. S car. 26
Hūilitas ē cā pacis sicut supbia dissen
siois ser. xxix. L car. 27
Ieiunū quādragēsimē ichoaf
in quarta feria p̄pter multa.
ser. i. A car. 1
Ieiunare dēm⁹ i nūcro qua

dragēsimō tribus d̄ cāser. x. A car. 9
Ieiunū deū placat demonē fugat. ser.
mo. x. B car. 9
Ieiunādō ch̄stus oñdit q̄ sit oipotes.
ser. x. B car. 10
Ips trib⁹ vicibus esurijt. s. 29. B car. 26
In inferno sunt tria piata. sermo. lxx.
ij. S car. 70
Infernales tenebre dicūt ex terrores di
uersimō de ser. lii. B car. 4
In inferno sunt feces oīum elemētōz e
oīum rerū. ser. xxx. B car. 28
In inferno est omnimoda fames. ser.
li. k car. 49
In inferno sunt oues diaboli. Sermo.
lxxii. B car. 70
In inferno sunt diuersi ordines dāna
torū. ser. lxxii. E car. 70
Infirmitas in homine causat ex mul
tis. ser. lvi. A car. 53
Infirmos ch̄stus sanauit per quattuor
oī remedia. ser. lvi. B car. 54
Infirmitas quedā ē corporis quedā est
aīe. ser. lxi. B car. 59
Infirmitatū siue egrotatū tria ponunt
genera. ser. lxxij. A car. 71
Domo fuit infirmus in capite in mani
bus z c. ser. lxxv. B car. 54
Infirmitates corpales aliter cognoscit
theoricus aliter practicus aliter infirmus
ser. xciii. B car. 95
Inimici diligendi sunt quadruplici.
ser. v. L car. 5
Inimicis dēm⁹ amorē odiū cōpassio
nē z beneficiū. ser. vi. B car. 6
Est duplex fructus diligēdi inimicos.
ser. vi. L car. 6
Inimici diligēdi sunt p̄pter vitādus
periculū. s. vi. B car. 6
Cōtra illatas iniurias quattuor reme
dia. ser. lxx. B car. 63
Insuria irrogatur i multis. sermo. lxxx
iii. E car. 81
Deus cōtra reprobos irascit i placabil
ter. ser. xij. B car. 12
Cōtra irā seu furore iudeorū hūit x̄ps
quattuor remedia. s. lxx. E car. 63
Quidam sunt vt cera mollis. sermo.
lxxi. S car. 64
Iudei intēdebāt ch̄stū decipere vel ter
rere vel turbare ser. lxxi. B car. 69

Quadragesimalis

Inter xpm e iudeos tres erant ofie. f. car. 67
 Iudei imponebant xpo tria. fer. lxix. car. 67
 Iudei se ostendunt liberos triplici li. car. 16
 bertate fer. xvij. B car. 16
 Iudei habant samaritanos sicut excōl car. 44
 catos triplici dō cā f. xlvij. A car. 44
 Iudei fuerūt de natura noctue q̄ p̄ lu car. 60
 cem exerceat f. lxij. L car. 60
 Iudei quattuor mores pati christū vo car. 63
 lebant f. lxvi. A car. 63
 Iudeorū quidā malitiosi: et qdā vana car. 67
 glorioſi erāt f. lxix. A car. 67
 Iudiciū quattuor modis comipitur. fer. xi. A car. 10
 In iudicio dñs ordinate procedet. fer. xij. A car. 11
 Iusticia ē triplex f. vi. A car. 5
 In iusticia xps seruat ſeueritatē man car. 52
 ſuetudinē et diſcretionē f. liij. L car. 52
 Aritas ſeruens xpi designat in cl̄ ſiti f. lxxxix. B car. 88
 karitas christi oēm alium amorē ſupat f. lx xix. L c. 88
 Albia duo h3 christi f. ḡam et gloriā f. lxxxij. L car. 81
 Per lac intelligit puritas cor potis f. lxvij. S car. 65
 Lachrymarū quattuor ſunt genera. fer. lxix. L car. 71
 Lachryma h3 tres magnas efficacias fer. lxix. E car. 72
 Landari nullus d3 velle reſpiciedo vt tam p̄teritam p̄ſentē et futuram fer. xlix. B car. 46
 Laudare dēū debemus in p̄ſenti viſa et futura ſc. lxxvij. S car. 76
 Laus christus pedes corpales et ſpūa car. 87
 les f. lxxvij. S car. 87
 Tribus de caſis ſubditi nō lauānt fer. lxxvij. B car. 87
 Ad lauādas aias christi ſpūale lictutū fecit fer. lxxvij. R car. 88
 Zecro quadruplex f. xxvi. B car. 23
 Quēdā ſunt leuia quēdā graua et qdā media. Triplici libertate iudei oñdunt ſe liberos f. xvij. B car. 16
 In lingua viues tripliciter peccauit. f. xxxi. B car. 29
 Deus hoſ beāt lingua ad tria officia.

f. xxxvij. E car. 74
 De ſeu lingua ē diligēter cuſtodiedus fer. xliij. S car. 41
 Tres linguas hō aliquando hab3 fer. xviij. L car. 98
 Quidā locus ē ſupremus: quidā medi us: quidā infimus f. xxv. B car. 23
 Bene illuminatus citius maculas deprehēdit fer. lvij. L car. 55
 Lixtus lux oēm hoīem illuminat ſed nō oēs illuminant f. lxij. A car. 60
 Luna multipliciter obſcuratur. ſermo. lxij. E car. 62
 Lupus cognoscitur tripliciter ſermo. lxix. B car. 70
 Luxuria diſſipat oīa bona rpalia: cor poralia: ſpūalia: et gratuita ſermo. xxxv. B car. 32
Macerant ſe diuerſa diuerſimo de ſer. xxxvij. L car. 35
 Maculas minimas melius videns citius deprehendit. fer. lvij. E car. 56
 Magnanimus dici pōt tribus modis. fer. lvi. A car. 53
 Marie cōſecrat ſabbatū ppter multa ſermo. viij. A car. 7
 Marie dicitur nauis ppter multa fer. viij. B car. 7
 Maria inquātū mediatricē aſſimilatur ſoli aurore et lune f. viij. S car. 8
 Maria fuit xpi vera mater tota maſ. fer. xxij. A car. 20
 Semina circūdabit vītrū hoc tripliciter exponit fer. xxij. B car. 20
 Maria chriſtum tripliciter dilexit fer. xxij. L car. 20
 Maria fuit ſortis i amore ſermo. xxij. B car. 20
 Maria dilexit ſapienter quod p3 p̄ tria. fer. xxij. E car. 20
 De maria chriſtus curas hūit in infan tia ſua fer. xxij. S car. 20
 Maria fuit vera ſtudioſa et pia mater chriſti fer. xxxvi. A car. 33
 Maria cōparat ſoli aurore lune ſmo. xxxvi. B car. 33
 In maria tota trinitas ſcripſit ſermo. l. L car. 47
 Maria in triplici ſtatu nos iuuare po teſt ſer. l. L car. 47

Maria habet misericordiam excellenti
perueniente. ser. l. E car. 48
Maria a fide cadere non potuit. ser.
l. E car. 48
Maria lux illuminans et illuminata.
ser. lxxij. A car. 61
Maria est aurora. f. lxxij. B car. 61
Maria in hac vltima habuit tres tribula
tiones. ser. lxxij. E car. 62
Maria est iustus sol. f. lxxij. B car. 62
Maria est tentatis acies armata. ser.
lxxij. B car. 62
Mariam pater fecit thesaurariam: fili
us camerariam et spiritus sanctus cella
riam. ser. lxxvij. A car. 76
Maria in celo habet magnus posse tri
pliciter. ser. lxxvij. B car. 76
Maria christo opera misericordie im
pendit omnia. ser. lxxvij. E car. 77
Maria vterus fuit pulcher. sermo. lxx
vij. B car. 77
Marie thalamus fuit depictus tripli
ci colore. ser. lxxvij. E car. 77
Maria habuit ortum: campus virida
rium. ser. lxxvij. B car. 77
Maria elemosynaria dat multas ele
mosynas. ser. lxxvij. K car. 77
Maria vestit duplici vestimento. ser.
lxxvij. L car. 77
In maria tria fuerunt. ser. lxxvij. M
car. 77
Maria fuit domus dei in qua fuerunt
tria solaris. ser. lxxvij. N car. 77
Marie anima tota facta est charitas si
cut ferrum ignitum factus est ignis. ser.
lxxvij. O car. 77
Maria in triplici statu filios adiuvat.
ser. lxxvij. B car. 82
Marie legauit christus paranymphe
triplici ratione. ser. lxxvij. E car. 84
In corde marie pugnabar duo amores
et duo dolores. ser. xcij. B car. 92
Maria in christi passione habuit multa
amaritudinem. ser. xcij. A car. 92
Maria dolor causabat ex multis. ser.
xcij. E car. 92
Maria non fuit ad sepulchrum cum alijs
mulieribus propter tres causas. sermo.
xcij. E car. 93
Marie christus primo apparuit ostē
ditur tripliciter. ser. xcij. E car. 93

Maria est media inter deum et hominem
sicut eius fuit media inter serpentes et ho
minem. ser. xcij. L car. 94
Per mare intelligit peccator. f. viij. E car. 8
Mater naturaliter plus diligit filium
quam pater. ser. lx. B car. 57
Medicinas quatuor exhibet medicus
spiritualis infirmo. i. per dōl. f. xx. A car. 18
Mediator christus fuit inter deum et
hominem. ser. lxxxi. L car. 80
Memoriam mortis vtilis est triplici de
causa. ser. l. E car. 1
Mediator tria debet habere. sermo.
lxxxi. B car. 80
Milites triplici potest accipi. f. lli. E car. 3
Misericordiam angelorum tripliciter in
telligitur. ser. x. B car. 10
Ex miraculo lazari boni facti sunt me
liores. ser. lxi. K car. 59
Miraculum seu suscitatio lazari certifi
catur per oēs sensus. ser. lxi. J car. 59
Miracula fiebat propter tria in primi
tiua ecclesia. ser. xv. B car. 14
Quedam miracula habent utilitates:
quedam ad demonstrationes et quedam virum
q̄. ser. li. E car. 48
In miraculo lazari quedā fuerunt rei
trahentia. ser. lxi. L car. 58
Ad miraculum inducentia fuerunt tria.
ser. lxi. E car. 59
Discretio magna in christo comenda
tur. ser. xcij. A car. 21
Misericordia christi allegauit ephana
nea et suam miseriam. ser. xcij. E car. 22
Misericordia homo ex parte principij medijs
et finis. ser. ij. A. z. xcij. B car. 2 et 22
Misericordia christus deposuit omnem non in
misericordiam. ser. xcij. B car. 93
Missa in parasceue non habet punctu
pium nec finem. ser. xc. E car. 90
Aliud est non peccato: aliud pro pec
cato. ser. xxv. B car. 23
Dominus non est plus credendus quam scri
pturis. ser. xcij. E car. 30
Dominus memoria a peccato preseruat.
ser. xcij. J car. 42
Dominus fuga dicis. ser. lxi. B car. 56
Tres mortuos christus suscitauit. ser.
lxi. B car. 56
Dominus vixit domine tribus de cau
sis. ser. lxi. E car. 58

Quattuor moites iudei christi pati vo
luerunt ser. lxxvi. A car. 63
Mortuus erat hō morte quadruplici
sino. lxxvi. B car. 74
Mors pūatōis dei est grātor: geben.
na sermo. lxxvi. C car. 74
Mort in cruce christus noluit triplici
de causa ser. lxxxi. A car. 80
Mortē christi tribus diebus planxit ec
clesia sermo. xc. B car. 90
Mortū d3 religiosus assimilari sermo
xci. R car. 91
Mortuorū compa vngbant antiquus p
pter multa ser. xcij. B car. 93
Mortuus mortuū suscitāt qñq3 z vlti^o
mortuū ser. xcij. S car. 95
Mortus est triplex circularis obliqu^o z
rectus sermo. iij. B car. 3
Mortus aque p angeluz significat mo
tum animi ser. xix. E car. 18
Tres sunt pñe que nō pñt moueri f.
mo. xli. B car. 43
Muller h3 quattuor retrahētia a pec
cato z vir in vnū s. xlix. B car. 47
Mulleris pulchritudo ppar tribus. f.
carbontē. f. lxxij. B car. 27
Muller quattuor custodie sūt adhibē
de ser. lxxij. B car. 72
Mulleris deuotio in tribus attendit f.
mo. xcij. A car. 93
Mundana in pñti sunt mixta in celo
pura zē. f. xviij. E car. 17
Mundana sunt vana ex parte principij
medij z finis ser. xviij. S car. 17
Mundani sp volūt festū z nūquā vigi
lam sino. lxx. J car. 68
Mundus ē hucus instructuosa ser. liij.
S car. 41
Natus vltic beata vgo sermo
vii. B car. 8
Natus d3 penitentia sino
vii. A car. 7
Natus arboris cedrine fuit christus ser
mo. viij. L car. 8
Natiuitates seu conceptōes sunt tres
ser. xxvi. B car. 33
Nāra naufragij christus dedit triplex
remediū f. lvi. B car. 64
Nefores christi sunt quattu
or ser. lxxvii. S car. 86
Nidum pōi pñderari qdru

plexiter sermo. v. B car. 5
Omnia opera misericordie magdalenae
exercuit circa xpm f. lxxij. B car. 73
Omnia opa fecit deus in numero pōde
re z mensura ser. lxxix. E car. 89
Opera dyaboli sunt multa sermo. xcvi.
E car. 96
Oratio exaudif pp tres comites sermo
liij. B car. 4
Oratōis cubiculū. i. pñscientia d3 ē mū
dum sino. vi. S car. 6
Oratio nō exaudif tribus de causis ser.
xliij. L car. 13
Oranēcia orantū seu petijt vltiter hu
militat feruēt z sapiēt f. xxiij. L car. 22
Oronū humilitas pñuncta tria bona fa
cit f. xxiij. B car. 22
Ut oō oranti prosit quattuor d3 hñe f.
xxij. L car. 22
Oratē de exaudif aliqui ad votū. aliqui
ad meritū f. xli. L car. 38
Oratio ē deo grata quādo habet tria f.
lxxix. B car. 79
Ecclesia orat p omnibus in parascue
sino. xc. J car. 90
Orsculac sunt christi quattuor pñone f.
mo. lxxix. L car. 89
Oues quēdam sunt nō dei sed dyaboli
f. lxxij. A car. 70
Oues dyaboli sunt in inferno sermo. i.
xxij. B car. 70
Oues dei p quattuor signa cognoscunt
sino. lxxij. B car. 70
Oulb^o suis quattuor voces dat pastoz f.
mo. lxxij. J car. 70
Patētia tribus iniurijs appio
bas f. xxiij. L car. 21
Panib^o qñq3 spūalibus quo
tidie reficit f. liij. B car. 50
Panis penitēcialis tribus farinis cōfi
cit ser. liij. B car. 50
Panis sacramētalīs formatus ē in vte
ro vrginali f. liij. B car. 50
Panis sacramētalīs multiplici igne ē
coctus ser. liij. B car. 50
Panis iste qñq3 vulneribus est icctus
sino. liij. S car. 50
Panis infernalis pñfic ex peccato ser.
liij. B car. 50
Panem celoz sancti manducant sino
liij. B car. 50

Paralytici sunt qdam quantū ad sen-
sum. qdam quantū ad moriū. qda quantū
ad virūqz f. liij. f. car. 3
Parentes honorare debemus pp qntu
or cas fmo. xliij. B car. 40
Honorare parentes z eis subuenire natu-
ra docet f. xliij. E car. 40
Christus honorauit mrem suā qz de ea
curā habuit in vita. in morte. z post mor-
tem fmo. xliij. L car. 40
Apenitibus recipimus esse nutrimentū
z documētū f. xliij. B car. 40
Passionis christi meditatio sanat oēs i
firmitates fmo. xlv. B car. 18
Christus patiebat vt elemēta purgaret
fmo. xxv. f. car. 23
Passio christi memoria inducit ad cō-
terendū pñendū z satisfaciendū sermo
xxix. A car. 26
Passio xpi dī calix f. xxx. A car. 27
Sanguis christi h3 de albare fmo. xxx.
B car. 27
Dolor christi fuit in passioemagnus in
tēhne z extēhne f. xxx. E car. 28
Passio xpi fuit cōis f. lxxxi. B car. 30
In passioe christi fuit totus calefactus
qd p3 p qntuor f. lxxxi. B car. 31
In passioe christus traxit ad se celestia.
terrestria z infernalīa f. lxxxi. A car. 31
Passio christi fuit fructuosa sermo. lx.
xxv. f. car. 34
Passio christi triplex memoriale ha-
bemus f. lxxxi. B car. 36
Passus ē christus i toto corpe f. lxxxi.
J car. 39
Qui dant adhuc oī christi acerū oscu-
lū iude f. lxxxi. k car. 39
Passioe christi agm^o cū lamēto scōiū
cū gaudio f. xc. E car. 90
In passioe christi beata ego hūit mul-
ta amaritudinē f. xcij. A car. 92
Pauper patit tria incōmoda ser. xxxi.
B car. 29
Paup lazarus erat aux^o dei margarita
dei ser. xxxi. E car. 29
Pauper christus fuit z vacuus in vita
in morte z post mortē f. lxxxi. B car. 31
Paup oīm tribus modis firmabatur f.
lxxv. E car. 34
Pacē debemus habere corde ore z ope
sermo. xcviij. E car. 98

Peccator tria incōmoda patit sermo
i. L car. 1
Peccator tria bōa pāit f. i. B car. 2
Peccator ad modū paralyticū facit qe
scit z feret ser. iij. A car. 3
Peccator ē seruus peccati dyabolū z oī
um vitiōz ser. liij. A car. 4
Peccator torquet male petus pessime f.
mo. liij. L car. 4
Peccatores penitentes intelligunt p
mare f. viij. E car. 8
Peccator in cena penitētie pōit tria ser-
cula f. x. E car. 10
Aduersus peccatores tres accusatores
stabunt f. xi. B car. 11
Peccator ē cē dānādū dyabolus qnqz
allegatōibus oīlēdit f. xi. L car. 11
Generatio peccatorū seu maloz h3 tres
differentias f. xv. A car. 14
Peccator exhibet quattuor medicas
medicus spūalis f. xi. A car. 18
Peccator significat p illam chananee
fmo. xxiiij. B car. 22
Peccator a deo se auertēs incurrit tres
miserias f. xxxv. A car. 32
Ad quersionē peccatoris tria regunt
f. xxxv. L car. 32
Peccatozem deus recipit quadrupli f.
mo. xxxv. E car. 32
Peccator h3 principiū mediū z finem
fmo. xxxv. f. car. 34
Quidā peccata intelligunt qdā n^o z c. f.
mo. xliij. A car. 39
Peccator tria ad penitentiam i ducit
fmo. xliij. B car. 42
Peccator est imundus dei inimicus f.
xlv. B car. 43
Peccator de peccato in peccatū cadit
pp tres cas fmo. xlv. E car. 43
Peccatores sunt pōderosi z graues ser-
mo. lvi. B car. 54
Quod cecus idēst peccator sit illuat^o
tria sunt signa f. lvij. A car. 55
Peccatoris pñentia est fetida triplid
de cā f. lix. A car. 56
Peccatoris portatores ad infernū sūt
quattuor f. lix. f. car. 57
Peccator a multis h3 flet sermo. lvij.
B car. 57
Quando peccator h3 ex parte sul veri-
tates ei obulat misericordia dei f. lxxij.

Quadragesimalis

L Peccatrix maria deu p quattuor offen
derat fmo. lxxij. B car. 72
Quid sanitate peccatriciis iſirmas ſūt
ſicut veſpillones f. lxxij. S car. 72
Peccatū aſſimilat nubi ⁊ plūbo ſermo
pūij. B car. 14
Omne peccatum aut ſit p infirmitatem
aut p malitiam aut p inertiam aut p igno
rantiam aut per conſuetudinem longa.
ſer. xvij. A car. 17
Aliud ē mori peccato. aliud p peccato.
⁊ aliud in peccato f. xxv. B car. 23
Hō p peccatū fuit vulnerat⁹ cecatus in
furto dephēſus f. xxxi. L car. 28
Peccatū diuies tripliciter in lingua f.
xxxi. B car. 29
Peccatū mortale ſignificat febris fmo
xlv. B car. 42
Peccatum facit ſpiritalia inſipida f.
xlv. E car. 42
Peccatoꝝ genera ſunt diuerſa ſermo
xlv. A car. 43
Peccatū dolor non debet eſſe paruus f.
xlv. B car. 43
Peccato nihil ē. ponderoſius qd p3 ex
multis f. lix. L car. 56
Peccatoꝝ ſunt tres differentie ſermo
lix. E car. 56
Al peccato hō ſurgere nō pōt p pta ſtu
te fmo. lxxij. B car. 60
Peccatū occasio ſunt multa ſermo. lxx
liij. A car. 74
Pena chriſti ſcribitur tripliciter ſermo
lxxv. A car. 84
Pena chriſti fuit acerba. ignominioſa.
diuturna ⁊ inuſta f. xcij. B car. 92
Penitentia aſpera melius curat ⁊ c. ſer
mo. i. B car. 1
Penitētia d3 eſſe amara. amari⁹ alma.
riſima f. i. B car. 1
Penitētis planctus triplici planctui
aſſimilat f. i. S car. 2
Penitentia eſt nauis ſermo ſeptimus.
A car. 7
Qui voſūt agere pñiam quattuor picu
la patiunt f. viij. B car. 7
Penitentibus dant multa adiutoria f.
viij. B car. 7
Penitentes p mare intelligunt ſermo
viij. E car. 8

Penitenti ſunt tria neceſſaria ſer. xv.
B car. 15
In fonte pñie lauāt peccatoꝝ omnia
peccata f. xvij. L car. 18
Pñia grauis imponi non d3 tribus de
cauſis f. xvij. L car. 24
Penitentialis pñis pñicif tribus ſarinis
fmo. liij. B car. 30
Penitens ſignificat p ſumentū cui xpa
inſedit f. lxxvij. B car. 78
De his qui penitent in extremis dubi
tat Augu. f. xcij. E car. 94
In cena penitentiſ peccatoꝝ ponit tria
ſercula f. x. E car. 10
Ad pñiam tria peccatoꝝ inducūt ſer
mo. xliij. B car. 42
Olim crāt p dñt angeli actiui pēplati
ui ⁊ plati f. xxvi. S car. 24
Peregrinus chriſtus fuit pp plura ſer.
xcv. A car. 95
Peregrinus fuit chriſtus qñt ad mul
ta ſermo. xcv. B car. 95
Peregrini vtunt baculo ad tria. fmo
xcv. B car. 95
Peregrinus xps nihil hñit de plāo. f3
ſp aſcenſus ſer. xcv. E car. 95
Peregrinus chriſtus hñit tria hoſpitia
fmo. xcv. B car. 96
Peregrinus d3 chriſtus quātū ad picu
la fmo. xcv. B car. 96
Pericula multa ſunt ambulanti⁹ p
viam mundi f. xxvi. L car. 24
Petit chanaanica humili vſſr ſeruentē
⁊ ſapienter f. xxij. L car. 22
Petere principatū vel primatū p igno
rante tolerabile eſt. p ſcientente reſpēſi
bile p ſe vitupabile f. xxvij. B car. 27
Piſcina vtrutem h3 a tribus vt p3 ſer
mo. xvij. B car. 18
Per piſcē aſſatū intelligit caro chriſti i
cruce aſſata ſer. xcviij. E car. 98
Pontifex chriſtus dñcif tribus de cāis
ſer. lvi. B car. 64
Pōſiticiſ officiū eſt triplex ſermo. xx
vi. E car. 64
Potestas dei eſt magna maior maria
fmo. lxxvij. L car. 88
In corde quattuor potentie pñderant
fmo. xcvi. L car. 96
Purgatoꝝ d3 calix vini mixt⁹ p pier
multa fmo. xxx. B car. 28

Predicā d3 hīe plura. f. lxxv. A. car. 62
 Magna ē potestas pīclatorum. sermo. car. 38
 Pīclatorū conecōem subditi debēt re
 nerētē sustinere. ser. xliij. L. car. 39
 Pīclari aliqñ debēt se oñdere supiora
 aliqñ īferiores. ser. li. L. car. 48
 Pīclatus d3 ēē seuerus, discretus 2 mā
 suetus. ser. liij. L. car. 52
 A pcellione xpī quidā fugerūt corpore
 2 corde. ser. lxxx. B. car. 50
 In pcellōe fecerūt chīstō sex magnos
 honores. ser. lxxx. B. car. 50
 Propheā pfectū faciunt tria. sermo.
 lxxv.
 Propphetarū corda tāgt spūs sanctus
 ser. lxxvi. A. car. 74
 Tres puīclas fecit deus sermo. xcvij.
 B. car. 98
Querūt multi xpī nec inue
 niunt: qñ nō querūt vbi ē sed
 vbi nō ē. ser. lxxvij. B. car. 65
 Quidā quēsierūt chīstū
 p resurreccōem ī mane: qdā ī vespe qui
 dā ī nocte. f. xciiij. B. car. 94
 Quētem hōmīnī ī domo nō dant trīa
 ser. xciiij. k. car. 22
 Ne aliquis recidit et necesse ē vt a qua
 tuor sibi caueat. ser. xx. L. car. 19
Reciduatōs pīculū attēditur
 ex pte trīū. f. xx. B. car. 19
 Trīa iduxerunt deū vt nos
 redimeret. f. lxxvi. E. car. 75
 Refectio mūdī h3 īmpsectōem admī
 tione. ser. xxxix. B. car. 36
 Refectimur quotīdie quīnq3 panibus
 spūalib3. ser. liij. B. car. 50
 Tres regulas chīstus dedit plarīs. ser.
 xxvij. A. car. 24
 Regule subdītorum sunt tres. sermo.
 xxvij. E. car. 25
 Regula vīduarū habet quattuor capi
 tula. ser. lx. E. car. 57
 Reliquē que dā sunt dīspēnde quēdā
 collīgēde. qdā crogādē. f. li. B. car. 49
 Remediū pīra pīpīscētā est triplex.
 sermo. lvij. L. car. 54
 Remediū triplex dedit chīstus cōtra
 naufragiū. ser. lxxvi. B. car. 64
 Reprehēdētē alios debent esse patien
 tes. ser. lxxvi. B. car. 64

Cōprehendere voluerūt ī uel chīstus
 multipliciter. ser. lxxvij. A. car. 65
 Reprehēdī nōlūt tria genera homīnū
 ser. lxxx. E. car. 80
 Ante resurreccōem ī chīstō tres sub
 statie videbant. ser. lxxvij. L. car. 76
 De resurreccōe chīstī gausse sunt oēs
 creature. ser. xcij. S. car. 92
 De resurreccōe debēt gaudere homīes
 pp multa. ser. xcij. B. car. 92
 Xps resurgēs petrū solū nōtātū tripl
 ct de cā. ser. xcij. B. car. 94
 Post resurreccōem chīstus cicatrice
 retinuit ppter trīa. f. xcvi. J. car. 96
 Xps resurrexit potētē veraciter 2 ap
 paruit mīserīcordīter. f. xcvi. A. car. 96
 Ad resurreccōem pīma requīrūt duo
 bles. ad scōdaz tres. f. xcvi. B. car. 96
 Xps resurgēs mēstos letificauit. tūl
 dos cōfortauit. f. xcviij. B. car. 98
 Xps resurrectionē suā p oēs quīq3 lē
 sus oñdīt. ser. xcviij. car. 98
 In rosa īueniūt trīa. f. liij. A. car. 49
Sēptīmī dēi q dī sabbatū mā
 gna dignitas. f. xci. A. car. 91
 Sabbatū psecrat beate mā
 rie pp multa. f. viij. A. car. 7
 Si corpa licebat sabbato curari. multo
 magis aīas. ser. lv. L. car. 55
 Sancti aliquādo adstūt īn pīncīpī
 aliqñ īn medio. aliqñ īn fine. sermo.
 lxxij. B. car. 62
 Sanctorū nōta īn quattuor locīs scri
 pīt deus. ser. xlix. E. car. 46
 Scī veteris testī dīstīnguūt īn duos or
 dīnes. ser. xxi. B. car. 19
 Scī sunt deo carī: deo amīcī: deo cha
 rīssīmī. ser. xxx. S. car. 28
 Sanctī vīrī seruīūt deo d oībus scīb3
 ser. xliij. L. car. 41
 Scīm que dā opa hōiem oñdunt h3 nō
 faciūt. ser. lxxij. B. car. 70
 Sāguis chīstī h3 de albare: sō h3 natu
 ram lacris. sermo. xxx. B. Item. lxxvij.
 J. car. 27 2 87
 Si sanguis chīstī abluimur a septe vl
 tīs mortalīb3 mūdāmur. sermo. xxxij.
 E. car. 36
 Sāguis aliqñ ē putrīd3: alī supīus:
 aliqñ necessarī3. f. lvi. L. car. 54
 Sāguis chīstī fuit clauis dei: aq dē

Quadragesimalis.

pecti dei. ser. lxxxvi. car. 85
 Sanguine christus fudit pp quattuor car. 85
 ser. lxxxvi. car. 85
 Sanguine christi recipiendo ab oi ipuri- car. 86
 tate mundamur. f. lxxxvii. car. 86
 Satisfactionis partes sunt tres sermo- car. 19
 ry. car. 19
 Sapiens in opere suo attendit ad tria car. 76
 ser. lxxxvii. car. 76
 Salua alii e amara: alii insipida e alii car. 55
 dulcis. f. lxxxviii. car. 55
 Sententia quattuor modis impeditur car. 12
 ser. xxi. car. 12
 Sinia fit insq tripli. f. lxxxv. car. 74
 Sepulchru christi fuit nouu triplici de- car. 91
 ca. ser. xci. car. 91
 Sepulchrum n fuit clausuz triplici rōe car. 91
 sermo. xci. car. 91
 In sepulchro fusti christus voluit sepe- car. 91
 liri nō p lani ser. xci. car. 91
 Sepulchru i quo sepeliri debemus e ip- car. 92
 sa religio. ser. xci. car. 92
 Sepulchru christi erat clausuz tripli. car. 93
 ser. xcii. car. 93
 Serpens infernalis h3 corpus caput: car. 10
 e cauda. ser. x. car. 10
 Serpens per quattuor expellitur. ser. car. 35
 xxxvi. car. 35
 Serui cū domitis habēt quattuor cō- car. 3
 munda. ser. iij. car. 3
 Deo z mūdo funul nō seruif e oniditur car. 69
 tripli. ser. lxxi. car. 69
 Similitudo triplex e inter deū z homi- car. 94
 nē. ser. lxxxij. car. 94
 Societate nobilem christus hñt i vita car. 94
 ser. xciiij. car. 94
 Qui malaz societate vtrat quattuor ma- car. 38
 la vtrat. ser. xl. car. 38
 Sol oiri dupliciter dicitur: sermo: xci car. 93
 ij. car. 93
 Nomine solis christus itelligif qui du- car. 93
 pliciter fuit ortus. f. xciiij. car. 93
 Superbia e quoddā tritū que h3 du- car. 25
 as vias. ser. xxxvii. car. 25
 Superbia perducit ad pfunditatem i car. 25
 fermi. ser. xxxvii. car. 25
 Superbia est cau sa dissensionis sicut car. 27
 humilitas est causa pacis. Sermo. xxxix. car. 27
 E. car. 27
 Superbie seu tumoris quattuor fuit spe- car. 44
 cies. ser. xlvj. car. 44

Superbia est in affectu. in intellectu: z car. 55
 actu. ser. lviij. car. 55
 Supbus pacē pscientie habere nō po- car. 73
 test. ser. lxxij. car. 73
 In speculo quod est christus oēs deoz car. 56
 mitates reprehendunt. f. lviij. car. 56
 Duo decz stelle sunt duodecim ordies car. 33
 ser. xxxvi. car. 33
 Spiritus sanctus dicitur flumen: ser. car. 66
 lxxij. car. 66
 In flute spūs sci diuersi diuersimode i car. 66
 trodūcūt. f. lxxvii. car. 66
 Spiritus sancti fluitus dat scis scien- car. 66
 tiam ser. lxxvii. car. 66
 Spūs i extremis e deo pmedādus pp car. 82
 tria ser. lxxxiii. car. 82
 Spūs quomdā e vetustus pp malitiaz car. 91
 ser. xci. car. 91

Tria tabernacula h3 hō i aia car. 19
 ser. xxi. car. 19
 Tres tabernas voluit hēre car. 66
 petrus i quibus vinū spūs sā car. 66
 cti venderet. f. lxxvii. car. 66
 E templum celeste pichatur: superbi car. 52
 auari: luxuriosi z hypocrite. sermone. l. car. 52
 iiii. car. 52
 Templum ciuitatis celestis christus e car. 52
 ratone diuinitatis e humanitatis. ser. car. 69
 llii. car. 69
 Templi dedicatio fuit tripliciter. ser. car. 67
 mo. lxxi. car. 67
 Triplex tempus christus habuit. ser. car. 8
 mo. lxxi. car. 8
 Tētari christus voluit vt nostras vince- car. 8
 ret tentatōes ser. ix. car. 8
 Diabolus tētaut christum tribus telis car. 9
 ser. ix. car. 9
 Diabolus tētans incipit a leuioibus. car. 9
 ser. ix. car. 9
 Xps tētatōes vici sapienter fortiter z car. 9
 pseuerat. ser. ix. car. 9
 Xps tentari voluit vt tentatis sciret ni car. 10
 fereri. f. x. car. 10
 Fideles tentant seu ipugnant p pspa car. 31
 z aduersa. ser. xxxvii. car. 31
 Diabolus tētat aliquos quom sūt qñtu- car. 34
 o: genera. ser. xxxvii. car. 34
 Tenebre infernales dicunt exteriores car. 4
 diuersimode ser. iij. car. 4
 In tenebris erat gen? hñamū ignoariē car. 65
 in pfunditate. ser. lxxvii. car. 65

Terra ē triplex. s. mūdialis: celestis z i.
fernalis. ser. xliij. B car. 41
Testimonium dedit pater z filius z spi-
ritus sanctus qd christus fuit deus. ser.
mo. lxxi. B car. 69
In turbis tria fuerūt. s. li. J car. 49
Erla sunt que naturaliter attrahunt.
ser. lxxij. E car. 51
Xps ad se traxit sex modis. ser. lxxij.
B car. 51
Contristatur christus ex tribus. sermo
cxvij. J car. 65.
Alma gloria pōt accidere in
pū. in medio z in fine. ser
mo. v. E car. 5
Vane glorie victū ē omni.
bus cōe nec facile vinci potest pp duo s.
xxvij. B car. 25
Quinqz verba documento plena vi.
rit christus. ser. lii. S. car. 4.
Verbū seu sermonē dei seruātes tria
bōa psequūt. s. xviii. A car. 16
Verbū dei triplicem habet virtutem.
ser. xviii. A car. 16
Verbi dei est triplex efficacia. sermo
xviij. A car. 16
Veritas opponitur falsitati duplici.
sermo. xvij. B car. 16
Christus quattuor veritates ponit in
euangelio ser. lxx. B car. 62
Veritas est multis odiosa sermo. lx.
v. B car. 63
In veritate quis peccat tribus modis
ser. lxx. k car. 63
Due sunt vie z duo fines vltarū. sermo
xxvij. A car. 25
Quidā vadūt p vltz rectā z qdā p vltā
distoram ser. lviii. B car. 55
Ala anime decedentis est multiplex. s.
lxii. A car. 59
In via quattuor nō permittunt errare
sermo. xc. S car. 95
Vestimenta dñerforū colozum sūt
virtutes. ser. lxxix. B car. 79
Erla genera vestium christus hūit ser.
mo. xc. A car. 39
Erla sūt signa viduar. s. lx. B car. 57
In viduitate melius ē ēē qd transire ad
scōas nuptias. ser. lx. S. car. 58.
Vinea mystice est ecclesia. sermo. xxi.
ii. B car. 30

Sepes circa vineā ecclesie ē custodia
angelorū ser. xxxiii. L car. 30
Vince torcular ē crux. s. xxxiii. B car. 31
Vince turris ē fides. s. 33. E car. 31
Vinea of aia ser. xxxiii. B car. 31
Vinea. i. aiam dñs plātauit in corpore
pp tres cās. ser. xxxiii. L car. 31
Vince sunt quattuor fossores. Sermo
cxvij. E car. 31
Tres mali vindematores vineā vin-
demiāt. ser. xxxiii. S car. 32
Vinū purū ē in celo. ser in inferno: mī-
xtū in mūdo. ser. xxxix. L car. 36
Per vinū intelligit iocōditas mentis.
ser. lxvij. S car. 65
Virtus patētie est soror christi. virt^{us} fi-
dei filia christi. virtus hūilitatis ē mater
christi. virtus orōis est nunciū christi.
ser. xxxij. B car. 21
Virtus pñstī in medio. qd p̄ ex multis.
sermo. xcviij. B car. 97
Vltio seu cognitio in presenti vita ē se-
rotina. in celo mercediana. in inferno
cturna. ser. vij. L car. 7
Ex eo qd boni vidēt malos z mali bo-
nos qnqz colligūt ser. xxxij. L car. 29
Ex visione corporis christi sci hñt dul-
cedinē. ser. lvij. S car. 55
Vltio seu despectus xpi sanat vulnera
peccātū. ser. lxxvi. h car. 75
Vltā pñs itelligit p sinistrā. z vltā brā
p dexterā. ser. xxxix. B car. 27
Vltā actus ē melior vltior z fructuo-
sior qd vltā p̄p̄latiua ser. lxxij. B car. 59
Vltā actiua itellit p dautd. p̄p̄latiua
p̄hierlm. ser. lxxviii. B car. 66
Vltē sūt duo signa. s. sensus z mot^{us} ser.
cxvi. S car. 97
Vltū duo se vidēt mortui non. sermo.
lxix. h car. 67
Vbera tria sūt i aia ser. xcij. E car. 92
Vnguentū ē triplex. s. lxixij. E car. 72
Vlturari ē petior iudg. s. xlvj. B car. 44
Vulnerari voluit xps in capite in ma-
nibus z i pedib^{us}. s. lxxv. h car. 35
Vulnera alii sūt recētia: alii ineterata.
aliqui tē. ser. cxvij. J car. 95
Vulnera christus nō sine cā oñdāt in
bus locis. ser. cxvij. B car. 95
Vulnerū cicatrices xps hñat rōne sul-
z rōne nri. ser. xcviij. S car. 99

Quadragesimalis.

Vulnera seu cleatricæ repitatio ē p no
bis apud patrem intercessio. sermone.
xlvij. B car. 99

Quæritur de christo dixit quinqz verba
plena documeto sermone.
lii. S car. 4

Xps iuitatus alii ire volu
it. aliiqñ noluit. aliquando nō iuitatus
fuit. ser. iij. B car. 4

Xps curat velociter facilliter et totali
ter. ser. liii. E car. 4

In christo fuit caro anima et deitas. f.
viii. B car. 8

Xps vicit tentatōnes sapienter zc. ser.
ix. A. B car. 9

Xps ieiunādo offendit qd sit oipotens
deus. ser. x. B car. 10

Xps tentari voluit vt tentatis sciret
misereri. ser. x. S car. 10

Xps tria loca itrauit. f. xij. A car. 12

In christo fuit paupertas hūilitas: et
puritas. ser. xv. L car. 14

Xpi fratres sorores et matres sunt boni
ser. xvi. B car. 15

Xps de matre sua curā habuit in sua i
sancta. ser. xxi. S car. 20

Xps chananeæ quattuor magnas duri
tates ondit. ser. xxii. A car. 20

In christo comedat magna miseratione.
ser. xxiii. A car. 21

Xps inquitum filius dei habet tria. ser.
xxv. A car. 22

Xps h3 quoddā supremū medū et inhi
mū. ser. xxv. B car. 22

Xps inquitum filius hois tria de eo di
citur. ser. xxv. E car. 23

Xps patiebatur vt elementa purga
ret. ser. xxv. S car. 23

Xps in cruce exaltari voluit. sermo.
xxvi. A car. 23

Xps docuit de cruce quattuor lectioes
ser. xxvi. B car. 23

Xps clamauit in cruce multipliciter.
ser. xxvi. B car. 24

Xps tribus vicibus esuriit. Sermo
xxix. B car. 26

Xps semp fuit cū matre in triplici sta
tu. ser. xxvi. E car. 20

Xps curatōe ondit potentia sapiam et
bonitatem. f. xxxvii. B car. 34

Quod xps in beelzebub non eiecit dmo

nia ostendit quattuor orationibus. ser.
xxxvii. B car. 34

In christo ē duplex natura: diuina et
humana. ser. xxxix. A car. 36

Xpus vocat phariseos hypocristas.
plantas eradicatas: et cecos. sermone.
xlvi. A car. 40

Xpus de matre curam habuit in vita.
in morte et post mortem. sermone. xliiii.
L car. 40

Xps ibat predicando sine expensis si
ne equis. ser. xlv. S car. 43

In xpo fuit veritas doctrine misericor
dia et iustitia. ser. xlix. L car. 46

In xpo fuerūt duo matura discretio et
sustit opatio. ser. xlix. B car. 46

Xps p hūilitate magis se inclinauit q
inclinare potuit. f. li. A car. 47

In christo fuit magna clemētia. poten
tia et puidētia. ser. li. B car. 48

Xpi potentia ostendit in duobus. ser.
mo. li. B car. 48

Xps suam infuriam patiēter portauit
dei autem et discipulorū non portauit.
sermo. liii. A car. 51

Xps scit vñ sit qñ ad principiū medi
um et fine. ser. lv. B car. 53

Xps p quattuor remedia infirmitates
sanauit. ser. lvi. B car. 53

Xpus tres mortuos suscitauit sermo.
lix. B car. 56

Quare xps nō statim venit ad lazariū
sicut ad regulū. ser. lxi. A car. 58

Quare sorores lazari nō petebant xpo
fratris suscitatiōem. ser. lxi. B car. 58

Xps diligit pteplātes opantes et a pctō
surgētes. ser. lxii. L car. 59

In christo sūt tria p que defendit hoies
ne errent. ser. lxiii. B car. 60

Xps ē lux mūdi et maria mater ei⁹ lux
est. ser. lxiii. A car. 61

Xps pōit qñtuor vitates quibus uidel
pyradix crūt. f. lxv. B car. 62

Xpm iudel estimabat qñquaginta an
nou pp multa. ser. lxv. L car. 63

Xps hūit pira furore iudeorū quinqz
remedia. ser. lxv. E car. 63

Xps of pontifex triplici de causa. ser.
lxvi. B car. 64

Xps querit et nō iuenit qñd qñt vbi ē.
ser. lxvii. B car. 65

Tabula

Xps ē in dextera dei in gloria dei in lu
ce dei. ser. lxxv. L car. 65
Xps ad aquam gratie nos inuitat. ser.
lxxv. E car. 65
Xps stabat paratus non fluere. sermo.
lxxv. B car. 67
Xps fuit i triplici statu. f. lxxv. L car. 67
Xps subtraxit presentia suam triplici
de causa. ser. lxxv. B car. 67
Xpo imponebant iudici tria: sermo.
lxxv. E car. 67
Inter xpm e iudeos erant tres differē
tie. ser. lxxv. S car. 67
Xps hūit triplex tps. f. lxxv. B car. 67
Xps fecit quedam opera que ostende
bant humanitatez e quedam deitatem.
ser. lxxv. L car. 69
Xpus q fuit deus testimonium dede
runt pater e filius e spiritus sanctus.
ser. lxxv. B car. 69
Xpm tria induxerūt vt nos miseros re
dimeret. ser. lxxv. E car. 75
Xpi caro fuit tribus coloribus depicta
ser. lxxv. B car. 75
In chusto est cena humanitatis e mel
deitatis. ser. lxxv. J car. 77
Xpo quatuor obsequia sunt exhibita.
ser. lxxv. A. L car. 78
Xps vadēs ad montē honorē recepit cū
alias regnū respuēt. f. lxxv. B car. 79
Xps exaltari voluit in aere triplici de
causa. ser. lxxv. A car. 80
Xps fuit mediator inter deum e homi
nem. ser. lxxv. L car. 80
Xps dicitur agnus mansuetus e victi
matus. ser. lxxv. A car. 82
Xps emisit vocem ple conquestione.
ser. lxxv. S car. 83
Quicquid fuit in xpo fuit virtuosus si
cut in balsamo. ser. lxxv. L car. 84
In chusto fuit caro tanquam herba.
ser. lxxv. B car. 84
Xps ē crims. f. lxxv. B car. 85
Xps dedit multa documenta sanctita
tis exempla e contulit beneficia. sermo.
lxxv. A car. 88
Xps habuit i corpe mortalitate: in aia
passibilitate. ser. lxxv. N car. 94
Xps hūit tria hospitia. f. lxxv. B. car. 96
Xps cicatrices retinuit post mortē pro
pter tria. ser. lxxv. J car. 96

In xpo fuit myrrha thus e balsamus.
ser. lxxv. B car. 98

Explicit Tabula Quadragesimalis.

C Presens quadragesimalis est correctio
per Reuerendū patrē fratrem Jeronimū
de cherto sacri ordinis predicatorū.

In die cinerum quadragésimale aureū ex-
tremū doctoris: fratris Jacobi de Moragi
ne ordinis predicatorū: quōdam archi-
episcopi Januensis: duos quorundē con-
suetos sermones.

In die cinerum Sermo primus.

Ama
populi
mei idu
ere cili
cio et co
sperge
re cine
re. luctu
vigenti
ti fac ti
bi plan
ctu ama

rū. hie. vi. Quāvis solēntas q̄drage
simalis in sequit̄ dissica inchoet: eccle
sia in hoc quattuor dies p̄cedētes ad
didit ut q̄dragenarius numerus implea
tur. A prima enīz dñica vsq; ad pascha
q̄draginta duo dies sunt. de quibus dñi
ser dñicales subtrahunt solūmodo
de trīginta sex ieiunabiles remanent. et
ideo addunt isti q̄truo: dies p̄cedentes
ut facer numerus quo draginta dierūz
impleat quē x̄pus suo ieiunio p̄secrauit.
Sūt tñ quedā alie rationes mystice q̄re
potius in q̄rta feria q̄ i alia feria istud
ieiunij inchoat. **A** Prima ē: q̄ in q̄r
ta feria mors christi fuit tractata et cūz
et liberatione firmata. s. feria q̄rta ante
dñica de ramis. Nam tñc principes sa
cerdotū cū seniorib; populi cōgregati
sunt in atrij caph̄e p̄ncipis sacer do
tū ad quos iudas accessit: et x̄pm tra
dere p̄miser: illi pecuniā dare pollici
ti sunt. Quia igit penitētia q̄dragesi
malē facimus: ut christo patiēti cōpatia
mur. Et eius mors fuit in q̄rta feria tra
ctata: ideo merito q̄rta feria hoc ieiuni
um inchoat. **S**ecūda rō est: q̄ i feria q̄r
ta sol et luna et cetera celi luminaria crea
ta fuerūt. In p̄ncipio enim creauit
us quādā nubecula lucidā q̄n dixit: si
at lux: facta ē lux. et illa nubecula tres
dies solē p̄cedētes illuminauit qua
dā tenui claritate quē ad modū dilucu

lo heri solet. Quarta autē feria sequit̄
(ut dictū est) de solē et cetera lumina
ria fecit. et ideo dies illa dies plene cla
ritatis fuit. totū autē t̄ps nostrū est tene
brosum. t̄pus autē quo dragésimale est
lucidū t̄pus. Juxta illud Eph. v. Era
tis enim aliqui tenebre: nunc autē lux in
dño. Lōueniens igit fuit ut t̄pus tā lu
cidū in die lucida inchoationē inciperet.
Tertia rō est: q̄ feria q̄rta dies mer
curij vulgariter nūcupatur. Est autem
mercurius planeta celestis qui secūdū
astrologos regnat in virgine: dñat aq̄
semp est cū solē et p̄est faciēdie. dñspo
nit enim hoīes ad faciēdia et eloquētia
acq̄redā. Unde dictū Mat. xxiij. q̄ genti
les vocabāt paulū mercuriū q̄ erat dux
verbi. Recte igit ieiunij in die mercu
rij inchoat: ad immen dū q̄ hoīes i hoc
t̄pe debēt habere mūdicia corpore: abū
dantiā lachrymarū: p̄seuerantiā bonorūz
operū: ut. s. semp sint cū solē. i. cū x̄po.
Predicatores autē debēt habere faciēdia
p̄dicationū: et ideo ut istud ieiunij faci
lius suscipiat hodie sancta mater eccle
sia fideles ad memoriā sue mortis indu
cit dū in capitis cineres ponit: ad q̄
etiā p̄pheta imo etiā dñs p̄pheta nos
in verbis p̄missis inducit dicens: Sicut
populi mei et. Populus autē dei est po
pulus xp̄ianus. Sicut ergo populi dei
est aīa cuiuslibet xp̄iani. Quā quidem
aiam dñs ad tria hortat. s. **A**d dure
penitētie assumptiōē cūz dicit: Induere
cilicio et. **A**d mortis meditationē cū
dicit: sp̄gere cinē et. **A**d p̄ctōz dolo
rē cū dicit: Luctū fac tibi plactu amay.
Primo igit hortat ad dure penitē
tie assumptiōē cū dicit: induere cilicio.
B Ciliciū enim est indumentū durū et
asperum de pilis camelorū contextūz:
p̄ q̄d penitētia aspera significat. q̄quid
de melius curat peccata q̄ leuis. Sicut
dicit Eph̄s. per tria exēpla sup Adā.
Prīmū est: q̄ medicina aspera melius
curat malos humores q̄ leuis. Scdm
est: q̄ malas herbas melius eradicat ra
strum ferreū q̄ ligneum. Tertiū est: q̄
malos nodos lapidum melius p̄scindit
malleus ferreus q̄ plūbe. **E** Pecc
ator: q̄dē tria incommoda patit. **P** Pri

In die cinerum

mu est: q: est plenus corruptis humori-
bus vitioz. ps. Corrupti sūt & abomina-
biles facti sūt in iniquitatib⁹ suis. iō indi-
diger medicia. i. penitētia amara. ysa.
xxxviii. Ecce in pace amaritudo mea
amarissima. B. Amaritudo enīz peni-
tētiū que ē causa pacis in p̄ficientia dō
ē amara: amarior: amarissima. Amara
q: pacit qd in baptismo cū deo fecerat
cū abrenūciauerat diabolo & oibus pō-
pis eius p̄fregit. Amarior q: timore del
postposito p multa crīmīna discurrir.
Amariissima: q: deū & eius grām p̄didit
Uñ Dier. ij. Scito z vidē q: malum z
amay ē relīq: te dñm deū tuū. ecce q:
p̄tō: deū p̄didit: z nō ē timorē ei⁹ apō-
te. ecce q: eius timorē postposuit & abie-
cit. & ideo p diuersa facinora discurrir:
a seculo p̄fregisti iugū: rupisti vincula.
ecce q: pactūz baptis male fregit. ¶ Se-
cundū incōmōdū ē q: peccator: h̄z mul-
tas radices malay p̄cupiscētiay: q: qui-
dē extirpāde sūt rastro ferro. i. duro ie-
sumio. Uñ Lok. iij. Abominate mēbra
vestra q: sūt sup terrā. Somicationē z i-
mūdiā: libidīnē: p̄cupiscētia malam.
Nisi eīz male herbe radicit⁹ extirpent:
cito germīnāt malos fruct⁹. hebr. xij.
Nequa radīc amariū dñis suisuz ger-
minās ip̄ediat & p illā inq̄nent multi.
Sunt enīz alīq: qui malas herbas cra-
dicāt tñ quātū ad folia. & ideo adhuc
renascunt: tales sunt q: peccata quātūz
ad exteriora opa q: sūz relīnquūt: p̄sen-
sum tñ nō deserūt. & iō inuēta oportuni-
tate ad peccata redeūt. Alij partē radi-
cis frāgūt & aliam partē relīnquūt: ra-
les sunt q: p̄sensuz d̄serūt: sed tñ malas
cogitātiōes patiunt qui sepe in pecca-
ta relabunt. Alij sūt qui radices her-
bay fundit⁹ extirpāt. illi sūt q: malas
cogitātiōes a corde suo eradīcāt: & ideo
vltērius germīnare nō pūt. ¶ Tertius
incōmōdū est: q: p̄tō: penitēs allīgar⁹
ē adhuc no dñs & nexi⁹ p̄tōz. Quidā
tñ h̄nt istos nex⁹ factos de stipula. alij
de feno. alij de ligno. Juxta illd. i. Log.
ij. Sigs sup̄edificat signū: fenu: stipu-
lā: p̄ que trā pene purgatorij itelligūt.
Istos aut nexos nēll⁹ frāgūt malleus
ferreus. i. p̄nā dura q: lenis. Uñ Aug.

Dauidē q: sū in se seueritatē dō exerce-
re vt a se iudicāt⁹ min⁹ iudicet a deo.
C. Scdo bonat aīa ad mortis medita-
tiōē cū dī: p̄pergere cinere. sicut hō
die ēt in caprib⁹ cinere aspgimur. & oī-
cis no bōis: memēto q: cinis es: & in cine-
rē reuerteris. Hō qdē de cinere ē forma
tus: & cinerū potat corp⁹: & in cinerēz
redigēdus est. Uñ Ben. iij. Reuerteris
ī terrā dō q: sup̄tus es. ecce q: de terra fa-
ct⁹ es: q: puluis es. ecce q: cinerū pot-
tas corp⁹: & ī puluerē reuerteris. ecce q:
ī pluerē sūe ī cinerē redigēdus es. Si
ergo ab aliq: p̄teret vñ venis: qd pot-
tas: aut quo vadis: posses rīdere de ci-
nere: cinerē: & in cinerē: hoc est de cine-
re venio: cinerē: porto & in cinerē redeo.
iō dī ter homīni terra dīere. xxiij. Terra
terra: audi dī verbū dñi. i. tū hō qui
venis de terra & portas terrā. & qui va-
dis ī terrā audi verbū dñi qd tibi ho-
die dicit dñs p ecclesiā suā: memēto q:
cinis es & in cinerē reuerteris. E. Uñ
le aut est hēre memoria hui⁹ cineris tri-
plicit de cā. C. Primo q: cinis terraz fo-
cūdat: sic memoria mortis ad bñ op̄an-
dū sollicitat. Uñ Grego. Talde enīz se
sollicitat ī bono op̄e q: semp cogitat q:
extremo fine. C. Scdo q: cinis ignē cō-
seruat & maxie si ē calidus: q: frigidus
cinis ignē extinguit: sic & memoria mor-
tis cor dī seruēt īmp̄sa grātīa sp̄s scī
p̄seruat. Sūt tñ qdā q: frigidā īflamē
moriā mortis h̄nt: sicut illi q: aīam eīz
corpe moritūra credunt. talis memēto
pot⁹ grātīa extinguit q: p̄seruet. C. Ter-
tio q: cinis maculas lauāt: sic memoria
mortis lauāt oēs maculas p̄tōz. Uñ
Eckl. viij. Remorare nouissima tua: &
eternū nō peccabis. Lauat enim macu-
lā sup̄bie. sigs enim ad instar panonis
gloriat in p̄ntis virtutib⁹. pedes. i. finem
suū p̄sideret & sic sup̄bia eius deponet.
Eckl. x. Quid sup̄bis terra & cinis. Li-
uat ēt maculas luxurie. sicut eīz bēnīa
cū canda expellit muscas: sic hō cū mor-
tis memoria expellit cogitātiōes inūi-
das. Greg. Nihil sic a dōmī dñi carnis
dīderia valz q: vniūsq: qd hīc colligit
q̄le sit futūz post mortē p̄seret. Lauat ēt
maculas auaritiē. nullus eīz diuitias dō

aggregare qñ pñderat qñ i fine nihil por-
tat nisi nuditate: saccu & cinere. Job. i.
Nudus egressus sũ de utero mris mee:
nudus reuertar illuc. Ite. i. clus. xvi.
Saccu cõsul sup cutẽ meã & operui ci-
nere carnẽ meam. C Tertio hortamur
ad peccatoru dolorẽ cũ dũ: luctũ vnige-
niti fac tibi placenti amay. S Placẽ
penitẽtis placentũ triplici dũ assimilari
t. placenti matris vnigenitũ plagentis:
placenti draconis & placenti strutionis.
Uñ Mich. ij. facta placentũ svelut dra-
conis: & luctu qñ strutionũ. nã dolorosi-
or plactus inter oia aialia rónabilia est
plactus qui sit p morte vnigeniti. dolo-
rosior plactus iter oia aialia irrationa-
bilis est plactus draconis. dolorosior
inter oia volatilis. E plactus strutionis.
S Petri: qdẽ rñ bona pñit. C Primo
aiam suã: ideo dũ plágere ad istar ma-
lieris vnigenitũ plagentis. vnigenita
nra est aia nra: qñ vñã tñ hẽmus. si eĩz
duas haberem? possemus vna pñita su-
per alia solari. C Scdo pñit pctõr ca-
put suũ. l. deũ suũ. i. dũ plágere ad in-
star draconis. draco enim & qlibet ser-
pẽs caput custodit & corp? exponit. sic
qlibet dũ exponere corp? maceratiõẽ &
pñitiõẽ vt possit custo dire caput suũ. i.
dñm suũ. Sed dũ qñ elephas inueniens
draconẽ in semitis caput eĩ? cũ planta
pterit & draco maximũ placentũ facit: sic
etia diabolus in nobis occidit dñm qñ
nos ad peccatũ trahit: iõ dũbem? plan-
gere & dolere. C Tertio pctõr pñit oia
sua merita: ideo dũ plágere ad instar
strutionis. Strutio enim ona sua in pul-
uere calido derelinqt vt foueant ibidẽ
& sic ea relinqt ad rediẽs & a bestijs ca-
pũcata inueniẽs magnũ vlulatum fa-
cit. Qua nra sũt merita nostra que tñc
demonẽs pculcat qñ ad aiam p pñsensũ
inetrãt. Juxta illud Job. xx. Ua dẽt & ve-
nient sup eum horribiles. ideo pctõr dũ
plágere & dicere: Miserere mei de? quo
nam cõculcauit me homo.

C Eadem dũ cinerũ Sermo secundus.
C Comparatus sum
luto
& assimilatus sum faulle & ci-
neri Job. xxx. A Miseria

pñitiõis humane describit sanct? Job
in verbis pñissis: ex parte pñcipij: me-
dij & finis. C Nã ex parte pñcipij hõ hũ
vilisatẽ qñ de luto format? cũ dũ: Lõpa
ratus sum luto. Ex pte medij hũ vanita-
tem & mutabilitatẽ: qñ multiplici muta-
bilitate circũdatus cũ dũ: Et assimila-
tus sum faulle. Ex parte finis hũ misẽ-
rabile penalaratẽ: qñ in cinere redigen-
dus cũ dũ: cineri. B C Circa pñitũ no-
rãdũ qñ hõ sit ex qñtuor elemẽtis: de?
tñ in pñpositiõẽ corporis humani parũz
posuit de trib? elemẽtis: & multũ de lu-
to siue de terra. Elemẽtũ qdẽ aque ma-
nifestat in ipsis humorib?. Elemẽtũz
ignis i calore naturali & in luce visua.
Elemẽtũ aeris in respiratiõẽ fiat? Ele-
mẽtũ vero terre in carne & ossib?. Et sic
pater qñ deus multũ posuit de terra ibi
& parũ de ceteris elemẽtis. Parũ ibi po-
suit de igne vt hõ parũ hẽret de igne cõ-
cupiscẽtĩe: auaritiẽ & iracundiẽ. & tñ aliq
vident eẽ de igne facti: qñ nimis sũt su-
per adiero igne inflamati. i. Jo. ij. Totus
mũdus in maligno posuit? est. i. in malo
igne. Parũ et posuit de aere vt hõ parũ
haberẽt de elatione supbie: & tñ aliq
vident eẽ de aere facti: qñ nimis sunt sup-
bi. Nõ sunt mĩs si pñus angelus supbi
ut: qñ nihil de luto hũit. Sũ mĩs est qñ
hõ qui est vile lutũ itumescit. Ecclẽ. x.
Quid supbis terra & cinis. Tales pa-
scunt vtero. Dñe. xij. Effraim pascis vẽ-
tum. Uetus tñ nõ pascit: sed inflat. Et
qñ sunt inflati: iõ aliq leui febre pñcti sta-
tim detumescunt. Parũ et posuit de aq
vt hõ haberẽt parũ de leuitate & inestã-
tia. Et tñ aliqui vident de aqua eẽ facti
qñ leuitate nimia agitati. Job. xxiij. Le-
uis est sup facie aque. De talibus dicit
Ecclẽ. xxvij. Strultus vt luna mutatur.
Nã luna modo est plena: modo media:
modo minus qñ media: modo vacua.
Sic multi in ista qñ drageima incipiunt
bene ieiunare: duore osare: & largas ele-
mosynas dare. isti sũt luna plena. Post
modũ dimittũt ieiunia: tñ faciunt ele-
mosynas & orõnes. isti sũt luna media.
Et dein de dimittũt ieiunia & orõnes: tñ
faciunt a dñc elemosynas. isti sunt luna
min? qñ me tia. Dein de dimittũt totũ.

Isti sunt luna oīno vacua. Jō bñ dicitur
Sinitus vt luna mutat. Multū autē
deus in cōpositiōe humani corporis de
elemento terre posuit. Terra enim ē ele
mentum frigidū z infimū. Quia sicut
dicit Eccl. i. Terra autē in eternū stat. Ex
his ergo inult q hō debet habere frigi
ditatem cōtra estū cōcupiscētie auari
tie z iracūdie. Debet hēre inferiōritatē
cōtra tumōre supbie: z habere firmi
tatem cōtra leuitatē incōstantie. Jō vi
ditur Eccl. v. Nō vētiles te ad oēs vētū.
ecce q nō dē hēre eleuationē superbie.
Esto firmus in via dñi. Ecce q nō debz
hēre infirmitatē incōstantie. Esto man
suetus ad audiēdū verbum dñi vt in
telligas. ecce q nō dē inflatus iracū
dia: s; patiens z mansuetus. C Secūda
miseria hominis attendit ex parte me
dij. i. ipsius vite que ē mediū inter na
ritates z mortē. In qua quidē vita hō
bz mutabilitatē: z iō assimilaf fauille.
Sicut enim fauilla ē leuis z leui statu
dispersit: sic vita hoīs ē instabilis z mul
tiplici variat mutabilitate. Unde Job
xij. Homo natus de muliere brevis vi
uens tpe zc. L. Ista aut mutabilitatez
bz hō in corpore: in mēte: z in opatione.
Prima ē ad similitudinē herbe. Secūda
ad similitudinē statue. Tertia ē ad simi
litudinem vmbre. p Primo quidē her
ba viuet. deinde floret. deinde arefcit. vl
timo marcescit. Sic corpus hoīs viuet
in sanitate. floret in iuēute. arefcit in
senectute. marcescit in morte. Ista. xl.
Dñs caro fenum z oīs gloria eius quasi
flos senis: p̄cucurrit est fenu z cecidit flos
zc. z Jac. i. Dñs ē sol cū ardore: are
fecit fenu z flos eius decidit z decor vul
tus eius deperit. p Secūda mutabilitas
ē in mēte. Nā scdm Bern. mēs nostra
a mūdo bz cogitationes curiosas. a car
ne voluptuosas. a diabolo malitiosas.
Pōt ē dici q a deo bz cogitatōes gra
tiosas. Logitatōes autē gratiose sūt qñ
quis cogitat qualiter pōt placere deo p
cōtēplationē: z primo p edificationem
Logitatōes curiosę sunt qñ mēs seipsa
deserta trāsit ad inuestigādū aliena. Co
gitationes voluptuosę sunt qñ hō car
nalibus delectatiōibus pascit. Logita

tiones autē malitiosę sunt qñ hō cōtra
Innocentes fraudes molitur. Magna
igif mutabilitas est qñ mena humana
mutat z cogitatōibus gratiofis in co
gitationes curiosas. de curiosis in vo
luptuosas. de voluptuosis in malitiosas
Et ista mutabilitas ē ad similitudinē
statue nabucto donoso. Nā sicut dicit
Dan. iiij. Caput eius erat de auro. pect
z brachia de argēto. venter z femora de
ere. tibia ex ferro. z pedes de luto. Tūc
igif mens ē aurea z argētea qñ bz co
gitatōes curiosas: hoc ē qñ fulget co
ram deo p cōtēplationē: z primo p
cōuersationē. Tūc enim ē erea qñ bz
cogitationes curiosas. es enim sonent
ē. Tūc ē ferrea qñ bz cogitatōes mali
ciosas p quas ceteros opprimūt. Tūc ē
lutea qñ bz cogitationes voluptuosas.
p Tertia mutabilitas est in opatione.
Opera enim mūdānorum sunt circa ac
quisitionē diuitiarum z honoz. Et ista
mutabilitas ē ad similitudinē vmbre.
Nā vmbra hoīs aliqñ pcedit: aliqñ segit
aliqñ a latere cōmitat. Illam que pce
dit hō nō pōt cōprehēdere. illa que segit
sequit nō pōt hō effugere. Illam que cō
comitat cito p̄dit. Sic ē de diuitijs z
honozibus mūdi que aliqñ pcedunt
z fugiūt ita q nō pōt hō eas cōprehēde
re sine magno labore. Aliquādo subse
quūt z se ingerunt: z tñ non possunt
possidere sine mētis turbatōe z timore.
Et ppter ista duo dicit Eccl. xi. Si
vlus fueris non eris immunis a delicto.
Si enim secutus fueris nō apphendes
z si p̄cucurris non effugies. Aliqñ
cōcomitant: sed tñ cito p̄dunt: nec pōt
sunt per di sine dolore. Jō dicit Eccl. iij.
Diuitie cōseruate in malū domini sul
pēt in afflictōe pessima. ecce quāta ista
bilis in diuitijs z honozibus inuenit
q: nō habite requirunt labore: habite i
gerunt. mentis turbationē z timorem
p̄dite adducunt doloz. C Tertia mē
tia hominis attendit ex parte finis. i.
mortis vbi hō futurus ē cinis. Isti aut
cinis memores ē debemus. iō i hac
die incineramur. Et sup caput nostruz
legit lectio qua d. Memento q cinis
es zc. Ista aut memoria mortis valet ad

prēdēdū ea que hoīes mūdant appetūt
 Desiderant enim diuitias cumulare: su-
 per alios ascendere: corpus deliciose pa-
 scere: et aiam in voluptatib⁹ enutrire.
 B. Post mortē autē recipiūt quattuor
 hēdes. s. parentes: bestias: vermes: et de-
 mones. P. Partes diuitias rapiūt: is
 stultum eas cum tanto labore acquire-
 re quas oportet alijs dimittere: et nihil
 secū portare. ps. Relinquit alienis di-
 uitias suas. Eccl. iiii. Sicut egressus est
 nudus de utero matris sue sic reuertet
 et nihil secū afferet de labore suo. P. Se-
 cū dī hēdes sunt bestie que super foueā
 ascendūt et stercorea ibi faciūt: et ossa pedi-
 bus frāgūt. Stultū ē igit sup alios vel-
 le ascendere p honoz excellētiam: quo-
 niam post modicū tps bestie ascendūt
 sup eoz foueam. P. Tertij heredes sunt
 vermes qui eoz corpus comedunt.
 Job. xxi. Simul in puluere dormiēt et
 vermes operiēt eos. Stultū ē igitur
 carnē suā impinguare que o3 post mo-
 dicū vermb⁹ ē cibis. P. Quarti heredes
 sunt demones qui animā rapiunt:
 vt pz te illo qui aiam suam in delitijs
 tenebat dīces: Aīa mea habes multa bo-
 na et. vt pz Luce. xxi. cui responsum ē.
 Stulte hac nocte aiam tuā repetēt a te
 s. demones. Be istis hēdibus dī Eccl. x.
 Lūenim mortē hō hēditabit serpēs
 et bestias et vermes. Ecce quales hēdes
 peccator post mortē recepturus ē. s. be-
 stias sup foueā ascendētes. vermes car-
 nes corroderēs. serpēs infernales ani-
 mā deuorātes. Et serpēs terrestres. i.
 parēs terrā seu bona terrena comedē-
 tes. i. terrenas diuitias rapiētes. Istos
 quattuor hēdes quos h3 hō post mortē
 rāgūt Job. v. Lōterent in porta: hoc re-
 ferē ad bestias q sepe ossa cōterūt i por-
 ta. i. in foss. Luj⁹ mesēm famelic⁹ co-
 medet. hoc refert ad vermes q comedūt
 mesēm. i. carnē quā malo semine sem-
 nauit. Iuxta illud Balath. vi. Qui se-
 minat i carne: carne metet et corruptio-
 nē. Et ip3 rapier armat⁹. hoc refert ad
 demones q nris malis opib⁹ se armāt
 Et dībūt hīcētes diuitias ei⁹. hoc refert
 ad pētes q magno dīderio ei⁹ diuitias
 rapiūt: et p aīa sua nullā elemosynam

faciunt.

C. Ser. v. post cineres. Sermo prim⁹.

O Am intrasset iesus ca-
 pharnaū accessit
 ad eū centurio rogās eū di-
 cēs: Hīc puer meus iacet i
 domo paralyticus et male torquet. Atat.
 viij. Judea tunc tps erat tributaria ro-
 manis. et is romani per vlticram su-
 deam tribunos ponebāt et cēturiones.
 Unde iste cēturio a romanis fuerat ibi
 positus et sub prāte sua centum milites
 habebat: hic quēdam seruū suū sibi pz-
 ciosum habebat qui paralyticus erat.
 is accessit ad iesum rogans vt eum sa-
 naret: sed non videt q primo persona-
 liter accesserit nec rogauerit. dicit enī
 Luce. viij. Abiit ad eū seniores rogans
 eum vt veniret et sanaret seruū suū.
 is dicit q psonaliter nō iuit: nec roga-
 uit sed p nīcios. i. per seniores iudeoz.
 Pōt tñ dici q personaliter venit. s3 iū-
 deis tāquam familiaribus xpi verbum
 suū cōmīsit. In hoc igit euangelio de
 tribus psonis fit mētio. s. de seruo pa-
 riente: de cēturione supplicante: et de
 xpo subueniente. C. Circa primū. s. cir-
 ca seruū notandū ē q ipse tria incōmo-
 da patiebatur: q iacebat: paralyticus
 erat: et male torquebat. ppter ista tria
 merito signat peccator. A. C. Pecca-
 tor enim iacet. i. in inuidijs peccatorū
 quiescit et feret. Iohel. i. Computruē-
 runt iumenta in stercore suo. Sunt autē
 quidā qui stant et yltra nō pcedunt: si-
 cut tepidi et negligentes: et isti sunt ma-
 li. Apoc. iij. Urinam frigidus es et
 calidus: sed q tepidus es incipia euo-
 mre ex ore meo. Alij sunt qui retroce-
 dunt sicut reciduiantes: et isti sunt pri-
 ores. Atat. ix. Nemo mittens manū ad
 aratrum et respiciens retro aptus ē re-
 gno dei. Alij sunt qui iacent in inuidi-
 ijs suis quiescentes: et isti sunt pessimi.
 Hīere. xlvij. Requieuit in seculis suis.
 C. Secūdo peccator ē paralyticus. ha-
 bet enim paralyticus mortē inordinatā
 in mēbris. Eodez mō peccator inordinā-
 te mouet. B. Est autē scdm Dionysium
 triplex mortis. s. circularis. obliquus.
 et rectus. A. Notus circularis ē quo quis

mouet p amorem ad mūdū. tales enim p omnia mūdi oblectamenta circuitus faciūt nō inueniētes satietatem sed famē. ps. lviij. Samē patiet vt canes & idē ps. xxi. In circuitu ipij abulat. Adorāt obliquus ē quo quis mouet per amores ad semetipsum. nō enī ad alios amorē porigit sed ad seipm reflectit. De isto amore dicūt. ij. Timo. iij. In nouissimis diebus instabūt tpa periculosa & erunt hoīes seipsos amantes. Adotus rectus ē quo quis mouet ad deum p amorem. non enim circuit per mūdū nō reflectit amorē ad seipsum sed directe ad deū. Cant. i. Recti diligūt te. Et Ezec. i. Pedes corā pedes recti. qñ igit aliq inordinate mouet per amorē aut ad mūdum aut ad seipsum: tūc ē paralyticus. quādo vero ordinate mouet ad deum tūc paralyticus curatus ē. p Tertio peccator male torquet. & hoc ppter malam cōsciētiam que ipm affligit & torquet. Mala enim cōsciētia ē sicut vermis animam semp mordeas cuius morsus habet acerbitatē: cōmunitatē ē: pperuitatem. De duobus pūmis Job. xxx. Nocte os meū pforat doloribus & qui me comedunt nō dormiūt. De tertio dicūt Isa. lxi. Uernis cor non moriet. C. Circa psonam cēturionis quattuor demonstratur emendabilia. sicut dicit Lhyf. f. bonitas: humilitas: fides: & sapiētia. p Bonitas eius in hoc apparet q seruu paralyticū non abiecti. nec despecti s; ad xpm accedens studiosē p eo rogauit. nō enim respiciebat in seruo seruile conditionem: q sciebat se cum illo vnū dñm habere cōm. L. Dñi enim cū seruis suis velint nolint quattuor cōmunia habent. p Vnū ē ex parte principij: q oēs ab vno dño & ex eodem luto sunt formati: oēs nudi & paupes nati. Job. xxxij. Ecce & me sicut te fecit deus & ex eodem luto ego quos formauit sum. Vñ Sap. vii. Nemo ex regibus habuit aliud naturitatis initij. p Scdm ē ex parte medij: q oēs mortales & breues vitē. Eccli. x. Dis potentatus breuis vita. Et Job xliij. Breues dies hoīs sunt. p Tertiu ē ex parte finis: q oēs in eandē mortis putredinē reducunt. Job. xviij. Putre-

dini dixi pater meus es &c. p Quarto ē ex pre fortis: q oēs sub vno iudice rōm reddere cōpellunt. ij. Loz. v. Dēs nos manifestari opz añ tribunal xp̄i vt referat vnusq; put gessit in corpe suo si ue bonū siue malū. p Secdo in cēturide fuit magna humilitas cū dixit: nō sum dign⁹ &c. Vñ Augu. dicēdo se cē indignū fecit se dignū: nō vt in eius pietas s; in ei⁹ cor intraret xps. Nō enim esset magna felicitas si deus intraret pariter eius & non cēt in pectore ei⁹. Lhyf. Quia idignū se dicit suscipiēdo xpm domo dign⁹ fact⁹ ē regno. B. p Tertio fuit in cēturione magna fides: cū dixit: tñ dic verbo & sanabit puer meus. In deo cōsiderat verbū: velle: & opus. Vñ bñ aut dei ē pātū. Eccl. viij. Sermo illi⁹ pātē plenus ē. vñ ps. xxxij. Ipe dixit & facta sunt. Velle dei ē opatiū. Augu. Et⁹ facere ē a se fieri velle. ps. cxliij. Oīa quecūq; voluit dñs fecit. Op⁹ dei ē manēs i eternū. Eccl. iij. Bīdici q oīa opa que fecit deus pseuerāt in eternū. Lepiosus igit petiit velle dei qd ē opatiū: cū dixit: Dñe si vis potes me mī dare. Mat. viij. Propheeta petiit opus dei qd ē manēs in eternū: cū dixit: Con firma hoc de⁹ qd opat⁹ es in nobis. Iste aut cēturio verbū dei petiit qd ē potētia nū: cū dixit: Dic tñ verbo & sanabitur puer me⁹. p Quarto i cēturide fuit magna sapiētia cū a nūmōi arguit dicens: Nā & hō sum sub pātē hñs sub me milites. E. Isti aut milites tripli pnt accipi. Primo p ipis angelis. ac si dicat: potes impare angelis tuis q sunt milites tui q statim suo ministerio infirmitates fugabūt. Aug. Si ego hō sub pātē habeo pātē subēdi: quārum potes tu cul seruāt oēs pātēs. Vel pnt accipi p infirmitatibus & sanitatibus cōpalib⁹: ac si dicat: potes dicere infirmitati recede & statim recedet. sanitati vt veniat: statim veniet. vel pnt accipi p bonis cogitationibus & malis. Vñ dicit Deymo. pnt p subiectos cēturionis. bone vel male cogitantes accipi. malis aut vt dicam⁹ vt recedat & recedat. bonas aut vocem⁹ & veniet. S. C. Circa psonā xp̄i notādū q xps dixit quings verba multiplici co

cumento plena. **P**rimū fuit verbū
magne humilitatis cū dixit: Ego veniā
z curabo eū. glo. Magna est humilitas
q̄ seruū dignat⁹ ē visitare. ad filiū qdē
reguli ire noluit ne diuitias honorare
videret. Ad istū aut seruū venire voluit
ne seruile cōditionē sp̄nere videretur.
S. Notādū aut q̄ xps aliqui inuitatus
rie noluit: sic ad filiū reguli. aliqui n̄ iut
tat⁹ ire voluit sic hic. aliqui iutat⁹ iuit
sicut ad filiā archip̄synagogi. ex quibus
dat̄ intelligi q̄ xps aliquorū oīdes non
exaudiat. Be quib⁹ dī Jac. iij. Petitis z
nō accipitis eo q̄ male petatis. aliquo
rum residua puenit. Sap. vi. Proocu
pat enim eos qui se cōcupiscūt: vt se pri
or illis ostēdat. Aliquos ad votū exau
dit. ps. xc. Clamauit ad me z ego exau
diam eū. Scdm̄ fuit verbū equitatis i
eo q̄ h̄de cēturiōnis cōmēdauit. Is eim
est gentilis: n̄ eius deuotionem nō re
spuit. Is landib⁹ extulit dicēs. Nō inue
ni tāta fidē in israel. Act. x. In veritate
cōperi q̄ nō ē acceptor: psonarū deus. qd̄
aut dīxerit nō inueni tāta fidem in israel.
Intelligit de p̄nti tpe: q̄ in p̄iarchis z
p̄phetis maiorē inuenit. z intellige bea
ta vlgāne semp̄ exceptā. Be apostolis
aut qdā dīcūt q̄ cū de nouo eēnt pueri
nō erat tūc t̄pis tante fidē. vel nō inue
ni tāta fidē. i. tāta facillē: q̄ apostoli ante
quā crederēt multa signa viderūt. Iste
aut nullū signū viderat. vel non inueni
rāt fidē in isrl. i. tāte fidē cōfessionem.
nullus eīz ita ap̄te cōfessus fuerat ei⁹
maiestatē. Tertiū verbū fuit magne
gr̄e quo ad saluādos cū dixit: Nulū ve
nient ab oīre z occidēte z recubēt zc.
z nō solū ab oīre z occidēte s̄z etias a
sep̄ratione z meridie. Illi veniunt ab
oīre: qui cōuertunt in inuentute. Illi
ab occidēte: qui cōuertunt in senectute.
Illi ab aquilone: qui inter a duera ser
uiant patētia. Illi a meridie: qui inter
p̄p̄a seruāt p̄antā. Quartū verbū
fuit magne iusticie quo ad dānādos: cū
dixit: Siliij aut regni. i. qui fuerūt natip
regno h̄ndos: s̄z red diderūt se indignos
eīcent in tenebras exteriores. Dīcū
rur aut tenebre infernales exteriores re
spectu interiorū quas peccatores i hac

vita habuerūt. Vel dicunt exteriores te
nebre: q̄ sunt extra ambitū diuine mis
ericordie. Peccata enim put consideran
tur in p̄nti sunt tenebre interiores: quia
sunt intra ambitū misericordie dei: q̄
adhuc p̄nt misericordiaz dei obtinere.
sed put cōsiderant in futuro sunt tene
bre exteriores: q̄ sunt extra ambitū mi
sericordie dei. Vel dicunt tenebre exte
res: q̄ sunt extra omnes diē. in celo quā
dem sunt diēs sine tenebris. In mundo
sunt tenebre cū diebus. in inferno sunt
tenebre sine diebus. Quintū verbū
fuit magne potētie: cū dixit: vade: z sic
credidisti fiat tibi. Alij medici sanāt cū
labore: cū morosa dilatione z imperfe
cte. Iste aut medicus ē tāte potētie q̄
sanauit facillē. i. solo verbo: q̄ dixit: va
de: z sic credidisti fiat tibi. Sanauit ve
locit̄: q̄ statiz illa hora sanāt⁹ ē. vñ segē
z sanatus est ex illa hora. Sanauit p̄se
cte: q̄ i corpe z aīa credid̄ fuisse sanāt⁹.
C. Eadē. v. feria post cinēs sermo sc̄os.

Accellit ad eum centurio ro
gans eūz z dicens: Dñe pu
er meus iacet in domo para
lytic⁹ z male torquet. Dat.
viij. Tota int̄ctio ecclē in ista quadra
gesima est: vt peccatores ad penitentiaz
redeāt. Et quia hoc per se non possunt
sanctorū orationes debēt postulare z in
dei misericordia sperare. Ideo in p̄nti
euāgelio tria ponunt. P̄. Primo misera
paralytic⁹ cōditio: p̄ quā peccator: intel
ligitur cū dicit: puer. P̄. Secdo centurio
nis supplicat̄ deuotio: per quā signa
tur q̄ debemus ad sancto s̄ viros recur
rere qui p nobis interce dantur: dicit:
Accellit ad eū centurio zc. P̄. Tercio be
nigna xpi curatio: p̄ quā notat q̄ d̄ dei
misericordia semper debemus sperare:
cū dī: Ego veniam z curabo eum. Al.
C. Circa p̄mū notādū q̄ misera cōdi
tio istius pueri in tribus erat. P̄. Nam z
seruus erat z paralyticus: z male tor
quebatur. Ideo merito signat peccato
rem qui est seruus peccati: z diaboli: z
omnium vitiorum. Jos. viij. Omnis q̄
facit peccatum seruus ē peccati. Et. ij.
Pet. ij. Al quo q̄s supat⁹ ē: eius seruus
est. Aug. Peccator seruus ē tot dñorūz

quot vitios. Hier. v. Seruileis dñs ali
enis. Et dicit dñs in plurali: q supbus
est seru? luciferi: auar? seru? māmone:
luxuriosus seru? est asino dei. **P** Secdo
petrō est paralyticus. Est aut paralyticus
morbus qui mēbra reddit mollia: disso
luta & dissipata. Talis est volupuosus
& dñtjs assuet?. Prouer. xvj. Qui mol
lis & dissolut? est in ope suo frater ē sua
opa dissipatis. **B** Est aut differētia in
ter ista tria que ponit Salomon hic. s.
molle: dissolutū & dissipatū. Na molle
est qd cedit oi duro. Dissolutū ē qd nul
lo vinculo est colligatū. Dissipatū qd ē
penitus pfractū: sicut patet in vase fcti
li pfracto. Tales igit hoies sūt molles
q omni aduersitati & tentatiōi cedunt.
Mat. xij. Facta aut tribulatiōe & pfe
cutiōe ppter verbū scandalizant cōti
nuo. Nō sūt ēt aliquo vinculo timoris
vel amoris ligati: ideo sunt inuidi. Nu
meri. xix. Vas qd non hz opculū nec li
gaturā inuidum erit. Sūt etiā pfracti:
ideo nullū bonū ppositū retinere pñt.
Eccl. xxi. Eoi satū quasi vas pfractum
oēm sapientiā nō tenebit. **L** **T**ertio
petrō male torquet. Aliqñ enī torquet
Aliqñ male torquet. Aliqñ pessime tor
quet. Torquet enim psp̄ra: per curā
supflua. Boetij d̄ p̄so. q̄ multis amaritu
dinib? hūane felicitatis dulcedo resp̄
sa est. Un̄ refert Tullij in tusculanis:
q cū gloriā dionysij tyrāni qdā lauda
ret & beatū diceret: in sit illū in throno
aureo collocari & mēsam oibus delitijs
plēnā aū eū pparari. Gladū vero acū
tissimū sēta egna ligatū sup caput ei?
appēdi. Nūq̄ ille ppter timorē non co
mederet. dixit ei Dionysij: Talis ē vita
mea quā tu beatā putabas. Male autē
torquet peccator iter aduersa ppter im
patiētias. Ista enim duo. s. psp̄ritas &
aduersitas: oēs pbāt. Un̄ dicit p̄mēta
tor super libā Boetij de p̄solatiōe phi
losophie q̄ philosophi posuerunt duo
doliā in limine dom? iouis. vnū plenū
vinor: aliud plenū aceto. de quib? igre
dīctes bibē oportebat. Dom? iouis est
mūdus iste. doliū vino plenū ē psp̄ri
tas. doliū plenum aceto est aduersitas.
De qbus oportet gustare oēs mūdum

ingre dīctes. Pessime torquet pet̄r in
ter pet̄a. Ambro. Que pena granio?
sterius vuln? s. p̄ciētē. Nōne hoc ma
gis fugiēdū q̄ mors q̄ exiliū q̄ dispen
diū. **B** **C**irca scōm. s. oīōne centu
rionis notādū q̄ eius oīo exaudiri me
ruit ppter tres comites quos secū ha
buit. s. fraternā ppassiōne: humilitate
& fidē. Habuit enim ppassiōne in seruo
q̄ tā male torquebat. Humilitatē de se
ip̄so: cū dixit: Non sum dign? vt intres
sub tectū meū. Habuit fidē de xpo cum
ait: Sed tm̄ dic verbo &c. Ista aut tria
taliter ordinant q̄ ppassio oīōnem for
mat: humilitas in celū subleuat: fides
oīa ipe trar. Oratio igit quā format cō
passio multū est acceptabilis deo. **L**uy
so. Pro se orare nature ē: p̄ alijs vero ē
gfe. Pro se orare rei necessitas cogit p
alto aut charitas frunitatis hortat. Bul
cior aut est an̄ dñm oīo nō quā neces
tas rei trāsmilit: sed quā charitas fra
ternitatis hortat. Humilitas aut oīōne
sic formatā hz in celū subleuat. **E**ccl.
xxi. Oratio humilitatis se nubes p̄ne
trat. Fides aut oīōnes sic formatā & sic
elevator oīa ipe trare facit. **M**at. xi. Oīa
quēcūq̄ orātes petitis credite q̄ acci
pietis & fiet vobis. **E** **C**irca tertij
xpi curationē notādū q̄ curauit ve
locter siue facilliter. qd est p̄ra illos q̄
nimis factū se rogari. **L**ysitus autem
mox vt cēturio eū rogauit. Rēdit. Ego
venī & curabo eū. Sic facillē xps fuit
ad curādū dauid quē curauit trib? **I**yl
labis qñ dixit: Peccauī. Sic facillē su
it ad curādū petrū negantē: quem cu
rauit paucis lachrymis. Sic facillē su
it ad curādū publicanū quem curauit
quq̄ verbis qñ dixit: Deus p̄piti? ello
mibi peccator. **P** Secdo curauit eū libe
raliter. qd est contra multos qui nimis
magna salaria petunt. **L**ysitus autem
tam liberalis fuit q̄ nihil a centurione
petij nisi fidē cū dixit: vade: & sicut cre
didi fiat tibi. Sic liberalis fuit xps
apostolis quibus p̄o paruis retribus
regnū celoz dedit. Sic liberalis fuit vi
due quā p̄o duobus minutis iustifica
uit. Sic liberalis est oibus qui bonam
voluntatē habent & aque frigide calicē

remunerat: vt habetur *Dat. ix. p. Ter.* rito curauit taliter: qđ est cōtra mul-
tos qui ab vna infirmitate liberant: ab
alia liberare nō possunt. *Chriſtus* autē
istū perfecte liberauit. Ideo dicit: *Et sana-*
tus est puer ex illa hora. § Hic notan-
dū qđ quidā sunt paralytici quātū ad
sensum: sed nō quātū ad motū. Sicut
sunt heretici qui vident habere motus
opatiōis bone: sed nō hñt sensum fidei
recte. Et ideo paralytici sūt: qđ sicut dicitur
Debi. xi. Sine fide impossibile ē pla-
cere deo. Alij sunt paralytici quātū ad
motū: sed nō quātū ad sensum: sicut
sunt mali xpiani qui de deo bene sen-
tiunt: sed ad bona opera faciēda moue-
ri nōlūt. De quibus dicit. *i. Tim. i.* Lō
fident se hñe deum: factis autē negāt. 2
Jac. ii. Fides aut sine operibus mortua
est. Alij sunt paralytici quātū ad sen-
sum et motum: sicut sunt multi pessimi
et scelerati qui nec habēt fides nec aliq
bona opera faciunt. De quibus dicitur
in epistola iude. Hi sunt arbores autū-
nales bñs mortue. Quādo igit xp̄s red-
dit alicui sensus fidei recte et motū ope-
rationis: tunc paralyticus perfecte cura-
tur. rogenus cē.

¶ *Sera sexta post cineres Sermo p̄mº*

Ad istis qđ dictum est
antiq̄s: Dilige
proximū tuū: et odio ha-
bebis inimicū tuū. *Dat. v.*
Sic est de amore cordis sicut est de natu-
rali corporis calore. Lalo: enim natura
lis aliqñ est nimis paruus: sicut in pue-
ro. aliqñ est nimis defectiuus: sicut in
senē. aliqñ est nimis iordinat⁹: sicut in
febricitate. aliqñ est magn⁹: pfect⁹ et or-
dinat⁹: sicut in viro bene pplexiona-
to et pfecte sano. Et eodē modo amor
cordis. aliqñ est nimis paruus: sicut qñ
gs tm diligit amicū. aliqñ est nimis de-
fectiuus: sicut qñ quis diminute et imp-
fecte diligit deū. aliqñ est nimis inordi-
nat⁹: sicut qñ quis inordinate diligit
seipsum. aliqñ est magn⁹: ordinat⁹:
et pfectus. Cūquid quis diligit inimicū
et pfecte diligit deū: et ordinate diligit se
ipm. p̄. Hñs igit in pñti euangelio nos
retrahit ab amore paruus et diminutus et

inordinato: et inducit nos ad amorem
magnū: perfectū et ordinatū. Cº Primo
igit retrahit nos ab amore paruus et di-
minutus qui est dilgere amicū: et inducit
nos ad amorē magnū et latum qui est di-
ligere inimicū cum dicit: *Ad istis qđ: vñ*
crū est antiquis: Diliges proximū tuum
et odio habebis inimicū tuum. Ego autē
dico vobis: diligitē inimicos vestros.
Bº Circa qđ intelligēdū est qđ odio quā
drupliciter pōt considerari. aut put ē in
aio. aut put exterior manifestat⁹ in ali-
quo rancoroso signo. aut put est in cōtra
melioso verbo. aut put est in iniurioso
facto. Lº Circa istā quadruplicē diffē-
rentiā odiū xp̄s vult vt inimicos qđru-
pliciter diligamus. Primo in aio: ideo
dicit: Diligitē inimicos vestros. Secū-
do in facto: ideo dicit: Bñfacite hīs q
vos oderūt. Tercio in signo: ideo sub-
dit: Et orate pro psequenti⁹ et calūniā-
tibus vos. Magnū enim signū amoris
est p inimicis orare. Quarto in verbo
sp̄s saluādo. Unde subdit: Si salu-
taueritis fratres vestros tm cē. Istam
quadruplicem dilectionē oēs hoīes de-
bēt impedere inimicis salē in cōi. De-
bemus enī dilgere inimicos in aio in
quātus sunt creature dei bone. Ideo di-
citur. *i. Tim. iiij.* Ois creatura dei bo-
na. Sigs igitur in suo inimico odiret
naturā dei: in statu salutis nō esset. De-
bēt etiā hoīes orare p inimicis: salē in
cōi. Si enim aliquis pro oībus fidelib⁹
oraret et ab illis orōnibus generalibus
inimicos excluderet: in statu salutis nō
esset. Perfecti aut p inimicis orare de-
bent: nō tm in generali: sed etiā in spe-
ciali. Similiter si aliqñ aliqđ collegiū
vel aliqñ multitudinē hoīum saluta-
ret: ab illa salutatiōe generali inimicos
excludere nō debet. et si excluderet in
statu salutis nō cēt. Perfecti enim nō
tm in generali: sed et in sp̄ali orare et sa-
lutare debēt. Similiter si aliqñ aliquā
bñficiā alicui cōmunitati exhiberet: nō
eēt inimici a talib⁹ bñficijs excluden-
di. Et si aliqñ excluderet videret qđ li-
uorē retineret. Cōtra illud qđ dicit *Le-
uit. xix.* Nō querās vltionē nec memor-
eris iniuriā ciuiū tuorū. In casu tm ne-

cessitatis tenent et oēs inimicis bñicia exhibere. Juxta illud. i. Jo. iij. Qui habuerit substantiā huius mundi et viderit fratrem suum necessitate habere et clauserit viscera sua ab illo quomodo charitas manet in illo. Perfecti autem debent inimicis bñicia exhibere nō tñ in cōs: s; et in spālī. Nō tñ in articulo necessitatis: s; et sine articulo necessitatis: q; ad ipsos spectat non vinci a malo: sed etiā vincere in bono malū: sicut dicit Roma. no. xij. C. Secundo dñs retrahit nos ab amore defectiuo et imperfecto q; est imperfecte diligere: cum dicit: Ertote ergo pfecti etc. s. i. amore dei sicut et pater vestre celestis. i. sicut deus pater diligit nos pfecte: sic nos ipm pfecte diligere debem. Ille autem pfecte deū diligit qui ipm plus diligit q; sua. Lant. viij. Si viderit hō oēs substantiā domus sue p dilectione: qñ nihil despiciet eas. Plusq; seipm. Ideo dicit: qui nō accipit crucē suā. i. seipm mortificādo ppter me: nō ē me dignus. Plusq; suos. Mat. x. Qui amat patrem et matrem plusq; me: nō ē me dignus. B. Istō triplici mō xps et nos dilexit. plusq; sua. i. plusq; regnū et domū suā. plusq; suos. i. angelos: qui erat hereditas suā: q; eos dimisit et nobiscū parentelā perxit. Plusq; seipm: q; ppter nos seipm i mortē tradidit. De his tribus v. Hier. xij. Reliq; domū meā: dimisi hereditatē meā: dedi dilectā aiam meā in manib; inimicorū etc. C. Tertio xps retrahit nos ab amore inordinato: quo q; inordinate diligit seipm cū ait: Et dedit ne iustitia vestra faciatis coram hoibus. Ille enī inordinate se diligit si bona q; facit ad seipm reflectit et ide gloria qrit. Magna etiā inordinatio ē q; aliq; sibi attribuat illud qd ē ppriū dei. s. gloriā. Vult enim de v. de opib; nris habeamus meritū. ps. cxxxvi. Labores manū tuā q; manducabis etc. Propterea habet bonū exēplū. Mat. v. Sic luceat lux vstra corā hoibus etc. Et deus hēat hāc gloriā. Ysa. xliij. Gloriā meā alteri nō dabo: sed vanagloriosus meritū p dicit: et primo scādalu facit: et tadē gloriā nō iuenit. E. C. Sed notādū q; secundū Eph. vana glia pōt accidē: aut in pñci

pio opib; aut in medio: aut in fine. Tūc enī ē i pñcio qñ q; aliqd bonū ex sola vana glia facit scipit: tūc illd opus ē vitiōsū: q; ex vitiosa radice pccit. et ē pōt; intermitedū q; faciēdū. Et illud dñs phibet hic cū dicit: Et redite ne iustitia vstra etc. Aliqñ vero vana glia ē in medio opib; sicut qñ q; ex recta intentione aliqd op; bonū scepit: et in psecutione aliq; mot; vane glie se ingerit: tale op; nō ē intermitedū s; pñciēdū. Quia ex quo hoc ex bona radice pccit vitia rī nō poterit: maxie cū sit pōt; inimi tētatio q; alicui; vane glie passio. Vñ legit de scō Bern. q; cū semel gradū pñciaret et ex hoc aliq; mot; vane glie se ingereret: tētatio rñdit. Nec p te scip nec p te dimittā. Aliqñ vero i fine opib; accidit hōi quoddā gaudii mēris et cō placētia cordis: de eo q; tale op; bñ cōpleuit: vel de eo q; bñ pñciavit. Et ista talis pñciētia opus pccēdis vitia rñ pōt; q; naturale est q; glibet delectat in opib; et sermonibus suis. Prover. xv. Et est hō in snia oīs sut. Immo ē sancti viri magnū habēt gaudiū d opib; que faciūt ppter deū. Xñ sup illud. ps. lviij. In custodiēdis illis tñ tribuit mīra. Dicit Glo. Non tñ pro eis in futuro redditur premiū: sed etiā hic in eadem custodia. Magnū est gaudium seruire ei: cui seruire regnare est.

C. Eadē seria. vi. post cinēs sermo scōs ne iustitias vestra faciat
Atis corā hoib; Mat. v. Inter fideles q; saluant qdam iunt actiui: qdā pñciati: qdā pfecti. Et p. Ideo in pñciā euāgelio describit iusticia pfectorū: que pñsit in inimicorū dilectione: iustitia actiuorū que consistit in elemosinā largitiōe: et iustitia pñciatorū que pñsit in deuota oratiōe. C. Prima igit iustitia q; pñsit in inimicorū dilectione: notat cū dicit: Ego autē dico vobis diligite inimicos vros. Diligere enim inimicos nō est otium: sed pfectior tñ. Bicit enim Aug. in enchyridion q; hoc tā bonū magnū. s. diligere inimicos nō est tātē multū dñis quātū credim; exaudiri in oratiōe cū dicit: Dimittite

nobis debita nra. **B** C Notādū est qd inimicis debem⁹ amorē: odiū: ppassiō. nēz bñficiū. Possunt enīz inimici quādrupliciter cōsiderari. C Primo. s. quātū ad naturā: puri hoīes sūt ad imaginē dei facti: tūc sunt diligēdi. Un qdam de hoc rēphendunt Eccl. xviij. Hō hōi seruat iram: a deo querit medelam. In hoīem sibi similē nō bz misericordiā: z a deo grīt misericordiā. C Secōdo possūt pñiderari quātū ad culpā: z tūc sūt odi endi. Debemus enīz inimicos diligere in quātū hoīes: z odire in quātū mali sunt. Un dicit Aug. qd cū dico hō malus: duo dico. s. hō z malus. In quātūz vero hōiēt diligēdus: in quātū malus: odiēdus. Taliter odit cos deus in quātū scz sunt pccōres: sed diligit cos in quātū sūt penitētes. Un Eccl. xij. Alitissimus odio bz pccōres: z miserrus est penitētibz. C Tercio possunt pñiderari quātū ad penam. s. in quātū sunt pene eterne additi. z quātū ad hoc debem⁹ eis ppati. Valde enīz ppati debem⁹ qñ eos ad mortē eternāz ire pspicim⁹. ps. cxxvij. Vidi pñaricantes z tabescebāz. Un Beda. Vera iusticia compassiones bz: falsa dedignationē. C Quarto pñiderant quātū ad indignitā: z tūc debemus eis ipēdere bñficiū z auxiliū. Juxta illud Roma. xij. Si esurierit inimic⁹ tuus ciba illi. si sitit: potū da illi. C Debemus autē diligē inimicos pp debitū: ppter fructū: z ppter vitādū pīculūz. Debitū qdēz cit: qd si volum⁹ qd deus dimittat nobis multa debita: debemus p pmo dimittere pauca. Hoc signatū est Mat. xvij. i seruo qui debebat regi dēē milia talentōz: z in seruo q debebat pferuo cētū denarios. Ubi dicit Lh: yso. Tāta est differētia peccatōz qd committuntur in deū z in hoīes: quātā differētia ē inter dēē milia talentōz z cētū denarios. magna autēz multo plus. Ipse enim corpus fecit: z aīam inspirauit: filiūz misericordiā aperuit: z nos filios suos fecit. Nūqđ igr si vnaquaqz die moreremur p illo retribueremus ei aliqd dignūz: Nequaquam. Augu. Non possum dicē ali quis diligere inimicum. O quicūqz es attēdis quid tibi fecerit homo: z nō at-

tēdis qd tu feceris deo. Quare non dimittis hoi pag: vt de⁹ tibi dignet⁹ dimittere multū. C Secōdo debem⁹ diligere inimicos pp fructū: qdē ē dupler. Un⁹ ē in pñi. s. pccōz remissio. Un⁹ Augu. Ad dilectionē inimicōz vos admoneo: qd ad sanandū vulnera peccatōrū nullū medicamentū vtilē ēē cognosco. Ali⁹ ē in futuro. s. eterna remuneratio. Aug. Diligere inimicos grādis ē labor in hoc seculo: sed grāde pñiū i futuro: qd p amorē hoīs inimici: efficietis amicus dei. **B** C Tercio debemus diligere inimicos ppter vitādū periculū. Nā scdm Aug. habere odiūz in corde ē quasi hēre gladiū: scorpionē: z ignem. C De pñi sic dicit in quodā sermone. Qui alius nocere desiderat: similis ē illi qui gladio se trāsuerberat: vt tunicāz alterius cedat. C De secōdo sic dicit idē in sermone. Srenate irā qd vos stimulat ad vindictā. Ira enim scorpio: ēli te iter⁹ flāmis excrauerit. Si igr te vis vindicare de inimico tuo ad ipam iram tuāz te puerit: qd ipa ē inimica tua: qd occidit aīam tuā. C Tercio sic dicit sup ps. Sic puta malitiā eē quomō ignē. Si incēde regis aliqd: illud qd igr apponit pñi ardet: nisi ei⁹ ardeat nō incēdit. Verbi grā. Cū faculā apponit igr: pñi ardet vt aliud possit incēdere. Ita ergo malicia pcedens ex te: z qd vāstāt antequā te malitia tua: vt alteri si noceat fieri pē qd aut tibi nō noceat fieri nō pōt. C Secūda ē iusticia actiuoz que consistit in elemosynāz largitiōe. sed qd ista iusticia oīno pāit qñ ppter humanū seruoziā pendit. Id dñs ista iusticia ordinat dicens: Cū ergo facis elemosinā noli tuu bz canē zē. Illi canūt tubā: qd pñi iactatē verba. Illi adhibēt manū sinistrāz: qd pñi intētiōē obliquā. Qñ aut ipa elemosina pure fit ppter dei: tūc valde vtilis est z fructuosa. E Valer enim homini in vitā: in mortē: z post mortē. C In vitā quidem valet: quia imptat remissionem culpe. Unde de bono elemosynario. Eccl. iij. Sicut in sereno glaciēs soluentur peccata tua. acquirunt benedictionē grātie. ij. Cor. ix. Qui seminat in benedictiōe dñi. z me-

Sabbato post cineres

tet et gratiam ipsam conseruat in corde. **Un**
 de elemosyna dicitur **Eccl. xix.** Gratiam hominis
 quasi pupillam asseruabis. **¶** Secundo elemo-
 syna valet homini in morte. nam atque egre-
 diem de coepto associat. **Un Amb.** Non
 sunt homines opes quas secum ferre non possunt
 Sola autem misericordia seu elemosyna
 comes est de functionibus patronos in adiu-
 torium aduocat. **Unde Bernar.** Pauperes
 non sunt contenti ut egenis exorant ut
 patroni. **Unde Luce. xvi.** Facite vobis
 amicos de mammona iniquitatis: ut cum
 defeceritis recipiant vos. Hostes expu-
 gnat. **Un dicitur de elemosyna. Eccl. xxviii.**
 Super scutum poteris et super lanceam aduer-
 sus inimicos tuos pugnabit. **¶** Tercio
 elemosyna valet post mortem. Nam de salu-
 te hominis summo regis lras representat.
 Solet enim papa quibusdam concedere
 lras simplices iusticie. scilicet omnibus qui dicunt
 se iniuriam pati. Quibusdam lras miseri-
 cordie. scilicet pauperibus et egenis. Quibus-
 dam lras superrogatis gratie. scilicet bene emeritis.
 Et quoniam serui dei in hac vita fuerunt
 pauperes et egeni: et multas iniurias pas-
 si sunt et bene emeriti. **¶** Quod aliquando repre-
 sentant lras summo regi: lras simplices
 iusticie. De quibus dicitur **Luce. vii.** Date et da-
 bis vobis. Lras gratuite misericordie.
 De quibus dicitur **Mat. v.** Beati miseri-
 cordes: quoniam ipsi misericordia consequentur. Lras
 superabundantis gratie. De quibus dicitur **Luce. vi.**
Adesura bona et conserua te. **¶** Tertia ius-
 ticia est contemplatiua que consistit in ora-
 tione deuota. sed quia hec iusticia perditur
 nisi ab humano favore abscondatur. ideo
 dicitur ea ordinari dicens. Et cum oratis non
 eritis sicut hypocrite tristes etc. et infra
 tu autem cum oraueris intra cubiculum tuum et clau-
 deris. **¶** Omnia ista claudenda sunt quingque cor-
 poris sensibus: qui mentis intentione sepe
 distrahitur nisi claudantur. cubiculum est ipsa
 conscientia in qua anima requiescat. **¶** In-
 tra autem cubiculum cum sit summi regis deus mundum
 quietum et odoriferum. Tunc igitur cubiculum
 conscientie est mundum quoniam est sine pecca-
 ti contagione. taliter prophetam suum cubiculum
 mundabat dicens. **ps. vi.** Lauabo per sin-
 gulas etc. orationes igitur que procedunt de cubiculo
 mundo exaudiuntur. que autem de immundo
 a deo reprobantur. **Iuxta illud Ista. i. l. l.**

multiplicaueritis orationes non exaudiama-
 nus vestre sanguine plene sunt. Tunc
 cubiculum conscientie est quietum quoniam est sine stre-
 pitu malarum conscientiarum: concupiscentiarum
 et cogitationum. sed multi sunt qui quia
 de oratione aliqua inania cogitant. talium
 orationes non sunt deo grates. De talibus dicitur
Mat. xv. Populus hic labijs me hono-
 rat: cor autem eorum longe est a me: sine causa
 colunt me. Tunc autem illud cubiculum conscien-
 tie est odoriferum quoniam est plenum deuotione
 tales orationes que procedunt de cubiculo
 odorifero sunt deo valde redolentes.
 tales orationes odoriferas. scilicet quoniam cubiculum
 conscientie est plenum deuotione optabat pro-
 pheta dicens. **ps. cl.** Dirigat orationem meam
 incensum in conspectu tuo. Ille autem orationes
 deo exaudiunt que exeunt de cubiculo
 mundo: quoniam odorifero. id est quoniam ipse orationes
 sunt puras: atque deuote.

Sabbato post cineres. Sermo pulcherrimus.
¶ **Am** sermo est factus erat nauis in medio mari.
¶ **Mat. vi.** Sicut dicitur **Ios.**
vi. Postquam quoniam nauis in medio mari
 hominum de quoniam panibus satiari non voluerunt
 eum facere regem existimantes quod eos
 semper sic pasceret et quod sub eo nihil eis
 deficeret: quod cum christus cognosceret fugit
 montem. Et sicut dicit **Mat. in isto euangelio.**
 Christus facto miraculo panum iussit
 discipulos ascendere in nauicula. et tunc
 fuerunt in magno piculo et timore. et tunc
 loci qui erat in medio mari. et tunc venit
 qui erat eis contrarius. et tunc absente nauicula:
 quoniam christus non erat cum eis. et tunc respicitur
 qui erat sermo. et tunc visionis: quoniam videntes
 christum putauerunt esse quoddam fantasma.
 Si enim aliqui nauem essent in medio mari
 et esset nox et haberet ventum contrarium et
 non haberent secum nauicula: et viderent
 aliquod monstrum non esset dubium quin in magno
 piculo se esse crederent: sed christus ad eos ve-
 nit: eos confortauit et ventum sedauit. Per
 istam autem nauem penitentiam intelligit ista
 consueuerunt multa picula accipere: sed
 deus dat eis multa adiutoria. In hoc
 autem euangelio tria consideranda sunt.
¶ Primo quare per nauem intelligit penitentiam
¶ Secundo que penitentibus consueuerunt accipere picula. **¶** Tercio que sunt adiutoria

tonia. A. C. **P**rimo notādū q̄ pnia si
gnat p nauē et eo q̄ hoies p mare hui⁹
mūdī ad portū paradisi dūcūt et sic hō
in nauī exiis dormiēdo: et quiescēdo: et
comēdēdo: vadit ad portū: sic verus pe-
nitēs dormiēdo vadit ad portū paradisi.
iō enim dormiūt vt ad laudādū deū for-
tiores exurgāt. iō dicit Greg. q̄ somnus
sanctorū nō vacat a merito: imo et san-
ctorū somnia aliqui sunt meritoria. Ju-
sta illō ps. lxxv. Relique cogitatōis diē
festū agēt tibi. Relique cogitatonū sunt
ipsa somnia q̄ sanctis viris accēdūt ex
bonis meditatiōib⁹ quas vigilādo ha-
buerūt: q̄ dē faciūt teo magnū festum.
Similr veri penitētes comēdēdo va-
dunt ad celū. iō comēdunt vt fortiores
sint ad seruēdū deo. i. Loz. x. Siue mā-
ducatis siue bibitis oīa in glām dei fa-
cite. Similr veri penitētes gescēdo va-
dunt in celū. iō enī gescūt vt fortiores
sint ad laborādū. sicut enīz mali vtrūq̄
sua fortitūdine ad malū: sic boni ad bo-
nū. Iuxta illō ps. pphē. ps. Fortitudinē
meā ad te custodiā. B. C. **E**t circa secūdu
notādū q̄ illi qui volūt facere pniām:
quattuor inter dū picula patiūt. 1. Pri-
mo patiūt a diabolo. s. tētationē q̄ si-
gnat p vtrūq̄ cōtrariorū. Erat eis inquit
vēt. p trari. 2. Iste enī ē vēt. de quo dī
Job. i. Vēnus yephemes irrūit a regiōe
deserti: et pculit quattuor āgulos dom⁹.
Anguli domus quattuor sunt virtutes
aīe. s. pūderia: iusticia: pātia: et fortitu-
do. nūc igit̄ illi q̄ trari: āguli pcutiūt et to-
mus cadit q̄ hō graui tētatiōe pñus i
h⁹ vsq̄ illaz virtutū. nā cadit pruden-
tia q̄ hō nō pcauer a futuris piculis.
cadit iusticia q̄ nō satisfacit de culpis
pccatis. cadit tēperātia q̄ intēpate vti-
tur ppteris. cadit fortitudo q̄ nō h⁹
parietēti aduersis. C. **S**cōm piculū pa-
tiūt in carne. i. fantasmatū illusionē.
q̄ notat p hoc q̄ putauerūt eē fatalia fan-
tasmatā cōcupiscētiay. Bal. iij. Lōcupi-
scit caro aduersus spūm. et ad istō op-
erū h⁹ tria adiutoria. s. diaboli q̄ cō-
cupiscētiā inflamat. 3. Ista. iij. Ecce
ego creauī fabri fūllatē i igne priuas
h⁹ exterioris sensus q̄ cupiscibilia re-

presentat. Thren. iij. Oculus me⁹ tēpda-
tus ē aīaz meā et cunctis filiab⁹ vrbis mee
h⁹ vīna et cibaria exgista q̄ cupiscētie
mām ministrāt. Eph. v. Nolite inebria-
ri vīno i quo ē luxuria. iō apls istā talē
mām in se rescribāt dīcēs. i. Loz. ix.
Castigo corp⁹ meū et i seruitutē redigō.
4. Tertiū piculū patiūt a mūdo. q̄ no-
tatur p hoc q̄ vī nauis erat i medio ma-
ri. Mūdus iste ē mare in quo sicut in
mari multi absorbent. 1. Aug. 2. Mas
seculū absorbebit te. amatores suos no-
tūt vīare nō portare. iō rogat p pba dī-
cēs. ps. lxxij. Nō me dmergat tēpestas
aq̄ neq̄ absorbeat me pfūdū: neq̄ vrge-
at sup me pute⁹ os suū. Tertiū rogat p
pheta. scilicet aut q̄ non dmergatur:
aut q̄ non absorbeat: aut q̄ non in-
clūdatur. illi dmergunt a seculo tempe-
stuofo q̄ cadūt i mortālē culpā: s. tū ad
huc pñt liberari. illi absorbent in p fūn-
do q̄ p lōgā cōsuetudinē pfundari sūt.
Isti sunt aliqui a maxima misericordiā
dī liberādi. ps. lxxij. Dixit dñs ex balan-
quertā quertā i pfundū maris. Sz tūc
puteus os suū vrget et claudet q̄ pñm
ditas peccatorū aīaz in dēspatiōē dei.
cit. 4. Quartū piculū patiūt in statu p-
sentis mīserie in quo sunt in multiplici
ignoratiā et in dei impsecta cognitiōe
q̄ notat p hoc q̄ dī. Erat sero. L. In
pñti enīz vīta cognitiō ē serotina. i. celo
vero ē meridiana. i. Loz. xij. Vīdem⁹
nūc p speculū i enigmatē. ecce cog-
nitiō serotina. tūc aut facie ad facie. ecce
cognitiō meridiana. in sermo enīz erit
cognitiō nocturna. Sap. xviij. Nulla
vis ignis poterit illis lūmē pberē. nec
syderū limpide flāme illuminare pote-
runt illā noctē honēdā. B. C. Tertiū
ptra ista picula dant penitētib⁹ multa
adiutoria. 1. Primū ē de deo magna fi-
ducia ad quā xps inducit cū ait: p fide
ego sum nolite timere. Nullus enīz d⁹
fiduciā ponere in se s. in deo. quicūq̄
in deo ponūt fiduciā sup pma petram
fundamētū operū suoz stabiliunt. et il-
lud ē ptra primū piculū. s. tētationēz
diaboli. tales enīz non timent tentati-
onē diaboli nec grauem et occultā: nec
grauē et apertam: nec leuem et aptam.

Sabbato post cineres

Mat. vii. Descendit pluuia. illud re-
ferat ad tērationē leuē et aprā. et uenerūt
flumina: illud refert ad tērationē grauē
et aperta. et flauerūt uenti. illud refert
ad tērationē grauē et occultam:
et non cecidit domus. fundata enī erat
sup firmā petraz. **C** Secundum est ora-
tio clamorosa: qđ notat cū dicitur: et excla-
mauerunt. et istud ē cōtra scđm piculū
s. fantasinata malay cogitationū con-
tra que debemus ad deū clamare: sicut
clamat pp̄ha dicens. ps. xxxvij. Miser fa-
ctus sum et curuatus sum usq; in finē to-
ta die cōtri. ingre. qm̄ lumbi mei īple-
sunt illu. Nō enī possumus habere car-
nis cōtinētā nisi p oīdem deuotā. Sap.
viij. Et ut scīat qm̄ nō possum. et cōtri-
nens nisi deus det. abij ad diuū et depre-
catus sum illū. **C** Tertiu ē dñice passio-
nis meditatio assidua. qđ notat p hoc
qđ dī q; oēs infirmi qui tāgebāt simba-
m uelūmēti ei⁹ sanabant. Uelūmētus
xp̄i ē corp⁹ eius. Simba que ē vltima
ps ē passio eius. q enīz illā tāgit p deu-
otionē releuat ab oī tribulatiōe. et illud ē
ōtra tertiū piculū. s. amaritudinē mīdi
īpa enīm xp̄i passio oēs tribulatiōes dul-
corat. Heb. xij. Recogitate eū qui talem
sustinuit p peccatorib⁹ aduersus semet
ipsum p rāditionē ut non fatigemini
ais vsis deficiētes. Greg. Si passio xp̄i
ad memoriā reducit nīhil ē qđ nō equo-
aito toletē. qđ significatū ē Exo. xv. in
ligno misso in aquas amaras que sunt i
dulcedinē uerse. **C** Quartū ē illustra-
tio diuina: qđ notat per hoc qđ dī circa
quartā uigiliā noctis uenit ad eos. Et
istud ē ptra quartū piculū qđ erat igno-
rantia. ad illos enīm uenit et lumē sue
sciētiē infundit. s. illis qui sunt in uigi-
lia. sicut enīm in uita beatorū ē tota festi-
uitas: et uita dānatorū ē tot⁹ lucrus: sic
uita pegrinātiū. s. uita p̄s oīz ē in uigi-
lia: ut sic de uigilia pueniat ad festū. et
ista uigilia debet esse quarta. Illi au-
tem quattuor uigilias faciunt qui su-
as cogitationes: locutiones: operatio-
nes: et sensus corporis uigilanter cu-
stodiunt.

C Eodem die sabbato post cineres. Ser-
mo secundus.

Rat nauis in medio ma-
ris. Sicut dīes do-
minica dedicata ē dñice re-
urrectioni: et feria sexta do-
minice passiōis: sic dies sabbati dedicata
ē glōse uirgini. et iō in sabbatis q̄ occur-
runt in quadragesima aliqd de ipa lo-
quamur ad eius gloriā et honorem.
A. Ecclia nāq; ut dictus ē diē sabbati
uirgini p̄secratur: et hoc multiplici rōe.
C P̄ma est q; passio sanctoy cōuenit in
aliqua die celebrari. Beata aut uirgo et
si nō passa sit martiriū carnis: passa est
m̄ martiriū mentis. Juxta illud Luc.
ij. Tuā aīam transibit gladius. Et illud
martiriū in ea cōtinuatum fuit in tota
feria sexta: et toto sabbato seq̄nti. Sexta
aut feria dedicata ē martyrio filij. et iō
sequēs sabbatū de dicari debuit marty-
rio m̄ris. **C** Secda rō ē q; sicut i diē sab-
bati de⁹ requirit ab oī ope suo: xp̄s in
trans marie uerū requiē inuenit i ei⁹
uētre et mēte. In nullo enī alio sancto
spūs sc̄s requiē habuit nisi in xp̄o et in
uirgine beata: q; in alijs sanctis habuit
aliqd repugnās: saltē peccatū uulnē.
In xp̄o aut et uirgine nīhil repugnās
inuenit: et iō p̄fecte ibi requieuit. **C** Ter-
tia rō ē q; sicut dīis in sabbato oēs crea-
turas fecit et p̄pleuit: sic in beata uirgine
vniuersa refecit. Fecit tūc deus vniuer-
sa opera nature que p peccatū fuerunt
corruptas: in beata uirgine fecit opera
gr̄e per que fuerūt oīa repata. **C** Quar-
ta rō ē q; sicut deus diē sabbati b̄dixit
sic beata uirgo fuit ab oīb⁹ benedicta.
Et a deo q; ipam elegit. et ab angelis: q;
ipam salutauit. et a toto mūdo: q; ipam
lau dat et uenerat. **C** Quinta rō ē quia
sabbatū ē mediū inter diem gaudiosū
s. dñicam: et diē penosum. s. feriā sextay:
sic ipa ē mediatrix inter deū et hoīem.
C Sexta rō ē q; in diē sabbati tota fi-
des perijt et in sola beata uirgine remā-
sit: ideo merito hec dies sibi dedicata
fuit. Itē per nauē supra dictam beata
uirgo intelligi pōt. De qua duo dicunt
seu notant. **C** P̄mo quāte sit dignita-
tis: per hoc q; dicit nauis. **C** Secundo
quāte sit pietatis: per hoc qđ dī in medio
mari. **B** Dicit aut beata uirgo nauis

in medio ma
Sicut vides do
ra ē dñice re
seria sexta do
bati dedicata
bati q̄ occur
qd de ipsa lo
z honorem.
ē diē sabbati
multiplici rōe.
z cōuenit in
a aut virgo e
nis: passa est
a illud luce
dñus. Et illi
m fuit in tota
ēquū. Sexta
rō filij. z iō
ebuit marie.
cur i tēle sū
uo: sic xps in
nucit i q̄
n alio sancto
in xpo z in
icris habuit
ntū vultu.
repugnans
venit. C. Ter
ato oēs gra
cata virgine
eus vnuer
atū fuerunt
fecit opera
ta. C. Quar
ati bñdixit
benedicta.
angelos q̄
do: q̄ ipsam
a rō ē quia
gau dñolis
gria septe:
ū z boiem
ati tota fr
agine remi
di dedicata
tam beata
quo cōuen
fir dignita
Secundo
in medio
rgo nauis

ex mercibus quibus onusta fuit. q̄ qdē
eius sunt virtutes de quibus decorata
fuit z ornata: que sunt: humilitas: virgi
nitas: z fecunditas. C. Nam p humilita
tem placuit deo. per virginitatē ange
lo. per fecunditatem mūdo. Iudith. xv.
Tu gloria hierusalē. i. xē qui ē visio pa
cis nre: z hoc ppter humilitatem suaz.
tu leritā israel. i. angeloz qui semp de
um vident: z hoc ppter suā virginita
tē. tu honoificētia populi nri. i. gene
ris humani: z hoc pp fecunditatē p quā
nobis genuit saluatoē. C. Secdo arien
ditur dignitas eius ex mercatore quem
portauit. Prouer. vlt. Facta ē quali na
uis institoris de longe portans panem
suū. Iste ē panis de quo dī Jo. vi. Ego
sum panis vi. qui de ce. des. Et iste pa
nis venit de lōge. vere de longe: qm de
celo in terrā. vere de longe: q̄ cum iste
panis cōstet ex duplici pasta. s. natura
diuina z humana. ille tamē vere in infi
nitum a se distat. vere de longe: q̄ ta
lis portatio. i. incarnatio longe ē a me
ritis nris: qm nulla nra merita merue
runt vt de homo fieret. C. Tercio attē
ditur eius dignitas ex arbore q̄ ista na
uis insignita fuit: de qua arbore dicit
Ezech. xxv. Cedrum de libano tulerūt
vt facerent sibi malū. C. Arbor cedri
na istius nauis fuit xps qui assimilaf ce
dro nō tm ppter suā sublimitatē: s; et
ppter fructū qualitātē. Poma enī ce
drina in aliqua sui parte sunt dulcia. i.
aliqua sunt acetosa. z in alia inter dul
ca z acerosum sunt media: p que signaf
in xpo tres substantie. Eius enim diui
nitas fuit dulcissima. ci° caro fuit ama
ritudine plena. eius aīa fuit dolore ple
na iniquitatū nature sue relicta patiebat:
z fuit dulcedine plena iniquitatū fructu.
C. Quarto attēdit eius dignitas ex ve
lo qd in ista nauī appēsum fuit. De quo
velo dī Ezech. xxv. Byssus varia d̄ egi
pto pecta ē tibi in velū. Per istud ve
lum ē signaf ipse xps. Istud aut velum
dī fuisse variū: q̄ fuit pietū de colore al
bo: rubro z auro. B. In xpo enim fuit
vt dicunt ē caro: aīa: z diuinitas. Ex
carne igit rēfultit color albus ppter
suā puritatē. Ex aīa color rube° ppter

suam charitatē. Ex diuinitate color au
reus ppter suā p̄ciositatē. Lanf. v. Dile
ctus meus candidus: ppter carnis pu
ritatē. rubicundus: ppter aīe charitatē.
elect° ex millibus: ppter diuinā maiesta
tem. C. Secundo ostendit de ista nauī
quante sit pietatis in eo qd dē ē in me
dio mari. E. Per mare intelliguntur
peccatores penitētes: qui p suis pecca
tis habent multas amaritudines. Ista
igit nauis ē in medio mari: q̄ est media
trix inter deū z ipsos peccatores. C. In
quātū aut ē mediatrix assimilaf lunē z
solī. Lanf. vi. Que ē ista que p̄greditur
quasi auroa cōsurgens pulchra vt lu
na: electa vt sol. C. Primo igitur assimi
latur aurore: q̄ sicut auroa est medius
inter diem z noctem: sic z ipsa inter deū
z peccatores. Quī enim peccatores in no
cte peccat: tunc tētationes z demones p
eius cōtrahūt. Iuxta illud ps. cii. Fa
cta ē nox: in ipsa p̄trāsibūt oēs bestie sil
ue. Aduentē aut auroa. i. virgine grā:
tētationes recēdūt: demones fugiunt:
z homines ad bene agēdum habiles fi
unt. Unde sequit: ortus ē sol. i. auroa.
Sol enim orit tūc: quādo lux sua inci
pit apparere. z congregati sunt. s. mali
mor tētationū vt recedāt. Et in cubili
bus suis collocabunt. s. demones vt in
infernū vadāt. ps. cii. Exibit hō ad op
suū: vt. s. ad bñ opandū habilis fiat.
C. Secdo in quātū ē mediatrix assimilaf
lunē. Sicut luna lucet in nocte z ē vicī
na terre: z h̄z virtutē efficacem sup ma
re: sic z ipsa scilz maria lucet peccato
ribus dādo eis lunē sue grē: z ē victna
eis: cito eis succurrēdo per effectū mi
sericordie. Et ostendit virtutē suā sup
afflictos z amaricosos dādo eis dulce
dinem cōsolatiōis sue. Ecē. xxiij. Tran
sire ad me oēs qui cōcupiscitis mare: sic
vobis dabo misericordiam meam: z a
generatiōib⁹ meis adimplemini. i. a vir
tutibus quas in vobis genero. Sp̄ri
tus enim meus super mel dulcis. i. visi
tatio mea qua dulciter vos consoloz.
C. Tercio in quātū est mediatrix assi
milatur soli. Nam sicut sol habet tres
planetas superiores z tres inferiores:
z ipse est in medio constitutus: sic et

Dominica prima in .xl.

ipsa hz supra se tres in trinitate personas: et sub se tres status salutandorum. scilicet virgines: continentes et conjugatos: et ipsa est in medio constituta reconciliata tres status supradictos salutandorum ipsi beatissimi in trinitati cui est honor etc.

Consequenter p[ri]ma q[ue] draguncula Sermo p[ri]m[us]

Oactus est iesus in deserto a spiritu ut t[em]p[or]aretur a diabolo. Mat. iij. Sicut x[ristus] voluit mori ut morte sua nostra destrueret: sic voluit t[em]p[or]ari ut p[er] sua tentatione[m] n[ost]ras tentaciones superaret. **C**onvoluit aut[em] t[em]p[or]ari in mediate post baptismum ut t[em]p[or]atus daret p[ro]solationis remedium. Sicut enim t[em]p[or]at[us] q[ui] fuit baptizatus. q[ui] a patre fuit filius appellatus. q[ui] sp[iritus] sc[ilicet] sup[er] eum in specie colube mansit. q[ui] celos aptos vidit. q[ui] q[ua]draginta dieb[us] et noctibus ieiunavit ut p[er] hoc de[us] intelligi q[uo]d si aliquis tentat p[ro]pter hoc n[on] est minus a p[er]to m[un]di datus. n[on] est minus filiatione[m] dei dign[us] n[on] est minus sp[iritu] sc[ilicet] plenus. n[on] est minus celo dign[us]. n[on] est minus in sua p[ri]ma deo accept[us]. **A** Tentari igitur voluit ut n[ost]ras tentaciones vinceret: ut t[em]p[or]atis p[ro]solatione[m] p[ro]beret: et ut diabolo q[uo]d esset dei filius occultaret. Sciebat enim diabolus p[er] scripturas et p[ro]phetas q[uo]d filius dei nasciturus erat: et q[uo]d p[er] eum suu[m] dominiu[m] erat amissurus: et ideo sollicit[us] observabat ut sciret q[ui] nasceret. Audiens aut[em] sicut dicit Chrysostomus. angelu[m] x[risti] nativitate[m] pastorib[us] n[un]ciates. angelor[um] multitudin[em] iubilare. iohanne digito demon[um] strante. patre in baptismo testificante[m] sp[iritu] sanctu[m] in colube specie descendente. et nunc ip[su]m quadraginta dieb[us] et quadraginta noctibus ieiunante[m]: eum esse dei filiu[m] suspicabat. **B** Sed videt[ur] eis esuriens: ipsum esse plurimu[m] dubitavit. volens igit[ur] certificari vtru[m] e[ss]et dei filius vel homo purus: ipsum trib[us] rebus t[em]p[or]ationu[m] aggredi voluit quib[us] homin[em] p[ri]mu[m] p[ro]bavit. Na[m] sicut dicit Gregorius. diabolus p[ri]mu[m] ho[mo]m[in>e]m de gula tentavit et vicit q[ui] de ligno vetito manducare suavit. Tentavit de vana gloria eum dixit: Eritis sicut dii. Tentavit de avaricia cu[m] dixit eos scire bonu[m] et malu[m]. Si

cut enim avaricia est appetitu[m] superflue pecunie: sic et in moderato est appetitu[m] scientie. Eodem modo tentavit ip[su]m de gula cu[m] dixit: Si filius dei es dic vt lapides isti panes fiat. Cogitabat enim in se dicere: si lapides in panes converterit filius dei est. si aut[em] convertere n[on] poterit ho[m]o purus apparebit. sed sic x[ristus] n[ost]ru[m] t[em]p[or]avit q[uo]d ip[s]e cognoscere n[on] potuit dicere: Sati p[ri]u[m] est. Na[m] in solo pane vivit ho[m]o etc. Et si dicat. Cu[m] ho[m]o p[er]iret ex corpore et anima et verbu[m] dei sit cib[us] anime: et cibus corporis sit panis: et nulla m[en]tione[m] facias de cibo anime sed t[ame]n de cibo corporis manifestus est q[uo]d tua suasio tentatio est. Tunc sicut dicit Chrysostomus. diabolus intra se cogitavit dicere: Ille ho[m]o sanct[us] videt[ur] esse. Sicut aut[em] viri et si non vincant vicio gulae: sepe t[ame]n vincunt vicio vane glorie. Et ideo cum sup[er]sit et sup[er] pinnacu[m] t[em]pli cu[m] statuit. Nec fuit indignu[m] in x[risto] sicut dicit Beatus si a diabolo se p[ro]misit assumi: q[uo]d a monachis suis se p[ro]misit occidi. vel illa aliquid p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] intelligi deducto. Dicit aut[em] glo[ssa]. q[uo]d verisimile est diabolus in humana specie appuise. sed t[ame]n x[ristus] sic egit ut a nemine videret[ur]. et dicit diabolus: Si filius dei es mitte te deorsum. Hoc id est dicit vt ex tali p[re]cipitatione et nulla secunda lesioe o[mn]es ad eu[m] p[er]curreret: vt eu[m] adoraret et ex hoc vana gloria icurreret. T[ame]n id dicit vt p[er] hoc diabolus pot[en]tia[m] suam cognosceret. sed x[ristus] sic t[em]p[or]avit n[ost]ru[m] vt diabolo relinqueret dubiu[m] dicere: Non t[em]p[or]abis d[omi]nu[m] deu[m] tuu[m]. Ille deu[m] tentat q[uo]d vult explorare quatu[m] possit apud deu[m] cu[m] tu habeat ex huana r[ati]one q[uo]d facere debeat. sic x[ristus] poterat aliter de t[em]p[or]e descendere q[uam] p[er] iactantia[m] p[re]cipitare se. Quia igit[ur] n[on] potuit eu[m] sup[er]are de gula nec de vana gloria: voluit explorare si posset eu[m] t[em]p[or]are de avaricia. Et id vult eu[m] in monte excelsum valde et ostendit o[mn]ia regna m[un]di. Offendit aut[em] sibi n[on] esse q[uo]d nesciebat in indicando: s[ed] s[ecundu]m Chrysostomum. offendit ei ac si aliquis in loco excelso posuit manu[m] extenderet dicere: Ecce et illa p[ar]te est africa. et illa palestina. et illa grecia. et illa italia: et purus modi. Hoc o[mn]ia tibi dabo si cadens adoraveris me. Et q[ui] istud p[ro]tinebat iniuria[m] creaturas

xps eum repulit dicens: Uade sathana
i. in infernū. Scriptū ē enim: dñm deus
tuus adorabis & illi soli cē. Deute. vi. In
alijs duab⁹ tētatōib⁹ q̄ videbantur
cōtinere iniuriā suā patiēter rīdit. In
istā autē q̄ cōtinebat iniuriā creatōis
dure redarguit. Unde Christo. In pio-
prijz iniurijs cē quēquaz patiētē lauda-
bile ē. Iniuriā vero dei dissimulare i-
pium ē. Et supradicto ordine tēta-
tionis p̄p̄ cōsuetudo diaboli ē incipere
a leuiorib⁹ & p̄cedere ad grauia: & dein-
de ad grauiora: deinde ad grauissima.
Ihu ē p̄ in Job. Incepit autē a leui-
oribus. s. qñ oēs res p̄pales sibi abstulit.
deinde p̄cessit ad grauia qñ filios extin-
xit. deinde ad grauiora qñ corpus eius
vulnerauit. tādē ad grauissima qñ fi-
ducia de deo p̄ amicos suos sibi auferre
conatus fuit. Illi enīz merita sua extin-
guebant dicētes q̄ p̄ peccata sua fue-
rat p̄cussus: q̄ fuerat tyrānus & hypo-
chrita magn⁹. Sed Job p̄tra pūna tē-
tationē se defendit p̄ natiuitatis & mor-
tis cōsiderationē dicens: Nudus egres-
sus sum de vtero mris mecz nudus re-
uertar illuc. Cōtra scōam p̄ datoris ab-
lationē: q̄ ille qui filios dedit: ille acce-
pit sic dicens: dñs dedit: dñs abstulit.
Cōtra tertiā p̄ manus paterne percus-
sionē: q̄ manus ei⁹ percussit arq̄ pecu-
tit ad conceptionē nō ad subuersionē vi-
cē: s. bona suscepimus de manu dñi
cē. Cōtra quartā p̄ bonorū suorum nu-
merationē. Unde. xxxi. caplo. Bona
sua enumerat nō ad factatiam sed ad
spem excipiēdiā dicēs: oculus fui ceco &
pes claudō cē. Ihu ē ordinē seruauit
diabolus in tēratione xpi. Incepit enīz
a tēratione leui: cū tētauit de gula. tēta-
re de pane & maxime famis tpe: leuis tē-
tatio ē. p̄cessit ad grauē qñ ei⁹ tētauit
de ymaginaria. p̄cessit ad grauiorē: qñ cū
tētauit de auaritia. p̄cessit ad grauissi-
mā: qñ eum tētauit de idolatria. B
Istas autē tērationes xps supauit: sapiē-
ter: fortiter: p̄seuerat. C Sapiēter
quidē q̄ p̄ scripture testimonia ip̄s dya-
bolus vicit q̄ figuratū ē. i. Reg. xxvij.
in victoria golye vbi dicit glo. Dauid vi-
cit golyā tribus lapidibus de torrente. &

xps diabolu tribus testimonijs de lege.
Eodem mō & nos possumus cōtra dia-
bolum scripture testimonijs responde-
re. Si enim tētat nos de supbia & appe-
titu bonorū: debemus rīdere: scriptū est
Eccl. x. Quid superbis terra: & cinis: ois
potētatus brevis vita. Si tētat de ape-
ritu diuitiarū: respondēam⁹: scriptū ē
i. Thimo. vi. Nihil intulimus in hunc
mūdū. haud dubiū q̄ nō auferre quid
possumus. Itē Job. i. Nudus egressus
sum de vtero mris mecz nudus reuertar
illuc. Si tētat de appetitu delictarū car-
naliū rīdeamus illud. i. Cor. xv. Caro
& sanguis regnū dei non possident.
Glo. Per carnē & sanguinē: vtrūq̄ & libi-
dinem. i. opa carnalia designant. Exē-
plo enim xpi qui tētatōes suas vicit p̄
scripturā. debem⁹ ēr iniurias nras vin-
cere sapiēter magis q̄ potēter. Ille sapi-
enter vicit: qui scit iniuriatib⁹ rēnabīlīz
rīdere: vel qui scit cor suū vincere & dis-
simulare. vel qui scit a facie iniuriatūz
se absentare. De primo Sap. v. Adolor:
ē sapiētia q̄ vitēs: & vir prudens q̄ for-
tis. De scōo Prouer. xvi. Adolor: ē pa-
tiens vir: fortiter qui dñat aīo suo ex-
gnatoze vrbū. De tertio Prouer. xxi.
Honor: ē homini qui sepat se a cōtētionē
bus. oēs autē stulti p̄miscēt p̄temelijs.
C Scōo xps vicit fortiter. nō enim al-
quādo cessit s. fortiter resistit: & sic nos
debemus resistere. Jac. iij. Resistite dia-
bolo & fugiet a vobis. Diabolus eīz dē
a via qd ē duo & bolus: q̄ vult facere d
hoīe duos bolos: corpus. s. & aīam de-
uorādo. Talr enim diabolo debemus
resistere & fugiet a nobis. bñ dicit fu-
giet. a quib⁹dā enim non exīt sed i eis
quiescit: sicut in auarīs: supbis: & luxu-
riosis. Job. xl. sub vmbra domiuit. ecce
vmbra auaritiē: in secreto calami. ecce
vanitas supbie: in locis humētib⁹. ecce
turpitudō luxurie. Al̄ aliquibus vero
exīt: s. nō recedit s. ibi p̄pe expectat. si-
cut ab illis qui sepe patiunt⁹ recidiūz
ad quos cito se scit reuersurū. Iuxta
illud Luc. xi. Reuertar in domū meāz
vīscerū. Al̄ alig⁹ aut exīt & recedit: s.
nō fugit: s. lēto passu incedit: sicut a te-
pidis quos nō plene deserit. Al̄ alig⁹

bb

Dñica. i. in quadragesima

vero erit et fugit: sicut a viris pfectis q
fortit ei resistit et ipm in fuga puerunt
Na sicut dicit Grego. diabolo cu resistit e
vt fornicat. cu vero ei suggestio recipit
fontis e vt leo. Et Tercio victi xps pfe
uerat q: i nullo ei cessit. sic et nos ipse
uerat q: vt naqua diabolo ceda
mus. tuc aut ei no cedim? qñ ad instar
apli cu ipso pugnam? q dicit. i. Cor. ix.
Ego igit sic curro sicut i certu. Et
les eis strenu? pñ dñs hñe robultu auz
ad aggrediendū. vt. i. ptra hoste fortiter
currat. et quasi cert? vt victoria ipz iua
dat. id dicit qñ si curro nñ qñ i certu.
Job. xxxix. Exultat audacter: i occasus
pgit armat. Et Secdo dñs hñe robustam
manu ad feriedū. Id id dñt sic pugno nñ
quali aerē pberas. q. d. non pugno vbi
sz factis. Gen. xlix. Aban? tua in ceruic
bus inimicoru tuoz. Ceruix diaboli e ip
sa suggestio q qñ apurat: ex toto diabo
lus vincit. Et Tercio dñs hñe forte hūme
rū ad sustinedū. dñs eim fortiter sustine
re macerationes sponte assumptas. id
dicit: sz castigo corp? meū. Et tribula
tiones a deo imissas. ps. Posuisti tribu
lationes dorso nro: ab inimicis illatas.
Supra dorz sustinet fabricauerūt. Et
Eadē dñica prima q dragelime. Ser
mo secundus.

Cum ieiunass. xl. die
bus et xl. nocti
bus: postea esurijt. Proce
sus et ordo tētatōis xpi ta
lis fuit. Ipe enim ieiunauit: ieiunando
esurijt: esuriēdo tētat? fuit: tētat? sup
uit: et tūc post victoriā ministeriū ange
lor accepti. Et Priō ergo ieiunauit. xl.
dieb? et xl. noctib?: exēplo moysi et he
lie: qui in isto numero ieiunauerūt. sed
nullus eoz vtrūq: ppta ieiunauit. Moys
es eis ieiunauit sustētat? diuina allocu
tione. Helyas sustētat? agēlica refectio
ne. Christ? aut ppta virtute. Et Nos
aut in isto numero ieiunare debem? tri
bus de causis quas ponit Greg. i. omel.
Et Nos eim offendim? deū de co: pe no
stris: de tpe nostro: et de opib? nris. Cor
pus eim nrm ex quattuor clemētis e cō
positū: id ad diuersa vitia ē pmpium.
Quia igit ppositū ē de terris opmū

et ad desiderādū terrena et ad peccatus
auaritie. Quē de acre. id pmpū ē ad de
siderādū sublimia: et ad peccatū supbie.
Quia ē de igne. id pmpū ad inflama
tionē male cōcupiscētiē. Quia ē de aqua
id pmpū ē ad vitium leuitatis et incon
stantie. Quē igit ex co: pe ex quattuor ele
mentis cōposito ad diuersa vitia pmpū
sumus. id sepe mādāta que p decalogū
sunt accepta cōtēpsimus. et id iustu ē vt
ipm corpus quater decies affligamus.
Et Secdo offendimus deū de tpe nro. et
dit enim nobis tps vt in ipso pnam fa
ciamus. et tñ nos ipm in vanitatibus no
stris expēdimus. Job. xxiij. Dedisti
cū pñier ipse abutit eo in supbia. fuit
tñ deus nobiscū pactus: vt. i. non ē ipa
pres tencamus nobis in qbus nra niga
cia faciamus. et salē dētinā pte domus
sibi: i qua sibi seruamus et pnam aga
mus. et ista ē quadragesima q ē decia
ani. Sicut dicit Greg. A pñia ingi dñica
qua dragelime vsqz ad pasca sex hebē
euentur: quaz dies. xlij. sunt. ex quibus
dñs sex dies dñicales ab abstinentia sub
trahunt. xxxvi. in abstinentia remanent.
In vero p trectēto. lxvi. dies annus
ducit quasi ani nri decimā deo dāmus.
Et Tercio offendimus deū dñs opibus no
stris. opa enim nra debēt ēē circa obser
uationē. et mādator: et ppiemētiū quatuor
euāgelior q tūc cōplēt qñ babo
mus dilectionē dei et pximi. vel qñ pple
mus duo mādāta. i. vt faciam? alijs qd
nobis volumus fieri. et nō faciamus ali
is qd nobis volumus fieri. sed nos i ope
ribus nris: nec pcepta seruamus: nec
euāgelia custodimus. et id iustu ē vt per
xl. dies deo satisficiamus. B Est autē
ieiuniū nrm magne virtutis q deū pls
cat et demonē fugat. Placat qd ē reco
ciliat deū. sicut patet Jone. iij. in nūm
tis qui ieiunauerūt et iumentā sili ieiū
nare fecerūt. et id deus eis reconciliatus
fuit: vt dicit Amb. Quale ē hoc xpiani
non facere: quod pecudes fecerūt: nisi
q soli dios est pecudē: qui in dicto sibi a
sacerdote ieiunio nō ieiunāt? Et pecus
quidem declinat foueam et cauet pccā
pitum. tu aut nō vis declinare pericu
lum ieiunando qd cernis. Despationā

ad peccatū
imptū ē ad de
ccatū supbia.
ad inflama
tū ē d aqua
ratis ē in con
quattor ele
a vitia pmpit
p decalogū
tū iustū ē
a fligamus.
e tpe nro. a
ho pnam fa
nitatibus no
j. Deditū ē
supbia. fuit
z. f. nro. qis
us nra nro
pē denu
pnam aga
q ē dcaia
ca fex hēde
ut ex quibus
inētia sub
a remanent.
des. annus
dco damus.
o opibus no
circa obfer
emētū quat
ent qū habi
vel qū ppe
am? alie qd
ciamus ali
ed nos i ope
uimus: nec
ustū ē vt per
B. Est autē
is qdē pla
t qd ē reco
ij. in nūmū
ta fūit iēu
recciliamus
hoc xpianū
fecerūt: nū
dicto sibi a
t. Et pecus
cauer pcedi
mare pericu
de pationia

enim genus est tunc māducare cum ie
tinare debeas: tunc gaudere cū debeas
deplorare. ¶ Secūdo ieiunū diaboli
fugat. diabolus enim ē serpens: piscis:
lupus: canis. sicut enim sedm Amb.
Spūti hominis ieiunū serpentem inter
fuit: sic ieiunū diaboli occidit. & sicut
piscis natat in fluuiū & moris in sicco:
sic diabolus delectat in aquis delinax:
& moris in sicco abstinētay. & sicut fa
mes expellit lupum de nemore: sic ieiunū
expellit diabolū de corde. & sic aqua
bullis fugat canē de cognā: sic orō fer
uens fugat diabolū d aia. A Sar. ix. Hoc
genus cemenior in nullo pōt exi
in orōe ieiunio. B. C. Secūdo xps ieiunū
nādo elurget. In hoc aut q xps ieiuna
uit. xl. vicius. z. xl. noctibus ondit om
nipotēs dē. In hoc at q elurget: ondit
hō finit iherus. Legimus aut tribus
vicibus xpm elurget. ¶ Prima vice elu
rit: & nō habuit ad comedēdū nisi la
pides sicut pie pz. lapis ē durus: frigidus:
durus: siccus. Per lapides enim intelli
gunt hoies q nō pnt ad pnam frangi.
Hoies frigidū q nō pnt igne diuini amo
ris inflamari. Hoies aridi qui nō pos
sunt aqua diuine grē humectari. tales
non pnt incompari a xpo sed a diabolo.
Diabolus enī cū sit lapideus: lapides
sibi incompari. Job. xli. Eo: eius in dura
bitur quasi lapis. ¶ Alia vice elurrit
& nō habuit ad comedēdū nisi folia. vt
habetur A Sar. xxi. de ficulnea que non
habuit nisi folia cui xps maledict. Si
cut aut xps nō comedit lapides. i. co: da
dura: sic nō comedit folia. i. verba. Al
bor: ductū folia: gēnas: flores: & fructū.
folia sunt bona verba. gēme bone cogi
tationes. flores bone volūtaes. fructus
bona opera. Sicut igit homo non pasci
tur de foliis nec de gēmis: nec de florib:
sed de fructibus. sic deus non delectat:
nec in nostris verbis: nec in cogitationi
bus: nec in volūtatibus: s; in bonis ope
ribus. ¶ Tertio xps quonidē elurrit. i.
nostram cōuersionē & salutem. Ihu. ei
bim xps tantum deliderat q etiā illuz
osiatum mēu dicat. Alpoē. ij. Ego sto ad
ostium & pulso. si quis aperuit mihi ta
nyam: intrabo ad illum & cenabo cum

illo & ipse mecum. i. ad scotum siue ad sim
bolum. E. In ista cena debet peccator
tria seculā ponere. s. cōditionē: pēssio
nem: & satisfactiōē. Deus at pōit tria
alia. i. remissioē culpe: collatiōē grē: &
pmissiōem gloriē. Sed multi sunt de
natura foculatiōis qui semper vellent
comedere de alieno & nō de suo. vel
lent q deus eis peccata dimitteret: gra
tiam suam tribueret: & gloriā suā da
ret. Ipsi autem nec volunt habere cō
tristitiōem: nec facere cōfessionem: nec
exhibere satisfactiōem. C. Tertio xps
exuriendo tentatus fuit. quāto autem
sint multe cause quare xps voluit tenta
ri. apostolus nō principalē ponit dicēs.
Heb. iij. Nō enim habemus pontificem
qui non possit compati infirmitatibus
nostris. tentatum aut per omnia ēē. S.
Ex quo patet q voluit tentari vt tenta
tis & tribulatis melius sciret misereri.
nemo enim pōt moueri ad compassiō
nem & misericordiam nisi aliorum co
gnoscat misērias: quas quidē pōt co
gnosce re vel audiēdo vel vidēdo vel
experie do. sicut vbi grā. si audio q pas
sio illata sit grātia penā: iam illud scio
p auditum: tunc habētibz multū cō
patio. Si autem video aliquem a victa
passiōe detentum: & video ipm in ma
gna tribulatione consistere: se horribil
ter agitare: & querulosos vocibus cōcla
mare. iam illud scio per visum: & tunc
magis cōpatior. sed si illam passiōē in
corp meo patior: tunc illud scio per ex
perientiam: & tunc deinceps patiēb
maxime compatio. Humanū autē ge
nus ante incarnationē xpi multas ten
tationes & misērias patiebatur. ppter qd
sepe ad deum clamabat & totum celum
clamoribus replebat. & tunc deus eius
misērias licet ab eterno sciret. nō quo
dāmodo scit per auditum. Ego. ij. In
gemiscentes filij israel propter opera
vocalerati sunt: & ascendit clamor: cōu
ad deum: & audiuit gemitum cōu. tunc
deus humani generis clamoribus exci
tatus de celo descendit & carnem assu
mens in mundum venit & triginta tri
bus annis in mundo mansit: & nras tē
tationes & misērias vidit. & sic illud qd

Seria.ii.prime hebdo.

sciebat per audiū postea scuit per vi-
sum: tūc est magis misericors factus.
Exo. ig. Vidi afflictiones populi mei q
est in egypto: clamor ei⁹ eius audiui ⁊
descendi liberare eū. Tandē nostras tē-
tationes ⁊ misērias scuit per experien-
tia: q: oēs in sua psona expertus fuit: ⁊
ideo factus est maxime misericors. Ex-
pertus enim est paupratē: tentationem
lassitudinē: famē: tribulatiōez ⁊ mortē.
In his enim voluit nobis eē similis vt
sciret meli⁹ nobis misereri. Heb. ij. De-
buit p oia fratribus similari vt miseri-
corū fieret. Si igit aligs pauprate pie-
mis scit mō melius misereri: q: ipse pau-
per fuit. Si aligs tentat scit ei mō me-
lius misereri: q: ipse fuit tentatus. Si
aligs patit tribulatiōez: famē: lassitudi-
nē: vel dolorē mortis: scit ei mō melius
misereri: q: hec oia passus est ipse: ⁊ tē-
tatus potēs est ⁊ eis q tentant auxilia-
ri. Heb. xij. In eo enī in quo passus est
ipse ⁊ tētatus potens est eis q tentant
auxiliari. C Quarto xps tētatus supe-
rauit ⁊ vicit. Vicit aut tētatiōez ipsas
eis in suis pncipijs obuiando. nā mor
vt in eū diabolus tētationes iserebat:
xps eas repellebat: sic ⁊ hō mor vt dia-
bolus suggestiōez senserit: eas in suo ini-
tlo ⁊ repellere. Nā vt dicit Hiero. Lu-
bicus est serpens antiquus: ⁊ nū in ca-
pite teneat totus stat⁹ illabit. S Ha-
ber igitur serpens isernalis caput. s. ma-
lam suggestiōē. habet corpus. s. malū
consensum. habet caudā: q: consuma-
tiōē operis. vbi aut ponit caput sug-
gestiōis: statim ponit corpus ⁊ sensus.
⁊ vbi ponit corpus cōsensu: statim po-
nit caudā operis. ⁊ ideo in suo capite
s. in sua suggestiōē est cōtendendus. In
aligbus igit iste serpens est quātū ad ca-
put: corpus ⁊ caudā: qui. s. hnt malas
suggestiōes: cōsensu ⁊ opa. Sunt tñ
qdā q in ista qdragesima dimittūt pec-
catū quātū ad opus: sed tñ post pascha
ad illud redire intēdunt. isti amputa-
uerunt serpēti caudā: sed tñ adhuc vi-
uit in eis quātū ad corpus ⁊ caput. i.
q̄tum ad ⁊ sensum ⁊ suggestiōē. Aliq
pctm dimittūt q̄tum ad opus ⁊ cōsen-
sum: tñ adhuc malas suggestiōes.

isti amputat corpus ⁊ caudā: adhuc tñ
viuit in eis quātū ad caput. sed hī vni-
istum serpentē vincere: bñ su deas ca-
put et āputare. i. prauā ei⁹ suggestiō-
nē repellere: tūc tibi nocere nō po-
rit. nec q̄tum ad corpus. i. cōsensu. nec
q̄tum ad caudā. i. opus. q: amputat
capite suggestiōis tota p̄tracta est vt
tus isernalis serpētis. ideo dicit Eccl
ij. Ipsa pteret caput tuū. H C Quinto
post victoriā ministeriū angeloz acci-
pit. ideo dē: Et ecce angeli accēderunt
ministrabat ei. q ministratō triplici
accipi. C Primo de tpali subuētiōe
sit sensus ministrabat. i. sibi cōsuetū
bo subuētiōē. tñ cibuz olim angel
hēlye ministrauerunt. C Secdo pōtē-
gi de adoratiōe: vt sit sensus. sibi mi-
strabant. i. tanq̄ deus suppliciter ad-
rabant. Juxta illud ps. Adorate
oēs angeli eius. C Tercio pōt itellē
de ⁊ gratulatiōe: vt sit sensus. minist-
bant. i. sibi pugnanti ⁊ gratulabant. n
ps. Bñ dicit dñs oēs virtutes eius mi-
nistri eius q faciunt voluntatē eius. n
C Seria. ij. pme hebde Sermo p̄m.

O Am venerit filius
oēs ageli eius cū eo. **Am**
xxv. Sicut dicit beatus p̄-
dorus i libro de sumo bono. in q̄libet
dicio tres p̄sone regunt. s. iudex: re-
⁊ actor. ⁊ ideo in isto dei extremo iudi-
cio iste tres p̄sone regunt. nā p̄sone
dicis exp̄m̄ cū dē: Luz venerit fili-
holis in maiestate sua. Persona actor
cū dē: ⁊ oēs angeli eius cū eo. Person
rei cū dē: ⁊ congregabunt ante eum
gētes. C Iudex igit erit xps q iudicabit
dicabit: cū iudiciū corūp̄ nō pōt
Quartuo: enim modis vt dicit iher
corūp̄ iudiciū p̄suevit. s. timore: amo-
re: odio vel munere. p̄ Xpi at iudiciū
corūp̄ timore q: potētissimus ē. p̄
xxij. Nunqd timens arguet te ⁊ vni-
tecū ad iudiciū? Immo quāto potēt-
res erunt: rāto durius iudiciū susti-
būt. Sap. vi. Potentes potētē tēme-
patient. p̄ Secdo nō corūp̄ct amorem
iustissimus ē. ideo cōtra frēs suos. i. i-
sos xpianos iniaz p̄seret ⁊ nihil p̄dē-

eis allegare fraternitatē q̄. s. sit frater
eoz. ps. xlvij. Si nō redimet. nec allega
re siliu dñe q̄. s. sit hō filius eis. Is sub
dit: redimet hō ē debet allegari iter
rogatue et rñderi negatiue. nec eis ali
qd valebit p̄ci multiplicitas. ideo sub
dit: non dabit placationē suā. nec san
guinis xpi p̄ciōitas: q̄ ipm p̄ciū p̄tē
p̄serit. ideo subdit: et p̄ciūz redēptio
nis aie sue. Tercio non corūpet mu
nere: q̄ dñi sumus est. Prouer. vi. Non
accepit culūsq̄ p̄ciū nec suscipiet p̄
redēptione dōna plurimā. Ber. Veniet
dies illa in qua plus valebūt pura cor
da q̄ alitua verba: conscientia bona q̄
marcupia plena. Augu. Expectat dies
iudicij: et derit eḡsumus iudex q̄ nulli
us potēis p̄fona accipiet. culus pala
tū nullus ep̄s vel comes vel abbas au
ro vel argēto corūpet poterit. Quar
to non corūpet odio: q̄ optimus ē. In
eo enim q̄ optimus est: o dñi cadere nō
potēst: p̄sentis oīa diligit que creauit.
Sap. xij. Diligis oīa q̄ sunt et nihil eoz
odisti que fecisti. et q̄ diligit nō odio s̄
cum dolore et passione punit. Ysaie. i.
Deu cōsolabor: sup hostibus meis et vin
dicabo: de inimicis meis: vbi sic dicit
glo. Dore pij patris punit et plangit.
Secundo ponunt actores siue accusato
res q̄ crunt angeli nobis ad custodiā
deputati. qui tanq̄ scientes oīa mala q̄
peccatores fecerūt ipsos grauiter accu
sābūt. Job. xx. Reuelābūt celi iniquitates
eius. B. Perier aūt istos accusatores
stābūt ira peccatores. s. diabolus: tot
mūdus et p̄p̄iū scelus. De accusatione
diaboli sic dicit Aug. Dicturus ē aduer
sarius in iudicio. eḡsumus iudex iudica
isti mei esse ob culpā: qui noluit tuus
esse p̄ gratiā. tuus p̄ misericordiā: meus
per miseriā. tuus p̄ passionē: meus per
suasione. tibi inobediēs: mihi obediēs.
a te accepti imoralitatis stola: a me ac
cepit hāc p̄nosam tunicā. tuā vellē di
misi: tuā mea huc venit. eḡsumus iudex
iudica illi esse mei: mecu dānandū ē.
Et ponit diabolus quinqz allegatiōes
quibus vult offēdere peccatorē dānan
dū esse secū. Prima est talis: tu obru
listi mihi gratiā tuā: ego meā culpā. tuaz

gratiā p̄tempisti: meaz culpā recepit. er
go d̄z esse meus. Secūda talis est: tu cre
asti eū per naturā: ideo deberet eē tu.
sed fecit se meū per magnā suā culpā et
miseriā: ideo d̄z esse meus. Tercia ta
lis est: tu iustitiam p̄ eo grauē passio
nē: ideo deberet esse tuus: ego vero obtuli
sibi meā suggestionē. sed ipse tuā passio
nē p̄tēpit et meā suggestionē recepit: ideo
d̄z eē meus. Quarta est talis: duo sūt
scz obediētia et inobediētia. Quicūqz
ergo est tibi obediēs et mihi inobediēs
est tuus: et tibi inobediēs est meus. s̄ iste
fuit tibi inobediēs: ergo d̄z esse meus.
Quinta talis est: tuū est facere hōi ve
lē fulgidā virtutū: meū ē facere sibi ve
lē p̄nosas sordidā virtūz. Quicūqz
aūt h̄z vellē virtutū est tuus. q̄ vero h̄z
vellē virtūz est meus. s̄ iste tuā abiecit
et meā secū portauit: ergo d̄z esse meus.
Secūdo accusator est totus mūdus: oīa
scz elementa. Istud offēdit hugo de scō
victore dicēs: Lelū dicit: ego sibi lucem
ministraui ad solatiū. Aer dicit: ego oē
genus auiū sibi dedi ad obsequiū. Aq̄
dicit: ego diuersa genera pisciū sibi de
di ad vīus. Terra dicit: ego panem et vi
nū dedi sibi ad nutrimentū. Iaco ignis
clamabit: a me d̄burat. Aqua clamabit:
a me demergat. Aer clamabit: a me vē
rilef. Terra clamabit: a me absorbeat.
Infernus clamabit: a me deglutatur.
Sap. v. Armabit oēm creaturā ira in
sensatos. Tercius accusator est p̄p̄iū
scelus. Nā oīa peccata que modo sunt
occulta: extra tūc p̄siliēt: et suū accusa
būt actorē. Nā tinea vestimētūz accusa
bit vanagloriosum: erugo metallūz ac
cusabit auar. Adversus panepz defrau
data accusabit tyrannū violentū. Iniquū
edificiū accusabit vsurariū. De tribus
p̄lmis dicit Iaco. v. Buitie vestre pu
trefacte sunt: et vestimēta vestra a tine
is comesta sunt. Auz et argētū vestrum
eruginauit et erugo eoz in testimonijz
vobis erit. Et ista. Ecce merces opera
rioz que defraudata est vobis clamāt:
et clamor eoz in aures dñi sabaonū
irrouit. De quarto dicit Abachuc. iij.
Lapis de pariete clamabit: et lignūz qd
est inter iuncturas edificij rñdebit. B

Seria.ii.prime hebdom.

Tertio ponunt rei ipsi mali. s. a sinistris collocati qui erunt in multa angustia positi. Sicut ostendit Grego. dicens: Oportet angustie erunt tunc vie reproborum. Superius erit iudex iratus: inferius horum dū chaos. a dextris peccata accusantia: a sinistris infinita demonia ad supplicium trahentia. Intus conscientia mordens: foris mundus ardens. Quid faciet peccator sic desphenus: latere erit impossibile: apparere intolerabile. Ex his patet quod peccator non poterit fugere sursum: quibus est iudex iratus quod gladio bis acuto quod de ore eius procedit ipsum incidet. Nec fugere a dextris: quibus sunt peccata que ipsum apprehederunt. Nec fugere a sinistris: quibus sunt demones qui cum ad supplicia traherent. Nec fugere vel abscondere intra se: quibus est vermis conscientie qui ipsius totum conodor. Nec fugere extra mundum: quod totus est plenus ignis: qui ipsius totum combureret. Et ideo non restat nisi ut inferius in fornace cadat. Mat. xxv. Ibi sunt in supplicium eternum etc.

Sermon scdm pme hebdom Sermon scdm.

A Sursum et non dedistis mihi manducare. Sicut dicit beatus Aug. Si alius esset quod de tota sacra scriptura nihil sciret nisi solū ista lectio nem pntes. hoc solū sibi sufficeret ad salutem: quibus premitur merita et demerita: premia et supplicia bonorum et malorum. Quāvis i extreme iudicio oia facta discutiantur: tamen solū de elemosynis fit hic merito. Et rationem huius assignat Aug. i lib. l. omel. dicens: Tacet deus oia recta facta iustorum et oia mala iniquorum: et solū laudat elemosynarum largitiones: et dānat auiditatem. Quare hoc: quod oia crimina elemosynis redduntur: si tamen mores mutaueris. Pro peccatis enim preteritis elemosynas quis facit. si vita mutata et inde recedat et huc accedat. Si autem dicat aliquis in corde suo. si quorundam peccauero et elemosynas fecero: mihi quid peccata extinguo? Et respondit Aug. Extinguis: sed in tu cū eis extingueris. perierunt enim peccata tua: sed tecū non enim in gehenna peccare permittis aut te cū ceperit torqueri ignis eternus: de

satandis libidinibus non cogitabis. Quāvis igitur de solis elemosynis videtur i iudicio questio mouēda. de omnibus tamen facta ratio reddet: et in ipso iudicio deus ordinate procedet. A. F. Naz primo culpas examinabit: deinde examinatas poterabit. postmodum poterat sententiarum. ultimo sententiarum executionis. mandabit. C. Primo igitur culpas examinabit. quod notat cum dicit: Esurui et non dedistis mihi manducare. De qua examinatione dicit Job. xxix. Causam quam nesciebam. Equam me nescire ostēdebam: illigatissime inuicigabam. Examinabit quidem et inuicigabit oia cogitata. Sap. i. Inuicigatioribus impio interrogatio erit. Inuicigabit oia verba. Mat. xij. De oculo bo oculo quod loquuti fuerunt toties. dēt rationes in die iudicii. oia facta. Ecce habetis ultimo. Lūcta que sunt adducti deus ad iudicium: oia omnia. sicut patet hoc euāgelio ubi de omniis reprobi arguunt: oia commissa. B. Quatuor enim nobis deus misit. s. tempus ut ipsum videret expēdamus. res temporales: ut ipsius pauperibus erogemus. Corpus ut ipsum in malitia teneamus. Animam ad imaginem dei faciat: ut ipsam honoremus. Sed de tempore malitiam reddet oculo: quod ipsum negligenter expendunt. B. Omne tempus nobis ipse sus: regretur a nobis qualiter sit expēsum. De rebus malis rationem reddet avarit: quod noluit eas communicare: sed ipsi soli manducare. Eccl. x. Inueni regem inibi: et nunc manducabo de bonis meis solus. De corpore malitiam reddet luxuriosus: qui corpus suum maculauerit. Unde dicit de Salomone Eccl. xlvij. Potestatem habuisti in tuo corpore: dedisti maculam i gloria tua. De anima malitiam reddent superbi: avarit et luxuriosus: qui dei imaginem deliquerunt et imaginem. s. diaboli superinduxerunt. Romo. i. Adauerunt gloriam iconum: pūbiles dei in similitudine imaginis: bonis corruptibiles. et voluerunt: quo ad superbos super alios volare voluit. et quod auro dūquo ad luxuriosos: qui luxuriam in corpore exercuerunt. quod quatuor elemosinas ponit. et serpētem: quo ad avaros: qui semper terraz appetit. C. Secundo iudex etc.

nas culpas examinatas pōderabit qñ
dicit: Alie dico vobis: quādiū fecistis
vni de fratribus meis minimis mihi fe-
cistis. Ecce magna ponderatio: qñ illud
qđ sit vel nō sit egeritis: fieri vel non fieri
reputat deo. De ista pōderatione dicit
Prover. xvi. Pondus ⁊ statera iudicia
dei sūt. Solent captores monetas in sta-
tera pōderare: ⁊ eas quas iueniūt nul-
lus pōderis. i. nullus valoris vel mi-
noris in ignē pyciūt vel icidunt. Illas
autē quas iueniūt equalis vel maioris:
thesauro reponunt. ⁊ Michael nāqz
archāgelus scōz ecclēie repñtatōez alias
pōderabit: que oēs in qñtuor ordinibus
erūt. Nā qđā crūt vacue: quedā semple
neqđā pleneqđā supplene. Ille erunt
vacue: que nulla bona fecū portauerūt.
Talis appēdet ⁊ sibi dicit Bañ. v. Ap-
pēsus es in statera ⁊ inuentus es nihil
hñs. Talis pyciet in fornacē iferni. ⁊
le erit semiple qđ ad pñiam redierūt.
sed tñ satisfactio ⁊ grūa morte pueni-
ent nō iplerūt. talis appendet ⁊ sibi
dicit. Appēsus es in statera ⁊ inuentus
es minus hñs: pyciet in fornacē pur-
gatorij. Alie sunt que qñis deliquerūt:
si satisfecerūt. Talibus dicit. Appēsus
es in statera ⁊ inuentus es satis hñs. Alie
sunt que opa satisfactōis habuerūt: si-
cut sunt viri pfecti. Talibus dicit. Ap-
pēsus es in statera ⁊ inuentus es multus
habēs. Isti duo reponēt in thesauro
celesti. Tercio iudex eternus culpas
ponderatas sentētiabit qñ dicit: Disce-
dite a me male dicti in ignem eternū qđ
paratus est diabolo ⁊ angelis eius. B
Ex qua sentētia manifeste colligit qđ i-
placabiliter deus ptra reprobos sit tra-
tus. Bato enim qđ reprobi sibi dicant.
Non sumus dñe digni regnū vestrum
possiderē: nam placeat vobis vt possi-
mus ad pedes vestros regnū vestrum
debēt: Discedite a me. Bato qđ sibi dicāt
Et si nos repellitis a vobis: saltem be-
nedictionē vestra nobis date. Respōde-
bit: Et vos maledictionē meam habea-
tis. Ideo subdit: Male dicti. Bato qđ di-
cant: saltem ad aliquē locum refrigerij
nos mittatis. Respōdebit: In ignē. Ba-
to qđ subiungāt: salte breues terminum

nobis pñfigatis. Respōdebit: Eternus.
Bato qđ dicant: saltem aliquē bonum
dñm nobis pñficiatis: qui clemēter nos
regat. Respōdebit: Qui paratus ē dia-
bolo. Bato qđ subiungant: salte aliqua
bonam societate nobis date cū quibus
possimus pñolari. Rñdebit: Et angelis
eius. Quasi dicat pzo dño habeatis dia-
bolū maiorē. p socijs vestris demones
minores. Sentētia aut iustoz cōtraria
erit cū dicit: Venite bñdicti patris mei
⁊c. Ac si dicat: Illis dixi: discedite a me
sed vobis dico venite ad me. Illis di-
xi: mea maledictionē: sed vobis do mea
benedictionē. Ideo venite bñdicti. Il-
los mitto in ignē: vos introduco in re-
gnum celestē. Ideo possidete regnum.
Illis dixi vt maneat in igne perpetuo:
vobis dico vt maneatis in regno eter-
no qđ parati est vobis. Illis dixi vt ha-
beant in principē suū ipsū diabolu:
vobis dico vt habeatis in principē ve-
strū patrē meū. Ideo venite bñdicti pa-
tris mei. Illis dixi vt habeāt in socios
demones infernales: vobis dico vt ha-
beatis in socios angelos meos celestes.
illos scilicet angelos de quibz dictū est:
Cum venerit filius hominis in sede maiesta-
tis sue ⁊ oēs angeli eius cū eo. C Quar-
to iudex etern⁹ culpas sentētiatas ex-
cutiōni mādabit. qđ notat euz dicitur:
Et hi ibunt in suppliciu eternum: iusti
aut in vitā eterna. E Quattuor autēz
modis qđ se iuuare cōsueiunt ne senten-
tia executioni mādēt: aut per appella-
tionē: aut p supplicationē: aut per que-
relā falsi: aut p in integrū restitutionē.
Nullo aut istoz modoz dñati se iuuare
vel defendere poterūt quin illa sen-
tētia executioni mādetur: aut per ap-
pellationē: aut per supplicationē: aut
per querelā falsi: aut p in integrū resti-
tutionē. nō p appellationē: qđ eoz cri-
crunt notoria ⁊ in notozis appellatio
non habet locum. Hic. Adert dies il-
la in qua facta nostra qñ in quadam ta-
bula picta demōstrabunt. non per sup-
plicationē: qđ si oēs sancti pzo ipsis sup-
plicarent deus non audiret. Dicere. Nñ.
Noli orare pzo populo i⁹o in hominū
gladio ⁊ fame ⁊ peste cōsumā eos. Job
bb 4

xxi. Nō parcaētis verbis potēb⁹ z ad
deprecadū cōpositis. nō p querelā falsi
vt dicat q illa sūta lata sit per falsos te
stes iudicē circūuento: q sicut d^r Job
xxiiij. Saluatore m aie tue nihil falsis.
Eiusdē. xij. Ipse nouit decipiētem z eū
qui decipit. non p in integrū rēstōnem:
vt. s. ad statū pristinū rēstītuat: q sicut
dicit^r Heb. v. Impossibile ē eos q semel
illuminati sunt z gustauerāt donū cele
ste z picipes sunt spūs sancti z plapsi
sunt. s. per finalem impentētā renoua
ri rursus ad penitentiā. 13

¶ **S**eria tertia prie hebde Sermo. p^m.

Quam intraret ie
sus hyerosolimā cōmota ē
vniuersa ciuitas zc. Mat.
xxi. Sicut p^r in supioribus. illud qd in
illo euāgelio legis factū fuit in dñica i
ramis palmarū quādo scilz dñs cum
magnohonore fuit receptus. sed ppter
exhibita reuerētiā non dñmisi iusticiā:
qz mox tēplū intrauit z oēs vendentes
z emētes in de eiecit. nec ppter seuerāz
iusticiā omisit suam misericordiā qz
cecos z claudos sanauit. p qd dñs in tel
ligi q iudex z pietatus ppter impēsus
sibi fauorē nō d^r dimittere iusticie rigo
rem. nec p rigore iusticie d^r dimittere
dulcedinē misericordie. ¶ In serie au
tem huius euāgelij notat q xps tria
loca intrauit. s. hierusalē: tēplum: z be
thaniā. Per que loca signat mēs hu
mana: qz d^r ē pacificā: tunc erit hie
rusalem que interpretat^r visio pacis. D^r
ē dei habitatio grata: z tunc ē tēplum
ij. Loz. vi. Vos estis templum dei viui.
Debet ē ad obediēdum pmp^rta: z tunc
ē bethaniā que interpretat^r domus obe
diētie. ps. In auditu auris obediuit
mibi. ¶ Ingredietē autēz dño p^mus
locū scilz hierusalē tota ciuitas cōmo
ta ē. ita intrate dño aiām p grām p^rue
niētem oēs potētie aie debēt cōmoueri
p dolore z cōtritiōē peccati. ps. Cōmo
uisti terrā z cōturbasti eā: sana cōtritiō
nes elus qz cōmota ē. B Sed notādū
ē q quidā sunt duri. s. qui nullo modo
cōmouent. Alij qui leuiter cōmouētur.
Alij qui cordialr cōmouent. Sunt eniz

quidā duri: quidā attriti: quidā cōtriti.
Duri sunt obstinati qui ad penitētiā
nō possunt fragi. de quib⁹ d^r Roma. ij.
Scdm duritia z impenitens cor tuum
thesaurizas irā in die ire z reuelationis
iusti iudicij dei. z Ecclē. iij. Loz. durum
male habebit in nouissimo. z qui amat
pculū: in illo pibit. Alij sunt attriti qui
scilz de suis peccatis leuiter z superficialr
cōmouent. in istis ē attritio. i. quedam
leuis pēnitudo. z ista attritio lz sit bo
natiū non sufficit. nō enī paruū sz ma
gnum dolorē de peccatis deus requirit
q dicit Hieremie. vi. Luctū vniuersū fac
tibi planctū amarū. Alij sunt qui p^ro
dialiter cōmouent qui scilz oia peccata
sua volendo minutatim cōterunt z in
mutas ptes frangūt volendo psumēz
peccatis magnis z p^ris: z peccata omē
cōstantijs. z nō tm de omnib⁹ in cōtritiōē
ē de quolibet in spāl. z talis dolor vo
catur p^ritio. i. simul tritio. quādo scilz
cor simul cū oibus virib⁹ aie minutatim
oia peccata terit. ps. Loz cōtriti z hu
miliatum deus nō despiciet zc. min⁹ d^r
z plus significat: id est multum dilige
t. Ista tria. s. obstinationē: attritiōem: z
cōtritiōē videre possumus p tria exē
pla. P^mū ē qz semen tactū in terrā du
rā z nō scissam z grossam nō crescit. ja
ctum vero in terram scissam in grossas
ptes pū fructum reddit. iactū autē in
terrā cultā z minutatim fractā multum
fructū affert. cor obstinātū ē tāquā terra
dura que nullū fructū facit. cor attritū
ē tāquāz terra in grossas ptes scissa que
parū fructū reddit. cor cōtritū ē terra
minutatim trita que multū gignit. Se
cūdum exēplū ē: qz species aromatica si
ē integra redolet parū. si fragit multus
redolet. si cōterat redolet plurimū. Sic
etiā cor hois integrū z durū corā deo nō
redolet sz feret. scissum vero p quādam
attritiōē redolet sz parū. cōtritū vero
p vehemētē dolorem redolet multum.
Tertū exēplū ē: qz de grano integro nō
pōt fieri panis. de grano vō grosso mo
dicū trito fit panis sz si sapius. s. gra
uo at mutiat^r p^ritro fit panis sapius
z delictat^r. Eodem modo de corde inte
gro z duro nō pōt fieri panis dei sz pa

nis diaboli. De corde aut attrito et si pa-
nis fiat tñ non multū sapiēdus. de corde
autem cōrito sit panis deo sapiēdus an-
gelis delicatus: et penitētū nutritiuus.
ps. Libabitis nos pane lachrymarum. Et
cūdo intrauit in tēplum et eiecit inde vē-
dētes et emētes: et mēsas nūmulariorū:
et cathēdras vēdētū colūbas euertit.
Et intelligēdū q̄ eiecit de tēplo vēdē-
tes et emētes: et oues et boues. put dicis
Joānis. ij. in alia electione: Postquam
xps intrauit cor hoīs p grām pueniē-
tem mouēdo ipm ad cōtritiōē: tūc in-
trat p grām pñciētē purgādo illud per
cōfessionē: eiciēdo inde oues et boues
nūmularios et colūbas. Per colūbas q̄
et auis libidinosa significat peccatū lu-
urie. per nūmularios signat peccatū
auaritię. per boues qui comibus ventri-
lant peccatū supbię signat. per oues si-
gnatur peccatū accēdię et inertie. omnia
ista que a tēplo cōdiis p cōfessionē sunt
abiciēda. Vel pōt dici q̄ p illos q̄ ven-
dunt colūbas signant simoniaci q̄ ven-
dunt dona spūs sancti qd ē peccatum
clericorū. p nūmularios intelligunt cu-
pidi et auari qd ē peccatū mercatorū. p
boues signant supbi qd ē peccatū ma-
gnatorū et p̄latorū. p oues signat pec-
catū hypochritarū qd ē peccatū religio-
sorum. iuxta illud d. Matth. vij. Altrēdite
a falsis pphetis qui veniūt ad vos i ve-
stimentis ouium etc. Purgato autē cor
de p cōfessionē xps illud sanat dando i-
dulgētię remissionē. Unde subditur q̄
acceserūt ad eū infirmi: ceci et claudī:
curauit eos. curat quidē illos qui pec-
cant p infirmitatē humanā: illi sunt in-
firmi. curat illos qui peccāt p ignoratiā
isti sunt ceci. curat illos qui peccāt per
malitiā: isti sunt claudī qui volūt serui-
re deo i mōdo. iij. Regū. xviij. Usque
quo claudicati i oues p̄ces: si deus est
deus sequimini eū. si autē baal sequimini
eū. C. Tertio xps intrauit in bethaniā.
Postquam enim xps intrauit cor p̄gratiaz
pueniētē cōmouēdo p cōtritiōē. per
grām subsequētem purgādo per cōfes-
sionē. tādē intrat per grām pñciētē
pñciēdo ipm cor p obediētię satisfactio-
nem. hoc ē intrare bethaniā: q̄ betha-

nia domus obediētię interpretat. Ille
autē vere obedit qui d oibus peccatis su-
is plenam et p̄fectā satisfactiōē facit.
Et Satisfactio enīz ip̄sius aliquādo est
minor q̄ d̄ia: q̄ equalis: aliquādo ma-
ior. Quādo ē minor: deus tunc supple-
bit in purgatorio de rigore sue iusticię:
q̄ sicut dicit Augu. Sicut nullū bonū ē
irremuneratū: sic nullū malum rema-
net impunitū. Quādo vero ē equalis tunc
valet ad dimissionē culpe. d equali satis-
factione dicit Rom. vi. humanū dico
ppter infirmitatē carnis s̄re. Sicut
enim exhibuistis mēbra vestra seruīre i
mūditię et iniquitati ad iniquitatē: ita tunc
exhibere mēbra vestra seruīre iusticię in
sanctificationē. Quādo autē ē maior q̄ vi-
deant peccata requirere: tunc valet illa
satisfactio ad dimissionē culpe et ad cu-
mulū glorię. de qua dicit Luce. vi. Abser-
uam bonā et cōferam et coagitatā et sup-
effluentem dabūt in sinū vestrum. 14.
C. Tertia prie hebdo. Sermo scdus.

Omnis mea dom? ora-
tionis vocabi-
tur. Quicūqz dñs in hieru-
salem ibat statim ad tēplū
pperabat. p hoc nos instruēdū vt quādo
ad aliquē locū imus: primo ad eccliam
pgere debemus. Postquā ad tēplū iuit
inde oēs vēdentes et emētes de templo
eiecit. Sacerdotes vero ppter auaritiā
ordinauerāt vt in porticu tēpli oues et
boues et colūbe vēderent ne aliquē ex
secru hostie sacrificia intermittere coge-
rent. et si forte aliqui ad emēdū pecuniā
nō hēret ordinauerūt vt ibi nūmularij
ecēt qui eis mutuaerent. Xps autē facto
flagello de funiculis oēs istos eiecit. Et
sicut dicit Hiero. Inter cetera miracu-
la que fecit xps illud fuit potissimum. s.
q̄ vnus hō cū tāta p̄tate vendentes et
emētes eiecit: et mēsas nūmulariorū et
cathēdras vēdētū colūbas euertit. Ij
mirus fuit quō iudei ista fieri p̄miserūt.
Ad qd dicit Hiero. q̄ a facie xpi quidāz
fulgo: mirabilis pcedebat quāt oēs in
terrorem perterriti: et sibi cōtra dicere
non audebāt. nusquā legi q̄ tāta vīn-
dictam exercuerit sicut hīc. multa enīz
opprobria sepe audiuit. multas iniuri-

as sustinuit et nunquam vindicta expetit nisi
si mo et ro eam ille alie iniurie erat sue p
prie et eo eas vindicare noluit. Ista aut
erat iniuria pila: et eo ea seueri vindica
uit ut doceret nos qd iniurias ppilas de
bemus remittere: iniurias vo del seueri
vindicare. Nos aut econtrario facim: qd
si iniurijs dei no curam: nras aut ipla
cabluter psequimur. eiciendo at xps oues
et boues de templo dicit qd supra positu e.
domus mea: do. ora. voca. Al Ex quo
vbo habet qd ecclesia dei ad duplex offic
um edificat: s. deo ad habitadu. io dicit: do.
mea. idest mihi ad habitadum electa: et
hoia ad oradu. Io subdit. Domus ordis
vocabit. C Est igit domus dei ecclesia: qd
in ipa habitat. Iuxta illud. ii. Paral. viij.
Elegi eis et sacrificauit locu istu ut sit no
me meum ibi in sempiternu. Et pmaneant
oculi mei et cor meum ibi cunctis diebus.
Oculi quodqz mei erunt apertu aures mee
erecte ad ordes ei: q in loco isto orau
erit. B Ex quibus vbis habet qd deus
f ecclesia ponit nome suu: cor suu: oculos
et aures. Nome suu ibi ponit: qd a seipso
ea noari voluit. Sicut eni domus in
q hitat supbi vocari pt dom: luciferi et
dom: illa i q hitat vsurarij: dom: ma
mone. et dom: i q hitat amidi dom: as
model. et taberna pot vocari dom: beel
zebub: qd pp multitudi ne epulaz ibi co
uenit multitudo mufcar. Sic domus i
q hitat fideles et conueniunt et deuot
ei di domus dei. Ben. xxvij. No est hic
aliud nisi domus dei et. P Secdo i eccle
sia cor suu posuit. i. amorem suu. Et io multu
p malo hz qd aliq aliqui illicita exer
cet ibi. Sicut pz hic qd de templo veden
tes et emetes eiecit. Legit in historijs qd
popeius ponticu templi dei in stabulum
equoz suoz quertit: vsq ad tps illud
semp fuit victo: hostium. nunqua postea
pugnauit qn semp vinceret. P Tertio
deus in ecclesia posuit oculos suos qui
bus videt geni flexiones et elemosynaru
largitioes: qbus et videt orationum
popas et vanitates. Amb. Qui in orone
vult exaudiri amora a se popa inclina
re se dz vt dei misericordia puocet. Da
bitus naqz supbus nec impetrat: nec de
se recta cre li facit. et quom magis nuy

lier hoibus splendere vntato magis
a deo despiciet. Legit Bether. xv. qd cum
bether regina se omasset et depinxisset vt
regi assyrio placeret: ipa e conuerso regi
in ira conuerit. s. colore roseo in pallo
re conuerso ipm placauit. Sic et qn null
er vultum suum pingit: deū offendit. s.
qn de vultu tuo no curat: deum placat.
P Quarto de: in ecclesia posuit aures su
as quibus audit orones deuotoz. Iste
xxvij. Audui ordes tuas: et lachrymas
tuas lacias vidi. Quibus et audit ver
ba detractoz. C Legit de sco Syro la
meni. epo qd semel in ecclesia consisten
tium maximu e puocatus: asserens se
vidisse demonē qui verba loquentiu in
ecclesia scribebat. Et cu carta desuau
et ille detibus ea elogare veller: carta
bito fracta fuit. et ille cu capite suo le
ad muru pessus vt sonitus collisionis
audiret: et vultus capitis sequeret. Au
dit et illos clericos et monachos qui no
gligēter catat: et psalmos et versus et le
ctiones multas omittit. C Legitur qd
quidā sanctus monachus vidit quēdā
demonē nomine Tituillu: se sedē mo
nachoz discurrere qui videbat aliqua
colligere et in sacculo recondere. Qui a
sancto viro adiuratus dixit se colligere
omissioes psalmoz: et quolibet die mil
le vicibus saccu adimplebat. Unde de
hoc quidā fecit huiusmodi vsus. P Frag
mina psalmoz ritu illius colligit homi
P Quotidie mille vicibus se faciat illi
le. C Secdo ecclesia constructa e ad adoran
dum. Deus enim orationes fidelium i ecc
lesia orationu libeter exaudit. Unde dicit
tur. ii. Paral. vi. Quicunqz orauerit in
loco isto exaudietur de habitaculo tuo.
C Dicit tamen Beda qd tribus de cau
sis contingit orationes non exaudiri.
P Primo quado petimus indigna. Ita
que non decet deum dare: et nobis non
expedit accipere: vt sunt temporalia.
Lpyslo. Illa pere a deo que tibi expedi
unt accipere et illum deccat dare. Sicut
temper tu peris terrenas: aut diffici
le impetras: aut forte no ipetras. Quo
modo enim illa tibi prefabit libenter
non habentque si haberes admonet
vt cōtēnas. C Legitur in fabulis poe

tarus q̄ mīda rex petijt ab apolline deo
suo vt quicquid tangeret aurū fieret. Et
coēssum ē ei. Cū ergo cibū & potū tan-
geret manibus vel labijs: statim verte-
batur in aurū: & tunc mori⁹ ē. Per qd̄
datur itelligi qd̄ auarus semp diuitias
desiderat: que tñ sunt sibi cā mortis. Iu-
rita illud. i. Tim. vi. Qui volū diuites
fieri incidit in tēratōes & in laqueum
diabolis in desideria multa & nociua
que inergūt hoīem in interitū & perdi-
tione. Et subdit. Que inergūt homines
ad interitū. ¶ Secdo oīdes nō exaudimur
qñ petimus indigne. i. cōsistentes in
aliquo crimine. Isa. i. Cū multiplicaueri
tis oīdes nō exaudī. Adanus enīz vře
sanguine plene sunt. Thren. i. Opposui
tñ nubem ribi ne transiret oīs. Zacha. v.
Abstulisti massam plūbi i os ap̄p̄ore. i. aie.
& dixisti dec ē iniquitas. B. Ex hīs ha-
betur qd̄ peccatum a similitudine sanguinis
nubet plūbo. Quis igit peccatū ē tā-
quam sanguis: iō oīdem cōmaculat vt nō
audat in sp̄pectu dñi apparere. Qñ et
peccatū ē tāquam nubes: iō oīdem obtene-
brat: ideo nescit per viam dñi incede-
re. Quia et peccatū ē tāquam plumbū:
iō oīdem aggrauat intāti vt nō possit i
celum ascendere. ¶ Tertio oīdes nre si
exaudimur qñ peti p indignia. i. p pec-
catoribus qui sunt in pposito peccadi.
Iō Jo. ix. Scimus q: peccatores deus
non audit. Hiere. xv. Si steterint moy-
ses & samuel corā me: nō erit aīa mea ad
populū istū. ¶ Exēplum legi i vitas
patri q̄ cū quidā grauitē tētarēt & q-
dam sanetus pater p eo oraret & tēratō
nō recederet: vīdit sanctus pater deo si
bi reuelat qd̄ spūs fornicatōis in diuer-
sis formis mulier corā illo fratre lude-
bat & ille talibus applaudebat: nec i ali-
quo resistebat. Adit ēr ipm Angelum
in crepānti quare nō resisteret & quare
se nō iunaret. Tūc dixit pater illi fratri
Inueni cūm quare oīdes mee quas pro-
te faciebam nō exaudimur: qñ nō es di-
gnus. Oportet igit qd̄ te adiuues qd̄ cor-
pus maceres & tēratōibus resistas: qd̄
cūm ille fecisset sanatus est.
¶ Seria quarta pue hebdomade. Ser-
mo primus.

Accesserunt ad
iesum scribe & pharisei dicē-
tes: Magister volumus a te
signū videre: qui rēdes ait illis: Bene-
ratio mala & adultera signū querit cē.
Mat. xij. Semp a mūdi pncipio fuit
duplex gn̄atio. i. maloz & bonoz. Et iste
due gn̄atōes adinuicē current vsqz ad
vsem iudicij. Post iudiciū aut oēs boni
erunt per se in celo: oēs mali per se erūt
in inferno. A. Prima igitur generatio
scilz mala h̄s tres dñas hoīum puerfo-
rum. ¶ Quidam enim sunt curiosi ad
sciēdum & inquirendū. ¶ Alij sunt du-
ri ad conuertēdum. ¶ Alij sunt recidi-
uantes in peccatum. ¶ Primi scilz cu-
riosi sunt illi qui vident. Magister vo-
lumus a te signū videre. Tales enīz nō
lunt credere nec ad veni cōuerti nisi vi-
deant mirabilia. Sed sicut dicit Augu-
st. Si qd̄ adhuc p digia vt credat ingrit:
magis p digiū ē qui mīdo credere nō
credit. B. In p̄mitia ecclesia mirabi-
lia frequētus fiebat q̄ mō. Et hoc tri-
plici de cā. ¶ Prima ē: qd̄ erat tūc eccle-
sia introducēda. s. postq̄ ē introducta:
iam nūtracula non sunt necessaria. Si-
cut cera silo imponit vt ipm i ducat seu
introducāt. & postquā silū introductus
fuerit: cera necessaria nō erit. ¶ Secdo
qd̄ ecclesia nūc nō erat in fide roborata. mō
aut qd̄ roborata ē: mirabilia necessaria nō
sunt. Et ponit Biego. exēplū de planta
cūstadiū aquā infundimys quoadus-
qz ipam in terra cōualuisse videamus.
Et postq̄ ita dices firmauerit: inūdatio
necessaria non erit. ¶ Tertio qd̄ ecclesia
mō est in meritis cumulāda. S. sicut
dicit Biego. fides nō h̄z meritū cū hu-
mana rō p̄bet exptmentū. ¶ Secūdi
de genere malozum sunt duri qui nullo
modo volūt cōuerti: nec p efficacā pas-
sionis dominice: nec p verba diuine sa-
pientie: nec per exēpla sanctitatis & vi-
te. ¶ Non enim volūt cōuerti per effica-
tiam dñice passionis: qd̄ notat cū dicit:
Generatio praua & adultera signū que-
rit: signū non dabit ei nisi signū iōne
pp̄hete. Quasi dicat: illud sit vobis si-
gnū vt credatis. Sicut enim ionas fu-

It in vêtre ceti tribus dieb? a trib? nocti-
bus: sic trib? diebus a tribus noctibus
sepultus ero: a postea resurgam. Qui
igit ad memoria dñice passiois nō con-
uertitur v? q? eius cor sit durius petris
q? in passioe xpi scisse sunt. Eius consci-
entia sit feridior monumentis: q? tunc
aperta fuerunt. Eor aie sunt miserabi-
liores mortuis: q? tunc multa corpora
surrexerūt. Sunt terre insensibiles: q?
q? tūc terra contremuit. Sedo nolūt
cōuerti p verba diuine sapiētie a sacre
scripture: a tamē niniuite ad p'dicatioē
ione pueri fuerūt. Ideo dicit: Niri ni-
niuite surgēt in iudicio cū gnātiōe ista
a cōdēnabūt eā opatione scilz facti: q? il-
li crediderunt simplici pphete. Isti aut
nolūt credere dño pphetarū. Tales ho-
die sunt multi qui nolunt cōuerti ad p-
dicationem veritatis: sed ipsa verba dei
aut fastidiunt: iuxta illud ps. Omnem
escam abhōiata ē aia eor. Aut in memo-
riam nō recōdūt. Elggel. i. Qui merce-
des cōgregauit. i. verba dei quē sūt mer-
ces vite eterne. misit eas in sacculū ptu-
sum. aut certe opibus pplere cōtēnunt.
Iaco. i. Estote factores verbi a nō audi-
tores tñi: fallētes vosmetipsos. Tercio
nolūt cōuerti per odorem sanctitatis a
vite. Sāma enī sanctitatis xpi tāra su-
it q? ad se oēs cōuētere debuit. Sielm
sāma sapiētie salomonis regnā austri
ad se traxit: multo forti? sāma xpi q? sūt
sapiētiōr a sanctior salomone oēs ad se
trahere debuit. Jō dicit. Regina austri
surgit in iudicio cū gnātiōe ista a cō-
demnabit eā: q? venit a finibus terre au-
dire sapiētiam salomonis: a ecce plus
q? salomon hic. O dor quidē fame xpi af-
similatur odori cedri: myrrhe: a vinee.
Eccl. xxiij. Quasi cedrus exaltata sum
in libano. Jbidē. Quasi myrrha electa
vdi suauitātē odoris. Jbidē. Ego qñ vi-
tis fructificauit suauitātē odoris. O dor
aut cedri fugat serpētes. O dor myrrhe
fugat vermes. O dor vinee fugat bufo-
nes. L In xpo aut fuit magna pauper-
tas: magna humilitas: a maxima puri-
tas. O dor igit sue paupertatis ē sic odor
cedri. a idē d? fugare oēs serpētes. i. oēs
motus auaritiē. Sicut enī in terra a co-

medit serpens: sic auarus semp terra
cōcupiscit. Sz odor paupertatis xpi odēz
mutare eius aium serpēti nū vt terra
nō diligat sed celestia cōcupiscat. Pau-
pertas ē xpi apparuit in natiuitate: q?
in presepio reclinatus. In vita: q? mul-
la ppiā domo fuit dotatus. In morte
quia in alieno sepulchro fuit sepultus.
Mat. viij. Vulpes foueas hñt: chylip
in morte nō habuit foueā ppiā: sz alu-
nam. Volucres celi nidōs: xps in nati-
uitate nō habuit nisi presepio aspec. Sz
lius aut hois nō h? vbi caput suū recli-
ner: id est domus ppiā ad habitādum.
O dor humilitatis ē tāquā odor myrrhe
qui debet expellere vermes. i. mor su-
perbie. Nō est enim aliquis vermis q?
ita corodat sicut supbia: que quidē ro-
dit in aia nra merita. Eccl. vi. Nō te-
tolles in cogitatioē aie tue velut taurus
ne forte elidat virtus tua p stultitiā:
folia comedat: a fruct? tuos perdat: ne
linquaris velut lignū aridū in brenno.
O dor igit humilitatis xpi sz expellere
istos vermes superbie. Mat. vi. Bñctē
a me: q? muris sum a humilis corde. Au-
gu. O pellis morticina quid tēderis o-
sanies fetida qd inflaris: princeps tuus
humilis a tu supbus. O dor sue purita-
tis ē sicut odor vinee qui expellit bufo-
nes. i. motus luxurie. Bē ad lram q? de
genitalibus hois mortui sepe nascunt
bufones. An in foucis sepe bufones i-
ueniūt. Puritas igitur chisti d? ex-
pellere istos bufones diaboli. Chylip
enī semp puritatē dilexit. a ortu suo
q? de purissima matre nasci voluit. a in
vita: q? ipam seruauit puritatē a docuit.
Mat. v. Beati mundo corde: quoniam
ipsi deum videbunt. Et in morte: quia in
lūthetis purissimis corpus suū inuol-
ui voluit. a modo regnat in celo: quia
non nisi in mundis corporibus requie-
scit. Sap. viij. In aias factas se trāstet
Tercio de genere malomm sunt illi
qui recidiunt sepe. Sepe enim contēp-
git q? homo ad penitentiam redit: a tūc
imundus spiritus ab eo recedit. Ille
autem circuit per corda sanctorū si for-
te in eis habitare possit. Et hoc est quod
dicit: Cum imundus spiritus exierit ab

homine ambulat per loca inaquosa &c.
 B Diabolus enim non habitat nisi in
 corde ymbroso & vacuo & humido. Ju-
 sta illud Job. xl. Sub ymbria eius tor-
 mit in secreto calamit: & in locis humi-
 ribus. Lorda autem sanctorum non sunt
 ymbrosas: sed fulgida claritate virtutu.
 Non sunt vacuas: sed plena abundantia
 bonorum operu. Non humida: sed ari-
 da ab humore delictiarum. Et ideo re-
 dit ad primos vine exiunt. Sed tamen
 inuenit domum cordis illorum vacuas
 scopis mundatam & ornata. Tria na-
 g sunt necessaria cuilibet penitenti. s.
 bonor operu exercitatio: cordis purifi-
 catio: & honesta conuersatio. Quando
 igit quis habuerit ista: diabolus non in-
 uenit qua parte intrare possit. Sed si
 aliquod foramen inuenit: mox intrare
 conat. Sepe igit contingit qd penitens
 domi conscientie sue mundat scopas co-
 scilientie: & conuersationem exterioru or-
 nat moribus honestis. Sed tamen va-
 cat ab operibus bonis. Et hoc e quod
 dicit: Inuenit eam vacante & scopis mu-
 datam & ornata. Et qd foramen inue-
 nit: ideo septem spiritus. i. septem pec-
 cata mortalia secq assumit: & in domum
 illius intrat: & sic homo periculosi flume
 reciduat. Et hoc est quod dicit: Et fuit
 nouissima hominis illius peiora prio-
 ribus.

Exeria qrtia pñe hebdo Sermo scds.

Quicqz fecerit
 voluntate patris mei qui in
 celis est: ipse meus frater &
 soror & mater est. Superius domini egit
 de generatoe maloz: sic agit de genera-
 tione bonorum. De qua duo ostendun-
 tur. p. Primo quate sint sanctitatis: cu-
 z dicitur. Quicqz fecerit voluntatem &c.
 p. Secundo quate sint dignitatis: cu sub-
 ditur. Ipse meus frater & soror & mater
 est. Sanctitas igitur illoru qui sunt
 boni consistit in eo qd dei faciunt voluntate.
 Et sicut in generatione malorum sunt
 tres differentie qui dei resistunt volun-
 tati: scilz curiosi: duris: & reciduantee: si-
 cut dictum est in sermone superiori. A
 Sic in generatione bonoru sunt quat-

tuor differentie qui dei faciunt voluntate.
 Hanc assignat ap ls Roma. xij. dicēs vt
 pbetis que sit voluntas dei bona: bñpla-
 cita & pfecta. Qd aut dicit bñplacens i-
 cludit etiam placens. Sunt igit qui fa-
 ciunt voluntatem dei bona: & isti sunt bo-
 ni. Alij qui faciunt voluntate & placet: &
 isti sunt meliores. Alij q faciunt voluntate
 dei bñplacete: & isti sunt optimi. Alij q fa-
 ciunt dei voluntate pfecta: & isti sunt populi
 mi. Voluntas dei bona consistit in vitan-
 do phibita. i. precepta negatiua. Sicut
 non occides: non mechaaberis: non furtu fa-
 cies &c. Voluntas dei placens consistit in
 faciendo precepta affirmatiua. Sicut ho-
 nora patrem & matrem. Estote misericordes
 Bate & dabit vobis. Et ad ista impleda
 indiget quilibet timore & amore. Na ti-
 mor inducit hoim ad vitadum mala.
 Prouer. xij. Per timore domini decli-
 nat ois homo malū. Amor enim incitat
 hoim ad seruadu dei precepta. Joan.
 xij. Si diligitis me mandata mea serua-
 te. Voluntas dei bñplacens consistit in
 cōseruado dei cōsilia. i. cōsilia paup-
 tis: castitatis: & obediētie. Voluntas dei
 pfecta consistit in seruando superogata.
 Sicut quādo quis cōsilio paupertatis
 sup addit nihil habere seu cōseruare: re-
 linquere supflua & etiam necessaria. Cō-
 silio castitatis sup addit non tñ seruare
 castitate cōtinentie: sed etiam virginalē
 mūditiā. Cōsilio obediētie sup addit
 seruare obediētiā non tñ vsq ad vana
 rerū: s; vsq ad mortē. B Dignitas aut
 huius gnationis bonoz consistit in hoc
 qd sunt frēs: sorores & mēs xpi. Et istaz
 dignitate habet homo & seruado dei vo-
 luntatem habēdo cum xpo eadē natu-
 re cōfomitatē. Na seruando dei volu-
 tatem effectur homo frater: soror & ma-
 ter christi. Tūc igit hō est mater christi
 quādo in cordibus aliorum xpm gene-
 rat. Talis mater erat qui dicebat Gal.
 iij. Filioli mei quos iterum parturio
 donec foietur in vobis xps. Tūc est
 frater & soror christi quādo facit cum
 christo eiusdem patris voluntate. Nam
 christus facit voluntatem patris. Jo. vi.
 Descēdi de celo nō vt faciā voluntatem
 meā: s; voluntate eius qui misit me. Nos

etiam petimus ut dei voluntate faciamus. Mat. vi. Fiat voluntas tua sicut in celo et in terra. C. Secundo homo acquisiuit istam dignitatem ut scilicet vir dicatur frater christi: et mulier soror christi propter eandem nature consonitatem: propter quod christus vocat suos fratres dicens: Narrabo nomen tuum fratribus meis. Et per hoc videtur quod inter deum et hominem est maior fraternitas et maior affinitas et maior consanguinitas quam inter deum et angelum. Est enim fraternitas maior: quod patet ex hoc quod fraternitas que causatur ex altero parentum est magna: que autem causatur ex utroque parentum est maior. Angelus est frater christi tantum ex parte patris celestis qui est pater christi: scilicet per eternam generationem. et angelorum scilicet per creationem. Homo vero est frater christi ex parte patris: sicut et angelus. et ex parte matris: quia virgo beata est mater christi et nostra. Secundo inter deum et hominem est maior affinitas quam inter deum et angelum. Affinitas enim que causatur dando tantum: aut recipiendo tantum: est magna. Sed que contrahitur ex utroque modo: dabo scilicet et recipiendo eo maior. Sed deus filiam scilicet imaginem suam et similitudinem angelo dedit: quando ipsius ad similitudinem suam creauit. Homini vero et imaginem suam dedit: et insuper sororem nostram: scilicet humanam naturam filio suo accepit. Hic re. xxxi. In charitate propter dilectum te: ideo attraxi te miseram. Tercio inter deum et hominem est maior consanguinitas quam inter deum et angelum. Attinere vero vni ex vna linea est magna consanguinitas: ex duabus lineis est maior. Quando deus angelum ad imaginem suam creauit: tunc ipsum de progenie sua quodammodo fecit. Hominem vero et de suo genere fecit. Iuxta illud Act. vii. Ipse enim ex semine dauid secundum carnem. Quia igitur inter deum et hominem est tanta fraternitas: affinitas et consanguinitas: ideo talis parentela erit homini ad magnam securitatem in iudicio: et ad magnam felicitatem in regno. Primo quidem erit ei ad magnam securitatem in iudicio.

Tal de enim homo iustus securus est pro test in iudicio: qui frater suum iustum dicem esse videbit. Bernar. Puto quod iam spernere non poterit os ex o sibus meis: et caro de carne mea. Demones quidem in iudicio videbunt christum tanquam iudicem punientem: angeli videbunt ipsum tanquam dominum preiudicentem. Sed homines videbunt ipsum tanquam fratrem minus de sua progenie descendentes. Quia sicut dicit Hebr. x. et. Nisi angelos apprehendisset: semen abrahe apprehendit. Secundo ista talis fraternitas et parentela erit homini ad magnam felicitatem in regno. Legitur Benedictus quod ioseph in conuiuium suo dedit magis partem beniamin qui erat frater suus ex utroque parente: quam ceteris qui erant filii sui ex altera parentela. Christus enim angelis erat frater sui ex parte patris celestis: et vnam partem: scilicet refectionem in suavitatate. Homini vero datur duas partes: scilicet refectionem in suavitatate in qua reficitur anima: et refectionem in suavitatate in qua reficitur corpus. Nam visus reficitur in videndo christi faciem: ita ut quilibet dicat Hester. v. Tal de mirabilis est visus facies tua plena gratiarum. Olfactus reficitur in sentiendo redolentiam christi: ita ut quilibet dicat Lant. i. Trahe me post te. curr. in odo. vnguenti. ru. O reficitur loquendo ore ad os eius christi: ita ut quilibet dicat: quam dulcia sanctibus meis eloquia tua super mel et cetera. Auditus reficitur in audiendo dulcissimam vocem christi: ita ut quilibet dicat Lant. ii. Sonet vox tua in auribus meis. Vox enim tua dulcis. Tactus reficitur in tangendo et amplectendo vestigia christi: ita ut quilibet dicat Lant. ii. Tenui eum nec dimittas.

Series quinta prime hebdomade Sermo primus. Iacebar celsus ad eos iudeos. Ioa. vii. Huiusmodi vice dominus predicaret: ibi discipuli sui. erant etiam ibi quidam iudei de nouo conuersi. Dominus igitur direxit sermones suos ad illos qui de nouo fuerant conuersi dicendo: si vos maueritis in sermone meo et cetera. Quibus

ostendit qd si sermonē suū bene seruauē
runt tria bona idē psequens. A. C. P. ut
mo qd erāt vere discipuli sui. Ideo dicit:
si manē. in sermone meo. ye. discipuli
mei eritis. Audire enim libetē et reri-
nere verba dei indicat qd homo sit vere
discipulus dei. Joā. viij. Qui ex deo est
verba dei audit. C. Secundo qd cogno-
scent veritatē dei. Uti subdit: Et cogno-
scentis veritatē. Verbum dei intellectu il-
luminatiue qd veritatē dei cognoscat.
ps. Lucerna pedibus meis verbum tuū.
C. Tercio qd liberant a seruitute pecca-
ti. h. subdit: Et veritas liberabit vos.
Verba ei dei diligētē recōdita faciūt
ritare peccā. ps. In corde meo abscondi
cloa tua vt nō pecc. tibi. Ista audientes
gerāt lib. et qd nō dū erāt pueri grauter
rulerūt imagine p eo qd dixerat. et veri-
tas liberabit vos: putates xpm de car-
nali liberatiōe dicē: et qd ipsi serui eēt.
et ppter hoc iter ipsos iudeos et xpm lō
ga disputante orta est. tota enim ista di-
sputatio nō est nisi de libertate et serui-
tute. in dē ei volebat ostēdere se eē li-
beros. xps autē ostēdit se eē seruus. B.
Ostēdit igit se eē liberus: qd hnt tripli-
tē libertatē. C. Prio libertatē que cau-
sat ex carnis ppagatiōe: qd hnt liberuz
patrē dicētes: semē abrahe sumus: et in
tra. ps. nō abrahā est. C. Secundo dicit
se hnt libertatē ex animi virtute cū di-
cat: nemi serui sum? vñq. ac si dicat:
tate sumus magnanimitatē et virtutē
qd nullis natiōibus vñq. volumus ser-
uire nec subdyi nisi deo. Ubi dicit glo.
mētunt: qd ioseph. seruauit i egypto: pa-
tres seruierūt i luto: isti seruierūt cesari
tributo. C. Tercio dicit se hnt liberta-
tē qd causat ex diuina filiatiōe et adoptiōe
cū dicit: nos ex fornicatiōe nō sum? na-
ti. vni patrē hēmus deū. Ex his igit tri-
bus voluit ostēdere se liberos esse. et qd ex
libero patre nati sunt: qd hnt libertatē
animi: et qd sunt in dei filios adoptati.
xps autē ostēdit qd nullā de istis liberta-
tē hnt. C. Et pmo ostēdit qd nō hnt liber-
tatē illā que causat ex carnis ppagatiōe
neq. i abrahā patre eoz fuit: ipsi tñ
deus filiatiōe degenerat co qd ipsum
in suis optibus nō imitant. Abrahā ei

tria opera pmedabilia fecit. Unum qd
ad dei pceptū filiū suū imolare voluit.
Scdm qd deo ptime obediuit dicentē
sibi Gen. xij. Eri de terra tua et d cognā-
tione tua. Tertiū qd deo credidit dicētē
sibi Semini tuo dabo terrā hāc. Abrahā
hā igit ad dei pceptū filiū suū occidere
voluit: sermoni dei obediuit: et veritatē
dei credidit. Iudei ergo ptra pceptū
dei volebant xpm occidere. Unde ait:
scio qd filij abrahe estis: sed queritis me
interficere. sermoni xpi volebat obedire.
Uti subdit: qd sermo meus nō capit in
vobis. glo. interl. quia est sicut hāmus
qui dum capit capis: et veritatē qua eis
pdicabat volebant credere. Uti subdit:
Si filij abrahe estis: opa abrahe fa. Nūc
autē qritis me interficere: vbiem q verita-
tē loquit? suz vobis quā audiuit a deo:
hoc abrahā non fecit. C. Secdo ostēdit qd
nō hnt illā libertatē que causat ex ani-
mi virtute: qd sūt serui peccati. Uti ait:
qd facit peccm seruus est peccati. ij. Petri
ij. Aliquo ga supatus est: hui? seruus ē.
et qd serui sunt: nō sunt exheredadi. Uti
subdit: Seruus nō manet i domo i eter-
nū. Ista autē libertatē non pnt asseq nisi
p filiū. Uti subdit: Si ergo filius vos li-
berauerit: vere liberi eritis. Gal. iij. qd li-
bertate christi vos liberauit. C. Tercio
ostēdit qd non hnt illā libertatem que
causat ex diuina filiatiōe. C. Si enim
deus esset pater eoz: tunc xpm diligerēt
tāq. filiū suū. Uti ait: Si deus pater ve-
ster eēt vñq. diligereis me. ego enim ex
deo pcessi et veni sicut filius a patre per
eternam generatiōē. ps. Hns dicit ad
mei filius meus es tu. C. Secdo diligereēt
tanq. nūcium et legatū suū. Uti sub-
dit: Neq. a meipso veni. Dicere. xij. Au-
ditū audiui a deo et legatus ad gentes
missus sum. C. Tercio diligereēt qd tan-
q. verbum suū: qd filius est verbum patris.
Uti subdit: Quare loq. nō cognosce-
tis. q. d. debetis me cognoscē: qd ego lo-
quor: verba patris mei: cū sim verbum pa-
tris mei. Eccl. xxiij. Ego ex ore altissi-
mi prodij. sicut autem iudei ex inuidia
nō poterāt videre xpm. iuxta illd Sap.
ij. Grauis est nobis ad vidēdū. sic ex in-
uidia nō poterāt eū suslinere vel eū au-

dire. & ideo subdit: q: nō potestis audire sermonē meū. Postq̃ xps ostēdit q: nō hnt istas tres libertates qbus gloriant: nec libertates originis: nec virtutis: nec diuine filiationis. cōsequēter ostēdit q̃m defecerūt: q: de filiatione dei trāsierūt in filiationē diaboli. & q: p̃suerat habere patrē celestēz deū: nō hnt patrē diabolu infernalē. Unde subdit: Nos ex patre diabolo estis. q: aut̃ diabolus sit pater eoz ostēdit: q: ipm i tribus imitant. **E** Ille enīz est iniquus in desiderādo: crudelis in occidēdo: & mēdax in fallēdo. Eodē mō se hnt iudei i xps. p̃ Diabolus eīz est iniquus in desiderādo: sic i iudei p̃tra xpm inique cogitādo. vñ dicebat: Desideria p̃ tris vestri vultis facere. **Diēre. xliij.** Venite & cogitemus p̃tra iustu cogitationes. **S**e cūdo diabolus ē crudelis in occidēdo. Eodē mō iudei xpm occidere disponebant. **Uñ** subdit: ille homicida erat ab initio. vbi dicit **Mo.** homicida esse non solus q ferro: sed ēt q verbo occidit: vt diabolus p̃mos parentes occidit. vñ dē ps. Lingua eoz gladius acutus. **T**ertio diabolus est mēdax in fallēdo. eodē mō iudei xps suis mēdacijs infamabāt. vñ subdit: In veritate nō stetit: q: veritas i eo non est. cū loquit mēdaciū ex p̃p̃ijs: loquit q: mēdax est & pater eius. sic i iudei suis mēdacijs xpm infamabāt dicētes ipm ēē peccatorē in corde. **Joā. viij.** Nos scimus q: hic hō pctōr ē. seductōrē i ore. **Mat. xxvij.** Recordati sumus q: seductor ille dixit adhuc viuens &c. Et trāsgressōrē in ope. **Joā. ix.** Nō ē hic hō a deo q sabba. nō custo. q: igit iudei p̃tra xpm sic inique cogitabant: sic crudeliter eū occidere disponebāt: sic mēdacter eum infamabant: ideo ex patre diabolo erant.

Eadē seria. v. p̃me hebdo Sermo. ij. **S** māsēritis i sermone meo vere discipuli mei eritis & cognoscetis veritatē. veritas liberabit vos. **Joā. viij.** Cum qdā ex iudeis ad fidē essent pueri dñs volēs eos in fidē recepta p̃firmare: hortat eos vt sermonē suū diligēter obseruaret: tūc erunt veri sui discipuli. In

verbis igit p̃missis duo tāgunt. **P̃mo** enim dñs hortat eos ad sui sermonis obseruatia: cū dicit: Si māsēritis i sermone meo. **S**ecundo hulus obseruatie sermonis ponit triplicē efficaciam dicit: Vere mei discipuli eritis. **A** Cūca p̃mū notādū q: vtile est valde sermonē dei obseruare. nā sic dicit **Ambr.** sup beati imaculati. verbū dei h̃z triplicē virtutē. s. inflammatiua: illuminatiua & mūdatus. **P̃mo** virtutē inflammatiua si enīz hō in amore dei est frigidus: verbū dei ipm inflammat cū sit ignis. **Blas. xliij.** Nunquid nō verba mea sūt quāsi ignis ait dñs. ps. Ignitū eloquū tuū ve. & ser. tu. di. illud. **Prouer. xxv.** Sermo dei ignit. sic inflammati erābāt **Luce. xliij.** Nōne cō: nīm alius erat in nobis dum lo. nō. in via. **S**ed h̃z virtutes illuminatiua. si enim hōd ignoas vel i fide dubius verbū dei ipm illuminat cū sit lux. ps. Lucerna p̃coris verbū tuū. **Prouer. vi.** Abandāre lucerna est & lex lux. **Tertio** h̃z virtutē mūdatus. si hō aliquibus vitijs est infectus: verbū dei ipm mūdāt cū sit nō celus. **Ezech. xxxvi.** Effūdā sup vos aqua mūda & mūdabimint ab oibus iniquitatibz vestris. **Joā. xv.** Jaz vos mūdabimint estis p̃pter sermo. quē lo. sup vobis. **S**i sermo dei h̃z inflammat: illuminat & mūdare: quare ergo illi q audiūt verbū dei nō statim inflamant: illuminant & mūdant: ad qd dicēdūz q: l̃z verba dei sūt ignis: tñ multi inflammati nō p̃nt eo q iter se & istū ignē diuisionēz faciūt & mūz ferreū ponūt ip̃z p̃cori. **Ysa. lvi.** Ecce nō ē abbreviata manus dñi vt saluare nequeat sed inq̃tates vestre diuiserūt inter vos & deū vestrū: & pctā ṽra absciderūt faciē eius a vobis ne creauit. **Elusdē. xxx.** Erit a vobis hec inq̃tates: cur irruptio cadēs & regita in manu excello. **A**ulti ēt sūt quos l̃z verba dei sicut lux habeat illuminare: tñ nō illuminant ex eo q ad ipm lumē nō appropinquāt sed nimis se elongāt. **Tñ** sicut dicit **Beut. xxxij.** Qui appropinquat pedibz eius accipiet dēz & illuminet. **A**ulti sūt quos l̃z verba dei habeat mūdare cum

sunt aqua celestis. tñ non mūdant ex eo
q̄ animus eorū purior est in terrā. Nā
hinc dicit Aug. Talis est vnusq̄q̄ qua-
lis est dilectio sua. Si terrā diligis: ter-
ra es. Si deū diligis: deus es. sicut enī
lāteris aqua nō lauant: sed magis inq̄-
nantis hec tales cū in terrā sunt puri-
fi. Osce. ix. Facti sūt ⁊ abominabiles:
sicut ea que dilexerūt. C. Scdo ponitur
efficacia verbi dei que triplex ē. C. Pri-
ma est q̄ verba dei faciunt totiem disci-
pulum xpi. ideo subdit: Vere discipuli
mei eritis. Istud enī signū est q̄ hō sit
discipulus xpi qñ verbum dei libenter au-
dit. Joā. viij. Qui ex deo est: verba dei
audī. Illis signū est qñ discipulus xpi
respuat oēm amorem illicitū ⁊ appetit
oēm amorē diuinū. C. Amor aut illici-
tus triplex est. s. domesticus: terrenus ⁊
carnalis. Domesticus est qñ quis in ma-
lo amat parētes suos. Carnalis est qñ
quis amat suas aialitates ⁊ carnalita-
tes. Terrenus qñ q̄s nimis amat mūda-
na. Istos tres amores d̄s abicere disci-
pulus xpi. Luce. xxiij. Si quis venit ad
me ⁊ nō odit patrē suū ⁊ matrē suam:
hoc refert ad amorē domesticū. Ad buc
⁊ animā suā: hoc refertur ad amorē
carnalē. Et qui non renūciat oībus que
possidet non pōt meus esse discipulus:
⁊ hoc refertur ad amorē terrenū. De-
bet aut discipuli xpi habere amorē spi-
ritualē ⁊ diuinū qui cōsistit in dilectiōe
dei ⁊ p̄mi. Joā. xij. In hoc cognoscēt
oēs q̄ estis mei discipuli si dilectionē
habueritis a dīnūcē. C. Secūda effica-
cia sermonis dei ē: q̄ illi q̄ verba dei ob-
seruat veritatē dei cognoscūt. ideo ait:
Et cognoscetis veritatē. B. Sicut di-
cit Aug. Veritas opponit falsitati: ou-
plicitatē ⁊ vanitatē. Illud enim qd̄ ve-
rū est nō est falsum: nō est duplex: nō est
vanū. Verba ergo dei faciūt nos agno-
scere de mūdo veritatē: q̄ faciunt nos
cognoscere q̄ oīa mundana sunt falsa:
duplicita ⁊ vana. C. Falsa quidē sunt: q̄
mūdos promittit in diuitijs saturates
⁊ dat vacuitatē. sicut pater Luce. xvi. in
illo diuitē qui ad tantam vacuitatē de-
uenit q̄ guttam aque habere non po-
tuit. In delictijs p̄mittit delectationem

⁊ dat amaritū dīnē. Prouerb. v. Saurus
distillas labia meretricis: nouissima au-
tē illius amara quasi absinthiū. In ho-
noibz p̄mittit sublimitatē ⁊ dat deie-
ctionē subitā. Job. x. Tenet tympanū
⁊ cytharā ⁊ gaudet ad sonitū organi.
Bucit enim in bonis dies suos ⁊ in p̄-
cto ad inferna descendūt. Eiusdē. xxx.
Elevasti me ⁊ quasi sup ventū ponens
allisti me valide. C. Scdo ipsa mūda-
na sūt duplicia ⁊ mixta. In mūdo enī
nihil est purū: sed oīa sunt mixta. Ya.
Vimū tuum est mixtū aqua. Sigdē gau-
diū est mixtū dolore: sapiētia est mixta
obliuione: sanitas est mixta egritudine:
vita est cū morte mixta. C. In p̄senti
enī vita ista sunt mixta: sed in beata vi-
ta erunt pura: in inferno erunt fetulēta.
Deus enī separabit a gaudio dolōrē:
a sapiētia obliuionē: a sanitate egritu-
dīnē: a vita mortē. Et oēs fecēs. s. dolo-
rē: obliuionē ⁊ infirmitatē: mortē p̄-
ciet in infernū. Sanctis aut remanebunt
oīa purissima. s. gaudiū sine dolore: sa-
piētia sine obliuione: sanitas sine egrit-
tudine: vita sine morte. C. Tercio ip-
sa mūdana sunt vana. Habet enī vani-
tates ex parte p̄ncipij: q̄ ex nihilo sunt.
Ex pte mediij: q̄ multiplici mutabilita-
te sūt subdita. Ex parte finis: q̄ cito ad
nihilū redigēda sunt. Eccl. iij. Cuncta
subiacēt vanitati. hoc refert ad vanita-
tes ex pte mediij. De terra facta sūt. hoc
refert ad vanitatē ex parte p̄ncipij. Et
in terram pariter reuertent. hoc refert
ad vanitatē ex parte finis. C. Tertia effi-
cacia verbi dei: q̄ illi q̄ seruāt verba dei
assequunt plenā libertatē. ideo subdit:
Et veritas liberabit vos. Teles cim ha-
bēt libertatē animi in arguēdo ⁊ in nō
peccādo. Ip̄i enī libere arguunt vitia
potētū. Eccl. xlvij. In diebus suis non
p̄mittit p̄ncipē: potētia nemo vicit il-
lū. Hanc libertatē animi habuerūt etiā
philosophi. C. Vñ diogenes phs cū ale-
xadri argueret ⁊ ille suā potētia alle-
garet: sibi respōdit diogenes: Potētia
tua ⁊ glia tua aut est p̄terita: aut ē futu-
ra: aut p̄sens. Præterita nō timet: q̄ las
nō est. Futura nō p̄misco: q̄ dubia
⁊ incerta est. Presentem: parū p̄do: q̄

momentanea et in actu oculi annullanda est. Tales etiam habent libertatem animi in non peccando: quod designant se seruos esse peccati. Aug. Pectoris est seruus tot dñorum quot vitiis. Unde etiam cum alexander coram pho super dicto oratorez mundi se esse diceret. ille ait: Nequaquam es dñs: sed seruo rñ meorum es seruus. Supbia enim est ancilla mea et dñs tuus. cupiscetia carnis est ancilla mea et dñs tuus. Ista enim sub pedibus teneor: tibi dñantur. et ideo es seruus ancillarum mearum. Luz igitur famuli alexandri vellent in eum irruere. ait alexander: Videte ne quis est contingat: quod seruus dei est et veritate dicat. 19

C Seria.vi.prime hebdomade. xl. Sermo primus. **E**rat dies festus iudeorum et ascendit iesus hierosolimam. Joa. v. Luce esset festum pertheocostes dñs ad templum iuit. erat tunc iuxta templum quida congregatio aque que dicebatur probatica piscina. Dicebat autem probatica a phaton: quod est ouis: quod oues que deo imolabant ibidem lauabatur. Piscina autem per contrarium dicebat: quod piscibus carebat. Ibi autem erant quingenti porticus in quibus iacebant multi egroti qui expectabant aque motum qui fiebat per angelum. Dñs igitur tanquam bonus filius sepe ibat ad templum ut patrem honoraret et eundi libenter ad ecclesiam ex templum daret. Tanquam predicator sollicitus sepe ibat ad festa ubi veniebant multi ut multos lucrificeret. Tanquam benignus medicus sepe infirmos visitabat ut ipsos sanaret. Sicut hic: quod infirmos in portibus iacentes visitauit et vni sanauit. Alii autem forte de nouo venerant. Iste autem multo tempore fuerat ibi moratur. Vel forte alijs expediebat ut haberet illam infirmitatem corporis ut sanaret infirmitas mentis in eis. Vel forte secundum Bionem sanauit ut unitatem promederet. Debet enim quilibet esse unitus cum deo per fidem. cum per quoniam per charitatem. et sibi ipsi per cordis integritatem. Circa istos infirmos de quibus hic fit mentio duo sunt videnda. scilicet diuersitas et grauitas morbi: et modus curandi. **C** Diuersitas et grauitas morbi notatur in hoc quod dicitur quod ibi erat multitudo languentium magna: cecorum: clau-

dorum et aridorum. **A** Omne peccatum autem fit per inertiam: aut per ignorantiam: aut per infirmitatem humanam: aut per certam malitiam: aut per consuetudinem longam. Illi qui peccant per inertiam et desidiam sunt languidi: et languet propter defectum et propter inopiam gratie. ps. Oculi mei languerunt propter inopiam. Iste languet qui est recens cito potest curari. Sed quod homo longo tempore in desidia pleurati difficultate curat. Eccl. x. Languor prior grauat medicum. breuius languorem precidit medicus. Illi qui peccant per ignorantiam stelliguntur per cecos. i. per tri. ii. Cui non pressio sunt peccati: cecus est et manu tetans obliuione: accipit per gationes veterum suorum delictorum. Illi qui peccant per infirmitatem humanam stelliguntur per claudos: qui non habent firmum gressum. iij. Reg. xlvij. Alapsque claudicatis in duas partes. Illi qui peccant per malitiam intelliguntur per aridos. De quibus dicitur in ps. Aruit tanquam testa viri mea. Tales enim arefacti sunt ab omni humore gratie et volutatis bonae. ideo dicit: Aruit tanquam viri mea. Tales enim vix aut nunquam veniunt ad confessionem. ideo subdit: Et lingua mea adhaesit faucibus meis. Tales et in suis malitijs sepe moriuntur. ideo subdit: Et in peruererunt mortis deduxisti me. Illi qui peccant per consuetudinem inueteratam stelliguntur per illum infirmum qui triginta octo annos in infirmitate sua habet. In quorum persona dicit propheta. Inueteraui inter oculos inimicos meos. Baruch. iij. Quid israel quod in terra inimicorum es. Inueteraui in terra aliena: conignatus es cum montibus: deputatus es cum descenderis in lacum inferni. Ideo autem potius sanauit illum inueteratum quam aliquem languidum: occurre claudum vel aridum. Ad inueniendum quod si deus aliquem iustificat bonis qui peccauit per consuetudinem longam: non debet desperare aliquis qui peccauit per desidiam vel languidus. per ignorantiam vel cecus. aut per infirmitatem humanam vel claudus. **C** Secundo potest modus curandi erat per immersionem in piscinam: quod prius descendebat post motionem aque saluus fiebat. **B**

q̄ia autē virtutē ista piscina a tribus habet. Primo ab hostijs sacratis que ibi laubant & postea deo sacrificabāt. Secundo a signo crucis. Dicit eīz in hys. Hostia scholastica q̄ regina sabba fuenit in domo salus quoddā lignuz de quo dixit salomoni q̄ in illo ligno gdes fu sp̄edendus erat: culus mortē regnum ty deor deleri dōebat. iō salomon illud lignū in p̄mūdū terre in visceribus abscondidit. Postea vero ibi pbat̄ica p̄scina facta ē. Tēpore vero passionis xpi p̄diciū lignū supenatauit. & illud indei accepit: & crucem de eo parauerūt. Tercio habebat illam virtutē a motu angeli descēdētis. Per illa igit piscinā intelligit penitētiā: in qua lauat̄ oīa p̄cā. Zacharie. xij. Erit fons patēs domus dauid & habitātibus in hierusalem in ablutionē p̄cōis & mensruate. Ille fons penitētiē olīm erat oculus: quia nullus tāta penitētiā facere poterat q̄ regnū celeste agerēt. Sed mō oībus ē patēs. iō dicit. Erit fons patēs. In isto et fonte lauant a negligētiā viciatū: q̄ intelligunt per dauid: q̄ interpretat manu fortis. Lauant et & viti p̄p̄latiū intelligunt per habitātes in hierusalē. Dēcēz tā actiū q̄ p̄p̄latiū sepe ali quas negligētiās p̄mittunt: & iō lauari indigēt. Et in isto etiā fonte lauat̄ peccatores oīa p̄cā: siue sint carnalia siue sp̄ualia. iō dicit. In ablutōe p̄cōis: siue sint copalia. iō dicit. Et mensruate. Tūc autē fons & piscina p̄nie est virtuosa ad sanādum oīa p̄cā: q̄ in ea inuenit̄ hostia salutaris: lignū crucis & motus angeli descēdētis vt supra dictum est. Per hostia salutarē intelligit mortificatiōe carnis. Roma. xij. Exhibeatis corpora vestra hostia viuētē: sanctā: p̄o placēt. Greg. Hostia gippe & inolat & viuētiā q̄ hō ab hac vita nō deficit: tūc carnalibus desiderijs occidit: & p̄ illam mortificationē nos monet q̄. iō dicit. Col. ij. Mortificate mēbra v̄stra q̄ sunt super terram fornicationē: inuidiā: libidinē: p̄cupiscentiā malā & auaritiā que est idolor seruitus. B. Per lignū crucis signatur memoria passionis xpi. talis enim est instantum virtuosa q̄

sanat oēs infirmitates predictas. i. languidos: cecos: claudos & aridos & inuēteratos. Sanat enīz oēm desidīā. & hoc signatur q̄ in passioe xpi terra mota fuit: q̄ meditatio passionis xpi desidiosos monet ad sollicitudines & seruiciū qd̄ signatum est. i. Sach. vi. Vbi dicit q̄ elephātibz ostēderūt sanguinem v̄ue & mori ad acūdum eos ad p̄selum. Xps enīz v̄ua est in toculari crucis p̄pressa. Unde multū sanguinis emanauit. Fuit & morū quia in morte demigratus fuit. Dūius igit v̄ue sanguis debet nos acuerē: vt simus seruientes ad p̄selādū contra demones & peccata. Secundo passio xpi cecos sanat. i. peccata facta per ignorantiam: qd̄ signatū est in longi: nō: qui cum clare nō videret gutta sanguinis xpi in eius oculos cecidit & clare vidit statim. Est enīz sanguis xpi collitum qd̄ sanat omnē infirmitatē & cecitatem oculor. Apoc. iij. Collitio v̄ue oculos tuos vt videas. Tercio sanat claudos. i. peccata facta per infirmitatem humanā: sicut patet in petro qui ex humano timore xpm in sua passione negauit: sed xps ip̄us respexit & euz sanauit. Quarto sanat aridos. i. peccata que sūt per malitiā: sicut p̄z in latrone q̄ erat a dextris eius qui multa mala cōmisit & tū xps sibi pepercit & regnū celeste sibi dedit. Quinto sanat p̄cā que sūt per p̄suetudinē lōgam in q̄bus hōs p̄uiscit. hoc signatur ē in passione xpi: quia multa corpora sepulta & sēns putrida surrexerūt. Et per motum aque qui fiebat per angelū: signat motus anime: qui ipsa anima ministerio angelor quātū ad oēs suas potētias scz memoriā: intelligētiā & volūtates: debet in p̄nia moueri. Memoria debet qd̄ moueri ad recognitiōē & dolēdū de oībz p̄cā suis. Ysa. xxxvij. Recogitabo tibi oēs annos meos in amaritū die aīe mee. De isto motu dicit in ps. Ipsi dētes. i. sua p̄cā: sic amīrati sūt. de dei potētia: p̄urbati sūt. per magnas cōfessionē: cōmōti sūt. ad se curādum per satisfactionē verā: tremor app̄bēdit eos p̄pter p̄cā eternāz cui se obligauerāt. Intelligētiā debet moueri saplēter & di

serete ad cōfiteūdū et cognoscēdū: et ad i-
relligēdū circūstārias peccatorū. De isto
motu pōt intelligi qd dicit in ps. Tur-
bati sunt et moti sunt sicut ebrius et. Si
cui eis ebn? illd qd bibit cū delectatiōe
potesta reijcit cum dolore: sic et penitens
peccata que fecit cū delectatiōe: dōz vome-
re p cōfessionē et ruborem. Prouer. xxx.
Verba cōgregātis filij vomētis. pecca-
ta enim qd peccator cōgregauit mala
opando: dōz vomē pfitēdo. et sicut ebrius
nullū rē secretū. sic nec peccator dōz sa-
cerdoti aliqd celare peccatū. Volūtas
dōz moueri ad satisfaciēdū. De isto mo-
tu pōt intelligi illud ps. Cōmoueat a
facie eius vniuersa terra. Terra ē caro
nra de terra formata a qua maxime sa-
tisfactio ē assumenda. Iuxta illud Ro-
ma. vi. Sicut exhibuistis mēbra vestra
seruire inīditie et inīgati ad inīgates
ita nūc exhibere mēbra vīa seruire iusti-
cie in sanctificationē et. Et dicit vniuer-
sae: oīa que sunt in nro corpore debent
satisfacere. s. oculi lachrymādo. aures
verba dei diligēter audiēdo. os deū lau-
dando et orādo manus elemosinas lau-
giēdo. pedes ad eccliam pperādo.
Eadem fertia sexta pīme hebdoma-
de. Sermo secūdus. 20

Surge tolle grabatū tuū et ambula. Pertius
medicus medicinas adhibet
pur infirmo expedire videt
si eum videt infirmū malis humoribus
plenus: dat ei medicinā purgatiuā. et si
nimis vi det eū debilitari dat ei aliquā
medicinā cōfortatiuā. et si videt in
ipso aliqua infirmitatis accidētia remā-
sisse: dat ei medicinā melioratiuā que ip-
si infirmo quoridie sanitati augeat et
nec ipm pristinae sanitati restituat. et ni-
hilominus postq fuerit restitutus dat
ei medicinā pseruariuā q ipm a casu et i-
firmitate futura pseruet ne ipm recidi-
uare cōtingat. Et istas quattuor medi-
cinas spūalis loquēdo iste medic^{us} spūa-
liter isti infirmo p que pctor intelligit
exhibuisse vī. C Pīo enīz exhibuit me-
dicinā purgatiuā. ista ē cōfessio et con-
fessio q peccatorē ab oīb^{us} humorib^{us} cor-
ruptis. i. ad oībus vicijs et peccatis mū-

dat et purgat. Istaz medicīna exhibuit
cū a peccato surgē pcepti: dicitur: Sur-
ge. i. a peccato cōterēdo et cōfiteōdo res-
de. hōi eim statū nō dī surge: s. sedem
et iacētē. sedēs tñ cito surgit. iacens vō
difficili^{us}. sancti aut viri stant. iō necesse
nō habēt surgere. debēt tñ vidē ne ca-
dat. i. Log. x. Qui se exstīmat stare ni-
deat ne cadat. Peccatores aut de nouo
cadētes sedēt: et iō de facili surgere pōt.
tales ppha allegi dicēs: Surgite popu-
lū sceleris qui māducatis panē do-
loris: quasi dicat. Postqua sedistis i pe-
cato ibidem aliquātū sedēdo surgite
piusquā iacētis i ipso inueterascēdo
nihilomin^{us} māducetis panem doloris
magnā cōfessionē hñdo. Illi eis qm
in peccatis iuenerat facere: iō bibul-
us surgit. de quorū numero erat ihs
triginta octo annis infirmus faciens: tales
sunt qui a sua inuēte vsq in senectū-
tem in peccatorū fecibus requiescunt.
quorū cor ē pars diaboli et plenum vino
corrupto malorū desideriorū: nec aliqui-
do vel raro efficit vas dei vel recipiat
nū gfe spūalis. Hierē. xlvij. Seruasti
it moab. s. in malis opibus ab adole-
ntia sua et requieuit in fecibus suis: nec
tra sstus est de vase in vas. C Secūdo
dit ei medicīna cōfortatiuā: ista est sps
venie que aīam multū cōfortat. Ista ex-
hibuit cū dixit: tolle grabatū tuū. Eu-
batum dī a graba qd ē caput: et signifi-
cat mēte que ē aīe caput. Tunc igitur gra-
batū tollit qm mēte nostrā ad deū
per verā spem venie erigim^{us} et ista sps
venie aīam peccatoris multū cōfortat
et firmat cū sit anchora dei. Heb. vi. Eū
fugim^{us} ad tenēdā ppositā vobis spem
quā sicut anchorā aīe tenēs tutam et
firmā. multū cōfortat cum sit galea dei.
Eph. vi. In duri lorica fidei et galea
spem salutis assumite. multum delectat
cum sit nuncia misericordie dei. Eccl. i.
Oblectationem veniet vobis misericor-
dia. C Tercio dedit ei medicīnam me-
lioratiuā: ista ē satisfactio. i. satisfactio
de virtute in virtute. de bono i melius
procedēdo. B Sunt aut tres species: i.

haffactionis. Cordus: ieiunia: z elemofy
ne. Sūt igit quida qui ambulāt: quida
qui subfiftunt: quida qui retrocedunt.
Illi qui ambulāt sunt qui de oīs trā
feunt ad ieiunia. de ieiunio ad elemofy
nas. Illi subfiftunt qui tñ stat in vno. i.
oīdo vel ieiunādo: vel in elemofynas
largiēdo. Illi autem retrocedūt q oīa
ifta dimittūt z ad vomitū reuertuntur.
Quarto dedit ei medicinā pferuatū
nam quē pferuare ab hīs que sunt vel
ē pñt occasio peccati. iftā medicinā ex
hibuit cū ait: Ecce sanus factus es. iam
noli peccare ne deterius tibi cōtingat.
Vbi dñs monet q quilibet q sanas a pec
cato caueat sibi a recidīno: cum ait: ecce
sanus factus es iaz noli peccare. Dein
de ponit recidīuātōis magnū periculū
cū subdit: Ne deterius tibi cōtingat. L
Vt homo vero a recidīno sibi caueat: ne
esse ē vi duo faciat. i. vt carnē mortifi
cet: peccā dī occasiōes vitet. debz ergo
corpus suū mortificare. Iuxta illud. i.
Cor. v. Castigo corpus meū z in ser. re.
z. Col. iij. Abortificate mēbra vīa que
sunt sup terrā. nō dicit que sunt sub ter
ra vel in terra: s3 sup terrā. Mēbra qdē
nra s3 s3 fra i morte z tūc n̄ sūt apta ad
mortificādū s3 ad putrefactionē: i terra
sunt i senectute qñ. i. pstrata sunt ex de
bilitate. Un̄ z senes dicere cōsueverunt.
ego sum in terra. z tunc nō sunt mēbra
apta ad mortificationē s3 ad vegetatio
nem. Sup terrā vero sunt in iuuetute.
Un̄ de talibus dicere cōsuevērūt. ifte ē sup
ter: tūc mēbra apta sunt ad mortificatio
nē ne vitia in eis regnēt. Rom. vi. Non
ergo regnet pctm̄ in vestro mortali cor
pore nec obediat cōcupiscentiis eius.
opzē q ille qui nō vult recidīuare c.
Chonēs peccati vitet: sicut sunt male so
cietates. Prouer. xij. Qui cū sapiētib3
gradif sapiēs erit amicus stultoz effi
ciēt eis hīmils. Sicut sunt male cogita
tiones. Prouer. vi. Nūqd abscedē pōt hō
ignē in sinu suo ne vestimēta illi arde
ant. sic sūt male oportunitates. qz sic dē
Eccl. xij. Si ab imbecillitate viriū vere
tur peccare n̄ inuenit rps malefaciē
dī malefaciat. sicut sunt ipudici respe
ctus z lascīve cōfabulatiōes cū mulieri.

bus. Eccl. ix. Spēm mulieris multi ad
mirati rēprobi facti sunt zc. D. Dein
de ponit dñs q periculosa sit recidīuā
tio in pctm̄ cū ait: ne deterius aliqd tibi
cōtingat. z illud piculū attendit. P. Pñ
mo ex pte dei q recidīuās grauis peccat
pp suā ingratitudinē. z iō a deo grauis
punī. P. Secdo ex pte diaboli qz recidī
uans fortius a diabolo custodit. sic eim
miles castrū qd semel pdidit si postea il
lud recuperat fortius munit z cauti3 cu
stodit: sic diabolus peccatoriē recidīuā
tē fortius munit qz septes spūs nequo
res se ibi ponit vt p3 Abat. xij. i. ad oīa
septē pctā mortalia ipm trahit. C. Ter
tio ex parte hoīs: qz recidīuās facilius
postmodū in pctā labif. nā postquā to
riēs recidīuā se cōspiciat: iam ex qua
dam mala cōsuetudine peccare p nihī
lo docet. Prouer. xviij. Impius cū in p
fundū venerit peccatoriū: cōcēnit. s3 se
quet cū ignominia z opprobriū. 21

C Sabbato pñe hebdo. Sermo pñm.
Asumpsit iesus pe
trum z iacobū z iohānem: z buxit il
los in montē excelsum seor
sum z transfiguratus ē ante eos. Abat.
xviij. Ista trāfiguratio signat gloriā
beatoz. nā cū petrus modicū gustū di
uine dulcedis pguftasset tanta dulcedē
ne ē repletus qz quo dāmo factus ē ebri
us. Un̄ dicit: faciam3 hic tria taberna
cula. tibi yuū. moysi vnu. z helye vnu.
nesciēs qd dicit. Sicut dī Luc. ix. Nec
petiuit p se vt aliqd tabernaculū sibi
fieret qz beatus se putabat si i talibus ta
bernaculis tamtoz fieri mererē. Si er
go modicus gustus tāta fecit dulcedē
nem: quātā faciet plenitudo qñ. s. imple
bit sicut dicit ppha. Inebriabuntur ab
yberatione domus tue. A. Per illam igif
trāfigurationē: sanctorū gloriā significa
tur q a quattuor describit. C. Pñio ab
amenitate loci. Secdo a maiestate dei.
Tertio a locūditate cōfortij. Quarto a
glorificatiōe pprii subiecti. C. Amenitas
aut loci ostenditur in hoc qd dī q ista
trāfiguratio est facta in monte. nam i
monte herba viridis apta pascuis na
sci cōsuevit. In monte igif celestis her

ba viridis nascitur que ouibus dei in
pascuis datur. Juxta illud Ezech. xviij.
pascua eas in montibus israel ibi requie-
scēt in herbis virētib⁹. Ista herba ē xps
juxta illud Gen. i. Germinet terra. i. bea-
ta virgo. herbā virētē. i. xpm venē & ho-
minem. & dī xps viridis & nō albus vel
niger. q. color albus vel niger sunt co-
lores extremi. color aut viridis ē color
medius inter albū & nigrū. natura aut
nō delectat circa extrema: s; circa me-
dia. & iō oculus nō delectat naturaliter
circa colores extremos. i. albū & nigrū
sed circa colores medios. i. viridē. iuxta
illud Eccl. xl. Etiam & spēm desiderabit
oculus & sup hoc virides satōes. Natu-
ra igit diuina & humana sūt quasi duo
extrema. i. albū & nigrū. natura enīz di-
uina h; excelsibilē claritatē. & iō oculus
noster ad eā nō pōt ptingere. i. Timoth.
vi. Solus h; immortalitē & lucē habi-
tat inaccessibilē. Natura vero humana
h; de se quāda obcuritatē. oculus igit
humani intellectus in naturā diuinā
non poterat se eleuare ppter nimīā cla-
ritatem. nec in humana poterat inueni-
re reflectōes ppter suā impfectionem
& obcuritatē. iō cōiuncta ē natura diui-
na nature humane in vnitatē persone i
xpo tāquā. s. color albus & niger. & sic ip-
se xps totus viridis. i. amen⁹ & delecta-
bilis ē fact⁹. iō xps vocat se lignū viri-
de. Lu. xxiij. dicēs: si in viridi ligno hoc
faciūt in arido quid fier. In monte igit
celesti inuenit herba viridis. i. xps tot⁹
delectabilis cuius visio ē pascua ouīū.
q. pascunt & intus in cōēplatiōe deita-
tis: & extra in cōēplatiōe humanita-
tis. Ioan. x. Ingrediet & egrediet & pa-
scua inueniet. In hoc ē mōte celesti iue-
nunt rose marty. viole cōfessor. & li-
lia virginū. **B** Secūdo describitur
ista trāfiguratiō xpi a maiestate dei. In
illa enīz trāfiguratiōe tota diuina maie-
statē. i. tota trinitas appuit. s. p. i. in vo-
ce. filius in humanitate. & spūs sanctus
in nube sicut dicit glo. per quod dat in
telligi q. gloria sanctorū cōsistit in frui-
tione beate trinitatis. **L** Habet quidē
homo tria tabernacula in aīa vbi non
moyses nec helyas sed tantum ipa bea-

ta trinitas habitat. s. memoria. intelligē-
tiam. & volūtatem. nam filius habitat i
tabernaculo intelligētē implēdo ipsam
dei plenissimā cognitiōē. spūs sanct⁹ ha-
bitat in tabernaculo volūtatis implē-
do ipsam dei suauissimō amore. pater
habitat in tabernaculo memoriē implē-
do ipsam cognitiōē & dilecti ppetua retē-
tione. De istis trib⁹ tabernaculis & mi-
sionib⁹ trinitatis dī. Jo. xiiij. Ad cū uo-
niemus & mōtionē apud eūz faciemus.
C Tercio describit hec trāfiguratiō a
iocūditate psonarū. q. ibi fuerūt moyses
helyas: petrus: iacobus: & ioannes. **D**
In celesti eīz glia habebimus in sociis
oēs scōs veteris & noui testamēt. **E**
enī aut veteris testamenti distinguunt
ad duos ordines. s. in patriarchas & illi
gunt p moysen. & in ppbas qui intelli-
gunt p helyā. sancti aut noui testamēt
distinguit in tres ordines. s. in marty-
res qui intelligunt p iacobū qui inter-
patur supplicatōr. in cōfessores & fue-
runt pleni sapiētia dei qui intelligunt
p petrū & interpret agnoscēs. & in v-
giles qui intelligunt p ioānē q. ego a deo de-
ctus. Vel pōt dici q. xps voluit hīc telli-
moniū suū aduersus ab illis & sunt i ce-
lo. i. a pte qū dixit: hic ē fili⁹ meus dile-
ctus. Ab illis qui sunt in mūdo. i. a po-
tro iacobo & ioāne. Ab illis & sunt i ter
resit padiso. s. ab helyā. & ab illis & sūt
in inferno siue in limbo. i. a moysē vt nō
tū in ore duoz vel triū testū stet oē ver-
bū: s; i ore quattuor testū stet oē vbum.
Quarto describit hec trāfiguratiō
a glorificatiōe subiecti: cū dī: respēdit
sicut sol facies eius. vestimēta eius sic
nīx. In hoc signat beatitudinē & gloria
bus coīpa sanctorū iduētū. maxime at
p hoc q. facies eius respēdit sicut sol
notat quattuor dotes qb⁹ coīpa scōp
dōtabunt. **E** Sol eīz h; inēsam clari-
tatē & per hoc signatur dos claritatis.
Mat. xij. Tūc iusti fulgebūt sicut sol i
regno pātis eoz. Est ēt ra diūs solaris
te subtilitatis q. vitru penetrat. & p hoc
osidit dos subtilitatis. p quā nullū cor-
pus obsister. sicut p; quādo xps post re-
surrectiōē tamē clausis itrauit. Est ēt
sol magne velocitatis. & per hoc notat

dos agilitatis: q. sicut ait Aug. Ubicū
q. voler ipūs illic erit prīnus & corpus.
Est ē sol substantie incorruptibilis. & per
hoc notat dos ipsa subtilitatis. i. Cor. xv.
Seminat in corruptiōe surget in coru-
ptionem.

¶ Eodē sabbato p̄te hebdomade qua
dragelime. Sermo secundus.

Hic est filius meus dile-
ctus in quo mihi
bñ cōplacuit. Christus h̄z in
celo p̄tem sine m̄re. & in ter-
ra h̄z mem̄ sine p̄e. quāvis aut̄ p̄ p̄po-
siti verbū dixerit. nihilominus tamē
& m̄re cōuenire p̄t vt dicat. hic ē filius
meus dilectus. pur̄ igit̄ m̄rē dñcit tria
de filio dixit. C. P̄mo q. ip̄m tāquā vera
m̄ filii genuit. cū dixit. hic ē filius me-
us. C. Secdo q. ip̄m singulari amore di-
lecti: cū ait dilect̄. C. Tercio q. sibi sem-
per in oibz cōplacuit. cū subiunxit i quo
mihi bñ cōplacuit. A. Circa p̄mū notā
dā q. ip̄a fuit xpi vera m̄r & tota mater.
alīe m̄res & si sint vere m̄res nō sunt to-
te m̄res. q. p̄ in gn̄atione filij p̄te habz.
ip̄a aut̄ tota m̄r fuit q. tota substantia
cōspis xpi de suis visceribus sumpta exi-
stit. id ē dīcere. xxxi. Creauit dñs nouū
sup̄ terram. femina circūdabit virū qd̄
tribus mōis exponi p̄t. B. C. P̄mo
sciolet h̄o circūdare qd̄ ē suū p̄p̄iū nō
qd̄ ē alienū. ceterē m̄res puerū in vtero
non circūdē dēnt. q. caro pueri nō fuit
tota p̄p̄a ipsaz sed est ibi de alieno. i.
de semine paterno. sola aut̄ virgo. A.
rta in vtero circūdēdit filii suū: quia in
eius vtero n̄h̄il de alieno fuit. sed totū
virginis existit. C. Secūdo p̄t alit̄ sic
exponi. nam sicut dicit Aug. ceterē figu-
re vltusis lineis clauduntur. sola aut̄
linea seu figura circularis vna t̄m linea
claudis. caro aut̄ ceteroz pueroz ex di-
uersis lineis p̄ficit̄: q. ex semine vtrius.
q. parētū generat. gn̄atō aut̄ xpi dicit̄
circūdatō. q. facta est t̄m de vna linea
de carne virginē. C. Tercio exponit̄
sic. illud ē circūdatū qd̄ ex omni parte
ē clausū. nā si in aliqua pte aptū fue-
rit circūdatō non erit. Beata igit̄ vir-
go xpm circūdēdit: q. ante p̄tū & in p̄u-
e post p̄tū clausa pmanit. C. C. Secdo

beata virgo singulari amore xpm dile-
xit. Scdm̄ enim Ber. debem̄ diligē deū
dulciter ne caro nos alliciat. fortiter ne
aduersitas mūdi nos fragat. & sapīter
ne diaboli astucia nos decipiat. Istis tri-
bus modis beata virgo xpm dilexit.
C. P̄mo dulcit̄ cū dilexit: q. p̄e nimia
dulcedine tota liq̄facta fuit. sic enīz au-
rū liq̄scit ad ardorē ignis. sic et̄ aia to-
ta liq̄facta fuit ad ardorē diuini amoris
Lant. v. Aia mea liq̄facta ē. Ea dulciter
dilexit q. amor: et̄ i ea extasim faciebat.
fecerat qd̄as amor extasim in filio qm̄ in
cruce existens sua vulnera obliuisc̄ tra-
debat & m̄ris memor erat sic & extasiz fe-
cerat in m̄re q. in medio interfecto ma-
nebat nec ip̄os expauescebat. C. Secdo
dilexit cū fortis. nā tpe passiois xpi qd̄a
fuerūt fortes in amore s̄z debiles i asso-
ciatione & fide: sic apli & ip̄m vltū dile-
xerūt: s̄z t̄m ab ip̄o recesserūt & fidē p̄di-
derunt. Alij fuerūt fortes in associatiōe
& in amore: s̄z t̄m debiles in fide. sic deu-
te mulieres q. xpm mortuū dilexerunt &
ab et̄ cruce nō recesserūt: s̄z t̄m fidē p̄di-
derunt. B. Ita aut̄ virgo fuit fortis i
amore. q. filii sem̄ dilexit. imo facili-
fuit: ei mort̄ q. ab eius dilectiōe separ-
at. Lant. viij. Fortis ē vt mors dilectio. fi-
ut fortior in associatiōe. q. iuxta crucē i-
mobilis stetit. Jo. xix. Stabat iuxta cru-
cē iesu m̄r eius rē. fuit fortissima i fide:
q. fides in ip̄a sola remansit. nec t̄pore
passiois extingui potuit. id bñ dī dea.
Prover. viij. Nō extinguet̄ in nocte. i.
in tribulatiōe passiois et̄. lucerna et̄. i.
fides et̄ q. totū mūdū illuminat. E. Ter-
tio dilexit cū sapīter qd̄ p̄z tria signa
C. P̄mū ē quātūcūq. filiū suū cēt puer
delicatus. t̄m in his que dei erat sibi par-
cere nollebat: sed ad festiuitates eūz du-
cebat. C. Scdm̄ ē quātūcūq. eūz dili-
geret t̄m nūquā sibi dissuadē voluit qn
cruce ascēderet & mortē p̄ humano ge-
nere sustineret. C. Tertium ē q. quātūcūq.
sciret filium suum in cruce positū gra-
uissimos dolores pati: tamen nūquam
sibi suasisit vt de cruce descēderet & a do-
loribus sibi parceret. ex quo instruitur
parentes q. filios suos a pueritia bo-
nis studijs debent assuefacere: nec a

Dominica secūda in xl.

a bonis ppositis et opibus penitentie eos retrahere nec vni pnam assumptam deserant v3 eis psuadere. **C** Tertio xps matri semp pplacuit. Ille filius matri coplacet: q de matre curas sollicita habet. **S** Xps cura de matre habuit in sua infatiga: q3 sigilla pudoris sibi illibata seruauit. In sua pueritia: qm oibus sibi subditus fuit. Luce. ij. Descendit et venit nazareth: et erat subditus illis. In sua iuuetute: q3 iustitias ad nuptias ad pces matris aqua in vinum mutauit. In sua paffioe: q3 de cruce ipsas ioani pmedauit. Post sua resurrectione: q3 sicut dicit Sedulius xps resurgens primo marie apparuit. Post sua ascensionem: q3 ad eius mortem venit in anima et in corpore ipsas assumptas: et ad sue maiestatis deitatem collocavit.

C Dominica secunda in quadragesima Sermo primus. 23

Gresus iesus secessit in ptes tyri et sydonis: et ecce mulier chanaea a finib3 illis egresfa clamabat dicens: Misere mei fili dauid. **M**at. xv. Ista mulier volens filie sue sanitatem ipetrare sapiēter sciuit allegare. **P**rimo enim apud xpm captabat beniuolentiam in eo q3 vocabat eum dñm et filium dauid. Et in hoc pntet eum esse verum deum iquātū vocat eum dñm. Et verum hominem iquātū dicit ipm eē filium dauid. **S**ecundo insinuat suā tribulationem et miseriam cum dicit: Misere mei filia inca male a dñmo veratur. **T**ertio iplorat eius misericordiam cum dicit: Misere mei. **A** Christus autē quattuor magnas duritias ostendit sibi nō vt canē cōfunderet sed vt eius fidem et cōstātiā probaret. **P**rima duritia fuit in hoc q3 nihil sibi respondere voluit tanq3 si esset excoīcata vel xpi respōsione indigna. **U**n dicitur q3 non respōdit ei verbū. **S**ecunda duritia fuit in hoc q3 dixit ipsas nō esse de oibus israel. **U**n dicit: Non sum missus nisi ad oues que pēnerunt domus israel. **O**ues aut israel erat oues dei. In hoc ergo q3 dixit eam nō esse de oibus israel: insinuauit ipsam nō eē de oibus dei: et per psequens relinquebat

q3 esset de oibus diaboli. **T**ertia duritia fuit in hoc q3 ipsas canem appellauit. Non solus enim ipsas dixit non esse deuem: sed etiā esse canem. **Q**uarta duritia fuit in hoc q3 dixit eā non esse dignā vesci pane cū dixit: Non est bonū sumere panes filiorū et mittere canibus. **E**cce quot et quantas magnas duritias xps sibi ostendit: vt eius cōstātiā probaret. Non est aliqua mulier ita parua nec ita sancta que si alicui quāritūcumq3 magno viro loqueretur et ipse sibi tāq3 excoīcate loqui nolleret. Et insup illa oues diaboli diceret et canē appellaret et indignā eā pane esse assereret que nō recederet turbata et scandalizata. **I**psa autem oibus pñans et paries semp fuit. **C**ū quātū ad primā duritiā se habuit pudenter. **Q**uis enim a pñcipio ire noluerit ad petrū nec ad iacobū: nec ad iohānez nec ad aliquē alium discipulum: sed ad ipsum xpm. **I**n vidēs q3 xps sibi frātre nolēbat pñouidit sibi et ad discipulos fuit rogās eos vt pio ipsa irercederet et gnarent. **I**stic accēdētes discipuli rogābat eū dicētes. **M**isere ei. **I**. fac q3 ipsa petit. et sic: recedat: q3 clamat post nos. **I**n hoc enīz eā tenēs: q3 qd3 petit non cōples. **Q**uātū ad scōdam duritiā habuīt se magnanimitē. nā cū discipuli pio ea rogaret et ipse diceret eā nō eē de oibus dei et psequēter de oibus diaboli. **I**lla hoc au diēs sumpta fiducia pñans ad eū appropinquauit et adorauit eū dicētes: **D**ñe adiuua me. **A**lc si dicat: **U**sq3 modo fui ouis diaboli: mō vellē esse de oibus dei. Et in signum huius aduocō vos sicut ouis pastorei suū. **I**deō cōfite adiuua me sicut pastor: adiuuat ouē suā debile et infirmā. **Q**uāntū ad tertiam duritiā se habuit humiliter: q3 qñ xps eā eā vocauit ipsa hoc nō negauit sed canē se esse pñessa fuit dicēs: **E**ū dñe. **A**lc si dicat: **D**ñe me vocas canē: cānis tuus volo eē. **D**ñi aut canū nō expellunt eos. et si eos expellūt per vñā portam: per aliā reuertunt. **S**i ergo sum canis nō debes me expellere a te. et si expelleris me: ad te pñius redibo. **Q**uātū ad quartā duritiā se habuit sapiēter qñ ei dixit q3 non erat digna comedere

panē filior. Illa nō dicit sapiēter: Dñe nō
peto panē sed micā: q̄ illud q̄d peto est
tibi parū. micā. & maxime si ego suz ca-
nis huiuscat me vocasti. Et p̄suerudo est q̄
dñi dant canibus & catellis suis saltem
micās. Ergo da ista micā quā peto. i. h.
lic mee curationez. Et nō dicit i. i. i. i. i.
mulier magna est fides tua. Jā non vo-
co te canē sed mulierē fidele. Quia tāta
est fides tua q̄ me superauit & vicit. Et
tāto fiat tibi sicut vis. Et sanata est filia
eius ex illa hora. C. Notā dñi est autē q̄
q̄si quis ad aliquā sublimē personā gra-
tia aliqua petitur us accedit: illos secus
in societate ducit: quos illi p̄sone ami-
cos esse credit. Illa igit mulier ad xpm̄
volēs accedere & sanitate p̄o filia ipe-
trare illas virtutes secus assūpsit quas
p̄o magis gratas ēē cognouit. s. patie-
ntia: fides humilitate & p̄seueratē orōnez.
Patientia enim fuit foror xpi. Fides autē
filia xpi. Humilitas ē mater xpi. Et ora-
tio micus fidelis ad xpm̄. B. C. Pu-
mo igit assūpsit patientiā que fuit foror
xpi: q̄ ipm̄ nunq̄ deseruit nec i vita nec
in morte: sed tanq̄ foror i diuina semp
eū associante. Ps. xli. Tacui: semper si-
lui: paties fui cē. L. Illa autē patientia
in tribus iniurijs p̄pobas. s. verbor: re-
uē & plone. In his tribus patientia istius
mulieris p̄bata fuit. C. Primo nāq̄ su-
stinit iniuriā i verbo q̄ xps ipsam ca-
nē appellauit. Nō est aliqua mulier ita
paties q̄ si canis diceret ab aliquo sal-
tē rīderet nō est vez q̄ sim canis: s. bo-
na dñi de terra mea. Illa autē nō tñ pa-
tientē portauit q̄ xps cā canē vocauit: s.
etiā seipsas canem appellauit. Sciebat
eniz q̄ xps dicebat hoc nō causa iniuri
audisset cā p̄bandi. C. Secdo sustinuit
iniuriā i rebus: q̄ oibus bonis expolia-
ta fuit a iudeis. Un̄ dicit Hylari⁹ q̄ cha-
nā i terris in q̄bus iudei sunt prius
coluerūt. q̄ vltimo bello p̄sumpti vel in
loca vicina dispersi vel in seruitutē sub-
iugationē tñ suam circūferūt. Et illis
ergo illa chānanea fuit que iudeis ad-
uicta credit cognouisse ex lege xpm̄ ex
sentētia dāuid nascitur cē. Illa autē ini-
uriā s. bonor suoz ablationez libenter
portabat. C. Tercio sustinuit iniuriā in

psonales scz filie sue oppressionem: q̄ a
diabolo grauitē opprimebat: quā op-
pressionē p̄pā reputabat. Un̄ nō dicit
bat. Dñe miserere filie mee: s. miserere
mei dñe. Illa autē talē iniuriā nō libetē
sicut primā nec patiēter sicut secūdā: s.
grauiter ferebat. Si xps canē eā voca-
uit: de hoc habuit magnā letitiā. Si hō
bona sua rapuit & in seruitutē ipsas re-
degit de hoc habuit patiētia. S. q̄ dñi
bolus in domo sua habitaret de hoc pa-
tiētia habere nō poterat: & ideo ad xps
clamabat: miserere mei cē. Hoc est p̄tra
multos q̄ in aduersitatibus a deo datis
murmurāt & in p̄secutōibus hōiz blas-
phemāt. S. si i domo aie sue diabolus
habitat de hoc nō curat nec ad deū cla-
māt. B. Secdo assūpsit fidē que est filia
xpi: q̄ ab ipso in cordibus nris generat.
Ephe. iij. Habitare xpm̄ in p̄s in cordi-
bus nris. Illa autē fidē ista mulier habu-
it. Un̄ dixit ei xps: O mulier magna est
fides tua. Tūc autē fides ē magna q̄n est
opibus p̄uicā: charitati admiscā: p̄se-
ueras & firma. Fides eniz q̄ est sine ope-
ribus h̄z ociofritatē. & talis ē fides malo-
rū xpianor. Iaco. iij. Fides sine opibus
morta ē. Si vero nō ē charitati adiū-
cta h̄z inutilitātē. ij. Cor. xij. Si habue-
ro fidē ita vt mōtes trāfferā: charitates
nō hūero nihil suz. Et ista ē fides vemo-
nū q̄ sunt extra statū merē: nec vlti⁹
charitatē hēre p̄iūt. De quoz fide dicit
Iac. ij. Tu credis q̄ vn⁹ ē deus & bñ fa-
cis. & demones credūt & p̄remiscūt. Si
autē fides nō ē p̄seueras & firma h̄z pusil-
lanimitatē. Et ista ē fides debilis. De q̄
dicit Bar. viij. Hodie fidei q̄re dubita-
sti. Luce. viij. Ad ips credūt & in t̄pē
tationis recedūt. His tribus modis fi-
des istī mulieris fuit magna. Fuit eniz
opibus p̄uicā: q̄ vacabat opibus mise-
ricordie tā corporalibus: in quāz filie
infirmē seruiebat: q̄ spūalibus: in quāz
p̄o ipsa orabat: fuit charitati admiscā.
Tera enim charitas aliena in comoda
reputat sua. Un̄ ista mulier vexationē
filie sue suā p̄pā reputabat. Fuit etiā
p̄seueras & firma: q̄ sepe repulsa fuit: &
tñ p̄seuerauit. C. Tercio assūpsit humi-
litate que fuit mater xpi. Dicit enim

Ver. q. beata virgo & si virginitate pla-
cult: in ex humilitate cocepit. quācū-
q. enim fuisset virgo si humilis nō fuisset: deū nō cocepisset. Et q. per humilita-
tem cocepit: id humilitas quodāmodo mī-
fuit xpi. Ista autē humilitatē ista mulier
secū habuit: & is exaudiri meruit. Juxta
illud ps. Respecte in ordiem humilium.
Et humilitatē autē suam ista mulier ostē-
dit exēplo: dō: & facto. Exēplo: q. xpm
adorauit. Verbo: q. se carulam asseruit.
Facto: q. inter iudeos in scruitute hu-
militer cōuerfabat qd fuit magne vir-
tutis: cū iudei eēnt superbi. Inter sup-
bos enim scit e humiliter cōuerfari ma-
gna virtus ē. Duo enim humiles & mā-
fuerit pnt adinuicē cōuerfari. Unus hu-
milis & vnus supbus pnt adinuicē cō-
uerfari. Unus humilis & vnus supbus
pnt adinuicē pacificari. Duo autē supbi
nūquam adinuicē pacificari pnt nec cō-
uenire. Videmus enim q. duo co:pora
plana pnt adinuicē applicari. vnu autē
corpus spericū & vnu corpus cōcauum
recipit intra suā cōcauitatē illius tumo-
rem. Duo autē corpa sperica & tumida
applicari nō pnt nisi in pūcto. eodem
mō duo hoies hūiles & māfuerit pnt ad-
inuicē pacificari & lerari. ps. Audiat mā-
fuerit & lerent. Chūst⁹ erat humilis. di-
scipuli eius erat humiles: & ista mulier
erat hūilis. id adinuicē bñ cōueniebat.
nā ipa orabat. discipuli p ea intercede-
bat. & xps eius pces exaudiebat. Unus
autē hūilis & vnus supbus pnt adinuicē pa-
cificari. q. humilis i ra suā humilitatē
recipit & supportat illius tumiditatem.
ps. Lū hīs q. oderūt pacē crā pa. Eodez
mō ista mulier erat hūilis & iudei supbi
q. ipam subitugauerāt in scruitutē: & tñ
cū illis humiliter scrutebat & sciebat viuē
& cor supbia humiliter supportare. duo
autē supbi & adinuicē pacificari nō pnt nī
fi in pūcto. pūgē qd se pnt: pacificari nō
pnt. Pro. xij. Inf supbos sp. iurgias st.
C. De eadē dñica scda q. dragesima. Ser-
mo secūdus.

Alle mulier cananea a fi-
nib⁹ illis egressa cla-
d. d. fili dāuid. Si aliquib⁹
viris in exēplū pponerent

sancti qui pcesserūt: forsitan se excusaret
& diceret. nō possumus scōs gentium q.
tot donis spūs scī pūcti fuerunt. Rur-
sus si pponerent feminis in exēplū ali-
qui viri fortiter deo scrutētes: forte se ex-
cūsarent & dicerēt: nos cū simus fragiles
viros nō possumus imitari. ablata ē
excusatio in ista muliere cananea tñ
ris q. feminis. Si ergo nō potes tu
imitari scōs. vel tu femina non potes
imitari viros: saltem vterq. similes
hāc mulierē que tate fidei & orōis
fuit apud deū. In pūti euāgelio de que-
tuor psonis fit mētio. s. de xpo: de mul-
re cananea: de filia a demonio male re-
pata: & de discipulis p ea oratibus. In
xpo autē cōmendat magna misericordia
mulier istas postulatō. in filia: a do-
mo mala vexit. in discipulis magis
passio. A cōmendat igit in xpo
gna misericordia. id mulier quāuis scōs
xpm hīc oipotētia p quā filia sua
re posset. hīc sapiam p quā sanare filiam
nō peti potētia: nō sapias: s. tñ mulier
cordiam eius dices. Misere me
fili dāuid. I. cū deus aī incarnatus
multū eēt misericors. tñ possit aī
carnē de dāuid & factus ē hō. tūc
magis misericors. I. cū de⁹ pūus
re humani generi durus. tñ in ipa
icarnatōe oleo spūs scī sic fuit vnctus
q. factus ē postmo dū molis & māfuerit
Sicut enim accidit in conto duro & tñ
q. dō qd qū inuigis flexibile & mole
fuit. ps. lxi. Spūs dñi sup me: et
vnxerit me: ad aīciā dū māfuerit
sit me. B. Olim erat q. tuor dura & tñ
xibilia. s. celū: qd nullū hoies voluit
cipere. angelus: q. null⁹ aīam voluit
ad celū portare. de⁹: q. hūmū durus & tñ
nolebat recōcillare. & mors: q. bonos
malos ad iternū festinabat deducē.
In xpi incarnatōe i tāta abū dātia effu-
ē vncio spūs scī: q. ista q. tuor dura
eta sunt flexibilia. hāq. celus & vncio
sic factū ē flexibile q. oēs penitētes
scipit. Angelus ē vnc⁹: & sic factus
māfuerit ut aīas oīus sancoz vnc⁹
ac sancoz mulier deducat. De⁹ autē
ē vnc⁹: & factus ē itatū ad misericordiam
flexibilis q. pctōe penitēte ad multos

cordia recipit. **A**ois ē vnctaz facta est
maſtuer ita qd mō a ſatietis deſiderat z
nulli ſancto viro deccetor dñaf. Sz di-
cunt illud p̄phl. Lupo diſſoluti ē cū
xpo. Scīas ergo iſta mulier xpm i incar-
natione fuiſſe vnctū z factū ē maſtuerū
iō ad memoria h̄ reduciſt dīcēs: **A**ſere
remi dñe fili dauid. **L** p̄ Scōo ponit
perſona mulieris canane: in qua ſuit i
ſtana petitiō. petijt eiſ vt iſter: humili-
ſeruiere ſapiēter. p̄ **U**tiſter quid ē pe-
titiō. ſ. illud qd erat ſibi vtile z dō
acceptū. nō enim petijt diuitias: ſz oibz
bonis ēēt a iudeis expulſa. nō eiſ pe-
tur vindicta: ſz de terra ſua ēēt expulſa.
nō petijt libertatē eiſ qd ceteris canane-
is in ſeruitutē ēēt a iudeis ſubſugata. ſz
petijt de montis expulſionem: a quo filia
ſua renebat obſeſa. ſed multe ſunt ma-
tres qd plus curat filiſ ſuis cōgregare
diuitias qd demonis expulſionē. tales
multū ſlebut qū filios ſuos ad inferna-
le parbulū duci videbūt: z dici poterit
eiſ. filie hierlīm nolite flere ſup me ſed
ſup filios vros. ſlebut qdē ſup xpm: vt
i ducat ei ad p̄p̄ſionē. ſlebut ſup ip̄as:
qz nō adhibuerūt circa filios ſuos debi-
tā correptionē. ſlebut ſup filios quos vi-
debūt traditos ad eternā dñationem.
Sz pitas lachrymas dñs remouet: ne. ſ.
ſup ei ploret: qz nō poſſent ei ad miſeri-
cordiā inclinare. alias duas cōcedit eiſ
qd. i. ploret ſup ſe: z ſup filios ſuos. ac ſi
dicat dñs: nolite flere ſup me: qz nūquā
me ad miſericordiā inclinabitis. ſz flere
ſup vos: qz filios vros nō cōceſſitis. z ſu-
per filios vros quos i p̄petuo tormento
videris. **T** p̄ Scōo petijt humili- z in-
tentiū hūilītaut ſe qd canē ſiue catulā ſe
appellauit. ps. Reſpexit i ordes hūilīū.
omīlras cū omīni coniuuncta tria bona
facit. **T** Anū ē: qd ip̄am in celū deduct.
T Scōs ē: qd vrgs ad ecū appropinqua-
re facit: imo nō ſolaf donec deo appro-
pinquat. **T** Tertiu ē: qd niſi de cōcedat
illud qd petijt nō recedit. Iſta tria tan-
quā Eccl. xxxv. oīs hūilīatis ſemūbes
penetrat. ecce primū. z donec appropin-
quation cōſolaf. ecce ſcōm. z non diſce-
dit donec reſpiciat altīſſimus. ecce ter-
tium. **T** Tertio petijt ſeruiere. qd nota

tur in clamore. nō cū clamabat tñ ore
ſz maxime corde. iuxta illud ps. cxxvij.
Clamauit in toto corde meo exaudi me
dñe. **E** Et bñ dixit in toto corde meo.
cū cū in corde ſunt duo. ſ. intellectus z
affect. illi clamāt i toto corde: qz i ore
ſua attentionē ſuam hñt z deuotionē
iuxta illud. i. Ez. xliij. Oratio ſpū ora-
bo z mēte. **A**ly clamāt cū medio corde.
qz ſ. hñt attentionē z nulla ſentit deuo-
tionē. **O**ſec. x. **B**uiſum eſt cor eorū. **A**ly
clamāt cū nullo corde: qui. ſ. nullaz ha-
bēt attentionē nec deuotionē. **A**rc. vij.
Populus at hñc labijs me honozat. cor
aut eorū longe ē a me. **Q**uarto petijt ſa-
piēter: qz ſapiēter ſciuit allegare dīcēs:
Nā z carelli edūt d micis rē. **U**n chñſt
rñdūt ei vt dī **A**rc. vij. **P**ropt hñc ſer-
monē dixit vade exijt dñonū a filia tua
Allegauit ei ſupius xpi miſericordiā:
cū dixit: **A**ſerere mei dñe fili dauid.
Et ſua miſeria cum dixit: filia mea ē.
Iſta duo multū inclināt deū ad nos ſicut
dicit p̄pha. ps. cij. **S** **P**ſo eiſ incli-
nat ip̄m ad miſerē dñm ſua p̄na miſer-
cordia: iō dicit quō miſeret p̄ filioz mi-
ſertus ē dñs timētibz ſe. **S** Scōo inelī-
nat eū nra miſeria. i. dco ſubdit: qm ip̄e
cognouit ſigmentū nrm vbi ponit miſe-
riam quā hz hō ex pre p̄ncipiū: qz ē ſic
ſigmentū d terra formatū. iō dicit: qm ip̄
ſe co. ſig. nrm. **S** Deinde ponit miſeria
quā hz ex pre finis: vbi ſuturus ē pul-
uis z cinis. iō ſubdit: recordatus eſt qm
puluſ ſumus. **T** Tertio ponit miſeria
quā hz ex parte mediū. i. vite. qz ad iſtar
herbe vel floris hō in vīta mō ſlorefcit i
ſuauitate: mō areſcit i ſenectute. mō mar-
ceſcit z putreſcit i morte: iō ſubdit. hō
ſicut ſemū dies rē. **H** **T** Tertioqz men-
tio de filia male a demonio vexata: per
hoc ſignaf p̄ctōz qaliqui a demonio ve-
xatur male. aliqui p̄cius. aliqui p̄ſſime.
male vexat dñi ē inter p̄pha z aduerſa.
nā inter p̄pha hz hō ipatiētia. inter ad-
uerſa hz ipatiētia. **T** **B**iclenim Aug.
qz hō aliqui ē boni ſter bōa. aliqui malus
iter mala. aliqui malus iter bona. **E**ſt eiſ
aliqui boni ſter bōa: ſic qm aliqz ſanc-
vir iter honores z diuitias p̄ſuit: nō dī
militit ſua bōitātē. dēdē int p̄pha ſeruat

Seria.ii. secūde hebdo.

ipantia et humilitate. talis fuit abraha: iob: et dauid. et alii sancti p̄ces: qui de diuitijs paupes suscitabat: et inter honores se non exaltabat. Un̄ dicebat vii^o eoz ps. cli. Dñe nō ē exal. cor meū. aliqui est bonus inter mala: sicut quādo aliquis seruus dei intrer mala aduersa patit: s; inter hec nō fragit: sed sicut aurū i igne recipit maiorē claritatē. sic serui dei inter aduersa maiorē acquirūt sanctitatē. Aug. Qd̄ fomat̄ auro. lima ferro. flagel lum grano. hoc facit tribulatio viro iusto. Eccl. ij. In igue pbat̄ aurū et argētū. homines vero receptibiles: in camino humiliatōis. aliquādo quādo et malus inter mala. sicut quādo aliquis peccator aliqua patit aduersa: et tamen non emendat: s; peior efficit. dicere. vi. Frustra cōflauit cōflator. malicie enim eozū non sunt cōsumptę argētū repobū vocare eos. q; de^o p̄ceit illos. alqñ vero hō ē malus iter bōa. sicut qñ hō malus multa bñficia a deo recipit et nō cognoscit sed potius inrumescit. vii. ps. lxxij. Pro dñi quasi ex adipe inigas. eorum. R. Isti igit q vel hñt ipatiētia in aduersis: vel elationem in p̄p̄eris. male a deo moniti verant. p̄cius aut verat p̄ctōem ter p̄ctā. Nā sicut colligis ex dictis salomonis. Tria sunt que hōi nō dāt getem in domo sua. s. fumus stillicidiū: et vtor mala. Per fumū intelligit supbia: que ascēdit s; cito euanesceit. et sicut fumus oculos excecāt. sic supbia mentē obscurat. per stillicidiū intelligit auaritia: q in corde hois multas arietates et sollicitudines stillat. i. Tim. vi. Qui volunt diuites fieri incidunt in tētatōem et in laqueū diaboli. per malā vxorē intelligit mala carnis cōcupiscētia: que homines stimulat et inquietat. Male igit petō: vxatur q in p̄ctō supbie vel auaritie vel luxurie ē. pessime aut vxat p̄ctō: i conseruā dñe lōga. tūc enim a diabolo tenetur et p diuersa vicia vxat. Aug. in li b̄o cōfess. Suspiraba ad te ligatus non ferro alieno: s; mea ferrea volutate. vel le meū tenebat inimicus: et inde cathenam mihi fecerat: et constrinxerat me. Quippe ex volūtate pueris p̄fecta ē libido. Et cū seruū libidini: facta ē plue

ruo. et dum cōsuetudini non resistit facta est necessitas. Quibus quasi animalis libimet auctis vni cathēnā appellat: tenebat me obstrictū dura seruitus. Quarto fit mentio de discipulis in quibus fuit magna compassio: iō rogabit p ea dicētes: Dimitte ea: q clamāt post nos. Ex quo docemur q quādo aliquid a deo petere volumus et nos indignos ēē reputamus: ad sanctos viros accedere debemus. 2. Ut aut illorum orōnes petenti p̄stet: quattuor in se d; habere putat: ondit Dionysius in ecclesiastica hierarchia. C. Primū ē vt illud qd petat considerat cōcupiscat. ps. viij. Desiderum pauper exau. do. Aug. Seruat̄ dñs qd non cito vult dare: vt tu dñs desiderare. C. Scdm est: vt sit in te ḡfē: q; aliter deus nō exaudiret si i peccato mortali esset. Hier. xv. Si seruit moyses et samuel corā me: non ē anima mea ad populū istū. C. Tertius ē vt sit in sufficiētem recognoscat: istum ad quē accedit sufficiēte ēē credat. Unde amicus iob qui nō erant digni exau dñi sperat dñs. Job. xlij. Job seruus me^o orabit pro vobis: faciem eius suscipiam. C. Quartū ē vt iusta petat. Eph. i. Illa pete a deo que tibi expediant: et illum deccat dare. Si autem ei semper petas terrena. aut difficile impetras: aut forte non impetras. Quomodo enim illa tibi libenter p̄stabit nō hñt: que si haberes admonet te vt cōtemnas. 25

E So vado et queris me et ipe
cato yfō moriemini. Jo. viij.
In isto euāgelio dñs ponit quedam verba que pertinent ad ipsum inquitum ē filius dei. que dam que pertinent ad ipsum inquitum est filius hominis. et quedā que p̄tinent ad iudeos p quos peccatores intelligunt. A. Inquitum ergo xps ē filius dei: tra se h̄c dicit. s. celestē originē. essentia inuariabilem. et eternitatē stabilem. p. Primo igit h; celestē originē: qd ondit cū dicit. Ego de sup̄nis suz. B. h; quiddē xps quoddā sup̄mū. s. deitātē. quoddā infimū. s. humanitatē quātū ad carnē. et quoddā

ne diu. sciam roabile. Hō eim erat fa-
melicus: captiu? : et a dei vñdō exclusus
Quia igit hō erat famelic? : iō xps de-
dit hbi vitā potest. cadere. i. Cor. x. Qui stat
videtur ne cadat. In morte diabolus ni-
tis ipm decipere. Bñ. ii. dictū fuit ser-
penti. Tu insidiaberis calcaneo illius.
Post mortē diabolus conat laqos ap-
ponere. ps. cxij. In hac qua ambulabā
abstōde. supbi laque. mibi. Chyillus
aut fuit valde securus: qz pū cū nūquā
reliquit: sed semp secū fuit in vita i mor-
te et post mortē. Nā secū fuit in vita om-
nia opa faciēdo. Jo. xiiij. Pater autē in
me manēs. ipe facit opa. Item eiusdem
x. Si nō facio opa pīs mei nolite mibi
credere: si aut facio x si non vultis mibi
credere: opibus credite vt cognoscatis
qz ego in pē x pī in me est. Fuit secus in
morte demones x oēs hostes. debellā-
do. Hierē. xx. Dñs mecum ē tāquā bella-
tor fortis: iccirco qui psequunt me ca-
dent x infirmi erūt. Fuit secū post mor-
tē ipm resuscitando. ps. xv. Non vere-
linques aiām meā in inferno: nec dabis
sanctū tuū videre corruptionē. C Scū
dō xps fuit valde sanctus: cū volūtas
dei semper fecit. qd notat cum dicitur:
Q: que placita sunt ei facio semp. Ne-
mo eis ē q x si aliqui bñ placita dei faciat
q semp faciat. Nemo ē q aliqui nō omit-
tat aliqua: vel q aliqui aliqua negligēt
nō faciat: velle aliqui ventalia nō cōmit-
tat. Chyillus nihil vnquā omisit. Ysa. v.
Quid ē qd debui facere vt nec ē nō
fecit. Nihil vnq negligēt sed fōllicite
fec. ps. xvij. Exultauit vt ggas ad cur-
rendā viā. Nullū ē peccatū cōmisit. i.
Petri. ij. Qui peccatū nō fecit nec inuē-
tus ē dolus in ore eius. C Tertio xps fu-
it volūtate passus. qd notat p hoc q in
suis p dicationib? passionē suā manifesta-
bat dicens: Lū exaltaueritis filiū hominis
et. Vocat aut exaltationē suā passionē:
eo q xps non sub tecto voluit pati: sed
in acie voluit cleuari. S. Parlebat
enim non tantum vt homines redime-
ret: s; et vt elementa purgaret. Infecta
quidem fuerat terra: ex innocentis san-
guinis effusione. Infecta fuerat aqua:
ex hostiarū idolatrarū oblatione. Inf

restitu-
nā am-
appella-
seruitus
ipulus in
rogabit
mat post
o aliquid
ndignos
s accede-
n orōnes
z habere
stica bis
p perit. z
Bñ. i. dñi
cratū m
o vñdō
in ita
et si p
stetent
ē anima
ē vt fē
m ad quē
In de ami
u dñi p
me? oia
scipiam
pū. Illa
z illum
er petas
aut fou-
enim illa
que si ha-
35
no fm?
queritis
de x p
Jo. viij.
is ponit
ad ipsum
que per
hūius bo-
iudex
A In
ta se hē
uariabi-
mo igit
dicit: Ego
ps quod
infimū. i.
quod dā

fectus fuerat acriter imolator thurificatione. Infectus ignis: et sacrificiorum crematione. Sed xps mundauit terras: qm̄ trigintatribus annis super eas ambulauit. Mundauit aquam: qm̄ in flumine iordans baptizari voluit. Mundauit aerem: qm̄ in aere crucifixus fuit. Mundauit ignem: qm̄ spūs sanctus in specie ignis descendit. Et Terrio xps dixit quidam que spectat ad iudeos: per quos in telligunt peccatores. De quibus tria dixit. Primo qm̄ hnt viā vite contrariam xpi: cū dicit. Quid ego vado: vos nō potestis venire. Xps enim ibat per viā humilitatis: et ipsi erāt supbi. Per viā paupertatis: et ipsi erāt auari. Per viā puritatis: et ipsi erāt immundi. Ysa. lv. Sicut exaltant celi a terra: sic exaltate sit vīe mee a vīs vīstis: et cogi. mee a cogi. ve. Et Secūdo dixit qm̄ habituri sunt regione infimā: cū ait. Vos de deo sū estis. Et Est et post hāc vīa qdā locū sūp̄m. s. celi: ad quē ituri sūt viri pfecti. qdā mediū s. purgatoriū: ad quē ituri sūt viri imp̄fecti: qdā porauerūt lignū: s. feni et stipulā. Quidā est locus infimū. s. infernū: ad quē ituri sūt peccatores et mali. De quibus dicit hīc. Vos de deo sū estis. De hoc triplici loco dicit in ps. lxxiiij. Lix et manu dñi vini meri plenus mixto: et inclinauit ex hoc in hoc: verūm fex eius nō ē exinanita: bibet oēs peccatores terre. Lix et plenus vino mero ē regio brōm: vbi pura gloria p̄cipiet. Lix et plenus vino mixto est regio purgatorij: vbi post admitionē pene dabit glia: Lix et plenus fex ē regio dānādoium: vbi ira dei vsq ad feces bibet. Intra illud ysa. v. Bibisti de manu calicē ire eius: et potasti vsq ad feces. Et Terrio xps dixit de malis qm̄ habēt mortē p̄culosā: cū ait. Non emini in p̄cto vestro. Id Circa qd sciendū qd aliud est mori in p̄cto. Aliud mori p̄cto: et aliud mori in p̄cto. Pro p̄cto aut nō ē mortuū nisi vnū. s. xps: qm̄ p̄ p̄ctis nostris mortuus est iustus pro iniustis. i. Pet. iij. Pro p̄ctis nris mortuus est iustus pro iniustis. Peccato autē mortui viri sancti. i. Pet. iij. Peccatis mortui: iuste autē viuamus. In peccato autē moriunt scelerati. De quibus dicit

hic: Non emini in p̄cto vestro. Et Eadem seria secunda secūde hebdomade Sermo secundus.

Quam exaltaueritis hīc: hīc: tunc cognoscitis qm̄ ego sum. Quia hīc in terra iacebat et sursum ascendere nō poterat: ideo xps ad terram venit vt ascēderet hominū p̄parat. Et cū lū p̄ eū ascēdere posset. Stigis xps in loco nō m̄hisset nimis fuisset in loco: nec hō ad ip̄s se erigere potuisset. Vero in terra stetit: nimis fuisset in loco depresso. Id xps voluit pati in loco medio. i. in aere: vt hō ad ip̄m posset ad cū ascendere. Et hoc est qd dicit: Lū calicē. hō. i. in aere ip̄m crucifigēdo: tunc cognoscetis qm̄ ego sū. s. mediator vōs: reconciliādo. Et Nota dñi aut ē qm̄ in cruce voluit exaltari tanq̄ in cathedra: vñ nos doceret. tanq̄ in speculog vñ nos ab hostibus pferuaret. tanq̄ in spectaculū: vñ nos reuocaret. tanq̄ in paribulū: vñ p̄ditos recuparet. Et P̄ta igit exaltari voluit in cruce tanq̄ in cathedra: vñ nos doceret. Aug. sup̄ Joā. Lignū illud i quo fixa erat mēbra mortis: et cathedra fuit m̄gfi docēns. Docuit aut xps de cathedra crucis hominū lectioes. P̄ta fuit lectio magnae pietatis qm̄. s. matres Joānis cōmendant dices Joā. xix. Ecce mater tua. p̄ qd intelligi qm̄ filij tate debet esse pietatis ad parētes qm̄ nō tm̄ in vīa debet eis curā agere: sed et etiā qm̄ moriunt debet p̄parare. Et Secūda lectio ē charitatis: qm̄ dixit Luce. xxiij. P̄ dimittite illis: qm̄ nesciunt qd faciūt. ecce qm̄ charitas: qm̄ cū occidebat et ipe p̄ ipsi orabat. Et Tertia lectio est magnae passionis qm̄ dicit Mat. xxvij. Deus meus vt qd dereliquisti me. ecce qm̄ p̄ passionē: qm̄ dereliquisti me. et p̄tini seu proping. Dereliquisti me discipuli. derelicti: videbat a patre sp̄s stabat. Et Quarta lectio fuit magis deuotiōis qm̄ dixit Lu. xxiij. P̄ me tuas cō. sp̄i. meū. ecce qm̄ deuotiōis: qm̄ totū vulnerat erat. Inter vulnera autē meū erat. p̄ qd dñi intelligi qm̄ in cruce moris exiit: oia alia vñ dñi

le hebdo.

ritis filii

ne cognov

Quia ho

e sursum

ad terra

er e ad co

et xps ite

in loco d

miser. Si

miser in b

in loco m

osset ad q

it. L. a cal

dormit co

tor vobis

uit e q p

p in capto

et. tangit

et. tangit

et. tangit

et. tangit

et. tangit

et. tangit

et. tangit

et. tangit

et. tangit

et. tangit

et. tangit

et. tangit

et. tangit

et. tangit

et. tangit

et. tangit

et. tangit

et. tangit

et. tangit

et. tangit

et. tangit

et. tangit

et. tangit

et. tangit

et. tangit

et. tangit

et curam sue aie v3 here. C Sedo xps in
cruce exaltari voluit itaq3 in speculaz
vñ pñs nos ab hostibus pseruare. So
lent hoies specula erigere: et hoies spe
culatores ibi ponere vt viatorib3 ibi cla
mer vt ab hostib3 se obseruet. C Am
bulatib3 v3o p via mudi multa picula
immet ta a mudo q vult frangere p ipa
ritia: q a carne q vult allicere p pcept
scētia: q a diabolo q vult decipe per
astutia. Jō xps i speculaz crucis ascendit
et clamat ne dimittam3 nos a mudo fra
gine a carne allicet: nec a diabolo decipi
pi. B Clamant aut multipl3 i cruce.
p3o omnibus deuotis. Scdo lachry
mis amaris. De his duob3 habet Heb.
v. Qui in vob3 carnis sue: pces suppli
catib3 ad deū q posset illū saluū facē
a morte cū clamore valido et lachrymis
offerēs eē. Tertio clamauit sanguie eē.
Heb. xij. Ecce misisti ad sanguinis asper
sionē mē: loquētē q abel. Quarto cla
mauit corde. Nā ip3 cor hōi manifestauit
qñ lat3 sui apiri voluit. et talis aprio fu
it maxima amoris clamatō. C Tertio
ascēdit in cruce tāq3 ad spectacul3: vñ
no3 reuocaret. Nū eis aues ad dños su
os redire nolūt solēt ad spectaculū ascē
dere et ossio aliquo frusto carnis asibi
laret sic eas reuocare non cessant. Hō
aui3 contumax a deo auolauerat. Osee
x. Extrahi qñ aui3 auolauit. Jō xps
crucis spectaculū ascēdēs totū corpus
sui3 trauit: vt ad se fugitivos hoies
reuocaret. E S3 notādū q triplici de
ca aues ad dños suos redire nolūt. Aut
qñ sūt nūmis replere: aut qñ i deuotio
ne pde sūt occupare: aut qñ nō sunt bñ
domestice. Ista triplici de ca hoies ad
deū nō redcūt: s3 poti3 fugiūt. Prio qñ
diuitis sunt repleri nūmis. Deut. xxxij.
Incrassas e dilect3 et recalcitrauit: in
crassas3 ipin. dilatat3 delect3 deus sa
cro3 sui3 et re. a deo fa. suo. Secūdo qñ
spūctijs peior3 sūt dediti. Tales siles
sūt conuocq3 noc de arca emisit: q de
negatiōi3 cadauce se dediti: iō ad arca3
nō rediūt. Tertio qñ nō sūt bñ domesti
ci: s3 de leone q qñ corā leone flagella
tur camel: leo domesticatur: Multo autē
fort3 domesticat canis si an ip3 flagel

laret leo. Pucri ē et volētes domesticare
aues et ad loquēdu3 docere: dant eis vñ
nū bibere. Nullus ē animal ita siluestre
q3 ex bñficijs nō efficiat mansuetū et le
ne. Et tñ multi sunt ita siluestres: q do
mesticari nō pñt. Nec ex flagellatōe leo
nis. i. xpi: nec ex potu sui sanguis: nec
ex collatis bñficijs. S. C Quarto ascē
dit i cruce tāq3 in paxillū: vt lde pñtos
recuparet. Cōsuetudo fuit atiq3 q res
pñte qñ iueniebant3 i paxillo suspēde
bant3: Olt3 pñti erāt angeli qñi ad sus
nūciū dimittēd3. Erāt pñti actui: qñ
si poterāt facē aliq meritoria opa. Erāt
pñti platū: qñ si poterāt subditos iñstruē
p aliq salutiferā exhortatōe. Erāt pñti
pñti pñti: qñ si poterāt deo vacare p
aliquā dulces ispiratōes. S3 ista oia et
q erāt pñti pñti sūt iñstruē i paxillo
crucis suspēsa. Et hoc ē q3 dñi pñti. xxiij.
Siga illū paxillū i loco fidelit3 suspēda
sup illū oēs glia3 dom3 pñti ei3. Vaso3
diuersa gñā. De vas puulū a vasis cra
teraz vsq3 ad oē vas musicorū. Et hoc
q3 dñi: Suspēda3 sup illū oēs glia3 pñti
ei3: referat ad angelos q sūt gloriā dom3
dei. Hoc q3 dñi: Omne vas puulū: referat
ad subditos et actiuos. Hoc q3 dñi: A va
sis crateraz: referat ad platos qui vino
sacre scripture alios hñt imbucere. Hoc
q3 dñi: Vsq3 ad oē vas musicorū: refer
tur ad cōreplatiuos qui habēt in cor
dibus suis decātare dño. Ephe. v. No
lite inebriari vino in quo est luxur3: a3
impleamini spūitu sancto loquētes vo
bismetip3is in psalmis et hymnis: et can
ticis spūitualibus cantates cōpsallē
tes in cordibus vestris dño.

C Seria. iiii. secunde hebdo Sermo pñmus.

Super capite drā moysi se
risel. Omnia ergo quecūq3 di
xerint vobis seruate et facite.
Mat. xxij. In pñti vñ domini eē vo
lūt quosdā pñti et quosdā subditos.
et vñtis certis regulas dedit. A Pie
latis naq3 dedit tres regulas. P Prima
est: vt subditos verbis et exēplis iñstruat.
P Scda ē qñ sibi fortia et subditis leui
ter pñti. Tertia ē qñ pñti sibi col
lata respiciant nec arguant. Tertia pñti

regula: faciūt verbosi. Lōtra scōz: sup:
stiriosi. Lōtra tertiaz: ambitiosi prelati.
¶ Est igit prima regula platōz: vt sub-
ditos verbis ⁊ exēplis instruat. Sed cō-
tra hanc regulā faciūt prelati verbosi q
bona multa dicūt sed nulla bona faci-
unt. quos dñs reprehēdit dicēs: Super
cathe drā moysi ⁊c. Nā ergo qñqz ⁊c.
sequit. Scōm opā eoz nolite facere. di-
cūt enīz ⁊ nō faciūt. ¶ Adonē igitur
subditos vt qñ sunt aliq prelati qui hñt
bona verba s; mala opā: nō despiciant
verba ppter opā: sed relinquant vīz ⁊
accipiant doctrinā. Et illud dicit Lpūs.
sup Abat. triplici exēplo vicens: ⁊ Ec-
ce vilis terra p̄ciosum aurū pducit. nū
quid ppter vilē terrā p̄ciosum aurū p̄e-
nit? Aurū eligi ⁊ terra relinquitur: sic ⁊
vos doctrinā accipite ⁊ mores relingite.
¶ Scōm exēplū ponit dicēs: Nā ⁊ ap-
bus herbe ⁊ herbas relinquit. Sed flores
colligit ⁊ herbas relinquit. Sic ⁊ vos
flores doctrine colligit: ⁊ queratōne
relingit. ⁊ Pōt addi tertiu exēplū: q
spine lilia pducūt: ⁊ tñ hō lilia odorat
⁊ spinas vitat. Sic etiā glibet. ⁊ vitare
vitā spinosam platī ⁊ accipe dei doctri-
nā ⁊ odoriferā. ⁊ Primū exēplū p̄tinet
ad p̄latū imūdum: qui cū sicut lutum
hñs auz. Est enīz lutū p̄tur imūda vi-
tā. ⁊ ideo de platēis celestis hierēs ex-
purgabit ⁊ in cloacā infernalē p̄yciet.
ps. xvij. Ut lutū platearū delebo eos. In
isto luto auz inueniūt qñ doctrinā sana
ab eo p̄ferūt. Verba enīz dei dicunt a-
rūq: sicut auz est icorruptibile: sic ver-
ba dei p̄seruat hoīes ⁊ putrefactōe pec-
cat. ps. cxvij. In corde meo abscondi
cloga tua vt nō peccē tibi. ⁊ Scōm exē-
plū p̄tinet ad p̄latū superbū. Est enīz
sicut herba hñs florē amēnū. Sicut enīz
herba vīret ⁊ cito arefcit: sic supbus ci-
to extollit ⁊ subito deijcit. ps. Abane si-
cut herba transibat: mane florat ⁊ tran-
vespe decit. Indu. ⁊ arefc. Per mane intel-
ligit unctus siue fantas siue vīta. Per
vespe ecōuerso intelligit pōt feneat. Vt
firmitas siue mors. Et hñc triplici sta-
tū p̄tident tria verba que sequunt. s. de-
cidat: iduret ⁊ arefcat. Est ergo sensus
q superbus vīget in mane sanitatis:

sed decidit in lutum in vespere iherusalem.
tatis. Glozet in mane numeratus sed in-
duratur in vespere senectutis. **Chorus** in
mane pñtis vite: sed arefcit in vespere
mortis. **Ita** verba floze p dñct qñ pñ-
tus supbus verba dei pponit. Et relatu-
tur verba dei flos. qñ sicut flos pñct
fructu: sic verba dei faciūt vñtū gen-
rare opus sūi bonū. **Jaco. i.** Volū-
eniz genuit nos verbo vñtatis. **pñt**
tñ exēplū pñter ad pñlatō auap: qñ
sicut spina hñe illa. **Dicitur** eniz spina
vocat. sicut habet **Luce. viij.** Qñ
in spīnīs cecidit hī fñm qñ audīre et
sollicitudīnibz et dīutīs et volup-
tātibz vite cūtes suffocati sūt. **Tūc** nō
ista spīna pñct liliū qñ pñt? **auap**
pñter dei verbū. Et dei verbū dei
sicut ad odorē liliū serpētes fugiūt et
vñm attrahunt: sic homīnes serpē-
tes verbum dei falsitudīne. **pñ. cvi.** **Omnis**
escā abhominata est aīa eoz. **Boni** qñ
dulciter appetunt. **pñ. cxxij.** qñ dñs
saucibus meis cloga tua. **C** Scōa neg-
la pñlatōz est vt sibi fortia et subditi-
uoria iponāt. **Cōtra** istā rēgia facit
pñlati supstītiōis qñ dñs repñbē
dicēs: **Alligat onera grauiā et iponē-
liā et iponit in humeros homīnū:** et
aut suo nolūt ea mouere. **Et** istud dñs
tra sacerdotēs qñ penitētiās nīti mō-
ues iponit. **E** Qñ tñ nō ēs fieri mō-
de causis secū dñs **Chrsō.** **pñma** est
pter malus piculū: qñ sepālis dñs pñ-
tentiā sibi datā pñit: et tanqñ dñs pñ-
ad pñtā redit. **Et** ponit exēplū dñcō
Si eniz pōdus sup humeros adolē-
tis posueris qñ non possint portare
celle hñ vt aut pōdus reijctat auribz
dere pñngat. **Sic** hñ est qñ graue
pōdus pñit ponis: necesse est vt aut pñ-
deficiat aut suscipiens dñ ferre non pñ-
scādalīsetur et amplius peccet. **pñ**
cūda nō est pñter vitā dñi dei iudicij
An subdit: **Benīqz** si erramus mō-
pñtām iponētes: nōne melius est qñ
mīsericōdia dare rōnez qñ pñter car-
lītatē. **Jaco. ij.** **Iudicij** sūc mīsericō-
dia fieri illi qñ nō fecit mīsericōdia
lis poterit dicere deo. **Bñ** sicut fecit
is: facias mīhi. **Alīs** sūi mīsericōdia

etiam mihi misericors. Istā allegationem
 facit propheta dicens: ps. xxxix. nō abscō-
 di misericordia tuā et veritatē tuā a cō-
 multo. dicit nec lōge facias misera. tuas
 a me. ac si dicat: sicut alijs misericordiā
 meā nō abscōdis sic et tuā a me nō abscō-
 des. p. Tertia rō ē ppter liberalē dñm.
 Lxxv. vbi p̄familias largus est: dispen-
 sator nō s̄ esse tenax. si deus ē benign⁹
 vt qđ sacros eius auferat⁹: deus qđ ē
 adeo largus est qđ p̄cā dimittit aliqñ
 rebus sp̄s: sicut patet qñ dauid vi-
 xit p̄ccat⁹. i. Reg. xij. Aliqñ cū paucis
 lachrymis: sicut patet in petro qđ egres-
 sus foras fletu amare. Mat. xxvi. et
 Mar. xij. Aliqñ cū solo p̄posito cor-
 dis. Intra ill⁹ p̄p̄he: dixit. i. firmiter de-
 liberati. Conitebor aduer. me in iustis.
 mea dñor: tu rebo. i. p̄petrare peccati mei
 p. Tertia regula platō est qđ de sua po-
 testate nō supbiat. p̄ra quā regula faci-
 unt plati ambitiosi quos dñs rephēdit
 cū dixit: oia vero opa faciūt vt videant⁹
 ab oib⁹. dilatat⁹ eiz philateria sua etc.
 Illud vitii vane gl̄ie vere platō est cōe-
 et difficile p̄r vincit duplici de causa si-
 cut dicit Lxxij. B. p. Prima cā ē: qđ oia
 vitia hñt bona cōtraria p q̄ vincunt. si-
 cut fornicatio vincit p castitatē. supbia
 p humilitatē. iracundiā p mansuetudinē.
 sola aut vana gloria nō hz aliqđ bonū
 p̄r qđ superet. p. Scda cā est quā ibi
 dē Lxxij. assignat: qđ ex oī re nascit qđ
 ex terminat. sicut ex ligno nascit ver-
 mis qđ ipm comedit. ex vestimēto nascit
 tinea qđ ipm exterminat. ex olēribus na-
 scitur eruca que olera corrumpit. sic ex
 aliquo bono opere nascitur vana glo-
 ria: que ipsum opus inficit. Et quoniam
 vana gloria de bono ope nascit. iō non
 extinguit per bonū sed magis nutrit.
 Postea subdit Lxxij. Nullū ergo reme-
 diū pōt ē p̄ra vana gloria nisi oīo so-
 la et adhuc ipsa vanitatē hēbit nisi cau-
 te extirpata fuerit. E. C. Scdo xps ponit
 in euāgelio regulas subditōr que sunt
 tres. p. Prima est vt sibi nō assumat of-
 ficiū docē dī vñ ait: Vos autē nolite vo-
 cari rabbi etc. Officiū enim subditōrum
 nō est docere s̄ audire. sicut enī in cor-
 poraliū est officiū oculi: aliū d auri-

et alijs ceterorū mētorū: sic ecclesia aliū d
 hz officiū ad platos: aliū ad subditos.
 Plat⁹ enim ad istar oculi hz illumi-
 re. subdit⁹ vero ad istar auri⁹ hz audire.
 sicut ergo cōsilio esset in corp⁹ si oīa
 mēbra essent oculi: sic pfusio eēt i ecclesia
 si oēs fideles vellent docere. i. Lxx. xij.
 Si dixerit auris qm nō suz: oculus nō
 sum de corp⁹. nō iō non est de corp⁹. Si
 totū corp⁹ oculus vbi auditus. si totus
 audit⁹ vbi odorat⁹. p. Scda regula sub-
 ditōr est vt nō appetat ēē filij terreni s̄
 filij dei. et iō subdit: patrē nolite vocare
 vobis sup terrā. vnus eiz ē pater vester
 q in celis ē. S. C. Sūt enī tria signa p
 que cognoscantur filij dei et filij terreni.
 p. Primū est qđ filij dei respiciūt ad celū
 ecclesia desiderādo dicētes: p̄ nos qđ
 es in celis. filij aut mundi respiciūt ad
 terrā terrenā desiderādo. i. Jo. iij. Ip̄i
 de mūdo sunt et iō de mūdo loquunt⁹: et
 mūdos eos audit. Istō mō probat agra-
 pullos suos. naz illos quos videt respi-
 cere ad celos tanq̄ p̄p̄ios nutrit. illos
 aut quos videt ad terrā respicere: tanq̄
 degeneres abiect. C. Scdm signū est: qđ
 filij dei sunt albi per puritatē: filij autē
 terreni nigri sūt p impuritātē. Dicit enī
 glo. sup ill⁹ ps. clvi. Pullis cornu iuo-
 cantib⁹ eū. qđ pulli cornu qđ dñi hñt pē-
 nas albas pascunt a deo. s̄ postq̄ inci-
 piunt nigrescere pascunt a cornis. p qđ
 dat itelligi qđ deus pascit illos tanq̄
 filios qđ sunt albi p munditiā. diabolus
 aut pascit illos qđ sunt nigri p malitias.
 p. Tertiū signū est: qđ filij dei parētes su-
 os honorant et nutriūt. filij autē terreni
 ecouerſo eos despiciūt. Legit qđ p̄ conſe-
 parētes suos cū senuerint in mōdo col-
 locant et vsq; ad mortē eos nutriūt. Si
 lii aut viperarū ventrē m̄s lacrat et oc-
 cidūt. Illi ergo sūt filij dei qđ parentes
 honorat et fouet. Eccl. iij. Qui timent
 dñm honorat parētes. Illi aut qui eos
 despiciūt nō sunt filij dei sed viperarū
 maledicti. Eccl. iij. Est maledictus a
 deo qđ exasperat matrē. p. Tertia regu-
 la subditōr est qđ nō debēt exaltari sed
 humiliari. ideo subdit: qui aut se exal-
 tauit humiliabit etc. B. Sūt enī qđ dā
 leuia: et qđ dā grauiar: et qđ dā media. nam

Seria.iii. secūde hebdo.

leuiū effusurūz eleuari: et grauiū ē deici deorsus. Humilitas enim facit cor leue. et ideo ipm eleuat vsqz ad celum. Eccl. xxxv. Oio humillantis se nubes penetrat. Supbia vero facit cor graue. et io ipm in pfundū deiecit. ps. Deieci eos dū alleaurent. Unū dictū est lucifero dīcenti: In celū pscēdā: verūm ad isernū detraheris in pfundum laci. ysa. xliij. Eia vero dū ē corpi adiūta: s; de se habet leuitatē: tñ a corpe pēt grauitatem iuxta illud Sap. ix. Corpus qđ corūpū aggrauat aia. et io atē sanctorū qđ diu sūt i hac vita mo oio eleuant pp corpōis grauitatē. nec oio in terra pmoat cū habeat celestia sūderiorū audiatē: sed in medio pmoant. mō ascēdētes p pēplationē in celūz. mō descēdētes ad terrā p necessariōz pūtionē. Unū dicit Ezech. viij. Eleuauit me spūs iter terrā et celū. nō dicit ppha. Posuit me i terrā qđ ibi sūt auari. nec dixit eleuauit me in celū: qđ ibi sūt supbi. sed dixit: eleuauit me inter celū et terrā: qđ ibi sūt sancti p ut sūt in hac vita corruptibili positi.

¶ Eadē seria tertia secūde hebdo qua dragelime Sermo scds. 23.

Quā se exaltauerit humilia bit. et qui se humiliauerit exaltabit. Postq̄ dñs scribas et phariseos de supbie ambitioe rephēdit. psequēter discipulos ad humilitatē reducit. qđ sicut dicit Lhyf. Infructuosus verbū ē in quo sic alter pfundit vt alter nō erudiat. na et deus inq̄r: nō pp malos castigatōez sup terra trāsmittit s; pp bonos. scit eiz qđ malos flagella nō corripit: s; malos castigat vt corripat bonos: qđ nisi bonus ammonitus fuerit p negligētā euane scit. Al. Ponit autē dñs in verbis pēdictis duas vias et duos fines viarū. P. Prima est via supbie que ē lata et spaciola et ducit ad perditionē. C. Scda est via humilitatis que est arcta et angusta et ducit ad saluatōez. B. Supbia autē est quoddā triniū eo qđ habet tres vias. i. tres spēs superbie. Prima est supbia in affectu. et ista omī habuit i celo. Scda est in intellectu: que ortū habuit in paradiso. Tertia est in actu: ista est

sparsa p totū mūdum. C. Prima igit. s. supbia est in affectu que pñsit in appetitu excellētē. et istā habuit lucifer in celo qui voluit dñari et vsqz ad celū exaltari. ysa. xliij. In celū pscēdā sup alia celi exal. so. mēu. et. Et qđ supbia est nature celestis ex eo qđ in celo orta fuit. s. sepe viros spūales et celestes inuadit: cut inuasit aplos. Luc. ix. Intrauit autē cogitatio i cos qđ corpe eēt maior. Mc. xx. et Asar. x. Accesserūt ad seluz iacob et ioānes et dixerūt: da nobis vt vnus ad dexterā tuā: et alius ad sinistrā tuā loquēdamus in gloria tua. C. Scda supbia ē in intellectu: que pñsit in appetitu rane et mūdane sciētē. et ista ortus habuit in paradiso qđ pmi parētes voluerūt habere sciētā dei. Gen. iij. Eritis sicut di sciētes bonū et malum. Ista supbia multos inuadit: qđ multi superbi sūt in suo sensu. Ideo dī Thob. iij. Superbi nō quā in suo sensu aut in suo verbo dñari pmitas. ysa. v. Ne qui sapiētes estis in oculis vestris: nō quā vobismetipsis pudentes. tales nō appetit sapiētiam sed mūdā. Hier. iij. Sapiētes sūt vsqz ciāt mala. bñ at facere nesciērit. Rom. viij. Sapiētia carnis mors ē. C. Tertia supbia est in actu: que pñsit in irrogatione iniurie: ista sparsa ē in toto mūdō: qđ mali et pōētes bonos opprimūt et psequunt. Sap. ij. Opprimant pauperes iusti et nō pcamus vsqz nec vetera nō: sit autē fortitudo nostra lex iustitiae. Alachuc. i. Inipi pualet aduersus iustū quare respicis sup inique agentes et taces deuotē impio iustitiam se. et facies hois qđ pscēs maris. L. Sed nūc videam⁹ ad quos fines vie iste pducit. C. Prima est via supbie que pducit ad pfunditatē infimā. vñ dictū fuit lucifero dīcenti: In celo ascēdam et. verūm ad isernū detraheris i pfundū laci. C. Legit qđ qdas dixit alexādro supbo. Quis leo sit rex atalū: tñ sit sepe cibus fegmū eaz: et arbor: peccā cito eradica et violētia vētoz. sic et tu quis sis rex hoīz: cito eris cibus vermū. Quis sit alius mō cito eris depħsus. C. Scda supbia ducit ad eternā ignoratiā. C. Legit qđ Elisha post mortē suā cuidā discipulo suo ap-

peruit dices se totaz sciam sua amisi scire
nec aliquid scire nisi penas suam. Ecc. ix.
Nec ro nec sapia erunt apud inferos.
Tertia supbia pducit ad infernalem
cruciationem. mali eis psequunt bonos i
plona. aliqui vsq ad sanguine psequen
do. aliqui in terrena substantia bonis o
bus spoliando. aliqui infama: falsa crimi
na imponendo. Sz illi q in plona vsq ad
sanguine alios psecuti sunt: sanguine ire
dei incubiunt. Apoc. xvi. Sanguinez
scdz q ppetaz effuderunt: sanguinez
deditionis bibere vt digni sunt. Eiusdem
p. h. Docet bibere de vino ire dei. C Legit
q. h. maris regina caput cyri regis in
vire sanguine plenū misit dices: satiare
sanguine que sitisti. Illi q psequunt ali
os i terrena substantia in vtre scindunt.
in auro liquefacto peremunt. Job
xx. Dilutias quas deuorauit cuomet: z
de vtre illius extraher eas decus. C Le
git q. nero imperator q fuit alienaz rerū
rapitor: vsus ē apud inferos balneare se
in auro liquefacto. z cū vidisset cuncos
aduocatoz dixit eis: venite ad me: vena
legemus totum: z mecu balneamini: q
vobis optima parte reseruauit. Illi qui
psequunt alios in fama: falsa crimina
imponendo oia sua crimina in collo suo
imponunt. z ab oib cognoscent. Thren.
i. Transiit iugū migrasti meaz: z i ma
nu dñi quoluit sūt z iposite collo meo.
Nan. iii. Reuelabo pudēda tua z osten
da cunctis gentibus nuditatē tuā: z cun
ctis regnis ignominia tua. B C Scda
via est humilitas. Et per istam viaz iuit
ps. Ps. l. y. Duuilaust semetipm fa
ctus obediēs vsq zē. Iuit beata virgo.
Luc. i. Respexit hu. an. luc. Iuerit oēs
facti tami maiores q minores. Ysa. xl.
Quis mōes z collis humiliabstur. E
st aut vic hui? humilitatis ē: q du
ct ad gratiā in pñti. Jaco. i. iij. Deus su
pbris resistit. humilibus aut dat gratiā.
Et dñe ad gloriā in futuro. Job. Qui
humiliatus fuerit erit in gloria. § Ip
sū quidēz humilitas meretur gratie im
plicationem. i. pte augmentationē: aug
mentate pferuationē: conseruate glori
ficationem. P Primo nōq meret gratie
iplicationē. ps. Qui emittit fontes in cō

uallibus. i. gratiā suā pstat humilibus.
inter mediū montū pertrāsbūt aque.
Duo mōtes sunt due species superbie.
Quaz vna nascit ex re tpali: alia ex re
spūali. Inter istos duos mōtes ē vallis
humilitatis nō declinās ad aliquā spe
ciem superbie. z in isto medio ptrāsbunt
aque gratiaz. P Scdo humilitas meret
grē iplete augmentationē. Et hoc potest
ostendi per tria exēpla. P Primo p exē
plū pupille. q. scdm Breg. qto pupilla
est nigrior: z minor: tāto ē lucidior. Sic
z hō qto ē despicior corā seipso: tāto est
maior corā deo. Cant. i. Nigra sus. i. re
putatōe mei. z iō formosa i psecu dei.
P Secundo p exēplū candele: que qto
plus inclināt: tāto magis accēdit. Sic
z hō qto plus corā se iclināt p humilia
tionē: tāto plus inflāmat in dei charita
te. P Tercio p exēplū aq: que qto plus
descēdit: tāto magis ascēdit. Aug. Des
cendite vt ascēdatis ad deū. cecidistis
eniz ascēdēdo ptra cū. Sic z hō quanto
plus descēdit p humilitatē: tanto plus
ascēdit p gratiā. C Tercio humilitas
meret grē augmentate pferuationē. Et
hoc ostēdit p tria exēpla. C Primo p
exēplū cineris. Sicut eniz cinis ignem
pseruat: sic humilitas pseruat gratiaz
spūales. Taliter pseruāda docet. Eccl.
x. Quid superbis terra z cinis. Taliter
conseruabar qui dicebat Ben. xviij. Zo
quar ad dñm meū cum sim puluis z ci
nis. P Scdo per exēplū arboris. Ram
eniz arboris q sunt in imo positi sūt se
curi. sed qui sunt in alto sepe frangunt
a violentia venti. Ideo lucifer conuit: q
in imo stare noluit. C Tercio p exēplū
pulueris. Virtutes eniz sine humilita
te sunt sicut puluis: sed cum humilita
te sunt sicut terra firma z solida. Breg.
Qui sine humilitate virtutes cōgregat
quali qui puluerē ante ventum portat.
C Quarto hūilitas meret grē augmē
tate glificationē. Et hoc ostēdit p tria
exēpla. C Prio p exēplū turris dicens:
Logitas magna fabricā pstruē i altitu
die: b sūdamēto cogita hūilitatis. Qui
eniz vlt turre pstruē p quā ascēdat ad ce
li celsitudinē: ponat p sūdamēto hūilita
tē. Illō sūdamēto ponit apls. i. Loq. iij.
dd

rat q̄ xps i cruce talr orauit. Nā orauit
his pietatis. Lu. xxiij. Dimitte illis nō
enim sciūt qd faciūt. Orauit lachrymis
heb. v. In dieb' carnis sue. i. passionis
sue. p̄ces supplicatōesq; ad deū q̄ possz
illi saluū facere a morte cū clamore va
lido lachrymis offerēs. Orauit effusio
ne sanguis. xij. Accessistis ad san
guinis effusione mellus loq̄ntē q̄ abel
q̄ sanguis abel petebat vindictaz; san
guis vero xpi misericordiā. C. Quinto
inducit nos ad elemosynarū largitōes
Nō cōis hōc ē auarus qm cōsiderat q̄
p̄s in passioe sua fuit tā largus. Ipe q̄
de largus fuit i largitōe: q̄ latronē pa
radisum dedit. Larg' in p̄cedo q̄ p̄secu
torib' suis totalr idulsiit. Largus i redi
mēdoz; nō gura s; totū sanguinē p̄ no
bis dedit & effudit. C. Sexto i discrete pe
tēre redarguit. Jac. & Jo. mediate m̄re
petierūt q̄ vn' sedēt ad dexterā & alius
ad sinistrā. Nō enim hoc petē voluerūt p̄
se; petere p̄minatū p̄ aliquo ignozate
noluerūt. Ipo vō sciēre & p̄sentientie
reprehēibile ē. p̄ se vō verēdū & virtu
pabile. Dñs aut volēs ip̄az rep̄hēdē nō
māit m̄rē s; filijs. Tū q̄ sciebat q̄ ista pe
titiō a filijs p̄cedebat. Tūq; femina erat:
ad inuēdū q̄ nō ē homo: hōi cōtēdē cū
mulie. Tū q̄ erat vetula: & p̄s ē mulie
ra vetulas cōsolari nec eas obiurgare.
Tūq; erat amica: & iō noluit eā rep̄hēde
re s; sibi d̄ferre. Tū q̄ erat m̄r: & ipe scie
bat q̄ quibz m̄r nālī amat filios suos: &
bonū sp̄oz desiderat. C. Rū d̄t aut dñs
tis valde modeste & discrete: q̄ nō dixit
dabo: q̄ hoc alijs fuissent indignatī.
Nec dixit nō dabo: q̄ ex hoc isti fuissent
cōfusi: s; suā m̄sione ip̄auit dicens: Da
bo vobis & non dabo. Non enim dabo
ex eo q̄ illis meo p̄pinquit: dabo autem
i meritis meriti. & ideo dixit: Potestis
dilecti calicem. C. p̄mōne quem ego bi
bim' sum. dixerūt: possumus. Nā Joā
nes bibit qui fuit v̄gis flagellat': & oleo
anulphs veneno potat': in exilij relega
tus Jacobus bibit: q̄ fuit capite trāca
tus. Etz autē p̄petitio quo dāmodo veri
ficata equa ad dexterā & ad sinistrā sūt
ambo habent enim plusquas petierūt.
Per sinistram vita p̄is. Per dexteram

aū: vita beata designat. B. Sedēt igit
hi duo apostoli a sinistris dei: q̄ corpus
beati Jacobi: & sepulchrū beati Joānis
in multa glia habent. Sedēt a dextris
dei: q̄ cor aie beatificans. Vel potest dī
ct q̄ dextera xpi ē oēs: sinistrā ē occidēs
Sedēt igit Joānes a dextris: q̄c' mo
numētū ē ex pte ouētis. Sedēt Jacob'
a sinistris: q̄ eius corpus ē ex pte occi
dentis. Vt p̄t dīci q̄ per dexterā inel
ligi p̄t xpi deitas: p̄ sinistrā eius huma
nitas. Per igit beatam resurrectionem
ibī aplī & alijs sancti sedent ad dexteraz;
q̄ cor aie beatificans in p̄p̄tate dū
nitatis. Sedebūt ad sinistrā dei: q̄ eorū
vīsus copialis beatificabit in vīdē hu
manitatis xpi. C. Tercio xps discipu
los indignatos ad pacē reduxit eos ad
hūilitatē deducēdo: & seipm in exēplo
p̄bēdo. Sciebat enim q̄ hūilitas ē cā pa
cis: sicut ecōuerso supbia ē vīuīdīs. iu
ra illō p̄ouer. xij. Inter supbos sem
per iurgia sunt: q̄ aut oīa agūt cū philo
regātur sapia. videmus enim q̄ duo cor
pora plana p̄nt ad inuicē applicari. cor
pus aut sp̄rituū & cōcauū p̄nt ad inuicē
cōuenire. q̄ cōcauū recipit sp̄rituū in
suā cōcauitatē. duo aut sp̄ica non p̄nt
applicari nisi in puncto. Eodem modo
duo hoies plani & māsueri vīuūt pacifi
ce & iocūde. ps. Aludiat māsueri & letent
vnus elz supbus & vnus māsuerus cōue
nire p̄nt. q̄ māsuerus intra cōcauitates
sue humilitatis recipit timorē illi' cla
tionis. ps. cxxvij. Lū his q̄ d̄erūt pa
erā paci. &c. Duo aut supbi nō p̄nt que
nire nec applicari nisi in puncto. pungē
qdē se p̄nt. pacificari vero non p̄nt. & iō
bñ dicit salomon. Inter supbos semp
sunt iurgia.

C. Eadem s̄rta quarta sc̄de hebdoma
de. xl. Sermo secūdus.

Potestis bibē calicē quē
ego bibiturus
sum. dicit eis: possumus. ait il
lis: calicē qdē meū bibetis &c.
Isti duo aplī i petitiōe ista nō fuerūt bñ
discreti: q̄ voluerūt merē anquā semina
rēt. corona p̄cipe anquā d̄certassent. bñ
uīū habere anequā cucurrissent. & iō
xps eos rep̄hēdēs dicit. nescitis quid

dd 3

petatis. potestis bibē calicē quē ego bi-
biturus sum. hoc ē potestis pari p noie
pno sicut ego passus sum p vfa salu-
te. **A** Appellat aut passio xpi calix: q
calix dī a calore. vel scdm hīd. dī a ca-
lon qd ē lignū. erat cīm calix antiquus
quoddā vas lignū in quo infirmis me-
dicina ppinabat: q medicina erat ama-
ra: calidat: sanatiua. q passio xpi fu-
it ppinata in ligno crucis cū amaritu-
dine doloris. cū feruore amoris. z cum
effectu nre curatiue. **B** Notādū autē
q deus hz tres calices in pnti. z tres in
futuro. **P**rimus calix pns ē plen^o bal-
samo. **S**cds ē plen^o abinthio. **T**er-
tius ē plen^o sanguine rubicūdo. **P**ri-
mus calix i pnti ē plenus balsamo. Est
enī calix grē inocetie. **S**cds calix ē
pnie. **T**ertius calix ē passiois dnice.
In pno calice q ē plen^o balsamo spi-
ritus scī z grē bibit xps q spū scō ple-
nus fuit: de cuius plenitudine accipiūt
oēs. bibit vīrgo **M**aria: q: del grā fuit
plena. biberūt oēs scī aplī in penthe-
cot. qui spū scō fuerūt repleti. biberūt oēs
iusti q hnt grām dei. **S**ūt aut signa
p que cognoscit qn aliquis in isto cali-
ce biberit. z ex ista potatione trīa se-
quunt. **P**rimū ē mūdane sitis extin-
ctio. **J**o. iiii. Qui biberit ex aqua hac si-
et iterū. qui aut biberit aqua quā ego
dabo ei nō sitiet in eternū. **C**hrls. Vere
nō hz sup terrā qd amet qui donū cele-
ste in veritate gustauerit. **A**ug. Qui bi-
berit de fluuio paradisi cui⁹ gutta ē maior
oceanō. restat vr in eo sitis mūdī huius
penitus extincta sit. **V**ocat **A**ug. fluuīū
paradisi amorē spūs scī. oceanū at vocat
collationē otis amor mūdano. quā-
do igit vna gutta amoris spūs scī i cor
hoīs venit. totā collationē amor mūdā-
no extinguit. **S**cdm ē mēre i celestī-
bus hitatio. q cīm calicē spūs scī bibit:
frūqēter in celū p desiderīū salit. **J**o.
iij. Aqua quā ego dabo fieri in eo fons
aque salientis. i. salire facietis i vitā eter-
nā. taliter faciebat qui dicebat **P**hi. iij.
Nīa cōuersatio in celis ē. **T**ertius est
mētis exultatio. sicut enim supia nubes
semp ē serenū. infra vero nubes turbu-
lentia ē impetus vētorū. sic in cordibus

sanctorū viroz semp ē serenitas tlocu-
ditas cordis. in cordibus vero terrenorū
semp turbulētia cogitatio ē nullas
iocūditatē fac spūs scīs. ps. ciiij. **C**hrls
letificat cor hoīs. **S**cds calix ē plen^o
tuge cōiuiū. **S**cds calix ē plen^o
sinthio. z ille calix ē pnīe in quo calix
biberūt aplī post xpi passionē. biberūt
ria magdalena: biberūt oēs penitēs
si enim ille qui biberat in calice balsamū
diuine grē p diderit ipam grāz accedat
ad hūc calicē z bibat de abintio amar-
pnīe: z quāto fuerit amarior: tanto
virtuosior. **C**hrls. **A**līa medicina melius
curat vbi morbus curabilis ē q hīd.
Istud aut abinthiū amare pnīe ē
cotari p spem celestis glīe. **M**aria. **A**līa
te pniam appropinquabit eis regnū
celoz. ecce pmissum pntiū. **E**t dixit
te. nō dicite. qd ē cōtra pēdicatores
bosos qui dicūt z nō faciūt. **N**ec dicit
gītate: s; agite. qd ē cōtra illos qui
multa bona pposita s; nō cōplēt pba
opa. nec dicit fugite: s; dicit agyte. qd ē
tra hypocrītas z ostētatores q fingunt
se hēre exteri⁹ pellē ouinā. z int⁹ habēt
volūtātē lupinā. nec dicit agētis in lu-
turo sed agite in pnti qd ē ptra pē-
sinatores: cū tū dicat **E**cclī. v. **N**e in-
des pueri ad dñm z ne differas dñm
dicēti z sequi supior: aucto: iustas. **A**ppro-
pinquabit eīm regnū celoz magna bo-
ralitas dei: q regnū celoz nobis appo-
pinquare facit. **M**aior: q ipz regnū
bis tribuit. **L**uc. xij. **N**olite timē pul-
lus grex q: pplacuit pī vīo dare vobis
regnū. **M**aria: q ipz regnū infra re-
Luc. xvij. **R**egnū celoz in tra re-
Tert^o calix ē plen^o sanguine. z ille
calix dnice passiois. i. isto calice biberūt
se xps sicut ipē dicit hīc. potestis bibere
calicē quē ego bibitur⁹ sum. **B**iberūt
oēs martyres. **A**poc. viij. **B**i sunt q in-
runt ex magna tri- z la. i. i. suos in sa-
agni. **B** **O**is aut alī sanguis hz in sa-
solus dō sanguis xpi hz cōcalbare. z
hz nām lactis. nec mīz: si enim lac
guis bis coctus. i. in venis z in mē-
lis: z virtute illi⁹ duplicis decoctio
quertit talbedinē. multo fort⁹ sanguis
xpi hēbit cōcalbare q nō tantū bis

sunt excoctus. s. igne amoris. Jo. ix. Ma-
lorē hac dilectionē nemo h3 vt aia3 sua
pōat q3 p amictis suis. Amor: eiz ignis
ē luxta illud Lu. xij. Ignē veni mittere in
terrā. ignē passiois. ps. Igne me ex ami-
nasti sicut examinauit argētū. Item ossa
mea sicut cremū aruerūt. Cremū ē lar-
dum in sartagine a dultu z aridū d quo
ois pingue doleuit. Loip^o ergo chisti
fuit cremū: q3 in sartagine crucis sic fu-
it igne passiois a dultu q3 totus sanguis
de eo traxit. z in cruce sicut lignū aridū
remansit. Fuit etiā cocursus igne doloris
Thom. i. d. Vos oēs qui trāsitis p viam:
attēte z videte si est dolo: zc. E. Do-
lor eiz xpi fuit magnus intēsiue. q3 intē-
sum doloem in cruce sensit. z pp loci
neruositatemq3 pedes z manus sunt
neruolē. z pp totius copis pōderosita-
tē fuit ē magnus onēsiue. illū cū ma-
gnū fuisse doloē offendit xps qui in
cruce sicut vt habetur Heb. v. Offēdit
sol qui lucem suam subtraxit: offendit
terra q3 cōremur. Fuit etiam magn^o
extēsiue. q3 ab instanti sue conceptiois
vsq3 ad vltimam hōia sue passionis se-
tendit. mox enim vt cōceptus fuit su-
am passiōem pēuēdit z semp in imagi-
natione habuit. z ideo nūquam vnum
diē nec vnā noctē i tora vīta sua sine do-
lore ptrauit. ps. Defecit in dolo. vīta
mea z anī mei in gēmi. C. Habet etiam
deus tres calices post hanc vīta: quozū
primus ē plenus vino mero. scds vīno
mixto. tert^o fecc. De his trib^o calicib^o
dē in ps. Calix i manu dñi viri meri q3
rum ad pīnū. plen^o mixto. s. quātum
ad scōm. verūm fex eius nō ē exinanita
bloēs pctōes frē. q3 tū ad tēstū. Que-
dam aīe sunt q3 statim cuolūt: qdā q3 ali-
qua purgāda secū pōtāt. quedā que in
mortalī pctō deccēdūt. Iste igit pīn^o ca-
lix dei ē plen^o mero. Et iste calix celi:
vbi est pura glā scōz. in hoc calice bi-
bunt aīe sanctorū que statim cuolant. q3
glām merā accipiūt. talib^o dicit deus
illud Lanf. v. Bibite amicti mei z februa
mū charissimi. sancti enim put sunt i
pīnū vīta sunt deo chāri. put sunt i pa-
tris cōstab^o sunt dō amici. put dō erūt
cū corpibus erūt deo charissimi. s. Sā

cti ergo q sunt deo chāri ē hoc vīno me-
ro quēdā gustū recipiūt dñi sunt in hac
vīta aliqū gustū diuīe dulcedis hauri-
unt. put sunt amici bibūt. q3 eoz aīe ex
visiōe diuinitatis suas delectatōes accē-
piūt. put vero erūt charissimi in coipe
z aīa glōsificati ebri erūt. ebrietas enim
nō causat ex vīno semel gustato. sed ex
frequēti actu bibēdi. tunc enim scit bi-
bēt q3 delectatōes suam hauriēt ex cōiē
platōe diuinitatis. nūc rebibēt q3 delecta-
tione suā pēpiēt ex visiōe hūanitatīs.
C. Scds calix ē plen^o vīno mixto. s. iste
calix ē purgatoīū. in isto purgatoīo
seu calice bibūt aīe q3 pōtāt fecū crema-
bilis z purgāda. hñt qdē glāz s3 eā pē-
piunt cū admixtiōe pēdētis pene. Ysa.
i. Vīnū tuū mixtū ē aqua. s. Loz. iij. Ipe
salu^o erit. ecce vīnū purū. isc tñ quali^o p
ignē. ecce mixtio aq. Uel pōt dīci q3 lo-
cus purgatoīus dē calix vīni mixti: q3
ibi multiplex mixtio repetit. s. Est eiz
mixta pena cuz glā. securitas cū timore
sunt eiz de glā securi hñda: s3 semp ti-
ment ne nimis differant a glā. Est ibi
cōsolatio cū desolatiōe. hñt enīz cōsola-
tione de tali securitate: de ageloīz visiō-
ne. s3 hñt desolatiōes de pene acerbitate
z de demonū vicinitate. p. Tert^o calix
plenus ē fecc. z iste calix ē infern^o. i. quo
bibēt aīe imortali deccēdēs. d. In in-
ferno qdē sūt feces oīz elemētōrum z
oīz rez. post resurrectionē eiz purga-
bunt oīa eleuēta. nā ab acre remouēbūt
oīs turbulētia nubū. z tota turbulētia
tāquā fex pīciet in cloacā infernalē: z
remanebit aer clarissimus sic cristallus
sitr a terra remouēbis oīs ipuritas z p-
īciet tāquā fex in cloacā infernalē: z re-
manebit terra fulgida sic anz. Apocal.
xvi. Uidit celū nouū quo ad renouatio-
nē aeris. z frā nouā quo ad renouatio-
nē terre. sitr renouabit mare: q3 tota tē-
pestuositas a mari auferet z in infernū
pīciet. z remanebit mare traquillum z
fulgidū sicut vitrū. Apoc. xv. Uidit tā-
quā mare vitreū. Sitr ab igne auferet
z viuifcet calē: a luce: z totus calor trā-
sibit ad regiōē dānatōz vt ampli^o cru-
dent. z tota lux trānsibit in regiōz bea-
toz vt amplius iocudent. ps. Tōx dñi

intercedēis. i. diuidēis flāmā ignis. f. a luce. in inferno est erūt feces allaz rerum. ¶ Sūt enī sex que i hac vita appetunt ab hoībūs que sūt feces suas. f. pulchritudo. sanitas. gaudiū. vita. lux. et diuitie. sex aut pulchritudo dimis est sedi tas et turpitudine. sex sanitas est infirmitas. sex gaudiū est dolor et tristitia. sex vite ē mors. sex lux est tenebra. sex diuitiaz est paupertas iuxta totius opionē. Deus igit post resurrectionē leuabit vñ de fece et totū vñm purg. f. pulchritudine. sanitatē. gaudiū. vitā. lucē. et diuitias ponet in calice et cellario bñōz. feces aut. f. turpitudine. infirmitatem. dolorē. mortē. tenebras. et paupertatem in cloacā proficiet infernale. ¶ Itē. h. Bibi. flos de manu dñi calices tre eius vsqz ad fundum. calices sopsos bibisti et potasti vsqz ad feces. 31

¶ Seria. v. scde heboe. xl. Sermo pñ.

Homo qdaz erat diues inducēbas purpura et bysso. Luc. xvi. Scdū dum beatū Aug. Status hoīs triplex considerat. f. iñ vita. in morte et post mortē. A Quātū ad hunc triplicē statū describit hic diues et pauper. Status enī diuitijs in vita fuit in magnis diuitijs: quia erat diues. in magnis honoribus: qz inducēbas purpura et bysso. in magnis delitijs: qz epulabatur quotidie splēdide. B Nō aut reprobē dīf ex eo qz diues erat: sed qz citca diuitias triplē peccabat. ¶ Primo eas auare retinēdoiqz nihil pauperi dare volebat. Hoc est enī pñū auarū: vt oī sibi bona retineat et nihil alteri tribuat. vñ in persona auari dī Ecclī. xi. Inueni re quē mīhi et nunc manducabo de bonis meis solus. nō fuit talis alexāder q nūhil habere volebat qd suis militibz dī. ut dēre nō poterat. Un cū semel p quādam siluā pgeret et ipse cū exercitū suo fere siti deñceret: quidā p magno munere cippū aque sibi dedit: quē ille fundi mandauit. noluit enim solus bibere ex quo alijs nō potuit cōicare. ¶ Secūdo eas vane expēdebat i vestibus curiosis et delicatis epulis. debemus qdē bona tpalia vtīluer expēdere: cū sint non no-

stra sed a deo ad dispēdendū nobiscō. missa ipīs paupibz. qz enim nō sūt nostra pñia: pater i morte: qz nobiscō potare nō possumus. qñ enī canis de os hoīs sequit cū sit ignotus. Isqz hoīs abinuicē separant: itē canis de suū sequit. sic quasi oīe persone sūt i mundus. et cū sūt diuitie hoīs i mūdī in vita non apparet sed in morte diuitie remanent in mūdō: et hō nudus recedit de mūdō. Et pñerea dī Jobi. Nudus egressus sūz d vtero mris meo nudus reuertar illuc. ¶ Tercio ipās diuitias nimis amādo. nimis enī iñ vices diuitias suas amabat et cor suūz eis posuerat. pñ illud ps. Diuitie dī fluat nolite cor apponere: merito m debemus cor apponere: qz amātes m mergūt in interitū: vt dī. i. Lm. vi. Et ideo nos eas potius mergere debemus sicut fecit socrates thebanus: q sicut fert hiero. Collecto magno auri pōdo repiecit in mare dīes: Abite male cupiditates in pfundus ego vos mergam ne ipse mergar a vobis. ¶ Scdū statū eius fuit in honoribus: qz i dūcēbas purpura et bysso ad ostētatōē et vana gloriā. L Hō quidē per pñm fuit vulnatus: excecatus et in furto deprehēsus et iō qñ deus vestes sibi dedit tanqz vulnerato ligaturā adhibuit. tanqz excecato: velamē apposuit: et tanqz furi cautōriū ipē sūit. tale igit est de pulchritudine veliū gloriari quale cēt si aliqz vulneratus gloriaret de eo qz hz ligaturā feriat vel excecatur de eo qz hz velamē deauratū. vel fur de eo qz hz pulchrū cautōriū. vñ q gloriat in veste silis est furi qui de cautōrio gloriat. ¶ Tercio fuit in delitijs qz epulabatur quotidie splēdide. sūciebat enī pñia lauta. vñ dī epulabatur. nā epule ab epulētia sūt dīce. et talia dūcunt hoīs ad iopia. Prover. xxi. Qui diligit epulas in egestate erit. Conuīua pñia. vñ dī quoti die: et talia dūcunt ad intēpēratias. Prover. xxiij. Noli esse in pñijs potatorū cē. Conuīua delicata. Un dī splēdide: talia dūcunt ad luxuriā. Greg. Pene semp: epulse comēta voluptas. Status aut mē dīcē et cōcōuerso. ille enī fuit in diuitijs pñia

latuisse in extrema paupertate. ille pur-
pura cypho idutus: ille vlcibus cir-
cidatus. ille abidabat delictis: ille indi-
gebat mictis. **D** Ille pauper secundus
Ereg. tria magna icomoda patiebat. s.
paupertate: infirmitate: & grauē tentatio-
ne. Magnas eniz tērationes patiebat
cū videret se nō habere panē neq; salu-
tem: dū tē salutē & tantā voluptatē: &
tū quodlibet istoz sibi ad penā sufficie-
bat. sicut paup̄tas sine infirmitate. aut
infirmitas sine paupertate. aut tēratio si-
ne vtroq; sed deus ad pbatōne hec si-
bi dedit: ut qdē lazarus auz desmar-
garia delecta stella dei. **E** Utq; pba-
res: posuit est illud auz in camino pau-
peritatis & nō potuit corrip̄i. posita est
ista margarita in sterquilino vlcere: in
firmitatis & nō potuit infici. Posita est
ista stella in nebula tērationis & nō po-
tuit obscurari: sed modo extractū est au-
rum de camino & posuit est in celesti the-
sauro. Quata est margarita de sterq;
mo & posita in regali onamēto. purga-
ta est stella ab omni nebula tērationis &
resulget nobis p̄ exēplū. **S** **C** Secun-
do describit status istoz in morte: quia
vterq; mortuus ē: qz vterq; de mundo rap-
tus: sed differēter. nā diues mortuus ē
morte culpe: qua sepat aia a deo. post-
modū mortuus ē morte nature: qua se-
parat aia a corpore: qdē morte gehē-
ne qua sepat aia a dei visioe & beatorū
plēto. Lazarus mortu⁹ est vnica mor-
te. morte nature. vterq; ē fuit de mun-
do raptus s; differēter: qz lazarus in si-
ni ababe ab angelis fuit depositatus.
Ista portatio facta ē ppter custodiā. p̄s.
Angelis suis deus iudauit de te vt tu
ho. sē. ppter reuerētiā sicut ep̄i in man-
ibus portant qm̄ intronizant. ppter leti-
tiā. **L**hy. Sufficiebat ad portandū vn⁹
angelus pauperē: sed ppter ea plures
venit vt chorū letū faciat. Diues autē
tāq; parochianus diaboli ad cimiteriū
feriale fuit deduct⁹. talē sepultura se-
pelunt vsurarij & ip̄i. de qua sepultu-
ra dicit. xxi. Sepultura asini sepelle-
tur purificatus & plectus extra portas
hieroz. Sepultura asini talis ē: qz pelle
excolat. & ip̄a pellis a suo dño possi-

detur. carnes vero eius a canibus lace-
rant. ossa aut pluuys & grādinib⁹ expo-
nunt. sic ē qd alius diues mori⁹ paren-
tes sui cū oibus suis expoliant. vermes
carnes eius lacerant: grādines inferna-
les aiaz eius cruciat. que qdē aia nati-
ra ossis h̄z: qz sumi non poterit. Ecē. x.
Eō moriet⁹ hō hereditabit serpētes. s. in
fernales quo ad aiaz & bestias. i. paren-
tes vastates terrā. s. substantiā. bestia cū
qz vasta dī & vermes. s. conodētes car-
nē. p̄p̄tā. **T**ertio describit stat⁹ istoz
post mortē: qz paup̄ in sinu abrahe regē
scit. & dī sinus abrahe loc⁹ supior iheru
h̄is aliqua luce: qz dī sinus ppter trā-
qllitatē. sicut sinus maris dicim⁹ aliquē
locū a vētis quietū. diues vero fuit i cor-
mētis diuersis: sicut fuerat in diuersis
peccatis. Nā sicut dī Sap. xi. Per que
peccat qz per hec torquet. **P** Peccaue-
rat qdē iste diues in diuitiāz vbertate.
ideo punit in extrema paupertate. nā nō
petebat balsamū neq; stulam aque: nec
manū plenā aqua: sed tū minimū digi-
tū in aqua intrinse: tū non potuit obri-
nere. qz sicut dī Jac. ij. Iudiciū sine mi-
sericordia fiet ei q non fecerit misericor-
diā. Vocat autē extremū digitū Lazari
modicū suffragiū meriti sui. & vocabat
guttā aque modicū qd refrigeratis mi-
sericordiē. **S** **S**ecdo peccauerat in vestitū
varietate. ideo punit penarū diuersita-
te. Habuerat enim duo mutatoia vesti-
um scz purpurā & byssum. & ideo mō h̄z
duo mutatoia penarū de gub⁹ dī Job
xliij. Ad calorē nimij trāseat ab aqua
nimij. q eniz in duebat purpura que h̄z
colorē igneū modo induit veste ignea. &
q in duebat bysso que h̄z colorē niuiū
seu candidū: mō induit vestimēto niui.
qm̄ igitur diues est in igne ardētissimor
tunc idutus est purpura. qm̄ est in niue
frigidissima: tūc in idutus est bysso cādī-
da. **T** **T**ertio peccauerat pctō gula. iō
punit adustioe lingue. nō ē aut dīcedū
q diues iste habuit lingua copale: sed
dī cruciari in lingua. i. in aia q p̄o pctō
lingue torquab. **S** **T**riplex eniz pec-
cauerat lingua. **P**rio pauperē irriden-
do. **S**ecdo nimis voluptuose edendo.
Tertio iter quiuas detractōes ipsam

laxado. Petr^o rauē. Lingua magis ardet q^{uā} paupⁱ insultauit: nunc degustat cruciatu. q^{uā} peccatos cibos z odorata pocula degustauit. C^o Tertio peccauerat in lingua iter cōtinua ad detractio. nes ipam laxado. L^o hū. Qui in cōtinua do magis in loquacitate peccauerat: in lingua atroci^o ardebat. Multū sunt ē q^{uā} p^{er} isto triplici peccato lingue punient^{ur} z qui de paupⁱbus derisiones faciūt: z laute z voluptuosos comedūt: z bonis detrahēre non desistunt.

C^o Eadē seria. v. scēde hebdo. Sermo secundus.

Mortuus ē autē z diues. z sepultus ē i inferno. Postq^{uā} dñs dīscripsit diuitis vitā subiūxit ei^{us} penam: vt oēs cōsiderātes penā: nō intret vitā. Pena autē huius diuitis auget ex multis. C^o Prio ex rōne loci in quo positus fuit: q^{uā} sepultus ē in inferno. Ibi ei^{us} sepulchrū hñt sup^{er}bi: luxuriosi: z auari. De sepulchris ei^{us} talis dī Exe. xxxij. Ibi assur z oīs multitudo ei^{us} i circuitu illius sepulchra eorū. Ibi mofoch z oīs multitudo ei^{us} i circuitu ei^{us} sepulchra illius. qui descēderūt ad infernu^m z armis suis. Ibi elā z oīs multitudo ei^{us} p^{er} g^{ra}uū sepulchri sui. qui dīscēderūt ad terrā vltimā. B^o Ponunt autē hic tres demones principales. f. assur. mofoch. z elā. f. māmona: aīmondeus: z lucifer. Assur itē p^{ro}ptatur diues: z significat māmonā: q^{uā} ē demō sup^{er} auaros. Iste h^{ab}z sepulchrū altissimū in inferno: z i circuitu ei^{us} sunt sepulchra oīū auarorū. Mofoch itē p^{ro}ptatur captura: z significat asmodē. f. demonem q^{uā} ē sup^{er} luxuriosos quos ipē capit z illaq^{uāt}. Ipe ei^{us} in inferno sepulchrū maximū habz z i circuitu ei^{us} sūt sepulchra oīū luxuriosorū. Elā itē p^{ro}ptatur sup^{er} lumare. z significat luciferū q^{uā} ē sup^{er} sup^{er}bos q^{uā} volūt alijs emīnere. Iste h^{ab}z in inferno sepulchrū altissimū: z i circuitu ei^{us} sunt sepulchra oīū sup^{er}borū. Et q^{uā} diues fuit auarus luxuriosus z sup^{er}bus: tō merito i inferno h^{ab}z bectra sepulchra. Nā tristat z ploiat cum auaris. fecit z lūget cu^m luxuriosis. de sperat z doler cu^m sup^{er}bis. C^o Scdo auget

ei^{us} pēa rōne bñe vīfōis quā p^{ro}didit. q^{uā} no tat cū dicit: Vidit abrahā z lazā mīnuxus. Plus ei^{us} aīa: ei^{us} cruciabat ex eo q^{uā} amiserat vīfōnē bñorū q^{uā} ex eo q^{uā} stinebat supplicia tomentorū. L^o hū. sup illō. Inter nos z vos chaos firmatū ē. dicit sic: Vidē possumus trāfire nō possumus. z nos videmus q^{uā} fugimus: z vos videtis q^{uā} p^{ro}didistis: nra gaudia accumulāt nra gaudia. Sicut autē dicit Bieg. Usq^{ue} ad iudiciū bñi malos z mali bonos vidēt. Postmodū autē mali nō videbūt bonos. Boni autē semp videbūt malos vt sic semp eorū gaudia crescunt q^{uā} mala cōspiciūt q^{uā} misericorditer cūserūt. C^o Ex illa vīfōe gñq^{ue} colligunt. Vnū ē q^{uā} post hāc vitā boni cognoscūt bonos: q^{uā} abrahā cognouit lazārū z lazarus cognouit abrahā. Scdm ē q^{uā} mali cognoscēt malos: q^{uā} diues scīs q^{uā} tres suos cognoscēt si in infernū descēderēt z ex hoc pena ei^{us} auget^{ur} nōlebat q^{uā} illuc ventrēt. Tertiū ē q^{uā} boni cognoscēt malos: q^{uā} abrahā z lazārū vīfōe cognouerūt. Quartū ē q^{uā} mali cognoscēt bonos: q^{uā} diues cognouit abrahā z lazārū. Quintū ē q^{uā} post hāc vitā nō solū cognoscēm^{us} illos quos i hac vitā vidim^{us}: s^{ed} et quos nūquā vidimus. Nā diues cognouit lazārū quē i hac vitā viderat. Abrahā cognouit lazārū z viderat quos nūquā i hac vitā viderat. C^o Tertio auget pena ei^{us} rōne doloris sensibilis quē incurrit. iō dī. Eleuā autē dī. oculos suos cū eēt in tomentis. Bñi itē tomentū quasi torquēs mētē. B^o Lazā bat autē de glia lazari quā viderat. S^ua pena sensibilis quā incurrat. z vñ post^{er} aīlitate remediū p^{ro} quo desyabat p^{ro}. Peccator videbit. f. gliaz sanctorū. z vñ scēt: dētib^{us} suis fremet z ta. p^{ro} cruciatū quē sentit. dñi deriū peccatorū p^{ro}bit: q^{uā} vñ tra spēs nō hñt. P^{ro}pt ista tomentā sepulchris fuisse dī i inferno. scōz glo. in p^{ro}funditate pene. Est ei^{us} infernū q^{uā} p^{ro}bit^{ur} p^{ro}bit^{ur} hñs sup^{er}ficiē i qua sunt peccatores maiores. hñs p^{ro}fundū in quo sunt peccatores maximi. p^{ro}. Non me demergat tempestas aq^{uā}: quo ad illos q^{uā} sunt i medio. neq^{ue} abforbeat me p^{ro} fundū quo

ad illos qui sunt in fundo. neq. vigeat
super me puteus os suū: quo ad illos q
sunt in superficie. et h. sunt in superficie tñ nū
quā inde exibunt: quia puteus vrget et
claudit os suū. ¶ Quarto augē eius
pena ex rōne remedi qd habere non po
tuit. Petierat quidem vt ad se lazarus
mitteretur: et euz extremo digito i aqua
madefacto lingua eius refrigeraretur.
¶ Sed ad primū respondit abraham
q. venire non poterat dicens: Int nos
et vos chaos magnū firmatū ē. Scdm
bñi Amb. illud chaos meritor signifi
cat dñam. Unde ait: Inter diu. et pau.
cha. mag. fir. ē. q. post mortem imitari
merita non possunt. Scdm theophilū
chaos magnū significat distantiam iu
storum et peccator. Nā sicut effect⁹ eoz
fuerunt varijs sic mansiones eoz nō mo
dicum differunt. Vel illud chaos pōt
esse distantia inter lucem et tenebras: qm
boni sunt in luce: et mali in tenebris. ij.
Cor. vi. Que societas lucis ad tenebras
¶ Ad scdm respondit dicens: Fili reco
dare q. rece. bo. in vi. tu. Al. si dicat: Lū
beneficib erat noluit lazaro dare micā
et nō recipies guttā ab eo. Nulle aut
sunt et aplūs q. diues petijt vna guttā
et ad huc hēre non potuit nec in pperuū
bebūt. Nō eis ē a liquis ita miser q. ali
quid recuperare non vossit: aut precior:
aut mutuo: aut mendicādo aut laborā
do. Sed dñari nullū refrigeriū nullū
bonū recuperare poterūt nec precior:
quia precium glorie sunt ipa bona opa
que ibi fieri nō pñt. Joā. ix. Venit nō
qñ nemo pōt opari. Nec mutuo: q. san
cti de suis meritis nihil eis mutuabunt
¶ Nā cū fatue virgines a pudētibus ole
um peterēt: rñderūt eis. Ne forte non
sufficiat nobis et vobis. Mat. xxv. Nec
medicādo: q. nullas poterūt inuenire
elemosynas. Prouer. xl. P. ppter frigus
piger arare noluit: mendicabit estate et
non dabitur ei. Nec operando: q. habe
bunt manus ligatas et iō non poterunt
operari. Mat. xxij. Ligatis manib⁹ et.
¶ Quinto augē eius pena ex rōe frūz
suorum quos in inferno expectabat. Jō
dicebat: Rogo ergo te p. vi mittas laza
rum in domo pñs mei. Et Jsa aut pe.

titio fuit ex pte iniqua: ex pte fatua: et ex
pte pūda. ¶ Iniqua fuit q. lazarus qd
viderat miserū iterū volebat ad mise
rīā destinare. ¶ Sicut dñs sup lazaz quē
suscitauit ex eo q. ipm sicut dicit Hiero.
ad huius mūdi miserā aliter reuocabat.
¶ Scdo ista petitiō fuit fatua: ex eo q.
plus mortuis q. scripturis credēdus ēē
putabat. ¶ Qd aut sit fatui asserē di
cti Chyso. triplici rōe. Pmo q. lazarus
resurrexit et multi cū ipse surrexerunt. et
tñ iudei credere noluerūt: imo ipm laza
rum occidere voluerūt. ¶ Scdo q. scri
pturæ sunt a deo: q. qd dicit scripturæ
dicit deus. Jō magis credēdum ē scri
pturæ q. alicui homini viuo vel mortuo
¶ Tertio q. si ēēt cōsuetudo q. mortui
resurgerēt et hoies eis crederent: dabo
lus aliquos fantasticos resuscitare possz
qui multa falsa dicerent. ¶ Tertio ista
petitiō fuit pūda. Sciebat enim q. ex
dñatōe fratru cresceret eius suppliciu
et iō pūde faciebat si hoc impediebat.
Rogabat aut vt ad frs suos lazaz mīte
ret: q. sciebat eos ēē adhuc in mūdo.
ex eo q. non videbat eos in sinu abrahe
cū lazaro: nec feci in inferno. Præter at
istum modum scien di Augu. in libro de
cura p mortuis agēda. ponit alios tres
modos qbus mortui ea que in mūdo fi
unt scire possunt. ¶ Primo alijs anima
bus que de mūdo veniūt ea reserenti
bus. Sic forte abrahā sciuit statū lazari
et dixit ipso lazaro idicāte. ¶ Scdo sibi
re pñt ab angel qui pñtes sunt oib⁹ que
agunt. ¶ Tertio pñt scire nō solū pñen
tia: s. et pñerita et futura spū dñi reuelate
¶ Seria sexta scde hebde quadragesi
me. Sermo primus.

Homo qdā erat pñam
lias q plantauit
vineā et. Mat. xxi. Expo
nēdo istud euāgeliū Irah si
cut exponit glose. ¶ Bice dñi ē q. ite pñ
familias ē dñs sabaoth q. plantauit vineā
i. plebē iudaicā. Be qdō vsa. v. Vinea dñi
exercitū dom⁹ israel est. Jsa vineā trā
stulit dñs de egypto: et in terrā pñi sio
nis plantauit. ps. Vinea de egypto tran
stulisti elecisti gēnes et plant. et. ¶ Sepe
cā circūdedit: q. cūstodia ageloz ea mu

mit. Sed ppter eorum obstinatā malitiam ipsa custo dia angelica eos deseruit. Iuxta illud dicitur. li. Aurum quidā habebat. et nō est curata: derelinquamus eā. Et vocat ipaz plebs iudaica babiloniam ppter cōfusionē earum. Ubi dicit glo. quēdā q̄ audite sunt voces angelo rū in aere dicentium. Transsumus ab his sedibus. Et torcular in ea fodit qm̄ legē sibi dedit: que multis pceptis eos torquebat. Turē edificauit qm̄ tēplum erexit. Et Locauit eā agricolis. Isti agri cole sunt oparij vinee. De quibus dicit Mat. xx. de illo patre familias qui oparios in vinea sua cōduxit. Post multū tps misit seruos. i. pphas ad recipientem fructū bonoz opez. Sed agricolae alios secauerūt. v. i. alios exercebāt uerunt. v. i. Eze. alii occiderūt. v. i. Dicit. alii lapidauerūt. v. i. Sacha. Tandē misit filiu suū et alii extra vinea eiecerunt: q̄ extra ciuitatē ipm̄ crucifixerūt et occiderunt. Postea xps interrogauit eos dicens. Eū igitur dñs vinee uenerit quid faciet agricolis suis. Inter eos erat qui dā simplices et boni qui dixerūt. Abas male p̄deret. Erāt etiā quidā sapientes: qui istā pabolā intellexerūt. q. i. de hereut xpm̄ occidē. Propter qd dñs volebat vinea suā gentibus locari. Et iō respōderūt vt habet Luc. xx. Absit q. i. xpm̄ occidat: vel vinea p̄dant. q̄ at hoc facturi erāt osidit dñs p ppham. Lapidem quē reprobaauerūt edificates: hic factus ē in caput anguli. Ad istam lapide iste fuit lapis quidā patys p edificatio ne tēpli. qui tñ nūquā cōgrue locari poterat: sed cōsumatio ope positus ē sursum in angulo ita ogrue q̄ oēs mirantur. Iste lapis ē xps qui fuit a iudeis reprobatus: sed a deo in caput anguli positus: q̄ a deo caput ecclesie ē cōstitutus. et iō inquit. tollitur a vobis regnū dei. i. ipe christus qui dicit de seipso Luc. xviij. Regnū dei intra vos est et dabitur gentibus. i. illis qui recipient fidem eius. Vel regnū dei. i. sacra scriptura et cognitio vnus dei. Vel regnū dei ad istam. i. regnū celoz qd a iudeis est ablatum. et gentibus traditū est. Matth. viij. Venient ab oriente et occidente et re-

cumbent cū abrahā: Isaac et iacob in regno celoz. Sily autē regnē eiecent in tenebris. Postea subdit. Qui ceciderit sup lapidem istum cōstringet sup quem uero ceciderit cōteret eum sedm̄ glo. Ille qui credit et tamen peccat cadit sup lapidem et non cōteritur s; cōstringitur quia ad penitentiā reuertitur: s; quādū quis ē in istis delis sicut erat iudei: lapsus per eū cadit et cōterit: q̄ nūquā pōt ad penitentiā resurgere quādū non habuerit fidem. Vel tunc aliquis sup lapidem cadit: qm̄ quis peccat quādū est in presenti vita. s; tñ nō cōterit: q̄ resurgere pōt. Scdm̄ autē Christo. Illud qd cadit fortiter cadit p duas cās: aut p pondus suū: aut ppter altitudinē nimiam. A Sic quidā grauitē cadūt: aut quia graue peccatū cōmittūt: aut q̄ sunt in magnitudine status: et tñ quia adhuc i vita pñti sunt. s; sup lapidē cadūt resurgere tñ pñti: sed in iudicio post hanc vitam lapis diuine sūt sup eos cadet. et tñ nūquam resurgēt. qm̄ mali in coram pñtiōibus deteriores sūt. Jo pharisei principes sacerdotū dignati uoluerūt ipm̄ tenere: s; timore populi q̄ sicut ppheta eum habebat nō fuerūt ausi. B Aystice aut vinea ista ē ecclesia in qua tot sunt palmites quoz dñe hominū. Sūt aut quidā palmites qui viti adherēt s; nō fructificant. Isti sunt qui habent fidē s; nō opa: de quibus d; Joan. xv. Dñm psalmistā in me nō ferret fructum tolleret eū. s; a cōsortio beatorū. Alij palmites sunt qui nec viti adherēt: q̄ sunt p̄cisi. nec fructificant. Isti sunt heretici qui a xpo sunt per fidē p̄cisi: et iō nullum bonū faciunt pñti: sicut d; Heb. xi. Sine fide impossibile ē placere deo. d; talibus d; Jo. xv. Si quis in me nō manserit mittet foras sicut palmes. et colligent eū et in ignē mittet et ardet. alij palmites sunt qui viti adherēt et fructificant. de quibus ibidē d; Qui manet in me et ego in eo hic fert fructū. L Cōspice quaz circa istā vinea. s; ecclesie deus posuit. signat custodiam angeloz: quia deus ecclesiam ipam̄ munit. sily enī angelī dei sunt milites dei ecclesie ipaz custodietes. De quibus d; Job. xxxv. Tunc

quid ē numerus militū eius. Sicut autē videmus qd i curria terrestris regis sūt quida milites qui semper regē associāt & cōsa illo decantant. Alij qui hostes expugnant. Alij qui castra & ciuitates regni custodiūt. sic in curia regis celestis sunt quidaui angeli qui ipm associant regē & ad eius honore decantant: sicut cherubin & seraphin. ysa. vi. ¶ Clamabāt alter ad alterū. sanctus scrūs scrūs dñs deus sabaoth deus exercitū. Job. xxx. viij. Cū me laudarent astra maritima & tubilāt oēs filij dei. Alij sunt qui contra hostes dei. i. demones pellant. sicut sunt virtutes & potestates. Apoc. xx. Scitum est p̄clius magnum in celo mīcha ē s angeli eius p̄cl. cum diacone. Et alij sunt qui custodiūt puñclas: sic p̄cl. cipatus. alij sunt qui custodiūt ciuitates & loca spūalia sicut archangeli. alij personas singulares sicut angeli. ysa. lxiij. Sup muros tuos hierl'm constitui custodias tota die & nocte non tacebūt. B. Torcular qd fodit: signat crucē in qua christus manibus iudeorū sic fuit calcatus & cōpiellus qd totus sanguis dñi eius corpe exiuit. Christus enī ē vna nara de ista vire virginea que dicit Eccl. xxiij. Ego quasi vine fructificauī suauitā odo. Ista vna fuit alba in natiuitate: & xps sine omni peccato fuit conceptus & natus. in cruce autem facta est rubra ppter sanguis asperionē. vnde angeli admirātes dixerūt: quare rubrū est indumentū tuum: & vestimenta tua sicut calcantium in torculari. ysa. lxiij. Post mortem autē ista vna remansit nigra. Apoc. vi. Sol factus est niger quasi fuscus ciliquus. E. Turris istius vine ē ipa fides: de qua ecclesia se descendit aduersus hostes. ipsi enim fideles impugnant nunc per p̄pamō per aduersa. S. Per p̄pera impugnat carnis mundus: & diabolus. nam caro nīst trahē ad delectabilia. mūdus ad terrenas diuitias. diabolus ad sublimes honores: sed istis rehusit fides: qd cōtra delectabilia assumit carnis aspitatē. contra diuitias volūtariā paupertatē. cōtra honores hūilitatē. Heb. xi. S. de moyses gradus facit. negauit se ēē filiū filie pharaonis. ecce quō per fidē cōtempnit honores magis eligens affligi cū populo dei qd ipalis p̄ci habere iocūditatē. ecce per fidē vicit carnis molestias & asperitatē. maiores diuitias existimans thesauro egyptiorū impropriū xpi. ecce qd p fidem despectit ciuitas. de hac etiā turri fides: fides se defendunt contra aduersa siue sint aduersa immissa a deo: siue a diabolo: siue a mūdo. Dat. viij. Omnis qui audit verba mea & facit ea a similibus viro sapiētī qui edificauit domum suā supra petram. & descendit pluuias: & venerunt flumina & flauerūt ventus & irruerūt in domū illā: & non cecidit fundata enim erat supra petrā. istud fundamentum p̄ciosus ē fides xpi. i. Loy. xliij. Fundamentum enī aliud nemo pōt ponē p̄ter id qd posuit ē qd ē xps iēsus. qui enim sic ē in xpo fundatus non timet pluuiā. i. aduersitatē de celo descendētē. nec timet flumina. i. p̄secutiones a terrenis tyrānis irruētē: nec timet vētū. i. tētatōnē a demonibus. q sunt i aere venientem.

¶ Eadē seria. vi. scēde hebē quadragē. sine. Sermo scdō.

Homo erat p̄familias qd plātuit vineā. i. quālibet aīam fidelē quāz p̄familias. i. deus in corpe re plātuit & ipam agēlice cure depurauit & quā sepe munīuit qd plātari & fodiri suo tpe vindemiari. A. C. Lira ista igit vineā sc̄ptē p ordinē videnda sunt. C. P̄lo q̄re dē p̄familias dē. ad qd dēcendū: q tres familias possidē dē seu cognoscit. P. Una ē in hoc mūdo. s. p̄gregatio oīum electorū. P. Alia ē i purgatorio. C. Tertia ē in celo. Illi autē qui sunt i inferno non sunt de familia dei s de familia diaboli. illō rep̄stat sacerdos q de corpe xpi facit tres pres. ad īnuēdū q corpe xpi mīstū in tres pres ē diuisum. B. Ista enim p̄ quā sacerdos in calicē abscōdit & in vino cōsecratō infundit signat illā p̄rē q ē in celo: q ab oībus penalitatib' abscōdit & torēte diuine volūtatis potat & inebriatur. Allic autē dē pres signat illā que ē i mūdo & illā q ē in purgatorio: q illi adhuc

diutino amore fruunt. **C** Secūdo vidēdū est qre aia vinea dicat. ad qd dīcēdū est qd scdm Lbry. sup. 28at. Sicut d vinea nascunt gēme: et ex gēmis flores: et d floribus vuc: et de vuis vinum elicit. sic de aia viri iusti nascunt bone cogitatōes tanq gēme. sicut enīz gēme sunt pncipiū diuin fructuū: sic cogitatōes bone sūt pncipia bonoz opoz. pñtūq eīm hō aliqd boni faciat illud cogitatōe ptra. etat. et tñ illō pncipiū hēre nō possum⁹ a nobis sed a deo. ij. Lox. iij. Nō q sufficētes sumus cogitare aliqd boni a nobis et ex nobis. et sicut ex gēmis nascunt flores: sic de bonis cogitatōib⁹ bone volūtates que sic sūt apd dñz suauis quē admodū odoriferi flores. et sicut ex floribus nascunt vuc: sic de bonis volūtātibus nascunt bone opatōes. Eccl. xxiij. Flores mei fruct⁹ honoris et honestatis. Ista aut duo. s. bonas cogitatōes et bona opa a nobis sūt hēre non possumus sed a deo. Phil. ij. Deus ē q operat in vobis velle et pccere p sua voluntate. Sicut aut de vuis vinū elicit: sic ex bonis opibus ēt in pñti magnū gaudiū generat. Tñ sup illud ps. In custodiēdis illis retribuit multa. dicit Slo. non tñ pñt eis in futuro reddē pñti: sed ēt in eorum custodia magnus est gaudiū. **C** Tercia vidēdū ē qre deus istā vineā id est aiaz in corpore humano plātauit. Ad hoc dīcēdū qd fecit ppter tres cas. **C** Prima est vt opa sua deus pcceret. se cit qd creatura pure spiritalis: sicut angelū. pure corpālē: sicut lapidē vel lignū. et id ne in dei ope vniuerso remaneret aliqd icōpletus oportuit qd deus faceret tertia creaturā. s. corpālē et spūalē. et id ipaz aiam corpis adlūgit. **C** Secūda ē vt aia in corpore p corp⁹ multa merita acqueret. Quēda enim sūt in gbus aia sine corpore pōt mereri. sicut in diligēdo deū: et in cognoscēdo deū: et in cōmemorādo deū: et in meditādo de deo. Imo sepe aia in talib⁹ a corpore impedit. Sap. ix. Lox. qd corūmpt aggrauat aiam et depūmit terrena ihabitatio sen sum multa cogitatōes. Alia quēda sūt in gbus aia non pōt mereri nīh in corpore et per corpus: sicut in ieiunādo: et pēgrī-

nationes faciēdo: et martyriūz sustinēdo. **C** Tercia ca est vt maiorē gloriā pperet. si enim aia fuisset a corpore separata: fuisset gloriata tñ in tēplariōne diuinitatis: nunc aut hō gloriat in aia in tēplariōne diuinitatis: et in corpore in vīsiōe humanitatis. **C** Quarto vidēdū est que sit sepes hui⁹ vinee est custo dia angeloz. quēlibet enim aia hz vnus angelū ad sui custodiā deputatū. et hoc in qntuplici statu suo. s. dum est in vtro ne suffocet a diabolo: dñ ē egressus ab vtro ne a pmo baptismo ipediā: vīl vīuēs in mundo ne ad pccā ptrahat. et est in morte ne de fide reuēte. vel a pñsione impediā: dum recedat post mortē diaboli laqueus capiat. Hic sunt quēque vīe q aia facit in gbus angeli custodiunt. ps. Angelis suis deus mādāt vt cust. et. **C** Quinto vidēdū est qūter ista vinea sit putāda. Ad qd dīcēdū qd sicut dicit Ambrosius: Vineā precita fructificat: semputrata frondescit: neglecta luxuriat. Vineā igit amē nostre ab omnibus vītīs rectis fructificat bona opera. Ioan. xvi. Omnis qui fert fructū purgabit eū vt fructum plus afferat. Vineā semputrata. a. aia negligētē et semiplene purgata frondescit: q talis hz multa folia verborū et paucos fructus operū: et id tales a deo sunt maledicti. Sicut patet in ficulnā q habebat tñ folia: cui dñs maledixit hz 28at. xi. et 28at. xxi. Vineā ergo neglecta. i. aia nullis vītīs purgata i palmites luxuriat. et id nō pferit vīas dulces. i. opa deo grata: s. labruscas. i. opa deo odiosa. Ysa. v. Expectaui minus vt faceret vīas et fecit labruscas. In talē vineā sepe ascēdunt vepres cōcupiscētē carnalis. Ysa. v. Non putabāt et nō sōdiētur et ascēdunt super eā vepres et spīne. **C** Serto vidēdū est qualiter ista vinea sit fodiēda. Et dīcēdū qd vīus vinee quattuor sūt sōflores. s. pudor: timor: et amor. **C** Primus pudor qui dē habet terrā durā cordis mollificat. Debet enim pccōs erubescere de seipso. Ro. vi. Quē ergo fructū habuit: tunc in illis in gbus nunc erubescit.

his: Talis autes pudor: cor dux emollit.
 Tū dicebat Job. xxiij. Deus emolluit
 cor meū: et opotens turbauit me. C. Se
 cūdus flos est dolor: q cor molliū scin
 dit vomere cōditionis. Iohel. ij. Scin
 dit corda vestra: et nō vestimēta vestra.
 C. Tertius flos est timor: qui oēs lapsi
 des. i. peccata oīa que in corde scisso in
 uenit habet extra p̄icere. Eccl. i. Timor
 dñi expellit peccatū. C. Quartus flos
 est amor dei: q oēs palmites infructuo
 sos ad radicē vitis subortos. i. omnes
 ap̄pos mīdanos hz euellere et radica
 re. Aug. Qui biberit de flumīe paradī
 sculus gutta maior: est oceano restat vt
 an co sitia mīdi penit. exticta sit. C. Se
 ptimo vidēdum est de vindemiatōe isti
 us vinee. Ad qd dicendūm q ista vinea
 vindemiat in morte: z in iudicio qñ. s.
 deo de oībus opibus nīstis rōnez reddē
 mus. Sed multi erūt q nō dabunt deo
 vnas dulces. i. opa deo suauia: s; vnas
 fellēs. i. peccata venenata. Deut. xxi.
 Vina eoz vna fellis: et bo. ama. De tali
 bus dī. Hier. xiiij. Cōfusi sunt agricole
 operuerūt capita sua. S. Hodie qdem
 sunt tres mali vindemiatōres q vineas
 ista vindemiat. i. auaritia: luxuria: z su
 perbia. De quibz dī in ps. Vinde miant
 oēs qui p̄gre diuī vīa. exterminā
 ut eis aper de silua. singularis serus de
 passus ē cū. Ambulātes per vīa sūt aua
 ri: q non cessant discurre. Sper de sil
 ua est porcus siluestris: z significat luxu
 riosū qui efficit porcinus z imūdus.
 Singularis serus est superbus: q vult ec
 singularis nullus sup se vult habere.
 Eccl. i. crudelis: q vult oēs op
 p̄care. Isti oēs ista vīcam sic vinde
 miant q christi vix aliquos racemos. i.
 quos pauperes z simplices potest ha
 bere. Mat. vij. Ne mihi quoniam fa
 ctus sum sicut qui colligit in autumno
 racemos vindemiat.

Sabbato scēde hebdomē quadragesime
 sermo primus.

Homo qdā habuit du
 os filios: z dixit
 adolefcētio: ex illis pa. Lu
 ca. xv. In isto euangelio sit
 uelut filio dīgo aucto: z postmo

dū pueror: z de p̄e benigno. Et sō trīa
 sunt notada. C. Primo p̄ctōis auersio
 cū dī: Peregre p̄fectus ē in regione lō
 ginq̄. C. Scōdo p̄ctōis auersio cū dī:
 In se reuertus. C. Tertio dei benigna
 receptio: cum dī: Vidit illū p̄i z miseri
 cordia motus est. A. C. Circa primum
 notādum q p̄cto: a deo se auerit tres
 miseriae iurrit. C. Prima ē q se a deo
 elogat. vnde dī q p̄fectus ē in regione
 lōginq̄. ps. Longe a pec. zc. Exp̄ner.
 xv. Lōge est dñs ab ip̄sis: z tñ in verita
 te se deus nō elogat ab ip̄is: s; ita vīda
 tur. s; hō se elogat a deo: sicut ponti ex
 plū Dionysius dīcit: q si nauis imp̄p
 quat in petrā nō elongat petra a nauis
 sed nauis a petra. quāto autē p̄cto: ma
 gis se elogat a deo: rāto magis appropi
 quat ad deū. Sicut hō volēs se elogare
 ab oīetē appropinq̄t ad occidētem: z si
 elogat se ab austro: appropinq̄t ad ag
 lonē. In deo ei z qñ oēs z occidēs sūt
 eius misericordia: z iustitia. auster z ag
 lō sūt eius grā z potētia. Quia igitur se
 elogat a misericordia dei pueniente ap
 propinquat ad iustitiā vlciscētē. Et qui
 elogat se ab eius grā subsequētē: ap
 propinq̄t ad eius potētia puenientē. Si
 cut patet de iona q fugere voluit deum
 p̄cipitētē: z inuenit deū puenientē. C. Scōda
 miseria peccatoris est q oīa bona sua
 dissipat. Unde dī: Dissipauit substantiā
 suam viuēdo luxuriose. qñs enim ce
 tera p̄ctā oīa bona zsumat: p̄ceptue tñ
 luxuria dissipat oīa bona tpalia: corpo
 ralia: naturalia: spiritualia z gratūra.
 B. Dissipat qdem corpalia bona: q ip̄s
 corpus deducit ad zsumptionē. i. Lōz.
 vi. Qui somicat: i corpus suū peccat. i.
 in sui corporis consumptionē. Dissipat
 bona sua naturalia: quia memoriā hebe
 tat vt nihil spūale possit remīnisci. Ra
 rionez obnubilat: vt nihil spūale possit
 intelligere. i. Lōz. ij. Alis hō non per
 cipit que sunt spūs sancti. Dissipat etiā
 bōa gratuita. Chrys. Nulla res sic p̄e
 cidit virtutem sicut copalis voluptas.
 Dissipat bona tpalia: q deducit hoīem
 ad paup̄ratem. Prover. xix. Qui nu
 trit se corum: p̄dit substantiā suā. C. Ter
 tia miseria est: q p̄cto: famē tolerat. Jā

dicat: q̄ cepit egere. Nulla enī s̄tietas
est in delictis: diuitijs: nec ī honoribus.
Unde Prouerb. xxx. v̄i q̄ tria sunt īsa
riabilia. s. infernus: terra sitis: et ignis.
Per infernū significat supbus: q̄ sicut
infernus nō satiat alibus: sic et supbus
nō satiat honoribus. Per terrā signifi
cat auarus. q̄ sicut terra sitis nō satia
tur aqua: sic nec auarus pecunia. Per
ignē significat carnalis ꝑcupiscētia: q̄
sicut ignis nō satiat lignis: sic nec cōcu
piscētia delectatōib⁹ prauis. **L. C.** Se
cundo ponit ꝑctōis ꝑuersio. Ad cuius
ꝑuersionē tria tangunt. **P.** Primū ē sta
tus sui recognitio cū dī: In se reuersus
dixit: Debet aut ꝑctōis penitēs quatuor
recognoscere sicut dicit Bregio. vbi fuit:
vbi est: vbi erit et vbi nō est. Vbi fuit: qm̄
in ꝑctō: et ibi v̄z dolere. Hier. ij. Scito q̄
malū est et amarū religio te dñm deū tu
um. Vbi erit: q̄ in iudicio. et ideo dñm
mere. **ps.** Tu dicis cū tuis timent. Vbi
est: q̄ in miseria. et ideo v̄z gemere et eru
lescere. **ps.** Hec me: quicquid meus ꝑ
lōgatus est. Berni. Agnosce vbi es et in
gemisce. Vbi nō est: q̄ nō in loco ꝑprio
scz gloria ad quā ex sua creatōe fuerat
ordinatus. et ideo v̄z suspirare et illā cū
desiderio petere. **ps.** Unam ꝑetij a dño
hanc requirā vt inhabites in domo dñi
solus diebus vite mee. **C.** Secūdum est
oīis ꝑfessio. q̄ nōtat cum dī: Pater pec
caui in celū. i. corā angelis et sanctis dei
et corā te. i. corā te sciēte et vidēte. Quia
īgit ꝑpecaui corā te q̄ es iudex me⁹: mul
tum debeo erubescere et timere. Boet⁹.
Magna est vobis si dissimulare nō vul
tis iudicia necessitas ꝑbitatis: cuz oīa
agitis ante oculos iudicis cūcta cernē
tis. Quia ꝑpecaui corā angelis dei qui
sunt custodes mei: debeo multū dolere.
q̄ iquatus in me fuit eos ꝑrīstauit. **ysa.**
xxxij. Angeli pacis stebunt amare. Q:
ꝑpecaui corā sanctis et curia celesti qui
sunt meritis me nutriti: debeo multum
dolere et flere: q̄ ipsam nutriticē meaz cō
tristauit. Baruch. iij. Contristatis nutri
cem vestrā hierēm. **T.** Tertiu est satisfā
ctio. q̄ nōtat cum dī: Fac me sicut vnū
de mercenarijs tuis. Quasi dicat: para
tus suz amodo satisfācere spe mercedis

eternę. **B.** Est aut differētia iter forme
mercenarij et filiū. Seruus est qui solo
timore abstinet a ꝑctō. Mercenarius ē
q̄ intuitu mercedis feruit et cauet officij
sui. Filius est q̄ solo amore feruit et
tat offēsas. Ite igit ꝑrimo erat ser
ui: vñ ciuij. i. demoni adhērebat: et q̄
porcos pascebat. i. brutales mor⁹ satia
bat. sed postea factus mercenarius q̄
spe mercedis vite eternę deo voluit
uiure. Sed pater celestis eū sibi fecit
ad suā hereditatē eū recepit. Ecce quā
ta benignitas dei: q̄ ꝑccatorē de seruitu
tute diaboli extrahit: ipm tanq̄ mer
nariū spe mercedis eternę facit fieri
sibi: et eādem tanq̄ filiū ad eternā her
editatē eū recipit. **L. C.** Terno ponit
benigna dei receptio. Recepit enim
velociter: dulciter: honorabiliter et la
ter. **P.** Velociter qdē eū recepit. **Chrys.**
Et accurrens. **et.** Semp enīz deus ꝑmi
pius est in misera dō: tar dius in ꝑm
do. q̄ aut sit tar dius in puniēdo vñ
Bēn. iij. Lū audisset vocē dei deambul
tis in paradiſo ad aurā post meridiem
et. Ecce q̄ vadens ad puniēdū trans
gressione non currebat: sed deambul
bat. i. lento passu incedebat. Et nō
ipulsus ab aurā sz ꝑtra aurā. qm̄ ad
niendū vadit: sua misericordia sibi nō
stir. Et nō fuit ī meridiē statim. s. qm̄
ꝑpecauit: sed expectauit vsqz post meri
diēz. Vadēs verō ad misera dū vñ
currebat. Nā sicut dicit Chrys. Illud
homo ꝑtra naturā facit: pigre facit.
Vero deo est ꝑtra naturam suā ꝑm
ideo ad puniēdū est tar dius. Quia
cundū suā naturā est miseri semper
parcere: ideo ad parcedū et misera dū
ē ꝑmptus. **P.** Secdo recepit eū collū
q̄ nōtat cum dī: Cecidit sup collū
Facit deus ergā ꝑccatorē ad humili
dinē vulturis: q̄ primo cadauer a
videt: deinde adulat: postea scabit
eū. tādē sibi incorporat. Sic etiā dñs
facit: q̄ cū adhuc lōge eēt ex oculis
misericordie vidit. dein de accurrens
misericordie et virtutis ad eū voluit
Postea collū eius supinabit et iocū
tādē cū de osculās et recollās ipm
bi tanquā mēbrum suū incorporat

¶ Tercio recepit eū honorabiliter: q; se
est cū in dulcissima prima. i. in oīcētia quā
in baptismo induerat: sed p peccatū eā
pōderat. per pñiam vero eā recupera
rat. Sed q; nō sufficit habere in oīcētiā
nisi fiant bona opa. nō sufficit abstinē
tia a malo nisi fiat qd bonū ē. Ideo sub
dit. Et date annulū in manu eius. i. gra
tia opā dī. Sra enī dei est anulū siue
signaculū quo signat serui dei a seruis
diaboli. De quo signo dī. y. Tūc. y. Fir
mū fundamētū dei stat hūc signaculū
hoc. Cognouit dñs q sunt eius. Sed q;
in opando multa aduerfa incurrunt: iō
idolgent forti patiētia. Et hoc est qd dī.
Et calciamētū in pedes eius. Calciamē
ta enī pedes eius muniūt ptra duritiā
vici: Ideo significat pñtiā ptra aduer
sa. s. p Quarto ipm recepit gratiā.
Tū dicit: Adaducem⁹ & epulemur. In
pñtione enī pñtiā magnū est gau
diū. Iuxta illud Luce. xv. Baudiu ē an
gelus dei sup vno pñtōe pñtaz agēte cē.
Nam gaudet deus: angelū: & oēs sancti.
Ideo dī ysa. lv. In letitia egrediemini
foras de peccatis. & i pace deducemini. i.
ad pñtiā. Dñs. i. altitudo & sublimi
tas pñtiā: & collecti: id est altitudo age
lor canabūt corā vobis laudem. & om
nis lingua regionis: id est collectis om
nium sanctorū plaudēt manibus.

¶ Eodem sabbato secunde hebdo. xl.
Sermo secundus. 36

Rgli tu semp mecum es &
oīa mea tua sūt.
Quāvis ista vba dixerit pa
ter filio qui secū remanserāt
vīpim placere: pñt tñ cē verba virgīs
loquētis ad filiū & dicētis: Gli tu semp
mecū es cē. In gbus verbis tria notan
tur. Prīmū ē ex pte virgīnis mīna dile
ctionis vocat cū filiū dicēs: fili. p Scdm
ex pte xpi cū mīe indiuisibilis hitatio
cū subdit: Tu semp mecū es. ¶ Tertiū
ex pte virtutis oīum bonorū cōcātio:
cū subdit: Oīa mea tua sūt. A Cū
ca pñtiā notādū q bta virgo fuit vera
mīpñt: nō tñ vera mīf: s; ēt fuit studio
sa & pia mīf. ¶ Cū qd mī fuit: q; ma
teria carnis sibi dedit: pñtēte locū in
vtero sibi tribuit: & pñtēte nutrimentū

sibi ministravit. Ista enī tria faciūt ve
rā matrē. Sap. vij. In vtre mīris mee fi
guratus sum caro. ecce q; xps in vtero
locū pñtēte a matrē habuit. decē mē
sū tpe coagulatus suz in sanguine ex se
mine hoīs. ecce q; xps materia corpis a
virgine tota sūptit. & ideo dī: ex semine
hoīs. i. ex sanguine hoīs. Alij eīz hoīs
formant ex semine hoīum. xps vero ex
semine. i. sanguine hoīs. i. virgīs. Et se
quē: delectamēto somni pñtētis. ec
ce q; acceptū pñtētis nutrimentū quo in
vtero nutrēbat & delectabāt. ¶ Scdo
fuit sollicita & studiosa mīf. Adeo qd
studiosa fuit. q; sicut dicit Bern. omnia
opa misericordie circa pñtiā filij exhi
buit. Ip̄m eīm idumēto carnis induit.
ip̄m in hospitio vteri sui nō mētib⁹
tenuit. ip̄m lacte virgīneo nutrīuit & po
tauit. ip̄z p infantile eratē infirmū fouit.
ip̄m i carcere crucis positū visitauit. et
sepulture interfuit. ¶ Tercio fuit mī
pīa. Sōns eīz pietatis nouē mensib⁹ in
vtero suo habitauit: & iō tota pietate re
splēdit. B Ideo similit aurore: soli
& lune: armateq; aciei: & maris stelle.
Luce. v. Que ē ista q; pgre dī qñ auro
re pñt. pul. vt luna cle. vt sol ter. vt ca
aci. or. Assimilat enīz aurore: quia eius
misericordia omnibus ē necessaria. Si
cut enim aurora est media inter noctes
& diem: sic & ipsa ē mediatrix inter de
um & homines. Assimilat lune: q; eius
misericordia oīb⁹ ē vicinior. Sicut eīm
luna pte ceteris planetis: terre magis ē
vicina: sic & ipsa p ceteris scīs pñtōib⁹
ē magis pñtq. Assimilat soli: q; ei⁹ mī
sericordia oīb⁹ est cōior. Sicut eīz sol lu
cē suā & calorē oīb⁹ tribuit: sic & ipsa lu
cē & calorē ei⁹ misericordie oīb⁹ expē
dit. Assimilat armate aciei: q; ei⁹ mīse
ricordia oīb⁹ ē potētor. Quia ip̄a ho
stēs. i. demones conterit & expellit & eis
terribilis exīstī. Nihilomin⁹ assimilat
stelle maris: q; ei⁹ misericordia ē oīb⁹
diuturnior. Sicut eīz ceteris stellis occi
dētib⁹ stella maris nō occidit: sic ceteris
scīs nō exaudīētib⁹ maria tñ nō dērit. L
¶ Scdo ponit ex pte xpi indiuisibilis cū
mīe habitatio: cū dī: Tu semp mecū es.
Ipsa eīz semp cū mīe fuit i triplici statu

fuo. s. dū eēt in matris utero: dū uiueret in mūdo: dū recessit de mūdo. Nā dū eēt in utero matris ipsaz scificauit. dū uiueret in mūdo ipsaz ab oī pctō cōseruauit. dū recessit de mūdo ipsaz gloriofāz totā z luminosā fecit. **B.** p̄ Prio igit ipsaz scificauit. Tres qdē sunt pceptōes z natiuitates. p̄ Una quā qdē pctō concipit z sine pctō nascit. Et hoc mō non est pceptus z natus sine pctō nisi solus xps q fuit pceptus z natus sine pctō. p̄ Alia est quā qdē pctō concipit z cum pctō nascit. z ista est pceptio nra z natiuitas nostra: qdē pctō concipimur z cum pctō nascimur. p̄ Alia est media quā qdē cum pctō concipit z sine pctō nascit. Et secundū Berni. talis fuit pceptio z natiuitas brē virginis. Sūt enim ut asserit in epla ad canonicos lugdun. cū pctō originali cōcepta z sine pctō nata: qdē a spū scō fuit scificata z ab omni pctō mūdata. Et iō scōz Berni. fuit ante scā qdē nata. Ista triplex differentia tagit Job. iij. ubi loquitur de nocte originalis culpe dicēs: Percat dies in quā natus suz: z nox in quā dictū ē pceptus est hō. Et sequitur: Obtenebrent stelle caligine eius. expectet lucē z nō videat: nec ortū surgentis auroz. Ecce qdē hīc noiat lucē: auroz: z stellas. Per soles xps: per auroz virgo maria. p̄ stellas ceteri sancti stelligunt. Nox igit originalis culpe non uidit xpm nec quātū ad pceptū nec quātū ad ortū. Ideo dicit: Expectet lucem z nō videat. Auroz. i. virginē beatā uidit quātū ad pceptū: sed nō uidit quātū ad ortū. Et ideo dicit: Nec ortum surgētis auroz. Stellas aut. i. viros scōs ipsa nox originalis pceptū scificatē uidit z in pceptu z in ortu. Et ideo ex toto obtenebrati sunt z hnt tenebrosus pceptū z tenebrosus ortū. iō dī: Obtenebrent stelle caligine ei. p̄ Scō fuit secū dū uiueret in mūdo: qdē ipsaz ab oī pctō pseruauit. Sūt enīz ut pulchre deducit scūs thomas tertia pte q. xlvj. ar. iij. sine pctō mortali: originalēz veniali. Rari sūt q sibi caueāt a pctō mortali. rariorē q sibi caueāt a veniali. rarissimi q nascunt sine originali. Iō dī rarissimi: q nō fuerūt nisi tres i vere ri z nouo testamēto. s. Xps: Hieremias:

z Joānes baptista. De beatā virginē dī Lanf. iij. Tota pulchra es amāta z ma. nō est in te. Ipsa eis fuit pulchra: qdē ab oī peccato mortali penitus elongata. Ipsa fuit tota pulchra: qdē in carne z dū ab oī originali aliena. Ipsa fuit sineracula: quia ab oī veniali immūne esset. p̄ Tercio fuit secū qdē exiuit de mūdo. qdē ipsaz totā gloriofāz z luminosāz fecit. Hec ē illa mulier de q dī Epōc. xij. dī her amicta sole z luna sub pedibz eius z in capite ei corona stellarū duodecim z in utero hnt zē. E Ipsa enīz ē luminosa a pte supiori: qdē hnt coronā stellarū in capite. Duodecim stelle sūt duodecim ordines. s. nouē ordines angelorum: tres hominū. s. maritū p̄ p̄fessorē: z virgīnū. ut oēs eā coronati: qdē exornati. Et luminosa a pte inferiori. ideo dī: Et luna sub pedibus eius. i. significat corpē. Et luminosa ex pte inferiori: qdē in utero habuit: z tota luminosa remisit. p̄ Tercio ponit ex pte matris z filij bonitatem oīum cōcōratio. iō dī: Oīa mea tua sunt. Oīa eis q fuerūt filij: fuerūt z matris. z eōuerso. Filius filia habuit. s. carnem aīaz z diuinitatē. Et ista fuerunt virgīna s. caro p generationē. aīa p amorē. diuinitas p fructiōē. Lanf. vlti. Quē ē ista que ascē. de deserto deli. afflū. z inuicta sup dilectū suū. Caro xpi z virgīno fuit terra. sed nō terra ortus: sed desertū: qdē ab oī humore pceptū scificatē fuit arida z pulchritudo vng apta fuit. Et tō ambo i deserto fuerūt habitatores: qdē carnē clausas z itegram habuerūt. Sūt ē afflūa delitū in quātū delectabāt in p̄cepta tōē z fructū delectatis. Sūt ē sup dilectū inuicta: quātū ipsa eius aīa p amorē fuit mūcta. Oīa ē q fuerūt in matre fuerūt filij. i. a filio. s. eius humilitas: virginitas: z scūditas. Cū filio qdē habuit humilitatē suā: que tāta fuit qdē de lo ad se traxit. Lanf. i. Lū eēt rex in acubitu suo. i. in sinu p̄p̄is. nar dī: mō de dī o dōrē suū. Nar dī ē herba p̄p̄is z o dōrē suū. significat humilitatē marie

ad cuius odore xps in eius vteru venit. Iste est vnicomis q a nemie capi potest nisi a puella dñi in sinu eius caput recli nar. Seco a filio habuit virginitatez sua que rata fuit q et alioz corda pene trahat e oēs mot⁹ piauos extinguebat. Un⁹ vñs pulcherrima fuerit: a nullo tñ vñs potuit pcupisc. ex eo q et⁹ puritas penetrabat oia corda & ea reddebat casta. Id assimilat myrrhe & cedro. Sicut enim odor myrrhe expellit vermes: cedrus expellit serpētes: sic eius puritas expellebat de cordib⁹ alioz oēs motus brutales. Terto a filio habuit fecunditate que rata fuit q matrē feci davit & totū mūdū satisfaci recreauit & recōcellauit. Sūt enī tāq arbor fecundatū nobis iñ fructum attulit. De quo ē: Luc. i. Bñdicit⁹ fruct⁹ vētris tui. Cuius odor patrē recōcellauit: vt possit dī cere Bñ. xxvij. Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni. Cui⁹ sapor totū mūdū delectauit. Eccl. ix. Breuis ē i volatilib⁹ aplice iñitū dulcoris bz fructus eius. Luc⁹ color. i. spēs & visus faciei britū dñi ne facit. Joā. xvij. Hec est vīta eterna vt cognoscat se solū vēr deū. 37.

C Dñica. iij. q dragefime Sermo pñ⁹. Iesus eiciens demoniū & illud erat mutus. Luc. xi. Quia diabolus in isto tpe q dragefimalima glis exercet conatus sue tērationis. ideo ecclia in duabus officiis pcedētib⁹ & i ista tēratione suas admonet cē cauēdas. Al⁹ ex enīz quos tērat quattuor sūt genera. C Quosdā enim tērat s nequaquē superat. Isti significāt p tērationem xpi. Alios tērat & vīfat & per diuersa vīta verat. Isti significāt per filiā mulieris chananee. Unde dī Abat. xv. Filia mea male a demonio verat. C Alios tērat & superat: sed tñ postmodū per ptri tione expellit. Isti significāt p istuz demoniacū qui curat⁹ fuit. Alios tērat & superat sed postmodū fugat: sed rā dñm postmodū ad eos redit. Isti significāt per hoc qd dicit. cū iñm dñs spiritus extierit ab hoīe &c. Iste autē demoniacus nō tñ mutus erat sed etia cec⁹: vt dī Abat. xij. & ideo p cū pētoz signifi-

cat. B C Circa ei⁹ curationē xps offēdit: suā potētia: sapiētia: & bonitatem. C Primo qdē triplex opus magne potētie circa eū offēdit. C Primū est: qd de moniū ab eo expulit. Pētoz cū i domū cordis sui demoniū pducit: sed & chaltus tanq malū pēsonariū de domo expellit. C In tribus enīz casib⁹ qs de domo pducta pōt expelli. P⁹mo qdem qñ pēsonē nō soluit. deus eiz dedit tōmūtria de qb⁹ vult pēsonē hīe. s. corpus: aīa: & res tpales. nā de corpe regit se iūmū. de aīa regit oīdēs. de reb⁹ regit elemosynas. Diabolus autē pbi bet ieiuniū qd sibi venenū. Bicit enim Amb. q spūm dñs ieiunū ē serpētū venenū. p qd dñs itelligit: q venenū serpētū i fernali ē ieiuniū. Prohibet oīdēs: q sūt iēdū ei. Thob. vi. Lordis ei⁹ paritula sup carbonēs penas. sum⁹ elus extirpat omne genus demonioz. sum⁹ est oratio que qñ extit a corde inflamato p amorē fugat oēm demonē. Prohibet elemosynas: q sibi sunt tuculū. vñ dī de elemosyna Eccl. xxix. Sup scuti potētis & sup lancea aduersus inimicū tuūz pugnabit. Seco pōt qs expelli de domo pducta qñ in piauū vñm ea vertit. diabolus eiz cor tōis in pñbulū. puerit dī ibi ponit iñm dñtias oīz pētoz. Bicitur Apoc. xvij. Facta est babilon habitatio demonioz: quo ad pētm aīa ritte: q auaritia est simulacrorum seruus: vt dī Loll. iij. Et custodia oīs spīritus iūmū. quo ad peccatū luxurie. & custodia omnis volucris iūmū. de quo ad peccatū superbie. C Terto de domo cōducta expellit quis potēti qñ dñs eius caret habitatione & eam vult habere. B In aīa sunt tres domus in quib⁹ dñs habitare vult. s. memoria: itelligētia: & voluntas. & iō diabolus merito dī expellit. In domo qdē memorie vult habitare p suum bñficiūm recordatio nē. ps. Admor fui dñm antiquoz meorum in om. o. tu. &c. In domo itelligen- tie vult habitare p peccatoz nostroz cōtinuā meditatioz. ysa. xxxvij. Recogitabo tibi oēs ānos meos i amaritudine aīe mee. In domo voluntatis vult habitare p sui pñmū dilectionē. Un⁹ postq

dn̄s dixit Jo. iij. Siquis diligit me ser-
monē meū seruauit. Et subdit. et ad eūz ve-
niemus et mansione apud eūz faciemus.
Et C Scdm opus potērie fuit quando
muto loqllā reseruit. Is pēdō qñcūq; lo-
quat. tñ mutus ē. C Deus enim dedit
homini lingua ad tria officia. s. vt deū
laudet. vt p̄ximū hēdificet. se d p̄ctis
suis accuset. sed peccator ē mutus: quia
deus nō laudat sed blasphemāt. Rom.
ij. Nōmē enim dei per vōs blasphemāt
inter gentes. vnde ppheta: oēs creatu-
ras ad deū laudādū inuitat. inter ce-
teras dracones: infernū: serpentes di-
cens: laudate dominū de terra: draco-
nes et oēs abyssi. Itēz serpētes et v. pē-
nusquā aut inuitat superbos auaros et
luxoriosos: qñ tales nō laudat dñm sed
blasphemāt. ex quo videt q peccatores
sunt peiores draconibus: serpētibus: et
inferno. C Secūdo pēdō ē mutus: quia
p̄ximū nō edificat sed scādalizat. Ec-
cli. xxvij. Lingua tertia multos cōmo-
uit et disperxit eos de gente in gentem.
C Prima lingua est diuina seu angelica:
que ē perfectōz cuius est loqui ea q
sunt ad deū laudē et edificationē p̄ximī.
Eccli. li. Bedit m̄st̄ dñs linguam meā
et in ipsa laudabo eum. C Secūda lin-
gua est humana: que est lingua imperfe-
ctorū cuius est loqui de mundo et de
his que requirit necessitas humana. i.
Jo. iij. Ip̄si de mundo sunt et ideo de
mundo loquūt̄ et mundus eos audit.
C Tertia lingua est diabólica: et ista lin-
gua est p̄uersorū hominū cuius ē de-
trahere et mēdaciū dicere. Jo. vij. Lū lo-
quitur mēdaciū ex p̄p̄is loquit̄. Qui
iḡ deū laudat et p̄ximū hēdificat. ille lo-
quitur p̄ima lingua. i. angelica siue di-
uina. qui secularia negocia pertrahat.
ille loquitur lingua secūda. i. humana: q
p̄ximū scādalizat. ille loq̄ lingua ter-
tia. s. diabólica. C Tertiū peccator
ē mutus quia d suis peccatis se in cōfes-
sione sua non accusat: cū tamē dicatur
Prouer. xviij. Iustus in principio ser-
monis accusator ē sui. Peccator elz h̄z
p̄ncipiū. s. malā cognitionem. habet et
mediū. s. malū cōsensum. h̄z et finē. s. ma-
lum opus. nō tñ mediū. s. malū cōsensum

sed et p̄ncipiū. s. malās cogitatio-
nes et delectatōes. C Tertium opus po-
tērie fuit: qñ sibi lumen restituit. Inq̄
ē aut q peccator ē illuminatus quā-
videt ante et retro: a dextris et a sinistris
sicut dī de sanctis animalibus. Apoc.
iij. q̄ plena erat oculis ante et retro
circuitū. Ille videt retro: qui cōsidērat
peccata sua et h̄z in de dolorē. Ille videt
ante: qui cōsidērat dei iudiciū et idē
timorē. Ille videt a dextris: qui cōsi-
derat mundi p̄spera et h̄z sint vana et
ea non allicitur per amorē. Ille videt
a sinistris: qui cōsidērat a diuersa q̄
breuia et inde non frangitur per
rationem. C Secūdo x̄ps ostendit
am sapiētiā in calūniatorz cōsuetudinē.
dicebant enim x̄pm expellere dētem-
in beelzebub p̄ncipe demoniorz. x̄ps
ostendit per quattuor rationes. p̄-
mā ē vera que dicebant. C Prima allū-
a pte demoniorz: et talis ē. si enim in
quo regno aliqua diuinitas ois: oportet
q ad nihilū redigat. si ergo demonia
mutuo se expellerēt sibi inuicē cōtra-
eēt. et iō tam ad nihilū redacti eissent
in maloz cordibus nō regnaret q̄
mē vcz nō ē iūmo regnāt: iō diuini
sūt. ista rō adiūuat p hoc qd vīc h̄t. La-
cordia parue res crescūt. discordia ma-
xime dilabūt. C Scda rō sumit ex parte
iudeoz et aploz. et est talis sūz velle
i. apostoli mei de vobis p̄genit̄ expel-
lunt demones virtute nois mei. velle
vestri. i. ex ore velle vestri expellunt demo-
nes virtute exorcismi. si igit illoz ac-
tionē deo attributis: meam quoq; illis
attribuere deo debetis. ista ratio ad-
iūuat per illō qd dī in h̄st. scolastica p
Salomon fecit quosdam exorcismos
quos exorcisse iudeoz demones expel-
lebat. C Tertia rō sumit ex parte ip̄s
ip̄s diaboli. et est talis. diabolis in
fortis mundū tāq̄z castrū suū pas-
sice possidebat. sed ego fortior ip̄m
et ligauit. ex quo igit ego sum fortior et
sum vici et ligatū tenco et? auxilio nō
indigeo. ista rō adiūuat per illud qd
dī. j. Ps. ij. A quo quis sup̄atus ē
et seru? ē. C Quarta rō sumit ex parte
x̄pi et ip̄oz demonūz. et est talis. ego cū

bolus hémis pñrari volutatē: q̄ qui n̄
ē in cōtra me ē. ego enim volo omne
bonū: ille oē malū. ego hūilitatē: ille su
perbiā. hēmus eim cōtrariā opationē:
q̄ qui nō colligit meci: disp̄git. ego eiz
colligo oēs ad fidelit̄ veritatē. ille disper
git per erroē. ego colligo ad virtutes
ille disp̄git ad vitia. Ista rō a distuatur
p̄ illd qd̄ dī. I. Cor. vi. Que cōfēctio xpi
ad beliauit que societas lucis ad tene
bras. Tercio ostendit xps suā bonita
tem: hoc in sua benigna amonitōne
qua nos amonet vt recidim̄ caucam.
ei dicit: cū inuidus sp̄s exierit ab ho
mine: pōt intelligi de iu deis vt sit sen
sus. vos dicitis q̄ ego eicio demonia i
p̄ncipe demonior. Iē ego possem dicē
de vobis q̄ pilus. s. ante legem hēbātis
vni demonē qui vos faciebat idolatra
res nō habetis septē. i. oēs: q̄ per se
preharium numerū vniuersitas designa
tur. i. vobis suadent vt me debeat
tis occidē. Vel pōt intelligi de recidiuā
tibus vt sit sensus. quāvis diabolū vi
cerim et ligauerim tñ nullus de se confi
det qm̄ qñ ab alio expellit vadit ad p̄
secos: et inueniēs eos sine humore vi
nouum reddit ad p̄mos assumēs oēs
modos tētādī tam nequiter eos tētāt q̄
sepe eos vincit et supat.

Eadem dñica tertia quadagesime.
Sermo scēdus.

38

In beelzebub p̄nci
pe de
moniorz ejicit demonia. Ju
dei miracula xpi deprauiabāt
et ea p̄ncipi demoniorz attribuebant
quē beelzebub appellabant. Idolum
cūm qd̄ fecerāt derisōis causa: appel
labāt beelzebub qd̄ sonat vir muscay
p̄p̄ fœdes sanguinis imolatici quē mu
scæ sequēbātur. In isto idolo p̄ncipem
demoniorz iudei asserēbant habitare: et
in ali p̄ncipe xpm̄ miracula sua facere
dicebāt. ex hoc ergo vi q̄ inter d̄mones
sunt aliq̄ p̄ncipes. Vidēmus igi q̄
sunt p̄ncipes et quat̄ expellāt. A. Lir
ca p̄mū notādū q̄ inter demones sunt
quattuor: p̄ncipes qui sp̄alibus vītīs
dñat: siue p̄ncipant. C. Unus ē q̄ p̄st
sup̄bie et vocatur lucifer: de quo dī p̄sa.

xlii. Quō cecidisti de celo lucifer. Ite
multos subditos hz quibus p̄ncipat.
Job. xli. Ip̄e ē rex sup̄ oēs filios sup̄bie.
C. Alius ē qui p̄est luxurie et vocatur
asmodeus. De quo habet Thobie. iij.
Qui interfecit septē viros sarr̄. Odit
enim legitīmū m̄moniu et diligit adū
tertiū. et ideo p̄ hūc modū volebat illam
puellā in adulteriū ducere. vt. i. post q̄
nō poterat legitīmū m̄monio vīt: co
geret ad fornicationē labi: et iste multos
hz subditos quibus p̄ncipatur. Quia
sicut dicitur. i. Joā. v. Lotus mūdus in
maligno positus est. i. in maligno igne
concupiscētie. Tercius est qui p̄est
auaritiē: et vocat māmona. Mat. vi. Nō
potestis deo seruire et māmonē. Est aut̄
māmona vt dicit glo. nomen demonis
qui p̄est diuitijs. nō q̄ in eis potesta
te sint: sed q̄ eis vīt ad decipiendum.
Et iste multos habet subditos quibus
p̄ncipatur. Iuxta illd̄ Hiēre. vi. A ma
iore vsq̄ ad minore oēs auaritie su d̄r.
C. Quartus est qui p̄est in mūdīs co
gitationibus et odijs et rācoribus et ma
lis volūtātibz. et vocat beelzebub. i. vir
muscay. Immittit enim muscas. i. cogi
tationes inmundas que dicuntur mu
scæ: quia ad animam sepe volant et sp̄as
molestant atq̄ cōmaculant. Ite habet
multos subditos quibus p̄ncipat: q̄
sicut dicit Prover. xx. Quis pōt dicere
mundū est cor meū: purus sum a pecca
to. B. C. Viso qui sunt isti p̄ncipes:
vidēmus qualiter expellantur. Circa
qd̄ sciēdū q̄ diabolus ē serpens: vt habe
tur Gen. iii. Serpens aut̄ malus p̄ quat
tuor expellit. C. Primo per odorē vince
florētis: q̄ natura illū odorē odit et ip̄
sum fugit. C. Scdo per spūū hominis
ieiunātis. Dicit enim Amb. in examerō.
q̄ tāta est vis ieiunij vt molat serpens
si gustauerit spūū hominis ieiunātis.
Tercio per deuotionē hominis. Nā sicut
dī in hystoria scolastica. Serpens i tōicū
vestri nū iūlit: nudū fugit. Et rō assigna
tur ibidē. Quia q̄ deus posuit inimi
citiās inter serpētē et mulierē et semē ei
tūc hō erat nudus: et iō nāliter fugit in
minē nudū tāquā inimicū. C. Quarto
p̄ carmina incantatoris. Vñ qñ incantat

ec 3

se sentit vna aure in terra figit: et alia en-
cauda claudit ne vocē incitatoris audi-
at. ps. Sicut aspēdis sur de et obturatis
aures suas. Cuius igit dmon. s. lu-
cifer qui pēst supbie expellit p odo: ē vi-
nec floretis. i. p vcrā humilitatē cordis.
Humilitas enīz itatū ē odorifera: qd ei⁹
odor: deū trahit. demonē expellit: et oīa
eius tētāmēta pstringit. Trahit qdē deū
Sicut pz in bēa virgine que traxit ad
se deū sua humilitate. Lān. i. Lū esz rex
in accubitu suo nar dus mea deduxit odo-
rem suū. Est aut nar dus humilis et odo-
rifera herba: et signat humilitatē virgi-
nis: cuius odor in celū ascedit et pz ad
se descendere fecit. Iste etiaz odor demo-
nes expellit. Unde legē de beato anto-
nio qd diabolus dixit ei: si tu vigilas:
ego formū non capio. si tu ieiunas: ego
cibum non sumo. si tu diuitias cōdēns:
ego terrenū nihil possideo. vñū solum i-
te est quod expellit me. s. sola humilitas
tua. Iste etiam odor omnia tentamen-
ta diaboli frangit. Unde legē in vītis
patrum: qd quidam sanctus vidit totūz
mūdū laqueis plenū. Ipse vero suspi-
rans clamauit. O vñe quis istos laque-
os euadet: Et respōsum ē: et humilitas.
Cēcū dus demon ē alio deus qui est
pater luxurie: iste expellit p spūū ho-
minis ieiunātis. i. per ieiunū et mortifi-
cationem carnalis. Mat. ix. Hoc gen⁹ de-
monio: um in nullo pōt exire nisi in ie-
iunio et orōe. Taliter se mortificabat q
dicebat. i. Lox. ix. Ego enim sic pugno
non quasi aerē verberās: sed castigo cor-
pus meū et in seruitutē redigo: L Qui-
dam enim sunt qui se ipsos macerāt so-
lum volūtate: sicut pcrastinantes q p-
ponunt in futuro tñ pñiam agere: sed
illud incertū ē. Contra quos dicit apo-
stolus. Sic curro nō quasi in incertum
futura enim sunt incerta. Eccl. ix. Om-
nia in futurū seruant incerta. Alij autē
sunt qui istā macerationē hñt in ore: sic
sunt simulatores et verbosi pdicatores et
hypocrite. Quidā enim se dicūt graue
pñiam facē et nullā faciūt. Alij graues
pñias pdicant et in ducūt et ipi modicas
facere nolūt. Iuxta illud Mat. xxiii. Al-
ligant enim onera graua et ipotabilia

et ipotūt in humeros hominū: digito autē
mouere nolunt. Isti tota die sermones
suis aerē verberāt: vox aeris ē tenuis
simus ict⁹. Et ptra hos dicit apls. Pu-
gno nō quasi aerē vberās. Alij sunt vñ
penitētes qui corpus suū castigāt: ipi
ieiunij disciplinādo et refrenāt et q
cupiscētias extinguēdo. Ideo subdi.
Sed castigo corpus meū et in seruitutē
redigo. Tertius demon est qui pua-
uarit. Et iste expellit per deuotiō-
nem. i. p abiectionē rerū tpaliū. Ista ē
fit aliqñ totali. Iuxta illud Mat. xxi.
Si vis pfect⁹ ēē vade et vnde oīa q hōet
da paupibus. Aliqñ fit pcculariter. Iux-
ta illud Luce. xi. Qd supst date clo-
mosynā et. i. de his que vobis supstant.
Aliqñ nullo mō fit: sicut pz in auaritia
nihil dare volunt. Job. xx. Nā remittit
de cibo eius: et ppter ea nihil remittit
de bonis illius. Eccl. xi. Nūc mādūcabo
de bonis meis solus. et nescit q ipi p-
reat et oīa relinquat alijs. Illos igit q
nullo mō volūt se de bonis suis demo-
nē dare nec aliqd paupibus tribuere sed
volūt ēē diuitijs sarchnari: diabolus in
pēs. isfernalis inuadit. i. Timo. vi. Qui
volūt diuites fieri cecidit et tētatōes dia-
boli. Illos aut qui totali se deuotiōne
qui oīa mūdāna drelinquit: et illos qui
pcculariter. i. qui de sua abundātia do-
mosynas faciūt diabolus fugit. Elemo-
syna enīz expellit pccm: expellit diabolu-
m. Eccl. iij. Ignē ardentē extinguit q
et elemosyna resistit pccō. Expellit etiaz
diabolu i morte: qd qñ aīaz plenā opō-
misericordie iuenit: ab ea psumus reco-
dit: sic pz i scō martio. Expellit p mō-
tē: qd ē scūtū et lācea ptra eū. Vñ de clo-
mosyna Eccl. xxviii. Sup scūtū potētis
et lācea aduersus inimicū tuūz pugna.
Quar⁹ demō. s. beelzebub q iterū
tur vir muscar: expellit p icatationē
pccationē. Sic aut musca sup carbonē
mortuos residēt: super tepidos volūt
ignitos aut fugiūt: sic male cogitantes
seu tētatōes residēt sup corda in st am-
re frigidā: volūtāt sup tepidā. s. fugiūt
corda in dei amore isfāmata. Iste autē
mon expellit vt dicitū ē p icatationē.
Iucatatores dei sunt ipi sacerdotēs

serpente infernale incatāt: qñ sup caput
pforis absolutiōes faciūt. Et qñ diabo-
lus sic se videt p cōfessiōes expellit: iō ip-
sam p cōfessiōes nitit īpedire ad siliū dē-
nē lupi qñ capite ouē. i. hōiē p pedē:
s; dimittit īpīm ire ad ecclīaz. nec p au-
remis dimittit cū ire ad p dīcatōes. nec
p manus: s; dimittit cū extēdē manum
ad paupēm: s; caput īpīm p gulā ne pos-
sit p cōfessiōē emittē. Aug. Nec eīz diabo-
lo acriter dolores īfīgim⁹ qñ cū pla-
gas pcorū nō op pntēdo e penitēdo sa-
uimus.

Seria scōa tertie hebdo. xl. Sermo
pūmus. 39

Quanta audiuius fa-
cta in caphar-
naū: fac e hic ī patria tua.
Luc. iij. Ad itelligēdam
hystoriam illius euāgeli notādū q cōpa-
trioe xpi illi. s. de nazareth vbi xps fu-
it nutritus: pcept⁹ e querat⁹ īpīm despi-
ciebāt īpīm nō credebāt: s; sibi inuide-
bāt. Despiciebāt qdē xpm pp genus ih-
mū qñ nōuerāt. e qñ apud se nutritū e p-
etātū ipa p cōfessiōē viderāt: z nō credebāt
miracula que de ipō referēbant. Un dē
Mar. vi. Abijt iesus in pīam suā z di-
cebant. Un hūc hec oīa e que ē sapien-
tia que data ē illis: virtutes tales que p
manus eius efficiūt. Nōne iste ē fabri
filius e Marie: frater iacobi e ioseph e
iude e simonis. Nōne e sorores eius hic
nobiscum sunt. Ecce quāta despectio.
Et sequit. Et mirabāt iesus pp incredu-
litatem eorū. Ecce quāta incredulitas
e quāta incredulitatē: tāta hēbant etiāz
inuidiam. Quia sicut dicit Hiero. Pro-
prie naturālē ē cūus cūibus inuidere.
Quia igitur erant superbi: increduli: z
inuidi: ideo xps tot ibi miracula nō fe-
cit sicut fecit in capharnaū e ī alijs ter-
ris. Unde dicitur Mar. vi. Et nō pote-
rat ibi vllā virtutē facere. nisi q pau-
cos infirmos īpōstuit manibus curā-
re: z nō poterat. s. de iusticia sua: quia
illi indigni erant. Cum ergo quādā vi-
ce xps ī nazareth veniret: accesserūt ad
eū cōpatriote sui dicētes illud qd referet
hic Luc. quāta audiuius in caphar-
naū: fac e hic in pīa nra. quāta dicat.

Lū magis tenearis tuis cōpatriotis q
alienigenis: bñficia tua que alijs impe-
dis e miracula tua que alijs facis: debe-
res hic multo magis facē. Xps at respo-
dit eis: qñ si inter eos miracula nō fa-
ciebat hoc nō erat q. s. patriā despicit
quā sua natiuitate honorauerat. vel pp
hoc q ipotens ē: s; qñ ipi indigni erāt.
Tū ppter supbiā: qñ eū despiciebāt. Tū
ppter eorū incredulitatē: qñ in ipm nō
credebāt. Tū ppter eorū inuidiā: qñ sibi
inuidebāt. z iō ipm nō honorabāt: sed
īpīm despiciebāt: cū tñ alienigena īpīm
honorabāt. Et iō illis plura miracula fa-
ciebat q magis digni erant. Et hoc est
quod subdit. Amen dico vobis. qñ ne-
mo ppheta acceptus ē ī patriā sua. Ista
aut duo. s. qñ pphete aliqñ magis apud
extraneos q apud domesticos honora-
rentur. Et aliquādo pphete inter extra-
neos plures q inter domesticos virtu-
tes oparent: ostendit duplici exēplo he-
lye e helysei. qñ enim pphete in maiori
honore habebat apud extraneos q do-
mesticos ostendit exēplo helye: quia in
deis expellebat e cōtēnbat. a gētibz
aut honorabāt. Sicut p3: qñ cum multre
alie videt ī israel eēnt: e tñ nulla fuit vi-
gna cum recēpere nisi vidua apud fare-
ptam sy donie que eū honorifice recepit
q vero pphete inter extraneos aliqua-
do plura miracula faciebat qñ inter do-
mesticos ostēdit exēplo helyei pphete
qui multis leprosis in iudea existerētibz
nullus tñ mūdatus ē nisi naaman syr⁹.
Illi aut hoc audietes qñ scilz eos indi-
gnos reputaret inter quos miracula fa-
ceret: indignati sunt: z duxerunt eū vs-
q ad supercillium montis vt precipita-
rent eum. In hoc sicut dicit Beda. Pe-
iores sunt discipuli iudei magistro suo
diabolo. Ille enim ait. Mitte te deor-
sum. Isti vero de facto mittere conati
sunt: sed qñ dominus non elegerat mo-
ri per precipitum sed per crucis pati-
bulum. e quoniam nōdū venerat hora
mortis sue. ideo de manibus eorum exi-
uit. e sicut dicit Beda. e habetur in glo.
quod cum dominus de manibus eo-
rum lapsus de rupe descendisset: at-
que in ipsa rupe latere vellet: subi-

būto ad tactū dñice vestis saxū illud sub
terfugit: et ad instar cere resolutus: quē
dā sinū in quo dñicū corpus recipitur
effecit: tante quippe capacitatis quāte
spūm corpus excipit quātratis in quo
liniamēta et ruge vestis que a tergo dñi
fuerāt velut de manu sculptoris ipressa
seruant. In hoc igit euāgelio tangitur
duplex hystoria: scz de helya et helyseo.
¶ Circa hystoria helye instrumur circa
duo. s. vt mūda nos strepitus fugiam⁹,
et vt elemosynis insistamus. helyas q.
dem vt habet. iij. Reg. xvij. Ad pceptū
dñi mūdānos strepitus fugit et in soli
tudine habitauit: ibiqz dñs cum pauit:
mittēdo sibi per coarū mane et vespē pa
nem et carnē et de tonēte bibebat. deus
enim aiām que mūdānos strepitus fu
git: pascit. s. celesti refectōe pane et car
ne. Et In xpo quidē est duplex natu
ra. s. diuina et humana. Per panē intel
ligit diuinitas: que habet in se omne de
lectamētum. Sap. xvi. panē de celo pre
stitisti eis oē delectamētūz in se hntem.
Per carnē intelligit humanitas. aiām
igit que humanos strepitus vītat et in
terne quieti vacat deus pascit: pane et
carne refectōe eā in cōtemplatione di
uinitatis et humanitatis. B. C. Secūdo
notādum q. ista refectio hz in hoc mū
do iperfectionē: admixtionē et defectio
nem. C. Imperfectionē quidē hz: q. pfe
cte p̄solationes et refectioes in patris
sunt. i. Coz. xij. Ex pte cognoscimus et
ex pte pphetamus. Cū autē euenerit qd
perfectū est: euacuabit qd ex parte est.
Istud notat per hoc qd dicit q. helyas
pascēbat mane et vespere et non in meri
die. In mane quidē et vespere sūt lux et ca
lor: sed non in sua pfectione. in meridie
aut sunt in sua pfectione. Sācti igitur
viri pascunt in presenti vita in mane et
vespē: q. hnt lumen diuine cognitionis et
calorē diuini amoris: sed imperfecite.
In futuro aut pascunt in meridie: quia
tunc habēt plenā dē cognitionē et pfe
ctūz dē amorē. Ideo spōsa desiderat pa
sci in meridie dicens: Indica mihi vbi
pascas in meridie. C. Secūdo spūales re
fectiones sanctorū in p̄snti habēt admix
tionē: pure enim p̄solationes in patris

sunt. in p̄snti aut multum hnt de admix
tione cōtrarij siue a carne siue ab helle
siue a mūdo. istud significat per hoc q.
helyas hz haberet dñicatū cibū: habebat
in insipidū de tonēte potum. Ysa. lxi.
num tuū mixtū est aqua. Vini enī po
rum. i. p̄solatio pura ē in celo. scr. lxi.
bulatio in inferno: sed vinū mixtū dñi
solatio mixta est in mūdo. L. Istas
triplicem differentia tangit p̄phetas
cens: Calix in manu dñi vi. me. pleni
mix. et Tercio spūales p̄solationes san
ctorū in presenti habēt defectioes: q. so
pe ab eis subtrahunt ad tēpus. hoc no
tat per cibū helye quē deus subtrahit
ad tantā penuriā deuenit: q. vix bucl
lam panis et modicū aque habere p̄t
it. Sepe enim a sanctis viris p̄solati
ones spūales subtrahunt instantū q. vix
modicā possint habere. et hoc ideo facit
deus ne de illis gratijs supbiat et vt lan
uentius eas requirāt et cautius eas co
stodiant. C. Secūdo instrumur vt ele
mosynis insistamus. et per hoc q. vidua
modicā elemosynā dedit helie et multi
plicationē bonorū accepit. B. Qui em
dat bona tēporalia: deus dat sibi et tē
poralia ad sustentādūz: et corporalia ad
p̄solationē: et spūalia ad iustificatioes
et celestia ad glorificationē. Ysa. lix. s̄ri
ge esuriēt panem tuū. ecce dātio elemo
synaz. Sequitur sanitas tua citius oste
tur. hoc refert ad bona corporalia. et an
faciē tuam ibit iustitia tua. hoc refertur
ad bona spūalia. et gl̄ia dñi colliget te.
et hoc refert ad bona celestia. et eris q̄st
hortus irriguus cuius nō deficiēt aque.
hoc refert ad bona tpalia que sic adeo
elemosynaz largitione cōtinuantur vt
nunqz tibi deficiēt. Ex secunda hystoria
instrumur: vt nos in sanguine xpi ablu
mur. sicut etiam naaman in iordane se
pries fuit lorū et mūdatus. sic et nos in
sanguine xpi p deuotionē abluimur
a septē vitijs mortalibus mūdabimur.
ideo xps septies sanguinē suū fudit vt
a septē mortalibus peccatis mūdaret
nos. pmo in circūcisione p̄tra p̄ctm lau
zurie: que in pmo hōie in illo mēbro pul
lulabat. scdo in sudore p̄tra p̄ctm gula
ex gula enim sepe nascunt mali humo
res qu
pit p
Aug.
hum
humid
de pte
est acc
flagell
di cū
tur le
fortit
tas: vt
leone
nū p
fortit
di en
extēsi
manu
aptas
tas: vt
affric
mie su
p̄grit
tingu
et ad
p̄cto
C. Ea
gelim

res qui sanant per sudorem. tertio in capite propter peccatum superbie. nam sicut dicit Augustinus. Sub spinoso capite non decet melum fieri delicatum. non decet esse caput humile et membrum superbum. quarto in corde propter peccatum ire. nam secundu[m] Damianum. Ira est accensio sanguinis circa cor. quinto in flagellatione propter peccatum inuidie. inuidia enim sunt sicut canes mordaces. si igitur leo timeret quoniam canis flagellatur: multo fortius isti canes. id est peccatores alios mordaces et lacerantes timere debent: quoniam vident leonem. id est peccatum flagellatum. sexto in manibus propter peccatum avaritie. ostendit enim se liberalis in manibus. propter rationem: extensionem et apertionem. nam in cruce habuit manus extensas ut daret utiliter. habuit apertas: ut daret liberaliter. habuit proforatas: ut daret totaliter. septimo in pedibus afflictione propter peccatum accidie. pedes eius nunc sunt intellectus et affectus. qui sepe sunt pigri ad bonum. sed quoniam in christi sanguine lustrantur: nunc velociter currunt ad deum et ad omne bonum. ps. Ut intringatur pedes tuus in sanguine etc.

Cadit seria secunda tercie hebdomada quadragesima Sermo secundus. 40.

Multi leprosi erant in israel sub helyseo propheta et nemo illorum mundatus est nisi naaman syrus. Inter ceteros morbos: lepra est abhominabilior apud deum. Est enim morbus fetidus: sordidus: et contagiosus. in quantum est fetidus: significat peccatum luxurie. in quantum est sordidus: significat peccatum avaritie. in quantum est contagiosus: significat peccatum superbie. Leprosus autem in quantum est morbus fetidus: significat peccatum luxurie. que eo tam deo et hominibus fetet. Iohel. v. Locus truncus tumet in stercore suo. Greg. Iumentum propter transgredi in stercore: est carnalis homines in fetore luxurie vitam finire: tunc autem luxuriosus est fetidus quoniam est quadrumanus. Ioh. xi. Dicit iam fetet quadrumanus enim est. Et per primam enim dicitur est mala cogitatio et delectatio: tunc ad hoc non fetet. Per secundam dicitur est malus color: tunc ad hoc non fetet. Per tertiam dicitur est malum opus: tunc quoniam asus sit mortuus: in primo actu adhuc non fetet.

Quarta est mala consuetudo seu obstinatio: et tunc animus est mortuus et fetidus. Ista sunt quattuor scelera damasce. de quibus dicit amos. i. Super tribus scelertibus damasce. et super quattuor: non querta est ubi dicit Ezechiel. Primum peccatum est mala cogitare. secundum presentire. tertium opere implere. quartum non penitere. Et subdit ezechiel. quoniam in tribus prioribus peccat. si penitet: convertitur enim deus ad vulum clementie sue. Si vero non penitet: auertitur ab eo vultus clementie sue. et quoniam animus carnalis feret in vita per culpam: ideo ferebit in inferno per penam. B. Qui fetor causa bis in inferno a quattuor. Per primum a sententi loco: quoniam terra infernalis tota fetida est: quoniam omnium immunditiam sentina est: quoniam omnes immunditie post iudicium ab elementis et a rebus ceteris sepabuntur et in cloaca infernalis purgientur. Per secundum causabitur a fetenti phorito. demones enim quoniam sunt loci danatorum sunt valde fetidi. Ysa. xxxiii. Ascendet fetor eius: et ascendet purgatio eius. quoniam superbie. Per tertio causabitur a fetenti supplicio. quoniam fetet pena. id est sulphurea punitione. ps. Ignis sulphuris propter cellas propter calicis eorum etc. Per quarto causabitur a fetenti corpore suo. quoniam corpora danatorum fetida erunt. Ysa. xxxiii. De cadaueribus eorum ascendet fetor. C. Secundo lepra est morbus sordidus. et quantum ad hoc signat peccatum avaritie. avarus enim adeo sitit quod satiari non potest. est enim insatiabilis: omnibus rebus insatiabilis. nam sicut dicit Proverbia. xxx. Tritia sunt insatiabiles: in fernus: os vulvul: et terra: que nunquam saturabitur aqua. Ignis vero nunquam dicit sufficit. Infernus quoniam sit insatiabilis ex eo quod quotidie quoniam infinitas animas recipit saturari non potest. tamen venit ipse quoniam dicit sufficit. Iudicio enim extremo celebrato in fernus replebitur: et manus dei claudet: et tunc dicit sufficit: nolo plures. sic carnalis occupata l3 sit famelica et saturata non possit. tamen ipse venit quoniam dicit sufficit. quoniam enim homo senescit valde ita quod calor naturalis in eo deficit: tunc occupata dicit sufficit. sic terra sitiens quantum aqua absorbere desideret: tamen tempus venit quoniam dicit sufficit. quoniam enim est magna immunditia pluviarum ita quod aque super

abundat. tunc terra dicitur sufficere. Ignis autem insatiabilior est inferno. carnalis concupiscentia: sicut terra non cum dicitur sufficere quoniam est plenus lignis sicut dicitur inferno quoniam est plenus vanitatibus. nec dicitur sufficere per diuturnitatem temporis. sicut dicitur carnalis concupiscentia: quoniam si ligna essent perpetua. ignis esset perpetuus. nec dicitur sufficere per nimiam abundantiam lignorum: sicut dicitur terra sitiens prementia abundantiam pluviarum. imo ex hoc magis augetur. et ideo merito per ignem auaritia designatur. quoniam est insatiabilior inferno: concupiscentia carnalis: terra sitiet. **L. P.** Primum igitur auarus insatiabilior est quam infernus. quia infernus postquam plenus fuerit dicitur sufficere. auarus autem quanto magis plenus est tanto magis cupidus est. **Prover. xxvij.** Infernus et perditio nunquam replentur. **s. modo.** similiter oculi hominum insatiabiles. **Eccles. v.** Auarus non implebitur pecunia. **P.** Secundo auarus est insatiabilior quam concupiscentia carnalis que in homine senescit. Auaritia vero in homine senescit non senescit: sed amplius inuenescit. **Diogenes.** Cui cetera virtutes senescunt in homine senescente. sola auaritia inuenescit. **Tullius.** Auarus quid sibi velit non intelligit. quid cum absurdum est potest quomodo minime restat vie eo amplius vitare querere. **P.** Tercio auarus est insatiabilior quam terra sitiens que dicitur sufficere quoniam est magna inunda aqua. et quoniam ipsa que super abundantes per diuersa loca discurrunt. Auarus autem et si habet magnam abundantiam diuitiarum non tamen dicitur sufficere: si diuitie sue discurrant ad terras longinquantur diuersas nodinas. adhuc tamen non dicitur sufficere. sicut dicitur infernus quoniam est plenus vanitatibus. et sicut dicitur carnalis concupiscentia quoniam calor naturalis deficit in homine senescente. nec sicut dicitur terra sitiens quoniam habet abundantiam pluviarum. **s. sicut dicitur ignis non sufficit quantumcumque sit diuturnus.** postquam habet ligna supposita. sic dicitur carnalis concupiscentia. et sic ignis non dicitur sufficere quoniam habet magnam abundantiam lignorum. sic ignis auaritie non dicitur sufficere. nec in homine diuitiis pleno: nec in homine veterato: nec in homine suppleto. **Eccles. xxij.** Alia calida quasi ignis ardens non extinguitur do-

nec aliqua glutiat. **T.** Tercio leprosi inebus praeiosus. et per hunc modum figuratur supbia que est praeiosa iuxta illud. **Eccles. x.** Qui tetigerit picem coquinaabitur ab eis. et qui coicatur supbo in duet supbia. et assimilatur supbiae picis: quoniam picis est nigra et morte adheret. sic supbia aiam obsecrat. impedit ne veritas ad eam traseat. **Sages.** Tumor metus est obstaculum veritatis. et rate adheret. et alijs vitijs supbiae superari non potest. **s. Na inter vicia ipsa prima in accessu. continua in processu. et prima in recessu.** non solum autem supbia de omni peccatu mortale in se est coragiosissima. Sicut enim leprosus generat leprosum corporaliter: sic peccator generat peccatorem spiritualiter. **i. Cor. xv.** Comipit mores bonos colloquitur mala. Qui sanus cum sanis in sanitatem mutuo se confortat. qui vero leprosi statim cum leprosis magis ac magis se vitant et conuiscunt. de quo modo est curandum. **Qui vero sapiet stant cum leprosis vel e converso.** sapiet infirmatur a leprosis. leprosi autem multum adiuuantur a sanis: id non est periculum stare leprosis cum sanis. sed periculum sanis stare cum leprosis. Eodem modo quoque boni conuiscuntur a malis: immo se ad bonum puocant. alius alium ad patientiam et sic de alijs. **Prover. xxvij.** Ferrum ferro acuitur. et homo acuit faciem amici sui. **ps.** Cum sancto factus eris et. **Qui vero mali sunt cum malis mutuo ad malitiam se incitant.** **ps.** Dicitur eructat verbum et nox nocti indicat scientiam. Bonus enim qui est dicitur alteri dicitur. i. alteri bono bonum docuit. et nox. i. malus dicitur nocti. i. malo alteri mali doctrinam. et sic peiores efficiuntur. **Apoc. xxij.** Qui nocet nocet adhuc. et qui in sordibus est sordescat adhuc. Quando boni stant cum malis vel e converso non est periculum malis: sed vitium. quoniam meliorantur. Est autem periculum bonis qui sepe vitantur. **ps.** Cum pueris. puer. **Prover. ix.** qui cum sapientibus graditur sapienter. Amicus enim stultorum similis efficitur. id non dicitur omnes babylonios vt exirent medio populi sui. sed dicitur populum vt exiret de medio babylonios: quoniam populi dei in multis poterat perdesse babylonios

leptuime
ebri figurat
illis. Ecdia
maribz abet
upbia. z ali
figra z m
in obicun
eat. Bng
titatis. en
supantia
r viria ipia
pcellat. H
coragiolu
rat leptom
erat peccat
corupit me
Qñ famili
uo fe confis
profus mgs
pñt. de qu
ant stantem
sepe inficun
multa admi
lū stare lepo
mis stare d
cōdo domo
onū puoc
humilitat
de alijs. po
f. z hō aut
sancto scis
cum malis
cant. ps. Dñs
occt. indicat
ni est. osten
mū documē
nocti. Lando
peioce effu
cet nocet al
defcat adju
tis vel coo
vile. q. f. p
ñ domus. qu
puc. p. p. p.
f. sapiēs m
lis effluen
s vt exiret
t populo
nis. q. p. p.
t babylon

babylonij aut in nullo poterant pdesse
poplo di. dicere. li. Egre dūm in medio
babylonis poplis me? vt saluet vnusq;
q; aias sua ab ira furoris dñi: ne for
te mollescat cor vestru z ne timeatis au
ditu qui audit in terra. E Ex quibus
verbis ostēdit q; ille qui vitat malas so
cietates quartuor mala vitat. p. Primo
aie sue pditionē. iō postq; dixit: egre di
mini de medio babylonis. subdit. Ut
saluet vnusquisq; aiam suā: q; sepe bo
ni inter malos aias suas p dūt. p. Secū
do vitat diuinam in dēnationē quā se
p. securat q; iter malos hītant: iō sub
dit. Ab ira furoris dñi. Et. ij. Paralip.
xli. his qui oderūt dñm amicitia iuge
bātis. cūcirco q; dñm timebātis. Ter
tio vitat mētis enervationē: q; sepe bo
ni habitates cum malis a rigore virtu
tū mollescunt. iō subdit. ne forte molle
scat cor vestru. p. Quarto vitat diaboli
cū tērationes: q; sepe diabolus p malos
querit bonos. iō subdit. ne timeatis au
ditu q; audit in terra. Nō auditus est
diabolica tēratio seu suggestio. q; sepe
diabolus infestat bonos vt possit eos
conspicere p malos.

¶ Seria tertia tertie hebde. Sermo pñ.
mus.

Gius vade z corripe eū inter te z
ipm solū. Bar. xviij. Dñs no
her aliqñ ostēdebat miracula sue pote
tatis vt malos puerteret. aliqñ exhibe
bat exēpla sue scitatis vt bonos ad me
lora alliceret. Aliqñ dabat sue verita
tis documēta vt oēs ad salutē traheret
ēstruētis: p; in pñti euāgelio vbi po
nit gñq; verissima documēta. p. Pñmū
documētū ē p qd ostēdit quāli fraterna
conceptio sit fida. cū dicit. Si peccau
erit te frater tuus. ite solo sciet: vel i
te. i. cōtra te iustitias z pumelias irro
gādo. vel in te. i. ptra te malo. f. exēplo
corripēdo. vade z corripe eū iter te z ipz
solū. A. Vbi notat q; nō oēs equalit
er tōdē mō sunt corripēdi. Quidā autem
corripēdi sunt cū amore: sicut humiles
et mansueti. qui si aliqñ offendūt cōtinuo
recognoscunt. z iste modus intelligit

cū dī inter te z ipm solū. i. dulciter z
secrete. tales enī aliquādo emēdantur
lent amonitōe. Aliq; pñ dētem virum
z corrigi paratū breuiter amonitūle sus
ficiat. imo aliquādo supioris respectōe.
Almb. sup ps. Iusti aspect? pfectioribus
letitia ē. impfectioribus vero correp
tio nis amonitio. quidā vero corripēdi sūt
cū rōe sicut astuti. iste modus tangit cū
dī. Si ar te hī audierit: adhibe tecū vñ
vel duos: vt in ore duoz vel triū testiu
stet oē verbu. Multi enim sunt astuti q;
peccata sua abscondūt z defendūt nec se
corrigere volūt. Delatus aut vel iudex
dī ē astutus cū astutus: z debet eos cor
rigere per testes z per oēs alios modos
quibus pōt. Istū modū seruauit Dñi.
el cōtra senes z astutos quos rōnabilis
z astute conuicit. vt legitur Dan. xiiij.
Alij sunt coercenti cū timore: sicut su
perbi z psumptuosi. iste modus tangit
cū dī: q; si non audierit te: dic ecclesie. i.
plaro eccleie ad quē spectat duos z p
sumptuosos castigariōibus subijcere z
penis z flagellatiōibus coercere. Talis
enī plarus z iudex dī ē ille qui possit li
perbos compellere z domare. Eccl. vij.
Noli querere fieri iudex: nisi valeas vir
tute irrumperē iniquitates. ne forte ex
timeas facie potentis z ponas scanda
lum in agilitate tua. iō dī Timo. ij. ar
gue cū omni impio. Alij sunt coercenti
vel abijcēdi cū rubore sicut obstinati: q;
debēt ab ecclesia pscindī z excoīcari. iste
modus tangit cū dī si ecclesia nō au
dit rōi tibi sicut ethnicus. i. gentilis z pu
blicanus. i. cū eis tāquam excoīcatis nō
cōices. Pharisei enim cum istis duob;
generibus hominū non cōicabāt. i. cū
gentilibus. iuxta illud Joā. iij. Nō eim
contant iudei samaritānis. nec cū pu
blicanis z peccatoribus vñ dī. Bar. ij.
quare cum publicanis manduca z bi
bit magister vester. Isti igit sunt ab ec
clesia excoīcandi. nec aliquis cū eis de
bet picipare. nec in salutatione. ij. Jo.
i. Sigs venit ad vos z hāc doctrinā nō
affert nolite eū recipere in domo. nec aue
re dixeritis. nec publica ordne. i. Joā. v.
Est enim peccatum ad mortem. nō p il
lo dico vt roget quis. nec cum eis co

medere. i. **Lōz. v.** Siquis frater noiaf i ter vos & ē fornicator: aut auar⁹. & legē cum huiusmodi clbū non sume. **C** Secūdu documentū ē per qđ ostēdit quāta sit platonū iurisdīctio: cū subdit. amē dico vobis quod cūq; alligaueritis sup terrā erit ligatū & in celis. **B** Ex qđ verbis habet qđ magna sit potestas & iurisdīctio pēlatoy: qđ possunt ligare & soluere. celum aperire & claudere. Peccator: quidē hz sup se celum clausum. infra se infernū aptū: intra se habet culpam interficētem & p dīt grām spūalē. extra se amittit meritoy ecclesie cōcōcātionem. de quibus meritis dī ps. Particpā me fac deus oīz timentīū. **P** Platus aut siue sacer dos pōt peccatorū penitēti celū apere. **Mat. xvi.** Tibi dabo clauēs regnī celoy. **U**ñ cantat de aplīs hñt prātē claudē celū nubibus & apere portas efus: qđ lingue eorū clauēs regnī facit sunt. **P** Sedo pōt infernū claudē. **Mat. xvi.** postē inferī scđz glo. sunt peccata que infernū aperiūt peccatorū. sed qñ sacer dos peccatū dīmīttit. tunc portas inferī claudīt. **C** Tertio pōt sacer dos culpā dīmīttē. **Jo. xx.** Accipite spīritū sanctū quoy remit. peccā remittunt eis &c. **Q**uarto pōt grām spūs sancti pferre. **Act. viij.** Tūc imponebant sup il. ma. & ac. spūs sanctū. **Q**uinto pōt platus merita sanctorū cōcāre & indulgentias facere. Unde dicebat apłus. **ij. Lōz. ij.** Nā & ego qđ donauī. siquid donauī ppter vos in psona xpī. **C** Tertiu documentū ē per qđ ostēdit scōz viro rum quātū valet oīo: cū dicit. Iterū dico vobis: qđ si duo ex vobis cōsenserint super terrā de omni re quacūq; pētie. sit et vobis a pīe meo qui in celis est. **L** Qu enīy aliqui sancti viri cōcēniūt ad rogandū deū meos exaudit. aut quātū ad votū: si expēdit ad salutē. aut quātū ad meritū si hoc eis non expēdit. Deus enīy aliquādo exaudit ad voluntatem sed non ad vilitatē. sicut exaudiuit de monē petētē tentare **Job.** & demones petētes intrare porcos. **Mat. viij.** Alii quando exaudit ad vilitatē nō ad voluntatē. sicut exaudiuit **Paulū** petentē stimulum amoueri. **ij. Lōz. xij.** Nō

enīy exaudiuit eū ad suā voluntatē: & dixit ei: sufficit tibi grā mea. **E**xaudiuit aut ad suā vilitatē. vñ de dixitna vñt in infirmitate pñcit. Aliquādo ad cōcediuit ad voluntatē & ad vilitatē: cū dicit apłos in missiōe spūs sancti: **ascens. & pēthecoli.** postulatē: qđ spūm sanctum receperunt ad libitū ad suoz meritū. **Uñ dī Act. i.** Hī omēs erāt pñerātes vnanimiter in oīe qđ mulieribus & maria mīe iesu. **C** Quātum documentū est per qđ ostēdit qđ vilitas est seruoy dei cōgregatorū: cum dicit. **Ubi duo vestrū vel tres congregati fuerint in nomine meo: ibi sum in medio eorum.** Ille qui dicit se ēē in medio cōgregationis seruoy dei: est iesus nō filius dei. **B** In cōgregatiōe quidē aliquādo aliqui timidi qui pp multitudine pcorū que fecerunt timent qđ dei non pmereri. Sed non debēt dī timere: qđ hñt iesum qui interpretat saluator: qđ a peccatis suis oēs saluos facit. **Mat. ij.** Vocabis nomen eius iesus: quia se enim sal. fa. po. su. a pec. eorum. **ij. Lōz. ij.** Siquis peccauerit a dyocaturū habemus apud pīem iesum xpīm & ipse est pñciatio pio peccatis nrīs. **I**bi etia: dī qui sunt tribulati. Sed debēt cōsolationem recipere: qđ hñt secū xpīm qui interpretatur vnctus: qui eos vngit oleo letitiae & exultatiōis. **ps.** **U**ñ etia: dī deus deus vnus oleo leti. pñ cōsol. tu. **Ysa. lxi.** Spiritus dñi super me: eo qđ vnxit me oīminus. **A**d anūctandū manifestis mīis me: vt mederer cōtritis corde & pñdīrem captiuis indulgētiam & clauis apñtionem. **i. Jo. ij.** Et vos vnctionē quā dī eo accepistis maneat in vobis &c. **I**bi sunt etia: aliqui pusillanimes: qđ timē ex ppñs meritis se posse saluari. Sed nō debent de hoc timere: qđ habēt fecus filium dei qui gloriā suam eis tribuit. **Jo. iij.** Sic deus dilexit mūdū: vt filiū suū vnigenitū daret: vt oīs qui credidit in ipm non percat s; beat vitā eternā. De his tribus dicit **Ber.** **U**ñ etia: dī nos iesus xpīs filius dei: venit cū salute venit cum vnguentis: venit cum gloria. **N**ecq; est enīy sine salute iesus: nec sine vnguentis xpīs: nec sine glā filius dei.

Quantum documentū ē per qđ ostendit qđ iniurias semper debemus remittere, quod notatur cum dicit. Tūc accedens petrus ad eum dixit: Domine quotiens peccabit in me frater meus: dimittam ei vsq; septies. Dixit ei iesus: Non dico tibi vsq; septies: sed vsq; septuagies et septies. Et ponitur numerus ibi determinatus pro indeterminato. I. quotiens peccabit: totiens dimitte. Vel iō ponitur iste numerus: qđ ab adam vsq; ad xpm fuerit. lxxvij. gnatioēs. Sicut fuit xps totius humani generis delevit culpas: sic et hō oēs suas dimittere debz iniurias. Vel iste numerus cōstat ex numero vniuersitatis. i. septem. et numero transgressiōis. i. vn. decimiq; septies vni. decim faciat. lxxvij. Est ergo sensus. Idem septuagies septies. i. vniuersas tibi factas iniurias et transgressiōes.

Eadē tertia feria tertie hebdomade. Sermo secundus.

Si peccauerit te frater tuus
vade et corripe eū inter te et ipsum solum. Mat. xvij. Quia sepe in peccatorum remissiois sepe vñ fieri fraterna conceptio. Eccl. ix. Corripe amicum: sepe ei⁹ sit remissio. Ne autē ista conceptio prelatorū despiciat ostēdit quāte sit auctoritas: cū dī: Amen dico vobis: quicūq; alligaueritis sup terrā &c. Ex his duobus hētur qđ plarū debet subditos corrigere qđ subditi eorū debent conceptiōē i magna reuerētia habere. Et circa primū notādū qđ sunt multi qđ peccant et peccatū suū nō intelligūt. qđ dī intelligūt et nō peccare nō desinūt. Illi sunt qui peccatū suū negāt et cōfiteri nō vult. Iō vtilis ē conceptio vt ex hoc ille qđ peccat pccm suū cognoscat: et cognitum cōfiteri nō renuat: et sic iterum non psumat. Ista talis sententia tangitur Eccl. xix. Corripe amicum ne forte nō intellexerit: picat nō feci. Si autē fecit nō iterum ad dāt facere. Corripe proximum ne forte non dixerit: si dixerit ne forte iterum. Istud autē pceptū spectat ad oēs et debito charitatis. Maxime autē spectat ad prelatos ex debito officij. Ideo apostolus platos amonet dicens: Gal.

vi. Si preoccupatus fuerit homo in aliquo delicto vos qui spirituales estis humilimo dī instruite in spiritu lenitatis. Non dicit in verbo lenitatis nec in opere lenitatis: sed i spiritu lenitatis. Quod enim sunt obiurgandi in sermone asperitatis. Illi sunt reprehendendi in disciplina severitatis. oēs tamē in spū lenitatis vt nūquam fiat aliqua reprehensio cum mētis perturbatiōe sed cū cordis cōpassiōe. vt dicit quedam glo. sup Jobel. Laudatur illud archite parētū nī qui cum villico suo iratus esset ait. O infelix aīa te occiderem si iratus non essem. Bene ergo dicit apostolus in spū lenitatis: quātūcūq; sonet asperitas in voce: quātūcūq; exhibeat severitas in correptione: semper nō dē ē lenitas in mente. B. Ille autē qui aliu vult corrigere quinq; consideratiōes debet seruare: quarum tres ponit Aug. sup illud Mat. vij. Hypocrita eijce primum trabem de oculo &c. Reliquas duas ponit Greg. i moralib⁹. Et primo nāq; qui aliu vult corrigere debet considerare si est ei similis. i. si in eodem peccato vel equali vel maior: tunc maxime si peccatum est notoriū nō debet eum corrigere: sed se et ipm ad penitētiā cōmonere debet. alias posset sibi dici illud Ro. ij. qui alium docet: seipsum non docet. qui predicas non furandum: furaris. Grego. Durum ē vt qui nescit tenere modera: minia vite sueludex fiat vite aliene. Idē Adūdy debet et a vitijis qui aliena corrigunt: qđ non bene maculam in alio considerat oculus quez pñluis grauat. Neq; tergere valet sordes manus que lutum tener. Aug. Iudex in nullo horū sit iudicandus qui in alio ē paratus iudicare. Si autē non ē i similis debet secundo videre si aliquando fuit similis et tunc sicut nolebat despici sed ppassio nem sibi impendit: si nec ipse fratre peccantem et penitentem debet despiceret sed compassionem et misericordiam exhibere. Eccl. vij. Ne despicias hominēz auertētem se a peccato et ne impropere ei. et memento quoniam omnes in corruptione sumus. Eiusdē Eccl. xxxi. In tellige que sunt proximi tui ex teipso.

Si autē non est ei similis nec aliquādo fuit similis: tunc debet tertio cogitare q: potest esse similis. Et ideo ratione talis dubij non debet superbiſe ſed delin quētibz condeſcēdere. iij. Reg. x. Ne gloriatur accinctus: equē vt diſcinctus i. Loz. x. Qui ſe exultinat ſtare videat ne cadat. Aug. Nemo eſt qui ſecurus eē poſſit in hac vita que tota tētano nomi natur vt qui potuit fieri ex deterioſa melior: non poſſit fieri ex meliori deterioſ. Si autem nō eſt ei ſimilis nec vnq̄ fuit ſimilis: de dei bonitate conſidit q: nū quā erit ſimilis: tūc debet quarto vide- re ſi iſte qui ſit reſcribibilis: in aliquo alio eſt emendabilis. ſi iſte qui tot ha- bet defectus habeat aliquos pfectus: tunc ratio illorum bonorum que habet debet ſupportari in hijs que minus ha- bet. Unde Apo. ij. volēs dñs reſcribē- dere epiſcopū Ephēſi pmo ponit quod- dam vitium quod habebat dicēs: Habeo aduerſum te pauca: q: charitatē tuam primam reliquiſti. Sed tū ſtatim ponit quod dā bonum quod habebat dicēs: ſed hoc habes bonum q: odiſti facta nē cholaitas que ego odi. Sic volēs reſcribēdere epiſcopum ſardis primo ponit quēdam ſuum defectum dicēs: Non in- uenio opera tua plena coram deo meo. Deinde ponit ſtatim quēdam ſuuz p- ſectum dicēs: Sed habes pauca nomi- na in ſardis qui non inquinauerunt veſtimēta ſua. Ecce dñs poſtq̄ ponit il- la in quibus ipſi erant reſcribibilēs: ſtatim ſubiūgit illa in quibus erant cō- mendabiles ad innuēdum q: ſi aliquis propter aliquod vitium eſt reſcribēden- dus ſi tamen hz aliqd bonū eſt ſuppor- tandus. hoc dato q: aliquis oīno videat ur eſſe malus: nec habet aliqd ppter qd eſt ſupportandus ſeu tolerandus: tunc debet cogitare: q: ille qui ſic videtur eē malus forte in conſpectu dei eſt ſibi in merito pponēdus. Et ponit exēplum Grego. de ſtephano. p paulo. xcij. mo- raſ. ſuper illo verbo. Audi iſtī ſob elo- quia mea dicēs: Nam cuz ſtephanus cō- ſentiente paulo t adiuuante lapidaretur: tunc ſtephanus oīno erat bonus: t paul- lus omnino videbat eſſe malus: t tamē

in conſpectu dei paulus qui ſic erat malus: erat ſtephano in merito t pmo pponēdus. C. Scdo ſub diſt. de conſcriptione prelatorū in magna ro- ſtia habere: q: eorum ſentētiās deus probat: cōfirmat. Unde dicit: An- co vobis: quod dēq; ligaueritis ſu- ram: erit ligatū t in celis. B. Th- tandum q: in celo ſunt omnes ſoli in inferno omnes ligati. In mundo n- quidā ſunt ligati: quidā ſoluti. p- mo igitur in celo oēs ſunt ſoluti. In ſenti et vita ſancti viri hñt ligati in lectn: q: nō pñt deum libere ac clare- dere. Habēt ligatā potētā affectum q: nō pñt deum ex toto corde t ex mēte ſeu aīa diligere. Hñt ligatā po- tētā deprecatiua: q: nō pñt dei laudē in deſinēter iſſistere. In celo autē oēs habebūt ſoluta: q: deū clare t ſine videbūt t ipm totaliter amabūt t p- i deſinēter laudabūt. Aug. de ciuit. Ipſe eſt finis deſiderioz noſtroz: q: ne ſine vī deſit: ſine faſtidio amabit: t ſine tedio laudabit. Si aliq; hz- cuz quē libet videt t p cordialiter gi- git: eius viſio aliq; habet finē. clari- ctio aliq; habet faſtidium. eius laud- aliq; habet tediu. Sed tūc viſio nō nō habebit vllā finē ſed cōtinuatō- ideo dicit: Qui ſine ſine vidēbitur. ctio noſtra nullū habebit faſtidium ſummuz deſideriū. ideo at: Sine faſtidio amabit. Laudatio noſtra nullū habet fatigationē ſed ſummā dilectionē t lectationē. Ideo ſub diſt. Sine fatiga- ne laudabit. In inferno vero oēs er- ligati. Juxta illud Matt. xxij. 2. lig- manibus t pedibus mittite eū in t- bzas extertores. Habēt enī ligatā po- tiā opatiua: q: nullū bonū meritū poterūt facere. Affectiua hñt ligat- q: deū nūquā poterūt diligere. Ideo Ligatis pedibus t manibz. Per pe- enī ſcōm Amb. affectus aīe ligat- tur. Habēt ligatā potētiam intellec- q: deum nūquā poterūt videre nec gnoſcere cū ſint in tenebris t in t- obſcuritatis. Ideo dē: Btittice eum in- exte. Habēt ligatā potētiam repen- q: nūquā poterūt ad penitētiās repen-

ideo dē. Ex- ſunt in hac q: ſunt in tr- ne in inferno teriores: q: ſerico cordie. Iuſtificat vi- t argētum. Loz. ij. Tal- penec oblig- ligati ſunt a- hñt ligati: q: hñt vincu- Judic. xv. ci- vobis non- necus culpa- lunt t ex pte- qui ſoluti ſu- ſunt tumbis- ſignificatiō- rūt hñt em- laq. Porē- quā ſlati hñt- ſoluti ſunt ſo- tedii in iſter- nūquā pñt- de vbi pñt- penam ſatiſ- pa qui hñt- puras ſatiſ- gari p cōſci- obſcuritatis. C. ſeria qua- pñmus.

A gradum tr- uſ manus ſ- Lat. xv. C- ſellum: nota- ſter ludcos i- ſuppoſitiōn- quid erat: ceterior q: d- nūquā: cali- al. q. vnde ſ- cōm madat- bolum bapt- alla ſilia. h-

ideo dicit. Exteriores. Peccata enim pñt sunt in hac vita sūt tenebrę interiores; qñ sunt intra ambitū misericordie diuine. in sermo autē peccata sunt tenebrę exteriores; qñ sunt extra ambitū diuine misericordie. In mūdo autē qdam sunt soluti sicut viri pfecti qui edificāt aurum et argētum et lapides p̄ciosos. sicut dicit. 1. Cor. iij. Tales nullū habēt vinculū culpe nec obligati sunt pene eterne. nec obligati sunt alicui pene satisfactorie. Alij sunt ligati sicut p̄ctōres obstinati. tales habēt vinculū culpe. et hoc figuratur iudic. xv. cū dicit. ligauerūt sampson duobus nouis funib⁹. Duo funes sunt necus culpe et pene. Alij sunt ex pte soluti et ex pte ligati. sicut sunt penitētes qui soluti sunt vinculo culpe; sed ligati sunt funibus pene satisfactorie. in huius significatiōe dicit. iher. xxxvij. Extraxerunt p̄teritā funibus et eduxerūt eū de lacu. Potestas igitur ligandi et soluēdi quā plati hñt nō exēdit in celū; qñ oēs ibi sūt soluti qñ nō pñt ligari. nec exēdit in infernū; qñ oēs ibi sunt ligati qñ nūquā pñt solui; sed tñ hz locū in mūdo ubi p̄ctōres penitētes pñt ligari per penam satisfactoriā. et pñt absolui a culpa qui hñt p̄ritiōne verā et p̄fessionem purę satisfactorie integrā. pñt etiā ligari p̄ excoicationis vinculū et solui p̄ absolutiōis bñficiū.

¶ Seria quarta tertie hebdo. xl. Sermo primus.

Accesserūt ad iesus ab hiero solymis scribe et pharisei dicētes: qñ discipuli tui trasgredunt traditiōes senioy. nō enīz laudamus tuas cum panem māducāt. Mat. xx. Et ad intelligēdum istud euāgelium; notādum est qñ pharisei gerāt sicut iudeos nobiliores et doctores erat suspitiosus; avari et impij. ¶ Suspitiosus quidē erat; qñ plus curabāt de mūditiā exteriori q̄ de interiori. plus de lotione manū; calicū; et vireoy; q̄ de lotione et de mēte subdit. Mat. vij. reliquētes enim mādatum dei tenetis traditiōes vobū baptisimata vireoy; calicū; et alia sūta. hīs multa facitis. Vidētes

igitur discipulos comedētes non lotis manibus indignati sūt et dixerūt ad iesum: quare discipuli tui tras. man. sen. nō enim lauāt ma. su. cū pa. māducāt. ¶ Secūdo erat avari: qñ dūcebāt iudeos qui habebāt pence: vt omnia deo deuouerēt. ac si eis diceret q̄ tale mun⁹ factum deo sibi p̄derit ad vitam eternā. et per talem modūz pharisei bona illorū cum filiis diuidēbāt postea. ideo christus subdit: quare et vos trasgredī mīni p̄cepta dei p̄pter traditiōes patrum vestrozy. ¶ Tertio erat impij in parētes. Audīentes enim parētes q̄ oia deo cōsecrata erant eis vti deuitabant: ne sacrilegiū crīmē incurrerent et sic famē afficerēbāt. ideo christus subdit: et nō honorificabit patrem suum aut matrem etc. Illud enim mādatum. honora patrē tuum et matrē tuaz; intelligitur de duplici honore. s. de necessariōz p̄uisione; et de reuerētie exhibitiōe. A Et qñ isti pharisei sic erat suspitiosus; sic avarus; sic impij. ideo xps vocat eos hypocritas; plantas eradicandas: cecos et duces cecoy. nam iniquitū erat suspitiosus plus curātes de mūditiā corpoy; q̄ aīarū; vocat eos hypocritas dicēs: bene p̄phetauit de vobis ysaias etc. An dicit. Mat. xxij. Ne vobis scribe et pharisei hypocrite qui mūdatis qd de foris est calicis et paraphidis. itus autem pleni estis rapina et imūditiā. ideo xps ostēdit qñ clibus qui itat per os siue comedat manibus lotis siue nō lotis nō pōt animā inquinare; sed que pcedūt de ore. illa sūt que coingnat aīaz. Inquātum autē erat avari dixit eos ecē cecos et duces cecoy. nā illi qui docebāt iudeos vt sua deo deuouerēt: ne parētibz p̄uiderēt: erant duces cecoy. illi qui eis credebāt erant cecī. et ideo ambo cadebāt in fouez infernale. ideo dicitur simite illos cecī sūt et duces cecoy. inquātū erat ipij ad parētes: erat plātationes eradicadē a p̄sorio. s. beatorū; qñ sicut dicit. Eccl. iij. Bñdictio patris p̄firmat domos filioy. male dictio autē maris eradicat funē dāmētā. ideo dicit oīs plātatio quam nō plātavit pater meus celestis eradicabit. In hoc igit euāgelio sicut pater ex p̄missis tria

dicatur. C. Primo entis ponit phariseo-
rum supstitio qd discipulos reprehende-
bat de hoc qd non lotis manib⁹ panē mā-
ducabāt. hōr filies sunt multi q volunt
habere exteriora pulchra. interiora vero
feda. de qbus sic dicit Augu. Bona vis
habere & bon⁹ nō vis ēē. qd est qd velis
hēre malā nō pōt oīno non vxorē: non si
lūmō seruū: nō iumēta: nō tunica pla-
ne: nō caligā. & nī vis hēre malā vitam.
Postea subdit: rogo te pponē vitā tuā
caligē tue. Multi autē sūt q nō pponunt
salutē vitā adequarēt. si enī caligā tua
est luto infecta mox ipsaz abluis. si ē pul-
uere respersa mox ipsaz excutis. si est la-
cerata mox ipsaz cōfuis. vade ergo & tu
fac filr de atā tua. si est infecta luto pec-
cati mortalis vade & ipsaz ablue p con-
fessionē. Hēre. iiii. Laua a macula car-
ni hīerem vsq; quo morabūtur i te co-
gitationes tue noxte. Ysa. i. Lauamini
mūdi estote tē. Si ē lacerata pie nīmia
veritate in peccatis. vade & ipsaz p sue
similitudine p gessionē. Sutores enī sunt
sacerdotes q atā laceratā p sūt. Ysa.
xviij. Jte angeli veloces ad gētes pul-
sam & dilaceratā. Si ē puluere aspsa ve-
ntilū: ipsaz excute iuxta illud dicit. x.
Excute puluerem de pedibus vestris.
C. Secōdo ponit ipsius supstitiōis a xpo
pīndēs pūratio: cum dī: Quare & vos
trāsgre. mādatur dei ppter tra. ve. tē.
Glo. si vos mādatur dei p nīstis. p tradi-
tōibus hōiū: quare discipulos argui-
tis qui mādatur hōiū dīmittit & pce-
pra dei custodiunt? Et quāvis pharisei
alia dei pcepta nō obseruaret de nullo
tū eos rēphendit nisi de inhonoratiōe
parentū. ad inuēdū q displicet deo qn
parētes inhonorant. B. Debemus au-
tēz inducti ad honorādū parētes ppter
gratias. P. Pōio per pceptū: qd deus hoc
pcepit & insup pceptū seruātibus ad-
dit remuneratiōē: & nō seruātib⁹ eter-
nam dānationē. cū dixit Exo. xx. Hono-
ra patrē & matrē: vt sis lōgeus sup ter-
raz. Et usq; xxi. Qui maledixerit patri
suo vel matri sue morte moriet. & nī in
nullo alio pcepto inuenit ista promissio
vel omīnatio. per qd dā intelligit qd ruz
placet deo qn honorant parētes. & qn

sibi displicet qn inhonorant. L. p. Se-
cūdo inducimur p exēplum qd ipse
sus de matre sua magnā curam pō-
sit: & in vitā: & in mortē: & post mortē
nam in vitā valde sibi obediens fuit
subiectus. Luce. ij. Venit nazareth
erat subditus illis. Bern. qd: qbus
hōibus. Aug. Erubescat hō fieri filius
qd humilis facit est deus. honorauit
mortē: qd in cruce pēdens iōānē cū
dauit. honorauit post mortē: qd sicut
cit Sedulius. Resurgēs pmo appa-
uit. Jte honorauit ea morientē: qd p-
liter cū tota curia celestī ad eius obitū
venit. honorauit matrē viuētē: qd
trē dei ea fecit. honorauit ea de boles-
lo recedētē: qd ipsaz in cope & alia
suā dextera collocauit. B. Tēti-
ducimur ppter debitū. nos enī ap-
tibus recipim⁹ esse. nutrimentū & dī-
mētū: qd igit ab eis recipim⁹ esse de-
mus eis magnam reuerentiā exhibē.
Ecē. vij. Honora patrē & matrē tuā
mit⁹ matris tue nō obliuiscaris. mor-
to qd nisi p eos nat⁹ nō fuisset: qd
accepimus nutrimentū. debemus ip-
magnā diligētia: vt sicut nos diligē-
nutrimerit in iuētute: sic & nos in
gna diligētia debemus eos nutriri
nectute. Ecē. iij. Filii suscipe senectū-
tris tuā: qd ab eis recipimus documē-
debemus eis magnā obediētiam. Ecē.
vij. Filij obedite parentibus vestris
dīo. hoc enim est iustus. E. P. Qu-
iducimur p nature instinctū. natura
oēs docet qd debemus parētibus
nīre. & qn sunt in necessitate positi
sūt senectute pfecti: qd sūt mortui
ad ista trita ostēdenda ponit dī-
trita exēpla. ad ostēdendū q debemus
rētibus subuenire qd sūt in necessitate
sūt recitat qd cū quedā mulier mor-
ob quoddā flagitū fuisset mortuā
cata. noluit ea rex pburere vel alia
te publica punire ppter honorē
sed inclusa est in carcere vt ibi fami-
raret. Filia vero eius que erat nup-
licitia iudicis eaz quorū die visitat
carcere. pius tñ ea diligēter pferat
tur ne aliquid comestibile sibi de car-
la vero extracto vberē singulis die

de proprio lacte matrē alebat. Cuius vero
index miraretur quod ratio tempore supulue,
receptum est quod sic fiebat: tunc index pie
tate comotus matrem filie donauit. Ad
ostendendum quod debemus parētibus subue
niri quod sunt senectute cōfecti. ostendit
per exemplum cyconie dicens quod cyconie
filij parētes suos in nido ponunt et ve
lut infantes iuxta pectus suū collocant:
soment et nutriti: soli vultures parētes
suos fame mori permittunt. Ad ostenden
dum vero quod de parētibus curā debem⁹
agere etiā in morte: eis sepulturā debitā
parari: ostendit exemplo scytariū. Bi
cū enim cū darius rex: fines scitaz inua
sisset et sepulchra parētum suorum inua
dere vellet. miserūt ei scyte dicentes quod
depopulatione agrosus et vineaz equa
lūmiter ferret. sed si sepulchra parētum
contingeret: tunc scitaz potētiam et vires
sentiret: quod p. ipsis defendendis mori pā
rati eēt. C. Tertio ponitur vere doctri
ne a xpo traditio: cū in bidit: nō quod intrat
in os coquinat in iem: sed quod pcedit ex
ore hoc coquinat homines. et iō connumerat
multa vicia et mala que ab ore pcedūt. s.
adulteria: homicidia: furta: falsa testi
monia: blasphemie. et ideo ipse os dili
genter est custodiendum. § Et quod nō sūt
hōi humana custodia pcedenda est dīuina
sicut ptebat ppheta dicens: Pone dñe
custodiam ori meo. Legit quod fuerūt tres
philosophi qui iter alios loquētes mul
tum fuerūt taciturni. s. socrates: solon:
et penocrates. Quādā igit vice cū inter
multos loquaces socrates sederet et ta
ceret. interrogatus cur sicciteret: rēdit.
quod loquutū fuisse sepe penituit: taci
um vero nunquā. Ideo dicit. Prouer. x. In
multiloquio nō deest pccatū. Solon etiā cū
alio loquētibus taceret interrogatus ē si
taceret quod loqui nesciret: vel quod stultus eēt
rēdit: nullus inquit? tacere pōt. Ideo dicit
Eccl. x. Stultus verba multiplicat. Xe
nocrates etiā cum alijs loquētibus tace
ret interrogatus quare hoc faceret rēdit:
quod os vnum: aures duas a natura acce
pit. Quasi dicat: multa debemus au
dire: pauca dicere. Ideo dicit Jaco. i.
Stis ois homo velox ad audiendum: tar
dus ad loquendum. Idem etiā philoso

phus cuiusdam verboso dixit: Si nostris
auribus te audires taceres. quasi dicat:
si verba tua displicerēt tibi sicut nobis
taceres. Ideo dicit Eccl. xx. Est tacens qui
inuenitur sapiens: et est odibilis qui pro
cat est ad loquendum.

¶ Eadem quarta feria tertie hebdo. xl.
Sermo secundus.

Omnis plātatio quā nō
plantauit pater
meus eradicabit. Et homo
qui planta siue arbor: curseta.
Habet enim ramos inferius. s. manus et
brachia et pedes. Ad ostendendum quod nō de
bet fructificare. i. opa misericordie: sic supe
rius facere: sed inferius. i. nō debet ea fa
cere in celo: sed in mūdo. Nā sicut Aug.
in omel. In celo misericordie opa: nō
sūt necessaria. Nemo enim induit nudū:
quod oēs sunt ibi veste immortalis induti. Ne
mo ibi hospitabit peregrinū: quod sunt ci
ues ppetui. Nemo ibi pascet famelicos:
quod oēs ex visione dei sūt saturati. Nemo
ibi potabit sitibundū: quod oēs vīno spūs
sancti sunt ebrii. Nemo ibi visitabit infir
mū vel tribulatū: quod oēs sūt ibi sani et cō
solati. Nemo ibi redimet incarcerationū:
quia oēs ibi sunt liberi et sanati et soluti.
Nemo ibi vadit ad sepulturā: quod omnes
imortales effecti sunt. Et iō ista plāta. i.
hō nō hz ramos extēsos supius sed infe
rius: quod nō dicit homo fructificare in celo:
sed in mūdo. Habet et ista plāta radices
supius. s. capillos. ad inuēdū quod nō de
bet plātari inferius: hoc est in mūdo: sed
supius. hoc ē in celo. Radix autem i plāta
est sicut os in alati: quod radices humorē
attrahit vni plāta nutrit et fructus pdu
cunt. Quādo ergo radix est plātata in
bona terra: tunc attrahit humorē bonum
et facit fructū bonum. Quādo vero plā
tata est in mala terra: tunc corruptū hu
morē attrahit et malum fructū facit. B
Notandum autem quod triplex est terra. s. cele
stis. ps. Credo videre bona dñi in terra
viventū. Sūdiastis. ps. Celum celi do
mino: terra autem dedit filijs hominū.
Infernalis. Job. x. Terra miserie et tene
barū vbi vmbra mortis et nullus ordo
sed sempitern⁹ horro: inhabitat. p. Plā
ta igit que est in celo plātata sicut sancti

virt attrahit humore pingue & dulcem.
 & ideo facit fructu bonu. Sic plantata
 erat illa planta que dicebat Philip. iij.
 Nostre conuersatio in celis est. Plata
 vero que est platata in mudo sicut aqua
 ri qui sunt sicut terra arida & vacua nul
 luz attrahit humore: & ideo nulluz fru
 ctu facit. Hiere. iij. Asperi terraz & ecce
 vacua erat. Ben. i. Terra erat ianis & va
 cua. Planta vero que est platata i ter
 ra ifernali sicut sunt peccatores miseri
 trahit humores venenatu. & ideo faciut
 fructu accubos & ad nihilu aptos. Sap.
 iij. Fructus eoru iutiles & acerbi ad ma
 ducadu: & ad nihilu apti. Prima igitur
 plata que est in terra celestis: sicut sunt
 yri sancti: pducit sicut dicit Lhyso. bo
 nas gemas: idest bonas cogitatioes. bo
 nas flores: idest bonas volutates que na
 scuntur de bonis cogitationibus: sicut
 flores nascutur de gemis. Producit eti
 am de floribus bona poma: idest bona
 opera que nascutur de bonis volunta
 tibus: quedamodus poma nascutur de
 floribus. Et sicut plata fructificat in om
 nibus suis ramis: sic sancti virt feruiut
 deo de omnibus sensibus & membris sui
 corporis. Sicut dicit Lhyso. in quada
 omel. Oculu eniz deo prestat obsequi
 um: quando a vanitatibus se auertit.
 Auris quando verba dei libet audire:
 & verba detractiois fugit. Os: quando
 libet deum laudat: & mendacia & va
 na verba deuitt. Manus quando ho
 mo ad pauperes porrigit: & ad rapinas
 aliquas non extendit. Pedes: quando
 ad malu non currut: & ad ecclesia libe
 ter vadunt. Et sicut rami plante quan
 to magis sunt fructibus onusti: tato ma
 gis ad terra sunt procliu. Sic sancti vi
 ri quato sunt bonis operibus fertilio
 res: tato magis sunt cora deo humilio
 res. Secunda plata que est platata in
 mudo: idest in terra arida & vacua: sicut
 sunt homines mudani nullum humo
 rem attrahit: & ideo nullu fructu facit.
 Si aliquis haberet plataz in horo suo
 circa qua multuz laboraret & nulluz re
 ciperet fructu ipsam plantam prescindere
 deberet. B Talis plata e iste mudus.
 Illenim qui nimis illa terra aridam &

vacua diligut: in vsta magnu habent la
 bores. Juxta illud Ecce. viij. Est homo
 qui diebus & noctibus somnu oculis non
 capit. Itē Ecce. xxxi. Laborauit diues in
 cōgregatione sublatē sue. In morte
 ro habet magnu dolorē: qd nō possunt
 ne magno dolore dimittē: que cū mag
 amo possēda sunt. Ecce. v. Diuitie con
 seruate in malū domini sui. pereunt enī
 in afflictioe pessima. Habēt enī afflictio
 nem mala: quia eas dimittunt. pēdē &
 secū portare non possūt. Pessima: quia
 dēt qd causa sue perditiois fuerūt. Pol
 vero mores dant vacuitatē. Job. xxiij.
 Diues cū dormierit nihil secus affert.
 aperiet oculos suos & nihil inueniet. E
 Ecōuerso autē bona spūalia habēt in
 ta delectationē. ps. Latabiles militē
 iustis. tue rē. In morte dant securitatē.
 Prouerb. ij. Si dormieris non timebis
 quiesces & quietus erit somn tu. Pol
 morte dant securitatē & fatietatem. Is.
 Satiabor cū appuerit gloria tua. Quia
 igitur iste mudus est talis plata: quon
 vita dat labore: i morte dolorē: post mor
 tem vacuitatē. Ideo esset penitus pē
 dendus. i. amō: eius penitus relinque
 dus. Ista est illa planta infructuosa de
 qua dicit Luce. xij. Ecce anni tres sunt
 ex quo ego venio querēs fructu in ficu
 lina hac & nō inuenio. succi de ergo illi
 vt quid etiā terrā occupat. Et dixit cul
 tor vinee ad patrē familias. Dñe dimitte
 illā & hoc anno vsq dum fodia circa
 illā & mitta stercoza & siquidē fecerit fru
 ctum: sinaurē in futurū succides eaz. I
 Ista ficus infructuosa est iste mudus
 amato: mudū. Tres anni sunt trā tēpo
 ra. s. tēpus ante legētunc non fecit fru
 ctu. tēpus sub lege: tunc etiā fructu non
 fecit. & tēpus gratie: sub quo etiā nulli
 sunt qui fructu non faciūt. Vel tres an
 ni sunt tres etates hominū. s. adole
 tia: iunētus: & matura etas. Sunt autē
 qui fructu nō faciunt bonū: nec in ad
 leſcentia sua: nec in sua iuētute: nec in
 sua matura etate. Et pps habēs curā de
 peccatoribus rogat patrē vt adhuc co
 pecret vsq ad quartum annū: idest vsq
 ad senectutē. Et hoc sepe facit de. Jux
 ta illud ysa. xlii. Usq ad senectas

ipse & vsq
 seram. ego
 autem tria
 pe fructific
 & fini app
 Usqquo f
 etiam sunt
 tionem a d
 suoni cogn
 enis peccat
 bus lapide
 Ideo peccat
 Ideo fodiē
 perbielut
 minatio
 plurimū er
 vi. Quē erg
 b' nūc erul
 fili hominū
 minatio
 Secundu
 ista est irrig
 abbelz que
 aqua qñ aq
 catorē d' sp
 terces flores
 ce. xxi. Faci
 na iniquita
 gunt. Ecce. ij.
 aqua: elem
 quia diabolo
 per illud p
 gluminez
 holis sicut
 est mortis r
 fite funi ap
 mo sterus
 cha. ij. Et a
 mueritis: q
 ens est. J
 a peccato p
 rare nouiss
 cabis. In b
 Ualde enim
 qui semper
 dei confesu
 uat ignem: i
 uat gratiam
 Ecce. Qui c
 lincem rem
 dicens Ben.

ipse et vsq; ad canos ego portabo et ego
seram. ego portabo et saluabo. B Sūt
autem tria que plantā infructuosam se-
pe fructificare faciūt. s. fossio: irrigatio:
et finis appositio. Et hoc ē quod subdī:
Uigilatio fodiā circa illā ē. b. f. Tria
etiam sunt que peccatōē sepe ad cōuer-
sionem adducūt. p. finis est peccatorū
suorū cognitio: et ista est fossio. Auarus
enīz peccata sua opcrit de terra. Super-
bus lapide duro. Luxuriosus luto. Et
ideo peccata sua nō possunt aspicere: et
ideo fodiēda est terra auaritē: lapis su-
perbiē: lūm luxurie. Et tunc videbit ab-
ominationē peccatorū suorum: et inde
plurimū erubescet. Juxta illud Roma.
vi. Quē ergo fructū habuistis tūcī qui-
b' nūc erubescitis. Idē dicit Eze. viij.
Sili hominis fode parietē: et videbis ab-
ominationes pessimas quas isti faciūt.
p. Secundū est elemosynarū largitio: et
ista est irrigatio. Elemosyna enim est ab-
obediē quod est deus: et moys quod est
aqua: q̄a aqua dei. Ista elemosyna pec-
catōē disponit ad grātiā. Tum quia in
terestiores sibi acquirit. Juxta illud Lu-
ca. xvi. Facite vobis amicos de mōno:
na iniquitatis. Tūz quia peccata extin-
guūt. Ecē. iij. Ignem ar dentes extinguit
aqua: elemosyna resistit peccatis. Tūz
quia diabolu vincit. Unde dicit Glo. su-
per illud ps. Misericordia mea et refu-
gium meū. De nulla re sic vincitur dia-
bolus sicut de misericordia. p. Tertium
est mortis recordatio: et ista est sterco-
ris finis appositio. In morte enim ho-
mo stercois efficitur et putredo. i. Ab-
cha. ij. Et a verbis vtri peccatoris ne ti-
muertis: quia gloria eius vermis et ster-
cus est. I Ipsa enim mortis memoria
a peccato p̄seruat. Ecē. vij. Memoria-
rare nouissima tua et in eternum nō pec-
cabis. In bono opere sollicitat. Brego.
Talē enim se sollicitat in bono opere:
qui semper cogitat de fine. Et gratiam
dei cōseruat. Sicut enim cinis cōser-
uat ignem: sic memoria mortis cōser-
uat gratiam spiritūalem. Idē dicitur
Ecē. x. Quid super bis terra et cinis: Ta-
lem cinerem se recognoscebat abrahā
scilicet Ben. xviij. Loquar ad dominum

meū cum sim puluis et cinis. C Tertia
planta que plantata est in terra inferna:
si sicut sunt illi qui sunt in peccato mor-
tali: attrahit corruptū humorem. ideo fa-
cit: aliquando mortiferos fructus: id est
peccata mortalia. Ista planta est similis
illis plantis quonascūt in loco vbi so-
doma subuersa fuit et gomora: que faci-
unt poma exterius pulchra: intus autēz
fetida. De talibus dicitur Jude. ij. Ar-
bores autūnales infructuose bis mortue.
Sicut enim arbores bis moriūt: scilicet
et in folijs et fructibus: sic et isti habent
verba venenata et opera mortifera. Ali-
quando vero si ista planta facit fructus:
id est opera de genere bonorum: tamen
inutiles sunt quantum ad meritū vite
eternę. Dicit enim Aristoteles q̄ arbo-
res siluestres aliquando plus fructifi-
cant q̄ hortenses: sed fructus hortenses
sunt meliores. Sepe enīz contingit q̄ il-
li qui sunt in peccato mortali multas ele-
mosynas et ieiunia faciunt. Sed tamen
vna elemosyna cum gratia facta cum
fructus hortensis: multo plus valet q̄
multe facie in mortali: cum sint fructus
plante siluestris. Aliquando vero ni-
mia vetustate in peccatis ista planta sic
arida facta est q̄ nullum bonum deside-
rium vel propositum habere potest. In
quorum persona dicit propheta: Fruit
tanquāz testa virtus mea. Sicut enīz te-
sta ab igne exsiccata facta est arida: sic
tales igne concupiscentie exsiccāt ab
humore bone cognitionis facti sunt ari-
di p̄e nimia vetustate peccati. Dicit eīz
Aristoteles q̄ cum amigdalu est vetus
debet perforari: et tunc humor in medul-
la depurabitur et fertilis efficietur. Eo-
dem modo quando quis est vetustus in
peccato faciat tria soiamia in corde suo
scilicet: dolorem contritionis: pudorem
confessionis: et labores satisfactionis. Et
tunc ista planta renouabitur: et bonum
fructum faciet.

C Tertia quinta tertie hebdoe quadage-
sime Sermo p̄mus. 45

Sargēs scilicet de synago-
ga intravit in do-
mum symonis. Socrus autēz
symonis tenebatur magnis se-

bribus. Luce. iij. In pñti euāgelio ostēdit qd xps tria magna opa fecit. s. p. Opus magne potētie. p. Opus magne misericordie. p. Opus magne sapientie. Opus magne potētie ostēdit in solis simonis curatione. Cum enim magnis febribus teneret xps febribus impetavit: illa continuo sanata surrexit. Ostēdit et opus magne potētie in hoc qd cū sol occubuisse multos sanauit. In ter quas fuit multitudo magna infirmorum. Unde dicitur. Marijs languorib? Suit facultas cure. Unde dicit qd singulis manus imponēs curabat eos. Secundo ponit opus misericordie: hoc i demonijs expulsiōe. Magna enim pietas xpi erat qñ demones ab obsessis corporibus expellebat. Magna enim xpi misericordia erat in hoc qd demones qd suspicabant eū cē xpm loqui non pmittebat. Et hoc iō xps faciebat ne homines audiētes demonē predicare mō veritatem: deinceps acquirerent sibi predicationi salutē. Unde dicit glos. Ideo p. hiber loqui ne dñ aliquis audir demonē vera predicantē postea sequat erratē. Improbis enim magister veris falsamiscet vt sub specie veritatis testimonij veritatis obtegat. C Tercio ponit opus magne sapientie: hoc in sapientie predicatione. Vñ cū turbe eū vellent detinere vt inter eos miracula faceret dixit se nō eē missus nisi ad curationē corporū que sit in miraculorū opatione: sed maxime ad curationē animarū que sit in verbi dei pñdicatione. et iō erat pñdicas in synagoga galilee. B C Circa primū opus potētie p quā curauit socrum simonis tria sunt vidēda. s. infirmitatis genus. curandi modus. et curationis effectus. p. Sequi huc species infirmitatis erat magna febris per quā mortale peccatum significat. Inter cetera aut incōmoda que patit febricitās: eiqz palatū inordinatū: ppter qd dulcia sibi videntur amara et insipida et ecōuerso. L Eodē mō sic hz inordinatū peccator: palatum aie: qd oia spūalia sibi vident amara et insipida. Et hoc ostēdit xps sup. Mat. p tria exēpla. C Primum est qd si leont ostēdat pñtū virens non excitat eius

appetitus: quia de natura sua non eo medere herbas virentes: s. carnes. Et cū dñ exemplum est qd si pluvia cadat super lapidē: lapis quidem solis hūneatur: intus autē siccus manet. C Tercium exēplum ē: qd si in aliquo vase pñtū aceto gutta mellis infundat et mēditur et acetum non dulcorat. p. Pñtū exēplum pñtinet ad luxuriosos: quibus si ostēdant herbe virentes. i. si pñtinetur eis celestes amenitates: non excitat eorū volūtates ad eas delectandū: qd nō ē d natura sua desiderare celestes amenitates sed carnales voluptates. Quia sicut dicit. i. Log. ij. Animus homo non percipit quē sunt spūs dei. Eccl. xxi. Audiet luxuriosus. s. superbū castitatis et displicebit ei: et pñtinet illud post dorsum suum. p. Secundum exēplū pertinet ad superbos: qui habet cor lapideū ita qd si deus dat plurius gratie sue: vel inspiratiōis iterne immolet eis: cor eorū extertus pōt rāgere: sed interiorius nihil pōt intrare. et ideo remanent aridi et siccī ab omni humore gratie. Dicit Job. xli. Cor eius in durabit quasi lapis. Magna eīm misericordia dei est quādo tale cor dñm mollificat vt grā dei intrare valeat. Eze. xxxvi. Auferam cor lapideū de carne vestra et dabo vobis cor carneū: et spiritū meū ponam in medio vestri. p. Tercium exemplum pertinet ad auaros qui hñt cor acerosum multis amaritudinibus repletū. Habent enim amaritudinē laboris in acquisitione. timoris in custodiēdo. et doloris in amittēdo. Et iō diuine vocant spūm habet Luce. viij. et eo qd cor taliter pigunt. Stigif mel. i. verbū celeste vel inspiratio diuina in talium corā immittitur: et verbū perdit et cor eorū nō mutatur. Et iō faciēdu ē qd dicit Aug. Bisce diligere mundum: vt diligas deū. ostēde vt implearis. auerte vt conuertaris. C Secūdo notat modum curādi cū dñs rogauerit eum p illa: et stans sup illa impauit febrē et dimisit illa. Et quoque videtur qd dñs ad preces discipulorū cū sanauit. Per quod dñs intellegi qd quādo deus ad preces viroz sanctorū alicui peccatori salutē aie concedit. B

Peccator: et claudus audet corā abhōis. p. bñs. Quia deo impetores deus idignat ppter qd osceat mēbitur infirmis. p. s. p. ad i. claudus nō. Quia erant habebat libus dicit claudicat. cator indig. quia ipi sunt immaculata amici dñi. trāllert. an. Ipsi sunt infirmos faciens quos. p. Tercio p. bñs. Et cōtin. Naturali v. opiente sal. ita cōtin. Per qd dñs. bñs dñi stant. gere. alioqu. dit. E. Et. p. Prima ē. rem. Peccator. p. Iniquit. mēnz: fieri. me. Et idē. cōtin. non dñ. ad aliud tr. peccatoris. bñs. de f. quibus era. pñtinet ipi. truerunt. peccator: pe. mor demon. ligant ocul. in vultum et. causa ē ppter.

Peccator enim est imundus: dei inimicus: et claudus. Quia enim est imundus non audet coram deo apparere: quia deus tales abhorrat. ps. Virus sanguis. et do. abhorratis. Quia est dei inimicus nihil potest a deo impetrare. Jo. ix. Scimus quia peccatores deus non audit. Et ideo talibus deus indignatur potius quam placeat. ysa. lxxvi. Loquosce man? domini servus eius et indignabitur inimicis suis. Greg. Lumen est quod est splendet ad intercedendum mittit: irati autem illis ad deteriora provocat. Quia vero est claudus non potest ad deum accedere. Quibus enim habeat pedem fidei: non tamen habet pedem boni operis. Ite talibus dicitur. iij. Reg. xvij. Usquequo claudicatis in duas partes etc. Ideo peccator indiget auxilio sanctorum virorum: quia ipsi sunt mundi peccati. Ambulans in via immaculata hic mihi ministrabat. Ipsi sunt amici dei. Sap. vij. In animas sanctas se transferunt. amicos dei et prophetas constituit. Ipsi sunt sancti et recti. Heb. xij. Rectos gressus facite pedibus: ut non claudicans quis errare: magis autem sanetur. Tertio ponit curatiosis effectus: cum dicit. Et continuo surgens ministrabat illis. Naturali ut dicit glossa. homo febricitans in cipientem sanitatem consuevit lacerare: sed illa continuo surrexit et christo ministravit. Per quod dicit intelligit quod peccator non debet vivere in peccato sed continuo surgere: alioquin de peccato in peccatum cadit. Et hoc accidit propter tres causas. Prima est propter peccati ponderositatem. Peccatum enim est valde onerosum. ps. Iniquitate mea supergressi sunt caput meum: sicut onus grave gravare sunt super me. Et ideo peccator quod per penitentiam cito non diluit mox sua ponderositate ad aliud trahit. Secunda causa est propter peccatoris cecitatem. Et ponit exemplum Christo. de sampsonis: cum capilli in quibus erat virtus sui detracti essent: obsideri ipsum ligaverunt et sibi oculos eruerunt: et ipsum molere fecerunt: quia quia peccator perdit robur virtutum suarum: mox demones ipsum funibus peccatorum ligant: oculo fidei ipsum excecant. de vitio in vitium cum currere procurant. Tertia causa est propter quadam conexione. Nam

avaritia trahit ad rapinam et furtum et ad multa mendacia. gula trahit ad ebrietatem et luxuriam. Superbia trahit ad multas infurias inferendas et ad multas ambitiones appetendas. Unde dicitur ysa. xxxij. Qui fugerit a facie fornicationis: cadet in foueam: et qui ceciderit de fouea tenebit laqueo. Per similitudinem intellegit avaritia: quia avarus semper est in timore. Per foueam intelligit luxuria. Proverb. xxij. Fouea profunda est meretrix. Per laqueum intelligit superbia que omnes illaqueat. Sepe autem contingit quod quando avarus dimittit avaritiam et dat se inerte: cadit in luxuriam. Et quando luxuriosus supat omnem concupiscentiam cadit in vanagloriam et superbia. Circa secundum opus. misericordie quo christus demones fugavit. Notandum quod demones habent magnam potentiam. Job. xli. Non est potestas super terram que comparet ei. Habent magnam astutiam. ysa. xi. Timeo autem ne sicut serpens eum seduxit astutia sua: ita corumpant sensus vestri et excidant a simplicitate que est in christo seculo. Habent magnam scitiam. i. Pet. v. Adversarius vestester tanquam leo rugiens circumque. quem deo. Magna ergo misericordia dei est: qui a nobis expellit adversarium tanquam potest et tanquam astutus et tanquam sentientem. Nihilominus enim eius potentia vincit resistendo. Jac. iij. Resistite diabolo et fugiet a vobis. Eius astutia vincit: dum ad deum per orationem reuertimur. ysa. lx. Ignoramus quid agere debeamus hoc solum refugium habemus ut oculos nostros dirigamus ad te. Eius scitiam fragimus nos ipsos incedendo: quia quando nos ipsos maceramus hostem persternimus. i. Cor. ix. Dis enim qui in agone contendit ab omnibus se abstineret: non sic curro quasi in incertum. Circa opus sapientie. i. predicatorem christi. Notandum quod spiritus ibat sapienter predicando. Ibat enim predicando sine expensis usque ad esuriam. Mat. xxi. Cum esset in bethania esuriit. Ibat sine coquis usque ad lassitudinem. Jo. iij. Iesus fatigatus ex itinere. Ibat sine elatione usque ad captivitatem. Unde dixit pilatus: Si ex hoc mundo esset regnum meum ministrum

da determinata. ego enim vocor claudens cor. alius vocat claudens os. alius vocat claudens marisupium. officium eius meum est cor pfectos idurare ne possit perturbatione habere. et si forte coterit laborat fratrem meum. claudens os: ut a pfectioe impediat. et si forte coterit suum fuerit laborat fratrem meum. claudens marisupium ne satisfaciatur. ne male ablata restituat. Quinta febribus continua. ista laborat avari et maxime usurarii. ceteri pfectores interpolatione faciunt in pectus. Usurarius quoque pertinetur pectus. die et nocte et quilibet hora: quolibet momento: quolibet festo. id est videri peiora da scarioth. Ille enim vendit christum. Et sic videtur christum beatam Aba. et oes sanctos et sanctas dicit: ipsorum festiuitates computat in usuris. et qui usurarius filius est iude: imo peior culpa. id similis erit ei in pena. iudas enim in aere sterit et habitatio demonum. ad inuendum quod debeat stare in celo cum angelis. neci terra cum hominibus. sed in aere cum demonibus. Eodem modo usurarius non habitabit in celis: unde et beatam virginem et oes sanctos offendit: neci mundum: quod homines perturbauit sed in inferno cum demonibus quos per avaritiam adorauit. iuxta illud Loci. iij. Alia vita que est idolorum seruus. Et ista febribus continua. avaritia clero extinguit hominem qui tollit tria que sunt causa vite. scilicet cibum: somnum: et quietem. Avarus enim non potest comedere. Eccl. xiiij. Non satlabis pane indigens: et in tristitia erit super meam famam. Non potest dormire. Eccl. ij. Cum dies eius doloribus et eruntis pleni sunt. nec per noctem metem requiescit. nec potest quietem habere. Hier. xliij. Die sollicitudine quiescere non potuit. Et Sexta febris est quartana et significat superbiam propter quatuor species superbie: de quibus dicit Gregorius. Quatuor sunt species tumoris. scilicet cum quis bonum quod habet a se habere extollat. vel per suis meritis datus sibi putat. vel cum faciat se habere quod non habet. vel cum despectis ceteris appetit singulariter videri habere quod non habet. Vel potest significare luxuriam que corpus expleat: quod ex quatuor elementis componitur. Vel potest significare consuetudinem longam peccandi peritiam vices sit mala suggestio. secum

da malus consensus. tertia malum opus. quarta mala consuetudo. ista quadruplex spectes quartane difficultatis curat. Superbia eius difficultate curat: quod semper est in ascensu per. xxiiij. Superbia corum qui te oderunt ascendit semper. Luxuria difficultate curat: quod in corpore radicat: quod tunc totum corpus inflamat. Job. xxxi. Ignis est usque ad summationem duoras. ipse vulnerat. Job. xvi. Cum vulnerauerunt lumbos meos. ipse contumax perit et sedat Job. i. Coputruerunt lumbi in stercore suo. Greg. Iumentum in stercore coputrescere est carnalis homines in fetore luxurie vite finire. Abala autem consuetudo difficultate curat. hoc signatum est Jo. xi. in lazaro quatuor iduano: quod dicitur cum quada difficultate voluit resuscitare. cum oratione. cum clamore. et cum suscitacione. et cum lachrymarum effusione. Et Septima febris est ethica: que radicitur in medullis et naturalis humiditatem consumit. et significat tristitiam illam dicitur di. ij. Lox. vij. Seculi tristitia mortem operat. Prover. xviij. Spiritus tristis efficitur ossa. i. robur virtutum. Sunt tamen quedam ossa que non tantum sunt efficta: sed etiam incinerata. Almos. ij. Inciderunt ossa regis ydumee usque ad cinerem. ydumee interpretatur sanguinea et signat diabolum qui sanguinem nostrum sinit. eius ossa sunt nostra peccata: per que contra nos diabolus assumit robur. Sunt igitur quedam qui ossa habent integra quod de suis peccatis non coterunt. alij sunt qui illa ossa in grossas partes frangunt qui. scilicet superficialiter coteruntur. alij vero sunt qui ista ossa incinerant. scilicet qui peccor dialiter coterunt. et istam coteritionem facit salubris tristitia. dicitur di. ij. Lox. viij. Que enim secundum decem tristitia est: per penitentiam in salutem stabilem operatur.

Seria sexta tertie hebdo. xl. Sermo primus.

Iesus fatigatus ex itinere sedebat super fontem. Jo. iij. Cum dicitur nos per diversa loca predicando discurreret. et quada vice fatigatus esset: super quoda fonte sedere cepit. Et hic dicitur fons: tamen inferius vocatur puteus.

Sed sicut dicit glo. vbiq; aqua de terra manat dicit fons. sed si manat in superficie fons tñ dicit. si vero manat in profundo etia puteus appellat. et secūdu hoc ois puteus est fons: sed nō ois fons puteus est. Dñ igit hic sederet venit mulier de samaria haurire aqua: inter quā et xpm magnus dialogus fuit: q; plures colloquētes mutuas habuerūt. C. Pri-
ma fuit q; xps suā humanitatē ostēdit in eo q; bibere petijt. p. habile enī est q; xps post fatigationem sitiebat. et in hoc ostēdit se esse verū hōiem: q; deus sitire non pōt. ad hoc rñdit mulier cū quadā admiratiōe dicens: quomō tu cū iudeis sis a me bibere poscis et. iudei enī habebant in vestimentis sūmbrias per quas distinguebātur ab alijs gētibz. A. Se-
cūda collocutio fuit quā xps ostēdit suā diuinitatē cum ait: si scires donū dei et quis est qui dicit tibi da mihi bibere tu forsitā petisses ab eo et dāisset tibi aquā viua. s. spūs sancti gratia. hoc nō pore-
rat nisi in quātum deus. sed mulier itel-
gens de aqua materiali illius putei di-
xit q; hoc facere nō poterat: q; nec situ-
lam nec chōidā habebat: et puteus pfun-
dus erat. immo nec ipse iacob quo ipse maior nō est: aliter ipsam aquā habere non potuit nisi euz adiutorio. C. Tertia
collocutio fuit quā xps ostēdit aque ma-
terialis et spūalis magnā differētia cum
dixit: omnis qui bibit ex aqua hac sitiet
iterum. Aqua enī materialis ad rēpus
pōt auferre sitē. aqua vero spūalis sem-
per auferit. ad hoc rñdit mulier: Domi-
ne da mihi aquam hāc. quasi dicat: ma-
gna pena est mihi sitire. magna fatiga-
tio est huc venire. magnus labor ē hau-
rire. ergo da mihi aquā hāc que penam
sitis auferat. fatigatiōez itinēris tollat:
laborem hauriēdi amoueat. C. Quarta
collocutio est quā christus dixit ei et vi-
rum suū vocaret. i. illū quē loco viri te-
nebat. Ad hoc rñdit mulier q; non ha-
bebat virum scilicet legitimo matrimo-
nio sibi cōiunctum. C. Quinta collo-
cutio est quā christus dixit totā vitā suā
preteritā cum ait. Bene dixisti. i. verum
dixisti: q; nō habeo virum: quinque enī
viros habuisti. Ad hoc mulier rñdit q;

credebat ipsum prophetam esse. Post
totam vitā suā et dixerat. Post hec re-
tez mutat ordo loquēdi. P. Quia qđ
xps querit et mulier respōdit. Ad
autē mulier querit et xps respōdit. Que-
rit enim ex quo ipse est ppheta vt solus
cōtrouersia que est inter iudeos et san-
ritanos. Iudei enī dicebāt q; nō le-
alicubi adorare nisi in tēplo dei. San-
ritani autem dicebāt q; poterāt adora-
re in monte samarie: q; patres sui: i. i-
cob et filij eius ibi adorauerūt. Et voca-
bant samaritanos iacob patrem suum
ue quia ipsi legem tenebāt moysi: sicut
iacob et filij eius ibi habitauerūt. huc q;
ille mons ex hereditate iacob ad eos
uenerat. Ad hoc christus respōdit q; in
orando deus nō requirit locum corpo-
ralem: sed spūalem: id est cor mūdum et
deuotū. Ista respōsio non placuit mulie-
ri: q; volebat q; diceret q; in monte ille
poterāt adorare. et ideo dixit q; quēlibet
nez illā determinādā referuabat melle
id est chāsto: qui christus euz venerit de
hoc veritatem eis annūciabit. Ad hoc
christus respōdit q; ipse erat ille melle-
as. quo audito q; ille erat: p. gaudio
hēdētā dimisit in ciuitatē currēs mun-
clauit omnia. Et tūc christus ad pēccata
samaritanorū ciuitatē intrauit. et omnes
ad fidē cōuertit. B. Sicut pater ex pe-
dictis xps hāc mulierē et nos ad tria in-
ducebat. C. Primo ad cōtēnendū amo-
rem mūdi cum dixit: Omnis qui bibet
ex aqua hac: sitiet iterum. Amor enī
mūdānorū: scilicet diuitiarum: delitū-
rum: et hōnorū: sitis nō extinguit: sed au-
get. De quibus dicit p. Proverb. xxx. Si
guisuge due sunt filie que semper dicit
affer affer. Sanguisuga mater est supbia
que est causa omnīū malorū. Ecē. x. In-
tū omnis peccati supbia. Habet autem
duas filias: scilicet cupiditatē et volup-
tem. Quia superbus nō tantū hōnori
ambit: sed etiā aliorum bona rapit et vo-
luptuose viuit. C. Ista autē sitis q; si-
na ostēditur in monte alexandrie: qui cum
esset totius mūdi dominus diuitijs ple-
nus: libidiniosus: et eius ossa in vase au-
reo fuissent reposita philosophi cōuertē-
runt. Unus igitur volēs ostēdere dona-

num suū
sufficiebat
sepultura e-
dere esse va-
gregatum a-
rum de aur
ei deiplo.
esse corpus
nutriebat c
hodie vero
ris. C. C. S.
Gammulius
rāndū amor
bitūc aqua
num. Augu-
ulo cuius gi-
vi in colitis
suiy para-
Paulus: et i-
Gammela q;
manfuit.
extingit in
proē cōuert
pius rapit
p. p. p. p. p.
extingit in i-
niculam nig-
candā. C.
in ipsa ad si-
tam hēc mul-
nom. Nā p. p.
decolto: et
et hēc hēc m-
pphetā: hō-
nō et credid-
maximū.
bonus incip-
dere ad ma-
dar. liij. vlt.
enificat herb-
inde plenū f-
Glo. rimorē:
li qui generā
apietis qui
cur enī herb-
mor: de cū p-
C. Timor dei
generat spūc
rū proficiē-
rū in peccatē
nitia et lam-

num suus fuisse vanū ait: Hec iste non
sufficebat totus mūdus: hodie parua
sepulchra est cōtentus: Alius volēs ostē
dere eik vanum aurum et argentū con
gregatum ait: Hec iste faciebat thesau
rum de auro: hodie aurum thesaurū fa
cit de ipso. Alius volēs ostēdere vanū
esse corpus dīctis nutrire dixit: Hec iste
nutriebat corpus suū diuersis delitijs:
hodie vero comedīt a vermibus infini
tis. C. Secundo christus inducebat
illam mulierē et nos cum ipsa ad delide
randū amorem dei cū ait: Qui autē bt
berit ex aqua quā ego do: nō sitiet i eter
num. Augu. Qui biberit de paradisi flu
cio culus gutta maior est oceano: restat
vt in coctis penitus extincta sit. Diuīs
flumī paradisi vnam guttā perceperat
Paulus: statim extinguit in eo oēs sup
bia: mīta q serocē lupū mutauit i agnū
mansuētū. Percepit mattheus. et mox
extinguit in eo omnē auaritiā: ita q ra
paciē cōuertit in cōtemporē. Nam qui
pūis rapiebat aliena: postmodū contē
pit pippia. Percepit magdalena: et mox
extinguit in ipsa omnē luxuriā: ita q cor
neculam nigerrimā cōuertit in colūbas
candīdā. C. Tercio inducebat eā et nos
in ipsa ad sui cognitioē. Bra datim au
tem hec mulier surrexit ad xpi cognitio
nem. Na primo dixit eū esse vnus veri
deū: cū dīctis: in hoc q dixit eū iudeū esse:
et hoc fuit magnū. Deinde ipsū dixit eē
pphetā: hoc fuit maius. Tādē et di
xit: credidit ipsū esse xpm. et hoc fuit
maximū. Per quod dāc intelligit q de
beamus incipere a minimo: et paulatim ascē
dere ad maiora. Hic gra dū significat
Mar. iij. vbi dīctis: Vltro enī terra fru
ctificat herbā primū. deinde spīcas. de
inde pleni fructū in spīca. Hoc est scdm
Glo. timorē: penitētiā: et charitatē. Il
li qui generātherbam. i. timorē sunt in
cipiētes: qui debēt incipere a timore. Si
cut enī herba est principū spīce: sic ti
mor dei est principū noue vite. Prouer.
i. Timor dei principū sapiētiē. Illi qui
generāt spīcam: id est penitētiā: duras
sunt proficiētes: qui sicut fuerūt delecta
ti in peccatis sic debēt se affligere in pe
nitētia et lacrimis. Job. xlij. Ipse me re

prehendo et ago penitētiā in sanilla et
cinere. Illi qui producunt plenum fru
ctum in spīca. i. charitatē et bonorū ope
rum plenitudines: sunt pfecti qui habēt
charitatē dei et primi. Quasi dīctis: Ro
ma. xij. Plenitudo legis ē dilectio.
C. Eadem serā feria tertie hebdomade. xl.
Sermo secundus. 48

Omnis qui biberit ex aq
hac sitiet iterū.
Et Ponit dñs hic tres diffe
rentias aquarū. P. Vna est
que facit sitim: cū dīctis: Omnis qui bt
berit ex aqua hac sitiet iterū. P. Secūda
est que sitim extinguit: cū dīctis: Qui au
tem biberit ex hac aqua: quā ego dabo
ei: non sitiet in eternū. P. Tertia est que
in vita eterna fluit: cū sub dīctis: Sed aqua
quā ego dabo fiet in eo fons aque salien
tis in vitā eternā. C. Prima aqua signi
ficat amores mādī: scilicet amores diui
tiarum: delictarū: et honorum. Et ideo
istam aquā que sitim nō extinguit sed fa
cit: nullus debet appetere: cū sit turbū
da et amara. Hiere. ii. Quid tibi in via
egypti: vt bibas aquā turbidā? Super
bus enī habet cor turbidū: pie cōtinua
indignatiōe et contentiosa emulatiōe.
Prouer. xxij. Inter supbos semp lur
gia sunt. ps. cliij. Tange mōtes et fumū
gabūt. Auarus semp habet cor turbidū
pie nimia tristitia et sollicitudine. Ecē.
xlij. In tristitia erit super mēsam suā.
Hiere. xlix. Turbati sūt in mari. pie sol
licitudine qesere nō poterūt. Libidi
nosus habet cor turbidū pie nimia con
cupiscētia et seruoce. Job. xxxi. Ignis ē
vsq ad cōsumatiōē deuorās et omnia
eradicās germina. B. Nō solum autē
ista aqua est turbida per effectū: sed etiā
in seipsa. Aqua vero turbida nō est apta
ad bibēdum cū sit amara. nec ad specu
landū: cum sit turbulēta. nec ad lauan
dum: cū sit imunda. Amor mūdi eodem
modo nō est aptus ad bibēdum: quia est
amarus. Facit enī amaritūdinē in cō
scientia. Prouer. v. Nouissima illi? ama
ra quasi absinthiū. Et tādē faciet ama
ritudinē in pena. Ps. xxiij. Amara erit
potatio bibētibus illis. Similiter amor
mūdi non est aptus ad speculādū: cum

fit turbulētus. Non enim possumus sibi
speculari deū p cōtēplationē: nec p cō
nfa p cōtēplationē. **E** Legit i vitis patrū
q cū quidā frater eo: plenū anxietati
bus et tribulatiōibus hēret: et morie solito
deū cōtēplari nō poss. quidā sanctus
pater ad quēdam fontē duxit eū: et cum
aqua cū quodā baculo p turbasset dixit
vt respiceret si faciē suā videret. et cū nō
posset videre expectauit quousq aqua
clarificata fuit: et tūc vidit. Applicatio
huius exēpli plana ē. Similr amor mū
di nō ē apt^{us} ad lauandū: cū sit imūdius.
Si q ergo hz cor imūdius: illud vult
lauare cū amore mūdi: magis se inqu
nabit. **U**n Amb. in libro de virginibus
pictagorā reprehēdit dicens: Pictago
ras postquā cubitū iterat tibi canē iube
bat molliora canē: vt anxia curis secula
ribus corda mulceret. Sed ille facit si
cut is qui latere lauat. secularia secula
ribus frustra cupiebat abolere. **M**agis
enim lineabat se luto q remediū a volu
ptate querebat. **A**ug. Quisq es qui es
in mūdo ad te venit qui fecit mūdu vt
eripiat te d mūdo. q si forte aliqua de
lectatione te retinet mūdos semp vis es
imūdius. **S**ecūda aqua ē que fitz extin
guat. et ista est amor spūs sancti qui extin
guat amorē diuitiaz: pelitiay: et honorū.
Doc figuratū ē in dīcū. xliij. in Sāphone.
De quo dī q spūs dñi irrūit in eum: et
sic leonem interfecit: et philisteos expu
gnauit: vincula rupit. Per leonem in
telligitur supbia. Per philisteos qui in
terpetant cadentes: intelligit auaritia.
Sicut enī dī prouer. xi. Qui confidit
in diuitijs suis conuert. Per vincula in
telligit carnalis cōcupiscentia. **Q**u
igit amor spūs sancti aduenit: supbiam
expellit: auaritia occidit: cōcupiscentia
tollit. Ista aqua est contraria supiori.
Est enim dulcis ad bibēdū. **E**cclī. xliij.
Qui bibūt me adhuc sitiēt. Est clara ad
speculandū. **iij. Lxx. iij.** Nos aut reuelata
facie gloriā dei specularantes. Est munda
ad lauandū. **Eze. xxxvi.** Effundam sup
vos aquam mūdā: et mūdabimini ab om
nibus iniquitamentis vestris. **S**pīritus
enim sanctus quod dā līxiuū in corde
hōis generat per quod oīa peccata la

uat. In quo quidē līxiuū ponit laque
mas p aqua que habent peccata lauat.
**ps. Lauabo per singulas nocces lēme
la. zc.** Ponit memoriā mortis p chere
que similiter habet aīam peccati mū
dare. **E**cclī. vij. **A**demorare nouissimū
tua et in eternum non peccabis. **P**er
amorē celestē p igne: qui spm līxiuū
flāmet. **L**ixiuū enim frigidū non lo
lauat: sed caldū optime lauat. **Q**ui
do igit lachryme nostre et memoriam
tis ab igne diuini amoris inflāmat: nō
omnis macula et rubigo peccati tollit.
Luc. vij. Similia sunt ei peccata mulier
qū dilexit multū. **U**bi dicit glo. **I**ncen
dit plene peccati rubiginē qui ardet vi
lide per amoris ignē. **Q**u igit in tali li
xiuio abluit: quāscūq fuerit nigras
bus efficit. **ps. Lauabis me et sup nū
dealabor. ysa. i.** Si fuerint peccata
stra vt coccinū: quasi nix dealbabitur.
Istud pz de quadā muliere de qua legi
t in vitis patrū. **Q**ue cū per clisuras cui
nimia ambitōe pcederet: eps quidā san
ctus eam vidēs ad terrā conuit et amo
rissime flere cepit. **E**t cū interrogaretur
cur fleret. **R**espondit **S**leo q ista mul
er plus sollicita ē placere mūdo q ego
deo. **C**um igit eps domum redisset p
oiauit: cuius dñs pieces exaudiuit. **S**o
quēti autem nocte visum ē sibi q qua
dam cornicula nigerrima ad eū veniret
quam ille accipiens in aquam demersit
et statim in colūbam candidā conuert
fuit. **S**equenti igit mane illa mulier ta
ta in lachrymis resoluta ad pedes eius
pccidit: que prius fuerat peccādo nigr
rima postmodū in lachrymis baptizata
tota facta est candida. **I**stā autē aquam
spūalem deus nobis grātis dare p
mit. **ysa. lv.** Omnes sitiētēs venite ad aquam
et qui non habetis argētum propter
emite. et comedite. **S**i ergo aliquis illi
aquam non habet culpa est ipsius non
recipientis et non dei offerentis. **S**i
offerō tibi ciphum aque frigide et tu
vis os apire. si pongo tibi rosam et tu
vis eam accipere. si sol ad fenestram
berat: et tu teneas eam clausam. si
pono ad osium et non vis mihi aperire: tu
culpa est et non mea. **D**eus aqua sue gra

te nobis in
ditus. ro
chos accip
gratē nobi
nostram re
nostri cordi
simulamus.
vita eternā
ibi datur: q
ma plenitudo
eti. **apoc. vlt.**
vlut. **A**lter
reus. **A**lter
enim habet
haurit. **S**on
haurit sine
in magna pl
aquam patē
sua plenitudo
tur dei et ad
eis abscondi
it q cum mi
hauriat. est t
specu grati
dicim labor
domis aut ad
sunt haurire
guare. **ps. x.**
fontē viuū. **E**
fluat: q in m
amorē spūs
roberat dom
Sabbato
mas.
A
p
r
scribere et ph
perc in sermo
ra cū popul
euāgelio. in
seruante pson
lier in adulter
ta quidem d
lūio. et fallax
losa a dulcitate
vocauerit. **E**
runt vt quasi
die simplici
pccatay ppi

te nobis infundit: et nos os cordis claudimus. rogam gratie sue nobis ponit et nos accipere negligimus. radium sue gratie nobis mittit: et nos voluntatem nostram referre cōsentimus. Ad ostium nostri cordis pulsant: et nos sibi apire dissimulamus. **B** Tertia aqua ē que in vitā eternam fluit: que ad instar fluminis ibi datur: qui sancti ibi habent in maxima plenitudine abundantia spiritus sancti. Apoc. vlti. Oshendit mihi flumen aq. vltus. Alter enim cōcat aquam suā puteus. alter fons. alter fluuius. Puteus enim habet aquā absconditā et cū labore haurit. Fons vero habet aquā patentē et haurit sine labore. tū non diffundit se in magna plenitudine. Fluuius vero h3 aquam patentē et de facili haurit: et in magna plenitudine se diffundit. Baria igitur dei ē ad instar putei peccatoribus: et eis abscondita cū non sint digni. et oportet q. cum multo labore penitentie eaz hauriat. est tamē ille labor modicus respectu gratie quā acquirūt. Eccl. li. Hōdum laboraui et inveni multa requiē. bonis autē ad instar fontis: qui facili posunt haurire: s3 tū in pñti modicū pñt gustare. ps. xli. Sititit aīa mea ad deū fontē vitę. Beatis autē datur ad instar fluminis: q. in maxima abundantia habent amoris spūs sancti. ps. Inebriabunt ab ubertate domus tue.

Sabbato tertie hebdo. xl. Sermo pñ. mus.

Aducunt ad iesum scribe et pharisei mulierē in adulterio deprehensam. Joā. viij. Illi scribe et pharisei sepe voluerūt iesum capere in sermone vt ipm infamarēt et cōtra cū populi puocarēt. sicut p3 in isto euāgelio. in quo quidē ponunt tres differeñtias psonarū. s. pharisei. xps. et mulier in adulterio deprehensa. In phariseis quidem duo fuerūt. s. subdola adulator. et fallax interrogatio. C. Subdola adulator fuit in hoc q. magistrū eū vocauerūt. Christo. magistrū eū vocauerūt quasi honoratus: fuit secretū cordis simpliciter eis apert. hec ē cñis hypocrisis pñna potētia simulata laudatio.

Itam autē laudē magistrū xps recipiebat a discipulis. Joā. xij. Vos vocatis me magr et dicitis. s. bñ dicitis. sum et enim. q. sciebat q. eū sic vocabant causa honoradi. ab istis tñ recipere noluit: scies q. eū sic appellabant causa tērandi. Adulatores enim sunt scorpiones et apes. Scorpio enim facie applaudit sed cauda pungit. apes mel portant in ore sed pungit a posteriori parte. sic tales in facie laudant. in absentia vituperant. sūt enim sicut syrene que sunt pisces marini qui habent faciem mulieris. sicut dicit glo. super illud. ysa. xij. Syrene in delubris voluptatis. que ita dulciter cantant q. nautas dormire faciūt et sic naufragium patiuntur. sed sapientes nautę aures claudūt: et sic periculū euadunt. sic et contra tales adulatores sapientes debent claudere aures et non eos audire. Hiero. Nos ad patriam festinantes mortiferos syrenarū cantus debemus aures surdas transire. Nullus enim in hoc mundo debet velle laudari respectu ad vitam suam presentem: futuram: et preteritam. si enim respiciat ad vitam preteritam. inuenit se multa pmississe de quibus debet erubescere. Roma. vi. Quem ergo fructum tunc habuisti in illis in quibus nunc erubescitis. Si respicit ad vitam presentem inuenit se eē in loco exilij: de quo multum debet dolere. ps. Deu me quia incolatus meus prolongatus est. ecce exilium. habitauit cum habitantibus cedat multum. ecce periculū qui habitant cum hominibus tenebrosos. Si respicit ad vitā futurā inuenit sup se dei iudiciorū cñis turis timor. Nullus ergo in hac vitā debet velle laudari. postquam habet causam tanti ruboris: doloris: et timoris. Illi autē qui sunt in prima secure possunt laudari: cum nec de preterito habent o quo debeant erubescere cum sint in omnimoda sanctitate. nec de presenti vnde debeant dolere cum sint in plena locunditate: nec de futuro vnde debeant timere cum sint in eterna locunditate et securitate. C. Secundo in phariseis fuit fallax interrogatio: cum dicitur.

parur. & ideo lapidada erat. quare autē
debebat lapidari vxor que fornicat ma
gis q̄ vir. tres cause ponit. Ecclij. xxiij.
C̄. Primo q̄ contra legē dei fecit. C̄. Se
cūdo q̄ fidem suā non seruauit. C̄. Ter
tio q̄ viro suo heredes extraneos acq̄si
uit. Unde d̄ ibidem. sic. mulier omnis
relinquens virum suū & statūes heredi
tatem cū alieno in fūmonio. C̄. Primo ē
si legē altissimi incrediblis fuit. C̄. Se
cūdo virum suum dereliquit. C̄. Ter
tio in adulterio fornicata ē & ex alieno
vñ filios sibi statuit. S. Augu. autem
in enchiridion aliter responderē & dicit
q̄ mulier h̄s quattuor retrahentia a pec
cato fornicationis. & vir tñ vnū. & ideo
maior pena ē obnoxia que habet plura
retrahētia. C̄. Primum ē diligens custo
dia viri. Viri enim custodiunt vxores &
nō vxores viros. Eccl. xvj. Si nō ambu
lauerit mulier ad manū tuam cōfundet
te in cōspectu inimicōrum tuorū. C̄. Se
cūdum ē verēcūdia & confusio mundi
quia maior est cōfusio mulieri quando
fornicat q̄ viro si fornicatus fuerit. Pro
uer. xij. Putredo in oſsibus eius que cō
fusione res dignas gerit. C̄. Tertius est
terror legum. lex enim diuina & huma
na tūber pūiēdam mulierē fornicatā
& non virū fornicariū. Unde d̄ hic in le
geat moysi mandauit nobis huiusmo
di lapidare. C̄. Quartū ē timor dei qui
debetam retrahere a peccato. Prouer.
xvj. Propter timorē dñi declinat omnis a ma
lore illū d̄ solum ficut dicit Aug. viros
retrahit. non enim timent vxoris custo
diam: nec mūdi verēcūdiam: nec legum
aliquā penā. timet at̄ dei offensas. C̄. Se
cūdo in muliere fuit dei magna misē
ratio q̄ nulla sibi penitētia iniungit: s̄
tantus ei dicit vade & amplius noli pec
care. Id̄. Vidit enim ipam habere con
uersionem tantā que ad satisfactionem
sufficebat. Aliter enim non sufficit q̄
quis peccata dimittat nisi satisfaciatur. si
cut offendit. Breg. in pasto. p̄ tria exem
pla. 1. C̄. Primo exemplū ē: q̄ si quis
vñ vel instrumentis falsum scripserit:
non sufficit q̄ vltorius non scribat: nisi
etiam q̄ male scriptū ē deleat. peccata
autem nostra coram deo scripta sunt.

Hier. xviij. Peccatum iuda scriptū ē sit
lo ferro in vngue adamantino. non igit
sufficit vt quis ampli⁹ nō peccet nisi q̄
male fecerit p̄ p̄rtionē & lachrymas la
uet. talis enim scriptura nō pot̄ melius
lauari q̄ per aquā lachrymarū. ps. Laua
bo per sangu. noc. le. meū &c. C̄. Secūdū
exēplū ē: q̄ si quis alicui blasphemias d̄
ixerit: non sufficit q̄ vltorius non dicat
nisi d̄ his que male dixit satisfaciatur. An
igit quis peccat tūc deum blasphemat.
Rom. ij. Nomen dei per vos blasphe
matur. non ergo sufficit vt ab his pecca
tor blasphemijs abstineat: nisi de his q̄
fecerit coram deo se reprehēdat & peni
tentiam agat. Job. xlij. Tectico ipse me
reprehēdo & ago penitētiā in fauilla &
cinere. C̄. Tertiu exēplū ē: q̄ debitor: nō
absoluit a debitis que contraxit p̄ eo q̄
alia nō multiplicat: nisi ea que cōtraxe
rit persoluat. An aut peccamus dei de
bitores sumus. ab his ergo peccatorum
debitis absoluti nō sumus p̄ eo q̄ alia
peccata non multiplicamus: nisi de his
que contraximus deo digne satisfacia
mus. ab istis debitis quotidie absolui
petimus cum in oratione dominica dici
mus. Et dimitte nobis debita nostra si
cut & nos dimittim⁹ debitorib⁹ nostris.
C̄. Eodē sabbato tertie hebdo. xl. Ser
mo secūdus.

Iesus autem inclinās
se deo.
sum digito scribebat in terra.
Inclinatio xpi significat eius
humilitatē: quia intatus se inclinauit q̄
in vterū virginis descendit. inclinando
aut se in terrā scripsit. Per terrā signifi
catur virgo maria: que sic fructifera fu
it q̄ illū fructū prulit. d̄ quo d̄ ys. xlv.
Aperiat terra & germinet saluatore. In
ista terra xps scriptū q̄m infem suā om
nibus donis & virtutib⁹ dotauit & ador
nauit. In verbis igit̄ premistria no
rantur. C̄. Primo offendit de filio quāte
fuerit humiliat⁹: cū d̄. Iesus aut̄ iclī
nans se deorsum. intelligit de sede p̄is
in mūdū. C̄. Secūdo offendit de matre
quāte fuerit excellēte & dignitatē: cum
d̄: digito scribebat. C̄. Tercio offen
dit de ipsa mīse quāte fuerit cōstante & firmē

Sabbato tertie hebdomade.

tatis in eo quod terra vocatur. **A** C Lir-
ca eius inclinationem. i. eius humilitatem
qua in vteru virginis descendit. Notandum
quod tunc christus magis inferius se inclinavit
quam inclinare potuit. ideo signatè dicitur
se inclinasse de deo fuisse. Natura quidem diuina
super omnia est. infra autem diuina angelica.
infra angelica natura humana.
infra natura humana est pena. infra pe-
na est culpa siue peccatum. infra vero pec-
catum est nihil: quia omnibus rebus inferius
peccatum inferius locum tenet. In quantum igitur
christus in vteru virginis se inclinavit et
naturam passibilem assumpsit. inclinavit in
tantum naturam diuinam: quod infra se ipsum
extinguit. **Psalmus lxxviii.** Qui cum forma dei
esset non rapina arbitratu est esse se equal-
lem deo: sed semetipsum exinanivit for-
mam serui accipiens. Inclinauit se infra na-
turam angelicam: quia paulo minus ab an-
gelis minoratus est. **psalmus.** Misisti enim paulo
minus ab angelis etc. Inclinauit se in-
fra naturam humanam: quod opprobrium homi-
ni factus. **psalmus xxi.** Ego sum vermis et non
homo: opprobrium hominum et abiectionis plebis.
ysaiah lxxviii. Non est ei species neque decor: et vi-
dimus eum et non erat aspectus eius. Inclina-
uit se tamen deus visus: ad penam: quia propter
nos vulneratus est. **ysaiah lxxviii.** Vulneratus
est propter iniquitatem nostram: attritus est pro-
pter scelera nostra. Usque ad culpam siue
peccatum se non inclinavit: quia deus erat in
quem peccatum cadere non poterat. Debuit
etiam esse sine peccato qui omnia venerat
auferre peccata. **B** Secundo ostenditur
de matre quante fuerit excellentie et digni-
tatis in eo quod scripta fuerit. tota enim triu-
tas in ea scripta. nam pater in ea scripta
sua potentia. filius sua patientia. spiri-
tus sanctus sua bonitate et misericordia
et sic pater fecit eam potentem ad adiuvan-
dum. filius fecit eam sapientem ad aduocan-
dum. spiritus sanctus fecit eam clementem ad
misericordiam. **psalmus.** Ultimo pater fecit eam po-
tentem ad adiuvandum. **ecclesiasticus xxviii.** In hie-
rusalem potentia mea. Est enim tam potens
effecta quod potest nos adiuuare in vita: in
morte: post mortem. Si enim quis habe-
ret amicum qui posset cum iuuare in vita esse
bonus. si haberet alium qui posset iuuare
in morte esse melior: si vero haberet alium

qui posset iuuare post mortem esse optimus.
L Beata igitur virgo in isto munda-
ci statu adiuuare nos potest. Unde
tat ecclesia. Maria mater gratie mater
tuos ab hoc. p. et hoc. mor. su. **p.**
quidem adiuuat in vita. in presenti
vita quidam sunt iusti et quidam peccato-
res: iustos adiuuat: quod prestat in eis de-
tiaz. ideo dicit mater gratie. peccato-
res adiuuat: quod ipse petrat eis diuinam misericor-
diam. id est subdit mater misericordie. **p.**
cundo adiuuat in morte: quod tunc a vi-
bis nos descendit. diabolus enim est tan-
dacie quod non tantum ad peccatores sed etiam
ad viros sanctos qui moriuntur veni-
les scire si aliquis in eis habeat. **p.**
venit ad mortem sancti Martini. **S**yl-
ta virgo qui moriuntur aliqui sui deo-
eos venit et a demonibus eos protegi
defendit. Ideo dicitur nos ab hostibus
ge. **p.** Tercio adiuuat etiam post mortem
qui enim aliqui sancti viros moriuntur: tunc
angeli veniunt et animas eorum deducunt in
lu. sed qui moriuntur aliqui deo-
rie virginis. ipsa ad eos venit et eos
suscipit et in celum deducit. id est subdit
ra mortis suscipe. **p.** Secundo filius et
sapienter ad aduocandum. vii significat
illa mulierem sapientissimam de qua
Regum. **xviii.** Misit iob thecnam et mulierem
de muliere sapienter que per absalom
dauid aduocauit: allegas generaliter
miseriam. dicens omnes morimur et qui ad
bimur super terram que non reuertuntur.
bra virgo allegat primo hanc misericor-
neralitate: quod omnes morimur. secundo
tate: quod qui aique dilabuntur. tertio
cabitate: quod non reuertuntur. hoc etiam
vadens et non rediens. **psalmus** enim ista
vires aduocatus. **p.** requirunt. bonus enim ad aduocandum
os habere. bonam diligenter ut sit valde
licitus in promouendo causam suam: quod si
ges esset cito succuberet. sed si esset
tus et parum esset iuris peritus non co-
nus aduocatus. ideo oportet ut per-
ligentia habeat etiam magnam sapientiam
sed si sollicitus esset et peritus et re-
quem aduocaret et toti familie suo
odiosus. non esset idoneus aduocatus
ideo oportet quod coram rege et familia

habeat gratiam
aduocatus? quod
sapientia: in
aduocatus. si
vires: Altitudo
quanta dicitur
sed deo-
resbus iter-
eae quanta si-
sacra scrip-
atur. Alii
sapientia dicitur
auro ut virgo
Tunc enim dicitur
quod non me-
dicitur et colligit
eius respicit
miseriam? in vi-
mulier de qua
gnis apparuit
e. Tunc enim
clenica de-
eae quanta g-
intant est enim
quod eam c-
ordines tot
res tangit dor-
diaz et regit
tat ecclesia. si-
ta flores rosa
et illa pualli-
fellore virgi-
feci et dem-
gda sancti in
ifomatione
rogare noluit
sui digni exa-
rogant sequi
stet. Et ideo
iustitiae hoc n-
Beata autem vi-
tia nec ad iust-
de si dicat ten-
qui voluntate
me semper ter-
propter istas
tem ipsa dicitur
si omnia spec-
dicitur quod ipsa
remansit in
gdam per hoc

habeat gratia. **B** Ille tamen optimus est
aduocat? qd h3 magna diligetia: magna
sapientia: magna gratia. ista tria h3 nra
aduocata. sicut dicitur in sp3 sc3 puid3
dicit: Alitit regina a dextris tuis: ecce
quanta diligetia. n3 eniz ad hora recessit
sed a dextris filij semp asistit & p pecca-
toribus itercedit. In vestitu deaurato.
ecce quanta sapientia. Per auriz enim in
sacra scriptura diuina sapientia signifi-
catur. Alij eniz sancti habuerunt aur3. i.
sapientia diuina: sed nullus vestitus fuit
auro vt virgo beata. i3 dicit in vesti. deau.
Tunc eniz diuina sapientia ipsam vestiuit
q3 noue m3ib3 in vtero eius habitauit.
hinc et colligitur est quanta sapientia cor
eius resp3dit q3 diuina sapientia noue3
m3ib3 in vtero eius p3tauit. ista est illa
mulier de qua dicit Apoc. xii. Signu ma-
gnu apparuit in celo. mulier amicta so-
le. Tunc eniz amicta sole fuit: q3 sol iustitiae
ea dec3dit. Circuamicta varietate
ecce quanta gra coraz rege & sua familia.
int3m est eniz tori celestis curie gratiosa
q3 ea cam circu3dat. n3 in celo quot s3t
ordines tot s3t varietates. iste varietas
t3m tanq3 domicelle ea circu3dat. & tanq3
vna3 & regina ea semp associat. Ideo can-
tat ecclesia. sicut dies verni circu3dabat
ea flores rosar. i. o3s societates marty3
& illa pualli. o3s societates angeloz: c3-
tellos & virginu. **P** Tercio sp3s sanctus
fecit ea dem3t3 ad misericordia. S3t enim
gd3 sancti in celo qui q3 rogant sequunt
ifommatione sue p3ci3tie. & i3 q3s deuz
rogare noluit: q3 h3nt p3ci3tia q3 illi non
s3t digni exaudiri. Alij sancti sunt q3
rogant sequunt rectitudin3 diuine ius-
titie. Et i3 d3 si rogant & sciunt q3 diuine
iustitie hoc n3 p3tit rogare n3 audet.
Beata aut virgo n3 respicit ad conscien-
tia nec ad iustitia sed ad misericordiaz.
ac si dicat teneant se ad suas p3sentias
qui volunt: respiciat ad dei iustitia. ego
me semper tenebo ad misericordia. **E**
Propter istaz misericordia tam excellen-
tem ipsa dicit de seipsa. Eccl. xxiij. qua-
si olina speciosa in campis. Ex quo ha-
betur q3 ipsa habet misericordia exceden-
tem congruentem & parentem. Excedentes
qd3m per hoc quod dicit: olina. Sicut

eniz oleus omnibus liquoribus eminet:
sic misericordia eius omnib3 sanctoruz
misericordiaz p3ccinnet & illas excellit.
vnde ill3 quod dicit Eccl. xviij. de d3no po-
test dicit etia de o3ia. misericordia boia cir-
ca proxim3 su3. Misericordia aut3 d3i
super omne carne. Habet etia misericor-
dia p3gruentem. Ideo dicit: Speciosa. Tunc
eniz dicit speciosa q3 i3 t3pore necessitatis
& tribulad3is ip3dit. Iuxta illud Eccl.
xxxv. Speciosa misericordia dei in t3pe
tribulad3is. Ist3 misericordia p3gruet3
in t3pe tribulad3is be3 virgo ip3dit & sub-
uenit. I3 vocat luna. & lucet in nocte: q3
ipsa ipendit luc3 p3solat3is i3 tribulad3e.
Habet et misericordia patet3: i3 d3 olina
in capis n3 i3 hostis. Ad olivas qd3 hor-
toz n3 o3s possunt accedere. ad olivas
aut3 campoz o3s possunt ire. Quid3 san-
cti vident esse olive hort3 celestis: q3 miseri-
cordias suas nobis claufas tenet: q3 vi-
gni n3 sum3. B3a aut virgo est sicut olina
in capis: q3 eius misericordia est c3dis. Vbi
dicit B3r3. de plenitudine eius capim3
vniuersi. egri curatione: tristes p3solatio
ne. p3ctozes venia. iust3 gra3. angeli leti-
tia. fili3 h3is humane carnis substantiaz.
tota trinitas gloria. ita vt n3 sit q3 se ab-
scondat a calore eius. **C** Tercio fuit ma-
ria multe p3st3tie & firmitatis: q3 ost3dit
in hoc quod terra vocat. Eccl. v. Bene-
ratio preterit & generatio aduenit. terra
aut3 in eternu stat. Nam in passione xpi
generatio apostolor3 p3terit: q3 fide ami-
sit. Sed in resurrectione aduenit: q3 tunc
eaz recuperauit. Sed terra. i. beata vir-
go cadere non potuit. **S** Ceciderunt
gd3 apostoli in passione xpi a fide: a gra-
tia: a societate xpi: q3 ipsuz soluz relique-
runt. **S** Sed beata virgo a fide cadere
non potuit: quia in alitudine sapientie
diuine erat fundata. ps. Fundam3ta ei3
in montibus sanctis. Ideo significatur
per stellam maris que ceteris stellis occi-
dentibus illa non occidit. sic beata vir-
go ceteris apostolis cad3tibus ipsa ca-
dere n3 potuit. **P** Secundo cadere n3 po-
tuit a gra: q3 sept3 col3nis. i. septem do-
nis sp3s sancti fuerat stabilita. Prover.
it. Sapientia edificauit sibi domus: exci-
dit col3nas septem. **P** Tercio n3 potuit

cadere a societate xpi: q: cruci eius fuit
semp coiuuina. Joan. xix. Stabat iuxta
crucē iesu mater ei⁹. Et q: sic firma fuit
ita q: nec a fide nec a gra nec a societate
xpi cadere potuit: ideo ipsa dicit Eccl̃.
xixij. Ab initio ⁊ ante secula creata suz:
⁊ vsq: ad futurū seculum ⁊c.

C. Dñica q̃rta. xl. Sermo p̃m⁹.

A Buit iesus tras mare ga
lilee qd est tyberia
dis. Jo. vi. In p̃sti euagelio
fit mentio de tribus generi
bus psonarum. s. de xpo: de discipulis: ⁊
turbis. A In xpo fuerūt tria. s. magna
clemētia: magna potētia: ⁊ magna pul
dētia. C Clemētia eius fuit in duobus.
p̃. Primo i hoc qd dī q: oculos subleua
uit ⁊ turbam vidit. Beda. q: subleuasse
oculos iesus ⁊ ventente ad se multitu di
nem vidisse phibet: diuine pietatis iudi
tū est: q: vidēset cūctis ad se ventre q:
renitibus grātia misericordie celestis oc
currere p̃fueuit. B Notādum autē q:
duos deus oculos hz. s. oculū sapiētie.
Eccl̃. xij. Omnia videt oculus eius. Et
oculū misericordie. Sap. iij. Gratia dei
⁊ misericordia eius in sanctos eius: ⁊ re
spectus in electos illi⁹. Istos duos ocu
los olim deus clausos tenebat. Et oculū
sapiētie q: nulli viā eū di ad patriā offē
debat. Et oculū misericordie q: nullum
sibi recōcillare volebat. Job. xxx. Sto ⁊
nō respicis me. s. oculo sapiētie. mutat⁹
es mihi in crudelē: q: nō vides me ocu
lo misericordie. Tādē aperuit deus ocu
lū sapiētie: qñ iudeoz populo legem de
dit. Oculū autē misericordie clausus tene
bat: q: nullū ad se recipiebat. Adodo au
tē oculos ambos aperuit. Et oculus sa
piētie: per quē nobis viā offēdit. Et ocu
lū misericordie: p quē nos ad suā gloriā
recipit: ideo dī: Eū subleuasse oculos ie
sus. p̃. Scdo eius clemētia fuit in hoc q:
de his que facurus erat tā familiariter
cū suis discipulis p̃ferbat. Vñ dixit ad
Philippū: Unde eme. pa. vi. mā. h̃ij. ⁊c.
Ips naq: iter discipulos mō exhibebat
se supiorē dicēs: Joan. xij. Vos vocatis
me dñe ⁊ magister: ⁊ bñ dicitis ⁊c. Ado
do inferiorē. Luce. xxij. Ego autē in me
dio vestrū sum sicut q: intulit. Adodo

equalē. Jos. xij. Jā nō disco vos scēd
am. L In hoc daf exēplū platiq: m
ter suos subditos aliqñ debet se offē
re tanq: supiores: ⁊ hoc in officio crea
ctionis. Titū. ij. Argue cū omni ipm
Aliqñ tanq: inferiorē: ⁊ hoc in bñi
sui reputatōe. i. Tessal. ij. Facti sum⁹
uuli in medio vestruz aē. Aliqñ tanq:
equales: ⁊ hoc in amabili conuersatōe.
Eccl̃. xxij. Rectorē te posuerūt nolite
lis: sed esto in illis quasi vnus ex illis. B
C In xpo fuit magna potētia: que oia
ditur i duobus. p̃. Primo i hoc q: gog
panes sic multiplicauit q: quing multa
hoiuz ide satiauit: exceptis mulieribus
⁊ puulis. Sicut dī. Bar. xlij. Et mō
minus duodecim cophini sup̃fuerunt.
Doceniz fuit potētie iñfinitē. Multiplic
cabant aut iter man⁹ xpi ipsi panes
eos frāgeret. Inter manus discipulū
dum eos distribueret: ⁊ iter p̃des elo
tū: dū eos ederet. Istud aut miraculū
quotidie fit: ⁊ tñ nemo mirat. Aliq. dō
ius miraculū est gubernatio tot⁹ mō
dī q: saturatio gog: milū boiū de q:
q: panibus: ⁊ tñ hoc nemo mirat. Istud
miratur hoies: nō q: maius est: s: q: q̃
est. Vñ eū multiplicat de paucis go
nis segetes: ide multiplicauit i manu
suis q: q: panes. P̃. Tras in xpi manus
erat: Panes autē illi q: q: semina erat
nō q: de terre mādata: sed ab eo q: terra
fecit multiplicata. E C Ideo notādū
q: sūt q: dāz miracula que hñt tñ vtili
tēz sed nullā admirationē: q: ex vñ v
luerūt: sicut est mūdus gubernare: sege
tes de terra pducere: hoies de multitudine
facere: ⁊ huiusmodi. p̃. Quedā sunt que
hñt amiratoz sed nullā vtilitatē: sicut
sunt miracula magoz ⁊ antixpi. sicut est
per aerē volare: statuas facere loge: ⁊ tñ
iusmodi. p̃. Quedā sunt que hñt amira
tionē ⁊ aliquā tpalez vtilitatē: sed nullā
necessitatē: sicut sunt miracula maloz
xpianoz: q: dicit. Bar. vij. Bñe opor
ne in noie tuo pphetauimus. Nō om
faciūt illa vt infideles puerantur vel ho
les in fide p̃ferant: sed vt ipsi reputen
tur. Adiracula autē que fecit xps ⁊ alii
sancti hñt amirationē: q: hñt p̃cer oia
nē cursumez nature. Et hñt vtilitatē

sunt ppter
bñ necessit
eis fidei vel
miracula xp
Unde dī q: i
rat signū: dī
uenturas est
res: q: quing
bñt necessit
hoc multos
do offēdit p
nes asperos
cis eluauit
eniz q: nūqu
clous sapo
mā aliqd hñ
aut per arter
tes quod fit
genere ⁊ in a
artificiū. M
melius est q:
per artē. Vñ
qd fit p̃ arti
sed aut nat
terre viceri
Si vero alio
quā materia
cū Joānes e
ctiosissimū.
raculose mu
fuerūt dulci
nos: q: isti p
ture in quā
cta. Et fuer
fuerūt cōtri
nes modo
opus grati
multiplicat
gna prouid
mēta ⁊ reli
perib⁹ darē
quedā reli
peccatorūz
riorque ren
Via. xij. p
ligas ⁊ gerit
bylonica s
sunt mala
tiones mal
da. p̃. Alie
uandē: sicut

sunt ppter solationē idigentū. Et ha-
bit necessitatē: q̄ sunt: qm̄ iminet necessi-
tas fidei vel aliquod periculū. Tale fuit
miraculū xpi. Hābit enī similitudines.
Unde dī q̄ illi homines cū vidissent q̄ fece-
rat signū dicebāt: hic est vere ppheta q̄
venurus est in mūdū. Hābit vtilita-
tes: quinq̄ milia hominū saturavit. Hā-
bit necessitatē: q̄ illi infideles eēnt ex
hoc multos ad fidez cōuertit. ¶ Secun-
do ostēdit potentia suam in hoc q̄ pa-
nes asperos. i. ordeaceos: in panes dul-
ces et suaves cōuertit. § Credendū est
enī q̄ nūquā fuerūt panes et pisces dul-
cioris saporis. Et ratio potest esse. Quo-
niā aliqd fieri potest: aut per naturam:
aut per artem: aut per miraculū. Id au-
tēz quod fit per naturā: melius est in eodē
genere et in eadē specie q̄ illud qd fit per
artificiū. Illud vero qd fit per miraculū:
melius est q̄ illud qd fit per naturā vel
per artē. Verbi gratia. Aur̄ alchimicus
qd fit per artificiū hōis videt esse p̄ciosū:
sed aur̄ naturaliter radijs solaribus in
terre visceribus generatū est p̄ciosius.
Si vero aliquis sanctus miraculose ali-
quā materiā in aurū cōverteret: sicut se-
cit Joānes euāgelista: illud aurū eēt p̄-
ciosissimū. Lū igit̄ isti panes fuerūt mi-
raculose multiplicati: manifestum est q̄
fuerūt dulcoris saporis. § Aliq̄ alij pa-
nes: isti panes partiz fuerūt opus na-
ture in quātū grana naturalit̄ sunt p̄du-
cta. Et fuerūt opus artis iquātū grana
fuerūt cōtrita et farina sermetata: et pa-
nes modo alioz decocti. Fuerūt etiam
opus gratie in quātū miraculose fuerūt
multiplicati. ¶ Tercio in xpo fuit ma-
gna prouidentia in eo q̄ p̄cepit q̄ frag-
mēta et reliq̄as colligeret: vt denuo pau-
perib⁹ daret. § ¶ Notandū tñ q̄ sunt
quedā reliq̄e dissipēde: sicut sunt reliq̄e
peccatorū. i. mala cogitatio et delecta-
tio: que remanēt aliquādo post peccatū.
¶ Ps. cxiij. Perda babilonia nomen et re-
ligas et germen et progeniē. Nomina ba-
bylonica sunt verba lasciuia. Germina
sunt mala opera. Reliquie sunt cogita-
tiones male. Ista omnia sunt dispergē-
da. ¶ Alie sunt reliq̄e colligēde et cōser-
uandē: sicut sunt reliq̄e bonarū cogita-

tionū. ps. Relige cogitationē dñe festum
agēt tibi. Relige cogitationē. i. ipse cogi-
tationes bone que relinquunt post op⁹
bonū: deo faciunt festū magnū. Vel reli-
quie cogitationū sūt somnia sanctorum
virōz que causant ex cogitationibus pie-
cedētibus. Et ille relige faciunt deo ma-
gnū festū. Quia sicut dicit Breg. Som-
nia sanctorū nō vacat a merito. ¶ Tercie
reliq̄e sūt que sunt erogāde: sicut sūt re-
lige ciboz que sunt paup̄ibus erogāde.
Sed tñ de multis dī illud ps. Saturati
sūt filij. i. cū filijs suis. Et tñ reliq̄as nō
dederūt: sed dimiserūt eas puillis suis.
b. ¶ Secdo fit mentio de discipulis. In-
ter quos fuerūt tres differētie. Quorū
qdā erāt in fide adhuc tardī: sicut Phi-
lppus qui respōdit. Ducētoz denario-
rum panes non sufficunt eis. Alij adhuc
erāt in fide imperfecti: sicut andreas q̄ vi-
xit. Est vnus puer hic etē Alij erāt deuot̄
et seduli sicut alij discipuli q̄ panes a
xpo receptos sollicite distribuēbāt. Nō
est ergo mirāduz si aliqua religioe aliq̄
fuerunt tardī: sicut sunt incipientes.
Aliq̄ nōdū p̄fecti: sicut sunt p̄ficiētes.
Aliq̄ deuoti: sicut sūt perfectionē ap-
prehēdētes. ¶ Tercio fit mētio de tur-
bis in qbus tria fuerūt. ¶ Vnū est humi-
lis sessio. Unde dicit: Discubuerūt ergo
viri etē. Per sessionē igit̄ corporis intel-
ligit̄ q̄s mentis. Qui igit̄ vult a deo spi-
ritualiter pasci oportet q̄ sedeat. I. a cu-
ris sup̄fluis et anxietatibus et perturba-
tionibus p̄quiescat. Hinc est q̄ filij israel
non potuerūt pasci māna celesti quādiū
fuerūt in egypto: et quādiū farinā secū tu-
lerūt: et quādiū non trāsierūt mare egypti.
qui ergo vult pasci manna celesti: exeat
de egypto. i. d. tenebrositate peccati. abij-
ciat farinā egypti. i. occasiōes p̄cti. tran-
seat mare. i. turbationes et fluctuationes
mūdi. Secūdo in turbis fuit plena refe-
ctio. qd̄ notat cum dicit: Lū aut̄ impleti
essent etē. et signat celestē refectionē in q̄
sancti plene satiant̄. R. In inferno qui
dem est fames omnimoda et tāta q̄ pre-
nimia fame tantum pellis in eis remane-
bit. Thren. iij. Adhesit cutis eorum ossi-
bus: aruit et facta est quasi lignus. tanta
q̄ fames intra costas eoz conclusa erit.

Job. xlvij. In edla inuadat costas eor. tā
ta q̄ ligas p̄pas māducabūt. Apoc. i.
Cōmāducauerunt linguas suas. tāta q̄
biachia sua deuorabunt. Ysa. lvi. Unus
quisq̄ biachia sua vorabit. In celo erit
satietas plena. ps. Satiabor cum appa
ruerit gloria tua. sed in mūdo est satie
tas semiplena. ps. Calix in manu dñi vt
ni meri. ecce satiētas celi: plenus mixto.
ecce satiētas mūdi. veritamen sex eius
nō est exinanita zc. ecce miseria z famēs
infernī. p̄ Tercio in turbis fuit deuora
laudatio cum dicitur: illi ergo homines
cū vidissent signū quod fecerat deus vi
cebāt: quia hic est vere propheta zc. I
p̄ Qñ igit comedimus p̄pius debet pre
cedere benedictio: cū dicit: Accipit ergo
iesus panē zc. Et cū gratias egisset zc. i.
Tim. liij. Omnis creatura dei bona est z
nihil reijciēdum qđ cū gratiarū actione
percipit. sanctificat enim per verbi dei
z orationē. p̄ Deinde debet cōicari lectio.
Aug. Cū acceditis ad mēsam donec ide
furgatis quod vobis secūduz cōsuetu di
nem legitur sine tumultu z cōtentione
audite. p̄ Ultimo debet subsequi gratia
rum actio. i. Cor. x. Siue māducatis si
ue bibitis vel aliquid aliud facitis: om
nia in gloria dei facite.

Eadem dñica quarta quadragesime
Sermo secundus.

Acepit ergo iesus pa
nes z cum gra
tias egisset distribuit discum
bētibus. Istud euāgelij bis
in anno recitat in ecclia. s. vltima dñica
ante a duētū. z hoc est p̄pter finē euāge
lij vbi dicitur: hic est vere p̄pheta qui ventu
rus est in mūdū. Et in q̄rta dñica q̄dra
gesime. z hoc p̄pter p̄cipiū euāgelij vbi
dicitur: Erat aut̄ p̄ximum pascha dies festus
iudeoz. Vocat autē ista dñica dupl̄. s.
dñica de rosa: z dominica de panibus.
Causa autē p̄ime appellatiōis est. q̄
i hac die sumus p̄fiter p̄ vrbē portat ro
sas aureas musco z balsamo stus plenaz:
qua potius dū dat p̄fecto vrbis. Quare
autē ista rosa portat rō triplex assignari
pōt. Una litteralis. alia spūalis. z tertia
moralis. Rō autem litteralis p̄not dicit
Innocentius in sermone quodam. qm̄

concupibile corpus nostrum et nimis la
bore z fatigati de deficeret nisi ipsum ad
recreatiōis remedium releuaret. Unde
dicit: Interponit tuis iter dñi gaudiū co
rtis. nā qđ caret alterna requie vultu
nō est. Cū de z sanctus Antonij
lōgum labore solitus erat ducere
recreationē z cum hoc cuidā sagittā
dispicisset. docuit eū sanctus An
tonius per arcus nimia extensionē q̄ opo
teret inter dū laxare vigores. Ecclesia igit
populū ieiunij fatigatū tripliciter re
ditiō nitiū hodie releuare. C. Primo ro
bo letificate. omnia enī que sunt in ho
die missa taz in introitu q̄ in epistola
la q̄ in roto officio sūt gaudiōsa. z idē
eos qui in penitentiā laborāt fortificat
delectatio fortificat opationē vt dicit in
ethicis. C. Secūdo cibo p̄fortante: sūt
pater in euāgelio. Istud enī miraculū
de quinq̄ panibus sicut tunc reuertit
p̄oraliter: sic nos debet reficere spūaliter.
C. Tercio quodā solatio recreat. Quod
deportatōe. vnde dicit ibidē Innocē. Ne
populus p̄pter asperitatē quod drago
nalis obseruatē continuū labore deue
ret. in hac mēdia dñica rose solatiū in
terponit vt anxietas tēperat meli
feratur. C. Secūda ratio est spūalis. po
rosas enim illa taz naturalē q̄ artificia
lem xps signat. A. In illa enī rosa ar
tificiali tria sūt. s. Aurus: muscū z balsa
mū. Similiter in xpo sunt tres substantie.
s. Caro que signat per aurū quod cor
rūpt nō potest. ps. xv. Nō dabis sanctus
tuū videre corruptionē. Anima que ple
na fuit musco. i. odore omniū virtutū z
gratiarū. Lanf. i. Trahe me post te. cur
mus in odore vnguentoz tuoz. Et v
nititas que signatur per balsamū. Eccl.
xxij. Quasi balsamū non mixtus odor
meus. Diuitias enī fuit carnij vnit
sed nō admixta. Qui igit vult laborē
nitētē ferre debet hac rosam i corde pre
tare. Signat etiā xps per rosas hāru
lem que p̄ ceteris floribus magis col
ctat vltis suo colore. magis recreat olli
tū suo odore. magis confortat gustum
suo sapore. sic etiā xps est delectabilis ad
intuēdum. i. Petri. i. In quē desiderant
angeli. p̄spicere. est sua vis ad odori

Lanf. i. Tra
odore vngu
gustidum.
p̄ dulcis est
rendes lab
rolas in qu
ria visionē.
satiētatē rei
moralis. per
nitētiaz spū
in rosas vir
monē. q̄ per
in rosas vir
tutū libi do
z. obiectas
dum q̄ vitia
gratia sūt.
p̄pius erat li
pius erat su
p̄pius. i. v.
q̄ vrtica cu
da spūiosa t
cantes salire
to q̄ p̄ ceter
excellus p̄n
intelligit an
lutta illud
de splis yu
dites resili
Om̄is q̄ vi
com̄ intelligi
ascēdere vfo
gine. mirtu
go sensus q̄
ritur in am
tic carnalis
tis. Ysa. xxx
us draconē
m̄c iunctio
habitat ora
per penitē
viroz virtut
vocat de pa
lia hominū
uit. Sicut a
mbus comp
les de quib
am̄s ē pan
tur de tribu
ta amara. a

lant. Trabe me post te: curremus in
 odoré vnguentor tuorum. Est dulcis ad
 gulandum. ij. Pet. ij. Sitam gustales
 q dulcis est osse. Nō debet igitur fatiga
 re hēles labor penitētie gliderado hāc
 rosas in qua recepturū sunt rate clarita
 tis visionē. tante suauitatis odorē: z tāte
 satietatis refectionē. ¶ Tertia ratio est
 moralis. per rosam enim signat q per pe
 nitētiā spine vitioz nostror quēritur
 in rosas virtutū. Unde dicit Amb. i. fer
 mone. q per abstinētiā spine quēritur
 in rosas virtutū. p ducit enim iquit p se
 iūm libidō cōtēntiāz. supbia humilitā
 z. ebrietas sobrietatē. Nec est intelligē
 dum q vitia p se pducant virtutes cui
 prius sint. sed q per icūntiūz fit q qui
 prius erat libidinofus efficitur castus. g
 prius erat supbius: efficit humilis z ma
 iestas. qui prius ebriofus efficitur sobri
 us. ¶ Ia. lv. Pro saluācia abies ascendet.
 q viticia crescit mirrus. saluācia est her
 ba p̄p̄rica dicta a saluēdo eo q se cōcul
 cante salire facit. Abies dicit ab eūdo:
 eo q p̄e ceteris arboribus lōge car z in
 specibus p̄minet. Per saluācam igitur
 intelligit amor mundi qui est spinofus.
 lucta illud Mat. xij. Quiquid colligunt
 de spinis viuas &c. Etus gliderato facit
 vites retilire ab eius amore. Naum. iij.
 Omnes viderit rethiet a te. Per abie
 tem intelligit amor dei qui facit animas
 ascendē vīg ad celū. Utrica facit puri
 gine. mirrus vero hīs frigiditatem. Est er
 gosensus q p penitētiā amor mūdē ve
 titur in amorē dei. z purigo z cupiscen
 tia carnalis vertit in refrigeriū p̄m̄en
 tē. ¶ Ia. xxxv. In cubilibus in gbus p̄i
 tratoras habitabit onies viros cala
 mie iuncti: q in cordibus pctōz in gbus
 habitat dracones qui demones dicuntur
 per penitētiā vitioz. oīltur p penitētiāz
 viros virtutū. B C Secūdo hec officia
 vocat de panibus ex eo q xps quing mī
 lia hominū de quing panibus saturauit.
 ut. Sicut autē tūc saturauit de quing pa
 nibus corporaliter sic quotidē rethit de
 les de quing panibus spūaliter. C P̄i
 mus ē panis penitētiālis. z iste cōfē
 tur de tribus sarnis. quarum vna ē to
 ra amara. alia tota est dulcis. tertia est z

amara et dulcis. Et Verus estis penitens debet habere timorem et spem. Timor est qui debet habere de phidatioris pene eterne. et ista est farina amara. Ezech. xij. Panem tuum in turbatione comedet. Multum estis penitens debet timere et turbari quoniam considerat horribiles penas inferni. Job xxi. Quando recordar fuerit cocutit carnem meam tremor. ¶ Secundus penitens debet habere amorem de phidatioris celestis glorie. et ista farina est tota dulcis. Nil enim dulcius quam dei gloria in ore conspiciere et ipsas phidare. ps. quoniam magna multitudo dilectionis tue dñe. De illo pane dicitur Luce. ix. Beatus qui manducabit panem in regno dei. ¶ Tertio penitens debet habere spem de consideratioris peccatorum et venie. et ista farina est dulcis et amara. amara: quoniam phidat peccatorum multitudo. dñe. Ysa. xxxvij. Cogitabo tibi omnes annos meos in amaritudo. dñe antine meos. Dulcis vero quod habet spem de venia obtinenda. Proverb. xliij. Ego quoniam novit amaritudinem aie sue. ecce quanta amaritudo pro culpa: in gaudio eius non miscebit extraneus. ecce gaudium pro venia. B. C. Secundus panis est sacramentalis. qui in festo pasche recepturi sumus. et ille panis formatus fuit in arca ipsis virginalis de farina eterna: idem fuit eterna de farina antiqua: id est de carne ab ada traducta. et de farina nova. I. de anima de novo creata. Ille panis sic formatus: tripliciter significatur ex cocus. I. igne amoris. de quo ignis dicitur Luce. xij. Ignem veni mittere in terram. Et Istis igne amoris fuit infusus. quia propter amorem nostrum fuit passus. Joan. xv. Ad hoc enim habilectionem nemo habet: ut animam suam ponat pro amicis suis. Igne doloris. Thren. i. Vos omnes qui transitis per viam: attendite et videte si est dolor: similis fuit dolor meus. Igne passionis. ps. Igne me examinasti etc. Item idem. Anima mea sicut cremum aruerunt. ¶ Ille panis sic formatus: sic decokus in quinque partibus vulnerum fuit incisus. C. Primum vulnerum ut patrem reconciliaret. C. Secundum ut ecclesiam sanuam aperiret. C. Ter-

Itum ut rutina agelica reparet. Quarta
tum ut scotos de limbo educeret. Quinta
tum ut demones subigueret. Sexta
panis et materialis que quotidie petimus
in ordine dicentes. Panem nostrum quoti-
dianum da nobis domine. Iesu panem pau-
peribus debemus edicare si volumus quod
ieiunia nostra deo sint accepta et grata. Unde
postquam dicitur dominus ysaia. lviij. Nonne
hoc est ieiunium quod elegi. Et subdit. Frange
esuriienti panem tuum etc. Dicit enim petrus
rauerit. quod elemosina conuenit ieiunio sic
oleum lucerne. sicut sol dicitur et sicut anima
corpi. Sicut enim lucerna extingu-
tur cum oleum deficit sic ieiunium meriti per-
ditur cum elemosyna subtrahit. Sicut.
Talia sunt sine charitate ieiunia qualis
est sine oleo lucerna. fumigare quidem et
ferere potest lucere non potest. est etiam sicut
sol dicitur. sicut enim sol nubes expellit et
glaciem soluit. sic elemosyna peccatum
extinguit. Eccli. iij. Elemosyna enim pa-
tris non erit in oblivione. et sicut in seve-
no glacies dissolvit. sic elemosyna pec-
cata tua solvuntur. Est et elemosyna fun-
cto ieiunio sicut anima corpori. Sicut enim
anima corpus vivificat sic elemosyna
ieiunium gratificat. Et sicut corpus mori-
tur quod anima recedit sic ieiunium meri-
tus perdit cum elemosyna deficit. Quarta
panis est in fernalis qui conficitur ex
peccatis. Prouer. xij. Comedunt panem
impietatis et vinum iniquitatis bibunt. Ni-
hil enim potest a cibo abstinere et pane
materiali nisi abstineat ab isto pane pec-
cati. Unde dicit ysaia. lviij. Nonne hoc est
ieiunium quod elegi dissolue colligationes
impietatis: solue fasciculos operum iniquitatis.
Quidam habent impietates colligatas:
quod ex mala cogitatione cadunt in dele-
ctationem: et de delectatione in consensum:
de consensu in opus: et de opere in consuetu-
dinem: et de consuetudine in necessitate pec-
candi. Habent etiam fasciculos peccato-
rum deperimentes: quod cum deberet de isto fa-
sciculo diminueret: semper volunt peccata
peccatis addere. Sicut legitur in vitis pa-
trium quod sanctus Anselmus ostendit
sibi angelo vidit tres viros. Unus
in nemore faciebat faciem lignorum et semper
ligna addebat donec ferre non posset.

Alius infundebat aquam in cisternas
procuratam: que tota effluebat. Alius
dam trabem non in longum sed transversum
quendam ecclesiam ducere volebat. Et
exposuit angelus sibi quod prius summa
cetera peccatis addunt: cum deberemus
nuere. Eccli. xvij. Precare cora domino
nunc offendicula. Secundi sunt qui
debent cor suum per diversa crimina pro-
tumida et si aliqua opera de genere bo-
norum faciunt: omnia perdunt. Aggla.
Qui merces congregavit mittit eas: et
eum pertusum. Tertii sunt superbi
nolunt ire recti sed transuersi. nolunt se
inclinare sed eleuare. Et ideo cum pe-
ta sit angustia in domum celestem intrare
possunt. Matti. viij. angustia porta est
arta via que ducit ad vitam. h. Quarta
panis est celestis quem sancti manducant
in mensa christi. Luc. xxiij. Et ego dispono
vobis regnum sicut disposuit michi pater
meus etc. Sequitur super mensam meam.
Ex quibus verbis habet quod illud com-
uium habebit ministris nobilitatis
cum dicit. Ego non aliquis angelus sum
petrus apostolus. non alius sanctus
ipse christus. Eiusdem. xxi. Amen dico vobis
percinget se et facit eos discubere: et trans-
ministrabit illis. Habebit prius ordinem
nobilitatis: cum dicitur: dispono vobis. id est
uersis mensis pater. Na in vita mensa
patriarche in alia prophete. in alia ap-
stoli. in alia martyres. in alia confessorum.
in alia virgines. Beata autem virgo habet
vnam mensam per se a dextris filii cella-
taram. Jo. xiiij. In domo patris mei
siones multe sunt. Habebit plenam satis-
tatem: ideo dicit. Ut edatis et bibatis etc.
Lant. v. Comedite amici: bibite et letamini
charissimi. Habebit mensam nobili-
tatem: quod sedebunt in eadem mensa cum
Ideo dicit: Super mensam meam. Ps.
lxi. sicut nouelle olivarum etc. Ha-
bunt locum amentatam. ideo dicit. In
gno meo. Numeri. xxvij. quod pulchrum
bermacula tua iacobine testatoria tu
el: ut valles memorose ut hortibus
nos irrigat.

Seria scia quarte hebdomade. xl. Sermo
primus.

Thuenit iesus in templo
vedetes oues et
boces. Joa. ii. Quadocunq;
iesus hierosolimam yensebat.
In templo intrabat. Inde dicit Lhy.
proprium erat boni filij vt veniens hie/
rusalem ad domum curreret patris. Tu
autem imitator christi factus: cu aliquas
insestus fueris ciuitatem. primo an om
nium actum ad ecclesiam debes currere.
Iudas aut xps in templu oues et boces
expulit templi effecti. Sacerdotes eis
aliarum sue cosules in porticibus tem
pli oues et boces et colubas faciebant vt
dicit venientes e longinquo hostias in
oluit preparatas: ne forte ex defectu
hostiarum recederet et nihil offerent. et ne
pauperes qui denarios non habebat se
excusant qd emere non poterant. Ideo
numularios ponebant ibi qui denarios
tabulis accomodarent. Non ad vsuraz:
quia non licebat eis: sed aliqua munu
scula villa. sicut vras passas: cicera po
maz butylinum ut accipiebant ab eis. Sz
quia indecens erat in templo dei talia
agere: deo xps zelum magnu assumpsit
communia talia de templo eiecit. In isto igit
euangelio tria notant. Primo: quia xps
magnu habuit zelum et magnas constan
tiam in vitioq pmissione. qd notatur in
hoc q oues et boces de templo eiecit.
Secundo q habuit potentiaz magnas
in sul corporis resuscitatione. qd notat
in hoc q dicit. Soluite templu hoc: et in
tri diebus reedificabo illud. Tercio q ha
buit magnam sapientiam in secretor co
gnitione: qd notat in hoc q dicit. Iesus au
tem non credebatur semetipsum eis: eo q
nosset ocs. A. C. Et circa pimu e notandu
q xps nunquam fuit taz seuerus in puni
tione sicut hic. Erratio e quia fuit iniu
ria dei patris. Iniuria p prias xps pa
ter portauit: sicut pater Joan. viij.
quando hie dixerunt ei: Demoniū ha
bes. In iniurijs discipulor xps se oppo
nit et eos excusauit. Sicut patet Mat.
xx. quando pharisei discipulos repichen
derunt q non lotis manibus manduca
bant. Iniuria aut dei grauior: pmissum
sicut patet hic. Per hoc dat nobis exem
plum vt nos similiter faciamus. Iniu

ria enim aliqua: aut redudat in beatitudi
nem: aut in nos ipsos. Iniuria autē
que redudat in deum: non debemus patie
ter portare: sed grauius punire. Dico.
Iniuria mea patietur tui iniuria: autē
dei ferre non potui. Lhy. In ppijs in
iurijs eē quēpiā patietem laudabile est:
iniurias vero dei dissimulare nimis im
pium. Si aut iniuria redundat in proxi
mum: debemus nos oppondere. Sed de
multis dī Eze. xij. Non ascendistis ex
aduerso: nec opposuistis vos iniurijs p
domo israel. Aliq vero nō tñ nō oppo
nunt se: sed et fugiunt. Jo. x. Ad cenā
aut videt lupū veniēte et dimittit
oues et fugit. Aliq tñ non fugiūt corpo
res: sed mēte. De quibus dicit Aug. O mer
cenariū lupum vidisti et fugisti. Sorte di
ces. Ecce hic sum: nō fugi. Fugisti q: ra
cuisisti. Corpore stetit: sed mente fugisti.
Si vero redudat iniuria in nos ipsos de
bemus et patietur portare. Imo si volu
mus eē pfecti debemus iniurijs dā
re bñficiū cordis ipos diligēdo. bñficijs
ois p eis orādo: et bñficiū operis eis be
nefaciēdo. Mat. v. Diligite inimicos ve
stros: quo ad bñficiū cordis. Benefacite
eis qui oderūt vos: quo ad bñficiū opis.
Et orate p psequētibz et calūniātibz
vos: quo ad bñficiū ois. C. Circa secu
dū notādū ē q iudei cōtra xpm versi sūt
in magnā indignatōe: ex eo q occasio
nem lucri sui auferēbat dum de templo
oues et boces expellebat. Verū sūt i ma
gnū stuporē: vidētes q vnus hō men
sas capsoz subuerbebat et a talia expelle
bat. Et hoc faciebat solus: ad que multi
sufficere nō potuissent. Verū sunt in ma
gnū timorē: vidētes radīdū q fulgorē ex
eius facie pcedere. C. Tradū ē enīz qui
dā licet dī in historijs: scol. q fulgorē va
diosus egrediebatur ex oculis eius: quo
territi sacerdotēs et leuite nō poterat ei
resistere: et iō sic indignari sic stupefacti
sic territi dixerūt: qd signū ostēdis no
bis: q hoc facis. quasi dicerēt. Non cre
dimus tibi hoc licere: ergo ostēde no
bis signū q credamus. Vel forte in do
lo petebant vt signū faceret: vt sic circa
aliqua signa occupatus. ab eorum inse
stinatione desisteret. Lhy. autē eis

taliter rñdit. q in maiorem ammiratōes ⁊ stuporē eos inducit dicens: Soluite tēplū hoc ⁊ in tribus diebus reedificabo illud. Iudei autē intellexerūt hoc de tēplo materiali credētes q uellet dicere si sum tante potētie q si illud tēplū destrueret possem in tribus diebus reedificare. bñ possum de ipso oues ⁊ boues cūcere. Et iō riderūt q draginta ⁊ sex annis edificatū ē tēplū hoc cē. Illi autē nō intellexerūt de edificatiōe tēpli sub salomone que septē annis pfecta ē. sꝫ de edificatiōe facta sub zorobabel que quadraginta sex annis ipediētibus inimiciā pēlata ē. Chriſtus autē intelligebat de tēplo corporeis suis: ac si dicat. Vos queritis signū de mea pte: ⁊ ego uobis dico q si corpus meū dissolueritis p mortē ego illud resuscitabo p meā virtutē. Vel scōz glo. uult dicere xps: hoc tēplū signat tēplūz corpis mei in quo nulla ē macula. Et merito hoc figurale purgo qui illud ab hominibus morte solūtū: resuscitaret diuina potētia queo. B. Dicis autē corp⁹ xpi tēplū multiplici ratione. C. Primo ratione diuine inhabitatiōis: q in illo tēplo tota diuinitas habitauit. Col. ij. In hoc habitat oīs plenitudo diuinitatis corporaliter. Iō dicit tēplū quasi tenēs amplū: q cōtinebat diuinitatē que sic est ampla q celū ⁊ terrā ipsam non possunt cōtinere. Eccl. li. Si celū ⁊ celi celoz te non capūt: quātomagis domus quam edificauit. C. Secūdo dicit tēplū ratiōe recōsiliatiōis: q sicut deus recōsiliatur in tēplo: sic deus p recōsiliat⁹ ē i xpo h. Cor. v. Deus erat in xpo mūdū reconcilians sibi. Augu. Xps ē deus: tēplū: sacerdos ⁊ sacrificiū. Deus: cui sumus recōsiliati. Tēplū in quo sumus recōsiliati. Sacerdos: p quem sumus recōsiliati. Et sacrificiū: per quod sumus recōsiliati. C. Tercio dicit tēplū ratione fabricatū: q sicut tēplū. xlv. annis fuit fabricatū: sic corpus xpi scōz glo. fuit in tot diebus non dico organizatū: sed de cēllibus organis que habuit in instātū cōceptiōis ad nobile quāritatē ē deductum. Unde scēm qd dicit in glo. hunc nūmex dicit pfectōi diuēt corpis cōuenire dictū ē quātū ad mēbroz distinctiōz: non

quātū ad formatiōē: qz i instātū fuit formatū ⁊ organizatū. In alijs autē partib⁹ hoc accipit q corpus ipso supra dicto numero format⁹ ⁊ organizat⁹. C. Quarto ad tērtiū notādū q eius sapiētia ē tēplū q oīum corda nouit. Unde dicit. Iōm sciebat qd eēt in hoc. Unū leo papi est sapiētia summi iudicis iste tremēdus aspectus: cui molle ē oē solidū ⁊ apertū oē secretū: cui obscura clarent: mutari spondent: silētiū cōfite: ⁊ sine uoce nū loquit. Quia igit dei sapiētia ē tāta: nullus ab ea se pōt abscondere. ps. Quāto ibo a spū tuo: ⁊ quo a facie tua fugiū. Si ascēdero i celū tu illic es cē. B. C. Quidam enim sunt qui abscondit se sub mulato amore fingētis se amare cēlitiā cū tñ nō amēt: sꝫ dei sapiētia ibi ē ⁊ eorū simulatū amorē uidet. Iō dicit. Si abscondit in celū tu illic es. C. Alij sunt qui abscondit sub simulato timore fingētis se timē dei iudiciā cū tñ nō timeant. Iō dicit sibi ibi adest. C. Alij sunt qui rē cognoscet. Iō dicit. Si descēdero ad infernū ades. C. Alij sūt q se abscondit sub simulato sermone: q aliud dñt in ore ⁊ aliud i corde later. Sꝫ cor cor diuine pietie manifestū ē. Iō dicit. Si sumptis pēnas meas diluculo cē. Sicut tēplū ne sanctorū sunt virtutes: ita pēne hypocritarū sunt simulati sermones qd fingūt se volare i celū. Et iō dicit diluculo eorū sermones uident huc lucē alicui dñt. Sꝫ tñ man⁹ dei tales deducit a sua hypocrisi: iō dicit. Man⁹ tua eduxit me. C. Alij sūt q se abscondit sub simulata uersatōe pte dētes exteri⁹ scitāt. Iō dicit. Hñtes iniquitatē. Iō dicit. Si bitauro i extremis maris. Dare ē mūdus: cui⁹ psondo sūt ptores q sūt psondant i diuitijs: delictijs ⁊ honorib⁹. Sed sēl uis sunt i extremis maris: q mūdū si accipit nisi extrema ⁊ necessaria. Hypocrite at fingūt se bitare i extremis maris ad natigitatē: dēptera dei eos tenet ⁊ sua falsitatē i iudicio oib⁹ manifestabit. Iō sub dicit. Et tenebit me dēptera tua. C. Eadē scda seria quarte hebē. x. Sermo secūdus.

T Puenit iesus i tēplo vēdētes ⁊ emētes oues ⁊ boues ⁊c. Q. xps semp avaritiā pdenabat ⁊ honorem pōis zelabat: iō iueniēs qd facer dotes oues ⁊ boues i tēplo ex avaritiā vendi faciebāt ⁊ ex hoc domū dei deturbabāt oēs eiecit iñ pñti euāgelio pñetur. Istia in pñti euāgelio dicunt. ⁊ Nam repē sacerdotū notat magna avaritiā. ⁊ Ex pte xpi magna iusticia. ⁊ Ex pte tēplū magna reuerētia. C. Avaritiā autē sacerdotū in hoc erat: qd timētes ne aliq se excusaret a sacrificiis ex defectu hostia: rufas hostias vēdēt in templo faciebāt. Ista avaritiā adhuc reanāt in sacerdotibus ⁊ prelatis. Iuxta illud iere. vi. A minore vsq ad maiore oēs avaritiē suā dēnta ppha vsq ad sacerdotē cuncti faciūt doli. Inter maiores autē ⁊ minores sunt mēdoctores. In hoc ergo qd ppha vti ē. A minorū vsq ad ma. o. a. istū. intellētur qd avaritiē suā dēt maiores ⁊ plati emēdoctores. i. minores clerici. ⁊ minores laici. Pōt dici qd in aia sunt tres potētie memōria: quē ē prima. intelligētia q ē media. ⁊ volūtas quē est vltima. A ista ligat oēs iste potētie a maiore ⁊ mēdoctri vsq ad minore. i. a memōria ⁊ intelligentiā vsq ad voluntatē suā dēt avaritiē. Memōria enim studet avaritiē: dum semper recogitat ⁊ memoratur lucra pterita. Intelligentiā studet avaritiē: dum semper vias inquitrit ⁊ parat ad lucra pēsentiā. Volūtas autē studet avaritiē: dum semper anhelat ad lucra futura. De ista avaritiā dicit Amos. ix. Avaritiā in capite omnium. B. Avaritiā enim habet avaritiā in omnibus sensibus corpōis. i. in oculis: vñ semper vult aurū ⁊ argenti viderē. In aurib⁹. dum semper vult iminentia lucra audire. In naribus. dum de remotis partibus ferias ⁊ nō dīnas vult odorare. In ore. dum de terrenis semper vult loqui ⁊ tractare. In manibus. dum eas clausas ad bādū ⁊ aptas ad recipiēdū cupit habere. Sed nō ē tān piculū in istis vñ modo sup caput avaritiā non aēdat. Iō non dicit ppheta. avaritiā in oculis hōiū vel in aurib⁹: iñ in capite oīū qd si aua

ritiā caput nō ascendit de sacelli ab alijs mēbris expellit. Tūc autē ē sup caput alī cuius. qñ ipse dicitur sūt dñs ⁊ ipe seru⁹. Tales a ppha vocant viri diuitiā non dicitur viror. ps. lxxv. Tūc eim sunt diuitie viror qñ eas expendūt vt dñi. Tūc sunt viri diuitiā qñ eas tenēt vt dñi. L. C. Scdo in xpo fuit magna iusticia qñ oues ⁊ boues de tēplo eiecit. In hac tñ iusticia xps seruauit seueritatē i man. suctudinē ⁊ discretionē. Seueritatē: in hoc qd oues ⁊ boues quē tēplū sedabant eiecit. Lenitatē: in hoc qd cū colūbe non eēnt ad tale impēdimentū vel sedatio. nem leniter vēdētib⁹ dixit. Auferite ista hinc. Discretionē: in hoc qd non gladio nec cū bacculo: sed cum flagello de fusticulis eiecit. Per qd dñs intelligit qd prelatus debet eē seuerus quātū ad duros: mansuet⁹ quo ad bonos. discretus quātū ad oēs. B. Ista tria significant per tria quē erant in arca. Vbi erant. virga aaron: māna: ⁊ tabule moysi. in quibus scripta erat sciētia dei. Per arca significat prelatus in quo dñs ē virga seuerē correctōis quo ad malos. Māna vultis exortatōis: quo ad bonos. Et tabule moysi in quibus scripta erat sciētia dei: notat virt⁹ discretōis quo ad oēs. Ista etiā figurat. iij. Reg. vj. vbi dñs qd salomō fecit sculpi i basibus templi leones: boues: ⁊ cherubim. In leone ferocitas. In boue māfuetudo ⁊ lenitas. In cherubin sapiētē inenitras designat: qd cherubin plenitudo sapiētē interpretat. Prelat⁹ igit qui dñs ē basis ⁊ sustentamentū ecclesie debz habere ferocitatē leonū in corrigēdo malos. māfuetudinē bouinā in fouendo bonos: ⁊ angelicā sapiētā patēter leniter ⁊ sapiēter sustentando omnes. E. C. Tertio ex parte templi dei requiritur magna reuerētia ⁊ purditia: ideo xps ipsum inondauit ⁊ purgauit. Pōt autē dici qd illud templum extra qd eiecit ista animalia significat templum celestē extra quod pōyiciuntur superbi: qui intelligentur per boues: qui comibus sue potētie alios ferunt. Pōyiciuntur etiam avari: qui intelligentur per mularios. ⁊ Pōyiciuntur libidinosi: qui intelligentur per columbas quē

Seria.iii.quarte hebdo.

que est aule libidinosa. Projicient hypo-
critas intelligitur p. oues: q. exteri? ve-
niunt in pellibus ouium. Isti oēs tanq. ex-
cōicari extra tēplū celeste pūciēf. Apoc.
xix. Foris canes et venefici impudici ho-
micide et idolis seruientes et ois qui facit
mēdaciū. Oēs igit tales tanq. excōicari
extra tēplū celeste pūciēf. § In ciui-
tate enī celestis tēplū est ipse xps ratio-
deitatis et hūanitatis. Apoc. xxi. Tēplū
nō vidit in ea. Dñs enī deus oipotēs tē-
plū eius est et agnus. In isto tēplo quoti-
die fit officiū. ps. Beati q. habitāt in do-
mo tua dñe. Thobie. xij. Per oēs vicos
hierlezz alleluia cantabit. Quia igit dā-
nati erūt excōicati: ideo sancti nō pūci-
pabūt cū eis in locutiōe. Nō enī cū eis
aliquas locutiōes habebūt: sed semp fa-
cies suas ab eis auersas tenebunt. ps.
Auertisti nos retro: sum post inimicos
nros. Nec pūcipabūt cū eis in diuio offi-
cio: qd. nēt in celestis tēplo. Ysaie. lxxv.
Ecce serui mei laudabūt p. exultatōe cor-
dis: et vos clamabitis p. dolore cordis
et p. p.ritōe spūs vltulabit. Nec pūci-
pabūt cū eis in salutariōe: q. eos nō salu-
tabūt. s. salutē eternā si oprabūt. Immo
sicut dī in ps. Terribis iustis cū viderit
vindictā. Nec pūcipabūt cū eis in mēsa.
Beati enī stabūt in mēsa dei. Luce. xxi.
Ut edatis et bibatis sup mēsa mea in re-
gno meo. Dānati autē fame mouēt. Ysa.
lxxv. Ecce serui mei bibent et vos sitietis.
Nec pūcipabūt cū eis in sacramentis: et
maxime in pcepitōe sacramētī sacramē-
toy. i. co: pōis xpi. qd. qd. sancti viri mō
pēpiūt sub sacramēto: sed tūc pēpiēt si
ne velamēto. Ipse enim dānati sunt ca-
nes: sed sancti sūt filij dei. Ideo dicitur
Mat. xv. Non est bonum sumere panes
filiorū et mittere canibus.

¶ Seria tertia quarte hebde quadrage-
sime Sermo primus.

Tam die festo mediāte ascē-
dit iesus in templū.
Joā. vij. Inter iudeos erat di-
uersi qui de xpo. diuersimode
sentiebāt: sicut patet ex pūti euangelio.
¶ Quidā enī illorū admirabāf dicen-
tes: Quomō hīc litteras scit cū nō didi-

cerit. ¶ Alij tractabāt de morte sua. et
dice: Quid me q.ritis interficere? Inimici
enī. ¶ Alij idignabāt de p.genicatōe
centes: Hūc scimus vñst. ¶ Alij idigni-
bant de curatiōe cuiusdā tois que cū-
uit in sabbato. Unī dicit: Nihil inop-
mini q. totū toies sanū feci in sabbato.
¶ Alij studebāt de captione sua. Unī
Querebāt ergo eū apphendere. Cū
tū ad p. mū q. xps fecit patri suo magis
reuerentiā. Admirabāf enim tū dñe
sua sapiētia. Sed ipse dixit sapiētia hī
nō habere a seipso: sed a patre. Adm-
quit doctrina nō est mea: sed eius qui
fit me patris. Xps enī patri suo oia at-
tribuebat. s. miracula sua. Joā. x. Opus
que ego facio oia in noīe patris mei hē-
testimoniū perhibet de me. Verba sua
opera. Eiusdēz. xliij. Verba que ego lo-
quor vobis: a meipso non loquor. Pat-
er enī in me manēs ipse facit opera. Xps
enī patrē suū maiorē se vocabat: et idō
sibi in oibus cēferebat. Joā. xliij. Pat-
er maior me est. Unī Aug. ad Felicianūz
maior: et minor dicit pōe tripliciter. s. i-
tēscit senior maior est puero. Formā
cur logior maior est paruio. Potentia
cut fortior maior est ibecillū et debillū.
subdit Aug. q. filius nullo istorū modo-
rū minor: est patre. Non etate: q. de p.ri-
cipio patre p. fiat in patre ipsuz exintit
pūcipiū. Nō forma: q. nō est sapiēs ali-
ud p.edicare q. deū. Juxta illud. p. hū-
ij. Qui cū in forma dēi eēt. Nō pot-
tā: q. oia p. ipm facta sunt: et sine ipso
ctū est nihil. Qualiter autē ipse pater
caū esse maior. determinat idē Aug. sup
ps. Utrūq. inquit dñs dicit: ego et pater
vñū sumus scdm formā dei. et pater ma-
ior: me est scdōz formā serui. Cū autē
scdm xps magna patiētia exhibuit. cum
enī dicit. qd. me queritis interficere
tūdei magnū opprobriū respōderūt hī
dicētes: demoniū habes. sed xps ad tū-
tum opprobriū motus nō fuit sed p.ter
eos docere non cessauit. In hoc d. v. v-
bis exemplūz v. quādo iniurias recipi-
mus iram nostraz tēperemus. B. p-
nit autem Seneca quattuor remediāz
tra illatas iniurias. p. Unū est oblitūz
tradere. vñde dicit iniuriarū remediūz

soluto est. Unde et Licero in laudez ce-
 lris dicit: nihil solebat obliuisci nisi in-
 iurias. C. Secundus negare iniurias re-
 cepisse. Abnegauimus enim nihil debet
 sibi reputare iniuria. Unde dicit idem
 Seneca inquires quid faciet sapiens co-
 lapte percussus: dicit q. debet facere it
 lud quod cato fecit. Eum enim quidam
 ipius in ore percussisset: negauit se ab il-
 lo iniuria recepisse. C. Tertius est q. debz
 amittit se multa nō audire nec vide-
 re. Scā. Nō expedit omnia audire vel
 videre: multe iniurie nos trāscūt ex qui-
 bus plerūqz nō accipit qui nescit nō vta-
 re trāscūdus. nō sis iniuriusus. C. Quar-
 tum est in ludz: et solamē iniurias con-
 terere. Unde dicit idē Seneca: Circū-
 scribēda est ira vt in ludum iocūqz con-
 uertatur. Unde narrat idē q. cum Bio-
 genes quodāz causam cum lētillo habe-
 ret. lētillus tracta salua pingui in fa-
 dem eius expuit. ille facie absterges in
 ludū cōuertit dices: Affirmabo omnibz
 o lētille falli eos qui dicūt te os nō ha-
 bere. C. Circa tertiu notādum xps adhi-
 butationē veridica. indignabatur eis
 q. xps sabbato curabat: sed xps ostēdit
 q. male mouebatur. q. sepe pueros sab-
 bato circūcidēbat: corpora curabāt: ani-
 ma soluebat. Multo ergo fortius ip-
 se corpora et animas i sabbato curare po-
 terat. C. Nullū enim xps sanabat cor-
 poraliter quem nō sanaret spūaliter. et
 ideo si corpora licebat sabbato curare:
 multo magis animas curare licebat: q.
 maiorē curaz q. libet debet habere de ani-
 ma q. de corpore. et hoc multiplici ratio-
 ne. P. Primo propter dignitatē. corpus
 enim de terra est formatū. anima vero ad
 imaginē dei et similitudinē facta est. Jō-
 dicit Ecclesi. x. Sili in mānētudine seruā
 animā tuā. et da illi honore secundū me-
 ritū suū. P. Secūdo propter necessitatē.
 anima enim est causā et p. cipitū omnium
 bonorū et maloz. corpus enim per se nul-
 lum bonū vel malū potest velle nec fa-
 cere per se plusq. lapis. et ideo idiget ani-
 ma maiorē custodiā q. corpus. P. Tertio
 propter vltimū finē. i. gloriā et felicitā-
 tem. corpus enim per se nō est susceptibi-
 le sed tota felicitas et gloriā que erit in

corpore causabit a gloriā ipsius anime:
 et ideo dignus est vt ipsaz custodiamus
 q. corpus. B. C. Circa quartū notādū
 q. xps ostēdit suam diuinā et humanā
 naturā. nam quātū ad humanā naturā
 ipsum cognoscebat. vñ dicebat: et nesci-
 tis. et vñ sum scitis. quātū ad diuinā na-
 ram ipsuz nō cognoscebat. Unde at: s. s.
 est verus qui misit me q. v. nescitis
 zc. Quia igitur in dei eius cognationes
 infimā sciebāt. ideo ipsuz despicebant.
 His multi sūt similes qui despiciūt pau-
 peres et ignobiles. Notādū autē q. no-
 biles et ignobiles quantū ad tria sunt
 equales. Sicut habet Sapiē. vii. scilicet
 quātum ad principiu: mediu: et finē vbi
 finis. omnes enim ignobiles et nobiles lo-
 miles habēt introitū. quia omnes de ter-
 ra sunt formati et in vētre matris ex fan-
 guinibus cōfigurati et cum lactu et fletu
 emittunt. Unde dicit ibidē. Sum quidez et
 ego mortalis homo similis omnibz. ex
 genere terreno illius qui p. im? factus
 est: et p. im? voces similes omnibus emittit
 ploras. Secūdo sūt similes quātū ad me-
 diū: q. oēs habēt similes aerez. nō enim
 est alius aer vobis ignobilis et nobilis ha-
 bēt similes terrā. Unde scquit. et ego na-
 tus accepti cōmunē aerez et isimul factoz
 decidi terrā. Tertio sūt similes quātum
 ad vltimū finē: q. oēs ad eā dez mortē et
 ad eōsdē vermes et ad eādez putredinēz
 deducūt. et scquit: vnus ergo introitus
 est oibus ad vitā et similis exitus. Job
 xvi. Putredini dicit: Pater meus et inf-
 mea et foror mea vermis. C. Circa gntū
 ostēdit xps suā magnā misericordiā. illi
 enim volebat eū capere: s. xps eos cepit.
 Unde dicit: de turba autē multi credi-
 derūt in eum. Volebat quidē eū capere
 corporaliter: sed ipse cepit eos spūaliter.
 Est enim sermo dei sicut harnus: qui vñ
 capitur capiti. Unde dicit apostolus
 Abat. itz. Venite post me facia vos fieri
 piscatores hominū. Sicut autē oēs nos
 capite verba sua in nos imittendo: sic et
 nos eū capimus ipsuz amādo et depe-
 cando. Unde Amb. Cū oīs facimus:
 nō cōpellēdo sed flendo: nō prouocādo
 iniurijs: sed lachrymis exorādo. nō blas-
 phemādo per supbia: sed p. humilitatez

Seria. iiii. quarte hebdo.

merendo. o beata violētia que non indig-
natione percussit sed misericordia con-
donatur. quisq; enim violētia fuerit re-
ligiosior habebit ab ipso xpo. Deinde sub-
dit. aggrediamur in itinere dñm ⁊ more
latronū fuis spoliare nitamur. cupia-
mus auferre aurū ⁊ thesauros ⁊ vitā. ag-
grediamur inquit nō fuisse ferro: nō sa-
piens masuetudine bōis opib⁹ ⁊ castitate.
Eadē feria tertia quarte hebdoma-
de. xl. Sermo scd⁹.

Tercium hōies sanū fecit i
sabbato. magnū
ē sanare hōiem corpālē. ma-
ius spūaliter. maximū ē sana-
re vitroq; mō. taliter sanauit xps hōiem.
is dicit totū hōiem sanū fecit in sabbato.
fuit verus medicus ad nos de celo trās-
missus vt oēs infirmitates nras curaret
ps. Qui sanat omnes infirmitates no-
stras. Vñ Aug⁹. Magnus de celo venit
medicus. q; per totū mūdum magn⁹ ia-
cebat egrotus. De isto igit egrot⁹ ⁊ me-
dico qui totū hōiem sanū facit trā sunt
videnda. s. que sunt causę infirmitatis.
que sunt remedia curationis: que sunt
signa sanitatis. A Circa primū vidē-
dum q; quedā infirmitas causat ex ni-
mia conestione. tali modo infirmatus ē
adā qui de pomo vitito comedit. ⁊ ideo
infirmitatē corpis ⁊ mētis incurrit. Istud
ē vitii gule in multis hodie dñas. ⁊ sō
sepe infirmant. Eccl. xxxv. In multis
escis erit infirmitas. imo sepe multi mo-
runt. Ibidem. Propter crapulam mul-
ti perierunt. corpora enim pinguis diu
vivere non possunt. tum quia sunt modi-
ci sanguinis qui est causa vite. tum quia
calor naturalis sepe pre nimia pinguedi-
ne suffocat. tum quia vitā spūz sepe ad
membra nimia pinguedine impedit: ⁊
sic mors sequit. C Scd⁹ causa infirmi-
tas ex nimia infrigidatōe. Peccatū enīz
mortale est nature frigiditē ⁊ ignē di-
uini amoris exstinguit. est enim aqua fri-
gidissima que exstinguit diuinū amorem.
Dicit. vi. Sicut frigiditas facit cisterna
aquā suā: sic frigiditas facit malitiā animā
suā. Istud ē frigus peccati facit hōiem
in bono ope pigrū. Prouer. xx. Piger
frigus piger arare noluit. Pctm enīz p-

hibet arare hōies. i. cor suū sctndere per
pctitionē: ipm serere per bonā opatio-
nem. nō sōlū autē pctm aiam facit frigi-
dam sed ē congelatā: ita q; resoluti pōt
mortē sed calcidit nō pōt per amorem.
Eccl. xliij. Frigiditas vetus aquilo fuit
⁊ congelauit cristallus ab aqua. C Tercio
causat infirmitas ex nimietate ⁊ con-
pctione sanguinis. Sanguis nimis ē dū-
dantia terrenorū que ē sepe causa pccatū
ti. ps. Prodiit quasi ex adipē iniquitas
eorū. Sanguis putridus ē ipa carnalis
cōcupiscentia que animā maculat ⁊ cor-
ram deo putridā facit. De quo sangui-
di ysa. i. Cū multiplicaueritis orationes
vestras non exaudia. Manus enim vře
sunt plene sanguine. Osee. iij. Sanguis
sanguinē tetigit. tūc sanguis sanguinis
tangit qm vñ peccatū ad aliud adducit.
C Quarto causat infirmitas ex humo-
i. vitiozū corruptione. ps. Corrupti sunt
abominabiles facti sunt. non est qui
faciat bonus: non est vīq; ad vnum idē
vīq; ad xpm. Phyllus enim de seculo san-
guine fuit generatus ⁊ natus. nos autē
ex corruptione vitiosa sumus concepti
nati ⁊ educati. B C Scd⁹ vidēdum
que sunt remedia curationis cōtra ipsas
infirmitates. Circa qd notādū q; quatuor
remedia attulit: per que istas infirmi-
tates sanauit. C Primam enim infirmi-
tatem sanauit p dietam: qm quādraginta
diebus ⁊ quadraginta noctibus ieiū-
nauit. nos etiam istas infirmitates gule
seclunado ⁊ abstinentia sanare debemus.
Eccl. xxxvij. Qui abstinent ē adificat ad
vitā. vt vero nra ieiunia sint meritoria
possint volare ad deum. debent habere
duas alas. s. orationem ⁊ elemosynam.
Qui enim alius non habet alas in terra
remanet. qm tñ vñ hz parū pōt volare
qm aut duas velociter volare pōt. sic ē
qm quis hz abstinentia ⁊ nulla elemosy-
nam nec aliquā orationē suā abstinentia
manet in terra. qm vero vñ ista parū
parū volare pōt. sed si ieiunatio ⁊ elemosy-
nam dat: tunc ieiunium in celū volat.
C Scd⁹ infirmitatē xps sanauit p glo-
riam. qm factus ē sudor eius sicut pccatū
te sanguinis decurrit in terrā. ipse enīz
totus inflāmat⁹ fuit igne nri amoris

in sudare fecit: et nram frigiditatem calefecit. nos ergo sudare debemus: lachrymas emittendo: tunc enim oculi sudant quando plorant. In isto autem sudore lachrymarum homo frigidus inflamatur. Unde dicit Beago. de magdalena quod frigida venit et inflamata recessit. In isto etiam sudore lachrymarum spiritus sanctus libenter commoratur. Beati. l. Spiritus domini ferebatur super aquas. in isto etiam sudore lachrymarum diabolus contribulatur et submergitur. ps. Contribulasti capita draconum in aquis. Ezech. xv. Submersi sunt quasi plumbum in aquis vehementibus. Ceterum infirmitates spiritus sanauit et curauit per minutio nem quando scilicet in latere et manibus et pedibus minutionem fecit. Istas minutionem et nos facimus quando venas oculi nostri in confessione aperimus. Prouer. x. Aena vite os iusti. os impiorum operit iniquitatem. L. Aliquando enim sanguis est putridus: aliquando superfluus: aliquando necessarius. Tunc autem laudabilis est minutio quando sanguis putridus extrahitur: superfluous diminuitur: necessarius conseruatur. Sanguis putridus est amor peccati: ille ex toto est abiciendus. Sanguis superfluus est amor dei qui est causa vite anime: et ille sanguis est conseruandus. C. Quarta infirmitas est xps sanauit per amarum: medicina sumptionem. ps. De derunt in escam meam scilicet in siti mea potauerunt me aceto. Istam medicinam amarum scilicet dolorum et contritionem cordis. nos recipere debemus. que quanto erit amarior: tanto ad expellendum malos humores erit virtuosior. ysa. xxxij. Amara erit potio bibentibus illam. Iste dolor assimilatur torioni et dolori parturientium et dolori silentium virginum. B. Istenim tres dolores sunt maiores qui inueniri possunt. Et ideo scriptura dat nobis intelligere quod dolor peccati non debet esse parui sed magnus vel marinus. De duobus primis de ysa. xij. Toriones et dolores tenebunt et quasi partu-

riens volebunt. De tertio Hier. vi. Luctus virginum fac tibi planctum amarus. E. C. Tertio videndum est que sunt signa sanitatis. Circa quod notandum quod quatuor sunt signa sanitatis. C. Primum est appetitus ordinatio. Tria autem sunt que appetit possunt: nocua superflua: et vtilia siue necessaria. Si enim post infirmitatem quis appetit nocua vel nimis superflua: manifestum est quod non est perfecte sanus. Si vero appetit vtilia vel necessaria: perfecte sanatus est. Nocua sunt male societates vel peccati occasiones: que sepe sunt causa peccandi. Prouer. xij. Qui cum sapientibus graditur sapiens erit. amicus autem stultorum efficitur similis. Superflua sunt diuitie munda: neque nimis superflue abundant. Illi igitur qui habent appetitum canium terrena superflue appetendo perfecte sanati non sunt. De quibus ps. Sane patientur ut canes. Necessaria et vtilia sunt spiritualia: que apostolus nos hortatur appetere dicens Col. iij. Que sursum sunt sapite. non que super terram. C. Secundum signum est totius cordis et corporis fortificatio. Debent enim esse fortes in faciendo opera fortia. Phil. iij. Omnia possum in eo qui me confortat. In proficiendo de bonis ad meliora. ps. Ibi de virtute in virtutem etc. Etiam potenter et perseueranter sustinendo aduersa. Heb. xij. In disciplina perseuerate: quis enim est filius quem non corripit pater. C. Tertium signum est coloris venustatio. Illi enim qui habent virtutem vel croceum colorem non sunt perfecte sanati. Debent autem perfecte sanati habere tres colores. Iuxta illud Lat. v. Dilectus meus candidus rubicundus: electus ex milibus. Debet habere colore candidum per puritatem. rubicundum per charitatem. lucidum per lucidam conuersationem. Et ille est color electus ex milibus. Ille enim ex milibus eligitur qui inter malos sanctus et honeste conuersatur. C. Quartum signum est lenitas et agilitas. Vere enim penitentes ad omnia mandata dei sunt valde agiles. ysa. xl. Qui sperant in domino habebunt fortitudinem: assumet penas ut aquile: volabunt et non deficient.

B Peccatores aut sunt valde pōderosi
et graues: ita q̄ nec deus pōt eos portare
Dicit. xxiij. Vos estis onus p̄ciā q̄ppe
vos. Ysa. i. Laboraui sustinens. Nec ce-
lum potuit eos sustinere: sicut pater in
lucifero. Luc. x. Addebam sathanā sicut
fulgur de celo cadentem. Nec terra eos
potuit sustinere. Ysa. xliij. Ecce dies dñi
veniet crudelis et indignatig plen⁹ ad
ponēdum terram in solitudinem: et pec-
catores eius cōterendos de ea.
C Seria quarta quarte hebde. xl. Ser-
mo primus.

57

Reteriens iesus vidit
hominem
cecu a natiuitate. Jo. ix. Dñs
noster sanādo in hoībus sen-
sus corporales: sanauit et sensus spūales
¶ Nam quando reddidit surdo audi-
tum corpore: reddidit sibi auditū mētis.
Illi auditū de quo dī in ps. Audiat qd
in me loquat dñs deus. Quādo sanauit
mutū dāns oī corporis vt pferret ver-
bum de ore: dedit et cordi vt dei bulcedi-
nem p̄gustaret. De quo dī in ps. Gustate
et videte qm̄ suauis ē dñs. Qui illumi-
nauit illum ceu vt videret corporaliter:
illuminauit ipm̄ in mēte vt videret spi-
ritualiter. Jo per istū ceu illuminatum
intelligere possumus peccatōrē iustifica-
tum. Circa cuius curationē tria vidēda
sunt. C Primo genus infirmitatis: qd
notat cū dī. Vidit hominē ceu a natiui-
tate. C Secdo modus curatōis: cum dicit
tur. Exiuit in terrā et fecit lutus de spu-
to. C Tercio effectus ipsius curatōis:
qui notat cū dī. Abijt ergo et lauit et ve-
nit vidēs. B C Circa primum notādū
q̄ cecitas spūalis tribus modis causat.
C Primo modo. i. a putredine terre cu-
p̄ditatis. quod figurat Thob. ij. vbi dī
q̄ rhobias stercore hīrūdinis excecatus
fuit. Ista stercorea sunt tēporalia. De qui-
bus dī Phil. iij. Omnia arbitro: vt ster-
cora vt xpm̄ lucrificā. Periculū ē aut
vt ista stercorea siue isti pulueres nimis
dū adherent. Pulueres enī recentēs
cito ab oculis et pedibus cūctiāt. Pul-
ueres vero inueterati aliquādo in sub-
stantia carnis cōuertunt. Jo dñs amo-
net dices. Math. x. Excutite puluerem
de pedibus vestris. Ili pulueres mūda

ni adherēt aliter affectibus sancto-
rum viroz: et aliter affectibus auaroz. Nam
affectibus scōz adherēt p̄ modū ho-
me accidētalis. Accidēs autē est quod
adest et abest p̄ter subiecti corruptionem.
In scōis aut viris amor terrenoz et
tiar inest p̄ modū accidētis. Quātū
sunt non corūp̄t eoz mētis per supbia.
Si desunt non corūp̄t p̄ impatiētia.
Talis erat apls qui dicebat. Phil. iij.
Scio abundare. scio penuriā pan. Ibi
abundare sine supbia. et penuriā patiens
impatiētia. In auaris aut talis amor
est mēti ipsoz p̄ modū forme substa-
tis. Quia si diuitie ad sunt: corūp̄t
eoz mētis per superbiā. i. Tim. v. di-
tibus huius seculi p̄cipe non submo-
sapere. Vbi dicit Aug. q̄p veritas diuiti-
rū est supbia. Si vero diuitie desunt: co-
rūp̄t eoz mētis per impatiētia. Ecce
y. Diuitie cōseruare in malū dñi sui p̄-
reunt in afflictione pessima. C Secdo
causā cecitas mētis ex igne carnalis
cupiscentie. ps. Suppeditat ignis cor
viderunt solē. Sicut igit vltus excitat
ad peluim cādētē: sic libidinosus ad
cōcupiscentiam ardēt. Nam ex polluti-
ne carnal cupiscentie humilitates alio-
dunt que oculū mētis obscurāt et q̄-
cant. L An aut vas cordis per ignem
male cōcupiscentie ebullit: trip lex reme-
diū adhiberi debet. C Vnus est q̄
ab igne debet remoueri. i. a colloquii
aspectibus et viciniratibus mulieris
sentare. Ecce. ix. Auerte faciē tuā a muliere
cōpta. Et infra. Specie mulieris alio-
ne multi admiratōes reprobī facti sunt.
Colloquii illius quasi ignis exardescit.
C Secdo dī ligna vel pyras. i. cogi-
tationes ignitas a corde suo remoueri
et abycere. Quia sicut dī Prouer. vi. Nā
quid abscondere pōt hō ignē in sinu suo
vt vestimēta illius non ardeant: C Ter-
tio debz aqua frigidā. i. p̄nitiam asp̄-
corpo: suo imponere. Ecce. xi. Abijit
vnus hore obliuioni facit luxuria
gne. i. Log. ix. Castigo corpus meū
seruitutē redigo cō. C Tercio causā
cecitas mētis ex rumore supbie: qui
dicit Bregio. Lumos mētis et oblacuna
veritatis: ista cecitas ē inducta a nati-
tate. B Est enī quedā supbia i affectu

que cappe
hair in celo
penitit. El
que ē appē
etum habi
nos appet
bia in acti
rice ista os
corn occid
igit supbia
tumbabui
ipsa homi
habitation
curatōis r
C Primū
episcopus
habet Thob
in partib
sanus et fell
do passiois
et carnali
bet delecta
sui amarit
¶ Inmo ca
licitatē. C
obscit ex f
oculū iona
Reg. xliij.
regno suo
xxij. Spi
quā in si
Quem p̄
quidē ex v
tegratione
ipius dulci
delatatis h
pluz dī ex
ure terre
Aug. oē
saltem vñ
C Terciu
parte ama
ē dulcis
habet bic
dico: vbi
probis. Et
ure cecita
res quita
xpm̄ mēt
per oēm s
arrogatē

que ē appetit⁹ excellentie: ista oīū habuit in celo qñ lucifer excellentia dei appetuit. Est alia superbia in intellectu. que ē appetitus imoderate sciētie: ista oīum habuit in paradiso terrestri qñ homo appetuit sciētiam dei. Et ē alia superbia in actu: que ē visio ista irrogare iniurię ista oīū habuit in mundo qñ scilicet caym occidit abel frēm suum. Verito igitur superbia ē cecitas a natiuitate: que oīum habuit in ipsa angeli creatione: in ipsa hominis formatione: in ipsa mundi habitatione. **E**t circa scōm. s. modū curatiōis notādū ē qd triplex colliriū. **P**rimū ē totū amarū qd cōficiť ex seliphicis: quo thobie oculi sunt sanati. vt habet Job. xi. Et respicit xpm put suū in parabulo: vbi tāquam piscis fuit asatus: sēle potatus. Ista autē amaritudo passiois dē sanare cecitatem inducta ex carnali voluptate: qñ seruus non debet delectationes querere qñ videt dūm suū amaritudo inibus repleri. Aug. Sub spinoso capite non dē mēbrum fieri delectari. **S**cōm colliriū ē totū dulce: qd cōficiť ex sauo mellis: quo sanati sunt oculi ionathe et illuminati. vt habet. i. Reg. xliij. Et significat xpm put erit in regno suo. Ab erit totus dulcis. Ecē. xliij. Spūs meus sup mel dulcis. Ad quidē in superherie ē dulcis mēdo dulcius p fundo dulcissimū. **S** Sancti quidē ex visione corporis xpi habet delectationes dulces: ex cogitatōe anime spūs dulciore: ex cōtemplatiōe pūda delectatis hnt dulcissimas. Et illud colliriū dē expellere cecitate causatā ex puluere terrę cupiditatis. Quia secūdus Aug. oēs diuitie deberent pēmpni: vt saltem vna hora possit videri facies dei. **T**ertius colliriū ē ex parte dulce et ex parte amarum: qd cōficiť ex salina que ē dulcis: et terra que est amara. de quo habet hic. Et signat xpm put erit in iudicio: vbi erit dulcis bonitas: amarus reprobus. Et illud colliriū debet expellere cecitatem inductā ex timore elatio: nisi quia tunc superbi humiliabunt et repēnt. ysa. ii. Dies vñ exercitū su per oēm supbū et excellētiā sup omnes arrogāte et humiliabūt. **S** **C**irca ter-

tiū. s. effectū curatiōis notādū qd hō erat supbus et insipidus et i mudus. Jorps ē terra expuit: sup oculos lutū posuit: et se lauaret precepit. Quia igitur erat insipidus: iō in terra expuit. Per saluā ineligit dei sapiētia qd dicit Ecē. xliij. Ego ex ore altissimi p di. Tūc ergo xps saluam expuit qñ diuinā sapiētiā hominē terreno infundit. **H** **S**alua vero aliqui ē dulcis. aliquādo amara. aliquādo insipida. **S**alua dulcis ē sapiētia diuina que spūalia facit dulcescē. **S**alua amara ē sapiētia carnis que spūalia facit videri amara et carnalia dulcia. de ista duplici sapiētia dī Rom. viij. Qui enim secūdū carnē sunt que carnis sunt sapiūt. qui vero scōs spūm que spūs sunt sentiūt. **S**alua insipida ē sapiētia mundana. homines enim mundani insipidi sunt in tāti qd nō possunt sentire dulcedinem dei. **U**n dē de sancto spū Jo. xliij. quē mudus non pōt accipere qñ nō videt eū nec scit eū. **S**cōo qd homo erat supbus. iō lutū sup oculos eius limauit. lutū limare ē vtilitate humana hominē ad memoriā reducere. et talis reductio ē hōi cā humilitatis. **M**ichee. vi. Humiliatio tua in medio tui. mēdū eīm sup. pōnit vtrūqz extremū. quasi dicat. cām habes humilitatis si respicias tuā natiuitatem: vitā et mortem. **U**nde quidā interrogauit quēdā philosophū dices: qd fui. qd sum. et qd ero? Ille rēdit. sperna fetidū. saccus stercor. et cib⁹ dñi. **T**ertio qd hō erat imūdus. iō pceptū spm lauare. qui eis imūdus ē p peccatū dē lauare aqua pēssiois. **M**ere. iij. Laua malitia cor tuū: h terlin vt salua fias. **Q**uā autē lotus ē dē seruare se mudū ysa. i. Zananini mudi estote. sed illi qui lauat se in qua dragesima et post pascha se inquinat sūt tāquam canes imūdi. tāqz porci fetidi. tāquam aratores suli. De duobus primis. ij. **P**et. ij. Caris reuersus ad vomitū et sus lota in volutabro lutū. de tertio Luc. ix. Nemo mittēs manū suā ad aratru et respiciēs retro: apt⁹ ē regno dei. **E**t adē quarta feria quarte hebēc. xl. Sermo scōs.

Huius ergo et lauit et ve-
nit videns. Quia ali-
us cecus. i. pcor: sit spualr il-
luminatus tria sunt signa.
¶ Unū est qñ recte vadit et recte icedit.
ideo dicitur: abijt ergo. ¶ Scōz ē qñ oēs ma-
culas lz minimas in se ppēdit: et eas ab-
luit. ideo sequit: et lauit. ¶ Tertius ē qñ
clare videt oia et cognoscit. et hoc est qd
sequit. Et venit vidēs. ¶ Al Circa pu-
mū notādū qd glibet iustus q est spuali-
ter illuminatus bz ite recte nō distorte.
¶ Itā. xvi. Semita iusti recta est. et rectus
callis ei⁹ ad ambulādū. Quā vero alius
distorte icedit vel in via errat pfecte illu-
minatus nō ē. ideo monet apls Heb. xij.
Rectos gressus facite p dñb⁹ vris: vt nō
claudicēs qd errēt magis aut sancti. ¶
Videamus ergo q sint illi qui vadunt p
viā rectā. et qui vadunt p viām distortā.
¶ Primo ergo p viā rectā vadūt paupe-
res xpi. per viā distortā vadūt auari. Est
enī rectū cuius mediū nō discrepat a su-
is extremis. qñbz hō bz duo extrema. s.
natiuitatē et mortē. Inter hec duo extre-
ma est vnū mediū. s. vita. Tūc igit hō re-
cte incedit quādo suū mediū. i. vita non
discrepat a suis extremis. i. a natiuitate
et mortē. Natiuitas igit hōis et mors sūt
cū paupiate: qz hō nudus nascitur et nu-
dus morit. Job. i. Nudus egressus sum
de vtero matris mee: et nudus reuertar
illuc. Quā igit mediū hōis. i. vita est cū
paupiate: tūc ē vita recta: qz mediū eius
pccordat cū extremis. tales sunt de qb⁹
dicit 2 Bat. v. Beati paup⁹ spiritu: qñ
ipsoz est regnū celoz. sed lz alius bz na-
tiuitatē paupem et mortē paupē et vult
habere vitā locupletē: tūc vadit p viā
rectā: qz suūz mediū discordat a suis ex-
tremis. de talibus dicit 2 Bat. xix. Facilis
est camelū per forāme acus trāsire qd vi-
ultem intrare in regno celoz. Camelus ē
in pncipio et in fine depressus: et in me-
dio gibbosus: et signat auarus qui a na-
tiuitate et in morte est medicus et in vita
vult esse diuitijs sarcinatus. ¶ Secūdo
per viām rectā vadunt humiles et man-
sueti. per viām autē distortā vadunt su-
perbi. homo enīz viliter et despecte na-
scitur et moritur. quando aliquis habet

vitā despectā et abiectā ppter deus.
humilē: tūc vadit p viām rectā: qz
mediū cōcordat cum suis extremis. De
talibus dicit Bernar. Dilce vnde vult
et erubescē. vbi sis et igitur. quo vult
et contemisce: quādo enim habet na-
tiuitatē et mortem despectā et vult hōi
vitā elatā: tūc nō vadit per viām
ctāz. Eccl. x. Quid supbis terra et ciuitas
q. d. mtrū est cum sis terra. i. de terrā
vtrē formatus. et itē in terrā seu ciui-
tatem sis redigēdus: et tamē in vitā vtrē
elatus. ¶ Tertio per viām rectā vadūt
homines q sūt in mūdo mortificati. per
viā autē distortā vadunt delictiosi et co-
soluti. homo enīz cum fletu nascit et
doloze et fletu morit. Sancti igit vtrūqz
habēt vitā suā cum lucru vadūt per viā
rectā. de qb⁹ dicit 2 Bat. v. Beati q lugēt
quia ipsi cōsolabunt. Quā vero gēz
natiuitatē et mortē flebiles et vult habere
vitā risibile. nō vadit viā rectā. de talib⁹
dicit Job. xxi. Tenet tñpanū et cytharā et
gaudet ad sonitū buccine. ducit in bo-
nis dies suos: et in pūcto ad iterūz co-
scēdunt. ¶ 2 Scdm signūz qz gēz
illuminatus est qñ maculas etiā minimas
in se aduertit et eas abluit. quāto et qz
illuminatus et magis sanct⁹ fuerit: tūc
magis oēs maculas et minas celius re-
prehēdit. sicut pōt offēdi per tria exēpla
quoz duo pma ponit Lhy. ¶ Unū ē qz
in loco pulchro et mūdo modice imūdi-
tate statiz apparēt. In loco autē imūdo et
magne imūditate non apparēt. ¶ Scdm
est: qz in veste alba modica macula statiz
videt. in veste autē nigra et magne ma-
cule non vidētur. ¶ Tertū est qz in aere
radio solari pfuso minutū pulueres cō-
spiciūtur. in aere vero nō radiato nō
spiciūtur. sed par pdest maculas reco-
gnoscere et eas nō lauare. et ideo signa-
ter dicit: abijt et lauit. Qui autem ma-
culas vult lauare debet ad similitudinē
mulieris i speculo respicere et maculas
que sunt i facie eius abluere. Tūc dicit
Exod. xxxviii. Fecit labiū encum et
sua de speculo mulieris et c. Dicit et
sco. qz labiū encum erat vas lauacris
et in circuitu labij supremi erant specula
mulierū in qb⁹ sacerdos posset videt

si quas maculas i facie haberet ⁊ eas la-
uare posset. ⁊ sic mūdus ad sacrificiū du-
xerit accederet. Per illud speculū intel-
ligimus xpm incarnatū. Speculū enim
fit de vitro ⁊ plumbo. neq; enī vitrum
per se neq; plūbz p se potest facere spe-
culū. sed vtrūq; coniunctum seu p̄mixtū.
vitru enim est lucidū. plūbz vero ha-
bet colorē terreū. Per vitru enī intelli-
gitur diuina natura. per plūbz vero hu-
mana natura. homo enī nō poterat spe-
culari in diuina natura ppter inensaz
claritatē. i. Tim. vi. Lucēz habitat inac-
cessibilē quā nullus hominū vidit s; nec
videre potest. nec in natura humana p-
pter suā impuritatē. Prover. xx. Quis
potest dicere mundū est cor meū: purus
suis peccato. Ideo coniunctū est vitru di-
uinitatis cū plābo nostre humanitatis.
sic vitru speculū est effectū: quia xps est
verus deus ⁊ verus homo. B In hoc
igitur speculo oēs maculas possumus
speculari ⁊ eas per aquā. i. confessionē
mūdare ⁊ lauare possumus. superb⁹ ibi
speculabitur deformitatē sue supbie. q
ibi videbit magnā humilitatē. Mar. xi.
Discite a me q; mitis sum ⁊ humilis cor-
de. Auarus ibi speculabit sue auaritiē ⁊
cupiditatis deformitatē. quia ibi vide-
bit magnā paupertatē. h. Lor. viij. Sci-
tis gratiā dñi nostri iesu xpi: q; cūz dñes
est p nobis egenus factus est. Sulosus
ibi speculabit deformitatē sue voracita-
tis. q; ibi videbit magnā sobrietatē. q;
quadraginta diebus ⁊ quadraginta no-
ctibus ieiunauit: ⁊ nunquā carnes legē
comēdissē nisi de agno paschali ppter
ceptū legis. E Tertiū signū ē q;
peccator sit illuminat⁹: qñ clare videt ⁊
cognoscit. Ista autē cognitio in duob⁹
consistit. p̄ Primo in cognoscēdo seipz.
Unde in libro soliloquiorū dicit Augu.
Oia q; bene videres. Et respōdet Aug.
deus semper nouerim te ⁊ nouerim me
oīatū esse. p̄ Secūdo ista cognitio est in
cognoscēdo deū in p̄sentī: ⁊ suā poten-
tiaz ⁊ suā bonitatē. cognitio autē poten-
tiē generat in nobis timorē qui timorē fa-
cit nos recedere a malo. scōz illud Pro-
uer. xv. Per timorē autem dñi declinat
oīa homo a malo. cognitio bonitatis ge-

nerat in nobis amorē. q; quidē amor dū
cit nos ad bonū. q; sicut dicit Greg. Nō
est amor: vel oīo. opatur enī magna
si est. si autē opari negligit amor: non est.
Cognitio autē nostri generat i nobis hu-
militatē. iuxta illud 2dich. vi. Humilia-
tio tua in mēdio tui. humilitas autē ē cu-
stos oīz virtutū. quia sicut dicit Grego.
Qui ceteras virtutes sine humilitate con-
gregat. quasi pulcrē in ventus portat.
Et sic patet q; hec duplex cognitio: scilz
dei ⁊ nostri est causa totius nostre salu-
tis. nā cognitio potētiē dei generat timo-
rē qui facit vitare malū. Cognitio boni-
tatis dei generat amorē qui facit opera-
ri bonum. Cognitio autē nostri generat
humilitatē que nos conseruat in vita-
tione mali ⁊ opatione boni.

¶ Seria quinta quarte hebdoe quadrage-
sime Sermo primus.

T Bar iesus in ciuitatē que
vocat naim. ⁊ ibant
discipuli eius cū eo: ⁊ turba
copiosa plebis. Luz autē ap-
propinquaret porte ciuitatis: ecce desum-
ptus efferēbat filius vnicius matris sue.
Luce. viij. Quia historia huius euangelij
fatis est plana. ideo ad moralia transae-
mus. De isto igitur adolescēte quattuor vi-
citur. s. q; erat mortuus. q; extra domū
saz erat delatus. q; portabat sepeliēdus
⁊ q; plangentium multitudine erat valla-
tus. ideo merito per ipsū intelligi potest
peccator in mortali posit⁹. C Primo er-
go erat mortuus. peccator autē assimilā-
tur mortuo. q; ad istar mortui ē fetidus:
frigidus ⁊ p̄derosus. A Est autē con-
fictiō peccatoris fetida triplici de cau-
sa. p̄ Primo quia est latrina diaboli quā
libet habitat in loco fetido ⁊ imūdo.
Unde demones non petierūt mitti in co-
lūbas: q; non amant simplicitates. neq;
in turtures: quia non diligūt castitates.
nec in agnos siue in oues. q; non diligūt
inocētiā. sed in porcos: q; amat imūdi-
tiaz vnde dī Job. xl. q; ipse diabolus ha-
bitat in locis humētibz. i. lutozis ⁊ se-
tētibz. p̄ Scōdo ē etus p̄fectiō fetida: q;
sentina peccati q; spurcitie oīz peccatūz
bitat ibi. ysa. xlii. iij. ibi cubabit lamia.
qñ ad p̄ctm luxurie que dī hēre pedes

egnos. & cetera feminea. ibi hz fouea erit
 eius. quatu ad pectm supbie: qz supbi sem
 per se pigrit. ibi congregati snt inul al
 ter ad alter. qtu ad pectm rapacharis &
 auaritie. p. Tertio e eius pscia fetida: qz
 mortua e sine vita dei. aia qde a qua re
 cessit deus e mortua. et sepulchru e cor
 pus p. p. qd quis ydeat a foris specio
 sus: in itus est spurcia plenu. Mat. xij.
 xij. Ne vobis scribe & pharisei hypocri
 te q similes estis sepulchris dealbatis q
 a foris appent holibus speciosos: itus aut
 sit plena ossibz mortuoz & os spurcitia.
 p. Secdo pctor est frigidus eo q est sine
 igne amoris diuini. amor quippe dei est
 ignis. Lu. xij. Ignis vent mittere i terra
 etc. hys. Quid no hz igne amoris dei in
 hyeme est. et si fuerit i media estate. ideo
 dñs monet vt rogemz deu ne i tali hye
 me moriamur dicens Mat. xxiij. Oiate
 vt no fiat fuga vestra i hyeme vel sabba
 to. ve aut pregnatibus & nutritibz illis
 dieb. B. Fuga aut in hoc loco e mors:
 qz tuc aia fugat a deo vt ronem sibi red
 dat. ab angelo p. p. vt ptra ipsaz testi
 moniu phibeat. a diabolo: vt ipsam ad
 tartara rapiat. a p. p. scelere vt ptra ip
 saz accusatone pponat. corpus et a ver
 mibus fugat vt ipm comedat. diuitie fu
 gant a paritibus vt ipsas diripiat. oran
 du est ergo ne fuga nra. i. mors nra fiat i
 hyeme vel sabbato. Illi moriuntur i hye
 me q moriunt sine igne amoris diuini.
 Illi i sabbato q moriunt ocio & torpore
 opis boni. Quid est ne moriamur pgnates
 vel nutrites. Illi moriuntur pgnates
 q bona pposita que ceperunt no ppleue
 rint. illi nutrites moriuntur q peccat sub
 spe logioris vite vel sub spe diuine ventis
 & vlog ad morte deducit. L. p. Tertio
 peccator est poderosus. nihil eiz e pde
 rosus pctor. qd pater qz dñs hz imensas
 fortitudines. Job. ix. Si fortitudo qreut
 robustissim? est. celi hz firmissima soli
 ditate. Job. xxxvij. Tu fortis cu illo sa
 bulgar? es celos q solidissimi qñ ere effu
 si snt. tertio terra hz soliditatez. Ecce. i.
 Terra aut in eternum stat. & tñ pectm ita
 poderosus e q nec deus ipz pot portare.
 Hier. xxxij. Si dixerint qd e onus dñi.
 dices ad eos: vos estis onus p. p. a ppe

vos. loquit dñs ad similitu dñe illius
 portat onus graue qd itauz poderosus
 ipm p. p. Mat. xlij. Prebuit milibz
 bore in iniquitatibus suis. nec celus pot
 ipm sustinere: sicut patet i lucifero q
 supbia sic fuit poderosus celus fuit
 ipse subito cecidit. Lu. x. Uideba
 sicut fulgur de celo ca dete. nec terro
 sum potuit tolerare. sicut patet Tim.
 xvi. in dathan & abiron: qz terra sub
 pedibz rupta fuit & eos viuos duos
 ecce qz ta poderosus est pectm qz ta
 poderositate deu pmit: celi fragit
 ra scindit. B. Secdo iste mortuus e
 tra porta erat delatus. Ubi nota dum
 xps tres mortuos suscitauit. Vno in to
 mo. s. filia p. p. archisynagogi: v. s.
 Mat. ix. Alius extra domu: sicut dicitur
 hic. Alium sepultu e fertum in mon
 meto: sicut lazaz. Joa. xi. E Quid
 ista significet dicit Aug. in lib. de sermo
 ne dñi in morte. Peccati snt tres dñi
 tie: in corde: in facto: & in consuetudine.
 p. Una est qñ in domo qñ. s. p. p. dñi
 dñi. p. Alia ta plata qñ extra domo
 in factu pcessit p. p. p. Tertio casu
 suetudine mala tanqz mole terraz p
 mit alius qñ in sepulchro ta feteat: qñ
 tur pctor est mortu? in domo: qñ est
 sensu peccati. tuc e extra domu: qñ
 dit ad opus peccati. tuc mole pmit & lo
 tet: qñ est in p. p. p. p. Qñ igitur
 dñs suscitaz & reuocat aliquos a p. p.
 pctor hoc est magnu. qñ ab opere: hoc ma
 ius. qñ vero suscitaz a p. p. p. dñe: hoc
 maximu. Sed notadu qz filia archisyn
 gogi fuit suscitata electa multitudine
 puer ceturtenis cora multitudine: & laza
 rus et cora multitudine & ea flet. na
 uit martha. fletit maria magdalena
 uit xps. fletit iudaea. Per puellas
 in domo suscitata itelligit pctor: occu
 rus qz deu offendit. ideo v3 facere p
 tia in occulto vt deu placeat. Per pu
 extra domu itelligit pctor: manifestu
 deu offendit & proximu sca dalizans
 v3 facere penitencia manifestu: vt p
 cet & proximu edificet. Per lazaz qñ
 num itelligit pctor: p. p. p. dñi
 deu offendit & proximu sca dalizans
 deo se nimis elogaui. ideo v3 facere

nictētia manifestā z acgrere sibi sanctorū
vīroz suffragia. z sic placet deū: dīscet
p̄ximū: z paulatim possit appropiāre
ad deū. § C Tercio iste mortuus por-
tabat sepeliēdus: sic ē peior: est sepelien-
dus in inferno. Iuxta illud Luce. xvi.
Mortuus est viues z sepultus est in iser-
no. Portiones autē eius ad sepulturā in
ternalē secūdū Ambrosiū super Lucam
sunt quattuor specialia delicta. Quidā
deponitur a terra Per appetitū terreno-
rum: sicut auari. Alij ab aqua per appēti-
tū delicti: sicut luxuriosi. Alij ab acre
pappetitū ambitionū: sicut supbi. Alij
ab igne per irā z odiū sicut iracūdi. §
C Quarto ille mortuus plāgentiū mul-
titudine fuit vallatus. Per qd datur in-
telligi q peccator debet a multis plāgi
scu feri. P̄mo enim fletur a deo. Si-
chec. vii. Ne mihi quia factus sum sicut
qui colligit racemos vindemie in autū-
no. plorat enī xps q diabolus colligit
oīas viuas magnas. i. animas omnes ma-
gnas ē ipse vīc potest habere puas. Ysa.
i. Deū consolabor: sup hostib⁹ meis z vin-
dicabo: s inimicis meis. Bl. moie p̄j pa-
tris cos licet inimicos plangit z pcutit.
P̄ Secūdo plāgitur ab angelis. sicut eis
gaudent de cōuersione peccatorū. Iuxta
illud Luc. xv. Gaudū est angelis super
vno peccatore penitētiā agente zc. sic do-
lent z plorat de eozus p̄uascatiōe. Ysa.
xxxij. Ecce vidētes clamabūt: angeli pa-
cis amare flebūt. P̄ Tercio plorāndus est
q seipso. Hier. vi. Luctu vniuenti fac ti-
bi placentū amaruz. Itē Adiche. i. Faci-
as tibi placentū velut draconū z luctum
quali strutionū. Mulier amarissime plo-
rat quādo vniuentū suū amittit. dra-
co plangit quādo elephas caput suū cō-
terit. strutio plulat quādo oīa sua p̄dit:
sic peccator debet flere quādo diabolus
animā suā vniuentitaz extirpit. qz caput
suū. i. xpm abstulit. z qz omnia merita
sua eius perdere fecit. P̄ Quarto fletus
est a quolibet christiano. Aug. Sunt. ne
in te o christiane viscera misericordiē
z plangis corpus a quo recessit anima: z
non plangis animā a qua recessit deus?
Eccl. xxiij. Super mortuū plora. deficit
enī lux clūs. super fatuū plora. deficit

enīz sensu. modicū plora super mortuū:
quonia regent. nequissimi enīz nequissi-
ma vita. sup mortez fatui. luctus mortui
septez dies. fatui autē ē in p̄p omnes di-
es vite illorū. D Ex qbus verbis ha-
betur q tres sunt plorandi. s. mortuus.
ideo dicit: sup mortuū plora. zc. fatu⁹. id
dicit: z super fatuum plora. z homo im-
pius siue nequissimus. ideo subiungit: ne-
quissimi nequissima vita. sup mortē fatui:
achi diceret: fatuus est peior q mortuus.
sed adhuc homo nequissim⁹ siue impius
peior: est q fatuus. Iti igitur tres sunt
plorādi. s. mortuus: fatuus: z ipius. sed
differēt: qz mortuus est plorāndus p̄o
tēpore. fatuus vero est plorāndus omni tē-
pore vite sue. ipius autē fletus est z i to-
ta vita sua z post mortē suā. Cū subdit:
luctus mortui septē dies: fatui autē z im-
pij omnes dies vite illorū.

C Adē quinta feria quart hebdo qua-
dragime Sermo primus. 60

Quē vidua erat zc. Ista vi-
dua multum flebat ex eo
q vnicū filiū suū p̄diderat.
Et iste dolor generabat in ea
ex quattuor causis. s. ex eo q erat mul-
ier: ex eo q erat mater: ex eo q erat vidua:
z ex eo q erat filius vnicus. A C Pri-
mo quidē generabat in ea dolor: ex eo q
erat mulier. naturalr enīz mulieres pa-
tunt magis z opatiunt q viri. ex eo q
hnt asus magis molles. vñ mulier dī qñ
mollier. z hoc ideo scōz p̄m. in oī gene-
re aīalūz femine sunt molliores q viri p̄-
ter vrsuz z leopardā. Unde quādo inue-
nit aliqua mulier seuera pōt vocari vr-
sa vel leoparda. Mulier enīz naturalr
ter ē frigida. z ideo naturalr est magis
passibilis. vir autē fectus z calidus natu-
raliter. z iō nō sic de facili patit nec opa-
tit. ideo de filij morte vel ei⁹ aduerfite
mater magis dolet q pater ex eo q ē ma-
gis mollis z passibilis. In filij autē hono-
re ac sublimitate pater plus naturaliter
gaudet q mater: qz est magis magnan-
mus. Itud apte inuaf Prover. x. Fil-
ius sapiēs letificat patrē. filius stult⁹ me-
stitia est matris sue. C Secūdo causabif
in ea dolor: ex eo q mater erat. naturalr
enīz plus mater filiū diligit q p̄. z ideo

bh

magis dolet de morte eius. de amissione
eniz rei quā magis diligimus magis do
lemus. B Quare autē mater plus dili
git filiū q̄ pater tres sūt cause. p̄ Prima
est: q̄ illud circa quod plus laboramus:
plus diligimus. Mater autē plus labo
rat q̄ pater circa filios: tam portādo q̄
in parturiēdo: q̄ etia3 in educādo. Tho
bte. iij. Semo: eniz eē debes que ⁊ quā
ta pericula passa sit p̄pter te mater tua
in vtero suo. p̄ Secūda causa est: q̄ illaz
rem plus diligimus q̄ certitudinaliter
magis nostrā esse scim⁹. Mater autē pro
certo scit q̄ filiū de se generauit. Pater
autē si credit tamē certus nō est. Unde
sudas dixit de beniamin Ben. xliij. Ip̄3
cū soli h3 mē sua. Nō e3 ausus fuit di
cere ip̄3 solū h3 pater suus: q̄ sciebat q̄
pater certus nō erat. p̄ Tercia causa: q̄
illā rem plus diligimus in quā plus iu
ris nos habere scim⁹. Mater autē habet
malus ius in corpore filij q̄ pater: q̄ se
cundū p̄m: plus est ibi de substantia ma
tris q̄ patris. C Tercio causabaf iste do
lor: ex eo q̄ erat vidua. Nam vidue sepe
decipiuntur: q̄ sunt sine viro cōsiliatore.
Ideo dicit Abac. xij. Beuorat domos
viduarū sub obtentu proliz orationis.
Sepe etiā molestant: q̄ sunt sine viro de
fensore. Ideo dicit Ysa. i. Defendite vi
duas. Sunt etiā sepe in tristitia. q̄ sunt si
ne viro cōsolatore. Et ideo graue pecca
tū est p̄tristatās iterū contristare. Hiere.
xxij. Vidua nolite cōtristare. Job. xix.
Lor vidue cōsolatus sum. Iaco. i. Reli
gio mūda ⁊ immaculata apud deū patres
hec est: visitare pupillos ⁊ viduas in tri
bulatiōe. Quādo igit vidue filios amit
tunt multū dolēt: q̄ remāscant ei loco
viri cōsiliatoris: defensoris ⁊ cōsolatoris.
C Quarto causabaf ea iste dolor: ex eo
q̄ erat vnicus. Si enim alios filios ha
buisset: super eos cōsolata fuisset. Et ideo
amissio vnigeniti est nimium dolorosa.
Unde scriptura quādo vult exprimere
aliquē luctū nimis dolorosus affimilat
ip̄sum luctū vnigeniti. E p̄ Tres eniz
sunt luctus dolorosi. C Vnus est in p̄e
fenti mūdo quo peccator lugere debet
de eo q̄ deū offendit. Et iste luctus affimi
latur luctui vnigeniti. Hiere. vi. Luctus

vnigeniti fac tibi planctū amarū. C Se
cūdus erit in iudicio: q̄n peccatoris r̄p̄
videbūt in carne humana cū stigmate
vulnerū que p̄ ip̄is pertulit. ⁊ iste luctus
affimilabit luctui vnigeniti. Zachar.
Aspiciēt ad me que3 cōfixerūt ⁊ plū
planctu magno quasi sup vnigenitū
dolebūt sup eū quasi dolere solet in ma
te vnigeniti. C Tertius luct⁹ erit in
no vbi nō erit aliqua lux: sed tenebr⁹ p̄
petue. Vbi loco festiuitatis erit p̄po
luctus: ⁊ loco catiic planct⁹ eternus. p̄
le placēt similiter affimilat placitū
vni geniti. Amos. viij. Occidet sol i meridie
⁊ tenebescere faciā terrā. s. infernali in
die luminis: ⁊ conuertā festiuitates vo
stras in luctū: ⁊ ponā eam quasi luctum
vnigeniti: ⁊ nouissima et c⁹ quasi die ame
ruz. Quoniā autē hic fit mentio de tri
dua ideo de ip̄is viduis triā videam⁹.
C Et primo quot sunt genera viduarū.
C Secūdo quot sunt regule ip̄arum.
C Tercio vtrū sit melius stare in vidui
tate q̄ trāsire ad aliū virū: vel ad scē
du3 cōiugii. B C Circa primū notā
du3 q̄ sicut dicit Aug. triā sūt genera
duarū. Vnū est qd̄ intendit epulis ⁊ co
litij3. Secūdu3 qd̄ intendit cure domus
⁊ filijs alendis. Tertiu est qd̄ die ac no
cte intendit orationib⁹ ⁊ ieiunijs. C Pri
mo vidue sunt male. De quibus dicit A.
Timo. v. Vidua que in delictijs est vniū
s mortua est. h3 enim vluēs sit corpore: et
tū mortua mēte. C Secūdo sunt bonee
maxime quādo nutriūt filios suos in ti
more dei. i. Tim. v. Si qua vidua filios
vel nepotes habet: discat domū suā bene
regere ⁊ mutua vicē reddere parētibus.
hoc enim acceptū est corā deo. Et infra.
Siquis autē suoz ⁊ maxime domesticoz
curā nō h3 fidē negauit: ⁊ est infidelis deo
rto. C Tertio sūt optime. De quibus dicit
ibidē. Viduas honora q̄ vere vidue sūt.
E C Circa scd⁹ notādū q̄ ap̄ls fecit re
gulā viduarū q̄ h3 q̄ttuo: capla. C Pri
mū est: vt sint in orōne deuote. Vñ
Timo. v. Que autē vire vidua est ⁊ do
lata speret in dñoz: iser obsecrat cōstāt
die ac nocte. De hoc habet exēplū i am
vidua. De qua dicit Lu. ij. q̄ nō discendebat
de tēplo ieiunijs ⁊ obsecratōib⁹ seruā

deo die ac nocte. Exēplū de illa vidua q̄
oportune tu dicē interpellabat quā dñs ad
exēplū adduxit: cuq; ad orandū iduceret
vt habet Luc. xviij. p̄ scdm capl̄ ē vt
nō sint ociose. Vñ apl̄s reprehēdit aliq̄s
viduas dicēs. i. Tim. v. Simul autem ⁊
ociose essent domos discurre. Pericu
lū est mulieri cū sit ociosa. Dñs enīz po
tuit adā ⁊ etiam in padiso terrestri vt ibi
oparent: sed diabolus q̄daz vice iuēntēs
santūa ociosas eā aggressus ē ⁊ ipsas tē
tauit in pctm̄ fecit ruere ipsas ⁊ vīrū.
Iō dicit Hiero. Semp aligd boni factō:
vt diabolus te iuentat occupatus. Sicut
enīz i aqua stāte generant vermes: sic in
glā ociosa generant male cogitationes.
Eccl. xxxij. Multa malitia docuit ociosi
tas. p̄ Tertiu capl̄ ē vt nō sint verbose.
Vñ apl̄s q̄dā viduas reprehēdit dicēs. i.
Tim. v. Nō solū aut ociose sed ⁊ verbose
loquētēs q̄ nō oportet. Quāntis enīz ver
bolitas sit reprehēbilis i vīris: p̄cipue tñ
in feminis: ⁊ maxie in viduis. Naz scdm
Lhy. Mulieres sūt incaute: molles: ⁊ fra
giles. Quia sūt incaute: iō de facili decipi
unt. Quia sūt molles: iō ad bonum ⁊ ad
malū cito flectunt. Quia sūt fragiles: iō
faciliter supant. Iō diabolus nō est ag
gressus vltz s; feminā. Sciēs q; femia fa
cilē decipit cū sit sepx scaurior. ⁊ citi⁹
flectit: cū sit sepx mollior: ⁊ facili⁹ vin
cat. cū sit sepx fragilior. p̄ Quartū capl̄
ē vt nō sint curiose. Vñ apl̄s q̄dā vidu
as reprehēdit dicēs. i. Tim. v. non solum
ociose: sed ⁊ curiose discunt circuire do
mos. Legit̄ de naturis aializ q; tur
tur amissio cōpari stat in nido ⁊ raro di
scurrit. Sic vidua raro dz discurre de
domo in domū: sed debz morari in nido
domus pprie ibi in silētio habitādo. vel
in nido p̄scētie succipias mūdando. vel
in nido sancte ecclesie: oratōibus insisten
do. ⁊ Circa tertiū notādū est q; me
lius est ēē in viduitate q̄ trāsire ad secū
dūz p̄iugū: quatuor de causis. C. Pri
mo q; maioris castitatis est indicū. Quā
enīz mulier toties nubit: signū ē magne
viciōsinitie. i. Tim. v. Adolefcēctiores vi
duas deuita. Lū autē luxuriatē fuerint
in xpo nubere volūt. Iō dēz. Vidua eli
gat q; fuerit vnius vīri vxor. In aliquis

enim aubus intuent hoc: vt postq; vna
morit̄: reliqua alteri nō fociatur. Bern.
Pudeat ad negotiū honestatis ratioz
nō posse in homine: qd natura potest in
volucere. Hiero. in lib. p̄tra Iovinianus.
Porta minor cū laudaret que daz bene
morigerata que secūdū acceperat vīru:
rūdit. Felix ⁊ pudica matrona nūquā p̄
ter semel nubit. C. Secūdo: q; hoc est in
gnū maioris amoris ad primū vīr. qñ. s.
amore primū mariti nullus aliū vult ha
bere. Lū enīz ambo fuerit vna caro: mor
tuo vīro mulier remansit semimortua. ⁊
ideo aplūs nubere non deberet. Refert
Hiero. vt supra q; cū valeria rogaret se:
cū dū vīrū accipere. Respōdit se hoc nō
posse facere: q; primus adhuc vivebat. q;
diu iquit vxoro vir meus semp per amo
res viuit i corde meo. Idē etiā refert ibi:
dez: q; cū marcia cattonis nollet iter nu
bere ⁊ virum defunctū semp lugeret. in
terrogata quē diem haberet vltimū sui
luctus ait: quez ⁊ vite vltimū. C. Tertiū
q; hoc est ad maiorē securitatē. Vidua
enim est dñs sui ⁊ in pace viuit. ⁊ si acci
pit vīrum: exponit se discriminū: q; forte
habeat vīrum rixosum ⁊ durū. Unde
refert hiero. vt supra q; cū anna rogare
tur vt secūdū nuberet. Respondit non se
hoc facere: quia bonū habuerat vīrū. ⁊ si
secūdū acciperet: aut ille esset bonus
aut malus. Si bonus: semp esset in ti
more ne ipsius perderet. Si malus: sem
per esset in dolore: q; post bonū vīrū tam
pessimū sustineret. C. Quarto: q; ad ser
uicūdū deo maiorē libertatē hz. i. Lox.
viij. Qui sine vxore est: sollicit⁹ est q; sūt
dñs. ⁊ mulier inupta ⁊ virgo cogitat que
sūt dei vi sit sancta corpe ⁊ spū. que autē
nupta cogitat que sūt mūdi quo placat
vīro. Hiero. in epla ad paul. Sacta ⁊ no
bilis melācia nostri tps iter xpianos na
tura nobilissima: cū calefēctē adhuc ma
riti corpusculo necdū humato: duos fili
os p̄ditit: rez dicturus scēre dūbile: s; xpo
teste nō falsz: s; lēti īmobilis ⁊ ad pedes
aduoluta xpi qñ ipm teneret arripit ⁊ di
xit. Expeditus tibi seruatura sum dñe:
q; me tanto onere liberasti.

C. Fertia sexta hebde quarte quadragēsi
me Sermo primus.

QUATRO quida languēs lazar
rus a bethania de ca
stello marthe & marie soror
eius Jo. xi. Lū quada die xps
hyerofolimis predicaret & inter cetera
diceret: Ego & pater vnū sumus. Iudei ip
sum cū discipulis suis lapidare volue
runt. Sed ipse de manibus eorū eua dēs
abijt trans iordanē lōge a bethania per
dieta. Dū autē ibi eēt lazarus infirmatur
sorores eius nūciū miserūt dñio dicētes.
ecce quē amas infirmat. A Sed quare
non iuerūt psonali sicut regulus & cen
turio. p Ad hoc respōdet Chyso. q. v.
hementē cōsidebat de xpo: & iō spabant
q. p nūciū faceret qd̄ petebat. p Alia rō
ē scdm̄ cū dē Chyso. q. a luctu detinebā
tur. p Tertia rō ē scdm̄ theophilū q. nō
debet de facili mulieres circūire. B Ali
am qōnem facit hic Aug. quare. s. non
dixerūt veni & sana: vel tūc & fiet. sicut
dixit cēturio qui ait. dic tantus verbo &
sanabit puer meus. sed tñ dixerūt. Dñe
ecce quē amas infirmat. Et respondet
Aug. siue glo. q. iussit amanti nūciare
necessitatē amantis: q. non desierit quē
amat. Vel pōt dici q. iō sanitates fratri
suo nō petierūt: sed xpi volūtati cōmise
rūt: q. nesciebat qd̄ magis fri expediret.
vtrū. s. sanari vel infirmari vel mori. xps
autē nūciauit eis p nūciū. infirmitas hec
nō ē ad mortē. Et tūc xps in loco vbi nū
cius eum inuenerat mansit duobus die
bus. iō xps mansit scdm̄ Aug. & Chyso.
donec lazarus expiraret: sepultus iace
ret atq. feteret: vt sic miraculum magis
apperet. quarta autē die dixit iesus disci
pulis suis. eamus in iudeā iterū ēē. L
C Circa autē istud miraculū fuerūt que
dam retrahētia: quedā inducētia: que
dam cōcomitantia: & quedā subsequē
tia. C Retrahētia fuerūt tria. s. retractio
discipulorū qui xps volebant retrahere
ne in iudeā pergeret. C Primo incutiē
do sibi timorē dicētes. rabbit nūc te que
rebant iudei interficere & lapidare: & ite
rum vadis illuc. ipsi autē hoc nō dicebāt
compatiēdo xpo. sed maxime timendo
sibi ipsis. quibus respōdit xps. nōne duo
decim hōie sunt diei. hic appellat se diē
t & duodecim apostolos duodecim horas

ac si dicat. hōie sequatur diē nō diēs ho
ras. sic & vos debetis sequi volūtati me
am: non ego vestram. & si volūtati me
qui sum diēs secuti fueritis non offen
detis. iō dicit. si quis ambulauerit in
non offendit. si autē voluntatem vest
rā que ē nō secuti fueritis offendetis.
Vel aliter. nōne duodecim hōie sunt
ei. quasi dicat: non debem⁹ credere q.
dei pseuerent in volūtate me lapidab
q. sicut hōie mutabiles sunt: sic & affect
hominū. & frequenter sepius mutat in
hōis in diē q. hōie. & iō qui ambulat in
diē. i. in pace sicut & ego & vos non offe
dit aliq. i. dco securi camus. C Secun
do volebant eū retrahere a assignādo be
nam rōem. nam cū xps dixisset. lazarus
amicus noster dormit. responderūt. nō
si dormit saluus erit. q. d. secūdu Aug.
Non oportet q. ppter hoc vada. q. nō
somnia egrotanti ē salutis indicium.
Et querit hic Aug. q. d. discipuli sic
stulti q. crederent xpm velle ire per
stadia ad excitandū dormientē. & respō
det q. credebant xpm loqui in enigmate
sicut sepe cōsuevit. Chyso autē de vo
mitione mortis intelligebat: sicut expo
nit euangelista. E Dicunt autē mortui
dormiētes tribus & causis. C Primo p
spēs resurrectionis. q. sicut de dormiētes
spēs q. debeat euigilare sic de mortu
spēs q. debeat resurgere. i. Thesal. iij.
Nolumus vos ignorare de dormiētes
vt nō cōtristemini sicut & ceteri q. spōn
dēt. C Secūdo p. facilitatē resurrectionis
Aug. Dñs tanta facilitate excitat se de
sepulchro: quāta tu excitas dormientem
de lecto. C Tercio ppter meliorationem
imutationis. sicut enim dormiētes fati
gūt meliorati: i. melius mutati. sic & mor
tui boni resurgent in melius mutati.
Loz. xv. Seminat i. conuertiō: resurgit
in i. conuertiōes. p Tercio voluerūt
retrahere offendendo magnā perturbati
nem. & hoc qñ thomas dixit: eam⁹ p
vt moriamur cū ipso. q. d. ex quo p
exponē morti moriamur oēs. Scdm̄
glo. non fuit verbū turbatōis s. amari
Ubi dicit: ecce verus amantissim⁹ affec
aut cū eo viuētiū cū eo mori. Scdm̄
ro Chyso. fuit verbū somnidiū & timor

ris. oēs
os timē
non dū
nec ppter
timorē.
sunt a
non deb
amoz.
nem. nec
quido f
fuerunt
vnde dī
tem sed
scidū q
montē c
C Alia
anime q
firmatā
dñato
fuit ad
rederem
montē a
more t
cū dñi
sanctis
tur fili
fufcitāt
manife
it amor
fuer do
maria
dā spe
fufciti
fui. me
tem fuf
passio
xps an
to feto
bilecti
riebat
tia tam
derati
fione c
lis cū
pater p
& sepul
quada
fufciti
cōpass
dit. off
C Ter

na. oēs eīz discipuli vt ibidē dicit iude
os timebat. sup oēs alios thomas. s; xps
non dimisit nec ppter eoz p̄urbationē:
nec ppter eoz amorē: nec ppter ip̄orum
timorē. In hoc dat nobis exēplū q̄ ea q̄
sunt ad gloriā dei & ad vtilitatē animaz
non debemus dimittere: nec ppter p̄uatiū
amorē. nec ppter alicuius p̄turbatio
nem. nec ppter aliquā formidinē. § C Se
cundo fuerunt quedā inducentia. & ista
fuerunt tria. C Prīmū ē honor patern⁹
vnde dicit. infirmitas hec non ē ad mor
tem sed ad gloriā dei. B ¶ Circa quod
sciēdū q̄ ē que dam infirmitas que ē ad
mortē corporis tñ. s. sanctorū martyruz.
C Alia ē infirmitas que est ad mortē
anime que ē tñ peccatorū. C Tertiū in
firmitas ē que ē ad mortē vtriusq; que ē
danatorum. Infirmitas autē lazari non
fuit ad mortē corporis: q̄ nō fuit a mor
te decensus sed resuscitatus. Nec fuit ad
mortē aīe: q̄ aīa fuit plēn⁹. Nec fuit euz
mortē danatorū: q̄ nō scēdit ad infernū
cū danatis: sed i limbo cū patrib⁹ suis
sanctis. & id fuit p̄ gloriā dei vt gloriſce
tur filius dei per illū. q̄ & deus p̄ ei⁹ re
suscitationē ē gloriſicatus. & xps deus ē
manifestatus. C Secūdū inductiū fuit
st amor. Vñ dixit: lazarus amicus no
ster domit. id diligebat iesus lazarus &
maria & martha sorores eius. isti eīz qua
dā speciali familiaritate xpo fuerūt con
iuncti. ita q̄ lazarus vocabat eū amicū
sūū. maria magistrū suū. & martha hospi
tem suū. B C Tertiū inductiū fuit cō
passionis affectus. Compatiebatur enim
xps amico suo defuncto qui iacebat i tā
to fetore & miseria. compatiebatur sororibus
dilectis que erāt in tanta tristitia. cōpa
tiebat quo dāmo sibi ip̄i: q̄ carebat p̄sen
tia tam boni amici. & id hīs tribus cōsi
deratiōibus intrātū cōpassus ē q̄ cōpas
sione ostēdit verbo: cum dixit. vbi posui
stis eū. & est verbū pie cōpassionis. q. d.
parcer prius cōquerēdo de filio defuncto
& sepulto. vbi posuistis filiu meū: ita xps
quadā pia cōquestione dixit. vbi po
suistis amicus meū. ostendit etia; ip̄as
cōpassionē in signo. quia lachrymas fu
dit. ostendit i facto: q̄ ip̄m resuscitauit.
C Tercio fuerūt qdā p̄comitāria: & ista

fuerūt tria. C Prīmū fuit q̄ lapidē re
mouere fecit dicens: tollite lapidē. Pote
rat eīz xps ip̄m facē resurgē nō remoto
lapidē. vel solo verbo poterat remouē
lapidē: sed voluit vt ip̄i accederent & vi
derent & fetore sentiret & de miraculo si
dubitarēt: nec dicē possent q̄ fantasma
fuerit: vel q̄ alius fuerit qui resurrexit.
C Tercio enī sunt p̄ oēs corpis sen
sus. s. p̄ vocē: quādo dixerūt: venite & vi
dete. per visum qñ ip̄m fasciatū exire vi
derunt. per tactum: quādo lapidē le
uauerunt & vincula soluerunt. per audi
tum quādo audierūt: lazare veni foras.
per olfactum: quādo fetorem senserunt.
C Scdm cōcomitās fuit q̄ xps fremuit
& seips cōturbauit. lachrymas fudit. qd
quidē xps voluit. vt scdm Theophilum
se esse verū hominē ostēderet: quia tales
passiones in deum cadere non possunt.
vel ideo hoc fecit scdm Hiero. quia vole
bat q̄ amicū suū ad istā miserā reuo
cabat. vel ideo hoc fecit vt nos instruat
q̄ debemus compati miseris aliorum.
C Tertiū cōcomitans fuit q̄ patrē ora
uit dicens: pater gratias tibi ago. non
autē hoc fecit vt indigeret oratiōe: quia
eiusdem patris erat cum patre: q̄ mul
tos sanauit sola iussione. sed ideo orare
voluit vt ostēderet q̄ non erat p̄turius
deo: sicut iudei sibi imponebāt. Vñ sub
dit. ego autē scieba q̄ semp me audis. s;
ppter populū qui circūstat dixit. Vel id
orauit vt ostēdēt q̄ miracula facēt vir
tute dei nō in potestate diaboli. sicut iu
dei sibi imponebāt. Vel id orauit vt do
ceret nos in nris necessitatibus ad ora
tōis suffragiū eē recurrēdū. K C Quar
to ponatur quedā subsequētia. inter il
los enim qui ibi aderant. quidāz erant
boni sicut discipuli. quidāz autē mali fa
ciunt in dei. ex isto enī miraculo boni fa
ciunt meliores. quia discipuli in fide
fuerunt amplius confirmati. Maloz
autē quidāz facti sunt boni: quia ad fi
dem sunt conuersi: sicut ibidē habetur.
C Quidāz facti sunt peiores: de quibus
dicit. Colligerūt ergo pontifices & pha
risei philū &c. C Quidāz fuerunt dubii
vel non. de quibus dicit. C Quidā at ex

ipsis abierunt ad phariseos et dixerunt eis
oia que fecit iesus vt dicit glo. siue aliqd
naciado vt crederent. siue p dco vt se
uirer. Eo dē modo accidit de pdicatione
veritatis: q; quidā de ipsa veritate de bo
nis efficiunt meliores: sicut sunt māsue
ti. quidā de malis efficiunt boni: sicut
ad penitētiā pueri: qdā in sua malitia
pserat vt obliuiscat: qdā nec peiores nec
meliores efficiunt: sicut tepidi.

¶ Eadem sexta feria quarte hebdo. xl.
Sermo scōs.

O Aligebat Iesus mar
thas et mari
am sorore eius et lazari. Jo.
xi. ¶ In isto euāgelio ponun
tur quedā vñ boni et iusti debent gaudē.
quedā de quibus peccatores debēt tume
re. quedā vñ de ipsi peccatores debēt spe
rare. et quedā vñ tribulati cōsolationem
debēt recipere. Et Boni enī audientes
q; a xpo diligunt: multū gaudē debent.
Unde dicit hic: diligebat iesus marthas et.
Boni aut sunt in vita cōtemplatiua: aut
sunt in actiua: aut sunt in penitētia. Isti
sunt tres vñ eundī ad celum. ¶ Prima
vñ est tre p vias cōtemplatiuas. Ista signa
tur per marthā que ad pedes xpi sedebat
et eius vñ dōe et locutiōe pascēbat. Ista vñ
est diuturnior q; actiua: q; illa finis. Ista
non auferit. ideo dī pars optima que nō
auferetur ab ea. Actiua eīz vñ ē tantū
in pñti nō in futuro. Ibi enī nō ē neces
se q; aliquis aliqūē in duat: q; veste imor
talitatis sunt oēs induti. nec aliqūē po
ter vel pascat: q; oēs sunt saturitate ple
ni. Nec q; in hospicio recipiāt: quia oēs
sunt in ppria patria cōstituti. nec q; ali
quem in hūmā visitet: q; nullus sibi infir
matur. nec q; ad sepulchru vadat: quia
ibi nullus moritur. B. ¶ Scōda vñ qua
itur ad celum. actiua vñ ē. et ista signifi
catur per marthā que pauperes et pere
grinos recipēbat hospicio. et ista vñ ē
vñlio: et fructuosior q; pima. Est enim
vñlio: pmo: q; inde sustentat. Est vñli
or: facienti: quia in de remuneratur. Bo
na enī ipalia non sunt nostra propia:
sed sunt nobis accōmodata. nō sunt mā
sura: sed trāsitoria. nō sunt preciosa sed
vñlia. elemosyna eīz facit vt accōmodata

sint ppria: q; que paupibus datum p
pria habemus. Petrus rauē. Da pau
peri vt detur tibi: quia quicquid paup
de deris: tu habebis. qd pauperi nō de
deris alius hēbit. Idē. Si hic māsue
es que tua sunt hic depone. si illuc
es: hic que tua sunt cur relinquis. q
linquēda seruat. alienoni cullos et in
suos. Facit enim ea que sunt transito
vt sint ppetua: siue ppria et secura. Am.
Here ditas in tuto loco ponit que deo
sto deservat. Petrus rauē. Quicquid pa
per accipit pater celestis suscipit et in ce
lo recōdit. Aug. Quasi sedus traicctū
hic facis cum deo tuo. hic das res po
turas. ibi recipis sine fine mansuras. Si
cit etiam elemosyna: vñlia vt sint pcedo
sa: q; terrā mutat in celum. vñum venit
in centuplū. Petrus rauē. Da paup
vt accipias celū. da nūmz: vt accipias
regnum. da mica: vt accipias totū panē.
Et subdit. Deus vñum accipit et centum
bat: et tñ nolunt hoīes cum deo habere
cōtractum. Quantū deus diligit vitam
actiua ostendit per hoc q; non d rachi
per quam significat vñ cōtemplatiua.
sed de lya. per quas significat vñ acti
ua nasci voluit. ¶ Tertia vñ eundī ad
celum est per pñiam. Si enim aliquis
mortale peccatū a vita cōtemplatiua vel
actiua rececit: vñū sibi restat remediū
s. q; recurrat ad penitētiā suffragium
tunc qui erat mortuus per culpa: resur
git per penitētiā. Isti significant per
lazarum resuscitatum. Diligebat iesus
martham et marthā et lazarium. E
Quia xps diligit seruēter cōtemplatiua
vñlior opantes: et a peccato resurgens
Qui non ē in numero istoz triuz a doo
non diligit sed odit. Isti sunt tres vñ
illi de quibus dī. Eze. xliij. Tres isti vñ
s. noe: daniel: et iob: in sua iusticia libero
bunt animas suas. Per noe qui deo
cam fabricauit et in fluctibus rexit: sig
ficantur actiui: qui sepe fluctuatiōibz
exponunt. Per danielē qui celestem
visiones aspexit: intelligunt cōtemplati
ui. Per iob qui interpretatur dolentia
telligunt penitentes: qui de peccatis
s dolere debent. ¶ Scōdo in isto euā
gelio ponunt quedā vñ de peccatores

bent multū timere. **A**ulū enim debent
timē peccātes: qñ nūquā ppiā virtute a
peccato pñt extrē: sicut nec lazarus po-
tuit resurgē nisi de virtute. **B** Et su-
per hoc ponit triplex exēplū. **C** Prīmū
ponit ab Arsenio qui dicit qñ homo pōt
se per se in fouea precipitare: sed per se nō
pōt inde exire. Et illud exēplū pñnet
ad auaros. de quibus dī Ysa. xxiij. **S**or-
mido et souea et laqueus super te qui ha-
bitator es terre. Auarus enim semp ē in
fouidine ne diuitias suas pdat. Semp
ē in fouea pfunde cupiditatis: qñ nūquā
pōt saluari. Semp illaqueatus ē a diabo-
lo: qñ nūquā vult rectituere. **C** Secūdu
exēplū ē Chyso. qui dicit qñ sicut na-
vis fracto gubernaculo illuc ducit vbi
tēpestas voluerit: sic homo per dīto auxi-
lio gře dei nō facit qd vult: sed qñ diabo-
lus. Et illud exēplū pertinet ad luxu-
riosos qui sunt in mari carnaliū volupta-
tum. que lz videant dulces: tamen in ve-
ritate sunt amare. Unde puer. xxiij. **O**cu-
li tui videbunt extraneos: et cor tuus lo-
quetur peruersa: et eris dormiens in me-
dio mari: et quasi sopit gubernator amis-
so clauo. i. deit auxilio. **T**ertium exem-
plum ē eiusdē Chyso. qui dicit. Antequā
peccemus liberi sumus. Sz si semel ope-
ribus diaboli nos obligauerimus. iam
nisi virtute liberari non possumus. Si-
cut enim populus facit regem: tamē tā
facili nō pōt expellere: sic postquā hostes
aproni diaboli in cordibus suis posue-
runt: iam nullus pōt eos corrigere nisi
deus. Et istud exēplū pñnet ad supbos
qui diaboli suū regē fecerūt. Iuxta illd
Job. xli. Ipse ē rex sup oēs filios supbie.
C Tertio in isto euāgelio ponunt que-
dam vnde peccatores multū sperare de-
bent. Lazarus enim erat mortuus et se-
pultus et fectidus. et tamē resurrexit ad vi-
tam. Per qd datur intelligi qñ quātūcū-
qñ sit aliquis grauis peccator: tamē cum
dei auxilio pōt ad pñiam resurgere. De-
bet tamen quilibet deum rogare ne in
peccatis pfundat. Et si pfundatus fue-
rit debet recurrere ad deū vt non demer-
gatur. Hoc modo orabat ppheta dicens
Nō me demergat tēpestas aque cē. Tūc
tēpestas aque hominē demergit: quan-

do grauis tentatio peccati impellit. Tūc
pfundum abforbet: qñ pfunditas vitio-
rum ipm detinet. Tūc puteus super os
suū vrget: qñ in despationē ductus cōfi-
teri nō audet. Vbi dicit Aug. Si cecidi
si o hō nō claudet sup te puteus os suū.
sed tu nō claudas os tuū: sz cōfiteri dic.
Depfundis clamaui ad te. et sic euades.
Nō sz tñ ē pfundatus despere: qñ sicut
dī in ps. Dixit dñs ex basan cōuertat cō-
uertam in pfūdū maris. Scdm glo. ba-
san interpretat cōfusio vel siccitas. Per
pfundū maris scdm glo. iterpant despe-
ratissimi. Est ergo sensus qñ deus sepe
cōuertit illos qui sunt in cōfusione pec-
catorū et in siccitate gře dei et bonorum
operū. et qui plaphi sunt vsq ad pfundū
desperatōis. **C** Quarto in isto euāgelio
sunt quedā vnde tribulati pñt cōsolari
Christus enīz diligebat mariā et martha:
et tamē dimisit eas venire in magnaz tri-
bulationē: vt per hoc def intelligi qñ de-
us amicos suos in pñti vita multis tri-
bulatōibus exponit. qñ ipse tribulatōes
sunt eis in signū amoris et meritū eterne
glorie. Unde ipse tribulatōes a ppheta
appellat apes. i. dicit. Circūdederrunt
me sicut apes. Apes enim lz pūgant: tñ
mel ppñant. Sic ēt psecutiōes lz pun-
gant in carne: tamen dant cōsolationes
in mente. ps. Secūdam multitudinē do-
lorum meorū in cor meo cōsol. tue leti. an-
mam meam. A deo autem ipse psecutio-
nes vocantur virga siue bacculus dei.
Ysa. x. Ne assur virga furoris mei. et bac-
culus ipse ē. Solet enim pater filiū pec-
tere virga: et postquam fuerit correctus vir-
gam pñcit in ignem et filio dat suam he-
reditatem. Sic deus per malos corrigi-
t bonos: et tādem malos pñcit in ignē in-
ferni. et bonos deducit ad hereditatem
celi. Et in hoc sensu loquitur dominus:
cum dicit: Ne assur. quasi dicat. quāuis
per malos bonos corrigam tamen ve eis
qñ postmodū malos igni infernali tra-
dam et bonos ad gloriam deducam. Ab
Aug. aut in lib. lomei. ipi psecutores vo-
cant torcular et mole. Unde at: Conside-
ra qñ illi qui te psequunt apud deum
velut mole et torcular deputantur: tu
vero quasi olīua et vīa egregia. Sicut

Sabbato quarte heb.

ergo in torcularibus uua & oliua pmunt
vt vinu & oleu feruent & ponant in cella
rio & caua: ita p nequitiā maloz illi qui
boni sunt multis tribulatiōibus fatiga-
tur: vt ase eoz tanq vinu & oleu recondi
in eterna cellaria mereantur.

¶ Sabbato quarte hebde quadragesi-
me Sermo primus.

Ambulans in tenebris: sed habebit
lume vite. Joa. viij. Su-
per hunc locū dicit Aug. hec verba dñi
cū verbis psal. pcorat dicitis: Quoniam
apud te est fons vite: & in lumine tuo vi-
debim? lume. In istis visib? corporalibus
aliud est lume: aliud est fons. Fōtes fau-
ces querūt lume oculi apud deū qui in
mē est. hic est fons qui tibi lucet vt vide-
as: ipse tibi manat vt bibas. In hoc igit
euangelio: pmo luct se assimilat cui3 dicit:
Ego sum lux mundi. ¶ Secūdo ostēdit q ista
lux hoies in via mox dirigit & illuminat
cū dicit: Qui sequit me nō ambulat i te-
nebris sed habebit lumen vite. ¶ Tercio
ostēdit q fulgor istius lucis iudeoz ocu-
los excecavit. Lū enim ad illud qd dñs
dixit: Ego sum lux mundi eē. debuissent eē
illuminati: potius fuerūt excecati dicen-
do: Tu de teipso testimoniū phibes: testi-
moniū tuū nō est ver. ¶ Quarto absen-
tia huius lucis hoies in iudicijs errare
facit. Un subdit: Vos scō3 carnē iudica-
tis eē. ¶ Quinto ista lux seipsum & patrē
manifestat. Un ait: Solus nō sum: ego
& q misit me pater vnū sum. ¶ ¶ Cir-
ca primū notādūz q xps assimilaf luci
ex eo q oēs illuminat. Joa. i. Erat lux ve-
ra que illuminat oēs hoies venientē: sed
tñ non oēs illuminant. Qd pōt ptinge-
re trib? de causis. Vel q: hō in domo te-
nebrofa se icludit. Vel q: oculos claudit
Vel q: obstaculū iterponit. In domo ob-
scura se icludit qñ affectat ignoratiā.
Un dī Job. xliij. Ipsi fuerunt rebelles
luminī. Oculos claudit q nō apit volun-
tatē suā. Dan. xij. Declinauerūt oculos
suos vt nō viderēt celū: neq: recordarēt
iudiciōz iustoz. Obstaculū enī3 iterpo-
nit q hō mortale culpā. Ysa. lx. Iniqui-
tes vestre diuiserunt inter vos & deum.

¶ Circa scō3 notādū q ista lux xpi
bulāres illuminat ne tenebras incurram.
ideo dicit: Qui sequit me nō ambulat i te-
nebris sed eē. Un dicit Aug. tenebre ne-
tuēde sūt mox nō oculos. & si oculos
exterioz: sed interior. Nō illoz vñ dicit
nī nigrū & album: sed vñ de discerit
stū & iniustū. Nō pōt errare q vadit p
ista lucē. i. xpm. B In ipso fuerūt
que hoies defendūt ne erret in viā pē-
scō3 ferramētōz iprellio: crucis erectio
spinaz siue plantaz reflexio. Xps igit
fuit via. Joa. xlij. Ego sū via & veritas.
In ista via fuit ipessio vulnez. Fuit cru-
cis erectio. i. crucis batulatio. Joa. xlvij.
Batulās sibi crucē. Fuit spinaz & pla-
rū reflectio. i. de spinis coronatio. Inps-
ho igit ferramētōz. i. vulnez docet nos
ad currēdū p istā vīā patiēter aspiciēdo
scō3 q ipse fuit actor: & sumator vulnez.
heb. xij. Deponētis oē pondus & citra-
stans nos pctm. p patiētiā currant? ad
ppositū nobis certamē: aspiciētes iaco-
rez fidei & sumatorē iesū. Inspecio cru-
cis o3 nos iducere ad cōdū in viā mada-
toz dei valde gaudēt. Un subdit apo-
stolus: Qui pposito sibi gaudio sustinu-
it crucē omni cōfusione ptepta. Inspe-
ctio corone splnez o3 nos iducere ad cō-
dūz pseueratē & istigabilt. Iudei eis
ptadixerūt eū regē esse. Joa. xix. Nō ha-
bemus regē nisi cesarē. Et ideo in signū
versihonis coronā spineā sibi ipso fuerūt.
Ista igit ptadictio & versio iesu xpi o3
nos iducere ne deficiam? in viā p aduer-
sa aliqua. Un subdit apls: Recognite
eū qui talē sustinuit aduersus semetipsum
a pctōibus ptadictionē: vt non fatiga-
mini animis vestris deficiētēs. Un dicit
glo. Aug. oia bona terrena ptepsit xps
vt in illis nō querat felicitas. & oia ma-
la terrena sustinuit vt in illis nō timere-
t infelicitas. ¶ Circa tertū notādū q
iudei fuerūt de natura nocte que adu-
cē excecā. Sic & ipsi cū debuissent il-
luminari: fuerūt excecati. Un dixerūt: Tu
de teipso testimoniū dicitis: testimoniū
tuū nō est ver. Xps aut ostēdit eis q te-
stimoniū patris & suū est recipiendū: q
scriptū est in lege ipsoz q in ore vnoz
vel triū testiu stat omne verbum. Tercio

in q̄ in causa p̄pria nō accipit testimo-
nium oſcūtoſum: ſed in causa aliena: q̄ homo
pōt fallere & falli. In deo aut̄ non ſic: q̄
nec in causa ſua nec in cā noſtra pōt fal-
lere nec falli. Sicut cū obſcuritas facit
nos errare circa res cognoscendas. lux
autē nō potest errare nec circa ſe nec cir-
ca alia: q̄ veritate ſe & alia manifeſtat.
Sic & homo cū ſit in tenebris ignorantie
ſepe poteſt fallere & falli. Deus autē cuſ
ſit lux nec falli nec fallere pōt. In hoc
autē q̄ iudei dixerūt xp̄o. teſtimonium
tūū nō eſt verū. imponebāt ei menda-
cium. Nā aliquādo iponebāt ſibi menda-
cium in ore ſuo ſic. Aliquādo peccatū in
corde. Io. ix. Nos ſcimus q̄ hic hō pec-
cator eſt. Aliquādo trāſgreſſionē i ope.
Ibidē. Nō eſt hic hō a deo qui ſabbatus
non cuſtodit. Magna veſania eſt ipone-
re mendacium veritati. Ia. xviij. Sermo tu-
us. i. fili? tuus veritas ē. Imponeſe pec-
catū ſanctitati. Dan. ix. Vocat ſanctus
ſanctos. Imponeſe trāſgreſſionē ſabba-
ti vno. Xp̄s enī inquit dñs: dñs erat
ſabbati. Mat. xij. Dñs ē filius hoīs etiaſ
ſabbati. C. Circa q̄rtū notādū q̄ abſen-
tia veri luminis facit errare hoīes in iudi-
cijs: vt dicat verba mala cē bona verba.
Vbi dicit. Vos ſcōs hōc iudicatis. Illi
enī q̄ nō hñt lucē q̄ ſe & ſapiētie dicūt vi-
uitas & delictis & honores eſſe vera bo-
na. D. Sed q̄ iſti errent patet. Viuitie
enī ſpales non ſunt vere viuitie. q̄ pa-
tet in morte & poſt mortē. Nā in morte de-
ducit hoīes ad ſnudationē & ſūmā pau-
pertatē. Job. i. Tu dñs egreſſus ſus ē vte
io mīſe mee: nūdus reuertar illuc. Idē
xvi. Saccū conſui ſuper cutē meā: & ope-
rui ſcilicet carnē meā. Adortui enī ſac-
co & cilicio inuoluſtur. Poſt mortē vero
deducit ad extremā penuriā: ſicut patet
Luc. xvi. de illo diuitie qui ad tantā de-
uocit penuriā q̄ non potuit habere gut-
tas aque. Similiter delicta carnales nō
ſunt vere delicta. q̄ patet in morte & poſt
mortē. Nā in morte corpus in delictis nu-
trū deducit ad vermium comeſtionē.
Job. xxi. In puluere dormiēt & vermes
operiet eos. Poſt mortē deducit animā
ad cineres & vniūſ coruſionē. Pſa. cxlij.
Detracta eſt ad inferos ſupbia tua. Lon-

cidit cadauer tuū: ſubter te ſternetur ti-
nea: & operimētū tuū erunt vermes. Si-
militer honores mūdani nō ſūt veri ho-
nores. q̄ patet in morte & poſt mortē. Nā
in morte deducunt ad ſuppeditationē:
q̄ illi qui alios ſuppeditabāt: tādē in
morte ab alijs ſuppeditabūtur. q̄n. ſ. trā-
ſeūtes hoīes & beſtie & ſerpētes & vermes
ſup eorū fouea gradient. Eccl. x. Eū enim
moriēt homo: hereditabit ſerpētes & ver-
mes & beſtias. Poſt mortē vero deducit
ad laci infernalis profunditates. Pſa. cxiij.
Qui dicebas in corde tuo in celū pſcen-
daz tē. Ideo ſequi. Verūtamē ad infer-
nū detrāheris in pfundū laci. Xp̄s autē
qui lucē diuine ſapiētie habet dat iudi-
cium verū: & iudicat iſta falſa eſſe. Vñ poſt-
q̄ dixit. Nos ſcōm carnē iudicatis. ſub-
dit. Ego nō iudico quēq̄. ſ. ſecūduſ car-
nē. & ſi iudico ego: iudiciū meūz verū eſt.
Ponit autē verū iudiciū de ſupradictis:
ſcō de viuitijs & delictis & honoibus: cuſ
dicit. Mat. vi. Nolite theſaurizare vo-
bis theſauros in terra vbi erugo & tinea
demoliet: & vbi fures effo diūt. Nō ſūt eiſ
vere diuitie que ab erugine pſumuntur.
Nō ſūt vere delicta: q̄ corpora ſcilicet nu-
trita a tinea & vermium? comeſdūtur. Nō
ſunt veri honores: q̄ hoīes exaltati i ter-
ra effo diunt. & fures. i. ſmōnes oēs glo-
riā ipſorū furant. C. Circa q̄rtū notādū
q̄ lux manifeſtat ſe & oīa alia. Sic & xp̄s
manifeſtauit ſeipſū & patrē ſūū. Unde
ſubdit. Ego ſus qui teſtimoniū phibeo d̄
meipſo: & teſtimoniū phibet de me q̄ mi-
ſit me pater. Et cuſ iudei interrogāſſent
vbi eſt p̄ tuus. rñdī: Neq̄ me ſcitis ne-
q̄ patrē meū ſcitis. Que verba exponit
Aug. dicēs. Nū vides aliquē alieū ſimi-
lez quoridiana locutio eſt. ſi hñc vidīſti
illū etiā vidīſti ppter ſuā ſimilitudinē.
Sic & xp̄s dixit. Si me ſciretis & patres
meū ſciretis. nō q̄ p̄ ſit fili? ſ; q̄ p̄ eſt
ſiſtis filius. Beidē Aug. ſubdit. Hoc autē
verbū ſoſcitā vñ eē verbum dubitatiois.
Hoīes vero de reb⁹ q̄s certas hñt: aliqñ
verbū dubitatiois ponūt. velut ſi idigne-
ria ſeruo tuo: & dicas. p̄cñtis me. cōſide-
ra. ſoſtitā vñs tuus ſum. Sic & dñs non
dubitādo icrepat iſideles: cñ dicit. Sō-
ſitā & patrē meū ſciretis. E. Notādū

Sabbato quarte hebdo.

aút q̄ de p̄e nobis tria incognita erant
f. gl̄ia ei⁹: q̄ nullū ad suā gl̄iam recipie-
bat. S̄ia eius: q̄ nullū sibi recōcellabat.
Veritas ⁊ sapiētia ei⁹: q̄ nullū viā cūdi
ad celū demonstrabat. S̄ista tria x̄ps no-
bis manifestauit ⁊ secū portauit. De qui-
bus dī Jo. i. Vidimus gl̄iam ei⁹? gl̄oriam
quasi vnigeniti a p̄e. istud refert ad p̄i-
mū. Plenū ḡe. istud refert ad secūduz.
Et veritatis. istud refert ad terciū.
C̄o dē sabbato quarte hebdo. xl. Ser-
mo secūduz.

Ego suz lux mūdi. Jo. viij.
Sedm beatū Aug. tan-
ta ē vnitas capitis ad mem-
bra ⁊ mēbrorū ad caput q̄
aliquādo caput assumit personam mem-
briq̄. Juxta illud Actū. ix. Saule sau-
le: quid me p̄sequeris. aliqui mēbra nomi-
nant ex p̄te capitis. Juxta illud ps. No-
lite tangere x̄pos meos. Aul̄osofius
tāta ē vnitas inter infem. f. beatam virgi-
nem ⁊ eius filium iesum x̄pm q̄ illud q̄d
dī de filio p̄t matri cōuenire. Unde ver-
bum p̄posuit. Ego sum lux mūdi. I. vi.
etum sit de filio: tamē ⁊ inf̄i cōuenire p̄t.
A Est cūm x̄ps lux mūdi que illuminat
⁊ non illuminat. Est ēt mater lux mūdi:
q̄ ē lux per quam mūdus illuminatur.
Qualiter aut ipsa sit lux mundi. Salo-
mon admirādo ostēdit dicens. Lanf. vi.
Que ē ista que ascēdit sen p̄gredit qua-
si auroza cōsurgens: pulchra vt luna. ele-
cta vt sol. terribilis vt castrorū acies ordi-
nata. ecce qualiter ē lux mūdi. In mun-
do enim sunt quidam tribulati. quidaz
tentati. quidaz peccatores. ⁊ quidaz lu-
si. B C̄ ipsa q̄d ē peccatoribus sicut
auroza: q̄ eis dat radiū sue misericordie
C̄ Tribulatis ē sicut luna: quia eis dat
radiū sue cōsolationis. C̄ ipsa iustis est
sicut sol: q̄ eis dat radiū ḡe. C̄ ipsa ten-
tatis ē sicut acies terribilis: q̄ demones
expellit fulgore sue maiestatis. C̄ P̄io
igit ē peccatoribus sicut auroza: q̄ dat
eis radiū misericordie sue. Sicut ei⁹ au-
roza tenebras expellit ⁊ lucē adducit: sic
etis misericordia a peccatorib⁹ expellit
noctē culpe ⁊ dat eis lucē ḡe. Jō vocat
m̄ misericordie: q̄ de⁹ in p̄tē sua tra-
didit facē oēs misericordias. J̄pa aut in

suis misericordijs nō ē avaras: s̄ multitu-
beralis ⁊ larga. Juxta illud q̄d dī. Pro-
uer. vltimo. Manū suā aperuit inopi-
⁊ palmas suas extendit ad pauperē. Et
ēēt aliqua dñā que semp brachiū sup-
tenderet ad paupes ⁊ manus apta pe-
neret ⁊ ipas manus plenas hēret. m̄
liberalis ēēt. Per istū modū loquit̄ Sa-
lomon de muliere forti. i. de beata vir-
gine que sic fuit fortis q̄ deū de celo nu-
xit ⁊ diabolu viciit. J̄sta igit mulier for-
tis ēstis peccatores ⁊ brachiū extēdis
q̄ ei⁹ misericordia ad oēs extēdit vnuer-
saliter. ⁊ manū aptā si clausaz: suas
misericordias nō dat difficulē s̄ valde
facilē q̄ nō multū necdū faciliē te ro-
re. H̄z manus plenas elemosynis: q̄ lu-
as misericordias largit dat ⁊ abūdat.
Sigs ergo dī misericordia nō h̄z beat-
mariē nō imputet postq̄ ipsa brachiū ex-
tēdit dādo vnuer salr: postq̄ manū ple-
nam h̄z dādo abūdat. postq̄ manū
aptā ⁊ dādo faciliē. Istud igit officium
dādi ⁊ faciēdi misericordias de⁹ sibi co-
misi. Sicut enim in curia pape quēdaz
cōcedunt lre simplicis iusticie. q̄da pu-
re ḡe. q̄da mixte. f. que vident iusticiā
⁊ ḡas cōtine. Sic deus in sua curia tra-
h̄z cancellarios. L̄ Anū cui cōmisiſit
re lras simplicis iusticie. Istē ē mīchab:
qui animas ponderat sedm mēsurā bo-
noy vel maloy operū. Dat mēsurā sim-
plicij vel celestij p̄mior. Altus cancellari-
us ē cui cōmisiſit deus dare lras mixtas.
f. iusticie ⁊ ḡe. Istē ē beatus petrus qui
ē ianitor celi. vbi sunt oēs porte. f. iusticie:
per quas ingrediūtur qui saluātur
ex opib⁹ iusticie. Quā portā p̄p̄eta nō
blapiri p̄t dīcēs. Apert mibi porta.
f. i. ⁊. Alia ē porta gratie per quas ingre-
diūtur illi q̄ saluāt ex sola grā p̄p̄eta
cui sunt pueri baptizati. Beata autē vir-
go ē cācellaria deuicui cōmisiſit deus po-
re misericordia ⁊ ḡam. Jō talē can-
cellaria debemus sepe innocare ⁊ viciāre
ergo aduocata n̄ra il. tu. m̄. ad n̄ra.
C̄ Secūdo tribulatis ē sicut luna: quia
eis dat radiū cōsolationis sue. Luna
habet virtutē sup̄a mare sic ⁊ ipsa sup̄a
tribulatos ⁊ amaricatos. Et sicut luna
lucet in nocte sic ⁊ ipsa subuenit in t̄m-

lutione.
Luna er-
atunc te-
plena m-
mediorū
eti qui a-
cipio m-
tione tr-
tribula-
tuam
q̄m dīm-
in mēd-
pōtēt
Virgo
q̄dūm
lacionē
dio dā-
do cōte-
na luce-
ē fuit
Melius
Sedm
aut q̄m
q̄n ē ec-
ta bab-
it q̄m h-
sa in es-
nino c-
solati-
lccata
tēran-
gebat
lebat
bat cū-
buit c-
quāc-
ne in
ginq̄
set. v-
hum-
recta
elos
tuus
C̄
fione
quāc-
ipsa
vult
ip̄m
h̄z
mo-
gu-

latione. **B** Bicit autē pulchra vt luna. Luna enim tunc est pulchra qñ est plena et tunc tota nocte lucet. Qñ aut luna n̄ ē plena mō lucet in principio noctis: mō i medio: mō in fine. Sic et sunt quidā sancti qui adiuvant tribulationes aliqui in principio tribulationis: cōstantia in tribulatione tribuēdo. Aliqui vero p̄mittūt eos tribulari et tentari in principio: s; tamē suuant in medio p̄feratā dādo. Alii qñ dimitūt eos tribulari in principio et in medio et adiuvant in fine: ne. s; per impatiētiā cadāt victoriaz eis cōferendo. Virgo aut Maria ē sicut luna plena q̄ adiuvat in principio rētatōis et tribulationis dādo cōstantiam. Adiuvat i medio dādo p̄feratā. Adiuvat i fine dādo coronā seu victoriā. Nec mirū si ista luna lucet tribulatis et obscuratis: q; ipsa et fuit tribulata et obscurata. et ideo scit melius tribulatis cōpati et misereri. **E** Scōm Augu. Luna tripliciter obscurat. aut qñ ē vacua. aut qñ ē nube tecta. aut qñ ē eclipsata. **S** Beata virgo in hac vita habuit tres tribulationes. **C** Una fuit qñ p̄rodes pueri interficē voluit et ipsa in egyptū fugit. tūc enī ista luna omnino cōsolatōe fuit vacua. quō enim cōsolatio sibi ēē poterat qñ ipsa puella delicata de p̄u paulo ante surrexerat et in terram longinquā per vias asperas cōgebatur fugē. et qñ inter idolatras p̄pelēbatur manē. et qñ pueri sic tenerū cogebat circūferre. **S** Secūda tristitiā habuit qñ filii sui amissis credidit timēre in manus hostiū deuenisset. vel ad longinquas p̄tes gētes cōuertēdas accessisset. vel ad patrē celestē sine redemptiōe humani generis rediisset. et tūc fuit nube tecta: q; nubes obscura doloris et tristitiē affatim occupauit. **U**ñ ipsa dixit: patius et ego dolētes querebamus te. **T** Tercia tribulationē habuit in filij passionē. et tūc luna fuit eclipsata. Luna autē quando eclipsat tora sanguinea videt. et ipsa in filij passionē fuit gladio doloris vulnerata. iuxta illud Luc. ij. Et tuam ipsius atam p̄trahit gladius. Itē Iohē. ij. Sol. xps cōuertēt in tenebras. s; per mortem et luna. **L** Beata Maria in sanguine per dolorē. **S** **T** Tercio iustis

ē sicut sol qbus mittit radiū gr̄e sine illu minat cū eos p̄ exēplū et bñficiū. **P** Per exēplū qdē q; est speculū diuini in quo nos debemus speculari. Sap. vij. Lādor ē eis lucis eterne et speculū sine macula. Speculū enim fit de vitro et plūbo. Per vitru qdē ē lucidū intelligit virginitas et. Per plūbū qdē ē ductibile et h; colorem cinereū intelligit eius humilitas. et sicut vitru p̄ se: vel plūbū p̄ semō facit speculū nisi cōiungantur nec resultat imago. sic nec marie humilitas sine virginitate: nec virginitas sine humilitate fecisset eam speculū dei vt in ea resulesset xps qui ē imago dei nisi adiuuicē iuncta fuisset. s; hūilitas cū virginitate: et v̄ginitas cū humilitate. et sicut speculū recipit illū q se fecit. sic et ipsa in suo vtero hūit illū q se creauit. Eccl. li. xxiij. Qui creauit me re: quicūq; i tabernaculo meo rē. In isto igitur speculo oēs debēt p̄spicē et maculas suas videre. nā supbi cognoscēt ibi superbiam suā et macula. respiciēdo ad suam hūilitatē. luxuriosi ad suā v̄ginitatē. auarī ad suā paupertatē. q̄secta fuit eius vita ad quā speculari debemus: ostēdit Hiero. in ep̄la ad cromactū et elio dor. Dicit eis q ipsa a mane vsq; tertiā orōi instabat. post modū ab orōe surgēs. a tertia vsq; ad nonā op̄i manū vacabat. postmodū iter mittēs opa manū iterū ad orōnes redibat. et inde non recedebat donec āgelus veniebat qui sibi cibum ministrabat cū quo cōsolationē suā habebat. Et hoc igitur exēplū habemus vt insistamus orōni et op̄ationi. et q libentius cōuersemur cū viris angelicis q̄ cum viris diabolicis. **C** Secūdo lucet omnibus per bñficiū et dat bñficia illa. qdē dī Eccl. xxiij. Ego mī pulchre dilectōis et tū. et agniti. et sancte sp̄et. Dat eis dilectōē: p̄ quam inflāmant. Dat eis timorē: p̄r quē humiliantur. Dat eis agnitōē: p̄r quam illuminantur. Dat eis sanctā sp̄es: p̄r quā ad sperandum celestia animant. **Q** Quare tētatōis ē sicut acies ordinata. quibus dat radiū sue defensionis. Est eis demonibus terribilis denomiatio eius: salutatio eius: et laudatio eius. Qñcūq; enim ip̄as noīam⁹ vel salutam⁹ vel laudam⁹: p̄tinus dmones territi fugiūt. Qñ enī

Dominica in passiōe.

diabolus audit nomē eius ita ē ac si sen-
tires bacculū vel clauū cū quo pēteret.
Nūc. xxiij. Cōsurget virga de israel et p-
cutiet duces moab. Qñ audit eius salu-
tationē: ita ē ac si audiret tonitruū quo
terreat. ps. Vox tonitruū tui i rora. Tūc
eīm diabolus tāquā insanus terreat. Qñ
vero audit eius laudationē: ita est ac si
audiret seu sentiret gladiū quo iugula-
retur. Hoc figuratū est iudith. xvi. vbi
dī q ipa pugione amputauit caput ho-
lofernis. Si igitur grauemur a diabolo
siue a tyrāno siue a corpore nro. ad ipam
curramus. ad ipam appellemus. ipa eīz
ē dñia z augusta siue imperatrix. z inter-
missis omnibus intermedijs sanctis ad
ipam appellare lz: siue quis grauetur a
diabolo. sicut p3 in Theophilo q a dia-
bolo deceptus z angustius appellauit: z
statim liberatus fuit. Siue quis grauetur
a tyrāno. hoc signatū ē in mardocheo q
ab aman grauatū ē z ad hester augustaz
appellauit z aman cōdēnatus: z mardo-
cheus liberatus fuit. Siue quis grauef
a carne sua. sicut p3 in maria egyptiaca
que cū eēt voluptatū dectā. ad augustā
appellauit. z mori sub castitatē cōcessit.
Siue quis grauef a iusticia dei. C. Vñ.
de legit in vita beati dominici q cū xps
cōtra mūdū multū eēt iratus. virgo ei di-
xit: bone fili non debes cum eis agere se-
cū dum iusticia tuā sed scōz misericōrdia
tuā. z sic ille smīaz reuocauit. Et ita i om-
ni tribulatione ad eaz appellare lz. Pro-
pter quod dicit Bernar. Silcat miseri-
cordias tuas virgo beata quicūq; te in-
uocatam in suis necessitatibus memine-
rit defuisse.

E Dominica in passione. Sermo pi-
mus.

Quis ex vobis arguet me
de peccato. si verita-
tem dico quare non creditis
mihi. Joā. viij. Una magna
causa quare iudei xpm sequebant erat
ex eo q veritatē predicabat quā ipsi reci-
pere nōlebāt. iō dicit: si veritatē dico q;
re nō creditis mihi. A Ille enim q pdi-
cat veritatē doctrine v3 habere sanctita-
tē vite. iō pmitit. quis ex vobis arguet
me de peccato. Non enim potuit argui

de peccato cordis: q; semp habuit cogi-
tationes sanctas. nec de peccato oculorū
semp habuit locutiones discretas. nec de
peccato operis: q; semp habuit opor-
tūnes iustas. nec de peccato omīssionis
nullū bonū qd facere debuit omīssū
de peccato originis. q; nullū peccatū
ginale cōtraxit: sed fuit sanctus pēp-
z sanctus in partu. Talis igit qui habet
talē sanctitatē vite secure pōt pcedere
veritatē doctrine. B C Pōnit autē dñs
in isto euangelio quattuor veritates: qui-
bus tñ iudei cōtra dixerūt: quāru duce-
ritates spectant ad nos. alie duc ad ip-
sum. C Prima veritas ē per quā ostēdit
cām quare qui dñm audiūt verbū deī
quidā nō audiūt. cū dicit. qui ex deo nō
nō natura sed fide: timorē z amorē ver-
ba dei audit. Ille vero qui veraciter in
deū credit: z veraciter deū timet z ad-
git veraciter: verba dei audit. Qui vero
non h3 fidē nec amorē nec timorē: deū
cur erat iudei ad dñm nō pōt. iō subdit.
iō vos nō auditis: q; ex deo nō estis. P3
veritati iudei dei nescierūt cōtra dicere ver-
bis. iō cōtra dixerūt insurrijis dicētes. nō
ne bñ diximus nos: q; samaritanus es
tu z demoniū habes? Vñ xps negauit
s. demoniū se habere. aliud cōcessit. s. sa-
maritanū se ē. Samaritanus eīm inter
pietas custos. xps autē debet vici cultus.
de quo dicit ps. Nisi dñs custodierit ci-
uitatem frustra ēē. Negauit autē aliud
q; demoniū haberet. q; cōtinebat infami-
s. q; demoniū haberet: q; talē infamiam
nō poterat sustinere nō negauit illud
quo nulla erat infamia: z poterat sustine-
re. s. q; eēt samaritanus. In hoc eīm v3
nobis exēplum ne ad oīa que de nobis
dicūtur respondeamus. sed si talia sint
que possint tolerari debemus dissimula-
re. Si vero infamia impōtēt possumus
nos humiliter excusare. C Secūda ver-
tas fuit p quā xps ostēdit virtutē z effu-
ciam quā hñt verba dei. cū dicitur autē
eo vobis. si quis sermonem meū seruauerit
montē nō videbit. i. non experiet in eter-
num. Per hoc autē q dicit in eternū vide-
bit se nō intelligere de morte corpis sed
anime. In hoc ostēdit magna xpi ben-
gnitas. q; illis a quibus tunc receperat

nitū: non negauit sue doctrine bñficiū
 isti veritati iudei cōtra dixerūt inferen-
 do iniuriā: cū dicitur. nūc cognouimus
 qd demoniū habes allegādo ratiōē fal-
 sam: cū dicit. abrahā mortuus ē ⁊ pphē
 te ē. Fundabant enim suā rōnem super
 falsum. s. qd xps dixisset de morte corpali
 qui tamē intellexerat de morte eterna.
 ¶ Huc autē veritates sunt ad ipsūm pcr-
 tinentes. Cūna ē per quam ostendit su-
 am natiuitatē eternalē: qua eternaliter
 natus ē de patre sine matre. ⁊ suaz nati-
 uitatē eternalē: qua tpaliter natus ē de
 matre sine patre. cū dicit. abrahā pater
 yeshu exultauit vt videret diē meū. vi-
 dit ⁊ gauisus ē. scdm enim glo. pōt intel-
 gi de die sue eternitatis. vel de die sue tē-
 poralitatis: qd in carnē venit. ⁊ vtrūq;
 deus abrahā reuelauit vñ inēfuz gaudiū
 habuit. dixerat iudei supius qd xps non
 erat maior abrahā qz qui tñ mortuus est. ⁊
 xps ostēdit se esse maiorē inquantū eter-
 naliter natus de patre ⁊ inquantū natus
 tpaliter de matre. qd vtrūq; dīc abrahā
 tāquā fidelis seruus desiderauit videre.
 Isti veritati iudei cōtra dixerūt rñdētes
 tā ira ⁊ ucs suppositione falsa dicentes:
 quinquaginta ānos nūdū habes ⁊ abrahā
 vñ vidisti. supponebat enim falsum. s.
 qd xps dixisset se vidisse abrahā in pñenti
 vñ a oculo corpali qd tñ non dixerat. C
 Scd cū xps tunc bēret. xxi. annos quō
 iudei dixerunt cū ē quinquagenarium.
 ¶ Unacā ē qd iudei erant irati ⁊ tra ipe-
 dit animū vt nō possit cernē verū. Alia
 causa ē qd xps lz iuuenis ēēt: tñ videbat
 quōdāmo antiquus. tū ppter nimā mo-
 rō grauitatē. tū ppter nimā corpis las-
 situdinē ⁊ asperitatē quas sepe in cor-
 pore fuerat expertus. ¶ Alia causa pōt ēē
 qd si homo iuuenis appellat senex inu-
 riaz sibi reputat fieri. Iudei ergo iniuri-
 am xpo credebant facē ⁊ dicē: qd ipz senē
 vocabant. C Scda veritas pñiens ad
 ipsūz fuit p qua ostēdit suaz cū pñe eter-
 nitatē. cū dixit. amē amē dico vobis an-
 tequā abrahā fieret ego suz. nō dixit an-
 tequā abrahā ēēt: qd abrahā a deo fuit
 factus. nō dicit ēt ego suz factus: qd xps
 inquantū deus nō fuit factus: sed ab eter-
 no patre genitus. Huc veritati iudei nō

cōtra dixerūt verbis cōtumeliosis: vel ra-
 tione vel suppositionibus falsis. quē ad-
 modū ptra dixerat tribus veritatib; su-
 pra dictis. sed cōtra dixerūt huc verita-
 ti iniurioso facto: volentes cū lapidare
 tāquā blasphemū. sed xps abscondit se
 ⁊ exiuit de tēplo: iō exiuit ab eis vt au-
 ferr et ab eis causas leuēdi. Vel iō exi-
 uit: qd noluit mori lapidatus sed crucifi-
 xus. Vel iō exiuit qd adhuc nō venerat
 hora patiēdi. B C Ex supra dictis pa-
 tet qd iudeis odiosa erat vītas ⁊ qd xps
 furētib; ce debet. Veritas enīz multis
 ē odiosa. Ita enim ē de veritate sicut de
 luce odore ⁊ sapore. Lux enim ē amabi-
 lis oculis sanis: sed odiosa egris. Odor
 hoīem recreat: sed serpētē fugat. Panis
 palato sano ē sapidus: sed infirmo ē pe-
 niosus. C Veritas igit ē odiosa supbis:
 sicut lux oculis lippis. Si enim predi-
 catur supbo de humilitate: talis veritas
 ē sibi odiosa. Et cā est: qd lippitudo sup-
 bie facit hanc lucē displicere. Ecē. xxi.
 Abhominatio ē supbo humilitas. ¶ Se-
 cūdo veritas est odiosa luxuriosis: sicut
 odor serpētis. Si enīz predicat eis dōdo
 re puritatis talis odor displicet sibi. Et
 cā est: qd cōsueuerat stare in fetore luxu-
 rie. Ecē. xxi. Eū dicit luxuriosus ⁊ displi-
 cebit ei. C Tertio veritas ē odiosa aua-
 ris: sicut panis palato corrupto. Si cū
 pdicat eis cōtēptus terrenor talis pñis
 doctrine lz in se sit suauis: eis tñ videtur
 execrabilis. Ecē. xxi. Execratio diuitum
 pauper. Causa ē: qd hñt palatū ale coru-
 pti: iō non pñt sentire sapore celestium.
 i. Cor. ij. Animalis hō nō pñit ea que
 sunt spūs dñi. C Scdo xps a iudeis furē-
 tibus recedebat. p qd dñs nobis crēplūz
 vt a furētib; nos subtrahamus ne ip-
 solum iram amplius inflammemus. E
 habuit autē xps cōtra furorē iudeorū
 quinq; remedia: sicut patet in hoc euan-
 gelio. C Primum est patientiam seruā-
 re. Unde cum plures iniurias audiret.
 s. qd demoniū habebat. Ipse tamē pa-
 tiētia in oībus seruabat. Nec habuit ali-
 quem motū in aīo: nec aliquē motū ostē-
 dit in signo: nec in verbo: nec in facto.
 Cū dīx. lxi. Non erit tristis in aīmo
 neq; turbulētus in exteriori signo: nec cla-

mabit verbo. Calamū quassatū nō preterit in facto aliquo iniurioso. **C** Scdm reme dñi fuit tacere. **Uñ** cuz iudei dixissent qd hēret demoniū z qd ēēt samaritan: ipse oīno tacuit. Sciebat enīz qd illō dedisset iudeis occasiōē litigādi z materiā: qd si dixisset non sum samaritanus: forte iudei sibi respōdissent: imo es samaritan: quia samariā tuisti z cum eis bibisti: co: medisti cum eis: cōmoratus cum eis: z eis predicasti. Et iste est ēt quētiens modus extinguedi ignē furētis. s. tacere z cū talib⁹ nō litigare. Sicut enīz ignis extinguit qd ligna subtrahunt sen nō apponunt: sic ira furētis anihilat qd nūl re spōdet. **Prover. xvi.** Lū defecerit ligna extinguetur ignis: z fusurione subtrahit furgia quiescāt. **Uñ** yero qd litigat: ligna parat. **Eccl. viij.** Nō litiges cum boie liguato: z nō strues in ignē illius ligna. **Breg.** Imitatiōe dei gloriosus est ira tacēdo fugere: qd rīdēdo supare. **C** Ter tiū remediū qd habuit xps fuit pacifica verba rīdere. **Lū** enīz iudei verbū in iuriosus sibi dixissent. s. qd demoniū haberet. ille patiēter rīdētis dicens: Ego demoniū nō habeo. Et iste est cōueniens modus extinguedi irā furētis: verba. s. pacifica rīdere. **Lor** enim iracūdiū est si cut olla bulliens. **Prover. xv.** Os stulti ebullit stultitiā. Sicut igīt cessat ebullitio olle: qñ aqua frigida apponit: sic cessat ebullitio ire qñ pacifica verba qd sunt refrigeratiua respōdent. **Prover. xv.** Re spōsio mollis fragit iram: sermo durus suscitāt furorē. **C** Quartū remediū qd habuit xps contra iudeos furētes: quia voluit se ab eis absentare. Et hoc fuit quādo se abscondit z ab eis exiuit. **Breg.** Exēplo dñs nobis loquit: vt cū etiā resistere nō possumus: irāz supbientiū declinemus. Et iste similiter est quētiens modus extinguedi irāz furētis: ab eius. s. facie recedere. Sicut enīz olla que fortiter bullit: si ab igne celenatur cessat eius ebullitio. Sic quādo ille cōtra quē furit elōgarur: cessat ebullitio. s. ire inflāmatiō. **Prover. xi.** Honor est hominī qui se parat se a cōfessionibus: oēs autē stulti miscentur cōtūnelijs. **C** Quintū remediū qd habuit xps cōtra iudeos furētes: fuit

beneficia impēdere. **Uñ** de postq̃ iudei dixerūt ei: demoniū habes. Ipse tamē ppter tanta ipso peria nō cessauit eis dēdere salutaria documēta dicens: **Sin** sermōne meum seruauerit zē. **Uñ** glo. hic discat hō lesus nō malus nūl re: sed bonū. Et iste est quētiens modus extinguedi irāz furētis: scilz beneficia exhibere. **Rom. xij.** Si esurierit inuiscus tuus ciba illi. si sitit: potum da illi. hoc enim faciēs carbonēs ignis pignus sup caput ei⁹. **Isti** carbonēs ignis scilz glo. sunt vel seruorū charitatis ad quā amplius ictratur. **Uñ** amor spūs sancti ad quē inflāmant. **Uñ** ardo: penitentia ad quē prouocatur.

C Eadem dñica in passione **Sermo** secundus. 66

Talerūt lapides in dēit iacerēt in cūstis nram iſtructionē. Si enim dicebat verba puer tebat ea ad nostrā iſtructionē. Si dicebat miracula: cōuer tebat ea ad nre dei pfirmatiōē. Si pbebat exēpla: puer tebat illa ad nras iſormatiōē. sicut pter hic qñ dñs a iudeis furētib⁹ se abscondit: dāns nobis exēplū qd nos sūt iſticiam⁹. In verbo ergo pmissio duo tāguntur. **C** Primū ē iudeorū magna malitia: qd xpm voluerūt lapidare. **C** Scd⁹ ē magna xpi patiētia: qd eis voluit cedere. **C** Lūca pmm sciēdum qd iudei qñtū mortēs xps pati voluerūt. **C** Primū autē enī voluerunt occidē cuz adhuc ēēt puulus. s. tpe herodis. **C** Scd⁹ voluerūt e de quodā mōtis supcillo pēpitarē: vt pfracto cerebro z capite colisso morerentur sicut hī **Luce. iij.** **C** Tertiū voluerūt xpm lapidare sicut patet hic. **C** Quarto voluerunt ipz crucifigere: z crucifixerunt. Multi autē sūt qd hodie istis qñtū mortis xps occidunt. **C** Primū qd est puulus. Xps enim puulus ē in illi p nouo ad pñiam cōuertunt. **De quō Sal. iij.** Silioli mei quos itex puulus nec formet xps i vobis. **Illi** pñiā g vno ad pñiam queros scāda lizāt vel ad ipsa pñia reuocāt: xpm puulū i coq

Ab ocellat. Contra quos dicitur Mat. xviij.
 Qui scidaliſauerit vnu de puſillis iſtis
 qm me credunt excedit ei vt ſuſpendat
 mola alinaria in collo eius ⁊ demergat
 in pfundū maris. ⁊ Alii ſunt. ſ. qui xpm
 precipitat ⁊ caput ſibi frangunt. Iſti ſunt
 heretici. Na ſicut dicitur. 1. Cor. xi. Caput xpi
 eſt deus. Heretici igitur qui xpm deū eē nō
 credunt caput ſibi auferunt. ⁊ Alii ipſus
 lapidat. Iſti ſunt qui malas cogitationes
 ⁊ voluntates habere nō ceſſant. Quelibet
 enim mala cogitatio ⁊ mala voluntas eſt
 vitius lapis quem in xpm mittit. Beda.
 Quot quot malas cogitationes q̄s aſſu-
 mit quāſi tot lapides xpo imittit. ⁊ Alii
 ſunt qm crucifigunt. Iſti ſunt q̄ iterum
 ad penitē rediūt. De quibus dicitur Heb. vi.
 Rurſus crucifigētes ſubmetipſis filium
 dei. Amb. Quid ē iſus niſi veritas: pax
 ⁊ luſcia: Qui igitur falſitate relinquit ve-
 ritatem: p cupiditate dirūpit ⁊ odit pa-
 cem: p aliquo pmo occultat iuſtitiam: ni-
 ſi aliud dī facere q̄ lapidare ⁊ crucifi-
 gere ⁊ occidere xps. In hoc autē q̄ iudei
 in xps lapides voluerūt imittere: vident
 pila poſita iſochoſte. Na xps dicitur pōſiter. i.
 pontē faciēs. In epla autē agit de ponte
 cū dicitur. Xps aſſiſcēs pōſiter. i. faciēs pōtē.
 In euāgelio autē agit de pila. Tūc eiz iu-
 det pila ſecurū: qm lapides in xpm miſe-
 runt. Sz in paſſide crux poſita ē ſup pilā:
 ⁊ ſic nobis pons fact⁹ ē. Adūdus eiz iſte
 erat tanq̄ fluui⁹ rapidus ⁊ tāq̄ mare pe-
 riculoſiſſi quo oēs piclitrabant. B Sz
 xps iſtud naufragiū de dicit nobis xps
 triplex adiutoriu. i. nauē: tabulā: ⁊ pon-
 tē. Nauis enī inocētia eſt: qua poſitus
 ſuit ad aſ. Sed iſta nauis fracta fuit: qm
 ipſe peccauit. In hac nauis fuit beata vir-
 go: que nauis integra ⁊ ſaluus mercib⁹ ad
 portū paſſi peruenit. In hac nauis ſunt
 oēs pueri baptizati q̄ diu ſeruāt inocē-
 tia baptiſmalē. Sz q̄ fere oēs frangūt na-
 uē baptiſmalis inocētie: iſ deus pauit
 tabulā pntē. Na ſcōm Hiero. pntia ē pma
 tabula poſt naufragiū. In hac tabula
 pntia fuit maria magdalena: q̄ cū iſta ta-
 bulā ad portū paſſi peruenit. imo ⁊ mul-
 tas virgines que erāt i nauē inocētie trā-
 ſcedit: qm ad meritū ⁊ qm ad pmiſſi-
 onē. Bn. Sicut deus nō puabit bonis coſ

qui ambulat in inocētia: ita nō puabit
 bonis eos qui ambulat i pntia. Quia ve-
 ro ſūt multi qui frangūt nauē inocētie:
 ⁊ q̄ pducunt tabulā pntiē: deus tertiu ad
 iutoriu pparauit. ſ. pontē paſſionis ſue.
 Iſte pons hodie mitatus ē in piſe ſum-
 datōe. ſed in paſceue pſumat⁹ ē i trabiū
 ⁊ tabulaz ſuppoſitōe. L Tūc igitur quat
 tuor trabes ſupin ducte ſunt. Quaz pri-
 ma fuit de palina. Scda de oliua. Ter-
 tia de cedro. Quarta de cypro. De his
 enī lignis crux facta fuit. Deide ſuper
 has trabes poſita ē tabula. i. caro xpi pu-
 riſſima. que q̄ tuor clauis fuit p̄fixa: ⁊ ſic
 fact⁹ ē pons. Io xps bñ dī pōſiter. i. pō-
 tes faciēs. B Nililomin⁹ dī pōſiter rri-
 pliciter de cā. ⁊ p̄io pp habitum. Hūit eiz
 amictu qm fuit velatus. Habuit albā qm
 ad herodē fuit duct⁹. ⁊ ab eodē alba ve-
 ſte fuit idutus. Habuit planctā qm pur-
 pura a militibus fuit circūdatus. Hūit
 cingulū ⁊ ſolā qm ad collinā fuit ligat⁹.
 Habuit manipulū qm i manibus fuit cla-
 uis p̄fixus. Habuit mitraz qm ſp̄inis fuit
 coronat⁹. Habuit bacculū paſtorales qm
 aridū fuit ſibi data in manibus. Habuit
 ſandalia: qm hūit clauos in pedib⁹. ⁊ Se-
 cūdo dī pōſiter pp vinctiōis myſteriu. ip-
 ſe enim fuit vinct⁹. ſupra illud ps. Vinct
 te deus deus tuus oleo letitię p̄e p̄ſorti-
 bus tuis. Olm qd deus erat hō durus
 ſed xps eſt vinct⁹. ideo fact⁹ ē maſtuctus.
 ideo dicitur vinct⁹ te deus ⁊ c. Olm erat ira-
 tus ſed factus ē letus. ideo dicitur: oleo le-
 titię. Olm de gratia ſua erat auar⁹: ſed
 in xpo factus eſt largus. ideo dicitur: p̄e
 cōſortibus tuis. dedit enim ſibi ſp̄m ſi-
 ne mēſura. de cuius plenitudine oēs ac-
 cepimus. L ⁊ Tertio dicit pōſiter p̄-
 pter officiū. qd quidē officiū triplex ē.
 ⁊ Primum eſt pro populo orare. ⁊ xps
 p nobis orauit multipliciter. na orauit
 verbis. Joā. xvij. Non pio cis rogo tan-
 rum: ſed pro illis qui credituri ſunt per
 ſcā illoz in me. Orauit lachrymis. Heb.
 v. Eū clamore validō ⁊ lachrymis offe-
 rēs exauditus eſt pro ſua reuerētia. Ora-
 uit ſanguine. Heb. xij. Acceſſiſtis ad ſan-
 guinis aſperſionē melius loquentem q̄
 abel. Orat etiā quotidiē cicatricū rep̄e-
 ſentatiōe: q̄ eas quotidiē patri rep̄ntat.

Heb. ix. Intravit iesus in ipm celū vt ap-
pareat vultui dei p nobis. p Sedm offi-
ciū pōtificis ē sacrificiū offerre. z illud
pps habuit q seipm p nobis in sacrificiū
obtulit. Heb. ix. per spūm sanctus seipm
obtulit immaculatū deo. qñ aut sacrificiū
offerebat igne accēdebatur. z ipse fuit ac-
cēsus igne amoris quo ad atqz. De quo
igne dī Luce. xij. Ignē veni mittere i ter-
ra zc. Iste igne fuit totus accēsus. Joā.
xv. Maiorē hac dilectionē nemo hz: vt
atqz sua ponat gāp amicis suis. Fuit ac-
cēsus igne doloris quo ad corp⁹ z aiām.
Thien. i. O vos oēs qui trāsitis p viā zc.
Fuit accēsus igne passionis quo ad car-
nē suā. ps. Ignē me examinasti z nō est
inucta in me iniquitas. p Tertiū officium
pōtificis est pbedas distribuere: z ipse p-
bedas distribuit. sicut Amb. dicit in hec
verba. Acto: humani generis i cruce ex-
tēsus pietatis officia distēdebat. psecu-
tionem aplis. pacē discipulis. corp⁹ iu-
deis. patrī spm. virgini paranymphez.
larroni paradisus. peccatorib⁹ īfernus.
xpianis penitētib⁹ crucē pnie delega-
uit. § Cōsēdo in xpo fuit magna pa-
tētia in hoc q a iudeis furētib⁹ se ab-
stērauit. In hoc dat nobis exēplū ne imi-
secam⁹ nos rixis: sed toties rixosos z cō-
tentiosos declinem⁹: maxime qñ ex nris
conectōib⁹ petiores fieri vident. p Sūt
enī quidā sicut cera mollis. p Alii sicut
lapides. p Alii sicut spine pungentes.
Terra mollis si tāgīt statiz cedit. z se du-
ci pmittit: sic ēr sunt multi qui ita man-
sueri sunt qñ tangunt. i. rephendūt
statim obedūt z ad omne opus bonū se
duci pmittūt. in quoz psona ppheta vi-
dit: Sacru est cor meū tāgīt cera liqscēs.
tales sunt sepe admonēdi. q sicut dicit
Lp. Justus si admonit⁹ nō fuerit: ne
gligētia euāescit. p Alii sunt sicut lapi-
des. lapis enī si tangit nō cedit: nō non
ledit. sic sunt multi qui qñ rephendunt
nō obedūt: sed in sua duritia pstant.
Job. xli. Lor ē? i durabit qñ lapis. vnū
tū bonū habet: q ptra se rephēdētēs nō
mouent: nec verba iniuriola eis dicunt.
tales sepe admonēdi sūt z rephēdēdi:
q sepe mollescūt cū rephēdunt z cor-
rigunt. quia dī Job. xlij. Lapidēs exca-

uāt aque. sicut enī lapides ex frequen-
tione aque excauant: sic multoties inu-
duri ex frequēti rephēdōne corrigunt.
§ p Alii sūt sicut spine. nā si spine tan-
gunt nō cedūt: in super pūgunt. sic dnt
multi qñ rephendūt nō se corrigunt
z insup se rephēdēntib⁹ verba p-
uolosa īferūt. z ideo oportet q volūtatis
boies spinosos rephēdere pilus lēto
ment sotti patētia. i. dñice passionē
mōia z charitate succēsa. De ista tripli-
ci armatura dī. y. Reg. xxij. Pneu-
matōes qñ spine euellent vniuersū: quē
tollunt manib⁹. z siqz eas tāgere volū-
rit armabit ferro z ligno lācato. igne
qz succēse pbourēt vsqz ad nihīlū. Sūqz
īgit tales rephēdere voluerit dñs se ar-
mare loica ferrea. i. īpenetrabilī patē-
tia. ideo dī armabit ferro. dñs ēr armat⁹
dñice passionis memoria. ideo dī ligno
lācato. Xps enī sūt lignum de quo dī
in ps. Erīt tāgīt lignū qd plātū ē sūt
zc. Istud lignū fuit lācatū. s. in cruce
cea pforatū. dñs ēr armat⁹ succēsa chari-
tate: vt sic oīa verba maledicta ab illis
spinosis plata igne charitatis pbourēt
z ad nihīlū redigant. sicut videm⁹ i spū-
nis que igni īposite cōburūt z am-
hllantur. ideo dicitur: Ignēz succēse
cōburentur vsqz ad nihīlūz.

C Sēta sēcūda quinde hebdomade quadragē-
sime Sermo primus.

Miserūt principes z pph-
etis mīstros vt
apprehēderēt iesum. Joā. viij.
Sicut dicit Joānes supā. In
mediatē. multi de turba crediderūt in
xpm z dicebāt: xps cū venerit nūqz plu-
ra signa faciet q que hic facit: Et qz con-
tra phariseos qui xpm psequēbant mur-
murabāt. qd audīētes pharisei īmūdi-
p moti nō sunt ausi vt psonaliter ad xpm
accederēt timore turbarū ad ipm capi-
dum. sed miserūt mīstros: qz tales per-
sone p leui precio periculo se expōnūt.
In isto ergo euāgēlo quattuor dñi
tur. p Primo magna iudeoz pūctio ē
dī: Miserūt pphē. C Sēcūdo sapientia
respōsio cū dicit: Adhuc modicū tēpus
vobiscū sum. C Tercio multa iudeoz in-
terrogatio cū dī: Quo pic īsturus es?

nō inueniemus eū? Quarto benigna
xpi inuitatio: cuius autē: si quis ueniat ad
me & bibat. **A** Circa p̄mū notādū
quidē sepe xpm̄ multipliciter p̄p̄hē-
dere uoluerūt. aliquid in persona sua
sicut hic. aliquid in sermone suo. **Matt̄.**
xxij. Abentēs pharisei consiliū inierunt
ut caperēt Iesum in sermone. aliquid in ope
suo. **Mat̄. iij.** Erat homo habēs manum
aridam & obseruabāt eū si sabbato cura-
rēt ut accusarēt illū. aliquid in iudicio suo.
Joā. viij. Ad ducūt iudei & pharisei mu-
lierē in adulterio deprehensam. Et sequi-
tur hoc autē dicebāt tērantēs eū ut pos-
sent eum accusare: aut de misericordia
iudicaret ipsam lapidandā: aut de iniqui-
tate. si diceret eam lapidandā non esse:
quod tunc p̄tra legē iudicaret. **Sz** xps p̄tra
illud qd volebāt eum cape in p̄sona: ostē-
dit magnā potentia. Unde dicit: Adhuc
modicū tēpus uobis scū sum. **L̄y. q. d.**
quid festinatis me interficere: p̄a expe-
ctate tēpus qd mibi uultis facere factū
est: sed nō modo: quia nolo. Contra il-
lud qd volebāt eū capere in sermone: ostē-
dit magnā sapientia dicens: Red dicit que
sūt cesaris cesari. **Contra** illud qd volebāt
eū capere in ope: ponit increpationē uerā
dicens: licet sabbatis bñfacere an male:
etiam saluā facere an p̄dere. **Contra** illud
qd volebāt eum cape in iudicio: ostēdit
simul in iudicio & iusticia: cū dicit: Qui
sine patre est uestru p̄m? in illā lapidem
mittat. & suā misericordia subdit: cū di-
cit: Nec ego te p̄denabo: uade & amplius
noli peccare. **Circa** scdm̄ notādū qd
pharisei faciebāt xpm̄ querere & volebāt
ipm̄ apprehendere. & ad utrūq; rñdit xps.
nā ad illud qd ipm̄ faciebāt querere di-
xit: queretis me & nō inuenietis. hoc fuit
scdm̄ Aug. post xpi ascensionē qm̄ multi
sui delicti p̄puncti ad predicationē apostolo-
rum crediderūt. Unde dicit Aug. Uide-
runt xpm̄ suo scelere morientē & credide-
runt in xpo suis sceleribus ignoscetēm.
Et quousq; biberunt sanguinē quē effu-
derunt de sua salute desperauerūt. Se-
cundū autē **L̄y.** hoc fuit quādo ciui-
tas eorū capiebāt. p̄babile est enī ut dix-
it: tunc eos meminisse xpi & miraculo-
rum eius ut citius p̄nitia quererēt. & ideo dicit:

queretis me & nō inuenietis. **B** Ista
autē quotidie accidit: quia multi xpm̄ que-
runt & nō inueniūt: ex eo qd nō querūt ubi
est: sed ubi nō est. Xps enī nō est in deli-
ctis: nec in diuitijs: nec in honoribus. & ideo
ibi nō inuenit. **Job. xxvij.** Nō inueni in
terra suauiter uiuentiū. hoc qm̄ ad deli-
ctiosos. abysus dicit nō est in me. hoc est
qm̄ ad auaros: quorū cupiditas nō habet
fundū. & mare loquitur: nō est meū. hoc est
qm̄ ad superbos: qui semp sūt tumidi
& inflati. Inuenit autē in humilitate: pau-
peritate & asperitate: quibus est. Ista enī m-
tria xps in hunc mūdū ueniēs secū por-
tauit: & cū istis nasci uoluit. **Luce. ij.** In-
uenietis infantē. ecce quāta paupertas.
& positiū in p̄sepio. ecce quāta asperitas.
Ad illud autē qd iudei volebāt eū apprehē-
dere & capere. xps respondit: ubi suz ego.
vos nō potestis uenire: id est ubi suz ego
inmutabilis unū cū patre. nō autē scōs gl.
dixit nō poteritis: sed nō potestis. tales
enī erāt tūc qui nō possent scire & alibi
dixit petro: nō potes me sequi modo. se-
queris autē postea. Quis autē xps dicat:
ubi sū ego vos nō potestis uenire. tamē
de ministris suis dicit **Jo. xij.** ubi suz ego:
illuc minister meus erit. **L** Xps autē ē
in dextera dei sedēs. **Mat̄. vl.** Et dñs qd
dēus iesus postq loquutus est cis: assūm-
ptus est in celū & sedet a dextris dei. Est in
gloria dei **Phil. ij.** Omnis ligua p̄teat
qd dñs iesus xps in gloria est dei patris.
Est in lumine dei. **1. Tim. vi.** Lucē habi-
tat inaccessibile. **Ad ministris** ergo xpi erūt
in dextera dei: quia pater dextera sue potē-
tie eos in eternitate p̄seruabit. erūt in lu-
mine dei: quia filius lumie sapientie sue eos
illuminabit: erūt in gloria dei: quia sp̄s
sanctus dulcedine sue suauitatis gloriā
cabit eos. Peccatores autē erūt in dexte-
ra dei sed sub pedibus dei. Tres enī te-
nebāt pedes suos ad gulā dānatorū: scilicet
deus. ps. **Ponaz inimicos tuos sicut
bellum pedū tuorū. moēs perperua. Job
xxvij.** Calcat super eū quasi rex iteritus.
& tota cōgregatio sanctorum. **Mat̄. iiii.**
calcabitis impios cum fuerint cinis sub
planta pedum uestrorū. non erūt etiam
in lumine dei: sed in tenebris inferni. **Mat̄.**

xxij. Ligatis manibus et pedibus mit. i tenebras exteri. nec erūt i gloria dei sed in pena eterna. **Bat. xxv.** Idit hi i sup pliciu eternum. **C.** Circa tertiu notādūz q̄ iudei pphetauerūt ignorantē qm̄ di xerunt quo hic iturus est q̄ nō inuenie m̄ eū: nūquid in dispersione gētūz itu rus est? docueris gentes? vtz qdē dixē runt sed ignoratē dixerūt: q̄ xps p apo stolos gentes docuit. z ad fidē cōuertit. **B.** Totū qdē genus humanū erat i tene bris ignoratūz: z in pfunditate vitiōz. Deus enim tenebat i celo veritatē suam z misericordiā suā. iuxta illud ps. Deus misericordiā tuā i celo z veritas tuā vs qz ad nubes. Eadem deus veritatē. i. ve ram sui cognitionē i terrā mīit. z eā in quodā angulo: idest in iudeorū populo occultauit. iuxta illud ps. Notus i iudea deus: in israel magnū nomē eius. gratiā tamen sue misericordie p quā oēs recon ciliaret z in gloriā sua oēs reciperēt nō de dit. Xps aut vtrūqz scēi portauit. i. gra tiā z veritatē: ita q̄ per veritatē verā co gnitionē de deo gētibus dedit: z p gra tiā oēs reconciliauit sibi. De his duobus dī Joā. i. Lex per moysen data est: idest cognitio vniū dei data est per moysen scz populo iudeorū. sed gratia z veritas per iesū xpm̄ facta est. q̄ xps dedit gra tiā reconciliatē z veritatē illuminatē. **E.** **C.** Circa quartūz notandū q̄ xps ad aquā gratie sue nos inuitauit dicēs: si quis sitit veniat z bibat. Aug. si sitimus ventamus non pedibus sed affectibus: nec migrādo s3 amādo. Ad istas aquas nos vocat deus per ysaīā dicēs ysa. lv. Omnes sitientes venite ad aquas. z qui nō habetis argentū pperate emitte z co medite. venite emitte absqz argēto z abs qz vlla pmutatione vinū z lac. quare ap pen ditis argentū non in panibus: z la bozem vestrū non in saturitate? Bōmīn? vocat sitientes illos qui sunt vacui ab amore mūdi. z aquas vocat amōz dei. tales enim debēt venire ad aquas gra tiarū. ideo dicit: omnes sitietes venite ad aquas. Augu. Si habitat in te amor mundi non est quod intret amor dei. vas es: si plenus es: funde quod habes. vt recipias quod non habes. funde amō

rem seculi: vt implearis amore deie: quitur: Et qui non habetis argentū pperate emitte z comedite. Per argen tum intelligit terrena substantia vel elo quētia siue subtilis intelligētia. si ergo sunt aliqui qui nō habēt argentū: quā lis substantie: nec humane faciēdiū p funde intelligētē. salte pperēt. emitte z comedat. pperēt per veltitūz i. mū luntatē. emitte per seruētē orationē: z comedant per deuotā meditationē. **Sig tur:** venite emitte absqz argento. Amā dāne eloquētie vel pfunde intelligētē z absqz vlla cōmutatione rēpōalis sub stantie: vinū z lac. **S.** Per vinū intelligit iocūditas mētis. per lac puritas corpo ris. emitte ergo vobis p oratōes z vnde ria spūalem iocūditatē in mēte purita tēz in carne. vel per vinū z lac intelligit due nature i xpo. nam per vinū intelli gitur eius diuinitas iocūditissima. **U.** nū letificat cor hominis. per lac intelli gitur eius humanitas purissima. Debe mus ergo emere per desideria z oratō nes vinū z lac. i. vt nos possimus in co lesti gloria cōtemplari eius diuinitatē: videre eius humanitatē: q̄ in ista cōte platōe z visioe consistit tota beatitudo sanctorū. z tūc verificat illud qdē dicit ip̄ so Lanf. v. Bibi vinū cū lacte meo. **Seg:** quare appēditis argentū nō in panib? z laborē vrm̄ nō in saturitate. multi sunt qui argētū. i. eloquētiā vel igeniū appē dūt z ponūt nō in panibus. i. nō i vera sciētia que hz aiām retinere. iuxta illud **Bat. x.** Nō in solo pane viuūt hōiē: d in omni verbo qdē pcedit ex ore dei. z labo rez suū z studiu suū nō ponūt in satiuri tate: q̄ dīscūt sciētias lucratiuas q̄ aiām non satiāt: sed euacuāt. non adducūt saturitatē sed vanitatem.

C. Eadē scda seria quinte hebde quadra gesime Sermo scds.

Siquis sitit veniat ad me z bibat. **Quintu** dicit in me sicut dicit scriptura. **Flumina** de ventre eius fluunt aque viue. **Ista** aqua viua quā xps vult dare sitientibus non est materialis sed spiritalis. sicut imediāte sub dī. hoc autē dicebat de spiritu quem accepturi

trāt credētes in eū. Magnū ē habere
potentiā receptiua gratie. maius est ha-
bere aliquē gustū gratie. maximū est ha-
bere plenitudinē gratie. et per maximū
est habere plenitudinē gratie. Itas quat-
tuor differētijs ponit dñs in verbis pre-
missis. Primo enim ostendit qd glibet
habere potentiā receptiua gratie: qd i pore-
state cuiuslibet ē venire ad fontē gratie:
Sicut dicit qd sitit veniat ad me. Secundo
pmitit dare gustū gratie cū subdit: et bi-
bat. Tercio pmitit dare plenitudinē
gratie cū dicit: Flumina de ventre eius
fluunt. De corde eius. Quarto pmit-
tit dare continuationē et perseverantiā
gratie: cum subdit: fluent aque viue. Et
Circā primū notandū qd homines tā-
boni qd mali habēt potentiā receptiua
gratie. soli autē dānati ista potentiā ca-
rent. Nō enim ad istū fontem possunt ve-
nire: nec de ipso fonte etiā minimā gut-
tam haurire: ad fontē quidē venire non
possūt: qd habēt ligatas manus et pedes
et sūt in tenebris. Bat. xxiij. Ligatis ma-
nibus et pedibus mit. cū i tenebris exte-
ri. Nō igitur pōt venire: qd habent liga-
tos pedes. Nec etiā possunt se dissolu-
re: qd habēt ligatas manus. Nec etiā sci-
rent venire: qd sūt in tenebris. dānati ha-
bēt ligatas manus: qd nullū bonū velle
vel desiderare possūt vel facere. sunt in
tenebris: qd nullū bonū possunt intellige-
re. sunt in tenebris exteriorib: qd nullū
bonū possunt sperare: sed sūt extra spes
omnis salutis. dato etiā qd ad fontē pos-
sent venire: tamē de illo fonte nec modi-
cam guttā gratie possent haurire: sicut
patet in illo diuite qui modicā guttam
aque. i. gratie refrigerātis petijt: et tamē
obtinere non potuit. Si ergo demones
vel dānati haberēt istam potentiā rece-
ptiua gratie ad momētum vnius hore:
ita se disposerēt qd ad istum fontē veni-
rent: aqua gratie obtinerēt. Adisci au-
tem peccatores quādo cūq; voluerint ve-
nire possunt et tamē venire contēnunt.
Et Ille enim fons omnibus patet tā bo-
nis qd malis. de quo fonte dicit Zacha-
ri. Erit fons patēs domui dauid et ha-
bitantibus iherusalē in ablutionē pec-
catorum et mensurāte. Per dauid qui

interpretatur manu fortis: intelligitur
actiui. Per iherusalē que interpretatur
visio pacis: intelligitur cōtēplatiui. no-
mine autē peccatores intelligunt illi qui
habent peccata spūalia. Per mēstruas
tam autē qui habent peccata carnalia.
omnes enim isti in isto fonte bibere de-
berēt: scilicet actiui: vt amplius roborē-
tur. Cōtēplatiui: vt dulcius cōtēplen-
tur: et omnes peccatores vt a sordib: mū-
dentur. Et Circa secundū notādū
qd dominus seruis suis dat gustū gra-
tie. et ille gustus est tāte virtutis: qd ex-
guit sitim omnium mūdānoꝝ. est tāte dul-
cedinis qd in dulcedinē cōuertit suppli-
cia tormentoꝝ. est tāte desideria supernoꝝ. qd
mā exaltat ad desideria supernoꝝ. qd
enim eius virtus extinguit sitim mūdā-
noꝝ. patet in magdalena quādo extin-
xit in ea sitim carnalis concupiscētie. in
matheo sitim auaritie. in paulo sitis su-
perbie et mūdane glorie. in iacobo et ioā-
ne extinguit amorē domesticū et amorē
ppriū. nā sicut dicit Bat. iij. Vidit ie-
sus iacobū et ioannē in nauī cū zebedeo
patre eoz et vocauit eos. Illi autē mox vt
senserūt gustū diuine grē: reliquerūt amo-
rem terrenū et patrē dimiserūt in nauī.
et sic reliquerūt amorē domesticū et securi
sunt xpī. nō seipso: nec pprias volūta-
tes: et sic reliquerūt amorē ppriū. Augu-
stinus. Qui biberit de flumī paradisi cui⁹ gut-
ta maior ē oceanus: restat vt i eo sitis mū-
di penitus extincta sit. Et Ad autē dul-
cedo eius tonēta et supplicia vertat in
dulcedinē. patet in stephano q lapides
tonētis fecit dulces. iuxta illud. Lapi-
des tonētis illi dulces fuerunt. In an-
drea crucis suppliciu tibi autē parāt eter-
nū. Unde dixit allo quē ipse crucē secu-
rus et gaudēs venio ad te. In laurentio
ignis incēdūm vertit in refrigeriū. An-
drea dixit decolorisce miser: qd carbonēs tui
mihi pñtāt refrigeriū. tibi autē parāt eter-
nū incēdū. in aplis oēs ptumelias ver-
tebat in gloriā. Act. v. Gbat apli gaudē-
tes a p̄pectu ptumelias pat. qd vero ei⁹
p nomine iesu ptumelias pati. qd vero ei⁹
suauitas faciat desiderare celestis discē
Bat. xviij. Vbi petrus aqua spūs sancti
potat⁹ et quodāmo ebrius effect⁹ dixit:

esse bonū ē nō s' hic esse. si vīs faciamus
hic tria tabernacula. Et si aut taberna-
culū a taberna. volebat enim petrus q
sibi essent tres taberne in quibus vinum
spūs sancti venderet: ita q pater hēret
suam tabernam. filius suam. et spūs san-
ctus suam. In taberna aut patris vendi-
tur vinum forte. i. grā corroboras: q ha-
bet animā in bono cōfirmare. in taberna
filij vendit vinū claz. i. grā illuminans:
que habet aiam in agēdis dirigere et illu-
minare. In taberna spūs sancti vendit
vinum dulce. i. grā dulcorans que habet
animā celesti dulcedine adimplere. Et
Circā tertiu notādū q xps vīris per-
fectis dat spūm sanctum in magna ple-
nitudinē. Ideo dicitur: flumina d' ventre eius
fluunt aque. Vocatur spūs sanctus flu-
men scdm Lxxij. q. sicut flumē nec re-
uertitur nec stat sed semper currit. sic et
illi qui habent spūm sanctum non reuer-
tuntur ad peccatū nec stant per ocia: s'z
semper currūt ad fortia. De isto flumine
dicit Ezech. xlvij. Mensus ē mille cubitos
et traduxit me per aquam vsq ad talos.
Rursus mēsus ē mille et perduxit me
vsq ad genua. Rursus mēsus ē mille et
perduxit me per aquam vsq ad renes. De
hoc ē flumine dicit ysa. xxx. Spiritus do-
mini velut torrens inundas vsq ad me-
dium colli. Quidāz ergo in hoc flumine i-
ntroducuntur vsq ad talos. quidāz vsq
ad genua. quidāz vsq ad renes. qui-
dāz vsq ad collum. In talis autem est
corporis supportatio. in genibus deam-
bulatio. in renibus viget cōcupiscentia.
a collo procedunt verba. Illi ergo in flu-
mine spūs sancti introducunt vsq ad
talos: qui fortes sunt ad supportandum
aduersa. ps. Spiritu eius cōfirmas vir-
tus eorum. Illi introducunt vsq ad ge-
nua: qui sunt magnanimes ad aggredie-
dum opera virtuosa. Eze. i. Ubi erat im-
petus spūs illuc gradiebant. Illi intro-
ducunt vsq ad renes i quibus extinguit
omnia desideria carnalia. Beato. Bona
to spūs desipit omnis caro. Illi intro-
ducunt vsq ad collum: qui habent vtilia
verba. Mat. x. Mar. xij. Non enim vos
estis qui loquimini: sed spiritus sanctus.
Circā quartū notandū q spūs sanctus

di aqua viua quādo. i. quis h'z grā
nuationē et psecutionem. Sine hoc
nihil valerent pcedentia. Bern. in
ad eugenium papam. Tolle psecu-
tionem nec obsequiū mercedem habere
bisitūū g'faze nec laudem fortitūū
aut fluitus aque viue spālter fluit
lo. De quo dicit Apoc. vltimo. Ostem-
bis fluiū aque viue splendidiū
cristallū pcedentem de sede dei et ag-
nū in medio platee hierlm. Et qn-
bis habet q ille fluitus spūs sanctus
bit facietatē reficientem: Ideo vocat
men. h' In pñti enīz vita sancti vī-
bunt aquam spūs sancti ad mensurā
Eze. iij. Aquaz in mēsuraz bibes. In
turo aut in isto flumine erūt et sine mē-
ra bibere poterunt. Eas. v. Bibite am-
mei et inebiamini charissimū. Sicut
in pñti sunt amici dei: i futuro erūt
rissimū. Amici ergo bibūt q spūs sancti
h'nt ad mēsuraz. Sed charissimū er-
ebūz: q ipm habebūt sine mēsurā. Et
cundo ille fluitus h'z emanationē
citur aque viue. Fluitus aque mūdi
fuit. sed fluitus spūs sancti deficiet
valēbit. Hier. ij. De dereliquum
tem aque viue: et foderunt sibi cisternā
dissipatas que continere non valēt.
Mundus est sicut cisterna pforata: aqua
amor eius dñcit cito. Spūs aut sanctus
ē aqua viua: q amor eius nūquam
cit. q enim amor mūdi cito deficiat
Joā. ij. Mundus transiit et cōcupiscentia
eius. q autem amor spūs sancti nō
ciat dicit. i. Log. xij. Charitas nūquam
dicit. Tercio h'z claritatē resuscitantem
ideo dicit. Splendidiū tāquaz cristallū
Fluitus amoris mūdi ē turbidus: q
facit animaz turbidaz. et sedas. Hier. i.
Quid tibi in via egypti vt bibas aquam
turbidam. Fluitus vero amoris dei ē
rurus: q facit aiam clarā et pulch-
Sap. vi. Clara est et que nūquam
sit sapiētia. ysa. lviij. Implebit animā
am splendoribus. Quarto habet
uitatem afficientem: ideo dicit. Pro-
tem de sede dei et agni: hoc est de ciuitate
platonē dei et eius diuinitatis et vī-
humanitatis. Ex qua visione et cō-
platonē causatur tota dulcedo et fluitus

sanctorum. Fluvius autē mūdi habet
 aquas amaras. ysa. xxiij. Amara erit po-
 tio bibetib⁹ illa. Exo dī. xxv. dī q̄ popu-
 lus nō poterat bibere de aquis marath;
 Marath eīz interpretat amaritudo pec-
 cati. et signat mūdū in quo sūt multe ama-
 ritūdines peccator. Fluvius autē spirit⁹
 scilz hz aquas dulces. Eccl. xxiij. Spūs
 meus sup mel dulcis. et here. mea super
 mel et faui. qui edūt me adhuc esu. et g
 bīme ad. sicut. p Quinto hz pñtia aspi-
 ciētemq; fluit in medio platee hierl⁹
 Adūdas dat suas cōsolatōes cū magno
 labor. quia opz q̄ hō vltra mare vadat
 et labores multos sustineat vt diuitias et
 solatōes mūdanas acquirat. Sed flu-
 vius spūs sancti et in pñti vita fluit ad
 ostium volūtatis. et in futuro fluit in me-
 dio ciuitatis celestis. Et quilibet sine la-
 bore pōt inde haurire. Deut. xxx. Man-
 datum qd ego pcpio tibi non supra te ē.
 neq; pcul postumneq; trans mare: vt
 caueris et dicas. Quis ex nobis trāfīre
 poterit mare et illud ad nos vsq; de-
 ferret? iuxta te ē valde in ore tuo et in
 corde tuo vt facias illud. Fluit etia ad
 ostiū nre volūtatis. Apoc. iij. Ego sto ad
 ostiū et pulso.

¶ Seria tertia quinte hebde. xl. Sermo
 primus.

Ambulabat galilea.
 Jo. vii. p Sicut pz in isto euā-
 gelio inter iudeos qdā erat
 malicio⁹ qui scilz xp̄z occidere volebāt
 De quib⁹ dī in principio euangelij. Am-
 bulabat iesus in galileaz. Non enim vo-
 lebāt ambulare in iudeaz: q̄ querebāt su-
 dei cum interficere. A C Secūdo erat q̄
 dam vanagloriosi qui mūdi gloriā que-
 rebant. sicut erant quidaz p̄p̄inqui xp̄i:
 qui dixerūt ei. trāfī hinc et vade in iude-
 am. C Tercio erat quidaz formidolosi:
 q̄ scilz in xp̄z credebant: sed pp̄ metu iu-
 deorum nō p̄nter non audebant: de qb⁹
 dī. Quidam enim dicebant q̄ bonus
 est alij autē dicebant non: sed scducitur
 bas. Nemo tamen scilz illos qui in p̄sent
 credebant palaz loquebat de illo p̄pter
 metum iudeoz. Inter istos scilz malicio-
 sos: vanagloriosos: et formidolosos erat

xp̄s in medio cōstitutus. C Circa p̄mū
 duo dicunt: scilz q̄ xp̄s in galileaz am-
 bulabat. et q̄ in iudeaz ire nolebat. Bait
 lea autē interpretat trāfīnigratio siue volu-
 bilis. Et signat pñtes vitas q̄e evolubi-
 lis et trāfītoia. In qua volubilitate xp̄s
 nobiscuz fuit: et iō in galileaz cum disci-
 pulis suis ambulauit. Post resurrectionem
 autē discipulos suos in galileam p̄-
 cessit. Abat. ultimo. Precedaz vos in ga-
 lileam: q̄ iam cuz eis in vite mutabilita-
 te nō sūt. Postq̄ cū in baculo crucis
 flumē nre mortalitatis trāfīuit: oēm mu-
 tabilitatē abiecit. Bait. xxiij. In baculo
 meo trāfīui iordanē istum. B Ille autē
 fluvius mutabilitatis humane triplicē
 habuit statū. C In p̄mo quidē stabat et
 paratus erat stare et fluere. Et hoc fuit i
 p̄ma hoīs p̄ditione: quando hō habuit
 in potestate mori et non mori. C In scdo
 aut statū nō stat nec reuertit: s̄ semp fluit.
 Juxta illud. ij. Regū. xiiij. Dēs mori-
 mur et quasi aque dilabimur in terras q̄
 nō reuertunt. C In tertio aut statū ille
 fluvius reuertit: q̄ oēs qui fluxerūt per
 mortē: reuertent per resurrectionem. Et
 tunc ille fluvius semper stabit: q̄ nullus
 de cetero moriet. C Possumus igit di-
 cere q̄ christus in isto triplici statū fuit.
 Naz virtute diuinitatis potuit mori et nō
 mori. Juxta illud Jo. x. Potestātē habeo
 ponē dī aīam meaz et iterū sumendi eaz.
 Inquātū aut homo mortalis fuit. in se-
 cundo statū fuit. q̄ ideo nasci voluit vt
 moreret. Ideo in sua natiuitate magi si-
 bi myrrhā obtulerūt: ad innuēdū q̄ ho-
 mo mortalis erat: q̄ tūc corpora mortuo-
 rum p̄debant cū myrrhā. Inquātū aut
 a mortuis resurrexit. fuit in tertio statū.
 Ro. vi. Christus resurgēs a mortuis iam
 non moriet. B C Secūdo dī q̄ nolebat
 in iudeaz ire. Et sub dī causa: quia que-
 rebant eū iudei interficere. Subtrahēbat
 ergo suā p̄sentia: et a eis triplicē de cau-
 sis ratione sui: nōstret et iudeoz. C Pri-
 mo ratione sui: q̄ nolebat adhuc a iude-
 is occidi et eo q̄ nōdum venerat tēpus
 passionis sue ab ipso electū. Unde respō-
 det illis qui suadebant vt in iudeis iret.
 Tēpus meū nōdū aduenit: tēp⁹ aut tē.
 C Secūdo ratione nōstret: vt nobis exē

Ayuntamiento de Madrid

mundus odit: qui eadē cū mūdo volūt
p eo student: Tunc ambo sunt mortui
quādo homo mūdum non amat: & mun-
dus de ipso non curat. talis erat aposto-
lus: qui dicebat Gal. vi. Adhuc mundus
crucifiguit ē & ego mūdus. talis erat xp̄s
qui mūdum reprehendebat. & ideo mū-
dus ipm̄ odiebat. Unde ait. me autem
odit: q̄ testimonij phibeo de illo. q̄ ope-
ra illius mala sunt. Tunc autē vnus est
mortuus & alter viuus: quādo mundus
de homine non curat: & tamē homo mū-
dum amare non cessat. vel quādo ho-
mo mūdum amare cōsentit: tñ mun-
dus occupatōibus eū astringit. Tercia
vita erat inter xp̄m & illos: q̄ illi glo-
riam mūdi amabāt. xp̄s autē gloriā mun-
di p̄tendebat. Alii autē: Vos ascēdite ad di-
em festū hūc ego non ascendam scilz vo-
bis. vel nō ascēda: eo mō quo vultis. s.
vt laudē & fauorē humanū habeā & acq-
ram. 3. Isti volebāt semp in festo esse. Is
nō in vigilia: q̄ semp volebāt habē glo-
riam mūdi & nullaz ferre mūdi mole-
stiam. similes istis sunt multi in presen-
tīa qui volūt semp facere festum: & iō
in futuro faciet vigiliam. Volūt eiz mō-
cē in comessatōibus: risibus: & vanitati-
bus. Is erunt semp in eursu: & in fletu: &
in tribulatione. & iō mō faciūt festū: quia
nō sunt in humana cōsolatōe. de qui-
bus dicit Luc. vi. Vt vobis qui nūc ride-
tis. ecce festum. q̄ lugebitis & flebitis. ec-
ce vigilia. Ponat exemplū de lazaro &
de iustis. lazarus quidem fuit in vigilia. i.
in paupertate & eursu & tribulatione. iō
mō ē in festo: q̄ ē in abundantiā. i. satieta-
te. & cōsolatōe. diues autē fuit semp in fe-
sto. s. in epulatōe in pōpa & in letitia. iō
mō facit vigiliās. q̄ mō ē i tormentis: in
igne. eursu: ita q̄ nec guttam aque potu-
it habere. R. Circa tertium notādūz
ē q̄ erat quidā formidolosi & timidi: qui
in xp̄m credebant: s̄z veritatē dicere nō
audebāt. iō in veritatē peccabāt. Tribus
enim modis vt dicit Lxxij. in veritatē
quis peccare pōt. alij veritatē tacendo.
alij veritatē ip̄am in mēdaciū cōmutan-
do. alij ip̄az veritatē nō defendēdo. erat
eadē mō quidāz hic qui veritatē p̄e ti-
more tacebāt. vnde in euāgelio dicit. alij dī-

cebāt q̄ bonus ē. & subdit. nemo tamē
palam loquebat de illo ppter metuz iu-
deorū. Augu. Uterq̄ reus ē apud deum
& qui veritatē tacet & qui mēdaciū di-
cit. ille q̄ p̄des nō vult. iste q̄ nocē de-
siderat. Alij erāt qui ip̄am veritatē in
mēdaciū cōmutabāt. de quibus subdit
alij autē dicebāt nō. sed seducit turbas. &
talibus dicit Ro. i. Cōmutauerūt veritatē
dei in mēdaciū. alij erāt qui ip̄am veri-
tatem nō defendebāt. de quibus dicit.
Admur multo de eo erat in turba. mur-
murabāt quidā de eo q̄ pharisei xp̄s p̄-
sequebant: s̄z tñ eū nō defendebāt. nec
apte resistere audebāt cū tñ dicat. Ecce
iij. Pro iusticia agonizare p aīa tua vt
q̄ ad mortē.

Et adē tertia ferta quire hebdo. xi. Ser-
mo scdus.

Ascēdite ad diē festū
hūc. ego autē nō ascē-
dam ad diē festū istū. A Bea-
tus iohānes euāgelista descri-
bit nobis tria festa. C. Vñ ē q̄ nūquaz
ē celebrāndum. q̄ xp̄s illud festū noluit
celebrare. & hoc ostēdit xp̄s cū dicit. vos
ascēdite ad diē festum hūc. C. Secūdu
est quod ē celebrāndum quasi occulte nō
vane neq̄z pompatice. de quo subditur.
Ut autē ascēderāt fratres eius &c. Tunc
& ipse ascēdit ad diē festum: nō mani-
feste sed quasi in occulto. C. Tertium ē
quod est celebrāndū manifeste & cuī ma-
gna solemnitate. sicut festum quod fiet
in rēplo celesti. istud signatur per illud
quod iohānes imediātē subdit dicens:
tam autē diē festo mediātē ascēdit iesus
in templū. C. Circa primum notādūz
est q̄ festum hominū vanorum non est
celebrāndum. quia totum tēpus suūz po-
nūt in comessatōibus: delectationibus
& vanitatibus. de quo festo dicit Exod.
xxij. Cras solēnitās dñi ē. & subditur.
sed sit populus māducare & bibē & sur-
regerūt ludere. B. Istud est festum dīa-
boliciū & nō est fidūm triplici de cau-
sa. C. Prima quia hec vīta tota est vi-
silia. ideo debemus scīnare & peccata
nostra plangere: vt possimuz ad festūz
celeste peruenire. Iohel. secūdo. Con-
uertimini ad me in tuto corde vestro

vs in leuio a fletu et plactu etc. Adat.
v. Beati qui lugent. ecce vigilia: qm ipsi
solabunt. ecce festu. sed hoies mali vo
lunt hic facere festu: ideo veniet ad vigi
lia. Luc. vi. De vobis q saturati estis. ec
ce festus: q esuriatis. ecce vigilia. p Se
cundo isto festu no e celebradu: q ista vita
rota e exiliu. Stru? eniz eet ille pegrin?
q in exilio positus vellet facere festu: sed
bz expectare quousq ad sua piaz reuer
tat. Ista igit vita e quoddam exiliu. ps.
Alidena ego suz apud te et peregrin?. pa
tria aut nra e regio celestis. heb. xij. No
eniz habem? hic manere ciuitate: sed fu
tura igrimus. q ergo hic pctores faciunt
patria: io a pia celesti semp erunt exula
ti et baniti. Apoca. xxiij. Foris canes et ve
nesici et ipudici. p Tercio isto festu no e
fien du: q ista vita e loc? laboris. Job. v.
No nascit ad labores et aus ad voladu.
io serui dei sut in ptnuo labore. Sal. vi.
Bn tps habem? opemur bonu ad oes. et
io o labore veniet ad quiete. Apoc. xxiij.
Almodo ias dicit sps: vt requie. a labo
r. suis. Tanti aut hoies volut ee oculo. et io
de octo veniet ad labore. ps. Laborabit i
eternu etc. s. i peniez vtue adhuc i sine.
Secdo est quod da festu vt dictu e qd e ce
lebradu sz quasi occulte. et iteru qd est ce
lebradu soleniter et manifeste. Et ad
ista itelligeda noradu q anime sanctorz
viroz tres hnt status. p Primo status
est in quo ipse aie in pnti vita cu suo co
pore sunt pntie. et tali mo sunt in manu
dei. Sap. iij. Iustoz aie in manu dei sut
etc. p Secds status e in quo ipe aie a suis
corpob? sut exute. et quatu ad hoc sut i
sinu dei. psa. xl. In brachio suo grega
bit agnos. et i sinu suo leuabit fetas ipse
portabit. congregabit agnos. i. inocetes:
ne ab inoceta cadant. leuat et portat fe
tas. i. penitentes i sinu vt semp in opibus
penitentie secu di pmaneat. p Tertius e i
quo aie ad sua cosa reuertent et in suis
corpob? beatificabunt. et qnti ad hoc sut
in thalamo dei. Deuter. xxxij. Amatiissi
mus dñi habitabit pñder in eo qñ in
thalamo rota die morabit et in humeris
illius regesceat. B Inquatu igit sut aie
adhuc i pnti vita cu ipso suo corpore co
tucte. et sut i manu. n dz eis fieri aliq se

flu triplici dca. p Primo ppter pñder
q ille q e ho sanctus cras pot ee malus
i. Loz. x. Qui stat videat ne cadat. p Se
cudo pp dubiu: q nescimus q fut i dexte
ra dei vel sinistra. Multi eniz vident
boni et in eius dextera: q tñ sunt malis
sinistra: et ecouerso. Judas enim dñi
bonus videbat ee i dextera dei. et tñ
ad dei pñderia erat i sinistra. L. am
erat in cruce videbat ee in sinistra dei.
tñ i dei pñderia erat i dextera. p Ter
tio pp statu: q sci viri in mudo isto mu
tis tribulatioibus sut exposti. ho aut
est in tribulatoe no idiget celebratioe
sz: sz passione animi. pp ista caz nre
xpo nec o beata virgine qñ futu i
hac vita: scñ fuit aliq festu: q tota vita
sua fuit i labore et afflictioe. et io non er
eis necessaria celebratio festi sz passio
p Secdo aie pñderat pur fut eue at
pore. et qnti ad hoc fut i sinu dei. sicut
illud qd e in sinu e secuz est ho caz
hoi quodam o pñderu. sic et aie sedo
tur oes i sinu dei: q fut valde secure. Jo
x. no rapiet eos qñ de manu mea: sñ
deo valde care. i. Loz. vi. Empri dñi
cio magno. fut deo pñder et vñte. Jo.
Des vñt sint sicut tu pñ in me: ego
sicut eniz fili? est vñt cu pñe p natura
sz sancti vñt erut p gra. E Quatu ad
istum statu de sanctis in pnti vita
mus festu tribus o causis: vt dicit Aug.
ptra fatu. p Primo pp imitatioe: vt
ex hoc exēpla scōz imitemur. Ja. v. Et
plū accipite frēs mali exitus logan
tatis et partēte et laboris a pphetis q
quati sut i noie dñi. p Secdo pp me
ru allocatione: vt. scōz meritis allo
mur et pñdes sum. Sancti eniz memo
sua pñcipat his q illos honorat. Et
tio ppter oratione eoz vt. s. ipsi apd dñi
p nobis intercedant. Jo dz Job. v. Ad
quē sanctorz quertere. Istud autē festu
dz fieri qñ occulte. i. no pōpattice nec
aliq vanitate. Et hoc maxie peccat
lires. Lōtra qñ dz amos. viij. Lōtra
festiuitates vras i luctu: et oia cati
stra in plactu: et i dūca super oēm dñi
saccu: et super oē caput caluitiū. Multi
eniz i festiuitatib? pfuenerut dñi
choras et vanas dice cātlenas. Sz illa

canica quertens in luctuz ifernalē. Et iō dicit. Quarta festiuitates vras i luctuz. Cōfuerit ē fatua z vana ornamenta deſerre. Sed iſta ornamenta in ſaccuz mytabunt: q: cum ſacco z cinere ſepelient. Et iō dicit: Inducā ſup omne doſuz ſaccum. Cōfuerit capilloz: q: ſicut parer caput cap: i monumētis totaliter decalua ra ſit. Et iō ſub diſ. Sup oē caput calutū. C Tertius ſtatus ē qñ poſt beatā reſurrexiōē aie ad ſua corpa reuertent: z tūc faciet feſtū nō ſemel in āno vel mē ſe vel hebdomada: q: ubi ſi erit ānus nec mēſis nec hebdomada: ſed tm̄ vna dies. Unde Aug. exponē illō verbū xpi. Nō dūz venit ip̄s meū. exponit d ipe glorie i pſona xpi dīcēs: Iſte ē dies feſtus meus nō diebus iſtis pcurrēs z traſiens: ſed p manēs in eternū. Ipſa feſtiuitas eſt gaudium ſine fine. eternitas ſine labore. ſerēnitas ſine nube. Iſtud feſtū fiet nō occultis cū magna cēleſtitate. q: oēs angeli z oēs beati iſtimul deū laudabūt. Aug. i lib. d. ciuit. dei. Vacabimus z videbimus z amabim⁹ z laudabim⁹. Ecce qd erit in fine ſine fine. Ad vacare igit ſequit vide re: q: niſi hō vacet niſi videat. Iuxta illō ps. Vacate z videte. iō dicit: Vacabim⁹ z videbim⁹. Ad videre ſequit amare: q: nulla res pōt amari niſi videat: vel niſi aliquis nō cognoſcat. iō dicit: Videbi mus z amabimus. Ad amare ſequit lau dare z gmedare. Illa enīz rem quā dō habeo: ſemp vitupo. Illa eīz quā diſſigo ſemp gmedo z extollo. Et iō dicit: Amabimus z laudabimus. Sancti igitur in patria vacabunt. vacādo videbunt: z vt dēdo amabūt: z amando laudabunt. Et hoc erit in fine ſine fine.

¶ Quinta quarta quite hebdo quadrage ſime Sermo primus.

Acta ſūt encenia picro/ erat. Joā. x. Encenia erat fe/ ſtiū dedicatōis tēpli. Et dē en/ cenia encenior i plurali: q: illō feſtū plu/ res dies agebat. Et dē ab en qd ē in. z ce/ nos qd ē nouū. vñ encenio as. i. imitare/ vel aliqd de nouo facere. Tñ veſtē nouā

enceniat q pmo eā portat. Et ep̄s ecclīas enceniat qñ eā dīcat. Agebat tūc feſtū dedicatōis tēpli. Al Na ſcōm picro/ tres fuerūt dedicatōes tēpli. P̄ma facta fuit a ſalomone in autūno mēſe ſe ptembr̄. P̄ Secūda facta fuit a redeuntibus de captiuitate babilonica i vere mē ſe martij. P̄ Tertia facta fuit a iuda ma chabeo: qui tēpluz pphanatū a genti/ bus mūdauit. z in hyeme mēſis ſeptem/ briſ: de qua hic dicit. Ip̄s ergo ad illud feſtū dedicatōis aken dīz: ambulabat in porticu ſalomonis. Secerat quidē ſa/ lomon quādā a porticu: vbi i populus ſta bat ad orādūz. z qñs illa porticus fue rit poſtmodū deſtructa: tamē credēdum eſt q tūc fuerit reparata. Tūc igitur ſu/ dei xpm circū dederūt dīcēs: quouſqz animā noſtrā tollis. Si tu es xps dīc nō bis palā. In hoc ſicut dicit L̄y. p̄ſo. oſē dītur puer ſitas iudeorū. qui quādo xps eos erudiebat p verba: petebat ſigna di/ cētes illud Joā. ij. Quod ſignū oſēdis nobis q: hec facis. Tū aut faciebat ſigna petebat verba ſicut hīc patz cū dīcūt. Si tu es xps dīc nobis palam. B P̄ Noſt dum eſt aut q iudei intēdebat xps deci pere: vel eū deterrere: vel ipm p̄turbare. P̄ Sed xps cōtra hoc q voluerunt cum decipere: ſe habuit ſapienter. C Contra hoc q voluerunt cum deterrere: ſe ha/ buit conſtanter. C Contra hoc q volue runt eūz conturbare: ſe habuit patiēter: z nō dīc rōabitr. C P̄mo qdē voluerūt eū decipe z p̄mittūt verbū adulatōis vt citi⁹ eū decipe poſſent. dīcētes: vſqz quo aīaz nō. tol. zē. Cogitabāt eū taliter deci pere: q: aut nō dēbit ſe nō eē xps: z ſic ha/ bebim⁹ ppoſitū n̄r. Aut ſe eē xps z regē z tūc ſibi duo iponemus. ſ. abītiōē. Tñ dīcīt Aug. ſi dīceret ego ſūz xps q d ſem̄ ne dauid ē oriūdu: calūniabunt q ſibi arrogaret regiā p̄tātes. Itēz vſurpatio/ nē regnī. Et per hoc cogitabāt eū irade re poſtſtātī p̄i dīs pumendū: qñ qui ſibi auguſtū imperiū vſurparet. Si autē re/ ſpōdēbit dubie: dicemus q ipſe ē homo duplex: q: aliud habet i corde z aliud dī eſt i ore. Sz ad iſta omnia dñs ſe habuit ſapiēter. Nō eīz dīxit ſe nō eē xps: q: dī x̄iſtē p̄tra fidē z veritatē. z ipe ē veritas

mones vj appellans. Scit ergo vtri di-
cunt vjns per nām ijs p gām. Aug. Ta-
lis ē vnusq; qualis ē dilectio sua. si
dei diligis deus es. Si terra diligis: ter-
ra es. Diligamus ergo dei: vt vj appel-
lemur. ptenamus terrena ne terra voce
mur. Sz posset aliquis dicē. Volo vtri-
q; facē. & dei diligē: sic ero deus. & ter-
ram amare. & sic ero terra. Sed hoc fieri
nō pōt: q; sicut dicit Mat. vi. Nemo pōt
duobus dñis seruire. s. deo & mundo. Sz
Et illud pōt oledī per tria exēpla. s.
vasē manus: & oculor. Aug. i. li. omel.
hoc oledī exēplo vasē: q; si vas aliqđ
z impleri melle & ē plēnū aceto opz q;
aceti effundat & sic mel infundat. Un-
dē. Est amor. vtilis & amor noxi. Amoz
amoz impellit. amor noculus recedat. &
amor vtilis succedat. Pleni sunt hoies
amore huius seculi fundant & capiunt.
vte vt intret mel: vnde acutum non fudi-
t. Sz hoc idē ostendit Aug. sup.
Joāne exēplo manus dicēs. amorē ho-
minis sic purate quasi manum anime si
aliquid ē aliud tenē nō pōt. Ut aut possit
tenere qđ dat dimittat qđ tenet. Qui eiz
amat seculum deum amare non potest.
occupata hz manum. Dicit illi de. tene
qđ do. Non vult dimittē qđ tenebat nec
pōt accipere qđ offert. Sz Tercio hoc oledī
dī Lypianus in tractatu de duodecim
abusibus seculi: exēplo oculor dicēs.
Abundat amor & dei pariter i vno co: de
habitare nō pōt. quē admodus oculi ce-
lum pter & terrā nequaquā cōspiciunt.
Dicit Aristot. in li. d. aialib. q; aues clau-
dunt oculos cū palpebra inferiori. afa-
la sō sensibilia cum palpebra superiori.
Per aues intelligunt scī viri qui ad in-
teriora & terrā oculos claudunt: & ce-
lestibus & superiorib. itēdunt. Per aialia
intelliguntur mundani qui habēt ocu-
los clausos ad celestia: & apertos ad ter-
rena.

Et adz quarta seria quinte hebē. xl.
Sermo scđ.

72

Opera que ego facio in
homicipis meis:
hec testimonij phibēt d me:
sz vos nō creditis: q; si estis
ex ouib. meis. Oues mee vocē meā au-

diūt: & ego cognosco eas & sequunt me.
Et Dñs nr qui ē verus p pastor: ponit hic
duas vilas outi. Sz Sūnt enim quedaz
oues q nō sunt sue: sz oues diaboli. De q
bus dicit. sz vos nō creditis: q; nō estis
ex ouibus meis. Et Alie sunt oues sue: sz
qbus dicit. Oues mee vocē meā audient
et. Et Prime oues. s. oues diaboli faciūt
duos greges. Et Prime greg ē i hoc mū-
do. Oues igit diaboli que sunt i hoc mū-
do sunt ipi hypocrite. De quib. dicitur
Mat. viij. Alre dite a falsis pphetis q ve-
nūt ad vos in vellimētis ouis et. Sz Bi-
cit tñ Chyri. sup. Mat. q lupus si tegat
pelle ouina: pōt tñ cognosci q; sit lupus
per tria. Et Primo p actus: q; lupus de-
tibus mordet. ouis aut nō hz dentes vi-
de mordeat. Et Secūdo per vlnatuz: q;
lupus versus celum vlnat. ouis autem
versus terrā ad seipam balat. Et Tercio
p cibis: q; lupus cibis carnibus. ouis ve-
ro herbis viratibus pascit. Et dē modo
hypocrite cognoscūt. pzo p actū: q; ser-
ui dei nō mordēt nec detrahūt nec d alī
quo obloquūt. hypocrite aut mordent &
detrahūt. De quibus dē Sal. y. Si inui-
cem mordetis & comeditis: vīdēt ne ab-
inuiet cōsumamini. Et hoc habet q;
aliq; mordēt. quidā comedūt. & qđā pū-
munt. Ille qui mordet partes accipit &
ptem relinquit. Sic detractor sepe i par-
te laudat & in pre vituperat. Ille vero q
comedit cibū masticat & sibi incorporat.
Sic ēt multi contra vtrā aliorum mur-
murant: & tamen eadē faciendo sibi i-
corporant. Ille aut qui consumit nec de
pelle ne de carne nec de ossē aliqđ di-
mittit. Sic etiam multi condemnāt vi-
tam: vituperāt famā: & iudicat cōfessā.
Et Secūdo cognoscunt p voces. Serui eiz
dei balant a dñis versus terram ad seipos:
q; recognoscunt se terrā et & multos de
seculis habere. Hypocrite vero versus ce-
lum vlnat: q; cōtra hoies celestes sepe
loquūtur & ipsos infamant. sz. Posue-
runt in celū os suū. i. in celestes. Itē in-
quirit i excelso locuti sunt. i. cōtra vi-
ros excelsos. Et Tercio cognoscunt per
cibū. q; oues. i. boni vescunt herbis vir-
tibus. i. celestibus amenitatib. Sz. xxx
iij. Requiescent in herbis virentibus.

mali aut pascunt carnibus. i. carnalib⁹ voluptatibus. Roma. viij. Qui eis scdm carnes pascunt ea que carnis sunt sapient. Qui vero sunt scdm spm: ea que snt spi ritus sapiunt & sequuntur. B Scds grex diaboli ouiu e i inferno. De quibus dicit ps. Sicut oues in inferno positi sunt: mors opascet eos. Ad qd verbu quat tuor modis exponit. C Primo sic. quando oues sunt in sinu suo: sicut erant co pisse & vna sup alta facere: sic et dñati adinuicem in inferno sicut compressi q vn⁹ sup aliu iacebit. Et hoc inuit. Mat. xliij. vbi dicit. Primum colligite zizania & al ligate fasciculos ad byredu. Sic ligna in fasciculis sunt oppressa: sicut etiam dñati adinuicem comprimunt. Notadu e tamē q oues in magno calore stant oppresse. in magno aut frigore stant sepeate. Sic dñati quando stant in igne sunt compressi vt adinuicem se magis comburant. Et quando stant in frigore sunt separati: vt quilibet per se frenat & stridet dentibus. E Scdo intelligit sic: Reges opascuntur abinuicem separari. sic & in inferno erunt diuersi greges. i. diuersi dñatoro: ordies Nam erit ibi grex superbor. grex auarorum. & grex luxuriosor. Et hoc inuitur zacha. xij. Plangent terra. s. infernalis familie. & familie feorsus. Quia per se plangent familie supborum. per se plangent familie auaror. & per se familia luxuriosorum. C Tertio mo sic potest intelligi. Con sicut pastor oues tondere & lana ab eis auferre. & sic attos ad pascua eas tras mittere. Sic et oues diaboli dimittunt hic lanaz. i. res tpales: & sic attose ad pascua infernalis dirigunt: & d bonis suis nihil portant secus. Job. xxvij. Bines cu dormierit nihil secū afferet. C Quarto mo sic potest intelligi. Consueuerunt oues postq in vno prato pauerunt: ire ad pascendu in aliu d pratu. In inferno sunt duo prata. Vnu e pratu caloriz: altud est pratu frigoriz. Postquazigit oues diaboli in prato caloriz sunt aduste: transibunt ad pratu frigoriz. Postquam in prato frigoriz sunt cogelate: transibunt ad pratu caloriz. iob. xxxij. Ad nimia caloz transibit ab aquis nivi. B C Scdo quando sunt oues dei. Et ille cognoscunt

per quattuor signa. C Primo per op faciunt. Istud signu dñs etiam pater se qui e pastor ouis cum dicit. Dñs ego facio testimoniu phibet d me. Sed mo fideles sui ab opibus cognoscunt. B Hec notadu e tri q sunt que dñi que hoies sanctu offendunt: sed non unt. Sicut sunt opa miraculosa q aliquado mali virtute hñci faciunt. dicent in iudicio illud. Mat. vij. Dñs dñe: nōne i nomine tuo pphetauit virtutes multas fecimus in nomine tuo. Alia sunt opa que faciunt hominē sanctu sed nō ostendunt: sicut e simplicitas militas sancto vtro: & cetera virtutes que faciunt hominē sanctu corā deo: sed nō ostendunt: sicut e simplicitas vtro. De quibus dicit Job. xij. Veridici sunt simplicitas. lapas cōtempta apud op tationes diuitu. Vbi dicit Beago. q p cti viri sunt lampas que lucet in tenebris sed cōcepta: q exterius non lucet. Lampas sunt q interius virtutibus splēdēt sed cōtempta: q exterius irrāsibiles tenent. Alia opa sunt que hominē faciunt sanctu. q peccata oia dimittunt. Ecce. Ignem ardentem exinguit aqua: & mosyna resistit peccatis. Hominē etiam hominibus sanctus ostendit. Ecce. Elemosynas illi enarrabit ois cōditio sanctor. C Secundu signu e q snt oues xpi qñ vocē ei⁹ audiunt. Unde subdit. Oues mee vocē meū audiunt. I Quattuor enim voces iste pastor dat ouib⁹ is. C Prima e exterior exhortatio. Beati dicit Prover. i. Sapiētia foris p dicitur platcis dat vocē suā. C Secunda e interior inspiratio. de qua dicit ps. Audiu loquas in me dñs de⁹. Job. xxxij. Im ratio oipotētis dat intelligētias. C Tertia e bñficioz elargitio. ysa. i. Si volutis & audieritis me bona terre comestis. C Quarta e corporalis flagellatio quam homines sepe ad deū recurrunt. Multiplicate sunt infirmitates carnis accelerauerunt. Sed quoniam illi sunt qui istas voces nō audiunt: idcirco minus cōquerit. Prover. i. dñs. Vni scilicet per exterior exhortationē p nūistis. Extendit manus meā. l. benedictio largiēdo. & nō fuit qui aspiceret. Beati

alitis oē cōsiliū meū quo vobis pposita bona inspirabā. z incēpatōes meas negligētiā p quas aliqui vos arguebā z flagellabam. Jō subdit magna cōmina. Itō. Ego quoq; in interitū vestro ridebo ē. R. C. Tertiu signū ē qd aliqui sunt oues xpi qn ipse xps quē ē pastor eas cognoscit. Unde subdit. Et ego cognosco eas. Cognoscit autē fideles suos per imaginē suā quam eis impēxit. Juxta illud ps. Signatum est super nos lumen vultus tui dñe. Per arma virtutū quibz cōmāuit. Roma. ij. Induamur arma lucis ē. Per signa bonoz opēz quibz cōdecorauit. Cant. viij. Ponē me vt si gnegulum sup cor tuū: z super brachiū tuū. Per doctrinā charitatis qua eos instruit. Jo. xij. In hoc cognoscēt oēs: qd eis in eis discipuli si habueritis vñle cōtionē ad inuicem. Quia vero reprobi filios habent: sō a xpo in iudicio nō cognoscēt. Sz dicit eis illud Mat. xxv. Amen dico vobis nescio vos. Nō verbū expōnēs Chri. vñle: Pater cognoscit filios suos p imaginē z similitudinē suā. Ret cognoscit mīlites suos p arma z vexilla sua. Pastor cognoscit oues suas p signa sua. Magister cognoscit discipulos suos per doctrinā suā. Ego autē nō cognosco vos tāquā p filios suos: quia mēā imaginē nō habetis. Nec tāquā z rex mīlites suos: qd mea arma nō habetis nec vexilla portastis. Nec tāquā z pastor oues: qd mea signa abieciistis. Nec tāquā z magister discipulos: qd meā doctrinā nō seruastis. C. Quartū signū ē qd sunt oues xpi: quā dō ipm verū pasto rē sequuntur. Unde subdit. z sequitur me. Sal. noluit xps sequi: sed eū fugiūt z ab eo se auerunt. Unde de talibus dominus cōquerit dicens. Mat. xxij. Quoties voluit congregare filios tuos quē / dñmōdi gallina cōgregat pullos suos sub alas z noliuit. C. Legit de ppteritāribus autē qd aliquādo gallina simul z semel fouet oua pparā: z oua anatūm: z oua pauonū. cū aut pulli creuerūt: veri pulli matrē sequuntur. anates autē i aquā se mergūt. pauones de sua pulchritudinē gloriāntur: nutrice relinquūt. sic z deus tāquā bonus pastor z bona gallina

cōgregat bonos z malos in vna fide z fouet eos per multa beneficia que eis cōfert. sed tādem quidaz eoz sequūtur ipz per imitationē bonoz opēz sicut humiles z māfuerūt. alij vero deserunt ipz z in aquas delitiaz se mergūt. sicut sunt vni lapsuosi. alij d suis diuitijs z honoribz gloriāntur xpm deserūt. sicut supbi z auari. sz q vere xpi oues sunt z pulli ipz se quuntur. sō dicit. Et sequūtur me. C. Seria quita hebde quinde. xl. Sermo pñmus. 73

Rogabat iesum quidaz phariseus vt mādicaret cū illo. z igressus domū pharisei discubuit. z ecce mulier que erat in ciuitate peccatrix. Luce. vii. Ecclesia supponit vniuersaliter qd ista mulier peccatrix fuit maria magdalena soror lazari: que etiam in bethania vñxit pedes iesu xpi z caput. de qua dicit Mat. xxv. Cum esset in bethania in domo simonis leprosi: accessit ad eum mulier habens alabastrum vnguenti preciosi z effudit super caput ipz usque recumbens. de qua etiā dicit Joan. xij. Ante sex dies pasce venit iesus in bethania. z infra. Maria ergo accepit libram vnguenti nardi pistici preciosi z vñxit pedes iesu z extersit capillis suis pedes eius. Vñxit autē ista vñctio de qua facit mentionē Lucas. z illa que facta fuit in bethania fuerit vna z eadem vel fuerint due dubitā. August. autē dicit qd fuerunt due. Unde sicut dicit in libro d cōsensu euangelistarum: eandē mariā bis fecisse intelligendum arbitror: semel vt Lucas narrat. Unde Joānes cum de lazaro resuscitādo cepisset loqui anteq; venirent in bethania dicit. Maria autē temque vñxit dñz vnguento: extersit capillis suis pedes eius cuius frater lazarus infirmabatur. itaq; iam hoc maria fecerat. qd autē in bethania hoc fecerit rursum: aliud ē quod ad Lucē narratio nem nō pertinet. Siue autem fuerint due vñctiones siue vna: manifestum ē qd illa talis vñctio sepulcrāz xpi respiciētabat. Unde dicitur Mat. xxvi. Aditēs hec mulier in corpus meū: hoc vnguentum ad sepeliendū me fecit. z quonias

tēpus illud vocatur tēpus de passione: ideo legitur hoc euangelium in quo agitur de illa vncione. **A** In hoc igitur euangelio ponuntur genera egrotantium. **Q**uidam enim erant egrotantes qui egritudine suam cognoscebant & medicum requirebant. de quorum numero erat ista peccatrix que infirmam & imundam se cognoscens ad medicum & ad fontem venit. **B**reg. quia humiliter turpitudinis sue maculas asperxit. laudanda ad fortis misericordie currit. **A**lij erant qui nec egritudines suam cognoscebant nec medicum requirebant. imo egros & medicos iudicabant. de quorum numero erat phariseus: qui dicebat intra se. Dic si esset propheta sciret vitiosum. **B**reg. ecce phariseus apud se superbus & fallaciter iustus: egrum reprehendit de egritudine: & medicum de subuentioneque profecto mulier si ad pedes pharisei venisset calcibus depulsa descedisset. inquinari se alieno peccato crederet. **A**lij erant qui d aliorum sanitate egrotabant: de quorum numero erat illi qui dicebant: quis hic qui etiam peccata dimittit? **U**nde dicit **B**reg. ecce que ad medicum venerat egra: sanata est. **S**ed de salute eius adhuc alij egrotant. **I**n medio igitur egrotantius erat istorum medicus constitutus qui primum infirmum sanauit. secundum ratio. habiliter consultauit. tertium in ipsa infirmitate dereliquit. **B** **C**irca primum infirmum. i. ipsam peccatricem notandum quod ipsa per quattuor deus offenderat. & ideo per quattuor deo satisfaciebat: ut verificet quod dicitur Sapientie. xi. Per que peccat quis: per hec & torquetur. **P**rimo enim offenderat deum per oculos ipsos ad vana faciendo septius. ideo de suis oculis deo satisfaciebat amaras de ipsis lachrymas emittendo. ideo dicitur: lachrymis cepit rigare pedes eius. **L** **I**nuenimus tamen quod ipsa quattuor lachrymarum genera habuit. **P**rimo lachrymas compunctionis: quas fudit ex consideratione peccatorum suorum. de quibus dicitur hic quod lachryme fuerunt tante virtutis & efficacie quod ipse trauerunt omnium peccatorum suorum abolitionem. unde dicit ei xpus: Remittitur tibi peccata tua. **S**ecundo habuit lachrymas compassio-

nis. & hoc in morte fratris sui que fuit tante efficacie quod induxerunt christum ad sepulchrum & quod fecerunt eum resuscitare lazarum. **U**nde dicit **Jo**. xi. **U**idens iesus tantam plorantem lachrymans est. postmodum ad monumentum iussit & lazari resuscitauit. **T**ertio habuit lachrymas doloris & hoc in morte christi. **U**nde dicit **Luce**. xxi. **S**equerebatur illum multitudo populi mulierum que plangebant & lamentabantur. **L**ertum est autem quod inter illas mulieres principalior aderat. & iste lachryme fuerunt tante virtutis quod induxerunt christum ad sepulchrum. **U**nde dicit eis: filie hierusalem nolite flere super messem super vos ipsas: sed te & super filios vestros. quoniam ventent dies & cetera. **Q**uarto habuit lachrymas amoris quas fudit ex subtracta & considerata pietate corporis christi. **U**nde dicit **Jo**. xx. **M**aria stans ad monumentum foris plorans. & iste lachryme fuerunt tante virtutis quod meruerunt angelicam visionem. **U**nde dicit dominus: vos ergo stantes ad monumentum vidistis duos angelos sedentes sedentes. **A**dmeruerunt etiam christi apparitionem. **U**nde dicit dominus: peruersa retrosum vidistis scilicet stantem. **S**ecundo offendit deum per capillos ipsos vane proponendo: ideo satisfaciebat pedes de ipsis tergendis. **I**n talibus enim vanitatibus capillorum sepe offendunt vane mulieres deum. **U**nde dicit dominus contra eas loquens dicens **Ysa**. iij. **P**ro eo quod eleuatis sunt ille syon & ambulauerunt extra collo & mulieribus oculorum ibant & plaudebant & pedibus suis opposito gradu incedebant. **U**namque mulierem modo collum extraxit: modo mulierem oculorum plaudunt: modo opposito gradu ibunt. **S**ed propterea tales ponit penas dicens & erit per suauem odorem fetoris: per zona linteas. & pro crispanti crine caluitium. & per fasciam pectorali cliticium. quod dicitur quod sibi exhibebat odores. **I**ntolerabiles in morte habebunt fetores: que cingebant ceteris argenteis: tunc ligabunt pedes eius natus funiculis: que ornabant vanitatem capillorum tunc habebunt caluitium capiti. portabatur fasciam ferream: tunc portabatur fasciam cliticam. **T**ertio offendit deum sua sine verba fascina dicens sine luto sua oscula dando: sine fascine comedendo. **I**dem de ipso ore satisfaciebat ipsi in pedibus christi deuote figendo & ipsos osculando. **S**o-

lent et boies inimici qñ ad pacē veniūt
seuicem osculati. Ista peccatrix deo
guerra fecerat: s; mō recōciliationē accē
piēs erat. ideo xpo i pedibus oscula da
bat. De ista recōciliationē peccatoris dñi i
ps. Misericordia & veritas obuiauerūt
sibi. iusticia & pax osculare sūt. qñ pecca
tor ex pte sua hz veritatem: qñ de suis pec
catis veraciter se acusat. statz ex parte
dei ipsi peccatori misericordia obuiat.
ideo dicit: Misericordia & veritas obu
ierūt sibi. B Quādo ē peccator hz
iusticia: qñ de seipso iusticia facit & se pu
nitatim pax dei sibi osculū tribuit. iō
distinctia & pax osculare sūt. C Quar
o ostendit deū per vnguētū: a se ipsi
vane exbēdo. ideo satisfaciebat xpo
pedes eius de ipsis deuote vngēdo. E
st autē triplex vnguētum qd ipsa xpo
obtulit. p̄ p̄mū est p̄ritōis: qd signat
p̄ illud vnguētū quo xpi pedes vñit &
lachrymis rigauit. spēs huius vnguētū
ex parte sūt amare: ex parte dulces: qñ
dñi habere amaritū dñi peccator de pec
catis suis & ipsoz p̄petratōe. s; magnus
gaudū deuenie speratōe. p̄ scdm̄ vn
guētū ē deuotōis: qd signat p̄ illa vñctio
nem qñ vñit caput xpi: vt h̄. Mat. xxvi.
Et ps. Impinguasti i oleo caput meū: tūc
caput oleo ip̄signat: qñ mens suauit de
uotōe replet. Spēs istius vnguētū sunt
oēs suauēs: qñ sūt bñficia dei & dona gra
tū. Tertiū vnguētū ē odorifere opio
tis. illud signat paromata qñ corpus
xpi vngere voluit. Spēs huius vnguētū
odorifere sūt que sūt odorifera p̄ficiētia:
odorifera vīta & odorifera fama. Pro
uer. xxvii. Anquētis & varijs odorib⁹ de
lectat cor. C Circa scdm̄ istmū notāduz
q̄ p̄ps posuit sibi paradigma dicēs: duo
debitores erāt cē. pharise⁹ autē nñ dīx q̄
plus diligē debebat cui plus dimissum
fuerat. vbi dicit Greg. Bñ sua snia pha
riseus p̄miciit: qñi frēnerit? funē portat
cū qñ ligat. Isti duo debitores erāt. Ma
ria qñ erat obiter deo vngētōz denario
rū. pharise⁹ autē qñ gñginta qñ mīm⁹ crede
bat se peccasse. & iō magdalena plus di
ligere debebat: qñ maiorē remissionē acce
perat: qñ plus diligeat: iō maiorā ob
liga xpo p̄bebat. iō dīxit xps: itraui i vo

mū tuā &c. Oīm qñ aliqui recipiebāt ali
quos hospitio. Primo dabat osculū in
signū seciri hospitij. de se lauabāt sibi
pedes p̄p labore itineris. postea vnguē
to refrigeratōis eoz caput vngēbat: co
tra caloris etis. S; oīs phariseū respē
dit: qñ illa sibi ip̄hibuerat: & tñ ista pec
catrix ista sibi dederat. Iō dīxit: Intra
ui domū tuā &c. C Circa tertiū istmū
notādu qñ illi qñ de santitate peccatri
cis istinabant: erāt sicut vesylliones q
ad lucez excecant. Sap. ij. Abilitia eoz
excecauit eos. Erant sicut serpētes qñ de
bono odore moriunt. ij. Loz. ij. Xpi bo
nus odor sum⁹. alijs qdē moris i morte
alijs odor vite in vīta. Erāt sicut palani
isecuz hñtes qñ circa sapoz naturā sal
lunt. De qñ dñi Ysa. v. Et qñ dicitis ma
luz bonū & bonum maluz ponētes tene
bras lucē & lucē tenebras. ponētes ama
ruz in dulce: & dulce in amarū.

C Eadē gnta seria quite hebēdo quadra
gesime, Sermo scdm̄.

Ecce mulier qñ erat i ciuita
te peccatrix &c. Sta
tus huius mundi describit
qñ ad tria. p̄ Primo qñ
ad statū culpe euz dñi: Mulier qñ erat i ci
uitate peccatrix. p̄ scdo qñ ad statū
pnit euz dñi: Lachrymis cepit rigare pe
des ei⁹. p̄ Tertiū qñ ad statū p̄fectio
nis & grē: cum i fine p̄cludit. Fides tua
te salua fecit. C Circa p̄mū statuz notā
duz qñ culpa ist⁹ mulieris fuit qñ pecca
trix erat & carnalib⁹ voluptatib⁹ se expo
suerat. Habuit cū tria qñ sibi & alijs mu
lierib⁹ fuerunt & sunt cā p̄cti. p̄ Primo
p̄p̄titudinē corpis: qñ dñi multuz pul
chra & formosa fuisse. p̄ scdo opulētia
rei tpalis: qñ fuit mltā locupleta. p̄ Ter
tio hñit dñiuz suū & libertatē: qñ fuit sui
dñā: qñ euz lazaro ffe suo & martha sozo
re sua p̄mōniū diuinit: & magdalu co
strū i p̄tē recepit. A Ista tria vt dñi
fuerunt sibi & multis alijs mulierib⁹ oc
casio p̄cti. C Primum qd ē occasio p̄cti
ē pulchritudo corpis. Prover. xi. Circu
lus aureus in naribus suis mulier pul
chra & fatua. Sicut enim sus hñs circu
lū aureū i lūni se imittit: sic mulier hñs
p̄p̄titudinē voluptatē se imergit. Qñ

sunt mulier ē pulchra z sapientis nō est periculus: qz sapienter se pseruat. Sicut qñ est turpis z fatua nō est piculū: qz nemo eā sollicitat. Sz qñ est pulchra z fatua: tūc est piculū. Nā qz ē pulchra sollicitatur a multis. Quia vero ē fatua: custodire se nescit. De tali pulchritudine dī Prouer. xxi. Fallax gra z vana est pulchritudo. B. Est eim vana: qz cito transiit. z ē fallax: qz multos decipit. Pulchritudo enīz mulieris ē sicut carbo fulgidus. ē sicut gladius splēdīdus. est sicut pomū pulchrū plēnū vermibus. Pueri igit videntes carbores fulgētes eos tūgūt z pburunt. videntes gladios splēdētes eos accipiūt z vulnerāt. videntes poma pulchra exteriūs z iteri⁹ fetida elīgūt z decipiunt. Sapientes aut ab oibz sibi cauēt. Sic ēz homines pueris viuētes assumūt sibi carbores i corde suo. i. ignitas cogitatōes: z ideo pburūt. Prouer. vi. Nāquid pōt hō abscōdere ignē i sinu suo: vt vestimēta illi⁹ nō ardeāt? Assumūt gladios fulgētes dū volūt habere familiaritatē euz mulierib⁹: z ideo vulnerant. Hiero. Gladius igneus est spēs mulieris. Nū dī muliere Prouer. v. Acuta ē qñ gladius biceps. Et dicit mulier gladius biceps: qz occidit hoīes in aīa z coipe. Sūt etiāz tāqz poma a foris pulchra: sz itus feda. Sepe eīz q sūt exteri⁹ plectiores: sūt int⁹ sediores. Eze. xvi. Abhominabile fecisti decore tuū. Illa eīz mulier abhominabile facit decore suuz que ē exteri⁹ decora sed interius abhominabilibus plena. Berni. Sille babilonis qruz vere glia i pfusioe est: dū nūc purpura z bysso: z sub pāno la psciētia facit. fulgēt in montib⁹ z sordēt montibus. C. Scdm qñ est in muliere occasio peccati ē opulētia rei tpalis. Ezechie xvi. Hec fuit iniquitas sōdome z peccā saturitas panis z abundantia z ocium. ps. Prodiit quasi ex adipe frumētū iniquitas eoz. L. Ita enīz ē de corpore humano sicut dī piato z istrumēto ferreo. Nū enīz piatū non irrigat herba arefcit: qñ vero debito mō a daquat herba virescit. Sicut istrumētū ferreū qñ debite exercet psumit. Nū nullo mō exercet: rubigine corripit. Nū vero debito mō exercet: fulgidus iuenit. Sic etiā qñ qz corpus suū

per abstīnētias z imoderatos labores fugit: ipz ad omne opus bonū dōile nō dīr. Nū vero ipm dēlētīs nutritio: hōīe aīe ipm inuenit. Nū vero debito mō fouet: nūc aīa i adutorū ipm habet. Sz go de scō victore. Qui carnē suā p modū affligit per abstīnētia corporis occidit. qui plus q expedit alimētū cit: hostē nutrit. Scīgīt caro nutrita est vt feruat z sic domāda vt nī supbia. C. Tertiu qd i muliere ē occasio peccati est qñ est sui dñā z libera. Est eīz molle multū z ibecillū z incauta: idō regēda z custodiēda est. Jō dī Eccl. xvi. In filia nō auertētē se firma custodiā inuēta occasiōe abutāt se. Nū dī se molliere Eccl. xxv. Si nō abulauerit ad mōnū tuū: pfundēt te in pfectu inimicō tuoz. B. Quia enim mulier magis ligilis ē z hō magis virilis: ideo circumliere quattuor custodiē sunt adhibēdē: cur dicit Aug. in lib. d. decē cpōdīa que sūt timor dei. diligēs custodia viri. verēcūdia z pfusio mūdī. z terror legū publicaz que vxores fornicarias pdenant. Custodiā aut viri vt ibidē dicit Aug. dī ē timor dei z ipsa ei⁹ virilitas. Et subde Aug. Jō mulieri adhibēda est maior custodia: qz in ea ē maior infirmitas. Illa erubescit vīz: tu nō erubescis xpīn. tūc berior: qz fortior. iō tibi pmissus es. Nū igit erubescit fornicari: qz illud faciunt multi. Tāta est pueritas generis hūmāni vt aliqñ metuēdū sit: ne castus erubescit appere iter ipudicos. E. Scdm statū eius fuit status pnie: vbi tāta pūritas ostēdit qz d lachrymis eius pedes pūgaut. Que qdē lachryme tres magnas efficacias hūerunt. C. Primo fecerūt piaz totā mūdā. Juxta illud ps. Lauabo p singulas noctes lectū meū: lachrymis meis stratū meū rigabo. Nū Greg. quā enim mulier turpitu dñtis sue maculas aspexit: lauādo ad fōtē misericordie currīt. C. Scdm fecerūt sibi serena pūtiā. Unde dicit Chrys. sup hunc locū: cur vbi vehemens imber pūpit sit sēritas: sic lachrymis effusis appetit tranquillitas z perit caligo reatum. Et sicut per aquā z spūz: sic p lachrymas z pfectiōes denuo mūdāmur. C. Tertio i ipsa aqua

lachrymarum submersa sunt oia crimina eius. ps. Contribulasti capita draconum in agnis. Draco. i. diabolus h3 septē capita: id est septē mortalia pēta que aliqui fuerunt in peccatrice ista. sicut habet Marc. xvi. Appuit primo marie magdalene de qua eiecerat septē demonia. Tūc igitur xps capita draconum in agnis tribulauit et pētulit: qm̄ in lachrymis suis oia peccata submersit. Nō tm̄ oia pēta grauiata submersit. Et oēs cogitationes que significantur p capillos quos in obsequiū xp̄i adhibuit. Ibi dicit q capillis capitis sui pedes teruit. De istis capillis cogitationum dicitur. v. Summe tibi gladiū acutū radē templos et duces p caput tuū et barbaram et assumes tibi satera pōderis et diu de cos. tertia ptem pburis igni. et tertia ptes pides gladio in circuitu eius. tertia vero alia dispēs in ventū: et gladius nūdabis post eos. § Cogitationes enim nostre sepe in tres ptes diuidunt: q aut sunt bone: aut sunt male: aut sunt indifferētes. Cogitationes igitur bone sūt igne pburēde. i. spū sancto pmittere et ab ipso illamandē. Cogitationes indifferētes que aliqui eueniūt p necessitatibus tēporaliū. sunt circūcidendē et moderandē vt nō sint supflue. Cogitationes autē noxię et male sūt a nobis penitus expellēde et dispergēde. Et si forte redire satagerēt cōtra eas est diuine pberitatis gladius apponēdus. Tertius eius status fuit psectionis gr̄e. qm̄ dixit ei xps. Uade i pacē. Ibi dicit Grego. Postq̄ dñs ei pēta dimisit nō sūst in remissiōe peti: sed ad tēct opationē boni. In hoc igitur qd̄ dicitur Uade in pacē. Notandū q ista habuit sollicitationē p bona opera: et q habuit pacē in sua pscīetia. p Ipsa qd̄ habuit pacē per opa iherosolima: q sūt pteplatiua iuxta illud Luc. x. Marta optimā ptes elegit rē. Per opa exteriora: q sūt actiua: q oia opa misericordie erga psonas xp̄i exercuit. § Ipsa enim ipm̄ pauit. Jos. xij. secutū ei cenā ibi et martha ministrabat. maria ergo accepit libras vnū quētū rē. Luc. viij. Lū illo crāt aliq muleres curate. i. maria magdalena: et alie multe que ministrabāt ei de facultatib⁹ suis. Ipa cū hospitio recepit. Eiusdē. x.

Intrauit iesus in quoddā castellū: et mulier quedā martha noie excepit illū i domū suā: et hūc erat soror noie marie rē. Ipsa bysso puritatis et purpura charitatis cū induit. Iuxta illud Prouer. vlti. Byssus et purpura idūmētus eius. Ipsa cū in tribulatiōe posuit visitauit et asolauit. Jo. xviij. Stabat iuxta crucē iesu mater eius et soror matris eius maria cleophe et maria magdalene. Ipsa eius sepulture iter fuit. Luc. xxiij. Joseph accessit ad pilatū et petijt corpus iesu et deponitū inuoluit in syndone: et posuit euz in monumēto exciso in quo nōdum qsq̄ positus fuerat. Secute sūt autē mulieres que cū ipso venerāt de galilea: et pcpue maria magdalene: et in monumēto fixa pmanēt. Ioan. xix. Maria stabat ad monumētū foris plorās. h. p Scdō habuit pacē in pscīetia. Ipsa pacē pscīetie nō pōt habere supbus. et rō est: q ipe deo est pparius. iuxta illud Job. xv. Lucurrit a dūerlus deus erecto collo et pinguit ceruice armat⁹ est: q igit ē deo ppari⁹ nō pōt ēē sibi ipsi pacificus. Eiusdē. ix. Quis resistit ei et pacē hñt. Ipsa etiā pacē pscīe nō pōt habere auarus. et rō ē q h3 terrā. i. terrena desideria. terra autē euz sit grauis naturalr appetit deorum de scēdere. et celū cū sit leue appetit ascēdere sursum. iō Prouer. xvj. Celū sursum et terra deorsum. q igit in tali ascēsu et de scensu ē pugna. iō nō pōt ibi ēē pax aliq. Psal. lviij. Cor ip̄m qm̄ mare feruens qd̄ qd̄ scere nō pōt. Impius est auarus: q ē si ne pletate: cul⁹ cor: ē sicut mare: q semp est in motu et p̄turbatiōe. Luxuriosus ē et nō pōt hēre istā pacē pscīe. et rō est: q aia cū sit ad imaginē dei facta naturalr appetit mūditiā et puritatē. et iō qm̄ in aiaz itrat aliqd̄ imūdu naturalr illud abhorret detestatur et fugit. et ideo qd̄ in aiaz aliqua ē imūditia nō pōt ibi ēē pax vera. iō dicit Heb. xij. Pacē segmini et sancti monia sine qua nemo vīdebit deuz: volens apls nos ad pacē iducere pscīe: cōueniēter monuit nos ad scimonia mūditię. q. si vultis hēre pacē: hēatis sanctimonia. i. mētis et corporis castitatē. q igit bñā maria magdalena vāz bñilitatē

kk

seruauit: oia terrena p̄p̄st̄: z p̄petuam
mētis z corpis castitatē habuit. iō i vera
pace fuit. sicut enīz bona p̄scia aīaz dele
ctat. iuxta illū p̄ouer. xv. Secura mēs
quali iuge p̄tutū. sic mala p̄scitā ani
mā cruciat. Gregorius nīcenus. Mala
p̄scitā sequit̄ se: si nō non recedit a se
vix potest foris aliq̄d esse remediū. quan
do intus est vlnus inclusus.

C Seria sexta hebde quinte quadragesi
me Sermo primus.

Collegerūt p̄t̄fices
z phar.
sei p̄ciliū z dicebāt qd faci
m̄ q̄ hīc hō multa signa fa
cit. Joā. xi. Qñ aliq̄s rector ciuitatis au
dit negociū graue z piculosum: puocat
p̄ciliū z exponit negociū z audit p̄silia
tores z tadē facit p̄t̄f. z tūc illa mīa ap
probaf i quā plures p̄sentīūt. Eodē mō
p̄t̄fices z pharisei fecerunt. audierūt
eīz d̄ resuscitatōe lazari z quō oēs i xpo
credē videbant. vñ credētes ex hoc cō
imīnē piculus collegerūt p̄ciliū. In isto
igit euāgelio q̄t̄uor tagunt. p̄ p̄rio p̄ci
lū p̄gregatio cum dī. Collegerūt p̄t̄f. z
pha. p̄ciliū. p̄ Secdo negociū dīligēs inq̄
situs cū dī: qd facim̄: q̄ hīc hō multa si
gna facit. p̄ Tertio ponit vñ p̄siliato
ris p̄loquutio. Vñ sub dī: vñ aut ex ip
sis cayphas nomie zc. p̄ Quarto ponit
ip̄s̄ hīc ab oib̄ p̄firmatio cū sub dī: ab
illo ergo die cogitauerūt eū iterficē. Nō
eīz fecerūt p̄t̄f. q̄ nō diuiserūt se i p̄tes
s̄z oēs vñanīmiter i morte xpi p̄fenserūt
C Primo igit ponit p̄ciliū collectio. z il
lud p̄ciliū fuit ip̄ioudē p̄gregatū: q̄ cū
festinatōe: cū īsturia: cū ira: cū inuidia: z
cū īsp̄ctia p̄gregauerūt. A In p̄cilio
aut nō d̄z esse festinatio: nec ira: nec īsp̄
ctia. ideo dicit Socrates. q̄ in cōcilio
duo sūt maxime contraria. f. festinatio z
ira. nō d̄z etiā esse tertū. f. īsp̄ctia: s̄z po
tius magna sp̄ctia. Prouer. viij. Ego
sp̄ctia habito in p̄ciliis. p̄t̄fices igit
z pharisei illud p̄ciliū nō fecerūt cū ma
turitate z deliberatione: sed cū p̄cipita
tione z festinatōe. mox enīz cū audierūt
q̄ xps̄ suscitauerat lazari z q̄ oēs ibant
post eū. p̄ciliū collegerunt: cū nūc debuis
sent cogitare: expectare: z deliberare qd

magis expe dīstis. iō dicit Prouer. xi.
Qui festinus ē p̄cibus offendit. q̄
nūmīs festinauerūt iō offenderūt. q̄
occiderūt. Socrates. conciliū veloci
tur p̄nia. Varro p̄bs. In p̄t̄f. signū
exigere cito fieri qd difficillimū ē. p̄
legitur de augustō cesare q̄ dicitur
festinatio z temeritas male in duca
ntūr dīcēs: satis enīz celeriter sit quā
bū sit. p̄ Secdo illud p̄ciliū p̄gregatū
cū ira z inuidia. audientes igit q̄ p̄
post eū ibat in grauē ira z inuidia
ferūt. z in tali ira p̄ciliū collegerūt. A
tali cōcilio d̄z Ben. xlij. Symeon z la
vasa īniquitatis bellāta in p̄cilio cogna
uerūt anima mea: q̄ in furore suo co
derūt vix. i. xpm̄. Dicit enīm Hiero
symone pharisei. de leui autē p̄t̄f. q̄
extuerūt. Illud enīm fuit p̄ciliū p̄
lū qd in furore z ira fuit celebratū. A
Si ira semel mentem possidere cepit
nūc esse putat q̄ ē crudeliter fit. A
Nō p̄t̄ pacifice loq̄ qui cor h̄z turbat
B p̄ Tertio illud p̄ciliū collegerūt
īsp̄ctia. sapiēs enīm in eo qd h̄z
re attendit ad p̄ncipia: ad mediū
nez vt. f. negociū sūt īnchoet sapiēs
p̄sequat p̄t̄f. z finat vtrū. Illi autē
pharisei īchoauerūt cū fatuiscatōe
tum dātes vt xps̄ caperet. Vñ d̄z p̄
fra. Dederāt aut p̄t̄fices mā dātū
quis cognouerit vbi sit idcirco vt app̄
dāt eū. z p̄sequuti sunt eū cū crudelitate
q̄ morte xpi facere firmauerūt. vñ
illo ergo die cogi. iter eū. Siniērit
cū sua destructioe: q̄ illud qd rimet
q̄ p̄deret locū z gentē euenit eis. A
cūdo ponit negociū sup quo debe
bert p̄ciliū dīligēs op̄posito cū dī
quid facim̄. i. cur tar damus. cur nō
nō p̄uidemus q̄ hīc hō multa signa fa
cit. si dimittimus eū sic. f. vtiuē z
facientē. oēs credent in eū. z veni
mā z t. l. nō. lo. z gentē. Romanus
z multi alij p̄ncipes gentiū in mūn
uerētia habebāt dei rēplū. Vñ ē
der cū hierosolymā festinare z
p̄t̄f. cū h̄z t̄mētē. p̄t̄f. idutus p̄
calibus z in capite suo h̄z cīdam
f̄t̄p̄t̄ erat nomen dei tetragrammū
q̄t̄uor syllabay qd d̄z lene obuiā

cessit. Statimq; alexander de equo descē-
des nomē dei adorauit & pōsticēz vene-
ratus ē. & cū sup hoc a suis militibus ar-
guerēt. rīdītis istū sed deū in ipso ado-
rauit. Deus enim celi in isto habitu mihi
appuit & pncipatū plarūz mihi pmlit.
Romani igit & pncipes gētū in magna
reuerētia hēbāt tēplū. xps aut pācabat
sacramenta iudaica & cerimonialia esse
adōlēda. & iō dixerūt: si romani ista au-
diēnt tēplum contēnt. opes templi
auterēt. & nos & locū nostrū tollēt. Vel
aliter: In dē intēdebat tunc romanis re-
bellare & tributa eis nō soluere. Xps au-
tēmpdicabat nō esse alicui resistēdū di-
cens Matth. v. Ego aut dico vobis non
resistere malo. sed si qs te pculserit i vnā
maxilla pbe ei & alia. & ideo qui vult in
iudicio contēdere tecū & tuā tunicā tol-
lere dimitte ei & palliū. ideo timebāt ne
venitib⁹ ptra se romani nullus se de-
fenderet. vel aliter: Romani ordinauerūt
vī nullus rex pstitueret nisi put ipsimā
darent. Multa autē turba sequebat xps;
querētā ipm regē & xpm cōfitebat. & iō
timuerūt q romani audirēt vt turba cū
sequeret & crederēt q vellent rebellare.
& si audirēt q cū regē pnterent crederēt
q ipm regē vellent facere. & sic venirent
& loci & gentē tollerēt. Ista autem sicut
Loyf. dicit pharisei qm ad veritatem
nō credebāt cū turba que ipm sequebat
nō erāt milites armati nec armigeri: sed
inermes & simplices viri. sed iō dicebat
vt ptra xpm pplm excitarent. C. Tertio
ponit vni⁹ malitiosa ploquutio cū dicit
vos nescitis quicquid nec cogitatis. q ex-
pedit vobis vt vni⁹ hō moriat. p ppro: &
nō tota gens pereat. In hoc aut verbo
aliā intentionē habuit cayphas & alia
spūs sanctus. Intēdebat enim cayphas
q expedit vt xps occideret pūisq; a
romanis captiuarent. Spūs aut sanct⁹
qui per os suum pphetauit intellexit q
expediebat vt xps pro humano genere
moreret. Vbi dicit Aug⁹. Nō docemur
per bonitatem malos spūs sanctū futura
docere. qd tamen euāgelista dīgnio tri-
buit sacramento. q ipse. s. cayphas erat
pontifex. quāvis autē pphetauerit: ta-
men ppheta nō fuit. & Nā sicut dicit

Aug⁹. sup Gen. ad Iram. Trīa sunt que
faciūt hominem esse pfectū ppheta. Vni⁹ ē
q ipse aliquas visiones habeat. Scdm
ē q ipas visiones intelligat & reuelatōes.
Tertiū ē q ipas visiones ēt alijs manife-
stare sciat. pma habuit Nabuchodonosor;
forq; statuam vidit. duo vero sequētia
nō habuit: q nec significationē intellexit
nec ipsam visionē Danieli enarrare sci-
uit. & ideo ppheta nō fuit. duo autē ex
his habuit pharao. q & visionēz habuit
qñ septē boues pingues & septē macilē-
tos vidit & ipas visionē ioseph enarra-
uit: sed non habuit tertiā: q eius signifi-
cationē nō intellexit. & ideo ppheta non
fuit. nullū tñ ex his habuit cayphas. ip-
se enīz de morte xpi nullā reuelationem
habuit. ipse ēt intellectū quē habuit spūs
scūs nō intellexit. habuit tñ vni⁹ qd mor-
tē xpi necessariā fore denūciauit. & ideo
fuit ppheta nō fuit. Sed spūs scūs q os
aline aperuit: per istā pphetiā p dicit qñ
auit: Expedit vobis vt vnus moriat hō p
populo &c. C. Quarto ponit istius snie
approbatō & pfirmatio cū dicit: ab illo
ergo die cogitauerūt iterficere eū. Pūi⁹
quidē pluries ipm iterficere cupiebant:
sed modo diffinitiuā dederūt sniaz. B
Ista autē snia fuit iniqua & iniusta. ex an-
imo: ex cāz & ex ordine. P. Tunc snia est in-
iusta ex animo qñ ex ira & inuidia pferē
tunc est iniusta ex cā qñ sufficiens cā non
suffragat: tñc est iniusta ex ordine qñ or-
do iuris omittit. Snia igit qā pncips
& pharisei sup mortē xpi pulerūt fuit in-
iusta ex animo: q ex inuidia ipm tradi-
derunt. Unde dicit Matth. xxvij. Scie-
bat enīz. s. pilatus q p iudā tradidit:
sent eum summi sacerdotēs &c. P. Secūdo
fuit iniusta ex causa: q nulla causa mor-
tis sue suberat. Unde dicitur Luc. xxij.
Nihil inuenio causē in hoc homine. & in
fra. ecce ego coram vobis interrogaui:
nullam cām inuenio in homine isto ex
his in quibus eum accusatis. sed nec be-
rodes. iō dī Job. xxvi. Causa tua qñ ipm
iudicata ē. cām iudiciūz rectipes. & pot
esse verbū patris ad filium. q enim cā sua
ipie iudicata fuit: iō ipse cāz iudiciūz
oīz a deo pte accepit. Joā. v. Necq; pa-
ter iudicat quēq; sed oī iudiciūm dedit

filio x̄c. p̄ Tercio fuit iniusta ex ordine: q̄ nō fuit seruatus ordo iuris q̄ ipm cōdenauerūt nec sp̄ore cōfessum. nec testi- bus cōiunctus. Unde dī. Mat. xiiij. Cul- ti enim falsum testimoniū dicebāt: z cō- uenientia testimonia nō erant. Quia igitur snia x̄p̄i q̄ iudicatus fuit sic fuit in- iusta ex aio: ex ca. ex ordine. id ipse feret sniam iustam cui dicit illud. Mat. xxv. Discedite a me male dicti in ignē eternū x̄c. Illa enī snia erit iusta ex aio. q̄ non ex ira per vitiū: sed ex ira per zelū p̄fere- tur. Sap. v. Accipiet armaturā zelus illi⁹. erit iusta ex cā: q̄ opa misericordie non habuerūt. Unī dicit. Euriul z non dedisti mihi manducare. erit iusta ex iuris ordine: q̄ nō p̄feret nisi cōtra sp̄s re cōfessos z cōuictos. ipm enim peccata sua sponte cōfitebunt. Sap. v. Ergo er- rāmus a via veritatis x̄c. Cōscientia etiaz cōtra ipos testificabit. Roma. y. Te- stimoniū illis re d dente cōscientia eorū. C. Ea dē seria sexta hebde quite. xl. Ser- mo scōs.

Expedi vobis vt vnus moriat hō p po- pulo z nō tota gēs pereat. Al- Spūs sc̄s in veris pphetis tangit corda eorū: reuelatōes z inspira- tiones aliquas imittēdo. illuminat eorū mētes sp̄az reuelatōnū sensus z intellē- tiam tribuēdo. apit eorū os ad p̄ferendū illas reuelatōes: verba cōgrua ministrā- do. ista tria tangunt. ij. Pet. i. Qis p̄phe- tia scrip̄ture p̄p̄ia interpretatōne non fit. i. p̄p̄ia expositiōe: sed a deo cōcessa. ecce q̄ ad sp̄m sanctū p̄rinet eorū que in- spirat intellectu dare. Et sequit. nō enī voluntate hūana illata est aliqui p̄phetia sed spū sc̄o inspirate. ecce q̄ ad sp̄m sc̄s p̄rinet diuinā inspiratōz emittē. Segl locuti sūt sc̄i dei oēs. ecce q̄ ad sp̄m sc̄s p̄rinet verba cōuenientia ministra- re. In cāp̄ha spūs sc̄s nō illuminauit cor eius ad intelligēdū. Unde dicit Ori- ge. Cayphas ex se nihil p̄tulit nihil vī- ritū: q̄ p̄phetia dei non accepit. nec teti- git cor eius ad inspirandū: sed tñ apuit os eius ad p̄ferēdū. vñ dicit Chrys. Ore cayphe solū spūs sanctus vsus fuit. cō- raminati aut cor eius nō tetigit. Dixit

ergo. Expedit vobis vt vnus moriat hō p populo x̄c. Cōs quidem erat mor- tuus. ideo expediens erat vt moreretur x̄ps vt eius mors n̄fam destrueret. illa dixit. expedit vobis vt vnus moriat. Cōs etiam erat p̄ditus. z id expē- bat vt x̄ps ad nos veniret z morte li- ret: vt sic hoīem p̄cā dū iueneret. p̄- sub dī. Et non tota gēs pereat. C. Et- etiaz hō a deo diuisus z disp̄sus. s̄c̄t diebat vt x̄ps hoīes ad eū cōgregandū sub dī. nō tñ p gente sed vt filios dei erāt disp̄si cōgregaret in vñ. Ex p̄p̄is tur habet q̄ humanū genus erat mor- um: p̄ditum: z disp̄sum. C. Expedit ergo vt x̄ps moreret: z sic humanū gen- mortuū viuificaret. B. Erat aut hō mor- tuus qua druplici morte. Quarum vna erāt in p̄nti. s. mors nature: z mors na- pe. Huc aut erat in futuro. s. mors gē- nis: z mors que causat ex p̄uatiōe vī- nis diuine. C. P̄mā mortē. s. nature: struxit per suaz gloriosaz resurrectionē. i. Cor. xv. Per hoīem mors. z p hōm resurrectio mortuoz. Osee. ij. Cū mē- bte nos post duos dies in die tertia sibi- tabit nos. C. Scdā mortē. s. culpe: struxit per sui sanguis effusiōe. Ap̄c. i. Lauit nos a peccatis n̄ris in sanguine suo. Heb. ix. Sanguis x̄p̄i emū dabit cō- sciētiam nostram ab operibus mortis. C. Terciaz mortē. s. gehēne destruxit p̄ infernū expoliatiōe. tunc enim infernū expoliavit qñ sc̄os p̄res inde eduxit. Osee. xij. Ero mors tua o mors mor- tuus ero o inferne. C. Quartaz mortē que causat ex p̄uatiōe vīsonis: vñ destruxit per sue vīsonis restitutiōem. quā quidē restōem petebat sibi scrip̄- pheta dicēs: Red de mihi letitias salu- ris tui. C. Ista aut mors est grauior gehēna. Unī Augu. in enchiridion. an- gno dei exulare. a ciuitate dei alienari a vita dei cadere dulcedine dei cō- tam grauis ē pena vt ei nulla possint in- menta que nouimus cōparari. C. Et etiam sic dicit Chrys. in li. de rep̄nē- lap si. nōnulli impītorum putam iustā- tis eē z optabile videri si gehēna tam- modo careant: ego aut multo grauiorē ē gehēna dīco eē cruciatus: ire mortuū ē

abſci ab illa gloriā. & ita excluſi a bea-
tiſ. & alium efficit ab his que prepa-
ta ſunt ſanctis: tantū generat cruciatū: tū
dolore vt ſi etiā nulla extrinſecus pena
torqueretur: ſola ſufficeret. oſa eiſ gehē
ge ſupat cruciatū. **¶** **C** Sedo expedie-
bat xpm mori vt hoīem perditū inuen-
ret. xps enim venit ad querendū hoīem
peditū. dimiſit domū ſuas celeſtes & ve-
nit ad nrm exiliū. vnde ppheta admi-
rando dixit. **Ecce. xliij.** Quare quaſi co-
lonus futurus eſt i terra. & quaſi viator
declinaſ ad manendū: reliquit ſocietate
angelicā & venit ad nrm cōſortiu. **Bar.**
ru. iij. Poſt hec in terris viſus ē & cum
hoib⁹ querſatus eſt: p̄ ei cū cēt in dūtus
lumine induit ſe nſz ſaccū. **Apoca. vi.**
Sol factus ē niger quaſi ſaccus cilicin⁹
d̄ his tribus d̄ ſc̄re. **xij.** Reliqui domū
meā. ſ. domū celeſtē. dimiſi hereditatez
meā. ſ. angelicā ſocietate in quib⁹ ego
regnabaz. **¶** **B**edi dilecta aīaz meaz in ma-
nis inimicor ei⁹: aſſumēdo. ſ. humanaz
carnē quaz tāquaz ſaccū cōſui ſup meaz
diminuit. **Job. xvi.** Saccū cōſui ſuper
cinē meaz. quē quidē ſaccū dedi i mani-
bus inimicor meor q̄ ipm occiderūt &
lacerauerūt vt in p̄cū ſanguinis emana-
ret. **ps.** **Ecce diſti ſaccū meū. nec mīrū ſi**
tā miſericorditer nos redemit. E Tria
enim ipm induxerūt vt miſericorditer
nos redimēt. **¶** **U**nū fuit ex parte ſui. ſ.
eius viſcroſa pietas. **¶** **S**ed⁹ ex pte no-
ſtrā. ſ. nſa magna neceſſitas. **¶** **T**ertium
rā ex pte ſui q̄ ex pte nſa. ſ. nſa cū ipſo &
ſua nobiſcū magna p̄pinq̄uitas. **¶** **P**ri-
mū enīz eſt eius pietas. ē eiſ ille p̄ benī-
gnus qui ſuper filiūz p̄dignū reuertentē
miſericordia motus ē: ſup collū cecidit
& oſculat⁹ ē eū. & dixit filius meus mor-
tuis erāt: reuixit. perſerat & inuentus
ē. **¶** **D**e hac viſcroſa miſericordia eius vi-
dit **Augu.** **Nemo** de dei pietate diſſidat.
maior ē eius miſericordia q̄ nſa miſe-
ra. tardius quidē vt peccatori ventam
ſibi tradē q̄ ipi peccatori accipe. **¶** **S**e-
cū dū q̄ ipm induxit ad miſericordiam
& ad p̄cū requirēdū i magna nſa ne-
ceſſitas. hō g dē errauerat & ad viam re-
etiam inſclēbat. vñ clamabat. **Errauit**
ſicut ouis que perijt &c. **Iſte** ē paſtor ille

bonus de quo b̄ **Luce. xv.** qui non agnō-
tanouit oues reliquit & ouē centeſimā. i.
hoīez querere venit. **¶** **H**oc ſic dicit **Aug.**
in li. cōtra quing⁹ herēſes. cū eō inimī-
cus p̄t meo: recoſiliauit te per me. cū in-
ter montes & ſiluas erraſ queſui te.
humeris meis portauit te. patri meo red-
didit te: laborauit: ſudauit: caput meum in
ipm oppoſui. man⁹ meas clauis obie-
ci: lācea latus meū aperuit: ſanguinē me-
um ſudi: aīaz meaz poſui & diuixi te mi-
hi. & tu diuideris a me. **¶** **T**ertium
q̄d ipm induxit ad miſericordiā & p̄cū
requirēdū fuit nſa cū ipſo & ſua nobiſcū
p̄pinq̄uitas. ipſe enim de ſua p̄genie nos
fecit q̄n ad ſuaz imaginē & ſimilitudinē
nos creauit. tā deſ ſe fecit de p̄genie no-
ſtra: non de p̄genie angelicā. iuxta illud
Heb. ij. **Nuſque** angelos apprehēdit ſz
ſemē abrahe apprehēdit. ex prima parē.
tela facti ſum⁹ filij eius. ex ſcda facti ſu-
mus fratres ſui. & iō non debuit nos de-
relinquere ſed nos redimere: & patri re-
coſiliare. iſta ē illa mulier ſapiens. ſ. ol-
uina ſapiētia que amiſerat diagma de-
clmā. ſ. humanaz naturā ſua imaginē in
ſignitaz p̄pter primā parētelaz & ſuo no-
mine appellatā. q̄i a xpo dicimur xpīa-
ni. & iō lucernaz accēdit q̄ lucē ſue diuī-
nitatis terre nſe mortalitatis vnuit. &
ſic diagrammā quam p̄diderat inuenit.
¶ **T**ertio expediebat xpm mori vt hūa-
nū gen⁹ diſpſum reuocaret. vñ d̄ iſra.
pphetauit q̄ ieſus moriturus erat p̄ gē-
te. ſ. iudeor. nō t̄m⁹ p̄ gēte ſz vt filios dei
ſ. de p̄pſo gētiliū qui erāt diſpſi cōgrega-
ret in vñ. hec aut ſicut dicit **Aug.** ſcōm
p̄deſtinationē dicta ſunt. q̄ ipi gētiles
adhuc filij dei non erāt. expedieſ igitur
fuit mors xpi vt diſperſos congregaret.
¶ **L**ibit⁹ fecit tāquā vexillifer: tāquam
venator. tāquā ſpeculator. **¶** **V**exillifer
vexillū in altū leuat & diſperſos cōgregat
xps igit vt dei filios cōgregaret: vexillū
crucis in altū leauit. **¶** **V**ixillifer
baſta ſuit erux. tela ibi poſita fuit caro xpi
aſſixa. **¶** **Q**ue quidē tela fuit de tribus
coloribus. colore. ſ. albo: rubeo: & nigro.
¶ **E**tus enim caro fuit alba per inocentie
cādorē. fuit rubea per ſanguinis aſper-
ſionem. & fuit nigra in morte per luorē.

Dei igitur qui sunt a deo dispersi. debent
ad illud regillum congregari. Ysaie. xl.
Leuabit dominus signum in nationes et congrega-
bit profugos in israel. id est ipse dicitur Joani.
xij. Si exaltatus fuero a terra omnia traham
ad meipsum. Et secundo fecit christus aquam ve-
natorum. Solent enim venatores arbores ascen-
dere: carnem cruciatum monstrare et ad aues
sibillare. sic fecit christus hoc. id est quod a deo
volauerat. Osee. ix. Estram quasi aues
auolauit. Iohannes christus arboris crucis ascendit.
carnem cruciatum suum habuit et ad nos cla-
mare et sillabare cepit. Ysaie. v. Leuabit
dominus signum in nationes: pulvis sillababit ad
eum de finibus terre. Et tertio christus fecit si-
cut speculator. Solent enim speculatores
in altum ascendere ut videant et clamet. Sic christus
in specula crucis ascendit. Unde Bernardus. Ascen-
dit christus in altum ut videret: fortiter clama-
uit ut audiret: clamoribus lachrymas iunxit
scuit ut homo ei pateretur. Et Iohannes igitur in specu-
la crucis ascendit ut videret. scilicet oculo in-
tellectus per meditationem et oculo affectus per
deuotionem. ps. Respice i faciem christi tui. id
est iste autem respectus sanat vulnera peccatorum
quod signatur in Numeris. xl. i. illis qui respi-
ciebant serpentem: qui a moribus serpentis
sanabantur. Bererigit caligine ignorantia.
Hoc signatur in longino: qui cum male vi-
deret et ex tactu sanguinis christi est illumina-
tus. Sanguis enim christi verum collirium est quod
illuminat oculos mentium. Apoc. iij. Colli-
rio iunge oculos tuos ut videas. Dat est
iste respectus patientia aduersorum. Heb.
xij. Per patientiam curramus ad propositum
nobis certamen aspicientes in actorem et com-
sumatorem iesum. Et secundo fortiter cla-
mauit ut audiret. Etiam tamen vocem non au-
diunt avari: qui in auribus suis ponunt
terram auaritie. Iohannes clamat christus dicens Job
vi. Terra ne opas sanguinem meum: neque
inueniat locum in te latere clamor meus.
Non audierunt superbi nec luxuriosi
Et ideo superbi sunt lapidibus durior-
res. Et luxuriosi sunt motibus fetidiores:
qui ad clamorem christi lapides sunt scissi: et mo-
numenta aperta sunt et mortui resurre-
xerunt. Et tertio christus clamoribus lachry-
mas addidit ut homo copateretur. Debe-
re christus copati qui fuit in tanto dolo-
re. Thymotheus. Vos omnes qui transitis per viam

attendite et videte si est dolor etc. Quia fo-
it in tanta derisione. Mat. xxvij. Pro-
prios autem blasphemabant moentes
pita sua qui fuit in tanta ignominia
viliificatione: quia tamquam latro cuius
nibus fuit crucifixus. Et propter hoc
passus fuit sibi sol quodam splendore
abiecit. Et vestibus nigris induit
nebris. Lapsa fuit terra quia pro
doloris tremuit. Lapsa sunt angeli
quibus dicit Ysaie. xxxij. Ecce videtis
mabant solis. angeli pacis amare
bunt.
Sabbato quite hebde. xl. Sermo
mus.

Sableuatis
dicitur: Per ventem hora clarum
filiu tuu ut filius tu? clarificauit
Jo. xviij. Et in isto euangelio sepe
metio de clarificatione. Iohannes notat ad
videmus in istis natiuitatibus que da claritas
que a nullo illuminat et cetera illuminat
ut est claritas solis. Alia est claritas quod
minat et illuminat: sicut est claritas lux
quod illuminat a sole et illuminat inferius.
Et est quodam corpus clarum quod illuminat
a sole et non illuminat inferius. tamen aliquos
fulgores emittit: sicut videmus in quibus-
dam metallis fulgidis: videlicet in
oro et argento. Est aliud corpus opacum
illuminat: sed nec illuminat nec aliquos
fulgores emittit: sicut est elementum
Eodem modo est in spiritualibus. Et est enim
claritas substantialis. scilicet claritas diuina
a nullo luce recipit et omnia illuminat.
I. Erat lux vera quod illuminat omnem hominem
etc. Alia est claritas quod illuminat et il-
minat: sicut sunt doctores et prelati
diuina claritate recipiunt in illa diuina
et subditis dant lumen doctrine. Be-
atus dicit Philosophus. Inter quos lucet
luminaria in modo verbum vire
Alia sunt qui illuminant sed non il-
minant: tamen aliquos fulgores emittunt
sunt boni subditi et auditores
cipiunt a superioribus lumen sacre scripturae
tamen ipsi non illuminant aliquos per
doctrinam. Verumtamen emittunt aliquos
fulgores ex sua lucida conuersatione.
quod dicit Mat. v. Sic luceat lux vestra

hoib' vt videat opa v'ra bona. p' Alij sūt
tenebrosi: sicut sunt mali subditi q' sepe
illuminat p' sacra scripturā. s'z tū nec ipsi
illuminat nec aliquē fulgorē emittunt
per aliquā bonā vitā: s'z semp remanēt i
tenebris ignoratē & male vitē. De talib'
dī Gen. i. Terra aut erat inanis & va-
cuā: tenebre erant sup' facies abyssi &c.
Voices eim terreni sunt inanes: q' pleni
vanitate: & sunt vacui. ab oī ope bono &
hnt tenebras ignoratē. Ista q'dr duplex
vita tangit hic. Nā claritas diuina que
illuminat & nō illuminat ē p' & filius & spi-
ritus sc̄tus. De qua dī. P' clarifica filiū
tuū vt filius tuus clarificet te. Claritas
que illuminat & illuminat fuerūt aposto-
li. De quib' dī. P' manifestauit nomen
tuū hoibus quos de disti mihi de mūdo
Deinde alij illuminant q' emittūt ful-
gorē bonorū oporū. vt sunt boni audito-
res ad p'dicationē ap'loz crediderūt.
Egibz infra dī. Nō p' his aut rogo tui:
s'z p' eis qui credituri sunt in me. Alij q'
semp in tenebris sūt & illuminari nō pnt:
sunt hoies terreni & mudant p' quibus
ipsi nō rogat q'di tales sunt. iō dicit.
Nō p' mūdo rogo. Leteris aut omīssis
dicimus tū de p'ia claritate. s. diuina:
de qua quattuor sunt vidēda. C. Primo
qualit' p' clarificat filiū. C. Secdo qualif
filius clarificat p'iem. C. Terrio qualif
ipse filius clarificat suos filios. C. Quar-
to qualiter ipsi fideles clarificant ip's. B.
C. Circa p'ntiū notā dū q' pater ē claritas.
filius claritas. & spūs sc̄s ē claritas
& tū sunt oēs vna deitas seu claritas.
Pater ergo filium clarificat qñ ipm glo-
riose resurgē fecit. Vñ Augu. dicit. Ue-
nit hōia clarifica filiū tuū. tāquā si dice-
ret. Venit hōia seminare humilitatis fru-
ctū nō videras claritates. C. In xpo q'
dem tres fuerunt substantie que ante re-
surrectionem videbant obscure. s. caro:
aitar diuinitas. Caro eim videbat ob-
scura p' mortalitātē. Aia p' passibilita-
tes. Deitas videbat obscura p' p'eca q'
pauca sunt manifestata. Sed in resurre-
ctione clarificata ē caro eius: q' induit i
mortalitātē. Aia eius induit ipassibilita-
tē & felicitatē. Et diuinitas eius acce-
pit manifestationē. Tūc enim deus ma-

nifestatus ē ex eo q' p' diuinitatis sue po-
tentiam resurrexit. C. Secdo fili' clarifi-
cavit p'ies in quatuor. s. q' i iudea solū nō
not' erat i toto mūdo ip's manifestū fecē.
Vñ sup' illō. Ut filius tuus clarificet te.
dicit Augu. ac si dicēt xps. Refuscta me
vt inotescas toti mūdo p' me. B. Filius
eiz toti orbi de p'ie tria maxime manife-
stauit. s. notitiaz suaz. Jo. i. Nemo deum
vidit vnq' nisi vnigenitus qui ē in sinu
p'ris. Ipse nobis enarrauit misericordia
suam. Luc. vi. Estote misericordes sicut
p' v'f' misericors ē. Liberalitate suā. Lu-
ce. xij. Nolite timē pusillus grex: q' p'pla
cui p' v'f' oare vobis regnū. Iā igit si
pōt se excusare infidelis si in deo nō cre-
dit: q' toti mūdo manifesta ē notitia sua
Iā nō pōt despere aliq's p'etō: de deo:
q' toti mūdo manifesta ē misericordia
sua. Jam nullus pōt verēcūdari: q' toti
mūdo manifesta ē liberalitas eius.
C. Terrio ipa claritas diuina fideles su-
os clarificabit: qd notat cū dī. Sic de dī
sit ei p'atē oīs carnis. s. oīum hoīum a
p'etē totū vt oēs qd de disti ei: det eis vitam
eterna. Hec ē aut vita eterna vt cognō-
scant te solū v'x deū & quē misit iēsum
xpm. Tūc igit fideles suos clarificabit
qñ eos in vita b'f'a glificabit. E. Vitam
aut beatā ponit i dei cognitōe. Sic dī. i.
Loy. xij. Videmus nūc p' speculum in
enigmatē: tūc aut facie ad faciē. De hac
visiōe dicit s'ulget' sic. Sic p' speculum
vitreū trina nobis v'f'io administrat q'
nos ipsos & ip's speculū & qcqd p'ns adest
videmus. sic p' speculū diuine claritatis
& ip's deū quātū possibile erit creature &
nos ipsos & cetera oīa vera certa scia co-
gnoscemus. S. C. Quarto nos deū cla-
rificamus quō ipm laudamus. Nos igit i
p'nti & in futuro deū debemus clarifica-
re & laudare cū opibus n'ris: cū sensibus
n'ris & cū vocibus n'ris. De laude opum
sic dicit Aug. in li. de cat'p'et' s'adis rudi-
bus. Quicqd hō fecerit laudabile in su-
is factis inuent deū. Si bñ egerit lauda-
bilem inuenit p' iusticiāz p'emiōz. Si pec-
cauerit p' iusticiāz supplicioz laudabi-
lem inuenit. Si peccata p'sessus fuerit:
laudabile inuenit p' indulgētias delictioz.
De laude sensuū dīc' Chy. i. qdā omel.

sup pfa. Oculi deo prestat obsequiū: si turpia declinet aspicere. Lingua meret pmiū si in dei laudib⁹ occupat. Audit⁹ pparat⁹ deo: si de distractionibus nō imiseret. Pedes laudare deū poterūt si cursu suū ab oī malitia reuocare festinat. Manus bñdicūt deū si rapinis remicent⁹ ad misericordiā pperēt. De laudibus cū voce dicit ppha. Repleat os me. lau. vt ca. glo. tu. Et dicit Repleat. Lere ros enī debemus laudare cū medio ore id est moderate timētes ne aliqui iueniat pparat⁹: sic erubescam⁹. In deo autē nō sic est. Aug. sup ps. Quid d⁹ hō magis laudare q̄ illud qd sic placet vt non possit displicere. Securitās aut laudis in dei laude ē vbi laudat. securus ē vbi nō timet ne de laude erubescat. De laude aut que erit in patria dicit Aug. in li. de ciuit. dei. Ipse est finis desiderior⁹ nostrorū qui sine fine videbit⁹: sine fastidio amabit⁹: sine fatigatiōe laudabit⁹. Prius dicit sine fine videbit⁹. Aliquis sicut dānatis deus abscondit faciē suā. Beus. xxxij. Abscōda faciē meā ab eis. Aliq⁹ ostendit alique sp̄le dōrē faciei sue. sicut sanctis viris in pñt vita. Cū ppheta n̄ fuit ausus petere vīsiōē faciei: sed sp̄le dōrē dicens. Illusta faciē tuā sup serui tuū. Beatis aut aperte ostēdit faciē suā i. Jo. iij. Videbimus eum sicut est. B. C. Sequi sine fastidio amabit⁹. amor carnalis aliqñ h̄ fastidium. Ezech. xvi. Facta es quasi meretrix fastidiosa augens precii. Aliqñ vertit in odiū: sicut patet de Elmon et Thamar. vt habet i. Reg. xij. aliqñ in abhīthiū. Prouer. v. No. uissima illius amara quasi abhīthiū. Deus aut amabit cū suauitate: cū delectatiōe et cū dulcedine. Eccl. xliij. Qui edūt me adhuc esuriēt. et qui bibunt me adhuc sitiēt. C. Sequi sine fatigatiōe laudabit⁹. illa enī laus fatigatiōe dare nō poterit: tum q̄ laudat⁹ erit iocūda multū. ps. Deo nro iocūda sit laudatio: tum q̄ illi cui fiet. s. deo multū erit grata. Un deus reprobās sacrificiū carnale: approbat et acceptat sacrificiū spūale dicens p ppheta: Nūquid māduca bo carnes tauroz rē. q. d. nō. Et subdit: imola deo sacrificiū laudis. et iteq⁹ sacrificiū

laudis honorificabit me. ideo glibet sanctus alius poterit admonere vt frequenter cantez et sibi dicere illud ysa. xliij. Bene cane frequenter canticū vt memoria tui sit: tum q̄ laus ē magno p̄cio remunerāda. Eccl. xliij. Qui elucida me: vitam eternā habebunt. C. Eo dē sabbato quinte hebde quadagesime Sermo secundus. 78

Mala oīa tua sunt et tua mea sunt. Joā. xvi. quibus ista verba dixerit xps ad patrem: pñt tñ dicit ad matrem oīa sua officia de⁹ sibi gmisit. et ip̄a oīa que habuit deo dedit. Si igit oīa officia sua beate vtrgint gmisit deus nō incongrue pōt sibi dicere. oīa mea tua sūt. h̄p. dez pater fecit eā thesaurariā suā. filius fecit eā camerariā suā. sp̄s sanctus fecit eā cellariā suā. tota trinitas fecit eā elemosynariā suā. A. C. Prius igit pater fecit eā thesaurariā suā. Gmisit cōm pater sibi thesaur⁹ potentie sue. iuxta illud Eccl. xliij. In h̄re sem p̄tis mea: h̄p. aut aliq⁹ magnū posse in curia aliquis regis aut ppter parentelā. sicut q̄q⁹ frater vel filius regis. aut ppter gratiās inuentā: sicut qñ q̄ ppter suā sapientiā et pbitatē iuenit gratiā apud regem. aut ppter obsequia exhibita: sicut qñ q̄ multa fecit in obsequiū regis. B. His trib⁹ de causis d⁹ maria virgo habere magnū posse in curia celesti. C. Prius ppter parentelā: q̄ est mater regis. et tō rec n̄q̄ d⁹ sibi denegare. Unde dixit Salomon Bersabee matri sue. iij. Reg. ij. Percontor mea qd vis. neq⁹ enim fas ē vt aut tam faciē meā. Bersabee interpretat⁹ putius satietatis. Quidā sūt qui h̄nt putius id est aīam suā gratia dei euacuati. alij qui h̄nt semiplenū. sed beata virgo fuit plenū et supplenū. et ideo fuit puteus satietatis. nō debet igit a filio auerri si habeo in omni sua petitiōe exaudiri. C. Secundū h̄z posse rōne gratie apud deū. iuxta illud Luce. i. Inuenisti gratiā apud deū. Eva quidē p̄didit gratiā: quinq⁹ milia annor⁹ et amplius p̄diderat: sed beata virgo ipsam iuenit. non tñ sibi inuenit. sed etia p nobis imo et p nos. q̄ si p̄ctōres nō fuissim⁹ deus de

ipsa carnem nō assūpsisset. z iō possum⁹
dicere: red de nobis gratiā quā inuenisti
p nobis z p nos. **E** Tertio h3 posse
piopter obsequia que regi exhibuit: qz oīa
opa misericordie sibi ipedit. vñ xps pōt
sibi dicere. Elurui z dedisti mihi madu
care. me. s. infantem nutriendo. Sitiui z
de. mihi) bi. tuo lacte virgineo me potan
do. nudus erā z cooperuisti me vestimē
tum tui corporis tribuēdo. Hospes eras
z col. me. x. mēibus in tuo vtero me ho
spitādo. Infirmus erā z vi. me infantes
in necessitatib⁹ subueniēdo. In carcere
erā z venisti ad me. icarceratū in crucis
patibulo associādo. **E** Scdo filius fecit
cam camerariā suā in suo vtero tāquāz
thalamo regalī gescēdo. decet aut thala
mū regalē esse pulchrū z depictū z sic re
gē sibi gescere. **B** Uterus igit beate vir
ginis fuit pulcher. iuxta illud Lant. iij.
Zota pulchra es amica mea z ma. nō est
in te. fuit enim pulchra: qz xps pulchrū
fecit ventrē suū. fuit sine macula: qz spī
ritus sanct⁹ purgavit eius mētē z vētrē
ps. Sanctificavit tabernaculū suū altissi
mus. **E** Scdo iste thalam⁹ fuit depi
ctus triplici colore nigro hūilitatis. al
bo puritatis. z rubeo charitatis. Lant.
i. Nigra suz. ecce nigredo hūilitatis: sed
formosa. ecce cādor puritatis: sicut pel
les salomona q erat pelles arietū rubi
cate. ecce rubedo charitatis. Postq̄ iste
thalam⁹ sic fuit pulcher z depictus: rege
tur sibi dei fil⁹. iuxta illō Luc. i. z vir⁹
altiss. i. xps q ē dei virtus z dei sapia: obū
brabit tibi. z bñ diē obūbrabit: qz mīi ibi
deus sibi vñbra fecisset nequaquā ipsaz ca
pere potuisset. **S** Deus ei⁹ cignis ier
tignib⁹. Heb. xij. Deus nō ignis cōsu
mēs est. Est lux inaccessibilis. i. Tim. vi.
Lucē hīat iaccessibilē. est dulcedo ieffa
bilis. Ecē. xxiiij. Spūs me⁹ sup mel dul
cis. Dabēdo igit brā virgo in vtero dei
filii. pēbat ibi ignē iextinguibilē. lucem
iaccessibilē. z dulcedinē ieffabilē. z cum
ipsa cēt pura creatura: nequaquā tm ar
dore potuisset sufferre nec tāta lucē aspī
cere: nec tāta dulcedinē sustinē nisi se li
bi obūbrasset. Ignis enim diuinus se sibi
obūbravit: qz inter se z aīam beate marie
corpus assūptū posuit z sic tm ardorem

sustinere potuit. sicut hō aliqñ inter se z
ignē ponit aliqñ me dñi. lux diuina sibi se
obūbravit qñ carni terrene se vñuit: z
sic brā virgo lucē i testa tāq̄ i laterna vi
dere potuit. dulcedo diuina se sibi obū
bravit: qz tāta dulcedinē carne velauit.
z sic ipsa tāta dulcedinē sustinē potuit.
velut h aliqñ aliqñ bolū mellis aliquo
extrisco velaret ne tāta dulcedinē sentī
ret. **E** Tertio spūs sanct⁹ fecit eā cellariā
suā. iuxta illud Can. ij. Introduxit me
rex i cellam vinariā. Tñ ipsa dī crater z
aqduct⁹. Bī enīz crater qz vini spūs scī
nobis ihu dīr. Lant. vij. Umbilicus tuus
crater tomatis nūq̄ egēs poculis. Est
enīz crater qz semp ihu dīr. est tomatis
qz semp circuit: z iteruz ad pīam redit z
nunq̄ i dīger poculis: qz quātūcūq̄ islu
at nunq̄ tm deficit. Est etiā aqeductus
iuxta illud Ecē. xxij. Ego qñ aqduct⁹
exiui de padiso. **P**er ipsaz enīz tāq̄
p aqeductū fluūt aq gratiaz in capuz:
viridariū: z hortū. H3 capū viridariū z
hortū in q fluūt aq gratiaz. iuxta illud
Lant. iij. Fons hortoz pu. aq. vi. q flu
unt ipetu de libano. hortus brē virginis
sunt boni z sibi deuoti: quia suos sensus
claudunt ne ad illicita dirigant. in istis
ortum flores virtutū: s3 tm crescē nō pnt
nisi ab isto aqductu vgiā fluat i eis fons
gratiaz. iō dī. Fons hortoz. Capus sunt
pctōies in gbus nō ē aliq clausura sen
suū z in gbus aruerūt flores z herbe vir
tutū z bonoz opoz. Sz si ad beatā virgi
nē puertant: mox ab isto aqductu fluent
in eos aq viuentes que oīa arida z mor
tua vtificabūt. z iō dī pnt⁹ aquaz. vi.
q fluūt. Viridariū brē virginis sūt beati q
sūt in pīa in gbus ipsa spartat. mō spa
tiat inter rosas mariyz. mō iter lilia vir
ginū. modo inter violas pscelloz. In isto
viridario fluūt aq spūs sancti. ab isto cā
nali cum ipetu vehemēti. iō sub dī: que
fluūt ipetu de libano. Ad hoc aut q aq
cū ipetu fluat trīa requirunt. s. q veniant
ab alto: q fluat in abundātia: z q nullaz
fuerūt resistentiā. Elq igit spūs sancti z
gratie q fluūt in bñs cū ipetu vadūt. tuz
qz fluūt a mōre altissimo trinitatis. tum
qz fluūt in abūdātia maxime plenitū dñs
tū qz in beatis nullū iueniūt obstaculū

alicius mortalitatis peccati: nec est ventialis. **Q**uarto tota trinitas elemosynaria suam eam fecit. oēs enim elemosynę q̄ de celo fluunt p̄ suas manus trāseunt. ipsa autē tāq̄ bona elemosynaria ostendit opprēssos: pascit famelicos: vestit nudos. iō dī de muliere forti. Prouer. vlti. Bedit p̄dam domesticis suis et cibaria ancillis suis. Et sequit̄. oēs domesticos ei⁹ vestiti duplicibus. **H** Sūt ei⁹ quidaz opprēssi a diabolo: carnez mudo: s̄ ista domesticis suis. i. sibi deuotis tales hostes dat in p̄dā et facit eos de ipsis hēre victoriam. et hoc ē qd̄ dī. Bedit p̄da domesticis suis. Sūt et qdaz famelici quos nutrit cibo spūali. iō dī et cibaria ancillis suis. Eodē autē cibo aias q̄ sunt ancille sue nutrit q̄ ipsa nutrit. iuxta illud. Lant. v. Comedit fauū cū melle meo bī. vi. cum lacte meo zc. **I** Per fauū in quo ē cera et mel in telligūt xps in quo ē cera humanitatis. et mel diuinitatis. ipsa igit̄ comedit fauū cū melle: q̄ summe delectat in vīdē humanitatis: et in cōtēplatiōe diuinitatis. Isto cibo nos pascit qm̄ grām nobis infundit per quā delectamur in humanitate et diuinitate xpi. Deinde sub dī. bibi vīnū meū cum lacte meo. tūc vīnū cum lacte bibit qm̄ spūs sc̄s etus mēte pfundit vīno spūalis leuitie. et ei⁹ carnē lacte vīrginalis mūdific. Isto potu et nos potat quādo nos facit hēre vīnū locūdī. tātis i mēte et lac puritatis in carne. **R** Que nūc sūt elemosine quas ista elemosynaria dat nobis. ipsa dicit. Ecclesiastici xxiij. Ego mī pulchre dilectōis: et timoris et agnitōis: et sc̄s spei. ipsa ei⁹ fridos i amore dī inflamat. iō dī. Ego mī pulchre dilectōis. ipsa p̄sumptuosos humiliat. iō dicit. et timoris. ipsa ignaros sapia diuina illustrat. iō dicit. et agnitōis. ipsa pusillanimes ad spem venīe reuocat. iō subdit. et sc̄s spei. **L** Sunt et quidaz nudi quos ipsa vestit duplici vestimēto. iō dī. oēs domesticos eius. i. deuoti etus vestiti duplicibus. illud duplex vestimentum ē de quo ibidē dī. Byssus et purpura in dumentū eius. Per byssum que est cādidā intelligūt munditiā carnis. Per purpurā que ē rubicūda intelligūt charitatis feruor. Tunc igit̄ suos deuotos

vestit duplicibus qm̄ eis dat mūditiā in carne et feruētē amorem in mente. **C** Et cūdo oia que fuerūt m̄s. fuerūt filij. iō dicit filius. et tua mea sunt. **A** In matre quidē tria fuerūt. i. spūs alac̄ et corp⁹ iuxta illud. i. Thes. v. Ipse enim deuotus cū sanctificet vos p̄ oia vt integer sit ritus v̄ et aia et corp⁹ sine querela tū uentū dñi n̄rī Jesu xpi seruet. **I**lla tria beata virgo dedit filio suo. Et iō pōt sibi dicē filius verbū p̄positum. et tua mea sunt. **N**ā corp⁹ et vīx snū sibi dedit ad habitādū. **A**iam suā aīe xpi p̄ amorē mīuit: et quod dāmo vīas fecit. Spūm suum diuinitati xpi i dīsolubilit̄ cōiūgit. **M** Virgo eim beata fuit domus dei in qua fuerūt tria solarja p̄dicta. Spūs qui ē Solarium supius. Aia que ē Solarium mēdiū. Et corp⁹ qd̄ ē Solarium inferius. De his trib⁹ solarijs hui⁹ dom⁹ dī. Lant. iij. Sicut cū fecit sibi rex salomō de signis libanī. colūnas ei⁹ fecit argēteas. reclinatoriū aureū. ascēsus purpureū: media cōp̄ritate cōstrauit. Sicut cū de vāo cōstruxit et signat beatas vīrgīnē in cuius vtero renouē mēsisus se paut. Et fuit de signis libani que sunt i putribilia: q̄ ipsa fuit corrupta. Solarium igit̄ infimū fuit eius corp⁹ siue vter⁹ in quo xps regnauit. Et hoc ē qd̄ dī. reclinatoriū aureū. Et ei⁹ corp⁹ fuit aureū: q̄ oīno icorruptū. Et fuit subn̄xū colūnis argēteis: ita qm̄ quā cadē ponit p̄ peccatū. De istis colūnis dī. Prouer. i. Sapia edificauit sibi domū: ex cūdit colūnas septe. i. septe vna spūs sc̄s. Vel septe colūne sūt septe virtutes. i. tres theologice: et quatuor politice. Solarium mēdiū ē eius aia in xpi s habitauit p̄ amorē. De quo dī. **A** dīa charitate p̄strauit. Etus enim aia in tantū charitate fuit plena q̄ tota fuit amorē cōuersa. **O** Sicut enim feruor missus in igne totū facit et ignis: sic et charitē tota facta ē charitas. i. charitē succēsa: q̄ tota fuit ex amore. Lant. iij. Nūciate dilecto q̄ amorē agueo. Quia tota fuit liquēfacta. **L** v. Aia mea liquēfacta ē vt dilect⁹ mēlatus ē. Quia tota fuit p̄ amorē vulnerata. **U**n dicit. Sponsa vulnerata charitate ego sum. Solarium supius ē eius spūs in

quo xps habitauit p inseparabile vnione.
 60 di. Alcesus purpureu. Color purpu-
 reus est igneus sanguineus: et rubicundus
 Eius igit spūs fuit rubicundus siue pur-
 pureus. Tū q: fuit celestis desiderio infla-
 matus. Tū q: fuit in xpi passione doloris
 gladio cruciatus. Tū q: fuit charitate
 repletus.

Conica in ramis palmar. Sermo pal-
 mus.

Quam appropinquasset ie-
 sus hierosolymis et
 venisset betphage ad montes
 oliueti. Mat. xxi. Tota cōti-
 nētia huius euāgelij pphēdit i quattu-
 or obsequijs q: xpo fuerunt hodie exhibita.
 1. Quorū primum fuit exhibitū a discipu-
 lis. 2. Scōs a iumentis. 3. Tertiu a turbis
 4. Quartū a pueris. 1. Primum igit ob-
 sequiū fuit exhibitū a discipulis. Scōs
 enim iesus q: appropinquaret xps sue pas-
 sionis appropinquare voluit loco passio-
 nis. vt dicit Beda. Et cū venisset betphage
 que erat vicus sacerdotū i monte oliueti
 duos discipulos misit in hierl. B. Isti
 duo discipuli scōs quosdā fuerunt petrus
 et philippus. Quos misit binos pp fraternā
 societate. Eccl. iij. Duo est si-
 mul q: vni. tū pp vbi auctoritate. deus.
 x. In ore duorū aut trium testiū stat oē
 vna. Tū pp gemina charitate dei. s. et p.
 rimi. Tūc dixit eis: Ite in castellū qd cō-
 tra vos est: supple positi. Et nō vocat hie-
 rusalē ciuitatē. q: nō erat ibi ciuitas vni-
 tas: s: multiplex discordia iter eos. Vo-
 cat aut cā castellū: q: munita erat armis
 multitudine ptra xps. Precepit aut eis vt ad-
 ducerent asinā et pullū. et si qd aliqd eis
 diceretur diceret ei. q: dñs hīs opus hz. Nō
 dixit eis dicite q: dñs nr: s: dñs vnuer-
 saliter. q: sic dicit Lxxij. ibid. Ego sum
 vñs oīum nō solū illoz q: mihi subiecti
 sumus: et illoz q: mihi pparij sūt. Boni
 enim mei sūt p ditionē et voluntate. pccatores
 aut mei sūt p ditionē et voluntate aut diabolo.
 Idē et Lxxij. dicit q: dñs iumentoz nō
 pmissit vt p sione ignote ea accepissent
 nisi spūs xpi puenisset qui cor ipius dñi
 pparasset. et sic qñq: discipuli asinā et pul-
 lū ad xps adduxerūt. C. Scōs obsequiū
 fuit sibi exhibitū a iumentis. Volēs igit

xps ipse pphetiā zach. ix. dicētis. Ecce
 rex tuus venit tibi mansuetus. Fecit sibi
 adducti asinā et pullū. B. Eim q: i hierl
 qdā asina cōs seruabat p paupibus ad
 portādū aquā cū ciuitas eēt i alto et ha-
 beret aque penuriā. et pp alia opa neces-
 saria. Et erat an domū alicuius ligata:
 et qui idigebat tenebant illo die ad lo-
 cū eā reducere et pabulum sibi dare. Pul-
 lus aut p hoc eodē ope nutrebat. Qui-
 dam aut dicit q: xps nō sedit sup vtrū-
 q: iumentū: s: tñ sup pullū. Vñ et ceteri
 euāgeliste nō faciūt mēdoz nisi de pul-
 lo: et maxime q: breuis via erat. Et iō se-
 sione vtriusq: iumentū nō idigebat. Alij
 dicūt q: pāo sedit supra pullū: s: q: lasciu-
 uis erat et via recta nō tenebat: cū descē-
 dē fecerūt: et sup asinā eū posuerunt. Sz
 cū ista sessio sup iumenta nō fieret p ali-
 quā necessitate s: tñ pp mysticaz signifi-
 cationē: nō v: aliqd inconueniēs diceret: q:
 sz via breuis eēt: xps tñ sup vtrūq: sedē
 voluit. pto sup asinā: postea sup pullū:
 vt significaret q: vtrūq: pplū ad fidem
 suā debebat adducere: et vtrūq: ad fidē cō-
 iungere. Qd iplēn fuit i primitiua ecclē
 qñ multitudo iudeoz ad fidē cōuersa ē
 Istud tñ maxime in vltimis fiet tpbis
 qñ plebs iudaica quertēt. Per asinam
 enī intelligit plebs iudeoz: q: fuit mē-
 gētū et edomita multitudinē pceptozū.
 Per pullū vñ intelligit ppls gētū li-
 ber et lasciuus cui nullus ceteroz frenū
 imposuit coeactōis. C. Tertiu obsequiū
 fuit sibi exhibitū a turbis: q: qdam eorū
 sternerant in via vestimēta sua. quidam
 ramos palmar. et ista faciebant. Tū pp
 reuerentiaz quā ad ipsum habebat. Tū
 pp miracula que faciebat. Et maxime p
 pter suscitacionē lazari. sicut dicit Jo. xi.
 Tūc etiam vt iumenta leui et sine lesio-
 ne incederēt. C. Quartū obsequiū fuit
 sibi exhibitū a pueris qui clamabant.
 Osanna filio dauid: bñ dictus qui venit
 etc. Vñ dicit infra. Vidētes aut principes
 sacerdotū pueros clamantes in templo
 osanna filio dauid. Ipsi eiz pueri et cete-
 re turbe que antecedeabant et que seque-
 bant cū laudibus et canticis xpm vsq: i
 tēplum de duxerūt. Et cū quidaz ex pha-
 risis dicerent christū sicut habet Iuce

xyij. vti pos. tacē faceret: rñ dñt. Dico vo
bis qd si hi tacerint lapides clamabūt.
C. Supradicta quattuor obsequia a no
bis xpo sunt exhibēda. C. Primū perti
net ad p̄dicatores. C. Scōm ad peniten
tes. C. Tertiu ad actiuos. C. Quartū ad
cōsēplatiuos. C. Primū enim obsequiū
exhibituū fuit a discipulis qui aīnam
ē pulli ad xpm adduxerāt. Isti sunt p̄e
dicatores qui bestias. i. peccatores bestia
les debēt suis p̄e dicationibus cōuētere
ad dñm ē ad xpm adducere: ē sic illi g
erant brutales sunt rōnāles. Peccator
enim vere bestialis ē. Nam bestia super
terraz respicit. Tales sunt auari qui su
per terraz respiciūt. ps. Oculi suos sta
de. in ter. Bestia vna femina non ē cōtē
ta: sed plures inuadit. Tales sunt luxu
riosi qui p̄p̄ia vxore nō sunt cōtēti. Hie
re. v. Unusquisqz ad vxorē p̄tmi binste
bat. Et ibidē. Equi amatores in femias
ē emissarij facti sunt. Bestia etiaz nō re
gitur ratiōe. Tales sunt superbī qui nō
regunt ratiōe: sed p̄p̄ia volūtate dicē
tes illud Sap. ij. Opprimamus pauperē
iustum ē. Sed aut fortitudo n̄ra lex iu
sticie. Quādo aut peccator cōuertit ad
deū: tunc ille qui erat bestialis efficitur
rationalis. Be talibus dñ. i. Loz. vi. Qui
hūt vxores tāquaz non h̄ntes sint. ē qui
vtunt hoc mūdo tāquaz nō vtant. ē qui
gaudet tāquaz non gaudentes. Ille ha
bet vxorē tanquam non h̄ia qui ea v̄it
non ad voluptatis expletionē: sed ad fi
liozum p̄creationē. Ille hoc mūdo v̄it
tāquaz nō vtat qui diuitias retinet non
ad vanitatē: sed ad necessitatē ē ad pau
perū sustentationē. Ille gaudet tāquā nō
gaudeat qui inter p̄spera non effertur i
elationē: sed humiliter recognoscit suā
p̄ditionē. B. C. Scōm obsequium xpo
fuit exhibitū a iumentis qui ipm sessorē
habuerūt. Isti sunt penitētes qui si ha
buerint aliqui sessorē diabolu: mō debent
habere sessorē xpm. i. vt rō subijciat deo
ē caro subijciat rōni ē ratō dñet carnē: tūc
ē pax in domo aīe. Dicit enī Augu.
sup ps qd aliqui in domo maritus ē vxor
a duersus se dissentiant: tunc ē ibi pu
gna ē labor molestus. Si aut marit⁹ vin
catur ē vxor dominetur: tunc est ibi pax

ē peruersa. Si vero vxor subijciat ē ma
ritus dñat: tunc ē ibi pax recta. P̄t ē
addi quartū qñ. i. v̄r ē mulier bñ cōuē
niunt. nec in aliquibus vxor bonitas re
sistit viro: nec v̄r vxorē sed mutua pax
gaudet: tunc est pax optima ē perfecta.
Vxo: sicut i dē Augu. dicit caro ē v̄r au
tem rō. In p̄iti aut vita ille v̄r ē vxor
valde dissentiat. Iuxta illud Gal. v. La
ro enim cōcupiscit aduersus sp̄s ē sp̄
ritus aduersus carnē. hec enim sibi imp
cem aduersant. Et iō mō i sanctis v̄r
est labor molestus. Qñ aut caro dñatur
ē rō subijciat: tunc in domo aīe est pax
puersa. Iō dicit Bern. Dñam ancillam
ē ancillam dñari magna abusio est. Qñ
vero caro subijciat rōni ē rō deo: tunc in
domo aīe pax ē recta. Taliter carnē suā
subijciebat ap̄lo. i. Loz. ix. dicens: Calli
go cor. me. ē in fer. re. Augu. vbi supra.
Expedit inferius subijci superi. agno
sce ordinē. quere pacē. tu. deo. tibi caro.
tu malos. malos. tibi. seruatis tu ei quis
cit te: vt tibi seruat qd factum est p̄p̄er
te. Perfectissima aut pax ē qñ nec sp̄s
carni nec caro sp̄ui resistit: s; quicquid
vult sp̄s vult ē caro. ē ecouerso. ē illis
ē in patria. Iuxta illud. ysa. xxxij. Si
debet populus in pulchritudine pacis
in tabernaculis fiducie. in requie opulē
ta. C. Tertiu obsequiū fuit xpo cep̄
bitum a turbis: qñ in via strauerūt veni
menta. ramos oliuar ē palmar. Et illi
p̄tinet ad actiuos. Quoz quidam sunt
incipientes. quidā p̄ficientes. quidā p̄
fecti. ē quidā pseuerantes. Ad incipien
p̄tinet habere opa misericordie. Et illi
gnificant per illos qui sternerāt xpo ra
mos oliuarū. Per oleū enim misericor
dia intelligit: qñ oleū misericordie: dia ter
terptat. Dicit enim ibi glo. Oliua lucis
ministra ē: ē laborū ē dolor solatium ē
ē eminet ceteris liquoribus. S. Ex quo
bus verbis habet qd ipsa elemosyna
let homini i vita: qñ dolor ē vult⁹ p̄
cati sanat. iō dñ qd dolor solamē. v̄s
in monte: qñ ad instar lucerne viam aī
dñmstrat ne in tenebris mortis incidat.
iō dicitur qd ē lucis ministra. Valer enī
post mortē: quia aīam sursum leuat. iō
dñ qd excellit cunctos liquores. Illa n̄ra

ponit Raphael angelus Thob. iij. Ele
mosyna a morte liberat. & ipa ē que pur
gat peccata. & facit iuuenire vitā eternā.
Ad pñcipientes. s. qui pñcipiunt de virtute i
virtutē pertinet exhibere alijs exempla
virtutū & bonorū opationem. Isti signifi
cantur p illos qui vestimenta sua in via
sternebant. Vestimenta autē diuersorū colo
rum sunt varietates diuersarū virtutū.
S. Nam charitas ibi ponit colorē aure
um. humilitas nigrum. puritas album.
meditatio passionis xpi ruberū. grēplatio
resurrectionis viridē. De istis varietati
bus dñi in ps. Altitū regina a dext. tuis in
vesti. deau. cir. va. Tūc igit ista vestimen
ta virtutū in via sternimus quādo ea ali
is in exēplū prebemus. Lefarius. Bene
dixit deo aia illa cuius humilitas alte
rius cōsundit supbiā. cuius patientia
primi extinguit iracūdiā. cuius obediē
tia pñcipia alterius increpat. cuius ser
uorū inertias alient corporis suscitāt. qui
pñcipi sui turbati pñe ira oculū cordis
grā cōsolatiōis atq; & discatiōis illumi
nat. Ad perfectos & pñeuerantes pñnet
semp in dei ope cōtinuare. Isti signifi
cantur per illos qui sternebāt in via ramos
palmarū. Palma enīz semp viuet in vere
i autūno. i. etate. & in hyeme. Tales in
seruitio dei debent semp viuere & florere
in vere iuuentutis. in autūno senectutis.
in etate pñeueratis p tēperatiāz. in hye
me aduersitatis p patiētiā. C. Quartūz
obsequiū fuit xpo exhibitū a pueris & a tur
bis q cū laudabāt dicētes: Osāna filio da
uid. Osāna idē ē q salua obsecro. & illū
spectat ad grēplarios q debēt istis lau
dibus diuinis & oratiōibus deuotis. D
Eūcant oīō & deuota & deo grata quan
do hyzita. C. Primo qñ a feruore cordis
ē emissū. Et hoc notat cū dñi. Llamabāt.
Intēsum enīz desideratū animi ē magn⁹
clamor in auribus dei. De isto clamore
dñi Exo. xij. Quid cla. ad me. C. Secūdo
qñ fñm dñi cū fiducia. Et hoc notat cum
dixerūt: Sūto dauid. Magnas enīz fidu
ciam & spem de nra salute habere debe
mus & possimus qñ ipm ēē fratrē nostrū
& de nostra natura pgenitū cōsideramus
Bēn. Puto q me tam spernere nō pote
rit oīōz offibus meis: & caro de carne

mea. C. Tertiū qñ petunt digna. s. illa q
sunt ad salutē eternā. qd notat cū dicit.
Osanna in excelsis. i. nō petimus salutē
in infimis: sed maxime salutē petimus
in excelsis.

C. Eadē die dñica in ramis. Sermo se
cundus.

Plurima autē turba stra
uerūt vestimē
ta sua i via. Hodie sancta ma
ter ecclesia duas pcessiōes re
colit. C. Prima fuit qua iudei xps a mō
te olueti vsq; hierlīm cū ramis oluarū
& palmarū magnis cāticis associauerūt.
Et ista pcessiō fuit magne reuerentiē &
honoris. Et ista repñtat ecclesia in euan
gelio hodierno. C. Secūda fuit qua sūdem
iudei xpm a hierusalēs vsq; ad montem
caluarie cum magnis obprobrijs & irri
sionibus deduxerūt. Et ista fuit pcessiō
magne ignominie & doloris. Et istaz re
presentat i passioē que recitat hodie. A
C. Circa primā pcessiōē quattuor sunt
vidēda. C. Primo a quibus ista pcessiō
facta sit. Quia non est facta a magnis &
diuitibus: s. a pueris & paupibus. An
de dñi. Plurima autē turba strauerūt ve
stimenta sua in via. imo qñ paupes & hu
miles hodie xpm susceperūt & pcessiōe
liter deducebant: pharisei & principes
sacerdotū eius mortē tractabant. Sim
plices enīz & pauperes xpo adhibebāt.
diuites vero & potentes xpm fugiebant.
Anxps de oībus diuitibus vnū solum
habuit amicū. s. zachari. De quo habet
Luc. xix. De oībus potē. viii. s. cēturio
nem. de quo habet zīsat. viii. De oībus
sapientibus viii. s. nichodemū de quo dñi
Joānis. iij. Vñ apls. i. Loz. i. Videte vo
cationē vram frēs q: nō multi sapientes
scdm carnē. nō multi potētes. nō multi
nobles. sed que stulta sunt mūdū elegit
deus vt pñndat sapientes &c. B. C. Se
cundo videndū ē quare xps vadens ad
mortē tantū honorē voluit accipere: cum
als honorē regni respuerit. sicut ps Jo.
vi. Ad qd dicēdū q hoc id fecit vt ille q
in magnis honoribus cōstitutus ē: debz
memorias mortis hēre si nō vult supbi
re. Si eis q magnas diuitias hz cogi
tet q vadit ad mortē q de omnibus

suis diuitijs nihil pter clicitu vel sacenz
 portabit secuz. **Un** dicebat Job q fuerat
 rex magnus. Job. xvi. Saccum p sui sup
 cu. mea z ope. et. carne mea. Itē eius des
 i. Nudus egressus sū de vtero mris mee:
 z nudus reuertar zē. Sigs ē est in ma
 gnis honozibus pstitutus: cogitet q: va
 dit ad mortē. vbi si erat in gradu supmo
 ponet i loco infimo. i. sub terra. Si ascē
 derat sup alios eis iperado: serpentes z
 bestie sup fouea eius ascēdēt ea calcādo
 Eccl. x. Cū eiz mortef hō hereditabit ser
 pētes bestias z vermes. Si alqs vel alt
 qua tenet corpus suū in delitijs diuersis
 ipm delicate nutricō diuersis colorib⁹
 facit depingēdo. pēciosus z diuersis mu
 tatorijs omādo. voluptates carnis exer
 cēdo. cogitet q: vadit ad mortē vbi ver
 mes corpus suū tā delicate nutritur co
 medēt z lacerabūt. Job. xxi. Viscera ei⁹
 plena sūt a dīpe: z medulla ossis illi⁹ ir
 rīgant: z nī i puluere domiet z vermes
 opiet cos. **L** Tercio vidēdū ē qre xps
 tāto honore sibi exhibito lachrymas vo
 luit imiscē. **Bicif** eiz Luc. xix. Qui cum
 duceret cū tāto honore i hierlēs videns
 ciui. sicut sup illā. Qd gdes xps fecit vt
 onideret q oia gaudia z honozabilia hu
 sus mūdi lachrymas z dolorib⁹ sunt ad
 mixta. In celo qdē sūt oia pura. In mū
 do oia mixta. In inferno oia seculenta.
Un Aug. i li. d. ciui. deli lib. xxi. cap. xxx.
 In psona dei ponit octo purissima q sūt
 in celo dicēs: Quid ē aliū ero illoz dñs
 nisi ero eis oia qcuqz desiderant. s. vita:
 salus: victus: copia: glia: honor: z pax: z
 oia bona. Ista oia in celo pura sunt. In
 mūdo mixta. in inferno seculēta. z vt oia
 illa possim⁹ melius vidē singula pcur
 ramus. Vita purēst in mūdo ē mixta: qz
 ibi est vita z mors. Prout ē in inferno est
 seculēta: qz nō ē nisi sola mors sine vita.
 Salus put est in celo pura est: qz ibi est
 salus sine egritudo. Prout ē in mūdo
 est mixta: qz ē salus z egritudo. Prout ē
 in inferno est seculēta: qz ibi ē egritudo si
 ne sanitate. Vicius. i. fatietas sine esurie.
 Prout est in mūdo est mixta: qz ibi ē esu
 ries z fatietas. Prout est in inferno est se
 culēta: quia ibi est esuries sine fatietate.

Copia. i. diuitie put sunt in celo sūt pu
 re: qz ibi sunt diuitie sine paupertate. Po
 ut sunt in mūdo sūt mixte: qz ibi sūt di
 tie z paupertas. Prout sūt in inferno sūt
 seculēte: qz ibi ē sola paupertas sine diu
 itijs. **Glia.** i. pulchritudo. put ē in celo est
 pura: qz ibi ē pulchritudo sine deformati
 tate. Prout est in mūdo est mixta: qz ibi
 est pulchritudo z deformatitas. Prout est
 in inferno est seculenta: qz ibi est deformati
 tas sine pulchritudine. Honor: put ē in
 celo ē purus: qz ibi est honor sine indigni
 tate. Prout est in mūdo est mixtus: qz ibi
 est honor z indignitas. Prout est in inferno
 est seculērus: qz ibi ē de decus sine hono
 re. Pax put est in celo est pura: qz ibi est
 pax sine pugna. Prout est in mūdo est
 mixta. qz est ibi pax z pugna. Prout ē in
 inferno est seculenta: qz ibi est pugna sine
 pace. **Dia** bona put sunt pura sūt in ce
 lo: qz ibi sunt oia sine aliquo malo. Po
 ut sunt in mūdo sunt mixta: qz ibi sūt bo
 na z mala. Prout sūt in inferno sūt seculē
 tāta: qz ibi sunt mala z nulla bona. Pro
 pter illa significāda dicit ppheta. Calix
 in manu dñi vini meri plenus mixto z
 inclinauit ex hoc in hoc: verūm. **Ex** eius
 nō est exinanita. **B** Ex qbus verbis ba
 bet q dñs hz tres calices. **P** Unus ē ple
 nus vino meri: iste est celū. **Iste** enīz ē ca
 lix plenus vita: sanitate: satietate: diu
 itijs: pulchritudine: honore: pace: z oib⁹
 bonis. **A**lius calix est plenus mixto: iste
 est mūdos. **Iste** enīz calix ē plenus
 vita. cū morte. cū sanitate. cū egritudo
 satietate esurie. diuitijs paupertate. qz
 pulchritudine deformatitate. honore igno
 minia. pace pugna. bōis z malis. **P** **T**er
 tius calix est infernus: z iste est plenus
 sece. Est enim plenus morte: egritudo
 esurie: paupertate: deformatitate: dedecore:
 ignominia: pugna: z omnib⁹ malis.
Quarto vidēdū est quare xps noluit
 sup equū sedere: sed super asinū. **Quid**
 ideo fecit ad inueniēdū q non sedet su
 per equū sed super asinū? sed humilitatē z modē
 toz. **Chrys.** Non sedet xps in curru su
 reo preciosa purpura fulgēs. non alia
 dīt sup feruēdū equū discorde amantē
 z litio: sed sup asinū tranquillitatis z pu
 cis amica. Per equū igit superbus: per

asinas humilis designat. Equus enim si tangit recalcitrat. asinus si tagit man-
fuerit monat. Sic supbi si respiciunt ipa-
tenter ferit. infirmi patietur audiunt.
Queda aialia sunt q nō pmittūt se tagi.
sicut q arrogātia sunt: sicut equus et leo.
Sicut q nimis siluestria sūt et domestica
et nō pnt: vt lupus. Sicut q pūgitiua: vt
erisus. Et tria genera hominum sūt qui
nolūt respici. Primi sūt supbi. Isti
sunt sicut equus vel leo qui designatur
tagi vel respici. Heb. xij. Bestia q tetige-
rit montē lapidabit. Eccl. xij. Bines in-
tulit egre et fremebit. paup aut leuis ra-
gebit. Et alij sūt in malū idurati q instar
lupi nō pnt domesticari. nec ad bonū in-
duci. Eccl. i. Peruerſi difficile cori. ta-
les nolunt corpi. Eccl. xxxij. Peccōi hō
vi. correctionē. Et tertiū sunt boies astu-
ti qui si tagunt. l. arguuntur statim sicut
erisus p excusatiōes multiplices se ab-
solvunt. cū tñ dicat. Prouer. xviij. Qui
abscondit scelera sua nō dirigit. tales et
pūgunt: q reprehēdentes odit. Amos
vi. O hō habuerit corpietē. Et Lir-
ca scōas pcessiōē duo sunt cōsiderāda.
Primo est q in magna illa pcessiōe fuit
magna psonarū varietas. Quidā fuerūt
sbi boni: qdā mali. Bonorū autē fuerunt
tres vīe. Quidā enim fuerūt boni q po-
stea fuerūt mali. sed tñ postea recupera-
uerūt bonitatē. sicut. l. apli qui fidē pdi-
derūt sed postea recuperauerūt. Alij fine-
rūt boni qui facti fuerūt mali et nūquā
recuperauerūt bonitatē: sicut iudas. Alij
fuerūt boni qui semp seruauerūt bonita-
tē: sicut beata virgo. Malorū autē due sūt
vīe. Quidā enim fuerūt mali qui postea
facti sunt boni: sicut latro a dextris et lō
ginus. Alij fuerūt mali qui semp in sua
malitia puenauerūt: sicut latro a fini-
stris: iudei qui xpm crucifixerunt. Et
Ab illa pcessiōe quidā fugerunt corde et
corpe: sicut apli q corporali xpm reliq-
rūt et fidē pdiderūt. Alij fugerunt corde
s; nō corpe: vt Maria magdalena et cete-
re mulieres q iuxta crucem corporali stete-
rūt s; tñ fidē pdiderūt et amiserunt. Alij
fugerūt corpe sed non corde: sicut credidit
de iacobo fratre dñi. s; quo dicit. Hiero.
in lib. de viris illustrib; q in passiōe dñi

votū vouit se nō comesturū donec vide-
ret xpm resurgentē. Videt ergo q ille si
des de resurrectionē habuit: et timore mor-
tis fugit corpore sed corde stetit. Alij sūt
qui nō fugerūt nec corde nec corpore: si-
cut virgo beata que iuxta crucē stetit et
fidē integrā seruauit. H. Scōs qd in
ista pcessiōe ostēdit est in iudēis magna
volūtatis mutabilitas. Et in pma pces-
siōe fecerūt iudei sibi sex magnos bo-
nores. Et in scda fecerūt sibi sex magna
vituperia et pssiones. Et Na in pma cū
magna reuerētia et deuotiōe ipm super
astellū posuerūt. Et in scda cum magna
ignominia in patibulo affixerūt. Et in
prima vestimenta sua in via strauerūt.
Et in scda ipm vestimentis pprijs expo-
lauerūt. Et in pma cū ramis oliuarū et
palmarū sibi obuiā pcesserūt. Et in scda
spinas acutissimas eius capiti infixērūt.
Et in pma appellauerūt eū regē: vt ha-
bet. Joā. xij. Et in scda negauerūt eū cē
reges dicētes: nō hēmus regē nisi celsarē.
Et in pma appellauerūt eū saluatorē vi-
cētes: ofanna. i. salua. obsecro. Et in se-
cūda negauerūt eū cē saluatorē: q et se
ipm saluare non poterat: dicētes: alios
saluos fecit: seipm saluare nō pōt. Et in
pma dixerūt ipz cē bñdictū et in nomine
pāis venisse in mūdum dicētes: Bñdict⁹
q venit in noīe dñi. Et in scda dixerunt
ipz cē malefactorē et cruci patibulo affi-
gēdū dicētes: si nō eēt hīc malefactor: nō
tibi tradidissē eū. tolle tolle crucifigi
ge eū. ecce tōpā instabilitas fuit in istis:
q quem tñ honorauerunt: postmodū
statis ignominiose tractauerunt.
Et seria scda sexte hebde quadragesime
Sermo primus.

Si exaltat⁹ fuero a terra oīa
trahā ad incipm. Joā. xij.
Ips vocat hic exaltatiōē su-
az passiōē sicut euāgelista ex-
ponit dicēs: hoc autē dicebat significās
qua morte esset morturus. Scdm enim
Chyso. dicēdo: oīa trahā. plus dicit q
si dixisset: resurgā. si enim dixisset tñ re-
surgā: significasset resurrectionē sed nō
tractionē. dicen do vero trahā vtrūq in-
nuit: q nō possz trahere nisi resurgeret.
hoc aut q dicit oīa trahā tribus modis

exponit scdm Aug. p. Primo vt hoc nō intelligat qm ad vniuersitatē oīum hominū q: nō oēs sunt tracti. sed qm ad integritatē nature. s. spm: aīaz: z corpus. Trabit eim spm libi dādo qd fidei agnitionē. Trabit aīam p gse ifusionē. Trabit corpus p beatā resurrectionē. p. Vel hoc qd dicit oīa. refert ad oīa pdestinata ad salutē: vel refert ad oīa genera hominū. q: de oībus generib? hominū aliq sūt tracti. s. de oībus liguis. s. oībus ritib? de oībus gradibus. In verbis autē pmissis duo ponunt. p. Primo igit ponit genus passioīs cū dī: si exaltatus fuero a terra. p. Secō fructus passioīs cū dī: oīa tra. ad mēp. A. Circa pmiū notā dū qd xps noluit mori in aliq domo: nec sub aliquo tecto: sed in aere voluit exaltari triplici rōne. p. Primo qdē q: aer ē elemētū cōe. pōt enīz hō habere ppriam terrā vel ppriā aquā: vel ppriū ignē. Aerem vero ppriū nemo hēre pōt. p. Secūdo q: est elemētū mediū inter celū z terram. C. Tercio q: est elemētū in mēduz ex sumo hostiāz idōlis imolatay. xps ergo voluit pmo in aere exaltari ad inuēduz qd sicut aer ē oībus cōis: sic ē passio xpi. nā passioēs allox sanctoy fuerūt p. p. p. petrus passus ē ppter se. paulus ppter se. z sic de alijs. Xps autē nō ē passus ppter se sed cōter propter oēs. B. Sua enīz passio fuit cōis illis q in celo sūt. s. angelis q sunt repati. illis qui sūt in mōdo: q: p suā passionē sunt saluati. Lot. i. Pacificas oīa p sanguinē crucis eius: siue q i terra. i. hoīes: siue que in celis. s. angelos. fuit cōis illis q sunt sub terra. i. sanctis patrib? qui erāt in limbo q: inde sunt liberati z illuminati. Eccl. xliij. Penetrabo inferiores ptes terre z aspiciā oēs dormiētes z illuminabo oēs opantes in dño. Nō fuit autē cōis illis q sunt in pfundo terre. i. demonib? q: sūt in malitia idurati. z ideo māserūt i sup. plicijs desolati. p. l. iij. qui dicit pfundo desolare. L. C. Secō xps voluit in aere exaltari ad inuēduz sicut aer est mediū inter celū z terrā. sic xps fuit mediator iter deūz z hominū. Gal. iij. Abdicator nō vnus ē nature sed duplīte diuīe. s. z humane. z iō sicut aer ex pte superior

h3 puritatē per quā puenit ad celū. z ex pte inferiori h3 quādā grossitiē p quam puenit cū terra. sic z xps est mediator deū z hoīes: q: cū deo puenit ipse ratiō nature diuīne: cū homine vero ratiō nature humane. Erat igit discordia iter deū z hominū. nā deus pquerēbat de hoīe q: eius mādata nō seruauerat. hō pquerēbat de deo: q: creaturā suā reliqrat. Abvenit xps z mediator: se fecit. B. Abdicator autē iter deū z hominū tria debebat hēre. C. Prio silitu dīnē vt eēt similis hominī in natura z in defectibus naturalibus vt sic hoī ppari sciret. C. Secō equalitatē ne hominē p potētiāz grauaret. C. Tercio pte auctoritatē: arguēdi z ppeccēdi illā pte q suā nīam nō seruaret. z q hō nō poterat inuenire talē mediatorē quā illa tria hēret. i. oquerēbat dicēns Job ix. Negs eim viro q silis est mel rīdēdo. Istud refert ad similitudinē. nec qm cū in iudicio ex quo possit audiri. Istud refert ad equalitatē. nō ē qui vtrūqz valeat arguere z ponere manū suā in ambobus. Istud refert ad auctoritatē. xps vero vt verus mediator eēt. ista tria habere voluit. C. Primo silitu dīnē in natura z in defectibus naturalib? vt sic sciret iudicare misericordius. Heb. ij. Deū per oīa fratribus assimilari vt misericors fieret. C. Secō habuit equalitatē cum vtrāqz pte: q: equalis fuit deo iniquitātibus. z eglis hoī iniquitātibus. Verus hō nulli pti potuit esse suspectus. Vnde deus hūano generi in ps. Ponā in iudicari. z rīdet hō. fiducialr agā in eo. q. deus hoī: de qstione nīa que est iter meū vos ponā in salutari meo q ē filius meus. C. Tercio habuit auctoritatē arguēdi z ppeccēdi vtrāqz ptem. arguēdi enīz si voluisset hoīes p dignā satisfactiōnē facere. p. l. ix. Arguer in egrotay suetis terre. arguisset quodāmo dōmīnato p ipsofibile q voluisset satisfactiōnē p dignā recipere. Vnde ipse deus dicit p. l. i. Venite arguite me dicit domīnator. C. Tercio voluit in aere exaltari vt ipse in mēduz sanctificaret z mūdaret. Sicut

flauerat quod terra triginta tribus annis
super ea abulando. Sanctificauerat aqua
in ipsa se baptizari faciendo. Sanctificatu
rus erat ignem apostolis spiritum sanctum in
specie ignis mittendo. Non restabat igitur
nisi ut eum sanctificaret: non sub tecto sed
in aere moriendo. C. Secundo ponit fructus
passionis cum videret omnia opera ad incipsum.
E. Circa quod notandum quod tria sunt que na
turaliter attrahunt. Primum est sile. istud
videmus in animalibus. Eccl. xiiij. Omne ani
mal diligit sile sibi. sic et videmus in ho
minibus. Cum subdit: omnis homo simili sui so
cietati. videmus in volatilibus. Eiusdem
xxv. volatilia ad sibi similia conueniunt.
Secundum est vacuum sicut pater in vetosa
que dicitur suppa per ignem euacuatur et aere
non spiritus sanguinis ad se trahit. Tercium
est calidum sicut pater in sole quod virtute sui
caloris vapores ad se trahit. Xps
igitur trahit nos ad seipsum triplici similitudi
ne. Primum similitudo est imaginis: quod ad
eius similitudinem creati sumus. Secunda simi
ludo est assumpsit humanitatis. Phil. ij. in
similitudinem hominis factus. Tercia est imi
tationis: quod ipsum tanquam boni filij imitari de
bemus. Eph. v. Estote imitatores dei si
cut filij charissimi. Propter ista triplicem
similitudinem debemus ad ipsum ire et ab ipso
trahi. mali autem qui non habent ista triplicem simi
litudinem ab ipso non trahunt. habent enim ima
ginem deturpata. et ideo a deo non cognoscuntur.
habent naturam maculatam. et ideo fratres christi
non vocantur. habent vitam sceleratam. et ideo non
ipsum sed diabolum imitant. Sap. xiiij. Omnia
conmixta sunt animarum. ingratia. istud re
fert ad imaginis deturpationem. natum
tatis imitatio. istud refert ad naturae vi
licationem. inordinatio mentis et impud
entia. istud refert ad vite deturpationem.
B. C. Secundo enim christus nos attrahit per va
cuum. sicut enim vacuum in natiuitate: in
vita et in morte. C. In natiuitate fuit va
cuus ab omnibus rebus necessariis. Non enim
habuit lectum ubi reposeret: sed in prese
pio requeuit. Non habuit et pannos quibus
mater cum inuolueret: nisi viles et panno
sos. Non habuit seruientes qui assisterent:
nisi boues et asinus. C. Secundo fuit vacuus
in vita: quod non habuit domum ad habitandum. Mat.
viij. Vulpes foueas habent et volucres celi

nidos: filius autem hominis etc. Non habuit
vititias ad possidendum. ij. Cor. iij. viij.
Propter nos egenus facit et cum esset diues.
Non habuit et cibos ad comedendum: quod se
pe churuit. Mat. xxi. Hanc reuertens
ad ciuitatem churuit. Tercio fuit vacuus
in morte. Eius enim corpus fuit vacuum
et euacuatum sanguine: ita quod remansit in cru
ce aridum sicut lignum. Truit tamen testa
virtus mea. Eius anima fuit vacua omni deso
lato: et impleta tristitia et dolore. Mat.
xxij. Tristis est anima mea usque ad mortem.
Passio eius fuit vacua utilitate et valo
re: quia illa die tamen vnum latronem et lucratum
ysa. xlij. In vacuum laboravi sine calce: va
ne fortitudine mea confisi. Vider enim anima
fuit vacua omni gaudio et plena omni ama
ritudine. Luc. ij. Et tu ipse animam propter
sibi gladium. Eius familia fuit euacuata
fide: quia omnes apostoli fidem perdidit. B.
Tercio trahit nos per calidum. Xps enim
in passione totus fuit calidus igne amo
ris. quod patet per quatuor signa quod sunt: sudare
sine rubore: et vestimenta ferre non posse.
Poenitentiam enim interius caloris. Xps igitur su
dor emisit quod tantus fuit quod in terra decur
rebat. Et tantus fuit ardor quod humorem
regmaticum in sanguinem conuertebat. S.
cundo trahit: quod fuit signum magni caloris.
Ber. Sicut autem christus non doleo. D. dicit quod si
tis: hinc vestra: salutem vestram: gaudium ve
strum: plus animarum quam corpus meum crucia
tus me tenet. Et si non mei. saltem vestri mi
serentur. Tercio christus in corde et facie to
tus rubuit: quia totus sanguine conuertat fuit.
ysa. lxxij. Quare rubuit et vestimentum tu
um: et indumentum tuum sicut calcantem in tor
culari. Xps etiam in cruce vestimentum ferre
non potuit: sed nudus ascendit. ac si ipso fa
cto dicat. Tanto igne charitatis ardeo quod
vestimentum ferre non valeo.

C. Ad sextam secundam sexte hebdomadae quod dra
gestime Sermo secundus.

S exaltatus fuero a terra omnia
opera ad incipsum. Xps per suam
passionem traxit ad se omnia. scilicet
restituta: celestia: et infernalitatem. A
Traxit quidem celestia: partem reddendo.
Traxit terrestria: gentile populum ad fidem du
cendo. Traxit infernalitatem: scilicet peccatores qui erant

in limbo liberando. **I**o voluit xps in cruce exaltari vt p caput sursum nos deo recollaret. Per pedes deorsum: inferni concularer. Per manū dexterā ad aglonē extēdas: gentes in frigore infidelitatis positas attraheret. Per manū sinistrā ad austrū expāsas: iudeos in qbus aliqui callos fidei vigerat cecitatis sue merito reprobaret. Nihilomin⁹ quotidie ptores ad se trahit ad fiduciā & spem qm pside rat corpus xpi in cruce positi dispōnem. De quo sic dicit Berni. Quis nō rapiat ad spes ipetrādis fiducias qm ei⁹ pside rat corpus dispōnem. s. caput inclinatū ad osculū. brachia extēsa ad alexādū. manus pforatas ad largiēdū. latus apertū ad diligēdū. pedū pñionē ad nobiscus pmanēdū. corporis extēsiōne ad se nobis totatū ipendēdū. **B** Ex qbus verbis habetur qd xps in cruce exstēs p sex modos ptores ad se trahit. **P**rimo p capitis inclinationē: sicut amicus nutu capitis amiciū vocat vt det sibi osculū. Istud osculū petebat genus humanū dī. **L**anf. viij. Quis mihi det te fratrem meū sugentē vbera matris mee vt inueniā te foris & deosculer te. **L** Habet igitur deus duo labia. s. grām & gloriā. **H**ō filii hz duo labia. s. veritatē & pacē. De qbus dī Zacha. viij. Veritatē tñ & pacem diligite. **H**ō enī osculart dī deū cū duobus labijs suis. s. veritate & pace: vt. s. veritatē de se in pñessione dicat: & cū deo & pmo pacē habeat. & tunc deus ipsum osculabit cū duobus labijs suis. s. cum gratia & gloria: qd dabit sibi gratiā in pñenti & gloriā in futuro. ps. Gratia & gloria dabit dñs. **N**otādum autem qd xps in cruce passionis sue caput inclinatum habuit ad dexterā suā vt per hoc si gnificaret qd patiebatur propter peccatus quod fecerant pñmi parentes euz dextera. Siue vt per hoc innueret qd non vocat hominē ad leuam. t. ad vitam temporalem. sed ad dexterā: i. ad vitam celestem. Siue vt per hoc ostēderet qd in hīs que facimus non sinistrā: sed rectam intentionē habere debemus. Juxta illud Matth. v. Nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua. **E** Secūdo trahit per brachiorum extēsiōne: sicut mater

trahit ad se puerū brachia aperit. **D**eus autem duo brachia extendit. **N**istrum quo cōgregat ad fidē & salutem. **R**ectum quo cōgregat ad fidē & salutem. **E**t dextrū quo deporat ad beatitudinē eternam. **A**trūqz autem brachii olim deus clausum tenebrarū: nō hī veritatē sue fidei dabat: & nullum ad suam beatitudinē deducebat. Tandem aperuit brachium sinistrū quādo ad fidem verā deduxit populū iudeorū. **D**extrū autem nō aperiebat: quia nullū ad suam gloriā recipiebat. **M**odo autē vtrūqz brachii apertum habet: quia ad fidem & suā cognitionē omnibus aperit ad suā beatitudinē fideles recipit. **Q**uā de quolibet fidelis anima potest dicere **L**aticor. viij. **L**euā eius sub capite meo: & dexterā illius amplexabit me. **L**euā suā deus sub capite ponit: qm in pñenti vita suā agnitōne & fidē ifundit. **D**exterā illius amplexū tribuit qm sanctus eternaliter sibi vnit. **U**nde etiā quilibet fidelis dicere pōt cū ps. Tenuisti manū meā: & in volūtatē tuā deduxisti me: gloriā tuā veritatis me deducēdo. & cū gloriā suscepisti me. s. ad tuam beatitudinē me recipēdo. **T**ercio trahit per manū perforationē: sicut liberalis trahit egenū ad se veniēdum. **H**abuit autē xps in cruce manus aptas: ad innuēdū qd dat facilliter & liberaliter: qd gratiam suā omnibus tribuit. **H**eb. xij. **T**anquā filijs offert se deus. **S**ap. vi. **P**reoccupat qui se concupiscit. **I**deo dicit **E**ccl. iij. **N**on ptahas datum angustiarū. **H**abuit manus pñas: ad innuēdū qd dat mutabiliter & perseuerat. **E**ccl. iij. **S**picte fily nationes hominū: & scitote nullus sperauit in dño & pñsus est pñ mansit in mādatis eius & derelictus est. **P**auci autē sunt qui habēt illas immortalem volūtātē seruēdī & benefaciēdī. **P**s. dicit de multis in ps. **L**ōstēbit tibi cum bñfeceris ei. **E**ccl. vi. **E**st amicus focum mēse. **H**abuit manus pforatas: quia pñ oibus largitur & abundat. **S**icut enim vas pforatū largitur effusum dñs: pñ giter tribuit. i. **T**imo. vi. **Q**ui pñstis oibus abunde. **J**aco. i. **Q**ui dat oibus affluenter: & nō ipropat. **N**ō solū autē liberalis s. quodamō p dīgus: qd hz manus pñ

ratos, sicut viciis de aliquo p'digo qui ni
bñ sibi scit retinere. Iste h3 pforatas ma
nus. Valde p'digus eet q' p' potu patri
monia sui daret. Sic xps p' potu aque
frigidæ dat mercedē celestis gl'ie. Matt.
p. Quicūq; dederit potu vni ex istis mi
nistris calicē aque frigide: amē dico vo
bis nō p'det mercedē suā. B' Xps in vi
ta sua fuit multū liberalis: q' multa bñ
ficia dedit. In fine autē vite sue quodā
modo fuit p'digus: q' nihil sibi retinuit
sed oīa dedit et vsq; ad vestes. Nā petro
redit ecclesia. Joānt matrē suā charissi
mā. Patri dedit animā suā p'ciosā. La
zari dedit padisum. Nichodemo 2 o
soph dedit corpus ppriū. Nobis oībus
dedit suū sanguinē p'ciosum: 7 crucifixo
ribus vestimēta. D' Quarto xps tra
hit nos p' lateris optione: vt eius amorē
ostēdat. Amos autē aliqui ostēdit ex ser
mone. Juxta illud Mat. xij. Ex abundan
tia cordis os loquit. Nū enīz cor abun
dat in amore. os abundat in sermone. Ali
qñ amor manifestat in opere: ille ē amor
de quo dicit. Joā. iij. Nō diligamus ver
bo neq; lingua: s3 ope 7 veritate. Aliqñ
amor radicat in corde. De quo Matt. b.
xxij. Diliges vñm deū tui ex toto corde
tuo. Primus amor q' ē in sermone nihil
valet nisi sit scōs amor qui ē in ope. Nec
primus nec scōs aliquā valēt nisi amor
radicat in corde. P' Primū amorem xps
nobis ostēderat in sua salubri eruditōe.
P' Scōm ostēderat in multiplici benefi
cior largitōe. P' Sed terrū. s. p' cordiale
amorem nobis ostēdit in lateris aper
tione. Berni. Clauus penetrans. clauus
referas factus est mihi. qd nisi vt videā
p' foramen clamat clauus. clamat vul
nus: q' deus vere sit homo in xpo mūdū
reconciliat. C' Quinto trahit nos p' pe
diz afflictionē: sicut amicus positus in
carcere trahit amicū ad se vitādū. Xps
pppter amorē nostrū incarcerationi se fecit
qñ in cruce affigi voluit. Debemus eim
ad eius pedes currere. Quia sicut dicit
Deut. xxxij. Qui appropinquat pedibz
eius accipiet de doctrina eius. Ad pe
des ergo eius debent currere pctōres 7
tribulati. Nā vnus pes vnctus est oleo.
Alit' ē eius misericordia viscerosa. Deut.

xxxij. Tingat in oleo pedem suum. Se
cundus pes est tinctus sanguine. iste est
passio eius gloriosa. ps. Ut intingat
pes tuus in sanguine 2c. Peccatores igitur
accendant ad pedem intinctum oleo
misericordiez: inueniant medelam 7 sa
nationem. Ysaie. lxi. Spiritus domini
sup me co q' vnxit me vt mederer con
tritos corde. Tribulati accendant ad pe
dem intinctus sanguine: 7 ibi inueniēt
consolationez. Grego. Si passio christi
ad memoriaz reducit: nihil est quod
non equo animo toleretur. Sexto tra
hit per sui corporis extensionez. Postq
enim pro nobis taliter se extendit: debe
mus 7 nos ad ipsū extendi 7 ab ipso
trahi. Nam extendit se pro nobis de ce
lo vsq; ad vīrginis vterum. de vtero in
p'escipium. de p'escipio in mundi exilī
um. de mundo in patibulum. de patibu
lo in sepulchus. de sepulchro in limbū.
de limbo rediit in mūdum. de mundo se
extendit vsq; in celum. de celo se exten
det vsq; ad iudicium.

C' Seria. iij. ferte hebē quadragesime
Sermo primus.

Quo quasi agnus mās
suetus qui
portatur ad victimam. Die
remie. xi. Sepe christus i ser
pturis agnus appellatur propter man
suetudinē 7 innocentiam. Nam sicut
dicit Irido. cetera animalia armant na
tura: solum agnum dimisit inermem.
non enim habet cornua ad ventilandū:
nec dentes ad mordendū: nec ungues
ad lacerandū: sed mansuetus 7 inno
cens inuenitur. eodem modo christus
nunquam vlli nocuit sed omnibus pro
fuit. A' Dicitur autem christus in au
toritate premissa agnus. 7 agnus man
suetus. 7 agnus victimatus. Agnus au
tem secundū Irido. dicitur ab agnosce
do: q' iter omnes innumerabiles greges
solo balatu matrē cognoscit. B' Eodē
modo xps dicit agnus ab agnosendo:
q' xps in cruce existens agnouit tria ge
nera p'sonaz. s. patrē: matrē: 7 suos
crucifixos. C' Nam patrem agnouit si
bi animam suam recomēdando dicens:
Pater in manus tuas cōmēdo spiritū

hido. cognouit et suos crucifixores pro
eis orado. cuius orō multos de ipis con
uerit & deo reconciliavit. is in missa ter
agnus carat. q. d. ecclesia. Agne dei q. co
gnouisti piem spm tuū in manib⁹ suis
recomēdā dō mittere nobis. Agne dei
qui cognouisti infem de ea spālem curā
hūdo mittere nobis. Agne dī q. cogno
uisti inimicos p. eis orado: & deo eos pa
cificando dona nobis pacē. **C** Secū
do fuit agnus māfuetus. sicut eīz agn⁹
q. occidit non murmurat nec clamat.
sed in quas daz voces querulosas emit
tit. sic & xps non murmurat nec clamat.
ps. liij. Sicut ouis ad occisionē ductus
& quasi agnus corā tō dēre se obmutescet
& non apiet os suū. s. ad blasphemādūz
vel murmurādū. Emisit tñ quas daz vo
ces p. cōquestiōis. vñaz emisit ad pa
trem dicens. **A**da. xxvii. Deus meus de
us meus vt qd dereliquisti me. **C** Aliaz
emisit ad mēm. **M**iere. xv. **V**e mīhi ma
ter mea quare me genuisti virū rixe. viz
discordie in vñueria terra. **I**udei enim
sepe rixabant cum eo & sepe discordias
inter se inuētebant. sepe et ipm maledi
cebant. **V**ñ sub dī. **D**ēs maledicūt mīhi
C Tertiaz emisit ad circūstantes & pre
terētes. **T**hien. i. **O** vos oēs qui transi
tis per viāz attēdite & videte si est dolor
ec. **C** Quartaz emisit ad terram dicens
Joh. xvi. **T**erra ne operias sanguinem
meū nec inuēniat locū in te latendū cla
mor meus. **C** Quintaz emisit ad celum
dicens **M**iere. ij. **O**bstupescite celi super
hoc. sup obprobrijs & iniurijs mīhi a
iudeis illatis & porte etius desolamini &
dement. **E**t seq. **D**uo enim mala fecit
populus meus. me dereliquerūt fonte
aque viue: & foderūt sibi cisternas dīsi
parasque nō valent cōtinē aquas. ac si
dicat. ita duo mala fecerūt iudei. q. me
qui sum sōns aque viue siccauerūt. i. oc
ciderūt. & barrabaz qui erat aqua turbi
da cōseruauerūt & bibere dimiserunt. **C**
Tertio fuit agnus victimatus. **E**st at
dīa inter hostiam & victimā. q. hostia dī
ctur sacrificiū p. hostibus vincendis.
victima autē p. hostibus victis. siue autē
ē hostia aut victima oportebat vt igne
accēderet vt sic sumus cēt deo odorise.

rus. talis victima siue hostia fuit christ⁹
Eph. v. **D**ilexit nos & tradidit semetip
p. nobis oblationē & hostiaz dño in odo
rem suauitatis. **S** **I**sta autē hostia vt cēt
odorifera quaduplici igne inflāmata.
C Primo vidēz igne amoris. & de quo dē
Zuc. xij. **I**gnē veni mittere in terram. ma
gnū iudiciū amoris ē dare amico suo te
porales substantiam. mai⁹ ē dare in obse
quū suaz psonaz. maximū ē dare i. mor
tē vitaz suaz. **I**stud maximū signū amo
ris habuit xps. **J**o. xv. **D**ilexē hac dile
ne. hz vt aīam suam p. o. q. s. p. amī. suis.
C Secūdo ista victima fuit inflāmata igne
doloris. quātō enim caro ē melius cōple
xionata tāto ē maioris doloris sensitua
sicut caro oculi magis sentit dolorē q.
caro calcaneus: q. melius ē cōplexionata.
Laro igit xpi fuit manibus spūs sancti
de purissimis sanguib⁹ virginis facta. & iō
maioris doloris fuit sensitua. **C** Tercio
ista victima fuit inflāmata igne passiōis
de quo igne dī in ps. **I**gnē me examiasti
& nō ē inuenta in me in. **I**te ossa mea sic
cremū auruerūt. si eīz ossa fuerūt cōcre
mata. manifestū ē q. caro & pellis cōcre
mata fuerūt. **C** Quarto ista victima in
flāmata fuit igne cōpassiōis. magna q.
dē cōpassiōe replebat qñ mēm desolatā
& afflicta videbat. qñ aplos dispōs & in
errore p. lapsos cernebat. qñ suos cruci
fixores i. frēnesim versos respiciebat. **S**i
cut eīz pius p. qñ videt filiū suū freneti
cū i. ipm surgētē: dolet & plorat. nō sūt in
iuria sed filij furia. sic xps nō suos dolo
res sz per ditionē suoz interfectozū do
lebat. iō p. eis orabat & clamabat **Heb. v.**
In diebus carnis sue preces supplica
tionesq. ad deū. ecce q. orabat cū clamo
re valido. ecce q. clamabat. & lachrymis
offerēs. ecce q. plorabat.

C Adē fertia tertia sexte hebdo. xl. Ser
mo secundus. 84

Hic ē sanguis meus noui
testamenti qui p. mul
tis tradet. **A**da. xij. **D**ē tē
stamentū. sicut dī **Heb. ix. cō.**
firmat morte testatoris. & iō deus voluit
vtrūq. testū. s. vetus & nouū sanguine
suo cōfirmare. **D**e q. firmatōe veteris tē
stamentū p. sanguine dī **Heb. ix.** **L**ecro eīz
11 3

mandato legis a moyse vnuerfo populo accepit sanguine vitulor & hyrcor cu aqua & lana coccinea & yfopo. ipm quo qd libru & oēs ppz alpsit dices: hic ē sanguis testamēti qd mādauit ad nos deus. De confirmatōe testamēti noui p sanguinem dī in auctoritate pmissa. hic ē sanguis noui testamēti &c. A Notādū aut qd xps in nouo testamēto qd in sua passionē pdidit octo legata dimisit. de quo testamēto sic Amb. auctor hūani generis in cruce xps pietatis officia diuidebat. psecutionē apostolis. pacē discipulis. corpus in deis. pī spm. virgini paranympū. latroni paradysum. peccatoribus infernū. crucē penitētie penitētibus legauit. C Primo igit legauit apostolis psecutionē. illud eiz legauit qd ipse possedit. Jo. xv. Si me psecuti sunt & vos psequent. & illud legauit psecutionē apostolis p solutū qd psecutores habuerunt & morte sustinuerūt. hīditas autē transit ad hīdes cū onere suo. deus igit hīditas eterne bñtūdis. adūxit onē. i. tollerātiā passiois. cū isto onē hūit eam xps. Luc. vl. Oportuit xpm pati & ita intrare i glīaz suā. hūerūt cū hoc onē oēs apli Act. xij. Per multas tribulatiōes opz nos intrare. hūerūt cū hoc onere oēs fideles. y. Tim. iij. Oēs q volūt pie viuere in xpo iesu psecutionē partunt. Qui igit vult assequi eternā beatitudinē & nūllam pati tribulationē: vī cē dignior xpo & aplis sanctior: & cūctis fidelibus melior. Hiero. Difficile ē imo impossibīle vt p sentibus go & futuris fruatur bonis & vt dēbitijs trāseat ad dēbitias vt hic vītem & illic mētē impleat. vt in celo & in terra glīosus appeat. C Scōdo legauit discipulis pacē. Jo. ix. Pacē relīquo vobis. Ha bebat eim xps quosdā discipulos qui nō erāt ita fortes sicut apli ad sustinēdum psecutores. & iō reliqz eis nō tm pacē eternitatis xpi sz ēt tps. nō eiz infernis & dēbitibus statim sunt graua imponēda. B hēmus enim ex euāgelio qd nō sunt iponēda tristitia festiuit. nec tristitia infernis. nec insolita in xptis. Ista notātur Mat. ix. C Nō cim sunt iponēda tristitia festiuit. iō dicit dñs ibidē. Nūquid pnt alij spōi lugē qdū cū illis ē spōsus. si.

lij aut spōi & festiuit sunt cōtēplatiū qui semp cū deo illud festū faciūt. de quo dī in ps. Relige cogitatio. dīē festū agēt tibi. talibus eiz nō debēt iponi tristitia nec pediant & turbent a pēplatoe interm. C Scōdo nō sūt iponēda tristitia infernis. iō subdit. Nemo aut mittit cōmīstura pāni rudis in vestimētū vetus. pānus aut rudis. i. nouus ē doctrina noua ciuēlca que iūducit ad pēptū terrenor. sic tales inferni nō sūt statim ad pēptū terrenor iūducēdi. nō sunt iēt iponēda insolita in xptis. iō addit. nec vinū nouū in vīres veteres mittit. Per vīrē veterē intelligit mēs assueta terrenis. Per vinū nouū doctrina q iūducit ad appetitū celestīū. sed hoīes assueti diligēt terrena nō sunt statim cogēdi ad celestia. C Tertio legauit corpus in deis vt. s. i. p. crucifigerēt: & sic nram saluatōnē pñcerent. Job. xi. Terra. i. caro xpi de nra terra substantia assūpta data ē i man? ipm. pī lati siue iude. Corpus aut xpi fuit sic qdam sac? diuin? in quo erant tria pīosa inclusa. i. sanguis. aīa & diuitias. Cylus igit de sua carne ēplastrū fecit quo iñatura nre supbie trāgeret. Aug. & cē hēs hūilitatis exēplū. supbie medicamētū. De sanguine fecit colliriū quo cecitas nre ignoantie curaret. Apo. iij. Collirio vinge oculo. tu. vt videas. aīaz dedit ipm quo seruus redimeret. Mat. xx. Sclūs hoīs nō venit ministrārī sz minī. & dā. aīam suā redēp. p multis. Deitas sūt balsamū quo setore nre imūditie tollit. Ecclesi. xxiiij. Sic cīta. & bal. aro. odo. dedi. B Quarto legauit pī spiritus Luc. xxiij. pī in man? tu. cō. spī. meum. In hoc dat nobis exēplū qd in man? debem? rēcōmēdare spūs nrm. Ild eim qd ē in manu dei ē secur? & an? pspēctū dei. & ē pīosius. C Prio qdē aīe q sunt in manu dei: sunt secure ita ēt vt nūquā pīdant. Jo. x. Nō ra. eas quēquā de manu mea. C Scōdo sūt deo pīme ita vt diuina vīdē fruant. ysa. xlija. Ecce i manū is dīscip. te. muri tui co. oca. mēis semp. C Tertio sūt pīose vt i ornāmētis dei assumant. sic eiz anulūs ornāt manū. sic aīe scīor quodāmo ornāt dei. vī dīcō minū de quodā magno pīore. Hiero.

q: tunc ego dic dñs. q: si fuerit iecōi
no amulus i ma. dex. mea cuella cū in de.
E. Quinto legauit panymphū & gini
q: dicit mulier. ecce fili? tu?. Qd quidē
voluit facē triplici rōe. C. Prior rōe sui.
decebat eis legē. Exo. xx. Honora pa. t. z
ma. tua cē. Decebat igit vt p dñor: legis
huaz legē seruaret. C. Secōdo rōe nri vt
nos doceat q: de pētib? nris nō tñ i ri.
ta sēt in morte curā hēamus. C. Tercō
rōe sētis. amittebat enīz filiū: z iō p cōso
lante dñmtebat sibi fidēle discipulū: sed
in qualis ei poterat cō solatio illa dic
B. r. o. g. n. a. l. i. s. p. m. u. t. a. t. i. o. i. o. a. n. e. s. c. i. p. t. e. s. u.
tradit. seru? p dñō. discip? p magro.
fili? xebēdē p filio dei. pur? hō p dō deo
C. Secro legauit latroni padisus dicēs
amē dico tibi. ecce quāta firmitas: quā
modus fuit iurādi. q: hō die. ecce quāta
celeritas. mecū eris. ecce q: vñ societas
in padiso. ecce q: pta loci amenitas. Jō at
pōt latroni sic fuit liberalis. q: i illa
societate triū: erat vnus totalr bon? .i.
xps. erat ali? totalr malus. i. latro a fini
stris positus. tertio? erat mediocrit bon?
z mediocrit malus. i. latro a dextris po
situs. ipe cū nō oīo malus erat q: culpa
bilē se cognoscebat. nec oīo erat bo
nus: q: a dñō grām assecut? nō erat. Ha
buit igit se laudabilē ad totalr malū: q:
spem cepit ad totalr bonū: q: ipz ex
celsauit. ad se mediocrit bonū: z medio
crit malū: q: ventā postulat. C. Se
cundo legauit pcorib? infernū cū dixit
Mat. xxv. Discedite a me ma. in ignem
eter. Qd qdē legatū valde cōpetit eis. q:
pulchri? stat in inferno q: in padiso: qd
enīd triplici exēplo. C. Primū ē: q: pul
chrius manet pcoris in luto q: in flori
do puto. porcus ē luxuriosus q: imūdi
tia voluptatū delectat. ij. Pēf. ij. Sus lo
ta in volu. luti. iō pulchri? manet i luto
infernalis voluptatis seu se ditatis q: i
puto flori do celestis amenitatis. C. Se
cundū exēplū ē: q: pulchri? stat seru?
in cloaca q: i camera picta. seruus ē aua
rus. Col. iij. Auaritia que ē idolor seru
tus. talis seru? pulchrius stat in cloaca
fletu q: i camera picta celi. P. Ter
tiū exēplū ē: q: pulchri? stat latro in pa
ribulo q: i regali solio. Latro ē supbus

q: furat illud deo qd ē ppiū dei. i. gliaz
yla. xly. Gliaz meaz alteri nō dabo. talis
igit latro stat pulchri? i patibulo ierna
lis tormēti q: i solio maiestatis di.
C. Octauo legauit crucē pnie. volētibus
penitē. Luc. ix. Sigs vult ve. post me ab
ne. semetip. z tol. cru. snā z se. me. Quid
at velit dicē cū ait. abneget semetipz. ex
ponit. Sic. i. ome. di. Relinquim? nosmet
ipsoz qles peccādo nos fecim? z manea
mus qles nos p q: az facti sum?. ecce etz
q: supb? fuit. si hūilis fact? ē: et ipz reliq
si luxuriosus vitā mutauit. abnegauit
q: fuit. si auar? elargit? didicit z aliena
rape desistit. semetipz. reliq? ē qdē ipse p
nām: s; nō ē ipe p malitia. Deide subdit
tollat crucē z sequat me. vñ subdit idēz
Greg. duob? modis crux tollit: aut cū p
abstinentiaz affligit corp?: aut p ppassio
nē primi affligit animus.

C. Ser. iij. septe hebdo. xl. Sermo pñm?
Vulneratus ē pp iniq
tates no
stras. attrit? ē pp scelera nra
disciplina pacis nfe sup eni:
cui? luore sanati sum?. ysa. liij. Sic dic
Hierō. ysaas nō tā fuit ppha q: euāgeli
sta. Vñ enīz nō tā pphetia tēx de futu
ro q: historia scribē de pterito. Vñ xpi
passionē plusq: p qngētos ānos puidēs
eā sic apte describit: ac si eā pntialr ppe
xisset di. vulneratus ē zc. P. Vbi pño po
nit q: ipa passio xpi fuit valde penosa
cū dic. vulnerat? ē zc. P. Secōdo ponit q:
fuit valde fructuosa. cū subdit. cui? luore
sa. su. A. C. Pena aut xpi describitur
triplex. q: fuit vulnerat?. attrit?. z disci
plinat?. C. Pñio fuit vulnerat? vt redē
pñois nfe pñū de corpe suo emanaret.
P. Corp? etz xpi erat tāq: sacc? plen? the
sauro tāq: alabastrū plenum vnguetō. z
tāq: apotheca plena balsamo. B. Homo
enīz erat captiu? vulnerat? vt fetidus v
luit igit xps vulnerari vt saccus scinde
ret? z thesaurus inde extreret quo captiu?
redimeret. De isto thesauro di. i. Pēf. i.
Non corruptibilibus au. nec ar. redēpti
estis sed precio. san. quali signi incōta. z
ima. iesu xpi. De sacco vero in quo erat
iste thesaurus di. Prover. viij. Sacculus
pecunie secū tulit. vñ saccum plenū mē

fericordia sua misit deus pater in terra. Saccu inq̃ i passioe p̃scidit: vt effudat qđ in eo latet peccu nrm. p̃ Scđo corp̃ xpi erat tanq̃ alabastru plenu vngueto. & iō voluit vt illud multis vulnerib⁹ frāgeret: vt inde vnguētū p̃ciosu exiret q̃ vulneratus curaret. Ista vngueta petebat ip̃sa dicens Lant. i. Trabe me post te cur. in odore vnguetoꝝ tuoz. Ista vngueta sūt suauia: q̃ delectat corda. & sūt sanantia: q̃ curat peccata. Eccl. xxxviii. Vnguētarius faciet pigmēta suauitatis & vntioes p̃ficet sanitatis. Istis vnguētis sanatus ē samaritan⁹ vulneratus vino & oleo ip̃posito. i. sanguine xpi q̃ fuit tanq̃ vini inquantū patre letificauit. & fuit tanq̃ oleu inquantū ip̃s ad misericordiā inclinauit. C. Tercio corpus xpi fuit tanq̃ apotheca plena balsamo. & iō voluit q̃ ista apotheca apiret vt inde balsamū efflueret quo scidus sanaret. Tunc aut ista apotheca fuit apta q̃ vniuersū mltū lācea latus eius aperuit. De odore eius dē balsamū dē Eccl. xlii. Sicut cinnamonu & balsamū aromati. odore de. &c. C. Oia que in balsamo sūt dicuntur ē virtuosas. cortex: folia: semē: & liquor: Sic ēt q̃quid fuit in xpo virtuosus fuit scz cortex. i. corpus. folia. i. verba. Semē. i. etus aia in corp̃e seminata. Liquor: i. dē sanguis p̃ciosus. C. Scđo xps fuit attritus. Sicut enīz herbe terunt vt inde fiat emplastrū p̃ qđ apostema frāgat & sanet. Sic corpus xpi fuit attritū vt inde fieret emplastrū: quo tumor nre sup̃bie frangeret. Sūt aut emplastrū de herbis floribus & sp̃ebus aromaticis aliquo liquore infuso. B. In xpo aut fuit caro tanq̃ herba: iuxta illud ysa. xl. Ois caro semū. Sūt aut tanq̃ flos: q̃ fuit valde pulchra & amena Lant. ii. Ego flos capi Sūt diuinitas tanq̃ sp̃es aromatica. Sūt sanguis tanq̃ liquor infusus. Ex istis ergo factū est emplastrū qđ oz frangere tumorē nostre sup̃bie. C. Tercio fuit disciplinatus. iō dē: disciplina pacis nostre sup̃ eū. Hō deū offēderat: & ideo dē disciplinari debebat. Xps autē flagellari voluit: & deū sic pacificauit. C. Dē p̃ tribus modis iniciabat & firmabat. i. p̃ cūssione: q̃ adinuicē se manibus pcutiebat.

bāt. C. Signi erectioe: q̃ aliqua colūna vel pila lapidea erigebat. De istis vobis Josue vii. Percussit iosue i dē illo sedus. Ecce pcutio. Deinde subdit: Et tulit lapidē p̃gradem dicēs: lapis iste erit vobis in testimoniu &c. C. Tercio effusioe. De hoc dē i. Reg. vii. Dauid aqua & effuderūt i p̃pectu dñi. Per qđ volebat inuere q̃ sicut de aq̃ nihil remanet cū effundit: nec subsistat: nec saporem nec color. Sic si alicui pacē nō seruauerit nec de illo: nec de his q̃ ad ip̃m spectant aliquid remaneret. Ut ergo xps firmā p̃cē cū deo nobis acquereret fuit disciplinatus. pcutus nō tñ in manibus: sed ēt in pedib⁹ fuit p̃foratus: & in toto corp̃e flagellatus. Sūt ēt tanq̃ signū eluāt in cruce. Joā. xii. Si exaltatus fuero a terra oia trahā ad meip̃m. Sūt ēt insuper cut aq̃ effusus: q̃ nihil vibi remansit nec sanguis: nec aia nec vita: nec vestitus nec familia. C. Scđo etus passio fuit fructuosa. Ideo dē: Liquez etus sanati sumus. Corpus enīz xpi fuit in morte luitū & nigrū. Apoc. vi. Sol factus ē niger tanq̃ saccus cilicini. Sūt ēt rubicundus ysa. lxiij. Quare rubū ē indumentū Iste liuor & nigredo & rubedo nos oīs sanauit. Ideo signat p̃ mortū. i. A. dē. vi. Elephātis ostēderūt sanguinē mort ad acueniēdū eos ad plū. Moꝝ aut sicut dicit Amb. p̃mo ē albu: postea rubē: postea nigrū. Sic xps fuit albus. i. innocēs in tota vita sua & quersatioe. Sūt rubicundus in cruce p̃ sanguinis effusione. Et fuit luitus & niger in morte. Talpiterat dicere aia xpi illud Lant. i. nigrū sum: p̃ corpus enīz liuorē & deformitatē. sed formosa: p̃ corp̃is mei mūditiā & puritatē. sicut pelles salomonis: p̃pter rubētis sanguinis effusionē. Pelles enīz salomonis erat rubicundi coloris. Per istos liuores sanati sumus. B. Hō qđ erat infirmus in capite. i. in intētoe: quē ē caput aie. Quia in his q̃ faciebat non sanā intētiōē hēbat. Erat infirm⁹ in corde: q̃ hēbat cogitatōes noxtas & vanas. Erat infirmus in pedibus: q̃ hēbat afflictionē imūda aut terrenā. Pes enīz luitū Aug. ē affectus & amor aie. Sicut enīz corpus vadit pedibus: sic aia vadit.

uictibus. Erat infirmus in toto corpore
habebat totā vitā mūdānā ⁊ puerfatio/
nē vana. **H**ic igit xps suis liuoribus
et sua vulnerib⁹ nos sanaret. voluit pa/
no vulnerari in capite: vt sanaret nras
obliquas inuētiōes. Voluit vulnerari in
manibus: vt sanaret nostras malas ⁊ re/
millas opatiōes. Voluit vulnerari in cor/
de: vt sanaret nostras noxias ⁊ vanas co/
gitatiōes. Voluit vulnerari in pedib⁹: vt
sanaret nras immundas ⁊ terrenas affe/
ctiōes. Voluit vulnerari ⁊ flagellari i to/
to corpore: vt nos oēs sanaret.

Eadē feriā quarta septe hebde q̄dra.
gline Sermo scōs.

Hic est calix noui testamētū
in meo sanguine qui p
vobis effundet. Luce. xxi.
Sanguis xpi qui pfirmavit
nouū testamētū fusus ē p nobis vt nos
redimeret atq; saluaret. **A** p hō qdēz
erat exclusus a celis: inclusus in inferno
sive in limbo: ⁊ reclusus in exilio. p Jō
sanguis xpi fusus est vt hoīem ad celum
reduceret. de limbo extraheret. ⁊ in mū/
do sine q̄d reclusus pfortaret. **C** Primo igit
tur hō exclusus erat a celo: iō sanguis
xpi effusus ē vt ipm ad celum reduceret.
B Tria aut erat que hoīem tpediebant
ne ad celū rediret. p Prīmū cit: qz porta
celi erat clausa: qd signatū est Gen. iij. p
cherubin quē dñs ad ianuaz paradisi po/
suit vt ipsam custo diceret. **C** Scōm erat:
qz flāma erat quedā interposita q̄ hoīez
ad ingressū arceret. **U**n ibidē dī: Et flā/
ma glā dīi ēc. Per quā flāma significat
reatus ⁊ obligatio ad penam eternā cui
homo merito pcurat: cōsue sue erat ob/
ligatus. **C** Tertiu erat iusticia dei: quia
multū erat leuera. que significat per rū/
pheb⁹ bis acutā quā cherubin in manu
tenebat. Iusticia enim dei dicebatur bis
acutā. siue qz corpus ⁊ animā incidebat
siue qz de cōmīssis ⁊ omīssis rationem
quereret. **L** Jdeo sanguis xpi fuit cla/
uis dei: quā dei ⁊ pectū dei. **C** fuit cla/
uis: qz ianuā paradisi aperuit. De illa cla/
uis: p̄t̄. Ysa. xxiij. Dabo clauē domus da/
uid super humerū eius: ⁊ aperiet ⁊ non
erit qui claudat. claudet ⁊ nō erit q̄ ape/
riat. Ita clausi secūdm glo. fuit crux

xpi quā ipse super humerū suū batula/
uit: ideo sanguis xpi clausi est paradisi.
C Scō fuit aqua dei: qz ignē vehemen/
tem gehēne extinguit: qz vltērius i bonos
nō potuit pcurare. **I**sta aq̄ est signata
in aqua que de latere xpi emanauit. De
qua pōr exponit illud Eccl. iij. Ignēs ar/
dentē. s. infernalē. extinguit aq̄. s. illa q̄
de latere xpi effluxit. **D**icō. Rūphea illa
flāmea ⁊ fontibus p̄sidiētia cherubim xpi
extincta ⁊ reuerata sūt sanguine. **C** Ter/
tio fuit pectū dei: qz diuine iusticie satisfice
cit. ps. lxxvij. Qd n̄ rapui tūc exsolueba/
ā. q̄i dicat xps. Adā fecit furtiū: ego solui
debitū. **U**n carat ecclesia in būdictiōe ce/
rei paschalis. Qui p nobis eterno p̄t̄
ade debitū soluit. **C** Scō hō erat iclu/
sus in inferno siue in limbo. ⁊ ideo xps
sanguinē suū fudit q̄ portas inferni cō/
fregit ⁊ scōs patres idē eduxit. Zach. ix.
Tu quoq; in sanguine testamētū rui edu/
xisti vinctos tuos de lacu in quo nō erat
aqua. **C** Legit i hystoria scholastica i ca/
p̄lo illo de oparib⁹ tēpli in fine q̄ salo/
mon habuit strutionē hntē pulli: quēz
pullū salomon in qdā cauea vitrea nu/
triebat. Cū vero p̄ pullū suū habere nō
posset: vermē quedā de deserto portauit
de cuius sanguine illaz cauea sintuit. ⁊
p̄tinuo fracta fuit. ⁊ sic pullū illū de ca/
uea extraxit. **B** Iste vermīs ē xps: quē
dicit in ps. xxi. Ego aut suz vermīs ⁊ nō
hō. Vermīs enīz nō nascit p generatiōez
carnalē: s; de humorē terre virtute radij
solaris pducit. Et sic patrē h; ⁊ celo. s.
solē. ⁊ matrē in terra. s. humores. Sic ē
xps in celo h; patrē sine matrē: ⁊ in ter/
ra matrē sine patrē. Pulli inclusi in ca/
uea: sūt patres iclusi in infernali cauea.
S; venit iesus vermiculus ⁊ virtute sū/
guinis sui caueā fregit. ⁊ inde scōs p̄ies
eduxit. ps. cvi. Contrituit portas ereas ⁊
veces ferreos p̄fregit. **C** Tertio homo
erat reclusus i exilio siue i mūdō: nō xps
sanguinē suū fudit vt hoīez ibidē cōso/
raret. **H**ō qdē erat motu: multis tribu/
latōibus p̄siliis. ad quertē dū se ad deum
multuz durus. ⁊ a diabolo in seruitute
detētus. **E** Jō xps sanguinē suū fudit
C Prō vt hoīez viuificaret. **L**ent. xviij.
Alia oīs carnis in sanguine est. **D**ice. vi.

Uiuificabit nos post duos dies. In die
tertia suscitabit nos. Sumus enim uiuifi-
cati p[er] illa die passio[n]is sue z in scda die se-
pulture. Sz suscitati sumus i tertia die
resurrectio[n]is sue. C[on]tigit q[uo]d serpens mul-
tum odit z p[er]sequit[ur] pellicanu[m] z dñi pelli-
can[us] abest intrat nidu[m] z pullos occidit.
Pellicanus aut[em] rediēs tribus dieb[us] pla-
git pullos mortuos. Tertia aut[em] die cum
rostro se vulnerat: z de sanguine suo su-
os pullos aspergit: sic illi resuscitant[ur].
Iste pellicanus ē xp[istu]s q[uo]d dicit in ps. ci. Si
mille facit[ur] suz pellicano zc. Serpens est
diabolus q[uo]d humanu[m] genus occiderat.
Sz xp[istu]s in g[ra]tis p[ro]p[ter] vulnera voluit:
z sic pullos suos mortuos. i. hoies mor-
tuos p[ro]p[ter] uiuificauit. C[on]scio sangui-
ne suu[m] fudit: vt hoies tribulatos vulco-
raret: z ad cōsolationē reduceret. Hoc si-
gnatu[m] ē Exo. xv. vbi dñs p[re]cepit moysi q[uo]d
lignu[m] i aquas amaras mitteret: z sic eas
dulcoraret. Exgo. Si passio xp[istu]i ad me-
mortam reduci[n]t nihil ē q[uo]d nō equo aio
toleret. Ver. Uldētes angustias dñi no-
siri. leuius n[ost]ras portabimus. Refert ari-
sto. q[uo]d s[ic] fiat vas de cera noua z diligēter
claudat z in mari ponat aqua que p[ro]
ros intrabit dulcis efficiet. Istud vas ce-
reum ē corpus dñici. Sicut enīz cera ge-
nerat ex apib[us] sine corruptio[n]e z p[er]mixtio-
ne: sic caro xp[istu]i fuit g[ra]ta a uirgine sine
corruptio[n]e. Fuit aut[em] caro noua: q[uia] nulla
p[er]tinet uetustate uirtute. Fuit ēt clausa cla-
ue: q[uia] nulla diabolice t[em]ptatio[n]is fuit apta.
p[ro]p[ter] eius sunt vulnera eius. Si igit[ur] no-
stras amaritudines per recordationē z
deuotionē i vulnera eius miserim[us]: mor-
in dulcedinē cōuertent. Heb. xij. Recogi-
tate eū qui tale sustinuit a peccatoribus
aduer. semetip[s]z cōtra ditionē vt nō sati-
gemini aīs v[ost]ris dñicētes. C[on] Tercio xp[istu]s
sanguine suu[m] fudit vt corda dura ad pe-
nitentiam frangeret. hoc signatu[m] ē Mat-
xxvij. vbi d[icitu]r. terra mota ē. petre scisse sūt
monumēta apta sunt: z multa corpa san-
cto[rum] q[uo]d dormierat surrexerūt. Ex quo da-
tur intelligi q[uo]d ad memoriam dñice passio-
nis illi q[uo]d erat terra: amado. i. terrena de-
bent moueri ad amādū celestia. Illi qui
erāt duri sicut petre debēt fragi p[ro] cōtri-
tionem eoz monumēta. i. oia debēt ape-

riri p[ro] p[re]fessionē. z mortui. i. mortalia p[ro]
cara debēt exire z surgē p[ro] satisfactionē.
Rept[ur] quoddā genus a damatris q[uo]d non
fragit p[ro] p[re]fessionē nec ignis adu[er]sus. nec
p[ro] aliqua ip[s]ius inueterationē. Fragit aut[em]
sanguinis infusione. sic multi sunt q[uo]d ad
p[er]niciam nō fragunt. nec p[ro] diuinas cōtri-
nationē suē flagellationē. nec p[ro] sp[iritu]s
sc[ilicet] iternā i[n]spirationē. nec p[ro] etatis lōg[ue]
inueterationē. Fragunt aut[em] p[ro] diuici san-
guinis meditatōes atq[ue] etatē. C[on] Qum-
to fudit sanguine suu[m] vt hoies manu
diaboli liberaret. Ista liberationē h[ab]ere
p[ro]uideret. i. diaboli alutiam decipido.
Decipit enim cū scōz Aug. tāquā mure
q[uo]d tetēdit crucē tāquā muscipula in qua
posuit sanguine tāquā escā. vñ dicit Au-
gu. Venit redēptor z victus ē deceptor.
z q[uo]d fecit redēptor captiuator n[ost]ro
dicit muscipula. i. crucē: z posuit i ea escā
i. sanguine suu[m]. Ille aut[em] effudit sanguine
nō debitoris sed redēptoris pp[ro] q[uo]d reced-
sit a debitorib[us]. Scdm aut[em] B[ea]t[um] Greg. decept[us]
est cū tāquā p[re]fess[us]: q[uia] posuit exteri[us] car-
nē z sanguine. interius aut[em] occultauit
ferrū hamu[m]. i. diuinitatē. Diabolus aut[em]
voluit cape escā carnis z capis est ha-
mo diuinitatis. C[on] Job. xl. d[icitu]r. An extra
here poteris leuita hamo z fune ligabis
linguā eius. Scōz vero remigiu[m] decept[us]
est tāquā auē. C[on] exponēs illud verbum
Job. xl. Nūqd illud es ei quasi auis. d[icitu]r
illud es. q[uia] illud es diabolus i morte xp[istu]i
quasi auis. nā xp[istu]s sua carnis mortalita-
te abscondit diuinitatē vt laqueu[m] quo ei
velut auē sp[iritu]ida p[ro]uideret irretitit ma-
scipula. C[on] Refert valeri[us] q[uo]d doxentes
atheniēses dñi adiuuicē decertaret corā
rex atheniēsiu[m] de euēto belli apollinim
requirit. Qui n[on] dicit q[uo]d si se occidi p[er]mitte-
ret gēs sua victoriā obrinēt. Cū vero ho-
stes illud oraculu[m] audiuisent: p[er]cepit
ne aliq[ui]s regē atheniēsiu[m] t[em]p[er]aret. ipe ergo
ne cognoscere[n]t rusticanū habitu[m] accipit
ens z sarmēta assumēs i humeris ad ho-
stes p[re]cessit. ibiq[ue] quēdā militē cū falcē
puocans ab ip[s]o ē occisus. quo cognito
uolēs me mores oraculi fugerūt z athe-
niēses victoriā h[ab]uerūt. Iste rex fuit xp[istu]s
qui ne a demonib[us] cognoscere[n]t habitus
serui accepit. sarmēta. i. crucē i qua fuit

multa diuersa signa i humeris batulauit
et mortuus fuit. si cum demones ipm
conuincissent: nuquas occidi eū pcuras-
sent. i. *Loz. ij.* Si cum cognouit: nuquas do-
minū glie cruci. Per suas aut mortē de-
mones fuerunt expoliati et victi. *Col. ij.*
Expoliati principatus et pates tradu-
ti pndentes palas triumphans illos i
semetipsis.

¶ In die cene dñi: Sermo p̄m. 87

Probet autē seipm hō et
sic de pane illo
edat et calice bibat. i. *Loz. xi.*
Si aliquis dñz aliquē cibū cape-
re q̄q̄ videat et p̄bet si cibus ille sit san-
ctus et si homachus sit bñ dispositus. si enim
hoc non faceret cibus eēt magis sibi in-
nocentem q̄m p̄ficiū. Libus aut ille
ecclēstis nō ē pbandus: q̄z semp ē bonus.
si homo ē pbandus si bñ sit dispositus
seu patius. Un nō dixit p̄bet aut hō istū
cibū sed p̄bet seipm hō. *Reg. Sic* cibus
compalis cū ventri em inuenerit diuersis
humoribus occupatū amplius ledit et
magis nocet. nullū prestat auxilium. ita
cibis sp̄ualis et si aliquē replet maligni-
tate pollutū magis eū perdit. nō sui na-
tura sed vicio recipientis. ¶ Et Noran-
dum aut q̄ ille q̄ dñz hunc cibum suscipe-
re tria p̄bare. ¶ Primo seipsum quā te
suppuratis. et ista puritas atēdēd quā-
tum ad manus quibus ministrat. quātū
ad os q̄q̄ suscipit. quātū ad cor in quo
recipit. manus quidē debet eē munda et
inocentes. *ps. xxy.* Lauabo inter inocē-
tes ma. me. et cir. altare tuū dñe. iō sicut
bicit Byoni. sacerdos accessurus ad cō-
secrādū lauat digitos p q̄q̄ peccata ve-
nialia designant. ad inuēdū q̄ nō tantū
magne s̄ et a paruis peccatis et z eē mū-
das. ¶ Debs igit hēre manus mūdas. i.
mūda opa. q̄z h̄z opa mūda nō est of-
fensio tagē nec recipere illud sacm. *Legit*
ij. Reg. vi. q̄ oza a deo percussus ē eo q̄
arcam dei manib⁹ suis tetigit et assignat
iudē rōz q̄ in nocte pcedenti iacuerat
cū vxore sua. Si igit ille percussus est qui
iacuerat cū vxore: quā percussioe dign⁹
ē qui facit cū meretrice. si ille et percussus
est qui iacuerat cum vxore ppria. et qui i-
digne tetigit arcam dñi ligneam. quā p

cussione dignus ē q̄ indigne carnē xp̄i re-
cipit vcrā. Si ille qui arcas tetigit ve ar-
cam iuuaret ne pateret ruinam: quā p-
cussione dignus ē qui leuat corpus xp̄i
ad p̄ficiēdū in latrinaz. i. in cōscientiaz
inūdam. ¶ B Secōdo dñz hēre os mūdū
p q̄q̄ suscipit. et maxime a duobus pec-
catis. detractōis et gulositatis. Un dñ. i.
Loz. xi. ubi ap̄ls loquit̄ de hoc sacro di-
cōueniētib⁹ nobis i vñū. i. ad ecclesiā.
audīo scissuras eē. ecce p̄ctm detractio-
nis. et ifra. Alī quidē esturit. alius autē
ebrius ē. ecce p̄ctm gulositatis. primus
f. detractor ē sicut canis. scōs. f. gulosus
ē sicut porcus. iō dñ. *2 Bat. viij.* Nolite sc̄m
dare canibus: quātū ad primū. nec p̄-
ctatis margaritas aī porcos quātū ad
scōm. ¶ Tercio dñz hēre cor mūdū
in quo recipit: q̄ cū iste cib⁹ sit p̄ledor
et speculū sine macula. nō h̄tat nisi i mē-
te pura. *Sap. vij.* in aīas sc̄as se trasseret
Lant. ij. Qui pascit inter lilia. i. iter pu-
ra corda. Auarus aut p̄icit ipm inter
raz. q̄z h̄z cor terrenū amādō terrena. lu-
xuriosus p̄icit ipm in lutū: q̄z h̄z cor i-
mūdiū plēnū. supbus p̄icit ipz aduē-
tū: q̄z h̄z cor vctōsus. i. ambitōe et supbia
repletū. ¶ Secōdo dñz p̄bare corpus dñici
q̄re firmat estatis. In ipō cīz sacro tot⁹
xp̄s cōtinet quātū ad corpus. sanguinē.
aiam. sp̄m hūanū. et dicitatem vcrām.
Accipiendo igit eius corpus vcrū corpi
mystico vnimur. et bonoz operū partici-
pes efficiimur. unde dñ. i. *Loz. x.* Panis
quē frāgimus: nōne participatio corpo-
ris dñi est. De hac p̄cipatioe dñi in ps.
cxvij. Participes me fac deus olum tū
mē. te et custo. man. tua. ¶ Recipiendo
eius sanguinē ab omni ipuritate cōscie-
tie mūdāmur. *Heb. ix.* Sanguis xp̄i emū.
p̄cti. nō. ab op̄ibus mor. ad seruū. deo vt
uētī. Recipiedo ei⁹ aiām ab oī seruitute
redimimur. *Jo. x.* Bonus pa. aiāz suam
po. p oibus suis redimēdis. *2 Bat. xx.*
Silius hoīs i ve. mīni. s̄ ministra. et da.
aiām suā redē. p nul. Recipiedo ei⁹ sp̄l
ritū ab oī morte corporis et aīe viuificā-
mur. *Jo. vi.* Sp̄s est qui viuificat. caro
aut nō pdest quicquā. *Ro. viij.* Qui tu-
scitauit iesum a mortuis viuificābī mor-
talia compansa p inhīrantē sp̄m eius

in nobis. Recipiēdo eius deitātē of dul
cedine satiamur. Jo. x. Ingrediet. s. ad
cōtēplationē deitatis ē egrediet. s. ad vi
sionē humanitatis ē pascua inueniet i
viroqz. De hac refectionē dī Mat. xi. Ue
nite ad me oēs q labo. z onē. estis z ego
ref. vos. E. Tercio v3 pbare indigne
sumētis periculū quātē sit penalitatis.
Incurrit enī penā tpālē z spūalem z
eternālē. De tpālī dī. i. Lox. xi. Ideo i
ter vos multi infirmi z ibecilles z doimi
unt multi. Bī in libro paschali q gcūqz
indigne cōtcat nisi misericordia z boni
tas dei gladiū suspenderet: ab angelis
ad hoc positis pīneret. C Sēdo tales i
currūt penam spūalem. qz diabolus in
eos maiorē prātem accipit. Unde dī de
Iuda Jo. xii. Post bucellā introiuit i eis
sathanas. amplius. s. q erat. z tū illa bu
cella non erat corpus xpi. sed diabolus
in xpm introiuit: qz ausus ē accipere bucel
lam de manu dñi: quātomagis in illum
intrat q in digne audeat recipe corp⁹ xpi.
Augu. Nullus malignus ad corpus xpi
accedat. nullus stultus accedat. nullus
fuscato aio appropinquare audeat ne qd
iudas sustinuit patiat. nam in illū post
cōtationē mense diabolus introiuit: nō
qz sumpsit dñicū corpus: s3 qz ipuden
tia iude z malignitas mentis aduersari
um inhabitare fecit: vt dīscas q indigne
mysterioz secreta celebrantibus diabo
li insidie preant. C Tercio incurrunt
penam eternam. Unde sup illud Pauli
ad Lox. i. cap. xi. Reus erit corpis z san
guinis dñi. Bicit Amb. Aortis xpi pe
nas dabit. ac si xpm occidit: pūniet. C
Quattuor enī sunt occisores xpi. s. iū
dei. ingrati. recidiuātes. z corpus xpi in
digne sumētes. Et istud pōt oīdī p ra
le exēplū. Est aligs hō q habz quattuor
marchas auri. C Una sibi violēter au
ferit. C Aliam dat igrato. C Tercia po
nit in meritis que sibi auferūt. C Quar
tam pūcit i latrinā. Iste pōt dīce se quat
tuor marchas amissē. Iudei igit sunt
illi qui marchas violēter auferūt: qz vi
tam xpi cū violētia abstulerūt. Ingrati
sunt similes illis q bñficiū non cognō
scunt: qz tales tñ bñficiū pa mōtis
non agnoscūt nec aliqd seruitiū ipediūt

Recidiuātes sunt siles illis q merita
ferunt. Christus enī alias nras san
guine redemit z emit. Et iō ille qui ad
catū reuertit: aiam emptā sibi aude
conat. Illi vero q qmūda mente recipi
corpus xpi: ipi quātū ē in scriptis in
trinam pūciunt. B. C Quarto v3 p
re digne recipiētū fructū quātē sit me
litas. Que quidem vīritas attēd
vita z in morte. In vita eim ē dñi
nobis in memoriāle passiois dñice. C
dicamentū curatōis. B. Habemus igit
triplex memoriāle passiois dñice. C
ē in visu. s. passio xpi depicta. z illud v3
affectum nostrū multū mouere. C
cūdum ē in auditu. s. passio xpi audita
vel predicata. z illud v3 nos mouet
gis. C Tercū ē in gustu. s. passio xpi
hoc sacramēto tā veraciter z tam long
lariter expōsa. z illud v3 nos mouet
me. C Sēdo dñiūm ē nobis in me
dicamentū nre curatōis. C Est enī me
dicina efficac cōtra oēs infirmitates
siras: sicut p3 in illa oīone pio defuncti
Purificent nos quesumus dñe facta ē
sumpsimus zc. C Est enī medicina
curatiua: qz sanat oēs morbos vitiōz.
Uñ dī. sit absolutio scelerū zc. C Est
dicina cōfortatiua: qz roborat z confir
mat in sanitate recepta: iō sub dī. sit
titudo fragiliū. C Est medicina pserua
tiua: que pseruat hoīem ne iterū cadat.
Uñ sub dī. sit cōtra mūdī picula firmā
mentū. C Est medicina melioratiua: qz
vīuos z mortuos ad meliorē statū pū
cit. Uñ sub dī. sit vīuoz atqz mortuoz
fidelīū remissio oīuz peccatoz. C
cūdo aut attendit hēc vīritas in morte.
Uia eim quaz aia de corp deccedens
factura ē via tenebrosa. Job. xix. In cal
le meo tenebras posuit. Est via piculosa
Uñ ps. cxi. In via hac qua abū. abis.
sup laqueū mibi. Est via longa. iij. Reg.
xix. Si ad tis bī restat vita. Est via igno
ra. ps. Uia ciuitatis hīta. nō inue. Quid
do igit corp⁹ xpi aīabus deccēdit: vti
portant secus lucē ad tenebrosē vie illu
minationē. Jo. viij. Ego sum lux mūdī.
Itē iudē. xij. Ambulate dū lucē habē
tis: ne tene. vos ppric. Hñt secū pugilē
ad hostiū defensionē. Job. xviij. pōtē

hysta tere cutisuius manus pugnet ptra
me. ps. xxij. Si ambulauero in me. vii.
mor. nō timebo mala quā tu mecum es.
Erit secū cibū ad confortationē. ps. ciij.
Pis cor hoīs cōfir. iij. Re. xij. Ambula
vlt in font. ci. iij. vsq ad montē dei oreb.
hysta ductorē ad vte directōes. Mich.
hysta dicit iter pā. an eos. ps. cvl. Dedu
xit eos ad por. vo. coy.

¶ Eadem die scilicet in cena dñi. Ser.
mo secundus.

In cena facta cū diabo
lus iaz misisset
in cor vt traderet eū iudas si
monis scariothis surrexit a
cena & posuit vestimenta sua. Jo. iij. Qñ
amici ad inuicē sepeant cōsueuerunt ad
vultū epulari. Sic ēt xps sciens qd de
bebat ab aplis recedere prio voluit cū
eis cenare. Iñ dicit Luc. xxij. Desiderio
deh. hoc pas. mā. vobis antequā pa. A
C In hac cena autē xps assumpsit psonā
amici. psonam serui. & psonā epi. C Pā
mo qdē assumpsit psonā amici i hoc q
tanti familiarē & amicabilem cū eis come
dere voluit. In hac atē cena comedīt xps
agnū paschale. Quō autē comedi debe
bat. determinat. Exo. xij. vbi dī. Non co
medetis ex eo crudū qd nec coctū aqua
sz assūm tñ igni. Caput cū pedibus & in
testinis vorabit. Edēt autē carnes no
ctis illas assūm tñ igni & azimos panes cū la
crucis aggressibus. C Pūmo igit non
des comedi ex eo crudū qd nec coctū aq
sed assūm tñ igni. Buo hīc phibent. s.
q nō comedat crudus nec coct⁹ aqua.
C Tertū pēpif. s. q igne assek. Cruda
eīm caro nullo ignē excocta nō ē sapi da
Laro vero lixa sz cocta tñ non est adeo
sapi da. Larvero assata: & igne cocta &
ē sapi da. B Iñ igitur comedunt cru
dum qui habent cor crudum idēst nō ex
coctum igit amoris. Iñ comedunt li
xū q habent cor lixum. i. insipidum & nō
sapi dū sapore deuotōis. Iñ comedunt
assūm q habēt cor excoctū p amorem: &
sapi dū p deuotōes. E Iñ igit agnus
fuit triplici igne assatus. & ideo nō debz
comedi crudus nec lixus: sed assatus.
Sunt ergo assatus igne amoris. De quo
igne dī. Luce. xij. Ignem veni mittere in

terram. Igne doloris. Threnozū pū
mo. Attendite & videre si est dolor: sicut
dolor meus. Et igne passionis. ps. xvi.
Igne me examinasti &c. B C Secūdo
debet comedi eius caput cum intestis &
pedibus. Caput istius agni est eius diui
nitas. i. Cor. xi. Caput xpi deus ē. Pes
est caro ipsius que est natura infima in
ipso. Intestina eius: ē aīa eius. Iñ om
nia debemus vorare. i. per veram fidem
nobis incorporare. Suerunt autē qdam
heretici q dixerunt ipsum non habuisse
diuitatē. Iñ non comedebant caput. i.
sibi per fidem nō incorporabant caput. i.
diuitatē. Alij dixerunt ipm non habuis
se veram carnē humanam: sed fantas
tam de celo delatam. Iñ pedes non co
medebant. i. eius carnem per veram fi
dem sibi non incorporabant. Alij fuerūt q
dixerunt ipsum non habuisse animā ra
tionalē: sed diuitatem loco anime. Iñ
intestina non vorabant. i. eius aīam per
veram fidem sibi non incorporabant. Nos
igit caput cum pedibus. & intestis vorē
mus. i. de eius diuitate carne & anima
fidelit & catholice sentiamus. E C Ter
tio debet comedi cum lactucis aggressi
bus. i. cum amaritudine de peccatis om
nibus. Notandū autē q qdam sunt q
sumunt istas lactucas integras. qd az cō
tritas. & qdam succum ipsarū. Est enim
quedam amaritudo superficialis. que
dam precor: distalis. & quedam mixta cum
lachrymis. Sunt enim qdam q habent
de peccatis quedam superficialē dolorē
q attritio dici potest. Iñ sumunt istas
lactucas integras seu confectas. Talis
attritio peccatorum non plene iustificat
dicere. v. Percussisti eos: & non dolue
runt attrituē eos: & reuerunt accipere
disciplinam. Alij sunt qui omnia pecca
ta sua in mortuario memorie sue conge
runt & pīssillo laboris minutatim conte
runt. Et talis dolor contritio appellat.
Iñ sumunt istas lactucas cōtritas. Et
talis contritio vulnera peccatorum sa
nat. Osce. xij. Sanabo pīssillonē cor
pīssigaz eos sponte. Alij sunt mato
ris perfectiois qui. s. peccata non soluz
sic cōterūt sed etiam lachrymas emittūt
Iñ sumunt agnū cum succo lactucarū

id est cū abundantia lachrymar. Grego. in
moral. Carnes cū lactuctis agrestibus
sunt edēderūt cū corpus redēptoris no-
stri accipimus nos p peccatis nris in fle-
tibus affligamus. q̄tinus ipsa amaritu-
do p̄nie abstergat a mētis stomacho per-
uerse humorē vitē. ¶ Quarto debet co-
medi cū panibus azimis. i. cū panibus
nō fermentatis. Scōz h̄re. panes sine fer-
mēto comedit qui opa bona sine coru-
ptiōe vane glorie facit. Vel scōz eūdem.
Qui opa sine admixtiōe peccati exhibz
ne puerse diripiat q̄d quasi recte dispen-
sat. Quib⁹ p̄ crepationē dñs dixit. Sa-
crificate de fermēto laudes. De fermēto
nāqz laudē imolat qui deo sacrificiū p̄
rapinā parat. Vel ille sine fermēto co-
medit: qui se a mala societate custodit.
i. Cor. v. Ad idcū fermētū totā massam
conūpit. Vel ille azimū sine fermēto mā-
ducāt: q̄ mētis z corpis puritatē seruat.
i. Cor. v. Epulemur nō in fermēto vete-
ri. In veteri p̄uersatiōe neqz in fermen-
to malitiē z nequitiē sed in azimis sinceri-
tatis z veritatis. ¶ Scōdo x̄ps assū-
psit p̄sonā seruiti: in eo q̄ pedes seruoꝝ
suos lauit. Lauit autē compales pedes z
spūales. Compales autē lauit in exēplis z
documentis. In exēplis q̄dē humilitatis.
An ipse dixit. Ioa. xij. Exēplū dedi vo-
bis: vt quēadmodū ego feci vobis: ita z
vos faciatis. Ista autē tāta humilitatē pe-
tr⁹ horuit dicēs: Non lauabis mihi pe-
des in eternū. Lut r̄ndit iesus: Si nō la-
uero te: nō hēbis p̄tē meā. Tūc petr⁹ tū-
more z amore p̄cussus obtulit lauandos
pedes man⁹ z caput. Sc̄z x̄ps cū compu-
tit dicēs z asserēs q̄ nō indigeret lotiōe ca-
pitis nec manūū: sed tñ pedū. ¶ Per
caput itelligit intentio. p man⁹ opatio.
p pedes vero affectio. Duo autē p̄ma. s.
opatio z intentio in petro mūda erat z iō
lotiōe manūū vel capitis nō indigebat.
Debat enim intentiōe in oib⁹ reat⁹ z
opatiōe mūda. Affectio autē in petro z
in ceteris sc̄is sepe aliquo puluere terre
ne affectiōis absq̄git: z iō indiget vt lauē-
tur. Aug. Ipsi p̄uant affectus sine q̄bus
in hac mortalitate nō viuunt pedes sūt
vbi z hūanis rebus afflicti: vt si dice-
rūtus qm̄ petri nō fecim⁹ nō inueniētipos

se dūclimus z decipimus. ¶ Sc̄o la-
pedes in documentis vbi docuit edēderūt
q̄ plati debēt lauare subditos. Tūc
pedes lauat: qm̄ plati verbo z exēplo be-
dītoꝝ affectus purgat z mūdat. Sc̄o
autē p̄git q̄ pedes nō lauant: aut qm̄
nūc ē ingnata: aut qm̄ aq̄ ē turbida co-
mūda: aut qm̄ imūditia in pedib⁹ ē
terata. ¶ His tribus de causis subdi-
tus. i. opa eorum sūt imūda. Ec̄i. xxxij.
Ab imūdo qd mūdabit. Sc̄o. nangā
Ab imūdo p̄us oportet: z sic alios mū-
re. sapiētē fieri p̄us: sic alios facit
tes. lumē effici: z ita alios in luminē
cedē ad deū: z sic alios ducē ad deū
ctificari: z sic alios sc̄ificare. manus
rectas: z sic eē recti osili z recti danti-
liū. ¶ Scōdo qm̄ aq̄ ē imūda. Aliqua
da ē amor mūdi. de q̄ d̄ Hier. ij. Qui
tibi in via egypti vt bibas aquas mū-
di. Tals emz aq̄ non lauat: sed ingrat.
Aug. Quisqz es gēs in mūdo adter-
nū qui fecit imūdi: vt eripiat te de mū-
do. q̄ si adhuc aliqua delectatiōe ter-
net mūdos semper vis esse imūdos. Ad
aliqua necessitate retinet te mūdo: q̄
bitat in te q̄ mūdat imūdos z eris mū-
dos. ¶ Tertio qm̄ ipa macula p̄diciōis
mīa frequētatiōe efficiis nūmis renar-
ueterata. An d̄ Ec̄i. xxxij. Qui tēp-
zat a mortuo. i. q̄ lauat a mortali: p̄dici-
ōis ḡ t̄git mortuū qd p̄ficiet eius lau-
tio. ij. Pe. ij. Facta sūt eis posterioꝝ
rib⁹ deteriora. Cōtingit emz eis
veriprouerbij. Velut canis reuertit
suū vomitū: z sus lota in volutab⁹
¶ Scōdo lauit pedes spūales aq̄ spū-
guinis. De qua lotiōe d̄ Apoc. viij. Lau-
runt stolas suas z dealbauerunt eas
sanguine agni. ¶ Ex quo igif sangui-
xpi h̄z dealbare videt q̄ h̄eat virtutū
lactis z nō sanguinis. Lac emz sanguis
est in vberibus decoctus. Sanguis xpi
coctus fuit in corpe suo z in corde mī.
In corpe suo: igne amoris. Tā p̄p̄n-
ter emz in suo corpe chullinit q̄ ap̄o-
tere suo cū ip̄etu emanauit. In corde
stro sūt duo vbera. s. intellectu⁹ z affect⁹.
Debet autē excoꝝ in vberē intellectu⁹ p̄
meditatiōe. Et in vberē affectus p̄

notione. Et sic sanguis xpi est excoctus in coque suo per amorem. In corde nostro meditatione. Et affectus vertit in albedine et aias nostras dealbat et mundat. Epoca. v. Lausit nos a peccatis nris in sanguine suo. R. Ad lauandas aias xps se. cu spuale lictu: in quo p aqua posuit sanguine pccatosus. i. Joa. v. hic est qui venit per aqua et sanguine iesus xps. Pro cinere amaritudinē pcna. ps. ci. Lineamenta panē mādudabā. Pro igne caliditate amoris imēsum. Joa. xii. Luz diligēter suos qui erāt in mūdō: in finē dilexit eos. Sed qm lictu: erat nimis forte. Tū ppter nimia ebullitionē. Ideo xps illud lictu: duplici aq tēperauit. s. aq lachrymatōis quā i cruce effudit: vt habet Heb. v. Et aqua regenerationis q de eius latere emanauit. Sic ergo ex ta lictu: sic facto ex aq sanguinis. sic cōmixto ex cinere amaritudinis. sic calefacto ex igne amoris. sic tēperato ex aq lachrymatōis et regenerationis lauat peccatos oīum. i. affectus oīum atq. Tercio accepit psonā xpi qm. s. panē et vinu: in corpus suum trās substantialitē. et aplos patescētiē dī et trās substantialitē dedit. Et ita altior pās q vnq data fuerit alicui. L. Est qdā pās dei magna facere de aliquo aliqd: sicut qm fecit hoīem de terra. et eū de boīe. Est alia dei pās maior. s. facere dī nihilo aliqd. Sicut qm dñs de nihilo fecit celū et terras. Est alia pās dei maxima facere. s. vt ita dicam⁹ de creatura creatorē. Ista patescētiē nō dedit angelis sed sacerdotib⁹ solis. q diuina virtute panē et vinu in corpus et sanguine xpi guerrūt. Tū Eusebius: Vtibi vis sacerdos visibiles creaturas in corpus et sanguine xpi suo secreta potestate pmutat. Illo. s. verbo qd dicit sacerdos. s. Hoc est corpus meū. Ad Nō igit debet aliq credere ad visum suū: q visus putaret se videre colore panis. et nō est ibi panis. Nec ad gustū suū: q putaret se sentire gustū panis. et nō est ibi panis. Nec ad tactū suū: q putaret sagere subtilitā panis: et nō non est ibi panis. Nec ad olfactū suū: q putaret se sentire odorem panis et vini. et ta

men non est ibi panis nec vinum. Sed debet attendere ad auditum suū: quia cum audit Hoc est corpus meum: ita est per omnia vt audiuit. Hoc signatus est Bc. xviij. in Ysaac quando benedixit Jacob. Fuit enim deceptus suus visus: quia oculi eius caligauerant et spiritum non cognouit. Fuit deceptus olfactus: si us qui credidit sentire odorem vestimentorum esau. et erat odor vestimentorum que induerat Jacob. Fuit deceptus gustus eius: quia credebat se comedere de venatione esau: et comedebat de venatione Jacob. Fuit deceptus tactus eius: quia putabat se tangere manus Esau et tangebatur manus Jacob. Sed tamen auditus quo vocem Jacob auduit: non fuit deceptus. immo dicit: Tunc quidem iacob est. Sic etiam in isto sacramento omnes alij sensus preter auditum decipiuntur. Et ideo omnes fideles quando audiūt. Hoc est corpus meum: ita esse firmiter et veraciter credere debent.

89

In die pasceus Sermo primus. **S**ciens iesus quia omnia consummata sunt vt consummaretur scriptura dixit sitio. Illi autem spongiam plenam aceto psoo circumponentes obtulerunt ouietus. Cum ergo accepisset iesus acetum dixit: consummatu est. Et inclinato capite tradidit spiritum. Joan. xix. A Christus in vita sua iudeis dederat multa salutifera documenta: exhibuerat multa sanctitatis exempla. Contulerrat multa beneficia atqz miracula: sed hodie miser in dei pro documentis dederunt christo dura verba. Pro sanctis exemplis: dederunt ei duriora verbera. Pro beneficiis dederunt illi durissima crucis tormenta. Non recessabat autem nisi vna pena: scilicet vt ipsum selle et accito potaret: sicut in auctoritate superposita habetur. In qua quidem auctoritate tria ponuntur ex parte christi: et vnum ex parte iudeorum. Nam ex parte christi primo ponitur eius seruus charitas: cui dicit sitio. Secundo presumata veritas: cui dicit: presumatu est. Tercia magna pietas: cui subditur: Et inclinato capite tra-

In die parascenes

Adit spūs. **¶** Quarto ex pte tu deoz ma
gna crudelitas: in hoc qd sibi ad bibēdū
poneretur acetū. **¶** C Circa p̄mūz no
tādūz qd in hoc qd iesus dixit sitio: eius
feruēs charitas designat. Nō enīz sūte
bat aqua sed salutē nostrā. Non sūtebat
vinū s; p̄secutiō n̄m. Nō sūtebat aliqūē li
quorē: sed nostrū amorē. Berni. Sitio ait
xps nō dolco. o tūc qd sitis: fidē vestrā:
salutē vestrā: gau diū v̄m plus aiaz v̄
straz q̄ corpis p̄p̄ij cruciatus me tener.
z si non mēi saltē v̄stri miscremini. **¶**
Illa aut xpi charitas tā intēsa oēs alios
amores supat z excellit. s. amorē nālem:
matrimoniale: sociale: z aiales. **¶** Amor
nālis est qd ē inter patrē z matrē z filios.
Et istuz amorē amor xpi excellit. Nulla
enīz mater filiū suūz int̄m dilexit q̄tūm
hodie xps nos amauit. **¶** Isa. xlii. Nun
qd obliuiscit p̄tōr mater infantē suūm vt
nō misereat filiū vteri sui. Et si illa oblī
ta fuerit: ego tū non obliuiscar tui dicit
dñs: ecce in manib; meis d̄scripsi te: mu
ri tui corā oculis meis semp. Nūq̄ fuit
aliq̄ mater que tū filiū suū diligere vt
nomē suū in manib; suis p̄ngi vel scri
bi faceret: vt sic die ac nocte memoriā
eius hēret. Xps aut die ac nocte i mani
bus suis scriptos nos portat vt semper
memoriā n̄rī hēat. Et illa scriptura non
fuit facta cuz calamo vel attramēto. vel
in pgamēno: sed calamī fuerūt acutissi
mi clauī. Attramētū eius sanguis p̄cto
sus. scriptores iudei p̄uersi. pgamēnum
caro manū xpi. **¶** Secūdo excellit amorē
matrimoniale qd est inter virū z vxorē. Et
hoc in duob; **¶** C Primo in hoc qd si vxor
fornicat: vltērius a viro suo nō recipit.
S; si aīe n̄fē xpm sp̄sūm deserūt z dīa
bolo a dūltero p̄sentitūt: xps eas penitē
tes recipit. Et iō in cruce manus exten
sas tenet. ad innuēdū qd p̄ctōres ad se re
uerfos p̄tinus amplectat. **¶** Dicit. iij. Tul
go dī. si dimiserit vir vxorem suā z rece
dēs ab ea duxerit virū alterū. nūqd reuer
tis ad eū vltra: nūqd nō polluta z pra
minata erit mulier illa: Tu aut fornicat
ta es cū amatorib; multis: n̄ reuētere
ad me: z ego suscipiā te dicit dñs. **¶** Se
cūdo amor xpi excellit matrimoniale in
hoc qd si est aliq̄ vxor que hēret maculas

in corpe vel in facie z non possit ab il
lō emūdari nisi vir vulnerari se faceret
suo sanguine se balnearē vxor. nō ē
qs vir qd vxorē suā int̄m diligere vult
sustinere veller. **¶** Aīe autē nolite quā
xpi sp̄s maculas p̄ctōz erant p̄ctōz
iō xps in quinq; p̄ctōib; se vulnera
uit z sanguinē suūz fudit in quo p̄p̄ij
sua se balneauit: z ab oib; maculis
data fuit. Et hoc est qd dī Ep̄b. v. Dil
igite vxores vestras sicut z xps
xit ecclesiā. z tradidit semetip̄m p̄ illā
eā scificaret mūdās eā lauacro aq̄e in
bo vire vt exstiberet sibi glososaz
sua nō h̄rēt maculā neq; rugā aut aliq̄
huiusmodi: sed vt sit sancta z imma
ta. **¶** Tercio amor xpi excellit amorē
socialē qd ē inter amicū z amicū. Nūq̄
hō inueniret qd veller mori p̄ suo
co. vix aut aliq̄s inueniret qd veller mori
p̄ amico. sed p̄ amico bono. s. simplici
fidelī z innocēter decepto fonte aliq̄
morti se exponeret. Nos igit nō eramus
iusti neq; boni: sed eramus sp̄i z bel
mici: z tū xps p̄o nobis mori voluit. **¶**
hoc est qd dī Rom. v. Lū adhuc inimi
cī essemus xps p̄ sp̄is mortuus est. Vt
p̄ iusto qs mori. Nā p̄ bono fecisse
audeat mori. p̄mēdat aut deus suū
ritatē in nobis. qm̄ cum adhuc p̄p̄ij
essemus: xps p̄ nobis mortuus ē. **¶** P̄
aut dicit qd xps hēbat vnū amicū. **¶**
patrē. z vnū suūz z patris inimicū
nūc humanū. Ut igit xps inter illorū
cem faceret se mediatozem iter p̄p̄ij
Zm̄. h. Unus est mediator dēi z hō
hō xps iesus qd dedit semetip̄m in
prionē p̄ oib;us. Sepe enīz p̄t̄m
aliq̄s inter duos rēgates interponit
vtroz vulnerat. Sic z xps vulnerat
vtrūq; patrē. **¶** Isa. liij. Propter scelus
p̄p̄ij mei p̄cussi eum. Vulneratus fuit
ab hoīe. **¶** Zach. xij. Dis plagatus fuit
domo eoz qui diligebāt me. **¶** C Quarto
amor xpi excēdit amores aiales qd est
aiam z corpus. aīa enīz int̄m diligit cor
pus qd ab eo separari renuit. z oīm compo
ris laborē fugit z vīat. **¶** Aīa aut xps lau
tum aīas nostras dilexit qd a corpe sua
p̄ nostra salutē voluit separari. **¶** Joā. 14.
Animā meā pono p̄ oib;us meis. **¶** Joā.

In die parasceues

mundū sibi recēdissā. **P** Tertio crucia uerūt eius aīas in sanguine. s. qñ clauis acutis eius uenas aperuerūt & totū sanguinē cū doloribus extraxerūt ita q. cor pus ei? remāsīt in cruce totū aridū sicut lignū. **Un** ps. xxi. **A**ruit tanq. testa uirt. mea. **I**tey ossa mea sicut cremliuz aruerūt. & assimilāt corpus suū xps cremio & teste. nam testa que pius erat humida: postmodū ab igne fit arida. Sicut cremliuz est lar dū adustū a quo omnis pique do recessit. sic corpus xpi in cruce fuit sicut testa: q. ab oibus suis hūioribus fuit exsiccatū. & fuit sicut cremliuz: q. toto sanguine suo fuit euacuātū. **I** Quarto affixerūt aīas in toto corpore: q. a planta pedis vsq. ad verticē nō fuit in eo sanitas. **Cruciat** fuit in toto corpore. s. in pte supma: media & infima. nā i pte supma fuit spm coronat. i. media fuit ad colū. nā ligatus & flagellat. in infima fuit pedibus pforatus & cruci affixus: ubi magnū dolorē sensit: & q. locus erat neruo. sus: & q. vnus ptes sup aliū positus: & q. grossis clauis pforat: & q. intebat clauatis pedib. totū corpus. **K** **Quar** to ponit ex pte in deoz magna peruersitas. q. os xpi aceto potauerūt. **H**ue magnē rusticitates oī xpi hodie facie fuerūt. **Una** ē qñ acetū sibi dederūt bibē. **S** **Scda** qñ iudas ore suo turpissimo os xpi sanctissimū osculari presūpsit. sic hodie duas rusticitates mlti faciūt oī xpi. **Quida** enīz adhuc dāt sibi acetū. i. opapaua. ps. lx. **E**xacerbauit dñs pctōr. **Lū** enīz xpi oīz deberent dare vinū suauē. i. opera bona deoz placita dāt sibi acetū i. deest opamala & acerba. **Ysa. v.** **E**xpecta ui ut faceret uuas & fecit labruscas. **Z** **CS** **Scdo** sunt adhuc quida q. cū iuda os xpi osculant. **Quattuor** enīz pfone xpm osculare fuerūt. nā spm osculari fuit mētus: qñ cū infante in suis brachijs baiulabat: sepe spm osculabat & hoc in signū amoris. **O**sculatus est etiā symeon qñ. s. m. vlnas suas eum accepit & istud osculū fuit signum reuerētie & honoris sicut qñ qs manus vel pedes epi osculatur. **O**sculari fuit cū maria magdalena. & hoc in signū recōditiōis sic qñ ini mīci ad pacē uenūt se mutuo osculant.

Osculatus fuit euz iudas. & hoc in signū proditiōis. sicut & ioab osculatus amasā. **ij. Reg. xxi.** **Quicūq.** igit osculaf xps: uideat qñ osculet. **I**te enī q nullū hz odiū & rācorē: s. ad deū & p mū sincer amorē: osculaf cū maria. **I**te q ad xpi passiōē multa reuerētia & uortōe & lachrymarum effusione afficit. osculaf cū symeone. ille q. ptius erat doctus. s. in ista qdraginta ē sibi recōditiatus. osculaf euz magdalena. **I**te q. hodie crucifixū osculatur & in pascha in mensa altaris cū xpo epulat & post pascha ad pctā reuertit: osculaf cum iuda p dītoze. magna enīz p dīto ē hodie xpi osculuz dare & in paschate & in mensa comedere. & postea de domo cordis sibi xpm expellere. & inimicū xpi capitalit. **demonē** in cor suū itro ducere. **Talibus** xps pōt dicere illud qd dī in ps. **ilij. Ca** vero hō vnanimis dux meus & nos me us: qui simul meuz dilce capitebae i. bos in domo dei ambo. cū pfer. **E**st kop tur in eo dē ps. **V**eniat motus sup illos & descendent in infernū vscentes. **E** **Ad eam die. i. parasceues Sermo** de cundus.

Taspice & fac scōs cum plar qd tibi in mōte monstratū est. **E** **Xo. xxi.** **Xps** est tanq. liber exēplari ad cuius exēplū totā vitā nřaz debent deducere & ipsaz corrigere. **E**cclesia quoq. officia sua & obseruācias suas ab illo libro extrahit. maxime aut in hac ecclesia in officio multa mystica facit q. ab illo libro extrahit. & ideo supradictū uerbū pōt esse uerbū dei patris ecclesie alloquētis & dicētis. **I**nspice & fac scōs exēplā qd tibi in mōte monstratū est. **U**ideamus igit que sunt ista mysteria & ecclesia hodie facit & que ab illo libro extrahit. **P**rimū est: q. altaria sunt deuota. **altare** quidē est xps qui hodie fuit suis uestibus deuotus. **H**abebat enīz xps tria genera uestimentoz. **P**rimū hēbat uestes materiales quas ferebat sicut ceteri hoīes. istis fuit deuotus. **Un** ps. xxi. **D**iuiserunt sibi uestimenta mea. **C** **H**ebat enīz uestimētū. s. corpus ppiū qd est aīe uestimētūz. istū uestimētū

dicata xpi fuit pollata & suo coipe de-
madata. Jo. xix. Et inclinato capite tra-
dispm. f. Habebat et vestes spuales. i.
suo apolo los qui xps vestiebat & oia-
bant. ysa. xlix. Quia ego dicit dñs: quia
bis omnibus velut ornamento vestieris.
Ista vestibus fuit xps denuatus: quia
fuit ab oibus aplis derelictus. Joa. xvi.
Ecce venit hora. & iam venit vt dispa-
rui vniuersis in propa & me solum
relinquatis. **B** Secundu est quia ec-
clesia tribus diebus morte xpi plangit
tendebat facit. ad innuendū qd sol tribus
diebus tenebris se induit & mortem xpi de-
plangit. Et ad innuendū qd triplex cre-
atura morte xpi defleat. s. pure corpora
lis. sicut terra que pretermut: & sol qui ob
scuratus est. Pure spualis: sicut angeli
ysa. xxiij. Angeli pacis amare flebūt.
Et coposita: sicut hō: videlicet apostoli
& sancte mulieres. Et tribus diebus ois
ecclesia plangit. ex eo qd tribus diebus &
duabus noctib⁹ xps mortuus iacuit. **L**
Tertiu est qd cāpana nō pulsantur ex
eo qd ois cāpane hodie siluerunt. Xps
enī habebat xij. cāpanas. i. xj. aposto-
los. Quar vna penitus fracta fuit. s. iu-
das. Et remanserūt vnde ciz. Inter quas
erat vna ceteris grossior. s. petrus. qui se
mel ita alte sonuit qd eius sonus sup an-
geles ascendit. qñ dixit Matth. xvi. Tu
es filius dei viui. Ista cāpana hodie
sonū perdidit qñ xpm negauit. Simili-
ter & ceteri apostoli sonū pdiderunt qñ
xpm reliquerūt. Ista cāpana fuit xps q
in hac vita nō cessauit sonare. i. predica-
re. Tandē eleuata est in cāpanili crucis:
et ibi dedit sonū pie pquestionis in auri-
bus patris cum dixit. Mat. xxvij. Deus
meus deus meus vt qd dereliquisti me.
Dedit sonū amoris in auribus mris cuz
dixit Joa. xix. Mulier ecce filius tuus.
Dedit sonū magni doloris in auribus
humani generis cū dixit Thre. i. O vos
oēs qui transitis per viā attēdite & videte
sicut color sicut dolor meus. Tanti⁹ so-
nuit ista cāpana qd rauca facta fuit. ps.
lxxvij. Laboraui clamans rauce facte sūt
fauces mee. Tandem ista cāpana fu-
it fracta & in quinqz partes perforata. &
nō cōmo siluit & sonū dimisit. Alia cāpa-

na fuit vtrgo beata que tam dulciter so-
nuit qd filius dei ad eius sonū venit: qñ
ipsa dixit: Ecce ancilla dñi: fiat mihi. Et
dulciter sonuit qd Joannes baptista ad
eius sonū in vtero maris tripudauit.
Ista cāpana hodie ferro doloris perfo-
rata fuit: & ideo sonū perdidit. Luc. ii.
Et tuā ipsius animā pertrāsibit gladi-
us. Alia cāpana fuit vniuersitas creatu-
rarū que dat triplicē sonum. Quia pre-
dicat dei potentia: ex sua magnitudine.
Dei sapientia ex suo ordine. Dei bonita-
tes ex sua bonitate. Ista cāpana hodie
intantum siluit qd toto confusa fuit.
Berū. Ad hoc peccatū erpauit tota ma-
china mūdi alis: & fere in atiquū chaos
redacta sunt vniuersa. Unde etiā philo-
sophi videntes eclypsim solis cōtra na-
turam fieri dixerūt: aut ordo nature per-
uertitur: aut elemēta mentiscūt: aut de-
us nature patitur & elemēta sibi cōpa-
tiuntur. **B** Quartū est quia tabule
hodie percussit. f. Ista aut percussio
tabule representat clamores crucis que
clamat iudeorum malitiā & xpi innocen-
tiam. f. Secūdu representat clamorem
sanguinis qui clamat pro nobis & cōtra
nos. Nā pro nobis clamat: petens a pa-
tre misericordias. Deb. xij. Accessisti ad
sanguinis asperionē melius loquentes
q abel. Clamat autē cōtra homines ter-
renos. Job. xvi. Terra ne operas san-
guinē meum: neqz inueniat in te locum
latēdi clamo: meus. Latet enī sanguis
xpi in eorum memoria: quia non habent
de eo recordationē. In eorū intelligē-
tia: quia nulla habent meditationē. In
eorū volūtate: quia nulla habet deuo-
tionē. **T**ertio sonus tabule represen-
tat sonū qui fuit in inferno. siquidē xps
claustra infernalis confringebat. ps. cvf.
Qui p̄ruiuit portas creas: & vectes ferre-
os cōfregit. Angeli valēter clamabant.
Tollite portas principes vestras & sā-
cti patres iubilabāt. Bānati qui ibi reli-
quebantur flebant. Demones plulabāt.
Et sic cōmixtus erat sonus fletuū: & so-
nus gaudentiū. i. Esdre. liij. Nō poterat
cognoscere quisqz vocē clamantis letan-
tiū: & vocē fletus populi. **Q**uarto so-
nus tabule rep̄stat strepitū armorū que

fecerunt iudei in capite xpi. Exierunt eni-
t ad ipsum capiendum. cum armis. fustibus. &
la termis: & gladijs. ¶ Quinto sonus tabu-
le fit ad excitandum tristicium & mero-
rore. Hodie quidem ecclesia ocs sonos le-
titiæ facit: & facit tristitiæ sonos. Nā ta-
cet sonū campanæ & facit sonum tabule.
Tacet lectores: & facit lamentatores. Ta-
cet cantus letitiæ: & dicit cantus meroris
& tristitiæ. ¶ Et Quintū ē qz passionē
alioz sanctorz celebramus quz gaudio:
passionē aut xpi agnoscimus cum lamento.
Luius rō ē: qz alij sancti passi sunt ppt
se. vt. s. p. suaz passionē acquirat gloriā
cellestē. Et iō in sua passiōe ex eo gaudē-
mus qz ad eternaz beatitudinē perueni-
runt. Christus aut nō ē passus. ppter se
vt. s. gloriā acquireret quaz habebat. s3
ppter peccata nra delenda. Alia ratio
ē: qz sicut hodie nra quādo obscuratus
ē. sicut terrā: quādo cōcremuit. sicut
runt sanctæ mulieres. Luc. xxiij. Filie
hierusalē nolite flere super me. sicut
apostoli. Unde cantat. Tristes erāt apo-
stoli dō nec fui dñi. sicut petrus. Mat.
xxvi. Egredissis foras sicut amare. sicut
beata virgo doloris gladio pforata. sicut
uit xps. Mat. xxvi. Tristis ē anima mea
qz ad mortē. sicut angeli. Mat. xxvij.
Angeli pacis amare sicut. sicut si pos-
sibile fuisset deus p̄ videns suū filiū tū
ignominiosē tractari. Ergo inter tot sc̄-
tes nullus debet gaudere. ¶ Sextū: qz
missa hodierna nō h3 principij nec finē:
qz intrusus nō dī: nec cū bñdicamus do-
mīno finit: ad inuendū qz quē ē principi-
um & finis a nobis recessit. Et etiam ille
qui ē in tribulatiōe nō idiget benedictio-
ne: sed cōpassiōe: & iō nō dī. Benedicam⁹
dño. Nō h3 etiam ista missa medium: qz
sacra hostia non consecrat. ex eo qz vera
hostia. i. xps ē hodie oblata. ¶ Et Sep̄-
mum ē: qz circa crucē ter genua flectim⁹
vt illum honoremus qz ter fuit p nobis
illusus. s. ab hero de qui veste alba fudit
eū. A militibus qui ipm sp̄m̄s corona-
uerūt. Et a iudeis qui sibi in cruce exst̄i
infultauerūt. facimus et ipm officium
in lingua græca & latina: qz iste due lin-
gue ipm cōstēt & adorant. 2. lingua ve-
ro bebrica sibi silet: qz iudei ipm nō cōf-

Quoniam maria magdalena
et altera maria vi-
sepulchrum. Matt. vi. Et
gna dignitas est septimi die
eo quod sabbatum appellatur. quoniam in eo tota tri-
nitas requieuit. Nam pater in opere crea-

monis qđ fuit opus infinite potentie et
attribuit patri: requieuit ab omni ope-
re qđ pararat. Filius i opere recreatio-
nis qđ ē opus sapiētie et attribuit filio re-
quieuit in monimēto. Inuolutus syndo-
ne. Spūs sanctus requieuit hodie i vir-
gine: qđ ceteri apli et mulieres a gra spi-
ritus sancti ceciderūt. In virgine aut ip-
sa gra et fides firma pmanuit. Quia igit
hodie xps in sepulchro requieuit: iō san-
cte mulieres frequēter ipz visitabat. mō
vt corpus eius inuēgerēt. mō vt ipz mor-
tuum deslerēt. mō vt ipm sublatū inqu-
rerat. Jō dē in auctoritate pmissa. Ne-
lit maria magdalena cē. Circa igit se-
pulchri dñi tria sunt notāda. C Primo
quale fuit eius sepulchru. C Secdo qua-
lis fuit eius sepultura. C Tertio quare
nos ei eo sepeliri debemus. B C Circa
primū notandū qđ sepulchru xpi fuit no-
uissimū dñi. Bat. xxvij. Et hoc fuit tripli-
ci de causa. C Primo ne crederet qđ nō
ipse sed alius surrexisset. Istam rōnem
tangit Amb. in li. de virginibus dicens
Beatus Barthēus monimētū nouum
dixit: ne monimēto veteri alius surre-
xisse crederet. C Secdo ppter reuerē-
tiam xpi. Istaz rōnem assignat Augu. di-
cens: Sicut in vtero marie nemo ante
eū et nemo post eum fuit. ita ē i isto mo-
nimento nullus ante eū nullus post eū
fuit. C Tertio ad significandū qđ qđ xpi
corpus vult recipere vō habere nouita-
tem in corde. Corpus quidē nrm mō est
hōiū in iuēntute. mō vetustum in sene-
ctute. mō putridū in morte. Spūs autē
non debet tali variari: sed debz semp in-
uolūis renouari. L Sūt nū quidā quo-
rum spūs ē vetustus per peccati maliti-
am. Unde monet apls. i. Cor. v. Expur-
gare vetus fermētū vt sitis cē. Alij sunt
quorū spūs est putridus per cōsuetudī-
nem lōgas. Iohel. i. Cōputruerūt iūne-
ta sua in stercore suo. Alij sunt quorū spi-
ritus est nouus semp per puritates cor-
dis cōmūdatam. Unde dicit apostolus
ij. Cor. iij. Az hīs qui foris ē noster hō-
mo cōsumptus. nris qui intus ē renoua-
tur de die in diem. talis qui habet istam
nouitātē dignus ē recipere corpus dñi.
i. Cor. v. Epulemur in azimis sincerita-

tis et veritatis. B C Secdo sepulchru
xpi non fuit suū ppriū sed alienū. et hoc
tribus de cāis. C Primo ad ostēdēdum
qđ nō debebat detineri a morte. istā rōem
tangit Amb. in li. de virginibus di. bene
scdm lram alienū fuit monimētū xpi.
habeant tumulū qui sub lege sunt mor-
tis. victor mortis non habuit tumulus.
nō enim ille sepulchro mortis desidera-
bat qui de morte triūphū querebat. Idē
in li. sermonū. vt quid illi sepulchru qui
triūpho tps spatio nō tam in sepulchro
mortuus facit qđ velut in lecto dormi-
ens quiescit. ipa enī tps bēntas decla-
rat potius somnū fuisse qđ mortē. C Se-
cundo ad ostēdēdū qđ nō p sua sed p
aliena salute moriebat. Amb. Jaz i alie-
na sepultura dñis iacuit. qđ p aliena mo-
riebat salute. vt qđ illi ppria sepultura:
qđ in se ppriaz mortē nō habebat. C Ter-
tio ad ostēdēdū inueni paupratē. sicut eiz
in aliena domo voluit nasci et in aliena
domo cōuersari. sic in alieno monimen-
to voluit sepeliri. Bat. vij. Vulpes fo-
ueas habet et volucres celis nidōs. Sūt
aut hōis non hz vbi caput suū reclinet.
ac si dicat. nec in morte mea habui sepul-
turam. nec in vita mea habui nidū m. i.
domū in qua possem cōmorari. nec in na-
tiuitate habui lectū i quo a mfe mea po-
tuerim reclinari. E C Tertio monimē-
tum fuit grandis lapide siue saxo clausū
cuius triplex est ratio: quorū due princī-
paliter sunt litterales. tertia ē mystica.
C Prima ē ne ipse locus bestijs cēt apē.
C Scdoz rōem tangit glo. di. aduoluit
saxū magnū ad hostiū monumenti vt nō
posset apiri sepulchru sine auxilio mul-
torum. C Tertia rō est mystica. p hoc eiz
insinuant qđ illi qđ corp⁹ xpi debēt susci-
pere debēt cē clausi ne peccati in corū
corda possit intrare. Sūt aut quat-
tuor saxa que ad cor debent aduolui ne
peccatū possit intrare vt dicit Ber. s. pu-
dor: timor: dolor: et amor. Adulri enīz sūt
qđ p pudorē hōiū dimittunt peccare.
Alij sunt qđ cessant a peccatis pp imēsa
tē doloris quā hñt de ipis peccatis. Alij
sunt qđ vitāt peccare pp timorē pene eter-
ne ne ipam incurrāt. Alij pp amorē glo-
rie ne ipsam perdant. Isti sunt quatuor

saxa ingētia q̄ debēt monumētū cordis claudere. ne illō aliqua peccata possint intrare. Sicut tñ idē Ber. q̄ duo p̄ma s. pudor & dolor nō sunt fortia multū ad resistēdū q̄ sepe pudor solatiū capit de peccatū multitudīne dolor de aliq̄ hui⁹ mūdī cōsolatoriō. validissimū autē ad resistēdū peccatis. amor dē ē v̄ris p̄fectis ip̄fectis vero timor supplicij. **S.** Quarto monumētū xpi fuit monumētū iusti. i. iustus ioseph qui erat vir iustus & bon⁹ vt dī Luc. xxiij. Voluit autē xps sepeliri s̄ in monumēto pilati sed iusti. **C.** P̄mo ad ostēdēdū q̄ xps nō requiescit nisi i cor de iusti. **Uñ** Amb. super Lu. Bene xps i monumēto iusti voluit sepeliri vt hēat filius hōis vbi caput suū reclinet. **Chri.** stus enim nō quiescit in aio auari cū sit spinosus. sed nec in aio luxuriosi cū sit lutosus. nec in aio supbi cū sit v̄tosus: sed in aio iusti cū sit floridus. iuxta illō **Lanf.** i. in fine. Lectulus n̄ floridus. **C.** Secōdo ad inuēdū q̄ nō debeat aplūs p̄ peccatoribus imolari. natus cū fuit inter duo aīalia. q̄ hōes bestiales factu rus erat sp̄iales. **Uñ** inter peccatores vt eos iustificaret. mortuus ē inter latrones vt vñ crucifaceret s̄ hodie requie uit in monumēto iusti. non enim voluit amplius peccatorū cōsōrtia. q̄ p̄ peccatis amplius moriturus nō erat. **Ro. vi.** Christus resurgēs ex mortuis s̄z nō mori: mors illi v̄stra nō dīabit. **C.** Tercio ad inuēdū q̄ s̄z in hac vita sint mixti boni & mali. post mortē tñ p̄ se erūt boni. s̄ in celo. & p̄ se erūt mali. s̄ in inferno. & p̄ se erunt mediocriter boni & mediocriter mali. s̄ pueri & erunt in limbo. **C.** Secōdo vidēdū ē qualiter xps fuit tumultus. nam ip̄e fuit s̄ndone inuolutus vt dī Lu ce. xxiij. fuit vnguētō p̄fecto ex myrrha & aloes inuictus vt a putredine seruaret vt hētur Jo. xix. fuit linthels cū aromatis ligat⁹. vt hētur ibidē. **D.** Per ista autē significant illa q̄ debēt hēre illi qui corp⁹ xpi volūt recipere. Corpus enim xpi viciamus ēē tāquāz cādōre eternum. **Sap. viij.** Cādōre ē cū lucis eterne tāquā panē angelici. **ps. lxxvij.** Panē angelorū mādūcauit hō tāquā carbonē viuū. **Jo. damascen⁹.** Viuū carbonē assumā

mus vt ignis eius qd ē in nobis scilicet desiderij assumentes cā q̄ ex carbone agnitionis inflamēt n̄ra pectora: & illumina corda n̄ra. ē cū tāquā celeste electuariū qd cōfecit celestis vnguētarius s̄ndone pignēta sanitatis. iquāntū ḡit corpus xpi ē cādōre etern⁹ regit magnitudinis puritatē. & hoc signat p̄yndonē mīdā. **Uñ** dicit ibi glo. s̄ndone munda iustitit ielus q̄ pura mēte cū suscepit. iquātū ē panis angelic⁹ & recipi cū duota v̄tōe. hoc significat p̄ aromata. **Epo. viij.** Alcedit sum⁹ aromatu. i. scēlor de v̄tibus factoz de manu agni corā deo. iquātū ē carbo viuū & recipi cū mēte ab hūore v̄tiorū s̄ccicata. sic ēz ignis n̄ illi mat ligna hūi dā s̄z delicata. sic ē carbo viuū nō inflammat corda nisi q̄ fuerit ab hūore v̄tiorū s̄ccicata. & illō significat p̄ aloes q̄ h̄z v̄tūre delicatissimā. iquātū celeste electuariū regit corda a cibis v̄tiorū. i. a peccatis euacuata: & illō significat p̄ myrrhā q̄ ē amara. & significat cōtritionē q̄ oīa p̄cta expellit & euacuat. **C.** Tercio vidēdū ē qualiter debemus q̄ xpo sepeliri sp̄ialit. **Bic** eīz ap̄ls Ro. i. Cōsepulti eīz sumus cū xpo. sepulchros autē illud in quo debemus sepeliri ē ip̄o religio: i. ip̄e religiosus sp̄ialit & mortē & sepeliri. **A**ssimilari autē & religiosus mortuo quātū ad plura. **R.** **C.** P̄mo quātū ad cēsus. sic eīz mortu⁹ n̄b̄l h̄b̄z p̄p̄iū sic & religiosus nihil sibi & n̄b̄z n̄ere. s̄z in cōi diuidē. qlibet laycus dīcē illud Job. i. Nudus egressus s̄z v̄tero m̄is mee & nudus reuertar dī. Religiosus autē & ē nudus i iugitū vt nihil sibi retineat. nudus i p̄gritū nihil possideat. nudus post egressum nihil i morte post se relinq̄t. **C.** Secōdo & assimilari quātū ad sensus & mortu⁹. cū mortuus priuat sensu & mortu⁹ & religiosus & ē mortu⁹ q̄ntū ad declarationes q̄ ad sensus carnis p̄tinēt. & sicut mortuus nō mouet motu p̄p̄io s̄z a dīno. sic verus religiosus nō & dīci mortu⁹ p̄p̄ie volūtatis s̄z ad ip̄ū sui sup̄ioris seu rectoris. & sicut mortu⁹ se mouet nō p̄radicē: sic & religiosus & p̄p̄io se regēt nō cōtradicē: s̄z oībus obedire. **Uñ** dicit **ysa. l.** Domini⁹ aperuit m̄i

haurē ego aut nō cōtra dico: retro sum
nō abi. **T**ertio d3 assimilari quātū ad
domiciliū. q: sicut mortuū claudis in se-
pulchro. sic religiosus d3 ēē clausus in
claustris: sicut mortuus nō exit de mo-
numento nisi ad iussione dei qñ sibi dice-
tur. Surgite mortui venite ad iudiciū. sic
nec religiosi debēt exire claustrū sine
iussioe prelati. & sicut mortuū nō murmu-
rat qñ trāssert de monumento in monu-
mentū. sic nec religiosus d3 murmura-
re qñ trāssert de monasterio in mona-
steriū. **Q**uarto maxime d3 assimilari
morti xpi iuxta illud Ro. vi. Si cōplāta
est facti sumus similitudinē mortis illius
xpi. simul & resurrectionis eius. In
morte eim xpi aia fuit a corpore sepata. tñ
aia & caro deitatis fuerūt vnite. sic i vero
religioso aia d3 separa a carne. s. vt car-
nē nō cōsentiat in aliquo amore carnā-
li. aia tñ & caro debēt deo ēē vnite. aia p
amore. caro p incorruptionē vt possit vi-
uere cū pphā. cor meū & caro mea exulta-
bunt in deū suū.

Eodem die. s. sabbato pasche. Sermo
secundus. 92

Asciculus myrrhe
meus mihi inter vbera mea
cōmorabit. botrus egypti di-
lectus me: mihi in vineis egaddi. Cant.
i. **V**irgo beata xpi passiōe multā ha-
bit amaritudinē. iō dicit. fasciculus myr-
rhe ēē. In sua aut resurrectione multā ha-
bit letitiā & exultationē. iō subdit bo-
trus egypti dilectus meus mihi in vi. ēga.
In egypto enī nascit vinū optimū qd est
viticatio. In vineis egaddi nascitur
balsamū odoriferū. Bie ergo virgo bfa:
dilectus meus fuit mihi myrrha amaritu-
dinis in sua passiōe. s3 fuit mihi vinū to-
cūditatis & balsamū odoris in sua resur-
rectione. Et sic p3 qñ in verbis ppositis
duo tangunt. s. amaritudo doloris quaz
bfa ego hūit in filij passiōe. & gaudiū cor-
dis qd habuit i eius resurrectione. Circa
prīmū tangunt tria. **P**rimo magnitu-
do amoris. cū dicit. dilectus me. Scdo ma-
gnitudo doloris. cū dicit. fasciculus myr-
rhe. Tertio magnitudo deuotionis. cū dicit.
inter vbera mea cōmorabit. **C**irca pū-

mū notādū qd bfa virgo dilecti filius sa-
pienter & discretē: q: saluatores hūani ge-
neris pposuit passioē filij sui quāuis cū
itime diligēt. quāuis sciret qd ipse in sua
passiōe multos dolores hēret. nūquā tñ
voluit sibi dissuadē sp3 passiōes pp hū-
mani generis saluationē. **N**otandū
aut qd in corde virgis pugnant duo
amores & duo dolores. duo amores erāt
amor filij. & amor hūani generis. Amos: si
lij nōlebat xps pati. amor hūani generis
volebat ipm pati: s3 tñ amor generis hu-
mani supauit amorem filij. Sicut pugna-
bat duo dolores. s. dolor quē hitura erat
de morte filij. & dolor quē habebat de no-
stra perditōe. s3 dolor quē habebat de no-
stra perditōe supauit dolorē quē habi-
tura erat de morte filij. Tñ poterat dicē
cū aplo illud qd dicit. **P**hil. i. **V**bi
xps est & mori lucrū. ac si dicat. vita filij
mei: vita cordis mei ē. mors vero sua est
lucrū gñis humani. **S**ecdo ponit ma-
gnitudinem doloris sui. cū dicit. fasciculus
myrrhe. Myrrha ēē amara. fasciculus
igitur myrrhe est collectio passionū xpi:
quāuis cōsideratio magnum p̄stabat sibi
dolorē: ipse aut dolor cabat in ea ex rōne
filij: ex rōne fuit ex rōne supplicij. **L**au-
sabatur quidē in ea dolor ex rōne sui: qñ
miserat & nāliter dolet mīr de afflictione
filij. **S**ecundo ex eo qd erat tota mater.
quādo enim dolor diuidit in multis mī-
no: inuenit in singulis. si enim aliq mā-
ter filij amittit dolorē suū cum p̄e
cōdūdit. & iō talis dolor ex tali diuissio-
ne quodāmodo minuit. Virgo autē bea-
ta cū nullo dolorē suū diuidere potu-
it: qñ nullus pater ibi erat. **T**ertio ex
eo qd erat vnicus matri si aliqua mater
filij perdidit cōsolationē accipit quan-
do alios h3 vel habere sperat. virgo autē
Marta nullū habebat alium: nec se ha-
bere spabat. Tñ poterat dicere illud. **J**.
Reg. i. Sicut mater vnica amat filij ita
te diligebat. **Q**uarto ex eo qd p̄is erat
ad vidēdū. qñ aliqua mīr audit filij suū
mortuū multū dolet sed quādo horribilī
morte ipm audit fuisse occisum: magis
dolet. quando vero ante oculos suos vi-
det filium suum occidī maxime dolet.
Virgo igitur beata immenso dolore vult.

mm 4

nerabat quādo videbat filiū suū occi-
di & hominibz morte necari: & aīe oculos
suos hec omnia fieri. ¶ Quinto ex eo q
erat ad suuandū ipotens. magna solā-
tio est alicui matri qñ filium suū in sua
morte osculari & amplexari & adiuuare
potest. hec autē in nullo filiū suū poterat
tūc adiuuare. audiebat enī cum finire &
nō poterat ei portū ponere. videbat ip-
sū vulneribz pleniū: & nō poterat vulne-
ra alligare. aspiciebat ipm sanguine ple-
nū & nō poterat lintheo extergere. vide-
bat ipm male captū teneri & ipm nō po-
terat liberare. videbat ipm caput male
tenentē & nō poterat sustinere. videbat
ipm in cruce fientē & nō poterat lachry-
mas extergere. videbat ipm expirasse &
nō poterat amplecti nec osculari. vide-
bat sanguine in terra affluere & nō pote-
rat recolligere. & iō poterat dicere illud
i. Reg. i. Mulier infelix nimis ego sum.
¶ Sexto ex eo q nullū habebat adiuto-
riū: q oēs apli eā reliquerāt. iō non hūit
nec ipsa nec filius adiuuātes in tribula-
tiōibus illis. Eccl. li. Respicies eram ad
adiutoriū tuū & nō erat: nec aliquē cō-
patientē. ps. lxxviii. Sustinui q simul cō-
tristaret & non fuit: nec aliquē solātes.
¶ Tūc sequit: qui consolaret & non inueni.
¶ Scđo causabat ille dolor: in ipsa rōne
filij. multū enim dolet mater qñ amittit
filiū bonū & sapientē: & sibi in oibus obe-
dientē. ipsa vero amittebat filiū de quo
ipsa dictū in cātica cap. Ego mī pulchre
dilectōis & timoris & agnitōis & scē spei.
Amittebat quidēz filiū matrē tam dulci-
ter diligentē. iō dicit: ego mater pulchre
dilectōis. filiū matrē tā humiliter reue-
rentē & filialiter timentē. iō subdit: & ti-
moris. filium in cruce matrē tā feliciter
agnoscētes. iō subdit: & agnitōis. fi-
liū erga matrē tā piū & clementē. iō
subdit: & sanetē spei. ¶ Tercio cau-
sabat ipse dolor rōne supplicij. videbat
enīz filiū suū pati penā ignominiosā:
q: inter duos latrones tanq̃ latro fuit
positus. penā acerbā in locis nervosis &
maxime sensitiuis tunc vulneratus & p-
foratus. penāz diuturnā: q: ab illa hora
noctis qua captus fuit vsq; ad horā no-
nā qua expirauit in supplicijs & dolori-

bus semp fuit. penā iniustā. q: sicut dicit
tur. i. Pe. ij. Peccatū nō fecit nec inuen-
tus est dolus in ore eius. Et q: virgo bea-
ta fuit tāta amaritudine plena poterat
dicē illud Ruth. i. Ne vocetis me noem
idest pulchrā: s; vocare me mara. i. am-
rā: q: amaritudine repleuit me oporteret.
¶ Tercio ponit magnitudinē sue do-
lōis cū dī: Inter vbera mea gmoabāt
tur. In aīa tria sūt vbera. s. memoria in
telligētia: & volūtas. Inter ista tria vbera
beata virgo istū fasciculū myrrhe
collectionē penāz filij sui portabat. In
memoria p̃ p̃tinuā recordationē. In illa
telligētia per assiduā meditationē. Et
in volūtare per mellisus deuotionē.
¶ Scđo ponit magnitudinē gaudiij
ipsa habuit de filio in resurrectionē cum
dī: botrus cypri. § Nō solū autē debet
ipsa gaudia ēē sed & oēs creature. Su-
periores: medice & inferiores. ¶ Supio-
res. i. angeli gaudiū sūt ppter nostrā re-
dēptionē. ppter suā reparationē. & ppter
xpī glorificationē. iō dī Job. l. iij. In il-
la die illabūt mōtes dulcedinē & colla-
fluent lac. Et ecclesia ad dī: & mel. Zacē
dulce & mel est dulcius. dulcedo pphē-
dīt oēm rem dulcē. Montes igit & col-
les. i. ageli maiores: mediores: & mino-
res afficiūtur dulcedine magna penā
redēptionē. maiori te sua reparationē. ¶ Scđo
gaudie sunt medice. i. boies. Tūc pphē-
dauid. cxxv. dicit: Hec dies quam fecit
dñs exultemus & letemur in ea. Bēnt
oēs boies in xpī resurrectionē multū
dēre: q: p suā resurrectionē facti sūt
geloz cōcūes & socij. Unde super illud
Mat. vltimo. Nolite expauescere. Bēnt
Bregō. Nos autē cur expauescitis qui re-
stros cōcūes videtis. Facti sunt fratres
xpī. vñ post resurrectionē suā xps apo-
stolos frēs vocauit dicens Jo. xx. Vade
ad frēs meos &. Facti sunt in aīa & cor-
pore glorificati. nā modo in aīa solū
licitatio accipiūt. in futuro autē in corpo-
re solā immortalitatis hēbunt. Propter
ista tria dī Bēnt. viij. in fine. In die
sanctis deū p̃nitentibus & laudantibz
na lux ostētiō est. gaudiū honor & tri-
pudiū. Dabebūt enīz magnū gaudiū de

angelica societate. honores inensum de
piti fraternitate. & magni tripudium de
corpie & aie felicitate. ¶ Tercio gauise
sūt creature inferiores. i. sancti patres in
limbo positi qui erāt ibi in magna deso
latiōe. & ppter locū: q̄ erāt in loco infi
mo q̄ debebāt esse in loco supmo. i. in ce
lo. & ppter dānuz: q̄ erāt in caligine in
ferni qui debebāt esse in visione dei. & p
pter psonit: q̄ habebāt demonū vicin
tate qui debebāt habere angeloz socia
tes. sed hodie exultauerūt valde: q̄ xps
de loco infimo eos extraxit: & in sua ascē
sione eos in celū deduxit: sua beatā visio
nem eis reddidit: & angeloz socios eos
fecit. An dicit de eis ysa. xxxv. Gau dū
eletitiam obtinebunt. fugiet dolor & ge
mitus. Habuerunt enīz gaudium: quia
ascendi sunt diuine visionis aspectum.
Habuerunt letitiam: quia dimiserūt locuz
tū infimi & ascendi sunt celū. Fugit ab
eis dolor & gemitus: quia euaserunt tā hor
rendum consortium demonū: & ascendi
sunt consortiū angeloz. 93

In die sancto pasche Sermo primus.
Aria magdalene & ma
ria iacobi & salome
emerūt apoinata vt venientes
vngerēt iesuz. Adar. vi. Quā
uis multe mulieres vñm sequerent: iste
iūres precipue venerūt: q̄ xpo plus ob
ligate fuerūt: ex eo q̄ multa beneficia ab
eo receperāt. ¶ Adaria enim magdale
na multū ip̄i tenebat: q̄ ab ea septē de
monia eiecit. ¶ Adaria aut iacobi mul
tuz xpo tenebat. tū q̄ nepos suus erat.
tū q̄ tres filios suos. s. iacobū alphet: sy
monē & iudā cardinales. i. apostolos se
cerat. ¶ Tertia maria. s. filia salome si
mulier xpm multū diligere tenebat. tuz
q̄ nepos suus erat. tuz q̄ ipse duos fili
os suos. s. iacobū & ioannē apostolos se
cerat. ¶ In p̄sentī euāgelio de duobus
fit mētio. s. de sanctarū mulierū deuotio
ne: de angelica apparitiōe. ¶ A ¶ Be
uorio autē sanctay mulierū in tribus at
tendit. ¶ Primo in hoc q̄ xpm volue
runt vngere. vnde dicit: emerūt aroma
ta. i. vnguentā aromaticā: vt venientes vn
gerēt iesum. ¶ Secō in hoc q̄ rēpēstue
venerūt volētes ad monumentū accedē

vnde dicitur: & valde mane vna sab. &c.
¶ Tercio in hoc q̄ dicit q̄ monumentū
desiderabāt apertū inuenire. vñ dī: & dice
bāt ad iūicē: quis reuol. nobis lap. ab
ostio mo. ¶ B ¶ Circa p̄mū notandū q̄
ex magna deuotiōe volebāt corp^u xpi vn
gere. Cōsuetudo eīz erat antiquis corpa
mortuoz iungere vt p̄seruarent a fetore
a vermibz conuolūse. & iō si p̄ decē mī
lia annoz in terra iacuisset nō potuisset
putrefieri: nec seinerari: nec a vermibz
corodi. In hoc tñ serē mulieres volue
rūt offidere dilectōez mortuo quā habue
rūt viuo. ¶ Paucis enīz sūt q̄ amicu ve
re diligāt in vita: q̄ fere oēs amicu dīligāt
in morte: imo sepe p̄ntes filij: & filij pa
rētibz aduerfant in morte qñ p salute
aie volūt aliq̄ ordinare. Paucissimi sūt
qui diligāt post mortē: q̄ modicū & fili^u
patris & pater filij: & amic^u amici obliu
scit. ps. xxx. Oblitiōi datus sum tanq̄
mortuus a corde. Adē: perijt memoria eo
rū cum sonitu. Eoz enīz memoria perijt
cū sonitu. cāpanay vel palmarū siue cla
moz siue fluctuū. Ite aut mulieres dile
xerūt ip̄m in vita: q̄ seqbant cū p̄dicatēz
Luc. viij. Seqbat euz maria magdalena
& alie mulieres que ministrabāt et de fa
cultatibus suis. Dilixerūt euz in morte:
q̄ associauerūt euz in cruce p̄dentē. Jo
annis. xij. Stabant iuxta crucē iesu m̄r
eius & foro: matris eius. Dilixerunt euz
post mortē: q̄ voluerūt euz vngē in mo
nūmento tacētē sicut dī hic. ¶ Sed m̄r
uz videt q̄ beata virgo cū istis nō iūit:
sz domi remāsit. Sup hoc p̄sit tres cau
se assignari. ¶ Una est: quia mater sepul
chuz filij recēter sepultū sine nīmio do
lore videre nō posset. Sic beata virgo se
pulchuz filij videre nō potuisset qñ gla
dius doloris eius animā p̄forasset. Et sa
tis pbabile est q̄ si ire voluisset ioannes
eius custos nō permīssisset. imo etiā cete
ri apostoli dixissent ioāni. Non p̄mittas
ea illuc ire: q̄ si iuerit tantū tibi flebit & se
mactabat q̄ fere se occidet. ¶ Secō ca

Et qm̄ in parascene et sabbato tñi fleuerat
et in tñi se macerari: qm̄ sustinere nō va
lebat. Tñi die Ber. qm̄ oportuit qm̄ iter ma
nus discipulorū tāquā semitina de cru
ce ad domū p̄p̄tā deportaret. Aug. Illa
q̄ppe p̄tā m̄t̄ in v̄tā dolo: et ciulans et pe
ciora delicata cōrūdēns. ita ip̄a viscera
oīaz fatigauerat membra. vt iam sensu
deficiēs vlt potuiss̄ venire ad xp̄i fun⁹
Tertia cā ē: qm̄ iste mulieres corp⁹ xp̄i
in monumēto adhuc ecē putabant. B̄tā
aut virgo sciebat qm̄ ibi nō erat: sed qm̄ iā
resurrexerat et iō illuc ire nolebat. Et
p̄tē credidit ē qm̄ sibi an oēs xp̄s appue
rat. Qd̄ p̄tē ostēdit triplr. Primo p̄ aucto
ritatē. Sedulius eīz magnus et antiqu⁹
doctor ecclesie agēs de xp̄i apparitōe dī
cit. Sēp virgo manēs huius se visib⁹
astās luce palā dñs prius obtulit. Scōp
p̄ ecclesie romanę atiquā et p̄batā cōsue
tudinē. Sūmus eīz p̄tēfex ad sc̄az ma
riā maiorē i sole pasche primā stationē ce
lebrat: p̄ hoc tñm̄ ad beatā mariā p̄iaz
factā fuisse appitōnē. Tercio p̄ quādam
moralē rōem. Deus enim p̄cepit. Hono
ra p̄iem et m̄fem. S̄z si ecē aligis filiis in
vlt̄a a marinis p̄tibus p̄stitutus de quo
m̄t̄ intellexit: qm̄ mortuus ecē: et tandē
sanus rediens p̄sonas extraneas visita
ret et ad m̄fēz tribulatā vltimo accedēt:
iste bonus filius non ecē nec m̄fēz hono
rasset. Sic ē xp̄s m̄fēz nō multū hono
rassē videre: si prius alios de sua resur
rectione letificass̄: et tandē m̄fēz desolate
appuisset. Scōp deuotio istarū mulie
rū ostēdit in hoc qm̄ valde tēp̄stue volue
rūt venire. iō dī. Et valde mane p̄nā sab
batoy veniūt ad monumētū orto laz so
le. S̄z si erat valde mane quō sol iā ort⁹
erat. Ad qd̄ dicēdū qm̄ iste mulieres erāt
habitātes in ciuitate. Sepulchrū autēz
xp̄i erat extra ciuitatē. Ip̄e at valde ma
ne surrexerūt. Sed quā via longa erat
et honestas dñas nō l̄z currere: s̄z matu
re incedere. Et porte ciuitatis t̄ar de ape
richant: iō iam ortus erat sol qm̄ ad se
pulchrū puenerūt. Est ergo sensus val
de mane veniūt. i. venire inceperūt. orto
iam sole. s. quādo puenerūt. Et Uel sol
dupliciter dī oīrī. Vel quātū ad fulgo
rem suūz quīsoz auroz: vel quātū ad spē

ram suā. C. Primo mō nō scōo ort⁹ erat
sol. Tñi dicit Aug. orto iā sole. i. cū celus
ab oīctis p̄te albefceret. Vel noīz solus
intelligit xp̄s qui dupliciter fuit ortus i
hoc mūdo. s. de m̄fēz vltro: p̄ natiuitatē
penosaz. Et de sepulchro: p̄ natiuitatē
gloriosaz. B̄tā ergo sensus. valde ma
ne veniūt. sed tñ verus sol. i. xp̄s qui p̄t
us ortus fuerat in hoc mūdo natiuitate
carnali: iam ortus erat natiuitate celesti
C. Tercio deuotio istaz mulierū cōsistit
in hoc qm̄ monumētū ap̄tū vidē dechi
rabant. Tñ dicebant: Quis reuoluet no
bis lapidēz ab ostio monumētū ecē. b
Monumētū qdē m̄ triplr clausum erat
grandi lapidē ad os eius aduolutē. s. si
gilli tēp̄stie. et militi armatoz depu
tatōe. Et iō mulieres nō sp̄bant intrare
se posse: qm̄ lapidē tā grādē cū ip̄e essent
fragiles remouē nō possēt. Et mulieres eas
fugarent et sigillū p̄sidis frāgere nō au
derent. Ch̄istius aut quī exiuit de clau
so vltro m̄fēz: qui intrauit ad discipu
los ianuio clausis: ip̄e exiuit d̄ monumē
to lapide clauso: salus sigillis: et custo
diibus expauefactis. Postquā at resur
rexit angelus lapidē reuoluit vt sic mu
lieribus aditū introcūdi daret. Et qm̄ p̄
pter milites mulieres ire t̄m̄uissent: iō
milites facti sunt sicut mortui: vt dicit
Mat. Fuerūt eīz ita exterriti ex terrib̄li
angelica v̄s̄iōe: sic dicit Mat. ex monu
mētū tam subita ap̄tōe: et ex terre magna
p̄cussio. Sicut eīz dī Mat. ex p̄tē. Ter
remotus factus ē magnus ecē. vt. s. mili
tes exterriti. vel vt terra de xp̄i resur
rectione letitia mōstraret. Sic eīz i p̄tē
nē mota ē in signū tristitie: sic in resurre
ctione mota ē i signū letitie. Vel scōz glo.
Iō terremotus factus ē: vt per hoc signū
ficaret corda terrenoz per fidē passio
z et resurrectionis mouenda. J. Scōp in
euāgelio sit mēto de agēlī appitōe: qui
quattuor fecit erga istas mulieres. Nam
primo cōfortauit eas dicens. Nolite
p̄uescere. R. In hoc enīz cognoscit bo
nus angelus a malo: qm̄ bonus in p̄tē
pio terret ex suo fulgore. In medio p̄tē
tat ex sua allocutōe. In fine letificat ex
mensa cōsolatōe. Adalus aut angelus
ecōuerso. In principio terret ex sua ter

passione. In medio decipit ex fallaci
promissione. Et in fine contristat ex subsecu-
ta deceptio. **C** Secundo ipsas confortatas et
derelictas certificatas ad apostolos de-
stinavit dicens: Ite dicite discipulis ei⁹ et
petro q⁹ etc. **C** Prima mulier fuit media i-
ter serpentes hereticas ipsas ad peditio-
nem. **C** Secunda mulier. s. virgo b^ea fuit me-
dia inter deum et homines: facies n^{ra} reconci-
liatione. Iste aut mulieres fuerunt medie
inter angelos et apostolos: annunciantes eis no-
stram saluationem. Jam non pot^{est} homo coque-
re de muliere: q⁹ si p^{ri}ma d^enuauit. scda sal-
uauit. tertia annunciauit. Si p^{ri}ma fuit cau-
sa mortis. scda fuit ca^usa vite. tertia nu-
cia salutis eterne. **C** Tercio ipsas
ad petrum sp^{iritu}aliter misit: cum subiunxit. Et
petro. Petrum solum no^uauit triplici de ca^usa.
C Prima est qua^m ponit b^ere^g. dicens: Pe-
tru vocat ex no^{me}ne: ne desperet ex negatio-
ne. Si ei⁹ no^uiatum eu^m noⁿ exp^{re}ssim^{et} q^uia ma-
gistrum negauerat: venire inter discipu-
los noⁿ au^{er}et. **C** I^o sp^{iritu}aliter dixit petro
quod in diuinitate i^udicabat discipulatu^m
q^uia ter negauerat: s^{ed} p^{ec}ca noⁿ nocent q^uia n^{on}
placet. **C** Secda ca^usa est vt angelus sibi tanq^uam
summo pot^{est}at^{is} honore deferret. Si enim
quis pape vel collegio cardinaliu^m litte-
ras mitteret papa no^uiatim exp^{re}ssim^{et}
cardinales vero in genere p^{re}ferret. An-
gelus igit^{ur} no^uiatim petru^m exp^{re}ssim^{et} tanq^uam
summu^m discipulos aut^{em} g^{ra}u^{iter} tanq^uam col-
legiu^m. **C** Tercia ca^usa est: q^uia petrus iter p^{re}st^{at}
agnosce^{re}: seu discalcia^{re}: siue dissoluere.
Iste enim xpm^u inuenit q^u deum et se veraciter
agnoscit. qui affect^{us} suos ab amore car-
nali discalciauit. q^uo⁹ colligatoes ip^{si}e
talis a se dissoluit. **C** Quarto angelus
p^{re}st^{at} illas mulieres app^{re}sentatione^m xpi in galile-
am d^enu^{ci}auit dicens: Quia p^{re}cedet vos i
galileam: ubi cu^m videbitis sicut dixit vobis
N^{on} ita aut^{em} ap^{er}tio facta est in galilea licet
fuerit oculis: t^um pp^{ri}u^m mysteriu^m sp^{iritu}ali no-
minat. Galilea cu^m iter p^{re}st^{at} transmigratione^m
t^uo. Ch^{ri}stus cu^m d^eu^m est in hac vita h^{ab}uit
mortalitate^m in corpe. passibilitate^m in aⁿima.
iⁿ virog^{is} miseria^m et penalarate^m. Sed post
resurrectione^m facta est transmigratione^m: q^uia
corpus transmutauit de mortalitate ad
imortalitate^m. Aⁿima de passibilitate ad im-
passibilitate^m. Corpus et aⁿima de miseria et

penalitate ad gloria^m et felicitate^m. **C** Leo pa-
pa passionem xpi lau^{an}das dⁱc^{it}. Ruptis mor-
tis vinculis inimitas iⁿ virtute^m: mortalita-
tas in eternitate^m. g^{ra}umella transiit iⁿ glo-
riam qua^m nobis etc.

C Eod^e die sancto pasche. Sermo scds.
T Es^{um} queritis nazare-
num crucifixum
surrexit noⁿ est hic. Sed ite dⁱc^{it}
te discipulis eius et petro: q^uia p^{re}cedet vos i galilea. **A**d ar. vl. ca. **A** Dⁱns
in hac vita nobile h^{ab}uit societate^m. s. apo-
stolos et quasda^m sc^{ilicet}as mulieres. **C**pe t^um
passiois q^uda^m ab eo recesserunt quatu^r ad
corpale associatione^m: fide^m et amore^m. sicut
iu^udas. **A**lij aut^{em} reliquerunt quatu^r ad
corpale associatione^m et fide^m: sed noⁿ quatu^r
ad amore^m: sicut ceteri apli q^u ip^{si}z relinque-
runt et fide^m amiserunt. **E**lmore t^um etus non
p^{re}diserunt: q^uia et ip^{si}m de^{fun}ctum amabant.
Alij ip^{si}m reliquerunt quatu^r ad fide^m t^um
sed noⁿ quatu^r ad associacione^m: nec quatu^r
ad amore^m. Sicut sancte mulieres que fi-
dem p^{re}diserunt: ip^{si}m tam^{en} iuxta crucem
allociabant: et eu^m de^{fun}ctum amabant. **V**ir-
go aut^{em} beata ipsum non dereliquit nec
quatu^r ad societate^m: q^uia iuxta crucem stetit
Nec quatu^r ad fidem: q^uia eam semper reti-
nuit. Nec quatu^r ad amore^m: q^uia p^{er}petuo
amore dilexit. Iste ergo sancte mulieres
quatu^r fide^m p^{er}disissent: t^um q^uia de^{fun}ctum
cum amabant. io ip^{si}z iungere volebat
Quas angelus allocutus est dicens. Je-
sum queritis nazarenu^m crucifixu^m: surre-
xit noⁿ est hic. Ite dicite discipulis etc. In
verbis igit^{ur} p^{re}missis quatuor ponunt^{ur}.
C Unu^m ex parte mulieru^m. s. queret^{is} iⁿ stu-
diositas. q^uo⁹ notat cu^m dⁱc^{it}: Jesu^m queritis
na. **C** Secdo ex p^{ar}te xpi ponunt^{ur} tria. s. ci⁹
magna charitas. cu^m dⁱc^{it}: crucifixu^m. **C** Ter-
tio eius magna felicitas: cum dⁱc^{it}: sur-
rexit noⁿ est hic. **C** Quarto eius magna
pietas in hoc q^u petro et ceteris discipu-
lis in galilea et alijs locis voluit appare-
re. io subdit. Ite dicite discipulis eius et
petro: q^uia surrexit p^{re}cedet vos in galileaz.
B **C** Circa p^{ri}mu^m. s. studiositates que^{re}
tium mulieru^m. **C** Notandu^m q^u q^uidam
post passionem quesierunt ch^{ri}stu^m in ma-
ne sicut iste mulieres de quibus dicitur.
valde mane vna sabbatorum etc. **E**t

istis inuenire fuit facile: q̄ statim lucernerūt
 Alij dixerūt cū i vespe, sic duo discipuli q̄
 ibāt i emaus. sic hētur Luc. xxiij. q̄ dicit
 runt, mane nobiscū dīe q̄ ias, aduēspe
 rascit zc. z istis inuenire fuit difficile. vñ
 dixit eis. o stulti z tardi dē corde ad creden
 dū. p̄ Alij quēserūt cū in sero. de quib⁹
 dī Jo. xx. Lū cēt sero zc. z istis inuenire
 fuit dubitabile. Alij dī Luc. xxiij. vbi agi
 tur de ista apitide. cōturbati vero z cōfe
 rti existimabant se sp̄m videre. C̄ Alij
 quēserūt sp̄m in nocte sicut milites posi
 ti ad sepulchrū vt eius corpus noctibus
 cūto dirēt. z istis inuenire fuit impossibile.
 p̄ Per mane intelligit iuuetus. illi igit
 xpm querūt in mane qui ad xp̄m cōuertū
 tur in iuuetute. z istoz inuētio h̄z facili
 tatem q̄ de facili xpm inueniūt. Prouer. viij.
 Qui mane vigilauerit ad me inue
 niēt me. tales qdē sunt mollis cera: q̄ de
 facili ad bonū ducunt. ps. Factū est cor
 meū tāquā cera liquefēs in medio ven
 tris mei. Sūt sicut recens testa: q̄ semp
 in bono cōseruant. Prouer. xxiij. Adole
 scens iuxta vias suās ēt cū senecrit nō re
 cedet ab ea. Sūt sicut nouella z gracilis
 vga: q̄ de facili ad oē bonū flectunt. ps.
 cxliij. Quoz filij sicut nouelle plaratio
 nes a iuuetute sua. p̄ Per vespe intelli
 git senectus. illi igit querūt in vespe q̄
 conuertunt i senectute. Et istoz pueris
 h̄z difficultatē: q̄ difficile cōuertunt q̄ i
 malo iueterant. An postq̄ David ppha
 dixit in psona iuueni. ps. xxi. Factus ē
 cor meū tāquā cera liquefēs. subdit in
 psona senū. Aruit tāquā testa virt⁹ mea.
 tales eim ab oī humore grē ericant. iō
 dī. Aruit tāquam testa virt⁹ mea. z vir
 vel māquā cōstent iō subdit. Et lingua
 mea adhēsit faucibus meis. z sepe i pec
 catis suis moriunt. iō subdit. ibidē. Et
 in pulchrē mortis deduxisti me. i. dedux
 i pmissisti. p̄ Per sero vbi ē finis diei. i.
 intelligit mors que ē finis vite. Illi ergo in
 sero xp̄m z querūt i extremis ad deū redi
 re volūt. z istoz cōuersio h̄z dubietatez.
 An Aug. in lib. omel. fideles bñ viuens
 securus hinc exit. agēs pñas ad vltimū
 z recōciliatus. si securus hinc exit: ego n̄
 sum securus. L̄ Jō aut sanct⁹ Aug. du
 bitat de his qui penitēt in morte: q̄ qdā

penitēt tñ timore pene. qdā amore iusti
 cie. qdāz ex cōsideratiōe virtutis: causā
 z tales porius vident penitē timore pe
 ne q̄ amore iusticie. iō eoz penitētia du
 bia ēē vñ. C̄ Per noctē intelligit obli
 ritas infernalis. Illi igit querūt sp̄m
 in nocte qui volūt ex grēre post mortē in
 eterna dānatōe. z talū iustō h̄z possibil
 litatē. An de talibus dī Prouer. i. Taci
 uocabunt me z nō exaud iā. mane p̄stū
 gent z nō inueniēt me. B Dānart qdē
 nient deū z nō inueniēt. Deus eim ē in
 do p misericordia: in celo p gl̄iaz. in in
 ferno p iusticiāz. nō poterāt igit deū in
 uenire p misericordia: q̄ hoc mō ē in i
 do. nec p gl̄iaz: q̄ hoc mō ē in celo: sed i
 nueniēt eū in inferno p iusticiā vt iudicēz
 z tortorē: q̄ hoc mō ē in inferno. C̄
 cū dō ponit inēsa charitatis: cū dī. crudi
 fixi. ipe eis cū inēsa charitate mori vo
 luit. Joā. xv. Maiorē hac dilectionē nē
 mo h̄z vt aīas suā ponat q̄ p amicis
 suis. E Et ponit hic vltimū signū amo
 ris. amor eim p q̄tuo: signa pōt manifest
 stari. p̄ Priō p verba q̄i eis cor abundat i
 amore tūc os abundat i sermone. Luc. vi.
 Ex abundantia cordis os loq̄t. p̄ Secūdo
 collata viciā. z illud ē maius signū q̄
 p̄mū. multi seruierūt vbiis q̄ nō seruierūt
 rebus suis. de isto signo dī. i. Jo. iij. Non
 diligamus vbo neq̄ lingua s̄ opē z ve
 ritate. p̄ Tercio oñdī p obsequia psona
 lia. z illud ē maius signū q̄ p̄mū velē
 cū dī. z Multi enīz seruierūt de subhan
 sua q̄ nō seruierūt de psona sua. De istō
 gno dī Ben. xxix. Seruierūt Jacob p
 aduersa q̄i. i. q̄s p amore amici se morti
 exponit z illud ē vltimum signū amoris
 vltra qd nō ē altud inuenire. Multi eim
 darēt psonas suā ad seruiciū qui non
 darēt aīas suā ad mortē. ideo dicit vñ
 maiorē hac dilectōz nemo h̄z zc. In hoc
 igit q̄ xp̄s p nobis crucifixi voluit con
 ri. inēntas nobis charitatem ostēdit.
 C̄ Tercio ponit in xpo magna felicitatē
 cū dī. surrexit nō ē hic. Alij sancti nō
 surgūt sed suscitant. Ch̄ritus aut fuit
 x̄i quia virtute p̄p̄ia se erexit. Joā.
 ij. Soluite tēplum hoc: z in tribus die
 bus excitabo illud. § Jsta potētia fuit

señalita qñ. f. mortuus suscitauit semet-
ipsum. Inuenimus enī q aliquādo vi-
uus suscitauit mor: uñ: sicut petrus tibi
tham. Cñ habet Act. ix. Aliquādo mor-
tuus suscitauit mortuū. sicut helyse^o mor-
tuus suscitauit aliu mortuū. vt habetur
lij. Reg. xlijs: nūquas lucnis q aliquis
mortuus suscitauerit seipz. Christus autē
uiuus suscitauit mortuū. sicut Lazaru^s
mortuū. & mortuus suscitauit mortuos:
quimulta corpa sanctorū q dormierāt sur-
regerāt. sicut dicitur Mat. xxvj. & insup mor-
tuus suscitauit seipm. Jo. x. Potestatem
hō ponēdi aiam meaz & iterū fumendi
eā. B. C. Quarto in eo fuit magna pte-
tas in hoc. f. q post suaz resurrectionem
petro & alijs discipulis tribulatis appa-
ruit: eim pps depofuerit oēm miseria
& mortalitatē. tñ nō depofuit misericor-
diam & cōpassionē imo post passionem
factus est magis paffibilis & misericors
et eo q in seipso nras miseras & expt.
b. Infirmities nāqz corpales alit co-
gnoscit medicus theoreticus. aliter bon^o
practicus aliter infirmus. Theoreticus eiz
cognoscit infirmitatē per suam artē &
peritū. Practicus cognoscit eā p exerci-
tationem longam. Infirmitas cognoscit
eā per experientia. Sed si eēt aliquis me-
dicus qui eēt bonus practicus & infirmū
tates sepe expertus. iste quidez infirmā-
tibus multum eēt misericors & cōpassi-
bilis. Talis ē dñs nř Iesus xps. Ante in-
carnationē quidē sciebat nras miseri-
as per quādam theoricā. f. per suaz eter-
nam sapientiā. & ideo multum erat mise-
ricors. ps. cij. Quomō miseref p filiōū
miserus ē dñs tñ. f. qñ ipse cog. fig. no.
Post incarnationē vero sciebat miseri-
as nostras p quādam practica & exerci-
tationem longā: qz trigintatres annos
inter nos practicauit & exercitauit. & iō
magis misericors debuit eē. J Sed de
quibz dñs cōquerit dñs dicens per ps.
liij. Cōfessus sum in exercitiū meā. ac
si dicat xps. de tribus cōfessus. C. Prio
qñ exercitatio mea non hz effectum. iō
dicit. Cōfessus sum in exercitatioe
mea. C. Secō qñ plus valet inimici mei
suggestio q mea inspiratio. iō dicit. & cō-
turbatus sum a voce inimici. C. Tertio

quādo oportet me peccatorē tribulare &
punire. ideo subdis. & a tribulatioe pec-
catoris. Tandē sciuit humanas miseri-
as per expētiā: qz eas in suo corpore ē
expertus. iō dicit Heb. iij. Non habemus
pontificem qui nō possit cōpati infirmi-
tatibus nostris. tēta. aut per omnia pro
simili. absqz peccato. Ibidem. v. & qdā
cū eēt fili^o dei dicitur ex his que passus
ē obe. & cōsumatus factus est omnibus
obtemperans. sibi causa salutis eterne.
C. Seria secunda post pascha. Sermo
mo pūmus.

T solus peregrin^o es
in hierusalem
Luc. vlti. Quāvis xps in p-
pria psona uenisset & omnū
dñs cētū in mundo uoluit cōuersari si-
cut peregrinus. iō nullam domū ppriā
habere uoluit in hoc mundo. si aliquis
nascetur in hoc mūdo in pegrinatōe:
oportet q in aliena domo nutritur.
postq aut creuisset oportet q in aliena
domo cōuersaret. si moreret in peregrina-
tione oportet q in alieno monumē-
to sepeliret. A Ita ē xps fuit peregrin-
nus. nam in aliena domo fuit natus. in
aliena cōuersatus. in alieno monumē-
to fuit sepultus: & iō fuit vere peregrin-
nus. iō ipse Luc. ix. dixit. Volupes foue-
as hñt. & uolu. ce. ni. &c. Filius autē homi-
nis non hz vbi caput suū reclinet. ac si
dicat ego in morte non habui foueam si-
cut vulpes vbi possem sepeliri. ego i vi-
ta non habui nidū. l. domum sicut uolu-
cres vbi possem hospitari. ego in natiuitate
non habui ceruicā vbi caput meū
potuerim reclinare. B Ut aut melius
videamus quāsi xps fuit peregrinus.
Norādū ē q xps fuit peregrinus quātū
ad habitū quē assumpsit. quātū ad vias
quas fecit. quātū ad hōspicia que in-
trauit. quātū ad pericula que sustinuit.
& quantum ad insignia que reportauit.
C. Pūmo dī peregrinus quātū ad habitū
quē assumpsit. ipse enim habuit sclauū
nam. habuit scarfellam. pillem. & bac-
culum. p Per sclauitū intelligit eius
caro quam virgo beata in vtero sibi fe-
cit. i. Reg. ii. Tunicam parauit sibi facie-
bat mater sua. C. Ita sclauina fuit pūo

albiſſima. i. puriſſima. de puriſſimis ſa-
guinib⁹ virginis facta. Unde dicit xps
de ſe & alijs. qui habet ſclauinas. i. corpa
ſua pura. Apoc. iij. Ambulabit mecum
in albis &c. Deinde illa ſclauina facta ē
in cruce rubea: q; tota fuit ſanguie aſp-
ſa. An angeli admirantes dicebant Yſa.
Iſtū. Quare rubū eſt in dūmētū tuū ſi-
cut calcantiū in torculari. & C. Ultio
facta eſt ſclauina iſta tota nigra quādo
ſc; in cruce remāſit mortua & liuoribus
plena. Apoc. vi. Sol factus eſt niger ſi-
cut ſaccus cilicinus. C. Per ſcarfellā in-
telligit eius anima. Peregrini enim in
ſcarfella ſolēt portare argentiū. Alia autē
xpi fuit plena argēto. i. triplici theſau-
ro. ſ. gracie. ſapiētēz & glorie. Joā. i. U-
dīm⁹ gloria eius. Ecce p̄mus theſaur⁹.
Plenus gracie. Ecce ſcōs theſaurus. Et
veritatis. Ecce tertius theſaur⁹. Hōtes
eniz erat a celeſti gloria excluſi. ſō porta
uit theſaur⁹ glorie per quē eos ad gloriā
reduceret. Erant dei inimici ideo porta-
uit theſaur⁹ gracie p̄ quē eos deo patri
reconciliaret. Erat ceci & tenebris obuolu-
ti neſciētes viā tuerire que dūcit ad pa-
triā: ſō porauit theſaur⁹ ſapiētē p̄ quē
eis viā celeſtis piē demōſtraret. C. Ter-
tio aſſupſit pillez. i. coronā ſpinea. So-
lent peregrini portare pillez p̄tra eſtum-
uentum & pluuiā. Sic cōſideratio illius
corone ſpinea nobis debet eſſe in ymbra-
culum ab eſtu voluptatis vt refrigeret.
mur. Quia ſicut dicit Augu. Non decet
ſub ſpinoso capite mēbrū fieri delicatū.
Debet eſſe in defenſionē a pluuiā tribu-
lationuz vt alleuietur. Quia ſicut dicit
Breg. Si paſſio xpi ad memoriā reduci-
tur nihil eſt qd non equo animo tolereſ.
Debet eſſe in abſcōſionē a vento tētatō
nū vt ppulſet. Qd ſignat Numeri. xxi.
vbi dicit qd ad viſionē ſerpētis enei i pa-
xillo ſuſpenſi ſaluabant iſtū qui a ſerpē-
tibus percutiebant. De his tribus dicit
Yſa. iij. Tabernaculū erit in ymbra-
culum dicit ab eſtu. In abſcōſione a pluuiā
e a turbine. D. C. Quarto aſſupſit bac-
culum per quē intelligit crux. Peregri-
nt enim vtatur bacculo ad ſuſtentatio-
nem. ad ſuuiorē traſuadationē & malaz
beſitariū percūſionē. Sic xps p̄ bacculū

crucis ſocios tribulatos ſuſtētat ne ſub-
ſint. Heb. xij. Recogitate cū qui talem
ſuſtinuit a peccatorib⁹ ad crucis ſcēto
ipſus p̄tradidit ſem vt nō fatigemini ani-
mas veſtris deſiciētes. C. Scōdo p̄ bac-
culum crucis ſuuiū iſtius mūdi trāſiuit &
ad patriā peruenit. Bēti. xxij. In bacu-
lo meo tranſiuit iordanē iſtū. Luc. xliij.
Oportuit xpm pati & ita intrare in glo-
riam ſuā. C. Tertio per bacculū crucis
diabolū pcuſſit. Yſa. lxx. A voce dñi pa-
uebit aſſur virga percūſus. Ideo domo-
nes ſp̄m bacculū crucis timent. C. Quarto.
Vbi cūq; dmones bacculū crucis vidēte
terrū fugiūt timentes bacculū quo pla-
gam acciperūt. & C. Scōdo p̄grinus
xps dicit: ppter viam quā fecit. Solent
peregrini diſſigere vias planas: & odite
aſcenſus vel deſcenſus. Iſte autē peregri-
nus nihil habuit de plano: ſed tota viā
ſua fuit deſcenſus vel aſcenſus. C. Primo
eniz fecit magnū deſcenſum qñ. ſ. de celo
venit in mūdū. Joā. xvi. Et nūc a patre
& venit in mūdū. P̄ Deinde fecit magnū
aſcenſum: qñ. ſ. de mūdo aſcēdit in parbu-
lū. Joā. ij. Sicut moyses exaltauit ſer-
pentē in deſerto: ita exaltari oportet filiū
hominis. P̄ Deinde fecit magnū deſcen-
ſum qñ. ſ. de cruce deſcēdit in limbum.
P̄ Inde fecit magnū aſcenſum qñ. ſ. de lim-
bo rediēs & de ſepulchro reſurgēs aſcen-
dit in celū. Eph. iij. Qui deſcēdit ipſe ē
& qui aſcēdit ſuper oēs celos. Alia piū
eſt viā quedā in qua nullus fere voluit
bere aliquā difficultatē in aſcendēdo
in aggrediēdo aliq̄ difficultia. Nec in
ſcēdēdo. i. ſuſtinēdo aliqua aduerſus
tū tre p̄ plana. i. hēre oīa p̄ſpera & co-
ctabilia. Sed quicūq; nō vādit poſt ipſū
errat: quia ipſe eſt viā veritas & viā. S.
C. Quattuor ſūt que non p̄mittūt in viā
errare. ſ. ferramētis: ipſe iſſio. Cui ſcōm
vulgarit: Tene viā ferratā ſi vīs hēre viā
rectā. C. Scōm ē crucis erectio: q; crucis
in viā recta erigunt. C. Tertio ē rōmū
& plātaz reflexio. C. Quarto eſt lapidū
aggregatio. Et q; xps eſt viā: voluit
iſta q̄ttuor ſignia. Habuit eniz ferramē-
ta. i. q̄ttuor vulnera in corpore ſuo cum
ferramētis ipſeſſa. Habuit crucē quā ſua
p̄ humeros baſulauit & ſup quā aſcēdit.

habuit reflexione platar. i. coronatiſez
ſpiaz. Dabit aggregacione lapidum: q
dici plures eum lapidare voluerunt.
Qui igit non vult errare pſz ſequat. Q
et via vbi ſit iſta qtuor iſignia qui non
ſunt p vias planas ſz aſperas. Qui igit
no vult ſuſtinere alpa ſed oia vult hēre
ſpiera: ſtat q: multu errat i via. p Ter
tio xps d pegrinus ppter hoſpita que
intrauit. Solēt pegrini ter in die itrare
hoſpitii. ſ. in tertia ad prādēdū. In me
ridie ad bibēdū z geſcēdū. In ſero ad
corādūz comēdū. S Sic iſte pegri
nus tria hoſpita habuit. p Prīmū fuit
vterus virginis gloſe. Et iſto hoſpitiūz
intrauit in tertia. ſ. in d. Martio. q ē terti
moſis i Januario. Vel in tertio tpe. ſ.
gratie. p Prīmū fuit pſz nature. ſcōm le
gis ſcrip. tertium legis gratie. In iſto
hoſpitiū pſz prādū ſect. hīs carnē vir
ginis p cibo: z ſanguinē p potu. Et iſtū
elūm z potū dat nobis Joan. vi. Caro
mea vere eſt cibus z ſanguis meus vere
eſt potus. p Scōz hoſpitiū fuit patibu
luz crucis. Et illud hoſpitiū ad ſfamin
greſſus ē in meridiē ibi bibit qñ dixit: ſi
no. Sed tñ qñ dicit obtrulerūt et acetuz:
qñ guſtaſſet noluit bibere. Ibi regenti
qñ ſclnato capite tradidit ſpūz. Iſ dī
cit ſpōla Lan. i. Indica mihi vbi cubes
vbi paſcas in meridiē. Tertiū hoſpi
tiū fuit ſepulchuz vbi dormiuit. ps. iij.
Ego dormiuit z ſomnu cepi. Ibi et cenā
fecit oibus ſcis. Deſter. i. Aſſuer rex ter
tio anno ſperij. i. tertio tpe grē. fecit grā
de pulitū cunctis pncipibus. i. patriar.
choz: pophetis: z aplis: z ſuis pueris. i.
virgibz puritate ſeruātibus. fortiſſimis
plaz. i. martyribus. z medoz inclitis. i.
pſellōibus pſectis puinctaz. i. angelis.
S Quarto dicit pegrinus quātū ad
pſcula q ſuſtinuit. Solēt pegrini ſuſtinē
pſcula qñqz a ſocijs qui eos pdūt. qñqz
ab hoſpitibus q eos occidūt. qñqz a la
tronibus qui eos expoliāt. Sic z xps a
ſuo ſocio. ſ. a iuda ſic traditus. Mat.
thci. xxv. Amen dico vobis: q vnus ve
ſtrū me traditur eſt. A iudeis iter quos
ſuerat hoſpitatus a quibus fuit vulne
ratus z occiſus. Sacha. iij. Quid ſūt pla
ge iſte in medio manū tuarū z dicit:

Iſta plagatus ſum in medio qui dilige
bant me. A militibus a quibus fuit ve
ſtitus expoliatus. Joā. xix. Miſeres er
go cum crucifixiſſent en accepit veſt
mēta ſua z fecerūt quattuor partes vni
cuqz militi partē zē. ps. xxi. Bliſuerunt
ſibi veſtimēta mea zē. inſuper: z ſup ve
ſtē meā miſerūt ſortē. T Quinto et
dicitur xps peregrinus ppter iſignia que
reporauit. Solēt peregrini quedā iſni
gnia in ſclauina portare: ad oſtēdēdūz
q pegrinationē ſuā ppleuerūt. z vt ho
mines cito moueant ad benefaciēdūz
eis. z vt ſecurius p viā incedant ptra ri
more hoſtiū. Sic xps ad patrē rediēs et
carrices i carne reſtruiuit. T Prio in oſtē
ſione pine obediētē. Pater eniz ſibi cō
miſit: vt humanū genus ſua paſſiōe re
dimeret. Ut igit patri oſideret q opus
ſibi inuictū pſumaucrat: ciatrices reſtr
nuuit. Joā. xvij. Opus ſumaui qō dedi
ſti mihi vt facerēt. T Scōdo i puocatōz
pine miſericordiē: vt. ſ. his patri oſcēlis
eſt ad miſericordiā puocet nobis biſſa.
ciat: z miſericordiā ſua nobis ſpendat.
Debreo. ix. Intrauit teſus in ipm celū vt
appeat nūc vultui dei p nobis. i. Jo. ii.
Aduocatus habemus apud patrē me
ſum xpm iuſtū: z ipſe eſt ppiatō p pec
catis noſtris. T Tertio in ſignūz noſtre
ſecuritatis nobis acquiſite ne. ſ. decete.
ro hoſtes in via timeamus. Sicut enim
hoſtes timent z fugiūt quādo vidēt ve
xilla alicuius regis: ſic demones timent
z fugiunt qñ vident crucis ſignaculūz.
Yſa. xlv. Sup montē caliginofum. i. dīa
bolum. leuāt ſignum.
T Eadem ſer ſecūda poſt paſcha Ser
mo ſecundus.

96

Sarrecit dñs vere z ap
paruit ſymont.
Ubi vel quādo domi³ ſymo
ni apparuit non determinat.
Quidā tñ dicūt q quādo ipſe cū toāne
ad monumentū cucurrit: vt habet Joā.
xx. Tunc xps cum a monumento redi
ret ſibi in viā apparuit. In hyloria ta
men ſcholastica dicit q quādo petrus
xps negauit pce nimio dolore z triftitia
fugit in quādā fouēā que gallicārus dī
citur: z ibi p tres dies in lachrymis fuit.

Et potest esse qd ibidē xps sibi apparuit. Quicquid autē sit de tēpore vel loco: certū est qd sibi apparuit. Ideo dicit: Surrexit dñs vere & apparuit symoni. A In quibus verbis ostendit qd xps surrexit: potenter: veraciter & apparuit misericorditer. C Potenter quidē surrexit cū dicitur: dñs. Nam dñs est nomen potestatis. Etus autē resurrectio est tante potestatis qd est causa efficiens nostre resurrectionis: que sit i presenti & que fiet in futuro. Resurrectio nostra que fit in p̄sentēti est nostra iustificatio. Et dicit resurrectio prima. Apoc. xx. Beatus qui habet partē in resurrectione prima. Resurrectio qd fiet in futuro est corporis resurrectionis. Et dicit resurrectio scda. Ad scdam nemo pōt resurgere nisi p̄sus resurrexerit resurrectione p̄ma. Un dicit Osce. vi. Viuificabit nos post duos dies: & i die tertia resuscitabit nos. B Ad resurrectionē qdē p̄ma duos dies regunt. s. ablutio culpe & collatio gr̄e. Ad resurrectionē vero secundā tres dies regunt. s. ablutio culpe & collatio gr̄e consummate: & depositio ois miserie. Resurrectio igit xpi fāte est potētie qd est cā effectiua vtriusq; resurrectionis p̄me & scde. Faciet eiz in fine mūdi resurrectionē scdā. s. corporis nostrorum resurrectionē. i. Cor. iij. xv. Qm̄ qdē p̄ hōiez mors. s. per adā. & p̄ hōiez resurrectio mortuorū. s. per xps. Quotidie autē facit resurrectionē p̄ma: que est p̄ iustificationē in qua pctōi a culpa resurgit & ad gr̄atā dei redit. Ro. iij. Traditus est p̄pter delicta nostra & resurrexit p̄pter iustificationē nostrā. Ista autē resurrectio oportet qd sit integrā: vt sicut hō in scda resurrectione resurgit cū toto corpore: sic & in p̄ma resurrectione oportet qd resurgat cū toto corde: vt sicut i scda resurrectione nihil deest d̄ veritate nature humane qd nō resurgat ad gloriā. sic & in p̄ma resurrectione nihil sit in corde qd nō resurgat ad p̄nias. L In corde qdē q̄tuo: potētie p̄siderant. s. intellectiua: memoriatiua: affectiua: & opatiua. Sūt igit qdā q̄ intellectiua suā dant deo. memoriatiua dant pctōi. affectiua dant mūdo. opatiua dāt diabolo. In talib⁹ tres p̄tes sūt mortue. quarta viuit. & tō integrā nō resurgit.

Dant quidā suam intellectiua deo: in ipm credūt per fides. Tales sunt demonēs. Jac. ij. Tu credis qd vnus est deus: & bene facis. & demones credunt & p̄termiscunt. Demoniatiua dant pctōi de alio: bus in iudicijs memorādo & delectando. Tales sunt illi qd dicebāt Nummi. xl. i. i. mentē nobis veniūt cucumeres & pepones: pōt & cepe & allea. Cucumeres & pepones frigidī sūt. Pōt & cepe sūt caloris accēsiua: & hec oia sūt vilia. Ecce modo pctā sūt vilia & frigidā: qd ignem amoris dei extinguit. Sunt in cōscia mala p̄cupiscētia accēdūt. Sunt oia vilia: qd aiaz viles faciūt. Hieremie. ij. qd vilia facta es nlm̄ iterās vias tuas. Affectiua dant mūdo quēctēs diuinitas: delitias & honores. cuz tñ dicit. Joā. ij. Nolite diligere mūdū neq; ea qd in mūdo sunt. B Et pōnt Joā. iij. eaz eas quare mūdū diligere nō debemus. Vna est: qd amor mūdi nō pōt stare cū amorē dei. Un subdit: Sīs diligis mūdū nō est charitas dei in eo. Alia gl̄ia amoris mūdi breuis est & cito trāsit. n̄ subdit: Et p̄cupiscētia eius. Opatiua sumunt diabolo: qd faciūt opa grata diabolo. Joā. vij. Vos facitis opa patris v̄stri. Que aut sūt opa: subdit. Ille homicida erat ab initio. cū loquit̄ in edacium ex p̄p̄is loquit̄. Dicit̄ Et Sapientia. i. Inuidia diaboli: mors intrauit in orbē terrarū. Dicit̄ Et Job. xli. Ipse est rex super oēs filios supbiē. L Ex qb⁹ verbis habet qd opa diaboli sunt occideremētia: cā dicere: inuidere & supbiere. Un igit hō integrā resurgat: oportet qd totū tribuat: vt. s. viuat in intellectu: in deū veraciter credēdo. Viuat in memoriatiua: xpi passionē & dei beneficia: non mouerē retinēdo. Viuat i affectiua: semper deū sup oia diligēdo. Viuat in opatiua pietatis opa faciēdo. C Scdō p̄s resurrexit veraciter cuz dicit: Surrexit dñs vere. Sic & pctōi debet veraciter & pctōi surgere: & in gr̄atia viuere. qd hō veraciter viuat duo sunt signa. s. sensus & motus. C Nota dñi autē qd spūs p̄lungit aliqñ q̄tum ad mortē: sicut qñ aliqñ spūs aliqñ corp⁹ assument. Aliqñ quātum ad sensum tñ sicut dicit

que. q. spūs mali sunt pñcti igni infer
nāl nō dātes igni motū s; recipiētes ab
illo igne sensus. nullū enī illoz corpōz
et viū. Aliqñ pñcti spūs corpōz qñ
ad sensus z motū. sicut aīa rōnalis cōm
qñ corpō organicoz illō corpus ē viū.
Est tñ quoddā corpus qñ nō h; sensum
neq; motū. sicut lapis qñec fēit nec mo
uet p se. Sīq; igit vult scire si veraciter
a peccato resurrexit z si veraciter viuit
videat si habeat sensum vel motū. Sūt
enī qdā qui habēt sensum tantū. i. fidē
per quā de deo recte sentiūt. sed nō hñt
motū: q; ad bona opa nō mouent. sicut
mali xpiani. Isti nō sunt viui s; mortui.
Quis autē Ja. ij. fides sine opib; mor
tua ē zc. Isti sūt qui nō hñt sensus: q; de
deo veraciter si sentiūt. Vident tñ hēre
motū: q; vident facē aliq; opa de genere
bonoz: sicut heretici. Isti sūt sūt mortui
h; aliquos vident viui. Apoc. ij. Scio
opa tua: q; nomē hēs q; viuas z mortu
es. Alij sunt q; habent sensus fides recte
z motū opatōis bonē: sicut boni xpiani.
Isti veraciter surrexerūt z viuit seruā
tes illud q; dī Trī. ij. Sobrie z pie z iu
ste vinam: i. hoc seculo. Isti viuit sobrie
qñ ad seipōs. Pie qñ ad deū. Et iuste
qñ ad prīmū. Alij sūt pessimi z idura
ti: q; nec de deo: nec de futura vīta fidem
hñt: nec p bona opa se exercēt. Tales sūt
sūs statūs z lapidib; q; nec hñt sensū
nec motum. ps. cxlij. z. cxxxiij. Simula
ra gentiū argētū z aurū: opa manū hō
minū. Idē. Os habent z nō loquunt. b
C Tercio xps appuit misericorditer: q;
appuit symonē. Petrus qdē ex eo q; xp;
negauerat: in multa tribulatōe erat z fle
renon cessabat. Magna ergo misericor
dia z pietas xpī fuit: q; discipulū negan
tē z tribulatū nō deserpit: sed spālter si
bi appuit z cū benigne p̄solatus fuit. Sc
cit xps p̄ra humanā p̄ietudinē. Doses
clm̄ria mala s̄ducere p̄sueuerat. C Pū
mo obliuionē. Tñ dī Scī. xl. q; pincer
na pharaonis succē dērib; p̄p̄eris ob
litus est tēp̄is sui. C Scōo iducāt elā
tionē. Bre. Plēnig; si ad regimīnis cul
men q; eruperit in elationē p̄tius cō
mutat. Sicut saul q; in dignā prius se cō
siderās fugerat: mox vt regnī gubernā

cula suscepit: intumuit. Tñ ēt vulgari
ter dī q; honores mutant mores. C Ter
tio inducūt incōpassiōes: q; magnates
p̄ncipes paz ad paupes sunt p̄p̄atētes.
Tñ Almos. vi. Optimates capita popu
loz ingredientes p̄p̄atice domū vñt:
nihil p̄p̄atēbant sup p̄ritōis domus lo
seph. Xps vero post resurrectionē suam
sic exaltatus fuit q; celi z terre p̄orlatē
accepit. Matthei vlt. Data ē mihi oīs
potestas in celo z i terra. Et tñ tāta eius
exaltatio nō induxit ipm̄ in aliqua obli
uionē. Non ēt pauper suoz habuit ob
liuionē: sed benignas recordatiōes: z iō
benigne visitauit. b. Bcus enī suoz
fidelium obliuisci nō pōt tribus de cau
sis q; ponunt ysā. xli. C Prima ē p̄pter
maternū affectū. Tñ dī: Nungd obliu
sci pōt mulier infantē suū vt nō misereat
filio vteri sui. z si illa obliu fuit: ego tñ
nō obliuiscar tui. C Scōo p̄pter memo
riale p̄petuū. Tñ subdit: Ecce in man
ibus meis descripsi te. C Tercio p̄pter
citatiōē assiduā. Angeli enī q; sūt dati
nobis in mūz p̄ra hostes. semp p nobis
deū sollicitat. Tñ subdit: Auri tui corā
oculis meis semp. C Scōo non induxit
in eū aliquā elationē sed solitā seruauit
humilitatē. Tñ dixit magdalenē Ioan.
xx. Vade ad frēs meos z diceis. Ascen
do ad patrē meū z patrē vestrum zc. In
hoc q; pue mulieri tā familiariter loqui
voluit z ipas nūciā destinauit: notatur
magna hūilitas. In hoc q; eos frēs vo
cat: notat magna eq̄litas. In hoc q; dī
xit: Ad patrē meū z patrē vestrū: notat
magna cōitas. Xps igit sic exaltat? nul
lā habuit elationē: q; tāta habuit hūmi
litate: equalitate z cōitate. C Tercio nō
induxit in eo aliquā incōpassiōē: s; po
tius magnā seruauit p̄passiōem oībus
discipulis apparēdo. Specialiter petro
magnā offēdit p̄passiōē: q; magnā ha
bebat tribulationē. Intantu enim de ne
gatiōe doluit: q; tota vīta sua in lachry
mis fuit. Tñ dicit Clemēs q; intantū fle
bat q; tota facies sua ex lachrymis vide
bat a dusta. Tñ ēt sudariū in sinu habē
bat quo fluētēs lachrymas detergebat.
Insup qñ aliquē gallū cantantē audie
bat: lachrymas continere non poterat.

Quia igit sic tribulatus erat: ideo chris-
tus sibi specialiter apparuit: cum be-
nigne consolatus fuit.

97

Seria. iiii. post pascha Sermo primus.

Serit. Iesus in medio disci-
pulum suum et di-
xit: Pax vobis. Lu. ultio. A
Dñs noster inter suos discipu-
los tria specialiter habuit in vñ. s. i. me-
dio eorum stare: pacē eis semp offerre. et
si aliquādo turbabant eos statim recon-
ciliare. Ista tria in presenti euāgelio de-
nominantur. C. Primo enim in medio di-
scipulorum stetit. Ipse qđem semp mediuz
dilexit. Nā in natiuitate stetit in medio
duorum animalium. In morte stetit in me-
dio duorum latronū. Post resurrectio-
nē stetit in medio discipulorum: sicut dicit
hic. Per hoc nos instruit qđ in oibus ope-
ribus nostris debemus tenere mediuz et
fugē extrema. Aliter enim ipsa opa non
essent virtuosā: qđ omnes virtutes sūt in
medio. B. Et ponamus exēpla in vir-
tutibus cardinalibz et theologis. Pru-
dentiam quidē circūstāt duo extrema.
vñ per modum excessus. s. nimia curio-
sitas. Aliud per modū defectus. s. fatui-
tas. Prudentia vero tenet mediū: nō de-
clinās ad extremū curiositatis vel fatui-
tatis. Iustitiam circūstāt duo extrema.
vñ per modū excessus. s. nimia seueri-
tas. Aliud per modū defectus. s. nimia
lenitas. Iustitia vero tenet mediū: non
declinās ad extremū seueritatis nec ni-
mie lenitatis. Dēprantiā circūstāt duo
extrema. vñ per modū excessus. s. gulo-
sitas. Aliud per modū defectus. s. nimia ex-
temperatio. Dēprantiā vero tenet mediuz
nō declinās ad extremū gulositatis: nec
nimie extenuitatis. Fortitudinēz circū-
stāt duo vitia. vñ per modū excessus. s.
crudelitas. Aliud per modū defectus. s.
pusillanimitas. Fortitudo vero stat i me-
dio non declinās ad extremū crudelita-
tis vel pusillanimitatis. Siliū fidē circū-
stāt duo extrema. vñ per modū excessus
scz nimia leuitas. qñ. s. hō nimis est faci-
lis et leuis ad credēdū oīa qđ audit. Alio
per modū defectus. s. nimia tarditas. Si-
des autē tenet mediū: qđ credit credēda:
et ideo nō declinat ad extremū leuitatis

nec tarditatis. Similiter spem circūstāt
duo vitia. vñ per modū excessus: scz ni-
mia presumptio. Aliud per modum defectus
scz desperatio. Spes autē tenet me-
dium: qđ sperat sperāda et nō sperat nō
sperāda. et nō declinat ad extremū solum
prois nec desperatiōis. Charitas autē nō
habet aliqđ extremū per modū excessus: qđ
nullus posset diligere deū nimis: s. sps
in medio stabat vt instrueret qđ semp i ho-
stis opibus me dñi teneam. L. C. S.
cū do xps pacē discipulis obtulit dicit
pax vobis. dicit autē Ioānes qđ i illa ap-
paritiōe et in alia quā fecit in octauo dicit
xps ter dixit eis: pax vobis. Ad notādū
qđ hō dō habere pacē in corde: in ore et in
opere. Pax cordis est qđ et i trasillitas
mētis cū deo. de qua dī Jo. xviij. In mu-
do pressurā habebitis: in me autē pacem.
Sed notādū qđ quidāz sunt qui habent
pacē et quietē cū deo in mēte et nō corpo-
re: vt seruit dei qui iugū xpi accipiūt car-
nē suā mortificādo. sed tñ in deo quiescit
mentē suā a malis fauita smatibus con-
seruādo. De talibus dī Mat. ix. Tollite
iugū meū sup vos: et inue. re. a. vel. Ihs
autē sabbatum est illud de quo dī Luc.
xvi. Sabbatū requiescit. et affligitis
aitas vestras religiose ppetuat. Alij sunt qđ
hñt pacē et quies in corpore sed nō mēte
sicut pēiores. de quibus dī Iher. xlvij.
Requiescit i scibz suis. Luc. xi. Alij mō
habes multa bona requi. sc. sed nō pos-
sunt quiescere in mēte. qđ sicut dī Ysa. lviij.
Cor ipi quasi mare feruens qđ quiescere
non pōt. Istam talē requiē demonstret
ridet. Thren. i. Viderūt eam hostes et
deriserunt sabbata eius. Alij sunt qui
habēt pacem et quietē mēte et corpore
sicut beati. Ysa. xxxij. Sedebit populus
meus in pulchritudine pacis et in taber-
naculis hūdie et in rege opulētia. Aliud
est sabbatū requies. de quo dicit Ysa. lvi.
Erit sabbatū ex sabbato et ex requiē mē-
tis peruenit ad requē eternitatis. Alij
sunt qđ non habēt pacem: nec quiescent
corpore: nec mēte. sicut dñi autē. de quibz
dī Ysa. xvi. Seruētis dñs alienis qđ non
dabunt vobis requiē diē ac nocte. Et
cūdo debemus habere pacē i ore vt sem-
per verba pacifica habemus. Prout.

Qui aut pactis ineunt phila sequet
 re gaudia. ex hoc enim cognoscit qd bo
 no sit clus celestia qn. s. loquitur verba
 celi. **B** Deus enim tres puicias fecit. z
 ligibet illas ppiu lignagiu posuit. s.
 puincia celestis terrestris z isernalis. **I**n
 guagiu puicie celestis est verba pacis z
 edificatiois hère hoc e den bñdici z lau
 dare. ps. lxviii. Beati q habitāt i domo
 tua dñe i secula seculor. lau. te. **L**iguagiu
 puicie terrestris e de terrenis tractare.
 Joā. iij. Qui de terra e de terra loq. **L**i
 guagiu puicie isernalis e den maledicē
 z blasphemare. **U**n dñe de vānatis **Y**sa.
 viij. Cū efuriserit israel e maledicet re
 gis suo. **L**ognoſcit igit qd de qua puicia
 sit ad loquela sua. **U**n dictū fuit **P**etro
 de qua esset puicia. **M**at. xxvi. **B**alileus
 ca. naz. loquela tua manifestū te facit.
Quicū loquit verba pacis z edifica
 tiois z laudis dei. signū ē q ille spectat
 ad puicia celi. **U**n dicebat dñs q habe
 bat linguagiu celi Joā. viij. **Q**uare lo
 quā me nō cognoscitis? **Q**ui loquit ver
 ba terrena z mūdāna. signū ē q spectat
 ad puicia mūdi. i. Joā. iij. **I**ph de mū
 do sunt. ideo de mūdo loquunt z mun
 dus eos audit. **Q**ui loquit verba mēda
 vij maledictiois z retractiois: signum est
 q pñer ad puincia inferni: q illud est
 pñus linguagiu diaboli. Joā. vi. viij.
Qui loquit mendaciū ex pñus loquit
 q: mendax est z pater eius. **E** p **T**er
 tio debemus habere pacē in opibus no
 stris vi. cū oibus verbis pacem habea
 mus. **R**omanor. vij. **S**i fieri potest qd ex
 vobis est cum oibus verbis pacē habent
 tes. **I**ta enim par ad tria videt e bona.
Primo ex hoc multiplicant bona tē
 poralia. **H**iero. **L**oncordia parue res cre
 scunt. discordia vero maxime dilabunt.
Seco per pacē acquirunt bona spūalia
 z illud dicit **L**hyf. sup Joā. q si decem
 boies vnanimes habitauerint. vnus est
 in. x. z. in vno. vnusqz eor decē alias
 bz. viginti manus habet. viginti oculos
 z viginti pedes. **D**icunt aut decem alias
 habere q cōcant sibi sua deſideria z su
 as oīdnes. dicunt hère viginti oculos: q
 cōcant sibi sua phila z suas puisiones.
 dicunt hère viginti manus: q cōcant

sibi sua opera z suas defensiones. dicitur
 hère viginti pedes: q cōcant sibi sua
 onera z suas suppositatores. **T**ertio ex
 pace acquirunt celestia. **D**eus enim in suo
 testamēto pacē nobis dimisit. Joā. xliij.
Pacē relinquo vobis. pacē meas do vo
 bis. **Q**ui igit testamēti patris nō serua
 bit: hereditatē celestem nō possidebit.
Soli enim pacifici sunt filij dei. **M**at. v.
Beati pacifici: filij dei vocabunt. soli
 aut filij dei sunt heredes dei. **R**om. viij.
Si aut filij z heredes. **S** **T**ertio xps
 discipulos cōturbatos confortauit. ipſi
 enim remaserant post passionē suam in
 multo merore: z multo timore: z multo
 errore: sed xps resurgens z eis apparēs
 meſtos letificauit. **B** **U**n dñe. adhuc au
 tez illis nō credētibz z miratibz pie
 gaudio: timidos pſortauit. **H** **Q**uidā
 enim inter eos erat qui credebāt ipm eē
 spm. sed illis dixit: palpatē z videtē: q
 spūs carnem z ossa nō habet sicut me vi
 detis habere. **A**lij credebāt assumptiſſe
 corpus suū sed nō veraciter sed fantasit
 ce ſuſcitatum. ideo dixit: habetis hic ali
 quid qd mādūcet. fantasitice enim reſuſci
 tati comedere nō pñt. **A**lij credebāt ipz
 assumptiſſe corpus alienū z nō corpus p
 pñū qd in cruce fuit pñtū. **I**ſtis dixit: **U**
 dete manus meas z pedes meos: q ego
 ipse sum. **I**n hoc autē q xps cōtāctēs
 vulnera ſuoz oſſedere voluit: dat nobis
 exēplū q vulnera cordiū noſtroz nō de
 bemus abſcōdere: sed ea ſananda man
 ſtare. **I** **S**ed notādū q vulnera
 sunt aliquādo recēta: aliqñ inueterata:
 aliqñ putrida effecta. recēta curantur
 vinctiōe ſiue lenis emplāſtri appoſitiōe.
 inueterata ſanātur aduſtiōe. putrida in
 ciſione. **T**ūc igitur vulnera peccatoz
 noſtroz ſūt recēta qñ adhuc ſūt in vo
 lūrate ſiue in recēte ope. **T**ūc ſanari pñt
 vnguēto vel emplāſtro. i. lenis pñcie
 medio. **E**cē. x. **L**aguor pñctio: grauat
 medicū. breuē lāguorē pñcit di medicus
Eiū. ſē. xxxviij. **U**nguētarius facit pig
 mēta ſua uitatis. z vinctiōes pñcet ſa
 nātatis. **T**ūc vero inueterata ſunt qñ in
 lōgam pñuetudinē ſūt ducta. in quoz
 perſona dicit ppheta. **I**nueteratū inter
 omnia inimicos meos. **E**t tunc ſanātur

adustione. i. adustia et pūgitiua carnis
maceratōe. Ista adustione petebat pphē
ta dicēs. Tūc renes meos et cor meū. Tūc
eo sunt putrida qm̄ hō rādū fiat in pec
catō q̄ feret corā deo et hoib⁹. Iohel. i.
Cōpuruerūt iumēta in stercore suo. In
p̄sona taliū dicit pphā. Putruerūt et cor
rup. sunt cica. mee a fa. isrl. mee. Talia
vulnera sanant incisione. i. incisua a deo
missa tribulatōe. Tūc enim sepe carnes
putride auferunt et ipsi tribulatōib⁹ p
uocati ad deū celeriter puerunt. ps. xv.
Multiplīcate sunt infirmitates eorū po
stea accelerauerūt.

Et ad tertiam feriam post pascha. Sermo
scd⁹.

Sterit iesus in medio di
scipulorum suorū et
dixit eis pax vobis ego sum
nostre timē. Luc. vlti. Ista ca
dē appitō plen⁹ pōnit Jo. xx. vbi dicit
eēt sero die illo vna sabbatorū vēit iesus
et stetit in medio et dixit pax vobis. Et
Circa hāc appitōē scēdū ē q̄ post xpi
passiōē discipulī nō credebāt nec spabāt
cū aplī⁹ resurrecturī. Unī xps in ista ap
paritōe p oēs qnqz sensus corpis suā re
surrectionē eis ostēdit. C Pri⁹ p visum.
cū dixit: videte man⁹ meas et pedes me
os q̄ ego ipse suz. et iōānes addit q̄ ostē
dit eis lat⁹. B Nō sine cā aut dñs volu
it recipe in his trib⁹ locis vulnera q̄ in
hac appitōe eis ostēdit. s. in latē iuxta cor
In manib⁹ et pedib⁹. s. q̄s eiz ē frigidus i
amādo videat lat⁹ xpi iuxta cor pforatū
et islamabit ad amorē. Unī spōsus alioqz
spōsam dicēs. Pone me vt signaculū su
per cor tuū. vt signaculū sup brachium
tuū: q̄ fortis ē sic mors dilectio. Sigs ē
tepīdus in opando videat ei⁹ manus p
foratas et incitabit ad laborē. ysa. xlii.
Ecce i māib⁹ meis descripsi te. Alīū xps
manib⁹ laborauit qm̄ i cruce eas extēdit.
Prouer. i. Extēdit man⁹ meas et nō fuit
q̄ aspicer. Si qs ē infirm⁹ i aduersa susti
nēdo. videat ei⁹ pedes pforatos et aiabif
ad suppositādū. ei⁹ eiz pedes fuerūt pfo
rati et sanguine tincti. ps. lxxij. Intingaf
pes tu⁹ i sanguine. Pedes enī sui totū
corp⁹ sustentauerūt et ide colorē maxiz
sustinuit. sustinēcam⁹ et nos exemplo xpi

aduersa. Debre. xij. Recogitate eū q̄ talē
aduersus semetipm̄ sustinuit a pccatōib⁹
p̄traditionē vt nō fatigemini ais vtrū
deficiētes. C Scd⁹ manifestauit suā
resurrectionē p audiri: cū dixit: Pax vo
bis. Alū dicēs eiz discipulī vocē dñi cū
ad loq̄la cognouerūt. Maxime q̄ hēbat
modū talē. s. pax vobis. p qd̄ as itelligi
nobis exēplū vt verba pacis semp ha
beamus. Sz de multis vī Ecclesiā. xij.
vij. Lingua tertia multos cōmouit et
sperfit illos de gēte in gēte. Lōtingit al
qū magnū mōstrū. s. q̄ vn⁹ hō habz tres
linguas. P Una ē lingua adulatōis q̄
bladis in facie. P Alia ē detractōis q̄
mordet i abīta. P Tertia ē dissensiois q̄
semit iurgia. Dēs isrl lingue abscedē
sunt. P P̄ia: q̄ decipit. ysa. iij. Populū
me⁹ q̄ beatum te dicūt: ipi te decipiunt.
P Scd⁹: q̄ ifamat. Jo nō sz aliqs mou
ri neqz assiduus ē cū talib⁹. Unī de cog
cū talib⁹ conuertat assidue vī. Ecclē. xij.
liij. Ne forte assiduitate tua ifamat ipi
pū patiaris et maluisse nō nasci. C Ter
tia: q̄ turbat. Ecclē. vij. Calūnia p̄tur
bat sapiētē. imo talis lingua valde ad
odit. Prouer. vi. Sex sunt q̄ odit vbi
septimū detestaf aia eius. Istud autē
p̄mū ē: ille qui semiat inter frēs discor
diā. B C Terti⁹ manifestauit suā re
surrectionē p olstatū: hoc qd̄ dicit Jo
ānes infussauit et dixit eis. Accipite ipi
ritū sc̄tuz. Eius ē status erat valde edo
riferus: q̄ ab illius pectore pcedebat: qd̄
apotheca oīuz carismatū erat. In p̄p
dē fuit myrrha. i. caro mortificata. s. i
bus. i. aia deuotissima. fuit balsamū.
deitas p̄ciosissima. Ille igit status hēbat
odorē myrrē iquātū pcedebat a carne
mortificata. Hēbat odorē thuris inqua
tum pcedebat ab aia deuota. Hēbat odo
rē balsami inquaū pcedebat a deitate
p̄ciosa. E C Quarto manifestauit suā
resurrectionē p gustū: q̄ obtulerat ei par
tes p̄fectis assi et saū mellis. In saūe
ra et mel. Per p̄fectū assū intelligit aia
ro i cruce affata. Per mel eius dñas vol
cissima. Per cera eius aia lūmie sapien
tie plena. Illi igit comedūt p̄fectū assū
q̄ delectant circa eius passiōē. Illi co
medūt mel: q̄ delectant in eius deitate.

comedit mel cū cera: qui delectant
 deitate bsa & in aia gsa plena & verita
 te. S. Antio manifestauit resurrectionē
 sua p factū. Vbi dicit. Palpate & videte
 spūs carnē & ossa nō p3 sicut nre vide
 tia habere. Et ioānes dicit q p3uit pal
 pada sua vulnera cū dixit. Thome. In
 ter digitū tuū huc: & vide manus meas
 et. Chys⁹ eiz seruat cicatrices vulnerū
 suoz: & rōe sui & rōe nrī. Rōe sui vt secūz
 semp deferat insignia sue gloriose victo
 rie. Vbi dicit Beda sup lucā. Viles i p
 lio fortiter agēs & victoria obtinēs mul
 tis vulneribus p3ossus ē. Dicit ei medi
 cus. Vbi sanari sine oi cicatrices: sine oi
 deformitate. puto q i signū victorie sue
 cicatrices seruaret. Ille enī cicatrices
 sunt i xpo nō in deformitate: s3 i magna
 pulchritudine. Vbi dicit Chy. q cicatri
 ces in xpo sunt radio solis lucidiores.
 Sicut eiz honor ē militi de plio reueren
 ti deferre scutū fractū sic honor ē xpo de
 ferre scutū sue victorie gloriozū triūphū
 Vbi dicit sup Luc. Nō ex impotentia curā
 di cicatrices seruauit: s3 vt ppetuū victo
 rie sue arcuerat triūphū. Scōo seruat
 cicatrices vulnerū rōe nrī: vt. f. eas p no
 bis p3i repitet & ip3 nobis recōcliet. S
 Cicatrici eiz repitatio ē quedā p nobis
 opud p3ez intercessio. Sicut miles tacēs
 ab imperatore iperat qñ vulnera que p
 ipso recepit sibi demonstrat. Unde legit
 in historia scolastica in caplo illo qd in
 cipit post hoc factū ē. & in sequenti. q an
 tispater idumens p3i magni herodis in
 quo dā filio i seruistio impatoris vulnera
 multa suscepit. q tādē ab emulis accusa
 tus ab impatore citatus: reiectis vesti
 bus dixit. Ego cesar nolo me excusare
 apud te: si ego diligo te: s3 ista vulnera q
 recepi p te loquant p me. Tūc impator
 plicatus in grāz suas ipm recepit. Sic &
 p3a vulnera p3i ondit vt insinuet quātū
 nos dilecti: & q care nos emit vt sic ad
 misericordiā p3ez inducat. Vbi beat⁹ an
 selmus assumēs illū versuz. Respice i fa
 cign p3i tui dicit. ac si dicat ppheta. Si
 nō vis p3i respice in nos: respice in filioz
 tuā qui tā care emit nos. Ver. Secutum
 habemus accessuz ad p3em. vbi mī ante
 filiū. fili⁹ ante p3em. mī ondit filio pecc⁹

& vbera. fili⁹ ondit p3i latus & vulnera.
 Nulla ergo poterit ēē repulsa: vbi tot oc
 currit charitatis insignia. Ex his igit
 p3 q xps p oēs corporis sensus manife
 stauit suā resurrectionē. Ipse cū filius
 dei resurgēs a mortuis iam nō moritur
 mors illi vltra nō dñabit. idē faciat nos
 resurgē a peccato. Faciat moni sine pec
 cato. Faciat vt vltra nō dñet nobis pec
 catū. vt sic a peccato resuscitatio: peccato
 mortua p3o liberi. De ista p3a r esur
 rectione a culpa: puenire mereamur ad
 scōaz resurrectionē in gliaz. Ad quā me
 ritis gloriose virgīs & p3ebus mīs sue &
 & bñt dñici p3is nrī ipse filius dei nos per
 ducat. Qui cū p3e & spū scōo per infinita
 secula regnat. Amen.

Bulcia melis suo manātia bogmata sōte
 Effundit nostri sacra vorago libit.
 Virtutis riuos plene gustauerit oēs:
 Os quilibet hīs fluctibus imbuerit
 Respiciet siquidem sermones tot⁹ ann⁹
 Aurea qui vite dant documēta bone.
 Branda sophos merito factori dicet abū
 de
 Ingenium siquis pferret eloquio.
 Nam quicūq3 sacri instridissima flumina
 verbi.
 Eloquiū fuco turbat: ineptus homo est.

Cōtinis Sermonuz Quadagesimaliū
 Eximij Doctoris fratris Jacobi de No
 ragine ordinis predicatosum: quondaz
 Archiepiscopi Januensis.

Sermo de passione.

Incipit sermo de passione dñi nñtēti xpi.

Uo abijt dilectus tu^o pul

q cherrima mulieruz. Lan. vi. In oi tpe virtuoso e maxime scē p dicatoris q ē opus diuini angelicuz

z apostolicū ipsolada ē grā spūs sancti sine qua nullā site fundat exordiu. Et q; huiusmodi grē teste angelo beata virgo ē inuentrix. Inuenisti ingt grāz apō deū. 2. u. i. Cōfuetū ē in alijs sermonib^o ad ipsam virginem glōsiam recurrere p grā impetrāda. q; vero ipsa hodie ē valde afflicta z mirabilī desolata ppter dolores: derisiones: exprobratōes: alapas: spūas: pñctiones: dura verba: duriora verbera: z horēda mortis supplicia: que hodie vnicus filius suus a iudeis sustinuit. Jō nō pfueit ecclesia cā hodie angelica salutatōe implorare. z merito. si enim diceremus eidē: Huc gratia plena. Responderē possit. Verum est: q; fuit triplici grā plena. i. corporali que ē glōria mee virginis: in carne mea. pñtia. i. abūditia virtutū z donoz spūis sancti in mente mea. singulari. i. pñtia diuinitatis. ix. mensū spatio in ventre meo. Sed iam omni gratia sum vacua: ta pcr mortē filij mei dulcissimi qui mihi erat amor vnus. vita anime mee. gaudium singulare z omnī diuitiaz desiderabilī thesaurus. Si verō dixerim^o eidem dñs tecū respondere poterit. verū est q; deus pater mecum erat: q; ego spōsa eius vnicum habens secum filium: cuius ipse ē pater eternus. ego vero mater electa. mecum dñs filius qui de mea substantia corpus sue humanitatis assūpsit mecu spūis sanctus qui z aiam z corpus meū intantū sanctificauit vt digna essem redeptōe z creatorē mūdī dñs meis visceribus generare. sed iam illuz perdidī. z a me ē longius separatus quem sine dolore peperit. quem pannis inuolui. quem virgineo lacte lactauī. que tēnerit me educauit. quem meis brachijs frequēter z stu diose bāuilaui. quem in egyptū transuexi. que tantopere dilexi hūc ap. pē mecum iam non habeo: sed inter manus inimicōz cerno. sciens cum sustinē

penam ignominiosaz. i. penas latrone. dolo: osaz: q; in tanto corpore fuit vulnecatus. acerbaz: q; in locis neruosis fuit transfixus. cōtinuam: quia a media nocte durauit vsq; ad suaz mortē. inuitus: q; sine eā fuit cōdemnatus. virtutis: de honestatus. flagellatus. vulneratus. z interfectus. Si autē diceremus eidem: Benedicta tu in mulieribus. i. sup oēs mulieres. Rñdere poterit q; aliquando ad supmū gradū bñdictōis p cūctis ab is mulierib^o puenit: q; fuit simul parens z virgo: mīr z filia. plena filio dei. z vacua semine virili. nūc aut tanta bñdictōe sum pñuata z dolore maledictionis pñme mulieris sup: modū repleta. Si vero diceremus eidē: Bñdictus fructus vētris tui. Rñdere poterit verū ē q; bene dictus fructus vētris mei cūctis bñdictio tanta fuit: q; odor eius pñmeco cūctiuit. sapor: demones de mūdō effecit. spēs eius totū mūdū repleuit. Tūc cū in ihs deputatus est vt dī 7. a. li. 1. et maledictus oīs qui pendet in ligno. vt dī Deut. xxi. Ego itaq; ait virgo beata dolore afflictissima ad qd deinceps reuigam z quis mihi restituet lūmē oculorū meorū. gaudium cordis mei. coronā meā vt inuenire queā aliqua cōsolatōe. Ipse igit scdm ecclesie representationē nūc ē dolore afflictissima que vberit me fecit: do oia que xps corporaliter patitur in corde suo reponit z oēs plagas quas videt in xpi corpore in se reuocat z sigillat in mente: sicq; exitijs pte dolore vulnerat z cruciat pte nimio amore. Non ē ignotū cōueniens vt sibi iāz pñtemus salutem nem angelicaz que singulare cōtinet lōttie materā. Sed nihilominus p gratia impetranda ad patres misericordie mentes nras deuotius erigamus vltimates sinceriter pater noster ec.

Uo abijt dilectus tu^o pulcherrima mulierū. Lan. vi. Hec verba copulaliter habent. z p cōpulationē tāti mysterij passionis. i. scilicet pñtia nñtēti a sumunt que sunt verba sapientis propheticū spūis olim passionē ipsam pñtēti gnosceris z i psona cuiuslibz ase deuote alloqueris virginē glōsiaz z videntis.

Quo abiit dilectus tuus &c. Ipsa quid est
 ipse xpi fuit pulcherrima mulier & hoc
 quasi ad corpus qd nunquam alia muli-
 er habuit formosius. & quatuor ad animas
 quas habuit p cunctis alijs qd plena. At
 ergo ata deuora ipsi virginis gloriose quo
 abiit dilectus tuus. no cum quispian de
 illo querere os a petro: qd hodie ipz rer
 negauit. **Mat. xxvi.** Neqz a iuda qui eu
 pditiose tradidit. **Mat. xxvi.** Neqz a so
 ane qui scdm expdem quoru daz fuit ille
 s quo legif. **Mat. xxiij.** qui relicta syno
 nenudus aufugit. neqz a discipulis: qd
 relicto co ocs fugerut. **Mat. xxvi.** Neqz
 ab angelis: qd scriptu e. **Ysa. xxxij.** Ange
 li pacis amare flebit. **fletu. i.** passionis
 videtes maximam penam quam creator
 ipsoz inuultu sustinebat. Queramus er
 go ab ipsa virgine glorio in qua sola fi
 des remansit & dicamus illi. Quo abiit di
 lectus tuus &c. Et lz nobis mde no va
 leat pp passiois filij sui ignominia & mor
 tem crudelissimaz. pfundissima suspicia
 amarissimos gemitus & lachrymaru sua
 rum inundatissimos fluctus: addam? ta
 men fuz resurrextois letitiam qua ipse pf
 issima virgo oculos suos lachrymis co
 spersas a filio paruper auertere & ad nos
 couertere dignetur. discigif obsecramus
 quo abiit dilectus tuus &c. Respondet.
 C. Primo ad vltima vite presentis refe
 renonem. C. Secundo ad toleranda cru
 deliam in hoito ligatione. C. Tertio ad
 plurium iudicu iniquorum presentatio
 nem. C. Quarto ad cause inocentis per
 uersam decisionem. C. Quinto ad sente
 tie mortis in crucis partibulo executio
 nem. C. Sexto ad sui corporis in aseno
 mommento repone. C. Primo si querat
 a beata virgine quo abiit dilectus &c.
 Respondet qd abiit ad vltimam vite &c.
 C. Circa quam refectione euangelisse re
 ferunt. tria antecedentia. tria comita
 tia. & tria subsequencia. C. Tria quidem
 antecedentia fuerunt. passionis & tribu
 lationis christi pronuntiatio. principis
 sacerdotum & scribarum consultatio. sce
 leris vnius apostolorum occasio. C. De
 primo sciendum qd ad ostendendum qd
 christus voluntarie sustinuit passionem
 & non coactus sedz illud. **Ysa. liij.** obla

tus est: qd ipse voluit: ipam pluries prenu
 ciante discipulis ynde cu psciret eam
 poterat euitare & ad alia loca accedē. si
 solu aut morte ipam ac genus mortis sz
 & die paxte. habet etim **Mat. xxvi.** qd vi
 xit discipulis suis. Scitis qd post biduo
 pascha fiet & filius hois tradet vt cruci
 figatur. si intelligat de biduo integro.
 hoc dixit feria tertia ante passionē. Si
 vero de biduo sumendo parte p toto.
 potuit & hoc eē feria qrtā. Nota pascha
 fiet. i. comedet agnus paschalis qui se
 cū dum legē erat imolans & comedē
 dus post vesperam. vt p3 **Exo. xii.** ob me
 mortaz benedixi recepti a deo tali nocte:
 qm. i. agno imolatio i egypto a filijs isrl
 el & interfectis pūmogenitis oium egypti
 pūmā ab exterminatore ipi iudei illesi
 egressi sunt de seruitute pharaonis & in
 figura passionis xpi agni immaculati que
 inchoata fuit in tali nocte p quas isrl
 te. i. veris deles liberantur de seruitute
 diaboli occisis virgīs saluiz fiunt. si ta
 men sanguine agni limti sint posces do
 mus. i. hīdes passionis habeatur inmen
 te & opere. Nota pilus hominis. i. virgi
 nis tradet vt crucifigatur. fuit aut tra
 ditus a deo patre ipm ad morte exponē
 do & pmitēdo pp nimiam erga nos cha
 ritate. **Roma. viij.** Qui pprio filio suo n
 peperit sed p nobis tradidit illū. & **Jo.
 ij.** Sic deus dilexit mūdū vt filiu suum
 vnigenitum daret. Traditus ē a seipso
 ad nostri redemptionē. **Eph. v.** Dedit se
 metipsus p nobis oblationē deo in odo
 rem suauitatis. Traditus ē a iuda sca
 riorhis ad auaritie satisfactionem. **Lu.
 xxij.** Accepta pecunia querebat oppo
 sitionem fratrem vt eu traderet. s. iudeis. Tra
 ditus ē a iudeis pilato ob inuidie infe
 ctionem. **Mat. xxvi.** Sciebat enim qd p
 inuidiam traderet. C. De secun
 do. s. de principis sacerdotū & scribaruz
 consultatōe habetur **Mat. xxvi.** Tunc
 scilz illa die qua christus dixerat illa ver
 ba congregati sunt principes sacerdo
 tum & magistratus. quidam scilz officia
 les in atrium principis sacerdotuz qui
 dicebatur capphas. vbi cōciliū de capti
 ra factū: piciū per proditores postula
 tus. & pactus circa hoc firmatum. **Loi.**

Sermo de passione

gregati igitur sunt ad philiu faciedu. et tra-
ctadu per iesu dolo teneret et occideret.
altas caypha dante philiu decreuerat euz
occidendu. Nunc drut de mo capien di vili
geti ne euaderet. vñ dicit: No i die festo
scz hoc faciam. i. cape eu. Et ostendit euā
gelista qd hoc nō dixerūt ex reuerētia ad
festu: sed ne extraheret de manibz eoz a
pplo. vñ subdit: Ne forte tumultu fieret
in populo. hoc philiu vel portius pspira-
tionē puidēs iacob patriarcha detestat?
ait: Symeon et leui vasa iniquitatis bella-
tia: in philiu eoz nō veniat aia mea: neqz
in cetu eoz sit gloria mea: rōne a m-
gnas subdit: qz in furore suo occiderunt
viz. et postea maledicti furoz eoz: qz pti-
nar. et indignatio eoz qz dura. Ben. pe.
de tribu leui certū ē fuisse sacer dotes. de
tribu symeon dī plurimos ex scribis de-
scēdisse. scribe q fuerūt pncipales in phi-
lio de monte xpi quoz mētes fuerūt in-
ique bellātes ptra xpm q nō ex rōne: sed
furore et inuidia tractauerūt et pcurare
rūt viz. i. xpm totū virtuosū occidit. fu-
roz eoz sūt ptnar: qz cū pilatus eū vel-
let liberare vt inocēte. ptnaces erant in
clamando. Crucifigat. De tercio. s. de
sceleris iude occasiōe habet. Mat. xvi.
Lū aut eēt iesus in bethania in domo sy-
monis leprosi et. vsqz ibi. Amē dico vo-
bis vbi cūqz p dīcatū fuerit et. Que vn-
ctio scā xpo et iude murmuratio hic po-
nit nō qz die cōcilij iudeoz fuerit facta.
imo sabbato pcedēti: vt patet Jo. xij. Sz
forte tō hic annexa ē narratio huius: qz
illud fuit occasiō accepta non data iude
ad p ditionē faciedam. Nā vt dicit glo-
rij. q. i. Judas p senerat furari decimā
pre eoz q sibi dabant seruāda. et vngue-
tū illud effusus volebat vēdi cū pētuz
erat. ecc. denarioz. hōi decima ps erat
xxx. Quia igit nō poterat furari decimā
ptem qm vēditū nō fuit qsi volens recō-
pēare dāni sibi sequutus. xxx. denarijs
argēcia fecit p ditionem. vñ ipse iudas
percipiēs sacer dotes pgregatos ad tra-
ctadu de captura xpi intrāte in eū salu-
na vt dicit Lucas nō p dem p verationē
corps sed p noui malicie effectū accel-
sit ad pgregatos in philio dicens: Quid
vultis mihi dare: ego vobis eū tradaj.

O vocē temerariā p sūptione plenam.
o ius dñm cui oia tradita sūt a pēcti-
no tanq eēt sub sua p tate pūctis scil-
lis traditurū. vñ dicit: Quid vultis et.
O vox oī pena dignissima: vñ et mām
suū qui ei tot bñficia p rulerat ad dē-
tare sūmā apostolat? vocauerat ad phili-
cadū et faciedū miracula euz alijs mū-
rat: suū pcuratorē instituerat: et nunc ei
vēditionē exponit: ac vt vile mancipij
phili in emptor volūtate pponit dicit.
Quid vultis et. Decne ē doctrina quā
tradidit magf optimus. Ipse te docuit
tpalla p tēre neminē ledere: p tūm p
posse tuare: et tu nūc pte auaritia ino-
tissimū p dīs: ad mortē tradis dicens.
Quid vultis et. Et illi iudei pgregati
hoc audito gauisi sūt dantes ei. xxx. ar-
genteos p hoc ope. Sicqz iplera ē figurā
que habet Ben. xxx. vñ. de Joseph Ju-
uene pfectissimo q fuit vēditus. xxx. ar-
gētis suggerēte iuda fratre suo et tradi-
tus in manibz ysmailitaz ex zelo iuide
ne dñaret eis. Sed sicut p rariū accidit
eis qd tēdebat: qz p hoc ille exaltatus
est: adorat? et vocatus saluator: mū dīta
et iesus p istā traditionē in manibus gen-
tiliū et passionē deus exaltauit ei. et ve-
dit ei nomē qd est sup oē nomē Iesus q
interpret saluator: vt in noie iesu oē ge-
nu flectat et spopōdit iudas facere p dī-
tionē recepta pecunia. Exin de querens
opportunitatē tradēdi cum eēt sine tur-
bis in quo ope sceleratissimus iudas p-
petrauit nō solū p ditionē et plagioz
sacrilegiū et simonīā vēdendo xpm p-
tēois gratie. vñ Bre. nazāzenus: Iudas
o ius redēprore vēdit. mox laqueo lu-
spēsus. tadē gratia redēpōis non ob-
nuī. et merito quā nemo pōt retinere qd
vēdit. i. q. i. q. studet. vbi et notā dī qd
ait Bēda sup Marcū. Multū hodie lu-
de scelus: qz dñm ac magistrū deūqz sūū
pecunia vēdiderit: velut imane et p-
rūū scelus hōient: nec tñ cavēt. Nā d-
muneribz saluz ptra alique testimonia
dicūt. pfecto qz veritatem p pecunia re-
gāt deū pecunia vēdit. ipse enim dicit.
Ego sūz veritas: et cū soderatē frimētis
aliq discordie peste p maculat deū p dī-
qz deus charitas ē maxime qd non infir-

mitate vel ignorantia peccat: sed in simili
iudicio iudei quod opportunitate ut vi-
rent et in fine mutet. xi. q. ij. aby. z de co
R. di. ij. ieiunia. De q. feria q. ita iudas
traditionem vni cogitavit. i. tractavit.
Qui antiquus tali die ieiunius feruabat:
vt patet in. d. c. ob reuerentia passionis.
nunc aut loco huius a pluribus tali die car-
nes non comedunt: non ex precepto s. ex de-
votione. Quanti ad ipsas ferias: vt habetur
Mat. xxvi. Prima die azimorum. i. feria
q. ita q. di. prima azimorum: q. in sero illius
diei cum agno comederat azima non fer-
metati. q. postea feruabat p. sept. alios
dies sequentes qui dicebant dies azimorum
accesserunt discipuli ad iesum dicentes: vbi
vis parem? tibi comedet pascha. I. agni
paschale: qui scdm legem ab oibus iudeis
debent comedere: q. xps cum aplis do-
mum patris non habet. id querit de loco de
terminato. Tunc xps vt habet Luc. xxij.
Abist petru z iohanne. Petru vt magis
diligent. Iohanne vero vt magis ceteris
dilecti dices eis z daret signa. Ecce itro
curibus vobis i ciuitate occurret vobis
homo amphiotea cuius batulas. legimini cum
in domum in qua irat z dicitis p. famili-
as domus. Dicit tibi magister. Vbi e. di-
uersioni. i. locus secreti? vbi maduce pa-
schale. I. agni paschale cum discipulis me-
tis. Et ostendit vobis cenaculum magnum
stratum. i. aula z ibi par. i. necessaria no-
bis. nescitis aut xps noiare vobis ne scdm
Lys. Iudas audies ordinatis eu ibi ca-
piantur statuta. eures ergo z inuenien-
tes oia pauent q. oportebat. In quo co-
mulo sed nota tria q. xps egit. pmo agni
paschale comed. scdm pedes discipulo
rui lauit. tertio sacramentum eucharistie in-
stituit. Quanti ad tria subsequencia scie-
dis q. hec fuerunt. discipulorum perturbatio.
dilectio cordis exhortatio. z q. aruz red-
ditio. De pmo habet Mat. xxvi. Ve-
spere aut facti discubebat eu duo decim
discipulis suis z edebat illis. i. in fine
cene dixit: Amen dico vobis q. vnus ve-
stru me traditurus est: z cōstitat valde
cepunt singuli dicere: Nihil ego sum
dñe. quasi dicat quis p. scientia nos non
remoueat de cogitatione tanti sceleris.

tu tamen qui nosti occulta cordium in dica
vt tantu nefas spedat. Iudas aut ne ta-
cendo se suspectu ostendat ait: Nihil
ego sum rabbi. Qui xps: Tu dixisti. qd non
est intelligendum. quasi dicat tu dices ve-
ritate: q. tu es ille. sic enim illu manife-
stasset alijs. Sed tu dixisti. i. tu hoc dices
ego non dico q. tu sis. z subdit: Qui in-
tingit mecum manum in parapsidem: hic
me tradet. ve autem homini illi. i. eterne
dānationis per quem tradar ego. De-
lius fuisse homini illi si natus non fu-
isset: q. si mortuus fuisset i vtero matris
ad limbum descenderet: sed natus ppter
hoc flagitium non penitus descenderet ad in-
fernum. vel etia quia e. melius est q. non
esse: tamen non esse videt melius q. male
esse: q. p. uari malo habet ratione boni.
Idcirco melius est ei si natus non fuisset etia
in vtero: id est non fuisset. Ex his tam ver-
bis non fuit proditor manifestatus: quia
omnes simul intingebat in vno carino
vbi erat succo lactuicaz aggressu vt sal-
sa secundum mandatu legis. In quo ostē-
ditur quā tu peccata occulta non debe-
ant alijs itimari. Unde Augu. ij. q. i. ait:
vnus ex vobis me traditurus est. Bene
dixit ex vobis: non ex nobis. Ex vobis
enim est a quibus per iudiciaria potesta-
tem confessus aut cōfictus exclusus non
est. a me vero q. nulli? ego argumētis z
omnia certissime noui separatus z dñi
sus est. Tale e. ac si diceret. Et si ego per
occuli iudicii sententiam dānatu habeo
vos tamen illum per tolerantia sustinere
hec ille. Petrus autē zelo magnu scire
cupiens proditor: quia si cognouisset eū
occidisset ait Lys. i. non audēs ipse per
se: submittit sociu. i. iohanne euangelista
vt querat ab eo de proditore. Qui iohanne
querenti quis esset. Xps subnūsse respon-
dit ita vt alij non audirēt. Ille est cui tu
trinctam bucella dederis. Pe. da. D. incō-
parabilem vtruz: proferi xps verbum in
medium: tacet totus senatus apostolo-
rum Iohannes solus cōsultor: accēdit. Ibi
citur autem Iohannes recubuisse in sinu
vel supra pectus iesu quo ad litteraz: q.
cum iuxta eū staret in menta vel ecora
inclinauit iohannes caput suū super pec-
tus iesu vt secretius loqueret. Abysse

aut dabat intelligi scdm Bedā q̄ de do-
minici pectoris fonte vbi sunt thesauri
sapientie dei absconditi potius erat quo
eructaret illud diuini mysterii. In pri-
cipio erat verbum. Et cū iesus intrinse-
cussit bucellas. Iude p̄uenerit. Et post bucellas
intromisit in eū sathanas nō quidē d̄ no-
uo. iam enim intrauerat sed per nouum
effectū malitie vt qd̄ cōceperat executō
mandaret per p̄ditionē. Non fuit bucel-
la ista sacramētū. iam enī d̄ dederat. sed
figura eius qui in digne accedit. Aug. d̄
cōse. dist. ij. Sicut cū bucellas tradidit
et xps nō malū accipiendo: sed malū acci-
piendo locū d̄ dicit diabolo. sic q̄sqz idigne
sumens corpus xpi non efficit vt q̄ ma-
lus ē malū accipit: aut q̄ nō ad salutem
accipit nihil accipit. Dixit at̄ et iesus: q̄
facis fac citius. q. d. Exquo nec mīc nec
blāditi te a malo p̄posito renocant. qd̄
facis. i. disponis fac. i. p̄ditionē fac ci-
tius: nō sollicitans ad malū: sed deside-
rium ostēdens humane redēptiōis. Ne-
mo tñ discipulus dicit Jo. intellexit ad
quid illa verba dixerat: s̄qz loculos ha-
bebat iudas putauerit eū dīcē vt emēt
necessaria in festo vel egenis aliquid da-
ret. vbi Augu. xij. q. i. hēbat vñs loculos
a fidelibus oblata cōseruantes: et suoz
necessitatibus et alijs indigentibus tri-
buebat. Post bucellam egressus ē iudas
ad exequendam p̄ditionē nocte ista facta
hūc p̄gressum in d̄ ingrediēdo et egre-
diendo ad tractādū p̄ditionē: et ip̄e ex-
cutionem in ps. Si ingrediēbas. i. in do-
mum. vt videret. i. ap̄ritudinem ad op̄
vana loquebas. i. mala et falsa murmu-
rans de effusione vnguenti: cor eius cōgre-
gauit iniquitatem sibi multas iniquita-
tes pponendo facere vt sacrilegiū et alia
Egre diebat foras ad capiendū oppor-
tunitatem et loquebatur in d̄ ipsum. i. in
malum perficiendum. Et qui edebat pa-
nes meos magnificauit super me sup-
plantationem. i. magnam scit sup me p̄-
ditionē. de qua supplantatione ch̄: s̄
antea loquens dixit. Amen dico vobis
vnus vestrum me traditurus ē quod sit
it turbationis apostolorū occasio. De
tulit aut̄ ipsorum exortatione vide a. r.
iij. Joā. vsqz ad. xvj. inclusiue vbi iter

alia dixit. Nunc clarificatus est filius
hominis et deus clarificatus ē in eo. i. i
Aug. Nūc clarificatus ē et. Quia q̄
so in mōdo iuda remansit soli malū
suo mandatore. q. d. Nec ē figura
glorificationis vniuersalis in qua
malus malus erit et nullus bonus erit
Et deus glorificatus est in eo. i. dei
perfecte manifestabitur a hoc p̄ponen-
tem suam. De tertio. i. gr̄a accē-
tū mēto sit. Dat. xvi. vbi d̄. Et
no victo. non enim fecit xps sicut quidā
dicunt fecisse. Exod. xxi. vbi d̄. Si
p̄p̄lo mādūcare et bibē: et surrexerit
dēre. et sequi. Et ceciderunt in die
quasi. xxiij. milia hominū. Nec tamē
hoc vñs fuit pacificatus. qd̄ ps in b̄
pituli vbi dñs ait. Ego aut̄ in die vñs
nis. i. finalis iudicij visitabo hoc po-
corum. sed hymno victo gr̄a redē-
deo patri dāns nobis exēplū in refec-
ne accepta nos ita faciamus. Et sic
ter quid xps egerit in sua vltima p̄po-
tis vite refectioe quā s̄ facere voluit
cū aplis suis. vt sicut p̄uariatōe p̄-
catu ade incepta a refectioe Adam
comedit de fructu vitis: ita xps ad
dendum q̄ p suam passionē illud reḡi-
re venerat. illam voluit a refectioe
choare. Si qua igitur fidelis animus
ginem beatam interrogauerit dīcens
quo abiit dilectus tuus et. Respon-
bit ad vltimam vite presentis refec-
tionem.

Secundo abiit
tolerāda crudelē et duro
nē. sicut eim habet. Dat. i.
vi. hymno victo exierit in mōre colu-
et venerūt i villa que d̄ gethsemani
seuntes prius quēdaz torētē qui volu-
tur cedron. qui erat in mōtis oliuētis
dice. Et ab hoc transitu torētis cedron
Jo. incipit narrationē passionis. In
cta aut̄ villa erat quidā hortus in
seus solitus erat aliqui cōuenire
scipulis ad orandum et docēdū secun-
ra. Qd̄ aut̄ p̄dixit negationē petri
mattheus et mar. referunt factū post
egressus ē de vrbis in montem oliuētis.
Lucas vero et iohānes narrant hoc factū

In domo vbi conauerat. Ad Aug. ad cō
cordiam reducit dupli. Uno mō qd illi
no scilz Barthheus & Abar. illa dicit
nūq recapitulatiōe. s. eoz que omise
rūt facta in domo. Alit. Lucus & Jo.
p occupatiōe. i. narrado pilus qd facit
ē posca. qui modus frequentatus est ab
cūctis illis. Alio mō pōt dici qd pluries
pōt dixit negatiōe petri futurā & pe
nitentiōe psumptiofz. s. in domo d
ca Luc & Jo. & posca iterū in orto de
ca Barth & Abar. in monte oliuay.
¶ Circa hoc tertiū nota petri negatōz
qd xps p dixit orōnem qua ter fudit:
multitū dñe qd ad capiēdū venit. De
be captura ei pphetauit. Hiere. dicēs
Ierem. iiii. Chliffi p dicit capē. s. p pecca
tis nris. cui diximus i vmbra tua. s. pas
sione tua obscura viuem. Egreffus igit
ab oisculis petri. tri dixit eis. Qd vos scan
dālū patiēmini in me in nocte illa.
Scandalū vocat amissiōe fidei de cetis
dūlitate in qua incidēti vīsa eius ca
pura tam ignominiosa. vnde & fugerūt
Lōmar aut dicitū suū p pphēia zachā
qd pōt dicitēs zach. xii. Percute pa
stōrē & dispergent oues. Loquit pphēia
qd dēu pmit. pcutē. i. pmitte vt pcutat
pastōr. xps passione a iudeis & sequit
r hoc dīspērio. i. fuga ouium suarum
hīstipulorum. Euangelista aut videns
pphetiam impletam loquitur in perso
nā pūis ad pphēta dicēs. pcutia. i. pmit
tē vīpūat. & sic dispergent oues gre
gis. ap. l. S; cōfortas eos subdit. Post
quā aut resurrexerit. s. die tertia vī pūi
vīrat alius. in dūcēs figurā tōne qui sse
t tribus diebus in vētre ceti. Precedā
vōsin galileā. apparet. i. vobis. Lutre
spendit petr. Eri oēs scādelizati tū
mī fīson ego. Iesus aut ad Simonēz
peritiam a magis videbat de sua virtute
pūde ait. Simon ecce sathanas expeti
uit vōs vt tribaret sicut tritūcū. i. quesi
uit vī licētia a deo accepti als nō potuiss
Retrāt dēz hēre cōmouēdi & sepadi vōs
a tritico electoz dei. Nā qd p mōtōz mul
ta crebi aliqñ tē tritūcū in lolio descen
dit i terrā. Ego aut subdit. orauit p te in
quā hō vō nō dūficiat fidei tua. s. fīna
lū delecto. Nō eis dixit orauit vt nō cecā

non solū aut xps orauit p petro. s3 p to-
 ta eccle petro cōmissa nō pōt non fuisse
 exauditus. Nūquā eiz fides eccle fuisse.
 Quāuis etia aliq decidant a fide. semp
 tñ aliq pmanet in ea. Tñ pte passiois et
 si in aplis defuerit. remanet tñ i virgie ma-
 tre. Et tu aliqui puerus subdit pñma
 frēs tuos. puerus. Iad pñas de lapsu
 tuo. Et petr⁹. Dñe gat sum tecū i carce-
 re. et in morte tre. Luitesus. Dico tibi pe-
 tre. q antequa gallus bis vocē dederit t
 nocte ista vñ ait i marcus ter me es nega-
 turus. Et petr⁹. Etiam si oportuerit me
 mori tecū nō te negabo. Non dixit petr⁹
 mēdacii q sic tunc p ponebat. s3 nimis
 psumptuose loquebat. ignotas lūa inñr
 mitatē quē & iesus cognoscēs inuauat.
 Sili & oēs ali dixerūt. Amb. Hec iō di-
 ca sunt vñ sciamus neminē tacere se de-
 bere. Tñ & si petr⁹ lapsus fuit qui dixit.
 Et si ali scāda lizati fuerit sed non ego.
 qe alius de sepsumat. vi. q. i. imitare. Sa-
 ca tū dñe cōsēntio iter eos. qe cor⁹ vidēre
 tur eē maior. Lucas referēte. huius cōrē-
 tionis inquit Bega. potuit eē causa: quia
 au dērat dñm mīgraturū ab eis. vñ que
 rebant quē possi hoc eē gēs viderē.
 Sz ad humilitatē eos tñ subitō redu-
 xit. ostēdens pñdentes aīaz: non debē eē
 vñ pñcipantes in seculo q querūt oñiā
 subditis: sed q maior: eēt ille omnib⁹
 mīstraret. dāns in hoc exemplū sui q do-
 minus cū dēns eis seruicūm lauandū
 pedes. Deide vñ scribit Lucas solus: ot-
 xit iesus discipulis: Qm mīsi vos sine
 sacculo & pera & calciamētis: nūquā
 alligā desuit vobis. Qui mīderit. Nihil
 Et ait. Sed nūc qui habet sacculum. &
 pecuniā seruandū tollat. sili & peram. f.
 p virtualibus. & qui non habet vendat
 tunicam suam & marā gladiū. q. d. Nūc
 usq sine pñdictoys refrenatioē habuit
 siliā abundanter necessaria me pñsente.
 Betnepe: autē qua pñsēntioē patēm
 nī non adunbunt vobis ista. & ideo con-
 cedo vobis vñ pto necessitatē de his vo-
 bis pñouideatis. non solum de virtuali-
 bus ad viuēdū. sed & armis ad defen-
 dendū cū oportet. Dixerunt autē disci-
 puli. Bonie ecce buo gladij hic. vnus. i.
 qui incidat aurem ferat & capeat vtus

Sermo de passione.

dñi in sanādo. alter qui nō euagmes. vt
 ostendat nō fuisse factas oēs defensionē
 que poterat p. dñi. Dixit ergo iesus: Sa
 tis ē. h3 ecclia vtrūq3 gladiū. Ex idē in
 gressus in ortū illū velle getipemant assu
 prius ad pte Petro Jacobo & Joāne. ce
 pit iesus redere paucere z mestus ēē. Ostē
 dens ex hoc veras humanitatē habere q
 affligit ex cōsideratiōe penarū quas sibi
 patas vlder. Un & dixit eis. Tristis ē aīa
 mea vsq3 ad mortē. i. tristitia z afflictio
 nem sentio mortale. Sustinete hic z vigi
 late meū. Et qz in angustijs nil decet
 qz per ordē ad deū habere recursū.
 iō recedens ab eis quātū iactus ē lapi
 dis vt ait Lucas pēdit in facie suā orās
 z dicebat: Pz si possibile ē transfer calices
 istū a me. Calicē appellat passionem: qō
 triplr exponit. 1. Uno modo ptena vt
 virtus sue passionis trāstret a se ad om
 nes martyres z patētes p xpo afflictio
 nem. vt. i. merito eius daretur illis psta
 tia ad sufferēdū sicut z ipe habuit. z hec
 Aug. 2. Scō mō vt qz sciebat populū
 illū iudeorū p culis salute tñ laboraue
 rat ex ipsa passiōe pp pñdiaz suaz exce
 candū z damnandū. ei cōpatēs rogat n
 vt non bībat calicē passionis. s3 trāseat
 ab illo pplo vt per alios pcureretur. Hec
 Amb. 3. Tercio mō scō3 Dionysii z Ale
 xadrum. Non hoc petit vt nō aduentat
 ei calix nisi enīz aduenerit transferri nō
 poterit. sed vt percepat iaz pñtes passio
 nem cepit affici z tristari. z quasi iam p
 pinquante ea dixit. transfer calicē istum
 leniter ergo inuadentē tentationē flagi
 tat pelli. Et hoc ē non intrare in tētatō
 nem qō cōsulit ēē orādū. Verūtāmē non
 mea voluntas sed tua sit. Athanasius ge
 minū hic velle ostēdit alterūz quidē hu
 manum qō ē carnis. i. pñs sensitiue. alte
 rū vero diuinū. humanitas enim ob car
 nis fragilitatē recusat passionē. sed diu
 nus eius affectus affectanter eā subiit.
 hec ille. Nō ergo dicit. Nō mea voluntas
 intelligit scōm instinctum nālem z sen
 sualem. Et qō addit. Sed tua fiat. i. vo
 lūtas. que vna ē patris z filij z spūs san
 cti. cui oīno semp subdita erat volūtas
 sua humana scōm instinctū rōnalem. Et
 vt dicit magister i. iij. sentē. Sciebat xps

ordē nō exaudiri dē: sed nec volebat
 cūdum rōes exaudiri nec nō sustinere
 orabat. Un ps. cv. in eius psona. Deus
 meus clamo to per diē z noctē: et figu
 rātes. non tñ ad insipietias mibi. i. spū
 bñ: s3 ad vādum nobis formā qz in an
 gustijs possumus petere licite ab eis
 berari si illud sit scōm voluntatem scōi.
 Nō si non audimur: debemus elūm
 deū illud non velle. z iō pariter sentē
 bemus. Oīe facta reuerus ē ad locū
 vbi discipulos dñmiserat. sunt illi res
 Petrus Jacobus z Joānes ad quos no
 cesserat. Et inueniens eos dormientes al
 xit Simoni qui plenius pñmiserat pro
 mori: Simoni dormis non potuisti vna
 hora vigilare mecum. Ad oēs aut etiam
 alios. Vigilate z orate ne intretis in ten
 tationē. i. ne succumbatis tentatōi. Epi
 rtyus quidem pñmptus ē. i. ratio z sensus
 ad patiēdū z bñ agendū. caro aut insti
 ma. i. sensualitas debilis ad exequēdū
 qō dicit rō z instigat spūs. Et eos dñm
 rens iterū accessit ad locū vbi prius eu
 uerat: eandē orōnem fundens. Et reuer
 tens scōo ad discipulos z inueniens dor
 mientes. pñe tristitia enim z somne gra
 uati erant oculi eorū. dñmiserat illos cito
 tio ad locū reuerus eandē sermonem
 orādo expressit. Et vt dicit Lucas solus
 apparuit ei angelus de celo cōsolatus
 eū. i. dicens aliqua verba cōsolatori
 li parti sensitiue ex terris ex repñtatiōe
 sibi facta pene imense: quam iam red
 bat sustinere o dñe dñs nr. passio illū
 to transibit z ex ea fructus maxime
 quē. redēptio humani generis qō
 videristis: z restauratio ruine nr. z iō
 fortē cor vrm. Et factus in agonia. i. an
 xietate pñxius orabat. Tātā aut afflic
 tionem sensit in illa agonia pñe cōsolati
 tione passionis imminente: qō sacros et
 sudor eius sicut gutte sanguinis decen
 tis in terram. Et cū venisset postea ad
 scipulos z dormientes inuenisset eos.
 Dormite iam z requiescite. Summi. Et
 vt ostēdat se volūtariē parti depositum
 nō timore ait. Surgite canus versu
 stros aduersarios. non dormitis ludas
 ad psequēdā pñditionē. Ecce appropin
 quabit quī me tradet. Adhuc eo loquē

te. Ecce turba et iudas vnus ex. xij. ante-
cedebat eos. Sciebat enim iudas locum
dicti Joa. q. frequenter iesus illuc conue-
niebat cum discipulis. et precipne dieb.
scitis aliquid subline docens eos: quos
ad capiendū magis volebat esse semotos
a tumultu poploz. et iō vt ait Theophi-
lus imaginatus ē iudas q. solēitate iā
inchoata ibi eēt cum discipulis ad doce-
dum. Nocte enim iesus extra ciuitatem
manebat sepe. et iō non accessit ad domū
vbi eū dimiserat. Non venit autē solus: s.
vt dicit Joānes. accepit cohortē. simili-
tū a preside et a pontificibus et phariseis
ministris eū laternis et facibus. ne scilz
poss. occulte fug. et arma ad resistēdū
et offendēdū si forte turbe deuote ad eū
vellent illum de manibus eoz liberare.
propterea duxerūt gentiles milites vt ma-
gistinerent pecunia ducti. Processit er-
go iesus obuijs eis. et ait vt testat Jo. so-
lus. Quē queritis. Non hoc dixit quasi
nesciens. sed ostēdere volens q. et euz pñs
eēt eum videre nō poterant vel ab alijs
discernere. Et cū rñdissēt. Iesum nazare-
nū. dixit iesus. Ego sum. In medio eoz
cassens ait Lhy. Excecauit eoz oculos
Vt autē dixit iesus. Ego sum ad vocē istā
oēs ceciderūt retrorsus in terra simul cū
iuda. Qd iō fecit iesus scōz Lhy. vt ostē-
deret q. nō solū cōprehēdēt. s. nec eū vi-
dere possent nisi ipse pcedēt. Aug. Quid
iudicaturus faciet qñ iudicā dus hoc fe-
cit. Et nūc vbiq. per euāgeliū dicit xps
Ego sum. Et a iudeis expectat antixps
vt retro redeant et in terrā cadant. qm̄
desertores celestia terrena desiderāt. Ite-
rū autē interrogauit eos. Quē queritis.
Lhy. ne go dicat qm̄ ipse iudeos ad hoc
in duxit vt eum occiderēt seipm̄ in mani-
bus contradēs: manifeste eis ostēdit oīa
querere iocare eos sufficiebant. Sz q. p/
manebat in malitia et nullaz hēbat ex-
cultationē tūc in manibus eoz se tradi-
dit. Vñ respondentibus illis secundo.
Iesum nazarenū dixit. Dixi vobis quia
ego sum. Si ergo me queritis finite hos
abire. s. discipulos meos. q. d. in eipm̄ vo-
bis trado. dimittite illos vsq. ad vltimā
horā ait Lhy. ad suos dilectōis cōfer-
uantiam ostēdens. Tunc vt ait Lu. ap.

propinquauit iudas vt oscularet eū. Nā
referēt Marco de cetera eis signū tradi-
tor dicens: Quēcūq. osculatus fuero ip-
se ē tenere eū et ducite caute. Dicit magi-
ster in hystoria scola q. Iacobus minor
erat valde similis xpo qui cōuersatus erat
diu cū eis sciebat discernere. Ne ergo da-
tis signis alijs de iesu effigie caperēt Iacobi
loco eius. iō de dit signū osculi. Et
addit. Ducite caute ne. scueret et ma-
nibus eoz cū tñ sceleratissimus expus
fuisse q. cū volebat in medio eoz exire
nemo cōtingere poterat. Alcedens ergo
osculatus eum dicens. Aue rabbi. Cui
iesus. Amice ad quid venisti. q. d. euz te
habuerim vt amicū charissimū. quō de-
uēnti ad tanta offensaz. Iuda osculo
filiū hoīs tradis. vt refert Lu. Osculaz ē
signū amoris et pacis: tu hoc signo p-
ditionem facis. Lhy. Non ē discēdēdū
a firmāmonitōe quīs nūq. p. ista ver-
ba eueniat et si nō p. uaseris hodie. p. uas-
debis foris: cras piscator: p. totā dē re-
tia trahens vacua: fero piscē capiti. Vñ
et dñs et si sciret iudas nō cōuēterēdum.
nō destitit facere que sua intenderat. p. p-
um nomē imponit dicens: Iuda qd ma-
gis volentis erat et reuocātis. q. puoca-
ti a d. trāz. Vñ dētes autē discipuli qd futu-
rū erat. i. capturā Iesu. vñ cōm Lu.
Vñ si pcutimus in gladio. s. vt defendā
mus te. Petrus autē seruientior: ceteris nō
expectauit iñsu s. extrahēs gladiū s.
vagina seruū pñcipis sacerdotū nomē
malchū: vt dicit Joa. pcutiens: ampu-
tauit auriculā eius dextrā. Amb. Cum
legit passio dñi nō ad diuinitatē eius re-
ferimus infirmitatē corporee passiois ex-
ciditur auriculā et exciditur a petro. qui
non ē passus xpm̄ ppetamātimari: s.
det filium docuit si dñi cōfessione signa-
ri. x. li. q. i. Si petrus. Ille seru? vt au-
dator ceteris voluit extendere manus
ad capiendū iesum. propter quod pe-
trus intendens percutere caput decli-
nantis iesum abscidit auriculā. Om-
nes euangeliste abscissionem hanc nar-
rant. sed Joānes et Mattheus addūc

Sermo de passione

reprehensione quas iesus fecit petro discipulis: Conuerte gladiu tuu in uagina. Non enim licebit platis ecclesie uti gladio materialit sicut licuit in ueteri testamento: ut patet in phinees et alij. sed gladio spirituali. Laqueus quod dedit mihi pater non uis ut biba illum. et passione non uis ut sustinea. Omnis enim qui accipit gladium. scilicet propter autem etiam non datum sibi a deo uel a lege gladio peribit temporalit si iuste iudicabit. uel saltem gladio diuine sententie in alia uita si non penituerit. Aug. xxiij. q. iij. Ille gladiu accipit qui nulla superioris ac legumina prece uel iubente uel concedente sanguine alius uis armatus. An putas: quod non possum rogare patrem meum et exhibebit mihi. id est meam defensionem plus quam xij. legiones angelorum. Legio est numerus sex milia sexcenta sexaginta sex continens. Et si unus angelus solus de exercitu semacherib occidit in una nocte centum octoginta milia. quid facerent tot milia angelorum. Non est ergo nunc tempus vindicantis sed humilitatis. Quomodo cum implebunt scripture tot de passione loquentes si non permittas eos inferre quod sic oportet fieri: cum deus hoc ordinauerit et permittit. Lucas autem scribit solus sanationem huius. Dixit enim Iesus. Mitte uisum huc. scilicet uenire ad me. Et cum tetigisset auriculam eius sanauit eum. Non poterat se primere fons pietatis ab exhibitioe beneficiorum etiam erga inimicos. Dixit autem iesus ad principes sacerdotum et magistratus temple et seniores. Tanquam ad latronem existis cum gladiis et fustibus apprehendere me. cum quotidie apud uos eram et non me tenuistis quasi diceret: per experientiam uidistis quod non possitis me apprehendere si non uelle. Ideo non erat necesse quod ueniretis ad me capiendum sicut fecit ad uos latronem non possit euadere. Sed hec est hora uestra. id est uobis a me permittit ad capiendum et preteritis tenebras concessit uobis tenebris peccatorum detestari. Et tunc intecerunt manus in iesum. et ligauerunt eum ut captiu duceret. Quo facto omnes discipuli fugerunt eo relicto. De ista captione et ligatioe habetur figura dicere. xxxix. ubi dicitur quod exercitus chaldeorum comprehendens Sedechiam regem iuda duxerunt eum ad regem babilon.

nis quod multa opprobria exercuit in iherusalem. Sic in dei armati christi sub iustitia opprobria inferendo. Si ergo nunc querat a trigine gloriosa. Quo abiit dilectus tuus? Respondere poterit ad tolerantiem crudelium in hostio ligationem.

Tertio abiit dilectus tuus

genis Marie ad plurimum iudicium iniquorum presentatione. ubi scilicet dum per primo fuit ante Annam presentatus. Iudicio ad Cayphas et ibi a petro negatus falso contra eum testificatus. Tertio ad pilatum assignatus. Ut ergo dicit Iesus. principes sacerdotum magistratus scribae et scribe ueniens non per se ut dicit Aug. sed per suos ministros ad iesum. ueni ligauerunt eum ut latronem: et ducunt eum captiu ut credibile est cum multis circum melius irrationibus et clamoribus per confusionibus habebatur eum pro latrone capitali. via erat satis longa. Sequi batur autem istos quidam adolescens uenerat solus. Bar. indutus syndone lapideum. quem ministri arbitratibus babiloniam iesu tenere curarunt. sed relicta de syndone nudus aufugit ab eis. dicitur autem quod hunc fuisse Joannem. Alij Jacobum minorem. sed communior et uerior opinio est quod nullus illorum fuit: sed quidam qui habebat habitationem suam in uia per quam iesus ducebatur. qui cum iam fuisset dormiens audito rumore transuentium surrexit: et cunctis percipere posset causam clamorem sumens uestem lineam super carnem eorum domum. et uidens iesum ducti captiuum deuotione uel curiositate sequebatur. Duxerunt autem ministri intrantes ciuitatem iesum ad annam pontificem socerum cayphas qui cum esset pontifex anni illius perhibebat de morte iesu. Erant enim principes sacerdotum qui uel solum pro precio ut cayphas fecit duxit Iosephum fictu exercebat ad tempus summi pontificis. Ideo primo adduxerunt ad annam qui refert solus Ios. Tunc quia habitatio eius erat in uia qua ibatur ad domum cayphas ut complaceret in hoc utriusque. Erat autem affines non solum carne sed et crimine: ut magis excusaretur cayphas consilio

etiam sententia si argueret peccasse contra
seipsum. Petrus autem sequebatur a longe: et
alius discipulus qui creditur fuisse Jo-
hannes. Ideo a longe sequebatur: quia time-
bat ne putaretur esse ex discipulis iesu.
Ideo a longe secundum Ambrosium. quia eloga-
batur iam a christo mente passionis timore
reductus. Ideo a longe secundum Bedam
quia si ecclesia signata in Petro sequeba-
tur christum in passionibus: tamen a longe: quia
christi ecclesia patitur pro suis peccatis. christus
autem pro ea. et quoniam distat vtriusque pas-
sio quantum inter iniuriam creatoris et crea-
turę. Intrantes ergo atrium ante porticum
multi stauerunt iesum vincitum ante annam.
Intrauit autem cum multitudine illa et
Iohannes: qui notus erat pontifici: forte quia
ante discipulatum cum esset piscator: reser-
uabat sibi et creabat electos pisces. Pe-
trus autem non ausus est intrare: sed foras
eius Iohannes accessit ad ancillam ostia-
riam rogans vt intraret eum intrare. Quod
cum faceret intuitu petrum dixit: Num-
quid et tu es ex discipulis hominis istius?
Nota secundum doctorem quod causa dominice
passionis fuit prima culpa vtriusque pa-
rentis Adę. et Eue. ad inuicem dum per
eam passionem vterque sexus liberandus
erat. Ideo diuina dispensatio prouidit: vt
nos solus sexus virilis sed et muliebris
ad hoc operaretur. Et quod non potuit
ancilla agere in persona christi: quia vilio-
ris conditionis hoc facere curauit in di-
scipulo ad negandum instigando: vel po-
tius veritatem ipsum esse receptum ad assigen-
dum capietur. Qui subito negauit dicens
Mulier nō noui illū. Chrysostomus. Quid agis
o Petre: vox tua repetēte mutata est: nō ri-
di flagellans dura tibi sunt illata tormē-
ta. Nullus te interrogat cuius auctorita-
tem possis formidare. Mulier est que
interrogat et vilis ancilla: quia ostiaria.
Ambrosius. Ideo negauit Petrus quia promi-
sit incaute. Aug. xii. q. ii. Nō solus abne-
gat christum qui dicit eum non esse christum: sed il-
le etiam qui cum sit negat se esse christianum.
Dñs enim nō ait Petrus. Discipulū meū
te esse negabis. Negauit ergo ipsum cum se
esse discipulū suū negauit. Quid autem
hō modo quod se negauit esse christianū. An
Petrus nō negauit christum sicut quidā cum

peruerso fauore excusare nituntur: quia ab
ancilla interrogatus hominē se nescire
respondit. hec ille. Vbi et Hieronymus. dicit quod li-
cet corde credat in christum: ore neget. non
excusaret a mortali. Et idē Hieronymus. in sum.
Annas vero pontifex cepit iesum interro-
gare de doctrina sua et discipulis: vt scri-
bit Iohannes. solus. et hoc nō causa intelligē-
de veritatis sed occasione calumniandi. si
esset doctrina eius contra legē: vel quare di-
scipulos congregasset quasi seditionē que-
rēs. Cui christus mitissime respondit dicens.
Ego palam loquutus sum mundo. Ego sem-
per docui in templo et in synagoga vbi om-
nes iudei quēserunt. Et in occulto loqui-
tus sum nihil quoniam scēnt aliqui pñtes
salutē discipulū. Quid me interrogas. In-
terroga eos qui me audierunt: ecce hi om-
nes sciūt quid dixerim ego. nihil etiam
in occulto loquutus estis. quoniam non vt trepi-
dās et seditionē excitēs vt aliqui estima-
bāt. Interroga eos quod audierunt te. q. d.
secundum Hieronymum. Quid me interrogas de me
tuis. Interroga inimicos meos qui mihi
insidiātur. sunt autē hec verba cōfidentē
de eorū que dicta sunt veritate. Hec est
enim veritatis salterabilis demonstratio
cum quis inimicos inducit in testes. Tunc
vnius ex ministris assistēs dedit alapa iesu
vt refert Iohannes. hūc dicit Chrysostomus. fu-
it iste malchus cui iesus auriculā abscissam
a petro restituerat. et dixit: Sic respon-
des pontifici. Cui iesus vt agnus mansue-
tus qui portatur ad victimā mitissime re-
spondit dicens: Si male loquutus sum: vel
ridēs pontifici vel docēs in templo resisti
monitū phibede malo. Augustinus. Quid ista
rursus verius mansuetus et iustus. Quē
etiam recepit alapa: nōne vellet et quod percus-
sit aut celesti igne consumi: aut terra dehi-
scēte forberi: aut conepit dmonio volu-
tari: aut pena aliqua alia ēt grauiori pu-
niri. Quid hoc pro potētiam subē nō po-
terat: pro quē facit est mūdus. Nec tamē
hoc aliquid egit. Cyprianus vi. cxiij. Dñs
iesus rex iudex et dñs noster passio subditus
cū alapa accepisset nihil contumeliose i p-
sonā pontificis loquitur? Et magis inocē-
tia suā tutat? et dicens: Si male loquitur
sui testimoniū phibede malo. q. oia humili-
liter scā sunt patietur: vt nobis hūilitas

tis et patientie tribueret exēpluz. Sed nota qd dñs nō prebuit alterā maxillā pcutiendā sed potius de illatā pie rephēdens ait: Si autē bene qd me cedis. Vbi nota scdm Aug. qd dñs patienti se nō prebuit alterā maxillā: sed potius phibuit ne faceret z iniurias augetet: z m̄ patus aduenerat non solū in facie pcutit: sed et p qbus hoc patiebat crucifixus occidit. Ex hoc ostēdens qd pcepta qd dederat de patientia illa. si quis se pcutit i dextera z maxillā sbe illi z alterā zc. sunt in pparatione cordis retinēda magis qd opere exequēda: vt in secreto teneat animi patientia cū beniuolentia. In ap̄to fiat id qd eis pdesse videt. xxiij. q. i. parus. Deimū misit eū annas ligatū ad focer suū caypham. vbi accessit igne in medio atrij. ppter frigus Petrus itrogresus cū alijs vt videret finē magistri ne agnosceretur esse discipulus iesu: ipse cū alijs se calefaciebat ad ignē. Quia enim iam ignis charitatis in eo erat extictus: igne accēso in medio synagoge vitroz ad illū petrus se calefaciebat. Intuita autēz eum alia ancilla dixit asatibus. Et hic de illis discipulis etus est. Lulus verbis mox sunt audientes ex qbus vnus dixit: Utere z tu ex illis es. Petrus autē sedo negauit dicens: O homo nō suz. Et q̄uis petrus stenderit dicere qd nō esset discipulus iesu: nō vix dicit secū dñi alū sensum: qd. s. nō habebat esse spūale. Et aduertēdum qd Joānes ponit petri negationē p̄maz factā in domo annae: tunc pmo gallus cantauit. Sed alij euāgeliste describunt omnē trina negationē factā i domo caphce. Qd dicit pōt i deo sic enarrasse: qd illi tres euāgeliste nō curarūt mētionē facere de presentatōe iesu corā anna: qd extraordinaria erat: cuz nō esset sūmus pontifex qd haberet discutere causas: sed ad pplacētiam virtutisqz vt affiniū fecerunt tanq̄ pio vno iudicio hñtes: vel qd ambo simul fuerūt sūmi pontifices pio illo anno est p̄tra legē. Vno q̄libet hēbat causam discutere z p vno tribunali habebatur. Et ideo in domo caphce vbi terminata fuit oēm illā negatōez referunt factā. Post pusillū autē qd pusillū quātū fuerit Lucas exp̄ssit dicens: Interuallo fa-

cto quasi vnus hore cū qdā diceret. Utere tu ex illis es. nā z galileus es: loquētia tua manifestū te facit. Non qd dixerim esset ydionia galileoz a iudeis. nā magis hebrei: atq̄ erat cōe eis: s; erat diffinimodus. pñcian di seu accentuā di iter senētes z florētinos. Et cum petrus vellet se excusare dixit cognatū: nullo cui p̄s auriculam sanauit. Nōne ego vidi in horto cū illo quādo apprehensus eū. Tūc petrus vt magis sibi crederet cepit iurare z anathematizare z testari qd nō nouisset illū. Et primus galylus secūdo cātuit. Vbi plura mētionit. Et pmo qd illa negatio petri significat sensū mortale cuiuslibet de ecclesia. Vt dicit Hiero. Quoties vñicimur vñic atqz pctis toties deim negamus. itaqz. iij. extimant. Trina negatio significat offensam tripharia: cordis: ois: z op̄is. Que negatio offense ad istigationē ecclesie z vitroz. i. ad suggestiōē vel suggestionē sensualitatis z demonij per p̄suasiōē maloz vitroz. Ad cantū galli petrus recognoscit excessus suū: nō p̄mū sed scdm cantū: qd ad p̄dicatōē vel ad mōitōēz bonoz nō solum ad vitres sed ad mentē attingēre pctāz p̄p̄gitur z penitet. Et scdo sciendū qd Breg. in omel. qd op̄itōes deus cū quocūqz ecclesie p̄cesse disposuerat: anellū vocē p̄mescere z se negare p̄mū. magne vtiqz dispensatōe pietatis vt fuit pastor ecclesie in culpa sua discere: p̄ter alijs misereri deberet. di. l. ostēdū. Conuersus autē dñs ait: Tu. nōne petrū. quasi diceret. Recognosce p̄mū vbi z elus imēnsa pictas ostēdit vñic illusiones z tortores positus: q̄si hñtes penaz oblitus petri lapsum dolēs exp̄cēt vt desleat. Quē tñ respectū z p̄p̄tione z respectu spūali viuē miseratū qua dñp p̄p̄hera. Cōuerrere dñe cor meū aīam meā. z illud: Respic i me cōsp̄e corporalī respectu. Et egresus p̄mū raras fleuit amare. Lū bonis z discipulis p̄uerfana p̄fessus est xpm̄ filiū dei. p̄mū malos se reperitēz iudeos ip̄m negatōē negatōē segregariū a malis fleuit. Et p̄mū illa m̄p̄stiri inq̄sūmū q̄ tenebat eū.

hanc multipliciter verauerunt iuxta illud: Lustratio mea in matutinis. Nam per dicit Lucas illi debebat ei: cedentes et verba crucis et penitebat facie eius dicentes: Propheriza nobis xpe qd est qui te percutit. O iectabilis humilitas et patientia xpi. O inenarrabilis crudelitas iudaei populi: facie illa plena oris gratiae spiritus deturpare non veretur. in qua desiderat angelus pspicere. Caput illud galopollatui thesaurorum sapientie et scientie dei: penitentes affligit. Oculos vni lucidiores sole et pietate plenos velis operum: aures que audiunt organa sanctorum et homines angelorum: otumelias et blasphemias malignorum plene sunt. Unde et ipse Lucas: Et alia multa blasphemantes dicebat in eu. Adhuc autem facto tepestitine puerunt oes principes sacerdotum et seniores plebis et scribe in concilio querentes saluum testimonium gra iesum: ut eu mortaderet: et non inueniebant: Demum veniunt duo falsi testes: ut refert Mat. et Mar. qd dixerunt. Nos audimus: qd hic dixit. Postius destrueret hoc templum manu facti et in triduo reedificare: alio non manys facti. Et non erat puenientia testimonio eorum. Et merito: qd hoc nunq dixerat. Sed dixerat soluite templum hoc. i. soluetis templum hoc. et in triduo excitabo illud loquens de templo corporis sui: non de illo salomo: nisi templo. Et surgens princeps sacerdotum scarpphas dixit: Nihil respondens ad ea qd isti testificant contra te. Iesus autem tacebat scies qd non causa inueniendi veritate scarpphas interrogabat. et dixerunt qd alij et pmoib. Si tu es xps dic nobis. Et ipse respondit et refert Lucas. Si dixero vobis non creditis mihi. Si interrogauero non respondetis mihi neqz dimittetis. Ex hoc autem cristianus homine se des a dextris virtutis dei. qd. qd. in iuste iudicor. ex hoc dabitur mihi pias mudus iudicandi. Et quia non apud dixerat se esse filium dei. surgens princeps sacerdotum mortu corporis indicas sanie mentis. ait et refert Mat. et Mar. Adhuc te p deum vivum ut dicas nobis si tu es xps filius dei bndiciti. Iesus autem et si non tenetur rñdē: qd supior su? non erat. Unde et grauer peccant sic eu a durando in ob reuerentia nois dei iuocati rñditi:

Tu dixisti: qd filius dei sum ego. Tunc princeps sacerdotum scidit vestimenta sua dicēs: Blasphemauit. Quid amplius egemus tibi? Ecce oēs audistis blasphemiam. Quid vobis videt? Responderunt oēs: Reus est mortis. Et si huius peccati erat et falso movebatur dicentes: Iesus blasphemare cum diceret filium dei in quo dicebat summa veritate: tñ ita horebant dei blasphemias qd non poterat patietur audire: sed tu dicaret tale reum mortis. et vestimenta sua scindebat in signum detestationis. In quo et figurabat sacerdotum iudeorum destrucendum: ut dicit Bratani. ij. q. vii. Tunc ipse iesus pphur et colaphizatus vincit duxerunt ad pilatum. Judas autem traditor videns iesus morti adiudicatum pnia ductus ut refert Mat. retulit triginta argenteos principibus sacerdotum et senioribus dicēs: Peccanti tradēs sanguinem iustus. Et illi: Quid ad nos? tu videris. q. d. Si malus fecisti tu subeas penam. Aug. Judas qui penitēs fuit ad phariseos relinques apostolos nihil inuenit auxilium nisi augmentum desperationis. Dixerunt enim: Quid ad nos tu videris? Si peccasti tibi sit. Non tibi succurrimus: non peccata tua charitatie suscipimus? nec qñr deponas onus docem. Quid nobis est misert cordie qd nec opera sequemur iustitie. Ille ad frēs. isser ad illos qd orauerunt p socru petri febricitate: qd chananea iproba misericordie obtulerunt. Interrogaret petrus p se et fundetum lachrymas. non fugisset Maria et martha qd ritas lazaro iperarrat. iuit ad diuissos. s. phariseos et diuissos perierit. de pe. di. vi. c. i. Et pccatis. xxx. argenteis in templo abiēs laquo se suspēdit. Et di. act. i. suspensus crepuit medius: et diffusa sūt oia viscera etus. et notu factu est verbu istud oibus hiranribus hierkez. Dico. de di. ij. Nihil profuit tu de egisse pniaz p qua feculus corrigi non potuit. Si etz frater peccat in frēs ut emendare valeat pōt ei dimitti. Si opa pmanēt frustra assumit pnia. hec ille. Itē leo papa. Seclerato: o iudae oibus et infelicio: extitit. que non pnia reuocauit ad dei: sed desperatione traxit ad laqueum et. de pe. di. ij. Principes autem sacerdotum supstis argenteis dixerunt: Nō lz mittē. s. remittere i corbona. i.

Sermo de passione

locū oblationū: q̄ p̄ciū sanguinis est. Et
p̄silio inito emerit ex eis agrū figulū in
sepultura pegrinorū. volētes crudelita
tes sceleris coop̄re sub ope pietatis. s.
emptōis agrī p̄ sepultura. Sed ne late
ret mūdus scelus eorum factū est deo vi
sp̄sante q̄ ager ille emptus vocatus sit
acheldemach q̄ latine sonat ager san
guinis. In quo facto offendit euangeli
sta Mat. p̄phetia Dieremie ispleta: qua
dicit. Accipunt. s. p̄ncipes sacerdotum
triginta argēteos p̄ciūz app̄ciati. i. g. tri
ginta argētei fuerunt p̄ciūz xpi app̄cia
ti quos appreciauerūt. i. p̄ p̄cio obule
runt ipsi iudei. accipunt autem a filiis
israel. i. a iuda qui fuit de filiis israel po
nitur pluralis p̄ singulari cū piecit eos
in tēplum. et dederūt eos in agrū figulū
scilz p̄ emendo agro p̄ sepultura pegri
norū. hoc p̄phetia p̄ parte etiā habetur
Zacha. xij. c. Si gē ergo querat a virgi
ne gloriosa quo abut̄ ollectus tuus zē.
rūdere poterit ad pluriū iudiciū in quo
rum p̄sentationem.

Quarto abiit dilectus

virgis Maria ad causē innocētis puer
sain decisione. Circa q̄ sciendū q̄ vt dī
Joā. xvij. adducunt ministri iudeorū ie
sus a caypha in p̄torū. erat aut̄ mane et
ipsi nō introierūt in p̄torū vt non p̄ami
narent s̄z māducarēt pascha. Exiuit er
go pilatus ad eos foras. p̄torū dī sedes
idēst locus ad vadā suāz. z ē loquutio
obscura. q̄ cū dī q̄ iudei nō introierūt in
p̄torū videt̄ loq̄ de p̄torio pilati. in cui
domū: q̄ gētilis erat intrare in illa solē
nitare extimabat̄ se p̄amari. s. in mūdus
fieri. S̄z quo p̄us dī. q̄ ad duxerūt iudei
xps in p̄torū a caypha. Hoc aut̄ Aug. sic
p̄cordat: q̄ in domo cayphe q̄ lata et spa
tiosa erat et p̄torūz cayphe iudicantis
de q̄busdā. Et in alia p̄e domus erat et
p̄torū pilati iudicantis ē in cā sanguis.
Et sic de vno p̄torio. s. cayphe duct̄ fuit
ad aliud. s. pilati. Vel q̄ cayphas dimis
so iesu in palatio suo accessit ad domū
pilati p̄ aliqua informatōe q̄ tū eis suis
noluit introire in p̄torū eius q̄ gētilis. s̄z
pilar̄ exiuit ad eū z socios. z demuz re
uersus cayphas ad palatiū suū misit le

sum vincitū ad pilatū. Et cū ergo p̄
ad eos ait: Quā accusationē affertis
uerus iudez istū? At illi vt refert̄ Joā
St nō ēst hic malefactor: non timent
dissem? cū. Quib? pilatus: Accipitis
vos. z scōz legē vestram iudicate. cū
quo nō exp̄mitis mihi maleficiū suū
Lui rīderūt: Nobis nō l̄z interitū
Lū eis ēent romanis subditi nō hēbē
iudei cām sanguis. sed p̄ses quēz nō
bāt illuc romani ad regē dū eos. At
erat pilat? positus p̄ses p̄ romanis
xit ergo eis pilat?: Quid mali fecit
At illi explicauerūt dicētes scōz. Lū
hūc iuenimus subuertētē gentē nō
phibētē tributa dari cesari. z cēlēz
xpm regē ēē. Que oīa falsa erāt. nō
gentē subuertebat querēs sibi gentē
gregare ad seditionē sed cōuertēdā
salutē iducēs humilitatē z subiectiōē
Nec phibuit cēsus vel tributū dari
vt. sed p̄posita sibi q̄ōne a q̄busdā sup
re rīderat. Reddite q̄ sūt cesaria cesari.
Negz se regē faciebat: sed cū voluit
p̄pls satiatas ab eo ex gngz panibus
de accis z duob? piscib? facē regē suū
z paup̄ cū paupib? z mittibz iēdū
Pilat? ergo duabus p̄mis obiectionib?
omissis vt scruolas z falsas rep̄nā
tras p̄torū q̄sūt a iesu de terra p̄s
Lū es rex iudeorum. Lū iesus vt rē
Joā. ast: At temetip̄o hoc dicis: an ali
bi dixerūt de me. s. q̄ s̄z rex iudeorū
quē pilat?: Nunq̄ iude? s̄z ego. Lū
tua z p̄tices tui tradiderūt te mē
d. Ego nō s̄z iudeus vt scīa p̄uē
nē tuā. sed iudei q̄ sciunt sacra rē
rūt te in manus meas. qd ergo fecisti
p̄ter quā causam te ita victū duxerūt
me vt reuz. tu explica. At iesus ad
Regnū meū vt narrat solus Joā. nō
est de hoc mūdō. q. d. Non me habet
rex ipalis. nec mihi vsurpo dignitatē
regalē vt gens mea iposuit. sed vt p̄p
z mēdicus z ablectus iēdo. Si tū
gnū meuz ēēt de hoc mūdō dimisit̄
mei dērtarēt vt nō traderet iudeorū
gnarēt enīz p̄ me z defenderēt ne p̄
rēt contra me. Nūc autē regnū meū
est hīnc. Regnū eīm sp̄iale virtutum
p̄ducit ad regnū eternū erat q̄ nō

querbat. & p quo nobis pferedo patie-
batur. An pilatus interrogauit eū qd fe-
cisset poterat rñdere iesus. Que ego feci
in populo isto ista sunt. Eduxit patrē co-
rū Abtahā de vr chaldeorū. Ego pector
eius & ysaac & iacob sui vbiqz abula-
uerit. ego ioseph in egyptū pmissi ad su-
stentandū eos tpe famis in egypto quasi
dñm pstitucido. Ego de dura seruitute
pharaonis eduxi. flagellatis multipl
egyptijs & demū i mari submersis. Ego
ppm istū vt peculiaris elegi ex cunctis
natiuis dando eis legē meā. Ego. xl.
annis manā per desertū cibauit. Ego in
terra pmissiōis ad duxi expugnatis ha-
bitatoribus terre illius &c. Demū ego ex
eis carnē allumē iter eos humiliter cō-
uersatus sum. Ego obus bñficiā pruli
inumeras sanitates pficiēs. Lecis vñs.
claudis gressus. surdis auditū. loquelā
mutis. in dñtā leprosis. vitā mortuis re-
stituit. peccatoribz donauit indulgētiā. me-
ris lētiā. plurimis gratiā. ignorātiōis
sapientiē doctrinā. Hec sūt pilate q fecit d
gnus pnt me accusare si digna sunt ista.
Tūc dixit ei pilatus. Ergo rex es tu. f. ex
quo regnū habes. & si nō de hoc mūdo.
Tūc iesus. Tu dicis. f. veritatē: q rex suz
ego. Et merito. hz eim omne dñus & su-
periora cui flectit oē genu celestū terre.
sūt & infernoz. Ego in hoc nat^{us} suz. sub
dit: ad hoc veni in mūdū vt testimoniū
p pbia veritatur cphēden dō vitia: cōsu-
tudo errores. Et q: veritas odiuz parit.
Idco iudei nolēs vitia comm argui. ex
odio mortē eius pcurarūt. Dis q ex veri-
tate. i. cui placet veritas seu q ē ex deo
p grātiā gēntis q ē veritas audit vocē
meā obseruādo meā doctrinā verissimā
Tūc pilatus. Quid ē veritas? Non expe-
rant pilatus rñsionesz anhelās ad libe-
rationē eius. Sciebat enī dñtē Adā.
& Adā. q per iudā tradidisset eū. Exi
interrogādo eos pilat^{us} dñs. Ego nullaz
causam mortis inuenio in iōie isto. Et il-
li clamauerūt dicēs: Cōmoute vntuer-
sum ppm. f. seditōes faciens & congre-
gans sibi gētes ad rebellādum. docēs a
galilea vñz huc. f. in iudeā. Pilat^{us} au-
dies galileā nominare vt refert Lu. in
terrogās & pceptēs q galileus ēēt. i. nu-

tritus & puerfatus in galilea: misit iesus
vincitū cum accusatoribz suis ad herodē
regem galilee qui venerat tunc hieroso-
lymā ad solēnitatē illam tanq pertinē-
tem ad iurisdicōnē suā & iudiciū vt sub
ditū suū. Herodes autē viso iesu coram
eo adducto gauisus est valde. cupiebat
eū diu videre. eo q multa audisset de
eo & spabat aliqz signū vidē fieri ab eo
Strabant autē & pñcipes sacerdotū ante
eū in multis accusantes eū. Interroga-
uit autē eū herodes de multis quis ad nī
hil eorū rñdit: hoc q: nō cā veritate: s
curiositatis illa qrebat. Tūc cernens he-
rodes spēxit eū cū exercitu suo. & vt in-
sanū i dñtū veste alba linea remisit illuz
ad pilatū. Ex hac delatōe honoris quas
fecit pilatus herodi facti sunt amici ad
inuicē herodes & pilatus: q antea inimici
et erat. Hec inimicitia ptracta erat: q: pi-
latus videbat perturbasse iurisdicōnē
herodis ex eo q occidit quēdā iudā ga-
lileū qui multos secū adunauerat quasi
pñcipē se facies populi iudeorū. tū in
mōte quodā sacrificijs isheret. Remisso
igitur iesu ad pilatū dixit pilatus. Obui-
sistis mihi hūc hominem quasi subuertentē
populū: ecce corā vobis interrogans nī
hil inuenio cause in eo ex hīs in quibz ac-
cusatis eū: sed neq herodes. nā remisit
eū ad nos: & ecce nīl morte dignū actum
ret ei: emē datū ergo illum dimittā. Et il-
li clamabant dicentes: Crucifige: crucifi-
ge eū. Pilatus igitur existimās q si face-
ret iesus flagellari acriter: iudei mort cō-
passione non aliud pene vel punitiōis
quererēt de eo. Apphēdit ergo pilatus
tesum & flagellauit: vt refert Joā. Et fla-
gellatōe istā fuisse diutina ostēdit ps.
dicēs in eius plona. Qui flagellat^{us} tota
die. i. in magna pte dñt. & ysa. liij. Disce-
plina pacis nre sup eū: & timore ei^{us}. f. ex
pccissimis viris sanati sumus. Flagel-
latū aut pilatus adducit eū foras dicēs:
Ecce hō. q. d. nōne vñ vobis sufficiēter
castigatus? Et illi clamabāt: Crucifige:
crucifige eū: Et ille: Ego nullā eam mor-
tis inuenio in eo. Est autē vobis cōsuetu-
do vt dimittā vobis vñū ex victis. f. mor-
te dignū. Hūc eim morē itro duxerat iu-
dei: vt. f. i. i. memoria bñficij recepti a deo

in tali solemnitate. s. liberatōis ipsi? po-
puli de morte primogenitor. & de serui-
tute egyptiacha mortuifera. vnus ex ma-
lefactoribus captis morte plectendus li-
ber donaret populo. alij ad mortē iudi-
carent quem mores romani p̄sides eis
seruabant. Dixit ergo eis pilatus. Quē
vultis ex duobus dimitti iesum q̄ dicit
xps: an barrabam. Hic barrabas latro
erat scōm Jo. scōm alios & homicida. q̄
in se dītōe fecerat homicidū. At princi-
pes sacerdotū p̄sulerūt turbis vt pete-
rent barrabaz. Clamauerūt ergo oēs vi-
centes. non hunc s̄ barrabaz. dixit eis
pilatus: Quid igit factam de iesu q̄ dicit
xps. At illi: Crucifigat. Dixit eis pilat⁹:
Accipite eū vos & crucifigite. Ego enim
nullam causaz inuenio i eo. At illi: Nos
legē habemus & scōm legē nrām d̄z mo-
ri. q̄ filium dei se fecit. Videtis q̄ pi-
latus tēdebat ad liberationē eius dixe-
runt: Si hūc dimittis non es amicus ce-
saris. Omnis eīm qui se regē facit cōtra
dicit cesari. Pilatus aut̄ hec audīens ma-
gis timuit: s̄ timore tū mundano: ne. s. i
curreret indignationē cesaris si accusa-
rent. & dignitate illa p̄luaret. Iterū er-
go introiit pilatus p̄toriu & interro-
gauit iesum. Tū es tu. Iesus aut̄ respō-
sum non dedit. Cui pilatus. mihi nō lo-
queris. Nescis q̄ p̄tatem habeo crucifi-
gere te: & dimittere te. At iesus ait. Po-
testatem nō haberes in me vllā: nisi tibi
datum eēt desup. s. deo permittēte. Pro-
pterea qui me tradidit tibi malus pecca-
tum h̄z quasi diceret. Et si deo permittēte
hoc agas nō tū excusaris a peccato me
cōdēnando cū tuipse dicas q̄ habes po-
testatem dimittēdi & iam cōfessus es pu-
blice. q̄ non inuenisti cām mortis: & tū
non dimittis. peccatū tamē tuū nō ē ita
graue cū ex infirmitate pcedat: sicut iu-
deomm qui me tibi tradiderunt ad mor-
tem cū pcedat ex malitia. Pilatus ergo
vidēs q̄ nihil p̄liceret sed magis tumultus
hiebat vocibus magnis postularib⁹
vt crucifigeret dimissit eis barrabam vt
postularunt. duxit foras iesum & sedit
p̄ tribunali in loco q̄ dicitur lictosstratos he-
braice gabatha. Erat aut̄ parasceue pa-
sche hora quasi sexta. Bar. aut̄ dicit q̄

hora tertia crucifigerunt eū. quā sup̄-
cialem dissonantiaz. Aug. de pe. ad. l. p̄-
riculose. sic resoluit q̄ videt xps hora
tertia crucifixus ē linguis. s. h̄dēom
hoc petētib⁹ qd̄ scribit Bar. s̄z actua-
liter & manib⁹ gentiliū hora sexta cruci-
fixus ē. put̄ refert Jo. Sedēte aut̄ p̄-
tribunali pilato: misit ad eum vxorē suā
teste. Mattheo dicens: Nihil tibi & iho-
illi. s. cōmune quasi dicat vide ne serui-
fiam cōtra eū. Nam & multa passi sum
ista nocte p̄ eum. s. terribiles visiones
cōminationē. Credis q̄ q̄ diaboli cap-
pit ppendē iesum cē redēptōrē humani
generis & vtūte crucis: q̄ sentiebat pa-
tres limbi iam exultare pio sua quaz ex-
pectabant in liberatione. id̄ tētabat im-
pedire. Et iō in formis imisit visiones
vxorē pilati cōminatorias maloz q̄ p̄lu-
to eueniret si ip̄m cōdēnaret. At h̄s ma-
ditis pilatus se retrahēt: s̄z non valuit
aliquid efficē. Nam pilato dicēte. Ecce
rex vester quasi derisorie. clamauerūt il-
li. Tolle tolle crucifige eū. Quibus po-
latus. Reges vestrum crucifigaz. At illi.
Non habemus regē nisi cesarē. Pilat⁹
ergo vt dicit Matthe⁹. accepta aqua co-
ram populo lauit manus suas dicens:
Innocēs ego sum a sanguine iusti h̄s
quasi dicat. Ego quātum ē ex me non cō-
dēno eum sciēs eē iustum: s̄z importunitas
vestra me cogit ad cōdēnandum
vos videritis. S̄z certe hoc nō exalto
uit eum. q̄ nūquam iudex pp̄ quodcūq̄
malū vel scandalum euitā dū d̄z iudex
tē cōdēnare cōtra ordinem & scōm
iuris vt hic accidit. Clamauit aut̄ popu-
lus. Sanguis eius sup̄ nos & sup̄ filios
nostros. quasi dicat. Si tu in hoc peccas
pena huius peccati & vindicta p̄nitentia
sup̄ nos & filios nostros. Que importu-
ritas accidit eis. Nam in p̄nitentia
sceleris h̄ier s̄z capta fuit. & innumeris mi-
libus hominum mortuis. ferro p̄dit &
sime. q̄ remanserūt vēdit sunt iherosol-
& d̄psi p̄ ordem. Forma autē huiusmo-
di cōdēnationis put̄ p̄ cōtemp̄ariū pos-
sumus talis fuit. iesu nazarenē tuū q̄-
nus te reprobauit reges & fecisti contra
imperatorū statuta. filium dei te nesci
cōtra legis iudeoz qd̄ mandata tribuere

facere phibuiti cōtra eius impia. se-
ditionē in populo cōcitasti in maxima cō-
munitatis dispēdia. Jō mortū te ad iudi-
cē et inf duos latrones te iubeo crucifigi
q̄ iniqua ē hec snia crudelis et iniusta
digna Job. xxxvi. dī. Ea tua quasi impij
iudicata ē in iudiciū causamq; recipies.
Ea quidē xpi iudicata ē a pilato quasi i
p̄i et peius q̄ impij. q̄ si latro vel homi-
cida a curia capif non p̄demnat nisi p̄i
us fiat p̄cessus ordinarius datis termi-
nis et dilatoribus ad pbandum et repro-
bandum increpandū vel excusandū.
Sed xps absq; p̄cessu ordinario cōdēna-
tus ē. de qua cōdēnatōe ps. ait. Mittent
reges terre et principes. sannas et cay-
phas cōmuerunt in vnu aduersus dñm
et aduer. xpm eius. Sigs igit beata vī-
gine interrogare voluerit. Quo abiit di-
ctus tuus. Natini respōdē poterit dī.
Abiit ad causē innocentis peruersas de-
cisionem.

Quinto abiit dilect⁹ vir-
ginis marie ad
hinc mortis in crucis patibulo
executionē. Data itaq; sen-
tentia cōtra iesuū vt crucifigeret. milites
p̄dis cōgregauerūt circa eū vniuersam
cohorē telle mattheo. et crucētes eū vesti-
mentis suis chlamidē coccineaz circū-
dederūt ei. s. rubet coloris quasi purpu-
ream vestē. et plectentes coronā d̄ spinis
spolauerūt caput ei⁹ loco coronē. Dec co-
rona seu scrūt dī fuisse de spinis duris
et oblongis que perforabant caput suū vt
q̄ ad cerebrū dederūtq; clarā dīnē i ma-
nu eius et pcutiebant caput eius. Deimū
post illas cōtumelias et illusiones exuta
chlamide coccinea et vestimētis pp̄ijs i
durtis ducebat ad locū caluarie sociat⁹
duobus latronibus cōdemnatis etiam
ad crucē p̄ secleribus suis. iplē p̄ph̄ia
ysa. liij. Eū iniquis deputatus ē. Et ba-
bulans sibi crucē scdm figurā isaac q̄ li-
gna portauit in humeris sup gbus fuit
crucifus vt occideret. et in dicto loco vt
dicit Lhy. i quo et iesus crucifus ē ibi n̄
fuit abrahe. s. arces hñs caput sp̄inis i
herens occisus ē q̄ nō filius dei p̄is s. s.
hūanitas dñe ecclē sp̄inis coronata mor-
tua ē. Et bululās sibi crucem theophi. b

adimplet illud ysa. fact⁹ ē p̄cipat⁹ sup
hñerū ei⁹. p̄cipat⁹ ei⁹ iesu crux ē pp̄
quā de⁹ exaltauit eū scdm aplm. Et sic i
signū dignitatis alij portat balibē. alij
mitrā. sic xps cruce. et si ingras inueni-
es nō aliter i nobis regnare iesus nisi p
aspirantes. quo fit vt delictiois inimici sane
xpi. vex q̄ debilitatus iesus flagellis et
sp̄inis ac vigilis noctis quibus fuerat
afflict⁹ rar de secebat cū cruce. timētes
in dei ne ista tarditate pilatus quē vide-
rāt quasi iutū ferre sniam eā reuocaret
et vite donaret inueniētes in via quē dāz
noie simonē cyrenenū venientem de villa
p̄rem alexandri et ruffi. vt referūt Mat. et
Mar. hūc angariauerūt portare crucē
iesu vt citius ambulare possit. Portabat
aut simon crucē post iesum q̄ scōs Am̄.
p̄gruū erat vt p̄ius ip̄e crucis tropheū
erigeret. postea illud martyribus trade-
ret erigēdū. Nec tu deus ē iste symon. s.
alienigena et pegrinus. q̄ cyrenicus. nec
ante. s. post iesum portare crucē. gentilis
enim pp̄s non iudatus sequit crucem
et fert eam implēs illud. Tollat crucem
suam et sequat me. De villa veniens cru-
cē amplectit. cū pagani ritibus dereli-
ctis ait Beda. vestigia xpi sequit. Villa
enim latine. pagos grece dī. vñ dicit sūt
pagani. s. a pagos. Simon interpretat
obediēs. q̄ obediit diuinis p̄ceptis. Se-
quebat aut eū multitudo magna muliē-
rum populi que ex deuotōe ei cōparien-
tes plāgebant et lamentabant illum. Je-
sus aut cōuersus ad eas vt refert solus
Luc. cōsolatus ē eas dicens. Filie hieru-
salē nolite flere sup me morturū. q̄ scilz
mortē cito resurrectio gloriosa dissoluet
et ip̄a mea mors mortē ip̄as et mortis au-
ctorem diaboli destructura ē inquit Be-
da. S. sup volip̄as flete et sup filios ve-
stros. s. ppter mala que vētūra sunt vo-
bis. Qm̄ ecce veniēt dies in quibus di-
cent. bñe steriles et vētres que nō genu-
erunt. et vbera que nō lactauerūt. Nō dī-
cit pp̄ obsidionē futurā a romanis. in q̄
ad tantā calamitatē famis deuenerunt
vt mfes altque comederent filios pp̄ri-
os. Tunc incipiet dicere montibus vidē-
tes se in tātis angustijs. La dite sup nos
et collibus coopite nos. Beda. refert eū

Sermo de passione.

Iosephus romanis insistentibus iudeos
cateruatis petisse mortuū & collius cauē-
nas ad euadendū. Quia si in viridi li-
gno hoc faciūt in arido quid fiet. i. scđz
Theophil. Si in me qui sum lignū virt-
utis de per virtutē facies fructū romani hoc
faciūt: qđ faciē in pplo iudeorū arido &
infertuofo. Vel scđm Bedā. Si ego q
suis sine peccato lignū vite appellatus. si
ne igne passionis de hoc mūdo nō exeo.
quid eis putas iminē tormētū qui sunt
fructibus bonorū operū vacui. Et postq
venerunt in locū qui caluarie dī. ibi crū-
cixerunt eū. Quidam voluerunt dicē
vt hebrei. ideo dictū locū caluarie: quia
ibi erat caluaria. i. caput adāz pūmū to-
minis sepulchri. Ss Hiero. reprobat hoc:
quia in ebion dē sepulchru: ad eē. Sed
Beda dicit q foris portā erant loca vbi
trūcabantur capita dānatorū. ideo cal-
uarie locū illuz appellatū. Et sic p om-
nium salute innoxius quasi noxias inter
noxios crucifigūt: vt vbi auidāuit deli-
ctum: supabūdet & gfa. Crucifixerūt eū
pūus antequā crucifigerent dederūt ei
vinum mirratū. i. mirra amarissima mi-
xtū. vel vt dicit Mat. vinum selle mixtū
Mos erat iudeis qui adhuc seruatur
apud christianos in multis locis vt de-
bilitat rei eūz ducunt ad mortē ex hor-
rore huius cōfortarentur cōfectionibus
z optimo vino. loco cuius ad augmētū
pene chusto dederunt vinū mirratum.
Exuētes aut eū omnibus vestibus vulne-
ra renouarūt. Nam cum per flagella du-
rissima totū corpus eius cēt dilaceratus
seu deconicatus. vestimēta sua resumpta
fortiter inherant carnī a qua nūc sepa-
rantes non sine magno dolore & vulne-
ratione fieri potuit vt accidit in vulne-
ribus fascijs resolutis. Ad dū aut cruci-
fixionis nullus euangelistaz explicat.
Unde potuit fieri scđm aliquos vt cru-
ce in terraz extensa super eaz affigerent
corpus iesu manibus & pedibus. Et po-
stea erigerent ipaz. Vel etiaz q pūus eri-
gentes crucez & in terraz trācūm figen-
tes & firmantes. postea in ea corpus cō-
figerunt: aliquo corpus sustentante dum
configerentur manus eius deinde pe-
des clauis ferreis latis grossis vt oslen-

ditur. Et q ex cōfessione & maximo dolo-
re neruierant retracti & membra occu-
ta qñ secūda manus affixerunt & pedes
etiaz sunt p violentiaz brachius alius
pedes praxerunt intantūz q oia ossa
corpis dinumerari possent impleto
pdxerat. ps. xxi. in psona christi. Scđm
runt manus meas & pedes meos. me-
merauerūt omnia ossa mea. Nulla leti-
tia docet hoc in dauīd impleri vel dī
de populo illo: sed in domo nostrā
xpō. Erat autem titulus continēs cau-
sas mortis in quada tabula pua scripti
litteris grecis latinis & hebraicis. vt q
omni natione qui conuenerant in iude-
stō legē possent. que tabula affixa erat
paxillo posito in pre supiori crucis imo-
dio. versus quam caput iesu pendebat.
Nam crux per se erat ad modū thau-
m habebat aliquid sup lignum quod erat
per transuersus. Sed appositus fuit p
xillus eūz tabula vt dicitur est. Scriptu-
ra antez tituli hoc erat. Iesus nazara-
rex iudeorū. Sed vt refert solus Ios.
quia locus vbi crucifixus erat prope
ciuitates extra tamē iherusalē ē. pencon-
ces de ciuitate ibant ad viden dū. quod
fuit ad maximaz penaz cōfessionis iē-
iesu scđz illud ps. lxxvi. Tota de vena
dia mea contra me est: & confusio faci-
mee opuit me &c. Pontifices ergo cuius
gissent scriptura z reputantes hoc ead
iniurias suas scilicet q rex suus cruci-
fixus est dixerunt pilato. Noli dicere
iudeorū scilz q sitis quia dicit rex iū-
iudeorū. vt scilz appeat q ppter illam
arrogantiaz & ambitionez quia seculū
facere reges sit crucifixus. Quibus p-
latus. Quod scripsi scripsi. i. scriptum
illam volo sic pmanere firmaz. hoc rō-
sponente deo: quia vere ē rex iudeorū
ad litteraz & iudeorū & omniū natio-
num. Ad aliter rex iudeorū. i. cō-
tentium. interpretatur enim iudeas con-
fessio vel consens. Est enīz spēcialis
do rex id est regnans p gratiaz & p-
per gloriaz eorū qui consensuerunt illi
fidei articulos credendo: de se etus p-
prios sacerdoti pan dēdo. & vultus lau-
des gratias agendo. Ad istos autē ge-
tiles qui cum cruci affixerunt licet os p-

luc. diuiderunt sibi adinuicem vestime-
ta sua p. sortem statuente quis quid ac-
ciperet. quod narrant omnes euangeli-
stae. sed Jo. plenius dicit enim q. milites
qui crucifixerant quattuor fecerunt par-
tes de vestibus vnicuiq. sua dantes. Tu-
nicam autē suāz que erat inconsutilis ⁊
desuper contexta p. totū. i. facta ad acuz
non diuiderunt dicentes. Non scindam⁹
eam: sed sortiamur de ea cuius sit. Ad
factum inducit Joan. psalmistaz. xxvi.
hoc premitisse cum ait in psonaz chri-
sti. Partiti sunt seu diuiderunt sibi vesti-
menta mea scilz qui me crucifixerunt. ⁊
super vestiment meaz miserunt sortes. i. su-
per tunicam inconsutilem. Augu. Adat
thaeus autē dicens diuiderunt vestime-
ta eius sorte mittentes. ad totaz vestime-
torum diuisionē voluit intelligi etiaz il-
lam tunicaz primere de qua sortem misse-
runt. Tale est etiaz quod ait Luc. diuide-
tes vestimenta eius miserunt sortes. Diui-
dentes enīz venerunt ad tunicaz d qua
facta ē sortitio. dicens autē sortes plu-
raliter pro singulari posuit. Marcus au-
tē solus videtur fuisse aliquaz questio-
nem. dicens enim mittentes sortem sup
eis quis quid tollēt tāquam sup omni-
bus vestimentis: non sup sola tunica fors
missa sit locutus videatur. Sed etiam
hebreuitas obscuritate facit. Sic enim
dictum ē mittētes sorte sup eis ac si dice-
retur. mittētes sorte cum diuiderent. q.
mōr dicit quā quid tollēt. i. quis tunica
tollēt tāquā si totūz ita diceret. Aditen-
tes sorte super eis quis tunicaz que par-
tibus equalibus supfuerat tollēt. Spūa
alter vero quā dripartita vestis dñi nō
fuit. quā dripartita figurauit eius
ecclesiam quattuor. s. p. tibus in orbē diffu-
sam ⁊ in eis dē equali. i. exorditus disiri-
butam. Tunica vō illa sortita oīum par-
tium significat vnitates; que charitatis
vinculo cōtineat. Si autē charitas supemi
mentionē vīam habet ⁊ supeminet scie ⁊
sup oīa pcepta. est merito vestis q. signat
desuper contexta ⁊ addidit p. totū: q. nemo
ē corpus eius q. primē inuenit ad totum: a
quo tota catpōlica vocat ecclesia. Incon-
sutilis autē ne aliqui discindat: ⁊ ad vnus
pauit: q. oēs in vnum colligit. In sorte

autē del gfa cōmēdata ē. Lumen enim fors
mittit non psonē cuiuscūq. vel meritis.
sed occulto iudicio dei cedat. hec Aug.
Quare autē poti⁹ morte crucis sustine-
rit q. aliam. omitto hic ponere. Et prete-
reuntes turbe inquit Adat. ⁊ Adat. blas-
phemabant eū dicentes. Tab qui destru-
is templū dei ⁊ in triduo illud reedifi-
cas. Sed ⁊ principes sacerdotū cūz scri-
bis ⁊ senioribus illud debant dicētes: Ali-
os saluos fecit: seipm nō pōt saluum fa-
cere. q. d. Nunc apparet q. non vere sa-
nabat infirmos: sed ⁊ virtute beelzebub.
si filius dei est descēdat nunc de cruce.
credimus et. dixit enim: filius dei sum⁹.
Sed ⁊ milites. s. pilati illud debant ei di-
centes: Si tu es rex iudeorū saluū te fac.
Iesus autē in cruce manens sustinet tot
dolores imētos: tot irrationes ⁊ contu-
mēlias. Primum quidem verbum dixit
in cruce: vt refert solus Lucas instrūes
ad dilectionē inimicorū. dixit eis Pa-
ter ignosce illis: q. nesciunt quid faciūt.
Contra oēm iusticiam ostenditur: quia
innocētissimus sine aliquo peccato so-
lus ab his quibus semp benefecerat: a
pplo quē in peculiare assumpserat. ledi-
tur in orbis summe. in substantia abla-
tis sibi vestib⁹. in fama cōtumelijs ⁊ blas-
phemijs. in psona morte turpissima ⁊ ac-
cerbissima cōdēnatus. ⁊ tñ p illis orat
dicens: Pater ignosce eē. Et sic impleta est
pphetia Ysa. dicētis. lūj. p transgressō-
rib⁹. i. contra legem agētibus orauit ne
pīrent. Lum autē cum eo crucifixi essent
duo latrones. vnus a dextris alius a si-
nistris. dicit Adatheus ⁊ Marcus ab-
brenlando q. idipsum ipso: opabant ei ⁊
cōstitiabāt qui cum eo crucifixi erāt. Sz
Luc. plenius hoc expōnit. Bicit eim q.
vnus ex latronibus qui scilz erat a sini-
stris blasphemabat cum dicēs. Si tu es
xps saluum fac teipsum ⁊ nos. Dicē
dum est ergo q. vel in eo quod dicunt
Adatheus ⁊ Marcus d. ambobus la-
tronibus cōstitantibus xpo. ponit ibi
pluralis pro singulari: quia vnus corūz
fuit tñ put dicit Lucas. Vel quia si am-
bo fuerunt qui cōuiciati sunt chri-
sto. hoc fuit in principio. Sed pōtea
qui a dextris erat penitentia ductus

reprehēdit socium: xpo se recomēdans
ait: Admēto me tē. vt dicit Lucas. Tū
subdit. Rēdēs autē alter increpabat eū dī
cēs: Neq; tu times deū q; in eadē dāna
tione es: sicut isti pñdī sū dei q; crucifixe
rūt hūc taz inocēter. Et nos qdē tulit. s.
pdenati sumus ppter scelera nra. Naz
digna factis recipim⁹. hic vō nīpīma
lī fecit. Et dicebat ad iesum: Dñe memē
to me cū veneris in regnū tuū. Et dixit
ei iesus. qdēst scōm verbū. Amē dico tū
bī: hodie mecū eris in paradiso. Qd vtiq;
verū fuit. Nā mortuo iesu illa dīcē: aīa se
parata a corpore sociata diuinitate: descen
dit ad limbū patruz: aīa hūī latronis
post mortē xpi z ipsa a corpore sepata de
scēdit nō ad infernum dānatorū: vel pur
gatorū: sed ad limbum vbi clare vidēs
diuinitatē xpi fuit beata. Et hoc est vere
paradisus locus. s. qui parat dei visum.
Hodie mecum tē. Hiero. Ut parū ma
gnus aspicias z diues pastor morbidam
non pñas ouem: xps de cruce in para
disū latronē tulit. Et ne quis seraz ali
qñ putaret pñiaz fecit comitidij penaz
martyriū. De pe. dī. i. Importuna. Hinc
z Julius papa. Vera cōfessio in vltimo
esse pōt: sicut latro vnus momēti pñia
meruit eē in paradiso in hora vltimē cō
fessionis. xvi. q. vi. Si p̄sbyter. August.
Qui prius a peccatis relinquitur q; ipse
relinquat ea: nō libere sed quasi necessi
tate pdenat. Z enī latro veniam me
ruisset in fine de omni crimine: nō tū de
dit baptizatis peccādī z pseuerandī au
ctoitatē. Tūc enī primū baptizatus ē
sez baptismo flammis: q; tūc primū in
cruce xpm p̄fessus est. De penī. disti. vij.
Nullus. Sed vere mirabilis fuit deu
tio z fides huius latronis. Nullū vide
rat eū facere miraculū: nō predicatē: nō
turbis circūdatū eius doctrinā sitientī
bus sed crucifixū cū eo. Omnesq; maio
res. s. p̄ncipes sacerdotū z milites z do
ctores legis cū subannates z exprobra
tes: z sociū suū in idipm facientē z ta
mē venerat vt deū sua delicta p̄fessus: so
cium increpās: z omnes ei iniuriātes: nō
veritus feniit iudex: seq; ei humiliter
recomēdās z dicens: Admēto me tē.
Petrus apostolus z ceteri negāt: z po

puli dērtāt. z ipse ipm cōmendat: vt
regē fateat: se sibi cōmendās. Iesus
vt oblitus suarum penarū ipm cōmendat
de sua puerione z fide: p̄mittit ei p̄
miū maximū. Hodie iquit mecum sē. s.
de tāto labore sue passionis qd erat
cens precii redēptōis onus. Nō
hulus mūdēst: z mille sēcū: scilicet
vidēs nunc seg fructū nīl cōuertit
vnus latronis: nec hūc minimū de
cit sed z ipm colligit. Grabat autē ma
trē mater iesu z soror: matris eius ma
ria cleophe z maria magdalenē. Qd
fert solus iōānes de matre iesu z ipse
anne. Grabat dolore ancīta: amara
dñe vulnerata: mente autē z intellectu
erecta z firmata in dei voluntate: quib
bat eē vt filius suus pateret: pro redē
ptōe humani generis. Et cum oēs illi
puli z discipuli cecidissent: a fide succo
uintratis: ipsa sola stabat in fide firma.
Et q; sciebat ipm q; pariebat esse dei filiū
inde maxime dolebat dē tāta offēsa do
facta. Et sicut nulla mater vnq; tātus
lexit filiū suū. Tū non solū q; vnigen
tū: sed q; ex se totū sine patre generatū.
Tū q; oprīmū z sanctissimū. Tū q; vō
deum: ita nulla mater vnq; dolētiū
habuit de morte filij. Tūc fuit iplēta p
phetia Symeonis dīcētis: Tu autē ipm
animā p̄trāsibit gladius: ipse. s. passio
nis. Vñ dolores quos alie mulieres su
stinēt in partu: sibi reseruate fuerunt
passione filij: vt p̄gruere sibi posset illis
Psalm. Ibi dolores vt p̄turiētis. Nec m
q; aligis martyr sustinuit tātas penā
suis tormentis: sicut virgo Maria iuxta
cruce filij. Unde z plusq; martyr fuit re
alt Hiero. Tū ergo vidisset iesus māt
ne videre etus oblitus: in hoc officio
pietate quā debēt filij exhibere parer
bus z pudere p̄posse cū ab eis dīcē
dixit matri sue. Mulier ecce filius tuus.
Dīcere noluit mater: ne sic nominib
magis vulneraret dolore cor etus: sed
mulier ex p̄ncēs sexū: nō virginitatē
tōēs. Ecce filius tuus. q. d. hūanitatē
que cernit est filius tuus. q. d. hūmilitatē
tas per mortem: ne sola remaneas: ecce
Iōannes erit filius tuus. p me. Ipse p
go z virgine sociabit. Nā tunc credunt

notatus fuisse sponfus eius ioseph: als
non alteri eam gmedasset q̄ sponso suo
iustit: vt dicit xxiij. q. ij. Deinde dicit discit
q̄lo. f. Joani. Is nō se noiet sicut nec ali
ci q̄z de se loquit. Ecce mater tua. f. ba
beas eam gmedatāz vt matrem. The
saurum maximū quē in terra relinquo:
nulli alteri q̄ tibi p̄ ceteris dilecto re
linquo. Ecce mater tua. Et ex illa hora
accepit eam. f. Joānes in sua. f. matrem
vel curāz. Incōparabilis certe ista p̄mu
tatio: quā dāt marie discipulus p̄ magi
stroseruus p̄o dñio: iuuulus p̄ sapiētie
p̄tencipos p̄o filio: creatura p̄ creato
re. Et tū ageuit humiliter q̄d filius in
stuit. A sexta autem hora vsq̄ in nonā
vt referit euangeliste oēs: tenebre facte
sunt super vniuersā terrā. f. patiēte
eclipsim q̄d naturaliter eē non potuit.
Nā eclipsis naturalis accidit ex iterpo
sitione lune iter soles z nos: cū est super
nostrū hemispherū sol ipse in cursu suo.
Tūc autē cū eēt luna gura decima primū
mensis: q̄ scdm̄ ip̄ legē tūnc ichoabat festū
simonis directe ex opposito erat luna
ad solē. Unde cum tūc sol eēt hora sexta
vbi in medio hemispherij nostri. luna erat
in medio hemispherij q̄d est infra nos seu
subtus nos. Unde nō poterat naturali
ter esse eclipsis. Qd̄ cernens Dionysius
aropagita maximus philofophus eūz
hūc eēt in egypto qm̄ facta ē ista eclipsis:
ppendēs nō eē naturalē ingt. Aut deus
nature patitur aut totius mūdi machi
na cito dissoluet. secū dū autē nō accidit
nō p̄uicē d̄ bene p̄imū ipletū est: q̄ iesus
deus verus z homo passus est. Et tūc ab
admirandis fabricatū est altare in vene
rationē illius qui tūc passus est: intulā
tes illud altare ignoto deo. Vbi etiam
alīe eclipses solis non durāt per ho
ram hēc permāsit per tres horas. Ad lit
terā tanta erat iniquas z crudelitas iu
dicum vt ipse sol quasi non ferēs tātāz
sententiā sui creatoris se subtraheret radi
os suos ab eis z quasi compatiēs morti
eius tenebris vt nigro induerēs. Spiri
tualiter. Latus fuit dolor huius passio
nis: sol intelligētē nostre eclipsetur.
z obiscutur ad intelligētiam eius: nec
plene capere potest. Et ex inmensitate hu

ius doloris clamatū magna voce scdm̄
Matth. z Marcū: hely hely cē. i. deus
meus deus meus vt quid dereliquit me.
Que verba sunt sumpta originaliter ex
Psalmo. xxi. vbi dauid loquitur in per
sona xpi totū illum psalmus de sua pas
sione. dixit enim. Deus meus respice in
me: quare me dereliquisti longe a salute
mea: corporali sz faciunt me esse verba
delictorum meorum. Appellat autē delicta
sua peccata mēbroz suorum. i. humani
generis pro quibus patiebat. Vicit autē
se derelictū a deo: non quia diuinitas fo
ret separata ab hūmanitate: q̄ nunquas
eam deseruit postq̄ assumpsit: sed quia
subtraxerat potentia suam non ipedi
do illos ab illo opere z non liberādo eū
de manibus eorū: sed permittēdo facere
que eis placebāt erga ipsum. Vel etiaz
dicit se derelictū a deo: eo q̄ pars intel
lectua que etiā tūnc fruebatur deo eūz
sumo gaudio: nihil refrigerij z solatio
nis influebat in sensitiua. Et cū ex maxi
mis doloribus eēt anxietus z desicca
tus in spiritibus. Dixit quintū verbum
vt refert solus Joānes. Sinto. Stitebat
autē non solū corporaliter sed z metali
ter sume cupiēs fructum sue passionis
ad omnes extēdi: ac etiam virtutē eius
cōmunicari omnibus martyribus z ad
uersa patiētibz p̄ eo: vt merito ipsius
passionis patientes z fontes redderēt.
Et vt ait apostolus ad Heb. Dians cum
lachrymis. f. iesus in cruce z clamore va
lido exauditus ē p̄ sua reuerētia: vt om
nes qui deuote suscipiunt sacramēta in
quibus virtus passionis remāsit salutes
cōsequatur. Cum autē sic clamasset: qui
dam qui portabat vas plēnū vino ace
roso q̄d dicit felle vel mīra mixto ama
rissimo: iugēs spōgiam ipleuit liquore
illo amarissimo. z iposita sponsia cala
mo de yfopo apposuit ori eius ad bibe
dum. Quidā alij ex romanis ministris
qui non itelligebāt ydioma hebreū cum
au dissent iesus prius clamasse: hely hely
cē. Dicebat illi qui offerebat spōgiaz ad
bibēdum. helya vocat iste. Sine h̄ forte
ventat helyas ad peccandū eum. Sed
iesus cū gustasset noluit bibere p̄pter
amaritudinē. Et ipleta ē p̄phetia dauid

dicētis i psona eius: Dederūt in escā me
am fel: z in siti mea potauerūt me aceto.
Solebat in dei qū aliq illa morte cōde-
nabant portare vas optimi vini ad con-
fortandū. Sed nūc ad magis affligēdū
dederūt vinū acetosum felle mixtum in
quo signabant malitias suas. populus
enim ille erat vt sponsa vacua virtut-
bus: cauernosa simulationibus. plena
aceto frigide malitie, vbi patus in patri-
bus fuerat vinum bonū charitatis: nūc
pro felle amarissimo odij z inuidie. Et
iō iesus noluit bibē. i. incorporari in eccle-
sia sua talem pplm: sed abiecit a se. Luz
ergo accepisset acetū non quidē bibēdo
sz gustādo dixit: teste solo Joāne. Cōsu-
matū ē sextū verbum. i. adimpletū qd pre-
micatum z figuratū ē de me passione.
Antē pcedētibz dtebus cū pdixit pas-
sionē suam aplis: dixerat: Ecce ascēdi-
mus hierosolimā: z consumabunt oīa q
scripta sunt de filio hoīs. Cum ergo sci-
ret omnia impleta. dicit: Cōsumatū est.
Et omnia illa sacrificia in lege manda-
ta z multa alia cerimonialia hanc pas-
sionē figurabant. Jō illis impletis om-
nia illa cessauerūt z vtute caruerūt. Et
iō dixit cōsumatū ē verum z signatū sa-
crificiū. In omnibus alijs sensibus i cru-
ce fuerat afflicus. In tactu manibus z
pedibus in quibus maxime viget claus
coñix. Visus videndo irrisiones iudeo-
rum z crudelitates. Auditus: audiēdo
cōtumelias ipsorū z blasphemias. Odo-
ratus sentiēdo fetores cadauerū que i
illo loco erant. Restabat solus gustus il-
lesus i cruce. Reliquū corpus totū erat
cruciatum z fractū per flagella z coro-
nationem. Quia igitur pimus adā euz
mortificauit totū genus humanū vi-
su offendit aspiciēdo lignum seu fru-
ctum eius quod erat pulchus visu. Et
verissimile ē qd odoriferū erat sentiens ol-
factu. Auditu audiens verba serpētis
in insuriam det. Tactu quoqz cum tulit
de pomo vitto. Gustum cum sensit come-
dendo sruatitatem cibi. Per quos sen-
sus velut per portas peccatūz intrauit
in mundum: decuit multiformis prodi-
toris diaboli ars vt artem falleret: z me-
delam ferret inde hostis hostis vnde le-

ferat. Jō gustata amaritudine potuit
Consumatū est. i. impleta solutio debiti
humani generis. Insuper z matrimo-
nium contractum inter xpm z ecclesiam
initiatū in patriarchis z pphetis. p p-
missiones etiam iuratas: ratificationem
eius incarnatione in cruce. per cuius
tutem ecclesia mundata vnita est xpi
consumatū ē. Et ibi ostensa ē marie
nitudo sue ad nos dilectionis: que est
nīs oīs cōsumationis scdm psal. C. Do-
mū inclinatio capite dicens: Pater in
manus tuas comendo spūm meū. Quod fit
it septimū z vltimū verbum: vt testat
solus Lucas. Tradidit spūm. i. animā suā
que tunc separata a corpore est z sociata
deitate. ad lūbum patrū descendit. Co-
mendo inquit in manus tue potestatis
ad carnem reassumendā. In manus tue
misericordie z benignitatis ad visitandā
anīmas que erant in penis tenebrarū. In
manus tue voluntatis: vt semper tibi ob-
ea deferretur. Et hoc quidem verbum sum-
ptum ex ps. vbi ait. In manus tuas co-
mēdo spūm meū redemisti me de manu
veritatis. Quod sic videt exponendus.
O vñe qui es deus actor: veritatis tuę
redemisti. i. morte tua qua dixisti: In ma-
nus tuas comendo spiritum meū: re-
demisti me domine deus veritatis. Quer-
bo igitur predicto terminato cū valde
clamore emisso z inclinato capite xpi
mundi redemptor emisit spiritum. Solus
per quo Ber. ait. O bone iesu quid tibi
mortuos peccauimus z tu luis: mori-
bemur z tu solus: nobis debebant flag-
gella z afflictiones eterne: z tu p nobis
traditus flagellari voluisti: vt nos a flag-
ellis eternis misericorditer liberares.
Eternam demerueramus mortem: z tu
p nobis mori dignatus es. Nec ille. Et
tunc impleta ē pphētia Ysa. liij. electus
qui tradidit aīam suam in morte z cum
sceleratis deputatus est: z ipse peccato-
rum multorum tulit. Si quis igitur a
gloriosa quæreretur. Quo abiit electus
us: vtiqz responderet poterit quod dicit
it. Ad sententia mortis in crucis pati-
bulo executionem.

Facto et ultimo abijt

electus virginis Marie ad sui corpo-
ris alieno monumento repositionem.
Nam spiritu christi a suo corpore emis-
so, tunc omnia insensibilia visa sunt co-
pati & dolere de morte domini sui. Nam terra
mota & petre scisse sunt. Caelum templi
quod erat ante sancta sanctorum: olui-
sum & a summo usque deorsum: ut pateret
sancta sanctorum signas regni celestis pu-
tis nobis clausum iam reueratam. Te-
nebre sacre sunt super vniuersam terram
monumenta aperta sunt. Et ut ait. Dat
ignis per pietatem occupationem tamen mul-
ta corpora sanctorum surrexerunt: quod
vix fuit factum non tunc sed christo resur-
gente. Et venerunt in hierusalem & appa-
ruerunt multis: referentes (ut pie credi
potest) de diuinitate christi & redemptione
humani generis facta per eius passiones
& de visitatione patrum in limbo. Multi
autem ex simplicioribus iudeis vel gentili-
bus videntes huiusmodi signa compun-
cti sunt. Et reuerentes ad penitentiam
penitabant peccata sua. contentes. scilicet pec-
catum suum quod commiserant in coopatio
passioni christi dicentes: Vere hic homo
iustus erat. Lenturio autem qui missus fue-
rat a pilato ad exequendam iusticiam:
ipse compunctus dicebat. Vere filius
erat iste. Cum autem sero fieret: ne
corpora illa remaneret in crucibus die
sequenti sabbati qui erat solennior iter
dies illius festi. & sic videtur festum de
honorari: accesserunt ad pilatum iudei
pollutantes ut possent eos qui in cruce
erant crucifrago occidere & idem deponere.
Quod cum concessisset ei pilatus: venerunt
ministri eius. Et cum adhuc latrones in
cruce viuerent: fregerunt crura eorum. Ex
qua confractio ossium ex vehementia do-
loris mortui sunt. Ex quibus anima ei
qui erat a dextris: qui vulgariter dicitur
mancipatus. Distinctus descendens ad lim-
bum patrum fuit subito glorificatus ex vi-
sione domine essentie cui vnita erat christi
anima: sic habuit paradisum sibi promissum.
Alter latro dicitur Belmas impent
tius mortuus: descendat ad locum danna-
torum. In quibus duobus latronibus

figurati sunt omnes homines electi & re-
probi. Omnes enim furati fuimus in pri-
mis peccatis secundum virtutem seminalem
existentes diuinitate quantum i eis fuit cum
eis dicitur fuit a serpente. Eritis sicut dei.
Hoc affectantes voluerunt ait Aug. rapere
diuinitatem & piderunt felicitatem. Et
propter istam rapinam omnes damnantur
ad crucem & penitentiam huius vite &
mortem. Sed cum hac differentia: quia
reprobi patiuntur crucem suam penam
sed sine fructu salutis: quia non eos pe-
nitent: neque se recognoscunt: sed dei vitam
sua blasphemant: ideo danantur. Ele-
cti autem contentes peccata sua & se deo hu-
militer: ad gloriam perueniunt: non vir-
tute sua sed misericordia christi virtute pas-
sionis eius. Qui ut serpens eneus. i. sine
veneno peccati: sed carnes simile nobis
peccatoribus hominibus suspensus fuit in ligno
crucis: propter debitum furis nostri soluendum
Iuxta illud psalmi. lxxviii. Que non rapui (in-
quit iesus) tunc exolvebam. scilicet in cruce. Unde
apostolus ad philippos. Cum in forma dei esset
sicut deus. i. verus deus: non rapinam arbit-
ratus est esse se equalem deo. scilicet ipse igno-
rans homo sicut primi parentes: sed semetipsum exi-
nauit factus obediens usque ad mortem:
mortem autem crucis. Cum autem venissent ad ie-
sum videntes cum mortuum: non eius cru-
ra fregerunt ut impleret scriptura in
quit iohannes que habetur. Exo di. xij. de
agno eius figuratiui. Os non commue-
tis ex eo. sed vnus militum illorum genti-
lium lancea sua directa contra latetum
transiit magnus vulnus ingens: & con-
tinuo ex latere eius exiit sanguis & aqua
ut testatur iohannes solus. impleta est illa
prophetia zache. xij. Videbit in quem tras
fixerunt. Hic dicitur longinus qui po-
stea conuersus ad fidem martyr pro christo
sustinuit. Dicunt etiam aliqui quod cum esset
cecutiens. i. parum vel nihil videret: ex
stilla sanguinis tangente oculos eius: su-
bito perfecte vidit. Ex his etiam ostensa
est vera humanitas christi nobis similis
Unde s. i. iohannes. v. dicitur. Tres sunt qui
testimonium dant in terra scilicet de christi
humanitate vera homo autem de terra
originaliter. Spiritus: aqua & sanguis.
quod christus habuerit spiritum idem

Sermo de passione.

aiāz p3: qz inclinatio capite vt dictū ē tra
dit spūm. s. deo cōmēdas ipz spūz. i. aiāz
sua. Equa autē z sanguis que exierūt de
latere. qui sunt duo humores in corpore
nro magis nort z copiosi cōsiderūt corp^o
sui vey eē nō fantastici: qz tale nō habz
nobilis neqz aqua. Et spūaliter signat
sacra ecclesie qz virtutē hnt ex passione
xpi. Na baptisimus q ē primum sacroꝝ z
maximū in effectu signat in aqua. Eu
charistia q ē vltimū z finis alioꝝ sacra
metoꝝ z maximū in eē: inuit in sanguie.
Unde Lyr. Qz hinc sumit mltū sacra
ecclēsiā: vide vt sicut a xpi costa bibitur^o
accedas. s. ad ipā. Quidā autē ex iudeis
nobilis decurio z dñes ab arimathia cō
uitate oriū dñs. i. ramatha discipulus ie
su: qui nō cōfenserat actibus z cōsilio iu
deoz de morte iesu: s. z cōtra dixerat poti
us. Hic accessit ad pilatū z petijt sibi da
ri corpus iesu. vt. s. deponē possz de cru
ce z sepelire. Pilatus autē miratus qz ita
cito obijssz: accessit centurione qz execu
tor fuerat iusticie si res ita se hēret. pper
to hoc eē de dit illi scētia deponēdi. Vñ
venies cum nicho demo legisperito qui
discipulus occultus erat iesu z ad eum
nocte venerat p informatōe sui circa eū
Deposuerūt eū de cruce clauis euulsis.
Quis autē hēre dubiū pōt quin mī corp^o
eius depositū suscepit in gremio suo in
brachijs suis: z nūc caput spinis pforatū
nūc manus sanctissimas quaz tactu in
firmi sanati fuerant aspiciens clauis p
fossas. nūc pedes qui quotidie discurre
bant ad querēdaz hōiū salutē. nūc la
tus lāca aptū copiosissimis lachrymis
pfundebat. Sz z maria magdalena ad
cuius pedes remissionē peccatoꝝ accepe
rat. nō oblita bñficiū magistri sui illōz la
chrymis irrigabat. z alie marie z disci
pule iesu. Et qd dicit Luc. stabant a lōge
nort eius z mulieres zc. pñsqz in cru
ce pateret locū habuit. Et pñcipio qd em
stabat iuxta crucē mī iesu z iōānes. sed
post verbū ad eā. ecce filius tuus zc. mul
tū dñe succrescēte elongati fuerunt a
cruce mī z alij nort. Vñ qz nōz appo
pñquabat ioseph z nichodemus affēre
tes myrrhe z aloē mixturas libras cētū
ad cōdicēdū corp^o iesu. qd seruabat in

corpibus hōiū nobiliū ad pñmēdū
a corruptiōe: inuolūtes corpus ipm in
syndone mīda. i. lintheaminiibus z lu
dario posito sup facie eius scdm morem
iudeoz. posuerūt eū in monumēto no
uo ipm ioseph i petra exciso i quorū
dum quisqz posuit fuerat. qd monu
mētū erat in quadā spelācia cuiusqz
hōi iuxta montē caluarie vbi cruci
xus fuerat. qz alij euangeliste narra
tum de ioseph nō ē cōtrariū et qd vñ iō
annes z de nicho demo. Sz qd illa tace
runt iste expōit alt Aug. Et qd alij dēci
t de syndone iōānes de lintheis scriptū.
Qualiter autē corpus xpi sepulture do
tūm fuerit p se sic possūmus cōtēplari
dū ioseph z nicho demus vellēt eū in se
pulchro ponē postulat ab mēstissimā mī
sepeliri cū illo. Amplexabat filiu suū in
explicabili amoris dulcedine de osculis
illū z vices tēte. Aug. in li. de passio
nē. Quid fecit iugit filij charissimē
re te tu dei crucifigerūt. z cā mortis tue
cōmissisti ne scelus vt tali morte pira.
non fili nō. sz sic nos redimē vnguis
es z mō te mortuū in gremio teneo. vñ
Egā dñū illud indicibile qd i tua manū
tate habui. vñ fili charissime. vñ amor
vñice. vñ aie mee. singulare gaudium.
vñ cū solatiū quare me sic in dolore per
mittis. cur tam lōge factus es a me. mī
nate tu mīhi p: tu mīhi sponsus. tu mī
hi filius. tu mīhi oīa eras. Nūc obdopa
tre. viduo: sponso. desolo: ple. quid lo
clam. quo vadā. quo me vertaz dulcē
me. qz mīhi solatiū pñabit. O fili mī q
dura z amara ē tibi humani gēperio
dēptio p qua tū patri z tibi gē as agas.
Hec Augu. in forma. Tādē nicho demo
z ioseph ceterisqz gaderāt volētibz co
pus xpi de manibus virgīs auferre se
pulture tradē dicebat illud qd cantat
ecclēsiā: Tollētibus ocellum vobis qz
agam. sustinete modicū vt natū mīdū
gam. Cōplectar nūc illū de osculis pñ
gam illū saltē mortuū amplexibus vñ
stringam. Et illud Job. xix. Distēdet
nī mei miseremini mei saltē vos amici
mei. Illū ad huc paulūm relinqz
mīhi vt facie eius subtrato vclāme vñ
lēa cōtēplari vt vidēdo aliquatū pol

sim solari. Poniſt tandē dñs in ſepul-
chro ac reuoluit lapis ſuper illud. lapi-
dem ſepulchri marie aplectiſ. ⁊ deoſcu-
latur ac madefacit irriguo lachrymarū
fonte meſtiſſima mīſ ac genuſcētes ⁊ ſiſt
unt a dorans oī corde ⁊ qua potuit voce
ſiliū benedicir. Q quis enarrare valeret
magdalene gemitus ⁊ ſingultus: ac co-
dis dolore cum extinctum cernebat ⁊ in
ſepulchro ponebat quē diligebat anima
ſua. Cū aut in hīs diutius moraret me-
ſtiſſima mater viſq ad completorij ho-
ram. Accēſit iōānes cui cam cōmenda-
uerat xps lugēſq ⁊ ipſe multū. non enim
poterat ſe cōtinere leuauit eā lugentes.
nam cruciata gemitibus. fatigata dolo-
ribus. afflicta plorantibus. pedibus ſtare
nequibat. Altit de aīa mea q̄ dure iacula
tionis aſpectus maternus cōſtitus pie-
bet quādo a ſepulchro filij doloroſe auul-
ſa pallens facie aſperſa ſanguine cum
angelotis ſuſpirijs ⁊ gemitibus interru-
ptis ac ſtetibus lachrymoſis verſus ciui-
tatem reducū a diuta manibus fidelijz
mulierū vertebat ſe ſepius meſta. mater
cū tardo greſſu rediret iheruſalē ⁊ locū
in quo cernitur ſiliū reliquerat. pſpi-
cens gemitus renouat. Interim cū po-
teſt chriſtatis appropinquaret forte cura-
ribus ſororibus mīſ dei portata ſūt ve-
ſtimenta ⁊ capitis vela noue ⁊ meſte vi-
duſtatis. que illam induerūt ⁊ caput ei⁹
velauerūt. Cū aut hora tam tarda ingre-
deretur iherlꝝ plorantibus cunctis ſemi-
ne multe ſentientes ploratus. accurretes
pletare more ſup tam afflicte mīſis dolo-
re ad luctū cōuertebant amaz. ⁊ illaruz
quēda ſequētes eaz cū illa yberrime plo-
rabant. Tā pſe plorabat ⁊ tā amare do-
lebat beata virgo q̄ vir poterat cōtine-
re lachrymas quicūqz vīdebat vel ſentie-
bat cam. fiebat luctus quocūqz traſibat.
plorabat ipſa. plorabant ⁊ abſiſtantes cu-
ſa. plorabant multe venientes obuſam
et. ſic tandē deduciſ a plorantibus quo-
tūqz vērūm ē ad domū in qua quādoqz
cū ſilio ſuo reſidere ſolebat. quam cū in-
greſſa eēt rememorans loca donuis in q̄
bus cū ea fuerit cōuerſatus filius ſuus
renouabat ploratus ⁊ vlulatus lachry-
mabiler dicens: Deu me dolentes: vbi

eſt nunc filius meus dilectus. vbi amor
meus. vbi honor meus. vbi ē lumē ocu-
lorū meorū. vbi corona capitis mei. vbi
es tu gaudiū cordis mei. vbi es vita mea
vbi es affectus meus. vbi ſolatiū meuz.
vbi ſpes aīe mee ieſu fili mī. Q ſiſt mi ie-
ſu. Q amor meus ieſu. Q ſpes mea ieſu.
Nec erat qui eaz cōſolari poſſet ex oib⁹
caris eius. ſicqz impleta ē figura Thob.
x. vbi dicir. Glebat igir mater eius irre-
mediabilibus lachrymis atqz dicebat.
Deu me fili mī. Accedētes aut principes
ſacerdotū ⁊ phariſei ad pilatū dixerunt
Dñe recordari ſumus q̄ ſeductor ille ad
huc viues dixit. poſt tres dies reſurgas.
Iube ergo cuſto diri ſepulchro viſq ad
dicemertū ne forte veniant diſcipuli ei⁹
nocte ⁊ furent eūz dicant plebi. ſurre-
xit a mortuis. ⁊ erit error. nouiſſim⁹ pe-
ior: priore. Quibus ait pilatus. Habetis
cuſtodiam. Ite ⁊ cuſtodite ſicut ſcitis.
Illi aut abeūtes ſignauerūt lapidē. ſ. cū
ſigillo ⁊ dimiſerunt ibi cuſto deo vt cu-
ſto diſrent ne quis ipm rapet. Marie aut
ſorores matris ieſu cū magdalena poſt-
quā corpus eius fuir in ſepulchro collo-
catū vt dictum eſt. qd ſemp erat deſtati
ymitū. illo ſero emerūt aromata precio-
ſa ⁊ cōpoſuerunt vñctionē precioſaz vt
vñgerent poſtea corpus ieſu tāquā ho-
mīnis ſanctiſſimū ad ipſz conſeruanduz
nō credētes cū deū eē. Et ſabbato quidē
ſequēti quo corpus xpi ſacuit in ſepul-
chro ſiluerunt ppter ſolēnnarē ſabbati
expectantes dñicū diē in quo quid ſece-
rint ipſa die dño ſauente declarabū. Si
ergo querat a virgine glorioſa. Quo abi-
ſt dilectus tuus. Reſpōdere poterit ad
ſui corporis in alieno monumento re-
poſitionez.

¶ Finit ſermo de paſſione.

Sermo de pláctu beate marie virgis

Incipit sermo de planctu beate Marie virginis.

Tabat iuxta

crucē māt̄ iesu. Joan. xij. Data ē pietas huius virginis matris. nō solū erga filiū natura lictū iuxta cuius crucem stabat. sed et erga

filiōs suos adoptiōis: tanta facultas ipe trandi quod vellet apud deū patrem ut sermocinātes quicqz nutrices populorū: nō aliū de confidat lac doctrinē p̄ eos propinādam nisi meritis eius et p̄ciis pcuratū. Ad quod efficiēdum cyp̄hara dulcissime salutatōis ad eam viuntur. Sed cōsuetudo ecclesie cum de passiōe filij eius iesu est sermo: p̄dicātū dicere videtur illud qd̄ heliseus p̄pheta ait gē. 37. discipulo suo de funamite mortē vni geniti sui deploranti. iij. Regū. iij. f. v. mītre cā. anima enim eius in amaritudine est. quasi diceret nō salutes. Nam cyp̄hara illa angelice salutatōis in luctus versa apparet. nā quomodo aue ei dices ab a qd̄ est sine et ve deriuatū que doloribus plena est ut dicere valeat illud Mt̄. chē. vij. ve anime qz̄ defecit timoratus a terrā filius meus quē impleuit spiritus timoris dñi. Mariam apte nuncupare nō possumus. put domina vel illuminata trit̄ interpretat: cum satis obscura quasi luna eclipsata iueniat. Nolite ergo vocare me noemī. i. pulchra: sed vocare me mara. i. amara: qz̄ amaritudo repleuit me dominus. dicere pōt̄ cum illa noemī que de felicitate ad infortunū deuenerat rūtū nō grātia plena sed vacua iudi cor: hō dīe. flecta enim genua mea ad patrem domini mei iesu ut misereatur filij cōmūnis et me nō alūdit. deprecor: iesum filiū ut suis verbis mellis latus me p̄soleat mihi nō loquitur nisi illud. Ecce filius tuus. qd̄ verbū ut gladius pertrāsit antmaz meā. cum pio magistro et filio mihi dat discipulus: iudēis supplicio ut amodo filio in eo compatiatur et ipsi cōtume lias et subannationes adiungunt. mortē inuoco ut post filiū non superfluo remaneas et fugie a me. iuxta crucem sita ad

ipsas clamo flecte ramos arbor: alta tena sa laxa viscera ut deosculer filiū meum et rigida et immobilis persecerat. dñe iūqz in me vsqz dñs filius fuit meū me confortas me rechiēs et ego secū sp̄s queus verba eius dulciora sup̄ mellis unū audies miracula eius vidēs: gratiam dei ex eius opibus magnificā sp̄ciēs: nūc autē me reliquit animi cōpore egredientē patri recōmēdans. Benedicta me in mulieribus angelus dñi que nunc infelicio: cūctis mulieribz̄ inuenios. Nā que mater vnqz fuit quē dñs sentia filij p̄stituta angustijs et afflictionibus circūdari nō valuerit vel in aliquo refrigeriū prestat. Audio eū ad mortē vsqz sitientē ex maximis penis nec potū aque frigide potigere valco: sed vīdo spongiā aceto plenā et selle ad os eius apponi. Et si felix fui et bñdicta in mulieribus in partu eius nō senties doleam sed mihi vīdeo reſeruatōes et nūc aduocetōs qm̄ nulla mater tantū dolorē vnqz sensit in partu filij sicut nūc ego in passiōe xpi. Sed nec mariy aligz vel ali qua in suis varijs cruciatibz̄ vnqz tantū penā passus est ut nūc ego. Est et ne bene dictus fructus vēris mei iesus cui omnes maledicūt iū dei et gētilēs. vnus vnqz appellat malefactorē: alius seductorē. alter blasphematorē. multi ambitioſos regnū vsurpare volentē: reliqui inuēdācem aut seductorē ut vermis et nō tōmo opprobriū tōiūm et abiectio plebis est effectus. qz̄ et secū dñi legē maledictus omnis qui pēdet in ligno. i. iſamias. Et quo ergo in luctu cōuersa apperit cyp̄hara illa angelice salutatōis dimitte tā ut non salutes: sed nō soluminus eū cū lucta crucē maneat: ipsam me dīta dōm p̄p̄s adorādo: ipsam salutādo: et eius angustias ip̄lorādo et dicēdo: d̄ crux aue sp̄s vultu ca hoc passiōis tēpore: auge p̄p̄s multas reſqz dona venſi. Stabat igit̄ iuxta crucē mater iesu. in qbus verbis tripliciter sunt notari de virgine maria. p̄ p̄p̄tatis excellētia incomparabilis. Scilicet. p̄ Penalitatis emīnētia iſtabilis. Nā ta crucē. p̄ Propinātatē attinentia incomparabilis. m̄ iesu. Quidā ad p̄mū cōfēci. Stabat. Replimur iſcripturis ſtare

dei be creator e de creatura. s. aliter z aliter. Nā stare de creator e dicitur ppter immutabilitatē. de creatura aut ppter vir motilitatem suē sanctitatē. Stat ad iudi candū dñs dicit ysaiās de deo vero: qz etiam deus ait per Joannes Apoca. iij. Ego sto ad ostiū. s. anime z pulso. s. ispi. rādo z illustrando intellectu q est ostiū anime. s. qz aperuerit mibi ianuā hie accipiendo: intrabo ad illā per gratiā ce- nando cum illo z ipse meū precipue de agno affato in cruce igne charitatis resi- cendo. in his tamē ego sto semper imo- tus z immutabilis. Ego enī deus q non mouet dicit ipse. Malach. iij. Creatura vero stare dicit cū iuste z sancte uiuit nō cadēdo in peccata. Unde Eccl. ij. dicit: Sta in iustitia z timore. s. non cadendi scem dū illud apostoli. Qui stat scilz in uirtute uideat ne cadat. Et Boe. de deo ait: Stabilesqz manēs dat cetera moueri. Stabat ergo beata uirgo maria nō isen- sibilitate uel immutabilitate sed sanctita- te. z hoc tripliciter. p. Stabat fide leua- ta. p. Stabat peccato firmata. p. Sta- bat dei uoluntati cōformata. C. De pmo dicit apostolus Rom. xi. d. quolibet fide li. Tu hie itas. Pūma eiz rectitudo mē- tis est uera fides fundamētuz uirtutuz. tempore quidē passionis omnes aposto- li z discipuli xpi qui prius stabāt fide ele- uati ad xpm credendū: non solū uerum hominē sed z uerū deum. vnde petrus p omnibus dixerat. Tu es christus filius dei uiu. Matth. xvi. Omnes pstrati sūt in iudelitātē. Et sicut cū captus fuit xps in horto a iudeis omnes corpore ab eo fugerūt vt dicunt euāgeliste: ita z mente credentes quidē eum esse uerū hominē sanctū cūsum uirūz propheta in ope- re z sermonē: eūz tū ignominiosā. Quā- tis enī Petrus z Joannes post fugā reueri sunt ad eundē post magistrum captum. Petrus tamē sequebat eum a longe ne agnosceret vt discipulus. qn- timo z ipse euz iuramēto negauit se no- uisse. Joānes z si usqz ad crucez sequu- tus. iuxta crucez stabat corpore. a lōge tamen mēte: nec ipse agnoscebat diuini- tatem. Sola beata uirgo stabat fide ele-

uata z fixa: de eius diuinitate expectās indubie suam tertia die resurrectionem vt merito dicatur maris stella a stādo. z lumen fidei mado naufrago retinēdo. In huius signū triduoano officio domi- nite passionis cum quindeciz cādele ac- cense firmetur ante altare paulatim z successiue omnes extinguuntur sola vna accensa absconditur que post officiū om- nibus proferat ad illuminandūz. Quinde cū candele accēse significat. xij. aposto- los z tres marias: magdalenē: salome z alphet. que p ceteris qz apostolos uide- batur fide illustrare z firmare. sed in illo triduo oēs extincti sūt lumine fidei dei- tatis xpi. solū in uirgine remāsit lumen fidei occultū. quod postea omnibus pa- tefactū est ad omnes suo exēplo illumi- nandū. Et hinc est qz non accessit mane- dūca sue resurrectionis ad monumētum euz prefatis maris: non quia mltus ar- deret amore ad filiū: s. quia expectabat euz resurrectionē se uisurā ante oēs. ideo nō querebat uiuentē cū mortuis uirile. C. Quantū ad secūduz stabat a peccato nō inclinātā nō tacebat nō sedebat: non curua erat: sed stabat. facer quis i pecca- to per prauā operationē: sed et p mētis p- sensionē. inclināf per sensuale delecta- tionē. oēs nos cecidimus quasi solū. s. a perfectōe uirtutū. saltē quo ad cōpla- centiā sensuale ubi consistit ueniale. Nā vt ait beatus Aug. lib. de natu. z gratia. Si oēs facti z sancte interrogati fuissent dū hic uiuerēt vtrū peccatū haberēt: om- nes rēderēt illud Joā. in canonica. Si dixerim? qz peccatū non hēmus ueritas in nobis nō ē. Excepta hac sancta uirgī ne de q cū de peccatis agit nullas p- fūas d ea uolo hēre mētionē. Nō ergo cecidit nec in ueniale. d quo salomon. Septies in die cadit iustus s. semp stabat. ad qd ēt portabat apls discipulos dices: Sta- te ergo succintē lūbos uestros i uerita- te: ne delectatio uenialis sit in uobis po- posse. Et nū cū brā ego fuerit imūnis ab oī pctō uoluit deus ipas expiri tāta pas- sione in morte filij: quātam nullus unqz marry sustinuit in sua passione: vt dicit brās Hiero. Hinc discas n turbari: n mu- rari si uides scōs z scōas mltā aduersa

Sermo de plāctu beate marie virgis

sustinere in mūdo: sed itellige verbū Sa-
lo. in puerbīs. Quēz diligit deus cont-
pit & flagellat omnē filius quem recipit.
Naz vt dicit apostolus Rom. viij. Pro-
prio filio suo non pepercit: ita nec matri
eius cū tamē nullū haberet peccatū. Et
si quis bene p̄sideret inueniet q̄ qui acce-
pit: fuit deo & sanctior: ille magis affli-
ctus est in mūdo: nō quidē ad purgatio-
nem peccatorū que habeat: cū nullū ha-
buerit brā virgo. sed ad malus meritis
& premiū cōsequēdū. Sta ergo supra pe-
des tuos dicit dñs Ezēq. ij. cap. Super
affectus ne cadas. C. Quātūz ad tertiū
stabat beata maria firma volūtati dei cō-
firmans se ad quod dicit apostolus fi-
deles Phil. iij. Sic state i domino cha-
rissimi scz conformādo vos dei volūtati
Stabat beata virgo q̄ dei volūtas erat
filiū suū pati & ppter hoc in mūdū ve-
nerat & scripture que sibi satis note erāt
hoc p̄nūciabāt que falli non poterāt.
Et cū in omnibus requie quereret vt de
ipsa canis que nō aliter vere queritur &
possidet nisi p̄formādo se diuine volun-
tati secūdū rationē. ideo stabat nō mur-
murabat q̄ filius inocētissimus patere-
tur. nō blasphemabat iudeos q̄ ab eis
quibus tot bñficia fecerat tam crudeli-
ter tractaret. Non vindictā a deo pete-
bat q̄ illi a terra viūt absorberent vt me-
rebātur. nō capillos vel vultū scinde-
bat: quia vidua & sine filio p̄solatore re-
manebat. Sed stabat verecūda: mode-
sta: lachrymis plena: doloribus imersa.
Emet. O dñā quos fontes lachrymarū
dica erupisse de pudicissimis oculis tu-
is cum attēderes vnicū tuūz inocētē
corā te flagellari: ligari: mactari: & carnē
de carne tua ab ip̄is crudeliter diseca-
ri. Et tamē ira diuine volūtati cōformis
fuiisti: vt salutū humani generis audissi-
ma esses vt dicere audēas q̄ si nullus fu-
isset reprobis qui filiū crucifigeret ad hoc
vt sequeretur salus hominū: & adpleretur
volūtas dei secūdū rationē si opo: tuissz
ip̄e posuisset se i cruce. Neqz enīz credē-
dum est minores fuisse p̄secutionis & obe-
dientie ad deū q̄ abrahāz: qui p̄pitiūz
filiū suū obmūt deo in sacrificiū ma-
ribus p̄pitiū cōcedēz & comburēdūz.

Stabat ergo fixa in dei voluntate.

In secūda parte notat

penalitatē eminetia ineffabilis: quā
iuxta crucē vbi aduertēdum q̄ alius
stetit i cruce. stat aliquis iuxta crucē
quis lōge a cruce. p̄ In cruce sustinet
xps. i. in maxio cruciati totus. crucē
dicit a cruciati & magnū cruciati
ner: qui vīm sustinet. iij. q. i. nullū
Dicit autē ps. xxxvij. in p̄sona p̄pitiū
faciebant qui q̄nerebāt animā meā. &
taz tollere. In omniū enīz illis lōdes
q̄nibus extimati est vitā hominū p̄pitiū
fecerūt maximā vīm. Nā cū aliqui vītā
vītā rep̄it in capite. alij in cor: de vītā
te. alij in sanguine. in omnibus illis
ets fecerūt maximā vīm. In capite po-
ronā sp̄ica. in corde p̄ ap̄ione latus
in epate vel sanguine p̄ flagella in vītā
& clauos in manibz & pedibus vītā
sanguis exiret. In cruce ergo totus
vi cruciat? & solus. vñ ip̄e ait p̄pitiū
Torcular. s. crucis calcauit solus & ex
tibus non est vīt meci. & in ps. Singu-
lister suz ego donec transeā. s. ex hoc ma-
do ad patrē: q̄ ip̄e solus nō erat sub-
tus mortis: debito tamē ip̄e solus p̄-
cata nostra sup lignū crucis in corpore
suo. i. penāz peccatorū p̄tante: ip̄e so-
lus fuit in passione sine cōsolatione. &
alij qui passi sunt habuerūt aliquid
frigeriū: vt dicitur. vñ quando in vītā
orauit pro calice passionis transibit
a uultus ē a discipulis quantū iactat
lapidis: vt dicit 2. uē. xxiij. Ad innu-
q̄ tanta distātia est inter cruciati p̄pitiū
passione: & cruciati alioz sanctoz
tuz distat p̄pitiū homo a xpo. Petra
scu lapis ait apostolus est xps qui quibz
in inuitū distat in p̄fectōe ab alijs. p̄
morti a cruce sunt omnes illi qui nolunt
sustinere a dūersa in mūdo sed mūdo
rant cōtra deus: nec cōpatiūtur xps
sustinēt: iūti hoc agūt. isti & si tūz
crucē eē videātur in quātū patiantur
pore quidē sunt iuxta sed non meci.
miles sunt latroni a sinistris xpi quoz
cūctus cūz ip̄o blasphemabat eū
alij: eo q̄ non liberaret eū a p̄na quoz
inuitus sustinebat vītā & reprobat

similes fiment cyreneo qui angariatus
fuit portare post xpm. p. iuxta crucē ve
rolat oēs electi qui vt mēbra xpi carnē
suā crucifixerūt cū vitijs & cōcupiscētijs
vt alt apls qui nō solū patiēter aduersa
seruit: s; gaudēt: qm digni habiti sunt p
noīe iesu cōsumēdas pati. Qui p patiū
tur doloribus & afflictionibus eius quas
p cōs & passus. Inuitant hī latronē q iu
sta crucē fuit a dextris arguētē sociū
eo q n patiēter ferebat crucē & se dignū
plamantē tantis penis. Et nō quidēz
tūle. Nam digna sacris recipimus: ex cu
santem xps & cōpatiētē tante ignominie
hīc vero nil mali egit. Rogantēz illū vt
dōi p salute aīe sue. Memento mei do
mine dū veneris i regnū tuū. Luc. xxiij.
hoc igit sentētes qd & in xpo iesu fuit:
cū nō deccat sub capite spinoso mēbrum
fieri s; cū affectu & effectu i
lud p. Calicē salutaris accipia. s. volun
tariē bibēdo: & nomē dñi iuocabo vt me
adiuuet ad sumēdū & nō horēdū vt sim
iuxta crucē. & inde a dextris eius collo
catus. Nullus fuit cū xpo in cruce susti
nēdo scilz tātas penā quātas ipse. s; nec
paulus quātas enī dīcat crucifx^{us} suz.
nō vīdēt q sit affixus cruci xpi sed sue.
Quis enī ferre posset crucē xpi. certe
nullus. Oēs igit sancti iuxta crucē stant
ppinquius trā alter altero. Nulla autēz
ppinquior ad eaz mfe eius. & merito cū
eēt illud corpus de eius substantia. licet
alla psona ab ea. p maxime igit stabat iux
ta crucē mfe eius ppinquissima in do
loribus. vt dicere possz illud Thren. i. o
uēs oēs qui transitis p vias. s. vite pte.
tenitis vñ dicimur viatores. attēdite: & vi
dēt hī dolor sicut dolor meus. Tūc im
pleta ēim ea pphētia. Simeonis dicen
tis Luc. ij. hūa spūs aīaz pfrāsbīt gla
rius. Animaz siqdē intellectus ptransi
bit gladius verbī dei penetrabilior om
ni gladio accipiti. tūc rumīnādo & intel
ligēdo scripturas que ostēdūt inēsitates
dolōris xpi in passioe. ita vidēt expōnē
deatus Amb. Et ex eius meditatōe gla
rius dolōris eius pfrāsbūt animaz sen
sitiuam. nec illud est contra id quod vī
dēt est supia. s. q beata maria erat con
fōmis voluntati dei qui volebat filium

sumpti. Nam sicut de xpo eius filio
dicimus q sedm voluntatē rōnalem vole
bat pati. & tamen scdm partem sensitūā
summe doluit & acerbissimos passus est
dolores. q vt alt pfa. liij. c. Vere dolo
res nostros ipse portauit. ita et mfe eius
cum stabat iuxta crucem scdm rationē
assentiebāt q filio patere & quiesca erat
scdm sensualitatem summe dolebat vt
merito dicat. Attēdite & videte si ē dolor
sicut dolor meus. Mouerat vitij sacras
litteras. & spiritu sacro reuelante opti
mē intelligebat. Et ex hīs & naturali ra
tione tripliciter poterat depēdēdere
inmensitatem doloris i filio patiente. qui
erat sibi gladius summe afflictionis nec
ei similis. p. Ex passionis causalitate.
p. Ex afflictionis puritate. p. Ex crucia
tionis circumstantialitate. Cōsiderā
do causam passionis filii mei videte si est
dolor sicut dolor meus. Cōsidero enī
q causa huius passionis est vt redīmā
genus humanū & vt satisfiat deo p pec
catis hūmāni generis totius. pro pecca
tis dico non solum originalibus: s; etiā
actualibus: mortalibus & venialibus: to
tius humani generis non solum pro ele
ctis sed & pro reprobis. dīcat enī pfa.
liij. c. Omnes quasi oues errauim^{us} vnus
quisq; in viam suam declinauit. s. p vi
uersa peccata cōmissa: & dōmīnus posu
it in eo iniquitatē omnīū nostrum. i. pe
ccatorum omnīū. Deus autem sicut om
nium rerum ita & culpārum & penarū
eis debitarum habet notitiā & nil im
punitum sua iusticia dīmīttit. Luz ergo
p quolibet mortali debeat pena infir
mita. s. infernalis. nec homo cum sit vir
tutis finis pōt per se satisfacere debito
infinito vt deo satisficeret de tantis offen
sis. oportet q xps filius meus qui infinit
tus est sua diuinitate in humanitate as
sumpta patidō sic satisfaceret p omni
bus per passionē meritū infinitū. vñ pe
nam sustinebat pro omnib^{us} peccatis no
stris: & sic pena eius erit quasi inferna.

pp

Sermo de planctu beate marie virginis.

lis. Et ppter ea psalmista dicit in eius p
sona. Repleta ē malis anima mea. s. sen
sitiua malis. s. penarum: vita mea in i
ferno appropinquauit pp similes penas:
et hoc p peccatis oīuz: que non rapuit.
ait idem per ps. tunc. s. in passioe exol
uebam. Secerunt palmi parentes et alij
succedentes sursum ē subtrahendo et
suum obsequiū deo et ego hāc rapinam
exolui. meipm exinanitui vermīs: exina
nitus et non hō vsqz ad mortē crucis to
tum me exhibēdo. Cū ergo filius meus
sustineat tales cruciat? ego que suz ma
ter et pater eius: quia non alium patres
habet in terris optimus amātissim⁹. vt
dicit si ē dolor sicut dolor meus. vt et ego
dicere valeaz. dolores inferni circūde
runt me gemitus mortis vt dolores iser
ni circūde derūt me. Et qd adauget do
lorem meū ē. qd cū filius meus sustineat
tot imensos dolores et tantam penā que
sufficiat p oībus satisfacere et oīum de
bita soluere. tñ plurim⁹ ppter suā cecī
tatem et ingratiū dñm se pīuabūt tan
to fructu. Secūdo ostendit magnitu
do doloris in vīrgine ex puritate affli
ctiōnis in filij sui passiōe. puritate aut
disco: qd non habuit mixturam cōsolatio
nis sicut vinū dē purū qd nō hz mixturā
alterius liquoris. dolor fundat in amo
re. tantum enim quis dolet de amissioe
vel lesioe alicuius rei quā ipaz diligit
Et q: summe diligebat mīr vīrgo filium
sui dilectōe et naturalē et gratuita: et q: fi
lius: et q: optimus vt dici posset virtusqz
vna aīa vñ cor. Jō bene dicitū fuit a St
meone. tuā ipius. s. aīam tuā. que ē quasi
aīa eius pp summā adinuicē dilectionē
ptransibit gladius afflictōis. ptransibit
l. p totū rāsibit absqz refrigerij admī
stione. Siquidē quāto qd ē delicatior et
cōplexione hz corporis melius disposi
tam tanto magis affligit et dolore sentit
ex aliqua lesione corpis ipsius. Et hinc
ē qd de eadē ptectione et oīno simili in
firmitati magis grauaf et dolet deliscat
qz rusticus: quāto etiaz pars corpis que
patit lesione ē magis sensibilis tāto le
sio magis affligit. Tñ videmus p expe
rientiaz qd frigus vel alia lesio magis af
fligit in manibus vel pedibus qd in reli

quis partibus corpis: ex eo qd illi par
tis sensibilis ppter cōcurrētias pluri
osū: neruoz et venaz. Cū autē pcepit
sio xpi fuerit in manibus et pedibus la
cta pp cōfixurā eoz cū claus in cruce
suspensione totius corpis in illis
do vīrgo mīr vidit impleri illud ps.
in psona filij sui dicitū. Qd erūt mem
bras et pedes meos: et dīnumerare
oīa ossa mea. i. ita violenter extendit
in cruce vt possent figillatim oīa ossa
numerari. maxime voluit filius p pā
nem ipsa p cōpassionē. in tanta passiōe
nullaz habuit ab alio cōsolationē. Qd
de dicebat p pphetā. Qui me cōsolati
nō inueni. Nō eim cōsolabaf sicut
solet mortū abdicatis a dūctib⁹: cū
iudicet: sed illi debeant ei cūz. pīncipal
sacerdotū et blasphemabant. Non ge
les: sed coronaz spineaz imponētē
pīr percutiebant eum. Non oscipul
fugerant scōz illud ps. lxxv. Z. S. g
cisti notes meos a me. Non Damaris
Joāne que fidē diuinitatis eius am
rant. Non pater eternus cōsolatus
s. ad liberādū eū de manibus inimicū
sz p nobis tradidit illū ait apls. Cū
tari eoz pmittere agere quecūqz crea
lia voluerūt. Et qd plus ē et omni ad
ratione et cōpassioe digni sumus: et qd
ps intellectua xpi que fruebat cōtine
deo non ē cōsolata eū: sed dereliquit illū
partē sensitīuā tantis doloribus im
sam. Et propterea ipse in cruce clamauit
cum lachrymis et clamore valido. vt
apls ad Heb. Deus meus deus meus
quid dereliquisti me. Mat. xxvij. Clam
uerunt iustē et dñs exaudivit eos. ait ps
xxvij. Patres veteris et noui testame
in tribulatiōibus suis et cruciatib⁹
exaudivit. et si nō semp libet ad abissi
pente: tñ semp cōsolandō mentē eoz
in virtute pshierent respectu pīr et eoz
nī beneplaciti. Ego autē clamabo pīr
et nō exaudies dicēdo deus meus
mans se derelicti non ex eo qd
separata ēēt ab illa hūanitate: que
semel accepti dei filius nūquas
ait Damaris. s. se derelicti dicebat
pars eius intellectua: eius gau dū et
solationis quo fruebat in verbo: nī illi

fluebat aut cōcabat sensitine ad cōsola-
tionem: et in hoc non exaudiebat. qđ in
nullo sanctorū accidit. Et ideo dictum
ē qđ per afflictio vel passio fuit pura. si
ne admixtione cōsolatiōis. Hec aut ver-
ba audiens mater gladius pertransiuit
omniaz eius intelligens cum non dere-
lictum per separationē deitatis: sed per
subtractionē omnis suffragij: refrigerij
et suauitatis. Altrē dicit ergo et videte et.
Itaqz si presens fui et iuxta crucē steti: et
doctoz ad augmentū doloris. Que
enim mater que habens filiū presentē etiā
si presentis non valeat vel in aliquo cō-
solari: ap̄plexari. osculari. potū por-
gere stienti. Ecce filius meus dilectus
ad mortē strit hoc exprimēs vt resocille-
tur. nec illū aq̄e possit prebere. s̄ sibi
offertur in mei presentia accū et fel. vul-
nera videre nec possum alligare sangui-
nem effluere nec possum ipsū extergere
caput ex grauiamine inclinatuz nec va-
lo illud brachijs sustentare. a tunc remo-
rum vnde nec ap̄plexari. Et si audio ver-
bum qđ ore eius nec filius tuus scilicet
Joānes. et hoc vtiqz verbum dei gladi-
acutus quod pertransiuit animā meā.
Reuera inquit beatus Bernar. Hoc ver-
bum ecce filius tuus plusquāz gladius
fuit quod pertransiuit animā eius. vs-
qz ad diuisionē anime et spūs. Quā cō-
mirationem. Joānes pro iesu traditur.
Iesus pro dño. discipulus p̄ magistro.
Filius iheredē p̄ filio dei. purus homo p̄
vero deo. Quō tuaz affectuosissima ani-
mā nō p̄transiuit. hoc au dīto quando et
nostra s̄ saxeā s̄ ferrea pectora scindat
solobius recordat̄o. Ansel. O domina
intra quibus singulēbus estimabo pu-
rissimū pectus tuum vexatum: cum au-
dies. Mulier ecce filius tuus. Unde cō-
grue dicere poterat illud Hierē. Almar
tudine replest me et. C. Quātu ad
retrius scilicet de circumstantijs ipsius
passionis potest perpendi imēntitas do-
loris virginis maris que stabat iuxta
crucē. Notandum qđ septem sunt cir-
cumstantie circa ipsam passionem xpi.
s̄. Ex parentis dignitate. Ex infir-
mitate peruersitate. Ex temporis solē-
nitate. Ex loci vilitate. Ex afflictio-

nis vniuersalitate. Ex p̄sustinentis socie-
tate. Ex fructu paucitate. C. Quātu ad p-
mū manifestū ē qđ dignior ē perso-
na que offendit: tanto maior est offen-
sa: per consequens sustinent et oī atti-
nenti ei et si diligat cum occasio est maio-
ris doloris. domini iesus deus erat et
homo. vnde dignior persona esse nō po-
terat. et quāuis diuinitas sua pati non
posset nec aliquis eam attingeret ad of-
fendendum: tamen quia humanitas il-
la erat organum quoddam et vestimen-
tum quā diuinitatis. Unde apostolus
ait. et habitu inuentus vt homo. Phi. ij.
Ideo omnis iniuria facta illi humani-
tati et corpori potest dici facta deo sicut
qui frangeret vel spueret in vestimē qua
indutus est imperator non diceretur fa-
cere iniuriam vestī: sed imperatori: quia
ea indutus est. Inquātu etiam hōi
erat de progenie regali et sacerdotali ge-
nitus rex et sacerdos summus innocentis-
simus sapientissimus et miraculis san-
ctitate et doctrina famosissimus. Cum
igitur ei fuisset illate tot contumelie ir-
risiones maledictiones infamaciones et
afflictiones corpori inde magnus sibi
exurgebat dolor et matri eius que stabat
iuxta crucē omnia illa audiens et vi-
dens dicere poterat illud Job. Os meū
perforatur doloribus ossa sunt potentie
anime quibus consistit robur eius. Os
autem dicit in singulari quia potentia
sensitiva. Nam vt ait beatus Bern. La-
p̄tuum libertas capitur. gloria ange-
lorum illud dicit. deus omnium flagella-
tur. candor lucis eterne et speculum sine
macula conspuitur. Et cum vira omniū
occidatur quid restat nobis miseris agē-
dum nisi vt eamuz et nos et moriamur
cum eo per cōpassiōē eius et ad matrem
eius. Volebat siquidem de insu rīs tan-
ti filij tam sancti tam innocentis: sed non
minus de offēsa dei. Et ideo attende et
et videte et. Sed dicere posset qđ ait Ber-
nar. in p̄sona christi patiens cū sit tātus
dolor: quē patior tamē plus crucior. cuz
te ingratum expro: scilicet de tāto be-
neficio. C. Ostēditur secūdo magnitudo
doloris in virgine ex circumstantijs infe-
rētis istam passionem filio. Quāto enim
pp

Sermo de pláctu beate marie virgis

plures concurrunt et diuersorum statuum
et magistratuum et amici et valde beneficia
ti ad inferendū infuriā et mortem valde
ignominiosā alicui tanto maior dolor
et afflictio sequitur in passio. et in quoli
bet attinente et amico eius. Sed ad inse
rendam passionē tam amara et oppro
briosa xpo concurrerūt de omni gene
re et statu. at etia qui prius erant discipu
li et etia sūme beneficiati. Et ideo virgo
mater eius dilectissima sūme voluit stas
iuxta crucem. Assisterūt reges terre: ait
psalmus scds. Et principes conuenerūt
in vnus aduersus dñm et aduersus xpm
eius. scilicet ad mortē ei inferendā. Reges qui
des assisterūt scilicet herodes rex galilee
quē spēuit illū cum exercitu suo indutū
veste alba et vt fatū remittit illum ad pi
latū vt iudicaret eū. Rex romanorū mo
narcha. i. tyberius imperator. et signō in per
sona tamē per suum locūtenentē pila
tum. scilicet p̄fēdē iudee qui dedit sentētiā
mortis contra eum ad tumultū populū
clamantis. scilicet crucifige eū. prin
cipes quoq; sacerdotū omnes isti assiste
runt. i. ante alios amnes et gētiles et po
pulos iudeorū vt principales. Nam prin
cipes sacerdotū colligētes consiliū pio
pter hoc et principales eorū sūmo sacer
doti caphpha consulente et decernente: q̄
expedit vobis vt vnus moriat pro popu
lo. exinde quēserūt oportunitatē capi
endi. Quē cum cepissent nocte proditio
nem faciēte iuda discipulo suo. iterum
sūmo mane conuenerūt ad inquirendū
falsum testimoniū contra eum. et cū non
inuenire possent testimonia conuenien
tia multa falsa dēctibus ad interroga
tiones et ad adiurationē caphphe sūmi sa
cerdotis cū diceret se esse xpm filium dei
benedicti ad exp̄ssionē tante veritatis
et tātis miraculis suis approbare doctri
ne sue iudicauerūt eum reum mortis. et
post sputa alapas et cōtumelias vt male
factorē pilato presentauerūt occidēdus
Et eū in ipsa passione secus semineus
affuit: et vilissima ancilla hostiaria que
et si non potuit adire iesum ppter mul
titudinē aliorum cum irridentiū et affli
gentiū offendit discipulū quērēs vt ca
peretur tanq̄ discipulus xpi. sed q̄ hoc

incōsulte negauit et astitit captus. Qu
tes autē pilati qui gētiles erāt posside
rent iaram a pilato postq̄ illūm
tis: idutū veste coccinea ad crude
bulum deduxerūt. Et sic omnes p̄ce
runt in vnū aduersus xpm. Quam
antes fuerūt beneficiati ab eo nō p̄ce
etia prolixo sermone et tēpore exp̄ss
aliquid tamē vel breuiter perstrin
gens verbis pphete Michē. vt in
sona xpi ad populū illū scelestū et impi
tissimū. popule meus quid fecisti tibi
quo et hoc boni tibi feci p̄ce tuos
cob cū filijs suis in egypto per ioseph
enutritū famis tpe ne perires. Et p
tēpora multiplicatos supra numerū
dura seruitute egyptiorū te eduxi. et
gellis quibus egyptū totam percul
liberū feci. mare rubrum tibi aperui
per eū sicco vestigio transires. P̄ce
nem autē cum exercitibus suis dū
mersi. Nāna de celo p̄fessito per. cla
nos te p̄ce. Aquam tibi de petra flu
insurgentes contra te hostes p̄ce
Seon regē amorēorū et og gigan
gem basan. Terram fluentē lac et mel
tribus tuis a me promissas extermina
xx. inde regibus et plurimis nationi
bus tibi largitus sum. Et prius in mo
te syna leges seruandā tradidi. Et cap
uitate diuina. i. per. lxx. annos p̄ce
scelera tua in babylonia portata te libe
rans ad propriā suā esdrā: necnis et so
robabel reduxi. De graui oppressiōe
antiochi regis per iudam machabom
cū fratribus te excussi. Ecce quid feci
bi. Respōde ergo mihi. si tāta beneficia
a me tibi collata hanc talē retribuisti
meruerint vt me crucifigeres. In d̄ mo
lestus fuesponde mihi. Ego ex genere
tuo carnē sumens regale solū celli cont
si: vt tibi frater essem. Ego per ciuitates
tuas castra et vicos discursi: in tui mō
tatem laborāns. Ego semper in tēpore
cui que te saluū facere possent. et
cos tuos illuminauī: leprosos munda
claudos erexi: obfesos a demones libe
raui: surdis auditū restitui: mudo
quelaz: infirmis varijs sanatis et morbo
vitas. Nūquid in hīs molestus fuispe
cepta declarauic: rores conspuant

reprehēdit: filia pfectōis adlect. Sz qz
veritas odiū parit apud insipientes que
signere os defectōis. Jō in his tibi mole
stus fuit: nolēt veritatē audire. Quid vī
ra tibi facere potuit z non feci. Heccine
redās dñō popule stulte z insipies. Lō
fideras virgo mīr beneficia facta a filio
suo ppo illi: z tūc ab eo tāta puerilitate:
tanta crudelitate cruci affigit: valde do
lebat vt dicē posset illud ps. xxx. Dese
ct in dolore vīta mea. Attēdite ergo z vi
dētis est dolor: sicut dolor meus. C Ex
tēpō solennitate etiā apliatas ē dolor: i vir
ginem mīr. Erat eis solennitas pasche seu
azymoz: qz erat pcpua sup oēs alias in q
reuerant ex lege oēs iudei de quibuscu
qz ciuitatibus z locis venire ad tēplum
in hierosolimis sūt ad sacrificiū offerē
dūm illi legitimū hērent impedimentuz
Et qz p varias captiuitates eoz crāt sa
tis dispēsi per orbem z in italia z i asia
z affrica: vt p3 Actū. ij. De oi pene na
tione cōueniant iherusalē ad illd festū.
Quātō aut quis dānas ad morē ppter
maleficiū: cōcurrēte maiori cōcursu ppli
tanto maior ei insurgit pena cōfusionis
z erubescit. Cōsiderat enim qz quilibz
vidēs narrat alioz: z si peregrinus ē re
uersus i patrias suā refert z diuulgat ci
uitati suā de illo malefactorē z ignomi
niosa punitōē: sic vbiqz infamis abho
minas. De graui aut crimine calūnioso
accusauerunt de blasphemā dei grauis
suma apud iudeos: qz dei filiū se dixerat.
De crimine lese maiestatis maxie apud
leges gētiliū. Vñ in titulo sup crucem
scribit fecit tpe pilatus. Iesus nazarenus
rex iudeoz. q. d. Hec ē cā passōis huius:
qz usurpauit sibi regnū iudeoz faciēdo
se regē. phibēdo tributa dari cesari: z
p hoc quasi rebellare faciēte ppli. Ty
berio imperatori: z vt omnes possent le
gere ex quo de omni gente ibi erant sci
littere iudeozum: grecorum: z latinozum:
scribi fecit litteris grecis z hebraicis:
z latinis. Consi deras igitur virgo ma
rie que stabat iuxta crucem: tantam cō
fusionē tam publicā daz p oibz filiis suis
deformationē nō poterat nō valde dolē
lē: z de offensa dei in tāte solennitate tē
pore in quo magis debebant deū venera

ri p bñficijs collatis illi ppo. Erat enī
festū illd institutū i recognitionē libera
tionis illius ppli de seruitute egypti p
sanguine agni. Vbi ergo debebant facer
dotes tēplū dei ornare: vasa dñi mūda
re: sacrificia pparare oibus dimissis ad
hoc rotū studiū ponūt: vt agnus imacu
latus qui tollit peccata mūdi occidat: nī
vt sanguine eius fuso mūdi redimaf:
sz ne terrena amittamus ne veniāt roma
ni z tollat locū nrm z gēte ne conectorē
vitiōz nř oz habeamus: ne cū magis hō
notari qz nos a populo videamus. Lō
aut dicit. Non in die festo hoc agamus:
nō ob reuerētiā festi cōueniūt hoc facē
ne deus offendat: sz ne cumultus popu
li zgregatū fieret z de manibus eoz au
ferat. Et idē dicit poterat virgo mīr illud
Thē. i. Posuit me dñs desolatāz tota
die merore cōfectā. z infra. Alū dīte obse
cro vniuerū populū z vidēte dolorē me
um. f. si ē similis. C Quarto ostēditur qz
loci vilitate augmētatio doloris eius: qz
in loco viliissimo crucifixus ē. Nā vt nar
rant euangelistē duxerūt cū in golgata
quod est caluarie locus: z ibi eum cru
ciferunt. Quis locus ideo dicitur cal
uarie: quia ibi erant ossa mortuozum z
caluarie z alta cadauera: ideo occide
bantur viliissimi homines z magni ma
lefactores. Vbi stabat iuxta crucem ma
rie eius: z videns locum tam vilem: ac
filiū eius regem regū z domunū dñan
tū factū opprobriū hōiū z abiectio ple
bis dīcere poterat illud Thē. i. Jecir
co ego ploias z oculus meus deducens
lachrymas: qz longe factus ē a me conso
lator. Sed iste locus fuit vltimus termi
nus passionis cōsideras z alia loca i qui
bus passus ē z qz vilia. Et primus quidē
fuit in orto: vel ppe hortū in quo fecit
orationē ne biberet calicē passionis: scōz
instinctū sensualitatis: nō scōm determi
nationē ratiōis. In orto delitāz. f. para
disti fuit furtū pperatū a pmo adāz de
fructu arboris interdicte z ppe horum
fuit principū z finis passionis: quia se
cundo adam chāsto solum est furtum
in arborē crucis. vnde in canticis dīcēt.
Sub arborē mala suscitauit te: mortuam
in peccatis. Vbi corrupta est genitrix tua

Sermo de pláctu beate marie virgis

eha. s. per fructus becepta. Ad illu locuz
accedens ppe hortuz multatudo magna
euz fustibus: gladijs: laternis: vt ad la
tronem magnum capiedu duce eorum
iuda proditor: cu appropiquass et. oñe
dit dñs iesus et potentias suas et beniu
lentiam. Potentias qdē: q: eo dicēte: ego
sum que queritis: subito oēs ceciderūt i
terram retrosum: amissis corporis viri
bus vt pateret omnib: q: non coactus
patiebatur. Beniuolentias: q: et si tāta cru
delitate ad capiedu venerat abscissam
auriculam mātcho a Petro. q: primus i
fecerat manum in magistrum et restitui
t. Eo autē capto ex discipulis eius fugi
entibus: vnus forte Joānes: vt ple credi
potest. et si euangelium non ponat: ve
nit in bethaniam: vbi mater iesu erat cū
alijs marijs nunciāns cum lachrymis
capturaz filij: quo audito pertransiuit
doloris gladius animā eius noctē ducē
tis in somnē et lachrymis plenā. Et quid
orare apti poterat qd illud ps. xix. Exau
diat te dominus in die tribulatiois: pte
gat te nomē dei iacob. Adstāt tibi auxi
lium de sancto etc. Ligatus aut iesus vt
a vinculis peccatorū solueretur de lo
co illo ductus fuit ad annam pūmūz so
cerum cayphe vbi a ministro eius crue
liter alapatus est. Inde qz ad atriuqz cay
phe principis sacerdotum ductus est et
eota nocte afflictus. scōz illud ps. lxxij.
Castigatio mea in matutinis. Hanc au
tem facto matre eius ciuitatem intrante
plurimis deuotis mulieribus associata
lachrymis plenas omnes inclinabat ad
fletus mulieres occurrentes. Vidensqz fi
lium iam afflictus spūs: manibus liga
tum duct ad pilatū: gladius piransiu
itiam eius. ipm qz sequens nec loq valēs
impedita a militibus peruenit ad plate
am domus pilati: vbi iudiciū de eo exer
cebatur: flagellari filium plurimis et du
rissimis ictibus audiens: nec flagellis sa
ciatos adhuc clamare: crucifige crucifi
ge eum et non hunc sed barrabam nobis
dimitte. Quot de pudicissimis oculis
suis lachrymarum fontes exibant: certe
gladius pertransibat animam eius. De
mum sententia iniquissime data. euz ou
ceretur ad locum caluarie sequebatur

eum multitudo mulierum plangētiū
et lamentantium de morte eius quater
prima ipsa erat. Vidensqz filium eue
cozona spinea quam capiti inherat et
lites pilati: faciemqz illam speciosā
filij hominum sanguine de punctis
spinarum fluente cruentatā vt putu
nis deturpatam. Crucem sibi impo
nit in humeris pre la stitidine ferre nō
lentem dicere poterat: quis det māt
te mori fili mi: O fili mē lumen nō solus
oculorum meorum: sed gloria omnibz
pulozum. Ad eos autem qui eum seque
bantur: et illas conuersus recompelle
affectum et consolatus est dicēns: filie
hierusales nolite flere super me: pā
tians eis futurum excidium vt sibi p
deant subdēns. Sed super vos omnes
flete et super filios vestros etc. Denique
illo vilissimo loco caluarie crucifigē
cum. Unde stans ibi iuxta crucem elu
re poterat. Attendite et videte si est
alio similis sicut dolor meus. Quibus
ex afflictionis generalitate offendit
magnitudo afflictionis in christo patie
te et matre compatiēte. Ad litteras tra
nsficatum est in eo illud. Eschielis p
mo. A planta pedis vsqz ad verticem
non est in eo sanitas et a vertice incho
ando caput illud sanctissimūz gazophi
latum sapientie dei puncturis acutis
simis corone spinee penetrantibus vsqz
ad os perforatum fuit. Egredimini filie
syon anime fideles ab alijs mundi cogi
tationibus et videte meditan do regem
salomones sapientissimūz: qui dedit sa
pientiam salomoni: in oīa demate spū
neo in quo coronauit eum mater sua i
nagoga iudeorū ex qua secundūz car
nem natus est. Oculi pūssimi a quibus
intultus petrus cognoscens peccatū
sūz fleuit amare: in versuz velati sunt.
facies eius plena gratiarūz deturpa
ta est spūs et sanguine vt lepore
deretur. Ysa. liij. Nos vidimus eum
quasi leprosum. Unde nec repa
mus eum. Bene eius candide erub
cunde alapis percussus fuit. Ecce vultū
corpus meum percurrentibus. air p
per Ysa. l. c. Et genas meas velen
tibus: aures ille que melos audiant

angelos replete sūt blasphemijs: detra-
hantibus: et melius irrisiōibus popu-
loꝝ. Prop̃pheta inquit in eius p̃sona: sa-
cra in derisio q̃ populo meo cāticum
cogitā dicit. Et iterū omnes maledicūt
matri. Nares beatissime eius ad cut̃ o do-
res reuulsūt: mortui quoq̃ balsami aroma-
tizantes fatigant fetoribus cadauerū cal-
uarie loci. Capilli ei⁹ capitis ⁊ barbe de-
uulsūt: violētia tracti aut euulsi sūt.
De eius q̃ tā sanātam sapiēssimā: taz
vissimā ⁊ verissimā doctrinā prouole-
rans: passus ē: tanquā ouis ad occisio-
nē ductus nō aperuit os suū ad excusan-
dū cōmmandū vel maledicendū: sed
benedicēdū ⁊ orandū pro inimicis. Sol-
lus eius suauissimū colaphis attritū est.
Manus eius potētissime ex quarū p̃ta-
cū infirmi plurimū sanati sunt ⁊ leprosi
mundati: clausi durissimis crucis affixe
sunt. Pedes eius quoz terra scabellū ē:
quisq̃ discurretes per ciuitates: villas ⁊
castrata: nū laborauerūt pro hominū sa-
lute in cruce extēsi sunt. Secundū illud
ps. xxi. Foderunt manus meas ⁊ pedes
meos: dinumerauerūt oīa ossa rē. Totū
corpus illud dulcissimū quod in cibū il-
lus salutiferū nobis reliquit: flagellis mul-
tis ⁊ diris celsus: dilaceratū ⁊ sanguine
cruentatū. secundū illud ps. lxxij. Sui fla-
gellatus tota die. Ossa illa cōfracta sūt:
remāerat sola lingua ⁊ cor integrū. Sz
ne cilla sine sua lesione manerent. Lin-
gua eius aceto ⁊ selle in siti mortis ama-
ricata est: vt ipseretur illud. De derūt in
ecā mea sel: ⁊ in siti mea potauerūt me
aceto ps. lxxij. Item eo mortuo nō sa-
tis de cruciatibus viuētis ⁊ morte ei⁹
spiritu tradito latus eius lācea apertus
est. Dilatēt sanguis ⁊ aqua medicina
nostrā aīarū: Sed ⁊ in reb⁹ sibi adhe-
rentibus. s. venibus iniuriati sūt. Nā di-
miserunt sibi vestimēta mea: att ipse ps.
Et sup̃ velle mea. illa. s. inconfutile quā
fecerat ei mater sua: miserūt sortē. Con-
uersantes quoz cō eo discipulos cū de-
relinquere cōpulerūt: capere cupientes
adolēcētē qui cū sequebat syndone su-
per mudo iduū nū fugisset. Stabat er-
go iuxta crucē mater eius ⁊ hēc videns
⁊ scripta ⁊ penūciata. recolēs dicere po-

terat illud Thren. ij. Oculi mei affli-
ctus est: nec tacuit: eo q̃ nō esset requies
donec aspiceret ⁊ videret dñs de celis. I.
nō tacuit a feret: eo q̃ nō eēt requies ali-
cui mēbro filij mei donec aspiceret dñs:
scz resuscitādo ipm a mortuis. Attēdite
igit̃ ⁊ videte o vos oēs si est dolor: sicut
dolor meus. C. Sexto nō modica causa
dolores sicut fuit i xpo patiēte: ita in ma-
tre cōpatientē. hoc. f. q̃ cū latronib⁹ cru-
cifixus est. Sicut enī pati iustū ⁊ inno-
centē cū alijs sanctis ⁊ probis viris ⁊ in-
iuste cōdenari ad mortē est aliq̃d refri-
geriū: ita contra cōdenari cū scelera-
tis est augmentū pene cū ē hoc vidētes
in dicent illi scelerē. Unde ⁊ pro specia-
li iniuria ⁊ crudelitate erga cū predixit
ysa. liij. c. Et cui⁹ sceleratis deputatus
est. s. ad mortē. quod vidēs vtrgo mater
in filio ipleri: cū in medio latronū cru-
cifixus est: valde doluit. Hoc etiam xps
hōuens secūdū sententiā orabat per ps.
dicens: Ne perdas cū impijs deus aīaz
mea. i. vitā. Unde ⁊ subdit quasi decla-
rans semetip̃s cū viris sanguinū vitā me-
am. Erat liquidē crux illo tēpore supple-
ciū latronū. Licet nūc propter xps in ea
extensus cū sūma veneratione transeat
ad frontes ipeator ⁊ omniū xpianoz.
Erat mors maxime infame ⁊ acerbissi-
me pene. Unde in lege dictū est. Male-
dictus omnis qui pēdet in ligno male-
dictione. s. infamie. Quod intelligētes
ipsi maligni iudei: vt refert quidā sapi-
ens hoc p̃nūciādo dixerunt non recet
sed puerse cogitantes morte turpissima
p̃dēnemus. Hoc genus mortis ideo xps
elegit potius q̃ aliā mortē: vt doceret ⁊
cōfortaret quēlibet ppter nullum ge-
nus mortis quatūcūq̃ ignominiosus:
quatūcūq̃ asperū deum seu mandatū
eius quodcūq̃ deserendū: vt notat bea-
tus Thomas post Augustinū in tertia
parte cū ⁊ ipse rex regū ⁊ dñs dominā-
tium mortē sustinuit imaturā: q̃ in flore
iuuentutis violētia: q̃ ab alijs ⁊ benefi-
ciarīs: ⁊ acerbissimā: q̃ crucis vissimā:
q̃ in medio latronū. Humiliavit inquit
apostolus semetip̃s. Phil. ij. vsq̃ ad in-
carnationē inquit glosa. vsq̃ ad huma-
ne mortalitatis participationē: vsq̃ ad

Sermo de planctu bñe marie virginis

diabolū temptationē: vsq; ad populū deri-
sionē: vsq; ad spūta: vicula: flagella: ala:
pas: et si hoc parū aliqd de genere mor-
tis addendū est nō culūscūq; sed crucis
que ceteris ignominiosior est. Et quāto
ait Berni. Adinorē se fecit humilitate tā
to se ostēdit maiorē bonitate. Et quāto
viliō: tanto inde carior. Idē sup. Cant.
O humilem et sublinē: o altissimū et no-
tissimū: opprobriū hominū et gloria
angelorū. nemo sublimior: nemo despe-
rior. esto viliis quantūcūq; nunquā xpō
viliō: eris. Ipse siquidē rex regū et dñs
dominantū fuit viliissimo p̄cio venalis
expositus: a viliissimo populo: viliissima
passus: viliissimo loco crucifixus: crucis
supplicio traditus: iter latrones posuit?
cū iniquissimis et viliissimis hoibus depu-
tatus: modo viliissimo tractatus. Et tūc
tanq̄ malefactor: bonus dñs capis: tāq̄
furiosus mansuetus vinculis astringit
Tanq̄ pestifer saluator: accusat: tanquā
falsus dei sapiētia irridet: tanq̄ homi-
cida vltā hominū mortū dānat: tanq̄ le-
priosus et imundus mūdator: crīmīnū ex-
tra menta ejcitur: tāq̄ latro crucifigis:
tanquā flagitiosissimus confutatus ab
oibus et irudens nudat: et tanq̄ vermis
viliis et viliissimus sumus deus conspuis
abijcis et conculcas. Hec ille. Et tū inter
tantas iniurias et vilificationes pro cruci
fixoribus suis depiccas: latronē et si pro-
pter scelera sua crucifixus ad penitentia
conuerso non solū veniam sed paradī
sūz pollicet dicens: Hodie mecū eris in
paradiso. Stabat iuxta crucē mater ie-
su hec meditante et doloribus quasi dese-
cta altā ad crucē vt p̄te credi potest flecte
ramos arbor: alta tensa laxa viscera et.
Ad filiū autē mibi non loqueris: pro tu-
decis intercedis: latronē consolaris. Ad
quā ille. Ecce filius: ex quo ad patrē per
mortē vado loco mei iohannem dimitto.
Sed ista cōmutatio adaugat dolorē: cū
filius hominis mibi des p̄ filio virginis
imo et des. Attendite ergo et videte et.
Septimo ostendit magnitudo dolo-
ris si ut in xpō patiente: ita et in matre
compatiēte ratione paucitatis fructus
seu vilitatis ipsius passionis ex parte
misericordie et peruersitatis et ingratitude

hominū. Nam cū copiosa fuerit apud
deū redēptio adeo q̄ precius sanguis
eius nō dū oēs homines erat sufficiens
redimēdū sed et mille mūdōs si fuisset
et tamē pauci sunt qui se faciāt p̄p̄-
pes fructus ipsius passionis p̄p̄erū
dñaz et ingratitude hominū. Sicut
tem ex magno lucro q̄ quis videt
sequi ex suo labore multū gaudet et
solat: ita econtra cū maximo labore
quis tolerat videt consequi modicū
ctū vel nullū multūz contristat et dolo-
rē. Clamabat iesus in cruce sirio. Et ligat
litterā p̄pter intentūz dolorē stimula
poaliter: maior tamē erat sitis spūali
desiderij saluatiōis humani generis
cū videret ipse et mater eius pene nullū
fructū tunc sequi: sed potius ruinā
rari iudeorū p̄pter p̄dīa suā: callus
gisse apostolorū et in futurū multos p̄-
turos xpianorū dicere poterat cū dolo-
rē illud. Abscebe. vij. Ne mibi q̄ fac? lo-
sicut qui colligit racemū in autūno
tūc vindemiata vinea nō reperit nullū
quis racemus: ita et tpe passionis
pene vineā humani generis vindemi-
rat diabolus vt fibi sub iis: remanē-
tibus paruis racemus vt latro p̄uēns
cēturio fidē xpī p̄cessus: et aligis aliis
xp̄s collegit. Adultum ergo dolo-
rē mater eius de tāta ingratitudine. Cū
mat per beatū Ber. Ad te clamo quā
te morior: te exhortor: qui i cruce patior
vide clauos quib? cōsodion: vide lani-
quo apertior: et cū sit tantus dolor intus
et exterior: plus tamē cruciat q̄ te ingra-
tū exterior. Hec ille. Et per beatū Aug.
Cū essēs inimicus patri meo recedēdū
te p̄ me: et cū lōge essēs veni vt redimē-
ter: inter mōres et siluas cū errares que-
siuit: inter lapides et ligna inuentus
ne lupor ferarūz rapidō ore lanuaret
collegi te: laboraui: sudauī: caput meū
spinis opposui: latus meū p̄foraui:
miseror iniurijs lacessitus sum multū
geres mibi: et tu diuideris a me: et
scilicet est ingratitude tua. Et dicit
conquerēs dominus ait: Abscondenda
vestra quasi nubes matutina et q̄ nō
mane pertransiens. Misericordia vobis
id est quā vobis feci in redimēdo quā

reola matutina que scilicet cito per-
transigita illad a memoria vestra & qua-
s res qui a diemite sole cito desiccatur
ad adueniēte calore tentationū & tribu-
lationū subito perijt a vobis memoria
passionis & gratia per ea recepta. Sed &
anima deuota dicit illō Thien. Demo-
ria memor ero & tabesceat in me anima
mea ex cōpassione.

De tertio principali

Luz dici
tur. Mater iesu. Mater immaculata. Ma-
ter intacta. Mater vniuenti dicitur. Ma-
ter tergo & plasmatoris omnium. eius qui in
celis est sine matre: in terris sine patre.
mater vniū filij iesu. & ideo plus amās
& plus dolens. Mater sola genitrix to-
tius iesu. & ideo plus amās q̄ si patres
habuissent: quia plus sua res. & inde plus
dolens. Unde hieremie. xxxi. c. ait. Ge-
mina circū dabit virū. Sicut homo cir-
cū dare quod suū est propriū non quod
alienū. In alijs filijs substantia filij nō est
tota propria matris: sed & patris. & ideo
nulla mater circū datur filijs vt virgo ma-
ria. Omnis alia figura pluribus lineis
formatur. circularis vero figura vna li-
nea clauditur. sic beata virgo maria so-
la clausit intra viscera sua christum. Alij
filij duobus lineis figuratur: scilicet pa-
tre & matre quod circū datur ex nulla
parte est apertū: sed vniūq; clausus. sic
beata virgo maria ante partū in partu
& post partū. & ideo circū dabit virum:
scilicet iesum totū perfectū. Sed dolo-
res partus quos euasit aperiendo sibi
reseruati fuerūt in passione filij vt dicit
ioannes Damascenus. Nec vlla vniūq;
patiendo experta ē tantum dolore sicut
ipsa iuxta crucē in cōpatiēdo. Ex ipsa
vniūq; maternitate id est generatiōe iesu
facti sumus fratres iesu propter quod
non confunditur homines vocare fra-
tres vt ait apostolus ad hebreos dicens
per psalmistā. xxi. Narrabo nomen tuū
fratribus meis. Et ideo sicut debemus
cōpari fratri nostro iesu christo in tanta
eius passione pro nobis: ita & matri no-
stre de morte fratris nostri & filij sui. vn-
de vt dicit beatus Augustinus. Cū annuatim
epistā passio ab ecclesia recolitur: ita de

bet nos mouere ad cōpassionē sicut nūc
videmus impleri. Sic & matri nostre cō-
pari que stabat iuxta crucē. Ipsa autē
vespere depositum sacratissimū corpus
per nichodemū & ioseph suscipiens
in gremio mater quorū lachrymarū flu-
mina: q̄ amarissimos singultus: q̄ alta
suspiria: que verba mestitie plena ex ea
processerint quis posset exprimere cū sin-
gula mēbra perquireret tam dire crucē
tā tam turpiter delusa oscularetur & la-
chrymis irrigaret sociata marie. Mag-
dalena: & alijs marijs & deuotis mulierib;
bus. Cum autē sero factum esset deuoti
homines pie & deuote corp⁹ illud de bra-
chijs accipientes posuerunt in monumē-
to mente cōseputa cum eo. Reminiscēs
ergo beati sanguinis ait dominus. Last
nus ordinis predicatorū cardinalis. quē
profundit amatores hominis perfunde la-
chrymas. Non est locus ingratitudinis
vbi toties tante dulcedinis attingit ani-
mas. Iesu bone cur tāta pateris cū pec-
cati nihil promiseris flos innocētie. Ego
latro: tu cruce morieris. ego reus: tu pe-
na plecteris nostre nequitię. An te fecit
sic amor ebriū vt nec crucem putes op-
probriū amoris gratia. sed vt misit mise-
ro si non recognouero. vt mihi misero
si non recōpensauero dignis operibus
regnū queritis non intrabitis sine cru-
cis naut. postū petitis non venietis sine
crucis clauū. Sola enim digna fuit ferre
seculi precitū atq; postū preparare nau-
ta mūdo naufragio vite eterne quā ipse
concedat quiescit benedictus in seculorū
secula. Amen.

¶ Explicunt Sermones Quadragesi-
males Eximij Doctoris fr̄s Jacobi de
Uoragine ordinis predicatorū: quōdā Al-
chierisepiscopi Januensis. Una cū tractatu
de passione dñi nostri iesu xpi. & de plan-
ctu gloriosę virginis quā diligentissime
emendatū: ac cū magna sollicitudine cor-
rectū & castigatū. Impressi Papie cura
ac impensis Jacob de Paucis bap̄is de
burgo franco die 2 Septēbris 1499
ad laudē dei ac gloriose Marie virgi-
nis. Amen.

C Incipit q̄dragesimale
congregare
contēdum
cumento
bb
Xps eum
enim genus
eis allegare
nus culpas
cc
sint aqua
Istam autes
rissationis
dos agilitatis
dd
esto mihi
paruit dicens
rat q̄ xps
fuit excoctus
ee
Tertio recept
ad cuius
bolus habemus
serpentes

ff
de proprio
ipse z vsqz
Peccato: eniz
cia determinata
gg
sunt propter
Lant. i.
Inuenit iesus
Inuenit iesus
hh
nitentiam
deo die ac nocte
ris omnes
bent multus
ij
non inuenimus
erāt credentes
tas sanctoiz
mundus odit
kk
lachrymarū
cessit statimqz
abici ab illa
hoibus yr

ll
ficaucrat
ratas. sicut
hido. cognouit
xxij. Anno.
mm
elicit q̄ pass
die aia xpi
tionis qd fuit
hi aure ego
nn
Aug. q̄ spīs
xpi. Aut aut
Illi comedūt
Quo abijt
oo
ligatū multiplici
querebat. z
sari dare
lati: diuiserūt
pp
similes symon
fluebat aut
reprehēdit

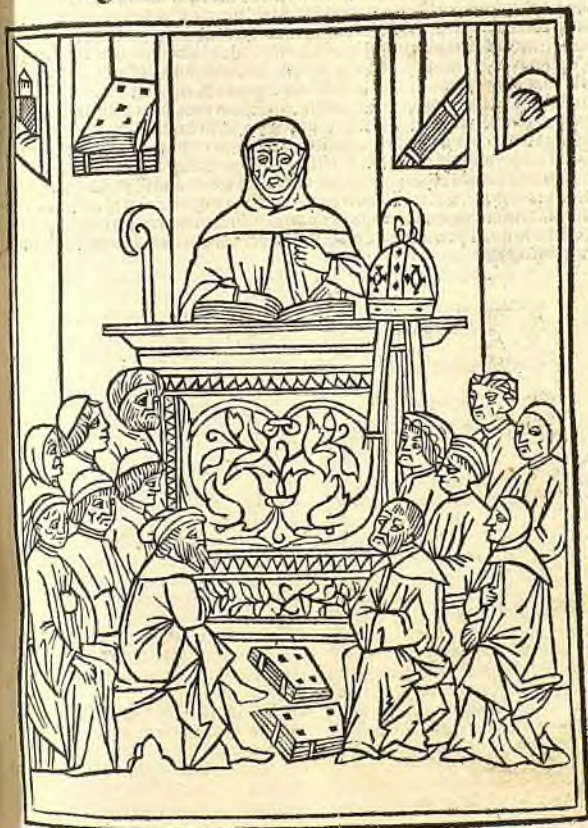
at
cut
ognouit
no.
n
palla
pi.
d fute
ego
spus
aut
edue
yt
ultriplid
r. r
erut
mont
ut
dis

Serm
Jac
C

Ayuntamiento de Madrid

Sermones de sanctis per anni circulū fratris
Jacobi de voragine ordinis predicatorū.
quōdaz archiepiscopi Januēsis. cuꝝ
registro eorūdem in principio.

Campanus Admonita lectori felicitatem.

Habes humanissime lector: facudi voragine, sanctuari
erroribus imersum: qđ si in auctoris manus incidisset tanq̃ furti
cisset incognitū: modo non secus hac redituū a noua egressis ob
cina ita ex cultum nūtiūduz: ab omni falsitate purgatū: vt iam necesse sit gratias
currat: carūq; ab omnibus excipiat. quod si forte aliquod impoliticus officio
ris: non mihi sed impimentū quotidianis efflagitatōibus ascribas. Impulsi
men Campanū tuum tam arduū subisse laborem prudē: illiū virti Jacobo bāb
pole Papiēsis largitas inensā: ac sūmus butus operis quez habebat affectus
q̃ro labore: q̃roue sumptu: atq; solertē cura: tum voraginis presens sanctuari
tum dominicale: qua dragemā legz in hac portatili impiectione peregerit: lectio
tudicio relinquo. astringit me vrgentius lectionis vtilitas quam (ita deus me de
amet) tam prepingue inuenit: vt liquide testor: quo dēūq; ceteri precones eximio
gna librorū catasta ediderint ab hoc vberissimo fonte ausisse videantur. Quia
longa verborū serie Latoniane fronti tue rugas imponā: acri te oblectantez
cationis censura monco et exoto: vt paruo hunc emas eretam vtilē: tam vber
quod nullo quasi pondere in sinu clausisse: vel fidelē tecum Comitem rutilis nūq̃
penitebit. Vale.

Tabula triax in sermonibus de san-
ctis eximij sacre theologie doctoris fra-
ctis Jacobi de voragine ordinis p'dica-
torum demonstras quor sermones habeat. et
primus sermone cuiuslibet sancti quora
charta inueniri debeat feliciter incipit.

De sancto andrea aplo. f. iij.	car. 1.
De sancto nicolao epo. f. v.	car. 3.
De sancta lucia virgie. f. iij.	car. 6.
De sancto thoma aplo. f. iij.	car. 7.
In vigilia natiuitatis dñi. f. v.	car. 9.
In natiuit. dñi nri Jesu xpi. f. ix.	car. 12.
De scō stepho p'p'io martyre. f. v.	car. 17.
De sancto iohanne apostolo et euāgelista	car. 20.
ser. v.	car. 23.
De innocentibus. ser. iij.	car. 25.
De sancto thoma episcopo Cantuarien	car. 26.
si. ser. iij.	car. 28.
De sancto siluestro papa. f. iij.	car. 29.
De circumsione domini. ser. v.	car. 32.
De epiphania domini. ser. vi.	car. 36.
De scō fabiano et sebaltio. f. iij.	car. 38.
De sancta agnete virgie. ser. iij.	car. 40.
De scō vincētio martyre. ser. iij.	car. 43.
De purificatōe scti pauli ap'li. f. v.	car. 47.
De purificatōe b'fe v'rgis. f. v.	car. 50.
De scā agatha v'gie et mar. f. iij.	car. 53.
De cathedra sancti petri. ser. ij.	car. 54.
De sancto mathia aplo. ser. iij.	car. 58.
De sancto gregorio papa. f. iij.	car. 60.
De sancto bñdicto abbate. f. iij.	car. 62.
De annūciatōe b'fe v'rgis. f. vii.	car. 68.
In cena domini. ser. vi.	car. 63.
De sacro die parasceues. f. vii.	car. 75.
De sabbato paschali. ser. ii.	car. 79.
In die sancto pasche. ser. v.	car. 82.
Seria scda post pascha. f. vñic	car. 83.
Seria t'cia post pascha. ser. vñic	car. 83.
De sancto ambrosio epo. ser. iij.	car. 86.
De scō georgio martyre. ser. iij.	car. 88.
De scō marco euāgelista. ser. iij.	car. 89.
De sancto petro martyre. ser. ii.	car. 91.
De scō iacobo minori apostolo. ser. vñi	car. 91.
cus	car. 91.
De sancto phillippo aplo. ser. ii.	car. 92.
De bñdictōe sancte crucis. f. iij.	car. 95.
De scō iohāne an postā latinā. f. ii.	car. 96.
In diebus rogationū. ser. ii.	car. 97.
In die ascēsiōis dñi. ser. vi.	car. 100.
De trāslatōe b'fi dñici. ser. iij.	car. 100.

De spū scō in die pētheco. f. vii.	car. 102.
De sancta trinitate. ser. iij.	car. 107.
De scō barnaba aplo. ser. vñic	car. 109.
De sanctis gerualio et p'p'io. ser. vñi	car. 110.
cus	car. 110.
De nar. scī iohānis baptiste. f. v.	car. 110.
De scīs iohāne et paulo. ser. ii.	car. 114.
De sanctis apostolis petro et paulo. ser	car. 115.
mo. iij.	car. 117.
De sancto paulo aplo. ser. ii.	car. 119.
De scā margaritha v'gie. ser. iij.	car. 121.
De scā maria magdalcna. ser. v.	car. 125.
De sancto iacobo aplo. ser. iij.	car. 125.
De scō iohāne p'p'io. ser. ii.	car. 126.
De scō laurētio martyre. ser. iij.	car. 127.
De scō laurētio martyre. ser. iij.	car. 128.
De scō laurētio martyre. ser. iij.	car. 133.
De sancto hippolyto cum socijs suis	car. 136.
ser. iij.	car. 137.
De assumptione gloriose Marie virgi	car. 137.
nis. ser. ix.	car. 146.
De scō bernardo abbate. f. iij.	car. 146.
De sancto bartholomco apostolo. ser.	car. 149.
iij.	car. 152.
De scō augustino epo. ser. iij.	car. 152.
In decollatione sancti iohannis baptiste	car. 156.
ser. iij.	car. 158.
De natiuitate beate marie virginis. ser	car. 158.
mo. v.	car. 161.
In exaltatōe scē crucis. ser. iij.	car. 164.
De scō mattheo aplo. ser. iij.	car. 167.
De sancto mauritio cum socijs suis. ser	car. 167.
mo. ii.	car. 169.
De scīs cosma et damiano. ser. ii.	car. 169.
De sancto michele archangelo. sermo	car. 169.
vij.	car. 173.
De scō hieronymo p'fesso. f. iij.	car. 176.
De scō frāscō p'fesso. ser. iij.	car. 179.
De sancto dionysio epo. ser. iij.	car. 181.
De scō lūca euāgelista. ser. iij.	car. 184.
De sanctis symone et iuda apostolis. ser	car. 184.
mo. iij.	car. 189.
In scilo oīum sanctorū. ser. vi.	car. 190.
De p'memoratōe aīaz. ser. vii.	car. 191.
De sancto martino epo. ser. iij.	car. 193.
De scā cecilia virgine. ser. iij.	car. 195.
De sancto clemēte papa. ser. ii.	car. 196.
De b'fe Katherina v'gine. f. ij.	car. 198.
De dedicatōe ecclesie. ser. iij.	car. 198.
De dedicatōe altaris. ser. vñic	car. 198.
De celebratōe missie. ser. iij.	car. 198.

Incipit tabula in sermones s sanctis
preclarissimi sacre Theologie doctoris
fratri Jacobi de Voragine ordinis pidi
catorum: quondam archiepiscopi Januensis s; or
dine alphabeticis: tages mas gnalces in sin
gulis sermonibus coteratas.

A

Ber triplex est
f. cxxxlii. car. 120
Agathe virginitas quadru
plicitate commendat f. lxxxlii. car. 51
Agatha commendat a tribus f. lxxxv. i prin
cipio car. 52
Agatha quadruplex certauit f. lxxxlii. i
principio car. 50
Agatha multiplici radice conuoluit f.
lxxxlii. in fine car. 51
Agatha participat cum angelis i tribus ser.
lxxxlii. post prin. car. 51
Agnes triplex habuit certamen f. lxxv. ipri
cipio car. 38
Agnes habuit quatuor incitamenta carnis f.
lxxv. post prin. car. 38
Agnes multa patiebatur a tyranno f. lxxv.
in medio car. 38
Agnes sponsus suus multiplex commendauit
f. lxxv. in medio car. 39
Agneta triplex desponsatio. f. lxxv. in
prin. car. 39
Agnes desponsari carnaliter respuit sermo
lxxv. post mediu car. 39
Agneta pulchra facies sermo. lxxv. in fi
ne car. 39
Agnes fuit robusta: decora: et leta sermo
lxxv. in prin. car. 38
Altare cur laus in cena dñi f. cx. i me
dio car. 73
Altaris consecratio multa i se continet f.
ccxii. post prin. car. 207
Altaris consecratio. 7. regit circuitus. ibi
in medio car. 207
Altare debet esse sanctum. i. mundum in fi
ne car. 208
Ambrosius in quadruplici statu dege
bat f. cxxvii. i prin. car. 83
Ambrosius assimilatus apostoli: leoni: et fauo
rellis f. cxxvii. p totum car. 84
Ambrosius tripliciter prauilegitus f. cxxix. i prin
cipio car. 85
Ambrosius exaltatus p tria f. cxxvii. p
prin. car. 84

Ambrosius tria docuit beatam Augustinam.
cxxvii. post prin.
Amor dei sex operatus est i magdalena
cxxxix. p totum car. 113
Amicitia vera cognoscitur p septem f. cclv.
p totum car. 175
Amici dicuntur triplices f. cclxxvii. ante
finem car. 155
Andreas honoratus est p christum quatuor
f. ij. p totum car. 147
Andree quadruplex dispositio ad regem
ibidem in fine car. 1
Angeli duo mirantur de virgine maria.
ser. cxxv. p totum car. 141
Angeli deputati ad diuersa officia f.
cxxvii. p totum car. 147
Angeli deputati sunt ad custodiam ho
minum in quintuplici statu. ser. ccl. circa
principium car. 69
Angeli custodiunt hominem tripliciter f.
cclv. in medio car. 171
Angeli dicuntur ignis vrens dupliciter
car. cclvi. cir. fin. car. 169
Angelorum quadruplex festiuitas f. ccl.
in principio car. 169
Angelorum triplex custodia circa hominem
f. cccxi. cir. prin. car. 197
Angelorum ministratio quadruplex ser.
ccxi. post prin. car. 208
In angelis quattuor sunt prestantia ser.
ccxvi. in prin. car. 171
Alia in qua parte corporis sit quadruplex
plex et optimo ser. cxi. in prin. car. 73
Anima vnita est corpori ppter tria f.
cclx. in fine car. 157
Alam plus curat deus quam corpus triplici
circa f. ccc. cir. finem car. 157
Alie triplex ipuritas auferit in monte f.
ccxii. in fine car. 154
Anime igne infernali quod non consumunt
naturaliter ostendit quadrupliciter exemplum
f. ccv. in fine car. 154
Alarum quintuplex receptaculum post
hanc vitam f. cclxxxvii. in prin.
Animarum diuersa egressio f. cxcix. in
fine car. 158
Anni tres assuerunt regis tria figurantur
cclxxvi. in prin.
Anna tres habuit viros ser. cxcii. in prin.
cipio car. 151
Annuntiatio duplex f. xx. i prin. car. 11

Sanctuarii.

atū Augu.
car. 84.
magdalena
car. 123
o sepiē f. celi.
car. 173
clxxxiij. aue
car. 183
m gnaple
car. 2
ostio ad xij
gine maria
car. 141
sa officia f.
car. 143
ostodia por
er. ccl. circa
car. 69
ipliciter f.
car. 171
dupliciter
car. 169
itas f. celi.
car. 169
circa poiem
car. 197
ruplex ser.
car. 206
sanda ser.
car. 171
triquadru
car. 73
ter tria. f.
car. 137
pus tripli
car. 137
m monch
car. 154
psumunt
et exiplo
car. 134
sum post
i.
citi. in b
car. 10
figurati.
i. in pin
car. 13
car. 11

In annūciatōe xpi quattuor fuerūt pfo/
ne f. celi. p totū
Annūciatio xpi extollit rōe triū. f. ci. p
totū
Apostoli quattuor simul vocati sūt tri
plici de cā f. iij. i pin.
Apostoli cur frequēter fuerūt piscato
res ibidē in medio
Apostoli quadruplice hēbant defectū.
f. celi. in pin.
Apli manifesti in xpo gntuplr f. celi.
f. celi. pun.
Apli meruerūt hīdītate celestē multi.
plici iure f. celi. xvi. cir. mediū
Apropariat cē in dīuisiōe dīf z quas.
f. celi. in fi.
Alpes inducunt ad volādū quadruplr
f. celi. post pin.
Spū triplex sagacitas. ibi. i fi.
Aqua quadruplex f. cy. i pin.
Aqla multas hz p dīctōes f. xxi. i pin.
cipio.
Arborū multiplex genus. f. celi. i pin.
cipio.
Aromatū species nouē f. celi. vi. i pin.
cipio
Ascensio xpi qualis fuerat f. cl. in pin
cipio
Ascensio dñi quattuor in se hz f. celi. per
totū
Ascensio in deum fit p tres gradus sūto
clxxv. circa pin.
Ascēdit xps ab oriente. sūto. cl. per to
tum.
Ascēdit xps triplr f. cl. i pin. Et ratio
quadruplex cur ascēdit. ibi. i fi.
Ascēde volēs oīz hēre tria ibidē.
In ascensione xpi oīdit quattuor mīra/
bila f. celi. p totū
Ascēditū in deū quadruplex gradus.
ibidē in medio
Assumpta ē maria in celū quadruplr.
f. celi. p totū
Assumpta ē coipe z aīa quadruplici rō
ne ibidē circa finē
Assumptōe virginis amirate sunt age/
li f. celi. i fi.
Auripiciōitas causat ex tribz f. lxi. i
cipio
Auri effectus triplex ibidē
Auri triplex ppietas. f. celi. post pī

cipsum.
Auri examinatio tria requirit. ibidē
post mediū
Artifices triplices domus virginis glo/
riose f. celi. xvi. i medio
Aptissimus triplex ser. li. in fi.
nc.
Barba triplex ē. f. celi. i me
dio.
Bartholomeū deū honorauit quadru/
pliciter f. celi. xij. in pin.
Bartholomeus recōmendat a tribus.
f. celi. in pun.
Bartholomeus triplici nomine appel
latus ē ibidē.
Bartholomeus extendit pellē quintu.
pliciter f. celi. xvi. i medio
Bēstia septuplex f. celi. x. p to. c. 189
Beatitudinē diuersimode opinati sūt
philosophi. f. celi. xvi. in pin.
Beatitudinis quadruplex descriptio
ibidē per totum
Bellū quadruplex out in nobis i mor
te f. celi. xxi. in medio
Bēdictio triplex data patriarche Ia/
cob sūto. xxi. in fi.
Benedictus cur sic nominat ser. xvi. p
totum.
Bēdictus cōmendat in tribus f. xvi. i
cipio
Benedictus remāsit nobis quadrupli/
citer ibidē in fine
Benedictus egregie vitam finit. ibi/
dem in medio
Bernardus dilexit deū quadrupliciter.
f. celi. post principū
Bernardus hūit quattuor reuelatōes.
ibidē in medio
Bernardus fuit a deo dilectus triplici
ter f. celi. post pin.
Bernardus quattuor habuit patulles/
gia f. celi. p totū
Bos hz in se quattuor cōmendabilia f.
celi. in pin.
Alor vehemēs cognoscit p
tria signa f. celi. i fi.
Calix triplex ē ser. celi. in
principio.
Candele cur extinguit i matutis la/
mentatōnū f. celi. in fine
Campāne quare nō pulsāt in die para

Reues f. cxvij. in prin. car. 77
 Campana lignee cur pulsant ibide.
 Campana quare i tēpestatib⁹ pulsant
 f. xlvij. in fi. car. 28
 Caput quadruplex ē f. xlvj. post pinci
 pium car. 27
 Caput in cruce xps inclinauit triplici
 rōe f. cxij. in prin. car. 74
 Caput duplex hūit iōānes baptista f.
 cccxxij. in fine car. 157
 Carcer quadruplex f. cccxxij. i prin.
 cipio. car. 187
 Charitatis fortitudo attēdis penes qn
 qz f. lxxij. p totū car. 42
 Charitatis fortitudo i maria magdale
 na attēdis penes multa f. cccxxvij. p to
 tum. car. 122
 Cecilia triplex hūit pconiū f. cccxij.
 xciij. in prin.
 Cecilia cōparat apibus multiplici rōe.
 ser. cccxv. per totum
 Celū extēdere sicut pellē multiplex in.
 telligit f. cxvii. in prin. car. 151
 Certamē quadruplex f. ccvi. i pinci
 pio. car. 135
 Cerui triplex cōditio. ser. xcij. cir. pi.
 Cerui discretio triplex. ibi. atē mediū.
 Cesar August⁹ tpe natiuitatis xpi tria
 egit f. xxv. in prin. car. 14
 Cibus vt mulier corpus tria requirit ser.
 mo. cccxvij.
 Circūcisio xpi cur facta ē ser. li. per to
 tum. car. 29
 Claritas multiplex in beata virgie ser.
 mo. cccx. car. 138
 Colorū dīa ser. cclxxix. cir. me. car. 189
 Collisū triplex ē ser. cxij. i fi. car. 75
 Cognatio triplex ser. li. cir. mediū.
 Cōsecratio sacralis multa in se h3 ser.
 cccv. cir. mediū car. 208
 Cōstantinus a siluestro baptizat⁹ ser.
 lxxij. in prin. car. 28
 Cōstātīn⁹ a lepra mūdāt⁹ ibide p totū.
 Cōstātīn⁹ triplice hūit dīctū. f. xix. i pn.
 Cōstantinus a triplici morbo curatus
 ē ibidem.
 Conuersio beati pauli fuit per tria. ser.
 mo. lxxij. car. 43
 Conuersatio bonorū in quibus consi
 stit sermo lxxv. car. 45

Clemētis qnqz priuilegia f. cccv. p totū
 Credētes in primitiua ecclā sequant⁹
 quinqz signa ser. clij. in prin. car. 109
 Crisma cōsecrat in cena dñi triplici
 causa ser. cx. post prin. car. 72
 Crux plārata in triplici loco ser. cxij. i
 principio car. 94
 Crux lignū fructiferū. ibidem
 Crux scā iuēta p tria signa ser. cclij. cir.
 ca mediū car. 93
 Crux lignum scientie boni et mali ser.
 cclij. per totū. car. 93
 Crux pēiosa gaudiosa et fructuosa ser.
 cclij. per totum car. 94
 Crux nō dñuit occultari ibi. cir. me. diū.
 Crux exaltata ē a terra tripli ser. cclij.
 post mediū car. 105
 Crux frontibus impiū impatiū.
 ibidem car. 105
 Crucis sancte triplex virtus. ser. ccl.
 circa prin. car. 92
 Crucis opatio virtuosa ibi. i fi. car. 93
 In cruce ē tantum glorian dñi ser. cclij.
 p totum ibidem
 Crucis exaltatio multiplex ser. cclij.
 in principio. car. 103
OEcime insitute i veteri lege
 ser. cclxvij. i medio. car. 187
 Dedicatōis templi triplex
 origo ser. ccc. i pi. car. 202
 Dedicat ecclesia quadruplici ex ca ser.
 cclij. in pñe. car. 206
 In dedicatione multiplex sit circuit⁹
 ser. cccij. in prin. car. 205
 In dedicatōe ecclie multa requirunt⁹.
 ibidem car. 205
 Deus dñ vincia sex ser. cclxvij. in prin.
 cipio. car. 109
 Deus pmittit se decipi quadrupli. ibi.
 dem in medio car. 109
 Defectus in Maria magdalena. ser.
 cclxxvi. in medio car. 121
 Demones i primitiua ecclā quadrupli
 pugnabāt hoies ser. cclxxij. i fi. car. 184
 Diabolus ptra hoīem quattuor dñi
 cit f. xxx. cir. mediū car. 117
 Diabolus significat per diaconē quā
 druplici ratiōe. ser. cccxi. i pi. car. 81
 Diabolus pugnat in sanctis triplici
 ibidem.
 Diabolus decipit hoīem triplici sermo

Sanctuarii.

celij. circa finē
Bles fide facti sunt pauci ser. lxxxix. i
puncto ser. 55
Bles resurrectiois dñi luminosa quadru
pliciter f. cxx. in prin. car. 79
Bles pathe dicitur gaudiosa. ibidem
per totum car. 79
Byonius notatus triplici pñus legio
ser. cclxvii. per totum car. 180
Byonius triplici hñit reuelationez.
fide in prin. car. 180
Byonius triplici cōuersio ser. cclxvii. i
medio car. 182
Byonius in tribus cōmendat ibides
in prin. car. 181
Dilectionis vere tria signa ser. xxxviii.
circa medium car. 22
Dilectio triplici ibidē circa finē.
Dilectio dei erga nos oñdis ex tribus
ser. cclxvii. in fi. car. 186
Dilectio maria filium tripliciter f. cxi.
in prin. car. 76
Diligē christū debemus multiplici rōe
ser. cclxvii. per totū car. 185
Diligere deū e mādus simul nō possū
mus ibidē in medio car. 185
Diligēdus est sūme deus pp quattuor.
ser. cxxi. in prin. car. 147
Dipensatio triplici ser. lxxv. post pri
cipium car. 39
Doctores triplices f. cclviii. i fi. ca. 175
Doctrina gregori vtilis populo ex tri
bus ser. cclv. cfr. mediū car. 59
Dolens magnitudo virgis cū filio cau
satur ex tribus sermo. cxi. post medi
um car. 76
Dñicus cōmendat in tribus ser. clv. x
ser. cccviii. in prin. car. 100
Dñici trāsario triplici cā. ibi circa me
dium car. 101
Dñicus tripliciter trāsatus ē sermo.
cfr. circa mediū car. 101
Dñici sanctitas non potuit abscondi.
ser. clvii. in prin. car. 102
Dñicus pparatur stellis lune z soli. fmo
cccviij. per totum car. 129
Dñs fuit cū maria quadrupl ser. ciij.
in medio car. 67
Domus materialis tria requirit sermo
cccxi. x. cccxxvi. in prin.
Domus aie triplici p dñio ser. xij. i me

dio. car. 9
Domus christi fuit vterus virginis. ser.
cccxxvi. in prin. car. 158
Domus dei cōmendabilis ex quattuor
ser. cclxviii. p totū car. 188
Domus materialis duplex p dñio ser.
ccc. cfr. prin. car. 202
Domus materialē quattuor ornant ser.
cclxviii. in prin. car. 187
Domus triplici in aia ser. cclxviii. circa
medium car. 163
Ecclesia multiplex appellat. f.
xlviii. in fi. car. 29
Edificantes sup fundamen
tum fides sunt multiplices f.
cclxxxij. p totū car. 191
Egre dñi debemus christo quadruplici
ser. xviii. in prin. car. 10
Electio multiplex sermo. vij. circa fi
nem car. 4
Electio matthe pñendat dupl. ser.
lxxxviii. in prin. car. 54
Electio cuiuslibet prelati tria requirit.
Et eligēdi modus beati matthe. ibidē.
Electiois matthe causa. ibidem in fi.
Electio vera tria requirit ser. lxxxviii.
in fi. et ser. xc. in fi. car. 55
Epō debz hñre in se sex ser. cccxxi. i me
dio car. 155
Error triplici tempore pñantini sermo
xlviii. in medio car. 28
Euangelū matthe pñonizat in tribus
ser. cclxii. in fi. car. 165
Euangelista verus quattuor requirit.
ser. cclij. in prin. car. 131
Euangeliste opus fecit matthe^o triplici
ter ser. cclxv. p totum car. 165
Excelsum quadruplex in trinitate ser
mo. lxxij. in prin. car. 105
Fabiani z Sebastiani festa fi.
mul celebrant sermo. lxxij. in
prin. car. 36
Fabian^o rectū cor hñit. ibi
dem in fine
Facie tria ornāt f. xij. cfr. fi. car. 7
Fama attendit quinupliciter ser. xij.
cir. medium car. 7
Familiaritas xpi oñdis in tribus ser.
clvii. cfr. medium car. 99
Femella organizat i vtero mris. lxxx.
die triplici rōe ser. lxxx. cfr. prin. car. 47

Festum dñm sanctorū institutū ē triplici
 et de cā sermo. cclxxv. in prin. car. 165
 Serculū quadruplex appositū xps i ce
 na fmo. cy. circa medūm car. 69
 Siliū israel quattuor habuerunt ducto,
 res ab egypto fmo. lxx. in medio car. 34
 Fortitudo vera p̄sistit in tribus sermo
 cccvij. in medio
 Fortitudo vera quattuor pbat̄ ibi post
 principium car. 135
 Suger dñs in egyptū q̄druplici de cau
 sa. f. xliij. in prin. car. 25
 In fuga xps trīa ostendit ibi circa me
 dium
 Franciscus i multis p̄mendat f. cclxiij
 p̄ totū car. 177
 Franciscus tribus vicibus audiuit vocē
 dñi. f. cclxiij. in medio car. 176
 Francisci sanctitas ibidē i pri. car. 176
 Francisci p̄secutiōem plura ostendunt
 fmo. cclxxv. p̄ totū car. 179
 Franciscū habuisse xpi stigmata multa
 p̄suadent fmo. cclxiij. p̄ totum. car. 178
 Fructus Marie bñdīctus tripliciter f
 mo. ciiij. in fine car. 68
 Georgius miles fortis ē strenu
 us fmo. cxxx. in principio. Et
 fmo. cxxxij. in prin. car. 86
 Georgius vici quadrupl̄ f.
 cxxx. circa prin.
 Georgius figurat p̄ elephātem sermo
 cxxxi in medio car. 87
 Gladius maloz et bonoz f. lxxij. cfr. pri.
 et medūm car. 36
 Gratia dei cognoscit in homine ex trī.
 bus fmo. l in prin. car. 29
 Gregorius vigilauit trip̄l̄ fmo. xci. cfr
 ca medūm car. 57
 Gregorius studuit in quinqz libris ser.
 xciij. in prin. car. 57
 Gregorius assimilatur pictori et figulo
 ibidem car. 58
 Gregorius p̄mendat in tribus sermo
 xcij. in prin. car. 58
 Gregorius dedit eloga pulchritudinis
 trip̄l̄ ibidē circa medū car. 59
 Gregoriū hūilitas patet ex quattuor. f.
 xci. in prin. car. 56
 Gregoriū multe fuerunt virtutes fmo
 xciiij. per totum car. 59

Habitaculum q̄druplex f. xxi
 post prin. car. 3
 Habere in vnum cōtingit
 scriptur f. ccl. p̄ totum et ser.
 mo. cclix. in prin. car. 37
 Herodes quadrupl̄ obijt sermo. xliij. l
 fine. car. 25
 Herodis snia p̄tra innocēcia inij. ostē
 dit triplici ratōne sermo. xliij. in prin.
 pto car. 25
 Herodis crudelitas p̄tra Joānem bap
 tistam sermo. cccxxxi. in prin. car. 156
 Homo portat ad trīa sermo. xxiij. l
 ciplo car. 60
 Homo debet se p̄bare tripliciter sermo
 cix. in prin. car. 72
 Homo ante passionē xpi quadruplex
 h̄uit defectū f. cxiij. p̄ totū car. 71
 Homo cecidit per quattuor. f. cxiij. post
 principium car. 86
 Homo plus attinet xpo q̄ angelus ser.
 cclvi. ante medū car. 169
 Homo malus peto: omni bestia sermo
 cxx. in prin. car. 157
 Homini triplex est status terminus f
 mo. cclxxij. in prin. car. 194
 Dominis magna ē dignitas f. cclvi. cir
 ca medūm car. 171
 Homines triplices nō debent timere
 cxiij. circa medūm car. 171
 Homines assumunt ad ordines ange
 lorum. f. cclvij. post medū car. 170
 In homine triplex potētia fmo. cclvij.
 principio car. 176
 Hore canonice cur institute ē an extra
 eccliam sint dicēde f. ccct. in fi. car. 205
 Hospituz in hac vita xps nō h̄uit fmo
 clxxvi. in prin. car. 111
 Hospitem trīa expellant fmo. clxi. cir
 ca medūm car. 104
 Hostiū cordis nfi xps pulsar q̄drupl̄
 ci ratōe f. clxxvi. p̄ totū car. 111
Iacobus maior multiplex h̄uit
 p̄uilegium fmo. cxcij. in prin.
 ciplo car. 115
 Iacobus minor p̄mendat
 p̄liciter. f. cxxviij. in prin. car. 115
 Iacobi minoris p̄fectō p̄sistit in tribus
 ibidem in medio
 Iacobi minoris passio ē in quattuor
 mendabilis ibidē in fine

Sanctuarij

druplex f. no
 car. 3
 num cōtingit
 p totum f. 1
 car. 37
 sermo. xliij. p
 car. 35
 res inij. off
 tū. in pūm
 car. 23
 Joānem bā
 tū. car. 156
 .xcviij. i. p
 car. 51
 ictiter sermo
 car. 72
 a druplex
 car. 71
 f. c. xxi. post
 car. 34
 angelus f. r.
 car. 169
 effia sermo
 car. 173
 terminus f.
 car. 192
 f. cclv. dī.
 car. 171
 ut timere f.
 car. 171
 nes angē.
 car. 170
 fmo. cclij.
 car. 176
 e an cōtā
 car. 167
 hūit fmo
 car. 151
 o. cxi. dī.
 car. 164
 qdruplex
 car. 151
 plex hūit
 c. in pūm
 car. 151
 edat m.
 car. 151
 in tribus
 car. 151
 quatuor

Jeronymus carnis incēdia delectit tri
 pī f. cclvij. circa finem car. 174
 Jeronymus flagellatus ē qdruplici d
 ca f. cclvij. circa mediū car. 174
 Jeronymus didicit sciam multis pī f.
 cclij. in pūm. car. 176
 Jeronymi quattuor pmendat ibi post
 mediū
 Jēlus nomē ē dulcedinis quintuplici
 ter f. lv. p totum car. 32
 Joānes euāgelista dī aquila pp qtu.
 oī f. xxxvj. in pūm. car. 20
 Joānes euāgelista multa hūit pūm.
 legia f. xxxvij. x. p totum car. 21
 Joānes a xpo pīe alijs dilecti qntupli.
 cī de ca fmo. xxxvij. p totū. Et plus pe/
 tro ibi in fine car. 21
 Joānes cur sepulchz ingressus sermo
 xxxij. in pūm. car. 22
 Joānes euāgelista an mortuus sit vel
 non quadruplex opinio ibidem per to/
 tum car. 22
 Joānes an portat latinā triplex fusti
 mult martirium f. cclvj. p to. car. 95
 Joānes quadruplex fuit pūilegiatus.
 fmo. cclvj. in pūm. car. 95
 Joānes baptista fuit missus qdruplici
 ter f. cclxi. p totū car. 110
 Joānes baptista dictus ē lucerna ar/
 dens f. cclxvj. in pūm. car. 113
 Joānes baptista quadruplex est perfe
 ctus f. cclxxxij. p totū car. 156
 Joānis baptiste excellentia p3 ex qnq3
 f. cclxxxij. p totū car. 111
 Joānis baptiste multa pīogatiua ser.
 cclxxxij. p totum car. 112
 Joāne baptista si surrexit maior qua/
 druplici rōne f. cclxxxij. dī. me. car. 112
 Ignis quadruplex in xpo tpe passiōis
 f. cclxvj. in medio car. 75
 Ignis quadruplex f. cclxvj. p totū e ser.
 cclxvj. in pūm. car. 105
 Indulgentia valor tria regit f. cclxxx.
 circa mediū car. 116
 Infirmitas aīe sanat quadruplex fmo
 cclxi. post mediū car. 182
 Infirmitas quantuplex hominis anre
 natiuitatem f. xxxvij. circa mediū. car. 15
 Infirmitas triplex phariseoz f. cclxvi.
 in medio car. 180
 Imocenū beatitudo causat ex mul

tis f. xli. p totum car. 23
 Innocenū passio pmendat ex quattu
 or f. xliij. in pūm. car. 24
 Innocentes cur occisi e quoto tpe fer.
 xliij. post mediū car. 25
 Judas cur positus inter discipulos f.
 lxxxij. circa mediū car. 55
 Judas discipulus apostolus pcurator
 inops mendicus e paup ibi p to. car. 55
 Judas fuit dilapidator: quadruplex.
 fmo. xc. car. 56
 Justitia vera in tribus pūstis f. v. circa
 principium car. 3
 Justitia triplex sermo. cclxvj. post pūm
 cipium car. 144
 k Albedra triplex ē f. lxxxvj. in
 principio car. 33
 katedre petri festū institutū
 fmo. lxxxvj. p totū car. 53
 katherina excessit vīrgines in tribus f.
 cclxvij. p totum car. 202
 katherina multplex hūit pūilegium f.
 mo. ccc. car. 203
 katherine multplex gratia f. cclxxx. p
 totum car. 202
 kyrieleison cur iteratur in missa sermo
 cclxvj. car. 209
L Achyme triplices sunt fmo
 cclxxxvij. in pūm. car. 121
 Zaicoz quadruplex genus
 f. cclxxxij. in pūm. car. 149
 Lapides quadruplices sermo. xxxvj. in
 principio car. 20
 Lapides materiales valēt ad quattu/
 or ibidem car. 20
 Laqueus triplex dyaboli f. cclxvij. circa
 mediū car. 136
 Lauacz sanguis septuplex fmo. cclij. in
 principio car. 69
 Lauari pedes certoz nō pūit triplici ra
 tione f. cclvij. circa mediū car. 71
 Laurēti tria fugit f. ccltij. i me. car. 133
 Laurētius ignē materialē extinxit tri
 pliciter fmo. cclvj. circa mediū car. 134
 Laurētius quadruplex hūit certamen
 fmo. cclvj. car. 135
 Laurentij triplex pīolatio f. cclxvj. post
 mediū car. 135
 Laus pīpta vituperat f. cclxxxij. in pū/
 cipio car. 112
 Leo quattuor timet f. ccltij. an f. car. 4

Tetanfa instituta est pp tria f. cxlvij. in principio car. 96
 Zex ē qdruplex f. cc. in prin. car. 130
 Ziberqntuplex f. xcij. p totum car. 57
 Liberalitas pñstt in tribus fmo. clx. i principio car. 103
 Liberalitas dei cognoscit ex tribus sermo. ccc. lliij.
 Zignum triplex in paradiso f. cxliij. in principio car. xcij
 Zignū duplex f. ccc. in prin. car. 161
 Zignū humile exaltatuz tripliciter ibi ante medium car. 162
 Zignum crucis pñstt robustos ibi in fine car. 162
 Zingua data est homini pp quattuor f. cclxx. in fine car. 179
 Zotio pedum discipulorū pñndat ex tribus f. cvij. in prin. car. 71
 Zotio manuum post missam gñ signifi cer fmo. ccv. in fine car. 182
 Lucas quadruplex fuit illuminatus f. ccc. lxi. in medio car. 182
 Lucas dicit medicus ibidē post mediū car. 182. C Et in sermone. cclxx. ante finem car. 183
 Lucas p sex fuit eleuatus in diuinam pñmplardem sermo. cclxx. circa mediū car. 182
 Lucas quattuor habuit officia sermo cclxx. circa finem car. 184
 Lucas quadruplex habuit informa tores ibi. car. 184
 Lucie victoria in tribus consistit ser. 8 car. 6
 Lucie fuest. vij. vtutes f. xi. p to. car. 6
 Lucie quadruplex effectus sermo. xij. p totum car. 7
 Lucerna bona tria requirit sermo. clx. p. per totum car. 113
 Lucerna fuit benedictus quintupliciter ser. ccc. xij. post medium car. 149
 Luminaria duo creata in mundo fmo cclxxviii. in principio car. 115
 Luna plea triplicem hz vtutem sermo cccv. in medio car. 129
 Luna triplices hz mutabilitatē sermo cccxliij. in medio car. 119
 Lux hz quadruplicem effectuz sermo cclx. circa medium car. 14
 Lux mundi aliquis dicit triplici ratio

ne sermo. cclij.

M Agi quare dicunt sermo. clx. in principio car. 31
 Agi cur xpm querunt ibidem in medio car. 33
 Agi ab oriente ē cur p stellam vocat ser. lvij. in prin. & in medio car. 35
 Alorū seultia apparet in duobus sermo. lxij. in principio car. 36
 Anere in chusto quō exponit f. xvi. per totum car. 39
 Anstestauit se chistius multiplex f. xvi. per totum car. 39
 Anus quadruplex pñnecta rhone ser. xl. circa finem car. 39
 Anus chisti gñqz hz digitos fmo lxxij. post medium car. 39
 Marcus ambulauit multiplici via sermo. ccc. xij. p totum car. 39
 Marcus pñndat in gñqz f. ccc. xij. circa principium car. 39
 Marcus multiplices hūit pñogatiuum sermo. ccc. xij. p totum car. 39
 Maria ptra dyabolū exerceit tripliciter sermo. xxiij. in prin. car. 39
 Maria noīnat vna stella illuminarie ibidem car. 39
 Maria triplex pñstlegit aī in & post ptum f. xxv. in prin. & in fi. car. 39
 Maria dicit tēpluz dei sermo. lxxv. circa mediū car. 47
 Maria dicit medium triplici rōne ibi ante finem. car. 47
 Maria nō tenebat ad purificatōz ser. lxxij. circa prin. & lxxij. in fi. car. 49
 Maria triplex coopata ē ad incarnatō nem chisti f. xcix. in medio car. 64
 Maria dī vga triplici ratōe f. c. in fin. Et. ccc. xvj. post medium car. 160
 Maria mī pulchritudinis triplex ceptio nit f. ccc. xvj. in prin. car. 160
 Maria gñqz hūit maxima dona pulchritudinis f. c. p totum car. 67
 Maria dī luminosa quadruplex sermo cccij. p totum car. 161
 Maria pñndat in tribus ser. ccc. xij. p totum car. 161
 Maria ppat apostolis martyribus p trarchis f. ccc. vi. p totum car. 141
 Maria est salutata septuplici cā fmo cclij. p totum car. 67

Sanctuarii.

car.12
in sermo.12
car.12
in quatuor
o car.33
in tellam vocat
car.33
in duobus ser
car.36
ponit f. xxi.
car.9
multiplex f. c.
car.38
recta rhone
diligens fmo
car.5
triplici via ser
car.38
13 f. c. xxiij.
car.37
prognatum
car.39
cuius triplici
car.13
luminarie
car.13
ant in e post
car.14
mo. lxxvij.
car.47
ici rone ibi.
car.47
acatlos ser.
car.49
incarnat
car.84
f. c. in pui.
car.160
riple ex p
car.160
dona pul
car.67
ple sermo
car.13
er. cccij.
car.13
tribus pu
car.141
ca fmo
car.51

Maria frequenter a nobis est salutanda
triplici rōe f. c.ij. post pui. car.66
Maria salutare debemus pp tria ibi. i
principio
Maria magdalena multiplex deu offe.
dit f. clxxxvij. circa pui. car.122
Maria magdalena fuit tracta a xpo
gntuplex f. ccc. post pui. car.124
Maria magdalena satisfecit multiplex
solum in fine car.124
Maryris fēe Leelle pmedat ex gngz
ser. cccij. circa medium car.199
Maryris qdruplex f. cccvij. chr. pn.
Maryris quintuplex genus fmo. 288.
in fine
Martinus placuit deo in triplici sta
tu ser. clxxxix. in pui. car.196
Martini poetas super oēs creaturas
ibi. in fine car.196
Martinus multis decoratus virtutib.
ser. cccij. post medium car.198
Martinus multiplex fuit dilectus i vi
ta e in monte ser. cccij. p to. car.198
Mater zebedei triplici modo accessit
christi ser. cccij. in pui. car.125
In infumosis triplex punctione sermo
lxxij. in pui. car.40
Ministeria gntuplex pmissum beate
gini fmo. cccvij. in medio car.145
Matheus ppas martyri e euangeliste.
ser. cccij. in medio car.165
Matheus secut^r e christum sexuplici
rōe ser. cccij. in pui. car.166
Matheus triplex pcontū ser. cccij. in
medio car.165
Medicus dicit christus triplici ratione
sermo. ccc. in pui. car.124
Medicus christus appropinquauit pp
tria ser. cccij. post medium car.166
Mel ponit in medicinis triplici ex ca
sa. cccij. ante fi. car.200
Memoranda christiano sunt tria ser.
281. per totum car.190
Memoriam mortis valet ad quinqz ser.
clxxxij. in pui. car.192
Michael quadruplex habuit officius
ser. cccij. p totum car.171
Miletem strenuū faciūt tria ser. cccij.
in medio car.87
Militē legitimo opari tria faciunt ibi
adem in medio car.88

Militum regula sermo. cccx. in pui
pio car.196
Missa introitus quare cantat f. cccvij.
in principio car.209
Missa cū alleluia pcludit ibidem
Missa cantat trib⁹ linguis. greca. he
braica e latina f. cccvij. p totū. car.210
Monumentū christi nouū fuit triplici
ca ser. cccij. in pui. car.78
Monumentū cur alienū e fuit ibidem
p totum
Moris sanctorum piosa sermo. clxx. i
principio car.110
Mortui dicunt dormientes duplici ex
ca ser. clxxxvi. in pui. car.194
Morte bonoz nō est tristandum tri
plici ratōe ser. clxxxvij. p totū. car.195
Mortui voluit christus in cruce pp gngz
ser. cccij. in pui. car.163
Mortis memoria triplex expellit pec
catū ser. clxxxij. post mediū car.191
Mortentes sunt quadruplices ser. ccl.
xxxij. in pui. car.191
Mortuis debemus subuenire pp tria f
mo. clxxxij. p totum car.195
Mundus psequit electos quadruplici
ser. xxxi. in pui. car.17
Mundus fallit tripliciter ser. lxx. cir
ca medium car.42
Mutabilitas quadruplex fmo. cccij.
post principium car.158
Natiuitas christi maxime di
gnitatis iocunditatis e vti
litate e sermo. xxvij. in pui.
capio car.15
Natiuitas christi nobis attulit quatu
or vtilitates sermo. xx. post pui. Et ser.
clxxxv. in pui. car.120
Natiuitas christi triplex opportuni
tas sermo. xxij. in pui. car.9
Natiuitas christi liberauit hoīez a tri
bus malis ibidem car.10
In natiuitate christi appuerunt quat
tuor ser. xxvij. in principio car.16
In natiuitate christi sex sunt attende
da ser. xxxij. p totum car.16
Natiuitas virginis gloriose compara
tur domui materiali penes tria ser. cccx
vij. in pui. car.158
Natiuitas marie ppas pellē triplici ra
tōe ser. cccvij. in pui. car.152

Pell' culpe triplex. ibi. p^o med. car. 152
 Pell' depoluit bartholomeus multi-
 p^o ibi. p totu car. 152
 Penitentes publice recedissat i cena dñi
 triplici rōe. f. cx. in pñm. car. 72
 Penitētes de bñet hñe quingz. f. clxx.
 per totu car. 110
 Pet^o pñedat i qñtuor. ser. lxxxvij. clx.
 pñm. car. 53
 Petri māsuctudo in tribus patuit. ibi
 dem in fine car. 54
 Petri exaltatio sup āgelos z eius solē
 ntas. f. lxxxvi. z. clxxx. i pñ. car. 53 z 117
 Petrus martyr passus ē sextupl^r. ser.
 cxxvi. car. 89
 Pet^o martyr secutus ē xpm qñtum ad
 tria. f. cxxxvij. in fine car. 91
 Petrus martyr assimilaf xpo i multis
 ser. cxxxvi. car. 89
 Petito mltiplex scā xpo. ser. cxxxix. in
 pñm. car. 91
 Petito filios zebedei fuit dñctiosa q
 drupl^r. f. cxcij. post med. car. 125
 Philippus triplex pñctus hñt. f. cxi. i
 pñm. car. 92
 Philppus xpo familiarior in tribus
 vñdem in fine car. 92
 Pñas clausi pñsūt in tribus. ser. clxxix.
 in pñm. car. 116
 Pñas clausi tria inclu dñt. ser. cxcv. in
 fine. car. 127
 Potētia intellectus z affectus in hoīe
 queluber illaz patit triplicē defectū. ser.
 cclij. in medio z in fine car. 170
 Pietatus pñr deponi pñter quattuor.
 ser. xc. in pñm. car. 56
 Pietatus quadrupl^r pñr dñci dñlapi.
 dñt. ibidē in medio car. 56
 Pietato perfecto tria sunt necessaria.
 ser. cclij. in pñm. car. 58
 Pietatus verus dñ hñe qñtuor. f. cxcv. p
 to. z. cclij. i pñm. car. 134
 Pietat^o dñ alijs lucere. f. cclij. i fi. car. 133
 Pietat^o quō dñ se hñe erga sub dñtos. f.
 cxxix. in fine car. 148
 Pñelij magnitudo attendit tripl^r. ser.
 cclij. in pñm. car. 170
 Pñtum quadrupl^r pugnauit micha
 el. vñdem in medio car. 170
 Pñgnātes triplicē habēt timorē. ser.
 cxxix. in fine car. 14

Pñgnātes sentiūt vitā semelle. lxxx. dñe
 f. lxxx. cir. pñm. car. 48
 Peregrinus fuit xps quadupl^r. ser.
 cxxv. in pñm. car. 82
 Peregrinus xps triplex habuit hospī
 tuz. ibidē in fine car. 83
 Pilogenita qñe i lege vetert offerban
 tur. f. lxxx. cir. mediu car. 48
 Piogenita diuersa fuerit ibi. i fi. car. 49
 Promisso fit tribus modis. sermo. cc.
 xlviii. in fine car. 168
 Pugil verus dñ hñe tria ser. xlv. in pñ.
 cipio car. 26
 Puer presentat in tēplū pñter tria. f.
 lxxvij. car. 47
 Puer cur illa die presentat. sermo. lxxx.
 in pñm. car. 48
 Puer iesus a qñtuor pñctis postat i tē
 plū. f. lxxxi. in pñm. car. 49
 Purificatōis festū triplici cā institutū
 ē. ser. lxxxii. cir. pñm. car. 49
 Puritas triplex. ser. cxxij. post pñm.
 pñm. car. 139
 Placabilis reddat hō deo ex tribus. f.
 l. in fine car. 29
 Plenitudo qua druplex ser. xxxij. i pñ.
 cipio. car. 18

Quēres xpm sunt quadru-
 plices. f. cxxij. p^o pñ. car. 81
Rōnes nouē erat dñ homie
 añ aduētū. f. xxx. p to. car. 17
 Edimi dñut hō pp qñqz. ser.
 xxx. in pñm. car. 17
 Regnū triplex vñcerūt mar-
 tyres. f. cclxvij. i me. car. 168
 Religioso perfecto tria sunt necessaria
 ser. cclix. car. 174
 Religiosorum triplex fructus z qua-
 druplex differētia sermo. cxxvij. post me-
 dium car. 62
 Relinquenda sunt sex que impediunt
 salutem hominis. sermo. clxxix. in pñm
 cipio car. 118
 Resurrectio xpi mirabilis pp quattuor
 ser. cxxi. in pñm. car. 80
 In resurrectōe xpi tria sunt notanda
 ibidē per totū
 Resurrectio xpi fuit necessaria tripl^r.
 ser. cxxii. in pñm. car. 81
 Resurrexit xps triplici mō. ser. cxxii. in
 pñm. car. 80

Tabula

Resurgere debemus multipliciter. ibi.
per totum car. 30
Respublica bene recta quattuor requirit.
ser. cclvii. in prin. car. 167
Rubigo quadruplex. ser. cccxix. cir. prin.
cipium car. 153
Rubigo purga f triplici. ibi. circa medi.
um. car. 154
Rumores q̄druplices libeter audimus.
f. cccxxv. in prin. car. 193
Remuneratio eterna fiat in tribus. ser.
clxxii. in fi. car. 111
Saceranti p̄secratio excedit oēs
potētiā. f. cvij. in me. car. 71
Sacrificiū veteris testi hūit
tria. f. cxv. in prin. car. 75
Sal triplex ē. f. cclii. in prin. car. 132
Sagitta q̄druplex. f. lxxi. cir. m. car. 42
Sanatus p̄fecte cognoscit p̄ quattuor
signa. f. lxxvi. in fi. car. 46
Sanat chulius triplici. fmo. cxc. in prin.
cipio. car. 124
Sanatio medicoū triplex ē. ser. ccclix.
cir. mediū car. 165
Scitas vero tria requirit. Et per tria
cognoscit q̄ p̄seruat. sermo. vij. in prin.
cipio car. 4
Scitatio p̄fecte triplex signū. ser. cxi. in
prin. cipio. car. 92
Et in ser. cc. in medio car. 130
Sancti gaudent de tribus. ser. clxx. in
prin. cipio car. 143
Sacrū accipitur quadruplex. sermo. cc.
xvij. in prin. car. 152
Sapientia triplex ser. cccxvij. in prin.
cipio car. 152
Sebastianus positus ad multiplex si.
gnum. ser. lxxij. per totū car. 37
Sebastianus in tribus p̄mēdat. sermo.
lxxij. per totū car. 37
Sepulchri quadruplex ser. cxxi. i prin.
cipio car. 78
Sepulchrum chulsi visitare dēmus q̄.
druplici rōne. ibidem car. 78
Sepelitis hō q̄druplex. ibi. p̄ to. car. 78
Serui bōitas tria requirit. sermo. cci. i
prin. cipio car. 131
Seru fideles quattuor d̄z attendere. f.
cccviij. post prin. car. 201
Siluester fuit in quadruplici statu p̄fe.
ctōis. sermo. l. in prin. car. 29

Signa tria ostendūt hoīem esse in gra.
tia. ibidem car. 39
Signa q̄q̄z sequebant in p̄mitia
ecclia credētes. f. cltlij. in prin. car. 309
Signa miraculorū cur hō dīc nō sunt
triplex ē cā ibi. cir. medi. car. 160
Singularitas quattuor mala inducit.
ser. xliij. post mediū car. 8
Simon et iudas p̄mēdant p̄ multa ser.
clxxii. p̄ totum car. 184
Sol amittit lucē erga nos quadruplex.
ser. cxcviij. in fine car. 139
Son⁹ triplex in cātilenis significat lau.
dem triplicem quem sancti p̄pēdūt dō.
ser. cclxxvij. in fine car. 102
Scala qua ascēdit ad celū septē habet
gradus ser. cxlix. in prin. car. 97
Scola q̄druplex ser. cxlvi. i fi. car. 98
Suffragiū ecclie q̄bus p̄dest post mortē.
ser. cclxxvij. post medi. car. 395
Sp̄m sc̄m volēs recipere d̄z multa p̄.
tere. ser. clviij. p̄ totū car. 102
Spiritus sc̄s comparat quattuor. ibi.
dem in fine car. 105
Sp̄s sc̄s i trib⁹ generib⁹ hoīum re.
quiescit. ser. clx. p̄ totū car. 105
Sp̄s sanctus cōseruat per tria sermo.
clxij. in fine car. 105
Sp̄s sanctus missus est in specie ignis.
ser. clxij. in fine car. 106
Sp̄s sc̄i receptōz q̄tuor d̄sponit ser.
mo. clxiiij. in prin. car. 106
Sp̄s sc̄s vt maneat nobiscū q̄tuor
requirit. ibi. in medio car. 106
Sp̄s sanctus missus est in quadru.
plici signo. ibi. car. 107
Sp̄s sc̄s recipere tria spediūt. Et nec
ptum tria expellunt. ser. clxi. in prin. c.
in medio car. 104
Stella apparuit quintupliciter. ser. lxx.
ij. in prin. car. 33
Stella cur occultata. ibi. cir. me. car. 34
Stella fuit creata ad tria. sermo. lxxi.
prin. cipio car. 14
Stellarū quadruplex p̄p̄tetas. sermo.
cccviij. in prin. car. 105
Stephanus vicit mūdum in quattuor
sermo. xxxi. in prin. car. 111
Stephanus habuit quintuplex adu.
torium. ibi. dē in fine car. 15
Stephanus quare electus. ser. xxxij.

Sanctuarii.

in principio
Stephanus hñit quattuor coronas: ibi.
don
Stephanus quinqz habuit priuilegia
ser. xxxij. in prin.
Stephanus comendat triplr. sermo
cxvij. in prin.
Stephani inuēto pmedat quadrupli
citer. ser. cxvij. in prin.
Stephani translatio triplex. ibidem i
medio
Stigmata christi frāctis hñisse multa
pñader. ser. cclxij.
Terra bona cognoscit p tria.
ser. cxvij. cir. med.
Thesaur. triplex i margar
ta. ser. clxxxij. in prin. car. 120
Thesaurus quōd abscondit et emitt. ibi. in
medio et in fi.
Thomas edificauit regi domū triplici
ter. xij. per to.
Thomas dedit quattuor voces. sermo
xij. in prin.
Thomas erat in triplici fide. ser. xv. in
principio
Thomas mansit in christo triplr. ser.
xvi. in prin.
Thomas cātuariēsis pmedat i sua pas
sione triplr. ser. xlv. in prin.
Thome scitas pz ex septē. ser. xlvj. per
totum
Thomas habuit quatuor pconia. sermo
xlvj. per totum
Toscular significat ecclesiaz. et triplr. su
preptus. ser. xci. in fine
Trabs hō a christo quadruplr. sermo
ccxij. in medio
Transitus maloz triplex est. ser. cxvij.
post mediu
Trinitatis festū. diuersimode celebraf
ser. clxv. in prin.
Trinitas nō est curiose inuestigāda. sed
ple credēda ibi. p totū
Trinitatē psonaz et unitatē cēntle tria
obādūt. ibi. in medio.
Circa trinitatem tria sūt attendenda.
ser. clxvj. in prin.
Trinitas elucēssit in omnibus creatu
ris. ibi. in prin.
Trinitatem in diuinis esse tria osten
dunt. ser. clxvj.
car. 18
car. 19
car. 19
car. 118
car. 127
car. 128
car. 178
car. 62
car. 120
car. 120
car. 9
car. 8
car. 8
car. 9
car. 26
car. 26
car. 27
car. 57
car. 164
car. 77
car. 107
car. 107
car. 107
car. 108
car. 108
car. 108
car. 107

tria erant quōdā impossibilia ser. xxxij.
in prin.
car. 18

Quia gloria difficulter vincit
triplici rōne. ser. ccij. in med.
ad vidēdū ser. xxxij.

Quantitas quadruplex i mūdo.
ser. cclxxx. cir. mediu
car. 191

Ubera triplicia sunt sermo. lxxxij. in
fine
car. 52

Ubera habent triplicem vim. ser. lxxx
v. post medium
car. 52

Venter beate virginis habuit quattu
or commendabilia. sermo. cccxxij. p to
tum.
car. 161

Vestigia christi sunt virtutes. ser. i. in
principio.
car. 16

Vita custodit per quattuor. ser. i. circa
medium
car. 1

Vita non amittitur per quattuor. ibi.
dem.
car. 1

Videre quattuor hominē delectat. ser.
xxxij. cir. mediu
car. 18

Ad vidēdū quattuor requirunt. ser.
xxxij. cir. mediu
car. 19

Vigilare debemus ad tria. ser. xci. cir.
medium
car. 57

Vigilare debet quinqz genera hominū
ser. xci. cir. mediu
car. 57

Vigilantiū septuplex pditio ser. cci. in
fine
car. 131

Vigilia perfecta tria requirit. ser. cccxvij.
post mediu
car. 201

Vincētius habuit duplex certamen.
ser. lxx. in prin.
car. 40

Vincētius tripliciter vict. ibi.
dem.
car. 40

Vincētius pugnavit ptra tres acies
ser. lxx. cir. prin.
car. 41

Vincētius pmedat a duobus. sermo
lxxi. in prin.
car. 42

Vincētius nomē victoriosus ibidē. in
fine.
car. 42

Virginitas vterus factus est nobis tria.
ser. xxvj. in prin.
car. 14

Virginitas sancte Agathe comendat
quadrupliciter. sermo. lxxxij. cir. prin.
cipium.
car. 51

Virginitas pseruatur p quattuor. ser.
ccxij. cir. mediu
car. 199

Virgines facilliter decipiuntur triplici
ex ca. ibi. in fine

Virginitatem quatuor retrahunt: ser.
ccxcvii. in principio car. 202
Virginitas a deo multipliciter ē hono-
rata: ser. ccc. ante finem car. 204
Virtutes quatuor: s. ccxcvii. in fin. car. 153
Utro perfecto tria sunt necessaria: ser.
i. circa principium car. 1.
Viri sancti gaudent de quatuor: ser. lxx.
in fine car. 35
Vita hominum triplex: s. cc. in fin. car. 130
Vita socialis quatuor requirit: ser. liij.
ante medium car. 2
Votum religiosorum triplex: ser. ccxc.
circa medium car. 196
Unio multiplex. sermo. clxxvij. circa fi-
nem car. 115
Unguentum triplex. sermo. clxxvij. in fine car. 123
Vox de celo. Scribe beati mortui etc.
audita quadruplici ratione: ser. cclxxv.
in medio car. 193
Xpo ducens duo debet attendere: ser.
ccclix. circa principium car. 165
Xp̄s multos h̄z effectus: ser.
liij. circa finem car. 2.
Xps benigne inuitat: ibidem car. 2
Xps natus triplici ex causa: ser. xlvij.
in principio car. 10
Xpm preuenire oportet multipliciter:
ser. xxi. per totum car. 12
Xps nominat paruulus quadruplici
ratione: ser. xliij. car. xliij
Xps quatuor pro nobis obtulit: ser. liij.
in principio car. 30
Xps habuit quatuor nomina: ser. liij.
per totum car. 31
Xps habuit quatuor cognomina: ser.
liij. per totum car. 31
Xps dicitur sol: et venit ppter quatuor:
ser. lxxix. car. 48
Xps quadrupl̄ fuit oblatus: ser. lxxxi.
circa medium car. 49
Xps dicitur flos triplici ratione: ser. c.
post principium car. 64
Xps in cena quadrupliciter se habuit:
ser. cvij. per totum car. 70
Xps passus ē in quatuor locis: ser. cxi.
per totum car. 73
Xps in testamento suo octo nobis le-
gavit: ser. cxij. car. 73

Xps multis comparat in scriptura: ser.
ccclxxij. in principio car. 191

Explicit Tabula Sanctuarij.

Be
Sectione
purari doc
am totius
generabili
edins ppe
Janneti in
De sancto

coluria cuile
ym sequat
h̄z cultus dīa
nūq ab eo
pa. Ma tria
rat cūz bīc
C. Circa pī
sit virtutes
mansuetud
Ma vestigi
cūq notant
tū. Cōced
bis hōez fa
cor: iustū: m
fecti puri
mōne sancti
Ubi in grece
terra. Tūc
qū oia terre
seruauit. A
oia cūcūti
ideo dicit:
Lazarus. M
Qui enī: n
Pēij est apu
la nullus.
habuero nī
nem eburn
q̄ significat
ex aqua aff
6 quo moq

scriptura: ser.
car. 192
ctuary.

¶ Sermo noster pulcherrimi varijs scri-
pturaru doctrinis refert de sanctis per
omni totius circuli pcurrentibus: editi
a venerabili viro Jacobo de Voragine
ordinis predicatorum quondam archiepo
Iamensi incipit feliciter.

¶ De sancto Andrea Sermo primus.

Esti
glia ei? se
cutus est
pes me?
via eius
custodi-
us et non
declina-
ui ex ea.
Job. xx.
ij. Tria
sunt ne-

cessaria cuilibet viro perfecto. ¶ Unu q
ipm sequat per bona vitam. ¶ Scdm q
qz custodiatur p finale psequat. ¶ Ter-
tiu q ab eo nunq declinet p aliqua cul-
pa. Ita tria b's Andreas se fecisse glo-
riat cuz dicit: Vestigia eius secutus es.
¶ Circa primi notandum q vestigia xpi
snt virtutes eius. scilicet puritas: charitas:
mansuetudo: misericordia: siue pietas.
Ista vestigia xpi sanctus andreas secutus
est: notaui in antiphona q de ipso can-
tat. Redde nobis hoies iustitie: redde no-
bis hoies sancti: ne iter facias hoies deo
conspiciamus: mansueti: et pluri. Habuit ergo
pietatis puritate. no dicit: Redde nobis ho-
mines sancti. Sancti. n. id est est qd purus.
¶ In greco scdm id est qd agnos. i. sine
terra. Tunc enim andreas fuit sine terra:
qz oia terrena reliquit se in mundicia co-
nuerunt. ¶ Matt. xix. Ecce nos reliquimus
oia et secuti sumus te. Habuit charitate.
Idco dicit: Ne iter facias hoies deo cari.
Charitas. n. dicit ex eo q hoies cari facit.
Qui enim magnam charitate hz magni
preij est apud deum: qui parua parit: q nul-
la nullius. i. Cor. xij. Si charitate non
habueris nihil sum. Habuit mansuetudi-
nem et humilitate. ideo subdit: mansueti
qd significat per moysen. qui sicut fuit
ex aqua assiputus: sic iste de mari vocat
q quo moyses dicit Num. xij. Erat moyses

vir mitissimus inter oia hoies. Habuit
misericordia et pietate. ideo subdit: pi-
um. Eius autem pietas ostendit ex eo q
quattuor victis fleuisse legit. Habuit. n.
lachrymas amoris qz fleuit p incarceratione
Matthei sui amicitissimi et dilecti.
Compassionis qz fleuit ppter extinctiones
suenas a septem demonibus suffocati.
Doloris qz fleuit miserabilis status nico-
lai sentis. Et deuotiois sicut qz fleuit va-
dens ad patibulum crucis. Ita aut quat-
tuor accipiunt penes quod triplice iter
pietatione huius notis andreas. Interp-
ratur enim decorus. Et quantum ad hoc ac-
cipit eius puritas. Cant. i. Ecce tu pul-
cher es dilecte mi et decorus. Interpretat
et virilis. et quantum ad hoc accipit ei? cha-
ritas q facit hoicm virile et forte. i. Cor.
xij. Charitas oia suffert. Interpretat mi-
dens pabulo. Et quantum ad hoc accipit
eius pietas. Sicut enim oleu est pabulum
luminis: sic pietas gratie spiritualis. Tunc
aut quis respondet pabulo: qz passio
ni que est in corde noster effectus in ope
Dicit etia andreas quasi atropos. i. fur-
sum conuersus. p qd intelligit eius humil-
tas que hoies fursus reuertit. Luc. xij.
Qui se humiliat exaltabit. ¶ Secundo
viam eius custodiuit. Circa qd notandum
q quattuor sunt que via custodire faci-
unt: scilicet ferramentorum: ipse: crucis: ere-
ctio: plantarum: reflectio et lapidum: aggrega-
tio. Et quoniam xps factus est nobis via:
ideo habuit ferramentorum. i. clauorum: im-
pressionem: crucis: erectionem: spinarum: imo-
dum: corone: reflexionem et lapidum: aggrega-
tionem: qz scilicet in daci lapides in xps sa-
cere voluerunt. Beatus igit andreas via
xpi custodiuit: qz semp respexit ad eius
clauorum vulnerationem: ad xpi crucem: ad
eius coronationem et ad eius lapidationem.
¶ Tercio viam eius non amisit. Circa qd
notandum q quattuor sunt que via am-
tere faciunt: scilicet tenebras: nebula: ni-
mictas: nuium et densitas: herbarum. ¶ Nul-
lo istorum modorum sanctus andreas vi-
am dei perdidit. Non propter tenebras
auaritie: qz omnia terrena contempsit.
Auari enim tenebras faciunt dum inuer-
se et solem iustitie terraz opponunt. Sap.
v. Iustitie lumen non luxit nobis. ¶ Secundo

¶

ea nō p̄didit ppter nebula carnalis ꝑcu
piscentie: q̄ corpus suū semp domauit.
Andereferet Aug. in li. de penitētia cuz
dixisse dum esset in cruce. Recordor dñe
quātūz in portādo corpus onerosūz in
domādo sup̄bus in fouēdo infirmūz in
coherēdo lēti laborauit. B̄i autē nebu
la carnalis cōcupiscētia: q̄ sicut nebu
la ex aque vaporibus exurgit: sic in ho
mine voluptuososumositas malaz ꝑcu
piscētiāz scaturit. Aug. in lib. confes.
Exalabāt nebule de limosa ꝑcupiscētia
carnis et scatebra pubertatis: et obnubi
labant atqz obfuscabāt cor meū vt non
discerneret serenitas dilectōis a caligi
ne libidinis. ꝑ Tertio vsā de nō p̄didit
ppter n̄tū emidane gloriē: q̄ totā vitāz
suā in cruce xpi posuit. Unde ait: ama
tor tuus semper fui et desiderauit ample
cti te o bona crux. Assimilāz autē mūda
na gloriā n̄tū: q̄ is ad modicū luceat tū
cito euāescit. Et ita viā de nō p̄didit
Joā. v. Quomodo potestis credere qui
gloriā abnūct queritis: sed gloriā que a
solo deo est nō queritis. ꝑ Quarto eam
nō p̄didit ppter densitatē herbarūz pi
gritie. nō enīz piger fuit: sed totaz acha
iam puerit. De pigritia autē d̄. Proverb.
xxij. Per agrū hoīs piger cē. trāsiui et
ecce totūz repleuerat vtiue.

De eodēz Sermo secūdus.

Amis honorati

N sunt amici tui deus. ps. De
us oēs sanctos honorat cō
muniter. Aplos vero honorauit specia
liter: sed beātū andream honorauit sin
gulariter. Cū videamus igit singularē
hōiōes quos xps beato andree ꝑcessit.
Cū p̄mo nāqz fecit eū p̄miseriū suūz:
q̄ sc̄z ip̄sum an oēs aplos vocauit. Exo
di. xxiij. P̄mittas frugū terre tue dese
res in domum dñi dei tui. Tres fuerunt
apostoli q̄ sunt de terra xpi. i. de galilea
sc̄z andreas petrus et philippus: quos
xps q̄i p̄mittas ad se vocauit et merito.
Xps enīz fuit agnus in arā crucis imo
latus. Ipsi autē tres apli filii erant agni
q̄i in crucis patibulo imolati. Ceteri au
teꝝ apli fuerūt oues: q̄ fuerūt luporum
moribz laniati. Adar. x. Ecce ego mitto

vos sicut oues. Quia igit xps erat agnus
ideo pius colligere voluit agnos et po
lica oues. Ma. xl. In biachio suo leua
bit agnos et in sinu suo ꝑgregabit frum
ipse portabit. Cū sc̄o fecit ip̄s mēdian
re et nūciū suū q̄i. ꝑ petrū ad lesūz voca
uit et ad eum adduxit: vt habet Joā. d.
q̄i petrus andrea d̄z diligere ꝑt quos
xpm meruit iuētre. Quātū meriti ꝑ
isse est apud deū qui ꝑuētere meruit ꝑ
cipē aploz. et sic vere fuerūt fratres cari
ne: fide et ꝑaffiōe. Cū Tertio fecit ip̄m
cretariū et ꝑsiliariū suū: q̄i de turbis
tiāda cū eo ꝑsiliū habuit: vt habet Joā.
vi. Nā philippus nō ꝑh̄debat. Andrea
vero dei potētiā et misericordiā ꝑuoca
bat dicens: Est puer vnus hic cē. ac d̄i
cat: q̄uis hec modica sunt tū tūc d̄i sup
ple qd̄ deest. Eccl. vi. Amicus i domo
cis fiducialiter agit. Cū Quarto fecit
portariū suū. sicut patet Joā. xij. Nā q̄
qdā gētilis iesu loq̄ velle d̄ixerunt ꝑ
philippo: et ipse philippus d̄xit ad andree. Vt
autē duo portari d̄ixerūt iesu. Iij. Reg.
vij. Iuerunt portari et nūclauerūt in ꝑ
latio regis intrinsecus. Cū Quinto fecit
eū ꝑmilitonē: assessorē: ꝑmentālē et sacri
ficiū suū iniquatū. ꝑ. patibulo crucis ei
parti voluit. Xps enīz habuit crucē tan
q̄ equū ꝑr que contra demones milita
uit sup̄ que andrea sedere fecit. et ideo se
cit eū ꝑmilitonē suū. Hester. vi. B̄o que
rex honorare cupit: se dere d̄z sup̄ equū
q̄ de sella regis est. Habuit crucem tanq̄
solū in quo inter hoīem et dyabolū iudi
ciū diffinuit. In isto solio andrea collo
cauit. et iō fecit eū suū assessorē. ij. Reg.
xxij. Dauid. i. xps sedēs in cathedra
crucis sapiētissimū ꝑnceps iter tres
fuerūt in ea dē cathedra. San d̄reū petrus
et philippus. Habuit crucē tanq̄ nūclā
in qua fideles refecit. In hac mensa an
drea secū tenuit. et ideo fecit eum suū
mentālē. ps. Parasti in ꝑp̄ectu mē
sam cē. Habuit crucē tanq̄ arā i qua
tri se sacrificium obtulit. In hac arā an
drea filii imolauit. et ideo fecit eū suū
crificiū et odorē. Vt cantat. B̄scentia
d̄reū dñs in odorēz suauitatis. Quādo
aut fuerit ꝑassus patibuli crucis. nō in
eo modo quo xps. Xps. n. fuit crucis

dispositus stabilis in gloria sua. Et ideo regit
domum firmam per patientem stabilitatem. Sicut
eius in incensu firmas percussiones sic domus
dei firmas aduersitatibus. Et in tali do-
mo christus habitat. ps. Eius spiritus sum in tri-
bulatione. Quia igit beatus andreas ha-
bit domum cordis sui lucidam: ideo christus in eo
habitauit tamquam luminosus. Quia ha-
bitum munda. In eo habitauit tamquam speculo
suo. quia habuit pacificam. Et eo habitauit tamquam
quillus. quia habuit altam. In eo habitauit tam-
quam excelsum. quia habuit firmam. In eo ha-
bitauit tamquam perpetuum. Tercio ponit
per benignam iustitiam cum dicit: Venite et
videte. Videte autem hic sumis per ois sensu
Aug. in li. conf. B. C. Scimus non solum vide
quod lucet sed et vide quod sonat. vide quid
adorat. vide quod sapiat. vide quod duru sit
Viderunt ergo quia ei gratiosam faciem
comprexerunt. B. C. xv. Valde admirabi-
lis es domine et facies tua plena est gratia. Et
verba dulcissima audierunt. ps. Quam
dulcis faucibus meis eloquia tua etc. Odo-
re paradisi quo plenius erat plenerunt.
Lant. i. Erabere post te curremus in
odoris vnguentorum tuorum. Amorem suum sua-
rissimum gustauerunt Eccl. xxiij. Qui
edunt me adhuc esuriunt. Diachij fidei et
amoris eum tenuerunt: et amplexati fuerunt.
Lant. iij. Tenet eum nec dimittit. Prover.
iij. Glorificaueris ab ea cum eam fueris
amplexatus.

De eodem. Sermo quartus.

Ambulans iesus
iuxta mare galilee vidit du-
os fratres. Simonem qui voca-
tur Petrus. et Andream fratrem eius.
Matth. i. iij. Vocatio istorum apostolo-
rum commendabilis est. ex parte vocan-
tis. et vocatorum. Per ex parte quidem
vocantis commendabilis est quantum ad duo. scilicet
quantum ad numerum: quantum ad officium.
Quantum ad numerum quia vocati sunt in ista
euangelio habet. Quod factum est triplici modo.
Primo per eorum plenam consolationem. Si enim
fuisse dicitur: et aliqui non fuissent vo-
cati non fuissent plene consolati. Chrys.
super illud. Et vocauit eos. Erat enim
habitatione concordes: dilectio concordes:

artificio pares fraternitatis pietatis
functi. Ideoque simul eos vocauit. Vocauit
ergo eos simul ut plena esset
solatio deus enim semper dat plenam
et pluram consolationem. Jo. xvi. Pro-
te et accipietis ut gaudeatis vestrum in pe-
nna. Ecouerso autem modo dat consolationem
ne deceptoriam: sicut ps. Luc. xij. in domo
qui dixit: Alia mea habes multa terra
etc. aut vacua. Hier. iij. Asperit terra
ecce vacua erat et nihil. Aut semiplena.
ps. Viri sanguinum et dolosi non dimide-
bunt dies suos. Aut mixti. ps. l. Quia
tuni mixti et aqua. Tercio de per con-
danda vita socialis ad quem quatuor
quirunt. Per primum est recognitio infirmi-
tatis proprie: ideo ponit ibi petrus qui
tas agnosces. Eccl. xxi. Intelligit
sunt proximi tui ex teipso. Per secundum
est comitas voluntatis mutue. ideo ponit
ibi andream qui interpretatur virilis: quia
voluntate sua domanda magna virtutes
quirit. Prover. xvi. Adios: et patiens
viro forti et qui dicit alio suo expugnare
re viribus. Per tertium est supplicatio. ideo
ponit ibi iacobus qui interpretatur
plantator. Prover. xv. Vir iracundus
uocat ritas. qui patiens est mitigat furo-
tas. Per quartum est puritas diuine gratie. Quia
eius socialitas non est inter malos sed
nos. Eccl. vi. Qui metuunt diuinum inueniunt
illum. scilicet verum amicum. Tercio per fidei fir-
mitatem. Nam secundum Chrys. fides in statu
ture fuit debilis: quia fundata fuit super
pilam. scilicet super abel. In statu legis
fortior: quia initium veteris testamenti funda-
tum fuit super duas firmitates quasi super
duas pilas. scilicet moysen et aaron. In statu
legis euangelice fuit fortissima: quia in
nouo testamento fundatum fuit super quatuor
fides quia super quatuor pilas. scilicet petrus
iacobus iohannes et simo super more fortissimi.
scilicet christus. secundum admetra est in motibus
Tercio de commendabilis est quantum ad offi-
cium quia facti sunt piscatores hominum. Et
ca quod notandum quod deus habet piscatores
venatores et vindecatores. Per piscato-
res fuerunt predicatores primitiui qui
tractu retis predicacionis magnas multas

italis pietatis
vocantur
et plena
mp dar plen
c. Jo. xvi. po
vestri in p
se dar consol
uc. xij. in d
es multa bu
Aspeti terri
elut semper
oli nō dūm
tā. ysa. i. dū
cū dō pp dūm
qū quatuor
gnitio infim
percur gūc
Intelligē
Secūda d
tue. iō ponit
vritas. qd
agna virtut
ē pāuam
eo expugnan
ficatio lre. d
reperat sup
ur trachū dō
mitigat fūla
iūne gūc. Jo
Prat gra. C
r malis hō
dūm inuenit
dō pp fidei
es in statu
a fuit sup
legie script
amētū fūla
ea quali hō
on. In lre
ma: qd in
stio: fūla
etrū an
ē fō: fūla
dōtibus fūla
uatiū ad
pōtūm. C
piscato
piscato
aut qm
nāz muli

tudinem piscū. i. hominum capiebant.
p Venatores sunt p dīcatores modern
q cū clamoribus vix capiūt vnam feraz
l. am. dīcē. xvi. Ecce ego mittā pīca
tores multos q piscabunt eos: et post hēc
mittaz eis multos venatores q venabun
tur eos. p Vndemittitōres aut erūt pī
dīcatores vltimi. qui cū falce diuini elo
quij vvas maturas a putridis sepabunt
Apoc. xliij. Abstī angelus falcē suaz in
terraz: et vindemīauit vineam terre. Ad
aut dīa tolus ē vīdēmiator: et xpō race
mōi collector. Adīb. viij. Ue mīhī q fa
ctus sum sicut qui colligit in autūno ra
cemos vīdēmiē. C Ex pte aut voca
reū cōmēdabilis ē ipā vocatō quātū
ad duo. p Primo q oīa reliquerūt scilz
amorē terrenū: domesticū: et pīuatum.
Terrenū quidē cū dī: Relictis rebus
et nauī rē. Matthei. xij. Ecce nos relin
quimus oīa rē. Amore domesticū cū dī:
Et patre rē. Mat. x. Qui amat patrē et
mātrē plus quaz me rē. Amore pīuatu
cū dīcī: Secuti sunt eum et nō seipsos.
Jo. xij. Qui amat aīam suaz perdet eaz.
De his tribus amoribus dīcī Luc. xliij.
Si quis venit ad me et nō odīr patrē su
um ac matrē. Hec referunt ad amorē do
mesticū. adhuc aut et aīam suaz: hoc ad
amorē pīuatuū. Et qui nō baiulat crucē
suaz venīt post me. i. paupere: nō potest
meus ēē discipulus. hoc refert ad amo
rem terrenū. C Secūdo cōmēdabilis fu
it rex vocatō. qd secuti sunt xpm. i. sūp
lucē: sōdale: dūcē: et regē. qui vadīt post
talē lucē nō pōt offendere. Joā. xi. Si
quis ambulat in die nō offēdit rē. Qui
vadīt post talē sōdale nō pōt dēicere qd
manū pōnīgīt sibi a dīutricē. ps. Tenui
simanā dētra meā. Qui vadīt post tā
lem dūcē nō pōt errare. Joā. viij. Qui se
quīt me nō ambulat in tenebris. Qui
vadīt post talē regē nō pōt coronā care
re. Apoc. ij. Ego fidelis vīqz ad montē
et dabo tibi coronā vīre. Beatus igit an
dreas secutus ē xpm tāquā lucē in sua
cōuersione: q tūc de tenebris ad lucem
venīt. Tāquā sōdale in sua cōuersatiōe.
quia semper ibi adhēsit. ps. Adhēsit aīa
mea post te rē. Tāquaz dūcēs in sua pas
sione. Unde cantatur de eo. Et in ligno

crucis dux iusti fuisti. Tāquā regē i sua
glorificatione a quo coronā accepit. Un
dicit cū ēēt in cruce. Jam enim ego vī
deo regē rē.

C Sermo. v. C De sancto nicolao epō.
Sermo. i.

Tānus quasi leo cōfide
rans absqz terro.
re erit. Prover. xviij. In his
verbis scītus atqz deuotus Nic
colaus a tribz cōmēdat. p Primo a vīre
sanctitate cū dī: Iustus. p Scōdo a mētia
magnanimitate et nobilitate. cū dī quā
si leo cōfīdens. p Tercio a sciētē securi
tate cum dī: Absqz terroze erit. C Circa
pīlmū notādū qd vīm Aug. verā iusticia i
tribz cōfīstīt. i. i nocētia. dīficētia. et hu
militate vera. Sūt ergo beatus Nicola
us iustus. p Primo q nulli nocuit. vī
dī: Puerilibz ante inocēte trāsactis
rē. i. Log. x. Sine offensioe estote iudeis
et gētibz et eccle dei rē. p Scōdo q oībz
pīuit: qz et aurū dedit et trīsticū ipetrāuit
ps. Dīstīit dedit paupibz iusticia rē.
p Tercio q verā humilitatē seruauit.
vī dī de eo q factus epō eadē quā pī
habebat humilitatē seruabat. Trīa eīz sūt
que hōiem cōsuēuerunt imutare. i. etas:
dignitas: et pīperitas. Sz beatus Nic
laus nō ē īgurat a sua humilitate nec
pīper etas: qz eā seruabat magnz et par
uis. Deu. xxij. Sicut dies iuuentutis
tue: ita et senectus tua. Nec pīper digni
tatē: qz eā seruabat in platōe sicut et in
subiectione. Ecc. xxij. Rectore te posue
runt noli extolli. Nec pīperitātē
qz eā seruabat in pīperitate sicut in ad
uersitate. Eccl. xxvij. Idē sensatus in sa
piētia manet sicut sol. C Circa scōm no
randū qd vīm Bie. nazāzēnū quadruplex
ē nobilitas: p Prima causat ex carnis
ppagīne. p Scōda ex aī virtute. De hac
duplice nobilitate dīcīt Hiero. Ille apō
dū nobilior: et potior ē nō quē nobilitas
generis: nec dignitas seculi: sed quē de
uotio fidei deo et sancta vita cōmēdat.
Ista duplice nobilitatē hāit scītus Nico
laus. vī dī de eo. nobilissimis natalibz
ortus. quo ad pīma. velut lucifer Nico
laus emicuit. quo ad scōdaz. Itē dīcīt
q fuit nobilī gūc: sz nobilior hāc. p Ter

tiā causat ex legali ad optiōe, sicut patet
Exo. ij. Ubi filia pharaonis moysen in
flūm ad optauit. Ista habuit sc̃tās nico-
laus in dei filiū p̃ spūm sc̃m acceptat.
Ro. viij. Nō enim accepisti spūs seruitu-
tis rē. ¶ Quarta causat ex diuine imagi-
nis ip̃essioe s̃m quā oēs hoies sūt equa-
liter nobiles. De qua dī Actu. xviij. Ip̃si
uis eiz et gen^{us} sumus. S̃ ergo honoram^{us}
imaginē depictā multo forti^{us} honorare
debet̃ mus imaginē dei nobis ip̃essam.
Eccl. x. S̃ isti m̃auctudinē seruā aīaz tu-
am et dā illi honorē s̃m meritū suū. Ista
imago in p̃cōisibus adeo obfuscat q̃ a
deo nō cognoscunt. Mat. xxv. Almē dī
eo vobis nescio vōs. ¶ Circa tertiū nota-
tur q̃ ip̃e fuit securus in vira et i morte.
In vita pp̃ securā cōsciam. Prover. xv.
Secura mēs quasi iuge cōiunū pp̃ to-
morū operum affluētia: qd̃ in dīcabat olei
emanatio. Quāquēdē affluētia p̃uident-
es virgines hūerūt et iō securā dormie-
runt. vt habet Mat. xxv. Propter spūs
sc̃i p̃sitiā: q̃a sua pueritia grām dei ha-
buit: et in ip̃a semp̃ pseuerabat. Ista enim
erit s̃m Chrysos. hoīem sanctū faciūt esse
securū. Sūt et securus in morte. Primo
propter gloriā reuelatā: et angelicā
custodiā. Angeli enīz sibi mouenti ap-
paruerunt. et suam gloriā sibi reuela-
uerunt: et ipsum custodierunt. ps. An-
gelis suis deus mandauit de te. ¶ Se-
cundo propter recōmendationē diui-
nam: quia deo se deuote recōmendauit
dicens: In manus tuas comendo spū-
tum meum. Sap. iij. Iustorum anime in
manu dei sunt. ¶ Tercio propter cele-
stem armoniā. Quia angeli ipsius ani-
mā in celum cum laudibus deduxe-
runt. Iste. xxiij. A finibus terre lau-
des audiuius et gloriāz iusti. valde igit̃
tur securā eius anima in morte esse po-
tuit: quē sic habuit cōsciētias purā:
bonorum operum affluētiam et dei gra-
tiam quē sic habuit angelos custoden-
tes suam gloriā reuelantes cum laudi-
bus eius aīam de dūcētes: et manus dei
in omnibus p̃egentes.
¶ Sermo. vi. ¶ De eodē sermo secun-
dus.

Thesaurus
um in habitaculo rusti-
uer. xxi. Iste nullus fuit
Nicolaus. de quo dī: iuste p̃le vna
zē. Quattuor autē hic sūt vidēda. p̃
mo quare dī iustus. ¶ Secūdo q̃
bitaculū. ¶ Tercio q̃a ē iste thesaurus.
¶ Quarto qd̃ ē oleū illud. ¶ Circa
nū notādū q̃ Aug. in li. de p̃fectiōe
cīc tractās illud verbū Mat. vi. Alm-
dite ne iusticiā vestrā faciatis cī. vbi
q̃ dūs ibi in tribus iusticiā cōp̃ndit.
scilz in ieiunij obseruatōe. in elemosy-
nā largitiōe. et in deuota oīde. Illas
ptes iusticiē habuit Nicolaus. C. p̃
habuit ieiunij obseruatōe. vñ cū al-
huc eēt infans fēta quarta et sexta
semel lac sūgebat. Thien. iij. Boni
ro cū portauerit iugū dñi ab adoles-
tia sua. Iste autē portauit ab infantia
nō a senectute tñ. Poratū ergo iugū
ab adolescētia bonū erit purū. Sg̃
sine pena. Poratū a senectute sua bonū
erit mixtū. i. glia cum pena purgatiōe.
Non poratū in aliqua etate sua malū
erit purū. i. pena eterna. Ista triplex
vilas tangit p̃pheta dicens: Calix im-
nu dñi vini meri plenus mixto rē. C. Et
cūdo habuit elemosynā largitiōe
oēs diuitias suas distribuit de dñi pa-
peri nō diuitibus. i. illi hoī filias suas
p̃e paup̃rate p̃stitūē volebat. vedit
lion non de veteriori: q̃a aurum. et p̃p̃
p̃ amonio nō de alieno dedit. p̃pter
noīe dei: nō p̃pter fauorē populi. C. De
tio habuit deuotā oīde. vacauit dē
tioni in sua iuuetute. vñ dī. Ecclē
frequentās limina rē. et in reliqua sua
te. An dī q̃ factus eps in oīde vigilat
et in morte: q̃ tunc psalmū. In te dñe
raui: deuote dixit. Luce. xviij. Op̃e
semp̃ orare et nō deficere. C. Circa
notādū q̃a duplex ē eius habitacū-
lum. ¶ Primū ē corpus qd̃ ē habitacū-
aīe. Job. xviij. P̃tm reddidit habitacū-
iusticiē tue. ¶ Secūdū ē aīa quē ē habi-
taculū spūs sancti. Eph. ij. In quo et
coedificamini in bitaculū dei in spū
C. Tercū ē monumētū qd̃ ē bitaculū
corpis. ps. Sepulchra eorū comus illorū

Sermo. viii. **De eodē Sermo. liij.**

Tu uenit gratia corā ocu-
lis dñi. Eccl.
liij. Tota uita bñi Nicolai su-
it gratiosa. qđ p̃z ex septem.
¶ Primo q; fuit gñose natus. et hoc ex
parte uirulq; generantis ex pte geniti
et mōi generadi. ¶ P̃mo ex pte generati.
um. q; is essent iuuenes. tñ mox ut nat⁹
et p̃niter uicerūt. Ex quo p̃z q; erant
matrimonialis fūcti. nō ut libidīnt de-
uierūt. sed ut pleni educadā a dei serui-
tū gñarēt. ¶ Scđo ex pte geniti quia ad
rēba p̃dēns quarta et sexta feria ieiū-
nabat. Docet nō fuit a natura q; tñc in
olibus paruulus semp idē p̃ingeret uel
frequēt. neq; a casu: q; tñc feria a feria
nō distinguē. nec a p̃posito quia tñc
ysum libēti arbitriū nō habebat. Restat
ergo q; fuerit a singulari dei bono. ¶ Ter-
tio ex pte modū generadi. q; gñatus est
poñē. parētes enīz sui deū orauerunt
ut illū eis p̃cederet quē nō tā diuītiarū
ymōz habērēt hēdē. i. Reg. i. Pro pue-
ro isto rogauit et dedit mihi dñs petitio/
nem meā. ¶ Scđo fuit gratiose educa-
tus. ¶ P̃mo. i. ut iuuenū lascīuias culta-
ret. Eccl. xij. Qui tetigerit picē ingnabi-
tur ab ea. ¶ Scđo ut eccliam frequēta-
ret. Vñ dī ecclie sancte frequētans lūni-
na rē. glosa sup Matt. Ingressus iesus
uidē tēplū adijt dās formā religiois. ut
quocūq; imus: p̃mo domū oionis adēa-
mus. ¶ Tercio ut yba dei libēter audī-
ret et seruaret. Vñ dicit: Quicqđ de feri-
pturis audire poterat armatolo conde-
bat pectoris. Prouer. viij. Bñs hō q; au-
dit merē et uigilat ad feres meas quoti-
die. ¶ Quarto ut corpus ieiunio mace-
raret. Unde dicitur: Beatus nicolaus
ad p̃uē pulchro multo ieiunio macera-
bat corpus. ¶ Quinto ut operibus p̃cia-
tis se assuefaceret. Vñ dicit. Affluēs mi-
sericordie uisceribus: dato auro triū uir-
gini nephas p̃hibuit. Job. xxxi. Ab in-
fancia mea creuit in me mīseratio. ¶ Ter-
tio fuit gratiose electus p̃missa oīone
tēplo ap̃loz Act. i. Orātes dixerūt et.
¶ Scđo diuina reuelatōe. q; uox de ce-
lo lapsa fuit ut eligeret nicolaū. Et enīz
quā per hominē sine deo sint intrusi.

quā per hominē et deū sint eandē electi.
quidā a seip̃is sine hoīe et deo sicut am-
bitiosi. Iste tñ fuit elect⁹ a deo sine hoīe
ut ap̃li. ¶ Tercio fuit elect⁹ d oīus p̃fer-
su et approbatōe. vñ dicit q; eo uiso oēs
laudauerūt dei magnalia. Prouer. xx
vñ. In exaltatōe iustoz multa gloria ē.
¶ Quarto fuit electus inuitus et cum qđ
dā coactione. Vñ poterat dicere cū pro-
pha. Exaltatus aut humiliatus sum et
conturbatus. ¶ Quinto fuit in ep̃sco-
patu gratiose cōuersatus. Ipse enīz po-
pulu suū pauit vbo. Vñ legi q; erat ef-
ficax in loquēdo. Pauit oratōis suffra-
gio q; in orationibus p populo uigila-
bat. De his dicit. Eccl. vi. Nos autē ora-
tioni et ministerio uerbi erimus iustantes
Pauit exēplo. vñ de dicitur q; eadē quā
p̃ius grauitatē seruabat. i. Ithimo. liij.
Exēplū esto fidelibus in uerbo in p̃uer-
satione. Pauit tp̃ali subsidio: q; popu-
lo fame laboiantī triticum impetrauit.
¶ Quinto fuit gratiose mortu⁹. Est. n.
mortuus cū gratia dei. Vñ dicit q; oīus
ētutū charitate replebat Apoc. xij.
Bñ mortu⁹ q; in dño moriunt. Cū bona
fama populi. vñ dicit oībus se amabīle
exhibuit. Cū bona p̃cia fuit. Bona enīz
p̃ficientia habere potuit. qui a cunabulis
xpo seruire incepit. p̃pter ista tria dicit
Bñ. xxy. Mortuus est in senectute bōa
Et iō cū bona fama p̃pli plenus dieruz
et ideo cū bōa p̃cia fuit. p̃gregatusq; est
ad p̃plm suū: et iō cū gratia dei. ¶ Sex-
to fuit gratiose sepultus. In sepulchro
enīz suo tria erāt. i. margarita corporis
emanatio olei et emanatio aque. In mar-
garita corporis fuit fulgor mīdīte. In
star enim margarite fuit cadīdus p mū-
ditā. celesti rose generat⁹ p diuina gra-
tia. et parut⁹ p hūilitatē uerā. In oleo
notat abūdiāia misericordie que in ip̃o
fuit. In aqua abūdiāia gratie qua sem-
p abūdauit. ¶ Scđo fuit gratiose as-
sumptus. Fuit enī assumptus cū culto-
dia angelica. Vñ cū moreretur rogauit
deum ut angelis suū mitteret. Et uidit
angelos ad se uenīētes cū p̃fectōe uolū-
nat: q; deo se recomēdauit oīes. In ma-
nus tuas domine cōmēdo sp̃itū meū
Lū securā cōscīentia. Secura enim cōscīe

nam habere potuit quoniam peccauit q
deo sp. fuluit. Prover. xv. Secura mens
quasi iuge puluui. Lū recepta eucharis
tiae: q. sacra corporis et sanguinis dei su
scepsit. Et cū celestis melodia audita est in celo
Alia qdē de vita egredies quicquid timet
f. demones. penā. pcta. dubitatē vltimū
et vltimū et clamorē demonū. S. iste nō
timuit demones q. sic fuit ab angelis cu
stoditus. Nec penā q. sic fuit in māu dei
recomendatus. Nec peccata q. sic fuit in
p. scia secur. Nec dubitatē seu diuersi
tate viar. q. tali duce. f. a xpi corpe fuit de
ductus. Nec vltimū demonū q. tali leti
tia fuit p. fusus. ysa. lv. In letitia egredie
mini et in pace deducemini. Montes et
colles catābūt corā vobis laudē: et oia li
gna regionis plaudēt māu. Ipse enim aie
q. assumū gaudēt. idē d. In letitia egre
diemini. et tota trinitas gaudet. idē d.
Montes. Et angeli. idē d. colles. zōes. sci
q. fuerūt de nra regione gaudēt. idē d. dicit.
Et oia ligna regionis plaudēt māu. r.
C. Sermo. ix. C. De eodē Sermo q. r.

Non est inuētus filius illi
et. Eccl. xliij.
Quilibet scūs in aliq. vtu
te emicuit in q. nullus filius
sibi fuit. p. p. q. d. f. Nō ē inuētus filius
illi. Et i. h. appet sapia dei q. i. tāta varie
tate scōr. tāta ponit varietatē vtutū. q. l.
nobis n. sit cognita: deo tñ ē nota. Si eiz
tāta ē diuersitas i. facieb: pōt eē p. culdu
bio et i. atab. C. Hūit igi scūs nicolaus
q. tuos p. uilegta p. que p. v. dicit. Nō est in
uētus filius illi. C. Pūmū ē festina scifica
tio: q. a mris vberibus scūs fuit. felix q.
dicere potuit cū p. p. a. Spes mea a tu
nēute mea. sicut fuerūt. Martin. et Bñ
dictus q. a iuētute deo seruire icēperūt
felicio: q. dicere pōt. Spes mea ab vbe
rib: mris mee. sicut fuerūt nicolaus et
Bñc. ille ab vberib: abstinēdo iste ad
buc sub nutrice p. sūt: i. f. a iacēdo. Sc.
licissimus q. dicere potuit. Spes mea ab
vtero mris mee. sicut fuit sanctus Joan
nes baptista. q. fuit in vtero sanctificat.
Nullus autē senex pōt dicere. Spes mea
a senectute mea. Sed ne p. p. ias me in tē
pore senectutis. Talis enim nō pōt de su.

is meritis p. fidere. sed ne p. p. iatur ad
misericordia d. osare. Et q. beatus nic
laus sic tēpestiue incepit pōt sibi p. p. i
re qd. dicitur Eccl. xxxij. iustus locutus
tra det ad vigilādū viluculo ad dūm
fecit illū. Sūt q. deo tradit bona suā
magnū est. Alij corpa sua: qd. maius est
Alij corda sua. qd. maximū est. Bñc. nīc
nicolaus tradidit et bona sua ad vltimū
dū. et corpus suū ad macerādū. et cor suū
ad orandū. et hoc fecit viluculo. i. in fac
etatis p. mor. d. C. Scdm est miracula
electio: q. voce de celo lapsa electus fuit
Et hoc accidit ex eo q. electores iustabāt
selunys. ordnib: et vigilijs. Per beccm
trā meremur a deo bonū planū habere.
De selunys habet. Act. iij. In electione
pauli et barnabe. De ordnibus habetur
Act. i. i. electioe mathie. De vigilijs fuit
et orationibus habetur. Luc. vi. In p. p.
qui electurus aplos p. noctauit in orati
dei. C. Tertius est miraculor. crebas op
tio. quoz quedā opatus est i. maiori mō
do quedam in minori. In maiori mō
do opatus est in quatuor elemētis quia
nautis mare trāg. llauit. rēp. elatē ab a
re fugauit. ignē diane extirxit. et terrā
rile secūdauit. In minori autē mōdo. i. in
hoīe multa est miracula opat. Quib
dā eni subuenit a tribulatiōe quā patie
bant a diabolo. sicut q. resuscitauit pa
tri filiū a diabolo strangulati. Quib
dā a tribulatiōe quā iuste patiebant a
deo sicut q. resuscitauit filiū patri cum
csp. ho in mari submersus. Quib
dā a tribulatiōe quā patiebant a tyrāno. sic
q. patri reddidit filiū a soldano detenti
Quib
dā a tribulatiōe quā patiebant
in rebus. sicut iudeo: q. imaginē nicolai
in domo sua fecerat. Quib
dā a tribu
latiōe quā patiebant in p. sonis. sicut m
bus p. cipibus falso p. stārtino ab iustis
accusatis. Quib
dā a tētatione quā
patiebant in aiabus. sicut epō qui a sa
bulo rētabatur. qui se in forma mullas
posuerat. C. Quartū est olei i. monum
to effusio. per quod vaf. itelligi quātū
tr. misericordie in mundo: et quātū mlti
ricordiē existat in celo. Unde potest hūc
cōpetere illud Job. xxxij. Petra fundebat
mibi riuos olei. Ipse enim fuit p.

tra. i. tritu
q. nullis a
mus q. col
oleum fun
bat libere
dunt. se. p
nerur. De
misericord
autem riu
bat abū dā
uersale tā
tangit riu
circa p. tū
carnē. Et c
gle voluit
Eccl. viij. N
in casu en
Luc. x. In
C. Sermo

Mis. Tpe ar
sima. f. bea
foras. f. sa
vincentes
culus foris
mo in hoc
videtur. f.
diuiciā
mugero.
ta oia. et se
haberēt ce
tende oī.
habebis
in vita p
vi. Thesau
rū. Qu
dar. r.
centupliā
i. corpus
ad Phil.
minū nost
p. r. p. v
cundum r
culum p
tatum i
p. p. para
spiritum
ult. Ep.

tesatur dei
beatus nich
si fidi pueni
tes Los lras
o ad diling
pota sua q
d matius ch
n. Bñs aut
na ad diling
di. z. corum
ulo. In lue
miraculo
electus fuit
res habebat
Der beccati
tatu habere.
In eleccione
us habetur
ignis fuit
vi. In p
ut in orone
crebatur
maior m
maior m
mētis quā
stare ab a
t. z. terrile
t mudo. In
r. Quibul
e quā patie
fclantur p
ū. Quibul
atfebant a
patriam
Quibul dā
tyrāno. fcl
ano detici
partebat
tine mēla
fclā a mē
is. fclur
o ab iūla
tione qu
o quā u
a mulles
fcl mōmū
gt qualē
uāt mē
porecti
fcl fcl
m fuit po

tra. i. tritus: q: se macerabat. Sicut dicitur:
q: nullis a duersis cedebat. Sicut etia fir
mus q: cōstanter arguebat. Iste autem
oleum fundebat: q: in misericordia ipen de
bat liberaliter contra illos qui nō effun
dunt. sed ab eis magnis precibus obti
nerunt. Pioner. xxij. Qui pioner est ad
misericordia benedictur. Effundebat
autem rituos: quia misericordia impede
bat abū dāter. Solus de² hēt mīaz vni
uersale tāq: flumini: sancti aut p ticularēz
tāq: rituos. Eccl. xvij. Misericordia hoīs
circa pxtimū suū. Bñs aut super omnē
carnē. Et dicit rituos olei nō vint: q: ma
gis voluit sequi pietatem q: fueritates.
Eccl. viij. Noli ēē iustus nimis. Utrūq: nō
in casu ē necessariū q: samaritan². vt hē
Luc. x. In iudiciū vniū z oleū sauciato.

C Sermo. x. De scā lucia vno hōm²
Mulier fortem quis i
ueniet. Pro
uer. xxxi. Tempe salomons
nulla mulier inuenta est for
tis. De autē gratie inuenta ē vna fortis
sima. fclata virgo. Inuenta sunt z alie
fortes. fclante virgines mūdū cū carne
vincentes. inter quas fuit beata Lucia
cuius fortitudo in tribus appuit. C Pri
mo in hoc q: vicit oīa blādimēta oīum
viciōū. fclauaritia. luxuria. z supbiā.
Quarclā vicit p liberalitātē: q: p fimo
mūz rogauit. dedit aut paupibus in vi
ta oīa z seipsā: q: dedit pauperibus vt
haberēt celestem thesaurū. Matth. xxi.
Vnde oīa que habes z da pauperibus
z habebis thesaurū in celo. Quia dōit
in vita premisit ad locū securūz. Matth.
vi. Thesaurizate vobis thesauros in ce
lo zc. Quia dedit oīa recepit cētuplum
Matth. xij. Quis reliquerit domū zc.
centuplū accipiet. Quia dedit seipsam
fcl corpus mortale: recepit ipm glificatū
ad Phil. iij. saluatore expectamus do
minū nostrum zc. C Secundo vicit lu
xuriā p virginitatē. vñ dixit agatha Jo.
cundum deo in tua virginitate habita
culum preparasti. Ex quo patet q: habi
taculum mentis sue fuit iocundū. purū
z preparatum. fuit iocundum: q: nunq
spīritum sanctum per peccatum p rista
uit. Eph. iij. Nolite p ristare spīritum

scm dei. Sicut purg: q: puritate mentis z
corporis pseruauit. id dicit: In tua vir
ginitate. Uñ ipa ait: Corruptores mētis
z corporis nūq: scit. ps. Domū tuam dñe
decer scitudo. Sicut pparatū: q: oib² vir
tutib² se ornauit. Eccl. ij. Qui timēt dñm
pparabunt corda sua. C Tercio vicit su
pbiā p humilitatē. Sicut pparatū: q: dixit:
Ancilla xpi fuz. Aliqñ aia ē ancilla pcti.
Joā. viij. Dis q: facit pctm seruus est pec
cati. Aliqñ nūm. Luce. vi. Non potestis
deo fuitē z māmonē. Aliqñ dyabolū.
Pet. ij. A quo q: supatus ē: etus z seru²
est. Aliqñ ppij corporis. ad Rom. xvi.
Xpo dñō nō seruistis: sed suo ventri. Dec
aut noluit ēē ancilla pcti: q: hoc esset dā
nabile. Nec nūm: q: vitupabile. Nec dīa
boli: q: periculosus. Nec fuit corpus: q:
ignominiosus. Sicut tñ xpi: q: hoc esset glo
riosus. Propter istā triplicē victoriā tri
plicitē appellat. Quia. n. vicit luxuriā
fuit replū dei. vñ ait: Qui caste viuūt tē
plum sunt spūs sancti. Quia vicit aua
ritiā fclā ē colūna padisi. vñ catat. Colū
na es in iobis zc. Quia vicit supbiā accepit
coronā regni. vñ cantat: Dis plebs te ex
pectat vt accipias coronā regni. C Se
cūdo eius fortitudo appet in hoc q: vi
cit violētiā hostiū. vñ cantat. In tua pa
tiētia possedisti aiaz tuā lucia spōsa xpi
Odissi q: i mūdo sunt z coruscas cū ange
lis. Sanguine eūm ppro inimicū subdi
sti. Ipsa eūm vicit hostē iteriorē. ideo dī:
In tua patiētia. Prover. xvi. Melior ē
paties viro forti. Hostē exteriorē. vñ seq
tur: Odissi que in mundo sunt. Scla. vi.
Adibi mūdus crucifixus ē zc. Hostē su
periorē. vñ dī. Sanguine ppro zc. Tal
de admirabile fuit q: fragilis femia vt
cit hostē tā robustū. Inuēcula hostē tam
antiquū. puella delicata: hostē tā auster
C Tercio eius fortitudo appet in hoc q:
vicit scitūtiā tormētoz. q: p zc quattu
or. fclā virtus hoīm z boni amittit vir
tutē trabēdi: q: nec mille hoīes nec mul
ta paria boum ad lupanar eā trahē po
terant. Nd eīm hoc erat cōueniēs. q: si c
dī. i. Log. vi. Tollēs mēbra xpi factā mē
bra meretrīcis abis. fclā scō ignis am
sit virtutē cōburēdi. Eccl. ij. Et i medio
ignis non sumēstuat. Nec mirum: quia

De sancta lucia.

desuper habebat rosem saluifici qui ignem refrigerabat. Intus ignem diuini: q̄ exteriorē supabat ignem. extra corpus virginem qd̄ a obustione immune esse debebat sicut ab igne percussione alienū fuerat. Bān. iij. Illos aut oīno non tetigit ignis: ppter corpus virginem. Neq; p̄t flauit: ppter rosē saluifici. Nec quicq; molestie intulit: p̄ ignē diuinū. Ter-
tio gladius amittit virtutē secandi: q; p̄ cussa i gutture gladio necari non potuit: sed gladius voluit superuicere. Impetrat ult. n. inductas a dño multiplicet de causa. vt in legenda habetur. s. vt corp⁹ domini reciperet et deorē recōmēdaret: vt bonis timorē et malis insulaturē auferret vt aduocatam se eis pmitteret: vt pacem ecclesie redderet nūciaret. Quartē mox amittit virtutē occidēdi: q; mors ipsam nō interfecit. sed ipsa mortē occidit. s. eternam mortē que est triplex. vna que consistit in pena sensus. Occisio huius mortis significata ē in exinctione sui ignis naturalis. Alia que consistit in carētia diuine visionis que tū vñ a cordibus mundis. Tertia illud Matth. vi. Beati mundo corde cē. Hanc mortē occidit: quia nudiciam mentis et corporis cōseruauit. Alia ē in separationē a cōsortio beatorum que vincitur per opera pietatis. Luce. xvi. Facite vobis amicos etc. Ista occidit per opera misericordie que habuit: quia totus patrimoniu pauperibus erogauit.

Sermo. xi. De eadē sermo sēdō.

Sapientia edificauit sibi domus exidit colūnas septē. Prouer. ix. Christus sapiēs architect⁹ domū quādam edificauit: in cutus antimo habitauit per grām et in vtero parnis substantian: et ista fuit virgo maria. Alias plures domos edificauit. in quibus per grās habitauit. quorū p̄cipua fuit sancta lucia in qua vt eēt dom⁹ firmā septem colūnas exidit: q; in ea septem virtutes posuit. Prima ē fides magnanimitas. vii dixit ei scā agatha. fides tua matricē subuenit. et ecce sanata est. Deus enim ē iaccessibilis. i. Tim. vi. Lucem habitat iaccessibilis. In

uisibilis. i. ad Tim. i. Regi autē scēdō immortalis iussibilis ē. Inuisibilis. i. ix. Si fortitudo queritur: robustissima ē. Sancta igit lucia indigebat fidei scala vt iaccessibilem accederet et cōderet. Roma. v. Per quem accessimus vobis per fidem: tāquam lucerna per quam iussibilem conspiceret. Inuisibilem enim tanquā videns sustinuit: tanq; virtute fortissima: per quam omnipotentem superaret et viceret. qui dem nunc per orōnem vicit quādam materi sanitatem obtinuit. vnde xps p̄terat sibi dicere illud. Mat. xv. O mōer magna est fides tua: fiat tibi sicut vult. Secūda est virginitas. vnde dicit agatha. Jocuū dum deo in tua virginitate habitaculum preparasti. hoc autē p̄so multū placet. ita q; in ea tanq; in timo propita moratur. ps. Bonū tui videri sanctū do. tanq; p̄ato florū dīciatur. Cant. i. Leculus noster huius tanq; cibo suauissimo pascit. Cant. vi. Dislectus meus mihi et ego illi pascit iter liliā. Tertia ē ad paucos magna pietas: quia materi sanitatem obtinuit. voluit enim habere curam matris. Et propter dei p̄ceptum. Exat. honora patrem tuū et matrē tuam. Ex ppter xpi exemplum. qui de matrē in pace curam habuit. Et propter habendū dei prouisionē que ad dītur p̄ceptū dī. vt sis longeuus super terram. Ex ppter vitandā dei cōminatōem. qua tē Exod. xxi. Qui male dixerit patri vtriusq; tri morte moriatur. Et itelligit de vitandā morte et vita. Qui eīm honora patres a quibus habet vitam. deus cōmūat sibi vitam corpalem. Qui vero honorat deus auferit ab eo. Cū autē ad pauperes magna liberalitas. mō test sibi puenire illud Prouer. vii. Num suam apult sopi et palmas tendit ad pauperes. Frustra autem licet fortis manū ap̄pret: similis tamen habere. Scā igit lucia habuit nū apertam. q; semper dabat: extēdē q; oibus dabat: et plenam q; abundāte dabat. Quinta ē etiam humilitas: apparuit in hoc q; se non filias vel fam: sed ancillam gōiauit dīcēs. Amica

la christi sum. Filia quidē dicit nobilitatem sponsa equalitatem ancilla vō humilitatem. Ipsa igitur de se sperre non lebat ea que videbant esse sublimitatis vel equalitatis: sed humilitatis. Sexta fuit p̄cueratūe firmitas. vnde ait. Nunquid volūtate mea ad consensum tuū potēris reuocare. Lz eim triplex martirius passus fuerit: tamē cōstater perseuerauit. Unū habuit in carne p sanguis effusio nē. Exo. iij. Sponsus sanguinū tu mihis. Aliud in mēte per pauperū compassionē. Brege. Qui p passionē exhibet m aliena necessitate crucē ponat in mēte. Tertiū in carne a mēte p carnis mortificationē. Ps. Propter te mortificamur tota die. Septima ē corporis imobilitas: q̄ tanto pōdere cā fixit spūs sanctus: vt nullo mō moueri possit. Ipa. n. fuit leuis et grauis. leuis q̄ inuinit a pondere peccatorū. expedita ab onere terreno rum. et plena plūmis virtutū. Heb. xij. Sponētēs oē pondus. s. terrenorū et curāntis nos peccatū per patientiā curamus. s. pēnis virtutū. Sūt aut grauis sentētie ponderosa: nō tantū in corpore p imobilitatē: sed ē in corde per sensus maturitatem. Sap. iij. Lani sūt sensus hominis et per grē stabilitates. Heb. xij. Optimū ē grā stabilire cor. In ore p sermōnis ponderositatē. Eccl. xxi. Verba sapientū statim ponderabunt. In corpore p morū grauitatem. ad Tim. ij. In omnibus teipm prebe exemplū: i doctrina: i integritate: i grauitate: i opere p continentiatē. Eccl. xxvij. Hō scūs in sapientiamet sicut sol.

Sermo. xij. De eadē sermo scūs. **L**ucerna splēdens sup candelabrū facta et spēs faciei. s. mulieris super etatē stabillē. Eccl. xxvi. Per lucernā a luce dictā intelligit sancta lucē a luce sūi nominata. De qua in verbis premissa quattuor dicūt. Primo q̄ fuit luminosa cū dī. Lucerna splēdens. Sūt autem luminosa quādrupli. dicit. Primo a superiori per diuine grē refulgentiā. Job. xxvi. Quādo splēdit lucerna super caput meum. Et ab inferiori per virginālē mūdiciā. Sap. iij.

O p̄ pulchra ē casta generatio cū claritate. vnde dixit ei agatha. soror mea lucia virgo deo deuota. In hoc q̄ fuit deuota habuit lucem superiorem. In hoc q̄ virgo habuit lucem inferiorem. Secūdo ab interiori per mūdā cōscietas. ij. Cor. iij. Deus qui dixit de tenebris lucem splēdēscere illuxit in cordibus vestris. Et ab exteriori per conuersationes honestas. Mat. v. Sic luceat lux vestra coram hominib⁹ vt videant opera vra bona et ppter hoc ipsa vocauit se templū. quod quidem erat interioris fulgidū et exterioris ornatus. Tercio posteriori dei beneficiā rememorādo. Et ab anteriori futura p̄cauēdo: et p̄ntā ordinādo. Deut. xxxij. Utinam scierēt. s. p̄terita recogitādo. et intelligerēt. s. p̄ntā ordinādo. ac nouissimā puidērēt. s. futura p̄cauēdo. Sic beata lucia dei beneficiā recogitauit qm̄ dixit. Nō sunt ista malicia sed bñficia dei. P̄ntā ordināuit qm̄ diuinitas suas paupib⁹ dedit. futura p uidit: quādo pacē ecclesie red dītā nūclauit. Quarto a dextris: q̄ inter prospera seruauit temperantias. Prouerb. xij. Est pauper cū in multis diuitiis sit et a sinistris q̄ inter aduersa habuit pietatē. vnde dicit de ea. In tua patientia possedisti animā tuā. Secundo fuit famosa: q̄ notat cum dī. Sup candelabrū sanctū. Sūt aut famosa ex omnibus causis ex quib⁹ aliquis famosus efficit. Efficit aut aliquis famosus multiplici rōne. Primo pp sapientiā que apparuit in rñis. Luce. xxi. Ego dabo vobis os et sapientiā et. Secūdo pp potētias que apparuit in miraculis. Mat. x. Dedit eis potētiam spūm imūdoz et vt curarent omnē languorē et infirmitatem. Tercio ppter sanctitatē q̄ apparuit in exemplis. Dedit. n. exēplū pietatis ad p̄ntes. largitatis ad paupes. charitatis ad oēs. Iudith. viij. Hec erat omnibus famosissima q̄ timebat deum valde. Quarto ppter pulchritudinē que apparuit in decore puritatis mentis. s. et corporis. Hester. vi. Erat Hester famosa valde et incredibilis pulchritudine oium oculis admirabilis videbatur. Quinto ppter fortitudinē que ap

paruit in tormentis. Proverb. ultimo.
 Ausserim forte quis ingenier. C Ter-
 tio fuit speciosa: cuius dicit. species faciei
 Secūda aut Aug. de trinit. Facies est pul-
 chra quādo est dimēsa pilster affecta hi-
 lariter et colorata luculenter. Facies igitur
 anime tunc est pulchra: quādo ē et di-
 mensa factum. fides. spes. charitas. et bo-
 na operatio. que sūm Bregō. sunt equa-
 lia. quia quantum quis credit tantū spe-
 ret. et. Beata igitur lucia habuit spem
 quia de auxilio beate agathe confidit.
 habuit fidem: quia matrem sanauit. habu-
 it charitatem: quia propter christi cha-
 ritatē mori se tradidit. hūit bonā op-
 ratiō: quā bōa sua paupib⁹ dedit. Secūdo fuit
 affecta hilarit. ij. Cor. ix. Hilarē. n. dato
 re diligit dō. Baudēbat. n. de? fuata vir-
 ginitate. vii. d. d. thesauro virginitatis.
 Abat. xij. p. gaudio illi? vadit. et. De cō-
 plicē puritate. ij. Cor. i. Bli nra hec est
 testimonius confitēte nostre. De penag
 acerbitate. Roma. v. Spegau dentes: in
 tribulatione patientes. De glorie securi-
 tate. ibidem. Gloriamur in spe glorie fu-
 lorum dei. Sūit etiam colorata luculē-
 ter. Habuit enim candorē puritatis. ru-
 boreū charitatis. et mille alios colores
 multiplicis virtutis. Lanf. i. Dilect? me-
 us candidus et rubicundus. et. C Anar.
 to fuit virtuosa. quod notat. cum dicit.
 Super etatem stabile. Etas stabilis nō
 est inuenta quia tendit ad perfectionē.
 nec senectus quia incipit deficere oculi
 re. nec senium: quia deficit manifeste. Sed
 est etas virilis: quia tūc natura stat. Bli
 ergo lucia licet habuit etatem iuuenilē
 in corpore: habuit tamē stabilitatem vi-
 rilē in mente: quia vinct non potuit nec
 matris monitis. Matthei. x. Qui amat
 patrem et matrem plusq̃ me. et. nec spō.
 si blanditis. Dester. i. Paruipēdēt vxo-
 res imperta maritorū. nec irrogatis ob-
 proprijs quādo iudex dicit. patrūmont.
 um tui cū corruptoribus expēdisti. nec
 illatis minis quādo dicit. Ego factus te
 ducti ad lupanar. nec adhibitis suppli-
 cis nec appofitis violētis. ideo colum-
 na immobilis est vocata.

De sancto thoma Sermo primus.

Quā sapiens archi-
 tectus fundavit
 domus est qñ ē firma et pul-
 chra. Tale domū thomas missus ad
 gē indie fabricauit. i. firma. qñ notat
 dñ. fundamētū posuit. et Secūdo pulchra
 cū dñ. vt sapiēs architectus. Sapiens
 eim ē pulchra opera facere. et quādo
 a se ideo donum anime sue talen fecit.
 C Primo firma. q. supra firmā petra
 sū fundauit. Matthei. vi. Qui edificauit
 domus suā supra petram et descēdit pla-
 uia. et. Thomas. n. passus est tentationē
 a diabolo suggerēte. et hoc tpe domus
 ee passionis quādo et ceteri conuerterunt
 tunc habuit ventū qui ab aere venit
 sus est dubitationē a deo permittit.
 tūc habuit pluuia que de celo descēdit.
 passus ē afflictionē a tyrāno fenit.
 tūc habuit flumē qñ p terrā vadit. q. q.
 fundatus ē supra firmā petra coram dñ.
 firmatus fuit. nec a flumine tyrānicę
 secutionis. quia omnia constanter susti-
 nuit tormenta. C Secūdo fecit domus
 aīe sue pulchraz. Est aut dom⁹ pulchra
 sūm Aug. de tri. qñ ē paribus mēbris et
 spōsita ampla et lucida. Mēbra aīe sū
 virtutes aīe quas beatus thomas apo-
 stolus in domo spūali ponēdas ponit.
 Nam cuius duo deciz gradus virtutū op-
 predicare inter cetera monuit vt potē-
 tiam agerent. qñ spectat ad sustinē-
 dei volūtatē inquirerēt qñ spectat ad
 prudētiam. vt gūte vicijs temperarēt.
 quod spectat ad temperantiam. vt in
 nīs opibus pserarēt qñ spectat ad
 titū dñē. Istas aut virtutes qui a deo
 tit i domo sua similis posuit. Etis
 itēca et pulchra fecit. Prudentia
 spūaz ornauit ab anteriori vt cauē-
 futuris. Iustitia a posteriori vt iustitia
 ret de pteritis. Temperantia a de-
 ne eleuaret in prosperis. Et fortitudo
 finitris: ne succūberet i a ductis. et
 cūdo domus aīe sue fuit pulchra quia
 ampla. Oportuit. ij. vt valde ampla
 triplici causa. et Primo q. habebat

hoperi infinitū. iij. Regū. viij. Si enīz ce-
lum et celi celorum te capere nō possunt
quāto magis domus hec quā edificauit.
¶ Secūdo q; habebat recipere charita-
tis pceptū qd ē valde latū. ps. Latum
mādatū tuū in finitū. Ep̃. iij. In charita-
te radicari ē fundari vt possitis cōphen-
dere cū oibz scis que sūt longitudo etc.
¶ Tercio q; habebat recipere statuz om-
nīz et merita singulorū. i. afflictos ad cō-
pātiēdiū. ij. Cor. xi. Quis infirmat et ego
non infirmor etc. Consolatos ad cōgā-
dendū. Ps̃. l. Testis ē mihi deus quo-
modo cupiā vos oēs in viscēribz iesu
christi. Roma. xij. Saudere cū gaudent
bñfieri cum sentibus. Merita singu-
lorū ad picipiēdiū. ps. Participē me fac
deus oim timētū te etc. ¶ Tercio dom-
ale sue fuit lucida. habuit. n. lucez oīui
ne gēre sapientie et puerfatiōis honeste.
Jo sp̃s sc̃s apparuit sibi et apostolis i
specie ignis et lingue ad inuendū q; da-
bat eis ignē inflāmantē p gām. Lucez
radiant per conuersationē honestā. Et
lingua ostēditā fantē per sapiām.

De eodem sermo Sermo secūdus.

O Edit abyssus vocem suā
altitudo man^o su-
as leuauit. Abachuc. iij. In
his ṽbis notat duo. ¶ Pri-
mū est dubitas discipuli. cum of. Be-
dit abyssus vocem suā. ¶ Secūdū ē
p̃ctas magistri cū subdit. Altitudo ma-
nus suas leuauit. ¶ Circa primū notan-
dū q; thomas qui interpretat abyssus
quatuor voces dedit. ¶ Prima fuit vox
fiducie et familiaritatis: cum dixit Joā.
xij. Domine nescimus quo vadis et q;
modo possumus viam scire. hoc. n. fm
Christi et multa dilectione dixit: q; ip̃s
sequi semper cupiebat. Dicit autē Augu-
stinus in libro de sermone domini in mōte q;
ad ambulandū trā requirunt. Primū
est vt homo sanos pedes habeat. Scdm
vt viam inuenire sciat. Tertiū vt locū
apertum inueniat. Beatus autē thomas
post christum se desiderans tantū duo
scire petiit scilicet viam et terminum vie.
q; dicit. Domine nescimus quo vadis
et quomodo possumus viam scire. Pe-
des autē sanos habere non petebat. q;

hos se habere credebatur. sed in hoc dece-
ptus erat: sicut et petrus deceptus fuit q;
pedes sanos habere se credidit: cum ait.
Joānis. xij. Quare non possum te se-
qui: modo? Si igitur post christum ire
cupimus: oportet vt pedes sanos habea-
mus et intellectum per fidem et affectuz
per charitatem. Debe. xij. Breuius re-
ctos facite pedibus vestris etc. Oportet
ergo vt viam sciamus vel inueniamus
que sunt bona opera et dei mandata. ps.
Uiam mandatorū tuorū cucurrit etc.
Janua autē semper est ap̃erta. que sūt
christi vulnera et eius pietatis viscera.
ps. Januas celi aperuit. ¶ Secūda ē
vox constantie et p̃bitatis cum dixit Jo.
xi. Eamus et nos moriamur euz illo. nō
dixit. Fugiamus cum eo: quia christus
mortem non fugiebat. nec expectemus
cum eo quia christus mortem non expe-
ctabat. sed dixit. Eamus cum eo: q; spon-
te christus ad mortē s̃bat. ysa. liij. Ob-
latus est quia ipse voluit. nec dicit. Ea-
tis vos: sed eamus nos. quia illi sibi vo-
lunt esse socios in aduersis: qui fuerat in
prosperis. Legitur de Lesare q; nunq;
dixit militibus. Ire illuc: sed venire. Bi-
cebat enim q; labor cum duce parit:
minor: videret esse militibus. Nec dixit:
moriamur ante illum. quia hoc nullus
fuisse vultatis cum ianua non eēt ap-
ta. nec post eum. quia viuere post euz nō
reprobat vitam sed mortem. Sed dixit
moriamur cum eo. Sciebat enim q; bea-
tus esset ille qui cum eo moreretur. sicut
patet in latrone. ¶ Tertia fuit vox in-
credulitatis cum dixit. Nisi videro i ma-
nibus eius figuratū clauorum etc. quia
enim ab aliorū cōgregatione recessit.
ideo incredulitatem incurrit et christuz
videre non meruit. ¶ Quatuor enīz ma-
la incurrit qui a cōgregatione recessit.
¶ Primum ē quia sp̃itu scō nō viuifi-
catur. Alia. n. nō viuificat mēbra separata
s; viuifica. ¶ Scdm ē q; a diabolo citius
superat. Nam fm Brego. columba ab
agmine separata ab accipitre rapitur:
Quis a grege diuisa cito a lupo deuor-
ratur. Diabolus enim semper deside-
rat singulare certamen. quod significa-
tū est. i. Reg. xviij. i. golia. ¶ Tertiū est q;

a gratia dei vtero tentationis extinguit.
Vna.n.cadela cito a vtero extinguit. nō
sic multe plūtre. ¶ Quartū ex eo qd citius
aduersitatisbus fragit. vna.n.virga cito
fragit nō sicut multe sit ligate. ¶ Quar
ta fuit vox multe fidelitatis cum dixit:
Dñs meus ē deus meus. ¶ Thomas.n.pce
pit magnū timore: honore ē amores. ¶ Ti
more ex quo videbat viuū quē credebat
mortuū. ¶ Jō verbū timoris ponit dicens:
dñs. honorem ex eo q ip̄s videbat scire
absentia vt pñcia. occulta vt manifesta
rāq̄ deū. ¶ Jō verbū honoratōis ē adora
tōis ponit dicens: ē deus. Timore ex eo q
videbat ipm pp se solū reuocadū venisse
¶ Jō verbum amoris ponit dicens: meus.
¶ Secūdo ponit pietas magis cū dī: Alit
tudo leuauit manū suas. Nā leuauit de
q̄duplicē manum ad q̄duplicē thome
ap̄li vocē. ¶ Primo vocē familiaritatis
leuauit manū suē sapicē: p̄fundus vi
stertū expositū dicens: Ego suz via ver
tas ē vīra. ¶ Jp̄e.n.est via per quā imus.
veritas qua ducēte imus. ē vīra ad quā
viuim. ¶ Secūdo ad vocē pñtante p̄bita
tis leuauit manus potentie: q̄ lazari re
suscitauit. Magna potentia resuscitare
mortuū. malos q̄tri dūmā. maria fēti dū
Est aut mortuus q̄ mortali peccat. q̄tri
dūmā q̄ sepe iterat. fēti dū q̄ p̄seuerat
¶ Tercio ad vocē incredulitatis leuauit
manū mie cum dixit: Infer dīgit. tu. huc
ēē. Magna mīa: q̄ certificaui euz p̄ au
ditū: q̄n cī locut⁹ fuit. p̄ visum ē tactū. i.
Joā.i. Nō audīdum ē qd vidīdum ēē.
¶ Quarto ad vocem fidelitatis leuauit
manū finalis finē cū dixit: Quidistī me
credidistī ēē. Vbi notādū q̄ nō q̄libet n̄
des facti hoīes. Vm. n̄ fides recta quā n̄
hnt heretici. Vm. n̄. Bīscēdēt qdā aū
des ē. p̄fēra quam nō hnt mali xp̄iant.
Jac. ij. fides sine op̄ibus mortua ē. Ue
ritate inita quā nō hnt curiosi. i. Log. i.
Tu dei signa petā. Fortis ē firma. quā n̄
hnt instabiles. ē ingēti. Luc. viij. Ad tps
credui ē in tpe tentatōis recedunt.

De eodem Sermo tertius.

Quo suz via veri
tas et vita. Joa. xliij. Istam re
sponzionē dedit xps ad iter,

rogationē thome qñ dixit eccl. Bñ me-
mus quo vadis zc. Pñ aut hoc fñ
uenire ex eo qñ iust ad xpm per viā
veritatē opis z vitā charitatē. Et
aut dñ via: iuxta illud ysa. xxx. hōc
via ambulare in ea negs ad dectēz
ad sinistrā declinabitis. Etus aut fñ
fuit in triplici statu. pñ in statu
bitatōis cū dixit: Nñi videro zc. Et
vocat didymus ppter dubiūz cō: fñ
pñ Scdo fuit in statu pñmaritōis cū
xñ: Bñs meus z deus meus. Et mde
thomas. i. abyssus: qñ rñm Bēdā alā
dñe diuine virtutis fide certa peme-
uit. pñ Tercio fuit in statu pñmaritōis
quo mō est. z fide dñ thomas qñ tot
us. in dei. f. amore z pñplacē. In fñ
ergo statu fuit in fide dubius. In fñ
fide firmus. In tertio eoz qñ tēam
tot: potētissimus. Pñ. n. mō nos hūc
qñ in dei potētā itroductus: scit qñ
tionē nñ exptus. Eccl. xxxviii. Qui mō
rētatūz qñ scit ille vñ velle qñ ē ad op-
sericordiā pñcutus vt fñi dicat. Eccl.
xviij. Nonne ergo oportuit z te miferi-
pñcuti tui sicut z ego tui miferus fuit.
C Scdo fuit ad dñm pñ via bonoz opoz.
Et ista sunt tria. pñ Prima sunt opa
pñcē z mifericordiē. de quibz dñ i. i. i.
vi. Dum tps hūmus opemur bonis
oēs. Istā opa thomas habuit. qñ totūz
saur regis idē paupibz dispensatūz
dñ pñdicit. Et ista opa hōiem scim
clunt z oñdunt. Alia sūt opa virtutūz
gratie sicut fides spes z ceterē virtutēz
Joā. vi. Hoc ē opus dei vt credatis in
quē misit ille. Istā thomas habuit qñ
gradus virtutūz distinguit. Et ista bonoz
scñ factūz sñ nō oñdunt. Quia sicut
Job. xy. Beridetur iusti simplicitas
Alia sunt opa admiratōis z gloriēz
sunt miracula. Istā thomas habuit
multa miracula fecit. z ista sñm Ex
miseri scñ nō faciunt sñ oñdunt. Et
tio ad dñm iust pñā charitatē. sicut
dñ. i. Cor. xliij. Charitas ē vita cūm
bonz. vñ dñ. Si ligues hōim loqñtēz
sciaj. vñ seqt. Et si hūcro opprēssēz
virtutūz. vñ sequt. Et si habucro caritēz
dē. oñm opez. vñ sequt. Et si oñm
ro in cibos paupēz. z oñm pñm

et sequi:
 in vr ar de
 mas hñit, e
 mas p t pñ
 m, et. Eam
 Scintille. I
 igne scroia
 ia rosmeta
 hñ multu
 tat. Sup
 mbularis
 carnos er
 amor cor d
 vi. Abi e t
 debat eiz
 Nunc. xx.
 aque yuic
 Tefauris
 lo. Et cele
 regni cele
 Tefauris
 ras est in a
 CD
O
 thomas m
 mist in co
 thomas in
 n. C. Ciro
 gmoit fide
 gnificat
 pñ. sed et
 fide appo
 n. thoma
 eallud cr
 sus est. p
 gos bapti
 cellen h
 pñzare m
 in clusit
 scit nullu
 Et quo p
 iuxta se i
 vs. xx eo g
 unitur p
 oñdoma
 Obediunt
 ueraciter. 2

lata latus meū apuit: tot vt non dīcam
ignū: s; asplritib; laceratus suz. san
guine meū sudā. aliam meā posui vt pū
gerē mīstie: z tu olūderis a me. C. Se.
cū dū icōmodū qd hō erat vulneratus a
pēto. Cōtra hoc attulit vinctōem. qd no
rat hic in hoc cū dī xps: q iterprat vinct?
pā. Vinct de pētuus. De ista aut vinctōe
nobis effudit. Juxta illud pphē: Sicut
vnguētū in capite qd descēdit in barbā
zē. per caput itelligit xps: q sine mēsurā
vinctōe spūs sancti fuit punctus. Joā. iij.
Nō ad mēsurā dat deus spm. xpo. per
barbā itelligunt plati q debēt eē vīriles
ad vitā vīcīscēda. per vestimentū itelli
gunt pēplatiū: q sūt ornāmētūz ecclīe.
per oīa vestimētū itelligunt actiū: q sūt
terrens dedit. Vnguētū ergo sacre vn
ctōis fuit in capite xpi p pēntissimā re
dēptōe: idē fuit in barbā. i. i. pēlatos vt
fuit flexibiles ad ppassionē. iij. Reg. xx.
Reges israel clemētēs sūt. inde in vesti
mentū. i. in pēplatiuos: vt sint odorife
ri per deuotionē. Lañ. iij. Odoi vnguē
torūz super oīa aromata. idē in oras
vestimētū. i. in actiūos. vt sint vīsbiles p
fraternā dilectōem. ps. Ecce q bonus z
p locū dū habitare fratres in vīnum zē.
C. Terciu icōmodus est: qz erat exclusus
a regnō: idē attulit nobis gloriā. qd nota
tur cū dī: filius dei. Nā sūm Berni. ad Eu
gēniū. xps triplici iure regnūz possidet
s; iure creatōis: rēdēptōis z dono pīs.
p pūm ius totālī nobis tribuit: qz nō
creauit ppter se: s; ppter nos. Dat. xxv.
Possidete paratū vobis regnū a pstitū
tōem dū. p Scdm ius nobis tribuit: qz
nō ē passus ppter se s; ppter nos. Joā.
ij. Ad iurātū erat p gēte z nō tm p gē
te ē. p Tercium ius nobis cōicat. Ecce
mīz nos frēs suos: idē coheredes suos.
Rom. viij. Si aut filij z heredes: heredes
glōrie dei. coheredes autē xpi. C. Tercio
ponit loci pgruitas cū dī in lera annun
ciatione. In bethleēz iude nascit. p Lir
ca qd notādum q sūm Berni. triplici mor
bo laborabat genus humanū. s. in nati
uitate: vitā z morte. Q: natiuitas erat
simunda: vitā laboriosa: mors periculo
sa. p Contra primū xps nascit: vt p sua
natiuitatē mudam nostrā limunda pur

garet. Job. xliij. Quis pōt facere imū dū
de imūdo pceptūz semine zē. Leo papa.
Redit in honore suū ab antrīs conta
gīs purgata natura. mors morte dīstrul
tur. natiuitas natiuitate reparat. qm si
mul redēptio aufert seruitutē z genera
tio mutat originē z fides iustificat pecca
torē. p Cōtra scdm nascit in bethleē que
iterprat domus panis. Quia eīz vitā la
boriosa erat: idē hō sepe deficiebat. S; na
tus est panis q hōiem pfortat. Joan. vi.
Ego suz panis vīu. ps. Panis cor hōis
pshmet. p Cōtra tertiū nat? ē in bethleē
iude q interpretat pshēs. Quia eīz mors
pculosa erat: idē deū laudare nō pote
rat. ps. Nō mortui laudabunt de defēctū
p xpi natiuitatē erat vīuificandus. z sic
ad laudādū dign? fuit: vt possit dicē cū
ppha. Nos q vīuimus bñdicim? dño.
C. Sermo. xvij. C. De eadē Sermo. iij.

Adierunt q vī
tasset dñs filios israel z gre
spectasset afflictionē eorum: z
pnt adorauerūt. Exod. iij. In his pmit
tis trīa notant. C. Prīmū est nra deuota
auditiō cū dī: Audierūt zē. Ista auditiō
est quā mō legi audiuimus. Iesus xps fi
lius dei in bethleē iude nascit. natus est
eīz vt saluaret pditos. idē venit iēsus por
tās salutē. ps. Deus aut rex nr an secula
opat? ē salutē i medio terre. i. in hūana
carne. caro eīz xpi nō ēf terra s; medius
terre. Natura qdē nra hūit duplicem ex
tremitatē. vna q fuit sub inocētia. alia
q mō est sub miseria. xps ergo assumpsit
nām nostrā cū inocētia. z qm ad hoc
picipauit cū pma extremitatē z assūpsit
cū miseria. i. cū penalitate. z qm ad hoc
picipauit cū scda. p Scdo natus ē vt sa
naret egrotos: z idē vocat xps portās vi
guētā. Sūt eīz vngueta ex spēsbus aro
maticis z herbia virtuosis aliq liquore
ifuso. Spēs aromatica ē eius diuinitas
pculosa. z herba virtuosa ē ei? caro iconu
pta. qz sicut dicit ysā. Ois caro fenu. z
quorū ifusus ē eius sanguis pculosus. Ex
hīs trib; psecrū ē vnguētū qd oēs sanat
egrotū. Ecclī. xxxviij. Vnguētarius cōfi
ciet vngueta sanitatis. p Tercio nat? est
vt reducēt exules z pegrinos. z idē venit

De vigilia aauitatis Domini.

filius dei portans seculi regnū. *Ysa. ix. Sa-*
ci ē p̄ncipat⁹ sup humer⁹ eius. *Iste p̄-*
ci parus ē dignitas regalis quā portauit
 ut nos reges faceret vel ē onus p̄tor⁹ qd
 portauit ut nos alleuaret. *Ysa. liij. Ue-*
re languores n̄ros ipse tulit. Vel est crux
 quā ipse suis humeris portauit ut nos tā
 quā ad v̄xillū colligeret. *Ysa. xi. Leua-*
bit dñs signū ē in natōes tē. *Secūdo*
 ponit dei viscerosa cōpassiōē cū dī. Et re-
 sperit afflictionē eor⁹. Circa qd notādū
 qd sicut dicit Bēda hōi ex p̄cto quattu-
 or fuerūt iusticia. i. ignorantia. cōcupiscen-
 tia. i. potētia. z malitia. Sed deus oculo
 p̄p̄tatiōis respiciēs cōtra ista quattuor i-
 comoda misit q̄tuor remēdia. de quib⁹
 dī. i. *Log. i. Qui* facit ē nobis adeo sapiē-
 tia iusticia. i. iusticia. ē redēptō. *p̄. p̄-*
mi t̄gīf icōmodū erat ignorantia: q̄ p̄ via
 salutis icēdē ne sciebat. *ps. v̄. Cū* culta-
 tis hitaculi nō iuenerūt: i. idigebat do-
 ctore: i. dē? fact⁹ ē sapia docēs nos v̄ia
 duplicē. v̄nā āplexādā z aliā fugiendā.
Mat. vij. Lata porta z spaciōsa via que
 ducit ad p̄ditōes. *p̄. Scōz* icōmodū erat
 i. potētia: q̄ nullū bonū facē poterat p̄ qd
 iustificari poss⁹ q̄ sicut dī *Ysa. liij. Dēs*
 iusticie n̄re qm̄ p̄anus mēstruare: i. iudi-
 gebat iustificatōe p̄ hoc fact⁹ ē nobis
 iusticia. ad *Ro. v. Iustificati* ergo ex fi-
 de pacē hēamus ad deum p̄ iesum xp̄m.
p̄. Tertiu icōmodū erat malitia. hēbat
 eim̄ volūtātē in malo obstinatā z a dia-
 bolo ligatā: i. indigebat redēptōe. Et
 p̄ hoc factus ē nobis redēptio. *ps. Re-*
*dim*et in pace atqz mēā ab his q̄ appro-
 pinquāt mihi qm̄ inter multos erat me-
 cū. Et dicit inter multos qm̄ multi demo-
 nes cōuentāt ad faciēdū istā carthēnam.
 vnus ponit suggestiōē. alī dūcit ad de-
 lectionē. alī ad p̄sensu. alī ad opus
 allus ad p̄uerudinē. Et lō dicit mecz.
 q̄ hō sepe suat diaboli. *p̄. Quartū* icō-
 modū ē cōcupiscētia. hō eim̄ erat totus
 morbo iectus: mala cōcupiscētia iustia-
 matus: i. indigebat sanctificatōe. Et p̄
 hoc factus ē nobis scificatio. ad *Eph. v.*
Ut exheret sibi gl̄iosas eccl̄as nō h̄ntē
 maculā neqz rugā. Nō eim̄ debemus ha-
 bere maculā in cogitatōe. nec rugam in
 op̄e: nec aliquid huiusmodi i. sermōe.

sed debemus ēē gl̄iosi. i. in cogitatōe
 sermone z op̄e. *C. Tertio* ponit buntia
 z p̄funda oratiōē cū dī. Et p̄nt adoru-
 runt. sic ē mō adoramus: qd sit triplicē
 de cā. *C. Primo* ut xp̄m natū bonitatis
 suscipiamus. ipse eim̄ nos adeo bonocu-
 uit. q̄ fecit nos sibi filios: hoc in creati-
 ne fecit nos fr̄es: hoc in redēptōe. hoc
 et coheredes z hoc in gl̄osificatōe. Et h̄
 merito debemus ipm̄ bonitare qui tam
 multū p̄ nos bonorauit. *C. Scōdo* ut h̄
 bī gr̄as referamus. Modus referendū
 gr̄as aliqui sit per solā vocis exp̄ressiōē.
 aliqui p̄ manū eleuationē. aliqui per gē-
 nuflexiōē. aliqui per totaz corpis p̄bra-
 tione: sicut nō facimus. Hoc significatū
 ē Bēn. xvij. *Ubi* abrahā audita mul-
 tate futura *Ysaac* cecidit in facie sua
 z adorauit gr̄as. i. referēdo. *C. Tertio*
 ut nos mortales recognoscamus ac si
 libet dicat: i. in terrā me p̄sermo: q̄ me-
 talem me ēē cognosco. Bēn. iij. *Puluis*
 es z in puluere reuerteris. i. s̄m. *Alig*
Puluis es atatus cū nō cras z in pulu-
 re reuerteris inatus quod eras.

Sermo. xix. *C. De* eadē Sermo tertius.

O Ras egrediemini z
 Josaphat ergo z iudas
 oēs hitatores hierl̄m p̄pos-
 i. *Para. xx. In* verbis p̄missis tr̄la tū-
 gunt. *C. Primo* ponit n̄ra xp̄o cras
 veniētē deuota oblatiōē cū dī: *Cras*
 egrediemini. Egrediemur quidē cras
 supra nos. intra nos z extra nos. Supra
 nos egrediemur aliqui per excessum p̄-
 tationis. *Act. xi. Uidi* in excessu membra
 mee visionē. Aliq̄ per sublimitatē dī-
 plationis. *Job. xxxv. Suscipe* celus et
 tuere ethera: q̄ alio: te sit. *C. Primo*
 go cras egrediemini supra vos p̄ ex-
 sum rōnis: q̄ illud m̄ysteriū dīficē re-
 uitatis excedit n̄ram rationē: inuolū-
 angelicū intellectum. vnde *Joan̄s. i.*
Lūis nō sum dignus ut solūa cōm̄p̄-
 calciamenti. In incarnatiōe quippe
 dicit *Erego. venit* ad nos eūm̄ in calcia-
 mentis. Calciamētū autē mediante cōm̄p̄-
 pedi adiungit. Calciamētū igit ē caro
 xp̄i. Louigia ē eius anima quā mēdā

in cogitatione
ponit humilitatem
et pñt aduocare
qñ sit triplu
atqñ bonificat
hoc in creatu
re dēptōe. Ita
rificatōe. Et h
otari que tan
C. Secūdo egrediemur
duos referendū
is expellendū
aliqui pñt go
z corpis pñt
Hoc significat
aū dñt nati
tū in facie
do. C. Tertio
canus actio
sternens pñt
n. iij. Pulvis
in. In Augu
ao ē in pul
od eras.
ermino tertius
dñm ē. vñ
erit vñtū
go ē iudas
hierimpost
z a dñt nati
mīss tria tu
xpo cras no
m dñt. Las
qñ quidē
n nos. Supra
excessum tu
cellū membra
limitatē dñt
ice celz
C. Palmo
vos pñt
dñt. Imola
Joanē
Joanē conu
De quippe
humitatis
ante consp
ū ligi tū
qua mēdū

diversitas pñt ē carni. In hoc quod
dñt se non sufficere cognoscē mediū. i.
alaz. dat intelligē qñ nō erat sufficiens co
gnoscere alios extremoz. nec diuinita
tem eternā nec carnē de virgine genitā.
C. Secūdo egrediemur supra nos p sub
limitatē cōtēplatiōis qñ cōtēplatiōi tan
te dignatiōis vacare debemus. Ecclē. ij.
Trāsiit ad cōtēplatiū sapiētiam. Lanf.
ij. Egrediemini filie syon: z vīdēte reges
salomonē in dya demate zc. Et vocatur
caro xpi dya dema: qñ fuit nobis cā victo
riē z coronā. Uel dñt dya dema: qñ ex omni
pñt fuit clausa. nec alicui vñtō vel tēta
tioni inique fuit apta. Uel dñt dya dema:
qñ sola figura circularis vna tantū līnea
claudif. Caro alioz facta fuit duabus li
nēis. i. ex cōmīxtione vtriusqz parentis.
Caro autē xpi vna tñ līnea fuit figurata
qñ tñ ex carne virginis fuit formata.
C. Secūdo cras egrediemur: vel potius in
grediemur intra nos. Et ite igressus ali
qñ hī fēci p internā meditatiōnē. Bēti.
xlij. dñt de ysac. egressus fuit in agruz
ad meditandū. Aliqñ p suauē deuorēz.
Iud. xlij. De fortē egressus ē dulcedo.
Sic z nos cras de venus egredīp inter
nam meditatiōē: qñ tantū bñficiū semp
meditari debemus. Prouer. xv. Bēns
iustū meditatibz sapientia. Bēti. vi. De
ditaberis sedens in domo tua: z ambu
lans z domiens atqz conuergēs. Et po
nitur ibi triplex situs corporis. i. stare: se
dere: iacere. In stando totus corp⁹ la
borat: p qñ intelligit laboratiōis. In
iacēdo totum corpus quiescit per quod
intelligit quies cōtēplatiōis. In seden
do pñt quiescit z pñm laborat: per qñ i
telligit vita cōposita ex vtraqz. Aut er
go dicere qñ istud beneficiū meditari de
bent actui z cōtēplatiui z pñcti. De be
nūto ē egredi sine igredi p suauē deu
orēz ira nos. Tñ cantat ecclesia. Ho
die p totum mūdus facti sum mellisui
celi. Et dicit celi pluralis: qñ factum ē me
llisui celi materialis: qñ stellā magnā
constituit. Celū spūale. i. vīrgo beata: q
dulcedine para dñi. prulit. Ecclē. ij. Be
nūis in volatilibz ē apis zc. Celū roale
ē magis pñtōz qui tanta sunt dulce
dine affecti qñ illi sua regna: z illi suos

greges reliquerūt. Celū intellectuale. i.
angeli q tanta suauitate sunt repleti
celū reliquerūt: z ad pueri cunabula cū
currerūt. Celū supsubstantialē seu diuīnū
qñ dñt cōtēplatiōē appellat. i. deus pñt
quod dñt suam dulcedinem ad nos mīsit.
ps. De dñt eis mīna ad manducandū.
C. Tertio egrediemur cras extra nos.
Et ite egressus aliqñ hī fieri p extasim
amoris. Dionysius. Est autē extasim fact
ens diuīnus amor nō diuīnitis suspēz
ēē amatores: sed ad amādoz. Aliqñ p actio
nem gfarum z laudis. i. Tūmo. ij. Leuā
tes puras man⁹ zc. Iste autē duplici mō
cras extra nos egredi debemus: vide
licet p extasim amoris. Amor ēz sicut dī
cti Dionysius: facit extasim i deo: qñ no
bis dignat pñdere. In angelo qñ nobis
dignat ministrare. In hoc ē ipse qñ p
amorē aīe videt deicere: sicut p i pau
lo qui dicit. Tūmo ego iaz: nō ego zc. Sic
z hoc ē per amorē egressus ē deus extra
se ppter nīmā humilitatiōē. Itē ange
lus ppter nīmā exaltatiōē. Et vīrgo
bñt ppter nīmā inauditā puritatem.
De venus ē egredi extra nos p gfarum
actionē z laudis. qñ significat ē. Exod.
xy. vbi dñt qñ maria sumpsit tympanū z
pñtbat dñtēs. Lantemus dñtō zc. Tym
panū fit de corio in signo extēso z vīrgo
pñt. Per coriū intelligit xpi corp⁹:
qñ fuit albu in natiuitate. rubicūdu in
cruce. z nigrū in morte. z fuit extēsum in
ligno crucis. ps. Extēdēs celū sicut pel
lem: fuit pñtū disciplina pñtō. ysa.
lij. Propter scelus pñtī mei pñtū euz.
Ex ista pñtūōe resonabat tñntus ple
cōquestiōis in auribus pñt. amoris in
aurib⁹ mīss. volens in auribus hūant
generis. Thre. i. O vos oēs qz trāstis zc.
Et charitatis in auribus bñtis qñ dñt
bat. pñt ignoscere illis. C. Secundo ponit
pñtē xpi corp⁹ alis exhibitiōis: cū dicitur: z
dñt erit vñtū. Dñs imporat pñtē:
honorē: z timorē. Hoc autē qñ dñt vñtū
cū e contrario iporat equalitatē. humil
tatē. z amīcabilē amorē. Est ergo sensus
Iste qñ erat dñs pñtē: cras erit vñtū
per nature equalitatē. Heb. ij. Nō cōsun
ditur eos vocare frēs zc. Iste qui erat co
minus per honorē z reuerētiā: cras

erit vobiscū p humilem pñtiaz. Phis. ij. Exinanuit semetipsum zc. Ille q erat vobiscū p timore: cras erit vobiscū p amabilem amore. Aug. Ama amore illius q amore tui amoris descedit in vterū virginitas: ibi amoris sui amoris tui copulauit humilitas de se subleuando te cōiugendo naturā sue eternitatis limo tue mortali tatis. Tercio ponit nra pfunda humilitas cū dicit: Cederūt pñt in terram corā dño z adorauerūt. Est aut adoratio recognoscere in deo plenā diuinationē. Et ista recognitio hñ fieri corde ore coipe z munere. Corde quattuor modis. s. fide vt in cū credamus tāquā in summe vx. amore. vt ipm diligamus tāquā sūme bonum. timore: vt ipm metuamus tāquā oipotētē. spe: vt in ipm speremus tāquā misericordē. Itē aut sunt quattuor species aromaticę qui ponunt in themate. Primā tñ spēm nō hñt heretici siue homines vni qui plus credūt fabulis q̄ verbis diuinis. Scdm nō hñt auari q̄ plus diligūt nūmū q̄ dñm. Tertiā nō habent spūmptuosi. Quartā nō hñt desperari. hñt et fieri hęc recognitio ore: vt scz ipm laudemus bñdilemus. z adorem. hñt et fieri coipe. s. inclinatio: genuflexio nre pñtatione. hñt fieri munere. vt. s. in signū diuinitatis atqz vniū oblatio: nre z pñtias sibi temus.

Sermo. xx. C De eadē. Sermo quartus. **H**ec dies boni nūcij: s. si ta cuerimus z noluertimus nūciare vsqz mane sceleris arguemur. iij. Re. vij. p. Ex his verbis habet q̄ hęc dies sit gratiosa: q̄ dñs boni nūcij. Et ē gaudia saiqz nō debemus a laude tacere. C. Circa primā notādū ē q̄ duplex annūciatio. s. serpētis z angeli celestis. C. De prima dicit Beñ. iij. Rur pceptit vobis deus zc. De scda dicit Luc. ij. Ecce euāgelizatio vobis gaudiū zc. In prima quattuor fuerunt. s. dubietas ex parte mulieris. cum dixit. Ne forte mortamur. falsitas ex parte serpentis. fatuitas ex parte hominis. Et seueritas ex parte dñi penam irrogātis. Et ista quattuor fecerūt illā dñe cō diem male nūcij. Et quāuis illa quattuor tūc inchoauerūt: tñ totum genus humanū

postmodū occipauerūt. s. dubietas i randis. falsitas in credēdis. fatuitas in diligēdis. z seueritas in penis irrogandis. C. Secūda ē annūciatio angeli celestis in qua quattuor ponunt. s. q̄ natus ē nobis saluator. natus ē xp̄s. natus ē dñs. natus ē panis q̄ de hyle iuda. q̄ saluator: attulit eternam salutē. q̄ vnctionē. dñs legislationē. z panis vniūssimā refectionē. Et ista quattuor media sunt contra quattuor incommoda supradicta: ppter que hęc dies est boni nūcij. C. Prō igit i hūano genē erat dubietas i sperandis. Lōtra hoc venit nobis saluator: portans eternā salutē. ysa. xxi. Urbs fortitudinis nre syon saluator: ponitur in ea murus z altimurale. Multū ergo sperare debemus: q̄ saluator: factus ē fortitudo nra ex eo q̄ nos defendit. Bonus nre igneus vñ: q̄ hostes cōsumit. Zach. ij. Ego ero murus i circuitu iherosolē. Et animalale nre: q̄ ictus pñstis p nobis sustinuit. C. Scdo erat seueritas i penis irrogandis. Lōtra illud venit xp̄s: afferēs vnctionē. ps. Unxit te deus oleo tuus oleo letitię p fortibus tuis. Dñs deus erat durus: s. mō ē vnctus ē factus ē mansuetus. iō dñ: Unxit te deus oleo. Erat iratus: s. hō dñe factus ē letis z reconciliat. iō subdit. Oleo letitię. Erat aarus: q̄ vñ volebat modicū gñe sue clarificari. s. hō dñe factus ē largus. iō subdit. Pre cōfortibus tuis. Et iō de plenitudine ei? nos oēs acceptimus. Tāta ē modū abundātia vñguetor: q̄ ea que erāt vñta facta sunt mollia. Quattuor gñe erat dura ē inflexibilia. s. celū vt aliquēdā ciperet. angelus vt. s. hominem diligēt. vt hominem reconciliaret. z mors vt oēs sibi soderet. Sz ista sunt vncta z facta inflexibilia. ps. Inclinauit celos z reclinā z calibo sub pedibus eius. factū ē inflexibile celū materiale: vt hoies subleuaret. Intellectuale. z angelus vt hoies ligaret. Ip̄e deus descedit: hoies reconciliant. C. Tercio erat fatuitas i credēdis. Lōtra hoc venit dñs: dñs nre legis nre dñs nre saluator. Scdm aut Dionysiu ap

dubitasti in
 dis. famulasti
 omnis in iroquo
 to angeli cele
 stis. i. q. natus
 xps. natus di
 thles iuda. i.
 in salutem. q.
 e. e. panis
 quatuor: uo
 uor: in comoda
 uies est boni
 o genit erat
 oc venit nobis
 lute. ysa. xxi.
 saluator ppe
 se. Adulter
 ator factus est
 de seipso. d.
 s. cōsumit. p.
 cultu. i. q. natus
 passus p
 erat uenerat
 lud. ad uenit
 ite te exas de
 us tuus. d.
 mectus e fact
 e deus de te
 us e let. e. m
 itie. Erat au
 tē gē sue clau
 s. iō subditur
 de plenitudi
 tate e mod
 que erat uen
 uor qdē ob
 diu vt aliquē
 diligeret. uo
 oris vt oēs d
 a facta fuit
 elos e refect
 factu ē. e.
 hoies sula
 s vt hoies
 hoies red
 s etus sula
 rto erat. d.
 uenit dñs
 xxi. dñs
 rex nri
 yon phāp

hēti dñi tria regnū. i. peminētia. d.
 thētia. pmanētia. S. dñs nō videbat
 erat in mā domē quātū ad peminē
 tiam. ysa. lvi. facti sumus quasi p
 cipiōci nō offāeris nri. Nec quātū ad
 pminētia. i. i. dñs. dñs de. nri poss
 derit uos dñs ab s. z. Nec quātū ad p
 manētia: q. videbat a dñio cecidisse.
 ysa. xix. Tradidit egyptū in manus dñoz
 crudeliū. S. hodie ipm dñm recupa
 uit. L. n. i. dñs erit magnus: et filius altissi
 mi vocabit. Ecce peminētia. Et dabit co
 mūus illi se dē dñi pā er. et ecce cō
 tinētia. Et regit er. nō erit finis. ecce p
 manētia. C. Quarto erat fatuitas e in si
 plicitas in intelligētia. L. e. a hoc venit
 panis tot. i. uauitatis. Sap. xvi. Panē
 de celo pstituit illis oē delectamētū i se
 hūit ē. vñ cātat ecclā. Et ē sūpti d. Jo
 hēle e Amos. In illa die stillabūt mon
 tes dulcedinem e colles fluēt lac e mel.
 Per lac intelligit xpi hūanitas. p mel di
 uinitas. p dulcedinē tot. xps q tot. erat
 vltus e suauis. Quidā aut delectantur
 circa ea q spectāt ad hūanitatē: illi fluūt
 lac. Quidā circa ea que spectāt ad eius
 diuinitatem: illi fluunt e mel. Quidā
 circa totū xpm: illi fluūt e distillant
 dulcedinē. C. Secūdo hec dies ē gaudiosā:
 iō dñs. Et facuerimus. Nō cūm de uenim
 uere corde: s. g. annūciare oie. Lorde q dē
 nō debemus tacē: s. g. magnā exultationē
 hēre. Eph. v. Cātāt es e psallētes in cor
 dibus. Psal. iij. Gaudete in dño semp
 ē. Ipsi dñm gaudēt dñs eē magnū quā
 tū ad impmitionē. iō dñs. Gaudete i dño
 Quātū ad pperuationē. iō dñs. Semper.
 Quātū ad intētionē: iō dñs. Atq. gaudē
 te. Quātū ad ostētionē: iō dñs. Ad ostētia
 vñ nota sit. Quātū ad extētionē: iō dñs.
 Oibus hoib. Debeamus ēt annūciare oie:
 vñ bōis signo. Verbo. ps. In psalterio
 de cordo psalla tibi. Per psalteriū de
 cordū intelligimus xps icarnatū: in q
 fuerūt gng corde. i. vulnera quicq. ostē
 dentes suāz humanitatē. Et quicq. ostē
 dentes maiestates. i. nartuitas supnālis:
 glā resurrectōis: maiestas ascētiōis: mī
 ho spūs scti: e tu dicitā ptiās. Debem
 ā laudare signo. i. corpis pstratiōe: vt
 p pōice repēdamus q totā se pstrauit

z nō sibi sibi se retinuit: nec ppriā amo
 re. Ro. v. Et cū xps sibi nō pplacuit ē.
 Nec ppriū senius. Jo. vii. Mea doctrīa
 nō ē mea. Nec ppriā uolūtatē retinuit.
 Lu. xxi. Nō mea s. tua uolūtas fiat. Nec
 ppriā opationē. Jo. vii. A me ipso facio
 nūbīl: s. nec ppriā s. cōcōm cōuersationē.
 Baruch. iij. Post hoc i. terra uisus ē ē.
 Uade ergo e tu fac sibi: vt de te nūbīl re
 tineas: nec amorē. Jo. xij. Qui amat ani
 mā suā ē. Nec ppriū sensum. Rom. x.
 Nolite ēē puidētes apud uolūtatē pōs.
 Nec uolūtatē. Adat. xvi. Sigs uult ueni
 re post me abneget semetipm ē. Nec p
 priā opationē. Gal. vi. opemur bonū ad
 oēs. Nec ppriā quersatiōes. i. Pel. ij. Lō
 uersationē vñ am iter gētes hntes bonā.
 Sermo. xxi. C. De eadē. Sermo quintus.

Oportet soles puenire
 ad bñdictōes
 Sa. xvi. Qui ueri solis crasti
 no celebrādū hodie dupl p
 uenimus. i. in choro: e in caplo. In cho
 ro aut tripl p. C. Pūa pūctio ē: q. hec se
 stuitas natiuitatis dñice hodie in lau
 dibus ichoat: qd ē insolitū e singularē.
 Et hoc triplē de cā. P. Pūa ē q. hec se
 stuitas in cepit a lau dibus tū angeloz
 qui dñs crūt: Gloria in altissimis deo. q.
 passio. De qbus dñs: Reuersi sunt passio
 res laudā. e glificā. uen ē. P. Secūda ē: q.
 oēs creature ipam lau dāt. vñ ppha in
 ducit oēs creaturas ad lau dādū xpi ad
 uctū dicēs: Letent celi e exultet tra ē.
 P. Tertia rō est: q. ea est mā e rō ois lau
 dis. Oēs cūm q carica laudis ediderunt
 aut ediderūt ppimēsum gaudū. vt illō
 i. Reg. ij. Exultauit cor meū in dño. Aut
 ppter cōplētū desiderū: vt illud Lu. ij.
 Nūc dimittis seruū tuū dñe. Aut ppter
 receptū bñficiū: vt illud Exo. xv. Can
 temus dño gloriose ē. Et sicut fuit can
 ticū Zach. e bñs Marie. Recte igit hec se
 stuitas a lau dibus inchoat q. hodie ce
 lit nrm gaudū. ysa. xxi. Gaudete e lau
 date simul deserta hierlīm ē. Nrm desi
 deriū. Aggei. ij. Veniet desiderat. cūctis
 gētib. Et nrs bñficiū nobis datū. ysa. lx.
 Puer natus ē nobis. C. Secūda pūctio ē q.
 festitas crastina hodie uobis crebro pñū
 ciat. Et fac ecclā ad silitudinē allicuius

clustatis regē aliquē expectantis. Venit
enī vnus nūc? q dicit q rex qdē venit:
sz adhuc multū lōge ē. Et istum nūcium
mittit ecclesia in p̄ia dñica de aduētū.
Alpicās a lōge rē. Sz qm audientes re-
gē longe ēē ex hoc posset dubitari q ni-
mis tardaret: r ex hoc essent i aliquo me-
ro: et sō mittit scdm nūciū in scda dñica
dicēs. s. h̄ierlm cito veniet salus tua: qe
merore p̄sumeris rē. Deide mittit t̄tium
in tertia dñica: q dicit q iā appet p̄sona
regis dicēs. Ecce appebit dñs. Iā appet
militia regis cū subdit. Et cū eo scō: um
militia. Iā appet vexilla regis cū sub-
dit. Hīs in vestimēto r i femore suo scri-
ptū rē. Tūc et mittit p̄conē vt oēs pueni-
ant r sint p̄ati. Et hoc in quarta dñica:
cū dicit. Lahite tuba in syon: vocate gen-
tes rē. Qm aut p̄lat q crastino ē vērū
tūc nō vnū sz plures nūcios mittit. Vn?
dicit. hodie scietis q veniet dñs. Alius
dicit. Cras egredimini rē. Alius dicit.
Crastina die delectib̄ migras vre. Alius.
Cras faciet domini iter vos mirabilia.
C Tertia p̄uētiō ē: q nra sc̄ificatio r p̄e-
paratio nobis p̄dicat. Sponsa qdē d3 se
pp̄are fm nobilitatē sp̄sli. De cui? nō
bilitate d̄r. Cant. v. Bilec? meus candi-
dus r rubicūdus. Lādidus ḡtū ad car-
nē purā. rubicūdus quātū ad afaz chari-
tate succēsam. elect? ex m̄l̄ibus quantū
ad diuinitatē verā. Sp̄sli igit vt sp̄slo
assimilez d3 assumere vestes albas puri-
tatis: rubeas charitatis. Prouer. vltio.
Byssus r purpura i dūmētū eius: r vari-
as multiplicis v̄rtutis. ps. Altit regina
a dex. tu. in vesti. deau. rē. p̄ Scd o p̄uē-
mus hāc festiuitatē i caplo r hoc triplr.
C P̄io q singulari mō p̄nūciat: cū d̄r.
Anno cesaris augusti. xli. rē. Et sit ibi
annūciatio i triplici lingua vt dictū est.
s. in latina hebraica r greca. Iste enī
tres lingue laudat xpm in mundū v̄cē:
rem: sicut p3 h̄ic. Laudat ipm morientē.
q crucis t̄rulus scriptus erat grece: he-
braice: r latine. Laudabat ipm in celo re-
gnantē: sicut p3 in missa vbi eius gl̄iam
laudamus. Latine vt p3 i epl̄is: euangē-
lio r cantu. Grece sicut in kyrieleyson.
r hebraice: sicut in alla r amē. C Scda
p̄uētiō ē q i trā nos p̄stramus: vt de sua

visitatōne sibi ḡfas referamus. Exod.
Audierūt q visitasset dñs filios israel:
put adorauerunt. Zegit? Jone. sz q re-
fatus ē sacco r sedet in cineres: oēs lo-
ut i dē fecerūt. Rex rps sedet i cineribz
dutus ē carne. Et iō nos debem? sedere
i cinere r nos p̄fide hūillare: r sibi ḡfas
agere. tympanum assumētes r dicunt
Exod. v. Latem? dñio rē. In tympano ē
forma sp̄ica: pellis extēsa: melodia Sic
i xpo sunt dñitas et̄na: caro crucifixa
aia oī iubilatōe plēa. Ipsi debem? alu-
mere p̄ meditatōne: r sibi cātare p̄ḡas
actōem. C Tertia p̄uētiō ē q sermo i
gilia pponit. Dicit aut Ambrosi. sup̄
imaculat. q vno dei h3 illuminat: r eo
cēdere r mūdare. Nos igit expectamus
oīm vere lucis solis r ignis. Cōueniēt
igit sermo pponit: vt q h3 illuminat: r
sponamur ad illumiātōz lucis r refugis
Ista. ix. Bitatib? in regide v̄mbre mortis
lux orta ē eis: q h3 calefacere. dispona-
mur ad calefactōez solis incalecēt. Re. xi.
Cras erit nobis salus cū scilicet sol.
Q: h3 mūdare disponamur ad puri-
ficatōz ignis psumis r purgatis. Ad.
iij. Ipse. n. quasi ignis p̄mans. Ser. xij.
C In natiuitate dñi n̄r̄ iesu xpi. Ser. i.

Tacob genuit ioseph v̄rū
marie. Mat. i. Be-
gu. dicit i lē. de tri. Testimon-
qda v̄etuz p̄nūciauerūt: qd
venisse testate sunt creature cū p̄ quē
sunt. factū qppe creatorē p̄ quē facta ē
ois creatura: oīm creaturā testē habere
oportebat. Ex hīs v̄bis duo eliduntur.
C Anū q xpm venturū multū p̄nūciauerūt.
r Scdm q ipm venisse oēs creaturē
testate sunt. C Circa p̄mū notā dum q
ipm multū p̄nūciauerūt sicut fuerūt p̄
pbe q eū p̄dixerūt: r p̄tarche q ipm i m-
dū p̄ generatōem ad duxerunt: quoz p̄
nealogie hodie recitat. Et iō illa gen-
logia d3 ē nobis valde speciosa ad in-
cndū: q ex ea p̄cessit ille de quo d̄r. Sp̄s-
closus forma rē. Bulcus ad au d̄ic dū
ex ea p̄cessit ille q fm Bern. r in ore m-
in aure melos: in corde iubilus. B̄rck
delectabilis ad adorandū: q ex ea p̄cessit
ille de quo d̄r. Ecc. xxij. Sicut cinamo-
mū r balsamū aromati. rē. B̄rck ē lapida

ad p̄gustū
et ibidē.
B̄rck ē lū-
cessit ille
suauis r
q oēs cre-
C P̄io q
eternitatē
solē circu-
eternitatē
puero ob-
uo cream-
et sp̄i scō
re appuer-
modū su-
cū p̄e pur-
ma puell-
ruit. Ser.
C Scd o
sicut p3 i
dūt nobis
di balsam-
i nouē c-
circosulsi-
ria dulces
olēt ē pur-
q cū igni
buit v̄rū
hoc signū
d̄bat: sz
fuit igne
igne p̄e
C Tertia
creatura
in adū
flewit no-
bulcus q
dalsamū
famū nō
sificata
asimus i
i. Logne
stetis ge-
ficabit in
ni sup̄ q
to r iusti-
eccare ar-
mundū
fuit voc-
significa

ad pugnandum: quæ ex ea processit ille de quo
de iude. Qui cū me adhuc esuriet. cē.
Hæc suauis ad amplexandū: quæ ex ea p
cessit ille de quo de iūps. Quā tu domie
suauis et mitis cē. Circa scōm notādū
q̄ oēs creature xpi natiuitatē testate sūt.
C. Pulo creatura celestis q̄ ostendit eius
eternitatem. Cū dicit Lhul. q̄ tūc circa
solē circulus aure⁹ appuit: in ciculo autē
eternitas designat. Manifestauit suam
patē sicut p̄ stella q̄ magis appuit: q̄
puero obsequiū p̄stitit et quā puer de no
uo creauit. Manifestauit etiam cū patre
et spū scō cōlitate: quā tres soles i osten
te appuerūt q̄ ad vnu corp⁹ solare post
modū sunt redacti. Manifestauit suam
cū p̄ puritate: sicut p̄ in stella: q̄ in for
ma puelle puer genēsis in vlnis appa
ruit. Stelle. n. natura purissime sunt.
C. Scōo testificata et creatura terrestris
sicut p̄ quattuor elemēts. Terra. n. in
duit nouā fecunditatē: q̄ de vicis engad
di balsamū miraculose prupit. Aer idu
it nouā claritatem. Luce. ij. Lartas del
circūfuit illos. Et ad iduīt nouā sapo
ris dulcedinē: q̄ tūc fons aque rone in
oleū ē quersus. Ignis iduīt nouā virtutē
q̄ cū ignis scilicet illuminare et p̄bueret: ha
buit virtutē illuminatiua et nō p̄sumptiua.
hoc significatū ē Exo. iij. In rubo q̄ ar
debat: s̄z nō p̄burebat. Quia vgo beata
fuit igne spūs sancti inflāmata: et nullo
igne p̄cupiscēte adusta: s̄z illuminata cē.
C. Tertio etiam natiuitatez testificata est
creatura vegetatiua: quā tūc vinea engad
di in dult nouū florē. Lāt. iij. Vinca nra
flouit nouū fructū. Ibidē. Fructus ei⁹
dulcis gutturi meo. Induitq̄ nouum
balsamū liquorē. Eccl. xliij. Quasi bal
sami nō mixti odor me⁹. C. Quarto te
stificata et creatura sensibilis. Naz bos et
asinus ipm suū dñm cognouerūt. Isaac
i. Cognouit bos possessore suū cē. P̄puz
flexis genib⁹ adorauit. Jsa. xliij. Blos
facile me bestia agri: q̄ a comessione fe
ni sup q̄ puer tacebat abstineret. P̄ Qui
to testificata et creatura rōalis sicut p̄ i
oculare augustinus q̄ tūc publicas stratas p̄
mundū fieri iussero manīs debita dñm
fieri vocari deus renuit. Et quāuis hōz
significatiōem nō intelligeret. spūs tamē

scūs intellexit. Per hoc. n. significabaf
q̄ xpo venisset debemus p̄parare viā cor
diū. Luc. iij. Parate viā dñi. q̄ ipse de
bebat dimittere debita p̄tōz. Mat. xv.
ij. Dē debitu dñm tibi cē. Et q̄ venie
bat ille q̄ erat nālis dñs et rex vniuerso
rū. Cū p̄ absentia istius dñi in humāo
genere p̄querēbas. Jsa. xxvi. Dñe deus
nr possederūt nos dñi absq̄ te. C. Sexto
testificata et creatura intellectualis. i. an
gelis. q̄ qdē testificati sunt cū patēre. ho
norabiliter. et letāter. Xps quidē occulte
venerat: sed angeli nō sunt passi ipm pe
nitens occultari. Et iō angelus ipm pa
stribus patēre annūciāuit dicēs. Ecce
euāgelisio vobis gaudū magnū cē. Te
stificati sunt honorabiliter nō vnus vel
duo: sed exercitus militie celestis de ce
lo venit. Testificati letāter dicētes. B̄sia
in altissimis deo. Sermo. xliij. C. De ca
dem Sermo secundus.

Tacob genuit ioseph vir
marie: de qua nar
est iesus q̄ vocat xps. Virgo
beata h̄is v̄bis a tris⁹ descen
dit. P̄ Pulo a misinoniali sedere: cū dicit
ioseph virg marie. Voluit. n. xps matres
suas h̄ie sp̄sū multiplici de ca. Jsa. n.
erat tenera puella: iō indigebat viro ma
turo et grādeuo vrab ipso custo daretur.
Erat sola: lo tēgebat fideli socio a quo
in p̄tu et ahi p̄tu et post p̄tu associaretur.
Erat virgo verecūda: iō indigebat viro
sibi misinoniali copulato ne tāq̄ adul
tera infamaret. Erat multa laborib⁹ ex
ponenda: iō indigebat magno adiuto
rio quo reuelaret. Erat diabolo suspecta
ne. i. cēt illa de qua Jsa. p̄phauerat. Ec
ce vgo p̄ci. et pa. cē. iō debuit cē in matri
monio: v̄t illud mysteriū diabolo celare
tur. C. Scōo describit a noie: cū dī. Aa
rie. q̄ alio noie dī oña. Et interpretat stella
et illuminatrix. Est ergo oña et in partu: et
iō tanq̄ oña p̄tra diaboli trā portetati
ue exercit. P̄ Primū: q̄ ipm de cordib⁹
fidelis epulit. Hoc significatū ē i rēp
lo pacis qd corruit. Sicut. n. boni sunt tem
plū dei: sic et mali sunt templū diaboli.
Ecce dñm igit put erat templū diaboli
et facti sunt templū dei. C. Secundus q̄
principē demonū p̄truit. Hoc significa

tū ē p illā magnā statuatū que erat romē
arre diaboli in aere subleuata de qua re
spōsum ē q nō caderet donec virgo pa
reret: q nō ē q pepit cecidit. p qd signifi
cat q p rās pūncipis demoni p vgnem
p rita fuit. Tertiū ē q culū idolorū
enacuauit. Hoc significatū ē in statuis
idolorū: q in egipto conuerūt. Hieremias
n. in egiptū descēdens signū eis dedit q
tūc idola sua conuerūt qn virgo pareret
Iō sacerdotes illi imaginē vrgintis cu
puero i secreto tēpli adorabāt. Iñ in ipsa
noctē qua pepit idola conuerūt. p Secū
dō dī stellā: dō rome appuit in forma stel
le puerum baiulātis: que erat circūdata
aureo circulo: erat iuxta solē: z au dīta
ē vox hec ē ara celī: p hoc significat quā
te fuerit puritatis: q vīsa ē in ipē stelle:
q ē nature purissime. Quāte dignitatis:
q circūdata aureo circulo. Tota. n. cu
ria celestis in modū corone ipam circū
dat z ornat. Un cātar ecclia. circū dabāt
eā flores rosarū z lilla pualū. Quāte sit
p ratis q erat iuxta solē: id est xp̄s. Hoc si
gnificatū est. ij. Reg. ij. Positus est thro
nus misis iuxta thronū regis. Quāte sit
p ratis: q vocata ē ara celī. Sicut. n. al
tare ē mediū inter deū z pplm: sic ipsa ē
mediatrix inter deū z nos. Tertiō dī
illuminās siue illuminatrix: q hominē
cecu illuminauit. Et hoc significatū ē q
vinea engadī florē artulit. fructū p du
xit. z ē balsami liquorē emisit. Nō q dem
hēbat oculū carnis sanguinolentū quā
carnalia desiderabat. Iñ virgo florē pu
lit q in passione attritus ē ex coct oculo
carnis ē appositus z ipm sanauit. hēbat
ē oculū affectus insipidiū q spūalia si
bi desipiebat. Iñ fructū prulit cur oculo
do ipam insipiditate fugauit. hēbat. n.
oculū intellectus obscur. q dei veritatē
nō recognoscebat. Iñ liquor balsami oēs
i impuritate absterxit. Tertiō describit
tur a vrginali pudore: q nōrat cū dī
qua natus ē. nō de qbus tecuit ipsam
vgnē esse. q deus sibi p mitterat p cium
redēptōis humane. Ideo debuit z tecu
it vas integre ne effundaret. Virginitas
n. pfecta integritas est carnis z mentis.
Sed de multis dī. Ecc. xxi. Lor fatui qn
vas p fractū ē. Lō mitterat sibi tēpauz

diuine sapiētie. Iō debuit ēē vas nouū.
Virginitas. n. totū hominē nouū facit.
Hoc significatū est. iij. Reg. ij. vbi dī q
heliens. i. deus pater posuit sal. i. dō
nā sapiam in vas nouū. i. in Marię
Lō mitterat sibi balsamū diuine grē
debut ēē vas mundū. Virginitas dī
dicit pfectā munditiā mētis z corporis.
Un ppha petens spūs sancti grām. po
mo petit vasis mūditā dīcens. Leuā
duz crea in me deus zc. Lō mitterat sibi
splendore p rne glorie. Iō debuit ēē vas
admirandū. Ecc. xxiij. Vās a dīmirabile
op ex celsi. Ser. xxiij. De eodē sūmō. ij.

Populus q ambulabat
in tenebris vidit
lucē magnā. Et subdit. Pa
pulus natus ē nobis: fili ba
tus est nobis zc. Isa. ix. Quādo rē alio
quis est venturus. milt nūqz desinant
Sic ē an facie huius regis in qualibet
triū missarū tres nūcios mittit. i. vnu
phetā. vnu euangelistā. z vnu aplm. Et
isti sunt oēs fide dignissimi. Nā ppha.
Isaias fuit a spū sancto inspirat. Elpo
holus vsqz ad frū celū fuit rapt. Eui
gelista. f. Lucas q in duabus missis pon
tur: fuit a beata vgnē doctus. Joānes q
ponit in tertia missa fuit a sōre peccato
xp̄i aqua sapiētie potatus. Verba igitur
p rmissa sunt vntus de his tribus legi
tis in quibus trīa ponunt. T. Primum
ē humani generis magnū piculū cū dī
tur. Populus q ambulabat in tenebris
zc. Tenebre q dem quare uoz in cōmōdū
ducūt. f. honore. obscuritatē. i. tristitia
z frigiditatē. Hoies igit tunc erant in te
nebris q erant in honore z timore et eo
q erant in p rāte demonā traditi. Ego
z. f. acce sunt tenebre hominē i vntus
sa terta egypti. Erant in obscuritate q
erant multis plici ignoratiā inuolunt. Iō
xxvij. Nlos q dēz inuoluti tunc tenebris
Erant in tristitia. q dei vīsiōne erat po
uati. Tobie. v. Quale gaudiū misit celū
in tenebris sedēoz lumen celū nō videt
Erant in frigore q igne vīuunt amolū
alient. illo. f. igne de quo dī. Lucas. xij.
Janem vent mittere in terrā zc. Sed po
pulus qui erat in his tenebris hodie vi
dit lucē magnā. Illaz. f. de qua p dicitur

e vas nouis.
m noui facit.
m. ubi dicit
ut sal. dicit
ad dicitur
tunc gres
rguitas dicit
s et corpore
et gram. pu
chis. Lumin
intererat hie
bunt esse vas
a dimittable
o de dicitur
ambulabunt
nebis vide
bidit. Par
bis et filio
ado rex alle
ty desinunt
in qualibet
it. f. vnum p
na aplm. Et
na ppa. f.
it. r. dicitur.
r. p. r. dicitur.
missis pnti
s. Joanes q
de peccatis
terba igitur
tribus legi
Pulchrum
culi cu dicit
in tenebris
tuc comedat
tristitias. e
rant in tene
more ex tene
adit. Ego
s i vntate
curitate. q
uolunt. Jo
r tenebris
ne erat po
mibi dicit
t no video
in amara
Lucas. f.
te. Sed p
hodie re
ua. dicitur

In ps. Lux orta est iusto. Lux aut hys asse
curare. illuminare. letificare. et caleface
re. Primo ergo assecurauit hominem
expellens et reserans demonis pteam
ps. Dicitur est sol. f. xps et congregati sunt de
mones. et in cubilibus suis collocabunt.
Secundo nos illuminauit dans veraz
dei cognitorem. Luc. i. Illuminare hys
qui in tenebris et in vmbra mortis sedet
ad dirigendos zc. Tercio nos letifica
uit reserans dei visionem. Proverbi. xv.
Lux oculis letificat aium. Quarto le
tificauit et inflamauit in fundens diuinu
amorem. ps. Ignem misit vt luceret eis p
noctem. Ita quattuor hodie angelus d
celo nobis attulit. Remouit. n. obscuri
tatem et induxit illuminationem. vñ dicit
claritas dei circumfulsit illos. Remouit
timor et induxit securitatem cu dicit no
lletimere. Remouit tristitiam et induxit le
ticiam cu dixit. Ecce euangelizo vobis
gaudiu magnu. Remouit frigiditatem et
adduxit verum ignem. f. xpm cu ait Natus
est nobis hodie saluator zc. Secundo po
nit huiusmodi piculi magnu remedium
dicit. Paruulus natus est nobis. Et hys
pods hodie fuerit puulus quantum ad eta
tem nescit. naturam. familiam. domum. lectu
rium. et vestimentu. Por tñ dicit q ipse
fuit paruulus triplici alia ratio. Cui
mo q offensus o facili pot placari. Qui
enim olem vixerat tanq implacabilis.
Ezech. vii. No parcer oculus meus sup
te et no miserebor. Adodo dicit Isai. lxi.
Predicare annu placabile dño. Secun
do q in emendo facilliter potest decipi.
Paruulus. n. aliquando p vno pmo
datoru suam here dicit. Olim deus re
gnum suu valde care vendebat: q nul
lus sim emere poterat. nec p aliq grau
pna. nec p morte aliqua: sed modo dat
regnum p calice aque frigide. Matt. x.
Quicumq dederit vni ex minimis istis
calice aque frigide zc. imo p vna bona
voluntate. ps. Desiderium pauper exau
diuit dominus. Ideo den quodammodo
decipimus q eius regnu quasi p nihilo
continemus. ps. Pro nihilo saluos faciet
illos. Tercio dicit paruulus q instar
paruuli dicit pcepta bona pposita. Sed
multi sunt qui abominu faciunt q bonuz

ppositu ad opus no pducit. Isa. xxvi.
Venerunt filij vsq ad prum et virtus n o
est parienti. Dicit etiam parturit p bona
opera. Isa. xxvi. Al facie tua pcepimus
et parturimus: et peperimus spm salu
tis. Dicit nutriti p pseuerantia. Ego. ii. Al
cipe puer istum et nutri mibi. Dicit porta
ri p patientia. Ecc. vi. Subice humeru
tuum et porta illa. f. sapientia. Tercio
ponit istius remedi magnu pcentu cu
dicit. Et filius datus est nobis. Magnu
pcentum est dei patris q tante erga nos
fuit liberalitas q dedit vobis quod dā
sibi ppuu. f. suum filiu. quod dā sibi et fi
lio cōe. f. spm sanctu. quod dā sibi i fi
lio et spū sancto cōe. f. mundu vniuersu
et angelicu ministeriu. Deniqz promittit
vultu suum nobis. ps. Dñe qd est hō qd
memores es. aut filius hois qm visitas
eu. Ber. Deniqz mittis ei vnguentu tuu
imitas spm tuu. pmittis ei vultu tuu.
Et ne qd in celestibus vacet ad opa solli
citudinis nostre et illos beatos spiritus
mittis i ministeriu nostru. Sermo. xlv.
De eadem Sermo quartus.

Quæritur ad cesare augu
sto vt describere vni
uersus orbis. Luc. ii. f. In h
euangelio fit mentio de cesa
re mundu describere. De maria pgnā
te. Et maria pariente. C. Et ca pama
norandū q cesar tūc tps tria fecisse le
git. C. Primum est q nomen mutauit. Cū
n. prius vocaret Octavianus: vocari se
fecit cesarem in honorem auunculi sui.
et Augustu ppter rempublicā augmen
tatam. Impatorē q fuit primus h noine
insignitus. Per qd dabat intelligi q il
le veniebat q electis suis noia mutatur
erat. Isa. lxi. Ser uos suos vocat noine
alio. f. Lū. n. prius vocaret heret. i. tra
sitoru: q erant terrenis actibus dediti.
Postmodu vocati sunt xpiani: q sancto
spū sunt puncti. Ultio i celo vocabūtur
filij dei q p grām sunt in filios adoptati
et de heredes effecti. i. Joan. iij. Nunc si
lij dei sumus: sed nondum apparuit zc.
Secundū mundum descripsi per qd
dat intelligi q ille veniebat qui electos
suos i eternitate sua scriptur erat. De
quidē noia electorum suorum scripta.

et vas scitatis. Eccl. xxvii. In me om-
nis q̄ta vite et veritatis est. In illo. n. va-
sel. in marie ventre deus posuit vngue-
ta que habet vniicare mortuos: id est. dñ.
In me ois gratia vite. Posuit colliria
que hñt illuminare cecos. id est. subdñ. Et
veritatis. Posuit balsamū qđ hñt p̄serua-
re mortuos. id est. subdñ. In me ois spes
vite. Posuit electuaria que hñt p̄fortare
debiles et infirmos: id est. subdñ. Et virtu-
tis. C. Secundo pōit euāgelista virginē
p̄tus felicitatē cum dñ. Ut pareret. Et
adit p̄tus habuit tres laudabiles p̄ditio-
nes. C. Prima qđ fuit multe puritatis et
ex parte maris et ex pte p̄lis. Adit eū
peperit diuini splendoris radiū: id est. scā
et magis lucida. ps. Lux orta ē iusto. s.
de marie vtero. Peperit florē amenum
sē illū de quo dñ. Lant. ij. Ego flos cā-
pi. id est. scā est magis florida. Pepit ip̄us
odoriferus. Eccl. xxiij. Quasi liban⁹ nō
incussus vaporis habitationē meā: et sic
vocat sibi libanum ip̄us. ideo facta ē ma-
gis odorifera. Sūt et purissimus cōpar-
tus ex parte p̄olis. In chriso. n. sunt
diuinitas. anima. et caro. Diuinitas ē pu-
ra. Sap. viij. Lantos est. n. lucis eterne.
et. Anima pura. Sap. viij. Sortitus suz
diam bonā. Caro pura. Ibidē. Venit ad
corpus coliquitatis. C. Secdo etus p̄tus
fuit multe paupertatis. qđ nihil habuit de
his que ceteri parentes requirūt. Non
emphuit seruientū peritiā: sed animalis
p̄ntiam. s. bouis et asini. Nec p̄anoz co-
plāq; vllibus p̄antis cū inuoluit. Nec el-
boz abundantiam: sed multā penuriaz.
Nec camere pulchritudinē: sed stabuli
feditatē. Nec lecti mollicitē: s. feni rigi-
ditatē. Nec ignis p̄ntiā: s. frigoris aspi-
ritatē. C. Tercio fuit mltē nouitatis. Sūt
et in nouisq; fuit sine dolore. Ps. lxxvi.
Anteq; parturiret peperit et. Sūt no-
uusq; fuit sine peccati p̄tatione. Eccl.
viij. Vir de mille vnus repert. s. sine pec-
cato. s. p̄m. Sūt nouus: qđ fuit sine cor-
ruptione. Id est. christus vocat se vermē di-
cens. Ego aut suz vermis et non homo.
et. Vermis. n. generat de terre humore
a sole. Et sic habz p̄m in celis: et ma-
troni in terris. Sic et christus fuit nou⁹:
qđ de femina sine vtero. fecerat deus ho-

minem sūm Ansel. sine viro et femina: si-
cut Adam. De viro sine femina sicut euā.
De viro et femina: sicut nos. De femina
sine viro sicut hodie. Sūt nouus: qđ sūm
Ber. in chriso nouum et antiquū et eter-
num cōuenerūt. natura suprema ac me-
dia et infima cōiūcte fuerunt. C. Tercio
ponit euāgelista matris veritatem: cū
dicit. Peperit filiz suū et. Veritatis ma-
tris attestat: qđ tota corpis substantia sibi
ministravit. Gal. iij. Factū est ex mulie-
re et. Veritatis matris et attestat qđ ip̄m
in vtero nouē mēsiū et decimū attri-
gens sūm Dama. portauit et fouit. Sap.
vij. Decem mēsiū tempore coagulatus
sum in sanguine. Veritatis matris atte-
stat qđ ip̄us nutritio lacte virginis: ip̄i
ritū sancto purificat: et de celo ministra-
to. Unde cantat. Sola virgo lactabat
vbre de celo pleno. Veritatis mris atte-
stat qđ ipsa sibi materna cōpassione p̄do-
luit. Et qđ naturalis pater plus gaudet
d̄ prosperitate filij qđ m̄r: mater pl⁹ do-
let d̄ aduersitate qđ p̄. Juxta illū Pro-
uer. x. Filius sapiēs letificat patrem et.
et beata maria fuit chriso loco patris
et matris: ideo plus ceteris martyrib⁹ do-
luit de christi passione. Et plus gaussa ē
de eius resurrectione.

Sermo. xxvij. C. De cadē sermo. vi.

Ecce euāgeliso vob gau-
diū magnum: quod
erit omni populo: qđ natus ē
vobis hodie saluator et. Cir-
ca natiuitatem saluatoris angelus tria
ponit. C. Primo qđ sit magne iocundita-
tis: cum dicit. Ecce euāgeliso vobis gau-
dium. Sūt. n. magnū quantū ad qđru-
plicem dimensionē. Nam fuit altum: qđ
vsq; in celum ascēdit et sic angelos letifi-
cauit: qđ celos reliquerunt: et ad pasto-
res venientes suum eius gaudiū retule-
runt. Sūt profundū: qđ infernū penetra-
uit: et sanctos qui erant in limbo letifica-
uit. Ps. lx. Habitabit⁹ i regione vinee
mortis lux orta est eis. Sūt longum: qđ
fuit vsq; in orientem. et magos sic letifi-
cauit qđ sua regna reliquerūt: et ad pue-
rum cucurrerūt. Sūt etiam in occiden-
tem vbi Augustinus letificauit: qđ imagi-
ne visa thura obtulit. Sap. viij. Attigit

De die natiuitatis domini.

a fine vsqz ad finem fortiter zc. Sicut la-
tum: quia perfudit pteritis. Jo. viij.
Abraham pater vester exultauit zc. Pre-
sentis. unde dixit angelus. Amicus vo-
bis gaudium magnū qd erit omni pplo
Et extendit ad futuros. Ambro. Hec est
gloria natalis dñi vt in futurū trāseat
ad predestiatos. z i ppetuus maneat ad
deuotos. ¶ Secdo est multe dignitatis:
qd notat cū dñ. Natus ē vobis. i. de vo-
bis. i. de vestra pgenie qd ad maximam
dignitatē hōis cecidit et eo q maiorē
cū deo q angelus penetra ptrauit. Lū. n.
triplex sit cognatio. s. legalis que ē per
adoptionē. spūalis que ē per sacri rege-
neratōem: carnalis que ē p ppagatio-
nē. angeli nū deo attinēt cognatōe lega-
li: qz eos per suam grām in filios adop-
tauit. hō aut deo attinēt ex cognatōe se-
gali: quia eum p grām adoptauit. Eph.
i. Qui predestinauit nos i adoptionem
filiorū per solum christū. z spūali: quia
per baptisimū nos regenerauit. Joā. i.
Dedit eis patrē filios dei fieri zc. Et
carnali: qz de nostra pgenie carnē assū-
psit. Hebr. ij. Nusqz eim angelos appie-
hendit: sed semē abrahe. ¶ Tertium est
magne vtilitatis. quod notat: cum dñ.
Saluator mundi. Homo quidem quū-
qz infirmitates patiebat. i. tumorem su-
perbie. cecitate ignoratiē. insipiditatez
in mente. vulneratiōe culpe. z fetorem
cōsuetudinū prauē. Sed ab istis quin-
qz infirmitatibz nos saluauit per qn-
qz remedia que adduxit. Portauit eim
carnē de qua fecit emplastrum. sangui-
nem de quo fecit colirium. spūm huma-
num de quo fecit mel dulcissimū. Aliam
que fuit vas vnguentariū. z diuinitatē
que fuit balsamū preciosū. ¶ Prima
scitur infirmitas erat tumor superbie. z
iste primo ortus ē in celo. deinde i terre
sui paradiso. Tandē sparsus ē i vniuer-
so mundo. ideo christus de sua carne se-
cit emplastrum qd istum tumorem ma-
turauit z fregit. Sit autē emplastrum
de herbis z floribz abscessū cōtritis z co-
ctis. Laro christi fuit herba sicut i nra.
Ysaie. xl. Omnis carofenum. fuit flos.
z hoc propter innocentiaz z puritatez.
Sunt abscessus per mortem. Ysa. liij. Qui

a abscessus ē de terra viuētū. Lōrtm
flagellatōem. ibidem. Altitus est p-
fecera nostra. Et coctus per penam
nimiam a dustionem. ps. Ossa mea fu-
crematus aruerunt. Ecce humilitatis
emplum. superbie medicamentū. Cū
cūda infirmitas erat cecitas ignoratiōis.
Ideo christus de sanguine suo scitā-
rum quo cecum illuminauit. Epul.
ij. Collitio intinge oculos tuos vt vi-
deas. Istud autē collitum sacrum
de salua z terra. i. deitate z humilitate.
vt habetur Joan. se. De melle car-
id est de diuinitate mellisua z carnis
rupta. vt habet. i. Regū. xij. d. i. omnia
quā gustauit sauu mellis z illuminati
sunt oculi eius. ¶ Tertia infirmitas erat
insipiditas in mente qua spūalia sibi
suscipiebant. ideo christus de spū. scō mel-
dulcissimū fecit quod insipiditate ho-
minis vulcorauit. Eccle. xij. Spūme-
us super mel dulcis. Eius autē vul-
do nō sentiebat qdū in vase corporis
clausa morabatur: s; qn inclinatio cap-
te tradidit spūm: tūc sua dulcedo reple-
uit celū z mūdū. vñ carat ecclesia hodie
p totū mūdū. mellisui scī sūt celi. Nis
pater sic factus ē mellisui: qz fuit re-
conciliatus. Angelus sic mellisui: qz
fuit pacificus. homo qui erat in limbo
sic mellisui: qz imensio gaudio fuit re-
pletus. ¶ Quarta infirmitas erat rubor
culpe. Ysa. i. Vultū ē liuor z pla. tu. nō
sunt circūcū. zc. Jo xps de aia sua fuit
vas vnguentariū in quo oīnē oīa vū-
gueta oīum vulnerū z infirmitatū. Cū
eim vulnera aīe causantur. aut ex igno-
mitate. aut ex ignorantia. aut ex malicia.
S; dñ Jo. i. Vidit? gloria eius i
gloriam miam ei? plenū grē z veritatē.
Nam gloriosa mīa eius sanat vuln? ca-
satus ex malicia. grā eius sanat vuln?
causatu ex infirmitate hūana. veritas
sanat vuln? causatu ex ignorantia. ¶ T-
ta infirmitas erat fetor pfectus dñi po-
iō xps attulit diuinitatem tanqz bal-
mū preciosū cuius odorē sensit la-
rus quadriduanus z fetidus z reus.
Est aut prima dies mala delectatio. se-
cūda malus pfectus. tertia malū op-
qz mala pfectu do. z tūc hō efficit sepi

duo corā deo ē mūdo. Aut ergo ad odo
re illi balsami nō resurgit magis ē isen
sibilis q̄ mortuus fctidus ē immūdu.

Sermo. xxvij. C De eadē sermo. vij.

Apparuit benignitas
et hūanitas
saluatoris nři dei x̄i. Titu 3
ij. Circa natiuitatē xpi apo
stolus apparuisse testat. C. Primo beni
gnitas dei cū dixit. Appuit benignitas.
Que qdē apparuit i benigna erga nos
electōe. Lū. n. amor triplicif p̄robet.
scz dono. passiōe et ope. p̄ p̄ amorē suū
nobis q̄n dīto dono q̄n nobis filiū suū
dedit. Jo. ij. Sic deus dilexit mundū
vt filiū suū vnigenitū daret. p̄ filiū ostē
dit passiōe. Ro. v. Cū adhuc peccōres es
simus xps p̄ nobis mortuus ē. p̄ Spūs
sc̄i ostēdit opē: q̄ dona sua nobis tribu
it: incarnationē xpi operat⁹ fuit. C. Se
cūdo appuit hūanitas dei: hoc in h̄e
carnis assumptōe q̄n dī ē hūanitas. de
qua benigna hūanitate assumpta dixit
angelus pastōribus: q̄ inuentis infan
tem p̄nīs inuolutū et positū in p̄sep̄io. ec
clesiā sue hūanitatis. s. hūilitas eius.
s. dicit. Inuentis infante. Paup̄tas
eius. id subdit. P̄nīs inuolutū. Et aspi
tas. ideo dixit. Positū in p̄sep̄io. Solēt
reges corā se deferre vexilla. sic xps in
hunc mundū veniēs signūz et vexillū
suū ante se portauit in quo picta ē hu
militas. paup̄tas et aspitas. Illi ergo
qui habēt hūilitatē sūt de familia xpi.
Phil. ij. Hoc enī sentit in vobis qd ē
in chīdo iesu x̄i. Illi autē qui habent su
perbiā sunt de familia diaboli. Iob.
xx. Ipse est rex super omnes filios sup
bie. Illi qui habēt paup̄tatem de fa
milia christi sunt. mat. xix. Vade et vde
cū que habes et da paup̄ribus x̄i. Illi
autē qui sequūtur auariciā sunt de fami
lia diaboli. Unde auariciā vocat idolo
rum scrūtus. vt habet Eph. v. Illi qui
habent carnis asperitatem sunt de fami
lia xpi. vt habet Deū. v. Qui autē sunt
cū carē suā crucifixerūt x̄i. Illi
autem qui secant luxuriam sunt de fa
milia diaboli. Thob. vi. In eos qui li
bidi vacāt habet potestatem demon
C. Tercio apparuit pietas dei: quod nō

tatur cū dī. Sed sū misericordiā suā
saluos nos fecit. Et hec pietas attendit
in nostre salutis operatōe. Homo autē sū
firmus sanus n̄ efficit: nisi cōtraria re
media sibi dētur. Infirmatus fuerat hō
per superbiā p̄ qua sū Dām. crexit p̄tra
deū. i. cōtra ipsius preceptū. vsqz ad deū
idef vsqz ad diuinitatis appetitū. s. su
pra deū. i. supra volūtatis sue beneplac
tū. Iō chūlus vt hōiem ab ista infir
mitate sanum faceret hūilauit se p̄opt
hoies. i. p̄opt ipsorū saluatōes. vsqz
ad hoies. i. vsqz ad humane nature su
ceptōem. et infra hoies p̄opt passibis
nūtiāz abiectionē ista vt dīcat. Ego sūz
vermis et non homo. C. Quarto appa
ruit liberalitas dei. quod notat cum dī
cīt. Ut iustificati gratia ipsius heredes
simus x̄i. Eius autem liberalitas i hoc
apparet q̄ accepit a nobis vilita et dedit
nobis p̄ciōsa. Nam sicut dicit Augu.
super Iob. ij. Liberat eos qui timo
re mortis x̄i. A nobis accepit tres mer
ces nostras. s. nasci. laborare. et mori. Et
dedit nobis tres suas. s. renasci. resurge
re et in eternū regnare. De p̄ma merce
quam accepit a nobis dicit ysa. ix. Par
uulus natus est nobis. De secunda ps.
Pauper sum ego et i laboribz a iuuen
tute mea. De tertia Phil. ij. Factus est
pro nobis obediēs vsqz ad mortem. de
p̄ma merce quam nobis dedit dicitur
Joan. i. Dedit eis potestatem filios dei
fieri. de secunda Joan. vi. Ego resuscita
bo eum in nouissimo die. De tertia Lu.
ij. Complacuit patri vestro dare vobis
regnūz x̄i.

Sermo. xxix. C De eadē sermo. vij.
Orbum caro factum ē
et habitauit i
nobis. Joan. i. Ex eo q̄ ver
bum factum ē ē caro: sex cāri
vidētur. C. Primo in patre magna cha
ritas. que tanta fuit q̄ nostram sororem
scz humanā naturam filio suo in spon
sam accepit. Et sic nobiscum parentela
contraxit. Parentela autē p̄trabit aliq̄
dādo tū. Aliq̄n accipit dō tū. Aliq̄n dā
do et accipit dō. Deus cum angelis purē
telam cōtraxit tū dādo: q̄ imaginē suā
eis dedit. Sed nō accipit dō quia natu

De die natiuitatis dñi

raz eoz nō assūpsit. Heb. ij. Nūq̃ enīz angelos apprehēdit s; seimē abiahē cē. Cū uōie autē p̃traxit. accipiēdo e vado. Vadoq; suā imaginē ei dedit. Accipiēdoq; humanā naturā assūpsit. De hac tamē infinita charitate dī dicere. xxxi. In charitate ppetua dilex̃t e. C. Scōdo i p̃tre ostēdit magna liberalitas. Unī Rom. viii. Proprio filio suo nō pepcit; sed p̃o nobis oibus tradidit illū: quō ē nō cūz illo nobis oīa donauit. Voluit de' ostēdere se liberalē. iō dedit terrena ad vsūz nrm. Voluit deus ostēdere se liberaliorē: iō dedit nobis celestia in ministeriū. Voluit se ostēdere liberalissimū: iō dedit se i fratrē nrm. Voluit ostēdere se sup̃liberalissimū: iō p̃misit se datūz in p̃miū nrm. Per p̃miū autē nō pbat scōm. Nō enīz sequit; si dedit nobis terrena ad vsūz q; dabit nobis celestia in ministeriū. Nec p scōz pbat tertiū. Nō enīz sequit; si dedit nobis celestia in ministeriūz q; dabit nobis seipm in fratrē nrm. Nec p tertiūz pbat quartū. Nō eīz sequit; si dedit nobis seipm intelligibīlē q; dabit nobis seipm visibīlē. si dabit seipm in p̃miūz q; nobis dabit seipm in p̃ciūz e frēm nrm. Sed p tertiū oīa p̃bant. Bene enīz sequit; si dedit nobis seipm in frēm nrm q; dabit nobis e terrena in dñiūz e celestia in mīnīsteriū. Et tandē seipm in p̃miū. Et tali pbatōe vtrūq; ap̃ls cum dicit: Proprio filio suo nō pepcit eē. C. Tertiū i filio ostēdit magna humilitas de q; dī Phil. ij. Hoc enīz sentite in vobis qd e in xpō iesu: q; cū i forma dēi eēt. Et tagit ap̃ls duplicē humiliatōēz in xpō. Unā vsq; ad humanā naturā cū dicit: Formā seruī accipiēs. Altam vsq; ad penā nature cū dicit: Factus ē obediēs vsq; ad mortē. Et sic xp̃s tū se humiliāuit. e descēdit ip̃s descēdere potuit: Nā infra naturā diuināz est natura angelica. Infra angelicā est natura humana. Infra naturā humanā est pena. Infra penā est culpa. Infra autēz culpā nihil est: q; nihil vilius culpa. Xps autē assūmēdo naturā passibīlē descēdit infra seipm. Phil. ij. Exinanīuit seipm formā seruī accipiēs. Descēdit infra naturā angelicāz. ps. Abīnuisti cum paulominus ab angelis. Descēdit infra

naturā humanā. Unī ipse ait in se. Ego autē sum vermis e nō hō. Descēdit vsq; ad penāz. Ysa. liij. Ipse autē vulneratus est ppter iniquitates nras. Aliq; ad culpā autē descēdere nō potuit: cūz deus esset p̃ctm in ipm cadere nō posset. P̃ctm nīhil est: iō infra p̃ctm nīhil est. Dummodo ergo se xp̃s vsq; ad penam naturā humiliāuit ip̃s p̃fundū potuit. C. Quāto i nobis causat magna puritas. Et enīz xp̃s naturā nostrā assūpsit: multā puritate vigere debem. alā faceremini iuriā patri nro q; ipsā naturā filio suo copulauit. e fratri nro. i. xp̃os ip̃s unitatē p̃sone sibi assūpsit. e matris e rois nre. l. beate vīrgini q; est mater iniquatū fratrē nrm genuit. Et e fons iniquatū de p̃pente nostra descēdit. Iam rias cū faceremus toti cognatōēz curie celestī sibi iniuriā reputare: aliq; nām suā macularēt. C. Quāto causat in iudicio magna securitas. Cū enim in iudicio securi eē poterim: q; tū frē nrm iudicē videret; eē videret. Joā. vi. P̃tatem videri et iudiciū facere: q; filius hoīs est. Demones tunc cū tū bāt tanq; iudicē suū. Joā. xij. P̃tatem huius mūdi iaz iudicatus ē. Angelus dñm suū. Job. xli. Timebūt angeli cū ritti purgabunt. Hoīes vero de ip̃s dēnt: e ipm amabūt tanq; frēm suū. C. Xps tūc dicere eia poterit illis bellat. Ego sum frater tuus: noli timere. Et demones cū tunc timebūt vt iudicē p̃nientē. Angeli ipm honozabunt vt p̃feti dēnt. Bern. Puto q; tā me xp̃s p̃nere nō poterit os ex offibus meīs: ro de carne mea. Salū tū xp̃ianū valere poterūt: q; a fratre suo nō redimē. q̃rūcūq; preces effuderint. ps. q; nō redimet: redimet hō. nec redimet q̃rūcūq; sanguinē xp̃i p se allegat; subdit: Nā dabit deo placatōēz suā precii redēptōis ale sue. C. Sexto: sabbat in regno magna felicitas: q; hō beatificabit in corpore p visionē manifestatis. Et in aīa: p p̃tēplacōēz nītatīs. Jo. x. Ingrediet; e egrediet; scua iueniet. Nam ingrediet ad p̃tēplacōēz deitatem: e tbi iueniet p̃tēplacōēz suauitatis. e egredietur ad p̃tēplacōēz

hominitatem: et ibi inueniet pascua mlti-
relocunditatis.

Sermo. xrx. De eadem Sermo. ix.

Eniēs euangeli

Quanti pacē ēē. Ep̄l. ij. An ad-
uentū filiū dei in carnē multe
questiones et discordiē erant q̄s ipse oēs
dissoluit et pacificauit. C. Prima questio
erat in scā trinitate. si hō deberet redimi
tū angelus nō redimebat. Et diffinitum
fuit q̄ sic ppter quinqs rōnes. p. Prima
est qm angelus peccauerat ex se nullo
suggerere: hō vero alio suggerere et deci-
piere. p. Secūda q̄ angelus erat spūs: et iō
debebat ēē fortis et p̄mptus. hō vero ha-
bebat carnē que semp est ad bonū lūfir-
matū et illud Bar. xvi. Spūs q̄dem
p̄mptus ēē. p. Tertia q̄ angelica natu-
ra nō tota ceciderat. humana vero tota
cecidit: in radice peccauit. et in cōueni-
tū erat q̄ tā nobilis creatura tota peri-
ret. p. Quarta q̄ Adā peccauit ex q̄daz
firmitate humana: et ideo peccauit in pa-
tris. Eua ex quadā ignōrātia semineā: et
ideo peccauit in filiū. Angelus autē pec-
cauit ex certa malitia: et ideo peccauit in
sp̄m sanctū. Qui autē peccat in patrē et fi-
liū remittit ei. Qui vero peccat in sp̄m
sanctū nō remittit ei nec in hoc seculo nec
in futuro. p. Quinta q̄ casus angeli est
mors angeli. Et iō qm angelus cecidit: ex-
tra statū merēdi erat. hō vero qm pecca-
uit extra statū merēdi si exult. Et iō ad
māz psequēdā dispōne se potuit. C. Se-
cūda q̄stio erat in scā trinitate q̄s ad istaz
redēptōes iustus erat: vitruz. s. pater vel
filius vel spūs scūs. Et diffinitū ē q̄ filius
scūs patri attribuit oel potētia. filio
patri sp̄m scō bonitas. Lucifer autē ap-
petit potētia: et iō iniuria fecit patri
hō ppetit dei sapiām. Bēl. ij. Eritis si-
cut oī scientes bonū et malū: et iō iniuria
fecit filio. Antixps usurpabit sibi boni-
tate spūs sancti simulatā regione onēde
doc simulatā miracula: et iō iniurias fa-
ciat spūs scō. Ad illuz autē spectat dare in
Augentiā q̄ recipit iniuriā. Si igit dya-
bolus fuisset redimendus: spectaret ad
p̄tēzantē xps ad sp̄m scū. Qui igit hō
redimendus erat: et ius redēptio ad filius

ptinebat. C. Tertia q̄stio adhuc in san-
cta trinitate erat: quēz moduz hō redi-
mendus erat. Et diffinitū ē q̄ nō p poten-
tia: s. p scificatiōēz p̄dignā. Hō ḡdēz pec-
cauerat p supbia: iobedientiā et delecta-
tiōēz p̄auā. Iō xps satisficē voluit p bu-
militatē verā: obediētiē p̄mptitudines
et penaz afflictōēz. Ad Phil. ij. Humilia-
uit semetip̄s: ecce hūilitas verā. fact⁹ obe-
diēs: ecce obediētia p̄mpta. vsqz ad mor-
tē: ecce afflictio magna. C. Quarta q̄
erat iter deū et hoīez. Deus ei⁹ p̄quereba-
tur de hoīe q̄ ip̄s offenderat: hō vero cō-
querebat d̄ deo q̄ creaturā suā reliq̄rat
Istā q̄nēz xps soluit q̄ mediatorēz se se-
cit. Ad diātor: aut d̄z hīc cōtate et aucto-
ritates et strenuitates: vñ humanū genus
p̄querebat se nō hēre mediatorēz q̄ ha-
beret cōtate dīcēs Job. ij. Neqz. n. viro
q̄ filius mihi est rñdebo. nec auctoritatēz
q̄. s. p̄tes vtriusqz possit arguē. iō sub dīr:
Nō est q̄ possit vtrūqz arguere. nec stre-
nuitates: q̄. s. p̄tes possit diuidē et separare
iō sub dīr: Et ponere manus in ābibus.
Xps ergo fuit verus mediator: q̄ habuit
verā cōtate cū deo inq̄m deus: et cum
hoīe inq̄m hō. Ad Bā. ij. Ad diātor:
vñtus nō est. s. nature: s. duplicis. s. hu-
mane et diuine. Hūit auctoritatē i arguē
do. Ysa. ix. Arguet in equitate p māfuitas
terre. Ysa. i. Arguite me dicit dñs. Hūit
strenuitatē in diuidēdo. Nā cū iter deū
et hoīez esset discordiā: xps mediūz se po-
suit et pacificauit. Col. i. Pacificas p san-
guinēz suū siue q̄ in celis siue q̄ in terris
sunt. Contingit autē sepe vt mediator ab
vtrāqz pte vulneret: sic xps vulneratus
erat a p̄te. Ysa. liij. Propter scelus pp̄i
mei pcu si cū. Et ab homine. Zach. xij.
His plagatus suz in domo eoz q̄ dilige-
bat me. C. Quinta q̄ erat iter hoīem et
dyabolū. Dyabolus. n. p̄tra hoīez q̄tu-
or allegabat. p. Primo in istm autenticū
Bēl. ij. Quacūqz hora comederis ex eo:
morte morieris. Repulsus ē a nro ad duo
uocato: q̄ ip̄m in istm falsificauit dicens
Nequa q̄ mouemini. p. Secūdo allegabat
p̄scriptiōē: q̄ p multa nullā annos ip̄-
sum possederat. Sed repulsus est ppter
interruptionē: q̄ ratio sepe p̄tendit:
tuz q̄ deus p̄p̄as suos sepe destruxit.

¶ Tercio allegabat emptionem q̄ hoiem
p̄ comestione p̄m̄i se emisse dicebat: sed
repulsus ē: q̄ hoiem deceperat ultra vi-
midū: nisi p̄ci. ysa. liij. Bratts venūdāti
estis: & sine argēto redimemini. ¶ Quar-
to allegabat peccatū p̄prietatē q̄ est deo:
suz trahē cū sit p̄dōrosuz: s̄z repulsus ē
q̄ pena xp̄i oibus peccatis plus pōdera-
uit. Job. vi. Quali arena maris hec gra-
tior apperet. ¶ Sexta q̄stio erat iter vi-
rū & mulierē. vtr. n. dicebat q̄ miller sue
p̄dōis cā exittit: mulier vero dicebat
q̄ non debebat sibi p̄sentire sed cā comi-
gere. Sed xp̄s sc̄ls vtrorūq; causaz fuisse
sue p̄dōis: vtrorūq; fecit participes sue
redēptōis. Suscepit enīz carnē de femi-
na nō d̄ vtrōque ipsa se exclusaz putaret:
sed naturā suscepit in forma viri non se-
mine: ne vir ab ipsa se redēptōe crederet
esse alienuz. S̄z suscepit de humano ge-
nerē & corpus: & nō angelico vel deifico. q̄
aliter ad humanū genus redēptio non
p̄tinet. ¶ Septima q̄d erat iter s̄c̄lites
& paupes. Bluitis enīz paupes despiciē-
bat. Eccl. xij. Exeratio diuitum paup̄-
paupes vero regnū celoz suū ēē dice-
bat. Matt. v. B̄ti paupes sp̄s: qm̄ ip̄s
ē regnū celoz. S̄z istā q̄nēz xp̄s dissol-
uit: diues & paup̄ esse voluit. ps. Diues
& paup̄ simul in vnū. S̄uit enim diues
īquātū deus. Ad Rom. x. Idē d̄s oīz
diues in oēs q̄ luocat eum. S̄z paup̄ in-
quātūz hō. ps. Persecut̄ ē hōies iopem
& mēdicus. Xp̄s ergo voluit esse diues &
paup̄: vt oīderet q̄ vtrūq; p̄t puenire
ad regnū. S̄z tñ magis ē vtrūq; paup̄:
tē q̄ diuitijs vt oīderet q̄ tutior via ve-
nēdi ad regnū ē via paup̄tatis. ¶ Octa-
ua q̄d erat iter mulieres. s̄ iter virginēs:
nuptas seu maritatas & viduas. Virgi-
nes enīz dicebat se tñ ēē in statu salutis
Sap. iij. Felix sterilis & incoīgnata ha-
debit fructūz in respectu asaz sanctaz.
Nuptie dicebat se implere dei p̄ceptū: quo
d̄ Gen. i. Crescite & multiplicamini &c.
Vidue dicebant q̄ cum multis tribula-
tiones passant sunt in via qua itur ad
regnū: iuxta illud Act. xxiij. Per mul-
tas tribulatiōes oportet nos intrare in
regnū dei. Istā questionē dissoluit bea-
ta virgo q̄ fuit in statu virginali: matri

moniali & viduali: q̄ ioseph eius spon-
sus ante xp̄i passionē credit fuisse repul-
ctus. ¶ Nonā q̄d erat iter iustus & peccā-
res. nā isti peccātes despiciēbāt: & pōde-
re dei misericordia desperabāt. Istā que-
stionē xp̄s dissoluit: q̄ euz vtrūq; puenit.
Ip̄s enīz fuit inocēs & iustus. Istā
Nubes pluunt iustus: sed tñ accipit car-
nē peccatricis silem. Ad Rom. viij. Beati
s̄c̄lū suūz misit in s̄c̄lū dñe carnis p̄dō.
In s̄c̄a genealogia iustus euz p̄dō: vtrūq;
hēre voluit: remedia p̄ci suscepit: p̄ci
p̄dōis mādauit & cum eis puenit.
rōez habuit vt sic iustus ad p̄pationē
i ducēre: peccātes ad sp̄s. Lu. v. Nō nō-
ni vocare iustus s̄z pec. ad p̄niz.
Sermo. xxxi. ¶ De scō stephano ser.

Stephanus plerūq;
gratia & fortitudine faciebat
d̄gna & signa magna in populo.
Act. vi. Describit hic lucas beatū stephā-
nū passionē. Circa quā passionē nōc-
dum q̄ mundus pleq̄uit sanctos. nō
p̄spera: vt alliciat. modo per astutiam
deceptat. modo per aduersā vt frangat.
sed multo illos modoz beatus stephā-
nus potuit superari. ¶ Primūz nāq; p̄-
spera ip̄m nō poterat allidere. S̄uit enīz
archidiaconus: ordinatus. S̄uit sp̄s
administratōibus p̄fectus. S̄uit fēmitas
platus: & tñ in tanto honore seruauit
militatē in tanta rez administratiōe
uauit paup̄tate. In tanta fēmitas mul-
titudine seruauit itegerrimā virginitatē.
Iō d̄ fuisse plenus sp̄s sc̄s: fide & bonis
istimonij: tñ eo q̄ fuit plenus sp̄s nō
dāc̄ itelligi q̄ habuit verā humilitatē:
q̄ sicut d̄ Jaco. iij. Deus sup̄ h̄s rēctus
& dat grāz humilibus. i. eo. n. q̄ erat
plenus fide dāc̄ itelligi q̄ habuit paup̄-
Aug. Qui verā fide h̄nt de deo nō con-
unt in his miserijs diuites fieri. tñ
erat boni testimonij dāc̄ itelligi q̄
it sincerissimā castitatē. Aug. In hoc
phanus platus est feminis testimonij
habuisse dicitur sincerissimē castitatē.
¶ Secūdo astutie maloz ip̄m nō poterat
decepe. Surrexerunt eim q̄ dā de fēmitas
ga disputantes cum stephano: s̄z tñ ip̄s
eos superauit. Quia triplex adiutor

ephus dicitur. Et sic fuit
homo angelicus et homo oculatus.
et homo dei non potuit. tres. n. sunt q. deici
non potuit. f. deus. angelus et homo oculatus.
homo dei q. et facundia ministrabat. vñ
dñs non poterat resistere sapie et spui q. loq
bat. hñit angelus dei q. sibi diuinas illumi
nationes infundebat. Et deo qd. fuit diuine
terræ dñs. Illustrat. q. filius agelo et ef
ferens. Act. vi. Et inuenies eum oēs q. sede
bat i. oculo viderunt facie ei. tāq. facies
ageli. hñit sapias dei. p. quā tāq. hñit ocu
lus. cor fallacias pñdebat. Act. vi. Cōsi
derate ex vobis viros plenos sapia et.
prouerbi. i. Sustine facie recte an oculos
penator. Tercio aduersa non poterat
spui vincere. habuit. n. i. suo martyrio qñq.
adulatores pp. q. tāq. miles strenuus for
missime dimicauit. p. Prio habuit grāde
et plus velut si miles an se videt reges
soliter dimicant. Tñ vidit iesus statē a
dextris dei. Blosa ibides. Ne lapidatus
hñt obster in terra. deus hñt crucifixus
operet in gloria. ad Heb. xij. Rogitate eum q.
miles sustinuit a pñtoribus aduersus se.
mñq. pñtor adierit vñ non fatigauerunt ani
mas vñs deficientes. p. Secdo hñit grāde
spectaculi qd. notat p. hoc q. vidit celos
aptos. Apñt eis fuit celus vñ rex a tota cu
ra celestis videret militē dimicantē. Tal
de aut strenue miles dimicaret. q. a rege
et ora quietate se spectari cognosceret. i.
ad Corin. iij. Spectaculus facti sumus
de angelis et hominibus. p. Tercio hñit corā
se appositū magnū premiū. qd. notat cū
vidit glāz dei. Breg. Cōsideratio pie
tatis multū vñ flagelli. Eccl. xv. Appo
sitū ignis et aqua et. p. Quarto hñit
grāde vñtū. qd. notat eum di. Et celum
hñit a dextris dei. Blosa. Quia stare pu
gnans vel adiutus est. recte a dextris
stare vidit qd. iter pñtorum ad iudicē
hñit. Multū miles securus est q. iuxta se
pugnile fortissimū hñit. Exo. xij. Dñs
pugnabit pro vobis et vos tacebitis.
p. Quinto hñit grāde refugii. qd. notat i.
hoc q. celos aptos vidit. ad qd. pñta ho
mī resurgere potuit. Adulter miles secu
rus et q. iuxta se fortissimū castrū hñit
ad qd. quicūq. vellet resurgere posset. y. ad

Log. v. Scimus. n. q. si terrestris domus
nra hñus habitatoris dissoluatur q. edifi
catione ex deo habemus domū non ma
nifesta. sed eterna in celis et c.

Sermo. xxxij. C. Be code Sermo. ij.
O Am esset stephanus ple
nus spū scō sēdes
in celū vidit glāz dei et c. vt
dicit Aug. in lib. soliloq.
Alie qd. tribus opus ē. q. oculos hñat qd.
tam plene vñ possit. aspiciat et videat.
C. Ita tria i. verbis pñmissa d. scō sēpho
tagunt. Oculos. n. spūales hñit q. plen
spū scō fuit. Deinde aspexit cū dñs. Antē
dñs in celū. Deinde vidit cū dñs. Ecce vi
deo celos aptos. In hoc igit q. spū scō
plen? fuit dat itelligi q. oculos spūales
hñit. sic dñs. Ap. vij. Agnus hñat septē
oculos q. sūt septē spūs dei missi in oēm
terrā. hñit igit oculos agni q. sūt plen?
spū agni. C. Sz notādus q. ē qd. duplex
plenitudo. p. Pñia ē affluētie q. fuit i. xpo
Jo. i. Be plenitudo ei? oēs accepimus.
p. Secda ē excellētie q. fuit i. bñ virgine q.
pñ oibus scīs excellētius grāz accepit.
Lu. i. Ave grā plena. p. Tertia ē abundā
tie q. fuit in apls q. grāz i. abundātia rece
perūt. Act. ij. Repleri st oēs et c. p. Quar
ta ē sufficiētie quā hñt oēs fideles. Luc.
i. Zacharias pñ eius replet? ē et c. Ita q.
duplex plenitudo omñi pñt ad similitudī
nē aq. Est. n. qdā plētudo flumī. et ista
ē effluētie q. fuit in xpo. ps. Flumē dei re
pletus ē ags. Quēda ē fontis. et hec ē ex
cellētie q. fuit in virgine q. istar fōis semp
fuit. Luc. v. Fons hñtor et c. Quēda z
est riuus decurrētis. et ista est abundātie
q. fuit in apls. vñ postq. pñta dixit. Glu
men dei repletū est ags. statz subiūxit.
Riuos eius leuātis et c. Quēda est vasis.
et ista est sufficiētie q. est plenitudo men
surata. iij. Reg. iij. Pote mutuo ab om
nibus vicinis tuis vasa vacua non pau
ca et c. Ita qua duplex plenitudo ste
phanus habuisse videt. i. sufficiētie in cō
tinua doctrine emanatōe. excellētie in
signor et pñsioz opatōe. Abundātie in
tam benigna inimicor dilectōe. sufficiē
tie in opatōe strenuā. hñe recta et dile
ctione miscra. Act. vi. Elegerūt stepha
num vñtū. i. virile. ecce opatio strenua.

De sancto stephano.

plenu fide. ecce fides recta. et spu scd. ecce dilectio sincera. C Sedo necessartu e aie vt aspiciat qd notat cu dr. iresdes i celu. No libeter ad qituo: gseuult respice. s. ad thesau: suu: ad amicu suu. et ad au filiu suu. et ad palatu suu. Et q: stepha. nus in celo ista quatuo: videbat. so li. beter in celu respiciebat. C Pmo. na. qz ibi videbat thesau: suu. qd notat cuz dr. Vidit dei gloria. Mar. vi. Vbi e the. saurus tuus ibi e cor tuu. Iste e thesau: rus de quo dr. i. Lox. iij. Si quis supedi. ficat sup fundametu hoc ec. Conscit. n. Iste thesaurus meritor: sanctor: ex auro fulgido cosclerie. ex argero sonore fame e lapide pcdoso opationis bone. p Secu do ibi videbat amicu suu: qd notat cum dr. iesum stat e dextris dei. Iste est ille amicus de q dr. Prover. xvi. Di tpe dili. git qui amicus e. Dilexit eis stephanus in vita q: ogra e in pleuiti morte: q: ip. sum adiuaadu patus testis: et post morte q: ipm coronauit. p Tercio videbat au. filiu suu: qd notat cu dr. Et filiu homis stat e dextris dei. iij. Paral. xx. Cu igno ramus qd agere debemus. hoc solu habe mus rehdit vt oculos dirigamus ad te. Glo. sup illud ps. Firmato sup te oculos meos. No aufera oculos meos a te: q: tu temp leuas oculos tuos ad me. p Quar to videbat ibi palatu suu: qd notat cuz dr. Vidit celos aptos. de quo palatu dr cit ppha. Qua dilecta tabernacula tua dñe virtutu. Sicut eis pegrini terra sua a loge aspiciu: et quodamodo salutant: sic e nos pñam celeste aspicē debemus p fide: et salutare p deuotione. Hier. li. Recordamini pcul dñi e hierulin ascen dat sup corda vñ. C Tercio necessartu e aie qd videat: qd notat cu dr. Vidit ce los aptos. Vidit eni: aut oculo corpali aut metali. Si corpali: nuc tria intrabilia secuta sunt. p Vnu ex eo qd vidit celos aptos. cu sm natura ipo ssibile sit celu: spiri diuidi vel secari. p Scdm ex eo qd vidit iesum in gla pñis. cu sm natura i. possibile sit qd corpus glificatu ab oculo mortali in sua gla possit videri. p Ter. tium e q: cu corpus saluatoris nri sit in celo empirico vidēdo ipm vidit vltra ag. cu: si dēre: ueritallinu vsqz ad empiricu

celu. Impossibile e aut sm natura i. ma lus corpali in tata distatia pñi videri. Nec tria ista incredibilia videantur i. im ptura filia legant. Sol cim pñi pñi ma us dñi immobilis stetit. vt habet Job. x. de c lineis retro uersus fuit. vt habet pñi. xxxviii. In passioe xpi obturat i. tricu luna nuc est in pfecta distatia glo le. Si aut vidit oculo metali qd celū au ditur tñe videri e qd vidit ex eo qd i. oculo mētis purificatu: qd fuit plenitu que bz purificare. Act. xv. Fide puri. cans corda eoz. Illuminatu qd fuit ple nus sapientia ec. Reuela oculos meos. Sanctificatu: qd fuit plenus gra. Mar. v. Bñ mudo corde: qm ipi dñi videret. Irreuerberatu: qd fuit plenus fortitudi ne. Vñ dr de aquila. Job. xlviii. Ocul eius de loge pspiciet. Desiccatu: qd fuit plenus spu scd. Alias cim vidē non p tuisit: nisi vita desiccat habuisset. Sermo. xxxiiij. C De eodē. Sermone tius.

Elegerunt stephanu rñ plenū fide et spu scd. Act. vi. Deum stephanus mltas et magnas pñas et pñas hñt pñas ab apñis elatus fuit. C Pñia e q: multe dignitas fuit: que dignitas appet ex eo qd mltos aplos prior quodamō e effectus. Aug. Lz stephanus ab apñis diaconus ordi nus sit: ipso tñ triumphali morte pñia et qui inferior erat ordi nē pñius fact e passioe. e qui discipulus e gradua gister cepit e martyrio. ab apñis ordi natus: sz pñior e coronat. Inter Reptu diaconos fuit pñm. Aug. Inter quos nos stephan? noiat? e pñm? sicur pñi ster aplos noiat? e petrus. Inter mag res e signifer et pñmiceri. Aug. Ad laicus diaconi meritis electione: et tyri leuita obtinuit pñcipatu. Inter fellores fuit pñcipuus. Lōsephus cels vñ in xpo hñantore: cū dixit illi hois. de cū pñe equalitate: cū ait. Et dñe ab xtris virtutis dei. Inter virgines mltas et corpe fuit iconip. Cui? signi e fñm rñssima castitas. q: et semis fuit pñm vultu agelico dñmstratus. C Sedo e qd filio agelo electus fuit. et appuit. e tñ

Ruben primogenitus me^{us}
principium doloris
mei: pater iⁿ domibus maior iⁿ spe
rio. Gen. xlii. Int^{er} cetos san
ctos b^eat^{os} stephan^{um} q^{ui}as p^{ri}uilegia h^{ab}uit:
que t^{em}p^{or}e verbis p^{ri}mi s^{un}t notant. C^{ir}c^{um} p^{ri}mu^m ē
q^{uod} filiū d^ei a dext^{ris} p^{at}ris vidit. Ruben: g^{en}
it^{er}p^{ri}at^{us} videt^{is} filiū. Sūt aut^{em} quattuor q^{ui}
regrunt. ad vidēdū. Unū q^{uod} p^{er}te vident^{is}
tis. sicut dicit^{ur} Anselmus. s^{ed} p^{er} oculos s^{an}
ctos h^{ab}et. Secūdū ex p^{ar}te mediū deferent^{is}
tis. v^{el} s^{ed} flux clada resulgeat. C^{ir}c^{um} Tertiu^m ē
ex p^{ar}te rei vidēde ne nimis remota cel
stat. Quartū ex p^{ar}te mediū nō ipediet^{is}.
v^{el} s^{ed} nullū obstaculū se iterponat. Ista
quattuor beatus stephanus habuit. Et
iⁿ merito filiū d^ei vidit. oculū purum:
p^{ri}stem d^ei: splēdore diuini: et nullū ob
staculū. Et p^{er} ista quattuor b^eat^{us} fuisse ple
nus grā sū: scōr^{um} sapiētia ac fide. Hūit
enim oculū mūdi: q^{ui} fuit plenus grā et
veritate: que h^{ab}et mundare. Juxta illud
Ezech. xxvii. Effundā sup^{er} vos aquā mū
dā et nullū abimint ab oib^{us} iⁿiquamen
tis v^{ost}ris. Hūit d^em p^{ri}stem: q^{ui} fuit plenus
spū s^{an}cto. Spūs c^{on}scīus ē tene: et iⁿ q^{ui}
h^{ab}et spūm s^{an}ctū h^{ab}uit. Hūit splēdore
diuini: quia fuit plenus sapiētia que ē
lux diuina. Sap. vii. p^{ro}p^{ri}et^{as} p^{ro} luce
h^{ab}et illas. Nullam habuit obstaculū: q^{ui}
plenus fide que peccata habet purgare
prouer. xv. Per fidē et misericordiā pur
gantur peccata. Et ista quattuor ha
buit. iⁿ cū apostolo dicere potuit. y. ad
Cor. iij. Nos aut^{em} reuelata facie gloriā
d^ei speculātes. c. C^{ir}c^{um} Scōm p^{ri}uile
gium ē q^{uod} inter xpī discipulos p^{ri}mu^s i
celo natus fuit iⁿ d^ei. Primogenitus me^{us}?
Aug. Nat^{us} ē xpīs in terris: v^{el} stephanus
nasceret^{is} in celis. J^o obitus sanctorū nō
mors sed nate erat vocat^{is}. Puer enim d^e v^{ir}
to m^{or}is exire cupit: v^{el} recipiat ap^{osto}loz
locū: ad manēdum. v^{el} v^{el} v^{el} cibum ad
vescēdum. Iⁿteriore aere ad respiciēdū:
et maiore lucē ad vidēdum. Sancti quoq^{ue}
quādiū sunt in v^{ir}to ecclesie habent
locū artus: q^{ui} terra exigua ē et p^{un}ct^{us}.
Sap. xi. Et quāq^{ue} momentū stateris: sic
ante te ē obis terraz. iⁿ exire appetunt
v^{el} locū aplū h^{ab}eat. De quo d^e Barnab^{as}
ij. O israel q^{ui} magna ē domus d^ei c^{ir}c^{um} d^ei. Ba.

buit et parnu cibū: q̄ sunt in p̄mū de
rietis exire appetunt vt sint in p̄mū de
tate. p̄s. Sario ab cū ap̄p̄uē dū
tate. Tlō h̄z et libertate acris. Et
frigeratiois vt respirare possint: lib
exire appetunt vt in dei eternitate
rent. Vñ cantat ecclesia. Abibit vñ m
mas cor: vt inter sanctos et electos
refuscorat respirēt. Sūt aut in tēdo
multiplicis ignorantie: exire appetunt
vt veniat ad lucē claritatis eterne. Ep̄
ca. xxi. Claritas dei illuminabit illas.
Ista quattuor beatus stephanus in do
sibi reservata vidit. et iō de vtero matris
exire op̄auit. Vidit eim celū ap̄p̄uē
quam locū ap̄lūm ad manē dūm. Vidit
seculū tāquā dulcē cibum: ad velenū
Vidit dei texteras tāquas beatā requie
ad respirandū. Vidit gloriā dei tāquā
eternā lucē: ad vidēdum. C. Tertius p̄
uilegiū ē: q̄ principatus martyris
finire p̄meruit: cum dī. Principis p̄
lois mei. I. marty. cuius volens r̄p̄
to meos. Et q̄ primus: iō merito b̄m
dus. Magne bonorū martyris
fēs vt fidei principes. inter electos mū
dī p̄cones regni: et coheredes ei. dī. Ap̄
fuit princeps fidei: in quā p̄s p̄ fide p̄
sus et primus. Fulgentius. Hec celestis
mus tp̄alē sempiterni xp̄i natī: b̄m
celebramus triumphales p̄mū milia
passione. Sūt inter electos mundi: q̄ p̄
mus post xp̄m p̄ iūnicis orauit. Gū
rius. Plus illorum volebat peccata q̄
sua vulnera. Fuit primus p̄co regē. Dī
q̄ dē amiserat habitatio celi: gloriā p̄
dī et visiones dei. S. stephanus p̄
nizatus et refores facta ē boni r̄p̄
tam hitationē celi. visionē dei: et gloriā
paradisi. cuius dicit. Ecce video cēlos
et totos. visionē dei: cuius addit. Et silus in
tē. et gloriā paradisi. cuius dicit. B̄m
dei tē. Sūt et primus coheres xp̄i ap̄
us hereditauit regnū p̄ tolerantia p̄
sionum. Tales enim p̄r b̄m cōmū
cut dicit Ambro. super Beati immacu
tū. Tūl deus cōueniē: vt siquis b̄m
tauerit fructus remuneratiois expectet
Seruus suus: expecto a dño alimentum
Diles suus: expecto ab impatore stipē
um. Vocatus sum. postulo ab imūitate

bus rubiginē corporis abecerunt. Pro-
uer. xxv. Aufer rubiginē ab argento &c.
Quarto fuerunt lapides materia-
les. q. ibi ad quattuor fuerunt bōi. Pri-
mo in instim destructuum carceris. ps.
Educat de carcere animam meam &c. & Scū-
do in oblectamentū dulcedinis. vñ can-
tat. Lapidēs tonētes illi dulces fuerūt.
Deuter. xxxij. vt suggeret mel de petra.
Tertio in ornāmētū diadematis. Oēs
n. lapides in eū iacti fuerunt in eius co-
rona lapides p̄ciosi. ps. Posuisti in capi-
te eius coronam de lapide p̄cioso &c. ps.
Sup̄ dorsum meum fabricauerūt pecca-
tores. Sicut. n. faber sup̄ incudem fabri-
cat coronam regalem sic iudei super ste-
phanum fabricauerunt sibi coronā trū-
phalem que tot hz distinctōes gēmarū
quorū sunt icrus lapidūz. Chy. Sicut ex
corona regali vñ dīqz fulgores emittunt
ita martyꝝ corone xp̄i vulneribus distin-
ctissime oī rēgū diademate redātur
delectabiliora. Quarto fuerūt sibi in
materia pontis. Ex illis. n. lapidibz fa-
ctus est pons quo stephanus transiit i
celum. Oīm deus posuerat Adam i na-
ui innocentie. qua fracta nauis p̄parauit
rat hominū tabulā penitentie qbusdam
tamen dedit pōtē martiryꝝ & passionis p
xp̄o assumere. Beatus autē stephanus p
mare huius seculi ad portum paradisi
puenit p nauem q. innocentia seruauit.
Et p pontem. q. martirium passus fuit.
Sermo. xxxvi. De sancto iōanne euā-
gelista. Sermo. i.

Quartum animal simi-
le aqle. Apō-
cha. liti. Cū p quattuor aia-
lia quattuor euangeliste fi-
gurent. iōanes tamen p aquilla designa-
tur. Et hoc ppter quattuor p̄mendabi-
lia que in ipsa aquilla replūt. C. Primo
nanqz hz in volatu subtilitatem sic ē
iōanes tā sublimiter volauit q. oia visi-
bilia deferens vsqz ad ip̄m deū ascēdit.
Aug. sup̄ iōanē. Transēdit iōanes oia
cacumia terraz. oēs campos acreos. oēs
alitudines sēdēz. oēs choros & legiōes.
angeloz. Nisi. n. trāsisset oia ista q. crea-
ta sunt nō pueniret ad deū p quē oia fa-

cta sunt. Idē ē dicit sup̄ iōanē
ēēt sup̄ oia eleuatus & totus scilicet
deret in deū. Distīguit autē iōanē
de trī. tres spūs. s. sp̄m humanū
licū. & diuinū. iōanes autē transēdit
ricū humanū & angelicū & puenit
ad diuinū. Isa. li. Ecce stelliger ser-
uus meus & exaltabit & suble-
uabit & exaltabit & suble-
uabit valde. Sicut. n. exaltatus sup̄ ho-
manū. eleuatus sup̄ angelicū suble-
uatus in deū. Dicit autē Amb. in li. sermone
volare nō pōt nisi qd puz. Luc. ac de-
le est. iōanes igit tā sublimiter volauit
q. purus fuit sine admixtione fra-
ctis. Sicut leuis sine pōderositate car-
nis p̄cupiscēte. Sicut subtilis sine ge-
nere supbie. C. Scō aquila hz in volu-
tate generositatē. cuius generositatē
nō autē p̄cit. nō. n. circa nūdū suū
sz lōge a nido. Leteri euangeliste in locis
vicinis sunt venati. Vēnat? ē. n. martirio
in locis vicinis. i. in euangelio martirio
q. dicta sua collegit & in euangelio loca
posuit. venatus ē mattheus in locis
nō q. carnalē xp̄i generositatem tēp-
venat? ē lucas & iohannis autē in locis
xp̄i dīsserunt. venati sunt oēs in locis
carnis. q. conati sunt oēs ea dicere q. p̄-
gessit in mūdo. iōanes autē in locis
nō venari noluit. q. nec dicta alieꝝ
p̄licauit nec tēp̄t xp̄i natiuitatē car-
nē sz celestē. nec xp̄i infanā sed gloriā
sempiternā. nec tū ea q. xp̄s fecit in na-
do sz ēt in celū ascēdēs ip̄m. vñ edū-
de celo & in suo posuit euangelio. Ezech.
xviij. Agla gradis &c. Et seqt. Venit al-
libanū. i. ad celū & tulit medullas
i. xp̄i q. ē alia p potentia maiestatis
corā. i. hūanitatē & medullā. i. deitā.
Leteri euangeliste tulerūt corā. i. hū-
sunt circa hūanitatē. Adēdullā autē
ulmitatē iōanes accepti. q. im Bre-
ri euangeliste p aialā designat. q. ve-
lia i terra gradūt. hic autē p aglā q. ve-
lū volauit cū xp̄i diuinitatē dīsserunt.
h scō p̄stīit generositatē aglā q. p̄dā
la nō comedīt sz p̄tē alijs derelīgit. Pau-
lus p̄dā quā i celo rapuit solus māda-
nit q. sibi retinuit q. p̄dā loq. nō leu-
sz iōanes p̄dā quā sup̄ celos rapuit
lus nō māducauit sz ea & vbi p̄dāuit

sup iōannem
et totus scō
guit autē rē
fūm humani
as autē transi
licū ē puenire
ecce stelliger
et uabit ē sub
latus sup pō
angelicū sub
b. in h. sermo
pur. luc. et sub
sublimiter volu
mitione frane
ōderositate car
ubilitas sine g
nita hz in vena
nerositate egre
caro nūcū tūc
euāgeliste in loc
enar. ē. n. mura
euāgelio mab
in euāgelio fura
the. in locu
rostratētem tē
uictisq; stant
nt oēs in locu
ca ca dicere q
a aut in locu
e dicta alie
mariuātē car
mna sed glecta
xps fecit in m
ipm vbi dē
uagelio. Ecce
et fegit. Vena
medullaz
matē hāto dē
e dulla. i. e. et
corticē. i. e.
de dulla autē
Jo fm hēc
gnat. q. v
ut p agla q
atē dixerit. Jo
agla. q. pā
de relig. p
solus mādica
log non hēat
elos rapitū
vbi p dicitur

et nobis religit in scriptis. Outgenes. Quia
igit paulus verba auduit q nō hz hoi lo
qui. iōannes intine statis in specceci in
parādiso padisq. i. in ea oium auduit
viciū vbi p q oia facta sunt qd z tūc
log ē pōt hoibus p dicitur. Tercio agla
hēin faciendo nidū astuta ē caliditate:
q ubi pōnt pcosos lapides hñres vū
tem fugadi serpētes. Sic iōānes in mudo
tan suo euāgelio pōit lapides pcosos q
fugāt oēs hereticos. Un^o lapis pcosus
est. In principio. i. in eternitate erat ver
bū. Ille lapis pcosus fugat serpētem ne
leset q dicit xpm hūile principiu. Ali^o
ē. Et vbi erat apud beatū. Ille lapis fugat
serpētem fabellū. q dicit q nulla in diu
nis est distinctio psonaz. Alius cuz dicit
Et de^o erat vbi. Ille lapis fugat serpētem
arū q dicit filiū ēē minore pfe. Ali^o cuz
dicit oia p ipm facta sunt. Ille lapis fu
gat serpētem ināntibē q dicit visibilia a
deo creata nō ēē. Alius cu dicit Verbus
caro factū ē. Ille lapis fugat serpētes
machometis q possuerit xpm habuisse
caput. nō in de vigne sumptū. s. de ce
lo statū. q si ēēt corp^u illud caro dici nō
posset. et caro dicat aliqd pextū ex qritu
nō elementis. Quarto agla habz visus
acutitē. vñ fm glō. agla ab acutitine ē
dicta. Sic iōānes tāta hz visus acuitatē
q in terra positus celestia vidit. Un^o pp
ius altissimū intellectū dōmstius vocat
euāgelij solē. s. eius doctrinā splēdi
dissimū radiū. Et sicut agla pullos suos
in solē aspicere facit z quos irreuerbera
tis oculis radios aspicere pspit it tanq
ppios nunt. quos ad terras respicere
vidit tanquam degeneres abicit. Sic
solūte viros spūales ac celestes dilige
bāt soubat. degeneres autē repellebat
Dicit. i. Jo. i. Deus lux ē z tenebæ in eo
nō sunt yle. Si dixerimus qñ sociatē
cū eo hēmus z in tenebīs ambulamus:
mēmur. Ecce filij degeneres. Si aut in
luxē ambulamus sicut ipse ē in luce. so
ciatē hēmus adinuitē. Ecce filij spūa
les celestes. Ser. xxxvii. De codē ser. ij.

BENIAMIN amantissim^o
pñdenter in eo. Ipe in thala
mo tota dte morabit ē in hū

meros illius requiescet. Deut. xxxij. In
his verbis notant quinqz pñilegia so
annis. C^o pñmū pñilegiū est vgnitas
integra cū dñ beniamin q interpretat fi
lius dextre. cū. n. statul pñugali debeatur
fructus triceimus z viduali sexagesim^o
ipñ tñ vgnitati debet fructus cētesim^o
q numerus de leua transit in dextraz. z
ideo p dextā vgnitas designat. Dext
to aut virginitas meruit multas pñoga
tūas z in mudo z in celo. Nā in mudo
hñt ex hoc cū xpo maiorē familiaritatē
Aug. sup iōan. Sunt q sēnterūt iōānem
iō plus amātū. q neqz vxoī duxit z ab
ineunte pueritia castissime vixerit. De
rust sapie sublimat. Hiero. ptra iou
niamū. Iōānes quasi agla ad supna vo
lat. z ad ipm pñm puenit dicens. In pñ
cipio erat verbū. Expōit vgnitas qd
nuptie nō poterāt. Dērust cum mīe dei
sociatē. Hiero. ptra iouñianū vt breu
sermone pñilegiā doceat culus pñile
gij sit iōānes imo in iōāne virginitas. A
domitio virgine. mater virgo. vgniti di
scipulo pñm daf. hz ē mēito vgnitas
pñogatiuas in celo. s. coronā aurcolaz in
capite. ps. Gloria z honore coronasti euz
domine. Ado dulas in ore. Apo. xij.
Lantabant quasi cāncū nouū ec. Sulgi.
Am velle in corpē. Eiusdē. iij. Ambula
bunt meū in albtis. Associatōem xpi in
pfectōe. Eiusdē. xij. hī sequunt agnuz
quocūqz ferit. Et fructū cētesimū i re
muneratōe. Luc. viij. Aliud cecidit i ter
ram bonam z oñū fecit fructū cēruplū.
C^o scōm pñilegiū est sincera dilectio.
cū dicit. Amantissimus dñi. Bilinguit
aut ipse triplicem dilectōem. s. sermonis.
opis. z cordis. dicens. i. Joā. iij. Nō di
ligamus vbo neqz lingua tñ. s. opere z
veritate. Est. n. triplex amor. s. otis. ope
ris. z cordis. iō bñ dicit nō diligamus v
bo zc. Dilexit xps apostolos dilectōne
sermonis q eos diligenter instruxit. iō
fuerunt amati dilectōe operis. q omnia
carissimata gratiaz eis insudatū fuerūt
amantiores. Iōānem dilexit dilectōe p
cordiali. ideo fuit amantissimus. Jo vo
luit vt supza pectus suū vbi est sedes cor
dis recuberet. ad innuendū q ipm pñor
dialē amore dilexit. C^o Tercū pñilegiū

est mors secunda cū dī. Habitaui p̄dent
cū eo. Confiat. n. in xpo mori potuit
qui habuit p̄sentiam letificanti. i. Corin. i.
Gloria nra hec est testimōiū p̄ficiēte no
stre. bonoz op̄erz affluentia p̄comitante
Job. v. Ingressis in abūdantia sepul
chrz. xpm associantē. Apparuit nāqz
sibi dñs iesus xps dicens. Veni dilecte
mi tps est vt epuleris meū i p̄uio meo
cū fratribus tuis. Apostolorz turbā pue
nientē qz oēs ad eius transitū puenērūt
vt dī. xliij. Duo decem fratres sumus.
mīnimus domi remanēt. alijs nō ē sup.
Apostoli qdem duo decem fratres fuerūt
vni. i. iudas nō erat sup. mīnimus. i.
iōānes qz ceteris erat iunior adhuc i do
mo remanserāt. et iō ad ipm deducendū
omnes puenērūt. C. Quartū p̄uilegiū
est matris vbi veneranda custodia. cum
dicif. Quasi in thalamo tota vte mora
bat. Ipse. n. factus est parantissim⁹ p̄pon
se regis. et iō tota die in thalamo habita
bat qz ip̄sam regis custodiebat. Quā
autē quantum fuit ille thesaurus. talis
et tantus fuit ille thesaurus. talis
ē. n. qz si xps inuenisset meliorē thesaurū
sibi p̄mendasset. Secure ergo iusti ad iō
annē deberent accedere qz hz in potestate
m̄nem gratie. Secure et peccatores. qz
hz in potestate m̄nem misericordie. Se
cure morientes. qz hz in potestate illam
que in morte ab hoste nos p̄tegit. Secu
re et anime decedentes qz hz in potestate
illā que in hora mortis animas suscepit
vbi caueat ecclesia. Maria mī gratie. cc.
C. Quistū p̄uilegiū est honoris magni
ficentia. cū dī. Inter p̄ueros eius requie
scet. Magnus honor et magni amoris i
dictū fuit qz iōānes in xpi pectore rege
uit. Debenus ergo nos ipm honorare.
qz ipm honorauit xps. angelus. totus ce
lus apostolicus. oīum scōiū laudabilis
numerus. xps nāqz ipm honorauit quā
do cū sup pectus suū requiescere fecit.
Unde cantat. Valde honorāus ē bea
tus iōānes qui supra pectus dñi in cena
recubuit. Angelus ipm adorauit. qz ab
eo adorari recusauit. et se p̄seruū suū vo
cauit. Apoca. xix. Permisit qdem se ado
rari a ioseph qz erat calciatus. Ideo dixit.
Solue calciamentū. cc. Iōānes autē p̄

deus affectuū suoz ab oī amore mundi
scalciauerat. Ap̄li quoqz ipm honora
runt qz ipm et petrū colūnas calcabant
samaritanos miserāt. vt habet Act. viij.
Dñs ē sancti ipm honorauerūt. quia
eius transitū puenērunt. et iō totum
dus oēs cū honorare. et honore general
quantū fuit ap̄lus. et sp̄ali inquit ipm
amicus. et singulari inquitūm recubuit
supra xpi pectus. et custos ē virginis re
putatus. Sermo. xxxviiij. C. De codō
Sermo tertius.

O dilectus meus
fuit a xpo dilectus. et qui xpm sp̄ali amo
re dilexit. Licet ipam autē dilectōis p̄p
p ordinē sunt videnda. C. Primo qz
fuit huius dilectōis cā. C. Licet qz
dum qz prima cā fuit iōānis puritas et
corruptio. Tales. n. xps amat. Prover.
xxij. Qui diligit cordis munditiā p̄p
ritatē et ḡfam labioz. h̄bit amicū re
gem. Et qz a deo purus fuit. iō xps cum
eo familiaritatē habuit. Ecc. xxvij. Co
latria ad sibi similia pueniunt. vñ vñ
volatilis fuit xps. ps. Ascendit xps super
cherubin et volauit. Scdm fuit beatus
go. Ecc. xi. Breuis in volatilibus ē ap̄lis
Tertium fuit iōānes. qz in forma agnē
ē demonstratus. Ista autē tria volūtātē
puenerunt: qz sp̄alem familiaritatē. p̄
buerunt. C. Secunda cā ē sc̄stina p̄uio
lio. qz in iuuetute ad xpm pueritia fuit.
Tales. n. xps multum diligat sicut iust
Batt. x. vbi dicif qz xps paruulos am
plexatus fuit. manus eis imposuit b̄n
xit ip̄is. nunquā alicui sent tales am
tias offendit. Sufficit nāqz sc̄stibus qz
xpo regant. Iuxta illud. Senex puer
portabat. puer autē senē regebat. qz
ipso nō p̄clant. ps. Ne p̄ictas m̄nem
pore senectutis. qz ab ipso nō derelict
tur. Et vñ in senectā et seniu ne dereli
quas me. C. Tertia cā ē ip̄sus locum
feruens dilectio. Deu. n. diligat diligē
tes se. Prover. viij. Ego diligētes me
ligo. Ipse enim iōānes dilexit xpm vñ
tem. cuius signum est. qz ob sui amorē
oīa dereliquit. Cant. viij. Si deredit

dem subām domus sue pro dilectione re.
Dilexit morientē cuius signū est. qz iuxta
crucem ipse stetit. Dilexit mortuū cuius
signū est. qz ad monumentū ipse cucurrit.
Bernard⁹. Qui amat ardentius currit
velocius. et puenit citius. Secundo vi
dendū est que sunt signa huius dilectio
nis. C. Prīmū quid dicitur signum est. qz sua
secreta sibi reuelauit et ea que faciunt ad
instruendū fidei pfecte sicut in euange
lio. et vite pfectiōe sicut in eplis. et glo
riāsum ade facit in apocalipsi. C. Se
cundū est qz magnis gratiis ipz dotauit
magnam. n. grām reputauit sibi. Isaias
qz deus fecit ipm pphām suū. Iacobus
qz fecit ipm apm suū. Lucas quando
fecit ipm euangelistā suū. Augustinus
qz fecit eū pfeſsorē et doctore suū. Agnes
qz fecit eā virginē et spōsam suā. In iōā
ne autē hec oīa reperiunt. Tertiū signū
est qz multā sibi familiaritates ostēdit se
cit. n. cum suū familiā re. iō vocat pſci
pulum quez diligebat iesus. Ecc. vii. ami
cis in domesticis fiducialiter ager fecit
cum camerariū qz in thalamo suo sū re.
quiescit. Deut. xxxii. Quasi in thalamo
toāte de morabit. fecit eum secretariū.
qz secreta sua sibi reuelauit. Isaias. xlvi.
Dabo tibi thesauros absconditos et ar
chana secretorū. fecit eum thesaurariū
suū qz matrem suā sibi reliquit. qd ad
magnā iocunditatē et exultatōnem sibi
fuit. Ecc. xv. Iocunditatē et exultatōnem
theaurizauit sup eum. Per que ostēdit
qz ipz nō tm dilexit ipm dilectōne gene
rali. quā diligat amicos seruātes. Tu
us illud iōā. xv. Vos amici mei estis si
seruatis que pcepit vobis. Non tm dile
xit spāl quā diligat sua secreta scien
tes. Iuxta illud iō. xv. Vos autem dixi
amicos. qz quecuqz audistis a pē meo
nota feci vobis. Sed etiam dilectōne sin
gulari. quā diligat amicos īrimos et pre
cordiales. Tertiū videndū est que sit
ista dilectio. Dilectio mundi nō est vera
qz et in vita fallit. et in morte deserit. et post
mortem amīci obliuiscit tradit. Dilectio
autem quā xps iōānem dilexit est vera.
qz ipsum dilexit in vita. Unde vocat dē
scipulum quem diligebat iesus. Dilexit
in morte. quia cum ceteris apostolis ad

ipm morientē accessit. Dilexit post mortē.
qz ipsum ad suū conuiuiū introduxit.
ps. Tenuisti manum dexterā meā. me. f.
in vita in tuā amore pseruando et in vo
luntate tuā deduxisti me. f. in morte dili
gendo et cum gloria suscepisti me. f. post
mortem deducendo me ad putnū tuū.
C. Quarto est videndū que fuit differē
tia dilectōis petri et iōānis ad ipm. Cir
ca qd sciendū sicut dicit Bernard⁹. Lixi⁹
diligendus est fortiter. dulciter. et sapie
ter. Petrus ergo dilexit fortiter. quia se
cum et in mortem et in carcerem ire pmi
sit. Iōānes dilexit dulciter. quia in sinu
suo recubuit. Uterqz dilexit sapienter.
quia a nullis tentatōibus diaboli. nullis
pturbatōibus mūdī. nullis voluptatib⁹
carnis a xpi amore poterant euelli. Qui
to videndū est qz sit differentia dilectōis
xpi ad petrū ad iōānem. U. n. qz plus di
lexit iōānem qz petrū. et tū petrus plus
videt dilexisse xps qz iōānes. C. Circa qd
sciendum qz triplex est dilectio. Una
que consistit in familiaritatis. ostēsiōe
et ista magis dilexit xps iōānem qz petrū.
qz magna signa familiaritatis iōāni ostē
dit. ex eo qd supra pect⁹ suū recubuit. et
infern suam sibi pmedauit. et scda dile
ctio est que plussit in donorū exhibitōne. et
ista magis dilexit petrū. qz maiora dona
sibi pcessit. qz fecit eū pncipē apłorū et su
um vicariū derelict. et clauēs regni celo
rū sibi dedit. et Tertia dilectio est qz plussit
in pcordiali amore. et ista vtrūqz equalit
dilexit. Ambos. n. dilexit cōlī affectōne
animi. quia ambo apd dē erāt equalis
meriti. Sermo. xxxix. De eodem Ser
mo. llii.

Ingredieris in abum
dantia
sepulchris. sicut insertur acer
nus tritici in tempore suo.
Job. v. Iōānes euangelista non fuit po
situs in sepulchro. sed sponte ingressus
est. et hoc iterum renouaretur. vt trit
cum iterum renouatur. In verbis igit
pmissis tria tanguntur. Primum est
moriendi magna auditas in hoc qz se
pulchrum sponte ingressus est. C. Val
de enim mori affectabat. quia multum
desiderabat gustare tam pulce conui

De sancto iohāne euāgelista.

inim. unde ait. Gratias ago tibi quia dignatus es me ad tuas epulas inuitare: sciens quod ex toto corde desiderabam te. Eccle. xxiij. Qui eduit me adhuc esuriēt desiderabat videre tā dulcē amicu. vñ ait. Odo: tunc in me concupiscentias excitauit eternas. ps. Quādo uenitā et apparebo aū facie dei. Desiderabat uidere tā preciosus thesauru. i. uirginē bñam sibi a deo recomēdata. Ibi. n. hēbat corpus uirginitatis suus. Desiderabat adlūgi ad tā locū dum cōsōrtiū. vñ ait. Suscipe me ut cū fratribus meis sis. ps. Ecce qd bonū et qd iocū dū hitare fratres i vñu. C. Secūdo ponit meritoꝝ copiositas cū dñi. In abundātia. Est. n. moitū in abundātia dierum: cū cēt. xcij. annorū. Bñ. xxv. Abrahā in senectute bona et plenus dierū. In abundātia meritoꝝ: qm in sua inuētute seruī re incepit: et usq ad decrepitā etatē pseruauit. Eccle. xi. Hanc semina semen tuum et. In abundātia premioꝝ. Hōit eim corona vñā inqñtū fuit vlygo iconuptus. aliam inqñtū p̄dicator grōsus. alia inqñtū fuit martyꝝ inuictus: quia i oleo fuit assatus. C. Tercio ponit sua felicitas: cum dñi. sicut inferi acruus tritici tpe suo. Triticu. n. in honorem inferi ut hō inde nutrias et in suo tpe seminetur. et iterū renouet. Sic beatus iohānes in celuz efflāt ut nos nutrat p sua merita et ipse renouet. et in aia p ipsa libilitatem et in corpꝝ immortalitē. De morte quidē sua quattuor sunt op̄ides. p. Quidā eim dixerunt ipsam in celo ēē cū corpꝝ gloriāto. qd cōuenire dicit dei liberalitati et iohānis dignitati. Deus qdē sibi valde liberalis fuit qz corpus suū custo dicit ne corruptioni sublaceret ne oleum adureret. ne ueneni noceret. ne gladius defunderet. ne mortis dolorē sentiret. Si qñt xps corpus iohānis tam liberalis fuit in mūdō: nō debuit minus liberalis ēē in celo. Congruit etiam dignitati iohānis qui in sinu xp̄isti reuoluit: qui xp̄isto tam familiaris extitit: q uirginē societatem fecit. a quo angelus adorari noluit. Si ergo alioꝝ apostolorū corpora sic honorant in terris. manifestum est q corpus iohānis sic hono-

rari debuit. qz tāta excellētia dignitas p̄dictū fuit. Postq aut nullus credidit sibi honor in mūdō: pueniens tēpus eius corpi xp̄i et matris eius sociatē faciat in celo: sicut fecisse cōstat in mūdō. p. Alii dicūt ip̄s ēē defunctus et in mā gloriāto in celo. Corpus uero in co hoibus ignoto. deo aut cognito: uari. sicut de corpꝝ moysi dñi. p̄dicit dñs in aliquo loco sibi cognito angelorū mysteriū corpi dñi cōsōrtiū habere dilecti. Quare autē diuina p̄dētia iudicauerat ip̄m corpus ēē occidēdū: iter diuina secreta ēē hoc mēdā. p. Tercio dicit ip̄m adhuc uiuere et p̄radisus terrestrē trāslatū ēē. Tpe autē nō rēchrisi inde educet et ab illo occidēdū vñ dicit Theophilus. Ip̄s nō negat iohāne moitū. nā dñs qd dñs moitū ēē dicit. Volo ēē uiuere usq ad finē mūdi et tūc patet p me martyꝝ cū helya p̄fecta subdit. Et si assignet eius sepulchru uiuēs intrauit illud et postea dicitur. p. Quartū dicit ip̄m adhuc uiuere et p̄ terra domire. Et hoc uolūt ostēdere uerbum dñi q dixit. Sic cū uolo uiuere et. Et exēplo moysi quē adhuc uiuē sub terra domire. Et qz i eius sepulchro nil nisi māna inuenit qd adhuc tūc p̄statu q̄scētis scaturire ut. S. hūc op̄nioni obuiat Aug. q ait. Parius ḡrat xps suo dilecto fecisset ceteris apostolis in glia regnātibus ipse sub fra domire dicat. Ad vñ aut dñs q dixit. Ip̄m uolo manere donec ueniat et. p. Thys. i. nolo ip̄s p martyꝝ p̄m rē: sed expectare donec ego uenierim. p̄m eum in eterna beatitudine. p. Exēplū autē de moysē rēdet Aug. scriptura ip̄m testatur fuisse moitū. Si tñ dñs q cū helya uiuus appuērit dñs de facili ip̄m suscitare ad hoc Corpus adt eius uolūt ēē absconditū iudei circa corpꝝ et idolatrias cōcerent. De māna aut ip̄m scaturit dicit Aug. q forte ppter hoc fit uerū moysē p̄ciosa cōmēdet. quā moitū martyꝝ non cōmēdat. uel forte p̄p aliā quam ignoram.

Sermo. xl. C. De eo dē Sermo.

inocentib⁹
De circūfione domini

buz in medium et totus tacet sena? apo-
stolorū. Joānes vero cum discipulorum
persona in se suscepit: vnus consultor
accedit. Ostendit ei magna potestas.
Idem. q̄m apud in dicem p peccato-
ribus potest: q̄m p ipsius curie celestis
senatoribus interuenit ostendit magna
nostra securitas. Idem. q̄m flagitare
debemus eius auxiliū: q̄m sibi met apo-
stoli intercessorē petierūt. Et q̄ aduoca-
tus est sumus: humiliter est a minimis
imploratus. C Septimū p̄uilegiū est:
q̄m omniū sanctorū perfectionē habuit
Idem. Quē in virtutibus incōparabi-
liter Joānes non excedat. Apostol⁹ nā:
q̄ est in epistolis. Euangelista in euan-
gelio. Propheta in apocalipsi. fuit et
martyr in q̄m in oleo adustus. Unde
dicit polliceratus episcopus ephesiōuz
Joānes potest aureā laminā in fron-
te portans. martyr et doctor in epheso
obdormiuit. C Octauū p̄uilegiū est:
q̄ christus de ipso spālem curam hūit.
cum dixit Petro. Quid ad te. Luras ec-
clesie petro cōmisit. curam autem ioan-
nis sibi referuauit cum dixit. Sic ego
volo eum manere donec veniam etc. Et
matri cōmisit dicens. Ecce filius tuus.
Adagnū est esse in cura vicarij dei. i. Pe-
tri. Mai⁹ est esse in cura matris dei ma-
ximū in cura christi. C Nonū p̄uilegi-
um est: quia maior cum christus sua cha-
ritate repleuit. Quod triplici signo oñ-
ditur. P̄mo quia ad monumentum
prius cucurrerūt. Rego. Illi p̄e ceteris
cucurrerūt. P̄ Secūdo quia de charita-
te plus ceteris loquutus fuit Matthei
xii. Et abundantia cordis os loquitur
Christo. Ados est amantū v̄f amores su-
um silentio tegere nequeat. P̄ Tercio q̄
vique ad decrepita etatem charitatem
docuit. Hic Joānes cum ephesi inuare-
tur vsq̄ ad vltimā senectutē. et vix in-
ter discipulūz manus ad ecclesiā de-
ferretur. nec posset plena verba edere:
re semper diceba. Filiioli diligite aliter
utrum. Tandem interrogatus cur hoc
semper diceret. Respondit quia precep-
tum domini est. Et si hoc solum fiat suf-
ficiat.

Sermo. xli. C De inocētib⁹ s̄mo p̄m⁹.

Adi supra montem in
agnum flammam
Apoca. xliij. Gloria et honor
do illoz paruuloy et mib⁹
causas prout ex present lectoe collat⁹
C P̄mo ex nobili associatōe: aduoc⁹
ti sunt agno. nec mirum si agnus libe-
ter moratur cum eis. Homo quidē libe-
ter moratur cum p̄ciuibz suis. Chōstus
igit fuit bethleemita: et isti bethleemiti
Libeter hō moratur cūz locularibz suis
et isti sūt loculares xpi. Apoca. xliij. p̄
cē quā audiuit sicut cytharedoz cythari-
zantibz in cytharis suis. Libeter homo
moratur cū dominellis et suis: et istos
martine cū sunt mūdē et honesti. et bē-
dr. Sine macula sunt ante thronū dei.
Libenter. n. homo moratur cū p̄similibz
suis. Ipsi nāq̄ fuerunt virgines mar-
res et innocentes. Libeter sūt xpi cum
eis moratur tanq̄ virgo cū virginibz
martyr cūz martyribz suis. inocēs cū in-
cētibz. C Secūdo eoz glia causat et ex-
scriptōe cū dī. Hūtes nomē ei⁹ et nomē
patris eius scriptū i frōribz suis. Ter-
tium aut nomē qd i frōre scribit hōm⁹
Apoca. iij. Et nomē ciuitatis noue ier-
usalē. Ista ergo tria nosa. s. d. hōm⁹
et ielus. i frōribz eoz sūt scripta. Deu-
at sūm Bān. idē ē q̄ ar dōi. Hierlm ē rē-
sio pacis. Iesus saluator: p qd vōt fuit
lūg q̄ ipsi hūt plenā inflammatōe i
dilectōe. Ysa. xxxi. Dixit dñs cū signa-
in syon. et caminus in hierlm. Plena
cognitionem aperta dei visionē. i. Eze-
xlij. Videmus nūc per speculū in emi-
nate: tunc autē facie ad facie. Et libe-
bunt plenā saluatōe corpis et aīe glō-
ficatōem. Ysa. lxi. In terra sua dupli-
possidebunt. C Tercio cōsistit glō-
sorum i locunda iubilatōe eoz dī. Et
tabunt canticuz nouuz. In quo quā-
cāctio tria sunt. s. nouitas. singularitas
et sonoritas. Nouitas cum dī. Cantus
canticuz nouuz. Haymo. Canticū
uum cantare: est de inconcupa mō-
et corporis integritate gaudere. Singu-
laritas cum dī. Nemo poterat dicere
ticum nisi illa etc. Beda. Hoc canticū
teri electi audire possunt. licet dicere
queant. quia per charitatem quidam

montem in
am stantem
Bloua a beati
iulio: ex mltis
lece de collig
stat de qz afflu
si agnus hinc
mo quide loq
s futo. Chul
fisi bebbem
oculatoibz
Apo. xliij.
are doz cyth
Z. libet bon
uitosibus suis
ponch. et dbe
nte thymoi d
cū p similibz
virginibz
scit xpc am
cū virginibz
in nocte cū
a causat qz
mē cū e nou
ribus suis. Te
scribit hie
atis noue
ia. f. do. hie
scrip. Do
m. Hierlm d
p. qd dnt
lāmationē h
dīs cū lē
erlm. Plena
visionē. l. lē
eculū in
faciē. Et d
p pto e aī gl
ra sua dupl
fistit gl
euz dē. l.
In quo q
s. singula
m dē. Lant
Lant
conuipa m
uiderē. S
otera dē
Hoc canit
licet dē
tem quidam

corum celsitudine leti sunt: quāuis ad
eorū premia nō assurgant. Sonoras
vero notas: cum dē. Tanquam vocem
aguarū multarum. Illa autem sonori
tas assimilatur triplici sono. scilicet aquarū
tonitru et cythare. Sed eim qui laudat
eum pro victoria quam habuerunt de
persecutoribus tyrānorum cātāt canticū
aguarū multarū: qz p aquas tribula
tōes intelligunt. Juxta illud ps. Saluus
me fac deus quoniam intrauerunt aque vs
qz ad aliam meā. Qui vero laudat deus
pro victoria demonū qui stant in aere ca
liginoso cantāt canticū tonitru. Qui
vero laudant pro victoria carnis cantāt
canticū cythare. In cythara quidem ē
lignus attenuatus et chorda extensa: qz
capus debet leuissus attenuari et mem
bra mortificari. C. Quarto causat cor
gloria et perpetua incorruptōe. cum dē.
Nō sunt qz mulieribus nō sunt coing
nant. Aditio cultus incorruptōis semper
agnus sequunt. Unde subdis. Hi sequū
tur agnum quocumqz ierit. Et eis dē euz
corribus albis decorant. Apo. iij. Al
bulant mecum i albis. Lorā ipso con
tinge modulant: sicut supra dictum est
Et corona aurcola adornat. Ecce. lxx.
Corona aurea super mitrat. C. Quin
to causat eoz gloria ex pmo dīali pas
sione. qz primi martyres extiterunt. qd
notat cū dē. Hi empti sunt ex omnibus
pmitte deo et agno. De his pmitijs dē
Ego. xxiij. Decimas tuas et pmitias nō
tardabis offerre. Christus. n. pmitias
deo obtulit qz illos paruulos ad deum
misi. Chyso. Aditit infantes xps ad ce
lestem noua encenia patri pmitias
propterea exhibet genitor. O. puuli bea
ti modo nati nūquam tentati nō dūz ab
sacris iam conat. Aug. Has pmit
ias misit xps patri. venit infans et veni
tur infans. Infans ad hos: infans ad
celū. Nō tū christus obtulit pmitias sed
et decimas quas quide obtulit: vt uis
morus et glorificatus. Nā uiuus obtu
lit decimas abstinentiā qz. xl. diebus et
noctibus ieiunauit. Adoratus obtu
lit decimas horā. qz per. xl. horas mor
uus iacuit. Glorificatus obtulit decimas
eternū: quādo resurgens. xl. diebus vi

scipulis apparuit. Et Guls. xxxvi. dies
sunt decime anni. Christus tū uoluit su
per addere ad inuendū qz in iustio dei
semp homo debet plus facere qz min.
bene ergo dicit decimas et pmitias nō
tardabis offerre. Non. n. tardauit offer
re pmitias qui paruulos obtulit recen
ter natus. Non tardauit offerre decimas
qui eas obtulit et uiuus et mortu et glo
rificatus.

C. Sermo. xliij. De eisdē Sermo. ij.

His sunt ex oibz
pmitijs dē et
agno. Apo. xliij. Passio isto
rum beator paruulorū pme
dabilis ē ex quatuor uidelz. ex tpe. nū
mero causā et loco. C. Ex tēpe qz pmit
tie p chalto passi sūt. Ideo dē. Hi empti
sunt ex oibz pmitijs et. et sō facti sunt
erūptēs ecclesie gēme. flores pmit na
scētis ecclesie. et plantatōes nouelle et i
mature. C. Prio nāqz fuerūt erūptēs
ecclesie gēme. Aug. Isti tūc dēcū mar
tyrum flores quos in frigore infidelitā
ris exortos uelut pmitas erūptēs eccle
sie gēmas. quedam psecutoris pūina de
corit. de istis gēmis dē. Ben. xl. Uidebas
corā me vitem in qua erant tres ppagi
nes crescere paulatiz in gēmas. et post
flores tuas mature facite. ista uitis ē xps
in qua fuerūt tres ppagines. i. tres mar
tyrum distinctiones. P. Quorum vna p
tulit gēmas. i. horum martyrum pmit
as qui fuerunt martyres actu sed non
voluntate. P. Secūda tulit flores. i. sā
ctos et sēssores qui fuerunt martyres vo
luntate sed non actu. inter quos prima
tulit tenet Joānes euāgelista. P. Tertia p
tulit uinas maturas. i. martyres actu et
voluntate. inter quos primatū tenet ste
phanus. C. Secūdo fuerūt pmiti flores
nascentis ecclesie. De quibus dē. Lant. ij.
Lapide nobis vulpes paruulas que de
molitūtur uineas. nam uinea nostra flo
ruit. Uinea. i. ecclesia flouit quādo istos
martyres produxit: et in floribus vulpes
dimolite fuerūt qz herodes et sui cōpl
ces istos martyres necauerūt. vñ hero
des uocat vulpes. Lu. xij. Ite dicite vul
p illi. Licet autem isti flores fuerūt aul
h: non tamē suo odore pūati. Lant. ij.

De innocentibus

Almee florescentes odorem dederunt. **C** Tertio fuerunt plátatōes nouelle et imature. **I**sa. xviij. An melle totus effloruit: et imatura plátatio germinauit. Sūt enim qdā plátatōes que fructū martyry puerulorū in senectute: sicut petrus: qdāz in iuuetute sicut stephanus. qdā i sua imaturitate seu nouella plátatōe sicut martyres innocētes. ps. filij tui sicut nouelle oliuay i circutu mense tue. **C** Secūdo eorū passio est inmedabilis ex numero. Et lz a nobis eorū numerus ignoret tñ ecclia sub numero magno eos honorat. vii dī supra. Et cū eo cētum qdraginta milia. q: ergo illa beata societas est tā numero sa: iō digna est maiori veneratōe. Si eim vnus miles regis honorandus est: multo fortius militū multitudo: et maxime qñ eēt de cognatōe regis: et eēt familiares regis et iduti eius de regis vestibibus. Sic tales fuerūt isti paruuli q fuerūt de cognatōe xpī: euz fuerūt de bethleē iuda. Et xps de iuda originē duxerit. Sunt et sibi familiares. **A**poca. xij. Hi sequunt agnū quocūqz terit. Sunt et in duti secū eius iō vestibibus. **A**poc. iij. Ambulabunt mecu in albis: qz digni sunt. **C** Secūdo sūt digni facillōe ex auditōe. **S**i. n. deus ex audit pces vnus sancti. multo fortius pces multorū. nā ipso fibile est pces multorū nō exaudiri. vñ et ipsa virgo beata ad rogandū deū sola nō accedit: s; magna societas cū ea vadit. ps. Altitit regina a dextris tuis et. **C** Tertio sunt digni maiori exultatōe. Lū enī multī sūt qui gaudent: gaudū vnus auge ex gaudio singulorū. Et iō gaudū multorū paruulorū tan to amplius auge qto amplius ab inuicēz inflamant. ps. Ecce q bonū et q locundū et. **A**ug. i li. pser. Qñ cū multis gaudet in singulis rberius est gaudū qz seruere faciunt se et inflamantur ex altero. **C** Quarto est idonea dei laude. Si eim deo ē accepta laus vni sancti. multo fortius multorū. ps. Ex ore isantū et laeten. tñ pfectis laude et. **C** Tertio eorū passio inmedabilis est ex cā: qz ppter xps sūt passi. et iō lure in numero martyz copulant. Et hoc qdes accidit rōne pfone: qz p xpo passi sūt. imo in singulis xps passus est. **H**esler. vij. Dostis noster est cuius

crudelitas redūdat in regē. ff. ad l. l. q occidit. §. penul. qui occasione tñ dat: dānum dedisse videt. Debit ergo xpi pietas illis dare vstā glorie glorie castio aliter abstulit vstā nature. **C** Secūdo hoc accidit rōne singularis grē. Rēter terrenus qñ coronat multos milites: euz facit. Xps ergo q coronatus erat corona paternā: hodie coronatus ē corona materna. Et iō nou⁹ rex nouos milites sibi voluit pgregare. **C** Tertio hoc accidit rōne innocentie in baptismo sanguinis assecute. **B**erni. Ille p xpo trucidatōes fantes dubitet coronari: q generatos a xpo nō credit inter a dōptōs filios generari. Et sicut tūc circūcisiō: nūc verobaptisimus sine vilo volūtatis vsu sufficit ad salutē: sic pro xpo susceptū martyriū illis sufficit ad sanctitatē. **C** Quarto inmedabilis est ex loco: qz in bethleē passi sūt: ex quo tres progatius assecutū sūt. **C** Primo magna cū xpo familiaritatez: ex eo qz i ciuitate xpī nati sūt. Dōt enī eiusdē ciuitatis magnā solertiam ulcē familiaritatē hēre. magna familiaritāte xps eis ostēdit: qz fecit eos de carera sua. **A**po. xij. Lātabūt qñ caritē de societate sua ibide. Hi sequūt agnū quocūqz terit. De militā sua: qz tam q militiones eiusdē vestib eos i dūt. **A**poc. iij. Ambulabunt mecu in albis. **C** Secūdo magna in xpo societatē: qz bethleē copantis iterptat. Satisfāt illo pane. **B**erni. dī Joa. vi. Ego sup pantis vltius et. Sicur ablactatus sup matrē suā: ita tributo in aia mea. i. sicut puulus lacte nutrit: postea gran dūsculus ablactatus ad mēsz patris recipit sic fiat retributio i aia mea: vi. i. hic lacte matris nutritus. tādem ad mēsz celestie se recipiat vbi iam nō nutritur a puulorū: s; pane solido pfectoy. **B**erni. q abrahā nō in matritate Isaac: cuius ablactatōe grāde fecit pastū: ita gñificādū q nō ē plena fametas ad pāra matris: s; ad mēsz patris. **C** Tertio meruerūt spōiales dei lau dātes: qz sūt in bethleē iude q iterptat pñitū. **B**agnū eis ē pñitū dño corde. **B**erni. est pñitū dño corde et ore. **S**axmā cor deo et ore. **S**upmaximū ei pñitū

sanguis
stiparu
quendo
i. Adagn
per vitas
Saxmā

Saxmā
plura v
pps fugi
7 Primo
man nat
habuit ne
ca potuit
e quo a. f.
plēne. Sū
multis ac
i bella fi
zō ppter
ac nullū d
pps parlat
vos psequ
ne nō sū
7 Quarto
mur nobis
tē: qñ scil
Dat. f. l.
fugite in
qdā vitā
Lor. vi. f.
ppallidie
occasione
quēst de p
que fuerūt
Thud pso
vobis in
de Sum
sine de eg
bethleē. i.
beas mar
Pnce. i. p
augmētū
dendū est
euz xps i
he legit i
daz pcer
nata pue
manifest
tas suos

affuita: vt. s. offimulā do puer in mediū deducere. p. Tertio ppter moraz ptra-
ctam. Iuit enim romā a cesare citatus.
Et sic fere per annū ipeditus fuit. C. Se-
ptimo viden dū est de fletu matris p eo
q rachel et nō iacob inducēt ad ploran-
dū. Mater enīz cū sit magis passibilis
p fuerit plus dolere de filioz ad-
ueritate q patres: et patres plus gau-
dere de eoz pperitate q matres. Istud
inuit salomon dicit. Prover. x. filius sa-
piens scitificat patrē: filius autē stultus
inestitia est matris sue. Mater enīz plus
diligit: et ideo plus dolo qm filius pdir.
q autē plus diligat oñdit triplici rōne.
p. Prima est qm mater dat plus de sub-
stantia sua filio q pater: et ideo maiorem
partē videt habere. p. Secda cā ē qm ma-
ter plus laborat circa filiū q pater. Istud
autē circa qd magis laboramus: magis
diligim. p. Tertia cā est qm mater plus
ē certa q pater. Et idē mater diligit filiū
tanq rez certū. pater vero aliqñ in huius
diligat tanq rez dubiū. C. Oratione vidē
dū est de morte herodis: p co quod dī.
Erat vsqz ad obitū herodis. Mors enīz
sua fuit mors pessima: q manu ppta se
occidit. Herodes qdē inuise effudit san-
guinē paruuloz. Et ideo bibit sanguinē
ppriū quē gladio in ventre imerso effu-
dit. Bibit sanguinē filioz: q filios pro-
prios iteremlit. Vñ angustus cesar hoc
audito dixit: Male ē herodis porcus
q filius: q cū sit pselitus porcus parit
et filios occidit. Legit ē in quadā cronī-
ca q herodes quēdā filiū suū paruulū
in bethleem traiderat nutritū: q: cū
ceteris paruulis occisus est. Et q herodes
sic sitiuit sanguinē paruuloz: sic bi-
bit sanguinē ppriū et domesticū furorē
diuini. Ideo pōt sibi cōuentre qd dicit
Apoc. xvi. Iustus es dñe qui hoc iudica-
stī: q sanguinē sanctorū tuoz fuderūt: et
sanguinē de disti eis bibere vt digni sūt.
C. Nono est videndū de subtractōe lau-
dis: q ecclesia subtricit cāica laudis et le-
ritie. Et hoc primo in signū fletus: quem
matres habuerūt. Secūdo in signū sta-
tus: q: sez in limbū descendērūt. Tertio
in signū incolarū. quem virgo beata
puer et ioseph fugiēdo in egyptū fecerūt.

Magna ppassione dignus fuit et ppter
puerū tenerā etatem. ppter puerperam
uitatē et ppter ioseph senectutē.

Sermo. xliii. C. Eodē die sermo.
Mitrens occidit oēs pa-
ros. In his re-
bis tria tagunt. p. Prima
rodīs iniqua senectū cupit
Mitrens. p. Secdo eius senectū cum
Occidit. p. Tertio paruuloz inno-
cum dī. Dēs pueros. C. Senectū autē
dī iniqua tribus modis. Aut ex auita
qñ ex ira vel turbatōe piosit. Aut ex
dine: qñ oīdo turis omittit. Aut ex
sa: qñ sufficiens causa nō suffragat. p.
hec autē tria herodis iniqua fuit. p.
mo ex auita: q ex ira et perbatōe ppi-
tulit. Nā in a ducentū magoz dī q in-
tus est. hic autē dicit q iratus est vlti-
Ibi enīz turbatus est ppter p digne
tatez: vel ppter romanorū timorē: dī
autē turbatus ē ppter magoz occi-
nez: et timens regnū sui amissionē. Et
tali turbatōe et ira sententiā protulit.
ctus snia ex animo iniqua fuit. Ioseph
Ira enīz vtri: iustitiaz rei nō oportet
p. Secdo fuit iniqua ex ordine. Cū
enīz ad pueri iquisitionē ordinatē
cessisse. Primo eiz queuit de loca
uitatis a doctoribus legis. Secdo de
ab ipsis magis. Tertio iquū inuadit
p. Ite et interrogat diligē-
ter de pucro et. Istū autē triplicē
rōis ordinē in diuise faciebat. nō vt
rū adoraret: sed vt pderet. et ideo dī
tēta ex tali ordine fuit iniqua. p. dī
vij. assimilatur vrsor: in cuius ore
tres ordines dentū. Iste vrsor ē
tor herodis. Thren. iij. Vrsus in di-
ctus est in hī. Hic habuit in ore
ordines. q: ab ore suo tres de ppo
uerūt iniquitōes: sed ramē succurrunt
nes dentū et vrsi: q: in diuise facie
lacerare intēdebat. p. Tertio fuit in-
sa: q: innocentes dāuauit. Dan. x. i.
petas tua re. que operaberis paru-
cā in diuise iniqua: innocentes op-
mens et dimittēs noxios. ideo ipi
paruuli innocētē dāuati vindictam
tunt a deo dicentes Apoc. vi. Vrsor
dñe sanctus et verus non iudicas

De sancto thoma catuatiensi.

vocabulū volētiā designās. s. viz. vso
lenti capiti illud. ad designādū q̄ tales
triplicē vim debēt inferre. s. rōi intelle-
ctum captiuādū. ij. Cor. x. In capitula
tem redigētes intellectū. voluntati ip̄az
a suis cōcupiscētijs auertēdo. Eccl. xviij.
Post cōcupiscētiā tuas non eas rē. Et
opatiue opa fortia aggrediēdo. Proue.
xl. Manū suā misit ad fortia. Vel pōt
dicī q̄ ponit ibi illud triplex vocabulū.
ad inuendū q̄ qui vult habere fortissi-
mū celi castrū. debet habere audacē ani-
mū ne sit formidolosus. strenuū conatū
ne sit otiosus. tolerantiā cōtra quod libz
aduersum ne sit delictuosus. Ista tria ge-
nera hominū de bello deiciūt. vt habet
Deut. xi. Quis ē homo formidolosus. et
corde pauido. ecce formidolosi. Quis ē
homo qui edificauit domū suā. et non
ecce qui otiosi volūt i domo quiescere et nō
ire ad labores. Quis est homo qui respō-
ditur vxori rē. Ecce delictosi qui delictis
volūt vacare. Sed beatus Thomas ha-
buit audacē animū: q̄ cōtra regē causāz
ecclesie audacter defendit. Strenuū co-
natū: q̄ antequāz veller excedere in ex-
ilium se mitti pmissit. Tolerantiā contra
quodlibet aduersū: q̄ mox sustinuit.
Tertio cōmendat a finali p̄seruatiā:
cū dī: vsqz ad mortē certa p̄susticia. Ve-
re vsqz ad mox p̄susticia pugnavit:
q̄ p̄ ipsa defendenda quadruplex mar-
tyriū sustinuit. C. Primū fuit in rex ab-
lacione: q̄ fuit omnibus rebus ecclesie
spoliatus. Et quāto sancti viri ablato
nem verā libenter sustineant. volent ta-
mē in quātū erant subsistētiā. paupe-
rū: in quātū vident ea cōsumi vbius i
pionū. Ista aut talis patiētiā quoddam
martyriū ē. Hego. Sine ferro martyres
esse possumus si patiētiāz veraciter i ani-
mō custodimus. C. Secūdū fuit in suo-
rū p̄pinq̄uū p̄secutione qd̄ magnum
dolorē et cōpassionē generauit sibi. Hego.
Qui dolorē exhibet in aliena necessitate
crucē portat in mēte. Tertiū fuit in
exiliū relegatiō: q̄ a patria sua fuit ex-
pulsus et per diuersas p̄uicias exul ef-
fectus. Fuit enī de numero eorū de quibz
dicit Heb. xi. Circulerūt in melioris
et in pellibus caprinis egētes: angustia.

thia afflicti: quibus dignū nō erat mēdo
Ipse cū circūfuit: q̄ per diuersas p̄uicias
et terras p̄grinatus fuit: et in pelli-
bus caprinis: q̄ cilicium de serbo a. h. h.
egēs: q̄ omnibz bonis spoliatus et angus-
tissimus p̄pter cōpassionē afflictior: ab-
ctus p̄pter p̄ditionē infimicorū. Et quā-
mūdus eo dignus nō fuit: id deus dū-
do ip̄m abstulit. Psal. lviij. A facie mē-
ste collectus ē iustus. C. Quartū fuit in
sua occasione: q̄ eius cerebrū sp̄erem et
cā crudeliter occiderūt. fuit eis de numero
eo illoz de quibus dī Heb. x. In occasiōe
gladii mortui sunt. ps. Bladiū euasina-
uerunt peccatores rē. Sed certe gladiū
eorū intrauit in corda ip̄oz: q̄ alij dī-
tos disserpentes. alij sanie de fluctibus ab-
paralisi dissoluti. alij eementes effectui
serabiliter mortui sunt.
Sermo. xlvj. C. De eodē. Sermo. ij.

Tactus iustificat
ad huc sermō scribitur ad huc
Apoc. xxy. Beatus thomas in
in vita sua fuerit iustus et sanctus. in p̄-
sione tū sua fuit magis iustus et sanctus
ostēsus et hoc p̄pter sepe cōditōes que
in passiōe sua repiunt. C. Primo magis
fuit passus in loco serō. i. i. ecclesia ad huc
dū q̄ ip̄e ecclesiam cōsecrabat. et ecclesia ip̄m
magnum et sanctū ostēdebat. locus siquē-
dē aliqui sanctificat locatū: sicut tēplum
sanctificat aurū. vñ Martij. xxiij. Quis
malus ē aut aurū aut tēplū qd̄ sanctifi-
cat aurū. Aliqui vero locatū sanctificat
locū. sicut corpus xpi et reliquie scētorū
q̄ sanctificat locū in quo recōdunt. et
quī vero locus sanctificat locatū et cō-
uerso. Sicut p̄ in arca que tabulas
ctores ostēdebat. et tabule arcā sancti-
rez redēbat. In hoc igit q̄ thomas
suis ē in ecclesia ip̄e ecclesiam sanctificat
didit: et ecclesia ip̄s sanctior ostēdit. Et
cūdo passus ē in officio serō. ad inuē-
q̄ de laude vic trāfibat ad laudē p̄p̄-
vbi oīa que sunt in hoc cōuertuntur ad
laudē. Nā vīsus affecti? dei amī ab-
sione clamabat et ait Dilect. xvi. Thō-
amīrabilis es dīe et facies tua plena est
gratiā. O donatus affectus nā mirā-
odore. dicit Lān. i. Trahe me post te et

non erat milia
ratus in odorē vnguentorū tuorum. Au-
ditus recreatus angelica sublatiōe. dicit
Cant. v. Sonet vox tua in auribus meis
et os meū laudat te. dicit ps. Re-
ple os meū laude et c. Manus iocūdi-
tate xpi aplexatiōe. dicit ps. Dea gentes
plaudite manibus. C. Tertio passus est
in mēbro sancto. i. in capite sacro oleo
relibuto. Est autē quadruplex caput.
C. Primum est sup̄ substantialē. s. de. Jhs
non erat in beato thoma lesus; sed ois-
gener cōseruatus. nam instar serpētis
caput expositū ē caput p̄seruauit. p. Se-
cundū ē rōnale qd ē ipsa mēs suū supe-
rioris rōnis. Jhs autē hīc non erat lesus
p̄ aliquā patiētiaz vel murmuratiōē.
Vn ē de martyriū. Non murmur re-
sonat nō querimonia et c. p. Tertius est
sp̄iale scz ipse plonius qui est caput eccle-
sie. et quātū ad hoc persecutoribus resis-
tit et corpus ecclesie defendit. ad Col. i.
Adimpleo ea que defuncti passiōibus
xpi in carne mea p corpore eius qd ē ec-
clesia et c. Quartū ē corporale et istō se-
cundū expositū ē caput xpi in se con-
seruauit. Sicut opponit quis brachium
ut ab ictibus caput custodiat. C. Quar-
to passus est in ipso sancto scz in tempore
vniuersitatis ad inuendū qd sicut
xpi natus erat in terris sic ipse nasce-
batur in celis. Alia eim sancta mō cōcē-
pit per bona pposita. parit autē per bona
opa. nutrit vero per dei verba. Hoc autē
hic facit gemēdo: tunc autē facit gauden-
do. Apocal. xxi. Auscultate amēta sole et c.
Tūc autē amēta sole: qn sequit xpi cō-
uersationē. Tūc hz coronaz duo decim
stellas quādo seruat doctrinā duodecim
ap̄lōū. Tūc hz lunaz sub pedibus: quā-
do hz terrena sup affectibus. Clamat at
p̄ parit: qm p̄mū seculo igemifecit. Tā-
dem raptus et hīlus eius ad thronū dei:
qd post generationē que sit cū dolore in
mundo generant filij eius cū bonore i. ce-
lo. C. Quinto passus ē p causā factā: qd
p libertate ecclesie defendēda. In veteri
sege nulla erat libertas sed seruitus. Iz
enim haberent liberū p̄m. s. teū. habe-
bant tñ ancillā infem. s. synagogas. Pe-
trus autē sequit ventrem et v̄ris condi-
tiōē quātū ad libertatez et seruitutem.

Erāt tñ ibi quidā torali seruitutis. s. ha-
beant ancillā infem. s. synagogas: et ser-
uium p̄m. s. diaboli. Jo. viij. Vos ex pa-
tre diabolo estis. In noua autē lege est li-
bertas: qd nascimur ex libero patre scz
deo. et libera mīse. s. ecclesia. Gal. iij. Nō su-
mus ancille filij sed libere. Sūt tñ et ibi
gdaz seruit qui vident et filij dei et eccle-
sie p̄fident: sūt filij diaboli p opationem
Jo. viij. Dis qui facit peccatū seruus ē pec-
cati. Xps ergo vos seruos redemit. i. Lo-
rinf. viij. Precio empti estis. Redemptor
manu misit. i. extra p̄tatem diaboli po-
suit. Jo. viij. Si filius vos liberauerit ve-
re liberi eritis. liberos in filios adopta-
uit. ad Rom. viij. Non enim accepistis
sp̄m seruitutis et c. Et de hoc chirogra-
phum fecit. ysa. xliij. Ecce in manibus
mīs descripsi te. Talemqz libertatem
thomas defendit: iō martyriū passus
fuit. C. Sexto passus ē inter manus san-
ctas. i. inter monachos. Corpus christi
postquā p̄i inolatū fuit a nullo ppha
no fuit cōtractum: sed a v̄ris sanctis fu-
it a cruce depositū et sepultū. Corpus au-
tē sancti thome fuit organū spūs sancti
margarita dei et hostia xpi. Ipsi autē
psecutores fuerunt canes: iō nō debue-
runt tangere organū spūs sancti. et quia
erāt porci nō debuerūt cōculcare marga-
ritam dei. Mat. viij. Nolite sanctū dare
canibus et c. qd psecutores erant ppha-
ni: iō non debuerūt cōtractare hostiam
xpi. Corpus ergo beati thome a ministris
dei tñ tangi debuit postquā saquam sa-
era hostia inolatū fuit. Nam et in ve-
ri lege hostia deo inolata non tangēbat
nisi manibus sacerdotū. C. Septio erat
approbatus ab angelis sanctis. Naz si-
cut v̄r dū requit eternā vicē: audite
sunt voca angeloz dicentiū. Et abitur
sustus et c. Et hoc fecerunt angeli ppter
dubū tollēdū. Cum enim nō fuerit pas-
sus ab infidelibz nec p̄fidelibz et xpianis
et p inficta voluerūt ageli ostēdere hūc
verū et martyrem ppter cōsimile offi-
ciū. quā offitū angeli ē ecclesie desen-
dere et custodire. ysa. lxij. Super mō-
tuos hierusalē offitū custo. et c. Domica
autē eiusdem offitii et artis et nois sibi i-
pendunt ppter p̄uilegium. angeli eim

sunt virgines p naturā: et thomas fuit
virgo per grauitatē ideo tāquā sibi simi-
lem pūislegio spālī ipm bonitatē p lau-
dem dūctā. Eccl. xij. Omne animal dissim-
lit sibi simile.

¶ Sermo. xlvij. C. De eodem. Sermo
tertius.

Qui mihi ministrat

me sequat. Jo. xij. Beatus
thomas hūit quartuo: ma-
gna pconia. C. Primo nāq; habuit pla-
tionē digna: q; fuit dei ministr. vñ dicit
Qui mihi ministrat. Ad bonū autē
ministrū trā requirunt. s. mūditiā: fide-
litatē: et pūdētia. Nemo enim vult mini-
strū imūdū vel infidelē seu fatuū. De pū-
nio ps. Ambulāte in via imaculata hīc
mihi ministrabat. de aliis duabus Luce.
xij. Quis putas ē fidelē dispensator: et pu-
dens. Beatus ergo thomas fuit minist-
ter dei ppter mūditiā: q; integrā casti-
tatē seruauit: et ppter sapiētias q; iura
ecclesie sapiētē defendit. et ppter fidelit-
tatē: q; de tribus que sibi cōmisit sibi
fideliter deseruiuit. s. de corpe p macera-
tiōē. de aīa per sincerā dilectionē. et de
rebus p literālē distributionē. C. Secū-
do habuit cōpassionē xpo cōsimilē et ac-
ceptā: s. subdit me sequat. In passiōē
qdē xpi mltā pmedābilia fuerūt. p. Pri-
mū ē libera volūtas. ysa. liij. Oblatus est
q; ipse voluit. Similiter et thomas volū-
tate passus fuit: vñ cuz monachi foras
eccleē clauderēt beatus thomas eas refe-
rans dicit: non ē eccleā vt castrū custodi-
enda: s. sic occisoribus ebulant. p. Sed
ē imēsa charitas que tāto fuit in xpo q;
solus mori voluit et ceteros illesos serua-
ri pcepi dicens: Si ergo me queritis sinī-
te hos abire. Sicut et thomas dixit: si ca-
put meū queritis pcepit ex parte dei ne
cutidā clerico vel layco noceratis. p. Ter-
tiū ē magna vtilitas q; xps passus ē pro
iusticia eccleē acquirēda. ps. Annūciatū
iusticia tuā in ecclesia magna. Sicut et tho-
mas passus ē p iusticia eccleā defendē-
da. p. Quartū ē deuotiōis seruitas qua
xps tam plenus fuit q; inter vulnera pa-
tri se recōmendauit dicens: Pater in manus
tuas cōmendō spūm meū. Similiter et

scitis thomas dum occideret dicit dicit
bēd. Marie et scitis oibus et beato Grego-
rio cām sancte ecclesie et mēspūm pū-
do. C. Quintum ē constantē firmas-
tam cōstās eiz fuit xps q; nō cessit ppter
iniurias verborū: nec ppter supplicia tormē-
torū. Sicut et thomas recepit cōtumelias
cū ei dixerūt: Lapide fure suspēdine bo-
tronē et pātorē. Multas iniurias in re-
bus ppijs: q; fuit omnibus spoliatus.
Et multa supplicia in tormētis: q; fuit
oibus membris punitus et ceteris vitijs
s. m. in nullo potuit cōmoueri. C. Tercio
habuit vltā sanctā. et hoc notat cū dicit
Siquis mihi ministrat. Ipe enim ē
totū ministrat deo: q; se totū dūctile
obsequijs mancipauit. Et sicut in passio-
ne: sic et in vita se xpo cōformauit. cū
nāq; h. abuit humilitatē que maxime ex-
paruit in pedibus ablutōe. Cōmunitatē
apparuit i benigna cōuersatōe. Baruch
ij. Post hec in terris visus ē et cū iū-
nibus quersat. Et asperitātē que appa-
ruit in aduersos pssione. ps. ppter
verba labiorū tuorū ego custodiui iū-
dicias. Sicut et beatus thomas tātam ha-
buit humilitatē q; singulis dieb; pcedis
pauperū tredecim abluēbat. et quantū
argētē cū suis tribuebat. Tanta bo-
nitas ē cōstat q; saluo bonitatis bono-
re se oibus pformabat. Seneca. Id. i. i. i.
mus vt meliōrē vitam sequamur q; vili-
gus. nō vt corrāriā alioquin quos emē-
dare volumus fugamus a nobis et auct-
tūmus. Tantaq; habuit asperitātē q; hū-
nys corpus suūz macerabar: cūclio me-
bia sua do mabat. Sal. v. Qui autēz fuit
xpi carnē suāz crucifixērūt cū vtriusq;
cupiscētis. C. Quarto nūc habet clari-
tatem eternā: cū dicit: Abi ego sum illius
minister meus erit. Sicut quod notat
q; xps ē in dextera patris. Mat. vlt. i.
dextera dei. Et in gloria patris. p. i.
Homīnus iesus xps in gloria ē dexte-
tris. Et in lumine patris. i. l. i. m. v. i. i.
cem habitat inaccessibilē. Et in throno
patris. Apoca. i. Sicut et ego vici et sed-
cum patre meo in throno eius. Beatus
ergo thomas ē in dextera dei: q; recepit
oīum beatorū affluentiam. ps. Beatus
tiones in dex. tu. vlt. in finem. Et l. i.

deret dicitur
e beato dicitur
meipsum pro
stante firmis
p no celsip
supplicia tor
epit cotumel
re suspēdie
in lurtas in
ibus spoliata
omnibus q
e exercebat
noueri. C
notat cu dicit
z. Ipse enim
se totū dicit
Et sicut in p
formauit. dicit
que maxime
Commutat
rfatōe. Baruch
us ē e cū tōm
tate que appa
ne. ps. ppter
custodiū r
omas tātam
lis dicit p
bat. e quatuor
bat. Tanta d
onēstatis bona
venecā. Id ag
quamur q
uln quos c
a nobis e
peritātē q
parz cōfione
Qui autē fuit
tū cū vitijs
ū habet d
ego sum illu
quod ad notā
z. Abat. vlt.
oria pīs. Pl
gloria ē d
i. Tm. vi. l
Et in throno
ego vici e
etius. Beatus
a dicit q
n. ps. Beatus
finem. Est i

mine dei q habet visionē apertā. l. Loy.
xij. Videmus nūc per speculū i enigma
te. nūc aut facie ad facie. Est i throno dei
q d regis dignitatem. Prover. vlti.
Abolis in portis vir eius cū sederit cūz
clarioribus terre. Est in gloria dei: q ha
bet oīum bonos securitātē z eternitātē.
Aug. in li. cōfessio. Ipse erit finis desi
derio innoz qui sine fine videbit: sine
falsidō amabit sine fatigatōe laudabi
tur.

Sermo. xlviii. C De sancto siluestro pa
pa Sermo primus:

Adeo est omnis
medela: a rege accipies do
nationē. Eccl. xxx. viij. Cōstan
tinus imperator cū lepra ēēt pfluus a sil
uestro ē curatus: z curātū nō fuit ingra
tus. In verbis pmissis prio ponit eius
miraculosa curatō: cū dicit: Adeo est oīa
medela. p Scōdo cōstātint grata recogni
tione dicit: A rege accipies donationem.
Citra primū notādū q cōstāntinū cu
ratus ē p siluestrū per virtutē baptisimū.
Citra quē baptisimū quattuor psonē cō
siderant. s. apostoli. cōstāntinus. silue.
stus. z xps. Et pte aplos fuit ielmata ma
teria z figura. Cū dixerūt cōstāntino i vi
su apparētes: qz hominū cōfusione san
guine in nocētis. siluester ostēdet tibi pi
scinā. ecce materia in qua iuneris tertio
curaberis ab oī lepre morbo. ecce figura.
Materia eis baptisimū est aqua que fuit
sacratā tactu dñice carnis cū in iorda
ne cōstēdit virtutē institutōis: cum dicit:
Joh. iij. Nisi quis renat: fuerit ex aqua z
spūs sc. Alqua regeneratōis que d la
uē iunauit z bñdictōis sacerdotis.
Aug. Accedit verbū ad elemētū z fit sa
crāmētū. Trina autē imersio fit ad desi
gnatū trisduanū xpi sepulturā. z q a tri
nitatē bz efficacā. z q triplicē remittit
culpā. s. originalē: actualē: z venialem.
Scōdo ex pte cōstāntinū fuit dispositio
famula. Dispositū eis se ad baptisimū
prio. s. p cōtitionē: cōfessionē: z satisf
factionē. Cū legi q ad eccliam scrip
tū veni e se z pētis suis lamentabilr
accidit. Abat. iij. Babtīzabant a loā
ne pientes pēta sua. Per opa pnie q

siluester ate baptisimū vnus hebde iesu
nū sibi indixit. Christ: nō ieiunauit ass
baptisimū: qz non idigebat aliqua dispo
sitione. Ieiunauit aut post baptimū. ad
inuēdū q qui in baptismo nascit nouus
hō efficit. Paulus aut z cōstāntinus ate
baptisimū ieiunauerūt: qz indigebāt di
spositione. Per opa misericordie quia aut
baptisimū carceres apiri fecit. Dat. v.
Beati misericordes qm ipsi misericordi
am cōsequen. C Tercio ex pte siluestri
fuit forma debita z recta intentio: quaz
ipm intēdebat virtutē baptisimū sanare i
corpe z mēte. vñ poterat dicere illis Jo.
vij. Totū hoīes sanū fecit i sabbato. Tūc
eis fuit sabbatū ppter pacē que fuit ec
clesie restituta. C Quarto ex pte xpi fuit
efficacia gēuosa que fuit triplex. p Pri
ma ē q ipm in baptismo curauit a mor
bo lepre. ij. Re. liij. Restituta ē caro ei: si
cut caro pueri puuli. p Scōda ē q sibi in
fudit lucē grē. z hoc significat p hoc q i
baptismo eius mirabilis splēdor lucis
emissit. Sup aplos descēdit spūs san
ctus in lingua igneis. qz in pdicatore re
quirit lingua ignita ad inflāmandū. su
per cōstāntinū apparuit in specie lucis:
qz in pncipe requirit lux sapie ad ludi
candū. p Tercia ē q ipm dignū fecit sua
visione. hoc significat p hoc q xps psta
tino in baptismo apparuit. Legit enim
i Reg. xij. q absolon duobus annis facies
regis non vidit. tertio aut vidit. Quia i
lege nature cōtra pētm originale istitu
tus ē fuerūt sacrificia. in lege moysi circun
cisio sed neutrum istorum celos apiebat. i
lege aut grē quasi in tertio anno institu
tus ē baptisimus qui celos apuit. z homi
nea dignos dei visionē fecit. C Secū
do ponit pstāntinū grata recognitōe: cū d
icitur. Et a rege accipies donationē. ipse
eū eccliam xpi fundauit. vñ legi q de
fundamēto ecclie sancti petri. xij. copul
nos terre ppijs humeris asportauit. vñ
dicit quedā glo. sup ysa. lx. Edificabunt
alij peregrinos muros tuos. Sicut cō
stāntinū q rome. xij. ecclias i honore duo
decim aplos fecit. C Scōdo fundatā do
tauit. qz totā itālā in dotē donauit. Be.
xxx. Dotauit me dñs dote bona. mecum
erit vir meus. eo q genuerim ei sex filios

Et potest esse verbum ecclesie que hic dicitur
futuro xpo pinguet. et o. s. q. sex filios si-
bi generauit. apostolos. martires. con-
fessores. uirgines. pmentes. et coniuga-
tos. Tercio dicitur pūilegijs pūmū-
uit. Dedit. n. legē. quicūq. fugerēt in ec-
clesiam saluus esset. et plures alias leges
fecit. Christus tñ ecclesia nobilioribus p-
uilegijs pūmūit. de quibus dicit. ity. Re-
fr. Sanctificauit domū hanc ut poneres
nomen meū ibi in sempiternum. et erunt
oculi mei et cor meū ibi cūctis dieb. Ec-
ce q. deus in ecclesia posuit nomen suū.
oculos suos et cor suū. Et sic nominat no-
mine dei. uidet oculus dei. et uiuit corde
dei. Propter pūmū. u. est famosa et cogno-
scibilis. Hanc. i. ab ortu solis vsque ad
occasum magnū est nomen meū in genti-
bus. ppter scdm est circūspecta et infalli-
bilis. Prouerbi. i. Frustra facis rete ante
oculos pēatorū ppter tertium est ppe-
tua et immortalis. Itai. xxxij. Tabernacu-
lum quod nequaquam transierit poterit.
Quarto pūilegiatā dignitatib. exor-
nauit. Dedit. n. siluestro coronam inopia-
lem et equū albū. Uoluit enim ecclesiam
ornare. q. sciebat ipsam ēē summū regis
spōsam. ps. Stetit regina et. ipsam esse
ad dexteram dei collocandā. unde seqq.
Et dextis tuis ipsam immortalitatis stola
indueda. ideo subdit in vestitu deaura
to. ipsam angelorū multitudinē et obse-
quijs mansuata. ideo subdit. Et cum da-
ta uarietate. Sermo. xliij. C De eodem
Sermo secundus.

Honora medicum ppter
necessitatē. Ecc.
xxxviij. In vobis similibus duo
ponunt. q. honoris sublimitas
qua siluestriū honorauit. C Circa pūmū
notandū q. pstantinus triplices necessi-
tates patiebat. p. Prima erat corpora-
lis qua patiebat in carne sua. Et ista erat
morbus lepre. C Secūda erat spūalis q.
erat in mente sua. et ista erat morbus idola-
trie. p. Tercia erat in gēte sua. Et ista cā-
bat ex draconis infectōe. C Primū mor-
bū curare volebat p innocentū sanguis
effusione. p. Scdm augere volebat per
xpiane religionis extirpationē. C Terti-

um sedare volebat p cerimoniam salu-
tarem. Sed affuit celestis medicus
siluester q. hūc triplicem morbum salu-
remedio curauit. C Primū naq. cura-
uit p baptismū regeneratōnem. q. dicitur
ut fuit baptizatus ab omni lepra fuit
ratus. ity. Regū. v. Restituta est caro
sicut caro pueri paruuli et mūdatus est
p. In carne q. dēi sua patiebat triplicem
morbum. C Primus cābat ex lepre alpe-
sione. et quantū ad hoc dicit restituta est
caro eius. C Secūdus causabat ex ho-
te pūpiscencie. Et iste p baptismū de-
liratus est. Et quantū ad hoc dicit. Caro
pueri et. p. Tercius causabat ex vitiis
peruersitatis. q. in baptismū spoliatus est.
Lot. ity. Spoliatus vos veterē homi-
ne. Et quantū ad hoc dicit. Mundatus
est. p. Secūdus erat morbus spūalis
morbus erroris. Notandum autē q. nō
erat triplex error. p. Primus gētilium
et idolatrie. et istum curauit siluester mi-
raculis. ps. Dabit voci sue vocem mira-
tis in miraculis. f. miraculosa curatione
pstantint. C Secūdus erat in dāte p-
fide. et isti curauit doctrinis. q. dispu-
do cum helena et iudeis ipsos conuul-
Luce. xxi. Ego. n. dabo vobis os et sapi-
tiam et. Et miraculis. f. refutabat
tauri. i. Cor. i. In dei signa petunt. quia
sapientia querūt. Siluester autē grecis
ue gētilibus sapiam et iudeis signa
bat. sapientes. n. agebant rōnō. dicitur
ces miraculis. sed q. vtrūq. dāe rōnō
ratōes miracula pūmūdāt et miracula
nōa pfirmat. p. Tercius erat error: pūmū-
tis heretice. et ille fuit arry. q. statim
siluestriū adhuc tamen uiuēte pstantinū
incepit q. dicebat xpīe ē purā creatura
Et ille morbus curatus ē doctrinā
tenū pēliū pgregatū ē. vbi aplos rati-
bus etis error pstantatus ē. Et miraco-
q. arrius crepuit medius. et nepha-
ore quo xpīe blasphemauit rēficeret
euomuit. p. Tertius morbus causatus
ex infectōe draconis. et hunc morbum
uester curauit p potentia. q. ad pceptū
petri et pauli aplos ad ipm descedit
idē tria fecit. Nam sibi pcepit q. ibi
uenientem iudicē expectaret. os eius
lo ligauit. et cum sigillo habere erant

rimontallū
estis me dico
in quibus salu
sunt nāqz car
nāqz om. q. lū
mī lepra fuit
curata est car
nē et mīdatus
aribaf triplici
af ex lepra al
bicat restitua
causabat ex for
mā baptisimū
hoc dicit. Lū
sabaf ex viti
mō spoliatus
et veterē homi
dicat. Abundā
tibus spūali
dum aut q. nū
mus gētiliū
uit siluester
ue vocem viti
culosa curauit
rat iudāe p
fuit. q. dīstī
ipso conuict
vobis eo q. dī
resuscitaret
ta pcutit. q. d
er aut grecē
deus signa p
it rōnō. dīp
rōqz daf rōn
t et miracula
at error: p
rj. q. statim p
ūgē pīam
puta creatū
doctrinā
bi apīa rā
ē. Et mirā
s. et nesci
uit vīscer
bus causā
unc morbo
q. ad pēp
mī dēscēdū
epit q. lū
er. oō cū
dāre crām

agglauit. Christus nāqz vīct diabolū
pōtentia. hoc significat pēpūz quod
scit p sapientia. hoc signat ligatio q
re ligauit p iustitia que apparuit i pas
sione. hoc signat sigillatio facta cum cru
ce. Secūdo ponit honoris sublimitas q
siluestri honorauit cum dī. honora me
dici. Etica q. notandū q ecclesia est vi
tā spī. vxo agn. thesauraria dī. ostia
ria paradisi. p. Prīmo igit q ecclesia est
ricaria xpi plantatus in sede sibi cessit.
dimisit. n. sibi sedē romane vrbis et ipse
in plantano polim sibi sedē locauit. Un
an in suo testamēto vbi pīncipatus sa
cedonū et xpiane religionis caput a cele
stimpatorē instituit. est. iustū et illie l
peratō terrenus nō hz pīatem. C. Scō
q. est pōsa agni spām tanquā fidelis
paraniphus nobiliter exornauit. Nāz
legit in suo testē dedit siluestro co
ronam impīale sup humerale. et oīa im
perialia ornauit. Ordinās ē q cardia
les esset pīstles et paritū et impīalib. dī
gīstibus ademat. p. Tercio q. est the
sauraria dei. impū occidētale sibi custo
diendū pīmit. et ipse ad pres orientales
accedēs. pīstīnopolim edīficauit. Isa.
xlv. Dabo tibi thesauros absconditos
et. Quarto q. erat ostiaria paradisi.
iudicio suo se ligandū et absoluedū sup
posuit. Unde legit in hīstoria ecclesiasti
cā q. cū in niceno concilio diuersi epī di
uersos libellos plantano pīstāssent vrip
sēner eos iudicāre. oēs libellos i ignē
plect dēce. Deus vobis pīatē dedit
et nobis iudicare. et ideo a vobis recte
iudicamur. Vos aut nō potestis ab hol
libus iudicari. Vos. n. nobis a deo dati
et dī. et quētiens nō est vt homo iudi
cat deos. sed ille de quo dicit. Deus se
stī in sinagoga deoz. Sermo. l. C. De eo
q. Sermo. ij.

Tra dēbus suis placuit deo.
Ecce. xlv. Tota vita san
croz est dies. i. Thell. v. Dēs
vos filij lucis et filij diei. et ga
fuerit vīri sepe mutāt status. iō quōt ita
mus habent iō dies pīment. Beat. autē
siluester fuit in quaduplici statu. s. sub
iudicōis. pīatōis. pīumtōis. et glōrifica
tōis. Et in pīe diebus. i. statibus suis lu

cidis semp placuit deo. C. Prīmo nāqz
placuit in statu pīecrōis p gratia. Sunt
aut trīa signa per que pōt homo cogno
scere virum placat deo p. gram. C. Prī
mum ē exercere opera misericordie. Ec
cle. xvij. Elyna viri quasi sacculus cum
ipso. et gratia hominis quasi pupillam
pseruabit. Sicut. n. manus opponit vt
pupilla ab ictibus custo dīat. sic p. elynā
a tentatōibus diaboli anima pseruatur
Istud siluester adhuc laicus hēbat. De
quo dicit q. hospitalitatē summoze ex
crebat. Debie. xij. Hospitalitatē nolite
obliuisci. p. hanc. n. qdā placuerūt an
gelis hospicio receptis. p. Secundūz si
gnū est firmitatem conscientie hīe. Ecce.
xx. Homo acharis. i. sine gratia quasi sa
bula vana. Et dicit Ecce. xxvij. Nō sen
satus manet in sapientia sicut sol et. Istū
siluester habuit. Nā cum oīm quēdam
xpīanus noierimothē omnes xpīani ti
merent rectpere. ipse cum recepit et scāt
manere fecit. C. Tercio signū est habere
spūm pphetie. ij. Petri. i. Spū sancto i
spirati locuti sunt sancti dei homines.
Istud siluester habuit. Nam cū pīectus
sibi in crastinū diuersa tormenta misia.
ref pphetica voce respondit. Sinite ac
nocte moriētia tu et velis nolīs vey dēū
quem colimus recognosces quod ita fa
ctū est. p. Secūdo placuit in statu pīatō
nis p curam sollicitam. Ipse enim popu
lum suū pāuit dō pīcatōis. p. q. iude
os quicit. gentiles quertit. et fideles in
struit. Pāuit etīaz exemplo reformatō
nis. Unde dicit q. non solum a xpīanis
sed etiam a pagānis miro diligebat affe
ctu. Erat enīz aspectu angelicū. sermo
ne ntidus. et fide catholicus. charitate
diffusus. Pāuit temporalī subīdīo. Un
de dicit q. oīm oīphanoz. vīduarum.
et paupz nomina scripta habebat et cīs
in necessarijs subueniebat. Propter ista
trīa dicit. i. Tm. ij. Exemplū esto fidelīū
in verbo. s. pīcatōis in quēratōne. s. in
formationis in charitate. s. subīntīfra
tione. C. Tercio placuit in statu consu
matōis siue mortis. q. tunc grātiosum
testamētū fecit. in quo trīa sub dīstis de
legauit. s. vt inter se charitatem habērēt
ecclesias suas diligētius gubernarent.

e gregem luporum moribus custo drent
Ista tria paulus discipulis suis p testa-
mento legauit dicens Actū. xx. Attēdi-
te vobis et vultus gregi. vt. s. ipm sin-
cere diligatis in quo vos sanctus spūs
posuit epōs regere ecclesiam dei. vt. s. di-
ligentius gubernetis. Ego scio quoniam
intrabunt post discessionē meam lupi ra-
paces non pcentes gregi. et ideo ipsoz a
lupoz moribus custo diatis. Et intelli-
gunt lupi demones. heretici et tyranni.
Bebent gdem prelatis custo dire. ecclesia
a moribus demonū per oratiōem assidu-
am. Lu. xxij. Ecce satanas expuluit vos
et. Et tu aliquādo quersus p̄irma frēs
tuos. s. p oratiōem sollicita. Al moribus
hereticorū p sanam doctrinā. i. Petri. iij.
Parati semp ad satisfactiōem omni po-
secuti et. Al moribus tyrānoz p firmam
pstantiā. Unde gdam reprehenduntur
Ezech. xij. Nō ascēdistis ex aduerso et.
C Quarto placet nūc deo in statu glo-
ricatōis. ps. Placebo domino in regide
vior. Sunt autē tria p que beati placēt
deo. C Prīmū est idēptitas voluntatis.
Modo enim in malis volūtas ē deo cō-
traria. ideo deo displicent. In bōis eim
semplena. et ideo impetret placēt. Is in
beatis est pfecta. ideo pfecte placēt. Isa.
lxij. Vocaberis volūtas mea i. et. s. Se-
cundū est idēptitas similitudinis. Si
militudo gdem dei in malis est delecta.
ideo nō cognoscunt. In bonis est obscu-
ra quia in corpore qd corrupit aggra-
uatur. In beatis est clara. i. Joā. iij. Sci-
mus qd cum similes ei sumus apparue-
runt et. C Tertium est idēptitas amoris.
Dali autē habent cor frigidum. Hic. vi.
Sicut frigidam facit cisterna aqua sua
et. Boni habent cor calidum. ps. Conca-
luit cor meū intra me. Beati vero habēt
cor in ignē amoris totaliter quersum. id
vocant scintille ignis. Sap. iij. C Fulge-
bunt iusti et tanquā scintille in arā dīne
to discurreret.

C. Sermo. li.

Transans octo vicinā circū-
cidet in vobis.
Bene. viij. Quauis iesus sue-
rit in sans octo vicinā: tamē
circūciōne nō in dīgebat. Lum. n. circū-

cūciō data fuerit contra peccā. Et quoniam
xp̄s fuerit sine peccato nō in dīgebat
li remedio. Bernar. g nō fecerit peccā-
tum etas ip̄a manifestat q nō p̄tanti
multo fortius pbat patris diuinitas et
trīs integritas. Est enī tibi pater ab eo
nō. sed deus est in quem nō cadit peccā-
tum. Est tibi mater ex tpe. sed virgo ne
parere potuit in concupitio corrupit.
C Notandū autē q circūciōne fuit p̄p̄a
a parentibus in parte corporis. et adu-
to in omnibus sensibus corporis. p̄p̄a
mam aut circūciōne voluit accēptio
ppter indigentia. sed ppter p̄p̄a
Congruū enim fuit multiplici ratione
p̄ Primo vt legem impleret. Roma. x.
Bico enim iesum xp̄m fuisse in malitia
circūciōis et. C Secūdo vt incarnati-
nis misterius diabolo occultaret. Sicut
enī p̄p̄is volens capere eam cap-
ab hāmo. sic diabolus videns xp̄m
cūciō voluit ipsum capere tanquā p̄p̄a
homīnē in carne et caput est diuinitas
Job. xi. Nunquid illud es ei quali aui
C Tertio vt p̄p̄a tate p̄mē daret. Enī
Amato: p̄p̄a tatis quomō illam de-
reret. et alios scandalizaret. sicut enim
scandalizant xp̄iani videntes aliquos
genere xp̄ianorū non baptizatos. sic et
dei videntes ipm nō circūciō. C Quarto
ne iudei se excusarent dicentes. Ideo
te nō recipimus qd contra legē facis et
populo nostro debes perire. Iuxta illud
Bene. xviij. Vasculus cuius p̄p̄a
ro circūciō nō fuerit delectat am-
ciōs de populo suo. C Quinto vt nō
naturā sanaret. Sicut enim. sic cantus
in vno membro et totū corpus sanet
xp̄s voluit circūciō vt corpus ecclesie
totum sanaret. Col. ij. Circūciō est
cūciōne nō manufacta. C Secūdo
fuit circūciō a iudeis in omnibus
tribus corporis et omnibus sensibus
sui corporis. C Primo quantū ad am-
quia detraxerunt sue potentie. Am-
ix. In belzebub p̄ncipe demoniorū
eiecit demonia. Et sapientie sue. Iona.
viij. Tu de tēpo testimonii peribis et
testimonii tuum nō est verum. Sicut
ricordie. Luc. xv. Murmurabant p̄p̄a
et scribe dicentes. quia hic peccā

De circūcisione domini.

fulminatē in fructuōne. Et ista ē beatitudo cōis nobis et angelis. Jo. xvij. Hec ē vita eterna vt cognoscat te solum verum deū etc. In christi tamē humanitate hō i quinque sensibus beatificat p angelis. s. i visu q: vt debet xpi hūanitatē. In auditu quia audierat christi dulcissimā vocem. In olfactu: q: sentiet de corpore christi mirum odore. In ore: quia loquet ore ad os cum christo. In tactu q: amplexabit ipse xpm. Secundū remediū fuit sacrificiū. Et istud incepit in noe et dura ult vsqz ad abrahā. Jtū aut xps obtulit quādo in ara crucis p se sacrificiū imolauit. v. aut Leuit. vi. Omne sacrificiū sacerdotū igni cōsumet. Et iō christus vt acceptabile sacrificiū fieret fuit quintuplici igne inflāmat. s. igne diuinitatis. Debr. x. Deus noster ignis cōsumens ē. Igne amoris. Luce. xij. Ignem veni mittere in terrā. Igne doloris. Mathei. xvi. Tristis ē anima mea vsque ad mortem. Igne passionis. ps. Ossa mea sicut cremū aruerūt. Et igne passionis videns. n. matrē sic agustari: et sic apostolos dispergi magno cepit in corde cōpassionis igne cremari. ps. Locauit cor meum intra me etc. Et q: illo quintuplici igne fuit circūdatus. Ideo a plāta pedis vsqz ad vertice capitis fuit inflāmat. Ezec. xxiij. Ab aspectu lūborum etus. et deorsum ignis et a lumbis ei? sursum quasi aspectus splēdoris visio electi. Tertium remediū fuit decimatio et istud incepit in abrahā et in melchisedech. et durauit vsque ad christū. Sed tamē notādū q: sūt decime reg. istas xps nō soluit q: nihil habuit. Dat. viij. vult pes foueas habēt et volucres celi nidōs etc. Et sunt decime diez. Istas xps soluit q: x. diebus et noctibus se iunauit. Sūt decime pceptō. Deus. n. multa precepta hōi dedit. Decem aut sibi retinuit. istas et xps seruauit et soluit q: legem p fecit adimplere. Dat. vi. Nō veni solvere legē sed adimplere. Sūt decime ordīnū. deus. n. fecit nouē ordīnes angelorum et decimū hominū. xps aut nouē oues. i. nouē ordīnes dimisit in deserto. i. in celo. et decimū. i. hominē venit querere in mūdo et spm tāquā decimā rēp

sentante patri suo. Quartū remediū fuit circūcisio. et istud xps hōi dedit cum tñ non indigeret. In pctō nūqz nali quatuor sunt. s. culpa. fomes. pectio gratie. et carētia visionis diuine. Circūcisione eim auferēbat culpa pēnitentia. pceptis cētia. pserēbat gratia. diuine visionis carētia. S; q: iū nōdum erat aperta. ideo ipse non parat frui visione diuina. Christus eim nō indigebat circūcisioe. quia in ipso nulla fuit originalis culpa. nec in carnis aliqua fomes. vel aliqua pceptio. nec habuit priuationē: sed plenam gratiam. etiam in terra degētibatur diuina visio. Noluit tamē circūcidi vt verum corpus humanū se ipso ostenderet. Lum. n. christus fuit verus deus et verus homo. Quidam mē dixerūt ipsum nō fuisse deū sicut riant. Quidam ipm nō habuisse verum corpus humanū: sed tantū sicut nichēi. ideo iōānes vtrūqz errorem cōcludens dicit. i. Joan. v. Tres sunt qui testimoniu dant in celo. pater. verbum. spūs sanctus. q. n. christus fuerit et re celestis. i. diuine. testimoniu dant cum dixit. hic est filius meus dilectus etc. Testimoniu dat filius: cum ait. Et pater vnū sumus. Testimoniu dant spūs sanctus qui super spm in speculū apparuit. q: autē fuerit homo testimoniu dat spūs. aqua et sanguis. Ad cōpositōem eim hominis requirunt. s. anima rōnalis et corpus manū. q: autē habuit animā rōnalis et corpus ex eo q: inclinatio capite tradidit ritus. Quod vidēs centurio ait dicens. Tūc filius dei erat iste. q: vtroque verum corpus humanū. p: et corpus et spūs etus exiuit sanguis et aqua postq: iōānes dixit. Spūs. subditus et sanguis. Lū. n. ad cōpositōem corporis humani quatuor elementa cōcurrunt. i. aqua aer et ignis. Et ad vegetatiōem etus dē quatuor humores cōmisti. i. cōueniāt videlz sanguis. color. humor. melancolia. Ideo vt veritatem huiusmodi iōānes demonstraret. Unum elementis. s. aquam. et vnus ex humoribus. i. sanguinem a parte posuit vt

Quartum remedia
xpi hodie am
In pte nage
culpa. fomes pe
fionis dicit. In
as culpa nra
ferebat gra
recta. Sz q
deo ipse non p
ma. Chylus g
cti de. quia in
culpa. nec in ce
a aliqua p
tonis id pl
terra degen
soluit tam d
humani scilicet
n. n. chylus fu
no. Quidem
fuisse deici
o habuist
antasticu
truncos erom
v. Tres sunt
pater. verba
stus fucit
estimoniu
e incus dicit
sus: cum ali
Testimoniu
er ipm in sp
aures fuerit
spis. aqua e
m ctm homi
nialis e corp
anima ronal
apite tradit
murio ait d
te. q vtro h
us. p. ex cog
agis e. aqua
pis. subdu
positum corp
eta cocurra
a ad vegetat
ee cōsumit
is. colera. f
itates dūm
strat. Cūq
vnu ex hūm
arte possit

hoc ostenderet corp? christi ex quatuor
elementis componi: ex quatuor humori
bus vegetari. Quintus remediū fuit
baptismus. Est autē triplex baptisimus
que coelitus assumptis. s. fluminis. san
guinis. et flammis. Baptisimū fluminis
accipit vt aquas sanctificaret. Dia cū
dometa erant immundis ipse scificauit.
Terra. s. per spās gradēdo. Aquā ip
se baptizari facie do. Aerē nō sub re
ctis in acre patie do. Ignē spūm scitū
in specie ignis mittēdo. Secūdo: ba
ptizari voluit baptismo sanguis: vt scz
ipso peccata nostrā lauaret. Apoca.
1. Aut nos a pctis nrīs sanguie fluo.
Et ibidē. Lauent stolas suas: dealba
bunt eas in sanguine agni. Ex quo p
g sanguis xpi habz dealbare instar la
uis. 2. ac. n. de sanguis duplr. coctus. s.
ignis amoret et doloris. Vere igit saguis
xpi instar lactis: qui nō duplicis sz qua
drupliciter fuit excoctus. s. igne amoris
doloris. passiois. et cōpassiois. de quibz
supra dictū est. Tercio fuit baptizatus
baptismo flammis. Luce. 12. Iesus autē
qū sancto plenus regressus ē a iordane
in se plenitudine sua nobis effuderet.
Ioh. De plenitudine eius omnes acce
perunt. In alijs. n. sanctis fuit plenitu
do instar vasis: q. habuerunt grām suf
ficientem. In beata virgine plenitudo
instar fontis: q. habuit grām singit emā
nantē. In xpo plenitudo instar fluminis:
q. hūit grām omnibz affluentem.

Sermo. liij. C De eodē sesto Sermo. liij.
Nocabitur nomē eius
hemanuel.
Ysa. viij. Ercūctio im Berni.
pinet ad veritatē hūanita
tis. Nomē vero gloriā indicat maiesta
tis. Hūit aut xps quatuor noia: pp:ia et
quatuor cognomina. Propria nomia
saxps. Iesus. filius dei. et hemanuel.
Primum ergo nomē ei? est Iesus: qd
interpretat salus. Ipse enī saluauit nos
a peccato originali: mortali: et veniali. sō
dicitur Matthei. 1. Ipse enim saluum
scit populum suū a peccatis eorum.
Alia tria peccata sanāda christus tri
plex vulnus accepit. scilz vulnus late
ris vt sanaret originale peccatum: quia

cua de latere viri est formata a qua ori
ginale inceptit. Vulnus manū vt sana
ret actualē: quia in manibz operatio de
signat. Vulnus pedū vt sanaret venia
le: quia per pedes designantur effectus.
Secūdo nomē est christus: qui inter
pretat vnctus. Sūt enī vnctus a pte
vnctione carnis: et a pte vnctione
et. A matre vnctione lachrymarū scz
in monte. Thobie. x. Flebat igitur eius
mater irremediabilibus lachrymis et.
A magdalena vnctōe deuotiōis. Joan.
xij. Maria accepit libraz vnguenti nar
di pistiti et. A iudeis vnctōe sanguinis
Ben. xxxvij. Tulerunt tunica: et tū: in
sanguine eū quem occiderat tinxerunt
Tertius nomē ē filius dei. Et q hoc
nomē sibi cōueniat multis modis ostē
ditur. vt dicit hyllarius de triplici no
mine. Luce. 1. filius altissimi vocabit.
Natiuitate qz ex eo nō potest nasci nisi
deus. ps. Ex vtero ante luciferū genuit
re. Natura: quia eandē cū patre habuit
naturam. Ioa. x. Ego et pater vnū su
mus. Potestate. Ioa. v. Quicūqz pater
fecerit: hec et filius similis faciet. Profes
sione. qz professio suē prestatio facta est
a patre de celo. Marci. i. Tu es filius
meus dilectus. Ab apostolo in mundo.
Matthei. xvi. Tu es christus filius dei
vni. Ab angelis de paradiso. Luce. i.
Hic erit magnus et filius altissimi voca
bit. A demonibus de inferno. Lu. viij.
Quid mihi et tibi iesu fili dei summi.
Quartum nomē est hemanuel. quod
interpretatur nobiscum deus. Ipse enī
est nobiscū generaliter per potentiam
hebrei. i. Portans omnia verbo virtutis
sue: specialiter per gratiam. Matthei.
xviij. vbi sunt duo vel tres congregati
nomine meo et. Singulariter per natu
re vniones. Ioan. i. Verbum caro fa
ctum est: et habitauit in nobis. Sacra
mentaliter: per sui corporis diuisiones
Matthei primo. Ecce ego vobiscū sum
omnibus diebus et. Secundo habu
it quatuor cognomina: quarū primum
traxit a patria. Et sic deus est iesus na
zarethus qui interpretatur flos. Ipse. n.
floridus fuit et odoriferus. Intra illud
Genes. xxvij. Ecce odor filij mei sicut

De circūfione domini.

odor agri plent ēē. Ipse enim tanquā
in agro filius cādens in natiuitate. Lā
rt. ij. Ego flos campi ⁊ lilus conualliu.
Sunt viola liuida in flagellatione. Ysa
lii. Linoze eius fanati sumus. Sūt ro
sa rubens in passione. Ecclesiastic. xx
fii. Quasi plantatio rose in hierico.
C Secundus cognomē traxit a pui
cia. Et dictus est iesus galileus a gā
lea. Galilea namq; interpretatur trans
iugrario. Christus assumpserat morta
litate quo ad corpus. Passibilitatem
quo ad animas. Multiplices miseriā
quo ad vtrūq; ⁊ Sed in resurrectione
transiit a morte de ipsa mortalitate ad
immortalitatem quo ad corpus. De pas
sibilitate ad impassibilitates quo ad ani
mas. De miseria ad gloriā quo ad vtrū
q; Leo papa post passionem. Infirmi
tas in virtutem. A mortalitas in eterni
tatem. Contumelia in gloriā. C Tert
ium cognomē traxit a parentela ⁊ pge
nie sua. Et sic dictus est Iesus filius da
uid. Inter ceteras virtutes dauid ha
buit humilitatē ⁊ pietates ac grate ple
nitudinē. Sūt filius dauid non tātus
carne sed moxū similitudinē. Habiuit
enim humilitates. Matthei. xi. Difici
te a me quia mitis sum ⁊ humilis cor
de. Pietatem. Luce. xix. Videns ciuita
tes hieuit super illam ēē. Gratie abundan
tias. ps. Unxit te deus deus tuus oleo
letticie ēē. C Quartus cognomen traxit
ad ipso euentu. Et sic dictus est Iesus
crucifixus. A daret. xvi. Iesum crucis
nazarenus crucifixum. Pulchritas enī
est cognomen quod offendit eius victo
riam ⁊ triumphus; quis per passionem
de demonibus triumphauit. Col. ij. Ex
polians principatus ⁊ potestates ēē. qd
offendit eius meritum; quia merito pas
sionis gloriā resurrectionis meruit.
Pyl. scdo. Humilitatē semetipsum sa
tis obediens vsque ad mortem. quod
nobis prebet exemplum; et si volumus
cum eo regnare in celo; studemus pro
ipso parti in mūdo. i. Petri. ij. Christus
passus est pro nobis. vobis relinquens
exemplum.

Ocabitur nomen angelus magni consilij angelus sumptum est. **Ysaie. lxxviii.** Angelus enim nomen officij: non creature. **Ex: iustus** ergo dicit angelus non quod ad naturas: sed quantum ad officia. **C** Notandum autem quod christus pater tuor cōmnia officia: et quatuor nomina cōia. **C** Primus est angelus: sibi competit ad officio nunciandi. Nam quidē afflictebat circa vana carnalia et terrena. Et vēit christus vānis cōtra vana nūciavit eternā. **Ysaie. ij.** Nec est pmissio quāz ipse pōt est vītas eternaz. Contra carnalia nūciavit spūalia. **Ephes. i.** Benedic nos sū omni benedictione spūali in testibus in christo. Cōtra carnalia cōtra renā annūciavit celestia. Unde quod obliuinos repēdebat videns. **Ysaie. iij.** Si terrena dixi vobis et non didistis etc. **C** Secundus est magister. Nomen sibi competit ad officio docendi. Docet. n. tres viles lectōes. d. quibz ait **Augu.** **Ex: iustus** est qui docet angelus. **Ysaie. lxxviii.** **Ex: iustus** magister. **Timē** re christi dominū. **Malach. i.** Si ego dīxī: vbi est dñs meus. **Ipsū** honoraretis precipiendo: sicut patres filij. **Ibidem.** Si ego sum vbi est honor meus. **C** Tertius est medicus. qd nōmē sibi competit ad officio sanandi. Homo fuerat infirmus ex nimia comestione: quādo. **l. ad rom.** **Ysaie. lxxviii.** **Ex: iustus** vtriusqz comedit. **Eccle. xxxviii.** propter crapulas multi obierūt. **Ex: iustus** pro sanguine **Ysaie. i.** Abanus vtriusqz guine plene sunt. **Ex nimia** infirmitate. **Ysaie. vi.** Sicut frigidat facies tua aquaz suaz etc. **Ex superfluo** sanguine pro humore. **ps.** Corrupti et abominabiles facti sunt etc. **Prima** infirmitas nauit per dietē obseruatē. **Secunda** draginta diebus incunauit. **Secunda** per inuentionē: quādo i pedibus in bethys perfoiatus fuit. **Tercio** per fluxu quādo sanguinem sudorem effudit. **Quarto** per amare medicinē sumptam.

dicur non

nt confibij angelu
est. ysaie. iij. q
cty: no creatur
angelus nō qu
chus ad offic
pūitū pūitū
lāre: quāto
13 est angelus
cio nunciādi. d
et circa vana. d
r vērē chūlus
ait eterna. Jo
quaz ipse pū
tra carnali
phes. i. Bened
tra spūali. i. t
tia. Unde qu
ebat dicens. Jo
it vobis: et nō
est magis
ab officio vob
et cōs. d. quā
qui docet ali
tam. Beatus
gistrus dīcē
rē yr audis
sicut domini
dñs: vbi sū
cicus pūitū
i. vbi dē. Sē
mens. C. Tr
sibi compē
fuerat infirm
uādo. i. ad p
Ecclē. xxxij.
bierūt. Et d
danus restit
tū infirm
tāz facti
superfluo
pūitū et ab
tū infirm
tātem. quā
auit. Secū
i pedibus
certio per
doctem et
edicine sum

negando vltimū myrrhatūz et fel i cru
ce assumptū. Quartus nomen est ad
uocatus: quod sibi competit ab officio
advocadi. Allegat aut in sua aduoca
tione pūitū misericordiā. Ione. iij.
Scio q tu es clemēs et misericōis
et ad hominē multiplicē misericā. Be
n. Scīus et cogitatio humanitatis
in malū pona sunt ab adolescētia sua.
Et sūpūis sanctificationē exhibuitam.
Job. xij. Opus cōsummat qd dedit mi
hi vt facerē. C. Secūdo habuit quatuor
nomina cōmūia vt dicit Iūdo. C. Pri
mū est eloy. i. deus. Est autē sūm dāna.
Ite qd currere et fouere. ar dēre. et cōfide
re. Ipse elin in nobis currit: et currere
nos facit per operatōem sollicitā. Ro.
ma. Non ē volēris neqz currentis rē.
fouet dando pferueratiz. Phil. ij.
Deus ē qui operat i nobis velle et pfer
ere. Ardet dando charitates ignitam.
Beit. iij. Deus noster ignis psumens ē
Cōsiderat per sapiētia pūndā. Ecclē.
xij. Oculi dñi mīto plus lucidiores su
per sole. C. Scdm nomē ē a donat. i. do
natus. Sicut enī dicit Lypianus. Do
mīus debz habere terrē. ordinatōne.
et amorē. Hierē. x. Quis nō tūcbit te
et ex gentiū. Debet amari. Matth. xij.
Vilges domini dēi tuū ex toto corde
et. Debz elus ordinatio seruari: qz sa
piētē dñs est et sapiētius emendator.
C. Tertius est sabay. i. omnipotēs. Quis
aut sit omni pōtēs: tria tamē sunt que
nō pōt. Nō elin pōt penitenti veniā de
negare. ij. Timō. ij. Negare semetipsum
nō pōt. Nec pōt iusto grātiā asserre si
cū infelsa ait. Nec pōt innocētē puni
re. Job. xij. Scīna et saluare: qz nō pote
re facere quicqz donec ingrediatis illie.
C. Quartus est helyon: qd est excelsus.
Sens. n. habz excelsus sapiētie. potētē
et misericordiā. Dabet autē hō humile in
firmatatis humane quo ad corp⁹. igno
rantē quo ad aūimā. et multiplicē mise
ricordiā ad vtrūqz. Deus enī de excel
sū potētē respicit humile infirmatatis
humane: dando virtutē malo resistēdi.
Phil. iij. Omnia possum in eo qui me cō
seruat. De excello sapiētie respicit humi

le nostre ignorantie: dando lūmē cogno
scendi. Joā. i. Illuminat omne hōimē
venietēs in hūc mundus. De excello
misericordiē respicit humile nīe miserie
dando effectus misericordiē. ps. Quomo
do misereat pater filios. Propt ista tria
dñ in ps. Excelsus dñs et humilis resp
cit. Z. Ecce aim sit excelsus per potētia. sa
piētia et misericordiā. respicit tamē hu
milita sēlz infirmitates humane. igno
rantias et miseria.

Sermo. lv. C. De eodē festo sūmo. v.

Occatum est nomē ei⁹
iesus. Lucē.
ij. Istud nomē iesus ē glos
sus sua sublimitate. virtuo
sus sua prāte. et delitiosus sua suauitate.
C. Sublimitas enī elus ondit Phil. ij.
Deus illuz exaltauit et dedit illi nomen
qd est sup oēs nomēz. Ipsuz quidē nō
mē hz in reuerētia deus. iō dñ. qz de⁹ ex
altat illuz. Habet in reuerētia angelus.
vnde dñ. Ut in nomine iesu omne genu
flectat celestius. Habet in reuerētia et ti
more diabolus. ideo dñ. Infernoz. Ha
bet in reuerētia creatura rōnalis. iō dñ.
Terrestriū. Habet in reuerētia creatura
rōnalis. iō dñ. Et ois lingua pūteat qz
dñs iesus xps i glia ē dei pūis. C. Scdo
ē virtuosus sua prāte: cū verbis notat
Mar. vlt. In nomine meo demonia eijcēt
et. De⁹ quidē volēs infirmitatē mīam sa
nare. pmo radices huius infirmitatis p
hoc nomē euellit. Aufert ē radicē sup
bie. iō dñ. In noīe meo dñonia eijcēt.
Demō. n. ē rex sup oēs filios supbie: vt
dñ Job. xli. Aufert ē radicē auaritie. iō
serpētes tollēt. Auarus. n. instat serpen
tis terrā comedit. Aufert radicē luxu
rie. iō dñ. Et si mortiferū quid biberint:
nō eos nocebit rē. Luxuria. n. totus ho
minē venenat. Juxta illud puer. xij.
Sicut regulus venena distūdet. Abla
tis radicibus infirmitatis sanātur acci
dentia que puerunt remanere post infir
mitates sicut lāguor et ponderositas ad
bonū. iō subdit. Super egros manus i
ponent et bene hēbūt. deinde tot⁹ hō re
nouatur et a dñatū pūitū pducit. iō se
quit. Linguis loquēt nōtis. C. Tertio
est delitiosus sua suauitate. Delectat nā

qz gustu suz dulcedine. Sigs bolum in ore suo heret q ex oi pte melle circūdatū eet multa dulcedine sentiret. Illud nō me iesus triplici dulcedine ē suolūti. s. dulcedine diuinitatis: carnis ē aīe. Ite etz tres substantie dulcissime sunt in xpo: gbus nomē iesus ē iuolūtū. Et iō suauē est atqz dulcissimū. C Sēdo delectat auditū p melodie suauitatez. Sonus nāqz melodie p̄surgit ex flatu in vas musicū. Status ē diuinitas: vas musicū ē corpus ossicu. Et ex hac duplici natura: diuina sez z humana. p̄surgit tanqz sonus musicus hoc nomē iesus: qd spūale audituz delectat. Bēti. Iesus in ore meli: in aure melos z in corde iubilus. C Tercio delectat visus p speciem amentitatem. Oculis nō delectat circa colores extremos. s. albus vel nigrū: sed circa medios colores. Color albus q est visus diffregatiuus ē ipsa diuinitas: ad cuius aspectum oculus cordis nō pōt assurgere pte sue lucis ignēitate. Color niger est humanitas ei: in pallide eius nimis denigrata. Ad cuius aspectus oculus nō pōt assurgē pre nimia pfusione. Jōqz xps qdā tēpera mentuz fecit: z nomē iesus sibi ipōt voluit. qd est qñ color medius ex albo diuinitatis z nigro hūanitate causatus: cū sibi ppetat rōne yriusqz nāe. C Quar- to delectat olfactū pte odoris magnitudi- ne. In xpo nāqz fuerūt tres spēs aroma- tice. s. balsama nāe diuine: cinamomuz deuote aīe z myrrha carnis mortificare. Eccl. xliij. Sicut cinamomū z balsamū aromatizās. Ex hīs cōsurgit aromatic⁹ scz hoc nomē iesus. qd est p̄ditum balsa- mo diuinitatis p̄ctose: cinamomo deuote anime. z myrrha carnis mortificare. C Quinto delectat tactus pte sui molli- tate z lenitate. Tactus non delectat circa dura s. mollia. Nec circa aspa: s. māsue- ta. Nec circa rigidatē flexibilia. Olim deus erat durus ad iherendum sustinē. Sap. xi. Illos tāqz durus rex iherrogās p̄denasti. Erat rigidus z inflexibilis ad ventā. Habebat aspiratē: p seueritatē ni- miā. Job. xxx. Duratus es mihi in cru- dele. Sed mō xps est vinctus. ps. Vincte deus deus tuus oleo lenite pte cōfor- tibus tuis cē. Et ideo factus est mollis

ad misericordias: flexibilis ad veniē-
tis ad gratiam.

Sermo. lvi. C De epiphania dñi sermo.

Ecce magi ab or-

iente venerūt cē. Mat. ij. 11.

In hūc mūdū veniētes reges.

Joā. xij. Nūc iudiciū ē mūdū: nūc p-

ceps huius mūdi eijciēz foras. Et bō-

lites sue curie. s. angeli ad ipm veniē-

ut sibi grās agerēt dicētes: Bñs in al-

simis deo. Deīde visitauerūt cū popu-

res. i. pastores: vt eius dñm recognoscē-

rēt. Hōstē visitauerūt cū phetis: ha-

nes vt sibi fidelitatem facerēt z munus

offerret. Ideo dñ: Ecce magi veniūt cē.

Circa istos magos tria ponunt. C P-

eor sapia. Dicunt. n. magi a sapia. Na

grece pbs: hebraice scriba: latine sapi-

p se magus vocat. Eor aut sapia in b-

appet q xps sapiēter q̄suerūt ex co-

habuerūt desi dēriū in q̄redō: hūmā-

iterrogādo z māsuetū aiuz i acq̄siti-

z q̄sta habuerūt: iō xps iucunde mō-

rūt. Magnū. n. desi dēriū habuerūt:

singulis annis sup mōtē victorale d-

debāt: dēū vt stellam a bala p̄p̄-

ctā eis ostēderet exorabāt. Sap. vi. p-

occupat q se p̄cipiscunt vt sele illis p-

ondat. C Sēdo habuerūt studū in i-

rogādo dicētes: Vbi est q nat? est cē

terrogauerūt cū sapiētibz. s. legis

ctoibz. Thob. iij. Cōsiliū semp a sap-

te pergrē: iō magi vt sapiētes iherog-

uerūt in hierlēz vbi erat scribe e le-

doctores de re vtili z necessaria nona-

riosa. Eccl. vij. Ne dicas qd putas can-

est q p̄ora tpa meliora fuerūt q̄ nūc

cē. Interrogauerūt aio iuēntē dñi cē

scēdi nō tēradī. Vñ dñ Mat. xxij. p-

rogauit cū vnus legis doctoz tēntē

cē. C Tercio habuerūt q̄stōz aīuz

scēdo. Triplex. n. istructio facta est

Una a celo p stellā: alia q̄ hōie p p̄-

tā. tertia a deo p reuelatōez iherm.

rūt ergo stelle eius ducatū sequētes

phctē loci q̄rētes: z i p̄ratōz volūte

heredē nō reuertētes. S. multi sunt

istructōibz creaturaz nō acq̄sitiū cū

dicas Rom. i. Inutilia bñ dei a creaturaz

De epiphania domini

in ostēte genitū ptra yttū inuidie habue-
rūt mutua ch aritate; q; p corditer z ami-
cabit venerūt. In tñ ecclesie representa-
tiones. Unus erat adolescētes, alius vīr,
tertius senex. Adolescētes eim p lueue-
rūt eē temerarij z psumptuosi. Vīr ve-
ro supbi z abitiosi. Senes tracidi z aua-
riac supstitiosi. Sūt ergo mīg p isti in
qbus erat tāta mox diuerfitas; inc pacifi-
ce venerūt. Ysa. xi. Titulus leo z ouis si-
mul morabunt; z puer puulus minabit
eos. Per vitulū significat adolescētes la-
sciuus. Per leonē vīr supbius. Per ouē
q; anhelitū feridus z paucitatē vērū
senex intelligit. Isti p corditer morati fue-
runt; puer puulus in cunabulis exis-
sēs ad se benignē misit. S; Scōdo con-
tra pectin auaritie habuerūt liberalitatē
Un d; Apłis thesauris suis eē. Nō eim
eos apuerunt herodi diuitis; xpo pau-
peri. nec in via; sed cū ad xpm puenērūt
q; nō sunt aliq; oada ppter appetitū s;
ppter laudē dei seu diuinā. Nec dēderūt
vilitatē pēlosa; q; thesauros. Tercio
ptra p fusiōē lingue; hūerunt lingue vni-
formitatē. Nō enim vātauerūt; sed vna
z p cordi lingua dixerūt; venimus adora-
re euz. Et tñ multa. ipedimēta retrahē-
tia eis occurrūt ne ipm quererent vel
adoraret. s; difficultas itinēris; amissio
yederis; timor regis; vilitas nascētis;
paupertas z penuria mris. S; Scōdo de-
scribit aduentus maior; quātuz ad du-
catū cum dē; Vidimus enim stellaz eius
Uoluit autēz dñs natiuitatē suā porius
per stellaz q; per alias creaturā reuelare
Et hoc ex triplici ratōe. P; Primo vt in-
carnatōis mysteriū ostēderet. Stella. n.
est corpus celeste a luce solis irradiatū.
lux solis est diuinitas que tūc corpus ir-
radiatū qñ se carnī vniuit. Et quoniaz
soles nō possumus in se respicere; vī de-
mus eius lucē in sydere in nube z in mō-
te. Lux igit diuinitatis corpori se veniēs
a nobis videt tanq; in sydere. Apoc. xxiij.
Ego suz radix dauid stella cadida z ma-
tutina; tanq; in nube. Ysa. xix. Ascendit
vīs sup leuē nubes; s; sup carnē a pecca-
ti pōdere imūne tanq; in monte. Ysa. ij.
Erit in nouissimis diebus pparat; mōs
domus dñi; S; Scōda rō est vt lingua celi

sibi testimoniū pberet. Est q; quā-
plex ligua. s; diuina; angelicā; humanā
z celestis. Locuta igit fuit lingua vī-
dicēs ps. Silius meus es tu ego eē. Li-
gua autē angelica cū dicit Luc. ij. Tal-
est vobis hō dñe saluator. Et lingua hu-
mana dices. Augu. Quid erat illa li-
nisi mirifica ligua celi que narraret gl-
ria dei. Tercia ratio est vt magos p-
sensibilia ad diuinā manu duceret. Ita
vīn Btonyhiū triplex est ordo ascendē-
in deū. s; per sensibilia manu ducēs;
intellectualiu operatōes z per immediatā
vntōē. S; Sagi ergo pimo vī sunt sen-
sibilia stella. deinde intellectuāli z spūali
pphetia. Tandēz imēdiate xpi pfectiōe
Tercio describit eoz aduentus quā-
ad finē itentū cū dē; Et veniūt; adora-
re. Adorauerūt ipm corde; q; verā deiplo-
des habuerūt. Dē; q; ipm regē deum
hōiem pfecti fuerūt. Corpore; q; anteq-
suz se ptrauerunt. Et opere; q; pfecti
manera sibi obtulerunt.

Sermo. lviij. C De eodē festo s; mō-
do

Vidimus stellam
clius in ostēte eē. De illa
la q; q; legunt. C; Primo
et; p p p p p; q; magis i ostēte appuit.
tādū aut q; i xpi natiuitate q; dā stella ap-
paruit in aere sicut illa de q; dē; hē. D;
non erat in firmamēto cum figie; nec in
ethere cū planetis; sed in aere p p p p p
terre. Quēdā apparuit i mōte; q; q; q; q;
ratōes Lhyso. S; Sagi in mōte cū p p p p
quēdā stella in forma pueri ad eos dē;
dē; quēdā appuit i circulo aureo s; q;
ratōes Horologij z Innocēti. S; Quēdā
apparuit in celo; q; sicut refert Aluon-
sar. quēdā puella in celo apparuit q;
puerū in vlnis tenebat. z senex fuerat
erat qui ea nō tāgebāt. quē puer xpi
vt idē ait deū suū esse dicit. Per stellā
ergo grā dei significat que apparuit in
aere; in mōte; in circulo z in celo. S;
est medius iter celū z terrā p quē hūm-
canē illi q; nec in celū ascendunt per la-
perbiā z psumptionē. necq; de cē dē;
in infernū per nōiūis fōdinatū timorē
z stant in medio per ipm z dei amorē.
Et in talibus grā dei apparuit. S; Scōdo

ter. Et sic quidam angelicus homo
 fuit lingua dei
 cui ego et
 scilicet Lucas
 or. Et lingua
 uid erat illa
 que narrare
 est vi magos
 amanducare
 et ordo ascen
 manu ducere
 et per inuolu
 timo vi sunt
 erualit et spū
 xpi pūm
 aductus quā
 veniunt ad
 hū: quā de ip
 suz regē dū
 pporat: am
 pperat: pū
 r.
 odē setio hū
 is stellam
 e cē. De illa
 inf. C. Pūm
 pūte appū
 pūte qdā stel
 de qdē hū
 cum hū: mē
 in aere pū
 in mōte: q
 in mōte cē
 pū ad eos
 ulo aureo
 cōcū. C. Quid
 refert illu
 apparuit
 senex: fū
 quē pūz
 cū: pū
 hū apparuit
 z in celo. Et
 rā pū hū
 cendunt p
 neg de dū
 dūm timor
 m. z de amor
 appareri. Et pū

vij. Eleuauit me spūs inter celus z ter
 rā. Et ad hoc significā dū homo factus
 am dū: fecerat deus creaturā corpo
 rālē i pūz i terrā pūrauit. Fecerat pū
 rā pūalē que se nīmīs eleuauit. Ideo
 fū pūm ex vtrāqz natura pūpūm
 rāz corpōalē z spūalēzine aut nīmīs ele
 uat per pūsumptōem. aut nīmīs se deij
 cit per timorē: sed in medio maneat p
 rāz de amorē. C. Secūdo apparuit stel
 la. dūmā grā in monte. i. multis fan
 rāz qui sunt eleuati per vīte pūctōem.
 Prouer. xliij. Iustitia eleuat gentē. Ma
 gū per iustificatōez. Roma. viij. Quos
 cū iustificauit. hos z magnificauit. Et
 pūpūm per exēplū exhibētōem. Mat. v.
 hū pū cūmā abscōdi supra montē po
 sta. C. Tertio apparuit in circulo. founa
 circularis est pulchra: simpla z ampla.
 Illūgo founa circularis q sunt
 pulchri per puritatē: simplices p rectas
 tentionē latī per charitatē. C. Quar
 to apparuit in celo. i. in his q sunt cele
 stes pūctatōez. de quoz numero erat
 apū qui dicebat Philip. iij. Nostra con
 uersatio in celo est. C. Secūdo qd de
 ista stella legē est ius occultatio. fuit
 cūqz tēpus occultata ex diuina pro
 uidentia vt ipi hierusalē cogentē in
 nare a doctōibus ingre: vt sic i ore
 dūm vel tūz stare omne verbū. Pū
 mus rēis fuit apparēt stella. Secūdo
 uata ppheta. Tertius reuelatio di
 uina cūz dicit: Respōso accepto in som
 nia. Illi autē rēs nō poterūt fallere ne
 qz fūles: nec stella: qd hoc a deo fue
 rit. Nec ppheta: qz ab incommūta
 ueritate fuerat ispirata. nec reuelā
 uoluma: qz imēdiatē a deo fuerat in su
 ra. C. Quartus autē qz hec stella in orien
 te z occidēte: id est rōmē fuerat vīsa. in
 medio occultata est: id est in hierusalem
 quē in medio terre habitablis dicit esse
 fū. Quē z occidēs signat narsuitatē z
 mōtes: mediū autē vīram. Cōsideratio
 aut narsuitatē est causa humilitatis.
 Humilitas autē est introductus gratie. i.
 pūri. Humilibus autē dat gratia. Cō
 sideratio autē mortis est causa timoris.
 Timor autē est expulsus culpe. Ecē. i.
 Timor dōmī expellit peccatū. Cōside

ratio autēz lōgiora vīte est causa super
 bie z vane fiducie. Job. xv. Lūctis die
 bus suis spūs supbi. z numer? annor
 zē. Et sic patet qz i oīdēte z occidēte id est
 in cōsideratōe narsuitatis z mortis stel
 la: id est dei grā i fundit: in cōsideratōe
 mediū occultat. C. Tertū qd de ista stel
 la legē est etus antecessio. vnde dicitur
 Antecedebat eos. Habuerūt enim magi
 tres ductores: scilz stella: virtutē angelī
 caz z spūs sancti pūsentia. Vnde etiam
 vt narrat Remigius. Quidā dixerūt ip
 sam stellā fuisse angeluz. Alij spūm fan
 ctū: qui in specie stelle apparuit. Qui er
 go vult ad xpm ire oportet qz ducatur a
 discretōe bene illuminatē. z iste est dū
 ctor sydereus. Prouer. iij. Palpebre
 tue pūcedāt gressus tuos. A timore filia
 libene humilitatē. Et iste ē ductor: ange
 licus. Sicut enīz angelus datus est hū
 mī ad custodiā: sic timor custodit. Ec
 cle. xxvij. Si nō in timore dñi tenueris
 testatiz subuertet dom? tua. Et ab amo
 re dē bene inflāmātē. z iste est ductor dī
 uinus: scilz ipsa charitas. i. Corinth. xij.
 Adhuc excellentiorē vīaz vobis cōmō.
 stro zē. Alii autē dūcunt ab errore ma
 le excecātē. Sapientie. ij. Excecavit eos
 malitia eorū. A timore seruili male hū
 militatē. ps. Ibi trepidauerūt timore vbi
 nō erat timor. Ab amore carnali male
 inflāmātē. ps. Succēdit ignis z nō vi
 derūt soles. C. Quartū quod de ista stel
 la legē est eius motio cū dicit. Usqz vū
 venies. Erre stelle mouētur motu circu
 lari. veloct: pūpūo z violētō. Ador? au
 tez hūstus stelle nō fuit circularis vel spe
 ricus: sed quasi linealis z rectus. fm Bar
 ma. Nec fuit velox nec rapidus: sed dū
 cis z tēperatus. Augu. Ut xpo stella ple
 nuz reddat obsequiū: tēperat gradum:
 donec magos ducat ad puerū. Nec fuit
 violētus vel pūpūus: sed a diuina pūu
 dētia ordinatus. Lhyso. Lū oportebat
 tre magos ibat: quādō autē stare oportē
 bat stabat. Nos etiā non debemus mo
 ueri motu circulari per amorē munda
 num: quia in circuitu ipi ambulāt: sed
 motu recto per amorē diuini. Lant. i.
 Recti diligunt te. Nec motu rapido per
 in discretū seruoze: sed cum tēperamēto.

De epiphania dñi.

per discretionē. Prouer. xij. Substantia
scilicet animae minuetur &c. Nec motus pprio sz
a deo ordinatur: qz non delectum sequi p
pitiū sentium sz dei beneplacitū. Eccle.
xvij. Post cōcupiscentias tuas ne eas.
C Quintū. qd de ista stella legit et eius
statio: cu dicitur: Staret supra. Gratia est rei
p stellaz significata anima stabilis facit.
p Primo: qz cōiungit eaz vni non diuisi
sz scz deo. ysa. li. Unum vocauit eaz. ps.
Unaz pctū a dño hanc requirat. p Secū
do stabilitatē eternā. Augu. in lib. cōfessio
nū. Reddite preuaticationes ad cor & ibe
rete illi qui fecit vos: state in eo & stabi
tis. Requiescite in eo: et securi eritis.
p Tertiū vniuersalitē pfecto. Matth. v.
Estate perfecti sicut & pater vester cele
stis perfectus ē. p Quarto hni vltimo
Augu. & ciuitate dei. Ipse ē hnis deside
riorum nroꝝ qui sine fine videbit. sine
fine satisfidit amabit. sine fatigatione lau
dabitur.
Sermo. lix. C Eodē die. Sermo quar
tus.

Ecce stella quas
viderant magi in occidente ante
cedebat eos &c. Stella ista ad
tria fuit a teo missa. 1. vt esset xpo in obse
quitium. vt esset magis in ducatus. vt esset
ipsius & nobis in gaudiu. Fuit naq; xpo i
obsequiu non in fatu. vñ dñ: Utq; dum
venies staret in supa vbi erat puer. Fulge
tius. Chusto stella prebuit obsequiu non
spertu. Aug. Non io xps ē nat? q; illa stel
la extitit: si illa extitit q; xps ē nat? An
si dicit opoteret nō stellā xpo: sed chustū
stelle factum fuisse diceremus. Sic. Buz
nō puer ad stellā: sed stella ad puerum
cucurrit. si dicit licuit. nō stella: fatu pue
rit: si fatum stelle hñs quo apparuit puer
fuit. Stellationes cim vel signa sub q;
bus aliqui nascuntur neccitate inferre n
pnt: q; natl sub eodēs signo sunt sepe di
uersorum morum. diuersos officiu. di
uersarū cōditionū. q; cim sunt diuerso
rum mox dicit Siego. in omel. Buz vno
tempore cōdēq; pene momēto Jacob &
Esau mater fuderit nō vna virgulu vt
re qualitas fides. q; sunt diuersos officio
rum. dicit rudes. Sciri etiā mathematici

solent q̄ quisquis in aquarij figuratur: piscatoris misteria fontal. p̄b̄
res officij v̄i serf Bethulia nō s̄
sua quos sub signo libre nasci debet
Trapezetas futuros dēscūt. Et p̄p̄
tas multarū gētiūz p̄uicēte igne
vero sunt oluerfari cōditioni. **Die.** In p̄sari frācorūq̄ terra regē
nere p̄deunt. quibus p̄fecto nati
quē estimet quantū eisdem mē
bozarū ac tēpōribus q̄ feruili cō
nascunt. ē tñ regū filij vno eodē
re ē syderū eodē momento cū feru
tī ad regnūz p̄ficiūt cū ferui qu
fuerūt gēntiū in feruente mēsiē
cū dō stella fuit magis in ducant
tat cūz d̄. Antecedebat eos. **Ter**
nā dū dūz q̄ dum filij israel in tēra
sionis p̄gerent quattuor: habuerunt
ctores scz colūnaz nubes p̄r dōm
lūnam ignis p̄ noctes. angelicaz s̄
am. **Ero. xxiij.** Ecce ego mitto an
meū qui p̄cedet te. Et dūluam i
rā. **Erod. xxiij.** vbi cū dēscere deo
ses. Si nō tu ipse p̄cedas ne dēscas
de loco illo: ast dñs. Et verbus
locutus es factū ēz p̄cedas. **Ab**
militet eūtes ad xpm habuerūt
ignēz. i. stella fulgidaz. **ysa. lx.** An
tur gētes in lumine tuo ēz. **hab**
colūnaz nubes. i. p̄phetiaz quā
fuit. Et tu bethleē terra iuda q̄
tur p̄p̄bia nubes: p̄pter obscuri
ps. Tenebrosa aqua in nubibz
obscura itelligētia tu p̄p̄bia. **Ab**
runt angelicū ministeriū: q̄ s̄m
Ang. Angeli et̄s app̄rētes d̄p̄rē
la stella natus xpm significabat. **Ab**
dēā p̄gerent: et natū p̄ue inuent
buerūt diuinū p̄dūiq̄ eos ad ar
ticulis cōseruauit. **Uñ d̄.** Nō s̄
in somnis. Ita deo ne d̄rē ad p̄
zē. Si ergo ad xpm volumus p̄g
celse ēr̄ hos quattuor ductores
mus. scilōq̄z ignis. i. sp̄m sanctū
rīgēt. **ps.** Spūs tuus bonus nō
me in terraz rectā zē. Colūnam
fermonē diuinū refrigeratē. **Ecc̄.**
Nōne arduos refrigerat boni. **Sic**
bū citius inclius q̄ dām. Angeli nō
fiodiēre. **ps.** Angelis suis midauit

Q. Et cū in orō
bras q̄ ducor: e
bir. Tercio f
gaudū. Un dō
q̄o valde. Tpi
dñiherūt. Et
c̄io gaudiū fuit.
c̄iua ab herō
recupatū. Iō
pari inuētō: e
quartū viri fē
p̄ito: q̄i sine
d̄i paritās celest
c̄i c̄gre diem
p̄ino et gaudi
n̄re occidit p̄i
a fūnū sup̄recep
p̄i p̄iē fugiē
larcitōs. Eccl̄.
collauda bō te
gaudēs fē libe
proib. De seru
n̄i n̄iūe luxuri
mullas recupa
tū. Un d̄icebat
q̄i salutaris t
p̄. Epulati et g
angelis gaudi
d̄i sup̄ vno p̄
Quarro q̄i p̄
amire fē sp̄n.
p̄o tēu m̄o. p̄
gati vultu tuo.
Sermo. Ix. C. B

et. Et exi in obo cōferuāt. Deut. i. Bhs
 res g ducor ē vester p vobis ipe pugna
 bit. Tercio stella fuit magis et nobis
 i gaudiū. Un dī: Gaudiū sunt gaudis ma
 gno valde. Ipi quidē de quattuor gau
 diis puerūt. I. de sua pacifica deductioe:
 et i gaudiū sunt. De sua teolūmipuerōe.
 et iua ob herode fallaci cuasidōe. De stel
 le occupatiōe. iō gaudis magno. Et de
 pueri inuētōe. iō magno valde. De his
 quatuor viri scī debēt vtiqz gaudere.
 C Pto: qñ sine laze peti: et corruptiōis:
 ad patrias celestē puenerūt. ysa. lv. In le
 cia egrediemini: et in pace deducemini
 Dñs iō gaudet. Luc. lv. Frater tu v
 lter occidit p tuus vtrulū sagmatuz:
 et iūm qñ recepit. C Scō qñ de diabo
 i pueri fugiūt: iō ipe literatus deū lau
 dat dīctis. Eccl. li. Cōfitebor tibi dñe rex
 exsolu dabo te deū saluatoez meū. et.
 Caudis se literatū d faucibus leonis su
 perior. De seruitute auaricie: et de pñs
 iū fame lucrat. C Tercio qñ gratiam
 nullas recipiunt. De hoc eim ipe gau
 diat. Un debebat ppheta: Redde mihi le
 uia salutaris tui. Deū gaudet vt Luc.
 vi. Epulati et gaudere oportebat et. Et
 nullas gaudet. ibi dē: Gaudiū ē ange
 lū de sup vno pctōe penitētiam agēte.
 C Quarto qñ post illud exiliū iesu in
 uenit se spant. Abachuc. iij. Exultabo i
 eo sedu meo. ps. Adimplebis me letitia
 vultu tuo.

Sermo. lx. De eodē. Sermo. v.

Intrantes do

mi iuenerūt puerū cū marta
 mīse eius et. Isti beati magi
 iuenerūt scēss legūt. Ipsi eiz christū
 iuenerūt. iuenerūt adorauerūt. adorantū ho
 norauerūt. honoratū custodierūt. C In
 uenerūt igit iō dī: Intrantes domū inue
 nuerūt puerū. Jō aut inuenerūt: qñ ipsū
 adorauerūt. eo iudicio. eo mō. eo ordine: et
 eo fine quo debuerūt. P Studiū aut ipe
 in iū in pñratōe: qñ scripturas
 iūm qñ de hac stella pphetauerat dili
 genter scrutari fuerūt. Jo. v. Scrutamini
 scripturas et. In vigilando: qñ sup mō
 mīctōale vigilabat. Prouerb. viij.
 Qui mane vigilauerūt ad me inuenerūt

me. In orādo. qñ p illius stelle apparitō
 ne semp deā orabat. Mat. xi. Oia quecū
 qz orātes petitis et. C Secūdo quefie
 runt eo mō quo debuerūt scz fortiter vt
 nec labore līneris. nec turbatiōe regis.
 nec amissidōe syderis frangerēt. Sapi
 enter vt herodis astutia non deciperent
 Dulciter: vt eius pmissiōibus blandis
 non allicerent. C Tercio quefierūt eo or
 dīne cū: quo ordine querere debuerunt.
 Quia pñio quefierūt cū per rē sensibiles
 i. stellaz. Deinde per rē rōnāles. i. pphē
 tam. Tandē p rem sup̄intellectuāle. i. re
 uelatiōe diuināz. Si igitur et nos ipe
 querere volumus iclpiamus ab infimo
 humilitatis. Deinde pergamus ad medi
 um virtutis. Ultimo pugnāmus ad sū
 mū cōtemplatiōis vt possimus dicere. ij.
 Cor. iij. Nos aut reuelata facie gloriā
 dei sp̄culātes et. C Quarto quefierūt
 cū eo fine quo debuerūt: vt. i. ipm hono
 rarent pñratōe corporis. adoraret deo
 tione mentis. dōtaret largitōe muneris
 Et sic pñz sibi obtulerūt quicqd habue
 runt. i. corpus: cūz dī: Prociēdēs. Aliaz
 cū dī: Adorauerūt. Res et tēporales: cū
 dī: Et pñtia thesauris suis et. C Secū
 do inuētum adorauerūt. qñ notat: cum
 dī: Et pñdentes adorauerūt eū. Adora
 uerunt ergo ipm adoratiōe latricque est
 cultus soli deo debitus. Que habet fie
 ri quinqz mōdis. i. mētrā: que sūm Au
 gu. cōsistit in dei cognitōe. dilectōe. et de
 bita subiectōe. Et ista beati magi cogno
 uerunt et habuerūt: qñ deū cognouerunt
 et dulciter amauerūt et se sibi humiliter
 subiecerūt. C Secūdo habz fieri vocale
 scz orādo: laudādo: et gratias agēdo. Et
 isto modo bñ magi adorasse credēdi sūt
 P Tercio habz fieri realiter in nostrarū
 reg oblatōe. Et isti thesaurōs suos obtu
 lerunt. P Quarto habz fieri psonaliter
 sicut in genuflexiōe et pñratōe. Et istī in
 terra se pñtrauerunt. P Quinto habet
 fieri sacramētrā: vt in sacrificij imola
 tiōe. Et isti sibi munera obtulerunt.
 C Tercio adoratū honorauerūt. et hoc p
 munera que sibi obtulerūt. Nā quadru
 plex munus sibi obtulerūt. i. mun⁹ a cor
 de: qñ in eū fideliter credidērūt. Adunus
 ab ore: qñ ipsū reg deū et hōiem cōfessū

nierunt. Munus a manu qz sibi imme-
ra obtulerunt. Munus ab obsequio:
qz ante cū se pstraauerunt. Istud qua dru-
plex munus ē nos debemus offerre deo
z pxiimo. Deo debemus offerre munus
a corde quod ē munus oratōis. ij. Regū.
vij. Inuenit seruus tuus cor suū: vt ado-
raret te oratōe hac. Munus ab hore qd
ē munus laudatōis. ps. Sacrificiū lau-
dis tonificabit me. Munus a manu:
qd ē munus bone opatōis. Eccles. ix. Ad-
cūqz potest manus tua insisterē operare
zē. Munus ab obsequio: qd est exhibi-
tio seruutū psonalis. Eccles. xlv. Bonus ē
obsequi sancto deo. Jhs dī quadruplex
munus debemus offerre pxiimo scz mu-
nus a corde per cōpassionēz. Ysa. lvij.
Luz effuderis cū ierēt animā tuāz. Mu-
nus ab ore p corruptionē. Matth. xviij.
Si peccauerit in te frater tuus zē. Mu-
nus a manu p subministratōes. Eccles. vij.
Pauperi pdaige manū tuāz. Munus ab
obsequio p corporalis obsequiū exhibi-
tione. Mat. vi. Alter alterius onera por-
tate zē. Quarto magi honoriatus cū
stodierūtqz herodi ipm non pdiderūt.
Herodes nāqz habebat turbationē i cor-
de. vnde dī: Ut z ego veniens odoz eum.
In opere. qz a iudeis locuz ē a magis didi-
cit. ps. Et religionē simulataz in ore. vñ
de dicit: Ut z ego veniens odoz eum.
Magi aut ista nō cognouerūt ppter tres
causas. vt dicit Chryso. scz ppter eoz
bonitates z simplicitatē. Im quam ceteros
existimabat: ppter regiaz dignita-
temqz non poterat suspicari qz tantus
rex cōtra vnūz puerū talia cogitaret. Et
ppter pueri mactatē: qz nō poterat opi-
nari qz tam admirabilis puerō insidias
moliri auderet. Lōtra tamē eius mali-
tiam: astutiaz: z religionē simulatā tri-
plex remediūz habuerūt. P. Primūz est
ipm suffragiū orationis deuote. vnde dī
Respo. accepto in somnis. Blosa. Si-
cut ipse moyses tacens clamabat. sic z iu-
dit. P. Secūduūz est beneficiū inspiratōis
diuine. qz ipse deus malitiaz herodis cis
intimauit. Et quid ipm facere debeāt re-
uelauit scz ne redirent ad herodē. P. Ter-
tium ē pmpitudo ore dīentis: qz mox di-
uine inspiratōis obediuerūt: qz per aliā vi-

am reuerſi sunt in regiones suam.
Sermo. lxi. C De eodē. Sermo. xl.

Abertis thelatu
ris suis obtulerūt et mōra
significatiua. P. Quia per aurū imō-
tur diuina dilectio. p. thus deuota
per myrrhaz carnis mortificatio.
oīa deo offerre debemus. C. Significat
autē dilectio p aurū: qz aurū ē pō-
tius pōtiositas causat ex tribus scz
charitate: durabilitate: z vilitate. P. B.
eīm rarū: id pcciosum. Hiero. De quā-
rarū ē magis appetit. Pulegium ap-
pōtios pcciosus ē qz aurū. Est igit dī-
tas pcciosa qz rara. dī Phil. ij. Omnes
sua sunt querūt. Et dī. i. Cor. xij. In-
tas nō querit que sua sūt. Et quo se-
qz nullus. i. valde pauci charitate
P. Secūdo aurū ē durabile: sic ē ipm
lectio ē durabilis z immortalis. i. Cor.
xij. Charitas nūquam excidit. Excidit
lingua z succedit cordis pfecta cogitatio.
Excidit hīdes z succedit apta vīſio. Ex-
dit spes z succedit pñtial possessio. Ex-
ritas non aut excidit: qz ea nūbilitudo
qd succedere sibi possit. P. Tercio aurū
ē vīſile: qz cor cōsonat: lenificat: in
tute cōseruat. Sic charitas bz cōser-
tare: cōseruare: ē fortificare. L. am-
foris ē vt mors dilectio. Habet leni-
re. Vñ ipse apls vcar eaz solatiū ad
ad Phil. ij. Si qua cōsolatio in ipm
qd solaciū charitatis ēē. Habet veni-
tūcture cōseruare: ē facit de senectū-
nem. ps. Renouabit vt aqūle iuuentū-
tua. z de vetusto nouū. Joā. xij. Dī-
tum nouū tō vobis: vt diligatis inuicē
De mortuo vīſū. ij. Jo. ij. In hoc fide
qm translātū sumus de morte ad vī-
qm diligamus fratres. P. Secūdo deo
munus offerre deo thus deuote cōsonat
Dirigat oratio mēa sicut incensum
spectu tuo. Thus redolēs ē caritas
vīſus pcedit: mē alū ascendit: ob-
red dī. Sic oratio bz procedere ē cō-
ignitio per amorē. Eccles. i. Thus ardēt
in igne. Talis oratio sic ignis trā-
na facit. C. Primū ē qz dīabolū ex-
Phob. vi. Lordis ē ppticlam, z sup-

boha pōnas sunt
nos demōniz. P.
cedere facit. vñ p
regi. Sicut enim
et ad curre dī-
uocat ad subuen-
cedit ē cōsumit. i.
nōna desolator
mus thuris in al-
dīgn cēlūmacti-
egre. Zachyma
dī vīſus ad celūz
dīſa. Et ibidē. Dī-
grat nubes. quā-
aīena. idēo dīxi
multiplicauit
mōmanus vīſu
P. Tercio thus o-
do dīctera maxī-
pote mortificatō
corde p spūalem
nis duobus dī-
guli cyphas. B.
pñtial. i. cor-
obolamentoz qz
De tercio Eccles.
vīſus cīstatis. J.
no latius sentit
serenitas maior
mō offerre myrrī-
this habz triplicē
qz ex pille verme-
natio carnis ex-
tationes. Eccles.
habet obliuionē
habz virtutē
nōna tencra z t-
qz nō autūm in-
hūm. ad Lōm
tanc lenitō sum-
soluit tantū pſu-
nos grās z vīſu
tūctus in infirmū
pſeruat a put-
natio a corrup-
nis illo sale falli-
dīſia igne cren-
ne fallitur.
Sermo. lxi. C
Balthiano. Ser-

hies suam.

Sermo. lxxij.

a thebau

lerunt et mō

a fuerunt mō

er aurū mō

no reuocato

ostificatio. et

s. C. Significat

aurū et pō

ex tribus sē

et uilitate. p

Hiero. De quib

dulcēssim ap

t. Et quō loq

hū. n. Dimoc

Loz. xij. Eū

rit. Et quō loq

e charitatē b

bificē et pō

paralis. i. Cor

ex cūdit. Eccl

pfecta cogit

apta uisio. E

al possidet. C

e a mō mō

Tertio autē

rificatō. In l

ritas hō cō

care. E. am. v

io. Habet len

az solatio d

solatio in sp

E. Habet ven

e de fene

aquis lūcē

Joā. xij. H

diligētis mō

ij. In hoc sē

inote ad m

Tertio v

uote oōm

lēs ex carbo

cendit et o

rocedere et

l. Thū and

e lantia mō

vātoū exp

culam. i. a

bonas ponas sumus eius extricat oē ge
nus remonitō. p. Secūdo deū ad nos ac
cedere facit. viij. ps. Sagitte potētis acu
te. Sicut enim stimulus aliqūe puo
cat ad currēdū. Sic et oīs ignita deū p
secut ad subueniēdū. p. Tertio. vltia in
cedit et cōsumit. ideo subdit. cū carbo
nibus desolatoris. C. Secūdo thus. i. su
mus thuris in altū asce dīt. sic oratō asce
dit in celū maxime si ē lachrymosa. Eccl.
xxv. Lachryma vidue a maxilla ascen
dit vsq; ad celū. quādo ē humilitate p
dita. Et ibidē. Charlo humilitatis sepe ne
rat nubes. quādo ēa peccati pondere
alena. ideo dixit orōis malis. p. s. i. Luz
multiplicaueritis orationē non exaudi
omnium vestre sanguine plene sunt.
p. Tertio thus odorē dēdit. Sic oratio ē
odorifera maxime quādo fundit a cor
pore mortificata. a corde dilatato. et a
corde p spūalem letitiaz renato. De pu
nis duobus dī Apocal. v. Habētes sin
gul cytharas. Bō. i. corpa mortificata.
p. phalas. i. corda lata p amorē plenas
odoramentoz que sunt orōnes sanctorū.
De tertio Eccl. i. Quasi thus redolens t
ribus effatus. In estate enī odor thū
ris latius sentit. q; tunc puritas aeris et
serenitas maio; habet. C. Tertio debe
re offerre myrriaz mortificatōis. Myr
ria habz triplicē virtutē scz expulsiuaz
q; repellit vermes et serpētes. Sic mort
ficatio carnis expellit oēs diabōlicas tē
tationes. Eccl. xij. Maligna vntus hōre
luit obliuione luxurie magne. p. Secū
do habz virtutē cōfortatiuaz. q; cōfortat
corpa tenera et debilia. Sic mortificatio
carnis animū infirmū et debile cōstantē
habet. ad Loāth. xij. Luz eim infirmo
rū. i. cōfortatōis sum et potens. p. Tertio ha
bet virtutē cōseruatiuaz. q; quātū dis
soluit tantū psumit. Sic mortificatio car
nis grās et virtutes cōseruat. ij. Loz. xij.
Virtus in infirmitate perficit. Sicut. n.
p. pseruat a putrefactōe vermū. sic mor
tificatio a corrupciōe. Ideo necesse est vt
pō illo sale salant. Mar. ix. Omnis. n.
bōtia igne cremabit. et omnis vicitina
sale salietur.

Sermo. lxxij. C. Be. sancto fabiano et
sebastiano. Sermo primus.

Gladiaz euagina

uerunt peccōes intēderūt ar
cūm suus vt decipiant paupe
rem et inopez. vt trucidēt rectos corde.
Hodie celebrat festiuitas fabiani pont
ficis et sebastiani militis. Pulchra con
functio pontificis et militis. Siue vt offē
datur q; deus fecit nos deo patri regnū
et sacerdotium. Siue vt ostēdā q; ad
regnū celoz non solus perueniūt de
uoti clerici. sed et illaz fideles laici. Siue
vt ostēdā q; illi ad deū perueniunt
qui sibi assūmunt per oīum cōtemplatio
nis et qui sibi militāt per laborē actio
nis. In verbis ergo premis duō tan
guntur. p. pōio psecutor crudelis scilicet
fabianū. Gladiaz euaginauerūt peccato
res et. p. Secūdo sanctorū innocens pe
na. cū subdit. Ne decipiat pauperē et.
Sequitur autē peccator in duob; apparet
s. in euaginato gladiū. s. quo ad. fabia
nū quē decapitauerūt et intēdēdo arcuz
quo ad sebastianū quē sagittauerunt.
C. Circa pūmū notādū q; mali hnt gla
dios quos euaginat cōtra bonos. et bo
ni habēt gla dios quos euaginat contra
malos. C. Hnt quidē malignū gladiū in
corde qui ē malitiae. vnde ps. Gladiū eoz
intret in corda ipsoz. Hūc euaginauerūt
cūz malitia acuerūt ad psequendūz. ps.
Lōcepit doloz et peperit iniquitatē. Allū
um habēt in ore qui ē gladius male lin
gue. ps. Gladius in linguis eoz. hūc eua
ginant cū lingua laxant ad detrahēdū.
ps. Eracuerūt vt gladiū linguas suas.
p. Allū habēt in manu q; ē malignitatis
iniquē. ps. De gladio maligno eripe me.
Hūc euaginat cū manus extēdāt ad pse
quēdū. Exo. xv. Euaginato gladiū me
um. interficiet eos manus mea. C. p. lūmū
gladiū euaginavit decius cōtra fabianū
cū et ecclē magna psecutionē cōmouit.
C. Scdm euaginavit diocletianus con
tra sebastianū quē suū p ditorē vocauit
et multas blasphemias sibi dixit. p. Ter
tium vtrūq; contra vtrūq; euaginavit
vūm ille fabianum fecit occidi. et iste se
bastianum fecit sagittari. C. Secundo
boni habent gladios contra malos.
p. Primus est doctrine. Heb. iij. Viuus

est sermo dei et efficax et penetrabilis et
gladio ancipiti. hunc euaginat in eru-
ditiōe primi. Ephe. vi. Gladiū spūs qd ē
verbum dei. C. Secūdo est iustitie. Exo.
xxxij. Pōat vir gladiū suū p̄tra femur
suū. hūc euaginat in peccati vltōe. ps.
Gladiū ancipites in manibus eoz. p̄
tius est fortitudinis et p̄stantie. Lantic.
ij. En lectulū salomonis sexaginta am-
biunt oēs tenentes gladiū. hunc euagi-
nant in gregis domini d̄fensione. Ma-
cha. iij. Judas gladio suo p̄tegebat ca-
stra. Gladiū ergo doctrine euaginavit se-
bastianus qm̄ idolatras et infideles con-
uertit. Et gladiū iustitie euaginavit sa-
bianus quādo dectū impatorē dure cor-
ripuit. Gladiū fortitudinis vterq; euagi-
nauit qm̄ vterq; cōstāter martiriū tole-
rauit. p̄ Secūdo apparet seutitia contra
beatū sebastianū cum dicit. Intēderunt
archum suū. qm̄ instar eritū fuit sagittis
repletus. ps. Intēderunt arcus rē ama-
ram. illa. n. sagittatio amara pena fuit
p̄pter intraneitatem viscerū. qm̄ sagitte n̄
tū vulnerant mēbra exteriora sed etiam
viscera interiora. Job. xxx. Infirmitas mea
effrēuerunt absq; vlla requie. Magna
ē pena fuit p̄pter generalitatē vulnerū
qm̄ nō tū in vno vel duobus locis. sed in
toto corpore vulneratus erat et sagittis
repletus. Job. xvi. Concidit me vulnere
sup̄ vulnus. Isai. i. A planta pedis vsq;
ad verticē nō est in eo sanitas. Et magna
pena erat p̄ malitia irrisiōnū. qm̄ ipsum
quasi signū in derisione posuerūt. Job.
xij. Desiderat simplicitas iusti cē. ps. In
me psallebant qui bibebant vinū. fuit
et magna pena p̄pter totius populi spe-
ctaculū. fuit. n. in campo luxta palatiū
cesaris sagittat⁹ vt illic oīs populus cō-
ueniret cum sagittari videret. vt habet
i. Cor. iij. Spectaculū facit sumus mon-
do angelis et hominibus. C. Secūdo ex par-
te sanctorū ponit pena innocē cū dicit.
Ut decipiant paup̄rē et inopem. Sz pu-
mo ponit innocēs pena sebastiani cū di-
citur. Ut decipiant paup̄em. Paup̄ igit⁹
et inops fuit sebastianus quē oībus bōis
spoliauerūt et a principatu depoluerūt.
Istū decipe conati sunt. mō falsis al-
legatōibus volentes xpm̄ ostendere non

esse deū. mō vanis p̄missiōib⁹ p̄mit-
tes sibi restituere suū principatū. mō
uersis cruciatibus et diuersis passionib⁹
qm̄ ipm̄ fecerūt sagittari et vsq; ad mortē
fustigari. sed nō potuit decipi. nec falli
allegatōibus. qm̄ hēbat xpm̄ qui sapia ē.
Luc. xxi. Ego. n. dabo vobis oēs et lap-
tū et. Nec vanis p̄missiōib⁹ qm̄ hēbat
xpm̄ qui ē vera merces et summū bonū.
Bene. xv. Noli timere. ego p̄tor tuus
sum et merces tua magna nimis. Ecce.
xxij. Ego ostendaz tibi oēs bonū. Nec
vanis cruciatibus et passionib⁹ qm̄ hēbat
xpm̄ qui etus est et fortitudo. ps. Dñs p̄-
tor vste mee a quo repēdiabo. Itē dē
Cum ipso sum in tribulatiōe eripis eum
et glorificabo eum. C. Secūdo ponit
cens pena fabiani cū dicit. Et trucidet
rectos corde. ipse. n. rectum cor habuit.
qd p̄ ex multis. C. Primo qm̄ ipse p̄ colu-
bam fuit miraculose electus. nequaquam
enim deus ipm̄ miraculose eligeret. n̄
ipm̄ hēre rectū cor et sanctū cognosceret.
Nūne. xvi. Quēcumq; elegit dñs ipse
sanctus erit. C. Secūdo qm̄ in potētia
rep̄hēsiōe fuit p̄stas et firmus. Nescit
cur dicit Haymo. Impatorū philippo ve-
lenti intecē pasche solēntatib⁹ et dñi
cōscare missis. fabianus p̄stare voluit.
nec ibidē ipm̄ esse p̄misit donec tunc
publice penitentes sciret. In peccata sua
p̄fessus fuit. Ecce. xlvij. In olebus suis
nō p̄tuit principē et. C. Tercio qm̄
ca diuinū cultū fuit valdē diligēs et deu-
otus. Nam sicut dicit Damascenus pa-
pa. ipse fabianus p̄ oēs regiones septem
diaconos misit. et eis dē tot subdiaconos
assignauit vt gesta mart̄ colligerent et
sibi romā deportarent qd factū ē. Itē
ergo sic rectū corde detruēt daverunt
decapitauerūt. Et lz carnē trucidarunt
aiam tū ledere n̄ poterāt. Mat. x. No-
te timere eos qm̄ occidūt corp⁹. aiam
occidere n̄ p̄t. Rō quare aias sancti
mali occidere nō p̄t. ē qm̄ ipsoz anima
manu dei sūt. Sap. iij. Iustus aie i manu
dei sunt. Sūt et in sinu dei. Itē. xlv.
nu subleuabit agnos et in sinu suo por-
bit. sunt et i corde dei. ad Phil. i. Tūc
ē mihi de⁹ quōd vos cupiā oēs in vlti-
bus iesu xpi. Argit sunt in manu dei

phab aliquo au-
co glaua de ma-
de nō p̄t amitte-
māc p̄s in sinu
lūo noli ca deri-
laten valēbit ne-
code oēs mō p̄t
obitus fuero tu
C. Sermo. lxi. qm̄
Sermo. ij.

T Et
signu
Istū
sebastiano ex-
p̄s positus et al-
fuit. n. positus
C. Primo in sig-
fab militari hab-
nos martires p̄-
ra si statim se x-
martir̄ recep-
ale vilitate ad
stocultate et. po-
planū p̄fessus ē.
et tanquā lole-
ca dei. postmo-
Eph. vi. In oī
Bla et de hoc
per fenestra lu-
Bonū erat si ap-
fisset p̄fessus. i.
primoz ad tps
fuit p̄t. In sig-
et appuit in cor-
tūm mltis
et p̄fessauerūt
o qm̄ impato-
et maxime po-
zale. n. p̄stas
vltis denūci-
queret et. In
tria pulit. i. z
m. Cor. sum. i.
C. Tercio fu-
Decuit. n. tres
fuit circa p̄p̄-
m se credēs h-
et. Jacob. iij. a
ad mōdici par-
penitē celestiu

perab aliquo auferri. Joā. x. Nō rapiet
eos quāquā de manu mea. qz q sunt i sinu
mei nō pnt amitti. Aug. Quid times ho
mīnē hō in sinu dei posit⁹. Tu de sinu il
lius noli cadere. qz quicqd parieris ad fā
ltem valebit nō ad pntiē. qz q sunt in
corde dei nō pnt obliuioni tradi. ps. Si
oblitus fuero tui dierem. zc.
Sermo. lxxij. C De scō sebastiāo mar
tīre Sermo. ij.

Terendit arcū suū z po
suit me quasi
signum ad sagittam. Thie. ij.
Istud verbū pueniēter de sā
cō sebastiano exponi potest q fuit ad si
gnū posit⁹ z ab infidelibus sagittatus
fuit. n. posit⁹ ad multiplex signum.
C Primo in signum pudētie ex eo q se
lab militari habitu occultabat vt xpīa
nos martīres pfortaret. bonum qdē fue
rat si statim se xpīanū pntens coronam
martīrij recepisset Sed meli⁹ erat q pro
laicū uisitare ad sps sub militari habitu
occultaret. postmodū hūit eā tanquā scutū
ephe. vi. In oibus sumētes securū fidei.
spēs ē de hoc loquēs dicit. ij. Lōm. xi.
Per fenestrā in sporta dimissus sum zc.
Bonū erat si apīs nō fugiēdo martīritus
fuit p pēssus. s. meli⁹ fuit q p uilitate
primoz ad sps fuit referuat⁹. C Scō
fuit posit⁹ in lignū pntie. cut⁹ pstantia
et oppuit in corrobōrādo qñ dixit. O for
tissimū milites xpī zc. Job. iij. Vacillan
tes pfirmauerūt sermones tui. In argu
tudo qz impatores pnter redarguit. z
ut maxime possit ab eis flagellat⁹ fuit
dicit. n. pnter erat apli. De qb⁹ dī Ac.
v. Lūs uenūciauerūt apīs ne apli⁹ lo
querent zc. In sufferēdo q multa mar
tīra pulit. s. uincit non potuit. Roma.
v. Certe sum. n. qz neqz mors neqz vita
zc. C Terto fuit posit⁹ in signū doctrie.
Docuit. n. tres viles lectōes. C Prima
fuit circa pēptū tgalū qñ dixit. Uita h
uile credētes sefellit. s. expectates irritit
t. Jacob. iij. Que ē. n. vita nra vapor
ad modicū parēs. C Scō fuit circa ap
pntū celestū. In dixit nō sepabunt a

vobis. s. vadunt parare vobis sidereas
mañones. Heb. xij. Nō. n. hēm⁹ hic ciui
tatē manētē s. futura ingrim⁹. C Terc
ta fuit circa tolerātā aduersoz vñ alt.
In amorē martīrij nōs sustinē⁹ effūcūs
z dat. x. Nolite timere eos q occidunt
corp⁹ zc. C Quarto erat posit⁹ in signū
patētie qz paritēter supplicia tollerant
Magna patētia qz martires nō in sup
plicijs cessērūt. s. poti⁹ eis documēta cel
serūt. Cipria. Torquētib⁹ fortiores stete
rūt ac lantātes vngulas laniata mēbra
vicerūt. maior q si male dicerūt. Lu. vi.
Bēdicite malē dicitib⁹ vobis. Maxia q
aduersus deū nō murmurauerūt. vñ dī
Nō murmur resonat nō qñmōia q ma
xia q in tot supplicijs cor pacificū hūit
vñ sub dī. S. corde tacito mēs bñ scia
seruat patētia. Sup quā maxia q p pē
quētib⁹ orauerūt. Lu. vi. Oīes p psequē
tib⁹ z calūniatib⁹ vos. C Quito fuit i si
gnū posit⁹ opatōis bōe. hūit. n. opatōis
bona. i. vñ delectabile z honestū. Ant.
lē qñ u ad alioz puerhōne qz multos co
uertit z saluos fecit. i. Cor. x. Nō qres qd
ueritē s. qz multos p salui fiat. Ho
nestā quātū ad pacificā puerlatōz. vñ de
dī. Erat. n. vñ tot⁹ pūddētie. In sermōe
verax. In ope fidel. In bōitate spici⁹. In
vniuersa mox bōitate pclar⁹ zc. i. The.
tū. Noncē aduētis ad eos q foīs sūt.
Delectabile at qñ ad celestū pēplatōz
Ecc. xi. Dulce lūmē z delectabile ē ocul
videre solē. i. xpī p pēplatōz. C Sexto
posit⁹ fuit in signū pene eterne repōi
interēde. Si. n. de⁹ tñ punit illos q hnt
vitā sanctā qñ pnniet z illos q hnt vi
tā iniquā. Prouer. xi. Si iust⁹ in terrā re
cipit mala. qñto magis impi⁹ z peccator
Si tñ punit illos n. bñ dīcī quātū
punit z illos in qb⁹ blasphemāt. Hier.
xxv. Ecce ego in ciuitate in q inuocatur
ē nomē meū incipio re asfigere. z vos q
si innocētes eritis nō eritis imunes. Si
tñ punit illos q sunt vīrides in scia z
in vita. quātū punit illos q hnt psciam
artidā z vitam corruptā. Luc. xxij. Si in
vitridi ligno hoc faciunt. in arido quid
fier zc.
C Sermo. lxxij. C De eodem Sermo
terit⁹.

potuit querere
piliam voluit
ferunt. vni tunc
debebat dicitur
cales sunt huius
in ambulatione
o erat in illi ip
niebat s; p
clauis de de
ida. n. s; p
mādm. In qu
oma. vii. Por
i. De quos m
marchus g
cuti fuerit
iti nō confu
clamaus d
nolite p
nere sempit
les ad adu
Luc. vii. E
tio recedat
i epiani q
lebat. Ios
t dices. In an
morus afflic
afflictus cu
i. Erant. n. q
a ttrāno. s. q
ianus p; mar
tus p; salub
s dedit m
tētare eū qu
erat afflicti
De quos m
ati. t. tranqu
do gratulā
Istos solat
do eos p
v. Adule
quidā erat
i. De quos m
les. Lōra qu
ardor. Lū
x vii. aliter
at? ē sanā
neratōes. d
sue religio
uit. Quidā
in diabolo
ulter i tūcta

Yllert Greg. dialogo q dū ad dedicatōz
ecclie scī sebastiāi lre deberet. noete illā
pupiscētia silita a viro suo noluit ab
mīe q mox vt scri sebastiāi oratorū ē in
gressu a diabolo ē vexata. Istā solat? est
sanādo p sua ē scī fortunati iter cessatōz.
Voluit ipas tū p? vexat vt ondat q di
ligar mō dicit. Voluit z sacerdotē q pal
lo altaris ea opuit sūl vxari vt ondat
q odit sūptuosā audaciā. Voluit ad i
catōz ea apli? vexari ita q legio demo
nūi ea itrauit vt ondat q odit sūptitōz
fallacem z vanam.

Sermo. lxxv. C De scā agnete hmo. i.

Mulierem fortē q s iue
niet. Prov.
vltio. Inueniē ē hō dte de scā
agnete q salomō aut p possi
bilitatē aut p difficultatē aut p amira
tōz se si posse iuētre dicebat fortē mulie
rē. Scī qdē agnes adeo fortis extitit q
triplex certamē maximū supauit. C Pri
mū hūqz certamē hūit ptra pfecti filius
q volebat sibi furripē vgitatē i ducendo
ipam ad suū pūgiū. C Scdm hūit ptra
pfecti q volebat polluerē sue fame
bonitatē trahēdo ipam ad pstitutum.
C Tertiū ptra pfecti vicariū hūit q vole
bat ipā corūpe fidei itegritatē mltiplex
herēdo ei certamē. S; i quolz certamē
hūit celeste adiutorū. C Nā i pūto hūit
angelū. vñ ipā dicit. Secū. n. hēo custo
de corpis mei agelū dñi. C In scdo hūit
pūm. vñ ait. Unigenit? dei filius murus
mibi ē ipenetrabil? mei custos nūquāz
dominūs z desolōr nūqz dñclēs. C In ter
tū hūit spūm scī. vñ dīc. Ecce nūc per
spūm scī rore celesti pūsa factus iuxta
re mouit. C Circa pūm notat q ipā qn
q hūit q i alijs mulieribus s; ad ipē dī
nū castitatis. i se aut s; istā virtutis.
C Polmī ē etas iuēit. q. xij. etatis sue
domonē p dīatē z vitā iuēt. z sic dīc
Eccl. xij. Adolecētia. n. z voluptas va
nū ē. s; etatē iuēntē mētis canitietem
pūit. Vñ dī de ea. Infātia pputabat in
dīs s; erat senectus mētis iuēntē. corpe
iūuēntē. s; alo cana. Sap. iij. Lant sūt
similis pūis zē. C Scdm ē pulchritudo
corpis. Ipa. n. sicut dī de ea sūt plectra
hūc s; pulchritudo fidei. z hūc prouerbi.

xxxi. Gallat gīa z vana ē pulchritudo.
S; ipa pulchritudine sua corpis mace
ratōe turpauit. vñ pōat dīcē illō Eanf.
i. Nigra sū s; foimosa. Nigra extertus p
maceratōz. acumosa iterius p dñtū deo
rē. Vñ dīcē Bre. i dialogo de galla nobī
lūstima femia q istar. s; vīrtū habitura erat
barba si n ruberet. Illa extertus nihil tī
mult defomitatōis q iteriorē spēm ama
uit. Nec intz ē si bī illa sedaret qd a cele
sti spōso n amaret. C Tertiū ē multiplex
oblato mīris. Vñ dī q cepit offerre
plima z pla pmittere. Adīc. n. s; q n d
cepit iuēntis nec pulchritudo s; i ducit
mūez oblato. Dīcē. iij. Adīcra dederūt
amatoribus suis. Ipa aut mīra oblata
despexit. Vñ dī i legēda. Detulit scē p
ctiosa ornāmēta q ab ea s; tāq stercora re
putata. Sciebat. n. q hūlūmōi mīra
n dāt spōsū s; pūbmīs. Ben. xrv. Sīlī
aut pūbmīaz largitus ē mīra. C Quā
tū ē nobilitas amatoris. Nā nobilitas vt
roz facilius tcliat atos puellaz. Ille at
erat filius pfecti vrbis rome z iō nobī z
sublimis. S; ipa eius nobilitatē ppatōe
spōsī celestis rīspēdit. Vñ ait. Bīscēde
a me pabulū mortis qz iā ab alto amato
re pūta sum qui longe te nobilior est. z
genere z dignitate. C Quintū est terroz
supplicij q; pfectus multa supplicia ē
minatus est. Multe aut sunt que respu
unt munera z consentiunt ppter suppli
cia. Dan. xij. Sic faciebat s; filibus is
rael. z ille timentes loquebant vobis.
Sed ipa terrores z minas derisit. Vñ dī
dīcitur de ea q terrentem sicut z blandi
entem animo derīdebat. Ambro. Etere
puelle totius vultus parentū ferre non
possunt z acū pūcta diffīcta solēt qua
si vulnera fere. Hec autem virgo cruen
tas carnicum manus in pauida expe
ctauit. C Secundum certamen habuit
contra pfectum q; voluit in ipsa pollue
re honestatem trahendo eā ad pūstibū
lum. In quo certamine contra eam mul
ta aduersarius tela iūctit. sed virgo om
nīa superauit. C Pūmo nanqz fecit ip
sam nudam per ciuitatem dūc. vt nu
ditas sibi vercūdam faceret. Solent
entm ipse virgines magis nudatīs ve
recūdam timere quam penam. Ezech.

xvi. Erat nuda et cōfusio plena. Sed cōtra istud telū habuit densitatē capillorū qui eā induerūt et verēcūdia p̄pulsauerunt. i. Corinth. xi. Capilli p̄ velamine mulieri dati sunt. p̄ Secūdo in loco turpi. i. in p̄stibulo fecit eā includi: vt nōm cōhonestates pollueret. Job. liij. Puerū tūc puerū in p̄stibulo. Sed ip̄a p̄tra hoc habuit societatez angelorū. vt. i. p̄sentia angelorū loci infamia aboleret. ysa. xxv. In domib⁹ in quibus pilus habitabāt diacones oīes vīros calamit et iunci. Calamit et iunci virēt iuxta fluenta aquarū. Et signat angelos qui h̄nt vīros cōreplatois: et sūt mersi in pelagus amoris. p̄ Tercio in loco. i. obscuro fecit eāz claudū: vt loci obscuritas virgi neq̄ p̄reret. Lōra istud habuit lumen claritatis: que tanta fuit vt null⁹ posset eāz cōtingere vel videre. Sap. xviij. Sanctis autē tuis maria erat lux. y. Lōr. i. vi. Que societas luci ad tenebras p̄ Quarto sine vestimēto fecit eā relinqui vt frigoris asptas eā affligeret. Mich. y. Desuper tunica palliū subtilissimā Lōra hoc habuit vestē celestē: quā angelū sibi in carcere parauerūt. Iudith. x. Induit se vestimētis iocunditatis sue. p̄ Quinto omnib⁹ eā fecit exponi: vt p̄ vno quē cōreperat oēs haberet. y. Da ch. iij. Ausus ē gymnasium p̄stituere et optimos epheborū in lupanari ponere. Lōra hoc habuit dei virtutē qua oēs et ingrediebant̄ querebant̄. i. Reg. x. Insuper in te spūs dñi et mutaberis in virgū alterū. p̄ Sexto filio suo illudenda dedit vt quē noluerat habere maritū haberet amantissimū. Lōra hoc habuit iudiciarij dei emulatōem. i. demonis q̄ ip̄m pfocauit. Unde ip̄a ait. Ille cuius volūtatē volebat p̄ficere potestātē in eā accepit et occidit. Demones. n. sunt iudiciarij dei: qui et si a seip̄s habeat malas volūtates: a deo tamē iusta accipiūt potestātē. i. Reg. xvij. Spūs dñi malus in uastit̄ faul. Est. n. spūs dñi pp̄ acceptam p̄tē: sed malus p̄pter iniquā volūtātē. C. Tercio certamē h̄nt p̄tra p̄fecti vicariū qui volunt i ip̄a cōmperere fidei integritatē: multiplex iter dō sup̄pliciu⁹ s̄ ip̄a oīa sup̄auit sup̄plicia. Scit nāq̄

ip̄am virginē p̄fici in ignē: ip̄m p̄fecit copiosū fieri. et tādē in gutture cecit eā gladio ferri. In ignē quidē fecit eam p̄fici p̄pter cōsumptōez. i. s̄ igne carne et ossa i cinerē redigere. ne. i. que reliquie remanerēt. Amos. y. Super tribus sceleribus moab. Et sup̄ quingē nō cōuertā eū. q̄ ceciderūt ossa regis mee vsq̄ ad cinerē. p̄ Primo scelus fuit q̄ filius p̄fecti virginitarē sibi surripere voluit. p̄ Secūdo q̄ ip̄e p̄fectus eā noluit per ciuitatē duci fecit. p̄ Tercio q̄ calū lupanari exposuit. p̄ Quarto q̄ ip̄e carius eā in ignē p̄fici fecit: vt eius ossa in cinerē redigerent. s̄ istud certamē vixit per oīdem deuotā: q̄ mox vt exiuit ignis extinctus fuit. Ecclē. li. In medio ignis nō sūz eluata. p̄ Secūdo ip̄a ignē copiosū voluit fieri: vt i ip̄a oīa cōsumat̄: et nichil auferret. sed piramē certamē h̄nt refrigeratē dei grāz que sibi refrigeriū p̄stuit: vñ ip̄a ait. Ecce me p̄ spūm sc̄m rose celestis p̄fusa: focus iuxta me morit̄. Ecclē. iij. Ignē ardētē cōtingit aqua. i. refrigeras dñi grā. p̄ Tertio in gutture fecit eāz fecari. Redolēt certamē vixit per celestē palinā quāz fuit. Apo. viij. Itantes ante thronū dei cōspectu agni amicti stolis albis et palme in manibus comiz. stat ante thronū dei p̄ p̄emplatōem dicitatis. In cōspectu agni p̄sideratōes hūanitatis. Antea stola alba p̄ dorē anime: et palme in manibus eius p̄ offitōne victorie.

Sermo. lxxvi. De eadē sermo s̄. **F**ortitudo et decorum dūm cū eius et videbit i die nouissimo. Prouer. xlij. Hoc vult p̄ueniētē dñi scā agnete exponi p̄nt q̄ fuit robusta. decora et lera. Sicut sic robusta q̄ et hostes vicit. Sicut sic decora q̄ omnib⁹ placuit. Et mō lera q̄ ad lera sempiterna puenit. C. Primo q̄ ip̄a robusta et fortis s̄ p̄mittit fortitudō s̄ it. n. fortis: q̄ vicit fortiorē se. i. diabolum. Vñ dicit beata agnes. Spurcitās diaboli imaculato calle transiuit. i. Jo. i. dabo vobis adolescentē: q̄ viciū mō gnu. Sicut fortior: q̄ a nemine potuit vici. nec a p̄fecti filio p̄missa domiā

atam ab ipso prefecto irrogatis inturi-
la nec ab ipso vicario illatis supplicijs
Eccl. xlvij. Potestas meo vicit illu. Qu-
ti fortissima: qd vicit semetipsaz. s. corp^o
seruado inuidicia. et aiam seruado parie-
tia. Prouer. xvi. Melior e paties viro
forte et qui dñatur animo suo expugna-
re vbiu. Sunt supfortissima qd vicit de-
uine hoc qñ resuscitando filij prefecti
ordibus deuotis in duxit. Eccl. xvi. mu-
lier forte oblectat viru suu. i. deu. Beni.
xxij. Si cōtra deu forte fuisset ipso ma-
gis ptra hominis pualebis. C Secundo
fuit decora. id sub dñ. Et decor. Be^o cim
ipso pñt decoraui: qñ ipsaz multipli-
ci gloria illustrant. fecit naqz miracula
multiplici machina reru. qñ de celo cor-
ructato et fulgur decēdit: et terremot^o
magis existeret prefecti filij de iferno
suscitant. fecit miracula in quadrupli-
ci sublatia elemētouz qñ ignis extinet^o
et aqua: qñ tempellas super paganas ex-
usta est. terra mora. aer dum eet i carce-
re illustratus est diuina luce. fecit mira-
cula in quintuplet differētia creatura-
rum. in illis que habet tñ cōsicut i ima-
gine que amia recipit et tentatione su-
pauit. In illis que habet viuere sicut in
capillis qui istar plantaruz viuunt: qñ cre-
sunt. Et i illis qui habet sentire. sic pa-
teri agno nūe cādidiorē qui iuxta cam
sunt visus est. In illis que habet discer-
nere sicut pater i cōstantia qua corpore
et mente sanauit. In illi que hñt itellige-
re sicut angelis qui sibi vestes i pñtibu
hōppauerūt. C Tertiū ē modo lera id
est ridēbit in die nouissimo: nō dixit
de primo. qñ ille est dies ploratus. Sa-
pient. vij. Primā vocē hñt oib^o emi-
ssu. Job. viij. Bonec iplēat risu os tuu.
In hoc ergo die nouissimo ipsa ridet. qñ
pater gloria cōmūne quatuor speciales
bz. P primā habz in capite que ē aureo
Eccl. xxi. Super corona facies al-
teraz coronaz aureolā. P Secūda habz
in ore que ē suauis melodia. Apoc. xliij.
Cantabant quasi canticū nouū. P Tertiā

habet i corpe qñ ē vestis candida. Apoc.
xij. Ambulabunt mecu i albis: qñ digni
sunt. P Quarta habet in pñtōe que ē
associatio diuina. Apoca. iij. Hi sequun-
tur agnuz quociqz ierit. Propter pñmā
coronaz quā habet i capite dixit. Quasi
sponsaz decorauit me corona. Propter
secūda quā hz in ore dixit. Lulus mihi
organa modulatis vocibus sonat. Pro-
pter tertiā quā habet i corpore dixit.
Induit me dñs cicla de auro contexta.
Propter quartā quā habet in xpi assōtia
tōe ait. Ipsi suz iuncta i celis quem i ter-
ris posita tota antm deuotōe dilexi et.
Sermo. lxxvij. C De eodē festo sūmo. iij.

Omnis. Cōsuetudo ē inter spō-
suz et sponsaz q spōsus spō-
saz sibi copulat per amorē. et q sponsa
sponsuz multipliciter cōmēdat. P Bea-
ta igit agnes pio gloriā q xps eam in
sponsaz accepit: sibi eā p amorē copu-
lauit: euz dixit: Dilectus meus mihi.
P Secūdo eñ multipliciter cōmēdauit.
cū subdit. Et ego illi. Est igit sensus. di-
lectus meus mihi. i. scēdit me sibi i spō-
saz accipiēdo. Et ego illi. i. incedo ipm
multipliciter cōmēdādo. C Circa pri-
mū notandū q triplex ē desponsatio.
P Prima ē carnalis. Jo. ij. Vocat spon-
suz archidielinus et. Alia ē spūalis. Et
ista triplex ē. Una que fit p fidei signa-
culū que cōtrahit i baptisinate. Osee. ij.
Sponsabo te mihi in fide. P Alia q fit
p passionē sacrm. Et ista ptracta sunt in
xpi passionē. Ibidē. sponsabo te mihi
i iusticia et iudicio. Tūc enim diabolus
est iudicatus. Ioan. xij. Nunc iudicatus
est mundi et. Alia que fit per virginita-
tis votuz. Et ista contrahit in thalamo
cōscentie. Ibidē. Sponsabo te mihi i
misericordia et miserationibus. Virginitas
tē cū seruare non ē virtutis humane: s
misericordis diuine. ij. Lox. xi. Respondē
elū vos vni viro et. P Tertiā ē despon-
satio celestis. Osee. ij. sponsabo te mihi
in sempiternuz. Apoca. xxi. Audi ciuita-
tem sanctā hierusalē nouā descendēte
de celo adeo parata: sicut sponsam or-
natā viro suo. P Primā desponsatōez

De sancta agnete.

sez carnalem beata agnes respicit: i lu
ctu puerit. Un ait. Discede a me pabu
lu mortis qm ab alio amatore puenta
fuz. Sap. iij. Geliu sterilis e coingui
ta et. p. Scdm. f. spualem habuit ta p
fidelitignaculu. unde ait. Anulo suo sub
arrauit me: q per passiois sacramentum.
vii ait. Sanguis eius ornavit genas me
as: q per virginitatis votu. unde dicit.
Quic cu accipero virgo fuz: cu amavero
casta fuz: cu tetigerom mda fuz. p. Tert
az. f. celeste hodie afflicta fuit: q hodie
celeste curiaz. i. thalamu introiit. Lant.
ij. Introdixit me rex in cella vlnartaz.
Ubi quide est inter sponsuz e sponsam
felix amplexatio. vii ait. Ja amplexu
eius castis alitrica sum. Lant. ij. Berte
ra illius amplexabit me. Beata contin
ctio. vii ait. Ja corpus eius copu meo so
ciatu est. Jo. xvij. Qes vni sunt: sicut tu
pater in me: ego in te. Gloriosa plio ge
neratio. unde ait. Nec deerit post nupti
as filij vbi partus sine dolore succedit: e
secunditas quotidiana cumulat. Lant.
iij. Qes gemellis fectibus e sterilis no e
iter eas. Ex tali. n. pueritoe resultat ge
minus fetus. f. glificatio corporis e anime.
vel glificatio in pteplarde diuinitatis
vnde hūanitatia. C. Scdo spūs suu
multipliciter pmedauit: e maxime a tri
bus. f. a pulchritudine. nobilitate. diui
tiaz. f. utilitate. De pulchritudine ei. d
cit. Lutus pulchritudine sol e luna. m
ratur. Pulchritudo aut maxie attridit i
facie. De pulchritudine aut facie ist
spūs d. Beller. ex. Facies tua plena est
grati. Dicit aut Aug. de trim. Pulchra
facies e vsmela parititer. affecta hilari
ter. e colorata luculēter. Habuit igit ille
sponsus pulchra facie. f. bene pportio
nata. Ante icarnatōem nō erat bene p
portionatus: q erat altius nimis. nimis
pfundus. nimis latus. e nimis lōgus.
Ta altitudo vñ nō possit attingi. Ta pfn
ditudo vñ nō possit videri. Ta latitudo vñ
nō possit cōprehēdi. Ta lōguitudo vñ nō pos
sit mēsurari. Job. xij. Excelsior celo e et.
Sed post icarnatōem est pportiojata. al
titudo sue maiestatis vsq ad nrām sub
stātiā. Phil. ij. Exinanuit semetipsuz
formā seruū accipiens. Profunditas sue

sapientie vsq ad humanā stulticiā.
Lōz. i. Placuit deo per stulticiā salu
tōis: saluos facere credētes. Lantudo
sue potētie vsq ad nostrā miseriā. ysa
liu. Desiderauimus euz respectu e no
uissimū viroū et. Longitudo eterni
tatis diuine vsq ad nostre ppassiōis
sura. Ad Gal. iij. Et vbi venit plenitudo
tpis et. p. Secūdo eius facies fuit
lariter effecta. Nō. n. erat litigiosa lo
que. partialis i opere. nō ipantis in lo
mone. nō durus in cōpassiōe. nō mis
erente. nō turbulētis i facie: De his ei
bus d. ysa. xliij. Nō clamabit neq acci
piet personā et. p. Tertio eius facies fu
it luculēter colorata. Sūt eim cādidos
ppter virginitates que maxime resulu
nt in carne. Rubicūdus ppter caritatis
que maxime seruebat i mēte. Fulgidus
e electus ex milibus ppter maiestates
maxime resuluat ex diuinitate. Lant.
v. Dislectus meus cādidos e rubicūdus
C. Scdo pmedat ei ex nobilitate car
ct. Qui longe nobilitat est te. e genere
dignitate. Est aut fm Breg. nazaz. m
plex nobilitas. Una causat ex imagin
diuine ipsefione. alia ex carnis. ppa
tōe. tertia ex animi virtute. Quatu
ad diuinitatē i xpo fuit nobilitas tri
ginis. Lok. i. Que e imago dei iustit
Quatu ad carnez fuit i chaillo nobili
tas originis. Ro. i. Qui factus e ex ter
ne. dautd fm carnē. Quatu ad aiaz
it i eo nobilitas virtutis. Jo. i. Plenu
grā e veritate. C. Tertio cōmedat ip
adulteriaz plenitudinē: dicit. Qu
opes nūqua deficiūt: cuius diuitie nō
decrescūt. Prouer. viij. Deu. sunt di
uitie e glia. i. diuitie glōse. Ille eis
nūser. ille glōse. q ille sunt ppetuall
trahitōe. Ista diu pōit Dat. vi. Nō
te thesaurizare vobis thesauros in ter
ra: f. i celis. vbi neqz erugo neqz rō
demolit. Ille faciūt hoies saturu. ille
melici. Ista diu pōit Jo. iij. Disq
berit ex hac aqz fiter iteru. Ille faciūt
mme locupletē e glōsuz. ille idigē
miseru. Ista diu pōit Alpo. iij. Disq
qz diues fuz e locuplex e nullus est
e hēcis qz miser es. e miserabilis. e
suadeo tibi emere a me aurū. Intam

potum vt locu
Sermo. lxxvij.

G Agnete.
C. d.
neru
agnipauit ser
lebylo splēden
Bres plone ppi
sparany nupbi
pirany nupbos
rephalamu
pare dulce e nu
fuz pmer se ppa
Ad vnoqz v
affectu. Et qm i
spuale e ptract
ualit mramou
que i predictis v
no cū ex parte
epibalamu la
cūtenus et. i
tū qd i honore
deuataf. Et dē
nus. co q sup
thalamu ergo
duplex. vni e
thalamu ei. i
his hac nūcne
na. Nemo e iau
lū dant pōt. Q
mortye pācan
pula fuit nō t
pōrtatē. iuuen
taz. fener per
tates. pfas ere
taz. qaz purā i
iūcne i aliqu
hine. Sener ta
pōrtatōe. Epit
cūm parany n
dētes. Sap. iij.
reg in delicto:
illic animarū s
mo qd fuit de
mētus thalam
sua modulari
oio e pte spe
nupialis. cūm
de hoc nu
re. Beati qui a

phatum ut locupletas.

Sermo. lxviii. De eadez sermo. liij.

Audeamus et exul-
tenuis
et deum gloria deo: qm̄ ve-
nerunt nuptie agni et vxor
agniparuit ferz datū ē sibi vt cooperat
se dyss ip̄ludenti et cādido. Epoca. xte.
Tres plone principales repitūt in nuptijs.
paranympbi. sponus. et spōsa. p̄. Ad
paranympbos aut p̄m̄er dulcē occāta
re ep̄thalamij. p̄. Ad spōsuz p̄m̄er p̄e
p̄e dulce et nuptiale iuuuū. p̄. Ad spō
suz p̄m̄er se p̄pare per decentē ornatus.
p̄. Ad vxorēqz p̄m̄er se p̄pare p̄ olugale
affectu. Et qm̄ iter xpm̄ et beata agnetēz
sp̄iale ē p̄racticū m̄fimonij: id ē spō ip̄i.
Actuali m̄fimonio ista quattuor reptū ē
quē predictis verbis denotatur. Et p̄m̄
cū ex parte paranympborū ponitur
ep̄thalamij laudis cū d̄r. Audeam⁹ et
exultemus cō. Est aut̄ ep̄thalamij can-
tū qd̄ i honore spōi et spōse i nuptijs
deaurat. Et d̄r ab ep̄ qd̄ ē sup̄ia. et thala-
mus. co qz sapia thalamū decante. Epi-
thalamij ergo b̄se virginis agnetis est
duplex. vnus ē in via. altud ē ip̄sa. d̄ cpi.
thalamio et i via dicit Ambro. Hanc se-
lex. hāc tūctenes. hāc pueri i via decan-
tat. Nemo ē laudabilior q̄ qui ab oibz
laudari p̄t. Quor hoies tot p̄cones qui
morte p̄dicant dū loquunt. Ipsa igit̄
p̄cella fuit nō t̄m̄ per eratē: s̄ maxie per
puritatē. iuuenis p̄ fortitudinē et alacri-
tates. Senex per sensus ac mōiuz maturi-
tates. Ipsaz ergo debent laudare pueri
tanquaz pura in mente et in intentione.
Iuuenes tanquaz forte et alacrem in pas-
sione. Senex tanquaz maturū in sensu et i-
p̄rfecto. Ep̄thalamij etus in patria
relinq̄ paranympbi. i. angeli et alij bene-
dicti. Sap. liij. Dec ē que nesciuit tho-
ris in delicto: habebit fructū in respe-
ctū am̄marū sanctarū. De istō ep̄thala-
mij qd̄ sibi decarat ipsa dicit. Alma xpm̄
inculus thalamū strouit: cuius m̄bi or-
gana modulatis vocibus cātant. Et Se-
cūdo ex p̄e sponi ponit p̄p̄atio cōsuetū
nuptialis. cum d̄r. Venerunt nuptie a-
gni. De hoc nuptiali iuuuū d̄r Epoca.
p̄. Beati qui ad cenaz nuptiarū agni-

uocati sunt. Ex quibus verbis habet q̄
ibi erit plena satietas. dulcis suauitas.
et eterna securitas. In p̄m̄i qd̄ satietas
h̄z fastidiū. fames h̄z molestia. timor ne
salūta d̄ficiat h̄z pena. Jōqz p̄uidit d̄s
vt i nullo celestij iuuuū sit plena satie-
tas ne ibi sit molestia famis: Ideo. dicit
nuptiarū. In nuptijs etz p̄lucuerūt om-
nia abundare. ps. Sattabor cū apparue-
rit gl̄ia tua. Sit dulcis suauitas: ne sit
m̄ctis fastidiū. id ē. agni qui h̄z carnes
delectabiles et suaves. Job. xxxi. Si nō
dixerūt viri tabernaculi m̄ctis dei de
carnibz eius vt satureremur. Sit etna se-
curitas vt tollat timor delectōis. vñ d̄r.
Cena: qz nullū aliud iuuuū sibi succe-
dit. puer. i. Qui me audierit finē timore
regesiet. Et Tercio p̄m̄er ex p̄e spōse p̄a
ratio ornamenti singlaris: cū d̄r. Datus est
ei vt cooplat se bysso fulgido et cādido et
velibus ornatissimis. Hūit quidē spōsa
quor genera vestitū. s. velle deauratā. ps.
Assuit regina a dextris tuis in vestitu
deaurato. i. xpi aia qz corp⁹ suū rexerit. i. ve-
stitū deaurato. i. corpore gl̄ificato. Hūit
vestē variā. vñ segf. Circūdata varie-
tate. Velle alba. Epoca. liij. Ambulabūt
mecū i albis. Et hūit velle rubea. ysaie
lixij. Quare rubrū ē idumētū tuū. Istas
vestes xpi agneti. sue spōse cōcavit. s.
deauratā velle infundēdo charitatem.
Unde ipsa ait. In dū d̄m̄ d̄ns. clauder-
auro texta. ps. Dis gloria etus filie regis
ab intus in fimbrijs aureis. Variam or-
nando. per virtutū varietatē. Vñ atqz
ipsa beata agnes. Circū dedit me vernā-
tibus atqz conuulcatibus gēmis. Ezech.
xvi. Vestiu te discoloribus. Velle cād-
idū: cōmōdo p puritatē. In cul⁹ signū
catōe angelus i carcere velle cādida ei
dedit. Et dedit sibi velle rubea: eā rubi-
cando p sanguis effusione: et sue passio-
nis meditationē. Vñ beata agnes ait
Sanguis ei⁹ ornauit genas meas. De
hac duplici velle dicit Procu. vlt. Byssus
et purpura idumētum eius. p̄ Sed
quonias nobiles sponse cōsueuerūt ve-
stes suas etias gēmis ornare. id ē ip̄a gē-
mis virtutum erat ornata. Quas gē-
mas habuit in manu dextera per rectā
intentionē. vñ de ait. Dextera mea cixit

lapidibus p̄ctosis. Qui. n. facit opa que vident eē virtuosa sed itentōe corrupta: gemas h̄z in sinistra. Qui vero intentōe recta h̄z in dextera. Mat. v. Nesciat finis tua qd faciat dextera tua. P̄ Secdo ip̄sas h̄uit in collo. vñ ait: Collū meū est. xir lapidib⁹ p̄ctosis. Collū xp̄i sunt p̄dicatores q a xp̄o capite influētia recipiunt et in cetera mēbra ifundūt. Illi ergo sūt collū q tñ p̄dicāt verbū. Illi sunt collū lapidib⁹ p̄ctosis ornatū q verbū p̄dicāt: et verba p̄dicatōis opib⁹ virtuosis exornāt. Cant. i. Collū tuū sicut monilla. P̄ Tertio ip̄sas habuit in aurib⁹ p̄ obediētia. Vñ ait: Radidit auribus meis festinabiles margaritas. Ille simplr est auris q coactus obedit. Qui vero sp̄ōta natus est obediēs: auris ē margarita ornata. Proverb. xxv. In auris aurea et margarita fulgēs: q arguit sapiētē et aure obediētē. P̄ Quarto eas h̄uit itoto corpe. vñ ait: Indult me dñs ciclade auro texta: et inensis monilib⁹ ornavit me. Ip̄sa. n. b̄ta agnes h̄uit cicladē aureā. i. quersatōē lucidā: et finēs monilla. i. lucida et virtuosa exēpla. Dan. x. Corpus eius qñ crisolitus. C̄ Quarto ponit ex parte vtriusqz affectus cōiugalē cū dñ: Uxor agni. P̄ In duob⁹ qdē mutuo participat. i. in p̄iunctōe cū dñ: Uxor. In no mine: cū dñ: Agni. Est aut in oī matrimōio triplex p̄iunctio. Una est p̄ sensus aīor. Alia p̄ p̄iunctōē corpe. Tercia p̄ f̄dissibilē habitadēm amboz. Ista triplix p̄iunctōe est cōiunctus xp̄s agneti: et ip̄sa sibi. Per mutuā charitatē. Vñ aīr: Nō ergo potero ad p̄umeliā poris amatois alīū aspicerē: cū quo sum charitate p̄iuncta. Cant. vi. Ego dilecto meo: et dilect⁹ meus mihi. Per nature p̄fornitatē q sicut dñ Heb. ij. Nūqz enīz angelos apprehendit: sed semen abrahe. Unde ip̄sa dicit: Jaz amplexib⁹ eius castis assera suz. Jā corpus eius corpe meo sociatū est. Per isēpabilitatē: qz xp̄s cā sibi eret. nātr cōplauit. Hier. xxxi. In charitate p̄petua dilexi te. P̄ Secdo pueniunt in homie: qz ille agnus et ista agna. Agnus aut dñ ab agnosce dñ: qz p̄ ceteris aiantibus marē agnosce. Sic xp̄s m̄ez agnouit ab ifantia: qz humilē obediētē subie-

ctionem. Luc. ij. Erat subditus illis: sicut tute: per sue petitiōis ad p̄ctōē ad p̄ccō marris aqua in vinū in mōpō p̄mutauit. In morte p̄ curā ē p̄mille qz ip̄sas iōāni p̄mēdauit. Post mortē sui appetitōē: qz vt credis sibi p̄mo apparuit. Sic beata agnes sp̄ōsus sibi cognouit in vita p̄ fidē et deuotiōē. Unde dñ: Ip̄si soli seruo fidē: ip̄si me tota p̄iunctio p̄mitto. In morte p̄ p̄stantē p̄fessionē. Vñ i s̄ane posita dixit: Te p̄fiteor: labi et corde: et totis viscērib⁹ p̄cupiscō. P̄ morte nūc cognoscit p̄ aptā v̄sionē. Vñ dixit: Ecce iā qd credidī vīdeo. qd p̄p̄tā teneor: et qd p̄cupiscui amplector.

Sermo. lxx. C̄ De sancto vincēto martyre sermo. i.

Oertamen forte dedit illi vt viceret. Super. Inter ceteros martyres vñ atus vicerit: ut certamen forte sustinet qd tñ fortiter supauit et vicit. Habuit tē duplex certamē. P̄ Anū cum vālo ep̄o: alius ip̄se solus sine ep̄o. Ip̄si aut duo in isto certamine tria tela sustinuerūt: scz iniuriā carceris: molestiā famē et minas mortis. Quā dātanus cōmēminat⁹ est nisi ei p̄sentirēt. Sed illa tria vicerūt per tria arma que habuerūt. C̄ Nā p̄mū telū vicerūt p̄ scriptis sp̄ōis vñ dñ d̄s eto: Valerius ep̄s et leuita p̄iunctus in p̄fessione fidei alacriter cucurrunt. Et exēplo p̄loz de quib⁹ dñ d̄s v. Jbāt apli gaudētes et. C̄ Scdm vicerūt p̄ patientiā singularē: qz nō murauerūt sed patiētē et fortiter famē molestiā tolerauerūt. Eccl. ij. In humilitate patientiā habet. C̄ Tercitū certamē vicerūt p̄ apertā fidē p̄fessionē. Vñ dñ d̄s dicit: Bathanio de mādāno lerij. Ne phandū apud xp̄ianā p̄m dē esse cognosce diuinitatis cultus abnegando blasphemare. Ad Rom. x. Eodē d̄s d̄s ad iustitiā: ore aut p̄fessio n̄t ad iustitias. C̄ Scdm certamē ip̄se solus habuit quo certauit vīcus et mortuus. Vñ aut habuit triplex certamē. Vñ i leo. alius i ignis i cendō. tertitū i carnē ergastulo. In eculeo fecit cū dātanus toto corpe: distēdi. distentum distēdi.

in cruciatu cruciatu ferreis pe
cibus distanti: et carnes ad cru
delius senuēdū verberibus fecit vergeri.
Sed illa q̄tuoꝝ tela q̄ sustinuit vicit per
q̄tuoꝝ arma q̄ habuit. p̄. P̄lmi fuit vo
luntas patēdi. vñ dicebat: hoc ē q̄d semp
opauit et votis oibz cōcupiuit. ij. Loy.
ij. Libet gloriabor in infirmitatibz me
is. p̄. Scdm erat p̄stantia sufferendi. vñ
am videbis me dei virtute plus posse
resistere: q̄ p̄ possis ipse q̄ torques. Et
scdm illud q̄d dixerat Job negatiue po
tētia p̄conuenire affirmatiue. Job. vi.
Nec fortitudo lapsū fortitudo mea: ne
q̄ caro mea cūca est. Ipse eiz habuit for
titudinē lapidis: q̄ tot mētis nō cessit et
fortitudinē eris: q̄ dei laudes resonant.
Tertiu erat magnanimitas p̄tēdēdi: q̄
p̄tēdi iras p̄tēdēbat dīcēs: Lū m̄hī ira
magis putas: mo do meli? Ictips m̄
laci. Iudith. ix. Da m̄hī in aio p̄stan
tiā p̄tēna illa. p̄. Quartu fuit deside
riū ampliora supplicia patēdi. vñ dice
bat: Doc solum valde metuō: q̄ te singis
vile m̄hī misereri. nolo vt aliquis m̄
uas de supplicijs vt te victū in oibz
beatiss. vñ de dicit de eo p̄u dētiue: Rī
deat hic miles deit manus cruētas iere
m̄ q̄ fixa nō p̄m diu intraret artus
vngula. Job. vi. Qui cepit me ipse cōte
rui soluat manum suam et succidat me.
Sed certamē habuit in craticule scē
dombi totū corpus vncis ferreis apif:
ardēta lamine ihgunt: sale ignis asper
git: et ad viscera et extra faciunt. Sed
ita q̄tuoꝝ vici p̄ q̄tuoꝝ arma q̄ habuit
p̄lmi erat oīo deuota. vñ dī: Surrexi
oculis luminibz dñi p̄cabat. Eccl. xxxix.
Agitos suū in oratōe. p̄. Scdm fuit ma
gnanimitas p̄tētia. vñ dī: Inter hec ma
gnanimitas ille dei seru? Thob. ij. Im
mobilitas in dei timore permāsit: gratias
agis deo. p̄. Tertiu fuit charitas ignita
vnde dicit Amb. Torquet vincētius: tē
dū agellat: exurit. sed iustus pio san
ctioie aius non excutit plus ardens
fene celi q̄ ferri. Ignis celi est ip̄sa cha
ritas que in corde vincētii sic ardebat q̄
ignem exteriorē frigidū faciebat. ps. In
arditate tua exardescit ignis. i. chari
tatis diluē. Et locutus sum in lingua

mea. i. p̄fessionē fidei xp̄iane. p̄. Quartu
fuit p̄fessionis sinceritas: per quā in oibz
intēdebat placere deo nō mūdo. vñ dī
cto Amb. Plus voluit vincētius placere
deo q̄ foro. plus dilexit mori i dño q̄ vi
uere in mūdo. Eph. vi. Nō q̄si hoibz pla
cētes: sed deo q̄ p̄bat corda n̄ra. C. Ter
tiu certamē habuit i carceris ergastulo.
Nā tyrānus fecit ip̄s in obscuro carcere
iccludi. Testas ibi acutissimas congeri.
In ligno pedes assūgit: et sine oī būano
solatio relinquit. Sed ista q̄tuoꝝ xps i glo
riā p̄mutauit: q̄ carcerē obfux luce in
effabili illustrauit. floribz amenissimis
carcerē aspsit. pedes resoluūt. societates
angelicas desinuit. nec m̄t. Ipse magis
habuit vitā lucidā iō nō debuit i obfuc
ro hz in luce manere. ij. Loy. vi. Que so
cietas lucis ad tenebras. Habuit p̄sciam
floridā: nō debuit fulcra asperitate te
stap sed suauitate flor. Lant. ij. Sūcite
me floribus zc. Habuit affectōz liberaz
nō euz terrenis ligatā: nō debuit hēre
pedes ligatos hz solutos. Pes enim aie
sm Aug. est affectus ale. ij. Re. ij. Dānus
tue nō sūt ligatē: et pedes tui nō sūt p̄pe
dit. i. p̄peditibus aggrauati. Habuit vitā
angelicā: iō debuit societate āgelica de
corari. Danie. ij. Angelus domini de
scendit de celo cum ananias et socis zc.
C. Scdo vincētii vici mortuus. Voluit
q̄dē datian? corp? ei? a feris i terra deuo
rari. Ab ausibus i aere lacerari. a piscibz
in mari p̄sumi. Sz angelus oīi corpus
a feris custo diuit. Exo. ij. Ecce ego mit
to angelū meū q̄ custo diat te et p̄cedat te
in via. Corpus autē abegit. Vñ poterat
dicere līpīēti datiano Job. xij. Interro
ga lumēta et docebunt te. volatilla celi: et
inducabūt tibi. Dare corpus eius ad lī
tus remisit. Sap. xlij. Dedisti i mari vīā
et inter fluctus semitā fortissimā.

C. Sermo. lxx. C. Eodē die Sermo. ij.

Vincētii dabo mā
na absco dituz: et dabo illi cal
culū cadidū. Apo. ij. Nomen
victoris nullū meli? cōuenit q̄ vicēto q̄
re et noīe victor fuit. In verbis p̄mittis
duo ponunt. p̄. Prio pugna cū victor
cū dī: Vincētii. p̄. Scdo de retributio cū

De sancto vincentio martyre

eterna gloria: cñ. s. sub dñs. Bado manna
abscō dñi 22. C. circa pñm notādū qñ si
cur dicit Aug. in li. de concepio 2 gratia
p̄. Sacti martires pugnāt p̄tra munda
nos timores: inuidios amores 2 falsos er
rores. Cōtra istas tres acies sancti vincenti
pugnauit 2 vicit. C. p̄rio eniz vicit
mundanos timores: oia a duersa 2 sup
p̄sicta p̄tēdō. Un dicit: Vi debis me qñ
de virtute plus posse duz torqor qñ pos
sis ipse qñ torques. Ezech. iij. Ut a adaman
tē 2 silice dedi faciē tuā. Hierē. i. Ego qp̄
pe dedi te in colūna ferrea: 2 in murum
eneū. Ex qbus verbis pz qñ p̄stātā vincenti
ij fuit istar adamatō: silice: ferri 2 erto
Adamas aut sicut dicit glosa ibidē ē in
honore. 2 qñis cuz auro ponat: nō inde
nō extollit. Siler aut est in p̄culatōez:
2 nō nō frāgīt. Ferrū aut oia domat: 2 es
repulsus resonat. Sic bñs vincentius fu
it adeo fortis qñ nec datāt blāditijs vel
fauoribus potuit inclinari. necto mentis
2 supplicij dei: qñ potius cor mālitiā
duris rep̄hēsiōibz edomabat: 2 p̄culsus
dei laude resonabat. Istā aut eius forti
tudinē tria ostēdebat: i. cōstātia in aio.
Un dicit: Vi debis me plus posse dñi tor
queor qñ possis ipse qñ torques. Fiducia i
verbo. Aug. Lata in vincētio p̄narum
aspiras seutebat in mēbris: 2 tāta securi
tas in verbis resonabat: vt putarem
aliū loq 2 altuz torqri: 2 vere sic erat. La
ro eis patiebat 2 spūs loqbat. p̄. Tertiū
fuit patiētia in supplicijs. Idem. Dabe
bat vincētio in sermone fiducia: i. passio
ne tolerātia. nemo de suo corde p̄sumat:
qñ vt bona prudēt loqmur ab illo ē nō
nra sapiā: vt mala fortiter p̄feram: ab
illo est nō nra patiētia. C. Scōdo imun
dos amores vicit corpus suū cū oibz vi
tys mortificādo. Ad col. iij. Mortificate
mēbra v̄a que sunt sup̄tērrā. Rom. xij.
Dura carnis ne feceritis desiderijs. Et
bñ dicit i. desiderijs. Est quedā cura car
nis vitiosarū qua dñs hic 2 quedā virtuo
sa de qua ad Gal. v. Qui autem sunt xpi
carnē suā crucifixerūt cū vitijs 2 p̄cupi
scentijs. Quedā indifferēs de qua dicit
Eph. v. Nemo carnē suam vnqñ odio ha
bit. Palmā autē curaz carnis sanctus
vincentius abponuit. Scōdam fortiter re

nuit. De tertiā paz cur aut. C. Tertio
est falsos errores: omnes mūdī fallaces
cultādo. Adū duos eniz hz triplicē falsz
sapiām. i. nocturnā: fantastica 2 vmbra
tica. Nocturnā hñt illi qñ istar nocturnā
gñt lucē virtutum 2 diligūt tenebras vi
tior. Joā. iij. Qui male agit odit lucem.
Istā falsam sapiām vincentius viciat
tā tenebriosa abponuit 2 luce virtutū
vestiuit. Iuxta illud Rom. xij. Abponi
mus ergo opa tenebrarū 2 in duamus
ma lucis 22. Fantastica sapiāz hñt illi
trñ bona pñtia diligūt: que nō sūt bona
essentialr sed appenter. Ecē. xxxij. Si
cur parturiētis cor tuū fantāsiā pñtia
nisi ab altissimo fuerit emissā viciat.
Istā sapiāz fantāstica vincentius viciat:
Is esset archidiaconus in honore magni
p̄stitutus: in oia pñtia respuit 2 p̄cipit
2 bona celestia que sunt bona veraciter
p̄cupiuit. Vmbatica sapiāz habent illi
qñ istar equi vmbatiles p̄cula falsa timē
vera tñ nō timent. Tribulatōes eniz p̄
sentis vite sunt quasi quedā vmba: 2 to
turarū penarū picture. Beatus autē vin
centius istā sapiāz vmbaticā vicit: qñ
tes penas p̄cipit: 2 iō futuraz cruciatū
dicere poterat illud Sap. xv. Nō elina
errore iduxit nos huius male artio cog
itatio: nec vmba picture: labor sūt
ctū. C. Scōdo ponit eius retributōem
glia eterna cū dñs: Bado tibi māna abscō
dñi 2 calculū cā dñi. Per māna istū
gñt bñm do aie. per calculū gñsificatō
corporis. Bñm do aut aie p̄siste i. cō
gnitione 2 delectatione cogniti 2 delect
p̄petua retentōe: significat autē beatus
do anīme per māna rōne sapōis inuē
tōis 2 nominis. Nā in sapōe intelligit
cognitio. sicut dñs Exo. xvi. Sapientia
erat quasi simile cū melle. Simila de
ra oris: mel celestis roze generat. Et dñs
per similitudine xpi humanitas: per mel
diuinitas intelligit. Perfecta autē cog
nitio p̄siste in visione humanitatis 2 p̄
latiōe diuinitatis. Joā. xviij. Decet
eterna vt cognoscāt te solus verus dñs.
Perfecta aut dilectio intelligit p̄ māt
rōne imitatis. Imitabat eim p̄m
oē sapōe: vt habet Sap. xviij. Bñ enim
ad qdēbz se ducit: tibi dulce dñs

nisi. nā p̄
nitas huius
vel scōs
suastratē
libet floze
beati ex qñ
lucēt vt
aut possit
māna rōne
nat qd ē
p̄gratula
rata dei
p̄petua su
bis 2 affli
tū 22. P
tatio corp
trāstādoz
ē p̄pus i
dus i quoz
quo nota
norat ere
corporis
tas. Iust
Sap. i. J
scitille
discurre
C. Seru

O
Epoc. vi
quātū nō
miles de
In verbi
equos dñ
aut de
dine in
Nungl
nō mīl
dñs. Albu
qñ ponat
p̄sictam
dñs 2 bl
p̄sicta m
Sicut p
p̄ba. Dē
Jāc. S
rāt. Job
mus. Si
poterāt

nlē. nā pūertēdo se ad dēū delitias infirmitas hauriēt. Cōuertēdo se ad angelos vel scōs siue celū nouū et terrā nouā: ibi suauitate inuentē. Sicut eis apīs ex quo libet flox rōis fugit vñ mel pponit. Sic beati ex q̄libet re materiā sue dilectōis suauitē vñ dulcedinē assumunt. Eterna autē pōssessio cogniti et dilecti itelligit p mānā rōne noīs. Bñ enīz a manna qd̄ sonat qd̄ ē hoc. Et ē verbū amīratōis siue pgratularōis. Beati enīz amīrabunt de rāta dei liberalitate: et pgratulabunt de pperua sua eternitate. Isa. lx. Tūc videbis et afflūes et mirabis et dilatabitur cor tuū rē. Per calculū autē significat glōsificatio corpis. Calculus nāq; q̄ fin aliam trāslatōis dī margaritā siue carbūculū ē pūus i quo notat subtilitās. Est rotundus i quo notat agilitas. Est lucidus in quo notat claritas. Et ē solidus in quo notat eternitas. De bñs q̄tuor dōctibus expositis dī Sap. iij. Fulgebūt ecce claritas. Iustitēce immortalitas: q̄ sicut dicit Sap. i. Iustitia pperua est et imor. Tāq; scintillece subtilitas. In arundinetō discurrenēce agilitas.

C Sermo. lxxi. C Be eodē Sermo. iij.

Adi q̄ sedebat sup eum habebat arcū et data ē ei corona et exiit vincens vt vinceret. Apoc. vi. Bñs vñcētus dī equus dei in quān nomē dei p dīcādo portauit. Et dī miles dei in q̄rū de hostibus triūphauit. In verbis autē pmissis pmo describit iste equus dei. P Sēdo iste miles dei. Equus autē describit a duob; . P Pmo a fortitudine in eo qd̄ vocat equus. Job. xxxix. Nunq; pbebis equo fortitudinē. Supple nō nō ego. P Sēdo a pulchritudine cum dīcitur. Fortitudo autē istius eq̄ apper q̄ portauit magnā pōdera: magna sup plicia magna qd̄ numerositate: acerbitate et oluturnitate. Suerūt nāq; ei sup plicia multa et ponderosa ac numerosa. Sicut p̄i legēda: vt possit dicē cum p pba. Des fluit; tuos iduxisti super me. Jdē. Sup dolorē vulnēq; meor addide rōi. Job. xvi. Eōc dīit me vulnē sup vulnus. Suerūt et in magna acerbitate. Ut possit dicē. J. Psal. vi. Bñe q̄ habes

scām scīas tu manifeste scōs q̄ duos in corpore sustineo dolores nō tñ duos: sed duriores et durissimos. Duos q̄ i cratula affabāt. Duriores q̄ tela ad viscera tacebāt. Durissimos q̄ ossa fragebāt. Suerūt et magna i magna diuturnitate: q̄ n̄ fuit decapitat; nec subito mortuus: s; nouis supplicijs refuatur. ps. Dolor me; reseruat; ē rē. Et dicere. xv. Quare scōs ē dolor meus pperuus. i. diuturn; et lōgus. rīdet dñs. Si sepaeris psciosū a vili q̄i os meū eris. ac si dicat. Jō ista pateris vt aīa tua psciosa a vili corpore separet; et mihi familiaritate iungat. Quis igit sic fuit fortis ad portādū supplicia: tam multa: tā acerbata: diuturna. Jō ex clamat. Pū dētus: O miles iustissime fortissimoz fortior. Jā se leua et aspā rosmēta tremūt victorē. C Sēdo describit ille equus a pchritudine cuius dī albus. cōdīf q̄ fuit a xpo spāl amorē dilectus. Lant. v. Dilect; meus cādīdus qd̄ fuit xpi fanat; quē dābat. Apo. xxiij. Lauerūt stolas suas: et dealbauerūt eas in sanguine agni qd̄ ē famillie xpi ascriptus. Apoc. iij. Ambulabūt mecū in stolis albis. Et q̄ est in qd̄riga tertia collocatus. Nā sicut dī Zach. vi. In qd̄riga pma sūt eq̄ rufi. i. martyres. In scda eq̄ nigri. i. psciores se perpniaz dngrātes. In tertia eq̄ albi. i. virgines inocētes. Bñ autē vñcētus i hac triplici qd̄riga fuit. q̄ et sanguinē suum fudit: se in pnia macerauit: in inocentia se pseruauit. C Sēdo describit miles et maxime a gng; . P Pmo a noīe cū dī: vincens. P Sēdo ab officio siue ab arte cum dī: habebat arcum. P Tercio a corādis magnanimitate cuius dicit: exiit vñcens. P Quarto a finali et recta intēctōne cum dicit: vt vinceret. P Quinto a palma victorie cuius dicit: data ē ei corona. C Circa pmo notādū q̄ ipse habuit nomē celebre. i. victoriosus: q̄ vñcens siue vñcētus ē appellatus. Ruth iij. Hās nomē celebre in bethleē. i. in ecclesia militat; et triumphat. i. Para. xi. Ipse erat iter tres notatissimus et inter tres fecūsus et iclitus. Tres notatissimī sunt martyres: psciores et virgines. Jp; scēnīz est nominatissimus iter martyres q̄ durissima supplicia prulit. iter cōfess

De sancto vincētio martyre.

foros: qđ hđ xpi cōstantissime cōfessus fu-
it. Et inter virgines qđ sincerissimaz pu-
ritate seruauit. Sed pay cēt si miles ha-
beret nomē celebre: & nō exerceret offic-
iū militantis. C. Jō secūdo cōmendat
ab officio siue arte: cū dicit: hz arcū. Ha-
bebat enī in ille milles offiū sagittā dī. Jō
vnā sagittaz lecti in veni: que fuit sagit-
ta deuote oratōis. Unde dicit de eo. Ere-
ctis in celū luminibus dñm scabaf. ij.
Reg. i. Sagittā ionathe nūquā abijt
retrosum. Tūc enī sagitta retrosum
abijt qñ oratio a deo vacua recedit. Se-
cūdam lecti in scipm: que fuit sagitta
diuini timoris: quo carnē suā cōfixit.
ps. Cōfuge timore tuo carnes meas &c.
Tertiaz iecit cōtra diabolu que fuit sa-
gitta humilitatis qua ipsum superbū
grauiter vulnerauit. ps. Tu humiliasti
sicut vulneratū supbi. ps. li. Nūqd nō
tu percussisti supbi vulneratū diaconem.
Quartā lecti cōtra tyrānū: que fuit sa-
gitta dure incerpātōis. ps. Sagitte po-
tentis acute cū carbonib⁹ desolatoris.
Ista eim sagitta fuit potens: qđ irā tyrā-
ni nō timuit. & fuit acuta: qđ eius cor me-
dullitus penetrauit. Et fuit accēsa: quia
zelo dei hoc fecit. Sed multoz sagitte
sunt debiles pp timorē. & retruse pp
pauatū amorē. & frigide pp celi remissio-
nem. Sed parū pdeser similes hēret of-
ficiū militare: ipm tamē nūquāz exercēt
nec ad bellū pcederet. C. Jō tertio pme-
datur a cordis magnanimitate: cū dicit
Extul. si ad certamē. Sūt aut tria que
militē retrahūt ne ad bellū pcedat. aut
amor inordinatus sui. aut timor: cuiusli-
bet a duersi. aut defectus exēplī. iō domi-
nus milites suos admonēs dicit Lu. ix.
Siquis vult ventre post me abneget se.
metipm. Ecce qđ nō dō distigē: sed despi-
cere seipm: & tollat crucē suā. Ecce qđ
nō dō timere aliqd a duersum: & sequat
me. Ecce glōriosum exēplū. Ista tria re-
trahēta non habuit vincētus. Vñ dē
Aug. Quid eim mirū si in illo vici vī-
cētus a quo victus ē mūdus. Ecce exēplū
bitū exēplū. P Deinde ponit alia duo dē-
cēs: Duplicē acie mūdus pduxit contrā
milites xpi. Blādit eim vt decipiat. ter-
ret vt frangat nō nos teneat ppila velū

tas. nec terreat aliena crudelitas & vt
ctus ē mūdus: sed vllis milis cēt quid
bellū pcederet: & tibi nō intēderet vīcē:
sz ex poliare. C. Jō quarto cōmendat a fi-
nali & recta intēdē: cū dicit: Ut vinceret
Nō eim vincētus affectauit spolia mun-
di: sz tñ vt vīcēt ad glōriā dī. Et is in
oibus victor fuit. nā vicit in aere in cu-
leo extēsus. Vicit in igne sup craticulas
positus. Vicit in terra in rellis acutissi-
mis inuolutus. Vicit in aqua in mare
pictus. iō clamabat Aug. vīcēs: Beat⁹
vincētus vicit in verbis. vicit in penis.
vicit in cōfessōe. vicit in tribulatiōe. vī-
cit exultus. Pay ēt valeret si milles vin-
cere intēderet. & tñ cū efficacā victoriā
nō obtinēt. C. Jō quinto cōmendat a pa-
ma victorie: cū dicit. Et vata ē ei corona
De qua corona dixerūt sibi agēti. Signo
see o vīcētū: qđ cuius nose decertasti.
ipe tibi corona pparatā seruat in celis q
te fecit victorē in penis. Bis solus nāq
cōtra scōs cōcitāt pugnaz. iō dñ: Decer-
tasti. Sed deus dat victoriā. iō dñ: Qui
te victorē fecit in penis. Et post victoriā
dat coronā. iō dñ: Ipe tibi coronam ppa-
ratā seruat in celis. Et si cps qđ diabolu
pparat malū pugne. Sed dñs malo dñ
qđ deus dat bonū victoriē. & de illo bo-
no elicit sanctis optimum coronē eter-
nē.
C. Sermo. lxxij. C. De eodem. Sermo
quartus.

Rortis est vt mors /
cris: dura sicut iserni emula /
tio. Lant. vij. Salomon po-
nit quinqz fortissimas: gbus cōparat forti-
tudinē charitatis. C. Primo nāqz ē for-
tis sicut mors: iō ciz dñ: Fortis ē vt mors
dilectio. Sicut eim mors sepat aīam a
carne: sic & charitas sepat aīam ab oī il-
licito amore. Facit enī triplicē separati-
onē. Sepat eiz aīam ab illicito amore mū-
di. Matt. x. Veni separe hoīem a duer-
sus frēs suū. Ab amore copis pprii. Eccl.
xlvij. Surrexit nathan a ppheta: & quasi
adeps. sepat⁹ ē a carne. Ab amore suū-
gales nō viuūt vita seu amore sui: sz xpi.
Gal. ij. Vltio ego tam nō egeris: aut t
me xpi. Ista triplicē separationē charitas

fecit in vincetio. Ipe enim mundum vicit: ut
citat de eo. In quo pluram mundi martyr
vicit vincetio. Proprium corpus cotem-
psit. Un dixit dantio. Tormeta tua no
timeo s; hoc solum timeo qd te fingis velle
mihi misereri. Ipe enim no sibi s; xpo vi-
xit. ij. Log. v. Qui sibi viuut no sibi vi-
uant: sed et q p ipis mortu? e? e resurre-
xit. C. Seco charitas e fortis sicut iser-
nus. Un sequit. Dura sicut isernus emu-
lacio. Sicut enim infernus alas fortiter
retinet e custodit: ita q nullam p dicit: sic
amor: dei scdm vincetio tam fortiter xpo
vincit: q ab eo separari no potuit. Roma.
vij. Quis ergo nos separet a charitate
spis tribulatio an angustia zc. Ipe enim
tradit? e carceri: vt fame maceraretur.
eculeo: vt flagellaret. vnguli: vt laceraret
craticule: vt assaret: ita sicut acutissimis: vt
vulneraret. S; sic erat deo p amore col-
ligatus q no poterat separari: nec miru
Ipsa enim charitas erat sibi taqua vici-
sum quo deo erat colligat. Col. iij. Su-
per oia aut charitate habere qd e vincu-
la pfectiois. Erat enim taquaz a damas: p
que ad deum erat attractus. Hiere. xxxi.
In charitate ppetua dilexi te: id attraxi
temiserans. Erat taquaz radix qua deo
firmiter radicatus. Eph. iij. In charita-
te radicari e fundari. C. Tercio charitas
e fortis vt ignis qui h; virtute incendet
di. Un sequit. Lampades eius lapades
ignis atqz flammaz. Facit enim incensum
amoris. Luc. xvi. Nonne cor nrm ardens
erat in nobis zc. Incendiu sermonis. Ec-
cl. xxvij. Surrexit helyas quasi ignis
e verbu illius quasi facula ardebat. In
cedu opis. Job. xxxvij. Nonne vestimen-
ta tua. opa tua calida sunt: pflata sue-
rit terra austro. i. spu sancto. Auster. n.
e vltus calidas fecu datiuus: pororum
reformatiuus: qz spūs scūs e corda infla-
mat. e ipa p bona opa fecu dat. z ad di-
uitias inspiratioe respiciendas ipa rese-
rat. Ipsi d triplex incendiu charitas i bea-
to vincetio fecit. famosis i corde. vñ dicit
Chr sclytus vincetio accessus igne diui
ni amoris. sermois in ore. vñ ait. Exur-
get toto malignitatis spu debacchare
et. Et sermois in ope. Un d de ipso z d
alios quos charitas ipeuit. Rom. xij.

Spū seruētes dño seruētes. C. Quar-
to charitas e fortis imo fortior: aqua q
magis extinguit. Aqua enim tribulatio
nū no extinguit charitatē: s; charitas
ipam. vñ sequit. Aque mulce no potue-
runt extinguere charitatē. Facit aut ipa
charitas multiplicē extinctionē. Nā ex-
tinguit ignē carnalis voluptatis. Eccl.
iij. Ignē ardētem extinguit aqua. Ex-
tinguit hūm mūdane cupiditatis siue pec-
catis. Jo. iij. Qui biberit ex aq quam
ego dabo ei nō sitiet i eternū. Extinguit
aquā immisē aduersitatis. Sa. xix. Ignis
valebat i aqua supia suā virtutē. Sic in
vincetio charitas extinguit voluptatē
p pudicitia siue prudētia. Sap. vij. Ne-
q ad corpus consignatus. Cupiditatē p
tpantia. i. Log. vij. Qui vult hoc mun-
do tāquā nō vrans. Aduersitatē p patiē-
tia. i. Log. iij. Persecutōem patimur e
sustinemus. C. Quito charitas e fortior
flumie. i. oī mūdane aduersitate. vñ seg-
tur. Nec flumie obruet illā. Mat. vij. De-
scēdit pluuia e venerūt flumia e flauē-
runt vēt zc. Est enim que daz aduersitas
venies a deo fuisse infligēte. Et hec e plu-
uia que ex celo descēdit. Ista nō pot ob-
ruere charitatē: qz cam portat patiēter.
Hiere. x. Plane hec isirmitas mea est: e
portabo illā. Quedā a diabolo imitēte.
Ista ē vētus q ab aere venit. Ista nō po-
tuit obruere charitatē: qz resistit fortiter.
I. Pe. v. Qui resistite fortes in fide. hope-
rātē p olectionē. Quedā ē a tyrāno se-
niente. Ista nō potuit obruere charita-
tē: qz ea sustinet pseucratē. i. Log. xij.
Charitas oia suffert. Beatus aut vince-
tius siue pluuia aduersitatis immisaz a
deo. siue vētū tētatiois immisaz a diabolo
siue flumie psecutiois immisum a tyrāno:
nī tñ portauit patiēti: fortit e pseucrat. Ipe
ērgaudēter: q oia mala e aduersa p xpo
patiētia ludū e quodā solatiū repu-
tabat. vñ dicit. Prudētus ipm rūdissē
dantio. Tormeta. carcer. vngule. strī-
densqz flammis lamina: atqz ipsarum
penarum vltima mors christianis lu-
dus est.

C. Sermo. lxxij. C. De cōuersatōe sancti
pauli apli. Sermo. i.

S a

De cōuersione sc̃i pauli.

Quoniam die ac nocte grauata est super me manus tua. Cōuersus sum in cr̃ina mea: vñ cōfigit sp̃ina. ps. Pñt ēē hec verba beati pauli regratiatis deo te sua cōuersione: & cōuersionis modo. Vbi duo ponunt. C. Prīmū ē sua gl̃io, sc̃a cōuersione: cū. f. dī. Cōuersus sum i cr̃ina mea. C. Sc̃d̃m ē cōuersionis modus: cū dī: Qm̃ die ac nocte grauata ē sup me manus tua dñi cōfigit sp̃ina. C. Circa p̃mū notādū qd aū cōuersionē triplicē patiebatur cr̃ina. Una ē: q̃ synagoga ñm̃is zelabat. Gal. i. Abū dantius emulato: exstēs p̃inag meaz traditōnū. Sc̃cūda ē: q̃ eccl̃am xp̃i ñm̃is ipugnabat. Ibi dē. Sup̃a modū p̃sequer̃ eccl̃ia dē: & expugnabat illa. Tertia ē: q̃ nomē xp̃i ñm̃is odiēbat. Act. ix. Nōne hic ē q̃ expugnabat eos q̃ luocabāt nomen istud de his tribus dicit. i. Th̃i. i. Qui p̃ius fui blasphemus q̃. f. nomē xp̃i blasphemabam. Et p̃secutor: q̃ eccl̃ia xp̃i p̃sequer̃. Et cōtumeliosus: q̃ in cōrumeliam nois xp̃i synagoga ñm̃is zelabam. Sed ab ista triplici cr̃ina cōuersus ē: vi. dēscit i synagoga euacuatoz. in eccl̃ie. fundatoz: & in ip̃ius nois xp̃i portioz. De his tribus dī Act. ix. Uas electōis m̃i. hī ē iste: vt portet nomē tuū. Ecce q̃ fuit nois xp̃i portitor: corā regibz & gētibz ip̃os ad h̃dē xp̃i cōuertēdo. Ecce q̃ fuit eccl̃e xp̃i fundator: filijs israel ip̃os sc̃z cōfundēdo & cōuicēdo: ecce q̃ fuit synagoge euacuator. C. Sc̃do ponit modus sue cōuersionis qui qdē fuit triplex. 1. Est enim cōuersus p̃ lucē resurgētē. p̃ virtutem potētē. p̃ vocē oburgantē. C. Pr̃o nāq̃ cōuersus fuit p̃ lucē resurgētē: qd notat cū dī: Qm̃ die ac nocte. Illa enim lux que ip̃m circūfulsit: fuit vt nos iquātū ip̃m extērius excecavit. Et fuit dies: i. quātū ip̃m intērius illuſtrauit. Et ab oī diffidia purgaur ip̃m in amore xp̃i cōuicēdo. Fuit autē ip̃a lux repētina. imen. sa. & celica. vñ dī: Et subito circūfulsit eū lux de celo. Fuit nāq̃ subita & repentina: q̃ ip̃m subito imutauit atq̃ p̃fēcit in sciētia. in ṽra. in cōstantia. In sc̃tētia: q̃ totū mysteriū dñice incarnatiōis.

in tri duo sue excecatis edoctus fuit. Gal. i. Nōn vobis facio euāgelīū quod euāgelizati ē a me: q̃ non ē in hominibz neq̃ ab hoīe didici illud neq̃ acceptis p̃ reuelationē iesu xp̃i. In ṽta q̃ Batim oēm amorē carnalē abiecti. Gal. i. Lōm nūo nō acquieui carni & sanguini tē. In cōstātia. Act. ix. Lōmno igressus in synagoga p̃dicabat illis iesus. Fuit etiā illa lux imēsa. vñ dī: Circūfulsit. i. circūquaq̃ fulsit. Et interior p̃ sapientiam. 1. Cor. iij. Deus qui dixit de tenebris lucē splendēcere: luxū in cordibz nostris tē. Ab exteriori per cōuersionē lucidam. i. The. v. Non sumus noctis neq̃ tenebrarū tē. A sup̃iori: per cōtēplationē celestium. 1. Cor. iij. Nos reuelata facie gl̃ie dei speculātes. que solet in hoc seculo videri p̃ speculū in enigmate. 1. Th̃y. Paulus carcere coartat. 1. Th̃y. Ab interiori p̃ cōtēptū terrenoz. Phil. iij. Exstimo oīa detrimētū ēē tē. Fuit etiā ista lux celestis ad inuēdū qd deus dedit sibi intellectu angelicū: q̃ ab ip̃o angelis plurima didicerat. Vñ super illdē Ep̃. iij. Ab ista autē m̃nimo oīum sanctorū data ē hec gr̃a in gētibz vt innotescat p̃m̃cipibus & p̃tātibz in celestibz. Dicit gl̃o. Videte quātus est hic: q̃ p̃ aliqd lucē creuit agellus & multa secreta i his dīcerunt. Dedit sibi affectū diuini. 1. Th̃y. Ut eim ferrū missum i igne torus ignis efficiat. sic paulus charitate succēsus ius efficiat charitas. Dedit sibi actū celestē & sanctū. Phil. iij. Ñra cōuersatio in celis ē. Illa tria agit Dyony. in ep̃a de morte sc̃i pauli dicens: hic ē angelus inter restros. Ecce q̃ h̃uit intellectu angelicū: Et h̃o celestis: ecce q̃ h̃uit actū celestē & sanctū. imago & s̃istitudo diuinitatis: ecce q̃ habuit effectū diuinitatis. 1. Sc̃do quēius cōuersio fuit p̃ virtutē potentem cū dī: Qm̃ grauata ē sup me man⁹ tua. Ch̃istus h̃z manū iqua sunt gnos dēstī. 1. Pr̃mus ē p̃plex. i. eius potētia: quā oibz dñat: & oīa domat. 1. Sc̃d̃ ē iudex. i. eius sapia per quā oīa idicat & manifestat. 1. Tertius ē mediū. i. charitas inuinita. per quam nos tāquā mediatoz patri recōstitat. 1. Quartus est medicus. i. eius misericordia p̃ quā ñras infirmitates

tes medel e curat. ¶ Quintus ē puus. i. humilitas summa. per cuius exēplū ad humilitatē nos reuocat. Ista manū cū hīs quinq; digitis sup paulū aggrauauit. i. humiliat. primū. s. digitū potentie ipm ad terrā pūcēdo. ps. Humiliasti sic vulnē tuū supbū. ¶ Digitum sapie oīa sibi implēta reuelādo. Eph. iij. Scdm reuelationē horū mihi factū ē sacramētum. ¶ Digitū charitatis inuēte se pīt recōct. liandō. i. Thī. i. Misericordia cōfecut sum. Digitū misericordiē eius culpam mēdēdo. i. Thī. i. Lpissus iesus venit in hunc mūdū peccatores saluos facē: quorum primus ego sum. ¶ Digitū humilitatis p suum exēplū ad humilia redūcēdo. An. i. i. Cor. xv. Ego sum mīnīm? aplos qui nō sum dignus vocari aplos. Tercio ipm cōuertit per vocem obiturgantem: cui dicit. Bū cōngit spina. illa. i. spina de qua dī. Durum ē tibi contra stmulū calcitrare. Infixit autē xps cordi suo quaduplicē spinaz. ¶ Prima fuit verbū oburgatiōis: cui dicit. Saulē saluē quid me psequeris? Et ista fecit in eo vulnus doloris. Rom. ix. Tristitia ē mīhi magna: et cōtinuus dolor cordi meo ē. ¶ Scda fuit verbū iproperatiōis. cui dicit. Ego suz iesus quē tu persequeris quasi dicat. Ego sum ille qui te saluauī. quig te ē mores sustinui: et talia mīhi reperiōis. Et ista fecit in eo vulnus pudoris. adeo qd se indignū apostolatu suū dī cabat. i. Corinth. xv. Non sum dign⁹ vocari apostolus. ¶ Tertia fuit verbū cōquestiōis quādo similiter dixit. Ego suz iesus nazarenus: quasi dicat. Sufficere vbi te beret qd in dei me crucifixerūt et penīs meis saturati fuerunt. Et ista facit i eo vulnus amoris cōpassionis adeo qd amor et compassio xpīstī crucifigi cordi suo fuit affixa. vt dicit Gal. ij. Lpissio confūsus sum cruci. ¶ Quarto fuit verbum cōmīnationis: scum dixit. Durū est vbi contra simulum calcitrare. Et ista fecit in eo vulnus timoris. vnde dī. Trementis ac stupens dixit tē. ij. Cor. vij. Fortis pugnauerunt timoris. ¶ Cetero. lxxviii. C. Eodez die. Sermo secundus.

QUAS admirabile opus excelli. Eccl. liij. Illud ē illud vas de quo dī Act. ix. Vas electōis mīhi ē ille. Et nō ē vas cōe sed admirabile. Et nō ē op⁹ mortalis viri: s. op⁹ excelli. Sūt autē istud vas admirabile: et op⁹ excelli ppter suas mirabiles cōditiōes quas habuit. C. Primo fuit mirabilis cōfict⁹. qd ppter te limo humilitatis pfunde et aq cōpunctiōis lachrymose fuit cōfictus. Thī ad primū dī. ij. Cor. iij. Dabim⁹ taurum istū t vasis fictilibus. quātūz ad secū dū dicit Lhy. Paulus cōsolatōem recipiebat i lachrymis. i. rora timoris et amoris fuit cōfictus. Nam cū dixit ei Iesus. Ego suz iesus nazarenus. i. saluator tuus. Et hoc eiz cōcepit magnū amorē cū dixit. Quē tu psequeris. Ex hoc cōcepit magnū timorē. Veloci motu fuit agitat⁹ qn subito ipm lux illustrauit et i terra cecidit. Ysa. xxxvij. Pona circum lūm i naribus tuis. et frenū i labijs tuis et reducat te in via p quaz venisti. Sūt a supfluitatibus refect⁹? qd oīm terrēnitatem xps ab eo amouit. qd notat p hoc qd de terra surrexit. et squame ab oculis ei⁹ ceciderūt. C. Secūdo istud vas fuit mirabilis pictū. i. colore albo virgialia mūditiē. vnde loquēs de vāgibus dī. i. Cor. vij. Volo oēs homines tē sicut mēspum. Lhy. Joseph pudicitie virtute decorat⁹. Et ego vercorne ridiculū sit hīncide paulum laudare: qd oīa que videbantur clara atq; de corā cernebat quādamodū nos fauillam cinerēq; despiciamus. Lore nigro humilitatis pfunde. i. Cor. xv. Ego sum mīnīm⁹ apostolorū tē. Colore rubeo charitatis intente. Roma. v. Charitas. dei diffusa est in cordibus nostris. Colore hyacinthino cōtemplationis superne. Phil. tertio. Nostra conuersatio in cellis est. ¶ Colore viridi conuersationis grate. i. Cor. ij. In gratia dei conuersati sumus. Tercio istud vas est mirabiliter excoctum scilz igne amoris. ij. Cor. v. Charitas dei vrget nos. Chrysostolus. Paulus sine charitate xpīstī nec pncipatuum socius cupiebat esse. ¶ Ab hac enim charitate discedere hoc sibi erat tormentum gehennae.

supplicia infinita sicut p̄sui charitate:
hoc erat illi vita: hoc illi regnum. hoc est
li videbat bona innumera. Igne passio-
nis et tribulatiōis. ij. Cor. iij. In omnib⁹
tribulatiōem patimur. sed non angustia-
mur. Igne cōpassionis. ij. Cor. xi. Quis
infirmus et ego nō infirmor. Chriſt. Nul-
lus tam affectuose mala pp̄ta quantū
ipse flebat mala aliēa. Igne doloris. Ro-
ma. ix. Tristitia est mihi magna et contri-
tus dolor cordi meo. C Quarto istud
vas fuit mirabiliter purificatū et lotum
flotē baptisimi. vnde dicit. Surgēs ba-
ptizatus est. Lotō spūs sancti de q̄ dicitur.
Act. i. Vos autē baptizabimini spū
sancto. Sicut gūt in ap̄los descendit sp̄s
ritus sanctus in specie ignis sic et in ipm
in specie lucis. Lotō lachrimose cōpun-
ctiōis. Chriſt. Iuges lachrimarū fontes nō
diebus solū sed etiam noctibus effunde-
bat. Lotō sanguinis q̄ in suo sanguine
baptizatus fuit. Apoca. viij. Laurū sto-
las suas et. Lotō lactis q̄ cum sangui-
ne lac effudit. Et hoc in testimoniu suę
puritatis. Lanti. v. Dulsit sicut colū-
be sup riuos aquarū que lacte sunt lotę.
C Quinto istud vas fuit mirabiliter im-
pletum. i. spū sapientie et intellectus. q̄
diuina miseria et p̄funda intellexit et sa-
pienter edocuit. Spū cōsili et fortitudi-
nis q̄ et prudens p̄siliarius in aduersis
fuit et fortis inter aduersa stetit. Spiritu
scientie et pietatis. q̄ et aliorū miseras sel-
uit et eis p̄se subuenit. Spū timoris do-
minī. q̄ ipm filiali timore semp tinnit.
C Sexto istud vas fuit mirabiliter effusū.
Effudit enim se verbis. ij. Cor. vi. Os nō
stet p̄ ad vos o corinthij. Scripto. Phi-
li. ij. Eadē vobis scribere mihi quidem
nō pigrū vobis autē necessariū. Exemplo
ij. Cor. vij. Lapite nos. i. in exempli ne-
minē. n. lesimus et. Martirio. Phil. ij.
Sed et si emulor sup sacrificiū et obsequi-
um fidei vestre gaudeo et p̄gratulo: omnibus
vobis.

C Sermo. lxxv. C De eodē die Sermo
tertius.

Spectaculum facti sum⁹
mundo angelis et hominibus
i. Cor. iij. Hodie deus specta-

culum nobis dedit quādo beatū Pau-
lum puerit. Qui quēdā est spectaculū
mundo. i. mundanis et peccatoribus. et
angelis tā bonis q̄ malis. Hominibus
s. iustis et ratōe videntibus. Et et specu-
culū peccatoribus ad penitendū. C An-
gelis bonis ad admirandū. C Bonis et iustis
ad imitandū. C Peccatores autē i eo spe-
culari possunt tria. C Primo doloris et
p̄tritōem amarā. Tm enim doluit q̄ tri-
bus diebus comedere recusauit q̄ tri-
bus diebus in dolore p̄tinuo fuit. et i fletu q̄
dolorē suum semp p̄tinuauit. Roma. ix.
Tristitia est mihi et p̄tinuus dolor cordi
meo. q̄ habuit lachrimas p̄punctiōis. et
hoc in triduo sue p̄uersionis. Lachrimas
deuotōis. ij. Cor. v. Nā et in hoc ingem-
scimus habstatem que de celo est sup̄
indul cupientes. Lachrimas p̄punctiōis
sue p̄passionis. ij. Cor. ij. Nā ex multa tri-
bulatiōe et angustia cordis scripsi vobis
p̄mulas lachrimas. C Secūdo specula-
ri possunt confessionē purā. Bieſt autē
prouerbi. xviij. Iustus in principio ac-
cusator est sui. i. in principio multima-
gis in medio et in fine. Peccarū eim nō
principiū. s. malam cogitandem. medius
i. p̄sensum. et finē. s. opus. De his tribus
ap̄ls se accusat. i. de principio peccati.
de malis cogitandibus ipsas expellēdo
ij. Cor. iij. Abdicamus occulta de deco-
ris. i. occultas et turpes cogitandōes cor-
dis. De medio peccati idē de ipso pec-
cati consensu ipm recognoscēdo. Act.
xix. Cum fundere sanguis stephan te-
stis rui. ego astabā et consentieba. De fi-
ne peccati. i. de ipso opere ipm humilē
p̄tendēdo. i. Timō. i. Qui p̄tilis fuit blas-
phemus p̄secutor et p̄tinuosus et. Ter-
tio speculari possunt in ipso satisfactiōis
condignā. Ipse quidē xpm offenderat
corde. ore. et opere. Act. ix. Saulus ad
huc spiras quo ad p̄tinuū minaz. quo ad
secundū. et cedis quo ad tertiu. Ideo sa-
tisfecit corde diligēdo ipm plus quam
se. Act. xxi. Ego. n. nō solum alligari s̄
etiam mori paratus sum p̄pter nomen
domini iesu xpi. Plusqua suos. Gal. i.
continuo nō acquieui carni et sanguini
Plus q̄ sua. Phil. ij. Que mihi fuerūt

lucra. hoc arbitratum sum propter ipsum de
 rimenta. satisfecit ore ipsum fideliter p[re]di
 cando. **Act. iij.** **Uras electio** n[ost]ra e[st] iste
 ut portet nomen meum cora[m] regibus & fi
 lio israel. Nam g[ra]tias. i. populos g[ra]tias
 redarguebat & p[ro]uertebat p[er] sapientiam.
 reges actiuios p[er] miraculor[um] euidentia[m]
 filios israel p[er] diuinam scriptura[m]. Satis
 fecit opere quia p[re]dicabat & laborabat. **i.**
Thellul. ij. Nocte & die opantes manib[us]
 e[ss]et. manualiter ne aliqu[od] vnum grauia
 remus. unde dicit **Matino. g.** a p[ri]mo gal
 lorum cantu vsq[ue] ad quinta hora labora
 bat. Deinde p[re]dicatio vacabat ita q[uod] ple
 runq[ue] vsq[ue] ad noctem sermonem p[re]rahe
 bat. Sono & oratio[n]ibus & comestio[n]i res
 diu ipse satis necessariu[m] erat. **C** Secun
 do facit e[ss]e spectaculu[m] bonis ange
 lis ad admirandu[m]. In angelis eim[us] tr[an]sa
 pherant. i. velocit[er] obedientia[m] ut dicit.
ps. **Amiliri** elus qui facitis voluntate[m]
 eius. charitas ignita. **ps.** Qui facis an
 gelos tuos sp[irit]us e[ss]e. Custodia[m] sollicita.
ps. Angelis suis mandauit de te. ut cu[m]
 stollant te in omnib[us] v[er]is tuis e[ss]e. **C** Ad
 mirant igit[ur] in paulo angeli velocit[er] obe
 dientia[m] quam habuit in p[er]uersionis sue
 p[ri]mo[do] quado dicit. d[omi]ne quid vis me
 facere. quia habuit in medio qu[od] sp[irit]us san
 ctus dicit. Segregate mihi saulu[m] & bar
 nabam q[ui] co[n]tinuo apostolis obediuit vt
 habet **Act. xij.** Quam habuit in vltimo
 q[uod] faciebat ep[iscop]o p[re]cipiente vt in templo se
 purificaret p[er]tinuo obediuit. cum tamen
 p[er]icul[u]m sibi imminere cognosceret. Quam
 habuit in tota vita sua q[uod] totum m[un]du[m]
 p[re]dicando circuuiuit. **Chriso.** Paulus ta
 qua[m] p[er]natus totum docedo p[ro]solauit or
 bem. **C** Secundo admirant in ipso chari
 tatem ignita[m]. siue q[uod] torus in igne chari
 tatis p[er]uersus fuerat. **Chriso.** Ut enim
 ferru[m] missum in igne torus ignis efficit.
 sic Paulus c[on]spicitur succensus tor[us] effi
 ci charitas. siue q[uod] ignem charitatis ni
 hil in eo extinguere poterat. Romano.
vij. Certus sum. n[on] q[uod] neq[ue] mors neque
 vita e[ss]et. siue q[uod] alios vehementius infla
 mabat. **Chriso.** Paulus velut ignis totu[m]
 p[er]curabat orbem & p[er]currendo purga
 uit. siue q[uod] omnia vitia exurebat. Super
 hoc **Chriso.** Sicut in stipulas aut in se

rum ignis est missus. sic osu[m] demonu[m]
 opera Paulus consumpsit. **C** Tercio ad
 mirant in ipso tam sollicita custodiam.
 Quidam enim angeli custodiunt mundu[m]
 vniuersum sicut dominatio[n]es. Quidam p[er]
 uincias vt principatus. Quidam loca p[ri]nci
 palia. vt archangeli. Ergo tam singula
 res p[er]sonas vt angeli. Paulus aut[em] cura[m]
 habuit de mundo vniuerso. **Chriso.** Nul
 lus angelus ita populu[m] creditu[m] guber
 nauit. vt Paulus vniuersum orbem. Lu
 ram habuit de p[ro]uincijs. Idem. Tanta
 ipse Paulus virtute p[ro]gressus est vt vix
 triginta annorum spacio. **C** Romanos &
 Persas & Parthos & Bedos & Indos
 & Scythas & Ethiopes sub iugo mitte
 ret veritatis. Cura[m] habuit de specialib[us]
 locis ad que epistolae destinauit. sicut o[mn]i
 roma co[n]tinuo. galathia & huiusmodi.
 Cura[m] habuit de singularibus p[er]sonis.
 sicut de Timotheo. Tito. & Philemone.
C Tercio fuit spectaculu[m] malis angelis
 ad inuidendu[m] in quib[us] est triplex viciu[m].
 i. superbie. inuidie. & fraudulencie. Con
 tra superbia[m] igit[ur] spectat in eo humilitas
 Tanta enim fuit in eo humilitas q[uod] se re
 putabat minore[m] omni apostolo. **i.** **Cor.**
xv. Ego enim sum minimus apostolor[um]
 Reputabat. se maiore[m] peccatores aliquo
i. **Tim.** **i.** **Chrysostomus** seius venit i[n] hunc m[un]du[m]
 dnm peccatores saluos facere quoz p[ri]m
 mus ego sum. Reputabat. n[on] se nihil a se
 ipso habere. **ij.** **Cor.** **ij.** N[on] q[uod] sufficere
 sumus aliquid cogitare a nobis quasi
 ex nobis. **C** Secundo p[er] inuidiam spe
 ctat in eo fraterna charitas que tanta in
 eo fuit q[uod] omnes hoies saluari cupiebat
Chriso. Quasi inuadu[m] vniuersum ipse
 genuisset. sic omnes in regnu[m] dei festina
 bat adducere. quis p[er] salute[m] alioz mori de
 siderabat. **ij.** **Cor.** **xij.** Ego enim lib[er]u[m] misit
 me imp[er]d[er]e & sup[er]imp[er]d[er]e p[er] animas
 vestras. qui p[er] eterna pena alioz vitanda
 spe a gloria excludi affectabat. Romano.
ix. Oprobrium ego ipse anathema e[ss]e a xpo
 p[ro] fratrib[us] meis. **Chriso.** Nam no[n] salua
 ri illos multo acerbius extimabat q[uam] se
 metipsum p[er]ire. **C** Tercio p[er] fraudule
 tiam spectat in eo veritas qua[m] imit[er]e
 satagebat p[er] sinceritate[m] doctrine. **i.** **Thi.**
ij. Doctor gentiu[m] in fide & veritate p[er] ex

plum vite. ij. Cor. vii. Capite nos nemi-
nem lesumus. neminem circūuenimus. 2c.
Per alius dicitur orationis deuote. Col. i.
Nō cessamus p vobis orātes. 2c. Quar-
to factus est bonis et iustis spectaculum
ad imitandū in quo qdem tria spectari
possunt. C Primo ad exemplaridem ce-
lestiū. Phyl. ij. nostra querfatio in cel-
est. Conuersatio autē dicit totā vitā hois.
Quidā. n. sunt in celo tāti ore vt predi-
catores verbosi. Quidā tñ exteriore ope
vt hypocrite et vanagloriosi seu vanoz
gloriosi. Quidā vero tñ corde sicut pi-
gri et desideriosi qui tñ bona pposita que
habēt opere nō implent. Paulus autē
erat in celo. 2 ore. q. habuit sincerissima
vba. ij. Cor. ij. Ex sinceritate sicut ex deo.
coiam deo in xpo loquimur. Et ope. q. ha-
buit sollicita opera. ij. Thesal. ij. In la-
bore et fatigatōe nocte et die laborantes.
Et corde q. habuit sacra desideria. Phyl.
li. i. cupio dissolui et esse cū xpo. C Secū-
do in eo spectare possunt abundantiam
bonoz opey. i. Cor. xv. Abundātus om-
nibus laborauit. vere abundātus q. plus
oibus pagrauit. Roma. xv. Ab hierusa-
lē vsqz ad illicitu p circuitū repleuit euā-
gelio. Vere abundātus q. plures omni-
bus ad fidē puerit. i. innumerabilem po-
pulū gentiū. Gal. ij. Qui opatus est Pe-
tro in apostolatu circūcisionis opatus ē
michi inter gentes. Vere abundātus q. plus
omnibz laborauit manibus. Eph. i.
Nec vnum quidē dicit i ocio quiete pas-
sus est transire. Vere abundātus q. plu-
ra passus est. ij. Cor. xi. Ter cesus suz. 2c.
Eph. i. Vis eius innumeras tibi offendit
mortes. Tot vsqz quot enim dies vixit.
Vere abundātus q. plures epas scri-
psit. C Tertio spectare possunt in eo fir-
mā tolerantia aduersoz. Nam sicut di-
cit Eph. i. Ipse fuit saxo durior. ferro fir-
mior. adamantē fortior. 2 auro incorrupti-
bilior. Fuit qdē saxo durior. q. nulli ad-
uersitari cedebat. Gal. ij. Quibz nec ad
hora cessamus subiectōni. Fuit ferro fir-
mior. q. nulla tribulatio ipz pmouebat
sed tanquā incus pcessionibus firmaba-
tur. ij. Cor. ij. cum enim infirmus tunc po-
ten s sum. Fuit adamantē fortior. q. nul-
la aduersitas ipm frangebāt. ij. Cor. xii.

xij. Placebo michi in infirmitatibus me-
is. 2c. Fuit auro incorruptibilior. q. nul-
lo igne psecutus in pāpāntiam crepa-
bat. Eccle. ii. Igne pbat aur et argenti.
C Sermo. lxxvi. C De conuersione san-
cti pauli. Sermo quartus.

Saulus adhibe spiras mi-
narū et cedis i de-
scipulos dñi. Act. ix. Quāuis
in beato Paulo abundauerit
delictum psecutōis. In ipso tamen abun-
dauit postea gratia miraculose puerfio-
nis et deuote pdicatōis. In ipso naqz an-
puerfionem abundauit triplex vittum.
i. magna scutitia. cū dicit spirans minaz
et cedis in discipulos domini ac magna
supbia cū dicit. Accessit ad pñcipales
cerdotū. Blo. Nō vocat? sed sponte celo
pctante eum. 2 magna ignorantia. cū dicit
vt si quos inueniret. 2c. Illos. n. q. erant
in via credebat esse extra viam. sed puer-
sus est a scutitia in fraternā cōspirationem.
a supbia in pfundā humilitatē. ab igno-
rantia in sapientie claritatē. C Primus
aut. i. scutitia in quattuor erat. i. in corde
p dolum. vnde dicit spirans. In oie per-
aspitatem. vnde sequit minaz. In perso-
nis p penaz irrogatōem. vnde dicit. et
dis. 2 in rebus p expoliatōem. vnde ppe-
mittit Act. viij. Saulus aut deuastat
securus quadruplici postmodū eos est
quadrupl p solatus. ij. Cor. xij. Quis inhi-
mat et ego nō infirmior. 2c. Eph. i. Nullus
tanto affectu mala ppra quāto Paulus
desiebat aliena. Dedit os suum ad pñd-
candū. ij. Cor. vi. Os nostrū pz ad vos o-
cūmthi. Eph. i. Per. Dantes p me vt dē-
michi sermo in apertōne oris mei. Dedit
corpus suū ad moriendū. i. Thesal. ij.
Volebamus tradere vobis nō solū euā-
gelio dei. sed etiam animas nias. Eph. i.
Donem atqz cruciatos et mille suppli-
cia quasi lu dū putabat esse puerus. 2c.
dicit res suas ad subministrandū. Act.
ix. Ad ea que michi opus erant. 2 hīs q
mecum sunt ministrandū. 2c. Dedit et
C Secūdo cōuersus est a supbia in po-
fundā humilitatem. C Habuit et in po-
mitem denominatōem. cōuersionem.

ſcientiā. & vitam. Denominatōem qui
dem humilē habuit q̄ vocat ſe puuluz.
qupius vocabat ſaulus. a ſaule ſuper
bo. polica vocauit ſe paulum. Vocat ſe
ſeruū. vñ Roma. i. Paulus ſeruus ſe-
ſu xpi vocat ſe ſeruoz ſeruū. i. Cor. ix.
Lum liber eſſem ex oibz omnū me ſer-
uū ēē. Vocat ſe apoſtoloꝝ minū. i.
Cor. xv. Ego ſum minū apoſtoloꝝ
ēē. Vocat ſe abortiuū. i. Cor. xv. nouiſſi.
metanquā abortiuo viſus ē mihi. C Se-
cūdo habuit humilē querfatiōem. i. Lo-
r. i. x. Sine offeſſione eſſote iudeis &
gentibz & eccleſie dei ſicut & ego oibz
p omnia placeo. Seruauit. n. illud. Ec-
cle. xxxij. Rectore ē poſuerūt noli extol-
leſti in illis ſicut vnus ex illis. Prelat-
em aliquādo dōz eſt maior ſubditis. ſ.
in correctōis auctoritate. Aliquādo eim
dōz eſt minor. ſ. in cordis humilitate. al-
quādo equalis. ſ. in amicitia querfatiō-
ne & ſocietate. Iſta regulā ſeruauit apo-
ſtolus. i. Thel. ij. Facti ſumus paruuli i
medio veſtrū. Ecce quātā humilitas tā-
quā ſi nutriti foueat filios ſuos. Ecce q̄
ta auctoritas. quōtā cariffimi facti eſtis
nobis. Ecce quātā amicitia. C Ter-
tio habuit humilē ſciam. Primo. n. hūit
ſciam ſupbā. Gal. i. Proſciebā in iudaſi-
mo ſupra multos coetaneos meos abū-
dantiuz emulatoꝝ exiſtens ēē. Lā aures
erat defectus charitatis. i. Cor. vij. Sci-
entia inſtat. charitas edificat. poſtmōm
nū habuit humilē ſciam. i. Cor. y. Non
ſudicauit me aliquid ſeire inter vos niſi
xpm ſcūm & hunc crucifixū. C Quarto
habuit humilē vtrā q̄ nō reputabat ſe p
ſectū. Phil. ij. Nō q̄ iam acceptū aut p
ſectus ſim ēē. Non audebat ſe reputare
iūſtum. i. Cor. iij. Niſi mihi oſciū ſuz.
ſed in hoc iuſtificatus ſum. Reputauit
ſolum ſanctoꝝ minū. Ephe. ij. Ad
biolum ſanctoꝝ minū data ē gratia
hee. Reputabat ſe peccatoꝝ maximū. i.
Timo. i. Puſt⁹ teſus venit in hūc mun-
dū peccatoꝝ ſaluoſ facere. quoz pri-
mus ego ſum. C Tercio querſus eſt ab
ignorantiā in ſapiētie claritatē. Habuit
enim triplicē ſcientiā. ſ. morā. euan-
gelicā. & ſupintellectuā ſue diuinā.
C Prima didicit in ſcholis iudeoꝝ.

Act. xliij. Ego ſum vir iudeus ſecus pe-
des gamalielis eruditus iuxta veritatē
paterne legis. C Secūda didicit i ſcho-
lis apoſtoloꝝ in quibz magiſtruz hūit
ſolum xpm. Gal. i. Notū vobis facio euā-
geliz qd euangelizati eſt a me. q̄ non eſt
ſecundū hoīem. neqz eim ab homine ac-
cepi illud neqz didici. ſed p reuelatiōem
teſu xpi. C Tertiaz didicit in ſcholis an-
geloz. ij. Loīn. xij. Scio hoīez in xpo an-
te annos quatuordecim ſiue in corpore
ſiue extra corpus neſcio deus ſcīt. raptū
huiusmodi viſqz ad tertiu celū ēē. Ecce
q̄ gradatim ad ſummū ſapiētie deuenit
apoſtolus. q̄ de magnis ſcholis iudeoꝝ
translatus ē ad ſcholas maioris aploꝝ
Et de maioribz ſcholis apoſtoloꝝ trāſ-
latus eſt ad maximas ſcholas angeloz.
Et q̄ in his tribus ſcholis ſic ſapiam. dī
ſcedat. ideo querſus p̄dicatoꝝ erat. iō
ſcōm diſoniā p̄dicatoꝝ ſapienter. dulci-
ter. & inſatigabiliter. Unde dicit in epi-
ſtola de morte Pauli. Abiſum ſapiētie
ſiſtulam altiffonā p̄dicatoꝝ veritatis in
ſatigabilē paulū dico nobiſſimū ap̄l. C
Sermo. lxxvij. C De eodem Sermo
quintus.

S Abito circumfulſit eum
lux de celo ēē. An-
te querſione erat paulus val-
de infirmus. ſz hodie fuit mi-
rabiliter curatus. C Circa iſtam curatio-
nem tria videre debemus. i. curationis
modū. curatōis effectū. & curationis ſi-
gnū. C Dodus enim curatōis fuit mul-
tiplex. C Primo curatus eſt p aduſio-
nem quādā. ſ. ignis de celo deſcendit &
ipm circumfulſit. qui ignis omnes rubigi-
nem peccati in eo oſumpſit. Deſter. xij.
Deus nī ignis oſumpēs ē. Prover. xvj.
Aufer rubiginē de argēto & egredietur
vas puriſſimū. C Secūdo eplī appoſitū
nē. ſz quod dā empli erat mortificatiū
cū dixit Saulle qd me pſequeris.
Quoddā empli fuit vulſcatiū & vi-
nū cū dixit. Ego ſus teſus nazarenus. i.
ſaluator tu⁹. Lu. x. In fundēs oleū quā-
tū ad vulſcatiū. & vſm quātū ad mor-
tificatiū. C Tercio p inſeſione cū dixit.
dū ē tibi ptra ſumū calcitraſ. ille. n.
ſtimulus cor ſuū icidit & omnem ſanctz

De querfione sancti pauli.

peccati eduxit. Hebr. iij. Alius ē fimo dei et efficitur: et penetrabilior oī gladio accipitur. Quartop minutōem. Tūc enī habuit spūalē minutōez: qm̄ amorem terrenū a se abiecit. qd̄ notat cū dicitur. Surrexit de terra. i. de terrena afsectōe. Hebr. xij. Deponētes omne pōd̄ et circūstans nos pec. rē. Quinto per obscuratiōē. Solent eīm infirmi et maxime oculos debiles habentes loca obscura querere. Sic et ipse Paulus tribus diebus fuit exterius excecatus: s; interi us illustratus. ij. Loantib. iij. Deus q̄ dixit de tenebris lucē splēdescente. illuxit in cordibus nostris. Augu. Eo tpe quo paulus nō videbat cetera. ministerio in formabatur credētū. quomā q̄ credit in christū sefus inuenerit debet cetera. nec nata reputare creatura vilescat: vt creator dulcescat. Sexto per diēte obseruationē. Erat enī ipse paulus tribus diebus nō videns: et nō māducauit neq; bibit. i. Log. ix. Castigo corpus meuz rē. Septimo p̄ amare inedicine sumptio nē. De qua dixit domus. Ego. n. ostendat illi quāta oportet illū pati pio nomine meo. Sed quāuis ista portio fuit amara sensibilitati erat tamē dulcis rōni. ij. Loantib. xij. Libenter gloriabor in infirmitatibus meis rē. Octauo per deuotā orōnē. Unde dixit dñs ananie. ecce eīm orat. Iaco. vi. Ofo fidei saluabit infirmū. Nono per diuinā incātorē euz dñ. Imponas illi manū. Confesso. res enī dei sunt dei incantatores qui dē corde serpentē expellūt. s; de multis dñ sicut aspīdis surde obturantis aures suas. Decimo p̄ balnet admistratiōnē cū dñ. Surgēs baptizatus ē. Tale. n. balneuz lauat peccatū. Sed dicit Eccl. xxiij. Qui baptizaf a mortuo et iteruz tangit mortuū. quid p̄dest lauatio ei? Undecimo p̄ sudorē. Sudores antime sunt eius lachryme quas ipse i triduo effudit. Chyso. Paulus p̄ solatiōē accipiebat in lachrymis. Duodecimo per obedientie adimpletiōē. Omnia enī pcedētia nō pdesent nisi i firmus medicos obediret. qd̄ notat cū dñ. Dñe qd̄ me vis facere. Berni. Deū plures habemus illius cecū q̄ apostoli noui imitatores.

Quid vīs inquit dñs ad cecū vt facias tibi. C Secūdo cōsiderare debemus cū rationis effectus qui erat valde miraculosus et gratiosus: qui de vāle perditōis mutatus ē in vās electiōis. vnde dicit dñs. Vās electiōis mihi est iste: vt ponet nomē meuz corāz gētibz et regibz et filiis israel. Olim quidā a predicatiōe cessabant ppter timorē tyrānoy. Quidā ppter subfannatiōem phoy: qui deridebant predicātes homines crucificum. Quidāz ppter scādālū iudeorū: q̄ de hoc magnū scādālū accēpiebāt. s; beatū paulū retrahere a predicatiōe poterat nec timor tyrānoy. ideo dicitur. Ut ponet nomē meuz corāz regibz. Nec subfannatio genitū phoy. id est. Ergētibz. Nec scādālū iudeorū. id est. Et filiis israel. i. Loantib. i. Predicam⁹ christum crucificū iudeis quidē scādālū. gētibz autē stultitiā. Tercio videre debemus curatiōis signū. sicut autē ostēdit p̄ q̄ signa quis corporis sanatus ē. sic etiā sūt quatuor signa p̄ que ostēdit q̄ sit curatus spūaliter. Que quidē in aplophete fuerāt. Primū ē appetitus ordinatio. Nō. n. ipse appetebat carnalia: quibz mors aie sunt. Ro. viij. Si ēm carnē peccatis mortemini. Nec terrena: q̄ vultas sunt. ps. Ut dñs glis vāitātē et queritis mendaciū. sed spūalia q̄ vtra anime sunt. Dec significānt p̄ squamas que ab oculis eius ceciderāt. Squame enīz repūtant carnalia q̄ inquirat affectus et repūtant terrena que et obscurant intellectū. Scdm̄ signū ē rotius cordis et corporis fortificatio. Tū dñ. Et cū acceptisset cibū cōfortatus ē. Adeo quidē fuit fortificatus q̄ nec in corpore ledi poterat per impugnatiōem nec in corde p̄ timorē. v. Loantib. vij. Fortis pugnē. ita timores. Tercitū signū ē coloris venustas. Sūt. n. cādides p̄ puritatē. ij. Loantib. i. Gloria nostra hec est testimoniu⁹ cōfētēie nostre. Et rubicundus per charitatē. Roma. v. Charitas dei diffusa ē in cordibus nostris. Ideo in sua passionē emisit lacrima signū puritatis. et sanguinez in signū charitatis. Quartū signū est cordis et corporis mira agilitas. Adeo quidē fuit agilis. q̄ sicut

dict Chryso. Paulus velut pēnatus to-
ti puoluit oves. Adeo fuit etiā agilis
q nullā habuit pondus terrenor. nul-
lū circūstans peccatū. nullū impatiēte
vicini: q semp respicebat ad celeste spe-
ctaculū. Unde ipse ait Hebr. xij. Depo-
nētes omne pondus & circūstas nos pec-
catū. Per patiētiā curramus ad pposi-
tus nobis certamē respiciētes in actore
fidei & cōseruatore Iesum.

Sermo. lxxviii. De purifica-
tione marie virginis Sermo primus.

Ascipimus deus mi-
sericor. scilicet
diaz tuā in medio tēplū. ps
Olim sancti pfer erat in cōti-
nua expectatōe. Ysaie. xlvij. Expecta
expecta. Moderni sunt in deuota susce-
pitōe. Luc. i. Suscepit israel puerū suū
Beati aut sūt in secura possessiōe. Mat.
xxv. Venite bñdicti p̄ris mei. possidete
paratū vobis regnū. Ecclesia igit deo
gras agens non dicit. Expectamus de-
misericordiā tuā: q hoc fuit antiquorū
Nōt dicit. possidete deus misericor-
diā tuā: q hoc est beatorū. sed dicit. Su-
scipimus deus misericordiā: q hoc est
modernorū. Et pōt verbū ppositū stel-
ligi de quaduplici tēplo. scilicet materiali
virginali. spūali & rōnali. Ad tēplū
quidē materiale beata maria hodie ve-
nit & filiū obtulit & p̄trauit. Lumini nō
tenet. Nec quantū ad israhē legis ius
fione. Nec q̄tum ad spūalē rōnē. Nec q̄-
tū ad mysticā significatōem. Tres cūm
videbānt eē causē quare puer quadra-
gesimo die in tēplo p̄stabat. Una erat
salus quia lex preceperat. Leuit. xii. vr
mulier que suscepto semine masculī pe-
perit ipm quadragesimo die in tēplo
p̄staret. Ista autē causa christi nō tan-
gebat q nō erat p̄ceptū ex humano se-
mine: s̄ mystico sp̄ramine. Secūda
causa erat spūalis: q per hoc dabat stel-
ligi q deus in tēplū suū spūale. idest i
anam per grām spūale. Ingre dit quādo
bicalogus cū hīde quattuor euangelio
rū ab homine obseruaf. Ista secūda rō
dōmū similiter nō tangebat: q plenitu-
dines gratiarū ad instānt sue p̄ceptiōis
repperat. Tertiā causa erat quedam

ratio mystica. Per hoc enīz dabat stel-
ligi q sicut puer die quadragesimo igre
dēbat tēplū materiale: sic anima pue-
ri quadragesimo die a p̄ceptōe vt sepi-
ingrediebāt tēplū suū corpale. Ista
tertiā rō similiter in christo locū nō ha-
buit: q corpus eius q quadraginta dies
formatū nō fuit: sed in instānt fuit & cor-
pus formatū & anima iūsa & diuinitas
animē & carni vnita. vide Grego. i mo-
ral. Angelo nūciantē & spū sancto ad-
ueniēte: mox in vtero verbūz. mox itra
vterūz verbūz & caro. Quāvis igit non
tenet. voluit tamē xps se subijcere legi
per humilitatēz qui tū erat supia leges
per auctoritatē. In veteri enīz testamen-
to erat quidā in lege qui ipam legē ser-
uabāt ex amore. Quidā sub legē q ipam
legē seruabāt ex timore. Quidā contra
legē qui neutro modo eā seruabāt. Su-
pra legē aut nullus erat nisi christus q
legē dederat. & tamē voluit eē i lege ser-
uādō ipas per spontaneā voluntatē. &
sub legē subiiciēdo se sibi p humilitatē:
& nō p̄ra legē sed p lege impledo ipm
per euangelicā veritatēz: qui tamē erat
supra legē p diuinā p̄tātē. Tercio pōt
intelligi de tēplo virginali: de quo tria
vidēda sunt. p̄. Primo quare virgo vt
caf tēplū. quare mediū. & qualiter in
eius mediū diuina misericordiā sit su-
scepta. p̄. Dicit aut tēplūz quasi tēplū
amplūz. Et ipsa habuit amplū affectū
ad deū & illigēdiā. amplū vterūz ad deū
capēdiū. amplū intellectu ad deū cō-
gnoscēdiū: & amplū sinū ad compatiē-
diū. De ista quaduplici amplitudine bñ
dicit Eccle. xlvij. Ego mater pulchre di-
lectiōis & timoris: & magnitudinis & san-
ctitatis. Si quidēz amplitudō charita-
tis amplauit eius affectū. ideo v̄. Ma-
ter pulchre dilectiōis. Amplitudō timo-
ris amplauit eius vterūz. ideo sequit.
Et timoris per hoc enīz remōitibus ē val-
de terribilis. Amplitudō sapientiē & ve-
ritatis amplauit eius intellectu: ideo
sequit. Et magnitudinis. Amplitudō pie-
tatis amplauit eius sinūz. ideo subdit.
Et sancte sp̄s. p̄. Dicit autēz mediū tri-
plici ratioe. p̄. Primo quia ē mediū nō
sire salutis. ps. Deus autem rex noster

purificatione bte marie
De querelione sancti pauli

ante secula operatus est salutes in me-
dio terre. id est in vtro virginis glorio-
se marie cuius caro nō fuit simpliciter
terra: sed mediū terre. Caro. n. chylis fu-
it sine peccato cepta & sine peccato na-
ta. ideo fuit mons terre. sed caro nra cū
peccato p̄cipit & cū peccato nascit. ideo
est vallis terre. Caro autēz beate marie
mediū tenet. fuit enīz cum p̄cto origi-
nali cōcepta: sed sine p̄cto nata. Et sō ē
collis siue mediū terre. ¶ Secūdo ē me-
diū nostre recēdiliardis. Ideoq; vocat
sol. Lant. vi. Electa vt sol. Sicut eīz sol
h3 tres planetas supia sez tres infra sez:
& ipse est medius. Sic virgo gloriofa bea-
ta maria habet supia se in trinitate tres
personas: & infra se tres status statib;
ruz sez virginuz. p̄tinentiū. & cōiugato-
ruz. Et ipsa in medio cōstituta vbi spaz
beataz trinitatē recēdiliat tribus statib;
saluādom. ¶ Tercio dicit mediū no-
stre aspiratōis. Omnes enīz sicut ad me-
diū ad ipsā aspiciūt & aspirāt. Berni.
Ad ipsāz sicut ad mediū: sicut ad causāz
reruz omniū. sicut ad negotiū singulor;
respiciūt vntuersi & q; habitant in celo &
qui in inferno: & qui nos p̄cekerūt: & nos
qui sumus & qui nos sequūtur: & nati na-
toruz: & qui ab illis nascunt. Qui in ce-
lo sunt vt restaurētur: & qui in inferno
sunt vt cripiātur. Qui p̄cekerāt vt fide-
les prophete inuentant: & qui sequunt
vt glouēctur. In hoc igit medio misē-
ricordia dei ē susceptra. olim quidēz dei
misēricordia tua hitabat celo. ps. Dñe
in celo misēricordia tua. Deinde inclu-
sit se in tu deorū angulo. posimoduz po-
sute se in virginis vtero. Tandē in nati-
uitate diffusa ē in toto mūdo. ps. Misē-
ricordia domini plena ē terra. ¶ Tercio
pōt exponi de templo spūali. i. de eccle-
sia militate que ē mediū inter synagoga
& ecclesiā triūphātē q̄ruz ad cognitiōez
diuīor. In synagoga eīm fuit cognitio
vmbatica. Debe. x. Umbra enīz habēs
futuroz bonorū. In ecclesia triūphā-
te ē cognitio clara. & apta. i. Log. xij. tūc
ante facie ad facie. In ecclesia autē mi-
litate ē quasi cognitio mēta. i. specula-
tiua. Ibi dē. Videmus nūc per speculuz
in enigmatē. In medio hui⁹ ecclesie mi-

sericordia dei susceptra & inuenit. In sy-
nagoga enīz de dī misēricordia erat ma-
gna carētia. vnde querebat p̄pheta.
Quare facie tuā auertis. In iudicio
erat magna indigētia. Unde dixerūt vir-
gines sapientes fatuis. Ne forte nō suffi-
ciat nobis & vobis. In inferno erat
omnimodo carētia. ita q; diues modica
aque habere nō potuit. modo autē ma-
gna copia. ps. Apud dominū misēricor-
dia & copiosa apud. ¶ Quarto pōt
exponi de tēplo rōnali. i. de vtro iulioz
de templū dei viū. i. Lotitū. vi. Vos
enīz eīz templū dei viū. In cui⁹ cor-
de nō debet ēē angulus sed mediū. An-
gulus enīz h3 impuritatē. obsecratūz
& curuatur. ac quāda singularitatē.
Mediū autē h3 mundiciā. cui⁹ dētia. recti-
tudinē. & cōmunitatē. Lysillus igit non
habitat in angulo: sed in medio: q; ama-
torū mūdiciē. sapiētē. intētiōis recte: &
uersatōis grātē. Ideo quatuor nomini-
bus a symeōe nōtatus est. i. gloria. lūmē
salutare & pax. Quia ē glia dei requirit
mūdiciā & puritatē. q; vero ē lūmē dei
requirit sapiētē claritatē: & q; ē saluta-
re dei requirit intētiōis rectitudinē. ne-
quaq; eīm salutē tribueret nisi intētiōz
rectaz inueneret q; est pax requirit pad-
ficaz & cōmunitatē. Et p̄pter ista
quatuor dē. Luc. i. Seruiamus dño i. i. i.
citare. i. in mēso puritate. & iustitia. i.
in cōmuni & pacifica querelate. Iustitia
eīm ē vtriusq; vntētiōz red dēa quod suū
ē corā ipso p̄recta. i. intētiōem oībus die-
bus nostris habēdo sapiētē illustratē.
Tota enīz vīta factorū dē esse dēa. i. cla-
ra & lucida. dei. i. sapia illustrata.

Sermo. lxxix. De eodē die sermo. h.
Tatim veniet ad tēplūz
scām suū orator
quē vos queritis. & angel⁹ re-
clamētū quē vos vltis. Da-
lach. iij. superius p̄pheta agens de ad-
uentu p̄cursoris. Ecce ego mittam an-
gelū meū imēdiate subdit. Et statim ve-
niet ad tēplūz. In quibus verbis qua-
tuor ponitur. ¶ Primo enīz ponit tem-
pus quādo veniet cu3 dicit. Statim ve-
niet. ¶ Secundo locus ad quē veniet.
Ruz dicit ad tēplū suū. ¶ Tercio pōt

na que venit euz dicit. Dominator quez
vos queritis. Quarto causa propter
qua venit: cu subdit. Ipse eniz qñ ignis
colans e quasi herba sullonã. Circa
pñm notadũ q xps statiz secutus e lo
annẽ. sicut sol statiz sequit luciferũ. xps
eniz est sol. Salach. iij. Vobis timet
bus nomẽ meũ oriet sol iusticie. Joanes
aut lucifer dñ. Job. xxxviij. Nũquid p
ducca luciferũ in tpe suo sicut sponsus
sequit panympñũ. Christus. n. dicit esse
spõsus. Joanes aut amicus z paranymp
ñus sponsi. Joa. ij. quibz spõsaz spõ
sus est. Amicus aut sponsi zc. Sicut do
minũ statiz sequit suũ pcursorẽ. Christũ
enim fuit etia z ioannes pcursor. Luce. i.
pñbñs eniz ante facie dñi zc. Sic ver
bũ statim sequit vocẽ suã. xps. n. e verbũ
Jo. i. In principio erat verbum. Joanes
aut vox. vt de hoc et ibidẽ dñ. Ego vox
zẽ. Secũdo ponit locus ad quẽ venit
cũ dñ. Ad templũ scũm suũ. Virgo eniz
beata quadragesimo die ad templũ ve
nit z filium pñsentauit vt se purificaret
euz tamẽ ad hoc nõ teneret: nec rone le
gis: nec rone sue puritatis. Non eniz
tenebatur rone legis. Lex eniz tria sup
ponebat. s. fractionẽ. ideo dixit. Mulier
que fractẽ sonat. Seminu cõmixtiõẽ
Et ideo dixit. Que suscepit femine. Et
assimilationẽ qz scilz generet filius sibi
similes in natura. ideo dicit. Pcepit ma
sculus. In yrgine autẽz nõ fuit fractio:
sed integritatis illibatio. non erat semi
nus cõmixtio: sed spĩritũ sancti opera
tione: quãtus filius genuerit sibi similes
quantũ ad naturas humanã. tamẽ fuit
omnino dissimilis quantũ ad naturam
diuinã. Secũdo nõ indigebat puri
ficatõe ratiõis pñs. qz in christo triplex
erat natura purissima scilz diuinitas lu
dda. Sapientie. vij. Landon est eniz lucis
eternẽ zc. Alia sanctissima. Eiusdẽ. viij.
Socius suz animã bonã z caro ima
culata. Ibidẽ. Veni ad corpus cõsiqui
natis. Nõ etia indigebat purificatio
neratõe sue puritatis. Naz ipsa beata
virgo maria erat a patre sanctificata. ps.
Sanctificauit tabernaculũ suũ: altissi
mus. Et spĩritu sancto repleta. Luce. i.
Spĩritũ sanctus superueniet in te. Et si

lio impregnata. Ibidẽ. Quod eni ex te
nascet sanctus vocabit. Et tota trinitas
te obumbrata: vt etia ibidẽ. Et virtus
altissimi obumbrabit tibi. Nõ eniz ipsa
indigebat purificatõe. que portabat flo
rez amenus scilz illũ de quo dicit. Lanẽ.
ij. Ego flos campi balsamũ odoriferũ.
Ecclẽ. xxiij. Cinnamomũ z balsamũ
aromatizans zc. z etia splendorẽ diui
num. Debe. pño. Qui euz sit splendor
glorie zc. Nas autẽz plenus floribus re
cepit maiorez amentitates. plenum bal
samo: recepit maiorez odores suauitatis:
plenu splendore recepit maiorez clarita
tem. Et quãtus non indigeret voluit ta
men purificari: vt ostenderet eiũ humi
litatez. Et vt ostenderet paupertatez. Jo
pauperũ oblationẽ elegit. z vt ostende
ret obediẽte sanctitatez. z vt ostenderet
conuersatõe cõmunitatez. Berni. Bea
ta virgo nõ indigebat purificatõe: sicut
nec filius circũcisõe. Lito tamẽ inter se
minas sicut vna carũ. nam z filius tu
us sic est in numero pueroũ. Tertio
ostẽditur persona que venit: cum dicit.
Et dñator quez queritis z angelus testa
mẽt quez vos vultis. Et vocatur dupli
citer. s. dñs z angelus. Scdm autẽz dñonũ
suz in lib. de diuinis noĩbus: dñs tria i
portat. s. pñminetia. cõtinetia. z pñma
nẽtia. Ipse eniz omnibz pñminet. ps. Ex
cellus sup oēs gentes dñs. Omnia possi
det z cõtinet. ps. Dominabit a mari vs
qz ad mare. Omnia potẽter cõseruat: z
in suo dñs pmanet. Danielis. iij. Po
testas eius potestas eterna. Ista autẽ tria
xps hodie occultauit. s. pñminetia in
eo qz tanqz seruus se legi subiecit. Contĩ
nẽtia: in eo qz tanqz paup oblatõe
pauperũ elegit. Potentia: in eo qz tanqz
ihermus ad templũ deduct voluit in vi
nis matris sue. Vocatus est et angelus
nõ rone nature sed ratione officij. Et au
tez Dionysius in libro de angelica hie
rarchia. Officiũ angeli est purgare. il
luminare. z pñcere. Istud triplex offi
ciũ hũit xps: ideo symeon vocat xpm saluta
re. lumẽ z gloria. Ipse. n. purgat remitte
do culpaz. ideo dicit salutare. Illumi
nat dando cognitiõẽ diuinã. ideo vi
cit lumẽ. Perficit adducẽdo ad cognitiõẽ

nez et psumationē eternam. Ideo dī glō
ria. Quarto ponit cā pp quā venit: et
tāglt hic cū dī: Jpe etz qñ ignis ēē. Vbi
notādū q ipse ad qñtuor venit. scilicet ad co
lādū auz: ad pñādū argētū: ad laudūz
vesces vt herba fullonū: ad purgādūm
opa leui. i. dei mīstroz. In hōie qdē sūt
sapīe eloquētia et opa que facit qñuz ad
pñmū: et opa q facit qñū ad deū. Et ista
sepe hñt aliqd īperfectōis. Nam scia hz
īstatiōe eloquētia hz vartū sermones.
Opa q facimūz qñuz ad pñmū: ostenta
tiōē. Opa q facimūz qñuz ad deū: sepe
hñt remissioē. Ergo auz scētie est co
landūz ab oī īstatiōe. Job. xxvij. Auro
locus ē in quo pñat. Argētū eloquētie ē
pñādū ab oī mūlti sermone. Prouer.
xxv. Auzer rubiginē de argento: et egre
dies vas purissimū. Opa qñuz ad pñmū
mū sunt lauanda ab oī ostentatiōe. Eze
ch. xvi. Laute te aq. Opa qñuz ad deū sūt
purgāda ab omni negligētie remissioe.
Ideo dī: Purgabit filios leui. et si filios
leui: multo fortius filios babilonis. Lu
ce. xxiij. Si in vītā dī ligno hoc faciunt:
in arido quid fiet.

¶ Sermo. lxxx. De eodē sermo. lxxij.

Postq̄ iplei sunt
dies purgatiōis bñe marie zē.
Lucē. ij. Preceptū tñ erat Le
ui. xij. q mulser pariens masculum. xl.
die. paries vero feminā. lxxx. ad tēplum
cū puero et puella frer. Preceptū ēr fuit
Exod. xij. q pñogeniti leuitice tribus
deo offerret: aliaz vero tribuū redime
rent. Circa hoc aut qñtuor sunt qñen
da. Primo qñe deus ordinauit q pu
er. xl. die tēplūz īgre dīat. Qd qdē hñt vt
ostendat q. xl. die sit īgressio in quolibz
tēplo. Na et puer in. xl. die vt sepius in
gre dīat tēplūm sup corporeale. Deus post
xl. dies īgre dīat tēplū suū spūale. i. atam
qñ scz decalogus cū hñe qñtuor euāge
lioz seruaf. Hō īnflus ppletio. xl. dieb⁹
in pñt vīta que p. xl. dies designat in tē
plūz īgre dīat celeste. Secūdo querit qñe
dies duplicant in pariete feminā. qd vī
fieri triphet b cā. Prima est: qñ mulier
duo petā pñmīz: et supbiuit et vettūz
pōmū comedit. Jō duplicat pena fuit pu

nita: qñ et sub viro humiliata et in fructu
vētris punita. Vtr aut vñū petm pñmū
qñ vettūz pōmū comedit. Et tō in acqñ
do cibū pñmūz fuit cum dī: In sudore
vultus tui: refeceris pane zē. Quia vñū
petm pñmīz: sic pñmūz est vna pena in
vtero. Sic pñmīz? est vna pena extra vte
rū. Quia vero mīler duplt peccauit: du
plicata ē etus pena tā extra vterz qñ in
ro. p. Secūda cā est: qñ p vīz significatur
opa fortia. Et ista idiger vna et leui pur
gatiōe: qñ alqñ sunt cū aliq negligētia
Eclē. vij. De negligētia purga te cū pau
cis. Per mulierē īstelligunt īnima et car
nalia. Et ista idigent duplt purgatiōe.
Una qñ mala: alia qñ male fuit. Tercia
cā est. Feminaz qdā partum masculū. i.
opa virtuosa. et tales post. xl. dies. i. pñ
sent vītā in tempūz celeste īgre dīunt.
Alie parit feminā. i. opa qdē bona tñ
cū negligētia facta. Taliz īgre dīat īte
plūz celeste differ donec in purgatiōe
crucient. Alie sunt steriles qñz legē erat
maledicte. Et iste sunt qñ bono opetoz
pescūt. Tales steriles maledicūt. Mat.
xxv. Esurint: et non dedistis mīhi mādū
care zē. Et sequit: Jte maledicti īstige
zē. Alie sunt q parit mōstra. i. mortalia
pectā. De quibz mōstris dī Gen. vi. Sigan
tes erat sup terrā. Qui tñ postmodū in
viluuto sūt submersi. Na tales in sterili
baratruz submergunt. Tercio querit
qñe pñogeniti potius qñ alij duo offerre
bant. Qd qdēz hñt triplici de cā. p. Peta
est ad inuendū q deus est cā pma et pñd
piū olum opoz. Ysa. xxi. Dia enim opa
nra opatus es dñe i nobis. Et sicut dñ
est pñcipiū olum a quo oīa debemus co
gnoscere: ita est hñis oīuz ad quē oīa de
bemus referre. Apoc. i. Ego sum alphas
et oī pñcipiū et hñis. p. Secūda cā est ad inu
endū qñ dñs occidit pñogeniti egypcio
ruz. per qd dñs īstelligit q deus nō hñt
pñcipiū oīs boni: sed ēē et destructor oīs
mali. Ysa. xliij. Ego sñ q deleo īstigat
tuas pp me. Et sicut hñz īstīf sūt libera
ti a seruitute egypciaca nisi qñ īstīf
sunt egypcioz pñogeniti: sic nec homo
a prāte opaboli liberat nisi qñ oīa pecca
ta occidunt. Tercia cā est ad inuendū qñ
deus reseruauit pñogeniti iu deoz: per

qđ dñs intelligi qđ deus nō tm̄ est pñci-
piū oīs boni & destructor oīs mali: sed &
conseruator & pfecto: oīs boni. Phil. ij.
Deus ē qđ opat in vobis: & velle & pfcere
p bona volūtare. C Quarto qđ dñs iustis
p̄mogenitis. Nā p̄mogenitoz qđ dñs deo
simplr offerebant: vt p̄mogenita leuita-
rū. Quedā offerebant s̄z postmoduz re-
dimēbant: vt p̄mogenita altaz tribuuz.
Quedā pmutabant vt p̄mogenita asini
que pmutabant in ouē. Quedā occide-
bant: vt p̄mogenita canuz. Et igitur
quodā p̄mogenitū qđ deo est solū offe-
rendū. s̄. intēto. Dē enī opus intēto p̄-
cedit: s̄. iō ipsa intēto quodā p̄mogeni-
tū est. Illud aut p̄mogenitū. s̄. intētiōe
deo solūz debemus offerre simplr q: in
nris opibz nō nostrā sed dei gloriā de-
bemus intēdere. Ysa. xlij. Gloriā meā al-
teri nō dabo. Et aliud p̄mogenitū qđ
deo offert sed postmodū nobis reliquit
s̄z ipsa volūtas. Dē enīz qđ agimus vo-
lūtas pcedit. Et iō ipsa volūtas quodā
p̄mogenitū est. Ip̄saz aut volūtatē deo
offerre & cōsecrare debemus. Sed tñ in
nra potestate ea ab ipso recipim⁹: q: ali-
na opa nra nō eēt meritoria nisi essent
volūtaria. Eccl. xv. Deus ab initio crea-
uit hoīes: religit in man⁹ p̄siliū suū. Et
aliud p̄mogenitū qđ ē pmutādū: sicut fa-
tuitas asinina pmutāda ē in simplicita-
tē ouinā. Opa eīz fatuoz pcedit fatuitas.
Et iō ipsa fatuitas qñ p̄mogenitū ē in ip-
sis. i. loz. xliij. Nolite pueri effici sensu-
bz: ecce fatuitas asinina. Sed mali-
tia p̄uuli efflore: ecce simplicitas ouina.
Et aliud p̄mogenitū qđ est simplr oc-
cidēdū: sicut mala suggestio inimici: qđ ē
p̄mogenitū oīz pctōz: & iō ē quodā p̄mo-
genitū. Ita enim istar carnis mentē mor-
det p̄sensuuz: lacerat trahēdo ad opus
maluz: sedat dñi p̄ p̄suetudinē aīam in
peccatis & in putredine peccati iacere fa-
ci. Eccl. xxv. Nō est caput nequius sup
caput colubī: & nō est ira super iras mu-
lieris. Caput colubī est suggestio oia-
bolī qui est nequius: qđ est p̄ncipsuz oīz
subsequentiū malozum. Ira mulieris est
effrenata p̄cupiscētia maloz sensualita-
tis. Sed suggestio demonis est occiden-
da: & concupiscētia sensualitatis sub ra-

tions imperio subfuganda ē.

C Sermo. lxxxi. C De eodem die Ser-
mo quartus.

Quāz inducerent
puerū iesū parētes eius.
Luc. ij. Ad celebrādū p̄ntē
solēntatē tres p̄sone p̄ncipali conuenē-
rūt. s̄. symeon cū obulatōe & portatione.
Uñ dñs: Senez puer portabat &c. Iesus
cū obulatōe: & maria cū purgatōe C Sy-
meon igitur p̄uero obuiauit: & ipm̄ in vl-
tis portauit. sin. glo. Puer iesus a quat-
tuor p̄sonis tunc portatus fuit. s̄. a beata
maria: a ioseph: a symeone: & ab anna.
Per quos q̄ttuor dñs spūaliter intelligi
qđ xps per gratiā a q̄ttuor p̄sonis portat
p̄. Primo ab illis qđ hñt p̄niam amarā: qđ
significānt p̄ maria. Talr portabat ap̄s
qđ dicebat Gal. vi. Ego cūm signata ovis
iesu in corpore meo porto. Et ibidē. Qui
aut sunt xpi carnē suā cū vitis & cōcupi-
scentiis crucifixerūt. Heb. xij. Exeamus
igit ad cū extra castra ip̄opertū ei⁹ por-
tantes. Im̄p̄opertū xpi sunt afflictiones
qđ patimur p̄pter xpm̄. qđ ab isip̄sētibz
ip̄opertū reputat. i. loz. xv. Sicut por-
tauim⁹ imaginē terreni. i. culpa: sic por-
temus imaginē celestis. i. penā. p̄. Secūdo
portat ab illis qđ hñt opationē p̄tinuaz:
que significānt per ioseph: qđ interpretat
augmētū. Tales ab adolescētia seipiūt:
& vsqz in finē nō deficiūt. Thren. iij. Bo-
nū est vtro cū portauerit iugum dñi ab
adolescētia sua. Tales eīz nō retrocedūt
vt frigidit: nec subsistūt vt tepidi: sed p̄-
cūt vt seruētes & calidi. Apoc. iij. Utinā
frigidus esses aut calidus &c. p̄. Tercio
portat ab illis qđ hñt et in aduersis lōga
nimitatē & p̄seuerantiā: qđ significānt per
symeonē qđ habuit in expectādo lōgānt
imitatē & p̄seuerantiāz. Eccl. vi. Subice
humer tuus & porta illā. s̄. diuinā sapiē-
tiāz. Quidā subiēt os: qui sciūt alios
inducere ad penitētiā. Quidā digitos: qđ
aliquales seu modici hñt patētā. Qui
daz manū finistraz: qui sunt patētes in
pariis tribulatōibz & aduersis. Qui
dam manū dexterā subiēiunt: qđ sunt pa-
tētes in prosperis. Quidā humeros: qđ
patētā portat i grauibz tribulatōibz

sebuē. *¶* Tertiū in honore totius curie
isernalis. Siqdes hinc eoz fabulas pfer
pma speciosa puella flores colligentē.
Pluto deus isernalis occupāscens rapu
it accipies in spōsam deaz fecit. Mu
lieres ergo romane tota nocte eā cuz lu
minariis querētes. Responsus acce
pit qd pluto eā rapuit & in sponsus acce
pit. Singulis igit annis mulieres roma
ne in kalēdis february lumina defere
bāt tota nocte in memoriā pserpine ra
ptę in deaz trāstare. *¶* Scdo honorem
fecerūt february in festo eius. Nā ipsa fu
it mater maris. vñ & mēses istū suo no
mine vocauerūt. Et de lustro i lustrū. i.
de quinquēto in quinquēniūz totā vrbez
cū luminariis ob sui honore lustrare
placuerūt. *¶* Tertiū festū luminariū in
hoc mēse faciebāt in honore omnium
deoz isernaliū: vt. si spōs placaret & ad
misericordiā in duceret: qd animas suo
raz defunctoz mitius puniret. Quia ve
ro difficile est affluere relinquere. Roma
nitā postq nōdē xpi receperūt: ista festa
luminariū a dhucē in february faciebāt.
Ideo Greg. papa istud festū in honorez
māris luminis trāstulit: vt in eius ho
nore deferam? Luminā que nobis genuit
verū lumē. Et iā non fiat ad honore pro
serpine spōse dei isernalis: sed ad hono
rez spōse dei celestis. Nec itā fiat ad ho
nore sebuē matris dei bellis: s; ad hono
rez matris dei pacis. Itāz nō fiat ad ho
nores curie demonū sed ad regine oimū
angeloz. Et merito trāstatio ista facta
est: honozabāt igitur romani pserpinā:
visā a suo spōso acquireret gratiā. Ho
nozabāt february vt sic a filio suo ipteraret
victoriā. Honozabāt demones aias pu
nitę: vt inclinarēt ad misericordiā. Sz
ista tria a matre dei recepimus. s. gratiā
misericordiā & victoriā. Et ideo cantat
ecclesia. *¶* Maria mater grē mater miseri
cordie &c. Ipsa eiz vniu dat gratiā: ideo
vñ: Maria mater gratie. Defunctis ipe
trat misericordiāz. ideo sub dicit: Mater
misericordie. Et vniuersali eccle de ho
stibus obtinet victoriā. ideo sub dicit: Tu
nos ab hoste ptege. *¶* Scda cā est spūa
lis. Et ista est duplex. *¶* Prima ē ex par
te virginis. *¶* Alia ex pte xpi. *¶* Nam ex

parte virginis tō cā delas deferimus: ad
inueniēdū qd purificatōe nō idigeat q to
ta rutilabat & splēdebat. *¶* Significat
p candela accēsz q tuoz progatūe q in
ipsa fuerūt. s. virginitas in carne: que si
gnificat per ceraz q generat ab apc sine
comptōe. *¶* Puritas in mēte: que itellē
gis p lychinū. ps. Dis gloria eius filie re
gis ab itus. *¶* Sanctificatio in vtrozq;
itellēgit per bndictionē cādele. ps. San
ctificauit tabernaculū suū altissimus.
¶ Būinitas i vētre: q significat p lumē.
Apo. xij. Mulier amicta sole &c. *¶* Alia
rō spūalis ex pte xpi accipit: que gde in
telligit vel significat p cādelā rōne opo
sitiōis. Cōponit gde cādelā ex cera: lychi
no & lumine. Sic xps pstat ex carne sine
semine generata: ex aia cādoze innocentie
adornata: & luce diuinitatis carne vnita
Lant. v. Dilectus meus cādidus: ppter
aiāz candidā. Rubicundus: ppter virgī
nitatē fulgidā. Electus ex milibz: ppter
carne sine pctō genitā. Significat & xps
p istā candela rōne psumptōis. Sicut eiz
cādelā semetipsam psumit in nrm seruit
uti: sic & xps in nrm obsequiū cōsumpsit
carne per attritionē. *¶* Isa. liij. Altitus ē
ppter scelera nra. Saginē p effusione
ps. Ossa mea sicut cremum aruerūt. Si
cut eniz in cremo nihil remanet pigue
dinis: sic & in corpore xpi nihil remansit
sanguinis. Anima per tristitiā & dolore.
Matt. xxi. Tristis est aia mea vsq; ad
mortē. Substantiā corporālē vsq; ad de
nudationē. ps. Būserūt sibi vestimēta
sua &c. Utāz corporālē per abdicatio
nez. *¶* Isa. xxxvij. Precisa est velut a tere
te vīta mea &c. *¶* Tertia rō est moralis.
Et circa hāc tria sūt vīdēda. Primo qd
p illā candela accēsz significet. Scdo
qualr poēs custodi nō extinguat. Ter
tio que ipe dū ne extingua itez reaccen
dat. Significat autēz moralr per illam
candela qd homo d; habere vīta sanctā
& samā bonā. Sanctā enī vīta faciunt
opa bona: fides recta & intentio sincera.
Opatio aut bona itelligit p cerā: qd sicut
cera roze celesti gignit: sic & bona nostra
a deo tm habent. *¶* Isa. xxi. Opa nra ope
rat? in nobis. Fides itelligit p lumē:
qd sicut cera sine lumē nō lucet: sic & nō

De sancta agatha.

stra opatio sine fide deo nō placet. Hebr. xi. Sine fide ipso suble ē deo placere. In tēto significat p̄ psychinū q̄ quidē est oc- cultus. cādūsus. z̄ sumis baulus. q̄ in- tentio nra d̄z ēē occulta a laude hūana. z̄ cādūda: z̄ puraz̄ operū nroz̄ corā deo batula. iuxta illud Sat. vl. P̄ tuus q̄ videri i abscondito reddet tibi. Significa tur ēē qualis d̄z ēē hō i fama. Cādela ēē accēsa lucet: feter extincta: occulta nō lu- cet. Sic sancti viri lucēt a lya p̄ exēpluz̄. Sat. v. Sic luceat lux v̄sa corā hoibz̄. P̄grit se occultant p̄ torporem z̄ oculum. Sat. v. Neq̄ accēdūt lucernā z̄ i absco- ditto ponūt z̄c. Sed malī feter p̄ op̄ ma- lum. Ysa. xxxiij. De cadaveribz̄ eorum ascēdet fetor. Circa scūdū notādū q̄ tria sunt que custodiūt cādela ne extin- guat. s. q̄n abscondit a v̄to. q̄n alijs can- delis associat. z̄ q̄n eis sufficiens pabulū monstrant. Qui ergo nō vult extingui abscondat a v̄to laudis humane. aggre- get z̄ veniat cōgregatō sanctez̄ habeat pabulū oibz̄ cōtinue. Circa tertiū no- ta q̄ tria sunt que ipēdūt ne cādela ex- tincta reaccēdat. s. remotio: humectatio: z̄ grossi corpis interpositio. Multi er- go sunt q̄ nō accēdūt siue q̄ predicatoribz̄ nō appropinquāt nec adiungūt. Ben. xxxij. Qui appropinquāt pedibus eius accipiūt de doctrina illius. Siue q̄ ags telitaz̄ humectant. i. Log. ij. Alialis hō nō p̄cipit ea que sunt spūs dei. Siue q̄ amor terrenoz̄ in eis iterponit. Martb. xij. Sollicitudo scilicet illius z̄ fallatia di- uislarū suffocāt verbū. C̄ Sermo. lxxij. De sancta agatha. Sermo p̄lmus.

Accinxit fortitu- dine sūos suos: roborauit brachiū suū ac gustauit. s. vt dicit q̄ bona ē negociatio ei. nō extinguit in nocte lucerna eius. Prouer. vl. Laus magna ē in muliē ai fortitudo: q̄ ex al fortitudine oīa bona causant in muliē. Et pauce hūit ista fortitudo. s. v̄ vicebat Salomon Prouer. vl. Mulier fortem q̄ inueniet. Beata autē agatha qua dru- plicē fortitudinē hūit z̄ iō omni laude digna fuit. P̄ p̄ia ē q̄ sexū fragilē v̄tu-

te ai sup̄auit: cū d̄z. Nec inx̄it fortitudo ine- lūtos suos. s. Sēda ē que cōtra mūdē z̄ tyrāni seuitiā pugnauit z̄ vicit: cum d̄z. Roborauit brachiū suū. P̄ Tertia ē qua p̄ie dei dulcedine oīa delectamēta z̄ ob- lectamēta mūdi d̄spexit: cū d̄z. Sustulit z̄ vidit z̄c. P̄ Et q̄ta ē q̄ i morte p̄ mar- tyrīā triūphauit: cū d̄z. Non extinguet i nocte lucerna eius. C̄ P̄ia igit fortitu- do fuit q̄ sexū fragilem virtute ai sup̄a- uit. Magna quidē animi virtute habu- it ex eo q̄ in xpo p̄ fidē fuit fundata: ex eo q̄ in xpo p̄ charitatē solidata fuit. ex eo q̄ fuit instar saxi firma effecta: ex eo q̄ in xpo p̄ fidē fuit fundata: z̄ i illar ferri idomabilis hita. De duobus p̄- mis ip̄a dicit. Mēs mea sup̄a petra so- lidata ē z̄ in ip̄a firmata z̄ fundata. De duobus sequētibz̄ affro d̄stia ait. Faci- lus p̄ne saxa molliēt z̄ ferrū i plūbi mol- licē cōuertit: q̄ ai itendē xp̄iana men- istus puelle reuocat. Tyrānus enim diabolus quattuor telis ip̄am voluerit sup̄are. s. minis vt eā d̄terrēt. p̄m- sis vt eā allicerēt tērationum i aculis vt eā cōfringerēt. Sed minis nō potuit de- terreri. q̄ sup̄a fundamētū fidei fortis- sime erat fundata. Sat. vij. Descendit pluuiā z̄ venerit flumina z̄ flauerūt v̄- ti z̄ non cecidit. Fundata enim erat ip̄a sup̄a firmā petraz̄. Nec p̄m̄sis potuit alliter: q̄ sup̄a iesum xp̄m p̄ charitatē erat solidata z̄ radicata. Eph. iij. In charita- te radicati z̄c. Nec tērationū faculis po- tuit p̄forari: q̄ tota fuit ferrea. i. louca dei induta. Eph. vl. Induit lorica iusti- tie. Nec tormentis potuit frangi: q̄ tota fuit saxea z̄ a damātinē effecta. Esch. iij. Ut adamātē z̄ silicē dēdi facie tuam. P̄ Sēda fortitudo fuit q̄ cōtra mūdē z̄ tyrāni seuitiā pugnauit z̄ vicit: cū d̄z. Roborauit brachiū suū z̄c. Quadrupli- cē nāq̄ acie tyrānus cōtra eā pugnauit q̄ fecit eā in eculos extendi. i. mamilla torqueri. i. carcere obscuro recludi. z̄ in ter testas z̄ carbonēs volutari. Sz̄ inter palma acē. s. penā oculi v̄ict cōsidera- tōe eterne remuneratōis. v̄n ait. Ego in his penis tū delector. sicut q̄ bonū mū- cū audit z̄ qui videt q̄ dū dēstiderat vel q̄ multos thesauros inuenit. nec p̄t

ala mea para difum strare: nisi feceris diligenter corpus meū a carnificibus cum corona martyrii attraheretur. Ex qb^o verbis habet q^{uod} ipa merito passiois spabat se audire bonū mīctū. i. bonā auditiōe beatā. qua d^{icitur} Mat. xxv. Venite bene dicit p^{ater} mei &c. Sperabat se vidē amīcū. i. recepturū de visione scīs q^{ui} ibi est tota merces sua. Jo. xv. Dec ē vita eter. na &c. Longq^{ue} letitia sua. Job. xxxii. Ut debis facie eius in subilo. Tota disiectio sua. Heller. xv. Facies tua plena ē g^{loria}u Sperabat se invenire celestē thesaurū. de quo d^{icitur} Mat. vi. Nolite thesaurizare vobis thesauros i terra: s^{ed} thesaurizare vobis thesaurū i celo. Thesaurus aut^{em} mūdi aut i seipso cōsumit. iō d^{icitur}. Ubi erugo. Aut i morte relinquitur. iō d^{icitur}. Et tinea. Aut violēter auferit. iō d^{icitur}. Ubi & fures. In celo aut nulla erit cōsumptio. Ubi vera eternitas: vbi nulla mors. vbi plena immortalitas: nullus timor: vbi plena securitas. Sperabat se recepturā coronā regale. y. Th. ij. Non coronabit nisi qui legitime certauerit. q^{ui} fortiter: letatē: fide liter: & vult. De his quattuor d^{icitur} i legendā. Vnde sancta. s. habuit. Ecce q^{ui} certauit fortiter sancta. s. firmā. Spontaneam deo sic se exhibuit. Ecce q^{ui} letatē certauit. Honorē deo dedit. Ecce q^{ui} fide liter. Et p^{ro}prie literatōem fecit. ecce quia vult. Secūdo habuit certamē: q^{ui} fuit i mamilla tota. Istud certamē vicit ex triplici cōsideratōe. cū ait. Ego habeo mamillas integras itus i ala mea quas ab iⁿfantia dūo cōsecraui. Mamille eīs sūt intellectus & affectus. Ipse igit^{ur} mamillas integras habuit. s. sinistras qua deum cōgnouit p^{er} fidē: & dexterās qua ipm ama. ult^{imo} deuotionē. Et istas mamillas hūit cōsecratas. Quia & intellectū posuit cir. ca vultū inuestigādā & affectū circa celestia diligēda. & istas mamillas cōsecrauit deo: non ab ipa senectute: sed ab infantiā. Th. c. ij. Bonus ē vtro cū portauerit iugū dñi ab adolecētia sua. C^{on}teritū fuit i obscuro carcere clausa. Et contra istud certamē petrus ap^{osto}ls dedit sibi triplex auxiliū. s. splendore eximiu. q^{ui} si cut d^{icitur} y. Loz. vi. Que societas luctus ad tenebras. dulce alloquū. Eccl. xviij. Nō

ne ardore refrigerabit roas: sic & verbum melius q^{uam} data: & celeste medicamētum. q^{ui} mamilla fuit sibi restituta. Ec. xxxviij. Unguentarius faciet pigmēta sua iustitias. P^{er} Quartū certamē ē: q^{ui} fecit eā iter testas & carbonēs volutari. Cōtra istud certamē habuit adiutorū omnia elemēta. Nam terra tremuit. aer. cōnscavit: aqua tyrānū absoibuit. ignis erupit. Sap. xvi. Vindex ē orbis terrarū cōtra insensatos. P^{er} Tertio pie dulcedie dei omnia mundi oblectamenta despectit: cum d^{icitur}. Gustauit & vidit. Beati qui sunt i p^{ar}tra sunt dei nomie insigniti. Apoc. xiiij. Habentes nomē eius & nomē patris ei^{us} Sūt i fonte celestis refrigerij positi. ps. Qm apud te est fons vite &c. Sūt multitudine dulcedis repleti. ps. Quam magna multitudo dulcedis tue dñe. De hac triplici plenitudine beata agatha triplicem gustū recepit scz nomē dei etūo. sum. rosē salutificū & spūm sanctū. vii. ait. Si feras p^{er}mittis audito xpi nomie manifestū. Mat. vi. In nomine meo be montia eijciet. si eim ignē adhibeas & celo rores mibi salutificū angel^{us} ministrabit. Mat. ij. Fecit me dñi fornacis quasi ventum rois flantē. Si plagas igeras hō spūm sanctus p^{er} quem despicio vntuer. sa. ps. Secundum multitudinē dolorum meorū &c. C^{on}uarto in morte per martyrium triūphauit: cum d^{icitur}. Non extinguetur i nocte lucerna eius. non elimi nocte. i. i morte extincta fuit: sed multi. plici radio cōnscavit. P^{ri}o radio magne reuerentē & dignitatis q^{ui} deus de ipa curā habuit spālem & singulare atq^{ue} generale. Uñ ipsa aut cum deberet decapitari. Bonie Iesu xpc q^{ui} me creasti. ecc^{lesi} celcura generalis. Qui me ab infantiā custodisti. ecce cura spālis. Qui corp^{us} meum a pollutiōe seruasti. ecce cura singularis. P^{er} Secūdo fuit radio puritatis q^{ui} deus ab ipsa omnē amorem illūcū resecavit scz amorem carnalem dicens: Eorpus meum a pollutiōe seruasti. amorem terrenū dicens. Et tulisti a me amorē seculi. amorē p^{ro}priu dicens: Qui me tormenta viceret. Et p^{er}duxit i tripas ad amorē eternum. Unde ait. Iube me ad tuam misericordiā peruenire. P^{er} Tertio

De sancta agatha.

fuit radio scitatis: qd notat cum dicitur: *De sancta spotaanea.* Ipa enim quatuor ad se fuit valde pura. id est: meret sancta. In deservitio valde deuota: id est: disponitanea. Fuit deo valde grata: id est: deponitanea. Et primo valde fructuosa: id est: deo: et patrie liberatōez. Quarto fuit radio pietatis: qd data ē nobis i aduocata. Un ipa ait lucie. Sicut p me ciuitas cathanēsi sublimat a xpo et. Ipsa ciz tāquaz aduocata liberauit patriā suā ab incendio ignis: a cultura demonis et liberauit quorūdā a periculis vniuersis. Ip sa enim tāquā fidelis aduocata p nobis itercedit ardētioro. Iuxta illud. it. Da chabe. l. Et nūc hīc sumus orātes p vobis. Bā dī merito. Aug. Immeſa dei bonitas et pietas sanctorū merita nra vult eē ſuffragia. Et ſanguine p̄cioſo: ſicut d ſanguine xpi. Heb. xij. Accēſiſtis ad ſan guinis aſpionē melius loquētes q̄ abel. Quinto eim fuit radio pietatis. Oſtēdit eim ſe hēre p̄tatem corp̄: qd ea ſanauit ſup aīas: qd eas cōuertit. ſuper eaturas. ſ. ſupiores: qd deus a d ipſam angelos de celo deſtinauit. ſup inferiores: qd terram tremere fecit. et ſup medi os: qd ignē accēſus extirxit. aerē et dū eēt in carcere comiſcare fecit. C Sermo. lxxxiij. C Be eodem. Sermo ſecūdus.

Soror nostra par uula ē: et vbera non hz. Lanf. viij. Pñt hec verba eē angelo rū beatā agathā a tribus cōmēdantium. P̄prio ab angelica aſſinitate: cū dicitur: So roſina. P̄ ſecūdo a p̄funda hūilitate: cū dicitur: Paruula ē. P̄ tertio a pene acerbitate: cū dicitur: Et vbera nō hz. C Circa p̄mū notādū qd in angelis tria ſunt i quibus b̄ſa agatha eis fuit aſſinis. C P̄mū ē inata virginitas. B̄ſa aut agatha ē ſi hūit virginatē inatā: hūit tñ p̄ gram acq ſita. Un Amb. Bator ē victoria virginū q̄ angeloz. Angeli eim ſine carne viuūt hoīes eim in carne triūphant. Magnū igit ē qd femina i merito ſanctitatis equi parēt viris. Lanf. l. Equitatu meo i cur ribus pharaonis aſſimilaui te amica mea. maius qd p̄ponat viris. Bator.

xxi. Amē dico vobis qd meretrices p̄cedent vos in regno dei. Eccl. xxxvj. Dm maſculū excipiet mulier. Et ē ſilia meli orſilo. Bator. viij. Statuta tua aſſimilata ē pal me. i. ceſſitu dñi angelice. Beata autem agatha in merito ſanctitatis angelis et multis ſanctis equalis extitit et multos excellit. Et p virginatē ſe angelis ſoda uit. Eius aut virginas quādrupl fuit cōmēdabilis. P̄prio qd ſeruauit eā cū pulchritudine. Fuit eim valde pulchra et ſpecioſa. cū tñ ipſa pulchritudo multas mulieribus cōſueuerat eſſe in cā ruine. Prouer. xi. Circulus aureus i narib ſiſa mulier pulchra et fatua. P̄ ſecūdo eam ſeruauit cū iuuentute: cū etas ſunenilis la ſctua ſit. Eccl. xij. Adoleſcētia et volu ptas vana ſunt. P̄ tertio ſeruauit eam rogata et p̄miſſiōibus ſollicitata: cum tñ p̄ces et p̄miſſiōes ſepe inclinet aīos pu ellarij. P̄ quarto ſeruauit eaz nimis et territa et ſupplicijs cruciata. B̄ſe. Qui d nos barbari et debiles in tudicio dicim⁹ q tre ad celeſtia regna puellas p̄ ſeruum videamus quos ira ſuper ſubla inſtat ambitio pturbat. luxuria ignat. C ſecundo in angelis eſt ſeruens charitas. ps. Qui fecit angelos ſuos ſpūs et mīſ ſtros ſuos ignē vrentē. Et in hoc beatā agathā aſſinis eis fuit que xpm ſeruā ter dilexit. Luit⁹ triplex ē ſignū. C Unū ē: qd ppter eius amorē oīa terrena cōtē pſit. vñ ipa ait. Quia abſtuli a me amo rem ſeculi. Lanf. viij. Si dederit homo oēm ſubſtātiā domus ſue pro diſſectione et. C ſecūdo ē qd ipm ſemp in corde et in ore habuit. Un ait. quādiu vixero ipluz corde ſemp et labijs inuocabo. Bator. xij. Ex abūſa cordis os loquit. C Tertius ē: qd libētē et gloriātē p ipō tormēta ſu ſtinuit. vñ dicitur: Agatha letantē et gloriānt ibat ad carcerē et. C Tertio in angelis ē magna ſtabilitas. Job. xxxvij. Soli dā ſunt quali erē fuſi ſunt. Et in hoc ipſa fuit eis aſſinis: que ſuper chriſtum fuit fundata et ſolidata. vñ dicitur: Domus mea ſupra petra ſolidata ē et in xpo ſtata. Verba veſtra venti ſunt: p̄miſſiō nes veſtre pluuie ſunt: terrores enim ve ſtri flumina ſunt. que quātūcūq impu

gnant fun re nō vale potuerit ſiſi flagell monūne Del bice runt. nec i te que ſun et occulre: ues et apte acenſi ſun quātū ad ab humil uulus aut tatē. i. Pet oculis iure punlar: tō Bator. xij. regnū cele tē. l. Cor. x. Tali mō ē nos reuel a ſapiētib puulis. P̄ de puulis puulaz: id ps. Sapia dei p̄tans cōmēdat vbera nō vbera exten ſa autem e rānus ea a magne cru tantē. vñ d rāne et. Bator. xij. temq: xps b̄ſituit dicitur. Bator. xij. entemq: ppter vim vber. cū ſi cōm cōſun die. Lū p̄ cūdo ſunt et affectus. Bator. xij. manil meaz: que Intellectu affectus ſu ergo vber

gnant fundamenta istius totius mee cade
re nō valabant. Ipam enim deicere nō
poterūt nec pluuiā. i. examinatio cele-
stis flagello. nec ventī. i. tētatōes de-
monū. nec flama. i. violētē tyrānōum.
Vel dicit pōt q ipam deicere nō pōtue-
runt. nec tētatōes demonū graues & ap-
teque sunt quasi flumina. Nec graues
& occulte. que sunt quasi pluuiē. Nec le-
ues & aperte que sunt quasi vēt. Uēti cū
occulsi sunt quātū ad originē. s; apti sūt
quātū ad effectū. ¶ Scdo cōmendatur
ab humilitate. cū dī: Paruula ē. Par-
uulus aut trā iporāt. ¶ Prio humili-
tatē. i. Pet. xv. Nō cū paruulus cēs in
oculis tuis cē. Et quātū ad hoc ipa fuit
puula: i. iō meruit celestē exaltationem.
Dat. xix. Sinite puulos &c. talis ē eim
regnū celoz. ¶ Scdo iporāt simplicita-
tē. i. Eoz. xiii. Malitia paruuli estote.
Talī mō ē fuit puula: i. iō meruit diuī
noz reuelatōes. Dat. xi. Abscōdisti hec
a sapientibus & prudentib; & reuelasti ea
puulis. ¶ Tertio iporāt puritatē. Un-
de puulus a puritate dī: Et hoc mō fuit
puula: i. iō meruit diuine grē infusionē
ps. Sap. i. sapidā sciētiaz: que ē gfa
dei pīans puulis. ¶ Tertio bfa agatha
cōmendat a passiois acerbitate. cū dī:
Altera non hz. Notandū autem q sunt
vbra exteriora: interiora: & supiora. Ubr-
ra autem exteriora non habuit: quia ty-
rānus ea amputauit: quod quidaz fuit
magne crudelitatis quātū ad ampu-
tatē. vii dicit: Imple crudelis & dire ty-
rāne cē. Dagne pietatis quo ad sanan-
dam: xps per beatum petrum vbra si-
bi reuelauit. Job. v. Ipse vulnerat & me-
datur. Dagne acerbiteris quo ad pati-
entem: magna magnū dolorē ibi sensit. Tū
ppter vinū sensistūam que maxime ibi
viget. cū sint ibi nerui arterie sibi inul-
cem cōiuncti. Tū ppter vicinitatez cor-
dis. Tū ppter caliditate pectoris. ¶ Se-
cūdo sunt vbra interiora. i. intellectus
& affectus. De quibus ipsa dixit. Ego ha-
beo mamillas integras intus in anima
meaz: quibus nutrio oēs sensus meos.
Intellectus eim infundit cognitiones:
affectus submisit deuotionē. Ex his
ergo vbribus nutrebat omnes sensus

svsum diuinā pulchritudinē admiran-
do. Audiat diuine spiratōis obteperan-
do. De his vobus dī Job. xli. Audiat
auris audite tenuē aut oculus me? vi-
det te. Olfactū xpi cōuersationē & bñfi-
cia odorando. Lanf. i. Surremus i odo-
rē vn. tu. &c. Et gustū: diuinā dulcedinē
p gustādo. ps. Sustate & videte: qm su-
uis est dñs. Tactum xpi: charitatis bra-
chia amplectēdo. Lanf. iij. Tenui nec di-
mittā. ¶ Tertio sunt vbra supiora. i.
celestia. De quibus dī ysa. xlii. Letami-
ni cū hierlm oēs q diligitis eā: vt fuga-
tis & ipsecamini ab vbribus cōsolaris
ei: vt mulgeatis & delictis affluatis ab
omnī da gña eius. Ex quib; verbis hī q
ab illis vbrib; tres rñs emanāt. i. pleni-
tudo gaudij & exultatōis. plenitudo cō-
solatij: & plenitudo delectatōis. ¶
¶ Sermo. lxxxv. ¶ De eodem. Sermo
tertius.

Fasciculus myr-
rhe dilectus meus mihi: In-
ter vbra mea cōmorabitur.
Lanf. i. Bfa agatha multa p dilecto suo
passa fuit: q ipa multa passus fuit. Et
iō penas dilecti iter vbra sua portauit
p meditationē & tormenta ppria. Inter
vbra cordis sui portabat p volūtariā p-
fessionē. Cōmendat aut i verbis pdictis
a tribus. ¶ Prio a penaz acerbitate q
p dilecto sustinuit: cū dī: Fasciculus myr-
rhe dilectus meus mihi. ¶ Circa qd no-
tandū q dilectus hūit magnū fascē vir-
tutū: & magnū fascē penaz. Sūt eim tā-
quā prius repletū floribus diuz virtutū
Bñ. xxvi. Ecce odor filij mei sicut odor
agri pleni. De isto magno fascē florū
virtutū dilecti beata agatha quosdam
flores collegit: & sibi fasciculū fecit. Col-
legit enīz hñū pudicitie violā cōuersa-
tionis sancte: q eius cōuersatio semper
erat in cellis. Et rosaz parie. Sap. iij. D-
g pulchra ē casta gñatō. Ecce hñū pud-
icitie. Lūclartate. Ecce splēdor cōuersa-
tōis scē. Immortalis ē eim memoria il-
lius. Ecce cōstātia sapie. Quia sicut dī
in ps. Patientia pauperū nō pibit i finēz.
¶ Scdo dilectus habuit magnā fascem
penarū. De quo magno fascē beata

agatha quēdam ligna passionū extraxit
 ⁊ sibi fasciculū fecit. **C** Primū lignū est
 qd fuit lapis celsa. Et istud extraxit d mag
 gno fasce dilecti qui in facie fuit velat⁹
 pcussus ⁊ cōsputus. Libet⁹ ergo volu
 it faciem suā pcuti cito turpanda cono
 sione veritū ex quo illa facies fuit per
 cussa que ē gloria angeloz. **C** Secūdū
 lignū ē qd fuit in eculeo extēsa. Et istū
 traxit de magno fasce dilecti. qui tāquā
 pellis fuit in cruce extēsus. ps. Exten
 dens celū sicut pellē. Libenter ergo vo
 luit extendi in aculeo amore dilecti qui
 fuit extēsus in patibulo. **C** Tertiū li
 gnū fuit qd fuit in pectore vulnerata. ga
 ei mamilla fuit euulsa. Et istud traxit d
 magno fasce dilecti qui fuit iuxta cor in
 latere vulneratus. Libenter ergo in pe
 ctore vulnus portauit amore dilecti. qui
 in corde vulnus accepit. **C** Quartū li
 gnū ē qd fuit carceri inclusa. Et istud
 lignū extraxit de magno fasce dilecti q
 inclusit se in carcere pter stabulū. ⁊ lim
 bi. Libenter igit sustinuit carcerē amo
 re dilecti. q p nobis se taliter incarcera
 uit. **C** Quintū lignū est qd inter testas ⁊
 carbones fuit involuta. Et istud extra
 xit de magno fasce dilecti. qui ⁊ si nō ha
 buit carbones ignitos habuit tamē cla
 uos acutos. Et ideo libenter voluit in
 carbonibus volutari amore illius q cla
 uis voluit pforari ⁊ in fornaces. s. crucis
 affari. Dilectus tā multas alias penas
 sustinuit ex quibus maximū fasce sibi se
 cit. Ipe enim gigas gentile subē fuit. ⁊
 iō magnū fasce portare potuit. Agatha
 ēo tā magnū fasce portare non potuit. ⁊
 iō aliq ligna collegit de fasce dilecti ⁊
 sibi fasciculū fecit ⁊ ergo dixit. Fascicu
 lus mirre dilect. in. nū. **C** Secūdo com
 mēdat a penas dilecti p̄tinua meditatio
 ne ⁊ deuotōe euz dicit. Inter vbera mea
 p̄morabit. **C** Circa q notandū q vbera
 habent vim attractiua cū sint p̄spongiosa
 ⁊ porosa hūc vim p̄ueriua qd p colorem
 cordis sit decoctio sanguinis ⁊ puerit i
 natura lactis. habet vim effusiua q lac
 emittit. Vbera igit anime sūt memoria.
 intelligentia. ⁊ volūtas. Et ista circa pas
 sionē habet vim attractiua q memoria
 appetit impleri sanguine p p̄tinuam re

cordatōem. Thre. ij. recordare pauper
 tatis mee ⁊c. ⁊ infra. Memoria memor
 ero ⁊ tabescet in me anima mea. Intelli
 gentia p verā fidē. ps. Iningat p̄s m̄
 in sanguine. Pes anime ē fides que sic i
 sanguine intingit quādo xp̄i passio res
 plet. Volūtas appetit impleri p deuotō
 nem. Job. xxxix. Pul elius labunt san
 guinem. **C** Secūdo habent vim p̄ueri
 ua. Nam tūc dū sanguis passionis sic est
 in memoria. intelligentia. ⁊ voluntate.
 adest triplex ignis q ipm dealbat ⁊ quo
 dāmodo in lac p̄uerit. s. ignis medita
 tōis qui cor accendit. ps. In meditatio
 mea exardescit ignis. Ignis amoris qui
 cor p̄bustibile facit. Luce. xij. Ignis vent
 mittete in terrā ⁊c. Et ignis desiderij
 lellis q scintillas in cor p̄ueit. Ezech.
 l. scintille quasi aspectus eris candētia
 Et sic sanguis dealbatus animā dealbat
 Apoca. viij. Lauēunt stolas suas ⁊ deal
 bauerūt eas in sanguine agni. **C** Ter
 tio ipa vbera habent vim effusiua. Nam
 aliquādo effundūt lac. aliq sanguinis
 ⁊ aliquādo butir. Juxta illud. Prover.
 xxx. Qui nūntio p̄mit vbera ad eliciēda
 lac exp̄mit butir. Et qui vehēmenter
 em̄git elicit sanguinē. Sancti cū p̄du
 ctores q sunt vbera ecclesie aliquādo
 effundūt lac quādo alios educūt ad pu
 ritatē ignoscētie. i. Petri. ij. Sicut mo
 do geniti infantes lac p̄cupisse. Aliq
 effundunt sanguinem quādo alios ani
 mant ad imitandem passionis dominice
 i. Mach. vi. Elephantēs ostēderūt tā
 guinem vne ⁊ moit. Aliquādo effundūt
 butir quādo alios inducunt ad p̄u
 dētem deuotōis iterne. Isa. vij. Butirū
 ⁊ mel comedet. Ille comedit mel q am
 citur circa diuinitatis gloriā. Ille bu
 tirum q afficit circa infirma humanita
 tis. **C** Terrio p̄mēdatur a suaz pena
 rum volūtaria p̄pessione. cum dicitur.
 Inter vbera mea p̄morabit. habebat in
 illas penas inter vbera i dēst inter inel
 lectum ⁊ affectū q libenter eas sustine
 bat. p̄pter dilecti fidem ⁊ eius amorē.
 Unde dicit. Agatha letissime ⁊ gloriā
 tbat ad carcerē ⁊ quasi ad c̄pulas inuol
 tata. Agonē suū domino p̄tibus p̄mē
 dabat. vbi notantur quattuor gradus.

C Primū
 ille gradu
 ⁊ patēter
 des est q
 Agatha
 tius est
 Et gloriā
 magne vi
 riat de de
 p̄pter mi
 delectabi
 quasi ad
 mane fac
 hys quat
 anima m
 ligenter
 bus attra
 ctionē. Et
 cor qui b
 nō portat
 diu dī de
 rianter. ⁊
 nit. ecce
C Scūm
 Petri S

G

it. s. a deo
 hys plebi
 cum dicit
 eum. **C**
 p̄pter fili
 apostolo
 taucrum
 ris p̄fec
 dēt p̄fec
 deo offer
 num in c
 gello est
 facer dot
 facit in
 do in pe
 dem est
 peccatis
 misericor
 dotum q
 vnde nō
 dicit est
 peccata

C. Pilatus est q. sustinuit patienter. Et ille gradus pponit q. si letissime ergo patienter et iste est necessitatis. C. Secundo est q. sustinuit libenter. unde dicit Agatha letissime. et iste est spectabilis. Tertius est q. sustinuit gloriatur. unde dicit Et gloriatur ibat ad carcerem. et iste est magne vir tutis quoad quis magis gloriat de respectu propter deum q. de honore propter mundum. C. Quartus q. sustinuit delectabiliter qd notat cum dicitur. Et quasi ad epulas inuitata. et ille non est huiusmodi facultatis. sed gratie celestis. De his quattuor gradibus sic dicit. Non potest anima mea in paradysum intrare nisi diligenter corpus meum feceris a carnificibus attractari. ecce quomodo portauit patienter. Ego in his penis sic delector si aut qui bonum nuncium audit esse quomodo portauit libenter. Aut q. videt quod vult dnderauit. ecce quomodo portauit gloriatur. Aut qui multos thesauros inuenit. ecce quomodo portauit delectabiliter.

C. Sermo. lxxvi. C. In cathedra sancti Petri Sermo. i.

Exaltent euz et in cathedra sententiarum laudent eu. ps. C. Dupliciter beatus Petrus exaltatus fuit. scilicet a deo. cum dicit. Exaltent eu in ecclesia plebis. C. Et a populo antiocheno. cum dicit. Et in cathedra sententiarum laudet eum. C. Quantum ad primum notandum q. pater filius et spiritus sanctus cum etiam super apostolos seu angelos in quattuor exaltauerunt. C. Primo in dominici corporis consecratione. Angelorum quidem est sacerdotum consecrati a suster et hostia consecrata deo offerre. Petri autem est sacerdotum est pater in corpus christi querere q. nulli angelo est datum. unde non angelis sed solis sacerdotibus dictum est. Luc. xxij. Hoc. n. facite in meam memoriam. C. Secundo in peccatorum remissione. Angelorum quidem est peccatores suis inspiratibus a peccatis auertere suis orationibus sibi dei misericordia implorare. Petri. n. et sacerdotum est sibi peccata peccata remittere unde non angelis sed solis sacerdotibus dictum est illud Jo. xx. Quorum remiseritis peccata remittuntur eis. Et q. hoc officium

solius dei est. scilicet peccata remittere. Ideo dicitur vocant. ps. Ego dixi diuinitas. C. Tertio in clauis collatione. Angelorum quidem est animas ad celum deducere. Petri et successores eius est ipsas animas aperiunt unde non angelis sed Petro dicitur est. Matth. xvi. Tibi dabo clauis regni celorum. C. Quarto in iudiciaria potestate angelorum quidem est iudicandos ad iudicium colligere collectos ab inuicem separare. separatos malos in ignem pyre. Sed petri et successor eius est ipsos iudicare. Unde non angelis sed Petro et successoribus suis dicitur est. Mat. xix. Amen dico vobis q. vos q. reliquistis omnia et secuti estis me etc. C. Secundo beatus Petrus fuit post exaltatus et cathedra a populo antiocheno cum dicit. Et in cathedra sententiarum laudet eum. C. Notandum autem q. illud festum de cathedra sancti Petri quinq. de causis celebratur. C. Primo propter miraculosam petri liberationem et exaltationem Nam cum theophylus princeps antiochie ipse in carcerem deduxisset. et tandem per dei providentiam et pauli apostoli industria et petri virtutis potentia q. eius filium suscitauit fuit de carcere liberatus et in cathedra sublimatus et patriarcha antiochenus effectus. C. Et ecclesia hoc festum celebrat ut de petri liberatione deo gratias agat. Et q. plati ecclesie tunc ceperunt loco potestate. et nomine sublimari. C. Secundo celebrat propter noui nominis impositionem. Nam apud antiochia discipuli primo vocati sunt christiani. Magna dei signatio q. nomen suum nobis participare voluit. Isa. lxv. seruus suos vocauit nomine alio Et ideo tantum beneficium est nobis cum letitia recolendum. Parum autem est habere nomen nisi et res nomine habere. Aug. Christi sitans autem est q. n. tunc nomine s. op. e. Christi autem ab vinctio dicit. Ille vero vere est christus q. h. vinctioem gratie spiritum ad se. i. Joan. ij. Et vos vinctioem quam accepistis ab eo maneat in vobis. Qui h. vinctioem passionis et misericordie spiritus ad primum. Prouer. xxi. Thesaurus desiderabilis est oleum in habitaculo iusti. Qui h. vinctioem scientie spiritum ad deum. Mat. xxv. Prudentes virgines accite

perunt oleū zc. Tercio celebrat ppter
corone clericalis institutōem. Institutū
enim fuit vt clerici coronā deferrent cle
ricalem ppter tres cas. C Primo ppter
petri imitatōem. Cū. n. apud antiochiā
fuisse caput in fideles ob xpi iniuriā
sibi sumitātē capitis abiaferunt. Ceteri
autem clerici vidētes pastorem suū sic i
capite deformatū idē sibi fecerūt fieri.
Et sic petrus postmo dū illud voluit ser
uare in gloriā qz sibi in xpi iniuriā fue
rat irrogatū. Ex quo pz qz deus de ma
lis sepe bona efficit. Unde de abiafione
capitis facta i ignominia ortum hūit co
rona clericalis seruata in gloriā. C Se
cunda cā est ppter distinctōem. vt. s. per
hoc signum clerici a latcis discernantur.
Olim deus distinctiū populū iudeorū a
populo gentiliū p circūcisionis signacu
lum. Sed pueniētus est nostrū signacu
lum qz illoz. Illud. n. fiebat in pte corpis
verecunda. nostrū sit in pte corporis re
uerenda. Illud in mēbro generatū qz
ueditū erant generatōi filioz. nrm in mē
bro ad celū eleuato. qz debemus cō inten
ti ptemplatōi celestiu. Illud enim cum
dolore z effusione sanguinis. nostrū cū
exultatōe z letitia cordis. C Tercia cau
sa est pp militiā significatōem. Sit enim
in superiori pte totalis ratio piloz quia
inter deum z ipsos clericos nihil dz esse
mediū. Sit detrūctio capilloz qz debēt
detrūcare supfluitatē temporalū z cogi
tationū malaz. Sit circularis formatio
tum qz ipsi sunt inuicē eiū qz caret
z fine z principio. Tum qz seruire deo ē
regnare. Tum qz d corona sacerdotalis
dignitatis clerici puenturi sunt ad coro
nam eterne felicitatis. C Quarto cele
brat ppter prime misse petri celebratōes
Ipse prima missaz in pontificalibus an
tiochie celebrauit. Et credendū ē quod
isto die vel saltem isto tpe. Et id hec dies
nobis celebris dz esse. Ioānes gēmi pu
mā missam suam dixit in asia. iacob⁹ in
hierusalē. Barchus in alexandria. ij.
regum. xxiij. Dauid sedens in cathedra
sapientissimus princeps inter tres. Sūt
petrus sapiens tamē ioānes sapientior
respectu iacobi. sapientissimus respectu
s. marci. C Quinto celebrat ppter erro

ria destructōem. Olim enim gentiles in
hac die festū faciebant qd pntebat erro
rem. supstitōem. z illusionē. Error qdē
erat qz credebāt qz anime defunctorū cir
ca monumēta fuoz corpoz morarentur
Supstitio aut erat qz cibaria z vna sup
tumulos charoz fuoz ponebāt creden
tes qz anime talibus indigerent. Sed si
cut dicit maximus. nō indigebat corpo
ralibus cibis sed oratōibus deuotis. cle
mosinis assiduis z sacrificijs altarium.
Illusio aut erat qz demones i nocte om
nia cibaria psumabant. Et sic eis allude
bant. ac si anime comedissent. Ideoque
sancti patres ordinauerunt qz illa die
qua ista fiebant fieret festum d cathedra
tione beati petri vt virtute illius solēni
tatis hec supstitio obliuioni tradideretur
Unde ab aliquibus festū hoc vocatur se
stum petri epulaz. z sic istud festū expur
gauit error. remouit supstitōem z dele
xit illusionem.

C Sermo. lxxvij. C Eodē die sermo
secundus.

Quid sedens in cathedra sapiens
inter tres. ipse. n. est quasi te
nerrimus ligni vermiculus
ij. Reg. xxiij. Per dauid qui interpretat
manu fortis significat beatus petrus q
ppter suā fortitudinē a petra est appel
latus. C Lōmendat aut in pmissis vbi
a quattuor. C Primo a cathedrati ho
nore cū d. Sedens in cathedra. Est aut
triplex cathedra. s. regalis. magistralis
z sacerdotalis. De cathedra regali dicit
tur. i. Reg. xx. Cum sedisset rex super ca
thedra sua zc. De cathedra magistrali
dicit. Matt. xxij. super cathedra moisi
sedent scribe z pharisei zc. De sacerdo
tali dicit in. ps. In cathedra sentoz lau
dent eum. Presbiter eim grece. latine se
nex dicit. In his tribus cathedris sedet
sanctus petrus. s. in cathedra regali. q
ad eum spectat iudiciū oim causarum
In magistrali qz ad ipm spectat expositio
scripturarū. Et in sacerdotali qz ad
ipm spectat ligatio z absolutio peccato
rū. C Primo igit sedet in cathedra re
gali qz ad ipm spectat oē iudiciū. s. ciu
ile. ecclesiasticū. z mediū. Deut. xvj. Si

difficile et ambiguum iudicium apud te esse
propter inter sanguinem et sanguinem
quod intelligit iudicium criminale et civile i
ter lepra et non lepra per quod notat ecclesia
fidei civile. Et canonicus per quod notat ecclesia
tam ecclesiasticum quam civile. Venies ad sa
cerdotes leuitici magistri. Et secundo
sedit in cathedra magistri. Et quod eius
sedem spectat scripturarum expositio. Non
enim solum sicut clericus predicare vel expo
nere scripturas. Vnde non turbis sed apostoli
dictum est. Mat. xvi. Predicate euangelium omni
creature. Scripturarum interpretatio. y. Pe.
l. Omnis prophetia prophetia interpretatio
non fit. Et scripturarum modificatio vnde
illud quod dicitur Mat. xix. Quod deus con
iungit homo non separet. Ite per fidem petri mo
dificat. Iungit per plenitudo mentis et co
pula carnis. Et tertio sedit in cathedra
sacerdotali. Et quod ipse spectat ligatio et
absolutio culpaz. Peccator quidem supra
se habet celum clausum. et infra infernum apertum
Intra se non habet gratiam sed culpaz et perdidit
meritorum participationem ecclesie factorum.
Potest autem facere deus peccatorum celum aperire.
Mat. xvi. Quodcumque ligaueris super
terram etc. Et quodcumque solueris super ter
ram etc. Potest infernus claudere ibidem.
Potest inferi non pualebunt aduersus eam
Potest spiritum sanctum dare. Actuum. xvi. Tunc
imponere manus super illos et accipie
bant spiritum sanctum. Potest peccata dimitte
re. Jo. xx. Quos remiseritis peccata re
mittunt eis. Potest sanctorum merita colere.
re. ij. Cor. ij. Tu autem aliquid donastis et
ego etc. Et secundo promittat petrus a firmi
tate promittit cum deus. David. q. interpretatur
manu fortis. prelatum. n. non deus esse mol
lis fortis. q. sicut dicitur. Prover. xviij.
Qui mollis et dissolutus est in ope suo fra
ctus est sua opera dissipatis. Tria potest. s. mol
lis dissolutus. et dissipatum. molle est quod ce
dit et duro. dissolutum quod nullo est vinculo
colligatum. dissipatum quod est olo fractum.
Beatus autem petrus non fuit mollis sed durus
quod non cessit sed fortiter sustinuit omnem perse
cutionem illam. Actuum. v. Habat apostoli. gaudere
et a spectu oculorum. Non fuit dissolutus sed
cum christo colligatus. q. per charitatem firmam.
Jo. viii. Vnde tu scis quod amo te. Non fuit
fractus sed solidus per perseverantiam. Ecc. l.

Quasi vas auri solidum etc. Et tertio co
mittat a perfectio sapie. cum deus. Sapientissi
mus. Nec mirum si sapientissimus fuit. quia tres
sapientissimos doctores habuit. s. perit reue
lante. Mat. xvi. Caro et sanguis non reue
lauit tibi etc. Filium instruit. Jo. xv. oia
quocumque audierit a patre meo nota feci vo
bis. Et spiritum sanctum in funem det. Joa. xviij.
Paracletus autem spiritus sanctus quod mittet
per in nomine meo ille vos docebit omnia.
Et quarto promittat a perfectio gratie cum deus.
Tenerimus ligni vermiculus. Ille. n. est
vermis et tener ad tangendum. et est durus
ad perforandum. Ex quo inuit a beato petro
quod fuit mansuetus spiritus ad bonos. id est de
nerrimus. Quod mansuetudo in tribus appuit
Et primo in hoc cum esset potest fuisse huius
officium non recusauit. Jo. xxi. Dixit simo
petrus vado per piscari. Et secundo quod a mino
re rephedi pariter sustinuit. Gal. ij. Euz
rephedi cephas antiochia in facie ei resiliit
etc. Nos autem cum a superiori rephedimur im
pariter ferimus. Si a patre indignamur si a
minori iridemus. Et tertio in hoc quod nil
nobis huius obediuit. Actuum. viij. Cum au
dissent apostoli quod erat hierosolimis q. rece
pit samaria vbi dei. miserunt ad eos. Pe
trus et ioannes. Et secundo fuit durus et seuerus
tamen ad malos. id est deus huius ligni cum seue
ritas in tribus appuit. s. quod seuerus malos re
phedit. Actuum. viij. Pecunia tua tecum sit in
perditionem. Seuerus perituit sic per actum. ij. in
perditionem ananie et saphire. Seuerus dominus de
fendit. Jo. xvij. Simo petrus huius gladius
etc. Et tertio fuit huius spiritum ad seipsum et
deum. id est deus huius vermiculus. Et autem huius in
tribus appuit. Et primo in hoc quod idignus se christi
patria reputauit. Luce. v. Eri a me quod homo
peccator etc. Et secundo in hoc quod christo lauari recu
sauit. Jo. xxi. Non lauabis mihi pedes in
eternum. Et tertio in hoc quod crucifigi ut dominus
noluit. vbi ait quod non sum dignus in cruce etc.
sicut dominus meus crucem meam gerat.

Et sermo. lxxxviii. De sancto fabiano ser. i.
Oerte videns quod elegerit dominus quod sit filius
ei in oculo populi. Regi. x. Quis
istud dicitur sit de saule superbo i
regem assumpto. puenit tamen dicit
potest de abathia paruulo in apostolum
assumpto. In quibus verbis a duobus

De sancto mathia.

comēdā. **P**rimo a miraculosa electō
ne cū dī. Lerte videtis quē elegit dñs.
Secūdo a vite pfectōe: cum subdit qd nō
sit similis ei in populo. **C**irca pīmu
notādū qd eius electō comēdabilis est
ex parte electōz electi z modi eligendi.
Eligētes aut fuerūt magne auctorita
tis: qd fuerūt apostoli qui sūt principes
mūdi. sanitores celi. z iudices seculi. ps.
Principes populorū cōgregati sunt ad
faciē dñi. s. marthe electōem. Ecce qd sūt
principes mūdi. quōtā dñi sortes terre
Ecce qd erūt iudices seculi. Et vehemen
ter eleuati sunt: vt. s. sint sanitores celi.
Secūdo comēdabilis ē ex pte electi.
In quo quidē fuerūt tria que i quolibet
plato requirūt. **P**rimū ē morū maturi
tas. qd notat cū dī. Ex his viris. vir eim
maturitatē iporat. Magnū eim pericu
lū ē dñi platus maturus non ē. Ecclē. x.
Te terre cuius rex puer ē. **S**ecūdū ē
vite sanctitas. quod notat cū dī. Qui no
biscū sunt cōgregati. In tā beata. n. cō
gregatōe nullus potuisset habitare nisi
valde scūs. vnde dicit Chrys. qd gñā
iudas fuit in collegio apostolorū diabo
lus nō fuit ausus ipm inuadere. sed qñ
ab ipso recessit in ipm intrauit. **T**er
tiū ē sapientie z doctrine veritas. qd nota
tur cū dī. Omni tēpore quo intrauit z ext
iit zē. Nullus eim alicuius negocij ple
nā noticiā scire pōt nisi pñ sciuert ei
principiū. finē. z mediū. Mathias nāqz
oīum actū xpī scituit principiū: iō dicit
omni tēpore quo intrauit. s. p natiuitatē
sciuert z finē. iō sequit. Exiuit dñs iesus
scz per passiōē. Sciuert z mediū. Vnde
sequit. Incipiēs a baptisinate Joannis
zē. De his tribus dī. Deut. i. Date ex vo
bis viros. ecce morū maturitas. Sapie
tes z ignaros. ecce sapie veritas. Et quo
rū cōuersatio fuit pbata. ecce vite sancti
tas. **T**ertio comēdabilis ē ex pte mo
di eligēdi. Apłi. n. ipam electōem ichoa
uerūt ab exhortatōe salutifera: qd petr
vtilēz sermone pmisit: cū. n. dī. surgens
petrus in medio fratru dixit zē. Profe
cuti sunt ip saz cū orōne deuota. vii dī.
Exorātes dixerūt. Tu dñe zē. Et termi
nata ē cū reuelatōe diuina. vnde dī. Et
cecidit foris super mathiā. Sedm dion

sius illa fors fuit quidā splēdō blui^{us}
per quē offēdebat qd erat in apłin asu
mēdus. **S**ecūdo pīmedat a vite perfe
ctōe: cū dī. Nō sit similis ei in omni po
pulo. **H**ec aut pfectio in quatuor cōsistit
Primo i hoc qd fuit imagne scitatis
quo ad seipsum. Et de hoc hz testimoniū
a patre. qd mathias paruus iterpatur.
Et ad patrē spectat puulos conseruere.
Sat. xviij. Nō ē volūtas patris incl vt
pereat vnus ex pusillis istis. **T**estimoniū
habuit a filio qd cū duos statuisent illū
xps pēlegit: **T**estimoniū habuit a spū sā
cto in penthecoste cum eū gratia sua re
pleuit. **T**estimoniū ē habuit a toto apo
stolorū collegio quē eū cuz ioseph statue
rūt. **C**redēdus ē eim qd si duos meliores
habuissent ipsos statuissent. **S**ecūdo
eius pfectio cōsistit in hoc qd fuit multē
familiaritatis z dilectōis quo ad xpm.
Lutus signa tria fuerūt. **P**rimū ē qd
xps fecit cuz cōtribulē suū. **S**uit enī de
tribu iuda sicut z xps. Solēt aut hoies
qui sunt ex eadē cognatōe se inuicē ob
ligere. **E**ph. v. Nemo carnē suā odio ha
bit zē. **S**ecūdo fecit eū cōpatriotam
suū. **S**uit. n. bethleemita sicut z xps. so
lent nāqz homies eiusdē patrie spalem
ad inuicē familiaritatē habere. **T**er
tiū ē quia fecit ipsuz cōmilitonē suū.
qd im quo sdā crucifixus fuit. Et sic cuz
xpo in eodē equo z sella sedit. **B**eth. vi.
Hō quē rex honorare cupit dñz imponit su
pra equū qui de sella regat eū. **T**ertio
cōsistit eius perfectio in hoc qd fuit mul
te potestatis quo ad operatōem miracu
lorū. quoz que dāz attestātur suā mi
sericordiā. Nam cū centū quinquagita
homies ex quadā portē to xicata torpi
cati fuissent: omnes sanauit z ad fidē cō
uertit. **Q**uedā attestant sue iustitie veri
tates. **Q**uia cū quidā obstinati persiste
rent z verbū dei deriderent dixit eis. de
nūcio vobis qd viui in infernū descen
deris. Statimqz terra se aperuit: z ip
iplos viuos deglutit. **Q**uedam vero
suam potentiā qd demones expellēbat
z in infernū mittebat. **U**nde cū quidāz
demon in forma pueri cōtra ipsuz exi
taret. ipsuz expulit z in infernū misit.
Lum etiaz cēt in carcere demones i ipm

uentibus fremebat: sed ad ipsum accedere non audebat. Quædā vero attestantur magnā suā fidē: quādam potētes torcatā torā bibit et nullā lesione sentit. Hec enim eius fidē attestatur: iuxta illud quod legitur Mathei. vlti. Signa autē eos qui crediderint hec sequentur. Et infra. Et si mortiferū quid biberint eis non nocuit. Quarto consistit eius pfectio in hoc quod fuit magne acerbitalis gratus ad martyriū. Quātus enim alibi legat quod in pace gesserit. alibi tamē legit quod fume in collo misso per ciuitatē sit tractus. alibi crucifixus. alibi quod fuit lapidatus: et securi excerebratus. Supponēdo igit quod ad diuinū transiit per viā martyrii possumus ista pcedare et dicere quod primo per ciuitatē fuit tractus sed non mortuus. deinde fuit crucifixus et ibi stans in cruce fuit lapidatus et securi percussus.

Sermo. lxxxix. Eodē die sermo. ij. **S**tant dies eius pauci: et epatum eius accipiat alter. Et infra. Et persecutus est hominē medicū et i opem etc. Et zona quia semper pcingit etc. ps. cxiij. q. ista verba de iude deponit et mathie electos intelligant. testat Petrus dicens Actuum. i. Viri fratres oportet implere scripturā quā dixerat spūs sanctus per os dauit etc. In quibus verbis quatuor ponuntur. Primo ponit iude de deposito cū dicit. Stant dies eius pauci. Huiusmodi nāqz iudā fecit discipulū. suū postea apostolū suū: postea pcuratorē suū. Sed hoc triplici statu facti sunt dies eius pauci. Paucis enim diebus stetit in discipulorum cōsortio: paucis diebus i pcuratoris officio. Sed intrū videtur quare christus qui est dei sapientia ipse posuit in cōsortio suarū omniū quæ sciebat futurū esse lupus. In collegio apostolorum quem sciebat futurū esse patrem suū. Quare euz fecit suū pcuratorē: quem quæ sciebat futurū magnū et fures. Sed hoc sapiētissima rōne est factum. Ideo enim posuit euz in cōsortio discipulorum suorum ut bonos cū malis in hoc mūdo mixtos esse ostēdat. Nam hoc mūdo aliquādo diabolus inuenit

inter filios dei. Job. ij. Quinque die euz venissent filij dei et assisteret coram dño: affuit inter eos sathan. Aliquādo inter ministros dei. Sacha. ij. Ostendit mihi iesus sacerdotēs magnū: sathan stabat a dextris eius ut aduerfaret ei. Aliquādo inter apostolos dei. Joā. vi. Nonne duodecim vos elegi: et vnus ex vobis diaboli est? Secūdo fecit eū apostolū quæ sciebat futurū esse proditorē suū: ut vana nāqz fiducia amputaret. ne in hoc mūdo aliquis securū se esse credat. Bernar. Nusquā est securitas fratres mei: neqz in celo neqz in paradiso: multominus in mūdo. In celo nāqz cecidit angelus sub pēnitentia diuinitatis. Adā in paradiso: loco voluptatis. Iudas in mūdo i schola saluatoris. Tertio fecit euz pcuratorē suū quæ sciebat fures: ut tēporalia villa et cōmēda esse doceret. Habiuitqz dem christus in hoc mūdo quinqz scilicet corpus. ecclesiā. matres proprias. et animā: et quādam modicā substantiā pro expensis oblata. Corpus autem habuit valde charū. ideo dimisit ipsius custodibus valde charis. scilicet ioseph et nicodemus. Matres et ecclesiā habuit chariores: ideo cōmēdauit eas custodibus charioribus. scilicet iōā et petro. Animā habuit charissimā: ideo eas cōmēdauit patri charissimo. Pecunias habuit contemptibiles et vilissimas: ideo ipsas iude cōmēdauit. Secūdo ponit depositōis rōnem dei. Persequutus est hominē inopes et mendicū et compunctus corde mortificare. Et vocat christus inopes mendicus et compunctus. Fuit enim inopes. i. sine ope adiutorij: quia ipse passus dereliquerat multis euz tribulatiōibus exponēdo Mathei. xxvij. Deus meus ut quid dereliquisti me. Iudei vsqz ad mortē persequēdo. ps. Amici mei et proximi mei etc. Apostoli ab eo fugiēdo. ps. Elō galli a me amicus et proximus etc. Tales igit in opem iudā persequutus est vsque ad proditorias captiones. Et hoc fecit intus turbatus auxilio ac iterueniente precio et mediante osculo. Ad istā istā quia iudas euz turba cepit derelictum. Euz osculo prodidit amicus. Pro pecunia vendidit saluatorē suū. Secūdo

De sancto mathia.

do fuit mendicus. Dicitur enim medicus: quasi ad manus dices. quia pauperes si ne voce solent ad diuites manus extendere. Sic Christus in cruce manus extēdit ad patres vt ipsius recedieret. ps. Eleuatio manuum mearum sacrificium vt speretis. Ad diabolum vt ipsius cape- ret. Abachuc. ij. Comua i manu eius Ad humanum genus vt ipsius ad cōpas- sionē inclinaret. Sed cōuertit dicens. Ysa. lxx. Expādi manus meas tota die ad populum incredulum. Istus sic medi- cus iudas persecutus est vsq; ad furti- uas rerum ablationē. Joan. xij. Sur erat & locus habens &c. Tercio fuit com- pūctus. i. dolore captus. Et hoc intus i mente. Matth. xvi. Tristitia & anima mea vsque ad mortem. Et extra in corpore. & hoc supra in capitis coronatōe. Et infra in pedum perforatione. Et in medio: in flagellatione. Et in latere: in opatiōe ciui- dem. Et istus sic cōpūctus: & doloribus plenus iudas persecutus est vsq; ad mor- tem. Tercio ponit eius punitio: cuius di- citur. Induit maledictio sic vt vestimē- ti &c. Vbi maledictio iude assimilata ve- stimēto zone. aque. & oleo. Vestimēto autē induit corpora: zona restringit ve- stimēta: aqua subintrat viscera. oleus pe- netrat ossa. Maledictio igitur dei corpus iude sic vestimētū induit quādo laqueo se suspēdit. Tanquā zona ipsius pectū- rit: quādo pene eterne ipsius addixit. Il- li qui sunt in purgatioe habet penam sed nō euz zona: q; pena nō est ascripta Illi qui sunt in inferno habet euz zona quia eternitas penam pstringit & perpe- tuo adherere facit. Maledictio sicut aq; intrauit in eius viscera quādo in terra sunt diffusa. ij. Sacha. ix. Apprehēdit euz dolor dñs viscera. & quidē satis su- fte quippe qui aliorū tolerat viscera. Iuste igitur iude viscera sunt diffusa: q; multorum tolerat viscera. s. christi do- loribus ea repledo. Marie viscera: do- loribus gladio vulnera do. Apostolorū: ea tristitia implēdo. & sanctarū matrona- rum: viscera scribibus cōtristādo. Male- dictio dei sicut oleus eius ossa penetra- uit. quādo eius anima que debet ēē os & robur corporis ad infernū descendit.

Actum. i. Preuaricatus. Iudas vt ab- ret in locum suū. i. in infernū. qui est lo- cus suus. i. sibi cōgruus rōne despā- nis. Amos. ij. Super tribus sceleribus moabit sup quartum nō cōuertā euz. Iu- das aut quatuor scelera cōmittit. Iuari- cie. p dñs. homicidij & desperatōis. Super tribus igitur sceleribus pmissa de- fuisse cōuersus iude ad misericordias. Super quartum autē. i. desperatōis puer- ti noluit: q; indignus se fecit. T Quarta- to ponit mathie electio. cū dñs. Episco- patus eius accipiat aliter. Que quidem electio pmedabilis fuit ppter tria que electoris habuerūt. Primo habuerūt intētiōne rectā. Intēdebant enim illi el- gere qui eēt sibi dñi approbatiōem quib- beret scie illustratōem. & qui posset face- re in populo magnā edificatōem. De his tribus dñs hīere. ij. Dabo vobis pastores iuxta cōmētiū qui pascēt vos scientia & doctrina. & Secūdo habuerūt mentes deuotā: q; orōnibus iudebus cōmū- niter: ad qd instrumur exēplo aplice hīe. Exemplo ppheticō. yū moyses cū deberet a principatu cessare orauit dñs. Name. xxvij. Prouideat dñs ex- ercituū ois carnis hominū: q; sit super multitudinē hanc &c. Tercio seruauit formā canonicā que fuit per eōm pñsus & potius diuinā inspiratōem: cū dñs. Leci dñs fons super mathias. Prouer. xvi. Sortes mittuntur in sinu: & a dño temperatur. Huius autē exemplo nō ē sortibus vtēdo. Tū q; sū hīero. Pri- uilegia paucorum nō faciunt lege cōmū- Tum: q; sū Bedā. Bonae veniet veri- tas: figurā sicut obseruare. Posset tam- quis vti sortibus qñ tria pcurrūt. p Pri- mo qñ hoc fieret in necessitate. Vñ cum quedā ciuitas fuisset obsessa. & cēt cōdi- tio qñ deberet recedere: & qui remane- re. Cōsultus Aug. uidit. Sicut hoc col- rimēdum. Unde alibi dicit q; sōm nō ē aliquid malitiae res i humana dubita- te diuinā indicis voluntates. & Secūdo qñ fieret pmissa ad deū orōne. & Tercio qñ fieret cū sapiētī cōsilio & delibera- tōe. Ista tangit Bedā dicens. Sigo necē- sitate cōpulsus exēplo aplos sortib; pu-

tat deum
hoc egisse
fuit p
Sermo.

O
cū applic
de indign
di. Oport
do de dig
ex his vi
q; prelato
ber ppter
p Primo
& maxime
das autē
filius inte
ddū fuit
factus est
fale. Et o
nis facti
i notorū
violenta
pī secreta
Tūc abje
tur iudas
domi &c.
fuit euz
pcedere
regnerat
trauerat. p
q; dñs not
lū manifest
Peccauit
illa cōfessio
cipibus sa
ut malf
ppter h
pī hñes r
pauaricat
ricatus est
id est in
cōgruus.
Ysa. xxxij
da seronē
die. Prou
dia. vñ d
nguēntu
no odore

lat deum eē consuleūz. videat aplos
hoccēssē collecto fratruz cetū z ad deū
suis precibus.

Sermo. xc. De eodē die sermo. lxxij.

Oportet impleri scripturā quā p-
dixit spūs sanctus p os da-
uid de iuda zc. In hac ele-
ctōe applica sit mēto de duobus. p- p-
de indigni p- lari. s. iude deponitōe euz
dē. Oportet impleri scrip. zc. p- Secun-
do de digni surrogatōe cum dr. Oportet
ex his vitiis zc. Vltima p- mū notādus
q- p- latus quatuor de cais deponi de-
bet: ppter quas iudas deponi debuit.
p- Primo ppter homicidiū imanitatem
z maxime qñ homicidiū notoriū ē. Ju-
das autē homicidiū cōmisit quādo de-
filiū suterici pcurauit. Et illud homi-
cidii fuit notoriū. vnde dicit. Et notus
factus ē omnibz habitatibus in hieru-
salem. Est autē triplex notoriū. s. p- sūprio
nis facti z turis. homicidiū ergo ei? fu-
it notoriū. p- Primo per p- sūptiōem
violentiā quādo cū inimicis capitalibz
xpi secretū consiliū inieit. Matth. xxvi.
Tūc abiit vnus de duodecim qui diceba-
tur iudas scarioth. ad p- nicipes sacer-
dotū zc. p- Secundo p- facti euidētiā qñ
fuit euz turba. cū gladijs z fustibus cō-
p- hēdere iēsus. Tūc enī nulla potuit
terguler fatōe celare qñ christi mortē tra-
stauerat. p- Tertio per cōfessionē p- p-
qñ est notoriū turis quādo homicidiū
sui manifestauit dicens Matth. xviij.
Peccavi tradens sanguinē iustis. Et
ista cōfessio facta ē in iudicio. i. corā p-
cipibus sacerdotū qui erant iudices q-
uis mali essent. p- Secundo deponi debu-
it ppter hereticā p- uitatez. Ipse enī
p- hēdes recepit. s. d. ab ipsa postmodū
p- uaricatus est. vnde dr de qua p- uen-
ticatus est iudas vt abiret in locū suū.
Idē in infernū qui ē locus suus. i. sibi
cōgruus. Infernus enī ē locus ferois
p- a. xxvij. De cadaueribus cōm ascen-
dit feroz: i. deo sibi competit. rōne inui-
die. Prouer. xliij. Putredo ossis inui-
dia. vnde super illō Jo. xij. Quare hoc
inguentum non venit zc. dicit glo. Vo-
no odore moritur serpens. Est locus ar-

- doris: z i. deo competit sibi ratōe arden-
tis auaritiē. Joā. xij. Sur erat z locu-
los habens. Est locus honoris. Job. x.
Ubi nullus exco sed sempiternus hor-
ror inhabitat: i. deo sibi competit ratio-
ne p- ditiōis sacre ex qua tantus honor to-
tus mūdus concussit. q- obscuratus fu-
it sol. terra tremuit: lapides scissi sunt.
z monumēta scissa sunt z aperta. p- Ter-
tio deponi debuit ppter simoniacā p-
uitatez. Vnde dicit enī christus p re tē
porali. idēst p- triginta denarijs. p- No-
tādum autē q- sunt quedā annexa spī-
ritualibus: sicut ius patronatus. z sūt
quedā mēre spiritalia: vt sunt eccle-
sie sacramēta. quedam diuina sicut spī-
ritus sancti dona: sicut remissio pecca-
torū. miraculorū operatio z p- uisimo-
di. Vēdere autē spūali annexū magna
ē simonia. Vēdere autē spūale purū ē
simonia maior. Vēdere quid diuinū ē
simonia maxima. In christo autē fuit qd
dā spūali annexū. s. eius caro que me-
dante aia fuit diuinitati annexa z cōiun-
cta. fuit quoddā spūale purū in eo scē
eius aia. fuit in eo quoddā diuinū scilz
eius diuinitas beata. Iudas ergo vēde-
do xpm pessimā simoniā cōmisit: q- ven-
didit quoddā spūali annexū quoddā spūa-
le purū. z quoddā ex toto diuinū.
p- Quarto deponi debuit ppter dila-
pidatōem. p- Quatuor autē modis p- la-
tus dilapidator: pōt dici. Aut qñ dōa ec-
clesie indebite cōsumit. aut quādo ea p-
negligētiam perire sinit. aut qñ spūalia
negligit. Aut quādo malo exēplo gregē
conumit: Istis quatuor modis iudas
dilapidator fuit. p- Primo q- bona xpi
indebite cōsumebat. Joā. xij. Sur erat z
loculos habens z ea que mittebat por-
tabat. p- Secundo i procurator negligēs
erat. vnde euz christus dixit ei Jo. xij.
Quod facis fac citius. quidā credide-
rūt q- dixisset. e. me nobis que op? sūt
ad dies festū. aut q- egeis aliquid da-
ret. Ex quo habetur q- iudas nihil para-
uerat nec pro die festo: nec p- paupibus.
p- Tertio spūalia negligebat: q- de pau-
peribus nō curabat. Joā. ij. Hoc autē di-
xit. non q- de egenis p- nebat ad eū zc.
p- Quarto aplos q- uum i se erat. malo

De sancto gregorio papa

exemplo conuenerat: vñ postq̃ ab aplis
extitit dixit xps Joā. xij. Nūc clarificat⁹
est filius hoīs. Erat enī iudas cū aplis
sicut dyabolus cū angelis: lupus cum
agnis: et accipiter cū colubis. et ideo col
legit aplor nō fuit clax: sed ipso recede
te clarificat⁹ est xps in eo. C. Scdo fit mē
to de plati digni. i. mathie surrogat⁹:
cū dī: Oporter ergo ex his viris q̃ nobi
scū sunt pgregati ēē. Circa cuius electio
nē q̃tuor tangunt. p. Primū est pme da
tio eligēdi. Lōmen daf aut a tribus. s. a
magnanimitate pstatē in hoc q̃ vocat
vir. i. vtrūq. Nō. n. fugit vt mercenari⁹
sed pstatē stetit vt pastor bonus. Greg.
Mercurius fugit nō mutādo locū s̃
subtrahēdo solatiū. fugit q̃ inultitiam
vidit et tacuit. fugit q̃ sub silentio abscon
dit. p. Scdo pmen daf a pcedē scie. Su
it eiz in schola xpi q̃tū ad icpoationem
vñ dī: Omni tpe quo itrauit ēē. q̃tū ad
psumationē cū dī: et extitit dñs iesus in
ter nos ēē. q̃tū ad psecutionē. vñ dī:
Incipies a baptisate ioānis. q̃tū ad
terminatōē. vñ segtur: Usq̃ ad diē quo
assūptus est a nobis. p. Tertio pmen daf
a sanctitate vite que appet ex noīs iter.
p̃tātōē: q̃ iter p̃tāt parius. Et apostol⁹
lor electōē: q̃ de tāto numero ipm cū to
seph statuerunt. Ex dñina approbatōē:
q̃ deus ipm alter ipelegit. p. Scdo tāgīt
electōis pmen datio cū dī: Et statuerunt
duos. Que q̃dez pmedabilis est ex rōne
numeri: zeli et meriti. Ipsa enim fuit ma
gna q̃tū ad numerū: q̃ de centus et vīgīt
electōib⁹ nullus discordauit. Fuit sana
q̃tū ad zelū: q̃ statuerūt mathias extra
necū. nulli apostolor p̃p̃in quū: vt osten
daf q̃ illa electio non amore carnali fie
bat sed ex zelo dei. Fuit digna q̃tū ad
meritū q̃ ipsi electōēs et ipse electus ma
gni meriti extiterūt. p. Tertio tangit ele
cti p̃firmatio cū dī: Et cecidit sois super
mathiā. Quidā nāq̃ de aplis prius fue
rūt electi: et postmodū in p̃p̃ecoste p̃fir
mati. ps. Ego cōfirmāui colinas eius: p
q̃ daf itelligi q̃ electus nō est statz p̃fir
madus: s̃ p̃us in fama et p̃fona examina
dus. Quidā fuerūt electi s̃ nunq̃ p̃fir
mati sicut iudas p q̃ daf itelligi q̃ ali
qs q̃tūcūq̃ sit electus nō est p̃firmadus

qn. s. nō est dignus vel nō est rite electus
Alig fuerūt simul electi et p̃firmati: sicut
mathias q̃ ab aplis erat electus et mox
a spū sancto p̃firmatus. et sicut paulus q̃
dicit Gal. i. Paulus electus nō ab hoīb⁹
sed electus nō p hoīs. s. p̃firmatus: sed
p iesum xpm per q̃ daf itelligi q̃ alig
mox vt electus est cōfirmadus. q̃tū
pstat de electōis forma et p̃fione sufficien
tia. p. Quarto tangit ipsius p̃firmati
rīditiō cū dī: Et annumeratus ē cū vn
decim aplis. Tribus nāq̃ modis iur
ditiōem ordinariā ē assecutus. p. Priop
ipsas suas electōēs p̃firmat⁹. p. Scdo per
legē animat⁹. p̃cepit. n. ē lex animat⁹
Ex quo ad iurisditiōē ordinariā p̃fetti
dā egpoller lex aiata et inanimat⁹. Ita
lex aiata est spūs scūs: quē ipse cū ceteris
aplis accepit. Et ideo iurisditiōem ordi
nariā ab eo sortitus est. p. Tertio p̃p̃ue
tudinē p̃scriptā et approbat⁹. Obiectū est
eiz p̃ dñinā p̃suetudinē q̃ q̃cūq̃ militi
a deo: iurisditiōem ordinariā sortiat. Si
cut patet in hieremia p̃pheta: q̃ cum a
a deo mitteret dicitū est ei. Ecce p̃stituit
ho die super gentes et regna.
C. Sermo. xci. De beatissimo Gre
gorio Sermo p̃mus.

Gregorius nouissimus
vigilanti et q̃n q̃ collegit rac
mos post vidematores vñ
demāui in bñditiōe dei et ipse spaul
quasi videmātis impleui torcular. Ecclē.
xxvij. Magna humilitas beati gregori
q̃ cū fuerit doctor excellētissimus: tñ vo
cat se nouissimū. Et q̃ sacra paginā ma
gnas vuas. i. libros collegerit: se tñ colle
gisse racemos asserit. In verbis igit a q̃
tuor pmen daf. C. Priop a p̃fuit da humi
litate cordis in eo q̃ vocat se nouissimū
et colligentē racemos: q̃ tñ vt deni ē fuit
eximius doctor et collegit sensus p̃fion
dos. Hui⁹ aut doctoris humilitas i sua
doctrina maxie appet quātū ad q̃tuor.
p. Priop q̃ scripta sua in p̃paratōē alioy
villa reputabat. vñ dicit in epla ad ino
centiū africe p̃fectū. Si belisioso cupl
tis pabulo saginari bñ Augustini opu
scula legite et ad p̃paratōē illius simila
gintū n̄m furfurē nō q̃ratīs. p. Scdo q̃

scripta sua q̄dū videret publicari nō le-
bat. vñ ait ibidē: Neq; enīz volo dum in
hac carne suz: nō me dixisse ptingit ea fa-
cere hōi⁹ inotescē. p̄ Tercio q; aliquez
publicē humane laudis furtiz se cogno-
scent. Un̄ ait i fine moralū: Bñ radices
pure intēdōs p̄cipio. deo qdē ex ea me
sumopere voluit placē cognosco. Sed
eidē inuentōi furtim: sed nescio quō hu-
mane lau dis appetitus interserit: qd̄ euz
tam postmodū tardiusq; discerno inue-
nto me aliter agere: qd̄ scio me aliter in-
choasse. p̄ Quarto q; se aut mala incaute
aut bona nō bñ dixisse metuebat. vñ ait:
q̄ quidē mala me aliqui dixisse. z si nō in-
ueniōm q; oīno nō dixerit: nō defendo
Bona vero si q̄ vultūm accipies dixi:
meo viq; iudicio minus me bñ dixisse
p̄tior. p̄ Secōdo cōmendat a vigilantia
solicitu dīs euz dī: vigilauit. vñ z Brego-
rius interpretat vigilantia. Vigilauit autēz
triplex. p̄ Primo q̄ euz ad se per vite per-
fectionē. Lūius qdēz p̄fectōis tria erant
signa. i. q̄ terrena cōspiciebat: celestia ap-
petebat z motem deī derabat. Ista tria
ponit in p̄logo sup̄ dialoqu dīcēs: Inse-
lit aī meus meminit q̄s fuit. quō ei
labētia cūcta subterreāt in monasterio
q̄ nulla nisi celestia cogitare p̄sueuerat
q̄ morte quoq; pene cūctis pena est. i. vt
ignisq; vite z laboris sui p̄mū amabat.
p̄ Secōdo vigilauit q̄rū ad deū per contē-
plationē. Contēplabāz qdē dei maiesta-
tis in oratōe. Eccl. xxxij. Cor suuz tradet
ad vigilā dīi dīnculo ad dñm q̄ fecit cū
zē. Contēplabāz dei veritatē in locutōe
h. Tpmo. iij. Tu vero vigila: z in oībus
labora: opus fac euangelizē zē. Ipseq;
p̄m̄plabāz bonitatē dei in meditātōe.
Prouer. vij. Beatus vir q̄ audit me z vi-
gilat ad forēs meas quotidē: z obseruat
ad postes hostij mei. qui inuenit me iue-
niet vitā zē. In his enīz tribus maxime
emuluit beatus Greg. i. in oratōe in legē-
do z in meditādo. p̄ Tercio vigilauit
q̄rū ad p̄m̄iū per sollicitā p̄uisionē.
Necessario oīz vigilare voluit scīs se da-
tū in speculatiōe i medio hostiū. Ezech.
ij. Speculatores bedi te domui isrl. In
pastores in medio lupor: ideo voluit vi-
gilare euz Jacob qui dicebat Gen. xxxi.

Bis noctuq; estu vtebar z gelu. Fugie-
batq; somn⁹ ab oculis meis. In guber-
natiōe: in medio fluctuū. Un̄ piculosis
esset si gubernator dormiret. Prouer. b.
xxij. Eris sicut dormies i medio maris.
z q̄n sopitus gubernator amissio clauo.
p̄ Tercio p̄mendat a spe z fiducia vlti-
ne miseratōis cū dī: In benedictōe dei e
ipse sperant. Valde enim de dei misera-
tōe sperare potuit. qui tāti meriti extitit
q̄ potuit in deū q̄i. i. per orōnes ipm̄ ad
misericordiā inclinauit: que traiano a pe-
na eterna peccit. Gen. xxxij. Si p̄tra deū
sortis fuisti zē. Potuit in angelū: q̄ ipm̄
placauit. Cum enīz Gregorius p̄o peste
oraret vidit angelū gladius cruciatuq;
tergentē z reponentē. Potuit in dyabo-
lū q̄ ipm̄ fugauit. Nā faciem de manu
petri accipies os eius z facie excusit: z
admodū ethiops dīgrauit. Potuit in
celū: q̄ in eius obsequiū colūnam ignis
destinauit. Potuit in sfernū q̄ vt dīctū
est animā traiauit ab inde suis precibus
eduxit. Potuit in purgatoriū q̄n quēdā
monachū in excommunicatōe reductuq;
lecta sup̄ eius fouea absolutiōis cedula
de purgatorio extraxit: put ipse postmo-
dū apparēs aseruit. p̄ Quarto p̄mēda-
tur a copā doctrinaz z instructōis euz
dī: Et quasi q̄ vindemiar repleuit torcu-
lar. Per torcular significatur sacra scri-
ptura: quia sicut in torculari sūt diuerse
vne sic in sacra scriptura diuerse sūt sen-
tētie. Vel significat ecclesia: q̄ sicut in tor-
culari vne debent exprimi: sic sacra scri-
ptura i fide ecclesie v̄z exponi. Vel signi-
ficat quelibet fidelis aīa q̄ dō sibi sicut
in torculari exprimit vñ gratie z sapiē-
tie. Beatus enīz Greg. torcular sacre scri-
pture iplēuit diuersis expositiōibus. Si-
cut enīz in torculari sūt vne magnē: me-
diocres z parue z racemi: sic i sacra scri-
ptura sunt expositiōes magnē anagoge
ce siue celestes. sūt mediocres. i. allego-
rice siue spūales. sūt parue. i. tropologi-
ce siue morales. sūt racemi. i. historice
siue litterales. Ipse enīz oībus istis v̄is
z modis sacra scriptura exposuit. p̄ Se-
cūdo iplēuit torcular ecclesie officiorū.
Stare fecit circa altare cantores. Ipse
enīz ordinauit missale z graduale. ideo

De scō gregorio papa

vici: Stare fecit circa altare cantores: Ordinauit hymnos, ideo sequit: In so- no corū dulces fecit modos. Ordinauit missas. ideo sequit: Dedit in celebratiō- bus decus. Ordinauit officiū in septem horis decāndū ppetuo. 10 subdit: Or- nauit tēplū in psumatōe vite. Ordinauit antiphonaz in matutinis spāliter decā- tandū. ideo subdit: Et ampliauit mane sancritatē dei. 7 Tertio ipseuit tozular- gie varijs instructōibus. Nā docet platos in pastoralī. Docet ēt subditos. Sz sub- ditōz qdā sūt scpiētes: hos docet p exē- pla in dialogo. Quidā pscientes: hos docet in homelijs. Quidā pfecti: hos do- cet p occulta mysteria i expostōe super Ezech. Hos at oēs docet i moralibz. Ibi enīz iūruū plari quātr subditos regāt incipietes quātr viuāt: pscientes quātr de virtute in virtutē psciant. Et pfecti quātr psumationē app:ebēdant. C Sermo. xcij. C De eodē sermo. ij.

Qui mane vigilat
ad illā. s. sapiētā nō labora-
bit. Sap. vi. Bñs Gregorius
q vigilas interpretat. Ad sapiētā de ma-
ne vigilauit: q in sua adolēscētia qre-
cepit eā. Et tū desiderū in eo addiscēdi
erat q labores sentiebat. Bñs. xcix. Al-
deban ei dies pauci. p: amōis magni-
tudine. Ideo sapiētā adiuuunt: q in li-
bris sapiētie vigilādo studuit. q sunt qn
q libri. s. liber pscientie: liber vite: liber
sciētie: liber gfe z nature. tres enīz pmi
significant Bñs. per tria ligna que erāt
in paradiso. 7 Liber enīz pscientie signi-
ficat per lignum qd erat pulchrū visu. z
ad vscendū suauē: q pscientia bonā de
us truet libētē in ea delectat. 7 Libē-
tie sciētie significat per lignū sciētie bo-
nē z mali: q per scientiā bonū z malū co-
gnoscut. 7 Liber enīz vite significat
per lignū vite: qnod erat in medio paradisi.
7 Quartus est liber gratie q scribit ho-
minē intus per virtutū varietatē z foris
per mox honestatē. Apo. v. Alid in dex-
tera scēntis libz scriptū intus z foris:
7 Quintus est liber nature. s. creaturay
in quo legere pnt rāz sciētes q nesciētes
z cognoscere dei potentiaz ex magnitu-

dine: sapiētā ex ordine: bonitatē ex fute-
re: sunt valde bona. 7 A. 14. Babit libe-
nescientī sras. In his quinqz libris vigi-
lando studuit: z ab his oēs libros suos
extraxit z exēplauit. Quia i his sic vigi-
lauit: ideo quinqz generibus horum ad
quos spectat vigilare pparari pot: vbi
bet Ecē. xxxviij. s. aratois: p: coit: aratois
fabro z figulo. C Primo igit vigilando
studuit in libro pscientie per vitioz exē-
ptionē z virtutū plantatiōē. Nā de oē-
de suo era dicitur supbia: z plāruit hy-
militatē. Unde in litteris suis pmo ser-
uus suoz dei appellat. Erā dicitur ana-
ritā z plāruit liberalitatē: q ad paup-
res liberalissimus erat. Erā dicitur imi-
ditā z plāruit puritatē: q virgo fuisse
credit. Alio isto libro cōsciente extraxit z
explanauit libm moralium: q ibi docet re-
trpartōē vitioz z plantatiōē virtutū
dicere. i. Cōstituit super gentes. i. super
malos gentils viuētē. Et sup regnā. i.
sup bonos in qbus regnat per gratiā: i.
scz a malis euellas z destruas vitia: in
bonis edifies z plātes virtutes. Et q
in libro pscientie sic vigilādo studuit: li-
bros moralium inde extraxit: ideo ppar-
aratois vigilāti. Lor iquit dabit ad re-
sandū suos sulcos: z vigilas eius in li-
gna vaccarū. In libro qdem moralium
multos fecit sulcos. i. in scriptura eradi-
cādo dubietates: z plātando veritates.
In ecclesia eradicādo prauitatē hereti-
cāz: z plantādo catholicā fidem. In aia
eradicādo vitia: z plātando virtutes. Et
vigilias z studiū suū i sagina vaccarū. i.
in pinguedine aiaz. C Secūdo studuit
in libro scie per pastoralis officiū plenas
cognitiōes. Officiū eim pastorale est liber
sciētie. q: sicut dicit Brego. Nazāz enno:
Reuera mihi esse videt ars artū z disci-
plina disciplinarūz. Domine regere vel
ibudere q est iter oēs animātes maxime
morbz varius z volūtate diuersus. Al-
isto libro sciētie Gregorius extraxit exē-
plauit libz pastorales in quo plene do-
cet oēs pastores. Unde ait ibi dē. Pēlan-
dū est ad culmen reginīs: quīsqz quā-
ter perueniat atqz ad hoc rite perueniēs
qualiter viuāt: z bene viuēdo qualiter
doceat: z bene docens iūmitatēz suam

quāta confu-
mo sic altis:
si dōtis pte
ex corde fu-
Cōsiderandū
suscipit sic
Qua ergo p-
perant quic-
tertio sic o-
magister lu-
ars artū et
sic ois. Bñ
cū dicit: int-
libro sciētie
pastorale in-
bro vigilāti
reclusus: v-
nem. Ad ill-
cū dicit: int-
si debet doc-
lari pusilla
se habere a-
tāgi. i. Ebo-
comperere in-
te scz xps in
lando stud-
e delectatō-
traxit z exē-
super Ezech-
da z occulte
tēnti ea
sanctus et
comus vidē-
ma sup cap-
e secat iher-
scrutā: i. et
bo sic vigi-
ria inde ex-
vigilati. U-
nū antiqu-
uerboz ex-
lapz pueria
ad vigilā-
in pspicu-
dū q ad it-
a diuā me-
trader ad
tōz. Unde
culo facti:
suz expell-
in pspicu-

quara consideratōe cognoscat. **P** De pri
mo sic ait: **L**um regimīs culmen iperac
fi donis puenētus est: quā alij pūit debet
ex corde fugere. **P** De fecundo sic dicit:
Cōsiderandū est: qd ad cām populī pūl
suscepit quasi ad agrū medicus accedit.
Qua ergo pūpū pūe pūssus mederi p
perant qui in facie vultus pōit. **P** De
tertio sic dicit: **A**b imperitis pāstōrale
magisterlus qua temeritate suscipit: qñ
ars artū est reglīnē animay. **P** De q̄rto
sic dicit. **D**ñ rectos: foris imēso fauorē cir
cūdā: int⁹ veritate vacuā. Et q̄ in hoc
libro sciētē sic vigilādū studuit: z libroz
pāstōrale in de extraxit: ideo assimilāt fa
bzo vigilāti. **V**ox iquit male inouat au
res elus: z vigilā sua ornatū iperfectio
nem. **A**llēus ferrū domat: z in eudē
firmat z suauē sonū generat. **S**ic pēla
n debet domare duos z inquietos. **C**ōso
larī pusillānimes z t̄rmos: z patienter
se habere ad p̄s. **I**sta regulā apostolus
tagit. **i. Thessal. v. Rogam⁹** vos fratres
conipere ingeros. **C** Tertius est liber vi
te scz xps in quo beatus Gregorius vigi
landō studuit: z inde spūales delicias
z delectatōes exphāuit. **A**b isto libro ex
traxit z exēplū expōitōes quas fecit
super **Ezechēles**. **N**eqz enī tam p̄fūda
da z occulta mysteria cognoscere potn
t. **M**enī ea a libro p̄te habuisset: z spūs
sanctus ei reuelasset. **U**nde **P**errus dia
conus vidit spūm sanctū in colūbe for
ma sup caput eius manētē z verba que
dicebat iserentē. **i. Loz. q. Spūs omnia**
scrutā: etia p̄fūda dei. Et q̄ in hoc li
bro sic vigilādū studuit z occulta myste
ria inde extraxit: ideo assimilāt doctori
vigilāti. **U**ñ dī **Ecc. xxxix.** **S**apiētā om
niū antiquoz exegret sapiēs: z occulta p
uerbiōz exegret: z in absconditis parabo
laz puer fabit. **E**t sequit: **L**oz suū tradet
ad vigilādū dīsculo ad cū q fecit illū: z
in p̄pectu altissimi deprecabit. **U**bi ostē
dit qd ad ista occulta ascēdit p p̄mū z
ostēdū meditatōez. **U**ñ dicit: **L**oz suū
tradet ad vigilādū: per cordis emunda
tōez. **U**nde dī: **D**isculo. **I**lle enī dīscu
lo facit: qui a corde suo omne tenebro
sus expellit: z deuotā orōnez. **vñ dī:** **E**t
in p̄pectu altissimi deprecabit. **C** Quar

tus est liber gr̄e. **E**t in isto studuit p om
niū gr̄az z virtutū possēsiōē. **S**uit eim
z intus virtutib⁹ ornat⁹: z foris hone
stis morib⁹ decoratus. **A**b isto extraxit
z exēplū ordiatōez officij ecclēstici. **E**t
q̄rū ad hoc assimilāt pictorū vigilantī.
Uñ dī: **L**oz suū tradidit in similitudinē pi
ctoris: z vigilā sua p̄ficer opus. **E**cclē
sia quodāmodo picta est in officio ecclē
siastico multiplici colore. **P** **P**rimū colo
rez apposuit xps quādo dixit: **H**oc ē cor
pus meū. **P** **S**cōm apposuerūt apostoli
qñ oratōez dñicaz in missa dicendā ordi
nauerūt: z minōrē symbolū apposuerūt
P **T**ertū apposuit **I**gnat⁹: q psalmos
p antiphonas dicēdas statuit. **P** **Q**uar
tū apposuit **H**ylarius: q **G**loria in excē
lis deo pposuit. **P** **Q**uintū apposuit **N**ī
cena synodus: que symbolū maiorē edī
dit. **P** **S**extū maiorē apposuit **A**thana
sius: q fidē in psalmo. **Q**uicūqz vult cē
sufficiētissime explanat. **P** **S**eptim⁹
apposuit **H**ieronim⁹: qui psalteriū p psal
rias distixit: z **G**loria patri: in fine p̄
mor ordinauit. **P** **O**ctauū **A**mbrosius:
q cantus: hymnos z oratōes fecit. **E**z
gorius vero opus fecit z p̄fect: q gra
duale cōposuit: missaz ordinauit: z totū
officiū tam dīurnū q nocturnum fecit.
C **Q**uintus est liber nature. **E**t in isto stu
duit per creaturā cōsideratōem: q in
ipsis vidit dei potentia: sapiētā z boni
tatē. **E**t ab isto traxit libroz qbus rudio
res instruit. **i.** homēlas z dialogz. **T**a
les aliquādo instrunt verbis: z q̄ruz ad
hoc fecit homēlas. **E**t aliqñ exēplis: z
q̄ruz ad hoc fecit dialogū. **C**reature eiz
nos aliqñ instrunt verbis. **p̄s.** **L**eli enar
rāt gloriā dei. **A**liqñ exēplis. **p̄s.** **P**recē
prū posuit z nō p̄teribit. **E**t q̄rū ad hoc
a assimilāt figulo vigilāti. **vñ dī:** **L**oz su
us dñt vt p̄sumet linitōez: z vigilā sua
mūdabit fornacē. **I**pse enī per verba z
exēpla illos q erāt in vase cōtūmēlie for
mauit in vasa gloriē. **I**uxta illud **Eccle
i.** **Q**uasi vas auri solidū ornatū omni la
pide precioso. **S**ecit enim vt essent vas:
per gratie redimīatōez. vt essent aurei:
per charitatis succensam: vt essent solī
di: per p̄fētā. vt essent gēmati: per vir
tutum resurgentiā.

De sancto gregorio papa.

Sermo. xliij. C. De eodem. Sermo tertius.

Neptalim ceru?
emissus vās eloga pulchri-
tudinis. Ben. xli. Tria nā-
q sunt necessaria cuiuslibet pfecto plato.
P^o Dico vt deus habitet in ipso p gratia.
P^o Secdo vt sit sollicitus p opationē bo-
nam. P^o Tercio vt sit fructuosus per co-
ctrinaz. Ista tria habuit bñs hie. que no-
tant in verbis pmissis. C. Palmo nāq
deus in ipso habitauit p gram: qd notat
cū dī: Neptalim: qd interpretat habitatio.
Nam e pī in ipso habitauit p gram: dan-
do sibi in miraculis magnā potētiam.
Miracula eim opari spectat ad potētā
Luc. ix. Dedit pīates sup oīa demonia
vt languores curaret. Filius in eo habi-
tauit: vādo sibi pñas suā. f. qñ. Gregori-
us ipz in forma pegrini recepit. Et dan-
do sibi suaz carnē veraz: quādo hostiam
visibilē in verā carnē puerit. Spūs san-
ctus in eo habitauit qd ostēdit p spūs co-
lumbe: que sup caput eius vīsa fuit. Et
p colūnaz ignea que sup ipm de celo de-
scendit. p qd daf itelligi q habebat sim-
plicitatē colūbinaz et charitatē ignitaz:
iō poterat dīcē. Pī et filius et spūs scūs.
Joā. xliij. Ad eū veniemus et mansionem
apud eū faciemus. C. Secdo fuit velox p
opationē sollicitatē: cū dī: Ceruus emissus
p Ceruus aut hz velocitatē: renouatio-
nē et discretionē. Sic scūs Gregori^o fuit
velox ad sequēdū illuz: de quo dī in ps.
Exultauit vt gigas ad currēda vīa. Iō
fuit velox: q: deponit oē pondus. f. pon-
dus diuitiarū quas oēs reliquit. Et de ip-
so septē monasteria edificauit. Pōdus
celstarū deponit: q: corpus cōtinue ma-
ceratur. ita q infirmato stomacho vix
subsistere valēt. Bñ ē eēt in monasterio
a marre sua crudis legumibus pascebat
Pōdus bonoz: q: cū eēt electus i sumuz
pōtētiē fugit et se abscondit: s; iudicio co-
lumne celestis manifestatus erat. Nō eīz
poterat latē: ppter vitā cōtinētē. Bar.
vi. Non pōt ciuitas abscondi sup: a mō-
tem posita: ppter cōuersationē fulgentē
Ibidē. Neqz accēdit lucernā cē. Propē
fama; redolentē. Eccl. xliij. Sicut cina-

momū et balsamū aromatizās odorē ve-
di. Res igit alta: lucida: vaporosa ab-
scondi nō pōt. C. Secdo ceruus habet
renouationē. qū eim fenescit cū serpēte
pugnat: et austro veneno ardentissime su-
tit: et in fontē se pīciēs oculis pilis et cor-
nibns ac pelle renouat. Sic scūs Grego-
rius et ceteri sancti cū demone pugnan-
tes et eius tētatōes vincētes ad fontē grē
refrigerātis currūt. et sic renouant inel-
lectu: q: limpidus deum cōspiciūt. Ad
Eph. iij. Renouamini spū mētis vōtre.
Renouant affectu: q: seruētus deū vōl-
gunt. ps. Emitte spūm tuū cē. Renouan-
tur opatione: q: opera virtuosa faciunt.
Eph. iij. In dūte nouū hoīem qui s; ve-
um creatus ē in iusticia et sanctitate veri-
tatis. Tūc eim opa nra sunt virtuosa qñ
sunt cū iusticia grū ad pīmū: sancta
quantū ad nos. Renouant quātum ad
puertationē extrinsecā: q: honestatē cō-
uersationē induit. Col. iij. In dūctus
nouū hoīem q renouat in agitionē dei.
C. Tercio ceruus hz discretionē. Et q
discretio in tribus attendit. f. in vulne-
ris sanatōe: i pūrtitōe: et in cordis cōfor-
tatione. Ceruus cū sagitta pculsus pu-
legiū comedit: sagitta sic pīcit. Cer-
tragantiū comedit: sic leuius pīr. Cer-
uus ē comedit quas daz herbas medicā-
nales hñtes respectū ad cor. et sic eoz
erat tremulū cōfortationē accipit. Hāc
muus cū tria genera herbarū quas ipse
ceruus comedit. Quaz vna valet ad sa-
nandū. alia ad parēdū tertia ad cō-
fortandū. Ista tria genera beatus Grego-
rius habuit: et allos ē hēre vocuit. P herba
nāq valens ad sanandū ē sermo dei. Sa-
xvi. Neqz herba neqz malagma sanauit
eos: sed sermo tuus dīcē. qm sanat et me-
detur oīa. Et sicut pñtia hulus herbe est
cā sanatōis: ita abiñtia ē causa mortis.
Greg. Quicūqz alimēta non retinet pu-
tus pfecto vita dispaf. Eterne ergo mor-
tis piculū formidat. f. i cū sancte cōfor-
tationis accipit. si verba vite. Lallūē
ta iusticiē in memoria tenet. f. Secū-
da herba ē memoria mortis. ysa. xl. Dis-
caro senūz oīs gloria ei^o quasi flos agri
cē. Et ista valet ad parēdū. i. ad ppositā
cōplēda p bona opa. Bñ. Tāde eius ē

sollicitat in
de extremo
no dīce p
amarā. Lan-
cus meus
dum et robo
memoria re-
tolerē. C. T
fructuosus
dans eloq
dñis. Ista
tribus mo-
it pēdicatō
pulchre fac-
doctrina p
is agere de
placat. ve-
loqui clare
sile et ornat
et deuote. 2
et Gregoriū.
ta nīst hñ
Bocrina p
bil pñs ru-
scipitū om-
sippi dīrati
verba ppo-
tūre ad co-
tūm ad hoī-
Eius cōtin-
cya venut
suauitatē.
causata er-
tia qua san-
quidē sap-
strat eloq
vīz. Quis
bus impit
ferre vult
fuit a nob
dīro. de
tus ē quip
eloqūe
admirū.
quid etiaz
et verba vite.
tribus dīc-
do gēma
enne. 2. La-
runt oīa
ma. recti

sollicitat in bono ope qui semp cogitat
de extremo fine. Tercio herba ē medita
tio bñice passiois: que fuit herba multū
amara. Can. i. Gasciculus myrrhe dile
ctus meus mihi. Et ista valet ad cōforti
dum et roborādū. Bre. Si passio xpi ad
memoria reducit: nihil ē qđ nō equo aio
toleret. C. Tercio beatus Gregorius fuit
fructuosus p̄mo p doctrinā. Un̄ dicit
Bans eloquia pulcherrima et pulchritu
dinis. Ista aut eloquia pulchritudinis
tribus modis dedit. P̄. Primo nāq; fu
it p̄dicator gratiofus: et iō dedit eloga
pulchre faciū die. Dicit aut Aug. in li. de
doctrina xpiana qđ eloquēs in verbis su
is agere debz: vt veritas pateat. veritas
placeat. veritas moueat. et vt pateat bz
loqui clare et apte. vt placeat bz loq; p̄
sente et ornate. vt moueat bz loq; seruēter
et deuote. Talis enim fuit eloquētia bea
ti Gregorij. scilicet clara deuota: et ordiata. Cla
ra nihil hīs obscuritatis. Prouer. xxiij.
Doctrina prudētū facilis. Ordinata ni
hil hīs rusticitatis. Prouer. xxv. Ligna
sapientū ornat sciētia. Deuota: nihil hīs
insipiditatis. Prouer. vi. Sautis mellis
verba p̄posita. P̄. Secūdo fuit sacre scri
pturē cōpositor: luculētissimus. Et quā
tum ad hoc dedit eloquia pulchre snic.
Eius enim snia et doctrina habuit pul
chritia vniuersatē solidā veritatē et dulcem
suauitatē. Pulchra aut vniuersitas i elogo
causata erat in tribus. scilicet celesti sapien
tia qua sanctus Greg. erat repletus. Que
quidē sapiētia celestis pulchra adimni
strat eloquia. Un̄ repellit. Eius Job. xxx.
viii. Quis ē iste iuoluens snias sermoni
bus impietis. ac si dicat. Snias ecclesie p
terre vult p̄ simplices sermones. Lausata
fuit a nobilitate senatoria. Unde dicit
Biero. de ysaia. Ysaia i sermone discre
tus ē quippe: vt. s. vir nobilitis et vrbane
eloquētie. nec hīs aliquid rusticitatis
admixtū. Lausata erat a rethorica p̄lia
qua etas in sua adolecētia magnus p̄hs
et rethor luculētissimus habebat. De his
tribus dicit Prouer. xx. Aluz et multitu
do gēnarum: et vas p̄ciosum labia sci
entie. Labia enim sciētie beati Greg. fue
runt ornata auro. i. celesti sapiētia. et gē
ma. i. rethorica: et p̄lia. Et ista p̄cedebat

a vase p̄cioso: quod p̄ ductum erat nobi
litate senatoria. P̄. Secūdo eius doctri
na habuit solida firmitatē et veritatem.
Cum enim quidā emuli post mortem suā
libros cōburrere vellent. Petrus diaco
nus restitit asserens se spūm sanctū in
specie cōfisse sup eū sepe vidisse: et sup
iuramēto facto in morte sua iuramētū
firmavit. Et quo p̄ qđ doctrina ipsius ap
probata fuit p̄ tria. scilicet per spūm sanctum
verba inferentē. Joā. xv. Paracletus at
spūs sanctus quē mittet pater in nomi
ne meo ille vos docebit oia et suggēt vo
bis omnia. Per iurationē interuenien
tem. Iob. vi. Dis cōtrouersie finis ad cō
firmationē ē iuramentum. et per mortē
subsequentē. ibidē. Testamentū enim in
morte cōfirmatū ē. P̄. Tercio eius doctri
na habet dulcem suauitatem. Est enim
in corde tāquam pigmentū ad medicā
dum. In ore tāquam mel ad p̄ferendū.
In aure tāquam melodia ad audiendū.
Et in ope tāquam odor ad imitandū. Ec
cle. xlix. A memoria Josie. i. beati Grego
rij qui seipm in sacrificiis deo exhibuit.
Quia Josias sacrificiū interpretat. In
cōpositione odoris facta. Ecce qđ odor
fera ad imitationē. Opus pigmentariū
Ecce qđ delectabilis ē vtiq; ad meditandū
nem. In ore: quasi mel dulcorabit. Ecce
quā dulcis ad p̄lationem: et vt multu
ca in cōsultio vni. Ecce qđ suauis ad au
diendū. P̄. Tercio erat laudator vel de
uotus. Et quātum ad hoc habuit eloga
pulchre laudatōis diuine. Cum et mī
sa p̄hs cōfisse diceret: ipse eam pulchre
ordinauit statuens vt in lingua triplici d
cantaret. scilicet greca: vt sūt kyrieelson. he
breā: vt sunt amē et allelusa. et latina vt
sunt cetera alia. Sicut enim iste tres lin
gue in ligno et titulo crucis posite cōfess
se sunt xpm morientem: sic voluit vt xps
laudaret in celo regnante. Ordinauit
etiam vt in ipsa missa fierent tres p̄ces
de corpore xpi. ad inuēdū qđ corpus my
sticum. i. xpi fideles sunt diuisi in tres
partes. Nam illa pars que ponitur i ca
lice abscondit et in vino ponitur. signat
illam partem que est in celo: que ab om
nibus malis abscondit. et ab vbertate do
minis dei inebriat. Alie due partes signat

De sancto benedicto abbate

ficat duas ptes fidelium que adhuc tribu-
lationibus exponunt. vna que e in mun-
do q subijcit multiplici passioni. alta q
e in purgatorio: que subijcit magne cru-
ciationi. Ordinauit et q missa vocet ex
eo q ipsa sacra hostia a deo patre nobis
dupliciter e missa scz per incarnatione
in modo. z sanctificatione in sacramento
e nos eaz sibi dupliciter mittimus. s. per
passione qua deo reconciliamur. z p quo
eternam oblationem que p nobis in-
tercedit vt miser cordia psequamur.
Sermo. xciiij. C De eodem. Sermo
quartus.

Vigilate quia ne
scitis qua hora dñs ueniat. vñ
euangelii legitur in honore beati grego-
rii qui vigilans interpretat. p. Ipse enim
vigilauit sibi ecclesie: z deo. C Sibi q
dem per virtutum acquisitione. Dul-
tas naqz virtutes acquisiuit sibi. p. Pau-
ma e fortitudo cu infirmitate. Licet enim
corpore langueret: semper tamen aut lege-
bat aut scribebat aut orabat. ij. Lxx. xij.
Lum infirmo tunc potens lum. Sacra. n.
viri quadoqz sunt infirmi i corpore sunt
fortes in mente. Infirmi aut ad amanda
terrena: fortes vero ad amanda celestia
Hoc ostendit ex pto arboris: cordis: z cor-
poris. Arboris quide: q sm Breg. sancti
viri significant per palma que inferius
est arbor z superius lata. Bala aut signi-
ficantur per alia arbuta que inferius in
ramis sunt lata: z superius agusta. Exe-
plo cordis: q cor est latum superius z iste-
rius strictu. Ex pto corporis qd habet
rectitudinem: qd ho debz hēre recta: z inte-
tionem eleuata: facie: qd debz habere cor
eleuatum per amores. Radices superci-
z ramos dependentes inferius qd debz ee
plantatus in celo per desideria z inferius
fructificare per operatioes studium.
p. Secundo habuit abundantiam cu paup-
tate. Ipse enim in multis diuitijs abun-
dauit: sed i his oibus pauper fuit: quia
oia pauperibus erogauit. Prover. xij.
Et quasi diues cu nihil habeat: e qsi pau-
per cu in multis diuitijs sit. Ipse enim
sex monasteria i cecilia fecit: z septimū i

domo ppria fundauit. Indigetis nos.
scripta hūit z eis necessaria ministravit.
Tribus milibus acillis dei octoginta li-
bras auri annualiter offerebat. Hic cadit
exēplū de heremita qui oia reliquerat
vñ solū cattum tenebat. p. Tertio pa-
buit exēplum cu humilitate qua humilita-
te hūit in aforin verbo: in signo: in ho-
nore iusto. In ato quide: q peccator se
reputabat. Vñ Mauricio impatori qui
cu pfe quebat scripsit. Quia eis pcedit
credo q oipotēte deū tanto vobis amo-
plius placatis quāto me sub male ferui-
entem magis affligitis. In verbo q pul-
mus in suis lris seruū feruor se appel-
lat. In signo: q cu quidā heremita uell
sibi reuerētia ex hōe ipse par se i terrā
strauit. In honore iusto. q electio fuit i
uita ex pre sui z iō fugit z se abicon-
dit. S3 tñ fuit uoluntaria ex pre p p fici: cum
oēs vñanimitē elegerūt. Et fuit intracu-
losa ex pte dei: q cu latraret in dicto co-
lumbē manifestat. E. p. Quarto hūit
ficta cu pietate. Nā iustus fuit i punitio-
do z pius in cōpatiēdo. talis v3 ee quib-
bet platus sicut ipse gregorius ostendit
plici exēplo. s. exēplo lasse. vñ ait. Jaca-
tē nō erigit: nisi qui stratus fuit recitatio-
nē p cōpassionē fleat. Exēplo ferrug-
is cut ferrū v3 cōiungi a diuice: opz q p
mollescat. Qui eis vult alii sibi vñan-
moy confectione: prius sibi mollescat p
passione. z alio mollescat p pantiā
Exēplo olei. Ignis enim confectione non
lucet nec ardet in vino seueritatis: nec
aqua in spide affectionis. sed in oleo me-
serico: die z cōpassione. C Secūdo vigila-
uit eccle per officij ecclesiastici ordinatio-
nem. Quāto eis deo nālis hēat. xxij.
horas. de ipis tñ gregorius extracti septē
ordinans vt i ipis deus laude: ex eo q
ipse hōe sunt a xpo multiplice pñilegio
cōsecrate. p. Siquidē in matutinis xps
est natus: a tuda traditus: z captus. In
media aut nocte fm opinionē Hierony-
mi ad iudiciū e venturus. Libenter lig-
tur in matutinis deum laudare debet
z ei gratiari p sua natiuitate z capione
z p iudicij executione. p. In pñia vñ
celum z terrā in seruitijs z ad seruitijs
hois creauit. Ad templum in hac pñia

pfonaliter
ois pñis ad
bar. Resurg
paruit. In
z p bñficio
nis: vt in
hñtatioe. p
it ligatus: f
accepit a ti
misi. Et p
p. In sexta
Sol rāto
iduit. Et in
lie sua tāq
cellurus co
spūm emi
pforatū su
ris xps cor
tum in situ
reforgēs in
p. In cōple
sūdauit. de
to clausus
ad discipu
uit quāto
vigilauit. i
ra illud p
lauerint a
quidē inu
virginē: z
nir in pere
Spūm fan
z in specie
nentis. Be
uerendan
do au dte
tium: Reg
pñis p pñ
virginis t
nitas mir
uent. hab
as deo off
que in for
angelus t
pregam r
buit ange
dentem. z
psequere
cōtra ipm
a persecu
sibi in ois

De scō benedicto abbate

impleri. i. timo. iiii. Attende tibi et do-
ctrine tue et. Sicut i contemplatōe. et ideo
merebat celestibus reuelatōibus adim-
pleri. ps. Reuēla oculos meos et con-
derabo mirabilia de lege tua. Sicut i effi-
caci locutōe. Et ideo merebat ab audi-
toribus exaudiri. Greg. dñ. n. sibi cibuz
deserebant corporis ab eius ore altimen-
ta deserebant vite. C Tertio et vltimo
modo deuotissime insuit. qđ p3p quat-
tuor signa. C Primo qđ monumentū si-
bi fecit. qđ indicabit moriēdi alacri-
tatem. Job. iij. Saudent vebemēter euz
inuenerint sepulchz. C Secūdo in ec-
clesia conserui se fecit. vt. s. laudaret dei
bonitatē. ps. In medio ecclesie lauda-
bo te. Voluit qđem deo gratias referre
et de eo qđ in vita ipsū pseruauerat. et
de eo qđ ip3 ad se vocauerat. et de deo. s.
qđ eterna glām pmiserat. Gratiaz eim
actio est de pteritis pſentibus et futuris
Cassianus. Gratiaz actōes quis agit cū
pſerita bñficia recolit. cū pſentia conspi-
cit quanta deus pparauit his qđ eū dñ-
gunt. C Tertio corpus et sanguinez xpī
suscepit vt se muniret ptra demonū ma-
lignitatē qđ aīabus insidiānt. ps. In via
hac qua ambulabā absconderit laque-
um mihi. Job. xviij. Pone me dñe iuxta
te et cuius vis manus pugnet ptra me.
C Quarto erectus inter manus disci-
puloz vitā finiuit. Quidā. n. moriuntur
iacientes qđ bonis opibus vacauerunt
Quidā pſirant qđ peccatū conuerunt.
Quidā claudī qđ ad sine opib⁹ habue-
runt. Quidā ab infirmitate sanati qui
post peccatū ad pñiam redierunt. Qui
dam erecti sicut viri sancti qui a pecca-
to liberati sunt bonis opibus pleni et i-
tenēde recti. Itam quadruplicē differe-
ntiam tāgit ap̄s Heb. xij. Remissas ma-
nus et genua soluta erigite et gressus re-
ctos facite pedibus vestris vt si claudī
cans quis erret magis aut sancti. C Se-
cundo fuit ab hoībus amatus. et hoc p-
pter multa bñficia et mīracula que inf-
eos fecit. Quoz quedā fecit quantū ad
semetipm. Mira enim virtus de illo ext-
bat. s. ab oculis suis quādo ligatū vīdit
ab hostibus mox a vinculis eū solutus
Mira a mībus suis qđ yas i quo erat

potus venenatus signo cruce cōfregit
Mira ab ore eius. s. quādo dixit moni-
libus quē lingua suā in non cōfidebant
excōico eas. mira a corde suo qđ absēta
vt pſentia cognoscebat. Quedā opatus
est qđm ad mūdū minōre. i. hominē.
Quosdā enim iunxit in vita a diabolu
tentatōe sicut monachū qđ in oratōe sta-
re nō poterat. Quosdā vero i morte dia-
bolica opprēssione sicut monachū quē
diabolus a ruina parietis opprēsserat.
Quosdā post mortē sicut monachū qui
ad parentes vīitādos sine bñdictione
fuerat. Quedā vero opatus ē in maiori
mundo. s. in celo quādo animā forosē
specie colūbe ascēdentē vīdit. In pur-
gatorio sicut quādo p monialibus de-
functis orauit. In aere sicut quādo lucē
celestem aspexit. In aqua sicut quādo
puer placidū liberauit. In terra sicut
quādo aquā de terra pduxit. In igne
sicut quādo ignem fantasmicum extinguit.
C Tertio erat omni memoria dignus.
Et enim a nobis recessit corporaliter
nobiscum tamen quadruplī remanuit.
C Primo quo ad odorem sue fame. Si-
cut enim post poma odorifera. post spi-
ces aromaticas remanet odor iplaz
post mortem sanctoz remanet nobilis
odor virtutū. Job. ix. Dies mei transie-
runt sicut nauis poma pomarum. C Se-
cundo quantū ad dulcedinē sue doctrine
Sicut enīz apis postquā d alucrio aus-
lat nobis fauos mellis relinquit. sic san-
ctus bñdictus de corpore recedens do-
ctrinam mellisua mundo dimittit. Ec-
cl. xi. Breuis in volatilibus apis. et instius
dulcoris h3 fructus sanctus. Sanctus enim
benedictus fuit ap̄s ratōe vīgīlantis
Fuit breuis. et hoc ratōe humilitatis. Et
fuit volatile ratōe celestis pueritatis.
Et habuit dulcē fructū ratōe mellisue
p̄dicatōis. C Tertio quantū ad lucē sue
regule. Sicut enim fol occumbens ve-
nit nobis lucē in luna et luna nos il-
luminat. sic beatus bñdictus occubens
post mortem corporis dimisit nobis lu-
nam. i. salutarem regulā que illuminat
religionē monasticā. Zūta tamē non lu-
cet quādo terra interponit. qđ ordo mo-
nasticus multū tenebat quādo terrena

cupiditate al-
ad calore ch-
ignis in elib-
remanet in si-
crus qui hab-
desi derla q-
p mortem co-
elus calore in-
h aspectus en-
scintilla in qu-
sua desi deri-
sonora et in-
dens inquan-
C Sermo. x.

B p-
in-
eo calciamen-
tis tue. sic e-
Sanctus be-
nedictus mu-
in verbis p-
silit in dei b-
interperat f-
bus. Ipe
tas in eo ha-
potentia in h-
diabolū. car-
ipm voluit v-
do tintinnal-
suis qđ in dei
C Spūs pot-
per te locum
luit allicere
uementatōis
potuit qđ in
Eccl. xi. Dal-
facit luxurie
decipere p fr-
forma medie
le potionare
ceptus est qđ
in mamilla
Pouer xxi.
tior erit par-
re p bonit-
appetbat et in-
dentibus ob-
poterat qđ. s.
vi. In oībus

cupiditate aspergit. C Quarto quātuz
ad calorem charitatis succense. Sicut. n.
ignis in clibano vel fornace extinctus
remaneat in suo calore sic beatus benedi-
ctus qui habuit ignita eloquia. succēss
desideria et feruentia opa. In xpo enim
p mortem corporis extinctio remansit p
eius calorem in mundo. Ecc. i. Sentille q
si asperctus eris candentis. Ipe enī fuit
scintilla inquantū habuit subtilia et cele-
stia desideria. Et fuit es inquantū hūit
sonora et inflammatiua verba. Et fuit ca-
dens inquantū habuit feruentia opa.
C Sermo. xcvi. C De eodē sermo. ij.

Benedictus filius as-
ser. Sic
placens fratribus suis. tigit
in oleo pedem suū. Ferruz
et es calciamētū eius. Sicut dicit iuuetū
tis tue. sic et senectus tua. Deut. xxxij.
Sanctus benedictus re et nomine. Be-
nedictus multis bñdictiones habuit. q
in verbis pñctis notant. C Prima con-
sistit in dei habitadōe cum dicit. Asser q
interpretat arrium. Et dicit attriū a tri-
bus. Ipe enim attriū erat q tota trinitas
in eo habitauit. s. pater dādo sibi
potentiā in hostiū expugnatōe. Uicit. n.
diabolū. carnē. et mundū. C Diabolus
ipm voluit vincere p impatiētiā quan-
do tintinnabulū fregit. sed vinci nō po-
tuit q in dei seruitiū pseuerauit. Ecc. x.
Si spūs potestare habens ascenderit su-
per te locum tuū ne dimiseris. Ip̄m vo-
luit allicere p cupiditentiā quādo gra-
uementatōem sibi imisit. sed allici non
potuit q inter sp̄nas et repies se p̄iecit
Ecc. xi. Balista vnus hore obliuionez
facit luxuriē. magne. Et ipsum voluit
decipere p fraudulentiā sicut quando i
forma medici sibi appuit. asserens se vel
sepotionare fratres. sed ip̄e diabolus d-
cep̄us est q monachū quem inuaserat
in manillā p̄cussit et sic diabolus fugit.
Prouer. xxi. Mulcrato pestilente sapiē-
tior erit paruulus. Ip̄m voluit deterre-
re p horribilē formā q sibi terretimus
appebat et in ip̄m flāmātib⁹ oculis et strī-
dentibus obuiabat. sed ip̄m deterre re nō
poterat q. sicut p̄munitus erat. Eph.
vi. In oibus. scutū sumentes fidelē zē.

C Secūdo vicit carnē. Nam cū quedaz
auis que merula dicit ante eius faciem
volitaret. magna carnis cupiditentiā ē
in eum secuta. sed tamē ip̄am tentatōez
p trīa deuicit. i. p crucis ip̄essione. Esc.
ix. Signa thau. sup frontes vironū ge-
mentū zē. Per deuota oratōem et iuten-
tōem. Sap. viij. Et scitū qm aliter non
posset esse p̄tinentis nisi deus dederit zē.
Per carnis maceratōem qimox se nu-
dum inter sp̄nas et repies se p̄strauit.
et sic p vulnus corporis sanauit vulnus
mentis. C Tertio vicit mundū. et quātū
ad diuitias qm omnia p̄tempit et in he-
re mū nudus aufragit. Et quātū ad de-
litiā qm Grego. a pueritia cor senile
gessit et nulli voluptati animū dedit. Et
quātū ad honores q cū p miraculum
de capisterio in multo honore haberes
in de latēter fugit. C Scdo filius in co-
habitauit dādo sibi sapientiā in secreto-
rum cognitiōe. Ip̄e enim cognouit abis-
tia p̄terita et p̄sentia et futura. Absentia
p̄terita sicut p̄z in monachis quos ex-
tra monasteriā comedisse cognouit. Lo-
gnouit futura p̄tingētia sicut obitū suū
casum rome. Cognouit occulta p̄sentia
sicut p̄z in monacho sibi seruiente de sup-
bia tentato. Et sic patet q fuit p̄pheta
de p̄terito. de futuro. et de p̄senti occulto
C Tertio spūs sanctus habitauit in eo
dādo grām in sui institutiōe. Dedit nā
q sibi grām recipiente p quā de mūdo
extens deuore incepit. p̄sentiē quā m
seruētē p̄secutus erat. Et p̄fectā q ad
summū p̄templatōis gradū p̄ueit. Istū
significat in via quā fecerūt filij israel.
q de egipto exēcres in desertū venerūt
De deserto in terrā p̄missiōis in q fru-
ctus terre p̄mo comedērūt. Deinde p̄-
uenerunt in hierusalē. Sanctus benedī-
ctus de mūdo tenebroso venit ad deser-
tum penitētiē. Et de deserto p̄nic p̄ueit
ad gustū celestis gratie. Et de gustu grē
p̄uenit ad p̄templatōem v̄sionis vine.
C Scda bñdictio p̄sistit in filioz p̄paga-
tōem. cū dicit. Benedctūs in filiis. Ip̄e
n. p suā p̄dicatōem et regulā multos fili-
os generauit. Generatos tp̄alibus sub-
sidij enutrit. Enutritos ad p̄morto-
nes et abbatis p̄mouit. sed nō p̄t con-

De sancto benedicto abbate

queri *Isa. l.* Filios enutritus et exaltauit. ipsi autem sperauerunt me. Facti sunt et de genere filij. q. regulares obferuantias ptemunt et platonibus et abbatibus intendant. Epistola indebita presumunt. non de honore sed propter fauorem attendunt. Ter tia benedictio consistit in regulari institutione qd notat cu dicit. Placens fratribus suis. In sua enim regula posuit ea q deo et hominibus placet. *Ecclesi. xxv.* in tribus his placitum est spiritui meo que sunt probata coram deo et hominibus. Concordia fratrum. amor proximo. et vir et mulier sibi bene placentes. Et illa enim regula docent monachi ut inter eos sit concordia mutua. ideo dicit. Concordia fratrum quantum ad platos sit obedientia deuota. 10 dicit. Vir et mulier sibi bene placentes. tunc. n. platus q p vitz et subditus qui p muliere intelligit bñ sibi placenti qñ platus sapienter regit et subditus humiliter obedit. Et sic quantum ad hoies charitas diffusa. 10 dicit. Amor proximorum *Roma. v.* Charitas dei diffusa est in cordibus etc. *C.* Quarta benedictio phisist in dulci deuotione qd notat cu dicit. Tingat in oleo pedem suum. Tingere est modicus qd accipere. In pñta vita sanctus benedictus et alij sancti tingunt memoria in sanguine p dominice passionis recordatoz ps. Intingat pes tuus in sanguine. Tingunt intellectu in oleo qd est fomentum luminis p aliquale de deo cognitioz sicut dicit hic. Tingat in oleo pedem suum. Tingunt affectu in melle p aliquale deuotionem qd significatu est. *i. Reg. xliij.* in lo nathas q sanctitate virge in fauu mellis intinxit. In futuro autem non erit tinctio. sed immersio et natiuitas et inebriatio. Tunc enim sancti mergent in abyssum ineffabilis charitatis. *Isa. xlvij.* implebit dominus spiritus doctibus animam tuam. Tunc natiuitas in pelagus deuotionis et mellis suauitatis. *Isa. xl.* Tunc videbis et affluere etc. Tunc inebriabunt in cellario infinite charitatis. Inebriabuntur ab ebrietate domus tue. *C.* Quinta benedictio phisist in presentia conseruatione qd notat cu dicit. Ferruz et es calciamentum eius. lucerna ex tinguil. aut p negligentia aut nimia abundantia aut p nimia penuriam. Deuotionem autem

mentis qdam pdunt ex sola negligentia sicut equines fatue. quidam ex nimia abundantia. ps. Prodyt quasi ex a dipe intas cor. qdam ex aduersitate illata. *Eccl. xxi.* Cor fatui quasi vas p fractu optimi sapiam non tenebit. Sed beatus benedictus fuit calciatus s. i. expeditus ad ambulandum ne torpescat p negligentia. ideo dicit calciamentum eius. Sui etiam calciatus ere ne marcesceret per pspertatem nimiam. fuit calciatus ferro ut sit firmus contra aduersitatem illatam. Et ideo ferrum et es calciamentum eius. *C.* Sexta benedictio phisist in felici sumatione quod notat cu dicit. Bles iuuentus tue ita et benedictus tua. Iuuentus est eras fortitudinis alacritatis et caloris. Sui enim sanctus benedictus talis in senectute qualis in iuuetute qd semper pferuat in ead fortitudine opis. ps. Fortitudo domini mecum ad te custodiam in eadem alacritate vortatis. *Prover. xvij.* Alius gaudens etiam florid fecit fuit in eodem calore amoris. *Lañ. vij.* fortis est vir moris dilectio sua sicut infernus emulatoz.

C. Sermo. xcvij. *C.* De eodem sermo. lxxij.

Egrede de domo tua et de domo patris tui et veni in terram quam monstrabo tibi. Faciasque te in gentem magnam et benedicam tibi et magnificabo nomen tuum et sisq benedictus. *Gen. xij.* Possunt hec verba que locutus est deus ad abram puenire beato benedicto et cuilibet religioso in quibus dñs quilibet nrm ad trita hortatur. *C.* Primo ad mundi pemptu cu dicit. Egredere de terra tua etc. ubi ostendit quod debemus ptemere mundum qñ qñ ad trita. i. qñ ad terrenam possessionem cu dicit. Egredere de terra tua etc. ut nihil terrenum possideas. *Ezech. xliij.* Possessiones non dabitis eis in israel. Ego. n. vñs possessio eoz quatu ad carnale affectu qñ dñs. Et de cognatoe tua. ut. f. parentes tuos carnaliter non nimis diligas. *Mat. x.* Qui amat preem et matrem plus q me non est me dignus. *Aug.* Amadus est generatorem sed ppone dñs est creator qñ ad carnale habitatem cu dñs. Et de domo patris tui. i. in eadem domo non maneat qñ fuit

blat. Adicha. vii. Inimici hominis do-
mestici eius. Ab his oibus debemus exi-
re & corpore & mente & quiescere. Hoc si
quis fecerit est Bene. xix. ubi dicit qd ange-
li Loti extra sodomā posuerunt pīpīen-
tes ne post tergum respiceret & ne circa
regionē maneret. In hoc qd eū duxerūt
de sodoma. dāc intelligi qd religiosus si
dum manere cū mundanis ēt corpālī. In
hoc qd angeli pceperunt ne post tergum
respiceret. dāc intelligi qd nō dū redire
ad mundū mentaliter. In hoc qd dicit
qd nō siet in omni loco circa regionē dāc
intelligi qd nō dū stare in mundo ēt mor-
taliter. i. qd religiosi nō debent hīc mo-
ris mundanos. Regio autē vicina ē pec-
cato venusta ipsa quiescatio que offendit
in verbis lasciuīs in gestibus & moribus
vitiis. C. Secūdo dīcā hōtal ad religio-
nis ingreditū. cum dicit. Et venit in ter-
ram quā monstrauerō tibi. Terra optia
est religio sacra. Secūdo autē virgīlīus
in georgiis libro. i. terra bona tribus mo-
dis cognoscit. Primo modo p nigrēdī.
nem. qd nigrēdo terre bonitatē attestat.
Secūdo p dulcedīnē qd sapor dulcis & si-
miliaris bonitatē indicat. Tercio p su-
fationē qd quādo effodit & postea replet
si p aliquē ipsa supabundauerit est optia.
Si defecerit est mala. Si equata fuerit ē
bona. C. Terra primo cognoscit quādo
est nigra p abiectionē & aspiditatem. Reli-
gio igit tūc est bona quādo est nigra per
asperitatē. Boni enī religiosi denigrāt
se p humilitatē exterius sed dealbant se
interius p puritatē. Lanti. i. Nigra sum
sed formosa. C. Secūdo quādo ē dulcis
p deuotōem seu deuotōis suauitatē. In
deserto enī pntē & nō in egipto mundū
dāc mānā celestē. i. deuotio spūālīs dīc-
t. Dūcā cam in solitudīnē & loquar ad
cor eius. C. Tercio cognoscit p suffosio-
nem & repletōem. Illi enī qd seruant p
cepta sunt bona terra qd quātū peccauē-
runt tū deo satisfaciunt. Roma. vi. Sic
exhibuistis mēbra vestrā seruire imū-
ditatē &c. Illi qui supēgrotant pīlīa sūt
optima terra. Luc. x. Quicūqz supēgro-
taueris ego cū rediero reddā tibi. Illi qd
deiciunt ab ytroqz sunt reproba terra.
Debie. vi. Proferens autē spūas & tribu-

los reproba est. Et signāter dicit quā mō
strauerō tibi. cū enī in religione sunt
tria subāsta. s. vntū obe dīentē paup-
tis & pīnīerīe. xps ista tria nobis mōstra-
uit verbo cum dixit Luc. ix. Si qd vult
post me venire abneget semetipsum. Ecce
renūciatio pīpīe volūtatis & tollat cru-
cem suā. Ecce it. orificatio carnalis vo-
luptatis. Et siquā mīc. s. paupem. Ecce
pīpīitū paupertatis. Oīendit ēt exemplo
qd virgīnitātē sūmūt paupertatē elegit &
patri in oibus obedīuit. C. Tercio pōt
religionis fructū qui quadruplex ē. pu-
mus est magna in pīsonis dīlatatio cum
dicit. Faciāqz te in gentem magnā. In
religionibus est quadruplex dīfferētīa
pīsonāz que significat zach. vi. Per qua-
drīgas equos ibi sunt pītemplatīui cele-
stibus desiderijs flagrātes. Illi sunt equi
rubei. ibi sunt actīui vīrtutum varietate
pollentes. ibi equi varij. Ibi sunt virgī-
nes puritate pollentes. Isti sunt equi al-
bi. ibi sunt pīnīerēs se p opera penitētie
macerantes. Isti sunt equi nigri. C. Se-
cundus fructus est celestis grē bīdīctio
cū dīc. Et bīdīcam tibi. Notandū autē qd
Jacob in deserto triplicē bīdīctōem ob-
tinuit ab angelo. C. Una est qd nēruus se
morsu emanescuit. i. pīpīscētia debili-
tata fuit. C. Secūda qd nomen mutauit
i. israel qd interpretat vir videns deū. Ter-
tia ptra deus sortis fuit. vnde dīxit ei an-
gelus ptra deū sortis fuisse. Ista triplicē
benedictio in deserto penitētie obtīne-
tur. s. carnis incompūtio. Deut. xxxij.
Benedictio illius qui apparuit in rubo
venit super caput ioseph. Rubus qui nō
combūritur est castitas que a cōcupiscē-
tia non superat. Celestīū contemplatio
Ben. xxxvij. In pingue dīne terre & i rose
celi desuper erit benedictio tua & deuotio
ta oratio que deum vīncit. Dīc. xy. In-
ualuit Jacob ad angelum & confortat⁹
est. Aeuit & rogauit eum. C. Tercius fru-
ctus est nominis exaltatio cum dīcitur.
Et magnificabo nomen tuum. Nomen
sancti benedicti & aliorū sanctorū ma-
gnīficatum est. C. Primo qd semp est co-
ram oculis dīuīne maiestatis. ps. Hono-
rabilē nomen eoz eozā ipso. C. Secūdo qd
in honore habetur ab angelis. Luc. xy.

De annūciatōe beate marie.

Baudū ē angelis sup vno p̄core pend
tētiāz agentis multo fortius sup vno iu
sto deo seruiēte. p̄ Tertio scriptum ē
Luce. x. Baudere q̄ noīa v̄stra scripta
sūt in celis. p̄ Quarto q̄ honozat ab
oibus populis ab oibus ecclesijs z i oi
bus seculis. Unde cantat ecclesia z ēt
ē sumptū Eccle. xliij. Sapiam sanctorū
narrat oēs ppl̄i z laudē corū nūciat oīs
ecclesia. noīa autē corū v̄sūt in seculis
feli. p̄ Quartus fructus ē etna remune
ratio: cū d̄f. Erisqz benedict⁹. est autē bñ
dictus illa quadruplici bñdictōe de q̄
v̄i. Bñ. xlii. Benedictōibus celi desup:
abyssi tacētis deorsuz vbera: z vulue. ha
bent cūm scī beatitudinē a sup̄ior: respī
ciēdo dei faciē gloriozā. ista ē bñdictio
celi desuper. hñt ab inferiōr: respiciēdo
iustissimā dei vindictā. ista ē benedictio
abissi. hñt ab iteriōi querrēdo se ad suā
p̄scia. ista ē bñdictio vber. p̄scia ē entis
māmilla q̄ cetās vtutes nutrit: hñt ab ex
teriori possidētis societate secūda. ista ē
bñdictio vulue. d̄s eis tūc valdē fecūdu
erit: q̄ magnā filioz mltitūdēz gñabit.
Sermo. xcviij. De annūciatōe
b̄te marie virginis sermo p̄mus.

Rate celi desuper z nu
bes pluunt iustū:
apertat terra z germinet sal
uatorē. Ps. xlv. p̄nt ēē hec
verba antiquorū scōū patrū desideran
tū xpi aduētus. p̄ In quib⁹ verbis tria
petūt a sancta trinitate. C̄ Primo petūt
dñice incarnatōis mysteriū: cū dicit. ro
rate celi desuper. vbi duo sunt vidēda.
scz quare deus dīcat celū. Et quare xpi
incarnatio rori assimilef. p̄ Deus autē
dī celum. f. emp̄reū. q̄ id celū ē luci for
merimobilēz capacitatis imēse. Sic ve
lus hz totale claritatē. i. Jo. i. Deus lux
ē. z tenebrē nō sunt in eo vllē. hz imobi
lem stabilitatē. Jaco. i. Apud quē nō ē
trāsmutatō zc. hz imētas capacitates
Sap. viij. Qui capit oēs spūs intelligibi
les. p̄ Assimilat autē incarnatio xpi rori:
quia scīz ros generat in medio aeris. i
terfinitio a temperato calido: z tēperato
frigido. Tria namqz interstitia sunt scz
celus. mundus. z infernus. Hic igit ros
idēst christi incarnatio nō est facta in su

periori interstitio. f. celo: quia naturam
angelicā nō apprehēdit nec in infimo.
idēst in inferno: q̄ demones nō redeunt
sed ē facta in medio. f. in ipō mūdo: q̄
nature humane se v̄sūt. Gal. iij. Deus
filiuz mīsit natuz ex matre: factū sub
lege. Et ista redēptio facta ē ex calido
frigido. Duo. n. sunt que mouerūt dñm
vt homo fieret. vnus ex parte sui. f. ma
gnitudo charitatis que fuit quasi calor
Roma. v. Cōmēdat deus charitatē suāz
in nobis zc. Aliud ex parte nōstri. f. mi
seria generalis. ps. Propter misērias z
gemitū pauperū nūc cūrgā dicit dñs.
In hoc tamē deficiit similitudo q̄ si ex
temperatū calidū z temperatū frigidū.
Hic autē ē nimis calor amoris. Ep̄ij.
Deus qui diues est in misericordiā propter
nimis charitates suāz qua dilect
nos zc. Et utriusqz frigus languor. ps.
Omnes declinauerūt. C̄ Secūdo sancti
patres petūt ab angelis virginē saluta
tōis p̄conitiū: cum dī. Et nubes pluunt
iustuz. Tunc cūm nubes iusti pluūt q̄
Gabriel christuz virginē nūciatū. Dicat
tez duo vidēda sunt. scz quare angeli
dicunt nubes: z quare christi incarnatio
pluue assimilaf. p̄ Dicunt a nēz nubes
quia sūt thronus dei in quibus sedet
quiescit. Juxta illud Eccle. xxiij. Apo
nus meus in colūna nubis. Dicitur au
tez Apoca. iij. q̄ de throno p̄cedebūt
fulgura. voces. z tonitrua. Nam scz v̄bi
nyūz triplex est officiū angelorū scz
illuminare. purgare. z p̄ficere. Ab ali
is ergo thronis p̄cedūt fulgura z cer
ruscātōes quādo illumināt nostraz in
tellectuaz. ps. Illuxerūt corruscātōes
tue oibz terre. P̄cedunt tonitrua q̄
per cōminatōes z terrores purgant no
straz affectuaz. Nam sicut dicit Eccle.
i. Tūc domini ex pellit peccatuz. P̄
cedūt voces idēst inspiratōes per quas
p̄ficiunt nostraz operationes. Jaco. i.
Angelus qui loquebatur in me verbo
bona z verbo cōsolatoria. p̄ Assimilat
autēz incarnatio christi pluue. Pluua
tribus mōis generatur scz virtute ca
loris attrahētis. virtute vaporis ascēdē
tis. z virtute venti colligētis. Tēti cūm
volātes supra mare multuz humosum

sepe colligun
tes in pluriā
ulam substat
neratūz suis
ci loquūtōe cū
ostēdūt ipi
ris attrahētis
na. Eratic en
tes est ignis.
veni mittere
fuit plena gr
igne z calore.
diutius font
lehem gener
na in vellus.
illam pluuiā
ris euz dicit.
luiz zc. Siliu
pta illō Sap.
Ite igitur va
tis sine finē
cultauit luxu
libanus non
tōem in eaz zc
sumptuz hab
scra virginē
diffudit: quā
tiauūt. ps. Pl
candū. p̄ Te
ulas generā
tis cum dicit
in te. Spūs ei
ij. Spiritus
venius flamas
nis marie hu
copus christi
uoz generat
ficare fecit. d
li amos tre
tia tempota
re culpe. z le
ula benedict
tes est temp
venit ad mē
to missus est
Tunc enīz p
fructuz p̄oc
petūt a virgi
dicit. Sperā
sunt scz quat
ter se aperu

sepe colligunt: et secus ad aerez attrahē-
tes in pluuia dissolunt. Itaz autēz plu-
uiam substantiales hīs tribus mōis ge-
neratas fuisse ostendit gabriel in tripli-
ci loquūtōe cuz virgine. p̄. Primo nāqz
ostendit ip̄az esse generatā virtute calo-
ris attrahētis: cum dixit. Ave g̃ia ple-
na. Gratia enīz dei ē amor dei. Amor au-
tēz est ignis. Juxta illud Luce. xij. Ignē
veni mittere in terras &c. Si igit virgo
fuit plena gratia et amore dei: fuit plena
igne et calore. Et virtute istius caloris
pluuiz fontē ad se attraxit. et istamce-
lestem generauit. p̄s. Descēder sicut plu-
uia in vellus. p̄. Secūdo ostēdit gabriel
istam pluuiaz generādā virtute vapo-
ris cuz dixit. Ecce concipies et paries fi-
lius &c. Filius autēz dei est vapor dei. In-
tra illō Sap. vij. Vapor ē virtutis dī &c.
Ite igitur vapor dei intra viscera virgi-
nis sine sui incisione fuit apertōe se oc-
cultauit iuxta illud Eccl. xxij. Quasi
libanus non incisus vaporauit habita-
tōem meaz &c. i. qui in me per carnem as-
sumptas habitauit. Et iste vapor iter vi-
scera virginis occultatus in pluuia se
diffudit: quādo mundus famelicus sa-
tiatur. p̄s. Pluit illis māna ad mandu-
candū. p̄. Tercio ostēdit gabriel hāc plu-
uiā generādā virtute venti colligen-
tis cum dixit. Spūs sanctus supuenerit
in te. Spūs est ventus. Juxta illud Jo-
h̄. Spiritus ubi vult spirat. Iste autem
ventus flans in maria. i. in corde virgi-
nis marie humores virginis collegit et
corpus christi formauit qd salutare plu-
uias generauit: qui totus mundū fructi-
ficare fecit. dicit autēz Jaco. v. Non plu-
it annos tres et mēses sex. Anni tres sūt
ista tempora que precesserant sez natu-
re culpe. et legis scripte. Et in hīs plu-
uiā benedictōis non venit. quartum au-
tēz est tempus gratie. Et in isto etiā non
venit ad mēses sex. In isto autē mēse sex-
to missus est angelus Gabriel a deo &c.
Tunc enīz pluuia descendit et salutare
fructus producit. C. Tercio sancti p̄ces
petit a virgine deuotuz consensuz: cum
dixit. Aperiat virgo. vbi duo videnda
sunt: qz quare virgo dicat terra et quali-
ter se aperuit: et saluatores generauit.

p̄. Dicit autēz terra: quia sicut dicit Au-
gu. de trinitate. Bona terra est in altitu-
dine montiu. temperamēto collū. pla-
nitie camporu. Sic et ipsa fuit alta per
celestiūz contēplationē. Eccl. xxij. Ego
in altissimis habito: fuit temperata per
discretiones. Luitus discretio apparēt.
Luce. ij. Maria autēz dixerat oīa ver-
ba hec. fuit plena per hūilē puerfatōnē
quod patet qd licet deus cōceperit: tamē
tribus mēsis cuz helisabeth humiliter
cōuerfata fuit. vel terra dicit: qd ter-
ra exterius venustat plantis. interius
ratur inumeris thesauris. In intimo ē
plena tommētis et ibi inferius est phibe-
tur. Sic et ipsa exterius fuit ornata ve-
nustate morū. et interius fuit distrata the-
sauro virtutū. in intimo cordis vulne-
rata doloribus tormentorū. iuxta illud
Luce. ij. Tuā ipsius animā pertransibit
gladius. Et ppter ista tria ipsa dicit Lā-
r. i. Nigra sum sed formosa. Nigra sum
p̄ dolore passōis. sed formosa decore vir-
tutis. sicut pellis salomonis fulgore sez
cōuersationis. Ille enīz pelles erat vim-
bratice. p̄. Et ista terra se aperuit et salua-
tores generauit. Aperuit quidēz autēz
mūz suuz ad p̄sentendū quēz cōsensuz
requirebat sponsus dices. Cant. v. Ape-
ri mihi foror mea. Bernar. super Lanf.
Surge curre aperi. Surge per fidē. cur-
re per deuotionē. aperi per p̄sensionē.
Aperuit enīz vteruz suū ad p̄cipiēdum.
hec est enīz illa porta de qua dicit Eze-
ch. xliij. Que fuit clausa omni viro sed
aperta domino. Aperuit os suuz ad be-
nedicēdū: quādo dixit. Magnificat aīa
mea dñm. p̄s. Aperit os tuū et implebo
illud. Aperuit sinuz suū ad miserēdum
Zacha. xi. Aperit libane portas tuas. Li-
banus interpretat candidatio. Et signifi-
cat beatas mariaz que sūt candida. et
habet tres portas. s. potente. sapiētē. et
miserēdīe. Quidāz n. p̄ccant per in-
firmatēz. istis aperit portas potēte
dando eis virtutes resistendi. Quidāz
per ignorantiā istis aperit portas sapē-
tē dando eis lumē cognoscēdi. Quidāz
per certas malitiāz: istis aperit portas
miserēdīe dādo eis gratia penitēdi
Aperit manus suas ad largiēdū. Pro-

De annūciatōe beate marie

uer. vlc. **A**nunz sua aperuit topi. i. xpo pauperi p̄per opera misericordie. vnde dicit Ber. Beata virgo vel filius in vtero suscepit nudum carne vel ē panis ope ruit. esurientē pavit. sitietes lacte pota. uit. infirmū per infantia nō soluz visita. uisitēd ē oīa humana sibi exhibuit. in carcere positū & crucis partibulo ligatū visitauit. Etus sepulture interfuit. Ape ruit cor suū ad subueniēdū. q̄ misericor dia sua subuenit vniuersis. s. bonis: ma lis: viuis & defunctis. vnde canit eccle sia. Maria mater gr̄e mater misericor dia ēē. Aperiit quidē bonis impetrando gr̄am. vnde dī. Maria mater gratie ēē. Aperiit malis obtinēdo remissionē & mi sericordiā. Un dī. Mater misericordie ēē. Aperiit vtius eos ab demoni iudicijs p̄cedo. vnde dī. Tu nos ab hoste pro tege. Aperiit mortuos eos ad gloriā de ducēdo. Un de dicitur. In hora mortis suscipe ēē.

Sermo. cxx. **D**e annūciatōe beate marie virginis sermo. ij.

Visitasti terrā & inebisti eaz ēē. multi plicasti locupletare eaz. ps. Bonus hūanū p̄pi redēto nes redēpti. recolēs xpi redēptōem seu redēptōis sue beneficiū deo regratias. & dicit visitasti terrā ēē. In quibus ver bis ponūtur quatuor persone q̄ ad xpi i carnatōem cooperant. Primo ponit p̄sona angeli qui ip̄am salutandū visita uit cum dī. Visitasti. s. per angelū. & ille coopatus ē ad xpi incarnatōē p̄ modū salutandi. nūctandi. p̄mēdādi. & inducen di. Istud ē quadruplex officiū p̄nymphi. s. sponsaz ex p̄te sponsi salutare. vo luntatem sponsi sibi aperire. sp̄suz m̄ti pliciter cōmēdare. & ipsaz sponsaz ad p̄sentandū inducere. Ip̄e igit p̄uo vir ginē salutauit. cū dixit. Ave maria gr̄a plena. voluntates sponsi sibi insinuauit cum ait. Ecce p̄cipies ēē. Ip̄suz sp̄sūm multipliciter p̄mēdauit. cū ait. Hic erit magnus ēē. Ip̄am ad p̄sentēdū induxit. cū ait. Sp̄s sanctus in te supuentet & sic dīcat. non timeas p̄sentire. q̄ non p̄cipies humano semine: sed mystico spi ramine. Secūdo ponit persona virgi

nis que saluatoiem generauit. cum dī. terra. Que quidem operata est ad xpi i carnatōem per modū cōsuetudinū subministradi. p̄sonē dī. & educadi. p̄ ip̄a quidē matrimonio sp̄uali p̄sentit. cū dī. Ecce ancilla dī. Et iō fuit legitima mater. quia in quolibet matrimonio cō sensus requirit. vt. f. aliqua mulier habetur. Cōsentit aut animo. cū dixit. Ado gnificat anima mea dī. Cōsentit tigne: cū dixit. Et exultauit sp̄s meus ēē. gau diū quidē qd erat in corde exultauit. i. extra saltauit exterius in facie. Cōsentit verbo: cū sub dī. Quia respexit humili tatē ancille sue. Et quādo dixit. Ecce an cilla dī. Secūdo materia p̄sentit subministrat. Ip̄a cū materia p̄u nientē ad p̄ndicēdū plis ministrat. Iō dī dīere. xxxi. Nouū faciet v̄is sup terram. mulier enīz circūdabit virū. hō circūdat qd est suūz p̄cipium: quod ē allenūz. virgo enīz puerū sola circūdo dit. q̄ chūsti caro tota sua p̄pua fuit. Dis enīz figura p̄ficiē ex pluribus lineis: q̄ corpus alioz p̄uoz formatur ex cō mīxtione vtriūqz parentis. In virgine autem fuit circūdatio: q̄ circularis for ma tū vna linea claudis. q̄ corpus xpi formatū est ex sola carne virginis inno rupta. Illud ē quod ē circūdatum ex omni parte est clausus. Sola igit virgo circūdat q̄ in p̄ceptōe & partu virgo p̄manit. Tercio in vtero nouum mem bus & decimū attingens ip̄m fouit. & iō fuit virgo & vera mater. Locus. n. p̄u nientē & dispositus matricis operat ad bonitates plis. quasi p̄bēs fōmētū de dem. Beata igit virgo maria locū p̄u nientēz & nutritiū p̄nientē p̄ceptōi fō p̄buit. Et iō vera mater fuit. iō xps dixit Sap. vii. Decē mēibus coagulatus suz in sanguie. Et quāto ip̄m sollicitē edu cavit: & fuit studioza mater. Nā ip̄m p̄ nīs inuoluit in p̄sepio reclinauit & fa scia cōstrinxit. & lacte pavit. Et autē lac sanguis scdō i operibus coctus de ma millis trahēs albedinē & saporositatem. Sanguis virginis bis igit ip̄m sc̄ificauit. Et quādo cam supuenit. Et sic lac eius ha buit albedine: q̄ fuit virgineum sapo

rofate: q̄ fuit vbertatē q̄ fuit illud. Sola celo pleno. C. ritus fci qui ip̄ edulasti cam. Jo. dama. Ope ritus. dādo. f. tiaz. semini dū nante virgini namqz erant o p̄ aliqua mater sp̄s sanctus e polimodū veni gram vt sine p̄ret. ps. Sanctis altissimus. p̄ semina intra sū is & sp̄s sc̄us h̄is potentia reg nus magnus amicta sole. Tū dī in vtero p̄ssibile erat r̄itus sc̄us ei de q̄ virgo cōcepta ap̄. Ecclē. p̄p̄itū dū em fuit ap̄ig. Ambro. Dēs a beatus quia hū lillaz: q̄ in cel etus: vultu: C. Quarto po multiplicit̄ carnem assum plicasti locup lam carnes in sine vultuatiōe: quatuor tangē breditatis my et vtrius nesci carnes cum vir est pollutus ex quia rece dit fir Strabile mysti nouatur natur saluatōe. Deu permissit & Ecce q̄ recepti

positate: q: fuit a spū sancto deputatus: et veritate: q: fuit de celo ministratus. iux-
ta illud. Sola virgo vberē lactabat de
celo pleno. Tercio ponit persona spi-
ritus sci qui ipsa szinebatur. cū dī. In-
ebatisti cam. Quē quidē spūs scūs im-
pō. dama. Operatus ē ad chūsti icarna-
tōem. dan. s. matri sanctificatōis gra-
tias. semini olūmitatis potētias recepti-
uam. ut vīgini potētias generatiuā. trā-
namq: erant olūm impassibilia. p. Unū
q: aliqua mater sine peccato pēperet. id
spūs sanctus ea in vtero scificans: et lēa
polluō dū veniēs sibi dedit scificatiōis
grām vt sine peccato cōciperet et pare-
ret. p. Sanctificauit tabernaculū suū
altissimū. p. Scdm impossibile erat vt
femina intra suū corpus deū reciperet
id ē spūs scūs sibi dedit verbi diuinita-
tis potētiā receptiuā. Epoca. xij. Si-
gnū magnū apparuit in celo: mulier
amicta sole. Tunc enīz sole amicta fuit.
q: deū in vtero suo cōcepit. p. Tertium
possibile erat vt virgo generaret: id spi-
ritus scūs ei dedit virtutē generatiuā: q:
virgo cōcepit. virgo peperit id assimi-
lat apī. Ecclē. xi. Breuis sū volatilis? ē
apis: hūmā dulcoris hz fructus illi. ipa-
rūm fuit apīs: q: virginitas ornata. Q: ēz
Ambrōy. Dēs apēs vīgines sunt. Sūt
breuis quia humilitatē pōdita. Sūt vo-
latiles: q: in celestibus eleuata. Sēcit fru-
ctus dulcoris: quia celestī ple secū data.
Quarto ponit persona filij qui ipam
multipliciter locupletauit: dum ex ea
carnem assumpsit: qd notat cū dī. Mul-
tiplicasti locupletare eaz. Assumpsit autē
ipam carnē sine dūminitatis pollutiōe.
sine dūminitatis mutatōe. cum vīginita-
tis cōseruatōe: et cūz nostra saluatōe. ista
quatuor tangit ecclesia dicens. Magnū
hereditatis mysteriū templū dei factū
est verus nesciens vitiū. Ecce q: recepit
carnē cum vīginitatis cōseruatōe. Nō
est pollutus ex ea carnē assumēs. Ecce
quia recedit sine dūminitatis pollutiōe.
Mirabile mysteriū declarat hodie re-
nouatur nature. Ecce q: recepit nostra
saluatōe. Deus homo factus est. id qd
fuit permixtū ē quod nō erat assumpsit.
Ecce q: recepit sine sua dūminitatis mu-

tatione. Assumpsit igit pīmo cūz mīra-
cōseruatōe: q: ipsa szinebatur seruauit.
huius exemplūz ponit Bernar. dicens.
Sicut sine corrupciōe sui sidus emittit ra-
diūz: sic abiq: sua lesione virgo puritatē
sūūz. Nec syderis radiūz sui minuit cla-
ritates: nec vīginitis filius integritates.
huius exemplūz ponit Aug. in libro
de fide ad Petrus dicens. Predicauit
istūz visibiles soles radios suos per oēs
feces spargere: eos mūdōz et sincerōz
seruare. Si ergo visibilia mūdā visibili-
bus imundis cōiungi possunt et nō cō-
inquinari quāto magis inuisibilibz ver-
tas totūz hominēz sine sui cōtaminatiōe
nē assumpsit et cūz nostra saluatōe. Nāz
sicut dicit Dama. Totūz me totūz assū-
psit vt mīhi toti salutēz gratificet. Vere
totūz sicut habetur in tertio sentētiāz.
Sūz quadruplex sic status hoīs. s. ante
peccatūz. sub peccato. sub grā. et in glo-
ria. Christus de pīmo assumpsit peccatū
inuitatē. De scdo penaltatē. De tertio
grē plenitudinē. De qarto nō posse pecca-
re. Assūpsit sine sue diuinitatis mutatōe
huius exēplūz ponit Aug. dicens. Non
oportet verbū esse mutatū suscepiōe ho-
minis: sic nec mēbra vestē induta muta-
tur quia illa susceptio ineffabilr susce-
ptum suscepit copulauerit.

Sermo.c.

De eodem sermo. iij.

Gredietur virga de
radice te-
se. Et flos de radice ei^a ascen-
der. Et requiescet super cum
spūs dñi zc. Ysa. vi. Olsz terra nre natu-
re maledicta erat. q: tūc spūas et tribu-
los germinabat. Nunc autē ē benedi-
cta: q: bñdictā vīgā ptulit. et bñdictūz
flosē pduxit. Et id de hoc pphetizans
Ysaas dicit. Egrediet virga de radice
te. In quibz verbis ppha tria scri-
bit. Primo vīgā egredietē. i. de vir-
gine nascentē. cū dī. Egrediet virga de
radice zc. Dicit autē vīgō vīgā triplū-
ci de ea. p. Prio q: fuit gracilis per hu-
militates. Et quāto gracilis fuit tamē
plus q: septingentis annis post Ysaas
fuit. Et quāto fuit gracilis tamē maxi-
mū fructus portauit: quem celū et terrā
capere nō possūz: g sufficit ad mūdū de dē

his spm zc. Aut p modū molestantis vt
tumulus sollicitudinū: p rarietas desi
derioz: p rurbatio passionū. In xpo aut
spūs scūs regauit pfecte: qz nihil i eo fu
it qd spm scū p rariaret: vt est p ctm cō
missionis. i. Pet. ij. P ctm non fecit zc.
Nihil q exiguere vt est p ctm omisso
nis. ysa. v. Quid est qd debui facere vi
mecme z nō feci. Nihil qd aduerfare:
q sensualitas rōnt in oib⁹ obediuit. Nl
bīl qd molestarer: qz nullus tumult⁹ sol
licitudinū: nulla p rarietas desiderioz:
nulla p rurbatio passionū in eo fuit. In
hac. n. arca oīa erāt pacifica: hinc est q
coruus regauit i cadauere: qz dyabolus
regescit i p ctoie. Job. xi. Sub ymbia doi
mit zc. Solūba regauit in viridi arborē:
qz spūs scūs regescit in scōz mēte q sunt
virides corā deo. Hiere. xvij. Erit solus
eius viridē in hac vīta nō regescit p
stere. iō colūba de viridi arborē ad arcā
rēdit. arca vero regauit in mōte: qz xps
geit arca sanctificationis regauit in spūs
sancti altitudie z plenitudie. Un z i euā
gelio nazareo p scriptū est. Sacri ē cū
ascēdisit dñs de aq: descendit foras oīs
spūs z regauit sup eū z dixit ei. Expecta
bā te in oībus pphetis vt venires z rege
res in te. Tu es cīm reges mea.

Sermo. ci. De eode die sermo. liij.

Missus est gabriel
angelus a deo i ciuitatē gali
lee. Luc. i. l. c. Oliz missus fuit
dyabolus ad euā i ferens prauam sugge
stionē: mē dācē assertionē z fallacē pmis
sionē. Sed hōdie mittit angelus ad vir
ginē offerēs reuerdā salutarēz cuz di
xit: Ave gfa plena. verā assertōez cuz di
xit: Inuenisti eiz gfa apud dñm. Utile
pmissonē cuz dixit: Ecce pcpies. Quā
uis autē deus oliz misit multas lega
tōes z ambasctas per angelos suos z
pphetas suos. Ista tamē fuit maior z
dignior q vnqz misit: qd patet ex quattu
or. 1. Magnus eim est ille q misit: z ma
gnū nuncius quē misit: magna psona ad
quā misit: magna causa ppter quā misit.
2. Primo igit magnus est ille qui misit.
3. quod notat cuz dī: A deo. i. a tota trini
tate. Nā pater ibi posuit suā potentiaz:

filius suā sapiam: spūs sanctus suāz gra
tiaz. 4. Ista cīm oliz erat ipossibilia. Unū
q aliqua semina itra suū vterū deū cōtē
peret. iō pater posuit ibi suā potentia: qz
potētia receptiuas diuinitatis pater bte
virginis marie dedit: vt itra suū vterū pos
sūt cipe deū. Unde angelus Luc. i. Hūc
pceptū p bte potētiāz pbaui. Nō erit in
gens ipossibile apud deū oē verbū. Apo
cal. xij. Signū magnū appuit i celo. i. in
ecclesia militante. mulier amicta sole. i.
fulgida diuitate. 7. Sedz ipossibile erat
qz virgo cōfessio virgo pcpieret: ideo fili⁹
posuit ibi suā sapiāz: qz saluo sigillo vir
ginitatis sapiēter sciuit irare z sapienter
exire. hec eiz est illa porta de qua dī Eze
ch. xlij. q dī hōi est clausa nisi sol pnci
pi q irat z exiit per eā. 7. Tertiū ipossibi
le erat qz aliq mater sine p cto filii gene
raret. Ideo spūs scūs posuit ibi suā gra
tia qz spās virginē i vtero matris scifica
uit: z postmodū in pceptu eā supcinit z
eam purgauit atqz mundauit: ita qz sine
p cto pcpit. Ideo dñs qz cīm nascet ex re
sem vocabit zc. 8. Secūdo ipsa legatio fu
it magna: qz. i. magn⁹ nūclūs quē misit.
qd notat cū dī: Missus ē angelus gabriel.
Eius autē magnitudo appet ex trib⁹ ma
gnis officiis que in curia dī hz. 7. Unū
est assistētia apud deūz. Luc. i. Ego cīm
sum gabriel angelus q assisto semp ante
deū. 7. Scdm est victoriā plicoz. vñ dicit
glosa sup Dan. vij. Gabriel plūs pposit
ius est: ideo gabriel sentitudo dei ite ppe
rat. 7. Tertiū ē reuelatio secretorū. Dan.
vij. Gabriel fac itelligere istā visionem.
Ecce q magna officia. Magnū eiz est se
creta reuelare: maius victoriā in plicis
tribuere: maxmū ante deū semp assi
stere. Et sicut videmus q papa hz tres
differētas nuncios siue legatos: quonū
quosdā mittit ad negocia magna: z isti
dicunt nācij. quosdā ad negocia maio
ra: isti dicunt legati nō ex latere. quosdā
ad negocia maxima: z isti dicunt legati ex
latere. Sic deus quosdā mittit ad nego
cia magna: vt angelos. quosdā ad nego
cia maxima: vt archāgelos. quosdā ad ne
gocia maxima: vt illos de suprema bte
rarchia qz semper deo assistunt. Et ideo
de illis legatis de latere q sunt istius su
3

sibi obducauit: q̄ inter se ⁊ aiam virgīs
corpus assumptū mediū posuit. ⁊ sic ca-
lorē sufficere potuit. Dulcedo ineffabilis
se sibi obducauit: q̄ tanta dulcedine car-
ne velauit: sicut hō hīs in ore aliqd̄ dul-
ciissimū: tāta dulcedine temperat: q̄ aliq̄
cerisfecit ipsas velat. bñ ergo dī virgī? al-
tissimi obducauit tibi. dum ⁊ lux teste se
vinit ⁊ ignis mediū iterposuit: ⁊ dulce
do ineffabilis se velauit. Tūc maria sic sa-
lutata: sic confortata: sic de magnifica ple-
tificata: sic de pudore certificata ait: Ec-
ce ancilla dñi ⁊c. Nō ē credēdū q̄ ista sic
leuit̄ pulerit: s̄ q̄ ipsa i terra genua fle-
xit. terra osculata ē: oculos ad celū leua-
uit man⁹ ⁊ brachia i celū exēdit. ⁊ sic cū
magno gaudio dicit: Ecce ancilla dñi ⁊c.
Sermo. cii. De eodē Sermo. v.

Ne gratia plena
dñs ⁊c. Nullus sufficienter
laudare ⁊ salutare pōt illas
quā salutaui angelus dicens: Ave gr̄a
plena. quā sciscitauit pater altissim⁹ ps.
Sciscitauit tabernaculū suū altissimus.
quā crearet dei fili⁹. Luc. ii. Erat subdi-
tus illis: cui se misit spūs scūs. Luc. i.
Spūs scūs supuenerit in te. quā tot⁹ bea-
tificar ⁊ admirat amicus. Ibidem: Ecce
dixit hoc bñz me dicit oēs generatōes
Quāuis autē digni nō sum⁹: in eā saluta-
re debem⁹: ⁊ ppter debitū ⁊ ppter exem-
plū: ppter fructū. C Debitū qdē est: q̄
salutatio debet amicis: beneficis ⁊ dñis.
Et ipsa est amica nra. Luc. ii. Surge p-
pera amica mea. Eccl. xxiii. Ego mī pul-
chre dilectōis. i. q̄ pulchre diligo ⁊ pul-
chre amari volo. Est ⁊ bñficia nra. Sap.
vi. Menerunt mihi oīa bona pariter cū il-
la. Et dñs nra. Eccl. xxiii. In oī poplo ⁊
in oī gēte palmarū tenui ⁊c. Ipsa enim
dñat in celo. iō dicit: In oī poplo. i. ange-
log. In mundo. iō subdit: Et in oī gente
palmatenui. In inferno. iō subdit: Oīum
excellētū ⁊ sublimū colla ppra virtu-
te calcaui. Quia ergo est amica nra de-
bem⁹ eā salutare deuote. Et ille deuote
se salutat: q̄ salutat eā cū sincera stentōe:
cū cordis attentōe ⁊ cum fidelē deuorōe.
Quia igit bñficia nra est: debet saluari
frequēt. γ. xxiii. Sume cytharā. i. sa-

lutatōes angelicā: ⁊ circumsit ciuitates. i.
beatā virginē in qua est vnitās ciuitatū. i.
cogitatōes in spm̄ deū vnitariū. Bñ de
subdit: Bene canit: frequētia canticū: vt
memoria tui sit. Qd est vna nra. i. salu-
tariū humilī. i. cū genuflexiōe. Nō est ma-
gnū si hō ad salutatōes illam genua po-
nat in terrā. ad culus platōes rex regūz
descēdit i terrā. nō est mirū neq̄ magnū
si se humiliat vermiculus: cū ad illa sa-
lutatōes altissimus fact⁹ est: parius. nō
est magnū si homo genua in terrā figat:
q̄ reginā celi ⁊ terre salutat. C Sēdo de-
bem⁹ eā salutare ppter exēplū: Habe-
mus eīz exēplū ab angelo: q̄ eā salutaui
in thalamo. A Joāne q̄ eā salutaui in
vtero. A filio qui eā salutaui in celo. iij.
Reg. ii. Surrexit rex i occursum matris:
adorauitq̄ eā. i. salutaui. Ideo debem⁹
erubescere eā. i. nō salutare postq̄ tales
eam salutat. Eccl. xli. Erubescere a saluta-
tibus de silētio. C Tertio debemus eāz
salutare ppter fructū. Ipsa enim salutan-
tem resalutat. Eccl. xxiii. Obuiabit illi
quasi mater henoficata. Obuiat⁹ eim
sibi oratōibus deuotis. Obuiat ipsa no-
bis auxilijs oportūis: dādo nobis. i. pa-
nes gratie. Un subdit: Libauit euz pane
vitę ⁊ intellectus: virtutē pferuatiōe. Un
subdit: Et firmabit in illo ⁊ non flectet.
Et exaltatōes glorie. Un sequit⁹: Et exal-
taui illū apud proximos suos. Vel pōt
dici q̄ hec salutatio est dicēda: q̄ virgi-
ni multū placet: ⁊ ydolo multū displicet:
ceterisq̄ hominibus multū pdest. f. Placet qdē
virgini quādo audit salutatōes quā hūi-
detulit fidelis paranympbus: que sibi
gaudiū maximū fuit. Unde dicit: Exul-
taui spūs meus ⁊c. Un audit celestem
canticōe quā sibi detulit ioculator deuotus.
que caratō tāte suauitatis fuit q̄ p-
uocauit ad caratōē ⁊ ipsas cū dixit: Abs-
gnificat anima mea dñz. Et angelos q̄
dixerūt: Gloria in excelsis deo. Et totum
mundū. ps. Letent celi ⁊ exultet terra.
Un audit epistola quā sibi detulit fide-
lis nūcius: in qua p̄mēbat prosperitas
amicorū: redemptio captiuorū: victoria
hostiū. Prouerb. xv. Alq̄ frigidā aie sitie-
ri ⁊c. Ista aut epistola sūm Ber. fuit in p̄s-
torio ciuitatis seu trinitatis dictata:

De añficiatõe beate marie:

digito dei descripta: vni. de fortissimis palatii ad deferendū delegata. Qui audit legationē quas sibi detulit solentis legatus. p. quas sibi añficiabat q. in regnam erat assumēda. Bernar. Egredis Babel de rege ad reginā. de impatore ad impericē. et eo forte alacrius vti. cu. angeli prius regē haberēt habituri eēt et reginam. p. Secūdo diaboli multū displicet. Displicet eim sibi illa saluatio: q. sibi ē ad dissecationē. Lū enim sit iudiciū dissecat: vidē q. p. illas saluatioē hō acq. rit salutē. Displicet sibi illa catatio: quā ē sibi ad molestationē. Lū. n. sit in luctu molestia quādo eā audit. Ecc. xxi. Du fici a luctu spōtuna narratō. Displicet sibi illa eplā: q. ē sibi ad cōturbationē. Lū eim sit tyrānus displicet sibi q. per illas amittit capitulos. ysa. xlii. Educēs de cōsolatōe vinctū et. Displicet sibi illa legatio: q. ē sibi ad idignatōē. Lū eim sit superbus idignat q. a muliere sit vici. Judith. ij. Erit eim memoriale vñ q. manus femine deiecit eum. Nec mirū si tū sibi displicet illa saluatio illa carō illa eplā: illa legatio: q. per illam fuit rēritus. Lanf. vi. Terribilis v. castrorum acies ordiata. Fuit cōfusio. Judith. xvi. Tradidit eū i manus femine: et cōfudit eū. Fuit cōtritus. Ben. iij. Ipsa conteret caput tuū. Fuit mortuus. Judic. iij. Inter pedes israel. i. virgis defecti: et mortuus ē. Syfara. i. diabolus. Et iō cū illam saluatiōem audit: timet ac si audiret mortuum quo rotē et terrat. ps. Vxor tu nitrui tui deus i rota. Ac si videret clauas qua pcutat. Num. xxiij. Cōsurget virga de israel et. Ac si videret gladiū quo tugulet. Judith. xxiij. Amputauit iudith pugione caput holoferni. Ac si videret clauū et malleū quo cōcrebiaret. Judic. v. Sinistra manū misit ad clauū et dexterā ad fabroꝝ malleos. Tpa syfara. i. diaboli valde pfoꝝas. Nō solū aures displicet sibi illa saluatio: sed et oia verba que sunt i ea. Displicet eim sibi v. sine v. cū ipe eternū v. pcurauerit. Lū q. audit noiare mariā. cū ipe cū cōtritus sit. Lūq. audit grā plena. cū ipe pñmos pñtes grā euacuauerit. Lū audit cominus tecū: cū serpens sit et fuerit. Lūq. au-

dit bñdicta tu i mulieribus: cū i femaledictionē i duxerit. Lūm audit bñdicti fructus vētris: cū per suā fugellonem fructus mulieris fuerat maledicti. Tatio hec saluatio hōi multū p. dēst. hōi. aliquid ē imundus p. culpa. tenebrosus p. ignorantiam. vacuus p. priuationē gñsolus derelictus a diuina pteccōe. maledictus maledictōe pene eterne. et famelicus a celesti refectōe. Sed qui ē imundus ad tam sanctā accedat que ē sine v. culpa. p. deo v. Aue. Qui ē tenebrosus accedat ad tā illuminatā: iō v. Maria que i terpietaf illuminata. Qui ē gñ vacuus accedat ad tā repletā: iō v. Bñ plena. Qui ē solitarius ad tā satisfatā accedat iō v. Bñs tecū. Qui ē maledictus accedat ad tā bñdictā: iō v. Bñdicta tu i mulieribus. Qui ē celesti bñdictōe et refectōe priuatus accedat ad ipam tali fructu in inensum totatā: iō v. Et bñdicti fructus ventris tui. C. Sermo. ciiij. C. De eodem. Sermo xxxv.

A Maria gratia plena dñs tecū. Solēt mulieres sex grās affectare tpālitas quas beata Maria virgo habuit spūit que in angelica saluatiōe optant. C. Primo nāq. habuit pulchritudinē: cui v. Aue. i. sine v. peccati. Fuit eim tam pulchra q. fuit sine macula. Lanf. iij. Tota pulchra es amica mea et macula nō ē in te. Ipsa eim fuit pulchra: q. sine peccato originali. Tota pulchra: q. sine peccato mortali. Et sine macula: q. sine peccato veniali. Et nō tantū fuit pulchra: sed habuit pulcherrima ornamēta. De q. d. in ps. Dio glia eius filie regis ab i. i. hmbijs aureis. Habuit eim vestimentis variatū per virtutū diuersitatē: iō dicit. Circūamicta varietate. Interius isomatum p. sincerā inuentionē: iō dicit. Dio glia eius filie regis ab i. i. Extēri auro feruātū iertū p. charitatē: iō dicit. In hmbijs aureis. Eius eim charitas et vñq. i fines pcurauit. et vñq. ad pauperes se extendit: q. sunt quasi hmbijs vestimento ecclesie. C. Secūdo ex cōtētiā et nobilitate habuit. cum dicit Maria que itēp-

tas oia. Est autē illi ois: que cā. n. Secūdo moztione. Tertia virtutū pōssēssōtem ipā habuit reginā a dextēris gñ. In vñtū v. honestate pclara. Circūdata variēitate: ecce nobis habuit diuitiarū Bñ plena. Dabimēsurā gñe. f. c. et supfluentē. v. fura ē mensurā fcti ad sui iustitiā abundantie quā cōuersatōē: et alia ē excellētie quā cōtētiā. Supflētie que fuit i xpō. mēsuras gñe vñ. Unde ipa att. E. vñ: quo ad grā. hēquo ad grā. tantem. Et vñ. mantem. Et a gñ. p. cōmū: quo ad. C. Quarto habuit dñā tecū. L. druplex ē vñtā. iter pñsum et naturalis: que est i. ita ē socialis: quā. Quarta est i. calam. Ista quā. n. erat fecit. C. itē i. pñsum et cūta mēfionū. accept. D. sec. ij. ps. Ipe tāquāz s. mo suo. Spon. s. i. Adamaures. Adamaures facta fuit: car. Bñ. Erāt dū. fuit cū ea vñtā. mēf. et filii. Et. colligebat filii. i. Sicut mater v.

tas dñs. Est aut triplex nobilitas. Prima
est origie: que causat ex carnis ppagato
ne. Secunda mox: que causat ex mox cōpo
sitione. Tertia virtutis que causat ex vir
tutum posse mōe. Istas triplicē nobilita
tem ipsa habuit. De qua dñs in ps. Assistit
regina a dextris tuis: ecce nobilitas ori
gis. In vestitu de aurato. i. cū corpe mox
bonitate pclaro. ecce nobilitas mox:
Circūdata varietate. i. virtutū multipli
citate: ecce nobilitas virtutis. C Tercio
habuit diuinitarū plenitudinē: cum dñs.
Ista plena. Habet aut deus quadruplicē
mensurā grē. i. cōferrā: bonā coagitatā:
et superfluentē. vt habet Luc. vi. Bona mē
sura ē mensura sufficētie quas hñt oēs
scī ad sui iustificatōes. Cōferta ē mēsurā
abundantie quas habuerūt aplī ad suas
cōuersiones et aliorū saluatōes. Coagita
ta ē excellētie quas habuerūt i vtero san
ctificati. Superfluentē est mensura affluē
tie que fuit i xpo. Dñs autē hāc quattuor
mēsuras grē virgo Maria habuisse vī.
Unde ipsa ait. Eccl. xxiij. In me oīs grā
vire: quo ad grām iustificantiē. Et verita
tis quo ad grām aliorū cōuertentiē et salu
tantiā. Et virtutis: quo ad grām pñr
mantem. Et a generatōibus nris ad im
plēndū: quo ad grām superfluentem.
C Quarto habuit spōsum amabilē: cuz
qñ dñs recū. Circa qñ notandū q qua
druplex ē vnitas. P Prima ē carnalis q ē
iter sponsūm et sponsam. P Secūda ē na
turalis: que est iter patrē et filiū. P Ter
tia ē socialis: que est iter amicū et amicū
P Quarta est spūa his que est iter deum
et aliam. Ista quadruplicē vnitate domi
tus erat fecit. C Prio vnitate carnali q
est iter sponsus et spōsam. Christus enim
cū ea in imoniū cōiūxit: et eaz i spōsam
accepit. Osce. ij. Spōsabo te mihi i fide.
ps. Ipe tāquā sponsus pcedēs de thala
mo suo. Sponsam valde amauit. He
ster. ij. Ad amauit ea rex super oēs mulie
res. Ad amauit sibi cōiūxit et vna caro
facta fuit: q caro xpi erat caro virginis.
Gen. ij. Erūt duo i carne vna. P Secūdo
fuit cuz ea vnitate naturalis: que est iter
mīrē et filiū. Ex qua vnitate fiebat q ip
sū diligebat filiū tāquā rem suā. y. Reg.
i. Sicut mater vnicū filium diligit: ita te

diligebat. Et filius honorat matrē tāq
causam suā honorādo ipsam in vītā: quia
sibi subditus fuit. In morte: q ad ipsam
venit. Et post mortē: q ipsam ad dexterās
suas collocauit. Et ipī ābō sibi mutuo cō
patebant: tāquāz hñtes aīam suā. Luc.
ij. Tuā ipī aīaz ptransibit glā dñs. P Ter
tio fuit secū vnitate sociali: que ē inter
amicū et amicū. Ipi eīz diligebāt se mu
tuo. Cant. viij. Ego dilecto meo: et cōuer
sio eius ad me. Ipi idē velle et idēz nolle
habebāt. Cant. ij. Dilectus meus mihi: et
ego illi. Immo eis et i eis cor vñus et aīa
vna erat. Si eīm de credentibz dicitur
Act. iij. Erat eīm eis cor vñum et anima
vna. multo excellētius ista vnitas i filio
et mīrē erat. C Quarto fuit cuz ea vnita
te spūali: que ē iter deū et aīam. Ad eo q
dñm fuit secū vnita p amorē q tota fuit i
amorē cōuersa: iō dñs. Apoc. xxiij. C Dulce
et amica sole: q tota ex amore sacra est
lāgūda. Cant. ij. Sūcite me floribz. Si
pare a me malis: q amorē lāguco. q tota
fuit amore liquefacta. Cant. v. Aīa mea
liquefacta ē q tota fuit amore xpi vul
nerata. Tūc ait sponsa. Cant. ij. Tūc me
rata caritate ego sum. C Quinto hñt
famā celebrē: cuz dñs. Bñdicta tu i mulie
ribz. Ipa eīm fuit famosa deo p humi
litate. angelis p virginitate. hominibz p
secūditate. De his tribus dñs Iudith. xv.
Tu glā hierusalē. i. dei: i quo ē vñio nre
pacis. Tu letitia israel. i. āgelorū: q sem
per respiciūt faciē patris. Tu honoris
centia ppli nri. i. totius generis humani
Et se quis: Quia secisti virilr deus. i. per
tuaz humilitatez ad terrā trahēdo. Et
cōfortatiē cor tui: per tuaz secūditatez
humano generi salutes inueniēdo. Et q
castitatez amaueris: virginitatē cū ange
lis cōseruando. Propter hanc famā ce
lebrēz ipsa dicit. Beati me dicent oēs ge
nerationes. Quia et cōiugate ppter plē
quas habuit: z vidue ppter cōfōrtiam
quam seruauit. et virgines ppter inte
gritatez mētis et etiaz corporis quā
stodiuit. C Sexto habuit plēn nobilez
cuz dicit. Et benedictus fructus vētris
tui. Ista est illa benedictio de qua dicit
Gen. xxvij. Det tibi deus de rore celī et d
pinguedine terre abundātiāz vini fru

De annūciatōe beate marie.

menti ē olei. Be quo eras fructu dicit i ps. Et fructu frumenti vini ē olei sui mul tiplicati sunt. In isto fructu fuerūt tres substantie. s. caro que significat per fructum: que fuit mortua in passione. pulchrauit in resurrectione. et multū fructum attulit in ascensione et spūs sancti missione Joā. xij. Nihil grani frumenti cadens in terras mortuū fuerit et. Per oleū significat eius aia: que oleo sancti spūs fuit plena. Ysa. i. Unxit te deus deus tuus et. Per ipm vini quod lētificat cor hominis significat ipa diuinitas que ē lētis sancto: et. Est igit isle fructus benedictus. et quantū ad carnes que pro nobis passa fuit et resurrexit. et quātū ad aia: que spū sancto plena de sua plenitudine nobis effudit. et quātū ad diuinitatem in qua nostra lētitia et beatitudo consistit et.

¶ Sermo. c. lxxij. C De eodem die. Ser. mo septimus.

Maria gratia plena et. Ista salutaris angelica ponunt sex cause quare debz aliqua dñā salutarē que pñt plenē dñā nra virgine Maria gloriose inueniri. C Salutanda ē quidē dñā nra tā formosa: qd notatur cū dicitur: Ave. i. sine peccati. Nulla eim peccati macula in ea fuit: et tō fuit plene formosa et pulchra exstitit. Ut vero eius pulchritudinē melius videamus notādū ē qd ē quintuplex pulchritudo. ¶ Prima ē spūalis: que consistit in decore virtutū. De qua dicit Thym. iij. Sapphiro pulchrior. Ista pulchritudinē ipsa habuit. De qua dicit i. ps. Specie tua et pulchritudine tua et. Des. n. virtutes ipsa possedit. Eccl. xliij. In me omnis grā vite et virtutis et. ¶ Secūda est pulchritudo moralis que consistit in oporitione moris. De qua dicit Sap. iij. O qd pulchra ē casta generatō cū claritate. i. cum morē honestate. Ista pulchritudinem ipsa habuit. De qua dicit Lant. vij. qd pulchri sunt gressus tui in calcamentis filia principis. Gressus vero aie sunt virtutes eius: et calcamēta gressuū aie sunt opa virtutū eius. De pulchritudine autē moris eius ait Ambro. i lib. de virgibus.

Nihil ī Maria totū in oculis. nihil in verbis perax. nihil ī actu veracitū. nō gestus fractior. nō scēsus solutior. nō vox petulantior. ¶ Tertia ē pulchritudo celestis. De qua pulchritudine atēta. xxxij. Sedebit populus ī pulchritudine pacis. Ista et pulchritudo dñe spāp fidei: qd pīe ceteris lētis ī glia magis fulget. s. vt non solum mūdus sed etias illūminat paradysum. Bernard. Maria presentia totus illustrabit orbis: adeo vt ipsa et celestis patria solito clarior multo let virginē lampadis irradata fulgore. ¶ Quarta est pulchritudo angelica. De qua pulchritudine dicit Ezech. xxxi. C lignū paradisi non ē assimilātū ei et pulchritudini eius. Ista pulchritudine habuit ipsa beata virgo: quātū virginitas illibatas seruauit. Maior tñ fuit puritas beate virginis qd angelorū. Fuit eis infra puritates vna puritas beate virginis: sed supra puritates angelicas et humanas. Ansel. sic ait. Decebat vt beata virgo nteret ea puritate qua maior sub deo nequit itelligi. gnetas omnē puritatem angelicā et humanā transcederet. ¶ Quinta ē ipsa pulchritudo vna. De qua dicit Hier. xxi. Benedicat tibi dominus pulchritudo iusticie. Ista pulchritudinem ē beata virgo habuit in cuius vtero ipsa vna pulchritudo nouē mēsa habitauit. De quo dicit i. ps. Concupiscit rex decore tuū. Hieronym. Si maries diligēter aspicias nihil ē virtutis. nihil speciositas. nihil candoris. nihil meriti. nihil glie. nihil gau dii. nihil salutis: qd ex ipsa nō resplendeat. C Secūda saluta da ē dñā et luminosa: qd notat cū dicitur: Ave. Ista que iterptat illuminatiō dicit Apocal. iij. Mulier amicta sole et luna sub pedibus eius. Ex qbus verbis tam dictis habet qd ipsa beata virgo est illuminata a supioribus dicitur: In capite eius corona duodecim stellarū. i. nouē ordīnū angelorū et trīs hominū scz martyru cōfessorū et regū. Et illuminata ab inferioribus: cum dicitur Luna sub pedibus eius. Habet et celestias militantes sub pēdibus: et triūphantem sub sua dñatōe. Est etia illuminata ab exterioribus: cum dicitur Amicta sole: id est

fulgida cōuersatōe. Illuminata ab interio: Ideo dicit: In utero habes. Habuisti enim nouos mēibus in suo utero diuini splendorē. Illuminata a deo: quoniam prosperitate habuit sapientias. Et a sinistris: quoniam in aduersis habuit patientiam. Ideo dicit quod datus sunt sibi due ale per quas uoluit in desertū. I. in celū. De electis luminositatem dei. Cant. vi. Que est ista que p̄greddis uelut auroreā cōsurgēs pulchra ut luna. electa ut sol. terribilis ut castrorum acies ordinata. In die nihil pulchrius sole. in nocte nihil pulchrius luna. In cōfinio diei et noctis nihil pulchrius aurore. In certamine nihil pulchrius castrorum acies ordinata. Ip̄a igitur peccatores purgat a tenebris lumine gratie sue: ideo assimilatur aurore. Errantes dirigit luce sue sapientie: ideo assimilatur lune. Ne frigidus accendat calore charitatis sue: ideo assimilatur soli. Demones terret fulgore maiestatis sue: ideo assimilatur castrorum acies ordinata. Tercio salutanda est domia: tam gratiosa: cui dicitur: Gratia plena. Magnus ē habere pietas receptiuas gratie quas habent mali quā diu sunt in uia. Sed ea carent dānati in pena: qui ulterius nō possunt redire ad gr̄as. Lu. xvi. Inter nos et uos chas magnus firmatū est. Abasus ē habere guttas gratie quā habet boni: qui tantū sunt imperfecti. Qui biberit de fluuio paradisi: cuius gutta maior ē ocea: non restat ut in eo sitis: mūdū penitus sit extinguita. Maximū est habere calicē vel plenitudinē gratie quas habet uir p̄fectus: qui quodāmodo dei amore sūt ebrii p̄s. Calix meus inebrians quod p̄clarus ē. Quā maximū est ēē in fonte gr̄e. In quo sunt beati. De quo sōte dicit in ps. Quomā apud te est fons uite et c. quā felix ergo ē uirgo maria que nō tantū potētias receptiuas gratie. nō tantū guttas gratie. nō tantū calices et plenitudinē gratie: sed etiam fontes et flumē habuit oīus gratiarum. Bernard. Vehemētia desiderii feruore dilectōis puritate oratōis fontem attingit pietatis ut hauriret super angelos quas refundat hominibus aquas uiuam. Quarto salutanda est domia: tam gloriosa: cui dicitur: Domine. recū. Sui quod

dem fecit oīs pater: qui fecit eā tam potentem. Eccle. xxiij. In hierusalē potestas mea. Domine. filius qui fecit eā tam sapientē. Proverb. xliij. Mulier sapiēs edificat domū suā. Domine. ip̄s sanctus: qui fecit eā tam clementes. unde dicit olia. Eccle. xxiij. Quasi olia speciosa in campis. Et ideo potenter i morte nos defendit. unde dicit: Tu nos ab hoste p̄ge. Sapienter post mortem nos suscipit. unde sequitur: In hora mortis suscipe. Clementer in uita iustis gratias et peccatoribus misericordias infundit. unde premittitur. Maria mater gratie mater misericordie. Eccle. xxiij. Ego mater pulchre dilectōis quo ad gr̄am quā iustis tribuit. et timoris: quoniam hostibus terribilis extitit. et agnitōis: quia sapienter nos deducit et sancte sp̄s: quoniam clementer peccatores uisum infundit. Quinto salutanda est domia: tam famosa: cui dicitur: Benedicta tu in mulieribus. Te re est benedicta non solum in mulieribus sed super omnes mulieres: quia cuius triplex sit status mulieris scilicet uirginis: uiduaris: cōiugataris. Quicquid bonitas est in triplici statu ip̄a habuit. Quicquid autem mali est siue defectus ip̄a uitauit. In ipsa uirginitate quidem est quoddam bonum scilicet integritas carnis. et quoddam malum scilicet sterilitas prolis. In uiduitate uero est quoddam bonum scilicet libertas animi: et quoddam malum scilicet solitudo consortii. In coniugio uero est quoddam bonum scilicet secunditas prolis: et quoddam malum scilicet coniugatio carnis. Beata igitur uirgo Maria est benedicta super omnes mulieres quia fuit uirgo sine sterilitate. uidua sine solitudine. coniugata sine corruptione. Iudith. xv. Viriliter fecisti quod castitates amaueris. et post uirum tuum alterum nescueris. Ip̄a nāq; uiriliter fecit: quia fuit mater incorrupta. Castitatem amauit: quia fuit uirgo secunda. et post mortem uiri sui alterum nesciuit: quia fuit uidua et totū trinitati sociata. Sexto salutanda est domia: tam fructuosa: cui dicitur: Benedictus fructus uentris tui. Ille autem fructus sū Bernard. fuit benedictus in odore: in sapore: et in spe.

De cena domini

ele. Odoz autem istius fructus tantus erat
q̄ patrem recoſiliauit. Bene. xxvij. Ecce
odoz filij mei q̄ dmones expulſe & p̄tur
baur. Ecce. xxvij. Quasi enim mirra
electa de dī suauitatem odoris q̄ totum
mundū repleuit. De hoc Job. ix. Dies
mei transierunt quasi naues poma por
tantes. Chriſtus enim mare huius mū
di nauigauit & nobis odorem suū reliquit.
C Secūdo est iste fructus bñdictus ī sa
pore cuius ſapor est tā dulcis q̄ appeti
tum puocat. Ecce. xxvij. Qui edūt me
adhuc eſurient q̄ oīa amara pulcorat.
Deut. xxxij. Inundatōnes maris quasi
lac ſugit. q̄ omnia alia dulcia in inſipi
ditatē pmutat. Prouer. xxvij. Anima ſa
turata calcabit fauē. C Tercio est bñdi
ctus in ſpecie. Eius enim ſpēs est tam lu
minosa q̄ requirit in nobis magna pu
rificatio vt ſpaz videre valeamus. Mat
the. v. Beati mundo corde qm̄ ipſi deus
videbunt. tam gratiosa q̄ ibi est noſtra
delectatio Deſter. xv. Facies tua plena ē
gratiar. tam glorioſa q̄ ibi est nra beati
tudo. Ioan. viij. Hec est vita eterna vt co
gnoscant te ſolum regē deū & quē miſiſi
ſerum xp̄m zc.

C Sermo. cv. C In cena dñi. Sermo. l.

Afferam paucillum
tur pedes veſtri requieſcere
sub arborē. ponamq; bucel
lam panis & p̄ſolet cor veſtr. Ben. xvij.
Iſta verba que Abraā angelis dixit p̄ſit
eſſe verba xpi dicta in cena apoſtoliſ ſu
is. Fecit enim cū eis cenā in qua quartu
or genera ſerculoz appoſuit. ſ. Exēpli.
Medicamentū. ſacramentū. & documē
tum C Exēplū humilitatis impendit
in pedū ablutōe cum dicit. Afferā pau
cillum aque & lauent pedes veſtri. De
iſto enim exemplo ipſe dicit. Exēplum
enim de dī vobis zc. Lauit autē eorūz pe
des nō tm̄ corporales ſed & ſpūales qua
druplici aqua que in p̄ſenti euangelio dī
ſignat. C Primo. n. aqua materiali. dī q̄
dicit. miſit aquā in peluſum & cepit lauā
re pedes diſcipuloz. Et hoc vt dicitum ē
fecit in exēplū humilitatis. Aug. vidē
cimus fratres humilitatē ab excelfo. ſa
cimus inuitē humiles q̄ humiliter ſe

cit excelfus. nec de dīgnat q̄ fecit xp̄a la
cere xp̄ianis. Luz. n. ad pedes fratrum
clinaſ. corpus ē in corde ſpō vel cecidit
vel ſi iam inerat p̄ſignatur humilitas
affectus. C Secūdo lauit aqua ſacramē
tali. De qua dicit. Qui lotus eſt nō indē
get niſi vt pedes lauet. Ibi dicit glōſa.
Ex his verbis intelligimus baptizatos
ſuiſſe apoſtolos & ſi nō legat. vbi Augu.
Totus homo in baptiſmo abluit ſz cor
in rebus humanis poſtea linſit. vtiq; t
ra calcat. Ipſi ergo affectus humani q̄
ſi pedes ſunt. vbi ex humanis rebz afflic
mur. Quotidie ergo lauat pedes in no
bis qui interpellat p nobis. Nec videt
abſurdū attenta ſiſtitudine neq; mirū
homo ē p̄mptus ad pulueres p̄trahē
dos q̄ cū puluis in natiuitate. in vita.
in morte. Nam de puluere fuit p̄ditus
in puluere ē reſoluen dus. & p̄luere dī
corpus. Bene. ij. Puluis es. ecce quā dī
puluere p̄ditus & in puluerem ibis. ecce
q̄ pulueris hz corpus. Loquar ad ſolū
meū cum ſim puluis & cinis q̄ igiſ tot
homo eſt puluis. & ſimile appetit ſuūz ſi
mille. ideo affectus humani p̄mpti ſunt
ad pulueres p̄trahēdos. iō ſcpe ſunt lau
uandi ne ipſi affectus in naturā pulu
ris puerant. Augu. Talis nāq; ē vnu
quiſq; qualis dilectio ſua. Si terram di
ligis terra es. Si deum diligis deus es.
C Tercio eos lauit aqua ſp̄ali que ē aī
ſpūs ſancti. de qua dicit. Et vos mundi
eſtis. ſed nō oīa. nō enim intelligitur de
lotōne materiali q̄ oīa lauit. nec ſacra
mentali. q̄ omnes baptizati erant. ſed dī
lotōe ſpūs ſancti quā iudas nō habebat
De qua aqua dicit Ezech. xxxvi. Erit
dam ſup vos aqua mun dā & mun dabi
mini ab oībus ingnamētis veſtris. & q̄
bus ingnamētis dicit Job. vij. Induta
eſt caro mea putredie quo ad ſignamē
tūz luxurie & ſordibus pulueris quo ad
ſignamētū auaricie. cuius mea aruit
& p̄tracta eſt quo ad ſignamētū ſup̄bie.
Sup̄bia. n. facit cor aridū iuxta illud
Ecce. vi. Nō te extollas ī cognitōe ante
tue. & reliqueris velut ſignū aridū ī hoc
mo. Ab iſto triplici ingnamēto munda
ri debemus. ij. Cor. vij. Abſcīdamus nos
ab oī ſignamēto carnis. ecce mundatō

luxur
bia p̄ſi
datio a
q̄ aglo
uit aqu
uit de
bēbis p
vij. Lau
cas in ſi
ſtar laci
enim vī
guis aī
igne an
ni mītt
bz exco
ctus & c
p medū
ardēce
Job. xx
nē. C
dicinal
q̄ nota
re. n. cr
rabat ci
bos cau
circa dī
amore
da. & iſte
excecati
bonitas
ibi inue
male h
Regē.
lecti ſe ſe
tanta ſo
tē dei or
gati p
gnificat
edra re
mus co
le ecce
rū vī x
C Terc
mūntr
nſa p̄ſe
panis.
vici vi
ſtqua m
te vera.

luxuria et spūs. ecce mundatio a superbia efficiens sanctificationem. ecce mundatio ab avaritia. Sanctū enim id est est agios et sine terra. C Quāto nos lauit aqua celesti que de suo latere emanauit de qua dixit. Si nō lauro te nō habebis plenam iustitiam. de hac lorō dī Apoc. vii. Lau crunt stolas suas et dealbauerūt eas in sanguine. Sanguis enim xpī instar lacris h3 animas dealbare. Sanguis enim virtute caloris in lac quertit Sanguis aut xpī in corpore suo fuit excocctus igne amoris. de quo dī Luc. xij. Ignē veni mittere in terrā etc. In corde aut nro dī excocquit vbi sunt duo vbera. s. intellectu et effectus. In intellectu dī excogit meditatōem. ps. In meditatōe mea exardescit ignis. Et in affectu p deuotōem Job. xxxix. Pulli eius lambūt sanguinē. C Secūdo xpō in cena posuit scdm ferculū. s. medicamentū pietatis. in medicinali passione quā hodie incōpauit. qd notat cū dicit. Requiescite sub arborē. i. s. crucē. Oīm genus humanū laborabat circa tria. s. circa opanda. et iste labor causabat a timore male humiliatē. circa diligenda. et iste labor causabat ex amore male inflāmātē. circa cognoscenda. et iste labor causabat ex errore male excecante. Sed ab isto triplici labore debemus sub arborē crucis requiescere. qz inuenimus fortitudinē ptra timores male humiliatē. Hoc significatū est. iij. Regū. xix. vbi dicit q helias fatigat p sedē se sub arborē iunip et cū comēdisset tamā fortitudinē sensit q vsqz ad montē dei ore abulauit. Ibi inuenim⁹ refrigeriū ptra amorē male inflāmātē. Hoc si gnificatū ē Jōe. iij. q idas ptra estū sub edera regessit. refrigeriū inēit Ibi inuenimus cognitiōis veritatis ptra errorē male excecantē. Hoc significatū est Lu. xix. vbi dī. zachchus ascēdit i arborē sicomori vñ xpī meruit videre et cognoscere. C Tercio posuit terciū ferculū. s. sacramentū charitatis in sul corpis et sanguinis psecratōe cū dī. Ponāqz bucellām panis. Iste panis fuit formatus in arca vici vīgualis de tribus santis. s. anīstiqua noua et eterna. i. carne. aīa et deitate vera. Hoc significatū est. iij. Reg. xix.

Respectu et ecce ad caput suū submergitur panis et vas aque. Na misse panis ē candidus quantū ad aīam purā et subiectus quantū ad carnē mortaliatati subiecta. et ad caput positus. qz ista duo s. caro et anima fuerūt xpō in vnitare per sone punctionē. Iste panis sic formatus triplici igne fuit excocctus. s. igne passionis. quo ad sarinā antiquā. i. carnē. ps. Oīa mea sicut cremū aruerūt. Igne amoris quo ad sarinā nouā. i. aīam. i. Joan. xv. Malore ac vīlectōem nemo h3 etc. Igne deitatis quo ad sarinā eternā. Debe. xij. Deus noster ignis psumens est. Iste panis sic formatus et sic cocctus p quinque vulnera quasi p quinqz frusta fuit inclusus vt p primū frustū pīem reconciliaret Roma. v. Lū enim inimici elemus deo. reconciliati sumus p mortē filiū eius. Se cundū vt celestem ianuā apiret. Debe. ix. Per ppriū sanguinē introiuit semel in sancta. C Tercū vt sanctos patres dī limbo educeret. zach. ix. Tu quoque in sanguine testamētū tui eduxisti vinctos de lacu in quo nō erat aqua. C Quartū vt ruinā angelicā repararet. ps. Iudicabit in nationibus. s. demonū implebit ruinas. f. angelos. C Quintū vt demones expoliaret. Col. ij. Expoliavit principatus et potestates etc. Iste panis sic formatus sic excocctus et inclusus māducatur sacramentali mī sicut a malis qui spēs sacramētales recipiūt sed effectū sacramētū nō recipiunt. i. Cor. xi. Qui māducatur et bibit indigne etc. Ab aliis vīsibus aurem spūaliter tān sicut a bonis quādo. s. articulus necessitatis nō ptemptus religionis sacramentū excludit. De isto modo dicit Augu. Ut quid paras dentē et ventrem. Crede et manducaſti. Ab aliis vīsibus sacramentali et spūaliter sicut a bonis q recipiūt sacramētū et rem sacramētū. Ioan. vi. Qui manducat meam carnē et bibit meum sanguinē h3 vitam eternam. C Quarto posuit in hac cena quartum ferculū. s. documentū veritatis. Et hoc in sermonis compilatōe cum dicitur Et confortet cor vestrū. Sermo enim dei h3 pfortare oēs sensus spūales. C Nam confortat vīsum spūalē. Vīsus aut nō confortat i coloribus extremis. i. albo et nigro

sed in medio est in viridi. Per album enim intelligit claritas celestis p. nigrum obscuritas infernalis. Sermo dei tanquam viridis medius pcedit quia mittit nos iduere in amoris celestis ad timorem penarum eternarum. Hierc. xvi. Erit solus eius viridis. C Secundo pfortat p odore spualem. Odo enim aliqui causat ex crematione ut p in igne. Aliquando p piritu sicut p in piritu aromate. Aliqui ex reuelatione sicut p in apto vase. Tunc enim sermo dei valde redolent quado in effectu p dicationis cremat p amore. intellectu contentis p meditationem et in vita p honestate siue honesta puerfatione. ij. Cor. ij. Qui sit bonus odor sumus deo in omni loco. C Tertio pfortat spuale gustu. Actu. xx. Cum accepisset cibum pfortatus est. Ed. fortat aut opartu ut viuacius operef. Intellectu ut limpidiu pemptetur. Et affectu ut sapidus delectet. De his tribus dicit Eccl. xv. Libauit cum dñs pane vite quo ad pñm et intellectu quo ad secūdu et aqua sapientie. s. sapide scientie. porauit illi quo ad fñm. C Quarto delectat spualem auditu. Sonus enim Augu. fit tribus modis. s. cantu. flatu. et pulsu. Ad vocem pñnet cantus ad organu flatus. ad cithara pulsus. Non est ergo miru si audire verba dei est delectabile. q. aut pcesserunt ab ore dei. aut a sanctis qui fuerunt organu dei. aut ab ore xpi qui fuit cithara dei s. illud. ps. Exurge psalterium et cithara. C Quinto delectat et pfortat spualem tactu. Tactus autem delectat circa dura vel mollia. sed circa media. Sic sermo dei reprehendit extrema et pmenat media. Nam reprehendit doloferat et fatuferat et commendat prudentia. Reprehendit guloferat et vacuitate et pmenat tempantia. Reprehendit seueritate et remissione. et pmenat iustitia. Reprehendit temeritatem et pusillanimitate et pmenat fortitudinem. De his quattuor dicit Sap. viij. Sobrietatem et sapientia docet. et iustitiam et virtute quibus vtilius nihil est in vita hominibus. C Sermo. cvi. C De eodem die Sermo secundus.

Quia lotus est non in digne si ut pedes lauit. Joan. xij. Istud verbum in cras Innocentius papa in titulus distinguit triplex lauacrum. s. Aliquod sanguinis. et Zachariam. Et quoddam horum dicit esse duplex. C Nam lauacrum aque duplex est. s. materialis aqua et spiritualis. C Lauacrum sanguinis duplex est. s. fusi in patibulo et oblatis in sacramento. C Lauacrum zachariam duplex est. Loquor ad lamentum et plantam ad sacramentum. Ista sex lauacra in hac die sunt facta ut idem Innocentius ostendit. C Primum igitur lauacrum est aque materialis quod pedes discipulorum lauit. quod quidem fecit exemplum iuxta illud Joan. xij. Expropterea dedit vobis. In hoc enim exemplo imitatur. Superiores. Inferiores. et Equales. C Superiores. s. plati instruunt. Tunc caput et pedes lauat qui plati ad bonum se habent cum discipulis. C Hiero. Non solum pedes lauit sed vestimenta deponit. Iam theo se pñnet. pelum implet. ostendit quod cum omni studio talia facere oportet. Roma. xij. Qui pñnet in sollicitudine ad malos debent se habere cum parientia et beniuolentia. Exemplo xpi quod pedes lauit. Voluit quidem ipse a suis littera coercere non per tormenta vel plagas sed modo per amorem vocando ipsum amicum. Matthe. xxvi. Amice ad quid venisti. Adodo per pudorem habendo enim pmenat suum ut ibidem. Qui intingit mecum manum in parati de te. Adodo per timorem pñnetendo ei supplicium eternum ut ibidem. Qui homini illi per quem filius hominis traditus. Adodo per obsequium impendendo sibi bene militatis officium quado. s. eius pedes lauit. Augu. Non de dignatus est xps iude lauare pedes cuius iude manus videbat in scelere. C Secundo instruunt inferiores ut exemplo Petri ad suos plati habeant se reuerentem quod notat. C Bñctu mihi lauas pedes. Lix. Amicus quibus cecorum oculos aperuisti. lepotos mundaisti. mortuos suscitasti etc. Petri. ij. Qui humilimodum sunt cum omni bonore habetore. Debent se habere humiliter. quod notat cum dñ. Non lauabis mihi pedes in eternum. Aug. Quia magne au

datie ellet ptra dicere seruū dño boiem
 tio. tamen hoc magis facere voluit quā
 patir xps sibi lauaret pedes. C Tertio
 de se habere obedierit qd notat in hoc
 qd Petrus postmodū obedies dixit. Do
 mine nō tñi pedes meos etc. Hebr. xliij.
 Obedite ppositis vestris. Ecce obediē
 tia. et subiacete eis. ecce humilitas deu
 a. C Tertio instruitur equales et omnes
 vbi cant charitatem mutua ad inuicem.
 qd est in glo. Inuicē sibi seruire inuicē
 sibi peccata dimittere. p inuicem orare.
 Augu. Inuicē nobis delicta donemus.
 et p nostris inuicē peccatis oremus atqz
 ita quo dammodo nobis pedes lauamus.
 C Secundū lauacru est aqua spūalis p
 qua elemosina significat qd pedes. i. pau
 peres qui vident esse extremi. i. abiecti.
 sunt lauandi. i. refouēdi. Bicit antez ele
 mosina aqua qd hz virtutē extinctiuam
 respectu peccati qd extinguit. Eccle. iij.
 Ignem ardentē extinguit aqua et elemo
 sina restitit peccatis. Virtutē mundati
 uam respectu gratie que infundit Luc.
 xi. Date elemosinā et omnia mūda sunt
 vobis. Virtutē fecundatiuā respectu bo
 norū que augent. ij. Cor. ix. Multiplica
 bit semen vrum etc. Virtutē fructificati
 uam respectu premij qd acquirit. Thob.
 iij. De substantia tua fac elemosinā. pmi
 tte m. n. bonū tibi thesaurizas. C Tertius
 lauacru est sanguinis effusi in patibulo
 quo xps peccata nra lauit. Apoca. i. La
 uit nos a peccatis nris in sanguine suo.
 vii. ps. Aspices etc. Lauacru siue balneu
 dicitur medicinale. cali dū. et clar. Sic sū
 guis xpi fuit medicinalis ratōe diuina
 tis. cui fuit vnctus. Et fuit calidus ratō
 ne amoris quo fuit inflamatus. Ista duo
 notant in hoc qd xps isopo assimilat. qd
 est herba medicinalis et calida fuit etiā
 iste sanguis clarus qd animā facit claraz
 et mundā. Ideo sequit Lauabis me et sup
 nūtem dealbabo. C Quartū lauacrum
 est sanguinis oblati in sacramēto qd qd
 dem sacramētū xps nobis dñm sit in me
 moriale sive passionis. De quo dicit Luce
 xxi. Hoc facite in meā pmemoratiōes. Na
 demus enim triplex memoriale passiois
 C Quū in visu. i. passio xpi picta. C Ali
 ud in auditu. i. passio xpi pdicata Alio

in gustu. i. passio xpi in hoc sacramēto
 veraciter prenta. Si igit affectū mouet
 passio xpi imaginibus visa et passio audi
 ta et pdicata multo fortius mouere debz
 passio degustata. Eccle. xliij. In omni ore
 quasi mel dulcorabit ei memoria. Qui
 tum lauacru est lachrimarū ex oculis ad
 lamentū qm ad publice penitētes qd ho
 die recedunt. In capite. n. ieiunij ex
 cludunt ab introitu ecclesie. Arcentur
 a pcepto eucharistie et ligatur nexibus
 penitētie. Et istud fit in signū penitētie
 Ade qd fuit a paradiso electus a ligno vi
 tre phibitus et multis penis ligatus. Sz
 hodie xps celestē ianuā cepit aperire. et id
 in ecclesiam introducunt. Hodie corpus
 et sanguis ad manducandum dedit. et id
 ad edendum admittunt. Hodie ligat fuit
 et ideo ipsi qd ligati erāt a nexibus solu
 unt. iuxta illud Jo. xviij. Si ergo me qm
 tia finit hos abire. C Sextū lauacru est
 lachrimarū ex platis ad faciem sicut et ole
 um et balsamū ex gbus crisma pñctur et
 hoc pñcticali bñdictōe adiuncta. Per qd
 vas intelligit qd debemus habere oleū. i.
 nitōe pñctiēte qm ad deū. mat. xx. Pru
 dētes gñes acceperūt oleū etc. balsamū
 i. odorē dñe fame qm ad pximū. Eccle.
 xxiij. Sicut cinamomū et balsamū odo
 re dedit. et bñdictōes celestis grē qm ad se
 ipsos qd bñdic. celestis pñctifex hz vas.
 C Sermo. cvij. De deo die sermo. ij.

Surgit a cena et ponit vesti
 menta sua. In hac
 cena dñs multorū psonā assum
 psit. i. psonā amicū. magri. dñi
 et seruū ac plati. C Personā qdem amicū
 assūpsit qm cū discipulis cenare voluit.
 Signū. n. spūalis amicitie ē inuicē epu
 lari. et maxime qm deberēt se separari. Lhu
 sus igit ab apostolis discessurus pñmū
 cū eis cenā voluit celebrare. In qd quidē
 fuit triplex gen^{us} cibū et triplex genus i
 ni. Ibi. n. fuit panis azim^{us}. agn^{us} typicus
 et xpi vix corpus qd xps in spē panis di
 scipulis dedit. Contraria aut hīs fuerūt i
 cēa Ade quā spē cū vxore sua celebrauit
 hic. n. fuit panis azim^{us}. Ibi panis
 fermentatus qd tota natura humana per
 peccatum fuit fermentata et corrupta.
 C Hic agnus typicus Ibi cibus veri.

De cena domini.

tus. hic panis in corp^o xpi mutatus, ibi panis mutatus in corpus diaboli. p^{er} q^{uod} enis mortale in corpus diaboli facit trā fire. Sūt et in cena dñi triplex genus vi ni. s. legale. i. succus de lacruis agrestibus. Sacramētale. i. sanguis chisti dñi scipulis in specie vñi oblatu. Et spūa le. labūdantia vñni amoris quo oēs g erant in illa cena erāt repleti & quodaz mō ebrii effecti. Nā pie amore chistus sit itebrius: quādo i cruce fuit denudatus Petrus fuit ebrius quādo cōtra picula mortis securus erat effectus. Joānes su it ebrius qui i xpi pectore quasi in fonte fuit potatus. Si igit ad hac volumus accedere & corpus xpi digne suscipe: debemus hūc triplicē cibū hēre. s. panē azymuz. i. cor purū. s. Loz. v. Epulemur in azimis sinceritatis. Agnus. i. cor amore xpi inflāmatū. s. ps. Inflāmatū est cor meū. & panē trasubstātiatū. i. cor ab oī amore mundi alienatū: vt nihil sit ibi amoris mūdi: sed ibi accēdētia sine subiecto. i. amor temporalis nō radicetur i auitio. Debemus et hīc hoc triplex vinū. s. vinū ptritōis ex herbis agrestibus. s. ps. Potabis nos vino cōpūcto nra: vinū deuotōis vt eius sanguinē semper cū deuotōe & desiderio in memoria habeamus. Job. xix. Pulli eius labunt sanguine. Vinū amoris: vt eius dulce die delectemur & iebriemur. Cant. v. Bibe & iebitāmini charissimi. C. Secūdo xps assumpsit personā magistri: cū dicit Vos vocatis me magister & dñe. Joan. xii. De isto magistro dī. Mat. xxi. Magister scimus q^{uod} verax es &c. Scdm autē Chyso. Magister veritatis quia effici tur veritatē nō falsificādo. a veritate nō cadēdo. v. veritatis defendēdo. Xps igit tur dī verus magister. q^{uod} veritatē nō falsificauit. vnde dī. Magister scimus q^{uod} verax es. veritatis nō tacuit. vnde dicit Et viam dei in veritate docēs. & veritatē defendit. vnde dī. Non eīm respiciēs personā hominū. Hūc autē iste magister quōs modōs docēdī. docuit verbis exēplis. sacris & miraculis. Quidā enī erāt rudes & insci. i. istos docebat verbis. Mat. v. Apertis os suū & docebat eos dīcēs. Beati pauperes spū qm̄. &c.

¶ Quidā erant curiosi q^{uod} volebāt audire verba sed videre facta. istos docebat exēplis. Mat. x. Dīcite a me quia mitis sum & humilis corde. ¶ Quidā erant superbi: istos humiliabat sub creaturis illitues sacramēta a quibus iustificatiō nē acciperent. Jo. iij. Nisi q^{uod} renat^{ur} fuerit ex aqua & spū sancto. &c. ¶ Quidā erāt duris obliati. istos pūnebat miraculis. Actū. x. Qui pertrāsīt bēdiciēdo & sanādo oēs opprēssos a diabolo. ¶ Tertio assumpsit psonā dñici vñi. Siego mag^{is} & dñs. Dicit autē Eypian^{us} q^{uod} ad pfectū dñm tria requirunt^{ur}. s. terro: ordiatio: amor. Quātū ad illa tria xps in presenti vita plēnū dominū nō ostendit. In futuro autēz oīlē dēno: reprobos reget i terrore. ps. Reges eos in virga ferrea. &c. Beatos reget i amore. Deut. iij. Amātissimus dñs habitat confidenter: omnes ponit in ordine. Nāq^{ue} i bonis erit ordo premio: i. Lotū. xij. Alia claritas solis. i. xpi. alia claritas lucis. i. beate virginis marie. alia claritas stellarū. i. alioz sanctoz. Stella. n. dñi fert a stella i claritate: q^{uod} et gloria vñi sci differt a gloria alterius. In malis ordo penaz. Juxta illud Apoc. xxiij. Quātū sē glorificauit & delictis fuit iudate ei tormētuz & luctū. C. Quarto asspsit psonāz seruī in hoc q^{uod} pedes serorū lauit: quādo fecit pūo i exēplū iū militatis. vnde dicit. Exēplum. n. dñi vobis. &c. ps. Quis sit dominus dñs n^{ost}er: q^{uod} i altis hitat et hūilia respicit i celo et i terrā: tūc hūilia respicit i terra q^{uod} pedes iude lauit quī iudas erat terrenus per auariciā Chyso. Quem timorē nō destruat q^{uod} qui se det super cherubin pedes lauit p dñoz. ¶ Secūdo lauit iū dicamētū nostre inimitatis. homo gē se crexerat vsq^{ue} ad sumūz del. Jo xps hūillauit vsq^{ue} ad infimū hoīs. vt eis hūilitas supbia nostra sanaret. Aug. 24. ta q^{uod}pe est hūillitas vt & eaz suo cōmēdaret exēplū dñi sublimitas. q^{uod} hū supbus i eternuz periret nisi cū deus hūillitas mūstret. ¶ Tertio lauit i sacm hūbēde puritatis. lauit. n. pedes anteq^{uam} eis corpus suū daret: vt p hoc daret iū liget ante q^{uod} ad corpus xpi accederemus

lorde pedus. i. affectuū idigem⁹. In eu-
 los significatōe dicit Dion. q. sacer dos
 celebraturus lauat manus: q. non tñ dō
 ē mūdus a peccatis grauibz: sed ē a
 venialibus. Quinto assumpsit psonā
 pēlati cū dixit. Exemplū. n. dedi vobis
 et. Christus ergo pēlati i exemplū docu-
 it discipulos suos p exemplū: p doctri-
 nam pēxit p ordē. De qbus dicit Bre-
 go. Christus veniens noua docuit. noua
 docēs mīra exerceat: mīra faciens pīua
 tollerant. In his ergo tribus tota vita
 pēcopie hēdit. s. in docendo. in facien-
 do: in predicādo. In qbus pēlati ipm
 imitari debēt. Ipsi nāqz subditos instrue-
 re debent per doctrinā. informare p vi-
 tam: defendere p iusticiā. Simulti pos-
 sent dicere illud Ysa. iij. Non sūz medi-
 cus: et in domo mea nō ē panis. neqz ve-
 stimentū. noli me cōstitūre pēcipē ppli.
 Ipsi. n. nō sunt medici: q. nō pnt sanare
 aliorū vitā: cū ipsi vitā habeāt vulnera-
 tam. Greg. Lū cām ppli pēlati suscipit: q.
 si ad egruz medicus accedit. Quia ergo
 pēlati pēlati mediet pperat q in facie ip-
 sūz vulnera portat. Ipsi et nō hnt panes
 scire doctrine. et iō alios reherere et instrue-
 re nō pnt. Thren. iij. Paruuli petierunt
 panē et nō erat q frāgeret eis. Ipsi et nō
 habēt vestimentū iusticie: et iō alios nō de-
 fendunt per iusticiā. De quo vestimēto
 dicit Ep. vi. In dū. iusticia iusticie.

Sermo. cxvij. De eodē vino. iij.

Litis quid feceris vobis. Ad ista interroga-
 tōem possumus rēdere. vtiqz
 scimus quid hōdie fecerit no-
 bis: q. tria opera fecit nobis. C. Prīmūz
 ostēps mīre humilitatis. et hoc tēptum
 pēdes discipulorū lauit. et ista humilitas
 cōmēdabilis ē quātū ad qdruplex gen⁹
 cōmēdabilis ē. Primo ex cōsideratōe cāe agētis.
 quē ille qui ē super oīa se hōdie humi-
 lauit ista oīa. i. vtiqz ad pēdes suorū. vñ
 pmo ostēdit suāz sublimitatē. et po-
 tētia ponit humilitatēz dīcēs. Vos voca-
 tōne magister et domie ec. Si ergo dñs
 sed humilitatis necessarīe. Luz. n. super
 biter sit sup alios ire. qui super oēs ē sup
 biter nō pot. Secdo cōmēdabilis ē ex

cōsideratōe cāe materialis. i. spsōz disci-
 pulorū circa quos fiebat ipsa ablutio:
 quā nō lauabat pēdes imperatorū: sed
 pēscatorū et seruorū. Unde petrus sci-
 ens suāz vilitatē et cōfūssit malleatēz di-
 xit. Nō lauabis mibi pēdes in eternum.
 Et xps respōdit. Si nō lauerō te ec. tūc
 Petrus timore cōcussus et amore inflam-
 matus obrulit lauādos pēdes et manus
 et caput. Sed dñs per suā respōsionem
 ostēdit q. Petrus nō indigebat lotionē
 capitis nec manū: sed tñ pēdes. Per
 caput. n. intentio: per manus autē opera
 tio significat. Ista autē in petro munda-
 erat: q. intentiōem ad deūz dirigebat: et
 opera sancta habebat. per pēdes autem
 significat affectio q. aliquo puluere ter-
 rene affectiōis siue cupiditatis sepe as-
 pigitur. Augu. Ipsi humani affectus sine
 qbus in hac mortalitate nō vīuit: quasi
 pēdes sunt. vbi et humanis rebus affici-
 mur. Unde si dixerimus q. peccatūz nō
 habemus nos mēstos decipim⁹. Nos
 autē indigemus vt lauētur in nobis: et
 caput intētiōis que sepe est discordata:
 et manus operatōis que sepe est rān-
 sa. et pēs affectiōis que sepe ē puluere a-
 spera. et cor cogitatōis que sepe est imū-
 da. Et corpus totius querelatōis que se-
 pe est inordinata. Et ad ista quinqz ab-
 luenda christus in quinqz partibus cor-
 poris sanguinez effudit. In capite scz vt
 lauaret nostrā intētiōem. In manibz vt
 lauaret nostras operatōem. In pedibus
 vt lauaret nostras cogitatōem. Et fuit fla-
 gellatus in toto corpore: vt lauaret no-
 stras vltas et cōuersatōem. Tercio ista
 humilitas cōmēdabilis est ratōe modi
 agēdi qui fuit: q. vestimenta deposuit.
 Imtheo se pēcinxit: et aquaz in pelum
 misit: ac si pēdes lauit. vestimētūz depo-
 suit: q. corpus ab eo separatūz fuit. Lin-
 theo se pēcinxit quādo idēz corpus reno-
 uatūz resumpsit. Et aquaz in pelus mis-
 it: quādo suū sanguines in terras effu-
 dit. Et sic pēdes. i. affectus nostros la-
 uat. Apoca. i. Lauit nos a peccatis nris
 in sanguine suo. Fecit nobis spūale lēxi-
 utūz. In quo p aqua posuit suū sangui-
 nez preciosū. i. Joā. v. Dic ē qui vēit in

De cena domini.

aqua et sanguine christus iesus. p. cinere amaritudinem penarum. p. cinere tanquam panes manducabaz. p. igne calefacte amoris incensus. Jo. xij. Luz dilexisset suos qui erant in mundo etc. Sed qui luxius nimis erat forte. tuz ppter nimiaz cinerez amaritudinis. tu ppter nimiaz ebulliscentiam amoris. id euz duplici aqua tempauit. f. aqua lachrymatois qua in cruce sudat. vt of. Debre. v. Et aqua regeneratōis que de latere emanauit. Et sic ex tali liquore sic facto ex aqua sanguinis et cinere amaritudinis sic calefacta. ex igne amoris sic tempato. ex aqua lachrymatōis et regeneratōis oium pedes lauit. Quarto pmedabilis ē ex raritate cause finalis que fuit exemplū humilitatis date. Et etiam vt dare exemplū pietatis. vt ipsi qui sunt caput. subditos q sunt pedes lauant. i. verbo et exemplo i. foment. Qd aut pedes aliquor nō possunt lauari vel emundari hic pōt esse triplex causa. Primo ex rōne lauantis. qñ scz nō habz manus mudas. Prelati eim qui vitā mudāz nō habēt portus inquit. nāt q lauent. Ecclē. xxiij. Ab mūdo qd mudabit. Brege. nazaze. Mudari pū oportet et sic alios emundare. Secūdo. f. ex parte lauadūquādo. f. lauadus subditus habet pulcres terrenor nūmis i ueteratos. qz amor terrenor nō inest cordibus auarorūz per modūz forme accedetōis que possit eis adesse vel abesse pter subiecti corūpōem. qz si assunt corūpōis animus corūz per superbiam. si absūt corūpōis per impaciam. vel et qñ nūmis i quinant. Ecclē. xxiij. Quibapizatur a mortuo et iterū tangit mortuū quid pñctet lauatio ei? Tales. n. sunt instar lateris. qz quāto plus lauant tāto plus inquinant. ij. Petri. ij. Lants reuerfus ad vomitūz etc. Tercio ex parte aque qua lauat. quādo. f. est turbida et imūda. per quā amor ipius mūdi significat. qz atam nō abluīt s3 imūda3 facit. Hierē. ij. quis dñbi in via egypti. vt bibas aquaz turbida. Aug. Quisqz es qui es in mūdo ad te venit q fecit mūdu vt eripiat te d mūdo. Quis adhuc aliqua delectatōe te retinet in mūdo semp vis ēē imūda? Tercio cūdo fecit opus mire malefantis. qd cō

fistit in corpore et sanguine pfectatōis. hoc eim ē tate malefantis qz excellit oēs potētia creatas. p. potētia sensitiuaz. qz qz accidetia ibi sine subiecto pñstāt et sensus moueat sensibilibs cognitōis namū excellit cū accidetis esse sit inesse. Cū ergo audis hoc ē corpus meū nō acquiescas gustus. qz putaret se sentire saporis panis. nec visus et sic de alijs sensibus q ibi deciperent. Acquiescas tñ audire. qz cū audis hoc est corpus meū. hoc est quod audis. hoc significatū est. Ben. xij. In ysaac in quo deceptus fuit visus. qz iacob non cognouit. Olfactus. qz cū didit sentire odores vestimentorūz et sensit odorē iacob. Sensus. qz putabat se comedere de venatōis esau. Tactus. qz putabat tangere manus esau. Auditus vero nō fuit deceptus cum dñ. Tūc quidem vox iacob est. Secūdo ex cellit potētiaz imaginatiuā ingtūz vni et idē corpus est in diuersis locis. Dicit autem Innocētius tertius. qz sicut filius vni naturā h3 triplicē modū essendi i rebus. Est eim in omni? per essentia. in illis per gram. in natura assumpta p vniū ita corpus eius h3 triplicē modū essendi. Est eim in celo localit. in verbo pñcialiter. in altari sacramentaliter. pñtio excedit potētiaz intellectuā. impatum corpus xpi itegrit et pñctū sub tantā parua specie ē pñctū. Aug. loquēs dñe sacro cōtra felicianū dicit. hoc fides operatur. intelligētia nō exgrat. ne aut nō inuentū credat incredūse. aut inuentū credat singulare. Quarto excedit potētiaz operatiuaz. qz potētia creata hoc ē potētis. sed solummodo increata. Eulē. Inuisibilis sacerdos inuisibilis creaturas verbo suo secreta portare cōmittit. Tercio fecit op? mire charitatis. qz pñstāt i sue passiōis ichoatōch. hodie quā sua passiōis ichoauit ignū fac? i agone significas guttas sudauit. vt. f. cō lucet. Sudorat catur ex nimio labore. timore dolore et calore. Ipsa at pñst laborē. pñst xli. In vacuū laborauit. hūit nimis qñ erat hō passibil. Mar. xxiij. Lūit pauere et tedere. hūit dolore. Thō. l. vos oēs q trāstis p viā atēditē et vltē te hē doloris sicut dolor me. hūit et

loz. i. seruēt amorē. Jo. xij. Eū dilexif
 seruos q erat i mūdo zc. z dī factus in
 agonia. Jte. n. quor acies pugnabāt i
 uicē tres. i. ptra vna: z vna ptra tres. Si
 gde labor: pugnabat ptra amorē. z amor
 ptra laborē. labor. n. nolebat passiōz: sed
 amor volebat. z amor laborē viciē: z la
 bor amorē cessit: q fructū d laborē suo cō
 siderauit. ysa. liij. Pro eo q laborauit rī
 debet ē saturabit. Silt timor pugnabat
 ptra amorē: z amor ptra timorē. timor. n.
 nolebat passiōz: s amor volebat: z amor
 timorē supauit: atqz timor amorē cessit. vñ
 ppositi timorē z pū dēter passiōz susti
 nuit. Prover. xlvij. Iustus qñ leo cōsi
 des abiqz tione erit. Silt dolor pugna
 bat ptra amorē: z amor ptra dolorē: q
 dolor nolebat passiōz: s amor volebat. z
 amor dolorē supauit: z dolor amorē ces
 sit. Cū cū magno gaudio passiōz susti
 nuit. b. b. xij. ppositi sibi gaudio susti
 nuit crucē. Nō sust ergo mīz si in corde
 suo agonia magna fuit: vbi tāt? pñct?
 exult. ita vehemēs fuit ardor z pñctus
 amoris q p totū corp? sudauit z sudorē
 cōcrist in sanguinē.

Sermo. cix. De eodē sermo. v.

P Robert scips hō z sic d pa
 ne illo edat z de
 calice bibat. i. Cor. xi. Leti ci
 bi sūt pbadī z sic recipiendi.
 Quid ar cib? nō ē pbadus qz semp ē bon?
 si recipis ē pbadus si ē bñ ppar. nō dī
 ar apls. pber ar scips hō. Sicut. n. medī
 cina hōi nō pparat ē cā mortis: z hōi p
 parat ē cā salutis. sic iste cibz hōi id i
 gno ē venenū. hōi aut digno ē meritu sē
 pernu. C Noī adū aut q hō circa hec
 ita pbarē se dī. C Prio scipum qte sit
 puritate ac recipiētis hoc sa
 cū corp? dī. Exo. xi. Rencs vīos accin
 gis. c. qibi ponūf. F Ex qb? verbis hē
 q recipis hoc sacfz dī ē mūdus a car
 nali delectatōe. sō dī rencs vīos accin
 gis. ii. Reg. vi. q oza a dño ē pcussus:
 marca dī tāgere pñspit: z rōnē assignat
 fūdet q mūdus nō erat: q illa nocte cū
 vxore sua iacuerat. Si ergo ille ē pcus
 sus q iacuit cū sua vxore: q pcussio dī
 gnus ē q sedat cū meretrice. Si ille q
 recipit q pcussio ille q sumit. Si ille teri

git arcā ligneaz quia pcussione dignus ē
 qui sumit in digne carnē xpi vera. F Se
 cūdo dī ē mūdus a terrenoz affectōe.
 qd notat cū dī. Calciamēta hēbitis i pe
 dibus. non. n. dī diligere terrena per in
 ordinatuz amorē. Sed in suis affecti
 bus dī hē calciamēta. i. scōruz patrum
 exempla per imitatēm qui terrena oīa
 ptempserunt. Qui enī diligat terrena
 cūctiē terra. Osec. ix. Facti sunt abhomi
 nabiles sicut ea que dilexerūt. imo cūcti
 cūcti sūt. Abachuch. ij. dī de auaro vsqz
 quo aggrauat cōtra se densūz lutū. Alua
 rus ergo qui corpus xpi recipit ipm in
 terraz z lutū pycit. F Tertio dī ē mū
 dus a vana cogitatōe. quod notat cū dī
 Tenentes bacculos in manibus. dī. n.
 bacculum crucis in corde retinere z cūz
 eo canes idēst dēponūz cogitatōes. anī
 muz lacerātes abijcere. Lhyso. Abieci
 qz demones signum crucis viderint ter
 riti fugiūt. bacculuz timentes quo pla
 gam acceperunt. Legitur Bēti. xvi. q
 super sacrificiūz abrahe volucres descē
 debant: sed ipse eas abigebat: qz quādo
 hoc sacrificiūz offerimūz vel recipim?
 cogitatōes volatiles abigere debemus.
 F Quarto debet esse mūdus a negligē
 tia z torpore. qd notat cum dī. Et come
 detis scitnāter. scitnāter comedī qui
 cū seruēt desiderio suscipit. Elo. super
 illud. Qui māducat z bibit i digne. In
 digne sumit qui nō deuota mente acce
 dit. Propter illa significāda legif. Exo
 di. xij. q quattuor persone ab esu agnī
 excludēbāt scilz seruus incircuncissus
 mercenarius z aduenaz ac alienigena.
 Seruus incircuncissus. i. luxuriosus qui
 nō est mūdus a carnali delectatōe: qz
 sicut dicit Gal. v. Qui aures chāstī sunt
 carnes suaz crucifixerūt cum viciis z cō
 cupiscētiis. Mercenarius aut ē auarus
 qui nō ē mūdus a terrenoz affectōe qui
 ē seruus z mercenarius pecunies. Juxta
 illud Mat. vi. Nō potestis deo seruire z
 māmonē. Aduenā ē neophytus. i. de no
 uo cōuersus: quia ille adhuc non ē mū
 dus a carnali cogitatōe. Et iste cibz nō
 ē neophytōz sed grādūz. sicut dicitū su
 it Augustino. Libus sum grandūz zc.
 Alienigena est tepidus z indeuor? q nō

est mundus a negligentia et torpore. Et iste
cibus non est insipidus, sed palatu sanu ha
bitu et sapore discernitur. Aug. Palato
non sano pena est panis q sano est suavis.
Secundo q pbare corpus officii quantu
sit maiestatis. non. n. recipit panem mate
riali sed celesti. illu. s. q ait Joa. vi. Ego
sum panis viuus q de celo descendit. deus
est pmo hoc triplice cibū preparauit. sicut
hī Gen. ij. s. pcessus: phibitu et pmissum.
Si. n. pcessus vsus fuisset a phibito ab
stinuisset ad pmissu puenisset. Sed q
male vsus ē phibito: iuste pnuatus ē pces
so pariter et pmissu. qn dicit dñs. Vide
ne forte sumat de signo vste et viuat in
eternu. Quilibet autē cibus hūit aliqd
imperfectū. Nā phibit⁹ fuit mortis cau
satu⁹. Lācessus nō fuit de celo delatus
s; de humo pduct⁹. pmissus vitā beatā
nō dabat: s; in vitā vicij plogabat. Sz
lōge nobiliorē aliū cibū xps nobis dedit
Ille. n. fuit mortis causatu⁹: hic autē est
vificatu⁹. id dī: Ego sum panis viuus.
Ille fuit de humo pduct⁹: iste de celo de
latus. id dī: Qui d celo descendit. Ille cō
seruabat vitā corpālē: iste dat vitā cele
stē. id dī: Sigs māducauerit ex hoc pa
ne viuet i eternu. Tercio h; pbare re
cipiendi modū qre sit sciatu. Modus
autē qntuplex tradit a Bā. li. iij. Qm
enī v; recipi: cū multo timore: cū pfecte
puritate: cū vera fide: cū mītra reuerētia
et honore: cū multo deuotioe et deuotōe.
p B; nāq; recipi cū multo timore: q tbi
ptinet diuina maiestas. Lū tali timore re
cepat petrus q dicebat Luc. v. Exti a me:
q; hō pctōe suz dñe. Stupor eis circūde
derat eū. p B; recipi cū cōfite puritate:
q; tbi ptinet ille q ē sincerissima puritas
Lū tali puritate recipe vult eum spōsa q
dīcē Can. i. Lectulus nū flouidus ē. p B;
recipi cum vera fide: q; tbi ptinet velata
veritas. Lū tali fide recepat cū virgo be
ata Maria. Be q dī Luc. i. Bē q credi
disti eū. p B; recipi cū multa reuerētia
et honore: q; tbi ptinet vera dūitas. Lū
tali reuerētia recipiebat ille qui dicebat
Mat. viij. Bñe nō sum dign⁹ vt itres sub
rectū meū. p B; recipi cū multo deuotōe
et deuotōe: q; in eo ptinet īfinita cpa
ritas. Lū tali deuotōe et mēis exultatōe

recipiebat ille q dicebat Luc. xij. Acci
pt illū gaudēs in domū suā.
C Sermo. cx. C De eodē die sermo. xl.

Ostera cuz vene
ro disponā. i. Lxx. xi. Post
q ordinant apłs coribos
quātū ad corpis et sanguis dignā fūctōe
ptōes pmittit se i aduētu suo ordinatu
rū ea q ptinet ad sacramētū hui⁹ dignas
celebratōem. Ex qbus verbis colligit q
apłi multa ordinauerūt q in scriptis nō
reliqūt. Sitr ipsa ecclesia a ipō scō do
cta multa hodie faciēda ordinant qm
stici sensus ptinere vident. C Primus ē
q; hodie publice penitētes recōciliantur.
Nā i capite ieiunij cā dela access eis vati
ciliū eis tradit: et sic ab ecclesia eijctum
tur. Et ista repñtat statū ade post pñm.
Nā cā dela access repñtat statū cū gladi
uz: ciliū ipsa tunica pellicea fuisse idē
tū. Electio ab ecclesia: hignat electōes p
sius ade de padiso. Hodie autē recōciliat
triplici de cā. p Prima q; petrum publice
peccatē xps hodie recōciliat. Nam pu
blice peccauit qn xpm negauit. si i nocte
sequēti: q; tūc noctes sequētes spectabat
ade vles pcedētes: sed mō mutat⁹ ē ordo.
Publice pñias fecit: qn amare fletu. Ad
xps eum recōciliat qn ipsum respicit.
p Secda cā est: q; i quita festa deus aua
et pñces de aq pduxit. Sz aues i acie sub
leuauit et pñces i gurgite remisit. Sic ec
clesia hodie pctōes in ags delictūz mī
tes relinqt: et penitētes ad celestia delide
rada pducit. p Tertia cā ē: q; xps hodie
p pctōibus pñias facere cepit. i. Pet.
ij. Pctā nra ipse prulit i corpore suo scē.
Et id pñtēs est q postq xps pñiam se
cit a publice penitētes pñia relaxat.
C Scōz est: q; hodie chñssima cōfite. Et
fit triplici de cā. p Prima est: q; chñssima fit
ex oleo et balsamo. Xps autē hodie oleus
bñdixit: qn in mōte olueti orauit. i. rāp
plāta celestis balsamū pduxit: qn fā
guincas guttas dāuit. p Secda cā ē: q
hodie institutū est sacmī sacramētū
corpus xpi. Et ideo pñtēs est vt hodie
chñssima officiat qd est materia immolau
sacoz. p Tertia cā est: q; hodie xps apo
stolos i presbyteros et epōs cōsecrauit. p

potestate pñiciēdi eis dedit. Et tō pñent
ens est vt hō dñe chūstus pñiciat. De quo
phyeri & epl seu pñifices inunguntur.
¶ Tertiu est: qz hodie altaria denuant
ad inuendū qz pps oibz suis vestimē
tis fuit denuat. s. vestimēto materiali
qñ a militibz spoliatus fuit. Spūali: qñ
collegiū apłoz ipz relīq. Corporali: qñ
aia eius corpe dñu data extitit. Supsub
stāntiali aut spoliari nō potuit: qz eius dī
uinitas corpori ī sepulchro: aie ī lūbo
semp pñuncta fuit. ¶ Quartū est: qz hō
die altaria cū aqz & vino abluūt: ad signū
hancū qz xps ecclesia suā triplici lau
cro abluīt. l. aqz regenerationis. Ephe. v.
dñu dñs cā lauacro aie in verbo vite
Aqua grē spūalis. Ezech. xxxvi. Esum
dā sup vos aquā mūdā rē. Et vino san
guinis. Et tō vīnū effundit in modū cru
dis. Apoc. i. Lauit nos a pctis nris in
sanguine suo. ¶ Quintū est: qz tribz die
bus xpi mors ab ecclesia plāgit. qd fit tri
plici de cā. ¶ Prima cā est: qz sol tribus
hoīs obfcuratus fuit. ¶ Scda cā est: qz
xps tribus diebz & tribus noctibus mor
tuus fuit. ¶ Tertia cā ē: qz triplex crea
tura ipm flectit. s. pure corporalis: vt ter
ra que trāmit: pure spūalis: vt angelus
qui fm modū suū flectit. Ysa. xxiij. An
gelus pacis amare flectat. Et pposita sicut
epł & mulieres. ¶ Sextū est: qz lumina
ria extingunt. Nā fm aliquaz ecclesia
riū plueru dñe qñdecz cādele propo
nunt. Cādele pponunt vt paulatim ex
tinguant. Una tñ abscondit que nō ex
tinguit. Ille qñdecz cādele representant
duodecz apłos & tres marias in gbus
lūmē fidei fuit extinctū. Cādele aut q nō
extinguit significat beatā virginē Ma
riā. In cuius corde semp lux fidei radia
uit. ¶ Septimū est: qz tenebie inducunt
ex eo qz oīa luminaria tūc sūt extincta.
luminare celeste. i. sol per obscuratōem.
Luminare supcelestē. i. xps per ignomī
asoz passionē. Luminare spūale. i. vīr
go beata per tristitiā & merorē. Lūmina
re ratōale. i. apōstoli p lūca fidei amī
sionem. De obscuratōe pmi lūmīs dicē
Almos. viij. Decidit sol meridiē. De ob
scuratōe alorū trū dī Apoc. i. Factus ē
sol. i. xps niger tāqz saccus cisternus. Et

luna. i. vīrgo beata tota scā est sanguis.
Et stelle celī. i. apłi ceciderūt sup terrā.
¶ Sermo. xxi. ¶ Die sacro parasceues
Sermo primus.

Om faciebāt qui
querēbāt aīaz meā. ps. Iudei
volētes xpi aīaz ī suo corpo
re cruciare cū nimīa crudelitare ac vīo
lētia hoc fecerūt. Et ideo xps pquerit dī
cēs: Tūm faciebāt rē. Oīz de aīa qtuor
fuerūt opīones: vbi. s. pñcipalē hz sedē.
Quidā dixerūt ipsaz ēē ī capite. Et hoc
volūt ostēdē p auctoritatē Beñ. ij. Inspi
rauit in facie ei? spīraculū vite rē. Joā.
xix. Inclinato capite tradidit spīm. Et
p rōnez qz oēs sensus vīgēt ī capite. Nā
aīa in capite videt: audit: odorat: sapit
Alī dixerūt eā ēē in corde: & hoc volūt
ostēdē p auctoritatē Mat. xvi. De corde
exēūt male cogitatōes rē. Nū. n. cogita
tōes exēāt ab ipsa: & cogitatōes exēūt a
corde: tō aīa ē in corde. Et p rōnez: qz est
fons vite. Nā ī corde icipit vita: radica
vita & finit vita. Alī dixerūt eā ēē in san
guine. & hoc volūt ostēdē p auctoritatē
Leuit. xviij. Aīa oīs carnis in sanguine ē.
Et p rōnez: qz siqz p dīt sanguinē: perdit
vitā. Alī dixerunt eā ēē totā in toto: & in
q̄libet pte corpīs totā. Et hoc volūt ostē
dere p auctoritatē. ij. Regū. i. Adhuc to
ta aīa mea ē in memetipso. Nō dixit ad
huc ē tota in cerebro meo: vel in sanguine
vel in corde: s. tota in memetipso. s. ī cor
pore meo. Et p rōnez: qz cū aīa sit perfe
ctio corpōis organici: nō erit vnus cor
pōis organici tñ sed oīuz & totius. Ju
dei aut vidēt oēs istas qtuor opīones
saltez ipso facto sciuisse: qz in hīs qtuor
locis xpi aīaz cruciauerūt. ¶ Pñio nāqz
eius aīa cruciata fuit in capite: & hoc tñ
gnqz sensibz q ibi vīgēt. s. in visu: qz fle
uit p passionē qñ hīc tēn ciuitatē vī
dit. Pie amere: qñ amīcī lazāz audīūt
mortuū. Et pie dolore qñ in cruce dolo
res mortis sensit: vt habet Heb. v. In au
ditu qz pumellās & opprobria mīsa au
dīūt. Sap. ij. Cōtumeliā & toūmēto iter
rogem? cū. Beñ. Aures ille q audīūt in
celo: sanctus. sanctus. sanctus: in terris
audīrūt pctōz insultus. In odoratu: qz

K

In die paratene

magnū fetore sensit. s. qñ fuit spūis feti-
dis delinitus. et pctōz. i. iudeoz spurci-
tia circūdatu: iter corpora fetida mor-
tuoz crucifixus. In gustu: qñ fuit felle et
aceto potat. ps. De derūt in escā meā fel
et. In tactu: qñ eius caput fuit aridine
pulsus et spinaz aculeis pforatū. Bern.
Laput illū otuinū dēfiteat spinaz vsqz
ad cerebrū pforatū ē. Ansel. Coronatus
iccedit sed ipsa sua corona ē cruciatus: qz
mille pccatis eius speciosissimū verticez
vulnerauit. C Sēdo cruciata fuit cor-
de: qñ fuit in latere laceratus. Lū. n. sit tri-
plex amor: s. sermonis: cordis et operis.
Ostēderat nobis xps amorē sermonis in
sapienti pēdicatōe. Amorē opis: in miracu-
loz exhibitōe. Nō restabat nisi vt ostēde-
ret nobis amorē. s. cordis: quē nobis ostē-
dit in lateris aptōe. Bern. Claus pene-
trās: clausū referās fact? ē mihi qñ nō vi-
deā p foramē. Llamat clau: clamat vul-
nus: qz deus sit in xpo mūdū recōclisans
sibi. Iste aut amor: oēs alios super amo-
res. s. naturalē q est iter patrē suē mrez
et filiū. ysa. xliij. Nūqd obliuisci pōi mu-
lier infantē suū et. Amorē carnalē: q ē in-
ter vir et vxorē dicere. iij. Vulgo dī. Si vi-
miserit vir vxorē suā et. Amorē aiālē q
ē iter aiāz et corp? ppulū. Joā. x. Aliāz me-
as pono p oibz meis. Amorē socialē:
q est iter amicū et amicu. Joā. xv. Maio-
res hac dilectōez nemo hz. C Tercio cru-
ciata fuit in sanguine: qñ vntis aptis to-
tus sanguis de corpore emanauit: ita q
eius corp? tanq lignū aridū in cruce re-
māsit. ps. Ossa mea sicut cremū aruerūt
Cetera deus fecit in numero: pondere q
mēsurā: vt dī Sap. xi. In effusōe autēz
sui sanguinis nō seruauit numerū: qñ nō
vnā vel tres guttas dedit: sed totū dedit
Nō seruauit pōdus: qñ nō vnā vnctā vel
librā finit: sed totū fudit. Nō seruauit
mēsurā: qñ nō vnūz calicē mēsurauit sed
totum sine mēsurā tribuit. ps. Copiosa
apud euz redēptio. Bernar. Proius co-
piosa: qñ nō quāda sed vnda sanguis lar-
giter per qñqz ptes corporis emanauit.
C Quarto cruciata erat eius aia in to-
to corpore et in qualibet parte corporis:
quādo ad colūnaz erat flagellatus et to-
tus vultuibus repletus. Ita vt possit

dictū illud Isa. i. A planta pedis vsqz ad
verticē nō est in eo sanitas. Vere a plan-
ta pedis vsqz ad verticē quia passus ē in
parte suprema: media et extrema. Nā in
parte suprema eius caput fuit vulnera-
tū et percussus. eius facies a lapis inflata
et spūis deturpata et barba depilata.
Isaie. i. Corpus meū dedi pcutiētibz et
genas meas velleribz facie meaz non
auerti ab increpātibz et pspuētibz in
me. In media parte corpus eius fuit ma-
cle attenuatū. ps. Dinumerauerunt oia
ossa mea nō dō: sed funibus dissecatū:
ceca pforatū. In parte extrema erat in pe-
dibus perforatū: vbi magnū dolorē et
passus. Et qñ locus erat neruosus: et qñ
grossa clauis phtus. et qñ vnus pes sup
aliū pforatus: et qñ nitebat clauatū pedi-
bus totū corp? sustētare. pp ista oia dicit
Aug. Epalmā q est vera palma victo-
rie. spinis coronat: q spinas pctōz venit
pfringē. ligat: q solutū peditōes discipuli
na cecidit: salus vulnerat: vita mortis: occi-
dit ad tēpus vita a morte: vt in ppetuus
a vita occidat mors.

C Sermo. cxij. C De codē Sermo.

O Sposui testamē-
tum electis meis. ps. Quā-
do de morte dubitat testamē-
tū cōdit: et filiis ppinga et amicis legata nō
mittit. Xps igit nō lēs itelatus decede-
re testamētū cōdidit: in testamēto mul-
ta legata dīmisit. De quo testamētū hic
dicit Ambro. Aucto: humani generis in
cruce pēdēs pteritis officia diuidēbat:
psecutiōē aplis: pacē discipulis: corp?
iudeis: patri spūm et virginū martē para-
nymphū: latroni paradissum: pctōdibus
isernū: cruce pnie penitētibus xpianis
delegauit. In isto testamēto xps octo le-
gata fecit. C Primo nāqz legauit aplis
psecutiōē. Illud enīz eis legauit qd et
ipse in vita possedit. Joā. xv. Si me pte-
cuti sūt et vos psequēt. Et istud legauit
erat oibz aplis pfecte solutiū: et psecu-
tiōē habuerūt et morē sustinuerūt. De
reditas nāqz trāsīt ad heredes cum suo
onere et honore. deus aut hereditatē eter-
ne beatitudis a diāxist onus. s. teleratiaz
passiōis. Lū isto onere habuit cam xps

Luc. viii. Oportuit xpm pati & sic intrare in gloriam suam. habuerunt ea apostoli. Act. xliiij. Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum dei. hñt ea oēs fideles. ij. Thim. ii. Oēs q̄ vult viuere voluit in xpo seipsum p̄cudem patiunt. Aut ergo vult esseq̄ eterna bñtudinē & nullam pati tribulationē. vñ dē q̄ velit ēē & xpo dignior & apostolis sanctior & cunctis fidelib⁹ melior. C Sēdo legauit discipulis pacē. Ioan. xliij. Pacē meā do vobis &c. Dēbat enī xps seipsum agnoscere discipulos q̄ non erant ita fortes sicut apostoli. Et ideo legauit eis nō tñ pacē p̄cōis vel eternitatis s̄ etia t̄p̄is. Et quo habet q̄ nō sūt infirmioribus graula iponēda. iuxta illud Mat. ii. Nunq̄d p̄nt filij sp̄sñ lugere &c. Ex q̄bus verbis colligit q̄ nō sūt iponēda t̄t̄ illis scilicet. s̄ tō dixit. Nunquid p̄nt filij sp̄sñ lugere &c. s̄ sicut sūt cōtēplatiui q̄ degete p̄cōis pueniūt ad getē eternitatis. iuxta illud 1a. lxvi. Erit sabbatū & sabbatū. Talib⁹ nāq̄ nō sūt iponēda tribulatio: q̄ postea cor cōcuditas retardari nec oēs statim iponi p̄uersatio noua vetustas. ideo subditur. Nemo h̄z p̄mixturas p̄m̄i r̄duas &c. nec mentis cōcuditas in c̄p̄is. ideo subdit. Nec vñū nouū mittit in vites veteres &c. Tales eūm nō sūt statim ad sp̄ualia p̄pellēdi: sed paulatim p̄mouēdi. C Tercio legauit corpus suū iudeis: vt trib⁹ diebus ipm̄ in p̄tate haberet. Ioā. x. Terra. i. corp⁹ xpi terrenus data ē in manus ip̄ij. i. pilati siue iudei. Corpus nāq̄ xpi erat tāq̄ saccus plenus thesauro. ideo dedit ipm̄ in man⁹ iudeo: vt ipm̄ scinderet & thesaurus emanaret quo captiu⁹ redimeret. Iste sac⁹ venit ad nos i natiuitate. Prouer. vi. Sacculū pecunie fecit tulit. fuit autē scissus in passione. ps. Ld scidisti sacculū meū &c. & cecidit p̄cū in sanguine: emanatiōe. Bernar. Sacculū plenū misericordiā sua misit deus p̄tati in terrā. Sacculū inq̄ in passione cōscidendū vt effunderet illud qd̄ in eo latet p̄cū n̄m. Erat tanq̄ ala balnū plenū vnguentō. Et ideo datū ē in manus iudeoū vt ip̄z frāgeret: inde vnguentū efflueret quo vulnerat⁹ sanaret. Inde enī emanauit vnguentū mortis. carū inducēs p̄t̄itōes. dulcoratūm

infundēs p̄t̄itōes p̄solatiōes: ac sanatiūm dāns plenā remissionē. De duobus pulchris dī Luc. xij. Infundēs vinū & oleus. De tercio Eccl. xxij. Vincitōes p̄dicet fantatis. Erat tanq̄ apotheca plena balsamo. ideo datū est in manib⁹ iudeoū: vt balsamus egeret vñ dē scidus relenuit. Tūc enī ista apotheca apta fuit: q̄ vnus militū lacca latus eius p̄forando aperuit. Iste autē odor assimilat odorū vñ nec balsami & myrrhe: vt habet Eccl. xxij. Vincitōes serpētes isernales fugat Balsam⁹: q̄ p̄m̄ recollat. Myrrhe: q̄ hoies a p̄c̄i putredie p̄seruat. p̄ Quar. to legauit patrī sp̄z. Vñ Luc. xliij. Dē in manna tuas p̄m̄ dō ipm̄ meū: vocēs nos vt in hora mortis deo sp̄m̄ p̄m̄enamus. p̄ P̄rio vt ipm̄ ab illis demonibus custodiāt. Eccl. li. Liberasse me a rugitibus p̄paratis ad escā. p̄ Sēdo vt p̄m̄ nisteriū angelorū ipm̄ ad celus deducat. Exod. xliij. Ego mittā angelū meū q̄ p̄cedat te &c. p̄ Tercio vt ipm̄ q̄n̄ depositū custodiēs corpi q̄n̄q̄ restituat. i. Thim. i. Potēs ē depositū meū suare vsq̄ in illū diē. C Quito legauit virginī p̄ rānymp̄hā q̄n̄ m̄f̄z sūa iōanni dōm̄st̄rā qd̄ fecit xps rōe sui: q̄ p̄d̄itor legis d̄z seruare legē. Exo. xx. Honora p̄ez tuū & matrem tuā. Rōne n̄rī vt istruamur s̄z Lxxi. vsq̄ ad vltimā respiratiōē hēre curā p̄rētū. Rōne v̄rgis vt aliqua p̄solatiōē recipere de amissionē filij ex custodiā fidei discipuli. C Sēto legauit latroni p̄ radissimū. Alm̄ dīcō tibi: Ecce q̄ta firmitas. mo dū s. n. tura dī xpi fuit. Q̄: hodie ecce q̄ta celeritas. Secū cris. ecce q̄ beata societas. In padis. ecce q̄ felix locū amenitas. C Septio legauit p̄cōtorib⁹ isernū vbi pulchre morat. qd̄ q̄duplici rōe ostēdit p̄r. Porcus est. i. luxuriosus pulchri⁹ manet i luto isernalis feditatis q̄ i p̄tato celestis amenitatis. Seruus. i. auar⁹ q̄ h̄yus pecunie pulchrius manet in cloaca iserni q̄ i camera picta dei. Laro. i. supbus q̄ furat deo id qd̄ ē sibi p̄p̄iū. s. gl̄iaz. pulchri⁹ manet i patibulo isernal v̄ral q̄ i solio maiestatis. Lignū putridū. i. p̄cōr: p̄ peccandi cōsuetudinē putrefcū. pulchri⁹ manet i igne isernal cruciatiōis q̄ i regali eccle celestis ma-

In parascene.

fione. Octauo legauit crucē pñse peni
tētibz xpianis. Luc. ix. Sigs vult veni
re post me abneget semetipm &c. Ipa. ii.
pnia dz ē pfecta: id ē: abneget semet
ipsum. i. ex tota neget. Tolutaria: id ē:
pñt. tollat. aspera. id ē: dicit. crucē que dī a
cruciatu. ppñt nō aliscnail dicit suam
cōtinua: id ē: dicit quotidie. & pura inten
tione facta. id ē: dicit. & sequat me.
Sermo. cxlij. C De eodem. Sermo
tertius.

PROPRIO filio suo
nō pepit &c. Roma. viij. Ma
gnam de deo fiducia hēre pos
sumus. q. si de dī nobis filiū suū: dabit
nobis cetera bona sua. Eritā fiducia
dat nobis xps ex modo stādī in cruce. S
quo dicit Ber. Quis nō rapit ad spem
ipetrādī fiducia qui etus in cruce cōside
rat corpis dispōez. videlz caput inclina
tū ad osculū. brachia extēsa ad aplexū
manus aptas ad largiēdū. latus aptus
ad diligēdū. pedū affectionē ad nobis
cū cōmanēdū. & totius corpis extēsiōē
ad se totū nobis ipēdēdū. C Priō igit
de temua cōsiderare q. i cruce tenet. ca
put inclinatū. & hoc triplici rōe. p Priō
rōne recōciliatiōis. solet eim qui alium
vult sibi recōciliare caput inclinare. & os
culū sibi dare. Sic xps caput inclinat vt
osculū pomgat: & nāz recōciliatiōez fa
ciat. Lanf. i. Osculet me osculo oris sui.
p Scōdo rōe eleuatiōis. solet nāqz q aliuz
vult sursum erigere seipm inclinare. & ip
sum ad alta eleuare. Sic xps caput icli
nauit. & de collo suo scalā fecit. & nos ad
přez eleuauit. Jo. xv. Nemo venit ad pa
trē nisi p me &c. p Tertiō rōe exau ditiō
nis. Solet eim hō libēter aurē inclina
re ei quē vult benigne exaudire. Chylt
ad pñt caput inclinas aurē dexteram
nobis. Solet eim hō libēter aurē auertit.
Auris dextera ē eius misericordiā quaz
modo nobis libēter ipēdit. Sinistra at
ē ei iusticia quā mō libēter nobis auer
tit. C Scōdo hz brachia extēsa ad aplexū
Solet nāqz mī brachia apte. & sic pue
ro venēdi fiducia ad se dare. Deus ha
bet duo brachia. s. sinistrū sue grē. & de
xtrū sue glie. Ista brachia quo deus oliz

ambo clausa tenebat: q. nulli plene
bat suaz grām. & nulli recipiebat ad su
am glām. Tādē aperuit brachia. s. sin
istrū recipies ad suaz grām populus iu
deoz: s. in dextrū clausūz tenebat: quia
nullū ad suaz glām admittēbat. Ad
aut ambo brachia hz apta: & extēsa: quia
oēs ad suā grām recipit: & ad suā glām
irroducit. C Tertiō hz manus pforatas
ad largiēdū. Dabit eim in cruce man
aptas: cōfixas: & pforatas. Apertas ad li
nuēdū q. dat oibz liberalit. ps. Apie in
manū & iples oē aial bñ dīctōe. Lēfias:
ad inuēdū q. dat vniuersalr. Sunt eim
q. habēt manus aptas ad ppriq. os. ad
alios aut clausas. Chyltus aut ad oēs &
bonos & malos. Mat. v. Solē suū oīri
fac sup bonos & malos &c. pforatas ad
inuēdū q. dat oibz abū dātē. Sic. n. vā
pforatū nñl sibi retinet: sic & xps iclus
nñl sibi retinuit: s. oīa dedit. Nā dedit
nobis carnē suā. Patri aiām. Joāni ma
trē suā. Petrō ecclīaz. Latroni paradi
sum. Crucifixoribz vestimētū. Lāceto
rī restituit visum. C Quarto habuit la
tus aptum: ad diligēdū. Ex hoc eiz xps
ostēdit quātūz nos dilexit. qualr. & po
pter quid. Quātum: quia plus q. cor
um: quia pro nobis iuxta cor suūz volū
it vulnerari. Sic eiz loquit mī filio. q.
li tu es cor meū plus te diligo corde meo
Iste ē nosker pellican: q. iuxta cor se vul
nerauit: & filios resuscitauit. Quātr aut
q. s. ex vtero amore cordis vt. s. cor eius
vidcamus. & q. ex amore cordis nos dili
gat certū sumus. Sic eim loquit amicus
amico. Utinā videres cor meū. Bemar.
Clauus penetrās. clauus resecrās. fact
ē mñt. Propter quid vt ad istar colūbe
ad mñi dījs demōnū in ipso forācie ab
scōdamur. Lanf. v. Veni colūba mea in
forāminibus petre. C Quāto hñt pe
des cōfixos: ad nobiscū manēdū. Signū
eim eēt magnū amoris si amicus cū ami
co cōpēdīri se faceret vt secum maneret.
Chyltus enim in hoc exilio veniens ad
nos nobiscum mñt libēter. Prover.
viij. Delitē mee cōst cum filiis hominū.
Danet viij. Sap. vij. Venerunt mñt
omnia bona pariter cum illa. Danet
seueranter. Danet. viij. Ecce ego rebū

am sum oibus diebus &c. C Serto habuit corporis extensione: ad se nobis tollit impendendum. Nam extendit se in nostris obsequiū ab infantia vsq; ad pueritiamq; & ab infantia a circūcisiōe sanguinem effudit. Et in pueritia: q; parentibus obediens fuit. Iuxta illud Luc. ij. Erat subditus illis. A pueritia vsq; ad iuētitutē. q; in sua iuētitute nos instruit. miracula fecit. & beneficia multa impendit. A iuētitute sua se extendit vsq; ad finē vite: q; in cruce ascendit. & per passionē nos redemit. Post mortē se extendit vsq; ad limbū: & inde patres eduxit. Deinde se extendit vsq; ad mūdum: quādo gloriose resurrexit. Postmodū vsq; ad celū: quādo mirabiliter ascendit. Tādē extendit se vsq; ad iudiciū: quādo vivos & mortuos iudicabit.

C Sermo. cxliij. C De eodem. Sermo quartus.

O flexit nos et lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo. Epoc. i. p. Hō ante xpi passionē erat mundus: durus. fugitivus. & cecus. C Quia igit erat i mundus xps fudit sanguinē suū in lauacrum nre purgatiōis. Debeo. ix. Sanguis xpi emundabit cōscientias nras ab operibus mortuis. Lauacrum aut frigidum lauatur: calidū aut meli⁹ lauatur. Sic & sanguis xpi omni tpe lauatur. Sed hodie melius lauatur: q; de suo vase calidus ē effusus. In quo quidē fuit valde calefactus. Igitur amoris. De quo ipse dixit sic Luc. ix. Ignem veni mittere in terram. Igne volō. Thien. i. Altendite: & videte si ē calor: sicut calor meus. Et igne passionis. ps. Igne me examinasti &c. Non tñ lauatur nras cōscientia: sed ē oēs creaturas. Oia nāq; elementa ab idolatriis fuerunt sedata. & aqua ex nephandarū hostiarū ablutione. ignis ex cōcrematione aeris ex fumū ascensione. & terra ex limo. cētis sanguis asperusione. S; xps oia ista purgauit. & aquas p aquas quas de late re emisit. Aerem q; nō sub tecto: sed in aere passus est. Terras: quia super eam sanguinē fudit. Et ignē quādo spūs sanctus in specie ignis emisit. C Secūdo:

q; homo erat durus effudit sanguinem suū in emplastrū nre mollificationis. Sic aut emplastrū de herbis floribus & speciebus aromaticis aliquo liquore supinfuso & melle appposito. Herba medicinalis ē caro eius mortalis. Iuxta illud ysaie xl. Dis caro fenū. Slos odoriferus ē eius aia oium virtutū odore repleta. Spectes aromatica ē eius diuinitas speciosa. Liquor infusus ē eius sanguis effusus. Mel dulce ē eius spūs humanus. De q; dicit Eccle. xliij. Spūs meus sup mel dulcis. Ex his igit quinq; generibus cōfēctum ē illud emplastrū quod oēm duritiā cordis nri debz mollificare: maturare: frangere. Dicis nāq; q; ē quidam lapis adamātinus qui frangit non pōt. nec mallei percussione. nec ignis adustione nec antiqua fucturatione. fragit autem iste plinio hircini sanguis appositione. Sic multi sunt qui ad pniaz frangi nō possunt. nec p diutinas cōminationē. nec p a diuinita tribulationē. nec per longam senectutis cōfectiōē. frangit aut p dominice passionis recordationē. C Tertio: q; hō erat adeo fugitivus. effudit sanguinem suū in reclamatorū nre reuocationis: quia aues ad dños suos nō reuertuntur nisi cum frusto carnis. arbores ascendunt: & eas sibilant & eas reuocant. Alique tñ sunt que nō reuertūt triplici de cā. aut q; sunt nimis replete. aut q; in deuoratiōe p̄de sunt occupate. aut q; si sunt bñi domesticate. Hō cū tāquā auis cōtūmax a deo auolauerat. Osce. ix. Et fratrem quasi auiē auolauit. Jō xps arborem crucis ascendens & corpus cruentatū habēs ad nos sibilare nō cessat. ysaia v. Leuabit dñs signū in natiuitate: & sibiabit ad eū de finibus terre. Sed qdaz sunt qui ventre cōtēnunt. Aut q; sunt nimis repleti sicut auar. Deut. xxxij. In crassatus est dilect⁹ & recalcitrauit. Aut q; sunt i cadaueribus occupati: sicut luxuriosi ad insat corui qui deuorati cadauerū se dedir: & ideo ad arcā non rediit. Aut q; sunt siluestres & nō bene domesticati: sicut superbi. Alia autē deuoratiōe tribus modis. Aliquādo per flagellationē: q; quādo canis flagellat leo domesticat. Aliquādo p sanguinem:

In parascue.

q: aliquando aub^o bas sanguis fuit vt
num ad bibedū vt domesticent. Aliqua
do vero per beneficio collationē. Non
ē cū aliq^o aial ita siluestre qd ex bene
cū nō fiat mansuetū & lene. Chūst^o igit
quē lēo ante nos canes vt nos domesti
cari flagellari voluit. ysa. liij. Discipula
pactis nre sup cū. Unū sanguis ad bibē
dū nobis dedit bñicia continua nobis
tribuit: & tñ aliqui domesticari non pñt.
nec flagellari de lēis. nec ex potu sui san
guinis. nec ex collatis bñicijs. C Quar
to: q: hō erat cecus: effudit sanguinē su
um in colliriū nre illuminationis. Sūt
enīz tria peccata que excecāt. s. tumor: su
perbie. puluis auaritiē. & humor luxu
rie. Et ista cecitas sanat ex triplici col
lirio. Quod dā cū ē colliriū cōfectum
ex felle piscis quo illuminati sunt oculi
thobie. Et istud colliriū ē torū amarū. &
repiñt ipm put erat in patibulo. Cōsi
deratio autē ihus sellis. I. amaritudinis
passionis frāgit duritiā nre elatōis.
Un & in passioe. Petre scilicet sunt. terra
mota ē. & monumēta apta sunt: & mortui
surrexerūt. Illi ergo qui ad istud coll
riū nō sanant sunt lapidibus duriores.
terra insensibiles. monumentis feri
diores. & mortuis miserabiliores. Est
secūdū colliriū cōfectū ex sauo mellis: q
linit sunt oculi sonare: vt habet. i. Reg.
xliij. Et istud colliriū ē torū dulce: & rep
sentat xpm put ē in regno. vbi totus est
dulcis. ex quo sancti hñt suā dulcedinē
ex melle. s. diuinitatis & cera humanita
tis. Cōsideratio autē huius dulcedinis
bz extinguere cecitātē carnalis delecta
tionis. Tertiū colliriū ē cōfectū ex cō
funtioe saluē & pulueris: quo illumia
tus ē cecus a natiuitate. Joā. x. Et istud
ē ex parte dulce & ex parte amarū. Nam
salua bz dulcedinem sed terra amaritu
dinē. Et representat xpm put erit ihu dī
clo. vbi malis erit terribilis: & bonis dul
cis. Cōsideratio autē istius colliriū tā ter
ribilis bz sanare cecitātē cupiditatis: q
tunc diuitie nō poterūt liberare. Bern.
Venit dies illa in qua plus valebūt pu
ra corda q̄ astuta verba. & cōscia bōa q̄
marisupia plena.

Sermo. cxx. C Be eodem. Sermo
quintus.

TRadidit semetip
sum p nobis oblationē & ho
stiam deo i odorē suauitatis.
Ephe. v. In veteri sacrificio cōsiderabā
tur tria scz oblatio in flammatio: & reco
lacio. Si quidē aial sacrificandū offere
bas. oblatū cremabas. crematū odorem
reddebat quo deus placabatur. Sic et
xps fuit oblatus: sō dī: Tradidit semet
ipsum p nobis. Fuit inflamatus: ideo
dī: Oblatus ē & hostias. Hostia enīz cre
mabatur & odorē emisit quo deus fuit
recolatus: sō subdit. In odorē suauita
tis. C Prio q: xps fuit oblatus & tra
ditus i sacrificiū a patre. Ro. viij. Prio
pilo filio nō pcepit: sed p nobis tradidit
illū. Et a se: vt pz in verbo ppositio. Sz
q: in sua bestare nō erat aptus ad sacri
ficiū: ideo fecit se ouē & agnū vt apēret
ad sacrificiū. ysa. liij. Taquā ouis ad e
clationē ducet: & quasi agnus corā iōdē
se obmutet: & nō apiet os suū. Nō ē
os suū opult p aliquā ipatiētiā. nec cor
suū p aliquā irā: qd pz: q: cū ira fuit ipa
tiētia aliqui sit in aio. aliqui manifesti
exteriori signo. aliqui ostēst in interiori
so verbo. aliqui exerceat in cōtūmellio
facto. xps nullo istoz modoz in passioe
fuit cōmotus: sed taquā agnus obmu
tuit. ysa. xli. Non clamabit & nō exaudie
tur vox eius foras: ecce q: nō fuit cōmo
tus in verbo. Calamū quassatū nō cōte
ret: ecce q: nō fuit cōmotus in factor q:
nulli nocuit: sz oibus pfuit. Nō erit tri
stis: ecce q: nō fuit cōmotus in aio. neqz
turbulētus: ecce q: nō fuit cōmotus in
teriori signo. C Secūdo xps fuit inflama
tus & succēsus. & hoc quadruplici igne.
C Primo igne amoris. De quo dī Luc.
xij. Ignē veni mittere in terrā &c. Jo. xij.
Abatorē hac dilectionē nemo habz &c.
Iho igne amoris a deo fuit inflamatus
q: ppter nostrū amorē dimisit habitati
onē celestē. angelicā hereditatē. & scilicet
re dī in mortē. Hier. xl. Reliqui domū
meā: & dimisi hereditatē meā. dedi velle
etiam aiam meā in manibus inimicorū
meorū. Iho igne adeo fuit inflamatus

q̄ deāt nobis sapiētia suā: q̄ triginta-
tribus annis nos docuit. Potētia suā: q̄
multa bñicia nobis cōtulit. Infirmos sa-
nando: mortuos suscitādo. Personam
suā: q̄ trīgintatrib⁹ annis p̄seuerāter no-
bis seruauit. Et vitā suā: q̄ p nobis mor-
tē sustinuit. ¶ Secdo fuit inflāmat⁹ igne
doloris. Nullus eim martyr tñ dolorē
sensit quātū xp̄s. Dolorē eim dolorē
sensit oculus quando p̄ungitur: q̄ cal-
canem quando vulneratur. Caro au-
tem aliorum martyrum fuit instar cal-
canē: quia de grossa materia facta. Et
caro Christi fuit ad instar oculi: quia
habuit cōplexionē magis nobilem. Et
erat telicata ex eo q̄ fuit de sp̄s sancti
opatione cōcepta. de purissimis sangui-
nis carate Deāre assumpta: et nulli vi-
qui peccato subiecta. Et ergo maiorem
dolorē sensit. ¶ Tercio erat inflāmat⁹
igne passionis. Passus ē eim penā acer-
bā: variā: diuturnā. Acerba quidem
erat: q̄ in locis neruosis vbi viget maior
sensit⁹: et iō maior dolor. Fuit varia: q̄ a
planta pedis vsq; ad verticē nō fuit in
eo sanitas. Fuit et diuturna: q̄ ab instan-
ti sue cōceptōis durauit vsq; ad mortē
suā. Ipse eis mortē suā semp sciuit: et iō
quolibet die dolorē habuit. ¶ Quarto
erat inflāmat⁹ igne passōis. Magna
enim cōpassione vrebatur quādo matrem
fuerat vidit. Quādo etiam suos crucifixos vi-
dit. Quādo etiam suos crucifixos i fre-
quenti versos aspiciēbat. Sicut eim pius
pater vidēs filiū freneticū in ipsius isur-
gentem plorāt: nō suam iniuriā sed filiū
furlaz. Sic et xp̄s nō suos dolores s; fre-
quenti suoz interficiētū deshebat. Ideo
enim p̄ ip̄s orabat: clamabat et plora-
bat. sicut dicit⁹ hebreonū. v. Qui in dieb⁹
carne sue preces supplicatōesq; ad deū
et. Ecce q̄ orabat: Et cū clamore valido
Ecce quia clamabat. Et cū lachrymis of-
ferens. Ecce q̄ plorabat. ¶ Tercio christi
suaque odorē fecit patre: quo fuit
reccollatus. Unde dicit⁹: In odorē sua-
litate. Istud autē sacrificiū erat valde
odoliferū: q̄ hebat in holocaustū. Holo-
caustum enim erat totus incēsum. Chri-
stus igit erat holocaustū: q̄ totus erat i
passione incēsus: vt supra dictum est. Et

intus igne amoris. et foris igne passōis.
Et istud per quattuor signa pot̄ ostēdi:
que sunt signa in aliquo vehemētis calo-
ris. ¶ Prīmū ē: quia valde sudauit. qui
sudor in guttas sanguinis eque fuit cō-
uersus. Magnus erat ille ignis qui ip̄s
nō tantū in facie: sed et in toto corpore
sradere faciebat. et qui humorē flegma-
ticū in sanguinē cōuertebat. qui in tāra
abundabat q̄ in terrā recurrebat. ¶ Se-
cundum signū est: quia vesica ferre non
potuit. sed nudus in crucē ascendit. Ac
li ipso facto loquat⁹ et dicat. Tanto igne
ardeo: q̄ vesica sustinere non valeo. hoc
significatum ē. ij. Regū. vi. Vbi dicitur
q̄ dauid nudus laudabat ante arcem
domini. Erca dñi ē crux xp̄i: in qua pio-
funda dei mysteria cōtinētur. Vbi chri-
stus nudus insir: qui nudus et gaudens
crucē ascendit. ¶ Tertiū signū est: quia
sitituit: et potum petit. Bernar. O domine
quid sitis fidem nram: salutē nostram: et
gaudiū nostrū. Plus animarū vestra-
rum q̄ corporis mei metenet cruciatus
¶ Quartū signū est: quia totus in cru-
cubitu dñs fuit. Homo eim qui stat ad
paruū ignē: efficitur rubicundus in facie.
Iste aut portabat quattuor ignes: ideo
fuit rubicundus in corpore: quia totus
cruciat⁹ in cruce. ysaie. lxij. Quare
rubrum est indumentū tuū et. Lant. v.
Dilectus meus candidus et rubicundus
Per puritatem fuit candidus: et rubicū-
dus per sanguis cruciatōem.
¶ Sermo. cxvi. ¶ De eodem. Sermo
secutus.

Rasculus myr-
rhe dilectus meus nihil: in-
ter vbera mea cōmorabitur.
Lant. primo. Quāuis ergo beata Ma-
ria non fuerit gladio materiali percus-
sa: tamen in christi passione gladio do-
loris fuit transuerberata. Et ideo quā-
do christi passio ad memoriā reduci-
tur: non imerito et matris passio ad me-
moriā reuocatur. In verbe ergo pre-
missis inquitur de ipa exponitur: tria
ponitur. ¶ Primo enim ponit magni-
tudo sui amoris: cū dicit⁹: Dilectus meus
Dilexit autē christum dulciter: fortiter:

In parascene

et sapienter sic dulciter eū dilexit q̄ tot
pie amore liquefacta fuit. Scit. n. auz
a facie ignis liquefcit. sic eius anima ad
pñtiam ignis celestis q̄ in eius vtero no
uem mēibus habitauit. Lanf. v. Anima
mea liquefacta est &c. sic dulciter eū dile
xit q̄ tota in amorē quersa fuit. si enim
ignis materialis ea in que agit sibi asse
milat multo fortius ignis diuini amoris
q̄ in eius vtero habitauit eam sibi assimi
lauit & totā in amorē conuertit. Hoc si
gnificatū est Exod. iij. ybi dicit Rubus
ardebat & si pburebat. Arsit quidē igne
amoris in mente sed nō fuit p̄busta igne
cupiscēte. Sic dulciter cum dilexit q̄
pie nimis amoris dulcedine a se quodā
modo alienata fuit. Nam & fili? pie amo
re mīs extra se positus ēē videbat. quā
do sua vulnera obliuioni tradiderat. &
mātris solūmodo memor erat q̄ Joāni
ip̄am recōmēdabat. Mater ēē pie amorē
fili? fuit extra se esse videbat dum mortē
suā sic respiceret vt in medio ocellum
sui fili? amorē intrepida remaneret. Sic
dulciter dilexit q̄ tota languida facta fu
it. Nō languere p̄suevit post certamen
duz laborem. In corde nāq; virgēs cer
tabant duo amorē & duo dolores scilz
amor fili? qui nolebat ip̄m pati. Et amor
generis humani qui volebat ip̄m mori.
Et sic iter istos duos amorē magna pu
gna erat. Certabant enim adinueniēz do
lor qui habitura erat de morte fili? sui.
q̄ nolebat ip̄m pati. Et dolor de p̄ditiōe
generis humani q̄ volebat ip̄m mori. Et
q̄ in corde suo talis pugna erat. iō tota
languida facta fuerat. Lant. ij. Misericordie
dilecto q̄ amorē languere. C. Secūdo vi
lexit filiū fortiter. In xpi passione qdam
erant fortes quātū ad amorē sicut apo
stoli q̄ et ip̄m mortuum diligebāt. Sed
debiles quātū ad corporale associatiōē
q̄ ip̄o relicto fugerūt. Et quātū ad fidē
q̄ ip̄m p̄diderunt. Alij fuerūt fortes q̄
tum ad amorē & associatiōem sicut sunt
sanctē mulieres que ip̄m diligebant & iux
ta crucē associabant. Sed debiles ad fi
dē q̄ ip̄am p̄diderunt. Beata autē virgo
fuit fortis. & quātū ad amorē q̄ filium
suū semp dilexit. & quātū ad associatiō
nē q̄ iuxta crucē semp stetit. & quātū

ad fidē q̄ ip̄am nunquā amisit. & quātū
ad mortis honorē q̄ mori nō timuit. Un
de dicit in psā. Nato quoq; parcite. infem
crucifigite aut in crucis stipite nos am
bos affigite male solus morietur. C. Tercio
dilexit sapienter & discretē. Cuius discre
ta dilectio in tribus appet. C. Primo q̄
ip̄m dū adhuc puer ēēt ad templū & se
stuitates dei p̄ viam ēēt longas & aspam
ducere p̄suevit. C. Secūdo q̄ ne crucem
ascēderet nunquā sibi dissuasi. C. Ter
tio vt de crucē descēderet nunquam sibi
p̄suevit. quātū sciret q̄ dolores matris
mos pateret. Quod ē p̄ra multas mu
lieres que pueros suos a pueritia nimis
velicat & nutrit & ne crucē p̄nic ascen
dant auertūt. Et si ascenderint nō solus
vt descendāt p̄sunt. Et si ascenderint
nō solum vt descendāt consiliū. sz etias
violēter educunt. C. Secūdo do p̄nit ma
gnitudo sui doloris cum dicit. Sacerdulus
miserere. Ille autē dolor causabat in ea
ratōe sui. ex ratōe fili? & ex ratōe suppli
tij. C. Ratōe sui q̄ ip̄a erat pia mater. q̄
to enim mater ē magis pia. ratō ad doli
dum magis p̄clia. Beata ergo virgo
Marta sz inquantū mater ad filiū plu
fuerit. est tamē facta magis pia ex eo q̄
soluina pictas in eius vtero nouē mēti
bus habitauit. Sui ēē tota mater q̄ q̄
diutius in multis. innotū inuenit in sin
gulis. Si qua mater plangit dolorē cui
patre diuisit. Hec autē diuidere nō pote
rat q̄ nullus pater tibi erat carnalis. Su
it etiā vnici mater. Si qua mater filium
amittit solatiū recipit q̄ alios habet vt
h̄c se sperat. hec autē nullū alium h̄bat
nec habere sperabat. Et ideo vnicus h̄
bi erat. Multū dolet mater quādo au
dit filium mortuū. sz plus dolet quando
audivit ip̄m horribili morte necatū. Sed
maxime dolet quādo ocellū ante suum
p̄spectū. quātū ergo dolore virgo vulnē
rabat. que cū esset pia mater. & tota ma
ter. & vnici mater videbat filiū suū mor
tuū & horribili passione necatū. C. Secūdo cau
sabatur iste dolor in ea ex ratōe fili?. Dubi
tum. n. dolet m̄r q̄n filiū bonū & sapientē
amittit. Hec autē amittebat filiū. de quo
dicit. Ecce. xxiij. Ego mater pulchre dicit

etiam et. Videbat enim se recedere fili
um matrem tam dulciter diligente. id dicit.
Ego mater pulchre dilectioris. Filius ma
tris tam filialiter reuerentem. id dicit. Et
in morte. Filius matrem de cruce tam feliciter
agnoscente. id eo dicit. et agnitionis. Filius
erga matrem tam pius existeret. id dicit. et sancte
spiritus. Certe causabat i eo dolor ex ra
tione supplicij. videbat enim. n. filium pari penam
ignominiosam. quia pena latronum erat pu
nitus. pena dolorosa. quia in toto corpore
erat vulneratus. pena iniuria quia sine
causa fuerat damnatus. Homo quidem aliquando
dignus est morte pro aliquo factus quod co
mittit sicut homicida. Aliquando propter
blasphemiam quam irrogauit sicut ille qui
blasphemauit regiam maiestatem. Aliquando
propter aliquam negligentiam quam committit sicut
ille qui ex negligentia hostes castrorum intra
re permittit. Hic autem nulli unquam iniuria fe
cit. nulli unquam iniuria dixit. nulli bo
num unquam omisit. et de his verbis dicit
I. Petri. ij. Qui peccatum non fecit nec in
iustus est. dolus in ore eius non erat. Passus est pe
nam dolorosam. id eo dicit. Qui peccata nostra
penam pro peccatis nostris pertulit in cor
pore suo. et toto. Ignominiosam penam
id sequitur super lignum. et crucis. Iniustas. id
dicit. Tradidit aures suam dicantem se iniuste. et
vere iniuste quod nulli unquam iniuria fecit.
Id eo dicit. Qui peccatum non fecit quod nulli
unquam iniuria fecit. id dicit. Qui cum ma
ledicebat non male dicebat. nullum unquam
bonum omisit sed et plus fecit quam debuit. id
sequitur. cuius latus sanatus sum. Certe
tunc potest magnitudo sue deuotionis et di
lectiois cum dicit. Inter verba mea promota
bit. Ipsi enim. omnia que filius passus fuerat i
consequendo suo reponere. et reuoluebat. et ex
ipsis vulnerabat pro dolore. cruciabat
pro amore estuabat pro passione. Istum
igitur facit. i. passionis cum latus inter
sua verba reponere. quod inde se extertus
et intus muniebat. Muniebat enim. cor
suum ne in memoriam intraret hostis per
suggestionem vel intelligentiam per aliquam
delectationem vel voluntatem per aliquem
plensum. Muniebat et opera ne intraret
per similitudinem intentionem. id eo dicit. Latus
est. Hortus conclusus et. Clausa quidem fuit
eius memoria quod nunquam intravit pro

na suggestio. id eo dicit. Hortus conclusus
Clausus fuit etus intelligentia quod nunquam
ibi intravit aliqua praua delectatio. id
secundo dicit. Hortus conclusus. Clausus
fuit eius voluntas quod nunquam ibi intravit
aliquis prauus sensus. id eo dicit. Flos
signatus. Eius et opera fuerunt coram
deo valde amena. id eo dicit. Emissores
tue paradisi. Et intra ratonem valde or
dinata. id eo dicit. Malorum punitionum.
Proximis odorifera et fructuosa. id eo
dicit. cum pomorum fructibus.

C Sermo. cxvii. C De eodem Sermo. xvij.

Annunciate ^{iter ge} ^{tee stu}
dia eius et. ps. hec possunt
esse verba prophete alloquen
tis predicatores ut annuncient populo opera
studiosa que hodie ecclesia commemorat et
miseria que hodie reperiunt. C. Primum
est quod campane hodie non pulsant ex eo quod
omnes campane hodie siluerunt. Quidam
habebat duodecim apostolos quasi duodecim
campanas. sed una ipsarum. scilicet iudas fracta
fuit quod suspensus crepuit medius. Alia fu
it grossa capana. scilicet Petrus quod semel tam
altum sonum dedit quod super omnes angelos
gaudeus fuit. Mat. xvi. Tu es christus filius
dei. sed hodie sonum prodidit quod super
prophetas ausus non fuit. Letere campana. scilicet
alii apostoli et sonum prodiderunt quod christum co
fiteri ausi non fuerunt. C. Post resurrectionem
ne autem dixi et spiritus sancti missionem per totum
mundum sonuerunt. ps. In omnem terram exi
uit sonus eorum. C. Alia campana fuit que
tam dulciter sonuit. scilicet beata virgo quod ad
eius sonum in utero filius dei ascendit quasi
dixit. Ecce ancilla domini et. quod Iohannes
in matris uero tripudians. et quod eius
sonum christus semper audire desiderauit. La
tico. ij. Sonet vox tua in auribus meis
et. Ista hodie sonum prodidit que pro
nostro dolore prostrata fuit. Luc. ij. Tuam
spiritus anima pertransibit gladius. C. Alia
campana fuit christus que non cessauit sona
re. quod non cessauit predicare. Et tandem ele
uata in campanam crucis tibi multiplici
cem sonum dedit. C. Nam in auribus pa
tris dedit sonum per questionem. Mat
the. xvi. Bli bli et. In auribus matris
sonum dilectionis quando ipse Iohannes co

In vigilia pasche

menauit. In auribus hostis sonū ma-
gne charitatis quādo p̄ ipsis orauit. In
auribus humani generis sonū doloris
Thren. i. Attendite et videte si est dolor
similis sicut dolor meus. Tantū ista cā-
pana sonuit q̄ tota rauca fuit. p̄. Labo-
rauit clamans rauce facte s̄ fauces mee.
tandem in quinq; p̄tibus p̄forata fuit. et
sic omnino siluit et sonū amisit. C Secū-
dū q̄ ecclesia hodie rep̄sentat est p̄cussio
tabule qd̄ sit triplici ratōe. C Son⁹ enīz
tabule rep̄stat p̄fusus sonū totius offi-
cine infernalis. x̄ps enīn veces ferreos
p̄fregit. Angeli valenter clamabāt. Alpe-
rite portas principes vestras. Sacti eim
patres qui ibi fuerūt iubilabant. demo-
nea ululabāt. dānati flebant. et sic mix-
erat sonus fletuū et sonus gaudentiū.
C Secūdū rep̄stat strepitum dominice
passionis seu captiōis. Iudei enim ad ca-
piendū x̄pm cum magno strepitu armo-
rum venerūt. s. cū gladijs fustibus et lu-
cernis. Matthe. xxvi. Tanquā ad latro-
nem exiitis. C Tercio sonus ille excitat
dolorē in xp̄ianis. Ecclesia namq; iustif
fideles hodie incitare ad fletū. Ideo ra-
cet sonus letitie qui fit tactu sicut est so-
nus campanę. et facit sonū tristitie. s. so-
num tabule. taceret sonus letitie qui so-
nus fit cū voce sicut p̄ in lectōibus. et fa-
cit sonū tristitie sicut p̄ in lamentatōni-
bus. Taceret sonus letitie qui fit cū fla-
tu et facit sonum tristitie qui fit cū fletu.
q̄ cantus letitie subtrahit et cantus tri-
stie recitant. C Tertiu est quare passio-
nes aliorū sanctorū celebrant cum letitia
xp̄i aut passio cum tristitia. C Prima ra-
tio est q̄ alij sancti passi sunt p̄pter se vt
s. p̄ suam passionē acquirant gloriā cele-
stem. et ideo eis p̄gandere debem⁹. Chri-
stus aut nō est passus p̄pter se sed p̄pter
peccata nostra. ideo flere debemus. Se-
cūda ratio ē q̄ hodie fleuit terra. s. quā-
do p̄remittit sol quādo obscuratus fuit
fleuerūt sancti mulieres. fleuerūt ap̄li.
fleuit Petrus. fleuit v̄rgo beata. et fle-
uit x̄ps. vt habet Debre. v. Fleuerūt et an-
geli. Isa. xxiij. Angeli pacis amare fle-
bant. fleuisset deus p̄ si potuisset. Quis
ergo nō delū hodie nō flebit. C Quartū
est quia missa hodierna nō h̄z p̄ncipiū

idest introitū q̄ x̄ps a nobis exiuit. Non
h̄z finem. s. benedicamus v̄no. quille qui
est in tribulatōe nō indiget b̄n̄dictione.
sed p̄passione nō h̄z mediū. q̄ hostia nō
p̄secrat et eo q̄ vera hostia est ablata vt
p̄t dici q̄ hec missa nō h̄z p̄ncipiū me-
ditum neq; finem. q̄ a nobis recessit ille
q̄ sui est p̄ncipiū a quo oia. mediu p̄
quem oia. et finis ad quē omnia. C Qui-
tum est q̄ ante crucem nos p̄stramus vt
x̄po rep̄edamus qui se p̄stravit vsq; ad
terre susceptōem. Phill. ij. Exinanuit
semetip̄m et. vsq; ad terre habitatiōem
Baruch. iij. Post hec in terris visus ē
vsq; ad terre conuersionē. Hierem. xli.
Sorsis impetit in sortem et ambo conue-
runt vsq; ad terre penetratiōem. Ecce.
xxij. Penetrabo inferiores partes terre
et. C Sextum q̄ crucem hodie oscula-
mur. C Notandū q̄ quattuor persone
xp̄merant osculare. s. Maria in signum
amoris. Symeon in signum deuotiōis.
Magdalena in signū reconciliatiōis. Ju-
das in signum p̄ditiōis. Quicunq; igit
crucem hodie osculabit videat qualiter
osculat. Qui enim deit et p̄ximi amore re-
plet osculat cum Maria. Qui in iustitia
deuotione ad crucem xp̄i afficit. oscula-
tur cum Symeone. Qui x̄po p̄niam re-
concliat. osculat cū Magdalena. Qui
in pascha ad mensam xp̄i epulat et post
pascha ad peccata reuertit. osculat cu-
iuda p̄ditore. Magna enim p̄ditio x̄po
osculi dare et corpus xp̄i de mensa ult-
ris suscipe et postea x̄pm expellere et re-
monē intro ducere. C Septimū est quia
hodie ecclesia p̄ oibus orat. Cuius ratio
est q̄ x̄ps fuit hodie valde pius in par-
cendo quādo p̄ suis crucifixoribus ora-
uit. C Fuit liberalis in largiendo q̄ la-
troni paradisiū dedit. Largus in redi-
mendo quādo nō guttam sed sanguinē
totū dedit. Viscerosus in diligēdo q̄
foramen lateris manifestauit amorē con-
dis. C Ideo ecclesia cum sequat hodie
est valde pia in cognoscēdo. liberalis in
orando. larga in largiendo. et viscerosa
in diligendo. C Octauum est q̄ fideles
omnes ecclesias et altaria visitare cōso-
uerunt. C Cuius prima ratio est q̄ x̄ps
omnes sanctos qui fuerunt a p̄ncipio

inm d̄t
uit. Luc.
C Secū-
fideles t
nem v̄l
stant et
C Terc
esse val
d̄t rog
sunt edu
et Ideo
races in
C Ser
Sermo.

O
nis. hodie
operib
rande re
monum
sunt vid
Et p̄tē
est sp̄m
insentū
ratum in
causa. C
monum
replisse tr
ratio est
cū in vt
post eum
monum
us pone
q̄ qui cel
hous p
innouat
lemur in
C Secū
seph nō
ad signi
peccato
C Secū
debebat
est enim
bestiales
ter pecc
nes. qui
luffices
numen

mundi vsqz tunc in carcere limbi visita-
uit. Luc. i. Visitauit nos oriens ex alto.
C Secunda ratio est qz illa visitatio quā
fideles faciunt hodie significat visitatō
nem discipulorū & sanctarū mulierū que
stant & redibant visitando sepulchru.
C Tertia ratio est qz sancti debēt hodie
esse valde liberales. Et ideo sunt visitā-
di & rogandi qui hodie de carcere limbi
sunt educi. & in celeste impium sublima-
ti. Ideo in hac die multū debent esse libe-
rales in qua xps eis sic extitit liberalis.
C Sermo. cxviii. C In vigilia pasche
Sermo. i.

Oro mea requiescet
in spe. ps.
Christus qui oīsm regeuit i
sabbato ab opibus creatio-
nis. hodie requieuit in monumento ab
operibus recreatōis. & hoc in spe accele-
rande resurrectōis. C Circa ipm autem
monumentū in quo xps requieuit tria
sunt videnda. s. Continentia. Contentus.
Et p̄tēdi modus. C Continentia autem
est ipm monumentū. qd nō fuit fortuito
inuentū. sed diuina p̄uidētia. Prepa-
ratum nāqz fuit nouū. & hoc triplici de
causa. C Prima est s̄m Ambrosii. Ne si in
monumēto veteri fuisset positus resur-
rectus inde altus videret. C Secunda
ratio est quā tāgit glo. sup Joānem qz si
cū in vtero Marie nemo ante eū. & nō
post eum fuit. sic p̄ueniens fuit vt in eius
monumēto nec ante eū nec post eum ali-
us poneret. C Tertia est ad innuendū
qz qui corpus xpi dē recipere. aut esse dē
nōius p̄ sinceram innocentia. aut dē cē
innouatus p̄ veraz p̄nitiaz. i. Cor. v. Epu-
lenur in azimis sinceritatis & veritatis
C Secūdo fuit monumentū iusti. s. Jo-
sep̄ nō hero dīs. C Primo s̄m Ambro.
ad significandū qz xps moritur in corde
peccatoris. sed requiescit in mente iusti.
C Secūdo ad innuendū qz amplius nō
debebat p̄ peccatoribus imolari. Nat^o
est enim inter duo animalia. qz homies
bestiales facturus erat ratiales. Vixit i-
ter peccatores. & mortuus est inter iusto-
nes. quia p̄ suam vitā & passiōē malos
iustificaturus erat. sed requieuit in mo-
numento iusti. C Non enim ampli^o vo-

luit iniustorū & peccatorū consortia. quia
p̄ eis vltimus mortuus nō erat. Rom.
vi. Christus resurgens ex mortuis x̄i.
C Tercio ad insinuandū qz i3 in hac vi-
ta sint mixti boni & mali. Post mortē ta-
men sunt boni per se. & mali per se. Lu-
ca. ij. Luius ventitabrum in manu eius
x̄i. C Tercio fuit alienum. C Primo vt
suam paupertatē ostēderet. Sicut enim
in aliena domo fuit natus & in aliā cō-
uersatus. sic & in alieno monumēto po-
situs. Matthe. vij. Vesp̄es foveas ha-
bent x̄i. De hoc Ambro. Vt quid illi tu-
mulus in terris cuius sedes manebat in
celis. C Secūdo s̄m Ambro. quia nō de-
bebat ibi a morte detineri. C Noluit ne
habere sepulchrum p̄p̄ia. qz ibi modicā
facturus erat moram. C Tercio s̄m eun-
dem ad innuendū qz p̄ aliena moriebat
salute. Unde ait. Ideo in aliena sepul-
tura posuit qz p̄ aliena salute moriebat.
C Quarto enim fuit colore albo rubeo
qz p̄mixtum. vt dicit in historijs schola-
sticis. C Primo ad significandū qz ibi
positus erat ille de quo dicit Lant. v. Vi-
lectus meus candidus & rubicundus.
C Et secūdo ad ostendendū qz in iudi-
cio quādo omnia monumēta aperietur
ipse bonis erit letus & malis terribilis.
C Nam s̄m Grego. in fulgore notat ter-
ror. in candore vero letitie blandimētū.
C Tercio ad innuendū qz ille qui corp^o
Christi vult recipere debet esse albus per
munditiam. & rubicundus per charita-
tem sinceram. C Secūdo est videndū
de contēto. Ibi enim continebat corpus
Christi qd erat corpus multe scilicet ma-
festatis. quia erat diuinitati vnitus. mul-
te. s. pietatis. quia multis vulneribus la-
ceratum. multe puritatis quia ab omni
corruptōe extraneū. C Erat enim unbal-
samatū deitate. & ideo si per mille ānos
ibi iacisset incorruptibile fuisset. multe
potestatis. quia spoliavit infernum. Zi-
cet enim corpus remansit & fuerit in mo-
numento positum & collocatus in sepul-
chro. C Anima tamē eius descendit in
infernum & ipm spoliavit. C Tercio vi-
dendū est de modo s̄m quem corpus ibi
positū fuit. Nā erat ibi s̄ndone inuolu-
tū vt habetur Matthe. xxvij. Fuit myr

De vigilia pasche.

rha z aloez aromatibus cōditū. vr h̄
 Jo. xix. Per que dat̄ intelligi q̄ ille cū
 corpus christi d̄z recipere: d̄z ipsum re-
 cipere cū magna puritate. q̄ significat
 per sydonē mundā. Glo. ibide. Sydo-
 ne mīsa iesus inuoluit: q̄ puramente
 sp̄m suscepit. ¶ Secūdo cū multa timo-
 re: q̄ significat per myrrhā: que habz
 a putredine cōseruare: sic z timor a pec-
 cati cōmptōe. Prouer. xi. In timore oīs
 declinat oīs hō a malo. ¶ Tercio cū mul-
 ta fide. q̄ significat per aloez que habz
 virtutē purgatiuā. Et de fide d̄ Act.
 xv. Fide purificans corda eorū. ¶ Quar-
 to cū multa deuotōe: q̄ significat per
 aromata. Ipsa enī deuotō oīs ē coram
 deo valde odouera. Apoca. viij. Ascen-
 det fumus incensōe de oīnibus scōg: de
 manu angelī coram deo.

Enit maria magdalena: ⁊ altera maria yde
re sepulchri. Mat. vlt. Iste
sancte mulieres fuerit val
de sollicita sepulchris xpi visitare. Ex
plo quarū ⁊ nos sepulchra visitare obe
muse. Notandū aut qd est quadruplex se
pulchris. Cū primo ⁊ equale ⁊ singula
re. qd erat chabul qd affectu copassiois ⁊
deuotiois visitare debemus. Quatuor at
de causis sepulchra visitare consueuerunt
Alīquī ad plorandū. Alīquādo ad inun
gendū sicut antiquitus erat cōsuetudo.
Alīquādo ad sepeliendū. Alīquādo ad
honorandū. sicut sepulchra martyrum
visitamus. His quatuor de causis sepul
chris xpi visitare debemus. Pūmo vt
ploramus affectu copassionis. Exemplo
magdalene. De qua de Jo. xxi. Maria
stabat ad monumētus foris ploras. Cū
cantat ipsa ecclesia. Hierusalē luge qd in
te occisus ⁊ saluator israel. Pūmo
ad inungendū. ⁊ hoc triplici vnguento s3
Ber. s. cōtritiōis qd fit de recordatiōe pec
catorū. Benediōis qd fit de recordatiōe
beneficiōis. Et pietatis. qd fit de operi
bus misericordiu. Tercio vt cū eo sepe
lamur per imitaciōem. Roma. vi. Confe
puli enī sumus cum illo ⁊c. In morte
eīm christi anima fuit a carne separata.
anima tū ⁊ caro diuinitati fuerūt vnitā

Sic et in nobis anima d3 separari a car-
ne. f. a carnali amore. Anima th3 car-
debet deo vñrī. aia per amora. tñ pñ
corruptione. ps. Cor meū et caro mea ex-
ultauerūt in deū vñrū x̄c. Quarto vt
ipñ honoramus. f. per honestā quaciū
dē. Dat. v. Uidesq opera vestra bona
x̄c. Et per laudatōes et carnis mortifica-
tōem. i. Cor. vij. Glorificate et postate
vñm in corde vestro. C Secū dñ ē mor-
mentū materiale circa qd pñ fieri quod
daz cōmendabīle: vt. f. inominata sepe
vidcamus et ad funera pgamus. Ecclē.
vij. Velius ē enīz ire ad domus lūm: q̄
ad domū puluī. Et quod dā vt pperabī-
le. f. q̄ aliquis vsuarius in loco sacro
sepeliat. ys. xxij. Quid tu hic aut quā-
si quis hic: q̄ ex cōditis sepulchruz tibi
ce dñs asportari te faciet sicut asportat
gallus gallinarius. Gallus gallinarius
ē gallus capratus: qui quā impinguit vt
comedat et p pedes asportet. Sic tales
impinguntur diuitijs: vt diuitie a parit-
tibus. caro a vermibus. anima a demoni-
bus comedat. Tales sunt ex tumul-
ditz pcr pedes in fossatus projecti dñi
et circa sepeluras quoddā scitabile
scilz aliquādo sunt solēnitates. Et tñ
tolerant ppter p̄solatōem viuētūz
ppter spēs future resurrecciōis diuino
nō hant nimis curioze: q̄ tunc cē re-
pēibile. Elo. super Dat. Et simpliciter
pultura dñt ambitio diuitū p̄dmat
qui nec in tumulis pñt carere diuitijs.
C Tertius est sepulchru spūale. f. ip̄a re-
ligio. vbi religiosus mortuus mūdo re-
bet abscondi in claustro tanq̄ in sepul-
chro. Sunt tamē multī qui ibi vñt se-
ligitū. Quatuor autē d causis homo al-
quādo sepelīz vsu. alquādo. f. ex igno-
ratia quādo credīz mortuus ē et vñt
Alquādo ex malitia qui vñt vñus
pelitūz vt sua bona diripiat. Aliq̄ ex
infinita quādo aliqui ppter aliquā de-
cinus in terra suffo dīgūt. Aliquādo
cōsuetudine aliqui a sicut narrat Dico-
cōra iouinianū q̄ alcubī ē cōsuetudo
q̄ vñt vñus cuz viro defuncto sepeli-
tur. Sic et in sepulchro religiosi quādo
ingreduntur tanquā mūdo mortui: f. nō
sunt vñt vt ibi bene p̄sant vel bono

res aliquos assequatur. Exemplo vultis
que fingit se mortuū. vt pullos rapiat.
Aliquando hoc accidit ex cupiditate re-
cipiens: qui scilicet tales recipiunt vt co-
rumpantur. Aliquando icludit
tur aliqui ex sua culpa: vt penitentia ibi
agant. vel inuiti a parentibus includunt.
Talibus sepe religio est tormentum: et sunt
mortui deo et vni mundo. Alij quia dicunt
tales consuetudine ibi esse vt taliter viuāt
taliter habeant. cum mala consuetudo sit po-
tius corruptella. et malus vsus potius abu-
sus sit vicius. Quartū ē sepulchrum
ecclesie. De quo dicit Job. v. Ingredieris in
obuiasita sepulchrum: sicut inferi acerni
tritici in reponere suo. Tēpus. n. inferendi
tritici in horum finis est tps messium.
Ocellis vero ē consumatio seculi. In p-
sentu vita deus dat de tritico suo pugil-
lus. i. eterne beatitudinis modicum gustu
In futuro aut dat animabus manipulum
id est vnicuique solam animam. In consumatio-
ne vero seculi dabit acernum. Acernus. n.
conchit ex diuersis manipulis q. tūc san-
cti percipient felicitates anime et immortal-
itates corporis. Quintus est sepulchrum
internale. de quo dicit Luc. xvi. Dormi-
tis est diues et sepulchrum est in inferno. De-
mon enim qui ē super auaros ibi hz suū
sepulchrum. Et in circuitu eius sunt se-
pulchra oium auarorum. vnde dicit Ecce.
Ibi assur et ois multitudine eius: in
circuitu eius sepulchra illius. Assur in-
terpretat diues vel beatus. Et significat
demonem qui est super diuites qui repu-
tant se beatos. Iste hz sepulchrum in infer-
no. et in circuitu eius sepulchra omnium
auarorum. Similiter et demon qui ē super
oēs luxuriosos ibi hz sepulchrum. Et i
circuitu eius sunt sepulchra omnium luxu-
riosorum. vnde sequitur ibi Bosothe et Tu-
bal. et in circuitu illius sepulchra ei: qui
descenderunt in infernum cum animis su-
is. Bosothe interpretat captiua. Tubal
vero desertus. Et significat demonem q
ē super oēs luxuriosos: qui a diabolo ca-
piunt et a deo deserunt. Similiter et de-
mon qui ē supra superbos habet ibi se-
pulchrum. et in circuitu eius sepulchra o-
mniū superborum. vnde sequitur. Ibi helas et
omnis multitudo eius per girum sepul-

chra sua qui descenderunt ad terrā ultimā.
Helas interpretat sublimare. Et signat
demonem qui est super superbos qui sem-
per alijs voluit eminere. Iste demon ha-
bet in inferno sepulchrum suum et in cir-
cuitu ei sunt sepulchra oium superborum.
¶ Sermo. cxx. In die pasche sermo pmi.

Hec dies quas se-
cit dominus exultemus et lete-
mur in ea. ps. Ecclesia que i
christi passione ostēderat suū fletum: nūc
ostēdit suū gaudium dicens. hec dies
quas fecit dominus etc. vbi ostēdit q. ē dies lu-
minosa: cum dicit. hec dies. Dies enim dicitur
a dyon grece quod est clarus. ¶ Secundo
q. est virtuosa: cum dicit quas fecit dominus
q. in ea dominus multa mira operatus ē. Au-
gu. Et si dominus omnes dies fecit hanc ta-
mē singulariter. nō q. eas pte alijs: q. i
ea pl. q. in alijs fecit. ¶ Tercio q. ē gau-
diofa: cum subdit. Exultemus et letemur
in ea. ¶ Est autem luminosa quia q. d. ru-
plicit lumine ē illustrata. ¶ Primo a lu-
mine celesti. i. ab ipso sole qui in hac die
ampliori luce refulsit. Ambro. In resur-
rectione christi aer salubrior: sol cādidior:
terra fecundior. Baxi. In resurrectione
christi elementa omnia gloriānt. nā ē sol
ipsus in hac die arbitror solito clarior.
Necessē est enim vt in hac die sol gaudeat
et in eius plus solito locū des resurrectioni
ne. in cuius passione cōdoluit. sicut enim i
passione christi maiorē recepit obscuri-
tatem in signum tristitie: quia credidit fuisse
se eclipsis: sic in eius resurrectione maio-
res recipiat claritates in signum letitie.
Non potuit istas claritates maiorē reci-
pere quantum ad extensionē: q. sol d. rō-
ne sui ad omnia se extendit. nō recepit
eas quantum ad intensionē. ¶ Secundo
hec dies illuminat a lumine intellectua-
li. i. ab angelo qui hodie totus lumino-
sus apparuit. s. in aspectu habitus: et affa-
tu. Aspectus habet fulgidū ad instar sul-
goris. habitus ad instar nixis. Affatus
ad instar solis. Matth. ultimo. Erat au-
tem aspectus eius sicut fulgor: quo ad p-
mum. Et vestimenta eius sicut nix: quo ad
secundum. Scio enim q. iclus queritis quo
ad tertium. Lys enim christus fuit sol quā-

De festo pasche.

do testuz nominauit: soles in ore habuit.
 p. Tercio illuminat a lumine supsubsta-
 ntiali. s. a christo. Mach. ij. Tempus affuit
 quo sol refulsit qui prius erat sub nubi-
 lo. fuerat. n. sub triplici nubilo. s. morta-
 litario quo ad corpus. passibilitatis q
 ad animam. z multiplicis penalitatis quo
 ad virtutem. Sed hodie de isto triplici
 nubilo exiuit: z in mudo refulsit. Nam
 corpus eius iduit immortalitatem. asa in
 passibilitatem: z virtutem omnimoda glo-
 ria z felicitatem. Leo papa post passionem
 christi ruptis vinculis mortis inuinitas
 in virtutem. mortalitas in eternitatem. co-
 tumelia transiuit in gloriam. p. Quarto il-
 luminat a lumine spuali. s. a luce fidei
 gratie z doctrine. Olim quide ista lux in
 solis iudeis refulgebat qz soli habebant
 fides veras. spualem gram. z doctrinam
 sanam. Tota autem gentilitas erat in tene-
 bus infidelitatis. culpe z ignorantie. Sed
 post christi resurrectionem gentilitas e con-
 uersa z in ea lux fides vera gra z do-
 ctrina. Et quanta lux nunquam angel
 melius qz p applicatorem lucis ad lucem: is
 hec lux spualis multum excreuit qz i vtro-
 qz populo. s. iudaico z gentili coniuncta
 fuit. s. fides fidei. Roma. i. Iustitia. n. in
 ea reuelat ex fide: gra gre. Sacha. iij. ex-
 quabit gram: gie eius z doctrina. doctri-
 ne. s. noui testamenti veteri. virtutem enim
 e in altero. s. nouum in veteri per pngu-
 rationem: z vetus in nouo p exponez. lux
 ta illud Ezech. v. Rota in medio rote.
 C Secundo hec dies e virtuosa cuius vir-
 tus e efficacia in triplici machina mun-
 di apparet. z in celo. s. qz sanctorum gloria
 e augmentata qtuor ad tria. s. qtuor ad
 obiectum: qz cuius obiectus beatitudinis ef-
 fet sola diuinitas modo est humanitas
 z diuinitas. Joa. x. Egrediet scz ad con-
 sideratorem humanitatis: z ingrediet ad
 consideratorem diuinitatis z vbiqz pasqua
 inueniet. s. eterne suauitatis qtuor ad
 subiectum: quia cu modo sole anime sint
 glorificare tandem p christi resurrectione
 corpora resurgent z animabz viugetur.
 sic totus homo beatificabit: qtuor ad
 pfectum. Olim quide non erat in beati-
 tudine eterna de creaturis rationalibus ni-
 si angelica. Sed modo associat ei huma-

na natura: quia homines intra angelorum
 ordines assumuntur. ppter ista tria videtur
 Hester. vij. Iudeis noua lux ostendi-
 ta est gaudius honoris tripudius. habe-
 bunt enim sancti gaudium de angelica so-
 cietate. honorem in eisuz p assumptam a
 christi humanitate z tripudium qz corpo-
 ris z anime felicitatem. p. Secundo apparuit
 eius efficacia in mundo. s. quantum ad pre-
 sentes. pntes z futuros. Sicut. Letemur
 i hac die que z viuos circumfulget. z mor-
 tuos viuificat. z vturos illuminat. Spe-
 ctaliter autem christi resurrectio aplis plu-
 rit quz remaserat in errore. in timore. z i
 merore. Sed hodie timor transiuit in co-
 stantiam. Error in fidem veram. Let. iij. Vir-
 tute magna reddebant apostoli. Ecce qz
 ta constantia. testimonium resurrectionis. ecce
 fides vera. merore in letitia. Jo. xx. Eandem
 si sunt discipuli viso dno. p. Tercio ap-
 paruit eius virtus z efficacia in inferis.
 Sicut. n. patres ibi erant multum desola-
 ti ppter locum quia erat in loco timore
 debebat esse in celo. z pp dnm qz erat i ca-
 liginem qz debebat esse i dei lucida visione.
 z ppter psonam qz habebat demonum vi-
 cinatate qz debebat habere angelorum socie-
 tatem. Sz xps eos extrahes ad locum cele-
 stem eos deduxit: suam visionem eis reddidit:
 angelorum socios eos fecit. Ysa. lxxv. Ga-
 udiuz z letitiam obtinebunt etc. ha-
 bebunt. n. gaudium qz cosecun sunt diuini
 visionis respectus. letitia qz omiserunt lo-
 cum tam infirmum fugit ab eis dolor z gemitus:
 quia euaserunt tam horribile consortium.
 C Tercio hec dies e gaudioa cuius di-
 uinitas z letitiam obtinebunt etc. Est autem aliqua
 differentia iter gaudiuz z letitia z exulta-
 tionem. Nam im Augu. gaudiuz e diffusio
 cordis de aliquo bono cocepto. Letitia
 addit supra gaudiuz maiorem. scilicet cordis
 dilatationem. Unde z letitia quasi latitudo
 dicif. Exultatio autem addit super virtutem
 qz maiores ostensionem. Unde exultatio
 quasi extra saltatio dicif. Est ergo hec
 dies tota gaudioa: quia in hac die gau-
 dent creature superiores. ferate sunt mo-
 dic exultauerunt inferiores. Ista ostendit
 Ambro. dicens. In hac die per christi
 resurrectionem aperitur tartarus. per
 neophytos ecclesie renouat terra. Leti-

per spm
 redit n
 har refu
 pit asce
 dit ad su
 ad celum
 tar ad de
 C Secun
 mo secu
 demirab
 emides
 da verita
 tas. Ista
 tant. C
 titas. cu
 surgit ni
 dit per m
 tus. Et io
 res legum
 plect casti
 nis. per m
 hec coeuct
 p. Palmo
 te compoi
 corporali
 mon e pe
 nus. p. S
 tis adco
 il. or qua
 but parte
 vi. Iustiti
 teria sus
 emz spm
 remissio c
 surrectio
 tio culpe
 omnis mu
 nar per m
 indigebar
 qua di Ro
 a innotuit
 vitate vir
 dorat per
 digebat re
 emz credi
 tuz mli e
 Equitus

per spūm referatur. Apertus tartarus
redidit mortuos. renouata terra germi-
nar resurgētes. Celus reseratum susci-
pit ascēdētes. Tartarus quos habz red-
didit ad sup̄cos. terra quos sepellit mittit
ad celus. Celus quos suscipit represen-
tat ad decus.

Sermo. cxxi. De eodem Ser-
mo secundus.

Surrexit dñs vere et ap-
paruit simon.
Luce vlti. Quattuor sunt que
christi resurrexētōz faciūt val-
de mirabilē. s. resurgētis mira felicitas.
eiusdēz mira ptās. resurrexētōs oīmo-
da veritas. et resurgētis ineffabilis pte-
tas. Illa quattuor in pmissis verbis no-
tant. C. Primo. n. ponit xpi magna feli-
citas. cū dī resurrexit. fm autē Aug. nō
surgit nisi qd prius cecidit: s. xps cecidit
per mortēz corpis nō p mortēz mentis.
Et iō tñ vna resurrexētōe indigebat.
s. resurrexētōe glorioza. Nos autē qdru-
plicit casu cecidimus. s. per mortēz corpo-
ris. per mortēz mentis. per mortēz vcti-
tutis. et per mortēz infidelitatis.
p. Primo ergo homo ceciderat per mor-
tēz corpōis. Ideo indigebat resurrexētōe
corpōali. i. Lōinibz. xv. Per hominem
mortuū et per hominē resurrexētō mortuo-
rus. Secūdo ceciderat per mortēz mē-
tis. Ideo indigebat resurrexētōe spiritua-
li. hoc qua dicit Apoca. xi. Beatus q ha-
bet partes in resurrexētōe pitna. et vste.
vi. Aluincabit nos post duos dies. i. die
tertia suscitabit nos. Ad resurrexētōz
entis spirituale duo dies requirunt. scz
remissio culpe et collatio gratie. Ad re-
surrexētōem vero corpōis spectat ablu-
tio culpe et collatio glorie. et despoliatio
omnis miserie. Tercio homo cecide-
rat per mortēz vetustē cōuersatōis. Ideo
indigebat resurrexētōe sacramentali. De
qua dī Roma. vi. Sicut xps resurrexit
a mortuis ad gloriā patris. sic et nos no-
uitate vite ambulemus. Quarto ceci-
derat per mortēz infidelitatis. Ideo in-
digebat resurrexētōe exemplari. Nunquā
entis credidisset resurrexētōis sacramen-
tū. nisi euz habuisset in exemplū. Bre.
Quis mori dignatus est ex voluntate.

te. resurrexit ex potestate et ostēdit exem-
plo qd nobis prouisit in premio. C. Secū-
do ponitur resurgētis magna ptās. cū
dī vñs. Ipse enīz fuit dñus. Ite resurre-
xētōis: qd seipsus suscitauit. Adagna nā-
qz potētia ē quādo viuus resuscitat mor-
tūz. sicut petrus thobitai: vi hī Actū.
ix. Adalor quādo mortuus suscitauit mor-
tūz. sicut corpus helysei suscitauit ca-
dauē defuncti. vi hī. iij. Reg. xij. Ada-
xīma vero potētia hī defunctus suscita-
ret seipm. Sed istud nūqz alias ē reperi-
tū. Aps autē et viuus suscitauit defunctum et
hoc lazarus: et mortuus suscitauit mor-
tūz: qz cum ipso mortuo multa corpa san-
ctōū resurrexerunt: et mortuus suscita-
uit seipm. Jo. ij. Soluite templū hoc et i-
triduo excitabo illud. Et ibidē. x. Pote-
stas habeo ponēdī animas meas et c.
C. Tercio ponit eiusdēz resurrexētōis oī-
moda veritas cū dī. Vere. quāz quidez
veritatē ostēdebat. mō p comētiōne. mō
per palpātōem. modo per dicatū ostē-
siōne. Similiter et nostra resurrexētio spi-
ritualis dī esse vera. Notandū autē
qd spūs aliquādo cōiūgit corpōis q̄tum
ad motū sed nō quantū ad sensū. Sic
spūs aereo corpōis qd assumit. Aliqñ q̄-
tūz ad sensū et non ad motū. sic spūs re-
probōz cōiūgitur igni nō Aug. Nō dā-
tes illi vitā sed sentientes ab illo penas.
Aliqñ q̄tum ad vtrūqz sicut aīa corpōis
humano. et solūmō veraciter et viuū. sūt
igī qui habēt motū alicuius exterioris
operis boni sed nō hnt sensū recte fi-
dei sicut sunt hīnci. Isti sunt mortui q̄-
tūcūqz vident viuū. Apoca. iij. Nōmē
habes qz viuas et mortuos es. Alij sūt q
habent sensū recte fidei: sed non habēt
motūz operatōis bone. Sicut mali chri-
stiani et isti similiter sunt mortui. Jaco.
ij. Fides entis sine operibus mortua est.
Alij sunt qui habēt sensū et motū. idē
fidez rectaz et operatōem bonaz: sicut bo-
ni christiani. Et isti solūmō viuunt vitā
gratē coram deo. Titū. ij. Sobrie et pie
et iuste vitam? i hoc sclo q hnt sobrieta-
tē q̄tum ad se: iusticiā q̄tum ad p̄tīm: pie-
tatez quātū ad decum. Quarto ponit
christi resurgētis magnā pietas. cū dī.
Appulsi simōi. Adagna nāqz xpi pietas

q̄ discipulū se negātem nō despectū sed sibi benigne appuit. Quis. n. xps exuerit mortalitatem nō tñ exuit pietatē. Quis de posuerit oēm miseriam: nō tñ depoluit misericordiam. Quis abiecit passionem: nō tñ passionē. Tex cū petrus fuerit irmoie scz petrus: cephas et symō. nō tñ dē q̄ apparuerit petro vel cephe sz symon. Petrus nāqz iterprat agnoscent. Et pōt significare p̄dicatores. Iterprat et discipulis: et pōt significare minores. Cephas iterprat: caput: et pōt significare ecclie p̄latos et pastores. Symon iterprat obediens: et significat p̄ceptor factores. Xps igit nō appet alicui pp suā aulterā vitā: nec pp dignitatē suā: neqz sumā p̄latōez: sed pp p̄ceptorē dē obediētā verā.

C Sermo. cxlii. C De eodē sermo. liij.

Qui suscitauit iesum et nos cū iesu suscitabit. i. loz. liij. Quia caput nō est sine corpore nec corpus sine capite: ideo ap̄ls alt hīc de resuscitatōe capitis cū dicit: Qui suscitauit iesu. Sēdo de resuscitatōe corporis cū addit: Nos cū iesu suscitabit. C Circa p̄mū notādū q̄ ipsa resurrectio capitis nri. i. xpi tripl̄ fuit. P̄mo nāqz surrexit velociter: q̄ die tercia. noluit aut̄ añ diē tertiū resurgē. Tū p̄pter p̄batōez: q̄ sicut in ore duorū vel triū testū stat p̄fectū oē verbū. Sic i duo bus vel tribus exp̄lemur oē factū. Tum pp significatōez: vt. i. ex hoc significat q̄ lux sue mortis fugauit nraz duplices mortē. Et iō vna diē itēgra et duabus noctibus iacuit in sepulchro. Tū pp restauratōez p̄figurationē. Petr̄ rauit. Tres dies voluit cē sue sepulture q̄ in celo sūt restauraturus: q̄ in terra repaturus: et q̄ apud s̄feros redēpturus. Sēdo surrexit feliciter: q̄ deposita oī miseria: qd̄ q̄ dē ostēdit verbo: facto et signo: ac mysterio. Verbo qd̄ cum dixit Luc. vi. Hec sūt verba q̄ locutus sūz vobis: cū adhuc esset vobiscū. Iā et cū illis erat p̄ntiaz: sed cū eis nō erat p̄ mortalitatē dpositā. S̄ Facto: q̄ ianuis clausis ad discipulos intrauit. Greg. Quid mirz si clausis ianuis in eternū itz victuris intrauit q̄ mortuus veniens nō ap̄to vtero vrgis exiuit.

P̄ Signo q̄ discipulis piscatibus in morte appuit. Greg. Et si ipm̄ resurrectio sue mysteriū rebus loquat̄ dicēs. J̄robia in mari nō apparet: q̄ vobiscū in turbatōez fluctibz nō sūz. Abysso. hoc q̄ in galilea appuit. Grego. Galilea trāsmigratio iterprat. Jā ap̄pe a p̄sione ad resurrectōez: a morte ad vltimā p̄cā ad gloriā trāsmigrauerat. P̄ Tercio surrexit potēter: q̄ capta p̄dā. i. infernali. Ipse. n. infernū spoliavit. Hier. liij. Et dicit leo de cubili suo et p̄cedo gentiū in nauit. Sāctos q̄ sibi erat ad se traxit. Jo. an. xij. Si exaltat̄ fuero a terra: et trahā ad meip̄s. Adhuc dñe q̄ erat in inferno momēdit: q̄ vnā partē a se accepit: alia ibi dimisit. Osce. xij. Ero mors iū o mors: morsus tu' ero in inferno. C Sēdo ponit ap̄ls resurrectōem corpis imp̄m cū dicit: Et nos cū iesu suscitabit. q̄ autē xps compa nra resuscitet: per multos nō dos securos nos fecit. P̄mo p̄ p̄misiōne. Joā. vi. Hec est volūtas patris mei: misit me. et sequit̄. Et ego resuscitabo in nouissimo diē. Deus aut̄ suā p̄misiōne irritare nō pōt. ps. Que p̄cedit dē b̄hemels nō facia irrita. Sēdo p̄ iuramentū. Joan. v. Amē amen dico vobis: oēs q̄ in monumētis sūt audiet̄ vocē dei. Deus aut̄ post suū iuramentū p̄misiōne nō pōt. de hoc ps. Iurauit dñs et nō nitebit cū ea sacerdos in eternū. P̄ Tercio p̄ iustitā. i. q̄tuor euāgelia. quolibet eiz euāgelio de nra resurrectione. Aug. Euāgelii legim' iustitiam. P̄ Quarto p̄ reses. de hoc eiz sūt p̄sarche. Job. xix. In nouissimo de terra surrecturus sum et. P̄p̄et. Ezech. xxxvii. Vaticinare de ossibz: et dices eis. Ossā arida audite verbum et. Ap̄l dñi. i. loz. xv. Seminal corasale: surgēt corpus spūale. Am̄p̄. y. Adch. y. Et celo ista possideōs: q̄ dei leges ea despiciō: q̄ ab ipso ea meceptū spero. Confessores. y. Adch. vii. fortissimus iudas collatōe facit. Ultrignes. Apoc. xx. Dedit mare morsus suos et. P̄ Quinto p̄ fidelitatem. us enīz sc̄os q̄ sūt in patria nobis deducit: eos dedit: q̄ eoz corp̄a resurrexerit: nostra resurget. Apoc. xi. Q

homo altare alas interfectoꝝ etc. Et se-
quitur: scilicet est eis vt regeretur adhuc re-
gus modici donec ppleat numerus. pser-
uare et fratru fuoris. Sexto p obides:
Deus. n. corpa aploꝝ et alioꝝ scdoꝝ in ob-
sides nobis dedit q sine nobis non pſu-
mabim. Heb. xi. Di oēs testimonia fidei p
bati nō accipiunt pmissiōē. deo pro no-
bis aliqd melius pūderet: vt nō sine no-
bis psumarent. Septimo p pignora.
Similit. n. nobis in pignus corpus suuz.
Joā. vi. Qui māducat meā carnē et bibit
meū sanguinē hz vitā eternā. ego resu-
scitabo eū in nouissimo die. Dedit et ali-
qd pignus. scilicet p saneti. Roma. viij. Si
spūs q suscitauit iesū habitat in vobis
vificabit et mortalia corpora nostra etc.
Octauo p arrā. Est aut arrā ps precij
soluēdi. Tūc igit xps nre resurrectiōis
arrā dedit: qm multa corpa sanctorū susci-
tauit. Nono p pmissiōē possēdiōis in
rē. Tūc enī in possēdiōē resurrectiōis
nūm sinuē: qm caput nrm resurrectisse
videmus. Si. n. caput resurrecti: pstan-
s qz corpus resurget. Bartholus. In
salutē nostro oēs resurgemus. Est. n.
in xpo hōiē vniuersū carō: sanguis
cōpō. vbi ergo pōtio mea regnat re-
gnare me credo. vbi dominat sanguis
meus: dñari me sentio. ac vbi gloriat ca-
pō meā: gloriosus me cō cognosco.

Sermo. cxxij. De eodē fmo. itij.

Mortuit xps pa-
ti et resurgere. Luc. vlt. Quā-
uis in pōictis verbis fuit mē-
tio de iudicio pōictis: tū de hoc nihil
ad pōictis solūm videamus qre xps re-
surgere oportebat. hō nāq erat mortu-
us et a paradiso exclusus. Jō oport-
ebat xps resurgere: vt mortuū vificat.
et vniuersū renouaret et exclusus aperiret
de celestē ianuaz itro duceret. Primo
q oportet xps resurgere. s. vt mortuū
vificaret. Bonus qdēs humanū qdru-
plicitē pōiderat. aut qm ad illā pte que
est in patria: aut illā q ē in via. aut qm
ad illā q ē in medio vie. i. in purgatorio.
aut qm ad illā partē q est extra viā. i. in
inferno. quātū autē ad illā pte q ē in pā-
tia vult p glorificatiōē. Corpus autē

est mortuū p incineratiōē: s. spūs imor-
talis est. Corpus qdē mortuū est pp pec-
catū. spūs aut vult. s. corā deo ppter tu-
stificatiōē. Illa vero ps que est in via ē
mortua: s. illa est duplex. Quēdā enim est
mortua mūdo: s. vult deo. Lot. ij. Ador-
tui. n. etis et vita vestra abscōdita est cū
xpo in deo. Quēdā enī ē mortua deo: s.
vult mūdo. Uti ps. Adors pctōꝝ pccā-
ma. Illa vero q est in purgatorio est mor-
tua quo ad corpus p incineratiōē. et quā-
tus ad aīaz quo ad grauē passiōē. q. n.
cur di Eccl. xx. Delius est mors qz vita
amara. Illa aut q est in inferno nō tū est
mortua quo ad corpus: s. et qm ad aīā.
ma. que quidē mortua est p remōtiōē cō-
scētē: et p cruciatū ignis qbēne. Ysaie
lxvi. Verbis cor nō mouet: et ignis cor
nō exstinguit. In hoc significatiōē sa-
cerdos de hostia tres pres facit. Illa. n.
que ponit in calice signat illā pte que ē
in celo que a turbatiōe hōiū abscōdit:
et torāte voluptatis dei potat. Illē due
repēsant illas duas. i. illā q ē in purga-
torio: et illā que est mortua mūdo. Quar-
ta autē et quinta ps. i. pctōꝝ et dñatorū. s. bī
nō pfigurati: qz a corpe sūt pccā. Oēs aut
illas qm partes sic mortuas xps p suā
resurrectiōē vificat. Nā illa que est in
celo vificat: corpa de monumētis susci-
tando et aīabus cōiungēdo. Joā. v. Om-
nes qui in monumētis sunt audient vo-
ces filij dei etc. Illa que est mortua in mū-
do vificat in celo: glorioz apparere
faciēdo. Lot. ij. Cū xps apparuerit vita
vestra: tūc et vos apparbitis cū ipso in
gloria. Illa que ē i purgatorio vificat
post purgatiōē: ad salutē eternā dūcen-
do. i. Lot. ij. Ipse aut saluus erit sic tū
quali per ignē. Que est mortua ex pecca-
to sepe vificat eā a somno peccati exci-
tando. Eph. v. Surge q dormis et exur-
ge a mortuis: et illuminabit te xps. Illas
que est in inferno vificat corpa vifui-
cādo et aīabus p iungēdo. ac duplici pe-
na. i. in corpe et aīa pūdiēdo. Hiēre. xviij.
Duplici pūdiēdo contēre eos. Secūdo
oportuit xpm resurgere: vt hōiē vetu-
stū renouaret. Juxta illud Roma. vi. Si
cū xps resurrexit a mortuis in gloria
patrie: ita et nos in nouitate ambulem.

De festo pasche

Xps autem resurrexit velociter: veraciter: integraliter & perpetually. Et per istum modum nos in nouitate vite debemus ambulare & resurgere. Primo namque nostra inuolutio debet habere velocitatem: quod est contra penitentiam differentes. Sicut enim xps tertio die resurrexit a mortuis: sic saltem & nos tertio die debemus resurgere a peccato. Prima dies est delectatio. Secunda est sensus. Tertia dies est opus. Si enim addit quarta die que est consuetudo resurgere vix valebit. In huius significatio deus de facili suscitauit puellam in domo: id est peccatorem: dum adhuc peccatum haberet in corde per sensum. Facile etiam suscitauit mortuum extra domum velatum: id est peccatorem qui exiit ad peccatum simplicem actum. Difficiliter autem suscitauit lazarus quatuordecim annis. Id est peccatorem in peccatis inuenerat. Secundo nostra inuolutio debet habere veritatem: quod est contra penitentiam simulantes. De gubus dicitur Apocalypsis. Nomen habes quod viuas & moriui es. Quidamque sunt viui quatuor ad nomen: sed mortui spiritu ad rem: sicut hypocrite. Et quidam sunt viui quatuor ad rem: sed quatuor ad nomen mortui. Sicut sancti viri qui viuunt coram deo: & de spiciunt a mundo. Quidam vero sunt viui quatuor ad nomen & rem. Sicut illi qui habent interius mundam conscientiam: exterius claram famam. Quidam autem sunt mortui spiritu ad verum: qui & interius sunt sceleribus pleni & exterius hominibus odiosi. Tertio debet habere integritatem: quod est contra penitentiam diuidentes. Sicut enim xps integer surrexit: sic & nos debemus integre resurgere a peccato. Sed quidam sunt qui deo ex corde suos partes faciunt. Nam intellectus dant deo per fidem. Sed hoc modicum est: quod sicut dicitur Iacobus. Tu credis quod vnus est deus & bene facis. Et demones credunt & contremunt. Affectus dant mundo per amorem. Sed hoc prohibetur. I. Iohannis. Noli diligere mundum: neque ea que in mundo sunt. Et operantia dant diabolo per operationem: sed hoc dyabolicum est. Iohannis. Facilis opera patris vestri. Deus autem totum cor vult habere. Proverbia xxxij. Prebe filium cor tuum mihi. Quarto inuolutio nostra debet habere perpetuitatem: ut sicut xps resurrexit nunquam de cetero moritur. Sic & nos a peccato debemus

resurgere & ad ipsum nunquam redire. Quia ad peccatum redeunt sunt sua aiaque polluta. I. Petri. h. Lanis ad suum vomitum reuertitur. Sunt & proximi suo malo exemplo imitantes. Vnde sequitur. Et suscita in volumine luti. Sunt xpm crucifigentes. Debe. Rursus crucifigentes sibi in ipsis filium dei. Sunt dei irridentes. Aug. Penitentes si vere penitentes essent: & non essent dei irridentes imitare vitam reconciliantem & rogam. Tertio oportebat xpm pati ut tantum patris asperet: & homines exclusi illuc redirent. Iamque n. padisi triplici clausa sunt ut hi. Beati. iij. s. angelica custodia: ignis vehemens: rumphea bis acuta. Angelica custodia significabat inimicitiam que erat inter homines & angelum. Ignis significabat oblationem ad penam eternam. Rumphea bis acuta significabat dei iustitiam que homines intrare non patiebatur donec sibi satisfaceret de offensa. Sed xps per suam passionem & resurrectionem angelum hominis pacificauit. Et sic per sanguinem crucis: qui in celis & qui terris sunt. Morte & penam eternam superauit. Et sic sed oblatum remouit. Vnde dicitur in psalmo. Eternitatis nobis adiutor ducit morte reserasti. Dei sententiam imitatur: qui sibi plenarie satisfecit. Et sic tertium oblatum remouit. Vnde cantatur. Qui pro nobis eterno patri ade debitor soluit. ps. Que non rapuit tunc exolvebam.

Sermo. cxxij. De eodem sermone.

Iesu queritis Nazareth: surrexit non hic. Mat. vlti. Ista verba dixit angelus sanctis mulieribus. quod secute fuerunt xpm predicantem ut sibi ministraret. In patibulo pedet: ut doloris & passionis ostenderet. Xps in tumultu gessit: ut ipsi inungerent sicut homines. In primis vobis tria penitus. Primo est ista sancta militie magna studiositas cum deo. Iesus queritis Nazareth? Et nota quod quatuor fuerunt dicitur queritis dicitur. Quidamque n. querunt manes sicut iste mulieres. De quo dicitur. Et valde mane vobis sabbatorum etc. Et ideo eis inuenire fuit valde facile. Illi querunt xpm in mane: qui querunt ipsum in iuuentute. Et ideo de facili inueniunt. Proverbia. vij. Qui mane vigilauerit ad me

inueniē me. Sūt. n. sicut mollis cera: qđ
de facili recipiūt īp̄ressionē bonā. ps. Sa-
cū ē cor meū tanq̄ cera liquefēs. Sicut re-
cēs testā: qđ de facili ibibunt z obseruant
bonū odorē. Prouerb. xxiij. Adolescens
iuxta viā suā tē. Sicut gracilis virga: qđ
de facili flectunt ad bonā operationē.
Lant. iij. Que ē ista q̄ ascēdit p desertū si-
cur virgula sumi ex aromatis. p̄. Alij
q̄stāt in vesp̄e: sicut illi q̄ dixerūt Luc.
vi. Mane nobiscū dñe qm̄ a duēsp̄a-
scit. Et eis iuēire fuit tardū z difficile.
Cū xps eis dixit: O stulti z tardi corde
ad credēdū. Illi ergo q̄rūt vesp̄e: q̄ q̄rūt
sp̄s in sua senectute. Tales. n. cū difficul-
ter iuēiūt ex quo in malo idurant z ab
humore ḡe exccant. ps. Aruit tanq̄ re-
ta virtus mea. Et vix aut nūq̄ p̄sent.
Jo subdit: Lingua mea adhēsit faucib⁹
meis. Et sepe in pctis suis moriunt. Cū
subdit: Et ī puluere mortis s̄duxisti me
p̄. Alij q̄stāt ipm̄ in sero: sicut illi de q̄
bus dī Joā. xx. Lū esset sero dīc illa vna
sabbat⁹ zē. Et eis iuēire fuit dubita-
bile. Cū dī Luc. vi. vbi agit de ista appa-
ritōe facta in sero qđ dubitauerūt: z ipm̄
cē ipm̄ crediderūt. Illi ergo querūt in se-
ro qui querūt in mortis articulo. Et ta-
lū penitētia Augustinus dicit esse dubi-
tabile dicens: Si dēlis bñ viuens securus
hinc exīt. Baptizatus ad hōrā securus
hinc exīt. Agēs penitētia dū sanus est z
recōciliatus securus hinc exīt. Agēs pe-
nitētia ad vltimū z recōciliatus si secu-
rus hinc exīt: ego nō suz securus. Eoz
enī qui in morte penitēt. quidā penitēt
tū timore pene: isti sūt in statu p̄ditōis.
Et quidā penitēt amore iustitiae: qui etiā
si penā nō timent: adhuc deo seruiunt:
isti sūt in statu perfectōis. Quidā ex cō-
sideratiōe vtriusq̄ causē habētes respe-
ctū ad amorē iustitiae z ad vitatōē pene.
Isti sūt in statu salutis. Et q̄ illi q̄ tū pe-
nitēt i extremis vident hoc facere timo-
re pene: ideo eoz penitētia Aligū. dixit
ē dubia. p̄. Alij q̄stāt cū ī nocte: sicut
militēs positi ad sepulchrū: z eis iuēire
fuit īpossibile. Illi aut in nocte q̄rūt: qnī
ipm̄ volūt iuēire post mortē. Et qui in
mortali decesserūt īpossibile ē qđ enī vnq̄
iueniūt: nisi eo mō quo ē in inferno. Deus

enī est in mūdo p̄ misericordiā: z in celo
lo p̄ gratiā z gloriā: in inferno p̄ iustitias.
Nō ergo ipm̄ iuēiūt vt miseratorē: qđ hoc
mō ē ī mūdo. Nec vt glorificatorē: qđ hoc
mō est in celo. Sed vt iudicēz totiorē: qđ
hoc mō est in inferno. C. Scdō ponit q̄st
sūnta charitas cū dī: Truistis. De qua
dī Joā. v. Maiorē hac dilectionē nemo
h̄z: vt animā suā ponat quis pro amicis
suis. Et ponit xps vltimū signū amoris.
Amor enīz p̄ quattuor manifestat. p̄. Ali
quādo p̄ verba: z istud est magnū signū.
Quī enīz cor est plenū amorē: os abūdat
in sermone. Luc. vi. Ex abūdiā cordis
os loquit. p̄. Aliqñ per beneficia: z istud
est maius signū. Multi. n. darēt verba:
qui nō tñ darent bñficia. Joā. iij. Nō vi-
ligamus verbo neq̄ lingua zē. p̄. Aliqñ
p obsequia psonalia. Et istud adhuc ē ma-
ius. Multi enim seruiēt de substantia sua
qđ nō seruiēt de psona p̄p̄ia. De isto dī
Ben. xxiij. Seruiuit ergo iacob p̄ rachel
septē annis. p̄. Aliqñ per mortē. z istud ē
maximū z vltimū. Multi enim darēt in
obsequiū psonas suas qđ nō darēt ī mor-
tē animas suas. Ista quattuor signa xps
nobis ostēdit. de duobus p̄mis dī Joā.
xv. Vos amici mei estis. Et post: vos autē
dixi amicos: qđ oīa que audiūt zē. Ecce
signū amoris per bñficia. de alijs duob⁹
dī Mar. xx. Aliis hoīs nō venit mīstra-
ri sed ministrare. quo ad primū. Et dare
aiāz suā in redēptiōēz p multis: quo ad
scdō. C. Tertio ponitur xpi resurgētis
imēsa pietas. in hoc qđ z petrum voluit
designare ex noīe ne desperaret ex nega-
tiōē: qñ angelus dixit: Dicite discipulis
eius z petro. Lz. n. Ep̄osuerit oēs passio-
nis defectū: tñ nō dēposuit pietatis affe-
ctū. xps nāq̄ ante icarnationē cognosce-
bat n̄as misērias p quādas theoricā. l. p̄
suā sapiētia. tō multū erat misēricors. ps.
Quō misēret pater filioz: misēre ē oīs
tūmētibus se. recordatus ē qm̄ puluis su-
mus zē. Post icarnationē autē eas scituit
p̄ practica z exercitatiōē lōgā: qđ xxxij.
annis practicant: z se exercitauit circa
nostras infirmitates. Et tō fuit valde p̄ri-
stus qm̄ tā lōga exercitatio ī nobis nō
h̄z effectū. ps. Cōstitit sū ī exercitatiōē
mea zē. Tandē scituit eas p̄p̄ientia: qđ

expertus ē tentatōes doloris et mortē. et
nō factus ē maxime misericors. Heb. iij.
Nō enim habemus p̄fice qui nō possit
cōpati infirmitatib⁹ n̄ris tētatur aut p
oīa. Si enim eēt aliquis medicus qui eēt
bonus theoricus et bonus practicus: i.
firmitates sepe expertus: iste maxie eēt
misericors. Talis enim medicus fuit x̄ps
dñs n̄s. Ista trīa tangunt. Hebr. v. Et q̄
dem cū eēt filius dei. Ecce q̄ scilicet n̄s os
defectus p̄ diuinam sapiētia. dīdicit ex
his que passus ē obediētias. Ecce q̄ eos
scilicet p̄ experētias et cōsumatōis factus
ē oībus obīperantibus sibi causa salu
tis eterne. Ecce q̄ eos scilicet p̄ exercita
tione longatūdiu enī se exercitauit q̄
p̄sumauit artem suā et veritatē.
Sermo. cxxv. C̄teria secūda post pa
scha. Sermo primus

T A solus peregrini
nus es in hierlem et. Luc. vi.
Volens x̄ps in hierlm trans
fretare: pegrinū se fecit. Fuit enim pegr
nus quātū ad quattuor. C̄prio quātū
ad habitū que assumpsit. C̄spe enim cru
cē assumpsit qm̄ ipam p̄p̄is hūeris ba
tulauit. que qdē crux fuit nauis: q̄ i ce
lestem hierlem deduxit. Sap. iij. Tran
seūtes mare per ratē liberati sunt. Et fu
it malus in sp̄a nauis. Ezech. xxvij. Le
drum de libano tulerūt vt facerent tibi
malū. Et fuit clauis q̄ celestē hierusalem
aperuit. ysa. xxij. Dato clauē dauid sup
humē eius. C̄secūdo assumpsit p̄sileū. i.
corona spinē. peregrinū enim pōitāt pil
leum cōtra estu: ventū: et pluuiā. Sic x̄pi
corona et passio ē nobis i vmbra ab estu
voluptatū. Defēdit etz nos a pluuiā tri
bulatōnū et a v̄to tētationū. ysa. iij. Ta
bernaculū erit i vmbraclū diei ab estu:
q̄ ad p̄mū. et in abscondite et turbine et plu
uis: quo ad alia duo. sequētia. C̄terito
assumpsit sclauinā. i. corpus que sclaut
na fuit albi coloris pp̄ puritatē. Apoca.
xix. Ecce equus albus et. Corpus enim
x̄pi fuit equus in quātū ratio ipm̄ duxit.
et fuit albus. i. in quātū puritatē habuit
deinde facta est nigra p̄pter liuorē. ysa.
liij. Lutus liuorē sanari sumus. tandem
facta est rubea. i. per sanguinis effusio.

nem. ysa. lxij. Quare rubrū ē vestimē
tū tuū et. Quarto assumpsit scarpellā
i. aiam. Solē enim peregrinū in scarpella
thesaurum ponere et portare: In x̄pi aia
fuit triplex thesaur⁹. i. misericordie: gra
tie: et sapiētie. de quo dī Joā. i. Vniūus
gloriz etus. i. gloriā misericordie etus
plena gracie et veritatis. C̄quinto assu
psit bacculū. i. crucē qui quattuor clauis
fuit ferratus: pegrinū enim vtunt bacu
lo ad sustentationē. ad fluuioz transu
dationē. et ad malaz bestiarū p̄uisionē
Sic x̄ps bacculo sue crucis mūdū susten
tauit. ps. Virga tua et bacculus tuus ip
sa me cōsolata sunt. Flumē mūdū tran
suadauit. Gen. xxij. In bacculo meo tra
siui iordanē istū et diaboli percussit. ysa
ia. xxx. A voce dñi pauebit assur virga p
cussus. C̄sexto assumpsit calcamentū
pegrinū enim calcamentū assument con
tra lutum. i. spinas et lapides. Iude. n.
in x̄pm piecerit lutū. ps. Eripe me d̄ lu
to vt non infingar. Sp̄as qm̄ coronā sp̄i
neam sibi ipso fuerūt. Et lapides. Joā.
vij. Tulerūt lapides vt facerent in eum.
Contra ista x̄ps assumpsit calcamenta.
Deut. xxxij. Tingat in oleo pedē suū
ferrū et es calcamentū eius. Aia x̄pi erat
tincta oleo gr̄e: que oīa ad uerā dulcora
bat. munta ferro cōstantie: que ipsa ad
uerfa non timebat. Et ere incoꝛruptib⁹
patientie qua oīa supplicia tollerabat.
C̄septimo assumpsit insignia et vulne
ra. pegrinū enim reuerentes insignia as
sumunt vt ostēdant q̄ suā peregrinatio
nē cōpleuerūt ad plenū: vt hoies prouo
cent ad sibi bñficiēdum: et sint securi
res ad ambulandū. Sic x̄ps ad patriam
redēs cicatrices reseruat. Et hoc i offe
sione paterne obediētie tā cōplere. Joā.
xvij. Opus cōsumant qd̄ de disti mibi vt
facerē. In puocationē paterne miseri
cordie obtinēde. Ambro. Vulnere sulce
pta abolere noluit: celo inferre maluit
vt ea patri misericordie ostēderet. In si
gnū securitatis nobis acquisite. Ezech.
ix. Super quez videritis thau non ocl
datis. C̄octauo habitus istus pegrinū
fuit bñdictus. Nam eius scarpellā. i. aia
mā bñdixit deus pater. Ezech. iij. Bene
dicta gloria dñi de loco suo. Eius sclaut

nam. i. carne bñdixit spūs sanctus. Lu.
i. bñdixit fructus vētris tui. Et hac
culi. i. cruce bñdixit tot' mūdus. Sap.
xliij. Benediciti lignaz p qd sit iusticia.
Secūdo dī pegrinus quātū ad vias q̄s
p̄ceit. Peregrini eīm hñt aliqñ ascen-
sus: aliqñ descēsus: aliqñ vias planas.
Ite aut pegrinus nīp̄l habuit de via
planas: s̄c̄s̄z vel descēsum. Magnū
eīm descēsus fecit quādo de celo i mun-
dū venit. Magnū ē ascensum fecit qñ
cruce ascēdit. Fecit ē magnū descēsum
qñ in limbū descēdit. Et magnū ascen-
sum qñ in dēdēs in celum ascendit.
Tertio fuit pegrinus quātū ad hōspi-
tia. Solent pegrini maxime in estate ter-
re in dētrare hōspitia. s. in tertia ad p̄a-
dendū: in meridie ad bibēdū ⁊ quēscē-
dū: in sero ad suā cenam faciēdū ⁊ ad
dormiēdū. Sic iste pegrinus triplex hō-
spiciū ē ingressus. p̄. Primū ē vterus vir-
ginis quē ingressus ē in tertia. i. in p̄rio
tpe nature: nec in secūdo tpe legis: s̄ in
tertio tpe gr̄e. Ibi p̄adū fecit qñ natu-
ram nrām assumpsit hñs carne tāquam
cibus: sanguinē tāquā potū. C. Secūdū
ē patibulū crucis. Jo. xix. Stitit. Et de-
derunt ei acenū. Ubi ⁊ requieuit. ibidē.
Inclinato capite tradidit sp̄m. Et istū
hōspiciū ingressus ē in meridie. Cant. i.
Indica mihi vbi cutes i meridie. p̄. Ter-
tiū hōspitiū est sepulchrū vbi dormiuit.
ps. Ego dormiui ⁊ soporatus suz. Cenaz
nāqz cū illis qui erant in limbo fecē. Lu.
xliij. hō quidaz fecit cenaz magnaz ⁊c.
Istū hōspiciū ingressus ē in sero. Mar.
xv. Cū iam sero eēt factum: venit ioseph
⁊c. C. Quarto fuit pegrinus quātū ad
picula que sustinuit. Solēt nāqz pegri-
ni sustinere pericula. qñqz a socijs suis
geos p̄dūt. qñqz ab hōspitibus qui eos
sugulant vt eoz bona diripiant. qñqz a
latrōibz q̄ eos spoliāt. Sic xps a suo
socio iuda fuit p̄ditus. Mar. xxi. Qui
tingit meū manū i parapside hīc me
traderet. Et iudeis in quoz domo vene-
rat hōspitarii fuit occisus. zach. xliij. Hīs
plagatus sum in domo eoz qui dixerunt
me: Et militibus expoliatus. Joan.
xviij. Milites acceperūt vestimēta ⁊e
erunt quattuor partes vnicuiqz militi

partem fecerunt.

C. Sermo. cxvi. C. Seria tertia post pa-
scha. Sermo primus:

Stetit iesus in me-
dio discipulor suoz: ⁊ dixit
eis: pax vobis. Luc. vi. Sicut
⁊ p̄m̄ euangelio patet. xps multiplicē
se manifestauit. C. Primo p̄ mira culo-
sam ad ipos ingressiōē: q̄ ianuis clau-
sis intrauit. Sicut dicit iōānes qut de
ista appitiōē agit p̄ qd ostēdit q̄ glorio-
sus resurrexerat. ⁊ p̄ dotes impassibili-
tatis: agilitatis: subtilitatis: ⁊ claritatis
inducrar. Signū ergo vere sp̄ualis re-
surrectōis in hōie: quādo illas quattu-
or dotes sp̄ualis h̄z. s. claritatē cōuerfa-
tōis honeste. Mar. v. Sic luceat lux
vra corā hōibz ⁊c. Subtilitatē humilita-
tis p̄funde. Sap. vij. Sp̄s sanctus vo-
catur subtilis: q̄ subtilis. i. humilis fa-
cit. Agilitatē obediētē. Prouerb. xxij.
Utisti hōiez velocē in opere suo ⁊c. Et
ipassibilitatē patientie. Prouerb. xv. Nō
cōtristabit iustū quicquid ei acciderit.
p̄. Secūdo manifestauit se per sitū siue
collationē: cū dī: Stetit iesus in medio
discipulor suoz. Et si dicat: Ego suz il-
le qui in medio stare cōsueuit. Ipe nāqz
stetit in medio in ingressu. q̄ in media
nocte natus. in medio aialū reclinarus
⁊ gemie gigas substatē effectus. Stetit
in medio in p̄gressu. q̄ stetit in medio
doctoz. i. medio discipulor. ⁊ in medio
iudicioz. Juxta illud. Prouerb. viij: In
vīs iusticie ambulabo: ⁊ in medio semi-
tarū iudicij. Stetit in medio i egressu: q̄
in medio terre passus: in media die cru-
cifixus: in medio latronū positus. p̄. Ter-
tio manifestauit se p̄ p̄p̄iaz testificatōez
cū dixit: Ego suz: quasi dicat. debetis mi-
hi credere: q̄ mentiri nō possum. Joā.
vii. Si ego testimoniū phibeo de me:
ipso: verū ē testimoniū meū. Sp̄ualiter
aut quis resuscitatus intelligi p̄r quā-
do triplex testimoniū h̄z. s. bone cōscie-
tie. y. Loz. i. Blla nra h̄c ē testimoniū
cōscie tie nre. Bone vite. Joā. x. Dp̄a que
ego facio illa testimoniū phibeit de me
Et bone fame. i. Th̄. iij. Dp̄z illū habere
testimoniū bonū ab his q̄ foris sūt. Quar

to manifestauit se p occultay cogitatio-
nū manifestatiōe: cū dixit: Quid tur-
bati estis: et cogitatōes ascēdūt in cordi-
bus vŕis ec. Ac si dicat. debetis me co-
gnosceret: ego sūz ille qui vŕa occulta
cognosco. Spūalr ēē quis resuscitatus
ē qñ cogitatōes suas discernit. et bonas
custodit: et malas expellit. Periculū est
magis malas cogitatōes in corde tenere:
qz sunt sicut mus in pera. ignis in sinu.
serpēs in gremio. Aus eim oia cono-
dit in pera. sic male cogitatōes oia me-
rita cono dūt in aia. Job. xij. Quasi ve-
limentū qd comedat a tinea. Ignis i si-
nu vestimēta cōburit: sic mala cogitatō
cōcupiscentiā accendit. Prouer. vi. Nū
quid pōt hō abscondere ignē in sinu suo:
vt nō cōburant vestimēta sua. Serpens
in gremio venena diffundit: sic mala co-
gitatio peccati venenū i cor emittit. An
Prouer. xxiij. Quasi regulus venena dif-
fundet. Cūqz se manifestauit p pal-
pationē: cū dī: Palpate et videte ec. qua-
li dicat: debetis me cognoscere qz istud ē
idē corpus qd sepe videre et palpate cō-
sueuistis. Spūaliter et resuscitati intel-
ligunt qui pmittunt se palpari. L argut
et reprehēdit. Sed sunt quedā aialia que
se palpari nō pmittūt. Aut quia hispida
sunt: sicut hericius. Aut qz siluestria sūt
sicut lupus. Aut qz arrogātia sunt: sicut
leo. Sic et sunt pleriqz qui si arguūtur
adeo sunt hispidi qz p verba iniuriōsa
pōgunt. Quidā adeo siluestres qz ad la-
tebras excusationū cōfugiūt. Quidā
adeo arrogātes qz nimis indigne ferūt.
C Sexto manifestauit se p cicatricum
ostēsiōe: qñ dī: Ostēdit eis manus et pe-
des. Ac si dicat. debetis me cognoscere:
qz ego sum ille quē i his pedibus et ma-
nibus in cruce cōfixū vidistis. Spūaliter
et quis resuscitatus intelligit qñ vul-
nera sua. i. peccata non abscondit: sed sa-
cerdoti ostēdit. Luc. xviij. Ite ostēdite
vros facerdotibus. Vulneca aut peccato-
rū aliqñ sunt recētia. s. per cōsensuz vel
vniciō actū. et tūc sanant vniciōe. i. leuis
pnic insūctōe. Ecce. x. Breuē languorē
peccidit medicus. Aliqñ sunt iueterata p
peccatū cōsuetudinē. et tunc idigēt adu-
sione. i. graui carnis maceratiōe. ps.

Arene. m. et cor. m. Aliqñ sunt plūre
facta. et tūc indigēt in cōfōs. i. scilicet a et
silietua tribulatiōe. ps. Multiplicatē sūt
infirmities eoz: postea accelerauerunt.
C Septimo manifestauit se per cōmo-
stione: qz comedit piscē assūm et fauim
mellis. Spūalr tñ resuscitatus intelli-
git qñ qz comedit fauū mellis. i. qñ cō-
stanter exercet opa actiōis. Et tñ ppter
hoc non deserit dulcedinē cōtēplatiōis
vel qñ exterius patit tribulatiōē. et tñ
interius nō deserit amoris dulcedinem
Vel pōt dici qz i fauo ē mel et cera. Per
piscē igit assūz intelligit caro xpi iame
passiōis assata. Per cerā que ē pabulis
lumina. claritas sue resurrectionis p mel
dulcedo sue visiōis. Debetis igitur
comedere piscē assūm: vt. s. ad eius pas-
siōē afficiamur p passiōē. cerā vt cō-
resurrectiōis cōgaudeamus p mēto exul-
tationē. Et mel vt puenire desi deremus
ad eius dulcissimā visiōē. sicut desido-
rabat ppheta dicens: Sitiuit aia mea
ad deū fontē viuū: qñ veniā et appareto
ante faciē dñi
C Sermo. cxxvij. C De sancto Ambro-
sio. Sermo. i.

Quæ itelliget ser-
uus meus et exaltabit. et elo-
uabit et sublimis erit valde.
ps. lviij. Quattuor status hūit beat. Am-
brosius q notant in vbiis pmissis. C Pri-
mus ē status subiectiōis: cū dī: Ecce intel-
liget seruus meus. Ipe qd fuit bonus
uius dei. Et id hūit tres laudabiles cōdi-
tiones boni serui. Pŕia ē mū dicit. ps.
Ambulās in via immaculata: sic mūl mū-
nistrabat. Istaz ipe habuit: qz mūditiā
mentis et carnis ipe seruauit. An refert
Hierony. ipm dī: iŕŕe: Uirginitatē nō so-
lū offerimus s; seruam? Sap. viij. Lūz
ellem magis bonus veni ad corpus non
coingnatū. P Secda cōditio ē fides. Pp-
uer. xij. Acceptus ē regi mūlster intelli-
gēs. Istā sapiām ipe hūit. An dī de eo qz
cū rome liberalibus artib; ecē traditus
ad plenū fuit eruditus. P Tertia ē pŕe-
uerantia. Apoc. viij. Seruiet ei vŕe acno-
cte i tēplo dei. Istā pŕeuerantiaz ipe hūit
qz vŕs in finē in bonis opibus pŕeuerat

uit. *Uñ cū moreret dixit. Nō sic vixi. Int*
us: vt iterā pudeat viuere. C Scōdo no
 tatur status sue plātōis: cū dī: Et exalta
 bit. *Circa autē suā exaltationē tria glīde*
*rant. P*rimo qualis fuit eius electō. *Su*
it eis a deo inspirato: q̄ ibi vox miraculo
se fionuit Ambrosiū ep̄s. De hoc Heb. v.
Nemo assūmit sibi honore: nisi q̄ vocat
*o deo tāquaz Aaron. S*ub autē electoribus
 vnanimē celebrata. *Nā cū in discordia*
multa cēt ptm̄ i Ambrosiū vnanimē
cōfēscrūt. Eccl. xxv. In trib⁹ bñplaci
tū ē spū meo: que sunt cōcordia fratru
*z. S*uit a sup̄iori cū gaudio cōfirmata.
Uñ legī de eo q̄ cōmissa ē relātō ad va
lentiniānū imp̄atorē q̄ summo gaudio
accepit q̄ iudices a se directi ad sacer do
trā peterent. P Scōdo vidēdū ē qualis fu
 it eius ad hoc aspiratio. *Ipe cū nō tm̄*
fugit vt possit inueniri: s; ē tria se habē
simulaut q̄ sunt plātōis officio inimica
scruclitātē. Uñ dī: q̄ tribunal cōscen
dit ē cōtra cōsuetudinē tormēta psonis
adhīberi fuisse. Eccl. iij. Noli ēē sic leo
in domo tua zc. Philosophicā vanitatē
vñ dī q̄ philosophiā p̄fiteri voluit. l.
Loz. ij. Loquēmur nō in doctis sapiētē
humane verbis. Infamā ē inhonestatē
Uñ dī q̄ publicas mulieres publice ad
se venīre fecit: vt ex hoc a sua intētiōe
ppm̄ reuocaret. Titū. i. Oporet ep̄m si
ne crimine ēē. P Tercio vidēdū ē qualis
 fuit eius in officio p̄secutio. *Ipe cū po*
pulum in fide instruebat. Tūc eis arria
na heresis totā italiā corumpat: s; ipse po
pulum suū ab ista peste purgauit. Et ve
ritates cōcūit fidei. Eccl. i. Qui cura
ult gentē suā ē literauit eas a p̄stione.
Ipe ē mores iformabat. Uñ inter cete
ra docuit bñm Alou. tria ad mores spe
*ciātā. P*rimo ne cuiq̄ p̄roxī peteret. ne
 si p̄simodū ip̄i iter se male cōueniāt ip̄
 si sibi male dīcāt. *P* Scōdo ne aliquē mul
 tum exercē cōsuleret: nec ip̄i rapinā z ca
 lūniā exerceat. *P* Tercio ne ad conui
 uia inuitatus accēderet: ne ibi tp̄antie
 modū perdat. *Ipe exempluz bonorum*
operum omnibus tribuebat. Titum. ij.
In omnibus tēpsum prebe exemplū bo
norum operum. in doctrina. in integri
tate. in grauitate. In doctrina quidē

quia semper populis predicauit. *In in*
tegritate: quia perpetuam castitatem ser
uauit. In grauitate: q̄ maturitatē semp
ostendit. In bonis operibus: q̄ omnia
bona pauperibus erogauit. C Tercio no
 tatur status cōsumationis: cū dicitur:
Elevabitur. Ipe cū secure mori posuit
q̄ ab omnibus terrenis eleuatus fuit.
Habuit enim in morte quatuor que ip̄m
secure mori faciebant. s. corpus dñicū
honoratus cū ep̄s vercelle. ex p̄ce
pro del ad ip̄sum peruenit: z sibi sacra
mentum dominici corporis dedit. Et cū
tali viatico ipse transiuit. Istud autem
tanquaz pugil ab omnibus inuādīs de
monis eum secure reddebat. Job. xvij.
Pone me iuxta te: cū vīs manus pu
gnet cōtra me. P Secundo habuit spūm
 sanctum. *Imminente namq; eius morte*
spūs sanctus in specie ignis z in modū
scuti in eius os intrare vīsus ē. In specie
ignis: vt ip̄m purgaret. In modū scu
ti: vt ip̄m protegeret. In os eius: vt ver
ba a spūitu sancto plāta ostēderet. Et
istud secūdū tanquaz ductor: ep̄ vīaz
ducebat. ps. Spūs tuus bonus deducet
me in viam rectā. P Tercio habuit vitā
 sanctā. *quaz quidēz duo causabant scz*
meritoz suoz affluentiā: magna de
deo fiduciā. Unde sic dixit in sua morte
Nō sic vixi inter vos vt me viuere pu
deat. nec mori timeo: quia bonū domi
num habemus. Et istud tertium est: mor
tem deo gratam reddebat. Aug. Certe
non potest male mori cuius bona vita p̄
cessit. P Quarto habuit cōmendationē
 diuinā. *Ipe enim manus in modum*
crucis expandens spūm suū in man⁹
dei recōmendauit. Et istud quartū se
cure cum mori faciebat. Sap. ij. Iusto
rum anime in manu dei sunt: z nō tan
get illos tormentūz mortis. C Quarto
 notatur status sue glorificationis: cum
 dicitur: *Et sublimis erit valde. Ipe cū*
tunc triplicem sublimitatem accepit.
*P*rimo sublimē locum ad habitandū
 vt celum. *Unde a multis vīsus est ascen*
dere scīz in celum tāquam i p̄piuz suū
locum. Et istud sibi acquisiuit propter
inocentiaz. ps. Quis ascēdet in montēz
zc. in quēz manibus. s. z mūdo corde zc.

plaborē actiōis. Lā. v. Ego dormio et cor
meū vigilat. In dormitōe qdē sensus
et motus intercipit et calor: sicut ad ex
teriosa reuocat. Sic in beato Ambrosio
reflicebat sensus abitoſe vanitatis. Vñ
ipse de se dixit. Ambrosius nescit inflari.
Col. ij. Ambulās frustra inflatus sensu
carnis sic. Reflicebat motus terrene cu
piditatis. qz omnia sua paupibus erro
gant. Auarus n. semp sunt in motu. qz sp
sunt in appetitu. Eccle. v. Auarus n. in
plebit pecunia. Reflicebat in ipso calor
carnalis voluptatis qz virginitatē sua
uit. Vigebat autē i eius corde flāma cha
ritatis. ps. inflamatum est cor meum zc.
Secundo assimilā leonē. qz leo clama
do suos leonculos suscitāt. Sic et ipse
multos mortuos in peccatis suscitauit.
nō in clamore eius pēdicādo. Ita. iij. Cla
ma ne celos zc. Non in clamore co: dīs
seruēt orādo. Exo. xij. Quid clamas
ad me. Nō in clamore operis sonit opā
do. Jo. iij. Clament ad dē in foritū die
hēt clamore oculoꝝ lachrimas emittē
do. Emisit. n. tria genera lachrimaz. s. la
chrimas deuotiōis p eternis desiderijs.
Unde dicit de eo qz aliquis vir scūs
mouebat abū dantissime flebat. Et inter
rogatus cur hoc faceret. Rēdit. Ne pu
tes me flere qz recessit sed qz me pēssit.
Lachrimas doloris p alioꝝ peccatis.
Unde legit qz cū aliquis lapsus suū si
bi pntebat sic amare flebat qz ipm flere
similiter ppelebat. Et lachrimas ppaſ
sionis p alioꝝ iniurijs. Unde dicit d. se.
et in decreto. Aducius milites gothos
lachryme mee arma mea sunt. Aliter nō
possum nec debeo resistere. Tercio as
similā leonē qz leo qñ sugatur vestigia
sua delet cū cauda. sic et beatus Ambrosi
us oia vestigia diaboli de corde suo dele
uit et vestigia xpi impressit. Sz multū sūt
de quibz dicit illud Dani. xij. Vtideo ve
stigia viroz quo ad peccatū supbie et mu
lierz quo ad peccatū luxurie. et infantuz
quo ad peccatū auaritie. Auarus enim
instat infantis sup terrā repti. Tercio
assimilā mellē et hoc pp suā melleam do
ctrinā. Doctrina eius dī mel pp vilita
tem et psumditatē. Utilitas autē est qz
mellē mūdificatiuū. pseruatiuū. et dulce

ratiuū. Et tō possit in medicinā ad mū
dificandū ad pseruandū. et ad amara so
porē remouendū. Sic doctrina bñ Am
brosi hz mūdificare a culpa pterita. Jo.
xv. Jā vos mōdi estis pp sermonē quem
locutus sū vobis. Pseruare a culpa fu
tura. ps. In corde meo abscondi eloquia
tua vt nō peccē tibi. Et dulcorare a pēa
illata. Eccle. xviij. Nōne ardorē refrige
rabit ros. sic et verbū melius qz datū. Se
cūdo eius doctrina dī mel pp psumdita
tem. Oleū qdē melius ē in supbie. vinū
melius in medio. mel melius in pfundo
Scriptura sacra hz triplicē intellectū.
s. historiale. morale. misticū siue spūale.
Per oleū qdē melius in supbie inteli
git sensus historialis qz est cibis paru
loꝝ. Quē et aplos vocat lac dices. i. Cor.
ij. Tanguā puult in xpo lac potū vob
dedi. nō escā. Per vinū qdē melius in
medio significat sensus moralis qui est
medi⁹ inter sensū historiales et spūalem.
Per mel qdē melius in fundo significa
tur sensus spūalis. Sacra. n. scriptura
a gto pfundū penetrat. rāto dulcor: in
uenit. Istū triplicē sensū sponsa cū sua
ustrate sibi incompōra dices. Can. v. Co
medti saui cū melle meo. bibi vinū cum
lacte meo. Istū pfundū intellectū Am
brosius in sacra scriptura hūit. De quo
sic dicit Hieronim⁹ in li. de. xij. doctoꝝ.
bus Ambrosi⁹ sup pfundoz pinnā rapt⁹
et aeris volucer gdsu in pfundū ingre
dit fructū de alto capere ac rape vñ.
Sermo. cxxix. De eodē sermo. ij.

Labius distillans
labia tua spōsa. Can. iij. In
corpe mistic xpi. vbi caput
ē xps diuersa sunt mēbra. Nā. oculi sūt
apli totū mundū illuminātes. Manus
sunt martires in bello dei fortiter labo
rantes. Aures sunt pſessores dei pceptis
obediētes. Nares sunt virginēs purta
tis odorē spirātes. Labia sunt doctores
et pdicatores cibū verbi dei a deo recipi
entes et ppo ministrātes. Et qz sanctus
Ambrosi⁹ fuit magn⁹ pdicator et doctor.
tō pdicta verba de eo pueniēter exponi
pnt. In quibz verbis tria pſeugia de
ipso ponunt. C. Pinnū ē qz in doctrina

sua fuit valde gratiofus. cum dī. Labia tua. *Ex hīs. n. labijs mō exhibant verba ducentia peccatores ad p̄ritiōis amaritudinē. Lanf. v. Labia eius diffillantia mirrhā p̄mā. Ad inflāmantia bonos ad amorē. Lan. iij. Sicut vitta coccinea labia tua. Ad verba verissima p̄firmā. Ita oēs in dei fidē & dilectionē. Prouerb. xij. Labia veritatis firmū erit in ppetuū. Ista aut verba de se nō hēbat sed ab ore dei recipiebat. Hier. xv. Si sepaueris p̄ciosum a vili quasi os meū eris. Suerūt aut labia eius quasi qdam fons dei sin illud Prouerb. xvij. Aqua p̄funda ēba ex ore viri torrens. redūdans fons sapie. Ab isto aut fonte in fute labijs siue suo ore tres magni riuī emanauerūt. s. sapientia. doctrine. & pstantia. C. Eius aut sapientia fuit p̄funda. Hiero. Ambrosi⁹ sup p̄fundor p̄mā raptus ē. Job. xviij. Profunda quoqz flumīor scrutatus est. Fuit a deo inspirata. Unde legi q qdā hereticus vidit angelū ad aures Ambrosij loquentē. & verba que p̄dicabat populo referentē. Fuit p̄ magno auctore habitus. q̄ alij doctores eius verba p̄ magna auctoritate habebāt. Iñ refert Aug. ad Iouinianū. q̄ cuz mater sua miraret q̄ sabbato mediolānt non ieiunaret. & sup hoc Ambrosiū interrogasset ille r̄spondit. Lū Romā venio ieiuno sabbato. sic & tu ad quam ecclesiā veneris eius morē seruā. si cuiq̄ nō vis scandalū esse. nec quē q̄ tibi. Et subdit Aug. Ego de hac insa ēt cogitans. ita semp eā habui. ac si tam celesti oraculo recepim. C. Secūdo emanauit ab eo solida doctrina. vñ Aug. de doctrina xp̄iana. Doctor d̄z agere vt ipe audiat intelligēter. libēter. & obedierit. Beatus igit Ambrosius audiebat intelligēter. libenter. & obedierit. P̄mso intelligēter. q̄ doctrina eius fuit firma & solida. vñ Hiero. dicit de eo. Ei⁹ omnes sentētie fidei & ecclesie & oīum virtutum firme sunt columnne. Ephe. iij. Nō sum⁹ paruuli fricuantes nec circūseramur oī ventu doctrinē. Audiebat libēter. quia eius doctrina fuit placens & pulchra. vñ dicit Aug. in libro de nuptijs & concupiscentia. Pelagius heretiar̄cha sic laudat Ambrosiū vt dicat brūs Ambrosius*

ips⁹ in cufus p̄cipue libris romana luce. fides qui scriptor inter latinos flos qdam emicuit. Et Prouer. xxij. Appone cor tuum ad doctrinā meā que pulchra erit tibi cum seraueris eam. Audiebat obedierit. q̄ eius doctrina fuit efficax & fructuosa sicut p̄z in beato Aug. quem tam virtuose p̄uerit. i. L. o. iij. Nō em in sermone est regnū dei. sed in virtute. C. Tercio emanauit ab ipso fortis p̄stantia que maxime in tribus fuit. C. P̄mo in sustinendo aduersa. Unde dicitur in historia ecclesiastica. Imperatrix iustina p̄turbare cepit ecclesiā statim in quo bello iunz & turrim validissimam pulsat Ambrosiū. C. Secūdo in defendēdo ecclesiastica iura. Unde cū impator quidā basilicā vsurpare veller. Ambrosi⁹ sic respondit. Noli grauare te impator nec putes te in ea que dei sunt implesse aliq̄ tus h̄re. tribuit Celsari vt iqz nō neget. ecclesia dei est. Celsari vt iqz nō neget. P̄mso est vt aiā mibi q̄ fidem auferas. C. Tercio in reprehēdēdo p̄mipum vitia. Unde cū theodosius impator quosdā innocētes occidī mandasset. Ambrosius ipm dure redarguit ab irretitu ecclesie ipm suspēdit & publicā p̄nā eidē infunxit. Titū. ij. Argue cum omni impio. C. Secūdu p̄molestus est q̄bit in vita sua valde virtuosus. q̄ notatur cum dicit. Fauus vbi ē mel & cera. Billi. guit at Aug. i libro d̄ ciuitate dei triplex genus vite. s. ociosam que p̄sistit in ocio p̄templatōis & ē quasi mel. Actuosam q̄ p̄sistit in labore actōis & ē quasi cera. Ipi enim actiui instar cere debent esse ductiles ad omne bonū. Et ex vtroqz p̄positū est quasi fauus. C. P̄mā aut vita. s. contemplatiua p̄sistit in deuota oratōe in diuinor reuelatōe & in dei laudatōe. Et ista tria Ambrosius habuit. s. deuotam oratōem. vñ de vñ in h̄storia ecclesiastica Ambrosius aduersus reginē furorē non se manu defendebat aut telo s̄z ieiunij & vigilijs sub altari positus p̄ obsecrationes defensorē mibi atqz ecclesie dei parabat. Habuit diuinor reuelatōem quia sp̄m sanctū in ip̄e ignis & in modum scuti ad se veniētē aspexit. fecit dei laudatōem. vñ de refert Aug. in libro con

set. q. cum Iustina ipz cū populo catho
lico intra ecclesiā pclusisset. Ambrosius
instituit hymnos & psalmos decantari
nepopulus meroris tedio pabesceret.
C Secūda vlt. s. actiuosa consistit. i. car
nis maceratiōe. elemosinaz largitiōe. &
vill occupatione. C Primum hūit Am
brosius qui tante abstinentie fuit quod
quotidie nsti in sabbato & die dominica
e festis pcpus ieiunabat. C Secundū
habuit. vñ & respōdit impatori. & est i de
creto. aut pscabat. aut libros scribebat
Si a me peteret qd mei esset. i. fun dū me
um argentū meū aut huiusmodi refra
garer. qd omnia que mea sunt paupe
rū sunt. C Tertū habuit qz semp aut p
dicabat. scribebat. aut orabat. C Tertia
vlt. s. ex vtrazq composita pssit in ob
seruatiōe pssit. i. paupertatis. castitatis.
& humilitatis. Et ipz paupem se fecit. qz
factus eps omnia paupibus dedit. & vir
ginitatem pperuā pseruauit. humilitate
magnā habuit. vñ de ipz dixit. Ambrosi
us nescit insulari. C Tertū priuilegium
est qz fuit in sua pscatiōe valde discret
qd notat cum dicit. distillans. i. diuersi
mode stillans. Nō. n. vna & eadē instru
ctio est oibus faciēda. sed sū qualitatē
auditorz formāda sicut ostendit Grego.
in libro mora. dicens Sepe alijs officiāt
que alijs pssunt. Nam plerunqz herbe q
pccaniamalia reficiunt alia occidūt & le
uis sibilus equos mitigat catulos insti
gat. & medicamentū quod hūic morbu
z iminuit. alteri vires iungit. & panis qui
vitam solum roborat. paruulorum ne
cat. & corde consonam modulatiōem red
dunt que vno qd emplectro sed nō vno
impulsu ferunt. Ex quibus verbis ha
bet qz sermo dei est tanquam herba viri
dis dei qz animā pfortat. C Est tāqz sibil
dei qz aiaz petōz a dēu reuocat. Est tan
quam medicamentū dei. qd animā infir
mā sanat. Est tanquā panis dei qui ani
mā famelicā satiat. Est tanquā plectz
dei qd spūalem melodiā generat.

C Ser. cxxi. De scd geor. mar. smo. i.

TAdnite vos
del vt possitis stare a duersus
inūdiās diaboli. quia non est

nobis colluctatio aduersus carnē & san
guinem &c. Ephe. vi. Adiles strenuus de
bet esse armis munitus & ad hostes expu
gnādos semper paratus. C Et qz beat
Georgius erat miles dei. Ideo primo de
scribit ab induitiōe armorz cum dicitur.
Induite vos armaturā. C Secundo ab
expugnatiōe hostiū cum dicit. qz non est
nobis colluctatio. C Habuit arma que
ponunt ex omni parte. Ephe. vi. s. lori
cam iustitie. C Sicut enim lorica ex om
ni parte munit. sic beatus Georgius fuit
munitus a de xris seruando in psseris
temperatiā a sinistris habendo i aduer
sis patientiā. ante periculā precauendo
retro dei beneficia memorando. C Se
cundo habuit gladiū spiritus qd ē veri
bum dei. Ituz aut gladiū habuit valde
acutum per feruorē valde limatū per vi
te splendore. Et aliquādo euaginatum.
aliquādo repositum p discretiōem. Eze
chi. xxi. Gladius acutus est & limatus.
Ut cedat victimas exacutus est. vt splē
deat limatus est mucro & euaginatus.
C Tertio habuit galeā. Caput enim est
mens. galea est spes etne salutis. i. Thef
sal. v. Induite galeam spē salutis. Hebre.
vi. Confugimus ad tenendas ppositam
spem. C Quarto dz assumere scutum si
det. dicit autem fides scutum. qz ibi con
fringunt omnia diaboli tela. Ephe. vi.
In omnibus sumentes scutū fidei i quo
possitis omnia tela nequissimi ignea ex
tinguere. Tum qz est tñ in sinistra & nō
in dextra. i. in pñi vltā & nō in futuro.
Tum qz est de eo in quo sunt tres angul
i. tres pssone. & tamen est vñum scutum. i.
vnus deus. C Quinto dz assumere lan
ceam charitatis Est autē charitas qz quis
diligat deū & pximum & ordinate seipm
de quo triplici modo dicit Barth. xxi.
Diligēs dñm deum tuū. quo ad primū
& pximū tuum quo ad secundū. sicut re
ipm. quo ad tertium. ite sunt tres lāce
quibus diaboli deum vulnerat. de quibz di
citur. ij. Reg. xviij. Tulit toab tres lan
ceas. & fixit eas in corde Absolon. Lum
enim diligimus deum vulnerat diabo
lus lancea inuidie. C Lum diligimus
proximum tunc vulneratur lancea fra
cundie. C Lum ordinate diligim⁹ nos.

metipſos vulnerat lancea triftitie. *p* Se
cūdo cōmendat ab expugnatōe hostiū
cum dicit qz non ē nobis colluctatio zc.
*p*pe. n. quatuor hostes vicit. s. diabolu.
mūdu corpus ppiū. z deus qui in tū
hostis noster dicit inquantus sensualitati
noſtre aduerſatur. d quo dicit *Matth. v.*
Eſto cōſentēs aduerſario tuo zc. *p* Pri
mo ergo vicit diabolu qd ſignificatū eſt
per draconē quē interfecit qui in ſummi
ne habitabat. *Eſt. n. animal valde ſitibū
duz. Sitim tamē ſuaz tempat tribus mo
dis. ſ. haustu fluuiz. z attractiōe venti. z
potu ſanguinis elephātis. Lū enim ele
phas habeat ſāguinē frigidū. draco na
turaliter illuz ſitit. Draco igit inſerna
lis qui noſtrā perditōem ſititipam ſitiz
temperat hauſtu fluuiz. Per fluuū ſitel
ligunt luxurioſi qui ſempiterno vicio in vi
cluz fluunt. *Ezech. xxi.* Ecce ego ad re
pharao rex egypti draco magne qui cu
bas in medio fluuiz hyerufaſez ſed egypti
p. i. i. mundarū mentibz. *Hiere. ij.* quid
tibi ſi via egypti vt bibas aquā turbū
dam. *Eſt tamē tante audacie qz z ſāctos
abſorbere conatur. Job. xl.* Habet fidu
ciaz qz inſuat iordanis os eius. *p* Se
cūdo eaz tempat attractiōe venti. *Hiere.
xiiij.* Traxerūt ventuz quaſi dracones.
Auaricia eim ventus viciſ qz animā nō
ſatſat ſed inſtat. *Eccle. xiiij.* Quaſi qui
apprehēdit vimbz z ſequit vēni. *p* Ter
tio cam tēperat ſanguine elephātis. per
elephantē ſuperbi intelligunt. qui ſunt
docti ad pſeſiandū. i. ad ricandu. z frā
gi quidē poſſunt. ſecuti aut non poſſunt.
hōiuz eniz ſuperbia diabolus nitit *Job
xl.* Hinc etiā montes herbas ferūt. *p* Se
cūdo vicit mūduz. mundus eniz cōtra
eū pugnat grauita ſupplicia inferēdo
Inter ceteros eniz martyres tres fuerūt
qui acroza ſupplicia paſſi ſunt. ſ. Lau
rentius. Vincētiuz z Eſtherina. Sed
ſitit euz Vincētiō paſſus eſt cullei exten
ſionez. torus corporis ſanctiōem. viſce
ruz effuſione. z ſalis cōſcrificatiōem. Eum
Laurentio paſſus ē in ſartagine plūbi li
quorez. euz tali oleo aſſare. z euz Lathe
rina habuit rotaz acutis gladiis vndiqz
circūſeptis. Iſta autēz ſupplicia vince*

bat per patientiā. z ideo nō poterat ſi
gi. *Hebreorū. Pacietia vobis neceſſaria
ē zc.* Per patientiā nō non poterat ſu
perari. *Eſuſdem. xi.* Forces ſci ſititibz
lo p crucis efficaciam. z ideo nō poterat
a diabolo ledi. *Ezech. ix.* Omnes autē ſu
per quēz videritis thau nō. occidatis.
p Tercio vicit corpus propriū qz ipſuz
morti tradidit ppter chriſtū. *Cor. ii.* nē
equus anime. veſtimentū animez de
mus anime. Nullus igit debet timere qz
ponere morti pigrus ranciduz. z corpus
conuictiōis ſubdituz. qui ſperat recipere
dextrarum iſtū corpus gloriſicatum.
Phil. iij. Saluatorē in expectamuz do
minuz ieſuz chriſtuz qui reſouabit cor
pus humilitatis noſtre zc. Nec debet
timere lacerationem veſtis corioſe. *Job.
xiiij.* Quaſi putredo conſumendus ſus.
z quaſi veſtimentuz quod comedit a ſu
neaz. quando ſperat inductionē veſtis
decore. *ps.* Altit regina iſtū anima
dextris tuſis in veſtitu deaurato zc. Nec
timere debet deſtructionē domus ruinō
ſe. quādo ſperat ſe habituruz habitati
nez domus eterne. *ij. Cor. iij. v.* Scit
quoniaz ſi terreſtris domus noſtra pui
us habitatiōis ſoluatur zc. *p* Quarto
vicit deum. Deus enim licet ſit omnipo
tens. tamē a tribus dimittit ſe vinci.
p Primo a ſua pietate viſcerofa. *Matth.
xi.* Conuerſum eſt in me cor meum zc.
Iſto modo permiſit ſe vinci quantum
ad beatum Georgiū. Videns eniz ipſi
tam crudeliter laceratum pietate mo
tus ad ipſam venire dulciter conſola
uit. *p* Secundo vincitur a noſtra orati
ne lachrymoſa. *Oſee. xij.* Inualuit ad
angelū z pforat. eſiſcit z rogauit eū.
Iſto modo ſe vincit permiſit ab oratione
ſancti Georgij. Nam imminente paſſione
rogauit deū pro illis qui ipſi in ſuo
carent. Et ecce vox ad eum venit qz ſic
veniret z fieret pſiout poſtulauit. *p* Ter
tio vincitur a morte ſanctorūz victoriō
ſa. *Matth. xi.* Regnum celozū vix pa
ſtetur. z violenti rapiūt illud. Iſto mo
do beatus Georgius per ſuam paſſionē
regnum celeſte ſibi rapuit. ipſuz ſibi
pēto acquiſiuit.
Sermo. cxxxi. De eodē Sermo. ij.

Onculcabis leonem
 & draconem. ps. Scūs Beor
 gius draconem conculcauit
 quādo ipsū interfecit. per quē drāconē
 significatur dīabolus. Sicut enīz dra-
 co semper insidiat elephantū: sic diabo-
 lus vīrīs sanctis. Circa autē hec quatuor
 sunt vidēda. Primo quare diabolus
 per drāconē significat. Et est rō qd drāco
 animal valde nociuū. Nocet enim lin-
 gua per hominē sibi sū. dente per lea-
 lem mori sū. flatu aerē inficiēdo. Et sic
 diabolus nocet per sibi sū male sugge-
 stione. Iud. v. Quare habitas iter du-
 os terminos vt audias sibilus gregum.
 idēst demonū. Unus terminus ē diabo-
 lus qui sibilat malas suggestione. Alius
 est mūdus qui sibilat vanitatē. cupidita-
 tem & carnalē delectatōem. i. Jo. ij. Om-
 ne quod ē in mūdō: aut ē cōcupiscētia
 carnis ē. Nihilominus tamē deus sibi
 lat peccatori per internā inspiratōem
 ysa. vij. Sibilabit dñs musce. Et tū pec-
 cator citius acquiescit diabolo suggerē-
 ti & carni inscienti: qm deo inspiranti.
 Secūdo nocet per mori sū prauē dele-
 ctatōis. Erego. Prāus illicita suggerēs
 linguaz extrahit: post ad delectatōis tra-
 hēns dentē figi. Deut. xxxij. Deuorabūt
 cōs aues mori sū amarissimō. Tercio
 nocet flatu venenoso & ignito prauit scz
 operis. In hominē enīz est cōcupiscētia
 praua: sibi diabolus mittit tentationes
 ignitas: sic impellit ad operatōes illici-
 tas. ysa. lliij. Ecce ego creauit fabrū sus-
 citem in igne pūnas. Quarto no-
 cet cauda cōstringēdo sūne prauē cōsue-
 tudinis. Apoca. xij. Draco traxit cauda
 tertias partes stellaz. i. illos qui nec sūt
 actui nec p̄ceptiatiui. Job. xviij. Im-
 mittit in rete pedes suos. Qui enim sū
 Erego. in rete pedes mittit non cum vo-
 luerit eijci. sic qui in peccatis se deijcit.
 non mori cō voluerit surgat. Secūdo
 vidēdū ē quare beatus Georgius & alij
 sancti vīrī per elephantē figurant. Naz
 sū Aristotē. Elephantēs carēt sellē: &
 sū naturalit sūt benigni. Et sūt autē
 feruēti aut quādo nimis puocant. aut qm
 amovē ferunt. aut qm vino inebriati ad

preliū acutū. sic & ferus dei spūs sūt
 mansueti: tamē debēt ēē feruēti ad con-
 pīendū. marie qm a p̄cōsibus puocant
 ex intus deo illatis. ps. Zelauit sup mī
 quos pacem p̄cōsū vidēs. Sedo fer-
 uentes ad diligendū. Ro. xj. spū feruē-
 tes dño seruītes. Tercio acuti ad p̄-
 liandū. ad quod quidē acutū qm me-
 moria passionis dñice inflāmant. qd si
 gnificatur i. i. Adacha. vi. vbi. i. dñs
 elephantis ostenderunt sanguinē vīrē
 & mori ad acutē dūz illos in preliū. Xps
 enīz sūt vīa ingū de vīrē virginea na-
 tus. & in p̄sibulo crucis eius sanguis
 effusus ē. & sūt mori inquit in passio-
 ne denigratus. Tercio vidēdū ē qm
 ter drāco. i. diabolus pugnat cū elepha-
 ntibus. i. cū scīs vīrīs. pugnat nāqz tri-
 bus modis. Primo exccādo. i. lumē fi-
 dei auferēdo. i. Reg. xi. In hoc feruē vo-
 bis scz sedus vt erua oīm vestrū oculos
 dextros. Talis enīz est inhabilis ad pu-
 gnandū: quia & sinister oculus impedi-
 tur a clipeo. dexter vero p̄uaf lumē
 suo. Et sic nec videt qualiter p̄cussus se dē-
 fendat. sic ille qui amittit lumen fidei a
 diabolo quidem feriri pōt: sē autē defen-
 dere non pōt. Secūdo pugnat pedes
 elephantis caudas cōstringēdo & tuol-
 uēdo: & sic ad terras deijcēdo. sic & dia-
 bolus cauda hominē inuoluit qm ipsū
 tētatōibus irretit ad peccandū deijcit
 Job. xviij. Tenebis planta eius laqueo &
 exardefcit cōtra cū sitis. Tercio cōsan-
 guinē bibēdo in omnibus gratiis & me-
 ritis prauādo. Job. v. Lutus mēssis fame-
 licus comedet & ipm rapiet armarus: &
 bibent sitiētēs diuitias eius. Quarto
 vidēdū ē qualiter elephātes vīcūt dra-
 cones. Vincūt autē ipsūz quatuor modis
 Primo aquā cū rostro iēus faciē p̄ij-
 ciēdo. sic scī vīrī diabolū vincūt quādo
 aquā lachrymarū in deū p̄ijciūt. Jpa. n.
 orō lachrymosa habz diabolū expellere
 Marci. ix. Hoc genus demoniorū in nul-
 lo pōt eijci nisi in orōne & ieiunio. habz
 ipm submergere. Exod. xliij. Submersi
 sunt quasi plūbū in aquis vehemētibus
 habet ipsūz cōtribulare. ps. Contribula
 st capra draconū in aquis. Secūdo
 caput eius conterēdo. Elephas enīz ca

De sancto georgio.

put ipſius draconis cum plāta cōterit.
 z tunc draco terribilis ſibiſum emittit.
 Mich. i. Faciam plātuz velut draconū
 Iſte ē ſecūdus modus vincendi drabo.
 ſuz ſc3 caput ſue ſuggeſtionis cōterere.
 Beñ. iij. Ipſaz cōteret caput tuuz. Quā/
 do enīz caput cōterit tunc virtus drabo
 li a fundamētis enervat. Abachuch. iij.
 Percuſiſti caput de domo impij zc. Quā/
 vero conteriſ tunc draco cu3 cauda ſue
 ſuggeſtiōis hominē ad terras trahit z
 ſurgere nequit. Thren. i. Bedit me dñs
 in manu de qua nō potero ſurgere ſcil3
 per meipſuz. Tercio doſuz opponen
 do. diligēter enīz ventrē cuſto dit z dor/
 ſuz opponit. Venter enīz ē ipſa ſenſua
 litas quāz draco appetit. Diere. i. Ven
 trez ſui3 repleuit teneritudine mea. dor
 ſum noſtrū ē ipſe xps inquitū pēa nra
 z vulnera nra ſuſcepit z portauit. Deb3
 igit hō a diabolo ſenſualitate ſuā abſcō
 dere z xpi paſſione opponere. In q̄ ſuit
 doſuz noſtrū. Yſa. liij. Dñs poſuit ſup
 eū iniquitatē oīm nrm. Et ſcutū noſtrū.
 Thren. iij. Dabis eis ſcutuz cordis labo
 rez tuū. Et annurale nrm. Yſa. lvi. Sal
 uator ponetur in ea murus z antemura
 le. Quarto cū vincit mole corpis op
 primēdo. Sepe enīz cōtingit q̄ cū dra
 co cauda ſtringēdo pedes elephātis ad
 terrā trahit. Ipſe. n. elephas ſup draco
 nē cadēs mole corpis ipſm exinguit. Et
 iſte ē quartus modus vincēdi. ſ. p paſſio
 nez. Diabolus. n. martyrē ad terrā tra
 hit p mortē corpis. ſ3 martyr demonē vi
 cit per victoriā paſſiōis. Diere. xlvj. For
 tis impetig in fortēz ambo pſter corue
 rūt. Eadē diabolus q̄ maior pena con
 ſtringit. Eadē martyr q̄rū ad corp⁹ ſ3
 eius anima in celo coronat.
 C Serimo. cxxij. C De eodē Ser
 mo tertius.

Labor sicut bonus mu
 les iesu xpi. i. Ti
 mo. ij. Ueruz z ltimuz militē
 tria faciūt. ſ. ſedulitas in ope
 rado. ſtrenuitas in plādo. z fidelitas in
 obſequēdo. qñ. ſ. z ſedule laborat. z ſtre
 nue pugnat. z dño ſuo fidelitē militat.
 Iſta tria notātur in verbis pmiſſis q̄ in
 beato georgio fuerūt. C Primi ē ſeduli

tas in opere. cū dñs labora. Ipſe. n. ſedule
 laborauit predicādo. idola deſtrūdo.
 z populū quērit do. Sūt. n. tria quēdā
 cū militē ad bene laborandū. p Primi
 ē cōſideratio laboris in rege. Rex. n. xps
 ſemp fuit in labore. In infantia ſua q̄ ſu
 it in egyptuz. In iuuetute ſua: q̄ conſi
 nue predicauit. Et i morte ſua q̄ penas
 ſuſtinuit. Unde dicit cū propheta. Pau
 per ſum ego z in laboribus a iuuentute
 mea zc. p Scdm est cōſideratio cōdi
 nis in militē. Nomē. n. militis nomē est
 laboris z exercitiij. Job. vii. Militia ē vi
 ta hoīs ſuper terrā. Unde dictū fuit cū
 dām militi. y. Timo. iij. Tu vero vigila
 in oibus labora. Tercio ē cōſideratio
 magnitudinis in mercede. i. Corin. iij.
 Unuſquiſq3 ppiā mercedē accipiet
 laborēz ſui. Sap. iij. Bonoz laboz dñ
 glorioſus fructus. C Secūdo notatur
 ſtrenuitas in pugnādo cu3 dicit. Sicut
 bonus miles. ſtrenuū aut militē tria fa
 ciūt. ſ. robur virtutis. ſclētia artis. z co
 pia armature cōueniētis. p Robur aut
 virtutis in tribus cōſiderat. p D3 enīz
 habere robuſtus animū ad aggredēdū
 Ideo formidoloſi de prelio dei ei3 cū
 vt habetur Deutero. xx. Iſte robuſtus
 animū habuit beatus georgius qui i me
 dio hoſtiū exiliens exclamauit. Dēs v3
 gentiū demonia. dñs aut celos ſecit.
 C Secūdo debet habere manū robuſtā
 ad feriendū. Beñ. xlix. Manus tua i cer
 uicibus inimicū tuoz. Iſtam robuſtā
 manu3 ē habuit georgius qui ceruices
 draconis qui diabolū figurabāt manu
 amputauit ppiā. Tercio debet habe
 re robuſtū doſuz ad ſuſtinēdūz: ſic ha
 buit ſanctus georgius qui multa tormē
 ta ſuſtinuit cōſtanter. ps. Super doſuz
 meū fabricauerūt peccatores. p Scdm
 qd̄ facti militē ſtrenuū est ſclētia. ſ. artis
 militaris. Iſta ſclētia acquirit aut per
 alienaz eruditōem. ſ. ſacrā ſcripturam.
 Eph. vi. Accipite armaturā dei. Aut p
 frequentē militatiū pſideratiōem. ſ. xpi
 z militi eius. Iaco. v. Suſtinetia Job
 auditiſ z hinc dñi viditiſ. Per cōſtā
 cōgreſſionez. ſ. cum diabolo. Iudic. iij.
 Dereliquit dñs gentes vt eruditet iſra
 el. Ecce. xxxij. Qui nō ē cōſtans

quid sit cē. p. Tertius qđ facit strenuū mī
lites ē habere copā armature cōuenien
tē. Habuit. n. beatus georgius quatuor
armaturas. s. fidē tanq̃ scutū. q. fidem
p. cōlātē cōfessus est. Eph. vi. In om
nibus scutū sumētes fidē. Spez tanq̃
galea. Tradidit. n. corpus suū ad mor
tē. dū speras q. ipm recipere gloriā
tū. Cēpū deī tanq̃ gladiū p. qñe bonos
enlherabat ad amorē. z malos incide
bat p. foras euacuādo idolatriā z erro
res bona opera tanq̃ lorica. q. oia ter
ra bona deseruit. z dei z p. mī obse
quio se emancipauit. C. Tertio notat fi
delitas in obsequēdo cū dī xpi iesu. Jt
le. n. est miles iesu xpi qui certat p. hono
rē iesu xpi. Et talis legitime certat. y. Ti
mo. ij. Nō coronabit nisi qui legitime cer
tauerit. Legitime autē certat qui certā
tū regulā obseruat. que hz quattuor ca
pitula. p. Primū ē vt ab oib⁹ nociuis. i.
p. his terris abstineat. i. Cor. ix. Dis. n.
qui in agone cōdedit ab oibus se abstine
t. Scdm ē vt nō segniter sed fouiter pu
get. Jbidē. Sic pugno nō quasi acrem
verberās. p. Tertū ē vt vsqz ad mortē
in certamine p. ueretur. Ecclē. iij. Usqz
ad mortē certa p. iusticia. p. Quartum
ē vt in certamine nō suū sed dñi honore
intēdat. Jtūd seruauit iob ad dauid di
cē. n. Regū. xviij. Lōgrega reliquam
p. nē populi cē. Et istra ne di meo ascri
beretor. Jtā quattuor capla serua
uit georgius q. oia terrēna cōtempnit z
seuiter dimicauit. z vsqz ad mortē in p.
ho stetit. z dei honore i oib⁹ obseruauit.
C. Sermo. cxxxiij. C. De scō marco
euangelista sermo primus.

Obiuit illi qñ ma
honorifica
ta. Ecclē. xv. Sapia dīna in
quiritibus se obuiā vadit. z
se deī dēratibus seipm infundit. Hoc
modo diuina sapiētia beato marco ob
iuit. z in omnibus suis vīs sibi occur
rit. Sicut enī sex vias. tres i vita. z tres
alias post vitam. C. Prima ē qua iuit ro
māz p. b. scutū ē petrus tanq̃ ovis pa
stori z pastores sui. tanq̃ discipul⁹ na
gula sui. z tanq̃ filius patres suum.
Et ibi diuina sapiētia sibi obuiāuit. q.

sm Hierony. in lingua greca euangelis
ibi scripsit put ab ore magistri. sul. Pe
tri audiuit. Quia enī aliquādo testi
moniu z fertur de visu. Aliquādo de au
ditu. ideo epistula sm Augu. duos te
stes habere voluit de visu. s. Mattheus
z Joannē. z duos de auditu. s. Lucā z
Marci. C. Secūda via ē q̃ iuit aq̃ile
giā. z ibi sapiētia diuina sibi obuiāuit.
q. tria magna beneficia ibi fecit. Primū
q. p. mī. c. eis lūmē infudit diuinū. ex co
p. p. mī. eis fidē predicauit. Scdm est
q. magnūz eis reliquit thesaurū. s. volu
it suis qđ rome in lēa greca ibidē con
scriptū in lingua latina p. scripsit. quod
quidē vsqz hodie seruauit. Tertū est q.
spālem eis dimisit patronum. s. scm her
macoraz quē ad fides p. uertit. z eis i epi
scopū ordinauit. qui ibi spālis patron⁹
habetur. C. Tertia via ē qua iuit in ale
xandriā. z ibi sapiētia diuina sibi ob
uiāuit. ibidem. n. fuit in p. i. arca p. scra
tus. p. mī. missas ibi celebrāuit. z ibi mo
nasticā religionē instituit. Nā sicut dicit
Philo. Maxima multitudo in alexa
ndriā adunauit in fide z deuotōe z p. tū
tē obseruātōe. Unde ait petrus damia
nus. Tantam ei deus grām apud ale
xandriā prerogauit vt omnes qui tunc
ad fidei r. diuina cōfluērent. in o. p. cō
tinentiāz actotius sanare p. uersatōis istā
tiaz tanq̃ ad monasticę p. uersatōis fasti
giū enolaret. Ad ista autē ducebat eos p.
tria sicut ibi dē dicit. s. per verba. p. xem
pla. z p. miracula. Mar. vi. Illi autē p.
fecit p. d. cauerūt. ecce verba. Dño coope
rate z sermonē cōfirmate. ecce exēpla. se
quētib⁹ signis. ecce miracula. post mor
tē autē eius tres alias vias fecit. C. Una
via ē qua eius spūs in celū ascēdit. me
rito q. existens in terra iam erat in celo
ascripius. supernis ciuitibus as sociatus.
z eterne paci cōiunctus. De duob⁹ pri
mis dixit ei angelus. ecce nōmē tuū i ce
lo scriptus est. sociusqz factus es supna
rū virtutū. de tertiis dixit ei xps. Pax ti
bi marce euangelista meus. noli timere.
ego enī tecū suz. C. Secūda via est qua
cum corpore in italiā rediit. vñ petrus
damianus. Beata est alexandria. tritum
phali hui⁹ sanguine purpurata. felix z iu

italia corporis huius thesauro blues effe-
cta. Eius aut corpus cum venetias transierit
res fuit odore mirabili circumfusum. multis
in via miraculis declaratum: nunc est in lo-
co pulcherrimo collocatum. Erat. n. ala
bastrum dei: id debuit odore diffundere
ij. Loc. ij. Odore notitie sue manifestat
nos in oi loco. Erat lucerna populi: ideo
debuit se manifestare. Mat. v. Neque ac-
cedat lucerna et ponat eam sub modio.
Erat gema dei: id debuit in loco pulchro
manere. Erat namque vna de gemis illis. de
gbus Exo. xxxix. Posuit in roali gema-
rum ordines quatuor. Quatuor ordines ge-
marum sunt ipsi quatuor euangeliste. Tertia
via est quatuordecim suis suffragiis et benefi-
ciis venit in mundum. Eius. n. suffragiis ob-
tinemus corporalia ad sustentationem: quod per
miraculo facto in appullia ubi erat steri-
litas magna. obtinemus? et spiritualia ad ius-
tificationem. quod per in miraculo sarraceni
naufragium patientis quod ad baptismum puo-
lauri. Obtinet nobis celestia ad glorifica-
tionem. quod patet in miraculo cuiusdam reli-
giosus cuius obitu sanctus marcus co-
uenit: et in celum eius alas deponit.

C Sermo. cxxxiiiij. De comedente. s.

O leone extulit cibum et de foris
egressa est oleo. Iudic. xiiij.
Quia sanctus marcus per spiritum leonis fi-
guratur. id predicta verba de leone dicta de
ipso pergrue exponunt. In quibus verbis a-
ngelus describit et laudat. C Pumo a ma-
gna excellentia in hoc quod leoni assimilatur.
Leo. n. grece latine dicitur rex omnium bestiarum.
Sic et marcus fuit apud alexandriam pa-
triarcha christianorum. Que quidem dignitas co-
medabilis fuit a tribus. Primo ex ratione per
mouetur: quia a petro secundo revelante spiritum suum
fuit promotus. Per secundo ratione promoti: quia non
reputabat se esse dignum: id sibi pollicetur am-
putavit: sed beatus petrus secundo dispensavit.
Per tertio ex parte officii persequitur: quia. s. per
multas alexandrie celebravit: populum et sciam
et doctrina paupum. C Secundo describitur ab
istius sapia cum dicitur de comedente. Deus quidem
divina sapia spiritum cibavit. Eccl. xv. Liba-
uit illi pane vitæ etc. Ipse autem sic cibatus
per sapientie infusionem comedit per assiduum

meditationem. Hier. xv. Inuenerunt sunt fru-
mentum et comedi eos. In cornu ebullitionis
aut tria sunt. s. massificationis: compositio et
decuratio. Beatus ergo marcus sapientia et
vina cibatus ipsas massificavit per medita-
tionem. vii ps. De iustis meditantibus sapientia
Massificata sibi incorporavit per imitationem
et operationem. Jac. i. Qui perprobavit lege
perfecte libertatem etc. Massificata et incorpo-
rata in membra fidelium decuravit per eu-
angelij descriptionem. Prover. v. Deservit foli-
tes tui fores etc. C Tertio describitur ad
municata doctrina cum dicitur: Deservit cibum
doctrinae euangelice quo reficit totum mun-
dum. Istud autem euangelium habuit quatuor
propositores. s. marcus et ipsum per prophetam
scripsit. Spiritum sanctum et ipsum inspiravit.
Pet. i. Spiritus sanctus inspiravit locuti sunt sancti
dei homines. Petrus et sibi verba omnia misera-
uit: quod sic scripsit prout ab eius ore audiuit.
Et mattheum quod suum euangelium sibi abbe-
utandus dedit. C Quarto describitur a for-
ti perstantia cum dicitur: de foris. Id paulus
secundus illi cum magnanimum atque forte ipsum
secundus hic desiderabat dicere: marcus alle-
luia et adduce tecum etc. Ad id dicitur quod erat
pertra deum militum: tenebrosus: arduus et
durus. Id paulus volebat marcum secum
hic ut tanquam duo pugiles mundum pertra de-
um militum expugnaret. Eccl. iij. Ad id
est duos simul esse quod vnum etc. Volebat
secundus hic ut tanquam duo luminaria mundum
amplius illustraret. Eccl. ij. Scit deus duo
luminaria magna: luminare maius. i. paulus
ut perferret dictum: perfectus sapientia ipse
debat: luminare minus. i. marcus ut per-
esset nocti: quia per suum euangelium in tenebris
tenebras expellebat. Volebat ipsum secum
hic ut tanquam duo flumina paradiis mundum
ardum amplius irrigaret. vii ps. Flumen
dei repletus est agnis. Magnus fluvius ex
ore pauli emanavit: quoniam in tertio celus ra-
ptus doctrina sua mundum secundo davit. Ma-
gnus fluvius ex ore sancti marci emanat
uit: quoniam euangelium suum persequitur. Volebat
et cum hic ut tanquam duo olives mundum
emollirent. Sacha. iij. Isti sunt duo olives
olei qui assidue diatores etc. C Quinto de-
scribitur a multiplici consolatione nobis celi-
bita cum dicitur: Egressa est oleo. Consolatus
est. n. quodam in vita: sicut patet in ma-

periclitare: et in milite de ponte cadete. et quosdam in morte: sicut patet in illo q. de campanis sancti marci cecidit. quosdam post mortem: sicut patet in religioso ad cuius mortem venit: cuius alas ad celi glorias et gaudia portauit et.

Sermo. cxxxv. De sancto marco Sermo tertius.

Marcus assume et adduc tecum. Est enim mihi vtilis in ministerio. y. Thim. vi. In eo q. paulus vas electiois ad tertium celi raptus bñm marcū sibi vtilē i ministerio p̄dicatois asseruit: manifeste ostendit q. p̄fundus fuerit in diuina sapiētia: q. graciosus i doctrina: q. p̄fectus in vita. Eius autē gr̄as et p̄rogatiuas bñs Hiero. in quadā glosa sup marcū breuiter enumerat dicens. p. Marcus euāgelista seminat post mattheū: fremit vt leo: volat vt agla: discit vt hō: imolat vt sacerdos: irrigat vt flumen: floreat vt ager: feruet vt vinū. C. Prima igit p̄rogatiua est q. post mattheū seminauit: ex eo q. post illū suū euāgeliiū scripsit: et eius euāgeliiū abbreviauit. Istud autē semē sicut ipse dicit fructificauit. P̄rio qdē herbā: deinde spicā: deinde plenū fructū i spica. t. s. glosas: et mox i p̄sentia et charitatē. herba. n. si. gnat timorē: q. sicut herba ē p̄ncipiū sp̄s timor est p̄ncipiū noue v̄ste. Pro. xij. p̄ncipiū sapiētie timor dñi. Sp̄s q. ē aspa: et plena gr̄anis significat p̄sentia amarā q. est plena meritis bonis. plen. fructus significat charitatē. Rom. xij. plenitudo legis ē dilectio. C. Scda p̄rogatiua est: q. fremuit vt leo. fremitus est leonis terrorē imittit. animalia facit egredi flumē et leoniculos ad vitā resistit. Sic et doctrina marci q. per leonē significat p̄suptuosū terrenū p̄minatōez p̄ne. vñ de caplo. xxiij. Uepnātibus et nutriendis in illis diebus. P̄gnātes sūt q. bona p̄posita p̄cipiūt: s. ea p. bona opera parere negligūt. nutriendes sunt q. se in peccatis nutriūt. et de dei misericordia ip̄nitate sibi promittūt. Leues stant per firmitatē constātie: vñ de talibus rephendunt cū di. c. iij. Nō habēt radices in se sed tēporales sūt. Mortui ad

vitā resuscitant. Joā. vi. Verba que ego loquor vobis: sp̄s et vita sunt. C. Tertia p̄rogatiua est: q. volat vt agla. volauit q. dē in celū p. pennā amoris. ps. Quis dabit mihi p̄nas sicut colibe et. In infernū per p̄nam timoris. ps. Ascēdit vsq. ad celos: et descēdit vsq. ad abyssos. Nolauit p. mundū per p̄nas euāgelice p̄dicatiois. ps. lx. Qui sunt hi q. vt nubes volat et. Et ostēdit xpm volasse sup p̄nas hierarchie celestis. ps. Ascēdit sup cherubim et volauit et. C. Quarta p̄rogatiua est: q. discit vt homo. Sapiētiā qdē euāgelica didicit a xpo per inspiratiōē. Eccl. xij. Implebit eū dñs spiritu sapiētie et intellectus. A petro p. eruditio: neq. q. fuit eius auditor deuotus. A mattheo p. fuit euāgelij abbreviator: q. fuit eius abbreviator discretus. Non fuit ergo mirū si tanta sapiētia fuit plenus: q. eā didicit ab illo q. ē fons sapiētie. Eccl. i. Fons sapiētie verbū dei in excelsis. ab illo qui est clauiger sapiētie. Matt. xvi. Tibi dabo clauē regni celorū. Et ab illo qui fuit calamus sapiētie. ps. Lingua mea calamus scribe et. C. Quinta p̄rogatiua est: q. imolat vt sacerdos. p. Patmo q. xpm esse imolatū ostēdit per passionē: q. ip̄saz diligēter p̄secut. ē. Eph. v. Tradidit semetip̄suz p. nobis oblatio: neq. et hostiā deo. p. Scdo q. seipm imolauit per mortificationē. Coll. iij. Mortificate mēbra vestra que sunt sup terras. p. Tercio q. vngulā diuini p. discretionē et ruminauit per meditationē: et iō fuit animal mūdū et imolatō aptus. Leuit. xi. Omne qd. habet diuissaz vngulā et ruminat in pecorib. comedetis. C. Sexta p̄rogatiua est: q. irrigat vt flumen. Dicit autē Hieronymus in glosa sup marcū q. q̄tuor sunt q̄litates. de q. bus sancta euāgelia p̄texunt. s. p̄cepta: m̄data: testimonio et exēpla. His q̄tuor fluminib. euāgeliiū marci ecclesiā dei irrigauit. s. p̄ceptis q̄n a malis nos abstinere p̄monuit c. viij. Videte et cauetē a fermento herodis. M̄data sūt q̄n ad dilectōez dei et p̄tmi nos induxit. c. xij. Diliges dñm deū tuū: ex toto corde tuo et. Testimonijs q̄n patris testimoniiū p. filiū introduxit. c. i. Vox facta ē de celo: tu es filius me. et.

Exēplis: qñ xp̄a exēplo pueri nos ad hu
militatē i duxit vt habet caplo. ix. C Se
ptima p̄rogatiua est: qñ floreat vt ager.
In suo em̄z euāgelio tanq̄ in agro sunt
diuerse herbe medicinales q̄dā valētes
otra moribū auriatē caplo. iij. Erumne
seculi d' deceptio diuitiaz suffocat ver
bū. Allie valētes cōtra moribū luxurie ca
plo. ix. Hoc genus demonst̄or non cūci
nū in orōne & ieiunio. Allie valētes con
tra moribū supbie caplo. xij. Videte vos
metip̄os: sicut d' d' iſchē. ij. Humilia
tio tua in medio tui. C Octaua p̄rogati
ua est: qñ seruet vt vinum. Unū. n. facit
boīez calidū: tōcū dū & aīosus: ita iter ce
teros euāgelios marcus tractat ap̄tissi
me de xp̄i resurrectōe: passiōe & ascen
sione. Seruet igit̄ vt vinū: q̄ p tractatus
passiōis nos calefacit ad amorē. i. Ma
th. vi. Elephātis on̄derūt sanguinē vne
Per tractatū resurrectiōis nos letificat
ad deuotiōē. ps̄. Ad vesp̄er deuorabit
fletus & ad matutinū letitia. Per tracta
tus ascēsiōis nos animat ad celestis ia
nue introductiōē: vt dicat glibet Canē.
i. Trahe me post te.

¶ Sermo. cxxxvi. De sancto petro
martyre Sermo primus.

O Vestigia eius secu-
tus est pes meus Job. xxiij.
Scdm bñm Aug. Perfectis
xpiane religionis ē hūc imitari quē colim.
Vestigia igit xpī semp imitari debem?
vt sicut ipse p nobis mortu^s est sic & nos
p ipso moriamur. i. pef. ij. Xps passus ē
p nobis; vobis relinquē xpīlū: vt seq̃
mini vestigia eius. Quā aut vestigia secu-
tus ē bñs petrus martyr nō tm in partē
dofis in passio mō. Et iste modus q̃rū
ad lex attēdit. C. Primo q̃rū ad passio-
nis pfiguratiōē. passio enim xpī pfigu-
rata ē in morte abel quē occidit cayn;
ppter auaritiā: ppter irā & ppter iudi-
ciā. Sifr & in morte xpī fuit auaritia ex pte iu-
de. Ex pte aut iudeoꝝ fuit ira. Luc. liij.
Repleti sūt oēs in synagoga ira. Et fuit
iudiā. Mat. xxvij. Sciebat eis q̃ p fuit
dñs iradiffent eū. Sifr in morte pccr
ex pte hereticoꝝ fuit ira: q̃ irascebat taz
valis deo pugnator. Fuit iudiā. nā in iud

debāt tas valido p̄dicatori ⁊ tā gratulo
Ex pte occidētū fuit auaritia: q̄ fuerit
mercede p̄ duci. ¶ Secūdo atēdit̄ de
modis gr̄i ad mortis testificatiōem. De
testificatiōe mortis xpi dī. i. Joā. iij. Tres
sūt q̄ testificatiōnū dat in celo. i. p̄i verbū ⁊
p̄i sp̄s sc̄us. Et tres sūt q̄ testificatiōnū dat i
terra. i. sp̄s: aq̄ ⁊ sanguis. q̄ eīz xps sū
i celestis. i. deus testificat⁹ ⁊ p̄i cū dicit
Mat. iij. Hic ē filius meus dilect⁹. Testifi
catus ē sp̄s sc̄us: cū i forma colūbe sup
eū apparuit. Testificatus ē ip̄e de seip̄o.
Joā. x. Ego ē p̄ vniū sumus. Quia tūc
rit terrestris. i. hō passibilis testis fuerit
sp̄s quē i ipsa cruce p̄ eū emittit. ⁊ aq̄ de
latere eius emanat ⁊ sanguis quē etiā
dit. Q̄ti testes sūt i b̄o petro fuerunt.
q̄ eīz fuerit celestis. i. de celo ad cōmū
cendū hereticos missus. testat̄ pater q̄ sū
t tanta dedit p̄santia ad resistendū. i.
silius q̄ sibi tanta dedit sapientia ad p̄u
mendū. ⁊ sp̄s sc̄us q̄ sibi dedit tāta gra
tia ad p̄uertendū. q̄ aut fuerit terrestris.
a terrenis hereticis passus. p̄ter sp̄m
q̄ p̄t rēcomēdauit aq̄. i. dixit. In ma
nus tuas dñe p̄mendo p̄i meū. p̄ter
aqua fidelē ⁊ doctrine. fidelē q̄ de eius ore
emanauit dicens: Eredo in deū rē. p̄o
uēr. xviij. Aqua p̄funda verba ē et rē
p̄i. p̄ter sanguinē quē ē ex ore ⁊ de
pite suo effudit. ¶ Tertiō ille modus
offēdit. ⁊ hoc gr̄i ad sanguis exclama
tione. Sanguis. n. xpi clamat ad patres
petēs ab eo misericordiā ⁊ remissionē.
Deb. xij. Accedistis ad sanguis afflictiō
melius loq̄nt̄ q̄ abel. Clamat ad iustos
petēs ab eis deuorāciō. Unū ⁊ de hoc p̄i.
Intingat pes tuus in sanguine rē. Cl
mat ad pctōres petēs ab eis snā querē
nē. ps. Que vitilias in sanguine meo rē.
Clamat ad totū mundū petēs cōpallē
nē. Hiere. i. O vos oēs q̄ transitis i vias
rē. Clamat etia ad terra petens sūt san
guinis manifestatiōem. Job. xij. Terra
ne operias sanguinē meū rē. Abasitū
tus est ēt sanguis xpi per terre tremores
⁊ per lapidū fractionē ⁊ per monument
torrāptionē. Similit̄ sanguis beati pe
tri clamat ad deū petens sūt sanguis re
muneratiōem. Apoca. vi. Utq̄que dñe
lunare verum nō vīdicās sanguis

Sermo. cxxviii^o. De sancto Jaco/
bo minore aplo. Sermo. i.

Hec dicit domi

n^o facies et formās te ab vte
ro auxiliator tuus noli ti/
mere serue meus iacob et rectissime que
elegi. ysa. xliij. Ista verba dicta de ia/
cob patriarcha: et iacobo apostolo ex/
poni pnt. In quibus verbis ostenditur qd
comedabilis fuerit in sua natiuitate in
vtero: in sua vita in mūdo. et in sua passio/
ne in tomēto. Cū in vtero fuit sancti/
ficatus: et dicitur: Facies et formās te ab vte/
ro. Sicut et dicit egippus et Hiero. in
libro de viris illustribus. et in hystoria ec/
clesiastica: ipse ex matris vtero sanctifica/
tus fuit. Ista autē gratiūplē effectum
sanctificatiōis in ipso opata ē. C^o primus ē qd
ipm ab originali purgauit. Hiero. i. An/
quā exires de vulua sanctificauit te. C^o Se/
cūdus ē qd ipm a mortali cōseruauit. Et
et dicit qd in passioe xpi. oēs apli mor/
taliter peccauerint: tñ forte ab illa gene/
ralitate ē iste excipiedus. tñ qd in vtero
fuit sanctificat^o: et sanctificati in vtero cō/
firmant in dono. tūz qd in Hiero. de vi/
ris illustribus in parascue se voto ascri/
xit qd nō comederet donec ipm resurre/
ctus videret. Ad quid eim se voto astrin/
geret nisi de resurrectione fide in dubiam
hāret. C^o Tertius effectus ē: qd in ei^o car/
ne somitis debilitauit et refrigerauit. Ec/
cle. xviij. Nōne ardore refrigerabit ros
i. qd a spūs sancti. Et ppter istuz triplicē
effectū dicit iacobus frater domini: Jacob^o
cultus et virgo ppetuus. Nam in quātum
fuit a peccato originali mūdatus potest
frat dñi appellari: qd sicut dñs in vtero
matris fuit sanctus: sic iste fuit sanctifica/
tus. In quātū fuit a mortali cōseruatus:
dit cultus. Sap. x. Sciuit iustū et cōserua/
uit sine querela deo. In quātū fomes de/
bilitatus in eo fuit: virgo ppetuus dicit
Nam in Hiero. ipse in ppetua virginita/
te extitit. In cuius signū semp syndone
munda vtebat. Prouerb. xxv. Aliter ru/
biginē de argēto et egrediet vas purissi/
mum. Albiata est a teato iacobo rubigo
peccati originalis per sanctificationē:
mortalis per conuersionē. somitis per

debilitationē. Et sic factus est totus pu/
rissimus et vtiqz sanctus. C^o Secūdo cō/
mendabilis est quantū ad vitaz in mū/
do: cū dicitur: rectissime quem elegi. Ipse. n.
fuit rectissimus quātum ad vite pfectio/
nem. Et fuit electus in apostolica digni/
tatem. Eius autē sanctitas atqz perfectio
in tribus apparet. C^o Primo qd fuit mul/
te austeritates et abstinentie quo ad seip/
sum: sicut dicit egippus et Hierony. de
viris illustribus. vinū et sinceram nō bi/
bit. carnes nūquam manducauit. noua/
cula super caput eius non ascendit bal/
neo vltus non fuit. Iudic. xij. Ab infan/
tia sua et matris ex vtero. quicquid ex vi/
nea nasci non comedit. cē. C^o Secūdo
fuit multe deuotiōis et grē quo ad deū.
quia totiens in orōne genua flectebat vt
callos in genibus sicut in calcaneis ha/
bere videt. Unde dicit Hierony. de vi/
ris illustribus. qd fixis genibus deump/
populo deprecabatur tantū vt caneloqz
duritiaz eius genua traxisse viderentur.
C^o Tertio fuit multe dignitatis et reue/
rentie quo ad primū. Nam in multa re/
uerentia ipm apostoli habuerunt. Quia
sicut dicit Hiero. Ipse in ipm herosoly/
mis elegerunt: et sicut dicit A nacleus
papa. et habet in decreto. Petrus Jaco/
bus maior et Joānes: ipm ordinauerunt
et cōsecrauerunt. Ipsum in reuerentia
habuerunt iudei. qd sicut dicunt egip/
pus et Hierony. solus inter apostolos. et
hoc ppter nimiaz suaz scitātē pmitte/
bat intrare in sancta sanctorū: non qui/
dem ad imolandum: sed ad orandum.
Ipsum nāqz in reuerentia habuerūt sin/
guli et vniuersi. quia sicut dicit Hierony/
mus de viris illustribus: Tante reuerē/
tie et scitatis in populo extitit: vt simbi/
am vestimenti eius certatim tangere cu/
perent. Mar. vi. Rogabant eum vt simbi/
am vestimēt eius tangerent. Et ideo
apostoli et oēs alij eū in tanta reuerētia
habuerunt: qd frater dñi dicebat. Et hoc
triplici de causa. s. ppter similitudinez.
qd facie simillimus fuit: et ppter cogatiō/
nem: quia et mater sua fuit soror: matris
xpi. et pater matris. s. Leophas fuit fra/
ter ioseph qui fuit pater xpi putatiuus.
Et ppter sanctificationē qua habuit in

uero. et sanctitate quā habuit in mūdo.
E Tertio cōmendabilis ē quātus ad pas-
 sionē in tomēto: cū dī. Nōl timere ser-
 uicū iacob. **A**linus dicit et plus si-
 gnificat: q: non tū nō timuit: sed in sua
 passione cōstans fuit. **I**psa autē eius pas-
 sio cōmendabilis fuit quātū ad quattuor.
E Primo quidē habuit acerbitatē in
 pena: q: fuit de plima tēplī precipitatus.
 tēinde lapidatus. tēinde excerebratus.
 Et sicut dicit Hierony. vnus ex iudeis
 cū pica sullons cerebrū eius excussit.
E Secūdo habuit sinceritatē in causa:
 q: ppter iusticiā fidei defendendā pas-
 sus ē. Nam cū iudei euz rogaret vt a fi-
 de iesu populū reuocaret. **I**pse in altus
 ascendens dei filiū ē cōfessus. Et tō iudei
 indignati ipm vt dictū ē precipitauerūt
 et lapidauerūt dicentes: Lapidemus sa-
 cobū iustū. **E** Tertio habuit seueritates
 in vñdicta. Quia sicut dicit iosephus p-
 pter iniustā mortē iacobī factū ē excidm
 in hierusalē et disphio iudeorū. Non tū
 autē ppter hoc sed maxime pp mortem
 xpi. **L**uc. xix. Non relinquit te lapidem
 super lapidē qui nō destruat. **E** Quar-
 to habz pietatē in ventā impetrāda. Nā
 sicut dicit Hiero. Lū fuisse precipitatus
 sup genua pēbens: eleuatis manibus
 dixit: Rogo dñe dimitte eis: q: nesciunt
 quid faciūt. In hoc eim imitatus ē ma-
 gistrū suū qui ait **L**uc. xxiij. Pē dimitte
 illis: q: nesciūt qd faciūt.
E Sermo. cxxxiij. **E** De sctō philippo
 aplo. Sermo primus

Omine ostende
 nobis pīem et sufficit nobis.
Ioā. xiiij. **A**gagne familiari-
 tatē philippus cū xpo fuisse videt. qui
 vñsionē patriā petijt. qd quidē nullus
 apls vnquā petere ausus fuit. Circa hoc
 autē tria ponunt. **E** Primo nāq: ponit
 vt vnus ad dextera tuam. et alius ad sin-
 istram sedeamus in gloria tua. Quidam
 futurorū scētrā. **S**ai. xxiij. Dic nobis
 quādo hec erunt. **E** Quidaz infimicorū
 vñdictaz. **L**uce. ix. Dñe vis dicimus vt

ignis descēdat d celo et sumat illos. **P**hi-
 lippus autē non petijt secularē potentiaz
 que dēus ē. **E**cclē. x. Dis potētiā: ho-
 uis vita. Nec futurorū scētrā: q: curio-
 sa ē. **R**oma. xij. Non plus sapere q: opor-
 tet sapere. **E**cclē. x. Nec infimicorū vñdictā.
E philibā ē. **M**at. v. **B**ligite inimicū ve-
 stros. **E**cclē. x. Sed petijt paternā vñsionē: q:
 eterna beatitudo ē. **S**cēbat eim q: ipa
 ternā vñsionē ē summa iocūditas. **P**s. **A**d
 implebis me iusticiā cum vultu tuo. Et
 plena satietas pō. **S**atibor cum appa-
 ruerit glia tua. Est eterna felicitas. **I**o-
 xvi. **H**ec ē vita eterna vt cognoscāt te so-
 lum verū deū. **E** Secūdo ponitur in
 philippo benigna meditatio. **O**ndendū
 nāq: philippus xpm iter nos et patrem
 esse mediatorē a quo sibi ostēdi patet
 patriā vñsionem. **O**is qdē de patre tria
 erant abscondita et ignota. s. eius sapiē-
 tia. **I**ob. xxiij. **S**apiētia vbi iuentur ē
 qd ē locus itelligētie. **M**isericoīdia **I**ob.
 xxx. **S**to et non respicis me. **M**u-
 tus es mihi et crudelis. **S**actes eius. **B**en-
 xxiij. **A**bscondam facie meā. **E**cclē. x. **C**hristus
 autē mediator se fecit. vt paternā sapiē-
 tiam nobis reuelaret. **M**at. x. **N**emo no-
 uit filiū nisi pater: nemo patrē nouit nisi
 filius: et cui voluerit filius reuelaret
 paternē misericordie nos reconciliaret.
Roma. vi. **L**ū eim intēctē essemus de re-
 cōciliati sumus. et per mortē filij. **E**cclē.
 paternā vñsionē nobis ostēderet. **I**deo
 dixit philippus: Dñe ostēde nobis pīem
 et sufficit nobis. **N**on autē illā vñsionē pe-
 tebat que ē per creaturā speculatiōem:
 q: obscura ē. **R**oma. i. **I**nuihībilla eis ip-
 sius a creatura mundi. **E**cclē. x. **N**ec illaz que
 p fides vñ. q: iperfecta ē. **I**o. x. **E**cclē.
 pīe eim cognoscimus et ex parte pphēta-
 mus. **N**ec illaz que vñ per cōtemplatiōē
 q: pīmixta ē. **E**cclē. x. **E**cclē. x. **E**cclē. x.
 habz plenā delectatiōē ppter cōposita
 corruptōēs. **S**ai. ix. **L**osque qd cōsum-
 pitur aggrauat aīam. **S**ed petit patrē
 nam vñsionē que erit i patria que nūllū
 hēbit obscuritatis. q: clarissima ē. **L**og.
 xij. **V**idemus nūc per speculū in enīgi-
 mate. nūc autē facie ad faciē. **N**ihil imper-
 fectionis. q: sufficiat illima ē. **G**lōdē. **L**ū
 venerit quo d perfectū est: cūa ualē qd

et parte
suant
pōtētiā
E Tertio
sufficiē
cit nobis
hōe oīu
facies de
spondit
vt habet
q: ex pat
spondit
tur. **O**nd
oīum bo
Sap. viij
ter euz it
nem. **D**ic
ket et cū
cōtinuat
bus dieb
sunt bor
E Sermo
secundus
P
et patre
ribus. **P**
dicentis
sufficit
sumū si
po reia
sima. **E**
tatū. **P**
citatiō
dire et
re. **E** do
e ipse p
cattionē
suis dī
e ipse p
ex leuit
sire sup
spirat.
ele. viij
Et ex
ris. **P**s.
vñ. **E**cclē.
cū dē
uit. **F**
qui ad

ex parte est. Nihil admixtionis, q: tota
suauissima est. ysa. li. Gaudiu & letitiam
obtinebunt & fugiet dolor & gemitus.
¶ Tercio i patre notat osum bonorum
sufficiens & plena pfectio: cum dicit: Et suffi
ciens est nobis. Vere sufficit, q: in paterna vi
sione oia bona habent. Unde cu moyses
facies dei sibi peteret ostendit dñs ei re
spondit: Ego ostendas tibi omne bonum
vi habet Exod. xxxij. Ex quo colligitur
q: ex paterna visione omne bonum habe
tur. Omne aut bonum tria importat scz
osum bononi cōgregationē & possessiōez
Sap. vij. Venerunt mihi oia bona part
iter eius illa. Osum cōgregatiōis fructu
nem. Dicere. xxx. Reuertet iacob & quie
scet & cunctis affluet bonis. Fructuorum
cōtinuatōez. ps. Videas bona hierl: o
bus diebus vite tue. Eccl. xxxi. Stablisita
sunt bona illius i dño rē.

¶ Sermo. xli. De eodem Sermo
secundus.

Philippe qui vi
det me videt & patres meum
¶ Ceteris apostolis tacentibus
& patres sibi ostendi petere non auden
tibus. philippus sumpta fiducia petijt
dicens: Domine ostende nobis patrem &
sufficit nobis. Chysostus autē verbū pro
fatum sibi respondit. De isto autē philip
po tria preconsta reperiunt que sunt ma
xima. ¶ Primum est: q: fuit multe sancti
tatis. ¶ Sunt etz tria signa perfecte san
ctitatis scz diuine ispiratōis perfecte obe
dientie & velociter tempēstive pñiam ichoa
re & dona recepta alijs cōmunicare. Sic
et ipse philippus diuine ispiratōis & vo
cationi velociter obediuit. Nam cū chri
stus dixit eis: sequere me. pñius ē secu
tus. vi habet Joā. i. Et istud non pceffit
ex leuitate scilz cordis. sed ex benedictio
ne superioris. Joā. iij. Spūs vbi vult
spirat. Ex virtute doctrine exterioris. Ec
cle. viij. Sermo eius potestate plenus ē.
Et ex bona dispositiōe hominis interioris.
ysa. l. Dominus aperuit mihi au
res. ego autē non contradico rē. ¶ Se
cundo tempēstive penitentiaz inchoa
uit. fuit enim vnus de primis apostolis
quidā christum suū conuersi. ¶ Pul

mo nāq vocatus est andreas. ¶ Secun
do petrus. ¶ Tercio philippus. De isto
triplici funiculo dñ Joā. i. Erat autem
philippus a bethsaida ciuitate andree
& petri. Bethsaida interpretat domus
venatorū. de ista enim domo pcefferunt
isti tres animarū venatores. Petrus au
tem interpretatur agnoscens. Andreas
ipse virilis interpretatur. philippus ve
ro os lampadis: quia venator dei debet
habere diuinas scientias. & magnanimē
vitarz lucidaz doctrinas. ¶ Tercio do
na recepta nathanaeli cōmunicauit. vt
habetur Joā. i. & Apocal. xxiij. Qui au
dit dicat veni rē. Eccl. xx. Sapientia
abscondita. & thesaurus iustus q: vti
litas in vtriusq. Proverb. xi. Qui absco
dit frumentus maledicetur in populis.
Ex qbus verbis habetur q: picatus de
bet cōmunicare subditis: & sapiētijs per
eruditionem. & thesaurus bonorū ope
rum per exempli exhibitiōez: & frumē
tum rerum temporalis per submissa
tionem. ¶ Secundo fuit multe reueren
tie & dignitatis: qui i quattuor apparet
¶ Ipse enim primo fuit hostiarū chi
stus. Nam sicut dñ Joā. xij. Gentiles qui
dam venerunt ad eū dicentes: Domine
volumus iesum viderē. Ex quo bene pa
ter q: in curia christi erat portarius con
stitutus. i. Paral. xv. Filios id est: qui
interpretatur transilient: fecit esse po
rarios. Et significat beatum petrum et
beatum philippum. Ille enim omnem
intellectum angelicū & humanū tran
siluit. quando dixit: tu es christus fili
us dei viui. Iste autē petijt illud scilicet
quod omnē intellectus transcendit: cuius
dicta. Domine ostende nobis patres rē.
Vnus ergo scz philippus fecit portariū
i sua curia terrestrī. Alius scz petrus fecit
portariū in sua curia celesti. ¶ Secun
do fuit mediator dei & populi. Ipse enī
& andreas fuerunt mediatores iter chi
stus & gentiles vt eum viderēt & agno
scerent. iij. Regum. vij. Jerunt portariū
scz philippus & andreas. & annunciaue
runt in palatio regis irinsecus. ¶ Ter
tio fuit aduocatus certus apostolici. Au
dierunt enim apostoli a christo quod
ascensurus erat in celum. et quod mis

furus erat eis sp̃m sanctū. & de his n̄
h̃il dicebant. Alii dixerunt quoz q̃ p̃res
viderant. & de hoc plurimū mirabantur
nullus tamē interrogare ausus ē. Phi
lipus aut̃ tanquā omnīū aduocatus pe
tuit dicens Dñe ostende nobis patrem
et̃. Si ergo ip̃e fuit aduocatus iudicib⁹
seculi & p̃ncipibus celi. credendū ē q̃
modo sit aduocatus p̃ peccatorib⁹. m. in
di. Quarto fuit p̃curator totius col
legij. de turba enim pascēda xps cū nul
lo p̃tulit nisi cum philippo dicens. Vni
ememus panes vt̃ māducet hī. vt̃ habe
tur Jo. vi. Ex quo videt̃ q̃ collegio xpi
dispensator erat Luce. xij. Quia puras est
fidei dispensator & prudens. Ip̃e enim
fuit fidelis q̃ bona dñi fuit fideliter cu
stodit. fuit dispensator q̃ ea sibi non
retinuit sed populo distribuit. fuit pru
dens q̃ bona domini fuit augere sciuit.
Tertio fuit cum xpo magne familia
ritatis. cuius triplex ē signū. Primū
quia fiducialr grandia postulauit. Si
gnū magne familiaritatis fuit quādo
Joānes a xpo petiuit sibi reuelari p̃dico
rem suū. Signū maioris familiarita
tis fuit quādo. s. Petrus Jacobus & Jo
annes petierūt a xpo sibi reuelari adue
tum suū. Matthe. xxij. Dic nobis qñ
hec erunt et̃. signum aut̃ maxime fami
liaritatis fuit quādo philippus a xpo
petiit sibi reuelari p̃rem suū. Secūdu
signū est qñ xps sibi secreta reuelauit di
cens. philippe qui videt me videt & pa
tres. sap. vij. In sepmānes oīa innouat
& per natōes. In animas sanctas se trās
fert amicos dei & p̃phetas p̃stituit. In
animā sanctā philippi se transfudit qñ
sibi gīam infundit. Amicū cum p̃stituit
f. quādo ei secreta sua reuelauit. Ac pro
pheta p̃stituit qñ altibus suis sp̃m pro
phetie dedit. Tertiū signū ē q̃ i eadē
cathedra. i. in cruce eum sedere fecit. De
ster. vi. Dō quē honorare cupit rex dō im
poni sup equū q̃ de sella regis est. Lete
ri apli sederūt in equo xpi q̃ p̃ passionē
trīphauerūt. Illi aut̃ sederunt i equo
xpi & in eadē sella xpi qui crucifixi fuerūt.
ficut philippus q̃ in iſido. fuit crucifi
xus. h. Reg. xxiij. Baudē sedens i cathē
dra sapientissimus p̃nceps inter tres.

Tres nāq; sedentes in cathedra crucis
fuerūt Petrus Andreas & philippus.
Sed xps sapientissimus fuit q̃ p̃ crucem
diabolus superauit.
Sermo. cxli. De inuentione sancte
crucis. sermo primus.

O Stendit ei lignū
q̃ cū misisset in aquas i dul
cedinem verſe sunt. Exo. v.
Luz p̃p̃s israel p̃e nimia amaritudine
aqua bibere nō posset. dñs moſi lignū
ostendit q̃ aquas amaras dulcorauit.
Iſido. Ergo lignū significat crucem q̃
deus sancte Delene ostēdit. quod lignū
aqua tribulationū in Conſtantino dul
corauit. Primo ergo pontif crucis mi
raculoſa oſtēſio cum dicit. ostēdit ei li
gnū. Secūdo pontif ostēſio crucis &
tuosa opatio. cū dī. q̃ cū misisset i aquas
et̃. fuit autem ostēſio p̃ multa signa.
Quoz quedā fuerūt ante inuentionem.
Et quedā in inuentione. Quedāz eo post
ip̃am inuentionem. Ante inuentionem
tria signa fuerūt. vñ q̃ angelus in celo
ip̃am ostēdit Eſtātrino. Aliud q̃ mira
bilis claritas ip̃am circūſtē. Tertium
q̃ iſtis victorie inſcripta fuit. i. in hoc li
gno vices. Ex his significat triplex vir
tus crucis. Prima est q̃ angelos repa
uit qd̃ significat p̃ hoc q̃ angelus in ce
lo ea tā reuerēter ostēdit. Col. i. pacifi
cans p̃ sanguinē crucis et̃ns sine que in
terris sunt. i. hoies. siue que in celis sūt
t. angelos. Et in hoc fallit regula illa q̃
dicit q̃ positis duobus extremis ponit
& mediū. Ecce eim xps pacificauit celos
angeloz cum terra hoīum. & tñ nō paci
ficauit aerē demonū. Secūda virtus
est q̃ mundūz tenebrosū illuminauit.
Quod significat p̃ hoc q̃ cum splēdore
apparuit. Apoca. x. Vidi alreꝝ angelū
amicū nibe & iris i capite eius & facies
eius erat vt̃ sol. Iſte angelus fuit xps q̃
est amicus nibe. i. humana carne q̃ fuit
inſignitus tride. i. cruce que est signum
reconciliatōis. Bene. h. Pona arcū meū
in nubibus et̃. Qui tanquā iris habuit
colore rubcū p̃ sanguis effusione. aqueū
p̃ aque latris emanatōz. viridē ex limo
rū inſpſione. fuit et̃ ſitar ſolis lucidus

quod p̄ crucē tenebras expulit ⁊ mundum illuminauit. Tertia virtus ē q̄ diaboli vicit ⁊ infernū expulit. qd̄ significat p̄ lras virtutis. Isai. xliij. Infernus subitus perturbatus est in occursum aduentus tui. Infernus subitus est locus damna-
tor ⁊ iste fuit perturbatus. Infern⁹ vero superior est limbus patrū iste fuit le-
tificatus. Infernus quasi medius ē purgatorius. ⁊ iste infernus fuit confortatus.
Secundo fuerit que dā signa in inuen-
tōe que ipsa crux fuit inuenta. s. deuo-
tio oratio ⁊ terre motio ⁊ odoris emanatio.
Per que significat q̄ virtus crucis
prius obtinet. Primo p̄ instantia ora-
tionis. Unde dicit Exo. xv. q̄ cum moy-
ses ad deū clamasset ⁊ oasser deus sibi li-
gnum ostendit. Prouer. viij. Qui mane
vigilauerit ad me inueniet me. Secū-
do p̄ gemitū terrenor. vt. s. aspect⁹ ter-
renor q̄ erat sursum in ratōne mouea-
tur ⁊ descendat in sensualitatē. ⁊ sic fiat
q̄dam terremotus spūalitatē postea fi-
et tranquillitas mentis. q̄si celum. i. cele-
stia crux sursum in ratōne. ⁊ terra id est
terrena erunt deorsum in sensualitate.
Prouer. xxv. Celum sursum ⁊ terra deor-
sum. Tercio p̄ fragrantia virtutū ⁊ desi-
derior. Spōsus. n. trahit ab odore puri-
tatis. Cant. i. Zucculus n̄s floridus. Hui⁹
vitis. Ibi dē. Cum esset rex in accubitu
suo etc. Et sancte opatōis. Cant. ij. Vinee
florentes dederūt odore suū. Tercio
fuerūt quedā signa post inuentōē. Ad
sc̄ptū. n. ē ipam verā ēē crucē p̄ tria signa
repute p̄ infirmū sanatoz. p̄ mortuū resu-
suscitandū ⁊ p̄ tituli inscriptōz. p̄ q̄ signū
fuit q̄ hō p̄ crucē ē a morte peccati resu-
suscitatus. Col. ij. Et vos cū mortui essetis
in delictis etc. Ab infirmitate. qua. s. de-
billus erat ad bonū ⁊ sanatus ⁊ fortifica-
tus. ps. Virga tua ⁊ baculus tu⁹ ipa me
solata sunt. Et q̄ in dei militem ē ascri-
ptus. Apo. iij. Scriba sup̄ illū nomē dei
meū etc. In hoc significatōē in passione
ip̄i fuerūt quidā resuscitati. q̄ multa cor-
pora sanctorū q̄ dormierāt surrexerunt.
Et q̄dā ab infirmitate sanati sunt sicut
dogmus. q̄dā celesti militie ascripti sicut
latro a dextris positus. Secūdo notat
crucis virtuosā opatio cū dē. cū misisset

in aquas in dulcedine verse sunt. Aque
amare significat amaritudinē tribulatio-
nis. ps. Saluū me fac de q̄m in trauerūt
etc. Ad istud dñe p̄p̄loz. Apo. xvij. Aque
quas vidisti ppli sunt ⁊ gētes Est fontis
desiderior. Prouer. xxv. Aqua frigida
aiē sitiēt. Aque ergo tribulationū erant
ex pte cōstātis. Aque p̄p̄loz ex pte mal-
sentij. Aque desiderior ex pte helene in
peratrics. sed p lignū crucis in cōstan-
tino vulcorate sunt aque tribulationū p̄
hostis supatoz. ps. Fac mecū signū in bo-
nū etc. Aque p̄p̄loz vulcorate sunt p̄ pa-
cificatōē ⁊ quersionē. h̄ significatū ē Nu-
meri. xx. in virga que de petra aqua pro-
duxit. q̄ xp̄us virtute crucis de duritia
aqua prulit gratiā. Aque desideriorū
dulcorate sunt in helena p lignū crucis i-
uentōē. Prouer. xij. Lignū vite desi-
deriū venies. Et ibidē. Desideriū si pplea-
tur. delectat animā etc.

C Sermo. cxlij. De eodem sermo. ij.
Arit tanquā lignū qd̄ plā-
tatu est secus decur-
sus aquar etc. ps. Igitur est li-
gnū sancte crucis d̄ quo tria
discunt. s. q̄ sit plātū q̄ sit iuxta aquas
plātū. ⁊ q̄ sit fructifer. C Sicut autē
plantatū in triplici loco. C Primo in ter-
restri paradiso s̄ aliquaz h̄storiarū nar-
ratōē. qd̄ satis puenies fuit. Primum
n. lignū fuit hōi cā mortis. d̄uine offen-
sionis ⁊ sue electōis. Lūenies ergo fuit
vr̄ lignū crucis transiret de morte ad
vitā. Apo. ij. Necessē dabo edere de ligno
vite etc. De offensa recepit in grām. Nec
n. est illa virga que hesser inuenire fecit
grā assueri. vbi habet hesser. itij. De ex-
lō tanquā p̄ nauē renocaret ad patriā.
Sap. xij. Transientes mare p̄ rarē libe-
rati sunt. C Secūdo fuit plantatū in li-
bano. Libanus nāqz mons ē altus ⁊ in-
perat candidus. ⁊ ibi nascit odoriferū
thūs. p̄ que significat q̄ lignū crucis ho-
minē humilitatū exaltauit. Prouer. iij.
Accipe illā ⁊ exaltabit te. Joan. x. Si ex-
altatus fuero a terra omnia traham ad
mēipm. Et hominē denigratū dealbauit
Epoca. vij. Lauuerunt stolas ⁊ dealbaue-
runt eas in sanguine agni. Homines ex
peccato fetidū. deo reconciliat. Gene.

vij. Odoratus est dñs odores suauitatis
 et. Tercio fuit positus p ponte in flu-
 uio. In mari. in huius mundi deus ho-
 mini tria adiutoria pparauit. s. nauē ba-
 ptismalis innocētē. i. Petri. i. In dieb.
 Noe cum fabricaret archa et. Et infra.
 Quod et vos nūc similis sōme saluos
 facit baptisma. C Secūdo pparauit ta-
 bulam penitētiē. Dicit. n. Hieronim⁹ qd
 penitētiā est secūda tabula post naufra-
 gium. ij. Paral. v. Nihil erat aliud in ar-
 cha. s. ecclesiē. nisi duae tabulae. i. peniten-
 tia que dicitur de pmissis et de omissis. s.
 qd sepe agit male et frangit nauius baptis-
 malis innocētē. et multū est p dunt tabu-
 lam penitētiē. ideo pparauit pontē cru-
 cis sue. In quo pōtē seu in qua cruce ex-
 tendit corpus p tabula. qd qdē corp⁹
 hui⁹ voluit firmitate clauor et pilā pgeri
 et lapidū. i. diuerfor supplicior. C Se-
 cundo dicit de isto ligno qd secus aquas
 fuit plantatū. Et hoc vel secus aquas sa-
 cramentales. qd fuit aqua saluatoris ir-
 rigatū. Isai. xij. Mauricetis aquas in gau-
 dio de fontibus saluatoris. Vel sec⁹ aq̄s
 spūales qd lachrymis ppassionis sepius
 est irrigandū et dicit irrigari. Ecclesi. xxij.
 Sup mortuū. i. xpm ploza. Deficit enim
 lux eius. Vel secus aquas materiales. qd
 in pbatica piscina fuit inuenta. Dicitur
 aut pbatica a pbaton qd est ouis. qd ibi
 hostie lauabant. piscina autē discebat a
 pisce. Conueniēter igit lignū crucis ibi
 fuit inuentū ad significandū qd imolan-
 da erat vera ouis in sacrificiū. Isai. lxxij.
 Sicut ouis ad occisionē ducet. Ibi etiā
 erant lauande anime nre a sordibus. s.
 victor. Apoc. i. Lauit nos a peccatis no-
 stris in sanguine suo. Ibi assandus erat
 xps verus piscis ignibus passionū. ps.
 Ignem me examinasti et. C Tercio istud
 lignū fuit fructifer. Nam in mōte calua-
 rie plantatū et hū fuit. Et ibi multipli-
 cem fructū fecit. De quo dicit Isai. xxij.
 Et ingam illū paxillū in loco fidelis. et su-
 spendam sup oēm gloriā domus p̄ris eius
 vasorum diuersa genera Omne vas par-
 uulum a vasīs creaturaz vsqz ad oē vas
 musicor. Fructus aut istius ligni sic pla-
 tati et sic hui⁹ sunt isti. qd p ipm lignū sunt
 angeli reparati. et ideo dicit suspendam

super oēm gloriā domus patris eius et
 per ipm homines sunt saluati. s. hui⁹
 nū saluandor quidā sunt plati. vino do-
 ctrine altos inebriantes. isti sūt vasa cra-
 teraz. Alij sunt subditi actus humilita-
 tem sectātes. isti sunt vasa paruula. Alij
 sunt ptemplariū dulcē sonū deo reddē-
 tes. isti sunt vasa musicor. Et qd crux al-
 similat cedro et oliue vt dicit Ecc. xliij.
 Quasi cedrus exaltata sum in libano. et
 quasi ollua speciosa in campis. iō fruct⁹
 eius fuit instar cedri et oliue. Nam poma
 cedri in aliqua sui pre sunt dulcia. et ali-
 qua pre sunt acetosa. et in aliqua pre inst
 dulce et acetosum media qd in xpo trā
 fuerūt substatie. s. diuinitas dulcissima.
 caro in passione amaritū dine plena. Et
 anima plena dolore inquantū natura sua
 a diuina relinquebat. Et plena dulcedi-
 ne inquantū fruebat. Fuit etiam iste fru-
 ctus instar oliue qd primo est viridis deinde
 de subrubeus. vltimo niger. Sic xps pri-
 mo fuit viridis p virtutū fulgorē. Luce
 xliij. Si in viridi ligno hoc faciunt et.
 Postea fuit rubens p sanguinis effusio-
 nem. Lan. v. dilectus meus can didus et
 rubicūdus. Vltimo fuit niger in morte.
 Ezech. xxx. In taphnis nigrescet vites.
 Taphnis interpretat consumatio. Lp̄m
 igit qd dixit. Consumatū est. totus est m-
 ger effectus.

C Sermo. c. lxiij. C Eodē die sermo. liij.
 Rodurit domin⁹ de
 lignū pulchz visu et. Eccl. ij.
 Deus lignū sancte crucis de
 humo pduxit quando ipsum de profun-
 dis visceribus terra reuelauit. In ver-
 bis pmissis. C Primo ponit lignū cru-
 cis cōmendatū. cum dicit. Omne lignū
 pulchrum visu et. C Secundo ipsius li-
 gni crucis p̄mendate reuelatio cum dicitur
 pduxit de humo. C Circa p̄mū notandū
 qd in paradiso terrestri erat tri-
 plex differentia ligni. sicut ps. Genes. ij.
 Lignum cōmune vite et scientie. De p̄-
 mo autem ligno trā dicitur. s. qd erat
 diuersum. erat pulchrum visu. et qd erat
 ad vescendū suauē. C Erat qdē diuer-
 sum vt tolleret fastidium pulchz vt alibi
 secret vsum. et suauē vt attraheret gustū

Per illud ergo lignum commune lignum
sancte crucis significat. C Primo quia
fuit diuersum id est ex diuersis lignis fa-
ctum. Ibi enim fuit cedrus. cipressus. pal-
ma. et olua p que significat quadruplex
efficacia sancte crucis. C Prima est quia
malas cogitationes fugat qđ significat in
cedro que fugat serpentes. C Secunda
est qđ constantia pccat qđ significatur i
cipressu. que nullius vcti impulsu coma-
uit. C Tertia est qđ de hoste triūphat
qđ significat in palma. C Quarta est qđ
amaritudo dei penitentie dulcorat. quod
significat in olua. In ipsa enim quattu-
or casibus signo crucis nos munire con-
sueuimus. Unde cū aliqua mala cogita-
tio te ingerit nos munire debemus signo
crucis. vel cū aliquo periculū subito i sur-
git. vel cum aliquo fantasma se obijcit vř
cum aliquis dolor nos arripit. C Secū-
do illud lignū crucis est pulchz vřsu. su-
stem in ipsa crux pulchra in passione. qđ
xpi sanguine rubricata. Pulchra in mū-
do qđ ab impatoribus honorata. Augu-
stus. Crux a supplicijs latronū trāsit ad frō-
te impatorū. Et pulchra in celo qđ litte-
ris aureis insignita. sicut Constatio ostē-
dit fuit. et pulchra erit in iudicio quia i m
Christo. sup solis radios illustrata. Ter-
tio illud lignum ē ad vscendum suauē
delectat enim memoriā ad recordatio-
nem. ps. Admōr fui dei et delectat sum.
Ita dē m ad consideratōem. ps. Respice
in faciem xpi tui. Voluntatē a d delecta-
tōem. Can. ij. Fructus eius dulcis guttu-
ri meo. C Secundo significat per lignū
vřte. Erat enim quadruplex mors. s. na-
ture. culpe. gehenne. et gratie. Lrux igit
dicitur lignus vite qđ destruxit mortem
nature p resurrectionē. i. Lox. ix. Per
hominē mors. et per hominē resurrectio
mortuorū. Mortem culpe per peccati de-
lectōem. Coll. ij. Et vos cum mortui esse-
tis in delictis tē. Mortem gehenne per
interni spoliatōem. Osee. xij. Ero mors
tua o mors tē. fecit autem mortem gra-
tie per iustificatōem. Coll. ij. Si mortui
eritis cum xpo ab elementis huius mūdi
d. quid adhuc tanquā viuētes mūdo
deceamini. C Tercio significatur per li-
gnū scientie boni et mali. Lrux enim

fuit scientia boni et mali xpo et hominē.
xpo qđ sibi expertus. est malum penalis
angustie et bonum gloriose victorie. Se-
cundo quia per crucem vidit quid sit
inter bonum quod nobis cōtulit. et ma-
lum quod a nobis abstulit. Sicut etiam
hominē sciētia boni et mali. C Primo qđ
per crucem homo vidit quid sit bonū
dōi. et malum delicti. sicut apostolus Ro-
ma. v. C Secundo quia p crucez cogno-
uit quid sit inter bonum qđ deseruit. et
malum quod in currit. C Secūdo poni-
tur ipsius crucis de terra manifestatio
cum dicitur. Produxit de humo. Ipsa
nāqz crux. nō erat in hīmo abscondēda
sed fodiēda et manifestanda. C Primo
quia in ipsa fuit pecunia nostre redē-
ptionis. portauit enim sacculū ista pecu-
nia plenum. Proverb. vj. Sacculus pe-
cunie secum tulit. C Secundo ipsa fuit
thesaurus nostre ditatōis. i. Petri. i. Nō
comprēhensibilis auro vel argento redē-
pti estis. C Tercio quia in ipsa emanauit
fons nostre regeneratōis. Isa. xij. Hau-
rietis aquas in gaudio de fontibus sal-
uatoris. C Debit igit ipsa sancta crux
fodi et manifestari qđ in ipsa fuit pecunia
qua sumus redempti et thesaur⁹ quo su-
mus ditati. De his enim duobus dicit
Proverb. ij. Si quis scierit ea quasi pecu-
niam et sicut thesaur⁹ effoderit illam tē.
C Tercio quia de ea pcessit aqua regene-
rationis qua sumus abluti. iij. Regum
ij. Facite aluēum torrentis huius fossas
et fossas id est vulnera et vulnera et aluē⁹
iste replebit aqua.
C Sermo. cxxliij. C De eodē die sermo
quartus.

Quod dīcētes the-
saurum gaudent vehēmēter
cum inuenerint sepulchrum
Job. iij. Sancta Helena et ceteri christia-
ni qui cum ipsa erant fecerunt fodi cru-
cem super omnem thesaurum preciosio-
rem et vehēmēter sunt gaudi quando
ipsas inuenire potuerunt. C In verbis
igitur premisissis tria de sancta cruce ex-
tenduntur. C Primo quam preciosa sit
cum dicitur. Quod dīcētes thesaurum.
C Secundo qđ gaudiosa sit. ibi cū dicit.

De inuētōe sancte crucis.

Baudent vehemēter. *¶* Tertio ſcītum ſit
glorioſa. cū dī. Lūz inuenerint ſepulchrū
xpī. Crux dī ſepulchrūz qz in ea mortu⁹
requieuit. Et ſic ſepulchrūz et⁹ fuit glō
ſum. *¶* *Yſa. xi.* Erīt ſepulchrū eluſ glō
ſuſ. Et igit crux precioſa: qz theſaurus
dei. Et gaudioſa. qz ē redemptio gene
riſ humani. Et glorioſa: qz ſepulchrū
chriſti. Et iō nō debuit occultari. *¶* Pri
mo qz eſt precioſa rōne ſui. cuius precio
ſitas ex tribus apparet. Eſt enīz tincta
ſanguine dei ē margarita dei: eſt theſau
rus dei. Iſta autēz tria nō ſunt occulta
da. Nec ſanguis dei. *¶* *Job. xvi.* Terra ne
operiſ ſanguinez meū rē. Nec marga
rita dei que fuit diligēter inquirenda.
¶ *Matthēi. xiiij.* Simile eſt regnū celorū
homīni negotiatori querēti bonas mar
garitas. Nec theſaurus dei. *¶* *Eccle. v.* Sa
pientia abſcōdita ē theſaurus inuiſus:
que viſtaſ in viriſqz. qz igit ſcīa crux
fuit tincta ſanguine dei ē margarita dī:
ē theſaurus dei nō debuit occultari. de
duobus primis dī *Matthēi. viij.* Nolite
ſanctū iſtē crucis lignū ſanguine tīn
ctū dare canibus. i. dē iudeis pſequen
tibus nec mīſtratis margaritas ante por
cos. ſ. ante ipſos iudeos: ſed ante chriſta
nos. De tertio dicī *Eccle. xvi.* Qui inue
nerit illaz inuenerit theſaurus. Qz igit
ſancta crux fuit tincta ſanguine dei. dī
miſſa eſt nobis monumentū. *¶* *Exod. xliij.*
Erīt tibi quaſi ſignū in manu tua quaſi
monumentū ante oculos tuos. Et quia
eſt margarita dei dimiſſa ē nobis in or
namentum. *¶* *Yſa. xlvij.* In die illa erit
dñs corona glorie ē ſeruūz exultationis
reſiduū populi ſui. Quia enīz ē theſau
rus dei ē nobis dimiſſa in ſuſtēntamentū
¶ *Proverb. xxi.* Theſaurus deſiderabilis
ē oleū in habitaculo iuſti. Crux eim q
fuit habitaculū ē manſio iuſti. i. chriſti
ē theſaurus noſtre ſuſtēntatiōis ē eſt ole
ūz diuine inſeruatōis. *¶* Secūdo nō de
bet occultari qz ē gaudioſa reſpectu no
ſtri. Sic gaudebat apoſtolus q dicebat
Gal. vi. Abſt autem abſt gloriari niſi
in cruce dñi noſtri ieſu chriſti. in quo eſt
ſaluſ. vita. ē reſurrectio rē. Et aut crux
chriſti nobis gaudioſa tripliſ ratiōe:
ē tribus de cauſis propter quas nō de

buit etiaſ abſcōdi ſed reuelari. *¶* Polo
qz eſt candelabūz noſtre illuminatiōis.
Candelabūz enīz crucis eſt lignūz: ē lu
cerna in candelabō lucens eſt chriſtuſ in
cruce pendēs. Sicut autēz lucerna nā
debz abſcōdi nec candelabūz. *¶* Abate
v. Neqz accendūt lucernas ē ponētēz
ſub modio: ſed ſuper candelabūz rē. ſic
nec crux chriſti debuit abſcōdi: ſed in lo
co honorabilī collocari. *¶* Secūdo qz
eſt vexillūz noſtre triūphaliſ debellatio
nis. Vexillūz enīz nō ē abſcōdēdūz:
contra hoſtes eleuādūz. *¶* *Yſa. xij.* Super
montēz calignofūz i. dē i. diabolū leuat
ſignūz. Tela autēz iuſtuſ vexilli. i. cru
cis fuit caro chriſti. q fuit pīca rubeo
colore ſanguinis. ē colore nigro lūcentē
ē colore albo aque de latere emanantiſ.
¶ Tertio qz fuit ſchala noſtre aſcentio
nis. Schala autēz nō eſt abſcōdēda ſ
erigēda. Iſta ē namqz ſchala dī qua dī
ciſ Bene. *¶* *xxvij.* Vi dī iacob ſchala ſtan
teſ ſuper terraz ē cacumē eluſ tangens
celum ē dominūz intrūz. *¶* Tertio non
erat occultāda qz ē glorioſa reſpectu xpī
fuit autē glorioſa tripliſci de ca ppter
quas nō debuit occultari. Fuit enīz vir
tus chriſti. ſapiētia xpī. ē cathēdra xpī.
Iſta enīz tria non ſunt occultāda. De p
mo dī. *¶* *Pet. ij.* Virtutes eluſ annūci
tis rē. De ſcōdo *Eccle. xvi.* Sapiētia ab
ſcōdita rē. De tertio *Yſa. xvi.* Viſitādo
mīnūz ſedēntēz ſuper ſolūz excelſum ē
eleuātūz rē. Qz igit eſt virtus xpī. dimiſ
ſa eſt nobis in ſuſtēntentūz per qd oīa
bolum expellimūz: ē nos ab ipſo deſen
dimur. Nam quādoqz ipſūz expellim⁹:
ē nos ab ipſo deſen dimur. Nam quādo
qz ipm expellim⁹ p nomē crucis. Chy
ſo. Demones ſcīn nomē crucis audien
tes in fugaz reſiliūt. Aliqñ pignū cruci
ſ. Aug. Signū crucis a nobis expellit
exterminatores ſi cor noſtrū recipiet ipſ
ſaluatores. aliquādo per fidem crucis.
Aug. hoſtem viſibileſ vinciſ ſerendo ē
hoſtes inuiſibileſ vinciſ credēdo. Qz eſt
ſapiētia xpī dimiſſa eſt nobis in ſacra
m. *¶* *1. Cor. ij.* Zoquimur dei ſapiētiā in mī
ſterio abſcōnditaz. *¶* *Ibidēz.* Predica
m⁹ chriſtuſ crucis: rēz nū dēis quidē
ſcandalum. gentibus autem ſtultitiam

et. Quia et
nobis in d
lignūz ch
magiſtri d
cathēdra t
quamur xp
nre poſt m
crucē ſuaz
vinoce
Bch. xxxij.
nē ſuuz rē
us crucis
hoc ſignifi
pbatuſ eſt
ſcā mēti
plumēz
ē per altā
lamo mēti
cis mēſura
Crimo
ne ante po
P
caput medi
rus eſt. pſ.
ſua vita nō
habuit tam
tur in veri
fuit exilio
Parati in
ſe cos qui
fuit quādā
grauiter fi
ſoratuſ. *¶*
ſus. Et fuſ
quatuor ioc
rauit in q
tioſa para
gellatuſ y
euacuato
oīm lachry
et deſiſſo
rome celeſ
fidelis vſe
nāz vite.
tus. para
geratiōe
thomē ē r
ſentis aq

et. Quia est cathedra christi dimissa est nobis in documentum. Aug. Lux q̄ fuit lignus christi momentis: et cathedra fuit magister docētis. Docuit aut̄ nos d̄ ip̄a cathedra tres lectōes. Prima ē vt se. quāmur xpm. Mat. xvi. Siquis vult venire post me abneget semetip̄m et tollat crucē suā et sequat̄ me. p̄ Sec̄da lectio ē vt innocenter trāeamus istū mundum. Boi. xxxij. In baculo meo trāsiui iorda nē situz cē. Tertia lectio ē vt iuxta ip̄i us crucis deuotōem speremus p̄miū. hoc significatū est Apoca. xi. Vbi dicit q̄ datus est angelo calamus similis vir ge ad mensurandū templū et altare. p̄ tem. plum enī significat corpora factorū: et per altare anime ip̄sōū que virge calamo mensurant̄ q̄ s̄m deuotōem crucis mēsuratur p̄mia et n̄e retributōis.

C Sermo. cxlv. De sancto iōan ne ante portam latinam sermo p̄mius.

Parasti in p̄spectu meo mēfaz aduersus eos q̄ trī bu lant me. Impinguasti in oleo caput meū: et calix meus inebriās q̄ p̄cla rus est. ps. Quāuis scīs iōānes euāgelī sta vitā nō finierit per martirium ferri. habuit tamē tria alia martiria que notā tur in verbis p̄missis. C P̄miū est q̄ fuit exilio relegatus. qd̄ notat cum d̄r. Parasti in cōspectu meo mēfaz aduer sus eos qui tribulat me. In hac die eim fuit quadrupliciter tribulatus. Fuit. n. grauius flagellatus. Fuit ex derisōe rō sonatus. Fuit in seruētū olei dolio mis sus. Et fuit exilio relegatus. Cōtra ista quatuor icōmōda xps et mēfaz sibi prepa raui: in qua sibi quattuor secula deli ctiosa parauit. q̄ igitur erat grauius fla gellatus xps sibi parauit oīum penarū euacuatiōem. Apoca. vii. Aliterget deus oīem lachrymā ab oculis sanctorū cē. Q̄ ex derisōe tonforatus parauit sibi co rone celestis decoratiōem. Apoc. ij. Esto fidelis vsq̄ ad mortē et dabo tibi coro nāz vite. Quia fuit in oleo seruētū assa tus. parauit sibi in flumīno paradisi refri geratiōes. Jbidē. Agnus qui in medio throni ē reget illos: deducet eos ad vite fontes aquarū. Quia fuit exilio relega

tus parauit sibi celestis ciuitatis perpe tuas habitatiōem. De qua ip̄e dicit Apo ca. xxi. Et ego iōānes vidi ciuitatē scām hierusalēz descendētēz de celo cē. C Se cūduz martirū q̄ fuit in seruētis olei do lio missus. qd̄ notat cum cē. Impingua sti in oleo caput meū. Et dicit impingua sti q̄: potius exiuit impinguitus q̄ adu sus. p̄ Fuit aut̄ vinctus triplici oleo. s. materiali sicut hodierna die quādo in dolio fuit missus. Fecit aut̄ domitian ip̄suz potiū in oleo seruētū q̄ i aq bulienti: quia aqua bullēs penetrat ex teriora et interiora. Oleum vero seruens penetrat exteriora: interiora et ossa. Iux ta illud ps. Intrauit sicut aqua interio ra eius: et sicut oleus in ossibus eius.

p̄ Secūdo fuit vinctus oleo sacramen ti. quādo scilz fuit asie in patriarcham consecratus. ps. Sicut vnguentū in ca pite quod descendit in barbā cē. Un guentū enī spūs sancti fuit in christi ca pite in plenitudinē. Deinde descendit in barbā. i. in aplos qui fuerūt ceteris ma gis virtutes. Deinde descendit in cecos do ctōres et p̄latos qui debēt eē vllimē tū ecclesie ip̄az verbo et exēplo omādo. Deinde descendit in hōiā vestimēti. i. in subditos. p̄ Tertio fuit vinctus oleo spi rituali. de quo d̄r. i. Jo. ij. Vincti ei⁹ do cet vos de omnibus. Tam plene fuit in vinctus vt posset dici de eo illud ps. Un xit te deus deus tuus oleo letitiē p̄ con fortibus tuis. Nec mirū q̄ stetit p̄pe. et iuxta apothecāz illius vnguentarij. de quo dicit Eccl. xxxvij. Unguentarij fa cit p̄gmetaria. s. suauitatis. Istud autē oleū letitiē habuit quadruplici ratōe. p̄ Haudere enim ip̄se potuit de secreto rum celestis reuelatiōe. Apoca. i. Si gnificauit de⁹ que oportet fieri cito mīr tens per angelū suū seruo suo iōanni cē. Hiere. xv. Sacrum est verbum tuum in gaudiū et in letitiāz cordis mei. p̄ Se cūdo de iusta vindicta tyrāni. i. Domi tiani. ps. Letabitur iustus cum viderit vindictā: et lauabit manus suas in san guine peccatoris. p̄ Tertio de honoabi li reuocatiōe. Hiere. xxxi. Conuertam lu ctū eorū in gaudiū cē. p̄ Quarto de sue dilecte. s. bñfiane resuscitatiōe facta

De sancto ioāne ante portā latinam

pro q̄na omnes gauisi fuerūt & deū lau-
dauerunt. ps. Tunc repletum ē gaudio
os nostruz: & lingua nostra exultatioe.
Tertius martirius est q̄ fuit veneno
potatus. quod notat cum dicitur. Calix
meus inebrians q̄ preclarus est. Bibit
christus duplices calices. s. sanguines &
myrrubaruz. Unus. s. sanguineū cōmuni
cauit iacobo qui sanguine suū fudit.
Alius ioanni qui amarū venenū bibit.
Et sic impletū ē illud Matt. xx. Calices
quidē meū bibite. Et dī iste calix inebri-
ans & preclarus: q̄ ip̄suz venenū cum de
fiderio & audistate multa bibit. Precla-
rus autē dicit q̄ trīs p̄clara miracula in
de cōtigerūt. p̄ Unū q̄ sancto ioāni nul-
lā lesione intulit. Mar. vii. Si mortife-
rum quid biberint nō eis nocbit. p̄ Se-
cūdū q̄ duos homines ex illo veneno
mortuos suscitauit. p̄ Tertius q̄ ex hoc
multus populus gētilis cōuersus fuit.
Et sic patet quomodo deus ex malis se-
pe multa bona elicit &c. Et ideo ipsa sa-
pe penalia nō sunt semper mala q̄ inde
eliciūt multa bona. Patet et̄ q̄ sint
bona triplē de causa. p̄ Primo q̄ sunt
a sūmo bono a quo nō potest procedere
nisi bonuz. ysa. xlv. Ego domin⁹ paces
faciēs & creāns malum. Fuerūt in sum-
mo bono. i. in christo. ysa. i. A planta pe-
dis vsq̄ ad verticē non ē in eo sanitas.
Et vident ad sūmū bonū. Osee. xi. In
funiculis ade traham eos.
C Sermo. c. xlv. C De eodem ser-
mo secundus.

O conuersus petrus vi-
dit illuz discipuluz quem diligebat
iesus sequētem. qui & recu-
ruit in cena supra pectus eius. & dixit.
Dñe quis ē qui tradet te. Jo. vlti. Quā-
uis beatus ioānes multa bona habuit
p̄uilegia. In verbis tamē p̄missis tria
de ip̄s p̄uilegijs exp̄mūt. C Primū
est q̄ fuit amicus xpi cū dī. Quem dīli-
gebat iesus. Dī autē ip̄sum dilexisse p̄
q̄ ceteros: q̄ maiora signa dilectionis si-
bi ostendit. Et quāuis multa fuerint di-
lectōis signa ad ip̄suz. p̄cipuū tamen
fuit quia matrem suāz sibi rēcomēda-
uit. Ex quo quattuor magnas progiati-

uas p̄meruit. p̄ Una ē quia factus fuit
gabrielis archangelī socius. Petrus da-
mianus. Ioānes archāgelo gabrielī ad-
custodias matris dei: socius ē datus. n.
& ille intergas virginē inuisibiliter cus-
todiret. & ille foetificus fragilitati semel
nec obediēcie sue ministerijs exproberet.
p̄ Secūda est: quia factus est dei thesau-
rarius. i. quantuz. s. thesauri dei sollici-
te custodiuit. Eccle. iii. Sicut qui thesau-
rizat ita & qui honorificat matrem suam
p̄ Tertia ē: q̄ factus est christo magis ri-
ctus. Petrus damian⁹. Quāto ioānes
familiarior: cū matre verbī cōuersat⁹ tan-
to vltimior verbo inuenit. p̄ Quarta est
q̄ factus est quodāz modo christi frat-
adoptionis. Petrus damianus. Quon-
iam ab ipsa veritate ioānes matre dictus
est filiuz: quodāz speciali gratia frater &
saluatoris. C Secūdū p̄uilegiū est
q̄ cubicularius & camerarius ē iesu xpi
cum dī. Qui recubuit supra pectus
deus. xxiiij. Amantissimus dñi habitabile
confidēt in eo: quasi in thalamo tota
die morabitur. p̄ter autē exiit ē fons
dei. cellarius paradisi. est mēsa angelī.
est thalamus beatorū. est gazophiliū
omniū thesaurorū. q̄ sicut dī 2o l. ij. In
ip̄so sunt oēs thesauri sapientie & sciētie
dei absconditi. In quātum sc̄ḡ ioānes
supra pectus xpi recubuit ita gn̄q̄z ha-
berit meruit. p̄ Primo naq̄z posuit os
suū ad fontes dei: quo hausit aqua sa-
pientie salutatis. Eccle. xv. Aqua sapie-
salutatis potauit illum. p̄ Secūdo ita
uit cellarius paradisi in quo bibit vini
vini amoris. Cant. ij. Introduxit me
rex i cellaz vniariāz: ordinauit i me cha-
ritatē. In tantū autēz bibit q̄ quodamo-
do ebrius factus fuit. Sicut. n. ebur nō
sentit verbera. Juxta illud Prouer. xx
ij. Verberauerunt me sed nō volui. sic &
iste non videbat sentire supplicia. Un-
de dicit Diony. in epistola quāz sibi scri-
psit. Non enīz ita versus sum i infan-
tūz q̄ putem vos aliqd pati ad corpus pas-
siones: s̄z solū sp̄as sentire credo. p̄ Ter-
tio sedit ad mēsz angelī i q̄ comedit pa-
nē vite celestis. Eccle. xv. Libauit illum
pane vite & intellectu. Et s̄z panis mūte-
tur i comedēte: ioānes tñ comedēdo pa-

et vite totus mutatus est i vitas. De hoc
ita dicit Diony. vbi supra. Aliquos vide
mus cu deo deo deo factos. quoniam veri
tatis existeres amatores ab effectu qd ex
cedit materialiu z ex presenti incipi
unt futuru vt deest angelos i medio ho
minu purfari. **¶** Quarto itrouit i tha
sauru beatoru in quo idutus e stola glo
rie. Ecce. xv. Stola glorie induit eum.
Que stola fuit cadida per virginitate
z purpura per charitate. **¶** Quinto in
gressus est in gazophylatiu thesauroru: a
quo traxit thesauru sapiencie. Petr^o da
manus. Ioanes eminetes dnuine gra
tie scientia ex illo celesti gazophylatio:
in quo sunt oes thesauri sapientie z scien
tie dei absconditi traxit. **¶** Tertiu pri
uilegiu est qd fuit secretarius xpi. quod
notat in hoc qd dixit. f. Domine quis est
qui tradet. Quando eim oes dolebat
timebant z dubitabat. solus ioanes ad
xpm accessit z eum interrogauit. Ecce.
vi. Amne in domesticis fiducialit ager.
Xps est sua secreta z profunda sibi reue
lauit quia do suaz cuz patre eternitatem
z coequalitatez sibi ostendit. Ista autem
tuni profunda mysteria vidit in qua
duplici schola. **¶** Prima est schola an
gelica Apoca. i. Significauit deus que
oparet hert cito loquens per angelum
sui seruo suo ioani zc. **¶** Secunda e scho
la virginia: qmz fuit custos virginu d
potatus: ab ipsa est plurima edoctus.
Ecce. xv. Obstravit illi quasi mater ho
mificata. **¶** Tertia est schola beate tri
nitatis: ad quas volauit qua volauit qm
verbum in principio ee vidit. Ezech. xy
ij. Aquila grandis magnaru alaruz ve
nit ad libanum. f. ad altitudme trinita
tis. z tulit medula cedri. i. mysteriu ver
bi incarnati. **¶** Quarta est schola dnici
pectoris. vbi catas. f. flueta euagely d ipo
sacro dnici pectoris fonte potauit.

¶ Sermo. cxlviij. **¶** In dieb^o roga
tionuz sermo primus.

Orate p inuice: vt salue
mini. **¶** Antu. n. va
let depectio iusti assidua. De
illas eim ho erat zc. **¶** Jaco. v.
Vole ecclesia fideles inducere ad orandu.
Iste verba sci iacobi assumit i quib^o

tria facit. **¶** Prio naqz ad oradu p inuice
nos iducit cu dicit. Orate p inuice vt sal
uemini. **¶** Liber. n. p alijs quilibz orare
dz. qd sicut dicit Chrys. sup. Mat. Pro
se orare nature e. p altero aut gre e. p se
orare necessitas cogit. p alio aut orare
charitas fraternitatis hortat. **¶** Dulcio
ar e an deu oro no qua necessitas rei tras
mittit: sz qua charitas fraternitatis comē
dat. Opz naqz vt ille p quo oraf quatu
or: se heat sicut dicit Diony. i. li. de cele
sti hierarchia. xliij. cap. **¶** Primum e ser
uēs desideriu rei hnter: q opz q illō ser
uētē desideret z affectet zc. **¶** Secū est
status gre q opz q sit i statu gre z pnie
¶ Tertiu e recognitio inimitatis pprie.
Opz. n. q recognoscat q illud p se obit
nere nō valeat. **¶** Quartus e petitio rei
digne: q opz q ea petat que deū dare de
ceat z ipsi accipere expediat. **¶** Secūdo
vtilitate orōis ostendit. cu dicit. multum
naqz valz depectio iusti zc. vbi tria po
nit. i. q orō multu valz: cu dicit. Multu
eiz valz zc. **¶** Scdo cui^o orō valz: q iusti.
Tertio qles orō valeat q assidua. q aut
orō multu valz. dicit Breg. Magna eim
virt^o orōis: q iusta in terrā celo opaf.
Ad hoc aut q in celo ascedat z ibi opet.
opz q heat qruor alas. **¶** Prima e psum
da hūillatio. Ecce. xxxv. Ois hūillantis
nubes penetrat zc. **¶** Secūda e deuota
lachrymatio. **¶** Ibidē. Lachryme a mamil
la ascedūt vsqz ad celū zc. **¶** Tertia e de
siderij seruēs deuotio z inierio. **¶** Apoca.
viij. Ascēdit fumus incensōis de orōibz
scōru d manu angeli corā deo. **¶** Quar
ta e honoruz operū exercitatio. **¶** Thob.
xliij. Quando orabas cū lachrymis z sepe
liebas mortuos ego obtuli orōnem tuaz
corā deo. **¶** Scdo valz orō qui est iustus.
Est aut iustus qui dat deo obedientiam.
proximo misericordiaz: z sibi sanctimo
nias. Exaudt igit deus orōne illius qui
dat deo obedientias. **¶** Augu. Citius audt
orō vna obedientis q decem milia con
temporis. Et exaudt deus orōne illius
qui dat proximo suo misericordiaz. **¶** Ec
cle. xxxix. Lōclue elemosynaz i sinu pau
peris z hec p te orabit z liberabit ab om
ni malo. Exaudt etiam oratōem illius
qui habet sanctimonā. q sicut dē i ps.

Iniquitatē si asperi in corde meo nō exau
diēt dūs rē. **T**ertio oratio exaudīt qñ
est afflicta. Afflicte gñe oñis nūctum
p suo cursu ad deū mittere debemus: qz
z nos hostibus afflicte circū dati sum⁹.
De isto nāqz nūcio tria dicunt i psalmo
scz qz dirigat: qz appropiquet z qz itret.
Dirigat aut p rectā itēndēz: sicut sagitta
dirigīt ad signū. ps. Dirigat oīo mea si
cut incēsus in pspctu tuo. Appropinqt
vero p ieiuniū. Aūs eīz nūctis ipingua
ta: volare nō pōt. In in ps. Appropin
quet de pcatō mea in cōspctu tuo: In
trat aut p elemosynā. Elemosyna enī ē
ostēdāria. z iō oratio auarū ostēdāria claudīt.
oīo enī munificet apl. ps. In conspectu
tuo oīo mea. **T**ertio salubre exēplū p
ponit cū dicit: Helyas hō erat rē. Lū. n.
terra ēēt sterilis. helyas orauit z celum
pluuiam dedit z terra fructificauit. Dio
autē terra aīe nre sic fructificare facit qz
illos tres panes p dūct. De qbus dī Lu
ce. xi. Amice pmoda mihi tres pāes rē.
Amicus de vīa venit qñ aīus de labore
actiue vīte ad oīū pīeplatiue recurrit.
Et p oportunitatē oīōnis ipetrat tres pa
n es. s. triū vīrtū refectionē. s. rōnalis cō
cupiscibilis z irascibilis. Nā si tētāt qz
spū erroris: quo ad rātionālē. spū volu
ptatis: quo ad pcupiscibiles. spū turba
tionis: quo ad irascibilē. pcatat tres pa
nes idēst refectionē rōnalis per dīuīnā
sapientīā. pcupiscibilis p tēperantiā z tra
scibilis p tranquillitatē z patientiā.
T Sermo. cxlviii. **C** Eodē tpe sermo. ij.

De tēte z accipietis

Luce. xi. Quāuis omni tpe sit
orādū: spīcūe tñ hīs dīebus qz
bus ecclesia solēns instituit letantias. De
qbus letantijs tria vidēda sunt. **C** Prio
quare sūt. Nā sūt ad remouēdū malūz
culpe: z malūm penē p ad pīscēdū bo
nū grē. Cōtra malūz culpe institute sunt le
tantie maiores qz sūt in festo sancti marci
Et dicunt maiores: qz institute sūt a mato
ri tpo. s. a bō Capetorio. In matorū loco
s. romē: qz est caput mūdi t p matorū mor
bo. In romanis. n. tūc qñtur vītia abū
dabāt. s. auaritia: gula: luxuria z supbia
Et iō deus eīz qñtur pēchēntias mīst.

Nā ptra auaritiā cīs mīst aquay abun
dantiā oīa terre nascētia destrūctē. Job
xij. Si miserit aqz destruit z subuer
tent terrā. Cōtra luxuriā mīst eis feto
res horribilē aerē inficēte: z hoīes sub
to suffocātē: sicut olim sō domitas pma
scētēt punitit: vt habet Isai. xix. Cōtra
gulā mīst i cos inflaturā in iugum sa
bito exstinguentē. Eccl. xxvij. Propter
crapulā multi obierūt. Cōtra supbiā
mīst in cos sagittas acutas ab aere ven
nientes. Job. vi. Sagitte dñi in me sunt.
quare idignatio ebibit spū meū. p alle
letantiē qz dicunt minores qz sūt tribus
dīebus aī ascensionē institute sunt cōtra
qñtuor mala pene. Tūc enim au dīebant
nocturnū sonit⁹: qbus z hoīes terrebant
Job. xv. Sonitus terroris semp in auro
bus eius. Tūc hēbāt terrorem⁹ qbus de
mus destruebant. Luce. xxi. Terrorem⁹
magni erūt p loca. Tūc ignis descendē
bat de celo quo edificia psumebāt. Job
i. Ignis dei descēdit de celo rē. Tūc
surrebāt lupi a demonib⁹ agitatib⁹
hoīes deuērabāt. Sap. xv. Supēnt
la seua destrūti ira. Ex hīs manifeste p
qñ oīa elemēta dei iniurias vlciscunt.
Nā aqz terrē nascētia subuerūt. Terra
suo motu terrorē incutit. Aer ex fetore co
rūpit. Ignis de celo exurit. Istud aut in
inferno melius declarat. Tūc enīz terra
dānatos scarcerabit: aqz frigidus pū
gebit: ignis ardoib⁹ pcrenabit z aer lu
men denegabit. **T**ertio instituit sūt iō
iste qñ ille p bona ad pīscēda: scz iō
spūale seu celeste. Isti sūt tres panes qz
ab amico xpo petere debemus: scz bonū
tpale ad sustentatōes: spūale ad pūlla
tionē: celeste ad plenā fructiōē. Isti sūt
illa tria qz nobis pater celestis dāt: scz pa
nis: piscis z ouum: sicut iherus pīncē.
Per panē nāqz intelligit bonū tpale no
bis necessariū. Per lapidē intelligit co
auari icōpāssibile z durū. deus ergo dāt
panē. s. tpalia ad sustentatōes. dyabolus
lapidē. s. cor durū ad incōpāssiones. Per
piscē intelligit bona spūalia: que aīam
in ags tribulatōis nutriūt. Per serpē
vero intelligunt vītia z peccata. De qz
dāt piscē: idēst grāz in tribulatōib⁹ aīaz
pseruātes. sed dyabolus dāt serpentem.

Id est macula culpe mortalis animam vel
nonificent. Per ouus vero intelligit
bona celestia. Quia enim h3 exterius conti
gimus dulcedine. Cor ex enim est ipm
etiam qd tanq3 sacculus gloria eius occultat.
Dulcedo aut phisita in duplici substantia:
scilicet albuminis et vitelli: qd in xpo est hu
mana natura tanq3 albumen qd in carne
puerit. Et natura diuina tanq3 vitellus:
ex quo dulcedo glorie generat. Et p scori
phonem intelligit pena eterna. Demones
enim modo bladiunt p delectatione pec
cat: sed tunc purgant per acerbiteriam
supplicij. Deus igit dat ouus: id est glo
ria dulciter reuolunt. Sz dyabolus dat
scorpionem id est pena eternali cruciatem.
Secundo videtur est quare letanie isto
tempore magis sunt. Sciendum aut qd sunt
maxime ppter duas causas. Prima vt te
nel fructus terre pferunt quos demo
nes isto tempore p tepetates distruere mo
lunt: ptra quos l etanij capanas pul
samus tanq3 tubas dei et cruce deseri
mus tanq3 vexilla dei. orationes et letanias
pferimus tanq3 iacula dei gbus demo
nes iaculis. Lu istis ergo tribus armis
demones expellimus: scilicet cu tubis: vexil
lis et iaculis. Secunda causa est vt orationes
nostre xpo ascendente facilius audiant.
Tunc enim petitiones nostras debemus por
rigere: quando aduocat noster vadit ad
curias qd scit petitiones nostras formare. i.
Joan. ij. Aduocatum habemus apud patre
m scilicet xpm iustum. Quando frater noster pergit
ad pccatum qui scit et pot nos iuuare.
Bernardus. Puto qd spernere me non pot
est os de ossibus meis: et caro de carne
mea. qm regis filius regnum suum suscipit q
nos pot saluare. Solent enim regu filij va
re munera diu regna suscipiunt. Un catat
et regnu in manu eius. i. ad largiendu.
Tertio videtur est quare non tunc in leta
nias sed et qm tepetates sunt capane pul
sam. Ipse quidem capane sunt tube dei q
bus demones deterrantur. Amos. ij. Sic
clangat tuba in ciuitate et populus non expa
uescat. Sunt cymbala dei de gbus de lau
dat. ps. Laudate dnm in cymbalis bino
strumibus. Sunt pcones de gbus ppls con
uocat. Numeri. x. Fac tibi duas tubas q
bus vocare possis multitudinem. Lam.

pane autem successerunt in loco tubarum.
Pulsant etiam campana vt demones effu
gentur: vt deus laudetur et populus vt ad
orandum incitetur.

Sermo. cxlix. In die ascensionis
dñi Sermo primus.

Qui descendit ipse
Et q ascendit sup omnes celos
Eph. iij. Qui humilitas est via
ad gloria. Jo aplos pmo on dit xpi hñile
descensum cu dicit: q descendit. Secdo enim
gloriosus ascensum cu subdit: ipse est q ascen
dit sup oes celos. Isti aut ascensum et de
scensum describit Ambrosius lib. de Isaac m
cdo: Salu quoda xps venit in hunc mun
du. Apud patre erat. in virgine venit. ex
virgine in psep trahit. descendit in mu
du. ascendit in cruce. descendit in tumulu.
surrexit ex tumulo. ascendit ad celu. et se
derat ad dexteraz dei pils. Ecce scala q h3
septem gradus p qua xps humilitate descen
dit et gloriose ascendit. C Primus gradus
est q de sinu pils venit in virgine vter. Et
iste fuit gradus magne humilitatis. d quo
de est Phil. ij. Semetipsum exinanuit et
vbi ponit aplos qd dupliciter xpi humilitate.
P Una est q pformauit et silem fecit suo
qm voluit legi subijci et circumcidi. id est
forma seruit accipiens. Secda humilitas
est q ptraxit paratela cu seruo. id subdit:
in similitudine hominis factus. Tertia hu
militas est q iduit habitum seruit. id est de
Et habitum sicut vt ho. Quarta est q
voluit mori p seruo. id subdit: Scius obe
dies vsq ad morte. C Scds gradus sca
le est quo de vtero venit in psepitu. et iste
est gradus magne asperitatis: q lectu ha
buit duru et asperu: vbi tria fuerunt q aspe
ritate fecerant. i. tenebras pueri: vilitas
pauis et duritia psepiti. Luc. ij. Inuentus
infans: ecce puer qd delicat. pauis iuo
lutus: ecce qd vilitas pauis fuit tectus. post
ru in psepito: ecce qd durus fuit lectus.
C Tertius gradus est quo d psepito venit
in mundu. Iste fuit gradus magne paup
tatis. Ipse. n. fuit paup in vita: in morte
et post morte. Mar. viij. Vulpes foueas
hnt et volucres celi nidus. filius aut hois
non h3 vbi caput suu reclinet. Ac si dicat:
Nec heo fouea sicut vulpes. i. sepultura

post mortē ad gēfēdū. Nec habeo nōdū
sicut volucres. i. domū in vita ad habitā
dus. Nec habeo in morte. i. in cruce tabu-
lam sine ceruical ad caput reclinādam.
¶ Quartus gradus est: quo de ipso mū-
do ascēdit i patibulū. Et ille fuit gradus
magne charitatis. Joā. xv. Maiorē hac
dilectionē nemo hōz ē. Qui enim tor? fuit
igne amoris plenus: qđ manifestat per
sanguinē colorē et p. vultū denudario.
nē: per fuit iniectionē: p. corporis rubo-
rez et per sanguinis ipeuosis emanatio-
nē. ¶ Quintus gradus est: quo descēdit
in tumulū. Et ille fuit gradus magne pie-
tatis. Magna nāq. fuit pietas vīitare
illos sanctos patres qui erāt desolati. Et
ppter dānū: qđ dei visione erat privati.
et ppter rimbiosum locū: qđ erat in tene-
bris involuti. et ppter cōfōtiū: qđ demoni-
bus erat vicini. Sed xps eos fuit cōsola-
tus: qđ suā facie eis restituit. et ad locū lu-
cidū eos deduxit: locos angelorū eos
fecit. ppter ista oīa dī. Isa. ix. Populus
qui ambulat in tenebris vidit lucē magnā.
¶ Sextus gradus est: quo de tumulo in
mundū redit. Et ille fuit gradus magne
felicitatis. Leo papa post passionē suā
ruptis vīculis mortis ihermitas i virtū-
tē immortalitatis et eternitatis: et ihermitia trā-
sivit in gloriā. ¶ Septim⁹ gradus ē quo
de ipso mundo ascēdit in celū. Et ille fuit
gradus magne maiestatis. Ascēdit enī
cū iubilatōe āgelica. ps. Ascēdit deus i
iubilatōe et dñs in voce tube. Ascēdit i
tutus voce paterna. ps. Dixit dñs domi-
no meo: sedē a dextris meis. Cant. ij. Re-
uertere dōcete mi reuertere. Ascēdit vir-
tute ppria. Isa. lxij. Gradus in multitu-
dine virtutis sue. Ascendit cū nube luci-
da. de hoc Act. i. Nubes suscepit euz ab
oculis eoz. Ascēdit cū societate decora-
tū: scilz cū angelis et aiabus. Beñ. xxiij. Cum
diabulis ihermīs regredior. idco carat ec-
clesia. Oīs pulchritudo dñi exaltata est
sup sydera. Et dixit: Oīs pulchritudo: qđ
exaltata est pulchritudo deitatis: qđ ho-
die ostēdit suā potētā. pulchritudo fuit
corporis: qđ i dūc i immortalitē. pulchritu-
do atē: qđ i dūc i passibilitatē. pulchritu-
do āgelica: qđ hodie recuperat sui nume-
ri integritatē. et pulchritudo humana: qđ

hodie aīe sanctorū receperunt eternā felici-
tatē. In illa. n. p. cēssio fuit quicquid pul-
chri erat i celo. f. angeli. qđqđ pulchri
in inferno. f. spēs de limbo educti. qđqđ
pulcherrimū in mūdo. f. apli et ceteri
scipuli. et quicquid pulchri sup celū et mū-
dum. f. xps et beata virgo.
¶ Sermo. cl. De codex Sermo. cl.

Psalite deo qđ ascēdit
sup celū ad orientē. Ecce dōb
voci sue vocem virtutis. ps.
Propheta oēs ad gaudēdū i iustitias
xps ad celos et in celū ascēdit et celestis
ianua aperuit. In pñi ista verbis quat-
tuor sunt vidēda. ¶ Primo nāq. quā-
tū xps ascēdit: qđ cū iubilatōe āgelica. qđ
notat cum dī. Psalite deo qui ascēdit.
Angeli enī cū multa iubilatōe iplū in
celū deduxerāt. Et autē iubilatio et so-
nus musicus fm Aug. trib⁹ modis. Ali-
quādo voce: sicut in cantu. Aliqñ flatu
sicut in tuba. Aliqñ pulsū: sicut in cytha-
ra. Ut ergo ostēdat qđ angeli in xpi ascē-
sioe habuerūt oīa genera musicorū. idco
aliqñ dī qđ sibi fuit sonus qđ fit cum voce.
ps. Iubilatē deo in voce exultatiōis. Ali-
qñ dī qđ fuit ibi sonus qđ fit cū flatu. ps.
Ascēdit deus in iubilatōe dñs in voce
tube. Aliqñ dī qđ fuit ibi sonus qđ fit cum
pulsū. vñ ps. Laudate eū in psalterio et
cythara. Silē et nos p. sua ascēsiōe iplū
laudare debem⁹ voce. p. gratiaz actōe.
Ecē. xliij. Bñdicētes dñm exaltate eum
qñ potestis et. Flatu p. cordis deuotio-
nē. Eph. v. Cāntantes et psallētes in cordi-
bus vris dño. Et pulsū: p. bonā opatiōē.
Mat. v. Videat opa vestra bona et glori-
ficet patrē vestrū qui in celis ē. ¶ Secūdo
vidēdū est quo ascēdit: qđ supra celos al-
ta cū dī. Sup celū celi. Xps nāq. defcen-
derat infra oēs celos. I. infra celos mate-
riales: qđ in terra puerfatus. Baruch. iij.
Post hec in terris visus ē: et euz hostius
puerfatus ē. Infra celos rōnales: qđ i
hoīes factus. ps. Ego aut sum vermis et
nō hō. Infra celos i intellectuāles: qđ i
angelos minorat. ps. Bñuisti eū pau-
lominus ab angelis et. Infra celū sup-
substantialē: qđ seruisti formā i dūc. ps.
ij. Lū i forma dei ēet nō rapinā arbitrat⁹

de se equalē deo: sed semetipm exina
uit. c. S. qui sic ista oēs celos descen
dit: hodie sup oēs ascēdit: s. super celos
materialē: q. in celo empireo collocat.
A fumo celo egressio est: et occurfus
q. usq. ad summū eius. Sup celos ra
dicalē: q. caput ecclesie pstitutus. Eph.
Ipsus dedit caput sup omnē ecclesiā
q. est corpus ipsius. Sup celos intel
tualē: q. angelos dñs ordinatus. Ibi
est. Constituit eū ad dexterā suā in celesti
bus: sup oēm principatū et ptates: usq. ad
celū supsubstantialē: q. usq. ad dexteram
patris exaltatus. vñ dñs in simbolo atha
nasy: Ascēdit i celū sedet ad dexterā dei
patris oipotēris. Dextera autē dei tripliciter
accipit. p. Dicit enīz dextera dei eq̄litas
dei: vel portio bona dei: vel virt. et ptas
dei. Xps autē est et deus nr: frater nr. et iu
q. nr. Inquātū igit est deus nr sedet a
dextris dei. i. in equalitate dei. ps. Dixit
dñs dño meo: sede a dextris meis. Inq̄
vero est frater nr. i. uerus hō sedet a
dextris dei. i. in portioib. bonis dei et po
tētijs. Act. vii. Ecce video celos apertos
et. Inq̄tū ē iudez nr sedet a dextris dei
dedit potētiā dei. Nā dedit sibi ptatem
iudiciū faciēdi. Mat. vi. Data ē mibi
ptas in celo et in terra. Tercio vi
dēdū ē vñ ipse ascēdit: q. ab oriēti pla
ciū dñi: Ad oriēte. Ratio autē quare po
tē ad oriēte q. ad occidentē ascēdere
voluit est: q. plaga oriēntalis erat odiosa
et os. q. ibi oriū habuit pma puenarica
ps. Erat male dicta: q. ibi ortum habuit
pma male dictio dei. Erat imūda: q. ibi
ortū habuit pma sanguis effusio. Sed
deus ptrastra mala ibi fecit tria bñficia
p. Primū est q. ab oriēte magos vocauit
vt querat odiosa ppter pma puenarica
vocationē. p. Scōs est q. ab oriēte ad iu
diciū est venturus: vt q. vbi audita fuit
pma dei male dictio: ibi audiat eterna
dñi bñdictio: qua dicit. Venite bñdicti
patris mei. c. p. Tercū est: q. ab oriēte
ascēdit: vt q. erat imūda: per sacrā ascen
sionē heret nrūda. Erat q. dñs imūda ter
ra per effusioē sanguinis inocētis: sed
ipsum mūdauit per aspersionē sui sangui
nis. Erat imūda aqua per ablutionē

hostiarū imolatay idolis: sed eaz mū
dauit per tractū sue carnis mūdissime.
Erat imūdus aer ex fumo inēscor: s. cū
xps mūdauit per suū gloriosū ascēdū.
Quarto vidēdū est ppter quā ascen
dit: q. p celesti ianua referāda. q. notat
cū dñs. Ecce dabit voci sue vocē virtutis.
Iam. s. vocē dñi q. dñs in ps. Tollite por
tas principes vestras et eleuamini porte
eternales. c. In magnis nanq. palatys
cōsueuerūt ē tres ordines ostior. Ideo
deus palatio celi tres posuit portas: put
significatū est Bñ. y. i. angelica custodiāz
q. significabat intimicitā iter angelum et
hōiem. Rūphea bñs acutaz q. respicit dñ
hōies in corpe et aiām icl debet. Et igitis
vehemētā que significabat obligatōem
ad penā eternā. S. in baptismo xpi re
mota ē vna clausura: scz igitis vehemen
tia. Alqua enīz baptismatis extinguit oēs
vim ignis infernalis. Ideo celū tunc fuit
apertū. In passione vero ablata est scōa
clausura. s. rūphea acuta. i. diuina iust
tia: q. tunc sufficiens pccū soluit diuine
iustitie et diuine iustitie satisfecit. id pote
rat dicere. Aperte mibi portas institue. In
ascēsiōe vero ablata est tertia clausura
scz angelica custodiā: q. angelos hōibus
recedētiū: et virosq. scū in celū dedū
xit. Et ideo tā hōies q. angeli q. enī seque
bant clamabāt dicētes: Tollite portas
principes vestras et eleuamini porte eter
nales: Et introibit rex glorie.

Sermo. cli. Eodē die Sermo. iij.

Adentib. illis ele
uatus ē: et nubes suscepit eūz
ab oculis eor. Act. i. In ver
bis pmissis ostēdit q. xps tripliter ascēdit:
patēter: sublimiter et reuerēter. Patē
ter cū dñs. Vidētib. illis. In xpo nāq. fue
rūt quedā mysteria que fuerūt occulta sū
eūt resurrectio: q. nullus eam scuit nū
xps. Et quā claustra inferni cōfregit: et
quā de monumēto clauso exiuit. nulli
manifestū fuit. Quedā vero fuerūt ex pte
occulta: et ex pte manifesta sicut natiui
tas. q. aut fuit i psepio reclinat: hoc fu
it manifestū. S. q. fuit dñs spū scō pcept. et
clauso ytero nat: hoc fuit occultū. Que

In die ascensionis

dā fuerūt manifesta sicut passio et ascen-
sio. Et nāq; resurrectio erat magne sub-
limitatis. et iō voluit eā eē occultā. Etus
natiuitas fuit magne humilitatis. iquā-
tū fuit pāris iuolūt^o et in p̄scpio reclia-
tus. et q̄tū ad hoc voluit ipsas eē manife-
stā. Et fuit magne dignitatis iquā fuit rō
spū scō pceptus. et q̄tū ad hoc voluit ip-
sas eē occultā. Passio autē xpi eē debet ad
magnā infirmitatē et visitatē: et iō voluit
eā eē manifesta. Ascēso autē eē debet ad
p̄ris honorē: et discipulorū consolatōē. et
iō voluit eā eē manifesta. Ex quo p̄ q̄
xps abscōdebat sua sublimitā et manife-
stabat sua infirmitā et ea que erāt ad hono-
rē dei et edificatōem p̄m̄i. S; nos ecō-
trario facimus q; nos nra infirmitā abscō-
ditur: et nra sublimitā p̄palam^o de dei
honorē et p̄p̄i edificatōē sepe parū cura-
mus. Per hoc ergo q; p̄s vidētibus di-
scipulis ascēdit: dat intelligi q; ante ocu-
los cordis n̄ri eius ascēsiōē semp h̄ie dē-
bemus. Quil. n. sp̄m sepe mēditat vīnā-
giam p̄meret. hoc significatuz ē. iij. Re-
gū. ij. vbi cū helyseus videret helyā ascē-
dentē recepit duplicē sp̄m et palliū. Il-
l. n. qui xpm ascēdentē p̄ fidē et deuotio-
nē p̄spiciūt sepe recipiūt sp̄m duplicē. i.
ad duo. s. ad remissionē p̄ccōrū et ad mu-
nera virtutū. Recipiūt et palliū. i. scita-
tis exēplū p̄rio adhibēdū. Ch̄issus autē
nō idiguit sp̄m duplicē s; simplicē. q; nō
habuit ipm ad remissionē p̄ccatorū: q;
n̄lū p̄ccatū omisit. Habuit tñ sp̄s ad
munera virtutū et osium gr̄arū. Ascen-
dens etiā in celum nō idigebat pallio
idest exēplo: q; exēpla nō sunt neces-
saria nisi in p̄senti vita. C Scōo ch̄is-
tus ascendit sublimiter cum discip. Ele-
uatus est. Nos etiā debemus ad sp̄sum
eleuari: et ad ipsū ascēdere schala: que
quattuor gradus debet habere. p̄. Pri-
mus gradus d; esse. s. terrēna despiciere.
Et per hū gradū eleuatus ē Ezechiel q;
ait Ezech. viij. Eleuauit mē sp̄us iter ce-
lum et terrā. Non enī dixit. Baniuit mē
in terrā. q; ibi sunt auari terrēna appē-
tentes. Nec dixit. Posuit mē in celo: q;
ibi sunt boni celestia possidentes. s; di-
xit. Eleuauit mē inter celū et terram q;
ibi sunt perfecti viri terrēna despiciētes

Sūt. n. super terrā p̄terrehorū p̄m̄i
et appropinquāt ad celū p̄ celestīū appē-
tītū. p̄. Secundus gradus est opibus mi-
sericordie vacare. Per istū gradū rap-
tū ē abachuc. vt habet Dan. xij. Quia
ptus ē ab angelo vsq; in babilonē pou-
rans danieli prandū qd et melloibus
parauerat. per qd dat intelligi q; hō in-
ter dū d; pauperes remotos iquirere et
de necessarijs dare. et bonos iniustis p̄po-
nere. p̄. Tertius gradus ē dei et p̄m̄i
perfecte diligere. per hunc gradū ascē-
dit helyas qui in curru igneo raptus ē.
Lurrus igneus ē ipsa charitas: quāto-
o rote sunt quattuor modi: diligēdū ē
ex toto corde. ex tota mente. ex tota vi-
ma: et ex omnib⁹ virib⁹. vel quattuor rote
sunt quattuor diligēdā. s. deus. amicus.
inimicus. et nosip̄i. C Quart^o gradus
est diuine p̄mplatōi insistere. per hunc
gradū ascēdit Paulus et fuit vsq; in ter-
tū celum raptus. Ascēdere autē in deū
creaturarū visibillū manu ductionem
ascēdere vsq; ad p̄mū celū. Ascēdere
p̄ intellectualū p̄sideratōē et ascēdere
re vsq; ad secundū. Ascēdere autē p̄ in-
lectū ad dei formā imediatā intuitū et
ascēdere vsq; ad tertū celum: C Tertio
ascēdit honorabilr cuz d; . Et nubes lu-
scepit eum. Voluit autē cum nube celesti
ascēdere ad innuendū q; sicut impleuerat
terrestria mundū redimēdo. et in
nalla patres educēdo. sic volebat imple-
re celestia ruina angelicā reparādo vt
pleat illud qd dicit Ephe. iij. Qui
scendit ip̄e est qui ascēdit sup omnes
los. vt adimpleret oīa. Ut vero mēl^o
deamus quomō oīa adimpleuit notādū
q; in mundo quīnplex erat defectus
notat Bene. i. C Primus erat habitatio
nra grate. cum dicit. In p̄ncipio crea-
uit deus celū et terrā. ac si dicat. terram
dedit hominī. celū vero reseruauit sibi.
C Secundus erat ignoratiē q; hō vīa p̄-
trile nesciebat cū d; tenebre erāt. C Ter-
tius autē erat defectus gr̄e cū d; inuā-
q; sicut dicit. Ecce. xxx. Hō abachuc. s. in-
gr̄a quasi fabula vana. C Quart^o erat
defectus misericordie cuz d; . Et vacua
Erat. n. vacua. s. dei mīa. et plena dei
sitia. C Quint^o erat defectus p̄m̄i

ste. q. hoies fragiles erat ad pseueratiaz
boni. z. tolerantia mali. cum dñ. Abyssi. i.
sine balle virtutis. **C**hristi. igit. pmo
ascendit vt celestē ianuā apiret. z. sic ad-
impleuit defectū habitatois gracie. **H**eb. ix.
Per ppriū sanguinē introiuit semel in
sancta sanctorū zc. **S**ecundo ascendit vt vi-
am in celū on deret. z. sic adimpleuit de-
fectū sciētie. **M**icha. ij. Ascendit pādens
ster ante eos. **T**ertio ascendit vt spūm
sanctū mitteret z. sic adimpleuit defectū
gracie. **J**o. xvi. si. n. non abiero paraclitus
nō veniet ad vos zc. **Q**uarto ascendit
vt p nobis intercederet. z. pñem ad misse-
ricordias inclinarer. **E**t sic adimpleuit de-
fectū miserie. **H**eb. ix. Introiuit in ipm celū
vt appareat vultui dei p nobis. **Q**uinto
ascendit vt pmissione spūs sancti corda di-
scipulorū debilita roboraret. **E**t sic adim-
pleuit defectū pseuerantie. **p**s. Verbo dñi
testi firmati sunt z spū oris eius omnis
virtus eorum.

Sermo. cliij. **C** Be co dem sermo. iijj.
Ece duo viri assiterunt i
vestib⁹ albis zc. **I**sti
duo viri fuerūt duo angeli i
forma virili positi q. aposto-
los instruxerūt. **L**eteri aut pfallentes cū
pō ascenderūt. **D**e ipsa nanqz angelis
circa dñicā ascensionē quattuor legunt
scōz reuelatio. admiratio. deductio. z.
tribulatio. **P**rimū nāqz est reuelatio.
nā fm dñionis. **L**ex diuine bonitatis ē
vt illuminatōes suas influat supiorib⁹.
supiores medijs z. medij iserionibus: ac
iseriores nobis. **I**sta lex hoīe ē seruata
Nā ipse xp̄s sua ascensionē supiorib⁹ age-
lis reuelauit: qñ ipsi interrogantibus.
Quis est iste rex glie. rñdūt. ego q. loquor
iustitiz z. pugnator suus ad saluandū: vt
ai. **p**s. lxij. **D**einde ipsi superiores me-
dij reuelauerunt. **p**s. **D**ies diei cruciat
verbi. **D**ies dñei verbuz cruciatuit qñ re-
uelauit ascensionē inysteriū supior hierar-
chia medie. **D**einde medij iserionib⁹ reue-
lauit qñ ipsi iserionibus interrogantib⁹
fuerūt. **Q**uis est iste rex glie. rñdūt. **D**ñs
virtutū ip̄e ē rex glorie. **D**einde ip̄i iserio-
res nobis reuelauerūt: qñ in forma viri
appēntes dixerūt. **H**ic sc̄sus q. assumptus
est a vobis in celū zc. **S**ecūm est eoz

admiratio. **A**dmirabant enī videntes
q. terra ascendebat supra celū. **L**uz enim
olis dñicis sit. **P**rouer. xxv. **C**elū sursum z.
terra deorsus. **I**am in xp̄i ascensione econ-
trario vidē poterat. terra sursum z. celum
deorsus. **A**dmirabant q. hō ascēdebat
supra angelū. **V**nde **p**s. Ascēdit sup cbe-
rubin z. volauit. q. hō ascēdebat vsqz ad
deū. **Mat. vij. Venit vsqz ad virū q. sede-
bat in throno. In sup poterat admirari
de tali corporis q. litate. de tanta decora so-
cietate z. dñata potestate. **p**s. lxij. **Q**uis
est iste q. venit de edom thnetis vestib⁹ de
bostra. ecce q. admirabilis corporis qua-
litas. **I**ste nāqz formosus in scola sua: ec-
ce q. formosa societas. **A**le enī sanctorū
sunt decora vestis xp̄i. gradies in multi-
tudine virtutis sue. ecce quāta potestas
Tertiu est eoz deductio. **D**educēbant
enī spūs in celū tanq. regē in signū re-
uerētie ad solū maiestatis. **p**s. ix. **S**up
solū dāuit z. sup regnū ei⁹ sedebit. **D**ā-
q. sumus sacerdotē z. pontificē in signū
obediētie i. replū paterne pietatis. **H**eb.
iij. **D**abētes pontificē magnū qui pene-
trauit celos iesus zc. **T**anq. eternū iudi-
cē in signū potētie ad sedē iudicarie po-
testatis. **Mat. xxv. Lū venerit fili⁹ hoīs
in maiestate sua: tūc sedebit sup sedē ma-
iestatis sue zc. Tanq. victoriosus pugilē
in signū victorie ad bāuitū triūphalis vi-
ctorie. **Apoca. iij. Ego vict z. sedē cūz pa-
tre meo in throno eius. Tanq. spūs in
signū letitie ad thalamū nup̄tialis festi-
uitatis. **Beut. xxxij. Amāuissimus dñs
habitabit pñ dēter in eo: quasi in thala-
mo tora die morabit. **Q**uartū est eoz
tribulatio. **A**ngeloz enī qui cū xp̄o ascē-
debant: quidā pcedebāt vt vti prepa-
rarēt z. demones de acre expellerēt. qui-
dā vero zcomitabant vt sibi assisterēt.
quidā sequebant vt obsequiū sibi exhibē-
rēt. **O**mnēs autē z. qui pcedebant: z.
qui zcomitabant: z. qui sequebant pfallē-
bant z. xp̄m cūz laudibus deducebāt.
quonū quidā vocibus iubilabāt: quidā
rubis clangebāt. **p**s. Ascēdit deus in iu-
bilatozē dñs in voce tube. quidā cytha
rīzabāt. **p**s. **L**audate eū in psalterio z. cy-
thara. quidā toto corpore plandeabant.
ps. **O**mnēs gentes plaudite manibus.********

Omnes enim sine intermissione continuat
vobis psallebat dicentes: psallite deo
nostro: psallite regi nostro psallite.

Sermo. clxii. De eodem Sermo. v.

Omninus quidē
Iesus postquam locutus est eis as
sumptus est in celum: sedet
a dextris dei. Mar. vlti. Beatus marcus
describens christi gloriosum ascensum quattuor
ostendit: scilicet quod ipse in sua ascensione ha
buit multas potestates cum dicit: Dominus
quidē Iesus. et quod habuit cum apostolis mul
tas familiaritatem cum dicit: Postquam locutus
est eis et quod habuit in sua ascensione magnam
sublimitatem cum dicit: Assumptus est in
celum. quod habuit multam maiestatem cum di
cit: Sedet a dextris dei. Potestas quidē
deus ostendit: quando dominus appellatur.
Ostendit quidē se dominum maris: quando
super mare ambulavit: et eorum que sunt in ma
ri: quando magnam multitudinem piscium capi
fecit. Ostendit se dominum terre: quando vires
ferreos confregit: et eorum que in inferno:
quando demonem alligavit. et sanctos pa
tres inde eduxit. Hoc die autē ostendit se
dominum aeris: quando propria virtute per aerē
ascendit: et eorum que sunt in aere: quando
ipsum nubes lucida balauit. Unde Blos
sa super illud Actuum. ii. Et nubes suscep
it eum. dicit: Creatura videlicet obsequitur
creatori. Astra enim indicat nascentem: pa
tenti operantem: ascendentem nubes suscep
it. Ostendit etiam se dominum celum: qui celum se si
bi aperuit: et eorum que sunt in celo: quando
omnes angelorum multitudine sibi obuiavit: et
ipsos in celo deduxit. Secundo christus in
sua ascensione ostendit apostolis magnam fa
miliaritatem. Et hoc maxime in tribus.
Primo in hoc quod cum eis comedit tanquam
dulcis amicus. Solent enim amici abinuicem
discessuri inuicem epulari. Unde dicit: Et co
mescentes precepit eis etc. Secundo in hoc quod
eis benedixit tanquam eorum pater: ut habet Luc.
vlti. et i. Petri. ii. Quia etis ad pastorem
et ipsum animarum vestrarum. Tercio in hoc
quod eos instruxit et increpauit tanquam magi
ster vetus. Unde dicit quod exprobrauit increduli

litatem eorum et duritiam cordis. Tunc enim
maxime increpauit: quia ab eis erat disces
surus et videbant potius consolatiois
indigere. per quod datur intelligi quod nullus
indignari se conspiciat. sed obpatienter ferre et se emendare. Sunt tamen quidam qui
dum reprehendunt habent ad istam ceram
quidam ad instar lapideis et quidam instar
igne. Cera enim si tangitur statim cedit: sic ple
rius si aliquo verbo conuersationis tangitur
statim cedunt. i. statim se corrigunt et acco
scunt. Lapis enim si tangitur non cedit: non in
ledit: sic plerique si corrigunt non accedunt
tamen irreprehensibiliter intulosa verba non in
ferunt. Spina autem si tangitur non cedit: et in
super pungit: sic plerique si reprehendunt: nec
se corrigunt et in super in reprehensibilem verba
cōtumeliosa proferunt. Tercio christus in
ascensione habuit magnam sublimitatem: cum
dicit: Assumptus est in celum. Non enim fuit trans
latus sicut enoch. nec subuectus sicut
heliyas. nec raptus sicut paulus: sed fuit
assumptus. i. a seipso superius. Per hanc ite
quadruplicem differentiam ascendit ostendit
dicit: quia duplex gradus ascendit i. deus
Primus est quo quis transferretur de culpa
in gratiam. Iste significat per transitum enoch
in paradysum. Bona. n. dei dei paradysus. Ec
cle. xlii. Bona dei sicut paradysus benedi
ctionis. Significat et per transitum filiorum israel
de egypto in desertum. Secundus gradus
est quo quis subuectus de gratia incipiente in gratiam
perficientem. Et iste significat per subuectionem
heli in curru igneo: quia gratia dei est currus
igneus: quia per bona opera currere nos facit
et in amore dei et proximi nos incendit.
Significat et per secundum transitum filiorum israel
quo de mansione in mansione transierunt
Tercius gradus est quo quis in rebus
rapidus per contemplationem et deificationem
et iste significatur per raptum pauli. g. vi.
q. 3 ad tertium celum raptus est. Et est ille si
gnificat per tertium transitum filiorum israel quo de
mansione in terra promissionis puerunt
Quartus gradus est quo quis transit per
plationem vnde ad contemplationem patrie.
Iste significatur per assumptionem christi
in celum. Significatur etiam per quar
tum transitum filiorum israel quo de ter
ra promissionis per multa certamina in
bierusalem. i. in visionem pacis postquam

dum peruenit
ascensione
Et sedet o
dexteraz
denit ad
firuz glo
get. deson
Et qui rec
spe mebie
Nemo asc
de celo. ca
habemus
bis pontig
ty. ascenso
nihil man
post te re
pient ad
hes ppor
aduocati
ipm iustis
peccatoru
do in iud
iplos pur
precurfor
dich. ij.
eos. p. q.
nostroz
meritis n
meos in r
Unde dic
visione il
mundo ill
sumus o
Sermo

Sermo
q. ista si
Nam ali
serpentes
ua vener
nar egro
teliqui
intelligu
queter n
tem hab
modern
frequere
flu. i. a
uo magis

dum peruenierunt. **¶** Quarto xps i sua
 ascensione ostēdit suā maiestātē cum dī.
 Et sedet ad dexterā dei. Et eo aut qd
 dexterā dei sedet fiducia hēmus ascen
 dendū ad deū. **¶** Prio qd ibi ē caput no
 strū glorificatū. Et iō sibi mēbra cōiun
 get. de forme. n. et caput sine mēbris. **¶**
 Et qui recipit caput in hospitio suo: **¶**
 tpe mēbris hospitii nō negabit. Joā. iij.
 Nemo ascēdit in celū nisi qui descēdit
 de celo. caput. i. cū mēbris. **¶** Scōdo qd
 habemus ibi fideles socii qui manū no
 bis porrigit et nos ad se trahit. Deut. xx.
 iij. Ascēdit celi auxiliator tuus. ps. Le
 uauit manū dexterā. Cant. i. Trahe me
 post te. **¶** Tercio quia ibi hēmus sa
 pientē aduocatūz qui p nobis allegatō
 nes pponit. i. Jo. ij. Si quis peccauerit
 aduocatū habemus apud patres iēsum
 xpm iustū. sic eim in tpo mūdo fuit cum
 peccatoribus apud patrē p eis aduocā
 dozin iudicio aut erit cōtra peccatores
 ipsos puniēdo. **¶** Quarto qd ibi hēmus
 pcuratorē pcurū qui pta nobis ostēdit
 Abch. ij. Ascendet pandens iter ante
 eos. **¶** Quinto qd ibi habemus fratrum
 nostror collegiūz qui suis orōnibus et
 meritis nos per ducēt. ps. Leuaui oculos
 meos in mōtes vñ veniet auxiliū mhi.
 Unde dicūt illi qui sūt in hierlm. i. i dei
 visione illis qui sūt in egypto. i. i hoc
 mūdo illud quod habet. ij. Mach. i. hic
 sumus orantes p vobis.

¶ Sermo. cliiii. **¶** De eodē sermo. vi.
 aures eos q credide
 rint hec sequentur
 rē. Nō vult dicere dñs qd qd
 qd credēt oīa ista signa facit. s. q
 q ista signa inter fideles et credētes fiāt.
 Nam alius eiecit demonia. alius fugat
 serpētes: alius loquitur linguis nouis. ali
 us venenū bibit et sibi nō nocet. alius sa
 nat egrotos. **¶** Ista aut quinqz signa in
 telligunt f. aliter aut spūali. Si f. aliter
 intelligunt tūc in ecclesia pmissiua fre
 quēter fiebant. mō aut raro. Ecclesia au
 tem habuit triplicē statū. f. pmissiuū.
 modernū et vltimū. In statu pmissiuo
 frequēter fiebant. mō aut raro. et in vltio
 statu. i. antixpi hēt rarissime. In pmissi
 uo nāqz statu frequēter fiebāt. qz scdm

Chilso. Vetera miracula hnt admiratō
 nem. vtilitatē et necessitatē. Tūc tgit mi
 racula fieri oportebat fm Chilso. Et pp
 admiratōes qd hoīes erant sensibz asue
 ti. et ideo erant aliquibus mirabilibus sub
 leuandi. Et pp vtilitatē. qz et tunc multi
 erant infirmi et a demonibz oppressi. Et
 pp necessitatē qd erant infideles et erro
 bus inuoluti. Ad dēno aut tpe raro fi
 unt cū hoc nō suadet necessitas ex eo
 qd sunt fideles. Aliquādo tamen fiūt. qd
 hoc sua det vtilitas. qd aliquādo inueni
 unt aliqui infirmi et indigentes. Quare
 aut modo nō fiāt ita in differēter hēt
 in pmissiua ecclesia triplex est rō. Una
 est ppter fidet firmamentū. qd modo ec
 clesia est in fide firmata et stabilita. Ista
 ratōem assignat Bernar. ponēs exēplūz
 de planta cui tādū aquam infundim?
 quousqz in terra pualuisse videamus.
¶ Scōdo pp vtile mūdi exēplū. Ista ratō
 nem assignat Aug. de ciuitate dei dicēs
 Quisqz adhuc p dīgia vt credat tūgit
 magnū est tpe p dīgiū q mūdo credere
 nō credit. **¶** Tercio pp fidei maius meri
 tū. qd fm Grego. fides nō hz meritū vbi
 humana ratio pōt expimentuz. In fine
 autem rarissime fiēt triplici de causa. f.
 Iūdo. Siue vt frequentū manus auda
 cior efficiat. siue vt sanctor patientia cō
 probet. siue vt qui casuri sunt eorū leui
 tas ostendat. **¶** Secundo hec miracula
 possunt intelligi spūaliter. et tūc ista mi
 racula quoridie fiunt. **¶** Pmo nanqz
 sunt multi qui demonia eieciunt. Alia
 enim hz demonē qui vocat māmon. Sz
 luxuriosus demonē hz qui vocat asmo
 deus. Supbus vero hz demonē qui vo
 cat lucifer. Aarijs tentatiōibus agitat?
 habet demonē qui vocat beelzebub qui
 est deus muscarū. **¶** Si ergo asige san
 ctus vir p suam pīcatōem vel oratōem
 conuertit aliquem auarū vel vsurari
 um expellit māmonem. **¶** Si conuertit
 luxuriosū expellit asmodē. **¶** Si ve
 ro conuertit supbū expellit luciferū. **¶**
 Si autem puerit tēratōes varias pa
 tientem expellit beelzebub. **¶** Secundo
 linguis loquunt nouis. Deus nāqz tres
 puicitas fecit. f. celestē. terrestre et infernalē
 idōma puicit celestis est deum laudare

Terrestres vero ēd diuītīs tractate. In
fernalis vō mentiri ē blasphemare. Qñ
entm aliquis p̄suerat loqui dōma p̄
uincie terrestres tota die de terrenis tra
ctando. vel qñ quis p̄suerat loqui dō
ma puincie infernalis mentiendo ē de
trahendo. ē p̄uersus icipit loqui dōma
puincie celestis deū laudādo ē p̄ximuz
edificando. iste loquitur linguis nouis.
C Tercio serpentes tollūt. Serpens alt
quādo tollit p̄ amputatōem caude. Et
tūc adhuc viuūt. Aliquādo p̄ amputatō
nem corporis. ē tunc siml̄r viuūt. Aliquā
do p̄ p̄ritōem capitis. tūc oīo extincit
est. Quidā igit tollunt serpentē quantū
ad amputatōem caude qui dimittitur pec
catum quantū ad actū exteriorē ē n̄ quā
tū ad actū interiorē. s. cogitatū ē p̄ sensū
ē isti impfecte tollūt. Serpens alt
quantū ad amputatōem corporis q̄
dimittitur peccatū quantū ad actū ē q̄
tū ad p̄sensum. s. nō quantū ad cogi
tatū. ē isti semiplene tollūt. Quidam vō
tollūt sp̄m serpentē quantū ad p̄ritōem
capitis qui dimittitur peccatū quantū ad
actū. quantū ad p̄sensum. ē quantū ad
cogitatū Et isti p̄fectissime tollūt. Quar
to autē si mortifex quid biberint non eis
nocebit. Mortifex autē nō nocet quādo
gustat sed nō bibit. aut qñ bibit s̄ stat s̄
reijcit. aut qñ tritache remediū adhibet
Qñ igit diabolus aliquā mortifera sug
gestionē alicui offert. his tribus casibus
nocere nō pōt. C Primo qñ quis illasi
gustat sed nō bibit. hoc ē scitit s̄ nō cō
sentit. qñ statim diabolo resistit ē p̄tra dī
cit. Iaco. iij. resistite diabolo ē fugiet a
vobis. C Secūdo qñ quis bibit p̄ p̄sen
sum ē opatōem. sed statim reijcit p̄ con
fessionē. Prover. xxx. Verba p̄gregatīs
filiū vomētis. Ille entm q̄ peccata p̄gre
gat p̄ opatōem statim d̄s ea euomere per
p̄fessionē. C Tercio qñ recurrit ad tirla
cham. i. ad sanguinē iesu xpi. Aug. Effu
sus est sanguis medicī facta ē medicīa
frenetici. C Quinto sup̄ egros manē im
ponit ē bñi habebūt. Sunt qdaz sancti. q̄
dam infirmi. qdā mortui. quidā fetidi
Santī sunt iusti. infirmi sunt de nouo cō
uersi. mortui sunt peccatores. fetidi sūt
in peccatis dī p̄manētes. Sancti igit

virī aliquādo ponunt manus suas in
ritōz. i. suorū suorūq̄ sup̄ sanos. non
vt sanent. sed vt in sanitatē p̄ferant
ē maiorē grām mereant. Act. viij. Tunc
imponēbat sup̄ illos manus ē accipiebāt
sp̄m sanctū. Imponit sup̄ debiles tū
firmos vt ad bñ opandū fortificent. Iu
v. Infirmitas quis in vobis inducat p̄bi
biteros ecclesie ē. Imponit sup̄ mortu
os vt a peccato reuificent. qd significā
tū est Matth. ix. vbi dominus reuoluit
num puelle mortue dicens Tibi dico sur
ge. Imponit sup̄ fetidos vt miser cordi
ter reparent. sicut p̄ in Lazaro quatu
duano ē fetido. quem deus misericordi
ter suscitauit.

C Sermo. clv. C De trāslatōe beati do
minici sermo. i.

Mate nius habuit Enoch
placuisse deo. Hebr. eo. xi. Ho
die festum trāslatōis domi
nici celebramus. Lōmendat autē in vobis
p̄missis a tribus. C Et primo a sua sacra
dedicatōe cum dicit Enoch. qd̄ interpreta
tur dedicatio. Dedicauit entm omnium
dño suarū se. sua qd̄ oīa xpo dño dedi
cauit pp̄ xpm oīa relinquēdo ē paupib⁹
largiēdo Dedicauit ē se dño iesu xpo vt
pote totā vitam suā in dei obsequiū mī
cipiādo. s. suā pueritā. suam iuuentutē
ē totam suam reliquā etatem. C Nam
in pueritā sua sepe lectū dimisit. ē sup̄
terram facult ē accubuit. Proverbi. xx.
Ex studijs suis intelligit puer. In iuue
tute lasciuissas iuuenū deciauit ē liberos
vendens p̄ctum paupibus erogauit. Ec
clesia. xxij. Que in iuuentute nō congre
gasti. quomō inuenies in senectute. To
tam etiā reliquam suā eratē in ordie lau
dabiliter p̄sumauit. Sap. iij. Consuma
tus in breui expleuit tempora multa ē.
C Secūdo p̄mendat a diuina appo
batōe cum dicit. placuisse deo. Placuit
autem deo p̄ trīa. s. per ordinem quē in
stituit. per animas quas conuertit. ē p̄
sensualitatē quam rationi feruere co
git. C De his tribus dicit Ecclē. xxv. In
tribus beneplacitū est spiritui meo que
sunt concoctia fratru. hoc quantū ad
ordinē quem instituit. vbi vnā animam

e mi corpus esse voluit. Amor primor
hoc quantū ad animas quas conuertit
quas ad dei & p̄ximū dilectōnem & amo
rem adduxit. Et vix & mulier sibi bene
plēnitētes. hoc quantū ad sensualitates
quā ratio seruire coegit. C Tertio cō
mendat a miraculosa trāslatōe euz dī.
Ante trāslatōem testimonium habuit.
C Habuit gdem testimonium ante trāsla
tōem. & post trāslatōem. & in ipsa trāsl
atōe. C Ante trāslatōem gdem. s. dum
vixeret in mundo habuit triplex testi
monium. de quo dicit Joā. v. Tres sunt
qui testimonium dant in terra. s. spiritus.
aqua. & sanguis. Sic gdem beato domi
nico ad p̄cū viuente in terris testimonius
dedit ip̄s dominus replēdo ip̄m charis
mate omnū grarum. Eccle. xv. Adiple
uit eum spū sapientie & intellectus. Te
monium sibi dedit aqua in abundantia
lachsamarum. Unde dicit in legēda sua.
Spātem grām sibi dederat deus flere p̄
peccatoribus miseris & afflictis. Testi
mo sibi dedit sanguis. i. seruens mar
tīrj desiderij. vnde dicit de eo. Stitēbat
strens xpi martīrj sicut sicut ceruus ad
aque fluuiū. C Secūdo habuit testimo
nium post trāslatōem sicut in h3 in celo.
q̄ tres sunt qui testimonium dant in celo.
sp̄s verbi. & spūs sanctus. Pater nā
q̄ intro duxit eum in thesaurū sue poten
tie sp̄s. Introibo in potētias domini &c.
Prouer. xxi. Thesaurus desiderabilis &
oleū in tabernaculo iusti. In beato cim
dominico qui fuit tabernaculū xpi est
thesaurus ad vitandū. & est oleū. ad mi
serandū. Habēt illū thesaurū nō deest
facultas. Habēt miseratōis oleum nō
deest volūtas & ideo h3 p̄tatem vt vitari
possit. & h3 voluntatē vt vitari velit. Sili
us statuit eum iuxta speculū sue sapien
tie. de quo speculo dicit sapientie. vj. La
dor enim est lucis eterne & speculūz sine
macula. Beatus igit dominicus & bibit
in fonte vitium & videt in speculo claro.
ps. Apud te fons vite & in lumine tuo vi
debitur. Spūs sanctus intro duxit euz
in fontem gratie & misericordie. de quo
dicit Apoca. xxiij. Ostendit mihi fluuiūz
aque viue splēdidū tanquā cristallūz.
Ipe enim modo h3 grām dei abundā

tem. ideo dicit fluuiū. In desiccientem. nō
dicit aque viue. Resurgentes. ideo dicit
splēdidū tanquā cristallū. C Tertio
habuit testimonium in trāslatōe p̄ odorē
mirabilem qui d̄ eius tumulo emanauit.
Nō enim ille odor erat naturalis sed mi
rabilis q̄ fuit res ardua. res insolita. et
res inspirata. & res contra solitū natu
re effecta. C Fuit enim res ardua. & hoc
ratōe vtrutis. C Tante enim virtutis
fuit q̄ infirmos curabat. Ecclesia. xxiij.
Quasi mirra electa dedit suauitatem
odoris. Sicut enim mirra expellit ser
pētes sic odor ille fugabat demōes & om
nes infirmitates. C Secūdo fuit res in
solita. Et hoc ratōe qualitaris. Nulli. n.
odor materialis similis videbatur. Quia
nūq̄ celestis pigmentarius nō de mate
ria terrenoz aromatū. sed de plenitudine
celestiū charismatū ip̄m p̄cecerat. Eccle.
xxxviij. Unguentarius faciet vnguenta
suauitatis &c. C Tertio fuit res inspira
ta. Et hoc ratōe quantitatis. Vicebat. n.
oēs alios odores. Can. iij. Odor vigne
toz tuorum sup omnia aromata. Quar
to fuit res p̄tra solitū cursūz nature esse
cta. Et hoc ratōe originis. Est nāq̄ p̄tra
cursum nature vt de ossibus scitūz. vñ
p̄sueuit emanare fetor tātus exeat odor.
Eccle. xli. Ossa ipsius vilitata sūt a deo
s. p̄ tam miri odoris infusionē. vnde seg
tur. Et post mortē p̄phetauerūt nō gdez
verbis sed miraculis. nō lingua sed a su
uis odoris fragratia nō vocēs sed sp̄ri
tu & virtute.

C Sermo. clvi. C De trāslatōe eius des
sermo. ij.

Ennoch placuit dō & trās
latum est in para
disum vt daret sapientiā gen
tibus. Eccle. xliij. Per trāsl
atōem ipsius Enoch in paradysū terre
strem significat trāslatō Beati Domi
nici hodie facta in ecclesia militanti In
verbis aut p̄missis sanctus dominicus
a quattuor p̄mendat. C Primo a deo
ta xpi imitatōe. cum dicit. Enoch qui in
terpretat ambulans cum deo. Cōsueuit
autē homo libenter cū alio ambulare &
se sibi associare. aut quando est similis.
aut quādo est familiaris. aut quādo est

ppinquus siue affinis. Innocētia autēz facit hominē xpo simile. ideo xps innocētes sibi libetē adiungit. ps. Innocētes & recti adheferunt mihi. Cōtemplatio facit hominē deo familiarem. Unde dicit de moise maximo p̄templatore dei Exo. xxxij. Loquebas dominus ad moisen facie ad faciem sicut loqui solet hō ad amicū suū. Castitas autē facit hominē deo ppinquū & affinē. Sap. xv. In corruptio p̄ximū deo facit. Recte autē xps ambulauit cum beato Dominico. & beatus Dominicus cū eo. Tum q̄ fuit sibi similis seruus ad innocentia baptisinalē. Tum q̄ fuit sibi familiaris p̄ contēplatiōem celestem. Tum q̄ fuit sibi ppinquus & affinis p̄ pudicitia virginalē. ps. Ego autē in innocentia mea ingressus sum. hoc quo ad innocentia baptisinalē Pes meus stetit in directo. hoc quo ad virginalē pudicitiam. Pes. i. affectus autē me tunc in directo stat. quādo ad nulla inunda dilabit. sed semp mundus. & castus seruaf. In ecclesijs benedicaz te domine. hoc quo ad p̄templatiōem eternā. Cōsecundo cōmendat a diuina approbatōe cum dicit. placuit deo. Inter ceteras autē virtutes que deo placent est misericordia iuxta illud Matthe. ix. Misericordia volo & nō sacrificiū. Beat⁹ Dominicus misericordia habuit tpalem & spiritualem. Temporalē quidem quia liberos suos vendidit & pauperibus dedit p̄ redētiōem captiui seipm vendere voluit. Si ergo fuit tante charitatis pietatis. & liberalitatis in mundo. multo fortius nūc est in celo. cū hīc charitatis igniculus & ibi caminus. Isai. xxx. Dicit dominus cultus ignis in syon. & caminus in iherusalem. Cū hic nulla pietatis. Ibi fluitus. ps. Fluminis impetus letificat ciuitatem dei. Hic fragmentū liberalitatis. Ibi cumulus. Luce. vi. Benfuram bonam & conferā tē. Cū dabit etā misericordia spirituale in quēsiōe peccatorū sollicita & seruentē predicatiōem. Cū noluit enim exercere officium mundanū. sed in hoc exercuit officium apostolicū. i. Corin. i. Non misit me dominus baptizare. sed euangelizare. Officium angelicū. Luc. ij. Ecce euangelizo

vobis gaudiū magnū. Cū Officium unū. Unde dixit Christus Luce. ij. Illis ciuitatibus euangelizare me oportet regnū dei. quia ideo missus si. Tercio cōmendat a felici translatione. cum dicit. Et translatus est in paradysū. Ibi Dominicus tripliciter translatus ante mortem. in morte. & post mortem. Prima translatio est quantū ad corpus spiritum. Secunda est quantū ad spiritum. Tercia quantū ad corpus spiritum. Prima fuit de loco periculoso ad locum securū. Secunda translatio fuit de loco bozoso ad locum quietū. Tercia de loco despecto ad locū honorificū. Prima quidē translatio est quantū ad corpus & spiritus. s. quādo de mundo translatus est ad claustrū relinques mundus. & corpore per habitatiōem. & mente per amorem. Sapientie. iij. Placens deo factus dilectus & viuens inter peccatores translatus est. p̄ Secunda translatio est quantū ad spiritū. s. de mundo ad celum. Col. i. Erripuit nos de potestate tenebrarum. & transfudit in regnū filij dilectiōis sue. p̄ Tercia est quantū ad corpus propriū de loco. s. despecto ad locum honorificū. De quo pōt expm quod dicit Bene. vltimo. Deus visitabit vos. alio portate ossa mea vobiscum de loco illa. Cū primam visitatiōem seu translatiōem fecit spiritus sanctus qui sibi inspirauit vt mundū relinqueret & religionem intraret. Sapientie. iij. Properauit illum educere de medio iniquitatis. Cū secundam fecit angelus. imo pater & filius. vt p̄ in apparitiōe scale. p̄ Terciam fecit ih̄s de illis cetis. Unde pōt exponi illud q̄ dicit. ij. Para. v. Cum venissent cuncti seniores israel portauerunt leuite arceas & intruerunt eam in tabernaculū. Et ibi est q̄ translatus est in paradysū. Nam prima translatio facta est in paradysū religionis. Bene. ij. Tulit deus hominē id est beatū Dominicū. & posuit eum in paradysū voluptatis. i. religionis vt operaret & custodiret illum. Religiosis enim vir d̄ contemplatiōi insistere. per bona opera se exercere & suū ordinem custodire. p̄ Secunda facta est in paradysū ecclesie triumphantis. Epoca. ij.

Efficienti habo edere de ligno vite quod est in paradiso dei mei. **P** Tertia translatio facta est in paradisum ecclesie militantis ubi dat misericordia ad remissionem et gratia ad iustificationem. Eccle. xl. Gratia dei sicut paradisus in benedictionibus et misericordia in secula permanet. **Q**uarto et ultimo Beatus Dominicus commendat a finali intentione cum dicit. **U**bi daret gentibus sapientiam. Nam inquam, cum translatus est in paradisum religiosus dedit sapientiam suis doctrinis. Proverbi. v. Verius emunt fontes tui fonsas etc. In quantum vero translatus est in paradisum ecclesie triumphantis dat sapientiam suis meritis. Eccle. xliij. Sapientiam sanctorum narrat populi etc. Et in quantum translatus est in paradisum ecclesie militantis dat sapientiam suis miraculis que quotidie immovent et fiunt. Eccle. xxxvi. Innova signa et cuncta mirabilia.

Sermon. clvii. De eius translatione. f. liij. **E**cce odor filij mei sicut odor agri pleni cui benedixit dominus. Gene. xxvij. Quia in translatione beati Dominici magnus odor emanavit. Ideo verbum posuit de ipso odor expositum ut sit verbum olentis. Ecce odor filij mei etc. Ubi quatuor dicunt de ipso odore. **P**rimo quod non fuit occultus sed manifestus cum dicit. ecce odor. Nam hec dictio seu adverbium eccle. evidentiā dicit seu importat. Quatuor autem sunt que occultari non possunt. Tres luminosa. Ephe. v. Omne quod manifestum est. Res vaporosa. Ecclesia. xliij. Quasi libanus non incisus vaporant habitationem meam. Res ignita. Prover. vi. Nihil quod potest abscondere ignem in sinu suo etc. Res alta et occultari non potest. Matth. v. Nihil potest abscondere cultas super montem posita. His quatuor de causis odor sanctitatis sancti Dominici abscondi non potuit. **P**rimo quod fuit lustratus. vi. In mundum tenebrosum illuaret. Eccle. i. quasi stella matutina in medio nebule etc. **S**ecundo. n. patiebat nebulas peccatorum. tenebrositate errorum. et obscuritate ignorantie. **T**ertio. Contra primum attulit radium lucis vite. Et sic et radii stelle matutine. Contra secundum attulit radium plene doctrine. et

iste est radius lune plene lucens in nocte. **C**ontra tertium attulit radium sapientie et iste est radius solis lucens in die. **S**ecundo fuit vaporosus ut mundum fetidum odore reedificaret. quod et caro vaporavit odorem virginitatis qua instar lili canduit per. **I**ustus germinabit sicut lilius. Et cor vaporavit odore charitatis qua instar rose rubuit. Eccle. xxij. Quasi platatus rose in herico. i. in ecclesia militanti. **E**t opus vaporavit odore scitatis quod instat thuris deo placuit. Can. iiij. Odor vestimentorum tuorum sicut odor thuris. et ebullit vaporavit odorem vitatis quod instat balsami re doluit. Eccle. xxij. Quasi balsamum non mixtum odor meus. Et fama vaporavit odorem celebritatis quod instat odoris vinee bonos refecit et malos ac serpentes et hereticos effugavit. Can. ij. Vinee florentes odore dederunt. **T**ertio fuit ignis ut mundum frigidum inflammaret. Portavit enim secum tres ignes. signa verba. Ecc. xlvij. Verbum illud quasi facula ardebat. Ignita exempla. Job. xxxvij. Nonne vestimenta tua calida sunt. Et ignita desideria. Eze. i. Scintille quasi aspectus eris cadentis. **Q**uarto fuit altitudo philia ut mundum directum erigeret. Id quod fuerat humilitas infra angelum usque ad exiliū et usque ad freyos affecit. **S**ed beatus Dominicus ostendit remedium per quod homo erigat se usque ad dignitatem angelicam. per votum castitatis usque ad sublimitatem celi per votum obedientie. sic. n. iobediencia de celo homines expulsi ita obedientia ipsorum ad celum reducit usque ad omnium mundi per votum paupertatis quasi latissima et homines mundo chari facit. i. cor. viij. Altissima paupertas cor abundavit etc. **S**ecundo de isto odore ostendit quod non fuit parum sed magnus quod sic odor agri plenus implevit quod mundum celum et tumultum. tal. n. odor mundi implevit. **O**dor autem quod drupus carum perficitur. Alii. n. catur ex crematore. Eccle. i. Quasi thuris ardeat igne. Alii ex pyritice. Aromata. n. i. tegra redolent modicum fracta nilum et pluerit pyritice pluviam. Alii ex reuelatore. Balsamum. n. clausum non sentit sed vase apto sentit. io. xij. Bom. i. plera est odore vnguenti. Alii ex agitate. vñ dñe aug. pi. mo exagitatione. exhalat serore cennu et fragrat suave vnguentum. Istis modis ut fuisse catus odor beati Dominici. Ipse enim fuit totus igne

diuini amoris cōcrematus. Unde cū to-
ta nocte i ecclesiā vōstmetis madesactis
pernoctaret, mane inueniebant sicca: ac
si fuissent iuxta fornacē posita. Ipse etiā
torus fuit per maceratōem cōtritus, vñ
de tres singulis noctibus recspiebat cū
quadāz cathena discipulas. Ipse etiāz
tori mundo fuit maceratus per exempla
vite, & per verba doctrine, per miraculo-
rū operatōem, & per ordinis institutōez.
Ipse, n. in vita actiua & cōtēplatiua fu-
it sedule exercitatus, vñ de or de eo. No-
cte celi plustrās luminā zc. Secundo
iste odor repleuit celum. In celo quidē
est quadruplex ager. Unus est plenus
balsamo sapie. Et iste ager est apostolo-
rū. Secundus est plenus rosis patientie.
Et iste est ager martyru. Tertius est ple-
nus violis cōtēplatiōis eterne, & iste
est ager confessorū. Quartus est plenus
lilyis mūdicie. Et iste est ager virginum.
Beatus igit Dominicus fulget in agro
apostolorū per sapientiā, ideo in euan-
gelio qd de eo legis assimilaf luci fulgen-
ti. Fulget et in agro martyru per chari-
tatez ignitā, ideo assimilaf ibidē lucer-
ne ardentī. Fulget in agro cōfessorū per
cōtēplatiōem superna, ideo assimilaf
ibidē ciuitati emineti. Fulget in agro
virginū per mūdiciā, ideo assimilaf ibi-
dem sali cōdienti. Tercio iste odor im-
pleuit tumultū, nec miruz qd elus corp⁹
fuit alabastrum plenu vnguento osum
gratiaruz. Cant. iij. Odor vnguentorūz
tuorū super omnia aromata. Fuit apo-
theca plena aromatibus omniū virtu-
tūz. Cant. v. Bene elus sicut areole aro-
matuz. Fuit hortus plenus floribus bo-
norū operūz. Et uidez. iij. Surge aquil-
lo & veni auster perfla hortuz meū zc.
Ultimo dicit de isto odore qd fuit a bi-
benedictōe emissus: cum dicit. Lūi be-
nedixit domin⁹. Ipse enīz vt habet Be-
ner. xlij. Fuit a deo benedictus benedi-
ctōe celi desup: ppter gratie & omnium
virtutūz infusionez: benedictōib⁹ abyssi
faciēti deorsū pp odorē ex tumulto cū-
natōem. bñ dicitōibus vber & vulue. pp
filiorūz pp agatōem.
C Sermo. clviij. C In die penthe-
costes Sermo pimus.

Ode mūdum ^{omne}
us, & spūm rectū in noua sc-
^{me} scribus meis zc. Prophe-
volens petere grām spūs sancti. P-
perit dari sibi quiddā ante eius aduē-
tum scilz cordis emundatōez, cuius dicit
Lor mūdū crea in me deus. P- Peti-
dā sibi dari i eius aduētu, scilz cordis in-
uatōem: cum dicit. Et spūm rectū inuā-
in visceribus meis. P- Quiddā peti-
bi dari post eius aduētu, scilz p-
nē. cū subdit. Et spū principali cōfir-
me. C Peti igit prio mūdiciā cordis.
Qui, n. vult spūm sanctū recipere de-
cor mūdūz habere. Rō huius est: qd
scūs ē colūba celestis. Luc. xij. Bēdī-
spūs sanctus sicut columba in spūm.
Et hospes honorabilis. Sap. xviij. So-
lem sine lesura boni hospitij prestāti-
Est amicus dulcis. Et uidez. vij. In-
tus thesaurus est hominib⁹ quo qui-
sunt participes facti sunt amicitie.
Est balsami liquor suauis. Ecclē. xliij.
Quasi balsamū nō mittuz odor me-
Quia ergo spūs sanctus est celestis, il-
nō habitat in corde lucroso & per peccā-
tum mortale inquinato, sicut nec colū-
ba ponit pedem in luto: qd significat
ē Bēn. viij. Ubi noe columbas emissit
cum adhuc tota terra paludosa est
mueniens vbi requiesceret ad arcem
reuerfa. P- Secūdo qd est hospes bono-
bilis nō vult habitare in hospitio pul-
ribus ventiliū peccatorūz asperso. Ideo
dicit Greg. Tergat ergo fordes put opo-
ris qui deo preparat domum mēti-
P- Tercio qd est amicus dulcis: vult ha-
bitare in loco florido, i. ameno per vi-
rūz virtutūz adomatōem. Unde dicit
cta inuitat amicū suūz dicens Cant. i.
Lectulus noster floridus est. P- Quarta
quā est balsami liquor suauis, vult re-
poni in vase solido per perseverantiā
pectoso per charitatē verāz. Ecclē. xliij.
vas auri solidū zc. In corde igit hui-
so & inquinato nō habitat: s. fugit. Su-
piētē. i. In maliuola animā nō introib-
sapientia: neqz habitabit in corpore sub-
ditō peccatis. In corpore vero pulu-
ventiliū asperso hītatē nō libenter q-

quo dñmo do a multitudine ventis salu cō
tristat. Eph. iij. Nolite cōstristare spūm
sctū. In corde vero puro et sūdo ha
bitat delectabilis. Sap. viij. Delitiae mee
est cū filiis hominū. In corde solido
precioso et firmo habitat perseveranter.
Job. xij. Ad eū veniemus et mānōne
apud eū faciemus. Cōsecō ppheta pe
nit quiddā sibi dari in eius aduentu. s.
cordis inouationē. Spūs enīz scūs est
ignis dei. Luce. xij. Ignē venī mittere in
terras etc. Et est fons dei. ps. Dī apd te
est fons vitę etc. Est ausus dei. Cant. iij.
Surge aquilo et veni ausus etc. Sacnos
habitare in foraminibus petre. i. in vul
neribus christi. Cant. ij. Surge prope ra
mīca mea columba mea: et veni in for
minibus petre. Quia spūs sanctus est
ignis dei. renouat homo instar argentī
deponēdo scōrias peccati. Ysa. i. Exco
quas ad purā scōriā tuā. Quia ē fons
dei renouat instar aq̄e et cerus. Aquila
namq̄ exulta radio solari se in aquam
pūcit et vetustatē deponit. Et ceruus pu
gnans cum serpente haurit veneno i fon
tem se proyicit et venenū abijcit. Sic ani
ma in fonte spūs sancti renouatur sicut
aquila noua cōuersatōem assumēdo. ps.
Renouabit vī aquile iuuetūs tua. Et in
stā cerus venenū abijcēdo peccati.
ps. Quēadmodū desiderat ceruus ad
fontes aquarū etc. Quia est ausus dei
renouatur anima instar accipitris depo
nēdo plumas vetustas viciōrū in duen
do nouas plumas virtutū. Job. xxxix.
Inquit per sapientīā tuā plumescit acci
pitris alas suas expādens ad austrum.
quia facit animā habitare in foraminib.
us. renouat instar serpentis qui tran
siens per foramē angustū deponit vetu
stas pelles. Et sic anima habitās in vul
neribus christi per deuotōem deponit
vetustas cōuersatōem. Eph. iij. Depo
nite vos sūm pūstinā cōuersatōem veterē
hominē. Tercio ppheta petit sibi da
ri quiddā post eius aduentū. s. gratie
cōfirmatōem. Spūs enīz sanctus pser
uat et cōfirmat ad similitudinē aq̄ pur
illuminat lucerne. p. Dicit enīz spūs
sanctus aqua. Jo. iij. Qui bibit ex aq̄
quā ego dabo ei non sitiet in eternū.

que sicut cōseruat per decursū. sic spūs
ritus scī gratia per bonū op̄erū exer
citium. Idco monet apostolus. ij. Cor.
vi. Dormiamus vos ne in vacuū gratiam
dei recipiatis. p. Secūdo spūs sanctus
ē sicut pupilla que habet hominē diri
gere et illuminare. ps. Spūs tuus bon⁹
deducet me in terram rectas. sicut ergo
ipsa pupilla cōseruat per palpebrę op
positōem. sic spūs scūs per elemosynas
largitōem. Eccle. xviij. Elemosyna vīrī
quasi sacculus cum ipso: et grām homis
quasi pupillaz cōseruat. p. Tercio spūs
ritus sanctus est sicut flāma siue ignis
qui habet animā inflāmare ad amores.
qui quidē seruat per appositōem ligno
rū. sic spūs scūs per feruorē sanctorū de
sideriorū. Eccle. xxvij. Secūdo ligna
silue sic ignis exar defecit. p. Quarto ē si
cut lucerna que illuminat ea que sūt in
domo animę. que sicut cōseruat per oleū
appositōem. sic grā spūs sancti per de
uotōem. que quidē per oleū significat
q̄ facit animā rebus mūdi supernatare
et in celū ascendere iuxta illud Jo. iij.
Siet in eo fons aque salientis in vitam
eternam. C Sermo. clx. C De eo
dem sermo secūdus.

Super quē regescet spūs
ritus meus:
et tremet me sermones meos.
Verbū istud intelligitur ysaie. lxvij. Am
alias trāslatōem. Vbi notat q̄ sup tria
genera hominū requiescit. C Primo su
per humiles. Iaco. iij. Deus sup̄bis re
sistit humilibus aut dat grām. Hoc signi
ficatū ē Ben. i. vbi. s. dī. Spūs dñi fere
batur super aquas. Non. n. fertur super
terras: q̄ non requiescit in corde terre
no. nec super aere: q̄ nō requiescit i cor
de clato. nec super igne: quia nō requie
scit in corde igne cōcupiscēte inflāma
to: sed supra aquas quia regescit in cor
de mansueto. Ecōtrario: Spūs malign⁹
feri super terras: q̄ data est sibi ad man
ducandū. Ben. iij. Terram comedēs cū
ctis diebus vite sue. q̄ diabolus terrēna
sibi incorporat. Ysa. lxv. Serpenti pul
uis panis eius ē. p. aerē: q̄ datus ē sibi
ad habitandū. Eph. ij. Super princē

per potestatis huius aeris: quia diabolus super eos inhabitat. Job. xli. Ipse enim rex est super omnes filios superbie. Super ignem gehēne: quia datus est sibi ad comburendum. Matth. xij. Discedite a me maledicti in ignem eternum qui pparatus est diabolo et angelis eius. Et super ignem concupiscentie: quia datus est sibi ad succendendum. Osee. vii. Oēs adulterantes quasi clibanus succensus a coquēte. Super aquas autem non confertur: quia in corde ductilis et mansueto non commoratur: sed ibi contribulatur. ps. Lxxviii. Contribulasti capita diaconum in aquis ibi submergitur. Exod. xv. Submersi sunt quasi plumbum in aquis. Vebemētibus. C. Secundo requiescit super quietis amatorum cum dicit. Et quietus. Unde apostoli receperunt spiritum sanctum sedentes id est a superfluis curis quietētes. In huius significatione filij israel non receperunt manā quā dū fuerunt in egypto et quā dū habuerunt farinā egypti: et quā dū non transierunt mare egypti. nam in egypto si ē ges neqz circa mare egypti. Illi autē sūt in egypto qui sunt in peccato. Et isti non possunt esse in quiete. Ysa. xlvij. Non est pax impijs: dicit dñs. Illi etiā retinent farinā egypti qui retinēt adhuc delectationē et cogitationē peccati. Et tales non sunt in quiete. Job. xij. Cogitationes mee dissipatae sunt torquentes cor meum. Illi autem non transierunt mare egypti qui adhuc premuntur varijs sollicitudinibus mundi. Tales etiā non sūt in quiete. Ioan. xvi. In mundo pressuras habebitis: in me autem pacem. Qui enim vult ut spiritus sanctus super eum requiescat: et quietē habere desiderat. create de benevoluntate peccati. abiciat reliquias et occasionē peccati: et deferat anxias curas mundi. C. Tertio requiescit super preceptum dei observatores. Ideo sequitur. et tremēte sermones meos. quod autem observatio divinatorum preceptorū disponat ad recipiendum spiritum sanctum. hoc habetur Ioan. xlii. Si diligitis me sermones meos servate: et ego rogabo patrem et alium paraclitum dabit vobis. Et etiā ibidem. Si quis diligit me sermonē meum servabit. et pater meus diliget eum. et ad eum veniemus: et mansionez apud

eum faciemus. C. In talibus enim venit spiritus sanctus inflammando. venit sibi illuminando. venit pater in amoris cognitione eos conservando. Quāquam qz vero sunt aliqui humiles: vel gelati amatores: vel preceptorum dei conservatores. tamē perfecte spiritus sanctus in eis non requiescit. In peccatoribus enim multo modo requiescit: quia in eis est pugna continua. In sanctis autē qui sunt in via requiescit sed non perfecte requiescit. sed semiplene. nam in eis ē requies semiplena. In beatis autē requiescit et perfecte requiescit: quia in eis est plena requies et perfecta. In huius significationem Noter emisit columbas. In prima missione cum terra esset adhuc paludosa nullatenus requiescit: sed ad arcem rediit. per quod datur intelligi quod spiritus sanctus non requiescit in peccatoribus qui habent corda imunda et in continua pugna. Ysa. lvi. Cor impij quasi mare ferveo quod quiete non pot. Et redundat fructus eius in concultationē et in lutum. In secunda emissionē colūba requiescit sed non perfecte requiescit: quia requiescit super arbores olivae sed non perfecte requiescit: quia enim ad archas rediit. per quod datur intelligi quod spiritus sanctus in cordibus sanctis qui sunt in via requiescit propter mundiciā. sed non perfecte in eis requiescit: quia adhuc a corpore habent pugnam. Bar. i. Caro concupiscit aduersus spiritum. spiritus aduersus carnem. In tertia emissionē colūba perfecte requiescit: quia ultra ad archas non rediit. per quod datur intelligi quod spiritus sanctus super eos qui sunt in patria perfecte requiescit: quia in eorum cordibus sit pax plena et requies perfecta. Ysa. xxxii. Se debet populus meus in pulcherrimā pacē: in tabernaculis aduicentia requie opulenta.

C. Sermo. clx. C. De eodē sermo. lli. **R**epleti sunt omnes spiritus sancto etc. Act. ii. Perfecta liberalitas in tribus consistit. scilicet quando quis datur multus et multis et preciosa. Deus hodie fuisse valde liberalis. quia dedit multum cum dicit. repleti sunt. Dedit multis cum dicit. omnes. C. Et dedit donum velle.

speciosus cū dñ. spiritu sancto. CBe-
dit quidē apostolis multū q̄ eis dedit
in abundantia spūm sanctū. Licet. n. san-
cti vñ in presenti vita sunt quibusdā
puris spūs sancti aspersi. Apostoli ta-
mē fuerunt fluitati abundātia pleni. Jo.
viij. Flumina de ventre eius flūēt aque
vīue. Hoc autē dicebat de spiritu quē
erant accepturi credētes in eum. De isto
flumine dei dicitur Ezechiel. xlvij. Me-
sus est mille cubitos et traduxit me per
aquas vsque ad talos. Rursūq; mēsus
est mille et traduxit me per aquam vsq;
ad genua. et mensus est mille et duxit me
per aquam vsq; ad renēs. et mensus est
mille torquentes quem nō potui pertran-
sire. quonīas intumuerāt aque profundē
tenentes qui nō potest transuadā. In
talos namq; est tota corporis suppositio
tio. In genibus est deambulatio. In re-
nibus est fomes et libido. In aquis in-
tumescentibus est abundantie plenitudo.
In istu d ergo flumen spūs sancti apo-
stoli sunt traducti vsq; ad talos: quan-
do sunt facti fontes ad subministrandū
pōndus omniū passionū rē. ps. Ego con-
firmavi colūnas eius. Usque ad genua
quādo facti sunt magnanimes ad pro-
gredīendū et aggredīendū opera vir-
tutū. ps. Ibunt de virtute in virtute.
Usque ad renēs: quādo debilitatus et
extenuatus est in eis omnis fomes et con-
cupiscentia. ps. Inflammatum est cor meū
scilz igne spūs sancti. et ideo renēs mei
mutati sunt. Aque vero huius fluminis
vehemēt in apostolis intumuerunt.
quia datus est eis spiritus in abundan-
tia. ysaie. xxx. Spiritus eius sicut tor-
rens inundās vsque ad medium collis.
In alijs sanctis flumen spūs sancti ascē-
dit intra collis. In apostolis autē vsq;
ad medium collis. In christo autē vsq;
supra collis. quia non ad mensurā re-
cepit spūm. Fuerunt autē apostoli re-
pleti quadruplici mensura spūs sancti
de qua dicitur Luce. vi. Mensuraz bo-
nam et conferam. Mensuraz quidē bo-
nam habuerunt in sua iustificatōe.
Roma. v. Charitas dei diffusa est in cor-
dibus nostris et. Conferat habuerunt
in aliorum conuersione. Deus enim su-

per illud quod necesse erat eis ad iustifi-
catōem. contulit et addidit ea que neces-
saria erant ad aliorū conuersiones. sci-
licet eloquentiam verbū. ardorem celli.
scripturarū intelligentiā. in aduersis
firmas constantiā. et in miraculis facili-
tate magnam potentiā. Habuerunt mē-
suram coagitatā in sui confirmatōe.
q; nunquā ab ipsa cadere poterunt.
ps. Verbo domini celi firmati sunt et.
Et habuerunt mensurā superfluentē in
doctrinarū abundātia emanatōe qua
totus mundū doctrinis repleuerunt ps.
Flumen dei repletus est aquis. Ex isto
flumine derivat sunt multi riuuli. do-
ctrinā sententiē multe. Ex istis riuis pro-
cesserūt multa stillicidia. et non deriuus
doctrinā dicitur. Unde sequit. Riuos ei
inebitans multiplicā genimina eius.
Secundo liberalitas est attendi et hoc
q̄ dedit multis in hoc qd dicit. Omnes.
Et ergo repleti sunt oēs spū sancto. er-
go et peccatores qui non sūt repleti non
sunt de numero vniuersi. Omnia enim
entia aut habent esse: aut viuere. aut sen-
tire aut rationari: aut intelligere. Pec-
catores aut nō habēt esse quia omne esse
est a forma. Forma vero ipsius esse spū.
alis est charitas. Iuxta illud Phil. iij.
Obseruate eos qui non ambulant sicut
habetis fidē nostram. Quia igitur
peccatores non habent formā esse spū-
ritualis. ideo non habent esse spiritua-
le. Unde dicit de diabolo Job. xviij. Ha-
bitant in tabernaculis illius socij eius
qui nō est. Et Secundo nō habēt viuere.
Duo enim sunt signa vite scilz sensus et
motus. Ipsi autem nō habent sensus di-
lectionis vel cognitōis diuine: nec mo-
tū operatōis bonę. ps. Oculos habent et
nō videbunt. hoc quo ad sensus diuine
dilectionis et cognitōis. Duo enīz ocu-
li sunt intellectus et affectus. Pedes
habent et nō ambulant. hoc quo ad
motus bonę operatōis. Et Tertio non
habent sentire. Non enim sentiunt dia-
bolicas tentatōes. Ideo autem nō sen-
tiunt q; consentiunt. Ille enīz sentit qui
dissentit. Proverb. xxiij. Verberauerūt
me et ego non sensi. Et Quarto nō habēt
rationari q; nō viuūt secundum rationem: sed

fm sensualitate. Et ideo nō sunt rōnabiles: sed brutales. ps. Facti sūt sicut equus et mulus gibus nō est intellectus. ¶ Quin ro nō hnt intelligere: q̄ vera itelligētia ē de timere a malo recedere. Proverb. xxvij. Ecce timor dñi ipse ē sapiētia: et recedere a malo itelligētia. ¶ Tercio ostēdit liberalitas dei q̄ dedit donū p̄ciosuz cū dī: Spū sancto. Ideo aut spm scūm recipiunt: q̄ habuerūt corda pura et charitate vnita. et fuerūt receptacula munda: sicut cantat ecclia. Inuenit eos receptacula munda: et tribuit eis charismatū dona. Inuenit eos p̄cordes in charitate. Quattuor enī sūt q̄ de facili se infundūt sc̄s aer dū attrahit: lux dūmodo fenestra aperta: aqua dūmodo loca dep̄ssa inueniat. Et ignis dūmodo materia preparata hēat. Et q̄ spūs sanctus significat p̄ aerem: lucē: aqua et ignē. ideo istar aeris se statim diffundit dūmodo attrahit desiderio cordis. ps. Os meū aperui et attraxi spūm. Instar lucis dūmodo ap̄tas fenestra volūtatis. Apocal. iij. Ego sto ad ostiū et pulso eē. Instar aq̄ dūmodo inueniat cor dep̄clusus. s. humile et m̄fectus. ps. Qui emittit fontes in vallibus. Instar ignis dūmodo inueniat ligna bonorum operum. Ecclesiastici. xxvij. Sicut ligna siluarū: sic ignis exar deicit.

¶ Sermo. clxi. ¶ De eodē sermo. iij.

Rogabo patres et alii paraclytū dabit vobis spm veritatis quez nō potest mūdus accipere. Joā. xlij. Per mūdū in hoc loco itelligunt amatores mūdi. i. supbiauari et luxuriosi. ¶ Ista eīz tria peccata spm sanctū ne recipiat ipediūt: et recepto malā remunerationē impendunt: et male remuneratū expellūt. ¶ P̄mo igit ne recipiat ipediūt. et hoc ostēdit Lix. sup. Dat. p̄ tria exēpla dicens: Si leōnt ostendat prātū vīres nō excitat elus appetitū ad comedēdū: q̄ non est natura eī comedere herbas: s. carnes. Si pluvia cadat sup lapidē. lapis q̄ dēz a foris balneat s. itus manet siccus. Si vasi pleno aceto gutta mellis infundat: mel patet et acetū non immutabit. ¶ Per leonē igit carnes comedentē itelligunt hoīes car

nales q̄ nihil spūale accipere p̄nt: q̄ nō est natura suat deit p̄suetudo suā appetere herbas virentes: id est celestes amonitiones. sed carnes: id est carnales voluptates. i. Lox. ij. Animalis hō nō p̄cipit sūt spūs dei. ¶ Per lapidē itelligunt perbi q̄ hnt cor durū. Job. xli. Cor elius durabitur sicut lapis. Et tō pluvia spūs sancti cor elius deforis tm attingit. Int aut intrare nō pōt: q̄ cor elius durū et clausum hz. Et tō iterus siccus remanet. Et dicitur pōt illud ps. Alia mea sicut terra sine aqua tibi. ¶ Per acetū itelligunt avari: q̄ hnt cor pleni aceto. i. amore mūdano. Joā. alij dulcedo spūs sancti cor elius intraverit nō pōt sentire: q̄ pie abundantia amoris mūdani p̄dit et suffocāt. tō dicit Aug. sup illud: Diligite vīs dē sancti eius. Visce nō diligere mūdā dīscas diligere ipm deū. Eluerit vī puritatis. Funde vt implearis. ¶ Secundo tria p̄cta sancto spm tā recepto malā remunerationē impendūt. Sicut enī dicit Aug. imo Innocētius tertius in quadā decretali. Tria sūt q̄ male remunerat hoīes spites suos. s. mus in pera: ignis in sinu et serpens in gremio. ¶ Mus in pera est perbia i aia: que oīa bona spūalia commedit et corrodīt. Ezech. vi. Non te extollas i cogitacōe aīe tue velut thaurus: ne forte elidat virtus tua p̄ supbia: et solia tua comedat: et fructus tuos p̄dat: et relinquit velut lignū aridū i heremo. ¶ Ignis in sinu est auaritia in affectu: que oīa spūalia q̄ in aīa inuenit annihilat et consumit. Job. xxi. Ignis est visq̄ ad p̄sumptōm deuorans et oīa tradicans gentimna eē. Iste ē ille ignis de quo dī Proverb. xxi. Ignis. n. nūq̄ dicit sufficit. ¶ Serpens in gremio ē luxuria in aīo: que ibi venenū diffundit et vitā grē extinguit. Proverb. xxi. Ingreddi blandē: s. in nouissimam mori debet vt colubē: q̄ regulus venenā diffundit. ¶ Tercio ista tria q̄ dicitur sunt spm sanctū male remuneratū expellūt. Sicut at colligit hoc dicit Salomōnis et qdā glosa hoc tagit. Tria sunt que expellūt hoīes de domo. s. fumus: stulticia et mala vxor. ¶ Per fumū itelligunt perbia q̄ in altū ascedit et cito deficiūt.

phit: qm nō
ita apponit
res amittit
ēē volūpt
nō pēpēra
itelligit
l. Cor. etia
pluua spū
tingit. In
doy & dū
remanet. E
a ficit tē
intelligit
f. amose
it sancti
q: pē abū
it & suffoc
git vīs oī
e mū dū
erte vt p
T Scō illa
pto malā
ut emz dū
in quād
munerit
gnit in fū
in perā
ūalia come
in te extol
turus: nō
āz: tolli
t: & relinq
f. Ignis
que oīa spū
t & cōsumit
pūmptōm
entimā cō
drouer. xxi
Serpēs in
ibi venen
Prouer. v
ctis. Et dū
in nouissim
gulus vena
tria qūa
teratū expel
to Salomō
tra sunt q
mūssificā
itelligit
o defici

Et ē dī sumus &c. Iste sumus superbie
spū scō de corde expellit: & ne reuertat
semp resistit. Act. viij. Dura ceruice: & icr
cū corā dūbus semp vos spū scō resisti
tis. f. Per sollicitudinē itelligit ipa auari
tā: q: sollicitudinē hoīez in domo ingetat:
f. auaritia varijs sollicitudinibus & diui
tis aīz suffocat. iuxta illud Luce. viij.
Sollicitudinibus suffocant. Tales enim
spū scō expellāt. cū tū dicat. i. Thes. v.
Spūm nolite extinguere. f. Per malam
pōtē itelligit carnalis pūpiscētia: que
semp cū rōne litigat. iuxta illud Gal. v.
Caro pūpiscit aduersus spū. Eristi ta
les spū scō & filij dei pedibus imūdis
pūcat: & pūmelia deponozant. Heb. x.
Quāto magis putatis deteriora mereri
supplicia q: filij dei cōculcauerit. & spū
gē cōtumeliā fecerit. De hac vxore siue
pūpiscētia carnali. Rom. viij. Pūden
tia carnis mors ē. Voluptas cim carnis
ta tenet hoīem in delictijs q: ad eternas
delicias puenire nō desiderat. Unde in
figura huius dī. iij. Regū. xij. q: fecit hic
roboā duos vitulos aureos. vñ in dan
aliū in bethel ne populus reuerteret in
iherusalē sed spūs adoraret. Qui vituli
sunt duplex lascītia. f. voluptas carnis
& vanitas mūdi quas tam clerici q: laici
adorāt: ad celestē hierēm ire nō labo
rāt. Ad hunc vitulū pstatilē faciē dū po
pulus israel in aures pēcit. q: qd hz
pōpicius ad hoc expēdit: vt voluptas
relvanitas ipteat. Et sic voluptas car
nalis spū sanctus expellit.

C Sermo. clxij. C De eodez Sermo. v.

Tenem veni mit
tere in terraz. Et quid volo nī
si vt accendat Luc. xij. De isto
igne spūs sancti quatuor sunt vidēda.
C Primo qualis fuerit quā ad filitū
dīnē: q: venit in filitū dīnē lingue. Et po
tissima rō fuit vt hic ostēdat quale idio
ma sit in celo: quia ibi nō sunt nisi verba
fignita & verba amōis. Deus enīz tres p
uincias fecit. f. pūnciā celestē: pūnciāz
terrestē & pūnciā infernalē. Et in qual
bet pūnciā posuit pūnciū idiomā. Est. n.
idioma pūcie celestis deū laudare & bñ
dicere. ps. Beati q: habitāt in domo tua

idm scā seculoz lau dabūt te. Et idio
ma pūcie terrestris est de terrenis tra
ctare. Joā. iij. Qui de terra ē: de terra lo
quit. S; linguagius pūcie infernalis est
maledicē & blasphemare. ysa. viij. Cum
esuriserit irascat & maledicē regi suo &
deo suo. Cognoscit autē q: q: de q: pūcia
sit idiomā & ex idiomate suo seu loquela
Vñ dicitū fuit petro Mat. xxvi. Balise?
es. nā & loqūa tua manifestat te facit. Luz
igit q: loquit verba laudis & edificatio
nis primū: signū ē q: est de pūcia celestē
de pūcia celestē. Vñ dicebat vñ Joā.
viij. Quare loqūa mea non cognoscitis.
Vñ autē q: loquit verba terrena: signū ē
q: de pūcia mūdi seu terrestris. i. Joā.
iij. Ipsi de mūdo sūt: de mūdo loquū
tur: & mūdos eos audit. Vñ vero aliq
loquit verba mēdaciū & blasphemie: tūc
signū est q: de pūcie mūdi & pūcia spūs
miserabilis iserit: q: istud ē pūciū idio
ma demonis infernalis. Joā. viij. Luz lo
quit mēdaciuz: ex pūcie loquit. C Se
cūdo vidēduz est q: q: sit iste ignis q: ruz
ad virtutē. f. hz enīz virtutē iclinatiua:
q: alta humiliat & iclīnat & annihilat.
hz virtutē eleuatiua: q: sursum ferē & ten
dit. hz virtutē coadunatiua: q: flūda so
lidat & adunat. Sic spūs scūs hz dīonū
fū in lib. de diuis noībus. hz virtutē in
clīnatiua: q: illos quos replet iclīnat ise
ritus p: sūt humilitatē & p: tēptū. ps. Aue
res spūm cor. f. supbie: & deficiēt. f. a se.
ipūs: & in puluere spū reuertent p: sūt an
nihilatōez & p: tēptum. f. Scōdo hz virtu
tez eleuatiua: q: eleuat cos supiū p: defi
deriuz eternoz. Ezech. viij. Eleuauit me
spūs inter terrā & celus: duxit me in hie
rusalē in visio dei. f. Tercio hz virtutē
coadunatiua p: p: cōdā & vnitatē mox.
Eph. iij. Solliciti seruare vnitatē spūs
in vniculo pacis. Virtus nāq: ignis hōc
p: siderat: q: substernit sibi oīa alia elemē
ta. f. terrā in carbonibus: aerē in flāma.
aquā in balneo calido. Sic & spūs scūs
substernit sibi terrenā cupiditatē. Reg.
in homi. Q: spūs sanctus aplos in tante
celstis culmē crexit. qd aliū dicerit:
nisi q: mētes terrenoz celos fecit. Ambi
tiosaz vnitatē. ps. Qui emittit fōres in
pualibus. i. gram suā pstat humilibus.

Et voluptuosa carnalitate. Sal. v. Spiritu ambulare & desideria carnis non perficeris. Tercio videndum est qualis iste ignis extinguit. Nam extinguit primo per verum supbie. Job. i. Cētus veniens a regione deserti percussit quattuor angulos domus. Quattuor enim anguli domus spualis sunt fides: spes: caritas & bona opatio. Secundo per lignorum separatōem. i. per spūm discorde. Sicut enim aia non vi uificat mēbra sepata. nec ignis inflamat ligna diuisa: sic nec spūs sanctus illos inflamat qui sunt diuisi a deo per mortale culpā. Ysa. lix. Iniquitates vestre diuiserunt iter vos & deus vestrū. Vel a primo discordia mediata seu per discordia. Luc. xxi. Omne regnū in scipm diuisus desolabit. Vel ab ecclesia per excoicationis sententia. Mat. xxiij. Si enim ecclesia non audierit: sit tibi sicut ethnicus & publicanus? Tercio extinguit per aquam luxurie. Eccl. iij. Ignē ardētē extinguit aqua. Letera namq; vitia non oīno extingunt igniculū cordis qn aliqui ibi remaneant aliquē affectōes bone volūtatē. Luxuria autē a deo extinguit qd nihil spūale in corde relinquit: sed totus homo caro efficit. Quarto vidēdū est qualis iste ignis pseruat. Et hoc fit per lignorum appositionē. i. bonorum operū multiplicatōnē. Eccl. xxvij. Secūduz ligna silue sic ignis exardescit. Leut. vi. Ignis in altari meo semper ardebit: quē nutriet sacerdos subijciens ligna per singulos dies. Secundo per cineris aspercionē. i. memorie mortis supin ductōz. Job. xvi. Operuit cinere carnē meā. iij. Log. iij. Hōmīus thesaurū suū in vasis fictilibus. Tercio per sufflationē. i. frequētē meditatōz. Eccl. xxvij. Si sufflauis quasi ignis exardabit. Nihilominus & ipse xps sufflat Joā. xx. Insufflauit & dixit: Accipite spiritus sanctū. Quarto per diligētē ab omni cōtrario pseruatōnē. i. per malariū societatū vitatōnē. Ex mala enim soleratio homō peruenit in intellectu quātum ad cognoscēda. Prouerb. xij. Qui cum sapientibus gradit sapienter erit. Amicus stultor efficiet stultus. Inquinat in affectu quātum ad diligēda. Eccl. xij. Qui tetigerit picem inquinabit ab ea. Et

emollescit in affectu. quātū ad opandū. Hier. i. Recedite d medio babilonis ne forte emollescat cor vestrum.

Sermo. clxiii. De eodē Sermo. v.

O excelsio misit ignē in ossibus meis & erudit me. Thie. i. Hec pnt esse verba ecclesie recolētis aduentū spūs sancti in aplos per quos ad fidē ē erudita. In qbus verbis qtuor ostēdunt. Primo vñ missus est: qd de excelsio. In beata qdē trinitate ē qdruplex excelsus. Primo est infinite pātis. Job. xi. Excedit qd de celo est: & qd facies. Secūdo est infinite varietatis. per qd oīa pspicit & cognoscit. ps. Bns pspexit de excelsio scō suo. Tertiū ē infinite cōmunitatis. Ysa. vi. Audi dñm sedentē sup solū excelsū & de uatū. Quartū ē infinite bonitatis p qd oculo misericordie non respicit. ps. Excelsus dñs & humilia respicit. De tñ qdruplex excelsio iste ignis sacri spūs i aplos est missus. In ipsis n. erat qdruplex defect. Primo qtu ad interpretatiuā pntendit erat pnteri xps. Sicut pz in pndpe aploz. qd mōi tñmuit vitā negauit. Secūdo est qtu ad intellectuā: qm multa ignorabāt. que tñ ipsos scire expēdibat Joā. xvi. Adhuc habeo vobis multa docere s; nō potestis portare modo. Tertius qtu ad effectiua: qm in amore dei ad huc tepidē & frigidū erat. nec xps cōmō diligebāt quo eū diligere debebāt. Joā. xiiij. Si diligereis me gauderetur vtiq; qd vado ad patrē. Quartus qtu ad opatiua: qm infirmū erat ad aggrediedū opā fortia & virtuosa. qd inuif. Mat. ix. Nemo imittit qmssura panti rudis i vestimētū vetus &c. qisif habebāt defectū qtu ad interpretatiua missus est spūs sanctus de excelsio infinite pātis: vt tñmōs roboraret. qm pus tñmēbāt tacendo postmodū nō tñmuerāt cū fiducia pntendo. Act. iij. Repleti spū scō loquebāt cū fiducia verbū dei. Qui pus tñmēbāt cōtēti in vna lingua: postmodū sunt psciti in oibus linguis. Act. i. Leperit loqur rīs linguis. Et q pus tñmēbāt fragiles mulierē: postmodū nō tñmuerūt pncipe neq; imperatōrē. Act. y. Obēdire magis

apparet deo q̄ hoibus. p̄ Scdo q̄ habet
habet defectū q̄ritus ad intellectū. missus ē
de excello veritatis s̄ntre: vt sc̄los edo
ceret. Joan. xvi. Cum autē venerit sp̄s
veritatis docebit vos oēm veritatē. s. vi.
et doctrine ē sustitit. Sap. viij. Sobite
tates enīz et sapiētia docet atq̄ iustitiaz
et veritatē. q̄bus vtilius nihil est in vita
hoibus. sobrietate quo ad veritatē vite.
Et prudētia quo ad veritatē doctrine et
iustitia quo ad veritates iustitie. p̄ Ter-
tio q̄ habebat defectū quo ad effectiua.
missus est de excello infinite charitatis vt
frigidus inflamaret. Inflamavit eim cor
da cor. Grego. s̄oris apparentibus lin-
guis igneis: intrus facta sunt corda infla-
matina. Eoz verba. Grego. In igneis li-
guis apparuit sp̄s: q̄ oēs quos reple-
verat ardetes pariter et loquētes facti.
Etia corū opa. Job. xxvij. Nōne vestime-
ta tua calida sunt cū p̄lata fuerit terra
austro. p̄ Quarto q̄ ipsi habebant dese-
ctū quātus ad opatiua. missus ē de excel-
lo infinite bonitatis: vt eos p̄ficeret et p̄su-
maret. Nam qui p̄ius faciebāt opa debi-
la. postmodum aggressi sunt fortia. Ag-
gressi sunt quoddā opus qd ē supra na-
turā. s. castitatē seruare. Hiero. In carne
p̄ter carnē viuere nō humanū s̄z angelicū
et puro. Et quoddā opus qd est p̄tra na-
turā. s. mortē affectare. Act. xxi. Ego nō
solus alligari: s̄z et mort paratus sum p̄
noie dñi iesu. Quoddā quod est contra
consuetudinē humanā. s. diuitias contē-
nere. Act. iij. Argentū et aurū nō est mē-
te. Et quoddā qd est p̄tra rōnez. s. de-
um credere trīnū et vñū de virgine natū
et passū. Ista enīz credere nō potuerūt
nisi per sp̄m sanctū. Sap. ix. Sensus au-
tes tuū q̄s sciet. nisi tu dederis sapiētiaz
et miseris eis sp̄m sanctus de altissimi.
Quoddā qd est supra humanā p̄ditōez
sc̄lz nulla ad malū habere p̄mptitudi-
nez. q̄ sicut d̄ Ben. viij. Sensus et cogi-
tatio humani cordis prona sunt ad ma-
lūz ab adolecētia sua. In apostolis autē
fuit qd ē natura ad malū p̄na: sed in bo-
nū p̄firmata. ps. Ego p̄firmavi colūnas
eius. C Scdo ostendit qualē sit missus:
q̄ in specie ignis. cum d̄: misit ignes. de
quo cātat ecclesia: a dūenit ignis oluīn?

nō oburens: sed illuminās. nō p̄sumens
sed lucēs. Ex quo habet q̄ iste ignis nō
fuit carbo nec flāma: sed lux. L. Carbo enim
est ignis in materia terrestri. Et ideo nō
appuit in specie carbonis: q̄ illos quos
replet nō facit p̄dicare p̄pter terrenū
questū s̄z p̄pter celeste p̄mū. i. Log. ix.
Que est enīz merces mea vt euāgelium
rē. Nec apparuit in specie flāme: q̄ flā-
ma ē ignis in materia aeris. sp̄s autē san-
ctus illos quos replet nō facit p̄dicare
p̄pter fauorē humanū sed p̄pter honorez oluī-
nū. Gal. i. Si ad p̄huoibus placere x̄pi
seru? nō eslez. Appuit ergo in specie lu-
cis que ē duplex et purissima. q̄ quos re-
plet p̄dicare facit ex sincera itētiōe. s. p̄-
pter vtilitatē p̄mū et honorez dei. Phil.
iij. Nō quero datū sed quero fructū rē.
C Tertio querit in quos sit emissus. s. in
apostolos cū d̄: In offibus meis. Apo-
stoli enīz dicunt ossa: q̄ fuerūt exterius
duri p̄ passionē. tolerationez. Job. xxij.
Solidissimi quasi ere fusi sunt. fuerunt
solidi: q̄ minas n̄ timebāt. solidiores: q̄
verba p̄tenebāt. solidissimi: q̄ mortem
despiciebāt. Inferius autē fuerūt medul-
lis pleni p̄ deuotionē. Job. xxi. Sed dñi-
lis ossa illi? irritat. Ad nulla eis v̄s Ra-
banū d̄ ex eo q̄ in ad defectū ossa. Et ē casti-
de nature et dulcis saporis: quā duotio
sp̄ualis aiam aridā madefacit: frigidaz
accēdit: et mūdā amaritudinē in celestēz
dulcedinē p̄uertit. C Quarto ostendit
quare missus est cum d̄: Et erudit me.
Sp̄s nāq̄ sanctus aplos erudit. nā
in credēdis dedit eis plenā veritatē. vii
d̄: Sp̄s veritatis. Ioan. xiiij. Spiritū
veritatis quez mūdus non pōt accipere
In diligēdis dedit ordinatā charitatē
ideo d̄: Spiritus charitatis. i. Joā. iij.
Deus charitas est rē. In operandis de-
dit perfectam sanctitatē. Et ideo vocat
sp̄s sanctus. Ioan. xiiij. Paraclyt? au-
tez sp̄s rē. In sustinēdis dedit consolati-
ōnez et iocunditatē. Ioan. xv. Cum ve-
nerit paraclytus rē.

C Sermo. clxiiij. C Eodē p̄te Anno. viij.
S quis diligit me
sermonē meū snabit rē. Joā.
xiiij. Circa aduētū sp̄is sc̄li iu
D 2

In die ascensionis

supradicta verbis tria ponunt. **P**ri-
mo ipſius ſpūs aduētus ſiue miſſio euz
dī: Ad eū veniemus. **S**ecundo miſſi cōfir-
matio cū dī: Et manſione apud eū facie-
mus. **T**ertio ipſi miſſi et pſirmati ma-
niſeſtatio cū dī: in pncipio. Sigs diſligit
me ſermone meuz ſeruabit. **C**irca pu-
mū notādū qd q̄tuor ſunt qd diſponunt
ad ſpūs ſancti aduētū et miſſionē. **P**ri-
mū ē deuota oīo cū libenter hō ad illud
hoſpitū vadit ad qd inuitat. Nſe autē
oīōnes ſunt qdā inuitatōes. Nō aut nſa
oīo regat docet xps Joā. c. xij. Rogabo
dixit: Lor mundū rē. Docet vniuerſalis
Docet totus aploz cet? de gbus dī: Oīa-
tibus aplis rē. Docet ppheta q orando
dixit: Lor mundū rē. Docet vniuerſalis
ecclia q dicit: Veni ſancte ſpūs. **S**ecū-
dū ē pſunda humiliatio. Libētē hō ad il-
lud hoſpitū vadit vbi honorari ſe cre-
dit. humilitas aut ſpū ſcō honorē facit
ſupra illud Eccl. ij. Magna potentia dei
ſolius et ab humilibus honorat. Alq aut
ſpūs ſancti nō ſunt in mōtibus ſupboz
ſz in vallibus humilium. ps. Qui emittit
fontes in quallibus: iter mediū mōtium
prāſibūt aque. Duo mōtes ſūt due ſpēs
ſupbie. Una que naſcit ex re tpalli: et alia
q naſcit ex re ſpūali. In medio iſtoz mō-
tū trāſit humilitas q ſemp tenet mediū
nō declinas ad aliquā illaz ſpeciez. Et
in iſto medio aq trāſeūt grāz. **T**ertiu
eſt cordis purificatio. Libētē eiz hō ho-
ſpitat in hoſpicio mundi: ſic ſpūs ſcūs
habitāt in corde puro. ps. Domū tuam
dñe decet ſanctitudo in lōgitudine dīez
Brego. Tergat ergo ſordes prauit opīs q
deo prepat domū mēis. Eſt aut mūdā-
tio intellectus ab omni praua cogitatio-
ne. Sicut affectus ab omni iordinato
amore. Opus exterius a negligētia et tor-
pore. Hoc ſignificatū eſt Neeim. xij. Ubi
dicit q mundauerūt populuz: portas et
muri. Per populū intelligit turba cogi-
tationū. per portas pſenſus volūtatis.
per murū bona ſcilz opera que aluz mu-
niſūt ne ab ipſis ſupet hoſtibus. **Q**uar-
to eſt mētis tranquillatio vocatio. Libētē. n-
tomo ad illud hoſpitū diuertit in quo
quieſcit iuente ſe credit. Hinc ē q apoſto-
li receperūt ipm ſanctū ſedentes: id eſt a

curis ſecularibus geſcētes. Hinc et q
lij iſrael acceptunt māna in ſolitu dine.
ſpūs ſancti dulce dinē i mētis qte. Hinc
ē q helyas i ſolitu dine mane et veſpe-
ne et carnibus paſcebat. veniens aut ad
pplz vix buccella panis inuenit: qd hō
mētis qte diuinas pſolatōes recipiunt
turbatōe aut famē iuenit. **S**ecū-
quedā que diſponūt ad ipſius ſpūs ſan-
cti pſirmatōez cum dī: Et manſione apud
eū faciemus. Et iſta ſunt q̄tuor. **P**ri-
mū eſt meditatio mortis. Sicut enīz ma-
terialis ignis pſeruaf ſub cinere: ſic ſpi-
ritus ſanctus ſub mortis meditatione.
Memoria enīz mortis grām pſeruaf:
facit humilē aīum. Eccl. x. Quid ſupbie
terra et cinis. Vltat caſus. Et iſdem.
In omnibus opibus tuis memorare me-
niſſima tua et in etnuz nō peccabis. Bal-
pſectum. Brego. valde ſe ſollicitat i
nō opere: qui ſemper cogitat dē extrema
ſine. **S**ecū-
Larnes enīz conſeruātur ex ſalis appo-
ſitōe. Sic ſpūs ſanctus ex carnis mortu-
catōe. Matth. l. x. Omnis victima ſalis
ſaliet. Aque ſtantes ſm Ambrosio: purro
ſcunt. ſed per diuerſos lapides circue-
res in ſuo vigore perſiſtūt. Sic aīa ſana
in octo putreſcit cito ex peccato. ſz quā-
do inter diuerſos lapides vigiliat et le-
iuniorū frangitur. in gratia pſeruatur.
Et ſm Augu. in libro de ciuitate dei. Al-
quidā ſons qui in die frigēſcit. in nocte
caleſcit. q ignis ſpūs ſancti in pſperita-
te extinguit. et in aſperitate penitente
cōſeruaf. **T**ertius eſt diuini timoris
pſitia. Sicut enīz domus ſtare nō pōt
nō habz ſtabile fundamētū et ſorte tecti
ſic nec aīma ſi nō habz timorēz. q ſi
ſit fundamētum dī Eccl. xxvij. Si nō
in timore dñi inſtāter tenebris rē. cito
ſubuertetur domus tua. Et q ſit rectus
Et iſdes. xxy. Timor dñi ſuper omnia ſe-
ſuppoſuit. **Q**uartum eſt cauſidia et
terioris hominis. ſicut enīz vas pſenſus
balfamo apertuz relictum cito eſt iundū-
tur. ſic balfamuz gratie dei in eua eſt
ſum eſt. et in adam per omnes quimque
ſenſus. ſ. viſus. auditus. quilius: odoratu-
rum et tactus. Eccl. xx. Bñe ſanctorū eſt
denſur. **T**ertio ſunt quedā que faciūt

ad spūs sel missi z cōfirmati cōsione. Et illa sūt quattuor. Spūs eiz scūs cōsus ē in qua duplīci signo. i. nubis. colūbe. flatu z ignis. p que dāc intelligi q qua- tuor sunt signa per que qz pōt agnosce- re se hēre spm scm. p. Prūz signū ē abū dātā lachrymar. Et iō apparuit in spe de nubis sup chāstū trāsfīguratuz. ps. flauit spūs eius z fluent aque. Bene. i. spūs dñi ferebat super aquas scilz la- chrymar. p. Secundū ē dimissio inlu- minis. Et iō apparuit in specie colūbe que scēle caret. z iō Sap. vij. vocat spūs suus suauis. benignus z humanus. qz facit homines suauēs i corde. benignos in sermone. z humanos in oī puerfātōe. p. Tertū ē ptempus tēporaliū. z iō ap- paruit in specie flatus. qz oīa tēpālā fa- cēt ptempere tanqz flatu vaporē z fumū. Et iō legib de sampsonē qz cū spūs dñi in euz irruit. leonēz interfecit. pblisite- os superauit. vincula dirupit. Per leo- nem intelligit superbia. Per pblisiteos qui interpretant cādētes intelligūt ol- uile siue ipsa auaricia. qz sicut dī Pro- uer. xi. Qui pñdit in diuitijs conuert. s. per vincula intelligit ipsa carnalis pccu- pscētia. iuxta illud Ecclē. vij. Vincula enīz sunt manus illius. p. Quartū ē deli- deriū supernorū. Et iō apparuit i specie ignis qui semp habet sursum ferri Ecclē. vij. Eleuauit me spūs in terrā z celum. Quicūqz ergo est fumus aromaticus san- cti desiderij signū est qz ibi sit ignis spūs sancti. Gregorius. Qui mēte integra do- minū desiderat pfecto tā hz que z amat.

O Altitudo diuitiaz sa-
pientie dei. Roma. xi. Festū scē-
trinitatis qdam celebrant in
principiū dominicaz ad innuendum qz
vocus est pñma cā oīum. Sz alij celebra-
t illud festū in vltima dominica ad innu-
endum qz vocus est finis oīum. Alij nūquā
celebrant pñtri illa lau de pñtia trinit-
atis quā vī. Sicut pñti z filio zc. vt cōfida-
tur qz gubernatrix z pseruatrix oīum.
Spūs igit l3 rapit fuerit vsqz ad tertiū
celū. n. n. ē causus mīsterij trinitatis cu-

riose inuestigare. Sz in vba a dīmitrās
z laudis pñpēs dicit. O altitudo blus-
tiz. In qbus vbiētia ponit. C. Pñmo
qz ipsa beata trinitas nō ē curiosē inue-
stīganda cum dicit. O altitudo diuitiaruz
sapie z scientie dñi zc. Curiose. n. hoc in-
uestigare vanū ē ac piculosū. z pñsio
ne dignū. C. Vñ quidē esset qz intēti-
suum psequi nō pōset. Ecclē. iij. Altiora
te ne queris. z fontē te ne scrutatus
fueris zc. C. Vñ legib qz co tpe quo bea-
tus Augu. libros de trinitate faciebat.
quendā puculū in litore maris inuenit
qz cū quodā cocleari argēto aquā maris
in quandā puā foueā refundebat vices
se velle totū mare in illā foueā refūdere.
Lui Augu. pñocatus est. Quōd hoc pō-
set fieri cū mare sit magnū z coclear mo-
dicū ac fouea puā. Et iste. Facilius ē mī
hi hoc agere qz tibi id qd cogitas adim-
plere. Cogitas. n. in libro tuo mīsterium
trinitatis pprehēdere cū liber tuus sit par-
ua fouea ad recipiēdū ingens tuū mo-
dicū coclear ad inquirēdū z trinitas ip-
sā mēnsū pelagus ad exhauriēdū. Gra-
tīusqz puer dispuit. C. Scdō hē esset picu-
losū qz ex nimia imēitate lūis pōset hē
currere cecitate erroris. Proverbi. xvj.
Sicut qui mel multū comedit nō ē ei bo-
nū. sic qui pscrutator ē manifestatis oppo-
nit mēf gloria. Aug. in libro de trinitate vbi
querit vñtras trinitatis patriā z filij z
spūs sancti nūsqz piculosius alicubi er-
rat. nec laboriosius aliqd querit. nec fru-
ctuosius aliqd inuenit. vñ legib in apo-
criphis Esdrē. qz cū ipse Esdras pñfunda
dei ingrerere veller ad seipm reductus est
ne supra se nimis eleuaret angelo sibi vī-
cente. Si vales flāmā ignis pondera flā-
tū ventī mēfura. oīei pñerita reuoca. qñ
dicat. Si hec que infirma sunt nō vales
pprehēdere. quōd hec que diuina sunt va-
lebis attingere. C. Tertio hoc ēēt consu-
sione dignū. Dixit. n. rabi moyses qz tu-
multuose dixerat qz quicūqz ingentū su-
um ponit circa quattuor recipiet pñsio-
nē. Qu. f. vult scire qd ē in fumo quādo
vult scire qd ē in tmo. qd fuit pñio. z qd
erit vltio. sūmū z pñmū vocat deū ignū
ē principiū oīuz. tmo z vltimū vocat ip-
sū. qz est finis oīum. Quantum enim

ad ista deus est inuestigabilis. ysa. vi. Dicit
de seraphim in q[uod] duabus alis velabat facie
cius. Et duab[us] velabat pedes eius. Ve
lant igit[ur] caput & pedes: q[uia] deus put est
principiū & finis & nobis inuestigabilis.
De dia aut[em] nō sunt velata: q[uia] ea que sūt
a principiō in finē. i. diuini effectus no
bis cognita sunt. C. Secūdo ponit apls
q[uod] ipsa beata trinitas fidelē ē credēda. cū
dicit: Qm̄ ex ipso & p ipm̄ zc. Vbi ponit
& trinitatē psonarū. cū dicit: Qm̄ ex ipso
zc. Et trinitatē cēntiē. cū dicit: Ipsi gl̄ia
in secula. Ista enim fides nostra adiua
et pōt scripturarū testimonijs. creatura
rū vestigijs. z ostēsis miraculis. Pōt at
q[uod] ostēdi per auctoritatē diuinā: ange
licā: z humanā. P. De diuina dē Gen. i.
faciamus hominē ad imaginē & similitu
dinē nr̄am. q[uod] ergo dē: faciamus & no
strarū psonarū pluralitatē respicit. q[uod] ve
ro in singulari numero dicit similitudinē
& imaginē: substantiā respicit vnitatē.
P. Hoc etia[us] ostēdit p auctoritatē ange
licā. q[uod] angeli quorūdie exclamāt & vi
cunt: Scūs: scūs: scūs dñs de[us] ceuaorū
exercitū zc. q[uod] ter dicit scūs. p̄tinet ad
trinitatē psonarū: semel dicit dñs de
us: ad vnitatē cēntiē. P. Hoc ē ostēdit
p auctoritatē humanā. s. ppheticā. ps.
Bñdīcat nos deus deus nr̄ zc. Apostoli
cam. i. Joā. v. Tres sunt qui testimoniū
dant i celo: pater: verbū: z spūs scūs. Et
hī tres vnū sūt. Et p auctoritatē euāgeli
cam. Mat. xl. Baptizātes i noīe p̄ris: z
fili: z spūs sci. P. Secūdo adiua[us] ipsa fi
des nostra qua credimus deū ēē trīnū z
vnū ex creaturarū vestigijs. Et illud ve
stigiū inuenit in creaturis superiorib[us]:
sicut in sole in quo sūt beatū Augu. tria
cōsiderant[ur]: s. q[uod] ē. q[uod] lucet. z q[uod] calet. i.
substantia solis. radius. z calor. Radi
de sole nascit[ur]: q[uia] filius de p̄e generatur
Calor aut[em] ab viroq[ue] puenit: q[uia] spūs san
ctus ab viroq[ue] pcedit. Substantia vero
solis a nulla creatura causat[ur]. q[uia] pater a
nullo deriuat[ur]. In creaturis inferiorib[us]
sicut p[er] in aqua vna ē aqua in fonte in
riuo: z stagno. Sed riuis ē a fonte. Sta
gnū ab viroq[ue] foris a nullo. In crea
turis medijs sic in hōīe in quo ē vna ani
ma in tribus potentijs. de quibus dicit

Aug. Nō sufficit solus intellectus: nisi
volūtas in amore dei. nec duo intellectus
nisi memoria addat[ur]: q[uia] temp[us] in aia
ligentis maneat deus. P. Tercio adiu
tur ostēsis miraculis. quo z vnus ponit
Eusebius: q[uod] circa natiuitatē xp̄i tres
les in oīēte apparuerūt: qui paulatin
vnū solē redacti sunt. Illud ponit ma
tropius: q[uod] dū quidā arrianus quēdam
baptizaret. z formā trinitatis puerit
mox aqua disparuit. P. Tercio ponit
gilbertus q[uod] epō nanctensi missā celebra
ri tres gutte clarissime super altare ca
tus sunt emisse: que sibi appropinquas
tes: vnā gēniā pulcherrimā effecerunt
quā cū in quadā cruce vbi erat mlti
me posuisset: ille tāta eius excellētia
ferētes d[omi]nū crucē p̄tinus ceciderūt. P. T
tio dicit apls q[uod] ipsa beata trinitas & tra
tas ē a nobis glorificāda. cū ait. Ipsi gl̄ia
in secula seculorū amē. Debenim[us] ip
sam glorificare. p̄p̄ debim[us]: q[uia] p̄p̄ ipm̄
homo ē formatus. ysa. xliij. P̄p̄m luctu
formati mihi: z laudē meam narrabim[us].
Propter meritū. i. Reg. ij. Quicūq[ue] p̄
nificauerit me gl̄ificabo eū. Propter
exēplū: q[uia] ipam gl̄ificat creatura rati
libilis. ps. Celi enarrāt gloriā dei. Ter
nalis creatura. ysa. xliij. Gl̄ificabunt
bestia agri z draconis. Creatura intell
ctualis. Job. xxxvij. Vbi eras quādo
me gl̄ificabant astra matutina. Et
debet istam diuinam trinitatem gl̄i
ficare creatura rationalis: vt verifi
tur illud quod dicit Augustinus. Non
cessat nec tacet laudes tuas vniuersa
creatura tua.

C. Sermo. clxvi. C. De sancta trinitate.
Sermo secundus.

Benedicat nos de
us deus noster. benedicat nos
deus zc. Propheta ip̄s san
cto inspiratus missus nobis aperis
tria dicit. P. Primo quid de eo sit credē
dum. P. Secundo quid ab eo sit petē
dum. P. Tercio qualiter sit ei seruē
dum. C. De deo autem ē credendū q[uod]
sit trīnus. Ideo ponitur ibi ter deus.
quod sit vnus. Ideo in singulari ponit[ur]
tur benedicat. P. Et licet illud sit de

lectum in his
quo suffragio
up in aqua
certo a dñi
p vnuz ponit
tate xpi iros
ui paulatin
u d ponit no
mus quodun
tis puerit
rto ponit
missas celestia
er altare cele
propinqu
a effecerunt
derunt. p. To
rim i rrao z m
u alt. p. p. l. g.
Sebenm
q. p. p. i. p. l. m
n narrat
Quicqz ho
ras. Prop
aturat
ta dei. p. o. r.
orificabit
atura inle
ras quando
utina. Et
nitatem glo
re vt verifi
ctinus. Nos
as vnuz
ta trinitate.

nos de
medicant
eta spu san
bis aprie
eo fit cre
o fit petro
et seruic
dendum g
ter peus. c
ulari p
tud sit no

pho nati in creaturis aliquas eluce
dit. Et pñio i creaturis vniuersalib
ignus iuenimus magnitudinē p quam
intelligit pñs potētia. spēs z pulchritu
dine qz intelligit nñj sapientia. de his
tribus dñi Sap. xliij. Al magnitudie cū
specie z creature cognoscibilis potest
cor creator videt. vñlitate p qua intel
ligit spñs scñi bonitas z clemētia. Ben. i.
Vlt dñs deus cūcta que fecerat z erant
valde bona. C. Secōdo elucescit i creatu
ris i pñcīpali sicut i igne in quo g dē est
spēs ignis: splēdor z calor. Splēdor ab
igne nascit. Calor ab igne z splēdore ge
nerat. Vñ dicit Aug. Splēdor ē de igne
z hī coeua sunt. Bā eiz mñj ignem sine
splēdore z cēda pñs ēē sine hñio. p. Ter
tio i creatura spñali sicut i aīa. vñ dicit
Aug. de trini. Dñs amor z notitia eius
ita g dā sunt. Dñs eiz nouit se z amat
se: cū se cognoscit notitiā suā gignit z
ē parēs sue notitiē. tertius ē amor q d ip
sū. mñtē z notitiā pcedit. cū mēs se co
gnosces diligit se. p. Quarto in secula
ribus disciplinis. Vñ dicit Augustinus i li
bro de fide catholica. Tres sūt psonas li
beralis studii fēserūt. Nūquā eiz i ar
te grammatice nñj palma: scdā z tertiam
pñā luemur. Etā iuenit vna dictio
qē vnica i voce z triplex i significatiōe:
vñ hec dictio amor que pōt ēē alicut^o no
mē pñiū: z nōmē cōcō: z verbū. p. Qui
to i numeris. Vñ dicit pñs: pñmo cell. c
ij. z sublinemus ipm. s. nūmex trīnariū
q legē nobis: z fm istū nūmex tenemur
magnificare dñz creatorē: remotū a mo
dis creaturariū cē. Nō aut itelligēdū est
q pñs posuerūt nūmex ternariū i pñonis
diuinitis: q hoc nō cognouit. Sz vult vi
cere p atqz vrebant numero ternario i
sacris hñis z orōnibus pp quādā numeri
pñes. C. Secōdo pñs ponit qd sit ab
eo pēdēdū: q bñdictio. cū dicit: Bñdicat
nos deus z c. Inuocatio nāqz trinitatis
tripliciter nobis bñdictiōe acgrit. p. Pri
ma cōsistit i terrenoz dñpēctōe z celestīū
pñplādoe. ysa. xl. Quis appēdit trib^o
dignitatis mōsse terre. quasi dicat nullus
nñj deus trīnus i sua potētia: sapientia: z
misericōdia: quasi tribus dignitatis mōle
terre. i. pōderositatē corpōis: appēdit sur

sus eleuādū ad pñēdū terrena z cōtē
plādū celestia. Sic igit appēctus z eleua
tus erat bñs Augu. de quo dñs: cum li
bros de trinitate scriberet: quedā vidua
i tribulatōe posita ad eū vadēs ipz salu
tasser: z ipse nñl illi mulieri nñdēt ipsa
tristis abscessit. Sequētū vō dñc eū
missas audiret facta ē i extrā mentis z
rapta i celū: ibidē vidit Augustinus fa
cie inclinata de trinitate disputantē. Sz
ctaqz ē vox ad eā dicēs: Lū ad Augusti
nū iñstī: tūc de trinitatis glā attēcti
me disputabat. Et iō q ibi fueris nō ad
uertit. p. Scdā pñst i tētatōnū z oīūz
demonū effugatiōe. Hoc significatus est.
Ego. v. B. hebreoz vō canit nos vt eadē
mus via trīd dñz i solitu dñe. i. vt p fide
trinitatis ei i hac vita i qua pegrini sū
mus seruamus: ne forte accidat nobis
pestis. i. tētatō q ē a carne: aut gladi^o q
ē tētatō ab hoste. Illud ēt notat i quo
dā fideli notario apud cōstātinopolis. d
quo legi: q cū magus eū duxi: sū ad quē
dā locū vbi congregata fuit multitudo
demonū. vñ sedēs i throno interrogauit
Si seruus tuus erat. Et ille se signas vñ
xñ: Ego sūz seruus scñi trinitatis. Et sta
tim oēs dispēuerūt. p. Tertia pñst i ad
ueritatū pñlitiōe. Nā sicut refert Joa.
dām. Lū apud cōstātinopolis grauis pe
stis ēēt de medio pñi qdā puer i celūz
raptus cāticū scñi trinitatis. s. scñe deus
scñe fortis: scñe z misericōis saluator misē
rere nobis. ab āgelis ē edocutus. qd cū re
dñs decātalet mox oīs turbatio cessa
uit. C. Terto pñs ponit qualē scñi tri
nitati ē seruiciū: qz cūz timore: cū dicit:
Et metuat cum oēs fines terre. Circa qd
scñdū qdā sunt sub terra. sicut demo
nes z dānati i ags penaz positi. Job. xx
vi. Ecce gīgātes gemūt sub ags. Isti san
ctā trinitatē z si timore metuit: tñ oīūz
z blasphemāt. ps. Supbia eoz q te o de
rūt as cēdit semp. p. Alij sunt sup terra:
sicut sunt āgeli z bñi. ps. Eredo vidē bo
na dñi in terra viuētū. Et isti scñas trī
nitatē amore scōmēnūt z reuerent: ac
laudāt quōtīdē dicēs: ysa. vi. Scūs:
scūs: sanctus: dñs deus exercitū. C. Vñ
legitur q cum quidā vir sanctus: cum
alijs pfallentibus esset in ecclesia. vidit

beatam virginē illuc aduenientem et ad
Gloria patri p̄funde inclinante q̄ cū eas
de hoc interrogasset r̄spondit q̄ q̄nq̄q̄ il
le versiculus trinitatis ab ecclesia dicit
tota curia celestis sancte trinitati incli
nat et ipsaz reueret. C. Alij sunt i medio
terre sicut avari et terrenoz cupiditatib
bus dediti. Et isti nō sunt digni gloriam
sancte trinitatis narrare ne dicat eis il
lud ps. Peccatori autē dixit deus. quare
tu enarras iustitias meas et. unde sicut
refert Bonifacius in libro suo quez scri
psit ad comitissam Barildā. Lum qdā
archiep̄s sumoniacus p̄ testes putat nō
posset. p̄ceptū est et vt versum trinitatis
diceret. Et cū ille sancta trinitatez et ma
gine spūm sanctū nominare nō posset.
sic deprehensus et p̄fusus est. Alij sunt in
simbus terre sicut viri p̄fecti in q̄b̄ terre
na sumunt. Et isti beatā trinitatē metu
unt timore filiali. Eccle. i. Plentudo sa
pientie timor dñi. Et isti semp trinitatez
debent laudare ac dicere. Gloria patri et
filio et spūi sancto. Isum. n. versum san
cte trinitatis Nicēa sinodus edidit. Sz
Dionysius in fine psalmoz dicendum
ordinauit.

C. Sermo. clxvii. C. Eodē die sermo. iij.
Tres sunt qui testimoniu
dāt in celo. i. p̄i vbi
et spūs sanct⁹. Et h̄ tres vnū
sunt. i. Jo. v. Sactus Joānes
euāgelista recēdit sup̄a p̄ccat⁹ dñi et fluē
ta sapie inde hauriēs m̄stertū scē trini
tatis et vnitatis nobis sub breuib⁹ vbi
tradidit dicēs. Tres sunt. In q̄bus vbi
trīa vñdūt C. Primo q̄ in diuinis et tri
nas p̄sonaz et vnitas essentie cū dī. Tres
sunt qui testimoniu dāt in celo et. Istaz
aut trinitatē et vnitatē p̄sonaz vñdūt dīo
nisiū in li. de diuinis nobis p̄ quattuor
exēpla vñdens q̄ fili⁹ et spūs sanctus p̄
cedūt a p̄fe sicut duo riuī ab vno fonte.
sicut due pullulatōes ab vna radice si
cut duo flores ab vna arbore. et sicut duo
radij ab vno sole. Aut. n. sic. P̄ est sona
beatiss. Fili⁹ aut et spūs sc̄s riuī deita
tis sita opz dicere pullulatōes diuine
nature. et sicut flores et sup̄ subālia lūa.
Quō aut sunt neqz dicere neqz cogitare
ē possibile. C. Procedūt igit p̄mo sicut

duo riuī ab vno fonte. P̄. n. est istar sen
tis. Fili⁹ istar riuī a fonte p̄cedit. Spt
ritus sc̄s istar stagni a s̄re et riuop̄
dētis et emanātis. C. Secdo p̄cedit sicut
due pullulatōes ab vna radice. A radice
q̄d p̄cedit trūcus. et a radice et trūco
educit ram⁹. Sic a p̄fe p̄cedit fili⁹. a p̄fe
et filio p̄cedit spūs sc̄s. C. Tertio p̄cedit
dūt sicut duo flores ab vna arbore. De ar
bore quidē p̄cedit flos. et ex arbore et flo
re nascit fruct⁹. Sic a p̄fe p̄cedit filius
et ab vtroqz spūs sc̄s. C. Quarto p̄cedit
dūt sicut duo radij ab vno sole. A sole
q̄d p̄cedit splēdor. A sole et splēdore p̄
ducit calor. Aug. viderē solē p̄ celū cur
rentē. lucenē. et calē. Ista igit tria plu
derant in sole. i. cursus splēdor et calor.
sic in deitate inueniunt p̄iem currentem
i. potēter oīa opant. Jo. v. P̄ me vlti
mō opat filiu splendenē. i. splendorē
sue sapie effundentē. Joā. i. Erat lux v̄
et. Et spūm sanctū calēntē. i. corda in
mātē. Lu. xij. Ignē veni mittere in terrā
et. C. Secdo vñdūt Jo. q̄ in diuinis sunt
qdā appropriata. cū dicit. q̄ testimoniu
dāt in celo. Scdm autē glosam xp̄us h̄uit
triplex testimoniu q̄ sit celestis. C. P̄
mū ē a p̄e cū dixit. hic ē fili⁹ meus dile
ctus. C. Secda aut a seipso q̄n fuit transi
guratus. C. Tertiu a spūi sancto q̄n i sp̄e
colūbe sup̄ eū apparuit. Et quīs iste opar
tōes fuerūt cōes. in sm btm Aug. Illius
voci alario attribuit p̄fī transfiguratio
filio. et colūbe formatio spūi sancto. Po
nunt aut sancti et alia appropriata diu
nis p̄sonis quoz Aug. in li. de trinitate
trīa ponit dicēs. In p̄e vnitas. in filio
equalitas. in spūi sancto vnitatis cōlū
tisqz p̄nexio. In alio quoqz loco appo
p̄iat p̄fī potēntiā. filio sapiā. et spūi sa
cro bonitatē. Hilari⁹ q̄o in li. de trinitate
alia tria ponit dicens. Eternitas ē i p̄e
spēs in imagine. vsus in mīre. et. Ex h̄lo
ergo p̄z q̄ p̄fī attribuit potēntiā vnitas et
eternitas. Silio sapia. cōlūtas spēs siue
pulchritudo. Spūi sc̄o bonitas necēs et
vsus. Hoz aut ratōz breuiter videamus
p̄nāqz ē fontale principiu. et attribuit
potēntiā q̄n se includit ratōz principiu.
Est et principiu n̄ est ee principio. id ē
attribuit vnitas q̄ sicut principium line

principio in numeris inuenis. Est et pi-
cipuus ois peccationis. f. generatiois et spi-
ritus. et iō sibi attribuitur eternitas q̄ est
principiū ois duratiois. f. cui et ip̄s. Fili-
us aut pcedit a pie p modū intellectus.
quo sapientia pñct. et iō sibi attribuitur
sapientia. recipit et inquantū fili⁹ a pie
genitus candē nāz quā h̄z generans. iō
sibi attribuitur equalitas. Est et verbū pa-
tris in quo tanquā in speculo oia respē-
dent atqz relucēt. et iō sibi attribuitur
ipsō siue pulchritudo. Spūs scūs proce-
dit a pie et filio. vt amor cuius obiectū ē
bonū et iō sibi attribuitur bonitas. Est etiā
amor p̄s et filij quo vniūnt. et ē donum
qd nos vnit. et iō sibi attribuitur nexus.
P̄ in amore diuino fruit sc̄ipso et diligit
filij amore fructū. ergo spūs sancto ap-
propriat vsus. An bñs Aug. Usus ex-
ponit fructum. C Tertio ponit quedā
pp̄ia. cū dicit. P̄ verbū et spūs sanctus
genu. n. p hoc ab inuicē distinguant. si
m diuidunt. S̄z sicut habēt vnā eēntiā
ita h̄t vnā virtutē. vnā volūtātē et vnā
opatiēm. q. n. quantū ad ista quattuor
nō diuidant dicit Joan. v. Non pōt fili-
us quicqz a se facere. Ecce quia h̄z eādēz
cum patre virtutē. Sicut enim filius nō
est a seipso sed a patre. sic et a seipso n̄ h̄t
virtutē opandi sed a patre. h̄z etiā a pa-
tre eandē essentia. Unde sub dī. Nisi
q̄ viderit patrem facientē. q̄ enim illa
generatio qua filius a patre pcedit. non
est carnalis sed spūalis. et sensus visus i
ter ceteros sensus est magis spūualis
lāco p sensum visus exprimitur. Videre
enim patrem facientē nihl aliud est q̄
ab ip̄o accipere essentia et opatiūz virtu-
tem. h̄z etiā candē opatiēm. An sub
dī. Quocunqz enim pater fecerit. h̄z et
eandē cum patre voluntatē. iō sub dī
hoc et filius similī faciet. i. similī volun-
tate cum patre.

C Sermo. clxvii. C Eodem die sermo
quartus.

Potestas dei est et tibi do-
mie misericor-
dia q̄ tu reddes vniciqz iu-
sta opera sua p̄a. Secundum
sanctos doctores patri attribuitur poten-
tia. filio sapientia. spiritui sancto boni-

tas siue misericordia. Duo prima. f. potē-
tia et misericordia patent in auctoritate
p̄missa. C Tertia aut. f. sapientia nota-
tur cum dicit. q̄ tu reddes vniciqz sm
opera sua. Omne enim iudiciū datus est
filio. sicut dicit Joan. v. Iudex aut in dī
get sapientia ad examinandū et diffinī-
dum. Et idē in hoc quod dicit. Quia
tu reddes vniciqz sm opera sua filij sa-
pientia subintelligit. C Primo igit po-
tentia attribuitur patri. quāuis enim fili-
us et spūs sanctus sint omnipotētes pa-
tri tamē omnipotētia attribuit ne in cor-
dibus simplicū ex eo q̄ pater dicit. im-
potens reputet Quāuis autem deus sit
omnipotēs. sunt tamē sex que ip̄sum su-
perant et vincunt. C Prīmū est sua pie-
tas viscerosa. Hieremie. xxxi. Si filius
honorabilis mihi cōstitim si puer delica-
tus. q̄ ex quo locutus sum de eo ego re-
cordabor eius. J̄ dicitur p̄urbata sunt vi-
scera mea super eū miserans miseror
eius. Osee. xi. Lōuerum est cor meū i me
pariter p̄urbata est plenitudo mea. nō
faciam furorem meū. C Secundū ē ora-
tio nostra lachrymosa. Bene. xxxij. Si cō-
tra deum fortis fuisse quāto magis p̄tra
homines p̄ualebit. Fuit aut p̄ra deum
fortis p̄ lachrymas quas effudit. Sicut
dicit Osee. xij. Inualuit ad angelū et con-
fortatus est. sicut et rogauit eum. Hoc ē
notaf. iij. Reg. xx. de ezechia rege cuius
lachryme deum vicerunt. C Tertium est
charitas affectuosa. Ip̄a enim deum de
celo ad terrā traxit. Augu. O charitas
quātas et q̄ magnas vires habes deū de
celo ad terrā deposuisti. Ip̄a enim eū in
patibulo ascendere fecit et coegit Luce
xij. Baptisma habeo baptizari et quō co-
artor. donec pñctaf. C Quartū est p̄sa-
tia virtuosa. Qui enim sibi et voluntatē
sue vī factū deū uicē. mat. xi. regnū ce-
lorū vīn patif et violenti rapiunt illud.
C Quintū est humilitas gratiosa quod
significatū est. iij. Regū. xxi. vbi. f. domi-
nus dixit helie Nōne vides achab hūi-
liatus corāz me. quia igit humilitatus ē
mei cā nō inducam malū. in diebus eius
hoc etiam manifeste patet in nīmitis.
C Sextum ē veritas virtuosa. y. Timo-
y. Negare sc̄ipm nō pōt. Glo. q̄ faceret si

dicta sua nō impleteret. Ex hoc enim ver-
bo impropiabat declinas magua Paulo
quēdam modū refert Dionysius in libro d'
diutius nominibus. Dicebat. n. si omni
potens est quomō dicat aliquid nō posse
a nostro theologo. Et respōdit ipse Dio-
nysius. Etenim siuisus negatio casus ē
a veritate. veritas autē est existens. a ver-
tate aut casus. ab existente autem cadere
nō pōt deus. C. Secūdo sapientia attri-
buit filio. et quāuis pater et etiā spūs san-
ctus eandem hēant sapiam tamen ne ex-
eo qd dicit filius ab imperitiā minus sa-
piens credere. ideo sibi attribuit sapiē-
tia. q̄ntis aut sit summe sapiens. tamen
scēter se a nobis deceptere pmitit. Et h
in venditione. emptōe. pmutatione. et di-
uisione. C. In venditōe enim qd venden-
do nobis regnum celoz dimittit se deci-
pi infra dimidiū iusti p̄ci. vendidit eim
ipm apostolis p. retibus et parua nauicu-
la. Matthei. iij. zacheo p. dimidia rerū
suarum substantia. Luce. xix. Adue pro-
duobus minutis. Et quibuscūq. p. calice
aque frigide vt habet Matthei. x. Quibuscūq.
etiā p. sola bona voluntate. Die
ronymus. Que offeruntur nō sut ponde-
re. sed offerentiū voluntate pensat. Au-
gu. Regnū celoz tantū valet quantum
habet. nihil vilius cum emit. nihil carū
cum possidet. C. Secūdo dimittit se
decipi in emptōe quia vilia nostra caro
precio emit. Nā corpus nostrū emit p̄cio
sui sanguinis. i. Loci. vi. Empti estis p̄-
cio magno. Animam nostrā emit positō.
ne anime sue. i. Joā. iij. Ille p. nobis ani-
mam suā posuit et. Res emit ad cētuplū
vt habet Matthei. xix. Penitentia nō
stram emit p. regno celoz. Matthei. iij.
Penitentia agite. appropinquabit enīz
regnum celoz. C. Tertio pmitit se deci-
pi in pmutatione quia aux sue gratie cō-
mutat in lutum nostre culpe. C. Quar-
to perimitit se decipi in diuisione. Homo
enim quādoq. corpus suū cum deo et
diabolo diuidit et dat diabolo iuuentu-
tem. et dat deo senectutē. Et tamen deus
accipit ab homine quicqd habere potest
Bene. iij. Nōne hī recte offeras et non re-
cte diuidas. peccasti. C. Tales enīz recte
offerunt quādo deo senectutem suā tri-

buūt. Sed nō recte diuidunt qd deo sit
etatem vltorē. et dant diabolo meliorē.
C. Tertio bonitas et misericordia attri-
buitur spūs sancto. Et quāuis pater et fi-
lius habeat eandem misericordiā. tamē
quia spiritus dicit quandā spūalitatem
ne hoc de spūs sancto ab imperitis crede-
retur. et bonitas et misericordia attribuitur
et ipa eius misericordia est tanta qd
vbiq. inuenit. C. Nam in celo est miseri-
cor: dia saluās. ps. Domine in celo miseri-
cordia tua. In mundo misericordia len-
ganimiter expectans. Isa. lxx. Expectat
vos dominus vt misereat vestr. C. In
purgatorio ē misericordia liberalis. Ec-
clesia. li. Liberaui me a pressura flame
que circum dēdit me. Et ibidem. Libera-
sti me fm multitudinē misericordie no-
minis tui. In inferno ē misericordia mi-
tigans quia ibi peccatores puniunt et
tra condignū. ps. Nunquā in eternū ob-
liuiscet misereri deus. aut p̄inebit ira
sua misericordias suas. Tanta autē ē
eius misericordia et bonitas qd nō vide-
tur posse ea que repugnant sue bonitati
vt saluandū damnare Unde dixit ange-
lus qui psonā dei gerebat loth vtro ius-
to. vt habet Bene. xix. Non potero facere
quicquā donec egrediaris illuc. Non
videt posse ea que repugnat sue miseri-
cordie sicut peccatorē penitente ad mi-
sericordiam nō reuocare seu recte. Un-
de dicit Augu. Zar dūsi siquides videt
deo peccatorē veniam tradere qd ipi pec-
catori. Sic enim scētinat absoluerē reus
a reatu p̄scientie sue. quasi plus ipm cru-
cier p̄passio miseri. qd ipm misce p̄passio
sui. Nō ē vt ea posse que repugnant sue
gr̄e sicut grām ab inuito auferre. An si-
cit Anselmus. Lū deus velt qd aia hēat
rectitudinē voluntatis. si ab ipa inuita cā
auferret. iam velt ea nolle qd vult cam
velle.

C. Sermo. clxix. C. De scō barnaba ser-
mo. i.

Ioseph qui cognominatus est barnabas
ab apostolis. qd interpretatū est
filius consolatōis. leuitice c̄p̄
genere cū haberet agrū vēdidit illū et at-
tulit p̄cium et posuit ante pedes ap̄lo-

Act. iij. Quilibet vire penitens et puer-
sus quinqz dz hie. C. Bz naqz pficere i
gram. sperare de venia. satisficere de of-
fensa. dolere de culpa. et desplicere terre-
na. Ista beatus barnabas a xpo puer sus
pficere puit que in vbis pmisissis notatur.
C. Primo naqz pfecit in gra qd notatur
cu dicit Joseph qd interpretat augmetu.
Ipe enim augmentu faciebat. qd de vru-
te in vritem semp ibat ps. Ibunt de vir-
tute in vritem. i. Petri. iij. Crescite i gra
et cognitoe domini nri iesu xpi et saluato-
ris. Bz aut qlibet iustus pficere quantu
ad augmenta virtutum et extirpatioem vi-
tior. vii dz Bene. i. Crescite. i. de vritute in
virtutem pficite et multiplicamini. i. v-
tutes multas acquirite. et replete terras
i. per bona opera fructificate. et subijcite
eam. i. sensualitate ratioi supponite. et vo-
minamini pfectibus maris. i. moribus lu-
xurie. De qua dz Proverbi. v. Fauus di-
stillans labia meretricis. nouissima aut
illius amara quasi absinthiu. Et volati-
libus celli. i. moribus supbie. et vniuersis
animatibus que mouent sup terram. i.
moribus auaritie. C. Secundo sperat ut
de venia. qd notat cu dz. Barnabas. i. si-
lins pfolatois. Dagna. n. est consolatio
peccator. qn sperat de venia saluatoris
ps. Admoe esto verbi tui suo tuo. i. quo
mihi spem dedisti. Et tali cum spe aia co-
sola. Unde dicit Hec me consolata est i
humilitate mea. Et morte culpe viuifica-
tur homo. id dicit. Eloquiu tuu viuifica-
uit me. Supbi aut et obstinati piores ef-
ficiunt. id dicit. Supbi inique agebant
viquequaqz. Na quato deum misericor-
dizem sentiunt tanto securius in pecca-
tis psumunt. C. Tercio satisficere de offen-
sa qd notat cu dz. Leuites. Nam si aliqui
mancipauit se mundo. postea tamen tota-
liter dedicauit se deo. Dicit aut de leui-
tis Deut. penul. ponent thymiana i fer-
uore tuo et holocausta sup altare tuum.
Bndic domine fortitu dnu eius et opera
manuu eius suscipe. Per que das intelli-
gig scus Barnabas inquantu fuit leui-
tes satisficere deo p deuotam et odorifera
oratio. Ideo dz. ponent thymiana. Per
carnis mortificatioem. id dz. holocaustus
sup altare tuu. Per fortem aduersoz p-

pressionem. id dz. Bndic domine fortitu-
dine eius. Per largam elemosinam largito-
nem. id dz. Et opa manu eius suscipe.
Ipe enim agz vendidit et pctu ad pedes
aploz posuit. C. Quarto doluit de cul-
pa qd notat cu dz. Lipius. qd interpia-
tur merens. Job. xxx. Aders incedeba
sine furore surgens in turba clamaba.
Verus enim penitens dz hie dolorem ma-
gni. id dz. Aders. Dolore pnuum. id
dz. Incedeba. Nunqua. n. iste dolor dz fi-
niri sed semp augeri. Dolore spontaneu
id dz. sine furore surgens. Aug. hic sp-
dolebat et de dolore gaudebat. Dolorem
vniuersale. id dz. In turba clamabaz. Et
talis dolor dz esse pfectus. Bz naqz cla-
mare isto dolore cordis no ptra vnu pec-
catum s. ptra turba oium peccatorum.
C. Quinto terrena ptempit. qd notatur
cu dz. Cum hiet agz etc. Isum ptempit
et nos hie debemus. Bene. x. Egredere d-
terra tua et de cognatoe tua etc. Debet na
qz religiosi hie et pponere ptempit ter-
rene sube. Et id dicit. Egredere de terra
tua. Debet hie ptempit cognatois et
patrie. id dz. Et de cognatoe tua. Et de-
bet hie religiosi ptempit domus pnie
et id subdit et de domo pris tui. Et debet
hie ptempit dilectionis pprie. id subdit.
Et faciam te crescere in gentem magnam.
Priuatuz naqz amoris no exten dit ad ali-
os sed claudis intra seipm. Bz aures ha-
bere amorem spualem et diuinu. id sub-
dit. et veni. f. passibus amoris in terram
f. viuendum. quam monstrauero tibi h-
s. per contemplatioem. sed tandem tibi
dabo eam p veram possessionem.
C. Sermo. clxx. C. Seruasi et Prothasi
martiruz.

Preciosa in conspectu
domini mors
sanctorum eius sicut dicit bea-
tus Augustinus. Status ho-
minis tripliciter consideratur scilicet i-
vita. in morte et post mortem. C. Isti au-
tem sancti habuerunt vitam sanctam.
Mortem preciosam Et post mortem tras-
lationem gloriosam. C. Eorum autem
sanctitas notatur cum dicitur. Sancto-
ru. Sacte namqz ipsi vixerunt quo ad deu
p deuota orationem. unde dicit Paulus

De sancto iohāne baptista.

de eis q̄ n̄ p̄ll terrenū desiderabāt. Sa-
cre etas vixerūt quoad primos & quo
ad superiores. Un̄ dixit Paulus: No-
stra mea sequuntur sunt. Quo ad eq̄les
scz nazariū & celluz euz quibus vni-
miter habitauerūt. Quo ad inferiores
q̄ pauperes sustentauerūt. Quo ad per
sequutores q̄ eorū supplicia nō timue-
runt. Quo ad seip̄os q̄ carnes suā p̄ de-
cem annos mortificauerūt & sensus su-
os ab exterioribus cohibuerūt. Ideo n̄
se reclusērāt seruātes illud prophete.
Si mel. s. sensus nō fuerint dominati.
Ex hoc enīz anīmus preseruaf. amacu-
lis futuris. ideo dī. Tunc immaculat⁹ ero
A preteritis. ideo subdis. Et emūdabor
a delicto maximo. Dīones nāqz sūt deo
placite & meditatioes sunt deo grate. iō
subdis. Et erunt vt cōplacent eloquia
ois mei. & meditatio cordis mei in con-
spectu tuo semper. C Secūdo habuerūt
mortē p̄ciosā. quod p̄s q̄ eorū mors
passioni xp̄i multū similis fuisse videt.
Passio nāqz christi fuit acerbā. fuit lon-
ga. diuturna. fuit multiplex & diuersa.
fuit vills & ignominiosa. fuit constans
& firma. Sic & isti sancti habuerūt in sua
passione doloris acerbitates. Unde dī d
Beruasio q̄ plūbaris celsus fuit. qd erat
genus supplicij valde dolorosus. habue-
rūt pene diuturnitates. Unde dī de eo
dem q̄ tādū plūbaris celsus fuit: quo
ad usqz sp̄m exaltauit. Habuerūt pena-
rū diuersitates. Unde dī de P̄rothasio:
q̄ p̄mo fuit in eculo suspēsus. & post
modū capite trūcatus. Habuerūt i sua
passione ignominia & vilitates. q̄ Ber-
ualius ad instar malefactorū fuit verbe-
ratus. P̄rothasius vero ad instar latro-
nis in parabulo suspēsus. Habuerūt cō-
stantias & firmitates. Unde cū tyrānus
p̄rothasius miserū vocaret. rīdit. Quis ē
miser ego qui te nō timeo aut tu quī me
timere p̄baris. C Terrio habuerūt tras-
latēm gloriosas. vnde postq̄ dixit. P̄e-
ciosa in conspectu dñi rē. Subiungit. O
dñe: q̄ ego seruus tuus sum rē. Ac si dī
cant. O domine nos sumus serui tui & si
lū vitalis martiris tui: & valerie ancille
tue. nō patiaris corpora nostra tam vili-
ter sub terra facere. eorū ergo transla-

tio fuit gloriosa: q̄ eorū corpora fuerūt
miraculose reuelata. q̄ ipsi duo b̄s: &
tertio cum Paulo. sancto Ambrosio ap-
paruerūt sua corpora reuelātes. fuerūt
integra & incorrupta. quā l̄ per trecen-
tos annos in terra iaculissent tamē inte-
gra & recēta sunt reperta. ac si illa die
fuisent tumulata. fuerūt odoze mirabi-
li circūfusa q̄ magnus inde odor omni-
bus emanauit. fuerunt miraculorū glo-
ria illustrata. q̄ ibi deus ad eorū hono-
rē miracula multa ostēdit.

C Sermo. clxxi. C De sancto iohāne
baptista Sermo primus.

Nait homo missus a
noīe erat iohānes. hic vlt
in testimoniū vt testimoniū
perhiberet de lumine. Joā. i. p̄ Magnū
est esse nunciū dei. sed maius est habere
gratias dei. & maxmū esse testem dei.
Istud triplex p̄uilegiū beatus iohānes
habuit vt ex p̄missis verbis apparet.
C P̄mo nāqz fuit nūciū dei. Cū dī.
fuit homo missus a deo. Circa quod no-
tandū q̄ fuit missus quatuor modis.
P̄mo modo fuit missus sicut mlti
radius a sole. Sol enīz est ipse christus.
Malach. iij. Vobis timētibz nomen
meūz orietur sol iusticie. Et iste sol habz
tot radios quot habz sanctos. Ecclē. xl.
ij. Tripliciter sol exurēt montes radi-
os ignēos exsufflans. Montes nāqz sūt
angeli quos iste sol tripliciter exurit. q̄
virtutes purgatiuā. illuminatiuā. & per-
fectuaz eis dedit. Exsufflat radios ignēos
os fulgidos. i. sanctos ignitos carita-
te. & fulgidos veritate. Unde vnus ē de
maioribus radijs huius solis fuit ipse
iohānes baptista. & ideo lucifero p̄parat.
Job. xxxvii. Nunquid p̄duces luciferū
in tpe suo. Alij prophete fuerūt stelle nū-
ciantes xp̄i aduētū s̄tū d̄ longinq̄. Ille
fuit lucifer nūciāns xp̄i aduētū de p̄-
p̄nquo. C Secūdo fuit missus a deo: s̄-
cut scintilla ab igne. Ignis. n. est deus.
Hebreo. xy. Deus noster ignis cōsumēs
est: quāt tot scintillas habuit quot sc̄as
emisit. de quibus dī Ezech. i. Scintille
quasi aspectus cris candētis. huius autē
cris maxima scintilla fuit iohānes ba-

pissa qui totus igne celi et charitatis ardebat. Ideo assimilatur gladio acuto. *Ysaie. lxiij.* Posuit os in cunctorum quasi gladius acutus. Gladius acutus et secatur in quantum gladius. et penetrat in quantum acutus: et vulnerat in quantum vitruumque. Sic sermo Joannis et secabat vicia cum dicebat *Luce. iij.* Neminem cōcutiatis etc. Et penetrabat intima cum dicebat ibidem. Benimina viperarum quis ostēdet vobis fugere a ventura ira. Et vulnerabat cor da cum dicebat ibidem. iam enim securis ad radicē arboris posita est. *¶* Tercio fuit missus a deo sicut odor a flore. *Glos. iij.* et Christus. *Lant. ij.* Ego flos campi. qui tot odores emisit quot scōs produxit. Et huius floris maximus odor fuit Joannes: qui tanto odore fragrauit ut Christus de eo bicere possit illud quod legis *Deut. xxiij.* Ecce odor filij mei: sicut odor agri plenis: cui benedixit dñs. Eius enim odor non fuit hosti sed agri. quia non fuit clausus sed apertus. quia omnes vicini cognati et qui in mōtantis habitabant: isto odore sunt refectionis. hoc ille etiam non solum Christiani sed etiam sarraceni eius odore refectionis. Et fuit odor agri pleni quia in ipso fuit silis vitis vinee puritatis: et violas celestis cōtempilationis. Et rosa rubetis passiois. Et dicit quod fuit a deo benedictus. Ille ager est benedictus qui multum fructum offert. *Iuxta illud Debeo. vi.* Terra enim sepe super se venientē bibens hymnum etc. accepit benedictionem a dño. sic beatus Joannes fructus centesimū partem quia virgo predicator et etiam martyr fuit. *¶* Quarto fuit missus a deo sicut legatus a principe. Princeps. n. est Christus qui tot habet legatos quot sanctos. Et huius principis legatus magnus fuit Joannes qui fuit legatus a latere. quia deo missus fuit immediate. *Sextus* namque legatus quies non misit cupiditas sed charitas: qui fuit missus a deo qui charitas est. quies deus non misit pro sua: sed pro aliorum utilitate: qui venit ut testimonium perhiberet de lumine. per quem procurata est homini pax atque tranquillitas: quiesque venit ut omnes crederet per illum qui non predicabat seipsum sed deum: quia non venit ut lux sed ut testimonium perhiberet

beret de lumine. *¶* Secundo beatus Joannes habuit gratias dei. quod notat cum dicit. *Luce. i.* nomen erat Joannes. quod interpretatur in quo est gratia. Tria enim vasa deus creavit que mox gratia sua implevit. scilicet Maria: ac Maria et Joannes. *¶* Luce. i. et sol. Maria luna: et Joannes est lucifer. Post solem namque luna est clarior. quia post Christum ipsa virgo Maria est gloriosior. Et post solem et lunam lucifer est lucidior. quia post Christum et Maria Joannes est dignior. *¶* Tercio Joannes fuit testis dei. quod notat cum dicit. *Ibidem.* Hic venit in testimonium ut testimonium perhiberet de lumine. Sicut enim dicit *Ihudo.* Testis tripliciter consideratur. scilicet natura ut sit vir. cōditio ut sit liber. vita scilicet ut sit iustus. Sic namque beatus Joannes fuit vir. i. virilis et fortis. quia non fuit arduo ut habet *Matth. x.* fuit liber quia non fuit mollior vestitus et indutus. sicut sunt illi qui stant et serviunt in curiosis regibus: quia regem libere arguebat. fuit iustus et sanctus: quia non tamen fuit propheta sed plus quam propheta. *¶* Iste autem propheta testimonium perhibuit de Christo. scilicet quantum ad visum de eius maiestate. *Joan. i.* Et ego vidi et testimonium perhibui: quia hic est filius dei. Quantum vero ad auditum de eius cum patre equalitate. quando audiuit hic est filius meus dilectus etc. Quantum vero ad tactum de eius humilitate: quando ipse baptizavit. Quantum ad olfactum de eius odore suavitatis. quando in carcere existens odores virtutum eius persensit. Quantum ad gustum de eius infinita dulcedine. *Esca. n. ci.* erat mel siluestre. Christus namque fuit mel in quantum deus. et siluestre in quantum in desertis huius mundi venit. *¶* Mystice igitur premissa intelligendo et exponendo. beatus Joannes mel siluestre comedebat quia Christi incarnati dulcedinem degustabat.

¶ Sermo. clxxij. *¶* De eodem sermo. ij. **E**rit enim magnus coram domino vinus et sincerus non bibet. *cc. Luce. i.* Angelus gabriel natiuitatem precursoris annūciat. quoniam precoriam de ipso dicit. *¶* Primo namque quatuor ad ipsum deum fuit valde gratus. cum dicit. *Erit enim magnus coram*

De sancto iohāne baptista.

homino. Noluit enī esse magnus corāz seipso sed valde se humiliāuit quādo vo-
ces se esse dicit. Nec voluit esse magnus
corāz ipso mūdo quia omnia terrena cō-
tempnit. nec voluit esse magnus corā ho-
mine aliquo: quia in deo ipsoz pio chi-
sto suscipere volētibz seipsoz non esse
asseruit. Fuit autem magnus corāz do-
mīno quantūz ad quadruplicē dimen-
sionē. Fuit enīz alius per celestiu contē-
placōem. Unde celos apertos vidit: et
voces patris audiuit. spūm sanctūz in
forma columbe cōspexit. Fuit profundus
per humilitatez ex qua christū baptiza-
re recusabat. sanctam et ineffabilez dei
virtutez tangere nō audebat: et tot tre-
mebat. Fuit longus per patientiā et lon-
ganimitatez: se nō ingessit: sed longo
tēpore in deserto suaz dispositōem expe-
ctauit. Fuit latus per charitatez p quaz
extēdebat se ad dexteraz quo ad ami-
cos scilz discipulos quos instruebat. et
ad sinistras. i. ad inimicos: sicut ad he-
rodem quēz arguebat. C. Secūdo quat-
tum ad corpus suū fuit valde austerus.
Attendit namqz suū austeritas quātūz
ad cibum et potū: quē locustas et mel silue
stire comēdebat. et vinū et sinceraz nō bi-
bebat. Quantūz vero ad indumentūz: quē
de pīllis cameloz erat indutus. Secū-
dum autēz ipsoz Chrysos. Uelles quat-
tuor de causis possunt deferri. Aut pro-
pter ostentacōez et turpis curiositas est.
Aut ppter mollities et delectacōez. et sic
carnalis voluptas est. aut propter teg-
mentūz carnis et sugacōez frigoris et
humana necessitas est. aut ppter morti-
ficacōem carnis et virtuosūz et meritōūz
est. Sed re vera beatus Joānes nō dese-
rebat uelles ppter ostentacōez: cū in de-
serto maneret. quia sū Gregoī. Nemo
preciosas vestes querit: ubi nēmine vi-
deri se credit. Nec etiaz vestes desere-
bat ppter carnis mollities. Unde dixit
domin⁹ de eo. Matth. xi. Quid exiitis
in desertūz videre hominē mollibus ve-
stitūz. ecce qui mollibus vestitur in do-
mibus regis sunt. Nec simpliciter pro-
pter regumētūz. quē tales vestes nec bene
corpus tēgebat: nec etiaz bene frigus
arcebat: sed ferebat hutusimōz vestes;

pppter carnis mortificacōnem. Habebat
etiaz miserūz et desertūz habitaculum:
quē non morabatur in palatio: sed in deser-
to: et in loco solitario. Et hoc quātūz
de causis. sicut dicit Theophi. scēz vī san-
ctaz educacōem haberet ut peccatoribz li-
berius argueret. homo enīz nō ita libe-
re arguit illos cūz quibz comedire: cō-
uersatur et vīuit: ut malitias hominum
euaret. quia ex cōhabitacōe malorum
interdūz contrahit macula peccatorūz.
Et ut de christo testimoniu fideli⁹ p-
ferret. Si enīz cūz christo moratus fuit
ser. tunc diceret quē amicitia testimo-
nūz perhiberet. C. Tercio quātūz ad ani-
maz fuit valde virtuosus. cum dicit. Et
spū sancto replebit. et. Spūs sanct⁹ nā
qz habet quodam effectus generales.
scilz culpa remittit: animāz gratificat
et ipsoz virtutibz exornat. Et illos ha-
buit in Joāne: quē culpa originalē in
Joāne penitus purgauit. quādo. si vte
ro sanctificauit. Unde de hoc scribitur
hier. i. Antequā exires de vulua scificas
uite. i. a peccato mundauit. Et ipz glo-
rificauit et dei amic⁹ fecit. ut de eo legi-
Joan. iij. Amicus autēz sponsi et. Ipū
etiaz virtutibz exornauit. Unde dicit
Maximus. Joānes virtutūz scolar: et
vite magisteri⁹. sanctitatis forma. not-
ma iustitie et. Alij vero sunt effect⁹ spē-
ciales spūs sancti. Et illos effectus non
dat omib⁹ hominibz: sed solūz aliq-
bus spālibus sicut spūs apostolis: vipo-
te diuinas reuelacōez sūmere. in plen-
tudine se diffundere. et in grā stabillire.
Illos etiaz effectus habuit beatus Joā-
nes. Habuit enim diuinas reuelacōez:
quia pater se sibi reuelauit per voces. et
filio dei per assumptaz carnē. spūs san-
ctus per columbe spēm. Spiritūz san-
ctum in plenitudine accepit. Luc. i. spū
scō replebit. et. Fuit etiaz beatus Joā-
annes in grā stabilitus. quē nunquā cec-
dit sed semper stetit. Unde de eo dicit.
Amicus autem sponsi stat. Alij namqz
effectus quos habz spūs sanctus sunt
effectus singulares. quē etia similiter in
beato Joāne fuerunt: quos in vtero ac-
cepit. scilicet carlo. gaudiola christi salu-
tatio. et spūs pphetie repletio. C. Quat-

to quantus ad proximum suū fuit valde
fructuosus. quod notat. cū dicit. et mul-
tos filios israel cōuertet etc. Conuertit
autē eos clamādo et pēdicādo. Matth.
ix. Ego vox clamantis in deserto etc. Vi-
dit autē Chryso. et Remigius q. tribus de
causis clamamus. aut quādo loquimur
longe positos. aut surdis: aut quādo lo-
quimur irati. Joannes autē clamabat
peccatoribus: quia sunt a deo elongati.
ps. Longe a peccatoribus salus. qui ad
des mandata dicenda et facienda sunt sur-
di. ysaie. xliij. Educ autem foras surdū
et aurēs ei sunt. Et quia erat iratus ira-
tissimis per scelus. ps. Zelauit super iniquos
etc. Cū intro quantus ad christi aduen-
tus fuit valde deuotus. quod notat cū
dicit. Ipse peccet ante illum in spū et
virtute helyssimo et in maiori spū q. he-
lyssas. In helysa quidē fuit spūs simplex
in helyseo duplex. in Joanne triplex.
helysas quidem fuit plenus pphetia i
vita. helyseus in vita et in morte. Quia
mortuus mortuus suscitauit. Unde di-
cit de ea Ecclē. xlvij. Mortuus pphē-
tauit corpus eius. Joannes autem fuit
plenus spū scō et spū pphetie. et aū vi-
tam hominibus cognoscit. quia christus
in vtero cognouit et in vita. q. homini-
bus digito demonstrauit. et post vītā quia
ipm in limbo existētibz nūciauit.

¶ Sermo. clxxij.
Sermo secundus.

¶ De eodem

Quoniam enim magnus co-
raz domino.
Luc. i. Magnitudo beati Jo-
annis quantū ad sex conside-
rat. ¶ Fuit enī magnus in vtero. egres-
sus ex vtero. existens in mūdo. egressus
de mūdo. existens in limbo. regnans i ce-
lo. C. Primo beatus Joannes fuit ma-
gnus in sue mris vtero. q. fuit miracu-
lose cōceptus. q. a tota trinitate et cō-
ceptio fuit causata. Nam pater dedit no-
uam potētiā generandi. nam cū parē-
tes eius essent impotētes ad generādū
proles oportuit q. noua generādi et con-
cipiēdi potētiā piberet. Chryso. super
illud Lucē. i. Sic fecit mihi dominus etc.
v. pote sterilitate soluit et donū sup na-
tura cōcessit. ex petra instructuosa spicas

maturas produxit. de decē abstulit vuz ge-
nitricem me fecit. filius dedit noua sa-
pientia cognoscēdi: quia puer existens
in vtero ipm cognouit. Ambro. Vocem
pater helysabet auduit. sed Joannes pri-
or gram sensit. illa nature ordine aud-
uit. iste exultatōe mysterij. illa marie. isti
dñs sensit aduēti. Spūs scūs dedit no-
uā gram scificādi. q. i vtero fuit scifi-
catus et spū scō repletus. Ambro. super il-
lud. Spū scō replebit adhuc ex vtero
sue mris. Alius est spiritus huius vite.
alius grē: ille nascēdo sumit exordiu. mo-
riēdo defectus. Iste nō eratibus coarce-
tur. nō obito extinguit. nō alio mris ex-
cludit. C. Secūdo fuit magnus egres-
sus de vtero q. fuit gaudiose natus. naz
gausus est puer. vnde dicit. Exultauit in
gaudio infans in vtero meo. gausi. sūt
parentes. vnde dicit. Et tibi gaudiū erit et
exultatio. gausi sūt et vicini et cognati
vñ dicit. et audierunt vicini et cognati
eius etc. gausi sunt omnes. vnde dixit
angelus. Et in nativitate ei⁹ multi gau-
debunt. Magnū nāqz dñs gaudiū quatu-
or modis. Aliqñ in tēpore. et hoc mō gausi
sunt parentes. Aliquādo oñi tēpore et hoc
mō puer gausus est. q. mortu corpis gau-
diū suū manifestauit. Aliquādo cōica-
tūe. et hoc mō gausi sunt vicini quia pa-
rentes beati Joannis tantum gaudiū
non ferentes vicini et cognatis illud
cōmunicauerunt. ¶ Aliquādo extēsi-
ue. et hoc modo gausi sunt omnes. quia
ad omnes illud gaudiū extēdatur. vñ
dicit. et super omnia montana diuulga-
bant omnia verba hec. C. Tercio fuit
magnus existens in mūdo. quia fuit oī-
bus virtutibus exornatus. Si quidē cō-
templatōis sublimitas ipsuz orauit a
superiori q. celos apertos vidit. vocem
pāt auduit. spūm spūm in specie colū-
be aspexit. filius in hūana carne cogno-
uit. et sic tota trinitas se sibi reuelauit.
Humilitas ipm orauit ab inferiori per
quā se nō ē dignum soluere conigiam
calciamēti xpi alleruit. puritas ipsuz or-
nauit ab inferiori. per quam angel⁹ me-
ruit appellari. quia fm dīero. In carne
nō fm carnem viuere non ē humanus s
potius angelicū. Sanctitas ipz orauit

ab exteriori: qđ de pilis cameloz circūda-
tus erat. Et mel siluestre ⁊ locustas co-
medebat. Et huius pſortū fugiebat. pa-
tētia spm omavit a sinistris: qđ spm pſe-
quebat. ⁊ herodes ipm incarceratione ⁊ he-
rodias sibi inſidiado: puella caput eius
petēdo ⁊ miniſtri herodis ipm decollan-
do: ⁊ tñ ipse beatus iohannes baptista in
omnibus patētia pſeruaui. Expetētia
ipm omavit a dextris: qđ in domo ſūnt
ſacerdotis vnicus natus ab oibus pſpe-
ritatibus mundi abſtinuit. a iudeis xp̄s
eſtimatus pſcurſorē ſuum ſe eſſe aperuit.
Quarto fuit magnus egreſſus de mū-
do: qđ p veritate paſſus fuit. ſ. p veritate
doctrinē iuſtitię ⁊ vite. Pro veritate qđez
doctrinē. qđ ſicut dicit Joſephus ad et̄
p̄dicatores multitudine populi pueniebat
p qđ herodes timēs dſpēdiū ppli ip̄s
carceri m̄cipauit. paſſus eſt et̄ p verita-
te iuſtitię quā defendebat. Aligebat nā
qđ herodes ex eo qđ vxorē fratris ſui acce-
perat qđ erat pira legis pceptis: ſui fratre
vituēte eius vxorē traduceret. ⁊ ſic dūz de-
ſendit iuſtitiā p̄didit vitā. Eſt et̄ paſſus
p veritate vite quā tenebat. Ados enim
malignatū eſt ſanctorū hoium puertere
vitā. beatus aut iohannes baptista non co-
medebat panē: nec et̄ bibeat vinus. ⁊ p
pterea ip̄i dſcebat eū habere demoniū:
⁊ ſic ſcādālū accipiebat vñ edificationem
hēre debuerat. Sicut enim noctua fugit
lucē ⁊ ſerpēs vñce floētis odorē: ſic ma-
li bonoz hoium deſtantiſſimē facitatem.
Quinto fuit magnus exiſtēs in limbo:
qđ illic p̄cloſus nūcius fuit deſtinatus.
Sācti enim patres deſolati erāt ⁊ ppter
rātā ip̄is diuturnitatē ⁊ ppter demonū
vicinitatē ⁊ ppter diuine viſionis pua-
rōz ⁊ ppter locū ſumū ⁊ houbilē. ſ. ioh-
annes ad eos deſcēdens eos lerificauit:
aſcēdēs qđ de loco illo diuturno erāt edu-
cendū: ⁊ de vicinitate demonūz erāt cito
in angeloz ſocios aſſumēdū: ⁊ de puate
diuine viſionis erāt diuina viſione fruē-
dū. Et de loco iſimo ⁊ de ſpecto cito erāt
ad alta celoz ſubleuādū. Un̄ et̄ legiſ in
euāgelio Nichodemū qđ ip̄is denuncia-
uit qđ xp̄s natus fuit: qđ ipm baptizauit:
qđ digito oſtenderat ⁊ qđ cito ad eos
viſitandos deſcendurus erat. Sexto eſt

modo magnus regnās in celo: qđ h̄zib
centena ſm̄ia. H̄z nāqz ceteris m̄ fructus
in quātū fuit virgo icorruptus. aliū cēto
ſimū iquātū p̄dicato: gratioſus. aliū cen-
teſimū iquātū fuit martyr iuſtus. Uter
autē beatus iohannes eſt magnus in celo:
qđ fulget iter cunctos patriarchaz: gau-
det ſtra choros pphetaz: qđ fuit ppheta
⁊ pius qđ ppheta. Reſidet iter choros
ap̄loz: qđ fuit ap̄l. ſ. a deo miſſus. Spar-
taſ nāqz iter roſas marty: qđ fuit mar-
tyr dñi glorioſus. Delectat iter violas
confelloz: qđ confellus eſt ⁊ nō negauit.
Redolet iter lilia virginū: qđ virginitatem
perpetuas conſeruauit.

C Sermo. clxxiiij. C Eodē die ſmo. iij.

Inter natos mu-

Illez nō ſurrexit maior iohanne
baptiſta. Mat. xij. Lau dario a
ſeipſo eſt verecundat: qđ laus hois in ore
p̄p̄ito ſordēſcit. Ab hoie malo ignomi-
nioſa. qđ ſ. Seneca idē eſt laudari a tur-
pibus ⁊ ob turpia. Ab hoie ſancto ſ. nō
ſit certa: tñ ſide digna. Ab aduerſario ve-
ro eſt firma: qđ validū eſt teſtimoniūz
ad aduerſario platū. Ab angelo ē vera ait:
qđ certa: qđ angelus nō pōt mētiri. A deo
eſt vera ⁊ pbata. ij. Loz. xij. Nō enim qđ
ſeipm p̄mēdat ille pbatus ē. ſed quē de-
us p̄mēdat. Beatus iſig iohannes baptista
noluit p̄mēdare ſeipm: qđ hoc fuit vere-
cundū. Un̄ cū interrogaret ſi eſſet xp̄s. re-
ſpōdit ſe nō eſſe xp̄m ſ. pſcurſorē ſuoz.
nec et̄ voluit p̄mēdari a iudeis malis:
qđ hoc fuiſſet ignominioſum. Un̄ cū ip̄i
iudei euz tanq̄ in xp̄m vellēt recipi no-
luit aſſentire. Eſt aut p̄mēdatus a nobis
Mat. xxi. Omnes ſicut ppheta illuz ha-
bebāt. Ab aduerſario ſez ab herode qđ cū
metuebat ⁊ viz ſanctū bonū ⁊ iuſtum eē
ſciebat vt dī Marci. vi. Ab angelo qđ ait:
Erit magnus cū dño. A deo qui dixit
Inter natos muliez non ſurrexit maior
iohane baptiſta. Dicit nāqz qđ nullus ma-
ior eo ſurrexit ppter quādā ſpales p̄p̄o-
gatiuas qđ habuit. C Prima eſt: qđ fuit
in vtro o ſanctificat⁹ ⁊ qua ſanctificatio
tria dona accepit. ſ. peccator mūdardēs
diere. i. Ante qđ exires de vultu ſanctiſ-
caui te. ſ. a pctō mūdauit te. ſancti ſp̄s

repletionē. Zu-
biſt adhuc ex v-
gnitione: vt
gandio in vter-
beate virginis m-
triplex ſit cogi-
carnis p̄paga-
baptiſmi regē-
per adoptionē
ad illā triplicē
loa. ⁊ Unū n-
viſcerib⁹ gene-
nez euāgelizā-
to p̄ncipis in ſ-
dicit. Auſcult-
ſp̄ale. ſ. iohann-
timatris vter-
beth ſalutauit
zauit ⁊ ſp̄m ſ-
pctō mūdauit. ⁊
ginei baptiſm-
nā ē qđ fuit an-
ſm diony. ag-
ſez purgatiua
buit virtutē p-
v. Ip̄e erat lu-
illuminatiua:
ſpectuā virtut-
venit dño par-
ta ē: qđ fuit p̄p-
phete nāqz qđ
cognofcēdū p-
tura. Aliqñ ad
Iohannes vero h-
ro qđ dixit Jo-
rua eſt. hūit d-
me facit. ⁊. De
Nō ſuz dignu-
ſoluē. C Qui
baptiſta elect⁹
trinitatē. Un̄
m̄. Quāto ſi-
ſit natura. ſiri-
nas diuinas.
meus diſlect⁹.
ſi p̄ſe iſoni
colūbe ſuper
C Sexta ē: qđ
Quare xp̄s vo-
ret ⁊ p̄ſerret. ⁊
q̄. ⁊ Prima ē.

repletiōē. Luc. i. Spīritu sancto reple
bis adhuc et vtero pīris sue dīulinoz co
gnitiōem: vt ibidē. Exultauit isāns in
gaudio in vtero meo. C Seda est q: fuit
brate virgīs marie spūalis filius. Lū. ii.
triplex sit cognitiō. s. naturalis que est p
carnis ppgatiōē. spūalis que est per
baptismi regeneratiōē. 2 legalis que est
per adoptiōē. beata virgo maria gūz
ad illā triplicē cognatiōē tres habuit fi
lios. p. Unū naturalē. s. iesū quē de suis
viscerib⁹ generauit. p. Aliū legalē. s. ioā
nez euāgelistā. quē ex scripto 2 māda
to pncipis in filiū adoptauit: qñ xps ei
dixit. Mulier ecce fili⁹ tuus. p. Tertius
spūalē. s. ioānez baptistā. quē p spm scm
in matris vtero baptisauit. Lū. ii. heli
sā salutauit mori isāns in vtero exul
tauit 2 spm scm recepit: 2 ab originali
pccō mūdā⁹ fuit. Et sic virtute vbi vir
ginei baptisui recepit spūs sci. C Ter
tiū ē q: fuit angelus appellat⁹. Lū enim
sm islonz. āgelus hēat triplicē virtutes
scz purgatiuā: illuminatiuā 2 pfectiua.
hūit virtutē purgatiuā. q: sicut dī Joā.
v. Ipse erat lucerna ardēs. hūit virtutē
illuminatiuā: q: erat lucerna lucēs. hūit
pfectiua virtutē: q: sicut dī Luce. i. Ipse
venit dño parare plebē pfectā. C Quar
ta ē q: fuit ppha 2 plus q: ppheta. Pro
phete nāqz qñqz accipiunt spm scm ad
cognoscēdū pērita. Aliqñ ad sciēdū fu
tura. aliqñ ad itelligēdū occulta pērita.
Joānes vero hūit spm pphete. de futu
ro qñ dixit Joā. i. Ipse ē q post me vētu
rus est. hūit dō pērito cū subdidit. Qui aū
me facit? ē. De pēito occulto cū subisigif.
Nō sūz dignus corrigiā calciamētū etius
soluē. C Quia ppgatiua est: q: fuit xpi
baptista elect⁹ vbi totas meruit agnosce
re trinitatē. Vñ Augu. in lib. de fide ad pe
trū. Quāuis pīs 2 filij 2 spūs facti vna
sit natura. firmissime in tene tres eē pso
nas dīuinas. s. patrē q dixit. Bles filiū
meus dilect⁹. 2 filiū solū eē sup quē vox
illā pīs ifonuit. 2 spm scm eē: q i specie
colabe super xpm baptisatum descēdit.
C Sexta ē q: fuit pcurfor xpi deuotus.
Quare xps voluit vt ioānes aū eu pcedē
ret 2 pēiret. Sup hoc Lhys. ponit tres
cās. p. Pūa ē pp xpi dignitatē: vt discas

ingit q: sicut pater ita 2 ipse pphas hēat
p Seda ē pp iudeoz iexcusabilitates. vñ
atr: deinde 2 iudeis nullā cāz derelinqt.
qd 2 ipse dñs onidit dices. Venit ioānes
nō māducās neqz bibēs 2c. Venit filius
hoīs māducās 2 bibēs 2c. p Tertia pp
materie firmitatem. Necessē erat ingit ab
alio pūis dicit q: de ipso erāt. Nā alias
iudei dixissent. Tu de teipso testimoniū
phibes 2c. C Septima ppgatiua est: q:
fuit trib⁹ meritis qbus aureola pferit in
figuris. Quia. s. fuit pdcator: martyr 2
virgo. Et iō habuit coronā stellatā q: de
bet pdcatoribus. De hoc Bā. xij. Qui
ad iustitiā erudit mltos qñ stelle i per
petuas eternitates. Habuit coronāz gē
marā que debet martyribus. ps. Posuit
sti in capite eius coronā de lapide pēcio
so. Et coronā aureā que debet virgibus.
Eccle. xlv. Corona aurea sup mstrā eius
Sicut eiz aurē est fulgidū 2 icorruptū ac
pctosus: sic 2 virgitas. Sap. iij. O q pul
chra est casta generatio cū claritate: ecce
q fulgidā. Immortales etñ est memoria
illius. ecce q icorrupta: qñ apud deū no
ta est 2 apd hoies. ecce q pctosa. C Octa
ua ppgatiua est: q: dñs natiuitatis eius
habet festus. Triū eiz natiuitates solēt
ter celebrā. s. xpi 2 virgīs gloriose ma
rie 2 ioānis baptiste. Tū q: oēs tres fue
rūt in vtero scificati. Tum q: oēs fuerūt
miraculose nati. Nā xps est de virgīe na
tus. Et virgo marīa fuit de sterili matre
genita 2 pcreata. Joānes vero fuit de
sene vtroqz parēte generatus. Tū q: or
tus istoz triū gaudiō magno fuerūt de
dicati. De gaudiō nāqz natiuitatis xpi
dī Luc. ij. Annūcio vobis gaudium ma
gnū qd erit omni populo. De gaudiō ve
ro natiuitatis beate 2 gloriose marie vir
ginis dicit Hester. vij. Iudeis nona lux
ouit vīsa est: gaudiū honor 2 tripudiū.
Sed de gaudiō natiuitatis beati ioānis
dicit Luce. i. Et multū in natiuitate eius
gaudebūt 2c.

C Sermo. clxxv. C De eodē sermo. vi.

Paraui lucernam
xpo meo. Inimicos ei⁹ in duā
2 fusidē 2c. ps. Nullus pueniē
tius lucerna dei pōt q: Joānes baptista

De sancto Joāne et paulo

de quo dicit Joā. v. Ipse erat lucerna ar-
dens et lucēs. Volens eis deus pater nit-
tere in hūc mundus vix solē. pmissit luci-
fer et lucerna ardentes. lo dixit: Parauit
lucerna xpo meo. In his autē verbis q̄t
tuor sunt vidēda. Primo q̄t Joānes
dicit lucerna: q̄d ē sit triplici cā. p̄. Prio
pp lucis mutuationē. lucerna enī nō lu-
cet a seipsa: sed aliunde lucē suā accipit
et mutat: sic et Joānes nō lucebat a seipso
sed a xpo. Un dicit Joā. i. Nō erat ille lux
Et tñ dicit p̄sa. xij. Dedit te in lucē genti-
bus. Joānes q̄dēz erat lux. et nō erat lux
Est enī quoddā q̄d tñ lucē influit s̄z nō
recipit: sicut corpus luminosus. Quo d-
daz q̄d recipit lumē et nō influit: sicut cor-
pus opacū. Quoddā vero q̄d lucēs reci-
pit et influit sicut corpus diaphanū. Lux
igit que tñ lucē influit sed nō recipit est
xps. Corpus vero q̄d tñ recipit sed non
influit erat iudei et sunt ceteri auditores
Lux vero q̄ recipit et influit erat vrs Joā-
nes qui lucēs a xpo recipiebat et populo
ifundebat. Un Augu. sup illo. Erat lux
vera. quare additū est vera: q̄z homo il-
luminatus nō dicitur vera. sed vera lux ē
illa que illuminat. Et tñ nisi p noctē lu-
cerna accendat: et per diē sit creant lumi-
na illa sine causa parent. p̄. Secdo dicit lu-
cerna ppter lucis obūbrationēz. Sicut
enīz adueniēte seie lumē lucerne minui-
tur et obumbrat: sic adueniēte xpo fama
Joānis baptiste fuit obūbrata et quēdā-
modo diminuta. Un dicebat Joā. iij. Il-
lus oportet crescere: me autēz minui. Et
istud s̄m Augu. ostēdit in eozum ortu et
obitu. Nā xps natus fuit q̄i dies icipiūt
crescere. Joānes quādo dies icipiūt mi-
nuī et decrescere. Xps in morte fuit exal-
tatus. Et Joānes fuit capite minoratus
p̄. Tercio dicit lucerna ppter psumptōez.
Sicut enīz lucerna se psumit in seruitiū
aliorū: sic beatus Joānes baptista in no-
strā vilitatē et exemplū psumptū substa-
tiā suāz oīa tēpēalia respēdo: et corp⁹
suūz ipm durissime pterēdo. vitā suā p
iustitia eam expōnēdo et moriēdo: ac ver-
ba sua corā iudeis et inter eos quotidiē
predicādo: et famā suāz ipsaz annūtiā-
do: q̄z cū xps crederet istam famā extin-
git et annūtiāuit. Et Secūdo est vidēdū

quomodo hec lucerna fuit parata: pto
q̄d dicit Parauit lucerna. Tunc autē lucer-
na ē bene parata: q̄n. s̄. est lucēs et clara.
Ista autē lucerna bene parata fuit quā-
do multis radijs emicuit. p̄. Primus ra-
dijs est puritatis et mūdine eo quā an-
gelus dicit et nūit pparat. Tūc dicit: Nēlu-
ens labē nūci p̄doris. Chryso. Cōuer-
tio Joānis oīum vitā culpabilē faciebat
apparere. quēdāmodū si vidēas vestem
albā: dicis q̄ satis cādīa est illa. Si autē
apposueris eā intra nūez: incipit tibi
sordida apparere: etiā si sordida nō sit.
Sic creuera quātū ad cōparationē beati
joānis oīs homo vidēbat esse imū dūz.
p̄. Secūdus radijs ē vite religiose. alii
inēde p hoc q̄ mundū fugiēs in deserto
habitaui. Nā p certo in mūdo oīs san-
sus hoīs polluunt. s̄. visus in vidēdo va-
nitates. Auditus: verba vana audicēdo.
Olfat⁹: odores varios odorādo. Deera-
na sepe loquēdo. Et manus: se ad illic-
ta extēdēdo. Beatus ergo Joānes bap-
tista i loco deserto voluit habitare: vt mū-
dos seruaret oculos qbus spūm sc̄m in
specie colūbe erat p̄specturus. Et mani-
das seruaret aures: qbus vocē p̄is erat
auditus. Et mūdus os seruaret per q̄d
xpi testimoniū erat platurus. mūdus
seruaret olfactū per quē xpi odorē erat p̄-
sensurus. Et mūdus manus obseruaret
qbus xpm iesus erat baptizatur⁹ et oī-
to ostēsurus. p̄. Tercius ē radijs humi-
ligris p̄funde. q̄ cū crederet esse xps: cō-
fessus est se eē suū p̄conē. Unde de hoc
Joā. i. Ego vox clamātis in deserto. Su-
um sc̄utis. Abat. x. Lulus nō sum oī-
gnus p̄cibens soluere corrigā calcat mē-
it. Suū p̄cursoz deuotū. Joā. iij. Nō fūz
ego xps: sed misus ante eū. Quare autē
tu dei magis credebāt Joānnē esse xpm
q̄ ipsūz dñm. ponit Chryso. tres causas
sc̄z ppter genus illustre: ppter curā edu-
cationē: et humanaz veltū despectionē.
In xpo q̄t p̄tarū vidēbat. s̄. genus hu-
mīle: dīcta cōis et vestimenta cōmūta-
p̄. Quartus radijs est discretōis man-
re: q̄ paulatim tu deos ad xpi cognitōez
ducebat. Fecit enim sicut dicit Chryso.
Sicut faciūt multe aues pullis suis: q̄
non statim pocēt eos volare: sed primo

pullos extra
lucem volatu
relinquit. T
nes tu deos a
do xpi malor
tū. Qui post
dicit aut
sc̄s sup oēs
Joā. iij. Qui
adhuc maior
filiū ostēde
et testimoniū
Tercio p̄
cerua fuit p̄
mco. fuit igit
sc̄laret. Sol
sc̄losaz s̄z m
lucerna et ip
cūz minūm?
lominus ab
eipm hūano
aut lucerna
viero recogn
q̄i ipm dīg
limbo: q̄n x
nūciant. p̄
lem nos man
in oculo saue
p̄picere. i. de
ricē illumina
re qui faucla
videre solez
deus s̄r a dīa
nati cognitū
lippus nec p
missus est Jo
per ip̄saz po
lis lippūz d
Ideo ergo m
montū phib
su debilis. J
ita tanq̄ mo
cre ad solē
tū mōtes. Ex
ri nō valēt: i
q̄ ortus sit lu
cerua fuit po
luc. n. a. n. re
chone: sic
venit. hinc
reus an euāg

pullos extra nūdū educāt: et postea paulatim volatui apponūt. et sic tādem eos relinquit. Tūc sūm Lhyso. beatus Joānes iudeos a nīdo volare docebat quando ip̄s maior se eē dicebat dicēs. Mat. tū. Qui post me vēturus ē fortior me est. Maior aut volatū docuit qm̄ n̄ tū sup̄ se. sup̄ oēs alios eē demonstravit dicēs Joā. iij. Qui de celo venit sup̄ oēs ē. Et adhuc maior docuit qm̄ ip̄m eē v̄x dei illū oīdere cepit dicēs Joā. i. Ego vidi et testimoniu s̄ phibit: q̄ hic ē filius dei. Tertio p̄ncipalr vidēdū ē cui ista lucerna fuit p̄parata. qd̄ oīdit cum dī xpo mico. Sūit igī parata xpo: vt ip̄m manīfesteret. Solet enīz homo qm̄ aliqua rez p̄fola s̄z l̄z minūta vult iuvenire accendē lucernā et ip̄as iuvenire. Xps aut erat factus minū? vt in ps. Dimisit cū paulominus ab angelis. Ideo lucerna venit xpm̄ hūano gēneri demonstravit. Ista aut lucerna luxit sub modio: qm̄ xpm̄ in vtero recognovit. Et in cādelabio luxit qm̄ ip̄m digito demonstravit. Et luxit in limbo: qm̄ xpm̄ p̄s q̄ erat in tenebris annūciavit. Sedo fuit pata vt ad v̄x solum nos manduceret. Homo qd̄ erat in oculo sanctus et nō poterat v̄x soles p̄picere. Ideo deus milit ioāne tanq̄ paretē illuminatū. Aug. Quō plerūq̄ sit vt qui sanctus h̄nt oculos nō possunt videre soles: s̄z paretē illuminatū. Ideo deus irradiauit Joāne: et p̄ illū illuminatū cognitus ē ille q̄ illuminat. Erat et lippus nec poterat in solē respicere. Jo missus est Joānes q̄ dictus ē lucerna: vt per ip̄as possit videre. Aug. Sūlgosē solis lippitudo nostra ferre non poterat. Ideo expositus est ioānes lucerna: vt testi moniū phiberet veritatē. Erat nāq̄ i visu debilis. Ideo missus est ioānes baptista tanq̄ mons: vt qd̄ nō sufficiebat respicere ad solē respicere possit ad irradia tū mōtes. Reg. Qui orientē solē p̄repla rīnō valet: irradatos montes aspicit: et q̄ ortus sit sol dephēdit. Tertio ip̄a lucerna fuit pata xpo vt n̄ ip̄m p̄irer. Solent. n. an regē de ceteri luminaria multa et benehēre an xpm̄ ioānes. tāq̄ lucifer venit. Hinc ē q̄ in dieb? p̄fēctis vnus ce reus an euāgeliū defert: et in dieb? festis

duo: q̄ primū aduentū q̄ totus bz esse p̄nitētie p̄cessit vnū luminare. s̄. b̄s ioānes. Scōs vero aduentū q̄ ē festiuitatis eterne p̄ce dēt duo. s̄. Helyas et Enoch. Quarto p̄ncipalr vidēdū est p̄ quid ista lucerna fuit p̄parata. qd̄ notat cū dī: Inimicos eius idua cōfusione. Cōfudit eis iudeos quadrupl̄. Primo ex suo baptismo. Mat. xxi. Baptismus ioānis ex deo erat an ex hoib? Quicqd̄ aut rī dissent confusi fuissent. Sedo testimo nio suo. Dixit nāq̄ se nō eē xpm̄. De xpo aut dixit q̄ erat. Multo autē magis cre dit alicui ferētē testimoniu de alio q̄ de seip̄o. Tertio ex abstinentia sua. Mat. xi. Venit ioānes n̄ māduca neq̄ bibēs. Ac si dicat sūm Lhyso. Per viā p̄traria venim? ego et ioānes. et idē fecim? sicut si venatores p̄ duas vias p̄trarias aliq̄ aial iēq̄nt: vt in alterā icidat. Quarto eē sua vita. Si. n. hō i vtero scificat? sine pctō natus: grā dei plenus tā ap̄as vitā duxit: q̄ p̄fusione h̄ie debem? q̄ sum? grā dei vacui. et i p̄cis iucterati. et tū modicā penitētā nolumus sustinere. Sermo. clxxvi. De sanctis Joāne et paulo martyribus Sermo. i.

Multe tribulatiōes iustoz: et de oībus his liberauit eos x̄s. De illis scia mar tyribus Joāne et paulo dī in p̄missis ver bis q̄ erant iusti et tribulati et liberati. Iusti q̄ ius suū vnicuiq̄ red diderūt: s̄z sibi: deo et xpo. Sibi q̄ būerūt magnā puritatē et magnā fidelitatē. Puritas aut eoz notat i hoc q̄ dīcāt fuisse eunuchi. Et enīz sit qdā castitas nature et qdā violentie: qdā virtutis et grā. illi tū ex diuina grā p̄pter regnū celoz se castrauerūt. Ista triplex castitas tangit. Mat. xix. Ubi tria eunuchoz genera dīstinguunt. būerūt et fidelitatē: q̄ et thesauros sibi a p̄stātia derelictos paupib? fidelit̄ erogauerūt et dispensauerūt: q̄ n̄ h̄il sibi retinuerūt. Mat. xxiiij. Quis putas ē fidelis seruus et prudēs. et. Et hūmilis: q̄ nō tāq̄ oīst s̄z tanq̄ seruū. Et prudēt: q̄ nō diuitib? s̄z egenis: nō vni s̄z multis: nō post mortē s̄z i vita ditribue rūt. Sedo fuerūt iusti q̄ ius ad deum:

De scō iōānez paulo martyribus.

q̄ sibi exhibuerūt reuerētiaz sanctāz: nō de sincerā. Reuerētiaz qui dē q̄ iulianū apostatā qui deū cōtēpserat cōtēpserūt dicētes: q̄ religioē plenaz virtutibus dereliquisti a te recessimus: z deū tibi p̄ponentes: minas tuas nō timemus. Ha buerūt ēr fidē sincerā. Unde terentiano emissio vt statculā adorāz. dixerunt: Si tuus dñs ē iulianus habeto pacē cū illo. nobis aut̄ alius deus non ē: nisi p̄r z filius z spūs scūs. Rom. x. Corde cre dīt ad iusticiā. ore aut̄ cōfessio fit ad sa lutē. C Tercio fuerūt iulī quātū ad p̄ri mūz: hoc quātū ad tyrānos: egenos z amīcos: z inimīcos. ¶ Quātū ad tyrā. nos ip̄os grauit̄ arguēdo. q̄ z iulia nūz apostatā grauit̄ arguerūt. nec ei⁹ potētā timuerūt. vñ Eccl. xlvij. In die bus suis nō p̄timuit p̄ncipē. z i poten tia nemo vicit illū. ¶ Quātū ad iugēti eos cū elemofinis sustentando. Sal. vi. Bū tēpus habemus opemur bonuz ad oēs. ¶ Quātū ad amīcos et̄o fidelē con sulendo i periculis. Unde dixerūt Sal licano in periculis cōstitutū. fac votuz deo celi z eris victor: melior q̄ fuisse. Ve rus enim amīcus nō cognoscit in p̄spe ritate: sed in aduersitate. Eccl. xij. Non agnosce in bonis amīcus tē. ¶ Quātū ad inimīcos ip̄os ad pacē z cōcordiam reducēdo. Zertis nāq̄ istoz tota gēs scytica ad pacē z cōcordiā venit. z cum gallicano cōposuit. Prouer. xij. Qui pa cis incunt cōsilia: sequet̄ eos gaudium. Secutū ē eiz magnū gaudiū de hostiū pacificatōe. de gallicani cōuersione. z d cōstantie regie obseruato pudore. C Se cundo fuerūt multipl̄r tribulati. Hostie nāq̄ eos ē multipl̄r p̄secutus. ¶ Primo per blāda verba z blādittas. vr. s. eos al liceret dicēs: Vos qui in aula regia nu triti estis nō debetis meo lateri deesse: vt primi in palatio vos habēs. Sed ip̄i p̄missiones suas penitus cōtēpserunt. nec ad ip̄m accedere voluerūt neq̄ cura uerunt. ¶ Scdo vt ip̄os deterreret dicēs Punit̄ vos nō vt martyres: sed vt pu blicos hostes. Sed ip̄s minas nō cu rauerunt neq̄ timuerūt dicentes domi nū nostrum Iesum christum tibi p̄po nentes minas tuas nō timem⁹. ¶ Tercio

p̄ supplicia vt eos vinceret: quando eis mādauit q̄ aut statū i doli adorāz: aut sniam capitalē acciperēt. sed ip̄i montes patēdo vicerūt. Vñ beatus Iul. g. Ab les xpi fidei armis in dentus in ip̄o stem fortiter dimicauit: pugnauit: vicit non ferēdo: sed patēdo. C Quarto oculi te eos occidēdo: vt eoz fama extingueret. sed fama eoz extingui non poterat. q̄ scripta erat in celo: Luce. x. Baudete q̄ nomina vestra scripta sunt in celo. Con seruata in deo. Sapie. liij. Immortalis eiz ē memoria eius: q̄ apud deū nota ē z apud homines. z vigeat in toto mundo. Eccl. xxxix. Non recedet memoria ei⁹ z nomē eius requiret a gnātione in ge nerationē. C Tercio fuerunt liberati: hoc q̄ deus dedit eis cōstantiā. Vñ iu liano vanti in ducias decē diēni cōstan ter responderunt. Decē p̄tergisse nunc cōputa dies. z modo facito qd̄ tunc ta cturū minaris. ¶ Secūdo dedit ip̄is vti ctōiam. q̄ de hostibus trūpharūt. U cerunt eim mūdū per fidē. i. Jo. v. Decē victoria que vicit mūdū fides nra. Bū dolo resistendo. Ja. liij. Resistite diabolo z fugiet a te z a vobis. Seip̄os z ani mos suos edomādo. Prouer. xvi. Ad lior ē patiēns viri forti. z qui dñas ani mo suo expugnatore vrbiū. ¶ Tercio de dit ip̄is coronaz. Jac. i. Beatus vir qui suffert tērationē. qm̄ eoz p̄batus fuerit accipiet coronā vite zē. Ip̄am eim coro nam accipiūt sufferētes p̄ longanimita tem. iō dñi: qui suffert tērationē. Proba ti per fidelitatē. ideo subditur. Qui eoz p̄batus fuerit. Fuerūt diligētes per cha ritatē. iō subiungit diligētib⁹ se. Et qm̄ sic liberati fuerunt. iō nūc in hos su is meritis z oīdibus liberant z maxime in iudicio liberabunt. Unde de hoc re fert beatus Bego. in dialo. q̄ dñi quedā msona eccliaz istorum sanctorum mar tyrum sepius visitaret eidem apparen tes dixerunt. Tu nos modo vilitas. nos autem te in iudicio requiramus. Et quicquid poterimus tibi ex tunc p̄ stabimus. ¶ Sermo. clxxvj. C Eodem die. Ser mo secundus.

Qui Paulus nō fide z passio uenit̄ verū p̄ In ip̄is q̄ qd̄ notat cū nitate vera p̄ Unitatis r̄as. cū dñi: Ec c̄ Circa pat̄i sp̄ualis excel trib⁹. de quib⁹ nis frañitas sicut frañti ca. Illa int̄ s̄ uidit. Dece vñ munitat. Ill germānū. h̄ num. Ex quib⁹ tas carnalis. vñ. q̄rat cū fr̄is aut̄ frañi Eccl. xxv. In meo que sunt cōcordia fr̄i mulier sibi b̄ intellectus z dea: qm̄ intel lectus illud sunt oculus qm̄ ip̄m cor st̄ re. z oculus s̄ Vir z mulier tunc bene s̄ nō sensualita obedīt. ¶ S̄ uidit cōmun ruitum a fr̄e tas cōcat p̄ Prouer. xi. z. hūnt zē. q̄ n̄ que vando nōdū habet tas carnalis Sap. x. Per p̄p̄. Sp̄ualit̄ su. i. iō cū dēte plote p̄

non sunt loci de carni: s; tñ sunt bone &
vile: q; bonem faciunt meliorem. Lxxv. Quidò carnalia hols affligunt. tñ spi-
ritualia eius florent. Sicut ergo vernalia
afflatu arboris laxant in folia & in fru-
ctus. Sic in psecutionibus exultant afe-
ctus virtutes. Queda aut sunt locuda h; nò
bona: sicut petra carnalia. Prouer. v.
Scaus distilla saba meretricis. q; locuda
locuda. Nouissima autē illius quasi ab-
sint hñ. ecce q; amara. Queda vero sũt
que sunt amara sed nò bona nec locuda
sicut quedā pctā que h; secū penā aherat
vt ē tristitia & iulda. Prouer. xviij. Spi-
ritus tristis exacerbat ossa. Eiusdem. xxiij.
Putredo ossi inuidia. quedā sunt bo-
na & locuda sicut charitas mutua: & co-
habitatio fratna. Hec eim copabitatio ē
locuda. q; dat vnctionē grē. vñ sequitur
Sicut vnguenti in capite qd descendit i
barbā &c. qd ē in refrigerationē cōcupi-
scentie. vñ subdit. Sicut ros hermoni.
Et ē bona: q; causa bñ dictionis gratie
& vite pñtis glie. vñ subdit. Am ille
mandauit dñs bñ dictionē & vitam vsq;
in seculū:

¶ Sermo. clxxviiij. 7 De sancto petro et paulo aplis. Sermo. i.

Ecce deus duo
luminaria magna. lumina-
re maius vt pesser dici. lumina-
re minus vt pesser nocti. Bene. i. Per
ista duo luminaria magna mudi pnt in-
telligi duo magna luminaria paradisi:
scilicet petrus et paulus. Per luminare ma-
ius intelligit petrus. qd sicut sol e prin-
ceps oium planetarū et luminariū: sic et
petrus e princeps oium aploū: Sed p lu-
minare minus intelligit beatus paulus.
qd sicut ipsa luna vltima e oium planeta-
rū. sic et ipse beatus paulus vltimus fuit
oium aploz. Luminare aut maius pesser
dici. qd petrus erat aplos duos quibus
erat lux fides et vsus legis. Preest lumi-
nare minus nocti: qd paulus fuit aplos
gentiū in quibus erat tenebre ignorantie
et infidelitatis. Et ista naqz duo lumina-
ria. i. sol et luna bñt in effectu magnam
ptatim. in motu magna velocitate. in lu-
ce magna claritate. in situ magna subli-

mitatē: et in quantitate excellētē magnitudinē. Et isti duo apti significant per ista duo luminaria C. Primo qui imaginatur hūit in inferiorib⁹ patē. nāz vnus ē creator celi. et alius doctor mūdi. et ambo facti thesaurarij dei. Deus quidē h̄s triplicem thesaurū. s. potētē qui ē p̄s. patētē qui ē fili⁹. et misericordiē qui ē spūs sancti. Bc. xxij. Nōne hec cōdita sunt ap̄ me et signata in thesauris meis. Oia cōmūta in thesauris diuine potētē et sapientiē et misericordiē recōdunt. vñ p̄ effectū postmodū pferunt. Theaurarij igit p̄ tris ē petrus. cū p̄ cōmisit thesaurum vñ potētē. vñ dicit dñs petro. Laro et sanguis nō reuelauit tibi: s; p̄ meus ḡ celis ē. Magnū nāq; thesaurum potētē: petrus accepit q̄ pratem claudendū et ap̄iendū celū h̄re pmeruit. Theaurarij filij ē paulus cū p̄s misit thesaurum vñ sapientiē. Bc. i. Neq; cū ad bēminē accepit illud neq; vidit. s; p̄ reuelationē iesu xp̄i. Nemo igit p̄s intrare thesaurū sapientiē dei: nisi p̄ doctrinā sapientiā pauli. Thesaurarius vero spūs sancti ē virgo beata: cū ip̄e cōmisit thesaurū s. vñ misericordiē. et istū thesaurū ip̄a expēdit in hoc mūdo. iccirco vocat mater gr̄e et m̄ misericordiē. et icelo bēdictē celestis gr̄as administrat. Eccl. xxvij. In habitatione sancta corā ip̄o ministrat. C. Secūdo h̄uit in motu velocitatem. Adnotas autē aīe amoris. Est autē triplex motus aīe: sicut distinguit dyonisi⁹ in libro de diuinis nobis. s. circularis quo ip̄a aīa mouet per amorē ad mūdū. vñ ps. In circuitu impij ambulat. obliquus quo quis mouet p̄ amorē ad seip̄um. cū enī de natura amoris sit in se tēnū dirigit: quādo quis ip̄m ad se reuertitur. tū obliquitate facit. rectus quo quis mouet per amorē ad deum. Lc. i. Recti dīligūt te. Beatus igit petr⁹ nō mouebat motu circulari p̄ amorē ad mūdū: q̄ ip̄e oīa mūdāna cōtempnit. nec motu obliquo ad seip̄m per amorē. q̄ ip̄e p̄ xp̄i notē et amorē crucifigat p̄misit. s. mouebat motu recto p̄ amorē ad deum super oīa ip̄m dilexit. Jo. vi. Tu scis nūc q̄ amo te dē. Sili⁹ beatus paulus nō mouebatur motu circulari q̄ dicebat

bal. vi. Adh
ego mudo. n
bal. Bal. j. j
ro in me xps
bal Rom. v.
dibus nris
gnaz clarita
quide sapie
ro didicist
Laro e sang
meus qui c
rv. Quocun
sed popls. A
rv. Cum ver
ecbit vps o
tanta sapie
naz in par
cong mofay
Bama liell
lis apostolo
quam tñ non
epo revelat
ro didicist
nam quado
raptus e ibi
to habitu
limitate qui
debunt e ce
lis fello er
bationem. p
e scripti e
nozem. Pro
vr vicius qui
terre. Erit a
l. Eoz. vi. m
t. Eoz. vi. m
n. vr ibide.
mudo in di
gnam esse
fui. x. p. m
riam e m
stolos e ite
to hit magi
omnibus et
lor cogeat
Quauis at
peccato. f
fpa mimit
flantia fm
sc circa qu
sols e in q

sal. vi. **A**shimundus crucifixus est: et ego misero. nec motu obliquo qui dicebat. **E**st. **U**ltio ego ita non ego. **U**ltio vero in me xps. sed motu recto qui dicebat. **R**om. v. **C**haritas dei diffusa est in cordibus nostris etc. **T**ertio habuerunt magis claritate. i. sapientie imitatore. quod dicit sapientiaz petrus a triplici magistro didicit. i. a pie reuelate. **M**att. xvi. Caro et sanguis non reuelauit tibi. sed pater meus qui in celis est. **E**t filio instruit. **J**o. xv. **Q**uoniam audiuit a patre meo nota fecit vobis. **E**t sancto spiritu docete. **J**o. xvi. **C**um venerit spiritus veritatis docebit vos omnes veritatem. **S**imiliter et paulus tanta sapientia didicit in tribus scholis. nam in parua schola iudeorum didicit legem moysaica. **A**ctu. **xvii.** **S**ecundo pedes samaritanis eruditus est. **I**n magna schola apostolorum didicit legem euangelicam: quam tamen non ab homine docere didicit: sed ipso reuelante accepit. **I**n maximis angelis didicit legem supernaturalis et diuinam: quando. **i. vlt.** ad tertium celum fuit raptus et ibi iter angelos docuit. **Q**uarto habituri sunt in iudicio magna sublimitateque super thronos duodecim sedebunt et ceteros loci dicabunt. **E**t illa talis sessio erit ad sententia iudicis approbationem. **p**s. **U**t faciat in eis iudicium conscriptum etc. erit ab ipso imensum honorum. **P**rouer. **vi.** **N**obilis in portis vir eius quando sederit cum senatibus terre. **E**rit ad magna demonum confusione. **L**uce. **vi.** **N**escitis quoniam angelus iudicabitur. **E**rit etiam ad malorum condemnationem. **U**t ibidem. **A**n nescitis quoniam sancti hoc mundo iudicabunt. **E**rit ad bonorum magnam consolationem: quoniam scilicet videbunt fratrem suum. **i. xpm** esse iudicem. et sororem suam. **i. mariam** esse matricem. et fratres suos. **i. apostolos** esse heredes et assessores. **Q**ui tamen magnitudinem excelsent. **i. gloriam omnibus emittent.** **p**s. **P**rinces populi congregati sunt cum deo abraham. **Q**uoniam autem gloria sanctorum sit magna peccatoribus tamen videtur parua ex eo quod ab ipsa nimis se elongant. **N**imiam namque distantiam habilius errare facit circa tria scilicet circa quantitatem: et ponit exemplum in sole et in insulis maris. circa qualitates

et ponit exemplum in velis nautarum. que cum sint alba: tamen propter nimiam distantiam videntur esse nigra. circa figuras. et ponit exemplum in turribus que cum sint quadrate tamen propter nimiam distantiam videntur esse rotunde. quia ergo peccatores nimis se elongant a celesti patria. ideo errant circa eius quantitatem. non considerantes quod magna sit. cum tamen dicat **Baruch. li.** **I**srael quoniam magna est domus dei etc. **E**rrant circa eius qualitatem non considerantes quod preciosa sit. de cuius preciositate dicit **2^a p^o. cxi.** **I**psa ciuitas aurum mundum. **E**rrant circa eius figuram non considerantes quod stabilis sit et perpetua. **E**t cum patria celestis sit quadroposita. ut ibidem dicitur: **I**psi vero peccatores credunt ipsam esse rotundam. **i. mobilem** et caducam. **D**e cuius eternitate dicit. **i. l. c. v.** **E**dificationem ex deo habemus domum non manufactam eternam in celis. **S**ermo. clxxix. **D**e eodem. **S**ermo secundus.

Nimis honorati sunt amici tui deus etc. **p**s. **S**unt omnes sanctos deus magis istos duos apostolos honorauit: in vita in morte: et post mortem. **E**t in vita: quia clauis regni celestis eis dedit. **N**am petro dedit clauis penitentiae: paulo dedit clauis sapientie. **I**sta autem potestas clauium consistit in tribus. **P**rimo in peccatorum remissione. **J**o. **xx.** **Q**uorum remiseritis peccata remittuntur eis etc. **E**t tamen dicit **Luce. v.** **Q**uoniam potest remittere peccata: nisi si solus deus. **S**ed virtus est verum: quia deus remittit: et sacerdos remittit. **E**xpectato namque in hunc tria causas. **i. diuinitas.** **deformis macula: et obligatio ad penam.** **Thien. ij.** **Q**uomodo obtegit in caliginem. ecce deformis macula. **I**n furore suo dominus filia syon. ecce dei inimicitia pectus de celo in terram inclinat israel ecce ad penam eternam obligatio. **I**sta tria solus deus virtute contritionis remittit. solus enim deus remittit offensam. lauat maculam: et dissoluit obligationem eternam. **I**sta tria significant. **Luce. xij.** **I**n filio p^o digito de quo dicitur quod pater fuit eum osculatus: et quod filia prima eum in duxit. et quod dixit mortuus fuit.

De sancto petro et paulo

rat et reus sit. In hoc naqz qd fuit cu oser-
latus dat intelligi qd solus dei e remit-
tere in iunctura suam e offensa. In hoc
qd sola induit eum. dat intelligi qd eius
est lauare maculam et ornare anima. In
hoc autem quod dicit mortuus fuerat et
reus sit. dat intelligi qd eius e remittere
penam eterna. C Sacrdos aut dicitur
remittere peccata quantum ad alia tria.
Ipse enim peccatore a deo absolutu esse
indicat. aliter. n. p absolutu no recipes
a pena purgatorij qua obligat deobli-
gat et pena satisfactoria ipsum ligat. et de
ipa pena ptem relaxat. Ita tria notatur
Joan. xi. in resuscitatioe lagari. Solus q
dem xps ipm a mortuis resuscitauit. sed
tamen discipulis tria pmisit. s. vt lapide
tollerent vt ipz soluerent et vt libere abi-
re pmitterent. Lapidem tollere est penas
purgatorij in penam satisfactoria com-
mutare. Peccatore absolueret. est ipm a
deo absolutu esse ostendere Et libere abi-
re pmitteret est et penam aliquam indul-
gere. C Secudu consistit in excusandi
et absolendi iurisdicdoe. Jte aut absolu-
tiones et ligatores no sunt in celo quia ibi
sunt oes absoluti. nec sunt in inferno qd
ibi sunt omnes ligati. s. sunt in mundo
vbi qda sunt absoluti et quida ligati. In
inferno qdem sunt et oes ligati et excusa-
ti p illa snia. Matth. xxv. Discedite
a me maledicti in ignem eternu q paratus
est diabolo et angelis eius. et ideo sancti
eis no loquent sed semp ab eis auer-
tentur. de hoc ps. Auertisti nos retro sum.
post insinuos nros et. nec ptecpabunt cu
eis in vino officio d quo d. Thob. xij.
Per oes plateas pserim alleluia cataba-
tur. Jpi naqz a templo dei erunt exclusi
Esop. vlt. Sors aut canes et venefici ip-
sos saluabunt. s. salute eterna optabunt.
imo sicut d. in ps. Letabif iustus cuz vt
derit vt dicitur. Exclusi et erunt a pti-
patoe sacramentoz et maxime a pceptio-
ne panis vite. Matth. xv. No est bonuz
fumere panem filioz et mittere canibus.
No ptecpabunt et sancti cu eis in mensa.
Isai. lxx. Ecce serui mei comedet et vos
esuriatis et. C Tertio pssit ista ptes in
indulgentiaz largitoe. Ad hoc naqz qd
iste indulgentie valeat. tria sunt comuni

ter necessaria. C Vnu ex pte scientis. s.
auctoritas. C Secundu ex pte recipientis.
s. charitas. C Tertiu vero ex pte cie
s. pietas que duo includit. s. honore dei.
qd pietas est cultus soli deo debet et vili-
tatem pximi. pietas. n. alio mo miseron-
diaz dicit. C Secudu principaliter xps
honoraui istos sanctos in morte qd eoz
mortes nobis fecit valde vtile et fructuo-
sam. Ex morte enim beati Petri triplex
fructus euenit. C Vnus e quantum ad
deu. s. eius glorificatio. Joan. vltio. Hoc
aut dicit significans qua morte glorifica-
turus esset deu. C Alius quantum ad sep-
sum. s. coronatio sua. vnde Dionisius vi-
dit eos post mortem coronis luminis co-
ronatos. C Tertius quantum ad nos. s. sua
p nobis intercessio. y. Petri. i. Babo aut
opam frequenter hie vos post obtutu meu
et. Similiter ex morte beati Pauli tri-
plex fructus puenit. C Vno quo ad deu
s. eius glorificatio. Phil. iij. Magnifica-
bit xps in corpore meo siue p vitam siue p
morte. C Secundus est quo ad seipsum. s.
sua oratio. y. Tim. iij. Reposita e mihi
corona iustitie et. C Tertius est ad nos
s. saluatio nostra. y. Cor. xij. Libeti sume
impenda. et supimpedar ego ipe paima
bus vestris. s. saluatis. C Tertio xps ho-
noraui istos sanctos p mortem eoz qd le-
cit eos suos saniores in domo sua. vnde
cantat d. cels. Hic prate celu claudere nu-
bibus et apire portas eius. Deus enim bz
quattuor domus. s. ecclesiam militate. pa-
tria celeste purgatoriu et infernu. In pa-
tria habitant pegrini. In secunda filij. In
tertia debitis obligati. In quarta incar-
cerati. Et quelibet istaz qrtuor domoz
bz sua clauis spale. Na claus p qua in-
tra in prima domu. s. ecclesiam militantes
est claus indulgentie. Claus eo p quam
intra in secunda domu. s. patriam celeste
est claus misericordie. Claus p qua in-
tra in tertia domu. s. purgatoriu est cla-
uis iustitie. Iustitia naqz dei requirit
nullu malu remaneat in punitu. S. cla-
uis p qua intra in quarta domu. s. infer-
nu est claus mortis eterne. Peccatores
Petri aperit hostiu cum clauis remissa
nis et indulgentie. Joan. vlt. Quoz re-

misericors pe-
nibus sancti
mi celestis p-
misericordie
illis aia bus
tonu apit oi-
rite mihi po-
ni iusti intra-
do secum ali-
mabus vero
Paulus osti-
ostiu aperit
toes in in fer-
e clauem cum
mortis et in in-
est claus p
C Sermo. c

T cl-
at
tatem iesu
sup eius pfe-
claus regni
eius vgnita-
dere valeam
Petrus inte-
limor in pla-
Efficacior in
sione. C Pri-
ne. Chpistus.
e suum vica-
dicit. Petre
aut platem
caro et sangui-
meus qui in
examinauit
directa qui
filiu hois et
filius dei vi-
dicit. Simo-
Et sps sanc-
mauit qui tri-
bi est d. vi-
mas eius. To-
to e phrmati-
risdictioem
fert no puale
celum. cu d
louum. Sup
qs ligaueris

miseritis peccata remittitur eis etc. Et
alibus sanctorum volentibus intrare in do-
mum celestis patrie. apertus hostium cum clau-
e misericordie per. Januas celi apertus. Sed
illis alibus que debet intrare in purga-
torium apertus ostium cum clauis iussit. ps. Spe-
rite mihi portas iustitie. hec porta domi-
ni iusti intrabunt in ea. Iusti namque aliqua-
do secum aliqua cremabilia portant. Eni-
madus vero damnatis. nec Petrus nec
Paulus ostium aperit nec claudunt sed Christus
ostium aperit et ostium claudit et pecca-
tores in inferno includit. et clauis includit
et clauem custodit. Apoca. i. Hec clauis
mors in inferni. Et et Apoca. ix. Data
est clauis puri abyssi.

Sermo. clxxx. Et hodie dicit sermo. ty.

Thes Petrus et super hanc
petram edificabo ce-
lestiam meam. Dat. xvij. magna
auctoritate et preterea et digni-
tatem iesus Christus concessit beato Petro qui
super eius passionem ecclesiam fundauit. ac
clauis regni celorum sibi dedit. Ut autem
eius dignitates et prerogatiuas melius vi-
dere valeamus. Sciendum est quod Beatus
Petrus inter ceteros apostolos fuit sub-
limior in platone. Seruentior in amore.
Efficacior in virtute. Et gloriosior in pas-
sione. Primo fuit sublimior in platone
ne. Christus. n. cum summum pontificem fecit
et suum vicarium constituit. et dereliquit qui et
dixit. Petre pascue oues meas. Ad istam
autem platone pater ipsum elegit. Dat. xvi.
caro et sanguis non reuclauit tibi. sed pater
meus qui in celis est. Et dei filius electus
examinauit et maxime in duobus. scilicet in fi-
deret et qui dixit et. Quae dicuntur habes et
filii hominis etc. Et petrus respondit. Tu es Christus
filius dei viui. Et in dilectione sincera. qui
dixit. Simo iocundus diligis me plus his.
Et spiritus sanctus electum examinatum confir-
mauit qui in penitenciam ad robur se si-
bi effudit. unde ps. Ego confirmasti colu-
nas eius. Tota trinitas electo examina-
to et confirmato dedit iurisdictionem. si tu
risideris super infernum cum deo. Ponte i-
feri non preualebit aduersus eam. Super
celum cum deo. Tibi dabo clauis regni ce-
lestium. Super mundum cum deo. Quodcum-
que ligaueris super terram. erit ligatum etc.

Secundo fuit seruentior in amore. Hu-
ius autem plura sunt signa. C. Unus ante
passionem quia propter eius amorem omnia
terrena contempsit. Dat. xix. Ecce nos re-
liquimus omnia et secuti sumus etc. Qui
dam enim sunt perassinates. Ideo dixit.
Ecce alij ad ipsos reponentes. Ideo dixit.
reliquimus. non repositimus. Alij diui-
dentes. Ideo dixit. omnia. Alij res relin-
quentes. sed voluntates suas retinentes.
Ideo dixit. secuti sumus te. C. Secundum
signum fuit in passione quod cum Christo mori
voluit quando dixit Luce. xxij. Paratus
sum tecum et in carcere et in morte ire.
Non enim volebat mori ante eum quia nolle-
bat carere tam dulci presentia Christi. nec etiam
volebat viuere post eum. quia tunc non re-
putabat vitam post mortem eternam. Vo-
lebat autem mori cum eo. quia hoc sibi re-
putabat gloriam et coronam. C. Tertium si-
gnum fuit post passionem. quia ex tunc ipse
Beatus Petrus semper fuit in lachrymis.
C. Habuit enim lachrymas doloris ex eo
quod magister suum negauit Luce. xxij. Egres-
sus foras fleuit amare. Unde dicit Cle-
mens quod quando cum galli cantum au-
diebat lachrymas emittebat. C. Habuit
etiam lachrymas passionis ex eo quod
amicum suum mortuum videbat. Joan.
xvi. Plorabitis et flebitis vos. mundus
autem gaudivit etc. Huius etiam lachrymas
deuotionis ex eo quod ad amicum suum viden-
dum pergere sperabat. et hoc post ascensio-
nem. Unde dicit Clemens quod semper in
sinu sudarium deterebat quo fluentes
lachrymas detergebat. et sic ut idem dicit
in consuetudine duxerat flere quod tota
facies adusta lachrymis videbat. Quar-
tum signum fuit post resurrectionem quia
ipse cum Joanne ad monumentum cucurrit
et sicut dicit Gregorius. Illi pre ceteris
cucurrerunt qui pre ceteris amauerunt.
Aliquando simul cucurrerunt. aliquando
Joanes cucurrit citius petro. Et aliquan-
do Petrus citius Joanes qui pilori mo-
numentum intrauit. Per quod bat intel-
ligi quod ambo sapientes Christum dilexerunt.
Joanes autem magis dulcis. Petrus ve-
ro magis constans. C. Tertio Beatus Pe-
trus fuit efficacior in virtute. et hoc quia
drupit. Fuit enim efficacior in virtute

In memoratōe sci pauli

credendū quādo dixit. Tu es xps filius dei viui. **C** De ipsius Petri fide dicitur Luc. xxiij. Simon ecce satanas expetuit vos vt cribraret sicut triticū &c. Ubi habet qd eius fides multum fuit a diabolo tentata cu3 dicit. Ecce satanas &c. Hostis enim vbi inuenit locum magis munitū ibi maiorem exercet conatū. Fuit a xpo multum roborata cum dicit. Ego autes p te rogauit Petre vt non deficiat fides tua qd omnibus fuit in exemplū data cū dicit. Et tu aliquādo puerus &c. Fuit etiā efficacior in virtute sanandi. nō solū. n. sanabat sicut ceteri verbo oratōis s3 etiā verbo iussionis sicut p3 Act. ix. in sanatione enee. vmbra corporis sui sicut dicitur Actu. v. In positōe baculi sui sicut p3 in discipulo p. xl. dies defuncto qd impositōem sui baculi iam sanatus est & resuscitatus. Fuit efficacior in virtute p̄dicandi. Tam gratiose nāq3 p̄dicabat qd aliquādo vna die trita milia. aliquādo quinq3 milia hominum puerbat sicut habet Act. ij. & iij. Hoc enim est testimonium gratiosi p̄dicatōis. vnde Chri3 super Matth. Testimonium studiosi agri cole est messis fecunda. assidue doctores ecclesia plena. negotiatoris multiplex theca. Fuit etiam efficacior in virtute orandi. Eius enim oratio aliquādo asp̄iebat celum sicut p3 Act. ix. Ubi dicit qd cecidit super eum mentis excessus & vidit celum apertum. Aliquādo faciebat descēdere sp̄m sanctum sicut p3 Act. viij. in samaritanis. Aliquādo sp̄sabat infernū sicut quādo suscitauit defunctū. quē si mon magus suscitare nō potuit. Et aliquādo vincebat demoniū sicut p3 in demone qui simonē magum per aerem de ferebat. **C** Quarto Beatus Petrus fuit gloriosior in passione. Passus est. n. eandem penam cū xpo put xps ei p̄dixit. Ioan. vi. Sequare me. Sap. xviij. Simili pena seruus cum dñō est afflictus. Nolu it autem Beatus Petrus illam penā pati rectus sed reuerfus. hoc ppter quattuor causas quas spe ponit. **C** Prima qd ppter honore domini sui nō reputabit se dignum eo modo penas illam pati quē xps eam ptulit. **C** Secūda qd xps passus est ppter mundū redimendū. ideo debu

it ad mundū respicere. **C** Ipe autē ppter pariebat ppter acquirendū celum. ideo debuit ad celum h̄re respectū. **C** Tertius ppter lapsum generis humani significandū. Christus enim semp rectus stetit. nunquā in peccatū cecidit. Homo vero caput mentis in terrā deiecit. & ptra arē recalcitrauit. **C** Quarta ad innuendū qd homo mutauerat amores sp̄salem in amore mundanū. homo. n. rectus in cruce positus si renoluisset illud quod erat dextrum effici finistrum. Tunc igitur homo mutauit dextrū in finistrum quando mutauit amorem celestium in amore mundanum.

C Sermo. clxxi. **C** In memoratōe sancti Pauli apostoli sermo p̄sumus.

O Am autem placuit ei qd me segregauit ex vtero matris mee &c. **C** Gal. Ap̄ostolus nō ingratus fuit gratie dei. sed quinq3 effectus diuine misericordie in se recognouit. humilitate. **C** Primus effectus est qd sp̄m de vtero sue matris eduxit. **C** Notandū autē qd qd est quicquid vterus matris. **C** Primus vterus est vterus matris generalis terre. **C** Secūdus est vterus matris carnalis. s. m̄ris pprie. **C** Tertius ē vterus m̄ris figuralis. s. sinagoge. **C** Quartus est vterus m̄ris sp̄nalis. s. militantis ecclesie. **C** Quintus ē vterus m̄ris celestis. s. triumphantis ecclesie. Beatus igitur paulus primo fuit in vtero matris carnalis & exinde deus eū segregauit quādo eum ad lucem deduxit. vnde ps. De vtero matris mee deus meus es tu &c. Et idē. Tu es qui extraxisti &c. Deinde intrauit in ventrem matris figuralis. s. sinagoge. & ab isto vtero deus eum segregauit quādo ipm ad fidem puertit. Et ista segregatio facta est in ortu beniamin vbi rachele moraua est. ideo vocauit eū filium doloris. Sed pater valde est gaudius ideo vocauit eum filium dextre. Ex sua enim conuersione sinagoga mortem sp̄nale incurrit. & multam tristitia habuit. sed de p̄ valde gaudius est cum eū filium dextre appellauit quādo dixit Act. ix. Vade quia vas electōis es mihi iste. Deinde de vtero sinagoge intrauit in yter militantis

ecclesie in quo tam diu pmanfit quādiu
in hac vltā vixit. Elb mō vtero deus euz
segregauit quādo elus animā a corpore
separauit. & tūc intrauit elus corpus in
vterum matris generalis. s. terre. & ania
elus in vterum mris celestis. s. hierusa-
lem supne. In ipā autem separatōe caput
eius exiens tres saltus dedit. & in quo
libet saltu fontem aque aperuit. per qd
significabat qd in vita sua tres salt⁹ fece-
rat. vnum saltauit de sinagoga ad eccle-
siam. Et tunc aperuit & manifestauit sū-
tan diuine misericordie. Aliū saltum fe-
cit discurrendo p mundū. Et tunc ape-
ruit fontem celestis doctrine. Tertium
quādo saltauit vsqz ad tertiu celum. Et
tunc aperuit fontem diuine sapientie.
Ipsū etiam caput Beati Pauli bene-
dictus nomen iesus clara voce insonuit
Ipsū enim nomen iesus fuit in corde
eius tubilis. in ore mel. & in aure melos
Recte igit post mortem nomē iesu protu-
lit nimia. s. cordis locunditate. repletus
nimia ois dulcedie & allectus nimia iu-
billatōe aromatica puocatus. Tunc etiā
de eius sancto corpore quattuor emana-
uerunt. s. vnda lactis ppter eius purita-
tem. vnda sanguinis ppter eius marti-
rij sanctitatem. splendor lucis ppter ip-
sius sapientie claritates. & flagratia odo-
ris ppter ipsius fame celebritatē. Adē
deus ipm corpus vtero mris terre se-
gregabit. s. quādo dicet in tpe extremi
iudicii. Surgite mortui venite ad iudi-
cium. Et tunc in vterum mris celestis in-
trabit. Et de illo vtero nunquam exibit.
Ideo obitus sanctorū natale vocat. quia
tunc in celo nascunt. C Secundus effe-
ctus diuine misericordie ipsū p grām
suam vocauit. Ideo subdit. Et vocauit p
grām suam. Huiusmodi autem vocatio
cōmēdabilis est ex pte vocantis. Lere-
ros quidem apostolos xpūs vocauit exi-
stēs in sinistra pēntis miseric. sed hūc
vocauit existēs in dextera paterne glo-
rie. Et ppter istam cām in papali bulla
ponit beatus Paulus a dextris. sed effi-
gēs beati Petri ponit a sinistris. Est eti-
am pmenabilis ex pte vocati. Nō enī
xps vocauit eum pscantē vt Petrus. nec
lucris inhiantem vt Mattheū. nec retia

reficientem vt Ioānem & Jacobū. s. oī
entem ardenti anīmo. vnde dī spirans
mīnarum innitentē prauo studio qz ac-
cessit ad principem sacerdotū. & psequē-
tem sollicito ministerio. qz ibat in Ba-
mascum vt si quos inueniret & cōmē-
dabilis ē etiam ex parte modī vocandī.
Leteros enim vocauit solo verbo. hunc
autem vocauit p lucem excecantē. Per
virtutem pternantē per vocem obiu-
gantem. C Tertius misericordie effcūs
est qz ipm p diuinā sapiam docuit cū sub-
dit. vt reuelaret filium suum in me. Ista
autem sapias beatus Paulus a quinqz
magistris accepit. C Primo a Moysē
Gal. i. Proficiebam in iudaismo sup nī-
tos coetaneos meos & c. Et quantum ad
hoc factus est phariseus. De hoc Actu.
xiiij. Ego phariseus suus filius phariseo-
rum. C Secūdo a filio & quantū ad hoc
factus est apostolus. Gal. i. Paulus apo-
stolus nō ab hoībus neqz p hoīem s. p
xpū iesum. C Tertio a spū sancto. & q-
tum ad hoc factus est dei euāgelista. vt
rus. vnde dixit vt reuelaret in me filium
suū vt euāgelizaret eū in gētib⁹. Quinto
a tota trinitate quādo in tertiu celū est
rapt⁹. ij. Cor. xij. Audiuī arcana verba q
nō s. hōi loqui. C Quart⁹ effectus mīe
quē bñs Paulus in se recognouit pōt
esse qz ipm pdicatōē gentiū fecit. vñ sub-
dit. vt euāgelizarem illū in gentibus.
nam in gentibus erat maior potentia. qz
ibi erant reges & impatores. Maior sapi-
entia qz ibi erant phī & doctores. maior
eloquentia qz ibi erant rethores & orato-
res. maior varietas errorū & maior diuer-
sas victōis. S. ptra ista quinqz certa-
mina accepit quinqz a diuitoria. Nam cō-
tra tyrannōū potentiam accepit virtu-
tem & constantiam. Act. xxij. Apparuit
illi dominus dicens. Confians esto pau-
le. oppositerte nanque Rome testificari.
Contra sapientiam mundanam accepit
simplicitates euāgelicam. i. Corin. ij.
C Non enīm dicauī me aliquid scire
inrer vos nisi xpī iesū. & hanc crucifixū
Contra rethorum eloquentiam accepit

De memoratōe sancti pauli.

facundia fructuosa. **Ibidē.** Sermo meus et predicatio nō in persuasibilibus hu mane sapiētie verbis. sed in ostēsiōe spiritus et virtutis. **Cōtra** diuersitatē errorū acceptis fidei et sapiētie veritatē sicut p3 **Act. xvij.** vbi dixit atheniēsis. qd ignorātes colitis hoc ego nūcio vobis et. **Contra** multiplicatē viciōis accipit oīum gratiarū plenitudinē. Nā cōtra luxuriāz opponebat virginitatē. **i. Lōinth. vij.** Volo aut omnes homines esse sicut meipsum. **Cōtra** gulaz parcitā. **et. i. Timō. vi.** Habētes alimēta et quibz legimur his contenti sumus. **Contra** auariciāz habuit volūtariā paupertatem. **Phil. ij.** Omnia arbitratu suoz ster cora vt xpm crucifacerē. **Contra** tristitiā cōsciētie locū dūtatē. **ij. Lōinth. i.** Gloria nostra hec est testimoniū psciētie nō fide. **Cōtra** irā benignitatē. **i. Cor. x.** Si ne offēsiōne estote iudeis et gentibz et. **Contra** inuidiāz fraternā charitatem. **Rom. i. v.** Charitas dei diffusa est in cordibus nostris et. **Cōtra** vanā gloriā habuit humilitatē. **i. Cor. xv.** Ego em suz minimus apostoloz et. **Cōtra** inuēctus et sectus ex diuina misericordia est qd christus mor euz sibi obediente fecit. qd notatur euz dicis. **Continuo** nō acceui carni et sanguini. **i. amor et dilectioni carnis.** sed potius diuine inspiratōi. **continuo. i. sine cōtra dictōe. Act. ix.** Vñe qd me vis facere. vel cōtinuo. **i. sine delibēratōe.** Unde beatus Bernardus. Amicos cōsulat qui nō nouit qd inimici hominis domesticus eius. **Uel cōtinuo. i. sine vlatōe.** qd inducias nō petijt sed p̄tinus obediuit. **Prouer. ij.** Nō dicas amico tuo vade et reuertere et. **Uel cōtinuo. i. sine trepidatōe** quia nihil timuit. sed de dei bonitate cōfidit. **ps. xxxv.** Dicite pusillanimes cōfortamini et nolite timere. **C Sermo. clxxxij.** **C De eodē die Sermo secūdus.**

Ecce nos reliquimus omnia et secuti sumus te et. **Mat. xix.** In isto euangelio qd ad honore bti pauli dā tribus p̄mendabilis inuenit. **C Primo** quidē a perfecta mūdī abrenūciatōe. Et hoc tangit cum dī.

Ecce nos reliquimus oīa. Reliquimus oīa impedita. **i. amorē diuitiarū qd minē impediūt a salute. Marc. x.** Sicut culter qui pecūias habent regnū celitroibunt. **Istuz** amorē mundi. **iste** relinquit qui ait **Bat. vi.** Nihil mūdus creafixus est: et ego mūdus. **C Secūdo** reliquit omnia retrahētia sicut est amor parentū qui p̄cipue hominē retrahit a salute. **Mat. x.** Inimici hominis domestici eius **Istuz** reliquit qui ait **Bat. i.** Nō accipit carni et sanguini et. **C Tercio** reliquit omnia p̄derantia. vt ē sarcina p̄corū. **hebr. xij.** Deponētes omne pondus et circūstans nos peccatū et. **C Quarto** reliquit omnia p̄nitiosa: vt ē amor delictorū. **vn de alt. i. Cor. ix.** Lastigo corpus meuz et in seruitutē redigo. **C Quinto** reliquit omnia periculosa vt ē amor suspitius. **De quo** periculoso amore ipse ait. **ij. Timoth. ij.** In nouissimis diebus instabunt tēpora p̄culo et erūt homines se ipsos amātes. **Istū** amorē suscipiūz bti paulus nō habuit qd p̄pter christū se la morte tradere semper paratus fuit. **et. alt. Act. xx.** Ego nō soluz alligari sed et mori paratus suz p̄pter nōm dñi iheru su xpi. **C Sexto** reliquit oīa instructiuo: **sa vt ē amor bonoz qui ē instructiuus et vanus. vn de ps.** Ut quid diligitis vanitatem et queritis mendaciū. **Bat. i.** **Am** pro hominibus placere. **Si** adhuc hominē placere suuz xpi nō esqz. **C Secūdo** cōmēdat a salutifera xpi imitatōe. qd notatur cum dī. **Et secuti sumz** te. **Ad** hoc aut qd hō christuz imitēz duo requirit. **Unū** ex parte dei. **s. attractio** sive signatōis. **Jo. vi.** Nemo venit ad me nisi p̄ qui misit me traxerit illū. **Trahit** aut quatuor funiculis. **s. modo** exteriori traditōe. **modo** interiori inspiratōe. **modo** p̄terna flagellatōe. **modo** beneficiorū exhibitiōe. **Sed** de quibzsdā qui istis quatuo: funiculis se trahit nō permittit. **no minus cōquerit** dices **Prouer. i.** Quos ui et renuistis. **quo** ad exteriora documēta. **Extendi** manus meā et non sunt qui aspiceret quo ad collata beneficia. **De** sp̄ritus oē cōsiliū meū quo ad inspiratā cōsilia. **Et** increpatōes meas negligistis. **quo** ad irrogata flagella. **Istuz** quo

sequitur
fieri qd
x. diffi
nu debi
t. ite red
dus crun
do regu
di parenti
a salute.
estici eius
io acquie
rtio relig
a pecton
don dñe
Quarto re
oi delicta
to corpus
Quinto re
mor sup
e ipse ali
tebus in
pomis se
plusa bis
visti se
fuit. Ali
zari sed e
oñi nite
infructuo
ctuolus e
nitro vani
a. i. Aliq
ue choit
Secundo co
se. qd no
e. Ad hoc
requirit.
que rigma
e nisi pul
rabit aut
eriosu
se. mō p
honoru
istis quat
nititudo
i. i. Uoc
docume
sunt qd
ficia. Be
ad inspira
neglig
stis qua

tuos funiculis apostolus tractus fuit. s. queriori eruditione et reprobatione. Act. 13. Saul saule quid me persequeris etc. Interior inspiratio. Ibi dñe. Subito est cunctis cum lux de celo. Flagellatōe: qd excecavit et in terra pstratus. Beneficio rēphibitōe: qd postmodū fuit illuminatus. a xpo edoctus. et in tertiu celum raptus. Secundo ex parte hominis requirit expeditio voluntatis. s. ne a diabolo teneat cathena ferrea. i. ferrea voluntate. Que quidē cathena octo habz anulos. s. malas suggestionē. cogitatōem delectatōem. consensu. operatōem. cōsuetudine. necessitates. et desperatōem. Istos naqz octo anulos apłs fregit. s. prauam suggestionē. ij. Log. iij. Ab dicamus ocula de decois. Carnalē cogitatōez. ij. Log. i. Aut que cogito fm carnē cogito qd nō prauaz delectatōem. qm circa spūalia delectabaf. Roma. vij. Londele et oñis legi dei fm interiores hominē. Prāuū cōsensu qd bonis meditatōibus semper pntiebat. Ibi dñe. Cōsentio legi qm bona est. Prāuaz operatōem. Rom. ij. Abdicamus ergo a nobis opera tenebrarū. Prāuā cōsuetudinem. qd ad omne opus bonuz se assuefecit. Phil. iij. Ubiz et in omnibus institutus sum etc. Prāuaz necessitates qd habuit spūs libtatem. ij. Log. iij. Ubi spūs dñi ibi libertas. Omne desperatōem: qd habuit omnimoda spēs firmitates. hebre. vi. Confugimus ad tenendū ppositaz spem. Tercio cōmendat a fructuosa remuneratōe. cū subiungit. Sedebitis super sedes duodecis. In qua remuneratōe tria erunt. p. Primo regalis dignitas. cum dñe. sedebitis. Habebūt enī regale dominiū. Sap. v. Accipies regnū decore. Regale ferti. Ibi dñe. Et diadema regni de manu dei sūt. Regale sceptrū. Sap. pñe. x. Donec affert illi sceptrū regni Regalem habiti. Prouer. vlt. Byssus et purpura in dumentis eius. Regale solū. Luce. xxij. Sedebitis super thronos duodecz etc. p. Secundo in ipa remune ratōe erit magna dei liberalitas et in p. sent. Quod quidē quatuor modis pōt intelligi. s. aut quātū ad temporalū di tectaz possidēem qd avari possidēt ea

ut serui. Sci vero vlti vt dñi que possēt sūo ē tēporalibus in centuplum melior. Aut quātū ad spūaliū acqūitōem. Ac si dicat dominus. Spūalia percipiet q temporalibus compata excedūt sicut maior numerus minorē numerum excedit. Aut quātū ad suffragiōū ecclesie picipatōem. Illi enim qui sunt de ecclesia tñ numero possunt ad inuicē participare substantiaz suam. Illi vero qui sūt numero et merito possūt ad inuicē participare merita sua que picipatio in centuplū melior est q prima. Aut quātū ad religiosōū inter se colcatōem qui sepe p vno fratre carnali vel domo tēporali centuplū accepiūt. p. Tercio in illa remuneratione erit eterna felicitas. cū dñe. Et vitas eternaz possidebitis. Hoc nam qd dicit vitas. respicit illos qui sūt in inferno qui non habēt vitam sed mortē. Et hoc qd dicit eternam respicit illos q sunt in mundo. qui et si habent vitas habent eaz transitoria et caduca. Hoc autē qd dicit possidebitis respicit illos q sunt in purgatorio: qui et si habituri sunt vitam nō tamē sunt in possessione. Illi nā qd qui sunt in celo habēt et vitam sine morte et eternitatem sine fine. atqz possessionē sine expectatōe.

Sermo. clxxxij. De sca margarita vtrigine sermo pñmus.

Ipsa cōteret caput tuuz. Scñ. iij. Quamuis bsa margarita fuerit puella tamē pñuit caput pñs p. o. pñ. diaboli et tyrān. Pater naqz su⁹ intendebat eā trahere ad cultum idolorū. sed ipsa istud caput sue intentiōis cōtrixit. qd eius societatē fugit: et oues sue nutritic pascebat. Periculosus nā qd est bonis cum malis cohābitare. qd mali sunt igne cōcupiscentie inflāmati: et ideo boni sepe inflācūt a malis. sūt luto auaricie inquinati. et ideo sepe inflācūt. Sunt pice ad herētis superbie inflāti. et ideo sepius denigrant. Sunt te nebris ignorantie obscurati. et id sepe a malis illis obfuscant. Beata igit marga rita noluit habitare cum malis. ne aut inflāmarē igne concupiscentie. aut inq naretur luto auaricie. Aut inflācerē pi

De sancta margarita

ce superbie. aut obscuraretur tenebris
ignoratie. Secundo corripuit caput ry-
rān qui in superbia elatus cultu christi
evacuare volebat. Sed caput sue elatio-
nis ipsa corripuit et cultu christi defendit
et in nullo presentire voluit. Et ideo quin-
cuplex certamine passa fuit. Primo quia
eculeo fuit suspensa. ideo enim fuit in ae-
re cruciata. ad offendendum quod adhuc
fuit in celo quod ibi sunt beati. Nec erat in
terra: quod ibi sunt avari sed erat in medio
quod ibi sunt perfecti. Debat enim supra se-
celus ad desiderandum. Et infra se in idem
ad despiciendum. iuxta illud Proverb.
xxv. Celus sursum et terra deorsum. Secundo
fuit aduata: sed non cobusta. Nec
mistrum quod habebat interioris gratia asilan-
tem. Dan. iij. fecit medullam somnatis quasi
ventum rotas flantem. Conscientia delecta-
tem. Proverb. xv. Secura mens quasi
tuge conuiuium. Spem letificantem. Rom.
xij. Spe gaudentes in tribulatione patien-
tes. Larnē virginē refrigerantem. Unde
dictum fuit de Marie. Virtus altissimi obui-
brabit tibi. Ideo poterat dicere illud Ec-
cle. li. In medio ignis non sum effluata.
Fuit enim in medio ignis: quod habuit car-
nem propugnātem. Sal. v. Laro concupit
scilicet aduersus spiritum etc. Demone inflan-
tes. Job. xli. Alitus eius pinnas ardere
facit. Domine sollicitante: quod prefectus
eas in vxore accipere cupiebat. Pulchri-
tudine alliciente: quod ias multas femi-
nas pulchritudo decepit. et adhuc quoti-
die decipit. Proverb. vlti. Fallax grana
et vana est pulchritudo. Tercio fuit in
aquis gelidis cruciata. Postquam enim
in igne fuit cruciata: fuit in aqua frigidis-
sima posita. Et ista est rā seculissima pena
ut etiam fiat in inferno. Job. xxiij. Ab a-
guis nivis transibit ad calorem nimum. Unde
etiam tunc factus est terremotus: ac si ter-
ra non posset tantum facinus sustinere.
Aliquando fit terremotus in signum dolo-
ris. Aliquando in incussione timoris. Et
sic mota fuit in passione et resurrectione
christi ut et ostenderet dolorem et custodes de-
terreret. Terremotus ergo factus est in
passione sancte Margarite in tanti sce-
leris detestatione: ad doloris et compassio-
nis ostensionem: et in timoris incussione;

et in peccatorum magnam confusionem.
Quarto fuit decollata. Et in sua de-
collatione tria maxima fuerunt. Primo
est deuota oratio. quod ad exemplum christi se
deo commendauit. Christus quidem in passio-
ne patri spiritui commendauit. et pro suis
crucifixoribus intercessit. et pro omnibus
fidelibus exorauit. Ioan. xvij. Non pro
eis autem rogo tantum: sed etiam pro his qui
crediduri sunt per verbum eorum. Et sic bea-
ta margarita orauit deus pro se et pro suis
occisoribus et pro ipsas inuocantibus.
Fuit etiam in passione eius custodia an-
gelica. quod ipsi angeli ipsas custodierunt
ad martyrium properantem: in tormentis
existentem et ad celum ascendentem. Iudith
xij. Custodiuit me angelus domus et hinc
euntem et ibi comorantem et inde huc reuer-
tentem. Fuit etiam in passione eius cele-
stis armonia. Et merito: quod ipse sollet
deduct ad sponsum cum caritatis et laudi-
bus. Apoc. xix. Gaudeamus et exultemus
et decemus gloriam dei: quoniam veni-
runt nuptie agni etc. Quinto etiam passio
fuit passionis christi multum conformis esse-
ra. Christus enim fuit denudatus in patibulo.
Margarita quoque fuit expollata in eculeo.
Christus fuit flagellatus ad colum-
nam ut disciplina per nobis poneretur. Mar-
garita autem fuit tota virginis lacerata.
ut post hanc vitam aliam non sentiret dissol-
plinam. Christus fuit perforatus clavis. et
beata Margarita fuit lacerata ungulis.
Christus passus est in patibulo quod quidem
erat supplicium latronum et malefactorum
infamum. Margarita vero passa est in
eculeo quod erat supplicium puerorum et
maiorum. Christus totus fuit sanguine
plenus. Margarita in eculeo tota fuit
sanguine cruentata. Christus passus est
in aere ad inuendendum quod ipse est
mediatrix dei et hominum. Sic beata margarita pas-
sa est in aere ad inuendendum quod ipsa est
mediatrix apud deum. Tercio corripuit
caput. si suggestionem demonis. Ipe
demon demonis magnam potentiam. super-
biam. astutiam. et experientiam. et fraudu-
lentiam. Ista quique notant Apoc. xij. Pro-
phetus est draco. ecce quare potentie. Ma-
gnus. ecce quare superbie. Serpens ecce
quare astutie. Aliquis. ecce quare

mentie. Qu-
ecce quare
mis cum be-
lute. Si ipa
potentia qu-
demonis vi-
fregit eius
colum eius
quod coactus
rit ut sibi p-
diceret. Fregit
Margarita
git eius exp-
gestionibus
Sermo. o-
secundus.

Secundo in
gelio quod ad
git quatuor
significat p-
ille de quo
cauerit super
arguentum. et
aue virginis
pictos opes
saurus fuit
ta. Ipsa nāc
gram. hider
licetiam. Sic
aurum quia
suum. nec ig-
lutō. nec r-
virginitatis
sentie. nec t-
tate. 15 Sa-
e oluine im-
cet in specu-
reterreno. et
coburrit. sic
adurit. Et si
venustate no-
nitare rps
qui foris ē n-
tus ē reno-
significat pe-
sū a verbo
fides ex au-
diti. De isto t-

mentie. Qui seducit vnuerfum orbem.
ecce quare fraudulentie. His quinqz ar-
mis cūz beata Margarita pugnare vo-
luit. S3 ipa omnia perituit. Fregit eius
potentia quādo ipz apparentē in specie
diacōnis virtute crucis euāescere fecit
Fregit eius supbiam quādo pedē supia
columetis posuit. Fregit eius astutias
qz coactas ē dicere qz idco sibi apparue-
rit vt sibi pfuleret qz monitis p̄dis obe-
diret. Fregit eius inaltitaz qz ipse Beate
Margarite in nullo nocere potuit. Fre-
git eius experientia qz in nullo suis sug-
gestionibus assentire voluit.

¶ Sermo. clxxxiiij. ¶ De eadē Sermo
secundus.

Simile est regnūz

celorum thesauro abscondito
in agro. Mar. xij. In isto cūā
gelio qd ad honore beate Margarite le-
gitur quatuor sunt vidēda. ¶ Primo qd
significet p̄ thesaurū. Est autem thesaur⁹
hic de quo loquit. i. Cor. ij. Sigs edifi-
cauerit super fundamētū hoc. aurum.
argentum. z lapides p̄ciosos. Est autem
aur⁹ virginitas. argenti fides. lapides
p̄ciosi opera p̄terita. Iste triplex the-
saurus fuit in beata virgine Margari-
ta. Ipsa nāqz habuit virginitatem inte-
gram. fidem sinceram. z operatōem sol-
licitam. Significat autem virginitas p̄
aurum quia aurum nō amittit fulgorez
suos. nec ignis a dūstione. nec luri inuo-
lute. nec r̄ptis antiquitate. Sic z fulgor
virginitatis nō minuit nec igne ꝑcupi-
sentie. nec terrene concupiscentie. nec longeua
etate. iō Sap. vij. assimilaf speculo. luct.
ē diuine imaginē. Sicut enim splēdo: lu-
cet in speculo. sic z virginitas in corpo-
re tereno. Est igitur lucē suaz non
cōburit. sic cōcupiscentia virginitatē nō
adurit. Et sicut imago dei in viris scriis
venustate nō inficit. sic z ipa ex dūtur.
nitrate t̄pis renouat. ij. Cor. iij. Lctz is
qui foris ē noster hō corumpit. nō is q
intus ē renouat de die i die. Sed fides
significat per argētū. Fides nāqz cau-
sat a verbo dei fm illud Rom. x. Ergo
fides ex au dītu. auditus aut per verbū
xpi. De isto dīps. Eloquia dñi eloquia

casta zc. Ex quibus verbis habet qz fi-
des catholica ē casta p puritatē sincere-
ram. qz ipsa nulla adulterina falsitate
polluit. qd ē cōtra fidē hereticorū. Est
examinata per tribulationē in illam. qz
nulla a dūeritate frangit. qd ē cōtra fi-
dē instabilū. Et qz p̄bata p p̄p̄ritatē
mūdanam. qz nulla terrena p̄p̄ritate
allicit. qd ē cōtra fidē auarorū. Est pur-
gata p spūs sancti ḡfam: qz sepiusimo
dono spūs sancti fūscit. qd ē cōtra fidē
malorū xpianorū. Opera aut bona signifi-
cantur p lapides p̄ciosos. Lapis aut p̄-
ciosus excelsit aurū z argētū in splēdo-
re in valore z in virtute. Et iō nec aurū
virginitatis. nec argētū fidei corāz deo
lucent: nec aliquid valent: nec aliqd pos-
sunt p̄ficere sine bonis operibus. Quā-
do autē bonis adonatiōibus operib⁹ fū-
ciunt z decorant. tunc magnūz habent
splēdo: z valore z virtutē. De virtute
fidei per bona opera dicit Heb. xi. San-
cti per fidem vicerunt regnā zc. De vir-
tute z pulchritudine virginitatis p bo-
na opera etiam dī Sap. iij. Quas pul-
chra ē casta ē generatio euz claritate zc.
¶ Secūdo vidēdū ē quid sit iste ager.
Qui quidē ē triplex. i. corporalis. spūa-
lis: z tp̄alis. Ager corporalis ē ipm cor-
pus in quo inuenit thesaurus virgini-
tatis z castitatis. ij. Cor. iij. Habemus
thesaurum istū in vasis fictilib⁹. Quā-
tis autem istud vas sit terrenū: tamē de-
bet esse mundum p̄ puritatē. p̄ctus p
mōti honestatē. z ex cōtūm per charita-
tem. i. Thes. i. iij. Sciāt vnusquisqz ve-
strum vas suū p̄cūdere in sanctificati-
one. ecce quia debet ēē mundum. Et ho-
nore. ecce quia debet esse p̄ctum. Non ē
passione desiderij. ecce qz non debz igne
cōcupiscentie: sed igne sancti spiritus in
flāmari. Ager spūalis ē atus in quo in-
uenitur thesaurus fidei. Roma. x. Cor-
de creditur ad iusticiam zc. Virginitas
nāqz est in corpore. bona autem opera
sunt in exteriorē exhibitiōe: sed ipsa fi-
des radicatur in corde. Et ratio est. Nā
si aliquis opp̄ssor virginitatem alicui
abstulerit. propter hoc illa persona op-
pressa cam non perdit: Unde dicit san-
cta Lucia. Si me renitentem z iniuriam

violauerit: castitas mihi duplicabit ad coronam. Si autem aliquis raptor alicuius temporalis substantia rapuerit: propter hoc deum non perdat. quia per patientiam et alia bona opera poterit mereri. Quis scit bona sua temporalia fuerint ablata et surrepta. Sed si fides surripit per certo tunc deus perdat et totum spirituale edificium subruat. Et ideo necesse fuit ut in corde radicaretur. Ager temporalis est ipsa terrena possessio in qua deest thesaurus bonorum operum. I. elemosynarum. Prover. iii. Honora deum de tua substantia etc. Qui. n. modo honorat deum de substantia: deus ipsum honorabit in sua gloria. Et loco: qui statuerit eum a detractis. Et verbo cum dicit: Esuriam: et dedisti mihi manducare. Et facto cum dicit: Venite benedicti percipite regnum patris mei etc. Tercio videndum est quare iste thesaurus abscondit. Thesaurus. n. castitatis abscondit per carnis macerationes. I. Cor. ix. Castigo corpus meum et in servitutes redigo. Lustro dicitur et abscondit thesaurus castitatis per sensuum cohibitiones. Job. xxxi. Depulsi sedus cum oculis meis etc. Per fugam et elongationes. I. Cor. vi. Fugite fornicationes etc. Thesaurus autem fidei cum sit radix omnium bonorum abscondit ab actu male inflammati et frigore male humiliani et a dyabolica tentatione male ischante. Ubi per incensa ignis: quo ad amorem male inflammati. Et suffocata: quo ad timorem male humiliani. Fiat manus tua super virum dextere tue: que. s. premit insulsum dyabolus male ischante. Thesaurus autem bonorum operum abscondit deus ab humana laude. Mat. vi. Cum facis elemosinam noli tuba canere ante te etc. A negligentia et torpore. Osce vii. Comederunt alient robur eius et ipse nesciuit. Ab idicroto servore. Ps. xlviii. Ante menses totus effloruit et imatura plantatio germinavit. Quarto est videndum quare iste thesaurus emittit. Sigdez emittendo deo. proprium affectum. proprium sensum et proprium tributum sine censu. Qui eis vult emere thesaurum castitatis: det deo proprium suum affectum: ut nihil diligat nisi deum seu spiritum sanctum. Et cum zeloripus et non vult cum adultero adamari. Isa. xlviii. Coangustatus est stratus: ita ut alter decidat etc. Qui vult emere thesaurum fidei deus deo proprium sensum et totam suam intelligentiam

applicare secundum illud. i. Cor. x. In capite tate redigentes omnem intellectum in obsequium christi. Qui autem vult emere thesaurum meritorum: vedat deo proprium censum. bona sua pauperibus largiendo. Mat. xix. Si vis perfectus esse vade et vende ea que habes et da pauperibus et habebis thesaurum in celo.

Sermo. clxxv. De eadem sermo. li.

Simile est regnum celorum homini negotiatori querenti bonas margaritas etc. Negotiator iste est spiritus. de quo tria ponuntur. scilicet officium eius dicitur: homini negotiatori. et studium eius dicitur: Querenti bonas margaritas. et eius operum meritum cum dicitur: Invenit autem una preciosa margarita etc. Circa primum notandum quod sicut dicit Augustinus super illud Iher. ii. Liberaret eos qui timore mortis etc. Christus in hunc mundum tanquam negotiator venit: et tres merces a nobis accepit: scilicet nasci. laborare et mori. Et tres suas merces nobis portavit: scilicet renasci. resurgere et eternum regnare. Per accepit cum a nobis nasci. Isa. ix. Parvulus natus est nobis. Dedit autem nobis renasci. Ioan. i. Dedit eis prater filios dei fieri. et Ioan. ii. Nisi quis renatus fuerit ex aqua et spiritu sancto non intrabit in regnum celorum. Per secundo accepit a nobis mori. ad Phil. ii. Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem: mortem autem crucis. Nobis autem dedit resurgere. Ioan. vi. Ego resuscitabo eum qui non vivit. die. Per tertio accepit a nobis laborare. nam ipse laboravit corde volendo et operando. Isa. liii. Pro eo quod laboravit anima eius etc. Laboravit et ore clamando et predicando. ps. Laboravit clamans rauce sacre fuit fauces mee: Laboravit oculis pluribus fletu. do. ps. Laboravi in gemitu meo: laboravi per singulas noctes lectum meum etc. Laboravit toto corpore penas et dura supplicia sufferendo. Isa. i. Laboravi sustinens etc. Dedit autem nobis regnare. Luc. ii. Nonne timere pusillus grex: qui copulatus patri vestro dare vobis regnum. Secundo ponit istius mercatoris studium eius. Qui recte bonas margaritas. Discunt autem fletu et maxime ista sancta margarita quingens de causis margarite. Per primum ex eo quod fuit creata rore generata. Ipsa namque cor fuit

ipsum et rose spiritus sancti accepti ac fug
genti dyabolice pclusit: et sic piosa et
nobilis margarita generata fuit. Spiritu
ad dei sui memoriam et ibi recepit dei p
nuu recordatione. Suas intelligentiā et ibi
cepit dei cognitioes, sua voluntate et ibi
cepit dei amore. Et Secundo de margarita
quod fuit fulgida. Et hoc tā in carne p vir
ginalē puritatem quā in mēte p intentiōem
sincerā. quā in pueritate p lucidā famam.
Sap. iij. O quod pulchra et casta generatio
cū claritate. Ipa nāq habuit pulchritu
dine inuentionis in mēte. Castitate in cor
pore. Claritate in conuersatione. Et Tercio
de margarita: quod fuit pua per humilita
tem. Quāto enī fulgidior erat in corpore
cū deitatio erat humilior i pfectu sui
spiritus. Sepe eīz res lucide nigrū habēt
effectū: sicut ostēdit Aug. in lib. de ciuit.
De triplici exēplo. Nā olei lucidum ni
gras maculas ostēdit. Argenti fulgidū
nigras lineas tngit. Igntis splendidus
facit cūcta nigra que labit. Sic et sancti
viri quicūqz luceat inlar olei p pietate
inlar ignis per charitate. inlar argēti
per fame sonoritatem. nō debēt in se nigre
scere p humilitate. Sancta autē margari
ta fuit pua corā se per humilitate: s; ma
gna corā tyrāno per pstantiā et magna
humilitate. Mediocris autē corā fidelibus
per sociale cohabitationē. Job. iij. Par
uus et magnus ibi sunt: et seruus et liber
a dño suo. In domo enī dei sancti viri
sunt: sunt pui pscipos humiliādo: et sunt
magni tyrānos ptenēdo. Et sunt liberti
sociali viuēdo. Et Quarto de margarita
quod fuit solida. Nō est potuit pmoūeri a
patre per blāditas a dulationē. nec frā
giab ipso tyrāno per tormētoz illatōez:
nec pforari a dyabolo per tentationum
inmissionē. Mat. vij. Descendit pluuia. i.
patri adulato qui videt habere viz re
frigeradi. Glauerūt venti. i. tentatōes dy
boli. Tenerūt flumina. i. tormēta tyrāni
et ipsa obuere nō poterūt. Et Quinto
de margarita: quod fuit virtuosa. Ipsa enīz
magna virtute ostēdit in aere. quibz fuit
in eculo suspēsa: nec tñ in animo lesa.
In igne: quibz fuit posita sed nō adusta.
In aquis: quibz fuit posita et pma
in illa. In terra: quibz ipsa terra fuit tre

more cōcussa. Et Tercio ponit istius mer
catoris cōmertiū cum dñi: Abijt et vendi
dit vniuersa que habuit et emit eas. Iste
nāqz mercator quattuor habuit que oīa
vendidit vt ista emeret margarita. i. deita
tem: aīam: carnē et sanguinē. Deitate quā
deus dat nobis in premiu. ps. Adiplebis
me letitia cū vultu tuo. Aliaz vero dedit
nobis in pēu. De hoc Mat. xx. Venit si
lius hoīs nō mīstrari: s; mīstrare et dare
aliaz suā in redēptōez p multis. Carnē
et sanguinē in remediū. Homo quē erat
famelicus: sitibūdus et iūrmus. Quia ergo
erat famelicus: dedit nobis carnē suam
in cibū: quibz sitibūdus dimisit nobis san
guinē suū in potū: quā vero fuit iūrmus
dimisit nobis vtiqz in remediū. De quo
remedio cantat ecclesia in oratione. Sit
ablutio scelerū: sit fortitudo fragiliū: sit
ptra oīa mūdi pericula firmamētus. Est
enīz in remediū ptra peccata pterita.
ideo vctē: Sit ablutio scelez: cōtra pccā
pntia. ideo subdit: Sit fortitudo fragi
liū: ptra pccā futura. ideo subdit: Sit cō
tra mūdi pericula firmamētū cē.

Et Sermo. clxxvi. De sancta maria
magdalena Sermo primus.

Ego sto ad ostiū
et pulso. Apocal. iij. Domine
in pntiā vita noluit habere
hospitiū tēporale. vnde in aliena domo
fuit natus et in aliena domo cōuersatus
et hospitatus. In alieno sepulchro sepul
tus. Voluit tñ habere domū spūalē: que
est cor nostrū quā tñ desiderat vt etiam
ostiū ea querat dicēs: Ego sto ad ostiū
et pulso cē. In hac duplicē domū beata
maria magdalena xpm recepit. in domū
tēporalē vt ipz corporaliter reficeret. Luc.
x. Intrauit iesus in quoddā cē. et in do
mū spūalē: vt cū pasceret spūaliter. Sic.
Apud phariseūz veritas pascēbat foris
apud mulierē peccatricē: sed penitēte
pascēbat inuis. Et In pmissis verbis po
nit plures cāc quē xps ostiū cordis no
stri sibi postulat apert. Et Pritā nāqz su
mis ex pnsideratōe psonē statū cū dñi: Ego
quod quidē pnoīem p tribus noībus sup
ponit. Ego. i. iesus xps filius dei. Homo
igit scimus libenter apert suo saluatori

Q

mundū. s. affectū per amores. Quidā ē
duos bolos faciūt de erate suā. Unū bo-
lū dant dyabolo. s. inuentiūt. aliū bolū
dant deo. s. senectute. Sunt ēr alig qui
duos bolos faciūt de seipso 2 reb^{us} suis.
Unū bolū. s. seipso dant dyabolo. aliū
bolū. s. sua dare volūt deo. Nec ēr xps vi-
dit. Prandebō. Nā post prādū aliud ad
hic restat. conuictiū. Illi ergo cum xpo
prandū faciunt: qui post penitentiā ad
peccatū redeūt. Nec dixit merēdinabo:
qz hoc est beatorū vbi ē plena lux cogni-
tōis 2 plenus ardor amoris. Cañ. i. Indē
eo mihi quē diligis aīa mea: vbi pascae:
vbi cubes in meridie. Dixit autē cenabo:
qz post cenā nullū aliud restat puiusū. Lū-
illa igit xps cenatqz semp in grā pseue-
rant. Visitat ergo simulatōes: prandēt re-
ciditūtes: merēdinant triūphātes 2 ce-
nant pseuerātes. Beata igit marīa mag-
dalena ante suā puerfione cū deo gusta-
uit:qz deo pedit se p fidez: sed dyabolo p
malā opationē. Post puerfione suā cuz
xpo prandū secte: qz tēpore passionis p
infidelitatē cecidit. Post resurrectōez ve-
ro cū ipso cenauit:qz semp in grā pseue-
rauit. Adodo autē cū xpo in merīdie co-
medit:qz plena ē liminosa cognitōe fer-
uentis amoris 2 dulci fructūe. Et dixit cena-
bo cū illo 2 ipse mecum. i. ego. ponā pres
meas: 2 ipse ponet pres suas. In hac nā-
qz cena spiritali magdalena posuit tres
pres. p^{ri}mo posuit piritōez qz appuit
p tantas lachrymas qz effudit. p^{se}cūdo
posuit p^{se}ffione. peccata enīz sua publi-
ce quodāmodo p^{se}ffla fuit. qñ inter pui-
uātes lachrymas obtulit. p^{ter}tio satis-
factionē. qz sicut dicit Greg. Cōuertit ad
virtutū cumulū nūmepz criminā: vt totū
deco scrutret in penitētiā: qz qd de se deū
cōtēpserat in culpa. Xps autē alias tres
pres posuit. p^{ri}mo peccatū remissionē cuz vi-
dit. Remittunt ēr peccā multa. Gratie col-
lationē cū subīxit. Quonīa dilexit mul-
tū. Et eterna saluatiōez cū dixit. Fides
tua saluā te fecit: vade in pace.

Sermo. clxxxvii. De eadē sermo. ij.

Mulierem fortem
quis inueniet. Prouerbiōz
vi. Tēpore salomonis nulla

muller est inuēta fortis. s. tēpore gratie
mulre sunt inuēte fortes: scz sacre vīrgi-
nes sexū cuz mūdō vincētes. Inuēta est
nāqz vna fortior: scz magdalena qz carnē
vici: mūdū contēpsit 2 inuicibili amo-
re fragrauit. Inuēta ē vna fortissima. s.
vīrgo beata que deuz de celo ad terram
traxit. Istā autē tātam fortitudinē mag-
dalena habuit ex charitate qz totā ac-
censa fuit in ea. Ponunt autē Cañ. viij.
qzqz fortis qbus assimilaf fortitudo cha-
ritatis cum dī. p^{ri}mo fortis est vt mors dise-
ctio. p^{se}cūdo dura sicut īfern^{us} emulatio. p^{ter}tio
pades eius vt lapades ignis atqz flama-
rii. p^{se}cūdo multe nō poruerūt extingui
charitatē. p^{ter}tio Neclumina obuiēt illam.
C^op^{ri}mo igit charitas ī magdalena su-
it fortis sicut mors qdē mors est fortis
in sepando. Qz sicut mors aīam a corpe
diuidit: sic 2 charitas dei animas suā ab
amore mūdī totālī separauit. Reliquat qz
de oīa sensibilia: dimiserat oīa intellectu-
alia 2 amore xpi immediate se cōtunxerat.
Distiguit nāqz Dionysius tres gradus
ascēdēdi ad diuinā. p^{ri}mo p^{ri}mo ē p sensibi-
liū manu ductōes. Et ille ē gradus icipi-
entiū. de quo dī Rom. i. Inuisibilia enīz
dei p ea qz facta sūt p^{ri}ncipiū. Istō gradu
vīa ē magdalena ī p^{ri}mo diuī sue puerfio-
nis: qñ ad pedes xpi stetit. Per pedes
eīz dei sensibilia accipiunt. Iuxta illud
ysa. lxi. Celū mihi sedes ē: terra autēz
scabellū pedū meorū. p^{se}cūdo gradus est
p intellectuāliū opationē. Et ille gradus
ē p^{ri}ncipiū. de quo dī Prouer. viij. Qui
mane vigilauerit ad me: inueniet me. Et
istō gradu marīa vīa ē in sno pgressū qñ
sensibilia dimittebat: 2 spūalibus 2 diui-
nis intēta erat. Luc. x. Maria sedēs se-
cua pedes dñi: au debet verbum illius.
p^{ter}tio gradus est p imēdiatā vnionē.
Et ille gradus est pfectōez. De quo dī. ij.
Cor. ij. Nos autē reuelata facie glīaz dñi
speculantes ēr. Et istō gradu marīa vīa
est ī sua pfectōe qñ de ea dñs dixit: Ma-
ria optimā pte elegit: que nō auferet ab
ea. Habere nāqz p^{ri}mo gradū est hīc pte
bonā. Habere vero scdm gradū: est hīc
prez mellonē. Sed hīc tertiū gradūz est
hīc prez optimā. C^op^{ri}mo charitas fuit ī
ea fortis sicut īfern^{us}: qz est fortis in reu-

nēdo. Charitas enim eius mentēz deo sic
 fortiter colligauit qd nūquaz ab eo amo-
 re cadere potuit. Karit nāq sunt q am-
 cum vere diligūt in vita. Rariorēs q dē,
 ligunt in morte. Karissimū vero inueniūt
 tūc qd post mortē diligāt. Barla autē
 dilexit xp̄m viuētē. Luc. vii. Qm dile-
 xit multū. Dilexit xp̄m morientē. Joan.
 xix. Stabat iuxta crucē iesu x̄i. Dilexit
 etias mortuū: qd vinctuā paucrat. et ip̄m
 xp̄m mortuū vngere volebat. Dilexit et
 p̄m sepultū. Iccirco ad xp̄i sepulchrū
 stabat et flebat. q: ip̄m inuenire non po-
 terat. C Tertio charitas fuit in ea for-
 tis sicut ignis qui ē fortis in incendio.
 Amor eis vel quā duplex incēdiū i ipsa
 fecerat. i. cōsumptionē criminū. Luc.
 xvi. Remittunt ei peccata multa. et Heb.
 x. Deus n̄ ignis cōsumens ē. Sieg. In-
 cendit plene p̄cti rubiginē qui ardet va-
 lide p̄ amoris ignis. Incēdiū cordis.
 Siego. Que eis prius frigida remanse-
 rat. postmodū amādo fortiter ardebat.
 Luc. xxi. Ignē veni mittere in terrā x̄i.
 Incendū sermonis. vnde dicit Jo. xx.
 B̄n̄i si tu fulu listi et m̄cabo mibz: et ego
 et tollā. Ecce verba mirabilis feruoris:
 q: vna mulier fragilis tantū corpus hu-
 meris posse portare putabat. Un Origo.
 Q inestabilis huius mulieris amor. nul-
 lum locū accipit. sine terrore dicit. abso-
 lute p̄mittit. ego et tollā. Incēdiū ope-
 ris: q: ceteris dormientibus et quiescētibz
 ipsa nō quiescebat: sed nocte ad monu-
 mentū veniebat: nō p̄terita ex tēpoze. n̄
 su deo p̄secutio. nō mortis horore. nō
 arinato custode. nō pilati tiorē. C Quar-
 to charitas fuit in ea fortis sicut aqua: q
 fortis ē in extingūendo. Extinxit enim
 ea carnale amorem: q: postea castissime
 vixit. Siego. Bussato sp̄u desipit oīs ca-
 ro. Amorē terrenū: q: oīa mūdāna cō-
 temptit. Lxxv. Vere nō habet qd amet
 sup̄ terrā qd donū celeste in veritate gū-
 stauerit. Amorē p̄p̄iū: q: triginta ānīs i
 p̄mittēta se afflicti. Sal. v. Qui aut fuit
 xp̄i carnē suā crucifixerūt cō vitis et cō-
 cupiscētis. Amorē domesticū: q: frēm-
 sororē: et parētes deseruit: et in solitudine
 mānēt. Aug. Amādu ē gnatorē: sp̄ponē-
 dus ē creator. C Quinto charitas dei

fuit in ea fortis sicut flumen qđ e forte in
obuendo. Et enis ipsa fuerit palus cultus
diaboli. tñ adueniete flumie diuini amoris
penitus conuert. e deo digna domus
facta fuit. Bicit enim Augu. de trinitate
bona domus ē paribus mēbris disposita
ita ampla e lucida. Sic e ipsa fuit par
bus mēbris disposita p virtutū varietate
tem. De quibus sic dicit Grego. Quātu
crede tñ speras. quātu credis e spās tu
tum diligis. quātu credis speras e dili
gis intātū bene operaris. Itas est quā
tuor virtutes ipsa habuit. f. h. d. Un dicit
eps ad ea: fides tua te salua fecit. habuit
it ipse qđ norat cū de Sacerdote retro. Spas
enim facti stare sicut despacio facti cāde
habuit dilectionē. id dicit pps: Bini
sumt ei peccata multa: quoniam dilexit mē
habuit bona opaq; pps in itinere mē
strabat. fuit bñ disposita p virtutū va
rietate. lucida p cōfiteatē puritate e cla
ritate. e ampla per charitatē. De pte
bus dī Prover. vlti. Stragulatū vellēm
fecit sibi. t. diuersos color hoc quo ad
virtutū varietatē. Byssus. hoc quātū ad
scie fulgorē. e purpura tñ diuinitatē
hoc quo ad charitatē.

C. Sermo. cxxxvii. C. De eadem. So
mo terrina.

Lachrymæ retro secus
pedes dñi zc. Luc. vii. Bz. S.
pñte. xi. Per que quis peccat
p ca torquet. Et qz beata maria magda
lena multipliciter deū offendit. Et mult
pliciter satisfecit. C Offenderat qd
deū oculis cos ad vanitates sepius
faciendo. iō satisfecit de oculis lachrym
is effundendo. Est at triplex natura lachry
marum: qz elara: bumidare falsa. Z
tū aut maria magdalena ante sal cōuer
sionē et tenebrosa. iūda: et infideli
Suerunt ergo lachrymæ eius clare. Sicut vñ
nebrosam illuminarēt. Lchry. Sicut vñ
postqā vehemens imber erumpit fit
renitas: sic lachrymis effusis apparet
trāquillitas. z perit caligo reatum. Et
sicut p aqua z spūs: sic lachrymis z con
fessione vigne mudamur. Bñi. i. Spūs
vñi ferebat super aquas. i. super lachry
mas. Bñ. S. laur spūs eius z fluent oq̃

lax lachrymar. **P** Secundo lachryme i ea
fuerunt humide, vt inuadaz ablueret. **U**n
Bego. Quia eim maculas sue turpitu
dinis aspecit lauiada ad fontes miseri
cordie cucurrit. **F**ecit magis spuale lictui
um in quo quide p aqua posuit lachry
maru abundantia. p cinere posuit humili
tate psumpta. **U**n dicit: Stans retro secus
et. Pro igne posuit amore feruente. **U**n
dicit: **Q**uoniam dilexit. Et dolore vehementer.
Un dicit Augustinus. q lachryme sunt testes
doloris. **T**ertio fuerunt salte vt ea in
plum sale sapiente celestis condideret. Hoc
significatu e. **U**n. Reg. ii. **U**bi dicit: Delitescens
differt mihi vas nouu e mittite in illo
sal. **I**pe enim prius fuit vas vetustum
retulit culpe. Sed postmodu facta est
vas nouu nouitate gratie. **P**er fuit vas
corumelle. Sed postmodu facta est vas
bonitatis e glorie. In istud vas fuit mis
sum salis celestis sapientie plenitudine
habuit. **I**o deo gratu sacrificiu obtulit.
Luit. ii. In omni sacrificio offeres sal.
Secundo offenderat deu in capillis:
ipso mane coponendo: deo ipse satisfecit
pedes xpi humiliter tergedo. **B**ego. **C**apil
los ad copositione vultus exhibuerat.
Is iaz capillis lachrymas tergebat. **P**er
capillos aut capitis intelligit cogitatio
nea mentis. **D**e quibus dicit **E**zech. v. **S**u
me eis tibi gladiu acutu radecem pilos
et. **I**psos ibi. **A**lligabis ea in summitate
pally tui. **S**ancti eim vult aliquado ha
bent cogitationes sancti spūs iuge inflam
matae: ideo dicit: **T**ertia parte tui co
bure. **A**lligati habent aliquas volatiles
quas nō possunt ex toto coburere. **I**s ta
me debet eas circumcidere. **I**o dicit: **A**llu
mea tertia ptem e circumcides gladio in
circuui. **A**liquado habet aliquas solli
citudines spuales que tamen debet e mo
derare. nec debent mentis affectu pene
trare. sed quodam modo foris mente atin
gere. **I**o dicit: **A**llumes in de parui nū
meru e ligabis in summitate pally tui.
Cogitationes aut noxie sunt penitus ex
pellendae. Et si forte redire satageret. con
tra eas e diuine fuerit gladius op
ponendus: **I**o dicit: **A**llaz pte in ventru disp
ses e gladiu nudabis post cos. **E**ta igit
maria magdalena cogitationes bonas

igne spūs sancti inflamabat. volatiles
circumcidere. e spuales curas sub mode
ramine coercere. noxias aut penitus ex
pellebat. **T**ertio deus offenderat oie
vana loquedo. **I**o satisfecit pedes xpi cū
deuotione osculando. **B**ego. **O**re supba
dixerat. sed pedes diu osculans. hec i re
deprois sui vestigia figebat. **E**st autem
osculu signu aliquado amoris sicut qua
do mater filiu. vel amicus osculat ami
cu. **A**liquado vero osculu e signu reue
rentie e deuotionis sicut quando oscula
mur manus vel pedes pontificu. **A**liqñ
e signu pacis vel reconciliatiois. sicut qñ
aliqui ad pacē veniunt miruo occidit.
Aliquado aut osculu e signu falli
cie e pditionis: sicut legit. ii. **R**eg. xx. **D**e
ioab qui osculans amasan ipm occidit.
Quatu aut ad ista quatuor signa qua
tuor psonē ipsius osculate fuerat: **S**er
ter sua in signu amoris: dices illud **B**ea
ta. **B**a mihi osculu fili mi. **A**lli igit cū
maria osculant quid dei e primi amore
replent. **S**ymeon vero osculatus e in si
gnu deuotionis. **E**t illi osculant cum sy
meone qui repleti sunt spuali deuotioe.
Maria magdalena osculata e in signu recon
ciliationis. qñ eim fuerat dei inimica. **I**o
osculabat ad iudē q erat de reconcilia
ta. **A**lli ergo cū beata maria magdalena
osculant: qui deo per penitentia reconci
liant. iudas osculatus fuit in signu pdi
tionis. **A**lli igit osculant cū iuda q deu
a corde suo expellant e diabolu introdu
cunt. **Q**uarto offenderat deu i vantis
odoribus. **I**o satisfecit pedes xpi vnguē
tia odoriferis vnguēto. **E**st aut quadru
plex vnguētus quo deū iungit. **I** contra
tios: deuotionis: **C**op assiduo: odorifere
opinionis. **V**nguēto contritiōis ipz in
iungit. qñ lachrymis pedes eius rigauit
Species huius vnguētū sūt valde ama
re. que sunt cōsi deratio peccatorū q de
bet in mortariolo memorie siue cōscien
tie recedi. **P**ilo doloris cōteri lachryma
rū abundantia ipsi iungit. e igne amoris
excoquit. **S**ecundo in iungit ipz vnguē
to deuotionis: que significat per vnctōes
capitis. de qua vnctione habet **M**att.
xxvi. **D**e isto vnguēto dicit in ps. **I**mpin
guasti in oleo caput meū. **L**aput oleo i

De sancta maria magdalena.

pinguas. qm̄ xps nra deuorōe pascat. vel qm̄ mēs nra suauit deuorōe replet. Species aut istius vnguētū sunt diuisa benedicta sūm Ber. que studiose debet colligi. Et ante oculos mētis sepe reduci. Et in vasculo pectoris recōdi. Et igne sancti desiderij excoq. Et oleo letitię impinguari. **T**ertio xps vngit vnguēto cōpassiōis qd̄ significat per vnguētū quo vngit peccos iēsu in bethania. De qua vncione agit Jo. xi. Per pedes nāq̄ itelligūt illi qui in ecclesia sunt vltimi. i. paupes et afflicti. Spēs istius vnguētū sunt ipsoz afflictiones quas debemus in corde recondere et inde vnguētū cōficere in affectu miseratōis. vel cōsolatōis vel cōpassionis. **Q**uarto ipm̄ xpm̄ inunxit vnguēto odorifere opīnionis. hoc significat p̄ aromata que emittit ex quibus xpm̄ vngere voluit mortuū. Istud autē vnguētū odorifere opīnionis cōficat ex tribus sp̄cibus. scilicet ex odorifera cōscia. odorifera vita. et odorifera fama. Tale vnguētū delectat deū. nosmetipsos. et p̄ximū. Deo quidēz debemus odorifera cōscia. nobis odorifera vita. et p̄ximū odorifera fama. De odorifera cōscia dicit Prover. xxvij. Vnguētis et variis odoribus delectat cor. De odorifera vita et de bonis operibus dicit Lant. iij. Odo vestimentoz tuoz sicut odor thuris. et de odorifera fama dicit Eccl̄s. vij. Melius est nomen bonum quā vnguētū pretiosum.

Sermo. cxxxix. **C** De eadem. Sermo quartus.

Remittuntur ei peccata multa qm̄ dixerit multum. Amor dei nō fuit in beata maria magdalena ociosus. s̄z sex misificus in ea opatus ē. **C** Primo nāq̄ fecit in ea mētis purgationē. Greg. in omel. Tanto aplūs rubigo peccati cōsumit. quāto peccatores cor magno charitatis igne cōcremas. Ista aut purgatio peccatorū ē illud magnū debitūz de quo xps dicit. Duo debitores erant cui daz sene. ratorū zc. Nos ei z debemus xpo qecquid sum⁹ tāquā c̄ptorū. i. Loz. vi. Empti estis p̄cio magno. Quicqd̄ hēmus tāquā cre-

ditos. i. Loz. iij. Quid hēs qd̄ nō accēpisti zc. Quicqd̄ possumus tāquā sene. ratorū qz ad gr̄as tāquā ad fontē debem⁹ addere bona opa vltra fontē. **U**n quidā de hoc reprehēdit Luc. xix. Et quare nō vendisti pecuniā meā ad mensaz zc. **M**aria magdalena aut erat debitor. qm̄ qn̄q̄z de natorū phariseus aut quadraginta. qm̄ mltus se peccasse credebatur. Et s̄ plus illa tenebat diligere ex dimisso. Ille aut ex cōmisso. qm̄ maior scētia legis sibi cōmissa erat. Ambo aut tenebant diligere ex imisso. qm̄ multa bona proposita deus imittebat. ps. Immittit angelus dñi zc. Et ex p̄misso. i. Loz. ij. Quod oculus nō vidit zc. **S**ecūdo amor dei fecit in ea mētis liquefactionē. Ipa enīz fuit p̄ valde indurata s̄z postea est liquefacta. ps. Liquefacta ē terra. i. Maria magdalena que pilus erat terra. i. a demonib⁹ trita. Quattuor aut sunt que valde liquifaciunt. scilicet ignis. sicut p̄ in metallis. Et sicut p̄ in re arida. Austert sicut p̄ in cōgelata. Et vnguētū sicut p̄ in calpa. Olim magdalena fuit dura ad contritionē. Arida ad deuotionē. Cōgelata ad amorē. Aspa p̄ graue famā et opīnionēz s̄z q̄ erat dura habuit ignē diuini amoris qui ipam liquefecit ad contritionē. Lant. v. Aia mea liquefacta ē. vt dilect⁹ locus ē qm̄. scilicet dixit. remittunt⁹ ei p̄cā multa. Que erat arida. habuit aquā la chymarū per quā facta ē humida et succunda ad deuotionē. Ysa. xliij. Et tunc dam aquā sup siccitē. Que erat cōgelata habuit austrū sancti spūs q̄ ipas liquecit ad amorē. Lant. iij. Surge aquile et ueni auster zc. Que erat infamis. hūit vnguētū odoriferū. i. reconciliatū vltimū que fecit ipaz odoriferā p̄ bonā famam et opīnionē. Jo. xij. Bonus. i. ecclesia s̄ plena ē ex odore vnguētū. **T**ertio amor dei fecit in ipa inflammationē. Sicut enim ex cōcussione duoz lapidū ignis excutitur. sic in corde magdalene magnus ignis generabatur. Duo lapides erant meditariorū suoz peccatoz. et meditatio diuinarū miseratōnū. ps. In meditatione mea exar defuit ignis. Vel duo lapides erant dulcia verba xpi que audierat et sancta eius exempla que viderat. Et

duo lapides
rū agitatiō
tum ad tū
quātum ad
fecit in ea
q̄ vulner
p̄lachryma
Aug. Lach
quasi sagitt
Sagitte po
vñ dñe de ca
bar de fider
q̄ iuxta pec
anente aud
deb. iij. Ut
penetrabil
gitta s̄ in mō
meas. Petri
bat. Secūdo
Tertia dē p
ita qd̄ ps dī
eloquatur
peccati sanct
el. Timor
to amor dei
nem. De ho
ad xpm̄ dīc
mento corp
sepeluit spu
magis erat i
suo. Lūḡ re
piter et spū
pāditur spū
necebat qu
bebebat. Jo
erat in se se
amor dei fec
Ebrietas nā
picula. putp
spū sancto el
mebat dīcēs
to mīphie eg
bat pon dē
tate mulierū
cile videbī
nicola cōrē
suo tollere co
si hoc petere
erem non p
sed audacit
Dmaris si c

hij lapides erant timor et amor ex quo
rū agitariōe excutebat igne doloris q̄
tum ad timorē et sancti desiderij ignem
quātum ad amorē. T Quarta amor dei
fecit in ea mētis vulnerationē. Fuit nā
q̄ vulnerata sagitta doloris. Et hoc p̄
lachrymas quas effudit: q̄ vt patet p̄
Aug. Lachryme sunt testes doloris. q̄
quali sagittis cor p̄toris vulnerat. ps.
Sagitte potētis acutē. Sagitta amoris.
vñ dī de ea: Amoris igne succensa ar de
bat deli derio. Sagitta diuini sermonis
q̄ iuxta pedes xp̄i stabat et verba illius
attente audiebat. De ista sagitta dicitur
Deb. iij. Illius est sermo dei et efficit et
penetrabilior oī gladio ancipiti tē. Sa
gitta timoris. ps. Confige timore carnes
meas. Palma sagitta ipsius cor scinde
bat. Secūda mētem mundo diuidebat.
Tertia oē peccatuz vitare faciebat. Ju
sta q̄d ps dicit: In corde meo abscondi
eloquia tua vt nō peccē tibi. Quarta oēs
peccatū sanie effundebat. Juxta illō Ec
clē. i. Timor dñi expellit peccm. C Quinta
to amor dei fecit in ipa mentis alienatō
nem. De hoc sta dicit Origēnes loquēs
ad xp̄m dices: Ioseph posuit in monu
mento corpus tuuz. Maria tibi pariter
sepeluit spūm suuz. Spūs cīm. Marie
magia erat in corpore tuo q̄ in corpore
suo. Lūq̄ regrebat corpus tuū regrebat
piter et spūm suū. et vt p̄didit corp̄ tuū
p̄didit spūs suū. Quid ergo ē mīz si te
nesciebat que non hēbat spūs quo scire
debebat. Jō forsūtā nō te cognoscit. q̄ n̄
erat in se sed pp te est extra se. C Sexto
amor dei fecit in ea mētis febriationem.
Ebietas nāq̄ p̄sumit impossibilia. prēnit
picula. p̄suppedit et dāna: q̄t gīf. Maria
spū sancto ebria erat. iō impossibile p̄su
mebat dices: Dñe si tu sustulisti cū dici
to mihi: ego cū tollā. Non cīm atten de
bat ponderositatē funeris: nec ibecilli
tatē mulieris. Diero. Amemus xp̄z et fa
cile videbit omne difficile. Ip̄a etiā pe
nicula cōtēnebat. Aug. Ioseph nō fuit au
st tollere corpus tuū nisi de nocte et n̄
si hoc peteret a pilato. Maria vero no
ctem non piculosā nec etiā quēquā veref
sed audacter p̄mittit. et ego cū tollam.
Maria si corpus positum in domo p̄i

cipis esset sacer dotū vbi et princeps apo
stolorum timuit quid actura eēs. Ego i
quit cū tollas ip̄a dāna tēporalia parut
pendebat. Nam vnguetā preciosa pedi
bus adhibebat. modo super caput effu
debat. et modo totū corpus vngere vole
bat. Prover. xij. Qui negligit dānū p̄
pter amīcū: iustus ē.

C Sermo. cxc. C De eadem. Sermo. v.

Remittuntur tibi
pecta tua tē. In his verbis sic
mētio de tribus. s. de medico
qui sanauit cū dī: Remittunt. p̄ De iur
mo quē sanauit: cū dī tibi: p̄ De mo: bo
quē sanauit cū dī: peccata tua. C Circa
p̄mū notādū q̄ iste medicus tribus mo
dis ea sanauit. s. medēdo. trahēdo. et ta
gendo. p̄ Nā vidit cordis sui cōtitionē
Jō sibi dedit p̄fectā curationē. Un̄ dixit
phariseo: Vides hanc mulierē: quasi dī
ceret: nō vides sicut ego. q̄ si ea videres
nō iudicares. Dicit aut q̄ aīal quod dē
linx radio suoz oculoz corpora opaca
penetrat. Radius solaris terram pene
trata aurum generat. Columba super
aquam exstans vmbiam accipitrix cō
siderat: et eius insidias vitat. Sic christ̄
cor beate marie magdalenē suo respectu
funditus penetravit. et ad eius cōtitionē
nem aspexit. Ideo aliaz penitentiaz sibi
insunxit: quia vidit suam cōtitionē per
fectam. Ip̄sa etiam suo respectu in cor
de ei aurū sue gratie generauit: et aqua
suarum lachrymarum considerans de
mones ab ea cecit. Unde ad ista signifi
canda tria verba dixit. vnum scz per q̄d
eius fidem et cōtitionē aspexit. cuz dī
xit: Fides tua te saluam fecit. aliud per
q̄d oīa demonia. i. peccata ab ea eiecit.
cum dixit: Remittunt tibi peccata tua.
Aliud per q̄d ip̄i gratiam suaz tribuit.
cū dixit: Uade in pace. C Secūdo sana
uit ea trahendo. Traxit aut eam quāq̄
funiculus. p̄ P̄mū sua amabilī visione
In facie nāq̄ christi splendor diuini
tatis relucebat: quo ad se peccatores tra
hebat. Hieronymus. Certe fulgor et ma
iestas diuinitatis occulta quē etiam in
humana facie relucebat. ex quo ad se vi
dentes trahere poterat aspectu. De

De sancta maria magdalena

Deſter. xv. Valde admirabilis domie es
tu. ⁊ facies tua plena eſt gratia. ⁊ Se-
cundo traxit cam potenti dignate. Un-
de ſubdicit. Si enim in magnete la-
pide hec virtus eſt. dicit vñ anulos ⁊ ſe-
ſtucas ſibi copulet quātomagis domini
omniū creaturaz ad ſe trahere poterat
quos volebat. ⁊ Tercio traxit eam i ter-
ra inſpirato. Grego. in omel. Quid ma-
ramini fratres inſerta venientem an do-
mini fuiſſeipient. Suiſeipientē dicaz. an
trahentem. Dicam melius trahentem ⁊
ſuiſeipientē quia nimirum ipe etiam per
pniam traxit inſus qui per miſericordi-
am ſuiſeipit foris. ⁊ Quarto traxit eam
ſua odoſifera conuerſarē. Lant. i. Tra-
he me poſt te. curremus in odore vnguē-
torum tuoz. Bernar. Omnis ppter mani-
fuerudinē que in te pāſcat currim⁹ poſt
te domine ieſu audientes qd nō ſpernis
pauperem. humilem peccatorem nō ab-
horreas. nō publicanuz nō peccatorem
mulierē confidentē. ⁊ Quinto traxit eā
ſua ipſius deuota oratione. quam deuota
tam oratōem Magdalena p lachrymas
offendebat. Oratōes nanqz ſunt quideſ
funiculi p quos deus nos ad ſe trahit.
Unde dicit Augu. ſup Joānem. Quia
trahat ⁊ quē nō trahat ⁊ quare iſtuſ tra-
hit ⁊ illum nō trahit. noli velles iudica-
re ſi nō vīs errare. Si ſi traheris. ora vi-
traharis. Et q nemo pōt ire ad deuz ni-
ſi p pāctos funiculos trahat. ad euz. nō
dicit Joan. vi. Nemo pōt venire ad me
niſi pater q miſit me traxerit eū. ⁊ Ter-
tio ſanauit cam tangendo. i. ſe tangit per
mittendo. q ſicut dicit Luc. vi. Virrus
de illo exibat ⁊ ſanabat omnes. Et aut
virtus in verbis. in herbis. ⁊ in lapidi-
bus. Chriſtus enim eſt verbum quantum
ad deitate. ⁊ herba quantum ad carnem. ⁊
lapis pciouſus quantum ad vrraqz ſ. natu-
ram diuinā ⁊ humanā. Non fuit ergo
mirum ſi fuit ſanata que tangebatur verbū
tam pciouſum ⁊ glorioſum cuius tact⁹ hz
virtutem imutadi Eccl. viij. Sermo iſ-
tius poteſtate plenus eſt. Herba. i. carne
tam virtuoſam que hz virtutē abluendi
pōt. Aſperget me domine yſopo ⁊ munda-
bor. ⁊ c. Lapidem pciouſum qui hz totam
virtutē vſuſcandū. i. Petri. ij. Ad quē

[illegible]

purpura charitatis. Prouer. vlti. Byssus et purpura in dumentis eius. Ipm xps paut Jo. xi. Secerit aut ei cenā. s. martha et maria magdalena. Chistū i hospitio recepit. Luc. x. Intrauit in quoddā castellū iesus ec. Jpa xpm in tribulatione positū visitauit. Joan. xix. Stabat iuxta crucem iesu ec. Eius sepulture obsequi posuit. Marc. xvi. Ubi dicit qd emerit aro meta vt venientes vngerent iesum. Tercio satisfecit p opa. s. humilitatis et penitentie. Offenderat qdem iesum i oculis. In capillis. In ore. et in vnguentis. Jō in oibus istis satisfecit. s. d oculis lacrymis emittēdo. capillis pedes tergendo pedes xpi osculādo et vnguentis eos vngendo. Brego. Quos in se habuit oblectamenta tot in se repperit holocausta. Conuerit ad virtutū cum lū numez crimi nū. vt totū deo in pnia frutret quicqd erit in culpa ptemperat. Tercio satisfecit p opa liberalitatis et gratie. Dedit qdem xpo munus a corde cū dicit qd vile est multū. Munus ab ore cuz dicit oscula bāt pedes eius. Munus a manu cuz dicit vnguento vngēbat. Munus ab obsequio cuz dicit cepit rigare pedes eius ec. Ita quattuor antiq suis hospitibus exhibebat que tamen phariseus xpo exhibere cōtemplit. s. munus a corde qd recte plebant eos ex charitate. Sed ista charitatem phariseus nō hūit qd pax dilexit. Unde est qd dicit. Qui aut minus dimittit minus spe diligit. Exhibebant munus ab ore. osculū in signū securi hospitij. Sz illud phariseus nō hūit. qd xpo osculū non dedit. Qui dicit. Osculū mihi si dedisti. hec aut ec. Exhibebāt munus a manu qd vngēbant caput et refrigeritū. sz illud phariseus nō fecit qd caput xpi nō vngit. Et exhibebāt munus ab obsequio qd ei pedes lauant pē labore itinēris. sz istud phariseus nō fecit qd pedes xpi nō lauit.

Sermo. cxcij. C De scō Jacobo aplo sermo. ii.

Occidit aut Jacobū fratrem Joannis gladio ec. Act. xij. Non solum mors beati Jacobi fuit pōio sed et vita eius fuit gratiosa. Cū hūit multa privilegia in vita. in morte. Et

post mortē. Cū in vita hūit coras deo magnā grām quantū sup demones magnā potentia. Cū fuit. n. corā xpo valde gratosus qd cū xps hūit septuaginta duos discipulos. si voluit facere grām xpi. ex illis. iste fuit vnus de illis. xij. quado in apm est electus. Si voluit facere grām quattuor. iste fuit vnus de illis qd tuos sicut p3 Matthei. xij. Ubi Petrus. Andree. Jacobo. et Joāni multa secreta reuelauit. Si voluit grām facere tribus iste fuit vnus de tribus qd Petri. Jacobū et Joāne admittit ad sus transfiguratiōem et puelle refectatōem. Si voluit facere grām duobus. iste fuit vnus de duobus. Habebat naqz xps duo nota qd apostolus imponere voluit. s. petrus et filius contrui. Sed vnum imposuit Simoni. aliud vero Jacobo et Joāni. Si voluit vnt facere grām. Iste Jacobus fuit ille vnus qd fuit primus inter aplos qd christo passus fuit. Primus ēt celos ascendit. et in die annūciatōis et passionis domini et martiriū sustinuit put dicit. Calistus papa. Tercio sup demones fuit multe pōis. Nam sicut in legē dā hī demones valde timebant. sudariū suū et bacculū suū et suum incēdū et cubiculū suū. Tercio hūit priuilegium in morte. s. translatōem miraculosā. Jbi. in ostēdit miraculū in oibus elemētis. s. in aqua. Nam discipuli eius se mare expōnentes. sine regimine tranquillū mare habuerūt. ps. In mari vlt tuc ec. In aere qd vētus secūdu et flauit qd ad portū eos deduxit. ps. Deduxit eos in portū voluntatis. eor. In terra qd cū in terra sup vnū lapidē posuissent. mox lapis cessit et in se pulchre se cōprauit. In igne qd draconē spirantē ignē discipuli qd portabant corpus p mediū virtutis crucis ipm draco nem scōderūt. et ipm corpus in reuerentia et honore habuerūt creature pure cor porales sicut lapis de quo supra dictū ē. Creature et sensibiles sicut thauri in domo vlt in eius legē dā hī. Creatura etā rationalis corpus eius in reuerentia hūit sicut p3 in lupa regina. que postmodum sacra est agna. Intellectualis qd sicut vlt est leo papa angelo dūce discipuli corp. eius in gallicā deduxerūt. Tercio ha

bult magnum p̄silegiū post suā mortē
f. Remuneratōem gloriosam & subuentio
nem quā nobis exhibet fructuosam. h̄z
q̄dem gloriosam remuneratōem quam
m̄ petijt dicens. Matthe. xx. Dic v̄t se
deant h̄i duo filij mei vnus ad dexteraz
et. Per sinistram p̄tem v̄ta p̄iens. p̄ dexte
ram vero v̄ta beata figurat. Sedent er
go h̄i duo apli ad sinistram. q̄ eorū corpo
ra in p̄nti v̄ta in multa gloria & honore
habent. Nam & si corpus Joānis nō lue
nat. n̄ in multa gloria eius sepulchru
h̄z. Sedent ad dexterā q̄ eorū anime i ce
lo beatificant. Plus igit̄ x̄ps eis p̄cessit
q̄ mater petijt. Petijt. n. v̄t vnus ad dex
teram & alius ad sinistram sederet. Et ecce
ambo sedent ad dexterā & ambo ad sin
istram. pp̄t̄ n̄ post resurrectionem sede
bunt in celo ad dexterā & ad sinistram.
Per dexterā. n. x̄pi diuinitas intelligit̄.
& p̄ sinistram eius humanitas. Tunc ergo
sancti sedebunt ad dexterā dei q̄i eorū
anime beatificant in p̄emplatōe diuini
ratis. Tūc se debuit ad sinistram dei quia
tunc visus corpalia delectabit in visione
humanitatis. Vel p̄t dici q̄ in p̄nti vi
ta ēt quantū ad costas verificatus est q̄d
m̄ petijt. Dextera sigdem celi est. ouens.
Sinistra vero est occidens. Sedet igit̄
Joānes a dextris q̄i sepulchru h̄z ex p̄e
oientis. Sedet iacobus a sinistris quia
quiescit ex p̄e occidentis. C. Sc̄do bea
tus iacobus exhibet nobis subuentōez
fructuosam sicut dicit beatus Aug. h̄o
tripliciter p̄siderat. f. viuens. moriens &
mortuus. In isto triplici statu beat⁹ Ja
cobus adiuuat sibi deuotos. Nam in vi
ta impetrat peccatoribus remissionem.
sicut refert Beda d̄ illo qui peccata scri
psit in cedula & remissionē p̄meruit. In
morte suauat & p̄tegīt p̄tra demonū in
festatōem. sicut p̄z in isto cui laborant in
extremis appuit & burdone vtens p̄ la
cea & sacculo mulserunt p̄ scuto demo
nes effugauit. Post mortē suauat ne in
curramus eterna damnationē. sicut re
fert Iugo. de sancto victore de illo q̄ ad
sanctū iacobū p̄gens cum ad suationē
demonis se occidisset. & ad infernum a
dmonib⁹ duceret. b̄fius iacob⁹ occurrit
& ip̄z ab inferno & a demonib⁹ liberauit.

C. Sermo. cxcli. C. De eodē sermo. f.
ad sc̄tum m̄t h̄i
llozū zebedel
et. Matthe. xx. In isto m̄t
gesto mentio fit de tribus.
de matre. de filiis. & de x̄po. In matre
que dicunt fuisse fiducia. reuerentia &
ignorantia. Q̄i dicit Rabanus. Sic illi
ad sc̄tum et. In accessu naqz notat con
fidentia. in adoratōe reuerentia. in p̄nti
ne ignorantia. Fiducia aut̄ p̄ qua accessu
causabat ex eo q̄ nepos suus erat. An
na q̄dem h̄uit primū viz. f. iochūm. de
quo genuit virginē beatā Mariā que
x̄p̄m genuit. Quo q̄d iochūm mortuo
beata Anna duxit aliu viz. in maritum
noie Eleophas. de quo genuit Mariā
que genuit iacobū minore & iosephū
suum Simōne & Judā. Quo mortuo ac
cepit tertiu maritū nomine Salome. de
quo genuit tertiu Mariā que h̄uit iaco
bū & Joānem. C. Sc̄cūdo in ea sunt ma
gna reuerētia que notat in hoc q̄ in
deum a dextris. h̄z ēt pp̄ x̄p̄m viz suū re
quit. Q̄i dicit Lhufo. Nō eam viciat ma
talis affectus q̄ ille sp̄alis erat eius ma
ritus. iste aut̄ eternus sp̄s. Cognouit
n. q̄ ample⁹ p̄deset marito suo si p̄p̄t
den reliqueret viz q̄ si pp̄ viz relinque
ret deū. C. Tertio fuit in ip̄a ignorantia.
Q̄i dicit Hiero. Q̄i opinione regni ha
buit m̄ filioz zebedel. hac v̄t reor et. ca
q̄ dixerat dñs. Tertia die resurgā. Pu
tauit. n. illico regnatur & auiditate fem
nea p̄ntia cupit inmemor futuroz. C. Se
cūdo fit ēt mēto d̄ filia in q̄bus tria su
runt. C. Primo sagacitas in submittēdo
q̄ p̄ se si petierit h̄z m̄rem submittēdo
Nō fecerūt pp̄ quatuor cas. quap̄ p̄e
p̄ntas ponit Lhufo. C. Primo ne ceter
os discipulos sc̄dalizaret. Unde dicit
Lhufo. si nos rogam⁹ magis forsan ce
teroz fratrū corda p̄cutim⁹. C. Sc̄do re
ip̄a p̄ filiis et̄i p̄petraret. Lhufo. Ipe et̄i
q̄ m̄nos aios filioz miseratōe adimple
uit facilius exau dicit m̄m afficim⁹. Ter
tio q̄ si nō differere peteret x̄ps sibi faci
us indulgeret. Idē. si reprehēdibile la
ta fuerit facile mererēb⁹ veniā. Ipe et̄i
sexus excusabit erroze. C. Quarto ne ip̄e
notā ambitōis scurrere possent. Petre

Primitiū p aliquo eo ignorate tolera-
bile est. & p pntente reprehensibile. pio se
ut vitupabile. C Secūdo in eis fuit te-
meritas in postulatio. Aut. n. petebant
primatiū terrenū aut celestē. si terrenū
temerariū & fatuitas erat. qz volebat do-
minari in mundo. si celestē temeritas si
miller erat. qz sine meritis illud assequi
volebant. Dicit nāqz Eph. qz desiderā-
re bonū opus bonū est. qz est nre volūta-
tis & nra merces. Desiderare aut primatiū
terrenū vanitas est. Desiderare vō
primatiū eccliaſticū vanitas & fatuitas ē
qz opz qz sit seruus subditōz. Desidera-
re aut primatiū celestē sine meritis. tem-
eritas est. s; desiderare spz ex meritis pce-
derit. puidētia ē. C Tertio fuit i eis fir-
mitas in patiendo cū dicunt possum. Et
spz subiūxit. Calicē qdē meū bibitis. Et
bibit. n. Joānes p mortificatōz p marti-
rij delictū & afflictōz. & p veneni sum-
ptionem. p feructis olei adustione. Bibit
Jacob p carnis mortificatōz & quantū
ad delictū volūtatis & qm ad effectū
passionis. C Tertio sit mentio de xpo in
quo ē trā fuerūt. p Primū ē magna be-
nignitas in rēdēdo. Hūso. Benigne q-
dem eos reprehēdit. Nō. n. dixit nō se debi-
tis. ne duos funderet nec ē dixit. sede-
bitis. ne ceteros irritaret mēm aut no-
uit reprehēdere pp simplicitatē. antiq-
tatem. & mīnū amorē. C Scōdo in xpo fu-
it rectitudo zelī in reprehēdēdo cū dixit.
Nescitis quid petatis. Potestis bibere
calicē quē ego bibiturus sum. Df autēz
passio xpi calicē a calore vel fm. Iſidorū
calicē dī a calōn qd est lignū. Erat. n. an-
tiquus vas lignēū in quo medicine cali-
de amare ppinabant. similr & passio xpi
fuit in ligno crucis ppinata. & fuit nra
rum infirmitatū. sanatiua. fuit qz calore
amoris sacra & fuit xpo valde amara.
C Tertio fuit in xpo fidelitas in deserē-
do patri detulit dicens. Nō est meum
dare vobis. Eph. Nō ē meū dare vobis.
qz nō hō illud a me s; a pīe. Uel s; Ra-
banū. nō est meū dare vobis sine vestro
merito & labore. Uel fm Remi. Nō ē me-
um dare vobis talibus quales vos estis
f. supbis s; humilibus. Uel fm hier. Nō
ē meū dare vob rōne cognatōis carnali.

C Sermo. cxcij. C De eodē sermo. iij.
Alicem qdē meum bi-
bertis. Matt.
xx. Deus h; tres calices in
pnti. & tres in futuro. C In
pnti qdē tres calices h;. Quoz primus
ē balsamo plenus. i. spū sancto. Et iste ē
calicē innocentie in quo bibit xps virgo
beata & oēs aplī in die penthecostes. In-
ter quos pcpui fuerūt sūt duo. s. iacob
& ioānes. Bibūt ēt oēs pueri baptizati
q baptisimalē innocentiaz assequunt. de
quo in ps. df. Ego aut in innocentia mea
ingressus sum. C Secūdo calicē est ple-
nus absinthio. Et iste ē calicē pnie. Qui
n. amittit balsamū gīe & innocentie acce-
dat ad calicē amare pnie. U; aut sit ab-
sinthiū amar. v; nō dulcorari pp celestē
pnti. Dat. iij. Agite pntiam. ecce absin-
thiū. appropinquabit. n. regnū celozum
ecce ibi pntiū. In isto calicē nō bibit xps.
nec beata virgo. Bibent tñ oēs aplī in
isto tpe passionis xpi. Bibūt ēt oēs electi
iuxta illud Roma. iij. Oēs peccauerunt
& egent gloria dei. C Tertius calicē ē ple-
nus sanguine rubicūdo. In isto bibit xps
Jo. xviij. Calicē quē dedit mihi pater nō
biba illū. bibent tñ oēs martires. Apoca.
vij. Lauerūt stolas suas & dcalbauerunt
eas in sanguine. Qui igit amittit balsa-
mū innocentie & abicit absinthiū pnie
accedat ad tertij calicē. san meritiū pas-
sionis dñice. Ipe. n. sanguis & mors xpi
nos a peccatis lauat p nobis aduocat.
& pro nobis orat. De istis tribus legitur
Debie. ix. Emundabit conscientias no-
stras. & hoc quo ad primū. i. ideo noui te
stamenti mediator est. quo ad secundū.
Ut morte intercedente. quo ad tertium.
C Secūdo de p habuit tres calices post
hanc vitam. quoz primus est plen⁹ vī-
no micro. secundus est plenus vino mix-
to. tertius est plenus sicc. De quo tripli-
ci calicē dicit. ps. Calicē in manu domini
vini meri plenus mixto. C Quedā emz
anime sunt que statim duz a corporebus
euolat celestē regnū attingunt. Et isti bi-
būt de calicē vini meri qz recipiūt puraz
leritiā & celestem gloriā. nec aliquid pena
purgatoriū sentiūt. De isto poro df. Car-
corum. v. Bibite & inebriamini chariss.

mi. Ebrietas nāq; nō causat ex vno hau
sto s; ex frequēti. Ad enī aīe scōz hñt
vñū haustu. s. fructione in pēplatoe di
uinitatis. Sed in oīe nouissimo resūpto
corpe hēbūt aliū. Et id bibēt z
ebrietatē tūc incurrēt. Angeli nāq; sunt
amici; deo itēmo amice sunt cōlūnci.
Sācī vero sūt dea chari; q; sunt ei pluri
eti p amorē. Et charitores; q; sunt sibi na
ture pformitate pping. Et charissimī q;
pēto charissimō redēpti. Angeli vero q;
sūt amici bibūt; q; ex pēplatoe diuinita
tis suas delectatōes habuerūt. Dices ve
ro z bibūt in pēplatoe delectatis: z bibūt
in pēplatoe humanitatis. p Scōo sunt
quēda aīe que nō statz euolant sed aliq;
cremabilia secū ponat. Isti bibūt in cali
ce vini mixti. hñt g dēz gloriā: sed cū ad
mixtiōe pene purgatorij. De hoc p̄sa. i.
Vinū tuū mixtū est aq;. In purgatorio q;
dēz multiplex ē mixtiō. s. pena cū grā z
securitas cū timore. Securi qdē sunt de
gloria hñda. sed semp sūt in timore ne ni
miū differat. Solatio cū dōlatōe. hñt
eīz pōlatiōe de tali securitate: z de an
geloz vīsiōe. sed tñ desolatiōe hñt de
pene acerbitate z demonū apparitiōe.
p Tertio sunt qdā aīe q; in iferno detine
tur. Et isti bibūt in calice pleno fece. In
iferno qdē sunt feces oīum elementō
rū z oīuz rez. Sigdē factio iudicio exte
rior renouabit terra z nouā formā assu
met. Renouabit aer z ppetuā claritatem
induct. Apoc. xxi. Vidi celū nouū z ter
raz nouā. Renouabit aq; q; cristallina
z formā accipiet. vñ Apoc. viii. Oñdū mī
hi fluuīū aque viue splendīdū rāp; chis
tallīnū. Dēs aut feces istoz elementoz in
lātrina ifernales pñciēt. Ipse ēē ignis
renouabit; q; lux a calore diuīdes tota
lux trāsbīt in regiōne beatorū: z totus ca
lor in regiōne sanatorū. Ibi ēē sunt feces
oīum rez. Nā in pñt vīra nō sunt bona
pura s; mixta. S; ex enīz vīre est mors. Et
s; ex sanitatis est infirmitas. S; ex gaudij est
dolor z tristitia. S; ex lucis ē tenebra. Be
us igit tūc totū vīnū leuabit de fece. Ul
nū puz. s. vītā: sanitatē: gaudij z lucēz
ponet i cellario celesti. Feces aut. s. mor
tes: infirmitatē: dolorē z tenebras. ponet
in cloaca infernali. Et istas feces dānat

semp bibēt. p̄sa. li. Utq; ad sūdū calitū
saporis bibili z epotasti vsq; ad feces.
C Sermo. cxciii. De sancto petro
ad vincula Sermo primus.

O Irupisti domie
vincula mea zc. Quadra
plex bñficiū z opus mirabile
qdē deus fecit s; quo multis p̄t sibi gratie
iferunt: hōdie ecclia rep̄stat. C. p̄mū
est opus mīre grē qdē fecit in gratia p̄e
tri de carcere liberatōe. qdē notat cūz
Bīrupisti vincula mea zc. Que qdē mī
beratio fiebat p duo. s. p suffragia oīū
Act. xii. Oīo aut fiebat ab ecclia sine ite
missione ad deū p eo. Que qdē orōne
meruerūt exaudiri; q; fiebat a dñm z
multis q; dicit ab ecclia z q; fiebat p
digno. s. p beato petro. z q; fiebat cūz
instantia. ideo dicit sine intermissione
q; fiebant p re vītā z bonitā. s. p libe
ratōe beati petri. C. Secūdo fiebat an
gelico ministerio. Angelus. n. lucem sibi
tribuit z spūm velociter surgere fecit
catenas de cūis manibus soluit. Por
que dāf intelligi q; ille qui est in carcere
diaboli hñz intelligētiā obreuerat. s.
angelus ipam illuminat per fidem. Dīc
affectiua ad terrā inelīnatā. sed ipas an
gelus eleuat ad amorē. hñz opatūz al
gatā. sed angelus ipam soluit ad merita
ria opatōem. C. Scōm ē opus mīre mī
sericordie p qdē filia principis bogas bñ
petri osculante sanauit. z Act. xii. dñm
papā a vinculis liberauit. qdē notat cūz
dñ. Tibi sacrificabo hostias laudis. Et
quāta dei misericordiā que ēē sanctoz
supplicia reddit venerabilia z gloriosa
Sanauit qdē beatus Petrus p vba sua
Act. ix. Enea. sanet te dñs nī iesus xp̄s
p vestimēta sua. Act. xix. Afferebat sibi
cinctia zc. Per vmbriā suam. Act. v. Per
bacculū suū sicut resuscitauit martha
nuz. Per supplicia sua sicut ista puellas
sanat quotīdie p merita z ossa sua. To
tū ē opus mīre sapie qdē notat cūz. Et
nōmē dñi iuocabo. Sapia. n. dñi bñficiū
appuit. q; de malis bona eliceret sciūz.
Diabolus qdē p q̄tiūz mōs decipio
natus ē. C. Primo p uanū cultū sup̄stia
nē. Romanū. ad honorē angustū imp̄

homo festu solēniter faciebāt. sed de isto malo deus scituit elicere bonū q: festum supposito puerit in festu deuorōis. & q: scibat principi dānato postmo dū ē scin aploz princip Petro. C. Seco p simu. lata religionē. Diabolus. n. in spē moyfi iudeis oppuit: & supia magnū mōre iu. eta mare ducēs plimos necauit. Sz de isto malo deus bona extraxit. q: ceteri h vidēcos ad fidē pueri sunt. C. Tercio p terribillo mēstri apptōs. q: diabolus in spē diaconie apput. sz istud de i bonū puerit q: scūs Bonat in os elus expuit & ille mox crepuit. C. Quarto p oppisio nē q: diabolus quēdā inuasit & corasot bus vcratit sed istud deus in bonū puer it. q: mox vt cathena beati Petri collo tius inposita fuit diabolus abscellit. C. Quarto ostēdit opus mire potētie qñ clauēs Petro pcessit qd notat cuz dicif. Nota mea reddā in ppectu ois populi q: c. dedit. n. dñs bfo Petro prātē in celo vt ianuā celli claudat & apiat. sō dicit. Tibi dabo clauēs. In mūdo vt. f. in colliget & soluar. sō dicit. Quodcūqz liaueris sup terrā. erit ligatū & in celis. & quodcūqz solueris sup terrā erit solū. itē in celis zc. In inferno vt. f. diabolus celis nō pualeat. Et sō dicit. Porte in se ri nō pualebūt aduersus eā. In purga. toio vt ecclie suffragia ibi valeat. sō dicit. Et quodcūqz solueris sup terrā. q: sm quosdam purgatoium in terra esse opinatur.

C. Sermo. cxcv. C. De codex. Sermo. ij.

Beatus es simon

bariona: q: caro & sanguis nō reuelauit tibi zc. Matth. xvi. In quolibet plato requirunt quat. mox q: i bfo petro fuerit. f. vita: sapia: cō statar: auctoritas rite collata. C. Per tencio aut vite notat cū d: Beat. es. Lz est plena bfitudo sū i patria. ē in aliqua bfitudo i via. Na sz Aug. i li. de vita bfa ad plena bfitū dñez regunt. f. ppleta voluntas: voluntatis scitas. desiderioz sa tutas. Et in his oibus plena secretitas. Dñt qdā scī pñt quodāmo volūntates ppleta. Sic. n. ipi faciūt volūntate dī. ps. In lege dñt volūtas ei. sic & de fecit to

lūtate ipoz. ps. Volūntate timētū se faci er. Hñt scitātē volūtatis. Dicit. n. Aug. q: beat. est q: hz q: qd vult & nāst mali vult. In scis viris volūtas eoz ē bōis & de bonis. ps. In mādatis ei. vōlet nī mis. Hñt quodāmo desiderioz satietia. tē: q: hñdo vñ hñt desiderū ppleū. vñ dixit philipp. Jo. xlti. Dñe onde nobis pīez & sufficit nobis. Aug. Nāmis ē a ua. rus cui nō sufficit de. Hñt securitatem quā hēbat aplo. Rom. viij. Cere. sz eiz q: negz mois negz vita zc. & Sedz neces sariū ē plato diuīa sapia. qd notat cū dī. Caro & sanguis nō reuelauit tibi zc. Est nāqz qdā sapia carnis. qdāz sanguis. q: dā pīs celestis. & Sapia carnis ē appe titus sensualitatis. Nō ē aut credendum el. magisterio q: salus ppha ē. Theti. ij. Prophe cui viderūt tibi falsa & stulta Nec ē standū iudicio eius q: salus iu. dex ē. Joā. viij. Vos fm carnē iudicatis zc. Nec seruāda dicta ei. q: isipīes nēdī cus ē. Rom. viij. Si sz carnem vixeritis moriemini. Nec hñdus comitat. eius: q: pīceps dux ē. Ibi dī. Tibi dānatois ē. hīs q: nō sz carnē abulāt. Nec sz queren de vilitate ei. q: vñs negociator ē. i. Lo rinth. xvi. Caro & sanguis regnū dñi nō possidebūt. & Sapia sanguis ē effectus ppingtatis. Et ista sñr nō ē sequēda ma xime i trib. f. i bonoz ipalū distributio ne. vbi seruāda ē regula que habet Lu. cc. vi. Nō supēst date clemosynā. Nō edī ficate psmoz lata palatia. In bñficiōz ecclasticoz collatoe vbi seruāda ē regu la que habet Eccl. xij. Bñfac iusto. f. pau perī clerico & bono. & ne dederis ipio. f. malo ppmquo. In sacramētoz dispensa tione vbi seruāda ē regula que habetur Mat. x. Bñtis accepistis: gratis date. C. Tertia ē sapia pīs celestis. quā hñt petrus. & ista sapia bñficat. vñ pmitit Beatus es simon zc. Tere eiz bñficat: q: ista fides trāscēdit oēm sensum. Deb. x. Fides ē substantia sperādaz rez: argu mēntū nō appētū. Trāscēdit intellectū hūanū. ij. Cor. x. In captiuitate redige tes oēs intellectū i obsequiū xpi. Tran scēdit intellectū agēlicū. de hoc Diony. Iesus fm nos diuina cōpositio & inessa bilis ē omni verbo. & incognita oī mēti.

re aut deus stephanus fuit fortior lapidei
q; percussus fract? nō fuit. z fuit fortior
er: q; pcussus non murmurauit. **P** Ter
tio ex miraculo opa. Tāta enīz p dī
gia z signa facere nō potuisset: nisi deus
cum ipso fuisset. Joā. iij. Nemo enīz pōt
hec signa facere q; tu facis. nisi fuerit de
us cū eo. **P** Quarto ex tā difficulte inimi
cor suoz dilectōe. in hoc q; p psecutori
bus suis z ipm affligētibz deū exorauit
Est nāq; manifestū q; deus cū eo fuit q
sibi tantā paciētā dedit q; ēt seipm supe
rauit. Prover. xvi. Mellior est patēs vi
ro forti et ē. **P** Quinto ex tanta diuine sa
piētie illustratōe: q; nō poterat resistere
sapientē z spū q; loquebat. **S** Scdo cō
mendat a celesti puerfatōe qd tangit tbi
cū oīz Intēdens in celū. Stephanus eīz
libetē corde puerfabat in celū nō in mū
do: scēlō q; mūdoz trāsit. z q; tūz ad viū
tias: delicias z honores. i. Joā. ij. Dē qd
est in mūdo: aut est pcupiscentia carnis
aut cōcupiscentia oculoz z supbia vite.
Adū dūz trāsit z pcupiscentia eius. Qui
tāq; adheret istis trāsitōis ipse postmo
dū triplicē trāsitū facit. **P** Primo nāq;
trāsit de culpa in culpā. Sap. ij. Utinō p
cioso z vngueto nos impleamus: nullum
parū sit qd nō ptraseat luxuria nostra.
Brego. Pctm qd p pniaz nō dīstuit: mor
suo pōdere ad aliud trahit. **P** Scdo de
culpa in penā. z hoc duplx. Vel in penā
pñez. de qua dī Ro. i. Tradidit illos de
us in passiones ignominie. ecce culpa. z
mercedē qua opōtuit erroris sui i semet
ipsis recipiētes. ecce pena. Et sicut nō p
bauerūt deū hēre in notitia. ecce culpa.
Tradidit illos deū in reprobū sensū. ecce
pena. Vel qm ad penā futurā. Job. xxi.
Tenēt tympanū z cytharā. ecce culpa: z
in pūcto ad isernū descendūt. ecce pena
eterna. **P** Tertio de pena in penāz. Job
xxiij. Trāseat ab ags nūstū in calorē in
mū. **T** Tertio pmetat a viūna reue
latōe. qd notat cūz dī: Ecce video celos
aptos zē. Vidēdo aut celos aptos vidit
locū facile ad igredīendū. scēlōz z ame
nū ad īhabūdā dū. Olim erat celū clausū
z iō tunc īpōssibilis erat īntrorsus. Sed
mō celū est apd. z iō oēs intrare pnt. vñ
ps. Agite mīhi portas iustitie: īngressus

in eas pñtebor dñio et. Est locus securus.
Adū dūz aut nō est securus ppter pueri
tates holuz. nec aer ppter inhabitatio
nez demonū. nec padūs terrēstris ppter
pter ignē z gladiuz. Sz ibi. s. in celo. nec
pueritas holuz pōt attingere. nec malī
tia demonum ibi pōt puenire. nec ignis
seu gladius ibi deſcēre. Luc. xvi. Inter
nos z vos chaos magnū firmatū ē: ubi
q; volūt hūic trāſire ad vos nō possum
neq; inde huc trāſineare. Est etiā locus
amēnus. Trīs aut sunt ēz Aug. q; domi
faciūt amēnā. s. qm domus parib? est
spōſita mēbris ampla z lucida. Sic co
lo sūt multa loca. s. diuerſa merita q; tū
sunt paria. q; sū Aug. in dīspari clarit
te erit par gaudiū. Est et valde amplius
Baruch. iij. O īst qm magna ē dom? de
z īgens locus possēſſōis eius. Est et luc
dus. Apocal. xxi. Claritas dī illumi
bit illaz z lucerna eius est agnus.
C Sermo. cxxvij. **C** De sancto domi
nico Sermo primus.

O Vasi stella matu
rina in medio nebule: qua
si luna plena in dieb? suis lu
cet: z qm sol refulgēs: sic ille refulsit in
plo dei. Ecclē. li. Celū spūale sūt virtutes
eti in gbus deus p grāz regēſcit. Pec
tores aut sunt terra quos deus pedibus
suis pculcat: dū eos īflexibīlī iustitia op
rimūt. Ysa. lxi. Celū mīhi sedes est. ter
ra aut scabellū peduz meoz. Beat? cel
cus fuit celus deo. z iō in ipso fuerūt p
te dei. s. stella matutina a: sol z luna. **P**
verbis ergo pmissis assimilat stelle matu
tine radiatū: lune plene lucētī z solē
fulgētī. **S** Stella matutina est lucifer
qd ē est calidus: humidus: iocūdu z i
lis nūcius. Sic bñs dñicus fuit calidus
pferuētē zelū. vñ dē de eo. Uolba eius
ardebūt et facule: q; dī sū vengat et er
tute helle. Eccl. xlvij. Verba eius qm
cule ardebāt. Dicēnt aut verba sanctorū
ignita triplīet de cā sūm Almb. sup. ps.
art īmaculatū. Tūz qm mundat. Tūm
īflāmat. Tūm q; illuminat. Sic verba
bñi dñici habuerūt vīruētū mundādū
flāms dī z illuminādī. iō vīſio dei p
paruit in specie catulī. facule z stelle. **T**

instar catuli h
pqua mūdā b
har facule istā
instar stelle il
fāte. **P** Scdo
rūz effusione.
Ils qm quē dā f
deſſio fore p
collide z frigid
me cōpunctiō
pprie. Tu dīst
ho lachrymis
dñicus pñt tā
mēta pte fē n
bñt. Alq; vero
notōs q; fund
sunt lachryme
flere pſucunt. v
gens sedulitē s
sunt lachryme
mīſerīs aſſenti
fundunt nisi a
mato. Juxta il
dīſſat: z ego i
habuit bñs dñi
bi spāes grāz
mīſeris z aſſen
me lamentatō
pñtis mīſerte.
tus meus plō
ri multas pari
rū magnus h
ps. Trāſiuit m
ſta nos in refi
tis refrigeriū
locū dūz: z ho
nitates. Prover
ge oniuīz. In
vībides. Lor
In sermone. p
ſinceritates. J
tatem. Prover
ſocietates mag
pp istā q; drupl
de eo qd dī de
ſz īpātentiā
eritates. Lalar
habuit puerfa
ſta: q; habuit
bulē: q; hūit
to ſolis iustitia

hilar catuli habuit lingua medicinales
pqua mūdabat sanie culpe et petōz. In
har facule iſtā abat torporē negligēcie.
In har ſelle illūminabat tenebras igno
ſciē. ¶ Scō fuit pūm dū p lachryma
rus effuſione. Un de eo dī q de ſuis ocu
lis qñ quēdā fontē effecerat lachrymaz
de iſto ſōre pcedebat aq amare dulces:
calide et frigide. Alq amare ſicut lachry
me cōpunctōis q fundunt p pctis pro
ppitio. In dīth. viij. Indulgētia eius ſu
ſie lachrymis poſtulemus. Et qñs bſ
dñicus pctā talia nō hēret: adeo tñ p la
mēta pñie ſe macerabat: ac ſi pctā talia
hiet. Alq vero dulces ſunt lachryme de
uotōis q fundunt p celeſtibus cōſiderijs
Iſtas habuit bſ dñicus q in ordīe ſepe
hēre pſucit. vñ de eo dī: Crebros adiun
gēte ſeculū ſtētus ordīnibus. Alq calide
ſunt lachryme ppaſſionis q fundunt p
miſerijs aſſentis. Et dicunt calide: qz nō
fundunt niſi a corde ſfna charitate iſtā
mato. Juxta illud. y. Lox. xi. Quis ſcan
daliſat: ego nō vroz: Iſtas lachrymas
habuit bſ dñicus. de quo dī q deus ſi
bī ſpālez gſaz pulerat ſere p pctōibz
miſeris et aſſictis. Alq frigide ſūt lachry
me lamentatōis que fundunt p ſcolatu
pñis miſerte. Un pſ. Deu mihi q: ſcola
tus meus plōgatus eſt zc. Sancti. n. vi.
rimultas patiunt tribulatiōes: ſz refrige
riū magnuz hñt p lachrymaz effuſiōes.
pſ. Traſuiumus p ignē et aquā et deduxit
iſtis nos in refrigeriū. Diere. vi. Inuenie
tis refrigeriū a labus vſis. ¶ Tertio ſute
loci dñus: et hoc in mēte p pſcientie ſere
nitates. Prouer. xv. Secura mēto qñ tu
ge quilius. In facie p vultus alacritatē
vt ibides. Lox gaudens exhilarat facie.
In ſermone. p exhortatōis alacritates et
ſinceritates. In puerſatiōe p amīcabili
tatem. Prouer. xviij. Uſr amīcabilis ad
ſocietates magis amīc: erit q frater. Et
p iſtā q druplicez locū dñitates pōt dici
de eo qd dī de dño. Jſa. liij. Nō clamabit
ſz p patientiā: qz hñt exhortatōis ala
citatez. Calamū pquaſatū nō pceret: qz
habuit puerſatōis cōſtatem. nō erit tri
ſtis: qz habuit pſcie ſerēnitates. neqz tur
bulē: qz hñt vultū alacritatē. ¶ Quar
to ſolis iuſtitie q pſo eſt: pſo ſiue nūcius

Sicut enīz beatus ſoānes baptiſta pñū
clauit aduentū xp̄iſtic et iſte viciuſus cre
dit puenſiſſe tu dicitū. Luc. xiiij. Adhūc ſer
uū ſuum. i. ordīnez pſicatoz: vt exponit
Breg. Hora cene. i. in fine ſeculi. Adhūc
eſt ergo i extremo tpe. qz ſicut dī. i. Lox.
x. Nos ſumus in quos fines ſeculor de
uenerūt. Adhūc eſt ab extremis terre. i.
de finibus hiſpanie. yſa. xlij. Ab extre
mis terre. i. a lōgins ego vocauit te. zc.
Adhūc ē vſqz ad extremū terre. pſ. In
oēm terrā exiuit ſonus cor: et in fines or
bis terre verba cor. Jſa. xlij. De dī te in
lucē gētiū: vt hīs ſalutis mea vſqz ad exte
mū terre. Adhūc ē p extremo fine. i. pſe
quēdo ipz deū. q ſicut dicit bſ Aug. eſt
fines cōſideratōz nſoz: qz ſine fine vidēbſ:
ſine ſatiēdo amabſ: ſine fatigatiōe lau
dabſ. ¶ Secūdo aſſimilat lune plene.
Qñ aut luna eſt plena: tñchz q druplicez
plenitudinē. ſ. plenitudinē lucis in cor
porē: virtutis in opatōe: forme ſperice et
imaginis ipſeſſe. Sic bſ dñicus habuit
plenitudinē lucis i corpore. i. diuine ſapie
in mēte. Eſt aut triplex ſapia ſicut dicit
Aug. in lib. de qritate aſe. ſ. noctua que
eſt ſapiētia mūdāna. ſupflua q ē pſica.
et neceſſaria que eſt diuina. Hēre igit ſa
pientia noctua ē eē lunā vacuā. Habere
ſapiāz pſicā: eſt eē lunā ſemiplenā. Hēre
vero ſapiāz diuinā: eē eē lunā plenā. Bſ
dñicus nō fuit luna vacua: qz ſapiāz mū
danā abhōnuit. nec fuit luna ſemiplena
qz ſapiāz pſicā pſcipit. ſed fuit luna ple
na: qz ſapiām diuinā dilexit. ¶ Scō dī
luna plena: qz habuit plenitudinē virtu
tis in opatōe. In hoie ſūt intellectus: aſſe
ctus et effectz. Illi ergo ſunt luna vacua
q hñt intellectū vacuū dei cognitōe: aſſe
ctū dei amore et effectū bona opatōe. Jſi
li vero ſūt luna ſemiplena q hñt fidē: ſz
nō hñt amorē nec opatōes. Bſ vero do
minic⁹ fuit luna plena: qz hñt intellectū
illuminatū p fidē. affectū iſtāmatus per
amorē. et effectū iſtāmatus p bona opera
tione. ¶ Tertio dī luna plena. qz habuit
plenitudinē forme ſperice. i. pſeuerantiē.
Sūt. n. q nec bñ incipiūt. nec bñ pſciunt.
nec bñ ſiñt. Et iſti ſūt luna vacua. Sūt
q bñ incipiūt: ſed male pſciūt. iſti ſūt lu
na ſemiplena. Sunt et q bñ incipiūt. pſi

ciat & finiat. isti sunt luna plena. Sz bñs
dñicus bñ icipit: qz adhuc sub nutricia
cura pñstratus in terra iacebat. bñ profe
cit: qz in sua iuuetute pñdidit libios & p
cñ paupibus erogauit. & bñ cōtinuauit
z finiat: qz tota vita sua i seruitio dei ex
pedit. ¶ Quarto bñs dñicus dñ luna ple
na: qz bñt in agis plenitudinē. Alia nā
qz facta ē ad imaginē dei qñ ad memo
riā: intelligētia & volūtatez. Qñ igit de
nō est in memoria p retentiōez. nec in itel
ligētia p fidē. nec in volūtate p amorez:
tūc luna est vacua. Qñ vero qz hz deus
in intellectu p fidē: sed nō hz eū in amore
p volūtate: tūc imago lune ē semiplena.
Bñs aut dñicus hñt tā plena: qz deū re
cre cognouit: vere dilexit & in memoria
semp retinuit. ¶ Tercio bñs dñicus affi
milat soli. Nā dicit Aug. qñ sole tria cō
siderant. s. qñ est. qñ lucet & qñ calet. In
bñ aut dñico istar solis sunt essentia pu
ra. i. vita sancta: doctrina lucida & chari
tas inflāmata. Amittit aut sol. i. plati q de
beret esse sol: lucē suā qñ ad nos qñru
pñct de cā. ¶ Primo pp nubis tectōez. i.
supbie obumbratōez. Ezech. xxxij. Solē
nube tegā. i. tegā pmutā. Sz bñs dñicus
isto mō nā amittit lucē: qz sine nube supbie
fuit. Vñ liben^r morabatur carcassone vbi
despiciebat: qñ tholose vbi ab oibus ho
morabatur. ¶ Scdo pp obiectōez lune. i. le
uitatē & incōstātie. Unde de hoc Ecce.
xxvij. Stult^r sicut luna mutat. Bñs aut
dñicus habuit magnā mētis firmitatez.
Vñ dñ in eius legēda: tāta sermabat mē
tis constātia: vt vix aut nūq semel enun
ciatū sermonē eū deliberatōe accēsceret
imutare. ¶ Tercio pp fumū vel vapōis
obūbratōem. i. carnalis pcupiscētie exa
latōez. Apoc. ix. Alscēdit fumus putei si
cut fornacis magne. & obscurat^r est sol &
acer de fumo putei. Istā aut exalationez
bñs dñicus nō hñt: qz virginitatē integrā
custodiuit. ¶ Quarto pp terre. iterposi
tōez. i. terrēoz cupiditatē. Hiē. vi. A
minioi vsqz ad maiores oēs anaritie stu
det. Sz bñs dñicus isto mō obscurari nō
potuit: qz voluntariā paupertatē elegit.
Gal. vi. Nisi mūdus crucifigz ē & ego
mūdo. Qñ duo gpe sibi crucifigz est:
qz ipz mūdus & oīa mūdana: & terrenas

cupiditates vñspēdit & despēxit. Et hñ
mūdo crucifigz ē: qz de mūdo nō hñt
putat^r: nec mūdus de ipso curabat^r.

¶ Sermo. cxcix. De eodē sermone.

Spiritus meus qui
in terra verba mea q posuit
tuo nō deficit de ore tuo
ore semina tui dicit dñs. amodo tui
in sempiternū. Isae. lxx. Tūc pñctio
tria pñedat. s. vita sancta. doctrina
dua & sapiēs pñes & secūda. C. Istā
bñs dñicus pñedabile reddidit. s. vita
cū dñ: spūs meus q est in te. ipse nō
scñ habuit. & tō nō tñ verbo s. qz ex
pñt virtutib^z pñcauit. Ut ebat cū doc
nis: exēplis & etiā miraculis. Quidā
erāt inuicē & ignari. & qñ ad istos vñ
bona & vñlibus doctrinis vt eos illu
ret. Quidā erāt insipidi & deuoti. &
ad istos vñebat gratiis & exēplis vñ
uotos cōtraheret. Quidā vero cran
ri & obstinati. & quātū ad istos vñebat
raculis: vt eos cōuerteret. De his tri
di. Bar. vlti. Illi aut pñcti pñcauit
vñqz. ecce doctrina fructuosa: bñs o
operāte & sermonē confirmate. ecce
gratiosa. sequētibz signis. ecce mira
la virtuosa. De his tribus ē dñ Joā.
Tres sunt q testimoniū dant in celo. i.
bñs dñico spūali & celesti. s. pater q bñ
dedit miraculoz potentia: filius qui bñ
dedit pñca dñ sapientia. & spūs sanctus
q sibi dedit virtutē & grāz. ¶ Scdo
doctrina affi dua cū dñ: Et verba mea
posuit in ore tuo: qñ est cōtra pñctatōez
deli dñlos q verba dei nō hñt in ore pñ
doctrinā sed abscondit in corde per
dñā & per inertia. Et nñ sunt qñtū
abscondit nō debent. s. sapia & thesauri.
Ecē. xli. Sapiētia abscondita & thesauri
inuisus que vñltas in vñltis. Salom
vt habet. Marc. xxv. Et frumēz. pñ
uer. xi. Qui abscondit frumentū malē
ecē in pñlis. Nō debet verba dei abscondi
qñ sunt sapiētia dei qua mē dñat in doc
ilstruunt. ps. Testimoniū dñi fidele sap
entia pñas parvulis. Sūt thesauri dei
quo egeni ditat. ps. Bonū milti lex co
tui sup milia auri & argenti. Sūt talen
qbus serui peccati redimuntur: & ad ita

talenta aurea xps nos admonet pparā
da: vt habetur Apocal. iij. Sugdeo tibi
emere a mie aux ignitū pbatū zc. Sunt
fructus dei quo fideles reficiunt. Dat.
iij. Nō in solo pane viuit hō zc. Terc-
tū est ples sapiēs z secūda cūz dī: Et de
ore seminis tui zc. Semen eīm bñ dñici
fuit ordo p̄dicatoz qd in xpo p euan-
gelij generauit. p Nō entz ipe ordo fuit
aenā inuētus: vel ex humana p̄u dēta
militatus. sed fuit potius a deo destina-
tus. Luc. xij. Adit seruū suū dicere in
ultatis vt venirēt. Reg. Hora cene finis
est seculi. In hoc fine mittit seruus. i. or-
do p̄dicatoz ad inuictos p leges z p
p̄phetas vt repulso fastidio ad gustandū
cenā se prepararet. p Secūdo fuit a p̄phe-
tis p̄figuratus z maxime Zach. vi. vbi
dicit q in quarta quadriga erat equi va-
rii z fortes. Isti equi sunt p̄dicatores
xpm per vniuersū mundū portantes. Et
dicunt varij non tm ppter habitum sed
etiā ppter varietatē virtutū. Et dicunt
fontes: qz fortiter sciūt pugnare z se de-
fendere: z sūt in quadriga. i. quarta. In
prima eīz quadriga sunt equi rufi: id est
ordo martyz. In secūda sunt equi nigri:
id est ordo confessorū: qui se per macera-
tionē denigraverūt. In tertia sūt equi al-
bi: ordo virginū. In quarta sunt equi
variū. i. ordo doctoꝝ z p̄dicatoꝝ. p Ter-
tio iste ordo fuit a matre dei ipetratus z
habitu insignitus. Nā cū quidā sanctus
vir ante istius ordinis inuisionē instaret
vidit beatā virginē mariā p huma-
no genere exorantem. cui ait xps: Quid
possum amplius facere. Adit patriar-
chas z p̄phetas z parū se emēdauerūt.
Remi z ego ad eos. Deinde misi aplos z
me z eos occiderūt. Adit etiā martyres
z cōfessores ac doctores. z nec illis acce-
derunt. Sed q nō est fas vt aliqd tibi de-
negē dabo eis p̄dicatores meos. Sūt et
ipse ordo p̄dicatoꝝ a virgine glōsa i ha-
bitu insignit. Nā cū pus frēs habitū aliū
desertit bñ virgo habitū quē nunc p̄nt
etiā ostendit. p Quarto fuit ab aplis del-
scia z p̄stātia decorat. Nā petrus z pau-
lus sibi appuerūt: cui petꝝ bacculū. pau-
lus vero libꝝ tra didit dicētes: Vade p̄-
dicāqm ad hoc mīsteriū a deo es elect.

Per libꝝ aut significat bonus scie. Et p
bacculū itelligit fortitudo p̄stātie: q duo
i p̄dicatoibz maxime regunt. p Quinto
a vicario dei fuit p̄firmatus. Cū entz
sumus p̄fiter bñ dñico ordis p̄dicatoꝝ
rū p̄firmatoꝝ petēt se difficile exhibē.
sequēt nocte vidit i viliōe q ecclia late-
ranēsis rutnā minaret. z ecce bñs dñic⁹
occurrit z humeris suppositis ipsaz ec-
clesiā sustentauit zc. p Sexto fuit a beato
dñico institut. vñ sup illud Eccl. x. Utile
rectoꝝ in tpe suscitauit. Bicit glōsa iter
linearis. i. ordinēz p̄dicatoꝝ zc.

Sermo. cc. De eodē Sermo. iij.

Et veritatis fuit

In ore eius. z iniquitas nō est in-
uenta in labijs eius. in pace
z equitate ambulauit meū z multos cō-
uertit ab iniquitate. Malach. ij. Ex his
verbis ostēdit q beatus dñicus habuit
triplicē p̄fectionē. Primo nāqz fuit p-
fectus q̄ntu ad se cū dī: Et veritatis fuit
in ore eius: z iniquitas nō ē inuēta in labijs
eius. Que p̄fectio fuit i veritatis scia
cū dī: Et veritatis fuit in ore eius. p Et
in scitatie vite cū dī: Et iniquitas nō est in-
uēta in labijs eius. Circa p̄mū notan-
dū q q̄druplex ē lex. p Prima est lex cu-
piditatis que est aduocatoꝝ. ysa. v. Ne
q iustificatis sp̄tuz p muneribus z iusti-
tia iusti auferatis ab eo. p Secūda ē lex va-
nitratis q est p̄phicoꝝ. Sap. xij. Vanī sūt
oēs hoies i gbus nō ē scia dei. p Tertia
est lex iniquitatis q est maloz. Sap. ij. Sit
autem fortitudo nostra lex inuictitē zc.
p Quarta nāqz lex est veritatis q lex est
scōꝝ. Sap. x. Dedit eīz illi scias scōꝝ. Be-
atus aut dñicus n̄ hūit legē cupiditatis
qz oia terrena p̄p̄it. nec legē vanitatis
qz p̄bica dogmata vili p̄dēt. neq legem
iniquitatis: qz in oētia custodiuit. sed ipe
habuit legē veritatis: qz in illa studuit z
ea amplexatus fuit. Prouer. iij. Arripe
illā z exaltabit te. glificaberis ab ea cum
ea fueris aplexatus. p Secūdo p̄fectio bñ
dñici fuit in scitatie vite cū dī: Et iniqui-
tas nō ē inuēta i labijs eius. Adit dicit
z plus significat. Nō solū nō fuit in ipso
iniquitas: s̄ potius fuit i ipso magna san-
ctitas. Perfecit at scitatis lex fuit signa

no obediente seruare obedientiam. nō solum vrgs ad cōmūelias verborū: vel abusione rerū vel iniurias verberū: s; et vrgs ad mortē. Consilio castitatis additū: non sūt pntus seruare castitatē cōtinentie: sed etiam seruauit castitatem virginālī munditie.

Sermo.cci. C De eodem. Sermo quartus.

Mhora cene ēē. Luc. xliij. Per cenaz finis secult. per seruuz oido p̄dicatoz significat. huius ordinis beatus dñicus viri institutor. Ad bonitatem aut seruū tria requirunt. p̄ Primus ē fidelitas. Mat. xxliij. Quis putas est fidelis seruus et prudens. Ista fidelitatem beatus dñicus deo seruauit. Tris enim ab ipso accepti. s. corpus: a fam: et res temporales que deo fidelit reddidit. Nā de carne reddidit deo puritatē. de mēte deuota oīōnē. de rebus liberalē ad pauperes distributiōnē. Sūt et fidelis seruus qui his que faciebat nō suū: s; domini sui honorē intēdebat. qđ ē contra illos q in his que faciūt gloriā mūdi querunt. Ipsa aut humana glia aliqñ opus bonum p̄cedit. et tunc illud opus ē penitus intermittendū: q; ex corrupta radice nō pōt bonus fructus p̄dīre. Aliqñ cōtrariet: et tūc opus ē cōtinuādū et perficiendū. Aliqñ vero subsequit. qñ quis d aliquo bono qđ fecit intra se vane gloria tur. et tūc ad cōfessionē ē recurrēdū. Istō aut vtrūq; vane glorie. s. m eūdē Lhy: distinguit vncip trīplici de cā. p̄ Primo q; ex bono nascit. sicut eim ex vestimēto tinea nascit que vestimētū corrodit. et ex oleribus nascit vermis que olera corrumpit. sic ex bonis opibus interdum vana glia nascit: que ipa bōa opa ledit. p̄ Secundo q; nō h; cōtrariū p qđ vincat. sicut fornicatio h; p cōtrario castitatem. supbia p cōtrario h; humilitatē. p̄ Tercio quia quanto plūs cōspicit. tātō plus augetur. Et ratio sū eundē Lhy. De omne malū ex malo nascitur. Sola aut vana gloria de bono p̄cedit. ideo non extinguit per bonum: sed magis auget p̄ Secundo ad bonitatem seruū spectat

munditia. ps. Ambulās in vīa smacula ta. hic mihi ministrabat. Istam munditiam beatus dñicus habuit: quia virginitatem integrā custodiuit. Que quidē virginitas beatū Dominū virginitate beate Marię inquatū fuit possibile fuisse multū fuit. p̄ Ipsa eis habuit virginitatem integrā: q; fuit virgo et mente et carne. sic et bñs dñicus integritates carnis habuit et etias mentis puritatē seruauit. Una enī sine alia nō sufficit. Unde angelus qui ioāni apparuit zona aurea cinctus in pectore aduenit. v; habet Apocal. i. quia talis debz esse angelicus per integritatē carnis: et debet esse cinctus per munditiaz cogitationis. et debet esse cinctus in pectore zona aurea. quia hoc bz facere ex charitate cordis. p̄ Secundo beata virgo habuit virginitatem dedicatā xp̄o: q; ipam p̄mo deo vouit et dedicauit. Sic beatus dñicus virginitatem suā deo vouit et vendidit. Propter. vlt. Syndonē fecit et vendidit et cin gulum tradidit chaneo. Per syndonem que multis consōibus ad cando rem deductur significat virginitatem que multis macerationibus habet. Ista virginitas debet deo vendi. et deuoueri. In qua venditiōne homo cuius deo multum lucrat: quia dat deo corpus et anime puritatem: recipit ab eo eiusdem corporis et anime felicitatē. Isti autē qui in mundo eam vendunt multū p̄dunt: quia dāt aurum virginitatis. et recipiunt plumbum scz corruptionis: et castitatis cingulum quo sū fluxibiliū cogitationū restrigitur. chaneo traditur: quando christo qui est zelator: sponse sue ipsa virginitas deuouet. p̄ Tercio virgo beata habuit virginitatē transfusā: q; i pulcherrima fuerit: a nullo tamē potuit cōcupisci. q; puritas sua in alios transfundebatur. et oēs motus illicitos extinguebat. Istud etias fuit in beato dominico: q; cū quidā scholaris carnis lubrici pareret: et manum eius oscularetur. ipse scholaris tū ex illa manu virginea prodiere sensit odorem q; eius cor penetravit: et oīm cōcupiscentie estū extinguit. id eius odor assimilari pōt odori cedri et myrrhe. Sicut enim odor cedri fugat ser

pētes. et odor myrrhe fugat vermes: sic odor sue puritatis imūdas expellebat cogitantes. Tercio ad bonitatem ferui requiritur vigilantia. Luce. xij. Beati serui illi quos cū venerit dñs inuenerit vigilantes. Sed bñs dñicus valde i orationibus vigilauit. Luitus oīdes sepe citatistantias habuerūt. p̄. Primo naq̄ fuerunt seruentes. Un̄ legi q̄ frequē cū vestibus balneatis in ecclesia p̄noctabat. Hanc aut̄ facto huiusmodi sue vestes magis sicce reperiebant q̄ vestes socio rum suoru: quāto vestes socioz suoz iuxta ignē tota nocte dimittebant. Eatus enim ardor amoris eius pectus istā maucrat. q̄ eius corpus feruere faciebat. et sic corpus succēfuz vestimenta ma dīda exiccabat. p̄. Secūdo fuerūt efficaces. Un̄ dixit cuida suo familiari. Nūquam a deo quicquā petij: quū illud cōsequer iuxta votū. Ip̄e enim a deo exaudiri meruit. et p̄pter intensum clamorem cor dis. ps. Clama uis ad me et ego exaudia eū. et p̄pter impletionē diuine voluntatis ps. Volūtatē timentis se faciet. et p̄pter magnitudinē credulitatis. Matth. xxi. Quicquq̄ petieritis in oīde credētes accipietis. p̄. Tercio fuerūt leues. et ideo i celū ascēdebant. Illa enim oratio ē gra uis que vel hz pondus peccati. ysa. i. Lū multiplicaueritis oīdem nō exaudiam. et. Vel pondus terrenitatis. Hebre. xij. Deponētes oī pondus. et. Vel pondus carnalitatis. In veteri aut̄ lege de alta ri holocaustoz erat via ad altare incen si. q̄ de mortificatiōe carnis transitur ad suauitatē oīdis. Istud aut̄ pondus ora tionis beati Dominici nō habuerunt: q̄ et sine peccato extitit et terrena p̄temp sit et carnē suam macerauit. Quarto fue runt cōtinues: q̄ in oīde cōtinue p̄nocta bat. Luce. xviij. Oportet semp orare et nū quas desicere. Vere ip̄e nō dñciebat qñ orare inceperat in sua pueritia: quādo sup nudā terrā accubebat. et p̄secutus est i etate religiosa. et cōsumauit in morte sua: q̄ tūc xpo filios suos recōmendauit et pollicitus ē seruaturū post mortē suam. Quinto fuerūt deuotes: quia tāta dul cedine plenus erat q̄ sepe a seipso desicibat. ps. Demor fui dei et delectatus

sum. et. Sexto fuerunt sincere. quia si petebat aliquod terrenum cōmodū. sed salutem animarū. Unde de eo dñs q̄ sepe deum rogauit q̄ talem gratiā sibi in fundere dignaret quā se totū posse ip̄e dere vtilitatibus primoz. et. Sermo. ccij. C. De eodem. Sermo quintus.

Opus fac euāgeliste. Hic ministrū tuū implebo. bñus esto. ij. Thimo. iij. Ex his verbis ostēdit q̄ laudabit beatus dominicus se habuit: quo ad p̄mū: quo ad deū: et quo ad ip̄m. C. Quo ad p̄mū: quidē laudabit se habuit. q̄ verbo et exēplo predicauit. q̄ notat cum dicit. Opus fac euāgeliste. Ad verū aut̄ euā gelistam quattuor requirunt. i. doctrina scia: vita: et cōsciētia. Et ista quattuor tā git dñs Luce. xxi. Ego eij dabo vobis. i. apostolo qui fuerūt magne perfectiōis. ecce vita. os: ecce doctrina. et sapientia: ecce scia. cui nō poterūt resistere et cōtra dicere oīs aduersarij vestrī: ecce cōstantia. Scia enim sine doctrina nullus est vtilitatis. Doctrina vero sine scientia ē magne fatuitatis. Sciētia et doctrina si ne vita est magne vanitatis. Et habere ista tria sine cōstantia est magne despici bilitatis. q̄ timidi et pusillanimes ab oī bus cōtēnunt. p̄. Beatus igit̄ dominicus habuit scientiā: cuius doctrina: alias sua scientia nullus fuisset vtilitatis. Ecclē. xx. Sapientia abscondita et t̄p̄saurus inuisus que vtilitas in vtriusq̄. Tria nā q̄ sunt que nō debent abscondi. i. iusticia dei. veritas dei: et misericordia dei. p̄. Iusticiā tuā non abscondi in corde meo. veritatē tuā et salutāre tuū dixi. Non abscondi misericordiam tuā. et. Prius latus igit̄ debet manifestare iusticiā dei. et. per quaz subditi solliciti in op̄a dis. Veritatē dei per quā instruuntur i credēdis. Et misericordia dei per quā animant in diligēdis. p̄. Secūdo beatus dominicus habuit doctrinā: cum scientia: alias doctrina fuisset magne fa tuitatis. Unde bñ. Necesse ē quod stulte sapitur stulte predicet. i. Thimo. i. Th̄ intelligentes neq̄ que loquuntur neq̄

affirmant. 2. qui ante tenē vixire p̄p̄tē. 3. qui tēp̄s i possint ad p̄ficientias et dñm fuisset tuus est instar et seipsum cōtacob. i. doctrinationem m̄gyptiorum: et hanc erat e deus qui dñm nascunt lo p̄pter ma dec. i. ecclesiā to habuit cōfideles: alias magne desp̄. Th̄. tria sunt is operatiōis de aīr. Sile ciona frueri ingeret nūq̄. Negociator m̄dicare luc. Si serui deo abp̄ocrent p̄bationis cōgo Dominicus hanc fuit. E mo. ij. Labor Et sicut agri agricolany: p̄cipere. Et i Negociaminis Dominicus quo ad deum nit. quod nō imple. p̄. Th̄. intelligentia. Sed firma et c. ij. Th̄. iij. lum p̄sumat In religio nō ē. ecce q̄ ce ble qui diligē cōfucta dñi m̄licus m̄ amor: No

affirmant. Tales sunt sicut filij viperarum qui ante tempus rumpunt maternū vterū ut vterque possint ad ortum. Sic et multi ante tēpus interrumpit studiū: ut extreme possint ad predicandū. **Tertio** habuit scientias et doctrinas cum vita. alias totum fuisse vanitas. Magna enim vanitas est instar candele: alios illuminare et seipsum consumere. Tales habet voces iacob. i. doctrinā. sed manus esau. i. operationem malā. Tales sunt similes illi egyptio: de quo legit Nume. xxiij. Qui natus erat ex patre egyptio et matre iudea qui dei israel blasphemauit. Tales enim nascuntur ex patre egyptio. i. diabolū propter malā vitā. sed videntur esse filij iudei. ecclesie propter doctrinā. **Quarto** habuit cōstantiā contra hereticos et infideles: alias cetera precedentia fuissent magnē despiciatilitatis. Secūdū autem egyptia sunt genera hominū qui i suis operatiōibus timere nō debent. Unde ait: Miles si bellū timeret nūquā victoria frueret. Agricola vero si labores fugerit nūquā fructus terre colligeret. Negociator si terre et maris picula formidaret lucri cōmercia nō cōgregaret. Sic serui domini si pericula tentatiōis abhorrerent et otiosi residerent nūquam pbatōnis coronā inueniēt. Beatus ergo Dominicus nō timuit: sed valde cōfians fuit. Et eo quod fuit miles xpi. ij. Thim. ij. Labora sicut bonus miles tesurpi. Et sicut agricola dei. Ibidē: Laborantiē agricolam oportet primo de fructibus pēpere. Et negociator regit. Luce. xix. Negociamini dñi venio. **Secūdo** beatus Dominicus laudabiliter se habuit quo ad deum: cuius ministeriū adimpleuit. quod notat cū dicit. Ministeriū tuū ample. **Ministravit** quidē deo suam intelligentiam per fidē. nō quacūq; fidē sed firmā et certā et dilectioni cōiunctam. ij. Thim. iij. Bonū certamē cerraui: cur sum psumauit: fidē seruauit. ecce q̄ firma in reliquo reposita est mihi corona iusticie. ecce q̄ certa. nō solum mihi sed et his qui diligunt aduentū eius. ecce quā cōiuncta dilectioni. **Secūdo** beatus Dominicus ministravit deo suā affectiū et amorē: Noluit enim terrena querere;

sed spūalia et celestia desiderare: quia terra in vita hūit laborē. Eccl. viij. Est homo qui diebus ac noctibus somnū nō capit oculus etc. In morte hūit dolorem. Eiusdē. v. Diuitie cōgregare in malū do mini sui perent i afflictioe pessima. Post mortē parēt vacuitatē et famē. Job. xx. vij. Diues eim cū dormierit: nihil secum afferet etc. Bona autē spūalia in vita hūit delectabilitatē. ps. Latabiles mihi erāt iustificatiōes tue. In morte securitatē. Prouerb. ij. Si dormieris nō timebis etc. Post mortē satietatem. ps. Satiabor cū apparuerit gloria tua. **Tertio** ministravit deo suam opatiū per sollicitam opatiōē. Ipse eiz bonis operibus vacauit. Et in pueritia sua: quod sub nutritioe sua pstituit lectū dimittebat. et super nudā trā accūbebat. In iuuetute: quod libros vēdidit et paupib⁹ erogauit. Et i tota reliq̄ sua etate: totā vitā suā expēdit in dei seruitiū et cōuersionem animarum. **Quarto** ministravit se totū deo. Nam cum a deo accepit corpus et animā et res Ipse corpus dedit primo ad vendēdū sicut pater in legē dā. Animā ad cōpatiēdū. vñ dē de eo. Spectalē sibi grām deo minus dederat flere p peccatoribus miseris et afflictis. Et res ad subueniēdū: quia omnia sua paupib⁹ erogauit. **Tertio** laudabiliter se habuit quo ad seipsum cū dñi Sobrius esto. Circa quod ē notandū quod ē quadruplex homo. scilicet homo brutalis. qui se sequit appetitum sensualitatis. ps. Comparatus ē homo iumentis insipientibus et similis factus ē illis. Et iste nō ē sobrius: sed ebrius ebrietate carnalis lasciuie. Prouer. vij. Ut nō et inebriemur vberibus. **Secundus** homo ē ipse dñi rōalis qui se vult imitari impetū. i. Lox. vij. Qui autē habent vires tāquā nō habentes sint etc. Iste ē sobrius sobrietate tēperantie. Unde dicit de vīno locū ditatis mundane. Eccl. xxxi. Si bibas illud tēperate: eris sobrius. **Tertius** est homo angelicus qui se i mundum et omnem actum carnalem penitus deserit et angelico more viuūt. De talibus dicitur Luce. xx. Equales enim sunt angelis. **Quartus** est sobrius sobrietate abstinentie. Quia

abstinet a mundo & a delectatōib⁹ mun
di. i. thei. v. Nos autē quid dicit sumus. so
brii sumus. Quartus ē hō diuinus. s.
qui totus p amorē transiit in deum. Tal
erat apls q dicebat ad Bal. j. Aluo ego
iam nō ego ēē. Et iste est sobrius sobrieta
te vie inde venturus ad satietatē patrie
Lanti. v. sic dī. Bibite amici. ecce sobrie
tas vie. Et inebriamini charissimi ecce sa
tietas patrie. Beatus igit dñicus n̄ fuit
hō brutalis q: sensualitatē suam rattioni
subigebat. Nec fuit pteritus esse solūmō
hō rōnalis. q: oib⁹ mundanis & terre
nis abrenūtiabat sed fuit homo angeli
cus q: ab omni carnali delectatōe absti
nit. Et fuit hō diuinus q: totus p amo
rem in deū transiuit & sobrietate vie per
ueniens ad satietatē patrie. vii de eo dī.
Libet carnis vinculo celos irroiuat. vbi
pleno poculo gustauit & situit.

¶ Sermo. cccij. ¶ De eodem sermo. vi.

Quos estis sal terre. ¶ thei. v. Ingi
tum pñs euangelii ad hono
rem beati Dominici decanta
tur. Ipe ibidem assimilatur salī p dñem. Lu
ci resurgenti. Et iuranti eminenti. Et lucer
ne in candelabro radianti. ¶ Ipe nāq
habuit diuinam sapiam. & ideo assimi
latur salī p dñem cum dī Quos estis sal ter
re. Dī aut sal terre ratōne originis. rōne
nominis. & ratōne virtutis. ¶ Ratōne ori
ginis q: sicut dicit Chī. sup. At. Natu
ra salis generat p aqua p calore solis ac
p statum venti. & ex eo qd fuit in altā spe
ciem pmutat. Sic ē Beatus Dñicus in
viz spūalem est generatus p aqua. i. la
chrymar effusione. Unde dī de eo. Ere
bros ad iungens sedulis stertus orationi
bus. Et ps. Lauabis me. s. p. lachrymarū
effusione. & sup nituum dealbabor q: de
acquam mentis in nouatōem. Per calo
rem solis. i. p. feruentē amorē. Unde in
terrogatus i quo libro magis studuerat.
rīdī in libro charitatis. ps. Inflammatū
est cor meū. s. p. feruētē charitatē & renes
mei pmutati sunt. s. p. mentis puritatez
Per ventū. s. spūs scī afflatōem q cor e
sic afflabat q mentis excessum aliqñ in
eo faciebat. ita q loquens cū deo in oia
rōib⁹ patiebat amoris ebulliatē. loquēs

cum pximo in exhortatōibus ptemp
bat se p sobrietatē. ij. Lox. v. Sine moue
excedimus deo sine sobrii sumus vobis.
¶ Secūdo dicit sal ratōe nominis. Sal
enim sū. Iñdōm dicit a sale. i. a mo
ri falso vel a sole q: sicut sol oib⁹ ē co
munis & necessarius. ita & sal. Vel dicit
a saltendo q: salit ab igne. Beatus autē
Dominicus p suam sapiam & doctrinā
mō inducebat homines ad peccati am
ram p tritōem & tūc poterat dici sal a sal
lo. mō ad lucidā dei cognitōem. & tūc
poterat dici sal a sole. & mō ad mūdī
temptō & despectū. & tūc poterat dici
sal a saltendo. q: hoies ab appetitu mū
di resiliere faciebat. Iuxta illū Naū. ij.
Omnes qui viderit te resiliat a te. ¶ Ter
tio dī sal rōne virtutis. Nam sū Chī.
sal in carne ferozē auferit. fordes expur
gat. & vermes nō sinit generari. Sicut
tūc Dominicus p suam sapiam & doctri
nam auferebat ferozē male fame. expur
gabat fordes pcupiscentie & nō sinit
consciētia generari vermes remordētes
culpe. Quādo aut sal itam virtutē non
h̄z ad nihilū valer vltra nisi vt militat
foras & pūcet ab hoibus. Tales. n. con
citant a sanctis in iudicio p dñem
ritēm. ¶ Salach. vlti. Calcabitis impie
tē. ¶ Al deo p sui furoris effusione. ¶ Job.
ix. Calcauit eos in furore meo & dī
angelis p sepatōem. ¶ Apoca. xxiij. Calca
tus est lacus extra ciuitates. ¶ Al demōstrat
calcanē p eterna cruciatōem. Job. xxiij.
Calceat sup eū quasi rex interitus. ¶ Se
cūdo habuit lucidā doctrinam. & nō as
similatur luci resurgenti cum dī. Quos estis
lux mūdī. Dī autem lux mundi triplici
de cā. ¶ Primo ppter lucis puritatez.
Lum enim triplex sit spēs ignis. s. carbo
flāma. & lux. nō dixit xps. Quos estis car
bo mundi vel flāma mundi sed lux mū
di. Carbo enī ē lux in materia reuelat
Tales sunt quoz. s. doctrina admixta ē
terrene cupiditatē. Flāma est ignis i ma
teria aeris. Tales sunt quoz doctrina ad
mixta est humane ambitōni. Lux vero
ignis est in sua essentia purissima Tales
sunt quoz doctrina est pura ppter deū
& pmo dū animar. Talis fuit doctrina
Beati Dominici & talē voluit ēē doctri

nam sequentiū filioꝝ. Unde in testamen
to q̄ Beatus Dominicus in morte fecit
tria eis legauit. s. paupertate. humilitate
z charitate. In hoc enim q̄ paupertatem
legauit noluit q̄ ppter cupiditate ter
renam p̄dicarent. In hoc q̄ humilitate
eis legauit voluit q̄ ppter laudem hūa
nam p̄dicarent. Et in hoc q̄ eis charita
tem legauit. voluit q̄ p̄dicaret solum p
pter salutē animarū. i. Thet. ij. Neq̄ etiam
aliquādo futurus in occasione auaritie
deus testis est. ecce q̄ nō fuit carbo mun
di. neq̄ querentes ab hoibus gloria. ec
ce q̄ nō fuit flāma mundi sed facit sum?
parauit in medio vetri zc. Ecce q̄ fuit
lux mundi. C. Secūdo dicit lux pp lucis
efficū siue opatōem. lux eim excitat dor
mientes. dicitat aspicientes. z dirigūt ope
rantes. Sic Beatus Dominicus tria in
vobis faciebat. ppter que mōstratus ē
in spē caruli larrantis. facule ardētis. z
felle micantis. Sūt enim vel catulus in
quantū peccatores larratu siue p̄dicatio
nis a fomino peccati excitabat. Et fuit fa
cula vel inquantū bonos ad celestia in
flāmabat. Sūt stella del inquantū om
nes in viam iusticie deducebat z dirige
bat. C. Tercio dicit esse lux ppter maio
ria lucis participatōem. Lux enim p̄lo
continet in luminaribus. deinde habet
in nubibus. postea in montibus. postea
in terris inferioribus. Radix diuine gra
tie z sapientie. Primo fuit in apostolis
tanqua in luminaribus. Deinde fuit in
p̄lms doctōribus sicut in nubibus. de
inde in modernis doctōribus sicut i mō
tibus. Deinde etiam in subditis z ceteris
electis sicut in terris inferioribus. Būis
autem Dominicus inquantū fuit deno
tus laicus fuit terra dei. z ideo fuit irra
diatus. Inquantū vero fuit regularis
canonicus sic erat mons dei. z ideo ma
gis fuit illustratus. Inquantū fuit homo
celestis z angelic⁹ p virginitatez erat nu
bes dei. z ideo adūc amplius fuit illu
minatus. Inquantū vero fuit vir aposto
licus erat luminare dei. z ideo fuit ma
gis illustratus. Prouer. iij. Semita iu
sti. Beati dominici quasi lux splendēs
quādo. f. fuit deuotus laicus. pcedit qñ
fuit regularis canonicus z creuit quan

do fuit effectus angelicus vsq̄ ad perfe
ctum diē quādo effectus est vir aplicus
C. Tercio habuit vitam eminentes. z iō
asimilaf ciuitatē eminenti. cum subdis.
Nō pōtuitas abscondi zc. Liuitas su
pra montē posita est sana z munda z est
secura. Sic z religio in eminentia perfe
ctionis est sana ppter votū paupertatis
volūtariē. Ecclē. xxxi. Sanitas anime z
corporis sobrius potus. z etiā sobrius ci
bus. Contra dicit. Ecclē. xxxv. Propt̄
crapulam multi obierunt zc. ps. Prodi
t quasi ex adipe iniquitas eorū. Est mū
da ppter votum castitatis z p̄tinetie. i.
Log. vj. Eūdemus nos ab emm inq̄
namēto carnis z spūs. Est securus pp vo
tum obedientie. Periculosus ē. n. quan
do quis a p̄pta volūtate ducit. Ecclē.
xviij. Si p̄tes anime tue p̄cupiscentias
eius faciet te in gaudiū inimicis tuis zc.
C. Quarto habuit lucidā famā. ideo as
similaf lucerne sup candelabz radiantē
cum dicit. Neq̄ accēdunt lucernam zc.
P̄latus etenim sicut alijs p̄minet in
ordine. sic p̄minere oꝝ in fama z opinio
ne. Unde dicit. i. Regū. x. Saul ab hūe
ro supra oꝝ populum eminebat. In hu
mero pondus laboris intelligi pōt. Su
per humerū autem est caput in quo max
ime visus z odoratus viger. P̄latus er
go debet alijs p̄minere z in labore actō
nis. z i visu cognitiōis z in odore opinio
nis. Sed tamē multi possunt dicere. illō
Jfat. iij. Nolite me constituere p̄ncipes
populi. Nō sum medicus. z i domo mea
nō est panis neq̄ vestimentū. Non enim
possunt curare aliena vulnera exemplo
vite. nec habēt panes sacre doctrine nec
ornamentū bone opinionis z fame. Sz
de Beato Dominico dicit p̄ illud Bar
thet. v. Qui autem fecerit. ecce vita san
cta. Et docuerit. ecce doctrina clara. Hic
magnus vocabit in regno celorum. ecce
eminens sania. Sūt naq̄ magnus in re
gno celoz. i. in ecclesia militante sz mō ē
maior in ecclesia triūphāte.

C. Ser. cccij. De scto Laurentio mar. f. i.
Probauit me quasi au
rum quod p
ignem transiit. Job. xliij. Bea
tus Laurentius fuit z aurum

pppter pfectōem vite. Et fuit pbatus per
examinatōem pene. C. Dicit autē in quā
tum fuit prelatus. Et inquantū fuit mar
tir inuictus. Et inquantū fuit p̄dicator
gloriosus. C. Dicit autem aurum in quā
tum fuit platus. C. Est namq; aurum tē
peratum. solidū et pur. C. Sic etiam
prelatus d̄z esse tempatus in iustitia. soli
dus in vita et purus in conscientia. Huius
autem h̄z ex temperantia q̄ sit calidum et
humidū. sic platus habere d̄z istud tem
peramentū. vt sit calidus per amorem. et
humidus p̄ compassionē. C. Pr̄mo quādo vinum
seueritatis temperat oleo pietatis sicut
p̄z in samaritano. C. Secūdo quādo vir
ga correctōis temperat manna dulcedi
nis. sicut p̄z in arca in qua erat virga et
māna. C. Tertio quādo virga ferientis
discipline tēperat bacculo sustentantis
misericordie. ps. Virga tua et bacculus
tuus zc. C. Quarto quādo rigor pater
ne rectitudinis tempore miscet lenitate
materie compassionis. C. Secūdo au
rum est solidū. ex qua soliditate habet
q̄ nō tingit sicut alia metalla. C. Pre
latus ergo debet habere vitam tam solidā
q̄ subditos nō tingat idest per malum
exemplū nō inficiat. Malū enim exem
plū prelatorum cito inficit vitam subdi
torum. Sicut Beatus Gregorius ostē
dit exemplo capitis ducis. oculi. et pasto
ris languente inquit capite membra in
castrum vident. Frustra exercitus veloci
ter sequit dum a duce errat. Oculi qui
pudendis gressibus p̄minet cura pul
ueris nō obscurat. C. Pastor namq; cum
per abupta gradis. necesse est vt ad pre
cipitulum grex sequat. C. Tertio aurum
est pur. quia prelatus d̄z esse pur. et mun
dus in conscientia. Unde Beatus Gre
gorius in pastoralī dicit. Nulla p̄sules
imunditia polluat. quia hoc eius susce
pit officium. vt in alienis cordibus pol
lutionis maculas tergat quia necesse est
vt mundas studeat habere manus qui
aliorum sordēs mundare curat. ne tacta
deterius inquinat. Si enim forpida in se
quens Intumit quod tangit potius in
quinat. Beatus vero Laurentius martir

inquantū fuit platus. i. archidiaconus.
d̄r aurum quia ip̄e fuit tempatus habē
do calorem feruoris in reprehendendo
et humiditatem p̄passionis in pauperi
bus compatiedo. Fuit etiam solidus. so
lidum exemplū sanctitatis p̄bendo. Et
purus mundiciā mentis et corpore se
crando. C. Secūdo Beatus Laurenti
us fuit martir inuictus. Et quantum ad
hoc similiter comparat auro. Aurum na
m q̄ sub malleo nō resistit vt ferrum. non
frangit vt vas terreum. nec resonat vt
es sonorum. sed in subtilissimā lamina
dilata. C. Sic etia Laurentius sub mal
leo tribulatiōis diuine correctiōis nō resi
stebat p̄ mentis aut intentiōis duriciā.
Ut illi fecerūt de gbus dicit iob. xli. Cor
elus indurabit quasi lapis. Nec fuit fra
ctus p̄ aliquā mentis diffidentia vt illi
qui significant p̄ statum. Danielis ca
pedes fictiles lapis percussit et p̄minuta su
it. Nec murmurauit p̄ impatientia. sicut
dicit Eccl̄. x. Vir sapiens et disciplina
tus nō murmurabit correctus s̄ fuit p̄
latatus et subtilitatus p̄ obedientia. et s̄
consecutus victoria m. Prouer. xxi. Vir
obediens loquitur victoria. C. Tertio be
atus Laurentius fuit p̄dicator gratiosus
et quantū ad hoc bene significat p̄ aurū.
Quādo autem lamina aurea subducit
d̄z mallando cū argēto incorporari ne
cesse est vt a tribus p̄caueat. i. a puluere
et a vento et ab humore. Sic si aurū ch̄
ritatis d̄z adiungit cum argēto sonat p̄
dicatiōis op̄z q̄ illud p̄seruet a puluere
terrene cupiditatis et a vēto humanita
toris. et ab humore amoris p̄prij illa tria
Beatus Laurentius vitauit. i. puluerē
terrene cupiditatis q̄ thesauros auare
sibi non retinuit. Ventum humane
bitiōis q̄ Archidiaconum ecclesie ro
mane erat. et tamen pauper pedes lava
bat. Et humorē noxium p̄prij amoris. q̄
vitam suam p̄cepit et p̄ p̄ximo mori
se tradidit. C. De his tribus dicitur. i.
Theis. y. Neq; enim aliquādo fuimus
occasione auaritie. ecce q̄n̄ habuit pul
uerem terrene cupiditatis. Neq; querē
tes ab hominibus gloria. ecce quia vita
uit ventū humane laudis. Tolēbamus
vobis tradere animas nostras. ecce q̄

habet humores ppij amoris. C Secundo Beatus Laurentius fuit aurum in igne pbatum & examinatum. In aurum autem examinatum tria concurrunt. s. ignis. sulphur. & pulvis antiqui lateris. Sic Beatus Laurentius examinatus fuit p ignem materialium eius corpus exurentem. Per quidam diaboli ferentem & exurentem. qm crudeliter psequente p avaritiam decij thesauros ecclesie ficientes. Later nigrificus est avarus ab omni humore compassionis vacuus. Sed nec ignis spem excussit nec elus mentē ledere potuit. nec insidia diaboli ipm superavit. nec trāit avaritia ecclesie thesauros auferri potuit. Aurum autem examinatum i igne retinet suam integritatem maiorem acquiri puritatem. & amplius induit claritatem. Sic Beatus Laurentius in igne positus retinuit integritatem fidelitatis. Est autem hōis integra quādo est omnibus suis articulis munita. quādo lingua cum corde. & cor cum lingua p concordat. quādo est charitatis pluncta. quādo est operibus informata. C Talem fidem integram habuit Beatus Laurentius. Ipse enim omnes articulos pfecte credidit. Unde quādo lucillū baptizavit. de omnibz articulis fidei ipm interrogavit Ipse xpm in corde credidit & ore cōfessus fuit. Unē dixit. Excusatus nō negavi nomen sanctum tuū. & interrogatus te xpe confessus sum. Ipse etiam fides cum charitate habuit. p qua charitate se morti tradidit fides etiam elus bonis fuit operibus. Unde de eo dicit. Laurentius bonum opus opatus est q p signum crucis eccos illuminavit. C Secundo maiorem acquisivit puritatem. In anima autem triplex impuritas invenit. s. doloris. timoris & erroris. ps. Cor meum conturbatum est. ecce dolor. Dereliquit me virtus mea ecce timor. Et lumen oculor meorum & spm nō est mecum. ecce error. Sed ista triplex impuritas in morte sanctorum auferitur. Quare tristis es anima mea & quare conturbas me. spera in domino quoniam ad hoc confitebor illi. Quādo. s. a voluntate dolor. & a memoria timor. & a ratione omnis error recesserit & successerit illaz quam speramus. mira claritas. plecta sua

uitas. & eterna securitas. C Tertio acquisivit ampliorē claritatem. Qui enim prius fuit ignotus postea toti mundo factus est clarus. Ambrosio beatus Laurentius gratia no sinaplis possumus comparare qui de uersis attritus passionibus p totum orbem gratia sua meruit fragrare martirij qui a natura constitutus in corpore erat humilis. ignotus & vilis. Postq̄ vero est vexatus. laceratus. & crucifixus. vniuersis p totum mundū cōfessijs odorem sue nobilitatis insudit.

C Sermo. cccv. C De eodem Sermo secundus.

Apoc. Ignis exuret carnes eius. Ecclesi. xxxvij. Notandum est q est q̄ druplex ignis. s. interior siue spūalis. exterior siue materialis. superior siue celestis. & inferior siue infernalis. Primus ignis inflammat corda. Secundus exurit corpora. Tertius consumit carnem & illuminat rationem. Quartusurit carnem & affligit mentē. Primo igne Beatus Laurentius fuit inflamatus p amorem. Secundo fuit examinatus p crementum. Tertio fuit plenus. sed a quarto totaliter alienus. C Est igitur p̄lmus ignis interior & spūalis qui ē deuotio & feruor diuini amoris. qui Beatus Laurentius fuit totaliter inflamatus Unde poterat dicere cum ppheta. Inflamatus est cor meum. & renes mei p̄mutati sunt. Ex quibus vobis habet q̄ iste ignis diuini amoris extinguit quadruplicem amorem inordinatum. sed accendit diuinū amorem. Extinguit. n. amorem carnalem. Jo dicit. Renes mei p̄mutati sunt. Grego. Bussato spū dicitur ois caro. ps. vire renes meos. & cor meum. Extinguit terrenū amorem. Unde subdit. Et ego in nihilū redactus sum. Qui. n. mūdū despiciūt. nihil a mūdāis hoibz reputant. i. Log. iij. Quāquā purgamēta huius mundi facti sumus &c. Iste igitur ignis spūalis amorē terrenū extinguit. q̄ sicut dicit Chrys. Vere nō h̄ sup̄ terram q̄ amet qui bonum celeste in veritate gustauerit. Extinguit amorem domesticum. i. parentum. Unde subdit. Et nesciui. Deut. xxxij. Qui dixerunt patri suo & matri sue. Tiescio vos. Et suis

inter gratanter gaudēter. et desiderā-
ter. Sustinere patienter est necessitas.
gratiter ē deuotio. gaudēter ē pfectio
mō. desiderāter ē pfectio diuine virtutis.
Beatus Laurentius pēas sustinuit pa-
tienter q̄ non murmurauit nec psecuto-
res odiuit. sed p̄ ip̄is orauit. Hebreo. x.
Parscā vobis necessaria ē. Vñ dicit de
murmuribus. Nō murmur resonat. nō q̄ri
monia ē. C. Secūdo sustinuit gratāter.
q̄ in ip̄is pēas grās deo reddebat dī
cens. Alatus sum grās ago. Caro as-
ta lapidior ē q̄ lixa. q̄ magis placet deo
gratum actio in aduersis q̄ in p̄p̄eris.
C. Tertio beatus Laurentius sustinuit
gaudēter. Vñ dicit. Gau deo plane quia
vestia xpi efficit merui. Exēplo apostolo
rō. de qbus dī. Act. v. Ibant apli gaudē-
tes a p̄pectu cōcilij. C. Quarto susti-
nuit desiderāter. q̄ adhuc maiora pati
p̄p̄os desiderabat. vñ dicit Beato. In
filiis has epulas semper optaui. Sacti nā-
q̄ vñ desiderāt p̄o xpo et pati et affligi
desiderantes q̄ psecutores sunt tanquā apes
qui pungant p̄nā. tñ mellificant p̄-
parando dulce dñe eterna. ps. Et cū de-
derant me sicut apes. sunt tanquā fabri
q̄ s̄ seriant. tñ coronā eterna fabricant.
ps. Supra dorsus meū fabricauerūt pec-
catores. C. sunt tanquā p̄fatores q̄ s̄ ar-
gentū ponāt ad flāmā. tñ purgant ab oī
leuicia. Malach. iij. sedebit p̄fians et emū-
dans argē. C. Secūdo certauit p̄ra car-
nificas. Carnifex. n. p̄ra ip̄um inferebat
penas. s̄ beatus laurentius p̄ra carnifi-
cē offerebat parscā et cōstātiā. Ambio.
Beatus laurentius martyr mās in xpo vñ
q̄ ad tērationē. vsq̄ ad tyrānicā iterro-
gatiōem. vsq̄ ad accerrimā cōmūatōem.
et vsq̄ ad mortē. In qua lōga necesse quia
bñ mādūcauerat. et bñ biberat tāquā il-
la elca sagnatus. et illo calice ebullis tor-
menta nō sensit. nō cessit. et in regnum
succēssit. Itaq̄ aut tātam cōstātiā hēbat
p̄ charitatē iusticibilem qua munit⁹ erat.
Casi. viij. fortis ē vt mors dilectio. Sicut
et mors sepat ab hoste aliam sensum et
mortē. Sic i b̄o laurentio charitas sepa-
uit aliam suā ab amore mūdi. sensus car-
nis ab amore sui. et motū omnis peccati.
Et sic mortuus erat mūdo per sepatiōes

aie ab ip̄o. sibi vero p̄ sepatiōes sensus
p̄p̄ij. et diabolo p̄ sepatiōē motus oīa
p̄cti. Et sic xps in ip̄o erat loco aie viuifi-
cādo ip̄m p̄ amorē. Loco sensus in fun-
dendo sibi sensus p̄ fidē. Et loco motus.
ducēdo eū ad bonā opatiōē vt dicere
posset cū aplo ad Bar. ij. Vñ ego. iam
nō ego. vult vero in me xps. C. Tertio
certauit p̄ra diaboli. Nā diaboli for-
titer p̄ra eū seuebat. et ip̄e viriliter resiste-
bat. q̄ armis spūalibus munitus fuit.
De qbus dī. Eph. vi. Induite lorica iu-
sticie in oībus sumētes scutū fidei et gale-
am salutis assumite. Diabolus nāq̄ h̄z
tela multa et venenata et ignita. vñ dicit
ibidē. Ut possitis oīa tela. ecce q̄ multa.
negligim. ecce q̄ venenata. ignea extin-
guere. ecce q̄ ignita. q̄ igit sunt milia de-
bemus iducere lorica iusticie. i. charitatē
que dī lorica. q̄ ex op̄e parte munit. et iust-
icie. q̄ vnicuiq̄ suus suū reddat. q̄ sit igni-
ta debemus assumere scutū fidei in quo
oīa tela diaboli extinguit. diabolus. n.
totū mūdū impleuit igne cupiditatis vo-
luptatis et abritiōis. S̄z fides istū triplicē
ignē extinguit. sicut manifeste h̄z Heb.
xi. Sicut moyses grādīs effect⁹ negauit
seipm et filiū filie pharaonis. C. Quia
sunt venenata. Debemus assumere galeas
salutis. i. spem. sicut enim venenū statim
cor petat. sic diabolus venenū suū mali-
tē statim i mētē mittit. vt spes extingue-
re valeat. Et sicut accipiter cor auis quā
ceperit statim spetit. sic diabolus ab aīa
quā cepit cōtinuo spē tollit. qua ablata
ip̄am in despatōē ducit. Et tō ip̄a mēs
galea spei ē munita. C. Quarto certa-
uit cōtra incēdiū. Nā ignis materialis
fortis vrebāt carnē. Ignis vero spūalis
itus inflāmat. Sed. ignis iterior
supauit ignē cruciatiōis exterioris. Na
buit aut triplicē ignē interius qui exte-
riorem igit totaliter extinguit. C. Dum⁹
fuit charitas ignita. Aug. Supari cha-
ritatis xpi in laurentio flāmā non potu-
it. et segnior fuit ignis qui foris vñt q̄
ignis qui intus accendit. C. Secundus
fuit fides succēssa. Ambio. Inquantus
in laurentio fidei seruus feruit. intan-
tum supplicij flāmā frigescit. C. Tertius
fuit veritas lucida. Ambio. Fortissimū

martyres laurentiū flāma superare non potuit: q̄ lōge ardetius veritatis radio mens eius accensa ferebat.

C Sermo. ccvii. C De eodem. Sermo quartus.

Probasti cor meū
et visitasti nocte: igne me examinasti et nō est inuēta in me iniquitas cē. ps. Ex his verbis habet q̄ beatus laurētius fuit a deo probatus: visitatus examinatus et sine peccato inuētus. C Circa p̄mū notandū est q̄ sapiens probat in argumēto: patiens in op̄o: probatio: fortis in p̄lio et fidelis in ministerio. Et q̄ beatus laurētius erat sapiens: patiens: fortis et fidelis. Ideo deus ip̄suz his quattuor modis voluit pbare v̄ nobis inotesceret quālis esset. p̄ Nō enī beatus laurētius eēt sapiens probatus est per argumētū: q̄ ip̄se tyrāno obijciēti dabat sap̄es et benignuz respōsuz. Unde cū thesauros q̄reret tyrānus: laurētius pauperes colligēs dicit: Ecce isti sunt thesauri qui nunq̄ minuantur: sed semper augent. p̄ Secūdo q̄ esset patiens probatus est per opprobriū et tormētū: q̄ multa opprobria audīuit et tormēta sustinuit. sed tamē in omnibus patiens reperitus fuit. Luc. xxi. In patiētia vestra posidebitis animas vestras. Non dixit linguas vestras aut man⁹ vestras. Patiens quidē debet possidere linguā suā ne p̄ cōtumelijs promelias reddat. Vanum suā ne pro iniuria iniuriā inferat. Anīmā suā ne in corde odīū teneat. Quicūq̄ autē possidet animā: possidet et manū et linguā et non ecōuerso. Et ideo dñs radicem ipatiētie remouere volens dicit: In patientia vestra cē. p̄ Tercio q̄ fuit fortis probatus est in p̄lio et in suo martyrio. Dicit autē Seneca q̄ tria sunt omni morbo grauiora. s. metus mortis: dolor corporis et intermissio volūtatis. Distribus modis beatus laurētius fuit probatus fuisse fortis. s. in metu mortis: q̄ tyrānus omne genus tormētōrū in ip̄suz expēdere mīnatus est. In dolore corporis: quia fuscis scorpiones ardentis lammās et omne tormentorum genus ip̄se perpessus est. Subtracōe rei delectabi-

lis: q̄ solatio patrie spūalis. s. beati fuit p̄sua. Sed beatus laurētius taz fuit extitit q̄ nec mīnas timuit: nec supplicij cessit: et patrie priuationē patienter portauit. p̄ Quarto pbatus ē fuisse hālis per fidelez distributionē thesauroz. ps. Dispersit dedit pauperibus cē. Ip̄e enim dedit non vēdidit: q̄ non quibet munus a corde. i. mundāna delectationez. nec ab ore. i. humanū fauorē. nec manu. i. tēporalē retributionē. nec ab osequio. i. obsequij exhibitionē. Item. Dedit etiā in vita non post mortem. Et mosyna nāq̄ est instar candelę lumē pbentis. Thob. iij. Elemosyna ab omni peccato liberat: et nō pariet animā in tenebras instar pupille animā dirigēs. Eccl. xxi. Elemosyna viri q̄n seculū cum illo. et grām cūz pupillis p̄seruat. Instar seminis centesimū fructū reddit. Luc. viij. Et oñum fecit fructūz tuplum. Qui igit vult tantum elemosinas post mortē facere similis ē illi q̄ habere lumē post tergus. cōles potest put suū. et seminare post dorsū. C Cūdo ostendit q̄ fuit a deo visitat⁹. p̄ d. Et visitasti nocte. Ip̄m. n. xp̄us in nocte visitauit q̄ sibi in sua passione multas p̄solatōes et maxime tres dēdit. D. bus ps. Nox illuminatio mea in delictis meis: q̄ tenebre nō obscurabunt a te. C P̄ma p̄solatō causabatur ex diuina amoris dulcedine. cum dicit. Nox illuminatio mea in delictis meis. Nō in delictis uertit quādo tribulatio amoris volūne supat. Unde dicebat. Tormenta et epule mihi sunt. C Secūda causabatur securitate gratie. vnde subdit. Quia tenebre nō obscurabunt a te cē. Tunc enim tenebre obscurabunt quādo qs in tribulacōe positus p̄ peccatū caliginem nō nubilat. Unde securus dicebat mea nocte obscurū n̄ p̄. s. oia in luce clarescūt. Et t̄ia causabatur ex certitū dīne grē et gloriā. Ideo subdit. Sicut tenebre eius ita et lumen eius. Tunc lumen est sicut tenebre quādo quis recipit militū dīne gaudiū. rum s̄m multitudine passionū. Itā certitudinem se habere ostendens dicebat. Grās ago tibi dñe iesu xp̄e q̄ ianuā tuā ingredi merui. C Tercio ostendit q̄

fuit examinatus cum dñ. Igne me exa-
 i. S. beati-
 tas foun-
 nec fup-
 re pation-
 e fuisse f-
 thesauro-
 uos et. Jp-
 non quet-
 delictis
 uos. nec
 e. nec ab-
 ne. Jern-
 morem. S-
 ele lum-
 ma. ab om-
 anima i-
 nū dicit-
 fuit facu-
 s pferu-
 ucti redd-
 fructu cū
 om elom-
 e illa r-
 los pella-
 asus. C-
 vifitit e-
 rpus in-
 lone m-
 e dicit. B-
 in delo-
 ant ate d-
 ex ex d-
 Nor illu-
 y dicit ad-
 ate vultu-
 amenta m-
 aufabul-
 f. Quia u-
 Tunc cin-
 s in tribu-
 nem nō d-
 i meant
 efcit. De
 e e glori-
 a ita e la-
 re teneb-
 gaudio
 Jha cer-
 s plectu-
 mna u-
 endit q-

Anima nostra si
 cut passer crepta est de laqueo
 venantū. ps. Ad honorē scī
 hippolyti & sociorū eius iste versiculus i
 missa decantat. In euangelio ē hodie
 no in exēplū sanctorū passeris intro du-
 cunt. C. In premisiis verbis tria facere
 vident scit. C. Primo nāq; de sua creptō
 ne grās agūt. cū dñ: Anima nra sicut pas-
 ser crepta est de laqueo venantū. Am-
 milant aut sancti viri passeribus s; Ra-
 bamū tribus de causis. C. Primo q; pas-
 ser est quātitate parvus. vnde a parvita-
 te ē dictus passer. q. paruer. i. parvus te-
 ste. Jsidoro li. ethimologiarū. c. de aui-
 bus. Sic scī viri paruos se reputant per
 humilitatē. Ad aut. xi. Reuelasti ea pu-
 lis. Dicit aut Bieg. q. pupilla quāto est
 minor tanto ē lucidior. Aialia ē hñcia
 puū cor in quātitate. sunt cōiter magis
 aiosa. sicut patet in leone. Eiam etiam
 sinapis qd est minutū inter oia femina
 olerum adeo crescit. q. ramos facit in
 quibus ayes nidificant & quiescunt. per
 qd datur itelligi q. quāto quis ē minor
 apud seipsum. tanto est lucidior apd de-
 um. tāto aiosior cōtra diabolu: tāto ma-
 gis crescit p opa virtutū. ita vt ē viri cō-
 templatiui in eius virtutibus quiescūt
 p Scdo passer ē velocitate celerrimus.
 Sic scī viri in suis operibus debēt esse
 veloces & zerventes. Eccl. xxxi. In oibus
 opibus tuis esto veloc. Sicut dicit beat⁹
 Almb. Qui nō pōt volare vt agla: saltē
 voliter vt passer: qui nō pōt vt cōrem
 plati⁹ volare in celū per cōtēplatiōem
 saltē voliter vt actiuus p actionē. Et q n
 pōt ēē magnus seruādō cōsilia: saltē sit
 puus seruādō pcepta. Et qui nō pōt ap-
 prehendere pfectionē: nitat ad illas per
 cōtinuā exercitacionē. p Tercio passer ē
 in nidificando caturus. Nō eis nidificat.
 nec ouificat. nec pullificat i vijs. ne aut
 nidus ei⁹ a vto raptat. aut oua a serpē-
 tibus comedant. aut pulli a pdatore ca-
 piant: s; poti⁹ nidificat i foraminibus do-
 morū. ps. Eteiz passer iuenit sibi domus
 Nidus aut spialis ē aius i quo de⁹ rege
 scit. In hoc nido deus generat oua & bo-
 na propolita: & de ouis pullos educit.

qñ bona pposita in opus prodire facit. Sñt aliqñ ponit nñdñ. Sñt in terra p affectionē: timēdñ est ne dyabolus q est ventus vehēmēs p suggestionē. q est serpens p deceptōes. q est pñator p merito. rñ expoliatōes. a aiaz p vanā gloriāz rapit. a bona pposita comedat. opa bona extinguat. Sñ sancti viri nñdñcat in foribus petre. i. in vulnerib⁹ xpi. Lanf. ij. Veni colūba mea in foraminib⁹ petre: quo ad foraminē a manūz a pedum. In caverna maceretur: quo ad foraminē lateris. Sñdñ modū creptōis exponit cū dñ: Laqus pñritus est: a nos liberati sum⁹. Tres laqi sūt dyabolus: quos sancti euadūt. p. Primus ē laqus gule. ps. Stat mē sa eoz corā ipsi i laqueū. Aug. in lib. cōfess. Ad getes satietatis cū ex idigēte molestia rēdoñ in ipso trāstru istidñat mibi laqueus pñpñcēte. p. Sñdñ est laqus luxurie. Eccl. vii. Inveni amariōre morte mulierē q laqueus pñenator est. p. Tertius est laqus auaritiē. De quo dicit Amb. in lib. de bono mortis. Auus q descendit ex alto frequēter a laqueis capitura visco fallit: a gbulcāz in sūdyas irretit. Sic ergo aia nra caueat ad ista mūdāna descēdere: q laqus est in auro: viscus in argēto: necus i pñdio. Nā dñ auz qñmus: strāgulamur. dñ argentū petimus: in visco eius hērem⁹. buz pñdia suadimus: alligamur. Istos tres laqueos isti sancti euasērūt. Et p corporis maceratiōes: a p puritatis pseruatōes. a p terrenoz despectiōne. Tercio ista creptōes nō sibi s3 deo attribuit euz dñcñ: Ad dñtōiū nřz in nomine dñi. Suerunt. n. a dñtū a i celis. St hñt anti xps: sed tñet xps. Dñs inferi: sed immortalitas sequit. Exclso mundus eripit s3 restitute pñdñs exhibet. Ultra tpālis extinguit: sed eterna repat. Ecce intrabilis cōmutatiō quā sancti martyres recipiūt: que oia in martyrio sancti stephani appuerūt. Nā clausura oculoꝝ apit sibi regnū celoꝝ. id vñt celos aper tos. Si anti xps minas: xps tñet. Jō beatus stephanus vidit lesu stantē. i. in uia repatum. Si corpus mortū: immortalitate

vestit. Unde vult⁹ beati stephani apparuit in specie angel⁹ tanq̃ immortalitatis glia vestit⁹. Si auferi mūdus dñtū pñdñs: id respiciēbat in celū tanq̃ tribuēdū. Si vita tpālis tollit⁹: dñtū ta eterna: id vidit gloriā dei. Sic et stephanus nō solus fuerit a dñte: sed cū multis pñlegijs dñte dotat⁹. p. Ipse nō sanctus hippolyt⁹ h3 cū laurentio societate. Tñ dixit ei laurentius martyr. Simulemus ambo pñter: q mibi a tñbi glia pparat. Tñ ē bñs hippolytus se luctu corpus lauretū sepeliri fecit: ad inuēdū q sicut eoz corp⁹ a sunt iusta in terris: eoz aie sunt iusta in celis. p. Sñdñ h3 ei virgine magnā familiaritatē. Utroq̃ bñs cū hippolyto cūda iñrmo apparuit: a illū sanare pcepit. Quid ē q virgo beata hippolytū assuēbat ad sua societati nñs q: cum illo spalem h3 familiaritatē. p. Tertio magnā h3 sup demones pñt q exhibente diuina iustitia bñs hippolytus voluit vt dyabolus dñctum viceret. p. Quarto pñra tyrānos magnā securitatē. Tñ dñctus clamabat: O hippolyte cathenis asps victū me ducis. p. Quinto h3 sup pñctōes penitentes magnā pñtates. sicut patet in illo cuius tñbia iustitia incidit a aliā sanā restituit.

Sermo.ccx. De eodē Sermo.

Custodit aias. Custodit aias hippolyti a socioz eius: de manu pñctōis. i. decy iperatois sñdñ raulit eos. Custodiuit aut dñs aias hippolyti: in vita a in morte a post mortem. Tñ vita gēdz: q fecit eū imagine puritatis. qñ pñz aias beatoꝝ videre meruit: que nō nisi a mūdō corde videri possunt. Unde postq̃ fuit baptizatus dixit: Custodi aias in oclū letas gaudē. p. Sñdñ modū pietatis: ex eo q corpus bñs laurenti sepeluit. Sepelire. n. mortuos iter opa pietatis numerat. ita vt ad deū ēt akenat. Thob. xij. Qñ orabas a sepeliebas mortuos: ego obtuli oñem tuam oratiōē. p. Tertio dñs fecit eū mulie pñfessionis: qñ laurentius cruciabat⁹: ipse sñbat a mugitus dabat. p. Quarto multe oclor

non laqñ
pñpñcat
chaurē
pñmē dñ
cūdo cust
culis tyrā
ruborē a
nūdantē
aquis hipp
s3 vñt vñ
cū tyrānus
cū es q
Tñ rñdñt
pñtū. Sñ
dñtū: que
p. Cūuers
gere pñra
dñtē vos a
here a dñer
hñt ornare
amur arma
bulēm. Iob.
tates. Job.
lida sunt ci
p. Sñdñ p
militariē cū
tñ allucere
q dñtē se m
n. Xps. n. n.
quos. Tyra
dñtē offer
tas. Xps aū
tñtē fugit
vt. Nec habi
nēz. vt habe
tñt tñbi mās
litate: sed n
nō placuit.
dñtē: oēs de
ocendi fecit:
tñtē ipse n
cēs: sñs nō
dñtē hñm⁹. p.
pñcia pñs a
quoz in dñ
trouos tra
nē. Sñtū dñ
hñt pati
dñtē oñtātā
sup pñficio cū
lū coronā aq

Non legi pre nimia deuotione fidei et ante
 ipse planus se esse voluit pñteri. Un dicit
 elauratus: In interiori hoie absconde
 gñe di clamauro audi et veni. C Se
 cundo custodiuit eū i morte qñ qñtor la
 mīlis tyrānus eū voluit supare. p Prio
 r dicit et verecūdia inferēdo qñ ipm de
 nudari et expoliari fecit. S3 istō relū be
 atus hippolyt cotruuit. qz meliori veste
 sz veste virtutū se idutū eē agnouit. Un
 mīrānus ei diceret. Qūo sic iūspēs fa
 ctus es qz de nuditate tua nō erubescis.
 Ille rēdit: Non me expoliasti: s3 magis
 vestisti. Sciebat eis se esse veste virtutū in
 dūtū que qdē hñt regere pcta. Prouer.
 1. Vniuersa dñcta opit charitas. Hñt te
 gere ptra dyaboli tēamēta. Eph. vi. In
 dūtū vos armaturā dei vt possitis rēsi
 stere aduersus insidias dyaboli. Et etiā
 pñt onare pp honestatē. Ro. xij. Indu
 amur arma luctis: sic vt i oīe honeste am
 bulemus. Habēt etiā calefacere p chari
 tate. Job. xxxvij. Nōne vestimēta tua ca
 lida sunt cū perflata fuerit terra austro
 r. S3 op p ppera ipm alliscēdo: qz veste
 militari eū induit vt sic ad pūstinā mēl
 tū alliceret. S3 ipse istud relūz pfregit:
 qz dicit se meliori regi nō tyrāno milita
 ri. Aps. n. nō sult tyrānus: sed rex bent
 gnus. Tyrānū nāqz faciūt dñandī cupi
 ditas: effrenata crudelitas et puata villi
 tas. Xps aut nō habuit dñandī cupidit
 atē: fugit ne fieret rex. vt habet Joā.
 vi. Nec habuit crudelitatem: s3 māsuetud
 nes. vt habet Zach. ix. Ecce rex tuus ve
 nit tibi māsuetus. Nō quesiuit ppria vir
 tutes: sed nram. Ad Rom. xv. Xps sibi
 nō placuit. p Tertio timorē sibi icuten
 do: qz oēs de familia sua añ eius oculos
 occidi fecit: vt sic timor hippolyto icute
 retis ipse nō timuit sz eos cōfortauit dī
 cēs: fies nolite timē: qz ego et vos vnum
 s3s hēm. p Quarto p lōga et aspa sup
 plicia ipz affligendo. Secū. m. ad pedes
 equos indomitos ligari. et p cardines et
 tribulos trahi: vt sic dolore vexat vince
 ret. S3 istud relū hippolytus pfregit: qz
 dñt pñtietā p quā nō murmurauit.
 Dñt pñtietā p quā nō cessit. nec de
 supplicio curauit. Dñt victoriā p quā si
 coronā acquiuit. Un cārat de martyri

bus. Hi p te furias atqz ferocia calcarūt
 holus seuasqz verbera. cessit his lacerās
 fortiter vngula. nec carpsit penetrallat:
 ecce gñt pñtāta. Non murmur resonat:
 nec querimonia: ecce gñt patietia. Que
 vox q poterit lingua retere: ecce gñt glo
 riosa corona. C Tertio custodiuit aiam
 eius post mortē. Alia eis h3 triplice statū
 Unus est inquātū ipsa aia est vnita cor
 pori. Scds est put est eruta a corpe. Ter
 tius put pñderat resumpto corpe. Et in
 quolibet istoz statūz dñs aias sanctoz
 custodit. Nā put sunt pñcte corpi sunt
 in manu dei. Sap. iij. Iustoz aie i manu
 dei sunt: et nō tāget illos tormentū mor
 tis. Inqñtū sunt erute a corpe: sūt in sinu
 dei. Olz qdē erat in sinu abrahę: sed mō
 sunt in sinu dei. Ysa. xl. In brachio suo
 cōgregabit agnos et in sinu suo leuabit.
 Inquātū pñderant resumpto corpe erunt
 in thalamo dei. Deut. xxxij. Amantissi
 mus dñs habitabit pñdēt in eo: quasi
 in thalamo tota die morabit.

C Sermo. ccx. C Eodē die Sermo. iij.

Nolite timere eos qui
 occidunt corpus. et post hoc
 non hñt amplius qd faciāt
 Luce. xij. In verbis istis tria notantur.
 p Primo in pscutoibus magna crude
 litas eū dñ: Qui occidit corpus. Crude
 litas aut mali hominis im Lhyzo. petoz
 est crudelitate serpētis: bestie et dyaboli.
 C Quātū ad pñm sic dicit: Si pparau
 ris hoiem serpēt petozē inuenies: qz ser
 pens et si malitia h3: hoiis tñ h3 timorē.
 Hō aut malus et malitia h3 serpentis: et
 timorē non h3 sicut serpens. Est etiaz pe
 tor omni bestia: qd ostendit triplici rōe.
 p De pma sic dicit. Nāz ipsa bestia quā
 sit crudelitas: qz ea tratiōalis declinat
 ab hoiē crudelitas eius. Hō aut malus
 cū sit crudelis et rōalis nō facit euadē
 crudelitas eius. p De scda sic dicit: Be
 stia si irritata fuerit leuit. si non fuerit ir
 ritata m silētio trāsit. Hō aut nō irritat
 isanit: et magis isanit sup illos a gbus si
 fuerit irritat. p De tertia sic dicit: Una
 queqz bestia vñū pprius malū h3. Hō ve
 ro oia vitia in se h3. Est etiaz petoz dya
 bolo. qd ostēdit triplici rōe. p De pma

De assumptioe beate marie virginis

Ne dicit: dyabolus si viderit hoies iustu
no est ausus ad eu accedere. hō aut ma
lus hoiem sanctū non solū nō timet: sed
etiā contemnit. **¶** Secūda ratio est qd dyabo
lus nō armat hoiem: sed hō armat dyabo
lū. Sicut enīz hō sine armis nihil po
test facere ptra hoie: sic dyabolus non
valet ptra sine hoie. **¶** Pōt ēt tertia rō
assignari: qd dyabolus nō pōt nocere ho
mini nisi pmissus. hō aut malus nō solū
nocet hōi pmissus: sed ēt a deo phibit.
¶ Secūdo in sanctis notat magna securi
tas: qd quis psecutores corpus occide
re possunt: tñ in aīas nullā hñt prātem.
An postq dñs dixit: Nolite timere eos
qui occidūt corpus. statiz subiungit: Et
post hoc nō hñt amplius qd faciant: qd
scz in aīas nihil pñt: vt patet in Job. qd
postq dyabolus accepit prātem in cor
pus: statim dñs subādit: Vtrūm aīam
illius serua. Deus nāq maiorē curā hz
de aīa q̄ de corpore. Et hoc triplct de
cāsicat ostēdit Lhyf. super Abat. **¶** De
prima sic dicit: Maior cura est deo d fa
lute aīe q̄ corpis. Prima: qd dignior est
aīa q̄ caro. Aīa eīz sine carne viuē pōt.
Caro aut sine aīa viuē n̄ pōt. **¶** De scda
sic: In oī pctō prius aīa peccat: pōstēa
caro. Nā nisi aīa prius victa fuerit: caro
peccare nō poterit. Caro sigdē pñs ma
lū pcupiscere pōt. peccare aut nō pōt ni
si aīa illi pñserit. Nā caro in prāte aīe
est: nō autēz ipsa aīa est in prāte carnis.
¶ De tertia sic dicit: Necessariū est vt aīa
que prius ceciderat aīi resurgat. deinde
aīa liberata a prāte dyabolici carnē suam
seruare pōt a pctō. Caro aut sanata ab
infirmitate aīas liberare nō pōt: s; magis
eā euertit: qd incolumitas sepe ipugnat
iustitie disciplinā. Quāvis aut psecuto
rea corpa scbz occidāt: tñ nō pereūt: sed
ēt in pñti multiplici glā illustrant. Nā
bz Lhyf. in sermone de machabēis: eoz
corpora efficiunt radij dei: de qbus de
mones excecātur. Sunt et verilla dei a
qbus ipsi demones fugiūt & detrent.
Sūt corona fulgida dei vñ ecclia ado
nat. **¶** Tercio i deo notat magna prās.
qd notat cū dī: Timete aut eum q postq
occiderit corpus hz prāte mittere in ge
hennā. i. in penā eternā. i. corpus & aīas

Sed hoc nō videt diuine iustitie pñti
re: vt homo pro culpa trāstoria puniat
pena eterna. Sed sicut fit ppter simi
tes offēsi: mutationē fori & eternitatē
mali ppositi. Due pñe rōes sūt Lhyf.
tertia est Diego. **¶** Prima enīz rō est: qd
iniuriosus tāto maior dignus ē penā
quanto maior est ille cui infert iniuria.
Qui enīz offendit milite: dignus est ma
gna pena. Qui offendit comitē: dignus
est maior. Qui vero offendit regem: di
gnus est maxima pena. Deus aut ē ma
gnus in iustitiā. ideo qui ipm offendit
dignus est pena infinita. **¶** Secda ratio ē
ppter vltimitatē fori. Nā p vno codē
qd furto quis alicubi cauterizat: alicubi
murat: alicubi vita priuat. Est aut vlti
plex for: scz forū ecclēie & forū dei. In
foro ecclēie oēs culpe puniūt pena trā
storia: ex eo qd oēs cause agunt sub ipso
nō misericordie: & fertas facit tribunāl
iustitie. In foro autē dei culpe puniūt
pena eterna: qd tūc iustitia causas agit &
misericordia fertas faciet. Unde et hoc
videt Lhyf. qd nō recipit tūc natura ius
dicis misericordia: sicut nec tēpus mis
ericordie iudiciū. **¶** Tercio hoc accidit
ppter eternitatē mali ppositi. Unde dicit
Diego. in moral. Inquit i deo cū sine pec
cauerūt: cū sine vixerūt. voluissent qd
de z sine fine viuere: vt potuissent sine fi
ne in iustitiis permanere. Ad dīstric
ergo in iudiciis iustitia pñet: vt scz nūq
careat supplicio: quonī mens in hac vi
ta nūq voluit carere peccato. qd iust
tione similit rāgit Beda dicit: Qd mal
habuissent voluntatē sine fine peccādi:
qbus p qd malū inierit dānant sine fine
& eis in dūcti eterna pena ēt.
¶ Sermo. cccij. **¶** De assumptioe vir
ginis gloriose Sermo primus.

Sarge domine in
requie tuā tu & arca sanctificā
tōis tue rē ps. Qd xpi corpus
gloriose resurrexit oibus fidelibz est cor
tū. qd aut corpus beate marie virginis glo
rificatū surrexit. & si nō sit certū tñ pñt
credēdū. qd aut corpa sanctorū q̄ eūz pñt
surrexerūt sūt glificata: sūt multos do

etiam vertit in iudiciu. Propheta igitur
 ait illud quod est dubiu: ponit quod certu
 est dicere: Surge dñe in requie tua. Et il
 lud quod sit credendum cum dicit: Tu et ar
 ca sanctificationis tue. Arca ista est beata
 virgo noli de potentiua. Et est sanctifica
 tio: quia in matris vtero fuit sanctificata.
 Ista autem arca surrexit in requie. i. in cor
 poris et aie plenae felicitate. Hodie quidem
 surrexit de tumulo: quia immortalitatis glo
 ria fuit induta. Surrexit de mundo: quia
 hodie in celis est gloriose assumpta. Arca
 cultus assumptionis duo sunt videnda.
 Primo quasi sit assumpta. Secundo im
 quod sit assumpta. Et autem virgo Maria
 assumpta quadruplex. scilicet: cum honorabili so
 cietate: cum ineffabili iocunditate: cum in
 rabili claritate: et cum terribili potestate.
 Primo quod virgo maria assumpta est cum
 honorabili societate. quod significatur. e. ij.
 Reg. vi. vbi dicitur: David et ois israel de
 ducebant arcam dñi cum gaudio: et erat cum
 david chori septem. Per david significat
 ipsos. Per septem choros intelligit vntuer
 sitas hominum et angelorum sanctorum: quia per
 septem choros numerus vntueritas accipit
 Et per septem choros intelligunt tres
 choros qui fuerunt ante nouum testamentum. scilicet
 angeli: patriarche et prophete. Et quattu
 or qui fuerunt in nouo. scilicet: martyres: pfecti
 res et virgines. et et ipsi apostoli qui eius exe
 quis inter fuerunt. De ista honorabili so
 cietate cantat ecclesia. Sicut dicit vernit
 circuebat eas flores rosarum et lilia qual
 itum. Per flores rosarum intelligunt oes
 martyres sanguine rubricati. Per lilia
 puallius intelligunt oes angelos: pfecto
 res et virgines et etiam apostoli qui eius exe
 quis inter fuerunt: qui oes eam circuede
 runt et eas associauerunt. Secundo est assum
 pta cum ineffabili iocunditate. quod significa
 tur. e. ij. Reg. vi. vbi dicitur: David et ois isrl
 deducebant arcam testamenti dñi cum iubilo
 et clangore buccine. et dedebat coram dño
 in oibus signis fabrefactis et cytharis et
 lyris. Vbi notandum quod sicut dicit Augu
 stinus. est triplex sonus musicus: Unus
 qui fit cum voce sicut in cantu. Alius qui fit
 cum flatu: sicut in buccina. Et tertius qui
 fit in pulsione: sicut in cythara. Iste triplex
 sonus tangit hic. Sonus qui fit cum voce

est dicitur: In iubilo. Est etiam substatu
 tus modulario: Sonus qui fit cum flatu
 cum dicitur: In clangore buccine. Sonus qui
 fit cum pulsu cum dicitur: In oibus signis
 fabrefactis et cytharis et lyris. Per hoc
 quod dicitur: quod ista arca deducta est cum iubilo et
 in buccina et in cythara: dat intelligi quod
 ibi fuerunt oes species sonorum et oia genera
 musicorum. Tercio assumpta est cum mira
 bili claritate. Cant. vi. legitis. Que est ista
 que pgregit quasi aurora: pgregit: pul
 chra ut luna: electa ut sol: terribilis ut
 castrorum acies ordinata. Apoc. xij. Signis
 magni appuit in celo: mulier amicta so
 le: et luna sub pedibus: et in capite eius
 corona stellarum duodecim. Et quibus ver
 bis patet quod ipsa ascendit cum claritate cor
 porali: et ista est claritas aurore. Sicut etiam
 aurora post noctem dñi nullas obscuro
 rates retinet. Sic etiam huius caro eius nata
 fuerit de corruptibili carne: nulla tamē
 sensit corruptionem: sed oem deposuit mi
 seriam et penalarum. Ascendit cum clarita
 te spiritali: scilicet: anima que tota fuit luce
 perfusa: et ista est claritas lune. Sicut. in
 luna post solem maiorem habet lucem. Sic
 et ipsa post filium maiorem habet cognitionem
 Ascendit cum claritate supsubstantiali. scilicet
 cum filio suo qui obuius habet venit: et ista
 est claritas solis. Ascendit cum claritate in
 tellectuali. scilicet: toto exercitu angelorum
 et ideo dicitur: Terribilis ut castrorum acies or
 dinata. Quorum quidam precedebat ut voy
 micelli. quidam vero comitabantur tanquam
 basili. quidam subsequiebantur tanquam famuli. Oes
 autem eas associabat tanquam ioculatores de
 uoti. Ascendit cum claritate rationali. cum
 oibus apostolis qui eius assumptionis inter fue
 runt. ideo dicitur quod habebat coronas duodecim
 stellarum. Quarto assumpta est cum terribili
 potestate: quod oes demones pterriti fuge
 runt. nec mirum. fuerunt enim territi a tam ho
 norabili societate. Cant. viij. Quid vide
 bis i summitte: nisi choros castrorum. i. or
 dines angelorum. Vulnerati a tam ineffabili
 iocunditate. quia sicut dicit Eccl. xxij. Audis
 in locu ipostuna narratio est. Excecati a
 tam mirabili claritate instar nocturne quod ad
 lucem solis excecavit. Tremefacti a tam terri
 bili potestate. instar etiam canu virga lesse. su
 guntur a quod plagam accipiunt. C. Secundo videtur.

De assumptione beate marie virginis.

dum est in quid si assumpta: quia non solum
 quantum ad animam: sed et quantum ad corpus est
 glorificata. Et sic hoc assignat Augustinus.
 quattuor rationes. Prima est quia fuit mater
 christi deifica. et ideo debuit a filio sublimari.
 Voluit enim christus totus esse matris sim car-
 nalis. ut si pater carnalis non haberet. Volu-
 it et matrem totam esse suam. ut alios filios non
 generaret. qui ergo matrem noluit coica-
 ri homini. nunc quid ea coicabat vermi. Quia
 ex ea noluit generari filios carnales. nunc
 quid ex ea voluit generari vermes. Ipse
 enim precepit cuilibet suum patrem et matrem ho-
 norare. Qui ergo tantum honorat sanctos
 suos alios in terris. quanto magis contemnit
 honorem. Quod ergo filius a vitio irreuer-
 tie erga matrem. et ingratitude erga ho-
 spitales. et fallacie erga amica ostendimus
 imitari. si ea quam in vita pre alijs dilexe-
 rat pre alijs dereliquit in fine. Secunda
 ratio est quia fuit christi fidelis ministra. Unde Aug-
 ustinus suis ministris veritas dicit. Ubi ego
 sum. illic sit et minister meus. Si maria
 ibi erat nunc quid equali gratia. Et si equali
 gratia. ubi equa dei celsura qua reddit uni-
 cuique secundum merita. Si pre omnibus vivens
 marie viventi donata est gratia. mortue erit
 minuenda. Absit. Admisit autem christo in
 vitio materia corporis preparando. extra
 vitium in sua infantia cum alendo. et in e-
 gitum fugiendo. In sua pueritia ad festi-
 vitates cum ducendo. In sua iuventute ad nu-
 ptias associando. In morte cruci assisten-
 do. post mortem omnia loca eius devotissi-
 me frequentando. post ascensionem ei sedu-
 las preces offerendo. ut habet Actus primo.
 Tertia ratio est quia fuit vestis christi deaurata
 Nullus enim rex pateret vestimentum suum
 a vermicibus condiri. Augustinus. Si elegit diu-
 na voluntas inter ignis flamas puerorum
 vestimenta servare ille scilicet cur abnuat in ma-
 tre propria quod elegit in veste aliena. Locus
 natus autem fuit ut in coronatione regine
 celi sic et ornatus corporis sui. Qui rex i-
 eodem ornatum appetit ut sicut in corpe re-
 gis scriptum est. Rex regum et dominus dominan-
 tiu. Sic in corpe regine scribas. Regina
 reginarum. et domina dominarum. Quarta ratio est quia
 fuit thesaurus christi et gemma preciosa. ideo
 debuit in celesti thesauro recitari. Unde
 Augustinus. Thronus dei thesaurum domus celi. et

bernaculum christi dignum est ibi esse ubi ipse est.
 Et preciosum thesaurum dignum est cum
 servare in terra. Istud sacramentum cor-
 pus in ecclesia vermicibus traditum: sententia
 valeo dicere peritescit.
 Sermo. cxxij. Eodem die. Sermo
 secundus.

Mulier amicta so-
 le et luna sub pedibus eius et
 in capite eius corona stellarum
 duo decim: et in vtero huius etc. Apoc. xij.
 Gloria domine describitur Joannes evangelista
 ita ostendit eam ex omni parte luminosam et glo-
 riosam. Primo est luminosa a parte su-
 periori: quia in capite habet coronam duodecim
 stellarum. Stelle duodecim sunt novae or-
 dines angelorum. et tres ordines beatorum
 scilicet martyres: confessores: et virgines: quod omnes
 ipsam coronant. quia ea venerant et laudant.
 Scraphin eis ministrant et laudant in ipsa
 charitate et succensas. Cherubim sapi-
 entiam tam profundam. Throni pacem et
 quietem in deo tam tranquillum. Seraphines
 et magnas et tantas super angelos permi-
 nentiam. Virtutes tantam miraculorum
 efficaciam. Potentes tantam super demones
 potentiam. Principatus tantam de omnibus
 regnis prepotentiam. Archangeli tantam
 omnibus locis diligentiam. Angeli tantas
 singulis personis custodiam. Martyres
 tantas in tribulationibus constantiam. Con-
 fessores tantam sobrietatem et temperantiam.
 Virgines tantam puritatem et munditiam.
 Secundo est luminosa a parte inferiori
 cum dicitur: Et luna sub pedibus eius. Per lu-
 nam mutabilitas designatur. Est autem quatuor
 plex mutabilitas. Una est nature quod et luna
 est in angelicis spiritibus qui sunt muta-
 biles per naturam: sed sunt immutabiles facti
 per gratiam. Ista talis luna habet sub pedibus
 quod omnes angeli eius impio fauēt. De hoc
 Beatus Hieronymus. Vidi quasi solē et lunam
 et stellas in decem ad adorare me. Per solem
 intelligit summam hierarchiam. per lunam
 mediam. per stellas vero ultimam. Per solem est
 mutabilitas fortune. Ecce. xxvij. Stultus
 ut luna mutat. Ista etiam lunam sub pe-
 dibus habuit: quia omnia terrena calcavit per
 paupertatem voluntariam quam elegit. Be-
 atus autem Beatus Hieronymus. xij. Dies locus quem calcaverit

per velle: vel
 caremus sub
 mus affectu
 ria est mutabilis
 non vult te me
 sancta nec ita
 cani per integ-
 peritatis per in
 pedibus huius
 ea pualere pos-
 tura et gratia. Et
 ria si oēs sei et
 ytra sine pectō
 mus quā pectō
 ducimus: et vi-
 pta hac seta
 nores vni cū
 volo mētione
 litas misere.
 sticia et abūda-
 luna. Glo. i. m.
 resurrexerit ar-
 tura liberabit
 etc. Et ista lun-
 q: pfecta corp-
 et sup angelos
 go. i. humana
 eius. et ascend-
 et. Tercio
 riorū. qd nota
 debet et in v-
 i. Qui cū sit s-
 dorē. Sap. vij.
 et. Buntū o
 vris fructific-
 vē dulcorē. il-
 meus sup mel-
 Heb. xij. Deu-
 igit in suo vte-
 re. ibi reman-
 Amb. Quid n-
 didius quā sp-
 candorē. ibi r-
 Un Anselmu-
 ca puritate ni-
 gritelligit: q: h-
 sit mirabilis
 cinamomū et
 re debeat hū-
 sit mirabilis
 et misericordi

pes vester: vester erit. Si enim palia calcaremus sub pedibus: ea non tangere minus affectibus. veraciter nra eunt. Tertia e mutabilitas culpe. ps. Per die sol non vret: neq; luna p nocte. Alia eniz sancta nec in die pspicitatis cadit i peccati per interperantia. neq; in nocte ad ueritatis pmpatit. Ita luma sub pedibus huiusq; nulla culpa vnquam in ea pualere potuit. Vbi Aug. in li. de natura e gra. Excepta sancta virgie Maria oēs sei e scē interrogati fuisse: vtrū sine pctō eēt. nō dissēnt. Si dixert imus qm pctm non hēmus: ipsi nos fecimus: z veritas i nobis nō ē. Excepit hac scā virgie de qua ppter honores dñi cū de pctis agit: nulla p sūsus volo mētiōe hēre. p Quarta e mutabilitas miserie. ps. Quē in diebus ei? lumen e abū dantia pacis. donec auferat luna. Glo. i. mutabilitas: que quidē in resurrectōe auferet. Ad Ro. viij. ipsa creatura liberabit a seruitute corruptionis eē. Et ista luna sub pedibus eius habet: q; pfecta corpōis immortalitatē possidet e sup angelos glificata manet. ps. Cāligo. i. humana mortalitas sub pedibus eius: z ascēdit sup cherubin e volante eē. Tercio fuit luminosa a parte interiore. qd notat cū dñ: In vtero hīs. habebat eiz in vtero p mū splēdorez. Heb. i. Qui cū sit splēdore glie eē. Nūcū candore. Sap. viij. Candore enim lucis eterne eē. Diuina odorē. Eccl. xxiij. Ego quasi vltis fructificauit suauitate odoris. Sua uē dulcorē. illū. s. qui dicit ibidē. Spūs meus sup mel dulcis eē. Ignē celestem. Heb. xij. Deus nō ignis cōsumens: eī q; igit in suo vtero hūit paternū splēdore. Ibi remansit mirabilis claritas. vii Amb. Quid nobilitas matre dei. qd splēdū quā splēdore elegit. q; hūit nūcū candore. Ibi remansit mirabilis puritas Vbi Angelus. Dicebat z virgo beata ea puritate niteret qua maior sub teo neq; intelligi: q; hūit diuinū odorē. Ibi remansit mirabilis pietas. Eccl. xxiij. Sic cinamomū e balsamū aromatizās odorē deū q; hūit suauē dulcorē. Ibi remansit mirabilis pietas. Vbi dñ: Dñ gratie e misericordie: q; hūit ignē celestem. Ibi

remansit mirabilis charitas. p quam spūs bolū succēbat. Iudith. ix. Percuties eū labijs charitatis mee. p quā oīa terrēna pteñebat. Hierē. li. Recordatus sum tui miserans adolecētā tuā z charitatem desponsatiōis tue qm secuta es me i deserto z cū quā oīa aduersa patieret sustinebat. Lanf. viij. Aque inulte nō poterat cōtingere charitatē. C Quarto fuit luminosa a pte exteriori. cū oīa: Almetra sole. i. immortal corpore. ps. Dñs gloria eius filie regis ab intus quātū ad glām aie. circūdata varietate. quātū ad vōtes e corpōis: que redūdāt ab intus ab aīa i corpus. Siquidē ex redūdantia pūditie resultat in eius corpore claritas. z ex redūdantia fortitudinis ipsa sūbitas. ex redūdantia ipante subtilitas. ex redūdantia tūstie que oēs vites circū resultat agilitas.

Tercio pulchra es. Sermo. cccxij. Eodē die. sermo. iij. Amica mea: z macula nō ē in te eē. Lanf. diij. Spūs celestis volēs sponse sue pulchritudine z dignitatē oīdē. quattuor: iplicitatē i oīs pmissis. i. q; fuit sine macula: q; fuit dei amica: q; fuit pscia: z q; mō ē tota pulchra. C Palo eiz fuit sine macula. z oīs pcti imunitatē. Ipsa qdē libe arbitrius in bono cōfirmatū habuit. z iō nulli peccato pēntire potuit. Potētia eiz libere arbitrio. Vno mō cōsiderat put se hz i differēter ad peccādū z nō peccādū. z hoc mō cōsiderat quali indispositio ad hoc vel ad illud. z hoc mō fuit in adam i statu inocētie. Eccl. xv. De ab initio creauit hōiem z reliq; eū in manu pshij fuit. p Sēdo cū dispōe ad peccādū. Et hoc mō ē in regeneratōe baptisimū: q; oīa mēs ab eis nō auferit. C Tertio cū necessitate ad peccādū. Et hoc mō ē in nō regeneratōe baptisimū in qd fomes nō tantū ē vīspō ad peccādū sed quedā necessitas. C Quarto cū dispōe ad nō peccādū. Et hoc mō ē in angelis z beatis. z fuit in beata virgine post grāz sue sanctificationis vltimē. z quātū ad hoc. Iy existens in via fuit in statu angelorū z beatorū. C Sēdo fuit dei amica p fer

nēre charitate. Distinguit autē Dionysius
descriptōe seraphin quattuor gradus
charitatis. Dicit enim cor dilectionē eē
mobile: calidā: acutā: et superuidā. Isti
quattuor gradus in bta virgine reperiuntur.
Amor enim dei fecit eam mobile. I. dei pre
ceptis valde obediētē: quā. I. ipsa dixit: Ec
ce ancilla rē. Fecit eam calidā. I. alta vir
tutū seruētē cōfēdētē. qd significat p
hoc qd pcepto dñi mox cū festinatione
abiit in montana. Fecit eam acutā. I. alta
celoz secreta penetrantē. Eccle. xliij.
Sicut celi circuli sola rē. Fecit et eam
superuidā in solo dei amore quiescētē.
Can. v. Elūnciate dilecto: qd amore la
queo. C. Tertio fuit pulchra p oimodā
mētis et corporis puritatē. Eius enim pu
ritas fuit pfecta ipermixta: et continua.
Fuit pfecta: qd cūtriplex sit puritas. s.
humana: angelica: et diuina. Ipsam diui
nam puritatē in vtero nouē mensibus
portauit. ipsam puritatē angelicā tran
scendit. oēm puritatē humanā vnuer
saliter superauit. F. Secundo eius puritas
fuit ipermixta. Nō enim habuit a dimixto
nem originalis: qd fuit in vtero a spū scō
fecundata. Nec admixtionē mortalis: qd
fuit a patris potētia cōfirmata. Nec ad
mixtionē venialis: qd fuit a puritate filij
ipregnata. Iudith. xlij. Uluit dñs: quia
custo diuit me angelus eius et hinc eūte:
et sibi cōmorantē. et huc reuertētē. Lusto
diuit enim eā dñs. et in mūdū eūte: qd ip
sam ab originali pccō purgauit. et i mū
do cōmorantē: qd ipsam a mortali conser
uauit. et ad pīaz reuertētē: quia sine ma
cula venialis peccati de mundo exiuit.
F. Tertio eius puritas fuit cōtinua. nun
quā enim fuit interrupta. Ecc. xliij. Ul
qz ad futurū seculū nō desinā rē. Nunq
interpolata: qd fuit a deo cōfirmata. Ibi
dē. Et sic in syon firmata sum rē. Nunq
diminuta. Seruabat enim illud vlcū p
phetē. Exercitabar a scopeba spūz meū
sed semp fuit augmentata. Imo totaliter
vltimata et desuūta effecta. Un psero
Iure sole phibet amicitia que luce smar
ginebiti vlti inmersa neqz summatz tangit.
sz opti magis circūfundit et itaqz illo
igne concludit. C. Quarto fuit tota pul
chra. Ex hoc autē habet qd et in corpe et in

ānima sit assumpta. Si enim mala glificā
eēt et caro putrefacta in terra iacens
tota pulchra non eēt. Hoc autē competit
diuine potētie: sapientie: sufficientie boni
tati. F. Potētie quidē. vñ dicit Aug. Si
scimus quē scimus oīa posse voluit i mē
te integrā seruare pudorē. cur nō voluit et
a putredinis seruare fetore. Quis nū
puer si sensus audiat dicere qd mīz quā
a putrefactione facilliter seruare potuit
seruare noluerit. F. Hoc et cōpetit diuine
sapie. Sicut dicit Prover. ix. Sapia edū
cauit domū suā rē. Sapiēs architectus
bonū pulchrā facit intus et extra. Tā
xp̄s in pñti vīta matres suam sibi edū
cabit. s. pulchrā itus in mēte per purita
tem. et exterius in corpe p virginitatem.
Si igit diuina sapia rāz pulchrā eam in
corpe et in aīa edificauit: non debuit in
morte istā pulchritudinē sibi diminu
re: sed magis augere. C. Competit etiam
hoc diuine iusticie. Hōnorat quidē mul
torum sanctoz corpa. honorat et etia
tomēta. sicut crucē clauos: sp̄ncz
ronam: et lanceā. Si in tanto honore ha
betur crux sancta: in qua corpus xp̄i ad
horā requieuit. in quāto honore oīz ha
bere mēm suā glōfiam in cuius vtero
nouē mēsbz requieuit et habitauit. Et
si in tanto honore hñtur corpora sancto
rū: ex eo. s. qd fuerūt organa spūs sancti.
in quāto honore tūc haberi oīz corpus il
lud qd fuit spūs sancti organū et xp̄i spe
ciale domiciliū. imo totū trinitatis no
bile trinitati. Si in tanto honore habent
ur imagines piete. in quāto honore de
bet haberi illud corpus in quo filius q
ē imago patris habitauit. In quo qd
imago dei sibi impōsa illibata pmanit.
In quo et per qd imago nra que erat cor
rupta repata fuit. F. Cōpetit et hoc luc
bonitati: Bonitaz filij semp interet ma
gis pccare mī qd sibi ip̄s. Constat autem
quod filius sibi ip̄s parcere voluit ab
illa gnāli snia qua dicit: Pulvis es et i pul
uerem reuertē. et in eam suaz excepit
ab illa alia snia qua dicit: In dolore parti
es. Quare ergo non excepit a prima. In
ne in puluere reuertat: qd tā bonus filius
extitit: qd et inier passiois vulnera curaz
hñt de mīe vllera. Tā bonus filius lu

li grā oīu
voluit. Qui
ta habuit. n
amplius no
go potētia d
p virgo mī
sed etiam in
is induta.
C. Sermo. co

O A
cia vt fol. ter
nata. Lant. v.
virginis eū
tes iter se qu
pgredit qua
mirant autē
tem eius stat
em. cū. s. dī
hi pēri teneb
tie diuine ph
to originali
stus aut fuit
et sine origi
mediū locū
li cōcepta: et
pler dīa tar
pe originali
liade. Obter
Selle eiz. i.
ginalis sunt
pccō origina
cē. I. xp̄s et nō
nō vidit xp̄m
suo oīu. Ne
rosa sigdē. i.
ad cōceptū.
Necesse autē
ref. An eim
rationibz de
ciple dī bo
sz adueniēte
fermū fugiū
e vīg ad fin
gunt in ps.
in cubili b
mo. ecbibit
ad op atōz
tiq. Necesse

q: in ortu voluit flere: et inferni gaudē
voluit. Qui igit mortalitatis tanta curas
habuit. nūquid factus gloriofus de ea
amplius non curabit. Abſit. Requirit
et potētia dei. ſapias: iuſticia: et bonitas
q: virgo inſi nō tū in aia ſit glorificata:
ſed etiam in corpore ſit ſcola imortalita
tis ſoluta.

Sermo .ccciii. C. Eodē die. ſmo. iij.

O Ne eſt iſta que
pgredit quaſi auroa cōfur
gens: pulchra vt luna: ele
cta vt ſol. terribilis vt caſtroꝝ acies ordi
nata. Cant. vi. Celeſtes ſpūs claritatem
virginis cuiusq: gl'iaz et laudē admiran
tes ſe ſe querūt et dicūt. Que eſt iſta que
pgredit quaſi auroa cōſurgens et. Ad
mirant aut eam quanta ad quadrupli
cem eius ſtatū. Primo quatū ad ſuū
ortū. cū. ſ. dicit. quaſi auroa: q: ab om
ni pēti tenebra ē expurgata et luce gra
te diuine pūſa. Eteri ſancti cū pecca
to originali cōcepti nati et nati. Chri
ſtus aut fuit ſine pctō originali cōceptus.
et ſine originali natus. Virgo aut maria
mediū locū tenet: q: fuit cū pctō origi
li cōcepta: et ſine originali nata. Iſta tri
plex viſa tangit Job. iij. vbi dicit die cul
pe originali que icepit qm apti ſūt occu
ſade. Obrebeant ſtelle caligine eius.
Stelle eiſ. i. ceteri ſci illi die culpe ori
ginalis ſunt obtenebrati: q: fuerūt cum
pctō originali cōcepti et nati. Expectet lu
ce. i. ppx et nō videat. Iſte eiſ dies culpe
nō vidit xpm nec in ſuo cōceptu: nec in
ſuo ortu. Nec ortū ſurgētis auroe. Au
roa ſiquid. i. virginis beata vidit quatū
ad cōceptū: ſed nō vidit quatū ad ortū.
Nec ſe aut fuit vt iſta auroa nobis ori
ret. An enim eiſ ortū hō ſeſtabat i ten
tationib⁹ demonū et iſimus erat ad in
cipiendū bonū: et debilis ad pſeueradū
ſadū enſēte iſta auroa demones in in
ternū fugit. hoies meritorie opari pūit
et viſa ad ſine opus adducit. Iſta tria tā
gunt in pē. Ort⁹ ē ſol: et ſol: et ſol: et ſol:
in cubiliſ⁹ ſuis collocabunt: quo ad pū
m. exhibet hō ad op⁹ ſuū: quo ad ſcōs.
ad opatōes viſa ad vespēra: quo ad ter
mū. Neceſſe ē ſi ſit vt iſta auroa ouerſa

q: an angelī officiū ſuū circa hoies nō
exercebat qd ē illuminare: et purgare: et
pſicē: et ad diuēte iſta auroa ceperunt
nos diſponē ad illuminationē grē: pur
gationē culpe: et pſectionē glorie. Iſtud
notat Gen. xxxij. vbi dixit angelus ia
cob: Dimittite me auroa ē: qui cū mſtē
noluit angelū: donec triplicē ſpam ipe
trahit. i. illuminationē intellectiue. p hoc
q: iſrael ſibi nomē ipſoſuit. purgationē
affectiue pro eo q: neriſ ſemoris eius
emarcuit. et pſectionē glorie: p hoc q: cum
benedixit. C. Secō mirant ſpūs celeſtes
virginem quatū ad ipſius pgreſſum.
Cum addunt pulchra vt luna. Ipſa au
tem nūquā aliqua macula habuit i co
gitationib⁹: q: ſemp fuerūt ſancte. nec
in affectionib⁹: q: ſemper fuerūt mi
de. nec in intētionib⁹: q: ſemp fuerūt
recte. Cant. iij. Tota pulchra es amica
mea: et macula non ē in te et. Sūt nāq:
in cogitationib⁹ recta. pulchra in affectō
nib⁹. ſine macula in intētionib⁹. Se
cūdo luna habz lucē variatā. et ſepe ob
ſcuratam. Eſt aut luna feſtuitatū diſtin
ctiua. Ecc. xliij. Luna ſignū diei feſti.
In viſione nāq: iſtius lune ſemper ma
gnū feſtū facit deus: angelus: et hō bea
tus. Nā deus de hoc habet magnā gl'iaz
angelus magnas letitias. homo beatus
magnam honoris excellentiaz. Iudith
xv. Tu gl'ia hierlm. i. ipſius dei qui eſt
viſio pacis. tu letitia iſrael. i. angelonū
q: dei facie ad facie ſemp vi dēt. tu hono
rificētā populū nrī. i. oīum ſanctorū et
beatorū: de quorū pgenia ipa deſcendit.
Sūt aut pulchra vt luna in ſua conuer
ſatione: et in ſua viſa. imo pulchro: quā
luna: q: luna habz lucē multis maculis
reſpam. Aliquādo lucet in principio no
ctis. et ſignificat iſti incipietes. Aliquā
in fine noctis: et ſignificat pſeuerātes. qnq:
p totam noctē: et ſignificat vitā bonam
cōtinuatē. Virgo aut Maria fulſit et i
ſuo principio: q: fuit i vtero ſcificata. In
medio. q: fuit filio dei illuſtrata et ſcē cō
uerſata et in ſuo vltimo: q: in aia et cor
pore fuerat glorioſa. Per noctē et ſi
gnificari pōt tētatō et tribulatio. Quā
dā eiſ ſancti adiuvāt in principio tētatō
nis: qdā i medio. qdā i fine. et bta maria

De assumptōe beate marie virginis

temp a diuauat. z in principio dando con
stantia. z in medio dando pseuerantiaz
z in fine dando gloriosam coronā. **C**Ter
tio hz lucem eclipatā z obscuratā. Se
cundū aut bfm Aug. luna tripl'r obscu
rat. Aut quādo nubibus tegit. aut quā
do eclipfat. aut quādo renouat. **C**Sic
et virgo bñdicta fuit obscuratā p sui hu
mitatē p quā se obumbrabat. Bñ h̄ ha
bēt. **L**anti. i. Nolite me p̄sidere q̄ su
scia sim. q̄ decolorauit me sol. Et si dicat
Quātomagis sol me illuminauit p suaz
mascelatē. tanto magis extertus me de
colorauit p humilitatē. **C**Secundo fuit
decolorata p̄p̄m̄y doloris acerbitates
z hoc in filij passione vbi cum sole. i. cuz
filio suo xpo iesu passa est eclipsum. **J**o
h̄l. ij. Sol. i. xpus uertet in tenebras p
mortes. z luna. i. virgo beata. **M**aria cō
uertet in sanguinē p dolorē. Non. n. tūc
tū vnam mortē. sed tres quodamō pas
sa est **E**zech. xxxi. Duplicet gladius ac
triplicet. **C**Una. n. mors seu tristitia q̄
ipa virgo **M**aria passa fuit z patiebat.
fuit sepatio mris a filio. z ista fuit mors
amara. **A**lia fuit sepatio aie xpi a suo cor
pore. z ista mors seu tristitia fuit virginis
bñdictē multū amarior. **C**Tertia mors
fuit in matre. i. sepatio anime xpi a spū
suo. **A**lia naqz xpi **M**arie corpus suū vi
uificabat. Spūs vero suus cum spū xpi
vnitus fuit. **M**agis. n. erat spūs bñe ma
rie cum suo filio bñdicto q̄ in suo coepe
pp̄lo. **Q**uā ergo xps emisit spūm suum.
ipa dolorē intensissimuz patiebat. z ista
tristitia in virgine gloriosa fuit mors ama
rissima. q̄ tūc doloris gladius ipi^o aiaz
pransuit. **C**Tertio virgo bñdicta fuit
obscurata p mortē suam corpalem. **T**ūc
enim facta est obscura. q̄ ab ipi^o coepe
aia recessit vt ficut obscuraret in morte
z fieret nouissimū in resurrectionē. **B**am.
Sicut sol iste splēdidus ac luescē^o sub
lunari coepe latens ad breue videt bñ
cere cum suo nō p̄tacet lumine habēs in
se phēnem luminis fontē. sic et tu sōs ve
ri luminis incoſumptus vitē thesaurus
lz breuē interuallo temporis corporalitē
moti sōs ad dicta. tamē copiose nobis i
fundis inderictēs luminis claritatem.
CTertio angeli admirant eam quo ad

dei filij pceptum. cū subiungunt. **E**lecta
vt sol. **S**cōm aut Augu. in sole tria vide
mus. sc̄p est. q̄s lucet. z q̄s calet. **I**psa su
it electa sicut sol. q̄ habuit eilectum esse.
Nam pater elegit corp^o ipm̄ sanctificā
do. p̄legit aiam ipam virtutibus admo
plēdo. z vtrunqz elegit z p̄legit habita
re in tabernaculo suo faciēdo p̄s. **E**legit
eam deus z p̄legit eam. **F**ilius veda^o su
bi electa lucē. i. diuinoz cognitōz. **A**po
ca. xxi. **C**lūstas nō eget sole aut luna cē.
Ista naqz ē clūstas de qua dī in ps. Glo
riosa dicta sunt de te clūstas dei. **I**sta ci
uitas nō indiget illuminatiōe angelica.
ideo dī q̄ nō indiget sole nec illumina
tōe humana. **I**deo dicit. q̄ nō indiget lu
na. sed illuminat luce diuinitatis. **E**st cū
Et claritas dei illuminabit illam z luce
humanitatis. ideo sub dītur. Et lucerna
eius est agnus. **S**piritus sc̄s de dī libi
calore id est ordinatū amorem. **I**m̄ autē
Augu. quadruplex est gradus amoris.
Primo naqz debemus diligere quod se
pia nos est. i. deū. **D**einde q̄s sum^o. i. nos
ip̄os. **D**einde q̄s iuxta nos est. i. primū
Deinde quod infra nos ē sc̄licet mūdi
z totū genus humanū. **V**irgo ergo bea
ta ordinatā habuit charitatē. **N**ā quod
supra se erat. i. deū amauit reuerētē q̄
iuxta se erat. i. filium dilexit dulciter. q̄
ipa erat. i. se dilexit sapienter. q̄s infra se
erat. i. genus humanū dilexit misericor
diter. **C**Quarto admirant eam quāti
ad eius ascensum gloriosū cum sub dītur ter
ribilis vt castronū acies ordinata. **S**c̄te
bant enim angeli spūm humanū corpo
ri terreno inclusum ab ip̄is minoratū.
Unde. ps. **A**dmittit eū paulominus ab
angelis cē. **E**t de hoc nō mirabant quia
corpus q̄s corrupit aiam aggrauat. **I**s
tamē a dequādem tpe grē sunt cepti. q̄
homines p virginalē munditiā a dequā
tur angelis. de hoc et nō mirabantur eo
q̄ homo factus est ad dei imaginē z dei
faciem contemplandā. **A**dmiratoz igit
nouerat nec de hoc admiratiōem p̄cepe
rant. sublimitatem aut credere nō vale
bant. **E**t ideo videntes humanā naturā
in duabus p̄ntis. i. xpi z mris sup ange
los sublimari in admiratē sunt eam
moti dicētes de xpo illud q̄s legi^o **I**sta

te. **Q**uia est
Et de virgini
quali auro.
Sermo. o.

Quia vel ince
daret modū
doctissimus
raret z lau
igit nos gre
damus pari
ialis est quā
tam virgini
angeli in p̄m
nam admira
ista cē. **E**t dī
der Augu. **I**
m̄ma mundi
quod dicit
et ip̄a sup
ritatis impo
llis. **C**Sec
ad filiu. **D**an
limari vt ad
descenderat
terne cōpassi
ter ei dicere
m̄sem q̄. **C**
re. **C**lilij. **S**a
mus ei liban
cut fecimus
rati sumus
malum qz nō
cessuimus
bus z fame
cat autem d
mplex erat
robant. **A**ut
libus z dice
sica mater
libus. z tūc
de liquidis.
libatio. **I**sta
git hic. p̄m
eriscemus.
mas ei libat
Et faciatis
bonus regū

le. Quis est iste qui venit de edom et de virgine. Que est ista que p̄gredit̄ quasi auroa confurgens. &c.

Sermo. cccv. De eodem sermo. v.

Que est ista que ascendit de deserto delitij affluens in iuxta sup dilectū suū. Lanti. vlti. Si aliquis rusticus vel inexpertus lapidem p̄ciosū laudaret modica laus esset. sed si gēmarus doctissimus aliquē lapidē p̄ciosū miraret et laudaret ingens laus esset. Si scit nos gressi et in experti virginem laudamus parua laus videt. Maxima autē laus est quādo spūs celestes laudat tantam virginis maiestatem. Ponit ergo angelū in p̄missis verbis duo. Primo s̄nam admiratōem cum dicit. Que est ista. &c. Ad istam autē admiratōem respōdet Augu. Ista est mī dei regina celi doctissima in diuina porta paradisi. In hoc autē quod dicit. Mater dei tria notat. Unū est q̄ ipsa sup xp̄s habuit maternē auctoritatē impmū. Luc. ij. Erat subditus illis. Secūdo q̄ debuit sublimari ad filiū. B̄m. Secut m̄rem ad filiū sublimari vt ad ipm̄ ascendat sicut ad ipam̄ descendat. Tertiū q̄ h̄z ad nos maternē cōpassionis affectū. Unde frequenter ei dicere debemus. Monstra te esse m̄rem. &c. Secūdo est regina celi. hie. re. xliij. Sacrificemus regine celi et libemus ei libamina. et faciamus placētis sicut fecimus nos et patres nostri. et saturati sumus panibus et bene nobis erat malumq̄z nō vidimus. Ex eo autē quo cessauimus sacrificare ei in digem⁹ omniū bono et fame et gladio p̄sumptis sumus. sicut autem dicit in scholasticis historiis triplex erat distinctio eorū que deo offerebant. Aut enim erat oblatio de anima libus et dicebat sacrificium. Aut erat de ficta materia vt de simule pane vel similibus. et tunc dicebat oblatio. Aut erat de liquidis. s. vino vel oleo et dicebatur libatio. Ista autem triplex distinctio tāgē hic. p̄mo sacrificiū. cum dicit. Sacrificemus. Libatio cum subdit. Et libemus ei libamina. Oblatio cum subditur. Et faciamus ei placētis. Nos autem de beuimus regine celi sacrificare corpora no-

stra p̄ mortificationē victorū libare corda liquida p̄ passionē lachrymarū et exuberantē placētis. s. conscientias placidas per interiore n̄ram purficationē. Tertiū est domina mundi. Ideo ad ipam̄ tanq̄ ad dominā et augustā om̄is alijs inter medijs appellare licebat. siue quis graue a diabolo. siue a tyranno. siue a carne. siue a dei iustitia. Et enim ad ipsam appellare siquis graue a diabolo sicut p̄ in theophilo qui cū seruus se diaboli fecisset. tandem appellauit ad augustas et ipsa totum iritū scit. et ad p̄stinū statum gratie restituit cum Et ad ipsam appellare. siquis graue a tyrāno hoc significat in hester. vbi tyrānus aman populus dei voluit occidere. sed regina hester idest vtrgo b̄ndicta spūs tyrāni malitie obuiauit ac s̄nam reuocauit et p̄p̄s ad p̄stinū statum restituit. Et et appellare ad ipam̄ siquis graue a carne sicut paruit in Maria egyptiaca. que multo tpe libidinis deseruiuit. sed ad ipam̄ virginem cōfugit et appellauit. et sic carnis libidinem et concupiscentiā superauit. Et etiam ad ipam appellare. siquis se a dei iustitia sentiat aggrauari. Unde legitur in vita Beati Dominici q̄ cū xp̄s ytramundū durā s̄nam p̄ferre vellet. occurrit mater xp̄i gloriosa et dicit. Bone fili nō timeor malitiam sed s̄m tuā misericordiam agere debes. Quarto est porta paradisi q̄ ipam̄ tāquā p̄ portā ad nos deus venit. Ezech. xliij. Porta h̄ clausa erit. Et p̄ ipam̄ virginem benedictāz Maria gl̄bet tanquā p̄ portam in celus ascendit. Unde de ipsa cantat ecclesia. Tu regis alti ianua et porta lucis fulgida. Et p̄ ipam̄ tanquā p̄ fenestram deus ad nos oculo misericordie sue respicit. Lanti. ij. En ipse stat post parietē. Stat. n. post parietem infimū. post humanā naturā n̄ram. respicit nos p̄ fenestrā idest p̄ m̄rem suam. et p̄ cancellos idest p̄ vulnera sua. Secūdo angelū ponunt sue admiratōis rōnem. cum dicit. Que ascendit de deserto vbi ponit rō admiratōis. et q̄ de deserto ascendit. quia d̄ litus affluens ascendit. et q̄ tinnit sup dilectū ascendit. T Admīrant nāq̄ ipsi angelī siue celestes spūs angelici. quod

ascendit de deserto idest de mundo. tan-
tis vitis pleno. de quo qdem mudo de-
ipam virginem bñdictam innocēter de-
duxit. & eduxit. deus. viij. Ductor fuit do-
minus deus tuus in solitudine i q erat
serpēs statu adurens. & scorpio atqz dip-
sas. Est autē dipsas in Jsidō. quoddam
genus serpentis qui latine dicitur situla p-
etrariū. q. cum talis serpens momorde-
rit sitū perire facit. In hoc ergo deserto
mundi est serpens adurens idest dyabo-
lus mentes hominū ad appetitū ambi-
tionū incendiēs. & scorpio. i. carnalis de-
lectatio que prius blādis. sed postea pū-
git. Et est ibi dipsas. i. auaritia q. semp-
fitum facit. C Secūdo mirant q. ascēde-
bat cum affluētia delictiāz de deserto vbi
est penuria p̄solatiōis. Sunt autem de
litiē generales. spāles. & singulares. Ge-
nerales delitiē beatorū sunt. de qbus di-
cit Augu. de ciuitate dei. Luitas supna
videt & amat. & in eternitate dei viget in
veritate dei lucet in bōitate dei gaudet.
Et iste dñtūte generales nobiliss sunt i
virgine. Sap. iiii. O q pulchra est casta
generatio cum claritate. immortalis enim
est memoria illius. In hoc q. dicit casta
generatio. notat q. locundus gaudet d-
eo q. i. casta permansit & tamen genuit.
In hoc q. dicit cum claritate notatur q.
clarior lucet. In hoc q. dicit immortalis.
est enim memoria illius. notat q. nobili-
us viget. C Sunt autem delitiē spāles q.
spāliter virginibus debent. i. aureola i
capite. alba vestis in corpore. cantici iesta-
bile in ore. & familiaritas in associatiōe.
q. sicut habet Apoca. xiiij. Hi sequuntur
agnum quocūqz ierit. C De autem deli-
tiē spāles abundatius sunt in virgine.
Apocali. xij. Mulier amicta sole & luna
sub pedibus eius. & in capite eius coro-
na. xij. stellaz in vtero hñs zc. Alie autē
virgines habent coronā aureolā. h. autē
coronam. xij. stellaz ornata. Alie decora-
tur veste alba. Hec vero est sole amicta.
Ille sequunt agnū pedibus suis. h. autē
h3 lunam. i. ecclesiam militante ac trisun-
phantē sub pedibus suis. Alie ca ntat. p-
pserua ta virginitate. hec p. virginitate
fecunditate. Ideo dñ i vtero hñs. C Ter-
tio sunt delitiē singulares de qbus dicit

Bernar. sic. Quid in delitiis dicitur
ginitatis decus cum munere secundū
tis. Humilitatis insigne distillatē cor-
ritatis sanū misericordie visera pleni-
tudines grē prorogatiū glorie singularis
Propter tres primas virtutes de Luit.
i. Lum esset rex in accubitu suo nardus
mea dedit odorem suū. Ister rex h3 tripli-
cem accubitu. i. sinum patris. vteri ma-
tris. & patibulū crucis. Nardus est her-
ba parua & odorifera & calida. Per hoc
q. est parua notat humilitatis. Per h3 q.
odorifera notat virginitatis. Per hoc q.
est calida notat charitatis. Lum testat
rex esset in sinu patris dedit odorē Ma-
rie humilitas & ipm mox descendere lo-
cit. Lum esset in vtero matris odorē
dit sua virginitas que ipum in vtero pa-
uit. Dum autē eēt i patibulo crucis odo-
rem dedit sua charitas. p. quam xps ma-
terni amoris immo: esse nō potuit. sed
ipam Joāni p̄mendauit. & propter alias
tres sequentes. dicit Luit. iij. Que est
ista que ascendit de deserto sicut virgo
la sumi zc. Fuit enim virgula idest flecti-
bilis & p̄tates. & ex aromatibus q. fuit
plena. odoribus omniū grarum & vni-
uersi pulueris p̄gnetarij. q. omnes glo-
rias quas alij sancti habent particula-
riter ipa h3 vniuersalr. C Tertio mira-
bant q. ipa innixa erat sup dilectū suū.
In hoc aut q. innixa dicit. quattuor pu-
rogatiue notat. s. eius magna securitas.
C Secura nāqz erat q. cadere nō pote-
rat que sup deus innixa fuerat. C Secū-
da magna dignitas. Innixa enī erat ei
cultus aspectu tremunt angelice potes-
tes. C Tertia magna familiaritas. Si-
gnum enim magne familiaritatis fuit i
Joāne. q. in sinu xpi recubuit tāto vultu
us q̄to familiaritā tāto secreti q̄to subli-
mius. C Quarta magna piās. Nā q. ali-
cui rei intuitu virtutē eius sibi quodāmo-
assumit. & ea sicut vult vti. Sic mat. dei
oipotentiā filij qñ vult assumit. Bernar.
Quo misereri. h. poterit m̄r oipotentiā.
C Sermo. cccxvi. C De eodē sermo. vi.
cedrus exaltata fū
in libāo. & quasi
p̄clus in monte syon & qua-
li palma exaltata fū i cadā

quali plāta
speciosa in ca-
alata sum iu-
genij. Ecce se-
rum q. in cel-
beator. i. T
res. Et apli. 7
Quos liquida
ria in sua aflu-
do parrit. &
bettamē dyā-
ascendētē &
totis affectibz
currū gēmi-
dicens ei. B
num. Lu es.
nra. ordinē n-
nulli. Te de-
p̄cipulis. d-
q. famulias. 7
uilegiā hñt.
rem. Aliud in-
p̄curatōe. f-
Dij pulchra.
ha generatō.
riate. ecce cē-
antē gēnes i-
te se sibi assim-
de. xij. Sicut
q. & associat-
sor. p̄uictōz
Dicit ergo q.
Nos inquati-
miles tñt fec-
perlatōe. Et
plūciōz & aske-
nuc. p̄ime tu
foculare nobis
nobis vt p̄p-
exhibere vt fi-
na. Nō vos in-
tata suz in li-
cedroz. i. ced-
rō odor fugat
mes. Liban-
Alie sūt cedr-
na triplicē su-
dua tempata.
hcat xpm in
m calidā. f. o-
quo sūt ala

quasi plantatio rose in hierico. quasi olina
speciosa in campis. et quasi platanus ex
altata sum iuxta aqua in plateis. Eccle.
xliij. Ecce sex posuit differentias arbo-
rum qm in celesti patria sex sunt ordines
beatorum. s. Virgines. Cōfessores. Marti-
res. Et apostoli. Prophete. Et Patriarche.
Quos siquidē oēs et singulos virgo Ma-
ria in sua assumptione visitauit. et visitan-
do percurrit. et percurrentem transcendit. Et
beatae dyalogū facere inter virginem
ascendentē et ipsos sanctorum ordines eas
totis affectibus retinere cupientes. De-
currit quidem ab inferiori ordo virginum
eicens ei. Hanc nobiscū domina i eter-
num. Tu es. n. domina nostra. abbatis-
sa. ordinē nr̄m instituiti ordinasti et te
iussisti. Et decet stare velut magistrā cum
discipulis. dñam cū ancillis. abbatis-
sā cum famulis. Ipsa autē beata virgo tria p-
uilegia hūit. Cū in carne. s. virginitate.
cū illud in mente. s. puritate. Tertiū
cū quiescente. s. fame celebritatē. Sap. iij.
O p pulchra. Ecce puritas mentis. Ca-
la generatō. Ecce castitas v̄ginal. Lū cla-
ritate. Ecce celebritas quiescentis. Sacre
virgines in his tribus qm possibile su-
nt se sibi assimilauerūt. Sicut autē h̄c Ec-
c. xliij. Similitudo inducit dilectorum. plun-
quos. et associatōem. Associatio autē ē ami-
corum. p̄fectio p̄pinq̄uorū. dilectio filiorū.
Dicit ergo v̄gines beate v̄gint Mari-
e. Nos inquātū nobis possibile fuit nos si-
miles tibi fecim⁹ in carne in mēte et i cō-
uersatōe. Et qm filitudo inducit dilectorum
p̄fectiorum et associatōes. facte sum⁹ amice
tue. p̄xime tue et filie tue. et iō debes te as-
sociare nobis vt amicis tuis. p̄uigere te
nobis vt p̄ximis tuis. et spālē dilectiōis
exhibere vt filiabus tuis. Rū dirē v̄go Ma-
ria. Nō vos filie desero s. qm cedr⁹ exal-
tata sum in libāo. Sūt autē multa genera
cedrorū. s. cedr⁹ q nascunt in libāo. qua-
rū odor fugat serpentes et interficit ver-
mes. Liban⁹ autē cā dñatō intelligitur.
Illic sūt cedri maritime q hūit poma hūi-
la triplicē subā. Prima ē calida. me-
dia temperata. et vltima ē frigida. Et signi-
ficat xpm in quo fuit diuinitas q ē mul-
ta calida. s. oīum cordū inflāmativa in
quo fuit aīa tēperata q oēs v̄sutes in

ipso medū tenuerunt. et in nullo vnq̄ ad
aliq̄ declinavit extremū in quo erat ca-
ro frigida. s. ab oī concupiscētia aliena.
Dicit ergo beata Maria virginibus sa-
cris. Nō vos desero filie sed tāquā odor
cedri vobiscū maneo p̄ quē odorem et
demonēs a vobis fugauit. et sepe malas
cogitatōes in vobis extinxit. et v̄as ani-
mas dealbauit. Vobiscū et remanet odor
filij mei qui p̄ odore charitatis vos iſtā
mauit. Et p̄ tempamentū sue v̄ritatis vos
castificauit et p̄ munditiā sue carnis vos
regenerauit et in munditiā conseruauit.
¶ Sequit̄ ordo p̄fessorū qui p̄fessi sunt d-
um corde ore et opere. et virgo benedicta
p̄m p̄fessa ē corde credēdo. Lu. i. Beata
que credidisti et. Ore glām dei p̄dicādo
Ibidē. Quia fecit mihi magna. Op̄e dei
mādata adimplēdo Est et virgo benedi-
cta corā deo p̄fessa suā maiestates qm dixit.
Ecce ancilla dñi et. Corā angelo suās
castitatē qm dixit. Qm v̄t nō cognosco
corā toto mūdo suā maiestates qm dixit.
Ecce. n. ex hoc btas et. C Dicit igit̄ san-
cti p̄fessores. Vtina placeret dñe cum tu-
is seruis habitare. q deū ore corde et ope
p̄fessa fuisset. q corā deo angelo et mūdo
xpi gloriā p̄dicasti. C Respōdet illa et vi-
cit. Non vos filij charissimi desero s. vo-
biscū qm cū p̄fessus in mōte syon remāco.
Lip̄fessus tota est medicinalis. s. comite.
folijs et fructibus. Et qeqd erat in virgi-
ne totū medicinale fuit. s. cortex. i. exteri-
or conuersatio sua. folia sua. i. v̄ba sua
suauia. et fructus. i. opera sua fructuosa
Suntq̄ plantata in monte syon. i. in san-
ctis p̄fessoribus q deū p̄ verā fidē specu-
lati sunt. Dicit ergo virgo beata. A vo-
bis filij si recedo. s. tāq̄ odor cū p̄fessi vo-
biscū maneo. qm ex odore mee quiescenti-
s sepe recepistis p̄solatiōem. et ex odo-
re verborū meorū instructiōem. et ex odore
fructus. i. filij mei saluatiōes. ¶ Sequit̄
ordo martyrum. In quibus tria mīrandā
fuerunt. s. dolor intolerabilis. constātia
laudabilis et charitas inextingibilis.
Ista tria laudabilis fuerunt in virgi-
ne Maria. C Nam in filij passione in ea
fuit dolor intolerabilis. Luc. ij. Tuam
ipsum animam pertranſibit gladius.
Quādo enim compis xpi lāces p̄trāuit

De assūptōe beate marie virginis

anima xpi in xpo nō erat. aīa vero mīra
in ipso erat. et iō illa lācea eius aīaz pīrā
fuit. fuit et in ipsa cōstāta laudabilis:
q; ceteris fugiētibz ipsa nō fugit; cete-
ris paupētibz ipsa nō paupē. ceteris fidē
p dētibz ipsa fidē seruauit. fuit et i ea
fextingubilis charitas. tūz q; habebat
ignē ppetuū. i. dei filiū q; corpus ei⁹ i ple-
uerat: et mētē eius inflāmauerat: et ex ea
corpus humanū sūperat. tūz q; habebat
pabulū ppetuū. i. bona opa que faciebat
tūz q; hēbat p fustatōrū assidū. i. spūm
scm q; semp amorē accēdebat. p dīcāt er-
go scti martyres: Nobiscuz dñā stare de-
bes: q; martyr et plusq; martyr fūist. quā
lancea tāti doloris pforauit: tāta pstāta
armatū: tāta charitas inflāmauit. p Rñ
det illa. Nō vos filij desero. s; qñ palma
exaltata in cadē vobiscū maneo. Per
palma nāq; victōia itelligit. Per cadē
vero q; iter p fctā. Martyres significat
q; fuerūt sancti. i. sanguine tincti. In vir-
gine aut erat et victōia amoris ad amo-
rē: et doloris ad dolorē. erat siq; in ip-
sa amor filij inensūs. In xpo aut erat ca-
ro et aīa ac deitas. Erat igit inter matrē
et filiū triplex pñunctio. i. carnis ad car-
nē sū nām. aīe ad aīaz s; amicitia. spūs
ad deitātē sū grām. Amabat q; de xpm
amore nature: vt mī filiū. Amore amicitie:
vt amica dilectū. Amore grē: vt crea-
tura suū creatorē. Ecce qñ amor in ea
fuit. Sed videamus nūc qñ dolorē ha-
bebat. Dilecabat nāq; caro virginis dñi
sic videbat carnē xpi lantari. Et dīseca-
bat eius aīa vidēdo xpi aīaz tam grauiter
pīrīlari. Dilecabat et spūs eius: duz
videbat xpi deitātē: tā ignominiosē tra-
ctari ac enormiter vīspēdi. Nilhilomin⁹
erat in ea magnus amor filioz. i. iudeoz
et magnus imo excelsius dolor de p dī-
tione ipsoz. p dīcāt ergo virgo beata.
Nō vos desiro sed in cadē. i. inter vos
q; estis xpi sanguine tincti qñ palma ma-
neo. quia inter vos manet odor victorie
meē: eo q; amor quo vos diligēbaz vi-
cit amorē filij. quo ipsius vitā corporālē
amabā. Dolor nāq; quē habēbaz de nra
p dītione: victō dolorē quē habui de filij
passione. C Sequit psequēter ordo apo-
stoloz: q; s; nūc nō eēnt in gloria: tamē si

fūissent dicere potuissent. Be ipse etiam
qñtuor magnalia p dīcant. s; q; fūit sal-
terre: lux mūdī: lucerna accēta: ciuitas
supra mōtēz posita. Ista autē de virgine
excellētius p dīcant. Ipsa enīz tanq; lu-
cerna ar dēs ad dei amorē multos iūstos
mauit: tāq; sal tere a peccati putredine
pseruauit. et tāq; lux mūdī ad dei cogi-
tationēz illuminauit. tanq; ciuitas supra
mōtē posita oībz suis mīsericordiā ex-
hibuit. p dīcāt ergo apłi: Tu q; es apo-
stoloz apostola. in apłoz collegio mou-
ri debes: que tanq; lucerna ar dēs in mū-
dū frigidū inflāmauit. tanq; sal terre mū-
dū in ipidū p dīuisti. tanq; lux mūdī: re-
nebrosūz mūdū illuminasti. tāq; ciuitas
supra mōtē posita viscera tue mīserico-
die omnibz apuisti. C Respōdet illa et
bicit. Nō vos desiro sed tanq; planta-
tio rose in bierico vobiscū pmaneo. Bie-
rico interpretat luna. et significat ecclesiā
i dēstapoloz pgregatōnem q; ecclesiā
plantauerūt. Quilibet apłs fuit pmaro-
sa p aliquā spālēm grām qua redoluit.
Ipsa autē fuit plantatio rose in bierico.
quia in ipsa fuerunt omnes qñ singula-
res. C Bicit ergo. Quasi plātatio rose
vobiscū maneo. Vos. n. estis rose coram
deo redolētes. ego vero sum plantatio
rose que inter vos p grās quas habetis
familiariter maneo. Nā maneo cum pe-
tro p deitatis et humanitatis cognitōez
cum paulo p altā ptemplatōnem. cum
Andrea p p dīalē ad crucē deuotōem
cū iacobo p vittoz supplantatōem. cū
ioāne p vgnitatis pseruatōez. cū
thoma p fortū opēz aggressiōez qñ. i. vlti-
mo iōan. xi. Eamus et nos moriamur cū eo
cū iacobo alphei p meā in vtero san-
ctificatōem. cum philippo p spālēm
filio meo familiaritātē. cum bartholo-
meo p seruēntē oratōem. Unde pterit
demonēs ei. Incendūt nos oratōes tue.
cum mattheo p terrenoz respectōem.
cum simone p mandatorū dei pmp-
tū exēcutōem. et cū thadeo p mētis mūdī-
tiam et purificatōem. Nā in ipso et
cleiastica vocat corculus. i. cordis cul-
tor. C Sequit ordo pphetaz q; g dē mō
pphetabāt d pteritis. modo de futuro.
et modo de pntibus occultis. Virgo aut

gloriosa. Be-
n. suscep-
de futuro cu-
tam. Et de p-
ro sue matris
go pphete. Be-
phetaz nume-
spum ad pter-
tis suscepit. Nō
vos desiro sed
cum maneo. Be-
bens solia la-
vmbam faci-
que fuerunt in
dum lata et o-
bus virgo glo-
rum Angēlo.
in templo. et
loquente cum
verus. Ipsa la-
tus est spū sal-
loquēte cum
et hominibz
ro in nuprie
xpi iēsus. C
Nō recedo a
rum manet in
us suscepit h-
ro suscepit gi-
bult obediē-
riam. C Sequi-
legant dicēti-
caro et os not-
ctutis et debi-
debes pterit
qua caro nra
tāquā virga et
p dīlationē ip-
sic inquit. U-
p Respōdet
q; quasi oliu-
maneo. Sicut
die in tēti fue-
mīsericordiā
oliu. Solue-
ipsa mīserico-
diā. i. cōpassi-
rosa et quasi
h versuz in n-
talem mīseri-
ipicola. Illa

gloriosa Maria pphabat de pterito qñ
dicit. Suscepit israel puer suum zc. Et
de futuro cū dixit Ecce enim ex hoc bea
tiam. Et de pñti occulto. qñ Joāne i vte
ro sue matris esse cognouit. C Dicit er
go pphete. Recte debes domina in pro
phetaz numero copulari que pphetic
spām ad pterita z futura z occulta pñ
ta suscepisti. C Responder illa z dicit.
Nō vos desero sed quasi platan⁹ vobis
cum maneo. Est aut platanus arbor ha
bens folia lata plātata in plateis vt ibi
vmbriam faciat. Et significat eius verba
que fuerunt refrigeratua z p totū mun
dum lata z diffusa. Quattuor enim vici
bus virgo gloriosa locuta fuisse legif. si
cum Angelo. cum helisabet. z cum filio
in templo. z cū filio in nuptijs. Ipsa eim
loquente cum angelo deus factus est hō
verus. Ipsa loquēte cū helisabet. reple
tus est spū sancto in vtero Joānes Ipsa
loquēte cum filio in templo. deus fact⁹
est hominibus subditus. Ipsa loquēte cū
ro in nuptijs manifestauit suā gloriā
ipsius. C Dicit ergo virgo gloriosa.
Nō recedo a vobis sz odor verborū meo
rum manet in vobis. quoz virtute z de
us suscepit humanā nām z puer in vte
ro suscepit grām z deus hominibus exhi
bit obedientia z suam manifestauit glo
riam. C Sequit oīdo pñarchaz qui al
legant dicentes. Tu es filia nostra. tu es
caro z os nostrū. tu fuisti bacculus fene
stratus z debilitatis nre. ergo tanq̃ filia
debes pñs tuos tua pñtia honorare. tā
quā caro nra debes tua pñtia cōfouere.
tāquā virga nra debes tua pñtia nobis
pñtationē ipēdere. attestare pphā qui
sic inquit. Virga tua z bacculus tu⁹ zc.
C Respōder illa z dicit. Nō vos desero
sz quasi oliua speciosa in capis vobiscū
maneo. Sacti nāq̃ pñs opib⁹ misericor
die inuēti fuerūt. virgo aut maria hūit
misericordiā quasi naturalē. idē dī: quasi
oliua. Solus enim deus ē ipsa oliua: et
ipsa misericordia. Ceteri sancti habent
oleū. cōpassiōis affectū. Virgo at glo
riosa ē quasi oliua: q̃ misereri ē sibi qua
si versuz in natura. Habet etiaz quasi to
talem misericordiā. idē dī: quasi oliua
speciosa. Illa eim oliua est speciosa que

ē pulchra in ramis. in solijs: in fructu
sic z ipsa habz misericordias. z in corde
exhibendo cōpassiōis affectū. z in ore p
nobis aduocando apud deū. z in opere
cōserēdo miseratōis auxiliū. Habz etiā
misericordiam vniuersalē. Sunt quidā
sancti qui habēt misericordiā specialē
q̃ subueniūt quibusdā: z quibusdā nō.
Sūt quidā sancti qui hñt misericordiā
pticularē: q̃ in quibusdā infirmitatibus
hñt virtutē curandi. Sūt qui hñt mise
ricordiā localē: q̃ in maiora beneficia p
stant in locis sepulture. Sunt qui habēt
misericordiā tpalē: q̃ in aliquibus tpib⁹
magis subueniūt. Misericordiā autem
virginis ē sicut oliua in capis: quia et
misericordiā ē omnibus personis. in in
firmitatibus. z omnibus locis z oibus tē
poribus. C Dicit ergo. Non vos desero
sed vobiscū maneo p misericordiā quā
habeo sic naturalē: sic totalem: sic vni
uersalem.

C Sermo. ccxvij. C De eodē. Ser
mo septimus.

Sicut cinamomū
z balsamū aromattans odo
rē dedit. Quasi myrrha electa
dedit suauitatē odoris. Et quasi storax z
galbanus z virgula z gutta. z quasi li
banus non incusus vaporauit habitatio
nem meā. z quasi balsamū non mixtum
odori meus. Eccl. xxiij. Ecce nouē posu
it species aromatu: q̃ videsz nouē sunt
ordīnes angeloz quos virgo maria in
sua assumptōe visitauit. visitando pcur
rit. pcurrēdo transēdit. Libet aut ali
um dialogū facere inter ipsam virginē
ascēdēte. z ipsos ordīnes angeloz eaz
retinere totis affectib⁹ cupientes. C Pul
mo itaq̃ visitat ordīnes inferiores hie
rarchic. s. angelos. archangelos. z virtu
tutes. C Angelorum eim officiū ē num
ciare z ministrare ac cultodire. Sic ipsa
grām humano generi deperditā nūcia
uit z inuenit sicut dictum est. Inuenisti
grām apud deū. In ecclesia ministra del
ordinata sunt. Eccl. xxiij. In habitatiōe
sancta corā spō ministrant. Alias nostras
semp custodit. Hec eim ē illa gallina de
qua dī Mar. xxiij. Que pullos suos cu

De assumptōe beate marie virginis

no aut sub alia sue pietatis ab infidijs de-
monū. ¶ Dicat igit angelus virginis beate
Intra nrm numerū o dñe debes habere
cōsortiū que simile nobis fortis e offi-
cū dñz & mūdo letitiā annūcias: dū di-
uitias grās administras: dū aīas oīum
custodire nō cessas. ¶ Rñdet illa & dicit
Nō vos defero: sed sicut cinamomū iter
vos maneo. Ipsa species est sicca calida
& aromatica. Sic & ipsa fuit sicca in car-
ne per tēperantiā & paritātē. calida in
aīa per feruorē & charitatē. aromatisās
in vītō qz p mūditiā & puritatē. ¶ Dicat
ergo nō vos defero: sed vobiscū manet
odor tēperantiē mee. Et vobiscū manet
odor charitatis mee & aroma pietatis
mee. ¶ Sequit oīdo archāgeloz quorū
officiū est secreta dei pīlla scire & maxi-
me mysteriū de incarnatōe verbī cogno-
scere. Istud nāqz mysteriū supiores an-
geli cognouerūt a deo immediate p inspi-
ratiōē. Medij ab ipsis supioribz
vīs p traditiā illuminatōē. Inferiores
angeli a medijs cognouerūt p pīdica-
tōē. Sicut dicit Hiero. Virgo autēz co-
gnouit p experientiā & inuisceratiōē.
¶ Dicat ergo archāgel: In nro. debes
agmīne numerari vt te hēamus sociam
quā scim⁹ dei secretū fuisse exptā. Nostri
enī supiores a deo cognouerūt p inspi-
ratiōē. Nī medijs a supioribus p illu-
minatōē. Nī inferiores ab ipsis medijs
per pīdicationē. Reuera tu virgo beata
cognouisti p beatā experientiā & inuiscera-
tiōē. ¶ Rñdet illa & dicit: Nō vos dese-
ro: sed sicut balsamū aromatisās inter
vos maneo. Sicut eīz dicit glo. lbi. Oīa
q̄ in balsamo sunt virtuosa sūt. s. lignū:
correx: semē & liquor. Sūt oīa quē i vir-
gine fuerūt. Per lignū nāqz intelligit ip-
sus beate marie corpus virginēū. Per
correx eius exteriori cōuersatio. Per se-
men eius aīa q̄ fuerat in taz puro coipe
semita. Per liquorē suū balsamū eius
filius bñ dicit⁹ intelligit. ¶ Dicat ergo a
vobis non recedo: s. sicut odor balsami
vobiscū maneo: q̄ quic odor causat ex
carne mea virginē: ex puerisatiōe clara
& ex aīa sancta & ex ple beata. ¶ Sequit
oīdo virtutū: quoz est miracula opari.
Scdm aut Aug. boni angeli miracula

factant: aliqd de nouo creādo: spū
ministeriū exhibendo. Boni autē xpiani
miracula faciūt per publicas iustitias.
¶ Dicit aut per signa publice iustitie. Et
pōt vocari publica iustitia aut hōes re-
ra. Dat. xviij. Si habueritis fidem sicut
granum sinapis zc. Aut oīdo deuotū.
Jac. v. Helyas homo erat zc. Aut vīta
perfecta. ps. Voluntatē timentis fac-
ciat. Istā aut publicā iustitiā mali nō ha-
bent. sed qñqz habere videntur. Proprie
autē solus deus miracula facere pōt:
ipse solus omnipotentiā hz. Precipue tūm
in virginis vtero operatus est miracula
miraculorū. Primo nāqz fuit subitaneū.
Biego. Angelo nūciatē & sancto spū ad-
ueniēte mox verbū in vtero mox itera-
uitē verbū caro. Fuit insolitū. i. dicit
nouū. Dicit. xxxi. Nouū faciet oīs stu-
terra zc. Fuit supra spem expectantiū.
Fuit supra facultatē nature & vīus ratio-
nis & mentis. Vtero. Quod natura non
habuit vīus nesciuit. Ignorauit rōmē
nō capī humana. hoc totū p gabulā
marie diuinitus nūciat. Ipsa ē Beata
virgo multa miracula est opata quibz
bebat fidem verā. Luc. i. Beata q̄ dicit
dicit. Quādem deuotā. Act. i. Hi oīes crea-
pserantes in oratōe cū Maria mīre
uitā pfectā. q̄ hūit vitā actiua & pīpā-
tiua. Dicat igit vīta. Nī am tū debet
pīntia illustrare societate q̄ tāta acceptū
in faciedōe miraculis prāt. mō p fidem
verā. mō p orōē deuotā. mō p vitā san-
ctā. Sz in tuo vtero deus opat⁹ est mira-
culū miraculoz. ad cuius pparatōē nīa
miracula vident fore nulla c. Respon-
dit illa & dicit. Nō vos defero. sed sicut mir-
rha electa inter vos maneo. Est autē mir-
rha prima electa atqz pbatissima. Abi-
nus mee distillauerūt mirrhaz pīma
Mirrha electa ē pīa claustraliū qui
cunt illud in ps. Elegi abiectus ēē in do-
mo dei mei. Mirrha autē pbatissima est
pīa pfectoz que p solo desiderio pīe
se affligūt. Beata autē virgo fuit immo-
tissima. fuit de mūdo in infem dei electa
& fuit celestis desiderioz amica. ¶ Dicat
ergo. Nō vos defero. sed vobiscū maneo
& odorē mirrhe pīme qui pīrgit & pī-

tate mee intū-
te qui pīrgit
in mirrhe pī-
mīrio celestis
dñibus infē-
dōnes me
mō Et dñat
q̄ dicit demo-
Istā officiū
bene. iij. Jps
pōt pōt intel-
pīas vel altu-
rā expulit. C
pūp lauit. C
cum oīa ef-
dī vt demon-
mī refrenasti
nīstare abstu-
pōndet illa
quam florax
horat sm glo
gule sacchari
pīet pīosū.
fuit nīl vgo
suspīta emū-
legit Josue. i.
dñs composit
tre quatuor
mīstralem. ir
go enīz beat
impetravit re-
nem ab omni
catam. Et au-
sancti spīritū
lupius. i. Iesū
eius hūanit
ero. sed tāq
vobiscū man-
pīrare me
īstamatā & d
tem verā. C
quoy officiū
dños cōpīe
nos arceret: &
Istū quīntū
maria. Eccl.
pūlo pīncipē
pīncipati q̄
lūmī colla
pīmit: qz
nos cultū dī

hate mee innoceſte. & ex o dore mirrhe ele
cte qui pſu rgit ex mēa electōe. & ex o do
re mirrhe pbatillime qui pſurgit ex de
ſiderio celeſtis patrie. ¶ Tranſactis or
dinibus inferioris hierarchie puenit ad
ordinē medie q ſunt. Prātes. Prīcipa
tas. Et dñatōes. ¶ Officiū autē prātū eſt
arceſe demones ne tñ nocēat qñ uelit
Iſtud officiū beata uirgo hūit. De q dñ
Ben. iij. Ipſa pteret caput tuū. Per ca
pit pōt intelligi ſuggeſtio demonis uel
pſas uel aſtutia. Ipſa autē oēs ſuggeſtio
nes expulſit. & pſatē abſtulit. & aſtutia
ppulſauit. ¶ Bīcāt ergo prātes. Nobis
cū o dñā eſſe debes. nobis. n. pmiſſum
eſt ut demones refrenamus. Tu autē nō
tñ refrenauit ſz ſuggeſtiōē pſuulſi. po
ſtlatē abſtulit. aſtutia ppulſaſti. ¶ Re
ſpondet illa & dicit. Nō vos deſero ſz tā
quam ſtorax uobis cū maneo. Eſt autē
ſtorax ſm gloſam arbor arabica. cuius v
gule ſa chrymas ſuunt ex qb pigmetūz
pſect pſcioſū. Et q ē iſta ſtorax ſachrymas
ſuēt nūi vgo Maria ſepe ſachrymas &
ſuſpiria emittens. Nec. n. ē illa ara de q
legit Joſue. xv. Que ſedens aſino. i. pſi
dens corpori ſuo ſuſpirauit & ab ipſo pa
re quatuor impetrauit. ſ. terra arentez
auſtralem. irriguū ſupius & inferi⁹. Vir
go enīz beata p ſua ſuſpiria & deſideria
impetrauit terram arentē idēſt ipſam car
nem ab omni humore pēuſcentie exte
ratam. Et auſtralem idēſt animaz ſtatu
ſancti ſpiritus inſlāmātam. Et irriguū
ſupius. i. ſeſu xpi diuinitatē. Et inferi⁹. i.
eius hūanitatē. ¶ Bīcāt ergo. nō vos de
ſero. ſed tāquā ſtorax uobiſcū maneo: q
uobiſcū manet odor ſachrymaz. p quas
ſpētrare merui carnē monſtrata: aiām
inſlāmāta & diuinitatē ſupmā: & hūanita
tem uerā. ¶ Sequit oſdo. pſcipatuum
uoz officiū ē regnū & pūncys pſidē.
hoſtes cōpūne. bonos cuſtodire. demo
nes arceſe: & in tribulatiōibus ptegere.
Iſtud quīnuplex officiū habuit uirgo
maria. Eccl. xliiij. In oī gente & i oī po
pulo pſcipatūz habui. ecce q ſup oēs
pſcipatūz gerit. oīum excellētiū & ſub
lōmū colla calcauit. ecce q hoſtes com
pūne: qz celſi circuitui ſola. ecce q bo
nos cuſtodit. & pſundū abyſſi penetra

ui. ecce q demones ipſa expellit. Et i ſu
ctibus maris ambulauit. ecce q in tribu
lationibus ptegit. ¶ Bīcāt ergo pſi
cipatus. In nro ſtare debes ordine que
ſic in oī gēte pſcipatū geris. ſic hoſtes
cōpūne. ſic & bonos cuſtodis. ſic demo
nes cōteris. ſic in tribulatiōe ptegis. Re
ſpondet illa & dicit. Nō vos deſero: ſed
ſicut galbanus in uobis maneo. Scōm
autē iſid. Galbanus ē ſuccus herbe que
ſerula dñ: que quidē vulnera ſanat: ſer
pētes fugat: frigidas paſſiōes curat. Bī
cāt iccirco uirgo maria. Nō vos deſero:
ſed uobiſcū remanet odor pietatis mee
qua pſeoz vulnera ſepe ſanauit. uir⁹ po
teſtatis mee qua demonū tētatōes ſepi⁹
refrenauit. & ardo: charitatis mee uobiſ
cū manet: q ebaritate mediante tepidos
ad amorē celeſtiū inſlāmāui. ¶ Sequit
oſdo dñationū quoz ē officiū ſubditos
ſibi angelos purgare: illuminare: & per
ficere. Iſtud triplex officiū maria habz
que a culpa purgat affectiua. ab ignora
tia illuminat intellectiua. & ab infirmita
te pſiſcit opatiua. ¶ Bīcāt igit dñatiōes
Pſeſentia tuā dñā nobis nō ſubtrahas
que plenius q nos purgatiōes illumina
tiōes & pſeſtiōes oībus adminiſtras.
¶ Rñdet illa & dicit. Nō vos deſero. ſed
quaſi vngula inter uos maneo. ē autem
vngula ſz glo. oſtreā pua ſuauē re dolē
hūs ſoam vnguis hūan⁹. Vngula autē
ē lucida adeo ut tāquā in ſpeculo autē
riqz imāgies in ea pſeplent. & ſignificat
virginē que de ſpeculū facta fuit. Spe
culū nāqz ex vitro & ex plumbo eſt. Per
vitruū ē lucida uirgitas. Per plumbū ei⁹
ductrix hūilitas designat. Nec ſola vgi
nitas: nec ſola hūilitas ea ſeciſz ſpecu
lū det. pūcta ē igit vgiſas ipſi hūilitati
& ſic facta ē ſpeculum dei: i quo reſulſit
xps q ē imago dei pſis. Vngula ēt car
ni iſepabilr ē pūcta. ſic & uirgo maria p
amorē xpo inſepabilr ē cōiuncta & unita
Vngula ēt ſz ſit inſenſibilis: tñ in ſepa
tōe a carne dolor intolerabilis ſit. Sic et
maria ſz inſenſibilis mūdo fuerit: into
lerabilē tñ dolorē hūit qñ ſepabat a fi
llo. Bīcāt ergo maria: nō vos deſero: ſed
uobiſcū ſic vngula mēoz: & ſic ſpeculus
dñiſcā amica diſiſcut pſi dñ. ¶ Traſactis

De assuptōe beate marie virgis

ordinibus sferentis et medie hierarchie
puenit ad ordines supreme hierarchie:
qui sunt throni: cherubin et seraphim.
Thronos autem offit est qd sup eos de-
quiescit et sedet et iudicia exercet. Virgo
autem maria est thronus misericordie: gre-
e glie. Est. n. thronus misericordie per dūb-
gre iustis et gre beatis. ps. Thronus eius
sicut sol in prospectu meo etc. Ipsa eis ē h-
cut sol bñs qbus est in magna gloria si-
cut luna iustis. in qm est mediatrix spe-
trādo eis celestē graz. et testis i celo fide-
lis peccatoribz aduocādo p eis et impe-
trādo misericordiā. p Dicit igit throni
ad eā. Nobiscū esse debes in cuius vtero
deus nouē mēibus regauit. in qua tāq-
in throno deus nō exercet iudicia pūi-
entis: s; potius misericordie iustificantis
gre pferatīs et glorie coronatīs. p Rñ-
der illa et dicit: Nō vos desero: sed tanq-
gutta iter vos maneo. Gutta sm glo-
la. chrymas stillat que oēs diuitias sanat.
Olim nāq; erat trīa dura. s. deus q nul-
lus ad misericordiā suscipiebat. Adors
que oēs ad inferos rapiebat. Et dyabo-
lus q hostili feuebat. S; virgo sic deus
emolluit: vt oēs ad misericordiā susci-
peret. sic mortē p̄triuir vt iaz scōs nō ra-
piat. sic dyabolū supauit: vt iaz nullā ni-
si volentē decipiat. p Dicit ergo virgo
bñā. Nō vos desero: s; sicut gutta vobi-
scū maneo: q vobiscū remanet odor me-
us cū quo deū emolluit: mortē cōtriuir et
dyabolū supauit. C Sequit ordo. s. che-
rubin q interpretat plenitudo scie. Scia
aut virgō excellit oēm sciāz angelicā et
humanā. p Dicit igit cherubin. Nobi-
scū esse debes q ē in vīa tantā cognitōz
habuisti. et sciaz modo audēdo p in spi-
rationē. modo videndo p p̄tēlationē.
modo tāgendo p opationē. modo gusta-
do p affectionē. modo orādo p deuotio-
nē. Nūc aut p̄ ceteris cognitōz hīs vi-
dendo p apertā visionē. p Rñder illa et
dicit: Nō vos desero: s; sicut libanus nō
inclus vobiscū maneo. libanus cādida-
tio interpretat. In virgīe aut trīa fuerūt
cādida et nūq; incisa. i. Thesat. v. Inte-
ger spūs vester et aīa et corpus sine qrela
seruet. Ipsius aut spūs i diuisus fuit: q
nūq; a deo separat potuit. Etus aīa idē

ulsa: q nūq; a dñso rōnis recepit. Etus
nāq; corpus fuit idiuisus: q semp int-
grū pmauit. p Dicit igit: Nō vos desero
s; sicut libanus nō scissus vobiscū ma-
neo. q multū vos delectari o; odor spūs
mei: q a deo nūq; separatus fuit odorale
mee: qui nūq; a dñso rōnis recepit et
odor corporis mei q semp illibat pmauit.
C Sequit ordo seraphim q interpretant
ardētes. Sicut nāq; dicit Bern. Nolum
tas qñ veritati p graz associat et sursum
tēdit. amor est. Lū pmoctet et ab ipsa gra
et lactat dilectio est. Lū vero appēdit
tenet et frust: charitas est. Nū igit gra
dei cor virginis sursum eleuabat: gē-
rabat in ipsa amor: qñ pmoctebat. dile-
ctionē: qñ cū dilecto eā totalr vnlebat
faciebat in eius aīo charitatē. p Dicit
ergo illi de ordine seraphim. Nobiscū
dñā remanere debes q plena fuisti tāto
amore: tanta dilectio et tanta charitate.
p Rñder illa et dicit: Nō vos desero: sed
tāq; balsamū nō mētū vobiscū maneo.
Sicut nāq; dicit Jñs. et habet in gloriā
Balsami nō mētū p trīa cognoscit. s.
qñ lac coagulat: qñ in aqua nō supnat
tat et qñ laneā vestē nō maculat. Tūc igi-
tur verus amor dei ē cognoscit: qñ cor
cū deo totalr vnit. p superbiā nō eleuat
et nulla macula peccati polluit. Jñs mo-
fuit in virgīe q oēs suas voluntates in
deo veniebat: sup alios se nō eleuabat
et nulla peccati macula hēbat. p Dicit
ergo: A vobis nō recedo: sed quasi balsa-
mū nō mētū. i. per amorē pur vobiscū
maneo. quē qdēz pur sepe in me proba-
stis: et per cordis cū deo vnitate: per p-
fundāz humilitatē: per peccati omni-
modā imunitatem.
C Sermo. cccvij. C De eodē tmo. vñs
In habitatōe san-
cta coram ipso ministravi. Et
ele. xxiij. p In verbis p̄mō-
sis p̄mō cōmendat habitatio cum deo.
In habitatōe sancta. p Secūdo ip̄ius
habitatiois officij executionē cum deo.
ram ipso ministravi. C Sacta nāq; hu-
bitatio dī celestis patria: iura q drupl-
cez acceptiōne huius nōis qd est sancta
p Est. n. sancta. i. mūda. et gñi ad ipsā

habitatioē. A
ram mūdā. et
lides. Nō in
nati. Dec aū
da. Et gñi ad
fuit terra et
ad bitatōē. A
sus polluta et
ma. Et gñi
dūcta eius s
ad habitatōē
cū illū colūm-
habitatio terr
Joā. ij. Ad
eius. nec gñi
hōnatus de i
sancta. i. sacro
ad se q depu-
marrye. liban-
et illū virgī
pliatate sup rī
quasi liban-
et gñi ad ha-
ad laudandū
in domo tua et
bitre. Dec aū
la vñs depu-
tribulos et vñs
ros et luxurios
geputauit fū-
dū et huiusmo-
medacū: et hō-
rū in undaue
sanguine tinct
fuit sanguine
vñs et Ego. x
guine agni li-
bitatores q r
Apoc. i. Lau-
ne suo. Dec aū
et sanguine m
et homicidij
guinibz. Et gñ
ne p̄t. Vñs.
sanguine. p
et sui officij
vñs. Deu-
et ea fecit: n
fibi p̄mit. p
na celi. et ista
nec auara. p

habitatores. Apoc. xxi. Ipsa ciuitas au-
ram mūdā. et gñi ad ipm habitatores: vt
ibidez. Nō intrabit in illa aliqd coliq.
nūq. Hec aut habitatio terrena est imū-
da. Et gñi ad habitatores. Hiere. ij. Po-
ssit terra i fornicatōibus tuis. Et gñi
ad habitatores. Eiusdem. ij. Quō dicit. Nō
sū polluta cē. p Sēdo sancta est idē q
firma. Et gñi ad habitationē. ps. Sun-
damēta eius in mōtib⁹ sanctis. Et gñi
ad habitatores. Apoc. iij. Qui vicerit sa-
ci illū colūmā in tēplo dei mei. Hec aut
habitatio terrena nō est firma gñi ad se
i. Jos. ij. Abūsus trāsit et pccpiscētia
eius. nec gñus ad habitatores. Job. xij.
Nō natus de muliere cē. p Tercio dicit
sancta. i. sacro vsu deputata. Et quātū
ad se: deputata est ad pducēdū rosas
marie. libanū. i. thus odorifer p flosq.
et lilium virginū. Eccl. xxxix. Quasi rose
plāte sup riuos aquarū fructificātes: et
quasi liban⁹ odorē suauitatis hñtes cē.
Et gñi ad habitatores q deputatus ē ibi
ad laudandū deū. ps. Beati qui habitāt
in domo tua dñm in secula seclorū lauda-
būt te. Hec aut habitatio terrena est ma-
lo vsu deputata. i. ad pducēdū spinas:
tribulos et vrticas. i. hoies supbos: aua-
ros et luxuriosos. Et gñi ad habitatores
q deputatus ē ad mētiendū et ad furan-
dū et hutusmodi. Osce. iij. Male dicitur
medacur⁹ homicidij: et furtū: et adulte-
riū inundauerūt. p Quarto ē sancta. i.
sanguine tincta. Et gñi ad se: q et ianua
sūt sanguine xpī reſerata. Hoc significa-
t⁹ est Exo. xij. Vbi pcepit dñs q de sa-
guine agni linirē posses. Et gñi ad ha-
bitatores q xpī sanguine sūt redempti.
Apoc. i. Lauit nos a pctis nrīs i sangui-
ne suo. Hec aut habitatio terrena tincta
ē sanguine malo. Et gñi ad se. i. sangui-
ne homicidij. ps. Intērecta ē terra i san-
guinib⁹. Et gñi ad habitatores. i. sangui-
ne pcti. ysa. lix. Aban⁹ vfe pollute sunt
sanguine. p Sēdo pmedat in habitatri-
ce sui o mīcy excurio cū dñ: Lorā ipso mi-
nistrau. Deus. n. suā mīnistā et officia.
et cā fecit: multiplex mīnistēriū et offi-
ciū pmit. p Primū est q ē elemosyna-
ria cell. et iha elemosynaria nō est tenax
nec auara. Propter. vlt. Aban⁹ suā ape-

ruit iopi. et palmas suas extēdit ad pau-
peres: cuius liberalitas in trib⁹ detēmi-
nat. Et q: brachiū versūs pctōres exten-
sum tenet. et q: man⁹ aptas hñ. Et q: ma-
nus plenas elemosynis possidet. Per
brachiū extēsus potēsta. Per manū aptā
scia. p manū plenā liberalitas designat
Tener igit brachiū extēsus: q: pōt oibus
misereri. Tener manū aptā: q: scit opti-
mo tpe misereri. Tener et manū plenā:
q: vult oibus oī tpe misereri. Sē de libe-
ralitate istī? elemosynarie dī ibidez. De
nocte surrexit: dedit pcedas domesticis
suis et cibaria ancillis suis. Et ista. Dēs
domesticū eius veltit sunt duplicib⁹. I. hñ
virgo ancillas. i. aias dei pcepta seruā-
tes. Istis cibaria impendit: q: cibo diuine
gfe cas pascit. I. hñ domesticos. i. viros
pfectos. Et istos veltit duplicibus: q: et
aias veltit virtute: et corpus veltit cādo-
re inocētē. I. hñ filios et secretarios: q: scz
virginitate sūt pāti et sibi itima deuotiōe
giuncti. Et istis dat pda. i. grāz et virtu-
tū abūdantiā copiosas. p Sēdō mīnistē-
riū est: q: facta ē cellaria spūs sancti. Vbi
ipsa dicit Lant. y. Intro duxit me rex in
cellā vīnariā. De ista cella ppinat vinus
sanctis q sūt in via ad aliquale satietatē
et illis q sūt in patria ad plenā ebrietatē.
Lant. v. Bibite amici et inebriamini cha-
ristimi. Jo assimilat crateri nūq̄ deficē-
ti. Lant. vi. Umbilic⁹ tuus sicut crater
tonatilis nunq̄ indigēs poculis. Ipsa
eiz est crater in gñi semp iħm dñt. Et est
tonatilis in gñi circū circa semp vadit.
Et est nunq̄ idigēs poculis in gñi nūq̄
euacuat sed semp plena existit. Illo aut
cibo nos pascit: et potu reficit quo selp-
saz fouet et sustētat. Vt ibide. Lomedi fa-
uiz cū melle meo. bibi vīnū meū cum la-
cte meo. Ipsa fauū cū melle comedit. i.
qn xpī in quo est cera humanitatis. et
mel diuinitatis i suo vtero portauit. Ip-
sa vīnum cū lacte bibit: qn spūs scūs
et eius aiaz ipleuit vīno celestis gfe. et car-
nē pſudit lacte virginalis mūditiē. Eo dē
mō pascit nos fauo: qn et nos facit dele-
ctari circa xpī humanitatē. et pascit mel-
le qn nos facit delectari circa xpī diuini-
tatem. Et silt nos potat vīno et lacte qn
dat nobis spūales letitīā in mēte et mun-

De assumptōe beate marie vīrgis

ditā in carne. Tercium ministeriū est
quod facta est thesauraria dei. H3 gdes de
thesaur. potentie: sapiētia misericordie.
Ipsa nāqz h3 thesaur. potentie: quem
thesaur. ipsa deum potēter ad se traxit.
Lant. i. Lūz esset rex in accubitu suo rē.
quo potenter dyabolus p̄triuir. Bēti. iij.
Ipsa p̄teret caput tuuz: quo nos poten
ter in celestē gl̄ias intro duxit. Eccl. xliij.
In hierlēm prās mea. H3 thesaur. sapiē
tie p̄ quē nobis dūinā cognitōēz ifū dīt
Eccl. xliij. Ego mater pulchre dilectōis
et agnitōis. Et in mari p̄itis seculi nos
sapiēter dirigit. Id vocat stella maris. et
actus n̄fos sapiēter disponit. Prouer.
xliij. Sapiēs mulier domus suā edificat
et. H3 thesaur. misericordie quēz largitē
dispēsat. Eccl. xliij. In plenitudine san
ctoꝝ detētio mea. Dispēsat cōiter vt ibi
des dī. Transite ad me oēs q̄ p̄cupiscitis
me et. Dispēsat sacrl̄ qm̄ p̄mittit se dū
tius rogari. Eccl. iij. Lo: iōpis ne affixe
rto: et ne p̄trahas datus agustātī. Dispē
sat sapiēter: q̄ qm̄ ē maior: necessitas: id
vocat luna: q̄ lucet in nocte ad uersita
tis. lucet qm̄ sol allicui abscondit se mēri
to sue prauitatis. lucet vicina fr̄e. i. p̄cto
ribus et hūilitatis. Quartū ministeriū
ē: q̄ est ostiaria padisi. Ipsa nāqz ē ostiū
p̄ qd̄ ad padisūz stram? qd̄ p̄ euā clausū
est: h3 p̄ eā aptū. Ipsa. n. est q̄ nos susa me
ritis in atriūz p̄ncipis intro ducit. Un̄ dī
Joan. xviij. Ancilla hostiaria vīrgo ma
ria q̄ se ancilla nōiauit: petruz in atriūz
p̄ncipis intro ducit. Ipsa nāqz vīrgo Ma
ria est fenestra p̄ quā deus oculo miseri
cordie nos respicit. Un̄ de ea cātat eccle
sia. Intrent vt astra flebiles celi fenestra
facta es. Ipsa enim est fenestraria q̄ no
bis viscera sue misericordie apit. vñ sepe
est rogāda. Alperī m̄lhi soror: mea: amica
mea et. Quintū ministeriū ē: q̄ aduo
cata gl̄is humani. Bonus aduocat? d3
h3 diligētia. et cora rege aliquā potētia.
et cora familia rege magna gr̄az et i ppo
nēdis allegatōibus magna sapias. Ista
q̄tuo: sūt in mariā: q̄ ē de ea tangit pio
pheta dicens: Altitit a dextris tuis. ecce
quāte diligēte. Regina: ecce quāte po
tēte. In vultu deaurato: ecce ergo q̄re
sapiētie. p̄ aurū. n. sapiētia designat.

circūdata varietate. i. sanctoꝝ multitu
dine: ecce quāte in cōspectu familie
gis benivolētie et reuerētie. ibi. n. colō
aure? ap̄loꝝ. Rubens martyꝝ. celestis
fessoz. albus virginiū. Dea. n. illi vīrgi
circūdar. et ea tāq̄ regina suā allosit.
C Sermo. cccx. C De codē Sermo.

Maria optimam
partē elegit q̄ nō auferet
Luce. x. Ista uerbum p̄p̄e
nulli cōpetit nisi virgini marie. nec co
nec angelo: nec poī. H3. n. vel angelus
optimā p̄tē h3: nullus est. Deus autē nec
tenet p̄tē: sed totū. Sola nāqz ipsa op
timā p̄tē h3: q̄ est media inter creatōēz
totū tenet. et oēm aliā creaturā q̄ bonā
vel meliōrē p̄tē possidet. Ista autē p̄tē
optimā quā elegit. intelligit et i vita p̄tē
et in vita celesti. C Nā in vita p̄tē m̄l
plicē p̄tē optimā h̄it. Quaruꝝ p̄tē
p̄siderat q̄m̄ ad castitatis p̄seruatiōē.
Castitas autē tres p̄tēs h3. P̄ Una nāqz
est castitas cōiugalit. Et ista vīrgō est
bona que h3 fructū tricesimū. P̄ Secūda
castitas vidualit. Et ista est p̄tē meliōr
Et ista h3 fructū sexagesimū. Tercia
excellētia virginalit. Et ista est p̄tē opti
ma: q̄ h3 fructū centesimū. Et ista p̄tē
optimā elegit: vt tñ oñderet q̄ sūt p̄tē
na cōs. voluit esse p̄iugata cū p̄iugato
et vidua cū viduis et immaculata cū im
maculatis. P̄ Secūda p̄siderat q̄m̄ ad vīr
fectionē. Est enim immaculata vita que est
bona. vita cōtēplatiua q̄ est p̄tē meliōr
ex vīraqz p̄posita que est p̄tē optima. Et
ista vīrgo maria elegit. Ideo significat
per illas duas sorores. i. p̄ mariaz q̄
sūt actiua. et per magdalēnā que sūt cō
templatiua. Et q̄ actiua intēdit p̄tē
p̄tēplatiua deo. Magna laus sūt in vī
gine que vīraqz vīrā circa filiū suūz bo
note exercuit. Nā quātū ad obsequiū
p̄tēplatiū eius semp̄ intēta sūt. Quā
tūz vero ad humanitatē sibi sedule m̄
nistravit: q̄ sibi domū cburnā p̄p̄e
uit. ip̄z carne purpurea in dūir: lac de
celo subministrato cibavit ac potauit
in tribulatōe et in cruce positū vīstauit.
P̄ Tercio accipit quātū ad gratia
mulationē. Deus enim h3 quadruplē

mensura. De qua dicitur Luc. vi. s. bona que
est ad iustificationem. Et hec est pars bona.
Cetera scilicet que aliquid ultra confert. s. ad
sui iustificationem et ad aliorum saluationem.
Et hec est pars melior. Longitudo que de
us gratia agit ad in aia pfirmat sicut que
fuit in vero scificata. Et hec est pars opti-
ma. Superfluentia que de sua plenitudine
alio effundit. Et hec est pars optima que
fuit in xpo et matre eius. **¶** Quarto acci-
pit et considerat quatuor ad perfectam humilia-
tionem. Est autem triplex gradus humilita-
tis. Primus scilicet subiecti suo superiori. et hec
est bona. Secundus vero est subiecti suo equali. s.
hec est pars melior. Tertius est subiecti suo
inferiori. et hec est pars optima. Virgo eius
beata non solum subiecta fuit superiori. s.
deo. et non solum subiecta fuit equali. s. suo
spouse. sed et subiecta fuit suo inferiori. s.
bellisabeth. Apud quam tribus mensibus
solide mansit atque sibi deuote seruauit. Ip-
sa namque virgo de deo sentiebat digna de
se ipsa pua et de primo magna. **¶** Quinta
pars accipit quatuor ad studium et operationem.
Quida enim intendit primo per eruditio-
nem. et hec est pars bona. Alii intendunt si-
bi per discussionem. et hec est pars melior. Alii
intendunt deo per vacationem. et hec est pars
optima. Virgo maria et primo intende-
bat per doctrinam et sibi per custodiam et ipsi
deo per meditationem internam. Unum pote-
rat dicere eorum prophetarum: **¶** Meditatus sum
nocte cum corde meo deo. s. vacando. et ex-
ercitabar proximi. s. erudiendo. et scope-
bas spiritus meus mecum scilicet discutiedo. **¶** Se-
cundo habet partem optimam in vita cele-
sti. Et ista pars considerari potest quatuor ad
quatuor. **¶** Primo quantum ad subiectum
quod gloriatur est. quod scilicet in corpore et in
anima est gloriata. Gloria namque quam
deus dat suis sanctis tres partes habet.
Una est qua gloriatur eorum corpora in ter-
restri corpore beati petri et sancti iaco-
bi apostolorum. et hec est pars bona. Ecce
filii. Corpora eorum in pace sepulta sunt
et. Alia est qua gloriatur eorum animas
in celo. et hec est pars melior. **¶** Epoca. vi.
Bate sunt eis singule stole albe. Tertia
est qua gloriatur vtriusque. et hec est pars opti-
ma. et istam partem maria elegit. Petrus
autem et paulus habent partes bonas;

que eorum corpora honorantur in terris. Et
partem meliorem: que eorum anime gloriifica-
tur in celis. Sed non habet partem opti-
mam: quia ipsorum corpora iacent in sepul-
chris. Alii sancti volauerunt in celum cum
vna ala: id est cum voto anime. Ista autem
est mulier que volauit cum duabus alis
id est cum gloriacione corporis et anime:
ut haberetur **¶** Apocal. xij. Alii sanctis da-
tur vna stola. Hec est autem illa de qua vi-
ditur **¶** Proverb. xlii. Byssus et purpura
indumentum eius. **¶** Secundo considerat
quantum ad modum quo assumpta est. Que-
dam enim sancti assumuntur: et in celum de-
ducunt per angelum unum. et hec est pars
bona. Alii deducuntur per plures ange-
los. Et hec est pars melior. Sed pars opti-
ma esset si omnes angeli et sancti obula-
rent: et omnes vna cum xpo aduenirent. Et
ipse xps personaliter adueniret. Et istam
partem habuit virgo **¶** Maria. **¶** Tercio con-
siderat quantum ad locum quem sortita est. Quia
enim associant angelis istius hierarchie.
Et hec est pars bona. Alii angelis medie
hierarchie. Et hec est pars melior. Alii
vero angelis supreme hierarchie. Et hec
est pars optima. **¶** Maria autem super omnes an-
gelos est exaltata: et super altitudinem san-
ctorum eleuata: et ad dexteram filii collocata.
Ideo habet partem optimam. **¶** Quarto consi-
derat quantum ad finem quo beatificata est. Bea-
tudo enim tres habet partes. Una est beatitu-
do atque que adhuc est imperfecta. Et hec est
pars bona. Alia est beatitudo ipsorum angelorum
que est perfecta. Et hec est pars melior. Alia
est filii que est consummata. Et hec est pars opti-
ma. Et ista partem optimam elegit **¶** Maria
que in anima consummata gloriam recepit.
¶ Quinto considerat quantum ad officium quod si-
bi commissum est. Est namque **¶** Marie commissum
officium adiuuandi aduocandi et miserendi.
¶ Adiuuandi quod hominem in vita in morte et
post mortem. Unde cetera: **¶** Maria misere-
re mihi: tu nos ab hoste protege etc. Nam et
ipsa in vita bonos et gratia conseruat: et malis
miam impetrat. **¶** Itebro dicitur: **¶** Misere-
re mihi: tu nos ab hoste protege. Et hec est pars melior.
Post mortem animas nostras suscipit et in ce-
lum deducit. Ideo subdit: **¶** In hora mor-

De sancto bernardo.

tlo suscipe. Et hec ē ps optima. C Scō
 virgo glōsa. Maria h3 officiū aduocā
 di. In qua aduocatōe more p̄r aduocā
 et p̄r capiat bēnuolētā. dei nostrā in
 sinu miseria: deinde deū inclināt ad mi
 sericordiā. Scire aut bēnuolētā dei ca
 ptare ē bona ps. Scire miseria ē neces
 sitates ostēdē. ē pars melior. Scire deū
 ad misericordiā iducere: ē ps optia. Jō
 significat per illā mulierē sapiētissimā.
 De qua agit. y. Regū. xlii. Capiat enim
 p̄r bēnuolētā dīces: Sicut angelus
 dñi. sic dñs meus rex vt nec maledictō
 ne: nec bñdictiō moueat. De nāq; nec
 ex maledictōe peccatorū mouet ad ira
 scēdū. Sap. xij. Tu aut dñator virtutis
 cū tranquillare iudicas. Nec ēr mouet
 deus ex bñdictiōibus bonorū nrorū ad i
 prosperā dū nobis. Ja. i. Bat oib; affluen
 ter et nō impropat. Deinde nram insinu
 at miseria dicens: Dēs morimur et quasi
 aque distillabimur sup terrā que nō reuer
 tunt. Dagna nāq; ē miseria hūana: qz
 hō semper fluit de culpa i culpā: qz nō
 pōt per se redire a culpa. Ultimo petit
 misericordiā dīces: Reduc abiectū tuū
 Ac si dicat: Abieciisti hōiem de paradiso
 ad miseria: s3 reduxisti per passiōē tuā
 Abieciisti p culpā originale: s3 reduxisti
 p grām baptismalē. An Reg. Simili
 tūc abieci per actualē culpā rediit ad
 te per p̄niam. Tercio h3 officiū misere
 rendi. In iudicādo eim quidā sequunt
 veritatē cōscie. et hec ē ps bona. Quidā
 vero sequūt rectitudinē ipsius iusticie.
 et hec ē pars melior: qz in cōscia posset
 qz errare. Quidā vero in iudicādo se
 quunt tēperamentū misericordiē. et hec
 ē ps optima. Sūt nāq; quidā sci qui su
 am sequētes cōsciaz aliquibus sua subtra
 hunt suffragia: qz dignos eos nō repu
 tant grā. Deus eīz iusticia suā sequit a
 qua declinare nō pōt. Teneat ergo se
 qui volūt cū cōscientia vel cum iusticia.
 Maria autem semper tenebit secuz mi
 sericordiam.

Sermo. cccx. C De scō bernard. s. mo. i.

Iustum deduxit
 dñs p vias rectas. Sa. x. Sūt
 quedā vie circulares p quas

vadūt hōies mundū amātes. ps. In der
 cuitu ip̄y abulat. Sūt et qdā vie obliq;
 quas vadūt hōies seipsos diligētes. Et
 ergo amor sit motus cordis directus i alia
 Illi nāq; q p amorē ad se cōuertit: quā
 dā obligatē facit. Sed sunt quedam
 vie recte p quas vadūt deū sup oia dili
 gētes. Lañ. i. Recti diligūt te. Per illas
 vias rectas. Bernardus tuit qui sup oia
 deū dilexit. qd p3 per quattuor q hōit.
 C P̄r nāq; hūit atq; sublimē celestē
 p̄rēplatiōē. Tot⁹ qdē erat i celo. et sō in
 sensibilis vī in mūdo. Tū vī in legenda
 Ita tot⁹ i spū absortus ē. vti nūll sensu
 bus vteret corpis. Sicut ponit cēplū
 dōmo testu dīata quā ignorabat. et de
 fenestris ecclē quas nō viderat: et lacu
 lausanēti de quo nō aduerterat. C Re
 fert nāq; Angel. q dñocrit⁹ p̄s oculos
 sibi erui fecit. Et sup hoc triplex cā p
 etis assignat. P̄rā ē vt meditatō p̄r
 liberius vacaret: Scōa ē vt nō videret
 malos in hoc mūdo florere. Tercia nē
 fio mulierū eius cōcupiscētia iustitiam
 S3 bñs Bernardus oculos sibi nō erui
 compari: s3 spūalē quātū ad oēm vsu
 licitū. Nā quātū ad scōas cām sibi spū
 aliter oculos eruit qñ ei⁹ oculi nō erāt
 bi ad impedimētū. s3 ad expēdimētū. An
 rioris p̄rēplatiōis ex eo q ipse i creatu
 ris p̄siderabat del potētia et sapiētia ac
 bōitatē. Etiā ipse oculos suos eruit spū
 aliter quo ad scōas cām. qz malos nō vi
 debat oculo idignatiōis s3 compassiōis.
 Eruit spūalē suos oculos quo ad tertiā
 cām: qz eas in semias nō figebat. s3 suos
 oculos a semis auertebat. Tū cū quādā
 vice i quādā mulierē aliquādū de hō
 oculos tenuisset i aquas gelidas se inie
 cit. donec fere exāguis effect⁹ ē. C Scō
 do hūit intellectū illuminatū vltimū
 reuelatōē. Quattuor nāq; sibi fuerūt p̄
 cipue reuelata. P̄rō dñice natiuita
 tis mystēriū. Nā in nocte natiuitatis pu
 er Iesus sibi apparuit quasi iterū ante
 oculos eius ex vtero mris nascēs. P̄r
 cū dō glia sanctorū. Nā cū scūs malici
 as defunct⁹ ēēt et missa p defunctis can
 tare: eisdē eius glōria ē reuelata. C Ter
 tio notitia futurorū. Nā nāq; futura
 p̄uēdit sicut p3 in gerar dō suo fr̄. aut

hā cōuersiōe
 scripturā
 nō hūit p mag
 meditatiōe
 d. Quicqd i
 maxime i agri
 do se acceptiss
 reuelatiōe. Et
 quādo medit
 turā mēlus
 Tū ē vī in L
 ret que altas
 dīces: Donec
 accipies. Et c
 spū scō reuelā
 nō bñs Bernar
 ducti dilectō
 geat qz in di
 scēbat. Tū d
 dñus sine
 diligebat qz te
 adeo qz nullū
 bñ. Tū ipse
 ad dñm. Tū
 in e p̄s. Tā
 amor illicite
 dīctis terri
 cōtēptis. An
 nitatem seru
 dīpit: qz mul
 pōt possiderē
 Tū apse dīct
 rat oīno. Sicut
 nē hūc ciner
 ho carismat
 tū illecebr
 dū tā seruē
 gula amorē
 singult nāq;
 locū dñi iust
 nāq; plus vt
 tes. Almor aut
 socios et am
 viuos hos be
 tumicos. De
 Quattuor at
 ar duas refer
 eim amabat
 nem ad dūp
 et socios cū
 diligebat in

in conversione paxit p Quarto sciencia scripturarū quā qdē sciencia scripturarū nō hūit p magis eruditionē. s; p ppiāz meditationē z orōem. Vñ vñ in ep̄ legē dā. Quicqd i scripturis didicerat quā maxime agros z siluā meditādo z orādo se accepisse cōfitebat. Turp dūmāin reuelationē z orōem. Vñ vñ ibidē. Lōfessus ē all; quādo meditātī vel orātī oēm sacra scrip̄turā melius expōsitā sibi apparuisse. Vñ ē vñ in Laticis q; dū quedā retine; res que alias didicerat venit ad eū vox dīcēs: Donec illud teneris. aliud non accipies. Ex quo habet q; ea q; dicebat ip̄i sō reuelate dicebat z didicit. p Ter nō bñs Bernar. hūit effectū inflammatum seruati dilectōis. Nā tā seruēter deū diligebat q; in diligēdo modū seruare nēsciebat. Vñ dixit. Lā diligēdi. deū. deus ē modus sine mō diligere. Lā seruēter diligebat q; totus in amore absorpt; erat adeo q; nullis iam sensibus corpis vivebat. Vñ ipse poterat dicere cū apostolo ad Gal. ij. Vltimo ego iam nō ego. vñuit at in me xps. Lā seruēter diligebat q; oēm amorē illicitū amouebat. s; amorē cupiditatis. terrenoz; q; oia terrena deseruit z cōtēpit. Amorē carnalitatis: q; virginitatem seruauit. Amorē vanitatis cōtēpit: q; multos ep̄atus renuit. Nō enīz pōt possideri amor dei cū amore mundi. Vñ ipse dicit sup ps. Qui hltat z ceterat oīno. Siquis celestē illam pulcedi nē hūit ciniri. illud balsamū hūic veneno carismata illa spūs misceri pōt cū illis illecebris patiat. Scīs cīm bernardus tā seruēter diligebat q; oēm z singulū amorē ad dei amorē referebat. Vñ singulū nāq; quītriplicē amorē. s; pñi: sociū dñi: iustū: violētū: deuotum. Amor nāq; pius vt dicit: ē quo amamus patres. Amor autē sociū dñi: ē quo amamus socios z amicos. Iustus: quo amamus vniuersos hoīes. Iustus quo amam; inimicos. Deuotus: quo amamus deum. Quattuor autē priores amores beatus bernardus referebat ad quīntū. Parentes cīm amabat s; deū. Vñ piem ad religionem ad duxit z frēs cōuertit. z amicos z socios cū qbus cōuērsari cōsueuerat diligebat in deū: q; eis predicabat z cos

puertebat. Inimicos autē diligebat ppe deū. Deū autē diligebat ppter seipm. Vñ Aug. Beatus ē dñs qui amat ter: amicos in te. z inimicū pp te. Sol; eiz nullū eoz amittit cū oēs in illo chari sunt qui nō amittit. z te nemo amittit: nisi q; dñm; sit. C Quarto habuit affatus plenū potentem sermonem. Sermo nāq; eius pte tanta plenus erat q; sibi obediebant elementa insensibilia z corda z demonia. Elementa quidē sicut p; in pluuiā. Nāz cū quādā eplam sub diuino scribi faceret. subito imber magnus erupit z euz ipse scriptor: charthā pplicare velle. attēbernar. Opus dei ē. scribe z nō desistas. Et sic totaz illā eplam scripsit in imbe sine ibe. Obediebat ēt sibi sensibilia sicut patuit in ip̄is musicis quas excoīcauit. obediebant ēt sibi ip̄um corda. sicut patuit in militibus rapinas frequēter exercitibus quibus vñū ppliari fecit dñs. ceno; Bibite poculū aiarū z cōtinuo mutati fuerūt. Obediebat ēt demonia: q; ea expellebat scripto suo: q; euzdam de montace cedulā hōc p̄tinetem misit. In noīe dñi nri iesu xpi p̄cepto tibi demō q; exeat ab ea: quā cedulā ad collū illius mulieris obfesse a demonio. z demonia celigata statim demon euānit z recessit. Etia beatus bern. demonia expellebat cū suo baculo sicut p; in muliere a demone infestata. cū bñs ber. suū baculum tra dīdit. z diabolus ad illā mulierē accedere nō psumpsit. Aliqñ ēt suo sperio z snia sua demonia expellebat. sicut p; in demone quē excoīcauit. qñq; vero suo rñso. Nā cū infirmaret. z in excessu mētis sue positus aī tribunal dei fuisset adductus. demon affuit ipsuz ac eufans; ille rñdit. Gateor non suz dignus obdīnere regnū celoz. s; duplici iure illud obtinens ē vñs meo. s; p̄is hereditate z merito passiois. Aliero ip̄e cōtētus alterā mīst donat.

C Sermo. ccxpi. C Eodē die. sermo. ij.

O flectus deo et hoībus cui; memoria in benedictione ē. Eccl. xlv. Quā diligunt a deo s; odiunt ab hoībus. Luc. xxi. Eritis odio oībus hoībus pp

De sancto bernardo.

nomē meū. Quidā vero diligūt ab hoī-
bus: s; a deo odiūt. Jac. iij. Quicunq;
voluerit ēē amicus h; seculi, inimic;
dei cōstituet. qdā vero odiūt a deo: et
ab hoībus sicut supbi. Eccl. x. Odibilis
corā deo z hoībus ē supbia. qdā diligūt
a deo: z diligunt ab hoīb; sicut bñs ber-
nardus. De quo in pmissis principalib;
verbis duo pponunt. s. meritū etus: cur
dñ; dilectus deo z hoīb;. z p̄mū: cū sub-
dit: Lulus memoria in bñ dictione ē et.
Circā p̄mū notādū qd multiplici ra-
tione mouet hō ad diligēdū aliqd. Di-
ligit eū aliqd qd bonū: qd pulchrū: quia
honestū: qd vtilē: qd delectabile: z qd sile.
In deo aut oēs iste rōes sunt. z iō sūme
diligēdus ē. In eo quippe ē summa bo-
nitas. Mat. xi. Nemo bonus, nisi solus
deus. Sūma speciositas. Sap. vij. Spe-
ciosior sole ē. Vñ ē agnes dixit: Lul; pul-
chritudinē solē z luna mirant. Sūma ho-
nestas. Sap. vij. Honestatē illius nō ab-
scondo. Sūma vtilitas. Sap. vij. Vene-
runt mihi oīa bona ppter cū illa. Sūma
delectabilitas. ps. Delectatōes in verte-
ra eius. z nre nature cōformitas. Phil.
ij. In similitudinē hoīus factus z habi-
tu inuētus vt hō. Bñs vero bernardus
ppter tria p̄ia fuit dilectus a deo. z pro-
pter tria sequētia fuit dilectus ab hoīb;
p̄ p̄mū nāq; a deo fuit dilectus: qd ha-
buit bonitatē i affectiōe. Affectiō nāq;
bona ē volūtas que tūc ē bona qñ gau-
dio z dolore spe z timore ē ordinata af-
fecta. Vñ Aug. in li. de paciētia. Volun-
tas bona. i. volūtas fideliter deo subdi-
ta. volūtas sanctitate sup̄ni amoris accē-
sa. volūtas que deū diligit. z p̄mū p-
pter deū sine amore. De quo r̄ndit Pe-
trus: Tu scis dñe qd amo te. Sine timo-
re. De quo dicit apls. In timore z tremo-
re vestra salutē opamini. Sine gaudio.
De quo dicit idē. Spe gaudentes. Si-
ne tristitia qualem dicit se habuisse pro-
fratribus suis quicunq; amara z as-
pera sufferat. Caritas nāq; dei ē q oīa
tolerat que nō diffundit i cordibus no-
stis nisi p sp̄m sanctū qui datus ē no-
bis. p̄ Secūdo fuit dilectus a deo: qd ha-
buit pulchritudinē siue puritatē in intē-
tione. Intētiō aut in mēte ē sicut oculus

in capite. Oculi nāq; debz ēē p̄bri
simplex z rectus. Tūc enim oculus mēti-
tionis ē purus quādo ē sine pulvere et
sine terrena cupiditate. tūc ē simplex qñ
est sine duplicitate. s. qñ oculi itellectus
ad deū dirigitur p fidē. z oculi affectus
p amorē. sed quādo affectus dirigitur
ad mundū. z intellēctus ad deū. tūc ē con-
plex. Tūc aut est rectus quādo non ha-
bet obliquitatē. sed directe ad deū diri-
gitur. z corda z opa nra. iō precipit Le-
uit. xxi. Ne offeras luscus: aut lippus:
aut maculā hñs in oculo. Luscus enim
qui habz in intētiōe obliquitatē. Lippus
qui habz duplicitatē. z maculā ha-
bet qui habet puluerem. i. cupiditatē.
C Tercio bernardus fuit dilectus a deo
qd habuit honestatem in cogitatōe. Pro-
uer. xij. Cogitatōes iustorū iudicia. Qu-
iusti inter suas cogitatōes iudicia cogi-
cent: qd malas expellēt: z bonas retinēt.
Dicit aut Chryso. qd homo bonus sim-
plicitatē aie: bonus ē. s; naturā vero car-
nis malus. z ideo p̄it inesse cogitatōis
bone z male. Malus aut homo sim volū-
tatem carnis malus est. z in volūtatē
aie peruersus. Et ideo non p̄t habere
nisi malas cogitatōes. Dicit autē.
Bach. i. qd antiochus precepit idolū
abhominabile sup altare poni. z ab ho-
minibus adorari. z sabbatū non celebra-
ri. Tūc idolū super altare ponit quādo
in corde praua suggestiō dominatur.
Tūc adoratur quādo vsq; ad cōsensū ani-
mus peccato adheret. z vsq; ad cōsent-
sum peccati pertrahit. Et sic sabbatum
nō celebratur: qd animi quicō amittit. p̄
Secundo fuit dilectus ab hominibus. p̄-
mo qd fuit vtilis in p̄dicationē. ij. Timi-
ij. Omnis scriptura dñi inuitus inspira-
ta vtilis est ad docēdū: ad arguēdū: et
ad corripiēdū: z ad erudiēdū. Sic bñs
bernardus p suā doctrinā docebat igno-
rantes. arguebat negligētes: compellebat
līnquētes: z erudebat penitentes. p̄
Secundo fuit delectabilis: z amabilis i cō-
uersatione. Prover. xvij. Vir amabilis
ad societātē magis amicus erit q̄ frat-
ter. Prelatus nāq; dñs esse ināfectus in quer-
sando. seuerus autē in corripiēdo. Bñs
autē z pius in cōpācēdo z miseran-

do. nā in arca moysi euz virga rectitudi
nia fuit māna dulcedinis. Et samarita
nus euz vino mordacia reprehensionis
insudit oleus pie passionis. Legit. iij.
Reg. i. q. salomon in regē iniungendus
sup mūla fuit positus: que ex equa et asi
no precat. In equa ferocitas: et in asino
simplicitas inuenit. Mūla aut cū fero
citate equina habz simplicitatē asinā.
Per qd dat intelligi q. platus cū fero
citate rectitudinis debz habere simplici
tatem mansuetudinis. Tercio fuit no
bla similis p humilitatē. Eccl. iij. Quā
to maior es: humilia te in oibus. Praela
tus aut corā deo semp debz se humiliare
in oibus. Et corā subditis qñqz debet se
humiliare in oibus: aliqui in aliquibus:
aliqui vero in nullo. Quidam nāqz duci
pnt per lenitatē: sed nūquā per aspira
tē. Corā istis bz se humiliare prelati in
oibus. Un̄ Grego. nazārenus. Aliquos
lenitate curare debemus. alios aut hūi
litate. Alij nāqz sunt duri et superbi qui
et manifestudine prelati peiores efficiū
tur. Loqam istis non debet se in aliquo
humiliare sed debet corū superbiā fran
gere. Alij aut fūt qui medio modo se ha
bent qui. s. ex nimia seueritate frangun
tur: vel nimia lenitate solūntur. Et corā
istis debet se prelati humiliare in ali
quibus: nō aut in oibus. Tales enim in
digent tēperamēto. De quo dicit Greg.
Faciedū ē nāqz quoddā tēperamentuz:
vinec nimia asperitate exulcerent sub
dit. nec ēt nimia lenitate soluant. Hic
est q. in basilis templi erat sculpti leo
neco boues. Per basem prelati intel
ligitur: qui debet populuz sustentare in
quo debet ēt auctoritas vt seuerē com
plat. et maturitas vt misericorditer de
mulceat. T Secūdo subdit premiū cum
subiungit. Lulus memoria in benedictō
ne erit et c. vbi duplex premiū ponit scilz
memoria et gloria. ¶ Quia enīz fuit dile
ctus ab hoibus ē modo in memoria: qz
fuit dilectus a deo est modo in celesti
gloria. De memoria sanctorū dicit Eccl.
Alit. Memoria ioseph in cōpositione odo
ris facta: opus pigmetarij: in oi ore qua
si mel in dulcibz eius memoria: et vt mu
lica in cōsultio vini. Memoria gde scōz

delectat nrm olfactu ad odorādū. Ideo
assimilat opert pigmetarij. Delectat os
ad loquēdū: idō assimilat mellī. Delectat
aures ad audiedū: idō assimilat musi
ce. T Secūdo habuit celestē gloria. Ideo
subditur. Simile illū fecit in gloria fan
ctorū. Est aut duplex glia. Una ē gloria
essentialis que dī aurea que cōstitit in
dei visione: in qua delectabunt oēs sen
sus. Erit eiz speculum visui: melodia au
ditui. balsamū olfactui. mel gustui: flos
suauissimus tactui. Alia ē glia accidentā
lis: que dī aureola que dabit martiribz
vlgibz: et p dīcatoribus. Nā in veteri te
stamēto tria hēbant aureolā. s. altare: ar
ca et mēsa. Per altare significant marty
res qui de corpibus suis deo sacrificiū
obtulērūt. Per arca que intus et extra
fuit deaurata: significant virgines q ha
buerūt puritatē in mente: et integritatē
in carne. Per mensaz aut intelliguntur
p dīcatores qui fiterit ad mensaz sacre
scripture. De qua dī in ps. Parasti i cō
spectu meo mensaz et c. Et qz bñs bernar
dus fuit valde pfectus id hūit auream.
et qz fuit virgo i corruptus et p dīcator: gra
tiosus duplicētz aureolā.

¶ Sermo. ccxxij. T Se eodem. Sermo
quartus.

In fide et lenitate
ipius scim fecit illum et elegit
eū ex oi carne. Eccl. xlv. Ex his
vbi habet q. bñs Bern. quattuor spāles
progratias hūit. Nā in coipe et in corde
magnā hūit puritatē: qd notat cū dī in
fide. S. Ideo nāqz bz purificat. Juxta illō
Act. xv. Fide purificas corda eoz. In cō
uersatōe hūit magnā hūilitatē: qd no
tat cū dī in lenitate. In vīta hūit ma
gnā scitātē: qd notat cū subdit. Scīz se
cit illū. In coipe suo nullā hūit carnali
tatē. id subdit. Elegerit eū ex oi carne.
De. n. ab oi carnalitate eū elegit et tota
lit sepauit. T Prio igit hūit magnā pu
ritatē: qz. s. vgo coipe et mēte fuit. Casti
tas at ē magne vītutis qñqz ea fuit et ab
hoste tērat. et carne illect. et ab exteri
p uocat. Scūs igit Bern. si ab hoste ten
tabat oēs tēratōes fugabat. Un̄ dī d eo.
perpendēs piculum esse copabitare ser

De sancto bernardo

pentis fugam meditari cepit et ordine in-
trouit. Si aut a carne alliciebatur ipsam
primus macerabat. C. Unde cum adhuc
esset adolescens et in quadam femina ocu-
los defixos habuisset et aliquadiu tenu-
isset in stagnum gelidam aquam se imer-
sit donec pene exanguis effectus est. Si
vero ab exterioris provocabatur totis viribus
resistebat. sicut pater de puella que se in le-
ctum suum intiecit. et de hospita que ipsius
allicere voluit. C. Secundo habuit i con-
uersatione magnam humilitatem. Unde
eo legit. Vincibat in eo sublimitatem no-
minis humilitas cordis. nec tamen poterat
eum vniuersus erigere modus quantum
seipsum deiecerat solus. Signum autem magne
humilitatis fuit quod pluribus ciuitatibus
in episcopum electus semper se retraxit et repu-
diavit. Legit Iudic. ix. quod ligna siluarum
venerunt ad oliuam ficus et vitem. ut si
vngerent sibi regem. Per oliuam ficum et
vitem intelligunt religiosi qui debent habere
oleum passionis et misericordie et dulce-
dinem pacis. et vinum spiritualis leticie et sacre
scripture. Sed cum promouentur inter ligna
siluarum et turbas populo amittunt passionem.
quod efficiunt valde avari amittunt pacem
quod efficiunt auidi amittunt misericordiam
quod efficiunt peritiam amittunt leticiam
quod efficiunt inuidiam amittunt feruorem.
quod efficiunt in deum. C. Tercio
in vita habuit magnam sanctitatem. Unde
eo legit. Semper autem inueniebat aut orans.
aut legens. aut scribens. aut meditans aut
fratres verbo edificans. Signum autem magne
sanctitatis et perfectio erat quod ipse christo morti
totis desideriis affectabatur. Unde legit. Al.
poca. xij. Signum magni appuit in celo.
Mulier amicta sole et per solis intelli-
gunt celestes. Per lunam vero quod crescit et
decrescit intelligunt terrena. Per duo-
decim stellas intelligunt duodecim apo-
stolorum exempla. Sancti namque viri amicti
sunt sole. i. celesti conversatione. luna habet
sub pedibus. i. galia sub affectibus. co-
rona duodecim stellarum in capite. i. exem-
pla apostolorum in mente. Nec namque mulier cru-
ciatur per pariat. ut si de posita corruptio-
is seruitute. pariat nouum hominem in statu
glorie. Rom. viij. Omnis creatura ingemit.
sicut et parit vix adhuc. Bala autem reli-
giosus habuit lunam in capite. i. galia in affe-

ctione. solem sub pedibus. i. celestias be-
spectationes. stellas duodecim in corpore. i. duode-
cim apostolorum exempla in exteriori conversatione.
C. Quarto in corpore nulla habuit carnali-
tatem. Ipse enim corpus suum macerabat et affli-
gere solebat ieiunijs vigilijs. aspectus vestimen-
tis. et pluribus alijs penis. Unde
de cibo eius sic legit. Ad comedendum
vix voluptate trahebat appetitus sed timore
defectus sic accedebat ad sumendum
cibum quasi ad tormentum. Solus autem
aqua frigida sibi sape vicebat eo quod dux-
eam sumeret fauces sibi refrigeraret de
eius vigilijs sic legit. Vigilabat seruus
dei ultra possibilitatem humanam. Thulys
n. ipse se magis perquirere perire solebat quam
illud quod dormiret. Sancti namque vigilijs
bonis operibus et orationibus semper vigilan-
tes ipsa morte ipsos impatos inueniat. C. Quinto
tempore. Vigilate et orate. quod necessitas
hora dominus vester venturus sit. quod etiam il-
los qui tamen in morte se parare volunt. quod
fieri non debet sicut offendit Luthi. per tria ex-
empla. C. Primum est quod sponsum expectans
sponsum patius se ornat. Nam si tamen adue-
tu sponsi se ornaret. sponso plurimum displiceret.
C. Secundum est quod strenuus miles
semper debet habere arma sua parata. ut cum ipse
belli aduenerit ire possit ad plenum. Qui
autem gladium eruginare dimiserit loricaque
sordescere. scutum frangi non poterit. clau-
re negligentia. cum ingens necessitas non
permittit longi temporis opus implere. C. Ter-
tium est quod malus seruus abire domino operam
sua non aspiciat et negligenter operatur. sed cum
viderit dominum suum venientem incipit festina-
re. sed nihil proficit festinatio huiusmodi
quod multorum deest negligentia non potest vna po-
ra expleri. De eius vestimento sic legitur.
In vestibus semper ei paupertas placuit.
sordes vero nunquam cilicium multis annis
portauit quod diu occultum esse potuit. sed vbi
cognitum esse sensit illud remouit habens
in ore sepe illud puerbum. Qui hoc facit
quod nemo miratur orem. Sancti namque viri sibi
cauent a varietate ciborum et vestimentorum
quod tamen non deest peccatum. Hiero. contra Iovinianum.
Recte in tanta diuersitate victus
aut vestitus necesse est peccare. aut sibi esse pec-
catum. non quod in cibo vel in vestibus aliter
peccatum esse sed quod a varietate et permutatione

in deterius
aut reprehen-
dit a virtute
quod vero vitio
tandem peccat
negotio deficiat
C. Sermo.

Nterna sup
li. p. doctri
ad laicos
rum aut qu
ne ecclesiam
si p. magni
tanle q. cum
Bernardus
ignea facie
te venit fili
Resiste ergo
ad pedes b
oibus et p
x. legit quod
Simon. sed
e vestes p
cit et eos p
ci et plati. si
puncipes n
e scientia v
Demones i
qui. s. vitam
ranit et me d
sub am. tpal
ricalem. I. bo
fous. I. bo
mouit tale
verbum. vt
tati subjeti
fouet nianu
opus fuerit
stiumici cu
fultip. pat
plicem gra
rias verbor
bama rep
us gradus
bey. et sic c
gradu tpe
ad inuirta

In deterius reprehensio. prima sit. quod aut reprehendit. peccul est a virtute. quod aut a virtute peccul est vicio mancipatur. quod vero victosum est peccato iungit. quod tandem peccatus est in iustitia et hyrcou3 grege describit.

Sermo. cxlii. C De eodē sermo. v.

Memo accendit lucernā et in abscondito ponit eē. Luc. viij. alias. ix.

Beatus Bernardus fuit lucerna sup candelabz posita qz oibus fulsit. p doctrinam. p vitā bonam. Fulsit atq ad laicos. Fulsit ad religiosos. C Laico rum aut quattuor erant genera. s. tyranni ecciam psequentes. et inter istos fulsit p magnā pstantiā sicut p3 in duce agitante q cum ecciam psequeret. Beatus Bernardus post missam cū xpī corpore ignea facie ad eū accessit dicens Ecce ad te venit filius vir gntis quē tu psequeris. Resiste ergo ei si vales. statimq3 dixit ille ad pedes beati Bernardi accessit et sibi i oibus et p oia obedivit. Similr. ij. Regū. i. legit q3 dauid misit nūctos ad regem Almon. sed illi dimidiā barbā eis raserūt et vestes pcederūt. Dauid aut exercitū fecit et eos pcurrit. Nūctj Dauid sunt clerici et plati. filij Almon sunt demones vel principes mali. due ptes barbe sunt vita et scientia vel ordo vel ecclesiastica bñicia. Demones igit dimidiā barbā radunt qñ. i. vitam tollūt et sciam. dimittūt. Tyranni et mediam barbā radūt qñ auferūt subā impalem et dimittūt eis ordinē clericalem. Sed et dauid q interpretat manu fortis. i. bonus platus v3 hīc audacē animū vt tales nō timeat. v3 hīc impiosum verbum. vt. seos reprehendat et excoīca tōi subijciat. et v3 hīc huiusmodi platus forte manum vt ēt. p brachijz seculare si opus fuerit. loq3 coherceat. Alj crāt eius inimici cū indebitē psequētes iter quos fulsit p patientiā. Distinguit aut ipse trī. plicem gradū patientie. Primus ē ad iniurias verborū et iste ē magnus. Alius ē ad damna rez. et iste gradus ē maior. Tertius gradus patientie est ad contumelias v3 beq. et iste est maximus. C Itū triplicē gradū ipse ostendit. nam ipse fuit patiens ad iniurias verborū. nam cū cuida3 epō

de sua connectōe amcabat scriptisset ille indignatus rescriptit salutē et non spūm blasphemie. sed tñ in nullo cōmōt sibi rescriptit. Ego spūm blasphemie in me habere nō credo. C Fuit et patiens ad damna rez. Nam cū gdam abbas trecentas marcas sibi mitteret p vno monasterio pstruendo tota illa pecunia a pdonibus est sublata. Quod audiēs nihil alij. ud rīdit nñ bñdictus deus q nobis ppercit ab onere. C Fuit et patiens ad contumelias verborū. Cum. n. gdam eum in maxillā pculisset vir dei circumfates ad iuravit ne tangeret. sed in pace dimittite ref. Alj nanq3 erant humiles et deuoti. Inter eos Bernardus fulsit p veniulentiā. Un dicit in eius legēda. Inter summos honores vt sepius fatebat alterum sibi mutuatū hōiem videbat seq3 post reputabat absente velut quoddā somnū3 suspicatus. vbi vō inter simplices erat et amica decebat humilitate frui tñ se inuenisse gaudebat. et m ppiā redisse psonam. Debet nanq3 plati ad subditos bentuoli esse. et eoz infirmitatibus cōdē scendere. Hier. i. Bedi te hodie in ciuitatez munitis. vt. i. fugiētes ad te recipias p passionē et columnā ferreā vt sustinetes paupes et infirmos p bñicioz. exhibētē et in mūz encū vt oppellōs protegas p defensionē. Alj aut erat ad verba sua valde audā et inter istos fulsit p magnam grām. Unde mater vidit se in vtero habere catulū totaliter candidū et in dorso subvsum atq3 latrantē. Ipse nanq3 fuit catulus. et hoc inquantus lingua sue p dicationis peccatoz vulnera sanauit. Fuit candidus inquantū puritatez mentis et corpōis seruauit. Fuit subvsum inquantū igne celi succensus fuit. Et fuit latrans. i. inquantū ipos tyrannos redarguit et hereticos a grege compefcuit. C Secūdo ista lucerna fulsit inter religiosos. Et hoc per quos3 radios. C Primus est q3 laicos ad religiōis habitum cōuercebat. et hoc doctrinis. miraculis. et exemplis. Doctrinis quidem sic ut fratres carnales. quos verbis salutaribus ad religiōē adduxit. Miraculis sicut p3 in Berardō fratre suo in carcere posito quē3 miraculose extraxit et ad

De sancto bartholameo

ordinem adduxit. Exempla put p3 in quoda nuncio ab Archiepo ad ip3 tras-
misso. qu3 gdem nuctus visa tanta Bea-
ti Bernardi sanctitate seculo vale fecit
et religionē introiuit. C Secundus est ga-
noucios carnales affectū relinquere sa-
tebat. Unde dicebat eis. Si ad ea que
intus sunt festinatis. hic foris dimittere
corpora que de hoc seculo attulistis. So-
li nanq3 spūs ingrediant. caro autē nō
pdest quicquā. Religiosus enim nō d3
portare ad religionē corpus idest corpo-
ralem voluntatē. vt. f. ppter ventres pa-
scendū ingrediat. Sed reuera d multis
potest dici illud Hieremie. li. Replebo
hominibus terrā tuam quasi buscho:
C Buschus totus est in mēte et fructus
nullū facit. Et aliquādo in tāta sūt mul-
titudīne vt solem obscurare videantur.
C Hodie enī sic etiam multi religionē
intrant vt ventrē pascant et nullaz vtili-
tatem faciant et malo exēplo bonos obū-
brent. Nō debet etiam religiosus ad reli-
gionem portare corpus idest carnalē si
ue ppriam voluntatē. Unde Seneca.
Tantum virtutū adhuc quantū proprie
voluntati subtrahit. Nec etiam religio-
sus debet ad religionē apportare corp⁹
idest carnalem parentū amorē. Ben. xij.
Egredere de domo patris tui et. C Ter-
tius gradus fuit radius p quē fuit ista
lucerna q3 pfectos virtutibus et moribus
informabat. Tria enim in vita sua serua-
uit et docuit que moriens dereliquit di-
cens. tria vobis obseruanda relinquo q
siquidē ego p viribus obseruaui. Nemi-
ni verbo scandalū feci. min⁹ sensui meo
quā alterius credidi. Iesus de sedente vi-
dictam nō expeti. Ecce charitatem hu-
militatem et obedientiā vobis relinquo
C Docebat nanq3 vt nullus verbis con-
tumeliosis aliū scādalizaret vel male di-
ceret. C Legit nanq3 Deut. xxvij. q3 filij
concubinarū Jacob electi sunt ad male-
dicendū. Filij vero liberaz ad benedicē-
dum. C Per quod vas intelligi q3 male
dicere et contumelias inferre est viliū per-
sonarum. Et ergo de eis nō est curandū
C Docuit etiam humilitatē et relinque-
re ppriam voluntatē. Ecclē. xviij. Post
cōcupiscētias tuas nō eas et C Docuit

patientiā similiter Luce. xxi. In pati-
tia vestra possidebitis animas vestras.
Et ppter ista tria dixit abbas Ioseph q3
tria sunt honorabilia coram deo. spāci-
tā in infirmitate. obedientia sine ppria
voluntate. et bona operatio cu3 munda
intentiōe. C Quartus ē quia tētos cō-
solatōibus et oratōibus refouebat. Un-
de cum qdaz nouicius tētatus diceret.
Nunquā amplius letus ero. Beatus ber-
nardus taliter eum cōsolatus est et tam
feruenter p eo orauit q3 ille tandem ait.
Nunquā amplius tristis ero. Deus cim
nō permittit de nouo conuersos graui-
ter tentari. Unde Gregorius distinguit
tres status conuersorū qui sunt incopa-
tio. medietas. et perfectio. C In incopa-
tione ventūr blandimēta dulcedinis in
medio veniunt certamina tentatōis ad
extremum venit pfectio plenitudo. q3
spōsam suā quilibet vir primo dulcibus
blandimentis fouet vt allicitat. quā con-
iunctam asperis increpatōibus pbat.
et pbatas securis cogitatōibus possidet.
C Quintus est quia apostatas reuoca-
bat. sicut p3 in diuersis et pluribus apo-
statis quos recepit. Unde legif. i. Regū
xviij. q3 filij israel videntes se in antro vt
spelunca positos. quidaz eorum abscun-
derunt se in spelūcio. et quidam se abscun-
derunt in abdītis et quidam in cisternis
quidam autē transierunt ad phylīstos. q3
dam remanserunt cum rege suo Saule.
Sic etia israelite idest religiosi quādo i
antro penitentie et abstinentie sunt positi
qdām eorū ire volunt ad hospitij. et isti
abscondunt se in speluncis. qdam ad in-
firmatōrum. et isti abscondūt se in abdītis.
quidam exire volūt. f. extra ad sola-
tium et refrigeriū. et isti abscondunt se in
cisternis. qdam trāseunt ad phylīstos.
i. ad seculum. Boni autē religiosi reman-
ent cum xpō et suo plato contra phylī-
sticos idest ztra demones fortiter dimi-
cantes.

C Sermo. cccxviij. C De sancto Bartho-
lomeo apostolo sermo. i.

Quicunq3 bono
i. Regum. y. Magna sigdes

del liberali
sancti sibi
eos glorific
It Beatus
noscitavit.
et glorificar
bis tuo p
C Primo
cum dicit.
C Secūdo
subiungit.
mum est nō
meus dei h
opere et cor
intelligent
ergo corde
nencia rece
ficia diligit
dūt. C Tal
us qui hunc
cognosceba
impimeba
ipsum regē
ollendens
est valde cō-
factus est d
ro homo se
Est facta v
forem et ab
cir. Est et f
bolus q3 ho
nare vincen
valde sapiē
fluit dū e
vinitatis e
lomeus xp
pōibz vniū
dus sigdes
abictus et
Beatus aut
rus dei. ma
lūco mun
luminaur
dorus in se
alt quall er
la ē transla
rethaurus
pctosissim
splendāit
bonificati
destruxit.

de liberalitas q p modico honore quez
sancti sibi exhibent in terris. ipse deus
eos glorificare dignat in celis. Talis fu
it Beatus Bartholomeus qui deū ho
norificauit. ideo deus ipm glorificauit
z glorificare dignat. In pmissis ergo ver
bis duo pmissum tangit z notat possūt.
C Primo meritis Beati Bartholomei.
cum dicit. Quicūqz honorificauerit me.
C Secūdo tangit pmissum eius ibidē. cū
subiungit. glorificabo eum. C Circa p
missum est notandū q sanctus Baritholo
meus deū honorificauit scilicet corde ore
opere z corpore. C In corde autem sunt
intelligentia. voluntas. z memoria. Illi
ergo corde deum honorificat qui ei be
neficia recognoscunt. z cum z eius bene
ficia diligunt z nunquam oblivioni tra
dūt. C Talis fuit Beatus Bartholome
us qui humane redemptionis beneficium
cognoscebat z sue memorie illud sepius
inipimebat. z illud fortiter retinebat. z
ipm regi cū tanta dilectione exponebat
ostendens q ipsa nostra redemptio facta
est valde cōgruēter. quia primus homo
factus est de virgine terra. secūdus ve
ro homo factus est de virgine Maria.
Est facta valde potēter q dyabolū inua
sorem z abusore alieni furis potēter ele
cit. Est et facta valde iuste siqde vt dya
bolus q hostem comedēte vicerat a ielu
nare vinceret. Est et facta nra redēptio
valde sapiēter q xps dyabolo tanq aut
illiusit dū cōca carnis ostendēs hamo vi
nitatis cū cepit. C Scdo scūs bartho
lomeus xpm honorauit ore dū xpi gliaz
poibz vniuersum fidelit p̄dicauit. Ad
dus siqdez erat mendicus ignobilitate
abiectus z refutatus z mestitia plenus.
Beatus aut bartholomeus erat thesau
rus dei. margarita dei z luminare dei. z
ideo mundū dicitur ac nobilitauit z il
luminauit. Ita tria tangit btus Theo
dorus in sermone quem facit de ipso. vbi
ait qualis eius corpus ad lipparim insu
lā ē translatū dicit. Venit ad paupculā
thesaurus ditissimus. venit ad ignobilē
p̄ciosissima margarita. venit ad mestaru
splendidiū lūinare. C Tertio deum
honorificauit ope. q demonū culturam
destruxit. z cultus dei ampliauit. Sicut

ait dicit beatus Augu. in li. de ciuit. dei.
tria genera deoz tradita sunt. Unum a
poetis. Aliud a phis. Tertius a p̄ncipi
bus ciuitatū. Quod aut illi dū nullo mō
sunt colēdi. ibidē ostēdit dicens. Propo
nūt greci. si dī tales colēdi sūt p̄fecto
tales hoies sunt honorādi. Assumit ro
man. s; reuera nullo mō honorādi sunt
hoies tales. Locū dūt xpiani. Nullo mō
ergo tales dī colēdi sūt. Dia nāqz ista
genera deoz Bartholomeus destruxit. si
cut pz in legēda. C Quarto Bartholo
meus honorificauit deū in corpore seu cū
suo corpore. qz centies in die z cētes in no
cte genua flectebat. Un sup hoc beatus
August. Omne quodcūqz incohaueris
facere. primo inuoca deū. z grās age illi.
z cū psumeris illud sibi fac. Un die
ro. Nec cibi aī sumant nisi oīone pmissa
nec recedat a mensa. nisi grē referantur
nec prius corpus q̄scat nisi pascat aīa.
C Scdo ponit eius pmissū qd tangit dū dī
glificabo eū. Be nāqz cū glificauit i vi
ta z in morte z tandē glificauit post mor
tē. C In vita siqde btus bartho. deū glī
ficauit z laudauit. z ipe de cūde in eius
vita glificauit multipl. C Prio nāqz
fecit eū magne dignitatis. d cuius digni
tate sic dicit Theodorus Petrus ap̄lus
docet natōes. bartholomeus psequēter p
mas inuestigat. Petr opatus est p̄digia
magna. bartholomeus fecit p̄digia mul
ta. Petrus deorsum capite crucifixus. s;
beatus bartholomeus vnius excoriat.
Ad quot valet Petrus miseria capscē
da. ad tot sufficit bartholomeus penetrā
da. C Secūdo fuit mltē sanctitatis. que
siquidez sanctitas in tribus z ex tribus
apparet z p̄sistit. s. in terrore respectō
ne. Unde dicit de eo q ipse sic ait. Ego
nihil terrenū nībzqz carnale desidero.
Probat et ipius sanctitas in seruētī ora
tōe. Unde dicit ei demon. Apostole dei
bartholomee incendit me oratōnes tue.
z in constanti mente. Unde de eo dicit.
Semper eodem vultu z animo letus z
hilaris p̄seuerat. C Tertio fuit potēte
mulce. Ipse nāqz dyabolus hz potēti
am astutiam atqz malitiam. Sed ipe ip
sius dyaboli potētiāz ligauit. Un dicit
demon. Deus vester cathēns ignē est

De sctō bartholomeo.

cōstrictus. et illa hora qua ap̄s dei bar-
tholomeus tēplūz intravit eius astutiaz
detegebat. Singebat enim dyabolus se
sanare infirmos quos tñ nō sanabat sub
veniendo: s; a lesione cessando. Eius ma-
litiā ip̄dēbatur: sicut p; in filia regis a q̄
dyabolū exte coegit. Quarto fuit ma-
gne vilitatis. De hoc sic dicit theodor⁹
Unde bartholomeū lingue aratro rōna
bilia rura sulcantē. fidel verbū in pfun-
do. s. cordis recedentē padifuz et vineas
dnt plātātē. siluas euellere: spinas ip̄e-
tatis secare: sepes circūponē. Et ista. s;
respuūt egrorū medentē: oib; manu du-
centē: manfragū gubernatorē: mortuū vi-
uificatorē. Scđo pncipalr deus spm
glificauit in morte: ip̄ius mortē sue a ssi-
mūdō. Xps nāq; fuit expoliāt⁹: flagel-
lat⁹: crucifix⁹: et sic mortu⁹: sic ip̄e fuit fla-
gellatus: crucifix⁹: sua pelle expoliāt⁹. et
sic idē p capitis obrutacōne mortuus.
Cant. v. Inuenerūt me custodes qui cir-
culerūt ciuitatē pculserūt me. s. flagellā-
do: vulnerauerāt crucifigēdo: et decollā-
do. tulerūt palliū meū. s. me excoīdādo.
Tertio deus eū glificauit post mortē.
et hoc respectu sui et respectu nri. et Re-
spectu qdē sui quo ad aīas et quo ad cor-
pus. De glia aīe sic dicit ip̄e Theodor⁹
Gaude bartholomee: gmare gressibus
sanctificasti terrā purpureā tuo cruo-
re fecisti: q ad celū comeasti: vbi imēdo
vtuine aciei refulgēs in splēdore imar-
cessibilis glie splēdens in exultatide to-
cūditatis mirabilis gaudes. Glificauit
et deus ip̄ius corpus. q; sicut dicit ip̄e
theodorus. de armenia vsq; ad ptes hie-
lie q̄ruor arcis sanctoz in mari p̄iectis
pcedentib⁹ arcā beati bartholomei cum
reuerētia deduxerūt. et Scđo glificauit
deus eū respectu nri. Et hoc quadrupl^r
et Primo q; factus ē aduocat⁹ p̄ctōz: si-
cut ip̄e cuidā suo deuoto appuit dīcēs:
Per multū tps deus nris p̄cibus et meri-
tis p̄p̄lo huc pep̄xit. Scđo q; ip̄e est
liberator deuotoz sicut p; imāgō quē
ab iñ dya dyabolū liberauit. et Tertio q;
est p̄denator: rep̄oboz put p; in federi
co impatore: q; eiusdē corpus de loco suo
remouere voluit. et Quarto ip̄e ē rep̄o-
bato: mūneq; inuoluz: sicut patet in mu-

liere que oleuz inuoluzū acquisitū in lapa-
dem beati bartholomei in fundere voluit
trised tñ illud facere nequit.

¶ Sermo. cccxv. C. Eodē die. Amōz.

Extendens celus

sicut pellex q; tegia age super
riora eius. ps. Inq̄m deus
bartholomeus fuit ap̄s cōp̄it sibi qd
dī celū. Ap̄i nāq; celū vocant. s; illud
ps. Celi enarrāt gloriā dei. Inq̄m autē
ip̄e fuit excoīatus p̄petit sibi illud qd
dī: Extendēs celū sicut pellē. Inq̄m ve-
ro ip̄e interpretat filius suspēdēs aquas:
p̄petit sibi illud qd dī: qui regis age su-
periora eius. qd ergo dī celū: respicit dī-
gnitatē ap̄licaz. qd vero celū dī extēdēs
respicit gen⁹ p̄a fīdīs. qd autē dī: q; tegia
equis superiora eius. respicit interpretatōes
nominis. In verbis ergo p̄mīssio sancti
Bartholomeus a tribus p̄mēdāt. Pri-
mo a subtilitate p̄fectōis et vte in eo q;
vocat celū. Dicit autē Iñdo. Celū p̄bi ar-
dens volubilis et rotundū cē dīperūt. Et
cū autē ip̄e celū. q; fuit ardens p̄ charitā-
tem succensam. Et qua charitate quat-
tor carbonēs p̄derūt. Unum carbonē
iecit p̄tra dyabolū quo meditante dyabo-
lū incendit. et iste carbo fuit eius oratio
ignita. Unde dicit demon. Ap̄le dei bar-
tholomee incendit me of ones tue Allū
aut carbonē fecit p̄tra dyabolū q; dyabo-
lum ligauit q; fuerūt ip̄ius ap̄li merita
gliosa. Un dr in ip̄ius legēda. Deus vi-
cathenis igneūs ē ligat⁹: nec respicē nec
log audet ex illa hora q; ap̄s igneūs ē
illuc. sancti. n. viiri ex se tot carbonēs emi-
tunt quot in se vntes hñt et quot opera
seruētia faciūt. ex qb⁹ vnā cathenā cōlū-
tuūt cū q; dyabolū ligatū tenēt. et Tertio
un carbonē direxit et destinauit ad deū
q; ip̄i deo odozem facit. et iste carbo fuit
eius caro p̄cremata. Bene. vsq;. Edifica-
uit noe altare dño. et infra odoz suauis
tatis odorat⁹ ē dñs. et Quartū aut car-
bonē direxit ad p̄mū quo p̄mū ad
dei amorē īlāmavit. et iste carbo fuit ip̄i
suis p̄dicatio ignita. Theodorus. Gaude
deas Bartholomee sol orbis terre cūcta
illuminas os dei lingua ignita sapias
mēs sons vte sanitates emanās. et Scđo

cūdo ip̄e dī
lubilis p op
sollicitus fr
sicut dicit 2
et armenia.
lictus fuit
nūs sapiā d
etiam nubes
vi nubes vo
us irrigauit
ris illud q;
liter extrah
xps lesus qu
tute sui amo
in ap̄le era
bat et in nub
ap̄li fuit dī
q; fuit rota c
cauit volub
lubiles q; nō
Sic ip̄e Bar
q; terrentis t
culo ad p̄ere
tum et q; bue
fuit et Beati
bilis et tā vel
ficat⁹ dī Sapi
lubilis est sap
hos et veloci
fuit plenus
dum ē tene
videbat mū
locter discus
rus Bartho
git p mūdū
māret: rāq;
rettāquā ag
ceret. et Ter
rotundus p f
q; spica vt b
hne caret. N
ri. Cūcū rex
argēto et lap
ip̄e mūdū. Tū
fidet: nec ē
cū rex dīcēt
mūdū. Ille m
ti cūz pot
plicis supar
crucifigē: ex
amore semp

cūdo ipe dī celū q: ipe fuit mobilis & vo-
lubilis p opatiōem sollicitā. Ipe nāqz tā
sollicitus fuit q: tres puīcias pagrauit
sicut dicit Theodoros. s. licaonia. india
& armenia. Nec mīg si tā volubilis & sol-
licitus fuit. q: fuit tota dei nubes dī ple-
nus sapia dei. & plenus seruuore dei. Fuit
etiam nubes dei Isa. lx. Qui sunt isti q
vt nubes volant. Et tō terrā ē fecundū
us irrigauit. Sol nanqz virtute sui calo-
ris illud q: subtile est in aquis vaporabi-
liter extrahit & in nubes p densat Sic ē
ips lefus qui est sol iustitie ex calore & v-
tute sui amoris oēm humanū affectus q
in aplis erat. ad se p desideria attrahe-
bat & in nubes p densat. Beatus nanqz
apulus fuit ē tam volubilis & taz velox
q: fuit rota dei. Ezech. x. Rotas illas vo-
cauit volubiles. Jo aut rote sic sunt vo-
lubiles q: nō tangūt terrā nisi in pūcto.
Sic ipe Bartholomeus adeo velox erat
q: terrenis in pūcto. i. necessitatis artt.
culo adhibebat. i. Tim. vi. Habētes vi-
cium & gbus tegamur hīs prenti sumus.
Fuit ē Beatus Bartholomeus tam mo-
bilis & tā velox q: fuit plenus sapia. Nā
sicut dī Sap. vij. Oibus mobilibus mo-
bilior est sapia. q: quos replet mobiles.
hos & veloces facit. Fuit ē tam velox q:
fuit plenus zelo dei. Videbat nāqz mū-
dum ēē tenebrosū ac esse insipidū. & ēē
videbat mūdū esse incultū. & tō p ipm ve-
lociter discurrēbat. Un Brūs Theodo-
rus Bartholomeus vero famulus dei p-
git p mūdū velut lux vt tenebrosos illu-
minaret: tāquā sol vt isipidas gētes sali-
ret: tāquā agricola vt spūalē culturā p-
ceret. Tercio pūcipalr dī celū: q: fuit
romidus p finale pūeneratā. Soma nā-
q: spica vt hētur ab Ari. pūo & scōo celi
fūc caret. Nō eis potuit pmissis emolli-
ri. Un cō rex camelos oneratos auro et
argēto & lapidib: pūcios sibi dare vellz
ipe mūdū. Nihil terrenū nihil carnale ce-
sideron: nec ē potuit minis deterreci. vñ
cū rex dīcēt sibi. Tu es q auertisti fratrē
meū. Illerūdū audacē. Ego vō nō euer-
ti eū: p potui pueri. Etiā n potuit sup-
plicis supari. Lz. n. ipe fuerit flagellat⁹
crucif⁹: excolat⁹: & decollat⁹: tñ in dei
amore semp pūatū inuict⁹. C Scōo cō.

mēdat a qualitate passiois & pene cū dī:
Extēdēs celū sicut pellē. Sūt. n. excoia-
tus & pelle sui corpis denudat⁹ & decol-
latus. tñ in dei amore semp māst inuict⁹.
Hoc significatū ē Zeulf. i. vbi dī: Betra-
cta pelle hostie artus i frustra cōcidēt
& subiciēt in altari ignē strue lignoz aī
pposita iustitias pedib: lotis aqua. ado-
lebitqz ea sacerdos sup altare in holo-
caustu & suauē odorē dño. Ista hostia dī
fuit Bartholomeus: cui fuit pellis betra-
cta. qñ. i. ipe fuit excolat⁹. Suerūt ē ar-
tus in frustra cōcisi qñ ipe fuit crucif⁹
& decapitatus. Suerūt ē ipius intestina
& pedes loti: q: affectōes eius fuerūt emū-
date ab oī terrena cōcupiscētia & cupidī-
tate ex dīno sermone. Jo. xv. Jā vos mū-
di estis pp sermone quē locut⁹ sum vo-
bis. & ex spū scō a quo & p quem ipe fuit
mūdatus. vt de hoc legīt & habet Alcf. i.
Vos aut baptizabimī spū scō. Suerunt
ē ipius apli affectōes mūdātē i sanguie
fuso. Apoc. vij. Zauerūt stolas suas & de
albauerūt eas i sanguie agni. Licaonia
hostia pposita ē struce lignoz. nā z intus
i aīa hūit ligna desiderioz sanctorz: & ab
extra ligna bonoz operā. Beinde subie-
ctus ē ignis et ignis amoris in mente. et
ignis passiois in corpore. & sic holocau-
itū extitit: q: totus intēsus fuit eius an-
imus p amorē. & corp⁹ etus succēsus fuit
p passionē. verba p celi ardorē. eiusque
opa p seruuorē. Et sic odorē suauitatis se-
cit dño. Fecit etz odorē suauē per odorē
ferā samā. suauiorē p sincerā pūcias. sua
uissimuz odorem per spontaneā penā.
C Tercio cōmēdat a pūfunditate diuīte
sapientie. cū dī: Qui regis aquis supiora
eius. Supiora aīe sunt rōalis. cōcupiscē-
tibus: & trascebilibs. Sūt etiam recta & reple-
ta eius rōalis aquis diuīte sapientie. Ec-
cle. xv. Aqua sapientie salutaris potauit
illū. Sūt etus cōcupiscētibs repleta aq
diuīte grē. ysa. xliij. Et mūdaz aquā su-
per sitientem. Sūt etus trascebilibs reple-
ta aquis emulatonis seruīde. Lam. iij.
Fons hortorum puteus aquarū vi-
uentium: que fluunt impetu de liba-
no. C Nam sicut dicitur de sanctis
animalibus. Ezech. pūmo. Ubi erat
impetus spiritus illuc gradiebantur.

C Sermo. cccxvi. C Eodē die. fmo. iij.

Axtendens celuz

sicut pelles. C Istud verbuz

multiplicem hz intellectum.

C Pmo eiz dī celū extēsus sicut pelles

ad scribēdū. Sicut. n. hō pellem extēdit

vt in ea scribat sicpe deus. celū extē-

dit vt in eo scribat noia electoz. Luc. x.

Baudete qđ noia vēstra scripta sūt in ce-

lis. C Scđo ad ihabitrādū. Sicut. n. hō

de pelles? facit tētorū: sic deus i celo hz

suū hītaculū. Vñ alia trālatio hz extē-

dēs celū sicut camerā. Vñ celū dī qđ ca-

sa heloz. i. dēf. Job. xxxvi. Extēdit qđ

nubē tētorū suū. C Terto ad circūdā-

dū. Sicut. n. pelles totū corp? circūdat:

z nīhil ē qđ nō sit circūdatū pelle. sicut fz

Dam. Celū epīreū pīnet oēs creaturas

z nīhil est creatum qđ nō sit īfra celum.

C Quarto ad tegēdū. Et. n. celū qđ te-

ctū orbis frāz. Vñ dī ibidē: Celuz qđ te-

ctū mūdi extēdit deus. Facit nāqz aplū

firmamētū vt tegat orbē frāz. Et subdit

gl. Et hoc sine pelle. i. sine labore: fā fa-

cile sic pellē. C Quinto ad allīcīdū. Si-

cut. n. pellipari? pellē pulchzā corā ēpro

re extēdit atqz expōit: vt. i. īps ēproē al-

licitat ad emēdū. Sic de? firmamētū syde-

rib? depictū extēdit: vt allīctat ad dīde-

rādū. C Serto ad pīmēsurādū: qđ dicat

Quātuz hō corā deo suā pellēm de? ex-

tēdit hōi celū suūz. Dīb? hīs modis bēs

Bartholome? sicut pelles fuit extēsus.

C Prio videlz ad scribēdūz. fuit. n. hec

pellis pmo excoīata. Mch. iij. Pellem

desup excoīauerunt. Eadēqz pelles fuit

scripta itus p īpressionē fūturuz. Thres.

ij. Lā didītoz nazareī ei? nīue z foris p

īpressionēz passīonū. Sīfr z pelles carnis

xpi fuit i cruce extēsa. vñ ps. Dīnumera-

uerūt oīa ossa mea. fuit scripta abintus

multiplicitate dolor. Th. i. Altrēdlte z

videre sī ē dolor: sī sīs sīc dolor meus: z fo-

ris pñxide clauoz. Malac. ij. Lōngitīs

me gēs tota. C Scđo fuit extēsus ad ha-

bitrādū: qđ deus i eo p fidē hītauit. Eph.

ij. Hītare xps p fidē i cordib? vñs. Et qđ

xps p fidē i eo hītauit veracit. ī multa

miracla fec. fīdet. n. opatio miraclōz at

tribulī. Qñdī. n. mīacla i qttuor elemē-

tis: z pmo i aere qđ spz a dyabolo purga-

uit. ī igne: qđ pmissōe dei ossa sua rang-

ignis splēdētia demōstrauit. In aqz

arca i q ossa sua crāt recūdīta d armenta

vsqz ī cīclā p mare deduxit. In frang-

moīez quēdā p septē stadia elōgari fecit

C Terto fuit extēsus ad circūdādū. fū-

it. n. circūdat? penīs surfus: qđ fuit decol-

lat? z deorsuz: qđ fuit i cruce pedib? affi-

xus. a dextrīs z a sinīstrīs: qđ manib? i

cruce fuit elauat? an z retrō: qđ flagella-

tus. In toto corpe: qđ fuit excoīat? Jñ

nāqz ē ille hō de quo dī Luc. iij. Quī ab

hīerfz i hīerico descēdit qđ xps īps i mū-

dū lunatīcū ad pīdēdū mīstr: qđ cīdit ī

latrōes g eū expoliauerūt excoīdō. pla-

gas īposuerūt flagellādō z crucīfīgēdō:

z semītūū relīquēf decollādō. Tūc.

fuit semītūūz relīctus qđ gñi ad corp?

fuit īmortuus fz corā deo i anima vīuus.

C Quarto bñs bartho. fuit extēsus ad

pītegēdū. Quātuz. n. alij electī sūt aplū

des i domo dei aplī tñ sūt rectī. qđ p cete-

ris scīs celo. i. deo magis fuerūt vīcīnī. mī

alij scī vocatī sūt. Jpī aut sūt amīcī. Jōi.

xv. Jā nī dicā vos suos. fz amīcos mīos

zē. Tū qđ sol radio fuerūt īllustratī. Tu

me. xij. Appuit glā dñī sup rectū scīde-

ris. Tū qđ illī g ad aploz auxlīū pīugl-

unt sūt magis securī. Mat. xxiij. Qui i

recto sūt nī descēdāt alīqd tollere de ro-

mo sua. Tū qđ defendūt ab estu vīclōz

z a turbīne tribulationū z a pluvīatēta-

tationū. Jsa. iij. Tabernaculū erit i ym-

braculū dīcī ab estu. z i securitate. z i ob-

scōsione a turbīe z a pluvīa. C Quinto

fuit extēsus ad allīcīdū. Corpā. n. scīpō

īn hac vīta multa claritate z mīraculīs

fulgent. Sī igit tā pīcīosus saccoz extē-

us pz qđ pīcīosus thesaurus ē qđ ītus later

īn īsto nanqz sacco later duplex thesau-

rus. i. īterior qđ fuit aīus gīa dei pīcus.

Prouer. xli. Thesaurus delīderabīlis ē

oleū i hītaculo īusti z thesaurus supīor.

f. glīe celestīs. De quo dī Mat. xix. Quī

z vēde oīa qđ hēs z dā paupībus z bēbīs

thesauz īn celo. Jñ thesauz hōdī bēa-

tus Bartho. recepit. Ambro. īn pīatōz.

Bartholomeus mortis vīrīlī pferēdo

discrīmen glōsī certamīnīs ad celestīo-

glīam secū portauit trīūphūz. C Sexto

fuit extēsus

scēdēdū pel-

pīclōz. sic d-

pīclōz pīclōz

extēdit qđ pī-

beātū theō-

īn cruce mor-

polmodūz

uardū fuit ca-

bementē ex-

cellēter extē-

theōdorus. 2

meastī. vbi ī-

gens īn īplē-

spīdēns īn

īabīlis gau-

dīt pellē deo-

tendīt celum

ī nanqz Br-

bat. Thres. v

exulta est. Jo-

carribus ad

tendebat qđ

bīs īn sabbat

bat cīfīdē. x

regēfē. bibe-

deo multū p-

dit celū suū.

deus pap ex-

tendīt pellē

z aptī īnfern-

nenī super v-

C Sermo. ccc-

quartus.

P

suū

p

pīra oculū v-

tus i īpa ma-

acī dīcat. J

entra sustīer-

C Notā dī nī

culpe: qđ ē g

oēs hōies. U

to. Pelle z c

pellē bartho

īp? Prio car-

charītarīo. S

ēhuātes exp

q bīs barth

sunt excedit ad p̄m̄surandū q̄: s̄m̄ q̄ sp̄
secedit pelle sua deo p̄ diuinitatē sup̄
plētoz. sic deus excedit sibi celū suū p̄ i
mēitatē p̄m̄ioz. Abulū siq̄dē pelle suā
excedit q̄ p̄io fuit flagellatus. deū s̄m̄
beatu theodōz fuit excoctat⁹. q̄: aīquaz
in cruce moreret inde fuit depositus. z
postmodū excoctatus. Ultimo s̄m̄. U
uardū fuit capite trīcatus. q̄: igit sic ve
bementer extendit pellem suā. idē ex
cellenter excedit sibi celū suū. Un̄ sup̄ h
theodorus. Ad celos bartholomee com
meati. vbi in medio diuine aciei reful
gens in splendore inarcescibilis glorie
splendens in exultatōe dignitatis insa
tiabilis gaudes. Quāto ergo hō exten
dit pelle deo z p̄ maceratōem n̄i deus ex
tendit celum suū p̄ glorie largitatē. Ad
nū nāq̄z Brūs Bartholome⁹ se excedē
bat. Thien. v. Pellis mea quasi cliban⁹
exusta est. Job. xix. Pellis mee p̄sumptis
carnibus a dēp̄it os meū. Abinusq̄z ex
tendebat q̄ dicebat Luce. xviij. Ieiuno
bis in sabbato. Nil ex tendebat q̄ dice
bat eundē. xij. Alia mea hēs multa bona
refecit. bibe. z epulare zc. Excedēti igit
deo multū pelle sua deus multū exten
dit celū suū. z excedēti paḡ pelle suam
deus paḡ extendit celū suū z nihil ex
tendit pellem suā deus claudit celum
z ap̄t infernū. Job. xxi. Excedite aglo
nem super vacuum.

CSermo. cccxvii. C De eodem Sermo
quartus.

Pelle p̄ pelle z cūcta q̄
hō dabit p̄ aia
sua. Job. ij. Scdōz glo. Pellis
p̄ pelle dat: q̄ sepe dū lectus
p̄ra oculū venit. manū opponim⁹. vt po
tuus i sp̄a manu q̄ i oculo vulneremur.
acī dicat. Jō tot flagella Job egnamit
extra sustinet: q̄ ne ip̄e intus feriat pauet
C Notadū t̄i ē q̄ q̄druplex ē pellis. nāc
culpe: ḡf̄ez gl̄ie. C Prima pelle i diuinit
ē hoīes. Un̄ sup̄ hoc ip̄e Job inq̄t q̄r
to. Pelle z carne vestisti me zc. Sz istaz
pellē bartholome⁹ multiplici rōe dēposu
it. P̄io cam deposuit i signū seruīde
charitatis. Solēt. n. hoīes calore nimio
cūctates exponē vestimēta. In hoc ergo
q̄ b̄s bartholomeus pelle suā deposuit.

itio: dīf̄ quāto igne amoris plenus fuit
Hoc significatū ē. i. Reg. xviij. vbi dī. Bī
ligeat ionathas dauid quasi aīaz suā.
Nā expoliuit se tunica sua: z dedit eam
dauid. Per ionathā q̄ donū colūbe iter
perat: b̄s bartholomeus itelligit q̄ do
no spūs sci fuit repletus. Iste ergo q̄ dī
ligeat dauid. i. xp̄m̄ sicut aīaz suā. tu
nica se expoliuit: z dedit dauid. q̄n̄ p̄p̄
xp̄i amorē se excoctat p̄m̄sit. C Scdō i.
augmētū maioris puritatis. Solēt enīz
rami arborū q̄n̄ excoctant albiores appa
rere. Sic z bartholomeus pelle mortali
tatis exutus i aīma exstitit magis purus
De hoc legīt Job. i. Sicut meā. i. bartho
lomeū: q̄ fuit hūilis fructuosus z dulcis
decocticaui. mūdās expoliaui eā. albi fa
cti sunt rami eius. Prouer. xxv. Aufer
rubiginē de argēto z egredit vas puris
simū. C Tercio i sp̄e future immortalit
tis. Solēt nāq̄z hō libētē deponē vestez
vetusta. vt velle induere valeat deaura
rā. Sic ip̄e libētē vestē mortalitatis exu
it: q̄ se decorādū veste immortalitatis sci
uit. vii ps. Assuit regina. i. eius aīa q̄ cor
pus b̄n̄ rexit. a dextris tuis in vestitu de
aurato. i. cū coipe gl̄ificaro. i. adach. x.
Iussit rex expoliari ionathan vestimen
tis suis: z iduit eū purpura. i. carne glo
riosa q̄d erit in gnālī resurrectione. Quar
to deposuit pellē suā i odorē suauitatis
Solēbat nāq̄z sacerdos i veteri lege pel
lē hostie detrāhere igneq̄z supposito ip̄
sam in odorem suauissimū odorē imolare.
Sic b̄s bartholomeo ē pellis detracta
q̄ igne charitatis icēsus in odorem sua
uissimū ē odorē imolatus. Sap. iij. Tāquā
aurū in fornace pbauit illos. z quasi ho
locasti hostiā accepit eos. C Scdō autē
pellis de qua p̄mittit ē pellis culpe. Et
ista ē triplex. C Una ē qua in diuinit lu
xuriosi que est pelles venilia. Thien. iij.
Vetustaz fecit pellē meā. Luxuria nāq̄z
dī vetusta siue q̄ hoīem cito ducit ad se
nectutē siue vetustatē. siue q̄ homo q̄ se
illi vitio imergit vsq̄z ad mortē i illo iue
terascit. ps. Inueteraui inter omnes int
micos meos zc. Siue q̄ cum ip̄sa sit lu
tum fetidum fecit ip̄sum hoīem turpem
z vetustū. Eccl. ix. Omnis mulier que ē
fornicaria q̄n̄ liere? i. vta p̄culcabat. Alia

est qua in dunt supbi. et ista pellis est a
veto inflata. *Offic. xij.* Effraim pascit ve
tus. *Aug.* Pellis inflata qd tederis. o sa
nctis fetida qd inflaris. qd igit est vento
plena: id statim detumescit si pugis. *Job*
vij. Demeto qd vetus est vita mea: id le
ni impulsu circumfer. *ps.* Deus me^o pone
illos vt rota et sicut stipula ante facie ve
tri cito deycit. *Job. xxx.* Eleuasti me et
qsi sup vetum ponēs alluisti me valide.
Pellis est qua iduunt auari. et hec e pel
lis nigra. *Hiere. xij.* Si mutare potest
ethiops pelle sua et. Et auarus ptrahit
nigredine corpales. qd pio lucro captan
do de nocturnis exurit et gelu punitur.
Thren. v. Pellis mea qsi elibanus exu
sta est. Auarus et ptrahit nigredine spi
ritualis: qd nō auaritia sit lutum. aia que
luto mergit: in nigra efficit. *Abachuc. ij.*
De q multiplicat non sua et vsquo ag
grauat ptra se deus luti. Ista triplices
pellē bartholome^o nō induit. qd terrena
desperit et honores fugit et verā castita
tē seruauit. Tertia vero pellis est pel
lis grē qua iduunt iusti imitādo quēsa
tionē xpi. Xps eis idutus ē pelle. i. quēsa
tōe cadida: rubicūda et electa. *Lañ. v.*
Bilectus meus candidus et rubicūdus:
elect^o ex mltib^o. *ysa. xlij.* Nō erit tristis
neqz turbulētus. ecce qd candida. Unde
ps. Lū pīs q oderūt pacē erā pacificus:
ecce qd rubicūda et firma charitate pacti
fica. *Mat. xi.* Disce a me qd mitis suz et
humilis corde: ecce qd pio oibus māsue
ra. Ista pelle grē bartholomeus fuit te
ctus: qd eius quēratio fuit locūda: paci
fica et māsuetā. Un de eo dī in eius legē
da. Semp eodē vultu et aīo letus et hila
ris pseruat. C Quarta pellis: ē pellis
glie qua iduunt beati. vnde legē *Exo.*
xxxvi. qd tabernaculū tribus pellib^o ope
riebat. i. pellibus rubricatis hiacinthi
lis et sagis cilicinis qd hēbāt de pilis ca
praz. Opiebat ēr d pellibus magnis ni
gris: sed formosis. *Lañ. i.* Nigra suz sed
formosa filia hierlein: sicut pelles salo
monis. Beati igit iduerunt pelle formo
saz per corpis claritatē. *Apoc. xix.* Batū
est et vt cooptat se bysso splēdenti et can
dido. Pelle hiacinthina p subtilitatez
humilimodi eniz pelles pnt colorē aerēū

Corpora nāqz sanctorū quē mō sūt grossa
et pōderosa tūc instar aeris erūt subtilia
i. *Loz. xv.* Semina floscopus aīale et tūc
get corpus spūale. Etia iduunt pelle ru
bicata p immortalatē. Huius nāqz color
est valde viuus. vnde de hoīe rubicūdo
cōiter dicim^o. Iste est valde viuus. *Sap.*
v. Iusti aut in perpetuū viuēt. Pelle co
pina p agilitatē p qua sancti cōparant
fulguri cōmiscati. *Job. xxxvij.* Nūquid
mittes fulgura. Sancti ēr pp eorū agili
tatē pparant nubi et scintille discurrent
Deut. xxxij. Magnificētia eius discur
rēt nubes. *Sap. iij.* Tāqz scintille in aīa
dineto discurrent. Cōparant ēr aut velo
citer volāt. Tūc eniz aues velociter vo
lant qn sūt plumis plene et subriles coo
pore et vto agitate. Sic sancti tūc erunt
pleni plumis oīum vīrtutū. Habebunt
corpus subtile et glīosuz et agtabunt p
spūm scī. *Ezech. i.* Vber erat īperus spū
ritus: illuc gra diebant. Vel pōt dici qd
pellis triplr ponit. i. p re tpali. *Abel.*
ij. Desup tunicā et palliū subtrulisti. Pon
nit ēr pellis p vta mortali. *Ben. iij.* Se
cit deus ade tunicas pellīceas. Et plu
perficie corpali. *Job. x.* Pelle et carnis
vestisti me. Beatus igit bartholomeus
dedit rez tpalē p celesti substantia. *Mat.*
xix. Si vis pfectus ēē vade et vende oīa
quē habes et da paupibus. Dedit ēr vta
tpalē p vita ppetua et glorioza. *Joā. xij.*
Qui odit aīaz suā in hoc mūdo et. Etia
dedit pellem corpales p carne glīosita
ta. *Phil. iij.* Saluatoīe expectamus do
minū nostruz iesū xpm.

C Sermo. cccxvij. C Beato augu
stino epō et doctore Sermo pñmus.

Quasi vas auri solida
ni lapide pñoso. Ecē. i. *ps.*
vas aureū et pñosuz repñat
btū augustinū doctore egregiū q in pie
missis verbis a tribus pñenat. C pñ
mo pñenat a plenitudīne diuīne sapi
entīe cū dī: Quasi vas auri. Per aurū
nāqz diuīna sapiētia intelligit qua ipse
bñs Aug. tanqz vas vti repletus. sicut
autē ipsemet osēdit in lib. de glīitate
aīe triplex est sapiētia. i. noctua: supina
et necessaria. Noctua eniz sapiētia est et

impediētibus ad salutē. Necessaria ē de
 opediētibus. Sed supflua est de iperti
 nēibus. hoc ostēdit per simile in corpo
 re humano. cū enīz trāslato verbo aīa dī
 scēdo dīcat crescere. & de dīscēdo decre
 scere. & in corpore sit triplex augmētus.
 Unū nociuū qđ tumor dīcīt. alterus su
 perflū per qđ inter dūz euenīt vt senīs
 vlgītis in manibus aut pedīb⁹ nascant
 boīes. Tertiū vero est necessariū quo na
 turalis cōueniētia adimplet in mēbris:
 sic ē in aīa est sapiētia noctua qđ de ipe
 diētibus. Est sapiētia supflua que est de
 spertinētibz. Est sapiētia necessaria: qđ
 est de opediētibus & necessarijs. Ista tri
 plic sapiētia istud vas plēnū fuit. s. sapi
 entia noctua qua an quērionē suā ple
 nus fuit. De qua dī Jac. ij. Nō est ista sa
 piētia defursus s; terrena aīaīa dyabo
 lica. Est. n. terrena qđ pñstīt in terrenor
 cupiditate. De hac ipsemet ait i pñssio
 nīb⁹. Doceba artē rhetorica victoriosa
 loqūtātē: victus cupiditate vēdeba. Est
 et aīaīa qđ cōsistit in carnali voluptate.
 De hac dicit ibidē. Recordari volo trās
 actas seditates meas nō qđ eas amē. s. qđ
 amēte de⁹ me⁹. Est dyabolica qđ pñstīt i
 supba & vctosa abītōe. De hac ibidē ait:
 Libros dīscēbas eloqūtē in qđ emīnē cu
 pīebas sine dānabili & vctoso pp gaudia
 vanitatis humane. p Sēdo an suā quēr
 ionē habuit sapiētia supflua qđ est sapiē
 tia secularis & philosophica qđ ideo sup
 flua dī. qđ sine ea salus eterna habet. In
 līb⁹. pñf. de illa sapiētia dicit: Infelix au
 tē ille qđ g scit oīa hec. te aut nescit. bñs
 aut qui te scit et si illa nesciat. Qui vero
 te & illa nouit: nō ppter illā beator ē: s;
 ppter te beatus solū. Ista aut sapiētia
 plenus fuit qđ ait ibidē. Oēs libros artū
 quas liberales vocāt tūc neglīmus ma
 gas cupiditatū seruus p mēipm legēs in
 cēlci. Itēz ibidē. Quicqđ est de arte lo
 quēdi & dīscēdi. quicqđ est de dīnēfio
 nīb⁹ figuraz & de musicis & de numeris
 sine magna difficultate & nullo hoīe tra
 dīte intēlxi. p Tertiū hūit post suā con
 uersionē sapiēz necessaria. i. dīuīnā qđ vī
 necessaria. Quia sicut dī. Prouer. xvj.
 Tibi nō est scīa aīe tibi nō ē bonū. Pūmā
 gīt sapiētiā. s. hoc iam ipse ex toto &

oīno abhoruit. Scđam. s. supflua totis
 vīribz pñfīr. Tertiā sapiētiā. s. ne
 cessariā & dīuīnā totis suis vīribz pñ
 piuit: vt de eo dīci possit illud. iij. Reg.
 iij. Dedit sapiētiā salomon: & prudētiā
 multā nīmīs & latitudinez cordis quasi
 arenas qđ est in littore maris. Vbi qñtuor
 implicant. s. qđ habuit sapiētiā multā.
 sufficientē. & habuit sapiētiā nīmīa: & qđ
 habuit cor latū. Unū hūit sapiētiā multā
 qđ habuit sapiētiā dīuīnā. nīl eīz sibi
 defuit qđ ad ea pñnere haberet. Volu
 sianus. Legi dei decēt quicqđ augmētū
 pñgert ignorare. Hūit sapiētiā nīmīa
 nā habuit sapiētiā supfluentē. Unde le
 gīt qđ cū g dā tractatus beati Augustini
 i maturinis legeret. beatus Bernardus
 obdormis paz. vidīt quēdā tuenē de
 cuius ore tā imēsus fluuius exibat qđ to
 tā ecclesiā irrigabat. Lū dubiū non fuit
 illū Augustinū fuisse qđ habuit cor latū:
 qđ. s. habuit celere intēllectū & nobile ige
 niū. Un in li. pñf. ait: Scīs tu dñe deus
 meus: qđ celeritās intēllegēdi & dīscēdi
 acumen donū tuū ē. s; nō inde sacrīfīca
 bā tibi. Prosper i libro de vita pñplati
 na dicit: Sāctus Augu. fuit acer ingenio:
 suauis elogo: s; claris litteraturę pñt: in
 ecclesiasticis laboribus opofus. Qui hūit
 sapiētiā sicut arenā maris. Sicut. n. are
 nā ē innumerabilis: sic & libi eius inme
 rabiles sūt. Un dicit Remigius qđ s; hie
 ro. sex mīlla voluminū: origēis se legisse
 fater. Aug. tñ tāta scripsit vt nullus pos
 set ei⁹ libros dīebz ac noctib⁹ scribē:
 nec legē qđ ē occurat. C Sēdo pñmēdā
 a soliditate doctriē cū dī: Solidū. Etus
 eīz doctriēna ē solida pp qñtuor pñdītōes
 qđs hz. p. hz. n. purīssimā veritatē vñ cō
 parat hīle. vñ Aug. i epla ad pñctū afrī
 ce sic ait: Beati Augu. ppatrīo teopufcu
 la legit & ad pparatōez illius similitudinē
 nřz futurū nō grātis. Prouer. ij. Purī
 & purīssimī eius fruct⁹. Sermones nāz
 bñi Augu. sūt purī: quā nullā hūit falsitatē
 Sūt puriores: qđ nō hūit dubitatē. Sūt
 purīssimī: qđ oēm pñtinet veritatē. Unde
 cassiodor⁹ i plogo sup psalteriū. Est aut
 Aug. otus lřaz magr. Et qđ in vbertate
 rez est cautiissimus disputator. decurrit
 quippe tāz soīs purīssimū. nulla fece

pollutus: sed in integritate. si dei pſeu-
ras nescit. hereticis dare vñ se pſit aliq
colluctatōe defendere: totus catholic⁹:
totus orthodorus iuenit. In ecclesia vñ
suauissim⁹ odor respēdēs: sup̄nit et lu-
minis claritate radiat. C. Secō et⁹ do-
ctrina h̄z altissimā pfunditatē: tō cōpa-
rat aqle. Dierō. Aug. eps volās p mōtiū
cacumina qñ aqle. et ea q sunt in mōtiū
radicibus nō pñderās. multa celoz spa-
cia terrarūq; sitūs et aquarum circulos
pharo sermone pñiciat. Job. xxxviii.
Profunda fluiroz scrutatus ē et absco-
dita pduxit in lucē. Fluitus sacre scri-
pturē h̄z sup̄ficiē. s. sensus h̄salē. et h̄z me-
diū. s. sensus moralē. et h̄z pfundū. s. my-
sticū et spūalē. Ille aut nō tm̄ scrutatus
ē scripture sup̄ficiē: s; et mediū et pfun-
dū. P. Tertio h̄z firmissimā soliditatē.
Jō pparat malleo. vñ Bern. Aug. hic ē
valdidissim⁹ malleus hereticoz. Sicut
eiz malleus scissus suis incudē firmat:
et ferrū domat: et melodiam generat: sic
Aug. doctrinis suis ecclesiam firmavit.
Eccl. i. In vita sua suffulsi domus: et in
dieb⁹ suis corroboravi tēplā. Hereticos
eiz domuit et fugauit. et ibidē. Qui cura-
uit gēre suā et liberauit eā a pñtōe. Pro-
sper in lib. de vita pteplatiua sic ait: Dā-
ctus Aug. fuit i quorūdam disputatōi-
bus clarus: et in oib⁹ actōibus suis vñ
ppositus: in qñibus solucōis acutus.
In hereticis pñcendīs arcuspectus.
In expositōe nostre fidei catholicus. In
explanandis scripturis canonicis caur⁹.
dei laudem generauit. Tota nāq; ecclesia
laudat deū q sibi pcessit doctore tā egre-
giū. Vñ cantat ecclesia: Magnus dñs et
laudabilis valde q de tenebris gentiū lu-
men ecclesie vocauit Augustin⁹. P. Quar-
to bñs Aug. h̄z dulcissimā suauitatē. Jō
pparat cibo dulcissim⁹. Vñ Greg. vbi su-
pra. Si delitioso cupitis pabulo sagina-
ri bñ Augustin⁹ opuscula legite. Et vo-
cat ipse Greg. doctrinā bñ Augustini pa-
bulū et delitiosū. et saginari pabulūq;
satiat. delitiosusq; delectat. Vñ cantat
Tu de verbis saluatoris dulcē panē pñ-
cis. Panē: q; satiāt. dulcē q; delectat. vo-
cat et saginari: q; ipiguat. De hoc nāq;
cassiodorus sic inq. Bñissim⁹ Aug. in

qbusdā libris nūm⁹ est difficultate recū-
ditus. In qbusdā vero sit plantissim⁹: et
et puulis pbeat accessus. Cui⁹ opa sua-
uia sunt. obscura vero vtilitatis ma-
gnis sarcitis pingueſcūt. C. Tertio pñ-
dat a pfectōe oīz virtutū et grē cū dñs
natū oī lapide pñcio. Et isti lapides p-
ciōsi dicunt esse qñtuor virtutes. s. pñde-
tia: iustitia: ac tēperatiā: et fortitudo: q;
bus corona pñcit q spōsa xpi ornat. Dñs
prudētiā ab antersor p quas pñdet a
futuris. Iustitiā a posteris: p quā fati-
facit de pñctis. Pñctiā aut a deperis
ne eleuaret in pñp. Fortitudines vero
a sinistris ne succūbat i aduersis. Iustā-
qñtuor virtutes Aug. habuit put. s. iustit-
purgat animi. Nā s; Plotin⁹ iste virtu-
tes pñgat pñra iordinatas affectōes:
tūc dicunt pñctice. aut auferūt eas oīo
et tūc dicunt purgatiue. aut auferūt mo-
rta illas: nō tñ illas: tūc dicunt vir-
tutes purgat animi. aut tales faciūt ut
nephās sit in illo notare affectōes: tūc
expleares dicūt. et sic sūt in deo. Pñme
igit iordinatas affectōes repñit. Secō
auferūt. Et tertie nesciunt. In qñtis ne-
phas est affectōes huiusmodi cogitare.
Bñs vero Aug. aut tales iordinatas af-
fectōes in memoria nō hēbat: aut in pñ-
rore: aut in aspnarōe habebat. Vñ cū rō
in lib. soliloqoz ipm̄ iterrogasset. Nōne
te delectat vxor casta: pu dīca: pulchra:
moxigerata: et diues rīdīt: Quā rīcūq;
mulieres depixeris: atq; de bonis oībus
cum mulieris: nihil mibi tā fugiendū q;
pñbitū decreuit. dehinc rō. nō quero qd
decreueris: sed vtrum adhuc alliceris.
Et rīdīt pñsus. Nihil i huiusmodi qñ-
nihilq; desidero: sed etiā cum honore et
aspnarōe talia recordor.

C. Serino. cccxix. C. De co des s̄mo. iij.
Aufer rubiginē d
argēto et egrediet vas puri-
simū Prouer. xxv. Didit nā
q; i his verbis pñmis qñs bñs Aug. su-
it an- nā pñctōes: qñt tūc rubiginē
suis. Et qñs fuit i ipsa pñctōes: qñt a
rubiginē purgat. Et qñs fuit post eius
pñctōes: qñt tūc totus purissim⁹. Vñ cō-
uersionē vero illud vas pñctat qñt

placē rubiginē. s. f. delictatis: q; in sectas
manib; eoz icidit in q; alib; amicus fuit i
uoluitus. Ad has ligē nugas pductus
est: vt ipse ait in li. p. scilicet. vt diceret. Sicū
plorare cū decerpit ē matrē eius arborē
lactē lachrymis flentē. p. Scdo p. raxe
rat ipse b; Augu. an eius puerionē ru
biginē p. bice vanitatis: vt ipse ait vbi su
pra. Instituit aio itendē in scripturis sa
cris. s; vta est mibi sacra scriptura idi
gna: quā tulliane dignitati ppararem.
Timor. n. mentis fugiebat eius modū.
Illa aut erat q; crederet cū paruulus. s;
ego de dignab; esse puulus ē rurgidus
saluū mibi grādū videbat. p. Tercio cō
traxerat rubigines terrene cupiditatis.
Vbi ipse de cartagine romaz ē de roma
mediolanū prexit: vt rhetoricā venderet
ē sue cupiditati satisficeret. Vbi ait vbi
supra. Bocebā artē rhetoricā victoriosā
loq;itātē victus. s. cupiditate vendebā.
p. Quarto rubigines carnalis volupta
tis. Vbi ait ipse vbi supra. Exalabant ne
bulę de limosa p. cupiscētia carnis ē sca
tebia pubertatis obnubilabat cor meuz:
vt non discernere ferentitas dulcedis a
caligine libidinis. C. Scdo notat q;lis fu
it in ipsa puerionē: q; fuit ab oī rubiginē
purgat. Ad istā nāq; rubiginē auferen
dā qdā fuerūt in eo p. modū cāe efficien
tis. qdā p. modū cāe disponentis. p. Est
eiz purgat p. verā p. ritudē. Vbi dī ibidē
q; sub qdā arborē se plectit ē dimisit ha
benas lachrymis: ē pruperūt flumina ex
oculis ei; acceptabile sacrificiā deoz la
crabat vocēs: scilicet misabiles: ē plorabat
amarissima p. ritudē cordis sui. p. Scdo
fuit purgat p. verā p. fessionē. vñ deo p.
rebat dicens vbi supra. Recordari volo
trāsfactas scditates meas. nō q; eas amē
s; vt amē te de; meus. Amore amoris tui
facio illō recoles vias meas neq; firmas:
vt tu dulcescas mihi dulce dō nō fallax:
dulcedo felix ē secura. Et nō solū de hoc
s; ē de minimis se accusabat. Sicut de
eo q; cū puer ēēt ad pilā ludebat: ē q; ad
scholas nō nisi violentē ire volebat: ē q;
fabulas poetaz nimis libentē legebat: ē
q; didonē ex amore mortuā flebat: ē q; i
ludis pueroz fraudulēas exercebat vt
cōtigit q; de qdā arborē piri pira su.

ratus fuerat. p. Tercio fuit purgatus cō
plena satisfactōe. Ipse nāq; tres ptes sa
tisfactōis habuit. s. ieiunia: orōnes ē ele
mosynas corpales. ē q; maxime elemosy
nas spūales q; p. stitūt i docēdo idoctos:
vñ dī de eo. Post mortem infis puerus
est Augu. ad agros proprios vbi cū am
cis ieiunij ē orōnis vacas: scribebat
libros ē docebat idoctos. Disponentia
aut ipz ad istā p. uerionē q; tuor fuerūt:
scz flagella: exēpla ē doctrina: ac sollicitu
do mīna. Fuit aut q; tuor vicibus fla
gellat: sicut ipse in li. p. scilicet. refert. p. Pri
mo dolore stomachi: cū adhuc iuuenis
esset: ē nō dū baptizāt fuisse. S; mī vo
luit q; baptizaret ē sanatus fuit. Pater
eiz phibuit ne baptizaret ne iteruz scda
ret. p. Scdo cū iussit romā vbi incurrit
egritudines validā. ē hoc mī nesciebat.
q; si hoc vulnē ferret: nunq; cor eius sa
naret. p. Tercio in p. mordio sue p. uerio
nis rā validissimū dolore dentitū torque
bat q; etiā loq;az amittit. vñ i tabulis ce
reis scripsit vt oēs p. eo oraret. Ipse au
tem cū alijs genua flexit ē sanatus fuit.
p. Quarto flagellat fuit i quodā amico
suo defuncto. In cuius morte cor ei; adeo
p. turbatū fuit q; q; ad aspicebat erat il
li mors ē seipm semimortuū reputabat.
p. Secūdo dispositus fuerūt exēpla. s.
Ambrosij: Simpliciani: Vtiorini: An
tonij: ē alioz scōrum. Exēplū sigdes Amb
rosij ipm aiauit ad p. uerionē. nā omnis
dñica b; Aug. p. dicitōz sancti Ambro
sij audiebat. quēz Ambrosius p. me susci
piebat ē clementē tractabat. Pater etiā
eius b; Ambrosij quasi angelū dei dī
legebat. Scles q; p. eū eius filius puerū
debebat. qd ē scū est. Exēplū Simpli
cianī ipm aiauit ad sancte vite electōz.
Vñ ad ipz prexit ē gestus suos sibi retu
lit. ē q; esset aptus modus viuēdi ab eo
petij. videbat tñ eccliaz plenā esse cler
cis: in q; alius sic ē alius sic ibat. Simpli
cianus aut vīa salubiez cū docuit. Exē
plū Vtiorini ipm aiauit ad imitātōz.
Vñ cūz Simplicianus ei narrasset: vt i eo
dem lib. habet q;no victorinus p. p. ro
me i foro statua meruiss; ē q;no xpianus
factus fuiss; exarist Aug. ad imitanduz
eū ē cepit grauit suspirare. Exēplū An

De sancto augustino.

conū ipm aiault ad celestiu audiatem.
Nā sicut ibidē habet. Cum quidā miles
noīe. Pōtanus de africa venisset: et vi-
tas z miracula Antonij bñmte narra-
set: cepit Aug. ingemiscere. z ad ipm ex-
clamare. Quid parimur: qd audimus:
Surgūt nāqz idocē z celū rapiūt: z nos
cū doctris nrīs in infernū demergimur
Exēpla sanctorū defunctorū ipm anima-
uerūt ad ardētē charitatē. vñ. alt. ibidē.
Exēpla seruorū tuorū quos de nigris lu-
cidos z de mortuis viuos feceras cōge-
sta in sinū cogitatōis mee vrebant z ac-
cendebant me valde. **¶** Tertiū disposi-
tū fuit doctrina Iulij Pauli z Am-
brofii. Lū eim vt ibi refert cēt ānoz. xix.
z quēdā libū Iulij qui orētus vī legis-
set qui exhortationē facit ad pñias. repē-
te affectū eius mutauit. z immortalitatem
sapie pcepit. **¶** Secūdo doctrina pau-
li. Nā cū codicē aplicū appuisset z caplū
qđ pñio sibi occurrat legisset. In dulmīnt
vñm iesum xpm zc. Statim a corde eius
oēs dubietatis tenebre diffugerūt. **¶** Ter-
tio doctrina ambrosij. Lū eim cū pñi-
cationē auidē audiret. z quadā vice cō-
tra sectā manicheorū Ambrosij diuiti⁹ vi-
spuatā error: ille a corde Augustini pe-
nitū ē ablatus. **¶** Quartū dispositiū
fuit sollicitudo mīna que sicut cū carne
peperat mūdo: ita postmodū multo la-
chrymaz semine genuit xpo. Et cū apud
quēdā cpin vbertim fleret. Illi alt. Fieri
nō pōt vt filiū tantaz lachrymaz peat.
Et sic de filij sui cōuersione mī certifica-
ta ē. Et tā per ipm cpī mīnionē qđ et cele-
stiu reuelationē qua se cū filio in quadā
līnea stantē aspexit. **¶** Tertiū post pñer-
tionē fuit pñissimū qđ pz qđ diuitias cō-
tēnebat: honores respuebat: voluptates
abhōnebat: quātū ad diuitias. rō ī libro
soliloquiorū quē in primordio sue cōuer-
sionis fecit ipm itterrogat fecit dicēne:
Diuitias nullas cupis. Et ipse respōdit.
Hec quidē nec nūc pñmū. nā cū. xx. ānoz
agā. xliij. āni sunt ex quo ista cupē desit-
ti. poro vnus liber ciceronis mibi facti-
le pñuasi. nullo mō cō diuitias appeten-
das. Quātū ad honores itterrogat vi-
cēt: Quid honores fateor: eos pñe hīs
dieb⁹ cupere desististi. Quātū vero ad

voluptates itterrogat rāto dicēs: Quid
vxo: rñdit. Quātūcūqz ea mibi depinge-
ris: nihil mibi magis fugiēdū qđ cōcū-
tū decreui. De idē subingit dicēs: Quid
de cibis: rñdit. Sive de cibo z potu ce-
raz corporis voluptate nihil itterro-
ges tñ ab eo peto quātū mibi vultū
nīs opē pferre pōt.

¶ Sermo. cccxx. **¶** De eodem. Sermo
tertius.

Aqua profunda
z verba ex ore vīri z tonna
redūdās fons sapie zc. Pro-
uer. xviij. Inter ceteros alios scōs docto-
res bñs Aug. tria pñuilegia spālī a deo
recepit. **¶** Nā a deo hñit sapias z doctri-
nā pfundā: lachrymaz abū dñi: z vultū
cedinē internaz. Et ab hīs tribus in pe-
missis vbiā pñedat. **¶** Nā pñio hñit p-
fundā sapias z doctrinā. cū dñs. Aqua p-
funda z vbiā ex ore vīri. Sacre nāqz scri-
pture pfunditas tāta ēqz nullus eā p-
te penetrare pōt: qđ significatū est. Eze-
ch. xlvij. vbi dñs. Adūs ē mille cubitos.
z trāduxit me p aquā vsqz ad talos scō.
vsqz vbi quē nō potui trāsua dare. In il-
lū mine eis sacre scripture glībet doctoz vī-
qz ad talos dñit qñ expōs elicit qbus
pedes affectionū in auditoribus purifi-
cant. vsqz ad genus qbus auditores ad
vñ opandū pñstant. vsqz ad renes qb⁹
tētationes z praua desideria supantur.
Ad quartū qđ gradū. s. vt dñe scriptu-
re pfunditas pfecte trāsuadā pñi.
sit nullus mortalis attingē pñ. De ista
pfunditate dicit ipse in li. pñel. Strābi-
lis pfunditas eloquiorū tuorū: quoz ecce
ante nos supñcies blādis puillis. E-
mīra pfunditas de⁹ me⁹. mira pfundu-
tas error: ē itēdere in eā. Istā qñt pñu-
ditatē sacre scripture: in quātū pñi fuit
possibile Aug. scrutatus fuit z inde co-
pñitatē expñnū z sinaz cduxit. Eccl. i.
In diebus illis ē emanauerūt putei aqua-
rū. z quasi mare a dñmpleti sūt vītra mo-
dū. vbi tria implicānt. s. qđ ista emanatō
facta sit ad instar putei. s. instar maris. et
supra modū. Tūc autē ē emanatio istar
putei qñ aque de pfundis terre vīscer-
ibus ducunt. Et quātū puteus pfundus

solis tato aque magis limpi de iuentat
 Sic ipe putu sacre scripture subitans
 de occultis scripture sensibus salutife-
 ras scripturas eduxit. z quanto scriptu-
 ras profundius penetrabat: tato in de hu-
 midiores z lipidiores hias educere vt
 Job. xlvij. Profunda quocq; flumino-
 rum uis e: z absco dita p duxit in luce.
 Tunc aut fit emanatio ad istar maria qm
 a mari fontes z flumina derluant. Sic et
 doctria bñ Aug. derluant oiz expõnũ
 dicta sequentiũ doctor vt possit dici de
 eo illud Num. xxiij. Fluere aqua de situ
 lacu. p fundũ flumẽ sunt dicta aplorũ
 pphaz z euangelizar. Aquã aut istoz
 pãctor flumioz bñs Aug. collegit i situ
 huius. In diuersis libris. Una eim magna
 situla e que appellat liber de trim. alia
 e liber de ciui. deit sic de alijs. De istis
 naq; situlis ceteri doctores hauserunt.
 na ois sermones qdẽs. sumẽ tractatus z
 decreta. ac decetales resonat augustinu
 ysa. xl. Repleta e terra fca dñi. sicut aq
 maris opietes. Tunc aut fit emanatio su-
 pra modũ qñ diuersa loca plus solito ir-
 rigan. Sic z doctria Augu. in diuersis
 locis: in diuersis modis emanauit. In
 diuersis qdẽ locis. q; oia scripture loca
 expõsult z igniuit. iij. Regũ. iij. Disputa-
 uit a cedro que e i libano vsq; ad isopũ
 que egredit de piete z disseruit d lumẽ
 floz volucibz: z reptilibz: z piscibus.
 Per cedru intelligit sublimitas diuina-
 tis. Et p isopũ intelligit hũlitas hũanita-
 tis. Disputauit tñq; a cedro diuinitatis vs-
 q; ad isopũ hũanitatis. Tñ ipe scẽ libru
 de trinitate quasi de cedro. z de hũanita-
 te quasi de isopo. Alseruit et de lumẽtis
 i. virtutibz sedũ q sunt lumẽta. del. ps.
 Ut lumẽti factus suz apud te zc. De vo-
 lucibz. i. de dignitatibz ageloz. z de re-
 ptilibz. i. de vitijs z cribz pcorz q i ter-
 ra repũt p amoz. Et de piscibz. i. de pe-
 na dñatorz: q; dñati gemit sub aquis
 tribulationũ. Emanauit et diuersis mo-
 dis. Alij naq; doctores hñt spale modũ
 tractadi. sicut e videre i Hiero. na z ipse
 erat circa expõs. Ambro. vo circa sen-
 sus spuales. Be. at circa instructiões mo-
 rales. Ite aut n hz spale modũ: q; habz
 coez vt inuoluz modũ. Jõ significat p

eufratẽ. Alia tria flumina q hñt spalia lo-
 ca p q flunt: significat doctores. Eufrat
 aut n determinat locus: q; fluit p diuersa
 loca. Sic et alij doctores hñt spale mãz
 de qua tractat. Ite aut n hz spale mãz
 d qua tractat: q; de oibz tractat. C Se-
 cũdo picipali pme dat a lachrymarum
 vberitate. cũ dñ: z tonẽs redudãs. Quasi
 eiz qdã tonens de eius oculis emanauit
 aq lachrymaz. Qz ipe qtuor gĩa lachry-
 marũ hñt. P Na hñt lachrymas cõpun-
 ctiõis. z hoc pio pctis ppijs. Et has la-
 chrymas hñt i picipio sue pueritiõis qñ
 i sub quadam ficu se piciẽs lachrymas
 amaras effudit. P Scdo habuit lachry-
 mas deuotiõis. z has hñt p celestibz de
 siderijs. de qbus ipe dicit i libro pssio. Quatu
 flui i hymis z cãticis tula sua
 ue sonatibus eccle. voces igit ille istue-
 bant auribus meis. z fluebãt lachryme:
 z bñ mhi erat cũ illis. P Tercio hñt la-
 chrymas lamẽtatiõis. z has hñt p mun-
 dantis pculis. ordiatus eiz in pbyterũ:
 z postea in epm status illius pculũ cõsi-
 derãs multũ ac amare fluit. Tñ dixit
 In nulla re deũ mhi sentio ita trãtũ si-
 cut i hoc q cũ nõ eskim dignus poni ad
 remũ. posuit me ad aplustre in apice re-
 gluntis eccle. C Quarto hñt lachry-
 mas ppassiõis quas hñt p alijs miseris.
 Lũ eim ipi barbari cucta deuastarẽt
 bñs Aug. lugubẽ vĩa duxit. fuerit enis
 lachryme ei panes die ac nocte. C Ter-
 tio pme dat ab affectionũ vulcedie. cũz
 dñ: sono sapie. Sapia eim a sape dicitur
 In ipõ naq; tata fontalis suauitas fuit:
 q tria mra in ipõ gnauit. P Pmo naq;
 mẽtis inflammatiõẽ. Tñ cantat de eo: z e
 sumptũ de libro confes. Desabat verba
 ei i visceribus qñ sagittas acutas. z exẽ-
 pla seruoz dei tanquã carbonẽs vastato-
 res. P Secundo in eo generauit mentis
 vulneratiõẽ. vnde cantat de eo. Tulne
 rauerat charitas xpi cor ei: z ipe dicit in
 li. pss. Sagittaueras tu cor meũ chari-
 tate tua. P Tercio fecit in eo mentis deli-
 ficatiõẽ. vñ ipe ait vbi supra. Audisti
 vocẽ tuã de excelso. Libus sum granditũ
 cresce z manducabis me. nec tu me mu-
 tabis in te sicut cibum carnis tue. sed tu
 mutaberis in me. P Quarto fecit in eo

mentis alienatione. unde ait ubi supra. Aliquando intronit me i affectu multu inuitatu introitus. nescio ad quam dulcedine que si pyciat in me: nescio qd erit. qd vita ista no erit.

C Sermo. cccxxi. C De eodem. Ser. mo quartus.

Quasi sol resulgens: sic ille effulsit in templo dei. Ecc. l. Sicut sol radi os suos vbisq; spgit: sic ipe beatus Aug. gu. vbisq; resulsit. In vita qd e. in statu laicali: clericali: et pontificali. Na i sta tu laicali resulsit: qm incipit a seruent dilectio. Un ipe alt in li. cōfess. Sagitta ueras tu cor meū charitate tua. et gesta ba verba tua transiit in uisceribus meis. et dederas sagittas acutas et carbōes uasatores. Incepit a dulci deuotione. vñ ait ubi supra. Nec faciebat illis diebus dulcedine mirabili cōsiderare altitudi nem diuini cōsili sup salutē generis hu mani. Incepit ab oium sensu in deu pfecta puerfatiōe. Un ait ubi supra. Uo casti et clamasti et rupisti surditatē meā: conuicisti et splēdidi. et fugasti cecitates meas et duxi spūm. anhelō tibi gustauit efurio et sitio te. retigisti me et exarsi i pa cē tua. C Secūdo fulsit in statu clerica li ondes sua humilitatē: scitatē et doctri ne veritatē. Tante qdē humilitatis fuit q indignū se reputabat in pbyterū p moueri. Et scircō lachrymas vberime fudit. Onēdit et rāc sua sanctitatē. quia mox monasteriū clericorū instituit. et im regulā aplos in illo monasterio viuere scepit. vbi nullus qequa ppriū hēbat. s; oēs in cōi vsuebat. Onēdit et sue vite et do ctine veritatē: qz verbū dei infatigabilr p dīcabat ac libros scribebat et hereticos quincebat. C Tercio fulsit in statu pon tificali. In quo sex radijs fulsit a quibus alij qsi pfluuerūt pīuari. p Prio enim remouit a se oēm suspectā familiā. Un dicit Bie. Legit qd fcs Aug. nec cum sua sorore habitare cōsensit dicens. Que cū sorore mea sunt: sorores mee non sunt. p Secūdo remouit a se oēm ambitionē et pompam. tam in vestibus q in vasis. Alimēta enī sua nec fuerūt nīda ni

stium: nec abiecta pluri mum: sed ex moderato et ppetenti habitu erāt. Ipe etiā dixisse legit: fateor. de piciosa velle erubescō. Et iō cū mihi dat vendo taz. et qz vestis nō pōt esse cōis. ptecluz ergo sit cōe. Uasa etiā aurea vel argentea n hūit sed ligneis vel marmoreis vsus fuit. nō necessitatis inopia: s; ppositio volunta tis. p Tercio remouit a se omnes cupidi tates et auaritiā. nullā eis villā vel agrū emere voluit vnquā. Multas etiā here dītates et dimissas respuir: et ppinquis mortuorū dari fecit. p Quarto ad pau peres hūit magnā liberalitatē adeo q qñq; vasa diuicia subebat frangi et cōla ri: et captiuis indigentibus dari. Un vt ro pecunia deficiebat hoc pplo nuncia bat: et eos ad erogādū pecunias puoca bat. p Quinto in cibo et potu ipe habuit magnā pēitatē. Un scribit de eo q men sa frugalis et pca vsus ē. Ipe naq; in li. p fess. dicit: Sic me docuisti dñe quēdā modū medicamēta. sic alimēta sumptu rus accedā. In ipa naq; mēsa potius le ctionē q epulatiōē dīligebat. vtracō nes vero penitus cōpescēbat. Un in mē sa versus scriptos hēbat. Quisq; amat dictis abstinē rodere vitā. hāc mentem vetitā nouerit ee sibi. Un si detractio tū inciēbat. dixit q aut tacerent: aut illos versus gerent: aut demensa recederent. p Sexto nullā hūit ad suos p sanguine carnalitates. Un dī de eo. Cō sanguis sic bñ seclt vt nō diuicias haberēt. s; vt minus egerent. C Secūdo fulsit in moue. Et hoc qnq; radijs. p Primo enim sibi onēdit magnā cōpassiōē: qz cū in lecto decūberet et barbari oīa deuastaret i ipe amarissime fletet. cōuocatis fratribus dī xit eis: Ecce rogauit dñm. vt aut nos ab illis piculis eruat. aut nobis patiām tri buat. aut me d hac vita suscipiat: et iūo tertio fuit exauditus. p Secūdo hūit ma gnam deuotiōē. Nam septes psalmos penitētiāles sibi scribi fecit ipsoz con tra parietem positos decubens legebat et vberime fletat. p Tercio hūit magnā puritatē. dicebat enim nullū quātūcū qz excellens fuerit sine culiscūq; meriti foret sine eucharistie sacramento de ce dere et exire debere. qd et ipe in se polu

it obseruare charitatē. C cū genuitū nēre et sanie re inclpet et sanitate cōfētus rogādo latū cet q a et ille sibi mē te obtinē do lo iūmo hu illi ergo ma sic infirmus go quātē ch ad eum ven luit ipē dēre trāire ad de magnā. vñ et qñ facē p Quātū aū totū mōdo p pīosaz fut cō famā. et afflu Coipa sancte coipia marg cula. ecce pp narrat p pti tio fultit pō dīa. p Pūm sis claritati spū raptus scēdēt. culis ecclesia illur exalabat. p gus infūitē tus Bern. ip aquaz impe replebat. Alu lud. De quo letificat ciuit fringat secū dūlmne dñi in ecclesia sei p Bregoniū cū cedētē Inter eos Augusti gulini virū ris. altior lo dā in spū rap cōspiciss; et a rāpōsum p

Ita obferuare. Quarto habuit magnā
charitatē. Quidā etz eger ad ipm venit
qz gentiu magno sibi rogās manū ipo
nere et sanitatē cōferre. Et cū se excusa
re incipet et diceret: q non posset sibi ipsi
sanitatē cōferre. instabat ille eger arden
tius rogādo dicens: q sibi p sonitū reue
lari eēt q ad beatū Augustinū accederet.
Et ille sibi manū iponeret. et extūc sanita
tē obtinē deberet. Ipe igit auctis ab il
lo ihermo huiusmodi deprecatus verbis
ille ergo manū imponēs p eo orauit. et
sic in hūmus ille sanitatē recepit. ecce er
go quātē charitatis fuit poti⁹ illi egro
ad eum veniēt qz sibi ipsi charitatē vo
luit ipēdere. nec mirum: qz desiderabat
transire ad beatū. Quirinto hūit paupratē
magnā. vñ de eo dicit testm nullus fecit
q: vñ facē posset paup ipse non habebat.
Quāvis aut dimiserit rerū substantiā. in
totū mūdo dimisit triplicē thesaurū scz
pccosaz fut corpis margaritā: ppetuam
famā. et affluētē suā doctriā. Ecc. xliij.
Corpa sanctorū in pace sepulta sunt. ecce
corpis margaritā. et nota eoz viuēt in se
cula. ecce ppetua fama. Sapīam ipsoz
narrāt ppli. ecce affluēt doctriā. Tercio
fuit post mortē. Et hoc quatuor: mo
dis. Primo qz illustratus ē lūmie cele
stis claritatis. Vñ quidā monachus in
spū raptus vidit ipm sup lucidaz nubē
sedēt. cuius oculi quasi solis radij totā
ecclesiā illuminabat. de quo odor nūm⁹
exalabat. Secundo ē immersus in pela
gus infinite suauitatis. vñ legit qz bea
tus Bern. ipm vidit. de cuius ore tant⁹
aquaz imperus exibat qz totā ecclesiā
replebat. Aug. Nūc immersus in pelag⁹ il
lud. De quo dicit in ps. Glumins impet⁹
lustrificat ciuitatē dei. de sua influētia nos
strigat secūdat. Tercio collocatus ē in
culmine diuine maiestatis. Tñ cū qdam
in ecclesia sci petri pnoctans vidisset scām
Gregoriū cū multis epis pcessionatim in
cedentē interrogauit gregoriū. Si inter
eos Augustinus erat. Et ille rñdit. Au
gustinū virū excellētissimū de quo que
ris. alior locis nobis t3. Sili mō d qno
dā in spū rapto qui cū oēs scōs in gloria
cōspicisset et augustinus minime videret.
responsū est illi. Amice noli dubitare

Aug. residet in excelsis. vbi disputat de
glia excellentissime trinitatis. Quar
to cōstitutus ē in plenitudine prāis. Ps
Introibo in potētias dñi. Itē idē. Po
tens in terra. s. vñctū semē eius. Beat⁹
aut Augu. quē xps genuit per Ambrosij
doctrinā: et baptisimū grām: et lachrymaz
mris abundantiā. Et quise ē tāta potētia
cōstitutus. Ideo deuotos sibi adiuvare
pōt. Sicut i multis patere pōt quos a vi
ueris languoribus et afflictionibus li
berauit.

Sermo. cccxxij. In decollatiōe bti
Joānis baptiste. sermo primus.

Male tractauerūt
eū qui a vtrē mris cōserat⁹
est propheta: Eccle. xlix. Ze
gīf quāuis bti Joānes ab vtero matris
scīus fuerit. a multis tñ male tractat⁹ fu
it. s. ab herode qui ipm btm ioānē in car
cere decollauit. ab herodia que etus san
guinē sitiuit. et male tractat⁹ fuit a pha
risseis: quoz cōsilio fuit incarceration. Fu
it et male tractatus a iuliano apostata
qui etus ossa dissipit et ex pte pbulit. Om
nes cū isti plibati male tractauerūt eū.
in vīta. in morte: post mortē. Tñ he
rodes et etus cōplices btm ioānez male
tractauerūt in vīta: qz ipm incarceratione
rūt. Et tñ ipse sic incarcerationē ostēdit quo
ad herodē magnaz cōstantiā. Vñ super
hoc ait Chry. id qd herodes bti ioannē
faciebat p iniuriā: ipse totum hoc susci
piebat p bñficio: quia dei misericordia
fouebat: qz verū gaudiū scōrū ē exte de
mūdo. Ostendit quo ad xpm magnaz re
uerentiā et amorē itimū: qz scīes se xpi nū
ctū et famulū ei⁹ esse misit discipulos ad
xpm vt sciret si ipm xpm nūciare debe
bat iheris sic nūciauerat supnis. Quo ad
discipulos ostēdit magnā diligētā. vnde
Chry. Absus ioānes in carcerē non de
suo piculo. s3 potius de discipuloz salu
te sollicitus misit eos ad xpm vt miracu
la sua viderēt qz tot fecit: vt paucos ani
mas lucraret: qz melior ē apud deū vñ
iustus qz totus mūdus pccosus plenus.
Ostēdit quo ad se magnā scītatē et grāz
qz mūdū reputabat eē carcerē. Et in car
cere eē reputabat fore paradisus Chry.

De decolatōe iohannis baptiste

Ioannes specie hō grā angelus. q̄ n̄hil
carnis seu carnalr erat in eo nisi visio so
la. Corpore tenebat in carcere: aīo autē
in celo. C Secūdo male tractabant euz
in morte. q̄ ipm decollauerunt. etus aūr
decollatio facta ē p iustitie defenſiōe. q̄
Herodē de stupro arguebat. facta ē cū
multa sui deuotiōe. q̄ deo se p̄mēdabat
Unde cantat hō dīse. In medio carceris
habat Joānes. et voce magna clamabat
dicens. Dñe deus meus tibi p̄mēdo sp̄i
ritum mcū. Etia facta est cū patrū mul
tū qui erant in limbo gaudio. vñ legi
in euangelio Nichodemi q̄ ip̄e eis dixit
Ego sum Joānes q̄ xpm baptizauit. et vñ
gito demonstratū. et descendit nūciare vo
bis q̄ vos in p̄mo visitabit. Facta est
et cum mīstica significatiōe. quam signifi
catōem beatus Augu. assignat dicens q̄
xps natus est eo tpe quo dies incipiunt
crescere. Joānes eo tpe quo incipiunt d̄
crescer. Ch̄istū fuit in cruce exaltatus
Joānes fuit capite minoratus. Per que
dā intelligi q̄ fama Joānis decrescere
debebat. Fama vero xpi crescere opor
tebat. facta est et cū ecclesie veneratiōe. q̄
quāuis ad limbū descenderit eius tam
passio celebrat. Eoz enim q̄ ad limbum
descenderūt qdā spectat simpliciter ad
vetus testamētū. sicut Abrahā Dauid.
et ceteri. Et istoz solēntas nō agit. Qui
dam vero spectabat ad vetus testm̄ q̄tū
ad tps. s; ad nouū quantū ad eam. sicut
puerī innocētes. Et ideo pp eam eorum
obitus celebrat. sed pp tps alleluia sub
ticef. Joānes autē spectabat ad nouum et
ratione cause. q̄ p iustitia est mortuus et
ratōe tps q̄ fuit finis veteris testamēti
et initium noui. Et id eius obitus colitur et
alleluia cantat. C Tertio male tractaue
runt beatū Joānem post eius mortem. s;
herodes caput eius in disco offerri faci
endo. q̄t quoddā seruiliā discubētibz.
inde faciēs. et herodias corpus sine capi
te sepelliedo. timens ne ip̄e pph̄a resur
geret si cū capite corpus positus fuisset.
Et Iulianus apostata etus oēs disp̄en
do et in pte pburendo. Et q̄ oēs isti bñi
Joānem male tractauerūt. id a deo ip̄i
male tractari fuerūt. nā herodes in exili
um fuit missus et ibi miserabilē et mortu.

us. herodias autē vt aiunt qdā cū caput
beati Joānis manu teneret et sibi insula
ret diuino iudicio in eius facie insusilla
uit et illa subito mortua conuit. Puella
autē dū sup glaciē ludēdo discurreret gla
cies sub pedibus eius fraggrūt. et illa sic
miserabiliter suscit. Iudei a Tito a
Uespasiano fuerūt capti. et triginta pro
vno denario vēditi. Iulianus apostata
celesti plaga percussus ab hostibz excolu
tur. et de conto scabellū regi psaz effecit.
Quāuis autē Joānes sic fuerit male tra
ctatus in vita. in morte. et post mortem
deus tñ in hoc triplici statu eū venera
bilr tractauit. Nā in vita celestibus m̄
sterijs interesse fecit. q̄ celos aptos vidit
vocē patris au diuit. sp̄m sanctū in ip̄e
columbe asperxit filij diuinitatē agnouit
Et sic tota trinitas venerabilr eū tracta
uit. Sitr et in morte q̄ mors sua fuit val
de p̄ctosa respectu dei. q̄ p iusticia mor
tes sustinuit. respectu tū. q̄ p̄cto sangui
nis regnū celoz acquiuit. respectu limbi
q̄ p̄ctolum nuncius p̄ribz apponauit.
respectu mūdi. q̄ etus morte venerabilr
colit. Simili mō post etus mortē. p̄p̄m
dictus ē p̄riarcha. pph̄a. apl̄s. angelis
martir. confessor et virgo. Et ideo in oī
exstēs mō morat i societate patriarcha
rū. mō in societate pph̄az. modo in oī
nibus angeloz. mō in choro apl̄oz. mō
inter rosas martiruz. modo inter violas
p̄fessor. modo inter liltum virginū et hī
deinceps.

C Sermo. cxxxij. C Be co dē sermo. q̄
C Ale d vtero matris sue cō
secratus est pph̄eta et. Eccl̄
xliz. In verbis pmissis quat
tuor ponunt. C Primo ponit herodias
crudelitas q̄ Joānem crudeliter tracta
uit. Notādū q̄ aliquādo mali male tra
ctant malos. Prover. xij. Inter super
bos sepe iurgia sūt. Aliqñ mali male tra
ctant bonos. Vñ de hoc air ps. Persecu
tus est hoīem in op̄e et medicū. Aliquan
do boni pugnant p̄ra malos. vñ ps. 36.
laute sup iniquos pacē peccatoz vidēs
et. Alii et bñi p̄ra bonos. q̄. sūt imple
cti. p̄fecti autē p̄ra p̄fectos pugnare non
p̄st. Ista multiplex pugna pōt tñuēti

dra bñi
mali p̄ra
et vna hac
rem herod
gnabat ma
herodias
p̄ra malos
rodias qu
bant et tū
cut discip
p̄ra discip
p̄fectū et xp̄
pugna: sed
bac aut p
necetiam c
similime f
sup moner
trām cogn
C Secūdo
n. tempant
dinem p qu
nam p quā
pau coran
tū q̄ fuit c
copulatus
piraxerūt
runt. que n
p̄p̄eris. nec
ne fuit mag
venire m̄se
tione accep
sanctio reple
sue. Accip
sam xpi cog
infans et. Et
Ista. xltz. S
rect me et.
i. Aliquā ex
Et p̄ ista el
Tres nanq
que fuit faci
p̄ra nutritū
na sine hoī
facta est de
sum nature
nis q̄ sine p
triplex imp
p̄ris. s. m̄m
generare. E
et herodias.

circa bñm Joannem. Tūc. n. pugnabant
mali ptra malos. s. herodes & herodias
et vna hac pte. Et philippus cuius vxor
rem herodes abstulerat ex alia pte. Pu-
gnabāt mali contra bonos. s. herodes &
herodias ptra Joānē. Et pugnabāt bñi
ptra malos. s. Joānes ptra herodē & he-
rodias quoz vitia persquebat. Pugna-
bant & tunc boni imperfecti ptra bonos si-
cut discipuli Joānis qui tūc pugnabāt
ptra discipulos xpī. Inter. Joānem autē
pfectū & xpī pfectissimū non potuit esse
pugna. sed pax & amicitia perpetua. In
bac autē pugna Joānes non succubuit.
nec etiam cadere potuit. C. Primo quia
firmissime stetit & fuit stabiliter fundat⁹
sup montem altissimē trinitatis qz & pa-
trē cognouit in voce & filium in huma-
na carne & spūm sanctū in columbe spē.
C. Secūdo fuit lapis quadratus habuit
in tempantia p quā sic abstinēbat fortitu-
dinē p quā herodē sic arguebat. sapie-
ntiam p quā pplm sic instruebat & iustitā
p quā coram xpō sic se humiliabat. Ter-
tio qz fuit cum xpō fortē vinculo amoris
copulatus quā amicitia in vtero matrū
piraxerūt qñ matres mutuo se salutave-
runt. que nūquā interrūpi potuit. nec in
p̄p̄eris. nec in a dueris. C. Secūdo i Joā-
ne fuit magna scitās. qd notat cū dī. Ex
ventre mīssā p̄secrat⁹. Et illa autē scitica-
tione accepit grē repletem. Lu. i. Spū
sancto replebīs adhuc ex vtero matrīs
sue. Accepit ē ex illa scitificatiōe gaudio.
tam xpī cognitōz tēdē. cū dī. exultauit
infans &c. Accepit in bono p̄firmatōem
Jsa. xlv. Sub tegumento manus sue p-
tectit me &c. Peccati purgatiōem. Hierē.
t. Aliquā exires de ventre sanctificauit te
Et p̄ illa et p̄natiuitas fuit miraculosa.
Eres namqz sunt natiuitates. Una gdez
que fuit facta cū hoīne sine femina ficut
fuit natiuitas Eue. Alia ē facta de femi-
na sine hoīne ficut natiuitas xpī. Tertia
facta est de hoīe & femina ptra solitū cur-
sum nature ficut natiuitas beati Joān-
nis & sine peccato natus ē. Ibi etas fuit
triplex impedimentū. Unū fuit ex parte
p̄ris. s. infamia senectus. Et is nō poterat
generare. Et duo ex pte mīssā. s. senectus
& sterilitas. Et is nō poterat concipere.

C. Tercio notat similr in beato Joanne
magna dignitas in hoc qd dī p̄p̄a. In
omni genere creature Joānes semp dī-
gnioribus pparat. Nā inter corporalia
assimilat corpū luminosū. Sicut lucerne
ardenti. Inter spūalia assimilat angelus
qui inter spūs ratiōales nobiliores sunt.
Inter pposita ex corpe & spū assimilāt
ip̄e pphētis qui ceteris hoībus excellē-
tiores sunt. Pz ē in hoc dignitas spūs
qz ceteris sanctis xpō p̄mior ē ē videt.
Christus namqz ē verbū dei. Joānes vō ē
vox dei. Sed ceteri sancti sunt tuba dei.
Osce. viij. in gutture tuo sit tuba &c. Chri-
stus ē fuit spūs. Joānes autē fuit ami-
cus sponsi. Ceteri vero sancti sunt serui
sponsi. Christus nāqz fuit sol & Joānes
fuit lucifer. Ceteri vero sancti sunt stelle
Baruch. iij. Stelle vocate sunt & dixerūt
assumus. Christus fuit ignis. ad heb. xij.
Deus noster ignis psumens ē. Et Joā-
nes fuitacula ar dēs. Ecclē. xlvij. Ver-
bum illius qualiacula ardebat. Ceteri
vero sancti sunt scintille ignis. Matth.
xij. Fulgebūt iusti & tanquam scintille.
Christus fuit lux. Et Joānes fuit lucer-
na lucens. Ceteri sunt radij lucis. Quar-
to pōit Beati Joānis magna auctoritas
cū dī. Euertere & p̄dere & dissipe &c. i. viā
dñi p̄parare. que qdē viā quattuor mōis
p̄parat. s. fossa replendo. tumētia depri-
mendo. lapides & offendicula remouen-
do. & tortuosa rectificando. Ista quattuor
oī tangunt Jsa. xl. Oīs valles exaltabīs
& oīs mons & collis humiliabīs. & erunt
praus in directā. & aspa in vias planas.
Tunc. n. desolā replent qñ in p̄cipitiuz
despatōis p̄lapi in spem venie eleuant.
Et tunc tumētia dep̄tmanē qñ p̄ supbi-
am elati ad humilitatē reducunt. Tunc
offendicula remouentur qñ oīa peccata
abijciunt. Tunc vero tortuosa rectificat
qñ oīs intentōes n̄re in deū diriguntur.
Et qz Joānes est apud deū tante sancti-
tatis dignitatis & auctoritatis. manifestū
est qz pōt & scit ac vult nos inuare.
Adiuuat autē nos i triplici statu. s. in vi-
ta. sicut pz in longobardis quoz aduo-
catū se dixit. vt refert ip̄e Paulus longo
bardoz hystoriographus. Adiuuat & in
morte sicut pz & in sanctulo q cū decolla

ri deberet. Joānes spiculatori spatat te-
nuit. vt dicit Grego. Etia adiuuat post
mortem sicut p3 in rege longobar dōuz
i ecclesia beati Joānis sepulto vt refert
p3ictus Paulus longobardozum h3isto-
riographus.

C Sermo. cccxxliij. C Be eodem ser. iij.

Herodes misit et tenuit Joānem et
vinxit eū in carcerē. C In p
sentit euangelio tria de bea-
to Joāne ponunt. s. Incarceratio eius.
Decolatio eius. Et sepultura eius. Cir-
ca primū notandū qd multiplex ē carcer
in quo fuit Joānes. C Primus ē carcer
maīni vteri. et ille fuit torus gaudiosus.
Luc. i. Exultauit infans cū gaudio i vte-
ro meo. Bau debat qd em de tanta virgi-
nis dignatōe. qd mrem suaz visitabat. de
xpi incarnatōe quē in virginis vtero cē-
tebat. de sui p3ensione quā iam extunc
incohabat C Secundus carcer est carcer
p3ij copis. et ille carcer fuit torus spe-
ciosus. Sap. viij. Venit ad copus incoi-
quinatū. Puritas. n. beati Joānis post
puritatē xpi et virginis gloriose Marie
maior fuit. Illos triplex puritas signifi-
cat p3es lucidiores planctas. s. p. solem.
p. lunā et p. lucifer. Puritas. n. xpi assimi-
lat soli. ps. In sole posuit tabernaculus
suū. Sed puritas Marie assimilata lune
Can. vi. Pulchra vt luna. Puritas Joā-
nis compas lucifero. Job. xxxviij. Nun-
quid p3duces lucifer in tpe suo. Sic igit-
tur in sole est lux fontalis. Sic fontalis
puritas est in xpo. Et sicut post solē ma-
gis lucet luna. Sic post xpm maior est
puritas in virgine Maria. Et sicut post
solem et lunā lucifer magis splēdet. Sic
et post xpm et Mariā Joānes ampliori
claritate resurgit. C Tertius est carcer
deserti. Et ille fuit valde penuriosus ex-
terius. s. in fuit valde delictosus interius.
Quātus. n. exterius ededit locustas tñ i-
terius edebat belitias sempiternas. Ex-
terius edebat mel siluestre. sed interius
mel celeste. Itaque exterius bibebat aq̃
materiale. sed interius aquā spūale. Ex-
terius vestitus erat p3illis cameloz. s. in
terius indumētis virtutū. Ipe exterius
habitat in deserto. sed interius habi-

tabat in celo. Exterius nanque habebat
societatē feraz. sed interius habebat so-
cietatem angeloz. C Quartus erat car-
cer tyranni. i. herodis. Et ille fuit valde
gloriosus. qd magna letitia et iubilatio
fuit beato ioāni p xpo et p iusticia carce-
rem substinere. fuit. n. in carceratus po-
triplici veritate. s. p. veritate iusticie quā
defendebat quādo dixit herodi. Nō h3it
bi h3e vxorē fratris tui. Pro veritate co-
ctrie quā p3icabat. Unde dicit Josephus
q. herodes videns ad p3dicatōem beati
ioānis magnā populū multitudine con-
uenire. timens tumultū populū ipsum in
carcerauit et fecit carceri mandipi. Ter-
tio p. veritate sancte vste quā tenebat. i-
cut. n. serpentes et bufones odorē vinea-
rum fugiunt. et sicut noctue solis lucem
declinat a. augustin. sic tu dei vltas beati
ioānis imitari nō volentes ipm odiebat
et alteri demonū actus attribuebat. mat-
the. xi. Venit ioānes nō manducare ne-
q3 bibere et dicit demonū h3. C Quintus
est carcer limbi. et ille carcer fuit val-
de gratiosus. qd sanctis p3ibus gratis
sum encenū apponit. Erant nanque
in magna tristitia. tū qd dei visione car-
bant. tum qd tibi otu pmanerant. tum qd
demonū vicinitatē habebant. S3 ioā-
nes cis nūciauit qd cito lucem d3uine vi-
sionis p3pererent. Unde Luc. i. Illumina-
re h3is qui in tenebris et. Quia vicerunt
i loco tenebroso nō sederent. Un subdit
Et in ymbra mortis sedent qd cito ad re-
cedendū pedes dirigerent. vnde subdit
Ad dirigēdos pedes nostros. Et qd cito
angeloz societate gauderent postquam
par inter ipos angelos fca erat. vñ sub-
dit. In viam pacis C Secundū fit m3itio
de ioānis decollatōe. Circa qd sciendū
q. i beato ioāne fuit duplex caput. s. cor-
porale qd amputari potuit. Scdm vero
caput. s. sup3substantialē amputari nō po-
tuit. Caput siquidē corporale de corpo-
re amputatum fuit ab ipso herode. Ma-
gnus siquidē pietatis genus qd tñ et tū
scm caput amputatū fuit. in quo sigdes
capite erant illi beati oculi qui spūs san-
ctum in columbe spē p3pexerunt. i. qd
erant ille beate aures que vocē dei p3is
audire meruerunt. in quo fuerunt beati

nares qui totiens fragrantia xpi senſeſt
Et illa beata labia que totiens reſtimonia
ieſu xpi prulerunt. Laput aut ſup ſuba
le vſe eſſe xps. et illud nunqua ſeparat po
nit. Sed p ſenſum et motu p ipſum et in ip
ſo reſulſit in vtero et in mundo et mo in
celo. In vtero p ſenſum quo eum cogno
uit et motu quo cu ſalutauit. In mun do
ipſum ſenſum fidei et motu opatōis bōe.
In celo modo inſiuit ſenſum quo illuſia
tur in pfunda dei cognitōem. et motum
quo ſemp mouet in deū p intimū amorē.
C Tercio ſic mēto de eius ſepultura cu
dē quo au dīto diſcīpuli rulerūt corpus
eius et ſepelſerūt. Et quāto reliquie ei
ad diuerſa loca fuerint trāſlate. nūc aut
ſanue vel apud ſanū ſunt venerabīlīter
tumulatē. vbi iōānes ſepe ptatem ſuam
ſup multis inſirmitatibus quas ſanauit
oſendit ſua potentia. oſendit ſup quat
tuor elementa que ſepe opſeſcūt et inu
ſant. ſ. ſup ignem q cū ſanue magni fu
ſſet accenſus reliquie opponebantur. et
ſtatim ignis euanuit. Sup aerem q cum
violencia ventī naues in portū pſtinge
ret. reliquie opponebant. et ſtatim huius
modi tempeſtas ceſſauit. Sup mare qn
ſ. in diuerſis nauibus eius reliquie ianu
am deſerri deberent tanta ſu mari oſta ē
tempeſtas vt omnes naufragiū formi
darent. Reuelatū eſt autem cuiſda ſacer
doti q ſi reliquie inſimul reponerentur
magnam maris tranquillitatē ſentirent
quod et factū eſt. Sup terrā. q. cum ſicc
itas magna eēt relige ipſius deſerebant. p
ceſſionatē et pluuię ceciderāt. et terra de
dit fructū ſuū.

C Sermo.cccxxv. C De natiuitate bte
marie ſermo. i.

Sapientia edificauit ſi
bi domum.
Prouer. xi. Lupiens dei filius
per ſuccutionem humane na
ture nobiſcum habitare. nullam domū
muenire potuit que tñ habitatorē reci
pere digna ſuit. et ideo opotuit ut d no
naturalem domū crearet. Et ideo dicitur
Sapientia edificauit ſibi domū zē. Sic
autem dicit Beatus Ambroſius in exa
milon. C Bonus artifex pſimo funda
mentū poſit. poſito fundamēto edifica

tōis membra diſtinguit adiōgit et ornat.
C Et iſta tria diuina ſapientia in huius
domus edificatōe ſeruauit pſimo nāqz
ipſam fundauit. pſ. Ipſe fundauit eam
altiffimū. Idem. Fundamenta eius in
montibus ſanctis idēſt in altitudine tri
nitatis. ſ. patris cui attribuit potentia
filij. cui attribuit ſapientia. ſpiritus ſan
cti cui attribuit bonitas et gratia. Et iō
cadere nō potuit neqz per inſirmitatem
neqz per impotentia. nec p ignorantia.
nec p aliquam malitiam. Dis nāqz catus
i pſim ſit alioquo iſtoz triū modoz. et iſti
tres modi iter ſcōs aplos reſpti fuerunt
Petrus nāqz cecidit p inſirmitatem dū
timore mortis xpm negauit. Et rō eſt. q.
nūdū fundatus erat ſup altitudinem di
uine potētie. Paulus cecidit p ignoran
tiam. i. timo. i. Ignorāz ſeci in incredu
litate. Et rō ē q nōdū fundatus erat ſu
pra altitudinē diuine ſapie. iudas vō cec
dit p malitiā excogitatā et affectā. Unde
pſ. Dilixit male dictōez et inuenit eam.
Et rō eſt q nōdū fundatus erat ſupra al
titudinē diuine grē. nullo aut iſtoz mo
doz iſta domus cadere potuit que dicit
Ecclē. xxiij. In me omnis grā vite et ver
tutatis. in me omnis ſpes vite et virtutis
nō enim domus huiusmodi cadere po
tuit p malitiā. q. fundata erat ſupra alti
tudinem diuine grē. ideo dicit. In me
omnis grā vite. nec p ignorantia q. fun
data erat ſupra altitudinē diuine ſapie.
et ppter ea ſubiungit. Et veritatis. Nec p
inſirmitatem humanam quia fundata
fuerat ſupra altitudinem diuine poten
tie. ideo ſubdit. In me omnis ſpes vite
et virtutis. C Secūdo diuina ſapia edi
ficum pulchz crexit Circa qd duo vidē
da exiſtunt. ſ. qui fuerunt artiſces q ere
xerunt hoc edificū. et quod fuit edificatū
quod crexerunt. C Artiſces enim iſti
fuerūt pater et filius et ſpiritus ſanctus.
C Pater pulchram ſecit eius mentem.
quia eam purgauit. Filius eius ventres
quia ipſum inhabitauit. Spūs ſanctus
et eius uentrem et eius mētem. quia vtrū
qz ſanctificauit. Unde ſcribit Lanſ. iſti.
Tota pulchra es amica mea. Et macula
non eſt in te. Ipſa nanque merito fuit
pulchra cuius filius deſ ſic ventres illu

De natiuitate beate marie virginis.

strauit. Sicut etiam sine macula. cuius me-
tem spūs sctūs sic purgauit. Et fuit tota
pulchra: cuius ventrē et mentē pater sic
sanctificauit. Istud nāq; edificū de tri-
plici materia fuerat erectū. s. d. argēto. et
auro ac de lapidibus preciosis. i. Cor.
tij. Si quis supēdificat sup fundamētū
hoc aurū et argētū et lapides preciosos
et. Per argētū intelligit eius corpus
lucidū et virgineū. Sap. iij. O q̄ pul-
chra est casta generatio cum claritate.
Quāuis autē fuerat pulchra per virgi-
nitatē: tñ reputabat se nigrā per magnā
humilitatē. Lan. i. Nigra suz sed formo-
sa sile hterlez et. Sepe enim lucidū ni-
grū hz effectū. sicut dicit Aug. in lib. de
ci. dei. vbi ponit triplex exēplū. Nam l3
ignis sit splēdidus: tñ carbonē nigrū fa-
cit. Sic et est de argēto. nā l3 argētū sit
fulgidū tñ lineas nigras facit. Oleū l3
sit lucidū: tñ lachrymas nigras effūdit.
Sic et beata vīrgo Maria l3 habuerit
ignē diuinū. i. aiuz de amore istāmatū:
l3 habuerit etiā argētū fulgidū. i. cor-
pus virgineū. Et l3 habuerit oleū luct-
dū. i. abū dantiā meritor. tñ de se semp
nigra et humilia sentiebat. Sicut et illud
edificū factū de auro. Per aurū nāq; si-
gnificat aiuz aureus. i. totus deificatus
et in amorē ipsius puerius. Sicut zeniz
hō amādo terrena efficiet terra: sic amā-
do deū efficiet deus. Istud onāte Guido
caribufiētis in libro suo dicit: Si ima-
go hercoris ex auro fiat melior: est substā-
tialiter q̄ imaginabilr. Substātiāl r qui
dez est aurū: sed imaginabilr ē vile et for-
tidissimū lutū. Si autē imago angeli fi-
at ex auro melior: est imaginabilr q̄ sit
substātiāl r. nā imaginabilr est substā-
tia ratiōal r. substātiāl r vero est corp^o
inanimatū. Cū igit mēs nra rebus ter-
renis p amorē afficit. melior ē substātia
lter q̄ imaginabilr. Substātiāl r qdē ē
spūs rōnalis. Imaginabilr aut talis est
q̄la sunt illa qbus intēdit. Cum igit p
amorē dei afficit. melior ē formalr q̄ sub-
stātiāl r. Substātiāl r qdē est aīa. forma
liter vero si dicere licitū sit ē deus. Sicut
quoq; et istud edificū factū de lapidib^o
preciosis. i. virtutibus glōsios. de eius sig-
dē virtutibus dicit Hiero. ad Cromatū.

et bello dōr. q̄ beata vīrgo maria illā re-
gulā sibi statuerat: vt a mane vīg ad ter-
ritā oīonibus insisteret. et a tertia vīg ad
nonā opī vacaret. A nona vero ab oīone
nō recedebat donec angelus appensū
bi cibū mīstraret. Ecce ergo q̄tūor lapi-
des p̄ciosi istius dom^o p̄ciosi. P̄ciosus ē
oīo deuota. Scōs ē opatio sollicita. Ter-
tius paritēter relectio expectata. Quar-
tus ē p̄uersatio angelica. magis nāq; cō-
uersabatur cū angelis q̄ cū hōib^o. Et Ter-
tio sapiētia diuina ipaz domū dep̄xit et
ornauit. et hoc triplici colore. i. albo pu-
ritatis: nigro humilitatis: et colore rubeo
charitatis. Ecce ergo q̄ pulchra colorib^o
p̄mixtio. i. albus: niger: et rubus: q̄ vīr-
gine pulchra p̄mixtio fuit. i. vīrginitas
militas et charitas. Istū triplicē colorē
se habuisse vīrgo maria attestatur dīctis
Lan. i. Nigra sum. ecce color: humilita-
tis. sed formosa. ecce color: albus virgi-
nitatis: sicut pelles salomons. ecce co-
lor rubeus charitatis. q̄sm glōsiam fuit
dem iste pelles rubricate erant. et quā
charitas designat.

C Sermo. cccxxvi. De eadē imo.

Sapientia edificabit do-
mus et. Pro-
uer. xxiij. Illa domus sapien-
ter ē edificata q̄ hz in se tria
quibus dicit b̄s Augu. in lib. de trinita-
te. Bona domus ē paribus mēbris dis-
posita. ampla. et lucida. C. Virgo ergo
beata que ē sapiētē edificata vt i ea sa-
piētia diuina inhabitaret ista tria h̄bit.
Sunt. n. p̄mo paribus mēbris disposita
De quorū membrorū dispōne dī Lan. i.
ij. Serculum sibi fecit salomon rex de
gnis libani. colūnas eius fecit argēteas
reclinatoriū fecit aureū. et ascensūs pur-
pureū mēdia charitate cōstrauit. et se-
cit igit p̄mo sibi i ipsa domo cenaculū
q̄ fecit eā serculū. Potest aut vocari ser-
culū vas escariū. ipa enī vas escariū fa-
it que nobis cibuz angelorū ministrante
Prouer. xxi. Sacra ē quasi nauis: mī-
toxis de longe potras panē suū. In ista
nāq; nauē erecūm ē velū. De quo dicit
Ezech. xxvij. Bislus et purpura variā de
egypto tēta et tibi in velū. Et istud velū
significat xpm multiplicitē dep̄ictū colorē

In ipso nā
desitas. E
albus apper
beus ppter
tat color: au
v. Blectus
ne mun dīst
seruentia
diuinitatez
bz appor
mis de long
de celo app
distantia
tura diuina
cit distant
cellerū vt
in ista dom
secret. ideo
virgine nā
spūs aīa et
sāp. p. Integ
ne querela
p̄s requiet
inquantū
In anima.
sedebat. J
tae nūquā
fecit in ista
um. et super
niuit colū
eius fecit a
lapidibus
te p̄strauit.
p̄nis purp
purpureū.
sensualitas
malū pelū
pelus et i
argētes. i.
ta fuit. Un
ut sibi dor
lariū mēdi
dibus p̄ci
tribus vīr
nij. Ego m
charitatē.
sp̄et quo a
medice pa
pollicle.
dicit. Qm
ut qñ cogi

In ipso nāqz fuit caro humana. anima
 & deitas. Ex carne & entz resultat color
 albus ppter puritatez. ex aia color ru-
 deus ppter charitate. & ex deitate resul-
 tat color aure⁹ ppter preciositate. Lati.
 v. Dilectus meus cāditus. ppter car-
 nē mundissimā. rubicundus ppter aiam
 seruentissimā. electus ex milibus ppter
 diuinitatez preciosas. Et ista nauis no-
 bis appoatuit panē sed de longe. Istō
 entz de longe dicit distātia locorū. q. s.
 de celo appoatuit in mūdū. Et ē dicit
 distātia naturarū. q. iste ē panis ex na-
 tura diuina & hūana. Etia iste panis di-
 cit distātia meritōz. q. nulla merita p-
 ceclerūt vt verbū caro fieret. p. Secūdo
 in ista domo fecit tjalannū i quo requie-
 sceret. Ideo dicit reclinatoriū aureum. In
 virgine nāqz tria reclinatoria fuerūt. i.
 spūs aia & corpus. De quibus dicit. The-
 saly. Integer spūs n. & aia & corpus si-
 ne querela seruet. In istis reclinatorijs
 xps requieuit. nā requieuit in eius spū
 inquantū sedule p̄mplatōni vacabat.
 In anima. i. inquantū rō eius a xpo nō re-
 cedebat. In eius corpe inq̄ntū sensual-
 tas nūquā rōni cōtra dicit. p. Tertio xps
 fecit in ista domo solariū inferius. med-
 ium. & superius. Solariū aut infer⁹ mu-
 niuit colūnas argēteas. Id ē dr. columnas
 eius fecit argēteas medij pauimētā ut
 lapidibus preciosis. id ē dr. medietate charita-
 te pstrauit. Sz solariū superius omniuit
 panis purpureis. & id ē dr. Ascensus fecit
 purpureū. Solariū nāqz inferius ē ipa
 sensualitas que de rōne sui semp est ad
 malū p̄clina. Sed in virgine ad malū
 p̄clina ēē non potuit q. septē columnis
 argēteis. i. septē donis spūs sci roborā-
 ta fuit. Unde puerb. ix. Sapia edifica-
 uit sibi domū ex cidiit colūnas septē. So-
 lariū mediū ē eius aia pauimētata lap-
 idibus preciosis. i. virtutibus varijs. scz
 tribus virtutibus theologics. Eccle. xx
 liij. Ego mī pulchre dilectionis quo ad
 charitatē. & agnitōis quo ad fidē. & sele-
 spei quo ad spē. Etia fuit aia virgis be-
 nedictę pauimētata quattuor virtutib⁹
 politicis. Ipia enī vixit temperanter euz
 dixit. Quā vtrū non cognosco. Pruden-
 ter q. cogitabat qualis ēēt ista salutatio.

Fortiter. q. lz fuerit turbata. nō tū p̄tur-
 bata. Iuste dum dixit. Ecce ancilla dñi.
 humilitas. n. est pars fustitie. Solariū
 superius ē eius spūs qui fuit onat⁹ q. t-
 tuor panis purpureis. i. quattuor sagit-
 tis que ipam totā purpureā fecerūt. i. sa-
 gitta timoris que oia victa refecbat. p. s.
 Cōfige timore carnes meas. Ber. Est sa-
 gitta quedā timor dei. que carnis desi-
 ria cōfigit. Amoris quo semper ad filius
 suspirabat. Cant. iij. Vulnerata chari-
 tate ego sum. Bernar. Est sagitta electa.
 amor xpi qui aiam Marię nō mō p̄xit.
 sed & p̄trāsiuit. vt nullā in pectore virgi-
 nali particulā vacuā amore relinqueret
 Diuini sermonis. q. verba dei in corde
 medullitus d̄erebat. Luce. ij. Maria at
 ed̄eruabat oia verba hec. Et sagitta
 sermo dei viuus & efficax. Et doloris
 quē in filij passiōe fustiebat. Luce. ij. Tu
 am ipius aia p̄trāsiuit gladius. C. Se-
 cūdo hec domus fuit ampla. p. hūit. n.
 vterū amplū ad beū p̄cipiendū. id ē tem-
 plum quasi tenēs amplū p̄s. Suscepim⁹
 deus misericordiatā tuā i medio tēpli tui.
 Sicut. n. totū māna erat in vna. & tota
 vna erat in arca. & tota arca claudēbat
 in tēplo. Sic ē diuinitas tāquā manna
 tota erat in vna. i. i xpi aia. & vna. i. aia
 tota erat in arca. i. in xpi carne deifica. &
 hec oia claudēbant i templo. i. in virgis
 vtero. p. Secūdo habuit apluz intellectū
 ad cognoscendū. Eius enī intellectus
 nō idigebat radio solis. q. intra se habe-
 bat ipm solē. Eccle. xxvi. Sicut sol oīs
 in mūdō. Nec radio lucerne. q. intra
 se hēbat lucernā diuinā. i. diuinā sapiē-
 tiā. que de ea assumpserat testas. i. carnē
 humanā. Un ē dr. ibidē. Lucerna splē-
 dens sup cādelabū sc̄m. Nec scintilla
 ignis q. hēbat ipm ignē diuinū intra se.
 Fuit nāqz rubus dei inflāmat⁹ ab igne
 diuino de quo hī in Exo. iij. p. Tertio ha-
 buit amplū affectū ad p̄patiendū. q. nia
 oēs in sinū sue pietatis rececit. hz nāqz
 q̄duplicē sinū. i. grē. misericordie. dulce
 dñis melliflue. & glorie. De quibus ec-
 clesia cantat. Maria mater grē. mī mis-
 ricordie. Et. Si quidē intra sinū grē rece-
 pit sustos. Intra sinū misericordie rece-
 pit peccatores. id ē dr. Maria mī grē. mī

De natiuitate beate marie virginis.

miseri cordale. Intra finū sue dulcedinis
recepit tribulatos et tentatos ab eis ho-
stes replendo. id subūgit. Tu nos ab
hoste ptege. intra finū sue glorie recepit
defunctos. id cōcludit. In hora mortis
suscipe. Quarto dicit amplū mēbium
ad subueniēdū. h3 enī subueniēdi po-
testatē sapiam et volūtātē. Prouer. xxi.
Thesaurus desiderabilis. et oleū in hita-
culo iusti. Pōt. n. subuenire q3 h3 thesau-
rū. Vult q3 h3 pietatis oleū. Scit q3 fuit
iusti habitaculū. i. xpī qui ē dei sapia que
sapia i vtero virginis nouē mēibus hita-
uit. Tercio hec dom⁹ fuit lucida. nam
sicut dī. Cant. vi. In ea fulsit lux aurore
quādo spūs scūs ea scificauit: q3 tunc
nebrā originālis peccati ab ea abstulit.
y. Reg. xxiij. Lux aurore oriētē sole ma-
ne abiq3 nubibus rutilat. Aurora autē
semper creuit donec diē pfectū facit. sic
virgo bñdicta post suā scificatiōem i vte-
ro semp creuit in mēdo. Prouer. iij. se-
intra iustoz quasi lux splēdēs pcedit et
creuit vsq3 ad pfectū diē. Ipsa nāq3 fu-
it lux splēdēs in scificatiōe. pcellit i spī-
ritus sci superuentōe. creuit in filij pce-
ptōe. et facta ē pfecta dies i sua assūptōe
Etia in ea fulsit lux lune. i. sapie diuine
incarnare. Ecclē. xliij. Al luna nāq3 est si-
gnū diei festi. p qd dāc intelligit q3 diuī-
na sapiētia incarnata tūc ostēdit suā tē-
poralitatē. suā eternitatē. et suā festiuitatē
iocūditatē. Fulsit et in ea lux solis. Aug.
de sole sic dicit. Videmus soles fulgētes
calentē. currentē. Sol igit spūalis xpūs
in hac domo resulsi: q3 fecit eā fulgere
p plenissimā cognitiōem. calere per fer-
uentissimā dilectiōem. et ad nos currere
p velocissimā subuentiōem.

¶ Sermo. cccxxxvj. ¶ De eodem
sermo tertius.

O Rietur stella ex iacob
et cōsurget vir-
ga de israel. et pcutiet duces
moab. Numeri. xxiij. Quia
nulla creatura inueniri pōt in qua sunt
ōes pprietates que designent marie vir-
tutes: ideo scriptura sacra diuersas res
adducit quibus eā assimilat vt aliquas
virtutes inde eliciat. ¶ Ideo in verbis

premissis assimilat stelle et virge. In quibus
verbis a tribus pmedat. Primo
a suo ortu cū dī. Quē stella ē. Secūdo
nāq3 p hūm pto et scōo celi. in stellis nō
incidit corruptio nec casus. nec error.
¶ De igit stellis: q3 nulla corruptiōem ha-
bit: nec in natiuitate. nec in vita. nec in
morte. In natiuitate nō hūit corruptiōis
peccati originālis. et rōne. Exēplo siquidē
in hieremia et in ioāne hoc asserit. quoz
vnus fuit ppbetā xpī. alter elius pcur-
sor. Multo sortius hoc de ista credit q3
fuit xpī mater. Auctoritate. ps. Scilicet
uit tabernaculū hūi altissimus. Ber. Ne-
q3 eim festis laudibus nascēs honore
tur nisi scā nasceret. Nullus eim gēni
nobilitissimū in vase imūdo collocaret
nec deus p filius suū in vtero virginis
posuisset nisi mūda fuisset. Scis. n. a se
in scis hitas. Nō ē hūit corruptiōem
cuius actualis peccati: q3 fuit tota i vir-
tutibus p munita. Cant. iij. Hortus cō-
clusus es foror mea et c. Sūt. n. hort⁹ cō-
clusus q3 seipam clauserat sentus suos
custodiēdo. Sūt hortus cōclusus quos
dō angelus eā clauserat in tota vita sua
eā cōseruādo. Sūt fons signatus. q3 de
ipam signauerat eā desponsando. Et
deus solus clauē portabat eā. Et
intus latebat. Nō ē hūit alicuius pueri
factōis corruptiōem in monte: q3 corpus
elius fuerat de potētia firmit cōpagnā-
tū. dei sapia prudētē pperatū. et hūit
spūs sci firmissimē cōsolidatū: et diuini-
tate filij dei inbalsamatū. ¶ Secūdo dicit
stella q3 in ea nullus fuit cāus. Apī in
passiōe xpī ceciderunt a fide xpī: a grā
spūs sci: et a societate xpī. S3 Maria nō
poterat cadere a fide xpī: q3 ipa cōpā-
erat oīa que d xpō erāt. et a scō spū dei
era. nec a grā q3 in vtero matris fuit cō-
firmata. nec a societate xpī: q3 xpō semp
fuit coniuncta. Io. xix. Stabat luxa cū
cē iēu mater eius. ¶ Tercio dī stellam
nullā i ipsa fuit error. Stelle. n. i suo mo-
tu errare nō pnt que mouēt motu a do-
mō cū creatō. Mouēt aut motu firmi-
mēt cū cūctissimē. motu vero suo lentissimē.
Sic ipa nō mouebat motu pprie volun-
tatis: sed motu diuine dispensatiōis. Do-

ta nāq3 ē a
ret et p hūm
fugret. cō
ret hūis ob
pū nri sup
nollas vol
stera erra
fuit sydera
sunt p celi
israel. ¶ De
ly dei cōcep
eius ortu dī
dice se. l. a.
dicit. Radix
alta. Radix
uasi. Radix
resolūtiōis
dē pchā
mū. Jli enī
et terrēno
um. Jli nū
quoz spū
hūi. dicit
rūta. ¶ De
teptū. De q
māle vir
nuit floz
mo hos pp
cūctū dī
dali: q3 i p
taro passi
tas tēperat
aia virtuos
vte. pgressi
Virga nū
vult floz i
equit. Jpa
nos purita
ad suā hū
dēpuat a
inde vuent
sub dī. que
sol cōpōsit
tūgo cōmā
et pcutit
q3 malici
mō. Jpa. n.
tatem suā.
charitatis
gūitatem.
dūe liboz

De natiuitate beate marie virgis

habuit tres filios. s. xpm qui fuit eius fili-
lius naturalis que d sua substantia genu-
it Joānez euangelista qui fuit eius fili-
legalis que ex scripto picipis. l. xpi in
filius adoptauit. et Joānez baptista que
per spū in matris utero baptizauit qñ
enim salutauit hellisabeth. infans i ute-
ro exultauit. et spū scō fuit repletus. Ha-
buit aut ista mater pulchraz dilectione:
que ē dilectio ordinata. Cant. i. d. dīna
uit in me charitates. Huit. n. ordinatam
charitatem ad id quod ē supra se. s. deum
ei perfecte obediēdo. ad id qd ē infra se
scz ad corpus ppriū ipm rōni subiecten-
do. ad id quod ē intra se. s. animā ipsam
custodiēdo. ad id quod ē iuxta se. s. pxi-
mū ei subueniēdo. Habuit et pulchrū ti-
more. Timor autem necessarius ē et hñti
gratiaz ne indignus existat. et amittēt:
vt ipsam recuperare valeat. et recuperan-
ti vt ipsaz custodiat. Berni. super Cant.
Cū adest gratia time ne indigne opere-
ris. et amplius time subtrahat gra. q. re-
liquit te custodia tua. si redierit: ruc ma-
gis est timendū. ne. s. ptingat te recidiū
pati. Quantum ad ista virgo beata ti-
more non indigebat: quia in gratia con-
firmata erat. Habebat tamē timores san-
ctum quez habent beati. De quo ps. Ti-
mor domini scās permanet zc. Habuit
et agnitōem deo per veram fidem. Ha-
buit naqz fides perfectam in filij incar-
natōe. Luce. i. Beata que credidisti zc.
Fidem viuaz in assidua operatōe. Pro-
uer. vlti. Panem ociosa nō comedit. Et
dem firmā in filij passione: q. alijs a fide
cadētibus ipsa firma permāsit in fide.
Habuit et sanctā spem. siue q. filium re-
surrecturū expectauit. siue q. semp de
dei bonitate nō de suis meritis spabat.
siue q. futura beatitudinē certitudina-
liter expectabat. C. Scō possunt pre-
dicta verba exponi de ipsa respectu fi-
lij. vt sit sensus. Ego sum mater illius q
ppter suaz pulchritudinē ē diligēdus
et timēdus zc. vbi duo sunt vidēda. Pri-
mū ē quare xps dicat pul. cher. Secūdo
quāre sit diligēdus et timēdus. P. Circa
primū notāduz est q. fm phūm quattu-
or sunt cause pulchritudinis. s. numer-
magnitudo: color et lux. P. In xpo enim

fuit numerus omnīū virtutū et grāz.
Joan. i. Vidimus gloriā zc. plenus gra-
tie et veritatis. Fuit plenus gloria vt co-
pelleret omnē miserā. plenus gratia vt
tolleret culpā. plenus sapiētia p quam
ignotantiā expurgaret. P. Scō fuit in
eo magnitudo. ps. Magnus dñs ē lau-
dabilis nimis. Jñs. d. Jñs ē latitudo
charitatis qua nos ab errore colligit et
in veritate collocat. lōgītudo qua nos
lōganimitē portat. altitudo p qua ois
sensus sue sciētie imēditate supat. p. hñ-
dū q. dānos isrlus iuxta egrotantes
sponēs pcedit. P. Tercio ē in eo lux.
Joā. i. Erat lux vera zc. ps. Qui ap-
paret est fons vite: et in lumine tuo videbunt
lume. Pater qd ē tanq. ignis nos infla-
mat ad charitates. filius tanq. lux nos
illuminat de veritate. Ipsus sancti tanq.
fons nos tebrat ad suauitatem. P. Quin-
to fuit in eo color triplex. s. albus: ruber
et aureus. Cant. v. Dilectus meus candidus
et rubeus. P. Albus ad carnē mūdā. rubicun-
dus ad aīaz inflāmātā. electus ex mil-
bus ptiū ad diuinitatē aurā et p. dōs.
P. Scō videndū est q. līer xps possit
sua pulchritudinē ē diligēdus et timē-
dus. Nā inqñt fuit pulcher ex nume-
ritate oīum grāz est valde diligēdus.
Sap. viij. Si iustitiā qd diligit. labori-
bus magnas habet virtutes. Jñs ptiū
fuit pulcher ex magnitudine oīpotē-
tiē valde timēdus. Hier. x. Quis nō
mebit te o rex gentiū. Inquātū fuit pul-
cher ex luce diuinitatis in euz est fidei
credendū. Joā. xij. Dū lucēz habet iustit-
dine in lucē. Jñs aut fuit pulcher ex
lore bonitatis ē in eo valde sperādus.
Nā. i. Bonus dñs ē et pfortans in dilec-
bulatōis et scās sperātes in se. C. Tercio
pñt predicta verba exponi de ipsa respectu
eti nri vt sit sensus. Ego sum mater pul-
che dilectōis. l. ego sum turris et p. p-
trix dilectōis diuie q ē pulchra dilectō
et timoris diuini q est timor pulcher zc.
Est aut q. druplex dilectio fm Aug. l. c.
nālis q est iter viū et p. x. Naturalis
est iter matrē et filij. Socialis q est iter
amicū et amicū. Et spūalis q est iter p-
et deū. Et ista ē dilectio pulchra: q. hñ-
asaz pulchrā. cultus beata virgo est

q. p. s. zc. nobis
ps. Timor
Aug. vocat
Ips enī c
lūmus erg
spūs est.
amicab
nobis pulc
cognitione
misericord
in curia pa
re iustitie.
et sic ē in c
vras iustit
se habet a
teras mter
glāuant
az iustitie
corda salu
go aut ben
no gratie
hoc sic air
pcedet i
m in mar
q. dicit p
igo vñce
gibus nou
uit. P. Qu
saluar
suare pō
prias: q. et
ter ē miseri
C. Serm

Bthalamu
apotheca
C. Sui l
lamū reg
nūl mū d
nālē. Hab
dicatā tr
corpe et a
v. Inter
ārela in
P. Habu

quod nobis elargit et donat. **P** Secundo
dat nobis pulchra: in timore. scilicet illa de quo
ps. Timor domini factus est. Ipsi autem timore
aug. vocat casti: filiales et amicitabilem.
Ipsa enim est spiritus pater et amicus. Be
ditus ergo cum timere timore casto: quod
spiritus est. timore filiali: quod pater est. timore
amicabili: quod amicus est. **P** Tertio dat
nobis pulchra agnitione: quod vera de deo
cognitione nobis infundit. vel quod oculo
misericordie nos cognoscit. Sicut enim
in curia pape quedam littere procedunt pu
re iustitie. quedam pure gratie. quedam mix
te: et in curia dei. Michael enim dat lit
teras iustitie. visum representatorem eccle
sie habet aias poterat. Petrus dat lit
teras mixtas. iustitie et gratie. nam illa
saluante ex operibus iustitie aperit por
tas iustitie. illis autem ex sola dei miseri
cordia saluante aperit portas gratie. **U**lti
mo autem benedicta maria semper dat litte
ras gratie et misericordie. Berni. cum sup
hoc scribit: Quid enim de fonte pietatis
proderet nisi pietas. Quid mixta pietas
non exhibent viscera pietatis. nonne quod po
nit in manu sua tenuerit omnia die re
ligio dei pre poiui seruabit odor. Quatuor
ergo viscera illa virtus pietatis affecit. i
ustus noui mensibus diuina pietas rege
uit. **P** Quarto ipsa est spes nostra: quod per ip
sas saluari speramus. Ipsa namque nos ad
saluare potest scit et vult. Berni. Non deest ei
pietas: quod est mater dei: nec voluntas: quod ma
ter est misericordie. nec est deest industria: quod
mater est sapientie.

Sermo.cccxxix. C Be eodem sermo.v.

Beatus venter qui

te portauit. **L**uc. xi. **P** Ven
ter bfe. Marie est bfe: quod fuit
thalamus christi habitaculus spiritus sancti:
apotheca charitatis et fons omnis gratie.
Sicut igitur primo thalamus christi. Et quia tha
lamus regale decet ceterum mundum. vterus eius
fuit mundus: quod seruauit munditiam virgi
nali. habuit igitur virginitatem integram de
dicatam transusam et exemplarem. Integra: quod
corpe et anima et spiritu integra fuit. i. Thes. i.
Integer spiritus vester. et anima et corpus sine
macula in adiutorem domini nostri iesu christi seruet.
P habuit quod integritatem in corpe. quod ipse

semper illi barum seruauit. in anima: quod omni mo
tu et sensum prauum penitus relecauit. in
spiritu: quod nunquam per aliquod peccatum a deo diuisa
fuit. **E**an. iij. **T**ota pulchra es. **P** Pul
chra quod fuit in corpore sine macula. in
anima: tota pulchra in spiritu. **P** Secundo habuit
virginitatem dedicatam: quod prima virginitatem
vout et post ipsas multe. Primus quod vir
ginitatem seruare non erat magni honoris
sed postmodum tanti honoris factum est quod ipse
deus honorauit. qm. si non de fugara: sed
de virgine nasci voluit. Angelus enim a Jo
anne euangelista virgine adorari recusa
uit. et totus mundus: quod modo virgines dicat
Luc. ij. **B**eatæ steriles et vterus qui non
genuerunt. Sic in virgine maria virginitatem
honorauit deus quod sibi subditum esse voluit.
Luc. ij. **E**rat subditus illis. Angelus enim
ea reuerenter salutauit. Et totus mundus
Unde ipsius vicit: Ecce enim ex hoc. **P**
Tertio habuit virginitatem transusam:
quod in pulchra fuerit a nullo in potuit co
cupiscit. quod elus puritas corda inuictum pe
netrabat: et mori illicitos extinguebat.
Un affimilatur myrrhe et cedro. quod sicut
odor myrrhe fugat vermes et odor cedri
serpentes: sic et puritas eius de aliorum cor
dibus fugabat mori brutales. **P** Quarto
huit virginitatem exemplarem. id significat per
amigdalum. quod sicut inter ceteras arbores
primo flores producit: sic et ipsa prima votum
virginitatis emisit: quod alijs in exemplum fuit
ps. Adducunt regi virgines post eas. **P**
De isto amigdalo dicit **E**cc. vltio. **F**lorebit
amigdalu: pugnatibus locustis: dissipationibus
cappariis. Tunc enim amigdalu floruit:
quod ipsa virgo votum virginitatis emisit. tunc
locusta. i. getiltras instabilis et ingrata gra
spiritus sancti impugnata fuit. et cappariis. i.
populus iudeorum in dissipationem iuit. **L**appa
ris. n. est fructus spinosus super terram expa
sus: et significat populum in dauidum dux et re
bellis et semper frenis adherentem. **P** Secundo
venter eius fuit bfe quod fuit habitaculum
spiritus sancti. Spiritus. n. scus i spiritum venit ad
sanctificationem. ps. Sanctificauit tabernacu
lum suum altissimus. venit ad iepagnandum.
Dat. i. **Q**uod enim i ea nati est. de spiritu scilicet
est. **A**d cumulandum. **L**uc. i. Spiritus sanctus su
puerit in te et virtus. **P** Tertio ven
ter eius est beatus: quod fuit apotheca cha

De exaltatōe sancte crucis

risinatu in qua betis medicinas reposui
it ptra morbos oīuz vitioz. ¶ Medicia
enīz ptra pūpiscētia carnis: est pñ dera
tio sue sincerissime puritatis. De qua dī
Laz. vii. Q̄ter tuus sicut aceruus triti
ci vallatus labijs. In eius. n. vtero fuit
triticiū. De quo dī Joā. x. Mī granū fru
mētīz. Et fuit mītar acerui q̄ in imo ē
latus ē in sūmo angustus. Quī xps q̄tūz
ad humanā naturā nobis fuit manife
stus. Quātū vero ad diuinā naturā fuit
valde occultus. Et fuit vallatus. i. circū
data lilijs puritatis. i. sūtus ē extra: sur
sum ē deorsus: a dextris ē a sinistris: an
tē retro. Et dicit lilijs in plurali: q̄ hūit
mīdas cogitatōes: affectōes: intentōes:
locutōes ē opatōes. Uel fuit lilijs valla
ta. i. puritate munita ita q̄ hostis nūq̄
p puritates ad eius cor intrare potuit.
Medicina autē ptra avaritiā est pñ dera
tio sue paupertatis. nāz spā fuit paup̄ as
paritū: q̄ fuit nupta paup̄i sponso: vecta
paup̄e iūmētōz hospitata in paup̄e do
mo. Fuit paup̄ i partu: q̄ p thalamo ha
buit stabulum. p lecto habuit p̄sepe ē se
nū. p domicellis habuit bonē ē alius.
Fuit ē paup̄ post partū: q̄ obtulit obla
tionē paup̄z: nutrebat filiū per acuz ē
colūz: nullū cū filio habuit domiciliūz.
¶ Medicina vero ptra supbia est pñ dē
ratio sue humilitatis. Est autē humilitas
coacta: spōtanea ē honorata. Humilitas
coacta: ē si de se nō sit meritoria hz tñ in
tra se cām vñ de generet mercedē: bñ ne
cessitas puerit in virtutē. ps. Humilia
uerūt in p̄cedibus pedes eius. Humili
tas vero spōtanea. ē si de se sit meritoria
hz tñ cāz vñ de generat. Mich. vi. Hu
militatio tui in mē dō tui. S3 humilitas
honorata nullā hz coactionē ne humi
liat occationē. sed q̄to magis a deo ex
tollitur: rāto magis ad humiliora puo
cat. Talis fuit humilitas marie q̄ qdem
honorata ab angelo q̄ eā reuerēter salu
tauit: a patre q̄ eā elegit: a spū scō q̄ eam
sanctificauit: a filio q̄ eā ip̄egnavit: a to
to mūdo q̄ eā beatā dicit. tñ se humiliās
dicit: Resperit humilitatē acille sue. 22.
¶ Quarto eius venter est beatus: q̄ est
fons olum gratiay. Laz. iij. Fons hor
toz puteus aquay viuentū quē fluunt

impetu de libano. Habuit virgo hortus
campū ē viridariū. Hortus fuit electi
sensus suos clausurāt in que sunt flores
ē herbe redolentes. i. grē ē virtutes. La
pus autē sunt p̄cōdes q̄ nullā habent in
sensib⁹ suis clausurā: ē in gbus simu
te arbores steriles ē infructuosas. Viridari
ū vero sunt bñ in gbus virgo bñ dicit
spaciā ē delectat. hz igit ille fons in
plicē riuū. ¶ Unū q̄ hz virtutē secundā
dī. illū mittit in hortū electoy fecundat
ē illū mittit in campū p̄cōz. quē cū sine
mori ē steriles: ip̄os viuificat ē fecun
dat. ideo subdit: puteus aquay viuentū.
Ezech. xlvij. Dia ad q̄ venerit torrens re
uent. ¶ Tertio hz riuū q̄ hz virtutē la
ficādī. ē illū mittit in viridariū bonum
quos adeo inebuit q̄ semp eos letificat
ps. Flumīs ip̄etus letificat ciuitatē dō
lō subdit: q̄ fluunt ip̄tus de libano. 22.
nus ē mons alt⁹ ē ierip̄as. cā dī dicit
significat illū q̄ ē altus p pūnitatē cā
dī dū p humilitatē. Ab isto libano facit
affluē i bñs aq̄s grāz. ē hoc cū ip̄m
cū magna plenitūdie ē cūz magno fons
letitē. ē cū iugi ē p̄tinua emanatiō.
¶ Sermo. cxxl. De exaltatione san
cte crucis Sermo. i.

Go domin⁹ hu
militati lignū sublime ē ex
taui lignum humile. Ezech.
xvij. Hic ponit duplex differētia lignū
lignū sublime: ē humilitati. Lignū hu
militati ē p̄p̄: q̄ vñ ad nos p scala hūm
tres gradus se humiliat. i. vñq̄ ad car
nē: vñq̄ ad mortē ē vñq̄ ad crucē. Phil.
ij. Semetip̄s exinanuit formā suā accip
ens: quo ad p̄mū. fact⁹ obedies vñq̄ ad
mortē: quo ad scdm. mortē autē crucis
ad tertiz. Magna fuit hūiltas q̄ fuit
purissima humiliat se vñq̄ ad lutum.
Bator qñ vita se hūiltat vñq̄ ad me
tis supplicū. Maxia vero qñ vñ ange
log hūiltat se vñq̄ ad paribulz larro
nū. Per hac scala hūiltatis ē nos debē
dere debem⁹ vt ascēdē mereamur. i. vñq̄

Ad carnis & infirmitatis nre pñderatio-
ne. Adhuc. vi. humilitatio tui i medio
tui. vsq; ad mortē. i. vsq; ad vitiōz mor-
tificatōez. Coll. iij. Bonificate membra
ysa q̄ fuit sup terrā. vsq; ad crucē. i. pñe
susceptōez. Mat. xvi. Sigs vult venire
post me abne. rē. Lignū humile sed exal-
tatu est lignū sancte crucis qd pat̄ erat
humile: q̄ erat supplicij latronū: sed fa-
ctu ē valde sublime: q̄ factū est gñā ipe
raroz. Aug. Lux q̄ pñs erat supplicij
latronū: trāsit ad frōtes imperatorz. Si ra-
les honorez deus pñit penīs suis q̄lem
ergo honorez pñit sanctis suis. p̄. Fuit
aut̄ sñs lignū sublime factū & exaltatū
in celo in mūdo in inferno: vt sit verū qd
d̄ Phil. ij. In nocte iesu omne genu fle-
tat: celestis: terrestriū & infernoz. C. Est
igit̄ exaltatū in celo. q̄ ipm celūz refera-
uit. Janua cū celestis triplici clausura
fuit firmata & clausa: vt habet Beñ. iij. f.
angelica custodias: flāma apposita & rū-
phea bis acuta. Lux aut̄ virtute sangui-
nis custodiā angelicā remouit: q̄ claus
est. ysa. xliij. Dabo clauēz dauid sup hñ
mex elius. Hiero. Sanguis xpi clauis est
para diñ. Itē flāma extitit: q̄ aq̄ celestis
in hulus significatōe de latere xpi exiuit
sanguis & aq̄. De his duobus Hiero. ait.
flāma illa rūphea. & foribus pñdens
cherubin xpi extincta & reserata sūt san-
guine. Rūphea bis acuta pñs abtulit:
q̄ pñs est. Illa nāq; rūphea erat diuina
iustitia: q̄ regrebat satisfactōez & dignaz
que p xpi sanguinem est facta. i. Petri. i.
Nō corruptibilib; auro vel argēto redē
pti estis: sed pñcto sanguine rē. C. Secūdo
exaltatū est in mūdo: q̄ ibi mira opa fe-
cit. f. sapientie: potentie & misericordie.
Et tēto ter in āno celebramus festū
sanctę crucis. f. in pasceue: in inuētiōe
& in exaltatōe. Nā in pasceue fecit opus
mirę sapientie: q̄ dyabolū sapienter dece-
pit. Aug. Terēdit xps mscipulā crucēz
suā: posuit escā carnē suā. dyabolus aut̄
voluit cape escā carnis. & captus ē ab
hamo deitatis. Job. xl. An extrahē pote-
ris leuitā hñ hamo. In inuētiōe fecit op̄
mirę potētie: q̄ maxētiū tyrānū deuicit:
& constantinū in iperliū iuste restituit. mul-
tos mortuos suscitauit & infirmos cura-

uit. Ita oīa sunt opa diuine potētie & di-
uine iustitie: marie tyrānū deicere & hu-
miles exaltare. Sap. liij. Bñdictū lignū
p qd sit iustitia. Et Luc. i. Fecit potētiā i
brachio suo. Sed in exaltatōe fecit op̄
mirę misericordie: q̄ deus tulit multis
lachrymis xpianoz erachium pñortauit
tyrānū deuicit & gētilēs ad fidē pueritit.
Sap. xliij. Ex quo ligno credunt hoies
aias suas. Tūc eiz crachi? & ceteri ligno
crucis aias suas crediderūt: q̄ sibi duo
te pñēdauerūt & victoriā obtinuerunt.
C. Tercio fuit exaltatū in inferno: q̄ oya
bolūz deuicit & supauit. dyabolus nāq;
tūc erat robustus: munitus. & securus. Luc.
xi. Lū fortis: ecce q̄ robustus. armat? cu
sto dit attritū: ecce q̄ munitus. in pace sūt
oīa q̄ possi det: ecce q̄ securus. p̄. Sz xps
p lignūz crucis robustū pñitit: q̄ est ba-
culus det. Isa. xxx. A voce dñi pauebit
aīsur. i. dyabolus virga pñussus. Isa. eiz
dñs virga moysi q̄ serpētes deuorauit: q̄
virtus crucis demones pñrauit. Chrys.
Abicūq; demones signum crucis viderit:
terrītū fugiūt tūmētēs baculūz quo
plaga accepit. p̄. Secūdo munitum vul-
nerauit: q̄ est gladius & enis det. q̄ aut̄
sit gladius dicit Pagenes. Tanta est vī-
tus crucis: vt si in mente fidelis habeat
nulla libido: nulla peccati macula pote-
rit pualere: sz pñuuo ad memoriā ei? to-
tius peccati & mortis fugit exercitū. nul-
lus demonū ppe stare poterit: vidēs gla-
diū in quo delect? est. Chrys. Dyabolus
timet crucē q̄m ensem in quo letale vul-
nus accepit. p̄. Tercio securus terruit & ex-
pñitit: q̄ est veritūz det. Solent nāq;
aduersarij ad visionē veritūz regis fugē
& spolia dimittere. Sic & dñones ad ve-
ritūz visionē crucis territi fugerūt. & san-
ctos qui erāt in limbo dimiserunt. Isa.
xliij. Sup montē caliginosū. i. sup dy-
bolū leuate signū crucis & igrēdient por-
tas. f. ciuitatis supne duces. i. sancti pa-
tres: se & alios discredere ducētes. Ita tri-
plice virtutē crucis quā habuit i inferno
ptra demones tāgit Isa. li. dicēs. Nūqd
nō tu pñitisti supbus: ecce q̄ pñitisti ro-
bustūz baculo dei vulnerasti draconēz:
ecce q̄ vulnerasti munitū gladio & ense
dei. qui posuisti pfundūz maris vītā vt

De exaltatōe sancte crucis:

transiret liberati. i. sci p̄res ex limbo edu-
cti. ecce quippe x̄ps virtute ipsius crucis
spoliavit securum:

¶ Sermo. cxxli. C. De eodem. sermo. ij.

Mibi autem absit
gloriari. nisi in cruce dñi nostri
iesu xpi p̄ quē mibi mundus
crucifixus ē. et ego mūdo. Nec scribit apo-
stolus ad Ro. vi. tāquā dicat: Quidā glo-
riant in affluētia diuitiar. ps. In mul-
titudine diuitiar. suar gloriānt: quidā
in seculari potētia. Iudith. i. Gloriabāt
quasi potēte in potētia sua: quidā in re-
ligione simulata. Gala. vi. Volunt vos
circūcidī vt in carne vestra gloriēnt: sed
reuera mibi absit gloriari nisi in cruce
dñica. C. In p̄missis autē verbis: ap̄lus
tria facit. C. Primo ostēdit q̄ in cruce ē
solummodo gloriandū. cū dicit: Absit absit
gloriari nisi in cruce dñi nostri iesu xpi. In
qua qdē gloriari debemus pp̄ suam di-
gnitatem et n̄ram vtilitatē. Eius autē vti-
litas ostēdit: q̄ in passione fuit impla-
re solū. ysa. vi. Vidi dñm sedēte sup̄ so-
lium et c. fuit nāq̄ illud solū excelsum:
q̄ x̄ps per crucē celi excelsa conscendit.
fuit eluatiō: q̄ oīs ad se traxit. fuit ple-
na oīs terra maiestate eius: q̄ tota eccle-
sia gra sue b̄ndictionis impieuit. In in-
uentione crux factū ē ecclesie triumphale
vexillū. ysa. xl. Leuabit dñs in signum
in nationibus: et congregabit p̄fugos israel
et c. In exaltatōe factū ē ecclesie victorale
signū. ysa. xlii. Sup̄ montē caliginosum
s. sup̄ demonē leuata signū et c. In indi-
cio extremo erit in regale sceptrū: p̄ qd
x̄ps bonos reget clemētē. Hester. xv. Ac-
cede et tange sceptrū. malos autē reget i-
flexibiliter. ps. Reges eos in virga ser-
rea. C. Secūdo debemus gloriari i ea pp̄
n̄ras vtilitatē: q̄ in ip̄a inuenit oīs gl̄ia
n̄ra. s. interior que ē in cōscie puritate.
ij. Cor. i. Gl̄ia n̄ra hec ē testimoniu p̄cie
nostre: q̄ p̄cias mūdat. Heb. ix. Sanguis
xpi emū dabit p̄cias n̄ras ab opib⁹ mor-
tuis. Exterior que ē in tribulatōe et in fir-
mitate. ij. Cor. xj. Libent enim gloriaboe
in infirmitatibus meis: vt inuabitur tūc
virtus xpi. i. crux que ip̄as tribulatōes
dylcorat. hoc significatū ē Exo. xv. in li-

gno qd aquas amaras dylcorauit. Su-
perior que cōsistit in sup̄ior reuelatōe.
ij. Cor. xj. Pro huiusmo di. s. reuelatōe.
bus gloriabor: q̄ arcanā reuelat. hoc si-
gnificatū ē Mat. xxvj. in velo repli scilicet
so. Quia ea que fuerat velata: per christi
passionē sūt repleta et manifestata. Inle-
rior que p̄sistit in p̄tior p̄fectu et amo-
re. i. Thessa. i. ij. Vos cū gloriā n̄ra et
gaudiū: q̄ charitatē inflāmant. i. Jo. ij.
In hoc cognouimus charitatē obsequiū
ille p̄ nobis aiam suā posuit. et nos de-
bemus p̄ s̄ribus n̄ris aias n̄ras ponere.
C. Secūdo ostēdit in qua cruce sit glo-
riandū. cū dicit: Bū n̄ri iesu xpi. Est nā-
q̄ crux latronis a sinistris. et crux latro-
nis a dextris. crux petri. et crux xpi. Sit
enim qui crucē afflictōis portat dānab-
lis: sicut desperātes. Et isti sunt in cruce
latronis a sinistris. Dñe. x. vij. Dupli-
citer dē cōtere eos dñe deus n̄r. Sunt q̄
portant patientē: sicut penitētes. Et isti
sunt in cruce latronis a dextris. Jaco.
Patiētes estote vsq̄ ad aduentū dñi et c.
Sunt qui portant libentē sicut p̄cientes.
Et isti sunt in cruce petri. ij. Cor. xj. Li-
bent gloriabor in infirmitatibus meis et c.
Sunt qui portant gaudēt. sicut facit
p̄fecti. Isti sunt i cruce xpi. Act. v. Ibi
apostoli gaudētes a cōspectu cōcilij et c.
C. Tercio nāq̄ ipse apostolus pōit cam-
ex qua sit gloriandū. cū dicit. Per quē ma-
hi mundus crucifixus ē et ego mūdo.
Ubi notādum ē q̄ si simul sunt duo vni
mutuo se vident. Si vero vnus ē vltus
et alius ē mortuus. vltus bene mortuus
videt: sed mortuus videre nō pōt vltus.
Sed cū ambo sunt mortui: vnus alterius
videre potest. Homo igit i mūdo sum
quasi duo in simul cōstituti. Tunc autē
ambo vniūt: quādo homo mūdū vlligit
et mūdos hominem fauoribus et p̄p̄itatu-
tibus comitat. De talibus dicit Jo. xlii.
Ip̄i de mūdo sunt. s. de mūdo loquūt
et mūdos eos audit. Aliquādo s. mū-
dos mortu⁹ ē hominī. sed tū ad p̄ue ho-
mo vniūt mūdo quādo. s. mūdos ho-
minē p̄p̄eritatibus non p̄sequit: tamē
ab hoīe per amōres retinet. Ego. Ecce
tam mūdos in seipso aruit. et ad p̄ue in
cordibus n̄ris florēt. Aliquando cōco-

uerso homi-
mūdos ad
s. mūdū m-
occupatiōe
p̄m̄git vt
at: sed tū m-
alstringit
mūdos n-
mūdos h-
ē mūdos
ligit. et ip̄i
exollit. Et
mūdos s-
foreo. C.
retinet. ne
tinet vicis-
dum alter-
tus mort-
C. Sermo.

Ostēdit
ip̄i. q̄. Qm-
ra se poss-
solus por-
dam gēni-
bonore: et
his ergo vo-
sionis cū
exaltatōe
exaltatū
ē q̄ cōuen-
sultineret
mo vt nul-
et doceret
qd ē vald-
sum. sicut
uerso sicut
ē dolorosi-
cticio qu-
clum latr-
neruosia
Voluit ta-
vt docere
fidelibus
doloro su-
mō et vlt-
restituere
et tēden-
p̄m̄ autē

uerso homo mortuus ē mundus: sed tamē
mūdus adhuc vult hominī quādo hō
s. mūdū mente fugit. et tū mūdus ip̄sus
occupatib⁹ abstringit. Sic. Plerunq;
gungit vt homo mūdū mente non tene-
at: sed tū mūdus hoīem occupatib⁹
abstringit. Ip̄e tunc mūdus mortuus: s; et
mundus mortuus nō ē. Quādoq; vero
mūdus hoī mortuus ē. et homo mortu⁹
ē mūdus: quādo. s. homo mūdus nō di-
ligit. et ip̄e mūdus hoīem fauorib⁹ nō
extollit. Talis erat ap̄ls cū dixit: Nihil
mūdus crucifixus est. et ego mūdus ē.
Ergo. Cum quis in amore mūdū non
retinet. nec rursus ab amore mūdū re-
tinet vicissim sibi vtriusq; extincti sunt: quā-
dum alter alterū non appetit quasi mor-
tuis mortuum non attendit.

Sermo. cccxlii. De eodē. sermo. liij.

Christus factus ē
p nobis obediens vsq; ad
mortē: mortē at crucis. Phil.
lip. ij. Quia vt inquit p̄s opposita: su-
per se posita magis elucescit: ideo apo-
stolus ponit p̄i p̄silitatē. Est enī que-
dam gēna p̄sulgida ip̄a humilitas in
honore: et honor in humilitate. In p̄mis
his ergo verbis duo tangunt. s. gen⁹ p̄s
fionis cū dī: mortē aut crucis. et triūph⁹
exaltationis. cū subdit: p̄p̄t quod deus
exaltauit illū etc. Circa p̄mū notādū
ē qd cōueniens fuit qd x̄ps mortē crucis
sustineret: hoc quintuplici rōe. p̄. Pri-
mo vt nullū genus mortis scīs timendū
ē doceret. Est enim quoddā gen⁹ mortis
qd ē valde dolorosum: et nō ignominio-
sum. sicut decapitatio. quoddā econ-
uerso sicut patibuli suspensio. quoddā
ē dolorosum et ignominiosum sicut cru-
cifixio que ē ignominiosa: q; erat suppli-
cium latronū. et dolorosa: q; fit in locis
neruosis in quibus maior dolor sentit̄.
Voluit igit hoc genus mortis sustinere
vt doceret nullum genus mortis christi
fidelibus ē timendū quātiūq; fuerit
dolorosum: ignominiosum: vel vtroq;
mō ē videre. p̄. Secundo vt mala ade-
remitteret. Adm̄ enim ad lignū manū
extendens quatuor peccata cōmisit scz
p̄m auaritiē in eo qd immoderata scien-

tias appetiuit. Supbie in eo qd de lequa-
litate cōcupiuit. Inobedientiē in eo qd
descepta cōtempnit. Sule in hoc qd ve-
ritum pomū māducauit. Jō x̄ps manū
in ligno extendens satisfecit per libera-
litatem: per humilitatē: per obediētā
et per asperitatē. Phil. ij. Non rapinam
arbitratus ē ēē se equalē deo. ecce quā-
ta liberalitas. diuinitatē enim non auare
rapuit sed liberalit̄ eam nobis impen-
dit. Gonnā seruit accipiens. ecce quanta
humilitas. factus obediēs vsq; ad mor-
tem. ecce quanta obediētā. Mortē autē
crucis. ecce qd dura et amara pena. Ter-
tio vt elemētā respiceret. et mōdaret. San-
ctificauerat eim x̄ps terrā sup eā longo
tpe ambulādo. Quāq; se in eā baptizari
faciēdo et super mare gradēdo. Ignem
scificaturus erat sp̄m sanctus in specie
ignis transmittēdo. Nō reſtabat nisi vt
scificaret aerē non sub tecto: sed in aerē
moriendo. p̄. Quarto vt ascensum in ce-
lū nobis prepararet. hō qd ceciderat
s; ad celū resurgere nō valebat: q; deo
satisfacere nō poterat. hō eim satisfacē
debebat: sed nō poterat. Angelus s; sa-
tisfacere non debebat: nec poterat. De-
purus poterat: sed nō debebat. iō factus
ē deus hō: vt poss; in quātū deus. et debe-
ret in quātū hō. Sed si iste mediator sem-
per steriss; in celo. nimis fuiss; in loco al-
to. si semp in terra: nimis in loco infimo.
iō in loco medio. s. in aerē se ponē vole-
bat. vt hoīem quē i terra erat assumeret
et vsq; ad celū exaltaret. Jo. xij. Si exal-
tatus fuero a fra: oīa trahā ad me. Quā-
to vt vniuersalē saluationem ostēderet.
Erat nāq; deus recōciliāndus. ifern⁹ cō-
culcandus. p̄p̄s gēt̄l̄s attrahendus. et
p̄p̄s iudeos reprobandus. Jō per mortē
crucis voluit mori vt p caput sursum deū
recōciliaret. p pedes deorsum inferos cō-
culcaret. per manū dexterā ad aglones
extēsā gētes in frigore infidelitatis po-
sitas attraheret. et per manū sinistrā ad
austrum expāsā p̄m iudeos in gō-
aliqui calor fidei vigē cōsueuerat repo-
nere. Et ista exaltatio attēdt pōt quātū
ad crucē. et quātū ad illū qd pēp̄dit i cru-
ce. p̄. Erup siquidē exaltata ē i celo: guta.

qbg rōmbg mor
te +. elegit

+ . a. epale
ta i rebo. i
p̄mo p̄m
do

miter cōfīdāt p cruce saluari. Jō dī: Je-
 sus. i. saluator. Docet bonos vt p crucez
 sperēt virtutibus adornari. iō dī: naza-
 ren. i. floridus. Docet beatos vt p cruce
 sciāt se in celestibus coronari. Ideo dī
 rex iudeor. C Secūdo ponit vtilitas si-
 ne efficacia p assūm. cū dī. oīa traham
 ad meipm. Ista autē tracto tribus mōis
 pōt intelligi. Prio vt dicat nos trahere
 re per multiplicē efficaciaz sue virtutis
 Sūt nāqz quattuor que cōfer a trahere
 dicunt. f. simile. vacuū. calidū. z quedā
 naturales ppietates rerū. Christus autē
 nos attrahit p simile nfe mortalitatis
 Deb. iij. Debit autē per oīa fratribus a si-
 mulari zc. Per vacuū sue paupertatis. ij.
 Cor. viij. Scitis grām dñi nōstri Jesu
 xpīqm pp nos egenus factus ē zc. Per
 calidū charitatis. Joan. xv. Adorem
 hac dilectionē nemo hz zc. Per ppius
 pietatis: qz et ē ppius semp misereri et
 peccare. Sicut enim adamas naturaliter
 attrahit ferrū. sic z xpi pietas ad se tra-
 hit oī cor dūm. C Secūdo vt ipse dicat
 nos trahere p dīspōnem sui corpōis in
 cruce extēstis. Et hoc quadruplici fīm
 Berni. f. per capitis inclinationes. sicut
 vnus amicus attrahit altum. vt det sibi
 osculū. Cañ. viij. Quis mibi det te frēm
 meū zc. Per biacchloy apertionem. si-
 cut mat attrahit filiū. ysa. xlix. Nūquid
 mulier obliuisci pōt infantē suū zc. Per
 manū pforationē. sicut liberalis attra-
 hit egenū. Christus nāqz manus perfo-
 ratas habuit: qz nihil sibi retinuit: s; an-
 mā dedit pīi. corpus ioseph. ecclesia pe-
 tre. mēm iōāni. para dīsum iacroni. et
 vñes crucifixorū. Per lateris apertōez.
 sicut forāme attrahit ad se columbā ad
 abscondēdū. Cañ. ij. Surge pccra ami-
 ca mea: et veni in forāmnibus petre. in
 cauerna macerē. P Tertio vt dicat nos
 trahere per efficaciam sui sanguinis.
 C Circa quod notandū qz homo erat a
 deo elongatus. frigore nimio repletus.
 amaricatus in carceribus z induratus.
 P Sanguis autem xpi habet virtutē re-
 uocatūam per quam reuocat elōgatos.
 Sicut enim illi qui reuocant aues arbo-
 rem ascēdūt z ad ipsam sibilant. Sic z
 xps arborē crucis ascēdēs reclamauit

verbis. Luce. xxiij. Pater ignosce illis.
 Clamauit etiam lachrymis. Heb. v. Lū-
 clamore valido z lachrymis offerens
 exauditus est. Clamauit etiaz sanguine.
 Bene. iij. Vox sanguis fratris tui abel
 clamat ad me de terra. Iherē. i. Q vos
 omnes qui transitis per viam zc. P Se-
 cundo habet virtutem calefactiuz per
 quam calefacit frigidatos qz significatū
 est. i. Nach. vi. vbi dī qz elephantis oīe
 debant sanguinem vñe z mori ad inflā.
 mandum eos ad pēlū. Fructus mori
 sū Ambro. primo est albus: postea est ru-
 beus: postea est niger. Sic xps primo fu-
 it albus. i. innocens z purus in tota sua
 cōuersatione. rubescit in cruce. z niger i
 morte. P Tertio habuit virtutem dulco-
 ratūam per quam dulcorabat amarica-
 tos. hoc significatum est Exod. xv. vbi
 dicitur qz lignum in aquas amaras i
 missum eas dulcorauit: quia memoria
 crucis omnes tribulationes in dulcedi-
 nem conuertit. Bernard. Tūa dulcedo
 stephano lapides torentes dulcorauit
 eraticulam laurentio dulcem fecit: pro-
 tua dulcedine ibant apostoli gaudentes
 a conspectu cōciliij zc. Dicitur qz si vas
 cere noue viridisqz clausum ponatur i
 aqua: aqua que per poros ingreditur dul-
 cis efficitur. Istud vas cere noue clau-
 sum fuit corpus christi quod z fuit cere-
 uuz scilz d ape idest virgine natus. z no-
 uū: quia nulla vetustate infectus. z clau-
 sum: quia nulli tentationi parus. Po-
 ri autem eius sunt vulnera in que si tri-
 bulationes imittuntur in dulcedinem
 conuertitur. Bego. Si christi passio ad
 memoriaz reducitur nihil adeo durum
 quod non equo animo toleret. P Quar-
 to habet virtutes reseruatūas. per quā
 eduxit incarcerationis in limbo positos.
 Zacha. ix. Tu quoqz in sanguine testamē-
 ti tui emisisti victos tuos de lacu i quo
 non erat aqua. C Unde in historiis legi-
 tur qz Salomon habebat structionē ha-
 bentem pullum quem euz in cauea vi-
 trea inclusisset z pater illum habere nō
 possz: vermes de deserto attulit de cuti
 sanguine vitruz linitit: z protinus con-
 fractum fuit. P Ista cauea est inferna-
 lis cauea: in qua inclusus erat pul-

lus. i. osum scōrum cetna. Sed venit ver
miculus. i. xps. qui dixit in ps. Ego sum
vermis & nō homo &c. Et cū sanguine suo
infernū fregit. & sanctos qui sibi erat edu
xit. ps. Contrivit pot. ere. &c. Osee. xij.
Ero mors tua &c. Dixit aut xps vermis.
q̄ vermis generat ex humore terre vir
tute caloris solaris. Et sicut vermis p̄ez
h̄z in cella & m̄em in terris sic xps habz
in cella p̄em suā sine matre. i. terris ma
trem sine patre. Quinto h̄z v̄tutem
mollificatiū q̄ quam emollit & frangit
induratos. Unde d̄f. Numeri. x. quod
Moyses virga bis silice percussit. & inde
aque largissime emanauerunt. q̄ multis
q̄ faxei videbant sepe ad memoriam cru
cia d̄fice ad lachrymas pmouēt. Sa
lum quādoqz frangit ferro. aliquid igne
supposito. Est et quoddā genus lapidis
quod adamas d̄r qui tñ frangit sangui
ne h̄reino. Sunt ergo qdam qui ad p̄i
tentia frangunt timore diuine potentie.
isti frangunt ferro. Quidam amore di
uine gratie. isti frangunt igne. Quidā
recordatōe passionis dominice. isti fran
gunt sanguine.

Sermo. cexliij. De scō Mattheo
apostolo sermo. i.

Herusalem ^{euangeli} ^{stam da}
bo. Isaie. xlii. ad hoc q̄ aliqui
donū sit gratū tria regunt
Unus ex pte dantis. q̄. s. dei liberaliter.
Secundū ex pte illius cui sit donatio
s. q̄ sit dignus ipm recipere. Tertius
ex pte ipsius doni. q̄ sit p̄iosum & v̄tile.
Ista tria tangunt in verbis p̄missis. Pri
mo ex pte dei tangit magna liberalitas
cū d̄f. dabo. Iaco. i. Sigs v̄tum in diget
sapia postulet a deo q̄ dat oibus affluen
ter. Deus. in tria opa fecit in qbus valde
liberalis fuit. Primū fuit op̄ creatio
nis in quo tā liberalis extitit q̄ celum &
terrā solē & lunam stellas & oia astrā celi
creauit vt mireris & diligas creatorē co
rum & neeror deceptus adores ea que
creauit d̄s deus tuus in ministeriū cū
ctis gentibus. Secundū est opus redē
ptōis vbi fuit liberalior ps. Apud d̄m
misericordia & copiosa apud eū redē
ptio. Bernardus. V̄re copiosa quia nā

gutta sanguinis sed vnda fluminis. lau
git per qnqz partes corporis emanauit.
Tertiu est opus gloriūcatōis vbi est
liberalissimus. i. Log. ii. Quod oculis
nō vidit. nec auris audiuit. nec in cor ho
minis ascendit &c. Secundo nōrat ex
pte illius cui sit donatio magna dignitas
cū d̄f. hyperusalem. Per hyperlin que inter
pretat v̄sio pacis. ecclesiā intelligit. D̄f.
aut Augu. in lib. de ordine. V̄idebit d̄s
q̄ bene viuit. bene orat & bñ studet. Ista
aut v̄sio p̄t intelligi vel in p̄nti vel in fu
turo. In p̄nti qdem deus cognoscit i o
iūis mandatis. & hoc est qd dicit. vide
bit d̄s q̄ bene viuit. ps. Al mādato tute
intellect. In oronibus deuotis vñ subdi
tur. qui bene orat. ij. Paral. xx. Eū igno
remus qd agere debemus. hoc solū remi
duū h̄emus. vt oculos n̄ros dirigamus
ad te. In diuinitis scripturis. vñ sub d̄f.
qui bñ studet. ps. Lucerna pedis n̄ro
verbū tuū &c. Vel p̄t intelligi de v̄sio
que erit in p̄ia ex qua causabit in homi
ne sūma dilectio ex eo q̄ bñ vixit. p̄fecta
fructio ex eo q̄ bñ orauit. p̄fecta cognitō
ex eo q̄ bene studuit. Isai. lx. Tunc vide
bis. ecce cognitis. Et affluēs. ecce fructus
Et mirabit & dilatabit cor tuū. ecce dile
ctio. Beatus igit Mattheus bñ vixit
q̄ vixit obediēter quo ad d̄m q̄ statim
vt xps cū vocauit sibi obediuit. Sinceri
ter quo ad seipm q̄ n̄h̄l terrenū posside
re voluit. sed oia dereliquit. Patienter
quo ad malos. q̄ cū murmuraret q̄ xps
ad peccatōrē diuertisset ipse nullū ip̄atē
ter verbū dixit. Humilis quo ad bonos.
publicanū humilr se appellans. Ip̄e
et bñ orauit. Act. i. Hi oēs erant p̄seuer
tes vnanimiter in orōne cū mulieribus
& Maria matre iesu. Etus. n. oratio fuit
charitatiua. id d̄f. vnanimis. fuit p̄seue
rantissima. idcirco d̄f. p̄seuerantes. attē
tissima. q̄ orabat cum m̄e ḡf. & efficacis
sima. q̄ orauit eum m̄e miseratōd̄f.
Ip̄e etiam bene studuit & in tñ p̄fect
q̄ libz plenū diuina ḡfā complauit. Et
q̄ sic bene vixit. bñ orauit & bene studuit
Ideo modo accipere p̄meruit p̄scām d̄f
secrētem rōne vite sc̄f. fructū rōne or
atōis deuote & cognōtem rōne studi
diuine sapie. Tertio ex pte d̄i notat

magna digni
fiositas attē
pit & ex pte
cum qui ser
ma dominici
edoctus. & a
familiaritatē
guratus in m̄
rōnale motu
deus erat sp̄s
sed n̄am m̄
est animal rō
appetit in m̄
paruit in p̄
paruit in p̄
p̄ncipio su
natōem. in m̄
sionē. C̄ter
p̄p̄m imē d̄
quecunqz at
vobis. q̄ or
q̄ euangelis
um aliqui ser
ps duo test
h̄et Matthe
habere volu
cam. C̄ter
a v̄rgine M
assumptus.
q̄ suam gen
rius q̄ m̄s
fuit que nō
cularius q̄
fuisse docuit
p̄cuerunt. i.
de sp̄i sc̄f. &
p̄t fuit val
ps ex tribus
Barco abbe
abbeuatores
te. que abbe
habuit nec
buit. Quiu
Mattheus
domini s̄m
sacer dotalē
abbeuatores
gula regis
sacer d̄s at
trabat. C̄ter
magna reu

magna dignitas et p̄solutas. Ista autem p̄solutas attendit ex parte illius q̄ scrip̄sit et ex p̄te euangelij qd̄ scrip̄sit. Ille enim qui scrip̄sit. s. Mattheus fuit i for̄ma hominis p̄figuratus a xp̄o imēdiate edoctus. et a virgine gloriosa in sp̄alem familiaritatem assumptus. C. fuit. n. p̄figuratus in specie hoīs. q̄ homo ē animal rōnale mortale. Ante vero incarnationem deus erat sp̄s. Ioan. iij. Sp̄s ē deus. sed nr̄am mortalitatem suscipiens factus est animal rōnale mortale. qd̄ fuerit aīal appuit in incarnatione q̄ fuerit rōnalis. apparuit in p̄dicatore. q̄ fuerit mortalis apparuit in passione. Mattheus autem in principio sui euangelij ostendit xp̄i incarnationem. in medio p̄dicatores et i fine passionē. C. Secūdo b̄ns Mattheus fuit p̄p̄m imēdiate edoctus. Joā. v. Omnia quecūqz audī a patre meo nota feci vobis. q̄ et omnia miracula xp̄i vidit. Et q̄ euangeliste sunt testes xp̄i et testimonij unū aliqui fere de visu. aliqui d̄ auditu. Jō duo testes de visu habere voluit. scilicet Mattheū et Joannem. et duo testes habere voluit d̄ auditu. s. Marcū et Lūcā. C. Tertio Beatus Mattheus fuit a virgine Marta in sp̄ale familiaritate assumptus. fuit. n. b̄te virginis notari q̄ suam genealogiā descrip̄sit. Secretarius q̄ multa maxime in principio posuit que nō nisi ab ip̄a scire potuit. Cubicularius q̄ eius cubiculū imaculatū fuisse docuit dicens Matthei. i. Aliqua p̄uentrent. inuenta est in vtero habens de sp̄u scō. Euangelistē etiam quod scrip̄sit fuit valde sublimis et p̄solutus. quod p̄ ex tribus. C. Primo q̄ fuit a Beato Marco abbreviatū. Joānes nō habuit abbreviatorem. quia ait de xp̄i diuinitate. que abbreviari nō pōt. Lucas etiā nō habuit nec Marcus. Mattheus vero habuit. Lūcas ratiōem assignat Aug. dicens Mattheus scrip̄sisse legi incarnationem domini s̄m sup̄em regiā. Lucas v̄o s̄m sacerdotalem Et ideo Lucas nō habuit abbreviatorem. Mattheus autē habuit. quia regis est nō esse sine comitū obsequio sacerdos autem in sancta scōm solus intrabat. C. Secūdo q̄ fuit a Barnaba in magna reuerentia habitū qui ip̄m euangeliū fecit portabat et sup̄ infirmos ponebat. et secum in sepulchro portabat. Ideo autē secum portabat vt ab omnibus malis p̄gesseret. ideo super infirmos ponebat vt sanarent et ideo secū sepeliri voluit vt securus moreret. Tertio fuit ab ecclesia valde frequentē recitare solet euangelia Matthei. ep̄stolas Pauli. et David psalmos. ne aliquis desperet quocūqz genere peccati peccet. C. De enim peccati aut p̄missis ex infirmitate hūana. et isto modo peccauit Mattheus. p̄cunias enim augere p̄cedit ex humana infirmitate. Aut ex ignorantia. et isto modo peccauit Paulus. i. Timoth. i. Ignorans feci in iere dultate. Aut ex malitia et isto modo peccauit David qui homicidius et adulterij p̄petrauit. C. De etiam peccati. aut est in deū sicut peccati per fidē et isto modo peccauit Paulus. Aut est in primū sicut homicidius. et isto modo peccauit David. Aut in seipsum sicut cupiditas regis. et isto modo peccauit Mattheus. C. Omne etiā peccati. aut p̄cedit ex calore p̄cupiscentie. et isto modo peccauit David qui adulterij p̄missit. aut ex auaritia. et isto modo peccauit Mattheus qui fuit auaritia secutus aut ex superbia. et isto modo peccauit Paulus q̄ superbe in scōs p̄secutionem exercebat. C. Sermo. cccxlv. C. De eodē Sermo secundus.

Opus fac euangeliste. ij. Timoth. iij. Opus euangeliste est euangelij p̄dicare. Vel scribere. Vel s̄m euangelij viuere. isto triplici modo beatus Mattheus opus euangeliste fecit. C. Primo quia euangelij p̄dicauit. P̄dicauit autem sapiēter. quia sicut i lege da habet omnia figmenta demonū detegebat. Dyabolus nāqz aliquid suadet aperte malum. et tūc necessaria est resistētia. Aliquādo quod videt bonum esse. et tūc necessaria est sapientia. Aliquādo illud quod videt esse p̄plexum. et tūc necessaria ē discretio p̄uida. C. Subdebat dyabolus aperte malū. quādo magi volebant se facere a dōtari. et ideo duos dyaboles ignem spirantes miserūt. S. i. illi

vicit per resistentia. q. consister resistent.
 z signo crucis dracones fugavit. C. Dei
 z suast dyabolus apparere sibi. sicut
 quando sacerdotes idolo sibi voluerunt
 sacrificare. Sed illud vicit per sapientiam
 am. quia sapienter docuit soli deo esse sa-
 crificandum. z omnia que attulerat respu-
 it. z inde ecclesias edificari precepit. C. Be-
 inde dyabolus suast illud quod videba-
 tur ppter. s. aut Epigenia regit in vxo-
 rem dare. aut mortem subire. maluz na-
 qz erat sic aplos occideret. z tamen pe-
 lus erat si virgo dei violaret. Sed illud
 vicit per discretiorem puidam. quia ele-
 git vt fieret minus malum. s. sui occisio.
 potius enim optabat seips occidi quam
 malus malum pmitteret. s. vixit in viola-
 tio. C. Secundo pducit fideliter q. ho-
 nozem domini sui sibi noluit usurpare
 nec sacrificium quod volebat impendere
 recipere. C. Predicator naqz s. multos
 conuertat. hoc tamen non sibi. sed diuine
 virtuti debet ascribere. C. Non enim dat
 virtutem gradiendi ille qui euz lucerna
 pcedit. nec vitam comedit ille qui cibum
 administrat nec campana virtutes oran-
 di que ad ecclesiam vocat. nec tuba virtu-
 tem pstanti que ad plium incitat z iust-
 rat. Sic pducit. pot. exterioris iuuare vt
 aliquis per viam salutis incedat vt vita
 gre viuatur. vt deuotorem acquirat. vt bya
 bolo fortiter resistat. sed nisi deus interi-
 us operet non valet ad ista. C. Tertio pre-
 dicitur constiter. q. nec pmissis potuit
 emolliri. cum rex dimidit regni sui sibi
 dare pmitteret. nec minis deterreri. nec
 supplicio superari sed missam deuote p-
 ficiens mortem accepit. C. Secundo fecit
 opus euangeliste quia euangelium scrip-
 sit. Sic ipse fuit apostolus euangelista z
 martyr ita q. in nullo alio tres progati-
 ue simul inueniunt. Petrus enim erat
 apostolus z martyr sed non euangelista.
 Ioannes fuit apostolus z euangelista. s. non
 fuit martyr. Stephanus fuit martyr
 sed non fuit apostolus nec euangelista.
 Matheus aut fuit apostolus z quatuor
 ad hoc factus est iudex mundi. Matth.
 xix. Cum sederit filius hominis etc. Erit
 autem iudex non solum ferendo sed iudi-
 ci assistendo. Prover. ultimo. Nobilis in

portis vtr eius. quando sederit cu. fenato-
 ribus terre. Vel iudicis finis subterbi-
 do ps. Ut faciant i eis iudicii scriptura
 vel iudicis finiam pinedando. Apocal.
 xix. Laus z gloria z virtus deo nostro etc.
 vel malos ex vite merito pdenando. Pro-
 uer. xix. Incedebant mali contra bonos
 etc. C. Secundo fuit euangelista. z quatuor
 ad hoc sunt notarius xpi. Matth. ci. xix.
 Omnis scriba doctus in regno. celorum
 etc. Ille namqz scriba in euangelio posuit
 noua idest noua xpi documenta. posuit z
 vetera idest vetera prophetarum documenta
 z testimonia cui etiam pot. conuenire illud
 quod legit. Leuit. xxvi. Comeditis
 vetustissima vetera z vetera nobis super-
 uenientibus pueris. Ipse enim comeditis
 idest in suo euangelio incorporauit vetu-
 stissima idest dei mandata in corde homi-
 nis ab ipa sua prima creatore conscripta.
 z noua idest xpi precepta s. nouo pmulga-
 ta. Abiecit autem vetera idest cerimonias
 illa ostendens omnia esse completa. C. Ter-
 tio fuit martyr dei. z quantum ad hoc fuit
 testis eius q. martyr testis vocat. Ille ai
 fidem testificatus est. z corde veraciter euz
 tenendo. z ore feruenter predicando z opere
 ea optibus pprobando. z sanguine p ipsa
 moriendo. C. Tertio fecit opus euange-
 liste. q. in euangelium vixit. Et hoc respe-
 ctu dei. z primi. z sui. C. Respectu dei q.
 securus est ipm gressu corpis. affectu me-
 tis. z effectum opis. Ambro. Sequebatur
 Matheus xpm let. z alacer. Ecce gres-
 sus corpis. z exultatio dicens. Jam non
 publicanum gero. tam non porto leui. ecce
 mutatio affectus metis. Erit leui post-
 quum xpm induit. ecce mutatio operis.
 C. Vixit in euangelium respectu primi.
 quia paupes pascebat. z xpo z discipulis
 quia iudicabat non tñ corporale. sed ma-
 xime spuale. Fecit inquit leui ei conuul-
 um magnu in domo sua. Vere magnus
 q. talis cibis spualis delectat auz. Glo-
 sa ibide. Qui domus illius recipit interno
 maximo exuberantem delectationibus vo-
 luptatum pascit xpm. Greg. Apud pba-
 rismum veritas pascebat foils. apud mu-
 lierem penitentem pascit intus. Potat an-
 gelum Bernar. Zachyme penitentium
 sunt vni angelorum. Fecit deo magnu se-

sum. ps. Rel-
 agent tibi. Et
 facit. Luc. x.
 lo sup vno po-
 xit et in euang-
 elio publican-
 tiens fuit z ci-
 emin fuit. q. i-
 rorem qui erat
 eis publican-
 pti indignum
 erus. Sed ad
 nec in aia nec
 signo ex aliquo
 ore ex aliquo
 facto ex aliquo
 etiam cito m-
 obeduit. Qu-
 yna voce dei
 Alij vero n-
 z exteriori ex-
 illis duabus
 cumulatam
 tribus habea-
 tunc flagella-
 tuplicate sum-
 accelerauerunt
 C. Sermo. co

R **A**
Z
P
 infirmantia.
 recognosceb-
 bant. In hoc
 erat. Agit au-
 C. Primo de-
 to quia sua in-
 dicit. Relicti-
 ceter ipm sec-
 sed ex dei vir-
 ipm secutus
 ut in origin-
 virtuosa op-
 fuit dei inspi-
 modos tang-
 rius z Julian-
 historici men-
 strum secuti
 nabilis vocat
 enim xps du-
 can. di. p. ext

flum. ps. Reliquie cogitatiois diem festu
agent tibi. Et angelis magnu gaudium
facit. Luce. xv. Gaudiu erit angelis in ce
lo sup vno peccatore pniam agente. Vi
xit et vnu angelu respectu sui. q. et pa
tiens fuit et cito vitam mutauit. Paties
entis fuit. q. iudei dicebat ipm ee pecca
tozem qui erat iustificatus. dicebant euz
esse publicanu. q. erat mudatus et pscntia
xpi in dignum qui iam dignus erat esse
eius. Sed ad ista in nullo fuit pmtus.
nec in aia nec in aliqua turbatoe. nec in
signo ex aliqua vultus ostensione. nec in
ore ex aliquo simpaticnei sermone nec ex
facto ex aliquo iniuriu ope. Vita suaz
etiam cito mutauit. q. ad vna xpi voces
obediuit. Quidā nanqz pueruntur ad
vna vocē dei. s. ad interiore inspiratoez.
Alij vero si nisi pēant duaz. s. inspiratoz
et exteriorē exhortatoem. Alij nō nisi euz
illis duabus habeat tertiā. s. diuitiarū
cumulatōem. Alij vero nō nisi cum illis
tribus habeat quartā. s. flagellatiōem. et
huc flagellati ad deū currunt. ps. Huc
triplicate sunt infirmitates eoz. postea
accelerauerunt.

Sermo. cclvi. C Be eodem smo. iij.
Relictis oibus surgens
secutus est euz
Luce. v. C In isto euāgelio
ponitur duplex differentia
infirmitatū. quoz Quidā infirmitatem
recognoscebant. Alij recognoscere nōle
bant. In hoz medio medicus pstitutus
erat. Argit aut in hoc euāgelio de tribus
C Psalmo de infirmo. i. Mattheo sana
to qui suā infirmitatē recognoscebat. cū
dicit. Relictis oibus et. Est aut tā velo
citer ipm secutus. non ex animi leuitate
sed ex dei virtute. Nam sex de causis est
ipm secutus tā velociter quas Hiero. po
nit in originali. C Prima q. fuit vbi dei
virtuosa opatiōe puer sus. C Secūda q.
fuit dei inspiratiōe afflatus. Istos duos
modos tangit cū dicit. Arguit. Propht
tius et Julianus augustinus vel impiam
bistoria mentientes. vel sustinēti eoz q.
flum secuti sunt saluatore quasi irratō
nabibz vocantē hoīem sunt secuti. C H3
enim xps duos supradictos modos vo
candi. s. p exteriorē. vbi exhortatiōem.

ad hebre. iij. Virtus est sermo dei et effi
cax et. ps. Be dñr voci sue voces virtutis
sō verbū dei compas furculo arbori insi
to. Jaco. i. Suscipite insitū verbū et. Si
cut. n. furculus trahit totā arborem ad
sui nāz sic vbum dei trahit totum cor ad
sui gram. C Secūdo p interna inspira
tiōem. ps. Audia qd loquar i me dñs et.
Apoca. iij. Ego sto ad ostium et pulso et.
C Tertio miraculoz visione pmtus
Un subdit. Cū tāte viutes tātaqz signa p
cesserint. q. aplos vidisse anqz crederent
dubiū nō est. Miracula nanqz hominē
sepe puerit qñ rudes sunt. Sapientia ve
ro doctrina puerit qñ dociles sunt. i.
Loy. s. Iudei signa petūt. greci sapiam
querūt C Quarto splēdore faciei illustra
tus. Un subdit. Lerte fulgor et ipsa mae
stas diuinitatis occulta. que ē i humana
facie ntebat ex pto ad se vidētes trahē
re poterat aspectu. facies. n. xpi erat val
de speciosa ad videndū. i. Pet. i. i. quez
desiderant angeli pspicere. Bratiofa ad
diligendū. Desier. xv. Facies tua plena ē
graruz. Luminosa ad imitandū. ps. Il
lumina faciem tuā sup seruoz tuoz. Non
fuit ergo mty si visio faciei sue tā facil
attrahēbat. que sic erat speciosa. sic gra
tiosa. sic luminosa. C Quinto igloriosa
maiestate abiectus. cū dicit. et maestas
diuinitasqz occulta. Bernar. omnino p.
pter mansuetudinē que in te pdcas cur
rimus post te domine iesu audietes q n
spem paupem et peccatozem nō hōre
as. nō honuisti phtenē latronem nō la
chrymantē peccatricem. nō supplicantē
chananeam nō depensam in adulterio
nō sedentem in theloneo. nō supplica
tem publicanu. nō negantē discipulum
nō psecutore discipuloz. nō ipos crucifi
xores tuos. C Sexto potentū virtute at
tractus. Si. n. in magnete lapide hec ē
tus et dīcas vt anulos et festucas sibi at
trahit. quātomagis dñs omni creatura
rum sibi attrahere poterat. quos vole
bat. Ista enim tractio nō erat p coactio
nem. sed p quādā inductōem. sicut oste
dit Beatus Augustinus exemplo ramū
viridis. et nucis. Ostendit inquit out ra
mū viridē. et attrahit eum. ostēdis pucro
nucis et trahis cū nō violentia inferēdo.

De sancto mattheo.

sed appetitū alliciendo. Et ppheta hoc ostendit exemplo pellipari. ps. Extēdes celum sicut pellem. Sicut. n. pellipari? expandit pellem pulchram an empto. rem. vt. s. alliciat eū ad emēdū sic deus celū stellis depictū et ornātū nobis expādit vt nos alliciat ad desiderādū. C. Se cūdo agit de infirmis q sua infirmitatē nō recognoscebant quos xps in sua infirmitate reliquit cū dī. Et murmurabant scribe et pharisei zc. Pharisei nam qz triplici in firmitate laborabāt. p Pri ma infirmitas erat murmuratōis. Est at quedā murmuratio bona sicut murmurare pira aperta mala. Vnde quidā de talli reprehēdūtur ysa. lvi. Lanes muti nō valētes latrare. p Alia murmuratio ē mala sicut murmurare cōtra bonos et de bonis. Sap. i. Lusto dīte vos a murmuratōe zc. talis erat murmuratio phariseoꝝ. p Tercia est pars permixta quodāmodo quādo. s. quidā cōtra dei paciam murmurat ex eo q sic permittit bonos opprimi et impios exaltari. Abachuc. i. Quare respicis pemptores? et taces im pio cōculcāte iustiores se. Murmurant et admīrādo dei liberalitatē q ipse tar de veniētes sic liberalit cum pūmis remunerat. Mat. xx. Accipiētes murrurabāt a duersum pīemfamilias. p Secūda erat infirmitas pīsumptōis: q pīsumpserūt reprehendere meliores se. scilz xpm. discipulos. et mattheū. Reprehēdūt nāqz infirmū de curatōe. medicū de subuēōe. et discipulos medicū de obsequiū exhibītōe. p Tercia vero infirmitas elationis: qz se iustos credebant et alios despiciēbāt. Tales credunt q nō sit lux nisi in anima sua: nec tranquillitas nisi in mēte sua. nec perfectio nisi in vita sua. cum tamē oēs paratus sit omnib⁹ dare lucē grē serēnitatē pīetē tranquillitatē pacis interne: perfectōem vite. Ista q̄tur o: tangit Boetius dīcēs. Atqz tuo splendore imicas tu nāqz serenūz. Tu requies tranquillā pīs te cernē finto. C Tercio ponit medicū in medio cōstitutus: qui dicit se venisse ad trita. p Prīmū ad medendū et sanādū cū dīcūt nō egent qui sani sunt medico. sed qui male habent. dicit aut Augu. super Joannē. Aliud ē

esse sanū. aliud sanabile: et aliud ē infanabile. Quis. n. sanus ē nō eget medico. qui vero egrotat in spe sanabilis ē. qui aut egrotat cū desperatōe infanabilis ē. Sani igit nō egent medico nisi ad sanitatis cōseruatōem. Sanabiles ad curatōnez. Infanabiles nō nisi ad vite plōgatōem. Sani igit sunt viri sci. Et isti non egent medico quātūz ad curatōz a mortali culpa. egent tamē ad pseruatōnez grē. Sanabiles autē sunt peccatores penitētes. et isti egent medico quātūz ad culpe curatōem et cōseruatōem grē. Infanabiles sunt obstinati. isti nō egent medico ad cōseruatōem grē quā non hībent nec ad curatōem culpe: qz ipam non requirūt. tamē quātūz ad plōgatōem vite. et expectatōem ad pīam. ysa. xxx. et peccat nos domin⁹ vt miserat nōstri. p Secūdo iste medicus fuit missus ad miserendū. Ideo dīcīt. Misericordiā volo et nō sacrificiū. Habz autēz istem dīcīs misericordiāz a natūra. et a pīutudine longa. et ab experientia. A natūra quidē tam blutna sū quas semper ē sibi pīopiū misereri et parcere. Et natūra humana qz ab instātī sue pceptiōis fuit vinctus oleo misericordiē et cōpāsiōis. ysa. lxi. Spīs dñi super me eo q vñxerit me. ps. Unxit te deus deus tuus oleo letitiē zc. Job. xxxi. Ab instātī creuit meū miseratio. et de vtero egressa ē mecz. A consuetudine longa. Incipit enīz a pīncipio mūdī per omnes generatōes misericordiā impēdere. et vñque ad finem mūdī non cessabit exhibere. i. Abach. ij. Cogitate per generatōez et nēneratōem: qz oēs qui sperāt in dño non infirmant. Ab experientia. Hebrēo. liij. Nō habem⁹ pontificē qui nō possit compati infirmitatib⁹ gentiū. tentatū autēz p omnia zc. Hebrē. v. Vidit ex his quē passus ē obediētia. p Tercio missus ē ad vocādū. vñ de dīcīt. Nō veni vocare iustos sed pētores ad pīam. Vocat enim pētores ab omni parte sui. s. a superficiali ostendendo celūz pulchritū. et ab inferiōi ostendendo infernūz tam horrendūz. Prouer. xxv. Celūz sursum et terrā deorsūz. p Secūdo vocat ab exteriori per predicatōem. et ab interiori p in

spiratōem. T dicit. Ecce ex pētores turbaz c rati. Caput turbas. s. cog nes. p Tercio cendo benefici e a posteriori dei iudicia fū plena oculis car modo a d s modo a finī veritatē. i. ad tica dextris e C Sermo. ec tio et focio ci

T et n mo de iis scis q Iustorum an te. cum vñ. Et moris. et qua sunt in pace. Ist. qz fuerūt p rēpublica col lice pseruatō dicit Lato et quantū ad s scēpos alius l ad scēpm anit to p Est ergo sticos magna timo. v. Siq sticos curā infideli dēter tes parentes nētes eā bono ritū. regere sa lespām irrep mo. liij. Opz q sue domū be quo ad fōren cia in dutus si care sū facier e. p Tercio liber. vt nec ti nec munere ritatem taca

spiratdem. Prouer. i. Sapia sors pre-
dicat. Ecce exterior exhortatio. In capi-
te turbatus clamitat. ecce interior ispi-
ratio. Caput enim est mens que habet tres
turbas. scilicet cogitationes. interioris. et affectio-
nes. Tercio vocat ab anteriori redu-
cendo beneficia preterita ad memoriam
et a posteriori reducendo ad memoriam
dei iudicia futura. Apocal. iij. Alia
plena oculis ante et retro. Quarto vo-
cat modo a dextris dando prosperitatem
et modo a sinistris infligendo a liqua ad-
uersitate. i. ad Log. vi. Per arma iusti-
tie a dextris et a sinistris.

Sermo. ccxlvij. De sacro Aursi-
tuo et socijs eius sermo primus.

Tistorum anime lma-
nu dei sunt.
et non tanger illos tormentum
mortis etc. Sap. ij. Ostendit
de istis scis quales fuerunt in vita. cu di-
xerunt anime. quales fuerunt in mor-
te. cum di. Et non tanger eos tormentum
mortis. et quales post mortem. cu di. Illi
sunt in pace. C In vita quid fuerunt in
istis. quod fuerunt positi ut iusticia facerent et
republica conseruarent. Ad rei aut pub-
lice pseruacionem quatuor exigunt. sicut
dicit Lato et Augu. lib. v. de ciuit. dei. s.
quantum ad domesticos magna industria.
quantum ad forenses iustitia. quantum ad
seipsum animus liber in consulendo. et quantum
ad seipsum animus nulli obnoxius pecca-
to. Est ergo primum quantum ad dome-
sticos magna industria. quod sicut dicit. i.
Timo. v. Si quis suorum et maxime dome-
sticorum cura non habet. fides negauit. est
infidelis deterior. Thob. x. Apprehendentes
parentes filia suam osculati sunt. mo-
netes eam honorare soceros. diligere ma-
ritum. regere familia. domum gubernare. et
seipsum irreprehensibile exhibere. i. Ti-
mo. ij. Opus episcopi irreprehensibile est
sue domus bene prepositum etc. p. Scdm e-
quo ad forenses iustitia. Job. xxi. Iusti-
cia indutus sum etc. Jo. vij. Nolite iudi-
care secundum faciem: sed iusti iudicium iudi-
cate. Tercius est animus in consulendo
liber. ut nec timore. nec amore. nec odio.
nec munere a veritate discedat. nec ve-
ritatem taceat. Ibi di. Iniqui iudices er-

rant in veritate iustitie dum intendunt in
gritatem persone. p. Quasi est ut aius
nulli vicio sit subiectus. Iulius. Elge ne
tua ois tibi contraria sit. quod pondus est
pudoris grauisimum pro voce confundi
Brego. Burum est ut qui nescit tenet mo-
deramina vite sue. iudex fiat vite aliene
Ista quatuor in istis martyribus perfe-
cte fuerunt. Habuerunt enim domum industri-
am. Unde di in legenda habitatores re-
gionis illius erant calidi ingenio. sapia
locupletissimi. Habuerunt foris iustitiam.
quod sicut di ibidem. que dei erant deo. et quod
cesaris cesari reddebant. Habuerunt anti-
mam in reprehendendo liberam. Unde dixit
Aursitius. Adhuc sumus imperator
tut. serui autem cui libere pretemur dei.
Habuerunt animam innocetiam predictam: quod
se armauerunt armis carnalibus. Unde
dixit Eupcrius. Proiciat dextere nre
arma carnalia et arment virtutibus.

Secundo ostendit quales fuerunt in mor-
te. fuerunt siquidem examinati. decimati
vallati: et trucidati. p. Examiati autem
fuerunt de tribus. scilicet ut idolis inolarent.
ut si de christi desererent: et ut contra christi-
anos conspirarent. Sed ipsi nec idolis
voluerunt inolare. nec si de christi desere-
re. nec christianos impugnare. sed potius de-
sensare. Unde dixit Eupcrius. Oia tor-
menta pro christo suscipere parati sumus. et ab
eius fide nunquam discedimus. p. Secundo
fuerunt decimati. Reperimus. n. decimas
rerum que in veteri lege fuerunt instituta.
te. Decimas dierum que a christo fuerunt
inuente. quando quadraginta diebus et
quadraginta noctibus ieiunauit. nunquam
aut reperimus decimas capitum nisi hic.
Magnus est soluere decimas rerum. ma-
ius soluere decimas dierum. maximum solu-
uere decimas capitum. Multi enim darent
res suas qui non libenter darent dies suos
et multi darent res et dies suos qui non
libenter darent capita sua. Ipsi autem exo-
luerunt decimas rerum. quod que cesaris erat
dabant cesari et decimas dierum. quod que erant
dei dabant deo. et in super soluerunt decimas
capitum. p. Tercio fuerunt vallati sicut oues
a lupis. Mat. x. Ecce ego mitto vos sicut
oves in medio luporum. Ipsi enim tanquam
oues non resistunt. non suggerunt. non ba-

De scō mauritio ⁊ eius sociis.

latum murmuratōis emiserūt. **Uñ** dicitur **Mauritius**. **Cōmilitōnes** nros fuisse nui necari. qz vos ad passiōez p xpo paratos vidi ⁊ vñi mandatu seruauit. qd xps petro. **Mitte gladiū tuū in locū suū** ⁊c. **Quarto** fuerūt trucidati. in q trucidatōe sic fuerunt firmi qz nec mūdus: nec diabolus. nec caro eos. nec in vita. nec in morte vincere poterant. **Mūdus** enīz cōtra eos in vita pugnabat. manu dextera pperitatis vt alliceret. ⁊ i morte sinistra aduerſitatis vt frangeret. **Sz** ipi ⁊ in vita mūdus cōtempserāt blandientē ⁊ in morte ſeuientē. **Sic** diabol⁹ eris pugnauit cōtra eos manu sinistra impellēdo ad vitā ⁊ dextera eos trahēdo ad tartara. Sed nō potuit ipſos impellere ad aliqūd viciū: nec poſt mortē aliqūd inferre ſuppliciu. Similit ca: ro pugnabat cōtra ipſos ſinistra. qua i ducit ad ocioſitates. ⁊ dextera qua inducit ad voluptatē. **Iſpī** corp⁹ ſuū i laborib⁹ exercitauerūt ⁊ carnis oſtias abhorreuerūt. **Tertio** oſidit qles fueri p mortē cū dicit. **Iſtī** aut ſunt i pace. **hñt** n. pacē perpetuā. **Ysa. xxxij.** Sedebit populus mens in pulchritudine pacis ⁊c. **Sanc**ti enīz iſti vānt deo magnam gloriā. Nam ſi vnus peccator qui conſtitet chriſtum facti gloriāz chriſto: quāto magis iſti qui tot fuerūt gloriāz ſibi dederūt. **Luce. xy.** **Ois** qui cūqz cōfeſſus fuerit me corā hominib⁹ ⁊c. **fecerūt** angelis magnā letitiā: qz ſi angeli letant ſuper vno pſore pñiam agente: quāto magis ſup tanta multitu dñe trīſtpante. **Luc. xv.** **Gaudiū** erit angelis in celo ſup ⁊c. **Hāt** nobis magnāz fiduciāz: qz ſi ipſiſſime ē nō exaudiri preces multorū. ipſiſſime ē nō exaudiri preces tātorū militū ſcōru. **Exaud** ſunt multipli. **p** **Prio** qz conſolant tribulatos: ſicut pz in vidua que ſi lū ſuū in monaſterio dederat. **p** **Secdo** qz adiuuāt in periculo cōſtitutos. **Sicut** pz i illis q per lacuz reliqas deſerebant. **p** **Tertio** qz cōſpiciūt induotos. **Sicut** pz i illo clerico q cū iura ſcī **Mauritij** viſu paſſet ⁊ blaſphemiaz intuliſſi mala perſit morte. **C** **Sermo.** cccxlvij. **C** **Be** eodem **Sermo** ſecundus.

S **Anc**ti per fidem vicerunt regna. operati ſūt iuſticias. **adepti** ſunt pñiſſiōes ⁊c. **Debe. xi.** **p** **De** illis beatis martyribus mauricio ⁊ ſociis eius. quinqz oſtēdūtur in verbis pñiſſiōis. **p** **Primo** quales fuerūt in perſoniis. cū dicit ſcī. **Eſt** aut ſcī idem qd mūdus qd hñt mūdus ſanguine tinctus: qd ſacro viſu deputatū. **Iſtī** igit fuerunt mūdī p vrbū dei qd receperūt **Jo. xv.** **Tam** vos mūdī eſtis ppter ſermonē quez ⁊c. **Per** fidē quā habuerūt. **Act. xij.** **Fide** purificans corda eorū. **per** ſpī ſcī quem receperūt. **Ezech. xxxvi.** **Eſt** fundaz ſup vos aquam mūdāz ⁊c. **per** ſanguine quem eſtuderūt. **Epoca. vij.** **Lauerūt** ſoloz ſuas in ſanguine agni. **C** **Secudo** fuerūt firmi. qz nec pñiſſiōibus potuerunt emolliri: nec cōminatōib⁹ detereri. nec ſupplicijs ſuperari. **Mat. vij.** **Deſcendit** pluua: ecce pñiſſio refrigēz. ⁊ flauerunt venti: ecce cōminatō cōcūtiens. ⁊ venerūt flumina: ecce tōmentū irruens ⁊ niſi ſi ſacere potuerunt: quā ſup chriſtus fundati fuerūt. **p** **Tertio** fuerūt ſanguine tincti. **habuerūt** enīz ſanguine chriſti tinctaz memoratiūz per recordatōem. affectiūz per deuotōem. intellectiūz per meditatiōem: ⁊ operatiūz per ſimitatiōem. **p** **Quarto** fuerūt ſacro viſu deputati vt hoſtes vincerēt. **republica** conſeruarent. ⁊ fides catholica defendērent. **Unde** dixit beatus **Mauritius**. **mi** lites ſumus tui imperator. **quo** ad pñiū ⁊ ad deſenſionē reiſpublice arma ſuſcepimus. **quo** ad ſecūduz. **Non** ē in nobis p dñio atqz ſouido. ſed fidē catholicā nullatenus deſeremus. **quo** ad tertium **C** **Secundo** oſtēdiſ quales fuerunt in armis ſuis. **cum** dicit. **Per** fidem. **fuerūt** enīz armati ſcuto fidei. **Ad** **Ephē. vi.** **In** omnibus ſumentes ſcutum fidei ⁊c. **Bicli** autēz fides ſcutus: quia ſicut ſcutum ſunt tres anguli: ⁊ vnus ſcutum. ſic ⁊ in deo ſunt tres perſone. ⁊ vnus deus. **Vel** quia ipſa fides eſt de chriſto in quo ſunt tres ſubſtātie. ſ. caro. anima. ⁊ ipſa deitas. ⁊ vna perſona. **Vel** ſicut ſcutum vt plurimuz ſertur in ſinistra partiſſe ⁊ fides eſt tantuz in pñentē vita que eſt

Medici suscitabunt
et conſtebunt tibi &c. ps. Ista

verba. que ppha videt posu-
isse interrogatiue & negatiue exponi pñt
de istis scis martirib⁹. s. colma 2 damia-
no remissiuē & affirmatiue. Ipsi nāq; su-
erūt medici corporis & aīarū. 2 multos a
diuersis lāguoribus resuscitabāt. s. dī:
medici suscitabūt. Et hoc nō sibi s; deo
attribuebāt. Ideo dī: 2 conſtebunt tibi.
De istis autē scia medicis q̄tuor vidē-
da sunt. C. Primo q̄les fuerūt q̄mz ad
pgenitēz. fuerūt. n. qnq; frēs p xpi noīe
passi. S; ecclesia de duobus pncipalib⁹
solēnzat. Felix fuit talis s̄nitas: q; fuit
a parētib⁹ religiosus pgenita. bonitas
enīz parentū sepe est cā multaz in filiis
bonitātū. Chry. sup. Mat. Tūc accipe
volētibus dat documētū. q; si ambo pa-
rētes ipsius puelle boni sunt: secure ac-
cipiat. si vērō ambo mali oīno refugiat.
si alter bonus sit alter malus: qd nūc fa-
cturus si timeat. vērūt si p̄ est bonus
2 mī est mala magis d; timere. si autem
ecōuerso mīnus timere d; est. Ista 2 ista s̄ni-
tas felicior: q; fuit martirio coronata: q;
pati p xpo est b̄fitudo magna. Mat. v.
B̄st q; psecutionē patiunt pp iustitiam.
Ista autē b̄fitudīnē passionis nos hīc nō
possumus triplici de cā vt dicit Orige-
nes. p. Una est ex pte nri. q; tāta grāz nō
meremur: vt pro xpo pati digni simus.
p. Alia ex pte dyabolici: q; sciēne p marty-
riū nos confeg remissionē pctōz 2 ad re-
gniū puenire celoz nobis p̄stat ipeditmē-
tus. p. Tertia est ex pte dei q; scīes nrām
infirmatē nobis misericorditer p̄descen-
dit. Ista autē b̄fitudīnē passiois isti mar-
tyres habuerūt: q; 2 deus illos dignos
fecit 2 pstantia tribuit: q; dyabolus eos
ipeditre nō potuit. Est et ista s̄nitas sell-
cissima: q; ad celestes gloriā ē assūpta. Se-
licet igit illi q; hos qnq; martyres hēre
merentur in patronos spūales. Eccl. liij.
Delius est vuos et simul q; vnū. Si. n.
vnus vel duo sancti sic pctō reuocant:
sic a dyaboli tentatōibus pferuāt: sic tu
dei amore inflāmāt. qd facient si qnq;
eēt. C. Scdo vidēdū est quales fuerint
q̄mz ad artē. Ipsi enīz fuerūt medici: q;

sanabāt cōiter: q; oībus tam magnis q;
parulis: ita diuiritibus q; paupibus 2 etiā
buitis aialibus sanitaris b̄nficia ipēde-
bant. Sanabāt liberales: q; nihil ab aliq;
accipiebant. Mat. x. Gratias accepistis et
gratis date. Sanabāt m̄fabiles: q; mira-
bilis fuit eoz curatio. q; b̄nti crus pūm
dū crus altū d; inseruerūt. Sanabāt inte-
gralē a corporib⁹ morbos pellēdo 2 aia-
bus pctōz veniā ipetrādo. C. Tercio vi-
dēdū est q̄les fuerūt q̄mz ad passionē.
Eoz nāq; passio fuit glōsa: q; inſtar xpi
fuerunt crucificti. Eccl. xxiij. Magna est
gloria seg bñz. Fuit miraculoſa: q; sagit-
te in suos redibāt actores. Fuit fructuo-
sa: q; fructus centesimū habuerūt. Luc.
viij. Qui autē in terra bonā. sunt p̄ qm
corde bono 2 optimo audientes verbū re-
tinet 2 fructū afferūt in patiētia. Habue-
rūt enīz cor pacificū: q; passi sunt patien-
ter. Cor beniuolū: q; passi sunt libenter.
Cor optimuz: q; passi sūt gaudēter. Fuit
victoriosa: q; vicerūt i oībus elemētis. s.
in terra: q; in manib⁹ et in pedibus fue-
rūt totū. in aq; q; in mare precipitari. in
aere: q; i eculo suspēsi. in igne: q; i ignē
plecti. C. Quarto vidēdū ē q̄les fuerūt
q̄mz ad nrām subuentōēz. Ipsi enīz sub-
ueniūt tribulatis: sicut p; in illo in quē
fereps itrauerat. defendūt ab oppōitione
demonis: sicut p; in illo q; vxore suā eis
recomendauerat. Diligentē curā p̄nt
suis deuotis: sicut p; de custode ecclesie
sue cut⁹ crus marcidū erat. Severaz p̄-
tione inserūt malis: sicut p; qm demoni-
bus p̄ceperūt vt tyrānū pcuteret. Dē
ricordiā ipēderet penitētibus 2 humil-
antibus s̄sicut p; Quia cū p̄dictus ty-
rānus penitēret: mor ab eo demones auer-
terūt. Job. xl. Nunq; illi des et q̄si aut.
Alus. n. domestica qm emittit recedat. 2
qm reuocat redit. Sicut 2 isti martyres
vident habere in p̄tate sua demones qm
aues. q; qm eos emittūt ad malos vindi-
ctā exerecndā. statim obedūt. qm eos re-
uocant: protinus obsequunt.

C. Sermo. ccl. De citadē Sermo. li.

Ecce q̄ bonum 2
q̄ locū dū habitare fratres in
vnū. ps. Ipsi sancti martyres

sz cosinas et Damianus fuerunt freres. nō
in carne sed et fide et passioe. Habita
uerūt autē in vnu ser modis. C. Prio q̄tū
ad idēz domiciliū vbi habitauerūt paci
fice et p̄corditer. Eccl. liij. Melius est du
os esse simul q̄ vnus zc. Quattuor nāqz
sunt genera hominum libenter socios ha
bere volūt. s. negotiātes q̄ ad inuicē emo
lumēta acquirunt. Ideo dicit h̄nt emolu
mentū societatis sue. Itinerātes: q̄ auxi
liū sibi mutuo p̄bent. Ideo dī: Si vn⁹
cecidit ab alio susciēs. P̄dictātes: q̄ si
mul hostibus resistūt. Idēz dī: Si ḡp̄ia p̄
ualuerit p̄tra vnū duo resistent ei. For
mīres: q̄ tpe frigoris mutuo a se frig⁹
repellūt. Idēz subdit: Si dormierint duo
sonebunt mutuo zc. Seruit̄ ḡt dei sunt
negociatores dei. et iō libēter in simul cō
morant̄ q̄ vnus ab alio acq̄rit humilita
tē et castitatē zc. Sūt itinerātes. i. ad cele
stē patriā festinantēs. et iō si vnus cadit:
alij suis oīonibus et exhortatōibus eum
subleuare festināt. Sūt p̄liatores. et iō cō
tra dīmones fortius inualescunt q̄ tñ sin
gulare certamē desiderēt. Sūt domni
tes. i. in lecto p̄tēplariōis quiescentes. et iō
q̄ sūt plures inuicē se inflāmāt. C. Secūdo
in simul habitāt q̄tū ad eundē mētis affe
ctū. Sz multi religiosi sunt in simul habi
tantes nō more hominū: s. ferarū. Fere. n.
a diuicē pugnat: aut pp cibū: aut pp do
miciliū: aut qñ a libidine p̄citant. Sic
et multi sunt inuicē p̄tēdentes. aut. s. pp
cibū: q̄ nō delitiose pascunt. aut pp do
miciliū. s. qñ in magnis domibus non
collocant. aut ppter libidines dīandē:
q̄ a magnas p̄latōes nō p̄mouent. Re
ligiosi ergo sicut inuicē iuncti sunt cor
pore: ita debēt vñtrī mētis dilectōe. Jun
git. n. ipsa religio hoīes diuersarū cōple
xionū. Isa. xi. Hababit lupus cū agno
et pardus cū equo accubabit. Quidāz
eīm istar lupi vident nālter eē feroces.
Quidāz instar agnū nālter mīres. Qui
dā instar pardi nālter astuti. Quidāz
instar hēdi nālter ingēti. Sz istas diuer
sas p̄plexiones amor dei dī vnire. Con
iungit et hoīes diuersarū pulcīaz et dī
uersarū condītionum. Isa. lxxv. Lupus et
agnus pascēt in simul. leo et bos comedēt
paleas. Siue enī sint multuz appēntes

vt lupi. siue paruz vt agni. siue nobiles
instar leonū. siue ignobiles instar bouz.
oēs debēt vñ corā dēz genere ciborū. Con
iungit etā hoīes diuersarū etarū. Isa. xl.
Vitulus leo et onēs simul morabunt. et
puer paruulus minabit eos. p vitulum
intelligunt iuniores. p oues que h̄z pala
tuz obscuri seniores. et per leonē robusti
et fortes. Isti sepe in vna domo pacifice
cōmorant̄: et platus iuuenis eis p̄ficif.
C. Tercio habitauerūt simul q̄tū ad idē
officiū. Suerunt. n. medici nō tñ corp⁹:
sed et aiāz: quas qdēz sanabāt i ducēdo
eas ad p̄ritōem: p̄fessiones et ad satisfā
ctōes. Sanat qdēz aiā instar corporis.
Aliqñ p amare medicīne sumptōes. ista
est cōfessio. Isa. xxiij. Amara erit portio
bibētibus eā. Aliqñ p vomitū et relectio
nem. ista est p̄fessio. Prouer. xxx. Verba
p̄gregātis filij vomētis. Aliqñ vero p su
dorē vel minutōes et dictā. per que itelli
gunt tres partes satisfactōis. s. oīo: ele
mosyna et ieiunium. Nā oīo lachrymosa
intelligit p sudorē. Ecc. xxiij. Pūgēs ocu
lum deducit lachrymas. Elemosyna ve
ro intelligit per minutōes. qui enīz sup
flua h̄z: dī dī ipsa dīminuere et dare pau
peribus. Luc. xi. Nō sup̄est date paupe
ribus zc. Ieiunium vero intelligit p oīetā
per qd dyabolus expellit de corde: sicut
lupus de nemore. Mat. xviij. Hoc genus
demoniorū non eīciēs: nisi oratōe et ieiū
nio. C. Quarto habitauerunt in vnum:
q̄tuz ad eadē fidēz. Fides eīz p̄iungit
hoīem deo. Ideo cīncorū appellatur.
Isa. xi. Fides cīncorū renūm etus. Do
minē hoī. Ecc. xxvij. Diligite p̄tīm⁹z et
iungere fide cūz illo. Homīnez sibi ipsi.
Eiusdē. xxv. Fides autē instū ad cōglu
tinādūz est cī. C. Quinto habitauerūt in
vnū q̄tuz ad eadē opationē. Oēs. n. ope
rabant pp eundē finē. s. ppter deūz. de⁹
enīz est hīis oīum desideriorū: q̄ est sūma
bonitas. Prouer. xi. Bēdī derius iustorū
oē bonuz. oīum cogitatorū: q̄ sūma ve
ritas est. Ioan. xxiij. Ego sūz via veritas
et vīta. oīum amorū: q̄ est sūma suauitas
Ecc. xxiij. Spīs meus sup mel dulcis.
oīus opey: q̄ sūma translitas est. Sap̄
xij. Tu autē dīator: virtutis cūz transl
itate iudicās. C. Sexto habitauerūt in

vnū quantū ad eandē passionē. Dēs. n. passioēs q̄s alij sancti habuerūt particu lariter. isti sancti vidē habuisse vniuer salr. fuerunt. n. in mari mersi instar cle mētis. in ignē picci instar laurentij. in eculeo torti instar vincērij. crucifixi instar petri. lapidati instar stephani. sagittati instar sebastiani. & decapitati ad istar bēti Pauli. Et iō poterat dicere cū ppheta: Dēs fluctus tuos iduxisti sup me. C Sermo. celi. C De sancto Michae le Sermo p̄tinus.

Audiū erit ange lis dei sup vno pctōe p̄nam agente. Luc. xv. Si āgeli gau dent de nra pueris: & nos gaudere de beatus de eor gloriōficatōe. Et si d nobis faciūt festus in celis: & nos debemus de ip̄is facere festus in terris. Et iō q̄tuor solēntates de ip̄is angelis celebrant. C Prima hodierna die celebrat q̄ ortus habuit ex q̄da ecclesia quā i mōre garga no michael edificauit. & se loci illius cu stodē esse asseruit. Ex quo dat itelligit q̄ angeli sūt custodes oīus aīarum. Hiero. Magna dignitas aīaz vt vnaq̄q; ange lum hēat ad sui custodiā deputatū. Bas enīz angelus cuiuslibet in ḡruplicū statu in quo nōdū est ei custodia ei⁹ necessaria p̄prio nato in vtero: ne a dyabolū ma litia necaret. p̄ Scdo egresso de vtero: ne a baptisimū grā a dyabolo impēdret. Job. iij. Quare nō in vulua mortu⁹ suz: egressus de vtero nō statim perij. p̄ Ter tio vinēti in mūdō: ne ad pctā plurima p̄traheret. Tū postq̄ p̄pha dixit: Ange lis suis mādaui de re. statz subiunxit: Sup aspīdē & basiliscū ambulabis &c. Per aspīdē q̄ aures in terra figit: itelli git auaritia. Per basiliscū q̄ hz visus ve nenosus: itelligit luxuria q̄ aspectibus inflamat. Per leonem itelligit supbia. Per draconē q̄ cauda inuolutus: itelligit p̄suetudo p̄uua. p̄ Quarto exiūti de mūdō p̄ mortē ne de fide rēret. vel in de speratōes p̄rabat. vel a p̄fessioē ipēdia tur. Bēti. iij. Tu in diaboli calcaneo et? Quos. n. dyabolus nō potuit decipere in iūuēute que ē p̄ma pars hōis. nec in se nectute q̄ est q̄si scda ps hōis. hos decipe

nēst in morte que est q̄si calcaneū & vlti ma ps hōis. p̄ Quinto post mortē. In via enīz quā aīa est tūc factura sunt laqi positi a gbus angelus hoīez p̄regit. ps. In via hac qua ambulabā abscondērat superbi laqueū mihi. Judith. xij. Cluit dñs: q̄i custodiūt me angelus ei⁹ & hinc euntē & tibi p̄moratē & inde huc reuertit rē. Angelus enīz custodi dī aīaz huc veni entemp natiuitatē in vtero & ex vtero. & tibi p̄moratē & viciuē in mūdō. & hinc reuertentē. i. ad celestē patriā redeuntē. siue duz est in morte. siue duz vadit post mortē. C Scda solēntas fit. xvij. calen das nouēbris in loco qui tūba dēvbat an gelus michael ep̄o appens ecclesiāz sibi edificari p̄cepit. Ex quo dat itelligit q̄ angeli libēt cū hoibus societātē h̄nt q̄ totiens in terris volūt hēre habitadēz. Hoc significatū est in angelis quos salo mon fecit fieri in p̄piciatorio tēpl. de q̄ bus quattuor legunt. Qd erat de lignis oliuaz. q̄ tenebāt alas expāsas. q̄ habe bāt pedes obliquos & eleuatos q̄i ad tur bilā dū patos. & q̄ veris vultib⁹ mutuo se respiciēbāt. Oīz angeli videbāt cele ferri. i. in cōpā sibilis & duris: s̄m sunt de lignis oliuaz. i. mīscō: des & p̄ij. Oīz iūte ad hoīes veniebāt. & ideo tenebant alas suas demissas. s̄m cito ad nos ve nūt: & sō alas expāsas h̄nt. Oīz soli deū laudabāt. sed mō in laudādo associāt se hoibus. ps. Cōuenerūt p̄ncipes p̄luuial psallētib⁹ &c. Oīm naturā nīam in iū ma despiciēbāt. s̄m nō vidēce ipsam in xpo exaltatā in stuporē & admirationēz p̄uertunt. Qd respect⁹ ipse mutuos re p̄ntat &c. Jō ētm h̄c: mō ibi sibi ecclesi as edificari faciūt vt insinuet q̄ libenter hoīes associant & maxie q̄nq; gēnera hoī minū. i. deū laudātes. ps. In aspectu an geloz psallā tibi &c. In tribulatōib⁹ exiētēs. Bāsi. iij. Angelus dñi cū azaria & socijs ei⁹ in fornacē &c. Lōra vemonēs dimicātes. iij. Reg. vi. Nolite timē. plu res enīz nobiscū sunt q̄ cū illis. In vno morientes. Luc. xvi. Scm est vt morietē mē dicus &c. Ahyteria diuina deuote ce lebātes: vt dicūt B̄ges. & Bēda. C Terna solēntas. vt. idus maij celebrat quer

clorla sancti michaelis bi qñ se pontifis
victoria de dit. e ptra aduersarios eorum
oia elementa fecit pugnare. s. terram: qñ
mons gargarum premuit. ac rē: qñ cali
go tenebrosa totū montē obduxit. ignē
qñ fulgura crebra volabat. aquā. An cā
tas. Locustis e mare eē. Sap. v. Pugna
bit cū illo oibis terraz ptra insensaros.
C. Quarta solennitas romē. viij. Idus
may agis. qñ. s. deus pēssē inguinaria in
romanos imisit. e. Diego. angelū sparaz
tergetes aspexit. Angelū. n. pūmūe max
me quartuo: genera petōp. s. f. domstas
e icelluosos: vt habet Bēn. xxx. Oppō
res e violētos sicut pharaonē e egypti
os: vt habet Exo. xv. Superbos e vana
gulosos sicut dauid pplz ex vana gloria
numeratē: vt habet. ij. Reg. viij. Immu
dos e gulosos sicut romanos e cūz gule
e luxurie deservit ab angelo pēssē in
guinaria sunt pēssē.

C. Sermo. cclij. C. De eo dē Sermo. ij.

Omnēs sūt admi
nistratoij ipūs in ministeriū
missi. ppter eos q hereditatē
captiunt salutis. Ad Hebr. i. Qui oēs vi
rit nullū exclusit. Oēs. n. mittunt ad sa
lutē. supiores ad mēstos. medij ad inf
mos e infimī ad nos. C. Notādū aut q in
hoie est potētia intellectua: opatiua e af
fectiua. C. Intellectiua aut hz triplices
defectū ad quē remouēdū mittunt ordi
nes inferioris hierarchie. Est. n. obscura
i. Loy. xij. Videmus nunc p speculū in
enigmatē eē. Ad istud ipedimētū remo
uendū mittunt angeli quoz officij sūt
Diego. est nūciare mēstos. Est iperfecta:
qñ aliqñ cognoscat minūma: non n. p
funda. i. Loy. xij. Ex parte cognoscam?
e ex pre. pphetamus. Cōtra istū defectū
mittunt archāgelū quoz offm sūt Diego.
est nūciare sūma. Est multiplici obliuio
ni subiecta. Aug. de ci. del. Lū labore me
minimus: e sine labore nescimus. Lū la
bore strenui: sine labore inertes sumus.
Cōtra istum defectum mittunt virtutes
quibus sūt Diego. attribuit operatio mi
raculoz p qz scientiā nostra que est ex
fide stabilitur e pfirmat. Isti tres actus
istoz triuz ordinum significati sunt. ij.

Reg. xix. Vbi angelus helpe tria bona eō
tulit: qñ aqua sibi ppinavit: panes dedit
e ipm fortificavit. Per aquā q est potus
puuloz intelligit reuelatio minor q spe
ctat ad angelos. Per panē q est cib? for
tifi intelligit reuelatio difficilior que spe
ctat ad archāgelos. Per fortitudinē col
lata intelligit roboratio taz in cognitiōe
minor q difficilior que spectat ad virtu
tes. C. Scōs in hoie est potētia opatiua.
Et ista hz triplex ipedimētū ne exeat in
opus suū. Ad qd remouēdū mittunt or
dines mediē hierarchie. Impedif. n. ali
qñ a dyabolis tentatōe. i. Thē. ij. Impe
diunt nos sathanas. Istud remouēt po
testates quoz officij est sūt Diego. pte
demonum refrenare. Aliqñ a mundi re
pressionē. Joā. xvi. In mūdo pssura ha
bit. Istud remouēt pncipat. qñ faciunt nos
mūdantes oibus pncipat. Aliqñ a cor
poris corruptiōe. Sap. ix. Corpus qd cor
rumpit aggrauat aiaz. Istud remouēt
dñationes que faciunt nos oibus carna
libus vitis dñari. Isti tres actus istoz
trium ordinū significant Bēn. xxxij. Vbi
angelus tria bona Jacob dedit: qñ ipsuz
ptra esau pstatē fecit. Isti nomē iposuit
e neruū sēmōis pcutit e emarcuit. Tūc
angelus ptra esau hoīem cōstantē fecit:
qñ ptra dyabolicas tentatōes euz fortē
reddidit e spectat ad potēstates. Tūc
aut israel q interpretat vir vidēs deus no
men iposuit: qñ ppter celestium ptepla
tionē terrena despicit. Et hoc spectat ad
pncipatus. Tūc neruū pcutit e marces
cit: qñ oēs estus carnalis pcupiscēte in
nobis extinguit. Et hoc spectat ad vīa
tides. C. Tercio in hoie e potētia affecti
ua. Et ista hz triplicē defectū quēz remo
uent ordies de supina hierarchia. P. Pri
mus est q dilectio nra sepe est puata qñ
hō mē seipsū diligit. Et talis dilectio non
ē equa. Istū defectū remouēt thionū. Nā
sicut dicit Diego. Thionū dicunt sedes
eo q deus i eis sedet e per eos iudicia
sua decernat. ps. Sedes super thionum
qui iudicas equitate. P. Scōs est q sepe
est simulata qñ. s. fingit se diligere pxi
mū quēz nō diligit. Et istū defectū re
mouēt cherubim qui interfrant plēstus
do scie q oia simulata detegit e ad lucē

veritatis reducitur. *¶* Tertius ē quāquā ē tepida qm̄. s. tepide amat deū. et isū de-
fectū remouent seraphin qui interpretē
tant ardētē: qm̄ hūc a nobis torpēt in-
flāre et in amorē dei nos fortiter inflā-
mare. Isti tres actus istoz rōū ordinē
significati sunt. iij. Regū. ij. Vbi cū dñs
belyā in celū subleuare velle appuerūt
et angeli in forma equoz et currus igni-
ti. Angeli igit dicunt equi et currus et
ignis. Equi aialia dicunt ex eo qd olim
quadrigis equales per oīaungebant
Equi igit sunt throni qui in equalia ad
equalitatem p libia iudicij sub descendūt.
et sic remouēt dilectōez puritatē. Currus
sunt cherubin q in obsequia charitatis
currere nos faciūt et oēm simulationē de-
tegiunt: et sic remouēt dilectōez simulatā
Ignis sunt seraphin qui torpore excuti-
unt et vehemētē accēdūt. et sic remouent
dilectōem tepidam.
¶ Sermo. celiij. *¶* De eodem. Ser-
mo tertius.

Actum est preli

Aum magnū in celo. michael
et angeli ei⁹. p̄liabant cū dra-
cone et. Apoc. xij. Per celū ecclia mili-
tans itelligit in qua multiplex prelium
gerit. de quo plō quattuor tanguntur.
¶ P̄mo pueniētia loci. cū dñs: factū ē p̄-
liū magnū in celo. i. in ecclia militante.
Celū eim beatorū non ē cōueniēs ad pu-
gnandū: qm̄ ibi sunt solūm trīsp̄hantes
nec sferē⁹: qm̄ ibi sunt incarcerati et suc-
cumbētes: sed ecclia militās ē locus cōue-
niēs ad pugnandū: qm̄ ibi sunt stipēdia-
rij et militantes. Job. viij. Militia ē vita
hoīs sup̄ terrā. *¶* Secūdo ponit magni-
tudo p̄lij: cū dñs: Et draco pugnabat et an-
geli eius. Ipsi eim aduersarij magni sūt
rōne potētie. Job. xli. Nō ē potestas sup̄
terrā que cōparet ei. Origenes. Vult to-
minus de⁹ facere mirabiles res. vult de
locustis sup̄are gīgātes. et de his que in
terris sunt celestes vincē neqtas. Sunt
magni rōe astutia: qm̄ sicut dyabolus
aut opprimēdo rapit. aut violādō circū-
terret: aut despēdo frangit: aut p̄mu-
tēdo decipit. Hicq. Persequit me ho-

stis cui noīa mille cui et sunt mille nocē-
di artes et ego infelix victor me putabo
Nec mirū si dyabolus a deo ē astutus: qm̄
sicut Ihs. triplici acumine viger. s. subri-
litate nature: experticia rēpōz: reuēla-
tione sup̄narū potestātū Sūt magni ra-
tione scitū. i. de. v. Aduersari⁹ vester
dyabolus tāquā leo rugiēs et. Sicut a.
leo sanguinē sitit. sic et dyabolus san-
guinē aīarū n̄rarū letanter appetit. Ege-
go. Nihil se fecisse reputat nisi cū aliam
sauiat. Sunt magni rōe multitudinis
inuitē. Haimo. Ut p̄bi dixerūt et sci vni
opinati sunt. aer iste ita plenus ē demo-
nibus: sicut radijs solis ē minutissimis
puluisculis. Quāuis aut tot sint: tū ita
p̄ta siniam Orige. eoz exercitiū minui⁹
cum eos vincimus. ita qd ille qui victus
fuerit vltimus nō possit de illo victo ten-
tare. *¶* Tertio ponit multitudo p̄lij: cū
dñs: Michael et angeli ei⁹. p̄liabant cū dra-
cone. Et circa qd notādū qd michael quatuor
p̄lia gessit in quib⁹ semp̄ victoriā
habuit. *¶* P̄mū fuit qd cū lucifero et
angelis suis gessit. Et hoc p̄liū victi-
de celo ipm̄ in hūc aerē caliginosum ex-
pulsit. Non eim pmissum ē eis in sup̄li-
pte aeris habitare: qm̄ lucidus ē et clar⁹.
nec ē nobiscū in mūdo: qm̄ nimis nos su-
is tentatiōibus infestaret. sed in medio
aeris: vt dñs sursum respiciūt. et gloriā
quā amiserūt vidēt: in de dolore suffe-
rant: et dñs inferius sp̄ciūt et vidēt bo-
mines illuc ascēdere vñ ipi ceciderūt: et
de inuisa torqueant. *¶* Secūdo p̄liū ē qd
cū dyabolo de corpe moysi hūit sicut dñs
in canonica iude. Sciēs eim dyabolus
iudeos ad idolatriā p̄mptos ēē volebat
corpe⁹ moysi honorabilē sepeliri. vt lu-
dei suas idolatrias ibi exerceant. Sed
michael victoriā hūit: qm̄ corpus moysi
ab oībus abscondit. forte ille qui aliteratio-
fuit: qm̄ dyabolus dicebat se in moysē p̄-
pter p̄ctm̄ ad aquas cōtradictōis allegi-
tus hēre. sed cū michael sibi culpā remissi-
sam assereret: et dyabolus adhuc instaret
Michael et dixit: Imperet tibi domin⁹
et. *¶* Tertio p̄liū ē qd hūit p̄tra phara-
nem et egyptios. Ledit eis fauile. ille an-
gelus qui plagas egyptijs intulit: et
et diuisit. qui in. columna ignis et nubis

populū israeliticū antecessit ⁊ ad terrā
pmissionis iter duxit. Fuit enim princeps
synagoge. An dī Basi. x. Nemo mihi ad
iutor: ē nisi michael princeps vester. sed
postquā in dea omni crucifixus. factus est
princeps ecclesie. Unde refert Iosephus
gaudite sunt voces angelorū dicentium:
Trāeamus ab his sedibus. p. Quartū
plū ē qđ cōtra antichristū hēbit. Sic eis
dicit glosa sup illud Apocal. xij. Uāit
vnu de capitib⁹ eius occisus. Antichri-
stus mortuum se fingit ⁊ p tridū latēs
postea appebit dicēs se suscitari ⁊ seren-
tibus cū demonib⁹ in aere ascēdet: ⁊ vni-
uersis mirantib⁹ adorabit eū. Tandem
dū habit in papillone in mōte oliuē ip-
se michael antichristū occidet. vt dicit glo-
sa super illud. ij. Thes. ij. Quē dñs deus
interficiet spū oris sui. Quarto ponit
nobilitas triūphī. cū dī: nō valuerūt.
nec locus inuentus ē eorū amplius in ce-
lo. Locū quidē inuentus ē: sed nō i celo
In demonibus quidē ē cōsiderare natu-
rā: officiū: ⁊ culpā. Nature cōueniret lo-
cus supremus. i. celū in quo fuerūt crea-
ta: ibi steterent si pseuerassent. Ostē ve-
ro qđ hīst. s. hoies exercere cōuenit loc⁹
medius. i. aer caliginosus. ⁊ vt nobis p
plūqui sint ad exercitandū ⁊ claritatis
lucē non hēant ad gaudēdū. ⁊ celū sur-
sum respiciant ad iudēdū. Lulpe autē
puent locus infimus. i. infernus. Unde
post in dicitū quādo cessauit eorū officiū
deruēnt in infernū. nec vltra per aerē
habebūt trāsitiū: sed incarcerationē ppetuam
sustinebūt tormētū.

C Sermo. cclij. C Be eodem. Sermo
quartus.

Michael vnus de
principib⁹ p̄m̄is venit i ad-
iutorū meos. Basi. x. B̄o mi-
chael deus gntuplex officiū in sua cu-
ria assignauit. Prīmū ē officiū principā
dī. Ideo dī: Michael vnus de principib⁹
bus p̄m̄is. ⁊ z enim olim fuerit prin-
ceps synagoge: modo tū fact⁹ ē princeps
ecclesie. Instantū angeli p his quibus p̄i-
cipant zelare vident. vt sibi inuicez ob-
uiare ⁊ p̄liari dicant. Unde Basi. xij.
ponunt quattuor angeli de ordine p̄m̄i.

clatus: quoz vnus scz michael erat p̄i-
ceps eorum qui remanserant in terra p
missionis. alius scz qui loquebat cum
dāsele erat princeps illoz iudeorum q
erant in captiuitate persarū. alī erat
princeps grecorum. quartus erat prin-
ceps persarū. Vbi Biego. dī: Recte āge-
li contra se veniūt: q subiectarū sibi gē-
tium vicissim sibi merita contrādicunt.
Lūq vnusquisqz gentis: vel culpa: vt tu-
sticia ad supremū cōsiliū det dūcī. eius
dem gentis p̄positus. vel obtinuisse in
certamine vel non obtinuisse p̄hibetur.
C Secūdo habet officiū adiūuāt. Vn-
de dicit: Michael venit in adiutorium
meū. Ipse enim cum ceteris angelis fi-
bi p̄missis adiūuat malos ⁊ bonos. Ma-
los mouendo eos ad cōtentionē. Hoc nā
qz significatū ē Iudici. vi. Vbi angelus
educit ignē de petra. Nam sepe de hoī-
bus duris angelus educit ignem cōtri-
tionis. Purgat labia ad cōfessionē. Hoc
significatū ē ysa. vi. Vbi per angelus
labia ysae expurgant. Inducti ad satī-
factionem. Hoc significatū ē. i. Paral.
xxi. in angelo qui dixit. Bā pphete vt
diceret Dauid vt in montem ascenderet
s deo sacrificaret. Adiūuat etiam bonos
dyabolus eīm vti intelligentiā nostrā
obnubilare per errorem. ⁊ voluntatē no-
stram cōtaminare per amorē. ⁊ memo-
riam nostrā obfuscare per obliuionem.
Angelus autē sīn Bionysium habet vir-
tutem illuminatiū: purgatiū: ⁊ per
secutiū. Et ideo eius in dīgenus minē
stertor: vt rōem illuminet: affectionē pur-
get: memorā perficiat ⁊ cōsumet. p Ter-
tio habet officiū p̄liandi. p̄liabatur
enim cum dyabolo. Basi. xj. In tempo-
re illo cōsurgit michael princeps ma-
gnus qui stat p filijs populī tui: vt p̄i-
lietur cum dyabolo: cū dyabolo. Apoca.
x. Michael ⁊ angeli eius p̄liabant cū
dyabolo. in cano. Jude. Lū michael ar-
changelus cum dyabolo altercaret ⁊ c.
P̄liabat etiam cum principe persarū.
Basi. x. Princeps regni persarū resistit
m̄bi. ⁊ ecce Michael venit in adiutori-
um meum. Per dyaconez qui est animal
fimbriū: significat demon qui p̄est
agartie. contrā quem michael pugnat

quādo ipm refrenat. Per dyabolū q dī
deosum fluens: significat demon q pīe
est superbie: q dyabolus per superbias
de celo deosum defluxit. Contra quem
plum gessit quādo ipm ab infestatōe cel
sare facit. Per regem persarū intelligit
demon qui pest luxurie. Per se nāq iter
pīetatis sua latera dissoluentes: q luxu
ria tot ad terras depīmit. et tota deo di
uidit et segregat. et totum corpus misera
biliter dissoluit. et tantam substantiā cō
sumit. Et ideo tales recte vocant perse
i. sua latera dissoluentes. Contra istum
ergo diaconē pugnat quādo ipsum ab
impugnatiōe refrenat. C Quarto habz
officiū ponderandi. nam fm ecclie pī
cturas michael hz aīas ponderare. Bī
aūt Bān. v. Appēsus es in statera et iug
tus es mīn^{us} hīs. Sūt nāq quedam aīe
vacue que nulla secū merita portauerūt
illas appender et eis dicit: Appēsus es in
statera et inuentus es nihil hīs. Quedā
vero sunt aīe que scīpīlene sunt. Istas
ponderabit et dicit: Appēsus es in state
ra: et inuentus es mīnus hīs. Sūt quedā
aīe plene: que multa merita secū porta
uerunt. Istas ponderabit et dicit: Appē
sus es in statera: et inuentus es satis ha
bens. Sūt enī quedā supplene que sī
tm pīcepta xpī: sed eius cōsilia seruauē
runt. Et istas aīas ponderabit et dicit:
Appēsus es in statera: et inuentus es mul
tum hīs. C Quinto habz officiū depor
tandi: q cū ceteris angelis sibi subiū
ctis aīas iustas in celū deportat. Portāt
aūt aīas valde reuerētes: q nō in hūme
ris sed in manibus. ps. In manibus por
tabunt te etc. Portāt diligēter q eas om
nibus offendiculis custodiūt. Unde se
quit. ne forte offēdas ad lapidē etc. Por
tant valde gaudent cū cantīcis et subī
lationibus. ysa. lv. In letitia egrediemī
ni etc. Portant valde humiliter: q pau
peres et mendicos non despiciunt sicut
patet Luce. xvi. In lazaro mendico quē
angeli deportauerūt. Et ista deportatio
fit in signū fiducie. vt. s. ex hoc detur in
telligi q secure sunt aīe sanctorū de hac
yfa egredientes: que tales habent desen
fores. ps. Angelis suis mandauit de te
etc. In signū reuerētie. Sicut aliquan

do socius in itinere aliū portat. non hu
militas: sed solatijs. ysa. lv. Dilecti et col
les. i. maiores et minores agēti cōsilijs
coram vobis laudem.

C Sermo. cclv. C De eodem. Sermo
quintus.

Angelis suis mā
dauit de te: vt custodiant te
in oib^{us} vīs tuis. ps. Ista ver
ba pītractās dīs Berni. sic dicit: Magna
dilectio charitatis: quis: quibus: de quo
et quid mādauit. Siquidē deus māda
uit et angelis suis mādauit. De te hoīe
mādauit. et vt custodiāt te in omnibus
vīs tuis mādauit. C Ex quibus verbis
habet: q in illo qui mādauit. ostēditur
magna charitas: ex eo q tantos et tales
homīni deputauit. Un dicit ibidē. Dīe
quid est homo q memor es eius aut filius
homīnis qui vīsitat eum. Bernig et mī
tis vīngentum tuū. imittis spīm scām
tuam. pīmittis vultū tuum. et ne quid va
cet in celestibus ab opere sollicitū dīnis
illos etiā beatos spīs ppter nos mīttis
in mīnistertū nostrū. C Secūdo in āge
lo ostēdit magna humilitas: q tāz humi
le officiū non recusat. Et ideo magnam
sibi debet hōmo reuerentiam exhibere.
Un Berni. In quouis diuerforlo. in que
uis angulo reuerētias exhibe āgelo tuo.
et ne audeas illo pīte quod me pīte nō
auderes. Berni. Angelis suis deus mā
dauit de te. quātā tibi inquit debet hoc
verbum inferre reuerentias. afferre de
uotionē. cōferre fiduciā: reuerētia p pī
sentia. deuotionē p bēnuolentia. et fidu
ciam p custodia. C Tercio in homīe no
ratur magna dignitas. in hoc q ab āge
lis meruit custodi dī. Dīero. Magna dī
gnitas aīarum. vt vnaqueq ab ortu suū
natiuitatis angelum habeat ad suū cu
stodiam deputatū. C Libere enī āgelus
hōi mīnistrat ppter homīnis dignitatē
necessitatē et suam vīsitatē. C Dīgni
tas homīnis hoc attēditur q natura
dīuina associata est nature humane i
dem personam. Et ideo hōmo est frater
dei. et honorat q exhibet hōi in christum
fratrē refundit. C Necessitas homīnis ē
q dyabolus sepe rōnem in hōie seducit

voluntatem afficit. opprimit virtutē. ideo
necesse ē vt angelus rōem erudiat per suā
sapientiam. voluntatē inflāmet per chari-
tatem ignitā. z virtutes roborat per ex-
hortationē internā. **¶** Utilitas vero an-
gelī ē: quē corū ruina debz ex saluādīs ho-
minibus restaurari. Dicit autē Augu. qd
tot homines saluabūtur quot āgelī cecidi-
derūt. Rēgo. dicit qd tot hoīes saluabū-
tur: quot remāserūt angeli. Alij vident
qđ celo erūt due societates numero eq̄-
les. Una erit societas angelorū: quorū
ruina de solis virginitibus restaurabitur
Et alia ē societas hoīūz aliorū. **¶** Quar-
to notat magnā vtilitātē. cū dī: vt custo-
diant te in oībus vijs tuis. Custodiunt
enī hoīem in vita: in morte: z post mor-
tem. **¶** In vita quidē a tentatōe dyabo-
lica cōseruando. Hoc significatū ē Apo.
xx. in angelo quē demonem ligauit z in
abyssum misit. In bonū grē eos pficere
faciēdo fcs. In bonū grātie pueniētē:
pficiētē: z perficiētē. In dīct. xij. Ut
uit dñs qđ custo diuit me angelus eius. z
hinc eūtem quo ad grātia pueniētē:
z ibi cōmorantē: quo ad grātiāz profi-
cientē. z inde huc reuertēz: quo ad
grātiā perficiētē. Bona eorū in p̄spe-
ctu dei representādo. s. oīdes: ietunia: ele-
mosynas. **¶** Tob. xy. Bona ē oratio cum
iunio z elemosyna magis qđ thesaur̄ os
auri cōdere cē. **¶** Secūdo āgelus custo-
dit hoīem in morte. Alia nāqz tūc quattu-
or in cōmōda patitur. **¶** Unus ē qđ timor
mortis eaz affligit. Contra hoc sepe san-
ctis vīris angelus suam saluatōnē re-
uelat. z sic timorē excludit z letātē ani-
mā exire facit. ysa. lv. In letitia egre-
diemini. **¶** Secūdū ē quia deus ratiōz
requirit. **¶** Cōtra hoc angelus deum sibi
recōsciat. Unde Ber. sup. Cant. Biscur-
rit angelus medius inter dilectū z dile-
ctam vora offerēs z referēs dona. ex-
clat istam. placat illuz. **¶** Tertius est quia
dyabolus aīam recipere cōtēdit. **¶** Cōtra
hoc āgelus dyabolū fugat. Hoc signifi-
catū ē Gen. x. xij. Vbi cūz iacob esau
valde timeret angelos obuios habuit
ipsum adiuvare paratos: z ait. Lastra
dei sunt hec. **¶** Quartum ē quia pecca-
torū multitudo ipam terrē z sollicitā

re dedit. **¶** Cōtra hoc angelus sepe peccata
dimissa reuelat. Dan. ix. Dixit Gabriel.
Ab exordio precum tuarū egressus ē
sermo. Glo. l. Inīa a deo. Et sequit. Ego
autē veni vt idicārez tibi scz peccata eē
dimissa: qđ vt dei dertor es. **¶** Tertiū an-
gelus custo dit animā post mortē i om-
nibus vīis suis. Tres cū sunt vie. Una
que ducit ad infernum. alia ad purgato-
rium. tertia ad celūz. **¶** In prima via an-
gelus aīam custo dit ne per eam scedat.
Unde talis aīnā regratīat deo dīcēs:
Nisi quia dñs adiuuit me. s. per angeluz
suum paulominus habitasset in infer-
no aīa mea. **¶** In secūda via eam custo-
dit: qđ ipam purgandā ad purgatorio
ducit: z purgatam inde educit. **¶** Tob. v.
Dixit angelus. Ego sanum ducam z re-
ducam nīum tuū. In tertia via eam cu-
stodit: qđ ipaz in celū felicitē intro ducit
Exo. xxiij. Ecce ego mittam āgelū meū
qui te custodiāt in via z iducat in terrā
quā pmissi patribus tuis.

¶ Sermo. cclvi. **¶** De eodem. Ser-
mo sextus.

Qui facit āgelos
suos spūs z ministros suos
ignē vrēt. ps. Angelus est
nomen officij. spūs autē ē nomē nāe. mi-
nist̄r nomē opatiōis. ignis vero nomē
ardentis amoris. **¶** In pmissis ergo v-
bis quattuor de āgelis p̄siderāf. **¶** Pri-
mū ē obediētē volūtas. cū dī: Qui facit
āgelos. Sūt nāqz āgelī dei nūcij qui va-
dunt z discurrūt sin dei iimplū. Unū dio-
nysius dīstinguit i āgelis triplicē mo-
tum. s. circularē: rectuz z obliquū. Circu-
lari motu mouent cum ad deū mouent.
Recto ad nos mittunt. Obliquo vero g
ex recto z circulari motu cōponit. qđ. s.
z nobis p̄uidēt z i deū imobiles manēt.
Sic eū ad nos mouēt: vt a deo minime
auertant. **¶** Secūdo i āgelis p̄siderāf nāe
dīgnitas. cū dī: Spūs. Aug. Sicut au-
rum corruptum melius est qđ argentum
in corruptum. z argentum corruptuz me-
lius qđ plumbum in corruptum. sic etiāz
quilibet corruptus sp̄ritus melior ē qđ
corpus in corruptum. **¶** Et hoc est ra-
tione simplicitatis nature. **¶** Quant-

uis enim angelus dignior sit homine p
pter nature simplicitatē. homo tamē est
dignior angelo p assumptam a dei filio
humanitatē. Hō enim magis attinet xpo
q angelus. Quod tribus modis ostēdi
pōt. C Primo q deus angelū de p gente
sua fecit. quādo ad ymaginē et similitu
dinē suam fecit eum. Hōiem vero fecit d
p gente sua. q ad ymaginē et similitudi
nem suā fecit eum. Et insup se fecit de p
genie nostra. s. quādo verbū caro factūz
fuit. C Secūdo q angelus tm attiet xpo
ex pte pfs. q deus pater est pater xpi. s.
p eternam generatōem. et est pater ange
lorum p creatōem. Domini vero xps at
tinet ex pte patris sicut angelis. et ex pte
marris que nō est angelus. C Tertio q
deus praxit parentelā cum angelo so
lūmodo dādo qñ. s. filiam suā. i. ymagi
nem suā eis dedit. Cum hōie dō praxit
dādo filia suā. i. sanguinē suū. et re
cipiendo sororem nrām. i. humanā natu
rā. C Tertio pñderat in angelis opatō
nis strenuitas. cū dñ. Et ministrōs suos.
Ut at videamus illa que nobis ministrāt.
C Notandū ē s. Aug. q quēdā sūt bōa
infima. quēdā media. et quēdā sup̄ma.
C Bona infima sunt bona tpalia. q an
geli nobis ministrant ad sustentatiōem.
Et hoc significatū est. iij. Regū. xix. Ubi
angelus ministravit hēlye cibum et po
tum. Thobie. xij. Bonis opibz p euz re
pleti sumus. C Adēa vero bona sunt
bona spūalia que angeli nobis ministrant
ad iustificatiōem. Quia nos illumināt ad
cognitiōes. Hoc significatū est. iij. Regū. y. i
angelis qui in curru igneo et eqs igneis
appuerunt. Et excitant nrām opatiōem
zach. iij. Angelus domini excitauit me
quasi hōiem qui exētat a somno. C Bo
na vero sup̄rema sunt bōa celestia que
nobis ministrant ad glorificatiōem. por
tant. n. animas nostras ipas in manibz
suscipiēdo. ps. In manibus portabūt te
Uñ cantat ecclesia. Archāgele Michael
pstitit te picipe sup oēs alas suscipien
das. Susceptas vero p viā reducēdo.
Exo. xxiij. Ecce ego mitto angelū meum

qui custodiāt te in via etc. De ductas vero
deo repñtando. Hoc significatū est Luc.
xv. In illo mendicāte angelē in celis
deduxerunt. et deo repñtauerunt. Quar
to in angelis pñderat seruens caritas.
cū dñ. Ignē vrentem. C Dicunt aut an
geli ignis vrentis duplicē dē cā. q ardet
p amorem et lucent p cognitiōem. Scdm
aut Dionysium amor hz triplicē vim. s.
eleuat suā. quia eleuat inferiora sup̄ior
bus. coordinatiūa. q coordinat equalia
coeqlibus. inclinatiūa q inclinat sup̄io
ra inferioribus. Itaz aut triplicem vim
amor in angelis opat. Et quātū ad hoc
ipsi angelī vocant ardores sempiterni.
lampades ignite. et carbones accēsi. Nā
inquantū amor hz in angelis virtutē ele
uariūam p quā ad deū eleuant. et ab ipō
inflāmant. dicunt ardores sempiterni.
Ita. xxxij. Quis habitare poterit de vo
bis cū ardoribus sempiternis. Inquantū
aut hz in eis vim inclinatiūā p quā ad
deū inflāmant. et ad deū nos inflāmant.
tūc dicunt carbones accēsi. Ezech. i. Si
multitudo asialium et aspectus eoz quasi
similitudo carbonū ignis ardentis. In
quantū vero hz vim coordinatiūā p q
se inuicem coordinant. et in dei amorem
inflāmant. dicunt lapides igniti. Ezech.
xviij. In medio lapidū ignitorū ambula
sti. C Secūdo ipsi angeli di cūnt ignis.
q lucent p cognitiōem. Habēt. n. triplicē
cognitiōem. s. matutinā. vespertinā. meri
diā. Cognitiō vero matutina est put
cognoscunt res in verbo. Cognitiō vesp
tina est put cognoscunt res. put sunt in
ppria natura. Sicut aut mane est pñct
pñctum diei. vespē aut terminus. ita cog
nitiō di matutina s. m. q res sūt in ipō pñ
mo pñcepto. Vespertina aut s. m. q in p
pria natura pñstant. Et cognitiōem me
ridianā hñt inquantū deus apte et clare
cognoscunt. Et istā cognitiōem spōsa pe
tebat dicens. Lan. i. Indica mihi vbi pa
scas. et vbi cubas in meridie. Et quātū
ad istā cognitiōem triplicē ipsi angeli tri
pñt notant. i. astra matutina. Job. xxxv
ij. Ubi eras cū me laudarent astra matu
tina. Specula pura. Dionysius. Ange
lus est ymago dei. manifestatio occultis
minis. speculū purum inēdramatum

imaculatā. Lūmina scda. Dām. loquēs
de angelis dicit eos esse lūmina secūda
intellectiua. ex principio sine principio
illuminatōem hūitā. Lūmē primū ē pī
cipale ē ipse deus cuncta illuminans ⁊ a
nullo illuminatus. Sed lumen secūduz
est ipse angelus ab ipso primo lumine illu
stratus. Lūmē autē tertiu pōt hō vocari
qui sepe ministerio angeli mediante di
uinas illuminatōes recipit.

C Sermo. cclvij. C Be eodē sermo. vij.

Nonquid noli ordinē
celi ⁊ pōas
rationem eius in terra. Job.
xxxvij. Lum de rebus p trī
plicem modū notitia habeat. s. p reuela
tōem diuinā. p eruditōnem humanā. ⁊ p
inquisitiōem ppriā. Ordine celi qui cōsi
stūt in hierarchia ⁊ ordinibus angeloz
beatus Paulus vsqz ad tertiu celum ra
pius cognouit p diuinā reuelatōez. Bio
nyhus p Pauli eru dītōem ceteri autem
doctores cognouerūt p reuelatōem dei
p eruditōnem Pauli ⁊ Bionysij. aut p
inquisitiōem pprii studij. C Be isto ergo
ordine celi tria sunt videnda. C Primo
quale ipsi ordines abinūcē distingūn
tur. que qdēz distinctio habet pōt ad di
stinctōem ⁊ similitudinē regalis curie.
vbi sunt qdam qui circa psonā impato
ris assidue puerant. Similes hīs sunt
ordines prime hierarchie. Eoz autē qui
circa psonam regis puerant hoc qbus
dam competit ratōne familiaritatis ⁊
amicitię. vt sunt amici. filij. ⁊ cubicula
rij. Et istud spectat ad seraphin q dei
militartate pze oibus sunt dilecti. Greg.
Seraphin sūt illa agmina que ex singu
lari ppingrate p ditionis sui incōparabi
li ardēt amore. Quibusdā autē hoc ppe
tītōne sapie vt sunt philosophi ⁊ consi
larij. ⁊ istud spectat ad cherubin q dei
cognitōe ⁊ sapientia sunt p diti. Gre. Che
rubin plenitudo scie. ⁊ dicit sublimiora
illa agmina cherubin vocata sunt. quia
tanto pfectior sunt plena scia quāto cla
ritatē dei viciuūz ptemplant. Quibus
dā autē hoc ppetītōne iustitie vt sunt iu
dices ⁊ allelores. ⁊ istud spectat ad thyo
nos. Grego. Thyonē dei sunt q tāta diui
nitatis grā replent. vt in eis dñs sedeat.

⁊ p eos iudicia decernat. C Alij sunt qui
circa negotia totius regni generalit oca
cupant. Similes autē hīs sunt ordines me
die hierarchie. Eoz autē qdam hoc faci
unt p modū impandi. vt sunt regalis cu
rie dñi. ⁊ istud spectat ad oratōnes. Ad
quos pntet alijs angelis inferioribz pre
esse. ⁊ clā diuina ministerio imparc. qd i
nuis zach. ij. Vbi vnus angelus impauit
alteri. dicens. Surre ⁊ loquere ad puerū
istū cē. Quidā vō faciūt p modū opari.
di. vt sunt iustitary. ⁊ istud spectat ad v
tutes quaz est ardua opari. vñ attribuit
eis opatio. Grego. Virtutes vocant illi
spūs p quos signa ⁊ miracula frequēt
sunt. Quidā vero hoc faciūt p modum
pugnādi. vt sunt milites ⁊ legiones. Et
istud spectat ad pates que ptra demo
nes hnt pugnare ⁊ eoz potētā refrena
re. Grego. Prates vocant hī angeli qui
hoc pze ceteris potentius pcept. vt eo
rum iustititōi prates aduerse subiecte
sunt. C Alij vero ad loca determinata v
negotia regis spālī deputant. Similes
hīs sunt ordines terre hierarchie. Eoz
autē qdam hoc faciūt p modū legator.
⁊ istud ad principatus spectat. Quidā vō
p modū simpliciū ministror. ⁊ istud pro
pze spectat ad archangelos. Quidam vō
p modū cursor ⁊ nunciōz. ⁊ hoc spectat
ad angelos. Vel dicendū est q qdaz pze
sunt puncijs. Et isti sunt de ordine prin
cipatus. Quidā ciuitatibus ⁊ locis. Et
isti sunt de ordine archangeloz. Quidā
singularibus psonis. ⁊ istud spectat ad
angelos. C Secūdo videndū est qualē
hoies ad ipoz angeloz choros assumun
tur. C Quidā. n. assumunt ad ordines i
ferioris hierarchie. ⁊ istoz tria sūt gene
ra. C Quidā. n. sunt simplices ⁊ illiterā
ti. verbo nō ⁊ exemplo quantū pnt edifi
cantes alios. ⁊ isti assumunt ad ordinēz
angeloz. Grego. Sunt pleriqz qui ptra
capiunt. sed nō ple hec annunciare frat
ribz nō desistūt. isti in angeloz numeruz
currunt. C Quidam vero sunt magna
intelligentes. ⁊ sollicitē alios admonen
tes. Illi in ordinē archangeloz assumunt
tur Grego. Sūt nōnulli q summa cape
⁊ nūciare pualit. quo isti nisi in archan
geloz numero deputant. C Quidā sunt

p vste pfectem altoꝝ merita transcendē.
tes illi assumunt ad ordinē principatū
Brego. Sunt nonnulli q̄ et electoꝝ homi
nū merita transcendūt. cumq; bonis me
liores sint. souē suam nisi inter principa
tuum numeꝝ acceperūt. Vel pōt dicit q̄
ad ordinem principatū assumunt illi q̄
bene reuerūt suam principale pūsciaꝝ.
Ad ordinem archangeloz assumūt q̄ bñ
reuerūt suam terrā ⁊ suam ecclesiā. Ad
ordinē vero angeloz assumunt q̄ bñ re
uerūt suam psonā. C Alj vero assun
tur ad ordinē medie hierarchie. Et isto
rum tria sunt genera. C Quidā. n. sunt
de altoꝝ corporibus ⁊ aīabus peccata ⁊
demonēs expellētes. Et isti assumunt ad
ordinem pratum. Brego. Sūt nonnulli q̄
etiaꝝ de obsecris corporibus malignos spi
ritus effugant ⁊ expellūt quo isti meri
tum suū intra pratum numeꝝ sortitū
tur. C Quidam vero sunt signa ⁊ mira
cula opantes Et isti assumunt intra ordi
nem virtutū. Gregori. sunt q̄ mira signa
valenter opant quo isti nisi ad supnarū
virtutū sortem ꝑgruūt. C Quidam vō
sunt oībus in se vitijz dominātes. Et isti
assumunt intra ordinē vñationū. Breg.
Sunt nonnulli qui in seipso cūctis vitijz
vñant. quo ergo isti nisi intra numerū
vñationū currūt. C Alj aut assumuntur
ad ordines supreme hierarchie. Et istoꝝ
tria sunt genera. C Quidā. n. sunt valē
spūales. ⁊ id de alijs iudicātes. De q̄bus
dī. i. Lox. ij. Spūalis hō oīa iudicat. Et
ipe a nemine iudicat. Et isti assumuntur
ad ordinē thronoz. Brego. Sūt nonnulli
q̄ subinet vigilanti cura vñant. ⁊ hoc in
munere virtutis accipiūt vt iudicare se
⁊ alios recte possint. quoz mentibus ve
lut in throno dñs presidēs altoꝝ scā exa
minat. q̄ ergo isti nisi throni sui ꝑditores
sunt. C Quidā sūt dei ⁊ pñmi charita
te flagrātes. Isti assumūt intra ordinem
cherubin. Bre. Sūt nonnulli q̄ tāta dei ⁊
pñmi dilectōe pleni sunt. vt iure cheru
bin noient. Quia plenitudo legis ē cha
ritas. oēs q̄ dei ⁊ pñmi charitate celsis
pleni sunt. souē in cherubin pceperunt.
C Sūt nanq; qdā in igne amoris ꝑuer
si. ⁊ in solo dei desiderio anhelantes. isti
assumunt itra ordinē seraphin. Brego.

Sūt nonnulli q̄ suprie ꝑtēplatiōis fide
accensi in solo ꝑditoris desiderio anhe
lant. ⁊ quos verbo tangūt ardere ꝑnt
ē dei amore faciunt. Quid ergo istos in
seraphin dixerim. quoz in ignem co
ꝑuersum lucet ⁊ vñt. C Tertio vidēdus
est qualē mittunt. C Seraphin quidē
mittunt ad cordū inflāmātiōem. Isa. vi.
Voluit ad me vn⁹ angelus d seraphin.
C Cherubin mittunt ad sciē eruditōē.
Hoc significatū est Apoca. x. in angelo
habebat libꝝ in manu. C Throni mittū
tur ad iudiciū informatōem. Hū nanq;
ipsi throni iudices informare vt legē in
telligant. Act. vii. Accipistis legē in dī
spōsiōe angeloz. C Dominātes mittū
tur ad sensuūz dñlo ratiōis subligatiōem.
Hoc significatū est Bene. xvi. Vbi ange
lus dixit agar ancille vt ad dñam suam
rediret ⁊ se sibi humiliaret. C Virtutes
mittunt ad mīraculoꝝ opatiōem. Hoc si
gnificatū ē in angelo Raphael q̄ ꝑꝑ
btam illuminauit. ⁊ filiū a deglutitiōe ꝑ
scis eripuit. C Potēstas mittūt ad iud
tationū ⁊ demonū rēpñōē. Hoc signi
ficatum est Apoca. ix. in angelo q̄ sua co
rthēna demonē ⁊ suā potētiā colligauit.
C Principatus mittunt ad principum
instructōē. Hoc significatū ē Bañ. x. Cō
ponunt tres principes. s. pñz. grecos ⁊
iudeos. C Archageli mittūt ad singu
lū rectorē eru ditiōem. maioꝝ reuelatiōē.
Vñ archagelus Gabriel zachariā docu
it. ⁊ natiuitatē xpi nūciāuit. C Angeli
vō mittunt ad singulartū psonaz vñ
fionē. ⁊ minoz reuelatiōē. ⁊ animarū
deportatiōē. Lu. xvi. Factū ē vt moꝛtēs
meditēz portaret ab angelis in sinum
Abrahę.

C Serino. cclviij. C De glorioso Hie
ronimo sermo. i.

T Astum deduxit domū
per vias rectas.
Sap. x. C Pñsena verbū ꝑō
exponi de beato Hieronymo
qui vñe iustus erat ⁊ multas vias scitā
quibus vñs dominus eum deduxit. ꝑ
ma via est qua de patria sua roma venit
⁊ ibi sibi quattuor acciderunt. C Pñmo
ibi affectus ordinē scitā magnā ꝑ
ctōē. Nam in grāmāica magistrū ꝑ

hult Bonatu. In rhetorica. Uictorinu. g
nante fame ac scie. extitit q. ymaginē in
romo rome sibi pmeruit. C. Secūdo ma
gnam pmoctem. q. cū ipse esset triginta
annor. cardinalis psoyster est ordinatus
et mortuo papa dignus sumo pontificio
ab oibz acclamaf. C. Terto passus est
magna psecutionem. q. cū ipse quorunda
clericor. et monachor. vitta. respēderet.
ipse et in i d las paraucrit. et p vellem mu
licat et turpiter illuxerunt. Un. Seue
rus ait de scō Hieronymo. Jugis aduer
sus malos fuit pugna. O dērit cū heret
ci. q. eos impugnare nō desinebat. O de
rit cū clericis. q. eoz vitam insectabat. et
crimina. Sed reuera oēs boni cū admi
rant. et diligunt. Istas nanqz psecutioēs
serebat patienter. Un. dixit. Malefici in
me garrunt. sed scio ad regnum celorū
pvenire p infamia et bonam famā. Gere
bat gratanter. Unde in epistola ad asel
am. licat. Bfas ago deo. q. suz dignus
habitus quē o dērit mundus et pati. ppf
ipm. Gerebat desideranter. et idcirco di
cebat. Utinā ob domini mei nomē in de
sum turba me psequerē. utinā i obpro
briū meū solidus in iurgetet hie mūdus
et tū merear a xpo laudari et sue pollici
tatiois sperare mercedē. Grata qdēz et de
siderata tentatio est cuius pmiū a xpo
spat. Jo autem istas psecutioēs sustinuit
patienter. gratatē. desideranter. q. scie
bat verum xpianū persecutioēs pati de
bere. Un. ipse ait in epistola ad heliodor.
Erras frater erras si putas xpianū vn
quam psecutioēm nō pati. tunc maxime
oppugnaris si te oppugnare nō sentis.
C. Quarto rome passus ē a deo magnaz
flagellatōem. sicut ipse refert in episto
la ad Eustochiū. cum ipse esset adolescēs
seculares scias nimis ar denter legebat.
Et circa hoc sicut ibidē refert in quattu
or peccabat. C. Primo q. totū ipso tali le
gebat de die tullii. de nocte legens
platonē. C. Secūdo quia lecturus tull
ium se iunabat. lecturus autē euangelium
nō abstinēbat. C. Terto q. post lachry
mas penitentie legebat libros secularis
scientie. cū portus tū sacri libri fuisse
legēdi. C. Quarto q. stilum sacre scri
pture vtilipendebat. et sibi tullianam elo

quentiā pponēbat. Idēqz bñs cū grau
infirmitate pculsit. Et cum sibi exerege pa
rarent subito ante tribunal iudicis ē p
ductus vbi a iudice cuius eēt conditōis
ē interrogatus q xpianū se eē rēdit. cui
iudex ait. Adētris. Liceronians es tu
et nō xpianus. Tandē pmitēs q. de cere
ro lras seculares nō legeret ad corp. re
ductus est. Un. diē idē sup ad Bal. Plus
q. quindecim anni sunt ex quo nunquā
in man. meas gentiliū lras auctor ascē
dit. Sed quid obiept. dū loquimur velut
antiqui p nebulam formū recordamur.
C. Secūda via est qua de roma pstatim
polim ē pfectus. vbi Gregoriū nazanzen
num magistru habuit et doctorē. hic nā
qz est ille gregorius de quo loquit idē
hierō. in plogo sup apologeticū q. due
speciose puellē sibi legenti. vna i dexte
ra. et alia in sinistra appuerit quas ipse
toruo vultu que essent percubabat et in
quirebat. Et ille familiaris cum repu
gnantem amplexantes et tenentes dum
surgere veller et abire. obserunt. Ne mole
ste feras et accipias iuvenis. Tibi nanqz
familiars sumus. et vna ex nobis sapiē
tia. altera castitas dicitur et misse sumus
a deo habitare tecum. quia locundū nō
bis et mundum in tuo corde habitaculū
pparasti. Et quia gregorius nazāzenus
ista duo excellenter habuit. scapientiaz
et munditiaz. id beatus hieronymus ista
duo ab eo didicit. Un. ipse seuerus ait de
hieronymo. Non solum latinis et grecis
sed et hebraicis litteris ita istructus fu
it vt se illi in omni scientia nullus aude
at comparare. etiā beatus hieronymus
habuit carnis munditiaz. quia virgo di
citur extitisse. Quia enī in sacre doctri
ne et diuine scripture studio tam studio
sus erat. ideo abhorēbat carnis vicia et
voluptates que huiusmodi viciorū cau
se sunt. Unde ait ad russicum monachū
Alma scientiam scripturarum. et carnis
vittia non amabis. C. Tertia via fuit quā
do de constantinopoli ciuitate in syrias
est pfectus. vbi heremum petiit. Et ibi
dem quattuor annorum spacio in arctis
suma penitentia se affixit. Sicut ipse osē
dit in epla ad eustochiū. Ibidē nāqz du
rū hūit habitaculum. Un. ait. Quoties

constitutus in illa vasta solitudine. que exusta arboribus solis horēdū prestat monachis habitaculū. putauī me romanis interesse delitijs & seruitū delicatis cibarijs romanorū dum vescabar de herbis morantis. Burū habuī. Unde ait. Honebant sacco mēbra deformia squalida cutis situz ethiopice carnis obdure rat. Burū lectū. vnde subdit. Si quādo repugnātes somnus intinēs oppressisset nuda humo vis ossa herētia collidebā. Burnz cubuz & porū. vnde subdit. De cibis vērō & potu taceo. cū ē languētes aqua frigida vtant. & coctuz aliquid accepisse luxurie sit. Et tamē post talem & tantā asperitatem vlti sanc? in carne sua aliquā adhuc sentiebat rebellione. Un subiuungēs ait. Pallebant ora ieiunij. & mens desiderijs estuabat. & tamē in frigidō corpore solita sibi diuī incēdia pululabat. Sz ista incēdia p quatuor refrenabat sicut in eadē eplā oñ dīr. p Put mo per lachrymosas orōem. vñ ipse ait. Itaqz oī auxilio destitutus ad iesum lacebas. pedes rigabā lachrymis. crine tergebam p laboz occupatēm. Un ait ad rusticū. Lūcsem iuuentis & incētia viciōū crebra ieiunij frangerē. tñ mens cogitatōibus estuabat. ad quā edomandā cuiusdā hebreoz me in discipulū tradidit vt discerē hebraicū alphabetū. Per carnis maceratōez. vñ ipse ait. Repugnāte carnē hebdomodaz iēdia refrenabā. p Per scripturaz seruēre amorē. vnde qđ i se expertus fuerat hoc rustico monacho dicebat. Alma sciam scripturaruz & carnis vicia nō amabilia. C Quarta siquidē via fuit qđ peracta pnia ad bethleem rediuit. & ibi monasteriū pstruxit. in quo per quinquaginta sex annos totā vitā suā circa quatuor expēdit. p Prio circa scripturarū diuinaz interpretatōem & expōnem. Iñido. in lib. etymologiarū. Hieronym? triū linguarū pitus extitit. cuius siquidē interpretatio ceteris anteferē interpretatōibus. qm & verbos reuaciorē & pspicitate sine clariorū vrpote a xpiano interpret verior. Aug. ptra Jul. Nō ptemnēdū arbitrēris scm hieronymū qui greco. hebraico. & latino eruditus eloquio in locis sacis & lris sacris pfigz

ad etates decrepita vixit. p Secō circa hospitū susceptōem. vnde ait. cōtra iul. In monasterio hospitalitati ex corde incedimus. & oēs ad nos venētes pter solos hereticos leta frōte suscipimus. atqz venētū pedes lauam? p Tercio circa corpis sui maceratōem. nā adeo se assitit ieiunādo. orādo. & scribēdo vt in suo stratu tacēs fume ad trabē suspensio manib? erigeret supinus. vt officiū monasterij exhiberet. p Quarto circa officiū ecclesiasticū ordinatōez. Damasus. n. papa ad preces theodosij imperatoris rogauit hiero. vt officiū ordinaret diuini quī psalteriū p ferias distinxit. & verica lū illū blla pri & filio ec. in nicēna cōditiū synodo i fine psalmorū dicēdū instituit. & eplā & euāgelia pvide p anni circulum dicēdū ordinauit. qđ quidē oñm vōm & legēdū papa approbauit & abot ecclesia seruādū mādauit.

CSermo. ecclj.

C De eodem ser.

mo secundus.

Ecce habitare frēs in vnum ec. pa. Sup hoc verbū sic dicit Aug. Iste velut dulcis sonus & suavis melodia toti orbi notillimus. vt tuba spūs sci diuinos corpe congregauit in vnu & monasteria plurimapepl. p Bts aut hiero. fuit monach? pfectus. & qñ ad hoc sibi puenit qđ dicitur. ce qđ bonū ec. p fuit ē cardinalis reuertissimus. & qñ ad hoc sibi ppetit qđ dicitur. Sicut vnguentū in capite ec. p fuit & doctor egregius. & qñ ad hoc sibi copet qđ subdit. Qm illuc mādauit dñs bñ dictionē ec. C Circa pīmū ē notādū qđ tria sunt que faciūt monachū pfectū. i. vite bonitas. id ē. Ecce qđ bonū. & mēte locūditas. id ē. subditur. Et qđ locūdum ē in vnu. Qñ igit i spā religione est bonitas. & sactitas & vnitās. tñ ipsa religio est deo gratum habitaculū. Abat. vñ. Ubi sunt duo vel tres cōgregati ec. Ab angelo magnū solatium. pa. Procuerunt pñcipes. i. angeli cōiuncti psalētibus. i. religiosi deum laudātes in medio seculariū. i. seruētiū animaz tympanistrāz. i. corporū mortificatōem

ta doctrina est pugnātis ictus dīctare de muro & cum vnguentis ipse delibuit. scit cruentū militē accusare formidinis. Hieronymus vero nō sūt magister delicat⁹ q: nō sūt gulosus s; magne abstinentie. Unde dicit ad eustochiū. Repugnātem carnes ob dogmata inedia subigebam. Nec fuit formidolosus sed magne cōfātie. q: nec laudibus mouebat per lepra letitiam nec vituperatōibus per imparietatē. Unde dicit in plogo sup. ysa. Nec affectamus laudes hominū: nec vituperatōes expauescimus. Nec fuit dilatosus sed vira austerus. Unde ait ad eustochiū de se & de fratribus suis qui secum degabant. De cibo & potu taceo cū ēt lan guentes monachi aqua frigida vrant & coctus aliquid accipere luxuria sit.

¶ Sermo. cclx. C De eodem Ser mo tertius.

Amicus fideles pectio fortis. qui autē inuenit illū inuenit thesaurū cē. Ecclē. vi. Amicus fideles: & in amicitia fortes. & oī thesauri pcciosiores fuerūt. Dico. & Aug. Dicit autē Dico. in plogo super biblia. Vera. n. illa necessitudo ē. & ppter glutino copulata quā non utilitas rei familiaris. nō pntia corporis. nō subdola & palpas adulatio. sed dī it mor & diuinarū scripturarū studia cōciliāt. Isti ergo sacri doctores i vera amicitia sūt pūcti nō ppter aliquā tpalem utilitates. q: veritate purā semp sibi mutuo scripserūt: sed pp dei timorē & diuinarū scripturarū amorē. Qd eim fuerūt amicitia spūali cōfunderi p multa signa apparet. C Prīmū nāq; signū vere amicitie ē qñ amicus suū amicū iratū mor recōciliat. Istud signū bñs Augu. ad scūm Dico. habuit scribens et. Siqd vere me tenere vel scio vel credo vel etiam puto i quo tu alif sentis sine tua iniuria conabor asserere. Qd autē pertinet ad offensionē tuā cū te indignatū sensero nō hīl aliud q̄ venias deprecabor. C Scōm ē qñ amicus ab amico reprehendit affectat. Istud signū habuit Aug. ad Dico. scribens et. ledit. n. me si tacueris errorem meū quē forte inuenies in libris & dīctis meis. Nā & ego amicitiam rēphēsiōnem

tua si trāquillus accipo nō dolebo. inellus nāq; tumor capitis dolet cū curatur. nā dū ei parciat nō sanat hoc ē qd acutē vidit qui dixit vrillos etē pleriq; inimicos vrgētes q̄ amicos obfurgare metuētes. Illi enī dū rīgant dīcūt vera q̄ cor rīgamus. Isti vero minorē q̄ opy ephēbent iustitie libertatē dū amicitie timē exasperare dulcedinē. Quapp & si videri tibi videres lapsus forsan senectute corporis nō vigore animi. tū in area vtilis fructuoso labore desudās. ecce pto sup. Siqd perperā dixi fortis nige pccatū nō mibi s; esse molestum pōdus etatis tue. dūmō ptegat palca culpe mee.

¶ Tertū est quādo amicus oēm occasionem inimicitie & offensiois vitat & refecat. Istud signū hūit bñs Dico. ad scūm Aug. scribens et. Superest vī vilitas diligētē. & i scripturarū capō hūit nīs senē nō puces. nos nā hūit tēpora & cucurrimus qñ potuimus mūte currenē & longa spacia transimēte nobis des oclum. C Quartū ē qñ amicus oīa secreta reuelat. Istud signū habuit beatus Hieronymus ad Augu. scribens. De amicitia oīs tollēda suspitō est. & sic cum amico quasi cum altero se loquendū. De isto ēt signū scribere bñs Aug. ecōuerso ad Dico. Lūm hominē charitate christiana fragrantē atq; mibi fidelem amicū fratrem meū sentio quē quid ei pñloz meorū & cogitatōnū cōmittō sed nō hominū cōmittō illi i quo manet vt sit talis. Deus. n. charitas ē & qui manet in charitate i eco manet: & deus in eo. C Quintū signū ē qñ amicus amicū absente & ignotus facie amat. Istud signū bñs Augu. ad Dico. habuit scribens. Si. n. ppte te nō nouimus qd faciem corporis tui nō videmus. hoc nō nec ipse te nosti. nato tu quoq; facie tuā nō vides. Si autē tibi nō ob aliud notum es nisi qd nosti animū tuū & nos cum nō mediocriter nouimus ex pñs tuis gloriā deū benedicimus qui nobis & oīs vīs quā tua legūt talem vedit. C Sextū signū ē qñ amicus amicus absentiā moleste potat. Istud signū Aug. ad Dico. habuit scribens. Nihil equidē molestius ferro i omnib⁹ angustijs meis quā patior qd

tam longinquas tue charitatis absenti-
am cum si fieri posset quotidie te p[re]-
sentem habere vellem. C. Septimū signū
est quādo amicus de amico frequēter lo-
quitur. et libet ei nominari. Istud signū
Hieronymus ad Augustinum hūc scribens. O t[em]-
p[or]e beatitudinis tuar[um]! eo quod decet honorare
veneratur sum. et habitantē in te disce-
re dominū saluatorem. Sed nūc si fieri pos-
set aliquid addimus et plenius ut absq[ue]
tui nominis mentōe. nec vnam quidem
horam pręterire patiamur.

C. Sermo. cclxi. C. De eodem Ser-
mo quartus.

Nemo accendit lucernā et ponit in abscon-
dito. Luce. xi. Sicut pec-
cator dicit tenebra. quia om-
nia que in eo sunt tenebrosa sunt. sic vir
tullus de lucerna fulgida: quia omnia que
in eo sunt luminosa sunt. C. Ideo in p[re]-
sentis euangelio de beato Hieronymo. quatuor
ostendunt. C. Primum namque hūc lucidat sa-
pientia et doctrina. quod notat in hoc quod
ipse vocat lucernam accensam. Ista enim lu-
cerna radios sue sapientie non abscondit ne-
que occultat. sed per totū mundū diffundit
et subdit. Et luceat omnib[us] qui in domo
sunt. Sap. vi. Quā sine fide videt: et
sine inuidia cōcordet honestatē illius non
abscondit. Primum. n. dicit se vidisset: et
postea cōcasse. Videt autē ipsam multi-
pliciter. P[ri]mo audiēdo. Audivit. n.
Bonatū in grāmatica. Victorinū in rhe-
torica. Grego. nazāzenū in theologia.
Ubi ipse dicit ad Heliodorū. Dum essem
laucens miro feruebar discēdi ardore.
nec intra quorūdam pręsēptōem ipse me
docuit. Audivit et plus p[re]dictum quod le-
gendo. vñ ipse dicit super a d. Basil. Scri-
ptura edificat lectat. sed magis p[re]desti-
natis vertat in voces. P[er] Secūdo videt
et legēdo. Aug. cōtra Iulianū. Scūs
Hieronymus oēs vel pene omnes q[ui] ante
ipsum de doctrina ecclesiastica scripse-
rūt legi. ipse hiero. dicit cōtra Iovinianū.
Operta ac studiū mei est multos le-
gere. ut ex pluribus diversos flores sic
carpam que bona sunt electurus. Ideo
dicit ad nepotianū. Būnas scriptu-
ras sepius lege. imo de tuis manibus

sacra lectio nūquā deponat. P[er] Tercio
videt meditatōe quia die ac nocte me-
ditabat. ps. In lege domini meditabit[ur]
die ac nocte. Ezech. iij. Comede volumē
istud. Et bus erent[ur] quādo comedet ma-
sticat. deinde sic in stomachū trahitur.
vnde digestus in mēbra derivat. sic tan-
dem incorporat. Et sic doctores verbum
dei masticat frequēti meditātōe. et tra-
hunt in stomachū memorię et derivant
in subditis suis p[er] assiduitatē doctri-
ne: et eis ico. ponit per exēplū vite. P[er] Quar-
to videt cōfessōe. Unde ait ad Augu-
stinū in ep[istola]. Tristes hec dicantur ve-
mereremur cōplexus tuos et collatione
mutua doceremur aliquid vel discere
mus. P[er] Quinto videt et abstinentia: quia
magnā abstinentiā faciebat: eo quod suū
seculū macerabat: quia sicut ipse dicit ad
Heliodorū. Pinguis venter non signat re-
mōis sensus. P[er] Sexto videt usque ad
senectutē sacris l[et]is insidēdo. vñ de eo
dicit Aug. quod in locis scis et l[et]is sacris vs-
que ad decrepitam etatē vixit. Nā sic ait
idem hiero. ad Aug. Ad discendū quod
opus ē nulla mihi etas sera videri pot[est].
quod si senex magis deceat docere quā discere.
magis autē decet discere quā ignorare.
Quāto autē hiero. senior erat tamo soli-
diores sententias p[re]ferbat: vñ ait ad Augu-
stinū. Memento vulgaris puerb[us]. quod bos las-
sus fortiter figit pedes. P[er] Secūdo hūc
lucidat famā. quod notat per hoc quod
de Lucerna super candelabris posita.
Esse autem super candelabrum ecclesie
tribus modis potest intelligi. Vel quan-
tū ad officiū: quod est doctor: vñ universalis.
Vel quantū ad vite meritum. quia fuit
eminentis virtutis. Et propter ista quod
toti mūdo erat notissimus. Unde dicit
de eo Augustin[us]. quod ipse tanquā lampas ab-
orientē in occidentē instat solis respicit
dicit. Vel potest accipi quantū ad gra-
dus sublimitatē. quia fuit in ecclesia de-
presbyter cardinalis. Tales enim sunt in
ecclesia sancta sublimandi. qui vita et
doctrina sunt lucidat. Sicut enim deus
luminaria in celo posuit et beata anima
illa in terra dimisit. Sic et doctores lumi-
nosī essent in ecclesia promouendi. Et
beatales homines relinquendi. C. Ter-

riso habuit lucidâ intentiões et p̄ficientiã
 euz dicit: Si oculus tuus fuerit simplex to-
 tus corpus tuum lucidum erit. Et dicit ibi cor-
 pus vniuersitas operis. Sicut enim corpus
 suris dicit vniuersitas legum: et corpus ciuit-
 tatis vniuersitas ciuium: et corpus natura-
 le vniuersitas membrorum: sic corpus mora-
 le dicit vniuersitas operum. Si igitur oculus
 intentiōis fuerit purus et rectus: oia opa
 ei erūt pura et recta. Isti autem oculo in-
 tentionis quatuor sunt noctua. scilicet. superbie
 Prouer. x. Sicut acetum dentibus: sic et su-
 mus oculis etc. Fluxus humorum luxu-
 rie. Ezecch. xliij. Sicut fluxus equorum flu-
 xus corporis. Pulvis auaritie. ps. Oculos
 suos sta. decli. in terrâ. Ignis iracun-
 dię. ps. Superci dicit ignis et non viderunt
 solē. Nullo in istos modorum oculus bñ
 Hierony. Iedi potuit. nec fumo superbie: quia
 valde humilis fuit. nec puluē auaritie:
 quia oia terrena p̄p̄st. nec igne iracundie
 quia patiens fuit. nec et fluxu luxurie: quia vir-
 ginitatē seruauit. Et quis dicat in epla
 ad p̄machij. Virginitatem in celū effero
 nō quia habeo: sed magis miro: quod non hēo.
 Credit tñ quod ex humilitate hoc dixerit.
 Et forte virginitatem iō se hēo nō reputabat:
 quia carnis incentina sepe p̄p̄ellus fuerat.
 Tñ ait in epla ad russicū monachū. Ne
 nobis quoties p̄cipiscim? totiens for-
 nicamur. Et p̄tra Iouinianus sic ait: Illa
 virginitas hostia xp̄i efficitur: nec mentē
 cogitatio nec carnes libido maculauit.
 Et quibus verbis satis colligit ex q̄ sensu
 dixerit se virginitatē nō hēo. Quarto
 habuit lucidā vitā euz dicit: Sicut totus
 corpus tuum lucidum fuerit etc. Illa namq̄
 opa sunt lucida q̄ ab oī amore freno sūt
 purgata. Sunt autē q̄da terrena in quibus
 hō h̄z solum administratōes sicut bona ec-
 clesiastica. ista relinq̄re est p̄fectio ma-
 gna. Quedā vero sunt q̄ hō p̄ssidet p̄
 hereditariā successiōē: sicut sunt bona
 paternā. ista relinq̄re est p̄fectio maior
 Quedā vero sunt q̄ p̄ssidet p̄p̄riū suū
 dñz sicut sunt bona p̄p̄ia laborib⁹ acq̄-
 sita: ista relinq̄re est p̄fectio maxima. Be-
 atus vero Hiero. tāte p̄fectiōis fuit quod re-
 ligio bona ecclesiastica. quia euz esset cardina-
 lis: officio et bñficio cessit. Reliquit p̄na
 bona: quia oīm hereditatem deseruit et ob-

amores ap̄loz romā. venit. Bona vero p̄-
 p̄ia manibus acquisita si habuisset retin-
 gisset. Tñ dicit in prologo Tob. Si autē
 scellā iunco tereci: aut palmarū folia cō-
 plicare: ut i sudore vult⁹ met vesteret pa-
 ne meo nullus respēderet. Tñc autē
 quia iuxta sūam salutariū volo operari
 cibum qui nō perit. error in h̄p̄i gaudium
 creseit et infigitur.

¶ Sermo. cclxij. De sancto fran-
 sco p̄fessore Sermo p̄mus.

Qui sanct⁹ est san-
 ctificet adhuc etc. Apo. xxiij.
 Sancti viri p̄tūcunq̄ sunt
 sancti in corde: in p̄sōmōnis scilicet carni vo-
 lunt in coipe. i. loz. vij. Emundem⁹ nos
 ab oī magnitudo carnis et spūs. ps. Nos
 meū et caro mea exultauerūt in deum vi-
 uū. Et ista duo excellēter habuit bñficia
 cūscus. scilicet corpus sc̄m et aīaz ut deo vera-
 citer dicit possit. Qui sanctus est. si aīa
 sanctificet adhuc in coipe. Primo si
 qdē habuit corpus sc̄m: quia oia q̄ in ipso
 fuerūt sancta erāt. Incipiam⁹ igit a ca-
 pite et deicēdam⁹ vsq̄ ad p̄des. vidēti-
 mus quod a plāta pedis vsq̄ ad verticē nō
 erat in eo nisi sanctitas. Sancti igit
 fuerūt capilli bñi frāscit. Lū. n. domus
 cuiusdā minaret rutnā ille modicuz et
 capillis eius accepti et i scissuras posuit
 et domus firmata p̄māsit quā nimis sc̄i
 viri capillis stabiliunt fragilis. Sc̄o
 fuerūt sancti oculi eius de quibus ipsi de
 uotas lachrymas emittebat: et tātas et tā
 assiduas ut inmiratē incurreret oculo-
 rus. Et euz moneret ut sibi a fletu percer-
 rēdebat. Nō est ob amorē lūmis qdē cō-
 hēmus euz muscis expellēda iternē viti-
 tatio lucis. Tercio sancte erant aures
 eius q̄ vocē diuinā et tubilatōes āgelicā
 audire meruerūt. Trib⁹ namq̄ vltibus
 vocē diuinā audire p̄meruit. Primo
 erat vox p̄ne increpatōis. quā in ap̄llā
 p̄fectus adituit. Quis p̄t tibi melius
 facē. vñs an seruus. diues an paup. Et
 tñc autem amor terrenoz sibi vultu et in
 amorē dei tot⁹ exarsit. Sc̄da fuit vox
 magne eruditōis: quā audire meruit in
 hec verba. Frāscite amara p̄p̄ulcib⁹ su-
 me et tēp̄m contēne. si me cupis et rebus

agnoscere. Et ista vocem nō surda aure
auduit s; oīa aduersa gratāter sustinuit.
Et de suo corpore nō curauit. *¶* Tertia
fuit vox magni amoris quā vocē audire
meruit qñ. s. crucifixus sub d. cruce locu-
tus est dicens: Frāciscus vade repa domus
meā q̄ p̄ carnis tota destruit. Et illa au-
tē hora in amore et p̄ passionē crucifixi
eius aīa fuit totalit̄ liq̄facta. Sanctus ē
frāciscus auduit agēlica iubilatōez. cū
enī semel egrotaret angeli sibi dulcissi-
mū edidēre p̄centū: ex qua iubilatōe ei?
aīa magnū recepit gaudiū et corp⁹ ma-
gnū alleluamētū. *¶* Quartū fuit sc̄m os
eius. Verba. n. que de ore frācisci p̄cede-
bāt tate fuerūt virtutis q̄ si quē bñdice-
bat bñdictus erat. Sicut bñ p̄z in illo q̄
vixit suā a salubri p̄posito ip̄debat.
cū sc̄m vir suā bñdictōez misit dicens:
Scll nūc tps ē misericordie: et postea tps
elegatis. Ad q̄ verbū ille fuit p̄tinus
imitatus. Sed et si quē maledicebat ille
erat maledict⁹. vñ cū qdā sus agnū mā-
fuerissimū comediss; illi maledixit et ita
tū illa fuit mortua fuit. etiā cū qdāz pu-
ella fuisset lumine oculorū p̄mutata. et vir
dei de spūto suo elus oculos hñtūssit:
illa puella p̄tinus est curata. *¶* Quinto
fuerūt sancte man⁹ eius. q̄ fuerūt stigma-
tibus p̄secratis: ita q̄ ea q̄ tāgebat sancta
erāt. Nā sepe panis ab eo tact⁹ infirmos
comedētes sanabat. Quidā. n. cū iter ni-
ves gelidas deficeret mantib⁹ bñ franci-
sci p̄trecatus mor fuit in corde et corpe
mirabiliter inflāmat⁹. nec mix si ille ma-
nus frigid⁹ inflāmā q̄ ignitos carbū-
culos. i. xpi stigmata deferebat. *¶* Sexto
sancte fuerūt vngues eius. Cū. n. qdā fr̄
tēaret de vnguib⁹ sc̄i p̄tis frācisci h̄ere
cupiebat. q̄ ille in spū recognoscētes vi-
xit et: venit fili p̄cedē mibi vngues. Ille
autē cū letitia iussu p̄ples p̄ reliquis p̄-
scissuras ipsas seruauit: et oīentatōe su-
gata multa p̄solatōez recepit. *¶* Septio
sancta fuit scriptura eius. Cū enī qdāz
fr̄ tēaret cognauit q̄ si de scriptura bñ
frācisci aliqd acciperet oēs tentatōez vin-
cere posset. qdā ille i spū recognoscēs fr̄e
illo vocatō qdā laudes et in cedula scri-
psit i sibi de bñ et oīs tēatio ab eo rece-
pit. *¶* Octauo sancta fuit chōrda ei⁹. Cū

enī qdā chōrdaz qua vir dei fuit accin-
ctus cū deuotōe seruaret. chōrdā illā se-
pe in aqua t̄tingebat et oēs infirmi ex illa
aq̄ potates efficebant sani. *¶* Nono fu-
it sc̄m corp⁹ eius. tū q̄ fuit lateris vulnē
dedicatu. tū q̄ erat duob⁹ enīb⁹ cructis
p̄munit⁹. tū q̄ erat oī puritate mund⁹.
Vñ cū qdā vice i carne sua videret mo-
tus aliquis pullulare castitatis amator
chōrda se fortissime verberauit dicens:
Eia ff agine sic oportz te manē: sic subire
flagellū. *¶* Decimo sc̄i fuerūt pedes ei⁹:
q̄ fuerūt xpi signatib⁹ p̄secrati. Vñ cū
oues et boues in p̄uincia reatina pestis
p̄sumeret. qdā aqua cū q̄ pedes spūs lo-
ti fuerāt cū deuotōe reseruās aīala illa
asp̄xit: et mor oīs pestis aīa ab illis aīali-
bus euauit. *¶* Sc̄do aīa eius fuit sc̄a.
Vñ cū aīa de elus corpe extret vīsa est in
specie stelle. cuius magnitudo instar lu-
ne. lux vero instar solis ē vīdebat. Ista
stella fuit aīa bñ frācisci. que instar lune
erat magna p̄pter imēsus amorē. q̄ vñ
Berni. Qui charitates magnāz est bea-
tus et magnus. q̄ vero parua h̄z charita-
tes: parua est. qui nullā nullus est. In-
star solis erat lucida p̄pter dei cognitio-
nez. Et instar stelle fuit icōmpta p̄pter
cogniti et dilecti p̄peruā retentionē. hoc
significatu est q̄ gburdaz fr̄ibus appuit
in specie curru ignei mirādī splēdoris
sup̄ quē globus igneus lucidus splēde-
bat. q̄ solis hñs splēdorez. nocte querit
in diem. Ideo autē appet in curru igneo.
Q̄: elus aīa posita est in fōmge charita-
tis accense. Ideo globus lucidus: quia
imersa est in lumine diuine sapiētie. Iō
instar solis: q̄ tota dedicata est. et iō secu-
ra est de eterna possessione.

¶ Sermo. cclxiii. *¶* De eo dē sermo. ij.

Ad alterū ange-
lūz ascēdē ab ortu solis hñ
tez signū dei viui ēē. Apoca.
vi. Tps autē p̄mū aduētū q̄ erat aduētus
misericordie: p̄misit agēlū. sc̄m iōanē ba-
ptistā. Alii vero sc̄m aduētū sue iustitie
p̄misit alter agēlū. sc̄b⁹z frāciscū. *¶* In
p̄missis autē verbis tria de bñ francisco
ostēdunt. *¶* Primo q̄ erat hō agēlicus
cū dicit: Vidi alterū angelum. In angelo

figdez sunt quattuor pmedabilia. de quibus
dicit ppha: Qui facit angelos suos spi-
ritus et. s. obediēte velocitas. Jo dicit
angelos suos. i. mīcios: magna puritas
Jo subdit: spūs: magna humilitas. Jo
dicit: et mīstros suos: et feruēs charitas.
Jo dicit: ignē vrentē. Propter ista quat-
tuor beatus frāsciscus angelo assimilat.
P Primo ppter obediēte pmptritudinē
Quattuor: ligdez deus beato francisco
pcepit. P Primo vt aduersa lerāter acci-
peret. P Secdo vt semetipm ptenēret di-
cēs: frāsciscē amara p dulcibus sume.
quo ad pmi. Et tēp3 ptenē si me cupis
agnosce. quo ad scōs. P Tercio vt suam
ecclesiā reparet cū sibi dixit: frāsciscē va-
de repara domū meā. P Quarto vt in se-
tin et nō in aliquo poie speraret dicēns:
Quis pōt tibi melius facē. dñs an seru-
dñs an paup. Ad ista quattuor pcepta q
ei deus pcepit: valde obediēs fuit. P Pri-
mo q: aduersa lerāter insinuit. vñ ipse
dixit: Tm est bonū qd expecto q ois pe-
na me delectat. Dicit etiā de eo q male
bat de se audire vituperiū q laudis pco-
niuz. et cū pueri post eū curreret et lurs
pgeret ipse semp ad oia patiens fuit.
ps. Opprobriū exprobatū ceciderū su-
per me. P Secdo scip3 pēpfit: q: se maxi-
mū pctōrē reputauit. Tñ cū dā suo frī
interrogāti quā opionē de se hēret. rē-
dit: Vidēti mihi esse pctōr maximus. i.
Thim. i. Xps venit in hūc mūdū pecca-
tores saluos facē. quoz pmius ego sum.
P Tercio ecclesiā dei verbo et exēplo re-
parauit. i. Thim. iij. Scias quomō opor-
tet te in domo dei cōuersari et. P Quar-
to spēm suā in solo deo posuit. Vñ sepe
dice p̄suevit cū ppha. Facta cogitatu
tuū in dño et ipse te enutriet. C Secūdo
assimilat angelo ppter suā puritatem.
Laborauit nāq3 dyabolus in cor bñ frā-
sciscē quadruplicē suggestiōe imitādo.
Aliqñ suggestiōe fraudulētie: vt euz a
feruore spūs renouaret dicēs: Nullus est
pctōr cui penitētī deus nō indulget: sz
nimis se affugētī misericordiā denegat.
Ipse autē istaz suggestiōe viciet per sa-
pientiaz et discretiōe. sciens q per hoc
ipfuz volebat a feruore reducē. i. Joan.
iij. Nolite omni spiritui credere: sz p̄bate

spūs si a deo sunt. Aliqñ suggestiōe eb-
cupiscētie. sed istā suggestiōe deuictē p
carnis mortificationē. nā mō cū chōda
grauter se verberabat. modo se in nuē
magnā p̄ciebat. mō cibos ne palati al-
licerēt: aqua frigida vel cinere permisce-
bat. ad Col. iij. Mortificate mēbra vñ q
sunt sup terraz. Aliqñ materiā auaritiā
qñ in via sacculū plenū pecunijs repperit
sz nullo mō accipe curauit. Tādē a loco
molestat? ap̄ri iustit. et ecce serpens inde
exiliēs cū ipso euannit. ad P̄ph. iij. Qui
arbītroz vt stercoz vt xpm sacrificiam.
Aliqñ materiā impatiētie: sicut qñ spm
grauter verberauit. Debe. x. Patiētia
dei ē vobis necessaria: nec mirū si dyabo-
lus nūq3 in cor eius intrare pōt: qz in-
tissime munitū fuit. Quidā enim vidē-
bim frāsciscū fortissimū ensib? duob? in
modū crucis signatū. quoz vnus a capi-
te ad pedes. altius autē a manu ad mani-
tē debat. Si. n. dyabolus volebat in illū
intrare a supiori parte p fraudulētiā. ibi
ici debat ense sapiētie. si ab inferiori p
p̄piscētiā. ibi ici debat ense callitatis et cō-
tinentie. si vero a dextris p p̄p̄ritates et
auaritiā: ibi ici debat ense fragilitatis et
tēp̄ritatis. si a sinistris p aduersitatē et im-
patiētiā: ibi ici debat ense magnanimitatis
et patiētie. C Tercio assimilat angelo
p excellentē humilitatē ppter quā q
duplicē meruit exaltatiōe. P Primo
exaltat? ē in ecclesiā: q factus ē eius suffi-
ciator. Vñ sumus p̄t̄fex cū lateran. bñ-
lica subito minari ruinā p̄p̄scere: vidē-
bim frāsciscū eā suo dorso supposito su-
stētere. Eccl. ix. Cintras pua et virt pau-
ci in ea. Vñ qdē multi sunt in ecclesiā
mero: sed pauci in ea sunt merito. Vñ
contra eaz rex magnus. i. dyabolus cō-
p̄. P Secdo exaltatus ē in fama: q totū mū-
do fuit admirabilis et p̄clarus. Eccl.
xi. Est hō abundans paup̄itate: et oculis
deit respicit illū in bonis. P Tercio exal-
tatus ē in doctrina: q factus ē fructuo-
sus p̄dicator. Eccl. xi. Sapiētia humilita-
tis. i. bñ frāsciscē exaltabit caput illius. et
in medio magnator. i. p̄dicator cōm-
dere eū facit. P Quarto exaltatus ē in
gloria: q factus ē ciuitatis celestis sum-
mus inhabitator. Sicut patet in vñōte

habita d̃ sede sublimi. Job. xxij. Qui hu-
milis fuerit erit in gloria. C Quarto
assimilat angelo ppter feruentē amorē.
Ipse enī totus fuit dei amore plenus.
q̃d patet per quattuor signa. P̃mo p
corporis eleuationē. q̃ sepe cū oraret vi-
sus est totus a terra subleuari. Ista nāq̃
subleuatio corporis mētis eleuationē si-
gnificat. P̃ Secūdo p corpis calefactionē.
Interrogatus enī quo mō tā tenui tu-
nica posset a frigore arceri. respondit. Si
ignis spūs sancti iterius nos calefacēt
caro nostra exterioris frigus nō sentiret.
p̃. Inflammati est cor meū ⁊ tenebre mei
mutati sunt. P̃ Tercio per mētis eleua-
tionē. Sancti enī virt in mētis excessus
rapidē exterioris insensibiles reddunt: q̃
ab amoris violentia totali interius absor-
bent. Nūquā d̃ vice cū sanctus franci-
scus a p̃pō p̃p̃m̃ cret. insensibilis p oīa
videbat. ij. Lor. xij. Scio hoīem in x̃po
sine in corpore sine extra corpore. P̃ Quar-
to per ignis exterioris extinctionē. Adar-
tyres enī dei ideo sepe vīm ignis non
sentiebāt: q̃ ignis amoris ipos frigidus
reddebat. Ideo beatus fr̃cis̃cus solda-
no dixit: q̃ cū sacerdotibus suis ignē in-
traret. ille quē dei clemētia protegeret
verā fidē haberet. Sciebat enī q̃ ignis
exterior cessasset ardori fidelis ⁊ igni amo-
ris interni. Origenes. Admirabile genus
medicamentū: vt ignis ignib⁹ extinguat.
C Secūdo fuit hō virtuosus. q̃d notat
cū d̃: Ascēdente ab ortu solis. In hoc
enī q̃ ascēdit cū sole: notat q̃ totus fu-
it illuminatus: inflamatus ⁊ deificatus
P̃mo ascēdit totus illuminat⁹: ideo
totus mūdum tenebrosū illuminauit.
Ep̃oc. xlvij. Vidit aliū angelū ascēdētē
ab ortu solis ⁊ c. Et sequit⁹: Et terra illu-
minata ē a gloria eius. Terra nāq̃ ē ob-
scurescē ⁊ frigida. Et significat mun-
dum: vbi sunt multi obscuro. i. erronei.
multi frigidi. i. negligētes ⁊ tepidi. multi
vari. i. obstitati. Bēn. i. Terra erat ignis:
sanis quo ad tepidos. ⁊ vacua: q̃ ad bu-
ros. ⁊ tenebre erant sup facie abyssi: quo
ad obstinatos. Venit enī sanctus fran-
ciscus portans secū tres radios. s. radiū
doctrinarū per quē illuminauit obscuro-
ros. radiū exēplorū per quē inflamauit

tepidos. ⁊ radiū miraculorū per quē co-
uertit obstinatos. Eccle. xliij. Tripli sol
exurēs mōres ⁊ c. Ipse eis excussit igno-
rantia in erroneis radio doctrinarū. ne-
gligētia in tepidis radio exēplorum. ⁊
duritia in obstinatis radio miraculorū.
P̃ Secūdo ascēdit totus inflamatus. habuit
enī carbonē accensos in ore: q̃ habuit
ignita verba. Eccl. xlvij. Surrexit hely-
as q̃st ignis. In corde: q̃ hūit ignita dese-
deria. Luc. vlt. Nōne cor n̄r ardēs erat
in nobis ⁊ c. In corpore: q̃ habuit ignita
stigmata. Eccl. xxxvij. Vapor. n. vrit car-
nes eius. In sua actione: q̃ habuit ignita
opa. Job. xxxvj. Nōne vestimenta tua ca-
lida sūt ⁊ c. P̃ Tercio ascēdit totus deifi-
catus. Ex co. n. q̃ cū sole ascēdit: i. s̃litu-
dinē iduit p stigmata q̃ portauit. Adar-
ty. Sigo vult venire post me abneget
semet. ⁊ tollat cru. suā ⁊ seque. C Tercio
fuit hō diuin⁹. Et hoc tāq̃ cū d̃: h̄it⁹
signū dei vini. Istō signū portauit i cor-
de p amoris vulneratōes. Cant. iij. Vul-
nerata charitate ego sū ⁊ c. In corde p
maceratōes. ij. Lor. iij. Semp mortifica-
tionē iesu in corpore v̄ro circūferēs. In
pte per stigmata imp̃ressionē. Cant. viij.
Pone vt signaculū me sup cor tuū. hoc
refert ad vultus cordis p amores: vt si-
gnaculū sup brachiū tuū. hoc refert ad
vultus stigmatū per simp̃lectionē: q̃ for-
tis ē v̄m̄is dilectio. hoc refert ad vul-
nus corporis p macerationē. Sancti eis
v̄ri p dilectionē quā in se seruēt gerūt
omnia vitia in se extinguit.
C Sermo. cclxliij. C De stigmatibus
fr̃cis̃ci Sermo. i.

Quo enī stigmata dñi
n̄r iesu x̃pi in
corpe meo porto. Gal. vi. In
his verbis q̃ ad honore beatī
fr̃cis̃ci legunt tria implicat. C Primū
est q̃ stigmata portauit. quod fuit inde-
clit⁹ maxime charitatis. Quinq̃ enī
fuerūt i corde eius que fuerūt causa stig-
matū i eius corpore. P̃ Primū fuit rebe-
mēs imaginatio. q̃ aut imaginatio ip̃a
mat patet per duo exēpla que ponit d̃e
ro. In glo. Bēn. xxx. Unū est q̃ dum que-
dā mulier ethiopes peperisset. ⁊ ex hoc
a v̄ro suspecta haberet. inuentū est hoc

De stigmatibus fr̃cis̃ci.

sibi accidisse ex quada imagine ethiopia
qua ipsa cōspexit. Aliud exēplū ē q̃ cum
quēda mulier filiū parētibz oīno dissī
milē pepisset. & ex hoc suspecta habere
fuerit est q̃ talis imago in cubiculo ha
bebat. Dicit eim ph̃s in li. de aialibz: q̃
cū quēda gallina gallū vicisset. galline
ex imaginē. victorie crista & calcanea
sunt exorte. Scūs ergo franciscus in vi
sione sibi facta imagiabat seraphim cru
cifixū & tam fortis imaginatio extitit q̃
vulnera passionis in carne sua imp̃ssit.
¶ Secūdu fuit vehemēs dilectio: q̃ eim
amoz habz virtutē imp̃mēdi. dicit Hu
go de scō victor: Scō aīa mea q̃ q̃qd
vlltis in eius similitudinē trāforma
ris. Quia igit amoz passiois dñice i cor
de bñ francisci ardebat fortiter & serue
ter. iō in carne sua faciebat mirabilla.
Prover. vi. Nūquid pōt hō ignē abscon
dere in sinu suo in vestimēta nō ardeat.
¶ Tertiu fuit vehemēs admiratio: q̃. n.
admiratio imprimat. oñ dñr Augu. con
tra Julianū adducēs exēplū oulum sa
cob: q̃ ex quada admiratōe virgarū se
tus vartos cōcipiebat. videbat aut fran
ciscus seraphim crucifixū & admiratōe
& stupore nimio replebat. Ezech. i. Hec
erat visio discurrens i medio aialū. splē
dor ignis. & de igne fulgur egrediens.
¶ Quartū fuit vehemēs meditatio. qd
aut meditatio imprimat sufficēter p̃z.
Eccl. xij. Ubi dicit: Frequens meditatio
carnis afflictio ē. In meditatioe mea ex
ardescit ignis. Ista meditationē habuit
franciscus qui xpi passionē quotidie me
ditari nō cessauit. Beut. vi. Adeditabe
ris sedēs i domo tua. ¶ Quinto fuit ve
hemens ipsius cōpassio. q̃ aut cōpassio
imprimat p̃z: q̃ gallina ad pullos suos tā
ta cōpassione efficit q̃ tota infirmari vi
Sic fr̃cis̃cus ad xpi passionē tāta p̃pas
sione mouebat. vt cū eius passio in men
te veniret totus liquefieret. ac vix lachry
mas cōtineret. Lanf. v. Aīa mea liquefa
cta ē vt dilectus locus ē tē. ¶ Secun
do per hoc quod portauit stigmata dñi
oñ dñt q̃ fuit p̃conslū maxime familia
ritatis. Christus eim dedit beato franci
sco stigmata tāquam arma sua. vexilla
sua: sigilla sua: & testimonia sua. ¶ 3p̃se

naq̃s erat miles xpi: signifer xpi: legatus
xpi: p̃eco xpi. ¶ Quia igit erat miles
xpi. ipse xps dedit sibi stigmata tāquam
arma sua. Hoc p̃z ex eo q̃ visus ē mani
tus duobus enibus in modum crucis.
Ita q̃ dyabolus nō poterat intrare in
cor suū: nec a superiori parte per aliquā
vanaz spem: nec ab inferiori q̃ aliquem
inordinatū amorē: neq̃ a dextris p̃ aliquā
inordinatā leuitatē: nec a sinistris per ali
quē inordinatū dolorē. ¶ Secūdo h̃
it signifer xpi. iō dedit sibi stigmata tā
quam vexilla sua. Ad vexilla siquidē re
galia hostes terreni qui fugerant reuer
tunt. p̃ncipes aīam. & ceteri cōgregan
tur. Legit q̃ quidā ex reuelatōe solima
vidit crucē auream ex ore francisci p̃ce
dentem: cuius lūminitas celū tangebāt
cuius brachia videbant ṽsq̃ ad fines
mundi extēdi. per hoc q̃ summītas ce
los tangebāt significabat: q̃ angeli ad
visionē stigmatū trahēbant in magnaz
admiratōz. per brachia inferius signifi
cabat q̃ dmones ducebant ad magnā
cōfusionē. Per brachia sinistrū qd p̃e
debatur ad aquilone significabat q̃ p̃e
catores in dei amore frigidū puocaban
tur ad quersionē. Per brachia dextrū
qd p̃tendebat ad austrū significabat q̃
fideles in dei amore feruentes i ducebā
tur ad deuotionē. ¶ Tertio q̃ erat lega
tus dei: circo dedit sibi stigmata tāquā
signa sua. Ipse quidē tāquā legatus xpi
bullā summi pontificis secū ferebat. Cū
in vita sua signo thau litteras sigilla
re cōsueuerat. Tāquā legatus signa p̃o
tifficalia secū deferēbat. Cū quidā in ei
frōte vidit signū thau varietate coloris
distingtū: qd eius frontem miro venula
bat ornatu. Tāquā legatus peccata re
mittebat. Cū cuidāz cū bacchulo quili
guram thau in se habebat. apostema fre
git & sanatus fuit. Tāquā legatus bene
dictiōz dabat. Cū appropinquāte ho
ra mortis i modū crucis manibus cū
latis fratres benedixit. Tāquā legatus
sinodo itererat. Cū cū quada vice a p̃
uinciali caplo corpali defuisset visus ei
a quoda ibi cōsistere in spū & i modū cru
cis fr̃es bñdicē. ¶ Quarto q̃ erat p̃eco
dei dedit ei stigmata tāquā signa ṽlita

Almonia sua. vt ab oibus pco dei cogno
sceret. et verba illius quasi ex ore dei re
pererent. **Dierte. xv.** Si sepaueatis pcosus
a vili quasi os meū eritis. **Un** cū quidam
rustici cū interrogaret quis ipse eēt. et ipse
sedet pconē cē diceret cū in nines piece
runt dicētes: Jace ibi rustice pcco dei.
Ctertio oñd pper hoc qd stigmata in
corpe suo portauit qd fuit argumētū om
nino de veritate. **Ad** multipl'r ostendi
pōt. **P**rimo ex seraphica visione. **Un**
dū eim beatus frāsciscus xpī passionem
meditādo. reuoluit vnū de seraphin sex
alas hñtes. et inter alas erat effigies xpī
crucifix. disparēs autē in corde suo mira
bilem reliquit ardore: et in corpore suo
stigmataū impressionē. **P** Secūdo ex san
guinis emissionē. **Ex** dextero eim latere
tāquam lancea trāsiit sepe sanguis exi
bat. qui tunicam et femoralia respēgebat.
Alas enim sanguinē nō emisisset si vera
stigmata nō fuissent. **P** Tercio ex sensibi
li dolore. Cū eim quidā frater scapulas
eius cōfricaret et vulnus lateris sic teri
gisset beatus frāsciscus ad eius tactum
dolore sensit et maxime exclamauit. **Ali**
as enim dolor ibi non sentiret nisi vera
stigmata haberent. **C** Quarto ex milto
rum fideli attestatōe: quia multi tā in vi
ta qm in morte ista stigmata viderūt: testi
gerunt: et osculati fuerūt. **i. Joan. i.** **Ad**
audiuimus et quod vidimus oculis no
stris et. **C** Quinto ex signis ipsis mō cer
tificat dubios. sicut pater in papa Brego
rio. modo iuuat deuotos. sicut pater in
multis sibi deuoto qui letaliter fuit vul
neratus. mō cōuertit incredulos. sic pa
ter in clerico de eius stigmatibus dubi
tanti. et manu sua vulnus recipiēti.
Sermo. cclxv. C De eodem. **Sermo**
quartus.

Quēte ad me om
nes qui laboratis et onerati
estis: ego reficiā vos. **Mat.**
ix. In pñti euangelio quattuor: pñone i.
uuant vt ad xpm veniant scilz fatigati:
id est auari qui sunt in continuo labore.
onerati: id est superbi: quia superbia ni
mis ē ponderosa famelici. id est luxurio

si. et sepatis: id est sine iugo discipline dñi
fi. **C** Bicat ergo beatus frāsciscus: vos
fatigati labore auaritie veltē ad me pau
perem: et refouebo vos. **P** Vos onerati
pondere superbie: venite ad me humilē
et alleuiabo vos. **P** Vos autē famelici fa
me cōcupiscentie venite ad me amore dñi
flagrantē. et ego reficiā vos. **P** Vos dñi
si a iugo discipline. venite ad me iugum
obediētie ferentē. et ego pacificabo vos.
C Habuit igit frāsciscus paupertates.
p quā fatigatos labore auaritie refoue
bat. **C** Eius autē paupras fuit spōranea.
Cum enim quadā die euangeliz legere
in quo dñs discipulos sine auro et argē
to et calciamentis mitterebat. cōtinuo ad
oīa implenda se accinxit. **P** Secūdo fu
it extrema: qd nudus ad cōuersionē ve
nit. qd ē cū veltibus patrie auaritie resi
gnauit. et nudus de nudo exiuit: qd nu
dus super nudā humū se ponit fecit. **Tā**
extrema fuit qd non solū paup sed paup
tas poterat appellari. sicut p3 in tribus
mulieribus que ipm taliter salutauerūt.
C Tercio eius paupras humilis et deu
ta libentius vtebat elemosinis ostiatz
questus qd sponte oblati: dicē illū pa
nem eē angelicū: qd dabat inspiratiōibz
angeloz. **ps.** Panē angeloz manduca
uit homo. **C** Secūdo habuit humilita
tem pfundā p quā oneratos pie supbia
alleuiabat. **Litus** humilitatis sunt qñ
q3 gradus. **P** Primus ē laudes hominū
fugere. **Malebat** eim de se audire vlti
peritū qd laudis preconiu. **Unde** cuidāz
fratri pceperat vt cū populus cū lauda
ret ipse in eū verba vltitatis inferret. **Se**
cundus gradus ē humilia sentire de se.
Un a quodā fratre interrogatus quam
opinione hēret d se. rñdit: **Uideo:** mihi
eē maximus peccator. **P** Tercius ē i hac
vita semp se timere. **Un** cū ab aliquo ps
pulo beatificarcē dicebat. **Noli** me lau
dare tāquā securū. a dūcñs et filias
hñe possuz reuertēs ad seculū. nemo lau
dandus cultus incertus ē exit. **P** Quar
tus ē sferioribus obedire. **Uoluit** eizma
gis subesse qd pcesse. **Unde** generalice
dens officio guardiani pebat volunta
ti. et socio suo cum quo ire solitus erat.
obediētiā pmittebat. **P** Quintus gra

dus ē de opprobrijs hominum nō curare.
 Un cū tē hyemali indutus pāniculis
 orōm tremebundus insisteret. dixit ei
 quidā vt de suo sudore vnam sibi hūme
 cratā videret. ille rē dī. Nō sibi. s; oīo
 meo vengo. C Tercio habuit dei amorē
 seruētē p quē cōcupiscēte fame onera
 tos spūali reficiebat. Lulus amor seruū
 dus p; per orationes seruūdas quas sa
 ciebat. Eius nāq; oīes fuerūt mltē dnl
 cedinis: seruoris: virtutis: prātis: z grē.
 Tātē dulce dīns vt in eo facerēt mētis
 excessum z eleuationē. Tātē seruoris vt
 in eo inducerēt cōmptā eleuationē. Tan
 tē virtutis vt in hōib; facerēt magnaz
 imutationē. Un cum pio quodā abbate
 oraret. ille subito tantā sensit imutatioē
 z dulce dīnē mentis quātā in vtra sua in
 fuerat exptus. Tātē prātis vt dyabolo
 faceret magnā cōfusione. Lulus enīz ciu
 itatem assilī z totā illā regionē diaco vi
 deret absorbere. ille orauit ac statim eua
 nuit diaco. Tante grē vt sibi impetra
 ret peccatorū remissionē. Lū enīz quādā
 die peccata desierat a spū sancto certifi
 catōnē acceptē q; dīs sibi petā sua dīm
 sit. q; Quarto habuit pfectā obediētiaz
 per quā illos qui erant sine iugo disci
 pline pacificauit. Lulus obediētia tāta
 fuit q; nō tantū obediēbat sno supiori. i.
 deo. nō solū suo equali. i. cui libet alteri
 plato: sed suo inferiori. quā guardiano
 suo obediētia pmittebat. z q; sic obedi
 ens fuit: scircō oīa elementa z omnes
 creature sibi obediēbant. Alr nāq; idu
 it nouā claritatē: q; cū spūm z sociū su
 um caligo tenebrosa inuolueret ad eius
 oīes tandē tanta claritas radiauit qd
 ipos vīq; ad hospitium letos perduxit.
 Ignis induit nouā lenitātē: q; cū ipse ex
 nimio oculorū dolore infirmitatē incur
 risset z oporteret sibi cū igneo ferro co
 cturā fieri. ille ferrū candēs signauit: q;
 nullū dolorē sensit. Aqua etiā induit nouaz
 traquillitatē: q; cū quidā naute naufra
 giū formidarent inuocato eo traquilli
 tas ē secuta. Aqua etiā induit nouū sa
 porē: q; ad eius oīdem in vinū optimū
 ē cōuersa. Terra induit nouā fertilitatē
 q; per ei⁹ merita sepe fertilitas magna
 fuit. Eius etiā oīde terra fontē aque de

dit. Obediēbant etiā et ceterē creature
 scs creature que hūt trī cē: sicut p; in la
 pide quo caput mulieris cōtrīuit. q; hūt
 viuere. sicut p; in petroselino miraculo
 se inuicito. que habent secure: sicut pa
 ter in auib⁹ in quib⁹ hō ppter peccatū
 triplex amissit vītus: q; aues audita voce
 fugiūt. z se cōtractari nō pmitūt. z vīlo
 hōie a cātu delīstūt. Sed reuera ei obe
 diebant: q; vocate veniebant. z se ab ipso
 tangi pmittebant. z iussu cantabat. z iussu
 se subicebat. sicut in legēda cōtinetur.
 Obediēbat et ei creature que hūt discet
 nere. s. hōies non solū vīst: sed et motu
 tut. q; plurimos suscitabat. Obediēbat
 et ei creature intellectuales. s. angelī. nō
 solū boni qui corā ipso in infirmitate po
 sito dulciter cantauerūt. sed et mali. qui
 ad eius imperiū sepe fugerūt. Un cū di
 uitas reatna intestino bello periret. vi
 dit supra positā demones exultantes. nō
 socius de eius mādato clamauit. Ex pte
 dei oīpotētis: z iussu seruit eius. Grandi
 sci discēdite demones vīstueri. z statim
 demones fugerunt. z sunt fugati z diues
 pacificati.

C Sermo. cclxvi. C De sancto Dionysio martyre. Scrino prim⁹.

Quidam vīrtē nāq; adheren
 tes paulo cre
 diderunt: in quibus Dionysius
 suus artopagita zē. Act. xvi.
 In ista collectatōne quas hūt Paulus
 cū Dionysio stoicis z epicuris quatuor
 ternarij ponunt. sicut ex ipso rectu mani
 feste habet. C Primus ternarius ē: quā
 sibi sunt qdā irridētes. quidā dubitan
 tes. z quidā credētes. Irridētes erant
 qui dicebant. quid vult seruīuerbi? ille
 dicere. Dubitantes qui dicebant: andē
 mus de te hoc iterū. Dionysius autē non
 erat de numero irridentiū: sed de nume
 ro dubitantū. z tan dē factus ē de nume
 ro credentiū. Un Aug. in quodā sermo
 ne tractās verba pēdēta. Inter irridē
 tes z credentes mediū sunt dubitantes.
 Qui irridet cadit. qui credit stat. z qui
 dubitat ille fluctuat. Audiemus te inq;
 ent d h̄ iteg. icerti an casuri eēt cū irri
 dētib⁹. an itaturi cū credētib⁹. hodie it
 iste in mari? mltū viger. Sūt nāq; mlti it

adhes. Prouer. xv. Stultus irridet di-
sciplinam patris sui. et tales a deo irride-
bunt. ps. Qui habitant in celis irridebit eos.
et. Sicut et multi dubitantes qui nec ca-
dunt cum irridetibus. nec stat cum creditibus.
fluctuat cum hesitantibus. Ja. i. Qui hesi-
tat filius est fluctui maris: quod vento mouet.
et circumferet. Pauci autem bodie sunt veri cre-
dentes: qui. s. hnt fide cum spe vera. et cum
electioe sinceræ: et cum opatione sollicita.
Luc. xviij. Filius hoies venies: putas iue-
niet fide in terra. C. Secundus ternarius
est: qui ibi erat quidam epicuri. quidam stoici. et
quidam christiani. Isti autem in aliquibus puenie-
bant. et in aliquibus discouiebant. Lône-
niebant namque in appetitu beatitudinis: sed
discouiebant in modo appetendi. Appeti-
tus enim felicitatis omnibus est communis. Augu-
stinus per disputandum: studendum: viuendo
petierunt apprehendere vitam beatam. Appe-
titus autem vite beate per se: christiani: et bo-
nos: et malos et ceteros. Discouiebant autem in modo
Epicuri namque ponunt summum bonum in vo-
luptate corporis. Stoici vero in virtute
animæ: christiani in dono gratiæ dei. Est et alia
puentia et diuisio quæ ponit Bedam inter
epicuros: stoicos: et christianos. Nam epicuri
ponunt felicitatem hoies in sollo corpe cõsi-
stere. Stoici in sola anima. sed Paulus et
christiani ponunt in corpe et anima. non in pñti
nec ex se: sed ex gratia dei. Epicuri igitur vi-
dicit beatus Aug. in predicto sermone vi-
dunt: Comedamus et bibamus: cras enim
moriemur. Christiani vero non dicunt co-
medamus et bibamus: sed potius dicunt
aut dicere debent: Testinemus: donemus
et oremus. cras enim moriemur. Aut si hec
tria noluit dicere: saltem dicant duo. s. ista
duo: donemus et oremus: potius quam iesu-
nemus. Stoici autem dicere possunt virtutem
animæ a nobis habeamus et possideamus.
cras enim moriemur. credebant enim vir-
tutes politicas a se habere: sic se beatos
ei. Hodie autem sunt multi epicuri. de qui-
bus dicit Phil. iij. Quos deus venter est et
gloria in cõsolatione eorum qui terrena sapi-
unt. Sunt etiam hodie multi stoici qui
de se et de sua virtute cõfidunt. ps. Qui
cõfidunt in virtute sua et in mul. viuit.
sua. glo. Pauci vero hodie reperiuntur
veri christiani. Sunt enim veri christiani qui

corpus suum macerant ne sint epicuri.
et in deo spem suam ponunt ne sint stoici.
Aug. Virtutem querebas dicte: Beatus
populus cuius non voluptas carnis non vir-
tus populi sed cultus est deus ipsius.
Hec enim est doctrina christianorum incompabi-
liter pferenda doctrinis imòditijs epis-
curoz et superbis stoicorum. Tertius
ternarius est: qui ibi erant quidam curio-
si qui semper volebant audire vel dice-
re aliquid nouum. quidam superstitiosi qui
dediti erant cultui idolorum. quidam ve-
ro malitiosi qui doctrinam beati pauli
demonibus attribuebant. Hodie etiam
ille ternarius multum viget. Sunt enim
multi curiosi qui superuacua inquirunt
et se relinquunt. Berni. Stude cognosce
tempus: melior es si tempus cognoscas
quam si te neglecto cognoscere cursu syde-
ris. virtutes herbarum: ac cõplexiones ho-
minum: et naturas animalium: habere sciam
otium celestium atque terrestrium. Sunt etiam
multi superstitiosi. s. m. Jñs. Supstitio dicitur
quasi super statuta: quia tales statuta ma-
iorum despiciunt et sua anteponunt. Sunt
etiam multi malitiosi qui scripturam sa-
cram dicunt esse dyabolicam. ysa. v. Ne qui
dicitis bonum malum: et malum bonum. S. bea-
tus Dionysius. s. aliqui fuerit curiosus sciaz
phica sectado. aliqui superstitiosus supersti-
tiosum cultum idolorum tenendo. si fuit tamē
malitiosus: s. audistis: deuotus doctri-
na beati pauli duote suscipiendo. C. Quar-
tus ternarius est: qui cõsistit in beneficijs
a deo receptis quæ ponit paulus dicens
In ipso viuimus: mouemur: et sumus. A
deo siquidem recepimus etiam nāz. vitam gratiæ. et mo-
rum opationis bonæ. Berni. fecit deus hoies
de limo terre. ecce enim nature. Et inspirati
sunt in facie eius spiraculum vite. ecce enim gratiæ.
et posuit ipsam in padiso vi oparetur et culto
dret illud. ecce motum opationis bonæ.

Sermo. cclxvii. C. De eodem sermo. g.
Refulsit sol in clypeos
aureos et respice-
derunt montes ab eis et c. i.
Dach. vi. Ex his verbis de
beato Dionysio et socijs eius tria ostendunt
C. Fuit enim primo a deo valde illustra-
tus. cum dicit: Refulsit sol. Et hoc tripliciter ra-
dio. s. Primo radio celestis sapientiæ quæ acci-

fuit per diligētē exercitadēm et sollicitudinē. Adeo qđdē fuit diligēns qđ si cut ipse innuit in epistola ad apolophanem de athēnis vsqz ad helyopolis egypti studio acgre de scie pfectus est. Dicit per gerothē et Pauli crudelitē. Unde in li. de di. no. postquā se accusauit quare post gerothē scripsit. ait. Et inuētam facimus. et magis et amico extēnti et nos ex eius eloquijs post diuinū Paulū introducti. Dicit p. assiduam oronem. Unde in li. de di. no. Opz enim oronibus prius ad ipm sicut boni principem pducit et magis ppinguātes in hoc doceri. optima dona circa ipm collocata. Secūdo fuit illustratus radio reuelatōis diuine que fuit triplex. C. Prima est qđ spū pphēie claruit. Prophēiauit. n. Joāne euāgelista in exiliū relegato qđ inde esset reuersurus. Un ait in epistola quā sibi misit dicens. Gaude vere amabilis. et infra. Ex custodiā que est in patibulis deuitis. et ad terrā Asiam reuerteris. Et facies ibi bonas dei mutaret. et his qui erunt post te radeas. Secūda est quā assumptō beate Marie inter fuit. sicut ipse in li. de di. no. insinuare videt loquēs ad Timotheū. Nos inquit ut nosti. et ipsi et multi scđum fratrū cōuenimus ad visionem corpis vite principis. que deū suscepit. aderat autē et frater dei Jacobus et Petrus summa puectissima theologorū summas. C. Tertia est. qđ ordines officia et dignitates angelorum pfecte agnouit. Paulus enim in tertius celū raptus qui hec oīa cognouit ipsum edocuit. C. Tertio fuit illustratus radio ofonīs deuote. de qua sic dicit in lib. de diu. no. Nos ipsos ergo extēdamus ofonibus ad diuinorū et bfoarū radioz altiorē inspectū. Per oīones enim sursum ad diuinorū cognitōnem trahimur. nō deum ad nos trahētes. sed nos ipsos ad deū extēdētes. Et ostēdit hoc Dionysius triplici exemplo. C. Primo exemplo cathene luminose extēte et sunt et nautis ad petram impingētes. In primo exemplo trīa ponit. Assimilat enim oratōem cathene luminose et desuper extēte. Oratio. n. dicit cathēna inquantuz p ipam ad deum trahimur. Dicit lumino

sa inquantū per ipam illuminamur. Dicit extēta inquantū desup nobis a deo infundit. C. In secūdo exemplo similitrīa ponūt. s. nauis. fumis. et petra. Nautis est anima nostra. fumis oratio deuota petra autem xps. Per fumos ergo orationum trahimur animā nostrā ad petram. s. xpm. nō ipsum xpm ad annūm nrām. C. In tertio exemplo similitrīa ponūt. s. nauis. petra. et impulsus ad petra. C. Anima enim nrā in petraz impingit. quādo peccatū mortale pmittit et quāto impingit fortius. tanto se a deo elongat amplius. C. Secūdo ipse cum oījs suis fuit valde munitus. quādo notat cum dicit. In clypeos aureos et creos. Ipse enim fuit clypeus dei inquantū habuit fidē dei. Eph. vi. In oībus sumētes scutuz fidē. Tunc autē iste clypeus ē aureus quādo fides est cum charitate. et tūc est creus quādo nō pōt aliqua passio ne frangi. Tali clypeo fuit munitus beatus Dionysius. Fuit enim diuersis supplicijs examinatus. sed semp manifestus fuit ter militū manibus flagellatus instar Beati Pauli. qui dicit. Tercō glis cesus sum. Fuit super craterem ferreū affatus instar Beati Laurēti. Fuit ad rocissimas bestias pectus instar Baulelis et Ignati. Fuit in elsbannz iactatū instar trīsum puerorū. Fuit crucifixus instar xpi. Fuit capite truncatus instar Pauli. Sed tamen flagella amiserūt virtutē utendi ppter virtutū munitōem. ij. Cor. vi. Per arma iustitie a dextris et a sinistris. Cratis ferrea amiserūt virtutē pbandi. et hoc ppter ignitam dilectionē. Digenes. Admirabile genus medicamentū ut ignis igibus extinguat. bestie amiserūt virtutē sentēdi. et hoc ppter crucis oppositōem. Dor enim ut crucē opposuit eas mansuetissimas fecit. Job. v. Bestie terre pacifice erūt tibi. Elsbannz amiserūt virtutē vrēdi. et hoc ppter aure spūs sancti refrigeratōē. Bañ. ij. Sēcte mediū somacis quasi vētūm rois flātem. Patibulū crucis amiserūt virtutē cruciādi. et hoc ppter dominice passionis recordatōem. Brego. Si passio xpi ad me mortem reducit nihil est quod nō equo animo tollerē. Gladius amiserūt virtutē

occidit dñi. Gladius. n. ipsum nō occidit
sed p amorē ad vitam pduxit. C Tercio
fuit ceteris ad illuminatōem datus. qđ
notat cum dicit. Et respēduerunt mon
tes ad eā. Est eim datus fidelibus ad il
luminatōem et p solatōem. ppter benefi
cia que impēdit. Adiuuat. n. duos pu
niti in deuotos. recipit penitētes conuer
sos. Deuotos qđem adiuuat i vita i mor
te et post mortē. In vtra sicut patuit i da
goberto rege francoꝝ sibi deuoto quem
sepe ab ira patris eripuit. In morte sicut
p quia cū legat̃ Adichaelis impatoris
livos Dionysij de nouo traslatos ludo.
uico misit illi decem et nouē infirmi
curati sunt. quorum aliqui erant ad mortē
dispositi. Post mortē sicut p i supra feri
pto dagoberto. cuius animā a demoni
bus liberauit. In deuotos etiam punit.
sed penitentibus parciť. sicut p i in Lro
domo rege qui bachiūm Dionysij fran
gens in amentia versus est. sed. postmo
dū penituit et sanitatem recepit.

Sermo. cclxviii. C De eodē s'mo. iij.
Tistorum anime i ma
nu dei sunt.
et nō tanget illos tormentum
malicie rē. Sap. iij. Quia de
beatūm Dionysium et socios suos manu
sue gratie cōuertit iuxta illud. ps. Emit
te manum tuā de alio rē. conseruauit iu
sta illud Joan. x. Nō rapiet eas q'squam
de manu mea. coronauit. iuxta illud Sa
pl. v. Accipiet regnū decore et diadema
speciei de manu domini. Ideo verba p.
missa de ipō et socijs eius recte exponūt.
In quibus verbis describit̃ quantus ad
quinqz. C Primo quantū ad vite perfe
ctōem cū dicit. Iustoz anime. fuit enī
iustus qz vnicuiqz ius suum reddidit. s.
deo. primo. et sibi. fuit enim ordinatus
quantū ad deum per intīmā cōteplato
nem. Ascendit enim ad deū p tres gra
dus cōtemplatōis. quos ipē distinguit
in l. de dñi. n. s. per sensibilitū manu dū
ctōem. per intellectuale opatōem. et per
immediatam et felicē vnionē. Ipse qđez
ante suam puerionē fuit magnus pbs.
postmo dū factus ē verus xpianus. post
mo dū a beato Paulo et Berotheo in di
uinitis factus ē valde perfectus. Inquam

tum igit fuit pbs ascendebat in deum p
creaturaz manu ductōem. Rom. i. Inul
sibilia enim dei a creatura mundi p ea q
facta sunt intellecta cōspiciunt. Inquam
tū factus est xpianus ascedebat p intelle
ctualem opatōem. ps. Da mihi intell. vt
discam man. tua. Inquantū fuit in diu
inis valde pfectus ascendebat p imedia
tam vnionē. ij. Cor. iij. Nos aut reuelata
facile gl'am dei specularē. De isto tripli
ci gradu dicit. Prouer. iij. Iustorum se
mita quasi lux splēdēs pcedit et crescit
vsqz ad pfectū diem. C Primo nāqz iu
stus de deo incipit hīc aliquē splēdore
quādo in creaturis respicit. Deinde pce
dit ad maiorem cognitiōem quādo i aio
ipm querit. et tandē crescit vsqz ad pfm
diem qñ se sibi totali p amorē vnit. Se
cundo fuit ordinatus quātū ad primū
per compassiōes. Displecebat enim sibi
qñ aliquis erat nimis austerus. Erāt tē
duo sancti viri q nimis erant austeri. s.
carpus et demophilus. An volēs ipz de
mophilū ad ppassiōē inclinare epl'am
sibi scripsit. in qua de ipō corpo exēplū
mirabile recitauit. Cum. n. qđā infēles
quendā xpianum pueritissent. raura car
pus turbatōem habuit q infirmitatē in
currit. quoridie rogans deū vt ipō pu
ntret. Ecce in domo sua quedam fomax
appuit. et iuxta illā illi duo valde tremu
li stantes qui retro a qbusdā imptinge
bant. et ante a serpētibz de fomace sur
gentibus trahebant. Respicēsqz carp
vidit celū apertū et iēsum cū multitudine
angeloz. sed adeo delectabatur in punitō
ne istoz qz vtr respicere volebat ad celū.
Tandē iēsus ad ipm descendēs homico
eripuit et carpo dixit. Percute me. para
tus sum enim adhuc p hominū saluā
tē pati. et hoc mihi amicu q nō peccet
hōies. Ecce tria verba mirabilis pēta
tā. Unū qñ dicit. peute me. vt illoz vin
dictam in seipm retorqueret. Aliud quā
do dixit q si possibile ē esset adhuc p hō
nibus saluādis pati paratus ēē. Terti
um quādo dixit q valde sibi amicum ēē
vt homines abstineat a peccatis. C Ter
tio fuit ordinatus quantū ad se per ma
gne sanctitatis pfectōem. ppter quā bo
noratus fuit a xpō. ab angelo. a mōdo.

Christus nanq; ad ipm in carcere descen-
dit. & missam celebrati panem obtulit vi-
cens. Accepit hoc charē meus. q; mecu;
erit merces tua magna. Angeli honora-
uerunt. & quantū ad corpus quando cor-
pus Dionysij caput inter sua brachia an-
gelis cum laudibus pcedētib; fere per
duo miliaria deportauit. Et quantū ad
animā q; mults laudibus animaz eius
& sociorū angeli deportauerūt ad celum.
Totus ē mundus ipm honorat. Un̄ di-
xit sibi pps. Memoria tua erit in laude.
Eccle. xliij. Sapiam sanctorū narrat po-
puli zc. C Secūdo describit quantū ad
suam conuersionē. Lum̄ dicit. In manu
dei sunt. Pūus qdem erat in manu sinis-
tra. sed postmodū in manu dextra dei
venit quādo de statu infidelitatis xp̄us
ipm conuertit. Pūus conuersionē trīa
causauit. C Primus est obscuratio. Vi-
dens enim Dionysius eclipsim factā in
passione domini nō esse naturalē. tūz q;
luna erat in perfecta distātia a sole. tūm
q; eclipsis lumen nō aufert ab omnibus
ptibus terre. tūm q; per tres horas dura-
re nō pōt. Dixit. Oido nature puerituri
aut clementia merentur. aut deus natu-
re parit. & elemēta sibi cōpatiunt. C Se-
cū dū est Pauli p̄dicatio. Act. xviij. Qui-
dam viri adherētes Paulo crediderūt
in qbus Dionysius arripagita zc. C Ter-
tius est cuiusdam ceci illuminatio sicut i-
legēda habet. C Tertio describit seu cō-
mendat quantū ad peccatū vitatōz cum
dicit. Et nō rāget illos tormētū malitie.
Salutia post suam quersionē ipm nō re-
tigit. sed semp se in puritate seruauit. q;
triplici exemplo ostēdit. C Primo quia
se a minimis impuritatibus emūdauit.
Unde dicit in eccle. hierar. Etenim acce-
dentes ad diuinū sacrificiū mundari cō-
uenit ēt ab intēmis animi fantasijis. Se-
cūdo q; se ad puritatez sepe in ducebat.
Un̄ dicit in li. de vi. no. Sanctitas vt fin-
nos dicat esse ab oī mūditiā libera & per-
fecta. & oīno imaculata mūditiā. Sic
n. d. Barth. vi. Ex abūdantiā cordis
os loquit. C Tertio q; tpalia p̄tenebat.
vbi supra dicit. Si illi quos dicit sctos
dissigat ea que sunt sup terrā inherentes
materie corruptib; ab oī diuino amore

cecidērunt. & nō nouit quomō sanctio-
cent. C Quarto describit quantū ad su-
am passionē cum d. Un̄ sūt oculis in-
pientū mori. Bñ dicit. Un̄ sūt insipie-
tibus. q; in veritate coram ip̄is sapien-
tibus nō sunt mortui. sed. xlii. Quod p;
q; sancto regulo ep̄o arelaten. missam ce-
lebanti tanquā tres columbe appuēt.
habentes in suis pectoribus litteras salu-
guineis nomina sp̄oz scripta. Id autem
appuerūt in specie columbe sanguie tin-
cre. ad innuendū q; inerat ad celū p;
mitum penitētie. per simplicitatē immo-
centie. & p sanguinem passionis propit.
C Quinto describit quantū ad suā glo-
rificationē. cū d. Illi aut sunt in pace.
qua pace d. Ista. xxiij. Sedebat pplus
meus in pulchritudine pacis. in taber-
naculis fiducie. in rege opulētia. Eom̄
nanq; pax est pulchra secūra & opulētia.
Tūc. n. est pulchra q; fit hostibus sup-
stis. Ista. ix. Jugū enim oneris eius & vit-
gam humerū eius. & sceptrum exactoris
eius supasti. Tūc ē pax secūra q; fit ho-
stibus exterminatis. Ista. xxv. Precipita-
bit mortē in sempiternū. Leuit. xxv. Do-
bo pacem in finibus vestris. tūc ē opulē-
tia quādo fit hostibus expollatis. Tūc
enim expoliabunt egyptū. ditabunt p̄-
brei. Ezo. xij. Expoliauerunt egyptū.
C Sermo. cclxix. C De sancto Luca 6. l.

Salutat vos Lucas medi-
cus charissimū.
Col. iij. Ad honorem saluta-
tis psequimur illud verbum
salutationis. vbi beatus Lucas a quatuor
gmen dōt. C Primo a nfe salutis p-
curatōe cū dicit. Salutat vos. i. salutem
eternam exoptat. Quā siquidē salutē
dupliciter pcurauit. C Prio verbo cuius
gelice conscriptōis. Unde pōt sibi cōue-
nire quod legif. Eccle. xxxvij. Sapiam
scribe in tpe vacuitatis. In humano sig-
dem genere triplex erat vacuitas. Be q;
dicit Bene. i. Terra autem erat inanis &
vacua zc. Vacua qdēz erat affectiua vel
dilectione. Unde dicit inanis opatiua.
meritoria actōe. Ideo dicit. & vacua. i.
reflectiua dei cognitione. Ideo dicit. Et
tenebre erant super faciem abyssi. Cōtra
istam triplicē vacuitatem Lucas tripli-

gemscript sapientiam. scilicet euangelicam. ut illi
luminaret intellectus ad dei cognitionem
scilicet. Repleta est terra scientia domini
scilicet. Aplica. scilicet. actus apostolorum. ut anima
ret operatum ad meritum actionem. In
ipsis namque actibus ostendit qualiter apo-
stoli fuerunt fortes ad operandum. et ad quod
libet aduersum sustinendum. Iaco. v. Exe-
plum accipite fratres longanimitatis.
laboris. et patientie. et. Epistolares id est
epistolam ad hebreos. Nam sicut dicitur in p-
logo super epistolam ad hebreos. Illa scri-
ptam lingua hebraica apostolus misit.
cum sensum et ordinem retinens aucto-
ritate apostoli eam greco sermone pro-
posuit. In illa autem epistola intendit aposto-
lus in deos a legalibus observantiis auer-
tere. et ad leges charitatis et amoris christi
ipsos inclinare. Et Secundo nostram salutem
percurrit exemplo salutis informati-
onis. Tria namque habuit per que nobis fu-
it in exemplum. scilicet. innocentia veram. Dico.
Seruans deo fuit sine crimine. Penite-
ntiam duram. Unde dicitur. Crucis morti-
ficationem in suo pectore per tui nominis
amore portauit. et finalem perseuerantiam
dicens. Ieremias. annorum obiit in bethania
plenus spiritu sancto. Ecce quod sancte ice-
pit quod ob innocentia quam laboriose persecutus
fuit. quod cum penitentia dura. quam feliciter
persequutus. quod cum spiritu sancti abundan-
tia habemus ergo in eo exemplum innocen-
tie quantum ad vitam incohendam. penite-
tie quantum ad vitam persequendam. et perse-
uerantie quantum ad vitam consummandam.
Et Secundo commendat a multiplici illu-
minatione. cum dicitur. Lucas qui a luce vi-
dit. Est enim quadruplex lux que ipsius
illuminauit. Prima est lux spiritualis que
est diuina sapientia que ipsum illuminauit
ab interiori. Sapientie. vij. Propo-
sit per lucem habere illam. Ecclesi. xv. Im-
pleuit eum dominus spiritu sapientie et in-
tellectus. Ambrosius. Lucas omnes sapientie virtu-
tes sua historia comprehendit. Docuit ap-
penaturalia dum virginem dei filium
ostendit. et in eius aduentu celorum virtu-
tes moueri precepit. In cuius passione te-
nebre facie sunt. Docuit etiam moralia ut
inimicum diligere. verberantem non repete-
re. mutuum gratis dare. Docuit rationalia

dum qui fidelis est in minimo et in ma-
iori esse ostendit. Et Secunda lux est carnalis que
est puerfatio lucida que ipsum illuminauit
ab exteriori. Mat. v. Luceat lux vestra co-
ram hominibus. et. Ieremias. vij. Dissimulatum
fremum. i. Lucam in glo. cuius laus est in
euangelio per omnes ecclesias. Dissimulatum in-
quit fratrem nostrum. i. ipsi nobis familiar-
ritate perficitur. cuius laus non est in mundo
sed in euangelio per ecclesias non per synago-
gas. Ostendit igitur quod Lucas fuit celebris
fame. tum quod familiaritate apostolica decoratus.
tum quia apud omnes fideles acceptus.
Et Tertia est lux intellectualis que est di-
gna mundi que ipsum illuminauit ab
interiori. Sap. iij. Quod pulchrum est casta
generatio cum claritate que per tanto dicitur
intellectualis. quod hoc est angelicum non hu-
manum. Lucas autem (teste Hieronymo)
virginitatem perpetua custodit. Luceus vir-
ginitas quattuor conditioes laudabiles
habuit. Fuit namque integra in carne. et in
mente. Hieronymus. Sine crimine in vir-
ginitate permanens domino maluit offer-
re. Fuit laboriosissime acquisita. Unde
dicitur in oratione. Sancte crucis mortifica-
tionem. et. Fuit longanimitate conseruata.
Hieronymus. Neque uxorem vnguam habens
neque filios. Ieremias. annorum obiit in bethi-
ania. Fuit oleo spiritus sancti emittit.
Hieronymus. Obijt plenus spiritu sancto.
Istud oleum fatue virginis non habuerit
ideo defecerunt. Et Quarta est lux cele-
stis que est spiritus sancti influentia. que
ipsum illuminauit a superiori. de qua dicitur
Act. ix. Circumfulsit eum lux de celo. Istam
lucem habuit beatus Lucas qui teste Hie-
ronymo sancto instigante spiritu euan-
gelium suum scripsit. De ista luce dicitur in
psalmis. Signatus est super nos lumine vul-
tus tui domine. Spiritus enim sanctus et al-
ma illuminat. idcirco dicitur lumine et anima
signatus. id est. signatus est. et animam deo
assimilat. id est. Vultus tui domine. et anima
letificat. id est. de dilectis letitia in corde meo.
Sic et beatus lucas illustrauit per celestem sapientiam
Signauit per integritatem perpetuam. Assimi-
lauit per charitatem accensam et letificauit
per iocunditates internam. Et Tercio co-
mendatur a spirituali curatione. cum di-
citur medicus. Quia. erant quattuor infirmi.

mitates. Ideo i suo euangelio posuit quat tuor medicinas dicens. Luce. vi. Beati pauperes quoniam vestrius est regnum celorum. Et est primus modus curandi per munitione. et isto modo curat infirmitas auaricie. Isti modum tangit cum dicit. Beati pauperes etc. In minutum aut sanguinis puritudo ex toto est abiciens. Supflus diminuedus. necessarius retinendus. Sanguis puritudo sunt diuitie iniuste acquisite: que sunt ex toto abiciens. Luce. xix. Si quis aliquid de fraudauit reddat quod auaritia. Sanguis supflus sunt diuitie ex supfluitate possessae. Iste sunt diuitie diminuedere pauperibus erogare. Ibidem. Ecce dimidiu bonorum meorum do pauperibus. Sanguis necessarius sunt diuitie ad necessitate retentae. i. Tim. vi. Habetes alimeta et quibus tegamur his contenti sumus. Et secundus modus curandi est per dietam obseruandam per quam sanat infirmitas gulae quod notat cum dicit. Beati qui nunc esuritis etc. Eccl. xxvij. Qui abstinentes est. adijcet vitas. Luce. xxi. Accedite ne grauent corda vestra in crapula et ebrietate. Tertius modus curandi est per sudorem quo sanat infirmitas ineptie letitiae. quod notat cum dicit. Beati qui nunc fletis. Sudat enim oculus per lachrymationem. cor per dolorem. Eccl. xxij. Pugna oculus deducit lachrymas: et qui pungit cor perfert sensus. i. sensibiles dolorem. Quartus modus est per amare potum. nio sumptione per quam sanat infirmitas luxurie. et istud modum tangit cum dicit. Eccl. xi. Valuit vni potum obliuior. nec fecit luxurie magne. Iste quattuor medicinas medicus christus assumpsit in se. Quibusdam enim in manibus et pedibus minutione fecit. xl. diebus et noctibus. dietas seruauit. et sudorem sanguinis sudauit. fel et acetum ad bibendum sumpsit. Quarto comedatur a laudabiliter eductio. cum dicit charissimus. Ipse enim fuit charus regi. tunc quia fuit eius discipulus in quosdam vnus de iherosolymis. tunc quia fuit eius notarius euangelium scribendo. Fuit charior sponse regis tunc quia eius secretarius. Secreta enim paranymphalia que angelus et sola vir

go sciebant solus Lucas differunt. tunc quia eius pictor egregius quoniam in Damasco. Imagines eius depinxit que Rome habent. tunc quia eius hystorographus describens hystorias eius annunciat. concipiens et natiuitatis. Fuit charissimus princeps regis. i. pauli. tunc quia eius adiutor deuotus. quia in Hierosolymis usque ad summationem fecit est. tunc quia eius comes indutus. i. lothar. vig. Ordinat. et ab ecclesiis comes peregrinatus in se. hoc in glo. de beato Luca accipit.

C Sermo. cclxx. De eodem Sermo secundus.

Lucas est mecum solus. etc. y. Timot. iij. Lucas interpretatur eleuatus confurgens. C In primis aut verbis de beato Luca tria ostendunt. Primo quod fuit mentis eleuatus. quod ad deum. cum dicit. eleuans. Ipse enim a terra se totaliter eleuauit. et in deum pena contemplatus volauit. Sex namque in se habuit per que ipse se sic a terrenis eleuauit. et sic alie volauit. Primo per corporis annuntiationem. Unde dicit in sermone qui per ecclesias legit. Martyr suum corpus assumptum in aedibus sanctis. crebrisque vigiliis membra sua in acerbas ipse indixit. Et secundo per plumare. i. virtutum varietatem. Unde dicit supra. Lucas inter angelorum et apostolorum choros atque candidum virginum lilia et inarcescibiles rosas martyrum flores conuiscat. Et namque conuiscare inter angelos et virgines. quia virgo extitit. inter martyres: quia afflictiones corporis sibi idcirco. inter apostolos: quia euangelista et nuncius fuit. Tertio per aliam magnitudinem que sunt ordo et elemosyna. Supponendo autem prophetiam de ueram orationem fecit. quoniam dixit. Et sane nobiscum esse quoniam aduersus pacem. et elemosyna ipse dicit. quoniam ipse ad hospitium inuitauit. Quarto per uerba ipse scilicet impulsione. unde dicit de ipso et alijs sanctis apostolis. Ecce. i. Ubi erat impetus spiritus. luc gradiebant. Quinto per ecclesiam pergit citius volat. Iuxta illud Job. ix. Sicut agla volas ad occasum. Et sic ad quam Lucas festinabat fuit ardens. ad quam

per ardentia desideria currebat. Unde
dixerit ipse & cleophas. Luce. vlti. Nō
ne cor nostrum ardens erat in nobis.
Secundo habuit peccati immunitatē quo
ad se. quod notat in illa interpretatōne q̄
dī. cōsurgēs. q̄: ab oī peccatō surrexit.
Pctū nāq; ppter suas ponderatōz sur
gere nō pmitit. Luce. pōderositās mō.
strat. tū qz ad aliud trahit. Erego. Pec
catū qd per pñiam nō dīlūit. mox suo
pōdere ad aliud trahit. tum qz peccatū
in fērnū demergit. Exod. xv. Submersi
sūt quasi plūbz in aquis vehemētibz.
tū qz deū fatigat & premitt. ysa. i. Labora
ui sustinēs. Pz eius pōderositās etiam
ex eo qz cū deus beat inenīas fortitudi
nē. Job. ix. Si fortitudo queris robustis.
simus est. celū hz firmīssimā soliditatē
Job. xvij. Tu solita cum illo fabricat
es celos qui solidissimi quasi ere fusi sūt
terra perpetua stabilitatē. Ecclē. i. Ter
ra autē in eternum stat. & tamē peccatū
adeo pōderosus ē. quod nec de^o ipsuz
portare potuit cū tota sua fortitudine.
biere. xvij. Vos estis mihi onus pñciā
vos. nec celū cū sua soliditate. Luce. x.
Videbas sathana quasi fulgur de celo
cadentem. nec terra cū tota stabilitate.
ē. Nume. xvi. Diruppa est terra sub pe
dibus corū. & aperies os deuorantē eos
C. Tertio habuit magnā charitatē q̄tū
ad primū. quod notat cū dī. Est meuz
solus. Magna charitas qz ceteris apo
stolis deferentibus. ipse solus nō nos de
seruit sed nobiscū quadrupliciter reman
sit. s. per desiderabilia sua. per verba sua
per exempla sua. & per adiutoria sua. ipse
enim dū vlueret quatuor preconiā hūit
fuit nāq; charissimus: & fuit medicus.
Lok. iij. Salutat vos lucas medc^o cha
rissimus. Fuit fama & opinione pclarus
ij. Loe. viij. Quisum fratrē nr̄m. s. Zu
cam in glo. cuius laus est in euangelio
per omnes ecclesias. Fuit & fidelis soci^o.
Eiusdem. viij. Ordinatuz ab ecclesijs co
mes peregrinatōis nostre. P. Quia igit
fuit charissimus remansit nobiscū per
desideria sua. desideria siquidem arden
tia habuit qui dixit. Nōne cor nostrum
ardens erat in nobis ēē. Et si tam ardē
tia desideria habuit in hac vita misera

multo fortius nō habz in ysta beata vbi
nostram salutem desiderat. Unde recre
modo sibi cōuenit illud quod dixit apo
stolus. Lok. iij. Salutat vos lucas. i. sa
lucem eternam optat ēē. Deus autē de
sideria sanctorū cito exaudiuit. ps. Desi
derium pauperū exaudiuit. p. Secūdo
qz fuit medicus remansit nobiscū p ver
ba sua: per que & animas languentes ca
rat: & nostram tarditatē cōfirmat. & vias
celestis patrie dēmonstrat. De pñmo dī
cit Hiero. Omnia verba sua anime lan
guentis sunt medicina. De duobus sc̄n
tibus dī in sermone qui per ecclesias le
git. Bz lucas velut insignis lucifer ab
orientalibus relucēs. nobis lumen fidei &
celestis itineris calles patenter dēmon
strat. P. Tertio quia fuit fama pclarus.
remansit nobiscū per exēpla sua. Nos
enim i hoc seculo. vi hī ad Tū. iij. De
bemus vluere sobrie quantum ad nos &
pie q̄tū ad deū. & iuste. s. q̄tū ad primū
Ad ista tria scūs lucas nos suo exemplo
informat. Ipse. n. vixit sobrie q̄tū ad se.
qz crucis mortificatōem in suo corpore
portauit: virginitatē seruauit. Vixit
pie q̄tū ad deum: qz circa pietates cul
tus dīgni & fidei excellenter claruit. Vix
it iuste q̄tū ad primū: qz suo sup̄iori
dedit reuerentiā. sicut paulo cui semper
i oibus obediuit & suo equali dedit pcor
diā. sicut cleophe socio suo: cū quo ema^o
cōcorditer iuit & cōcorditer rediit: & suo
inferiori. i. nobis dedit doctrinā: qz per
euangelizandem docuit. & pactus apo
stolorum mores instruxit. P. Quarto qz
fuit fidelis socius. remansit nobiscū
per auxilia sua. Ipse enī & alij sancti p
oratiōes & merita sua nos adiuvant. ij.
Macha. xv. Hic est amator fratrū & po
puli israel. Hic est qui multū erat p po
pulo & vniuersa ciuitate. Unde legi^o q
cum christiani a thureis essent obsessi. ap
paruit eis quidam vir luctuosus & corru
scans dicens se esse lucam euangelistam
precipiens christianis vt contra hostes
ad bella procederent. Sed euz illi repu
diarent ante eos se posuit. & victoriam
magnam fecit.

C. Sermo. cclxxi. C. De eodē sermo. iij.

Secundum animal si
lo. Apoca. iij. Inter cetera sa
cta aialia scūs lucas p vitulū
sine bouē est designatus. Est namq3
bos q̄ritur ad quattuor cōmēdabilis.
¶ P̄mo q̄ritur ad sacrificiū. q̄ deo i tēplo
i sacrificiū imolabat. sic b̄s lucas dic̄t
bos rōne sacrificij. q̄ circa tēplū semper
imolatus fuit: et in principio sui euāge
lij. et in medio et in fine. In principio agē
do de zach. imolatiōe. p̄curforis in tēplo
annūciatiōe. et marie purificatiōe. In me
dio agēdo de xp̄o duodeno in tēplo re
manēre et in templo predicante. In fine
sui euāgelij p̄ discipulos in tēplo
deum laudātes cōsumante. Homo enim
iustus d̄z esse bos rōne sacrificij. q̄ cor
pus suū d̄z macerare ne lasciuat i pi
cipio. in medio. et in fine. i. in iuuentute
virilitate. et in senectute. ¶ Secūdo bos
cōmēdabilis ē quantū ad suū incessū
q̄ nō saluādo vadit: sed mature incedit
Brego. super illud Ezech. i. Planta pe
dis quasi planta pedis vituli. f. mature
incedētis fortis et diuisa. Ex quo habet
q̄ lucas in suo euāgelio incesit mature.
fortiter et diuisim. Mature quidē p̄mo
intro duxit p̄curforē regis. postea incepit
a cōceptiōe regis. Et de cōceptiōe p̄cessit
ad natiuitates. de natiuitate ad infan
tiam. quādo dixit Luce. ij. Postq̄ cōple
ti sunt dies octo vt circūcidetur puer.
De infantia ad pueritiā. Luz dixit eius
dē. iij. Remāsit iesus et. De pueritiā ad
iuuentutē. Ibidem. Erat iesus incipiens
quasi annorū. xxx. Deinde ad suā con
sumatiōem incesit fortiter. Alij euāgeli
ste fortiter inceperūt: sed nō fortiter finie
runt. Mattheus. n. et Joānes nihil agit
de ascensionē. Marcus nihil agit de tu
dicaria prāte. Lucas aut tam in euā
gelio q̄ in actibus ista plenus p̄sequit
Incesit etiā diuisim. q̄ narrationē p̄
curforis et regis nō cōmisit: sed diuisim
posuit. Agēs enī de annūciatiōe p̄cur
foris accedit ad annūciatiōem regis.
Agēs de natiuitate p̄curforis accedit
ad natiuitates regis. Agēs de predica
tiōe p̄curforis accedit ad predicationem
regis. Homo etiā iustus debz eē bos ra.

tionē incessus. quia debz p̄cedere matu
re. opera sua mature perficiendo. Quia
sicut dic̄t Prover. xij. Substantia sc̄li
nata minuet. que autē paulatim colla
gitur multiplicatur. Fortiter in bonis
operibus p̄seuerādo. Prover. xij. Aba
nus fortius domina b̄s. Diuisim bona a
malis. et magna a minoribus separādo.
Dere. xv. Si separaueris p̄ctosus a villi
quasi os meū eris. ¶ Tertio bos cōmē
dabilis est quantū ad mansuetudinē. q̄
tugo p̄ctus. stimulo agitur. clamorib
bus lacessitus nō murmurat. non recla
mat. Sic lucas et alij sancti viri. p̄cti tu
go penitēte. agitati stimulo p̄secutio
nis tyrānice. lacessiti clamorib⁹ iniurie
nō murmurant in ore. sed patientiā suā
in corde. Iuxta illud quod cantat eccle
sia. Non murmur resonat. nō querimo
nia et. ¶ Quarto bos cōmēdabilis ē q̄
tuz ad labores et virilitates. Est enim ad
mal valde laboriosus et virilis. Sic ip̄e
tus lucas fuit laboriosus et virilis p̄ quat
tuor officia que habuit. ¶ Primo enim
fuit pictor imaginū. Unde dixit Dam.
Accepimus lucas euāgelistaz p̄ntēse
dominū et matres eius. et eorū imagi
nes habere romanorū famosaz ciuitatē
Eccle. xxxvij. Aliditras eius varlas pi
cturaz. corūz dabit in similitudinē pi
cture. et vigilis sua perficit opus. ¶ Se
cūdo fuit medicus corporū et animarū
Hierony. Actus ap̄loz nudā vident so
nare hyssopā: sed si nouerimus eorū scri
ptorē esse lucā eē medicū. a ducit⁹ oīa
verba illius aīe languētis eē medicus.
Eccle. xxxvij. Anguētarius faciat p̄p
menta suauitatis et. ¶ Tertio bea⁹ lu
cas fuit op̄ilator librorū. Compilauit. n.
euāgelium. actus apostolorū. et ep̄isto
lā ad hebreos p̄t ab ore sancti Pauli
auduit. Eccle. xij. Quēsiuit verba vti
lia quantum ad euāgelium q̄ compo
suit et scripsit sermones rectissimos gē
ac actus apostolorū quos compilauit.
ac veritate plenos. quantū ad ep̄istolā
ad hebreos quas transtulit. ¶ Quarto
fuit notarius plurimorū: scilicet christi
culus genealogiaz. conceptionē. natiuit
tatem. infantiam. predicationē. passiōē.
ac resurrectionē. ascensionēz fidelis filo

descriptu beate Marie virginis. q. scri-
pti eius secreta. Sui. notarius apostolo-
rus. quia scripsit coruz acta. Sui spalis
notarius pauli q. psecutus est eius ge-
sta. Nec miruz h notarius tot & tanta scri-
bere scuitur. qui ad hoc quattuor magi-
stros habuit. p. Primus fuit spūs scūs.
Dico. Scō infligant spū in achate par-
tibus scripsit euangeliū. p. Secundus fu-
it beata virgo maria que verba angeli
& pastoruz cōseruabat & ei manifestabat
Ecclē. xv. Obuiabit illi. s. luce quasi ma-
ter honorificata. p. Tertius fuit cer^o apo-
stoloruz. unde dixit in plogo suo. Sicut
tradiderāt nobis que a principio vide-
rūt & ministrī fuerūt sermonis. p. Quar-
tus spalter fuit apostolus paulus. Hic
ro. in libro de viris illustribus. Quidā
suspiciant quoticūqz paulus dixit in
euangeliuz meuz. de luce significare vo-
lumine.

¶ Sermo. cclxxij. ¶ In die Simonis &
Jude sermo primus.

Simon frater vester scio
q. vir consiliū est:
ipius audite & ipse erit. vobis
pater. & Judas machabe^o for-
tis viribus a iuueritū sua sit nobis pri-
ceps militie. & ipseaget bellum populū
ecclē. Adhac. ij. ¶ De istis beatis aposto-
lis symone & iuda quattuor cōsiderant
que in pmissis verbis notant. ¶ Primo
quales fuerūt quantū ad sc: q. fuerit ma-
gne sanctitatis. qd habet ex interpreta-
tōe. Judas enīz interpretat gloriificas. Si-
mon ebediēs. Ipī enīz deuz gloriificaue-
runt per cōuersatōis honestates. Adhac.
v. Luceat lux vestra coram hominib^o vt
videant &c. Unde legit in hystoria. q. cū
iudas ad abagarū reges venisset: vldit
ecē in vultu eius quēdam mstrū & diui-
num splendore. Ille enīz splendor signi-
ficabat eius opera luminosa. Habuerūt
etiam perfectraz obedientiā. & q. deo obe-
diebant. Ideo omnes creature eis obedi-
entes erant. Habuerūt enim posse super
elementa. sicut super aquas acē & ignē
Nam mare septuaginta mortuos reddi-
dit: quos symon suscitauit. Aer cū esset
frenens in eorum morte tempestate ma-
gna cōuersus est. Ignis celestis pontifi-

ces idolorū cōbussit. Habuerunt posse
sup demonia: q. de corporibz hominū
ea elecerūt. Super corpora. quia ea cu-
rabāt. Super animas. quia a peccatis
& ab errore purgabant. ¶ Scōdo cōsi-
derandū est quales fuerunt ad bonos &
fideles. fuerunt namqz magne charita-
tis & ideo dicūt. frater vester. Magna sa-
pientie. Ideo subdit. vir consiliū est. Ma-
gne pietatis. & ideo dī. Et ipse erit vob
pater. Eorū aut charitas sapia & pietas
manifestat quantū ad quattuor. Aliquī
enīz subueniebāt in corpore & in aia san-
tate integrā pferēdo: sicut p3 in abaga-
ro rege. cū iudas sanitatē corpis & aie
impetrant. Aliquī in reb^o & psonis bel-
la psecēdo. sicut pater i duce babilonis
cōtra indos pgenire quos orōib^o medtan-
tib^o pacificauerūt. sicut patz ē in ciuitate
Edissa. vbi epistola saluatoris legit: & ho-
stes inde fugiunt aut cōponunt. Aliquī
subueniebāt in fama & inocētia spām cō-
seruado. sicut p3 in quoda diacono isa-
mato quem ab infamia defenderūt. Ali-
quī in tribulatioe magna morbos & pesti-
lētias auferēdo. sicut p3 q. cum dūc ti-
grides per terram discurrerēt & oēs oc-
ciderent. aplī eas māsuerissimas reddi-
derunt. ¶ Tertio cōsiderandū ē quales
fuerunt quantū ad psecutores. qd nota-
tur cū dī. fortis viribus. Debēt naqz scī
viri gtrū ad psecutores tria hie. s. firmaz
eloquētiā. sapiam. & cōstātiā. & d hīs tri-
bus dī. Luce. xxi. Ego. n. dabo vobis os:
ecce eloquētiā. & sapiam cui nō poterāt
resistere. ecce sapiāz. oēs aduersarij vři.
ecce cōstātiā. p. Isti. n. aplī habuerūt fir-
maz eloquētiā. vñ cū dux eos interro-
gasset de eoz genere & cōditōe et cā ad
uctus. rñderūt. Si genus queris. hebiel
sumus. si cōditōem queris: serui xpi iesu
si vero cām. cā salutis vře huc venimus.
p. Scōdo habuerūt magnā sapiam. Ma-
gna liquidē sapiētiā fuit q. magos & pō-
ntifices idolorū sciuerunt cōfundere p be-
ntuolentiā & iusticiā. Magna bēntuo-
lentiā q. cū dux pontifices idolorū vel-
let incendere phibuerūt dicentes. Nos
mili sumus nō viuētes occidere: s. mor-
tuos viuificare. Item cū angelus dī
xīt eis vnum ex duobus eligite. Aut

hoy repentinu interitu: aut vrm marty-
riuz. ruderunt eis: Namus dei misericor-
dia vt istos couertat et nos ad martyry
palma pducatur. Et habuerunt et magna iu-
stitia: q: cu magi spetes venire fecissent:
ipsoz in eos quierunt q: carnes la-
cerabat. Et Tertio habuerunt magna con-
stantia. Porius. n. voluerunt mores susti-
nere q: fide deserere. seruantes illud. Mat.
x. Nolite timere eos q: occidunt corpus: ani-
ma aut occide non pot. Et Quarto conside-
randu est qles fuerunt contra demones. q:
fuerunt magne patus. qd notat cu dicit: Et
ipse ager bellu populi. Demones. n. tunc
qrituo: modis hostes impugnabat. Et Pri-
mo fraudulenta dando falsa rnsa. S: apli
hoy fraudulenta et deceptioz detegebat
modo. sine p simulachra loquantur probi-
bendo. modo vt rnsa dent pmittendo.
Ecce. xij. Vident vana et diuina men-
dacla dicentes ait dñs. cu dñs no miserit
eos. Et Secundo p violentia ad diuersa sup-
plicia trahendo. sed apli eoz violentiam
refrenabat. An dux tanta eoz potentia
videns. ait: Dñs nris potentiores vos vt
deo. Et Tertio per pntigia p que hostes lu-
discabat: hoium corda et sensus. S: apli
ipsoz demonu prestigia destruebat. An
cu magi qbusda aduocatis abstulissent
loquela: gressuz et vsuz. apostoli signum
crucis in ipsoz frontib: fecerunt: et magi
talita vltierus facere non presumpserunt.
Et Quarto simulachra fugientes in eis
esse diuina numina. sed apli illa simula-
chra fragi faciebant. An ad eoz pceptum
vno et hiopes nigri et nudu d simulachris
exuentes ea penitus pfererunt.

Sermo. cclxxij. De eodem sermo. ij.

Manete in me et ego
in vobis. Ioan. xv. Isti sancti
apli symon et iudas in xpo ma-
serunt p vera fide et dilectione sincera. et
xps in eis mansit sua pferendo gram. et mo-
in eis manet sua eis exhibendo pntiam.
Et Notadu aut q xps est vitis et nos pal-
mites. Est radix: et nos rami. Est sol: et
nos radij. Est fundametu: et nos sum: et
edificiu. Est et iste xps caput: et nos sum:
etius membra. Et Ergo sensus pntis ma-
tis. Manete in me: sicut palmites ma-

nent in me: et sicut rami in radice: sicut
radij in sole: et sicut edificiu in fundame-
to: et sicut membra in capite suo. Et Nam
qngq: modis apli in xpo manserunt. Et Pri-
mo manserunt in xpo sicut palmites in vi-
te accipientes ab ipso fertilitatem. Unde
dicit: Qui manet in me et ego in eo: hic fert
fructu multu. Palmites aut manentes in
vite pmo pducunt gemas. Deinde flores.
Deinde folia et deinde vuas. Sic sancti in
xpo manentes pducunt gemas. i. cogita-
tiones bonas. Deinde flores. i. oculos bonas
voluntates. Deinde folia. i. salutifera ver-
ba. Deinde vuas. i. operatioes bonas. Ista
aut non hnt a se sed a vite. Nec bonas co-
gitatioes. ij. Lox. iij. No q sufficientes si-
mus cogitare et. nec bonas voluntates
nec bonas operatioes. De his dicit Phis. ij.
Deus est q opat in nobis et velle et pnce
p bona voluntate: nec bonas sermones.
Sap. vij. Nos in manu illius et sermones
nri. Et Secundo manserunt in xpo sicut rami
in radice accipientes ab ipso boni opis
viriditate. Ecce. Nihil viriditatis h: ra-
mus boni opis nisi manserit in radice cha-
ritatis. Tales. n. q hnt charitatem semp
sunt virides. q: si patiunt aduersa ibi sunt
virides p patientia. si succedunt pspatib:
virescunt p teperantia. Nam sicut Augu. dñs
aliqui est bon: inter bonas: et aliqui est bon:
inter mala. aliqui malus inter mala. aliqui
malus inter bona. Dñs enim charitatem in
ter bona est bonus: q: bonis scit vti ad
teperantia. et est bonus inter mala: q: ma-
la scit vti ad patientia. sed non hnt chari-
tatem est malus inter mala: q: aduersa faci-
unt eu pcor. et est malus inter bonas: q: p-
spera eu faciunt elato. Et Tertio manserunt
in xpo sicut radij in sole: accipientes
ab ipso sapentie claritatem p qua totas ec-
clesia illuminauerunt. An de eis cantat:
quor doctrina fulget ecclesia vt sol et lu-
na. Dicit aut bñs Aug. q luna tripliciter ob-
scurat. Aut qn eclipsat. Aut qn nubib:
tegat. aut qn renouat. Ecclesia qdes tri-
plice statu h: s. pntitu: modoru et vlti-
mu. In pmo statu. s. ptemarty: luna su-
it eclipsata. luna aut qn est eclipsata: to-
ta sanguinolenta esse vt. Sic et ecclesia pnti-
tina catholica vt sanguinolenta. i. sangui-
ne martyruz rubricata. In statu autem

moderno obscurat per nubes. i. per carnales cupiditates que dicuntur nubes: et quomodo obnubilat: et quod est cito pertranse. i. per. Qui opit celum nubibus etc. Tpe aut antiphi obscurabit per renovationem. Tunc enim obscurabit: quia multis persecutio nibus deprimet. ps. Ut obscurer in obscura luna et rectos corde. i. i obscura ecclesia secundum fratres Augustinus. sed tunc postmodum renouabit: quia de fide transibit in speciem: de speculo enigmati in facie claritatis. C Quarta mactetur in christo sicut edificata in fundamento accipietes ab ipso stabilitate: ita quod non timuerit ventum. i. tentationes inuisibilis diaboli quod est in aere caliginoso. nec pluviam. i. perbatone inuisibilis de celo. nec flumina. i. persecutores inuisibilis ab homine terreno. Mat. vij. Benedixit pluvia etc. C Quinta mactetur in christo sicut membra in capite suo: accipietes ab ipso sensus et motum. i. influentia gratiarum et virtutum. Debent autem in fluentia a capite non suscipiunt: aut quoniam sunt peccata: aut quoniam sunt puri da: aut quoniam sunt paralytici resoluti. Praeli autem a deo et hominibus sunt supbia. Eccl. x. Odibilis coram deo et hominibus est supbia. Putridi vero sunt iudici. Prover. xij. Putredo offit in inuidia. Paralytici autem sunt auari: quoniam habent cor corruentem ex frigida charitatis. et humidi ex abundantia integritatis. Mat. xxij. Abundabat integritas: et refrigeret charitas multorum.

C Sermo. cclxxij. C Eodem die sermo. iij.

Anete i dilectoe mea etc. Joan. xv. Dominus apostolos sepe ad dilectionem admonet. Inter ceteros autem isti duo. scilicet symon et iudas in dilectione sua usque ad mortem mactentur: quia per christum amore mortem sustinuerunt. Sic et nos debemus i dilectione christi remanere. et christum diligere multiplici ratione. C Primo propter tanti amici fidelitatem. Sunt enim quidam infideles amici qui non diligunt vere in vita. alij qui non diligunt in morte. alij qui statim obliuiscunt post mortem. Christus autem et in vita veraciter diligit. Prover. vij. Ego diligentes me diligo. Et in morte diligit fortiter: quia ab hoste defendit. Eccl. vi. Amicus fidelis pretio fortis. Et post mortem diligit iustitiam: quia ad regnum ce-

lorum perducit. ps. Tenuisti manum dexteram meam: sed in vita me persequendo et in voluntate tua deduxisti me i mortem custodiendo. et cum gloria suscepisti me ad regnum tuum perducendo. C Secundo christus est diligendus propter amicitiam utilitatem. Ios. xij. Pater meus diligit eum et ad eum veniemus etc. Venit autem pater ad memoriam persequendo. venit filius intelligens illuminationem. venit spiritus sanctus voluntatem inflammando. De eius utilitate dicit Augustinus. Attende quia est charitas: quod est desiderium fructu huius cetera. si autem huius omnia. Idem. Ubi charitas ad est. quod est quod deesse possit. Ubi deest quod est quod possit perdesse. De eius et utilitate dicit Ro. vij. Diligentibus deus omnia cooperantur bonum. Etiam per ista glo. occasio aliorum: quia tales sunt humiliores. sicut per i. petro. Ubi Augustinus. Audere dicere supbia est velle cadere in aliquod peccatum apertum. ubi sibi displicat: gratia sibi placendo ceciderat. Salubrum est sibi petrus displicuit quoniam fleuit. quod placuit quoniam negavit. Sicut et cautores sicut per i. d. Hieronimus. Aliter cetera alia in casu pedicis recta non incidunt. Sicut et servatores deo servit: ex eo quod ipsos eripuit a morte culpe. resuscitavit i vitam gratie: et liberauit a penis gehenne. Tunc talis anima gratias deo dicens Eccle. li. Laudabit usque ad mortem anima mea dominum etc. C Tertio deus debemus diligere propter debitum. quia propter hoc homo factus est ut diligat deum. Augustinus. Propterea facta est creatura rationalis: ut sumus boni intelligeret. intelligendo amaret. et amando possideret. et possidendo frueretur. Istud debitum cum minus deus a nobis recipit. Augustinus in libro. Quis sum ego domine ut me amare te iubeas. et nisi hoc faciam transcertis mihi et minoris iuges miserias etc. C Quarto debemus eum diligere propter exemplum. Ipse enim nos dilexit amore recto: discreto et per seueratim. Per Amorem recto non habet respectum ad suam utilitatem sed ad nostras. Sic et nos debemus christum diligere propter se solus. Sed multi sunt qui diligunt eum amore obliquo volentes simul diligere deum et mundum quod fieri non potest: sicut ostendit beatus Augustinus.

AA

triplicit̃ exēplo. s. vasis: finis ⁊ manus.
De pmo sic dicit sup̃ Joā. Si habitat in
te amor: mūdū nō est qd irret amor dei.
vas est: plenus ē. funde qd hēs vt recd
pias qd nō hēs. fūde amorē seculi vt im
plearis amorē dei. De scdo sic dicit: Bē
in sinu cordis tui par⁹ erat vberē indulg
tiā: excusās: claudis sinū ⁊ cludis pctn
excludis medicinā pcti. De tertio sic dicit: Nō pōt qd amare qd eternū ē nisi de
stiterit amare qd t̃pale est. Amores autē
sic puta q̃i manū alii. Si enim man⁹ hō
quid tenet aliud tenē nō pōt. vt autē tenē
possit qd datur dimittat illud qd tenet.
Scdo nos dilexit amorē dilectō: quia
nāz nostrā assūp̃it ⁊ culpā cavit. Bern.
Xps in carnis assūmptōe ⁊ descendit mū
hūm culpe visitatōe consilium sibi. Istō
amore debemus diligere proximū: nos ⁊
deū. Charitas est hz zelū mortē ⁊ alas
ṽi Almb. in lib. de ysaac. Zelū est chari
tas hz. qm̃ per zelus quem hz: nec suls
parcat. Et mortē habet charitas: q̃ sicut
mois est finis: ita ⁊ charitas. Ex quibus
verbis habet qd illi g h̃nt charitates de
bent habere zelū ad p̃ximū: vitā arguē
do. Ad sc̃pm mortē: vitā ⁊ oēm amorē
mūdū extinguēdo. Ad deū alas ignitas:
ad ip̃s p̃ amorē ardet̃ currēdo. Et Ter
tio dilexit nos xps amorē p̃secutū. In
p̃ncipio parentēla nobiscū p̃trahēdo.
Diere. xxi. In charitate p̃petua dilexi
te. ideo attraxit te miserās. In medio no
biscū familiariter cōuerfando Baruch
ij. Post hec i terris ṽsus ē: cū hoibus
querelatus ē. In fine p nobis mōscō
Joā. xij. Cū dilexisset suos g erat i mun
do. In fine dilexit eos sic ⁊ nos debemus
xpm diligere in p̃ncipio. i. in adolescētia
nostrā. ⁊ in medio. i. in iuētute. in fine. i.
in senectute. Prover. xvij. Om̃it t̃pē dili
git: qui amicus est.

**Sermo. cclxxv. In festo omnium
sanctorum Sermo primus.**

Mémérote quomodo sal-
ui facti sumus
p̄ces n̄st̄i c̄c̄l̄i. Nach. iij. Si-
cut dicit Be da festiuitates oīum
scōr̄ triplici de cā celebrat. vñ ait: Festi-
uitates scōr̄ p̄ces celebrari s̄n̄xerūt. vel
ad iēctādū ad imitationē. vel vt uos cor-

meritis sociemur. vel eorum orationibus adi-
tumentur. Et id valde vtile ē: ut qualis fa-
cti sunt salutari nobis ad memoriam redu-
cant. ¶ Deo autem solentitas q̄ fit ad honore
omnis scōrum q̄d dupliciter de causa illustrata est.
¶ Prīa sumit a prebascilicō sacrate. q̄
qdē p̄secrata erat oib⁹ idolis: Is postmo-
dū p̄secrata ē oib⁹ sc̄is. Aliq̄ igit̄ iussu q̄ta-
ciuit festū put̄ p̄secrata ē oibus sc̄is. ali-
quē p̄secrata ē oibus idolis. ¶ Prīo-
rius angelos factū humiles. Angelis. in-
fuit tātē humilitatis: q̄ nobis tā abiectionis
ministrare dignant̄. ad Heb. i. Dēs sunt ad-
ministratores spūs rē. Illi ergo faciunt fe-
stū angelos q̄ humilitatē honorat deū.
Ecc. iij. Magna potētia dei solius: et ab-
humilis honorat. Ecōtra vero festū lu-
ciferi faciunt supbi. Job. xliij. Ipse ex-
superat oēs filios supbie. ¶ Secūdo festū priar-
chap factū misericordis et pij. Ecc. xliij.
Hi sunt viri miē quos p̄secratis in defecitū.
Ecōtra festum māmone faciunt avari.
Mat. vi. Nō potestis deo fuisse et māmō-
ne. ¶ Tertio festū p̄phetarū faciunt despec-
cti q̄ ad istar reorū se despiciūt pp̄ deum.
Deb. xi. Circūferat in melotis et p̄bellis.
rē. Festū aut̄ belesegor q̄ interpretat rē ve-
stitus faciūt vanigloriosi. Ecc. xl. In vestitu
tu ne vane gloriā vinq̄. ¶ Quarto festū
ap̄loy faciūt fraternā salutē zelatores.
In oēs terrā cūiūt sonus eorū: et in fines
orbis ter. rē. Ecōtra vero festum beleseg-
bub q̄ interpretat deus mufcarū faciunt de-
trahētes q̄ ad inūda. i. ad aliorū defectū
semp̄ volāt. aliq̄ meliorib⁹ detrahētes.
Mat. x. Si patresfamilias belesegbub vo-
cauerunt q̄to magis domesticos eius.
¶ Quinto festū martyrum faciūt patēres de-
qb⁹ dū: Nō murmur resonat nō q̄rimo-
nia rē. Ecōtra vero festū martirū q̄ de
belli faciūt tracūdē et ipatiētes. Jac. iij.
Litigatores et belligerantes rē. ¶ Sexto fe-
stus p̄secloy faciūt abstinentes. ij. Loy. vi.
In fame et li. et letu. mul. rē. Ecōtra festū
bel qui iterpetat deuoratorū faciunt gu-
losi et epulis feruientes. Bas. xij. Nō nibi
videt̄ bel deus viuens. an nō vides q̄ta
comedar et bibat q̄tidie. Phil. iij. Quom-
deus vider̄ est. ¶ Septimo festum virgi-
nū faciunt puri et continentēs. i. Theol. i.
ij. Sclat̄ ynuquisq̄s vestrū vas suum

possi dēre in sanctificatōe & honore. Ecce
tra festus asinodel factunt voluptatē se-
ctātes. Ille eis demon: vrbabet. Thob.
ij. Odis matrimonia & diligit a dūlteria
De talibus dī. Sap. ij. Nullū pratum sit
qd nō prāseat luxuria nra. C. Scda cā
institūtōis sumit a pte nre insufficientie.
Sācti. n. sūt qñ inīniti. & qñ nō possemus
oiuz sanctorū festus spālī facē. hodie sa-
cimus cōiter. Unde dcm est Leuit. xxvi.
Comeditis vetustissima veterū & nouis
supuenientibus vetera abijcietis. Actū.
ssissima veterū sunt tres in trinitate pso-
neq pncipio carent & fine. que debemus
comedē cū aut ditate & deuotōe reueren-
tiā exhibere. vt sibi p amorē icorpari pos-
simus. Altera aut sunt ptes veteris te-
stāmētī quos possumus abijcere. i. ab eo-
rū festiuitatib⁹ abstīnē. Noua vero sunt
ptes noui testāmētī quos debemus per
anni circulū recolligē & eis laudes ipen-
dere. nō tñ singulr: qñ ipsi qñ inīniti sūt.
Sicut. n. dicit Hiero. i. cpla ad Heliodo-
rū & Eronatiū. nullus dies ē q nō vltra
quos milium martyrū reptri possit ascri-
ptus excepto die cal. Januarij. Romani
eis pceperat ne tūc aliqz iterficē. tum
querat pma dies āni. sō deserrī sibi vole-
bāt. tū qñano q erat pms rex italie de-
dicata erat. tum qñ illa die multa pstigia
exercebāt. tūz qñ tūc suos psoles pmuta-
bāt. C. Tertia rō sumit a pte nre negligē-
tie. Nos. n. sepe festa scōz negligēter egi-
mus: aut pp humanā fragilitatē: aut pp
ignorantiā & obliuionē: aut pp negligē-
tiā & remissionē: aut pp negociōz secu-
lariū nimia occupationē. Et ista qñtuor
tāgit rabanus dicēs. Decretū est vt hac
die oiuz scōz memoria hēat. vt qcqd hu-
mana fragilitas p ignorantiā seu negligē-
tiā seu occupationē rei secularis i solēni-
tatibus scōz minus pfecte pegisset. in
hac scā obseruatione soluat. C. Quarta
rō sumit a pte nre idigētie. Nos. n. sus-
fragis idigemus. & qñ hodie honoram⁹
oēs: oēs aduocatos hēmus. Et qñ possi-
bile est oñes multoz nō exaudiri: im-
possibile erit eoz pces a deo nō admitti
C. Regina virginuz hodie ab oibus san-
ctis associata icēdit & p nobis intercedit:
sicut in qdā ysiōne monstratus erat. ps.

Assistit regina a des. tu. in ves. deaur. circa
varietate. Ipsaz nāqz associat aplī cū ve-
stibus deauratis. martyres cū vestibus
purpureis. pfectores cū vestib⁹ biacithi-
nis. virgines cū vestib⁹ cādidis.
C. Sermo. cclxxvi. C. Eodē die. fmo. ij.

Assuerus quidē
tertio āno iperij sui fecit grā
de putiū cūctis pncipibus
& pueris suis fortissimis pīaz & medoz
iclytis & pfectis puiciāz. Dicitur. i. Assue-
rus q interpretat bñs significat xpm q est
glia & bñtudo scōz. P. Primus ānus ip-
sius fuit ipa legis moysayce in quo fecit
putiū valde puuz. P. Scōs ānus fuit
ipa grē in quo fecit putiū semiplenus:
P. Tertius ānus ē status glie i quo fecit
putiū plenū atqz pfectū. Sacer aut pñ
cipibus. i. pīarchis & pphīs q fuerūt in
dei acie pñi duces. vel pncipib⁹. i. aplīs
q pncipant i celo mūdo & in icterno. ps.
Pīdipes pploz aggregati sūt. Et pueris
suis. i. virgibus a puritate dictis. & for-
tissimis pīaz. i. martyribus. pñ. n. iterp-
tat sua latera diut dēres: q martyres ha-
buerūt sua latera diuisa. i. corpa lacerata.
& medoz iclytis. i. pfectioribus. Dēdē
eis iterpant a dequati: q a dequērūt ma-
gnitudinē fidei: spē: charitatis & opera-
tōis. & fuerūt icliti in scia: vita & fama. &
pfectis puiciāz. i. angelis. quoz qdaz
pncipant puicijs: qdā locis & qdā sin-
gularibus psonis. Oēs ergo isti celestes
gliaz pfecti sūt & mltiplici iure. C. An-
geli gdez p feudatariā possēssionē. Quā-
uis. n. sua bñtudinē & pfirmationes me-
ruerūt ex eo q alijs supbēctibus ad ocū
totalr sint quersi: nisi p omni tñ tenent
suare feudum & tributū & regi & familie
regis: q tenent deo a mltē & nobis mltē
strare. Bañ. vij. Bñtia mltuz mltirabāt
et: ecce tributū familie regis. Et decies
centena mltia assidebant ei: ecce tribu-
tum regis. Istud autē tributum nos de-
bemus persolvere: scilz de corpore mor-
tificationē. de anima deuotā orationez.
& de rebus ad paupes liberales largitio-
nez. C. Secūdo patriarche & pphete ip-
saz affecuti sūt per edificationē. Edifica-
uerunt eis sibi celestē mansionē de au-
AA 2

ro disiectis bluthe. de argēto disiectis
p̄tīm. & de lapidibus p̄ciosis. i. de ope-
ribus meritorijs. De isto edificio auro.
argēto & p̄cioso dī. i. Cor. iij. Siquis su-
pe dīficat sup fundamentū hoc aurū. ar-
gentū. & lapides p̄ciosos &c. Elemosy-
na enim dū dat ē quasi terra plūbū & sa-
lum. Sed ibi terra cōuertit in aurum.
plūbū in argēto. saxū in lapidē p̄ciosū.
Aug. sup ps. Laudas mercatorē qui ven-
dit plūbū & emit aurū. & nō laudas illū
qui erogat pecuniam & acqrit iusticiam.
C Tercio aplī ipas assecuti sunt p̄ptio-
nē. Dat. xix. Ecce nos relinquit oīa.
ecce p̄ctū. Et infra. cētuplū accipietis. &
vi. ef. pos. ecce p̄paratū p̄mī. Bz autēz
emī ad istar agri thesauri & margarite.
vt habet Matth. xij. Instar agri: q̄ reg-
rit aīus bñ cultū. Sed de multis dī illō
prouer. xxiij. Per agrū hoīs pigrī tra-
sui. & ecce to. repl. vrtice &c. Instar the-
sauri: q̄ regrit magnū dīderū. Proue.
ij. Si quesieris eā quasi pecunia & quasi
thesaurū effode eā &c. Instar margarite
q̄ regrit magnū studiū. Tm dī ibi: Sile-
t enim re. cc. ho. ne querēt bo. mar. &c.
C Quarto ipas assecuti sunt martyres
p̄ violentiā & direptionē. Dat. xi. Regnū
celoz viz patris & violenti raptū illō Ra-
puerunt eīz de manibz dei regnū celonū.
desiderabilē thesaurū: & vitā beatorum.
De his tribz dicit Almb. Aggrediamur
dīm & moī latronū suis cū spoliari nī-
tamur. cupimus sibi auferre regnū the-
saurū & vitā. Sed ille tā dūcēs ē vt non
abnuat: nō resistat. Aggrediamur eū in
quā nō fuisse: nō ferro: nō saxo: sed man-
suetudine. bonis operibus & castitate.
C Quinto assecuti sunt eā cōfessores per
hīdātarīā successione. fuerūt eīm pacifi-
ci. & iō filij dei. Matth. v. Beati pacifi-
ci: qm̄ filij dei vocabunt. & q̄ filij. iō hīdes
dei. Rom. viij. Si filij & heredes &c. De
ista here ditate dī in ps. Nouit dñs dies
imaculatoz & hereditas eoz in eternūz
erit. Illa eīm hī ditate habebūt tm̄ legi-
timē eīm imaculato thoro p̄creati. iō dicit
tur: Nouit dñs dies imaculatoz. & erūt
in hī ditate p̄petuo cōseruandi. iō subdi-
tur. Et hī ditas eoz in eternū erit. & erūt
a p̄ncipe in iudicio in possessiōe mittē.

dī. qm̄. s. mali cū sua cōfusione de ista be-
reditate excludent. iō dī: Non cōfunden-
tur in tpe malo. Et erūt bonis oibus sa-
turan dī. s. qm̄ mali fame moriunt. ideo
subdit. Et in diebus famis saturabunt
Mali aut p̄pter crimen lese maiestatis
erūt ex p̄dadi. iō subdit. Peccatores pe-
ribunt. C Sexto assecuti sunt eā virg-
nes p̄ gratiā dñationē. Sūt eīm sp̄s
se xpi. & ad sponsūz spectat sue sp̄se oīa
gratis dare. Ysa. lxi. Dabo eis coronam
p̄ cinere. oleū gaudiū p̄ luctu. palliū lau-
dis p̄ spū meroris. Virgines eīz p̄ce-
teris sanctis tres p̄rogatiuas hēbūt. Pul-
mo coronā aureolā &c eo q̄ carnē suam
mortificauerūt. & quasi vsqz ad cinerem
p̄sumpserūt. iō dicit. Dabo eis coronas
p̄ cinere. & Scto hēbūt celestē melodīā
quā sole catābūt eo q̄ p̄ absentia sp̄s
si gemuerūt. iō dī: oīes gaudiū p̄io luctu
p̄terito hēbūt vestē candīdā. ex eo q̄
vestē nigrā meroris induerūt. iō subdit.
palliū laudis p̄ spū meroris.
C Sermo. cclxxvij. C De eodem. Ser-
mo tertius.

Aocate cetum cō-
gregate pplm̄. scificate eccle-
siā. coadunate senes. grega-
te puulos & suggētes &c. vsqz ibi de tha-
lamo suo &c. Iohel. ij. C Sctā mīr ecclesīa
ordīnes oīum scđonū hō dīc cōgregat vt
eis laudē ip̄dat: q̄ in verbis p̄missis de-
notat cū dī. Egrediat sp̄sūs &c. Spon-
sus autē ē xps. in nōle aut xpi km̄ Augu-
tota trīnitas itelligit. nā cū xps dī itellī-
gitur & vngēs p̄. & vnctus sp̄s. & ipa vn-
ctio. s. s. Sp̄s alr aut xps ē sp̄sūs q̄ habz
quadruplex cubile. p̄ p̄tis finū. virginis
vterū. & crucis patibulū. & ipz monumē-
tū. Egrediat ergo sponsus de isto cubili
suo vt allociet p̄nti solēnitati. De p̄io
enīz cubili egresus ē p̄ eternā oīgenem
Abichee. v. Egresus eius ab initio a
diebus eternitatis. De scdo egresus ē p̄
tpale generatōez. ps. Ipe tāquā sp̄sūs
p̄cedēs dī thalamo suo. De tertio egres-
sus ē p̄pter n̄ram saluatiōē. Abachuc
ij. Egresus eū in salūtem populi &c. De
quarto egresus ē per gloriā resur-

rectionem. Hieremia. iij. Ascendit leo & cubili suo &c. Ex his ergo quattuor trahitur quadruplex ratio: quare iste sponsus sit a nobis honorandus. s. q. & rex noster: frater noster: iudez glorificator noster. Nam inquam egressus de sinu patris & rex noster. Inquantum egressus & de utero matris & frater noster. Inquantum de patibulo & iudez noster. & inquantum de monumento & glorificator noster. ¶ De his quattuor legis zach. ix. Ecce rex tuus quo ad primū. venit tibi. ut. s. carne assumat. quo ad secundū. iustus. quo ad tertium. & saluator. quo ad quartū. ¶ Secundus & ordo virginis qui notat cum dicitur: Et sponsa de thalamo suo. Virgo enim beata nō ē in ordine trinitatis. q. tibi nō sunt nisi tres persone. nec in ordi ne sanctorum angelorum: sed super eos. et idō facit ordinem per se. Dicit aut sponsa: q. deus matrimonium cōtraxit cū ea: qd fuit institutum per verba de futuro: quādo dixit ei angelus: Ecce cōcipies & paries filium &c. Fuit ratificatum per verba de pñti: quādo virgo respondit. Ecce ancilla dñi. Et fuit cōsummatū. quādo filius dei in thalamo virginis nostram naturā sibi vniuit. In isto matrimonio fuit bonū fides: q. virginis: itatē illibatam virgo semp̄ seruauit. Fuit bonū pñs: q. dei filium de suis visceribus generauit. Fuit bonū sacramentū: q. nūquam a filio suo diuisa vel separata fuit. In isto etiā matrimonio fuit cōunctio animorum per mutuā charitatē. Lant. vi. Ego dilecto meo: & dilectus meus mihi. Fuit cōiunctio corporum per nature vnitatē. quia caro xpi est caro matris. Fuit indiuisibilitas habitationis amborum: q. sicut in vita dilexerunt se. ita & in morte non sunt separati. Joā. xix. Stabat iuxta crucem te mater eius &c. Ista sponsa habuit triplicem thalamū. s. vterū speciosius i quo habitauit diuina sapia. Animū viscerosum in quo habitauit vniuersa ecclesia: & locum gloriosum in quo habitat sublimis. Ex his ergo trahit triplex ratio quare virgo beata sit a nobis honoranda. s. q. sponsa eterni regis. aduocata humani generis: regina totius curie celestis. Nam inquantum in eius utero habitauit sa-

pientia diuina facta ē sponsa regis. Inquantum in eius aīo visceroso habitauit vniuersalis ecclesia: facta ē aduocata humani generis. Inquantum in loco glorioso habitat sublimata: facta ē regina curie celestis. De his tribus dñs Apo. xij. Aduer amicta sole &c. Sole quidē amicta fuit qñ dei filius generauit. Et luna sub pedibus hz: q. ecclesia sub defensione te-ner. Duodecim stelle sunt nouē ordines angelorum: & tres hoīum. s. martyres: confessores: virgines: qui sunt corona eius: quia oīum est regina. ¶ Tertius & ordo angelorum: qui notat cū dicit. Vocate ceterum. Un cantat. Ceter oēs angelici. Iste aut ceterus sūm Diony. triplex habet officium. s. illuminandi: purgandi: & pñficiendi. Et ex his trahit triplex ratio quare sunt honorandi scz q. sunt nri illuminatores: purgatores: & pñfectores. De his tribus gr̄e referunt a dō pph̄a dicēte. In cōspectu angelorum psalla tibi &c. Et subdit. Sup̄ misericordia tua: qua. s. a peccato seu culpa me purgas. & vltate tua qua. s. per sapiam me illustras: qñ magnificasti super oēs nomē sanctū tuus. i. qñ in tua gr̄a me magnificas: pñficiēs cōsumas. ¶ Quartus & ordo patriarcharum & pph̄arum: qui notat cū dñs: Lo aduocate senes. Qui dicunt senes ppter reuerendam pñtātē: qua nos genuerunt in fide. Thob. viij. Silij quidē sanctorum sumus. Propter sensus maturitatē. Sa. viij. Eant sensus hoīs. Propter cōuersationis grauitatē. Ibi dē. Etas senectutis vita imaculata. Ex his ergo tribus trahit triplex ratio: quare a nobis sunt honorandi. s. q. fuerunt genitores. nri in fide vera. maturi in sapia. & honesti in vita. Ecclē. xliij. Laudemus viros gl̄iosos & parētes nros. In hoc enim q. dicit viros. notat sensus maturitas. in h qd dicit gl̄iosos. notat puerfatis honestas. in h qd dicit parētes nros. notat ipoz reuerēda pñtās. ¶ Quintus & ordo apostolorum: q. notat cū dñs: Sanctificate. i. scām ostēditre ecclesiaz. Sanctificatū aut pñsupponit scām. Cōgregatio igit aploz dicitur ecclesia scā & sanctificata. Ecclē q. ipi sam plantauerunt. s. Loz. iij. Ego plantauit: apollo rigauit. Scā: q. vitā sanctā

huerunt. terrena cōseperunt. & fenestras
sensuū custo dierūt. ysa. lx. Qui sunt isti
qui vt nubes volāt & quasi rē. Scificata:
quā aduersus spūs sci cōfirmati fuerunt
ps. Ego cōfirmati rē. Ex his ergo trahit
tur triplex rō quare sunt honorādi. f. q.
in fide nos plātauerūt suis doctrinis: i.
formauerūt suis exēplis. & conuolauē
rūt suis miraculis. Apo. iij. De throno
sede ap līs in quib⁹ de⁹ sedet pcedūt vo
ces. f. p dicationē & sūlgura. f. luci dōz
exēploz. & tonitrua. f. terribiliū mīracu
loz. C Sext⁹ ē ordo martyꝝ: qui notat
cū dī: cōgregate pplz. Dicunt eis pplz
a depopulādoz depopulati sūt diabo
lū mūdū & corpus ppriū. Byabolū in re
sistēdo. Iaco. iij. Resistite dyabolo & su
giet a vobis. Adūdū. f. psecutores mūdū
patiēdi. Prover. xvi. Delioz ē patiens
viro sotti rē. Corp⁹ ppriū ferēdo. i. Loī.
ix. Castigo corp⁹ meū & i seruitutē redi
go rē. Ex his ergo trahit triplex rō qua
re sūt a nobis honorādi. f. q. oēs hostes
vicerūt triplēci genē victoꝝ. f. p modū
resistēdi: patiēdi: & ferēdi. Heb. xi. Sci p
fidē vicerūt regna. Et sub dī. Obturaue
runt ora leonū: ecce victoria per modū
resistēdi. lapidati sunt: facti sunt cē. ecce
victoria p modū patiēdi. Circulerunt in
meliorē & in pellibus capitū rē. ecce
victoria p modū se ferēdi. C Septim⁹
ordo ē cōfessorū: qui notat cū dī: Et fugē
tes vbera. Ex vberib⁹ triplex liquor effū
dit. f. lac: butyrū: & sanguis. Sci itaqz ex
vberib⁹ diuine pietatis suxerūt: lac. i. in
telligētiam diue in scripturē. ysa. lx. Su
get lac gētū cē. Butyrū deuotionis iter
ne. Job. xxi. Qui lauabam pedes meos
butyro. Et sanguinē. i. memoriā passio
nis diuine. ps. Ut itigat pestuus i san.
Ex his ergo trahit triplex ratio quare
sunt a nobis honorādi. f. q. fuerūt docto
res nri: i. tercessores nri: & inflamatores
nri. Nā quātū suxerūt lac sacre scriptu
re facti sunt doctores nri. in quātū suxe
rūt butyrū deuotiōis interne facti sunt i
tercessores nri. in quātū vero suxerūt san
guinē passiois dñice facti sūt inflamato
res nri. nā q. erat inflammati: id alios inflā
mabat. C Octau⁹ ē ordo ēginū. q. notat
cū dī: cōgregate puulos a puritate di

ctos. Est nāqz i eis triplex puritas. q. no
tat Bar. xvi. i pabola de ēginib⁹. f. va
sis: liquoris ac lucis. Puritas vasē est
mūditiā corpis: puritas liquoris ē mun
ditiā gfe spūalis. puritas lucis ē bene
ficias puerlatiōis. Ex his ergo trahit tri
plex rō quare sūt honorādi. f. q. sunt so
ci xpi: tēplū spūs sci: & filij dei. Nā squā
tū puerūt puritate virginali scitatis et
pudicitie facti sunt soci xpi. Apo. xiiij.
Hi sequūt agnū quocūqz ferit. In quātū
habuerūt puritate spūalis mūditiē. fa
cti sunt tēplū spū sci. ij. Cor. vi. Nescitis
q. tēplū dei ē. In quātū hnt puritate cō
uersatiōis scitē facti sunt filij dei. Unde
posū dñs dñm: Sic luceat lux vĩa corā
hoib⁹ rē. sub dī. Et glificet psem vestrū
q. in celis ē. De his trib⁹ vī Apo. xiiij. Hi
enim ēpti sunt ab hoibus pmitte deo &
agno. ecce q. sunt soci xpi. Et in ore spū
rū nō ē iuentū mendaciū: ecce q. sunt fi
lij dei. Sicur eim dyabolus ē p mendā
ciū. Ita deus ē pater veritatis. Sine ma
cula sunt ante thronū dei: ecce q. sunt tē
plū spūs sancti.

C Sermo. cclxxvij. C De eodem. Ser
mo quartus.

Beati qui habitant in domo
tua dñe: in secula se
culoz laudabunt te. ps. Dñs
hostes naturālī appetit bea
titudinē. f. circa ipam beatitudinem di
uersi diuersimode errauerūt. Quidam
circa bñtudinē subiectū quoz g daz ol
xerūt subiectū bñtudinē eē solū ipam
aiam. sicut stotici qui posuerūt bñtudinē
in sola ai virtute constituere Alij i solo
corpe sicut epicuri qui posuerūt bñtudi
nē eē in voluptate carnis. Sz ppha quā
rū ad subiectū beatitudinis dicit q. totus
hō in aia. f. & in corpe sit beat⁹. iō dicit:
Bñi qui habitant. Si eim cōsisteret in sola
aia vel in solo corpe tūc dī fisset: bñe aie
vel beata corpa. Alij vero errauerūt cir
ca bñtudinē locū. ponētes bñtudinē
tū in hoc mūdo. f. in diuitijs: vel iustis
honorib⁹. Sed ppha dicit de loco. i. do
mo tua dñe. Alij errauerūt circa beatitu
dinē durationē dīcētes. aiam beatitudi
nem cōsequi. sed tñ post multoz annoz
curriculā aie iterū ad corpus reuertent

et miseris munda sit subijcient. Et i istu
errore incidit Origenes. Sed ppha di-
cit de duratõe in secula seculor. Alij er-
raverunt circa bñitudinis occupatione
sicut uidet saraceni qui dicunt beatos
vacare cibis et potibus et feminarũ pium
etionibus. Sz ppha videt de occupatõe
eor. Laudabit te. Et hys ergo ostendit
q ppha quatu ad quattuor describit bea-
titudinẽ. Primo quatu ad beatitudi-
nis subiectũ cũ dicitur: Beati. Totus eim hõ
et in corpe et in aia beat⁹ erit. Corpus nã
q in pñti quaduplicẽ hz defectum. Est
enim mortale: obscurũ: pderosũ: et gros-
sum. Et quatu ad hos quattuor defect⁹
glorificabit. et quattuor dotib⁹ vestiet. Et
hoc insinuat aplis dicens. i. Cor. xv. Semi-
nas cor et. Tota eim passibilitas transi-
bit i immortalitatẽ. id dicitur: Seminatur i
corruptõe. surget in incorruptõe. Tota ob-
scuritas transibit in claritatẽ. id subdit:
Seminat i ignobilitate surget i glia. To-
ta pderositas transibit i agilitatẽ. id sub-
dit. Seminat in infirmitate. surget in vir-
tute. Tota grossities transibit in subli-
mitatẽ. id subdit: Seminatur corpus aiale
surget spuale. Anima similiter beatifica-
bit quatu ad intellectua: affectua: et ap-
petitua. Intellectua siquidẽ delectabitur
in dei veritate. Sciẽtia aut nostra in
presenti hz triplicẽ defectũ. Est eim ob-
scura. i. Cor. xij. Videmus nunc p spe-
culum in enigmate. Est imperfecta. ibi-
dem. Nunc cognosco ex parte. Et a sensi-
bilibus accepta. ibi dem. Tũc eim puulus
loquebar vt puulus et. Tũc aut scia no-
stra erit clara. ibi dem. Tunc autẽ facie
ad faciem. Erit pfecta. id infer. Tũc au-
tẽ cognosca sicut et cognitus sum. Erit
ab ipso deo infusa. id subiungit. Qũ autẽ
factus sum vtr euacuauit que erant par-
uit. Affectua nra delectabit in dei bo-
nitate. Triplicẽ nã q defectũ hnt bonita-
tes que sunt in creaturis. Sunt eim ac-
cidentales. id sepe eis spoliãt. Sũt par-
ticulares: q nulla creatura et que habe-
at ocs bonitates. sed sunt in eis sparẽ et
diuise. sunt et mixte: q nullã habz purã
bonitatẽ. id affectus noster delectari nõ
potest in creaturã in creatantibus: sic ac-
cidentalibus: sic particularib⁹: et sic mlti-

xis. In deo autẽ et bonitas etntialis. id
dicitur. Mat. x. Nemo bonus nisi solus de⁹.
Uniuersalis. Sap. vii. Venerũt autẽ mlti
hi oia bona ppter cũ illa et. Pura. Aug.
Quarta ibi erit felicitas vbi nullum erit
malũ nullũ latebit bonũ. Appetitua de-
lectabit in dei societate. Si enim aliquis
valde sitiens guttas sãbit. non satiat sz
sitis magis augeat. Si calit mensuratus
sibi pponat: semiplene satiat. sz si i fon-
te ponit perfecte satiat. Peccatores eis
in creaturis quasda delectatõe sãbunt
ps. Intinct eius terras lingent. ideo nõ
satiãt. sed miserabili fame torquentur.
ps. Famẽ patientur vt canes. Boni au-
tem in presenti diutnas delectatõe re-
cipiunt sed mensurate. ideo appetitua
eorum non perfecte quietatur. Eph. iij.
Vnicuiq vestrum data est gra sũmen-
suram donatõis xpi. Beati autẽ sunt
in fonte dei. id non possunt sitire. Apo-
vij. Agnus qui in medio throni est de-
eos ad vi. fon. aqua. Beati etiam sunt i
cenaculo dei. ideo nõ possunt esurire. ps
Satabor cũ appuerit glia tua. Sũt in
thesauris dei. id nõ pnt penurã sustinẽ
Ecc. xv. Jocunditatẽ et exultationẽ the-
saurizauit sup eũ. Sunt in plenitudine
gaudiorũ dei: id nõ pnt aliquid triste sen-
tire. Mat. xxv. Intra i gaudiũ dñi tui.
C Secũdo describit bñitudinẽ quatu ad
locũ. cũ dicitur: in domo tua. Tũc autẽ do-
mus et pulchra qñ et bñ ordiata. De ordi-
natione autẽ dom⁹ dei dicitur. Ysa. lxiij. Ego
enim sternã per ordinẽ lapides tuos et
fundabo te in saphyris et ponã iaspide
ppugnacula tua: et portas tuas in lapi-
des sculptos: et ocs terminos tuos i lapi-
des desiderabiles. Per lapides eim or-
dinate stratos intelligũt piarche et pphete
qui fuerũt ordinati quatu ad deũ p vir-
tutẽ pceptatõis. quatu ad seipsos p pul-
chritudinẽ actõis: quatu ad pmos p
reformatõe pacis. De hys trib⁹ dicitur Ecc. i.
xlvij. Hoies diuites in virtute pulchri-
tudinis studũ hntes pacificantes et bo-
nibus suis. Per lapides desiderabiles
intelliguntur apostoli a quibus gloria
dñi magna relucet. et id ad vidẽdũ sũt ma-
gis desiderabiles. Per lapides sculptos
intelliguntur martyres qui diuersis vul-

neribus sunt sculpti & vulnerati. Per ta-
spidem qui est viridis coloris intelligi-
tur confessorum & fuerunt virides in psci-
entia & in vita. Per saphyros qui sunt ce-
lestis coloris intelliguntur virgines que vi-
ram celestem & angelicam habuerunt. Ter-
tio describit beatitudinem quantum ad eter-
nam duratorem cum dicit in secula seculo-
rum laudabunt te. Quarto nanque d-
causis potest quis perdere possessionem domus
quam inhabitat. aut quia illa domus fuit ad
tempus conducta. aut quia ab hostibus est abla-
ta. aut quia ruine videbat exposta. aut
quia est creditoribus assignata. Nullo isto-
rum modorum habitatio domus celestis
sancti amittitur. ideo dicit Isai. lxxij. Se-
debit populus meus in pulchritudine
pacis. & in tabernaculis fiducie & in re-
quie opulenta. Non enim amittunt tanquam
habitatores perducti. quia erunt habitato-
res veri virtutis peculiaris populi dei. id
est. Sedebit populus meus. nec tanquam
ab hostibus expulsi. quia ipsos hostes sub-
iugauerunt. id est. In pulchritudine pacis
Isai. n. est pulchra pax que fit hostibus su-
peratis. nec tanquam a ruina domus de-
territi. quia illa domus erit perpetua & secu-
ta. id est. subdit. in cenaculis fiducie. nec tan-
quam depauperati seu indigentes quia omnes
erunt diuites & opulenti. ideo subiungit
in requie opulenta. Quarto describit
beatitudinem quantum ad occupationem cum
dicit. Laudabunt te. Distinguit autem Aug.
in. ij. li. de doc. christiana. triplicem sonum qui
fit in cantilentis. Unus est qui fit in voce.
sicut in illis qui faucibus canunt. Alius
qui fit in flatu. sicut est sonus tubarum & or-
ganorum. Alius qui fit in pulsu. sicut in cy-
tharis & tympanis. Isti triplici genere
armonie sancti deum laudabunt. Armo-
nia siquidem cum voce facit. ps. Iuvenes
& virgines senes cum tympanis laudent
nomen domini. Armonia cum flatu faci-
unt angeli. qui flatu sancti spiritus sunt ple-
ni. Ezech. i. Ubi erat impetus spiritus illuc
gradiebant. In dei sublatio praeumpit.
ps. Laudate eum omnes angeli eius. Armo-
niam vero cum pulsu facit deus. Patriar-
che siquidem habent corda suam. apostoli
sua. & hic de alijs. Tanget igitur deus cor-
dam patriarcharum & dulcem sonum faciet. cor-

dam patriarcharum & dulcem sonum faciet. & sic
per ordinem. Tanget autem dissimiliter ut secundo
faciet melodiam. quia in dispari claritate erit
pax & gaudium. ps. Laudate eum sol & luna.
laudate eum omnes stelle & luna Per sole
intelligunt sancti superiores. per lunam me-
diocres. per stellas inferiores. Corda igitur
superiorum cum tangit facit quasi vocem octa-
uam. Corda mediocrum facit vocem quintam.
Corda vero inferiorum facit vocem inferiorem
& planam Tanget etiam corda beate virginis
& super omnes illa dulcior sonus faciet. &
vocem altioris emittet Propter istam tri-
plicem melodiam dicit Isai. li. Gaudium per
armoniam. status ac letitia inuenit in ea.
propter armoniam pulsus gratia actio & vox
laudis per armoniam vocis.

¶ Sermo. cclxxix. ¶ De eodem dicitur
in quintus.

Rex meus & deus meus
beati qui ha-
bitant in domo tua domine
secula seculorum laudabunt te
ps. Quattuor sunt que domum reddunt
amenam. scilicet. Domini liberalitas. Confor-
tium nobilitas. Loca amenitas. Et gaudij
imensitas. Ab his quattuor domum cele-
stem commendat. Primo a liberalitate
domini. cum dicit Rex meus & deus meus.
23. n. sit rex & deus. est tamen nosse. quia se
sua nobis dedit. Liberalitas autem eius
apparet quia omnes peregrinos facit ciues
facit perpetuos habitatores. facit domesticos
eos & heredes. Ista tria tangit apostolus.
Eph. ij. Jam non estis hospites & aduen-
sed estis ciues sanctorum &c. Ecce qui peregrinos
nos facit ciues. & domesticos dei. Ecce qui
peregrinos facit domesticos & heredes. Su-
per edificati super fundamentum apostolorum
ruum & patriarcharum &c. ecce qui facit eos lapides
vivos id est eternos habitatores. De his
autem tribus facit deus publicum in istum de
quo dicit Apoca. iy. Scribam super eum
nomen domini dei mei. i. 33 glo. Docet no-
men eternum. & nomen ciuitatis noue ieru-
salem. i. 33 glo. nomen habebit a ciuitate.
scilicet. & nomen meum nouum quod est filius
dei. Hec igitur tria nomina. scilicet. eternum.
filius. in frontibus scripta habebunt.
Apoca. xlij. Habentes nomen eius & nomen
patris eius scriptum in frontibus suis. &

sic habebit insim de sua ciuilitate. eter-
nitate. et dei filiarde. **C** Secundo pmedat
a nobilitate consortij. cum dicat. Beati.
Erunt. n. omnes beati quati ad oēs sen-
sus. **C** Vltus siquidē beificabit in dei vi-
sione. **C** Sed notandū q color niger vi-
sum pgregat. color albus visum disgre-
gat. color viridis delectat. qui ē medius
inter albū et nigrū. Iste triplex color i xpo
considerat. Niger fuit eius humanitas
in passione denigrata. Apocalt. vi. Sol
factus est niger tanq faccus cilicinus.
et iste color niger dicitur cogitat⁹ nostros cō-
gregare. q si tanta passus ē innocēs et sā-
ctus. qui d tunc faciet peccator malus et
iniustus. Color albus est sua diuinitas.
que pte ntimia sua claritate oculos men-
tis disgregat. i. Tim. vi. Lucez habitat
inaccessibilē. Coniunctus est igit color
albus diuinitatis i xpo. color nigro hu-
manitatis. et factus est totus viridis et d
lectabilis ad videndū. Unde xps seipm
vocat viridem dicens Luce. xxiij. Si in
viridi ligno hoc faciunt et c. **C** Auditus
beatificabit quantū ad dei dulcissimam
allocutōem. Can. ij. Sonet vox tua i au-
ribus meis et c. Vox etenim tua dulcis.
Quantū ad angelor iubilatōem. Job
xxxvij. Vbi cras cum me laudarēt astra
matutina et c. Quantū ad ppetuas homi-
nū laudarōem. Isa. li. Bau diū et letitia i-
uentat in ea. ac gtarum actio. et vox lau-
dis. **C** Olfactus beatificabit odorando
rosam idest carnē xpi mundissimā Eccl.
i. Quasi flos rosar i diebus vernis odo-
rando balsamū idest diuinitatē suauissi-
mam. Eccl. xxiij. Quasi balsamū n mtr-
tum odor meus. O odorando animā om-
nibus vnguentis plenissimā. Lā. i. Lur-
remus in odorem vnguentorum tuorum
C Gustus beatificabit in plena dei dele-
ctatōe quam sentiet ex carne dei dulcissi-
ma. Job. xxxi. Quis der de carnib⁹ eius
vt satureretur ex anima dulcissima. Ecc.
xxij. Spūs meus super mel dulcis et ex
diuinitate omnium sapor plenissima. Sa-
pl. xvi. Panem de celo pstitisti eis omne
delectamentū in se habentem et c. **C** Ta-
ctus beatificabit tangendo personā xpi
Si enim tanta virtus erat in tangendo
simulacrum eius. quanta suauitas erit tan-

gere personam eius. Lantic. ij. De terra
eius amplexabit me. In osculando. Si
enim tanta suauitas fuit osculari pedes
xpi. quanta erit osculari a diuinitate xpi
Lantico. viij. Quis mhi det te fratrem
meum vt inueniam te foris et deosculer.
C Tercio cōmendat domus dei ab ame-
nitate loci cum dicat. In domo tua. Que
amenitas consistit in duobus. Est enim
magna et bene disposita. **C** De magnitu-
dine eius dicat Baruch. iij. O israel quā
magna est domus dei et c. **C** Est enim lō-
ga sine fine ideo dicit magna et non ha-
bens finem. Est alta sine modo. ideo dicit
tur. excelsa. Est ampla sine mensura. id
dicitur. immensa. Est igit sic lōga quod
oculus nō poterit attingere. sic alta q
auris nō poterit audire. sic ampla q cor
nō sufficiat cogitare. i. Cor. ij. Quod ocu-
lus nō vidit nec auris audiuit et c. Est or-
dnata instar domus regalīs. **C** Sultas
enim in ea deus fecit mansiones. Joan.
xiiij. In domo patris mei mansiones mlt-
te sunt. s. oratorij. atrium. cellariū. con-
cistorij. cenaculū. viridarium. et cubi-
culum. **C** In oratorio sūt angeli dei lau-
dem continue cantantes et dicentes. San-
ctus scūs scūs et c. **C** In atrio sunt pīar-
che pauperes sustentātes. **C** Est. n. atrij
um locus in quo pauperes recipiuntur.
Et quia in hac vita receperūt pauperes
elemosynas suis. ideo sancti tūc eos re-
cipient in atrijs suis. Luc. xvi. Facite vo-
bis amicos de mōnna iniquitatis. In
cellario sunt pphete aduentū xpi arden-
tissime sistentes. De hoc scribitur Isai.
lxij. Urinam dirumpere celos et descē-
deres. Et quia sic fuerūt sistentes. id pler-
tissime sunt bibentes Lant. ij. Intro du-
xit me rex in celam vinariā et c. **C** In cō-
cistorio vero vbi cause audiunt et senten-
tie pferunt. ponunt apostoli. Matthei
xix. Sedebitis super sedes duodecis iu-
dicantes et c. **C** In cenaculo ponuntur
martyres quia fuerūt tribulati. afflicti.
fame et siti affecti. ideo nūc plenissime sa-
turant. Luce. xxiij. Edatis et bibatis sup-
mentas meas et c. **C** In viridario vero po-
nunt confessorēs qui sunt viridariū dei
in quibus sūt rosa patientie. lilij humi-
latis. et viola munditie. **C** In cubico

De oibus sanctis

aut ponunt vřgines tāquā sponse. *De-
fler. ij.* Ducta est bester in cubiculū regis
Virgo autē gloriosa beata. Maria nō est
in aliquo istorū modorū determinate. sed
modo stat cum angelis i oratorio modo
cum patriarchis in atrio. modo cum p-
phetis in cellario cē. *Cuarto* pmen-
dat domus celestis ab inēitate gaudij.
hoc tangit cum dicit Et in secula seculo-
rum laudabunt te. *Sz nungd* corporib-
reassumptis ibi erit laus vocalis. Dicu-
dū est q- lingua homini data est ad qua-
druplex officium. *C* Primo ad notificā-
dum conceptū cordium. *Augu.* in enchi-
ridion. Verba ppter ea sunt instituta. n-
vt per ea homines seinuicem fallant. sz
vt per ea in alterius quisqz notitiam co-
gitatōes suas pferat. *C* Quanto ad istū
officiū nō erit ibi lingua. qz corda erunt
manifesta. i. *Cor. iij.* Manifestabit con-
silia cordiū. *C* Secundo ad erudiendū.
Isa. l. Dominus dedit mibi linguā eru-
ditam vt sciam sustinere eū qui lapsus
est verbo. nec quantū ad istud erit ibi li-
gua. qz omnes erūt sapiētes z docti. *Die
ter. xxxi.* Nō docebit vřr vřtra pxiū su-
um. *C* Tercio ad consolandū. *Eccle. xl.*
*Tibie z psalteriū suauem faciūt melodi-
am z sup vřtrunqz lingua suauis. nec cri-
am quantū ad istud erit ibi lingua quia
omnes erunt consolati ibi z leti. Isa. xxv.*
*Sauditi z letitii obtrinebunt. fugiet
dolor z gemitus. C* Quarto ad deū lau-
dandū. *Eccle. li.* Dedit mibi dominus li-
guam mercedē meam. z in ipā laudabo
eū. Et quantū ad istud officiū ibi remā-
bit lingua. Unde dicit Remigius q- tūc
omnis lingua cessabit z sola lingua he-
breā que fuit lingua a de tūc remanebit.
Aug. Uocabimur z videbimus. videbi-
mus z amabimus. amabim- z laudabi-
mus. Ecce quid erit i fine sine fine. *Idē.*
*Ipse deus erit finis osium desideriorūz
nostroz q- sine fine videbit. sine fastidio
amabit. sine fatigatōne laudabit. Siquā
amicum libeter videt. aliquādo ipā sua
visio finit. ideo dicit. Sine fine videbit.
Siquis aliquē amat. aliquādo ipē suus
amor in fastidiū vertit. ideo dī. Sine fa-
stidio amabit. Siquis semp cāaret ali-
quādo fatigaret. iō subdit. Sine fatiga-*

tionē laudabit.

C Sermo. cclxxx. *C* De eodem de Ser-
mo sextus.

Beatī pauperes spū quo.
nam ipsorū ē regnū
celorum cē. *Matth. v.* *C* In
isto euangelio ponunt septe
beatitudines z septem pmissiōes conu-
dētes que septe sanctoz ordinibus ada-
ptant. *C* Prima beatitudo ē. beatī pau-
peres spū. Et ista conuenit ordinī apo-
stolorū quia ipi primi fuerunt qui p-
xpī oīa contempserūt. *Ista autē pauper-
tas vt sit meritoria bz habere tria q- tan-
gunt in glo. z eliciunt ex. vřtu. ut. scilicet
rena despiciat. ideo dicit. beatī paupes.
vt recta intentōe hoc faciat. ideo dī. spī
ritu. i. spūali intentōe. vt celestia concu-
piscat. ideo dicit. qm ipsorū est regnū
celoz. *Ista paupertas ē in apostolis fuit
meritoria. qm nō fuit coacta sed sponta-
nea. nō simulata. sed vera. Bernar.* *Luz*
*tria sint genera paupertatis. scilicet. necessaria.
voluntaria. z simulata. recte diuidens. z
recte offerens. relecta simulatōe. necessa-
riam patiens. z voluntaria amplectens
paup- efficit spū. Huc beatitudinē addi-
tur pmissio. cum dicit. Quonia ipsorūz
est regnū celoz. Tales enīz pauperes
habent mundū ad dominandū. *ij. Cor.*
vi. Tanquā nīhil habētes z oīa posside-
tes. Habent deūz ad hereditandū. *Nūc.*
xvij. In terra eorū nīhil possidebitis.
ego pars z hereditas tua. Habent celūz
ad largiendū. *Luce. xvi.* Facite vobis
amicos de māmōna iniquitatis zc. Hīc
etiam regnū ad possidendū. *Luz. xij.* No-
lite timere pusillus grex. qm placuit pa-
tri vřstro dare vobis regnū. z iō dicit.
Ipsorū est. non erit regnū celoz. qz hīc
ipm in spe certa. *Romā. viij.* Spc salu-
facti sumus. Tales autē nō sunt pauperes
sed valde diuites. *Tres. n.* sunt spēs ho-
minū. qui quāuis nīhil habeāt in re. ha-
bent tamen multa i spe. qz ad magnā
dignitatē electi sunt. qui in loco tuto all-
quem thesaurū reposuerūt. z q- sunt here-
des principū. Tales sūt pauperes xpī. *Ja-
co. ij.* Nōne deus elegit pauperes in h-
mūdo. ecce q- sunt ad celestē dignitatē ele-
cti. diuites in fide. ecce q- thesauri eorūz**

Tunc in tuto repositi. **B**eatitudinis quoque spiritus
 les a nullo potest auferri. et heredes regni
 quod promissum deus diligentibus se. ecce
 qui sunt heredes regni dei futuri. **C** Se-
 cunda est. beatitudines. et puenit angelis
 qui alij submissis deo humiliter ad-
 heserunt. et qui nobis et ex humilitate ser-
 uire dignantur. **I**lli autem sunt mites qui non
 sunt ad iniurias impetentes quod tribus
 modis fieri potest. aut quando quod mouetur
 plusquam debeat. aut plusquam debeat.
 aut cum omnino non debeat. **S**en. in libro
 de. **Q**ueda nos torquent magis quam de-
 beant. aut plusquam debeat. aut cum oio
 non debeant. sicque aut augemus dolores.
 aut popuamus. aut fugimus. **H**uic be-
 tudini ad. **P**missio cum. quoniam
 ipsi possidebant terram. viuentium. vel ter-
 ras idest corpus suum terrenum possidebant
 glorificati. **B**ernard. **H**abitet gloria in ter-
 ranis idest in corpore nostro. quod ex quattuor
 elementis constat et operatur postea subdit
Hec ergo corpus ex terra immortalitate. ex
 aqua impassibilitate ex aere leuitatem. ex
 igne pulchritudine et claritate. **T**er-
 tia est beatus qui lugent. et ista beatus puenit
 martyribus. **g**loria dicitur **J**o. xvi. **A**me dico
 vobis qui plorabitis et flebitis vos. **S**cel-
 tes sanctorum lachryme qui sunt deus ieiunare
Jsa. liij. **S**in alia lachryma. **A**dipe lachryma.
Iu tuar inebriabit me. **H**ic et deus puenit
 ad subuenientem. sicut equus calcabitur puenit
 ad currentem. **U**bi dicit glo. sup. **T**hobia
Oro deum vngit lachryma puenit **H**ic deus
 cogere et vincere. **O**see. xij. **I**nualuit ad
 angelum et pforat. et sicut et rogauit eum.
Aug. **O**ro deus lenit lachryma cogit. **H**ic
 animi clarificare. **B**re. **A**de lachrymis
 baptizata videt in prelo de limpidius
 Lachryme et huius dyabolus submergere et
 necare populum. **L**otribulasti capita draconum
 in ager. **H**uic beatus ad. **P**missio cum
 subdit. qui ipsi solabunt et et risu ppe-
 tuo replebit. **L**u. vi. **B**eat qui fletis quo-
 na ridebitis. **I**n celo quod est risus plenus
Job. viij. **B**onem impleat risu os tuum **I**n
 mundo autem risus semiplenus **P**rouer-
 b. xij. **R**isus dolore miscetur. **I**n inferno
 autem non erit risus sed ibi erit irrisio. **I**ri-
 debunt siquidem ipsi vanari a deo. **P**s. **A**ut
 habitat in celis irridebit eos. **I**ri debunt

tur ab angelis qui fuerunt eorum amici. **E**cc. **x**.
Satuo non erit amicus. **I**ri debunt a
 demonibus. **T**hob. i. **V**iderunt ea hostes
 et deriserunt sabbata sua. **I**ri debunt a
 natis et a penitibus et cognatis. **T**hob. **i**.
Paretes et cognati irridebant vitam eius
Iri debunt mutuo a semetipsis. **I**sa. **xlii**.
Et tu vulneratus es sicut et nos nisi
 quod similes es ecclesia **Q**uarta est **B**eat
 esurunt et sitiunt iustitiam. **E**t ista beatus
 puenit prophetis qui vehementer esuriebant
 et sitiebant aduocatum iusti dicentes **J**sa. **xlv**.
Rorate celi desuper et nubes pluant iustitiam.
Isa. iustitia et nos habere debemus. **E**t autem
 iustitia sicut dicit glo. ibidem. **U**nique
 ta supior quam inferiori aut equali ius suum red-
 dere. **B**er. **R**ed de plato reuerentia et obe-
 dientia quare altera cordis altera vero
 corporis est. **E**xigit a te subditus custodia et
 disciplina. **C**ustodia ut possit cauere pec-
 catum. **D**isciplina ut malum non remaneat in
 punitum. **E**quali debes puenit et auxilium
Consilium quo extimas ignorantia. **A**uxilium
 quo tuuel infirmitas humana. **H**uic bea-
 titudini ad. **P**missio cum. **Q**ui ipsi
 turabunt. **D**e quorum esurie et saturitate dicit
Ber. **L**orum esturabant et in me et de do-
 lor. **E**t dereliqui me virtus mea. in de
 uor. **E**t lumen oculorum meorum et ipse non est me-
 cum. in de error. **U**erum. **Q**ui tristis es anima
 mea spera in domino quoniam adhuc
 habebis illi. **Q**ui a ratione error et voluntate
 dolor a memoria timor omnis recessit et
 successit illam quam speramus mira cla-
 ritas. plena suauitas. et eterna securitas
Idem. **Q**ui replet in bonis desiderium anime
 ipse rationi futurus est plenitudo lucis. vo-
 luntati plenitudo pacis. memorie conti-
 nuatio eternitatis. **Q**ui beati mise-
 ricordes. et conuenit patriarchis qui operi-
 bus misericordie instabant. non tantum
 corporalibus sed etiam spiritualibus. **D**e
 corporalibus operibus misericordie di-
 citur. **V**isitatio. poro. cibo. recta do. vestio.
Codo. **S**ed de spiritualibus. **C**onsule. **C**asi-
 ga. solare. remitte. fer. oia. **E**t primo con-
 sile. a. doce ignorantem et distrige dubitan-
 tem. **E**t sic in hoc intelligitur duplex ele-
 mosyna spiritualis. scilicet doctrina et consili-
 um. **C**astiga delinquentem. **C**onsolare
 tristem. et remitte in te delinquentibus.

De 2^a memoratōe animarū.

¶ *Ser. i. patienter porta altorum defectus. Et oia p^omissio. Hinc beatitudini ad-
dit p^omissio. cū d^r. Quoniam ipsi miseri
cordias consequent. Et ista misericordi-
as cōsequent ipi in vita et in morte. In
vita: q^{ia} ipsa misericordia impetrat re-
missionē culpe. Eccle. iij. sicut in sereno
glacies soluent peccata tua. Benedictio
nē grē. ij. ad Lōz. ix. Qui seminat in be-
nedictōibus. de bñdictōibus et metet.
et. Et cōtinuatōem p^onerat. Eccle. xx
ix. Elemosyna viri quasi sacculus cū ip-
so. et grām hominis quasi pupillā cōser-
uabit. In morte quidē tales misericor-
dies portant secū triplices lras. s. lras
simplicis iusticie. de quibus d^r Luc. vi.
Bate et bābit vobis. Gratulite miseri-
cor-
die. de quibus d^r hic. Beati miseri-
cor-
des quoniam ipsi misericordia et. Abūda-
tis grē. de quibus d^r Luce. vi. Absurā
bonas et cōferta et coagitatā et. C^o Sec-
ta beatitudo ē. Bñ mōdo corde. Et hec
bñtudo cōuenit virginibus que mūdī-
cā cordis et corpis habuerūt. In veteri
nāq^{ue} testamēto tripliciter fiebat munda-
tio. s. p^o aquā exptiatis. de qua h^o Num.
xxx. Per sanguinē. Debe. ix. Oīa pene
in sanguinē mūdant. Per vinctōz sicut
tabernaculū et vasa aaron cū filiis suis:
Sic et ipse virgines se mūdabāt p^o aquā
confessōis pure. Ysa. i. Lauamini mun-
di estote. Per sanguinē passiōis dñice.
Debeo. ix. Sanguis christi emundabit
cōsciētias nostras et. Per vinctōem grē
infuse. s. Jo. ij. Unctio eius docebit vos
de omnib^{us}. Hinc beatitudini addit p^o-
missio qua d^r. Quoniam ipsi deū videbūt
Bñ. Fruemur deo tribus mōdīs. vi-
dendo cū in omnibus creaturis habē-
tes cū in nobismetipsis. et q^o omnib^{us} bea-
tius ē cognoscētes ipm in seipsa varia-
te. C^o Septima beatitudo ē. Beati paci-
fici. et ista bñtudo cōuenit cōfessoribus.
qui in se pacē cōfice habuerūt. et pacem
in alijs pcurauerūt. P^o Be ista pace dicit
beatus Aug. in lib. de ciui. dei. Tantū ē
bonū pacis vt et in bonis terrenis at-
q^{ue} moralibus nūq^{ue} solet gratius audī-
ri. nūq^{ue} desiderabilius p^ocupisci. et nil
postremo possit melius inueniri. Et hu-
ic beatitudini addit p^omissio. quia sub*

*dit. Quoniam filij dei vocabunt. Tunc
enim vere apparebit q^o filij dei sumus
p^o apertam similitudine. Joā. iij. Sci-
mus qm cū apparuerit similes ei crim^o
per hereditatis paterne perceptōem. ij.
Lōz. xij. Neq^{ue} enī debent filij parentib^{us}
thesaurizare: sed parentes filios. et per sa-
mliaritatis magne ostēsiōem. Tenebat
enī eos in mensa sua. ps. Filij tui sicut
nouelle oliuarū et. In camera sua. Lu-
ce. xi. Pueri mei mecum sunt in cubili. In
sede sua. ps. Et filij eorū vsq^{ue} in seculū
sedebunt super sedē tuas. et cōstituet eos
super oīa bona sua. Barth. xxv. Super
paucā fuisti fidelis. sup multa te p^ostua.
C^o Sermo. cclxxi. C^o De cōmemoratōe
animarū sermo primus.*

Memorare nouiss-
ma tua.
et in eternum nō peccabis.
Eccle. vij. Quia valde ē vti-
le morēs nostras sepe ad memoriā redu-
cere. iō spūs sanctus nos inducit ad no-
stre mortis memoriā habendā. cū dicit.
Memorare nouissima tua et. Deinde po-
nit huius memoriē vtilitatē magnā. cui^{us}
subdit. Et in eternum non peccabis.
C^o Circa primū est notandū q^o in hoc q^o
dicit nouissima. includit prima et media
quorū recordatio ad humilitates nost^{ras}
duct. P^o Primo enī debemus memora-
re nostra primordia. i. natiuitatem. cir-
ca quā trā sunt cōsideranda. s. creat^o stat^o
et ortus. Reatus. q^o puer cū peccato cōd-
pitur. ps. Ecce enī in iniquitatibus cō-
ceptus sum et. Status: q^o puer in vte-
ro matris stat curuus genas sup genas
tenens. Hinc est q^o naturaliter oculi gē-
nibus flectis citius lachrymatur. et sup
genua positi ad fletus citius p^ouocant.
Ortus etiā circa natiuitates nram ē cō-
siderandus q^o ipse ortus noster ē cum fle-
tu. Aug. in lib. de ciui. dei. Infancia q^o
nō a ritu sed a fletu orit in hanc lucem
quid malorū passura sit nesciēs prophe-
tar. Solum qm natus est ferūt risu. 301
roasten. nec tamen ille risus sibi p^ostui.
q^o a nino rege assyriorū interfectus fuit.
Et ista trā deplorat p^opheta dicens. Abi-
ser factus sum. p^opter culpabilem reatu^m
et curuatus sum. p^opter situ^m curuū. cor

tristatus Ingrédiebar. quo ad flebilē
otus. ¶ Secūdo debemus memorari no
stra mediā: q̄ vita nostra natiuitatibus
plena est. Nam s̄m Hugo. de scō victore.
In hac vita ē quadruplex natiuitas.
¶ Prima est in rebus cōditis. que q̄dē
habent vna vanitatē ad nō ēē ad esse.
ps. Vane cōstituit oēs filios hominū.
Alia ē in ipso ēē: q̄ in eodē statu nō per
manēt. Roma. viij. Vanitati creatura su
biecta est. Alia ē ab ēē in nō ēē. ps. Verū
tamē in imagine p̄transit homo. ¶ Ista
triplex vanitas tangit Eccle. iij. Lūta
subiacet vanitati quo ad vanitatē in ēē.
De terra facta sunt quo ad vanitatē de
nō ēē in ēē. Et in terras pariter reuertū
tur: quo ad vanitatem de ēē in non ēē.
¶ Secūda vanitas est in operibus hū
anis que p̄sistit in acquirēdo diuitias. de
littas. et honores. que tamē cū labore ac
quirunt. cum timore possident. et cū do
lore perdunt. ¶ Tertia vanitas ē in cor
poralibus. Nam s̄m Ber. Caro nostra i
pugnā sua materialī principio. i. a lu
to. ab ipso mudo. et a diabolo. Et dīc q̄
a luto habz cogitātes voluptuosas. a
mudo curiosas. et a diabolo maliciosas
¶ Quarta vanitas ē in mētibus in qui
bus est triplex vanitas s̄m Grego. Una
est q̄ cum labore p̄ficit. sine labore defi
cit. Alia est quia modo ardēt appetit.
modo fastidit. ¶ Tertia est affectionum
varietas que ipsam sepe impellit. ¶ Ter
tio debemus memorari nostra nouissi
ma. scilz mortem periculosā et viam for
midolosā. Mors nāqz valde est pericu
losa q̄ tunc anima quadruplex bellū
gerit. ¶ Unū cum morbo separante.
Alia nāqz naturaliter vult ēē in corpo
re. et morbus eam n̄tatur separare. i. Re
gum. xv. Sicce separat amara mors.
¶ Secūdū habet cū diabolo infesta
te. Ben. iij. Tu insidiaberis calcaneo ei
¶ Tertium habet cū peccato se ingeren
te. Sepe enīz sit diabolo pcurante vt ipi
anime omnia sua peccata ad memorias
reducant vt ex hoc in desperationē la
batur. ideo nō debet tunc ad memorias
redacere sua peccata. sed potius sua me
rita. sicut ille fecit qui dixit. iij. Regū
xx. Memeto quomodo ambulaueris co

ram te. ¶ Quartū habz cū deo rōnez
exigente. ij. Lor. v. Omnes nos manife
stari oportet ante tribunal xpi. ¶ Secū
do nos debemus memorari vias forni
dosas. ps. In via qua ambulabaz ab
la. mli. Ideo talibus debet dari viati
cum. i. corpus dominici. Ista enim illa
est longa. ideo sibi datur ad reficiendūz
iij. Regū. xxx. Surge comede. grandis
enīz tibi restat via. Est periculosa. iō sibi
datur tanquā pugil ad defendēdū. Job
xvij. ¶ Pone me iuxta te. et cuius vis
manus pugnet cōtra me. Est tenebrosa.
ideo sibi datur tanq̄ lucerna ad illumi
nādum. Joā. viij. Ego sum lux mundi.
et. Est dubia et ignora. Ideo sibi daf. tā
q̄ ductor ad precedendūz. Ego. xv. Dux
fui in misericordia populo quē rede
misti. ¶ Secūdo ponit memoriam mortis
vtilitas magna cum dī. Et in eternum
non peccabis nec peccato superbie. nec
peccato luxurie: nec peccato auaricie.
¶ Superbus cū si aliquas grās hz in
de extollit. si aliqua sibi prospera aduer
sūt inde eleuat. si vero aliquibz aduer
sis deprimis. inde dedignat. Sz memo
ria mortis compescit ne hō extollat in
gratijs. Eccle. x. Quid superbis terra et
cinis. Sicut. n. pauo i extensione caude
gloriat. sz cōsiderādo pedes. ad hūilita
tes reducit. Sic hō si ex cōsideratōe gra
ru extollit. p̄siderādo pedes. i. fines ad
hūilitates reuocat. Grego. in moral.
Despecti latent in putredine q̄ pitus in
tumescebant in vanitate. Lōpescit etiāz
ne eleuet in p̄speris. Sicut. n. aues cau
da se regūt volando p̄ aerē: sic memoria
mortis regit hominē ne eleuet in p̄spe
ris per superbā. Et sicut vinū purum
cito inebuat. mixtus vero sobrietatez fa
cit. Sic letitia mūdā cōso resoluta ani
mū. Mox vero cū mortis memoria ani
mus temperatū facit. Prover. xij. Ri
sus dolore miscebit. et extrema gaudij lu
cras occupat. Compescit etiā hominēz
ne indignet ne frangat in aduersis. Si
cut. n. p̄fices in aqua natādo suz cauda
se dirigunt. sic et homines in aquis tri
bulationūne per impatiētā demergun
tur: p̄ memorias mortis se regūt. ¶ Se
cūdo expellit peccatū luxurie. Sic. n.

animā cū cauda expellit muscas. Sic
 ē homo cū mortis memoria debet a se ex
 pellere cogitatōes inuidias. Breg. quid
 enim sit carnis subtilitā testant sepul
 ture. nihilq; sic ad domādū carnis desi
 deria valz q; vt quisq; hoc qd diligit q;
 le fit mortuū: penit. Magna siquidem
 stultitia ē corpus suū delectijs ipinguare
 carnalibus. qd postmodū cibis futurū ē
 vermibus. associatū serpētibus. z subie
 ctū bestijs abulātibus. Itā aut triplices
 hereditatē corpus habiturū ē. s. vermes
 ad conodēdū: serpētes ad associādū: be
 stias ad cōculcādū. Eccle. x. Cū. n. morie
 tur hō hēditabit serpētes. bestias z ver
 mes. ¶ Tertio memoria mortis expellit
 peccatū auaritiē. Nullus enī sapiēs dō
 diluitias appetere cū postmodū de cor
 poris exiturus sit nudus. Job. i. ¶ Nu
 dus egressus suz de vtero mris mee. z
 nudus reuertar illuc. Exiturus sit sacco
 vel cillito regēdus. Job. xvi. Saccū con
 sui sup cutē meā. Exiturus sit oibus vi
 utijs spoliādus. ps. Ne timueris cū vi
 ces factus fuerit hō. Exiturus sit cito i
 vernē z putredinē resoluēdus. Job. xv
 ij. Putredini dixit p̄r meus es: maī mea
 foior mea vermibus. Exiturus sit cito
 in cinerē z in putredinē redigēdus. Ec
 cle. x. Quid superbis terra z cinis cui
 cōceptus ē culpa. nasci miseria. viuere
 pena. z mori angustia.
 ¶ Sermo. cclxxxij. ¶ Eodem die
 Sermo secundus.

Que parate erāt itrauerūt
 cum eo ad nuptias.
 Mat. xx. Alie fidellū vt ad ce
 lestes nuptias itrare possint
 qñ de hoc mūdo decedūt debēt se prepa
 rare z in vita z in morte. ¶ In vsta faciē
 do bona opera i terris ex quibus domū
 sibi valeat edificare i celis. Edificatiūm
 aut quidā sūt valde boni: quidā sūt val
 de mali: quidā vero mediocriter boni:
 mediocriter mali. ¶ Vnde de boni sunt vi
 ri p̄fecti qui domū i celis edificāt ē auro
 argēto z lapidibus p̄ciosis. i. Cor. iij. Si
 qd sup edificat sup fundamētū hoc aurū
 z argētū z lapides p̄ciosos zc. Per aurū
 intelligit dilectio dei que ē incorruptibi
 lis sicut aurum. fides aut corrupit ex eo

q; sibi succedit mellus. scilz aperta visio.
 Spes euacuat q; sibi succedit mel. s.
 eterna possessio. Charitas at nō euacuat
 q; charitati nihil qd mellus ē succedere
 pōt q; ipsa charitas que deus ē. Per ar
 gentū intelligit dilectio p̄mi. sicut. n.
 post aurū p̄ciosius metallū ē argentū
 sic post mandātū de dilectōe dei: māda
 tū de dilectōe p̄mi mellus ē censetur
 Mat. xxij. Diliges dñm deū tuū zc. hoc
 ē maximū z primū mādatū. scdm aut si
 mile ē huc. Diliges p̄mū tuū sicut te
 ipm. Per lapides p̄ciosos intelligunt bo
 na opera que debēt ēē lucida p̄ interōres
 rectā. z solida p̄ p̄secratiā. z virtuosa p̄
 charitatē veram. Alias enī nullus vir
 tutis ēēt nisi in charitate fieret. Illi enī
 go edificāt domū de auro z argēto: z la
 pidibus p̄ciosis. qui habēt charitatem
 dei succensaz. p̄mi dilectōem sincerā.
 z operatōem sollicitā. Tales enī dñm
 cta domo corporis mox ingrediant domū
 celestis claritatis. ij. Cor. v. Scimus
 quoniam si terrestris domus nra hui⁹ ha
 bitatōis dissoluat zc. ¶ Vnde de mali sunt
 miseri peccatores qui edificāt sibi domū
 infernalē de spinis auaritiē. de luto lu
 turitiē. z de lapidib⁹ supbie. Per spinas
 diluitie intelligūt. vt hī Mat. vij. Aua
 ri ergo edificāt sibi domū spinosaz. z iō
 in ea cōburent. ysa. xxxij. Sptne cōgre
 gate igni cōburentur. Luxuriosi edificāt
 sibi domū lutosaz. Eccle. ix. Dis mulier
 fornicaria quasi lutū in via z cūcabitur
 Quia igit sibi edificauerūt domū luteā. iō
 in ipsa domo lutea a demonib⁹ cōculca
 bunt. ysa. x. Abitā enī. s. assur. i. diaboli
 cōtra populū furoris met. z ponā illuz
 in cōculcatōem sicut lutū platee. Super
 bi autem edificāt sibi domū lapidosaz
 Superbia enī ad instar lapidis facit
 cor durū. Job. xli. Cor eius indurabitur
 quasi lapis. z quia edificāt domū lapi
 dosaz. ideo cum ipsi lapidibus a dño
 nibus debēt lapidari. Eccle. xxij. In la
 pide luteo lapidatus est piger. Nemo
 enim piger: q; superbus. Bedignatur
 enim pauperes recipere. trubeſcit ad ec
 clesiā ire. verēcūdatum reſtina obſeruare
 ¶ Mediocriter autem boni z mali sunt
 viri imperfecti. qui licet super fundamē

tum fidei edificent aurum: argentus: et lapides preciosos, edificauerunt nihilominus lignus: fenus: et stipula. i. peccata ventralia, quorum quedam sunt in usu: et consuetudine, et ista sunt ligna, quedam vero in quada assuetudine, et ista sunt fenus, quedam autem ex quada surreptioe, et ista sunt stipula. Vel potest dici quod per ista tria intelligitur amor domesticorum: vxoris et filiorum, amor diuitiarum et amor honoris. Qui ergo ad ista interiori amore inclinatur plus habet, vel minus vel minimus de habitudine carnalitatibus vel cupiditatibus, vel ambitionibus, plus vel minus, vel citius crebrius habundat. Secundo fidelis aie debet se preparare in morte. Quattuor namque ipse aie de corpore exeuntes timere consueuerunt. scilicet laqueos demonum, multitudinem peccatorum, et penarum acerbiteriam, et viam ignorantiam. Contra laqueos demonum se debet armare per elemosynarum largitionem. Elemosyna enim tanquam lancea ad feriendum, et securus ad defendendum antecedit. Unde de elemosyna dicitur Eccle. xxiij. Super scutum potest, et super lanceam aduersus inimicum tuum pugnabit. Contra multitudinem peccatorum debet se armare per veram confessionem. Eccle. xviij. Ante mortem confiteri, Eccle. xviij. Ante iudicium interroga teipsum, et in conspectu desinues, nescis propter peccata tua. Contra timorem penarum debet se armare per extremam unctionem, que quidem unctio vix ad tria. v. h. i. a. v. Scilicet ad celeritatem de pena purgatorij saluationem, unde dicitur. Oratio fidelis saluabit infirmum, Ad ipsius pene aliqualem mitigationem, Unde subdit. Et alleuiabit eum dominus. Ad peccatorum dimissionem. Unde aliter. Et si in peccatis sit dimittentur ei. Contra ignorantiam viam debet se armare per corpus christi preceptum. Filius enim dei scilicet via que ducit ad infernum, quod ad limbum, que ad purgatorium, et que ad celum, et ideo anime sanctorum errare non possunt que habent tale ductorem. Io. xliij. Ego sum via veritas et vita. Ipse enim animas in via recta ponit quod est via, et post tamper viam rectam deducit: quia est veritas et deducta in paradysum introducit, deducens eam ad se qui est vita et bñdictio nostra.

Sermo. cclxxviij. Eodem die sermo quartus.

Memor esto iudicij mei sic enim erit et tui mihi heri et tibi hodie. Ecce. xxxviij. Recte mortuus visus ad memoriam mortis reducit, ex eo quod ipsa mortis memoria est multum utilis et necessaria. adeo quod ipsi philosophi multum mortis memoriam comedauerunt. Unde Hieronymus. Platonis sententia est, omnium sapientium meditatio est mortis. Alii philosophi dixerunt. Summa philosophia est assidua mortis meditatio. Valer autem memoria mortis ad quinq. Prius ad ostendendum quod vita nostra multe sit breuitatis. Et istud patet in illo rege potestissimo, de quo dicit Hieronymus. ad Heliodorum. Terces ille potestissimus rex qui subuerit montes mariaque construxit, cum de sublimi loco infinitas cerneret multitudines exercitus fleuisse dicitur de eo quod post centum annos nullus eorum quos tunc cernerat suspicaturus esset. Deus namque tres terminos humane vite ipso fecit. Prius fuit ante diluuium, scilicet mille annorum, tamen millenarium nullus attingit. Secundus fuit post diluuium, et durauit usque ad dauid, scilicet centus et viginti annorum. Tertius fuit post dauid, scilicet centus et viginti annorum, et durauit usque ad modum, scilicet lxx. vel. lxxx. annorum. Quia tres annorum nostrorum in ipsis septuaginta anni. Nec mirum si tam breuis est vita, quia sicut dicit Barlaam, et recitat Aug. vita nostra est quasi quedam arbor: cuius radices duomures, vnus albus et altus niger. i. dies et nox semper corrodunt. Et quia tam breuis est vita, consuetudo erat antiquitus ut dicitur Ioan. elemo. quod in eadem die quam imperator coronabat fragmenta marmonis diuerforum: sibi ab artificibus portabantur qui dicebant. De quo mamore iubet imperator sibi fieri sepulchrum. Et eadem die quam iponebat sibi corona, parabat etiam sibi sepultura. Secundo utilis est ad ostendendum quod labores qui non sunt propter deum sunt multe vacuitatis. Istud patet in virgilio qui circa finem vite sue quoripertus fecisse dicitur, in quibus ostendit se

De memoratōe animar

ppellando tres libros grauiter laborasse:
scz libru de bucolicis: in quo tradidit ar
tes pastorales cure. libru de georgicis: in
quo tradidit artes ipsius agriculture. ⁊
libru eneidios: in quo tradidit artē mili
tie ⁊ pugne. Et tñ nec de capris nec de tā
bene pascis portauit lac. nec de agris taz
bñ satis portauit segetes. nec de hostib⁹
supatis ⁊ victis portauit spolia. Un⁹ di
cti: Pastor arator eques paus colui supe
raui. Lapias rura hostes queq; labore
grauī. De capris pascis de rure sato. ho
stie subacti. Nec lac nec segetes spolia
nulla tuli. Dic autē Virgil⁹ methapho
rice locutus ē. Nullus enim in morte de
suis delictis portare potest lac alicuius
dulcedis. nec de suis diuitijs segetes al
cuius refectionis. nec de suis triumphis titu
lum alicuius honoris. ps. Ne timueris
cū vites factus fuerit hō. Hoc refert ad
carnales delictas. hō. n. pio carnali acci
piē. ⁊ cū multiplicata fuerit glia domi
nū. hoc qñ ad dignitates mūdanas.
Mñ cū iteriterit nō sumet oia. hoc quo
ad ipales diuitias. Et signāter dixit oia
q; de his aliqua secū portat. Nā de deli
ctis secum portat pccietie amaritudinē.
Proverb. v. Nouissima illius amara qñ
absinthiū. De diuitijs portat extremam
esuriē: sicut pz in diuitie illo epulone qui
gutta aque hīc nō potuit. De honorib⁹
secū portat oimoda delectōez. i. Adach.
ij. Gloria eius stercus ⁊ vermis ē. Hodie
eniz extollit: ⁊ cras non iueniet. C Ter
tio vtilis est ad osidēdū q; status poss
est multe miserie ⁊ penalis. Istud. n.
pz in aristotele: g vuz in infirmitate vltia
laboraret. ⁊ ab aliqbz discipulis roga
ref: vt aliq; verbu sniosus eis dimittēt:
ait. Humiliatus in hūc munduz straut
anxius vixi: p̄turbat⁹ egredior: ⁊ isclus
⁊ ignarus. Vbi on dñt statū suū fuisse mi
serabilē qñ ad igressus cū dixit: humi
liatus in hūc miser mūduz straut. Vere
humiliat⁹: q; cū culpa ⁊ fetu: pauper ac
nudus. Fuit et miserabilis qñ ad pro
gressus. id dixit anxius vixi. Est autē tri
plex laboris actetas. ⁊ Una laudabilis
⁊ meritoria. ps. Laborauit clamans ec.
⁊ Alia vitupabilis ⁊ dyabolica. Hiere.
ix. Ut inique agēt laborauerūt. ⁊ Alia

indifferēs ⁊ penosa. Job. v. Hō nascitur
ad laborē. Labores vero quos ipse p̄tu
lit nō fuerāt sibi meritorij: q; hoc non sa
ciebat ppter deū sed pp fauorē humanū
Fuit et eius status miserabilis qñ ad
egressus. id dixit: Lōturbatus egredior.
Recedebat aūr p̄turbatus. vel q; mūda
na q; dilexerat dimiserat. vel forte q; de
mones sibi morietī appuerūt. vel q; sibi
reuelata fuerat sua dānatio. Fuit et ei⁹
status miserabilis post eius egressus. id
dixit: Insci⁹ ⁊ ignarus. Acerbitas cetim
penar sibi obliuione iduxit osus scētia
rū. Un⁹ cū daz amico socio suo appuissē
vē dices illi q; tota sciaz suā p̄didit: nō
hil aliū nouit nisi solūm penā suā qua
torquebat. C Quarto est vtilis ad onē
dū q; oia mūdana sūt oīno de vanitatib⁹
bus. Istud manifeste pz in alexandro: cu
sus oia i quodā vase aureo fuerūt repo
sita ⁊ recōditas: p̄hi dñt multis mūdī par
tibus puenerunt. quoz vnus dixit: Hēri
ille faciebat thesaurū de auro: hodie ve
ro auz thesaurū fecit de ipō. Alius dixit
Hēri nō fuisse illi totus mūdus: hodie
quq; p̄dū sepultura ē p̄ctus. Alius vi
xit: Hēri istuz sequebant oēs viuētes: hō
die vice versa iste sequit oēs morientes.
Al⁹ dicebat: Iste heri oēs quos volebat
a morte poterat liberare: sed hodie mor
tis sacula nō potuit euitare. Al⁹ dixit:
Hēri iste p̄mebat terrā: hodie autē a terra
p̄mis ipse. Alius dicebat: Hēri iste mltos
hēbat amicos ⁊ inimicos: hodie autē sibi
sūt eqles. C Quinto memoria mortis est
vtilis ad onē dū q; potētia ⁊ dignitas
mūdanoz ē magne prauitatis. Istud pz
in Biogene p̄ho ⁊ in alexandro. Lū. n. ci
ctus Biogenes fm Hiero. extra vrbe in
vase hitaret: ita q; in estate semp fundū
soli opponeretur. in hyeme vero ad ip̄s so
lē volebat: ⁊ alexander autē cū p̄stēs vni
dñs sibi faceret. Dixit ei si volebat vt ip̄e
p se aliqd faceret. ⁊ ille: vellē q; mihi nō
auferre s: qd dare nō potes. qd iperato
itelligēs ad alia partez se diuertit dices
se valde mirari q; suā non vīdebat timē
potētiā. Et ille. Potētiā tuā non timeo:
q; aut est p̄terita: aut p̄sens: aut futura.
P̄terita nō timeo: q; iā nō est. Futura
nō p̄timeo: q; incerta est. Presentez non

fontido: q; esto & trāstoria. De hoc etiā
refert Quisuscritus quēdā dixisse ale-
xandro. Si uis huius corpis tui audiat
si tui parē ēē uolūssent. orbis te si capet
z altera manu orientēs z altera gringēs
occidentē. De idē triplici exēplo oñdir:
q; si sit mō magni? esto possit fieri puus
sz exēplo ynius magnē arboris q; subi-
to eradica. z exēplo hoīe in altū ascen-
dētis q; subito patit casus. Et leois qui
aliqui paruoz aialluz ciuus efficit.

C Sermo. cclxxxiiij. C Eodē die. s. liij.

Miseremini mei: misere-
mini mei: misere-
mini mei: q; man-
et. Job. xij. Hoc vba puenit
ter pñt ēē cutuslibz aīe posite i purgato-
rio suā idīgētia oñdētis z suffragia po-
stulātis. In qbus vñbz ponit triplex rō:
q;re mortui sunt a viuis iuuadi. C Pñia
sumit ex pte dñfuctor. s. magna necessi-
tas cū dñ. Misemini mei: misemini. De-
minat at ipa psona defuncta vñbz mīe:
q; indiget duplici mīa. Una q; satisfiat
eius idīgētē. Alia q; pūdeat eius penu-
rit. In dīgētia. n. magna hñt q; se nō pñt
iuuare. Pñt mī qdā q; pñt se iuuare: sic
pñt q; pñt se ad grām disponē: z ab
alijs pñt a diuuari. Eph. v. Surge q; do-
mis. Surge. s. te bonis opibus disponē
do. z exurge a mortuis: pñtā mortalitā re-
linqñdo. z illuminabit te xps lumen pñt
me grē meritiz aliquoz scōz ifundēdo.
Pñt vero sūt q; nō pñt se iuuare. nec ab
alijs a diuuari sicut dñari. Hoc signifi-
catū est Mar. xxiij. In illo q; intrauit ad
nuptias. Nō. n. pñt se dñari? iuuare bo-
nū aliq; faciendo: q; hz ligatā potentia
opattuas. iō dñ: Ligatis manibus. nec ēē
bonū aliq; dissigēdo: q; hz ligatā poten-
tia affectuā. iō sub dñ: Et pedibus. De-
des enīz aīe sz Aug. sūt affectus aīe. nec
ēē bonū dissigēdo cum hēat ligatā poten-
tia intellectua. Jō dñ: Abstine cū in tene-
bras exteriores. nec aliq; bonū vñz dicē
do: q; hz ligatā potentia interpretatū. Jō
dñ: Et ille obmūtuit. Nec pñt ab alijs ad-
diuari dñatus. Tuz q; est extra abstin-
tūne mīe. iō dñ: In tenebras exteriores
Tuz q; nō est dignus ex eo q; nō habuit
vellez nuptiale cōparitatis sine. Tum q;

est pñsus a corpe ecclesie. Dñbz autē
pñsus efficit putridū z frigidus. Sic dñ
natus tāq; putridus semp emittit sanie
q; ibi erit flet? z semp i frigore erit: q; ibi
erit stridor dñti. Pñt vñ sūt q; mediū
locus tenēt. s. q; nō pñt se iuuare: q; sunt
extra statuz merēdi: pñt itī ab alijs ad-
diuari. Tū q; dñz vñtenc hoc sibi merue-
rūt. Tū q; sunt i cōparitate q; oīa bona ec-
clesie facit esse cōia. Tum q; sunt mēbra
ecclesie vñz a spū scō vñificata. Dñt etiā
magna penuria. Pñt eim q; tribus mo-
dis suā penuria releuare: aut laborādo:
aut medicādo: aut mutuuz accipiēdo: sz
in inferno nō erit tps laborādi. sz hz labo-
res recipiēdi. i. Lor. v. Dñs nos manife-
stati opz aīi tribunal xpi zē. Adedicare
eim poterūt dñari: sz q; elemosynas eiā
ponigāt nō poterūt iucitri: sicut pñt vñ
uite q; hñt nō potuit gutta aque. Dñari
ēē mutuū iuenire nō poterunt: q; nullus
pcedit mutuū cui nō sufficit pñt: sicut
pñt in vñgibus sapientibus q; dñerunt: ne
forte sufficiat nobis z vobis zē. C Scia
rō q;re mortui sint a viuis a diuadi. su-
mit ex pte viuoz. s. fñna cōparitas cūz dñ:
faltē vos amici mei. Dñunt aut hñt amici
q; tuoz modis. Pñt mō iure pñngta-
tis. Jto mō pñt tenet iuuare filius: z frat-
rēm. Cñ ēē diues apud iseros positus
frēs suos iuuare volebat. Pñt iure
pñtaternitatis sicut sūt vñt religiosi qui
frēs suos a diuare tenent. Pñt iure
re amicitie spñalis. Et tales amici aliqñ
plus iuuat q; pñt. Prouer. xvij. Dñ. n.
tpe dissigē q; amicus ē. Di tpe dñt: q; ve-
rus amicus iuuat amicu i vita ad bonū
iducēdo: in morte spm ad pñiam admo-
nēdo: z post mortē suffragia faciendo.
Pñt iure alciutis bñficij recepti.
Qui. n. recipiūt elemosynas defunctoz
obligant ad suffragia missaz z oionuz.
Prouer. vi. Si spōs dñeris p amico tuo
obligatus es ei. s. ex bñficijs q; recepisti:
discurrē elemosynas faciēdo: festina se-
plus iuuado: suscita amicu sacrificiuz
offerēdo. nō dormitent oculi tui: sz vñg-
lent oionibus iussido. C Tertia rō q;re
mortui sunt a viuis iuuadi. sumit ex pte
iudicis q; est cius pñt cōparitatis cū dñ: q;
man? dñi terigit me. Ex quo colligit q;

BB

eorū punitio h3 seueritatez: q: in manus dñi ceciderūt. Heb. x. Hōc dñi est icidē i manus dei viuitis. Et h3 pietatē: q: eos n̄ subuertit ad dānatōez: s3 tūc ad purgatōez. Deus. n. punit hic ē in purgatorio z in inferno. Hic punit pīna conecōe Heb. xij. Quē dñs diligit castigar. flagellat aut oēs filiū quē recipit. In purgatorio punit cū mōitanea i dignatōe. Isa. liij. In mōmēto i dignatiōis abscondit facies meā parūp a te: z i mīa sempiterna misert. sup tui. In inferno at deus punit cū ppetua subuertiōe. Heb. vi. Impossibile ē eos q semel sūt illuati zc. z plapli sūt in inferni rursus renouari ad pñas.

Sermo. cclxxxv. C Be eodē s̄mo. v. **A**diui voce de celo dicē tez mlti: Scribe Bti mortui q in dño moriūt Apoc. xiiij. Rumores tunc li bent audiunt qñ sūt boni: certi de remōtis pñibz delati. z qñ sūt de amicis z ab amicis nūciati. Tales sūt rumores qñ nobis refert Joānes. Sūt nāqz boni: q: de nra saluatōe. Sūt certi q: a delissimō Joāne euāgelista teste dei. Sūt de remōtis pñibus: q: sūt de ipso celo. Sūt ab amicis. i. ab āgelis q Joānt ista reuelabant. Sūt de amicis. i. de nris defunctis. de quoz tā felici statu certificamur Et tō tales rumores bñ sūt scribē dñi. i. memorie pmedadē ex eo. q: sic dicit bñs Greg. Qd loquimur trāsīt. qd scribim? manet zc. C Circa istā vocē quā Joānes audiuit duo vidēda sūt. i. vñ venit ē pp quā d venit. C Venit. n. nobis de celo. z hoc cedit nobis ad magnā certitudinē: p solatōez z gloriatōez. Magna nāqz certitudo testimoniū hic apper: q: i ipso celo nō sūt nisi bñs trinitas: āgeli z bñi. Venit ergo ista vox de celo. i. a deo trino z vno. q non pōt vlcere aliqd mendacituz. Venit ab āgelis q nō pōt errare. Venit a scis q nō pōt decipere. Est ēt vox ista ad nraz magnā p solatōez: q: ex hoc pñ dera re possumus q desiderant nos expectat bñ trinitas pp sue laudis ipletionē. an geli pp sui numeri ppletionē pfectā. bñ pp suoz corpōz resumptionez verā. Uñ Bern. sup cant. dicit dñi statu z psumatōe ecclie. De ea finis oīuz pender. tolle hāc

z sic grātia ipsa angeloz societas pp numeri impfectōez quodāmo claudicabit: nec ciuitas dei vnqz integre gaudebit: nec dñs totā sue glie laudē hēbit: donec z ipsi i p̄spectu angeloz pfallat ei. Est ēt ad nraz glificationē. p celum. n. intelligit altitudo trinitatis. pater ergo dat suam vocē. i. testimoniū. i. q nos expectat tāqz suos filios. Et filius nos expectat tāqz suos frēs. Spūs scūs dat tāqz pñs z filij ppetuos amatores. Circa scdm notādū est q ista vox pp qñtuor venit. P̄ Prio vt nos certificaret qñs hō sit ex p̄ditōe sue nature cuz dñi mortui. Ipsa nāqz lex mortis totuz humanū genus occupauit. In lōgitudo die: q: vsqz ad finē mūdi durabit. s3 tūc in inferno solūm remanebit. Isa. xxx. Precipitabat dñs mortuū i sepiternū In latitudo die: q: p totū mūdū a puo vsqz ad magnū se extendit. Ro. v. In oēs bñmōes mors pertrāsīt. In altitudo die: q: vsqz ad altissimū dei filiū se erexit. Ibi des. Cū adhuc iherim clemens s3 ips xps p impis mortuus est. Et in pfundū: q: vsqz ad illū q est in matris vtero se imergit. Osee. ix. Interficā amātiissima vteri eoz. P̄ Scdō ista vox venit vt nos certificaret qualis hō sit ex dono gfe cū dicit: Qui in dño moriunt. C Circa qd notandū q qdā moriunt sine dño: qñ. i. moriunt morte culpe que aiam sepat ab eo q est vera vita. Isa. lix. Iniquitares vre dñi serunt inter vos z deū vñm. Sap. i. Peruersē cogitatōes sepat a deo. P̄ Quidā vero moriunt extra deū. z iō nō pōt redire ad deū. z iō tāqz asint putridi cū cū tates hierlez expellēt: z in infernale sterquiliniū iacrabunt. Hi. xxij. Sepultura asini sepeliet putrefactus z p̄ctus ē p̄ortas hierlem. P̄ Quidā moriunt p dñi: sicut sancti martyres q pro fide dñi moriunt: sicut ipse p eis mortuus est. vlcētes cū pphā: Quid retribuā dño pro oibus q retribuit zc. P̄ Quidā moriunt in dño: sicut iusti q moriunt p̄ctō. Rom. vi. Si enim mortui sumus p̄ctō: quō adhuc viuemus in illo. P̄ Quidā moriunt cū dño: sicut viri p̄cti q mortui mūdo. De qbus dñi Lok. iij. Aditū v̄is estis z vltā v̄ra abscondita est cū xpo in deo. P̄ Tercio ista vox venit vt certificaret qñs hō

futurus sit ex collatiōe gl'ie cū dēbeat. Sicuti qdēz in mūdo sūt bñi in vna scola gl'ie. s. felicitate aie. In futuro autē dupli cū scola. s. aie felicitate et corp'is claritate. Valer qdēz aie dīlīgēt dēū corpus suūz sanū: infirmū et mortuū ac resuscitatū. Saniū sūg dēz ad fructūz pñie. Infirmū ad meritiū patiētē. Mortuū ad desideriuū gl'ie pñiende. et resuscitatūz ad psumatōez gl'ie tā pfecte. Ber. Sine corpore aia nō vult pñie qd in oi statu sentit i bono subseruit sibi. ¶ Quarto venit vt nos instrueret qual' hō se hīe debeat i mortis recordatōe cū dēscribe. Bz. n. qliber scri bē. s. memorie sue firmiter spūmē qd hō sit mortalis et mortuū ex natura: s. cū deo victurus ex grā. Ista autē memoria mortis valet ad pcti vitatiōez. s. supbie: auaritie et luxurie. Ysa. xliij. Detracta est ad inferos superbia tua. pcdit cadauer tuūz subtus te sernet tinea et opimentū tuū erūt vermes. Supbus. n. appetit lo cus alitū: s. in morte detrahet ad locū in funū. Jō bñ: Detracta ē ad inferos supbia tua. Auarus morat in terra p amorē: sed in morte habitabit sub terra p putredī nez. iō bñ: Eccl' dicit cadauer tuū. Luxurio sus vult hīe lectū carnalez et delitiosus. sed in morte habebit lectūz penosum. iō subdit. Subtus te sernet tinea et operi mentūz tuum erunt vermes.

¶ Sermo. cclxxvi. De codē s'mo. vi.

Dolumus vos igno rare d' dōi mītibz: vt nō pñiscimint sicut et ceteri q spem nō hñt i. Thel. iij. ¶ Apl's nūq' p'solari fideles sup mortē charoz suoz ex tribus rōnibz. ¶ Prima sumit ex pte corporis qd nō ē mortuū: sed dormit. Nemo. n. pñiscaret de amico suo si dormiret: sed potius sibi pgauderet. Bñunt autē mortui dormiētes dupl'ci de cā. ¶ Primo rōne getis. q' sicut dormientes a laboribz vacat: sic et ipsi a laboribz cessant. Ab illis. s. labortibus de qbus dī Jsa. xliij. Et erit i illa die cum reges dederit tibi dñs a labore tuo quē patiebaris: et a pcussione tua: et a seruitute dura qua an seruiisti. Regescent s'git a labore: pcussione et a seruitute. Alia. bore quē patiebant in mūdo. y. Log. xl.

In laboribus plurimis. A pcussioe quā patiebant a dyabolo. Luc. xxi. Symon ecce sathan expetit vos: vt c'ribaret sicut tritici. A seruitute quam patiebant a corpe suo. Rom. viij. Ipsa creatura libe rabat a seruitute corruptōis cē. ¶ Scōo rōne visionis. dormiētibz. n. pñiscunt occurrē visiones. Quidāz tñ sunt q nullas hñt: sicut pueri parui. Quidāz q ali quas hñt: et hor qdāz hñt bonas et delectabiles sicut viri pfecti. Quidāz vō hñt malas et tristabiles: sicut pctōres et impij. Quidā aut hñt aliqñ bonas et delectabiles: et aliqñ tristabiles sicut imperfecti. Eo dēz mō d' mortuis est dīcendū. ¶ Quidā enīz sunt q nullas hñt: sicut pueri nō baptizati. Negz. n. hñt delectabiles visiones q: dēū vidē non pñt. Nec etiā tristabiles q: dēū non pñiciunt: neqz demones: sed qdā gere requiescūt. ¶ Alij hñt visiones dulces et delectabiles: sicut beati. Sicut enīz dicit Aug. sup Bñ. ad l'raz. Bñi habebūt trīa gnā visionū: quibus nunc vti mur. s. corporales: spūalem et intellectuales. Corporales: q' vīdebūt xpī humanitatem: terrā nouā: celum nouū et corpa beatorū. Spūales: q' vīdebūt b'tos angeloz spūz et corda et asas scōz. Intellectuales: q' vīdebūt ipm dēū in quāu cō vīdere ē possib'le. ¶ Sunt et aliq' q hñt visiones tristabiles: sicut dānati q demones semper vīdent. Sap. iij. Persone tristes semp ap' parentes illis pauores pñstabant. Job. ex. Vacant et veniēt super eos homibz. Ex quibus verbis habetur q demones sunt tristes: horribiles et importuni. q non cessant ire et redire ante eos. Sūt tristes vt generent in eis dolorem. Horribiles vt faciāt in ipsis timorem. Importuni vt oucant eos ad desperationē. ¶ Alij sunt qui habēt visiones tristabiles et delectabiles: sicut illi qñt in purgatorio cruciatur: quia vīdēt demones qui s'm quosdam eos cruciāt: et angelos qui eos confortant. Job. iij. In honore visionis nocturne pauor tenuit me et tre mor. hoc quātum ad horribilē visionem demonū et voces quasi aure lenis audī ui. hoc quātū ad dulcem cōsolationē angeloz. Et sic patet q illi qui sunt in purgatorio habēt quēdā tristabilia et quēdā

De cōmemoratōe aīaz.

Blectabilia. Tristabilia sūt: q; hñt ignis
 acerbitatē. demonū societātē. z dīne vi-
 sīōs pūatōes. Blectabilia sūt: q; hñt an-
 geloz crebra vīsatōes: future bñtūdīs
 certā expectatōes: suffragīoz ecclē p-
 ceptōes. C Scđo apls p̄solat fīdeles sup
 mortē charōz rōe aīe q; hz immortalitatē
 z felicitatē: cū dīcūt n̄ p̄stīmentī sīc ce-
 terī q; spēs n̄ hñt. Et q; xp̄tānī hñt spēs. de
 bēt dīderare d̄ fragillī corpe exire vt pol-
 sint ī aīa solā glīe possīdē. Qd̄ cyprian⁹
 ad fortunatū triplicē exēplo ostēdit. s.
 Sīc dīderat nauis exire de naufragio.
 Qd̄ eīz īpa aīa opīs fluctīb⁹ malaz p̄cu-
 pīscētiāz. z mō p̄uassat vētīs tēratōnū
 dat. viij. Ecce mori⁹ fact⁹ ē ī mari q; ad
 vētōs tēratōnū. ita vt nauicula opīres flu-
 ctīb⁹. q; ad fluct⁹ p̄cupīscētiāz. Sz tunc
 de⁹ sedat vētōs: z fluct⁹ trāgllat. Unī se-
 quīt. Et surgēs īperauit vētīs z mari. z
 facta ē trāgllatīas magna. P̄ Scđs exē-
 plū ē. sīc dīderat pegrīn⁹ exire d̄ exilio.
 Scī nāq; mō sūt pegrīnī. ij. Cor. v. Quā
 dlu sum⁹ ī hoc corpe pegrīamur a dño.
 ps. Deu mīhi q; īcola. zc. Bēdīderāt enīz
 exire d̄ īsta pegrīnatōe. Tū q; hñt vīā nī-
 mīs lōgā. īd̄ dīcūt: q; īcolat⁹ me⁹ plōga-
 tus ē. Tū q; hñt dōmū tenebrosāz. īd̄ dī-
 cit: cū hīatīb⁹ cedat: q; īterprat te-
 nebrē. Tū q; hñt vīā nīmīs asperā. Ad-
 dica eīz vīa sī ē aspa p̄fēcī nīmīs lōgā. īd̄
 dīcūt. Ad hū īcola sūt aīa mea. P̄ Tertīus
 exēplū ē sicut dīderat hītatōr exire d̄ ho-
 spītīo rustīcoso. ps. Tāquā pīetī īclīnato
 z macerīe d̄pulsē. Heb. viij. Qd̄ atīquas
 z senescīt. p̄pē īteritū ē. Et qb⁹ vīas ha-
 bēt q; hītatulū corps nīfī ē hītatulū. īn-
 clīnatū: d̄pulsus: z atīqtus. Q; eīz d̄ fra-
 creatū. īd̄ ē dñs frā īclīnatū: tanq; cito ī
 terrā casus. Q; ē ex q̄tuor elemētīs cō-
 trarīs p̄positū z nullo tēpamēto bñtu-
 dīnīs collīgatū. īd̄ ē tanq; macerīa d̄pul-
 sum. Q; ē atīqtū ex eo q; ab adā vsq; ad
 nos p̄pagatū. īd̄ mortī vīcīnū. C Tertō
 p̄solat ap̄tī fīdeles rōe vīrtūs. s. corpo-
 ris z aīe: ex eo q; ī bsa fūrrēctōe aīa cor-
 porū plūngēt. īd̄ dīcūt: Sī eīz credīm⁹ q;
 īclūs mortu⁹ ē z resurrexīt zc. Qd̄ enīz
 spēs corpus resurgat. hoc regīt dēf sapīa
 suffīcīa: z munīfīcīa. Triplicī eīz de cā-
 deus aīam corpī vnīuit. P̄ Prīa ē vt vnī

uersus suū p̄fēcīt. Lū eīz qdā sūt creatura
 pure corpālīa. qdā pure spūālīs opor-
 tuit ad p̄plexīōnē vnīuersī vt cēt vna p̄po-
 sīta ex corpe: z spūālī rōālī vt ē hō. Reg-
 rit ergo dīuīa sapīa vt sicut ad p̄fēcīōes
 vnīuersī corpī aīa vnīfīta bsa vīta īho-
 ordīe dīuīe sapīetīe nō p̄tuef: s; aīa suo
 corpī plūgat vt vnīuersus dēf p̄pleatur.
 P̄ Scđa rō q̄re aīa corpī ē vnīfīta: vt aīa īn-
 corpe. z p̄ corp⁹ agones certamīnū exer-
 ceat. P̄ Tertīa ē vt aīa dēf seruā carnem
 p̄seruā suā custō dīret: z ī supnīs sedī-
 bus collocaret. Itas duas rōes assignat
 Reg. nazāzenus. Exīgit ergo dīuīna su-
 fīcīa: q; sicut aīa p̄ dīuersos agones me-
 ruit īn corpe: ita rēmuneret ī corpe. Exī-
 git dīuīna munīfīcīa: q; nō trī rēmunere
 ret suā aīaz: s; et cū īpa rēmunet fīdeles
 conferuā. ī. carnē īpsam.
 C Sermo. cclxxvij. C Be eo dē. Ser-
 mo. septīmus.

Non cōtrīstemīnī sicut et
 ceterī q; spēm n̄ hñt.
 i. Thesal. iij. Sup mortem
 charōnī n̄rōnū mltīs d̄cāīs
 p̄stīstī nō debemus: s; potius p̄solat.
 C Prīo pp mortē dī necēssitatē. hoc pz ī
 quodā rēge pagano. de quo refert Aug.
 ī libro de cura p̄ mortuīs: q; cū dīsa sūis
 īn caplo sacrificaret. nūciatur ei q; fīlius
 su⁹ vnīcus obīssz. nō relīqt sacra q; ma-
 nibus gerebat: nō lachrymat⁹ ē: nec oīo
 suspirauit. s; ait: sepelīat. Admīnī enīz
 me genuīssē mortālē. Et subdīt bsa Aug:
 q; dyabolus ī iudīcto coram xp̄o dīcet.
 Ecce hīc cultor meus cui nec resurrexīto
 nē: nec padīsus p̄mīssī p̄ morte vnīfīci nō
 bīllīs z sapīetīs fīlīz sacra mea nō relīqt:
 nec fleuit: Tū autē xp̄lānī p̄ gbus mor-
 tuus es: vt mortē nō tīmerēs: eēt d̄ re-
 surrectīōne securī: nō solū lūgent mor-
 tuos z voce z hītu: s; et ad ecclīas p̄cede-
 re p̄fundū. Alīquātī et clerīcī mīnīst-
 rīū suū ītermittūt vacatēs luctul. C Se-
 cūdo pp reuocādī īp̄ssībīlītatē: cūsus
 exēplū hēmūs ī Dauid q; ait. ij. Reg. xxi.
 Ego ībo magīs ad eū: īp̄e nō reuertetur
 ad me. Eīusdē. xiiij. Oēs cūm morīmur:
 quāsi aque dīlābīmur sup terrā que nō
 reuertunt. Ille fluuīus hūant generīs
 tres hz statūs. In prīo stabat: dīspōsīt⁹

in erat ad flādū e ad flūdūz: qđ hō i pī
mo statu poterat mori e nō mori. mō ar
pīnue fluit e nūqā reuertē: e i fine i
mobilit̄ stabit. Tercio pp fūendi deo
maiorē facultatē. Et hui⁹ exēplū hēmus
i bīa melo dīa. de qđ cīc Hiero. i qđā epla
ad paulū. Bīa melo dīa nī tps int xpīa
nos vere nobilis qđ calefcēte adhuc ma
ritū corpufculo. e necdū hīato duos pds
dīt filios. Rē dicitur i credulā: f3 xpō te
fle non fallas fiet i mobilis. e obuoluta
xpī pedib⁹ qñ ipz tenēt dīcēs: Expedi
tibi fuitura fūz dīcēs: qđ tāto me onē libe
raſti. Quarto pp dei bñ placitū e vo
lūtātē: e hec ſola cā: e fi alia nō eēt ſuffi
cere debēt. Hui⁹ exēplū hēmus i curtio
optio romanorū. de qđ dīc Aug. ill. d ci. dī
Curtius armatus equo i obuiptū terre
hyatū pcpitē ſe dedit: qđ iuſerant. dy vt
cū illic quē romanū hēret optimū mīte
rēt. Si ergo pagan⁹ nullā hīs ſpez d re
ſurrectōe mori ſe dedit: qđ dī hoc iuſſe
rāt. qđo magis hō xpīanus nō debēt de
ſua vel d alioz morte dolē. qñ ſcīt deum
hoc velle. Hiero. Reſurgē credim⁹ nfoz
e plāgimus: qđ facim⁹ ſi mori tm pē
peret deus. Volūtas eius vīqz ſola ſuf
ficeret ad ſolatiū. cui nullū pponē debe
mus affectū. Quito pp imortal vite
adeptōz. hui⁹ exēplū hēm⁹ i theobio
to pho d qđ dīc Aug. i li. de ci. dei. Theo
biothus lecto libro platonis vbi d aīc i
mortalitate diſputauit ſi pcpitē dedit d
muro: vt ex hac vita migraret ad eā quā
credidit eē meliorē. Si iſcīt hō paganus
tātā fidē d dīt dīctis alteri⁹ paganū. qđo
magis xpīan⁹ p deū ſuū d vita bīa certū
cari nō deberēt ſic d ſua vel ſuoz morte
dolē vt ad bīaz vitā poſſint pīgē. Se
xto pp miſeriaz mundi euāſionē. hui⁹
exēplū hēm⁹ i iſkris gētīlib⁹ e paganis:
d gbus dīc ſolīnus. qđ apud plurimos lu
ctuofa ſūt puerpīa e lera ſūt funera. Lō
ſuetudo ei⁹ e apud plurimos qđ qñ pu
er naſcīt: parētes e amīci faciūt magnū
placitū ex eo qđ i iſtū mūdū venit vbi pa
ſurus e mltiplicitatē miſeriaz. f3 qñ pu
er mori faciūt magnū feſtū ex eo qđ mī
ſerūz hui⁹ mūdū exiuit. Alīcubi ē e pſue
tudo vt dīc Hiero. qđ mulieres viue cū viris
dūctis ſepeliūt. e malūt cū viro mori

qđ poſt mortē virt i luctu e i ſtatu miſera
bili remanēt. Et Amb. i li. de bono mori
tis. Si plena miſeria ē eis vita. vīqz ſi
nis alleuamētū ē. Alleuamētū aut bo
nū. Adors aut finis. Adors ergo bona.
Septimo pp debiti ſolutiōe. Tene
mur ei⁹ deo ſoluē debiti mortis. e ideo
nullus d3 dolē qđ d3. De hoc hēmus i
tribus exēplis: quoz vnū ponit Lypia
nus. e duo alia ponit bīa Aug. p Unus
nāqz nolebat debitum mortis exoluē. id
āgelus ſibi iſſimati cū idignatōe appēs
dīxit: Part iſmetis: exire nō vultis. qđ
faciam vobis: ſic ab eo fratus reſceſſit.
p Alius at nolebat ſoluē: ſi nō debebat.
ſi dō debebat ſtatiz volebat. vñ iſſimati⁹
dīxit ad deuz: ſi nūqđ bñ. ſi alīqñ qre ſi
mō. p Tertius ponebat hoc i voluntate
creatoris: patris remanēt quātū veller: e
ſoluē qñ veller. Et iſte fuit Amb. qđ cū
i extremis poſitus rogaret vt plōgatōz
vite ſibi ſpetrare vellet a dīo: ait. Non ſic
vſci vt me pudeat iter vos vīnē. nec mo
ri timeo qñ hēmus bonū dīm. ac ſi dī
cat: ſi placet deo vt adhuc viuā: poſſum
adhuc viuē iter vos ſine rubore. ſi pla
cer deo qđ moriar: mori poſſus ſine timo
re. Octauo pp maioris boni adeptio
nē. Iſtā rōem tagit Hiero. i epla ad ſtra
ſiū dīcēs: Haud ēt pētes tota vita ſine ſiſ
tis pmoari: duz valeat qđ cupiunt de ſi
is pignozibus adſpīci. pgrinant vt ad
palatia p̄gant. nauigāt ad dignitates.
ad ſtudia acgrēda. ad cās p̄monij ex
plicādas cum p̄ſculo e labore. Et vt ad
palatia celī. ad ſtudia xpī: e ad honozes
vite pperuciat p̄monijz poſſeſſionis
eternę cūz ſecuritate valeat puenire. ne
mo filios ſuos a ſe gratulaf abſcedere.
Ad p̄panda p̄ctā gaudēt tā pētes a ſiſ
tis qđ ſiſy a pentibus puocante dyabolo
ſeparī. e ad idulgtīā p̄cipiendā nolunt
ab iulcē deo vocātē diſſerui.

Sermo. cclxxviii. Eodem die. ſermo
octauus.

A Ir fortiffimus
tudas collarde facta duode
cim milia dragmas argent
miſit hieroſolimā offerri eas p peccatis
mortuoz in ſacrificio. y. Bach. xij. In

BZ 3

hoc qd vlt. Iste fortissimus tāta mittebat pecuniā vt fieret elemosyne: sacrificiuz: & ordo. dat itelligē post hac vitā aliquē bonuz locuz eē i q aīc fideliz purgant. ¶ Circa qd sciēdus q qnq sunt loca: receptiētia viuos & mortuos. i. infernus: purgatorius: lib^o pucroz mūdus: & celū. In infernus ē tāquā carcer dei i quo ponunt oēs q sūt exiles. Purgatoriu vō ē tanq hospitale dei. i quo colligunt oēs infirmi s; limb^o ē tāquā isula dei: ad quā mittūt oēs nō pfirmati. Mūdus vō ē tanqz ista dū in quo exercitant oēs strenui milites. Celū vō ē tanq palatū & viridariuz dei i quo ponunt oēs mltites triūphantes & emeriti. ¶ Prim^o locus ē infernus: i quo recludunt oēs exiles. & iste carcer ēē credit i medio terre. & hoc tāgit qdā glo. sup. Iona q dī: Sic cor est i medio aīalis: ita sfern^o ē i medio tre. Et tal^o locus pgruit dānatis pp elōgatoēz: obsecrātēz: & frigiditatē. ¶ Popl elōgatoēz sig dē: q sicut nīl tātū distat de celo: q tū tre mediū sic nīl tū distat a deo q tū pctm. Iustū ergo ē vt sic hō se elōga. ut p pctm a deo: sic elōget a celo p locuz nouissimū. Prouerb. xvi. Lōge ē dñs ab īpīs. ¶ Logruūt ē pp obscuritatē. null^o eīz locus ē obscurior q sit mediū terre. terra. n. i supficie faciet illustrat. s; i suo medio ppetua obscuritate replet. & iō locus tā tenebrosus ppetū pccōibus tenebrosus. Job. x. Anteq vadā z nō reuertar ad terrā tenebrosāz eē. ¶ Longruūt ē pp frigiditatē. In medio eīz terre sū. mē ē frigus. iō puenit pccōibus q fuerūt frigidī i amore dei. Tū aut frigus habebūt q semp dētib^o stridēbūt. Mat. viij. Ibi cūm erit fletus & stridor dētib^o. ¶ Secundus locus ē purgatoriu qd ē tāquam hospitale dei. in quo sanant oēs infirmi. Sanant aut p ignē purgantē: & p suffragia eccle. que qdē sū sic. sunt oratōes: sacrificia: elemosyne: & ieiunia. Per ista aut suffragia nō oēs sanant: sed tū illi q sunt sanabiles. Nam beatū Aug. mortuū quidā sunt valde boni: & quidā sunt valde mali. qdā vō sunt mediocrit^o boni & mali. Suffragia igit p valde bonis sunt grāz actiōes. Pro valde malis: & si nō sunt ad iūmēta mortuoz. sunt tā q

lescūz viuoꝝ p solatōes. Pro mediocrit^o bonis & p mediocrit^o malis: sunt exptatōes. Ista triplicē dñam tāgit ppba dī: cens: Calix in ma. dñi vi. me. ple. mix. Valde boni bibunt i calice dñi pleno vino: qd dñs eis glā. Mediocrit^o boni bibūt i calice pleno mixto. i. iusticia quātū ad pñas. & misericordiā dñi ad expectatōē. S; valde mali bibūt de calice dei pleno fece. i. dei furore. Job. xx. De furore oipotētis dei biber. Ista aut suffragia illi q sunt i purgatorio seire pnt tribus modis. i. p diuinā vel āgelicā reuelatōēz p alarum hinc creuntiz reuelationem. & p exptā i seipis reuelationē. Qu eīz exptē releuari sentitū: suffragia p se facta fuisse cognoscūt. ¶ Terti^o locus ē limbus pucroz: q ē tāquā isula dei: vbi recliptunt nōdū pfirmati. i. pueri nō baptizati. q iō nō dicunt pfirmati: q dei sunt vñdē pūati. ¶ Limbus patrū dicebat sinus abrahe. Limbus pucroz dī libus iserni. Pñes cūm hēbāt requiē: q imūes erāt a pena sensibili. Hēbant securitatē: q expectabāt glāz futurā. Hēbāt absconditōē: q abscondēbant a tētatōē dyabolī: & iō dicebat sinus. Illud cūm qd ē i sinu ē getū: secretū: & absconditū. ¶ Limb^o aut pucroz dī sinus iserni. Sūt qdē imūes a sensibili pena & tētatōē dyabolica. & q ad hoc dī sinus. pūati tū sunt vñsione diuina. & quātū ad hoc dñi infernus. ¶ Quartus locus ē mūdus q ē studiūz dei: in q exercitant mltites strenuiz: debēt se exercitare ptra carnē. p tēperatā ptra mūdū. & ptra tyrānos p patētiaz. & ptra dyabolū p fñitētā. de hac triplici exercitatōē dī Eph. vi. Nō ē nobis colluctatio aduersus carnē & sanguinē. & hoc qd ad primū. sed aduersus principēs & ptates quo ad secundū. contra spūales nequitas in celestibus: quo ad tertium. ¶ Quintus locus est celū: qd ē palatūz & viridariū dei. in quo ponunt mltites triūphantes & emeriti qd penam purgatorij non sentitū: sed celeste palatūz sibi acquirunt. Et horū tria sunt genera. i. baptisimalē innocentiam cōseruantes: et p seipso martyriū sustinētes: & pfectio: nem vltē apprehēdentes. Isti sunt tantū illi tres viri qui aīas suas saluāt: q time

Asate enolant. s. Daniel: Noe: et Job: vt habet. Ezech. xliij. Per Damelem q. su. it magne simplicitatis et inocente itell. gunt inocetes. i. Nach. ij. Daniel i sua simplicitate liberat. de ore leoni. Per Noe intelligunt viri pfecti. Sc. vi. Noe vir iust. atq. pfect. i. generat. dñb. suis. Per Job multus vulnerib. cōfossus: intelligunt martyres. de q. dñ. Ja. v. Suffe rentia Job audistis: et hñc vñt vidistis. Isti sunt mōtes dei alti p inocētia: vñta: et patietia. de qb. dñ. Ecc. xliij. Triplr sol esurēs mōtes rē. Sol eim iusticie in pueris baptizatis excuret oēm culpam originale. et in impieccis oēm maculam veniale. et in martyribus oēm maculam originale et actuale.

C Sermo. cclxxxix. C De sancto marti no epo. Sermo. i.

Tria diebus suis placuit deo. Eccle. xliij. Tota vita iusti ē lucida dies et pcla. ra. i. Thesal. v. Dñs vos filij lucis estis et filij dei. Et iste dies hz mane. qñ. s. lux di uine grē in scis vñs scipit refugē. hz meridiē qñ lux grē in eis pcedit et cre scit: s. nō hz vesperā: qñ et in morte eis nō extinguet: s. cū ole eternitatis pñuat. Prouer. iij. Semita iusti quasi lux splē dens: ecce mane iustificatōis: Proccdit et crescit: ecce meridiēs augmētationis. Usq. ad pfectū diē. ecce cōtinuatio cum die eternitatis. C Tota igit vñta beati Martini fuit diēs qz habuit tres status qz sunt laycus: religiosus: et prelatus. iō dicit: In dieb. vñs placuit deo. C Prio quidēz placuit deo in statu laycali: quo ad lequo ad deum: et quo ad pximum. P Quo ad se quidem: quia extinxit i se omnem auaritiā. Unde dñ. q. in stipendi is nil pter quotidianum victum refer uas de crastino nō cogitabat. i. Thl. mo. vi. Hñca alimenta et quibus tega mur hñs contenti sumus. Extinxit etias omnem intemperantiā. Unde dicitur: Frugalitas in eo fuit tanta: et iam nō m les: sed monachus putaretur. Ecc. xxxi. Utcre quasi homo frugi hñs que tibi ap ponuntur. Omnem superbiā qz fuit tan te humilitatis qz etiam suo seruo seruie

bat. et calciamenta detrahebat. Exēplo illius qui dixit Matth. xx. Filius homi nis non venit ministrari: sed ministrare. P Secundo quo ad deum. habuit enim magnam fidem: quia cum esset annorum decem: iustis parentibus ad ecclesiam confugit. Mat. x. Qui amat patrem et matrem plusquam me: non ē me dignus. Habuit magnam spem dicens: Crastina die hostium cuneos penetrabo securus. Eccle. ij. Nullus sperabat in dño et con fusus est. Habuit magnam charitatem: quia ob amorem xpī seculum cōtempnit. Cant. viij. Si dederit homo omne sub stantiam suam pro dilectione rē. P Ter tio quo ad proximi. Eshbebat enīz su perioribus subiectionem: sicut Iuliano imperatori in hñs que non eēnt contra deum. i. Petri. ij. Subditi estote omni humane creature ppter deum rē. Infe rioribus mirā benignitatis ostensionem sicut supradictū est de seruo. Equalibus amicabilem conuersationem. Unde dñ: Multa illius circa commilitones beni gnitas: mira charitas rē. Prouer. xvij. Vir amabilis ad dilectatē magis ami cus erit q. frater. C Secundo beatus Martinus placuit deo in suo statu re gulari. Ubi seruauit triplex votum scz obedientie: quia obediuit deo amonen ti vt parentes visitaret. hñario imperā ti vt exorista eēt. Obediunt autēz ex cha ritate et humilitate: ex concordia et volū tate. Hoc significatum est Job. xij. Ubi dñ. qz dederunt ei ouem vnam et inaurē aureā vnam. Per inaurē aureāz signifi catur obediētia que triplex ē. Tūc aurea qñ fit ex charitate. Tunc vna quādo fit ex vñtati volūtate. Tunc habet ouem anexam. qñ fit ex hñmili et simplici cor de. P Seruauit votum paupertatis taz destricte qz radices herbarum cum mo nachis comedebat nunquam vinus nē si infirmus bñbebat. P Seruauit votum chastitatis. Unde in signum tante puri tatis choro eius apparuit luce clarioz vitro purior: lacte candidior: Et nō int rum: quia habuit carnem mundam: cō scientiam lucidā: et vitam sincerā. P Ter tio placuit in statu pontificali. Buo eim sunt que faciunt pclatum eē pfectus. i.

perfectio sc̄tatis et dignitas p̄tatis. C̄sa
ctitas aut p̄sistit in orōne deuota in vita
sc̄a. et p̄uerlatōe grata q̄ oīa h̄uit factus
Martinus. s. deuota orōne q̄ ab orōne
secepit a sua pueritia. q̄ cū esset annorū
x. ecc̄las frequētabat p̄tinuauit in etate
reliq̄. Un̄ d̄r. Nūq̄ ulla hora monētūq̄
p̄terijt quo si aut orōni aut lectōis intēde
ret. et p̄sumauit in morte. Un̄ d̄r. Oculis
ac māibus i celū sp̄r̄ctus. C̄sc̄do h̄uit
vitā sc̄am. q̄ testificat globus ignis sup
cap̄ctus. Sicut. n. apli sp̄m sc̄uz tr̄ibus
vicibus recepit. s. ad faciem. miracula ad
relaxari. peccata. et ad p̄rmañ. corda. sic
et sic b̄fuit Martinus. Jō p̄ aplos dicit
Nōne magna miracula fecit dñi tres mor
tuos suscitauit et peccata relaxauit dum
gētilēs multos p̄uertit et eis uenit obti
nuir. et sp̄m sc̄uz in igne uisib̄li accepit
C̄tertio h̄uit p̄uerlatōz grata q̄ p̄m
ad minores h̄uit h̄uilitatē. Sicut p̄z quā
do leprosi curauit et osculatus fuit. et il
le sanitate accepit. Et p̄m ad maiores
magna auctoritatē sicut p̄z q̄ in impato
ri s̄ p̄sbytero ciphū p̄onexit. Quātū ad
domesticos magna cōsistat Un̄ d̄r q̄ nū
quā cathedra uisus ē. C̄sc̄do h̄uit ma
gnā p̄ratē quā osidit sup̄ oēs creaturas.
C̄p̄mo sup̄ creaturā q̄ h̄z m̄ esse sicut
sunt elemēta. s. sup̄ terrā. q̄n ad suū p̄ce.
p̄m tres mortuos uite reddidit. Super
ignē q̄n obuium se posuit et ille euasit.
Sup̄ aquam q̄n nauip̄clitāt subuenit.
C̄sc̄do sup̄ creaturā que h̄z eē et uiuēt.
sicut sūt arbores et plātē sicut p̄z i arbor
p̄int cui signū crucis edidit. et altera p̄
re corruit. et i elleboro uenematō cultus ve
nenositatē uirtute ofonis fugauit. C̄ter
tio sup̄ creaturam q̄ h̄z eē uiuere et senti
re. sicut sunt aīalia. sicut p̄z i canibus le
pusculi insequētibus. et in sp̄ctē fluuiuz
p̄rascūtē. et i cane p̄ra quēdā archep̄m
latratē cū vacca seuiēte. C̄quarto sup̄
creaturā que h̄z discernere sicut s̄ hoīes
et h̄ tā sup̄ uiuos quos sanauit in coipe et
curauit i mēte q̄ sup̄ mortuos quā tres
mortuos suscitauit et latronē interfecit
qui p̄ martyre celebrabat ueritatem ol
cere coegit.
C̄sermo. cccx. C̄De eodez sermo secu
dus.

Non est iuctus sille illi q̄
p̄seruaret legē ex cel
si. Ecc̄e. xliij. Deus cūlibz
statui h̄ofuz p̄p̄ia legē d̄dit
Et q̄ b̄fuit Martinus i triplici statu fuit.
tō legē excelli i quolibet suo statu p̄serua
uit. Jpe q̄ p̄lo fuit strenuus miles. Re
gulā at̄miliā dictauit Joānes baptista
q̄ h̄z tria capla. d̄r at̄ Luc. iij. Interroga
bat cū milites dīcētes. Quid faciemus
et nos cē. Intēdit. n. Joānes arcere mili
tes ab oi inīuria iherēda. Inīuria at̄ trī
b̄ mōis iherē. Aliq̄n i p̄sona p̄ opp̄sionē
et p̄m ad h̄ pōit p̄m caplin dīcēs. Ne
mīnē p̄cutiatis. C̄alli i fama p̄ falsi cri
mis ip̄ositorz. Et quātū ad h̄ pōit sc̄oz ca
p̄lin dīcēs Neq̄ calūntia faciatis. C̄alli
i tp̄alē subām. s. p̄ rapina. et p̄m ad h̄ po
nit tertiū caplin dīcēs. Et p̄m estote s̄t
p̄dījs v̄ris. Jstā. n. regulā cū oibus suis
caplis suauit b̄fuit Martinus cū adhuc
eēt miles. Nō. n. fuit paup̄z opp̄sor sed
auditor et ob iopia suauit sicut p̄z i pau
p̄r cui clamidē diuisit ps. Adiuuit pau
p̄rē de iopia. Et a uolētia q̄ pupillos
et orphānos dēfēdebat. vñ d̄r. Sūma illi
cura erat assisē laborātibz. alē egētes.
et op̄e ferre miseris ps. Tibi dērelicus ē
paup̄ orphāo tu eris adiutor. Et a tribu
latōe et miseria sicut p̄z in leproso quem
osculatus fuit et sanauit ps. Adiuuit in
opp̄ortunitatibus i tribulatōe. Nec fuit
eritator s̄z pacificus h̄itator. Jpe. n. paci
fice h̄itauit et cū maioribus p̄ subiectōz si
cut p̄z in Iuliano et cū cōlibz p̄ pacificā
p̄uerlatōz. sicut p̄z i p̄militonibus et cū i
serioribus p̄ obseq̄oz exhibitorz sicut p̄z i
suo suo Nec fuit rapitor s̄z suoz largitor
Jpe. n. p̄cepit terrena. Un̄ d̄r. Tibi s̄t sub
p̄ier quotidiā uictū resuauit. Largi
tus ē p̄p̄ia q̄ oīa q̄ h̄fē poterat paup̄er
bus erogabat et respuit stipēdia sicut p̄z
cū Iulianus mīlilibz stipēdia dari fec̄
C̄sc̄do fuit mōachus deuotus et in isto
statu suauit legē excelli ip̄oz mōachoz
q̄ s̄t trīa capla. s. votū paup̄rtatis. castita
tis. et obediētie. C̄p̄mū ē votū paup̄
rtatis ut mōachus nullū heat p̄p̄uz. nec
terrene facultatis. nec exterioris p̄uerla
tōis nec interioris uolūtatis q̄. n. talia p̄
p̄ia retinuerit furtū sp̄alē p̄mittit. ista

trita furta q̄ fecit achor. Josue. vii. Fur-
tus ē. n. ducētos ciclos p q̄ itelligit pro
pū sube tpa. Furatus ē regulā aurea.
p q̄ itelligit ppū voluntatis q̄ ab ip̄a
voluntate cetera regulā. Furatus ē pal-
luz p q̄ daf itelligit ppū exterioris
puerfatōis. S. b. b. f. A. d. i. i. s. t. o. caplin
optie obſuauit. n. o. n. h. abuit ppū sube
terrene. q̄ i suo mōſterio taz paup erat
q̄ de radiciō herbaz vtuebat. Nec ppū
um volūtatis q̄ mox cū amontus fuit
q̄ parētes vſitaret volūtate ſua deſuit.
z dſuie volūtati p̄ſerue obediuit. Nec p
pū puerfatōis mūdane q̄ ſicut mutat
erat iterius i affectu. ita ē extertus i ha-
bitu q̄ vtueō z ēt moxēas vigilas z domi-
ens ip̄o cſtito vtuebat. C. Scdm caplin est
obſuatio caſtrati. S. b. f. b. f. A. d. i. i. s. t. o.
ſolū ſuauit caſtritate p̄mētie. ſ. ē vt gna-
lis mūdite. Jō elus caro aſſiſat vitro. la-
cti. gēme. z luci. de tribus p̄lms d̄r ga
vitro purior lacte cā d̄iſtor. carne quoq̄
mōſtratus ē gēma ſacer dotū De quarto
d̄r. caro quā p̄ cūlo obtegerat ita reſplē-
dit z c. Aſſiſat ergo vitro pp mūditiā
i carne. L. z. n. eius caro fuit fragil p nāz
fuit tū lucida p mūditiā. ſ. i. L. o. i. i. j. d. a.
b. e. m. u. s. t. h. e. ſ. a. u. p. i. t. u. s. f. g. n. a. l. m. ſ. d. i. t. e. i. n.
v. a. ſ. i. s. f. i. c. i. l. i. b. u. s. i. i. f. r. a. g. i. l. i. c. o. r. p. e. Aſſiſat
lacti pp nitore p̄ſcie. An d̄r de ſcis. L. h. i.
i. j. Lacte cā d̄iſtiores. Aſſiſat gēme pp
caſtratis p̄ſoſtate. Ecc. xxi. Ois p̄ſde
ratto n̄ ē digna p̄mētie aie. Aſſiſat luci
pp lucidā famā z honeſtatē. Sap. i. j. O
p̄ pulchra ē caſta generatio cū claritate
C. Tertiu caplin obſuatio obediētie.
Circa q̄ ſelei. q̄ p̄r eē q̄druplex obe-
diētia. Una ē obedire in p̄p̄is. z iſta n̄
h̄a d̄r h̄e de ſuo. C. Aſſa ē obedire i ad-
uerſis Et iſta multū d̄r h̄e de ſuo. Jō d̄i
cit Ber. q̄ obediētia. alta magni meriti.
alta pui. alia nullius. magni meriti obe-
diētia ē i aduerſis q̄ d̄r alig d̄r de ſuo.
i. aduerſa libēter amplecti. Obediētia p-
ui meriti ē cū i aduerſis q̄ ſuit obedit.
Nullius meriti ē obediētia i p̄p̄is cum
obediētis aſus ad illa p̄ſpa anhelat Ter-
tia ē obedire i medijs q̄ ex vna p̄e vidēſ
h̄e dignitatē. z ex alia p̄e p̄dunt quā-
dā difficultatē ſicut ē offm p̄dicatōis. p̄-
dicare. n. p̄z dignitatē q̄ ē offm d̄inum.

Et h̄z difficultatē q̄ ē offm laborioſum.
Inquātū ergo eſt offm dignitatis nil d̄r
h̄o ibi h̄e de ſuo q̄ eſt offm laborioſum
multū d̄r h̄o ibi h̄e de ſuo. Dulcis exē-
plū hēmus i Jſata z Dyeremia quorū p̄-
mus ſp̄te ſe obultit d̄icē Jſat. vi. Ecce
ego d̄ne Alter at ſe excuſans d̄icit Dier.
i. Ecce neſcio log q̄ puer ego ſuz. Quar-
ta ē i dubijs obedire. Sunt at dubia q̄n
neſcit qd ē melius hoc vel illd. et tale qd
nihil d̄r h̄e de ſuo. z alig d̄r h̄e d̄ ſuo
ſ. vt paratus ſit facere z n̄ facere. put di-
ne placuerit voluntati. Et iſta q̄druplex
ē obediētia v̄ſ h̄uſſe b̄ſus A. d. i. i. s. t. o. p̄e
ceptus ſigd̄ ſibi fuit quod d̄z qd hēbat
humilitatē. vt. ſ. eſſet exorciſta z libenter
obediuit. Quod d̄a qd hēbat dignitatē
z n̄ difficultatē. Et iſto coactus receptit.
Quod d̄a qd hēbat dignitatē z difficul-
tatē. ſ. p̄ſam vſitare z ibi v̄bz dei p̄di-
care. z tunc iuitus iuit. ſed tū obediuit.
Tādē fuit i magno dubio qd ēt melius
v̄z mox z eē cum x̄po. An pp ſalutē po-
puli adhuc in carne remāere. z iſtud du-
bitum d̄ine voluntati p̄mſit d̄icēns D̄ne
ſi adhuc populo tuo ſuz neceſſarius z c.
C. Tertio ſuit platus dignus. z quātum
ad ſuauit regulā plator. De qua d̄r. i.
Timo. i. j. D̄z eē ep̄m ornatus. doctores.
z hoſpitalē. D̄z eē ornatus iterius deco-
re v̄ritus. z extertus decore mox z hone-
ſtate eoz. D̄z ē eē doctor. vt. ſ. doceat ver-
bo z exēplo. D̄z ē eē hoſpital. q̄ ſicut d̄r
cit Hier. Quicq̄ h̄nt clerici paup̄z ē.
Bonus. n. eoz d̄r omibz eē cōis. z iſta
tria capla ſuauit b̄ſus A. d. i. i. s. t. o. q̄ oibz
v̄ritibus ſuit ornatus. z ſuit doctor aſſi-
duus. z ad paup̄es liberaliſſimus.

C. Sermo. cccxi. C. De codez ſermo. i. j.
Ognouit euz i b̄nā
ctonibus
ſuis. Ecc. xlii. j. Sacti v̄riti
hac vita trīa deſiderāt. ſ. in-
fulſionē gr̄e dei. p̄ſeruatiō in gr̄a. z iſct
um q̄ ſint in gr̄a dei. Et iſta trīa habuit
b̄ſus A. d. i. i. s. t. o. p̄rio habuit gr̄e dei iſu-
ſionē. Luz d̄r. Lognouit euz i b̄nā d̄ictōnī
bus ſuis. Hoc at qd d̄icit cognouit. plus
ip̄ortat q̄ ſi d̄iceret dedit. Si. n. vidē-
mus aliq̄ alicui paup̄ri factētem ma-
gnas elemoſynas d̄iceret. v̄i q̄ ip̄e illuz

pauperes cognouit. i. ab alijs discreuit. Deus et ceteris scis dicitur dictos gratia suam. s. in illis bñm Martinum cognouit. i. ab alijs discreuit. ex eo qd maiores grās ei dedit. qm qdā attestat sue dignitatis. qdā pñt. qdā sue scitatis. C. Dignitas hoīs vt ipse ab angelo custodiatur. Hieron. Magna dignitas hoīs a latz vt vna queqz ab ortu sue natiuitatis hēat angeluz ad sui custodiā deputatū. Et ista dignitas tres hz ptes. Vna ē q custodiunt in vita. et hec ē magna. Alia ē q custodiunt in morte. et hec ē maior. Tertia q custodiunt post mortē. et hec ē maxima. Bñm itaqz Martini. angeli custodierūt et honorauerūt in vita. qd principes sibi obedire faciebāt. Sicut patuit qm ostiū ipatoris angelus sibi apuit. Eius orōnes ad deū deferabant vt p qm angeli deo suaserūt. p quodā de functione p quo Martini. orabat et celebranti assistebant. sicut p3 quando eius brachia onauerunt. Honorauerūt in morte qm eius exequijs interfuerūt. et ei obitū quodāmodō celebrauerūt. Vñ dñ. O bñm vir in cuius transitu scōz canit numerus rē. Honorauerūt post mortē eius aīam cū laudibus in celū deducētes sic scōs Severinus ep̄s coloni. audiuit. Se cū dō quedā attestant sue pñt qd cōtra demones magnā hñt victoriā. Byabolus n. hz violentiā. astutiā. malitiā et seuitiā. Vincere eius violentiā ē magne potētie cognoscere eius astutiā ē magne sapientie. p̄fundere eius malitiā ē magne innocentie. supare eius seuitiā ē p̄fectiōis magne et vite. Ista bñus Martinus contra dyabolū fecit. Dyabolus qdē obfistē voluit ei in principio. in medio. et in fine. et post finē. In principio qdē sue quersa tōls sibi obfistere voluit p violentiā dicēs Quocūqz lēris dyabolus tibi aduersabit. Sed ei violentiā vicit dei auxilium implorādo dicēns. Dñs mihi adiutor: nō timebo rē. Circa mediū ei decipe voluit p fraudulentiam qm in forma xp̄i sibi apparuit. sed eius fraudulentiam cognouit xp̄i stigmata in ipso nō videndo. In fine obfistere sibi voluit p malitiā ad ipm veniendo. s. eius malitiam supauit suā innocentiam allegando. dicēns. Qui d hīc astas crucēa bestia. nīhil in me funellum

repēs rē. Post finē et sibi obfistere voluit. qm. i. angeli eius aīam in celum deferre bant dicētes se in eius animā ius habē. S. scī angeli demonis seuitiā rep̄herūt. allegātes eius psciām purā. vitā sincerā fidē integrā. spēm et charitatē succensaz C. Tercio quedā grē attestant sue scitatis. Et iste sunt plures. C. Prima est castitas. Et ista hz tres partes. Vna ē iugalīs que hz fructū tricesimū. et hec est magna. Alia autē ē vidualis que hz fructū sexagesimū. et hec est maior. Tertia ē virginalis et hz fructū centesimū. et hec est maxima. Et istaz hñt bñus Martinus. qd corpe et mēte fuit virgo. C. Scda ē humilitas. et ista hz tres ptes. Vna ē subiecte se maior. Debie. xliij. Obedite ppositis vñs. et ista est magna. Alia ē subicere se eq̄lli. ad Ro. xij. Honore inuicē puenientes. et ista ē maior. Tertia ē subicere se minori. Lu. xxi. Qui maior ē vñm fiat sicut minor. et ista ē maxima et istam hñt bñus Martinus qui se suo suo humilībat. C. Tertia ē pietas. et ista hz tres partes. Vna est dare pte de supfluo et pte retinere. Luc. xij. Nō sūpest dare elemosynam rē. et hec ē magna. Scda ē dare oīa supflua et retinere necessaria. i. ad Lōm. viij. Qui utunt hoc mūdo quasi nō vtāt rē. et hec ē maior. Tertia ē dare necessaria sicut fecit vidual Luc. xxi. et hec ē maxima et hanc hñt bñus Martinus q clamāde et ptemeius sibi ipsi necessaria paup̄i dīulit. C. Quarta ē charitas. et ista habet tres ptes. Vna ē in seruitio fratris exponere oīa sua. Can. viij. Si dederit homo vniuersam subām suā p dilectiōe rē. Et hec ē magna. Alia ē ponere corpus suūz Joan. x. Bonus pastor aīam suam dat p ouibus suis. et hec ē maior. Tertia est exponere voluntatē suam Luce. xxiij. Non mea voluntas sed tua fiat. et hec ē maxima. Beatus autem Martinus nō tantū suā expōsuit ea paup̄ibus largiendo. nō tm corpus suum ipm dūctis tribulatiōibus subiciendo. sed etiam voluntatē suam deo se totaliter pmitrendo dicēs. Domine si adhuc populo tuo sum necessarius rē. C. Quinta est sobrietas. et ista hz tres ptes. Vna est in abundantia suare temperantiā. Philī. iij. Scio abundā

re. Et hec est magna. Secunda est pe-
nuria seruare patientiam. y. Corin. x. In
fame et siti etc. Et hec est maior. Tertia est in
abundantia seruare inopiam. et hec est ma-
xima. et istam habuit beatus Martinus qui in-
ter milites tanquam monachus vivebat. et
factus episcopus inopiam monachorum seruabat.
C Secundo habuit gratie infusæ pseruatorem
cum dicit. Conseruauit illi misericordiam
suam. Ipse enim quattuor uitaui per que gratias
pseruauit. C Unus est tumultus seculari-
um negotiorum. Unus dicit. Circiter duobus mi-
liaribus a ciuitate monasterium sibi statu-
it. Quidam prius quotiens cum hostibus
habebat minor hodie redit. C Secundum est
aspectus et colloquium mulierum. Unus dicit
Hieronymus. Factus Martinus uirginitatem qua-
dam uisitare uoluit et ipsa noluit. sed per
quandam fenestram ait. Mihi per oia pro me.
quod nunquam a uiro sum uisitata. Et gra-
tias egit ille. Ex quo patet quod parum de locu-
tione mulierum curabat qui de hoc gratias
deo referebat. C Tertius est torpor et otium
Unus dicit quod nulla hora uel momentum
perierit quo non orationi uel lecturi incumbere-
ret. C Tertio habuit gratie manifestatio-
nem cum dicit. Et inuenit gratiam coram ocu-
lis domini. Manifestabat enim quod placuit
deo in statu laicali per christi approbationem
cuius dixit. Martinus adhuc cathecumenus
hac me ueste pretegit. In statu mona-
chali per trinum mortuorum resuscitationem. In
statu pontificali per globi ignei apposi-
tionem.

C Sermo. cccxij. C De eodem Sermo
quartus.

Placens deo factus est di-
lectus et uiuens
inter peccatores translatus est
Sapient. iij. C Ex preteritis ver-
bis ostendit. Qualis beatus Martinus
fuit in uita. Qualis in morte. Et qualis
post mortem. In uita quidem fuit a deo
dilectus. Fuit quidem dilectus a patre.
cuius signum est quod tanta miraculorum po-
testatem habuit. A filio cuius signum est
quod filius hominis coram angelis ipsum com-
mendauit. A spiritu sancto cuius signum est.
quia in specie ignis super eius caput appa-
ruit. A beata uirgine. cuius signum est.
quod sepe ipsum cum alijs uirginibus uisita-

uit. Unde dixit. Agnes Tecla et Maria
ad me uenerunt. Ab angelis qui uita sua
sibi celebranti assiterunt. et in morte con-
uenerunt. et post mortem eius anima cum
laudibus in celum deduxerunt. Et tota
curia celestis cuius signum est quod ipsum leti-
ter suscepserunt. Unde ipse dixit. Sinus
Abrahe me letus suscipiet. A toto mun-
do quia inter ceteros confessores per totum
mundum magis festiue colitur. Pater sic
eum dilexit propter mandatorum suorum
obseruationem. Ioan. xlij. Siquis dile-
git me sermonem meum seruauit etc. Si-
lius propter tantam ad pauperes passionem.
propter quam eum tunc non tantum
coram angelis commendauit sed etiam in
iudicio commendauit dicens nudus eram
et cooperuisti me. Spiritus sanctus pro-
pter suam humilitatem deus. Quia emittit
fontes in conuallibus uirgo beata propter
suam humilitatem. Ecce. xij. Omne ani-
mat diligat sibi simile. Angeli propter suam
puritatem. Angeli enim diligunt natu-
raliter pueros et paruulos. Matthi. xix.
Angeli eorum semper vident faciem pa-
tris etc. Tota curia celestis propter suam cum
eis similitudinem. Ipse enim fuit mar-
tyr. et si non actu tamen uoluntate. Unde
dicitur. O sanctissima anima quam et si
gladius percussoris non abstulit palam
tamen martyrii non amisit. Fuit confes-
sor quod christus eode ore et opere fuit confessus.
Fuit uirgo quia integritatem corporis di-
mentis seruauit. Totus mundus eius di-
lexit propter sua beneficia que recepit et re-
poralla. corporalla. spiritualia. et eterna.
C Secundo in morte fuit deo dilectus
et placidus cum dixit placens deo. Eius
enim mors valde deo placuit propter quod
tuor que habuit. C Primum est securitas
conscientie propter quam dixit dyabolo.
Nihil in me sanasse inuenies. Bona enim
conscientia generat magnam securitatem
Proverbiorum. xv. Secura mens quasi tu-
ge conuulsum. Generat et magnam locu-
ditatem. secundo Eccl. i. primo. Glo-
ria nostra hec est testimonium consien-
tie nostre. Magnam spem. Proverbio-
rum. xlij. C Sperat autem iustus in
morte sua. C Secundum est desiderium
mortis sue propter. C Unde dicebat

De sancta cecilia.

Satis ē dñe q̄ hucusq̄ certauit zc. Apo-
stolus tria desiderabat. Unū ē nō expo-
liari: s; supuecti zc. Aliū si hoc nō erat
possibile: desiderabat spoliari zc. Phis.
i. Desiderū habēs dissolui zc. xpo esse.
Tertiū ē corp supuecti. Phis. iij. Sal-
uatorē expectamus dñm nrm iesū xpm
oīe. p. Tertiū ē seruus ordinis cōtinue. vii
df. Oculis ac manibus semp in celū intē-
tus viciū ab ordīe zc. Orabat. n. seruen-
ter. iō df. Oculis nō tātū corporalibus sed
et spūalibus. Intellectu z affectu. i. Lo-
rinth. xlij. Orabo spū z orabo mēte. Ora-
bat reuerēter. iō df. Et manib⁹. ps. Ele-
uatio manū mearū sacrificiū vespitiū
zc. Orabat p̄ueneratē. vii df. Inuictū ab
oīe spūz nō relaxabat. Luce. xviij. Opor-
tet semp orare z nō deficere. p. Quartus
ē p̄ritia angelice custodie. Angelī. n. cu-
stodierūt eū z in m̄ do degentē. z moitū
appropinquatē. z in celū ascendentem.
ps. Angelis suis mādauit de te vt custodi-
dāt te in oībus vijs tuis. Tertiū post
moitū fuit trāsatus cū dñi. Et viues inter
pectōies trāsatus ē. Nā z corpus transla-
tū ē in monumētū z aīa i padisus. z vtra-
q; trāslatio honorabilis facta fuit. Nam
corpus eius fuit mirabilī claritate illu-
stratū. vii df. Glificati hoīes vident glo-
riā: q̄ affuerūt zc. Fuit ab angelis solēti-
ter honoratū. vii df. O dñm vtrū in cui⁹
trāsitu scōz cantī numerus angeloz
exultat choī zc. Fuit a scō Ambrosio mi-
raculose hūatus qui eius exequijs inter
fuit. z corpus sepulture mādauit. Spūs
vero suus fuit trāsatus de loco infimo
ad celī sublimitatē: de statu mēdico ad
celī vbertatē. de statu despecto ad ange-
licā societate. Ista tria per ordinē tangū-
tur cū dñi. Martinus hic paup z modic⁹
celī diues igredit̄ hymnis celestib⁹ ho-
norat. Per hoc qd̄ dñi hic. quod ē aduer-
biū loci. Notat locus infimus. Per hoc
qd̄ df paup. notat status mēdicus. Per
hoc qd̄ dñi modicus. notat status despe-
ctus. Deinde ponūt̄ alia tria in cōtra-
riū rñdētā. cū dñi. Celū. ecce loci subli-
mitas. Diues. ecce vbertas. Hymnis cele-
stibus honorat. ecce angelica societas. Ac
si alijs verbis apte p̄cat. Martinus de
loco infimo igredit̄ ad celī sublimitatē

De statu mendico ad celī vbertatē. s̄ sta-
tu despecto ad angelicā societate.
C Sermon. cccxij. C De scā cecilia
sermo primus.

Cecilia sp̄saz m̄hi cas-
sumere. z ama-
tor factus suz soame illi⁹ zc.
Et isra. doctrix. n. ē discipule
dñi. Sap. viij. Inter ceteras vrgines deit
vsa cecilia tria priuilegia hūit q̄ i p̄mis-
sis v̄bis annotat. C Primū ē q̄ ip̄a fuit
sp̄sa xpi gl̄iosa. cū df. Quasi sp̄sam
eā m̄hi assumere. hūit aut̄ duos sp̄sos
s. xpm z valerianū. Xps. n. ip̄am desp̄sa
uit: z p̄ charitate sibi vniuit. Hierē. ij. Re-
cordat⁹ suz tui miserās adolescentiā tuā
z claritatē d̄sp̄satiōis tue zc. Nā at sp̄s
se xpo p̄secrant anulū subarrat. Anul⁹
ille amorē significat q̄ dz sp̄suz z sp̄on-
saz vnire. q̄ anul⁹ pōit i q̄rto digito z
solus ponit. Et ē rotundus. Et dz esse au-
reus. Per primū significat q̄ sponsa dz
diligere xpm sp̄suz p̄cordialr q̄ a corde
p̄cedit qdā vena q̄ i digito q̄rto rñdet.
Per scōm significat q̄ dz ip̄um diligere
singlr. Si. n. duo annuli i duobus digi-
tis ponerēt videret q̄ posset diligere de
uz z mūdū. Per tertiū significat q̄ debz
eū diligere p̄petualr. vt sic anul⁹ q̄ est
sp̄icus finē nō hz. sic nec amor ille i p̄pe-
tuū finit. Per q̄rtū significat q̄ dz ip̄m
diligere excellētē: vt sic aur⁹ oīa metal-
la excellit: sic z amor ille oēs alios excel-
lat amores. Ista q̄rtuor notat Luce. x. dñi
liges dñm deū tuū ex toto corde tuo. i. p̄
cordialr. z ex tota aīa. i. singlr vado sibi
totā aīā tuā. z ex oībus viribus tuis. i.
firmis z p̄petualr. z ex oī tua mēte. i. ex
cellētē. vt amor tuus radice i mēte q̄ ē
ps sup̄ior rōnis. p̄ hūit et sp̄suz Vale-
rianū quē ip̄a traduxerat z nuptias cele-
brabat. In nuptijs aut̄ pfueuerunt fieri
magna p̄uita. dissoluta solatia. deserti
varia vestius ornamēta. z vici s̄ba lascī-
ua. Alij gđē euertis epulis se ingurgi-
tāt. ista tñ diuani ac triuani se iungit
is se macerabat. Alij se vestimētis mollī-
bus induebāt. ista clisio mēbia domi-
bat. Alij s̄ba vana z lascīua dicebat. ista
vero euāgeliz abscondituz in corde suo
portabat. z nec diebus nec noctib⁹ a col

loquija diuinitas cessabat. C. Scdm precb
mum ē q̄ ipa fuit xpi sp̄sa. cū dī. Alma
tor factus suz forme illius. Ista at pul
chritudine virginalē p̄ q̄tuor cōserua
uit. P̄ p̄rio p corpis maceratōem. q̄ celi
tio mēbia domabat. z corp cōtinuis ie
iunias macerabat. Legit. ij. Macha. xij.
q̄ iudas iter fecit maximū elephator. cū
his q̄ suppositi erāt. Maximus elephan
tor. i. diabolus z his q̄ suppositi sunt.
i. caro z mūdus p quos diabol⁹ pugnat
Quit ergo vult seruare corpis mūdicitaz
bz iter facere diabolū ne malas suggestio
nes imitrat. carnē ne lasciuat. z mūdus
ne delectamēta offerat. P̄ scdo p deuo
tā orōne q̄ sicut dī ea. mō interpellabat
angelos vt pseruaret suā virginitatē. z
mō aplos vt pseruaret sue fidei sincerita
tē. mō martyres vt iter supplicia darent
cōstātā. mō p̄fessores vt cōstēdo fidem
daret. mō virgines vt suā cōseruaret mū
diciā. P̄ Tertio p simonis dei cōtinuā me
ditatōem. vñ dī q̄ euāgelii xpi abscondi
tū gerebat i pectore. ps. In corde meo ab
scōdēt eloq̄ tua zc. Verba. n. dñi sūt. sa
gitte z carbōes. ps. Sagitte potētis acu
te cū carbonibus dī solatorijs. Sagitte iō
carnē p̄figit p timorē. ps. Cōfite timore
tuo carnes meas. Carbones. iō vrūt per
amorē. ps. Are cor meū z renes meos.
P̄ Quarto p suspecte familiaritatis vi
tatōem. Nō. n. hēbat familiaritatem nisi
cū psonis scis sicut cū vrbano epō z cum
paupibus quos ipa nutrebat. Nam fm
Lixy. Periculū magnū ē mulieribus de
uotis familiaritatē h̄re cū viris duplici
d cā. Una ē q̄ mulieres sūt incaute z mol
les. Q̄ incaute. iō cito decipiunt. Q̄ mol
les. iō cito flectunt. Virginitas at ē ma
ius piculū. sicut i dē dicit triplici d cā. q̄
scz sūt incaute. z q̄ sūt molles. z q̄ sunt i
epte. Nō enīz ad huc sūt epte fraudulē
tias atqz astutias hominū. Viduis vō ē
maximū piculū. z hoc q̄duplici de cā.
Et q̄ sunt incaute. z q̄ molles. z q̄ sine vi
ri cōsolatōe z q̄ diuinitaz suaz sunt dñe.
C. Tertiu p̄conitū ē. quia fuit p̄dicatrix
gratiosa. cū dī. Doctrix. n. est p̄discipline
dī. P̄dicauit autē verbis. exēplis z mi
raculis. Verbis. vt fidē trinitatis tene
rēt. vt labori insisterēt. vt martyrius vili

gerēt. vt mundanā potētā pō tmerent.
P̄ De p̄rio ponit exēplū tale. Sic i vna
aia sunt tria. s. i. genituz. memoria z itelle
ctus. sic z in vna diuinitatis eētia sunt
tres p̄sone. P̄ De scdo tale. Glattali tpe
laboratibus agricolis sunt alij octosi io
cates z agricolas deridētes. Sz tpe est
uali cuz adueniunt gliosi fructus. gau
dētibus illis q̄ reputabāt iurbant. sicut
q̄ videbant vrbant. De tertio tale. Ador
p̄ xpo nō ē vītā p̄dere. sz murare. dare lu
tuz z accipere auruz. dare vīlē anguluz
z accipere foruz pluciduz. dare simpliciu
z accipere centupliuz. P̄ De q̄rto tale. Po
tētias mundana ē quasi vīer vēto reple
tus. quē si acus pupugrit oīs p̄tinus rī
gor euanesceit. P̄dicauit ēt exēplo. q̄ si
deles ad tria reducēbat. s. ad martyriuz
z ad sustentatōem pauperuz. z ad audie
duz dei verbuz. hēc tria suauit q̄ z cor
pus suum martyrio exposuit. z oīa sua
paupibus erogauit. z vba dei semp i cor
de portauit. P̄dicauit ēt i miraculis.
q̄ coronas floz d padiso afferri fecit. an
gelos sepe dñmstrauit. z vt paul⁹ ap̄s
ad valerianuz vēiret obtinuit. z vrbani
i vultu agēlico dñmstrauit. Tyburtiuz z
valerianuz puerit. Almachiu iudices
supauit. Alastiburtij z valeriani i celuz
ascēdētes demōstrauit.

C. Sermo. cccxlii. C. Eodē die sermo. ij.
Mulier diligēs corona ē vi
ro suo. Prover. xij.
Scā cecilia fuit diligēs. q̄ dī
ligēter deo sinit. Et fuit co
rona sibi z viro suo. Sibi q̄ coronā mar
tyrii acq̄sinit. Viro suo. q̄ ipz ad fidē cō
uertit. z ad coronā martyrii aiauit. Hinc
ē q̄ angls duas coronas d lilijs z rosas
attulit. z vna sibi z alterā suo sp̄so dāt
Per liliū v̄ginitas. z p rosas martyriuz
dignas. Per q̄ significat q̄ merito vir
ginitatis ē martyriū obēbāt i celestib⁹ co
ronari. C. In p̄missis ergo vbi tria d ea
notant. C. Primuz q̄ ipa diligēter deo
sinit. cuz dī. Mulier diligēs. Quattu
or siquidē a deo accepit. s. corpus. aiam.
ipsa z res p̄pales. z d hīs deo sinit diligē
ter. P̄rio d corpe suo. Luz. n. triplex sit
etas corporis. s. i. uēctus quē ē quasi vi
ruz puruz. senectus quē ē quasi sex. z

De sancta cecilia.

media inter has duas que ē quasi vinus
mixtū. Ista noluit expectare maturā v̄
senile era remissē dī in sua iuuetūte et ado
lescētia deo fuit. Hiere. ij. Recordat⁹
sus tui miserās adolescētiā tuā. p̄ Secūdo
de corde suo. Cū enī in corde sint memo
ria: intelligētiā: et volūtas. ip̄a deo dedica
uit suā memoriā per dinōz bñficiōz re
cordationē suā. intelligētiā per uerā dō
cognitionē. et suā volūtatē per verum
amorem. Sed multi sūt qui memoriā
dant diabolo hūdo in memoriā carnis
imūditas et ilurias sibi fecas. et volūtatē
dāt mūdo diligēdo vāritates mūdanas.
Intelligētiā aut nolūt dare deo p̄ fidem
Tales sunt quodāms deum negantes.
Ad Titū. i. Confitent se nosse deū: factis
aut negāt. Sūt demonibushis. Jac. ij.
Tu credis qm̄ vnus est deus. demones
credunt et contemiscunt. Sunt mortui.
Jac. ij. Fides sine opib⁹ mortua ē. p̄ Ter
tio diligenter fuit deo de tpe suo. Cū
enī sit triplex tps. s. p̄s: p̄teritū et futurū
ipsa totūz expēdit ad dē honores. Dicit
aut Bern. q̄ vere penitēs n̄hīl p̄dit de
tpe suo: q̄ et si p̄teritū p̄didit restituit.
p̄ p̄ritēz. et p̄s tenet p̄ bonā op̄ationēz
et futurū per boni p̄positi firmitatē. S̄
multi sūt qui totū tps p̄teritū vāritatib⁹
expēderūt. totū p̄s in malis op̄eribus
consumūt. futurum autē deo dare volūt
dicentes se adhuc p̄niam facturos cū tñ
dicatur Eccle. viij. Futura q̄ nullo scire
pōt nūcio. p̄ Quarto diligētē fuit dō
de rebus suis: q̄ oīa v̄didit et paupibus
erogauit. Sunt qui habēt sp̄alia ad sup
abundātiā. et de istis facē elemosynas est
meritū magnū. Sūt q̄ hñt ad sufficiētiā:
et d̄ istis facē elemosynas ē meritū malus
De his duobus d̄ Thob. iij. Si multa
tibi fuerit abundāter tribue. si exiguum
etiā libenter impertiri stude. Sūt q̄ hñt
ad necessitatē extraneā. Et de istis facere
elemosynas ē meritum maximū sicut
pater de vidua Luce. xxi. Bñ enī cecilia
supflua nō habuit et sufficiētiā tribuit: et
necessaria paupib⁹ erogauit. C̄ Secūdo
fuit corona sibi ex eo q̄ coronā martyrij
acquirit. Quod quidem martyrium
quinqz comendabile reddūt. p̄ Primū
est q̄ magnū cōtinet miraculū. tota ḡ d̄z

die ac nocte igne supposito in caldario
posita fuit et mane illa exiit. Eccl. li.
In medio ignis nō sū estuata. p̄ Secūdo ē.
quia continet magnū mysteriū. Fuit enī
ter in collo percussa vt ostēdat q̄ in nōle
trinitatis sit passa. Et sic fides trinitatis
edocuit verbo: mysterio et exēplo. p̄ Ter
tium quia p̄tinet magnū exēplum. Ipsa
enī percussa triduo superuixit in q̄ oīa
paupibus tribuit et oīs quos ad fidem
conuertit vrbano cōmendauit. domum
suā in ecclesiā et dīficari fecit. In hoc
dat nobis exēplū vt in extremis positi
curā p̄ncipaliter habeam⁹ bōa tēporalia
paupib⁹ distribuerē filios tutoribus dēi
timētib⁹ relinquerē et domos nostras i
hospitia paupū cōmutare. p̄ Quartum
est: quia habuit magnā prolongationē
Cū enī carnifex trib⁹ teribus capcūisset
neceā decolasset non fuit ausus quartā
p̄cussione inferre: quia ihibitum erat a
romāis ne decollāss quartā p̄cussione
acciperet. et sic scā cecilia vulnerata supui
xit tribus diebus. p̄ Quintū ē q̄ p̄tinet
magnā duotionē. cū enī ellz semimortua
tamē per tres dies nō cessabat dēi orare
dēi benedicere et populū admonē. i. fide
xp̄i p̄firmare. C̄ Tertio fuit corā sp̄so
suo: q̄ ip̄s cōuertit et ad martyriū aiauit.
Sp̄sus quidē suus vt in legenda patet
erat zelotypus. idolis dedit. circa diuina
nimis insipidus et supb⁹. Ipsa v̄o erat an
gelo in custodiā tradita seminatricē vsui
na. ap̄is argumentosa. et chusit ouis mā
sucta. Quia igitur erat āgelo i custodiā
tradita. et ille zelotyp⁹. iō et ip̄s zelotyp⁹
per angelū amatōrē terruit. et ab amore
carnali p̄pescuit dīcēs. Angelū dī habeo
amatōrē. qui nimio zelo custodit corp⁹
meū eccl. i. Lox. iij. Si quis templū dei vio
lauerit disperget illū deus. Quia erat se
minatricē diuina et ille idollis dedit. idēo
semē fidelē in eius corde seminauit et ip̄us
ad fidē p̄uerit. Unde dixit vrbano. Su
cipe seminū fruct⁹ quos in cecilia sem
nasti. Quia erat ap̄is argumentosa et ille
nimis insipid⁹ idcirco ip̄s sp̄ali dulcedie
dulcorauit. Eccl. xi. Breuis in volatibus
est ap̄is et initū dulcoris p̄t fructus ei⁹.
Quia ip̄a ouis māfucta et ille superbus:
idēo ip̄m tanq̄ agnū māfuctū peperit.

Unde dixit Urbanus. Na sp̄sum ques
qñ leonē serocē accepit ad te qñ agnum
māhretissimū deffiauit. ysa. xi. Titulus
e leo e ovis morabū fūit: z puer paru⁹
miabit eos: vitulus erat tyburit⁹ p̄us la
scu⁹. Leo erat valerian⁹ prius superbi⁹
Mors erat Cecilia māfua z secūda. Jst
morari sunt insimul. z puer paruulus. i.
Urbanus hūilis miabat eos: qz Cecilia
seper nutrita. z Valerian⁹ z Tiburtiū
baptizauit. C Sermo cccxv. C Eodez
ble sermo. ij.

Breuis i volatilib⁹ ē ap̄is
z in itū dulcoris:
h̄r fruct⁹ et⁹ zē. Eccl. xi. Lecti
la ap̄is uocata est sicut telha
Urbanus dicit. Cecilia famula tua qñ
ap̄is argumtosa tibi deseruit. C In istis
ergo vbi s̄ p̄dictis a fal. z vrbāo quinqz
implicant. s. qz scā Ecclia p̄ fuit ap̄is.
p̄ z breuis ap̄is. p̄ z volatilis ap̄is. p̄ z
mellificas ap̄is. p̄ z argumentosa ap̄is.
C Primo fuit ap̄is inquātū exercitauit
se circa dulcedinē deuotiōis: Del qdē
gnātur a rore z a flore: miro ap̄is artifi
cio edificata ē cetera domo ne mel desuat
s̄ p̄seruet. Deuotio quidē sp̄ialis h̄ a
rore sci sp̄is infundēte. Tūme. xi. Lū de
scēderet ros. s. gr̄e sp̄s sci descēdebat. z
māna. s. deuotiōis. z h̄ a flore. s. charita
te florida p̄merēte. Lañ. i. Lectulus n̄
floridus. H̄ ap̄is artificio. i. ab exercitā
ti z meditatiōe. ps. In meditatiōe mea
exardescit ignis. Cōseruat autē i vase so
lido. i. p̄ paciētia z p̄seuerantia firmā. Ali
as. n. sp̄argit si p̄ ipaciam frāgit. Ecclē.
xvi. Cor sarut quasi vas p̄fractū oēm sa
piētia nō tenebit. C Secūdo fuit ap̄is bre
uis inquātū se exercitauit circa hūilita
tē que p̄siderat: qz breuis dicitur quia mel
ab ip̄a generat. Per mel. n. hūilitas itel
ligit qz mel ē i fūdo mellis: qz d celi rore
generatū. Olēū vero i superficie mellis ēē
p̄hibet ex eo qz ē terrestre z grossūz. Uī
nū vero meli⁹ ē i medio ex eo qz iter hec
ē medioctis nature. Per olēū ergo itel
ligit charitas qz ē p̄dimētū oīum v̄tutūz
z illa est meliora sup̄iorit qz ḡro magis
ad deū eleuat tāto p̄ciosior luenit. Per
mel designat hūilitas qz facit cor dulce
et suauē. Illa aut hūilitas maioris meri

ti existit que ad itia magis d̄scēdit. Per
vinū itelligit mētis locū d̄stas. illa nō v̄z
se nimis eleuare p̄ iēpta letitia: nec ni
mis se dep̄imere p̄ secult tristitia. s. i me
dio p̄sistere p̄ modestiaz. ij. Eoz. v. Sine
mētē excedim⁹: deorece quō eleuabat se
p̄ charitatē. Sine sobriū sum⁹: vobis: ecce
quō tē se i medio p̄ sobriū d̄stas. Deici sub
dit. Existimātes qñ si vnus p̄ oib⁹ mor
tūis: ergo oēs mortui sunt: ecce quō p̄
hūilitatē se deponebat: qz se mortuā re
putabat. C Tercio dicit ap̄is volatilis i
quantū exercitauit se per cōtemplatiōē
Alpes autē ad volandū per quattuor i
ducuntur. s. per tempus serenūz: p̄ abū
dantiam flouūz. per dulce vinū. z per so
nūz. Sancta ergo cecilia ad deūz vola
uit per cōtemplatiōes qz in ea serenitas
fuit cōscientie: flos puritatis z munditiē.
vinūz locū d̄statis eterne. z sonus allocu
tiōis diuine. Lañ. ij. Surge p̄pera amica
mea z veni. s. ad p̄templādū. tam entū
hyems transiit. imber abiit z recessit: ce
ce serenitas cōscientie. Flores apparue
rūt: ecce flos puritatis z munditiē. Vox
turturis audita ē i terra nostrā: ecce vox
allocutiōis diuine. que vox turturis di
cūt: quia in anima lamentūz facit. Et in
fra. Veni de libano: ecce vinūz iocundi
tatis interne. De quo vino dicitur D̄ce
xlij. Demoziale etus sicut vinūz libani
Uinum libani s̄m glo. dicit vinūz pig
mentatū quod est odoriferūz. C Quar
to dicit mellificas ap̄is inquātū exercita
uit se circa dulcem doctrinā: z exhorta
tiōem per quā multos ad deū traxit. S̄
notandūz qz apes si multūz d melle eis
dimittat modici opant. s. in octum re
soluunt: si n̄mis parum. quasi cōsturba
te modiciūz operant. si modiciūz solt
cte operant. Per qd daf itelligit qz n̄
mia dulcedo z lenitas in p̄claris facit
subditūz negligentem. Modica v̄o cō
passio facit subditūz precipitē. Tempata
vero correctio facit subditūz ēē seruentēz
necesse est ergo vt sit lenitas in seuerita
te. z seueritas in lenitate. Hinc ē qz mel
ponitur in medicinis. amaris triplici de
causa. scilz vt amaritudo de medicis mel
lis dulcedine temperetur. vt per mellis
dulcedinem medicia a mēbris attrahat

ut a corruptione medicina pferuer. p qd
 dat itelligi qd qñ plar. p pmar subditis
 medicina amare icrepatiois: dñ ipaz dul
 corare melle pine ppassiois: e tunc talis
 ppassio suauit accipit e a mēbris aie. s.
 memoria itelligit e a voluntate icorpo
 rat e a peccati putredine aia pferuat.
 C Quito dñ argumētō aplis. q qdē sa
 gacitas attēdit qñuz ad trīa. p. Prio qñ
 cū spe subleuātē hūit timorē depmētē.
 Apis eiz qñ ventus immet lapillos itra
 pedes portat: ne p sul leuitate a vērō ra
 plar: sic scā cecilia lapidē pētōsum. i. euā
 geliū e timorē diuini semp portabat ab
 scōdituz ne rapt pōset. p aliqū amorē
 mūdānū. p Secō qñ hūit pudētia totā
 suā vitā pponētē. Sicut. n. dñ i li. d aia.
 libus: apes ordiare mella pponunt. Nā
 alie flores abducūt. alie de florib⁹ rores
 colligūt. alie alucaria pponūt. alie mel
 lificatō itēdunt. Sic brā Cecilia mō flo
 res de paradiso colligebat: qñ āgelus sibi
 detulit. s. lilla virginitatis e rosas charita
 tis. mō rorē celestis. s. spūs sci grās q sp
 sūz germiare faciebat. Dec. xliij. Ero qñ
 roe. Isrl germīabit qñ lillū. mō alucariū
 i. corp⁹ suuz pponēbat e custodiēbat dñ
 cōs: qñat cor meū dñe e corp⁹ meū imacu
 latū: ut nō pfundat. mō mellificatō itē
 debat. i. dulci duorōi isistebat. p Tertiū
 qñ cū dulci exhortatōē hūit seueritatē de
 terrētes. Apis. n. fugit falsuginem frē. e
 sic dñcedinē mellis tēperat. Et idē ē q
 mel aliqñuluz bz acumis. p qd dñ itell
 gi qd scī viri aliqñ vbiis dulcedia inserē
 ebēt vba seueritatis: Un bñ cecilia spō
 suz suū pmo allocuta est dulcē dicēs: O
 dulcissime e amātissime tuuenis tē. De
 in dē ipz terruit dicens: Ego angeluz dei
 hōo amatores: q nimio zelo custodit cor
 pus meū. hic si vl leuit senserit q tu me
 amore possuto pgras teipz feriet e amit
 tes flores tue gratissime iuētutis. Et sic
 ipz mollificauit dulciter alloqn do: e pū
 gebat ipm grauitē deterrendo.

C Sermo. cccxvi. C De sancto Cle
 mente papa Sermo pñmus.

Quīspūtas est fidelis
 suus e pru
 dens quē pñtuit dñs sup fa
 milia suā ut det illis cibū in

tpē tē. Dat. xliij. C Scīs clemēs qñqz
 pñlegia habuit qñ pñmissis vbiis anōat.
 C Pñmus ē qñ fuit i miraculoz oparē
 fidelissim⁹ cū dñ: Quīspūtas est fidelis.
 Noluit. n. i miraclo q faciebat sibi glāz
 attributē: s. deo q dicit Ysa. xliij. Glāz
 meā alteri nō dabo. multa gde miracla
 fecit qñ sibi nō attribuit: s. oia deo ascri
 pñt. Fecit at miracula marie circa sifin
 niū e circa aq elemētū. Nā circa sifin
 niū oñdit iustitia: magna pgruentia e mīaz
 iustitia gde: qñ cū ad ecclīaz venisset e
 sacra dei curiosius scire veller: cec⁹ esse
 ctus ē. Joā. ix. In iudiciū ego veni i mū
 duz: ut q nō vidēt videat e q vident cō
 fīat. Oñdit suā mīaz: qñ ad pecces vxoris
 ipz sanauit. ps. Pñs illuminat cecos. Oñē
 dñt magna pgruentia: qñ cū credēt ligare
 Clemētē saxū ligabāt: qñ pgrūz erat vt
 boies lapidē lapides traherent. ps. Si
 miles lītis hāt q faciūt ea tē. Mirabīla
 ē oñdit circa elementuz aq. e hoc multū
 plr. p Prio qñuz ad aq iuētōē: sicut p
 qñ agnus locuz ei oñdit euz pedē. e idē
 fōres aq pduxit. p Secō qñuz ad tēpl
 fabricatōes. qñ manibus āgelicis i mari
 sibi tēpluz fabricatū fuit. p Tertiū qñuz
 ad maris exēccatōē: qñ p trīa mīlia sicca
 bat. p Quarto p pueri pseruatōem: qñ
 ānuz i mari fuit pseruatus. C Scōbz pñ
 legiuz est: qñ fuit magna humilitate pñ
 tus euz dñ: suus. Lūm. n. qñtuor sūt gnā
 suoz. gda sunt de acilla nati. gda i pñlo
 acqñit. gda pductici. gda emptici. Sā
 ctus at Clemēs hys qñtuor mō dis repu
 tauit se suuz. Sūt eiz ab ancilla. i. ab ec
 clesia i baptismo gnātus. ps. Seruus tu
 us ego suz e filiuz acille tue. Sūt a xpo
 i pñlo acqñitus. Xps. n. euz dyabolo pñu
 gessit e humanum genus ab eo excussit.
 Ysa. xliij. Captiuitas qdem a forti tollēt.
 Rom. vi. Libat a pñto sūt at facti deo.
 Sūt a xpo mercede cōductus. Dat. xx.
 Ite i vineā meā tē. Sūt pñto emptus. i.
 Lōz. vij. Precio empti estis: nolite fieri
 sui hoīz. C Tertiuz: qñ fuit pñs extim⁹
 euz dñ: e prudens. Ipse eiz an pueritōē
 fuit pñs studiosus e curiosus. post puer
 tionem fuit pñs xpianus. Studiosus q
 dem fuit pñs: qñ studiose qrebat qñr aie
 imortalitas sibi persuaderi pōset. Ideo

scholas philosophorum frequētabat. et quā
placēbat quod immortalis erat valde gau-
debat. quā dō p̄trāriū trīstis abscedēbat.
Fuit philosophus curiosus: sicut p̄t̄i quōd
d̄ culice et camelo quā scō Barnabe fecit.
Post quēstiones autē fuit philosophus
xp̄ianus. Philosophia autē xp̄ianorū est
xp̄m crucifixū scire. verba curiosa vitare
et inuincibiles esse. De p̄ma philosophia
d̄. i. Cor. ij. Nō enim indicauit me aliqd
scire inter vos nisi xp̄m Iesū et hūc cru-
cifixū. De scōa d̄. i. d̄. i. Nō in doctis hu-
mane sapiētie verbis ēē. De tertia dicit
Bieg. nazāzenus. Duo sunt in celo q̄ ter-
reret non p̄t̄r. s. deus et angelus. tertiū ē
in terra. s. p̄s xp̄ianus. p̄s q̄dēz velut
icōporatus est et ipsa illis in oibus vin-
cis p̄t̄r in animi libertate. C. Quartum
est quod fuit sumus p̄laris cū d̄. Quē cōsti-
tuit dñs sup̄ familiā suā. Successit enīz
b̄s petro in tribus. In p̄sōicali digni-
tate. In d̄i v̄itate et in v̄ie sanctitate. Bea-
tus Petrus sciens passionē suā im̄nere
cōgregatis fratribus dixit eis: ecce fr̄es
loco mei ordino vobis Clementē q̄ m̄lt̄
ab inf̄ito v̄tq̄ ad finē comes in oibus fu-
it. ecce quod successit ei in p̄sōicali digni-
tate. Deinde subiūgit b̄s petrus. Ip̄s. n.
totius p̄dicatōis mee v̄ritatē agnouit.
ecce quod sibi successit in fidei v̄ritate. De
inde subiūgit: Quē p̄e ceteris expertus
sum deū colentē: quē hoīes diligētē: castū
diutius studiis deditū: sobriū: patientē.
ecce quod succēdit ei in v̄ie p̄fectione. Fuit
enīz p̄fectus quo ad deū. Ideo dicit deū
colentē. Quo ad p̄ximū. ideo dicit ho-
īes diligētē. Quo ad seip̄m. ideo d̄
castū: diutius studiis deditū ēē. Fuit
dignus p̄laris: quod gregē suū p̄uit verbo
quod multos ad fidē p̄uertit: ita quod v̄no die
ingentos et amplius baptizauit. P̄uit
exēplo. V̄s d̄ de eo quod tāta mor̄ honesta-
te pollebat quod xp̄ianis iudeis et gētilib⁹
p̄placebat. P̄uit tēporali subsidio. V̄s
dicit quod om̄m pauper: viduaz et orpha-
norū nota scripta hēbat et eis sufficienter
p̄uidebat. C. Quintus est: quod fuit doctor
gratiosus cū d̄. V̄s der̄ illis cibū in t̄pe.
Ip̄s enīz cibū deī p̄p̄lo ministrabat. et hoc
in t̄pe oportuno. Sicut. n. dicit L̄p̄s. p̄o.
Doctrina in t̄pe nō oportuno oblata: nō

p̄dest̄ s̄ nocet sicut esca p̄traria. aut ex-
tra ipsa accepta. Sicut enim idē dicit: in
fantibus esca mutat s̄ etatē: sic in p̄p̄lo
doctrina tēperat s̄m virtutē. Ut autē ista
doctrina a p̄p̄lo accepta ē. d̄ attendē vt
dicit Aug. in li. de doc. xp̄iana: vt place-
at: vt pateat: et vt moueat. B̄s igit̄ Cle-
mēs p̄dicabat rōibus claris et auctorita-
tib⁹ v̄ris. et iō placebat. Nā gēntiles rōn-
ibus: iudeos auctoritatibus cōuicebat. i.
P̄t̄r. iij. Parati semp ad satisfactōes oī-
potēti ēē. P̄dicabat s̄monib⁹ p̄laris. et
iō patebat. Prouer. xliij. Doctrina p̄u-
dēt̄iū facilis. P̄dicabat m̄raculis et exē-
p̄lis: et ideo mouebat Rom̄. xv. Nō. n. au-
deo aliqd loq̄ cor̄ q̄ p̄ me n̄ effecit xp̄s.
C. Sermo. ccxvii. C. De eodē s̄mo. ij.

Seruus ille quē
cum venerit dñs
inuenit vigilatē et sic faciet̄
Bar. xliij. Ihs refert ad q̄
tuos sup̄iora ad q̄ dñs adinuenerat suū
suū. s. vt vigilat cū dicit: Vigilate. Ut do-
mū suā custodiat cū dicit: Si sciret p̄sā
milias ēē. Ut fidelē et p̄udentē fuitat cū
dicit: Quis putas ē fidelis seruus ēē. Et
vt cibū familie tribuat cū dicit: Ut der̄ il-
lis cibuz in t̄pe. Est ergo seruus. B̄s ser-
uus ille quē cū venerit dñs inuenit sic
facientē. i. vigilatē: domū a fure custodi-
entē: fidelē seruū: et sic cibū familie tri-
buentē. In p̄dictis v̄bis duo tangunt. s.
aduertus dñi et p̄mēdatio seruī. C. Adue-
tus dñs notat cū d̄. Cū venerit dñs. Tūc
autē dñs ad seruū suū Clemētes venit quē
ip̄m de hoc mundo vocauit. In q̄ voca-
tōe scūs clemens b̄s fuit: quod p̄ ip̄so mori
p̄meruit. Passus est q̄dē p̄ xpo qua dra-
plex genus martyrij. P̄. Primo fuit in cō-
passiōe afflictorū. De quo dicit B̄s. Qui
dolorē exhibet in aliena necessitate: cru-
cem portat in mente. Ihs p̄ passionē san-
ctus clemens hūit: quod patrē et m̄f̄ez et du-
os fratres p̄. xxx. annos per mūdū errā-
tes iuenire nō potuit. et si op̄tendū est
miserijs aliorū m̄ltos fortius afflictis et
doloribus n̄ oz. P̄. Scdm̄ fuit in pati-
tia aduer̄ sor̄. de quo dicit idē B̄s. Si
ne ferro martyres esse possumus: si pati-
tia in aīo veraciter custodimus. Et istud
martyrij b̄s clemens habuit: quod oībus

bontis fuit spoliatus et a sede sua fuit de-
tectus. Sed in oibus patiens est inuentus
Deb. x. Na et victis ppassi estis hoc qñ
ad pñm. et rapinā bonorū vrorū cum gñu
dño suscepistis. hoc qñ ad scdm. Ter-
tius martyrius fuit i dilectōe inimicorū
quo dicit Greg. Ferre ptumelias et odiū
tez se diligere martyriū est in occulta co-
gitatōe. Bñs clemens magnā ptumeliā
est passus qñ tanq̃ malefactor et homici-
da xñsio est dñatus. Sz tñ et inimicos
suos dilexit corde et seruauit ope. et p eis
orauit ore. Mat. v. Diliges inimicos tñ.
P Quartū martyriū est: qñ submersus ē
ligata ad eius collū anchora in p fundū
Uñ poterat orare et dñcere cum ppheta:
Nō me demergat tēpestas aque. Tempe-
stas quidē aque ipm non demersit: quia
nibus angelicis templū preparatū inue-
nit. Profundū vero ipm absorbere non
potuit: qñ eius aia ad celus volauit. Pu-
teus maris os sup eum claudere nō po-
tuit: qñ p trā miliaria mare se aperuit.
C Scdo pontif pñmendatio que in qñuo:
pñsistit vt supra dictus est. P Primo in vi-
gilando. Ad perfectā vigilantia tria req-
runt sñm Aug. in lib. solilo. vt oculos ha-
beat qbus vñ possit vt aspiciat et vt vide-
at. Qui ergo vult pfecte vigilare opz q
oculos sanos habeat: ne. s. sit i eis trabes
superbie. Mat. vii. Quid autēz vides se-
stucā in oculo fratris tñ. Aut lutū cupi-
ditatis terrene: sicut accidit in Thob.
ps. Oculos suos statu. declina. in terras.
Aut ignis ardentis pcupiscēte. ps. Su-
percecidit ignis et nō viderūt solē. Etia
oportet qñ aspiciat. ps. Respice in facies
xpī tui. Xps enim habuit faciē candidā:
rubicūdā et electā. Candidā. i. pallidā
in paribulo. rubicūdā habebit in iudi-
cio. electā in regno. Can. v. Dilctus me-
us candidus et rubicūdus tñ. Ergo re-
spice faciē xpī tui sic pallidū vt cōparā-
ris. sic rubicūdā vt terrearis. sic electā
vt locūderis. Oportet etia qñ vñdeat. nō
autē potest homo deū videre nisi a seip-
so mortaf. Ego. xliij. Nō vñdebit me ho-
mo et viuet. Homo enīz aliquādo diligit
terrenitatē. aliquādo carnalitratē. aliqñ
sensibilitatē. Est ergo sensus. Non vide-
bit me homo et viuet. i. qui viuit vñ ter-

rena: carnali vel sensibili. sed oportet qñ
terrena dñpiciat et carnalia abiciat et ad
spūalia intelligētiā erigat. P Secūdo
cōsistit officiū serui in domū a fure custo-
diendo. naz sñm Chrys. sup. Mat. Sur. i.
dyabolus quatuor furas. i. aurū sapien-
tias: argētū eloquētie: vestes virtutū et lin-
theamīna gratiarū. Suras quidē aurū
sapiētie diuīne et ponit lutū sapiētie mū-
dane. De qua dñc. i. Cor. iij. Sapientia
huius mūdi stultitia est apud deū. Su-
ras argentum eloquētie. i. verba edifica-
tiōis et inmittit verba detractiōis. Bal. v.
qñ si inicez mordetis et comedetis videte
ne ab inuicē cōsumamini. Suras vestes
virtutū et operū bonorū et inmittit vestes
sordidas vitiōz: quas vestes apostolus
abijciēdas esse amonet. Roma. xliij. Abij-
ciamus opera tenebrarū tñ. Suras etia
lintheamen candidū gratie: et ponti lin-
theamen sordidū remōdētis pñsentie.
De quo dñc. ysa. xliij. Subter te ster. ti.
et operi. tu. erūt ver. P Tertio pñsistit offi-
ciū boni serui in pudētē et fideliter ser-
uendo. Sic et beatus Clemēs pudētē
et fideliter deo seruauit: qñ pecuniam dñi
sui augere sciuit. nā sicut dñc. Mat. iij.
xxv. Qui dedit quinqz talēra. i. exteriorē
sciētiam quinqz sensuū ministerio occu-
pandā et exercendā que triplex est. i. po-
litica pertīnēs ad regimē ciuīū. domesti-
ca pertīnēs ad regimē familie. et priuata
pertīnēs ad regimē suspīsius. Tūc enīz
alia quinqz talēra lucraf: quādo se a sen-
sibili voluntate custodiēs. alios etia ab
his admonēdo cōpescit. Alijs autēz de-
dit vno scz intellectu et operationē. Tūc
etia illa duo lucraf: quādo predicādo et
operādo. i. verbo et exēplo ad similia ali-
os inducit. Alijs autē dedit vnum: idēst
intelligētiā scripturari. Isti autē vel
abscondunt sub terra auaritie vel in su-
dario torporis et negligētie. et nō ponūt
ad mensam sacre scripture. P Quarto
officiū boni serui cōsistit in cibū familie
tribuendo. Libus autem verbi dei sñm
Chrys. P Primo debet masticari per me-
ditatōne. Sicut enīz cibus nisi masticē-
tur etus sapor non sentit. sic nec verbus
dei. Unde illa animalia erant imunda
qñ cibos nō ruminabāt. P Postea debet

ad stomachū trahi per memorie impressio-
nem. Sicut enim cibis masticatus non
prodest nisi fuerit stomacho tradit⁹: sic
nec sermo nisi fuerit memorie cōmenda-
tus. 7 Tercio debet ad diuersa membra
deriuari. Membra autē anime sunt eius
virtutes. quedā enīz verba debēt deriuari
ad vegetatūz fidē: quedā ad nutrien-
dūz spem: quedā ad nutriendū charita-
tēz. 7 sic de alijs. 7 Quarto debet incor-
porari: vt scz anima i nouitate vltē trās-
mutet. Non enīz cor mutat verbū: qz cor
auari non possit trahere verbūz dei ad
gēntiendūz pprie auaritiē: nec cor super-
bi: nec cor luxuriosi. s; potius verbū dei
mutat cor: qz de auro facit plūz. de su-
perbo mīsuētūz: 7 de luxurioso castum.
Ideo a similitatē surculo arbori insito: qui
totaz naturā arboris ad se trahit. Iaco.
i. Suscipite insitū verbū quod potest sal-
uare animas vestras.
C. Sermo. cccxviii. C. De sancta Cathe-
rina Sermo primus.

Multe filie gregate
uerunt diuitias. tu supgressa
es vniuersas. Prouerb. vlti.
Inter ceteras filias dei que spirituales di-
uitias gregauerūt: beata Latherina di-
uitias spirituales congregauit: imo cete-
ras virgines post virginē dei supgressa
fuit: merito virginū: martyry 7 pre-
dicatōis. C. Primo igit supgressa est
vniuersas in diuitijs quas acquiuit me-
rito virginū. Tāto nāqz virginū
maioris est meritū: quāto retrahētia plu-
ra habet. talis fuit virginū beate Ca-
therine. 7 Primo retrahētia habuit iu-
uentutē: qz erat. xvij. annor. Iuuentus
autē multis est causa lasciuie. Ecclē. xij.
Iuētūz 7 volupras vana sunt. Sed iu-
uentus sibi nocere non potuit: qz cordis
maturitatē seruauit. Sap. iij. Lani enīz
sūt sensus hoīs 7 etas senectutis vstra im-
maculata. 7 Scō habuit pulchritudī-
nez. vnde dī qz erat incredibilis pulchri-
tudinis: 7 oīum oculis amirabilis vide-
bat. Pulchritudo autē mulierib⁹ est cau-
sa ruine. Ecclē. xvi. Habēs fiducia i pul-
chritudine eius fornicata est. Prouerb.
xi. Circulus aureus in naribus suis mu-

lier pulchra 7 satua. Sed pulchritudo si
bi nocere nō potuit: qz de pulchritudine
interior solummodo curauit. ps. Omnis
gloria eius filie regis ab intus. 7 Tercio
habuit rez abundantia 7 fertilitatez: qz
patri suo regi in diuitijs magnis succel-
sit: ista abundantia multis cōfuevit esse
causa luxurie. ps. Prodiit quasi ex adi-
pe iniquitas eorūz. Et istud etiam beate
Latherine nocere nō potuit: qz in abun-
dātia seruauit rēperantia. Prouerb. xij.
Est enīz diues cū nihil habeat. 7 est pau-
per cūz in multis diuitijs sit. 7 Quarto
habuit libertatē 7 securitatē: qz sul 7 suo-
ruz domina remāserat. Anima autē li-
bertas 7 securitas in muliere ē piculosa
Ecclē. vij. Filie tibi sunt ferua corpus illa-
ruz 7 nō ostēdas faciē hylares ad illas.
Istud autē sibi nocere nō potuit: quia l;z
habuit libertatē. habuit tamē dei timo-
rez. Prouerb. vlti. Mulier timēs deum
ipsa laudabit. 7 Quinto passa ē magnā
sollēctationē. Sollēctata qdēz fuit ma-
gnis munerib⁹ 7 terroribus. Mulie eīz
mulieres sunt que muneribus obedūt:
7 terroribus cedūt. Sūt muneribus sol-
licitata: qz tyrānus tria sibi promittit que
mulieres multū appetunt. i. diuitiaz qd
piam infinitā dignitatē maximā. s. qz se-
cunda esset post regnā gloriā imensam
scz qz in foro sibi statuā erigeret: 7 ty sam
ab oībus adorare tuberet. S; istud bea-
te Latherine nocere nō potuit: quia di-
uitias cōtempnit: dignitatē respuit 7 glo-
riāz mundanā abponuit. Unde dixit ty-
rāno psuadenti: sine talia dicere: que ne-
phas est etiā cogitare. Sūt etiaz sollēct-
ata terroribus: ac pulsata cōminationi-
bus 7 tormentis. Et istud ei nocere nō po-
tuit: quia pro xpo etlā mort non timuit.
Matt. x. Nolite timere eos qui occidūt
corpus: 7 postea non habēt amplius qd
faciant. C. Secūdo supgressa est alias
virgines in diuitijs quas acquiuit meri-
to predicatōis. Quāuis eīz mulieribus
sit inhibitiū officijz predicatōis qbusdā
tū sanctis virginibus fuit officijz predi-
cātū a spū sancto cōcessum quādā pēro-
gatiua grē singularis. Ipsa enīz verbūz
dei pdicauit 7 multos ab errore puerit.
Et qūā ad hoc vniuersas alias supgres-

De sancta catherina.

sa ē. Alie eis puerbebāt hoīes populares
hec aut puerbebāt reginas & pīcipes. sic
vxoīe maxēū ipatoīis. & pōphiriū pī-
cipē militū. Alie cōuertebāt hoīes sum-
plices & infātos. hec aut puerbebāt qñ
quaginta rhetores & pphos. Alie hūe-
runt aliquā sapientiam a deo infusam.
hec autem pīer sapientiam infusā fuit
studijs oīum liberaliū artium erudita.
Alie pīete erāt simplici eruditōe. d hac
dī q p varias pclūsiōes syllogismoīum
allegorice discrete & mystice. cum cesare
disputauit. Alie in pīcā d hūerūt sa-
pīetias sufficiētē. hec aut hūit sciam ex-
cellētē. Un impator dixit: Est apd nos
puella sensu & prudentia incōpabil. ha-
buit et eloquētiā. Un dixit idē: Audi-
uimus tuam eloquētiā & mirati sum⁹
tuā prudentiam. Hūit pīstātiā. Un ipa dī-
xit: Scā quēcūq; aio cōcepissit. paratā nā
q; me videbis ad oīa sustinēda. habuit
et in loquēdo magnā efficacīā. Un dixit
rhetores: Nullus ante nos stare vn
quā potuit qñ cōtinue vinceret. hec aut
puella sic nos in admirationē puerit.
vt ptra ipam aliqd dīcē: aut oīo nesciā.
mus: aut penitus fomidem⁹. C Tercio
supgressa ē vniuersas & diuītijs quas ac-
quirit merito martyrii. Alie qdē vñ vī
duo martyria pāsē sunt: s; beata Cathe-
rina quīnuplex genus martyrii pāsā
fuit. p. Prīmū genus: q; fuit scōpīōib⁹
flagellata. p. Scōm q; sic lacerata i ob-
scūriūmo carcē fuit clausa. p. Tertiū ē:
q; fuit fame cruciata. p. Quartū ē: q; fu-
it supia rotas horribiles extēsa. p. Qui-
tū ē: q; fuit decollata. Sed tñ cōtra acer-
bationē harū penarū quīq; adiutoria
habuit diuinā cōsolationū. Que cim
fuit lacerata & flagellata: fuit posimo.
dū ab āgelis celestī vnctōe pūcta: sicut i
legēda cōtīnē. Que in carcere obscuris-
simo clausa fuit. ibidē celestī luce & clari-
tate ē perfusa. Que fuerat fame crucia-
ta fuit cōsōba cibum deserente nutrita.
Que fuit supia rotā extēsa fuit ab an-
gelo soluta & rota penitus dissipata: et
multitudo gētiliū interfecta. Que fue-
rat decollata. fuit in mōte synai āgelorū
manibus deportata.

C Sermo. cclxxxix. p. De eodē smo. ij.

Adamauit eā rex plus
q oēs mo.
lierec hūitq; gām coras eo
sup oēs mulieres &c. Dester
ij. Ista vba q legunt de regina Dester q
iterptat eleuata i pps puenire pnt bte
catherie q fuit genē regina q mō ē i po-
pulis eleuata & nobis i patronā pcella.
C In qbus vbi trā dicunt. i. rex. i. xps
eā adamauit in vita. gām sibi dedit in
morte. & misericordiā sibi fecit post mor-
tē. C Prio nāq; adamauit eam in vita.
Amoris eiz spōsi ad spōsam duo sunt fi-
gna. & vna ē cā. Cūā signū ē qñ vir ipam
elsdē & pcelosius veltit⁹ idut fecit. C hūit⁹
spōsus triplici veste ē idutus. scā dīda
p puritatē. rubea p passionē. & varia pcr
tutū varietatē. De his trib⁹ dī. Lati. v.
Dilect⁹ me⁹ cādīdus &c. Ista vestes
induit xps bfas catherinā. f. albas p vginī-
tatē. & purpureas p passionē & sernētē
charitatē. & variā p virtutū multiplici-
tationē. De his duob⁹ dī. Prouer. vi. Stra-
gulatā fecit sibi vestē q ad vnum. Nā vñ
glosam. Stragulata vestis ē que varietate
texture cōfici solet. Byssus & purpura
indumentū ē: quo ad alia duo. Scōm ē
q multis gratijs eā puenit. Dedit nāq;
sibi quoddā āgelicū. f. vginitatē seruare
qd ē ppiū āngeli. Luce. xx. Eglēs. n. sūt
āgelis &c. Quoddā diuinū. f. gratiosē p-
dicare qd fuit ppiū officii xpi. Lu. iij.
Alijs ciuitatib⁹ oportet me enāgellizare
regnū dei: q; ad hoc missus suz. Quod-
dā spūale. f. mortē p xpo subire. Phil. i.
Vobis datū ē p xpo: nō solū vt in eum
credatis: s; et vt p illo patiamini. Est. n.
vltimū terribiliū: q; vltima mortē nullus
pōt aliqd pati matus. De his tribus dī
Prouer. vlti. Accitneit fortitū dīc lūdos
suos: quo ad vginitatē. Roborauit brachi-
um suū: quo ad martyriū magnanimita-
tē. gustauit & vidit qñ bona ē negocia-
tio sua: quo ad pīdicatōis gratiositatem.
Cā aut potissima q; vir vxoīe vlsitit est
qñ filios sibi gñat sapientes. Et bfa Ca-
therina xpo filios sapientes gñauit qñ
inquagira rhetores ad fidē xpi cōuertit
Istos aut gñabat & alios doctrinis mira-
culis & exēplis. Apo. iij. De throno pce-
debāt fulgura: vocēs & thronitrua. Thro-

nus dei fuit bfa Latherina in cuius aia
de^o regent a q^o pcedebat voces p^odicato
nū fulgura miraculoz z tonitrua exim
ploz. Exēpla nāqz scōz qdā tonitrua sū
q^o excitare debēt in p^octis alas dormien
tes. C^o Scōo xps bfe catherine p^o cetis
scis fec^o g^oaz i morte. Quedā nāqz p^oit
legia scis i morte p^ocessit p^oicul^oz: q^o oia i
morte bfe catherine p^ocessit v^oluer fallit.
p^o P^oitū ē xpi v^oisitatio. Et istud fuit in
Joāne euāgelista ad cui^o t^oratum xps
cū discipulis suis venit. Et istud fil^o i
bfa Latherina fuit q^o cū eēt i carcere.
xps cū multitudine angeloz z hōium
ad eā descēdit. Et istud attestat p^ouisse
g^o spālis amoris. Quia enim xps bfm
Joānem z scām. Latherina spāli amore
dilexit. iō ad eos spāli i amore venit.
Jo. xliij. Sigs diligit me zc. z seq^o. Ad
cū veniem^o zc. p^o Scōs ē spālis reflectio
z istud fuit in bfa Maria magdalena q^o
spālib^o reflectib^o pascēbat. Istud etiā
fuit in bfa Latherina cui i carcere ex
stet^o de^o p^o colūbā ministrabat. z istud at
testat p^oceptus mādane dilectōis. Quia
tgit carnales delectatōes bfa catheria
p^ospit. iō celestib^o p^osolatōib^o pascēbat.
hinc ē q^o quā cito fili^o israel defecit fari
na de egypto. receperunt māna de celo.
p^o Tertiu ē p^oitionū exauditiō. Et istud
fuit in scō blasio z in scā Margarita: q^o
in sua p^osside p^ou rogauerūt vt q^ounqz
in notē ipoz aliqd a deo petēt obtineret
Et istud fuit in scā catherina. q^o idē a
deo petijt z p^otravit. Et istud attestat
sue magne scitars. Tū dē de viro scōs in
ps. Clamavit ad me: z ego exaudī eum
zē. C^o Quaru ē celestis ianue referatio.
Et istud fuit in bfo stephano q^o celos ap
tos vidit. Et istud ē fuit in scā catheria
cui vox de celo dixit: Veni dilecta mea.
Ecce tibi celi ianua ē ap^ota. Et istud atte
stat sue magne pfectōi. Celū nāqz ap^oit
vitis pfectis: martyribus: z baptizatis.
Scā igitur catherina fuit valde pfecta.
martyr p^oiosa: z suo sanguie baptizata.
p^o Quintū ē angeloz accessio. Et istud fu
it in bfo Barrino ad cui^o obitū angeli
accessērūt. Et istud ē fuit in scā catheri
na cui i morte angeli obsega p^ostiterunt
Et istud attestat sue v^ogitari. Quia enim

āgeli sunt v^ogites p^o nām: z ipa fuit virgo
p^o gram. libeter āgeli cū ipa morabantur
Eccl. xxvij. Volatilia ad sibi sūta pueni
unt. p^o Sextū ē lactis emanatio. Et istud
fuit in bfo paulo a cuius coipe vnda la
ctis effluit. Istud ē fuit in catherina q^o
p^o sanguie lac dedit. Fuit ē de numero
scōm. De qb^o d^o Thren. iij. Nitidiores la
cte. p^o Septimū ē olivie lactis coruscatio.
Et istud fuit in bfo petro in cui^o marty
rio magna lux emicuit. z cū ipa luce aia
i celū ascēdit. Istud ē fuit i bfa catheri
na q^o cū fuisset i teneboso carcē iclusa ma
gna claritas sibi resp^olūdit. Et istud at
testat sue magne fame z lucide p^oversatō
ni. Sap. iij. D^o pulch^o z casta g^oatio
cū claritate. C^o Tertio xps bfe catherine
magnā misericordiā fecit post mortem.
Et ista misericordiā i tribus attēditur.
p^o P^oio q^o corp^o ei^o mirabil^o honoravit
qū p angelos ipam sepeliri fecit. Angeli
ei^o corp^o eius ad mōtē synai inē plūq^o
xx. v^oz deduxērūt z ibi honorifice sepe
lierunt. ysa. xi. Erūt sepulch^o eius g^olo
sum. Et i hoc assimilaf scō clementi cui
angeli i mari monumētū fabricauerūt.
Et istū attestat sue magne sapie. Sepul
ta nāqz ē bfa catherina i monte synai
vbi dñs deus moysi sapiaz suam dedit.
p^o Scōo q^o corpus eius p^oligio magno. fl
lustravit qū de eius mēbris oleū emana
re fecit. Et i hoc assimilaf bfo Nicolao
de cuius coipe oleū emanat. Et istud at
testat sue magne misericordie: q^o p^o oleū
misericordiā designaf. p^o Tertio q^o aie
trecentena p^oma dedit. d^o eim d^o Matt. xliij.
q^o semē iactū i terrā bonā facit fructū.
aliud tricesimū. aliud sexagesimū. aliud
cētēsimū. Terra bona facies fructū tri
cesimū sunt boni p^ougati q^o cū fide trini
tatis decalogū suaverūt. z iō p^oma. xxx.
hēbūt. Terra bona facies fructū sexage
simū sunt boni cōsēntēs q^o cū septe opti
bus misericordie decēz p^ocepta custodier
runt. z iō. lx. p^oma possidebūt. Terra bo
na facies fructū cētēsimū sunt virgines
p^odicatores: z martyres: qui de leua pie
sentis vite trāsērūt ad dextrā celestis pa
trie. Et q^o bfa catherina p^odicatrix z mar
tyr extitit. iō ipa trecentena p^oma a deo re
cepit. D^o ei^o de scis ysa. lxi. In terra bu

plēta possidebūt. Ille nāq; que tñi fuerūt virgines hēbunt pñia cētena simpli-
cia. Ille autē q̄ fuerūt virgines & marty-
res hēbūt cētena duplicia. Ille autē que
fuerūt virgines martyres: & p̄dicatrices:
sicut beata catherina hēbūt centena tri-
plicia.

¶ Sermo. ccc. C De eodem. Sermo
tertius.

Simile est regnūz
celorūz thesauro abscondito i
agro zē. Mat. xij. Regnū celo-
rum potest intelligi beata catherina in
qua xps regnauit p̄ gñam. Id sñs ē the-
saurō abscondito i agro. Agri iste fuit ai-
mus catherinē i q̄ creuit & floruit solum
puritatis: rosa charitatis: & viola hūili-
tatis. ¶ In isto agro abscondit⁹ ē thesau-
rus martyrij siue passionis assumpti. Et
thesaur⁹ diuine sapie. & virginitatis mūdi-
tatis. & celestis glorie. & iste ē ille thesaurus d̄
q̄ dī. i. Loy. iij. Sigs autē sup̄edificat su-
pra fundamētū hoc aurū argētū & lapī-
des p̄ciosos zē. ¶ In isto agro inuenit⁹
aurū martyrij. de quo dī Sapie. iij. Tā-
quā aurū in fornace p̄buit illos zē. Si-
cut eim aurū malleat & nō frangit. sic bea-
ta catherina multa tormēta ē passa. & tñ
in oibus fuit p̄sās inuētā & firma repta
fuit ēt martiriū ei⁹ p̄tūlegiatū quātū
ad tria. ¶ P̄mo q̄ hūit honorabile obse-
quiū. Augeli eiz corp⁹ ip̄i b̄e catherie
sepelierūt & tā obsequiū fuerūt q̄ sibi ob-
sequiū p̄buerunt tā in vīta sua. i. qñ ipse
āgelus in p̄sictu cū rethorib⁹ ip̄am con-
firmant: q̄ in suo martyrio: sicut quan-
do eius plagas punxit. & post mortē suā
qñ multitu dō āgelorū corpus ei⁹ ad mon-
tē synai deduxit. ¶ Secūdo hūit honora-
bile sepulchrū: q̄ in mortē synat ei⁹ corp⁹
fuit positum. & istud nō vacat mysterio.
Doc eim attestat sue magne sapie & sue
magne cū deo amicitie: & sue magne ab-
sistentie. Sepulta ē nāq; in mortē illo i
q̄ dī legē sue sapie vedit moysi. & i quo
samlarit⁹ euz moysi velut amicus cum
amico locut⁹ fuit. i. quo moyses. xl. dieb⁹
& noctib⁹ selunauit ad significanduz q̄
b̄a catherina dei sapia plena fuit. & euz
deo singularē samilaritatē hūit & ab oī

amore mūdi abstinuit. ¶ Tertio habuit
miraculū gloriozū: q̄ de eius corpore oleū
emanauit. p̄ qd̄ dat intelligi q̄ ip̄a
valde p̄ta & misericors extitit. Per oleū
eiz misericordia & pietas designat. Oleūz
nāq; h̄z virtutē penetratūā. ps. Sicut
oleū i ossib⁹ eius zē. Impinguatūā. ps.
Impinguaui i oleo caput meū. Letificat
uā. ps. Ut exhalaret facie i oleo. Zcuat
uāq; sup̄ ceteros liquores eleuat. Per
qd̄ dat intelligi q̄ ip̄a misericordia & clemo-
sina dyabolū penetrādo vulnerat: cum
sit lācea dei. Un de clemosina dī Ecclē.
xxix. Sup̄ scutu potētis & sup̄ lācea ad-
uersus inimicū suū pugnabit. Deide im-
pinguat cum sit adeps dei. ps. Ex adipe
frumenti sattu te. vñ dixit oliua Iudic.
ix. Nūqd̄ possum deferere piguedinem
meā qua dīj vtunt & hoies. Lōsetēta leti-
ficat cūlit vīnū. ps. Vinū letificat cor ho-
minis. Un dicit vītis ibidē. Nūqd̄ pos-
sum deferere vīnū meū qd̄ letificat deus
& hoies. Aliam ad deūz eleuat & sibi as-
milat. cū ip̄a sit imago eius. Sicut enim
oleū supnatat oib⁹ liquorib⁹. sic miseri-
cordia aīaz ad dei silitudine eleuat p̄e
ceteris d̄tutib⁹. Luc. vi. Estote miseri-
cores: sic & p̄r v̄r misericors ē. ¶ Secūdo i isto
agro inuētū ē argētū diuine sapie & eloq̄n-
tie. De qua dī in ps. Eloga dñi eloq̄uīa
casta. argētū igne examinātū zē. Est eim
vi habet Ia. iij. qdam sapia desursum. &
ista ē sapia diuina. qd̄ ē sapia deorsum.
& ista ē sapia dyabolica. Inter sarisuz at
& deorsum relinquit quod daz mediu: q̄
iter sapiam diuā & dyabolicā ē sapiētia
mūdāna. Sapia autē diuina cōsistit i dei
cognitōe. Hier. ix. In hoc glisc q̄ glisc
scire & nosse me. In p̄ceptoz dei observa-
tione. Aug. Sapia dei ē nō eloga dei sel
re: s̄ fin eloga dei in dei & p̄ximi dilectō-
ne viuere. Aug. Ille rz qd̄ later: qd̄ p̄z i
diuis sermonibus: q̄ charitatē seruauit in
moribus. Ista diuina sapiāz b̄a catheri-
na hūit: q̄ vñ solum deū cognouit. &
mādara & p̄silia suauit. & vsq; ad mortē
ip̄m dilexit. ¶ Sapia autē mūdāna d̄stul-
dit in tres p̄tes. s̄ in ethica que docet mo-
res isomare. & iconomica que docet fa-
milia bñ regē & politica q̄ docet vrbes
& regna sapiētē disponē. Primā sapiāz

hūit bfa cathēria: qz se oī virtute z mox
honestare cōposuit. Secūda hūit: qz pa-
latiū suū z familiā sapiēter rexit. Tertiā
hūit: qz regnū suū pūde gubernabat.
p. Secūdo sapia munda in tres ptes
diuidit vt ibidē dicit Jacob⁹. Si terre-
nā: que pssit i appetitu cupiditatū. aīa
lē que pssit i expletōe voluptatū. z oīa
bolicā qd cōsistit in appetitu honoz. Sz
tū bfa Cathēria primā ptepsit inquan-
tum oīa terrena desperit. Secūda īquā-
tū voluptates abhōuit: z virginitatem
suauit. Tertiā īquātū honores munda-
nos deseruit: hūilitatē se dedit. T
erto in isto agro iueniūt duo lapides pte-
ciosi. Un⁹ ē virginalis mūdicia. Et alius
ē celestis glia. Est cīm virgitas valde p-
ciosa deo. z tō non de nupta: sz de vigne
voluit nasci. Et āgeloz: a Joāne euan-
gelista virgīe noluit adorari. Et toti mū-
do. Un⁹ dicit Hiero. ptra Joāni. Roma-
nus ppls īquātū honore virgīes semp
hūit. hinc appet qz pules z ipatores z i
currib⁹ triumphantes. z oīa dīgnitatis
gradus eis de via cedē solit⁹ ē. Preciosi-
tas nāqz virginitatis ex hoc appet: qz de-
virginitatē multū honorat: z multū glouifi-
cat. Multū qdē honorat: qz ipos vīgīes
fecit ioculatores suos: familiares suos:
domicellos suos: z seruatores suos. Ista
trīa tīgunt Epoc. xij. vbi Joānes d vīr-
gīnibus loqz dicens: Lantabant qñ can-
ticū nouū ante sedē: z nemo poterat vi-
cere illud. ecce qz sunt ioculatores dei.
Deinde subdit. Hi sequunt agnū quocū
qz ierit. ecce qz sunt de familia dei. De-
inde concludit. Sine macula sunt ante
thronū dei. ecce qz sunt domicelli: z serui
in mensa dei. Sz et etus ptiōsitas: qz de-
us ipam virginitatē multū glouificauit
hoc significatū ē Epoc. xij. vbi dicitur:
Signū magnum apparuit in celo muli-
er amicta sole z luna sub pedibus eius.
z in capite eius corona. xij. stellarū. z in
vtero habens. Ex quibus verbis datur
intelligi qz deus virgīes sanctas coro-
nabit in capite: ideo dicitur: In capite
eius corona duodecim stellarū. Ornabit
in corpore. ideo dicit: Erat amicta sole.
Decorabit pedē. tō dicit: luna erat sub
pedibus eius tāquā scabellū. Et secūda

bit in ple. tō dicit: qz erat in vtero hīs.
Lbissū enim semp portabit in vtero p
gloriosam fructiōem. C Quarto i isto
agro iuenit lapis ptiōsus celestis glo-
rie. De quo dicitur Matthēi. xij. Inue-
ta aut vna ptiōsa margarita zc. Dō nā
qz habet res temporales: ppinquos: et
corpus: z aīam. Tunc ergo oīa que hūit
vendidit quādo p desierto regni cele-
stis terrena cōtemnit: parentes: deserit:
corpus morti exponit: aīam rōni subij-
git. Ideo mox beata cathēria regnū ce-
loum emitt. Nam cum cēt filia regis ter-
renum regnum z oīa munda cōtem-
psit. matrimonium vnde filios z hēdes
habere potuisset vilspondit: z corp⁹ suū
morti tradidit. sensualitates suā z ra-
tioni z pcepto dei obedire coegit. Ista
aut margarita celestis glorie est valde p-
ciosa. de cuius ptiōsitate dicitur. i. Co-
rinth. ii. quod oculus non vidit. nec au-
ris audiuit: nec in cor hominis ascendit
que preparauit deus diligētibus sē. Sā-
cti enim viri merentur vīdendo corde p-
ficiēda: audiendo. i. obediendo aures cor-
dis per operationem. diligendo z amā-
do corde per feruorem. Sed tunc plures
recipient qz meruit. oculus fidei rectus
vel auris obediētie z operationis bo-
ne: vel cor charitatis seruīde. Ista mar-
garita z lapide ptiōso celestis glorie
deus beatam cathēriam hodie corona-
uit. Juxta illud ps. Posuisti i capite ei⁹
coronā de lapide ptiōso.

C Sermo. ccc. C De dedicatōe ecclesie.
Sermo. i.

Sanctificauī do-
mum hanc quam edificasti vt
ponere nomē meum tibi i sem-
piternum. tñ. Regum. ix. Ista verba vt-
xit deus Salomoni postquam templus
dei edificauit z dedicauit. Festum nam-
qz dedicatōis est magne auctoritatis.
Trahit enim auctoritatem a tempore le-
gis nature. Bene. xxvij. Tulit iacob la-
pidem quem supposuerat capiti suo et
erexit in titulum fundens oleum desu-
per. C A tempore legis scripte. Exod.
vltimo. Assumpto vinctiōnis oleo vn-
ges tabernaculum zc. C A tempore

CC 4

De dedicatōe ecclesie

ipe legis gr̃e. Joā. x. Facta sunt enenia
hierosolymis zc. Vbi dicit beda loquēs
de hac solēntate qd maior deuorōe cele
biare puenit. quo eam redēptōi nostro
grauissimā esse cognoscim⁹ adeo vt in ea
ingredī templū ē monē ad pplz facere
ē diuinitatis sue sacra pandere dignat⁹
est. C In p̃dictis ergo verbis tria notat.
C Primū est domus dei edificatio cū dr̃
quā edificasti. C Scdm ē ipsius domus
edificatō dedicatio. cum dr̃. sanctificauit
domū hanc. C Tertio est ip̃sus edificare
ē dedicare finalis intērio. cū dr̃. vt pone
rem nomē meū ibi in sempiternū. C Li
ca primū notandū qd domus duplī cōfi
derari pōt. Aut pur ē in fieri. Aut pur ē
in facto esse. Si pur est in fieri tunc tria
requirunt. De qbus sic dicit Ambro. in
exameron. Bonus artifex primo funda
mentū ponit. fundamētō edificatōis po
sito mēbra distinguit ē adiungit ornatū.
C In hac ergo domo dei que est ecclesia
dei mltas ponit fundamētū qd ē xps
Iesus. Ipe. n. xps in edificio ecclesie ponit
tur in imo p fidē velut lapis primarius
l. Cor. iij. Fundamētū aliud nemo pōt
re pōt pter id qd positū ē qd ē xps Iesus.
Et ponit in sumo p spem tanquā lapis
angularis. Ephe. ij. Ipso sumo angula
ri lapide xpo Iesu. Ipsa. n. spes dr̃ lapis
angularis qd hoīem cū deo pungi. Po
nit in medio p charitatē tanquā vīculū
siue cementū ad iunūcē ipsos fideles cō
tūgens. Col. ij. Sup oīa autē hec chari
tatē hēte qd est vīculū pfectōis. D3 autē
ipm fundamētū ad oriētē dirigi. z hoc
tribus de causis. d qbus sic dicit Bama.
lib. iij. Deus paradīsum in edē ad oriē
tem plantauit. vñ hoīem transgressum
exulē fecit. z añ paradīsum ex occidente
habitare fecit. Tanquā ergo paradīsus
exgrentes z ad ipm respicientes ad oriē
tem adoram⁹. Sed z deus crucifixus ad
occidentē respiciebat. Et ita adoramus
ad ipm respicientes. z assipit⁹ ad orien
tem sursum ferebat. Et ita veniet quēdā
modū viderēt cū eunūt in celū. Ip̃m er
go expectantes ad orientem adoramus.
C Fundamētū autē edificatōis posito
membra distinguunt. que sunt sacra. iij.
chorus. z naus. De qbus sic dicit ricar.

ō sancto victore. Sacra iij ecclesie signi
ficat ordinē virginū. Chorus vero signi
ficat ordinē p̃tinentiū. sed naus signifi
cat ordinem p̃ugatorū. Strict⁹ nanq3 ē
sanctuariū qd chorus. z chorus qd naus
sic pauciores sunt virginēs qd p̃tinetes.
z p̃tinentes qd p̃ugati. Sanctior ē et lo
cus sanctuarij qd chorus. z chorus qd na
us. sic etiam dignior est chor⁹ virginū qd
ordo p̃tinentiū. z p̃tinentiū qd p̃ugatorū
C Tertio d3 ad iungi ornat⁹ qd ad hāz
ipsa ecclesia d3 imaginibus z picturis d
corari. Et hoc ppter quattuor. s. pp rene
moratōem qd ipse imaginēs reducūt no
bis ad memoriā xpi passionem. Propter
excitandā deuorōem. qd ex visione talū
exaltat in nobis deuorō. Propter iniru
ctōem qd in visione talū imaginū lasc
instruunt cū huiusmodi imaginēs sunt
quasi qdam libri p̃p̃or laicor. D3 ecclesia
etiam decorari z pingi imaginibus z or
nari picturis pp imitatōem sanctorū qd
laici videntes sanctorū martyꝝ passioēs
z p̃stantias p imaginēs exp̃ssas atantur
ad p̃stantiā z virtutē. C Scdm dom⁹ pōt
p̃siderari pur ē in facto esse. Et tūc tria
similr regunt. De qbus sic dicit Aug. in
libro de trinit. Bona domus est paribus
mēbris disposita. ampla. z lucida. p Do
mus ergo dei primo d3 esse p̃bus mem
bris disposita. Lū. n. sit palatiū regale d
bent ibi esse disposita. cenaculū. p̃cistoriū
z cubiculū. In cenaculo nanq3 rex suos
reficit. In p̃cistorio vero causas audit z
dirimit lites. In thalamo. vero quiescit.
In ecclesia ergo altare est cenaculū. des.
in quo fideles reficiunt pane vite. Joā.
vi. Ego sum panis vitus. Chorus vō est
thalamus dei. in quo quiescit in deuora
fidelis oratōe z laudatione p̃e. In eccle
sia bñdicitē dño zc. Corpus siue naus
ecclesie est p̃cistoriū dei. vbi rei resoluūt
in p̃fessione. p̃s. Precinite dño i p̃fessōe
C Scdm domus dei d3 esse ampla. de cu
sus amplitudine dicit Bene. xvij. Billa
taberis ad orientē z occidentē. z meridi
em. z septentrionē. Itā dilatatōez facit
charitas que tūc dilatata vsq3 ad orientē
qñ deū illigit sup oīa. qui est oīum prin
cipiū z origo. Usq3 ad occidentē qñ hōi
le oīa vitia mortificat z extinguit. Usq3

ad mercedē qñ amicos diligit in deum. Usq; ad aquilonē qñ inimicos diligit ppter deū. Tercio domus dei dñ esse suā. Jō in ipā ecclesia ample fenestre vt tree pstruunt. Et ab ipso illuminetur. Per fenestras vitreas plati & doctores ielligunt. Fenestre. n. vitree quattuor: bona in ecclesia faciunt. Habēt enī lucem transmittere. a vento & pcellis defendere. & ecclesiaz decorare. & inlitteratos per imagines erudire. Sic sancti p̄lati debent populus illuminare p doctrinam. Phil. ij. Inter quos lucetis sicut lumina in mundo vbi vīte p̄nētes. Alī vīte & pcellis tentationū defendere p deuotam orationem. Un qdam reprehendit Eszech. xij. Nō ascendisti ex aduerso. neq; posuisti mur p domo israel. P̄lati tūc ex aduerso ascendit. qñ diuine iustitie clypeū orōis opponit. Tūc opponit mur. qñ ponit intra deū & peccatōe orōis sue suffragia. Bz ecclesia decorare p honesta p̄cedem. Chū. Clerici nullā debent h̄re maculā. nec in vbo. nec etiā in cogitatu. neq; in facto. nec in opione. qñ ipi sūt pulchritudo & virtus ecclesie. & si mali fuerint totā deturpant ecclesiaz. Debent ēt simplices & inlitteratos instrūe p opa bona & exempla. Mat. v. Sic luceat lux vestra corā hoibus vt videāt opa vestra bona. Tercio ponit in pmissis vbi ipius ecclesie edificare p̄secratio. cū dī. Sanctificauit domū hanc. Deus nāq; sanctificat auctoritate. p̄tiffices vō sanctificant misterio. Sed reuera ecclesiam militantē deus sanctificabit in celo. & sanctificauit in sue passionis sacro. & quotidie sanctificat ipsoz eoz ministerio. Tercio de p̄ima sanctificatōe qua sanctificabit ecclesia militantē in celo. dī. i. Jo. v. Tres sunt q testimoniu dant in celo. s. in ecclesia triumphantē p̄. v̄bz. & spūs sanctus filius ē sanctificat ponēdo ibidē suaz p̄secram cognitiōem. Spūs sanctus suaz p̄secrā dilectōez. Pater cogniti & dilecti eternā possessionē. Aug. de ciuitate dei. Illa ciuitas supna est viget & amat. In eternitate dei viget. in veritate dei lucet. in bonitate dei gaudet. Tercio de scda sanctificatōe qua ecclesiam sanctificauit i passionis sacro. subdit ibidē. Et tres sunt q testio

nsum bant in terra. s. spūs aq̄ & sanguis. Ip̄e. n. ecclesia sanctificat p spūm. s. alaz quas posuit vt ipam viuificaret Per aqua q̄ d latere exiuit vt ipam i baptismo ablueret. Per sanguinē quē in p̄tū effudit vt ipam redimeret. Tercio de tertia sanctificatōe q̄ quotidie eā sanctificat auctoritate & eoz misterio. dī. i. Paral. vij. Vbi postquā salomon replū edificauit & p̄secrauit deus sic sibi rñdit. Elegi & sanctificau locū istuz. vt sit nomē meū ibi in sempiternū & per maneant oculi mei ibi cunctis diebus & erūt aures mee erecte ad orōnē eius q̄ i loco isto orauerit. Ex qbus v̄bis h̄r q̄ ecclesia videt oculis dei. notat noīe dei. vt ut in corde dei. & audit aurib; dei. Quia igit videt oculis dei nō pōt errare. qñ nō minas noīe dei debēt ea oēs in reuerentia h̄re. q̄ vult in corde dei nūq; pōt mori. Et q̄ audit auribus dei nō poterit ab aliquo decipi. Tercio ponit finalis in tēto cū subdit. Ponā nomē meū ibi in sempiternū. Ad hoc. n. oīs ecclesia p̄struitur & dedicat vt ibi nomē dei honorē & laudet. Et i; de i; oibus hoīs sit laudā. dūs ecclesia nū septē horas elegit q̄ vt deus i illis laudet instituit ex eo q̄ ille hore sūt p̄uilegiate & a xpo p̄secrare. Tercio hora matutinali fuit natus. Alūda & iudeus captus & illusus Ad tu dicit credidē v̄cturus s; illō Mat. xxv. Adēda nocte clamor factus ē. ecce sp̄dus venit &c. In hora p̄ia celū & terrā i vultū hominis creauit. Ad tēplū i hac hora p̄sonali v̄ntre p̄ueit. Lu. xxi. Dis pp̄s manebat. s. m̄ae festinabat ad spm̄ existēte i tēplo. In hac ēt hora xps resurgēs multis ribus appuit. Tercio in hora t̄tia xps ad colūnā v̄q; ad sanguinē flagellatus fuit. & sniam sue mortis accepit. q̄ tūc iudeo rñ vocibus crucifixus fuit. In hac ēt hora spm̄ sc̄s i aplos destinauit. Tercio in hora sexta xps in cruce eleuatus fuit & clausus p̄fixus. sol fuit obfcuratus velut quī bursā vestibus nigris se s̄duēs. & monē dñi sui tribus hoīs plāgēs. In hac etiā hora xps i celū ascēsurus cū aplis dulce putuū sc̄s. Iuxta illō. Act. i. Quēscēs p̄cepit eis &c. In hora nona xps spm̄ em̄ fit. v̄lnus i latē accepit. & ad celū ascēdit. In hora aut vesp̄tina. sacroz corp̄s

et sanguis fuit istituit. discipulorū pedes lauit. et in bitu pegrinorū resurgēs appuit. **Zu. viii.** **Asāc nobiscū dñe qm̄ aduersa scit rē.** Et in hora ppletorū xps sanguis neas guttas sudauit de cruce depositus et in monumēto collocatus fuit. et sanus clausus ad discipulos introiuit.

Sermo. cccii. **Eodem die sermo secundus.**

O **Edicauerunt tē**
plū dñi rex et filij isrl. **lij. Rē. viij.** Sic tēplū dei dedicatus fuit a salomōe et filijs isrl. ita et nūc eccleie dedicat a xpo rege pacifico auctoritate et a pōtificibus. et alijs clicis minoribus mīserio. **Et in ipso aut dedicatōis offō fuit pluria q̄ magna p̄tinet sacra.** **Et p̄mū ē q̄ pōtifer eccleia p̄secrādaz tribus victibus circuit ad ostendēdū q̄ p̄secrat i ho noie scē trinitatis. vel ille triplex circuitus. signat tps in quo deus n̄ cessauit circuire. vt nobis possit salutē offerre. i. tps nature. legis scripte. et grē. Naz in pte legis nāc mīsit p̄iarchas. ps. **Abiit moy sen suū suū Aaron quē elegit.** In tpe legis scripte mīsit p̄phas. **Dier. vij.** Et mī si ad vos oēs suos meos p̄phas p̄ dñm surgēs diluculo et mittens. In tpe legis grē vtr̄ ipse. **Isa. lij.** Propter h̄ sciat ppls meus nomē meū in die illa. q̄ ego ipse q̄ loquebar. ecce assū. **Ussile triplex circuitus significat triplicē circuitū quē fecit xps in spūs eccleie militātia p̄secratōem et saluatōz. p̄mū ē quo de celo venit in mūdū. Scdus quo de mūdō descendit ad limbū. Tertius ē quo de libo resurgēs ascēdit in celū. Scdm̄ ē q̄ in quolq̄ circuitu xps cū baculo pastoralī ad ostium eccleie pcutit dicēs. **Altosite portas p̄ncipes vras rē.** Illa aut triplex p̄cussio et triplex acclamatio rep̄stat triplicē dñitū qd̄ xps merito sue passiōis acquiuit. i. i celo. mūdō. et in inferno. **Phil. ij.** In noie Jesu oē genu flectas. celestū. trāstrū. et i ferno. **Et si ipso scō pōtifer dīcat. ex quo xps dñitū h̄z i celo. vos p̄ncipes. i. angeli apite portas. Et mecū de cetero mātatis. Ex quo dñitū h̄z i inferno. vos p̄ncipes infernales. i. demones. eleuamint et ide fugatis. Ex quo dñitū h̄z i mūdō. vos hoies d******

cetero ibidē dñitū nō regratis. **Ussile triplicē ibidē in ps. Dec. ē. n. generatio gr̄itū cū. q̄ sa. dei iacob.** **Et Tertius ē q̄ ipa eccleia ter aq̄ bñdicta iteritus et exterioris irrigat. Ad significādū q̄ xps triplici vnda sua eccleia irrigauit. i. vnda fluminis in baptisimū regeneratōe. **Eph. v.** **Ad dās eā. i. eccleia lauacro aq̄ in vbo vite.** Vnda sanguis i sua passiōe. **Apo. vij.** **Zauert eas i sanguine agni vnda flammis i spūs sci mīsside. **Ecc. xxij.** Effūdā sup vos aq̄ mūdā. et mūdabimint ab oibus iniquitatibus vris.** De ista triplici irrigatōe dī. **Jo an. v.** Tres sūt q̄ testimonij dāt i terra. i. i eccleia militāti. i. spūs. ecce vnda flammis. et sanguis. ecce vnda sanguis. **Aq̄. ecce vnda aq̄.** **Uel ista triplex irrigatō signat tria genera lachrymarū quibus aia q̄ tēplū dei aspsit et irrigat. i. lachrymis cōpunctōis p̄ peccatis p̄p̄is. ps. Lachrymis meis strāu meū rigabo. Lachrymis passiōis p̄ alienis mīserijs. **Dier. xx.** Quis dabit oculis meis fōtē lachrymarū rē. Et lachrymis deuotōis p̄ celestib⁹ dñiderijs. ps. **Suerūt mibi lachryme mee panes rē.** In ista aut aq̄ bñdicta q̄ eccleia aspsit tria apponū. i. vinū. cūctis. et sal. q̄ ad h̄ q̄ aq̄ lachrymarū n̄fay bñ valeat lauare. tria debemus apponē. i. vinū sp̄s ritualis exultatōis. **Ecc. xxx.** **Nō est oblectamentū supra cordis gaudiū. Līnerez i. memoriā mortis. **Ben. xlvij.** **Zoquar ad dñm meū cū sim puluis.** **Sal sapide vī secretōis. Roma. xij.** **Rōnabile obsequiū vrm.** **Isa aut aspsit fit cū isopo. i. cū tio re dño. Sic. n. isopus purgat fleuma peccatoris. sic tumor dei purgat peccatū mentis. **Ecc. i.** **Tumor dñi expellit peccatum.** **Quartū ē q̄ isrls grecis et latinis i patimēto scribit alphabetū. facta cruce de cinere et sabulo de angulo ouētis vsque ad angulū occidētis. qd̄ qd̄ rep̄stat cōiunctōem vtriusq̄z p̄p̄i tu dē. i. gētilis in fide vera p̄ cruce xpi actā ita q̄ ille qui erat dexter factus ē sinister. Et q̄ erat in capite fact⁹ ē in cauda et ecduerso. **Deuf. xxvij.** **Ipe erit in caput. et tu eris in caudā.** **Uel illa talis scriptura duobus ordīnibus facta significat dei p̄cepta i duabus tabulis scripta. Et tō talis scriptura fit in cruce de cinere et sabulo facta. ad i************

nuendū q si hō vult facily del pcepta i
plere. d3 hīc memoria dñice passionis z
crucis. An̄ Bre. Si passio xpi ad memo-
ria reducitur. nihil ē q nō equo sio tolere
tur. d3 hīc memoria sue mortis. Bre go.
valde se sollicitat in bono ope q sū reco-
gitat de extremo fine. d3 ē hīc pñdera-
tōm pprie infirmitatis. q. s. insular fabu-
li hō est sterilis z infirmosus nisi a dei
grā adiunet. ij. ad Cor. ij. Nō q sufficiē-
tes sumus aliqd cogitare a nobis qñ ex
nobis. Quintū est q. xij. cruces in eccle-
siis depingunt. Jpa. n. crux scēa est
xpi vexillū. An̄ canas. Vexilla regis p-
ducit. crux ē baculus xpi. Bch. xxxij. i ba-
culo meo transiit iordanē isrl. i. mūdus
isrl. Crux ē lectus xpi in quo ipe regeuit.
Lant. i. In dica mihi vbi pascas. vbi cu-
bes in meridie. An̄ igit crux ē vexillum
xpi. iō in ecclesia pñcrada cruces depingūt
vt ostēdat q illa ecclesia ē amodo xpi dñio
subiugata. An̄ apō regalē magnificen-
tia obseruat vt cū aliq ciuitas et tradit
vexilla regis erigunt. Basia aut fuit lan-
ces. Tela fuit caro mundissima depicta
colore nigro i mortis. rubeo sanguis. z al-
bo inocētie z puritatis. Depingunt aut
xij. cruces. q. xij. apłi hō vexillū p vniuer-
sum mūdū deferētes ipm xpi dñio subiu-
garūt. An̄ crux ē baculus dei. iō ipe cru-
ces depingunt vt demones terreat. z in-
de fugiat. Lhu. Ubicūq demones signū
crucis viderit territi fugiūt baculū timē-
tes. vñ plagā acceperunt. An̄ crux ē lectus
xpi. iō depingunt cruces ad inuēdus q
sicut xps de cruce nō descēdit. s3 i ea mor-
tuus fuit Sic z ipe hō de cruce pñie non
d3 descēdere. s3 in ea pñant d3 pñerant.
Noluit. n. xps de cruce descēdere. nec p-
missa sue ppassione cū sciret ipam valde
volere. Lu. ij. Tuā ipsius aiam gladius
pñasibit. Nec pp iudeoz irrisione. Mat-
thē. xxvij. Preterentes. n. mouebāt capi-
ta sua dicētes. Uat q destruis tēplū dei
z post tridū reedificas illud. Nec pp
ipsoz fallacē pñationē. Ibidem. Si rex
israel est descēdat nūc de cruce. z crede-
mus ei. Nec pp vehemētē sui corpis do-
lorē. Thēn. i. Altrēdit z videre si est do-
lor similis sicut dolor meus. Sic z hō de
cruce pñie nō d3 descēdere nec ppassiōe

suoz parentū. nec trisione supboz. nec
pñatione amicoz. nec austeritate pena-
rū. Sextū ē q ipe cruces illustrant. z
chysmate inungūt. Jlla. n. duo deciz lu-
minaria an̄ crucē posita significant. duo
decim aplos q vexillū crucis p vniuer-
sum mūdū deferētes ipz p tria xpi dñio sub-
iugarunt. s. per lūmē sapie. Matthē. v.
Vos estis lux mūdī. Per odorem bone
fame qui significat per balsamum. i. Co-
rin. ij. Chusit bonus odor: sumus deo in
omni loco. Et per victoriam conscientie
que significat per oleum. ij. Lōm. i. Glo-
ria nostra hec est. testimonium conscien-
tie nostre. Illi etiam qui crucem peniten-
tie assumpserunt. ista tria similiter debēt
habere. s. lumen conuersationis honeste
Matthē. v. Sic luceat lux vestra corāz
hominibus zc. Balsamūz redolentis fa-
me. Ecclesia. xliij. Sicut cinnamomū
z balsamū aromatzans de d odorem.
Et oleum deuotionis interne. ps. Impi-
guasti in oleo caput meū zc. De hoc
etiam scribitur primo Joānis. secundo.
Unctio etiam docet vos de omnibus. Ber-
nar. Qui instatur a timore crucē ch-
sti portat patienter. qui pñit in ipe por-
tat libenter. Qui consumatur in charita-
te amplectitur eam ardentē. ecce oleūz
balsamū. z ignis. Qui enīz portat cru-
cem patienter. iam vinctus est oleo gra-
tie pñuicentis. Qui portat libenter vn-
ctus est balsamo gratie pñicentis. Qui
autem portat ardentē inflammatus est
igne gratie pñicentis.
Sermo. cccij. Eodem die Sermo
tertius.

Hodie salus huic
domui facta est zc. Luc. xix.
Quandū homo in hac vita
est peccator. z iō tō dei reconciliatōis in di-
gēs ē. Jō necesse erat vt aliq domus inuē-
ret i q ista reconciliatio celebraret. hō aut
nō poterat ascēdere ad domū celestē. qn-
nimis erat alta. Nec deus poterat descē-
dere ad domū terrestrem. qn̄ nimis erat
imunda. Jō voluit deus vt fieret domus
eōis. s. ecclesia dedicata. q si nō ēēt corpea
nō ēēt domus hōsum. si ēēt dedicata. n̄
ēēt dei habitaculum. Et quia peccato.

De dedicatõe ecclesie.

res vbiq; sūt i mūdo. nō deus talē domū
vbiq; voluit q̄strui & dedicari. & i ea ob-
latōem mūda offerri. Malach. i. In oī
loco sacrificaf & offerri nōi mes oblatio
mūda. Qñ aut ecclesia dedicaf. tūc ipī do-
mitno mactipaf & ab oī demonū p̄tate eri-
pī. & iō bñ of. Hodie hūc domui falus
facta ē. C. Notādū aut q̄ pp q̄ttuor cās
ecclesia dedicaf. P̄ Una causa sumitur ex
parte dei. P̄ Secunda ex pte angeli.
P̄ Tertia ex pte nri. P̄ Quarta ex pte de-
monis. C. P̄ia ergo cā sumit ex pte dei
q̄ efficit domus digna dei ad habitandū.
ij. Paral. vij. & ij. Reg. ix. Oculi mei erūt
ap̄ti: aures mee crecte ad oīdē eius q̄
i loco isto orauerit. Elegi hāq; & scifica-
ui locū istū vt sit nomē meū ibi i sempit-
nuz & p̄maneat oculi mei & cor meū ibi
cunctis diebus. Ex q̄bus vñs h̄i q̄ de in
ecclesia p̄secrata ponit oculos suos aures
suas nomē suū & cor suū. h̄z. n. ibi oculos
suos q̄bus videt deuotōem bonoz: genu
flexiōes & lachrymas ipsoz. q̄bus etiā vi-
det in deuotōem maloz sup̄fluitates ve-
stīmetoz ac ornāmetoz. Eccl. xxiij. Oculi
dñi multo plius lucidiores sūt sup̄ solē
circūspiciētes oēs vias hoīuz & h̄z etiā
aures suas quibus audit oīdē & lachry-
mas oīm fidelīū. ysa. xxxvij. Audiui ora-
tōem tuā & vidi lachrymas tuas. Quib⁹
et audit vba vana & detractōia multoz
& marie mulierū i ecclesia loquētū. Jō vi
cit ap̄ls. i. Loe. xliij. Mulieres in eccle-
sia taceāt. h̄z et ibi nomē suū qd̄ est xps
q̄ interpretat vñct⁹. Oliz quidē nomē sit
uz erat terribile & isēribile. ps̄ ait. San-
ctū & terribile nomē eius. Sz mō ē vñctū
& iō factū ē ad misericordiā flexibile.
& valde amabile. Lani. i. Oleū effusum no-
mē meū. h̄z et ibi cor suū q̄ dignos & de-
uotos q̄ sūt ibi amat. i. dignos vero & ma-
los q̄ sunt sibi p̄denat & odit. Tales sūt il-
li q̄bus dñs Jō. y. Bñs eiecit d̄ templo
oues & boues & nāmularioz effudit es
& mēlas subuertit. & his q̄ v̄debat colū-
bas dixit & c. Odit. n. luxuriosos tāquāz
hoīes bestiales. ps̄. Lōpatus ē iumentis
isp̄sribus & filis factus ē illis. Odit p̄-
latos sup̄bos q̄ cornu sup̄bie volūt cete-
ros vñtlare. Odit clericos auaros q̄ vo-
lūt mercimonia exercere. Odit platos si

monacos qui dona spūs scī volūt v̄de-
re. Si. n. deus in ecclesia cōsecrata habz
cor suū & nos merito debemus ibi h̄ere
cor nrm̄: mē d̄ nobis dicat illd̄ ysa. xxiij.
Populus hic labijs me honorat. cor autē
eius lōge ē a me. C. Secda cā sumit ex p-
te angeli. q̄ ip̄sa ecclesia p̄secrata ē ange-
lis grat⁹ locus ad ministrādū. Ministrāt
enīz āgeli quadruplī. P̄ P̄io q̄ sacer do-
ti ministrāt & celebrātī assistūt. Greg. q̄s
aut fidelīū dubiū h̄se posset i ip̄a imolā-
tōis hora ad sacerdotis vocē celos ape-
riri. atq; i illo iesū xpi miserto angeloz
choros ad deū sumis ima sociari & terrena
celestibus iūgi. P̄ Secdo ministrāt q̄ oīdēs
fidelīū deo offerūt. Un di i canone. Ju-
be hec p̄ferre p̄ manus scī angeli tui & c.
Job. xij. Qñ orabas cū lachrymis: ego
obtuli oīdē tuā dño. P̄ Tercio ministrāt
q̄ fideles ab insidijs demonū custodiūt
scz vñ ad ecclesiā veniūt. & vñ ibi p̄sistūt
& vñ inde exeūt & recedūt. Judith. xij. cu-
stodiūt me angls dñi & hinc eunūt. & ibi
p̄morantē. & inde huc reuertētē. P̄ Quar-
to ministrāt q̄ psallētibz se p̄iungunt. ps̄.
P̄uenērūt p̄ncipes p̄incti psallētibz
& c. Jbi. n. angeli psallētes ad ecclesiā p̄-
cedūt. iō vñ. P̄uenērūt p̄ncipes & cūz
deo psallētibz psallūt. iō sub dñ. cōmū-
cti psallētibz. Jbi i mediolaiāz deū ala-
criter & isatigabilī laudātū assistūt. iō
sub dñ. In medio iuueculaz. Deuotōes
psallētiū xpi ip̄i accēdūt. iō sub dñ. Tym-
panistrāz. Per tympanā. n. xps̄ intelligi-
tur i quo ē forma sperica. n. vñstas eter-
na. Pellis extēsa. i. caro crucifixa. Me-
lodīa. i. aīa oī gaudiū & iubilatiōe reple-
ta. Ille autē aīe sūt tympanistrīe q̄ ad xpi
vñstātē & passionē sunt dulciter affe-
cte. C. Tercia cā sumit ex pte hoīs q̄ est
hoī valde vñlis ad obīnēdū qd̄ petit
hoīes. n. in ecclesijs dedicatis obīnē p̄sūt
& affluentiā oīm bonoz & remotionēz
maloz. Jbi. n. obīnēt oīa bona. i. cele-
stia: spūalia: & terrena. Un postq̄ Salo-
mon tēpluz dedicauit ad deūz p̄ces effu-
dit. rogas vt exaudiret populū i loco
illo orantes. cui deus sic rñdit. vt h̄. ij.
Paral. vij. Si clausero celū & pluuia nō
fluxerūt: mādauero & p̄cepro locustē
vt deuoret terrā: p̄uerfus autē populus

egerit pñiam exaudia de celo ⁊ saluabo
fra corp. Deus ergo pctōri cōuerfor in
ecclia exorati celū clausū apit: qñ celesti
glia en dignū facit. Tūc pluuia mittit.
qñ gram spūales imittit. qñ gram spūa.
lem infundit. Tūc terrā sanat qñ fertili
ratē tēpōrū donat. p Sēdo obitnēt libe
ratōem ab oibus malis. malo culpe pe
ne trāsitorie. ⁊ pene eterne. Tūc postquā
salomon tēplū dedecauit orauit dicens
sij. Reg. viij. Sames si orta fuerit i terra.
aut pestilētia: aut corruptus aer: ⁊ inimi
cus elus obfidēs portas: vniuersa plaga
⁊ ois iñfirmas. ⁊ expāderit pplā tu⁹ ma
nus suas i domo hac tu exaudies de ce
lo. Apparuit at ei dñs dicens. Exaudiui
orōnes ⁊ deprecatōem tuā. Per hoc qd dī
fames: pestilētia: corrupt⁹ aer. notaf ma
lū pene trāsitorie. Per hoc qd dī. inimi
cus obfidēs portas: notaf malum culpe
Diabolus cim tūc obfidet portas. quan
do corpis sensus inuadit ⁊ detinet. Per
hoc. n. qd dī. vniuersa plaga ⁊ ois iñfir
mitas intelligit malū pene eterne vbi ē
ois plaga i corpē: ⁊ vniuersa iñfirmas in
mēte. C. Quarta cā sumit ex pte demo
nis: q ipa ē demonib⁹ valde terribilis. ⁊
hoc pp quinqz que i ipa ecclia pñtinent.
Ibi. n. sūt angelorū pñidia a gbus ecclia
cōmunif. In ecclia ē corpus vñcū pñe
cras ⁊ pñeruas. Cruces erigunt ⁊ i ecclia
scōz reliquie recōdunt. ⁊ orōes fidelium
effundunt. Ista oia sūt diabolo valdē ter
ribilia. Diabolus. n. significaf p leonē. i.
Petri. v. Aduersari⁹ nñ diabolus tanq⁹
leo rugiēs ⁊c. Leo aut qttuor timet scilz
strepitū curruū siue rotaz: ignē accēsū:
gallū ⁊ maxime albū. ⁊ qñ videt catulus
corā se vberari. Per curr⁹ nāqz signifi
caf exercitus angeloz. ps. Currus dī de
cē millibus ⁊c. Tūc i ipsi angeli in curru
igneo hēlye appuerūt. Strepitus ipoz
curruū sūt vociferatōes scōz angelozum
ad deū pñra demones p nobis clamātū
ysa. lxxij. Sup multos tuos hterlin cōsti
tut custodes tota die ac nocte non tace
bunt ⁊c. Iñ currus ⁊ corū strepit⁹ sūt dē
monib⁹ valde terribiles. Tūc legif Belsi.
xxvij. qd possit iacob viderit scalā ⁊ per
eā agēlos ascēdētes dixit. Quā terribil
ē locus iste. Per scalā nāqz pñia nra h

gurat. per quā angeli descendūt ⁊ orōes
que in ecclia fundūt colligūt. ⁊ ascēdūt
vt oia collecta deo offerant. p Sēdo leo
timet ignē accēsū: qd quē significatur
ardētia desideria ⁊ seruētes orōes fidelē
umque oia sūt demonib⁹ adeo terribi
lia qd eos incēdūt. Tūc dixit diabol⁹ bfo
bartholomeo. Incēdūt me orōes tue: qd
eos expellūt vt hī Thobie. vi. Lordis ei⁹
pticulā si sup carbōes ponas fumus ei⁹
extricat oē genus demonoz qd ē demo
nes vulnerāt ⁊ cōfōdiūt. Aug. Tēla con
tra diabolūz verba dei sūt. Fides tua:
spēs tua: ⁊ opa tua gladij sūt iñterficiē
tes inimicū. Quā terribilis aut ē aia vñ
tutibus ⁊ bonis opibus vallata vt habe
tur Lati. vi. Terribilis vt castroz acies
ordinata. p Terno timet gallū albū per
quē intelligunt sci martyres ⁊ pñfessores
qui fuerūt galli dei p doctrinā. Job. xxx
vij. Quis dedit gallo iñtelligētia. Et fue
rūt albi p innocentia. Apoca. iij. Ambu
labūt mecum i albis ⁊c. Dōz vero reliquie
que cōdunt in ecclēsijs sūt demonibus
valde terribiles Lxij. in omē. te. Dñs
cha. Nā vt audaces latronū duces: agnī
tis regis insignijs deterrēt vt fugiant.
Ista pñfecto demones vbi coronatōm mar
tyz corpa posita pñpiciūt illico ab eorū
lōge cōspectu pauidi fugiūt. p Quarto
timet catulū flagellatū p quē significaf
xps qui fuit catulus dei iñgñū pñra ma
lor vicia latrabat: ⁊ iquātū dormientes
in pñsis ad virtutū vigiliāz excitabat.
⁊ iñgñū lingua sua medicinali multozū
vulnera curabat. Iste catulus lamētabi
liter fuit flagellatus: qd a plāta pedis vs
qz ad vñcē nō pñāsit in eo sanitas. Du
ius aut fuit flagellatōis ⁊ passōis nobis
duo memoralia remāserunt. i. lignū cru
cis. ⁊ sacramētū sui corpis. Et vtraqz sūt
diabolo terribilia. Lignū. n. crucis ē dia
bolo terribile: qd ē sibi gladiū quo vul
neraf. Lxij. Tāta ē virt⁹ crucis vt si mē
te fideliter habeas: nullus demonū ppe
stare poterit videns gladiū i quo dele
ctus est. Nñ ē terribile demonib⁹ sacra
mentū corpōis ⁊ sanguinis xpi. Lxij. f.
Ibi cūqz sanguinē demones viderint fu
giunt: ⁊ currunt angeli. Jdē. Ut leones
ignem spīrantes. sic a mensa altaris ecce

De dedicatōe altaris.

dimus terribiles sientes diabolo.

Sermo. cccij. **D**e dedicatōe altaris sermo primus.

Sep̄tem diebus exptabis altare. ⁊ scificas. **S**is: ⁊ erit sc̄um scōz ⁊c. Exod. xxi. Quid deus ⁊ sc̄us id vult habere oia sc̄a. sc̄. tabernaculū ⁊ vasa tabernaculi ac et altare: ⁊ vasa altaris. Numi. vii. Vixit moyses ⁊ scificauit tabernaculū cū oibus vasis suis. altare ⁊ sistr vasa eius. Vult et h̄re sanctos ministros. ⁊c. iiii. xi. Sancti estote quoniam ego sanctus sum. Exo. xix. Sacerdotes qui accedunt ad dñm sanctificent ne peccent eos. Et sicut i veteri testamēto. Illa erat p̄secratio altaris. Illa erat cōsecratio tabernaculi. Ita ⁊ nūc alia ⁊ cōsecratio altaris: ⁊ alia cōsecratio ecclesie. In p̄missis ergo verbis duo ponitur. Prius ip̄ius sanctificandi ritus cui dñr. Sep̄te diebus exptabis ⁊ scificabis altare. Sc̄do ip̄ius sanctificandis effectus. cui dñr. Et erit sanctus scōz. Ritui autē altaris veteris tabernaculi fiebat sep̄te diebus per hostiarū i. molaridē. **R**itus autē p̄secratiois altaris eccleie militatis p̄mit multa: que magnis sacramētis fuerat plena. **P**rimū ē q̄ quattuor cruces i quattuor cornib⁹ altaris cōgunt de aqua benedicta. Altare quidē significat crucē. cuius q̄ttuor cornua sūt quattuor: drachsa i quib⁹ emanant vnda salutis. que qdē vnda quattuor pres mūdī abluit ⁊ purgavit. Vel p̄ illas q̄ttuor cruces d aqua bñdicta si. significat q̄ xp̄a mūdauit p sanguinez sue passiois q̄ttuor elemēta. Mūdauit enim ip̄m aerē: qm̄ sub tecto: ⁊ i aere pati voluit. Mūdauit aquā p illā aquā que de suo latere pfluxit. Mūdauit terrā p sanguinē quē in terra effudit. Mūdauit ignē ⁊ nō tantū materialē: s̄ ⁊ spūalem cultusmodi ē ignis tribulatiois quē xp̄a ēt mūdauit: q̄ eum minorē fecit: ex eo q̄ illo igne examinatus fuit. ps. Igne me examinauit: nō est inuenta in me iniquitas. Vel per illas quattuor cruces significat q̄ passionem christi ⁊ eius crucē q̄ drupliciter portare debemus. s. i facie per assiduā impellionez. in ore per confessionē. in corpore per mortificationez.

⁊ in corde per deuotiōem. **S**ecūm est: q̄ ep̄s altare p̄secrādū sep̄te vicib⁹ circuit. Per illos autē sep̄te circuitus significat illos sep̄te circuitus quos xp̄s fecit p altaris n̄ri. i. cordis n̄ri sc̄ificationē. **P**rimus ē quo de celo venit in vterū virginitis. **S**ecūdus ē quo d vtero venit in p̄sep̄ium. **T**ertius ē quo d p̄sep̄io venit in mūdū. **Q**uartus ē quo de mūdō ascendit in patibulū. **Q**uintus ē quo de patibulo descendit in sepulchrū. **S**extus ē quo de sepulchro descendit in limbum. **S**eptimus ē quo d limbo resurgēs ascendit in celū. **S**eptimū ē q̄ ip̄m altare sep̄te vicibus cuius aqua benedicta ⁊ s̄opo aspsit. **I**sopus nāq̄ ē herba pua cala ⁊ fleumatis purgatiua s̄. **A**drone d ē tritibus herbarū i li. exámetro pposito. Et significat xp̄m qui ē paruus per hūilitatē. v. habet ys. ix. **P**aruulus natus est nobis. **C**alidus per charitatē. **J**oan. xv. **A**datorē hac dilectōem nemo h̄z ⁊c. Et purgatiua faciēs nobis magnā puritatē. **H**eb. i. **P**urgator p̄corū faciēs. **A**b ista s̄opo pfluxit sep̄te aque aspsiois. i. sep̄te sanguinis effusioes. **Q**uārū palma pfluxit in circūscisōe. **S**c̄da in sudatisōe. **T**ertia in corporis flagellatisōe. **Q**uarta in capitis coronatisōe. **Q**uinta in manū p̄foratisōe. **S**exta in pedū crucifixiōe. **S**eptima in lateris ap̄ione: Vel illa aq̄ si. significat aquā baptismalē qua altare cordis n̄ri aspsit ⁊ mūdauit: quē idē septies aspsit: q̄ in ip̄so baptismo sep̄te dona spiritus sc̄i datur. **Q**uartum est: q̄ i cēsum in ip̄so altari cōcr emat. per q̄ si. significat ip̄s sacrificium in ara crucis oblatū. Et sicut fum⁹ incēsi exiit a carbone accēso ⁊ in altū ascendit ⁊ odores redidit. Sic fumus huius sacrificij p̄cessit ⁊ xp̄o inflāmato igne amoris. passionis ⁊ cōpassiois. **A**scēdit vsq̄ i celū. **A**poca. viij. **A**scēdit incensoz fumus in p̄spectu dñi de manu angeli. i. xp̄i qui sūt munusculi dei patris. Et sic fecit odorē magnū. **E**ph. v. **T**radidit semetip̄m p nobis oblatōem ⁊ hostiaz deo in odorem suauitatis. Vel per illam p̄secratioem incensū significatur: q̄ illi qui ad altare accēdit debent habere oratōem ad instar incensū sc̄i s̄eruetem. ascendētē. ⁊ redolētē

Seruetem. vij. Da. Et accēdit illū uirantē liantis re mūdātes singulas plenas: q̄ ip̄s significat sanguis ultre ip̄s bis sua q̄ sit ex cro. vel tate accēdit letitiam fumus. misericordia nō cūctis gloriator. **S**eptimū ē q̄ ip̄m altare sep̄te vicibus cuius aqua benedicta ⁊ s̄opo aspsit. **I**sopus nāq̄ ē herba pua cala ⁊ fleumatis purgatiua s̄. **A**drone d ē tritibus herbarū i li. exámetro pposito. Et significat xp̄m qui ē paruus per hūilitatē. v. habet ys. ix. **P**aruulus natus est nobis. **C**alidus per charitatē. **J**oan. xv. **A**datorē hac dilectōem nemo h̄z ⁊c. Et purgatiua faciēs nobis magnā puritatē. **H**eb. i. **P**urgator p̄corū faciēs. **A**b ista s̄opo pfluxit sep̄te aque aspsiois. i. sep̄te sanguinis effusioes. **Q**uārū palma pfluxit in circūscisōe. **S**c̄da in sudatisōe. **T**ertia in corporis flagellatisōe. **Q**uarta in capitis coronatisōe. **Q**uinta in manū p̄foratisōe. **S**exta in pedū crucifixiōe. **S**eptima in lateris ap̄ione: Vel illa aq̄ si. significat aquā baptismalē qua altare cordis n̄ri aspsit ⁊ mūdauit: quē idē septies aspsit: q̄ in ip̄so baptismo sep̄te dona spiritus sc̄i datur. **Q**uartum est: q̄ i cēsum in ip̄so altari cōcr emat. per q̄ si. significat ip̄s sacrificium in ara crucis oblatū. Et sicut fum⁹ incēsi exiit a carbone accēso ⁊ in altū ascendit ⁊ odores redidit. Sic fumus huius sacrificij p̄cessit ⁊ xp̄o inflāmato igne amoris. passionis ⁊ cōpassiois. **A**scēdit vsq̄ i celū. **A**poca. viij. **A**scēdit incensoz fumus in p̄spectu dñi de manu angeli. i. xp̄i qui sūt munusculi dei patris. Et sic fecit odorē magnū. **E**ph. v. **T**radidit semetip̄m p nobis oblatōem ⁊ hostiaz deo in odorem suauitatis. Vel per illam p̄secratioem incensū significatur: q̄ illi qui ad altare accēdit debent habere oratōem ad instar incensū sc̄i s̄eruetem. ascendētē. ⁊ redolētē

feruentem. s. calore charitatis. Apoca. viij. Data sunt ei incensa multa. Et infra Et accepit angelus thuribuluz et impleuit illud de igne altaris. Ascendente leuitate humilitatis. Ecce. xxv. Duo huiusmodi se penetrat nubes. Redolente odore iudicie et puritatis. Apoca. v. Haberes singulis cytharas et phylas aureas plenas odoriamentoz etc. Quintum est quipsum altare chrisimate iungit. Ad significandum quod ipsa crux fuit inuncta sanguine christi qui patre odore recreauit et ipsum ad misericordiam delinuit et nobis suaz benedictionem dedit. Huiusmodi namque sit ex balsamo et oleo et utroque benedictio. vel per hoc significat quod illi qui ad altare accedunt debent habere balsamum redolentis fame. ij. Cor. ij. christi bonus odor sumus. De omni loco olum pictatis et misericordie. Ecce. ix. Oleum de capite tuo non deficiat ad benedictionem gratie presentis. ps. Astenis benedictionem dabit legislator. ibidem de virtute in virtutem etc. Sextum est quod mundus patris opus. qui patris sic debent esse gloriosi et pios qui nulla habeant maculam vel rugam et nulla deformitatem. Pant enim altare ornantes sunt boni clerici ecclesiam decorantes. ysa. xlij. Alio ego dicite domini: quod omnibus his velut ornamento vestieris. Eph. v. Exhibere sibi ecclesiaz gloriosas non habentem maculam neque rugam: aut aliquid humi in modum. Clerici enim non debent habere maculam in cogitatione. nec rugas in intentione. nec aliquid deformitatis in opere. sed debent esse gloriosi in fama et opione. Secundo ponit sanctificationis effectus. cum dicit. sanctum socium. Ipse enim altare sanctum socium dicitur: quod scilicet sacramentum in eo consistit. Scilicet namque est idem quod mundus firmus et sanguine tinctus. Est igitur ipse sacramentum in altari sanctum: primo quia nos mundat. Heb. ix. Sanguis christi emunda bene conscientiam etc. Apoca. viij. Lauent stolas suas et dealbauerunt eas in sanguine agni. Et quibus? Eius per quod sanguis christi mundat lauat et dealbat. Ad id ab actuali. lauat ab originali. dealbat a vetali. In hoc significatio christi sanguinem fudit de manibus ut laualet actuale. de latere ut laualet originale. de pedibus ut laualet

veniale. Et secundo altare dicitur sanctum quod nos firmat. s. per sacram. Facit enim nos firmos et fortes in aggrediendo ardua. Hoc significatum est. Sacba. vi. ubi dicitur quod elephanis ostenderunt sanguinem vire ad acendum eos ad prelium. Facit nos firmos iuste reddo aduersa. Heb. xij. Recogitauerunt eum quod tale sustinuit a peccatoribus aduersus se. meritis per adictionem ut non fatigemini aie vestri deficientes. Facit nos firmos perseveranter continuando fortia. Regu. xix. Ambulauit in fortitudine cibi illius etc. ps. Pantis cor hominis confirmet. De his ex pluribus huiusmodi in christo qui magnanimit aggressus est ardua et cruce accendit. Constantem sustinuit a diuersa qui vulnera fortiter tolerauit et perseveranter persequens fortia. scilicet qui de cruce descendere noluit. Per hoc sacram dicitur quod sanguine suo nos tingit scilicet qui sue passionis memoriam nobis impinit tagendo in intellectu per meditationem. Beus. vi. Meditaberis sedes domus tue et in affectum per desiderium et deuotionem. Job. xxxix. Pulli eius lambunt sanguinem et tota vita in animam per imitationem. Pet. ij. Christus passus est pro nobis: vobis relinquens exemplum etc. Sermo. cccv. De celebratione missae sermo primus.

O Edit in celebrationibus deus etc. Ecce. xlvij. Ista verba fuerunt dicta de dauid propheta et prout quententius dicit de beato Grego. papa. quod missae celebrationem pulchre et decore ordinauit et ipsum ministrum celebrantem pulchro habitu insigniuit. Unde amicus ergo quod decor sit habitus ministri. Et secundo quod decora sit celebratio ministerii. Minister namque in suo habitu debet decorari. Et primo quod capite coronatur decoratur debet habere. In qua si quod dem corona tria sunt. s. pillosi abratio. capillorum detructio. et forme speciei figuratio. Abratio autem pillosorum in superiorum parte capitis fit ad innuendum quod inter ipsos ministros et deum nihil debet mediari. sed immediate debet deo uniri per vinculum charitatis. per idem spiritus voluntatis. et per opera pietatis. Ad recordationem enim maxime deo coniungit hominem. Capillorum eius detructio super aureas fit. ad innuendum quod omnia temporalia superflua de-

bent recicare: et supfluas cogitantes abijcere a mēte: et ad madata dei adimplenda auditū libere et expeditū hē. Circularis aut figuratio in modū corone fit: et inuendū qd fuit deo regnare est: et qd fuit mīnistri illius qd pncipio caret et fine: et qd corona sacerdotalis dignitatis pueri sūt ad coronā eterne felicitatis. 7 Scōdo dicitur amictū in capite assumere tāq gallean spectat: dicitur ad altare accedere cū spe et fiducia obtinendi. i. Thez. v. Induti gallean spes salutis. 7 Tercio dicitur indui albā tāq lorcas iustitie. Eph. vi. Induti lorica iustitie. Sicut. n. lorica pōtes vndiqz tegit: sic iustitia cū alijs suis virtutibus vndiqz atqz tegit et munī. Pōndētia. n. aīaz munit ab anteriori vt prouideat de futuris. Iustitia a posteriori vt prouideat de futuris et satisfaciāt de pēnitentijs. Tēperātia a dextris ne allisciat ī pēnitentijs. Fortitudo a sinistris: ne succubāt ī aduersis. 7 Quarto dicitur cingulo castitatis et munditie. Eph. vi. Stare ergo succincti lūbos vros in veritate. et. i. Pet. i. Succincti lūbos mentis vre. 7 Quinto dicitur accipere manipulū tāq scutū fidei. Eph. vi. In oibz sumētes scutū fidei et. 7 6m aut manipulū in manu sinistrā pōnit: qd scutū ī sinistra pte portat. 7 Sexto dicitur accingere gladiū tāq ens et gladio accipitur est gladius verbi dei: vt scidat verbo et exēplo. Heb. iij. Alius ē sūmo dei et efficax et penetrabilior oī gladio accipitur. 7 Septimo p planetā suā casulā qd desup pōnit intellē gis charitatis qd super oēs virtutes pōnit qd earū forma. Coll. iij. Sup hēc aut oīa charitatē hñtes et. Vel p illā planetā intelligit isigne qd dā qd cognoscētia dī. p qd cuius regis sit miles agnoscat per qd mortificatio carnis accipit p quā xpī mīlites discerunt. Gal. v. Qui aut sūt xpī carnē suā crucifixerūt euz vitijs et concupiscētijs. Postmodū aut sacerdos sic ornatus et armatus: ad altare accedit. vbi ē tribus alijs armis se munit. i. pessione: vt sit mūdus cum dicit: Cōfiteor deo et. Pōne vt accedat deuotus euz dō: Auffer a nobis dñe et. Et crucis impressione vt maneat securus. Eze. ix. Sup quē videri tū thau ne occidatis et. C Scōdo videntur dū est qd decora sit celebratio mīstērij. i.

missē que qdēz decora est ppter multa qd ibi sūt qd magna pntēt sacra. quoz qdā sunt an psecratōes. qdā vero sūt in ipsa psecratōe et qdā post psecratōes. Alii qdē psecratōes plura sūt que sacra pntent: 7 Primū qd sacerdos ad pplm se manfestat et clara voce ipsū salutāt. In vna tñ illaz lē se pplō manifestet. nō tñ clare sed sūmisse dices: Orate frēs et. Ille autē qd manifestatōes repñtāt qdāz apparetōes qbus in ipsa die resurrectōis se dī scipulis suis manifestauit: vna tñ illarū fuit occulta. i. qd symoni petro apparuit. 7 Scōm est: qd sacerdos nō dicat: xps vobiscū: nec iesus vobiscū. sed dicat dñs vobiscū. nā xps et iesus sunt nomē psonale ipsius filij. Dñs autē est nomē cōe cōuentens tribz psonis: qd dñs p: dñs fili: dñs spūs scūs. Et tñ nō tres dñi: s; vnus et. Al hī dicat: Tota trinitas sit vobiscū. i. p qd sua potētia vōs pseruet. filius qd sua sapia vōs illuminet. et spūs scūs qui suo amore vōs īlāmēt. Alia rō est: qd dñs potentia significat. et iō oēm defectum ppli supplere pot et oīa bona pferre. Rom. x. Idē dñs oīus et dñes in oēs q inuocant eū. 7 Terciu est: qd nō rñdet sibi eo mō q salutāt. Nō enīz sibi rñdet. Et dñs rñdet. sed Et cū spū tuo. ad inuendū qd tunc sacerdos totus dē esse in spū et spūalis esse et nihil sentire de corpore: vel corpali sollicitudine: sed totū se dē dare spūi. i. Loz. xij. Orabo spū: orabo et mente. 7 Quarto est: qd orōnes in ipsa missa in numero ipari dīcunt. cuius rōnem assignat Bē. qd par numerus in duo eque est diuisibilis et ipari in duo eqūa diuidi nō pōt. Non dicunt ergo in numero pari: qd deus diuisionē in oībus detestat. 7 Quintū est: qd ad euāgeliū deportat lūmē: thus et crux ad inuendū qd ille q dē euāgelizare verbum dei: dē hēre lūmē doctrine. i. Pet. iij. Parati semp ad satisfactōem oī petenti vōs et. thus odoriferē fame. i. Eph. iij. Opz illuz testimonij hēre bonū et. et crucē mortificatōis pprie. 2 Bat. xvi. Ab neget semetipm et tollat crucem suā et se: quas me. 7 Sextū ē: qd diaconus signat se in frōte: in ore et in pectore. In fronte: qd nō dē euāgeliū xpī erubescē. Rom. i. Nō. n. erubescō euāgelium. In ore: qd dē

ipm seruenter predicare. In pectoribz qz
ipz hñdñ credere. Rom.x. Lorde credis
ad iustitiā. ore aut pñfio fit ad salutē.
Secdo sunt quedā in ipa vel circa ip
faz consecrationē. Prīmū est: qz coipo
raltā explicant. Laltz eiz cū patena pa
raf. Altare qdē significat crucē: s; coipo
raltā significat lincēcamīna z sudariū q
bus coipus xpi fuerat iuoluntz. Laltz si
gnificat sepulchrū. Patena vero lapidē
ad ostiū monnēti repositū. Secdū qz
aqua z vñū miscēt z ipa aq benedicat.
Misceat eiz ipa aq duplici de cā. Prī
mo ad significādū illa duo sacra q de la
tere dñi nostri pñfuerunt. s. redēptōis
in sanguine: z regeneratiōis in aq. Se
cundū est qz per aquā ppls significat.
Iuxta illud Apoc.xvij. Etque quas vidit
hñ ppli sunt z gētes z lingue. Ideo ergo
aqua cū vino admisceat: z cum sanguine
trāsmutat: vt ostēdat q fideles xpo vñt
unt. Iuxta illud Joan.xvij. Ut sint vñū
sicut z nos vñū sumus. Ideo aut aq cuz
cruce benedicat ad ostēdēdū q illa talis
vñio p populi cū xpo facta fuit mediante
cruce z xpi passione. Eph.ij. Ipse eiz est
par nra qui fecit viraqz vñū. Tertiu ē
qz sacerdos ad pñsecrationē tripli se pa
rat. s. per thurificationē: ablutionē z ora
tionē. Thurificat nāqz ad ostēdēdū q
illud sacrificiū est deo valde odoriferū.
Eph.v. Tradidit semetipsūz pro nobis
oblacionē z hostiam deo in odore suau
tatū. digitos lauat: qz sūp sūz Diony
siuz in ecclesiastica hierarchia: lorio di
gitoz significat mūdārdem venialiū pec
catoz: a qbus tunc sacerdos dz esse imu
nis. Orat etiaz p seipso dicēs. In spū hu
militatis zc. Etia z orōnes alioz regit
dicēs: Oate p me frēs zc. Tertio hñt
qdā post ipfaz pñsecratiōes. Prīmū ē: qz
coipus xpi in tres ptes diuidit: ad inu
endū qz coipus xpi mysticū in tres ptes
est diuisum. Una pars regnat in celo: z
significat per illam particulā que ponit
tur in vñno pñsecrato: qz illi beatū ab yber
tate dei semper sunt ebrīj. Alia pars ad
huc peregrinat in mūdo. Tertia crucia
tur in purgatorio: z istas duas partes
alīe particule representāt. Pro istis igit
tur tribus partibus coipus mysticū co:

pus xpi verus sub sacramēto offert. s. p
beatis in gratiaz actionē: z p fidelibus
qui sunt in mūdo: vt sit eis in cōseruati
ōe. pñ hñs qz sunt in purgatorio. s. sit eis
in purgatiōe. Secundū est: qz post
sumptionē digitos lauat semel ante cō
secrationē: vt dicat qz est z bis post pñptio
nez vna vice cū vino: vt si aliqd de coipo
re xpi digitis adhesisset in calice infun
dat. Secda vice cuz aqua. Per ista tripli
cē lotionē digitoz significat triplex mū
dñtia illoz qz coipus xpi pñficiunt. Tales
enīz debēt habere puritatē qñtuz ad ma
nus qbus ministrat: z qñtū ad os p qd
suscipit: z qñtū ad cor in qd recipitur.
Tertius est: qz post missam sacerdos la
uat manus. In pñcipio qdēz lauat ma
nus anteq se in duat. Et in fine misceat
manus lauat. In medio aut misceat nō ma
nus lauat: sed tātū digitos: qz oī tpe siue
aī missaz siue post missam dz cē mūdus
a peccatis magnis. in missa vero a pecca
tis parulis. Dionysius. Et enīz accēdēs
ad sanctissimū sacrm mūdārdi puenit ab
intimis anīme fantasīs.

C Sermo.cccvi. C De eodē. sermo. ij.
Stare fec cantores ptra al
tarez: i sono zc. Ec
cle.xlvij. David symphonidea
z egregiū psaltes circa dei cul
tū valde deuot⁹ diuersos z plures psal
mos edidit: quos p diuersos cātōres cir
ca altare decārandos instituit. Cui⁹ exem
plo sci pies diuersos cāt⁹ circa altare de
cantādos ediderūt z missaz vocauerunt
Quia vero ibi erat multe pñxitates. iō
beat⁹ Grego. pñxitates rēscāuit: z ipaz
missaz cōueniēt⁹ ordināuit. z iō sūm ei⁹
ordinationē i ipa missa aliq exponamus
C In primis nāqz i pñcipio misce itroz
tus decantat. Bē aut itrozus ex eo: qz p
illū talē itrozū i missaz itrat. Oliz qdē. s.
tpe aploz missa p ordēm dñicā ichoabaf
s; postmodū p aliqua lectionē ē inchoa
ta: sicut adhuc fit i sabbato scōroz i vigi
lia pēthecostes. Et postmodū missa icho
ata ē p aliqū psalmūz q totus cātando
dicebat. Sz qz ille introitus nimis erat
plūx s. iō Greg. detricauit. z dñ illo psal
mo aliquos versūs retinuit: z sic p anni
circulū itrozus ordināuit. Introit⁹ autē

De celebratiōe misse.

q clamore ichoaf: repñtat clamores fan-
ctoꝝ patrũ deſideratũ xpi aduentus. et
iſo gemitus vel cõto deſiderij oñdatur.
Olim aut iſte introitus antiphona voca-
batur. et ſic tñ aliquibus libris atqz in
ueniẽt. Et aut antiphona ab an. qd ẽ cir-
ca: pñones ſonus: qz ẽ cant? circũiens
pſalmos. et gloria pñiqz ante r poſt illa
cantat. C. Deinde ſequit kyrieleiſſon. qz
nouẽ vici? dñqz ad honore nouẽ ordi-
num angeloz cantat: qnos ſic honora-
mus vt ad coz ſocietatẽ puenire valea-
mus. In tres aut ternarios diſtinguĩt et
decantant nouẽ vici? qz ageli i tres hie-
rarchias et nouẽ ordines diſtinguĩtur.
Vel dicunt illa kyrieleiſſon ad honore
trinitatis. ita qz tria pñia referunt ad ho-
nore trinitatis: ita qz tria pñia referũtur
ad pñem: tria media ad filiũ: et tria vltia
ad ſpũ ſcũm. Et cum kyrieleiſſon idẽz
dicẽ qd dñe miſereĩ. hĩz ẽz po? magnam
miſericordiã multã: et etnã. Be duob? pñi-
ma pñ. Differere mel deus hĩz magnãz
miſericordiã tuã: et ſz mel. Et de tria idẽ.
Cõſideremĩ dño dñoz: qm i etnũ miſeri-
cordia eius. Hĩz agel deus miſericordiam
magnã: multã: et etnã. Magnã: quia re-
mittit peccata quantũcuqz ſint graua.
Aduſta: qz remittit quãtũcuqz ſint mu-
croſa. Eternã: qz remittit pecã quãcuqz
cũqz ſint diuturna. Iſta aut triplicẽ me-
ſericordiã qlibz triũ hĩz. f. pñi filius et ſpi-
ritus ſcũs. Et iſo ipaz miſericordiã a quoli-
bet triũ ipſorumus. P Deinde et hĩm?
agelicos. f. glia i excelſis. Quẽ ageli vſ-
qz ad illud bone volatatis decantauerũt
Sẽ reliqua alta que ſequit ad didit fan-
ctoꝝ. Eleſporus papa: q ſuſt nonus a
bro? Petro. Quãtis aliq dicit bñm hy-
laritũ illa ad didit. Lãtabat olim tñ in
pñia miſſa natalis dñi: ſz poſtmodũz Li-
riacus papa iũtũt qz et in ſeſtĩtaribus
decateĩ. Et iſo hĩ aliq votũ miſſa de
ſpũ ſcõ: vel de ſcã cruce: vel de bñ egie
ſarta in peſtis diebus: nec glia patrũ:
nec hĩmũs agelicos: nec ſymbolum
dici dñi. tñ pñatio pñia dici pñit tñ inter
2 memoratõe et ſolentatõe dñia hĩatur
ſtĩto glia: ſacer dos pplz ſalutã dicẽ
Dñs nobiſcũ. et choꝝus ridet. Et cũ pñi-
tuo. Et iſte modus ſalutã di ſupꝛus ẽ et

Ruth. ij. vbi dicit booz inessorbis suis: dñs
vobiscū. Adodus at rñ dñat ē sup̃ et ṽ
bo paulig dixit. i. Thīm. vj. Bñs n̄ fē
sus p̄p̄s et cū sp̄u tuo. C. Postea sacer
dos dñs oibz q̄ dñt ē collecta dupliti de
ciā. Una ē: q̄ oibz n̄ dicebat nisi p̄ mul
titudine p̄p̄i collecta. Alia ē: q̄ illa oibz
petitōbz p̄p̄i colligit: q̄ sacerdos t̄o
offert: p̄ eis intercedit. Dñs aut̄ fere oia
dñs p̄soluit h̄c dñs p̄. n̄m n̄m t̄c. Ita
duo noia. i. sc̄sus exp̄s: fuit noia mēsa
tois. Iesus ciz dñt dñi h̄anati: i. x̄ps
dicit h̄otem dñficatū. Sic igit̄ a sole q̄ a
lōge ē nō pollumus ignē accipie nisi me
dicatē speculo vel crystallo: vel aliq̄ tali
siā a pr̄e celestī a q̄ p̄ctm̄ lōge distamus
nō pollumus nisi p̄ mediatores gr̄as obti
nere. Dñe finitā carat̄ epla q̄p̄i sup̄m̄
flo. i. superogatio q̄ sup̄ doctrinā ipsius
cuāgelij q̄ doctrina p̄fectioris superogāt
ad doctrinā p̄fectiorē. Ut n̄ q̄ epla post
cuāgelij legi debet: q̄ posterior: fuit. Sz
dñc dñs ē q̄ p̄ ip̄as epl̄as significat̄ do
ctrina legis et p̄pharū q̄ doctrina p̄fectior.
Uñ accidit q̄ sepe loco epl̄e legit̄ aliq̄
lectio: vel p̄phetia de lege et p̄ph̄is. Hic ē
q̄ subdiaconū n̄m vnus acolit̄ sine lu
mine p̄cedit: q̄ ip̄os doctrinā pauci sūt
secuti. et nōdū lumē q̄ aduenerat. De
inde catat̄ rñsōrū q̄ graduale vocatur
Dñs aut̄ rñsōrū: siue q̄ illa v̄ba q̄b̄s epl̄e
aliq̄ mō rñdēt: siue q̄ nos h̄s q̄ epl̄a au
diūm̄ debem̄ opibz rñdē. Graduale
dñt: vel a gradu locoz: q̄ i gradibz cō
sueuerat decatari: vel a gradu virtutum
vñ dñt i. p̄as. i. s̄terp̄tābz agle. Distribut
te gradus ei⁹ i. p̄passibz vt i. narretis i. p̄
genie altera. Ita reuera domus n̄ra cele
stis multū ē alta: et i. gradibz i. idemus.
C. Post hec dñt alla. q̄ sigdē nomē alta i
terptat̄ s̄m quosdā iubilatio dñit: rep̄e
sentat iubilātibz q̄ in ciuitate celestī de
cantat̄. Iuxta illd̄ Thob. xij. Per vicos
ei⁹ alla catātib. Et q̄ illa iubilatio tāta
erit q̄ nullus posset ad plēnū effari. Je
circū nullus iſterp̄i poruatur: s̄p̄s̄p̄s̄
alla iſterp̄ari. Sequēte aut̄ i. s̄ nō s̄m de
more romano. n̄m in aliqbz eccl̄ys decan
tari: quoz vsūm p̄mo adimentū Rōge
rius abbas sancti galli. et Nicolaus pa
pa sequētas ad missas decatari p̄cessit.

Ayuntamiento de Madrid

Ayuntamiento de Madrid

Ayuntamiento de Madrid

Ayuntamiento de Madrid

Ayuntamiento de Madrid

Ayuntamiento de Madrid

Ayuntamiento de Madrid

